

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 1.08.11

Inventaris van het archief van de Nassause Domeinraad, (1218) 1581-1811 (1842)

Versie: 11-12-2022

M.C.J.C. van Hoof, E.A.T.M. Schreuder, B.J. Slot

Nationaal Archief, Den Haag (c) 1997

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	23
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	27
Openbaarheidsbeperkingen.....	27
Beperkingen aan het gebruik.....	27
Materiële beperkingen.....	27
Andere toegang.....	27
Aanvraaginstructie.....	27
Citeerinstructie.....	27
Archiefvorming.....	28
Geschiedenis van de archiefvormer.....	28
De goederen van het huis van Oranje-Nassau.....	28
1584-1609.....	28
1702-1734.....	29
1795-1813.....	30
Na 1813.....	31
De Domeinraad.....	31
Geschiedenis van de Domeinraad.....	31
De opvolgers van de Domeinraad.....	33
Taken en bevoegdheden van de Nassause Domeinraad.....	35
Instructies.....	35
Beheer.....	36
Bestuur.....	37
Rechtspraak.....	37
Werkwijze.....	38
De rentmeesters.....	40
Raden, rekenmeesters, thesauriers en rentmeesters-generaal.....	40
Raden van Willem I.....	41
Curatoren of administrateurs van het sterfhuis van Willem I. Decreten van de Nationale Vergadering, oktober 1796 (deel 8) p. 362.	41
Raden van Philips Willem.....	41
Raden van Maria van Nassau,	41
Raden van Maurits,	42
Raden van de prinsen van Oranje vanaf Frederik Hendrik.....	42
Raden en Rekenmeester over de geëxtraheerde goederen.....	43
Administrateurs van de goederen van de prins van Oranje in Holand gelegen, 1795-1796.....	43
Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1796-1798	43
Agent van Financiën, 1798-1801	44
Thesaurier-generaal en raden van Financiën, 1801-1805.....	44
Secretaris van staat voor de Financiën, 1805-1806 [NDR inv.nr. 229.].....	44
Ministerie van Financiën, 1806-1809.....	44
Directeur der publieke domeinen, 1809-1810.....	44
Directeur der staatsdomeinen, 1810-1811.....	44
Thesauriers en rentmeesters-generaal.....	44
Overzicht van de verwerving en vervreemding van Nassause domeinen.....	45
Overzicht van leengoederen van de prins van Oranje.....	49
Luxemburg.....	50
1. Hare Keizerlijke en Koninklijke Majesteit/Provinciale Luxemburgse leenkamer....	50
Oostenrijks Brabant.....	50
2. Hare Keizerlijke en Koninklijke Majesteit/Provinciale Leenkamer van [Oostenrijks] Brabant te Brussel.....	50

Staats-Brabant.....	50
3. Staten-Generaal/Raad van Brabant/Leenkamer van Brabant te Den Haag.....	50
4. Leenkamer van de abdij van Tongerlo.....	50
5. Raadsheer De Bordry/het Huis Hondsum.....	51
6. Commanderij van Beckevort.....	51
7. Abdij van Echternaken of Echternach.....	51
8. Gulden Huis van Rixtel.....	51
Gelderland.....	51
9. Provinciale Gelderse Leenkamer.....	51
10. Provinciale Rekenkamer van Gelderland/Leenkamer van Bahr en Lathum.....	52
11. De heer van Tengnagel/Leenkamer van de heerlijkheid Bronkhorst.....	52
12. Baronesse Van Ensse/Leenkamer van het huis Swanenburg.....	52
Holland.....	52
13. Staten van Holland/Grafelijkheid.....	52
14. Willem Suurmond/Leenkamer van Raaphorst.....	55
15. Graaf van Wassenaar/Leenkamer van Wassenaar en Zuidwijk.....	55
16. Ridderschap en Edelen van Holland en West-Friesland/Abdij van Rijnsburg.....	55
17. Weduwe van de advocaat-fiscaal A. van Wesele/Hofstad en baronie van Haarlem	55
Zeeland.....	56
18. Staten van Zeeland/Grafelijkheids Leenkamer.....	56
Utrecht.....	57
19. Staten van Utrecht/Provinciale Leenkamer.....	57
20. Staten van Utrecht/Leenkamer van Montfoort.....	57
21. Proosdij van het Domkapittel.....	57
22. Proosdij van Oud Munster.....	57
23. Kapittel van St. Jan.....	57
Buren.....	58
24. Zijne Hoogheid zelf.....	58
IJsselstein.....	58
25. Zijne Hoogheid zelf.....	58
Overzicht van de afkortingen gebruikt in de eigentijdse toegangen.....	58
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	59
Beheer van het archief door de Domeinraad en opvolgers.....	59
Oude ordening van het archief.....	60
De verwerving van het archief.....	64
Inhoud en structuur van het archief.....	65
Verantwoording van de bewerking.....	65
Ordening van het archief.....	65
Series in het archief.....	67
Notulen.....	67
Registers van uitgaande stukken.....	67
Repertoria en indices.....	68
Registers van aantekeningen.....	69
Ordonnantieboeken.....	69
De geëxtraheerde domeinen.....	69
Series per domein.....	69
De rekeningen van de rentmeesters.....	69
Conditioes van verpachtingen.....	70
Registers van cijzen.....	70
Registers van lenen.....	70
Verbalen van inspectiereizen.....	71
Memories van rentmeesters.....	71
Generale rapporten.....	71

Zoeken in het archief.....	71
Verwant materiaal.....	73
Beschikbaarheid van kopieën.....	73
Verwante archieven.....	73

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....75

DEEL 1. NIET GEOGRAFISCH GEORDENDEDE STUKKEN.....	75
I. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD.....	75
A. NOTULEN EN RESOLUTIES.....	75
B. INGEKOMEN STUKKEN.....	82
C. MINUTEN EN AFSCHRIFTEN VAN UITGAANDE STUKKEN.....	88
D. REPERTORIA EN INDICES.....	91
E. ADVIEZEN EN RAPPORTEN AAN DE PRINSEN VAN ORANJE EN HUN RECHTSOPVOLGERS.....	94
F. AANTEKENINGEN.....	97
II. STUKKEN BETREFFENDE AFZONDERLIJKE ONDERWERPEN.....	97
A SAMENSTELLING EN INRICHTING VAN DE DOMEINRAAD EN DE ADMINISTRATIE.....	97
1 Algemeen.....	97
2 Aanstelling, instructies en bevoegdheden van functionarissen.....	98
3 Toezicht op de borgstelling van functionarissen.....	101
4 Zorg voor het archief.....	101
B TAAKUITOEFENING.....	104
1 Algemeen.....	104
2 Verwerving en vervreemding van goederen, rechten en bevoegdheden.....	105
3 Rechtspraak.....	105
4 Beheer van de politieke ambten en waardigheden van de prins van Oranje.....	106
5 Bemoeienis met particuliere en familieaangelegenheden.....	107
6 Beheer van de hofhouding.....	109
7 Afwikkeling van de nalatenschap van prins Willem III van Oranje onder executie van de Staten-Generaal.....	110
C THESAURIE.....	114
1 Ingekomen en minuten en afschriften van uitgaande stukken.....	114
2 Ordonnanties.....	115
3 Financiële administratie van de goederen te zamen.....	116
a Rekeningen van de thesaurier en rentmeester-generaal.....	116
b Kassaboeken.....	123
c Manualen, registers en staten van ontvangsten en uitgaven.....	125
d Overige stukken betreffende de financiën van de goederen te zamen.....	123
4 Financiële administratie van de geëxtraheerde goederen.....	127
5 Financiële administratie van de hofhouding.....	128
6 Financiële administratie van de particuliere inkomsten en uitgaven van leden van het huis van Oranje.....	130
7 Financiële administratie van schulden en vorderingen.....	131
8 Financiële administratie van overige inkomsten en uitgaven.....	134
9 Afwikkeling van de boedel van thesaurier en rentmeester-generaal.....	135
D. BEHEER DOOR RAAD EN REKENMEESTERS VAN DE GEËXTRAHEERDE GOEDEREN.....	136
DEEL 2. STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN.....	138
I. BELENING IN MEER DAN EEN DOMEIN.....	138
A ALGEMEEN.....	138
B SERIE LEENBRIEVEN.....	139
1 Prins Philips Willem.....	139
2 Prins Maurits.....	139
3 Prins Frederik Hendrik.....	141
4 Prins Willem II.....	142
5 Prinses-douarière Amalia.....	144
6 Prins Willem III.....	144
7 Staten-Generaal als executeurs-testamentair van de nalatenschappen van Frederik Hendrik en Willem III.....	145
8 Domeinraad.....	147

9 Prins Johan Willem Friso erfstadhouder van Friesland.....	148
10 Prins Willem IV.....	148
11 Prins Willem V.....	149
II. BEHEER IN MEER DAN EEN DOMEIN.....	154
A WERELDLIJKE GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	154
B GEESTELIJKE GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	155
DEEL 3. DOMEINEN IN FRIESLAND.....	158
I AMELAND.....	158
A ALGEMEEN.....	160
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN INKOMSTEN.....	161
C BESTUUR.....	165
1 Regelgeving.....	165
2 Rechtspraak.....	166
3 Functionarissen.....	167
D BEHEER.....	167
1 Algemeen.....	167
2 Strandrecht.....	168
3 Bouw en onderhoud van (on)roerende goederen.....	168
4 Verhuur en verpachting.....	168
5 Leningen.....	168
6 Financien.....	169
a Rekeningen.....	169
b Overige financiële stukken.....	171
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	172
II LEEUWARDEN, ORANJEWOUD EN GRONINGEN.....	172
A ALGEMEEN.....	175
B VERWERVING VAN GOEDEREN.....	176
C BEHEER.....	176
DEEL 4. DOMEINEN IN GELDERLAND.....	179
I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN.....	179
II BORCULO EN LICHTENVOORDE.....	179
A ALGEMEEN.....	183
B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	184
C BESTUUR.....	188
1 Regelgeving.....	188
2 Functionarissen.....	188
3 Stukken betreffende de bevolking.....	188
4 Kerkelijke zaken.....	189
5 Rechtspraak.....	189
D BEHEER VAN BORCULO.....	190
1 Verkoop, verpachting, verhuur.....	190
2 Cijnzen.....	192
3 Bouw en onderhoud.....	193
4 Financien.....	193
a Rekeningen van de rentmeesters van Borculo wegens het beheer van het domein.....	193
b Rekeningen en andere financiële stukken betreffende kerken in het graafschap.....	194
c Overige rekeningen en financiële stukken.....	195
E BEHEER VAN LICHTENVOORDE.....	196
1 Verkoop, verhuur en verpachting.....	196
2 Bouw en onderhoud.....	197
3 Financien.....	197
Rekeningen van de rentmeesters van Lichtenvoorde wegens het beheer van het domein alsook van de goederen onder het kerspel van Aalten en van het huis van Marhulsen.....	197
F LEENZAKEN.....	199
G ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	199
AANHANGSEL: HET GEESTELIJK RENTAMBT VAN ZUTPHEN.....	200
III-IV BREDEVOORT EN DE BURENSE TIENDEN.....	200
III BREDEVOORT.....	204
A ALGEMEEN.....	204

B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	207
C BESTUUR.....	209
D RECHTSPRAAK.....	209
E BEHEER.....	210
1 Algemeen.....	210
2 Verkoop, verhuur en verpachting.....	210
3 Financiën.....	212
Rekeningen van de rentmeesters van Bredevoort wegens het beheer van het domein, alsmede rekeningen over de granen van Bredevoort en over de Burense tienden gelegen in het graafschap Zutphen onder de richteramten Doeshurg, Doetinchem en Hummelo.	212
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	214
IV BURENSE TIENDEN ONDER DOESBURG, DOETINCHEM EN HUMMELO.....	215
A VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	215
B BEHEER.....	216
V BUREN.....	217
A ALGEMEEN.....	225
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	226
C BESTUUR VAN HET GRAAFSCHAP.....	228
1 Beden van het graafschap.....	228
2 Generaliteit.....	229
3 Regelgeving en juridische zaken.....	229
4 Tractementen.....	230
5 Weeshuis.....	230
a Oprichting en bestuur.....	230
b Financiering.....	230
D BEHEER.....	231
1 Verpachting van rechten en goederen.....	231
2 Onderhoud van onroerende goederen.....	232
3 Financiën.....	232
a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen.....	232
b Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen.....	237
c Gecombineerde rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen.....	240
d Rekeningen van de landrentmeesters wegens het gemene land.....	241
e Overige rekeningen.....	242
f Overige financiële stukken.....	242
E LEENZAKEN.....	242
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	243
G GESEPONEERD ARCHIEF AFKOMSTIG VAN MARIA VAN NASSAU, GEBOREN PRINSES VAN ORANJE, ADMINISTRATRICE VAN DE GOEDEREN VAN PHILIPS WILLEM, HAAR ECHTGENOOT PHILIPS GRAAF VAN HOHENLOHE EN DE RAAD VAN ADMINISTRATE DER BURENSE GOEDEREN	244
1 Ingekomen stukken.....	244
2 Minuten van uitgaande stukken.....	250
3 Stukken betreffende politieke en militaire zaken.....	255
4 Stukken betreffende bestuur en rechtspraak in de domeinen.....	258
5 Stukken betreffende de huishouding van Maria van Nassau en Philips van Hohenlohe en het beheer van de domeinen.....	265
6 Overige stukken.....	266
VI CULEMBORG.....	266
A ALGEMEEN.....	271
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	273
C BESTUUR.....	274
D BEHEER.....	274
1 Verpachting en verhuur van goederen.....	274
2 Onderhoud van onroerende goederen.....	275
3 Financiën.....	275

a Rekeningen van de rentmeester van de Culemborgse goederen, 1763-1765.....	275
b Gecombineerde rekeningen van de rentmeester van de domeinen, geestelijke en Burense goederen, 1767-1810.....	276
c Rekeningen van de ontvangers der ordinarij en extraordinarij middelen en de kamer ontvang, vanaf 1777 gemene middelen, 1768-1805.....	277
d Overige financiële stukken.....	278
VII DIEREN.....	279
A ALGEMEEN.....	283
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	284
1 Huis te Dieren.....	284
2 Fraterwaard.....	301
3 Koldenhoven.....	301
C BEHEER.....	302
1 Verkoop en verpachting.....	302
2 Onderhoud van gebouw en domein.....	302
3 Schadevergoedingen.....	302
4 Financiën.....	303
a Rekeningen van de rentmeester van Dieren, 1648-1675, 1721-1737, 1744-1780.....	303
b Rekeningen van de rentmeester van Fraterwaard en Koldenhoven, 1700-1781.....	305
c Rekeningen van de rentmeester van Dieren, Fraterwaard en Koldenhoven, 1781-1805... ..	307
D ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	308
VIII HET LOO.....	308
A ALGEMEEN.....	312
B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	313
1 Verwerving van hoge en lage jurisdictie.....	313
2 Aankoop van Het Loo door Willem III van Johan Carselis van Ulst.....	313
3 Verwerving van het goed Hoog Buurlo.....	314
4 Verwerving van percelen in het Hoogsoerense bos en de Heege.....	315
5 Verwerving van andere goederen, rechten en bevoegdheden.....	318
C BESTUUR.....	321
D BEHEER.....	322
1 Algemeen.....	322
2 Verkoop, verpachting en onderhoud.....	322
3 Financiën.....	323
a Rekeningen van de rentmeesters van Het Loo.....	323
b Rekeningen van de houtrigters van het Hoogsoerense bos, de Markt en Heege.....	326
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	328
DEEL 5. DOMEINEN IN UTRECHT.....	329
I SOEST, BAARN, TER EEM EN EEMNES.....	329
II ZUILENSTEIN.....	332
DEEL 6. DOMEINEN IN HOLLAND.....	333
I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN.....	333
II GEERTRUIDENBERG.....	334
INVENTARIS.....	345
A ALGEMEEN.....	345
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	347
1 Geertruidenberg.....	347
2 Geestelijke goederen.....	351
3 Verdrongen Waard van Zuid-Holland.....	351
C BESTUUR.....	353
1 Functionarissen.....	353
2 Overige bestuurszaken.....	354
D BEHEER.....	356
1 Visserijen.....	356
2 Cijnzen, grondrenten en roggepachten.....	357
3 Leningen.....	358
4 Verkoop, verhuur en verpachting van rechten en goederen.....	358

a Tienden.....	358
b Landerijen.....	359
c Gewassen.....	359
d Visserijen.....	359
e Overige rechten en goederen.....	360
5 Bouw en onderhoud van onroerend goed.....	361
6 Financiën.....	361
a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Geertruidenberg en van de visserijen in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland aan de zuidzijde van de Oude Maas gelegen, 1580-1782.....	361
b Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen van Geertruidenberg, Drimmelen en Standhazen, 1579-1782.....	366
c Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen, 1783-1810.....	370
d Financiële staten.....	370
7 Overige beheerszaken.....	370
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	371
AANHANGSEL: STUKKEN BETREFFENDE RECHTEN TE RAAMSDONK.....	371
III GEBOUWEN IN EN OM DEN HAAG.....	371
A ALGEMEEN.....	377
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	378
1 Het Stadhoudelijk Hof in Den Haag.....	378
a Het Hondenhuis in Den Haag.....	378
b Laboratorium.....	378
c Huizen op het Buitenhof.....	378
d Het huis van de Raad en Rekenkamer.....	379
e Manege en stal van de Gardes du Corps.....	379
f De manege, voorheen het klooster of de Franse sociëteit.....	380
g Het huis voor de compagnie gardes.....	380
2 Oude Hof of Huis in het Noordeinde.....	380
3 Huis te Nieuwburg.....	383
4 Oranjezaal of Huis in het Bosch en de hofsteden het Kleine en Oude Loo.....	384
C BEHEER.....	385
1 Stadhoudelijk Hof en panden in de omgeving.....	385
2 Oude Hof of Huis in het Noordeinde.....	386
3 Huis te Nieuwburg.....	386
4 Oranjezaal of Huis in het Bosch en de hofsteden Oude en Kleine Loo.....	387
D ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	389
IV IJSSELSTEIN.....	389
A ALGEMEEN.....	394
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	396
1 IJsselstein.....	396
2 Geestelijke goederen.....	397
C BESTUUR EN RECHTSPRAAK.....	397
1 Wet- en regelgeving.....	397
2 Functionarissen.....	398
3 Justitie.....	399
4 Politieke zaken.....	399
5 Waterstaat.....	400
D BEHEER.....	400
1 Tienden.....	400
2 Verpachtingen.....	400
3 Leningen.....	400
a Op de domeinen.....	400
b Op de geestelijke goederen.....	403
4 Bouw en onderhoud van onroerend goed.....	403
5 Financiën.....	404
a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen.....	404
b Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen.....	407

Van het kapittel.....	407
Van de kloosters.....	410
c Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen.....	413
d Overige rekeningen.....	415
6 Overige zaken betreffende de financiën.....	416
E LEENZAKEN.....	418
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	419
V DE KRUITBERG.....	419
A ALGEMEEN.....	419
B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	420
C BEHEER.....	421
VI LEERDAM.....	422
A ALGEMEEN.....	428
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	429
C BESTUUR.....	430
1 Algemeen.....	430
2 Juridische zaken.....	433
3 Belastingen.....	434
D BEHEER.....	435
1 Verpachtingen en cijzen.....	435
2 Onderhoud van onroerende goederen.....	435
3 Waterstaatszaken.....	435
4 Financiën.....	436
a Rekeningen.....	436
Rekeningen van de admodiateur van de domeinen en geestelijke goederen.....	436
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen.....	436
Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen.....	439
Gecombineerde rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen.....	442
Overige rekeningen.....	444
b Overige financiële stukken.....	444
E LEENZAKEN.....	444
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	444
VII LIESVELD.....	445
A ALGEMEEN.....	447
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN.....	448
1 Liesveld.....	448
a Verwerving.....	448
b Betwisting.....	449
2 Visserij in de Lek.....	451
3 Nieuwpoort.....	451
4 Korentienden.....	452
C BESTUUR.....	452
1 Regelgeving.....	452
2 Rechtspraak.....	453
3 Financiële instellingen.....	453
4 Belastinginning.....	453
5 Functionarissen.....	455
6 Kerkelijke zaken.....	457
7 Verkeerswezen.....	458
8 Waterstaat.....	459
a Alblasserwaard.....	459
b Overwaard.....	460
D BEHEER.....	461
1 Algemeen.....	461
2 Inkomsten uit heffingen en boeten.....	462
3 Visserij.....	462
4 Jacht.....	463

5 Verkoop, verhuur en verpachtingen.....	464
6 Leningen.....	465
7 Ontginning.....	466
8 Bouw en onderhoud van onroerende goederen.....	466
9 Financiën.....	467
E LEENZAKEN.....	472
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	473
VIII NIERVAART.....	473
A ALGEMEEN.....	477
B VERWERVING EN BETWISTING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	478
C BESTUUR.....	479
1 Regelgeving.....	479
2 Functionarissen.....	480
3 Belastinginning.....	480
4 Waterstaat.....	481
D BEHEER.....	482
1 Cijnzen.....	482
2 Verkoop en verpachtingen.....	483
3 Leningen.....	483
4 Bouw en onderhoud van onroerend goed.....	483
5 Rekeningen van de rentmeesters.....	484
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	489
IX WESTLAND.....	489
A ALGEMEEN.....	495
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	496
1 Monster, Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen.....	496
2 Naaldwijk, Honselersdijk, Wateringen, het Opstal, Hondertland, de tienden in De Lier en bijbehorende goederen.....	498
3 Oranjepolder.....	505
4 's-Gravenzande en Zandambacht.....	505
5 Goederen in verschillende heerlijkheden in het Westland liggend.....	506
C BESTUUR.....	506
D BEHEER.....	510
1 Algemeen.....	510
2 Verkoop, verhuur en verpachting.....	510
3 Jacht.....	512
4 Leningen en vorderingen.....	513
5 Bouw en onderhoud van onroerende goederen.....	513
6 Financiën.....	514
a Rekeningen en andere financiële stukken van de rentmeesters wegens het beheer van Polanen, Monster, Poeldijk, Ter Heijde, half Loosduinen met toebehoren.....	514
b Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van Naaldwijk, Honselersdijk, Wateringen, het Opstal, Hondertland, de tienden in De Lier en bijbehorende goederen....	519
c Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van 's-Gravenzande en Zandambacht	521
d Rekeningen van de rentmeesters van de Oranjepolder.....	523
e Rekeningen van de rentmeesters van Naaldwijk en toebehoren, Oranjepolder, 's- Gravenzande en Zandambacht.....	524
f Rekeningen en financiële stukken van de rentmeesters van het oude mannen- en wijvenhuis te Naaldwijk.....	526
E LEENZAKEN.....	529
1 Polanen en Monster.....	529
2 Naaldwijk.....	532
X ZEVENBERGEN.....	536
A ALGEMEEN.....	541
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN.....	542
C BESTUUR.....	542
D BEHEER.....	543
1 Cijnzen en tienden.....	543

2 Verkoop en verpachting van goederen en rechten.....	543
3 Bouw en onderhoud.....	544
4 Financiën.....	544
a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Zevenbergen.....	544
b Overige financiële stukken.....	548
E ARCHIEFZORG.....	548
XI DE ZWALUWEN.....	549
A ALGEMEEN.....	556
B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	557
1 Zwaluwe.....	557
2 Twintighoeven.....	559
C BESTUUR.....	560
1 Regelgeving.....	560
2 Functionarissen.....	561
3 Belastinginning.....	561
D BEHEER.....	562
1 Verkoop, verhuur en verpachting.....	562
2 Leningen.....	563
3 Bouw en onderhoud.....	564
4 Financiën.....	565
a Rekeningen wegens het beheer van de heerlijkheden Lage Zwaluwe en Hooge Zwaluwe afzonderlijk.....	565
b Rekeningen wegens het beheer van de domeinen Hooge en Lage Zwaluwe, Twintighoeven en Klein Waspik.....	567
E LEENZAKEN.....	570
DEEL 7. DOMEINEN IN STAATS-BRABANT EN GELDERS OVERKWARTIER.....	571
I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN.....	571
II BERGEN OP ZOOM.....	572
III STAD EN LAND VAN BREDA.....	576
A ALGEMEEN.....	594
B VERWERVING EN BETWISTING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	607
1 Verwerving.....	607
a Algemeen.....	607
b Onroerende goederen.....	608
In de stad Breda.....	608
In het land van Breda.....	610
2 Betwisting.....	612
C BESTUUR EN JURIDISCHE ZAKEN.....	614
1 Regelgeving.....	614
2 Functionarissen.....	615
3 Bemiddeling in geschillen door of namens de heer van Breda.....	616
4 Limietscheidingen.....	617
5 Juridische zaken.....	617
6 Belastingen.....	619
7 Economische zaken.....	619
8 Financiële zaken.....	619
9 Het afhoren van rekeningen.....	620
A De stad Breda.....	620
b Het land van Breda.....	621
10 Overige bestuurszaken.....	622
D BEHEER.....	623
1 Algemeen.....	623
2 Verpachting, verhuur en verkoop van heerlijke rechten en onroerend goed.....	623
a Tienden.....	623
b Recht van de gruit.....	624
c Jachtrecht.....	624
d Veren.....	624
e Hout.....	624
f Molens.....	625

g Land en huizen.....	625
3 Leningen en vorderingen.....	627
a Schulden.....	627
b Afgeloste renten.....	627
c Vorderingen door de heer van Breda.....	632
4 Bouw en onderhoud van onroerende goederen.....	632
5 Financiën.....	633
a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van stad, land en baronie van Breda	633
b Rekeningen van de rentmeesters van de kapittels- en andere geestelijke goederen.....	637
c Rekeningen van de rentmeesters van de pastorale en andere geestelijke goederen, aangekomen met de vrede van 1648.....	639
d Gecombineerde rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke aangeslagen kapittel- en pastorale goederen.....	642
e Rekeningen van de rentmeesters en ontvangers van de erfgranen.....	643
6 Overige financiële stukken.....	647
a Leggers en manualen van cijzen behorend tot de domaniale goederen en de erfgranen	647
b Leggers en manualen van cijzen, renten en erfpachten behorend tot de kapittel- en pastorale goederen.....	648
E LEENZAKEN.....	651
1 Leggers.....	651
2 Rekeningen.....	651
3 Overige stukken betreffende leenzaken.....	655
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	656
AANHANGSEL: STUKKEN, AANGETROFFEN OP DE PASTORIE VAN KLEIN ZUNDERT.....	656
A ALGEMEEN.....	656
B GOEDEREN.....	657
1 Goederen van de kerk, de pastorie en de vicarie.....	657
a Verwerving en betwisting.....	657
b Bestuur.....	658
c Beheer.....	658
Verkoop, verhuur en verpachting van renten en goederen.....	658
Bouw en onderhoud.....	659
Rekeningen.....	659
Overige stukken betreffende financiën.....	659
2 Goederen van de Heilige Geest.....	660
3 Goederen van het Gasthuis.....	661
IV EINDHOVEN EN CRANENDONK.....	661
A ALGEMEEN.....	667
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN RECHTEN, GOEDEREN EN BEVOEGDHEDEN.....	674
C BESTUUR.....	676
1 Regelgeving.....	676
2 Rechtspraak.....	676
3 Stads- en dorpsaangelegenheden.....	676
4 Functionarissen.....	677
5 Belastinginning.....	678
D BEHEER.....	678
1 Cijzen, grondrenten en pachten.....	678
a Domeinen.....	678
b Geestelijke goederen.....	680
2 Verkoop, verhuur en verpachting.....	681
a Conditie van verpachting en verkoop.....	681
Tienden.....	681
Overige goederen.....	682
b Overige stukken betreffende verkoop, verhuur en verpachting.....	683
3 Visserij en jacht.....	685
4 Molens.....	685
5 Turfwinning.....	685

6 Schulden en vorderingen.....	685
7 Tienden.....	687
8 Bouw en onderhoud van onroerende goederen.....	687
9 Financiën.....	687
a Manualen.....	687
b Rekeningen.....	688
Rekeningen van de rentmeesters wegens de domeinen van Cranendonk en Eindhoven.....	688
Rekeningen van de rentmeesters wegens de pastorale en andere geestelijke goederen van Cranendonk en Eindhoven.....	691
Rekeningen van de rentmeesters wegens de domeinen en pastorale en andere geestelijke goederen van Cranendonk en Eindhoven.....	694
Rekeningen van de rentmeesters wegens de kapittelgoederen van Cranendonk en Eindhoven.....	695
c Overige stukken betreffende financiën.....	699
E LEENHOF.....	699
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	700
V GRAVE EN CUIJK.....	700
A ALGEMEEN.....	710
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN RECHTEN EN GOEDEREN.....	716
C BESTUUR.....	722
1 Regelgeving.....	722
2 Functionarissen.....	723
D BEHEER.....	723
1 Molens.....	723
2 Tollen.....	723
3 Geestelijke goederen.....	724
4 Bouw en onderhoud van onroerend goed.....	724
5 Cijnzen, grondrenten en pachten.....	725
a Grave en het land van Cuijk.....	725
Cijnzen in het land van Cuijk.....	725
Cijnzen in de stad Grave.....	725
b Graanrenten en pachten in Grave en het land van Cuijk.....	726
c 'Geestelijke' renten en pachten in Grave en het land van Cuijk.....	726
d Overige vaste inkomsten uit onroerend goed.....	727
e Cijnzen en pachten van Oploo.....	728
6 Verkoop en verpachting.....	728
a Grave en het land van Cuijk.....	728
b Oploo.....	731
7 Financiën.....	732
a Rekeningen.....	732
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van de stad Grave en het land van Cuijk in geld.....	732
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Grave en het land van Cuijk in granen.....	734
Rekeningen van de rentmeester van de geestelijke goederen van Grave en het land van Cuijk (oude geestelijke goederen).....	738
Rekeningen van de rentmeesters van de pastorale en andere geestelijke goederen door de vrede van 1648 in bezit van de prins van Oranje gekomen.....	741
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen van Grave en het land van Cuijk.....	743
Rekeningen van de griffiers en rentmeesters van de lenen.....	744
Rekeningen van de ontvangers van het Kleefs licent en de Cuijkse en Lithse tollent.....	747
Rekeningen van de rentmeesters wegens Oploo.....	747
b Journalen.....	748
c Manualen.....	749
d Staten.....	751
e Overige financiële stukken.....	753
8 Leningen.....	753

E LEENZAKEN.....	754
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	754
VI MONTFORT EN MIDDELAAR.....	755
A ALGEMEEN.....	762
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	763
1 Voor 1653.....	763
2 1653-1702.....	764
3 Vanaf 1769.....	765
C BESTUUR.....	766
D BEHEER.....	768
1 Algemeen.....	768
2 Verpachtingen.....	769
3 Leningen.....	769
4 Financiën.....	769
a Rekeningen van de rentmeesters van Montfort, 1653-1735, 1769-1808.....	769
b Rekeningen van de rentmeesters van Middelaar, 1653-1693.....	773
c Rekeningen van de collecteurs van de Stevensweertse tol, 1684-1717, 1738-1791.....	774
d Financiële staten en tabellen.....	776
E LEENZAKEN.....	777
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	777
VII PRINSENLAND.....	777
A ALGEMEEN.....	782
B VERWERVING EN VERVREEMDING.....	784
C BESTUUR.....	787
D BEHEER.....	788
1 Verpachting.....	788
a condities van verpachting.....	788
b Overige stukken betreffende verpachtingen.....	791
2 Cijzen.....	792
3 Bouw en onderhoud van werken.....	792
4 Financien.....	793
a Rekeningen.....	793
Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van het domein.....	793
Rekeningen van de admodiateurs van de aanwassen en gorzen.....	798
Rekeningen van de rentmeester wegens de Oud-Prinslandse Polder, de Dintelpolder en de Koningsoordpolder.....	799
Rekeningen wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina- en Kooipolder.....	799
Rekeningen van de rentmeester wegens de bedijking van de Willems- en Mariapolder.....	800
b Overige financiële stukken.....	800
5 Leningen.....	800
VIII. OOSTERHOUT, DONGEN EN TER BRAKE.....	801
A ALGEMEEN.....	811
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN.....	816
1 Oosterhout.....	816
2 Dongen.....	817
3 Commanderiej Ter Brake.....	818
C BESTUUR.....	821
D BEHEER.....	822
1 Cijzen en tienden.....	822
2 Verkoop en verpachting van goederen en rechten.....	823
Oosterhout.....	823
Dongen.....	824
Ter Brake.....	824
3 Bouw en onderhoud.....	825
4 Financiën.....	825
a Rekeningen.....	825
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder Oosterhout en Dongen.....	825

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder Oosterhout.....	826
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder Dongen.....	829
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder de commanderij Ter Brake.	834
b Manualen.....	837
c Overige stukken betreffende financiën.....	837
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	838
IX. STEENBERGEN, ROSENDAAL EN NISPEN.....	838
A ALGEMEEN.....	841
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	845
C BESTUUR.....	848
D BEHEER.....	850
1 Algemeen.....	850
2 Bouw en onderhoud van onroerend goed.....	851
3 Verkoop en verpachtingen.....	851
4 Financiën.....	852
a Rekeningen en andere financiële stukken van de rentmeesters der domeinen van Steenberg en Rosendaal en Nispen.....	852
b Rekeningen en andere financiële stukken van de rentmeesters van de geestelijke goederen van Steenberg en Rosendaal en Nispen afzonderlijk,.....	854
c Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen van Steenberg, Rosendaal en Nispen tezamen.....	855
d Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen van Steenberg, Rosendaal en Nispen.....	857
5 Leningen en vorderingen.....	858
E LEENZAKEN.....	859
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	859
X WERNHOUT.....	859
XI WILLEMSTAD.....	861
A ALGEMEEN.....	866
B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	867
C BESTUUR.....	869
1 Regelgeving.....	869
2 Functionarissen.....	869
D BEHEER.....	869
1 Heffing en besteding van de gemene middelen.....	869
2 Bouw en onderhoud van civiele goederen.....	871
3 Conditie van verpachting.....	871
4 Financiën.....	871
a Rekeningen van de rentmeesters van het domain Willemstad.....	871
b Rekeningen van de rentmeesters van Fijnaart, Ruigenhil, Heijningen, Schuddebeurs, Appelaar en Juffrouwenpolder.....	876
c Rekeningen van de ontvangers der generale middelen in Willemstad, Fijnaart, Ruigenhil, Heijningen, Schuddebeurs, Appelaar en Stobbegors. Na 1672 ook de Juffrouw Henriette- en de Elisabethspolder.....	877
d Overige financiële stukken.....	882
5 Leningen.....	882
DEEL 8. DOMEINEN IN ZEELAND EN STAATS-VLAANDEREN.....	883
I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN.....	883
II HULSTERAMBACHT.....	883
A ALGEMEEN.....	897
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN.....	898
C BESTUUR.....	901
1 Regelgeving.....	901
2 Functionarissen.....	901
D BEHEER.....	902
1 Cijnzen en tienden.....	902
2 Verpachting van goederen en verkoop van produkten.....	902
a Conditie van verpachting.....	902
b Overige stukken betreffende verpachting van goederen en verkoop van produkten.....	903

3 Leningen.....	904
4 Bouw en onderhoud van onroerend goed.....	904
5 Financiën.....	905
a Rekeningen.....	905
Rekeningen van de rentmeesters wegens het domeinbeheer van Hulsterambacht.....	905
Rekeningen wegens voormalige geestelijke goederen.....	908
Rekeningen van de rentmeesters wegens rijs- en zinkwerken van de zeedijk bij Walsoorden.....	909
Rekeningen wegens verpachte begrazingen in de Canisvlietpolder.....	911
b Overige financiële stukken.....	911
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	912
III ST. MAARTENSDIJK EN SCHERPENISSE.....	912
A ALGEMEEN.....	918
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	919
1 St. Maartensdijk, Scherpenisse en Zuid-Beveland.....	919
2 Geestelijke goederen St. Maartensdijk, Scherpenisse en Zuid-Beveland.....	920
C BESTUUR.....	920
D BEHEER.....	921
1 Verpachtingen en verkoop.....	921
2 Bouw, onderhoud en registratie van onroerend goed.....	921
3 Financiën.....	922
a Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van de domeinen St. Maartensdijk en Scherpenisse.....	922
b Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van de geestelijke goederen van St. Maartensdijk en Scherpenisse.....	926
c Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van de domeinen en van de geestelijke goederen van St. Maartensdijk en Scherpenisse.....	931
d Overige financiële stukken.....	931
IV. NOORD-BEVELAND.....	932
A ALGEMEEN.....	942
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	943
C BESTUUR EN RECHTSPRAAK.....	946
1 Regelgeving.....	946
2 Waterstaat.....	946
a Polder Oud-Noord-Beveland en Colijnsplaat (1596 en 1598).....	946
b Polder Nieuw-Noord-Beveland (1616).....	947
c Frederikspolder (1640 en 1642).....	947
d Katsepolder(1668).....	948
e Polder Oudelek of West-Orisant (1665).....	948
f Jonkvrouw Annapolder (1727).....	948
g Overige stukken betreffende de waterstaat.....	948
3 Ambtenaren.....	949
D BEHEER.....	949
1. Verpachtingen.....	949
a Gorzen, blikken, slikken, landerijen en ander onroerend goed.....	949
b Etting.....	950
c Tienden.....	950
d Andere goederen en rechten.....	950
2 Bouw en onderhoud van onroerende goederen.....	951
3 Overige stukken betreffende het beheer.....	951
4 Financiën.....	952
a Rekeningen.....	952
'Rekeninghe van Noordt-Bevelant, van Oresande ende andere dependentien'; Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen.....	952
Rekeningen van de polders.....	957
1 De polders Noord-Beveland, Colijnsplaat en Orisant.....	957
2 Frederikspolder.....	957
a Voor de bedijkers.....	957

b Voor Zijne Hoogheid.....	957
c. Voor de heer van Cortgene en mevrouw Fannius.....	957
Overige rekeningen.....	957
b Overige stukken betreffende financiën.....	958
INVENTARIS ZUID-BEVELAND EN WOLFAARTSDIJK.....	959
A ALGEMEEN.....	959
B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	959
C BESTUUR.....	959
D BEHEER.....	959
V-VI VEERE, VLISSINGEN EN DOMBURG.....	960
V. VEERE EN HET MARKIEZAAT VAN VEERE EN VLISSINGEN.....	964
A ALGEMEEN.....	969
B VERWERVING, VERVREEMDING EN BETWISTING VAN GOEDEREN EN RECHTEN.....	971
1 Het markiezaat van Veere en Vlissingen.....	971
2 Veere.....	973
3 De schorre Ten Halven Crijte en de aanwassen aan de Oranjepolder.....	974
C BESTUUR EN RECHTSPRAAK.....	975
1 Veere en Vlissingen.....	975
2 Veere.....	975
D BEHEER.....	977
1 Verpachting van rechten, verpachting, verhuur en verkoop van onroerende en roerende goederen.....	977
a Algemeen.....	977
b Onroerende goederen.....	977
c Strandvonden.....	978
d Overige rechten en goederen.....	978
2 Leningen.....	978
a Aflossing van renten, gevestigd op Veere en Vlissingen.....	978
b Aflossing van renten, gevestigd op Veere.....	979
3 Onderhoud van onroerende goederen.....	981
4 Waterstaatswerken.....	982
5 Financiën.....	983
a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Veere.....	983
b Overige stukken betreffende financiën.....	987
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	987
VI. VLISSINGEN.....	988
A ALGEMEEN.....	991
B VERWERVING, VERVREEMDING EN BETWISTING VAN GOEDEREN EN RECHTEN.....	992
C BESTUUR.....	993
D BEHEER.....	994
1 Conditie van verpachting.....	994
2. Leningen.....	994
3 Bouw en onderhoud van onroerend goed.....	995
4 Financiën.....	995
a. Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Vlissingen.....	995
b Overige stukken betreffende financiën.....	1000
VII. WESTKAPELLE.....	1000
A VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN.....	1002
B BESTUUR.....	1004
C BEHEER.....	1004
Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Westkapelle, 1618-1647.....	1004
DEEL 9. DOMEINEN IN DE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN EN LUXEMBURG.....	1006
I. GEZAMENLIJKE DOMEINEN.....	1006
A ALGEMEEN.....	1009
B FUNCTIONARISSEN.....	1011
C RECHTSZAKEN.....	1012
D BEHEER.....	1012
E LEENZAKEN.....	1014

F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	1014
II AALST, AFFLIGEM EN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN.....	1015
III. ANTWERPEN.....	1016
IV. BRUSSEL.....	1016
V. DASBURG.....	1018
VI DIEST.....	1021
A ALGEMEEN.....	1025
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	1026
C BESTUUR.....	1027
1 Regelgeving.....	1027
3 Belastingheffing.....	1029
4 Functionarissen.....	1029
5 Overige bestuurszaken.....	1030
D BEHEER.....	1030
1 Cijnzen en grondrenten.....	1030
2 Landerijen en heide.....	1031
3 Molens.....	1031
4 Tollen.....	1032
5 Jacht.....	1032
6 Verpachting en verkoop van rechten en goederen.....	1033
7 Leningen.....	1034
8 Bouw en onderhoud van goederen.....	1034
9 Financiën.....	1035
a Rekeningen van de rentmeesters.....	1035
b Overige stukken betreffende financiën.....	1039
E LEENZAKEN; LEENHOF VAN DIEST EN ZICHEM.....	1040
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	1041
VII GRIMBERGEN.....	1042
A ALGEMEEN.....	1045
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	1045
C BESTUUR.....	1046
D BEHEER.....	1048
VIII LANNOY.....	1050
IX MEERHOUT EN VORST.....	1050
A ALGEMEEN.....	1053
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	1053
C BESTUUR.....	1054
D BEHEER.....	1054
1 Cijnzen.....	1054
2 Overige goederen en rechten.....	1056
4 Financiën.....	1056
a Rekeningen van de rentmeesters.....	1056
b Overige stukken betreffende financiën.....	1060
E LEENZAKEN.....	1060
X RUTTEN, NEDERHEIM, PEEN EN HET LAND VAN HERSTAL.....	1061
XI SANKT VITH EN BÜTGENBACH.....	1061
XII TURNHOUT.....	1066
XIII VIANDEN.....	1067
XIV ZICHEM.....	1069
A ALGEMEEN.....	1071
B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	1072
C BESTUUR.....	1073
1 Regelgeving.....	1073
2 Stads- en landsaangelegenheden.....	1073
3 Belastingen.....	1074
4 Functionarissen.....	1074
D BEHEER.....	1076
1 Cijnzen.....	1076
a Registers van cijnzen.....	1076

b Overige stukken.....	1077
2 Jacht.....	1078
3 Tollen.....	1079
4 Opstallen.....	1079
5 Gewassen.....	1079
6 Heide en landerijen.....	1079
7 Overige goederen en rechten.....	1080
8 Financien.....	1080
a Rekeningen van de rentmeesters.....	1080
b Overige stukken betreffende financiën.....	1084
E ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	1084
DEEL 10. DOMEINEN IN FRANKRIJK.....	1086
I CHÂTEAURENARD.....	1086
II DOMEINEN IN FRANCHE-COMTÉ EN BOURGONDIE.....	1087
III ORANGE.....	1092
A VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN.....	1100
B BESTUUR EN RECHTSPRAAK.....	1101
1 Regelgeving.....	1101
2 Handhaving van de soevereiniteit.....	1101
3 Munt.....	1102
4 Stukken betreffende benoemingen.....	1102
5 Stukken betreffende ambtsuitoefening van gouverneurs van Orange.....	1102
a Hector de Blacons.....	1102
b Alexandre de Blacons.....	1103
c Jean de la Chesnaye, waarnemend gouverneur namens de koning van Frankrijk, 1605. .	1103
d Jan de Hertoge, heer van Valkenburg.....	1104
6 Stukken betreffende het parlement van Orange.....	1106
7 Stukken betreffende de uitoefening van het patronaatsrecht over de Katholieke Kerk in Orange, over het herstel van de rechten van de katholieken en de betwisting daarvan.....	1106
C BEHEER.....	1112
D LEENZAKEN.....	1112
E STUKKEN BETREFFENDE HET BESTUUR VAN FRANKRIJK DIE VERMOEDELIJK TER DOCUMENTATIE HEBBEN GEDIEND.....	1113
F ZORG VOOR HET ARCHIEF.....	1113
DEEL 11. DOMEINEN IN DUITSLAND.....	1115
I BENTHEIM.....	1115
II LINGEN.....	1117
III MEURS.....	1118
IV DUFFEL, NERGENA EN GOCH.....	1119
DEEL 12. GEDEPONEERDE ARCHIEFBESTANDEN.....	1120
I STUKKEN AFKOMSTIG VAN DE PRINSEN VAN ORANJE OVER HET BEHEER VAN HUN GOEDEREN.....	1120
II STUKKEN AFKOMSTIG VAN OVERIGE PERSONEN.....	1121
A STUKKEN AFKOMSTIG VAN LAURENS BUIJSERO, GRIFFIER EN RAAD.....	1121
B STUKKEN AFKOMSTIG VAN DANIËL WIJMAN EN JOHAN COPEs.....	1121
C STUKKEN AFKOMSTIG VAN GERARD SICHTERMAN.....	1121
D STUKKEN AFKOMSTIG VAN JOHANNES PASCAL FERRAND.....	1122
E STUKKEN AFKOMSTIG VAN H.J. HEMSING, VOORMALIG KASSIER VAN THESAURIER EN RENTMEESTER-GENERAAL VAN OLDEN, KLERK VAN WILLEM V VAN ORANJE.....	1122
DEEL 13. AANHANGSEL.....	1123
I STUKKEN WAARVAN HET VERBAND MET HET ARCHIEF ONDUIDELIJK IS.....	1123
A STUKKEN AANGETROFFEN BIJ STUKKEN VAN HET ARCHIEF VAN DE DOMEINRAAD IN HET ALGEMEEN.....	1123
B STUKKEN AANGETROFFEN IN DE AFZONDERLIJKE DOMEIN ARCHIEVEN.....	1125
1 Ameland.....	1125
1A Leeuwarden, Oranjewoud en Groningen.....	1125
2 Buren.....	1125
3 Geertruidenberg.....	1127
4 Kruitberg.....	1127

5 Liesveld.....	1127
6 Bergen op Zoom.....	1128
Stukken behorend tot het archief van de raden en rekenmeesters van de markiezen van Bergen op Zoom.....	1128
7 Breda.....	1128
8 Cranendonk.....	1129
8A Grave en Cuijk.....	1130
9 Montfort.....	1130
10 Willemstad.....	1131
11 Noord-Beveland.....	1131
12 Veere.....	1131
13 Vlissingen.....	1132
14 Zuidelijke Nederlanden.....	1132
C STUKKEN ELDERS AANGETROFFEN.....	1132
1 In de losse aanwinsten van de Nassause Domeinraad.....	1132
2 In de collectie Nassause Domeinraad Verspreide Stukken.....	1133
3 In de Commissie van Breda.....	1134
4 In de collectie Nassause Domeinraad Verspreide Charters.....	1134
II STUKKEN GEADMINISTREERD ALS ONDERDEEL VAN DE STAATSDOMEINEN.....	1135
A ALGEMEEN.....	1135
B STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN PROVINCIE.....	1136
C FRIESLAND.....	1136
D OVERIJSEL.....	1136
E UTRECHT.....	1136
F ZUID-HOLLAND.....	1136
G NOORD-BRABANT.....	1137
H ZEELAND.....	1138

Bijlagen.....1139

Aanhangsel 1. Lijst van kaarten die betrekking hebben op de Nassause Domeinen.....	1139
Inleiding.....	1139
1. De inventaris Hingman.....	1139
2. Deze inventaris.....	1139
3. Kaarten uit andere archieven.....	1139
4. Kaarten uit collecties.....	1139
Domeinen in Friesland en Groningen.....	1140
Domeinen in Gelderland.....	1141
Domeinen in Utrecht.....	1144
Domeinen in Holland.....	1144
De heerlijkheid Geertruidenberg, de visserijen en platen in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland en de heerlijkheid Raamsdonk.....	1144
Gebouwen in- en om Den Haag.....	1148
Domeinen in het Westland.....	1153
De heerlijkheid de Zwaluwen.....	1159
Domeinen in Staats-Brabant en Gelders Overkwartier (Limburg, NL).....	1161
Domeinen in Zeeland.....	1174
heerlijkheden St. Maartensdijk en Scherpenisse.....	1179
Het markiezaat van Veere en Vlissingen.....	1181
Domeinen in de Zuidelijke Nederlanden en Luxemburg.....	1184
Aanhangsel 2. Het zoeken naar stukken gerelateerd aan de Nassause Domeinen in het Centraal register van particuliere archieven.....	1186
1. Inleiding.....	1186
2. Uitgangspunten.....	1187
3. Het Centraal Register van Particuliere Archieven (CRPA).....	1187
1. Indices op naam en op onderwerp.....	1187
2. CRPA-dossiers en inventarissen.....	1187

4. Voorbeeld: Onderzoek in het centraal register van particuliere archieven naar de rentmeesters van een domein.....	1187
a. Onderzoeksresultaten.....	1188
b. Uitwerking van het onderzoek.....	1188
I. Lijst van archiefstukken met betrekking tot het domein Buren.....	1188
II. Lijst van archiefstukken met betrekking tot de rentmeesters van het domein Buren	1189
Aanhangsel 3. Verklarende woordenlijst.....	1193
Concordantie.....	1201
Concordantie op het supplement.....	1681

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Nassause Domeinraad

Periodisering:

archiefvorming: 1581-1811

oudste stuk - jongste stuk: 1218-1842

Archiefbloknummer:

1261

Omvang:

16871 inventarisnummer(s)488,25 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. Een klein gedeelte is gesteld in talen als het Latijn, Frans en het Duits

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte documenten. Kennis van het 13e t/m 18e eeuwse handschrift is noodzakelijk: de Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Aalst, heer van

Acquoy, Heer van

Agentschap van Financiën, Bureau der Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau

Ameland, Heer van

Antwerpen, Burggraaf van

Baarle-Nassau, Heer van

Baarn, Heer van

Bentheim, Heer van

Bergen op Zoom, Heer van

Borculo, Heer van

Borsele, Heer van

Bourgogne, Heer van

Boxmeer, Heer van

Bracque, Heer van De

Breda, Heer van

Bredevoord, Heer van

Brussel, Paleis te

Buren, Graaf van

Bütgenbach, Heer van

College van Administratie der Goederen in Holland gelegen van de Prins van Oranje

College van Administratie over de door de Fransen geabandonneerde Goederen van de Vorst van Nassau

Cortenbach, Heer van
Cortgene, Heer van
Cranendonk en Eindhoven, Baron van
Culemborg, Heer van
Dasburg, Heer van
Dieren, Heer van
Diest, Heer van
Directie der Publieke Domeinen en Geestelijke Goederen
Directie der Staatsdomeinen in Holland
Dongen, Heer van
Eemnes, Heer van
Friesland, Heer van
Geertruidenberg, Heer van
Geertruidenberg, Kastelein van
Gorzen Orizand, Heer van
Grave en Cuijk, Heer van
Gravenhage, 's, Oude Hof in het Noordeinde
Gravenhage, 's, Huis Den Bosch
Grimbergen, Heer van
Het Loo, Heer van
Hohenlohe, Van
Holede, Heer van
Hulsterambacht, Heer van
IJsselstein, Heer van
Intendant van de Nassause Domeinen in de Zuidelijke Nederlanden
Kruidberg, Hofstede de
Lannoy, Heer van
Leerdam, Graaf van
Lek, Heer van de
Lekkerkerk, Heer van
Lichtenvoorde, Heer van
Liesveld, Heer van
Lingen, Heer van
Meerhout, Heer van
Meurs, Graaf van
Ministerie van Financiën, Administratie der Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau
Monster, Heer van
Monsterambacht, Heer van
Montfort, Heer van
Naaldwijk, Heer van
Nassau, Van
Nassause Domeinraad
Nassause Domeinraad, Ontvanger-Generaal
Nassause Domeinraad, Thesaurier en Rentmeester-Generaal der Domeinen
Nederheim, Heer van
Neerem, Heer van
Niervaart, Heer van
Nieuwburg, Huis ter
Nispen, Heer van
Noord-Beveland, Heer van
Oosterhout, Heer van
Oploo, Heer van
Orange, Prince d'

Orange, Prins van
Oranje, Van
Oranje-Nassau, Van
Paifve, Heer van
Peen, Heer van
Polanen, Heer van
Princeland, Heer van
Prinsenland, Heer van
Raad en Rekenkamer
Ravestein, Heer van
Rollencourt, Heer van
Roosendaal, Heer van
Russon, Heer van
Rutten, Heer van
Scherpenisse, Heer van
Secretariaat van Staat voor de Financiën, Secretarie de Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau
Sichem, Heer van
Sint-Maartensdijk, Heer van
Sint-Maartensdijk, Kapittel van Sint Maarten
Soest, Heer van
Soestdijk, Heer van
St. Vith, Heer van
Stadhouders van Friesland, Groningen, Drenthe en Overijssel
Steenbergen, Heer van
Steenwijk, Heer van
Ter Eem, Heer van
Thesaurier-Generaal en Raden van Financiën, Bureau der Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau
Tholen, Heer van
Veere, Markies van
Vianden, Graaf van
Vlissingen, Heer van
Vorst, Heer van
Vriesland, Heer van
Wernhout, Heer van
Westcappel, Heer van
Westland, Heer van
Willemstad, Heer van
Zelhem, Heer van
Zevenbergen, Heer van
Zichem, Heer van
Zuid-Beveland, Heer van
Zwaluwe, Heer van

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De Nassause Domeinraad was het bestuurscollege dat het beheer over de domeinen van de familie Oranje-Nassau uitoefende. Deze landgoederen strekten zich uit over het gehele territorium van de Republiek, maar lagen overwegend in Holland, Zeeland, (Noord-)Brabant en Gelderland. Ook in Duitsland, Luxemburg en Frankrijk (vnl. het prinsdom Orange) had men bezittingen. Oorspronkelijk was de domeinraad gevestigd te Breda en later vanaf eind zestiende, begin zeventiende eeuw te Den Haag aan het Binnenhof. De Raad- en Rekenkamer, zoals zij ook wel werd genoemd, telde vijf tot zeven leden met daarnaast een griffier of secretaris als belangrijkste ambtenaar.

Het beheer van de goederen vergde een uitgebreide verantwoording door tal van rentmeesters die ter plekke waren belast met o.a. het toezicht op heerlijke rechten, als bijvoorbeeld het recht op de wind of op de visvangst. Al deze rechten en bevoegdheden leverden bij elkaar aanzienlijke inkomsten op ter bekostiging van de hofhouding (paleizen, kunstcollectie e.d.). Voor het verdere beheer was in elk domein tevens een grote hoeveelheid functionarissen aangesteld variërend van hoveniers tot predikanten. Dit gold eveneens het terrein van bestuur en rechtspraak met de aanstelling van schout en schepenen.

Het archief bevat de notulen van de domeinraad; thesauriersrekeningen (m.b.t. de uitgaven) en het ambtboek met gegevens over aanstellingen in elk domein. Verder zijn er per domein reeksen rentmeestersrekeningen, gebundelde correspondentie over tal van onderwerpen van bestuurlijk-juridische aard en losse stukken (meestal met een financiële inslag). Op een aantal series bestaan zowel eigentijdse als latere nadere toegangen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

Een klein aantal stukken van dit archief is in een slechte materiële staat, wat tot gevolg heeft dat deze niet aangevraagd kunnen worden. Een opgave van de desbetreffende inventarisnummers op deze plaats is nagelaten, aangezien de materiële staat en de bijbehorende raadpleegmogelijkheden niet een permanente situatie vormen (restauratie, verfilming etc.). Bij het aanvragen met de terminal krijgt u mededeling ter zake.

ANDERE TOEGANG

In de [index op het ambtboek](#) zijn de namen, functies en domeinen opgenomen die te vinden zijn in het ambtboek van de Nassause Domeinraad.

Op de leenregisters van de Heren van Polanen en de Lek (inventarisnummers 7318 - 7321) is een [digitale index](#) beschikbaar (oud toegangsnummer 1.08.05)

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Nassause Domeinraad, nummer toegang 1.08.11, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Nassause Domeinraad vanaf 1581, 1.08.11, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

DE GOEDEREN VAN HET HUIS VAN ORANJE-NASSAU

"Wij Willem bij de gratie Gods Prins van Orange en Nassau, Graaf van Catzenellenbogen, Vianden, Dietz, Spiegelberg, Buren, Leerdam en Culemborg, Markies van Veere en Vlissingen, Baron van Breda, Diest, Beilstein, die stad Grave en het land van Cuijk, IJsselstein, Cranendonk, Eindhoven en Liesveld, onafhankelijk Heer van de vrije en soevereine erfheerlijkheid Ameland, Heer van Borculo, Bredevoort, Lichtenvoorde, Het Loo, Geertruidenberg, Klundert, Zevenbergen, de Hooge en Lage Zwaluwe, Naaldwijk, Polanen, St. Maartensdijk, Soest, Baarn en Ter Eem, Willemstad, Steenbergen, Montfort, St. Vith, Bütgenbach en Dasburg, Erfburggraaf van Antwerpen etc. etc." Zo begint een van de vele oorkondes van Willem V waaruit blijkt hoe omvangrijk, hoe verscheiden en hoe verspreid het goederenbezit van de Oranjes aan het einde van de achttiende eeuw was. Dit bezit was vanaf de vijftiende eeuw door vererving, schenking of koop in de familie gekomen, hoewel er tussentijds ook gedeelten weer verloren gingen (zie tabel 1). De grondslag voor dit goederenbezit werd gelegd door Engelbrecht van Nassau (ca. 1370-1442) die als eerste graaf van Nassau zijn intrede deed in de Nederlanden. Hij trouwde in 1403 met Johanna, erfdochter van het rijke bezit der Polanens. De belangrijkste goederen van dit geslacht lagen in het westen van de huidige provincie Noord-Brabant.

Een andere grondlegger van de bezittingen van de Nassaus was graaf René van Chalon (1519-1544). In 1528 erfde hij alle bezittingen en rechten van het huis van Oranje en Chalon, met de titel 'prins van Oranje'. René van Chalon stierf reeds op 25-jarige leeftijd. Erfgenaam van zijn omvangrijke bezit was zijn neef, die aldus -elf jaar oud- prins van Oranje mocht noemen. Willem van Oranje huwde tot vier maal toe, maar voor zijn goederenbezit was vooral zijn huwelijk met Anna gravin van Buren in 1551 van belang. Door dit huwelijk werd zijn bezit nog eens aanzienlijk vergroot.

1584-1609

Na de moord op prins Willem in 1584 ontstond er onenigheid over de erfenis tussen zijn drie zonen Philips Willem, Maurits en Frederik Hendrik. De erfeniskwestie speelde zich af in een tijd dat het gebied in Brabant, waarin de belangrijkste bezittingen van de Nassaus lagen, frontgebied in de oorlog tegen Spanje was. Mede daardoor was het bezit van en de controle over de nalatenschap niet alleen een particuliere kwestie, maar speelden politieke belangen een rol. De goederen in het door Spanje gecontroleerde gebied waren geconfisqueerd door de Spaanse overheid.

De geschillen over de erfenis spitsten zich vooral toe op de goederen in Brabant, met name Breda en Steenbergen. Samen met Maria, de oudste dochter van Willem van Oranje uit zijn eerste huwelijk met Anna van Egmond, had Philips Willem, oudste zoon van Willem, de krachtigste aanspraken op (delen uit) de erfenis als gevolg van het devolutive recht. Dit recht bevoordeelde bij erfenis de kinderen uit een eerste huwelijk boven de kinderen uit volgende huwelijken en gold met name in het Brabantse erfrecht. Het had tot gevolg dat Philips Willem, naast de goederen van zijn moeder afkomstig, recht had op Diest, Breda, Grimbergen en Cranendonk, zonder deze te hoeven delen met de 'nakinderen'¹. In het politieke krachtenveld tussen de Republiek en Spanje nam Philips Willem een kwetsbare positie in. Op 13-jarige leeftijd door Philips II in gijzeling genomen en sindsdien in Spanje verblijvend, werd hij meer geïdentificeerd met de Spaanse zaak dan met die van de Republiek. Zijn goederen in het gebied van de Republiek werden voor hem beheerd door zijn zuster Maria. Zijn goederen in het gebied van Spanje werden door zijn door de Spaanse koning aangestelde 'voogden' Karel van Berlaymont en Philips van Ongnyes beheerd.

1 Dr. P. Scherft, 'Philips Willem, een displaced person' in: Jaarboek vereniging 'Oranje-Nassau Museum' (1980), p. 36.

Na de inname van Breda in 1590 beheerde Maurits, met toestemming van de Staten-Generaal en tegen de zin van Maria, de bezittingen van Philips Willem ².

Na het overlijden in 1601 van Pijll, de nog in functie zijnde curator van het sterfhuis, trok Maurits ook de administratie van de nog ongedeelde boedel uit de nalatenschap van zijn vader naar zich toe, met uitzondering dus van de goederen afkomstig van Anna van Buren en Orange. Uit de opbrengsten betaalde hij de rechthebbenden, onder wie Louise de Coligny, de weduwe van Willem I, hun toelagen.

In 1603 wees Philips Willem zijn halfbroer Maurits aan tot zijn universeel erfgenaam, waarschijnlijk in het kader van de onderhandelingen met de Franse koning over het Prinsdom Orange. ³

In 1606 sloot Maria een overeenkomst met Philips Willem, die inmiddels uit de Spaanse gijzeling was bevrijd. Hierin stond zij aan hem alle goederen afkomstig van hun moeder Anna van Egmond af tegen een jaarrente van 10.000 gulden. In datzelfde jaar besloten de Staten-Generaal om Philips Willem in het vrije bezit van zijn goederen in Brabant: Breda, Oosterhout en Steenberg te stellen. Tot een ongestoorde uitvoering van deze resolutie kwam het niet, omdat Maurits Philips Willem in de uitoefening van zijn rechten dwarsboomde. ⁴

Dit werd in 1609 met een 'Tractaat van Partage' opgelost. Hoewel ook de dochters van Willem I aanspraken maakten op de erfenis, waren zij geen deelnemers in de uiteindelijke verdeling van de boedel. Hun aanspraken werden via hun broers geregeld. Ieder van de broers had de verplichting een zeker deel van de jaargelden aan zijn zussen en/of moeder te voldoen. De dochters van Charlotte de Bourbon ontvingen de bezittingen in Bourgondië.

Philips Willem werd erkend als eigenaar van Orange, alle goederen in Franche-Comté en Vlaanderen. Ook kreeg hij alle bezittingen onder de Franse kroon, behalve dus de goederen in Bourgondië, en in Brabant, behalve Grave en Cuijk. Maurits verkreeg het markiezaat van Veere, de heerlijkheden Niervaart en de Lek en Grave en het land van Cuijk. Frederik Hendrik behield Geertruidenberg, de Hooge en Laage Zwaluwe en de visserijen in de Grote Waard. ⁵

Uiteindelijk kreeg Frederik Hendrik na de dood van Maurits in 1625 alle goederen in zijn bezit.

1702-1734

Na de dood van koning-stadhouder Willem III in 1702 dreigde het bezit van het huis Oranje-Nassau voor een groot deel in handen van de koning van Pruisen te komen. Frederik I, koning van Pruisen, maakte aanspraak op de erfenis van Willem III op grond van het testament van Frederik Hendrik. Hij was via zijn moeder, de oudste dochter van Frederik Hendrik, verwant aan het huis van Oranje. Willem III had echter zijn neef, de Friese stadhouder Johan Willem Friso, tot universeel erfgenaam benoemd. ⁶ De Staten-Generaal waren door Willem III aangewezen als executeurs-testamentair van zijn nalatenschap.

2 C.M. van der Kemp, Maurits van Nassau, prins van Oranje, in zijn leven, waardigheden en verdiensten (Rotterdam, 1843), pp. 120 e.v.

3 J.P. van den Cappelle, Philips Willem, prins van Oranje (Haarlem, 1828), pp. 75

4 P. Scherft, Het sterfhuis van Willem van Oranje (Leiden, 1966) pp. 249 e.v. en C.M. van der Kemp, Maurits van Nassau III, p. 56.

5 P. Scheft, Het Sterfhuis, p. 272 e.v.

6 Zie hierover: W.A. Ridder van Rappard, 'De aanspraken van Frederik I van Pruisen op de erfenis van de koning-stadhouder Willem III' in Tijdschrift voor Geschiedenis 79/2 (1966); G.J. Rive, Schets der staatkundige betrekkingen tusschen de republiek der Vereenigde Nederlanden en het koninkrijk Pruisen, tot het huwelijk van Prins Willem V (1701-1967) (Amsterdam, 1873)

De eerste daad van de koning van Pruisen was de bezetting van de graafschappen Lingen en Meurs, die daarmee voorgoed voor de Oranjes verloren gingen. De aanspraken van de koning waren echter niet onomstreden. Totdat er een regeling tussen de koning van Pruisen en Johan Willem Friso van Nassau over de verdeling van de nalatenschap was vastgesteld, behielden de Staten-Generaal het executeurschap-testamentair.

Geen van de betrokken partijen wilde de geschillen over de nalatenschap voor de rechter brengen. Er werd dus onderhandeld. Deze onderhandelingen werden abrupt afgebroken toen Johan Willem Friso, die onderweg was naar Den Haag voor een definitieve regeling van het geschil, in 1711 bij een ongeluk in het Hollands Diep verdrong. De Staten-Generaal besloten kort daarna, mede met het oog op het voortslepen van de onderhandelingen, aan beide partijen het genot van een bepaald inkomen toe te kennen, deels bestaande uit inkomsten toe te kennen, deels bestaande uit inkomsten uit specifieke, door de Staten-Generaal aan te wijzen goederen, deels bestaande uit een geldbedrag afkomstig uit alle door de Generaliteitsvergadering beheerde goederen te zamen. De bezittingen werden voorlopig 'geëxtraheerd' (onttrokken) onder uitdrukkelijk beding dat geen van de partijen rechten kon ontlenen op grond van deze regeling. De goederen die aldus aan de koning van Pruisen werden toegewezen waren Naaldwijk, Honselersdijk, het huis in het Noordeinde, Wateringen, het Opstal, het Hondertland, de Oranjepolder, 's-Gravenzande, het huis Nieuwburg en Hooge en Lage Zwaluwe. De nog minderjarige zoon en dochter van Johan Willem Friso en diens weduwe Maria Louisa van Hessen-Kassel ('Marijke-Meu') ontvingen de volgende bezittingen: Steenbergen, Oosterhout en Dongen, Willem- en Mariapolder, Prinsenland, Hulsterambacht, Ijsselstein, Granendonk en Eindhoven, Bredevoort en de Burense tienden, Diest en Zichem, het huis te Brussel en Noord-Beveland.⁷

Uiteindelijk werd in 1732 een akkoord bereikt over de erfenis. Dit kwam er op neer dat de koning van Pruisen over het algemeen de bezittingen die buiten het grondgebied van de huidige Benelux lagen, kreeg en de prins van Oranje de goederen daarbinnen. Ook behield de koning de domeinen die in 1711 door de Staten-Generaal voorlopig aan hem waren toegewezen. Deze goederen -waaronder het Haagse paleis Noordeinde en Honselersdijk- werden door koning Frederik II van Pruisen in 1754 tegen een vergoeding van 700.000 gulden weer aan het huis Oranje-Nassau afgestaan.⁸ Alleen het voor Pruisen vrij gunstig gelegen domein Montfort werd pas in 1769 door de prins van Oranje teruggekocht.

Op 1 april 1734 werden de Staten-Generaal door de prins gedéchargeerd als executeurs testamentair.⁹

1795-1813

In 1795, toen de Fransen de Republiek binnentrokken en de stadhouderlijke familie overhaast naar Groot-Brittannië vluchtte, werden de Nassause goederen door de Fransen in bezit genomen.

Met het huis Oranje-Nassau werd reeds op 16 mei 1795, bij het Haagse Verdrag tussen Frankrijk en de Bataafse Republiek, een officiële regeling getroffen. Daarbij verkreeg de laatstgenoemde het eigendom over de Nassause domeinen, die door Frankrijk in bezit waren genomen. Dit verdrag werd bevestigd door de afspraken in het vredesverdrag van Amiens van 1802 tussen Groot-Brittannië en Frankrijk, waarin tevens de afstand van en de schadeloosstelling voor de domeinen, goederen en waardigheden van het Oranjehuis werden geregeld. Deze afspraken werden vervolgens bevestigd in een overeenkomst tussen de Bataafse Republiek en het huis Oranje-

7 NDR inv.nr. 300; Algemeen Rijksarchief, Resoluties van de Staten-Generaal d.d. 28 Juli, 24 Augustus en 24 oktober 1711, 5 september en 1 oktober 1712.

8 N. Japikse, De geschiedenis van het huis van Oranje-Nassau (Den Haag, 1938), 2 dln; deel II, p. 131

9 NDR inv.nr. 300

Nassau van 1804, waarin de hoogte van de schadeloosstelling was vastgesteld. Deze overeenkomst werd echter nooit uitgevoerd, omdat het Wetgevend Lichaam van de Bataafse Republiek haar nooit zou ratificeren.

Intussen werden met ingang van november 1796 de domeinen genationaliseerd door de toenmalige Nationale Vergadering.

Tijdens het koningschap van Lodewijk Napoleon werd een gedeelte van de voormalige Nassause domeinen aan hem afgestaan. De aan de koning afgestane domeinen dienden een bedrag van 500.000 gulden op te brengen. Als de inkomsten minder zouden bedragen, dan zouden er meer domeinen aan de domeinen van de Kroon worden toegevoegd. Aan de koning werden de volgende domeinen afgestaan: Oosterhout, Dongen en Ter Brake, Breda, Grave en Cuijk, Oploo, Cranendonk en Eindhoven, Steenberg, Roosendaal en Nispen, Het Loo, Dieren, Borculo, Bredevoort en Lichtenvoorde. Voorts werden de domeinen, geadmistreerd door de Commissie van Breda aan de koning afgestaan.¹⁰

NA 1813

Na terugkeer van de toekomstige koning Willem I in 1813 en zijn aanvaarding van de soevereiniteit, bleven de voormalige Nassause domeinen in bezit van de staat. Willem I maakte geen aanspraken op het bezit van zijn voormalige domeinen. Hij ontving een jaarlijks inkomen, waarvan een gedeelte moest worden opgebracht door de zogeheten Kroondomeinen. Het eigendom van deze domeinen kwam bij de Domeinwet van 1822 aan de Kroon. Koning Willem II zou het eigendom van deze domeinen vervolgens weer overdragen aan de staat. De inkomsten bleven bestemd voor de Kroon. Naast dit inkomen ontving de koning jaarlijks een bedrag voor het onderhoud van de hem ter beschikking gestelde paleizen, te weten paleis Noordeinde, paleis Het Loo, het paleis op de Dam in Amsterdam en Huis ten Bosch. Het Prinsenhof in Leeuwarden kwam door aankoop weer in het bezit van het Oranjehuis. Het paleis en domein Soestdijk werd door de staat aan de prins van Oranje, de latere koning Willem II, in eigendom gegeven als dank voor zijn krijgsverrichtingen tijdens de veldtocht van 1815.¹¹

Met de oprichting van het Amortisatiesyndicaat in 1824 werd het beheer en de administratie van de voormalige Nassause domeinen bij deze instelling ondergebracht. Uit de opbrengsten van de verkoop van de domeinen zou een deel van de staatsschuld worden afgelost. Ook het archief kwam onder het beheer van het Amortisatiesyndicaat.

DE DOMEINRAAD

GESCHIEDENIS VAN DE DOMEINRAAD

De heerlijkheden van de Nassaus werden in hun naam beheerd door een vaste 'Raad en Rekenkamer', later Nassause Domeinraad geheten. Deze Raad bestond uit deskundigen op rechtskundig en financieel terrein.

De instelling van een Raad en Rekenkamer heeft hoogstwaarschijnlijk onder graaf Engelbrecht II van Nassau (1475-1504) plaats gevonden.¹² Vergeleken met het landsbestuur in Brabant en Holland gingen de Oranjes vrij laat over tot een gecentraliseerd en ambtelijk gestructureerd bestuur en beheer van hun domeinen. Zij stonden hierin overigens niet alleen. Zo benoemden de

¹⁰ De Commissie van Breda beheerde domeinen gelegen in het grondgebied van Staats-Brabant die in buitenlandse handen waren en in gebieden afhankelijk van buiten de voormalige Republiek gelegen abdijen en kapittels.

¹¹ Japikse, Geschiedenis, pp. 214, e.v.

¹² Drossaers I, I, p. VI.

markiezen van Bergen op Zoom, de graven van Buren en de heren van Culemborg ook pas tegen het einde van de vijftiende en in de loop van de zestiende eeuw raden voor het beheer van hun domeinen.¹³

Tot aan de Spaanse inname van Breda in 1581 was de Domeinraad gevestigd in het kasteel aldaar. De prins benoemde na de Spaanse bezetting nieuwe leden, waarop de nieuw gekozen Raad zich in Delft gevestigde. Het archief van de Domeinraad zou overigens in Breda achterblijven totdat in 1637 Breda werd bevrijd en een groot deel van het archief naar Den Haag werd gezonden.

In de geschiedenis van de Domeinraad zijn er behalve het vertrek uit Breda in 1581 nog enkele andere precaire momenten aan te wijzen, als gevolg van conflicten over de bezittingen van het Oranjehuis, die hiervoor al werden genoemd.

Allereerst was daar het conflict rondom de afwikkeling van de nalatenschap van Willem van Oranje.

De goederen uit zijn sterfhuis werden tussen 1584, het jaar waarin hij vermoord werd, en 1609, toen zijn nalatenschap definitief verdeeld werd tussen zijn zoons Philips Willem, Maurits en Fredrik Hendrik, door verschillende administraties beheerd. De goederen afkomstig van Anna van Egmond en de 'vaderlijke' goederen in Brabant, bestemd voor Maria en Philips Willem, werden beheerd door Anna en haar Raad. Deze goederen omvatten Buren, Leerdam, IJsselstein, St. Maartensdijk, Breda, Oosterhout en Steenberg. Breda, Oosterhout en Steenberg waren bezet en geconfisqueerd door Spanje en leverden bijgevolg nauwelijks iets op.¹⁴

De nog onverdeelde boedel werd beheerd door de curatoren van het sterfhuis. In deze Raad hadden Van Steelant en Nicolaas Pijll zitting. Onder de onverdeelde boedel vielen de Hooge en de Lage Zwaluwe, de heerlijkheden in het Westland, Lek en Polanen, Niervaart, Geertruidenberg, Veere en Vlissingen en de visserij in de Grote Waard. Ook hier gold dat de goederen die in door Spanje bezet gebied lagen weinig opleverden voor de boedel van Willem I. Maurits liet zich bij het beheer van de aan hem toekomende goederen bijstaan door een Raad. Na het overlijden van Nicolaas Pijll in 1601, trok Maurits de gehele administratie van de onverdeelde boedel in het sterfhuis aan zich. Na de definitieve regeling van de boedel van Willem I waren er drie domeinraden werkzaam: die van Philips Willem in Breda, die van Maurits in Den Haag bij de Zuidpoort van het Binnenhof en die van Frederik Hendrik eveneens in Den Haag, in het paleis Noordeinde. Na de dood van Maurits in 1625 werd de nalatenschap van Willem van Oranje onder Frederik Hendrik weer in één hand herenigd en beheerd door één Raad. Deze Nassause Domeinraad bleef sindsdien tot 1767 gehuisvest in een pand rechts van de Zuidpoort van het Binnenhof. Het archief van de Domeinraad kreeg een plaats in de charterkamer van de prins boven de raadkamer van het Hof van Holland op het Binnenhof. Het ging hier om afgesloten archief, waarschijnlijk het archief dat uit Breda naar 's-Gravenhage was verhuisd. Deze raadkamer bevond zich boven de Rolzaal, een van de oudste gedeeltes van het Binnenhof. De thesaurie was gevestigd in een pand direct grenzend aan de zuidzijde van de Grote Zaal (Ridderzaal). In 1767 werd het huis bij de Zuidpoort ontruimd ten behoeve van de bouwplannen voor de uitbreiding van het Stadhouderskwartier op het Binnenhof. De Domeinraad verhuisde naar het gebouw, waar voorheen de kastelenij was gevestigd, grenzend aan de Grenadierspoort van het Binnenhof. Het huis was door Willem IV ten behoeve van de Raad aangekocht.¹⁵

13 Aldus H.M. Brokken, 'De heren van Breda en hun archief' in: Noordbrabants Historisch Jaarboek 1 (1984) pp. 17-18. Zie verder: A.P. van Schilfgaarde, Het archief der Heeren en Graven van Culemborg. Eerste stuk. Inleiding, inventaris, lijst van kaarten en tekeningen (Den Haag, 1949); W.A. van Ham, Inventaris van de archieven van de Raad en Rekenkamer van de Markiezen van Bergen op Zoom. Eerste stuk: Algemene inleiding (Den Bosch, 1980)

14 Scherft, Het sterfhuis, pp. 96 e.v.

15 A. Ising, Het Hof te 's-Gravenhage. De prinsen van Oranje op het Stadhouderskwartier ('s-Gravenhage, 1898), p. 40-41 en 44 e.v.; J. de Riemer, Beschrijving van 's Graven-Hage (' Gravenhage 1730), pp. 125 en 161; Joh. P.M. Goudeau, Van Kwartier van Hun Hoogmogenden tot Ministerie van Algemene Zaken, Kabinet van de Minister-President (Den Haag, 1980), pp. 48-49.

Een tweede periode waarin meer dan een Domeinraad functioneerde was ten tijde van het geschil met de koning van Pruisen over de nalatenschap van koning-stadhouder Willem III.

De Staten-Generaal als executeurs-testamentair belastten de Domeinraad met de administratie van de bezittingen in de nalatenschap. Toen in 1711 aan de minderjarige kinderen van Johan Willem Friso en hun moeder Maria Louise van Hessen-Kassel goederen uit de boedel werden geëxtraheerd, werd de administratie van deze goederen aan het reguliere beheer van de overige domeinen door de domeinraad onttrokken.

De voogden over de kinderen van Johan Willem Friso benoemden een Raad en Rekenmeesters der geëxtraheerde goederen, die een administratie voerden welke strikt gescheiden was van die van de 'gewone' Domeinraad.¹⁶

Tot raden en rekenmeesters werden benoemd: Johan Reinhard van Dalwigh, envoyé van de landgraaf; Jacob Wiers, Johan van Essen en Johan van Schuylenburch. Als griffier werd aangesteld Johan van Schuylenburch, als thesaurier Willem van Assendelft en als auditeurs Dirk Swart en Jacob Pesters. De laatste legde pas in 1718 zijn eed af en trad vanaf dat moment in functie.

Naast de geëxtraheerde goederen administreerde deze Raad ook Soest, Baarn en Ter Eem. Deze goederen waren na de dood van prins Willem III aan de Staten van Utrecht toebedeeld. In 1714 werden deze goederen door prinses Maria Louise van Hessen-Kassel, moeder van Johan Willem Friso, weer van de Staten van Utrecht teruggekocht.¹⁷ In 1732, toen er een overeenkomst was gesloten met de koning van Pruisen over de verdeling van de goederen, werd de Domeinraad over de geëxtraheerde goederen opgeheven en de administratie over de voormalig geëxtraheerde goederen opgenomen in het geheel.

DE OPVOLGERS VAN DE DOMEINRAAD

In 1795 met de confiscatie en de inbezitneming van de Nassause domeinen door de gewestelijke besturen, werd de Domeinraad ontslagen. Het beheer van de voormalige Nassause domeinen werd 'provisieel' opgedragen aan de verschillende gewestelijk besturen. Deze besturen benoemden ieder een commissie om de goederen te beheren. In Holland werden administrateurs van de goederen van de prins van Oranje, gelegen in Holland, benoemd. Goederen buiten de Republiek, zoals bv. Montfort, werden beheerd door de Franse Representanten. De domeinen in de Generaliteitslanden werden beheerd door het Comité tot de algemene Zaken van het Bondgenootschap te Lande.

Het zwaartepunt van de administratie bleef in Holland liggen. De Hollandse administratie had de beschikking over het archief van de Domeinraad, wat in Den Haag bleef. De administratie in Holland bleef gevestigd in de ruimte van de voormalige Nassause Domeinraad. Het was ook de Vergadering van de Provisionele Representanten van het Volk van Holland die de Nassause Domeinraad bij decreet van 5 Maart 1795 ontsloeg. De daaropvolgende dag, 6 maart, beëindigde de Nassause Domeinraad officieel haar werkzaamheden.¹⁸

Vanuit Holland en door het Comité tot de Algemene Zaken van de Staten-Generaal werd er geijverd voor het onderbrengen van het beheer van de goederen in één administratie. Het Comité van Algemeen Welzijn, dat de supervisie over de Hollandse administratie had, stelde in een rapport van 25 maart 1795 dat de domeinen als een geheel zouden moeten worden beheerd, en niet per 'landschap' gesplitst.¹⁹ Teven stelde het Comité omwille van de continuïteit functionarissen van de 'oude' Domeinraad aan te stellen. De prins had op zijn vlucht een aantal

¹⁶ NDR inv.nr. 1528.

¹⁷ NDR inv.nr. 768, folio 1517 e.v.

¹⁸ NDR inv.nr. 183.

¹⁹ NDR iv.nr. 805.

belangrijke papieren meegenomen, waaronder een blaffaard van obligaties. De kennis en ervaring van de 'oude' Domeinraad zouden hard nodig zijn om de nieuw aan te stellen Raad goed te kunnen laten functioneren. Zolang daarover geen beslissing werd genomen, werd ook in Holland de administratie provisioneel geregeld. Van de oude Domeinraad werd een aantal leden en functionarissen aangesteld.

De administrateurs van de domeinen, gelegen in Holland kregen van hun superieuren de uitdrukkelijke oekaze geen archiefstukken over te dragen. Dit verbod was mede ingegeven door de problemen die het splitsen van het archief met zich mee zou brengen. Bovendien had Holland daarmee een wapen in het streven naar een gecentraliseerd beheer.

Geregeld adviseerde het Comité van Algemeen Welzijn en de administrateurs met klem het beheer van de goederen van de stadhouder in de Republiek centraal te regelen.²⁰ De reden was een eenvoudige: zonder centraal beheer was het niet mogelijk de crediteuren van de boedel te betalen. Alle schulden van de Prins van Oranje waren in 1772 door de thesaurier Van Olden overgenomen op de thesaurie. Dat betekende dat deze schulden niet meer berustten op onderscheiden domeinen, maar op de domeinen als geheel. Het Comité was niet precies op de hoogte van de grootte van de schuld: 'doordien de gewezen stadhouder de daartoe nodige papieren en bescheiden heeft medegenoomen', maar men schatte de renten op zo'n 350.00 gulden! De inkomsten van de goederen in Holland zouden zo'n 120 tot 130 duizend gulden bedragen. De motivatie voor het voorstel voor een centraal beheer was dus vooral gelegen in de schuldenlast, die alleen verminderd kon worden door de beschikking over alle revenuen uit de domeinen. Daarbij zal meegespeeld hebben dat de meeste schuldeisers van de stadhouder zich in Holland bevonden.

Toch duurde het tot in 1796, tot de totstandkoming van de Nationale Vergadering, voordat deze kwestie definitief werd geregeld. Toen plaatste de Nationale Vergadering het beheer en de administratie weer onder centraal gezag. De Nationale Vergadering benoemde een Commissie van Superintendentie over de domeinen van de gewezen stadhouder.²¹ De archieven van de domeinen werden door de provinciale autoriteiten in Holland aan de administratie over de domeinen overgedragen. In juli van dat jaar werd een instructie voor de 'Administrateurs van den door de Franschen geabandonneerden Boedel van den Vorst van Nassau', zoals het college inmiddels heette, opgesteld.²² Tot 1811 - het jaar waarin de Bataafse Republiek bij Frankrijk werd ingelijfd - behielden de voormalige Nassause domeinen een eigen administratie binnen het departement van Financiën. Afhankelijk van wisselingen van staatsvorm, van staatshoofd en van de organisatie van de overheid veranderde deze administratie van naam en soms van personeel, hoewel gedurende die jaren de administratie grotendeels op de zelfde leest geschoeid bleef. Het waren ook voor een deel dezelfde ambtenaren die deze administratie bestierden. Belangrijke ambtenaren in die dagen waren inspecteur E. Temminck, commissaris A.J. Verbeek en thesaurier A.C. Molière. De administratie was achtereenvolgens opgedragen aan de volgende instellingen:

- Administrateurs over de door de Franschen geabandonneerde goederen en commissie van superintendentie over de domeinen van de gewezen stadhouder, 1796-1798;
- Agent van Financiën, 1798-1801;
- Thesaurier-generaal en raden van Financiën, 1801-1805;
- Secretaris van staat voor de Financiën, 1805-1806;
- Minister van Financiën, 1806-1809;
- Directeur der publieke domeinen, 1809-1809;
- Directeur der staatsdomeinen, 1810-1811.

20 ARA, Archieven van de gewestelijke besturen in de Bataafs-Franse tijd, 1795-1798 en hiermee samenhangende commissies, 1782-1802, dl I, (Archief van het Comité van Algemeen Welzijn), inv.nr. 124, 23 juni 1795.

21 NDR inv.nr. 200. Het archief van de Commissie van Superintendentie bevindt zich in het archief van de Nationale Vergadering.

22 Decreten van de Nationale Vergadering, juli 1796 (Deel 5) p. 78.

Een uitzondering vormde de aan koning Lodewijk Napoleon afgestane domeinen. In 1808 ging de administratie van deze domeinen over naar de intendant-generaal van het Koningshuis. Toch bleef een gedeelte van de administratie achter bij het departement van Financiën. De rekeningen werden door de administratie van de voormalige Nassause domeinen afgehoord. Rentmeesters wendden zich af tot de minister, of tot de intendant-generaal. In de praktijk kwam het voor dat stukken door de minister aan de intendant-generaal werden doorgezonden voor verdere afhandeling. Voor de domeinen, die niet aan de Kroon waren gecedeerd, bleef de administratie hetzelfde. Deze bleven apart geadministreerd binnen het departement van Financiën.²³

Na de inlijving bij het koninkrijk Frankrijk werd op 31 december 1811 de administratie van de voormalige Nassause domeinen overgegeven aan het Enregistrement der domeinen, die in de verschillende provincies werd gevestigd. De ambtenaar Verbeek werd belast met de liquidatie van zaken tot eind 1811, onder toezicht van de intendant-generaal van Financiën.²⁴

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE NASSAUSE DOMEINRAAD

INSTRUCTIES

De Domeinraad moest zorgen voor een ordentelijk beheer van de Nassause domeinen en de hofhouding opdat de vorstelijk levensstijl van de Oranjes kon worden bekostigd. Steeds weer bleken de inkomsten uit de domeinen ontoereikend om de schulden van de Oranjes te delgen. Misbruiken in de administratie waren onder meer de oorzaken voor de tegenvallende inkomsten. Met behulp van strenge instructies voor de Domeinraad en zijn functionarissen probeerden de prinsen van Oranje hier paal en perk aan te stellen. Over het algemeen bleven echter de schulden van de Oranjes hoger dan de inkomsten uit hun domeinen.

Prins Willem van Oranje gaf als eerste een aanzet tot een instructie voor de Domeinraad. De prins ging niet alleen gebukt onder een enorme schuldenlast, maar werd ook geconfronteerd met ernstige onregelmatigheden gepleegd door enige rentmeesters in zijn domeinen. Na een onderzoek vaardigde de prins in 1558 een ordonnantie uit, waarbij alle rentmeesters voortaan aan een strenge controle van zijn Raad zouden worden onderworpen. Deze ordonnantie zou de grondslag vormen voor de eerste, echte instructie uit 1563.²⁵ Om een einde te maken aan de bestaande misbruiken in de administratie werd in deze instructie veel plaats ingeruimd voor de rekeningen.²⁶

Constantijn Huygens, secretaris van Frederik Hendrik, stelde in 1631 een nieuwe instructie op, die een jaar later werd aangevuld naar aanleiding van het financiële wanbeheer van de toenmalige rentmeester-generaal.²⁷ Ook van later datum zijn er instructies bewaard gebleven, zoals uit 1652, 1677 en 1758. Veel wijken deze niet af van de instructie van Frederik Hendrik uit 1631. In sommige gevallen zijn de bepalingen wat uitvoeriger, is het ondersteunend apparaat in de vorm van commiezen, klerken en deurwaarders wat gegroeid of is het aantal leden van de Raad toegenomen.

23 Algemeen Rijksarchief, archief Ministerie van Financiën 1798-1813, inv.nr. 1127, folio 222 recto. Algemeen Rijksarchief, Tweede Afdeling, archief Kroondomeinen en hofhouding van koning Lodewijk Napoleon en de Franse keizer, toegang 2.01.25, inv.nrs. 114, 115, 119, 123. NDR inv.nr. 676, Broculo, Bredevoort en Lichtenvoorde, 25 mei 1808.

24 Algemeen Rijksarchief, Stukken van de administratie van de Nationale Domeinen en Geestelijke goederen, mei 1809 - april 1814, toegang 2.01.23, inv.nr. 32, 31 december 1811, nr. 23. Henny van Schie, Aantekeningen omtrent de organisatie van het Ministerie van Financiën over de periode 1798-1944 (uittreksel) (Den Haag 1992)

25 P.J. Veeze, De Raad van de Prinsen van Oranje tijdens de minderjarigheid van Willem III, 1650-1668 (Assen, 1932), pp. 19-20.

26 Zie Drossaers I, I, pp. VII-X, en P.J. Veeze, De Raad, p. 20. Voor een transcriptie van deze instructie zie Drossaers I, I, pp. XIX-XXXIX.

27 NDR inv.nr. 780 en 786.

Uit de instructies blijkt dat het beheer en het bestuur van de domeinen en de hofhouding van de prins tot de belangrijkste taken van de domeinraad behoorden. Daarnaast had de Raad een rechtsprekende bevoegdheid.

BEHEER

Het beheer viel grosso modo uiteen in drie deeltaken, namelijk het afhoren en sluiten van de rekeningen van de rentmeesters, de hofhouding en de rentmeester-generaal; het houden van verpachtingen en de jaarlijkse inspectie van de domeinen.

Ieder jaar dienden rentmeesters en hoofdambtenaren van de hofhouding rekening en verantwoording af te leggen van hun inkomsten en uitgaven. In de zestiende eeuw reisden leden van de Domeinraad hiervoor naar de verschillende domeinen.²⁸ Gaandeweg ontwikkelde zich echter het gebruik dat rentmeesters hiervoor naar Den Haag kwamen. Drie maanden na afloop van het boekjaar - wat doorgaans op 31 december viel - werden zij geacht hun rekeningen te overleggen aan de domeinraad, zodat ze hier voor 1 mei gehoord en gesloten konden worden. Bleek de rentmeester na het sluiten van zijn rekening geld schuldig te zijn dan diende hij onmiddellijk voor betaling zorg te dragen. Bleef hij in gebreke, dan werd hem een boete opgelegd of werd zijn ambt verbeurd verklaard. Ten kantore van de Domeinraad werden de rekeningen door twee raden afzonderlijk afgehoord: één raad werd geassisteerd door de griffier, de ander door de auditeur. Rentmeesters dienden niet alleen jaarlijks hun rekeningen te laten afhoren, maar moesten ook maandstaten opsturen aan de Raad. De hofhouding diende wekelijks op maandag alle rekeningen en kohieren in, ter controle door de Raad. Voordat rentmeesters in hun ambt werden beëdigd dienden zij een 'suffisante' borg te stellen. In het archief van de Nassause Domeinraad behoren de rekeningen van de rentmeesters vaak tot de meest compleet bewaard gebleven series. Zij vormen een prachtige bron voor lokaal historisch onderzoek.²⁹

Het houden van verpachtingen in de verschillende domeinen was een andere belangrijke taak van de Domeinraad. Pachtgelden vormden de grootste bron van inkomsten voor de prins van Oranje. Ieder lid van de Domeinraad kreeg voor zijn pachtreis een speciale commissie en instructie, waarin de Raad de condities en termijnen van de verpachtingen omschreef. Na afloop van de doorgaans openbare verpachting leverde de commissaris een verbaal over het verloop der verpachtingen in. Verpacht werden onder andere landerijen, tienden, visgronden (waarvan de belangrijkste in Geertruidenberg, Hondertland, Hooge en Lage Zwaluwe en Wartenon gelegen waren), tollens (te Lith en Cuijk), molens, bier- en wijnaccijnzen en gemene middelen (Willemstad). De verpachtingen namen meestal een paar dagen in geslag.³⁰ Eenvoudige verpachtingen werden meestal door de rentmeester afgehandeld.

Het houden van verpachtingen werd vaak gecombineerd met een inspectiereis. Om ervoor te zorgen dat de raadsleden bij hun bezoeken ter plaatse hun taak onpartijdig zouden uitoefenen, dienden zij zich aan verscheidene voorschriften te houden. De instructie uit 1631 schreef bijvoorbeeld voor dat ieder jaar een andere gecommiteerde naar een bepaald domein moest worden gezonden. De raadsleden mochten niet in pachtzaken bemiddelen alvorens met de verantwoordelijke rentmeester te hebben overlegd. Ook was het niet toegestaan op dienstreis bij de rentmeesters te logeren. Velerlei zaken waren tijdens deze reizen voorwerp van inspectie. Zo werden de leenboeken van de griffier van het Leenhof en rekeningen van lokale autoriteiten gecontroleerd. De commissaris van de Domeinraad die in 1774 het domein Breda inspecteerde moest bijvoorbeeld in totaal 112 rekeningen van allerlei plaatselijke autoriteiten nalopen. Van sommige van die rekeningen zijn ook kopieën in het archief aanwezig. Verder werd tijdens zo'n jaarlijkse inspectie nagegaan welke reparaties en aanplantingen verricht moesten worden. Er werd

28 Drossaers I, I, p. X.

29 In Staats-Brabant had de Domeinraad niet alleen rentmeesters voor de domeinen in dienst, maar vanaf 1648 ook rentmeesters voor de geestelijke goederen die met de vrede van Munster van de prins van Oranje waren gekomen. In het archief van de Domeinraad vormen deze rekeningen aparte series.

30 Veeze, De Raad, pp. 51-52.

gekeken of instructies en ordonnanties werden nageleefd en de rechten van de leenheer door de beambten werden gehandhaafd. Binnen zes weken na terugkomst in Den Haag dienden de raadsleden een verbaal in te leveren, waarbij een duidelijke borderel (beknopt overzicht) van de gecontroleerde rekeningen moest zijn gevoegd. Deze verbaalen geven een goed beeld van de dagelijkse gang van zaken in het desbetreffende domein. Na 1795 bleef het beheer *grosso modo* op dezelfde leest geschoeid.

BESTUUR

De Nassause Domeinraad was tevens belast met een bepaalde vorm van bestuur. De prins van Oranje was in een groot deel van zijn domeinen leenroerig aan een andere heer, maar er waren ook vrije heerlijkheden zoals de graafschappen van Lingen, Meurs, Leerdam, Buren en IJsselstein en het prinsdom Orange. Zijn bestuursmacht evenaarde in veel domeinen die van een soeverein heerser. In sommige domeinen trad op zijn beurt de prins zelf op als leenheer door gedeeltes van zijn heerlijkheid in leen uit te geven. Hiervoor werden zogeheten stadhouders van de lenen aangesteld. In het archief zijn hiervan leenboeken en rekeningen aan de rentmeester en de griffier van de lenen bewaard gebleven.

In al zijn gebieden bezat de prins heerlijke rechten, variërend van bijvoorbeeld het recht van de wind, wat inhield dat de heer zijn toestemming diende te geven bij de bouw van een molen, tot het belangrijke en lucratieve benoemingsrecht van lokale ambtenaren. Functionarissen als schouten, schepenen, dijkgraven en heemraden ontvingen aldus vaak hun aanstelling van de prins. In de gebieden die onder de jurisdictie van Oranje vielen werd in zijn naam -in geval van lage jurisdictie- recht gesproken door een schout, of -wanneer er sprake was van hoge jurisdictie- door een baljuw of drost. Bij geschillen met personen of lichamen waarover de prins geen zeggenschap had, was het Hof van Holland of de Raad van Brabant doorgaans de bevoegde rechtsinstantie.

Het recht van benoeming van lokale functionarissen strekte zich soms ook uit tot het geven van adviezen door de Raad bij het maken van nieuwe keuren en het afhoren van de stadsrekeningen.³¹ Verder was het niet ongebruikelijk dat predikanten en schoolmeesters, die vaak ook als koster fungeerden, door de prins benoemd en betaald werden.

Tenslotte waren er natuurlijk nog functionarissen die gewoon in dienst waren van de Oranjes, zoals jachtopzieners, tuinmannen, architecten, de rentmeester. Het toezicht op deze functionarissen berustte bij de Raad. Deze bekeek of deze mensen zich wel aan de aan hen opgedragen ordonnanties en instructies hielden.

RECHTSPRAAK

De Domeinraad had een rechtsprekende bevoegdheid in geschillen tussen bestuursambtenaren der domeinen onderling of tussen bestuursambtenaren en ingezetenen der domeinen.³² Daarnaast fungeerde de Raad als beroepsinstantie voor zaken die in de domeinen zelf eerst door lokale ambtenaren waren behandeld. Raadsleden brachten over hun toegewezen aanhangige zaken een rapport uit aan de Raad, waarna deze een vonnis uitsprak. Ging het om ingewikkelde kwesties, dan werd het advies van eigen advocaten ingewonnen. Bij alle rechtszaken voor het Hof van Holland, de Hoge Raad, de Raad van Brabant waarbij de prins betrokken was werd hij vertegenwoordigd door een procureur, die namens hem eiste of verdedigde. Het was de taak van de Domeinraad toezicht te houden op het juiste handelen van officieren, advocaten en procureurs die namens de prins in processen of geschillen waren verwickeld.

Na 1795 verviel deze taak van de administratie van de voormalige Nassause domeinen.

³¹ Drossaers I, I, p. X.

³² Zie voor judiciële rollen, NDR inv.nrs. 862-868.

WERKWIJZE

De voltallige Raad bestond blijkens de instructie van 1563 uit vijf leden. In de daarop volgende jaren wisselde het aantal leden van de Raad: soms vijf, dan weer zes of zeven. Daarnaast had de Raad een drietal ambtenaren in dienst: de rentmeester-generaal, de auditeur van de rekeningen en de griffier of secretaris. Er werd bijna iedere dag vergaderd. Tot aan het vertrek van de Domeinraad uit Breda in 1581 maakte de drossaard van Breda hiervan deel uit. Hij vervulde dan de rol van voorzitter. Hij legde de Raad overigens alleen zaken betreffende de jurisdictie en hoge heerlijkheid van stad en land van Breda voor. Na het vertrek van de Raad uit Breda moest de drossaard deze uitzonderlijke positie binnen de Raad zeer waarschijnlijk opgeven.

Formeel oefende de Domeinraad zijn taken uit door het verstrekken van adviezen aan de prins (of de voogden). Deze adviezen betroffen in principe alle zaken met betrekking tot het bestuur en beheer van de domeinen en de hofhouding. Ze kwamen bij meerderheid van stemmen tot stand. Wanneer de prins of de voogden een besluit hadden genomen, diende de Raad dat vervolgens uit te voeren. In hoeverre de prins altijd bij de daadwerkelijke besluitvorming in de Domeinraad was betrokken, is niet duidelijk.

Met name prins Willem Karel Hendrik Friso, de latere stadhouder Willem IV, was in dit opzicht initiatiefrijk. Reeds op jeugdige leeftijd belegde hij geregeld zogenaamde conferenties met de raden der geëxtraheerde domeinen, vaak in tegenwoordigheid van zijn opperhofmeester, opperstalmeester en opperkamerheer. Tijdens deze conferenties werden niet alleen concept-besluiten met betrekking tot de Nassause domeinen aan de prins ter goedkeuring voorgelegd, maar kwam de prins zelf ook met voorstellen ter verbetering van het beheer.³³ Hoe serieus hij zijn taak nam blijkt uit een resolutie van zijn hand van 5 oktober 1731. Hierin verklaart hij onder andere: '... hebben wij geoordeelt dat van de verplichtingen die onse volkome meerderjarigheyd op ons legt de eerste en voornaamste was, dat wij hoe eer hoe liever onse gedagten lieten gaan over den toestand van de saeken van ons huys, en niets versuymde om se naa maate dat het nodig zoude zijn te redresseeren, en se in 't algemeen in goede en volmaakte ordre te brengen ...'.

Vanaf 1751 werden door de Domeinraad wekelijks een aantal zaken ('pointen') aan de voogden van de toekomstige Willem V, Anna van Hannover en de hertog van Brunswijk en naderhand aan Willem V zelf voorgelegd, waarvoor men zijn instemming behoefde.³⁴ Dit gebeurde in de vorm van concept-adviezen, waarop de prins alleen nog maar met een ja of nee hoefde te antwoorden. In het overgrote deel van de gevallen ging de prins zonder meer akkoord. De 'pointen' waarvoor een beslissing van de prins was vereist, betroffen meestal aanstellingen van functionarissen in dienst van de prins of functionarissen waarvoor de prins benoemingsrecht had. Meestal werden deze punten aan het eind van de week gepresenteerd en ontving de Domeinraad de beschikkingen van de prins een à twee dagen later. Tegelijk met de 'pointen' werden aan de prins de concept-stukken ter ondertekening voorgelegd. Deze stukken zitten niet (meer) bij de 'pointen'. Adviezen over andere zaken, niet voortvloeiend uit een verzoekschrift, rapporten en maand- en kwartaalstaten betreffende de financiën werden apart van de 'pointen' aan de prins gepresenteerd.

De leden van de Domeinraad werden bij hun werkzaamheden geassisteerd door een aantal vaste ambtenaren.³⁵

De griffier had als taak het registreren en bewaren van de notulen, besluiten, commissies en ordonnanties. Verder handelde hij de ingekomen en uitgaande stukken af en droeg hij zorg voor hun bewaring. Leden van de Raad leverden na een inspectiereis hun verbaal in bij de griffier. Deze

33 NRD inv.nrs. 191-192, notulen van de conferenties over de periode 26 november 1731 - 26 januari 1736.

34 Voor de 'pointen': NDR inv.nrs. 700-737. Zie in het algemeen over dit onderwerp, naast de notulen van de Domeinraad, NDR inv.nrs. 721-722 en 16535-16556.

35 Veeze, De Raad, pp. 57-58 en Drossaers, deel 1, pp. VII-X.

stelde ook de afgehoorde rekeningen aan de rentmeester-generaal ter hand. Hij bewaarde het grootzegel en andere cachetten van de Raad waarmee depeches werden bezegeld. Tenslotte droeg hij zorg voor het archief.

De belangrijkste zorg van de thesaurier en rentmeester-generaal gold de generale rekening van de domeinen en de hofhouding, die ieder jaar voor de eerste december van het daarop volgende jaar moest worden ingeleverd. Evenals de rentmeesters diende de rentmeester-generaal voor het aanvaarden van zijn ambt een aanzienlijke borg te stellen. Naast de verantwoording voor de inkomsten en uitgaven van de hofhouding en de domeinen, oefende hij samen met de Raad toezicht uit op de rentmeesters en controleerde hij de soliditeit en de liquiditeit van hun borgstelling. Ook leverde hij net als de rentmeesters maandstaten van zijn inkomsten en uitgaven in. Tenslotte trad de thesaurier en rentmeester-generaal in veel gevallen op financieel terrein op als een belangrijk adviseur van prins (en voogden). Behalve de griffier en de thesaurier dient hier de auditeur genoemd te worden, die de rekeningen afhoorde, apostilleerde, calculeerde en sloot.

Zoals reeds opgemerkt, probeerde de Domeinraad machtsmisbruik bij het bestuur en beheer van de domeinen te voorkomen door de verschillende taken op deze terreinen steeds aan andere raadsleden toe te vertrouwen. De verdeling van de commissies (opdrachten) voor de inspectiereizen werd elk jaar opnieuw in de vergadering gebracht. Omstreeks het midden van de 18e eeuw kwam hierin verandering, toen met het blijkbaar efficiënter achtte de domeinen in vaste 'departementen' te verdelen. Ieder departement omvatte gelijksoortige domeinen met een zelfde soort bestuur en beheer. Ook een gelijke verdeling van de 'emolumenten' voor de raadsleden bij het doen van verpachtingen, het afhoren van de rekeningen e.d. speelde een rol bij de verdeling in departementen. Het roulerend systeem voor inspectiereizen bleef overigens gewoon gehandhaafd.

Elk departement viel onder het éénjaarlijkse toezicht van een (ordinaris) (raad-)commissaris. Een uitzondering hierop vormde een aantal bezittingen in het derde departement: 'De Domeijnen geleegeen in Oostenrijks Braband reeds door een Raed geadministreert werdende zoude geen jaerlijks opzigt nodig hebben, en genoeg zijn die om de drie jaeren eens na te gaen.'

Voor deze goederen was door de prins van Oranje een functionaris, meestal jurist, aangesteld met de titel van intendant(-generaal). Deze functionaris maakte dus niet direct deel uit van de Domeinraad in Den Haag maar viel wel onder het driejaarlijkse toezicht van de raad-commissaris van het derde departement.³⁶

De indeling in vier departementen was als volgt:

Eerste departement	Buren, Leerdam, Culemborg, IJsselstein, Soest, Baarn, Dieren, Het Loo, Bentheimse goederen, Oranjewoud, Leeuwarden, Ameland, Bredevoort, Groningen.
Tweede departement	Liesveld, 's-Gravenzande, naaldwijk, Monster, Wateringen, Honselersdijk, Niervaart, de Zwaluwen, Geertruidenberg, Zevenbergen, Kruisberg (bij Santpoort), Oranjezaal (huis Ten Bosch), huis Ter Nieuwburg (te Rijswijk), Oude Hof (Paleis Noordeinde), het Hof te Den Haag (aan het Buitenhof).
Derde departement	Veere, Vlissingen, Noord-Beveland, St. Maartensdijk, Scherpenisse, Hulsterambacht.
Driejaarlijks toezicht	Diest, Zichem, Meerhout en Vorst, Vianden, Dasburg, St. Vith, Bütgenbach, Lannoy, Gimbergen, Burggraafschap Antwerpen, Paleis te

³⁶ NDR inv.nr. 687. Over een corrupte intendant-generaal handelt het artikel van R. Spork, 'Jean Matthias Jacmain d'Ortho, raad voor de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden (1749-1761)' in: Nederlands Archievenblad (maart 1988), pp. 43-59.

Brussel, Rutten, Nederheim en Peen

Vierde departement Breda, Oosterhout, Roosendaal en Nispen, Steenberg, Prinsenland, Willemstad, Cranendonk en Eindhoven, Grave en het land van Cuijk.

Deze indeling in vier departementen paste in een algemeen streven van de Domeinraad tijdens het laatste kwart van de 18e eeuw om meer greep en controle te krijgen op de gang van zaken in de domeinen. Sinds de 16e eeuw waren rentmeesters verplicht via rekeningen verantwoording af te leggen van het door hen gevoerde beheer. In de jaren zeventig van de 18e eeuw werd dit niet langer voldoende geacht en dienden zij ook zogeheten generale rapporten en memories wegens ontvangen resoluties en orders in te leveren. Een generaal rapport bestond uit een standaard vragenlijst over het domeinbeheer, die ieder jaar door de rentmeester moest worden beantwoord. De memories vormden een instrument voor de Domeinraad om te controleren of en zo ja hoe aan zijn resoluties en orders was voldaan.

Na 1795 veranderde er niet veel aan de werkwijze van de administrateurs van de voormalige Nassause domeinen. De indeling in de departementen verviel, omdat een deel van de bezittingen niet was overgegaan in handen van de Bataafse Republiek.

DE RENTMEESTERS

In elk domein werd een rentmeester (en ontvanger) benoemd. De rentmeesters waren veelal van plaatselijke herkomst. Maar ook leden van de domeinraad en ambtenaren van de Domeinraad kregen wel een aanstelling als rentmeester in een domein. Het kwam regelmatig voor dat het rentmeesterambt een familieaangelegenheid werd. De zoon volgde de vader op als rentmeester. Het ambt van rentmeester werd ook vaak gecombineerd met andere ambten in een domein, zoals dat van jachtopziener, ontvanger van verpondingen, e.d. De rentmeester was vaak een belangrijk figuur in het domein.

De taak van de rentmeester bestond uit het innen en beheren van de leen- en pachtgelden, het controleren op naleving van regels, instructies en voorwaarden door de pachters, het (laten) administreren van de gang van zaken in het domein. De instructie voor de rentmeesters bevatte voornamelijk aanwijzingen voor zijn financiële administratie.³⁷

De rentmeester diende elke zes jaar een borg te stellen. Wat betreft de financiën was de rentmeester rechtstreeks verantwoording schuldig aan de Domeinraad. De wijze waarop die verantwoording diende te geschieden, was nauwkeurig vastgelegd in de instructies voor de rentmeesters. Zo moesten de rentmeesters ook elke maand staten inleveren van de inkomsten en uitgaven en een manuaal van inkomsten en uitgaven bijhouden. Geregeld werden de rentmeesters door de domeinraad gemaand hun maandstaten in te leveren.

RADEN, REKENMEESTERS, THESAURIERS EN RENTMEESTERS-GENERAAL

[De data van de zittingsperioden van de raden zijn met behulp van de in het ARA aanwezige bronnen en literatuur niet altijd meer te achterhalen. Gegevens zijn ontleend aan de repertoria op de notulen, NDR inv.nrs. 638-679; het 'Ambtboek, inv.nr. 685-687; registers 'Gemengd domestique', NDR inv.nrs. 562-569, andere literatuur en bronnen waaraan gegevens zijn ontleend staan vermeld in de noten.]

37 NDR inv.nr. 780.

RADEN VAN WILLEM I

Van de Domeinraad van Willem I werd na de instelling in 1584 van een college van administratie voor het sterfhuis van Willem I weinig meer vernomen. De Raad functioneerde niet meer en hield op te bestaan.³⁸

- Montanus (Steven van den Berghe), ca. 1550-1568
- Jan van Renesse, drost van Breda, ca. 1550
- Hugo Maubus, ca. 1550
- Jan Hovelmans, ca. 1564
- Jacob Vlas, ca. 1564
- Willem de Vos, ca. 1564
- Michiel Piggen, ca. 1564
- Philips van Marnix van St. Aldegonde, 1569-1584
- Pierre l'Oyseleur de Villiers, ca. 1577-1584 [Zie NNBW, V, c. 412.]
- Thomas Vlas (Lineus), ca. 1578-1599 NNBW, V, c. 59.
- Arend van Dorp, 1572-1584 [Zie W.W. van Driel, *Familliearchief Van Dorp, 1503-1657 (inleiding en inventaris)* (Den Haag, 1986, 3 delen) II, pp. 120-124.]
- Joannes Basius, ca. 1578-1584
- Nicolaas Bruyninck, ca. 1578-1588 NNBW, V, c. 59.
- Paul Knibbe, tot 1584

CURATOREN OF ADMINISTRATEUREN VAN HET STERFHUIS VAN WILLEM I. DECRETEN VAN DE NATIONALE VERGADERING, OKTOBER 1796 (DEEL 8) P. 362.

[Zie Scherft, *Het sterfhuis*, pp. 29, 74-79 en 113.]

- Philips van der Aa, 1584-1585
- Jacob Valcke, 1584-1585
- Mark van Steelant, 1584-1588
- Dirk van de Nijenburg, 1584-1587
- Casembroot, 1585-1588
- Nicolaas Pijll, 1585-1601

RADEN VAN PHILIPS WILLEM

- Robert Moens
- Jan Hovelmans
- Willem van Steenhuys
- Jan Aerts van Rijen, kastelein en schout van Oosterhout
- Jean Baptiste Keeremans, de belangrijkste raad van Philips Willem, in 1603 in dienst getreden. Scherft, *Het Sterfhuis*, p. 242. In 1606 werd hij benoemd tot superintendent over de goederen in Noord- en Zuid-Nederland.
- David Florisse de Riquebond, ca. 1618
- Trigault, ca. 1618
- Jean de Accosta, ca. 1618
- Corneille Mautens, ca. 1618

RADEN VAN MARIA VAN NASSAU,

[Zie *Het Sterfhuis*, pp. 66 en 148.]

- Jacob Vlas
- Johan Vermeren
- Mark van Steelant

³⁸ Scherft, *Het Sterfhuis*, p. 35.

- Jan van Steelant
- Philips van Steelant
- Philibert van Turnhout

RADEN VAN MAURITS,

[Zie Het Sterfhuis, pp. 60-61, 150, 185, 228, 231, 234, 255.]

- Van Kinschot, 1584-1603
- De Villiers, 1584-1590
- Philips van der Aa, 1584-1595
- Nicolaas Bruyninck, 1584-1588 [Zie NNBW, V, c. 59.]
- Herman van Wittenhorst, 1584
- Valkenborch
- Van Berlicom, -1603
- Gijsbert van Loon
- Andries Hessels, 1591-1600
- Philips van Marnix van St. Aldegonde, 1584-1595
- Jacob van Malderee, 1595-
- Cornelis van der Mijle, 1603
- Weresteyn, ca. 1607

RADEN VAN DE PRINSEN VAN ORANJE VANAF FREDERIK HENDRIK

- Tijmen van Volbergen, 1645-1646.
- Constantijn Huygens van Zuylichem, (president), 1630-1687. [H.A. Hofmans, Constantijn Huygens (1596-1687). Een christelijk-humanistisch bourgeois-gentilhomme in dienst van het Oranjehuis (Utrecht, 1983), p. 143.]
- Nicolaas Verbod, [ca. 1637]-?
- Laurens Buysero, 1647-[1675]
- Aarnout van Beaumont, 1630-1678
- David de Willem, 1634-1658
- Arend van Dorp, 1634
- Johan de Knuyt, 1625-1654
- Cornelis Paauw, 1632-1668 [Zie NNBW, IX, c. 762-763.]
- Quirijn van Strijen, 1648-1656
- Willem van Crommon, 1651-1655
- Nicolaas Oudart, 1654-ca. 1665
- Frederik Rivet, 1655
- Willem Ketting de Jong, 1656-?
- Jacob van Wevelinckhoven, 1656-1679
- Constantijn Huygens, heer van Zelem, (de zoon) akte van survivance, 1661
- Tot opvolging van zijn vader is het nooit gekomen. Wel werd Constantijn door Willem III aangesteld als secretaris. Hofmans, Constantijn Huygens, p. 297.
- Johan van Vrijbergen, 1669-?
- Johan Wierds, 1670-1684
- Elias Stelt, 1672-1692
- Johan Pestere, (president tusen 1692-1703), 1679-1703
- Diederik van Hogendorp, 1679-1705
- Johan Andries Eckhard, (extraordinaris), [1686]
- Willem van Schuylenburg, 1712-1735
- Jacob Pestere, 1717-1735
- Matthijs Lambertus Singendonk, 1724-1739
- Paulus Huygens van Zuylichem, 1727-1737
- Johan Duncan, 1734-[ca. 1755]

- Jacob Staats van Halewijn van de Werve, 1735-1741
- Jacob Reigersman, 1739-1762
- Everhard François Schimmelpenninck van Meerkerke, 1739-1752
- Pieter Benjamin de Beaufort, 1739-1777
- Jan de Back, 1742-1758
- Johan Vultejus, 1747
- Frans Boemer, 1750-1770
- Frederik Hendrik baron van Wassenaar, (president), 1751-[1771]
- Campegius van der Straten, 1754-1761
- Isaac van Schinne, 1754-1766
- Carel de Verdun, 1757-1788
- Jacob Carel Reigersman, 1761-1788
- Jan Carel van der Borch van Langetrier, 1770-1782
- Andreas Ardesch, 1770-1788
- Abraham Perrenot, 1775-1784
- Joachim Ferdinand de Beaufort, 1779-1788
- Louis Stephanus le Jeune, 1782-1795
- Willem baron van Lynden tot Hemmen, (president), 1783-1787
- Carel Balthasar Wieling, 1788-1794
- Anthony Jan Rijgerbos, 1788-1789 [Zie NDR inv.nr. 772]
- Hermanus Tollius, 1789-1795
- Paulinus Henricus de Dompire de Jonquières, 1792-1795
- Jacob Amman, 1792-1795

RADEN EN REKENMEESTER OVER DE GEËXTRAHEERDE GOEDEREN

- Johan van Schuylenburg, 1712-1734
- Johan Rijnhard van Dalwigh, 1712-
- Jacob Wierdsma, 1712-1717
- Johan van Essen, 1712-1724
- Jacob Pestere, 1716-1734
- Johan Vultejus, 1718-1731
- Matthijs Lambertus Singendonk, 1724-1734
- Paulus Huygens van Zuylichem, 1727-1734
- Johan Duncan, 1731-1734
- Jacob Pestere, 1731-1734

ADMINISTRATEUREN VAN DE GOEDEREN VAN DE PRINS VAN ORANJE IN HOLAND GELEGEN, 1795-1796

- Jacob Amman, 1795-1796 [Zie NDR inv.nr. 805]
- Carel Edouard Schoorn, 1795-1796
- Pieter Thomas van Son, 1795-1796
- Johannes Hermanus Noordbeek, 1795-1796

ADMINISTRATEUREN OVER DE DOOR DE FRANSEN GEABANDONNEERDE GOEDEREN VAN DE VORST VAN NASSAU, 1796-1798

[Decreten van de Nationale Vergadering, oktober 1796 (deel 8) p. 362.]

- Johannes Hermanus Noordbeek
- Wijnand Egbert van Dompseleer
- Evert Temminck
- Johannes Jacobus Loke
- Alexander Willem Swart

AGENT VAN FINANCIËN, 1798-1801

[NDR inv.nr. 748, missive nr. 2.]

- Alexander Gogel, agent
- Alexander Willem Swart, chef de bureau
- Evert Temminck, inspecteur

THESAURIER-GENERAAL EN RADEN VAN FINANCIËN, 1801-1805

[Besluit Staatsbewind 3 december 1801, nr. 88.]

- A.S. Abbema, raad
- I.H. Appellius, raad
- J.A. de Vos van Steenwijk, raad, later thesaurier-generaal
- P.L. de Kastele, raad, [Zie ARA, Archieven van het ministerie van Financiën 1798-1813, inv. nr. 211 en 1122, folio 141 recto.]
- Alexander Willem Swart, chef de bureau, 1801-1802. [Zie NDR inv.nr. 212, folio 649 en inv.nr. 671.]
- Albert Jan Verbeek, commissaris
- Evert Temminck, inspecteur, later commissaris

SECRETARIS VAN STAAT VOOR DE FINANCIËN, 1805-1806 [NDR INV.NR. 229.]

- A. Gogel, secretaris van staat
- Albert Jan Verbeek, commissaris
- Evert Temminck, commissaris

MINISTERIE VAN FINANCIËN, 1806-1809

- Albert Jan Verbeek, commissaris
- Evert Temminck, commissaris

DIRECTEUR DER PUBLIEKE DOMEINEN, 1809-1810

- Badon Ghijbon, chef
- Albert Jan Verbeek, commissaris
- Evert Temminck, commissaris

DIRECTEUR DER STAATSDOMEINEN, 1810-1811

- Albert Jan Verbeek, commissaris
- Evert Temminck, commissaris

THESAURIERS EN RENTMEESTERS-GENERAAL

[Ontleend uit: het Ambtboek, NDR inv.nr. 685-687 en Veeze, De Raad, p. 18 e.v.; Scherft, het Sterfhuis, pp. 30, 61, 100, 228.224.]

- Mark van Steelant, omstreeks 1560
- Jasper van Kinschot, 1583-1603 [Overgegaan met de administratie van het markiezaat van Bergen op Zoom.] Vanaf 1584 fungeerde hij als thesaurier van Maurits. Hij was tevens thesaurier-generaal van het markiezaat van Bergen op Zoom. [Scherft, Het Sterfhuis]
- Godevaart Montens, 1603-[ca. 1615] (thesaurier van Maurits) [NDR inv.nr. 770, Instructie voor de thesaurier-generaal Van Panhuysen, 1616.]
- Bartholomeus Panhuijsen, 1616-1621 (thesaurier van Maurits)
- Catharina Vivien, weduwe en boedelhoudster van Bartholomeus Panhuijsen, 1621-1624
- Thomas Brouart, 1625-1635
- Tijmen van Volbergen, [1635]-1646 [Zie voor begindatum Veeze, De Raad, p. 23.]

- Willem Kettingh de Jongh, 1646-1660
- Pieter Ardes, 1660-1672
- Ijsbrand van Noordwijk, 1672-1678
- Dirk Verhagen, 1678-[1688]
- Op 27 oktober 1688 zijn de raden Willem van Schuylenburch en Diderick van Hogendorp gecommiteerd tot de zaken van de thesaurie. Verhagen stond als het ware onder curatele [NDR inv.nr. 566, folio 64]
- Willem van Assendelft, 1701-1731
- Johannes Cornelis Radermacher, 1732-1747
- Campegius van der Straten, 1749-1761
- Jacob Carel Reigersman, 1761-1795
- Rudolph van Olden, 1788-1795
- Abel Cesar Molière, 1795-1813

OVERZICHT VAN DE VERWERVING EN VERVREEMDING VAN NASSAUSE DOMEINEN

39

Naamdomein	jaartal	Verwerving	jaartal	Vervreemding
Breda	1404	Door het huwelijk van Engelbrecht graaf van Nassau met Johanna van Polanen	1795	Bij het Haags Verdrag van 16 mei door Fankrijk aan de Bataafse Republiek afgestaan (verder aangehaald als Haags Verdrag)
Geertruidenberg	1404	Idem als Breda	1795	Haags Verdrag
Klundert (of Niervaart)	1404	Idem als Breda	1795	Haags Verdrag
Oosterhout en Dongen	1404	Idem als Breda	1795	Haags Verdrag
Brussel, paleis	1404	Idem als Breda	1756	Verkocht aan prins Karel van Lotharingen
Mechelen, huis te	1404	Idem als Breda	?	
Lek, heerlijkheid	1404	Idem als Breda	1627	Door Maurits nagelaten aan zijn natuurlijke zoon Willem
Monster en Polanen	1404	Idem als Breda	1795	Haags Verdrag
Zundert en Nispen	1404	Idem als Breda	?	
Drimmelen	1411	Door graaf Willem VI van Holland met deze heerlijkheid beleend	1795	Haags Verdrag
Steenbergen	1458	Door de verdeling van het gemeenschappelijk eigendom tussen	1795	Haags Verdrag

Naamdomein	jaartal	Verwerving	jaartal	Vervreemding
		Breda en Strijen		
Diest	1499	Door graaf Engelbrecht II verkregen door ruiling met de heerlijkheden Millem, Gangelt en Vught	1795	Door Frankrijk in bezig genomen
Zichem	1499	Idem als Diest	1795	Idem als Diest
Meerhout en Vorst	1499	Idem als Diest	1795	Idem als Diest
Burggraafschap Antwerpen	1499	Idem als Diest	1795	Idem als Diest
Roosendaal en Nispen	1501	Gekocht door Engelbrecht van Nassau van Claas van Rijmerswaal	1795	Haags Verdrag
Hooge en Lage Zwaluwe	1518	Geschonken door Karel V aan graaf Hendrik III van Nassau	1795	Haags Verdrag
Orange	1544	Uit de nalatenschap van René van Chalon aan prins Willem I van Oranje	1702	Door Frankrijk in bezit genomen
			1732	Aan Frankrijk
Goederen in Franche-Comté	1544	Idem als Orange	[1702]	Idem als Orange
Goederen in Dauphiné	1544	Idem als Orange	[1702]	Idem als Orange
Goederen in Bourgondië	1544	Idem als Orange	1609	Bij de verdeling van de nalatenschap van Willem I aan de dochters van Charlotte de Bourbon
Buren	1551	Door het huwelijk van prins Willem I van Oranje met Anna van Buren	1795	Haags Verdrag
IJsselstein	1551	Idem als Buren	1795	Haags Verdrag
Leerdam en Acquoy	1551	Idem als Buren	1795	Haags Verdrag
Cranendonk en Eindhoven	1551	Idem als Buren	1795	Haags Verdrag
St. Maartensdijk en Scherpenisse	1551	Idem als Buren	1795	Haags Verdrag
Goederen in Noord-Beveland - Kortgene	1551	Idem als Buren	1670	Kortgene door Willem III geschonken aan Willem van Nassau, heer van Odijk

Naamdomein	jaartal	Verwerving	jaartal	Vervreemding
			1795	Noord-Beveland: Haags verdrag
Warneton	1551	Idem als Buren	1759	Bij vonnis van de Raad van Vlaanderen aan het huis van Isenghien toegewezen
Lannoy	1551	Idem als Buren	1618	Door Philips Willem van Oranje nagelaten aan Philips van Merode, graaf van Middelburg
Beverweerd	1564	Door Philips Willem geërfd van zijn grootmoeder van moederzijde	1625	Door Maurits aan zijn natuurlijke zoon Lodewijk geschonken
Lingen	1578	Aan Willem I geschonken door de Staten-Generaal	1702	In bezit genomen door de koning van Pruisen
			1735	Aan de koning van Pruisen afgestaan
Veere en Vlissingen	1581	Gekocht door Willem I	1795	Haags Verdrag
Bergen op Zoom	1582	Geschonken aan Willem I door de Staten-Generaal	1648	Ingevolge de Vrede van Munster
Willemstad	1582	Gesticht door Willem I, door de Staten-Generaal met deze stad beleend	1795	Haags Verdrag
Hulsterambacht	1583	Beschonken aan Willem I door [Vlaanderen] als vergoeding voor het verlies van zijn goederen in Bourgondië	1795	Als bij Vlissingen
Grave en Cuijk	1595	Door Philips II aan prins Willem I in pandschap gegeven	1795	Haags Verdrag
	1611	Door de Staten-Generaal, na aflossing van het pandschap, aan prins Maurits in leen gegeven		
Meurs	1600	Geschonken aan prins Maurits door de graaf van Nieuwland	1702	In bezit genomen door de koning van Pruisen

Naamdomein	jaartal	Verwerving	jaartal	Vervreemding
			1732	Aan de koning van Pruisen afgestaan
Prinsenland	1604	Bedijkt door prins Philips Willem	1795	Haags Verdrag
Het Oude Hof (huis in het Noordeinde te 's-Gravenhage)	1609	Geschonken door de Staten-Generaal aan Louise de Coligny en Frederik Hendrik	1795	Haags Verdrag
Bredevoort	1612	Door de Staten van Gelderland in panchap gegeven aan Maurits	1795	Haags Verdrag
Liesveld	1612	Geschonken door Erik van Brunswijk aan Ernst Casimir van Nassau	1795	Haags Verdrag
Naaldwijk	1612	Door Frederik Hendrik gekocht van de graaf van AreMBERG	1795	Haags Verdrag
Honselersdijk	1612	Idem als Naaldwijk	1795	Haags Verdrag
Wateringen	1612	Idem als Naaldwijk	1795	Haags Verdrag
Ter Brake	1617	Door Philips Willem gekocht van de Johannierter orde	1795	Haags Verdrag
Châteaurenard	[1620]	Door Louise de Coligny aan Frederik Hendrik nagelaten	1647	Verkocht
Huis Nieuwburg te Rijswijk	1630	Door Frederik Hendrik gekocht van Philibert Vernatti	1793	Het huis door Willem V gesloopt en verkocht
Zuylenstein	1630	Door Frederik Hendrik gekocht van de Staten van Utrecht	1640	Door Frederik Hendrik geschonken aan zijn natuurlijke zoon Frederik
's-Gravenzande en Zandambacht	1638	Door Frederik Hendrik gekocht van de Staten van Holland	1795	Haags Verdrag
Huis ten Bosch ('s-Gravenhage)	1645	Gesticht door Amalia van Solms	1795	Haags Verdrag
Montfort	1647	Bij de Vrede van Munster door Spanje aan prins Willem II afgestaan, levering vindt plaats in 1653	1795	Haags Verdrag
Turnhout	1647	Bij de Vrede van	1732	Aan de koning van

Naamdomein	jaartal	Verwerving	jaartal	Vervreemding
		Munster aan Amalia van Solms afgestaan		Pruisen afgestaan
Zevenbergen	1647	Idem als Turnhout	1795	Haags Verdrag
Dieren	1647	Door Willem II gekocht van de Commandeurs van de Duitse Orde in Utrecht	1795	Haags Verdrag
Soest, Baarn, Ter Eem en Eemnes	1674	Door de Staten van Utrecht aan Willem III opgedragen	1795	Haags Verdrag
Oranjewoud	1676	Gekocht door prinses Albertina Agnes van Barent van Sevenaer	1795	Haags Verdrag
Goederen in Bentheim	1677	Door de Staten van Overijssel aan Willem III geschonken	1795	Haags Verdrag
Tol over de Maas bij Gennep	1678	Geschonken door de keurvorst Brandenburg aan Willem III	1732	Aan de koning van Pruisen afgestaan
Hoog-Soeren	1678	Geschonken door de Staten van Gelderland aan Willem III	1795	Haags Verdrag
Het Loo	1684	Door Willem III gekocht van Johan Carselis van Ulst	1795	Haags Verdrag
Ameland	1704	Gekocht door prinses Amelia van Anhalt-Dessau van de familie Schwartzenberg	1795	Heerlijke rechten worden verbeurd verklaard en ameland bij Friesland gevoegd
Culemborg	1748	Door het kwartier van Nijmegen geschonken aan prins Willem IV	1795	Haags Verdrag
Borculo en Lichtenvoorde	1776	Gekocht door prins Willem V van vorst Czartoriski	1795	Haags Verdrag
Oploo	1778	Gekocht door prins Willem V van een lid van de familie Van Welden	1795	Haags Verdrag

OVERZICHT VAN LEENGOEDEREN VAN DE PRINS VAN ORANJE

⁴⁰

⁴⁰ Gebaseerd op het overzicht van leengoederen, opgesteld in 1766 (Zie NDR inv.nr. 1543, bijlage nr. 36). Schuingedrukt zijn de namen van leenheer en/of leenkamer. De nummers tussen {} zijn volgnummers van het leenregister van Holland.

LUXEMBURG**1. HARE KEIZERLIJKE EN KONINKLIJKE MAJESTEIT/PROVINCIALE LUXEMBURGSE LEENKAMER**

- A. het graafschap van Vianden en de heerlijkheden van Daasburg, St. Vith en Butgenbach

OOSTENRIJKS BRABANT**2. HARE KEIZERLIJKE EN KONINKLIJKE MAJESTEIT/PROVINCIALE LEENKAMER VAN [OOSTENRIJKS] BRABANT TE BRUSSEL**

- B.
- 1.1 burggraafschap van Antwerpen
 - 1.2 de stad, 't land en de heerlijkheid van Diest met watertol, veertol en doorvaart van de rivier en helft van de voogdij van Webbekom
 - 1.3 het slot, de stad en 't land van Zichem met de heerlijke rechten
 - 1.4 de stad, 't land van Scherpenheuvel met de heerlijkheid en jurisdictie
 - 1.5 de helft van het dorp Meerhout met water- en windmolen, rechten, pachten etc.
 - 1.6 de andere helft van Meerhout met Vorst met rechten, cijzen, etc., exclusief de hoge heerlijkheid, en een huis in Meerhout
 - 1.7 negen bunder land in Wolmerschem
 - 1.8 de manschappen en achterlenen genoemd in het leenboekje Diericx van Heetvelde omtrent Antwerpen
 - 2.1 windkorenmolen 'de Akkermolen' in Baarle-Hertog onder Turnhout
 - Grimbergen met Londerzeel. ⁴¹

STAATS-BRABANT**3. STATEN-GENERAAL/RAAD VAN BRABANT/LEENKAMER VAN BRABANT TE DEN HAAG**

- C.
- 1.1 de stad, 't land en het huis van Breda met de stad Steenbergen
 - 1.2 de hofstede Wayenberg met acht bunders land
 - 1.3 het dorp Zundert met hof, molen, wateren etc.
 - 1.4 de goederen en heerlijkheden, de dorpen Maarheze, Budel en Soerendonk met de heerlijkheden
 - 2. de heerlijkheden van Wernhout
 - 3. de stad Grave en het land van Cuijk
 - 4. de stad Eindhoven, het land en de burcht van Granendonk met de heerlijkheden, de dorpen Maarheze, Budel en Soerendonk met de heerlijkheden
 - 5. de stad Willemstad met de polder van Ruigenhil

4. LEENKAMER VAN DE ABDIJ VAN TONGERLO

- D. 1/4 part in de tienden van Luiks Gestel

⁴¹ Niet genoemd in de lijst. In 1757 verkocht aan hertog de Croy.

5. RAADSHEER DE BORDRY/HET HUIS HONDSUM

E. 3 zillen beemt te Vorst in de Veeken Broek

6. COMMANDERIJ VAN BECKEVORT

F. een erfciijnx van vier halsteren rogge uit een bunder land onder Beckevort

7. ABDIJ VAN ECHTERNAKEN OF ECHTERNACH

G.

1 twee hoeven genaamd Ten Rolde en Wildert gelegen te Waalre

2 twee scheuten tiende tot Oss

8. GULDEN HUIS VAN RIXTEL

H. een erf, groot omtrent drie lopen zaailand onder St. Oedenrode
cijnzen onder Eerschot:

- zeven lopen rogge en een half en drie stuivers

- zeven lopen rogge en vijf stuivers uit drie lopen zaailand genaamd het Raamken

- zeven en een halve lopen rogge uit hetzelfde stuk land

- achttien groten uit een erf tot Eerschot

- vier groten uit een hofstede tot Eerschot

- twee en een halve stuiver uit een hofstede tot Eerschot

- tien lopen rogge uit een landje genaam het Raamken

- achttien groten uit een erf tot Eerschot

- zes groten uit een hofstede in Eerschot

GELDERLAND**9. PROVINCIALE GELDERSE LEENKAMER**

I.

1.1 het slot en kasteel aan de noordzijde van de stad Culemborg met burcht en stad Culemborg met de heerlijkheden daartoe behorende en landen en tienden in het broek van Landsmeer

1.2 de hofstede Muijswinkel met 55 morgen land in Ravenswaay

1.3 erven in Rijswijk [Gld] groot 30 morgen land

1.4 het huis binnen Vianen en 16 morgen land

1.5 twee hoeven land tot Beesd

1.6 het huis te Vredestein met hofstede en 5 morgen land geheten de Geroenen in Selmonde

1.7 de steenweerd boven Wijk bij Duurstede aan de Stichtse zijde gelegen

1.8 de weerd te Beusichem met de aanval buitendijks gelegen te Lekkerweerd met de Rode tiende

1.9 de Groesbeker tiende in Avezaath

- 1.10 het huis 't Loo met de helft van de erfgerechtigheid p het water van het dorp Apeldoorn waar de korenmolen gevestigd is
- 1.11 een stukje land, groot een halve schepel gezaai, voor het Posmeestershuis langs de Hoge weg en een akkertje voor het Hoveniers huis langs de gemene weg naar Apeldoorn en nog een schepel gezaai aan de overzijde, afgesplitst van het goed Ten Have in Apeldoorn
- 1.12 het hof tho Ochten in Ellecom met zeven delen en een keurdeel in het Ellecommer bos en een half deel in het Dierense bos en een hofstede tot Dieren
- 1.13 vier schepel gezaai ten oosten an de gemene weg van Apeldoorn afgesplitst van het goed Ten Have in Apeldoorn
- 1.14 het Veerengood te Dieren gelegen tussen de erven van de heren van Bronkhorst en het hof te Dieren
- 2. de hofstede Reijgersvoort met 12 morgen land onder Tricht met de visserij voor Tricht bij Malsems sluis, een hoeve land op Acquoy, 2 guntmeren tot Reijgersvoort en een kampje land, geheten 'het kleijn weijdeken' te Salmonde

10. PROVINCIALE REKENKAMER VAN GELDERLAND/LEENKAMER VAN BAHR EN LATHUM

- K. het erf en goed Middeldorp in Ellebom met huis, hof en boomgaard, groot zeven molders gezaai en drie en een half morgen weiland in drie percelen en een deijlinge in het Ellecomse bos

11. DE HEER VAN TENGNAGEL/LEENKAMER VAN DE HEERLIJKHEID BRONKHORST

- L. het erf en goed Avegoor in Ellecom

12 BARONESSE VAN ENSSE/LEENKAMER VAN HET HUIS SWANENBURG

- L. het hof Schonevelt en de erven Goerverdink, Vaegedink, Nennenkate, het Lutteke Broekhuijs en Slightenoorth gelegen in Wilsum, kerspel Ulsem in het nedergraafschap Bentheim

HOLLAND

13. STATEN VAN HOLLAND/GRAFELIJKHEID

- M.
- 1.1 de maarschalkerij van Noord-Holland {1720}
- 1.2 een kleine tiende bij delft geheten de Draaijenburger tiende {1721}
- 1.3 een korentiende en smaltiende in Maasland {1722}
- 1.4 een korentiende en smaltiende genaamd de Zuid-Maaslandse tiende {1217}
- 1.5 de tiende in Hodenpijl bestaande in vier percelen waarvan de ene genaamd is: nieuwe poldertiende {1213}
- 1.6 de tweede: oude poldertiende {1214}
- 1.7 de derde: nieuwe poldertiende {1215}
- 1.8 de vierde: de tiende achter de kerk van Schipluiden {1216}
- 1.9 in De Lier het huis met 62 morgen land en een tiende {1723}
- 1.10 de ambachtsheerlijkheid van Capelle met huis en hofstad en grote en kleine tienden

- {1724}
- 1.11 de hofstad, huis en goederen van Teijlingen in het ambacht van Warmond {1725}
- 1.12 de wind in de parochie van Rijswijk {1726}
- 1.13 tot Rijswijk een cijns van 15 schellingen en uit de schote aldaar 8 schellingen {1727}
- 1.14 een korentiende in het ambacht van Rijswijk {1728}
- 2.15 hoge heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van Monster {1729}
- 2.16 alle heerlijkheden en gerechten van Monster, Monsterambacht, Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen {1730}
- 2.17 het huis en hofstede van Polanen, boven en beneden, met de steenwerf alsmede de nederhoven binnen de uiterste grachten, 28 morgen land onder Monster, de windmolen te Monster en de wind tot Voswijk {1731}
- 2.18 de grote en smalle tienden in Monsterambacht {1733}
- 2.19 de poldertiende tot Monster {1734}
- 2.20 een kleine koren- en smalle tiende tot Monster {1735}
- 2.21 de korentiende tot Monster {1736}
- 2.22 de helft van de tiende van Loosduinredijk {1737}
- 2.23 tien morgen land te Monster {1738}
- 2.24 tien morgen land genaamd Waijlandt in Monster {1739}
- 2.25 een kleine tiende in het ambacht van Monster genaamd Heer Gerards de Bruijne tiende {553}
- 2.26 de korentiende en smaltiende in het ambacht van Monster en in Poeldijk genaamd de Tiende van Arkel {1110}
- 2.27 de helft van een korentiende in het ambacht van Monster genaamd Loosduinredijn {1740}
- 2.28 de korentiende en smaltiende op Heren Willemsveen en erfhuren van de venen aldaar {1741}
- 3.29 de tienden en goederen in de ban van Monster {1370}
- 4.30 de ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk {1732}
- 4.31 de hoge heerlijkheid van de parochie en de heerlijkheid van Naaldwijk {1742}
- 4.32 de grote korentiende in het ambacht van naaldwijk {1743}
- 4.33 de tienden tot Honselersdijk {1744}
- 4.34 de wind in de parochie van Naaldwijk {1745}
- 4.35 de heerlijkheid van Honsel met toebehoren {1746}
- 4.36 de heerlijkheid van 's-Gravenzande en Zandambacht met alle toebehoren {1747}
- 4.37 het ambacht van Wateringen met toebehoren, de tienden in de Hoek groot 21 morgen land in de Poel, vijf morgen, en twee kampen groot 8 morgen, het goed te Haijmonde, 3 ponden en 15 schellingen uit de buttinge te Wateringen, het Gerrit Gerritsz. veer in Wateringen groot 21 morgen, het Hondertland binnen- en buitendijks met de heerlijkheden en 8 ponden uit de jaarbede van Wateringe {1748}
- 4.38 een tiende genaamd de grote tiende in het ambacht van Wateringen {1749}
- 5.39 de heerlijkheid van Hooge en Lage of Strijense Zwaluwen met toebehoren, o.a. de

- rietwaard Hollards Hille en de Eersthille met 't Hilleken de Blaak {1750}
- 6.40 de ambachtsheerlijkheid van Drimmelen met toebehoren {2115}
- 7.41 de ambachtsheerlijkheid en gerecht an Over Waspik {1748}
- 7.42 de hoge heerlijkheid, heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van Geertruidenberg en de Made, met de wind, het recht an landpoorteren, de tol tot Randenrode, de gruit te Leijndoek en Burgveld, het recht van patronaatschap en de geestelijke goederen {955}
- 7.43 de stad, slot, land en heerlijkheid van Zevenbergen met alle toebehoren {1078}
- 7.44 de ambachtsheerlijkheden en gerechten van Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven en Standhazen met de tienden, molen, veren, visserijen vogelerij, gruiten, formenteiten, wilderden, moeren en de moeren boven Standhazen tot de palen an Brabant met de ambachtsheerlijkheid van de moeren {1751}
- 7.45 12 hoeven moers en wilderden met alle tienden, renten en vervallende nutschappen in Stevensambacht {1752}
- 7.46 tienden en renten in het ambacht van Drimmelen {1753}
- 7.47 de heerlijkheid van Niervaart met alle toebehoren {1754}
- 7.48 her Geerland van Drimmelen, groot 27 morgen {1779}
- 7.49 de ambachtsheerlijkheden en gerechten van Nieuw Lekkerland, Gijbeland, Brandwijk, Bleskensgraaf en Stevenland met tienden, veren, veerstedes en alle toebehoren {1778}
- 8.50 de ambachtsheerlijkheid van Heemskerk en van Castricum met cijns, vrije vroonschulden en toebehorende tienden
- 8.51 de hofstede waarop het huis Heemskerk placht te staan, binnen de uiterste grachten en daarbinnen alle hoge en lage gerechten {1781}
- 8.52 op Hogendorp tot Heemskerk 14 viertel lands, de molenwerf, hof en tuin aldaar, de grote vrije Gorsweide groot 28 geersen; het kleine vrije Gors groot 12 geersen; 40 matmaden en 2 geersen land achter het huis op Akkermade {1782}
- 9.53 het markgraafschap van Veere met alle toebehoren {1755}
- 9.54 de stad en heerlijkheid van Vlissingen en Domburg met toebehoren {1756}
- 10.55 de stad en heerlijkheid van Westkapelle met alle juristicte, tol, vond, zeedrift, bastaarden, onbeheerde en geconfisqueerde goederen, etc. {1767} [1 in 1649 aan Middelburg verkocht]
- 10.56 de duinen en gevolgen van de zeedriften met andere gerechtighede beginnende met de afgang van 's Heren Westduinen en de jurisdictie van comburg met de polder strekkende voorbij Zoutelande {1768}
- 10.57 het recht van balance en issue en de recognities voor het recht van de wind {1796}
- 10.58 de baljuwschap en de secretarie {1770}
- 10.59 de accijnzen op wijen en bier in Westkapelle {1771}
- 10.60 de betaling van Tabbaarden en Bonnetten voor de wethouders {1772}
- 10.61 's Heren Vronen Zuid en Noord {1773}
- 11.62 het land van St. Maartensdijk met alle heerlijkheden en schonissen binnen en buiten {1757}
- 11.63 de ambachten in de parochie van Scherpenisse afkomstig van Frank van Borssele {1759}
- 11.64 het huis, dorpen en eigen goederen an St. Maartensdijk {1759}

- 11.65 ambacht van huis en dorp St. Maartensdijk, groot 16 gemeten {1760}
- 11.66 de tienden gelegen in Mallandt en het ambacht van Poortliet {1761}
- 11.67 de heerlijkheid, stad, slot en boomgaard van Kortgene met 993 gemeten ambacht {1774}. In 1670 aan de heer van Odijk geschonken.
- 12.68 Gaspaarden, Everdingen, Goilberdingen, Tulle en Honswijk {985}
- 12.69 Everdingen en Goilberdingen {958}⁴²
- 12.70 2 hoeven land in Acquoy en 25 1/2 morgen land in de Rippekerwaard {986}
- 12.71 Lang-Bolgerij met de heerlijkheid, gelegen in Zijderveld {987}
- 13.72 het slot en heerlijkheid van Acquoy {1775}
- 14.73 het slot, stad en heerlijkheid van Leerdam en van der Lede {1776}
- 14.74 de heerlijkheid van Ijsselstein
- 15.75 het kasteel en sterke huis van Liesveld met de heerlijkheid {521}
- 15.76 de heerlijkheid van half Nieuwpoort {522}
- 15.77 de gerechte helft van Nieuwpoort met gerechten en toebehoren {522}
- 15.78 de heerlijkheid van Ammers Graafland en Gelkenesse van de achterlanden {523}
- 15.79 de koren- en smaltiende van Ammers Graafland, de achterlanden en Poelwijk {523}
- 15.80 een korentiende in Gelkenesse, in honte land en in Graveland tussen Nieuwpoort en de kerk van ammers {525}
- 15.81 de heerlijkheid van het dorp van Ottoland in de ablasserwaard {526}
- 15.82 de hoge heerlijkheid van Peursumambacht {527}

14. WILLEM SUURMOND/LEENKAMER VAN RAAPHORST

- N. een tiende gelegen aan de zuidzijde van de Gantel in de parochie van Monster en van Naaldwijk tussen de Swartendijk en de oude Poel vanouds genaamd Saal Bogaarts Tienden en de smaltienden aldaar

15. GRAAF VAN WASSENAAR/LEENKAMER VAN WASSENAAR EN ZUIDWIJK

- O.
- 1.1 een korentiende tot Wateringen
- 1.2 een kleine tiende in Wateringen genaamd de sondige Tiende
- 1.3 de smaltiende in Wateringen

16. RIDDERSCHAP EN EDELEN VAN HOLLAND EN WEST-FRIESLAND/ABDIJ VAN RIJNSBURG

- P. de tienden vanouds genaamd de Alengeest en nu de Paarhorsttienden met smaltienden gelegen in Monsterambacht

17. WEDUWE VAN DE ADVOCaat-FISCAAL A. VAN WESELE/HOFSTAD EN BARONIE VAN HAARLEM

- Q. de hofstad van de Hoge en Lage Doortogt, groot 64 morgen land, in het ambacht van Monster

42 In 1680 van Gaspaarden, Tullen en Honswijk gesplitst.

ZEELAND**18. STATEN VAN ZEELAND/GRAFELIJKHEIDS LEENKAMER**

R.

- 1.0 de stad en heerlijkheid van Veere als markgraafschap
- 1.1 de stad van Veere met het kasteel van Sandenburg en 300 gemeten land zijnde de vrijheid van Veere
- 1.2 het Dorp van de Polder
- 1.3 het schor strekkende na Arnemuiden
- 1.4 de stad, het land en heerlijkheid van Vlissingen
- 1.5 het ambacht van Sandijk
- 1.6 land in Oud-Vlissingen
- 2.1 het land van St. Maartensdijk met de heerlijkheden
- 2.2 de polder van Waarhede
- 2.3 de abmachten in Scherpenisse gelegen, afkomstig van Frank van Borssele
- 2.4 het huis van St. Maartensdijk en de dorpen daarbij liggende
- 2.5 het ambacht van het huis en de dorpen van St. Maartensdijk
- 2.6 de tienden gelegen in Malland en in Old Ambacht van Poortvliet
- 3.1 ambacht in Walcheren, in Vlissingen groot 37 gemeten 17 roeden
- 3.2 ambacht in het nieuwe land van Cats in partijen groot 25 gemeten 278 roeden
- 3.3 ambacht in Cats beweste 's-Walts, Hamerstede, Redekingen en Nieuwer Kerke in twee partijen groot 774 gemeten 228 roeden
- 3.4 ambacht in het Noordambacht van Emelisse en Serwitte Kinderen ambacht in drie partijen 180 gemeten 24 roeden
- 3.5 ambacht voor de Meershoek in twee partijen groot 180 gemeten en 24 roeden
- 3.6 ambacht in Welle en Koningsheim in zeven partijen groot 2978 gemeten en 41 roeden
- 3.7 ambacht in Geersdijk en Wissekerke in 254 gemeten en 100 roeden
- 3.8 ambacht in Colijnplaat groot 535 gemeten en 51 roeden
- 4.1 ambacht in de polder van Ravensoort groot 150 gemeten
- 4.2 ambacht in de polder van der Muijden groot 188 gemeten
- 4.3 ambacht in Claas van Steelands polder groot 60 gemeten
- 4.4 ambacht in St. Martenspolder groot 60 gemeten
5. zes partijen tienden in oud en nieuw Noord-Beveland
6. 228 gemeten in 's-Gravenhoekskén onder nieuw Noord-Beveland met ambachtsrecht en ambachtsgevolge
7. 1 gemet onder Sandijk waar de molen op staat

UTRECHT**19. STATEN VAN UTRECHT/PROVINCIALE LEENKAMER**

S.

1. goederen in het graafschap van Culemborg zonder specificatie
2. het goed genaamd de Oelte gelegen in Baarn

20. STATEN VAN UTRECHT/LEENKAMER VAN MONTFOORT

T.

- 1.1 4 morgen land gelegen in Meerlo onder IJsselstein
- 1.2 4 morgen land mede gelegen in Meerlo
- 1.3 4 1/2 hond lands op het Oude Land onder IJsselstein
2. 6 morgen land gelegen in het land van IJsselstein, op het overoude land in de Rodercamp
3. 24 1/2 morgen land waarvan de 12 morgen bepaald zijn met haar uiterdijk aan de oostzijde van het huis van Liesveld strekkende tot de Tiendweg en de 12 1/2 morgen aan de westzijde van het voorschreven huis strekkende tot aan de Nieuwe Wetering

21. PROOSDIJ VAN HET DOMKAPITTEL

V.

1. 124 morgen land en 2 morgen 'eijgen' op Redingmeervelt [Culemborg]
2. de Weerden buitendijks [Culemborg]
3. de tienden op de Koornweerd [Culemborg]
4. de cijns binnen Culemborg, zo van geld, van was als van renten
5. 8 morgen land gelegen in Amerongen

22. PROOSDIJ VAN OUD MUNSTER

W.

1. 1 hoeve land gelegen onder Maurik op de Bisschops Graff in het overgericht van Langsmeer
2. een halve hoeve gelegen in het nedergericht van Langsmeer

23. KAPITTEL VAN ST. JAN

X.

1. de tiende gelegen achter Culemborg in het Wijdhuizer veld
2. de halve tiende tot Weijde [Culemborg]
3. de Coolhorster tienden [Culemborg]
4. de tienden tot Ravenswaay [Culemborg]
5. niet gespecificeerde lenen waarmee de vorige eigenaars bekend waren

BUREN**24. ZIJNE HOOGHEID ZELF**

Y. goederen onder het graafschap Culemborg

IJSSELSTEIN**25 ZIJNE HOOGHEID ZELF**

Z. een stuk grasland onder Baarn, groot 5 dammaten, gemeenlijk genaamd de Staten Graskamp nemende zijn inrit op het achterweggetje, beoostende de entree van Zijne Hoogheid

OVERZICHT VAN DE AFKORTINGEN GEBRUIKT IN DE EIGENTIJDSE TOEGANGEN

Afkorting	Verwijst naar	Inventarisnummers
f (=folio)	bladzijde meestal in Rprov en in repertorium inv.nr. 637 naar registers 561-5787	
Geest r, gR	kopieboeken uitgaande stukken geestelijke goederen en aanstellingen	560-561, 596-597
geextrGeest r	idem, in de geëxtraheerde domeinen (1713-1734)	575-576, 596
geextrR	zie Rgeextr	
gemR	'Gemengd domestiquen': stukken betreffende aanstellingen, instructies en beloning van leden van de hofhouding	562-569
Lias	niet meer van toepassing	
Not, Notas	notulen/notulen geëxtraheerde goederen	1-83, 1510-1525
NotGeextr	notulen geëxtraheerde goederen	1510-1525
RCanon	register uitgaande stukken geestelijke goederen en aanstellingen in graafschappen	596-597
RGeextr	register uitgaande stukken geëxtraheerde goederen	1528-1530
RGem	zie gemR	
RGr	'register Graafschappen': uitgaande stukken van belanghebbenden in de graafschappen Lingen, Meurs, Leerdam en Acquoy, Culemborg en IJsselstein	587-595
RO	register Oranje (niet meer van toepassing)	
RProv	'register Provinciale heerlijkheden': uitgaande stukken aan belanghebbenden in de provinciale domeinen	598-625
RVic	registers betreffende predikanten en andere kerkelijke vunctionarissen	570-577
SecreteNot	secrete notulen	552-553, 188-189, 188-190, 194-197
v	vide (=zie)	

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

BEHEER VAN HET ARCHIEF DOOR DE DOMEINRAAD EN OPVOLGERS

Het archief van de Raad en Rekenkamer van de graaf van Nassau berustte te Breda onder het beheer van de rentmeester. Na 1518 kwam het beheer van het archief in handen van de griffier van de Raad. In 1563 vaardigde prins Willem I een instructie uit voor de Raad en Rekenkamer. In deze instructie worden ook enige aanwijzingen gegeven inzake het beheer van het archief.

Na de inname van Breda door de Spanjaarden in 1581 werd de Domeinraad in Breda opgeheven. Prins Willem I installeerde buiten Breda een nieuwe Domeinraad. Het archief van de Domeinraad tot 1581 bleef echter in Breda achter. Na het overlijden van Willem I in 1584 werden, na een langdurig geschil, in 1609 de domeinen in drieën gesplitst tussen Philips Willem, Maurits en Frederik Hendrik.⁴³ Er zijn dan ook drie domeinraden actief. Uit deze tijd zijn weinig stukken bewaard gebleven.

De goederen komen na de dood van Philips Willem (1618) en Maurits (1625) weer in één hand, die van Frederik Hendrik. De Domeinraad was in 's-Gravenhage gevestigd. Het archief tot 1581 bevond zich nog in Breda. Na de bevrijding van Breda in 1637 werd een groot deel van het archief naar Den Haag gezonden. Er waren nog wel stukken achtergebleven op het kasteel van Breda, maar dat lijken uitzonderingen. Het archief kwam te berusten in de charterkamer van de prins boven de raadkamer van het Hof van Holland. De prinsen van Oranje gaven meermalen instructies voor het in goede orde bewaren van het archief. Het archief vormde immers het bewijsmateriaal voor de rechten op de goederen. Aanwijzingen voor het bewaren van de stukken staan ondermeer in de instructies uit 1631, 1677 en 1758 voor de Nassause Domeinraad.⁴⁴ De originele charters dienden apart geborgen te worden. Voorts dienden alle stukken per domein opgeborgen te worden in loketkasten. Ook werden er aanwijzingen gegeven wie bevoegd was de stukken te raadplegen en uit te lenen.

In Den Haag werd in de 17e eeuw het archief geïnventariseerd in 44 inventarissen en werden de charters in regestvorm beschreven. In 1682 werden deze laatste inventarissen door griffier Tollius gecollationeerd met de stukken.⁴⁵ Deze inventaris, die in 1790 door de toenmalige griffier Ferrand werd gecontroleerd en aangevuld, kan beschouwd worden als de belangrijkste inventaris. Hij bestaat uit zes delen en beschrijft voornamelijk charters en 'losse' stukken, akten, pachtcondities e.d.. Er staan geen rekeningen in beschreven.

Elk deel van de inventaris Tollius/Ferrand is ingedeeld naar domein, in aansluiting op de ordening van het archief. Iedere rubriek beschrijft de stukken betreffende een domein, met een verwijzing naar de kast en het loket waarin de stukken zich bevonden. Enkele rubrieken betreffende een domein zijn onderverdeeld in subrubrieken. De rubrieken zijn genummerd van 1-200. Het zesde en laatste deel betreft de stukken van het 'Doorluchtige Huis'. De hoofdstukken in dit deel zijn niet genummerd. Het betref hier stukken, die voor het merendeel zijn overgebracht naar het Koninklijk Huisarchief (huwelijken, scheidingen, erfkwesities, testamenten, opvoeding, commissies etc.). De inventaris van Tollius/Ferrand, met uitzondering van het zesde deel, functioneerde tot in 1997 als toegang op een deel van het archief van de Nassause Domeinraad. Bij het opmaken van een lijst van de in het archief aanwezige registers in 1763, werd de verdwijning van registers van voor 1637 aangetekend, zonder dat bekend was sinds wanneer de registers verdwenen zouden zijn.⁴⁶ Deze registers zijn nooit terug gevonden en ontbreken nu nog.

43 J.H. Hora Siccama, 'Geschiedenis der Domeinen' in: *Je Maintiendrai*, red. prof. dr. F.J.L. Krämer, E.W. Moes en dr. P. Wagner, (II) Leiden, 2 dln, z.d.

44 NDR inv.nr. 686, 771.

45 NDR inv.nr. 835-840 en 823.

46 NDR inv.nr. 768, folio 1383.

In 1758 werden er twee commissarissen aangesteld om orde te brengen in het archief en inventarissen van het aanwezige op te maken. Hun instructie geeft gedetailleerde aanwijzingen hoe het archief van de Domeinraad geïnventariseerd diende te worden. Daaruit blijkt dat naast de stukken betreffende het 'Doorluchtige Huis' en de goederen, zich ook stukken betreffende de politieke rechten, het stadhouderschap, de Oost- en West-Indische Compagnie bij het archief van de Domeinraad bevonden. De stukken moesten per domein worden opgeborgen in loketkasten. Waren er van een domein veel stukken dan diende de stukken te worden geordend in subrubrieken. De stukken betreffende meerdere domeinen tezamen kwamen te liggen bij het domein wat als eerste genoemd werd. In de archieven van de overige in het betreffende stuk genoemde domeinen werd een simpel afschrift van het betreffende stuk geborgen. Generale stukken werden apart onder een rubriek opgeborgen in de loketkasten. Van de stukken dienden per domein een inventaris gemaakt te worden, of een bestaande gereviseerd, die bij de betreffende stukken kwam te liggen. Ook moest er een generale inventaris worden opgemaakt, die volgens de ordening van het archief moest worden ingedeeld. Dat desondanks de stukken niet altijd zorgvuldig werden opgeborgen mag blijken uit een ontwerp voor de inrichting van de griffie van de domeinraad door de griffier Ardesch uit 1786. Daarin schrijft hij: '... dewijl de ondervinding meer dan eens heeft geleert, dat wanneer, dan door de een, dan door de ander de bij den Raad gerequireert wordende stukken van de liassen zijn afgenomen de een het dikwils op den ander laat aankomen, om die naderhand wederom aan de liassen en wel onder de vereijtschte datums, te rijgen, waardoor die stukken dan hier en daer komen te slingeren en lichtelijk in 't ongereede konnen geraaken ...'.

In 1767 verhuisde de Domeinraad naar het gebouw van de gewezen kastelenij bij de Grenadierspoort. In die tijd werd ook een repertorium op de rekeningen in het archief van de Domeinraad vervaardigd.⁴⁷

Na het vertrek van Willem V naar Engeland in 1795 werden de Nassause domeinen geconfisqueerd door de provinciale overheden. Het archief bleef voorsnog op zijn plaats. De ambtenaren van de Hollandse administratie werd uitdrukkelijk verboden enig archiefstuk af te staan aan de gewestelijke rechtsopvolgers van de Domeinraad. In 1796 werd het beheer en de administratie weer onder centraal gezag geplaatst. De bedreiging dat het archief zou worden opgesplitst was hiermee van de baan.

In 1798 werden de domeinen tot nationaal eigendom verklaard. In dat jaar werd een klerk door de Agent van Financiën gemachtigd om alle stukken 'van geen belang' of door ouderdom onleesbaar te vernietigen.⁴⁸ Waarschijnlijk zijn er toen heel veel stukken verdwenen, vooral ingekomen en uitgaande brieven.

Voor de overdracht van het archief naar het departement van Financiën werd er in 1808 een inventaris van de overblijvende stukken opgemaakt door Albert Verbeek, secretaris. In 1822 kwam het archief, tezamen met het archief van de secretarie van de Friese stadhouders onder beheer van het Amortisatiesyndicaat in Amsterdam.

OUDE ORDENING VAN HET ARCHIEF

Het archief van de Nassause Domeinraad is chronologisch en naar onderwerp geordend. De ruggengraat van het archief wordt gevormd door de chronologisch geordende notulen/besluiten van de Raad en zijn opvolgers.

De ingekomen stukken bij de domeinraad werden naar domein aan liassen geborgen bij de rekeningen van de rentmeesters. Op de stukken werd een verwijzing naar de datum van behandeling in de vergadering aangebracht. Deze liassen zijn waarschijnlijk voor het grootste

47 NDR inv.nr. 827

48 NDR inv.nr.210, resolutie van 1 augustus 1798, nr. 10.

gedeelte vernietigd aan het eind van de 18e eeuw. De ingekomen stukken betreffende het reilen en zeilen van de administratie van de Raad, het in 's-Gravenhage aangestelde personeel en raden en betreffende financiële zaken werden geliasseerd bewaard onder de noemer 'Gemengd' of 'Administratie'. Daarnaast was er een rubriek 'Het Doorluchtige Huis', waarbij de stukken betreffende de familieaangelegenheden en particuliere zaken van de leden van het huis van Oranje werden geborden.

Vanaf 1798 werden de ingekomen stukken in één serie samengebracht, geordend op de datum van de eerste behandeling van een ingekomen stuk in de vergadering en voorzien van een doorlopend nummer. Ingekomen stukken van later datum werden bij het eerste stuk gevoegd en kregen het nummer van dat stuk. In de notulen wordt bij de behandeling van de stukken verwezen naar het nummer van de stukken. Uitgaande stukken werden afbeschreven in verschillende registers, die werden ingedeeld naar domein. De onderwerpen, behandeld in die stukken, zijn ook terug te vinden in de notulen, op of rond de datum van het stuk. De stukken in de registers zijn vaak opgenomen op datum van expeditie, terwijl de behandeling in de Domeinraad een dag of meer vroeger plaatshad. Iedere serie registers betrof een deel van het goederencomplex van de Oranje-Nassaus.

De eigentijdse toegangen op de registers van notulen en uitgaande stukken worden gevormd door repertoria. In de repertoria zijn korte samenvattingen van de stukken en notulen opgenomen, ook weer ingedeeld naar domein en 'Gemengd'. Deze repertoria vormen een redelijk bruikbare toegang op de registers, zij het dat de stukken per domein chronologisch staan beschreven en niet verder zijn onderverdeeld in rubrieken. De repertoria zijn waarschijnlijk in de tweede helft van de 18e eeuw opgemaakt.

Daarnaast werd er in die periode een soort index op de notulen en registers van uitgaande stukken betreffende de daarin voorkomende benoemingen en commissies van functionarissen gemaakt, het zogeheten Ambtboek. De stukken betreffende de zaken die aan de prins werden voorgelegd vindt men in de registers 'Poincten'. Naast deze 'Poincten' vindt men in het archief brieven, die de Domeinraad heeft verzonden aan de prinsen van Oranje betreffende de afdoening van zaken, waarvoor een goedkeuring van de prins was vereist. Na afdoening werden deze brieven opgeborgen in het archief van de Raad. Ook brieven, gericht aan de prins van Oranje, waarvoor de Domeinraad door de prins om advies werd gevraagd zijn in het archief opgeborgen.

De stukken betreffende de afzonderlijke domeinen en goederen werden per domein opgeborgen. Rekeningen van de rentmeesters en de verballen van de leden van de raad van hun inspectietochten werden apart in serie bewaard. Bij de rekeningen behoorden ook de bijlagen. Deze zijn voor een groot deel versnipperd geraakt in het archief. Zo waren de condities van verpachtingen oorspronkelijk bijlagen bij de rekeningen.

Naast de rekeningen en de bijlagen dienden de rentmeesters ook andere stukken, zoals b.v. registers van cijzen, van leven en brievenboeken aan de domein over te geven. De rentmeesters dienden meermalen een inventaris te maken van hun archief. Van overleden rentmeesters werd er vaak een inventaris van de boedel gemaakt. Vanaf de tweede helft van de 18e eeuw dienden de rentmeesters ook rapporten en memories over de leveren aan de Domeinraad. Deze werden in een register gebonden bewaard. Door de thesaurier werden aparte registers bijgehouden van de ingekomen en uitgaande stukken en van de ordonnanties (betalingsopdrachten van de Domeinraad aan de thesaurier).⁴⁹ Daarnaast bracht de thesaurier, anders dan de griffier en de auditeur, rechtstreeks advies uit aan de Prins van Oranje en aan de Domeinraad op zijn taakgebied: de financiën. De Raad en Rekenmeesters der geëxtraheerde goederen vormden een apart archief, zoals ook in hun instructie uitdrukkelijk staat vermeld. Ook de rekenmeesters over de administratie van de domeinen herkomstig van het huis van Oranje-Nassau (1807-1811) vormden eigen archief.

49 Deze ordonnanties zijn geïndiceerd op leverancier.

Het archief van de Domeinraad verhuisde in 1808, tezamen met het archief van de secretarie van de Friese stadhouders, van 's-Gravenhage naar Amsterdam, waar het departement van Financiën werd gevestigd. In 1822 kwam het archief onder beheer van het Amortisatiesyndicaat dat in dat jaar was opgericht. Een deel van deze archieven werd in 1826-1828 overgedragen aan het Rijksarchief. Het betrof het archief van de stadhouderlijke secretarie en stukken van de Nassause Domeinraad betreffende bezittingen buiten Nederland, zoals prinsdom Orange, Diest, burggraafschap Antwerpen. In deze periode ontstond er ook een dispuut tussen het Koninklijk Huis enerzijds en het Rijksarchief anderzijds over de uiteindelijke bestemming van de archieven van de vorsten van Oranje-Nassau en hun familie als privépersonen, als stadhouders en als heren en bezitters van goederen in Nederland en daarbuiten. Het geschil werd beslecht met een voorstel van de minister van Binnenlandse Zaken waarbij de stukken die 'dadelijk betrekking hadden tot het geslacht van Oranje-Nassau of die voor dat geslacht van meerder belang waren dan voor 's Lands algemene geschiedenis dan voor het geslacht van Oranje-Nassau waren, het eigendom van 's Rijksarchief zouden blijven.' Koning Willem I kon zich met dit voorstel verenigen.⁵⁰ In 1834 werd tot schifting van dit van het Amortisatiesyndicaat afkomstige en op het Rijksarchief berustende archief van de Nassause Domeinraad overgegaan. Het Koninklijk Huis verwierf hierbij 267 'stukken' (bestanddelen) en op het Rijksarchief bleven 275 stukken achter. De toenmalige rijksarchivaris Bakhuizen van den Brink had zijn bedenkingen tegen de uitkomst van de schifting op basis van het voorstel van de minister van Binnenlandse Zaken. Hij vond de schifting onnauwkeurig. Bakhuizen van den Brink vond echter troost bij de beschikking van de koning dat het de rijksarchivaris vrij stond afschriften van stukken in het Huisarchief te maken.⁵¹

Volgens de lijst kwamen de volgende stukken bij het Koninklijk Huisarchief terecht⁵² :

- stukken van particuliere aard (geboorte, overlijden, huwelijk),
- stukken betreffende militaire zaken,
- stukken betreffende het stadhouderschap, voornamelijk in Groningen, Friesland en Drenthe,
- diverse stukken,
- correspondentie met verwanten, vorsten, vorstelijke personen, ambassadeurs,
- brieven van en aan regenten en regeerders, meest in Friesland en Groningen,
- stukken betreffende de nalatenschap van Willem III,
- stukken betreffende het prinsdom Orange,
- stukken betreffende het huis van Oranje,
- stukken betreffende het huis van Nassau,
- stukken betreffende de moederlijke en vaderlijke goederen van prins Philips Willem,
- brieven van en aan onderscheidene personen van het huis van Oranje-Nassau.

Het Rijksarchief behield:

- stukken betreffende Groningen en Ommelanden, Friesland en Drenthe, plakaten, statuten, reglementen, resoluties en stukken betreffende de staatscolleges,
- stukken betreffende het leger en oorlogszaken,
- stukken betreffende afzonderlijke plaatsen in Friesland en Groningen,
- staten van oorlog,
- resoluties van de Staten-Generaal.

Het betrof vooral stukken, afkomstig van de Friese tak van het huis van Oranje-Nassau, die rond 1770 naar Den Haag waren overgebracht. Een groot deel van het archief van de Nassause Domeinraad berustte nog in Amsterdam. Toen het Amortisatiesyndicaat in 1840 werd opgeheven kwamen de archieven van de Nassause Domeinraad te berusten bij de afdeling Domeinen van het ministerie van Financiën. In 1844 stelde de commies Van der Jagt een rapport op over de archieven

⁵⁰ R.C. Bakhuizen van den Brink, *Overzicht van het Nederlandsche Rijksarchief* ('s Gravenhage 1854), p. 42.

⁵¹ Bakhuizen van den Brink, *Overzicht*, pp. 44 e.v.

⁵² Archief van het ARA, inv.nr. 10, 11 september 1834 en doos 3.4.

in beheer bij het departement van Financiën en opgeslagen in Amsterdam. ⁵³ Volgens zijn rapport bevond zich een groot deel van het archief van de Nassause Domeinraad in de lokalen van het departement, deels in ongeordende staat. De stukken betreffende Vianden en St. Vith, Dasburg en Bütgenbach werden in 1849 overgedragen aan de Commissie voor de nalatenschap van koning Willem II. Stukken betreffende Soestdijk werden aan het Koninklijk Huis overgedragen. ⁵⁴

Het departement van Financiën droeg in 1860, 1861 en 1863 stukken, aanwezig in het St. Jorishof te Amsterdam, aan het Rijksarchief over. ⁵⁵ Hiertussen bevonden zich naast stukken afkomstig van o.a. de Raad van State, Hollandse domeinen, Grafelijkheidsdomeinen in Zeeland, ook stukken afkomstig van de Nassause domeinen. Het ging hierbij om de volgende stukken:

- leenregisters, cijnsboeken, pachtboeken van goederen in Holland, Zeeland, in Gelderland, in Noord-Brabant, in het tegenwoordige België,
- rekeningen van goederen in Holland, in Zeeland, in Gelderland, in Utrecht, in Friesland, in Noord-Brabant, in Limburg, in het tegenwoordige België en Duitsland,
- algemene rekeningen en diversen,
- charters betreffende rechten van eigendom,
- kaarten van de goederen gelegen in Holland, in Gelderland, in Utrecht, in Noord-Brabant,
- diverse kaarten,
- rekeningen van de rentmeester van Veere,
- rekeningen van de thesaurie van Veere,
- rekeningen van de rentmeester van Zichem,
- rekeningen van de rentmeester van Meerhout,
- rekeningen van de rentmeester van Grimbergen,
- rekeningen van de lenen van Grimbergen,
- registers van resoluties van de Domeinraad betreffende Diest,
- register van brieven betreffende Diest, Zichem, Meerhout, Vorst, Grimbergen,
- cijnsboeken van Zichem,
- registers van koopkondities etc. van Diest, Zichem, Meerhout en Vorst,
- stukken betreffende de Brabantse domeinen,
- stukken betreffende Ijsselstein, Zevenbergen, Hooge en Lage Zwaluwe, Bentheimse goederen, Soestdijk en Elst, Breda, Leerdam, Buren, Maartensdijk, Eindhoven, Klundert, Veere, Oosterhout, Steenbergen, Roosendaal en Prinsenland, Grave en Cuijk, Willemsstad, Bredevoort, Geertruidenberg, Vlissingen,
- stukken betreffende Veere,
- stukken betreffende Diest, Zichem, Meerhout, Vorst en Grimbergen.

Daarna zijn met een zekere regelmaat stukken afkomstig van de Nassause Domeinraad door het ARA verworven. Hieronder waren stukken in de collectie van Nispen, die in 1941 door het Algemeen Rijksarchief werd verworven.

Toch is niet het gehele archief van de Nassause Domeinraad aan het Rijksarchief overgedragen. In het Koninklijk Huisarchief bevinden zich stukken, die deel uitmaakten van het archief. Deze zijn op een andere wijze dan via het ministerie van Financiën aan het Huisarchief gekomen. Met name de stukken, beschreven in de inventaris van Tollius onder de kop 'Het Doorluchtige Huis' berusten in het Koninklijk Huisarchief. Deze stukken maakten onderdeel uit van het archief van de Nassause Domeinraad, wegens hun belang voor het beheer van de goederen van het huis van Oranje Nassau.

53 ARA, Archief Amortisatie Syndicaat, inv.nr. 1608 [L].

54 Zie inventarissen van Van Geijt, commies bij de Permanente Commissie van het Amortisatiesyndicaat, Collectie oude inventarissen, Nassause Domeinraad, Doos 1, 40.1 en 40.2.

55 Archief ARA, inv.nr. 24, 4 september 1860 en inv.nr. 29, 2 mei 1863.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archiefblok bevat archiefstukken onder verschillende rechtstitels verworven.

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

In 1882 voltooide Hingman zijn inventaris van de archieven van de Nassause Domeinraad, die zich bevonden in het Rijksarchief.⁵⁶ In deze inventaris stond het belangrijkste en meest omvangrijke bestand beschreven. De eerste 1000 inventarisnummers betroffen stukken van algemene aard afkomstig van de domeinraad in Den Haag, zoals resoluties, ingekomen en uitgaande stukken, verbalen, akteboeken, processtukken, stukken betreffende de nalatenschap van Willem III en stukken afkomstig van de thesaurie van de Domeinraad. De overige 9000 inventarisnummers betroffen in een willekeurige volgorde de stukken betreffende de verschillende domeinen onder het beheer van de Raad.

In de uit 1682 stammende inventaris 'Nassause Domeinraad Folio' van de hand van griffier Tollius stonden de charters en losse stukken betreffende verwerving en het beheer van de domeinen beschreven. Het betrof bijvoorbeeld koopaktes, rentebrieven en stukken betreffende grensgeschillen. Ter gelegenheid van de verhuizing van het Rijksarchief van het Plein naar het Bleijenburg werden de collecties, die door het gebouw verspreid waren geraakt, door Bondam beschreven in een plaatsingslijst.⁵⁷ Waarschijnlijk betrof het de Nassause Domeinarchieven 'Verspreide Stukken', 'Verspreide Charters' en 'Zolder'. Deze lijst is door R. Spork in 1983 nader uitgewerkt. In 1948 zijn de stukken van vóór 1581 door dr. S.W.A. Drossaers gelicht en beschreven in een inventaris. Ook de stukken betreffende Buren zijn door haar samengebracht en beschreven in een inventaris.

In 1941 verkreeg het ARA de collectie Van Nispen, waarin veel stukken, afkomstig van de Nassause Domeinraad. Een deel van deze stukken is door Drossaers beschreven in haar inventaris. R. Spork en W. van den Berg beschreven in 1989/90 de stukken betreffende de Zuidelijke Nederlanden uit de diverse archiefblokken en het bestand 'Zolder' in een inventaris. In de loop der jaren werden de aanwinsten van delen van het archief van de Nassause Domeinraad beschreven in verschillende lijsten. Al deze inventarisaties en aanwinsten resulteerden anno 1992 in een totaal aantal van 16 toegangen op het niet door Drossaers beschreven deel van het archief. Deze waren van sterk wisselende kwaliteit. In 1992 werd besloten alle stukken, die niet door Drossaers waren beschreven, in één inventaris samen te brengen. De totale omvang van het huidige archief, dat zich in het Algemeen Rijksarchief bevindt, bedraagt 635 strekkende meter.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

Bij de inventarisatie van de verschillende bestanden in het archief van de Nassause Domeinraad is zoveel mogelijk de oude ordening gevolgd. De stukken zijn geordend naar domeinen en 'algemeen'. De notulen, series ingekomen en uitgaande stukken, repertoria en indices zijn ondergebracht onder de rubriek Stukken van algemene aard. Voor de stukken die niet aan één domein konden worden toegeschreven zijn nieuwe rubrieken gecreëerd. De stukken afkomstig van de thesaurie en van de Raad van de geëxtraheerde domeinen zijn in een aparte rubriek ondergebracht. Deze rubrieken zijn voor zover ze niet geografisch te ordenen stukken betreffen, samen met de stukken van algemene aard ondergebracht in deel 1 van deze inventaris. De stukken betreffende meer dan één domein die geografisch niet nader te ordenen waren zijn ondergebracht in deel 2. De delen 3-11 bevatten stukken in geografische ordening. Deel 12 bevat enkele gedeponeerde archiefbestanden, terwijl deel 13 stukken bevat die in het archief werden aangetroffen, maar waarvan niet een duidelijk verband met het archief van de domeinraad of met ander archiefbestanden kon worden vastgesteld.

De hoofdingeling in de delen 3-11 is als volgt:

⁵⁶ Staatscourant 1883, 212 en VROA 1868.

⁵⁷ VROA 1903, pp. 6-7.

- Deel 3: Domeinen in Friesland (Ameland inbegrepen)
- Deel 4: Domeinen in Gelderland
- Deel 5: Domeinen in Utrecht
- Deel 6: Domeinen in Holland (de oude provincie Holland, dus inclusief de delen van die provincie die tot de huidige provincies Noord-Brabant en Utrecht behoren, b.v. Geertruidenberg en IJsselstein)
- Deel 7: Domeinen in Staats-Brabant en Gelders Overkwartier
- Deel 8: Domeinen in Zeeland en Staats-Vlaanderen
- Deel 9: Domeinen in de Zuidelijke Nederlanden en Luxemburg
- Deel 10: Domeinen in Frankrijk
- Deel 11: Domeinen in Duitsland (het betreft hier slechts enkele stukken betreffende domeinen in het grensgebied met Nederland).

De delen 3-11 bestaan elk uit afzonderlijke bestanden voor ieder domein. Voor zover er stukken zijn die niet op afzonderlijke domeinen te splitsen waren, zijn deze in een apart hoofdstuk aan het begin van het deel opgenomen. Zoveel mogelijk is getracht een uniforme ordening in alle domeinrubrieken te volgen met een rubriek 'algemeen' -niet naar afzonderlijke onderwerpen te ordenen stukken- en rubrieken met afzonderlijke onderwerpen. De rubriek algemeen bevat bijvoorbeeld de verballen van de leden van de Raad van hun inspectiereizen naar het domein, memories en rapporten van de rentmeester en ingekomen en uitgaande brieven bij de Domeinraad. De stukken betreffende de verwerving en vervreemding van de goederen, rechten en bevoegdheden in een domein zijn ook ondergebracht in een aparte rubriek. Voor het bestuur en beheer zijn twee aparte rubrieken gecreëerd. De rubriek Bestuur bevat de stukken betreffende de activiteiten van de Raad gericht op een ordelijke gang van zaken in het domein, zoals regelgeving, de bevoegdheden en het functioneren van de lokale bestuurders en de uitvoering van regelgeving van hogere bestuurslagen zoals de Provinciale Staten en de Generaliteit.

Onder de rubriek Beheer zijn de stukken betreffende de economische exploitatie van de goederen en rechten ondergebracht. Deze rubriek is onderverdeeld in subrubrieken betreffende uitgaven: bouw en onderhoud van onroerende goederen. Daarna volgen de subrubrieken die zowel op inkomsten als uitgaven betrekking hebben: schulden, vorderingen en de financiën, waarvan de rekeningen van de rentmeesters het grootste deel uitmaken.

Elk hoofdstuk betreffende een domein wordt voorafgegaan door een inleiding. Daarin wordt beschreven hoe en wanneer het domein is verworven en vervreemd; een korte omschrijving van het gebied; een beschrijving van de goederen, rechten en bevoegdheden van de prins van Oranje in het domein; een beschrijving van het beheer door de rentmeester -alleen als dat van het gebruikelijke beheer door de rentmeester afweek- en aanwijzingen voor de gebruiker met verwijzingen naar archieven betreffende het gebied die in ander archiefbewaarplaatsen berusten. Bij een groot deel van de inleidingen zijn literatuurlijsten gevoegd. Deze zijn niet uitputtend, maar geven een overzicht van de literatuur die bij het onderzoek ten behoeve van deze inventaris is gebruikt. Verschillen per hoofdstuk in de indeling, de titels van de rubrieken, de redactionele vorm, de spelling van eigennamen e.d. die het gevolg zijn van het feit dat een groot aantal auteurs van deze inventaris heeft meegewerkt, zijn -voor zover zij geen afbreuk doen aan de opzet van de inventaris- gehandhaafd. De spelling van de persoonsnamen kan variëren. Zo zijn in de inleidingen de namen van bijvoorbeeld de rentmeesters vaak letterlijk overgenomen uit het Ambtboek. In het inventarisgedeelte is gekozen voor modernisering van deze namen.

Bij deze inventaris zijn een Lijst van kaarten (Aanhangsel 1), een zoekwijzer Centraal Register Particuliere Archieven (Aanhangsel 2), een verklarende woordenlijst (Aanhangsel 3), een index en een concordans gevoegd. De Lijst van kaarten die betrekking hebben op de Nassause domeinen geeft een (niet volledig) overzicht van de kaarten, die zijn aangetroffen bij de bestanddelen in dit archief en in de verzamelingen kaarten die bij het algemeen Rijksarchief berusten. De zoekwijzer Centraal Register Particuliere Archieven, geeft de gebruiker van deze inventaris een handleiding bij onderzoek naar stukken betreffende een (of meer domeinen) die mogelijk berusten in

archieven van particulieren (natuurlijke personen, families, stichtingen/verenigingen). De Verklarende woordenlijst is samengesteld uit termen die naar het oordeel van de bewerkers van het archief een verklaring behoeften. De woordenlijst is dus niet uitputtend. De verklaring die wordt gegeven bij de termen in de woordenlijst is gericht op een beter begrip van de term bij het onderzoek in deze inventaris. Andere mogelijke verklaringen van een term zijn niet opgenomen. De index bevat namen van instellingen en geografische en persoonsnamen, die in de inventaris voorkomen. De stukken zelf zijn dus niet geïndiceerd!

SERIES IN HET ARCHIEF

Veel series (gelijkvormige stukken over een aaneengesloten periode) in het archief zijn niet meer compleet. Uit het archief zijn, zoals al eerder vermeld, veel stukken verdwenen. Voor een deel is nog te reconstrueren wat verloren is geraakt. Dat zijn dus de liassen met ingekomen stukken en registers van uitgaande stukken. Daarnaast zijn de verballen van de inspectiereizen van de leden van de Raad fragmentarisch bewaard gebleven. Vrijwel alle verballen van voor het midden van de 18e eeuw zijn niet meer in het archief aanwezig.

Ook zijn veel bijlagen bij de rekeningen van de rentmeesters en de thesaurier verloren gegaan. Registers van voor 1637 zijn niet meer in het archief aanwezig. Ook van de rekeningen van de rentmeesters van voor 1637 nog maar een enkel exemplaar aanwezig. De series staan beschreven in de volgorde waarin zij in de inventaris voorkomen.

Het grootste deel van deze series is te vinden in de rubriek Stukken van algemene aard.

NOTULEN

Als eerste dient hier de serie notulen te worden genoemd. In de notulen is de behandeling van alle zaken die bij de Domeinraad binnenkwamen, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling door leden van de Raad of door belanghebbenden zelf, genotuleerd. Genotuleerd werd een omschrijving van het onderwerp, het genomen besluit en de eventuele tekst van het uit te vaardigen stuk. Ook zijn er teksten van ingekomen stukken in de notulen opgenomen. Ook is vermeld wanneer onderwerpen zijn aangehouden, in commissie gegeven of aan de prins van Oranje gepresenteerd.

REGISTERS VAN UITGAANDE STUKKEN

De series 'Heerlijkheden in de Provinciën', 'Graafschappen' en de registers betreffende Buren, Breda, Oosterhout, Dongen en de heerlijkheden in het Westland ⁵⁸, bevatten uitgaande stukken aan belanghebbenden bij de respectieve domeinen. Het gaat hierbij om akten en andere stukken betreffende aanstellingen, koop en verkoop van grond, uitgifte in erfpacht van grond, octrooien, vergunningen en verboden, instructies voor functionarissen, contracten, reglementen, plakaten e.d. Het grootste gedeelte bestaan uit commissies en instructies. Ook zijn in deze registers stukken te vinden van benoemingen van ambten buiten de domeinen, waarvoor de prins van Oranje benoemingsrecht had.

In de registers betreffende geestelijke zaken ⁵⁹ treft men stukken aan betreffende de toekenning van beneficiën, vicarieën, renten, pensioenen e.d. die zijn gevestigd op de geestelijke goederen. Verder bevatten de registers stukken betreffende de benoeming van predikanten, hun beloning en behuizing, de benoeming tot kanunnik en de verpachting van tienden.

58 NDR inv.nrs. 583-595 en 598-628

59 NDR inv.nrs. 560-561, 570-577, 596-597

De registers 'Gemengd Domestique' ⁶⁰ bevatten uitgaande stukken voor functionarissen in Den Haag, voor leveranciers van diensten en goederen en de met een uitkering begunstigden en stukken betreffende het algehele financiële beheer. Voorts vindt men in deze registers stukken betreffende aanstellingen, beloning en instructies van personeel betrokken bij de hofhouding, zowel in Den Haag, als in de huizen te Rijswijk en Honselersdijk. ⁶¹

Ook vindt men in deze registers stukken betreffende de thesaurie: de afbetaling van de schulden van de Oranjes, stukken waarbij de afbetaling van een uitgave wordt toebedeeld aan de rentmeesters van bepaalde domeinen, stukken betreffende de betaling van gelden door de rentmeesters aan de thesaurier-generaal, als voorschot op het slot van de rekening, stukken betreffende voorschotten en aangegane schulden in de vorm van obligaties. In het laatste register van deze serie zijn ook stukken afgeschreven betreffende de huwelijken van de erfprins van Oranje met Wilhelmina van Pruisen en van de erfprins Carel van Brunswijk met prinses Frederika Louisa Wilhelmina.

REPERTORIA EN INDICES

Er zijn in het archief verschillende eigentijdse toegangen te vinden: de toegangen naar onderwerp en de toegangen op soort stukken zoals notulen en uitgaande en ingekomen stukken. De repertoria geven toegang tot de notulen en registers van uitgaande stukken van de Domeinraad. In de repertoria zijn samenvattingen van notulen en uitgaande stukken opgenomen. De repertoria van de notulen en besluiten beslaan de periode 1679-1811. Soms worden ze ook indices genoemd. Zij zijn ingedeeld naar domein en naar 'Gemengd'.

In de rubriek 'Gemengd' zijn alle zaken samengebracht die niet aan een andere rubriek toegekend konden worden. Het betref de zaken die ook te vinden zijn in de registers van uitgaande stukken 'Domestique'. Verder heeft deze rubriek onderwerpen als onderhandelingen in verband met geschillen met het huis Isenghien, circulaires aan functionarissen in alle domeinen, verbalen van de inspecties van de leden van de Raad, regeling van de uitvaart van prinses Anna, beheer van de stukken betreffende huwelijk, overlijden, testamenten, e.d., de aankoop van goederen, bijvoorbeeld Westland en Montfort van de koning van Pruisen, beheer van het graf te Delft. In de andere rubrieken zijn alleen onderwerpen binnen het terrein van het domein opgenomen. Een andere 'algemene' serie zijn de agenda's op ingekomen stukken, mei 1809-1811.

Naast de hierboven genoemde toegangen, zijn er nog de repertoria en indices op uitgaande stukken betreffende bepaalde onderwerpen. Dat zijn het 'Ambtboek', de repertoria betreffende wet- en regelgeving en betreffende geestelijk goederen en functionarissen. De indices geven naar onderwerp toegang tot de registers van uitgaande stukken en de notulen. Het 'Ambtboek' ⁶² geeft per domein een opsomming van de aangestelde functionarissen in de domeinen en in de Domeinraad. Ook wordt kort aangeduid in welk verband die beambten in de Domeinraad ter sprake gekomen zijn: bijvoorbeeld aanstelling, instructie, beloning of ontslag. Door verwijzingen naar de dag van bespreking in de Domeinraad kan de complete informatie nagelezen worden in de notulen. Van het Ambtboek is een index van namen en van domeinen beschikbaar op de studiezaal van het Algemeen Rijksarchief.

60 NDR inv.nrs. 562-569

61 Onderzoek in deze registers levert gegevens op over de staat en grootte van de hofhouding, de uitgaven aan salarissen en leveranciers en de wijze waarop de uitgaven ten behoeve van het voeren van de hofhouding werden gedekt.

62 NDR inv.nrs. 685-687

REGISTERS VAN AANTEKENINGEN

Dit zijn registers met aantekeningen en opmerkingen ⁶³ betreffende de verschillende domeinen, dorpen en steden en onderwerpen in alfabetische volgorde. Per domein wordt hier een overzicht gegeven wanneer het desbetreffende domein door de Nassaus is verworven en welke goederen de rechten tot het domein behoorden. Ook staan de geschiedenis, de bestuursvorm en de geografie van het domein erin beschreven. Deze registers zijn uiterst informatief over de domeinen in de tijd van de Oranjes. Ook staan er gegevens in over de leden van het huis van Oranje, over de administratie van het huis en financiële gegevens. Zij zijn waarschijnlijk in de tweede helft van de 18e eeuw opgemaakt. Van deze registers is een alfabetisch index op geografische- en persoonsnamen beschikbaar op de studiezaal van het Algemeen Rijksarchief.

ORDONNANTIEBOEKEN

De ordonnantieboeken bevatten afschriften van betalingsopdrachten van de prins en de Domeinraad aan de thesaurier en rentmeester-generaal. Op een deel van deze ordonnantieboeken (NDR inv.nrs. 992-1020) en de rekeningen van de rentmeesters-generaal ⁶⁴ bestaan alfabetische indices. Deze indices zijn door tussenkomst van een van de medewerkers van de studiezaal te raadplegen. Het gaat om:

1. Index op persoonsnamen (ambachtslieden, kunstenaars, leveranciers etc. aan wie een betaling werd verricht voor geleverde diensten). Dit is de meest uitgebreide index (drie kaartenbakken).
2. Index op onderwerpen (o.a. aannemerswerk, schildpadwerk, tuinsieraden) (een kaartenbak).
3. Index op plaatsnamen (een kaartenbak).
4. Ongesorteerde fiches, m.n. voor de tweede helft 18e eeuw (twee kaartenbakken).

DE GEËXTRAHEERDE DOMEINEN

De Raden en Rekenmeesters der geëxtraheerde domeinen hielden eenzelfde ordening van het archief erop na als de gewone Domeinraad. Onder deze rubriek staan de notulen van de raden beschreven, met een eigentijds repertorium. De stukken per domein zijn opgenomen onder de desbetreffende rubrieken in deze inventaris. De repertoria op de uitgaande stukken en de indices geven toegang tot de registers van de Raden en Rekenmeesters der geëxtraheerde domeinen.

SERIES PER DOMEIN

Een aantal series staat beschreven onder het betreffende domein. Het gaat om de rekeningen, de condities van verpachtingen en verkoop, de registers van cijzen, de registers van de lenen, de verballen van de inspectiereizen, de memories en de rapporten van de rentmeesters.

DE REKENINGEN VAN DE RENTMEESTERS

De rentmeesters dienden elk jaar hun rekening in te leveren bij de auditiekamer van de Domeinraad. In de rekeningen werden alle inkomsten uit de goederen en rechten per jaar verantwoord. De rentmeester maakte van zijn jaarrekening meerdere exemplaren op. Hij maakte tenminste een exemplaar voor de auditiekamer, en een exemplaar voor hemzelf, het rendantsexemplaar genoemd (rendant=rekeningplichtige). Na afhoring zond de Raad het rendantsexemplaar ondertekend terug naar de rentmeester. Soms zijn rendantsexemplaren bij de auditiekamer achtergebleven. Van de rekeningen van de rentmeesters is bij vrijwel elk hoofdstuk van deze inventaris een inhoudsopgave van de rekening uit een bepaald jaar opgenomen. Daaraan

⁶³ NDR inv.nrs. 764-769

⁶⁴ NDR inv.nrs. 1044-1185

is te zien hoe de rekening is opgebouwd en welke posten voorkomen. In de rekeningen zijn voorin de commissies voor de rentmeester opgenomen. De bijlagen bij de rekeningen zijn meestal verdwenen. Wel zijn de rekeningen nog vaak voorzien van een borderel -een korte samenvatting van de rekening- en een loquatur, een stuk met aantekeningen aan de Domeinraad op de rekening. Ook in de rekeningen zelf vindt men vaak aantekeningen aan de Domeinraad op de gepresenteerde posten. In de rekeningen worden in veel gevallen de betaalplichtigen of ontvangers genoemd. Sommige posten zijn verzamelposten, de gegevens van de individuele betaalplichtigen staan ergens anders geregistreerd. Alleen bij de eerste betaling staat dan de naam van een (nieuwe) betaalplichtige.

CONDITIES VAN VERPACHTINGEN

De condities van verpachtingen vormden oorspronkelijk bijlagen bij de rekening van de rentmeesters. Onroerende goederen, zoals molens, boerderijen, landerijen en veerponten, maar ook goederen, zoals visrechten, jachtrecht, de inning van tienden, e.d. werden door de prins van Oranje verpacht. De goederen werden op een openbare veilig verpacht. De condities van verpachtingen zijn een soort pachtvereenkomsten. In de condities staan de voorwaarden waaraan een pachter zich diende te houden en een omschrijving van de goederen, vaak met geografische aanduidingen (percelen, huizen). De condities werden tot slot ondertekend door de pachters. De series condities van verpachtingen zijn helaas verre van compleet.

REGISTERS VAN CIJNZEN

In de registers van cijzen en/of renten werden de vaste heffingen op onroerende of roerende goederen in een domein afgeschreven. De registers zijn vaak topografisch ingedeeld, bijvoorbeeld naar het dorp waar de landerijen waarop een cijns geheven werd lagen, of de straat waarin de cijnsplichtige huizen staan. Elk goed waarop een heffing rustte, vormt een post in het register. Bij elke post staat de naam van de cijnsplichtige, meestal een eigenaar of pachter van het goed aangetekend. De registers betreffen vaak een lange periode, waarin aantekening werd gehouden van de betaling van de heffingen. Daarom staan per post vaak alle namen van de opeenvolgende eigenaren of pachters in die periode. De registers hebben vaak ook een verwijzing naar een vorig register, of een volgend register. Per post staat dan het folionummer vermeld waarop de post verschijnt in dat vorig of volgend register. Op die manier zijn over een lange reeks van jaren alle eigenaren en/of pachters van een goed te achterhalen. Omdat de series registers van cijzen en van renten vaak niet compleet zijn, is terugzoeken een moeizaam en geduldig karwei.

Heffingen zoals cijzen en renten werden niet in alle domeinen geheven. Het recht om deze heffingen op te leggen komt vooral voor in de domeinen in Brabant, Limburg en de Oostenrijkse Nederlanden.

REGISTERS VAN LENEN

In de domeinen waar de prins van Oranje leenheer was, had hij een administratie van de lenen, de Leenkamer genoemd en een griffier, vaak griffier van de lenen of Leenkamer genoemd. Bij verandering van rechthebbende op een leen, diende de nieuwe rechthebbende, de leenman, het leen te verheffen. Dat hield in het doen van hulde en manschap en het betalen van hofrechten en heergewaad. De belofte van hulde en manschap werd gedaan in handen van de leenheer, of diens plaatsvervanger (stadhouder) en leenmannen, in de Leenkamer van de leenheer. Van de leenverheffing (door leenman) en het voorzien van het leen door de leenheer aan de leenman werd een verleibrief opgemaakt. Daarin werd het leen omschreven, met alle 'gevolgen' en vastgelegd dat hulde en manschap waren gedaan, hofrechten en heergewaad waren betaald. De verleibrief werd opgemaakt door de leenheer of zijn stadhouder. Elke verandering van eigenaar werd in het leenboek, of register van de lenen ingeschreven. Daarin werden in chronologische volgorde de akten die werden uitgegeven afgeschreven. De registers behoorden in het archief van

de Leenkamer, de leenheer dus. Van deze leenregisters zijn repertoria gemaakt, zowel in de periode dat de administratie nog functioneerde, als daarna door archivariissen en onderzoekers. In de repertoria vindt men de lenen omschreven, (ligging, grootte, begrenzing) met een opgave van opeenvolgende leenmannen. Deze repertoria zijn vaak gepubliceerd.

VERBALEN VAN INSPECTIEREIZEN

De verbalen (verslagen) van de inspectiereizen naar een of meerdere domeinen werden door de leden van de Domeinraad opgemaakt. Meestal staat voorin een extract uit de notulen van de Domeinraad met de commissie (opdracht) aan een raad zich naar bepaalde domeinen te begeven. In het verslag staan vrij nauwkeurig de wederwaardigheden van een raad tijdens zijn inspectie beschreven. Achterin het verbaal zijn de bijlagen opgenomen. In het verbaal zijn de bijlagen opgenomen. In het verbaal staan verwijzingen naar die bijlagen. De verbalen van voor c. 1750 zijn niet bewaard gebleven.

MEMORIES VAN RENTMEESTERS

Vanaf 1776 werden de rentmeesters verplicht een memorie bij te houden: een '... bijzonder boeck ten halve plicq [op de linkerhelft van een in de lengterichting in dubbelgevouwen bladzijde] aantekening te houden van alle ontfangen resolutien en ordres en in de margine wanneer en in hoeverre aan deselve is voldaan ...'⁶⁵ Deze memories zijn per jaar ingedeeld.

GENERALE RAPPORTEN

Ook vanaf 1776 dienden de rentmeesters een rapport op te maken, volgens een vaste formule over een aantal voorgeschreven onderwerpen.

ZOEKEN IN HET ARCHIEF

Voor het zoeken in het archief van de Nassause Domeinraad bestaat er een aantal hulpmiddelen. Er zijn nadere toegangen die zijn vervaardigd bij de bewerking van het archief door medewerkers van het Algemeen Rijksarchief en er zijn de eigentijdse toegangen, gemaakt door de Domeinraad.

Op deze inventaris is een index gemaakt van geografische namen, persoonsnamen en namen van instellingen die in de beschrijvingen van de bestanddelen van het archief voorkomen (dus niet op namen die voorkomen in de stukken zelf). Bijlage 1 bij deze inventaris geeft een overzicht van de kaarten met betrekking tot dit archief. In de inleidingen per domein staat aangegeven of er kaarten betreffende het domein berusten in de verzameling Kaarten Hingman. Ook staan in de inleidingen verwijzingen naar archieven uit de periode 1581-1811, die elders berusten. Van het 'Ambtboek' staat de onderzoeker een toegang beschikbaar op naam van de functionaris, op functie en op domein. Ook van de registers van historische aantekeningen staat de onderzoeker een nadere toegang tot beschikking.

Bij onderzoek in dit archief is het raadzaam om naast de stukken per domein ook de notulen te raadplegen. Deze zijn toegankelijk met de eigentijdse toegangen. Eigentijdse toegangen zijn hulpmiddelen die een organisatie maakt om gericht te kunnen zoeken in het eigen archief. De eigentijdse toegangen in het archief van de Nassause Domeinraad werden gemaakt in de 17e tot 19e eeuw, en ze verwijzen vooral naar de series van algemene aard: de notulen en de registers met ingekomen of uitgaande stukken. Deze eigentijdse toegangen bestaan uit repertoria, indices en agenda's. Een index noemt alleen de onderwerpen die voorkomen in de registers waarnaar die index verwijst. Een repertorium noemt niet alleen de onderwerpen, maar geeft bovendien per onderwerp samenvattingen van de inhoud van de notulen of brieven waarnaar verwezen wordt. Een agenda ten slotte houdt aantekening van het inkomen, afdoen en uitgaan van stukken.

65 NDR inv.nr. 661, 8 februari 1776.

Tenslotte verwijzen wij naar drie tabellen hierboven

- '[Overzicht van de verwerving](#) en vervreemding van Nassause domeinen'
- '[Overzicht van leengoederen](#) van de prins van Oranje' geeft een lijst van de lenen die door de Nassaus gehouden werden van verschillende leenheren.
- '[Overzicht van de afkortingen](#) gebruikt in de eigentijdse toegangen' geeft een overzicht van de door de Domeinraad gebruikte afkortingen. In de repertoria en indices geven deze afkortingen aan naar welke registers van uitgaande stukken wordt verwezen.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Behalve het archief van de Domeinraad in Den Haag (1.08.01 - Nassause Domeinraad: Raad en Rekenkamer te Breda, 1170-1580 (1582)) zijn soms op lokaal niveau archieven van rentmeesters of andere functionarissen bewaard gebleven. Voor de Nassause domeinen in Noord-Brabant zie: Rijksarchief in Noord-Brabant (ed.), *Onderzoeksgids voor domeinarchieven betreffende Noord-Brabant*, ca. 1300-1981 ('s-Hertogenbosch, 1993). Verder worden er (delen van) rentmeesterarchieven bewaard in de rijksarchieven in Zuid-Holland, Gelderland, Zeeland en Overijssel.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

DEEL 1. NIET GEOGRAFISCH GEORDENDE STUKKEN

I. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

A. NOTULEN EN RESOLUTIES

De minuten van notulen, verbalen, resoluties en besluiten van de Domeinraad en haar opvolgers over verschillende jaren bevinden zich in het Rijksarchief in Den Bosch. Zie inventaris van de collectie Nassause Domeinen (1545-1810), inv.nrs. 1-181.

1-183	Registers van notulen van de Domeinraad, 1632 - 1635, 1640 - 1656, 1658 - 1795	182 banden en 1 omslag
	In de NDR inv.nrs. 72-87 ontbreken de meeste resoluties over Diest en Zichem. Zie hiervoor NDR inv.nrs.151G-1517.	
1	1632 - 1635	
2	Met bijlagen over 1643. 1640 - 1642	
3	Klad.1644 - 1646, 1 omslag	
4	1644 - 1646	
5	Januari - april 1648	
6	1649 - 5 november 1650	
7	6 november 1650 - 11 december 1651	
8	30 september 1651 - 1653 'Cohier buiten de notulen van de griffier'. Deels: gelijkkluidend aan NDR inv.nrs. 7, 9 en 10.	
9	1652	
10	1653	
11	1654	
12	Januari - juni 1655	
13	Minuut. 1655 Niet compleet.	
14	1656	
15	1658	
16	1659	
17	1660	
18	Januari - juni 1661	
19	Juli - december 1661	
20	Januari - juni 1662	
21	Juli - december 1662	
22	1663	
23	1664	
24	1665	
25	1666	
26	1667	
27	1668	
28	1669	
29	1670	
30	1671	
31	1672	
32	1673	
33	1674	
34	1675	

35	1676
36	1677
37	1678
38	1679
39	1680
40	1681
41	1682
42	1683
43	1684
44	1685
45	1686
46	1687
47	1688
48	1689
49	1690
50	1691
51	1692
52	1693
53	1694
54	1695
55	1696
56	1697
57	1698
58	1699
59	1700
60	1701
61	1702
62	1703
63	1704
64	1705
65	1706
66	1707
67	1708
68	1709
69	1710
70	1711
71	1712
72	1713
73	1714
74	1715
75	1716
76	1717
77	1718
78	1719
79	1720
80	1721
81	1722
82	1723 - 1724
83	1725
84	1726
85	1727
86	1728
87	1729
88	1730

89	1731
90	1732
91	1733
92	1734
93	1735
94	1736
95	1737
96	1738
97	1739
98	1740
99	1741
100	1742
101	1743
102	1744
103	1745
104	1746
105	1747
106	1748
107	1749
108	1750
109	1751
110	1752
111	1753
112	1754
113	1755
114	1756
115	1757
116	1758
117	1759
118	1760
119	1761
120	1762
121	1763
122	1764
123	Januari - juni 1765
124	Juli - december 1765
125	Januari - juni 1766
126	Juli - december 1766
127	Januari - juni 1767
128	Juli - december 1767
129	Januari - juni 1768
130	Juli - december 1768
131	Januari - juni 1769
132	Juli - december 1769
133	Januari - juni 1770
134	Juli - december 1770
135	Januari - juni 1771
136	Juli - december 1771
137	Januari - juni 1772
138	Juli - december 1772
139	Januari - juni 1773
140	Juli - december 1773
141	Januari - juni 1774
142	Juli - december 1774

143	Januari - juni 1775
144	Juli - december 1775
145	Januari - juni 1776
146	Juli - december 1776
147	Januari - juni 1777
148	Juli - december 1777
149	Januari - juni 1778
150	Juli - december 1778
151	Januari - juni 1779
152	Juli - december 1779
153	Januari - juni 1780
154	Juli - december 1780
155	Januari - juni 1781
156	Juli - december 1781
157	Januari - juni 1782
158	Juli - december 1782
159	Januari - juni 1783
160	Juli - december 1783
161	Januari - juni 1784
162	Juli - december 1784
163	Januari - juni 1785
164	Juli - december 1785
165	Januari - juni 1786
166	Juli - december 1786
167	Januari - juni 1787
168	Juli - december 1787
169	Januari - juni 1788
170	Juli - december 1788
171	Januari - juni 1789
172	Juli - december 1789
173	Januari - juni 1790
174	Juli - december 1790
175	Januari - juni 1791
176	Juli - december 1791
177	Januari - juni 1792
178	Juli - december 1792
179	Januari - juni 1793
180	Juli - december 1793
181	Januari - juni 1794
182	Juli - december 1794
183	Januari - 5 maart 1795

184-185	Bijlagen bij en extracten van de notulen, 1639 - 1652 Zie ook NDR inv.nrs. 2, 4, en 5.	2 omslagen
	184 1644 - 1648, 1650 - 1651	
	185 1639 - 1643, 1651 - 1652	
186-190	Secrete notulen van de Domeinraad en opvolgers, 1685 - 1703, 1734, 1749 - 1795, 1797 - 1811	2 katernen, 3 banden
	186 1685 - 1703, 1 katern	
	187 1734, 1 katern	
	188 1749 - 1786	
	189 1787 - 1795	

- 190** 1797 - 17 januari 1811
- 191-192** Registers van notulen van de conferenties tussen prins Willem Karel Hendrik Friso, zijn particuliere raden en de raden van de geëxtraheerde (tot 1734), en de gewone domeinen (vanaf 1734),
1731 - 1737 2 banden
Deze conferenties zijn ook in de gewone notulen opgenomen.
- 191** Minuut-notulen.
192 Net-notulen.
- 193** Besluiten van prins Willem IV van Oranje, genomen in conferentie met zijn particuliere raad. Minuten, originelen en afschriften.
januari - mei 1732, januari 1736 1 omslag
Dubbel van NDR inv.nrs. 191-192.
De particuliere raad van prins Willem IV bestond ten tijde van de bovengenoemde conferenties uit: opperhofmeester baron Van Lynden van de Parck, opperstalmeester baron Van Aylva, opperkamerheer baron van Burmania, raad en rekestmeester Duncan, raad en secretaris Arnoldi, en bij de bespreking van financiële zaken, raad en thesaurier Guerre. De particuliere raad werd door de prins ingesteld om hem te dienen van advies in en uitvoering te geven aan het beheer van de zaken 'van ons huis' en particuliere zaken. De prins zelf zat de raad voor (resoluties van 14 maart 1732, vaststelling van het reglement voor de particuliere raad). Kennelijk functioneerde deze raad naast de Domeinraad en de Raad voor de geëxtraheerde goederen. De raad vergaderde te Leeuwarden.
- 194-197** Secrete notulen van de Domeinraad en opvolgers. Minuten.
1749 - 1811 3 banden, 1 pak
- 194** 1749 - 1786
195 1787 - 1795
196 1797 - 1808, 1 pak
197 1809 - januari 1811
- 198-201** Registers van notulen van de vergaderingen van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje, in Holland gelegen,
april 1795 - 8 november 1796 4 delen
- 198** April - juni 1795
199 Juli - december 1795
200 Januari - juni 1796
201 Juli - 8 november 1796
- 202** Register van agendapunten en daarop genomen besluiten van de vergaderingen van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen,
1795-1796 1 deel
Aanwinsten: 1949 IV 08
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1804
- 203-209** Registers van notulen van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau,
8 november 1796 - juli 1798 7 delen
- 203** 8 november - december 1796
204 Januari - maart 1797
205 April - juni 1797
206 Juli - september 1797
207 Oktober - december 1797
208 Januari - april 1798
209 Mei - juli 1798
- 210-213** Registers van resoluties van de Agent van Financiën der Bataafse Republiek

	betreffende de Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau, augustus 1798 - 8 december 1801	4 delen
	210 Augustus - december 1798	
	211 1799	
	212 1800	
	213 Januari - 8 december 1801	
214-224	Registers van resoluties van de thesaurier-generaal en raden van Financiën der Bataafse Republiek betreffende de Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau, 1 december 1801 - 30 april 1805	11 delen
	214 1 december 1801 - juni 1802	
	215 Juli - december 1802	
	216 Januari - maart 1803	
	217 April - juni 1803	
	218 Juli - september 1803	
	219 Oktober - december 1803	
	220 Januari - maart 1804	
	221 April - juni 1804	
	222 Juli - september 1804	
	223 Oktober - december 1804	
	224 Januari - april 1805	
16640	Extracten uit het register der deliberaties van de Commissie van Administratie residerende te Breda (Commissie van Breda) betreffende Bergen op Zoom, 1805 - 1808	1 omslag
225-229	Registers van resoluties van de secretaris van Staat voor de Financiën der Bataafse Republiek betreffende de Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau, mei 1805 - juni 1806	5 delen
	225 Mei - juni 1805	
	226 Juli - september 1805	
	227 Oktober - december 1805	
	228 Januari - maart 1806	
	229 April - 9 juni 1806	
230-243	Registers van besluiten van de minister van Financiën van de koning van Holland, betreffende de Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau. Minuten. 10 juni 1806 - 26 mei 1809	14 delen
	230 10 juni - september 1806	
	231 Oktober - december 1806	
	232 Januari - maart 1807	
	233 April - juni 1807	
	234 Juli - september 1807	
	235 Oktober - december 1807	
	236 Januari - maart 1808	
	237 April - juni 1808	
	238 Juli - september 1808	
	239 Oktober - december 1808	
	240 Januari - februari 1809	
	241 Maart 1809	
	242 April 1809	
	243 Mei 1809	

- 244-245** Register van besluiten van koning Lodewijk Napoleon betreffende voorstellen van de minister van Financiën. Concepten.
juni 1806 - 1807 2 delen
De voorstellen van de minister zijn vervat in de adviezen en rapporten aan de koning, inv. 244, 760 en 761.
- 244** Juni-december 1806, met register van adviezen en rapporten van de minister van Financiën aan koning Lodewijk Napoleon, juni-december 1806. Minuten. juni - december 1806
- 245** 1807
- 246-248** Notulen van de rekenmeesters voor de administratie van Nationale Domeinen herkomstig van het huis van Nassau,
juli 1806 - 1810 3 pakken
Vanaf juli 1806 hoorden de rekeruneesters de rekeningen af. Zie ook de inleiding.
- 246** Juli 1806 - 1810
- 247** Minuten. Juli 1806 - 1809
- 248** Minuten. 1810 - 1811
- 249** Registers van besluiten van de minister van Financiën van de koning van Holland, betreffende de Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau, januari - mei 1809
- 250-268** Registers van besluiten van de directeur der Publieke Domeinen. Minuten.
27 mei 1809 - 31 december 1810 19 banden
- 250** Mei 1809
- 251** Juli 1809
- 252** Augustus 1809
- 253** September 1809
- 254** Oktober 1809
- 255** November 1809
- 256** December 1809
- 257** Januari 1810
- 258** Februari 1810
- 259** Maart 1810
- 260** April 1810
- 261** Mei 1810
- 262** Juni 1810
- 263** Juli 1810
- 264** Augustus 1810
- 265** September 1810
- 266** Oktober 1810
- 267** November 1810
- 268** December 1810
Vanaf 19 december 1810 betreft het resoluties van de directeur der Staatsdomeinen.
- 269-271** Registers van besluiten van de directeur der Publieke Domeinen, 1810 3 delen
- 269** Januari - maart
- 270** April - juni
- 271** Oktober - december
- 272-283, ---** Registers van besluiten van de directeur der Staats Domeinen in Holland. Minuten.
1810 - 1811 12 banden, 1 pak

---	19 december 1810 Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 268.
272	Januari 1811
273	Februari 1811
274	Maart 1811
275	April 1811
276	Mei 1811
277	Juni 1811
278	Juli 1811
279	Augustus 1811
280	September 1811
281	Oktober 1811
282	November 1811
283	December 1811

- 284** Register van besluiten van de directeur der Staats Domeinen in Holland, januari - maart 1811 1 deel
- 285** Notulen van de intendant der Keizerlijke Kroondomeinen. Klads mei - december 1811 1 pak
Minuut van: Archief van Kroondomein en hofhouding van koning Lodewijk Napoleon, 1806-1813, toegang 2.01.25, inv.nr. 193.

B. INGEKOMEN STUKKEN

- 286-298** Registers van kopie-resoluties van de Staten van Holland en West-Friesland betreffende het huis van Oranje-Nassau en haar domeinen, 1552 - 1725 13 delen
286	28 september 1552 - 1583
287	1584 - 1589
288	1590 - 1599
289	1600 - 1612
290	1614 - 1629
291	1630 - 1643
292	1644 - 1649
293	1650 - 1668
294	1669 - 1674
295	1675 - 1681
296	1682 - 1702
297	1702 - 1707
298	1708 - 1725
- 299** Brief van prinses Maria aan de Domeinraad 20 mei 1652 1 stuk
Afschrift
- 300** Register van ingekomen extract-resoluties van de Staten-Generaal betreffende het huis van Oranje-Nassau en haar domeinen. 30 mei 1702 - 20 oktober 1762 1 deel
- 301-303** Ingekomen stukken ter vergadering van de Domeinraad en opvolgers secret behandeld, 1749 - 1791 en 1802 - 1811 3 pakken
301	1749 - 1786
302	1787 - 1791

	303	1802 - 1811	
16641		Ingekomen brief van P. Keiser uit Groningen aan Jan de Back, geheimraad en secretaris van de prinses-gouvernante, betreffende achterstallige lijfrenten ten laste van de provincie Groningen. Met bijlagen. 1758	3 stukken
304		Ingekomen brieven bij de Domeinraad van Van Burmania, 1789 - 1791	3 stukken
305		Ingekomen stukken ter vergadering van de Domeinraad te behandelen. Met lijst van stukken. 1795	1 pak
306-307		Ingekomen extract-resoluties van de Nationale Vergadering, 1796 - 1798	2 pakken
	306	1796	
	307	1797 - januari 1798	
308-553		Ingekomen stukken bij de agent van Financiën en rechtsopvolgers, jaarlijks met een doorlopend nummer. Augustus 1798 - 1811	246 pakken
		De stukken zijn per jaar geordend op nummer. Op de stukken staan eveneens de datum van de vergadering waarin het stuk werd behandeld en het nummer van het agendapunt aangetekend. Vanaf 1809 werden de agendapunten niet meer per vergadering, maar doorlopend genummerd. Ingekomen stukken betreffende zaken, die meermalen in een vergadering werden behandeld, zijn gevoegd bij het stuk waarmee een zaak voor het eerst in de vergadering aanhangig is gemaakt. Op de oorspronkelijke plaats van het stuk is een verwijzing naar de plaats in de serie opgenomen. In de notulen zijn verwijzingen opgenomen naar de nummers van de behandelde stukken.	
	308	1798, 1 - 55.	
	309	1798, 56 - 110.	
	310	1798, 111 - 200.	
	311	1798, 201 - 260.	
	312	1798, 261 - 310.	
	313	1798, 311 - 364.	
	314	1798, 365 - 405.	
	315	1798, 406 - 470.	
	316	1798, 471 - 500.	
	317	1798, 501 - 605.	
	318	1798, 606 - 660.	
	319	1798, 661 - 713.	
	320	1798, 714 - 774.	
	321	1798, 775 - 834.	
	322	1799, 1 - 75.	
	323	1799, 76 - 150.	
	324	1799, 151 - 210.	
	325	1799, 211 - 271.	
	326	1799, 272 - 350.	
	327	1799, 351 - 425.	
	328	1799, 426 - 495.	
	329	1799, 496 - 561.	
	330	1799, 562 - 635.	
	331	1799, 636 - 710.	
	332	1799, 711 - 831.	
	333	1799, 832 - 890.	

334	1799, 891 - 949.
335	1799, 950 - 1060.
336	1799, 1061 - 1068.
337	1799, 1169 - 1235.
338	1799, 1236 - 1302.
339	1799, 1303 - 1390.
340	1799, 1392 - 1457.
341	1800, 1 - 58.
342	1800, 59 - 117.
343	1800, 118 - 190.
344	1800, 191 - 252.
345	1800, 253 - 300.
346	1800, 301 - 365.
347	1800, 366 - 435.
348	1800, 436 - 519.
349	1800, 520 - 570.
350	1800, 571 - 637.
351	1800, 638 - 700.
352	1800, 701 - 750.
353	1800, 751 - 821.
354	1800, 822 - 888.
355	1800, 889 - 940.
356	1800, 941 - 994.
357	1800, 995 - 1050.
358	1800, 1051 - 1120.
359	1800, 1121 - 1175.
360	1800, 1176 - 1229.
361	1800, 1230 - 1275.
362	1800, 1276 - 1321.
363	1800, 1322 - 1405.
364	1800, 1406 - 1499.
365	1801, 1 - 60
366	1801, 61 - 121.
367	1801, 122 - 190.
368	1801, 191 - 263.
369	1801, 264 - 350.
370	1801, 351 - 399.
371	1801, 400 - 466.
372	1801, 467 - 540.
373	1801, 562, 641 - 757.
374	1801, 758 - 825.
375	1801, 826 - 889.
376	1801, 890 - 955.
377	1801, 956 - 1017.
378	1801, 1018 - 1105.
379	1801, 1106 - 1192.
380	1801, 1193 - 1263.
381	1801, 1264 - 1320.
382	1802, 1 - 84.
383	1802, 85 - 172.
384	1802, 173 - 255.
385	1802, 256 - 320.
386	1802, 321 - 388.
387	1802, 389 - 427.

388	1802, 428 - 514.
389	1802, 515 - 602.
390	1802, 603 - 695.
391	1802, 696 - 771.
392	1802, 772 - 829.
393	1802, 830 - 898.
394	1802, 899 - 991.
395	1802, 992 - 1048.
396	1802, 1049 - 1115.
397	1802, 1116 - 1162.
398	1802, 1163 - 1217.
399	1802, 1218 - 1265.
400	1802, 1266 - 1332.
401	1802, 1333 - 1397.
402	1802, 1398 - 1444.
403	1802, 1445 - 1498.
404	1802, 1499 - 1568.
405	1802, 1569 - 1611.
406	1803, 1 - 36.
407	1803, 37 - 38.
408	1803, 39 - 48.
409	1803, 49 - 76.
410	1803, 77 - 100.
411	1803, 101 - 140.
412	1803, 141 - 185.
413	1803, 186 - 219.
414	1803, 220 - 267.
415	1803, 268 - 308.
416	1803, 309 - 352.
417	1803, 353 - 423.
418	1803, 424 - 492.
419	1803, 493 - 535.
420	1803, 536 - 602.
421	1803, 603 - 648.
422	1803, 649 - 695.
423	1803, 696 - 745.
424	1803, 746 - 813.
425	1803, 814 - 868.
426	1804, 1 - 39.
427	1804, 40 - 55.
428	1804, 56 - 69.
429	1804, 70 - 112.
430	1804, 113 - 163.
431	1804, 164 - 214.
432	1804, 215 - 231.
433	1804, 232 - 281.
434	1804, 282 - 315.
435	1804, 316 - 368.
436	1804, 369 - 432.
437	1804, 433 - 489.
438	1804, 490 - 554.
439	1804, 555 - 615.
440	1804, 616 - 660.
441	1804, 661 - 699.

442	1804, 700 - 748.
443	1804, 749 - 792.
444	1804, 793 - 880.
445	1804, 881 - 909.
446	1805, 1 - 64.
447	1805, 65 - 123.
448	1805, 124 - 213.
449	1805, 214 - 262.
450	1805, 263 - 319.
451	1805, 320 - 393.
452	1805, 393 - 429.
453	1805, 430 - 484.
454	1805, 485 - 544.
455	1805, 545 - 586.
456	1805, 587 - 641.
457	1805, 642 - 683.
458	1805, 684 - 715.
459	1805, 716 - 723.
460	1805, 724 - 751.
461	1805, 752 - 792.
462	1805, 793 - 830.
463	1805, 831 - 880.
464	1805, 881 - 918.
465	1806, 1 - 74.
466	1806, 75 - 125.
467	1806, 126 - 159.
468	1806, 160 - 209.
469	1806, 210 - 294.
470	1806, 295 - 344.
471	1806, 345 - 412.
472	1806, 413 - 474.
473	1806, 475 - 541.
474	1806, 542 - 595.
475	1806, 596 - 669.
476	1806, 670 - 735.
477	1806, 736 - 799.
478	1806, 800 - 869.
479	1807, 1 - 36.
480	1807, 37 - 67.
481	1807, 68 - 109.
482	1807, 110 - 168.
483	1807, 169 - 229.
484	1807, 230 - 298.
485	1807, 299 - 355.
486	1807, 356 - 406.
487	1807, 407 - 451.
488	1807, 452 - 511.
489	1807, 512 - 564.
490	1807, 565.
491	1807, 566 - 655.
492	1807, 656 - 756.
493	1807, 757 - 852.
494	1808, 1 - 60.
495	1808, 61 - 101.

496	1808, 102 - 153.
497	1808, 154 - 209.
498	1808, 210 - 276.
499	1808, 277 - 337.
500	1808, 338 - 399.
501	1808, 400 - 444.
502	1808, 445 - 535.
503	1808, 539 - 632.
504	1808, 633 - 732.
505	1809, A, 1 - 99.
506	1809, A, 110 - 213.
507	1809, A, 214 - 218.
508	1809, A, 219 - 325.
509	1809, B, 1 - 45.
510	1809, B, 46 - 77.
511	1809, B, 79 - 125.
512	1809, B, 126 - 144.
513	1809, B, 145 - 189.
514	1809, B, 190 - 239.
515	1809, B, 240 - 300.
516	1809, B, 301 - 350.
517	1809, B, 351 - 415.
518	1809, B, 416 - 460.
519	1809, B, 461 - 525.
520	1809, B, 526 - 564.
521	1809, B, 565 - 594.
522	1809, B, 595 - 642.
523	1810, 1 - 61.
524	1810, 62 - 109.
525	1810, 110 - 119.
526	1810, 120 - 144.
527	1810, 145 - 219.
528	1810, 220.
529	1810, 220.
530	1810, 221 - 300.
531	1810, 301 - 368.
532	1810, 369 - 445.
533	1810, 446 - 509.
534	1810, 510 - 580.
535	1810, 581-626.
536	1810627 - 690.
537	1810, 691 - 752.
538	1810, 753 - 820.
539	1810, 821 - 873.
540	1811, 1 - 49.
541	1811, 50 - 65.
542	1811, 66 - 112.
543	1811, 113 - 150.
544	1811, 151 - 159.
545	1811, 160 - 199.
546	1811, 200 - 269.
547	1811, 270 - 309.
548	1811, 310 - 415.
549	1811, 416 - 499.

- 550** 1811, 500 - 531.
551 1811, 532 - 599.
552 1811, 600 - 669.
553 1811, 670 - 806.

- 554** Ingekomen stukken bij de agent van Financiën en opvolgers, 1800 - 1807 1 pak
 Deze stukken hoorden oorspronkelijk in de hierboven beschreven serie.
- 16642** Ingekomen stukken bij de intendant der keizerlijke kroongooderen in Holland met losse aantekeningen van zijn hand, voornamelijk betreffende Oost Friesland, 1806 - 1813 1 pak
 Enkele stukken betreffen Niervaart, Zevenbergen en Het Loo.
- 555-557** Agenda van ingekomen stukken bij de directeur der Publieke Domeinen, 1809 - 1811 3 banden
 Met aantekening van afdoening van de stukken. Het nummer waaronder de stukken werden ingeschreven diende tevens als nummer van het agendapunt waarbij het stuk in de vergadering werd behandeld.
- 555** Juni - december 1809
556 1810
557 1811
- 16643** Ingekomen stukken bij de directeur der Staats Domeinen in Holland betreffende de verkoop van domeinen, 1811 1 omslag

C. MINUTEN EN AFSCHRIFTEN VAN UITGAANDE STUKKEN

Onder deze rubriek zijn ook de uitgaande stukken van de prinsen van Oranje geplaatst, welke door tussenkomst van de Domeinraad aan belanghebbenden zijn verstuurd. Voor repertoria zie de rubriek Repertoria en indices.

- 558** Kopieboek van uitgaande stukken van Philips Willem van Oranje en Philips van Hohenlohe als beheerder van de goederen van Philips Willem betreffende zijn domeinen. Met inhoudsopgave. 1595 - 1612 1 deel
- 559** Register van beschikkingen en akten van prins Philips Willem van Oranje en van zijn raad, 1600 - 1613 1 deel
- 560-561** Kopieboeken van uitgaande stukken aan belanghebbenden betreffende de beroeping, benoeming en beloning van predikanten en andere kerkelijke functionarissen, pensioenen, inkomsten uit geestelijke goederen alsmede de toelating tot het oude mannen- of vrouwenhuis, 1623 - 1647 2 delen
 In deze registers zijn zowel de stukken betreffende de beroeping van predikanten en andere kerkelijke functionarissen, als de stukken betreffende de inkomsten van de kerkelijke goederen afgeschreven.
 Vanaf 1647 zijn deze registers gesplitst in twee series. Zie NDR inv.nrs. 571-577 en 596-597.
- 560** 1623 - 1637
561 Mei 1637 - 13 februari 1647
- 562-569** 'Gemengd domestiquen', registers van stukken betreffende aanstellingen, instructies en beloning van leden van de hofhouding en leveranciers van diensten en goederen, alsmede inkomsten, uitgaven en schulden (financiële transacties) ten

laste van het huis van Oranje. Met inhoudsopgave. Afschriften.

1636 - 1749

8 delen

- 562** 1636 - 1646
- 563** 1647 - 1654
- 564** 1655 - 1663
- 565** 1664 - 1682
- 566** 1683 - 1733
- 567** 1734 - september 1758
- 568** 1758 - 1788
- 569** 1789 - 1794

570-577, 16644

Kopieboeken van uitgaande stukken aan belanghebbenden betreffende de beroeping, benoeming en beloning van predikanten en andere kerkelijke functionarissen. Met inhoudsopgave.

1637 - 1794

9 delen

- 570** Mei 1637 - 13 februari 1647
 Gelijkluidend aan een groot gedeelte van de inhoud van NDR inv.nr. 561. De afgeschreven stukken van de maand mei 1637 zijn deels gelijkluidend aan de stukken in NDR inv.nr. 561, gedateerd mei 1637.
- 571** Maart 1647 - 1653
- 572** 1654 - 1665
- 573** 1666 - 1679
- 574** 1680 - 1724
- 575** 1725 - februari 1734
- 576** Juni 1734 - 1788
- 16644** Kopieboek van uitgaande stukken aan belanghebbenden betreffende de beroeping, benoeming en beloning van predikanten en andere kerkelijke functionarissen, Met inhoudsopgave, 1761 - 1788, 1 deel
- 577** 1789 - 1794

578-582

Kopieboeken van uitgaande stukken van de prins van Oranje aan belanghebbenden in de domeinen in Frankrijk. Met inhoudsopgaven.

1637 - 1695

5 delen

- 578** 1637 - 1644
- 579** 1647 - 1650
Zonder inhoudsopgave.
- 580** 1653 - 1663
- 581** 1664 - 1678
- 582** 1679 - 1695

583-595

'Graafschappen', kopieboeken van uitgaande stukken aan belanghebbenden in de graafschappen Lingen, Meurs, Leerdam en Acquoy, Culemborg en de heerlijkheid IJsselstein,

1637 - 1794

13 delen

De stukken betreffen alleen de periode dat de betreffende graafschappen in het bezit van het huis van Oranje waren

Ieder kopieboek bevat een index op naam van de domeinen en steden, alfabetisch gerangschikt onder de provincies waarin zij liggen. In de index is een korte omschrijving van de stukken met een verwijzing naar het folio- of paginanummer opgenomen. De index wordt door een inhoudsopgave voorafgegaan.

Van 1678 tot 1702 zijn de stukken betreffende Bentheim opgenomen onder het hoofdstuk Lingen, daarna onder een eigen hoofdstuk.

- 583** 1637 - 1639
- 584** 1647 - 1652

585	1653 - 1660
586	1661 - 18 augustus 1667
587	29 augustus 1667 - juni 1675
588	September 1675 - 11 november 1683
589	29 november 1683 - mei 1692
590	Juni 1692 - 1701
591	1702 - maart 1734
592	Juli 1734 - 1762
593	1763 - april 1773
594	Mei 1773 - 1784
595	Maart 1785 - juni 1794

596-597	Kopieboeken van uitgaande stukken aan belanghebbenden betreffende de inkomsten uit geestelijke goederen en vermogens, pensioenen, toelating in het oude mannen- of vrouwenhuis, alsmede de benoeming van pastoors en van kanunniken, met inhoudsopgaven, 1647 - 1791	z delen
596	1647 - 1729	
597	1735 - 1791	

598-625	Heerlijkheden in de provinciën', kopieboeken van uitgaande stukken aan belanghebbenden in de domeinen, 1649 - 1794	28 delen
----------------	--	----------

Vanaf NDR inv.nr. 599 zijn de stukken betreffende Breda, Oosterhout, Dongen niet meer in deze registers opgenomen. De stukken betreffende deze domeinen zijn dan opgenomen in de registers onder NDR inv.nrs. 626-628. Vanaf NDR inv.nr. 601 zijn deze heerlijkheden weer opgenomen in de registers 'Heerlijkheden in de provinciën'. De heerlijkheden in het Westland zijn in deze registers opgenomen vanaf NDR inv.nr. 600.

Ieder kopieboek bevat een index op naam van de domeinen en steden, alfabetisch gerangschikt onder de provincies waarin zij liggen. In de index is een korte omschrijving van de stukken met een verwijzing naar het folio- of paginanummer opgenomen. De index wordt door een inhoudsopgave voorafgegaan.

Tot 1657 zijn stukken betreffende het Westland opgenomen in de registers onder NDR inv.nrs. 626-627.

598	1649 - juli 1653
599	Mei 1653 - 1655
600	1656 - 1660
601	1661
602	1662
603	1663 - 1664
604	1665 - mei 1668
605	Mei 1668 - maart 1673
606	December 1673 - juli 1674
	Zie voor oudere stukken NDR inv.nr. 913.
	Stukken betreffende Zevenbergen zijn vanaf 1679 opgenomen in dit register.,
607	1680 - januari 1685
608	Maart 1685 - 1687
	Zie voor oudere stukken NDR inv.nr. 913.
	Stukken betreffende Turnhout zijn vanaf 1688 opgenomen in dit register, stukken betreffende het Huis ten Bosch vanaf 1687.
609	1690 - 1694
610	1695 - 1697
611	1698 - januari 1704
612	Februari 1704 - 1712
613	1713 - maart 1729
614	Maart 1729 - april 1734
615	Mei 1734 - 1743

616	1744 - 1749
617	1750 - 1754
618	1756 - 1761
619	1762 - 1766
620	1767 - 1771
621	1772 - 1775
622	December 1776 - 1780
623	1781 - 1785
624	1786 - 1790
625	1791 - 1794

- 626-628** Kopieboeken van uitgaande stukken aan belanghebbenden in Buren, Breda, Oosterhout en Dongen en de heerlijkheden in het Westland, 1653 - 1659 3 delen
 Breda, Oosterhout, Dongen en de heerlijkheden in het Westland komen daarna voor in de kopieboeken 'Heerlijkheden in de Provinciën', Buren in de kopieboeken 'Graafschappen'. Stukken betreffende Buren zijn zowel opgenomen in de kopieboeken 'Graafschappen' als in onderstaande kopieboeken.
626	1653 - 1654
627	1655 - 1657
628	1655 - 1659
- 629** Uitgaande brief van de Domeinraad aan Van Burmania, 1789 - 1791 1 stuk
- 630** Kopieboek van uitgaande missiven en resoluties van de administratie over de goederen van de prins van Oranje, in Holland gelegen 1795-1796 1 deel
 Aanwinsten: 1920 XXXV 02
 Geordend naar domein en 'administratie'.
 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1383
- 631-633** Brievenboeken van de agent van Financiën en opvolgers betreffende de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau. Minuten. 1798 - 1807 3 delen
631	1795 - 1801
632	Maart 1802 - 9 juni 1806
633	30 juni 1806 - december 1807
- 634-636** Kopieboeken van uitgaande brieven, 1798 - 1807 3 delen
634	Van de agent van Financiën, augustus 1798 - 20 november 1801
635	Van thesaurier-generaal en raden van Financiën, december 1801 - maart 1805
636	Van de secretaris van Staat voor de Financiën en de minister van Financiën, mei 1805 - december 1807

D. REPERTORIA EN INDICES

- 637** Repertorium op de notulen betreffende kerkelijke zaken en goederen, ingedeeld naar domein en hofhouding, 1637 - 1794 1 deel
- 638-679** Repertoria op de notulen en de civiele en criminele rollen (tot NDR inv.nr. 649) en uitgaande stukken van de Domeinraad en opvolgers, ingedeeld naar domeinen en

'gemengd' (griffie, auditiekamer en thesaurie). Met inhoudsopgaven.

1679 - 1811

42 delen

De repertoria over de jaren 1709-1729 (NDR inv.nrs. 645-648) betreffen i.t.t. de desbetreffende resoluties ook Diest en Zichem. NDR inv.nrs. 645-650 sluiten ook aan op NDR inv.nrs. 1510-1525. De griffie, auditiekamer en thesaurie staan onder de kop 'Gemengd' of 'Holland, Gemengd'. Tot NDR inv.nr. 648 zijn in deze repertoria ook verwijzingen opgenomen naar de rollen van civiele en criminele zaken van de Domeinraad.

638 1679 - 1682

639 1683 - 1686

640 1687 - 1690

641 1691 - 1694

642 1695 - 1699

643 1700 - 1704

644 1704 - 1708

645 1709 - 1714

646 1715 - 1719

647 1720 - 1724

648 1725 - 1729

649 1735 - 1739

650 23 april 1734 - 31 mei 1738

651 Juni 1738 - 1743

652 1744 - 1748

653 1749 - 1752

654 1753 - 1756

655 1757 - 1759

656 1760 - 1762

657 1763 - 1765

658 1766 - 1768

659 1769 - 1771

Rubriek Montfort verwijst ook naar de ingekomen stukken betreffende Montfort, onder de letters A-K, NDR inv.nrs. 11052-11061.

660 1772 - 1774

Rubriek Montfort verwijst ook naar de ingekomen stukken betreffende Montfort, onder de letters A-K, NOR inv.nrs. 11052-11061.

661 1775 - 1777

Rubriek Montfort verwijst ook naar de ingekomen stukken betreffende Montfort, onder de letters A-K, NDR inv.nrs. 11052-11061.

662 1778 - 1780

663 1781 - 1783

664 1784 - 1786

665 1787 - 1789

666 1790 - 1792

667 1793 - 1795

668 1796 - 1798 Zonder inhoudsopgave.

669 1798 - 1800 Zonder inhoudsopgave.

670 1801 Zonder inhoudsopgave.

671 1802 Zonder inhoudsopgave.

672 1803 - 1804 A-K. Zonder inhoudsopgave.

673 1803 - 1804 L-Z. Zonder inhoudsopgave.

674 1805 - 1806 A-L. Zonder inhoudsopgave.

675 1805 - 1806 M-Z. Zonder inhoudsopgave.

676 1807 - 1809 A-L. Zonder inhoudsopgave.

677 1807 - 1809 M-Z. Zonder inhoudsopgave.

678 1809 - 1811 A-L. Zonder inhoudsopgave.

679 1809 - 1811 M-Z. Zonder inhoudsopgave.

- 680-684** Repertoria op de notulen,
1734 - 1756 5 banden
Gelijkluidend aan NDR inv.nrs. 650-654.
- 680** 23 april 1734 - 1738
- 681** 1739 - 1743
- 682** 1744 - 1748
- 683** 1749 - 1752
- 684** 1753 - 1756, Ameland-Gemengd.
- 685-687** 'Amptboek', indices op de notulen van de Domeinraad en de uitgaande stukken van de Domeinraad en de Raad van de geëxtraheerde domeinen aan functionarissen. Met index en inhoudsopgave. 3 delen
[ca. 1780 - 1795]
Lingen en Meurs komen hierin niet voor. De verwijzingen naar de notulen en uitgaande stukken worden in verkorte vorm opgegeven: notulen als 'not', (NDR inv.nrs. 1-183) en uitgaande stukken als 'Rg. Prov' of 'F' ('Heerlijkheden in de provincie', NDR inv.nrs. 598-625), 'Rg.Gr.' ('Graafschappen', NDR inv.nrs. 583-595), 'Reg. Vic' (Vicarieën', NDR inv.nrs. 560-561, 570-577), 'R.Gem' ('Gemengd domestiquen', NDR inv.nrs. 562-569) en 'Gextr. R' (registers geëxtraheerde goederen, NDR inv.nrs. 1528-1530).
- 685** Index met index en inhoudsopgave, folio 1-436.tot ca. 1795
Zie voor de inhoud van dit deel ook de [digitale index](#)
- 686** Index folio 437-901.tot ca. 1795
Zie voor de inhoud van dit deel ook de [digitale index](#)
- 687** Index met index en inhoudsopgave.tot ca. 1760
Gelijkluidend aan het gedeelte van NDR inv.nrs. 685 en 686 tot ca. 1760.
- 688-691** Repertoria op de registers van notulen en de uitgaande stukken van de Domeinraad aan belanghebbenden over de periode 1637-1795, 4 delen
[2e helft 18e eeuw]
Het betreft hier een beperkt aantal besluiten van de Domeinraad. De verwijzingen naar de notulen en uitgaande stukken zijn in verkorte vorm opgenomen Zie het bij NDR inv.nrs. 685-687. Er zijn ook rechtszaken in deze repertoria opgenomen.
- 688** 1637 - 1772 Chronologisch geordend.
Over de periode 1637-1772 gelijkluidend aan NDR inv.nr. 688.
- 689** 1637 - 1785 Chronologisch geordend.
- 690** 1637 - 1795 Geordend naar domein en 'Gemengd'.
Bij folio 62 een stamboom Van Lanschot gevonden.
- 691** 1637 - 1772
Deels gelijkluidend aan NDR inv.nr. 690.
- 692** Repertorium op de notulen en uitgaande stukken betreffende wet- en regelgeving in de domeinen en inzake de administratie van de domeinen over de periode 1637-1794, 1 deel
[2e helft 18e eeuw]
De verwijzingen naar de notulen en de uitgaande stukken zijn in verkorte vorm opgenomen. Zie het bij NDR inv.nrs. 685-687.
Chronologisch ingedeeld op datum van vaststelling van de stukken, met vermelding van domein , of 'Gemengd'.
- 693** Repertorium op uitgaande stukken betreffende de domeinen over de jaren 1637-1761, ingedeeld naar domein, 1 deel
[eind 18e eeuw]
Dit repertorium verwijst naar diverse bestanddelen van het archief. Een aantal bestanddelen, zoals de liassen, is uit hun verband geraakt, of vernietigd. De notulen en de registers 'Heerlijkheden in de provinciën' en 'Graafschappen', waar dit repertorium naar verwijst, zijn nog intact.
- 694** Repertorium op uitgaande stukken betreffende de domeinen over de 17e en 18e eeuw, ingedeeld naar onderwerp,

[eind 18e eeuw] 1 deel
Zie bij onder NDR inv.nr. 693.

695 Index op de notulen van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje, in Holland gelegen, ingedeeld naar 'afdeling' en domein, 1795 - 1796 1 deel

696-698 Repertoria op besluiten van de thesaurier-generaal en raden van Financiën der Bataafse Republiek en opvolgers, ingedeeld naar correspondent, 1801 - 1811 3 delen
Als de correspondent een institutie is, is deze meestal opgenomen onder de naam van de plaats van herkomst, bv. Gemeentebestuur van Eindhoven onder de E.

696 December 1801 - mei 1805

697 Mei 1805 - 1808

698 1809 - 1811

699 Index op [notulen van het College van Administrateurs van 1797], z.d. 1 katern

E. ADVIEZEN EN RAPPORTEN AAN DE PRINSEN VAN ORANJE EN HUN RECHTSOPVOLGERS

700-711 'Pointen', registers van adviezen van de Domeinraad aan de prins van Oranje, met de beschikkingen van de prins van Oranje of voogden in de kantlijn geschreven, 1758 - 1794 12 banden
Chronologisch geordend op datum van het advies van de Domeinraad.

700 1758 - 1766

701 1761 - 1762

702 1763 - 1764

703 1765 - 1766

704 1767 - 1769

705 1770 - 1774

706 1775 - 1780

707 1781 - 1784

708 1782 - 1783

Dubbel van NDR inv.nr. 707 voor de jaren 1782-1783.

709 1784 - 1786

Dubbel van NDR inv.nr. 707 voor het jaar 1784.

710 1787 - 23 juli 1793

711 30 januari 1789 - 25 juni 1794

Dubbel van NDR inv.nr. 710 van 30 januari 1789 5 tot 23 juli 1793.

712-727 Voorstellen, rapporten en staten van de Domeinraad aan prins Willem V van Oranje. Met bijlagen. 1773 - 1792 10 pakken, 6 omslagen

712 1773 - 1774

713 1775

714 1776

715 1777

716 1778

717 1779, 1 omslag

718 1780

719 1781

720 1782 - 1783

721 1784 - 1785

- 722** 1786 - 1787
723 1788, 1 omslag
 Met kaart van het Mastbos.
724 1789, 1 omslag
725 1790, 1 omslag
726 1791, 1 omslag
727 1792, 1 omslag
- 728-734** 'Onafgedane punten', adviezen van de Domeinraad aan de prins van Oranje, waarop door de prins van Oranje geen beschikking is genomen. Met bijlagen.
 1787
728 Met memorie van 'poincten' in het jaar 1787, waarop door de prins nog geen besluit is genomen. 9 maart 1787 - 4 september 1787
729 1789, 1 omslag
730 7 september - 28 december 1790
731 1791
732 1792
733 1793
734 1794
- 735** Bijlagen bij de 'poincten',
 1787 - 1794 1 band
 Het betreft bijlagen bij de "poincten" betreffende een aantal domeinen, waaronder Bredevoort, Breda, Buren, Ameland en Culemborg.
- 736-737** 'Poincten', register van adviezen van de Domeinraad aan de prins van Oranje (Geregistreerde punten). Met bijlagen. Minuten.
 1790 - 1795 2 pakken .
736 1790 - 1791
737 1792 - januari 1795
- 738-739** 'Poincten', registers van adviezen van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau aan de Commissie der Superinrentie (Geregistreerde punten). Minuten.
 1796 - 1798 2 pakken
738 November 1796 - 1797
739 Januari - juli 1798
- 740** Repertorium op de adviezen van de administrateurs, ingedeeld naar algemeen en domeinen, ca. 1796.
 1796 - 1798 1 deel
 Verwijst naar de stukken beschreven onder. NDR inv.nr, 738-739.
- 741-742** 'Poincten', beschikkingen van de Commissie der Superintendie op de adviezen van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, met de adviezen van de administrateurs (Originele punten),
 1796 - 1798 2 pakken
 Gelijkloidend aan een deel van de registers van adviezen. Niet alle adviezen, met beschikkingen, zijn opgenomen. De beschikkingen van de Commissie der Superintendie zijn deels in de vorm van brieven, deels geschreven in de kantlijn van de adviezen.
741 November 1796 - juli 1797
742 Augustus 1797 - juli 1798
- 743-744** Rapporten van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau aan de Commissie van Superintendie wegens hun verrichtingen,

- 1796 - 1798 2 pakken
743 9 november 1796 - 6 juli 1797
744 7 juli 1797 - 16 mei 1797
- 745-747** 'Pointen', beschikkingen van de Commissie der Superintendentie op de adviezen van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, met de adviezen van de administrateurs en bijlagen. Met alfabetische index op de rentambten.
 november 1796 - juli 1798 3 pakken
 Het betreft hier voor een deel dezelfde adviezen en beschikkingen als in NDR inv.nrs. 738-742. In deze inv.nrs. zijn alleen de adviezen en beschikkingen betreffende een domein te vinden. In NDR inv.nrs. 738-742 zijn, naast de adviezen betreffende een bepaald domein ook de adviezen betreffende meerdere domeinen, functionarissen e.d. te vinden.
 Alfabetisch geordend op naam van de domeinen.
745 A-D.
746 G-S.
747 V-Z
- 748-750** Registers van adviezen en rapporten van de agent van Financiën aan het Uitvoerend Bewind en van het Uitvoerend Bewind aan de Eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Lichaam,
 1798 - 1801 3 delen
748 Augustus 1798 - december 1799, Minuten.
749 1800 - 7 december 1801, Minuten.
750 Augustus 1798 - 8 december 1801, Afschriften.
- 751-757** Registers van adviezen en rapporten van thesaurier-generaal en raden van Financiën aan het Staatsbewind,
 1801 - 1805 7 delen
751 11 december 1801 - 31 december 1802, Afschriften.
752 8 januari 1802 - 31 december 1802, Minuten.
753 1803, Minuten.
754 1803, Afschriften.
755 1804 - april 1805, Minuten.
756 1804, Afschriften.
757 Januari - april 1805, Afschriften.
- 758-759** Registers van adviezen en rapporten van de secretaris van Staat voor de Financiën aan de Raadpensionaris,
 6 mei 1805 - 6 juni 1806 2 delen
758 Minuten.
759 Afschriften.
- 760-763, ---**
 Registers van adviezen en rapporten van de minister van Financiën aan koning Lodewijk Napoleon,
 18 juni 1806 - 7 december 1807 2 delen
760 1807, Minuten., 1 deel
 --- Juni - december 1806 Minuten.
 Zie NDR nummer toegang ##, inv.nr. 244.
761 1807, Minuten.
 Gelijkluidend aan NDR inv.nr. 760
762 18 juni 1806 - 7 december 1807 Afschriften.
763 Oud nr. NDRO Hingman 350. Ontbreekt.

F. AANTEKENINGEN

- 764-769** Registers van aantekeningen betreffende de leden, domeinen, financiën en administratie van het huis van Oranje, [18e eeuw] 6 delen
- 764** A-C.
765 D-G.
766 H-L.
 Zie index Joyce Pennings en Marco Brummer
767 M-O.
768 P-S.
769 T-W.

II. STUKKEN BETREFFENDE AFZONDERLIJKE ONDERWERPEN**A SAMENSTELLING EN INRICHTING VAN DE DOMEINRAAD EN DE ADMINISTRATIE****1 ALGEMEEN**

- 770** Register van stukken betreffende het beheer van de hofhouding en de administratie van de prins van Oranje, 1558-1638. 1 band
- 'Gemengd domestiquen', registers van stukken betreffende aanstellingen, instructies en beloning van leden van de hofhouding en leveranciers van diensten en goederen, alsmede inkomsten, uitgaven en schulden (financiële transacties) ten laste van het huis van Oranje. Met inhoudsopgave. Afschriften. 16 maart 1636 - 24 oktober 1749 8 delen
 Zie NDR nummer toegang ##, inv.nrs. 562-569.
- 771** Stukken betreffende de inrichting van de administratie en het functioneren van en de beloning voor leden en functionarissen van de Domeinraad, 1637 - 1786 1 omslag
- 772-773** Stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende financiële zaken en de administratie van de goederen, 1782 - 1795 3 pakken
 Deze zaken staan in de registers van notulen en indices onder de rubriek 'Gemengd' of 'Administratie'
772 November 1782 - 1785, 1789, 2 pakken.
773 1790 - 23 februari 1795
- 774-776** Stukken ter vergadering van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen en opvolgers behandeld betreffende de administratie van de goederen en financiële zaken, 1795 - 1798 2 banden, 1 pak
774 Met inhoudsopgave. 1795
775 December 1796 - 20 maart 1797
776 Januari - 19 juli 1798, 1 pak
- 777** Stukken ter vergadering van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje, in Holland gelegen, behandeld betreffende de administratie en financiële

zaken, april 1795 - juli 1798.

2 banden, 1 pak

Deels gelijklopend aan NDR inv.nrs. 774-776. Met inhoudsopgave van april 1795 - oktober 1796.

- 778** Stukken betreffende de centralisatie van het beheer van de goederen van de prins van Oranje, gelegen in de Bataafse Republiek, 1795 - 1796 1 omslag
Aanwinsten: 1949 IV 05
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1801

2 AANSTELLING, INSTRUCTIES EN BEVOEGDHEDEN VAN FUNCTIONARISSEN

- 779** Akte van volmacht van prins Philips Willem van Nassau voor Adrien Vereist, auditeur van de Rekenkamer, betreffende de verkoop van goederen. Afschrift. 1609 1 stuk
- 16645** Akte van volmacht van prins Philips Willem van Nassau voor Aert van Leeuwen betreffende het verrichten van financiële handelingen, 1617. Met bijlage, 1615 1 charter en 1 stuk
- 780** Register van instructies voor de Domeinraad en voor de rentmeesters van de domeinen, 1631 - 1634 1 deel
- 781** Concept instructie van de voogden van de prins van Oranje, ontworpen door de Domeinraad 1651-1652 1 stuk
Fragment
Deze instructie werd vastgesteld op 30 januari 1652
Aanwinsten: 1923 XIV 31
Voorheen: 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1424
- 782** Akten van procuratie en volmacht van de prinsen van Oranje betreffende het verheffen van lenen en het waarnemen van juridische kwesties. Concepten en afschriften. 1660 - 1716 1 omslag
- 783** Brief van de raad Buijsero aan de raad Van Wevelinchoven, lid van de Nassause Domeinraad, betreffende de voortzetting van het verblijf van de laatste in Brussel 1667 1 stuk
Aanwinsten: 1990 03
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2146
- 784** Instructie voor de rentmeester van de prins van Oranje. Gedrukt. 1679 1 katern
- 785** Ordonnantie van de Staten van Holland en West-Friesland betreffende het recht van klein zegel. Gedrukt. 1664 1 katern
- 786** Commissies en instructies voor de Domeinraad en functionarissen van de Raad, raden en rekenmeesters voor de geëxtraheerde goederen, rentmeesters en opzichters in de domeinen. Concepten en afschriften. 1684 - 1752 1 omslag
- 787** 'Advertissement van rechten', memorie van de Domeinraad aan commissarissen uit

- de Hoge Raad betreffende het geschil met Pieter Ardesch, gewezen thesaurier en rentmeester-generaal over zijn bewind en administratie, 1685 1 omslag
- 788** Stukken betreffende een proces voor het Hof van Holland tussen de Domeinraad en N. Dierkens, echtgenoot van Catharina van Schuylenburg en H. van Heernskerken, echtgenoot van P. van Schuylenburg, erfgenamen van de griffier W. van Schuylenburg, inzake openstaande vorderingen, 1712 1 omslag
- 789** Register van commissies, instructies en autorisaties van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel en prins Willem IV voor en aan functionarissen bij de hofhouding, Dorneinraad, in Friesland, Ameland en in Soest en Ter Eem, 1725 - 1730 1 deel
- 790** Afschrift van uitgaande brief van de Domeinraad aan de Staten-Generaal betreffende de instructies voor de Domeinraad en zijn functionarissen, alsmede de salarissen voor functionarissen van de Domeinraad en in de domeinen. Met bijlagen. 1727 1 omslag
- 791** Lijst met ter Auditiekamer afgehoorde domeinrekeningen over de jaren 1728-1733, met vermelding van de naam van de raad, die ze heeft afgehoord, z.j 1 katern
- 792** Akten van autorisatie van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel voor Daniël For, klerk ter griffie, tot het doen van betalingen en ontvangsten. Afschriften. 1729 1 omslag
- 793** Akte van autorisatie van prins Willem IV van Oranje voor ontvanger-generaal Burmania voor de halfjaarlijkse betaling van 6525 karolus gulden aan prinses Anna van Hannover. Afschrift. 1731 1 stuk
- 794** Verbaal betreffende een geschil tussen de prins van Oranje en de thesaurier J.C. Radermacher inzake het functioneren van de thesaurier, 1732 - 1737 1 omslag
- 795** Stukken betreffende instructies voor de gecommiteerden in de Rekenkamer van Holland en West-Friesland en voor de schippers en opzichters van 's Lands Jachten. Afschriften. 1734 - 1755 1 omslag
- 796** Ingekomen brieven en concepten van uitgaande brieven bij en van de prins van Oranje betreffende de geschillen tussen de Domeinraad en de griffier De Back inzake bevoegdheden en functioneren van de Domeinraad en de griffier, 1737 - 1740 1 omslag
- 797** Akten van procuratie van de prinsen Willem, Maximiliaan en George van Hessen en de prinsessen Maria Louisa van Hessen, douairière van Oranje en Sophie Charlotte van Hessen, douairière van Mecklenburg aan Jan van Spijk, commissaris te 's-Gravenhage, tot het innen van renten, die de Staten-Generaal heeft toegekend aan de zes dochters van prins Willem I van Oranje en Charlotte de Bourbon en hun erfgenamen,

	1743	1 omslag
798	Stukken betreffende de vervulling van een aantal ambten, 1756 en 1758	1 omslag
799	Lijst van de ambten, die te begeben zijn door de prinsen van Oranje in hun domeinen, 1759	1 deel
800	Reacties van lokale overheden op het door de Domeinraad toegezonden concept-reglement voor vrederechters en commissarissen van kleine zaken in de Nassause domeinen, 1772 Betreft overheden in Buren, Culemborg, IJsselstein, Prinsenland, Steenberg, Acquoy en Cranendonk en Eindhoven.	1 pak
801	Kopie-notulen van de Domeinraad betreffende adviezen aan prins Willem V van Oranje over ontslag van M.H. van Son, procureur, A. van Beek, bode van de Domeinraad en G. van Beek, knecht op het binnenjacht wegens vermeend patriottisme, 1787	1 omslag
802	Stukken betreffende de aanstelling en instructies van raden en ambtenaren, 1788 - 1791	1 omslag
803	Memorie van auditeur Carel Frederik Brand betreffende het ambt van auditeur, 1790	1 omslag
804	Kopie-resoluties van de Domeinraad betreffende de handelswijze van de Domeinraad bij de intocht van de Fransen. Met bijlage. januari 1795	1 omslag
805	Stukken betreffende de aanstelling van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen en de overname van het archief van de gewezen Domeinraad 1795-1796 Aanwinsten: 1949 IV 03 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1799	1 omslag
806	Ingekomen brieven betreffende sollicitaties naar vacante ambten in de domeinen, 1796	1 omslag
807	Register van stukken van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau betreffende de aanstelling, ontslag, beloning en instructie van administrateurs en van functionarissen in de domeinen. Met inhoudsopgave. oktober 1796 - juli 1798	1 deel
808	Ingekomen brieven van de rentmeesters bij de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen betreffende akten van civisme van de rentmeesters en andere beambten in de domeinen, 1796 - 1798	1 omslag
809	Instructie voor de rentmeesters, vastgesteld bij besluit van het Staatsbewind. Gedrukt.	

16 februari 1802 1 pak
 Het betreft hier meerdere exemplaren van dezelfde instructie, waarvan een aantal was bestemd voor rentmeesters.

810 Stukken betreffende de opgaven van dominiale ambtenaren, hun tractementen en emolumenten ingevolge de verordening op het klein zegel, 1806 - 1807 1 omslag

811 Instructies en formulieren voor de rentmeesters. Minuten. 1811 1 omslag

812 Instructie voor de secretaris van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen, z.d. 1 stuk
 Aanwinsten: 1949 IV 05
 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1801

3 TOEZICHT OP DE BORGSTELLING VAN FUNCTIONARISSEN

813-814 Beschikkingen van de Domeinraad betreffende de voor de rentmeesters, ontvangers en thesaurier en rentmeester-generaal gestelde borgtochten. Met bijlagen en index over 1754-1794 2 pakken
 1714-1789
 De index verwijst naar de datum van de beschikkingen door de Domeinraad. Deze beschikkingen zijn ook terug te vinden in de notulen van de Domeinraad. De akten werden blijkens de beschikkingen van de Domeinraad ter griffie geseponeerd bij de andere akten van cautie.

813 1714-1764 en index.

814 1764-1789

815 Register van akten betreffende het stellen van borgtochten voor de rentmeesters van de domeinen, 1734-1764 1 deel

816-817 Kopie-notulen betreffende de akten van borgtochten voor functionarissen. Met bijlagen. 1780-1795 2 pakken
816 1780-1790
817 1791-1795

818 Akten van borgtochten voor functionarissen, 1792-1793 1 pak

819-820 Registers van stukken betreffende voor rentmeesters en andere functionarissen gestelde borgtochten en de verhuur van onroerend goed, 1795-1798 2 delen
819 Juli 1795 - September 1796
820 November 1796-1798

4 ZORG VOOR HET ARCHIEF

821 Inventaris van stukken overgeleverd aan de gecommitteerden van Amsterdam, 1650 1 stuk

822 Extract uit de inventaris van stukken, volgens resolutie van de Staten-Generaal van 15 augustus 1667 uit het archief van de Chambre mi-partie te Mechelen gehaald,

-
- 1667 1 katern
- 823** Inventaris van het archief van de Nassause Domeinraad, [17e eeuw] 1 deel
- 824** Inventaris van de rekeningen berustende bij de Domeinraad, [2e helft 18e eeuw] 1 omslag
- 16870-16871** Inventarissen van domeinkaarten [18e eeuw] 2 delen
De delen werden in 2017 aangetroffen in het archief van de afdeling Kaarten en Tekeningen van het Algemeen Rijksarchief, als ondereel van objectdossier VTH/VTNR.
- 16870** 'Catalogus van Plans en Kaarten'
Met in potlood de inventarisnummers van de met de beschrijvingen overeenkomende kaarten in de collecties Hingman (4.VTH) en Hingman Supplement (4.VTNR).
- 16871** 'Inventaris van de Caarten gehorende tot de Domeinen en Goederen van sijne Doorlugtigste Hoogheid den Heere Prince van Orange en Nassau etc.'
Met summiere aantekeningen over de aanwezigheid van de kaarten.
- 825** Lijst van cijns-, leen- en renteboeken, ca. 1762 1 stuk
- 826** Extract-notulen van de Domeinraad betreffende de overlevering van archiefstukken welke berustten onder advocaat Crabeels. Met bijlagen. 1762 2 stukken
- 827** Lijst van rekeningen en documenten berustende op de zolder boven de archiefkamer van het Hof van Holland, 1767 1 deel
- 828** Brieven van professor A. Kluit aan de Domeinraad betreffende toegang tot het archief in beheer bij de Domeinraad. Met bijlagen. 1788 1 omslag
- 829-834** Inventaris van stukken van de Domeinraad, door griffier Ph.Th. Tollius, 1683, herzien en gecollationeerd door griffier J.R Ferrand, z.g. "folio-inventaris" 1790 6 delen
- 829** Breda
- 830** Domeinen in Oostenrijks en Staats-Brabant, Luxemburg, Vlaanderen en Willemstad
- 831** Gelderland, Brabant, Geertruidenberg, vidimussen en brieven Holland en Brabant, Geertruidenberg, Naaldwijk, Honselersdij, het Hondertland en Wateringen, huizen in 's-Gravenhage, Liesveld.
- 832** Domeinen in Zeeland, Utrecht, Friesland en Bentheim.
- 833** Buren, Leerdam, Acquoy, IJsselstein, Culemborg, Ameland en leenbrieven.
- 834** Het Doorluchtige Huis
Deze stukken zijn grotendeels overgebracht naar het Koninklijk Huisarchief.
- 835-840** Inventaris van stukken van de Domeinraad, door griffier Ph.Th. Tollius, 1683, herzien en gecollationeerd door griffier J.P. Ferrand, 1790 3 pakken, 3 omslagen
Deze inventaris is een dubbele exemplaar van de inventaris bekend onder de naam inventaris Folio.
- 835** Veere en Vlissingen Leenbrieven, Ameland, nrs 109-153.

- 836** 's-Gravenhage, Naaldwijk, Honselersdijk en Wateringen, Lumpmen, Bourgogne, Montfort, Herstal, Lingen, Meurs en Krefeld, Rollencourt, Hulsterambacht, Friemorsheim, Lek en Polanen, de Zwaluwen, Gelderse domeinen, Ameland, Lingen, Turnhout, Dasburg, Vianden en St. Vith, Het Loo, Dieren, Bredevoort, 's-Gravenzande, Monster, Huis te Nieuwburg, huizen te 's-Gravenhage, nrs. 43-100.
- 837** Grimbergen., 1 omslag
- 838** Antwerpen., 1 omslag
- 839** Breda, Steenbergen, Brussel, Rumpst en Hoboken, Grimbergen, Diest en Zichem, Dieren, Burense tienden, Geertruidenberg, Westland, de Zwaluwen, Buren, Leerdam en Acquoy.
- 840** Mariënweerdse goederen in het land van Cuijk., 1 omslag
- 841** Inventarissen van de archieven in de kamers van de voormalige Nassause Domeinraad,
1796 1 omslag
Opgemaakt ten behoeve van de overdracht van het archief aan de Provisionele Representanten in Holland.
Gemerkt A-H.
- 842** Inventaris van stukken door de administrateurs over de in Holland gelegen goederen van de prins van Oranje overgegeven aan een commissie uit het Provinciaal Comité van Holland,
1796 1 deel
Aanwinsten: 1949 IV 01
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1797
- 16876** Diverse lijsten en klad-inventarissen
z.j.
- 16646** Inventaris van pakketten, registers en papieren betreffende de vaderlandse historie en de vorstelijke domeinen,. In drievoud.
[eind 18e eeuw/begin 19e eeuw] 3 delen
- 16872** Inventaris van kaarten overgedragen door de koning van Holland aan de keizer van Frankrijk in gevolge het tractaat van Fontainebleau
1807 1 omslag
- 16873** Alfabetische lijst van inventarissen genummerd 1 tot 153 welke archieven zijn gedeponereerd in de Ijzeren Kamer
z.j.
- 843** Inventarissen
1807-1809 1 pak
Inventaris van stukken betreffende de Nassause domeinen welke berusten in de charterkamer van het Bureau der Nationale Domeinen herkomstig van de vorst van Nassau, genummerd 1-150;
Inventaris van de stukken betreffende de domeinen die bij decreet van Zijne Majesteit de koning van Holland van 6 april 1807 nr. 61 a aan de Kroon van Holland zijn overgegaan;., 1807
Inventaris van stukken welke zich bevinden in de charterkamer van het Bureau der Nationale Domeinen herkomstig van de vorst van Nassau, genummerd 1-618. (het gaat hier om stukken afkomstig van de Friese Stadhoudelijke Secretarie).
Inventaris van de kaarten van de domeinen; opgemaakt door Albert Jan Verbeek, 1809

- "Oude inventarissen van kaarten behorende tot de graaflijkheid en Nassausche goederen en domeinen."
17e - 18e eeuw 1 portefeuille
Aan te vragen als Administratie der Nationale Domeinen en Geestelijke Goederen, 2.01.23 inv.nr. 355
- 844** Lijst van stukken die door Tourlet naar Parijs worden overgebracht, opgemaakt door Albert Jan Verbeek. Afschrift.
1812 1 stuk
- 16874** Inventaris van de rekeningen van de domeinen met opgave van loketkast.
[1813]
- 16647** Stukken betreffende de verdeling van het door het Amortisatiesyndicaat aan het Rijksarchief overgedragen archief van de Nassause Domeinraad tussen het Rijksarchief en het Koninklijk Huisarchief., Met bijlagen, 1825-1829.
1834 8 omslagen
De bijlagen betreffen zes lijsten van de in 1825-1829 door het Amortisatiesyndicaat aan het Rijksarchief overgedragen archiefstukken.

B TAAKUITOEFENING

1 ALGEMEEN

- 845** Akte van attestatie voor [] van Jan van Troyen betreffende het ontslag door Jan van Keulen, deurwaarder van het Hof van Holland, van Maarten van Hemert, directeur van de geestelijke beneficiën van de Prins,
1642 1 stuk
- 846** Vervallen
- 16648** Memorie overhandigd door Salomon de Plessis, oud-raad van politie en criminele justitie in Suriname aan de arbiters in zijn zaak tegen Aubin Nepveu, oud-raad van civiele justitie in Suriname,
1753 1 omslag
Een van de arbiters was raad van Anna van Hannover, voogdes van de latere Willem V.
- 847-848** Bijlagen bij de inventaris van de vermogenspositie van het huis van Oranje, genummerd 1-23 Met inhoudsopgave en geleidebrief van de hertog van Brunswijk aan prinses [Maria Louisa van Hessen Kassel],
1759 2 pakken
Enkele bijlagen ontbreken. In deze bijlagen vindt men gegevens over schulden en vorderingen, opbrengsten en lasten en inventarissen van roerende en onroerende goederen van de Oranjes in collecties en in de huizen en kastelen
- 847** 1-9
848 10-17
- 849-851** Rapport van de raad Ardesch betreffende de vermeerdering van de opbrengsten van de domeinen en de vermindering van de uitgaven,
1784-1785 3 delen
- 849** Met bijlagen
850 Met bijlagen. Met geleide brief van Ardesch aan de prins en prinses van Oranje, 1785
851 Zonder bijlagen. Met geleide brief van Ardesch aan de prins en prinses van Oranje, 1785

- 852** Stukken betreffende de uitvoering van de resolutie van de Domeinraad van 17 juni 1783 inzake de vermeerdenng van de opbrengsten uit de domeinen, 1783-1784 1 omslag

2 VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 853** Stukken betreffende de aanspraken van het huis van Oranje ten laste van Spanje, [18e eeuw] 1 pak, 1 omslag

- 854** Register van stukken betreffende het geschil met het huis Isenghien inzake diens aanspraken op de erfenis van Anna van Egmond. Met retroacta 1551-1757. Met inhoudsopgave. Deels afschriften 1551 - 1759 1 band
Aanwinsten: 1910 XVII 46
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1194

- 855** Stukken betreffende het geschil met het huis Isenghien, met retroactum uit 1625 ca. 1724 en 1744-1759 2 pakken en 1 charter

- 856-858** Stukken betreffende de onderhandelingen tussen het huis van Oranje en de prins van Isenghien inzake de aanspraken van de prins van Isenghien op goederen, afkomstig uit de erfenis van Anna van Egmond, in bezit van Oranje. Met inhoudsopgave. 1759-1761 3 pakken
Deze stukken zijn afkomstig van hertog van Brunswijk, als voogd van Willem V.
856 1-13,15-24
857 14
858 25-46

- 859** Stukken betreffende de aanspraken van de prins de Croy op goederen in het bezit van het huis van Oranje, afkomstig uit de erfenis van Anna van Egmond, 1775 en 1803 1 pak

- 860** Stukken betreffende de op 1 augustus 1804 gesloten overeenkomst tussen het huis van Oranje-Nassau en het Staatsbewind der Bataafse Repubhek inzake de schadeloosstelling van het huis van Oranje-Nassau wegens de afstand van de goederen, rechten en bevoegdheden binnen de Republiek. Afschriften. 1804 1 omslag

- 861** Stukken betreffende de overname van de Nassause domeinen door de Provisionele Representanten van het volk van Holland en het ontslag van de Domeinraad van de prins van Oranje 1795 1 omslag
Afschriften
Aanwinsten: 1949 IV 02
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1798

3 RECHTSPRAAK

- 862-868** Rollen van civiele en criminele rechtszaken van de Domeinraad, 1638-1649, 1728-1794 6 delen, 1 omslag
862 1638-1643
863 1643-1649
864 1728-1747

- 865 1749-1759
 866 1760-17 mei 1773
 867 13 augustus 1773 -1794
 868 13 februari 1792, 1 omslag

- 869 Bijlagen en extracten bij en van de registers van judiciële zaken (registers van partijen),
 1639-1650 1 omslag
 Zie NDR inv. nrs. 862-863.
- 870 Rekesten van Charles Logier, baljuw en rentmeester van de domeinen van Wassenaar, aan de Domeinraad voor opschorting van executie wegens een schuld. Afschriften.
 1648 en 1649 2 stukken
- 871 Instructie van de Hoge Raad en het Hof van Holland betreffende de middelen tot vermindering van het aantal processen voor beide colleges. Gedrukt.
 1658 1 katern
- Repertoria van de notulen en de civiele en criminele rollen (tot inv. nr. 649) van de Domeinraad en opvolgers, ingedeeld naar domeinen en 'gemengd' (griffie, auditiekamer en thesaurie), met inhoudopgaven,
 1679-1802,
 Zie NDR nummer toegang ##, inv.nrs 638-679, rubriek Repertoria en indices.
 De repertoria over de jaren 1709-1729 (NDR inv. nrs. 645-648) betreffen i.t.t. de desbetreffende resoluties ook Diest en Zichem. NDR inv. nrs. 645-650 verwijzen naar NDR inv. nrs. 1510-1525 (notulen van de Raad en Rekenmeesters van de geëxtraheerde domeinen). De griffe, auditiekamer en thesaurie staan onder de kop 'Gemengd'. Tot NDR inv. nr. 648 zijn in deze indices ook verwijzingen opgenomen naar de rollen van civiele en criminele zaken van de Domeinraad.

4 BEHEER VAN DE POLITIEKE AMBTEN EN WAARDIGHEDEN VAN DE PRINS VAN ORANJE

- 872 Register van stukken betreffende de benoeming, wedde en emolumenten van de prins van Oranje als stadhouder en kapitein-generaal in de verschillende provincies, alsmede betreffende de daaraan verbonden waardigheden en rechten,
 1575-1590 1 band
- 873 Stukken betreffende de Acte van Seclusie. Deels afschriften.
 1654 1 omslag
- 874-875 Registers van kopie-resoluties en commissies van de Staten van de provincies en de Staten-Generaal betreffende de aanstelling en beloning van de prins van Oranje in zijn provinciale en generaliteits-ambten en waardigheden. Met inhoudopgaven.
 1672-1771 2 delen
- 874 1672-1697
 875 1748-1771
- 876 Extract-resoluties van de Staten van Overijssel betreffende de toelating van de prins van Oranje tot de Raad van State,
 1707 en 1724 2 stukken
- 877 Brief van prins Willem IV aan de Staten-Generaal betreffende de afwijzing van het ambt van luitenant-generaal. Gedrukt.
 1742 1 stuk

- 878** Commissie van de Staten van Holland en West-Friesland voor Willem IV van Oranje als stadhouder, kapitein-generaal en admiraal van Holland en West-Friesland. Afschrift.
1747 1 stuk
- Register van extract-resoluties van de Staten-Generaal betreffende het erfstadhouderschap, huwelijk, geboorte, overlijden, voogdijschap over en regentschap voor leden van het huis van Oranje, 1747-1774
Zie NDR nummer toegang ##, inv.nr. 900 in de rubriek Familieaangelegenheden.
- 879** Kopie-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de betaling van tractement aan Willem V van Oranje als erfstadhouder, kapitein-en admiraal-generaal en lid van de Raad van State gedurende zijn minderjarigheid,
1752 1 stuk
- 16649** Kopieboek van uitgaande stukken van de hertog van Brunswijk als voogd van Willem V en van uitgaande stukken van Willem V zelf betreffende politieke zaken,
1759-1765 1 deel
- 880** Stukken betreffende het aanbieden van de functie van opperbewindhebber en gouverneur-generaal bij de V.O.C. Afschriften.
1766 1 omslag
- 881-883** 'Politieq amptboek', register van aantekeningen van ambten waarvoor de prins van Oranje recht van benoeming of aanbeveling heeft,
[c. 1750] 3 delen
- 881** Gelderland en Holland.
882 Zeeland, Utrecht, Friesland en Overijssel.
883 Groningen, Drenthe en Gemengd.
In de rubriek Gemengd betreft het ook functionarissen in 'eigen dienst'.
- 884** Stukken betreffende de vroedschap van Purmerend,
1788 1 omslag
- 885** Briefwisseling met het College der Admiraliteit op de Maze betreffende het voeren van het wapen van de prins van Oranje op het tot zijn beschikking staande buitenjacht,
1791 2 stukken
- 5 BEMOEIENIS MET PARTICULIERE EN FAMILIEAANGELEGHENEDEN**
- 886** Huwelijksvereenkomst tussen Willem Lodewijk van Nassau en Anna van Nassau, de zus van Maurits. Afschrift.
2 mei 1587 1 stuk
- 16650** Aanstelling van de voogden van Willem van Oranje door keizer Karel V, Afschrift.
1544 1 stuk
- 887** Staat van uitgaven van een diner en souper van prins Maurits van Oranje met zijn gevolg, Louise de Coligny, de Franse gezant en de zusters van prins Maurits,
21-23 maart 1593 3 stukken

-
- 888** Register van testamenten en codicillen van de prinsen van Oranje
1558-1649 1 deel
Er ontbreken twee bladen aan, nl. een blad van de inhoudsopgave en folio 50
Aanwinsten: 1928 XV 02
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1546
- 889** Brief van Weresteyn, raad van prins Maurits van Oranje, aan [] betreffende de
verdeling van de nalatenschap van prins Willem I van Oranje,
1604 1 stuk
- 890** Akte van procuratie van prins Philips Willem voor Jan Baptiste Keermans tot het
lichten van 25.000 rijksdaalders uit zijn domeinen ten behoeve van zijn huwelijk
met mademoiselle De Bourbon,
1606 1 charter.
Met uithangend zegel.
- 891** Beschikking van het Leenhof van Brabant betreffende de verkoop van fidei-
commissaire goederen,
1613 1 stuk
- 892** Testament van Philips Willem van Nassau. Afschrift.
1618 1 stuk
- 893** Catalogi van de boeken van graaf Willem Frederik van Nassau en Johan Willem
Friso van Nassau,
17e en 18e eeuw 3 stukken
Een catalogus is gemerkt: 'Donné à Mons. de Verschuer par ordre de Son Altesse'.
- 894** Codicillen van prins Maurits, prins Frederik Hendrik en prinses Maria Louise van
Hessen-Kassel. Afschriften.
1624, 1644, 1764 4 stukken
- 895** Register van stukken betreffende de verdeling van de nalatenschap van prins
Willem van Oranje. Afschriften.
ca. 1640 1 deel
- 16651** Codicil van kolonel Henrij Herbert o.a. betreffende het benoemen van
medevoogden over zijn zoon om de eerder als voogd aangewezen prins van Oranje
daardoor te ontlasten, 1643. Met bijlagen, (Eigenlijke plaats blz. 71 na nummer 895).
1643-1644 3 stukken
- 896** Stukken betreffende een geschil tussen Maria Louise van Hessen-Kassel als
voogdes van Willem IV en Henrietta Albertina en Maria Amalia van Nassau alsmede
Sophia Hedwig van Mecklenburg, geboren van Nassau, dochter van Hendrik
Casimir en Amelia van Anhalt, betreffende hun aanspraken op een deel van de
erfenis van hun grootmoeder Albertina Agnes,
1715 1 omslag
- 897** Stukken betreffende de ontvangst van de koninklijke juwelen door prinses
douairière Maria Louise van Hessen-van Oranje, moeder en tevens voogdes van de
kinderen van prins Johan Willem Friso van Oranje, universeel erfgenaam van prins
Willem III. Met inliggend de lijst van de juwelen van de countess of Derby, 1694/95.
1716 3 stukken

- 898** Genealogische tabel van het huis Bourgogne-Chalon-Oranje en Nassau-Oranje. Gedrukt. ca. 1700 1 stuk
- 899** Stukken betreffende het huwelijk van prinses Anne Charlotte Amelia van Nassau met erfprins Frederik van Baden-Durlach, 1727 1 omslag
- 900** Register van extracten van resoluties van de Staten-Generaal betreffende het erfstadhouderschap, huwelijk, geboorte, overlijden, voogdijschap over en regentschap voor leden van het huis van Oranje 1747-1774 1 band
Aanwinsten: 1937 III
Voorheen: 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1701
- 901** Stukken betreffende de regeling en rekening van de begrafenis van prins Willem IV (1752) en prinses Anna van Hannover (1759). Deels gedrukt. 1752-1759 1 omslag
- 902** Extract-resoluties van de Staten-Generaal betreffende het overlijden en de begrafenis van prinses Anna van Hannover. Gedrukt. 1759 1 omslag
- 903** Verdrag van erfopvolging uit 1783, 'erbverein', gesloten tussen de Nassaus. Gedrukt. 1786 1 deel
- 904** Inventaris van stukken betreffende familieverdragen van 1442-1760. Fragment. z.d. 2 stukken
- 905** Stukken betreffende het huwelijk van prins Willem V van Oranje met prinses Wilhelmina van Pruisen, 1767 2 stukken
- 906** Kopie-resoluties van de Staten-Generaal en de Staten van Holland en West-Friesland betreffende de geboorte en doop van prins Willem Frederik. Gedrukt. 1772 1 omslag
- 907** Constitutie van erfrecht voor de Nassause landen. Concept en afschrift. Deels gedrukt. 1785 1 omslag
- 908** Staat van openstaande posten in de nalatenschap van Philips van Hohenlohe. Met aantekeningen. z.j. 2 stukken

6 BEHEER VAN DE HOFHOUDING

- 909-910** Register van akten betreffende huwelijken, nalatenschappen, eigendom e.d. van leden van het huis Oranje-Nassau. Afschriften. 1450-1791 2 banden
- 909** 1450-1653
- 910** 1732-1791

- Register van stukken betreffende het beheer van de hofhouding en de administratie van de prins van Oranje, 1558-1638
Zie NDR nummer toegang ##, inv.nr. 770 (rubriek Samenstelling en inrichting van de Domeinraad en de administratie).
- 911 Brief van S. van Langenhoven aan de Domeinraad betreffende de ondervraging van François Smits, verdacht van het stelen van zilverwerk van de prins, 23 januari 1644 1 stuk
- 912 'Verklaringen van kassiers van banken van leningen in Middelburg, Vlissingen, Goes en Zierikzee, en van dekens van het gouden zilvergilde te Middelburg, Vlissingen, Veere, Goes en Zierikzee, dat zij niets af weten van het gestolen zilver van de prins, 1644' 1 omslag
- 913 Register van uitgaande stukken van Frederik Hendrik, Amalia van Solms en Willem II aan belanghebbenden betreffende het bestuur en beheer van het Huis ten Bosch en tuin, Zevenbergen en Turnhout en de hofhouding van Amalia van Solms, 15 juni 1645-11 mei 1667 1 deel
Zevenbergen en Turnhout waren bij het vredesverdrag van Minister door de koning van Spanje afgestaan ten behoeve van Amalia van Solms. Het Huis ten Bosch diende Amalia als zomerverblijf.
- 914 'Attestatie van P. Focx, pikeur van de prins, dat hij voor de stal 32 maat hooi ontvangen heeft, 1645 juni 17' 1645 1 stuk
- 915 'Rekest van François Langenes, gewezen bakker van de prins van Oranje, aan de Domeinraad, inhoudende verzoek, dat hem een kopie gegeven zal worden van een akkoord, gemaakt in de jaren 1646-1650 tussen de raad en bakker Brackman, 1681 januari 22 (?) 1 stuk
- 916 Akte van garantie van prinses [Henriette Amalia van Anhalt] wegens betalingen als voorschot door de Raad tot September 1704, bestemd voor onderhoud en uitgaven van de hofhouding en de campagnes van haar zoon, prins [Johan Willem Friso] van Oranje, 1703 1 stuk
- 7 AFWIKKELING VAN DE NALATENSCHAP VAN PRINS WILLEM III VAN ORANJE ONDER EXECUTIE VAN DE STATEN-GENERAAL**
- 917 Staat van de goederen en inkomsten van prins Willem III van Oranje 1695 november 12 1 stuk
Aanwinsten: 1893 20i
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 620
- 918 Testament van prins Willem III van Oranje en inventarissen van zijn nalatenschap, 1702 1 omslag
- 919-939 Resoluties van de Staten-Generaal, executeuren van het testament van prins Willem III van Oranje, koning van Engeland, betreffende diens nalatenschap, 1702-1707 21 banden
- 919 23 maart - 30 mei 1702
- 920 September - oktober 1702

921	November - december 1702	
922	Januari - maart 1703	
923	April - juni 1703	
924	juli - September 1703	
925	Januari - maart 1704	
926	April - mei 1704	
927	Juni - augustus 1704	
928	September - december 1704	
929	Januari - april 1705	
930	Mei - augustus 1705	
931	September - december 1705	
932	Januari - maart 1706	
933	April - juni 1706	
934	Juli - September 1706	
935	Oktober - december 1706	
936	Januari - maart 1707	
937	April - juni 1707	
938	Juli - September 1707	
939	Oktober - november 1707	
16652	Register van resoluties van de Staten-Generaal betreffende de nalatenschap van prins Willem III, 1702-1715
Ontbreekt	1 deel
940	Correspondentie tussen prinses Maria Louise van Hessen-Kassel en de Domeinraad met de Staten-Generaal betreffende aanspraken op pensioenen, tractementen en goederen uit de nalatenschap van Willem III. Met bijlagen. 1702-1706	1 omslag
941	Stukken betreffende de bestemming van het zilverwerk afkomstig van prins Frederik Hendrik, 1702-1710	1 omslag
942	Stukken betreffende de onderhandelingen met de koning van Pruisen in aanwezigheid van gedeputeerden van de Staten-Generaal over de nalatenschap van Willem III van Oranje, 1702-1715	1 pak
943	Stukken betreffende de aanspraken van de koning van Pruisen en van prins Willem Hyacinth van Nassau-Siegen op de nalatenschap van prins Willem III van Oranje. Gedrukt. Met inhoudsopgave 1702-1716	1 pak
944	Stukken betreffende de totstandkoming van een overeenkomst tussen de koning van Pruisen en het huis van Oranje inzake de nalatenschap van Willem III, 1702-1732	1 omslag
945	Stukken betreffende de aanspraken van Frederik I, koning van Pruisen op het markiezaat van Veere en Vlissingen, op de heerlijkheden Turnhout, Zevenbergen en het graafschap Meurs, 1703-1719 en z.j	1 omslag
946	Brief van de koning van Pruisen betreffende de publikatie van een mandement van	

- maintenu door het Hof van Holland inzake de aanspraken op de erfenis van Willem III. Met vertaling uit het Frans. Afschriften.
1703 1 omslag
- 947** Pamfletten betreffende het vraagstuk rond de erfenis van prins Willem III. Gedrukt.
1703 en 1704 2 katernen
- 948** Stukken betreffende de verheffing van de lenen uit de nalatenschap van Willem III door de Staten-Generaal als executeurs-testamentair,
18e eeuw 1 omslag
- 949** Brieven van Henriette Amalia van Anhalt-Dessau en Johan Willem Friso van Nassau aan de Staten van Holland en West-Friesland en de Staten-Generaal betreffende de vrijdom van gemeene middelen voor Johan Willem Friso als erfgenaam van Willem III van Oranje. Met bijlagen. Deels gedrukt.
1705,1709 1 pak
Hierin meerdere exemplaren van de brieven.
- 950** Lijst van stukken van en aan de Staten-Generaal over de periode 1706-1724 betreffende de nalatenschap van Willem III,
z.d. 1 stuk
- 951-952** Ingekomen brieven en afschriften van uitgaande brieven van de gemachtigden bij de Staten-Generaal C. La Porte, J. van Hemmema en A. Breuer, bij en van Johan Willem Friso, (1709-juli 1711) en van Maria Louise van Hessen-Kassel, als voogdes van haar zoon Willem Karel Hendrik Friso, (juli 1711-1715) betreffende de nalatenschap van Willem III. Met bijlagen.
1708-1716 2 omslagen
Vanaf 1 november 1714 opereert alleen A. Breuer als gemachtigde.
951 November 1708-1711
952 (Alleen ingekomen brieven), 1712-mei 1716
- 953** Stukken betreffende het proces voor het Landgericht Veluwezoom tussen prinses Maria Louise, douairière van Nassau en de koning van Pruisen,
1709-1716 1 omslag
- 954** Ingekomen brieven betreffende de nalatenschap van Willem III,
1709-1716 1 omslag
Johan Willem Friso van Oranje Nassau:
- van Du Tour te 's-Gravenhage, 1709-1711,
- van Hamel Bruijninx, gezant te Wenen, 7 maart 1711,
- van Van Schuylenburch te 's-Gravenhage, 21 maart 1711,
- van E. Pestere, 22 maart 1711,
- van S L. Gockinga te 's-Gravenhage, 28 maart 1711.
bij Maria Louise van Hessen-Kassel:
- van Van Dalwich, minister van de landgraaf van Hessen bij de Staten-Generaal, 1711,1716. Met bijlagen,
- van Du Tour, 1712,
- van Van Dam te Arnhem, 1714-1715,
- van J.B. de Wilde te Brussel, 28 januari 1715.
bij C. de Hertoghe:
- van Van Hemmema, 1710-1714,
- van C La Porte, 1711-1715,
- van Van Dam te Arnhem, 1714-1715,
- van C. Hannarius te 's-Gravenhage, 26 december 1716.
- 955** Stukken betreffende de extraditie van goederen uit de nalatenschap van Willem III

-
- aan de kinderen van prins Johan Willem Friso van Oranje-Nassau,
1711-1719 1 pak
- 956** Staat van verkochte veldequipage van Johan Willem Friso van Oranje-Nassau,
27 juli 1711 1 stuk
- 957** Inventaris van meubelen, papieren en andere huisraad in het appartement van
prins Johan Willem Friso van Oranje-Nassau aangetroffen,
6 oktober 1711 1 stuk
- 958** Brieven van A. Breuer aan [C. den Hertoge], Van Dalwich en H. Huber, secretaris van
de Staten van Friesland,
1711,1715,1716 1 omslag
- 959** Kopie-resoluties van de Staten-Generaal en van de Staten in de provincies
betreffende de uitvoering van het akkoord tussen de koning van Pruisen en prins
Willem IV van Oranje over de nalatenschap van Willem III van Oranje. Met bijlagen.
1711, 1732-1733 1 omslag
- 960** Rekest van Henriette Amalia van Anhalt-Dessau, douairière van Nassau, aan het
Hof van Holland betreffende de juwelen van Albertina van Nassau, met
appointement. Afschrift.
1716 1 stuk
- 961** Inventarissen van stukken berustende in het archief van de Domeinraad,
overgeleverd aan Mattheus Stipel, procureur van de koning van Pruisen. Met
bijlagen.
1716 1 omslag
- 962** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de rekeningen van de
thesaurier-generaal en de staat van ontvangsten en uitgaven over 1718-1719. Met
bijlagen.
1719 1 stuk
- 963** Lijst van ambten, verkocht ten voordele van de nalatenschap van Willem III,
1727 1 stuk
- 964** Memorie betreffende de vrijdom van verpondingen voor de koning van Pruisen in
de door Willem III nagelaten domeinen,
1725 1 stuk
- 965** Lijst van ambten, deel uitmakend van de nalatenschap van prins Willem III van
Oranje onder het executeurschap van de Staten-Generaal,
[c. 1730] 1 stuk
- 966** Verslag van de lopende processen gevoerd door de prins van Oranje en de
Domeinraad,
1731 1 katern
- 967** Stukken betreffende rapporten van de gedeputeerden van de Staten-Generaal,
Tork e.a., over de overdracht van de goederen en domeinen uit de nalatenschap
van Willem III aan de betrokken partijen. Gedrukt.
1733 1 omslag

- 968** Advies van de advocaten Van Breugel en Pagenstecher betreffende het proces tegen prins Willem Hyacinth van Nassau-Siegen, In tweevoud.
1750 2 katernen
- 969** Casus positie betreffende het proces voor het Leenhof van Brabant tussen de koning van Pruisen en het huis van Oranje over de nagelaten goederen in Brabant. Gedrukt.
z.d 1 deel
- 970** Aantekeningen betreffende de nalatenschap van Willem III en de aanspraken van de koning van Pruisen en van prins Willem Hyacinth van Nassau-Siegen,
z.d 1 katern

C THESAURIE

Zie voor de financiële aangelegenheden die door de Domeinraad als geheel werden behandeld NDR inv. nrs. 772-776, rubriek Samenstelling en inrichting van de Domeinraad en de administratie.

1 INGEKOMEN EN MINUTEN EN AFSCHRIFTEN VAN UITGAANDE STUKKEN

- 971-972, ---**
Kopieboeken van uitgaande brieven van mr. Willem van Assendelft, thesaurier en rentmeester-generaal,
1702-1706, 1714-1735 2 delen
- 971** 1702-1706
- 972** (betreffende de administratie van de geëxtraheerde goederen) 1714-april 1732
- Met inhoudsopgave (betreffende de administratie van de geëxtraheerde goederen). Zie NDR inv.nr. 1349, rubriek Financiële administratie van de geëxtraheerde goederen, 1732-1735
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 1349
- 973** Briefwisseling van de prins van Oranje met thesaurier en rentmeester-generaal Johan Cornelis Radermacher,
1732-1740 1 pak
- 16653** Ingekomen brieven en andere stukken bij de thesaurier en rentmeestergeneraal Johan Cornelis Radermacher,
1742-1744 1 omslag
- 974-976** Minuten van uitgaande brieven van mr. J.C. Reigersman, raad, thesaurier en rentmeester-generaal aan de Domeinraad en aan de prins van Oranje,
1761-1788 3 pakken
- 974** 1761-1771
- 975** 1772-1778
- 976** 1779-1788
- 977-984** Ingekomen brieven bij de raad, thesaurier en rentmeester-generaal mr. J.C. Reigersman,
1761-1788 8 pakken
- 977** 1761-1772
- 978** 1773-1774
- 979** 1775-1777
- 980** 1778-1780
- 981** 1781-1782

982 1783-1784
983 1785-1786
984 1787-1788

985 Extract-resoluties van de Domeinraad voor mr. J.C. Reigersman, raad, thesaurier en rentmeester-generaal, 1775-1788 1 pak

986-990 Kopieboeken van uitgaande brieven van de thesaurier en ontvangers -generaal bij de administratie over de Nationale domeinen herkomstig van de vorst van Nassau. Met indices van geadresseerden. 1797 - 16 maart 1809 5 delen

986 1797-1799
987 1800-1801
988 1802-29 augustus 1803
989 30 augustus 1803 -1805
990 1806-16 maart 1809

991 Brieven van F.J. van de Wall, intendant-generaal van de Hollandse domeinen gelegen in de Franse departementen des Forêts en de Ourthe aan A.C. Molière, thesaurier en ontvanger-generaal van de Nationale domeinen herkomstig van de vorst van Nassau, met besluiten van de minister van Financiën naar aanleiding van ingekomen brieven van F.J. van de Wall, 1804-1807 1 omslag

2 ORDONNANTIES

992-1020 Registers van ordonnanties voor de thesaurier en rentmeester-generaal en rentmeesters van de prinsen van Oranje en de Domeinraad. Met inhoudsopgaven. 1637-1797 29 delen

992 1637-1640
993 1641-1 maart 1647
994 14 maart 1647-1650
995 1651 -1657
996 1658-1666
997 1667 -1683
998 1684-januari 1692
999 Februari 1692 -1694
1000 1695-1698
1001 1699-1702
1002 1703-1710
1003 1711-1718
1004 1719-13 augustus 1728
1005 13 augustus 1728-16 april 1734
1006 23 april 1734 -1746
1007 1747-1754
1008 1755-1758
1009 1759-1763
1010 1764-1767
1011 1768-1771
1012 1772-1774
1013 1775-1777
1014 1778-1780
1015 1781-1785

- 1016** 1786-1790
1017 1791 - 8 januari 1795. Zonder inhoudsopgave.
1018 Augustus-december 1795
1019 Januari-oktober 1796
1020 1797

- 1021** Ordonnantie van Maria van Stuart aan Ketting, thesaurier-generaal, om advocaat Guillaume vander Kerckhoven jaarlijks zijn traktement uit te betalen
 1652 1 stuk
 Stukken uit de verzameling A. baron Schimmelpenninck van der Oye van de Pol en Nijenbeek.
 Aanwinsten: 1942 I 39
 Voorheen 1.11.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1761

- 1022** Register van ordonnanties voor het doen van betalingen wegens de geëxtraheerde goederen,
 1729-1734 1 deel

3 FINANCIËLE ADMINISTRATIE VAN DE GOEDEREN TE ZAMEN

a Rekeningen van de thesaurier en rentmeester-generaal

- 1023** Rekening van mr. Bartholomeus Panhuijsen, thesaurier en rentmeester-generaal wegen de nagelaten goederen van Philips Willem, 1619. Afgehoord
 1623 1 deel
- 1024-1028** Rekeningen van mr Bartholomeus Panhuijsen, thesaurier en rentmeester-generaal van prins Maurits van Oranje,
 1617-1621 5 delen
- 1024** 1617. Afgehoord. Met borderel.1620
1025 1618. Afgehoord 1621
1026 1619. Afgehoord 1622
1027 1620. Afgehoord 1623
1028 1621. Afgehoord 1624
- 1029-1031** Rekeningen van Catharina Vivien, weduwe en boedelhoudster van Bartholomeus Panhuijsen,
 1622-1624 3 delen
- 1029** 1622. Afgehoord 1627
1030 1623. Afgehoord 1629
1031 1624. Afgehoord 1632
- 1032-1033** Rekeningen van Catharina Vivien, weduwe en boedelhoudster van Bartholomeus Panhuijsen, wegens de nagelaten goederen van Philips Willem,
 1621,1624 2 delen
- 1032** 1621. Afgehoord 1627
1033 1624. Afgehoord 1632
- 1034-1042** Rekeningen van Thomas Brouiaert, thesaurier en rentmeester-generaal,
 1625-1633 9 delen
- 1034** 1625. Afgehoord Met borderel.1634
1035 1626. Afgehoord 1636
1036 1627. Afgehoord 1638
1037 1628. Afgehoord 1638
1038 1629. Afgehoord 1638
1039 1630. Afgehoord 1638

	1040	1631. Afgehoord 1639	
	1041	1632. Afgehoord 1640	
	1042	1633. Afgehoord 1640	
1043		Rekening van Anna van Clootwijk, weduwe en boedelhoudster van Thomas Brouiaert. Afgehoord 1645. 1634	1 deel
1044-1048		Rekeningen van Isbrant van Noordwijck thesaurier en rentmeester-generaal, 1673-1677	5 delen
	1044	1673. Afgehoord Met bijlagen.1680	
	1045	1674. Afgehoord Metbijlagen.1680	
	1046	1675. Afgehoord 1680	
	1047	1676. Afgehoord Met borderel en bijlagen.1680	
	1048	1677. Afgehoord. Met borderel.1680	
1049		Rekening van Sophia van der Maa, weduwe van Isbrant van Noordwijck. Afgehoord 1680. Met borderel. 1678	1 deel
1050-1051		Rekeningen van Dirck Verhagen, thesaurier en rentmeester-generaal, 1680, 1682	2 delen
	1050	1680. Afgehoord. Met borderel en bijlagen.1683	
	1051	1682. Afgehoord 1688	
1052-1061		Rekeningen van mr. Willem van Assendelft, thesaurier en rentmeester-generaal, 1702-1731	10 delen
	1052	1702. Afhoringsdatum onbekend. Afschrift. Ingeleverd 10 augustus 1707. Het betreft hier alleen de rekening van ontvangsten	
	1053	1721. Afgehoord 1727	
	1054	1724. Afgehoord .Rendantsexemplaar.1728	
	1055	1725. Afgehoord 1728	
	1056	1726. Afgehoord 1729	
	1057	1727. Afgehoord 1729	
	1058	1728. Afgehoord 1730	
	1059	1729. Afgehoord 1731	
	1060	1730. Afgehoord 1732	
	1061	1731. Afgehoord 1735	
1062-1065		Rekeningen van mr. Willem van Assendelft, thesaurier en rentmeester-generaal. Rendantsexemplaren. 1725-1731	4 delen
	1062	1725, afgehoord 1728 en 1726, afgehoord 1729	
	1063	1727, afgehoord 1729 en 1728, afgehoord 1730	
	1064	1729, afgehoord 1731 en 1730, afgehoord 1735	
	1065	1731. Afgehoord. Kopie 1735	
1066-1077		Rekeningen van Johan Cornelis Radermacher, thesaurier en rentmeester-generaal ingevolge commissie van Haar Hoog Mogenden van 5 januari 1732, 1730-1743 In deze rekeningen wordt verantwoording gedaan over 2 verschillende jaren.	12 delen
	1066	1730, ontvang en 1732, uitgaaf. Afgehoord 1733	
	1067	1731, ontvang en 1733, uitgaaf. Afgehoord 1735	
	1068	1732, ontvang en 1734, uitgaaf. Afgehoord 1738	

	1069	1733, ontvang en 1735, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1738	
	1070	1734, ontvang en 1736, uitgaaf. Afgehoord 1739	
	1071	1735, ontvang en 1737, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1739	
	1072	1736, ontvang en 1738, uitgaaf. Afgehoord 1740	
	1073	1737, ontvang en 1739, uitgaaf. Afgehoord 1742	
	1074	1738, ontvang en 1740, uitgaaf. Afgehoord 1742	
	1075	1739, ontvang en 1741, uitgaaf. Afgehoord 1745	
	1076	1740, ontvang en 1742, uitgaaf. Afgehoord 1745	
	1077	1741, ontvang en 1743, uitgaaf. Afgehoord 1747	
1078-1089	Rekeningen van Johan Cornelis Radermacher, thesaurier en rentmeester-generaal ingevolge commissie van Haar Hoog Mogenden van 5 januari 1732. Rendantsexemplaren.		
	1730-1743		12 delen
	1078	1730, ontvang en 1732, uitgaaf. Afgehoord 1733	
	1079	1731, ontvang en 1733, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1735	
	1080	1732, ontvang en 1734, uitgaaf. Afgehoord 1738	
	1081	1733, ontvang en 1735, uitgaaf. Afgehoord 1738	
	1082	1734, ontvang en 1736, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1739	
	1083	1735, ontvang en 1737, uitgaaf. Afgehoord 1739	
	1084	1736, ontvang en 1738, uitgaaf. Afgehoord 1740	
	1085	1737, ontvang en 1739, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1742	
	1086	1738, ontvang en 1740, uitgaaf. Afgehoord 1742	
	1087	1739, ontvang en 1741, uitgaaf. Afgehoord 1745	
	1088	1740, ontvang en 1742, uitgaaf. Afgehoord 1745	
	1089	1741, ontvang en 1743, uitgaaf. Afgehoord 1747	
1090-1091	Rekeningen van Susanna Ignatia Larcher van Keenenburg, geboren Schinne, weduwe van Johan Cornelis Radermacher,		
	1742-1749		2 delen
	1090	1742, ontvang en 1744, uitgaaf. Afgehoord 1750	
	1091	1743-1749, ontvang en 1745-1749, uitgaaf. Afgehoord 1751	
1092-1093	Rekeningen van Susanna Ignatia Larcher van Keenenburg, geboren Schinne, weduwe van Johan Cornelis Radermacher. Rendantsexemplaren		
	1742-1749		2 delen
	1092	1742, ontvang en 1744, uitgaaf. Afgehoord 1750	
	1093	1743-1749, ontvang en 1745-1749, uitgaaf. Afgehoord 1751 Niet getekend door de kamer.	
1094-1104	Rekeningen van mr. Campegius van der Straaten, thesaurier en rentmeester-generaal		
	1747-1759		11 delen
	1094	1747, ontvang en 1749, uitgaaf. Afgehoord 1752	
	1095	1748, ontvang en 1750, uitgaaf. Afgehoord 1753	
	1096	1749, ontvang en 1751, uitgaaf. Afgehoord 1754	
	1097	1750, ontvang en 1752, uitgaaf. Afgehoord 1756	
	1098	1751, ontvang en 1753, uitgaaf. Afgehoord 1756	
	1099	1752, ontvang en 1754, uitgaaf. Afgehoord 1757	
	1100	1753, ontvang en 1755, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1758	
	1101	1754, ontvang en 1756, uitgaaf. Afgehoord 1759	
	1102	1755, ontvang en 1757, uitgaaf. Afgehoord 1761	
	1103	1756, ontvang en 1758, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1761	
	1104	1757, ontvang en 1759, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1762	

- 1105-1115** Rekeningen van mr. Campegius van der Straaten, thesaurier en rentmeester-generaal. Rendantsexemplaren.
1747-1759 11 delen
- 1105** 1747, ontvang en 1749, uitgaaf. Afgehoord 1752
- 1106** 1748, ontvang en 1750, uitgaaf. Afgehoord 1753
- 1107** 1749, ontvang en 1751, uitgaaf. Afgehoord 1754
- 1108** 1750, ontvang en 1752, uitgaaf. Afgehoord 1756
- 1109** 1751, ontvang en 1753, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1756
- 1110** 1752, ontvang en 1754, uitgaaf. Afgehoord 1757
- 1111** 1753, ontvang en 1755, uitgaaf. Afgehoord 1758
- 1112** 1754, ontvang en 1756, uitgaaf. Afgehoord 1759
- 1113** 1755, ontvang en 1757, uitgaaf. Afgehoord 1761
- 1114** 1756, ontvang en 1758, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1761
- 1115** 1757, ontvang en 1759, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1762
- 1116** Rekening van Mechel Arents, weduwe van mr. Campegius van der Straaten over 1758, ontvang en 1760, uitgaaf. Afgehoord 1762. Raads- en rendantsexemplaar.
1758-1760 2 delen
- 1117** Borderel bij de rekening over 1758, ontvang en 1760, uitgaaf.
1758-1760 1 omslag
- 1118-1144** Rekeningen van mr. Jacob Carel Reigersman, thesaurier en rentmeester-generaal,
1759-1787 27 delen
- 1118** 1759, ontvang en 1761, uitgaaf. Afgehoord 1764
- 1119** 1760, ontvang en 1762, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1766
- 1120** 1762, ontvang en 1763, uitgaaf. Afgehoord 1767
- 1121** 1763, ontvang en 1764, uitgaaf. Afgehoord 1768
- 1122** 1764, ontvang en 1765, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1769
- 1123** 1765, ontvang en 1766, uitgaaf. Afgehoord 1770
- 1124** 1766, ontvang en 1767, uitgaaf. Afgehoord 1772
- 1125** 1767, ontvang en 1768, uitgaaf. Afgehoord 1773
- 1126** 1768, ontvang en 1769, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1775
- 1127** 1769, ontvang en 1770, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1775
- 1128** 1770, ontvang en 1771, uitgaaf. Afgehoord 1776
- 1129** 1771, ontvang en 1772, uitgaaf. Afgehoord 1777
- 1130** 1772, ontvang en 1773, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1778
- 1131** 1774. Afgehoord. Met borderel.1779
- 1132** 1775. Afgehoord 1781
- 1133** 1776. Afgehoord. Met borderel.1783
- 1134** 1777. Afgehoord 1785
- 1135** 1778. Afgehoord 1789
- 1136** 1779. Afgehoord. Met borderel.1789
- 1137** 1780. Afgehoord 1789
- 1138** 1781. Afgehoord 1789
- 1139** 1782. Afgehoord 1789
- 1140** 1783. Afgehoord 1790
- 1141** 1784. Afgehoord 1790
- 1142** 1785. Afgehoord. Met borderel.1790
- 1143** 1786. Afgehoord 1790
- 1144** 1787. Afgehoord. Met borderel.1791
- 1145** Borderel op de rekeningen over 1758-1760,
1758-1760 1 katern

Opgeborgen onder 1117.

- 1146-1172** Rekeningen van mr. Jacob Carel Reigersman, thesaurier en rentmeester-generaal.
Rendantsexemplaren
1759-1787 27 delen
- 1146** 1759, ontvang en 1761, uitgaaf. Afgehoord 1764
1147 1760, ontvang en 1762, uitgaaf. Afgehoord 1766
1148 1762, ontvang en 1763, uitgaaf. Afgehoord 1767
1149 1763, ontvang en 1764, uitgaaf. Afgehoord 1768
1150 1764, ontvang en 1765, uitgaaf. Afgehoord 1769
1151 1765, ontvang en 1766, uitgaaf. Afgehoord 1770
1152 1766, ontvang en 1767, uitgaaf. Afgehoord 1772
1153 1767, ontvang en 1768, uitgaaf. Afgehoord 1773
1154 1768, ontvang en 1769, uitgaaf. Afgehoord 1775
1155 1769, ontvang en 1770, uitgaaf. Afgehoord 1775
1156 1770, ontvang en 1771, uitgaaf. Afgehoord 1776
1157 1771, ontvang en 1772, uitgaaf. Afgehoord 1777
1158 1772, ontvang en 1773, uitgaaf. Afgehoord 1778
1159 1774. Afgehoord 1779
1160 1775. Afgehoord 1781
1161 1776. Afgehoord 1783
1162 1777. Afgehoord 1785
1163 1778. Afgehoord 1789
1164 1779. Afgehoord 1789
1165 1780. Afgehoord 1789
1166 1781. Afgehoord 1789
1167 1782. Afgehoord 1789
1168 1783. Afgehoord 1790
1169 1784. Afgehoord 1790
1170 1785. Afgehoord 1790
1171 1786. Afgehoord 1790, 1 katern
1172 1787. Afgehoord 1791
- 1173** Bijlagen bij de rekeningen,
1755-1772 1 omslag
Het betreft hier enkele losse bijlagen bij verschillende rekeningen over de periode 1755-1772.
- 1174-1180** Bijlagen bij de rekeningen van de thesaurier en rentmeester-generaal,
1767-1769, 1771 6 pakken, 1 omslag
- 1174** Nrs 1-4. Met lijst van stukken 1767
1175 Nrs 5-13. 1767
1176 Nrs 1-2. 1768
1177 Nrs 3-5. 1768
1178 Nrs 6-10. 1768
1179 Nrs 2, 3, 6, 10. 1769
1180 Nrs 1-2. 1771, 1 omslag
- 1181-1183** Rekeningen van mr. Rudolf van Olden, thesaurier en rentmeester-generaal,
1788-1790 2 pakken, 1 deel
- 1181** April-december 1788. Afgehoord. Met borderel. 1794, 1 deel
1182 1789. Afgehoord 1794
1183 Bevat alleen de eerste 75 hoofdstukken van de ontvang. 1790
- 1184-1185** Rekeningen van mr Rudolf van Olden, thesaurier en rentmeester-generaal.
Rendantsexemplaren.

- 1788-1790 2 delen
- 1184** April-december 1788. Afgehoord 1794
- 1185** 1789. Afgehoord 1794
- 1186** Rekening van Abel César Molière, thesaurier en ontvanger-generaal over de goederen van de prins van Oranje Nassau. Afgehoord 1796. Met borderel. 30 juni 1795-30 oktober 1796
- 1187-1203** Bijlagen bij de rekeningen van de thesaurier en rentmeester-generaal, 1790-1794 16 pakken en 5 omslagen
- 1187** Renten, interesten en douarieën, 1790-1794, 1 pak
- 1188** Pensioenen, 1790-1791, 1 pak
- 1189** Pensioenen, 1792, tweede halfjaar 1793, eerste halfjaar 1794. 1792-1794, 1 pak
- 1190** Pensioenen, eerste halfjaar 1793, met lijsten van pensioenen 1790-1794, 1 pak
- 1191** Tractementen en legaten, 1790-1794, 1 pak
- 1192** Raad, rekenkamer, griffie en thesaurie, 1790-1791, 1 pak
- 1193** Raad, rekenkamer, griffie en thesaurie, 1791-1792, 1 pak
- 1194** Raad, rekenkamer, griffie en thesaurie, 1792-1793, 1 pak
- 1195** Reiskosten van de Domeinraad, wedden van advocaten en procureurs, onkosten bij het invorderen van inkomsten uit de domeinen, 1790-1794, 1 pak
- 1196** Hof in Leeuwarden, 1790-1794, 1 pak
- 1197** Oranjewoud en het Bilt, het hof te Groningen, het kasteel te Buren, huis te Honselersdijk, te Nieuwburg en het park te Dieren, 1790-1794, 1 pak
- 1198** Oude Hof aan het Noordeinde, 1790-1792, 1 pak
- 1199** Oude Hof aan het Noordeinde, 1792-1794 en Soestdijk, 1790-1794, 1 pak
- 1200** Oranjezaal en Het Loo, 1790-1794, 2 pakken
- 1201** Het Kleine Loo te 's-Gravenhage, 1790-1794, 1 pak
- 1202** Huis Noordhoek en het kasteel te Breda, 1790-1794, 2 omslagen
- 1203** Stalling en manege achter de Kloosterkerk en stalling en menage Garde de Corps en diverse en buitengewone uitgaven (Allerhande), 1790-1794, 3 omslagen
- 1204-1214** Rekeningen van Abel César Molière, thesaurier en ontvanger-generaal over de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau, 1796-1813 11 delen
- 1204** 18 november 1796 -1797. Afgehoord Met borderel. 1798
- 1205** 1798. Afgehoord 1801
- 1206** 1799. Afgehoord 1802
- 1207** 1800. Afgehoord. Met borderel. 1803
- 1208** 1801. Afgehoord. Met borderel. 1805
- 1209** 1802. Afgehoord. Met borderel. 1808
- 1210** 1803. Afgehoord 1812
- 1211** 1804-1810. Afgehoord. Met borderel. 1813
- 1212** 1811-1813. Afgehoord. Met borderel. 1815
- 1213** Dubbel van NDR inv.nr. 1211. Zonder borderel.
- 1214** Dubbel van NDR inv.nr. 1212. Zonder borderel.
- 1215-1221** Rekeningen van Abel César Molière, thesaurier en ontvanger-generaal over de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau. Deels

rendantsexemplaren.

1796-1803

7 delen

1215 18 november 1796-1797. Afgehoord. Met bijlagen. 1798

1216 1798. Afgehoord. Met borderel. 1801

1217 1799. Afgehoord. Met borderel. 1802

1218 1800. Afgehoord 1803

1219 1801. Afgehoord. Met borderel. 1807

1220 1802. Afgehoord. Met borderel. 1808

1221 1803. Afgehoord. Met borderel. Dubbel exemplaar. 1812

1222 Bijlagen bij de rekeningen over 1797-1798 van thesaurier en ontvanger-generaal A.C. Molière.
1797-1798

1 pak

1223-1233 Bijlagen bij de rekeningen van A.C. Molière, thesaurier en ontvanger-generaal van de domeinen,
1803-1810

11 pakken

De bijlagen bij de rekening zijn genummerd en onderverdeeld in hoofdstukken (Kap.) De nummering van de bijlagen is ononderbroken. Elk hoofdstuk vertegenwoordigt een nieuwe 'post' van de rekening. In het geval van omvangrijke posten zijn de nummers weer onderverdeeld in folio's: zie het hoofdstuk Pensioenen, nr. 28.

1223

,
Kap. 1, uitgaaf 1-21 (obligatieleningen),

Kap.2 (lijfrenten), uitgaaf 22-27,

Kap. 3 (pensioenen), uitgaaf 28, folio 82-86.

1224

Kap. 3, al dan niet genummerd met folio 87, 89, 1-3, 23-27 en ongenummerd

1225

Uitgaaf Kap. 4, nr. 2-3, nr 9-20.

1226

,
Kap. 4 (tractementen),

Kap. 5 (gedane voorschotten voor administratieve en huishoudelijke werkzaamheden).

1227

,
Kap. 3 (pensioenen), folio 19-22,

Kap 4, nr. 2-5 (tractementen).

1228

Ontvang 1-64.

1229

Uitgaaf, 1e paquet, Kap. 3, folio 1-9,40

1230

,
Kap. 14 van Uitgaaf, nr.37,

Kap. 15, Kap. 16, Kap. 17, Kap. 18, 19 (Kap. 15-19, doorlopend genummerd nr. 54-182, bv. Kap. 15, 54-76, Kap. 16, 77 e.v. Kap. 15 heeft hiaten in nummering).

1231

Kap. 3, 2e paquet, nr. 28, folio 42 en 10-18.

1232

,
Kap.20, nr 183-211,

Kap.21 nr. 212-232,

Kap.22, nr.233-245. Geliasseerd.

1233

Kap. 3, 3e paquet, folio 44-58.

1234 Bijlagen bij de rekeningen van de thesaurier en ontvanger-generaal A.C. Molière,
1804-1806

1 pak

De omslag vermeldt nr. 28, 3e kapittel van uitgaven, 5e pakket.

1235 Rekening van Abel César Molière wegens de twee Culemborgse domeinkantoren, te weten de 'Domein-, geestelijke en Burense goederen', geadministreerd door een

rentmeester, en de 'Ordinaris en extra-ordinaris middelen, Kamer ontvang',
geadministreerd door een ontvanger, oktober 1796 -1801. Afgehoord
1807 2 delen

b Kassaboeken

1236-1237 'Kassaboeken', dagboeken van ontvangsten en uitgaven van mr. Willem van
Assendelft, thesaurier en rentmeester-generaal wegens de domeinen en de
hofhouding,
1702-1723 2 delen

1236 1702-1708

1237 1715-1723

1238-1248 'Kassaboeken', dagboeken van ontvangsten en uitgaven van C. van der Straaten,
thesaurier en rentmeester-generaal wegens de domeinen en de hofhouding,
1749-1761 11 delen

1238 5 augustus 1749-1750

1239 1751

1240 1752

1241 1753

1242 1754

1243 1755

1244 1757

1245 1758

1246 1759

1247 1760

1248 1761

1249 Overzichten uit de 'kassaboeken'. Klad.
1762, 1772 2 stukken

c Manualen, registers en staten van ontvangsten en uitgaven

1250 Staten van geroyeerde of verminderde posten in de rekeningen van de domeinen
en van de hofhouding,
1635-1645 1 omslag

1251 Register van ontvangsten van de domeinen, geestelijke en andere goederen, van
tractementen, uitdelingen, pensioenen, enz. Gedurende de administratie van mr.
Willem van Assendelft, thesaurier en rentmeester-generaal, met aantekening van
ontvangst,
1702-1731 1 deel

1252 Register van uitgaven ten behoeve van de domeinen, geestelijke en andere
goederen, tractementen, pensioenen, legaten, aquesten, verbeteringen en
reparaties gedurende de administratie van mr. Willem van Assendelft, thesaurier en
rentmeester-generaal,
1702-1731 1 deel

1253 Maandstaten van ontvangsten en uitgaven van Willem van Assendelft, thesaurier
en rentmeester-generaal,
1718-1736 1 deel

1254-1262 Staten van ontvangsten en uitgaven van de thesaurier en rentmeester-generaal,

	1732-1785		9 delen
	1254	1732-1749	
	1255	1750-1758	
	1256	1759-1765	
	1257	1766-1768	
	1258	1769-1771	
	1259	1772-1774	
	1260	1775-1777	
	1261	1778-1781	
	1262	1782-1785	
1263	Generale staat van ontvangsten en uitgaven, gedaan door de thesaurie, met daarbij opgenomen de begrote bedragen, 1736-1758		1 band
1264-1265	Manualen van ontvangsten van thesaurier en rentmeester-generaal Campegius van der Straaten, 1749-1760		2 delen
	1264	1749-1755	
	1265	1756-1760	
1266-1267	Registers van de liquidate op de afsluiting van de rekeningen van de rentmeesters, 1749-1761		2 delen
	1266	1749-1756	
	1267	1757-1761	
1268	Staten van ontvangsten en uitgaven en balansen van de generale thesaurie over het jaar 1764, met geleidebrieven van de Domeinraad aan de hertog van Brunswijk, 1764-1765		1 omslag
1269	Maandstaten van ontvangsten en uitgaven van thesaurier en rentmeester-generaal J.C. Reigersman, 1761-1762		1 omslag
1270	Maandstaten van de kassa's van de thesaurie, 1764-1776		1 omslag
1271	Repertorium op de maandstaten van de rentmeesters, 1767-1786		1 deel
1272-1280	Repertorium op de maandstaten van de thesaurier en rentmeester-generaal, 1768-1808		9 delen
	1272	1768-1789	
	1273	1797-1798	
	1274	1799-1801	
	1275	1803	
	1276	1804	
	1277	1805	
	1278	1806	
	1279	1807. Met balans.	
	1280	1808	
1281	Grootboek van ontvangsten van de thesaurie-generaal, 1788-1794		1 deel

1282	Grootboek van uitgaven van de thesaurie-generaal, 1788-1794	1 deel
1283	Staten van uitgaven van de Domeinraad, juli 1792-1794	1 omslag
1284	Staten van ontvangsten en uitgaven van A.C. Molière, thesaurier van de domeinen van de prins van Oranje, 1795-1798	1 omslag
1285	Generale staat van de jaarlijkse inkomsten en uitgaven van de thesaurie van de Nassause domeinen, [1809]	1 stuk
1286-1292	Index op de maandstaten van de thesaurier en rentmeester-generaal, 1799-1808	7 delen
1286	1799-1801	
1287	1803	
1288	1804	
1289	1805	
1290	1806	
1291	1807	
1292	1808	

d Overige stukken betreffende de financiën van de goederen te zamen

1293	Kwitanties van de raden betreffende reis-en verblijfkosten en vacatiegelden, 1676	1 omslag
1294	Notitie betreffende de financiële verhouding tussen de verschillende linies van het huis van Nassau, [begin 18e eeuw],	1 stuk
1295	Stukken betreffend een geschil met Jan Carel Eck over zijn aanspraken op een pensioen van 2000 gulden jaarlijks, 1705-1710	1 omslag
1296	Extract uit de generale rekeningen van de rentmeesters wegens de verrekening van ordonnanties van de Domeinraad over de periode 1712-1720, 1723	1 stuk
1297	Akte van decharge van prinses Maria Louise van Oranje voor bankier Rheus. Minuut. 1717	1 stuk
1298	Rekening van de heer Vultejus betreffende een vordering op rentmeester Overmann, 1718	1 stuk
1299	Balans van de heer momboir Van Dam wegens inkomsten en uitgaven, 1718	1 stuk
1300	Rekeningen wegens het verbruik van brandstof en kaarsen,	

	1728-1729		3 stukken
1301	Aantekeningen betreffende de generale rekeningen en de rekeningen van de rentmeesters, 1726-1729		1 omslag
1302	Stukken betreffende de aanspraken op salaris, tractement en betaling voor geleverde goederen en diensten van (de erfgenamen van) Van Dam, advocaat in Gelderland, Bilderbeek tot Ceulen, weduwe van professor Lemonon, Van Voorn, kleermaker, Le Mattre, voor kleermaker De Raad, Verdure en Cavalier, kooplieden, erven Thiery, weduwe van Menne Willems, 1730-1731		1 omslag
1303	Overzichten van vereffeningen met rentmeesters, 1761		1 omslag
1304-1305	'Belastingboeken', registers van aantekeningen van posten, die volgens resoluties van de Domeinraad door de verschillende rentmeesters in hun rekeningen moeten worden verantwoord, 1765-1794		2 delen
	1304 1765-1789		
	1305 1789-1794		
1306	Begrotingen van inkomsten uitgaven van de prins van Oranje, 1766-1769, 1771-1779, 1782-1787, ,1790-1792		1 omslag
16654	Stukken betreffende door prins Willem V verleende geldelijke steun aan particulieren, met aantekeningen van zijn hand, 1767-1769 Betreft alleen Dieren en Het Loo.		1 pak
1307	'Advertissement van rechten', memorie van Huibert van Ee, koopman te Utrecht aan de Domeinraad betreffende het geschil met Andries Campagne inzake de leverantie van hooi, 1775		1 omslag
1308	Intekenlijst ter ondersteuning van de studie te Leiden van Johan Bernard Eidlith, 1783		1 stuk
1309	Rekest van Anna Maria Blankenburg, weduwe van Cornelis de Vrij, aan prins Willem V van Oranje betreffende de toekenning van een jaarlijks pensioen, 1786		1 stuk
1310	Ingekomen stukken van de rentmeesters betreffende aan de thesaurie gedane betalingen, 1788		1 omslag
1311	Stukken betreffende de grootboeken van de thesaurie, 1788		1 omslag
1312	Opgaven van de auditeurs van de sloten van de rekeningen van de rentmeesters aan de thesaurier en rentmeester-generaal, 1788-1794		1 pak

1313	Begroting van ontvangsten en uitgaven ter thesaurie-generaal, 1790-1791, 1794	1 omslag
1314	Stukken betreffende pensioen ten laste van de domeinen, 1791-1797	1 omslag
1315	Staat van verschuldigde pachtsommen. Fragment. 1791-1798	1 stuk
1316	Register van gepensioneerden, met aantekening van uitbetaling van de pensioenen en van het overlijden, 1795-1810	1 deel
1317	Stukken betreffende rekeningen en declaraties van leveranciers en beambten ten laste van de prins van Oranje en zijn kinderen, 1796-1798	1 omslag
1318	Lijst van valuta en wisselkoersen, 18e eeuw	1 stuk
1319	Stukken betreffende de inning en bestemming van de 'stuivergelden', opcenten op de koop- en pachtvoorwaarden, door de thesaurier-generaal, 1805-1810	1 omslag
1320	Stukken betreffende de verrekening van door de rentmeesters ontvangen gelden wegens de afkoop van renten, cijnzen en erfpachten, 1806-1807	1 omslag
1321	Maandstaten van verschillende rentmeesters, 1807-1811	1 pak

4 FINANCIËLE ADMINISTRATIE VAN DE GEËXTRAHEERDE GOEDEREN

1322-1341	Rekeningen van mr. Willem van Assendelft als thesaurier en rentmeester-generaal over de geëxtraheerde goederen, 1712-1732	20 delen
1322	1712, ontvang en 1713, uitgaaf. In tweevoud. Afgehoord 1717, 1 Afschrift	
1323	1713, ontvang en 1714, uitgaaf. Afgehoord 1717	
1324	1714, ontvang en 1715, uitgaaf. Afgehoord 1718	
1325	1715, ontvang en 1716, uitgaaf.. Afgehoord 1718	
1326	1716, ontvang en 1717, uitgaaf.. Afgehoord 1719	
1327	1717, ontvang en 1718, uitgaaf.. Afgehoord 1720	
1328	1718, ontvang en 1719, uitgaaf. Afgehoord 1723	
1329	1719, ontvang en 1720, uitgaaf. Afgehoord 1723	
1330	1720, ontvang en 1721, uitgaaf. Afgehoord. Met borderel.1725	
1331	1721, ontvang en 1722, uitgaaf.. A/gehoord 1725.	
1332	1722, ontvang en 1723, uitgaaf.. Afgehoord 1725	
1333	1723, ontvang en 1724, uitgaaf.. Afgehoord 1725	
1334	1724, ontvang en 1725, uitgaaf.. Afgehoord 1726	
1335	1725, ontvang en 1726, uitgaaf.. Afgehoord 1727	
1336	1726, ontvang en 1727, uitgaaf.. Afgehoord 1729	
1337	1727, ontvang en 1728, uitgaaf.. Afgehoord 1731	

- 1338** 1728, ontvang en 1729, uitgaaf.. Afgehoord 1731
1339 1729, ontvang en 1730, uitgaaf. Afgehoord 1731
1340 1730, ontvang en 1731, uitgaaf. Afgehoord 1732
1341 1731, ontvang en 1732, uitgaaf. Afgehoord 1735
- 1342-1343** Rekeningen van mr. Willem van Assendelft, thesaurier en rentmeester-generaal over de geëxtraheerde goederen. Rendantsexemplaren. 1726-1732 2 delen
1342 1726-1730, ontvang en 1727-1731, uitgaaf. Afgehoord 1727-1735
1343 1731, ontvang en 1732, uitgaaf. Afgehoord 1737
- 1344-1345** Rekeningen van Johan Cornelis Radermacher, thesaurier en rentmeester-generaal over de geëxtraheerde goederen, 1731-1733 2 delen
1344 1731, ontvang en 1732, uitgaaf. Afgehoord 1733 Met borderel.
1345 1732, ontvang en 1733, uitgaaf. Afgehoord 1734
- 1346-1347** Rekeningen van Johan Cornelis Radermacher, thesaurier en rentmeester-generaal over de geëxtraheerde goederen. Rendantsexemplaren. 1731-1733 2 delen
1346 1731, ontvang en 1732, uitgaaf. Afgehoord 1733
1347 1732, ontvang en 1733, uitgaaf. Afgehoord 1734
- 1348** Blaffaard van ontvangst en uitgaven betreffende de geëxtraheerde domeinen van mr. Willem van Assendelft als thesaurier en rentmeester-generaal van de geëxtraheerde domeinen, met aantekening van ontvangsten en uitgaven, 1712-1733 1 deel
- 1349** 'Kassaboek', dagboek van ontvangsten en uitgaven van mr. Willem van Assendelft, thesaurier en rentmeester-generaal wegens de geëxtraheerde goederen, alsmede een kopieboek van uitgaande brieven van Van Assendelft. Met inhoudsopgave. 1712-1735, 1732-1735 1 deel
- 1350** Maandstaten van ontvangsten en uitgaven van thesaurier en rentmeester-generaal mr. Willem van Assendelft wegens de geëxtraheerde goederen, 1712-1737 1 deel
- 5 FINANCIËLE ADMINISTRATIE VAN DE HOFHOUDING**
- 1351** Staat van uitgaven voor de hofhouding van prins Maurits van Oranje, januari-maart 1613 1 deel
- 1352** Journaal van verkochte huishoudelijke goederen en kleding, 1718-1721 1 band
- 1353-1360** Rekeningen van Johan Cornelis Radermacher, thesaurier en rentmeester-generaal wegens de hofhouding. Rendantsexemplaren. 1732-1738 8 delen
1353 1732. Afgehoord 1733 Met borderel.
1354 1733. Afgehoord 1734. Met borderel.
1355 1734. Afgehoord 1737. Met borderel.
1356 1735. Afgehoord 1738
1357 1736. Afgehoord 1738
1358 1736. Afgehoord 1739. Met borderel. Kopie.

De totalen van deze rekening verschillen met die van NDR inv. Nr. 1357.

1359 1737. Afgehoord 1739. Met borderel.
1360 1738. Afgehoord 1739. Met borderel.

1361	Contrarol van ontvangen emolumenten van de griffie, 1742-1745	1 deel
1362	Kasboek van ontvangsten en uitgaven van T. Tjallingi wegens de hofhouding te Leeuwarden, juni 1748 -juni 1750	1 deel
1363	Ontvangstbewijs van thesaurier Van der Straaten van zilveren en gouden medailles van de prins van Oranje, 1751	1 stuk
1364	Dagboek van betalingen aan commies Du Tor wegens uitgaven voor de Domeinraad, 1758-1760	1 deel
1365-1393	Rekeningen van Jacob Carel Reigersman, thesaurier en rentmeester-generaal wegens de hofhouding, afgehoord door de commissarissen voor de hofhoudmg, 1761-1787	29 delen
1365	1761. Afgehoord 1762	
1366	1762. Afgehoord 1763	
1367	1763. Afgehoord 1764	
1368	1764. Afgehoord 1765	
1369	1765. Afgehoord 1766	
1370	1766. Afgehoord 1767	
1371	1767. Afgehoord 1768	
1372	1768. Afgehoord 1769	
1373	1769. Afgehoord 1770	
1374	1770. Afgehoord 1771	
1375	1771. Afgehoord 1772	
1376	1772. Afgehoord 1773	
1377	1773. Afgehoord 1774	
1378	1774. Afgehoord 1775	
1379	1775. Afgehoord 1776.	
1380	1776. Afgehoord 1777	
1381	1777. Afgehoord 1778.	
1382	1778. Afgehoord 1779	
1383	1779. Afgehoord 1788	
1384	1780. Afgehoord 1789.	
1385	1780. Afgehoord 1789 Rendantsexemplaar.	
1386	1781. Afgehoord 1789	
1387	1781. Afgehoord 1789 Rendantsexemplaar.	
1388	1782. Afgehoord 1789	
1389	1783. Afgehoord 1789 Rendantsexemplaar.	
1390	1784. Afgehoord 1790 Rendantsexemplaar.	
1391	1785. Afgehoord 1790 Rendantsexemplaar.	
1392	1786. Afgehoord 1790 Rendantsexemplaar.	
1393	1787. Afgehoord 1791 Rendantsexemplaar.	

6 FINANCIËLE ADMINISTRATE VAN DE PARTICULIERE INKOMSTEN EN UITGAVEN VAN LEDEN VAN HET HUIS VAN ORANJE

- 1394** Rekeningen van mr. Louis van Kinschot, bij commissie van 18 december 1625, curator over de bastaardkinderen van de prins van Oranje: Karel de oudste, Karel de jongste, Isabella, Anna en Leonora van Nassau. Afgehoord 1637. Met bijlagen. 24 april 1635-24 april 1636 1 omslag
- 1395** Rekening van mr Elias Helt, als gewezen thesaurier en rentmeester-generaal en mede-executeur van het testament van prinses Amalia van Solms, van Oranje, wegens de administratie van het sterfhuis van prinses Amalia vanaf 1675. Afgehoord 1691. Afschrift. Ca. 1675 1 deel
- 1396** Lijst van de posten die nog in de rekening moeten worden gevoegd, waarschijnlijk die van de rentmeester van Maria Louise van Hessen-Kassel, douarière van Jan-Willem Friso 1713 1 stuk
Enkele posten betreffen uitgaven voor het domein Turnhout en uitgaven voor het domein Diest
Aanwinsten: 1896 XCVI
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 726
- 1397** Rekening van mr. Johan Duncan ordinaris raad en rekenmeester van de prins van Oranje wegens de bruidschat van prinses Anna van Hannover. Met bijlagen. 1734 1 omslag
- 1398-1408** Rekeningen van mr. Jacob Carel Reigersman wegens de administratie van lijfpensioenen, alsmede van de particuliere ontvangsten en uitgaven van de erfprins Willem Frederik van Oranje, afgehoord door de prins van Oranje, augustus 1772-1787 11 delen
- 1398** Augustus 1772-1773. Afgehoord 1774
- 1399** 1774. Afgehoord 1775
- 1400** 1775. Afgehoord. Met borderel. 1788
- 1401** 1778. Afgehoord. Met borderel. 1779
- 1402** 1779. Afgehoord. Met borderel. 1780
- 1403** 1781. Afgehoord 1782
- 1404** 1783. Afgehoord. Met borderel. 1785
- 1405** 1784. Afgehoord. Met borderel. 1784(?)
- 1406** 1785. Afgehoord. Met borderel. 1788
- 1407** 1786. Afgehoord. Met borderel. 1788
- 1408** 1787. Afgehoord. Met borderel. 1788
- 1409-1413** Rekening van mr. Jacob Carel Reigersman wegens de administratie van de lijfpensioenen van de particuliere ontvangsten en uitgaven van prinses Frederica Louisa Wilhelmina van Oranje. Met borderellen. 1783-1787 5 delen
- 1409** 1763. Afgehoord 1788
- 1410** 1784. Afgehoord 1788
- 1411** 1785. Afgehoord 1788
- 1412** 1786. Afgehoord 1788
- 1413** 1787. Afgehoord 1788
- 1414-1429** Rekeningen van J.A. Brandt wegens de administratie van de particuliere inkomsten en uitgaven van prinses Wilhelmina van Pruisen, afgehoord door een

gecommitteerde van de prinses,
1768-1783 16 delen

1414 1768. Afgehoord 1796
1415 1769. Afgehoord 1770
1416 1770. Afgehoord 1771
1417 1771. Afgehoord 1772
1418 1772. Afgehoord 1773
1419 1773. Afgehoord 1774
1420 1774. Afgehoord 1775
1421 1775. Afgehoord 1776
1422 1776. Afgehoord 1777
1423 1777. Afgehoord 1778
1424 1778. Afgehoord 1779
1425 1779. Afgehoord 1780
1426 1780. Afgehoord 1781
1427 1781. Afgehoord 1782
1428 1782. Afgehoord 1783
1429 1783. Afgehoord 1784

1430-1437 Rekeningen van J. Schmidt wegens de administratie van de particuliere inkomsten en uitgaven van prinses Wilhelmina van Pruisen, afgehoord door een gecommitteerde van de prinses, 1784-1785 en 1788-1793 8 delen

1430 1784. Afgehoord 1785
1431 1785. Afgehoord 1786
1432 1788. Afgehoord 1789
1433 1789. Afgehoord 1790
1434 1790. Afgehoord 1791
1435 1791. Afgehoord 1792
1436 1792. Afgehoord 1793
1437 1793. Afgehoord 1794

7 FINANCIËLE ADMINISTRATIE VAN SCHULDEN EN VORDERINGEN

1438 Akte van overdracht door Catharina van Nassau-Schwartzenberch aan de erfgenamen van Willem I van Oranje van twee renten, als zekerheid van de aflossing van de lening van prins Willem I van Oranje aan haar overleden echtgenoot Gunther van Schwarzenberch, 22 oktober 1584 1stuk

1439-1440 Registers betreffende schulden en vorderingen van prins Maurits, 1604 2 delen

1439 Journaal.
1440 Grootboek.

1441 Overeenkomst tussen de stad Amsterdam en prins Willem II van Oranje betreffende een lening van twee miljoen gulden van Amsterdam aan de prins onder verband van Leerdam, IJsselstein, Niervaart en Oranjepolder. Afschrift. 17 april 1650 1 stuk

1442 Ontvangstbewijzen van de thesaurier en rentmeester-generaal van ontvanger-generaal G. Knock te Leeuwarden van rente op obligaties ten laste van de provincie Friesland. Afschriften. 1671 2 stukken

-
- 1443** Register van uitstaande leningen,
1702-1731 1 deel
- 1444** Stukken betreffende de aflossing en rentebetaling van een obligatie door Henrick van Piccard, heer van Slochteren en erfgenamen aan Willem III van Oranje en erfgenamen,
1712-1785 1 omslag
- 1445** Stukken betreffende de boedel van kolonel Sichterman,
1730 1 omslag
De stukken zitten in deze rubriek wegens obligaties die de kolonel t.b.v. de prinses-douarière genegotieerd heeft.
- 1446** Stukken betreffende obligaties ten gunste en ten laste van het huis van Oranje,
1730-1732 1 omslag
- 1447** Extracten uit het renteboek van de gedeputeerden van het Nijmeegs Kwartier wegens obligaties ten gunste van het huis van Oranje,
1731 3 stukken
- 1448** Stukken betreffende een proces voor burgemeester van Groningen tussen de prinses van Oranje en L. Bothenius en raad Emmen betreffende een obligatie behoord hebbende aan Sichterman,
1732-1735 1 omslag
*Aanwinsten: 1942 I 41 (deels)
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1763 (deels)*
- 1449** Memorie betreffende de schuld van de vorst van Dillenburg,
1738 1 stuk
- 1450** Nota betreffende de toepassing van de 20e penning of de impost op de collaterale successie op obligaties ten laste van de prins van Oranje. Afschrift.
c. 1740 1 stuk
- 1451** Blaffaard van obligaties ten laste van de domeinen,
1749-1791 1 deel
- 1452** Brief van prins Willem IV van Oranje-Nassau aan Campegius van der Straaten, thesaurier en rentmeester-generaal van de Nassause Domeinraad, betreffende de aflossing van de gedenuncieerde Nijmeegse kapitalen,
24 mei 1751 1 stuk
*Aanwinsten: 1971 V
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2019*
- 1453** Lijst van afgeloste obligaties ingevolge de denunciatie van 28 maart 1753,
1753-1754 1 stuk
- 1454** Stukken betreffende de vermindering van rente van kapitalen ten laste van de thesaurie,
1755 1 omslag
- 1455** Brieven van De Lannoy te Lille en Heeneman te Amsterdam betreffende de betaling van een termijn,
1760 1 omslag

- 1456** Obligaties van de jaren 1769, 1774, 1777, 1778 en 1779, afgelost 1788 1 omslag
- 1457** Lijst van interesten op onafgeloste kapitalen ten laste van het domein Hulsterambacht, 1773 1 stuk
- 1458** Rekening van mr. Jacob Carel Reigersman, raad en thesaurier, betreffende de negotiatie (lening) in 1773-1774 van 1.174.050 gulden ter aflossing van kapitalen. Afgehoord.
Het batig slot van deze rekening is in de eerste rekening van het 'Zinkend Fonds' verantwoord.
- 1459** Dubbel van NDR inv.nr. 1458.
- 1460-1464** Rekeningen van mr. J.C. Reigersman, raad en thesaurier betreffende het 'Zinkend Fonds'. Met borderellen. 1773-1788 5 delen
- 1460** 1773-1778. Afgehoord 1782
- 1461** 1779-1782. Afgehoord 1783
- 1462** 1783-1784. Afgehoord 1790
- 1463** 1785-1786. Afgehoord 1790
- 1464** 1787-maart 1788. Afgehoord. Zonder borderel. 1791
- 1465-1466** Rekeningen van mr. Rudolph van Olden, thesaurier, betreffende het 'Zinkend Fonds'. Met bijlagen. 1788-1795 4 delen
- 1465** ,
Met borderellen en met rendantsexemplaren. 1788-1793, 2 delen.
Met borderellen en met tendantsexemplaren. 1792-1793, 2 delen.
- 1466** Bijlagen, 1788-1795, 1 omslag
- 1467** Kassaboek van het 'Zinkend Fonds', 1788-1794 1 deel
- 1468** Obligaties van Willem V. Gedrukt. 1781 en 1784 1 omslag
De obligaties zijn niet uitgegeven.
- 1469-1470** Blaffaard van obligaties, behorende tot het fonds staande ter dispositie van Zijne Doorluchtige Hoogheid, welke obligaties gekocht zijn uit de koop en rantsoenpenningen van verkochte geestelijke beneficiën en andere provenuen, met aantekening van betaalde renten, 1777-1794 2 delen
- 1469** 1777-1794, ontvanger mr. Gijsbert Craaijvanger.
- 1470** 1786-1794, ontvanger mr. Joan Gideon Loten.
- 1471-1472** Rekeningen van mr. Joan Gideon Loten wegens het fonds staande ter dispositie van de prins van Oranje, volgens resolutie van de Staten van Utrecht van 17 april 1754, 1790, 1792 2 delen
- 1471** 1790. Afgehoord. Goedgekeurd 1791. 1791
- 1472** 1792. Afgehoord. Goedgekeurd 1793. 1793

De administratie van dit fonds werd gevoerd door de ontvanger van de annalen, eerst mr. Gijsbert Craaijvanger, later mr. Joan Gideon Loten. Deze rentmeester werd door de prins benoemd (NDR inv.nr. 882, Utrecht, R) De rekening werd afgehoord door de Surintendenten van de geestelijke goederen en vervolgens goedgekeurd door prins Willem V.

- 1473-1476** Registers van obligates, met aantekening van betaalde interest, 1777-1812 4 delen
De nummering waarmee de obligaties in de registers zijn ingeschreven is per penode met gelijk De nummers in de rechter kolommen van NDR inv. Nrs, 1473-1474 verwijzen naar het folionummer en obligatienummer waaronder de obligaties staan ingescheven in de registers NDR inv. nrs. 1475-1476.
- 1473** nrs 1-5000. 1777-1812
1474 nrs 5001-7344. 1777-1812
1475 nrs 1A-3737A. 1795-1812
1476 nrs 1B-4200B. 1795-1812
- 1477** Obligaties. Gedrukt. 1781 en 1784 1 omslag
Niet-gebruikte exemplaren.
- 1478** Stukken betreffende twee obligatielingen, 1783-1784 1 omslag
- 8 FINANCIËLE ADMINISTRATIE VAN OVERIGE INKOMSTEN EN UITGAVEN**
- 1479** Bijlagen bij de rekeningen van de geconsigneerde penningen, Geliasseerd. 1638-1791 1 pak
- 1480-1496** Rekeningen betreffende het recht van klein zegel onder de graafschappen Buren en Leerdam en baronie van IJsselstein (na 1755 ook van Culemborg en Ameland) en uitgaven wegens het onderhoud van het groot buitenjacht van de Raad, 1704-1794 12 banden, 1 katern
- 1480** Van François Drijfhout, 1704-1723. Afgehoord 1705-1724
1481 Van Pieter Dnjfhout, 1724-september 1738. Afgehoord 1738
1482 Van Lambertus du For, 1750-1760. Afgehoord Met borderel. Rendantsexemplaar(?)1751-1761
1483 Dubbel van NDR inv. Nr. 1482.
1484 Van Lambertus du For, 1761-1772. Afgehoord Rendantsexemplaar 1763-1773.
1485 Van Lambertus du For, 1761-1772. Afgehoord 1763-1773
1486 ,
Van Michiel Ouburg, 1773-1776. Afgehoord 1774-1777
Van EG Ardesch, 1777-1780. Afgehoord 1778-1781
1487 Dubbel van NDR inv. nr. 1486. Met borderellen.
1488 Van Jacob Amman, 1781-juni 1792 Afgehoord Met borderellen. november 1782-1792
1489 Dubbel van NDR inv. nr. 1488. Zonder borderellen.
1490 Van Johannes Jacobus Schmolck, juli-december 1792 -1793. Afgehoord. Met borderellen. 1793-1794
1491 Dubbel van NDR inv. nr. 1490. Zonder borderellen.
1492 Van Johannes Jacobus Schmolck, 1794. Afgehoord. Met borderel1795, 1 katern
1493 Ontbreekt
1494 Ontbreekt
1495 Ontbreekt
1496 Ontbreekt

- 1497** Stukken betreffende de rekeningen van de ontvanger van de tollén, Engelbert van Bijsterveld, 1750-1756 1 omslag
- 1498** Verbaal van mr. J C Reigersman wegens zijn commissie van 17 mei 1763 tot het opnemen en sluiten van de rekening van de sociëteit van de Hollandse postmeesters onder de drie generaliteitssteden 's-Hertogenbosch, Breda en Maastricht. Met bijlagen. 20 december 1764 1 omslag
- 1499** Stukken betreffende geschillen tussen het postcomptoir Breda en de postcomptoirén elders in de Republiek, 1766-1768 1 omslag
- 1500** Bijlagen bij de rekeningen betreffende de depances (huishoudelijke onkosten van de Domeinraad), klein zegel en geconsigneerde penningen, 1794-1796 1 omslag
- 1501** Rekeningen van J J. Cremers, rentmeester van prins Willem V van Oranje, wegens de tractementen en verdere inkomsten van Zijne Hoogheid als stadhouder en kapitein-generaal van Stad en Lande en Drenthe. Met bijlagen. 1793, 1794 1 omslag
Aanwinsten: 1889 08a
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 451
- 1502** Lijst van gepensioneerden ten laste van de Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau, onder vermelding van titel en hoofd van het pensioen, met geleidebrief van de thesaurier en ontvanger-generaal AC. Molière, 1800 2 stukken
- 1503** Stukken betreffende de betaling van courtage aan G.N.J. de Pinto te Antwerpen en J.J. Nossa te Amsterdam, 1808-1809 1 omslag
Zie notulen van 1808.

9 AFWIKKELING VAN DE BOEDEL VAN THESAURIER EN RENTMEESTER-GENERAAL

- 1504** Inventaris van zilverwerk in de boedel van de overleden Radermacher, 1756 1 stuk
- 1505** Stukken betreffende de stand van de thesaurie ten tijde van het aantreden van mr. J.C Reigersman als thesaurier-generaal, 1761 1 omslag
- 1506** Stukken betreffende de boedel van J.C. Reigersman, thesaurier en rentmeester-generaal, 1788 1 omslag
- 1507** Journaal van mr. C. de Verdun, A. Ardesch en J.F. de Beaufort, raden, en mr. A Bodt, griffier van het Hof van Holland, bij akte van 7 april 1788 gecommitteerd, betreffende de ontzegeling, opname en overgave van de thesaurie zoals gehouden door mr. J.C. Reigersman, in leven thesaurier-generaal. Afschrift. 1788 1 omslag

- 1508** Commissie van het Hof van Holland voor mr. Johannes Pascal Ferrand tot de afwikkeling van de nalatenschap van mr. J G Reigersman, 7 mei 1788 1 stuk
- 1509** Stukken uit de boedel van J. Reigersman, bevattende: brieven van de gouverneur-generaal van Oost-Indië W. Alting aan Willem V, prins van Oranje, en aan diens thesaurier-generaal. Met enkele minuten van antwoorden en bijlagen houdende de rekening-courant van de stadhouder in de Amphioen-Sociëteit, sterkteijsten van het garnizoen in Indië. Hierbij enige pakketten met obligaties van verschillende personen wegens geleende gelden en aandelen van de stadhouder in verschillende ondernemingen 1747-1789 1 omslag
Zie proces-verbaal, inv.nr. 1507, van de ontzegeling van de boedel van J. C. Reigersman
Aanwinsten: 1913 l 36
Stukken bevinden zich in pakketten, gemerkt A tot V, waarvan Q en T ontbreken.
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1247
- D. BEHEER DOOR RAAD EN REKENMEESTERS VAN DE GEËXTRAHEERDE GOEDEREN**
- 1510-1525** Notulen van de Raad en Rekenmeesters wegens de aan de voogden van de wezen van Johan Willem Friso, Marie Louise van Hessen-Kassel en de landgraaf van Hessen-Kassel, geëxtraheerde goederen. Deels minuten. 1713-1734 16 delen
1510	September 1713 -1715
1511	1716-1718
1512	1719-1720
1513	1721-1722
1514	1723-1724
1515	1725-1726
1516	1727-1728
1517	1729
1518	1730
1519	1731
1520	1732-26 april 1734
1521	14 maart 1729 - 30 december 1729Minuut.
1522	1730 - 15 januari 1731Minuut.
1523	18 januari 1731 - december 1731Minuut.
1524	1732Minuut.
1525	1733 - 22 april 1734Minuut.
- 1526** Repertorium op de notulen van de Domeinraad over de geëxtraheerde goederen, 1729 - 22 april 1734 1 deel
- Registers van notulen van de conferenties tussen prins Willem Karel Hendrik Friso, zijn particuliere raden en de raden van de geëxtraheerde (tot 1734), en de gewone domeinen (vanaf 1734). Zie NDR inv.nrs. 191-192 onder de rubriek Notulen en resoluties.
26 november 1731 - 26 januari 1737
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nrs. 191-192
- 1527** Besluiten van prins Willem IV van Oranje, genomen in conferentie met de Raad der geëxtraheerde domeinen te 's-Gravenhage. Originelen en afschriften. november- december 1731 1 omslag

-
- 1528-1530** Registers van uitgaande stukken aan belanghebbenden in de geëxtraheerde domeinen, (commissies, octrooien, contracten, akten van consent, reglementen, plakaten betreffende de geëxtraheerde domeinen). Met index en inhoudsopgave.
1712-1734 3 delen
1528 12 december 1712-1718
1529 1719-1730
1530 1731 - 11 maart 1734
- 1531** Register van stukken betreffende de koop en leenverheffing van goederen behorende tot de geëxtraheerde goederen,
1712-1752 1 deel
- 1532** Register van stukken betreffende de Raad en Rekenkamer en de aanstelling en beloning van functionarissen bij de Raad en in de geëxtraheerde domeinen. Met inhoudsopgave.
13 november 1723 - 23 april 1734 1 deel
- 1533** Register van uitgaande stukken betreffende de beroeping en beloning van predikanten en andere kerkelijke ambten en betreffende de toekenning van inkomsten uit geestelijke goederen en de benoeming van kanunniken. Met repertorium op stukken in dit register en op de stukken in de registers van uitgaande stukken aan belanghebbenden in de geëxtraheerde domeinen (NDR inv.nrs. 1528-1530).
1730 - 20 februari 1734 1 band
- 1534** Nota van Van Dalwich, gezant van de landgraaf van Hessen-Kassel betreffende de aan de voogden van de wezen Oranje-Nassau geëxtraheerde goederen,
1712 1 stuk
- 1535** Stukken betreffende de aanstelling van en instructie voor de raden en rekenmeesters, thesaurier, griffier en beambten voor de geëxtraheerde goederen,
c. 1712 1 omslag
- 1536** Lijst van functionarissen in de geëxtraheerde domeinen,
[c. 1730] 1 stuk

DEEL 2. STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN

I. BELENING IN MEER DAN EEN DOMEIN

A ALGEMEEN

- 1537** Akten van belening door keizer Karel V en de Staten van Holland van de graven van Nassau met goederen in Holland. Deels afschriften.
1474-1589 2 charters
- 1538** 'Verhefbrieven', register van akten betreffende de koop- en de leenverheffing van de heerlijkheden bij de betreffende Leenhoven en Leenkamers, met inhoudsopgave,
1604-1724 1 deel
- 1539** Specificatie van de griffier van de lenen van Holland voor leges verschuldigd door prins Maurits bij de verheffing van de lenen uit de boedel van prins Philips Willem op zijn naam,
1618 2 stukken
- 1540** Lijst van akten betreffende de verheffing van en beschikking over de leengoederen voor de prinsen van Oranje,
ca. 1620 1 stuk
- 1541** Stukken betreffende de belening door Gecommitteerde Raden van Zeeland van prins Willem II met het markiezaat van Veere en Vlissingen, de heerlijkheden St. Maartensdijk, Scherpenisse en Kortgene en alle andere goederen in Noord-Beveland onder fideicommissair verband in plaats van het graafschap Leerdam, de heerlijkheid IJsselstein, de Oranjepolder en de goederen onder de heerlijkheid Niervaart,
1650 3 charters
Met uithangende zegels.
- 1542** Akten van transport en belening door de Staten van Holland en West-Friesland van prins Maurits met een rente van 500 gulden per jaar, gevestigd op tienden in Monster, landen in de Hooge en Lage Zwaluwe en op goederen in Zuid-Holland.
Met retroacta
1690 10 charters en 2 stukken
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar
- 1543** Rapporten van de raad Van Schinne en van de griffier Ardesch betreffende de verheffing van de lenen van de prins van Oranje in 1752, 1767 en 1768, met bijlagen,
1769, 1773 1 band
(Is geweest Holland Leenkamer no. 339). In dit stuk zijn uitgebreide en gedetailleerde gegevens te vinden over de goederen die de prins van Oranje in leen hield, aan wie leenroerig, omvang, toebehoren, bijbehorende leenbrieven, etc. Deze gegevens zijn te ontleen aan het rapport van de griffier Ardesch over 1767 en 1768.
- 1544** Rapport van de griffier Ardesch betreffende de verheffing van de lenen van de prins van Oranje in 1767 en 1768, uitgebracht in 1769.
1 deel
Het betreft hier het exemplaar voor de prins. Deels identiek met NDR inv.nr. 1543. Dit exemplaar heeft geen bijlagen.

B SERIE LEENBRIEVEN

De verzameling is zeker niet compleet. Zo ontbreken bijvoorbeeld bijna alle Luxemburgse leenbrieven en de leenbrieven van de Staten van Zeeland voor Willem III en Willem IV. Vaak is ook niet duidelijk of een leen wel verheven is of dat dit nagelaten is.

De beschrijving van de akten is zo compact mogelijk gehouden. Zo wordt b.v. in de beschrijving de naam van de leenheer weggelaten deze wordt immers al in de kop van de deelrubriek genoemd slechts de naam van de leenman wordt vermeld. De omvang van de goederen wordt niet aangegeven. Roeden, morgens, gemeten, hoeven etc. worden omschreven als stukken land. Voor specifieke gegevens kunt u het originele overzicht raadplegen (NDR inv.nr. 1538). Waar mogelijk is de plaatsbepaling gehandhaafd met vermelding van oude namen tussen aanhalingstekens.

1 PRINS PHILIPS WILLEM

- 1545** Akte van leenverheffing door de Staten van Holland van de stad en heerlijkheid van Westkapelle,
1567 1 charter
- Akte van leenverheffing door het Leenhof van Brabant te Brussel van stad, land, huis en baronie van Breda en de stad Steenbergen;
de hofstede Wayenberg; het dorp Zundert;
goederen en heerlijkheid van Gageldonk;
burggraafschap van Antwerpen;
land en heerlijkheid van Rumpst;
land, slot en stad van Zichem;
de twee helften van de dorpen van Meerhout en Vorst;
het dorp Holede;
stuk land te Wolmersum;
helft van de goederen en heerlijkheid van Grimbergen,
1604
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 1538 fol. 10-11.

2 PRINS MAURITS

- 1546** Lijst van heerlijkheden die door prins Maurits na de dood van prins Philips Willem verheven zijn,
z.d. 1 stuk
- 1547** Akte van leenverheffing door de Raad en het Leenhof van Brabant te Den Haag van stad, land en huis van Breda met de de stad Steenbergen;
de hofstede Wayenberg;
het dorp Zundert en de heerlijkheid van Gageldonk,
1618 1 charter
- 1548-1551** Akten van leenverheffing door de Raad en het Leenhof van Brabant te Brussel,
1618 4 charters
- 1548** Stad Eindhoven, land, burcht en heerlijkheid van Cranendonk en de dorpen Maarheeze, Budel en Soerendonk
- 1549** Burggraafschap van Antwerpen
- 1550** ,
Heerlijkheid van Rumpst;
dorp Holede;
een stuk land te Wolmersum;
de helft van Meerhout;
de andere helft van Meerhout en Vorst.
- 1551** ,

Heerlijkheid Grimbergen met Londerzeel;
rechten te Buggenhout;
heerlijkheden van Herstal, Diest, Zichem en Scherpenheuvel.

- 1552** Akte van leenverheffing door de gouverneur en kapitein-generaal van het hertogdom Luxemburg van het graafschap Vianden en de heerlijkheden St. Vith, Dasburg en Bütgenbach, 1618 1 charter
- 1553-1554** Akten van leenverheffing door de Staten van Holland, 1618 2 charters
- 1553** Stad en heerlijkheid van Westkapelle.
1554 ,
Land en huis van St. Maartensdijk;
de heerlijkheid van Kortgene;
het slot en heerlijkheid van Acquoy;
slot, stad, land en heerlijkheid van Leerdam
en de heerlijkheid van IJsselstein.
- 1555-1559** Akten van leenverheffing door de Gecommitteerde Raden van Zeeland, 1618 5 charters en 1 stuk
Maurits is door hen ook beleend met Westkapelle maar deze akte is niet bewaard gebleven.
- 1555** ,
Land van St. Maartensdijk;
de polder van Waarhede;
enkele ambachten in Scherpenisse;
huis St. Maartensdijk en ambachten;
tienden in Malland en Poortvliet
- 1556** Diverse ambachten op het eiland Tholen
- 1557** Tienden in diverse plaatsen in Zeeland bewester Schelde
- 1558** Diverse ambachten in Zeeland
Met memorie.
- 1559** Heerlijkheid, stad, slot en boomgaard van Kortgene
- 1560-1561** Akten van erfpacht van deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht, 1618 3 charters
- 1560** Hoeven en landerijen in de 'Achtersloot' te IJsselstein,, 2 charters
- 1561** Goed te Meerlo; cijns, tienden en rechten in IJsselstein genaamd 'Eijteren'
- 1562-1570** Akten van erfpacht van deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht, 1618 9 charters
- 1562** Tienden te St. Maartensdijk
- 1563** Tienden te St. Maartensdijk toebehoord hebbende aan de kerk van Scherpenisse en de kapel van het St. Catharina altaar
- 1564** Tienden te Hamsbroek, in Tiet Nieuwe Middeland' en 'het Oude Land' in St. Maartensdijk
- 1565** Tienden in de polder Muijegarst, de polder Vergarst en in Ravensoort in St. Maartensdijk
- 1566** Tienden tussen Scherpenisse en Poortvliet en bij Brouckweg
- 1567** Tienden in het 'uijterste Nijeland' in St. Maartensdijk
- 1568** Tienden in de polder Brederveld in Scherpenisse
- 1569** Novale tienden in St. Anna in de 'nieuwe polder'
- 1570** Tienden in de polder 'Oostersche Nijeland' en de Drijendijk

3 PRINS FREDERIK HENDRIK

- 1571** Akte van de Raad en het Leenhof van Brabant waarin zij prins Frederik Hendrik toestemming geven zijn procuratiehouder J. van der Does te sturen om als zijn gemachtigde de lenen te verheffen,
1626 1 charter
- 1572-1575** Akten van leenverheffing door de Raad en het Leenhof van Brabant te Den Haag,
1626 4 charters
- 1572** ,
Stad, land en huis van Breda;
stad Steenbergen;
hofstede Wayenberg;
dorp Zundert;
goed en heerlijkheid van Gageldonk. Met kopie
- 1573** ,
Stad Eindhoven;
land, burcht en heerlijkheid van Cranendonk;
dorpen en heerlijkheden Maarheeze, Budel en Soerendonk
- 1574** Stad Grave en het land van Cuijk
- 1575** Willemstad en Ruigenhil
- 1576** Akte van autorisatie van prins Frederik Hendrik voor raad, secretaris en griffier Jacob van der Does om te compareren voor het Leenhof van Holland om de investituren van de lenen te verzoeken en te ontvangen,
1626 1 stuk
- 1577-1580** Akten van leenverheffing door de Staten van Holland,
1626 5 charters en 1 stuk
- 1577** ,
Hoge heerlijkheid, heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van
Monster;
heerlijkheden van Monsterambacht, Poeldijk, Ter Heijde en de helft
van Loosduinen;
de hofstede Polanen;
de windmolen te Monster;
windrecht te Voswijk;
diverse tienden;
ambachtsheerlijkheden van Capelle, Heemskerk en Castricum,
Nieuw Lekkerland, Gijbelandt, Brandwijk, Bleskensgraaf, Streveland,
Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven, Standhazen, Waspik,
Drimmelen;
heerlijkheid van Niervaart. Met kopie en vidimus uit 1660.
- 1578** Een stuk land ('krocht') aan de zuidzijde van de kerk te Rijswijk
- 1579** ,
Mark graafschap van Veere;
stad en heerlijkheid Vlissingen en Domburg;
heerlijkheid Westkapelle
- 1580** ,
Huis, stad en heerlijkheid van St. Maartensdijk;
ambachten in Scherpenisse;
slot, stad en heerlijkheid van Kortgene;
slot en heerlijkheid van Acquoy;

slot, stad, land en heerlijkheid van Leerdam en Ter Lede;
heerlijkheid van IJsselstein

- 1581-1585** Akten van leenverheffing door de Gecommitteerde Raden van Zeeland,
1625 5 charters
1581 ,
Land van St. Maartensdijk;
de polder van Waarhede;
ambachten in Scherpenisse;
huis St. Maartensdijk en ambachten;
tienden in Malland en Poortvliet
1582 Diverse ambachten op het eiland Tholen
1583 Tienden in diverse plaatsen in Zeeland bewester Schelde
1584 Heerlijkheid van Westkapelle
1585 Markgraafschap Veere
- 1586-1587** Akten van erfpacht van deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht,
1625 3 charters
1586 Hoeven en landerijen in de 'Achersloot' te IJsselstein,, 2 charters
Het bezit was gedeeld.
1587 ,
Goed te Meerlo;
cijns, tienden en rechten in IJsselstein genaamd 'Eijteren'
- 1588-1596** Akten van erfpacht van deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht,
1625 9 charters
1588 Tienden te St. Maartensdijk
1589 Tienden te St. Maartensdijk toebehoord hebbende aan de kerk van
Scherpenisse en de kapel van het St. Catharina altaar
1590 Tienden te Hamsbroek, in het 'Nieuwe Middeland' en het 'Oude
Land' in St. Maartensdijk
1591 Tienden in de polder Muijegarst, de polder Vergarst en in Ravensoort
in St. Maartensdijk
1592 Tienden tussen Scherpenisse en Poortvliet en bij Brouckweg
1593 Tienden in het 'uiterste Nijeland' in St. Maartensdijk
1594 Tienden in de polder Brederveld in Scherpenisse
1595 Novale tienden in St. Anna in de 'nieuwe polder'
1596 Tienden in de polder 'Oostersche Nijeland' en de Drijendijk
- 1597** Akte van belening door de heer van Montfoort van stukken grond in Meerlo en op
het 'Oude land' van IJsselstein,
1626
Ontbreekt
- 4 PRINS WILLEM II**
- 1598** Procuraties van Willem II voor Laurens Buijsero om in plaats van hem zijn
Brabantse en Hollandse lenen te verheffen,
1647 2 stukken
- 1599-1602** Akten van leenverheffing door de Raad en het Leenhof van Brabant te Den Haag,
1647 4 charters
1599 ,
Stad, land en huis van Breda;
stad Steenbergen;

	hofstede Wayenberg; dorp Zundert; goed en heerlijkheid van Gageldonk	
1600	,	
	Stad Eindhoven; land, burcht en heerlijkheid van Cranendonk; dorpen Maarheeze, Budel en Soerendonk	
1601	Stad Grave en het land van Cuijk	
1602	Willemstad en Ruigenhil Ontbreekt	
1603-1610	Akten van leenverheffing door de Staten van Holland, 1647	8 charters
1603	,	
	Hoge heerlijkheid, heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van Monster; heerlijkheden van Monsterambacht, Poeldijk, Ter Heijde en de helft van Loosduinen; huis en hofstede van Polanen; de windmolen te Monster; windrechten te Voswijk; diverse tienden; ambachtsheerlijkheden van Capelle, Heemskerk en Castricum, Nieuw-Lekkerland, Gijbelandt, Brandwijk, Bleskensgraaf, Streveland, Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven, Standhazen, Waspik, Drimmelen; heerlijkheid van Niervaart <small>De ambachtsheerlijkheden Capelle, Nieuw Lekkerland, Gijbelandt, Brandwijk, Bleskensgraaf en Streveland waren in 1627 naar de tak Nassau-La Lecq gegaan</small>	
1604	Een stuk land in Monster	
1605	Heerlijkheid van 's-Gravenzande en Zandambacht	
1606	,	
	Hoge heerlijkheid, heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk; maarschalkkerij van Noord-Holland; tienden te Honselersdijk; korentienden te Rijswijk; het huis van Teijlingen in Warmond; het ambacht van Wateringen; tienden in De Houck; stuk land in de poel te Wateringen; het goed te Haymonde met land te Hondertland; een rente uit de Buttinge te Wateringen; Gerrit Gerritsz veer te Wateringen, heerlijkheid van Honsel.	
1607	Een stuk land ['krocht'] gelegen aan de zuidzijde van de kerk te Rijswijk	
1608	Heerlijkheid van Hooge en Lage of Strijense Zwaluwe en de rietwaard genoemd de Hollaertshillen en Eertshille en het 'Hilleken de Blaeck'.	
1609	,	
	Markgraafschap van Veere; stad en heerlijkheid van Vlissingen en Domburg; stad en heerlijkheid van Westkapelle	
1610	,	
	Huis, stad en heerlijkheid van St. Maartensdijk; ambachten in Scherpenisse;	

heerlijkheid van Kortgene;
slot en de heerlijkheid van Acquoy;
slot, stad en heerlijkheid van Leerdam en Ter Lede;
heerlijkheid van IJsselstein

5 PRINSES-DOUARIÈRE AMALIA

- 1611** Akte van belening door de Staten van Holland van prinses-douarière Amalia met stad, slot, land en heerlijkheid van Zevenbergen, 1649 1 charter.
Ontbreekt
- 1612** Verzameling stukken betreffende de leengoederen in Zeeland en het verheffen daarvan, 1612-1650 1 omslag

6 PRINS WILLEM III

- 1613-1616** Akten van leenverheffing door de Raad en het Leenhof van Brabant te Den Haag, 1652 4 charters
- 1613** ,
Stad, land en huis van Breda;
stad Steenberg;
hofstede Wayenberg
dorp Zundert;
goed en heerlijkheid van Gageldonk
- 1614** ,
Stad Eindhoven;
land, burcht en heerlijkheid van Cranendonk; dorpen en heerlijkheden Maarheeze, Budel en Soerendonk
- 1615** Stad Grave en het land van Cuijk,
1616 Willemstad en Ruigenhil
- 1617** Akte van de Staten van Holland waarin zij de voogden van Willem III alsnog gelegenheid geven de nagelaten investituur van de lenen te plegen, 1653 1 charter
- 1618** Plakkaat van de Staten van Holland waarin zonder toestemming van het leenhof gepleegde veranderingen in de investituren van lenen krachteloos worden verklaard, 1662 1 stuk
- 1619-1625** Akten van leenverheffing door de Staten van Holland, 1653 7 charters
- 1619** ,
Hoge heerlijkheid, heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van Monster; heerlijkheden van Monster, Monsterambacht, Poeldijk, Ter Heijde, half Loosduinen;
hofstede van Polanen;
een cijns te Rijswijk;
enige tienden in Maasland;
een huis met grond en tienden in de Lier;
de ambachtsheerlijkheden van Capelle, Heemskerk en Castricum,
Nieuw Lekkerland, Gijbelandt, Brandwijk, Bleskensgraaf, Streveland,

- Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven en Standhazen;
de moeren boven Standhazen met de ambachtsheerlijkheid
daarvan;
de ambachtsheerlijkheid van Over Waspik;
moeren en wildernis in Stevensambacht;
ambachtsheerlijkheid van Drimmelen;
het 'geerland' van Drimmelen en de heerlijkheid van Niervaart
Vidimus van bovenstaande akte, 1660.
- 1620**
1621 ,
Hoge heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk;
maarschalkerij van Noord-Holland;
tienden te Honselersdijk;
korentienden in het ambacht van Rijswijk;
het huis van Teijlingen in het ambacht van Warmond;
ambacht van Wateringen;
tienden in De Houck;
een stuk grond in 'de poel' te Wateringen;
het goed te Haymonde met land te Hondertland; een rente uit de
Buttinge te Wateringen, Gerrit Gerritsz. veer te Wateringen;
de heerlijkheid van Honsel
- 1622**
1623 Heerlijkheid van 's-Gravenzande en Zandambacht
Heerlijkheden van Hooge en Lage of Strijense Zwaluwe en de
rietwaard genoemd de Hollaertshillen en Eertshille met het 'Hilleken
de Blaeck'
- 1624** ,
Markgraafschap van Veere;
stad en heerlijkheid van Vlissingen en Domburg;
stad en heerlijkheid van Westkapelle
- 1625** ,
Heerlijkheid, huis en ambacht van St. Maartensdijk;
ambachten in Scherpenisse;
heerlijkheid van Kortgene;
slot en heerlijkheid van Acquoy;
slot, stad en heerlijkheid van Leerdam en Ter Lede;
heerlijkheid van IJsselstein
- 1626** Akte van verheffing door de Gecommitteerde Raden van Zeeland van enkele
tienden in Noord-Beveland,
1674 1 charter
Volgens NDR inv. nr. 1543, bijlage nr 16 zijn door de Friese secretarie in 1766 twee leenbrieven, dd. 18-
3-1659, één betreffende tienden en één betreffende Kortgene, naar de Domeinraad gezonden.
- 1627** Ordonnantie van Willem III voor Laurens Buijsero om aan Maerten van der Goes
informatie te geven betreffende de leengoederen,
1676 1 stuk
- 1628** Akte van belening door Frederik Willem graaf van Limburg Bronkhorst en Stirum
van het goed Avegoor in Ellecom,
1682 1 charter

7 STATEN-GENERAAL ALS EXECUTEURS-TESTAMENTAIR VAN DE NALATENSCHAPPEN VAN FREDERIK HENDRIK EN WILLEM III.

De Staten-Generaal besloten, bij resoluties van 30 mei en 29 augustus 1702, dat zij als executeurs-
testamentair van de nalatenschappen van Frederik Hendrik en Willem III op hun naam de lenen
zouden verheffen 'ten behoeve van diegenen die bevonden zouden worden daartoe gerechtigd te

zijn net alsof die partijen zelf met de goederen waren beleend'. De Staten van Holland gingen, bij resolutie van 11 april 1703, met deze regeling akkoord. De griffier Schuylenburg werd door de Domeinraad gecommitteerd om de voornaamste lenen te verheffen. Op 27 maart 1703 werden de lenen van de Staten van Holland verheven (de beleningen werden op 18 april verleend). Al in 1703 had men de Brabantse lenen willen verheffen. De commissie van Schuylenburg dienaangaande werd echter vernietigd en een nieuwe eerst op 27 oktober opgesteld. Op dezelfde datum in 1707 werden de leengoederen van het Leenhof van Brabant in Den Haag verheven, met uitzondering van Wernhout dat op 29 november 1707 verheven werd. De charters hiervan waren reeds in de 18e eeuw niet meer te vinden.

De kleinere leengoederen werden door lagere functionarissen behandeld. De Saal Bogaerts tienden zijn door de commissies Drijf hout [14 oktober 1709] vernieuwd. De Raaphorsttienden door de klerk Bos op 14 april 1703.

De Zeeuwse lenen werden door de advocaat Vincentius, bij autorisatie van 26 januari 1703, verheven. Op 27 juli 1712 werd hij nogmaals door de voogden van Willem IV geautoriseerd om alle Zeeuwse lenen te verheffen. Hij beperkte zich echter tot het markiezaat van Veere en Vlissingen. De andere leengoederen werden niet verheven.

De Gelderse lenen werden, bij commissie en procuratie, verheven door de raad Van Essen, op 3 maart 1703. Men maakte daarbij de fout door zijn naam op te nemen in de aktes alsof hij de leenman was. Het goed Middeldorp, in leen gehouden van de baron van Bahr en Lathum werd op 6 december 1710 door Coenraad van Munster verheven. De Utrechtse lenen werden verheven voor Nicolaas Pesters, die op 23 december 1704 gecommitteerd werd. Voor de Overijsselse lenen werd Philip van Essen op 12 april 1703 gecommitteerd. Voor de verheffing van het Vlaamse leen Warneton werden Dominique de la Haye de Potterie, groot-baljuw en rentmeester Guillaume del Bare op 15 december 1715 door de Domeinraad gecommitteerd. De Leenkamer te Gent weigerde echter de verheffing te laten geschieden, de vazal moest in persoon verschijnen. Over het recht op de heerlijkheid werd een proces gevoerd. De heerlijkheid werd door de Grote Raad van Mechelen op 16 maart 1720 toegewezen aan de prins van Isenghien. Deze Isenghien had zich ook in het bezit gesteld van de Luxemburgse leengoederen. Op 4 april 1713 en 20 december 1714 heeft de Domeinraad Hendrik Pester gecommitteerd om de lenen te verheffen. Dit is echter niet geschied.

1629	Akte van leenverheffing door het Leenhof van Brabant te Brussel van het burggraafschap van Antwerpen, Grimbergen en Londerzeel, Buggenhout, Herstal, Diest, Zichem, helft van Meerhout, andere helft van Meerhout en Vorst, een stuk land te Wolmersum, Turnhout en de manschap en achterlenen bij Antwerpen genoemd in het leenboekje getiteld Diericx van Heetvelde,	1 charter
1630-1676	Akten van beleningen door de Staten van Holland,	47 charters
	1703	
1630	Gerard de Bruijne tiende in Monster	
1631	Hoge heerlijkheid en pandschap van Geertruidenberg	
1632	Stad, slot, land en heerlijkheid van Zevenbergen	
1633	Tiende van Arkel in Monster en Poeldijk	
1634	Tienden te Hodenpijl	
1635	Zuid Maaslandse tiend	
1636	Tienden en goederen in Monster	
1637	Maarschalkerij van Noord-Holland	
1638	Craijenburger tiend bij Delft	
1639	Huis met grond en tiende te De Lier	
1640	Ambachtsheerlijkheid van Capelle	
1641	Hofstede van Teijlingen in Warmond en het windrecht in Rijswijk	
1642	Twee cijzen te Rijswijk	
1643	Korentiende te Rijswijk	
1644	Hoge heerlijkheid en ambachtsheerlijkheid van Monster	
1645	Heerlijkheden van Monster en Monsterambacht, Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen	
1646	Huis en hofstede van Polanen, de windmolen te Monster en het windrecht in Voswijk	
1647	Ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk	

- 1648 Grove tiende en smalle tiende in Monster
 1649 Poldertiende te Monster
 1650 Kleine korentiende en smalle tiende te Monster
 1651 Korentiende te Monster
 1652 Halve tiende van de Loosduinredijk
 1653 Tien morgen land te Monster
 1654 Tien morgen land, genaamd 'Waijland', te Monster
 1655 Helft van een korentiende, genaamd 'Loosduinredijk', te Monster
 1656 Korentiende en smalle tiende op 's-Heren Willemsveen en de erfhuur van de venen
 1657 Hoge heerlijkheid en heerlijkheid van Naaldwijk
 1658 Korentiende in Naaldwijk
 1659 Tienden te Honselersdijk
 1660 Windrecht in Naaldwijk
 1661 Heerlijkheid van Honsel
 1662 Heerlijkheid van 's-Gravenzande en Zandambacht
 1663 ,
 Ambacht van Wateringen;
 tienden in de Hoek;
 stuk land in 'de poel' te Wateringen;
 goed te Haymonde;
 een rente uit de Buttinge te Wateringen;
 Gerrit Gerritsz. Veer;
 heerlijkheid van Hondertland
 1664 De grote tiende in Wateringen
 1665 Ambachtsheerlijkheden van Almonde, Dubbelmonde,
 Twintighoeven en Standhazen
 1666 Tienden en renten te Drimmelen en de heerlijkheid van Niervaart
 1667 Markgraafschap van Veere en stad en heerlijkheid van Vlissingen en
 Domburg
 1668 Heerlijkheid van St. Maartensdijk, ambachten in Scherpenisse, huis
 en ambacht van St. Maartensdijk, tienden in Malland en Poortvliet
 1669 Stad en heerlijkheid van Westkapelle met diverse rechten
 1670 Heerlijkheid, stad, slot en boomgaarden van Kortgene
 1671 Slot en heerlijkheid van Acquoy
 1672 Slot, stad, land en heerlijkheid van Leerdam en Ter Lede
 1673 Heerlijkheid van IJsselstein
 1674 Ambachtsheerlijkheden van Nieuw Lekkerland, Gijbelandt,
 Brandwijk, Bleskensgraaf en Streveland
 1675 Het Geerland te Drimmelen
 1676 Ambachtsheerlijkheden Heemskerk en Castricum, de hofstede van
 het voormalige huis te Heemskerk en een stuk land bij Hogendorp

1677 Akte van belening door stadhouder en leenmannen van de abdij van Rijnsburg van de Raaphorsttienden in Monsterambacht,
 1703 1 charter

1678 Akte van belening door de heer van Wassenaar Zuidwijk van een korentiend en de 'Zondige Tiend' in Wateringen,
 1703 1 charter

8 DOMEINRAAD

Niet alleen de Staten-Generaal traden op als plaatsvervanger van de erfgenamen van Willem III, ook de Domeinraad vervulde in een aantal gevallen die rol. Waarschijnlijk gold dit alleen voor de erfpachten van de kapittels van Utrecht.

- 1679-1680** Akten van erfpacht van deken en kapittel van Oudmunster, 1705 3 charters
1679 Hoeven en landerijen in de 'Achtersloot' te IJsselstein, 1705, 2 charters
 Verdeeld in twee delen.
1680 Het goed Meerlo, cijns, tienden en rechten in IJsselstein genaamd 'Eijteren'

9 PRINS JOHAN WILLEM FRISO ERFSTADHOUDER VAN FRIESLAND

In 1766 is door de Friese secretarie de leenbrief van de leengoederen in Zeeland, dd. 4 maart 1703, naar de Domeinraad gezonden (NDR inv. nr. 1543, bijlagenr 16).

- 1681** Akte van belening door de Staten van Holland van de visserij van Cohem in de Lek, 1697 Met vernieuwing, 1710 1 charter
 Erfleen van zijn vader Hendrik Casimir van Nassau

10 PRINS WILLEM IV

Volgens het leenrecht zouden de nagelaten lenen van Willem III eerst op de vader van Willem IV zijn overgegaan en daarna pas op hemzelf. Daarvoor zou dan tweemaal voor de hofrechten betaald moeten worden. Juridisch onderzoek wees echter uit dat de Staten-Generaal plaatsvervangend voor de erfgenamen van Willem III de lenen hadden verheven.

- 1682-1683** Akten van erfpacht van deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht, 1724 3 charters
1682 Hoeven en landerijen gelegen in de 'Achtersloot' te IJsselstein, 2 charters
1683 Het goed te Meerlo, cijns, tienden en rechten in IJsselstein genaamd 'Eyteren'

- 1684** Akte van verhef door de agent Johan Lambert van Ravesteijn bij het Leenhof van Brabant te Brussel van de van de hertog van Brabant afhangende lenen, 1 maart 1730 1 charter

- 1685** Akte van het Leenhof van Brabant te Brussel betreffende betaling in 1730 van rechten van leenverheffing voor het burggraafschap van Antwerpen, 1749 1 charter

- 1686** Akte van belening door de Leenkamer van Buren met de Burense leengoederen in Culemborg. In tweevoud. 1749 2 charters

- 1687** Akte van belening door de Staten van Gelderland van het kasteel, slot en stad van Culemborg, de hofstad Muijswinkel in het kerspel Ravenswaj, stukken grond te Rijswijk (Gld), een huis met land te Vianen, stukken land te Beesd, het huis te Vredestein met hofstede en een stuk land 'de Geroenen' geheten in het kerspel Selmonde, een gedeelte van de steenweerd boven Wijk bij Duurstede, de Beusichemse Waard in Buren en de Groesbeeker tiende te Avezaath, 1749 1 charter

- 1688** Akte van belening door de Staten van het kwartier van Nijmegen van prins Willem IV met enkele goederen gelegen in het graafschap Culemborg, 1749 1 charter
- 1689** Akte van belening door de Leenkamer van Gelderland van het huis Het Loo, de helft van de rechten op het water in Apeldoorn, stukjes land in Apeldoorn langs de weg, het hof Tho Ochten te Ellecom en driekwart van een hofstede te Dieren, 1749 1 charter
- 1690** Akte van belening door de Staten van Holland met Gaspaarden, Everdingen, Goilberdingen, Tulle en Honswijk, het gesplitste deel van Everdingen en Goilberdingen, twee stukken land te Acquoy, een stuk land in de Rippickerwaard en de heerlijkheid van Lang-Bolgerij in Zijderveld, 1750 1 charter
- 1691** Akte van belening door de proosdij van Oudmunster te Utrecht met stukken land in de 'Bisschops Grave' en in Langsmeer in het graafschap Culemborg, 1749 1 stuk
- 1692** Akte van belening door de Staten van Zeeland met ambachten in Vlissingen, Nieuwe Land van Kats, Kate bewesten Zwaals, Haamstede, Redekinge, Nieuwerkerk, noordambacht van Emelisse en Heer Wittekinderenambacht, Meershoek, Welle en Koninksheim, Geersdijk, Wissenkerke en Colijnsplaat, 1748 1 charter
- 11 PRINS WILLEM V**
- 1693** Rapport en juridisch advies van [de raad Isacq van Schinne] betreffende de verheffingen van de leengoederen van de prins van Oranje, [rond 1752] 1 stuk
Zie 1e pagina van NDR inv. nr. 1543.
- 1694** Commissies van prinses Anna voor de raad Isacq van Schinne om de [Hollandse] lenen te verheffen, 1752 en 1754 2 stukken
- 1695-1699** Akten van leenverheffing door de Raad en het Leenhof van Brabant te Den Haag, 1752. Met vernieuwingen bij meerderjarigheid van de prins, 1767 5 charters
1695 ,

- Stad, land en huis van Breda;
stad Steenberg;
hofstede Wayenberg;
dorp Zundert;
goed en heerlijkheid van Gageldonk
- 1696**,
Stad Eindhoven;
land, burcht en heerlijkheid van Cranendonk;
dorpen en heerlijkheden Maarheeze, Budel
en Soerendonk
- 1697**
1698
1699 Stad Grave en het Land van Cuijk
Willemstad en Ruigenhil
Heerlijkheid van Wernhout
- 1700** Akte van leenverheffing door stadhouder en leenmannen van het Gulden Huis van Rixtel van enkele renten en cijzen te St Oedenrode, 1752. Met vernieuwing, 1767 2 stukken
- 1701** Extract uit het leenregister van de prelaat van Tongerlo betreffende de leenverheffing met een vierendeel van de tienden van Gestel bij Bergeyk, 1766 1 stuk
- 1702-1703** Akten van leenverheffing van het Leenhof van Echternach. 1759. Met vernieuwing, 1767 4 stukken
- 1702** Twee 'scheuten' tiende te Oss
1703 Twee hoeven te Waalre
- 1704-1706** Akte van leenverheffing door het Leenhof van Brabant te Brussel van prins Willem V, 1752-1764 3 charters en 2 stukken
- 1704** Steden, landen en heerlijkheden gelegen in de Oostenrijkse Nederlanden, 1752
Zonder Turnhout en met protest betreffende de omschrijving van het leen van Diest.
- 1705** Windkorenmolen 'de Akkermolen' te Baarle-Hertog, 1764 Met koopakte, 1745
- 1706** Met kwitantie voor betaalde rechten, 1765
Het transport van de molen vond eerst in 1764 plaats, daarop is de leenverheffing geschied (NDR inv. nr. 1543, p 14).
- 1707** Akte van leenverheffing door de Leenbank van Hontzum van een stuk land in Vorst. Authentiek afschrift. 1763 1 stuk
- 1708** Akte van leenverheffing door de Leenkamer van Buren met de Burense leengoederen te Culemborg, 1752 1 charter
- 1709** Akte van leenverheffing door de Leenkamer van Gelderland van het kasteel, slot en stad van Culemborg;
de hofstede Muijswinkel in Ravenswaj;
stukken land te Rijswijk (Gld);
een huis en land te Vianen;
stukken land te Beesd;
het huis te Vredestein met de hofstede en een stuk land de Geroenen geheten in

Selmonde;
 een gedeelte van de steenweerd boven Wijk bij Duurstede;
 de Beusichemse Waard in Buren;
 de Groesbeeker Tiend te Avezaath;
 het huis Het Loo, de helft van de erfgeretigheden aan het water te Apeldoorn;
 een stuk land langs de hoge weg in Apeldoorn;
 een stuk land langs de gemene weg naar Apeldoorn;
 het hof Tho Ochten te Ellecom;
 driekwart van een hofstede te Dieren;
 een stuk land van het goed Ten Have en het Veerengoed te Dieren, 1752. Met vernieuwing,
 1767

1 charter

1710 Akte van leenverheffing door de Leenkamer van Gelderland van de hofstede Reijgersvoort met een stuk land in Tricht;
 de visserijen van Tricht bij Malsen sluis;
 een stuk land te Acquoy;
 twee meren bij Reijgersvoort;
 een stuk land genaamd 'het kleijn weijdeken' in Zoelmond,
 1767

1 charter

1711 Akten van leenverheffing door het Leenhof van Bronkhorst van het goed Avegoor te Ellecom,
 1762, 1767, 1792, 1794

4 charters en 2 stukken

1712-1726 Akten van belening door de Staten van Holland, 1752. Met vernieuwing in 1767

15 charters

1712 ,
 Kasteel en huis van Liesveld;
 helft van de heerlijkheid van Nieuwpoort;
 heerlijkheid van Graveland en Gelkenesse;
 smalle tiende van Ammers Graveland en Poeldijk;
 de hoge heerlijkheid van Peursumambacht en de visserij van Cohem in de Lek

1713 ,
 Gaspaarden;
 Everdingen;
 Goilberdingen;
 Tulle;
 Honswijk;
 afgesplitst deel van Everdingen en Goilberdingen;
 Rippickerwaard

1714 Tiende te Monster

1715 ,
 Maarschalkerij van Noord-Holland;
 kleine tiende bij Delft;
 koren- en smalle tiende in Maasland;
 de Zuid-Maaslandse tiende;
 tiende in Hodenpijl;
 het huis in De Lier;
 heerlijkheid van Capelle;
 hofstede, huis en goed van Teijlingen;
 windrecht in Rijswijk;
 tweecijsen te Rijswijk;

	korentiende in Rijswijk	
1716	, Hoge-heerlijkheid van Monster met de heerlijkheden van Monsterambacht, Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen; huis en hofstede van Polanen; diverse tienden en stukken land bij en in Monster	
1717	, Ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk; de heerlijkheden van Honsel, 's-Gravenzande en Wateringen; diverse tienden	
1718	Heerlijkheden van Hooge en Lage of Strijense Zwaluwe met de rietwaard genoemd 'Hollaertshille' en 't Hilleken de Blaeck'	
1719	, Ambachtsheerlijkheid van Over Waspik; hoge heerlijkheid van Geerruidentberg; land en heerlijkheid van Zevenbergen; heerlijkheden van Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven en Standhazen; moeren en wildernis in Stevensambacht; tienden in Drimmelen; heerlijkheid van Niervaart; ambachtsheerlijkheden van Nieuw Lekkerland, Gijbelandt, Brandwijk, Bleskensgraaf en Streveland	
1720	, Markgraafschap van Veere; stad en heerlijkheid Vlissingen en Domburg	
1721	, Land van St. Maartensdijk; ambachten in Scherpenisse; huis en ambacht van St. Maartensdijk; tienden in Malland en Poortvliet; heerlijkheid, slot, stad en boomgaard van Kortgene	
1722	Stad en heerlijkheid van Westkapelle en diverse rechten	
1723	Slot en heerlijkheid van Acquoy	
1724	, Slot, stad, land en heerlijkheid van Leerdam en Ter Lede; heerlijkheid van IJsselstein	
1725	, Ambachtsheerlijkheid van Heemskerk en Castricum; de hofstede van het huis Heemskerk; stukken grond te Heemskerk	
1726	Ambachtsheerlijkheid Drimmelen	
1727-1733	Akten van belening door Gecommitteerde Raden van Zeeland, 1752	7 charters
1727	, Land en heerlijkheden van St. Maartensdijk; de polder van Waarhede; ambachten in Scherpenisse afkomstig van Frank van Borssele; huis en ambacht van St. Maartensdijk; tiend in Malland en Poortvliet	
1728	Diverse ambachten op het eiland Tholen	
1729	Ambachten in diverse plaatsen in Zeeland bewesterschelde Zie NDR inv. nr. 1692	

	1730	Markgraafschap van Veere	
	1731	Verschillende tienden te Noord-Beveland	
	1732	Ambacht te 's-Gravenhouck te Noord-Beveland	
	1733	Ambacht te Sandijk	
1734		Stukken betreffende de belening door de heer van Raaphorst met de Saal Bogaerts tiende in Monster en Naaldwijk, 1767-1783	1 charter en 2 stukken
1735		Stukken betreffende de belening door de bannerheer van Wassenaar en Zuidwijk met de korentiend, 'Zondige Tiend' en smalle tiend te Wateringen, 1767 en 1772. Met vernieuwing van de eed bij verandering van leenheer, 1781	2 charters en 1 stuk
1736		Akte van belening door ridderschap en edelen van Holland en West-Friesland als heren van de abdij van Rijnsburg met de Raaphorsttienden in Monsterambacht, 1767	1 charter
1737		Akte van belening door de vrijheer van de hofstede en baronie van Haarlem met de hofstede 'van de hoge en lage doortocht' met grond in het ambacht van Monster, 1756. Met eedsvernieuwingen, 1767 en 1778	1 charter
1738		Akte van belening door het domkapittel van Utrecht van enkele goederen in het graafschap van Culemborg, 1752. Met extract uit het leenregister, 1752. Met vernieuwing, 1767	2 charters
1739		Akte van belening door de proosdij van Oudmunster te Utrecht van een stuk land in Langsmeer, 1752. Met vernieuwing, 1767	1 charter
1740		Akte van belening door de Staten van Utrecht van enkele goederen gelegen in het graafschap Culemborg, 1752. Met vernieuwing, 1767	1 charter
1741		Akte van belening door het kapittel van St. Jan te Utrecht van enkel tienden in het graafschap van Culemborg, 1752. Met vernieuwing, 1767	1 charter
1742-1745		Akten van erfpacht van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, 1752	5 charters
	1742	De visserij en visserijrechten in de Oude Lek	
	1743	, Het goed Meerlo;	
	1744	cijns, tienden en rechten in IJsselstein genaamd 'Eijteren'	
	1745	De helft van de visserij in de Lek genaamd genaamd 'Coeshamme' Hoeven en landerijen in de 'Achtersloot' in IJsselstein,,	2 charters
1746-1754		Akten van erfpacht van het kapittel van Oudmunster in Utrecht, 1752	9 charters
	1746	Tienden te St. Maartensdijk en in het 'Nijeland' afkomstig van Frank van Borssele	
	1747	Tienden te St. Maartensdijk afkomstig van de kerk van Scherpenisse	

- en de kapel van St. Catharina
- 1748** Tienden te Hamshouck en in het Nieuwe Middeland en Oude Land te St. Maartensdijk
- 1749** Tienden in de polders Muggars en Vergars en in Ravensoort in St. Maartensdijk
- 1750** Tienden tussen Scherpenisse en Poortvliet en bij Brouckweg
- 1751** Tienden in het 'uitterste Nijeland op die Waarheijde' in St. Maartensdijk
- 1752** Tienden in de polder Bredeveld in Scherpenisse
- 1753** Novale tienden in St Annaland in de 'nieuwe polder'
- 1754** Tienden in de polder 'Oostersche Nijeland' en de Drijendijk
- 1755** Extract uit het leenregister van Stichtse lenen betreffende de belening door de Staten van Utrecht met het goed de Oelte in Baarn, 1754. Met vernieuwing, 1767 1 stuk
- 1756-1758** Akten van belening door de Staten van Utrecht als burggraaf van Montfoort, 1767 4 charters
- 1756** Stukken grond in Meerlo en een stuk grond op het 'Oude Land' in IJsselstein.
- 1757** Stuk grond 'op het Over Oude Land' te IJsselstein.
- 1758** Stuk grond in Liesveld.

II. BEHEER IN MEER DAN EEN DOMEIN

A WERELDLIJKE GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 1759-1763** Registers van plakaten, reglementen en ordonnanties van de prinsen van Oranje en de Domeinraad betreffende aangelegenheden in de domeinen. Met inhoudsopgaven. Gedrukt, 1605-1793 5 banden
- 1759** 1605-1685
- 1760** 1686-1742
- 1761** 1743-1769
- 1762** 1770-1782
- 1763** 1783-1793
- 1764** Verbaal van de raad F. Boemer wegens zijn inspectiereizen naar Soestdijk, Het Loo, Dieren, Bredevoort, Grave, Eindhoven, Culemborg, Buren, Leerdam en Liesveld, 1752 1 deel
- 1765-1766** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens inspectiereizen en het opnemen van gemenelands- en polderrekeningen (vroeg commissie). Met bijlagen. 1761-1770 2 delen
- De verbalen van die inspectiereizen zijn te vinden onder het betreffende domein. In sommige domeinen zijn alleen de rekeningen afgehoord, die als bijlagen bij het verbaal zijn gevoegd. Deze inspectiereizen vonden plaats op 'vroegcommissie', d.w.z. vroeg in het jaar. Daarnaast werden de domeinen apart eens per jaar geïnspecteerd.
- 1765** ,
Niervaart, Royalenpolder, Willemstad, Prinsenland, Steenberg, 1761-1764;
St. Maartensdijk en Scherpenisse, 1763-1765;
Noord-Beveland, 1763, 1765
- 1766** Niervaart, Royalenpolder, Willemstad, Prinsenland, Steenberg, St. Maartensdijk, Scherpenisse en Noord-Beveland, 1767-1770

- 1767** Nota betreffende de toepassing en gevolgen van de resolutie van de Staten-Generaal van 17 november 1769 over het gebruik van klein zegel voor de domeinen, gelegen in de Generaliteitslanden. Afschrift.
[1769] 1 stuk
- 1768** Ingekomen brieven bij de Nassause Domeinraad van de magistraten in de graafschappen en domeinen in Staats-Brabant betreffende een concept-reglement voor vrederechters en commissarissen van kleine zaken. Met bijlagen.
1772 1 pak
Alleen de brieven uit Buren, Culemborg, IJsselstein, Steenberg, Acquoy, Prinsenland en Cranendonk en Eindhoven zijn aanwezig. Zie de resoluties Van de Domeinraad van 7 april en 10 augustus 1772.
Opgeborgen onder 800.
- 1769** Ingekomen stukken van de rentmeesters van de domeinen betreffende de resoluties van de Domeinraad van 15 april 1777, 30 augustus 1784 en 15 november 1788 inzake achterstallige cijzen en renten, 1777-1788 1 omslag
- 1770** Rapporten van de raad Amman aan de Domeinraad wegens zijn commissie naar de domeinen Liesveld, IJsselstein, Culemborg, Leerdam, Soestdijk, Het Loo, Dieren, Borculo, Bredevoort en Lichtenvoorde, Bentheim en Ameland
1793 1 deel
Aanwinsten: 1920 XXXV 01
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1381
- 1771-1777** Verbaal van de raden mr. L.S. le Jeune en H. Tollius en griffier mr. J.P. Ferrand, wegens hun inspectie van de domeinen die in 1793 door de Franse troepen bezet zijn geweest. Met bijlagen.
[1793] 7 pakken
- 1771** Verbaal, minuut en net-exemplaar.
Het net-exemplaar is niet volledig.
- 1772** Bijlagen Littera A-V.
- 1773** Bijlagen Littera W-Y.Y.
- 1774** Bijlagen Zwaluwe, Geertruidenberg
- 1775** Bijlagen Grave en Cuijk
Voor de Zwaluwen, zie folio 128 v. van de minuut van het verbaal, Z Z;
Geertruidenberg, zie folio 145 van de minuut van het verbaal; Grave en Cuijk, zie folio 153 v. van de minuut van het verbaal.
- 1776** Bijlagen Montfort, Cranendonk en Eindhoven
- 1777** Bijlagen Oostenrijks Brabant
Voor Montfort, zie folio 157 van de minuut van het verbaal; Cranendonk en Eindhoven, folio 161 van de minuut; Oostenrijks Brabant, folio 168 van de minuut.
- 1778** Rapporten van de raad Amman wegens zijn inspectie van Willemstad, Steenberg, Prinsenland, Zevenbergen, Niervaart, de Zwaluwen, Westland
1794 1 deel
Aanwinsten: 1920 XXXV 01a
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1382
- B GEESTELIJKE GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN**
- 1779** Stukken betreffende de bestemming en het vermogen van vicarieën.
ca 1580-1640 1 omslag

- 1780** Register van stukken betreffende geestelijke goederen. Afschriften.
17e eeuw 1 band, 5 stukken
Een aantal stukken is niet ingebonden en zit los in de band.
- Concessie voor de abdij van Grimbergen, 1472. Afschrift, 17e eeuw
In het Latijn.
 - Akte van oprichting van het kapittel van Eindhoven,
In het Latijn.
 - Akte van oprichting van het klooster Ten Hage, 14. Afschrift, 1634
In het Latijn.
 - Akte van stichting van een mis aan het altaar van het kasteel van Eindhoven door
Frederik van Egmond. Afschrift. ca 1505
In het Latijn.
 - Akte van prins Philips Willem betreffende de kosterij in Eindhoven. 1598.
Afschrift, z d
 - Lijsten van beneficiën, vicarieën, broederschappen, kapelanieën uit geestelijke en
domeingoederen, [ca 1650]
 - Akte betreffende het huwelijk tussen Pieter van Hardenbroek en Agneta van
Honseler. Met 3 (losse) bijlagen. 1633
In het Latijn.
 - Brief van André Rivet uit IJsselstein aan [Plous van Tienhoven] betreffende
predikantplaatsen, 1634, 1 stuk
Een inventaris van brieven van en aan André Rivet is te vinden in: Paul Dibon,
Inventaire de la correspondance d'André Rivet (1595-1650). 2 delen. Den Haag 1971.
 - Stukken betreffende een geschil tussen Johan de Goijer, tesorier van St. Marie te
Utrecht en de predikant van de kerk te Erlicem inzake de inkomsten van de kerk,
1610-1625
 - Overeenkomst tussen Johannes van der Bossche, pastoor van Dongen en Peter
Werner van der Venne, rector in Heelst, 1634
In het Latijn.
 - Extract-artikelen van de synode in Gelderland, 1627-1628
 - Akte van de classis van Delft, Leiden, Rotterdam, Gouda, Den Briel, Den Haag,
Hoorn en Buren, [1638] Met bijlage.
 - Extract-resolutie van de Staten van Zeeland betreffende het handhaven van de
'ware religie', 1638
 - Privilege voor de kerk in Orange. Afschrift. 1198
 - Verslag van de verkiezing door het kapittel van de bisschop van Orange,
Afschrift. 1413
 - Extract-resolutie van de Staten van Holland betreffende Frederik Hendrik, 1625
- 16655** Brief van de prior van het karthuizerklooster in Castilië waarbij prins Phiips Willem
deelgenoot wordt gemaakt van al hun godsdiensttoefeningen,
1586 1 charter
In het Latijn.
- 16656** Breve van paus Clemens VIII waarin prins Philips Willem c.s. wordt vrijgesteld van
enkele vastenverplichtingen, 1595. Vidimus
1597 1 charter
In het Latijn.
- 16657** Breve van paus Clemens VIII waarin prins Philips Willem vergeving van zonden
wordt verleend na gebeden te hebben in de kerk van O.L.V. van Laureto,
1595 1 charter
In het Latijn.
- 16658** Akte van schenking door prins Philips Willem van 5000 gulden voor de
wederopbouw van de kerk van Terheijden. Authentiek afschrift.
1617 1 stuk
- 16659** Akte van overwijzing door Anthonis van Berchem van enkele geestelijke renten en
beneficiën,

1618

1 charter

1660

Akte van fundatie van een eeuwige dagelijkse mis, op te dragen in de kerk van St. Sulpitius te Diest, begraafplaats van prins Philips Willem,

1619

In het Latijn.

1 katern

DEEL 3. DOMEINEN IN FRIESLAND

I AMELAND

VERWERVING

Eeuwenlang waren de Cammingha's heren van Ameland, tot deze Amelander tak in 1680 uitstierf. Ameland behoorde toen korte tijd toe aan de Schwartzbergs. Goslinga en Burmania Schwartzberg verkochten de vrije heerlijkheid Ameland in 1704 aan prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau.⁶⁶ Sindsdien behoorde Ameland tot het bezit van de Friese Nassaus. In 1795 werden de heerlijke rechten verbeurd verklaard en Ameland bij de provincie Friesland gevoegd. Het bestuur van Ameland bleef echter op de oude voet voortgaan. Pas in 1798 werd er op Ameland een gemeentebestuur geïnstalleerd, nadat de belangrijkste opposenten waren gearresteerd. In 1801 werd Ameland officieel gevoegd bij de provincie Friesland en kwam een eind aan haar formele onafhankelijkheid.⁶⁷ Ameland als domein viel evenals de overige domeinen van de Oranje-Nassaus onder het beheer van de gecentraliseerde administratie.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Het eiland Ameland was een vrije heerlijkheid. Dat hield in dat Ameland rechtstreeks in leen werd gehouden van de keizer. Deze leenverhouding was nog slechts in naam, in de praktijk was er geen bemoeienis van of met de keizer. Ameland behoorde formeel niet tot de Republiek. Wel stond Ameland onder beschermheerschap van de Staten-Generaal en van de Staten van Friesland. De heren van Ameland waren als persoon overigens wel onderdanen van de Republiek.

In een opzicht was Ameland de Republiek, en dus ook Friesland, ver vooruit: er was geen discriminatie op basis van kerkelijke gezindheid. De hervormden, de doopsgezinden, de rooms-katholieken: ze hadden dezelfde vrijheden en rechten.

De drie belangrijkste dorpen op Ameland waren Nes, Hollum, Ballum. De bevolking op Ameland voorzag in het levensonderhoud door de visserij, zeevaart, veeteelt. Ook werd op Ameland de veefokkerij beoefend. Ameland stond ook bekend om de paardenfokkerij. Deze bedrijvigheid werd gestimuleerd door de vestiging van een prinselijke stoeterij op het eiland.⁶⁸

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Als vrije en soevereine heer van Ameland hadden de Nassaus de hoge en de lage jurisdictie. De heer van Ameland had benoemingsrecht van alle functionarissen. De vroedschappen werden door hem benoemd uit een dubbelgetal van 12 personen.

Omdat Ameland een vrije heerlijkheid was, was beroep op vonnissen alleen mogelijk bij de heer. Bij de behandeling van belangrijke zaken in de criminele justitie diende het advies van een pensionaris te worden ingewonnen. Deze werd benoemd door de heer. Ook werd wel het advies van Friese rechtsgeleerden ingewonnen. In de rechtsbedeling gold het in Friesland gangbare recht; krachtens een besluit der Staten-Generaal van 1620 werden tevens de Friese statuten - in eigen redactie dan - overgenomen.⁶⁹

Op Ameland werden noch generaliteits-, noch gewestelijke lasten geheven. Wel stonden de dorpsgemeenschappen de heer middelen ter dekking van de onkosten van het Landschap toe. De heer van Ameland had o.m. het recht op de jacht op konijnen. Aangezien deze dieren in grote aantallen op het eiland leefden, vormde de verpachting van dit recht (duinpacht genoemd) een aardige inkomstenbron. Een van de belangrijkste rechten van de heer was het strand- en zeevondrecht: het recht op een belangrijk aandeel in zee- en strandvond. Bij de uitoefening van dit recht wilde er nog wel eens het een en ander mis gaan. Goederen werden door de bergers niet aangegeven, er ontstonden geschillen over het aandeel van de heer in de vondsten, en ook de lading van schepen die (nog) niet gestrand waren werd door de bevolking aan land gebracht.⁷⁰

BENOEMING VAN FUNCTIONARISSEN

Overzicht van door de prins van Oranje te begeben ambten in de heerlijkheid Ameland.⁷¹

- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Vendumeester
- Rentmeester
- Pensionaris

66 NDR inv. Nr. 764, folio 54r

67 Jan Houwink, *De Staatkundige en Rechtsgeschiedenis van Ameland tot deze eeuw* (Leiden, 1899), pp 91 e v.

68 F. Allan, *Het eiland Ameland en zijne bewoners* (Amsterdam, 1857), pp 12 e v

69 Houwink, *De Staatkundige en Rechtsgeschiedenis*, pp. 110 e.v.

70 Houwink, *De Staatkundige en Rechtsgeschiedenis*, pp.115 e.v.

71 NDR inv.nr. 685, folio 4.

- Kastelein van 't Slot
- Executeur
- Keurmeester van schapen
- Assistenten
- Opzichter van de stoeterij

BEHEER

Ter plaatse werd Ameland beheerd door de rentmeester. De functie werd veelal in personele unie uitgeoefend met die van baljuw, schout, secretaris, executeur, fiscaal, etc. Deze persoon fungeerde als hoofd van de regering van Ameland.

Het beheer van Ameland stond onder toezicht van de raad en secretaris van de prins in Leeuwarden. In 1748 werd het beheer overgedragen aan de Domeinraad te 's-Gravenhage, zij het dat de raad en secretaris de kleinere zaken zou blijven behandelen.

Al vanaf 1745 worden er inspectiereizen gemaakt door leden van de Domeinraad.⁷² Na 1795 blijft het plaatselijk beheer in handen van een rentmeester onder toezicht van de administrateurs over de Nassause domeinen en hun opvolgers.

Beheer Ter plaatse werd Ameland beheerd door de rentmeester. De functie werd veelal in personele unie uitgeoefend met die van baljuw, schout, secretaris, executeur, fiscaal, etc. Deze persoon fungeerde als hoofd van de regering van Ameland.

Het beheer van Ameland stond onder toezicht van de raad en secretaris van de prins in Leeuwarden. In 1748 werd het beheer overgedragen aan de Domeinraad te 's-Gravenhage, zij het dat de raad en secretaris de kleinere zaken zou blijven behandelen.

Al vanaf 1745 worden er inspectiereizen gemaakt door leden van de Domeinraad.⁷³ Na 1795 blijft het plaatselijk beheer in handen van een rentmeester onder toezicht van de administrateurs over de Nassause domeinen en hun opvolgers.

Rentmeesters van Ameland⁷⁴

Gerbrandus Metz	1705-1727,
Campegius van der Straten	1726-1761
Pieter van der Straten	1761-1762, 1772-1779
Michiel van Wetzens	1763-1772
Isak Polet (plaatsvervanger van Hans Willem van Plettenburg)	1780-1785
jhr. Julius van Burmania	1786-1799
Willem Aufmorth, genaamd Oppenaarth	1800-1805
G.F. van Asbeek	1806-1811

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Van de heerlijkheid Ameland zijn complete series rekeningen bewaard gebleven (1705-1811), waardoor de sociaal-economische ontwikkeling van het eiland gedurende lange tijd gevolgd kan worden. Opvallend is de aanwezigheid van diverse retroacta bij de archiefstukken betreffende de vrije heerlijkheid Ameland. Een groot deel van deze stukken is getranscribeerd. De transcripties bevinden zich in de Collectie Handschriften van de Provinciale Bibliotheek van Friesland. Deze collectie berust in het Rijksarchief in Friesland.

Het archief bevat ook informatie over onderwerpen van meer bestuurlijke aard, die je niet direct in een domeinarchief zou verwachten. Zo is in het archief informatie te vinden over de bewapening van Amelanders tegen de dagelijks voorbijvarende zeerovers; de neutraliteit van het eiland; de diverse geloofsgemeenschappen die naast elkaar woonden en werkten en de kortstondige onlusten die van roomse zijde hierdoor ontstonden; strandrecht en strandvonderij; en verschillende ordonnaties, al dan niet in boekvorm vastgelegd. Van Ameland zijn in dit archief slechts een paar condities van verhuur en verpachting bewaard gebleven.

Omdat de Domeinraad pas vanaf 1748 het beheer over Ameland voerde, zijn er in de algemene series (notulen, registers van uitgaande stukken, etc.) alleen stukken van na die datum te vinden. Andere archieven betreffende Ameland uit deze periode berusten in het Rijksarchief in Friesland en bij de gemeente Ameland. Het gaat om de volgende archieven:

Rijksarchief in Friesland:

- archief van het gerecht;

⁷² NDR inv.nr. 1787, folio 1 v.

⁷³ NDR inv.nr. 1787, folio 1 v.

⁷⁴ Gegevens ontleend aan de rekeningen van de rentmeesters.

- notarieel archief;
- archief van de gemene weide van Nes en de Leijen;
- archieven van de familie Van Haer, Arnoldi; inventaris door M.G.I. Nierstrasz-Ledeboer.
Gemeente Ameland
- archief van het gemeentebestuur 1650-1929.

A ALGEMEEN

- 1781** Correspondentie van prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau met raadsheer Ghemmenich en commissaris mr. Isaac Renouw betreffende zaken en goederen in Friesland en Ameland,
1704-1706 1 omslag
- 1782** Rekesten aan de prinses Maria Louise van Hessen-Kassel als vrouwe van Ameland. Met kantbeschikkingen.
1704-1730 1 omslag
- 1783** Brieven van Metz, fiscaal en rentmeester van Ameland, aan de secretaris van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel, G. de Hertoghe.
1713-1724 1 omslag
- 1784** Ingekomen stukken en stukken betreffende C.W. Hartsinck, secretaris van Ameland.
1728-1732 1 omslag
- 1785** Register van beschikkingen door de prinsen van Oranje en/of voogden betreffende Ameland.
1729-1746 1 deel
- 1786** Ingekomen stukken bij prins Willem Frederik en raad Arnoldi van C. van Straaten, baljuw, secretaris en rentmeester, betreffende Ameland.
1732-1746 1 omslag
- 1787** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar Friesland en Ameland.
1752-1771 1 deel
Het rapport over 1770 betreft alleen de goederen in Friesland.
- 1788** Stukken betreffende de heerlijkheid ten tijde van het voogdijschap van de hertog van Brunswijk. Met inhoudsopgave.
1759-1766 1 pak
Het betreft hier stukken die waarschijnlijk door de hertog van Brunswijk aan prins Willem V zijn overgedragen; zie aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 1789-1790** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar Ameland.
1770, 1791-1793 2 banden
1789 1770
1790 1791-1793
Sinds 1771 was er geen commissaris in loco op Ameland geweest.
- 1791** Stukken ter vergadering van de administrateurs over de door de Franse geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld betreffende Ameland.
1796-1798 1 omslag

- 1792** Verbaal van W.E. van Dompseleer, als lid van het college van administratie over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau wegens inspectie van Ameland.
1797 1 omslag

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN INKOMSTEN

- 1793-1837** Retroacta betreffende eigendom, status, bestuur en jurisdictie van Ameland.
1400-1692 1 pak waarin 15 charters.
Charters deels met uithangende zegels.
Deels in slechte materiele staat.
Deels getranscribeerd in: Collectie Handschriften Provinciale Bibliotheek, inv.nr. 1195; en in transcripties bij de stukken zelf geborgen.
Met inhoudsopgave 1994
- 1793** Vrijgeleide van de grietmannen van Winnighe (het noordelijk deel van Oostergo) aan de heren van Ameland om over hun gebied naar Groningen te reizen, 14 februari 1400, 1 charter
- 1794** Akte van neutraliteit en vrijgeleide van hertog Jan van Beieren aan de heren van Ameland in zijn gebieden, 10 december 1405, 1 charter
- 1795** Akte van bevestiging van Philips van Bourgondië, ruwaard van Holland, van de brieven van Willem en Jan van Beieren en van Jan van Brabant aan de heren van Ameland betreffende vrede, neutraliteit en vrijgeleide door zijn gebieden. Afschrift. 21 maart 1428, 1 stuk
- 1796** Vonnis van bisschop Martinus van Magion, Dodo, abt van Bloemcamp, Hoytetus te Leeuwarden, meester Frederik Albertus, vicaris te Bodelsweert, priester Menno Tyaedza inzake een geschil tussen abt Johannes van Foswert en zijn convent en heer Buwe, voormalig abt van datzelfde convent, 27 juli 1434, 1 charter
Met afhangende zegels.
- 1797** Kwitanties van de rentmeester-generaal van Holland aan die van Ameland betreffende de jaarlijkse som geld die Ameland verschuldigd is wegens de protectie door Holland, 1440-1468, 1586, 1 omslag
- 1798** Vonnis van Peter Cammingha, Menna Thietza en Gherreth Cammingha betreffende een geschil tussen Hennyka Ritzekazoon van Ameland en Thiede Doekka dochter Hemmemma inzake hun wederzijdse goederen, 1439, 1 charter
Beschadigd. De zegels ontbreken.
- 1799** Testament van Peter Cammingha, 8 mei 1440, 1 charter
Met uithangende zegels.
- 1800** Verklaring van Renka Jelmar en zijn broer Kempa betreffende de grootte en verdeling van de landen van Jelmerahuis op Ameland, bij Zutphen en Saksen, in 'Meyland' en in Dongeradeel en Terweradeel, 2 november 1450, 1 charter
Zegel ontbreekt.
- 1801** Verklaring van Hentia Tadinga, Geerlof Wyggama en Sypke Jatiama betreffende de nalatenschap van de zoon van Anske Rutska aan zijn vader Syuck Dekema en de nalatenschap van Syuck Dekema aan zijn dochter Dode, echtgenote van Tyeka Cammingha, 6 mei 1454, 1 stuk
Met opgedrukte zegels. Met transcriprie.
- 1802** Vonnis van abt Folkerus van Lidlum, uurman Sythia Mertna, Reinck Kampstra, Sybrandt Hiddema en Yde Heringazoon, zoenlieden, in een geschil tussen Dode Cammingha en Romke, Kempo en Hayo, kinderen van Sacker Donia inzake enige goederen en gelden van

- Anske Ritskensdochter van Ameland, 14 juni 1458, 1 stuk
Met transcriptie.
- 1803** Verklaring van Wigla Camstra betreffende een overeenkomst tussen hem en Hayo Heringha inzake de nalatenschap van Ida, vrouw van Sacker Donia en moeder van Eelka Heringha, vrouw van eerste noemde, 3 juli 1466, 1 stuk
Met transcriptie.
- 1804** Verklaring van Botta Hoynghia en Syola Sydszoon Buwyngha resp gehuwd met Hylke en Jetthie Donia, dochters van Romke Donia, betreffende de verdeling van de nalatenschap van laatstgenoemde, waaronder de Jelmera en de heerlijkheid Ameland, 9 augustus 1474, 1 charter
Met uithangende zegels.
Met transcriptie.
- 1805** Testament van Grathie Cammingha, dochter van Dode Cammingha, 13 december 1476, 1 charter
Met uithangende zegels.
- 1806** Akte van opdracht van Hayo Heringha aan heer Jelle, deken op Ameland, de heer Ubele bij te staan in het verkrijgen van zijn recht in een geschil tussen hem en Peter Janzen inzake de verponding van een huis, 18 oktober 1480, 1 stuk
Met transcriptie.
- 1807** Vonnis van de abten Henricus in Aedwerd, Sibodus in Liouwerd, Mammo in Wirdum, Hermannus in Ferwerd en Lollo, vicaris van Kamminghabuer, betreffende een geschil tussen de abt en convent van Foswert en Hayo Heringha inzake goederen op Ameland, 21 februari 1483, 1 charter
Met afhangende zegels.
- 1808** Testament van Dode Hantya, vrouw van Hantzya Heringha, 1485, 1 stuk
In slechte materiële staat.
- 1809** Testament van Hayo Cammingha, 8 maart 1487, 1 charter
Met afhangende zegels.
- 1810** Verklaring van Sipka Doynga, Baernd Kup, Hans Lisama, Fupka Tiaersma, Forka Heerkama en Jonga Geuroid, inwoners van Ameland, betreffende de onafhankelijkheid van Ameland, 24 november 1494, 1 stuk
- 1811** Akte van verklaring van broeder Henric Franiker betreffende een twist tussen Peter Cammingha en de burgers van Leeuwarden, 4 januari 1497, 1 charter
Met uithangende zegels.
- 1812** Testament van vrouw Dode Cammingha, 22 maart 1499, 1 charter
Met uithangende zegels.
- 1813** Verklaringen van Taka en Ebel, echtelieden en Tjard hun zoon, inwoners van Ballum, betreffende de overdracht van al hun goederen waarvan zij vervallen waren verklaard aan Peter Cammingha en de belofte, na ontslag uit de gevangenis minstens een jaar van Ameland weg te blijven, 18 november 1501, 1 stuk
- 1814** Verklaring van Jonghe Dirck, Foppa Deynghe, Focka Fockema en stuurman Oesck voor Willem Sutma en Jan Dapper, gezworen rechters op Ameland, betreffende oplichterij met drie goudgulden, 4 juni 1503, 1 stuk
- 1815** Brief van Weynen Duysterbeke aan Peter Cammingha te Leeuwarden, betreffende de restitutie van goederen uit een, bij Ameland gestrand, schip aan de eigenaren/opvarenden, 4 december 1505, 1 stuk

- 1816** Verklaring van H. Siordt, pastoor van Hollum, Johannes zijn kapelaan en Johannes 'ghileipriester' betreffende een ruil van land, het Jelmeraduin en een stuk buitendijks land op de griend ten zuiden van Ballum, tussen Peter Cammingha en de gemene buren van Hollum, 27 februari 1512. Afschrift, 18 november 1710, 1 stuk
- 1817** Brief van Otto, abt van Foswert, aan Peter Cammingha en aan de 'gemeene meente' in Hollum en Ballum betreffende de uitleg over 2 punten in een brief van de hertog van Saksen, 5 juni 1512, 1 stuk
- 1818** Dagvaardiging van George Schenk van Tautenburgh, stadhouder-generaal in Friesland, aan Wytzo van Cammingha in het geschil met het huis van Egmond in de persoon van Magdalena van Wierdenburgh, douarière van Egmond, voogdes van Johan van Egmond, inzake de aanspraken van Egmond op Ameland, 20 november 1527, 1 stuk
- 1819** Dagvaardiging van George Schenk van Tautenburgh, stadhouder van Friesland, voor Wytzo van Cammingha in het geschil met het huis van Egmond in de persoon van Françoise van Luxemburg, douarière van Egmond, inzake de aanspraken van Egmond op Ameland, 22 juni 1529, 1 stuk
- 1820** Volmacht van George van Egmond, bisschop van Utrecht, voor Wytzo Cammingha, heer van Ameland, om Nicolaas Walten, pastoor van Nes, verdacht van verschillende vergrijpen en Lutheriaanse ketterij, aan te houden, 18 oktober 1544, 1 charter
Met uithangend zegel.
- 1821** Brief van Johan van Ligne, graaf van AreMBERG, stadhouder van Friesland, aan Wytzo Cammingha, heer van Ameland, met het verzoek om binnen drie dagen voor hem te verschijnen, 21 juni 1550, 1 stuk
- 1822** Ordonnantie van Peter Cammingha, heer van Ameland, betreffende de bewapening van de bevolking van Ameland in verband met zeeroverij om en op Ameland, met lijst van namen en bewapening, 25 maart 1558, 1 katern
- 1823** Mandaat van Peter Cammingha aan inwoners van Nes betreffende een verbod op het houden van ganzen, 19 februari 1569, 1 stuk
- 1824** Resolutie van de Staten-Generaal betreffende het geschil tussen de heer en de inwoners van Ameland over hun wederzijdse rechten, jurisdictie, privilegies en gerechtigheden, 14 augustus 1620, 1 katern
- 1825** Akte van neutraliteit van Isabel Clara Eugenia, infante van Spanje aan Peter Cammingha, heer van Ameland, voor Ameland, 23 februari 1629, 1 charter
Zegel is verloren gegaan.
- 1826** Akte van overdracht van Jan Rempt, Allert en Jan Wytzo Renghers en Catharina Reinetta Renghers, weduwe van Maniel, aan Hendrik Casimir van Nassau van hun pretenties op de heerlijkheid van Ameland, 16/26 juli 1681, 1 charter
Met uithangende zegels.
- 1827** Overeenkomst tussen kolonel Haarsholte en secretaris Heiring als gelastigde van prins Hendrik Casimir en Schwartzenberg en Goslinga als eigenaars van Ameland betreffende het depot van 11.000 caroli gulden ten behoeve van Hendrik Casimir van Nassau gedurende de lopende procedures tussen de erfgenamen van Rixt van Donia, vrouwe van Ameland, en de heren Renghers, 17 december 1692, 1 stuk
- 1828** Zoen en vredebrief van Johan Roerda, Fecka Abbingha en Douwa ('mijn broer') voor Tzumma, kind van hun zus, 24 juni 1472, 1 stuk

- Met transcriptie van een gedeelte van de tekst. Transcriptie in Collectie Handschriften Prov. Bibliotheek, inv. nr. 1195.
- 1829** Verklaring van Manno Eponis, persoon te Audehoeve betreffende de akte van erkenning door Maximiliaan van Oostenrijk aan Peter Cammingha inzake de status van Ameland, Afschrift z.d.1494, 1 stuk
- 1830** Akten betreffende de verdeling van de nalatenschap van Ritske, Romke en Keimpe Donia tussen Hayo (Heringa) Cammingha en de dochters van Romke Donia, 1473-1474. Afschriften, z d, 1 stuk
Transcriptie in Collectie Handschriften inv.nr. 1195, nr XXIV.
- 1831** Procuratie van Jan Rempt, Allert en Jan Wytzo Renghers en Catharina Reinetta Renghers aan betreffende het instellen van actie bij het Hof van Friesland inzake hun aanspraken op Ameland, 1681, 1 stuk
De naam van de te benoemen procureur/advocaat was nog opengelaten.
- 1832** Extracten uit de testamenten van Peter Cammingha de oude en de jonge, van Siccó Cammingha en van Watzo Cammingha, z d, 1 stuk
- 1833** Dagvaardiging van de Auldermannen, schepenen en raad van Leeuwarden voor Tyamck Emingha in een proces tegen Hayo Heringha inzake het testament van Gratje Cammingha, 12 September 1479, 1 stuk
Met transcriptie.
Ook transcriptie in Collectie Handschriften Provinciale Bibliotheek, inv. nr. 1195, nr XXVII.
- 1834** Verklaring van Botha Aldhuustra en Romke en Kempa Donia betreffende de aanstellen van resp. Liuwe Botta en Uffa Jaerxsma als zoenlieden in een geschil tussen beide partijen, 3 mei 1452, 1 stuk
Met transcriptie.
Ook transcriptie in Collectie Provinciale Bibliotheek, inv. nr. 1195, nr XIV.
- 1835** Lijsten met namen van inwoners van Nes die de omslag hebben afgedragen, 1643, 4 stukken
- 1836** Overige stukken betreffende het eigendom, status, bestuur en jurisdictie van Ameland, 16e en 17e eeuw, 1 omslag
Deels getranscribeerd in Collectie Handschriften Provinciale Bibliotheek, inv. nr. 1195.
- 1837** Rapporten betreffende het recht van de Staten van Holland en West-Friesland op Ameland, z d, 2 stukken
- 1838** Retroacta betreffende de neutraliteit van Ameland, 1600-1666 1 omslag
- 1839** Retroacta betreffende de aanspraken van Ernst Zuhm en diens rechtsopvolger, graaf von Königseck, op de heerlijkheid Ameland. Deels gedrukt. 1636-1654, 1676 2 omslagen en 1 charter
Charter met zegel in houten kapsel.
- 1840** Akten van koop van de vrije heerlijkheid Ameland door prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau van Anna Dodenea en Jannetta Isabella barones thoe Schwartzenberg en [Fed] Sofia van Goslinga, weduwe van Wilco van Holdinga, baron thoe Schwartzenberg. Met bijlage. mei 1704 2 charters en 1 stuk
- 1841** Overige stukken betreffende de aankoop van de heerlijkheid Ameland in 1704. Met extract-geleide brief van Nicolaas Arnoldi, 1768 1 omslag

C BESTUUR**1 REGELGEVING**

- 1842** Stukken betreffende het gebruik van de gemene grasingen en duingebied door inwoners van Nes, 1615-1729 1 omslag
- 1843** Stukken betreffende het verlenen van octrooien voor de exploitatie van de molens, 1629-1733 1 omslag
- 1844** Stukken betreffende de uitvaardiging van ordonnanties, plakaten en reglementen betreffende Ameland, 1643-1742 1 omslag
- 1845-1849** Ordonnanties en publikaties betreffende Ameland. Deels gedrukt. 1622, 1695-1792 en z.d. 2 delen, 2 omslagen en 1 stuk
- 1845** 1622
- 1846** 1695-1741
- 1847** vervallen.
- 1848** 1750-1792, 2 omslagen
- 1849** z.d, 1 stuk
- 1850** Stukken betreffende de invoer en het brouwen van bier, 1703-1732 1 omslag
- 1851** Stukken betreffende zeebrieven. Deels gedrukt. 1705-1726 1 omslag
- 1852** Stukken betreffende maatregelen ter voorkoming van het uitbreken van besmettelijke ziekten als gevolg van contact met personen, dieren en goederen van buiten Ameland, 1712-1721 1 omslag
- 1853** Stukken betreffende de in- en uitvoer van koeien, 1714-1733 1 omslag
- 1854** Plakkaat van prins Willem IV betreffende het strandrecht. Deels gedrukt. 1 oktober 1727 1 omslag
- 1855** Extract-resolutie van de burgemeesters van Ameland betreffende de ontvangst van 12-15 juni 1734 van prins Willem IV op Ameland. In tweevoud. 1734 2 katernen
- 1856** Stukken betreffende het weigeren van hofdiensten door wagnaars van Hollum op Ameland, 1737 1 omslag
- 1857** Stukken betreffende het verlenen van een octrooi voor een loterij op Ameland aan S. Hampen c.s., 1741 1 omslag
- 1858** 'Interpretatie en ampliatie van de statuten en ordonnanties van Ameland' door

- prins Willem V
1772
Deels gedrukt
Aanwinsten: 1949 IV 10
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1806
- 1 omslag
- 1859** Aantekeningen betreffende het recht op het houden van paarden op Ameland,
[ca. 1780] 2 stukken
- 1860** Stukken betreffende de toestemming van de heer van Ameland voor vestiging op
het eiland,
18e eeuw 1 omslag
- 1861** Lijst van eigenaren van de miede te Ballum,
18e eeuw 1 stuk
- 1862** Formulier voor een scheepspas af te geven door de priester van de orde der
Jezuïeten op Ameland. Gedrukt.
z.d 1 stuk
- 1863** Plakkaat betreffende het stellen van limieten en zetten van palen en omheiningen
door inwoners van Nes. Concept.
z.d 1 stuk
- 2 RECHTSPRAAK**
- 1864** Ingekomen stuk bij rentmeester Van Straaten van [] betreffende de behandeling van
klachten en de bestraffing van schuldigen,
3 februari 1728 1 stuk
- 1865** Processtukken betreffende de strafzaak tegen Antoni Andries Bergsma, Janke
Pijten, Cornelia Hendriks en Lolle Jacobs wegens diefstal van schol,
mei 1731 1 omslag
- 1866** Advies van Arnoldi aan prins Willem IV betreffende het geschil tussen de kastelein
Bentfort en de gecommiteerde wagnaars van Hollum over de toelating van
Bentfort en zijn zoon als wagnaar,
1737
- 1867** Beschikkingen en processtukken van de Domeinraad betreffende geschillen tussen
inwoners van Ameland,
1758-1790 1 pak
- 1868** Akte van procuratie van [de raad van Ameland] aan Doe Yds Syurdzn en Didde
Ydszn om te procederen tegen zekere spoliatie van goederen te Ameland,
z.d 1 stuk
- 1869** Verklaringen van bemanningsleden voor schout en burgemeester van Ameland
betreffende de ondergang van hun schepen. Afschriften.
1780-1788 2 stukken
- 1870** Extracten uit het recesboek van Ameland,
1797 1 omslag

3 FUNCTIONARISSEN

- 1871** Commissies en instructies voor functionarissen op Ameland. Deels concepten.
1705-1735 1 omslag
- 1872** Rekest van schoolmeester Jacob Fedess aan prinses Maria Louise van Hessen-Kassel betreffende de voortzetting van zijn aanstelling met bijbehorend traktement en emolumenten,
1713 1 stuk
- 1873** Lijst van traktement voor rentmeester Metz, ontvangen over de periode 1712-1726, z.d. 1 stuk
- 1874** Stukken betreffende de aanstelling en beloning van de kastelein van het slot te Ameland
1713-1733 1 omslag
- 1875** Stukken betreffende het geschil over de benoeming van Pennart tot priester op Ameland,
1723-1726 1 omslag
- 1876** Stukken betreffende klachten inzake het functioneren van rentmeester Metz en fiscaal Sanders,
1726-1727 1 omslag

D BEHEER**1 ALGEMEEN**

- 1877** Rapport van [] betreffende het nemen van maatregelen ten behoeve van het beheer van Ameland,
[ca. 1711] 2 katernen
In tweevoud.
- 1878-1879** Correspondentie van raad en secretaris N. Arnoldi met Van Straaten, rentmeester van Ameland,
1728-1746 2 pakken
1878 1728-1736
1879 1737-1746
- 1880** Memorie van rentmeester Van der Straaten betreffende de verhoging van inkomsten uit Ameland,
april 1730 1 omslag
- 1881** Memories van de rentmeester van Ameland wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad,
1776-1792 1 band
- 1882** Ingekomen stukken bij de rentmeester van Ameland,
1801-1802, 1811 1 omslag

2 STRANDRECHT

- 1883** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel betreffende het strandrecht van Ameland, 1705-1706 1 omslag
- 1884** Stukken betreffende opbrengsten van het strandrecht over de periode 1728-1732, z.d. 2 stukken
- 1885** Staten van inkomsten en uitgaven van het strandrecht, opgemaakt door secretaris Hartsinck, 1730-1731 1 omslag
- 1886-1890** 'Boelcedulen', condities van verkoop van gestrande goederen, 1796-1808 5 pakken
- 1886** 1796-1800
- 1887** 1801-1803
- 1888** 1804
- 1889** 1805
- 1890** 1806-1808

3 BOUW EN ONDERHOUD VAN (ON)ROERENDE GOEDEREN

- 1891** Inventaris van de meubelen op het slot te Ballum, 1713 1 omslag
- 1892** Stukken betreffende de aanleg en onderhoud van een oesterbank voor de kust van Ameland, 1717-1721 1 omslag
- 1893** Stukken betreffende de oprichting van een kaap (baken) aan het westeinde van Ameland, 1740-1742 1 omslag

4 VERHUUR EN VERPACHTING

- 1894** Condities van verhuur en verpachting, 1778-1810 1 omslag

5 LENINGEN

- 1895** Stukken betreffende een lening ten laste van Ameland ten behoeve van de bouw van het slot te Oranjewoud, 1706-1708 2 stukken
- 1896** Akte van schuldbekentenis van Alexander Sanders aan leden van de familie Thoe Schwarzenbergh van een som van 5833 gulden, 1706
Met kanttekening van de overdracht van de schuldbekentenis aan prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau, 1707 2 stukken

6 FINANCIEN**a Rekeningen**

1897-1905	Rekeningen van Gerbrandus Metz, rentmeester, 1705-1728	9 delen
	1897 1705-1710. Afgehoord 1712	
	1898 , 1709. Afgehoord 1712 1710. Afgehoord 1712 1711. Afgehoord 1713	
	1899 , 1712. Afgehoord 1713 1713. Afgehoord 1715? 1714. Afgehoord 1716	
	1900 , 1715. Afgehoord 1716 1716. Afgehoord Met bijlage.1719 1717. Afgehoord 1719	
	1901 , 1719. Afgehoord 1720 1720 Afgehoord 1721 1721. Afgehoord 1722	
	1902 [1721-1722]. Afgehoord 1723	
	1903 , 1722 Afgehoord 1723 1723. Afgehoord 1724 1724. Afgehoord 1725	
	1904 , 1725. Afgehoord 1726 1726. Afgehoord 1727	
	1905 1727 (mei)-1728, Afgehoord 1727	
1906	Bijlagen bij de rekeningen van rentmeester Gerbrandus Metz, 1708-1717 Niet raadpleegbaar	1 omslag
1907-1930, ---	Rekeningen van Campegius van der Straaten, rentmeester, 1726-1761 Het boekjaar loopt van mei tot mei.	24 delen
	--- 1727/1728 Afgehoord 1729 Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr 1905.	
	1907 , 1728/1729 Afgehoord 1730 1729/1730. Afgehoord 1731	
	1908 , 1730/1731. Afgehoord 1732 1731/1732. Afgehoord 1733 1732/1733. Afgehoord 1736	
	1909 , 1733/1734. Afgehoord 1736 1734/1735. Afgehoord 1736 1735/1736. Afgehoord 1738	

	1736/1737 Afgehoord 1738	
1910	,	
	1737/1738. Afgehoord 1740	
	1738/1739. Afgehoord 1740	
1911	,	
	1739/1740. Afgehoord 1742	
	1740/1741. Afgehoord 1742	
1912	,	
	1741/1742. Afgehoord 1744	
	1742/1743. Afgehoord 1744	
1913	1743/1744. Afgehoord 1745	
1914	1744/1745. Afgehoord 1749	
1915	1745/1746. Afgehoord 1749	
1916	1746/1747. Afgehoord 1749	
1917	1747/1748 Afgehoord 1749	
1918	1748/1749. Afgehoord 1750	
1919	1749/1750. Afgehoord 1751	
1920	1750/1751. Afgehoord 1752	
1921	1751/1752. Afgehoord 1753	
1922	1752/1753. Afgehoord 1754	
1923	1753/1754 Afgehoord 1755	
1924	1754/1755 Afgehoord 1756	
1925	1755/1756. Afgehoord 1757	
1926	1756/1757 Afgehoord 1758	
1927	1757/1758. Afgehoord 1759	
1928	1758/1759 Afgehoord 1760	
1929	1759/1760. Afgehoord 1761	
1930	1760/1761. Afgehoord 1762	
1931	Rekening van Pieter van der Straaten, rentmeester. Afgehoord 1763. 1761-1762	1 deel
	Het boekjaar loopt van mei tot mei.	
1932-1941	Rekeningen van Michiel van Wetzens, waarnemer voor Pieter van der Straaten, 1762-1772	10 delen
	Het boekjaar loopt van mei tot mei.	
1932	1762/1763. Afgehoord 1764	
1933	1763/1764. Afgehoord 1764	
1934	1764/1765. Afgehoord 1766	
1935	1765/1766 Afgehoord 1767	
1936	1766/1767. Afgehoord 1768	
1937	1767/1768. Afgehoord 1770	
1938	1768/1769. Afgehoord 1771	
1939	1769/1770 Afgehoord 1772	
1940	1770/1771. Afgehoord 1772	
1941	1771/1772. Afgehoord 1773	
1942-1948	Rekeningen van Pieter van der Straaten, rentmeester, 1772-1779	7 delen
	Het boekjaar loopt van mei tot mei.	
1942	1772/1773. Afgehoord 1774	
1943	1773/1774. Afgehoord 1775	
1944	1774/1775. Afgehoord 1776	
1945	1775/1776. Afgehoord 1777	
1946	1776/1777. Afgehoord 1778	

	1947	1777/1778. Afgehoord 1779	
	1948	1778/1779. Afgehoord 1780	
1949-1954		Rekeningen van Isak Polet, als plaatsvervanger van Jhr. Hans Willem van Plettenburg, baljuw en rentmeester, 1779-1784	6 delen
	1949	Mei-december 1779. Afgehoord 1782	
	1950	1780. Afgehoord 1783	
	1951	1781. Afgehoord 1785	
	1952	1782. Afgehoord 1788	
	1953	1783. Afgehoord 1788	
	1954	1784. Afgehoord 1788	
1955-1969		Rekeningen van Jhr. Julius van Burmania, rentmeester, 1785-1799	15 delen
	1955	1785. Afgehoord 1789	
	1956	1786. Afgehoord 1790	
	1957	1787. Afgehoord 1791	
	1958	1788. Afgehoord 1791	
	1959	1789. Afgehoord 1792	
	1960	1790. Afgehoord 1794	
	1961	1791. Afgehoord 1798	
	1962	1792. Afgehoord 1800	
	1963	1793. Afgehoord 1802	
	1964	1794. Afgehoord 1803	
	1965	1795. Afgehoord 1804	
	1966	1796. Afgehoord 1806	
	1967	1797. Afgehoord 1807	
	1968	1798. Afgehoord 1808	
	1969	1799. Afgehoord 1812	
1970		Bijlagen bij de rekening van Ameland over 1796, 1797	1 deel, 1 omslag
1971-1976		Rekeningen van Willem Aufmorth, genaamd Oppenaarth, rentmeester, 1800-1805	6 delen
	1971	1800. Afgehoord 1806	
	1972	1801. Afgehoord 1806	
	1973	1802. Afgehoord 1806	
	1974	1803. Afgehoord 1807	
	1975	1804. Afgehoord 1810	
	1976	1805. Afgehoord 1812	
1977-1978		Rekeningen van G.F. van Asbeck, rentmeester, 1806-1811	2 delen
	1977	1806-1810. Afgehoord 1812	
	1978	1811. Afgehoord 1813	
	b Overige financiële stukken		
1979		'Restantcedulen', lijsten van achterstallige inkomsten uit de goederen en rechten van de heer van Ameland, 1702-1727	1 omslag

- 1980** Journalen van [] van ontvangen accijnzen op bier, wijn en andere alcoholhoudende dranken, 1705-1707 1 omslag
- 1981** Staten van ontvangsten en uitgaven over het jaar 1713, 1713 2 stukken
- 1982** Staat van inkomsten en lasten van Ameland van rentmeester Van Straaten 1733 1 stuk
Aanwinsten: 1949 IV 09
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1805
- 1983** Extract uit de rekening van rentmeester Van Straaten over de periode mei 1737-1738 betreffende de aankoop van twee veulens door prins Willem IV, 1738 2 stukken
- 1984** Staten van ontvangsten en lasten van het bebakenen van het Pinkegat en van de stoeterij 1749-1772 2 stukken
- 1985** Stukken betreffende de verantwoording van gelden over 1798 van het domein die door het gemeentebestuur van Ameland ten onrechte waren toegeëigend, 1798-1799, 1808
Zie betreffende deze zaak ook de volgende resoluties van de minister van Financiën betreffende de voormalige Nassause domeinen: 9 maart 1808, nr. 9; 6 mei 1808, nr. 91; 24 oktober 1808, nr. 24; 23 december 1808, nr. 19; 8 maart 1809, nr. 15; 10 mei 1809, nr. 2; 13 juni 1809, nr. 61.
- E ZORG VOOR HET ARCHIEF**
- 1986** Inventarissen van stukken berustende op de secretarie van Ameland en bij de rentmeester en fiscaal Metz, 1666, 1727 en 1767 2 katernen en 1 stuk
- 1987** Inventaris van stukken betreffende Ameland in de secretarie te Leeuwarden en bij de renrmeester Van Straaten, 1735 1 stuk
- 1988** Beschrijvingen van stukken betreffende Ameland van Hingman. Fiches. z.d 1 omslag

II LEEUWARDEN, ORANJEWOUDE EN GRONINGEN

VERWERVING

In Friesland werd, na de dood van Willem I van Oranje, op 16 oktober 1584 graaf Willem Lodewijk van Nassau als stadhouder benoemd. Zo werd de grondslag gelegd voor het Friese stadhoudelijke geslacht, de graven, later vorsten van Nassau-Dietz⁷⁵ en weer later de prinsen van Oranje-Nassau. De Friese Nassaus hielden residentie in Leeuwarden, totdat Willem Karel Hendrik Friso als Willem IV in 1747 tot erfstadhouder der Verenigde Nederlanden werd verheven en naar 's-Gravenhage vertrok. De goederen in Friesland omvatten het hof en de Prinsentuin te Leeuwarden, het jacht van de prins, het huis en landerijen Oranjewoud, een huis en landerijen in De Bildt, alsmede het jachtrecht aldaar. Het eiland Ameland behoorde formeel niet tot Friesland.

HOF EN PRINSENTUIN TE LEEUWARDEN

⁷⁵ In 1654 schonk keizer Ferdinand III de graven van Nassau de rang van 'vorst'. Ontleend aan: A.A. Kleijn De stadhouders van Friesland (Nijkerk, 1904), p.105.

In 1587 kochten de Staten van Friesland het aanzienlijke gebouw van de rentmeester-generaal van Friesland, Boudewijn van Loo, in het centrum van Leeuwarden. Dit gebouw werd aan de toenmalige stadhouder Willem Lodewijk, graaf van Nassau-Dietz, aangeboden als residentie, ter vervanging van een eerdere behuizing van hem. Tot aan het vertrek van Willem IV naar 's-Gravenhage fungeerde dit gebouw als stadhouderlijk hof van de Friese stadhouder. Het gebouw bleef het eigendom van Friesland. Verbouwingen en onderhoud werden door de Staten van Friesland betaald.⁷⁶

De Staten kochten er in 1603 het westelijk gelegen Dekemahuis bij. Dit werd de woning van de hofmeester en bood ook onderdak aan de secretarie. Tezamen bevatten de huizen, bekend staand onder de naam het hof van Leeuwarden, 37 vertrekken.

In 1795 werd stadhouder Willem V door de Staten van Friesland van zijn waardigheden vervallen verklaard. Het hof werd gebruikt voor andere bestemmingen dan de huisvesting van de stadhouder. Het huis diende achtereenvolgens tot weeshuis, school en hospitaal, waarna het aan particulieren werd verkocht en verbouwd. Koning Willem I kocht het in 1814 terug.⁷⁷ Koning Willem III gaf het in 1880 aan de Staat in bruikleen onder voorwaarde, dat het tot woning van de Commissaris van de Koning in de provincie Friesland zou dienen. Koningin Juliana verkocht het ten slotte in 1971 aan de gemeente Leeuwarden.⁷⁸

In 1648 ontving Willem Frederik van de stad Leeuwarden het gebruik van grond gelegen in de Doelendwinger, te gebruiken als tuin. In de loop van de tijd werd deze tuin, nu bekend onder de naam 'Prinsentuin', uitgebreid en verfraaid.

Na 1795 meende de stad Leeuwarden eigenaar van de tuin te zijn. De tuin werd echter beheerd als nationaal eigendom door de administratie van de domeinen, de opvolgers van de Nassause Domeinraad. Na 1813 bleef de Prinsentuin in beheer van het rijk. Toen de tuin verkocht dreigde te worden, verzocht het gemeentebestuur aan koning Willem I de tuin te behouden. Bij Koninklijk Besluit van 21 mei 1819 werd Leeuwarden in het bezit van de Prinsentuin gesteld.⁷⁹

BUITENPLAATS ORANJEWOUD

De buitenplaats Oranjewoud kwam door vererving in het bezit van het huis van Oranje-Nassau, toen Johan Willem Friso bij zijn meerderjarigheid het beheer van Oranjewoud overnam van zijn moeder prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau.⁸⁰

Het bezit was afkomstig van Albertina Agnes, prinses van Oranje en weduwe van de Friese stadhouder Willem Frederik van Nassau. Deze kocht in 1676 nabij Heerenveen van Barent Sevenaer een 'huizinge' annex boerenbedrijf aan dat sedert 1681 bekend zou staan als het buitenverblijf Oranjewoud.⁸¹ Zij verbleef vaak op het landgoed, vooral na de meerderjarigheid van haar zoon Hendrik Casimir II. Na haar dood in 1695 erfde haar schoondochter Henriette Amalia van Anhalt-Dessau het landgoed.⁸² Na haar vertrek naar Dietz nam haar zoon Johan Willem Friso het beheer over en maakte het landgoed deel uit van de goederen van het huis Oranje-Nassau.

In 1795 kwam Oranjewoud eerst onder beheer van de Provisionele Representanten in Friesland. Vanaf 1796 kwam het onder beheer van de centrale overheid. Tot 1812 werden delen van het landgoed verkocht, waaronder ook het lustslot (de oostvleugel in 1803, de westvleugel in 1805). Het slot werd afgebroken. In 1813 volgde de finale verkoop.

Op dit gebied en in de omgeving ontstonden in de 19e eeuw nieuwe buitens, waarvan enkele nog steeds te bewonderen zijn.⁸³

HOF TE GRONINGEN

In Groningen bezat de stadhouder een residentie, die hem ter beschikking was gesteld door de Staten van Groningen. Alleen de meubelen in het hof waren het eigendom van de prins van Oranje. Deze werden 'beheerd' door de secretaris in Leeuwarden, onder toezicht van de Domeinraad.

BEWONING

Hof te Leeuwarden

76 G.P.Karstkarel, 'Nassause sporen in Leeuwarden. Hofstad Leeuwarden van 1587-1765' in: jaarboek Oranje-Nassau Museum, (1985/1986), p. 59.

77 W. Eekhoff, *Geschiedkundige beschrijving van Leeuwarden* (Leeuwarden, 1846), II, p. 295.

78 Karstkarel, 'Nassause sporen', pp. 61 e.v.

79 Eekhoff, *Geschiedkundige beschrijving*, pp. 309 e.v. Drs. G.P. Karstkarel, 'Nassause sporen in Leeuwarden III. De grafkapel, gestoeltes, gedenkstenen, de Prinsentuin en Mariënborg' in: *Jaarboek Oranje-Nassau Museum* (1989), p. 63-88.

80 Drs. R.L.P. Mulder-Radetzky en B.H. de Vries, *Geschiedenis van het Oranjewoud: van vorstelijk lustslot tot voorname buitenplaatsen* (Alphen aan de Rijn, 1989), p.17.

81 Zie A.L. Heerma van Voss, 'De Friese stadhouders uit het huis Nassau en hun residentieverblijven' in: *De Vrije Fries*, 44 (1960), p. 86.

82 Mulder-Radetzky, *Geschiedenis van het Oranjewoud*, p. 13.

83 Mulder-Radetzky, *Geschiedenis van het Oranjewoud*, pp. 47-48.

Graaf Willem Lodewijk van Nassau-Dietz vestigde zich na zijn huwelijk in november 1587 met prinses Anna van Oranje, dochter van Willem I in het hof. Ook zijn opvolgers, zijn broer Ernst Casimir, diens zoon Hendrik Casimir, Willem Frederik, Hendrik Casimir II bewoonden met hun gezinnen het hof te Leeuwarden.

Met het oog op het aanstaande huwelijk van Johan Willem Friso (1687-1711) werd in 1708 het stadhoudelijk hof in Leeuwarden gemoderniseerd. De plannen werden gemaakt door de architect Daniël Marot, die ook werkzaam was als hofarchitect voor stadhouder-koning Willem III van Oranje. Het verbouwingsplan uit 1709 voor het stadhoudelijk hof te Leeuwarden werd echter niet geheel uitgevoerd. De uitvoering van de verbouwingsplannen was ook afhankelijk van de financiële middelen die Friesland daarvoor ter beschikking wilde stellen.

De volgende verbouwing vond plaats ter gelegenheid van Willem Karel Hendrik Friso's huwelijk met Anna van Hannover in Londen op 25 maart 1734. Na zijn verheffing tot algemeen erfstadhouder der Verenigde Nederlanden verruilde prins Willem IV Leeuwarden als woonplaats voor Den Haag. Het stadhoudelijk hof bleef wel fungeren als logeeradres voor de stadhoudelijke familie. Nog aan het einde van het stadhoudelijke tijdperk onderging het hof te Leeuwarden een ingrijpende verbouwing, waardoor de voorgevels het uiterlijk kregen, dat in grote trekken overeenkomt met de huidige toestand.⁸⁴

BUITENPLAATS ORANJEWOUDE

Het Oranjewoud bestond uit een aantal boerderijen en landerijen. Prinses Albertina Agnes bracht enkele wijzigingen aan het voormalige huis van Van Sevenaer aan. Ook liet zij tuinen aanleggen. Prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau, regentes voor Johan Willem Friso, liet op het landgoed een nieuw lustslot bouwen, naar een ontwerp van Daniël Marot. Het oude huis bleef staan, het nieuwe zou uit een hoofdgebouw met twee vleugels bestaan. De bouw nam een aanvang in 1703. De beide vleugels kwamen tot stand, maar het hoofdgebouw is nooit afgebouwd. Onduidelijk is of de oorzaak hiervoor gevonden moet worden in de plotselinge verdrinkingsdood van Johan Willem Friso, of in de beschikbaarheid van de financiële middelen.⁸⁵

Ook werden, waarschijnlijk naar het ontwerp van Daniël Marot, tuinen aangelegd.

Voor 1747 verbleven Willem Karel Hendrik Friso en Anna van Hannover 's-zomers op Oranjewoud of Het Loo. Toen in 1747 deze Friese stadhouder als Willem IV tot algemeen stadhouder werd verkozen, werd de Friese hofhouding aanmerkelijk gereduceerd. Na hun vestiging in Den Haag kwamen zij zelden meer in Friesland. 'De verheffing van Willem IV werd daarmee de val van Oranjewoud'.⁸⁶

BEHEER

Het beheer over de verblijven in Friesland, tot 1754, werd gevoerd door de hofmeester van de Friese Nassaus en door de raad en secretaris.

Prinses Albertina Agnes, eigenaresse van Oranjewoud, stelde een opziender en controleur aan voor het beheer over Oranjewoud en de bijbehorende boerderijen. De prinses werd bij het beheer geadviseerd door de hofmeester van de Nassaus, Philips Ernst Vegelin van Claerbergen.⁸⁷

In de 18e eeuw werd Oranjewoud beheerd door een administrateur, tevens tuinman. Deze stond eveneens onder toezicht van de hofmeester, nu Dirk van Lynden van der Parck. Na diens vertrek nam raad en secretaris Arnoldi deze taak over. Als gevolg van de verhuizing naar 's-Gravenhage in 1747, werd de Friese hofhouding aanmerkelijk gereduceerd en volgde een deel van het personeel zijn werkgever naar Den Haag. De administratie en het beheer over de goederen in Friesland werden in 1754 aan de Domeinraad overgedragen. Raad en secretaris Arnoldi bleef in Leeuwarden achter en adviseerde de Domeinraad over het beheer van de Friese goederen.⁸⁸

Na de dood van Arnoldi in 1777 werd er geen nieuwe secretaris meer aangesteld. Er was nog te weinig te doen om de aanstelling van een secretaris te rechtvaardigen.⁸⁹ Wel resideerde in Leeuwarden een klerk ter thesaurie, Hemsing, die klusjes opknaptte, de tractementen van prins Willem V in de drie noordelijke provincies inde: kortom als contactpersoon fungeerde.⁹⁰

In 1777 werd het archief van de stadhouder vanuit Leeuwarden overgebracht naar Den Haag. De inkomsten van De Bildt werden beheerd door de secretaris van de grietenij Het Bildt, die om de 2 à 3 jaren de inkomsten en uitgaven verrekende met de secretaris Arnoldi.⁹¹

Functionarissen⁹²

De functionarissen in Friesland waren allen functionarissen in dienst van de Friese Nassaus.

84 Eekhoff, *Geschiedkundige beschrijving*, pp. 295 e.v.; Karstkarel, 'Hofstad Leeuwarden', pp 30-63.

85 NDR inv.nr. 1108, folio 31. Mulder-Radetzky, *Geschiedenis van het Oranjewoud*, p 20.

86 J. Hepkema, 'Het Oranjewoud als voormalig vorstelijk buitenverblijf in: *De Friesche Volksalmanak* (1896), p. 28.

87 Mulder-Radetzky, *Geschiedenis van het Oranjewoud*, p. 10.

88 R. Bijlsma en E. Hoogendijk, 'Beschrijving eener verzameling stukken, behorende tot het Friesche Stadhoudelijk Archief in: *IRA* (1928), p. 38; Mulder-Radetzky, *Geschiedenis van het Oranjewoud*, pp 10, 41-43.

89 NDR inv.nr. 1787, verbaal van 1759, p 17.

90 NDR inv.nr. 1999.

91 NDR inv.nr. 1787, p. 27. Verbaal over het jaar 1759.

92 NDR inv. nr. 685 folio 80.

- Raad, secretaris en tesorier te Leeuwarden
- Kastelein te Leeuwarden
- Tuinman te Leeuwarden en op Oranjewoud
- Architect te Leeuwarden en op Oranjewoud
- Kastelein op Oranjewoud
- Jager op Oranjewoud
- Jager op Het Bildt
- Turfdrager
- Kapitein op het binnenjacht van de prins

Aanwijzingen voor de gebruiker In deze rubriek staan de stukken betreffende de goederen in Friesland beschreven. Het merendeel van deze stukken betreffen Oranjewoud. De stadhouder had als gebruiker van het hof te Leeuwarden slechts in beperkte mate van doen met het onderhoud, financiering, e.d.

Wat het domein Oranjewoud betreft is een aantal condities van verpachting en verkoop uit het einde van de 18e eeuw bewaard gebleven die een zeer globaal inzicht verschaffen in het beheer van dit buitenverblijf met zijn talloze landerijen. Verder zijn er weinig series in dit archief bewaard gebleven. De stukken betreffende de Friese goederen in het archief van de Domeinraad zijn voor het grootste deel van na 1754, toen de Domeinraad het beheer over de goederen verkreeg. Stukken van eerder datum zijn o.m. te vinden in:

- het Koninklijk Huisarchief,
- het archief van de familie Van Eysinga-Vegelin van Claerbergen (in beheer bij het Rijksarchief in Friesland).

Inventarissen van boedels in de verblijven van de Oranjes, ook de verblijven in Friesland, zijn gepubliceerd in de volgende publikaties: Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken. S.W.A. Drossaers en Th. H. Lunsingh Scheurleer, ed. (Rijks geschiedkundige Publicatiën Grote Serie 147-149 (3 dln) 's-Gravenhage 1974/1976). Zie voorts:

- Familiearchief Van der Haar, Arnoldi en van andere aanverwante families (1487) 1665-1970. Inventaris door M.G.I. Nierstrasz-Ledeboer (Leeuwarden, 1986) (Rijksarchief in Friesland)
- Familiearchief Bieruma Oosting (Gemeentearchief Leeuwarden) [alleen voor stukken over Oranjewoud].

A ALGEMEEN

- 16661** Stukken betreffende de aanspraken van de klerken en kamerbewaarders van het Landshuis te Leeuwarden op commissiegelden van de prins van Oranje in zijn hoedanigheid van stadhouder,
1697-1735 1 omslag
- Correspondentie van prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau met raadsheer Ghemmenich en commissaris mr. Isaac Renouw betreffende zaken en goederen in Friesland en Ameland,
1704-1706 1 omslag
Zie hoofdstuk Ameland, NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 1781.
- 16662** Register van publicaties betreffende de jacht en visserij in Friesland, uitgevaardigd door de prins van Oranje als opperhoutvester van Friesland, Gedrukt.
1749-1752 1 band
- Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar Friesland en Ameland,
1752-1771 1 deel
Zie Hoofdstuk Ameland, NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 1787.
Het rapport over 1770 betreft alleen de goederen in Friesland
Met plattegrond van een deel van het Hof te Leeuwarden en het ernaast gelegen, door de prins van Oranje gekocht, huis.
- 1989-1995** Ingekomen brieven bij H.J. Hemsing, klerk ter secretarie van de thesaurier-generaal in Leeuwarden,

1777-1789 1 pak, 6 omslagen
De brieven zijn geordend volgens de eigentijdse opschriften.

- 1989** Van J.C. Reigersman, thesaurier en rentmeester-generaal. Met bijlagen. 1778-1788, 1 pak
- 1990** Van R. Carter, klerk ter thesaurie te 's-Gravenhage. Met bijlagen. 1778-1788
- 1991** Van Van Notten en Comp te Amsterdam, 1780, 1781, 1783
- 1992** Van J J Cremers te Groningen. Met bijlagen. 1780-1786
- 1993** Van 'Diverse' 1777-1789: Met bijlagen.
Anders, A Ardesch, Van der Borch, Durauret, Ellens, Ferrand, Van Heeckeren, Heimbach, Van de Meij, Nauta, Van Riel, P.W. Schonk, J. J. Schmolck, Semler, Du Tour.
- 1994** Van De Larrey, secretaris van prins Willem V en De Riemer, commies, 1778-1786
- 1995** Van B.W. Knock te Groningen en van diens broer B.J. Knock, Met bijlagen. 1778-1780

1996 Generale rapporten van administrateur W. Semler wegens het beheer van Oranjewoud, 1779-1792 1 omslag

1997 Stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende de goederen in Friesland, 1782-1794 1 pak

1998 Verbaal van raad Le Jeune wegens zijn inspectiereis naar Friesland, 1792 1 omslag
Volgens dit verbaal zijn de verbalen betreffende Friesland vanaf 1771 niet aanwezig.

1999 Ingekomen stukken bij H.J. Hemsing, gewezen secretaris van prins Willem V, te Leeuwarden, van de administratie van de voormalige Nassause domeinen, 1795-1799 1 omslag

2000 Stukken ter vergadering van de admnistrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen behandeld betreffende Oranjewoud, 1797 1 omslag

2001-2002 Verbalen van W.E. van Dompsele, lid van het college van administratie over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1797 1 deel, 1 band

2001 Wegens inspectie van Oranjewoud, 1797, 1 band

2002 Wegens inspectie van de goederen in Leeuwarden, 1797, 1 deel

B VERWERVING VAN GOEDEREN

2003 Stukken betreffende de aankoop door prinses Anna van Hannover van de Staten van Friesland van stukken land onder Anna-parochie, behorende tot de zogenaamde Bildtlanden. Gedeeltelijk gedrukt. 1752 2 stukken

C BEHEER

2004-2004 Rekeningen van de administrateurs van Oranjewoud wegens het beheer van Oranjewoud, 1777-1805 1 pak

2004	Van Carel Semler	
	1777	Afgehoord 1779
	1778	Afgehoord 1780
	1779	Afgehoord 1780
	1780	. Afgehoord 1782 In tweevoud.
	1781	Afgehoord 1783 In tweevoud.
	1782	Afgehoord 1784
	1783	Afgehoord 1785
	1784	Afgehoord 1787
	1785	Afgehoord 1787
	1786	Afgehoord 1788
	1787	Afgehoord 1789
	1788	Afgehoord 1790
	1789	Afgehoord 1791
	1790	Afgehoord 1792
	1791	Afgehoord 1793
	1792	Afgehoord 1794
	1793	Afgehoord 1797
	1794	Afgehoord 1798
	1795	Afgehoord 1798
	1796	Afgehoord 1798
2004	Van Johanna Meekman, weduwe van Corel Semler	
	1797	Afgehoord 1799
	1798	Afgehoord 1802
2004	Van Evert Semler	
	1799	Afgehoord 1803
	1800	Afgehoord 1803
	1801	Afgehoord 1803
	1802	Afgehoord 1804
	1803	Afgehoord 1805
	1804	Afgehoord 1809
	1805	Afgehoord 1810
2005	Stukken betreffende de aanbesteding van bouwwerkzaamheden aan het hof, de Prinsentuin, binnen-jachthuis en stallen te Leeuwarden, 1780-1781	1 omslag
2006	Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het onderhoud door C. Borgenik, weduwe van G.R van Lippoma, van de wal tussen haar huis en het nabijgelegen prinselijk hof. Met bijlage. 16 november 1789	2 stukken
2007-2012	Condihes van verpachting, verhuur en verkoop betreffende het domein Oranjewoud, 1792-1811	3 pakken, 2 omslagen en 2 stukken
	2007	Verkoop van vruchtbomen, 1792 en 1804, 1 omslag
	2008	Verkoop van houtgewassen, 1794-1811, 1 pak
	2009	Verpachting van bouwhoeven en landerijen, 1797-1811, 1 pak
	2010	Verpachting van de jacht, 1800, 2 stukken
	2011	Verpachting van koren, 1803-1806, 1 omslag
	2012	Overige verpachtingen, verhuur en verkoop, 1797-1810, 1 pak
2013	Rekening van administrateur Evert Semler wegens het beheer van de goederen te Leeuwarden. Afgehoord 1810. Met bijlagen. 1799-1807	1 pak
2014	Bestekken en voorwaarden van herstel- en onderhoudswerkzaamheden in	

	Oranjewoud, 1801-1803	1 omslag
2015	Stukken betreffende de verkoop van het hof, het kasteleinshuis en de stallen te Leeuwarden, 1804-1805	1 omslag
2016	Rekeningen van administrateur Evert Semler wegens het beheer over Oranjewoud en de goederen te Leeuwarden, -1806-1808 Afgehoord 1811 -1809-1810 Afgehoord 1813 -1811 Afgehoord 1813 .	1 omslag
2017	Rekening van administrateur Evert Semler wegens het beheer van Oranjewoud voor de Amortisatiekas, 1811. Afgehoord 1814	1 katern
2018	Rekening van administrateur Evert Semler wegens de verkoop van goederen van Oranjewoud, 1812. Met bijlagen. Afgehoord 1814	1 omslag

DEEL 4. DOMEINEN IN GELDERLAND**I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN**

- 2019** Extracten uit diverse registers van het Hof van Gelderland, 1743-1770. 1 deel
- 2020** Verbaal van de raad Boemer wegens zijn inspectiereis naar de domeinen in Gelderland, met bijlagen. 1754. 1 pak
- 2021** Reglement op de manier van procederen voor het Hof van Gelderland, gedrukt, 1736, met begeleidende brief van D.W.A. Brantsen, 1772. 1 omslag
- 16663** Staat der domeinen in Gelderland, toebehoord hebbende aan de Kruisbroeders te Keulen, c. 1802. 1 katern

II BORCULO EN LICHTENVOORDE

Het archief van de heerlijkheid Bredevoort is om die reden als een zelfstandige eenheid c.q. domeinarchief behandeld.

Uit het archief Hingman werden de inv.nrs. 5414, 5434 deels, 5445-5449, 5491-5496 in 1953 aan het Rijksarchief in Gelderland afgestaan.

VERWERVING

De domeinen Borculo en Lichtenvoorde zijn op 27 december 1776 door prins Willem V aangekocht voor 600.000 gulden; het transport vond plaats in januari 1777 tussen gevolmachtigden van de prins en die van prins en prinses Czartoriski.⁹³

Borculo en Lichtenvoorde waren gedurende een groot deel van hun geschiedenis eenherig en deelden vele lotgevallen. Meerdere malen werd het bezit van de heerlijkheden met de daarbij behorende heerlijke rechten betwist.⁹⁴

De graaf van Bronkhorst, die door zijn huwelijk heer van Borculo en Lichtenvoorde werd in 1385, droeg de leengerechtigheid in het geheim op aan de bisschop van Munster, terwijl het 'sinds onheugelijke tijd' aan de hertog van Gelder toebehoorde. Zodra de mannelijke lijn van Bronkhorst in 1553 was uitgestorven, ontstond de strijd om de aanspraken tussen de bisschop van Munster en de Staten van Gelderland. In 1615 deed het Hof van Gelderland een uitspraak ten gunste van de Staten, die Borculo als Zutphens leen schonken aan graaf Georg van Limburg-Stirum, gehuwd met een nicht van de laatste graaf van Bronkhorst. Lichtenvoorde was reeds door Munster in bezit genomen, maar in 1616 volgde de inname van Lichtenvoorde door de Staten en werd graaf Van Limburg-Stirum ook heer van Lichtenvoorde. Tot tweemaal toe, in 1665 en 1672, probeerde de bisschop van Munster de heerlijkheid Borculo met wapengeweld in bezit te krijgen, maar Van Limburg-Stirum behield het leen dat hij in 1641 gekocht had.⁹⁵

In 1701 verkocht Marie Magdalena van Limburg-Stirum, weduwe van Hendrik van Nassau-Siegen, de heerlijkheid Lichtenvoorde aan gouverneur-generaal Van Wesel, vrijheer van Heiden. Ruim een halve eeuw lang had Lichtenvoorde nu een andere heer dan Borculo.

Door schulden van het geslacht Van Limburg-Stirum moest de heerlijkheid Borculo in 1727 verkocht worden. Graaf Von Flodrof-Wartensleben aanvaardde het domein met alle goederen en rechten, als gevolmachtigde van graaf Von Fleming. Vervolgens betwistte hij zijn opdrachtgever de koop. De moeilijkheden bleven voortduren tot in 1742 Borculo in handen kwam van de zoon Georg Detlof, rijksgraaf von Fleming.⁹⁶ Na diens dood in 1771 kwam Borculo samen met de aangekochte heerlijkheid Lichtenvoorde en de havezate Marhulsen in het bezit van zijn dochter Isabella, gravin van Fleming, gehuwd met de Poolse prins Czartoriski.⁹⁷

93 NDR inv. nrs. 2058-2081

94 H.A. Weststrate, 'Een Geldersche heerlijkheid in de 18e eeuw' in Bijdragen voor Vaderlandse Geschiedenis en Oudheidkunde, 4e reeks, deel V, ('s-Gravenhage, 1906), pp. 426-475.

95 NDR inv. nr 2048.

96 NDR inv. nr. 2055.

97 A.J. van der Aa, Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden (Gorinchem, 1840); J.W. Staats Evers, Gelderland's

DE HEERLIJKHEID BORCULO

98

Borculo ligt aan het riviertje de Berkel in het graafschap Zutphen in de provincie Gelderland. Tot deze heerlijkheid behoorden de stad Borculo, het stadje Eibergen en de vier kerspelen of kerkdorpen Geesteren, Gelselaar, Neede en Rekken. Op het gebied van bestuur en rechtspraak was de heerlijkheid verdeeld in stad en schependom Borculo en nog vier voogdijen:

1. De voogdij Geesteren, verdeeld in twee markten en acht rotten.
2. De voogdij Eibergen, verdeeld in twee markten en zestien rotten.
3. De voogdij Neede, verdeeld in vier markten en vierentwintig rotten.
4. De voogdij Beltrum, verdeeld in twee markten en dertien rotten.

Een voogdij was een gebied bestaande uit verschillende kleine dorpen en boerschappen waar bestuurlijk-juridisch gezag werd uitgeoefend en een eenheid vormde. Aan het hoofd stond de voogd, de beschermheer voor het betreffende ambtsgebied, met eventueel een ondervoogd naast zich. Het gezag in een voogdij was naar zijn aard een opgelegd gezag, niet voortkomend uit de bevolking, zoals dit bij een buurtschap of boerschap het geval was.

Een rot was een wijk binnen een voogdij. Aan het hoofd van een rot stond een afzonderlijke rotmeester, die verantwoording aan de voogd verschuldigd was.

Een kerspel vormde aanvankelijk een eenheid op kerkelijk gebied, maar geleidelijk verdween het verschil tussen wereldlijk en kerkelijk bestuur.

HEERLIJKE RECHTEN:

- hoge, middelbare en lage jurisdictie;
- het recht van collatie van politieke en kerkelijke bedieningen;
- het recht van jacht en visserij,
- het recht tot het houden van de wacht door de ingezetenen op het Hof en Kasteel;
- het recht van wagen-, lijf- en handdiensten van de ingezetenen,
- het recht van erfmarkenrichterschap van de markten of gemeenten,
- de tienden, accijnzen, erfpachten, tijnzen, rookhoenders, renten en stedigheden;
- het recht van water en het recht van wind (behorend bij de molen).

EIGENDOMMEN:

Stad en hof van Borculo, watermolen met sluis, oliemolen, erven met goederen, catersteden⁹⁹, bouw- of vloglanden, overige landerijen, heide- en plaggevelden en het hof 'Te Vaarwerk' in Eibergen.

BESTUUR

Vele personen, benoemd door vorst Czartoriski, werden bij de overdracht in 1777 door de prins van Oranje in hun functie gehandhaafd.

De drost was de representant van de heer; in Borculo mocht er tevens een substituut of stadhouder worden aangesteld.

- rechter van Borculo;
- secretaris van de stad, tevens landschrijver;
- rechter van het hof Te Vaarwerk;
- de hofsecretaris of griffier der lenen;
- advocaat-fiscaal;
- de ontvangers der verponding;
- stadsdienaars en gerechtsboden;
- voogden en ondervoogden;
- provoost of cipier van de gevangenis te Borculo,
- scherprechter of armenjager;
- koster;
- schoolmeesters en voorzanger;
- rector van de Latijnse school en voorzanger,
- organist;
- stadsrentmeester;
- kerkmeesters;
- provisoriemeesters van de stadsarmen;
- predikanten;
- rentmeester van de domeinen.

voormalige steden (Arnhem, 1891), pp. 216-221.

98 NDR inv.nrs. 2082-2083

99 Catersteden, dit zijn boerenhofsteden, beperkt van omvang, van zg. keuterboeren.

Op 30 april 1778 vonden herbenoemingen plaats: verschillende functies werden in een persoon verenigd.¹⁰⁰ Zo was mr. Gerhard Vatebinder tegelijkertijd stadhouder, griffier, rechter van Te Vaarwerk, secretaris en landschrijver. Jan Derk Veldink was niet alleen voogd van Geesteren en Gelselaar, maar tevens huisvoogd van het hof te Borculo.

Naast de drost bestonden er voor politie-, financie- en justitiezaken vier colleges:

1. De magistraat en het stadsgerecht te Borculo.
2. De magistraat van de stad Eibergen.
3. Het landgerecht van de heerlijkheid Borculo.
4. Het hoge, zowel criminele als breukengerecht.¹⁰¹

De rekeningen van de stadsrentmeesters en de provisoriemeesters van de stad werden afgehoord door de drost en de magistraat van de stad.

De rekeningen van kerkmeesters en provisoriemeesters van de kerk werden afgehoord door de drost, de predikant en de magistraat van stad of dorp in aanwezigheid van de rentmeester van het domein.

BEHEER

De administratie van de domaniale goederen en inkomsten werd gevoerd door de rentmeester. In 1777 werd Frederik Ernst Spancker gecontinueerd in zijn functie als rentmeester van Borculo.

Rentmeesters:

Fredrik Ernst Spancker	1775-1779
Bernard Andreas Roelvink	1782-1797
Eduard Daniëls	1798-1802
Hendrik van Juchem	1804-1805
Abraham Wiersema Walijen	1806-1813

DE HEERLIJKHEID LICHTENVOORDE EN DE HAVEZATE MARHULSEN

Lichtenvoorde ligt ten zuiden van de heerlijkheid Borculo in het graafschap Zutphen in de provincie Gelderland.

De heerlijkheid bestond uit de stad en het schependom Lichtenvoorde en drie boerschappen en marken: Zuijvent, Lievelde en Vragender.

De stad was verdeeld in zes rotten of wijken met aan het hoofd van ieder rot een rotmeester. In het boerschap Zuijvent ligt het landgoed Harreveld: de kring Harreveld vormde geen markt op zichzelf, maar behoorde tot de markt van Zuijvent.

De ingezetenen van de drie markten hadden ieder in hun eigen mark het recht van heide en weide alsmede van turfen plaggensteken, maar de inwoners van de stad en kring van Lichtenvoorde hadden dit recht in de gehele heerlijkheid.¹⁰²

Een mark of markt was een stuk gemeengrond, meestal woeste grond, waarvan gemeenschappelijk gebruik kon worden gemaakt. De rechthebbende inwoners vormden tesamen een markgenootschap, waarbinnen eigen afspraken en rechtsregels golden.

De drie markten vielen onder een erfmarkenrichter.¹⁰³

De havezate Marhulsen is gelegen in het schependom van de stad Groenlo, een vrije stad sinds 1236 binnen de heerlijkheid Lichtenvoorde. Een havezate is een ridderlijke hofstede met bijbehorende erven, goederen, rechten en inkomsten.¹⁰⁴

HEERLIJKE RECHTEN

Middelbare en lage jurisdictie, tiendrecht en pachten. Voor de havezate Marhulsen jachtrecht.

EIGENDOMMEN

Huis Lichtenvoorde met meubels, erven met goederen, hooilanden, bouwlanden, huizen en percelen grond ook gelegen bij Bredevoort. Van de havezate en het goed Marhulsen: behuizing, stallen, vijvers, landerijen, houtgewassen en erven met bijbehorende rechten.

BESTUUR

Ook in Lichtenvoorde werden vele personen door de prins van Oranje gehandhaafd in hun functie.

- rechter, tevens landschrijver,
- keurnoten of assessoren;
- ontvanger van de verpondingen;
- stadsrentmeester;
- kerkmeester;

100 NDR inv.nr. 2030.

101 Een breukengerecht is de rechtbank die civiele geschillen behandelt.

102 NDR inv.nr. 2121.

103 NDR inv.nr. 2082, pp. 142-148.

104 NDR inv.nr 2082, pp. 169-172.

- voogd;
- ondervoogd, tevens nachtwaker,
- armenjager of bedelvoogd;
- advocaat-fiscaal;
- predikant;
- koster, schoolmeester en voorzanger;
- organist.

BEHEER

De administratie van de domaniale goederen en inkomsten werd beheerd door een rentmeester. In 1777 werd Severijn Huijnink in zijn functie van rentmeester gecontinueerd.

Rekeningen van de rentmeester van het domein werden afgehoord door de Raad- en Rekenkamer van de Nassause Domeinraad, de zg. 'auditiekamer', later door de directie van de Staatsdomeinen. Rentmeesters waren:

Joan Valentijn Freij	1763-1770 (niet onder de Nassaus)
Severijn Huijnink	1770-1782
Bernard Andreas Roelvink	1782-1799
Eduard Daniëls	1798-1799
Hendrik van Juchem	1804-1806
Abraham Wiersema Walijen	1806-1812

ARCHIEF EN INVENTARISATIE

Omdat Borculo en Lichtenvoorde bij aankoop door de prins van Oranje aan een heer toebehoorden, zijn de betreffende archieven samengevoegd door de Nassause Domeinraad.¹⁰⁵

De rekeningen en de condities van verpachting zijn gescheiden series omdat er zowel in Borculo als in Lichtenvoorde een rentmeester werd aangesteld, hoewel dit vaak dezelfde persoon was.

De serie rekeningen van de rentmeesters van de domeinen in Borculo is onvolledig. Daarentegen is er een groot aantal condities van verkoop en verpachting betreffende eigendommen en goederen horend onder Borculo.

De serie rekeningen van de rentmeesters van de domeinen in Lichtenvoorde is vrijwel volledig. Er is echter een beperkt aantal condities van verkoop en verpachting betreffende eigendommen en goederen horend onder Lichtenvoorde aanwezig.

In dit archief bevinden zich vele stukken van voor de aankoopdatum: de prins van Oranje continueerde immers de meeste functies waardoorde archiefzorg bleef doorgaan. Dit wordt o.a. duidelijk uit de rekeningen van het domein, een inventaris (register) van Borculo, de rekeningen van kerkmeesters en provisoriemeesters en lijsten van inwoners.

Terwijl de domeinen van Borculo en Lichtenvoorde gelijktijdig zijn aangekocht en de betreffende archieven als een geheel zijn beschouwd, is het archief van het domein Bredevoort door de Nassause Domeinraad pas rond 1790 bij dat van Borculo en Lichtenvoorde gevoegd. Dit blijkt uit o.a. de ingekomen stukken¹⁰⁶, de condities van verpachting en aanbesteding en een inventarislijst.¹⁰⁷

VERWANTE ARCHIEVEN:

Archieven betreffende de domeinen Borculo en Lichtenvoorde berusten niet alleen in het archief van de Nassause Domeinraad in het Algemeen Rijksarchief, maar zijn ook te vinden in:

het Rijksarchief in Gelderland:

- archief van de heerlijkheid Borculo, 1236-1805;
- archieven van de rentmeesters der voormalige Nassause Domeinen in Gelderland, 1456-1813;¹⁰⁸
- archief van het goed Mensink in Borculo, 1473-1852;
- kerkarchieven van Neede, 1610-1965.

het Koninklijk Huisarchief:

- in de archieven van Willem III en Willem V bevinden zich pachtboeken van Borculo, alsmede enkele losse stukken, 1666-1668, 1706-1727 en 1786.

het stadsarchief Zutphen:

- het archief van de havezate De Hoeve in Borculo, 1729-1907.

Archief stukken betreffende het gebied van de heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde bevinden zich in:

het Rijksarchief in Gelderland:

- leenregisters, de Gelderse Leenkamer, 1326-1811;

105 NDR inv. nr.s 2025-2030.

106 NDR inv.nrs 2043-2044 en NDR inv. nrs, 2206-2210, 2219 en 2282 onder Lichtenvoorde.

107 NDR inv. nrs 2153, 2156 onder Borculo.

108 Betreft Borculo, Bredevoort, Buren, Dieren, Lichtenvoorde en Het Loo.

- oud-rechterlijk archief van stad en heerlijkheid Borculo, 1483-1811;
- oud-rechterlijk archief van de heerlijkheid Lichtenvoorde, 1616-1811;
- archieven van de Gelderse Rekenkamer, 1543-1795;
- archieven van de Gewestelijke Besturen, 1795-1814.
- het streekarchivariaat Regio Achterhoek:**
- stad Borculo, 1590-1817;
- gemeentebestuur Lichtenvoorde, 1622-1817.
- het Staatsarchiv Munster:**
- stukken betreffend Borculo en Lichtenvoorde, 15e-17e eeuw.
- het Bisschoppelijk archief van Munster:
- stukken betreffende de kerkelijke geschiedenis van de stad en heerlijkheid Borculo. De Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo in Borculo-Eibergen streeft ernaar een volledige collectie aan te leggen van alle verspreide archieven (op microfilm of in een andere kopievorm) en een bibliografie aan te leggen betreffende het gebied.

LITERATUUR

A. J. Van der Aa, *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden*. Gorinchem, 1840.

L. M. Th. L. Hustinx, *De archieven in Gelderland*. Alphen a/d Rijn, 1979.

F. Keverling Buisman, *Van hertogdom Gelre tot provincie Gelderland*. Nijmegen, 1990.

P.J. Meij e.aa, *Geschiedenis van Gelderland, 1492-1795. Deel 2*. Zutphen, 1975.

J.W. Staats Evers, *Gelderland's voormalige steden*. Arnhem, 1891

KAARTEN

ARA, Collectie Hingman (VTNR), nr 1886.

K. Zandvliet, Inventaris van domeinkaarten, afkomstig van het ministerie van Financiën 1873-1935. (Den Haag, 1979), nrs 401a, b, 402.

J. Kuyper, Gemeenteadatlas van de provincie Gelderland. (Leeuwarden, 1868).

Topografische Dienst, Grote provinciale atlas, Gelderland, Achterhoek. (Groningen, 1991).

A ALGEMEEN

2022	Rekesten aan de heer van Borculo, deels met appointementen. Met bijlagen. Deels afschriften.
1675-1766.	1 pak
2023	Brievenboek van Gijsbert van Hasselt, drost van de heerlijkheid Borculo en gevolmachtigde van prins Czartoriski. Met naamindex.
1772 -1774.	1 deel
2024	Rekesten aan Gijsbert van Hasselt, drost van Borculo. Met bijlagen.
1772, 1774 en 1780.	1 omslag
2025-2030	Ingekomen stukken bij de Nassause Domeinraad. Met bijlagen.
1777-1795.	6 banden
2025	1777-1778.	
2026	1779-1782.	
2027	1783-1785	
2028	1786-1788.	
2029	1789-1791.	
2030	1792-1795.
Met grondtekening van het hof te Borculo, [1792]. En met besluiten van prins Willm van Oranje-Nassau betreffende de benoeming van functionarissen in Borculo en Lichtenvoorde, gedaan te 's-Gravenhage, 30 april 1778.	
2031	Extract-resoluties van de Domeinraad betreffende de domeinen in Borculo en Lichtenvoorde. Met bijlagen.
1778, 1784-1786, 1789 en 1794.
Met in extract-resolutie nr. 11 van 1784 lijsten van Joodse huisgezinnen in Borculo, Eibergen, Geesteren, Gelselaar en Neede.	1 pak

- 2032-2034** Generale rapporten van rentmeester Bernard Andreas Roelvink wegens de gesteldheid van het domein Borculo. Met bijlagen. 1782-1793 en 1796. 3 banden
- 2032** 1782-1789. Afgehoord 1783-1790.
- 2033** 1790-1793. Afgehoord 1791-1794.
- 2034** 1796. Afgehoord 1797.
- 2035-2037** Generale rapporten van rentmeester Bernard Andreas Roelvink wegens de gesteldheid van het domein Lichtenvoorde; met bijlagen, 1782-1793, 1796. 3 banden
- 2035** 1782-1789. Afgehoord 1783-1790.
- 2036** 1790-1793. Afgehoord 1791-1794.
- 2037** 1796. Afgehoord 1797.
- 2038** Memories van rentmeester Bernard Andreas Roelvink wegens ontvangen resoluties en orders betreffende het domein Borculo. Met kanttekeningen. 1783-1793. 1 band
- 2039** Memories van rentmeester Bernard Andreas Roelvink wegens ontvangen resoluties en orders betreffende het domein Lichtenvoorde. Met kanttekeningen. 1783-1793. 1 band
- 2040** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun inspectiereizen naar het domein Borculo. Met bijlagen. 1791, 1793 en 1796-1797. 1 band
- 2041-2042** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun inspectiereizen naar het domein Lichtenvoorde. Met bijlagen. 1791, 1793 en 1797. 2 banden
- 2041** 1791, 1793.
- 2042** 1797.
- 2043-2044** Ingekomen stukken bij de administratie van de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau betreffende Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort. Met bijlagen. 1796-1798. 1 band en 1 omslag
- 2043** 1796-1797., 1 band
- 2044** 1798., 1 omslag
- 2045** Generaal rapport van rentmeester Eduard Daniëls wegens de gesteldheid van het domein. Afschrift. Met bijlagen. 1801. 1 omslag
- 2046** Generaal rapport van rentmeester Hendrik van Juchem wegens de gesteldheid van het domein. Geliasseerd. 1805. Afgehoord [1806]. 1 bundel
- 2047** Aantekeningen [van de drost] te Loo bij Eibergen aan de hoofd-administrateur der Domeinen betreffende ingekomen rekestten. Concepten. 1815-1818. 1 pak

B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 2048** Stukken betreffende de belening van de heerlijkheid Borculo door de hertog van

- Gelre aan Otto van Bronkhorst en diens opvolgers, met de verwerving van latere rechten en bevoegdheden door de heer van Borculo. Afschriften.
1426-1778. 1 omslag
- 2049** Brieven van Johan graaf van E[] en Br[], heer van St., aan resp. De Duitse keizer en de bisschop van Keulen betreffende een schrijven van 7 maart 1614 over de heerschap Borchtal (Borculo). Minuut. 2 stukken
- 2050** Stukken betreffende de verkoop van het huis 'de Hoeve' in het buurschap Dycke, aan graaf Otto van Bronkhorst, 1654-1658. 1 omslag
- 2051** Stukken betreffende de limietscheidingen tussen Gelderland, Overijssel (Haaksbergen) en Munster, 1658-1775. 1 omslag
Met een tekening van de scheiding tussen Gelderland, Overijssel en Munsterland.
- 2052** Stukken betreffende de status en staat van het domein Bredevoort. Deels afschrift. eind 17e eeuw. 2 stukken
- 2053** Overeenkomst tussen prins Johan Willem Friso van Oranje en de graaf van Albemarle betreffende de heerlijkheid Bredevoort, 1716. 1 stuk
- 2054** Extract-resolutie van de Landdag van Arnhem betreffende het rekest van graaf Fredrik Willem Bronkhorst, wegens zijn recht van gratieverlening, 1718. 1stuk
- 2055** Rekest met deductie van Georg Detlof, graaf van Flemingen, heer van Borculo aan de Staten van Gelre en het graafschap Zutphen betreffende het recht van civiele en criminele jurisdictie en andere voorrechten van huis en heerlijkheid Borculo. Met bijlagen. Gedrukt. 1742-1743 1 omslag
3 exemplaren.
- 2056** Stukken betreffende de rechten van de heer van Borculo ten aanzien van de Gelderse superioriteit en ten aanzien van de onderdanen. Afschriften. 1768 2 stukken
- 2057** Memorie voor Willem V betreffende de geschillen tussen de graven en gravinnen van Limburg, Bronkhorst en Stirum en Carel Philip, graaf van Flodroff en Wartensleben, over de kooppenningen van Borculo. Deels gedrukt. Met bijlagen 1726-1730 1 pak
ca. 1776
- 2058-2081** Stukken betreffende de aankoop van de heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde en de havezate Marhulsen, alsmede aan- en verkoop van eigendommen binnen dit gebied, 1742-1794 7 omslagen, 11 stukken, 6 charters
- 2058** Inventaris van stukken betreffende aankoop van de heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde en de havezate Marhulsen, alsmede aan- en verkoop van eigendommen binnen dit gebied, 1776-1794.
- 2059** Koopcontract van de heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde en de havezate Marhulsen, gelegen in het graafschap Zutphen, 27

- december 1776.
- 2060** Akten van volmacht verleend door de prins en Prinses Czartoriski aan P. Munck en D. Westenk tot het verkopen en transporteren van de heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde en de havezate Marhulsen. Authentieke afschriften. 11 april en 25 September 1776.
- 2061** Akte van volmacht verleend door prins Willem van Oranje aan de leden van de Domeinraad J.C. van der Borch en A. Ardesch tot het accepteren van overdracht en transport van Borculo, Lichtenvoorde en de havezate Marhulsen, 2 januari 1777.
- 2062** Memorie en specificatie van de gerechtigheden, goederen en inkomsten van de heerlijkheid Borculo. Met bijlagen nrs 1-7. Geliasseerd. 1777.
- 2063** Memorie en specificatie van de gerechtigheden, goederen en inkomsten van de heerlijkheid Lichtenvoorde, alsmede daaronder begrepen de Lichtenvoordse erven en goederen onder Bredevoort, en de havezate Marhulsen met de onderhonge erven. Met bijlagen nrs 1-9. Geliasseerd. 1777.
- 2064** Extract-resolutie van de Domeinraad, waarbij is goedgevonden alle originele stukken betreffende de koop te seponeren, 1777.
- 2065** Akte van transport door de gevolmachtigden D. Westrik en P. Munck aan prins Willem van Oranje van het goed de Hoente gelegen onder Borculo in het kerspel Neede, waarbij Jan Carel van der Borch wordt beleend namens de prins. Met bijlage. 14 januari 1777., 1 charter
- 2066** Akte van transport door de gevolmachtigden D. Westrik en P. Munck aan prins Willem van Oranje, van de heerlijkheid Lichtenvoorde met rechten en goederen, waarbij Jan Carel van der Borch wordt beleend namens de prins, 4 januari 1777., 1 charter
Met beschadigd, uithangend zegel.
- 2067** Obligatie, doorgestoken akte, met de verklaring van de gevolmachtigden D. Westrik en P. Munck van prins en prinses Czartoriski dat aan kapitaal en interest is voldaan, 9 december 1777., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 2068** Leenbrief met de verklaring van de raad A. Ardesch, dat het hof Te Vaarwerk is getransporteerd door de gevolmachtigden van prins en prinses Czartoriski, met alle erfpacht en leengoederen, de leenbrief bevat een renversaal over de verplichte pacht. Afschrift. 1777.
- 2069** Renversaal uitgegeven door de raad A. Ardesch als gevolmachtigde van de prins van Oranje, wegens het jaarlijks betalen uit enige erven, van 30 half mold roggen, 41 half mold gerst, 3 mold 2 schepel mang koorn, 8 mold haver Vredense school maat, aan geld 13 gemene delers, 6 stuivers 7 gansen, 8 hoenders en 50 eieren aan het kapittel van Vreden. Afschrift. 1777.
- 2070** Akte van transport door de gevolmachtigden D. Westrik en P. Munck van prins en prinses Czartoriski aan prins Willem van Oranje, van de Lichtenvoordse goederen onder de heerlijkheid Bredevoort, 17 januari 1777.
- 2071** Akte van transport door de gevolmachtigden D. Westrik en P. Munck van de prins en prinses Czartoriski aan prins Willem van Oranje, van de havezate Marhulsen met de erven, goederen en rechten, 17 januari 1777.
- 2072** Akte van transport door de gevolmachtigden van prins en prinses Czartoriski aan prins Willem van Oranje van de heerlijkheid Borculo, met alle heerlijke rechten en privileges, met de hoge, middelbare en lage jurisdictie, benevens o.a. het recht van collatie der politieke en

- kerkelijke bedieningen en het jachtrecht, alsook de erven, landerijen en goederen, 20 januari 1777., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 2073** Akte van transport door de gevolmachtigden van prins en prinses Czartoriski aan de prins van Oranje van stad en schependom Borculo met de hoge, middelbare en lagere jurisdictie, met alle heerlijke rechten, alsook het Hoge Huis Borculo met de daartoe behorende meubels en hoven, 20 januari 1777., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 2074** Stukken betreffende het jachtrecht binnen de heerlijkheid Borculo, 1742-1765.
- 2075** Besluit van Georg Detloff, graaf van Fleming betreffende de benoeming van de heer G. Vatebender als stadhouder en griffier der Leenkamer van Borculo, 1744.
- 2076** Leenbrief van het hof Te Vaarwerk door de proost en het kapittel te Vreden voor Adam prins Czartoriski, 15 juni 1772., 1 charter
Met uithangend, beschadigd zegel.
- 2077** Akte van verkoop door Berend Fokkinck aan de prins en prinses Czartoriski van twee stukjes bouwland en een weide met houtgewas, en met alle rechten, gelegen in het schependom van Borculo, 1775.
- 2078** Akte van transport door G. Welinck aan de prins van Oranje van een stuk land, genaamd den Woerderkamp onder de voogdij van Beltrum en het boerschap Lintvelde. Afschrift. 1782.
- 2079** Akte van transport door G. Torsink aan de prins van Oranje van een kamp bouwland, de Huste genaamd, gelegen onder de voogdij van Geesteren, boerschap Haerlo, bij de Assinkkamp, met het recht van een dag maaien in een hooimaat bij hun huis, waarvan de andere helft reeds aan de prins toebehoorde. Afschrift. 1782.
- 2080** Akte van transport door S.H. Dijkers, weduwe van H. ter Harkel aan de prins van Oranje van verschillende percelen, te weten 1. een huis en weere te Borculo aan de markt door de comparant bewoond, 2. twee hoven naast elkaar met een huisje daarin staande, gelegen buiten de Kokspoort aan de Koppelsteeg, de Blekenhof genaamd, 3. een stuk bouwland achter de speelbrink op de Beijerskamp, 4. een weide aan de Geesterse dijk, de voorste juffermaat genaamd, 5. nog een weide aan de Geesterse dijk, de Merelsmate genaamd. Afschrift. 1788
- 2081** Akte van ontslag der affectatie van de weide de Juffermaat wegens een afgelost kapitaal van duizend gulden. Extract. 1788.
- 2082-2083** Rapport van H.D. van der Borch en A. Ardesch, leden van de Domeinraad, wegens hun commissie tot het vaststellen, het transporteren en het aanvaarden van de heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde en van de havezate Marhulsen, met de hiertoe behorende goederen en rechten. Met inhoudsopgave. Met retroacta en andere bijlagen.
1777. 2 banden
- 2082** Rapport, met retroacta en bijlagen. A-G.
- 2083** Overige retroacta en bijlagen. H-ZZZ.
- 2084** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de aandelen van prins Willem V in de Berkel-compagnie. Met retroacta 1756-1775.
1777 juni 18 1 omslag
Aanwinsten: 1913 | 35
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1246

C BESTUUR**1 REGELGEVING**

- 2085** Ordonnanties, beschikkingen en publikaties van de drost, waaronder de keuren en schouwen over de Berkel, 1667-1783. 1 pak

2 FUNCTIONARISSEN

- 2086** Stukken betreffende klachten en geschillen met betrekking tot de drost Joan Balthazar van Duthe, 1668-1681. 1 omslag
- 2087** Instructies en ordonnanties voor de drost, 1674, 1676 en 1722-1726. 1 omslag
- 2088** Besluiten van de heer van Borculo betreffende benoemingen van functionarissen binnen Borculo, 1675-1698 en 1713-1768. 1 omslag
- 2089** Stukken betreffende de wacht op het hof te Borculo, 1676, 1748, 1763 en 1786-1787. 1 omslag
- 2090** Stukken betreffende het uitzetten van stille wachten langs de grenzen van het graafschap Zutphen om het uitbreken van de ziekten 'de Roode en Grauwe Loop' tegen te gaan, 1758. 1 omslag
- 2091** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de onkosten van de beroeping van predikanten, 1778. 1 stuk
- 2092** Ordonnantie van prins Willem van Oranje betreffende de aanstelling van burgemeesters, rentmeester, kerkmeesters en provisoriemeesters. Met retroacta en andere bijlagen. 1778. 1 omslag
- 2093** Resolutie van de Domeinraad betreffende de voorbereiding van de magistraatbestelling door de drost na ontslag van A. Aberson als burgemeester en L.J. Lambergh als rechter van Borculo, 1788. 1 omslag

3 STUKKEN BETREFFENDE DE BEVOLKING

- 2094-2097** 'Monsterrollen', lijsten met namen van inwoners van Eibergen, Neede, Geesteren, Gelselaar en Beltrum, 1669-1742. 4 omslagen
- 2094** Eibergen, 1669-1742.
- 2095** Neede, 1669-1742.
- 2096** Geesteren en Gelselaar, 1672-1742.
- 2097** Beltrum, 1678.

- 2098-2099** Lijsten van besmettelijke rundveeziekten in de voogdijen Geesteren, Gelselaar en Neede, 1768-1775. 2 omslagen
2098 Neede, 1768-1769, 1774.
2099 Geesteren en Gelselaar, 1774-1775.
- 2100-2106** Lijsten met namen en aantallen van gedoopte, getrouwde en gestorven personen in stad en schependom Borculo en in de voogdijen Beltrum, Eibergen, Geesteren, Gelselaar, Neede en Rekken, 1761-1788. 7 omslagen
2100 Geesteren, 1761-1786.
2101 Neede, 1762-1788.
2102 Rekken, 1775-1788.
2103 Beltrum, 1780-1785.
2104 Borculo, 1780-1784.
2105 Eibergen, 1780-1788.
2106 Gelselaar, 1780-1788.
- 2107** Lijsten met namen en persoonlijke gegevens van joden in de stad Borculo en in Eibergen, Gelselaar en Neede, [1763]. 1 omslag
- 2108** 'Monsterrollen', lijsten met namen van roomsgezinde families in Beltrum, Eibergen, Geesteren en Gelselaar, Lintvelde, Neede en Rekken. Met verklaringen van voogden. 1770. 1 omslag
- 2109** Staten van huishoudens c.q. inwoners en hun verplichte herendiensten in de voogdij Neede. Geliasseerd. 1778. 1 omslag
- 2110** Lijsten met namen van geboren, uitgegeven door de vroedvrouw van Eibergen en Rekken, 1780-1782. 1 omslag
- 2111** Lijst met namen van inwoners van het schependom en de stad Borculo, en van Beltrum, Eibergen, Geesteren, Gelselaar, Neede en Rekken, 1804. 1 omslag
- 4 KERKELIJKE ZAKEN**
- 2112** Stukken betreffende de toestemming tot het doen van collecten binnen Borculo, 1713, 1740, 1764 en 1790. 1 omslag
- 2113** Conditioes van aanbesteding betreffende het zijwerk, het dak en de toren van de kerk te Eibergen, 1681, 1762, 1773 en 1776 1 omslag
- 2114** Stukken betreffende het maken en vergieten van de klok van Eibergen, 1727-1728, 1 omslag
- 5 RECHTSPRAAK**
- 2115** Protocol van het gerechtshof 'te Vaerwarck' in Eibergen onder Borculo,

-
- 1722-1794. 1 deel
- 2116** Stukken betreffende gerechtelijke attestaties,
1738-1776. 1 omslag
- 2117** Rekest van Adam Czartoriski, heer van Borculo aan de Staten van Gelre en het
graafschap Zutphen betreffende de opheffing van twee dagvaardingen. Afschrift.
z.j. 1 stuk
- 2118** Processen-verbaal uit het protocol van het gericht van stad en heerlijkheid
Lichtenvoorde en heerlijkheid en ambt Bredevoort betreffende het royement van
de verpandingen van kapitalen met interest. Met bijlagen, 1715 en 1735. Extracten.
1759 en 1764-1765. 1 omslag
- 2119** Processen-verbaal van getuigenverklaringen voor het Stad-en Landgericht te
Borculo,
1769 en 1789. 1 omslag
- 2120** Extract uit het protocol van de rechtbank betreffende de aflossing van schulden en
herendiensten van A. te Biesbeek, bouwman. Met bijlagen.
1783. 1 omslag
- 2121** Stukken betreffende de civiele rechtszaak naar aanleiding van een rekest van enige
huislieden uit de boerschap Vragender aan de prins van Oranje-Nassau, heer van
Lichtenvoorde, waarbij zij zich beklagen, dat zij door de inwoners van Grol in het
gebruik van de Vragenderse mark en het turfsteken op het Kolenberger Veen
worden gehinderd,
1786-1788. 1 omslag
- 2122** Stukken betreffende de opsporing van Roelof Brouwers, verdacht van moord,
1789. 1 omslag
- 2123** Rollen van buitengewone rechtszittingen te Haaksbergen. Met bijlagen.
1789. 1 omslag
- 2124** Begroting van uitgaven voor de criminele justitie in de heerlijkheid Borculo,
1791. 1 katern

D BEHEER VAN BORCULO

1 VERKOOP, VERPACHTING, VERHUUR

- 2125** Conditie van verpachting van de gaarden, groen- en bouwlanden, behorend bij de
kerk van Neede,
1666. 1 katern
- 2126** Conditie van verpachting van landerijen en goederen van de kerk te Eibergen,
1764. 1 stuk
- 2127** Memorie van gedane verkoop van percelen houtgewas,
1766-1775. 1 stuk
- 2128** Conditie van verkoop van houtgewas. Met bijlagen.
1782-1792, 1798, 1804-1811, 1815, 1818. 2 pakken

-
- 2129** Staat van rendement van verpachting van garfzaden en tienden in de domeinen Borculo, Bredevoort en Lichtenvoorde, 1786-1795. 1 katern
- 2130** Conditie van verpachting van garfzaden en tienden, en verkoop van tiendzaad, koren en zaktienden 1797, 1798, 1804-1811. 1 pak
- 2131** Lijst van verpachte erven en bouwhoven, vlog- en bouwlanden onder Borculo, met vermelding van pachters en hun borgen, 1795-[1798]. 1 katern
- 2132** Conditie van verpachting van erven en bouwhoven, bouwen vloglanden, hoflanden en huizen, molens en sluizen, 1795-1796. 1 katern
- 2133** Conditie van verpachting van erven en bouwhoven, catersteden, kanaccijns, bouw- en vloglanden, 1795, 1802, 1809, 1811. 1 pak
- 2134** Conditie van verpachting van grasgewas, 1798, 1804-1807. 1 pak
- 2135** Conditie van verpachting van bouwhoven, sluizen en landerijen gelegen in Bahr en Lathum, 1799-1800, 1802-1803. 1 omslag
- 2136** Conditie van verpachting van kanaccijns, erven en bouwhoven, catersteden, vloglanden en bouwlanden, huizen, hof en gaarlanden en molens, 1804-1810. 1 pak
- 2137** Akte van verhuur door rentmeester Abraham Wiersema Walijen aan Evert Waanders, van het huis de 'Korte Garde', benevens een kamer boven de poort van het hof en een stukje grond te Borculo, 1806. 1 katern
- 2138** Conditie van verkoop van de korenmolen met daarbij behorend huisje of schuurtje te Nederberg, 1809-1810. 1 katern
- 2139** Conditie van verpachting van landerijen op de Veluwe in Hulsbergen, 1810. 1 katern
- 2140** Conditie van verpachting van garfzaden en tienden, van landerijen, hovenen van de visserij onder het Staatsdomein Borculo. Met bijlagen. 1811, 1816-1818, 1822-1823. 1 pak
- 2141** Stukken betreffende de verponding en verkoop van goederen en eigendommen in de domeinen Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort en het geestelijk rentambt Zutphen door het Bureau de l' Enregistrement et des Domaines de la Maison de Nassau te Winterswijk, horend onder het arrondissement Zutphen, 1811-1815. 1 omslag

-
- 2142** Conditioes van verkoop van tiendzaden. Authentiek afschrift.
1812. 1 katern
- 2143** Conditioes van verpachting van percelen bouwland in het kamp Deringenweerd bij
Borculo. Afschrift.
1814. 1 katern
- 2144** Staat van niet-geannexeerde bezittingen, geregistreerd bij het bureau van de
burgemeester van de commune Borculo,
1816. 1 stuk
- 2145** Pachtcontracten van het Jagershuisje en de verhuurde kamers op het hof te
Borculo,
1817-1818, 1820. 2 stukken
- 2146** Huurcontract voor Adam Martens, betreffende de huur van het Oranjehuis met
plein te Borculo,
1818. 1 stuk
- 2147** Koopcontract van percelen populieren en schotwilgen te Borculo aan de Geesterse
Dijk. Met bijlage.
1818. 2 stukken
- 2 CIJNZEN**
- 2148** Extract uit het Tinsboek', register van Lochem, Groenlo, Hengel en Zelhem,
1794-1796. 1 stuk
- 2149** Staten van de administratie van de domeinen van Borculo van rentmeester Eduard
Daniëls betreffende ontvangsten uit rechten, accijnzen, pachten, tienden en overige
penningen. Met bijlage.
1798-1802. 1 omslag
- 2150** Verbaal van de te transportereren goederen in Borculo waarover cijnspligt bestaat,
1804-1805. 1 stuk
- 2151** Lijsten van ontvangst van rookhoenders,
1804-1805, 1812, 1819. 1 omslag
- 2152** Lijst met namen van inwoners onder Borculo die pretenderen vrij te zijn van
rookhoenders,
z.j. 1 stuk
- 2153** Lijst van tijnzen en andere lasten, die, behorend aan de Nationale Domeinen
Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort, zijn afgekocht. Met bijlagen.
1805-1806. 1 omslag
- 2154** Memorie van de in 1806 afgekochte cijnzen, tienden en andere lasten,
1811. 1 stuk
- 2155** Staten met de registratie van ontvangen pachtgelden door de Intendant Generale
des Finances.z.j. Met bijlage.
1811. 1 omslag

3 BOUW EN ONDERHOUD.

- 2156** Conditioes van aanbesteding, met bestekken van hof, huizen en eigendommen in Borculo, Lichtenvoorde en Marhulsen, en Bredevoort. Deels afschriften. 1784-1792. 2 pakken
- 2157** Conditioes van aanbesteding, met bestek van de Avinksluis onder Borculo, 1785. 1 katern
- 2158** Verzoekschrift van L. van Bijland aan de vorst van Nassau wegens de hoogte van het water in de Berkel veroorzaakt door de dam. Met bijlage. 1786. 2 stukken
- 2159** Stukken betreffende de kosten van uitgevoerd werk aan huizen en eigendommen, 1788-1789. 1 omslag
- 2160** Plannen en memories betreffende gebouwen, waaronder een gevangenhuis bij het hof te Borculo, en landerijen in de domeinen Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort, 1791, 1793, 1808-1811. 1 pak
- 2161** Bestek en begroting van de werkzaamheden aan gebouwen en gevangenis van het hof van Borculo. Met bijlagen. 1792. 1 omslag
- 2162** Conditioes van aanbesteding, met bestekken voor nieuwe bruggen bij Gelselaar, 1790. 1 katern
- 2163** Bestekken van reparaties aan huizen en andere eigendommen in de domeinen Borculo, Bredevoort en Lichtenvoorde, 1805-1806. 1 omslag
Met tekeningen van huizen en eigendommen en met plattegrond van de ligging der Lebbenbrug.
- 2164** Conditio van aanbesteding van te leveren houtmaterialen voor Borculo, 1810. 1 katern
- 2165** Bestekken van werken aan gebouwen, landerijen en andere bezittingen in Borculo, 1810. 1 pak

4 FINANCIËN**a Rekeningen van de rentmeesters van Borculo wegens het beheer van het domein.**

- 2166-2169** Rekeningen van Fredrik Ernst Spancker, 1775-1779. 4 delen
- 2166** 1775-1776. Afgehoord 1778.
- 2167** 1777. Afgehoord 1781.
- 2168** 1778. Afgehoord 1782.
- 2169** 1779. Afgehoord 1783.
- 2170-2172** Rekeningen van Bernard Andreas Roelvink, 1791-1792. 1 deel, 2 omslagen

De rekeningen lopen over een jaar, beginnend 22 februari.

2170 1791-1792. Afgehoord 1793., 1 deel

2171 1792-1793. Met borderel.

2172 1792-1793. Rendantsrekening.

2173 Rekening van Eduard Daniëls. Met inhoudsopgave. Rendantsrekening.
1798-1799. 1 band
De rekening loopt over een jaar, beginnend 22 februari.

2174 Memorie van de gewezen rentmeester Bernard Andreas Roelvink betreffende de door hem overgegeven rekeningen over het jaar 1797 van Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort. Met bijlagen.
1803. 1 omslag

2175 Rekening en verantwoording van rentmeester Abraham Wiersema Walijen over de domeinrekeningen van Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort aan de staatsraad intendant-generaal der financiën en van de keizerlijke schatkist in Holland. Met bijlagen.
1806-1812. 1 omslag

2176 Rekening van Abraham Wiersema Walijen, rentmeester, 1812. Met bijlagen.
Geliasseerd. Afgehoord
1813. 1 deel, 1 omslag

2177 Lijst van alle resterende gelden van de domeinen onder Borculo, voor rekening der Amortisatiekas,
1812. 2 stukken

b Rekeningen en andere financiële stukken betreffende kerken in het graafschap

2178 Kerkerekeningen van de stad Borculo 1778-1790, 1792.
Afgehoord 1779-1791,1793. 1 pak

2179 Provisorierekeningen van de stad Borculo, 1782, 1784, 1786, 1788, 1790, 1792.
Afgehoord 1783, 1785, 1787, 1789, 1791 en 1793. 1 pak

2180 Kerkerekeningen van Eibergen en Oud-Eibergen,
1614-1618. 1 omslag

2181 Kerkerekeningen van Eibergen. Afgehoord 1757, 1761, 1764, 1770, 1773, 1776, 1779,
1782, 1785 en 1788.
1754-1788 1 pak

2182 Bijlagen bij de kerkerekeningen van Eibergen,
1751-1761, 1763-1779, 1783-1786. 1 pak

2183 Kerkerekeningen van Geesteren 1678-1785.
Afgehoord 1681, 1695, 1701, 1707, 1713, 1718, 1724, 1754, 1757, 1761, 1764, 1770, 1773,
1776, 1779, 1782, 1785 en 1788. 1 pak
Met hiaten 1682-1689, 1725-1738

2184 Bijlagen bij de kerkerekeningen van Geesteren. Gedeeltelijk geliasseerd.
1744-1779, 1785-1796. 1 pak

2185 Provisorierekeningen van Geesteren, 1687-1701, 1705-1709, 1738-1788.

- Afgehoord 1692, 1695, 1699, 1700, 1702, 1710, 1744, 1754, 1757, 1761, 1764, 1770, 1773, 1776, 1779, 1782, 1785 en 1788. 2 pakken
- 2186** Bijlagen bij de provisorierekeningen van Geesteren, 1617-1618, 1689, 1733-1770, 1776-1779. 1 pak
- 2187** Stukken betreffende de provisorie- en kerkerekeningen van Geesteren, 1668-1780. 1 omslag
- 2188** Kerkerekeningen van Gelselaar 1671-1674, 1705-1719, 1738-1784. Afgehoord 1675, 1713, 1716, 1719, 1744, 1754, 1757-1766, 1771, 1777 en 1785. 1 pak
- 2189** Bijlagen bij de kerkerekeningen van Gelselaar, 1708, 1743-1785, 1819. 1 pak
- 2190** Conditie van verpachting van de landerijen van de kerk van Gelselaar, 1685, 1722 en 1740. 1 omslag
- 2191** Kerkerekeningen van Neede, 1695-1699, 1712-1716, 1748-1787. Afgehoord 1699, 1716, 1757, 1761, 1764, 1771, 1774, 1776, 1779, 1783, 1784 en 1788. 1 pak
- 2192** Bijlagen bij de kerkerekeningen van Neede. Gedeeltelijk geliasseerd. 1740-1788. 1 pak
- 2193** Provisorierekeningen van Neede, 1661-1678, 1769-1787. Afgehoord 1669-1678, 1788. 1 pak
- 2194** Stukken betreffende de provisorie- en kerkerekeningen van Neede, 1655-1674, 1744-1786. 1 omslag
- 2195** Kerkerekeningen van Rekken, 1758-1771, 1777-1784. Afgehoord 1761-1771, 1784. 1 omslag
- 2196** Bijlagen bij de kerkerekeningen van Rekken. Gedeeltelijk geliasseerd. 1758-1777, 1788. 1 pak
- 2197** Publikaties betreffende de provisorie- en kerkerekeningen van Rekken, 1797-1798. 2 stukken
- c Overige rekeningen en financiële stukken.**
- 2198** Rekeningen ingediend door de drost van Borculo. Met bijlagen. Geliasseerd. 1667-1670. 1 omslag
- 2199** Kwitanties van de advocaten J. Schomaker en (wijlen) H.H. Otters over de jaren 1751-1768 betreffende hun salaris en voorschotten, 1757, 1760 en 1769. 1 pak
- 2200** Kwitanties over de periode 1758-1788, voldaan door de gecommiteerde van de mark Gelselaar, F. de Wolff, 1785-1788. 1 omslag
- 2201** Bijlagen bij de rekeningen van de mark Geesteren, met hiaten.

- 1765-1788, 1 omslag
- 2202** Rekeningen van de rentmeesters van de stad Borculo, 1778-1792.
Afgehoord 1779-1793. 1 pak
Met knipselwerk op de kaft.
- 2203** Rekeningen van de provisorie van de stad Borculo, 1778-1781, 1783, 1785, 1787, 1789.
Afgehoord 1779-1782, 1784, 1786, 1788, 1790. 1 pak
- 2204** Stukken betreffende de stoeterij te Borculo. Met staten van percelen in Borculo.
1750, 1767-1768, 1811, 1841-1842. 1 omslag
- E BEHEER VAN LICHTENVOORDE**
- 1 VERKOOP, VERHUUR EN VERPACHTING**
- 2205** Staten van rendementen van verpachtingen in Lichtenvoorde,
1770-1772, 1782-1795. 1 omslag
- 2206-2210** Conditie van verpachting en verkoop,
1782-1811. 5 omslagen
- 2206** Verpachting van erven en bouwhoeven, landerijen, vloglanden en
bouwlanden, molens en goederen, ook onder Aalten, Bredevoort en
Winterswijk, 1795, 1804-1810.
- 2207** Verpachting van garfzaden en tienden, ook onder Aalten en
Bredevoort, 1798, 1804-1810.
- 2208** Openbare verkoop van tiend-rogge, ook onder Bredevoort, 1796,
1798, 1805-1811.
- 2209** Openbare verkoop van houtgewas, ook onder Aalten, Bredevoort en
Winterswijk, 1782, 1805, 1809.
- 2210** Verpachting van grasgewas, 1798, 1804-1810.
- 2211** Conditie van verkoop van oude ramen van het huis Marhulsen,
1786. 1 katern
- 2212** Conditie van verkoop van houtgewas,
1791. 1 katern
- 2213** Lijsten van verpachte erven, bouwhoven en vloglanden [in het domein
Lichtenvoorde], met vermelding van betaalde pachtgelden,
1795-1802.
Met als bijlage de rekening wegens beheer van het domein van Joan Valentijn Frey,
rentmeester. Concept.
1768-1769. 1 omslag
- 2214** Alfabetische lijsten van tijzen, wagentdiensten en andere lasten horend onder het
domein Lichtenvoorde. Met een register van eigendommen,
[1795]. 1 omslag
- 2215** Conditie van verpachting van garfzaden en tienden,
1799-1804. 1 katern
- 2216** Conditie van verpachting van grasland,
1799-1804. 1 katern

- 2217** Verbaal van aangiften van de te transporteren goederen in Lichtenvoorde, waarover tijnsplijcht, rente, erfpacht of een ander recht bestaat, 1804-1806. 1 katern
- Stukken betreffende de verponding en verkoop van goederen en eigendommen in de domeinen Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort en het geestelijk rentambt Zutphen, door het Bureau de l' Enregistrement et des Domaines de la Maison de Nassau te Winterswijk, horend onder het arrondissement Zutphen, 1811-1815 1 omslag
Zie Beheer van Borculo, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 2141.
- 2218** Conditioes van verkoop van houtgewas, 1811. 1 katern
- 2219** Conditioes van verpachting van garfzaden en tienden, van bouwhoven en hooilanden onder Lichtenvoorde en Bredevoort, 1811. 1 pak
- 2220** Conditioes van verpachting van tiend-rogge in de domeinen Lichtenvoorde en Bredevoort, 1812. 1 omslag

2 BOUW EN ONDERHOUD

Zie ook onder Beheer van Borculo de inv. nrs. 2153, 2156 en 2160.

- 2221** Bestekken van werken aan gebouwen, landerijen en overige bezittingen in Lichtenvoorde, 1809-1811. 1 pak

3 FINANCIËN

Rekeningen van de rentmeesters van Lichtenvoorde wegens het beheer van het domein alsook van de goederen onder het kerspel van Aalten en van het huis van Marhulsen.

Al deze rekeningen lopen over een jaar, beginnend 22 februari.

- 2222-2228** Rekeningen van Johan Valentijn Freij, 1763-1770. 7 delen
- 2222** 1763-1764.
- 2223** 1764-1765.
- 2224** 1765-1766. Afgehoord 1767.
- 2225** 1766-1767. Afgehoord 1768.
- 2226** 1767-1768. Afgehoord 1768.
- 2227** 1768-1769. Afgehoord 1770.
- 2228** 1769-1770. Met bijlagen.
- 2229-2233** Rekeningen van Severijn Huijninck, 1770-1775. 5 delen
- 2229** 1770-1771. Met bijlage.
- 2230** 1771-1772. Met bijlage.
- 2231** 1772-1773. Afgehoord 1774.
- 2232** 1773-1774. Afgehoord 1776.
- 2233** 1774-1775. Afgehoord 1776.

2234-2238	Rekeningen van Severijn Huijninck. Met inhoudsopgaven. 1777-1782.	5 delen
2234	1777-1778. Afgehoord 1781.	
2235	1778-1779. Afgehoord 1783.	
2236	1779-1780. Afgehoord 1783.	
2237	1780-1781. Afgehoord 1783.	
2238	1781-1782. Afgehoord 1783.	
2239-2254	Rekeningen van Bernard Andreas Roelvink. Met inhoudsopgaven. 1782-1798.	15 delen
2239	1782-1783. Afgehoord 1784.	
2240	1783-1784. Afgehoord 1785.	
2241	1784-1785. Afgehoord 1786.	
2242	1785-1786. Afgehoord 1787.	
2243	1786-1787. Afgehoord 1788.	
2244	1787-1788. Afgehoord 1789.	
2245	1788-1789. Afgehoord 1790.	
2246	1789-1790. Afgehoord 1791.	
2247	1790-1791. Afgehoord 1793.	
2248	1791-1792. Afgehoord 1793.	
2249	1791-1792. Dubbel. Wel aanwezig.	
2250	1792-1793. Afgehoord 1798.	
2251	1793-1794. Afgehoord 1798.	
2252	1795-1796. Afgehoord 1798.	
2253	1796-1797. Afgehoord 1799.	
2254	1797-1798. Afgehoord 1803.	
2255	Rekening van Eduard Daniëls jr. Afgehoord 1806. Met inhoudsopgave. 1798-1792	1 deel
2256-2257	Rekeningen van Hendrik van Juchem. Met inhoudsopgaven. 1804-1806.	2 delen
2256	1804-1805. Afgehoord 1807.	
2257	1805-1806. Afgehoord 1808.	
2258-2263	Rekeningen van Abraham Wiersema Walijen. Met inhoudsopgaven. 1806-1812	6 delen
2258	1806-1807. Afgehoord 1810.	
2259	1807-1808. Afgehoord 1811.	
2260	1808-1810. Afgehoord 1811.	
2261	1810-1811. Afgehoord 1813.	
2262	1811. Afgehoord 1814. Rekening ten behoeve van de Amortisatiekas.	
2263	1811-1812. Afgehoord 1813. Rekening ten behoeve van het Rijk.	
2264	Bijlagen bij de rekeningen, 1761-1776.	1 pak
2265	Bijlagen bij de rekening van de rentmeester van Lichtenvoorde over het jaar 1765.	1 omslag
---	Memorie van de gewezen rentmeester Bernard Andreas Roelvink betreffende de door hem overgegeven rekeningen over het jaar 1797 van Borculo, Lichtenvoorde	

en Bredevoort. Met bijlagen.

1803.

1 omslag

Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 2174 onder Beheer van Borculo.

Rekening en verantwoording van rentmeester Abraham Wiersema Walijen over de domeinrekeningen van Borculo, Uchtenvoorde en Bredevoort aan de staatsraad intendant-generaal der financiën en van de keizerlijke schatkist in Holland. Met bijlagen.

1806-1812.

1 omslag

Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 2175 onder Beheer van Borculo.

F LEENZAKEN

2266

Leenbrief uitgegeven door Wilhelm van Lintelo, drost, aan Derrick Lambers en diens erfgenamen, betreffende de verkoop van een stukje land op de Raamsbeke in de kerspel Eibergen gelegen. Afschrift.

1631.

1 stuk

G ZORG VOOR HET ARCHIEF

Zie ook de gelijknamige rubriek onder Bredevoort

2267

'Inventaris der Domeynen van Borculo'. Met kanttekeningen.

1 deel

- een lijst van stukken, waaronder pachtcedulen, betreffende het domein Borculo, door rentmeester Fredrik Ernst Spancker overgedragen aan zijn opvolger, Bernard Andreas Roelvink, 1741-1781, met hiaten;

- lijsten van resoluties, brieven en appointementen ingekomen bij de rentmeester, van de Nassause Domeinraad, 1781-1794;

- lijsten van remonstranties en berichten op de resoluties van de Domeinraad, en extracten van brieven, 1782-1788;

- aantekening van ontvangsten en jaarlijkse afrekening van de rentmeester met de thesaurier, 1782-1786.

2268

'Inventaris der Domeynen van Ligtevoorde'.

1 deel

- een lijst van stukken, waaronder pachtcedulen, betreffende het domein Lichtenvoorde, door rentmeester Severijn Huijnink overgedragen aan zijn opvolger, Bernard Andreas Roelvink, 1771-1787, met hiaten;

- een lijst van overgedragen boeken en rekeningen, 1760-1781;

- lijsten van resoluties, brieven en appointementen ingekomen bij de rentmeester, van de Nassause Domeinraad, 1781-1794;

- aantekening van ontvangsten en jaarlijkse afrekening van de rentmeester met de thesaurier, 1782-1786.

2269

Inventaris van stukken betreffende Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort. Met bijlagen.

1789, 1798-1806.

1 omslag

2270

Inventaris van stukken betreffende verpachte en verkochte goederen onder Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort,

1812.

1 katern

2271

Inventaris betreffende de provisorierekeningen en kerkerekeningen onder Borculo, 1777.

1 katern

2272

Lijst van stukken welke zich bevinden in de 'loketten' betreffende Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort. Afschrift.

z.d. 1 stuk

AANHANGSEL: HET GEESTELIJK RENTAMBT VAN ZUTPHEN

- 2273** Conditioes van verpachting en verkoop binnen het geestelijk rentambt Zutphen. 1 pak
 - verpachting van een weide onder Didam gelegen, 1803;
 - verkoop van de erve Immenhuizen, 1808, 1814;
 - verpachting van grasland en visserij, 1811;
 - verkoop van garfzaden en tienden, 1812;
 - verpachting van garfzaden en tienden, 1815. Grosse, voor G.J. de Leeuw van Coolwijk, rentmeester van de domeinen van Zutphen;
 - verpachting van vloglanden, 1815.
- 2274** Conditioes van verpachting van geestelijke goederen, landerijen en hoven binnen het Zutphense geestelijk rentambt onder Bernard Joost Lulofs, rentmeester, 1805-1807, 1810-1811. 1 pak
- 2275** Huurcontract door Bernard Joost Lulofs, rentmeester van de geestelijke goederen, uitgegeven voor G.J. Sloet en diens vrouw, van een schuur in Zutphen aan de Grote of St. Walburgsch Kerkhof, 1810. 1 stuk
- 2276** Staat van inkomsten en goederen behorend tot het Borculose geestelijk rentambt van het Kwartier van Zutphen, betreffende Lichtenvoorde, Groenlo en Winterswijk, 1810-1811. 1 katern
- 2277** Pachtcontracten binnen het Doetinchemse en Borculose rentambt, 1811. 1 pak
- 2278** Conditioes van verkoop van garfzaden en tienden onder het geestelijk rentambt van Zutphen, Doetinchem en Borculo, 1812-1813. 1 omslag
- 2279** Staat van niet verkochte percelen tienden onder de cantons van Borculo en Eibergen gelegen, behorend bij de administratie van het Borculose Geestelijk Rentambt, 1813. 1 katern
 Zie ook NDR inv.nr. 2141 onder beheer Borculo.

III-IV BREDEVOORT EN DE BURENSE TIENDEN

De stukken vermeld in de oude inventaris Folio betreffende Duffel, Nergena en Goch behoren niet tot dit archief, en zijn in een apart hoofdstuk IV in deel 11 van deze inventaris ondergebracht. Uit de oude inventaris Hingman werden de inv. nrs. 5583-5588 in 1953 aan het Rijksarchief in Gelderland afgestaan.

VERWERVING

Graaf Maurits van Nassau werd in 1612 pandheer van de heerlijkheid Bredevoort met slot, ambt en stad, nadat hij de stad in 1597 veroverd had op de Spanjaarden ten gunste van de Staten van Gelderland. Pas in 1697 werden heerlijkheid en rechten het eigendom van prins Willem III van Oranje.¹⁰⁹

Bredevoort behoorde vanaf 1150 aan de graven van Loon. Na het uitsterven van dat geslacht maakten zowel de bisschop van Munster als de hertog van Gelre aanspraken op de heerlijkheid. Uiteindelijk bleef Bredevoort Gelders domein.

De hertog van Gelderland heeft uit geldgebrek vanaf het midden der veertiende eeuw deze heerlijkheid verpand. Pandheren waren de heren van Gemen, Maarten van Rossum en de graaf van Bronkhorst. Tijdens de opstand tegen Spanje ontnamen de Staten van Gelderland het pandschap

109 H.A. Weststrate, 'De heerlijkheid Bredevoort onder de Oranjes' in *Je Maintiendrai*, II, Leiden, 1905

aan Bronkhorst, omdat deze de zijde van de Spanjaarden koos en droegen het over aan prins Maurits voor de som van 50 000 gulden voor de duur van 31 jaar. Later werd het pandschap verlengd met telkens 50 jaar.¹¹⁰ De Nassaus bleven pandheer tot in 1697 de Staten van Gelderland de heerlijkheid schonken aan Willem III, koning van Engeland. Ze begunstigen hem op deze wijze in ruil voor zijn uitstaande pandpenningen¹¹¹

Vanaf 1616 kreeg de prins van Oranje tevens de Burense tienden, horend onder Bredevoort in bezit.¹¹²

GRONDGEBIED EN BENAMING

De voormalige vestingstad Bredevoort ligt in het graafschap Zutphen, in het grensgebied van Gelderland en Munster. De heerlijkheid Bredevoort omvatte de stad, het slot en het ambt Bredevoort, de kerspelen Aalten, Dinxperlo en Winterswijk, en het dorp Boekhout.

Onder Winterswijk behoorden negen buurschappen, Aalten omvatte zes buurschappen en Dinxperlo slechts drie.¹¹³ Buurschappen of boerschappen zijn in Gelderland de oudste belangengemeenschappen: eigenaars en gebruikers van de grond maakten onderling afspraken over het beheer van middelen, wegen, water en grond.

De stad Bredevoort kende geen buurschappen, maar bezat een ruim gebied rond de vestingwerken. Deze fortificatiewerken hadden de vorm van een ster, een ontwerp van de pandheer Maarten van Rossum.¹¹⁴

De Burense tienden betroffen landerijen, ontstaan uit woeste grond, maar waarover de heer toestemming moest geven tot ontginning en gebruik. De gebruiker diende een tiende deel van de schatting aan de heer af te staan.

De bezittingen van de heer bestonden uit stad en slot (in 1646 door buskruit ontploft en nooit meer herbouwd), bossen, weilanden, heidegrond, landerijen met erven en hoven, het hof Miste te Winterswijk en het hof Arove te Aalten.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Het soevereine recht was in Bredevoort steeds voorbehouden aan de Staten van Gelderland, dit in tegenstelling tot Borculo, waar de heer van Borculo in 1742 het soevereine recht verwierf. Soverein recht betekent o a het recht op heffing van gemene landsmiddelen, het recht op heerbaan en de hoge jurisdictie¹¹⁵

In Bredevoort bezat de heer tot 1795 hofhorige lieden en goederen.¹¹⁶ Een hofhorige kon zichzelf en zijn hofhorig goed vnkopen door geld en diensten of door een ander zijn plaats te laten innemen. Hofhorigen kenden hun eigen hofgericht en waren aan zeer strenge bepalingen onderworpen. En ze waren verplicht zich in te schrijven in het hofboek, jaarlijks op 15 juli onder de Rozenboom.¹¹⁷ De hofhorigheid en de overige heerlijke rechten werden in 1795 door het Franse bewind afgeschaft. De overige rechten, horend bij de heerlijkheid Bredevoort, zijn

- middelbare en lage jurisdictie,
- patronaatsrecht van kerken en vicarieën, met collatierecht,
- recht van wildbaan en jacht,
- recht van visserij,
- recht van wind en water,
- recht van hofhorige diensten,
- recht van inkomsten als accijns (bier en wijn), tinsen, pachten, herfst- en meibeden, hofholtsgeld en dienstgelden, vastenavond-hoenderen, rente van het honderste ei, aangegraven landsgeld, tol- en weggeld, ngthaver en schepeltiend.¹¹⁸

BESTUUR EN RECHTSPRAAK

Als pandheer en later als heer van Bredevoort had de prins van Oranje het recht functionarissen te benoemen, zowel op wereldlijk als op kerkelijk gebied.

De drost was namens de heer verantwoordelijk voor bestuur en rechtspraak. Samen met de rechter, de landschrijver, de stadhouder of vervanger van de drost en de advocaat-fiscaal zorgde de drost voor politie- en justitiezaken. In de stad Bredevoort werd hij bestuurlijk bijgestaan door twee

110 NDR inv. nr. 2307.

111 NDR inv. nr. 3217.

112 NDR inv. nrs. 2451-2453.

113 NDR inv. nr. 2321.

114 NDR inv. nr. 2298.

115 NDR inv. nr. 2280, nummer 19.

116 Aantekeningen over 'Diensten der huysluiden onder Bredevoort', NDR inv. nr. 765, folio 350-351, 416-417.

117 NDR inv. nrs. 2318 en 2320.

118 Nijhoff, I.A, 'Heerlijke regten van Bredevoort' in Bijdragen voor de Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde, 8 (Arnhem, 1852), pp 181-185.

burgemeesters en vijf rotmeesters: een rot was een wijk of buurt van de stad. Bij de civiele rechtspraak werd hij geassisteerd door twee keurnoten of assessoren, bij de criminele rechtspraak door de advocaat-fiscaal.¹¹⁹

De heer benoemde de volgende functionarissen:¹²⁰

IN STAD, AMBT EN HEERLIJKHEID BREDEVOORT:

Drossaard of drost	1637-1776
Rechter	1637-1758
Landschrijver	1653-1794
Fiscaal	1649-1728
Advocaat van de prins	1730-1783
Procureur van de prins	1736-1752
Rentmeester	1653-1768
Rentmeester van de Burense tienden	1653-1751
Keurnoot of assessor van het appellations- gerecht in het graafschap Zutphen	1639-1749
Keurnoot of assessor van het stadsgerecht	1687-1764
Voogd	1687-1771
Huisvoogd	1692
Organist	1687-1794
Schoolmeester	1723-1781
Koster	1687-1794
Portier van kasteel en stad	1698-1758
Voorlezer	1772
Opzichter van de hout-en bosgewassen onder Bredevoort	1727-1760
Boswachter van bossen in het ambt van Boekhout	1699-1775
Ontvanger v.d. verpondingen	1660-1790
Bewoner van het nieuwgemaakte recht- en gevangenhuis te Bredevoort	1720-1723
Houder van postwagens	1736
Rector van Latijnse school	1765

BENOEMINGEN IN WINTERSWIJK ONDER BREDEVOORT:

Keurnoot of assessor van het landsgerecht	1687-1787
Ontvanger v.d. verpondingen	1689-1758
Kerkmeesters (twee)	1691-1782
Marktmeesters (twee)	1691-1787
Organist	1681-1779
Koster	1687-1762
Schoolmeester	1695-1765
Voorlezer	1695-1765
Voogd	1638-1782

119 inv. nr. 318.

120 De jaartallen geven alle de begindata van de benoemingen, gebaseerd op inv. Nr. 576, 'Ambtboek', deel 1: samen met deel 2 (inv. nr. 577) geeft dit de meest uitgebreide informatie betreffende benoemingen in de domemen. 'Ambtboek', inv. Nr. 578 geeft gelijksoortige informatie, maar minder volledig.

Ondervoogd	1686-1763
Boswachter	1700
Postbode op Amsterdam	1768
Postbode op Deventer	1768

BENOEMINGEN IN AALTEN ONDER BREDEVOORT:

Ontvanger	1690-1758
Keurnoot of assessor van het landsgerecht	1687-1782
Organist	1688-1762
Koster	1687-1760
Schoolmeester	1687-1781
Kerkmeesters	1688-1782
Marktmeesters	1688-1765
Voogd	1618-1771
Ondervoogd	1687-1749
Schutter	1689-1749
Boswachter	1700

BENOEMINGEN IN DINXPERLO ONDER BREDEVOORT:

Ontvanger	1691-1758
Keurnoten of assessoren van het landsgerecht	1687-1782
Kerkmeesters (twee)	1691-1742
Voogd	1653-1794
Koster	1688-1782
Schoolmeester	1688-1783
Voorzanger	1758-1783

BEHEER

De rentmeester of admodiateur was verantwoordelijk voor het algemeen beheer van het domein en voor de domeinrekening. De rekening van het domein Bredevoort werd verdeeld in drieën, te weten:

- het rentmeesterschap over de granen en hofgoederen van Bredevoort,
- rekening over de heerlijkheid Bredevoort,
- rekening over de Burense tienden, gelegen in het graafschap Zutphen, behorend onder de richterambten Doesburg, Doetinchem en Hummelo.

Het rentmeesterschap van deze drie rekeningen werd door dezelfde persoon uitgevoerd. Wat betreft de Burense tienden werd de pacht door de rentmeester in ontvangst genomen op speciale hofdagen. De rechter werd weer uit deze inkomsten betaald.¹²¹ Uit de opbrengsten van geestelijke goederen werden predikanten, organisten en voorzangers, koster, schoolmeesters en de rector betaald. Rentmeesters van Bredevoort:

Luloph ter Vile	1613-1614
Joost ter Vile	1633-1671
Willem Volmer	1671-1727
Herman Hasebroek	1727-1735
Jan Berent Roelvink	1735-1749
Weduwe van J.B. Roelvink	1749-1751
Herman Otto Roelvink	1751-1769
Bernard Andreas Roelvink	1769-1798
Eduard Daniëls	1798-1801

121 inv. nr. 5515-5582, de domeinrekeningen.

Hendrik van Juchem	1804-1806
Abraham Wiersema Walijen	1806-1812

ARCHIEF EN INVENTARISATIE

Het archief van het domein Bredevoort heeft een omvang van 4,5 meter en bestaat voor een groot gedeelte uit domeinrekeningen. Het archief bevat enige retroacta uit de periode voorafgaand aan de Nassaus.

III BREDEVOORT

A ALGEMEEN

2280-2281	'Bredevoord, volumen I en volumen II', registers bevattende verzamelde stukken betreffende de domemen in Bredevoort. Met eigentijdse inhoudsopgaven.	2 banden
	1613-1751	
2280	Volume I, bijlage 1.	
	1	Conditioes en voorwaarden van verpachting van de domeinen van Bredevoort voor zes jaren, ingaande Petri ad Cathedram 1613.
	2	Idem, als boven.
	3	Kopie-register van de vuur- en lijfdiensten, alleen betreffende de bouw op het Huis Bredevoort dienende neffens de vrijzitters van de voogd en burggraaf, 1615.
	4	Kopie-register van de gezamenlijke vuur- en lijfdiensten van de voogden, ondervoogd en buurtvoogden haar vrijzitteren en het hondegehalt in het kerspel van Aalten en derzelver buurtschappen, 1616.
	5	Idem, als boven in het kerspel Dinxperlo, 1616.
	6	Idem, als boven van het kerspel Winterswijk, 1616.
	7	Twee missiven van 1659 waaruit blijkt dat de lijfdiensten bij sententie van 19 december 1657 aan zijne Hoogheid zijn geadjudiceerd, doch dat het Hof in 1659 daar omtrent een nieuw reglement heeft willen maken.
	8	Publicatie van de Raad, dat de ingezetenen de redemptiegelden van de diensten aan de admodiateur prompt zullen moeten voldoen, 1627.
	9	Bewijspunten met twee annexe kopieën van verlijfbrieven waardoor de graaf van Bentheim en Steinfort tracht aan te tonen, dat hij door het vorstendom Gelre beleend is met het recht van de wind en gemaal in de kerspelen Aelten en Winterswijk en dus gerechtigd tot het oprichten van een windmolen binnen Bredevoort, 1641.
	10	Missive van W. van Haersolte, drost aan zijne Hoogheid, waar blijkt dat bij het Hof van Gelderland verstaan was, dat het voornoemde recht van de wind in gemelde kerspelen niet konden geëxtendeerd worden op Bredevoort, 1644.
	11	Originele conventie aangegaan tussen de Domeinraad en de burgers van Bredevoort, waarbij deze beloven dat de door hen te bouwen korenmolen na verloop van 14 jaren van zijne Hoogheid tot zijn eigendom zal behoren, met approbatie van zijne Hoogheid, 1644.
	12	Bestek van de nieuwe molen.
	13	Staat van het inkomen der vicarieën in de heerlijkheid Bredevoort, waarvan het juspatronatus aan het Huis van Bredevoort competeert:
	1	Van de vicarie Sancte Anne of Pertr et Pauli te Bredevoort;
	2	Sancti Antornii te Bredevoort;
	3	Sancti Crucis et Helena te Aalten;
	4	Van het officie Sancte Anne te Aalten;
	5	Van het officie Sancti Anthonii te Dinxperlo.

- 14 Missive van Joost ter Vile aan de griffier Buijsero met een extract van de staat der inkomsten van de vicarie St Anna te Bredevoort en St Anthonii te Dinxperlo.
- 15 Extractstaat van de vicarieën St Crucis en Helena te Aalten met enige kopie-brieven van collatie van zijne Hoogheid en het Hof van Gelderland, 1622-1649, 1679.
- 16 Missive van de heer op ten Noordt te Zutphen aan de drost van Bredevoort baron van Lintelo, wegens voornoemde vicarieën alsmede wegens de vicarie St Catharinae te Winterswijk, 1721. Met een staatje van het rendement.
- 17 Extract-missive van de secretaris Pronk betreffende de vicarieën onder Bredevoort, 1725.
- 18 Resolutie van de Staten van Gelderland waarbij het pandschap van Bredevoort nog voor 50 jaar wordt geprolongeed, 1691.
- 19 Authentieke kopie van de brieven waarbij de Staten van Gelre en Zutphen aan prins Willem III van Oranje in vol eigendom cederen en transportereren het slot en het ambt in de heerlijkheid van Bredevoort met alles wat daartoe behoort, 1697 sep 24 en 25.
- 20 Resolutie van de Staten van Gelderland, waarbij de voorz. gifte weer wordt ingetrokken en voor het pandschap een som van vijftigduizend gulden wordt aangeboden, welke som bij weigering onder het Hof provincial zal worden geconsigneerd, 1709.
- 21 Missive van Baron van Lintelo, drost, over de lenen van Bredevoort, 1698.
- 22 Rekest van de burgers en ingezetenen van Bredevoort met origineel appointment van zijne Hoogheid, waarbij wordt bepaald dat niemand zich binnen Bredevoort zal mogen vestigen dan op speciaal consent van de drost en dat van het garnizoen van iedere compagnie slechts een soldaat nering zal mogen doen, 1684.
- 23 Verklaring over de domeinen der heerlijkheid Bredevoort, 1705.
- 24 Memorie van de consistentie van Bredevoort, 1705.
- 25 Origineel plakkaat dat van alle nieuw aangegraven landen of gronden novale tiend zal moeten worden betaald, 1699.
- 26 Twee originele ordonnanties over de tol en het weggeld te Bredevoort, Winterswijk, Aalten en Dinxperlo, 1701.
- 27 Idem, 1728.
- 28 Kopie van een oude instructie voor de drost van Bredevoort, z.j.
- 29-1 Originele instructie voor de advocaat-fiscaal te Bredevoort, 1728.
- 29-2 Het verzoek van de schoenmakers van Winterswijk om het inbrengen van vreemde schoenen en muilen aldaar te interdiren, wordt afgeslagen, 1733.
- 30 Bericht van de drost aan de Domeinraad over de limietscheiding tussen Bredevoort en Munster, 1718.
- 31 Brief van de Heer van Walvaert aan het Hof van Gelderland betreffende de limietscheiding, 1728.
- 32 Korte memorie van het gepasseerde daaromtrent tot 1720.
- 33 Stukken betreffende de vrijdom van contributie en andere lasten van de Oosterhofse goederen in het Munsterland gelegen, 1684.
- 34 Memorie aangaande de ambten, bedieningen en vicarieën onder Bredevoort, z.j.
- 35 Lijst van bedieningen en vicarieën onder Bredevoort, z.j.
- 36 Memorie van het tractement en emolumenten van de schoolmeester te Aalten, 1649.
- 37 Memorie van stukken betreffende de hofhorige en eigenhorige goederen onder Bredevoort, 1694-1764.
- 38 Stukken betreffende de concordaten tussen Gelderland en Kleef, 1695.
- 39 Stukken betreffende de kwestie of rechtspraak over gepleegde fraudes omtrent de gemene landsmiddelen, in de eerste instantie toebehoren aan het gerecht van Bredevoort, of wel aan de colleges van de provincie, 1695.

- 40** Stukken betreffende het aangraven van enige landen onder Bredevoort door de heer van Plekkenpoel, 1685.
- 2281** Volume II, bijlage 2.
In bijlagen 1 en 2 bij dit hoofdstuk zijn de inhoudsopgaven weergegeven.
- 1** Stukken betreffende de ordinaire en extraordinaire verpondingen van Bredevoort, 1687-1725.
- 2** Stukken betreffende het verzoek van de roomsgezinden in het dorp Winterswijk om een kerk te mogen oprichten tot uitoefening hun godsdienst, 1751.
- 3** Stukken betreffende de aanstelling en het beroepen van predikanten en schoolmeesters, 1642-1684.
- 4** Stukken betreffende het weversambt onder Winterswijk en de vastgestelde gildebrieff, alsook de opposities daartegen van enige wevers op het plattenland en van de Staten van Zutphen, 1684-1686.
- 5** Stukken betreffende het door de drost gepretendeerde recht tot aanstelling der bedienden onder Bredevoort, 1687-1692.
- 6** Stukken betreffende de pretensies van de graaf van Albemarle op Bredevoort, uit hoofde van een donatie van koning William, waarbij kopie van het verbaal of conventie tussen hare Hoogheid en gemelde graaf, voor het Hof van Holland over de voornoemde pretenties aangegaan, 1706.
- 7** Staat van de verpachte domeinen onder Bredevoort waaruit het rendement blijkt, 1613-1627.
- 2282-2295** Extract-resoluties van de Domeinraad. Met bijlagen. 1752-1792. 14 pakken
- 2282** 1752-1760.
- 2283** 1761-1764.
- 2284** 1765-1766.
- 2285** 1768.
- 2286** 1769.
- 2287** 1771-1774.
- 2288** 1775.
- 2289** 1776-1778.
- 2290** 1779-1780.
- 2291** 1781.
- 2292** 1782-1784.
- 2293** 1785-1788.
- 2294** 1790.
- 2295** 1792.
- 2296-2299** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun inspectiereizen naar het domein Bredevoort. Met bijlagen. 1756-1764, 1766-1772, 1774, 1781-1782, 1784, 1786, 1791, 1793. 4 banden
- 2296** 1756-1759.
- 2297** 1760-1768.
- 2298** 1769-1786.
Met als bijlage bij het verbaal van 1781 een plattegrond van de fortificatiewerken van de stad Bredevoort.
- 2299** 1791-1793.
- 2300** Correspondentie van de hertog van Brunswijk, voogd van de prins van Oranje, met de Nassause Domeinraad; met agenda. Met bijlagen. 1761-1766. 1 omslag
- 2301** Ingekomen stukken bij de Nassause Domeinraad, 1791-1794. 1 pak

- Ingekomen stukken bij de administratie van de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau betreffende Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort. Met bijlagen.
1796-1798.
Zie het hoofdstuk Borculo, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 2043-2044.
- 2302** Verbaal van W.E. Dompseleer, lid van het college van administratie over de door Frankrijk geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, wegens zijn inspectiereis naar het domein Bredevoort,
1797-1798. 1 band
- B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN**
- 2303** Stukken betreffende verwerving van het pandschap met goederen, rechten en gerechtigheden door pandheren van de heerlijkheid Bredevoort. Grotendeels afschriften.
1364-1779. 1 pak
- 2304** Brief van hertog Karel van Gelre aan zijn drost te Bredevoort, Jacob ten Sterre, waarbij hij ordonneert dat zijn neef, de bisschop van Munster, bij het bezichtigen der limieten zijn rechten zal behouden,
15 juli 1530. 1 stuk
- 2305** Akte van bewilliging van stadhouder, kanselier en raden van de koning van Spanje betreffende het aanhouden van de wisselingen van hofhorige en vrije lieden gedaan tussen het huis van Bredevoort enerzijds en die van Boekholt en het kapittel van Vreden, de graaf van Bentheim en de proost van St. Maurits anderzijds, ten tijde van Jacob ten Sterre, drost van Bredevoort en van Maarten van Rossum, pandheer van Bredevoort. Authentiek Afschrift.
1557. 1 katern
- 2306** Stukken betreffende het patronaatsrecht van de pandheer van Bredevoort, met zijn daarbij behorende recht op erven, goederen en inkomsten van de vicarieën,
1561-1616. 1 omslag
- 2307** Akten van verpanding van stad, huis en ambt Bredevoort en de daarbij behorende hoge rechten, vrijheden en goederen voor de som van 50.000 guldens per 31 jaar:
3 getransfigeerde charters
- door Philips II, koning van Spanje aan Diederik van Bronkhorst en Batenburg, heer van Anholt, bannerheer van Bahr en Lathum, 19 September 1562;
- door Philips II, koning van Spanje aan Diederik van Bronkhorst, heer van Anholt ten behoeve van de Margaretha van Parma, regentes en gouvernante. Authentiek Afschrift, 20 oktober 1562;
- door de Staten van Gelre aan graaf Maurits van Nassau, 17 december 1612, 3 getransfigeerde charters
Met groot uithangend zegel door transfix.
- 2308** 'Thijnsboeck des ampts Bredevoort', legger van tijnsplichtigen. Authentiek afschrift.
1608 1 katern
- 2309** Sententie door het hof van Gelderland, tussen de momboir en de landrentmeester van Gelderland en Zutphen en Diederick van Bronkhorst en Batenburg, heer van Anholt houdende dat de heer van Anholt tegen een vergoeding de stad, het slot, en het ambt Bredevoort, dient te ontruimen ten behoeve van de Staten en de pandbrief dient over te leveren,

-
1612. 1 stuk
- 2310** Akte van de Staten van Gelderland en het graafschap Zutphen, betreffende de benoeming van Geerlach van der Capellen tot gecommiteerde als lid van de raad van Gelderland, voor het aanvaarden van de pandschappenningen door de heer van Anholt en het aanvaarden der possessie van de stad, het slot en de heerlijkheid Bredevoort, ten behoeve van de prins van Oranje. Authentiek afschrift.
1612. 1 stuk
- 2311** Processtukken wegens de procedure voor het hof van Gelderland tussen de heer van Anholt, als pandheer van Bredevoort, en de momboir van Gelderland, betreffende de aflossing en de possessie van het pandschap, 1612-1627. 1 pak
- 2312** Brief van Frederick van de Sande, momboir van het vorstendom Gelre en het graafschap Zutphen, met de bekentenis ontvangen te hebben de renvers-brieven van graaf Maurits ter verzekering van het pandschap over slot, stad, en heerlijkheid. Met afschrift.
1613. 2 stukken
- 2313** Stukken betreffende de eed van trouw aan de pandheer door functionarissen in de heerlijkheid Bredevoort, ten behoeve van prins Frederik Hendrik, 1625. 1 omslag
- 2314** Akte van verpanding door de staten van Gelderland en het graafschap Zutphen aan prins Frederik Hendrik van de heerlijkheid Bredevoort voor de tijd van nog 50 jaren, te beginnen in het jaar 1643 en eindigend in 1693, op dezelfde condities, omschreven in de acte van pandschap van 1612. Met authentiek afschrift van de akte van 1612.
23 februari 1639. 2 getransfigeerde charters
Met groot, beschadigd uithangend zegel door transfix.
- 2315** Resolutie van de staten van Gelderland en het graafschap Zutphen, wegens de verlenging van de verpanding van het ambt van Bredevoort ten behoeve van prins Willem III voor de tijd van nog 50 jaren. Met bijlage.
1691. 1 omslag
- 2316** Akte van verpanding door de Staten van Gelderland en het graafschap Zutphen, wegens de vijftig-jarige continuatie van het pandschap Bredevoort, beginnend na de laatste pandbrief van 1639, ten behoeve van prins Willem III, 22 September 1691. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 2317** Akte van transport door de Staten van Gelderland en het graafschap Zutphen, aan prins Willem III als erfstadhouder van het slot, stad, ambt en heerlijkheid van Bredevoort voor de 50000 guldens pandpenningen die de prins daarop te eisen had, 25 September 1697. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 2318** Stukken betreffende hofhorigen en hofhorige goederen, met betrekking tot rechten en gerechtigheden van de pandheer en verplichtingen van hofhorigen. Met bijlagen, 1562 en 1612, 1659, 1697. 1735-1764. 1 omslag

- 2319** Akte van transport door Berent Veelders en huisvrouw aan de prins van Oranje van het goed de Veele met de Veeler hofstede. Afschrift.
1741. 1 stuk
- 2320** Stukken betreffende hofhorige goederen in Aalten en Winterswijk,
1761-1790. 1 omslag
- 2321** Kaart van de heerlijkheid Bredevoort,
1764. 1 stuk
- 2322** Akte van attestatie als bewijs van het recht van de prins van Oranje om wanneer er mast of eikelen gewassen zijn uit de hof te Deutenkra onder het kerspel Winterswijk buurschap Ratkum gelegen en aan het kapittel van Vreden toebehorend, jaarlijks een varken te trekken. Met bijlage.
1765. 2 stukken
- 2323** Overeenkomst met Berend Smeenk wegens het weghalen van de tiende uit een weide de Metgen genaamd onder de Rouwenoortse tiend gehorend,
1770-1771. 1 omslag
- 2324** Akte van schuldbekentenis van honderd vijf guldenen 3 pct. Wegens de kooppenningen van een stuk land op de Hasel onder de vicarie St. Catharina in de kerk van Winterswijk gehorend, ten behoeve van de prins van Oranje als collator. Authentiek afschrift.
1784. 1 stuk

C BESTUUR

- 2325** Akte van autorisatie voor de rentmeester om volgens de overeenkomst met de eigenaar van het hofgoed Gesink, de na een versterving openstaande gelden ten behoeve van de heer, op te eisen. Met bijlage.
1759. 2 stukken
- 2326** Extract uit het register der notulen van de Domeinraad van de prins van Oranje betreffende het maken van een nieuwe tiendrol voor de Burense tienden in het domein van Bredevoort,
1761. 1 stuk
- 2327** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het controleren van de plaatselijke secretarieën ten einde de Burense tiendrol te herstellen. Met bijlagen.
1762. 1 omslag
- 2328** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de smalle tiende. Met bijlagen.
1774. 1 omslag
- 2329** Extract-resoluties van de Domeinraad betreffende het reglement voor de hoflieden van de hoven te Miste en Ahave, door het hof van Gelderland geaprobeerd. Met bijlagen.
1775 en 1776. 1 omslag

D RECHTSPRAAK

- 2330** 'Hoffboeck des Amp te Bredeforts', protocol van het hofgericht te Bredevoort,

1506-1597. 1 deel

2331 Sententie van de raad van Gelderland tussen Derek Gerbrants, en Carel Willem van Palland, heer van Keppel inzake het interest van de kerk van Hoog- of Oltkeppel. Met bijlagen. 1721. 1 omslag

2332 Sententie van het landgericht van Winterswijk betreffende de veroordeling van Henrik Mensink en zijn zoon Jan Mensink, ieder tot een boete van 500 gulden, wegens het kappen van een eikeboom op het goed Mensink. Authentiek afschrift. 1733. 1 stuk

--- Processen-verbaal uit het protocol van het gericht van stad en heerlijkheid Lichtenvoorde en heerlijkheid en ambt Bredevoort betreffende het royement van de verpandingen van kapitalen met interest. Met bijlagen, 1715 en 1735. Extracten. 1759 en 1764-1765.
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 2118.

2333 Dagvaardingen aan pachters inzake de Burense tienden. Met bijlagen. 1805. 1 omslag

E BEHEER

1 Algemeen

2334 Memories van Bernard Andreas Roelvink, rentmeester, wegens ontvangen resoluties en orders betreffende het domein, 1776-1781, 1783-1793. 1 band

2335-2337 Generale rapporten van Bernard Andreas Roelvink, rentmeester, wegens de gesteldheid van het domein. Met bijlagen. 1782-1793 en 1796. 3 banden

2335 1782-1792. Afgehoord 1783-1793.
Met lijst van inwonende Joden, 1783.

2336 1793. Afgehoord 1794.

2337 1796.

2338 Memories van Eduard Daniëls, rentmeester, wegens ontvangen resoluties en orders betreffende het domein, 1801. 1 omslag

2339 Memories van Hendrik van Juchem, rentmeester, wegens ontvangen resoluties en orders betreffende het domein, 1805. 1 omslag

2 Verkoop, verhuur en verpachting

Zie ook onder Borculo en Lichtenvoorde.

2340 Stukken betreffende gebruik en opbrengsten van de fortificatiewerken van Bredevoort, 1768-1771. 1 band

2341 Conditioes van verpachting van percelenen goederen in stad en heerlijkheid Bredevoort,

	1778.	1 omslag
2342	Lijst van Bredevoortse tijznen, uitgangen en korenrente. Met naamindex. 1782.	2 katernen
2343	Conditioes van aanbesteding met bestek voor de Reestapper brug bij het dorp en kerspел Dinxperlo, 1784.	1 katern
2344	Conditioes van verkoop van houtgewas onder Bredevoort en Lichtenvoorde, 1784.	1 katern
2345	Conditioes van verkoop van houtgewas onder Bredevoort. Met bijlage. 1786.	1 omslag
2346	Conditioes van aanbesteding voor huizen en een papiermolen in het domein van Bredevoort, 1792,	1 katern
2347	Conditioes van verpachting van goederen en landerijen in Borculo, Bredevoort en Lichtenvoorde. Concept. 1795.	1 katern
2348	Conditioes van verpachting van percelenen goederen in Bredevoort, 1796-1803.	1 omslag
2349	Manuaal op de verpachting van Bredevoortse percelen en goederen. Met naamindex. 1796.	2 katernen
2350	Conditioes van verpachting van vloglanden, bouwhoven en molens, 1804-1810.	1 pak
2351	Verbaal van aangiften van de te transporteren goederen horend onder Bredevoort, waarop cijns, rente, tijns of erfpacht berust, 1804-1806.	1 katern
2352	Huurcontracten door de Amortisatiekas, bureau Doesburg uitgegeven voor Jan Wentink en Peter Weijers van een huis en een stuk land in het boerschap Elderink en in Doetinchem, 1805, 1806.	1 omslag
2353	Conditioes van verkoop van percelen houtgewas, 1806.	1 katern
2354	Conditioes van verpachting van woeste grand, de Viverik genaamd, gelegen voor de stad Bredevoort, 1809.	1 katern
2355	Conditioes van verkoop van houtgewas, 1811.	1 omslag
---	Stukken betreffende de verponding en verkoop van goederen en eigendommen in de domeinen Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort en het geestelijk rentambt in	

Zutphen, door het Bureau de l'Enregistrement et des Domaines de la Maison de Nassau te Winterswijk, horend onder het arrondissement Zutphen, 1811-1815.

Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 2141.

1 omslag

3 Financiën

122

Rekeningen van de rentmeesters van Bredevoort wegens het beheer van het domein, alsmede rekeningen over de granen van Bredevoort en over de Burense tienden gelegen in het graafschap Zutphen onder de richteramten Doeshurg, Doetinchem en Hummelo.

Deze rekeningen lopen over een jaar, beginnend, 22 februari.

- 2356** Rekening van Ludolph ter Vile, 1613-1614. Afgehoord 1615. 1 band
- 2357** Rekening van Joost ter Vile, 1665-1666. Afgehoord 1670. 1 band
- 2358-2361** Rekening van Willem Volmer, rentmeester van de Burense tienden, 1676-1678, 1680. 4 delen
- 2358** 1676. Afgehoord 1683.
- 2359** 1677. Afgehoord 1692.
- 2360** 1678. Afgehoord 1693.
- 2361** 1680. Afgehoord 1693.
- 2362-2368** Rekeningen van Herman Hasebroek, rentmeester en burgemeester van de stad Zutphen, 1728-1736, 7 delen
- 2362** 1728-1729. Afgehoord 1730.
- 2363** 1729-1730. Afgehoord 1732.
- 2364** 1730-1731. Afgehoord 1733.
- 2365** 1731-1732. Afgehoord 1734.
- 2366** 1732-1733. Afgehoord 1735.
- 2367** 1733-1734.. Afgehoord 1736.
- 2368** 1734-1736. Afgehoord 1738.
- 2369-2382** Rekeningen van Jan Berent Roelvink, 1735-1749. 14 delen
- 2369** 1735-1736. Afgehoord 1739.
- 2370** 1736-1737. Afgehoord 1740.
- 2371** 1737-1738. Afgehoord 1740.
- 2372** 1738-1739. Afgehoord 1742.
- 2373** 1739-1740. Afgehoord 1742.
- 2374** 1740-1741. Afgehoord 1743.
- 2375** 1741-1742. Afgehoord 1744.
- 2376** 1742-1743. Afgehoord 1746.
- 2377** 1743-1744. Afgehoord 1748.
- 2378** 1744-1745. Afgehoord 1748.
- 2379** 1745-1746. Afgehoord 1749.
- 2380** 1746-1747. Afgehoord 1749.
- 2381** 1747-1748. Afgehoord 1751.
- 2382** 1748-1749. Afgehoord 1752.

2383-2384	Rekeningen van wijlen Jan Roelvink, ingediend door zijn moeder, Aleijda Anna Satink, genaamd Evers, 1749-1751	2 delen
	2383 1749-1750. Afgehoord 1753. 2384 1750-1751. Afgehoord 1754. Met inliggende borderel.	
2385-2400	Rekeningen van Herman Otto Roelvink, 1752-1769.	16 delen
	2385 1752-1753. Afgehoord 1756. 2386 1753-1754. Afgehoord 1757. 2387 1754-1755. Afgehoord 1758. 2388 1755-1756. Afgehoord 1759. 2389 1756-1757. Afgehoord 1759. 2390 1757-1758. Afgehoord 1760. 2391 1758-1759. Afgehoord 1761. 2392 1759-1760. Afgehoord 1762. 2393 1760-1761. Afgehoord 1763. 2394 1762-1763. Afgehoord 1765. 2395 1763-1764. Afgehoord 1766. 2396 1764-1765. Afgehoord 1768. 2397 1765-1766. Afgehoord 1768. 2398 1766-1767. Afgehoord 1769. 2399 1767-1768. Afgehoord 1770. 2400 1768-1769. Afgehoord 1770.	
2401-2422	Rekeningen van Bernard Andreas Roelvink, waarnemend rentmeester voor zijn broer Herman Otto Roelvink, 1770-1792.	22 delen
	2401 1770-1771. Afgehoord 1771. 2402 1771-1772. Afgehoord 1773. 2403 1772-1773. Afgehoord 1774. 2404 1773-1774. Afgehoord 1775. 2405 1774-1775. Afgehoord 1775. 2406 1775-1776. Afgehoord 1776. 2407 1776-1777. Afgehoord 1777. 2408 1777-1778. Afgehoord 1778. 2409 1778-1779. Afgehoord 1779. 2410 1779-1780. Afgehoord 1781. 2411 1780-1781. Afgehoord 1782. 2412 1781-1782. Afgehoord 1782. 2413 1782-1783. Afgehoord 1784. 2414 1783-1784. Afgehoord 1785. 2415 1784-1785. Afgehoord 1786. 2416 1785-1786. Afgehoord 1787. 2417 1786-1787. Afgehoord 1788. 2418 1787-1788. Afgehoord 1789. 2419 1788-1789. Afgehoord 1790. 2420 1789-1790. Afgehoord 1791. 2421 1790-1791. Afgehoord 1793. 2422 1791-1792. Afgehoord 1794.	
---	Aantekeningen betreffende de financiële afwikkeling van de rekening over 1783 van rentmeester Bernard Andreas Roelvink,	

[ca 1786]

Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 2437.

- 2423** Rekening van Bernard Andreas Roelvink, rentmeester, 1792-1793 1 deel
- 2424** Rekening van Bernard Andreas Roelvink, 1796-1797. Afgehoord 1799. 1 pak
- 2425** Rekening van Bernard Andreas Roelvink, waarnemend rentmeester, 1797-1798. Afgehoord 1803. 1 deel
- 2426-2427** Rekening van Eduard Daniëls jr., 1798-1799. 2 delen
- 2426** 1798-1799. Concept.
- 2427** 1798-1799. Afgehoord 1806.
- 2428-2429** Rekeningen van Hendrik van Juchem, 1804-1806 2 delen
- 2428** 1804-1805. Afgehoord 1807.
- 2429** 1805-1806. Afgehoord 1808.
- 2430-2433** Rekeningen van Abraham Wiersema Walijen, 1806-1811. 4 delen
- 2430** 1806-1807. Afgehoord 1810.
- 2431** 1807-1808. Afgehoord 1811.
- 2432** 1808-1810. Afgehoord 1811.
- 2433** 1810-1811. Afgehoord 1813.
- 2434** Kwitantie van schoolmeester Severijn Hesselink te Lichtenvoorde voor rentmeester Severijn Huijnink 1770. 1 stuk
- Memorie van de gewezen rentmeester Bernard Andreas Roelvink betreffende de door hem overgegeven rekeningen over het jaar 1797 van Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort. Met bijlagen. 1803. 1 omslag
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 2174.
- Rekening en verantwoording van rentmeester Abraham Wiersema Walijen over de domeinrekeningen van Borculo, Lichtenvoorde en Bredevoort aan de staatsraad intendant-generaal der financiën en van de keizerlijke schatkist in Holland. Met bijlagen. 1806-1812. 1 omslag
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 2175.
- F ZORG VOOR HET ARCHIEF**
Zie ook NDR inv. Nrs. 2269-2270 onder Borculo.
- 2435** Inventaris van de stukken behorende tot het kantoor van de domeinen Borculo, Lichtenvoorde, Bredevoort en Burense tienden, 1807 1 stuk
Gemerkt 10 Bredevoort.
- 2436** Inventaris, lijst van stukken horend tot de kantoren der staatsdomeinen

Lichtenvoorde en Bredevoort, ingekomen bij de Staatsraad Intendant-Generaal der Financiën en van de keizerlijke schatkist in Holland,
1812 2 stukken

- 2437** Inventaris van rekeningen, condities van verpachtingen en verkopeningen en ingekomen resoluties bij de rentmeester, 1657-1794 en aantekeningen betreffende de financiële afwikkeling van de rekening over 1783 van rentmeester Bernard Andreas Roelvink, ongedateerd [ca 1786]. 1 deel
Aanwinsten: 1977 I 05
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1ste afd. ARA, inv.nr. 2060

IV BURENSE TIENDEN ONDER DOESBURG, DOETINCHEM EN HUMMELO

A VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 2438** Overeenkomst door de drost van het graafschap Zutphen voor Sweder van Voorst en Gerrit van Hackvoort van de possessie van tienden, renten en andere goederen gelegen in de kerspel van Hummelo in het graafschap Zutphen, 1471. 1 charter
Het uithangend zegel ontbreekt.
- 2439** Akte van overdracht door Johan van Voorst, heer van Keppel en Jacob Hackvoort ten behoeve van de graaf van Buren, van tienden en goederen gelegen in het graafschap Zutphen, 1486. 1 stuk
- 2440** Brief van graaf Frederik van Buren betreffende het rentmeesterschap van zijn bastaardbroer Henrik van Egmond over de tienden en goederen, gelegen in het graafschap Zutphen, 1486. 1 stuk
- 2441** Akte van bewilliging van de hertog van Gelre aan rentmeester Van Egmond om zijn achterstallige pacht van Burense tienden en goederen te mogen innen, 1497. 1 stuk
- 2442** Brief van hertog Karel van Gelre aan Floris van Egmond, inzake de pacht van een tiende gelegen in het graafschap Zutphen, 1538. 1 stuk
- 2443** Sententie door ridderschappen bannerheren van het vorstendom Gelre voor de graaf van Buren, inzake de possessie van een tiende gelegen in het graafschap Zutphen, 1539. 1 stuk
- 2444** Overeenkomst tussen prins Willem van Oranje als graaf van Buren, en de heer van Aarsen over de possessie van een gedeelte van de Burense tienden, gelegen in het graafschap Zutphen. Authentiek afschrift. 1562. 1 stuk
- 2445** Renversaal met de verklaring van Frederic ten Berch de Burense tienden voor 210 daalders te hebben gepacht en deze som in twee termijnen te zullen betalen, met een daaronder staande kwitantie van 110 daalders, 1570. 1 stuk

- 2446** Overeenkomst van de verpachting tussen de graaf van Buren en Frederic ten Berch, van de Burense tienden gelegen in het graafschap Zutphen voor een som van 171 goudgulden elk gerekend op 30 stuivers, te betalen in twee termijnen. Authentiek afschrift.
1573. 1 stuk
- 2447** Publikatie van openbare verkoop van tienden en landen ter waarde van 137.590 gulden, gelegen in Neder-Betuwe en rondom Doesburg en Doetinchem. Gedrukt. juni z.j. 1 stuk
- 2448** Stukken betreffende het protest van de gecommitteerde raden tot de verkoop van goederen van de prins van Oranje, in de Neder-Betuwe, wegens de schade die hem mocht overkomen,
1615-1616. 2 stukken
- 2449** Akten van verkoop van goederen en tienden in Neder-Betuwe, Doesburg en Doetinchem,
1616. 1 omslag
- B BEHEER**
- 2450** Staat van ontvangsten en uitgaven van rekeningen van de Burense tienden, gelegen in 't graafschap Zutphen. Met bijlage.
1625-1647, 1 stuk
- 2451** 'Tiendrolle', register van alle percelen van goederen en landen onder de Burense Wolt tiend, de Eldrikse tiend en de smalle tiend, gelegen in het richterampt Doesburg, het kerspel van Drempele en de buurschap Eldrik,
1634. 1 katern van dertien bladen perkament.
Met uithangende zegels.
- 2452** 'Tiendrolle', register van alle percelen land onder de Burense Rouwennoortse tiende, behorend onder het landdrostambt van het graafschap Zutphen, in het kerspel van Doetinchem en Hummelo gelegen,
1634. 1 katern van zes bladen perkament.
Met uithangende zegels.
- 2453** 'Tiendrolle', register van alle percelen van goederen en landen onder de Burense Cleverhorst tiende, de Rietgors tiende, de Loenhorst tiende, de Laerkens tiende, de Omloops tiende, de Hasenbrinks tiende, de Elm tiende, en smallen tiende, behorend onder het landdrostambt van het graafschap Zutphen en in het kerspel van Hummelo gelegen,
1634. 1 katern van zeventienbladen perkament.
Met uithangende zegels.
- 2454** Overeenkomst tussen baron van Pallandt tot Keppel en de prins van Oranje betreffende het geschil over de tienden van de kerkenweide gelegen voor Doetinchem, waarbij hij tot zes molder gezaai conform de tiendrolle onverhinderd kan gebruiken en verpachten,
1735. 1 stuk
- 2455** Rol betreffende de rietgors-tiend. Met bijlage.
1739. 2 stukken

- 2456** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het seponeren bij de tiendrolle van twee attestaties wegens de Dremptse wooltiende, door de heer van Goltstein, pachter, geweigerd. Met bijlagen 1759-1761. 2 stukken
- 2457** Stukken betreffende geschillen over het tiend van de Netelshegge onder Doesburg, 1746-1747. 7 omslagen
- 2458-2465** Stukken betreffende geschillen met pachters over de Burense tienden, 1734-1776. 7 omslagen
- 2458** Van Pallandt, 1734-1776.
- 2459** Van Coltstein, 1736-1770.
- 2460** Harmsen, 1738-1739.
- 2461** Van Enghuizen, 1746-1760.
- 2462** Jansen, 1757.
- 2463** Vr. van de Boedelhof, 1767.
- 2464** Luijken, 1770-1775.
- 2465** Lijsten van pachters en tienden in Doesburg en Elderik, 1763., 1 omslag
- 2466** Register van verpachtingen van de Burense tienden. Met aantekeningen. 1769-1793. 1 deel
Aanwinsten: 1977 I 06
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1ste afd. ARA, inv.nr. 2060
- 2467** Stukken betreffende geschillen over het tiend van de Swenghorst onder Doetinchem, 1774. 1 omslag
- 2468** Conditioes van verpachting van de Burense tienden in Doesburg, Doetinchem en Hummelo. Met bijlagen. 1756-1768. 1 pak
- 2469** Legger van de ontvangst van verpondingen van hooigronden, horend onder de Burense tienden van Bredevoort, 1763-1780. 1 deel
- 2470** Pachtbrief van Jan Jansen Eylers inzake de ontvangen pacht in de periode 1792-1818, voor de wei genaamd het Diepenbroek, 1818. 1 stuk

V BUREN

Er is voor gekozen de verzameling apart te houden van het hoofdarchief van Buren. De verschillende series correspondentie zijn nader toegankelijk gemaakt, door het vervaardigen van inhoudslijsten. Enkele stukken uit de oude deelarchieven NDRO FOLIO, Buren supplement (BUS) en Buren Vervolg na 1581 (BUR) die oorspronkelijk deel hebben uitgemaakt van deze verzameling, maar verspreid zijn geraakt, zijn weer ingevoegd.

VERWERVING

Door het huwelijk van Anna van Egmond, gravin van Buren met Willem van Oranje in 1551 werd het graafschap Buren onderdeel van de bezittingen van het huis van Oranje-Nassau. Na de dood van Anna van Buren in 1558 vielen al haar erfgoederen, waaronder het graafschap, volgens Brabants devolutierecht toe aan haar zoon Philips Willem. Tijdens de reformatie verkreeg hij ook alle kerkelijke bezittingen in Buren.¹²³ Pas in 1608 werd Philips Willem te Buren ingehuldigd als graaf van Buren en Leerdam.

In de periode van het beheer door Maria van Nassau ontstond onenigheid met het kwartier van Nijmegen over de in het graafschap gelegen bezittingen van de abdij van Mariënweerd. In 1618 ratificeerde het kwartier van Nijmegen een met Philips Willem gesloten akkoord waarin zij hem de vrije dispositie over de Mariënweerdse goederen gaven, mits hij een daarop berustend pandschap zou inlossen.¹²⁴ De opbrengsten van de goederen werden aangewend voor het door Maria van Nassau opgerichte weeshuis.

Maurits erfde, als universeel erfgenaam, van Philips Willem in 1618 al zijn bezittingen, waaronder Buren. De door Willem III aangekochte hofstede Reijgersvoort bij Tricht, een leen van de Staten van Gelderland, werd door hem bij het domein gevoegd. Bij de partage van de nalatenschappen van Frederik Hendrik en Willem III in 1732 werd Buren toegewezen aan prins Willem IV.

Na de Franse inval in 1795 werd de graaf afgezet. Buren werd op 4 maart 1796 ingelijfd door de provincie Gelderland. Zowel de Staten-Generaal als de Nationale Vergadering, verklaarden deze inlijving ongeldig. Volgens hen maakte Buren deel uit van de generaliteit. Tot 1801 bleef deze verwarde situatie ontstaan. Eerst bij de staatsregeling van 14 September 1801 werd Buren officieel onderdeel van de provincie Gelderland.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Het graafschap Buren omvatte de stad van die naam en zeven omliggende dorpen of buurtschappen, te weten: Beusichem, Zoelmond, Asch, Erichem, Buurmalsen, Tricht en Achter de Haag. Het 5307 morgen grote gebied grensde ten noorden aan de rivier de Lek, ten oosten aan de Neder-Betuwe, ten zuiden aan de rivier de Linge en ten westen aan het graafschap Culemborg (vanaf 1750 ook een Nassaus domein) en de abdij van Mariënweerd. De stad lag aan het kleine riviertje de Molengraaff en telde in de 18e eeuw omstreeks 200 huizen. Achter de Haag was een 370 morgen grote polder met daarin een buurtschap. Asch lag aan de weg tussen Culemborg en Buren, de polder was 525 morgen groot. Beusichem, oorspronkelijk een heerlijkheid, was een groot dorp gelegen aan de Lekdijk, iets boven Culemborg. Het had een belangrijke paardenmarkt. De bijbehorende polder was 940 morgen groot en bestond uit: de Kalveren, de Kerswerf, de Buijtenweert, de Lage Weert, de Voorkoop, de Middelkoop, de Ringelepoel, de Quackernack en de Otterputten. De nabijgelegen Beusichemse Waard, groot 96 morgen, lag in het graafschap Buren maar was bezit van de graven van Culemborg. Buurmalsen bestond uit een dorp en een polder, groot 975 morgen, met de onderdelen de Hoge Spijk, de Lage Spijk, de Bustert, de Bulk, de Hooge Maat, de Lage Maat, de Boven Haan, het Hoge Broek en het Lage Broek. Erichem (ook wel Arichem genoemd) lag aan de Linge vlak onder Buren. Met bijbehorende polder was het gebied 1030 morgen groot. Het graafschap werd vanaf 1699 bestuurd aan de hand van een door Willem III uitgevaardigd reglement. Hierbij werd een college van gecommitteerden ingesteld dat bestond uit de drossaard en een aantal afgevaardigden van het graafschap, bijgestaan door een secretaris. Oorspronkelijk waren er vijf gecommitteerden: de stadsburgemeester, een gecommitteerde vanwege de stad en de dorpen Asch en Erichem, een vanwege Beusichem en Zoelmond, een vanwege Buurmalsen en een vanwege Tricht. De gecommitteerde was doorgaans de schout van het gebied. Maar in het geval van Buurmalsen en Tricht werden de twee grootste ingelanden gecommitteerd en na 1764 fungeerde de rentmeester als gecommitteerde van Buurmalsen en de stadsschout als gecommitteerde voor Tricht.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Het graafschap Buren was een soevereine heerlijkheid en maakte formeel geen deel uit van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Er werden geen generaliteitsbelastingen geheven, hoewel de Staten-Generaal enkele keren heeft getracht deze ook in Buren in te voeren. Sinds 1472 was Buren een vrije heerlijkheid. In 1498 werd het door Rooms-Koning Maximiliaan tot graafschap verheven.¹²⁵

De graaf bezat in Buren alle rechten, o.a. het recht tot het verlenen van asiel, en de hoge en lage jurisdictie. Hij had het recht van benoeming van alle ambtenaren. Kleinere ambten in de stad werden in zijn naam door de magistraat vergeven.

Het college vergaderde vier maal per jaar onder voorzitterschap van de drossaard. Men delibereerde over zaken betreffende de welstand van het graafschap, financiën, omslagen en uitzettingen. Over bepaalde omslagen moest eerst het advies van de magistraat en de gerechten worden ingewonnen. De regering van de stad Buren bestond uit twee colleges: de magistraat en de hoofdbank.

De magistraat, voorgezeten door de drossaard had het opzicht over regeringszaken en de stadsgoederen. Het bestond uit tien leden: de drossaard van stad en graafschap, de stadsschout, een stadsburgemeester, een schepenburgemeester en zes schepenen. Een secretaris was toegevoegd. De samenstelling van de magistraat werd ieder jaar, op 3 januari, gewijzigd.

124 B.J.P. van Bavel, *Goederenvererving en goederenbeheer van de abdij Mariënweerd (1192-1532)* (Hilversum, 1993), p. 562.

125 R. Fruin, 'De vrije heerlijkheden, gelegen in het grensgebied tusschen Gelderland, Holland en Utrecht', in: *Verslagen en Mededeelingen van de Vereeniging tot uitgaaf der bronnen van het oud-vaderlandsche recht*, 8e deel no. 5, p 353.

De magistraat begaf alle kleine ambten van de stad en stelde om de drie jaar rentmeesters van de kerk en het gasthuis aan. De stadsburgemeester administreerde de stadsfinanciën, bijgestaan door de schepenburgemeester. Daarvan moest hij jaarlijks rekening en verantwoording overleggen aan een commissaris van de Domeinraad. Aan drost en magistraat presenteerde hij jaarlijks de stadsrekening van twee jaar daarvoor.

In het graafschap bestonden drie rechtbanken. De al genoemde hoofdbank had jurisdictie over de stad Buren en de dorpen Erichem en Asch en het buurtschap Achter de Haag en bestond uit schout en zeven schepenen, waaronder de schepenburgemeester. Daarnaast was er een bank van Beusichem voor de dorpen Beusichem en Zoelmond en een bank van Tricht voor de dorpen Tricht en Buurmalsen. Beide banken werd voorgezeten door de plaatselijke schout.

De hoofdbank fungeerde als rechtbank van appel voor de beide dorpsrechtbanken. Van de hoofdbank stond alleen appel open op de raadkamer van de graaf. Als zodanig trad de Nassause Domeinraad op.

Het door Maria van Nassau in 1614 gestichte weeshuis kon 24 kinderen herbergen (12 uit de stad en graafschap, 6 uit IJsselstein en 6 uit Leerdam). Het weeshuis werd bestuurd door vier curatoren of regenten, bijgestaan door een secretaris. Drie curatoren (of curatrices) werden aangesteld door resp. de drossaard, de schout en de stadsburgemeester.

BEHEER

Omdat Philips Willem pas drie jaar oud was toen hij de goederen van zijn moeder erfde, zou zijn vader tot zijn meerderjarigheid als voogd optreden. Door de gevangenneming van Philips Willem in 1567 en zijn gedwongen verblijf in Spanje tot 1595 kon hijzelf, na zijn meerderjarigheid, niet het daadwerkelijke bestuur van de goederen op zich nemen. De hertog van Alva benoemde twee momberheren die de, in 1568 verbeurd verklaarde, Burense goederen moesten beheren: Karel van Barlaymont en Philips van Oignies. Zij belastten de raad Hovelmans van de Rekenkamer te Breda met het daadwerkelijke beheer. Nadat Willem van Oranje door de Pacificatie van Gent en het Eeuwig Edict in 1577 in zijn rechten was hersteld bepaalde hij dat hij gezamenlijk met zijn dochter Maria van Nassau de goederen van Philips Willem zou beheren. De Raad en Rekenkamer te Breda werd opgedragen dit beheer uit te voeren. Na de dood van Willem van Oranje werd het beheer van de Burense goederen door de Staten-Generaal, bij resolutie van 14 augustus 1585, aan Maria van Nassau opgedragen. Zij kreeg daarbij toestemming raden aan te stellen. Haar Raad was gevestigd in Delft. Na haar huwelijk, in februari 1595, met Philips graaf van Hohenlohe droeg zij het beheer van de Burense goederen aan haar man over. Hij richtte in 1603 een Raad voor de administratie van de Burense goederen op, die in Buren werd gevestigd en tot 1606 bleef bestaan. In 1601 stond Philips Willem de inkomsten van zijn goederen in Holland, Zeeland en Gelderland af aan zijn zuster. Na de dood van Philips van Hohenlohe sloot Maria van Nassau in 1606 een overeenkomst met haar broer, waarbij de laatste in het beheer van zijn erfgoederen trad en Maria met een jaarrente van 10.000 gulden schadeloos werd gesteld. Deze overeenkomst leidde tot een samensmelting van de Domeinraden van beide Oranjes. Na de dood van Philips Willem, in 1618, werd zijn Domeinraad verenigd met die van prins Maurits.

Het plaatselijk beheer van de domeingoederen was in handen van een rentmeester. Deze legde verantwoording af aan de Domeinraad middels een jaarrekening.

Het beheer van de geestelijke goederen werd op een aparte rekening verantwoord. De rentmeester van de domeingoederen was tevens rentmeester van de geestelijke goederen. Met de opbrengsten werden o.a. de predikanten en schoolmeesters betaald. Vanaf 1775 werden beide rekeningen samengevoegd.

De Burense tienden in het graafschap Zutphen werden opgevoerd op de domeinrekening van Bredevoort.

Polderrekeningen e.d. werden afgehoord door plaatselijke colleges. Hiermee had de Domeinraad geen directe bemoeienis. Ook met het beheer van het weeshuis, uitgevoerd door een rentmeester, bemoeide de Domeinraad zich niet.

FUNCTIONARISSEN BENOEMD DOOR DE GRAAF/PRINS:

¹²⁶

- stad Buren
- Apotheker
- Boomwachter op de nieuwe brug tussen Buren en Culemborg
- Commandeur of heffer van de commanderijgoederen
- Commissaris tot directie van de omslag van de gemene middelen en 's Lands penningen
- Conciërge van het donjon van het Huis van Buren
- Constapel van stad en kasteel
- Dijkgraaf
- Drossaard
- Franse kostschoolhouder

-
- Gerechtsbode
 - Griffier van de Lenen
 - Heemraad van de Aals- en Lingedijk
 - Hoogdijk Heemraad van de Lekkendijk
 - Hovenier van de tuinen, hoven en plantages
 - Keurmeester
 - Koster
 - Landbode van het graafschap
 - Linge Heemraad
 - Lingeschrijver van het Burense Blok Lingewater te Buren
 - Medicinae doctor
 - Notaris in de stad en graafschap
 - Ontvanger van de contributie en bedepeningen
 - Opzichter over Z.H landerijen
 - Opzichter van de gebouwen van Z.H.
 - Opzichter van de oude en nieuw geplante elzenbossen
 - Plantagemeester en opziender van de jacht, bossen en houtgewassen
 - Rentmeester van de domeinen
 - Rentmeester van de geestelijke goederen
 - Rentmeester van het Weeshuis
 - Schipper van Buren op de omliggende plaatsen
 - Schoolmeester
 - Schout van stad en jurisdictie
 - Soldaat op het Kasteel
 - Stadhouders van de Lenen
 - Stads Chirurgijn
 - Tafelhouder van de Bank van Lening
 - Vader en moeder van het Weeshuis
 - Voorzanger
 - Vroedvrouw van stad en graafschap
 - Wachtmeester of majoor van het kasteel
 - Weger op de korenmolen
 - Asch
 - Boswachter
 - Koster
 - Schoolmeester
 - Beusichem
 - Directeur van de omslag van de gemene middelen en 's Lands penningen
 - Gerechtsbode
 - Hoogdijk Heemraad van de Lekkendijk
 - Koster
 - Schoolmeester
 - Schout
 - Secretaris
 - Buurmalsen
 - Buurmeester
 - Commissaris tot directie van de omslag en uitzetting van de gemene middelen en 's Lands penningen
 - Gerechtsbode
 - Koster
 - Schoolmeester
 - Schout
 - Secretaris
 - Voorlezer
 - Erichem
 - Boswachter
 - Koster
 - Schoolmeester
 - Voorlezer
 - Tricht
 - Buurmeester
 - Commissaris tot directie van de omslag en uitzetting van de gemene middelen en 's Lands penningen
 - Gerechtsbode
 - Heemraad van de Trichter kaden

- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Zoelmond
- Directeur van de omslag en uitzetting van de gemene middelen en 's Lands penningen
- Gerechtsbode
- Koster
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris

RENTMEESTERS VAN DE DOMEINEN (TEVENS ONTVANGER VAN DE CONTRIBUTIE EN BEDEPENNINGEN)

¹²⁷

[1584-]	Hector Moeyeken
[1601]	Derk van Gemert
[1606]	Jan Pleunis
[1611]-1630	Jacob van den Steene
1631-1633	Cornelis Wynants van Resande
1639-1680	Engelbert Ploos van Amstel [van Tienhoven]
1680-1691	Philip van Borreveld
1691-1704	Philip Johan van Borreveld
1704-1727	Johan van Borreveld
1727-1731	Pieter van der Meij
1731-1745	Willem van Doorn
1745	Maurits Hendrik Testas
1746-1768	Warnerus Curtius
1769-1778	Sybrand Waaff (tot 1772 waarnemend)
1779	Willem Kooymans en Johannes des Millevilles (waarnemend)
1779-1786	Willem Kooymans
1787-[1811]	Leonard van de Kastelee

ARCHIEF EN INVENTARISATIE

Voor de lotgevallen van het Burense archief wordt verwezen naar pagina VII e.v. van de inleiding van S.W.A. Drossaers van haar inventaris Raad en Rekenkamer te Breda II: Goederen en rechten van Anna van Buren. Toe te voegen valt dat veel stukken uit de secretarie van Buren in 1780 of 1781 zijn verbrand en dat Pruisische troepen in 1787 delen van het overgebleven archief in Buren verbrand of zoek gemaakt hebben.¹²⁸

Een bijzonderheid van dit archief is de aanwezigheid van een grote verzameling stukken afkomstig van Maria van Nassau en Philips van Hohenlohe. Deze stukken bevonden zich in het op het kasteel van Buren achtergebleven gedeelte van het archief. De heterogene verzameling bevat naast stukken die door hen zijn opgemaakt als administrateurs van de Burense goederen ook persoonlijke, politieke en militaire correspondentie. Ook stukken betreffende andere domeinen (b.v. IJsselstein) zijn erin aan te treffen.

Bovenstaande houdt in dat het grootste deel van de stukken betreffende Buren, met uitzondering van eigendomsstukken en stukken betreffende het weeshuis, uit de periode van de administratie van Maria van Nassau en Philips van Hohenlohe (1581-1606) te vinden is in het geseponeerde archief van het echtpaar.

KAARTEN EN TEKENINGEN

127 Ontleend aan de rekeningen, ambtboek en brieven uit het gedeponeerde archief van Philips van Hohenlohe en Maria van Nassau.

128 NDR inv. nr. 2936

In het Algemeen Rijksarchief bevinden zich slechts een tweetal kaarten van Buren uit de 18e eeuw. Ze zijn te vinden onder de inventarisnummers kaartencollectie Hingman VTH 1859 en VTH Suppl. 463.

TE RAADPLEGEN ARCHIEVEN BIJ ANDERE ARCHIEFDIENSTEN

Rijksarchief in Gelderland:

- Rentmeesters der Nassause Domeinen, 1456-1813
- Drossaard en gecommiteerden van het graafschap Buren, 1498-1799
- Leenkamer van Soelen en den Aldenhaag te Buren, 1476-1808

Streekarchivariaat Tiel-Buren-Culemborg:

- Oud-archief stadsbestuur, 1575-1811
- Dorpsbestuur Beusichem, 1558-1816

LITERATUUR

R. Fruin, 'De vrije heerlijkheden, gelegen in het grensgebied tusschen Gelderland, Holland en Utrecht'. In: *Verslagen en Mededeelingen van de Vereeniging tot uitgaaf der Bronnen van het Oud-Vaderlandsche Recht*, dl. 8, pp. 352-375. J. A. Heuff Az., *Het Graafschap Buren en het Burensche Weeshuis Haarlem*, 1883. A. P. van Schilfgaarde, 'De incorporatie van het Graafschap Buren, 1795-1814.' In: *Bijdragen en Mededeelingen van de Vereniging Gelre*, XXVII, pp. 163 e.v. P. J. Schipperus, *Buren en Oranje*. Buren, 1962. J. W. Staats Evens, *Gelderland's voormalige steden*. Amhem, 1891.

BIJLAGE

Inhoudsopgave rekening van
domeinontvangsten jaar 1753

	inv.nr. 2706
1 Capittul	Tijnsen zo binnen Bueren als ten Platte Landen
2 Capittul	Tollen soo binnen Bueren als tot Beusighem, Soelmont en Trigt
3 Capittul	Lammer Tiendt
4 Capittul	Vheerstal tot Beusighem
5 Capittul	Gemaal soo binnen Bueren als ten platte Lande
6 Capittul	Visserije en Geweerens
7 Capittul	Ontfanck van de Griendekens
8 Capittul	Ontfanck van de Accijse van Weijnen en Bieren
9 Capittul	Ontfang van de Landerijen op Erighem
10 Capittul	Bueren binnen deijk
11 Capittul	Landerijen op Asch
12 Capittul	Landerijen op Malsen
13 Capittul	Erffpagten op Malsen
14 Capittul	Landerijen op Zoelmond
15 Capittul	Erffpagten op Zoelmond
16 Capittul	Landerijen op Tricht
17 Capittul	Landerijen in het Broek
18 Capittul	Landerijen op Beusighem
19 Capittul	Erffpagten op Beusighem
20 Capittul	Ontfanck van Kruijt en Peeper
21 Capittul	Ontfanck van de dependents van den Casteele Bueren
22 Capittul	Ontfanck van de Salm tot Giesen
23 Capittul	Ontfanck van de Meenten op Bueren en Beusighem
24 Capittul	Van de twee Vogel Coijen
25 Capittul	Onverkogte goederen van de Neederbetuwe

Inhoudsopgave rekening van domeinontvangsten jaar 1753	inv.nr. 2706
26 Capittul	Marienweertse Goederen
27 Capittul	Ontfanck van de Nakopen
28 Capittul	Ontfanck van de Leenen
29 Capittul	Onbeheerde Goederen
30 Capittul	Van den Aalsdeijck
31 Capittul	Ontfanck van de Beede Penningen
32 Capittul	Ontfanck van de Contributie penningen
33 Capittul	Renten op de Middelweert
34 Capittul	Ontfanck van de Turff in het Magazijn op het Casteel
35 Capittul	Ontfanck van de keersen in het Magazijn op het Casteel
36 Capittul	Ontfanck van de Patrijs vangst
37 Capittul	Ontfanck van de Recognitie der Officianten
38 Capittul	Ontfanck van de Landerijen en Tienden gehoort hebbende aan de thesaurier van St. Marien tot Utrecht
39 Capittul	Ontfanck van de 40e penninck van alle de vaste goederen die verkogt, geallieneert off gehypothekeert worden
40 Capittul	Ontfanck van den 20e Penning van de Collaterale Successien
41 Capittul	Ontfanck van den Adelijke Huijse Reijgersfoort
42 Capittul	Ontfanck van Verkogte hout
43 Capittul	Extraordinaire en gemengde ontfanck
44 Capittul	Ontfanck van de Restanten overgenomen van de weduwe Van Doorn
Uytgaeff teegen den voorschreeven ontfanck	
1 Capittul	Uijtgaeff van Schenkagien
2 Capittul	Gagien, Wedden en Tractementen
3 Capittul	Uijtgaaff van Renten
4 Capittul	Pensioenen
5 Capittul	Reparatie van het Casteel van Buren en Tuijnmans Huijs
6 Capittul	Onderhout van de tuijnen aan het Casteel
7 Capittul	Onderhout van de wallen en gragten aan het Casteel
8 Capittul	Onderhout van het Guarnisoen op het Casteel
9 Capittul	Inkoop van Turff voor het guarnisoen op het Casteel
10 Capittul	Inkoop van kaersen voor het guarnisoen op het Casteel
11 Capittul	Schattinge en omslaegen
12 Capittul	Reparatie aan de koorenmolens
13 Capittul	Reparatie aan de Bouwhooven

Inhoudsopgave rekening van domeinontvangsten jaar 1753	inv.nr. 2706
14 Capittul	Inkoop van Boomen, Planten, Baggeren, graven van Slooten, mest en Wieden van het Plantzoen in de plantagien
15 Capittul	Banwerk van de laege landerijen op Trigt en Sanden der landen die onverpagt sijn gebleeven
16 Capittul	Reparatie aan den Leckendeijck
17 Capittul	Reparatie aan de adellijke huijse Reijgersfoort
18 Capittul	Reparatie aan heet Vheerhujs tot Beusighem
19 Capittul	Extra en Gemengden Uijtgaaff
Inhoudsopgave rekening van geestelijke goederen, jaar 1650	inv.nr. 2756
1 Capittul	Ontfanck van Pastorijs goederen tot Buren
2 Capittul	Coorheerde goederen
3 Capittul	Pastorijs goederen tot Asch
4 Capittul	Pastorijs goederen tot Erichem
5 Capittul	Pastorijs goederen tot Soelmondt
6 Capittul	Pastorijs goederen tot Beusichem
7 Capittul	Pastorijs goederen van Malsen ende Tricht
8 Capittul	Thijnsen ende Renten toebehorende de voors. Pastorijs
9 Capittul	Landerijen behorende aende voors. Pastorijs tot Tricht
10 Capittul	Landerijen behorende aenden heijligen cruijs altaer in de kercke tot Tricht
11 Capittul	Vicarijs behorende aen St. Michiels altaer
12 Capittul	Vicarijs van onsse L. Vrouwen altaer tot Buren
13 Capittul	Vicarijs van St. Catharijnen tot Buren
14 Capittul	Onsse lieve vrouwen Altaer tot Tricht
15 Capittul	Thijnsen ende Renten
16 Capittul	Vicarijs gefondeert op St. Jans altaer
17 Capittul	Vicarijs gefondeert op St. Nicolaes altaer
18 Capittul	Vicarijs gefondeert op St. Annen altaer in de kercke tot Buren
19 Capittul	Vicarijs gefondeert op St. Pieters altaer binnen Buren
20 Capittul	Vicarijs gefondeert op den altaer van de drije koningen
21 Capittul	Vicarijs gefondeert op St. Andries altaer
22 Capittul	Vicarijs gefondeert op onsse Lieve Vrouwen Seven Ween
23 Capittul	Vicarijs gefondeert op St Joris altaer in de kercke tot Buren
24 Capittul	Vicarijs gefondeert op St. Barberen altaer in de kercke tot Buren
25 Capittul	Vicarijs gefondeert op St Jans altaer in de kercke

Inhoudsopgave rekening van geestelijke goederen, jaar 1650	inv.nr. 2756 tot Soelmond
26 Capittul	Vicarije gefondeert op onse Lieve Vrouwen altaer tot Malsen
27 Capittul	Vicarije gefondeert op St. Catharijnen altaer in de kercke tot Soelmond
28 Capirrul	Vicarije gefondeert op den heiligen Geest in St. Maertenskerck tot Cuijlenborgh
29 Capittul	Reguliere Landen geleegeen in de Tricht
30 Capittul	Thijnsen ende Renten
31 Capittul	Goederen behoorende aenden convente van St. Barberen tot Buren
32 Capittul	Ontfanck vanden 21e Penninck van de verpachte Parthijen
33 Capittul	Ontfanck vande Rantsoenen der verpachte Parthijen
34 Capittul	Gemengden Ontfanck
Uijtgaaff	
1 Capittul	Gagien
2 Capittul	Renten
3 Capittul	Pensioenen
4 Capittul	Reparatien aen des Predicants huijsinge tot Erichem
5 Capittul	Schattingen ende Omslagen
6 Capittul	Gemengende en Extraordinaris uitgeeff

A ALGEMEEN

- 2471** Stukken betreffende commissies van leden van de Domeinraad naar Buren, Leerdam en IJsselstein
1619-1620. 1 omslag
Bevat instructies, verbalen en daarop genomen resoluties. Het berreft commissies van Philips van Steelandt, drossaard en raad, en tesorier-generaal Bartholomeus Panhuijsen en raad Pieter van Born (1619), Panhuijsen en Van Born (juni 1620) en Panhuijsen (juli 1620).
- 2472-2488** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen. 17 delen
1757-1784, 1786-1793 en 1797.
- 2472** 1757-1761.
Met kaart, opgetekend n.a.v. het graven van sloten in de polder van Tricht (1757) en inventaris van de secretarie van Buren (1757).
- 2473** 1762-1768.
Met kaart van de polder van Tricht (1762) en tekening van een nieuwe brug van het kasteel van Buren (1767).
- 2474** 1769-1772. Met inhoudsopgave.
- 2475** 1773-1774. Met inhoudsopgave.
- 2476** 1775-1777. Met inhoudsopgave.
- 2477** 1778-1779.
- 2478** 1780-1782.
Met kaart van enkele percelen grond onder Buurmalsen (1780).
- 2479** 1783-1784.

- 2480** Bijlagen bij 1784.
2481 1786.
2482 Bijlagen bij 1786.
2483 1787.
2484 1788-1790.
2485 Bijlagen bij 1790.
2486 1791-1792.
2487 1793.
2488 1797.
- 2489** Ingekomen stukken en afschriften van uitgaande stukken bij en van de hertog van Brunswijk als voogd van Willem V betreffende Buren. Met inhoudsopgave. 1760-1766. 1 omslag
 Genummerd 1-21.
- 2490-2491** Generale rapporten van de rentmeester van Buren wegens de gesteldheid van het domein, 1778-1796. 2 delen
2490 1778-1795. Met inhoudsopgave.
2491 1796.
- 2492** Rapporten van de rentmeester van Buren en de werkmeester van Culemborg wegens de gesteldheid van de Burense domeinen, 1778-1792. 1 deel
- 2493** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad. Met kanttekeningen. 1776-1794. 1 deel
- 2494** Reglementen, ordonnanties en publikaties, 1699-1789. 1 pak
- 2495-2499** Ingekomen stukken behandeld ter vergadering van de Domeinraad betreffende Buren 1782, 1783, 1787-1789, 1791 en 1796-juli 1798. 4 pakken en 1 deel
2495 1782.
 Bevat inventaris van charters en papieren van Buren.
2496 1783.
2497 1787-1789 en 1791.
 Bevat stuk uit 1761 (voorin gelegd).
2498 1796-1797.
2499 Januari 1798 - juli 1798.
- 2500** Brieven van commissaris E. Temminck aan L. van de Kasteelen, rentmeester van Buren. Afschriften. 1800-1804. 1 omslag

B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 2501** Akte van Karel de Stoute, hertog van Bourgondië, waarin hij belooft aan hertog Arnold van Gelre het pandschap van het hertogdom Gelre en het graafschap Zutphen op te heffen tegen restitutie van 300.000 gulden, 1472. Authentiek afschrift 1622. 1 stuk

- 2502** Akte van verheffing door keizer Maximiliaan van de heerlijkheden Buren en Leerdam tot een graafschap voor Frederik van Egmond, graaf van Buren als beloning voor diens diensten. Afschriften.
1498 2 stukken
Aanwinsten: 1939 III 01
Voorheen: 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1708
- 2503** Akte van transport door Oth van de Kerckhoff van enkele stukken grond,
1582. 1 charter
- 2504** Stukken betreffende de collatie van commandeurs van de Johanniertercommanderij van Buren. Afschriften.
1537-1600. 4 stukken
- 2505** Stukken betreffende de aankoop door Maria van Nassau van Hector Meijson van enkele stukken land in Meel en Echtel en het Avezaathse Grasbroek,
1589 en 1591. 10 charters en 3 stukken
- 2506** Akte van schenking van een jaarrente, gevestigd op een stuk land in Tricht, door Peter Adriaensz. Trugerny et Gerard Jansdochter aan de armen van Tricht,
1589. 1 charter
- 2507** Akte waarin Dirck van Hattem belooft het door prins Philips Willem aan hem verleende recht om een stuk van de Aelsdijk te gebruiken en indien nodig weer terug te geven,
1606. 1 stuk
- 16664** Akte van verkoop door prins Philips Willem aan Jan Michiels van Veerlaer van de heerlijkheid Jaarsveld, Afschrift.
1608. 1 katern
- 2508** Stukken betreffende het transport door erfgenamen van Christaen van Leeuwen aan prins Frederik Hendrik van een stuk grond in Buurmalsen eertijds behorend tot de grafelijke vogelkooi in ruil voor een ander stuk grond in Buurmalsen,
1624-1625. 1 charter en 1 stuk
- 2509** Stukken betreffende de aankoop door prins Frederik Hendrik van enkele stukken land ten behoeve van de aanleg van een nieuwe dreef bij het kasteel van Buren,
1629-1631. 2 charters en 2 stukken
- 2510** Akte van transport door Willem Derckssen en Peter Gerritsen aan prins Frederik Hendrik van een stuk land gelegen in de omgeving van de nieuwe dreef bij het kasteel van Buren,
1632. 1 charter
- 2511** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem III van de voogden van de onmondige kinderen van wijlen Dirck de Kuijtter en Anna Smullingh van enkele stukken land in Tricht achter het huis Reijgersvoort genaamd de Blomcap, Ruijne Weide en Sandpadt,
1685-1686. 1 charter en 6 stukken (geliasseerd)
- 2512** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem IV van de erfgenamen van Cunera van Soelen, weduwe van Pieter Wammes van een huis aan het Beusichemse veer. Met retroacta, 1700-1719.

1735. 1 omslag
- 2513** Stukken betreffende de aflossing van een rentebrief ten laste van het Barbaraconvent, 1750-1754. 1 charter en 1 stuk
De, verloren gegane, rentebrief was door vererving in bezit gekomen van Hendrik Royer, gepensioneerd kapitein te Tiel.
- 2514-2517** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem V van enkele stukken land in Beusichem 1771. 3 charters en 2 stukken
- 2514** Akte van transport van weiland in de Hoeff gelegen in de Quakernaak door Jerefaas van Muijswinkel, 1771., 1 charter.
- 2515** Akte van transport van weiland in de Hoeff gelegen in de Quakernaak door Albertus Deijs, 1771, 1 charter
- 2516** Akte van transport door Cornelis Scherpenseel en H. van Suijlekom van een weiland in de Lange Voorkoop onder Beusichem, 1771, 1 charter.
- 2517** Extract-resolutie van de Domeinraad waarin rentmeester Sybrand Waaff wordt gemachtigd tot aankoop van de percelen, met rekening van het gerecht te Beusichem. 1771, 2 stukken
- 2518** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem V van Huybert de Jong van een huis en grutmolen in de Kerkstraat 1776-1780. 2 charters en 2 stukken
- 2519** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem V van enkele stukken grond in Erichem en Asch 1788. 1 omslag
- 2520** Memorie en korte deductie betreffende de soevereiniteit van het graafschap Buren, [eind 18e eeuw], 1 omslag
Aanwinsten: 1887 A VI co8
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 376

C BESTUUR VAN HET GRAAFSCHAP

Zie voor eerdere stukken het geseponeerde archief van Maria van Nassau en Philips van Hohenlohe.

1 BEDEN VAN HET GRAAFSCHAP

- 2521** Stukken betreffende de inwilliging van grafelijke beden door de inwoners van het graafschap Buren 1613-1619. 3 stukken
- 2522** Verzoekschrift van de stad Buren aan prins Frederik Hendrik om ontheffing, gedurende 15 jaar, van de jaarlijkse contributie. Met kanttekening van de prins dat het verzoek in beraad wordt gehouden 1635 1 stuk
Aanwinsten: 1939 III o6
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1712
- 2523** Conventie gesloten tussen de prins van Oranje als graaf van Buren en de inwoners van het graafschap Buren waarin de verplichte curialiteiten worden omgezet in een jaarlijkse betaling van 2000 gulden aan de graaf, met extract-resolutie van de Domeinraad,

1768. 1 charter en 1 stuk

2 GENERALITEIT

2524 Stukken betreffende de concessie van de contributiepenningen en onderhoud van het garnizoen te Buren 1607 en 1609. 3 stukken

2525 Beschikking van de Raad van State betreffende het verwijderen van de post Buren in de contributies ten behoeve van de Generaliteit, 1691. 1 stuk

3 REGELGEVING EN JURIDISCHE ZAKEN

2526 Ordonnantie van prins Philips Willem betreffende arresten en procedures tegen personen en goederen van buiten het graafschap. Afschrift. 1614. 1 stuk

2527 Rapport betreffende de aanhouding en sententie van de twee zonen van veerman Pieter Cornelis Wambes door de magistraat van Wijk bij Duurstede. Met bijlagen. 1708. 1 lias

2528 Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende hun autorisatie van advocaat-fiscaal Willem van Erpecum om, waarnemend voor de graaf van Buren, te procederen tegen de drossaard Jacob Cornelis Bakker bij de Raden tot provisionele administratie van de nalatenschap van Willem III 23 december 1730. 1 stuk
De drossaard werd van sodomie beschuldigd en was voortvluchtig.

2529 Akkoord tussen de steden Middelburg en Buren betreffende het wederzijds niet heffen van het recht van exue of issue op geërfde goederen van burgers van beide steden. Authentiek afschrift. 1746. 1 stuk

2530 Plakkaat van de Domeinraad betreffende de uitvoer van mest in het graafschap Buren. Gedrukt. 1768. 1 stuk

2531 Vonnis in hoger beroep van de Domeinraad, op het vonnis van het gerecht van Buren, in de zaak tussen Huibert van Ee en Andries Campagne betreffende het niet betalen van een vordering. Gedrukt. 1778. 1 katern

2532 Verzameling stukken betreffende juridische zaken, 1779-1794. 1 pak

2533 Plakkaat van de Domeinraad betreffende het verbod op het in Buren verlenen van onderdak aan uit het graafschap verbannen personen. Gedrukt. 30 januari 1784. 1 stuk

2534 Plakkaat van de Domeinraad betreffende het verbod schoten te lossen en vuurwerk af te steken in de stad en het graafschap Buren tijdens de verjaardagsviering van prins Willem V. Gedrukt. 1 maart 1784. 1 stuk

- 2535** Plakkaat van prins Willem V betreffende het tegengaan van ordeverstoringen in het graafschap Buren en de stad Culemborg. Gedrukt.
4 juli 1787. 1 stuk

4 TRACTEMENTEN

- 2536** Rekening van Abraham Perrenot betreffende zijn in 1754 verdiende tractementen en emolumenten als provisioneel drossaard, stadhouder van de lenen en Dijk- en Lingegraaf van Buren. Met bijlagen.
1755. 1 omslag

5 WEESHUIS

a Oprichting en bestuur

- 2537** Donatie- en fundatiebrief door Maria van Nassau geboren prinses van Oranje van het weeshuis in Buren
1612. 1 charter
- 2538** Vidimus van drossaard, schout, burgemeesters, schepenen en raad van Buren van de fundatiebrief van het weeshuis in Buren,
1616. 1 charter
- 2539** Reglement, opgesteld door prins Maurits, voor het weeshuis in Buren,
1619. 1 charter

b Financiering

- 2540** Obligatie van de raad Erik Dimmer voor Maria van Nassau van een jaarrente rustend op het huis van Brunswijk op de Kneuterdijk in Den Haag,
1607. 1 stuk
- 2541** Stukken betreffende de lossing door Maria van Nassau aan de erfgenamen van Adriaen van Canmonts van een rentebrief gevestigd op diverse panden in Beverweerd. Met retroacta, 1556-1610.
1611. 6 charters en 5 stukken (geliasseerd)
- 2542** Akte van schenking door de proviseurs van het weeshuis van Culemborg aan Maria van Nassau van een rentebrief gevestigd op goederen in Neder-Betuwe. Met retroacta, 1555 en 1564
1611. 3 geliasseerde charters
De goederen zijn in 1615 verkocht.
- 2543** Stukken betreffende een overeenkomst tussen Maria van Nassau, douarière van Hohenlohe, en het kwartier van Nijmegen waarin zij belooft het pandschap van Pieter Adriaensen Wickersloot op enkele Mariënweerdse landen af te lossen en deze landerijen te gebruiken voor de fundatie van het weeshuis in Buren,
1614. 7 stukken
Het betreft verspreide boerderijen en stukken grond te Buurmalsen en Tricht die oorspronkelijk toebehoorden aan de abdij van Mariënweerd.
- 2544** Overeenkomst tussen het kwartier van Nijmegen en prins Philips Willem betreffende in Buren gelegen goederen van de abdij van Mariënweerd waarvan het

- pandschap zal worden ingelost tegen betaling van een jaarrente. Met machtiging van Maria van Nassau voor de drossaard van Buren, raadsheer Dimmer en de drossaard van Ijsselstein om in overleg te treden met het kwartier, 1615.
1617 2 stukken
- 2545-2547** Transportaktes van Philips van Steelandt van cijns- en jaarrenten aan Maria van Nassau ten behoeve van het weeshuis. Met retroacta, 1604-1605, 1610 en 1614-1615.
1615. 9 stukken
- 2545** Cijnsrente op de Arkelse goederen te Geldermalsen. Met retroacta, Afschriften. 1615.1604 en 1615., 3 stukken
- 2546** Jaarrente op Guert Aertsen. Met retroactum, Afschriften. 1615.1614., 3 stukken
- 2547** Cijnsrente op goederen van de heer van Geldermalsen. Met retroacta, Afschriften. 1615.1605 en 1610., 3 stukken
- 2548** Stukken betreffende de betaling door Philip van Steelandt, drossaard van Buren, in opdracht van prins Philips Willem, van een vordering van jonkvrouw Marguerite van Lauwijck ter vereffening van zijn nog uitstaande schuld aan wijlen Maria van Nassau,
1616-1617. 2 stukken
- 2549** Ratificatie door het kwartier van Nijmegen van hun in 1617 gesloten overeenkomst met prins Philips Willem, waarin zij hem de vrije dispositie gunnen van de goederen van de abdij van Mariënweerd gelegen in het graafschap Buren
1618. 1 charter
- 2550** Akte van inbewaringneming door Philips graaf van Culemborg van drie pandbrieven, respectievelijk van Woerden en het huis van Brunswijk in Den Haag,
1610. 1 stuk
- 2551** Stukken betreffende een schuld van Philips van Steelandt aan Maria van Nassau die aangewend zal worden ten behoeve van het weeshuis. Afschriften.
1620. 3 stukken
- D BEHEER**
- 1 VERPACHTING VAN RECHTEN EN GOEDEREN**
- 2552** Rekening van tienden te Buren. Fragment.
[1614]. 1 stuk
- 2553** 'Pachtboek van tienden', condities van verpachting,
1697-1727. 1 deel
- 2554** 'Pagtboek van de landerijen en tienden', condities van verpachting
1743-1784. 1 deel
- 2555-2567** Condities van verpachting,
1790-1811. 12 omslagen en 1 pak
- 2555** Grove domaniale tienden, 1790-1809., 1 omslag
- 2556** Smalle en krijtende domaniale tienden, 1790-1811., 1 omslag
- 2557** Grove pastorietienden, 1790-1810., 1 omslag
- 2558** Smalle pastorietienden, 1790-1810., 1 omslag
- 2559** Lammer-en papenkrijtende tienden, 1790-1811., 1 omslag

- 2560** Visserijen en vogelarijen, 1791-1811, 1 omslag
2561 Jacht, 1802, 1 omslag
2562 Molens, 1792-1811., 1 omslag
2563 Landerijen, hoeven, boomgaarden etc., 1790-1811., 1 pak
2564 Imposten en accijnzen, 1790-1805., 1 omslag
2565 Grasgewas, 1790-1810., 1 omslag
2566 Velden boomvruchten, 1790-1811., 1 omslag
2567 Houtgewas (verkoop), 1790-1810, 1 omslag

2 ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

- 2568** Extract-resolutie van het kwartier van Nijmegen, als graaf van Culemborg, betreffende hun opdracht aan de raden van Culemborg om herstelwerkzaamheden aan de kade van de Beusichemse Korenwerd uit te voeren. Afschrift. 1747. 1 stuk
- 2569-2571** Stukken betreffende waterstaatswerken, 1751-1761. 2 pakken en 1 omslag
- 2569** Stukken betreffende plannen tot betere ontlasting der bovenrivieren en meerdere verzekering der dijken. Met inhoudsopgave. 1751-1761., 1 pak
 Bevat kaarten. Deze stukken hebben zowel op Buren als Leerdam en Culemborg betrekking en werden gedeponereerd in de kassa Buren, ingevolge resolutie van de Domeinraad van 24 december 1761.
- 2570** Stukken betreffende het maken van een overlaat van de rivier de Lek, langs de Diefdijk door de rivier de Linge tot in de rivier de Merwede. Met inhoudsopgave. 1754-1761., 1 pak
 Bevat kaarten. Zie verder bij 2569.
- 2571** Rapport van de opname van het Trichtse veld en de watergangen aldaar met onderzoek of de aangelegde dam in de oude Woense steeg omtrent Schankelinbrug schadelijk kan zijn voor de uitwatering, 1758., 1 omslag
- 2572** Bestekken van domaniale werken, 1800-1810. 1 omslag
- 2573** Stukken betreffende de verkoop van afbraak van het kasteel 1804-1811. 1 omslag

3 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen

- 16665-16666** Van Johan van Leeuwen, 1582 en 1586. 2 delen
- 16665** 1582. Afgehoord 1584.
16666 1586. Afgehoord, Met bijlage.1590.
- 16667** Van Johan van Mierlo, Afgehoord 1592. 1589. 1 deel
- 16668-16669** Van Dirk van Gemert, 1599-1600. 2 delen
- 16668** 1599. Afgehoord 1601.
16669 1600. Afgehoord. Met bijlage.1601.

-
- 16670** "Staet finael" van Dirk van Gemert. Afgehoord 1602. Met bijlage. 1601. 1 deel
- 16671** Van Cornelis Joosten van der Lacht. Afgehoord 1603. 1601. 1 deel
- 16672-16677** Van Jacob van den Steene, 1602-1610. 6 delen
- 16672** 1602. Afgehoord 1604.
- 16673** 1603. Afgehoord 1606.
- 16674** 1605. Afgehoord 1607.
- 16675** 1607.
- 16676** 1609.
- 16677** 1610. Afgehoord 1612.
- 2574-2583** 'Gereserveerde domeynen' Van Jacob (Jacques) van den Steene, 1620-1629. 10 delen
De rekening uit 1620 is zijn 10e rekening.
- 2574** 1620. Afgehoord 1622. Met inhoudsopgave.
- 2575** 1621. Afgehoord 1623. Met inhoudsopgave.
- 2576** 1622. Afgehoord 1624. Met inhoudsopgave.
- 2577** 1623. Afgehoord 1625. Met inhoudsopgave.
- 2578** 1624. Afgehoord 1626.
- 2579** 1625.. Afgehoord 1627.
- 2580** 1626. Afgehoord 1627.
- 2581** 1627. Afgehoord 1630.
- 2582** 1628. Afgehoord 1630.
- 2583** 1629. Afgehoord 1631.
- 2584** Van Lucretia Kraeyvangers, weduwe van Jacob van den Steene, 1630. Afgehoord 1632. 1 deel
- 2585-2586** Van Cornelis Wynants van Resande 1631-1632. 2 delen
- 2585** 1631. Afgehoord 1633.
- 2586** 1632. Afgehoord 1634. Met inhoudsopgave.
- 2587** Van Julius Saeghmans voor Jacomijna Soggarts, weduwe van Cornelis Wynants van Resande. Afgehoord 1635. Met inhoudsopgave. 1633 1 deel
- 2588-2632** Van Engelbert Ploos van Amstel. Met inhoudsopgaven. 1634, 1635 en 1637-1679. 45 delen
Tot 1655 onder zijn verantwoordelijkheid opgesteld door zijn substituut Julius Saeghmans. Vanaf 1669 door zijn substituut Philips van Borrevelt.
- 2588** 1634. Afgehoord 1636.
- 2589** 1635. Afgehoord 1639. Met loquatur (tevens over 1636).
- 2590** 1637. Afgehoord 1641. Met aantekeningen over 1637 en 1638.
- 2591** 1638. Afgehoord 1641. Met agenda.
- 2592** 1639. Afgehoord 1643.
- 2593** 1640. Afgehoord 1643. Met bijlage.
- 2594** 1641. Afgehoord. 1644 Met loquatur. Met bijlagen.
- 2595** 1642. Afgehoord 1646.
- 2596** 1643. Afgehoord 1646.

2597	1644. Afgehoord 1646.
2598	1645. Afgehoord 1647.
2599	1646. Afgehoord 1648.
2600	1647. Afgehoord 1650.
2601	1648. Afgehoord 1652.
2602	1649. Afgehoord 1652.
2603	1650. Afgehoord 1652.
2604	1651. Afgehoord. 1657 Met bijlage.
2605	1652. Afgehoord 1657.
2606	1653. Afgehoord 1657.
2607	1654. Afgehoord 1657.
2608	1655. Afgehoord 1658.
2609	1656. Afgehoord 1658.
2610	1657. Afgehoord 1658.
2611	1658. Afgehoord. 1660 Met loquatur., 4 stukken Inliggend kopie-brieven aan de rentmeester van Buren van de Domeinraad en prinses Amalia, 1656 (kopie uit 1660).
2612	1659. Afgehoord 1664 Met loquatur en borderel.
2613	1660. Afgehoord. 1664 Met loquatur en borderel.
2614	1661. Afgehoord. 1664 Met loquatur en borderel.
2615	1662. Afgehoord. 1664 Met loquatur en borderel.
2616	1663. Afgehoord. 1670 Met loquatur en borderel.
2617	1664. Afgehoord. 1671 Met loquatur en borderel.
2618	1665. Afgehoord. 1674 Met loquatur en borderel.
2619	1666. Afgehoord. 1674. Met loquatur en borderel.
2620	1667. Afgehoord. 1676 Met loquatur en borderel.
2621	1668. Afgehoord 1676 Met loquatur en borderel.
2622	1669. Afgehoord. 1676 Met loquatur en borderel.
2623	1670. Afgehoord. 1676 Met loquatur en borderel.
2624	1671. Afgehoord. 1676 Met loquatur en borderel.
2625	1672. Afgehoord. 1677. Met borderel
2626	1673. Afgehoord. 1677 Met loquatur en borderel. Met bijlage.
2627	1674. Afgehoord. 1677 Met borderel.
2628	1675. Afgehoord. 1678 Met borderel.
2629	1676. Afgehoord 1679.
2630	1677. Afgehoord 1679.
2631	1678. Afgehoord 1681.
2632	1679. Afgehoord 1682.

2633-2643	Van Philips van Borrevelt. Met inhoudsopgaven. 1680-1690.	11 delen
2633	1680. Afgehoord 1684.	
2634	1681. Afgehoord 1685.	
2635	1682. Afgehoord 1686.	
2636	1683. Afgehoord 1687.	
2637	1684. Afgehoord 1688.	
2638	1685. Afgehoord 1689.	
2639	1686. Afgehoord. 1690 Met bijlage.	
2640	1687. Afgehoord. 1692 Met bijlage.	
2641	1688. Afgehoord 1693.	
2642	1689. Afgehoord. 1693 Met bijlage.	
2643	1690. Afgehoord 1694.	

2644-2657	Van Philips Johan van Borrevelt. Met inhoudsopgaven. 1691-1704.	14 delen
------------------	--	----------

<p>2644</p> <p>2645</p> <p>2646</p> <p>2647</p> <p>2648</p> <p>2649</p> <p>2650</p> <p>2651</p> <p>2652</p> <p>2653</p> <p>2654</p> <p>2655</p> <p>2656</p> <p>2657</p>	<p>1691. Afgehoord 1695.</p> <p>1692. Afgehoord 1696.</p> <p>1693. Afgehoord 1697.</p> <p>1694. Afgehoord 1698.</p> <p>1695. Afgehoord 1699.</p> <p>1696. Afgehoord 1700.</p> <p>1697. Afgehoord 1701.</p> <p>1698. Afgehoord 1702.</p> <p>1699. Afgehoord 1703.</p> <p>1700. Afgehoord 1704.</p> <p>1701. Afgehoord 1705.</p> <p>1702. Afgehoord 1706.</p> <p>1703. Afgehoord 1707.</p> <p>1704. Afgehoord 1708.</p>	
<p>2658-2676</p>	<p>Van Johan van Borrevelt. Met inhoudsopgaven. 1705-1723.</p> <p>2658 1705. Afgehoord 1709.</p> <p>2659 1706. Afgehoord 1710.</p> <p>2660 1707. Afgehoord 1711.</p> <p>2661 1708. Afgehoord 1712.</p> <p>2662 1709. Afgehoord 1713.</p> <p>2663 1710. Afgehoord 1714.</p> <p>2664 1711. Afgehoord 1715.</p> <p>2665 1712. Afgehoord 1716.</p> <p>2666 1713. Afgehoord 1717.</p> <p>2667 1714. Afgehoord 1718.</p> <p>2668 1715. Afgehoord 1719.</p> <p>2669 1716. Afgehoord 1720.</p> <p>2670 1717. Afgehoord 1722.</p> <p>2671 1718. Afgehoord 1723.</p> <p>2672 1719. Afgehoord 1724.</p> <p>2673 1720. Slechts gedeelte folio 261-320.</p> <p>2674 1721. Afgehoord 1727.</p> <p>2675 1722. Afgehoord 1728.</p> <p>2676 1723. Afgehoord 1729.</p>	<p>19 delen</p>
<p>2677-2679</p>	<p>Van de weduwe en boedelhoudster van Johan van Borrevelt. Met inhoudsopgaven. 1724-1726.</p> <p>2677 1724. Afgehoord 1730.</p> <p>2678 1725. Afgehoord 1730.</p> <p>2679 1726. Afgehoord 1732. Inliggend nadere rekening over 1726. Afgehoord</p>	<p>3 delen</p>
<p>2680</p>	<p>Van Peter van der Meij. Afgehoord 1729. Met inhoudsopgave. 1727.</p>	<p>1 deel</p>
<p>2681-2683</p>	<p>Van Maria van der Meulen, weduwe van Peter van der Meij. Met inhoudsopgaven. 1728-1730.</p> <p>2681 1728. Afgehoord 1732.</p> <p>2682 1729. Afgehoord 1732.</p> <p>2683 1730. Afgehoord 1733. Met bijlage.</p>	<p>3 delen</p>
<p>2684-2698</p>	<p>Van Willem van Doorn. Met inhoudsopgaven.</p>	

	1731-1745.		15 delen
	2684	1731. Afgehoord 1733.	
	2685	1732. Afgehoord 1734.	
	2686	1733. Afgehoord. 1736 Met bijlage.	
	2687	1734. Afgehoord 1737.	
	2688	1735. Afgehoord 1738.	
	2689	1736. Afgehoord 1739.	
	2690	1737. Afgehoord 1740.	
	2691	1738. Afgehoord 1742.	
	2692	1739. Afgehoord 1743.	
	2693	1740. Afgehoord 1744.	
	2694	1741. Afgehoord 1745.	
	2695	1742. Afgehoord 1746.	
	2696	1743. Afgehoord 1748.	
	2697	1744. Afgehoord 1749.	
	2698	1745. Afgehoord 1750.	
2699	Van Maurits Hendrik Testas. Afgehoord. 1752 Met inhoudsopgave. 1746.		1 deel
2700-2718	Van Warnerus Curtius. Met inhoudsopgaven. 1747-1765.		19 delen
	2700	1747. Afgehoord 1753.	
	2701	1748. Afgehoord 1754.	
	2702	1749. Afgehoord 1755.	
	2703	1750. Afgehoord 1755.	
	2704	1751. Afgehoord 1756.	
	2705	1752. Afgehoord 1756.	
	2706	1753. Afgehoord 1757.	
	2707	1754. Afgehoord 1757.	
	2708	1755. Afgehoord 1758.	
	2709	1756. Afgehoord 1759.	
	2710	1757. Afgehoord 1760.	
	2711	1758. Afgehoord 1761.	
	2712	1759. Afgehoord 1762.	
	2713	1760. Afgehoord 1763.	
	2714	1761. Afgehoord 1764.	
	2715	1762. Afgehoord 1765.	
	2716	1763. Afgehoord 1766.	
	2717	1764. Afgehoord 1767.	
	2718	1765. Afgehoord 1768.	
2719-2727	Van Sijbrand Waaff, provisioneel rentmeester. Met inhoudsopgaven. 1766-1774		9 delen
	2719	1766. Afgehoord 1770.	
	2720	1767. Afgehoord 1772.	
	2721	1768. Afgehoord 1773.	
	2722	1769. Afgehoord 1774.	
	2723	1770. Afgehoord 1774.	
	2724	1771. Afgehoord 1774.	
	2725	1772. Afgehoord 1775.	
	2726	1773. Afgehoord 1776.	
	2727	1774. Afgehoord 1778.	

b Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen

- 2728-2735** Van Jacob van den Steene
1622-1629. 8 delen
Het eerste bewaard gebleven exemplaar is zijn 1ze rekening.
- 2728** 1622. Afgehoord 1624.
2729 1623. Afgehoord 1625.
2730 1624. Afgehoord 1626.
2731 1625. Afgehoord 1627.
2732 1626. Afgehoord 1627.
2733 1627. Afgehoord 1630.
2734 1628. Afgehoord 1630.
2735 1629. Afgehoord 1631.
- 2736** Van Lucretia Kraeyvangers, weduwe van Jacob van den Steene. Afgehoord 1632.
1630. 1 deel
Geteld als zoe rekening.
- 2737-2738** Van Cornelis Wynants van Resande
1631-1632. 2 delen
- 2737** 1631. Afgehoord 1633.
2738 1632. Afgehoord. Met inhoudsopgave.1634
- 2739** Van Julius Saeghmans voor Jacomijna Zoggaerts, weduwe van Cornelis Wynants
van Resande. Afgehoord. 1635 Met inhoudsopgave.
1633. 1 deel
- 2740-2785** Van Engelbert Ploos van Amstel [vanTienhoven]. Met inhoudsopgaven.
1634-1679. 46 delen en 1 omslag
Tot 1655 opgesteld onder zijn verantwoordelijkheid door zijn substituut Julius Saeghmans, vanaf
1669 door zijn substituut Philips van Borrevelt.
- 2740** 1634. Afgehoord 1634.
2741 1635. Afgehoord 1639.
2742 1636.. Afgehoord 1641.
2743 1637. Afgehoord 1641.
2744 1638. Afgehoord 1643.
2745 1639. Afgehoord 1643.
2746 1640. Afgehoord 1643.
2747 1641. Afgehoord 1644.
2748 1642. Afgehoord 1646.
2749 1643. Afgehoord 1646.
2750 1644. Afgehoord 1646.
2751 1645. Afgehoord 1647.
2752 1646. Afgehoord 1648.
2753 1647. Afgehoord 1650.
2754 1648. Afgehoord 1652.
2755 1649. Afgehoord 1652.
2756 1650. Afgehoord 1652.
2757 1651. Afgehoord 1657.
2758 1652. Afgehoord 1657.
2759 1653. Afgehoord 1657.
2760 1654. Afgehoord 1657.
2761 1655. Afgehoord 1658.
2762 1656. Afgehoord 1659.

2763	1657. Afgehoord 1658.
2764	1658. Afgehoord 1660.
2765	1659. Afgehoord 1664.
2766	1660. Afgehoord 1664.
2767	1661. Afgehoord 1664.
2768	1662. Afgehoord 1664.
2769	1663. Afgehoord 1670.
2770	1664. Afgehoord 1671.
2771	1665. Afgehoord 1674.
2772	1666. Afgehoord 1674.
2773	1667. Afgehoord 1676.
2774	1668. Afgehoord 1676.
2775	1669. Afgehoord 1676.
2776	1670. Afgehoord 1676.
2777	1671. Afgehoord 1676.
2778	1672. Afgehoord 1677.
2779	1673. Afgehoord 1677.
2780	1674. Afgehoord 1677.
2781	1675. Afgehoord. 1678 Met bijlagen.
2782	1676. Afgehoord 1679.
2783	1677. Afgehoord 1679.
2784	1678. Afgehoord 1681.
2785	1679. Afgehoord 1682.

2786-2796	Van Philips van Borrevelt, 1680-1690.	11 delen
2786	1680. Afgehoord 1684.	
2787	1681. Afgehoord 1685.	
2788	1682. Afgehoord 1686.	
2789	1683. Afgehoord 1687.	
2790	1684. Afgehoord 1688.	
2791	1685. Afgehoord 1689.	
2792	1686. Afgehoord 1690.	
2793	1687. Afgehoord 1692.	
2794	1688. Afgehoord 1693.	
2795	1689. Afgehoord 1693.	
2796	1690. Afgehoord 1694.	
2797-2810	Van Philips Johan van Borrevelt, 1691-1704.	14 delen
2797	1691. Afgehoord 1695.	
2798	1692. Afgehoord 1696.	
2799	1693. Afgehoord 1697.	
2800	1694. Afgehoord 1698.	
2801	1695. Afgehoord 1699.	
2802	1696. Afgehoord 1700.	
2803	1697. Afgehoord 1701.	
2804	1698. Afgehoord 1702.	
2805	1699. Afgehoord 1703.	
2806	1700. Afgehoord 1704.	
2807	1701. Afgehoord 1705.	
2808	1702. Afgehoord 1706.	
2809	1703. Afgehoord 1707.	
2810	1704. Afgehoord 1708.	

2811-2829	Van Johan van Borrevelt. Met inhoudsopgaven. 1705-1723.	19 delen
2811	1705. Afgehoord 1709.	
2812	1706. Afgehoord 1710.	
2813	1707. Afgehoord 1711.	
2814	1708. Afgehoord 1712.	
2815	1709. Afgehoord 1713.	
2816	1710. Afgehoord 1714.	
2817	1711. Afgehoord 1715.	
2818	1712. Afgehoord 1716.	
2819	1713. Afgehoord 1717.	
2820	1714. Afgehoord 1718.	
2821	1715. Afgehoord 1719.	
2822	1716. Afgehoord 1720.	
2823	1717. Afgehoord 1722.	
2824	1718. Afgehoord 1723.	
2825	1719. Afgehoord 1724.	
2826	1720.	
2827	1721. Afgehoord 1727.	
2828	1722. Afgehoord 1728.	
2829	1723. Afgehoord 1729.	
2830-2832	Van de weduwe en boedelhoudster van Johan van Borrevelt. Met inhoudsopgaven. 1724-1726	3 delen
2830	1724. Afgehoord 1730.	
2831	1725. Afgehoord 1730.	
2832	1726. Afgehoord 1732.	
2833	Van Peter van der Meij. Afgehoord 1729. Met inhoudsopgave. 1727.	1 deel
2834-2836	Van Maria van der Meulen, weduwe van Peter van der Meij. Met inhoudsopgaven. 1728-1730	3 delen
2834	1728. Afgehoord 1732.	
2835	1729. Afgehoord 1732.	
2836	1730. Afgehoord 1733.	
2837-2851	Van Wiilem van Doorn. Met inhoudsopgaven. 1731-1745.	15 delen
2837	1731. Afgehoord 1733.	
2838	1732. Afgehoord 1734.	
2839	1733. Afgehoord 1736.	
2840	1734. Afgehoord 1737.	
2841	1735. Afgehoord 1738.	
2842	1736. Afgehoord 1739.	
2843	1737. Afgehoord 1740.	
2844	1738. Afgehoord 1742.	
2845	1739. Afgehoord 1743.	
2846	1740. Afgehoord 1744.	
2847	1741. Afgehoord 1745.	
2848	1742. Afgehoord 1746.	
2849	1743. Afgehoord 1748.	
2850	1744. Afgehoord 1749.	
2851	1745. Afgehoord 1750.	

-
- 2852** Van Maurits Hendrik Testas. Afgehoord 1752. Met inhoudsopgave. 1746. 1 deel
- 2853-2871** Van Warnerus Curtius. Met inhoudsopgaven. 1747-1765. 19 delen
- 2853** 1747. Afgehoord 1753.
2854 1748. Afgehoord 1754.
2855 1749. Afgehoord 1755.
2856 1750. Afgehoord 1755.
2857 1751. Afgehoord 1756.
2858 1752. Afgehoord 1756.
2859 1753. Afgehoord 1757.
2860 1754. Afgehoord 1757.
2861 1755. Afgehoord 1758.
2862 1756. Afgehoord 1759.
2863 1757. Afgehoord 1760.
2864 1758. Afgehoord 1761.
2865 1759. Afgehoord 1762.
2866 1760. Afgehoord 1763.
2867 1761. Afgehoord 1764.
2868 1762. Afgehoord 1765.
2869 1763. Afgehoord 1766.
2870 1764. Afgehoord 1767.
2871 1765. Afgehoord 1768.
- 2872-2880** Van Sijbrand Waaff, provisioneel rentmeester. Met inhoudsopgaven. 1766-1774. 8 delen
- 2872** 1766. Afgehoord 1770.
2873 1767. Afgehoord 1772.
2874 1768. Afgehoord 1773.
2875 1769. Afgehoord 1774.
2876 1770. Afgehoord 1775.
2877 [1771]. Ontbreekt.
2878 1772. Afgehoord 1775.
2879 1773. Afgehoord 1776.
2880 1774. Afgehoord 1778.
- c Gecombineerde rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen**
- 2881-2884** Van Sybrand Waaff, provisioneel rentmeester. Met inhoudsopgaven. 1775-1778. 4 delen
- 2881** 1775. Afgehoord 1778.
2882 1776. Afgehoord 1779.
2883 1777. Afgehoord 1780.
2884 1778. Afgehoord 1780.
- 2885-2887** Van Willem Koijsman. Met inhoudsopgaven. 1779-1781. 3 delen
De eerste rekening als provisioneel rentmeester. De rekeningen over de jaren 1782-1786 ontbreken.
- 2885** 1779. Afgehoord 1783.
2886 1780. Afgehoord 1785.
2887 1781. Afgehoord 1787.

2888-2911	Van Leonard van de Kastele Wz. Met inhoudsopgaven. 1788, 1790-1794 en 1796-1811. Tot 1799 provisioneel rentmeester.	24 delen
2888	1788. Afgehoord 1791.	
2889	1790. Afgehoord 1793.	
2890	1791. Afgehoord 1794.	
2891	1792. Afgehoord 1797.	
2892	Idem, (dubbel exemplaar. Niet afgehoord).	
2893	1793. Afgehoord 1797.	
2894	1794. Afgehoord 1798.	
2895	1796. Afgehoord 1799.	
2896	1797. Afgehoord 1799.	
2897	1798. Afgehoord 1801.	
2898	1799. Afgehoord 1801.	
2899	1800. Afgehoord 1802.	
2900	1801. Afgehoord 1803.	
2901	1802. Afgehoord 1804.	
2902	1803. Afgehoord 1805.	
2903	1804. Afgehoord 1807.	
2904	1805. Afgehoord 1808.	
2905	1806. Afgehoord 1808.	
2906	1807. Afgehoord 1809.	
2907	1808. Afgehoord 1811.	
2908	1809. Afgehoord 1811.	
2909	1810. Afgehoord 1813.	
2910	1811. Afgehoord 1814.	
	Voor het Rijk.	
2911	1811. Afgehoord 1814. Voor de Amortisatiekas.	

d Rekeningen van de landrentmeesters wegens het gemene land

2912-2914	Van Engelbrecht Ploos van Amstel, 1669, 1676 en 1679.	2 delen en 1 stuk
2912	1669. Afgehoord 1670. 15e rekening.	
2913	1676. Afgehoord 1680.	
2914	1679., 1 stuk Fragment.	
2915-2916	Van Philips van Borrevelt, 1684 en 1686.	2 delen
2915	1684. Afgehoord (8e rekening) Rendantsexemplaar.1688.	
2916	1686. Afgehoord 1690.	
2917-2921	Van Philips Johan van Borrevelt, 1688-1690 en 1692-1693.	5 delen
2917	1688. Afgehoord 1691. Niet compleet.	
2918	1689. Afgehoord. 1693 Rendantsexemplaar.	
2919	1690. Afgehoord. 1694 Rendantsexemplaar.	
2920	1692. Afgehoord. 1696 Rendantsexemplaar.	
2921	1693. Afgehoord. 1697 Rendantsexemplaar.	
2922-2923	Van Johan van Borrevelt,	

1713 en 1715. 2 delen
2922 1713. Afgehoord 1717.
2923 1715. Afgehoord 1719.

2924 Van Hendrik Pieter van Borrevelt, substituutlandrentmeester, 1719. Afgehoord 1723. 1 deel

2925-2926 Van Johan van Borrevelt, 1721-1722. 2 delen
2925 1721. Afgehoord 1725.
 Niet volledig.
2926 1722. Afgehoord 1726
 Niet volledig.

e Overige rekeningen

2927 Rekeningen [wegens de domeinen]. Fragmenten. 3 stukken
 - 1679 [Afgehoord 1682].
 Rendantsexemplaar?
 Gefolieerd 137-140, 174-181
 - 1680 [Afgehoord 1684].
 Gescheurd en slecht
 2 folio's
 Rendantsexemplaar?
 - [1717]
 Gescheurd.
 2 folio's.

2928 Rekeningen van geestelijke goederen. Fragmenten. 2 stukken
 -Vicarierekening, [1684]
 -Vicarierekening, [1704]
 Gefolieerd 77-96.

16678 Rekening van de gewezen rentmeester L. van de Kastele aan de commissaris-generaal tot de zaken der financiën wegens de verkoop van de domeinen onder Buren en Nijmegen. Met bijlagen. 1 omslag
 1812.

f Overige financiële stukken

16679 Kwitanties, declaraties en andere financiële stukken, vermoedelijk ingekomen bij zowel de rentmeester als de drost van Buren, 1541-1547 en z.d. 8 omslagen

E LEENZAKEN

2929 Machtiging van Anna Lucretia de St. Amant voor procureur Georgius Hammius om in haar naam en op verzoek van de gravin van Culemborg voor de leenbank van Buren haar schuldvordering gevestigd op enkele Culemborgse goederen op te heffen in ruil voor andere zekerheden, 1698. 1 stuk

2930 Machtigingen van Anna vorstin van Waldeck gravin van Culemborg voor Balthasar Kloekhoff om stukken land te transporteren en te verheffen voor stadhouder en

leenmannen van Buren,
1697-1698. 3 stukken

2931 Machtiging van Clasina Brant, Maria Theresia van der Horst, Johan Adam Brant, Johanna Brant, Hadewich Brant, Antonetta Brant, Wilhelmina Brant en Lucretia Brant voor Henrick Brant om twee stukken land in Ede voor de leenbank van Buren te transporteren aan Albert van Delen, heer van Maurik en Olden Aller,
1719. 1 stuk

2932 Akte van belening door prins Willem V van Th. van Beusichem met een stuk land te Asch
1761.

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

2933 Commissiebrief van Floris graaf van Berlaymont, super-intendant van prins Philips Willem, voor griffier Michiel Piggen om zich in het bezit te stellen van de charters en papieren van Buren,
1587. 1 stuk

2934 Lijst van archiefstukken gevonden in de boedel van wijlen raad Johan Vultejus en overgeven aan de prinses douarière door Hendrik Kempenaar als executeur-testamentair, met ontvangstbevestiging
1751. 1 stuk
Het betreft de 4 stukken beschreven onder folio 1769 in de inventaris FOLIO en 1 stuk dat volgens kanttekening werd geseponeerd bij de archieven van IJsselstein.

2935 Inventaris van boeken, charters en papieren door de gewezen rentmeester Sijbrand Waaff overgegeven aan rentmeester W. Kooyman, 1779. Authentiek afschrift. Met extract-resolutie van de Domeinraad,
1780. 2 stukken

2936 Brief van J.G. van der Lith aan N.N. over verloren gegane archiefstukken uit de secretarie van Buren
1804 april 10 1 stuk
Aanwinsten: 1899 XXXII 11
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 820

16680 Lijst van archiefstukken afkomstig uit de collectie Beeldsnijder van Voshol en behorend tot het archief van de grafelijkheid Buren,
[19de eeuw]. 1 katern

16681 Stukken betreffende de inventarisatie van de in 1857 door het rijk aangekochte archieven van Buren door Th. van Riemsdijk,
z.d. 2 pakken
Bevat o.a. lijsten van archiefstukken en oude omslagen die voor de splitsing óm de stukken hebben gezeten.

G GESEPONEERD ARCHIEF AFKOMSTIG VAN MARIA VAN NASSAU, GEBOREN PRINSES VAN ORANJE, ADMINISTRATRICE VAN DE GOEDEREN VAN PHILIPS WILLEM, HAAR ECHTGENOOT PHILIPS GRAAF VAN HOHENLOHE EN DE RAAD VAN ADMINISTRATE DER BURENSE GOEDEREN

1 INGEKOMEN STUKKEN

2937-2959	Bij Philips graaf van Hohenlohe, 1579-1606 en z.j.	23 omslagen	
	2937 1579		<ul style="list-style-type: none"> - J. Bacx te Heusden - Burgemeester, schepenen en raden van Zaltbommel - Burgemeester, schepenen en raden van Zwolle - Burgemeester, schepenen en raden van Deventer - Burgemeester, schepenen en raden van Nijmegen - Ridderschap en steden van Overijssel te Zwolle
	2938 1580		<ul style="list-style-type: none"> - Ridderschap en steden van Overijssel te Zwolle - Idem te Deventer - Idem - Staten van Friesland te Leeuwarden - Diederick van Baer, landdrost van Zutphen, Henrick van Steenberghe afgezant van de stadhouder van Gelderland en Maurits Ripperda, Seyno van Dortt, Johan Krijnck raadsliden van Zutphen. - Burgemeester, schepenen en raden van Deventer - Burgemeester, schepenen en raden van Grave - Ridderschap en steden van Overijssel te Deventer - Gedeputeerden van de Nader Geünieerde Provinciën - Ridderschap en steden van Overijssel te Deventer - Idem - Idem - Idem - Bevelhebbers der ruitery te Nieuwkerk [bij Rhenen] - Ridderschap en steden van Overijssel te Deventer - Idem - Johan Sloet, drost en gouverneur van Kampen - Gedeputeerden van de Nader Geünieerde Provinciën - Burgemeester, schepenen en raden van Zwolle - Goswin van Raesfelt, drost van Twente - Johan van Echten, Henrich Haghen en Herman Scharff te Steenwijk - Johan graaf van Nassau-Catzenelbogen te Arnhem - Johan Sloet, drost van Vollenhove en kastelein van Kuinre - Schepenen, burgemeesters en schout van Kuinre - Johan Sloet, drost van Vollenhove en krijgsoverste te Kampen - Idem (noemt zich ook kastelein van Kuinre) - Simon Swaen, hopman te Zwartsluis - Gedeputeerden van Friesland te Leeuwarden - Ridderschap en steden van Overijssel te Zwolle - Gedeputeerden van Friesland te Leeuwarden - Simon Swaen te Zwartsluis - Johan Sloet, drost van Vollenhove en kastelein van Kuinre - Burgemeester, schepenen en raden van Zwolle - Henryck Bentinck, drost van Veluwe te Wilp - Eggerich Ripperda, drost van Salland te Zwolle - Johan graaf van Nassau-Catzenelbogen te Dillenburg - Mit van Beringen weduwe van Jan van ..ly te Venlo - Bartelt Reinger 'musterschreiber' te Geleen - Raden van Gelderland te Arnhem - Gedeputeerden van Friesland te Leeuwarden

2939	1581	<ul style="list-style-type: none"> - Wilhelm Wedertt von Berncastell te Arnhem - Georg Frinck, secretaris te Gent - Derick Vijgh, heer van Soelen, ambtman in Neder-Betuwe te Tiel - Idem - Elbertus Leoninus, kanselier van Gelderland te Arnhem - Lodewijck van Binckhorst te Den Haag - Kanselier en raden van Gelderland te Arnhem - Lodewijck van Binckhorst te Den Haag (in slechte staat) - Burgemeester, schepenen en raden van Zaltbommel - Derick Vijgh te Tiel - Elbertus Leoninus te Arnhem - Burgemeester, schepenen en raden van Zaltbommel - Derick Vijgh te Tiel - Elbertus Leoninus te Arnhem (in slechte staat) - Goedert van Proinell, drost van Ravestein <p>Met kopie-brief aan kanselier en raden van Gelderland. Noemt zich ook Van Geilingen van Proinell.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elbertus Leoninus te Arnhem - Joest van Schiessen, ambtman van de Bommel- en Tielrewaarden te Zaltbommel (in slechte staat) - Gedyon ridder van Pamberch te Nijmegen - Guerhardt van Reidt en B. Frinck te Venlo - Raden van het Nijmeegs kwartier en burgemeester, schepenen en raden van Nijmegen - Burgemeester, schepenen en raden van Nijmegen - Idem - Idem - Kanselier en raden van Gelderland te Arnhem
2940	1582	<ul style="list-style-type: none"> - Hendrich graaf van Hohenlohe te Neuenstein - Elbertus Leoninus te Arnhem - Derick Vijgh te Tiel - Willem prins van Oranje te Antwerpen
2941	1583	<ul style="list-style-type: none"> - [Ghijso] te Neuenstein - Willem prins van Oranje te Antwerpen - Landraad van de Oostzijde van de Maas te Deventer - Idem te Utrecht
2942	1584	<ul style="list-style-type: none"> - Raad van State te Delft - 'neef' Mo... Zelisand te Delft - Willem prins van Oranje - Dierick Sonoy te Enkhuizen - Staten-Generaal aan keurvorst Gustaaf? (extract) - [Horbies] (in dienst van de Franse koningin) te - Landraad van de Oostzijde van de Maas te Utrecht - Idem - Idem
2943	1585	<ul style="list-style-type: none"> - Burgemeester, schepenen en raden van Zaltbommel - [Staten van Holland of Staten Generaal] (in slechte staat)
2944	1586	<ul style="list-style-type: none"> - Robert graaf van Leycester te Den Haag - Laurens Plou...
2945	1587	<ul style="list-style-type: none"> - Staten van Holland
2946	1590	<ul style="list-style-type: none"> - Elisabeth vrouwe van Rede (geboren gravin van Mansfelt) - Derick Vijgh te Tiel
2947	1594	<ul style="list-style-type: none"> - N N te Bremen

		<ul style="list-style-type: none"> - Henrich von Flensburg te Flensburg - Derick Vijgh te Tiel
2948	1596	<ul style="list-style-type: none"> - Friedrich hertog van Wurttemberg - Conradus Pistorius, Albrecht Wilhelm Heber, Albrecht vom Klein, Johann Flecklenden te Neuenstein - Johann keurvorst van Oldenburg (in slechte staat)
2949	1597	<ul style="list-style-type: none"> - NN te Plymouth?
2950	1598	<ul style="list-style-type: none"> - Dietrich Beier te Den Haag
2951	1599	<ul style="list-style-type: none"> - Johan van Oldenbarnevelt te Zaltbommel - Maurits van Nassau te 'auf de Vohren' - Idem - Hans von Webersuen, kapitein, te Doetinchem - Burhardt Hieronijm zu Wormbs, feldwebel, te Raesse - Ernst Casimir graaf van Nassau e.a. te Zaltbommel - Marquardt von Hodenberg te Hudemuhlen - Johan van Floeten te Kleef - Marquardt von Hodenberg te Hudemuhlen - Franz Klæz te Wesel - Staten van Utrecht - Maurits van Nassau te 'op te Voren' - Hans Pattens te Keulen - Gerardt Pijnssen van Aa te IJsselstein - Johan van Oldenbarnevelt - O. van Sympol in Ter Brake - Willem Lodewijk van Nassau te Zaltbommel - Maurits van Nassau te Den Haag - Gerardt de Pijnssen van Aa te IJsselstein
2952	1600	<ul style="list-style-type: none"> - Staten-Generaal - Johan Renghers te Dokkum - Burgemeesters en schepenen van IJsselstein - Gerardt de Pijnssen van Aa te IJsselstein - Jan van Rijen te Oosterhout - Raden van Gelre en Zutphen te Arnhem - Stadhouders, schout en schepenen van Scherpenisse - Staten-Generaal - Stadsbestuur van St. Maartensdijk - Laurens Plouch te St. Maartensdijk - Cornelis Ghijsberts, gardenier, te Buren - Herman van den Steene te IJsselstein - Derick Vijgh te Tiel - Wilhelm Pijnssen van Aa te Zutphen - Philips Harderman (in slechte staat)
2953	1601	<ul style="list-style-type: none"> - Conrard Knippinck, commandeur te Leuendall gem. Laeren te Utrecht - Joachim Adriaensz Liens te St. Maartensdijk - Madalena van Alle te L[e]nnep - Floris graaf van Culemborg (in slechte staat) - Thomas Spranckhusen, predikant te Leiden - Gerardt van Craeyensteyn, baljuw van Oudewater - [Laurens] Plouch (in slechte staat) Gericht aan drost Philips van Steelandt. - Dijkgraven en heemraden van Arkel, Vianen, Hagestein en Alblasserwaard te Dordrecht(in slechte staat) - Ambtman, burgemeesters en schepenen en schout van Zaltbommel - Dijkgraven en heemraden van Arkel, Vianen, Hagestein en Alblasserwaard - Schout, burgemeester en regeerders van Leerdam

		<ul style="list-style-type: none"> - Drossaard, schout en burgemeesters en schepenen van St. Maartensdijk - Gerardt Pijnssen van Aa te IJsselstein - Floris graaf van Culemborg 	
2954	1602		
		<ul style="list-style-type: none"> - Heinrich Mauss te Wolffenbüttel - Jan van Rijen te Oosterhout 	
2955	1603		
2956	1604	<ul style="list-style-type: none"> - Goeswyn van Raesfelt te Frankfurt (in slechte staat) 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Maria van Nassau gravin van Hohenlohe te Neuenstein Brief aan Wolfgang graaf van Hohenlohe. - V. Omm[r]er te Den Haag Dorso: Impost vant sout tot IJsselstein. 	
2957	1605		
		<ul style="list-style-type: none"> - Aelbert van Leeuwen te Rijswijk - Idem te Utrecht - Idem - A. van der Burch te Utrecht (in slechte staat) - President en raden van het Hof van Utrecht - Idem 	
2958	1606		
		<ul style="list-style-type: none"> - Jan de Groot te IJsselstein - Philip Ernst graaf van Hohenlohe te Wolffenbüttel - Drossaard en burgemeesters en schepenen van Breda 	
2959	Zonder jaar		
		<ul style="list-style-type: none"> - Pete... te Zaltbommel - ... te IJsselstein [1600] Lauren Plouch te St. Maartensdijk (in slechte staat) - Derick Vijgh - Philip Harderman te Leerdam 	
2960-2967	Bij Maria van Nassau, 1606-1611, 1615 en z.j.		8 omslagen
2960	1606	<ul style="list-style-type: none"> - Staten van Zeeland - N.N. te Den Haag (in slechte staat) - Wolfgang graaf van Hohenlohe te Westerschouwen - Arnout Fransoon te Nijmegen - Diederich von Dohna te Nijmegen - Drossaard, schout en burgemeester en schepenen van IJsselstein - Cornelis Crispijn van Meulengracht te Keulen - Idem te Wijckerscheijn - Philips Ernst van Hohenlohe te Langenberch - Philips Willem te Parijs - Wilhelm Pijnssen van Aa te Gorinchem 	
2961	1607	<ul style="list-style-type: none"> - Anneken Binst - Philips Ernst graaf van Hohenlohe te Den Haag - Anneken Binst te Brussel - Philips Ernst graaf van Hohenlohe te Den Haag - Idem (in slechte staat) 	
2962	1608	<ul style="list-style-type: none"> - Floris graaf van Culemborg te Culemborg - Johannes Fontanus [predikant] te Arnhem - Philips Ernst graaf van Hohenlohe te Den Haag - Catharina gravin van Culemborg - Johan van Gendt, ambtman en dijkgraaf van de Over Betuwe, uit Bommel 	
2963	1609	<ul style="list-style-type: none"> - Philips van Steelandt te Den Haag - Idem 	

		- Dijkgraaf en heemraden van Tiel (in slechte staat)
2964	1610	- Emond Gruyter te Creyestein - Idem - Thiborius Thetsmer en Johan Bodemeijer te Den Haag
2965	1611	
2966	1615	- Adriaen Backx te Breda (in slechte staat)
		- Jan de Groot te Delft - Floris graaf van Culemborg - N.N. te Den Haag
2967	Zonder jaar	- Theodora Pieck genaamd Vijgh te Tiel - Marguerite Millore te Ortenborge - N.N. te [Den Haag]
2968-2974	Bij Philips van Steelandt, drossaard van Buren en raad van Philips van Hohenlohe en Maria van Nassau, 1593, 1600-1602, 1606-1607 en z.j. 7 omslagen Alleen het stuk van 1593 is ingekomen bij Jan van Steelandt alle andere bij Philips van Steelandt.	
2968	1593	29-12-1593 Weduwe Jan van Leeuwen [rentmeester?] te IJsselstein
2969	1600	8-3-1600 [E] Plouch 31-3-1600 Gerrit de Pijnssen van Aa te IJsselstein 10-12-1600 Otto van Leeuwen te Buren 15-12-1600 Gecommitteerden v.h. graafschap Buren en schout en burgemeesters van de stad Buren
2970	1601	20-3-1601 E. Antoenies te Culemborg 25-4-1601 Jannes Ameyde te Hoorn 31-7-1601 Aelbert van Leeuwen te Rijswijk (Gld) Met bestek reparatie Hof van Egmond te Nijmegen 8-11-1601 Strick te Culemborg
2971	1602	23-4-1602 E. Emilitenberch te [Geertruidenberg]
2972	1606	19-2-1606 Floris graaf van Culemborg 22-3-1606 Johan Milanier te Utrecht 23-3-1606 Wilhem Pijnssen van Aa te Arnhem 15-4-1606 [Erick] Dimmer te Den Haag 25-4-1606 Idem 2-5-1606 Nijclaes Ruijs te Dordrecht 12-5-1606 Deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht 5-7-1606 Jan van Rijen te Oosterhout 17-7-1606 M. Lerckendet te Colijnsplaat 18-8-1606 Bartholomey Remgers te Liesveld 8-9-1606 Quirijn van Zonst te Leerdam 3-12-1606 (Folpaert) Cornelissen te Gorinchem 23-..-[1606] [Erik] Dimmer te Den Haag
2973	1607	15-2-1607 Emond de Gruijter te Crayestein 20-2-1607 C. Antoenisz te [Culemborg] 29-3-1607 Henderick Pijnssen van Aa te IJsselstein 30-3-1607 Jan de Groot te Delft 21-5-1607 Emond de Gruijter te Crayestein 28-10-1607 Strick te Culemborg 13-12-1607 Arnt van Bronkhorst
2974	Zonder jaar	Deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht 31-10-.... Philips Harderman te Leerdam

30-12-.... Emondte Gruijter te Crayestein

2975-2983	Bij de raden van Philips van Hohenlohe en Mana van Nassau, 1596, 1600-1601, 1605-1608, 1611 en z.j. 9 omslagen	
	De raden waren hofmeester Emondte Gruyter, Jan Goeffertz. Glymmer, Philips van Steelandt, Laurents Plaueth en Jan de Groot	
2975	1596	15-2-1596 Nijclaes Ruijs te Dordrecht [2]-3-1596 Nijclaes Ruijs te Dordrecht 15-4-1596 Nijclaes Ruijs te Dordrecht 23-4-1596 Nijclaes Ruijs te Dordrecht [18]-5-1596 Nijclaes Ruijs te Dordrecht 29-5-1596 Nijclaes Ruijs te Dordrecht
2976	1600	25-1-1600 Raden van de graaf van Culemborg 12-2-1600 [Henrick Cryickraedt] te Culemborg Inliggend kopie-brief van Staten van Utrecht, 30-1-1600 18-3-1600 Burgemeesters en schepenen van St Maartensdijk Inliggend minuut-commissie voor Gabriel Sauvegryen tot bode en vorster, 11-3-1600 25-10-1600 Nijclaes Ruijs te Dordrecht 29-10-1600 Nijclaes Ruijs te Dordrecht
2977	1601	8-5-1601 Roedolff van Bussinchem te Gorinchem 4-8-1601 Pieter uuijt Mattenburch te Colijnsplaat
2978	1605	21-12-1605 Raden van de graaf van Culemborg
2979	1606	9-3-1606 Cornelis Crispijn van Meulengracht te Wolffenbüttel 21-3-1606 Wolff von Craischeny uff Morstein, Conradus Pistorius, Johann Fleckwide, Conrardt Hysop te Neuenstein 21-3-1606 [Erik] Dimmer te Den Haag 22-3-1606 [Erik] Dimmer te Den Haag 26-3-1606 Cornelis Crispijn van Meulengracht te Wolffenbüttel 4-4-1606 Cornelis Crispijn van Meulengracht te Wolffenbüttel 4-4-1606 Joachim Adriaensz. Liens te St Maartensdijk 29-5-1606 Idem 31-5-1606 Deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht 2-6-1606 Deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht 1-7-1606 Deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht 2-7-1606 Nijclaes Ruijs te Dordrecht 13-10-1606 Deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht Brief van de graaf van Hornes, heer van Kessel, te Zaltbommel aan De Gruyter te IJsselstein waarin hij zich excuseert dat hij niet heeft kunnen komen, 1606
2980	1607	26-1-1607 Philips Harderman te Leerdam 7-2-1607 Idem 12-2-1607 Idem 21-2-1607 Idem 22-3-1607 Burgemeester, schepenen en raden van Leerdam 18-3-1607 Joachim Adriaens Liens te St. Maartensdijk
2981	1608	14-5-1608 Drossaard, schout en burgemeesters en schepenen van IJsselstein
2982	1611	17-6-1611 P. van Steelandt te IJsselstein
2983	Zonder jaar	Melchior Greiner, sergeant, te Buren 18-4-.... Hermen van den Steenen te Utrecht 14-12-....

2 MINUTEN VAN UITGAANDE STUKKEN**2984**

Minuten van uitgaande stukken van Philips van Hohenlohe en Maria van Nassau.
1578-1616 1 pak

Philips van Hohenlohe, 12-10-1578 , aan Albert zu Solms, geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 14-7-1580 , aan Rudolf Schul en Harmen van Bocholt, kapiteins, te Steenwijk, geschreven in Kampen
 Philips van Hohenlohe, 17-11-1580 , aan 'Lieber Vetter', geschreven in Delft
 Philips van Hohenlohe, 8-4-1581 , aan bannerheren, ridderschap en steden van Gelre, geschreven in Harlingen
 Philips van Hohenlohe, 18-11-1581 , aan 'Edle Ersame Weise Herr', geschreven in Graffe
 Philips van Hohenlohe, 10-12-1588? , aan 'Lieber Vetter', geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 26-11-1594 , aan 'Erber Lieber Besonder', geschreven in Onderweg
 Phillips van Hohenlohe, 18-9 en 7-12-1596 , aan Van Steelandt
 Aanwinsten: 1892 18i
 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 582
 Philips van Hohenlohe, 19-10-1598 , aan 'Lieber Getreuer', geschreven in Zutphen
 Philips van Hohenlohe, 16-2-1599 , aan Geerard van Royen, geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 21-2-1599 , aan Staten van Utrecht 1600
 [Philips van Hohenlohe], 4-1-1600 , aan [Maurits van Nassau]
 Philips van Hohenlohe, 5-1-1600 , aan [Maurits van Nassau]
 Maria van Nassau, 19-1-1600 , aan (Staten van Utrecht?)
 Philips van Hohenlohe, 26-1-1600 , aan schout van Beusichem, geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 27-1-1600 , aan Staten-Generaal, geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, [5-3-1600] , aan Gerard Versteegh e.a. predikanten van Buren
 Philips van Hohenlohe, 5-3-1600 , aan Idem [latere versie]
 Maria van Nassau, 7-3-1600 , aan 'E.E. Manhafte Besondere', geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 7-3-1600 , aan Idem
 Bijna gelijkluidend.
 Philips van Hohenlohe, 10-3-1600 , aan secretaris van St. Maartensdijk
 Philips van Hohenlohe, 11-3-1600 , aan [rentmeester of secretaris van St. Maartensdijk]
 Philips van Hohenlohe, 11-3-1600 , aan [bestuur van Scherpenisse], geschreven in Den Haag
 Maria van Nassau, 31-3-1600 , aan 'Eerwaardige Wijse hooggeleerde', geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 2-4-1600 , aan Jan van Rhijen, schout van Oosterhout, geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 11-4-1600 , aan Gerardo Verstego, predikant te Buren, geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 12-4-1600 , aan [Philips van Steelandt, drossaard van Buren], geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 13-4-1600 , aan 'E E W. zeer voorsienige Heeren', geschreven in Buren
 Er is sprake van nabuurschap.
 Philips van Hohenlohe, 22 4-1600 , aan [Philips van So(l)ms]
 Philips van Hohenlohe, 8-5-1600 , aan drossaard van IJsselstein, geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 16-5-1600 , aan [baliër van de Johannierorde te Utrecht]
 Philips van Hohenlohe, 8-12-1600 , aan schout van Steenberg, geschreven in Den Haag 1601
 Philips van Hohenlohe, 16-1-1601 , aan [Erik Dimmer], geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 27-1-1601 , aan Staten, Hoge Raad en Hof van Holland, geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 6-2-1601 , aan [Robert Moens en Johan Hovelmans], geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe, 8-2-1601 , aan Maurits van Nassau
 Philips van Hohenlohe, 16-2-1601 , aan Derick Vygh en Johan van Bronkhorst, geschreven in Buren

- Philips van Hohenlohe, 16-3-1601 , aan [rentmeesters en andere ambtenaren], geschreven in Buren
- Philips van Hohenlohe, 21-3-1601 , aan Kwartier van Nijmegen
- [Philips van Hohenlohe], 26-3-1601 , aan admiraal d'Aragon, geschreven in Den Haag
- Achterop schrijfoefeningen.
- [Philips van Hohenlohe], [-3-1601] , aan 'Messieurs'
- Philips van Hohenlohe, 20-4-1601 , aan Philips Willem prins van Oranje, geschreven in Den Haag
- [Philips van Hohenlohe], 21-4-1601 , aan Robert Moens heer van Zelhem [ook Hovelmans], geschreven in Den Haag
- Philips van Hohenlohe, 6-5-1601 , aan 'Welgeboren vruntlyck lieve vetter', geschreven in Buren
- Phillips van Hohenlohe, 13-5-1601 , aan 'E.E. eersame discrete goede vrienden'
- Philips van Hohenlohe, ..-5-1601 , aan Crispijn van Meulengracht en Herman Schayck
- Betreft akte van borg door de graaf
- [Philips van Hohenlohe], 30-6-1601 , aan [Staten-Generaal] onvolledig Aantekening van rechtsgeleerde? te Delft dat hij brief heeft ontvangen en Jan van Rhijen heeft geïnstrueerd.
- Phillips van Hohenlohe, 8-7-1601 , aan Jean Hovelmans [Ook aan Moens], geschreven in Delft
- Philips van Hohenlohe, 13-7-1601 , aan Mart Cobben, commandeur van Lingen, geschreven in Delft
- [Philips van Hohenlohe], 20-9-1601 , aan 'monsieur' Maldere, president, en 'monsieur' De Valcke, tesorier van de Staten van Zeeland, geschreven in Leerdam
- Philips van Hohenlohe, 23-9-1601 , aan schout, burgemeesters en schepenen van Leerdam, geschreven in IJsselstein
- Philips van Hohenlohe, 24-9-1601 , aan burgemeester, schepenen en raden van Arnhem, geschreven in IJsselstein
- Phillips van Hohenlohe, 27-9-1601 , aan [dienaar te Beusichem], geschreven in IJsselstein
- [Phillips van Hohenlohe], 1-10-1601 , aan [dijkgraven en heemraden van Arkel, Vianen, Hagestein en Alblasserwaard], geschreven in IJsselstein
- Philips van Hohenlohe, 5-10-1601 , aan Robert Moens heer van Zeelhem en Johan Hovelmans, geschreven in IJsselstein
- [Phillips van Hohenlohe], 8-10-1601 , aan dijkgraven en heemraden van Arkel, Vianen, Hagestein en Alblasserwaard, geschreven in IJsselstein
- In dorso aantekening dat honden in Beverweerd door soldaten doodgeslagen moeten worden.
- Phillips van Hohenlohe, 14-10-1601 , aan hofmeester Gruyter en drossaard Philips van Steelandt/graaf van Culemborg, geschreven in IJsselstein
- Philips van Hohenlohe, 18-10-1601 , aan Emond Gruyter en Philips van Steelandt [Commissie], geschreven in IJsselstein
- Philips van Hohenlohe, 20-10-1601 , aan burgemeesters van Buren, geschreven in IJsselstein / 'Eersame Lieve Besondere' te Buren (21-10-1601), geschreven in IJsselstein
- [Philips van Hohenlohe], 23-10-1601 , aan 'Messieurs', geschreven in Den Haag
- Philips van Hohenlohe, 23-10-1601 , aan Johan van Rhijen, schout en kastelein van Oosterhout, geschreven in Den Haag
- Philips van Hohenlohe, 29-10-1601 , aan Geeraert van Craeijesteijn, baljuw van Oudewater, geschreven in Buren
- [Philips van Hohenlohe], 4-11 1601 , aan Johan van Oldenbarnevelt, geschreven in IJsselstein.
- Philips van Hohenlohe, 4-11-1601 , aan Jan van Steelandt, geschreven in IJsselstein
- Philips van Hohenlohe, 5-11-1601 , aan [Geeraert van Craeijesteijn] baljuw van Oudewater, geschreven in IJsselstein
- Philips van Hohenlohe, 12-11-1601 , aan geëerfden van Acquoy en 'Eersame Lieve Besondere', geschreven in Buren
- Philips van Hohenlohe, 15-11-1601 , 'aenden drost Plouch'
- Philips van Hohenlohe, 11-12-1601 , aan ambtenaren/[bestuur van Buren en Tricht], geschreven in IJsselstein 1605
- Philips van Hohenlohe, 2-2-1605 , aan Hof van Utrecht 1606
- Maria van Nassau, 02-03-1606 , aan "Madame"
- In dorso lijst van ambtenaren en personeel van de stallen

Raden, 5-3-1606 , aan Johan van Oldenbarnevelt, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 7-3-1606 , aan 'Madame ma cousine'/'Madame mere'/'Madame ma soeur' [prinses van Portugal]
 Maria van Nassau, 7-3-1606 , aan 'Monsieur mon frere', geschreven in IJsselstein
 7-3-1606 , aan Admiraliteit van Rotterdam
 Maria van Nassau, 8-3-1606 , aan 'E. E. Iyeye besondere', geschreven in IJsselstein
 Raden, 8-3-1606 , aan 'Erentveste zeer voorsienige discrete' [Scherpenisse], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 12-3-1606 , aan [Maurits van Nassau], geschreven in IJsselstein
 Raden, 15-3-1606 , aan [Maurits van Nassau]
 Maria van Nassau, 17-3-1606 , aan 'Monsieur' Huygens, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 24-3-1606 , aan Philip van Steelandt heer van Puroyen
 Maria van Nassau, 28-3-1606 , aan 'Monsieur mon frere'
 Maria van Nassau, 1-4-1606 , aan 'Madame ma soeur', geschreven in IJsselstein
 Raden, 8-4-1606 , aan 'Erntfeste zeer voorsienige discrete'
 Reactie op brief 4-4-1606.
 Maria van Nassau, 8-4-1606 , aan rentmeester van Noord-Beveland [Mattenburch], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 10-4-1606 , aan Staten van Zeeland, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 10-4-1606 , aan Maurits van Nassau, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 10-4-1606 , aan rekenmeester en interim rentmeester van N.-B, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 11-4-1606 , aan [Philips Willem prins van Oranje], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 21-4-1606 , aan Evertz Zegers, kok [paspoort], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 24-4-1606 , aan [drossaard van Liesveld], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 25-4-1606 , aan Robert Moens heer van Zeelhem
 Maria van Nassau, 3-5-1606 , aan Philips Willem prins van Oranje, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 11-5-1606 , aan Admiratiteit van Zuid Holland, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 12-5-1606 , aan [Maurits van Nassau], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 17-5-1606 , aan [Maurits van Nassau], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 17-5-1606 , aan [Maurits van Nassau] 2e versie, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 18-5-1606 , aan Robert Moens heer van Zeelhem, geschreven in IJsselstein
 EG, 18-5-1606 , aan deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht, geschreven in Crayestein
 [JdC], 27-5-1606 , aan Van Asch, scholaster van St Pieter te Utrecht, geschreven in IJsselstein
 JdG, 5-6-1606 , aan [Idem], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 7-6-1606 , aan 'E. E. Hoochgeleerde W.D. besondereG. Vrunden', geschreven in IJsselstein
 In dorso rijmpje.
 Maria van Nassau, 12-6-1606 , aan Erik Dimmer, geschreven in IJsselstein
 P.E. van Hohemlohe, 18-7-1606 , aan Staten-Generaal [kopie]
 Maria van Nassau, 20-7-1606 , aan Admiraliteit van Zuid-Holland, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 20-7-1606 , aan [Philips Willem prins van Oranje], geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 22-7-1606 , aan 'E. E. Hoochgeleerde insonders G. Vrundt', geschreven in IJsselstein
 Raden, 23-7-1606 , aan dijkgraven en heemraden van Alblasserwaard, Arkel, Vianen en Hagestein, geschreven in IJsselstein
 Raad, 30-7-1606 , aan rentmeester[s], geschreven in IJsselstein
 6-8-1606 , aan 'E. E. hoochgeleerde W. zeer D.G. Vrient'
 Raad, 12-8-1606 , aan bestuur van Leerdam, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 18-8-1606 , aan 'Mevrouw' van Brederode, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, 19-8-1606 , aan [Jan] van Steelandt te Delft, geschreven in IJsselstein

- Maria van Nassau, 19-8-1606 , aan 'Welgeboeren Vrontelicke lieve Vetter', geschreven in IJsselstein
- Maria van Nassau, 24-8-1606 , aan [Maurits van Nassau], geschreven in IJsselstein
- Maria van Nassau, 24-8-1606 , aan 'Mevrouw' van Brederode
- Zie kroniek Utrecht 1854
- Ontbreekt
- Maria van Nassau, 26-8-1606 , aan drost van Buren, geschreven in IJsselstein
- Maria van Nassau, 6-9-1606 , aan Kwartier van Nijmegen, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 14-9-1606 , aan [drost van IJsselstein], geschreven in Buren
- DrB, 26-6-1606 , Publikatie Biddag
- Maria van Nassau aan Philips Willem
- Inventaris van lijnwaad, tapisserieën en behangsels 1607
- Maria van Nassau, 16-2-1607 , aan gouverneur van Breda, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 16-2-1607 , aan drost van Breda [gelijkkluidend], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 21-2-1607 , aan 'E.E.W.D. besondere G. Vriendt', geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 31-3-1607 , aan Johan van Oldenbarnevelt, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 16-4-1607 , aan Willem Pieck, ambtman van Beest en Renoy, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 17-4-1607 , aan 'Madame' ma Cousine', geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 17-4-1607 , aan Keeremans
- Maria van Nassau, 17-4-1607 , aan Robert Moens heer van Zeelhem, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 10-5-1607 , aan 'E. Hoochgeleerde lieve getrouwe'
- Maria van Nassau, 12-5-1607 , aan 'Welgeboren vrintelicke lieve Vetter', geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 30-6-1607 , aan Robert Moens heer van Zeelhem, geschreven in Delft
- Maria van Nassau, 29 12 1607 , aan 'Wolgeboren Vrontelicke lieve Neve' [Hohenlohe?], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 29-12-1607 , aan Johan van Oldenbarnevelt, geschreven in Buren
- Maria van Nassau aan Philips Ernst graaf van Hohenlohe te Den Haag
- Ondertekend maar, blijkbaar, niet verstuurd.
- 1608
- Maria van Nassau, 28-2-1608 , aan 'Madame' ('Ma cousine' doorgestreept)
- Maria van Nassau, 28-2 1608 , aan 'Madame' ('Ma cousine' doorgestreept), geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 11-3-1608 , aan 'Madame' (noemt zich 'fille') [Louise de Coligny?], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 13-3-1608 , aan 'Welgeboren vruntlijkck lieve Neve' [Hohenlohe], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 13-3-1608 , aan Erik Dimmer, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 16-3-1608 , aan 'Erentfeste ...', geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 21-3-1608 , aan [Staten van Gelderland], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 22-3-1608 , aan Staten-Generaal, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 25-3-1608 , aan 'Erentfeste', geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 29-3-1608 , aan Willem Pieck, ambtman van Beesd en Renoy, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 5-4-1608 , aan 'Monsieur le Gouverneur' [van 's-Hertogenbosch], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 8-4-1608 , aan [Maurits van Nassau], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 18-4-1608 , aan Felix Jan Martini, auditeur te 's-Hertogenbosch, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 19-4-1608 , aan 'Monsieur mon frere' [Maurits van Nassau], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 24-4-1608 , aan 'Hoogendewelgeboren V.L. Broeder' [Hohenlohe], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 5-5-1608 , aan graaf van Culemborg, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 6-5-1608 , aan [Staten van ?], geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 19-5-1608 , aan Johan van Oldenbarnevelt, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 21-6-1608 , aan Idem, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 11-7-1608 , aan Idem, geschreven in Buren
- Maria van Nassau, 4-8-1608 , aan 'Monsieur' Keeremans, geschreven in Buren

- Maria van Nassau, 15-8-1608 , aan Johan van Oldenbarnevelt, geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 15-8-1608 , aan 'Edele', geschreven in Buren
 1609
 Maria van Nassau, 23-3-1609 , aan [Staten-Generaal], geschreven in Delft
 Maria van Nassau, 2-5-1609 , aan Maurits van Nassau, geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 8-10-1609 , aan 'Monsieur mon frere', geschreven in Buren
 1610
 Maria van Nassau, 11-4-1610 , aan Johan van Oldenbarnevelt, geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 23-5-1610 , aan [Staten van Gelderland of Kwartier van Nijmegen], geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 28-6-1610 , aan 'HoochenWelgeboren V. L. Neve' [Hohenlohe], geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 19-6-1610 , aan gezant van Brunswijk, geschreven in Buren
 1611
 Maria van Nassau, 15-2-1611 , aan Raad van State, Chnstiaan Huygens, secretaris Raad van State, en George de Bie, tresorier-generaal
 Maria van Nassau, ..-2-1611 , aan [Raad van State], geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 7-5-1611 , aan schout en magistraat van 's-Hertogenbosch, geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 10-5-1611 , aan burgemeester, schepenen en raden van Nijmegen en Arnhem, geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 17-5-1611 , aan 'E.E.W.D. goede Vriendt' [Raad], geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 18-5-1611 , aan Gecommitteerde Raden van Holland, geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 16-6-1611 , aan 'E. E. H. erber H.B.G.V. [St. v. Gelderland], geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 22-6-1611 , aan 'E.E.D.L. Getrouwe', geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 14-7-1611 , aan 'E.E.L. getrouwe' [geïnsereerd in brief van Van Steelandt], geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 20-9-1611 , aan Staten van Zeeland, geschreven in Leerdam
 In dorso brief van 'Philips' aan Mattenburch
 1615
 Maria van Nassau, 11-3-1615 , aan 'E.D.C. Vrient', geschreven in Buren
 Maria van Nassau, 29-10-1615 , aan stadsbestuur van Breda, geschreven in Buren
 1616
 Maria van Nassau, 6-5-1616 , aan 'Mogende E.E.W.D. Heeren' [Staten van Holland]
 Maria van Nassau, 13-5-1616 , aan dijkgraven, heemraden en gezworenen van Alblasserwaard, Vianen en Hagestein, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau, [26-5-1616] , aan 'E.E. Hoochgeleerde W.D. Heer en B.G. Vriendt'
 Maria van Nassau, 6-10-1616 , aan 'Monsieur', geschreven in Buren
 Zonder jaar
 Maria van Nassau aan Maurits van Nassau, markies van Veere en Vlissingen, geschreven in Buren
 Maria van Nassau aan 'Monsieur mon frere'
 Maria van Nassau aan 'Monsieur mon frere'
 Maria van Nassau aan 'Monsieur mon frere'
 Maria van Nassau aan 'Monsieur mon frere'
 Maria van Nassau aan Maurits van Nassau, gouverneur van Friesland
 Maria van Nassau aan 'Monsieur' Ledenberch, geschreven in IJsselstein
 Maria van Nassau aan 'Monsieur' Keeremans
 Maria van Nassau aan 'Monsieur' Huygens
 Maria van Nassau aan 'Madame'
 Maria van Nassau, 25-3-.... , aan 'Madame' [MvN noemt zich 'Cousine'], geschreven in Buren
 Maria van Nassau aan 'Madame' [MvN noemt zich 'fille']
 Maria van Nassau aan 'Mademoiselle ma Cousine'
 Maria van Nassau aan 'E. E. Hoochgeleerde lieve getrouwe' [Staten van Holland?]
 Maria van Nassau aan 'E. E. Hoochgeleerde heve getrouwe'
 Maria van Nassau aan 'E. E. Hoochgeleerde W. zeer V. Heeren'
 aan 'Monsieur mon cousin'
 19e-eeuws Afschrift (Asch v Wyck?)
 Maria van Nassau aan Philips van Steelandt
 Maria van Nassau aan 'E. E. Hoochgeleerdebesondere goede vriend'
 Maria van Nassau aan schout en burgemeesters van Dordrecht

Maria van Nassau, [voor 1606] , aan 'Messieurs' [voogden van Philips Willem?]
 Gedeeltelijk Frans, gedeeltelijk Duits.

Maria van Nassau, 8-9-.... , aan 'E. Hoochgeleerde D. L. Besondere', geschreven in Buren
 Philips Willem vertrekt met naar Spanje.

Maria van Nassau aan [Philips Willem prins van Oranje], geschreven in Buren
 'Gluckliche Wiedercomb in diese Landen' aan 'Welgeborne vriendelicke lieve Nichte'
 aan 'E. E. Hoochgeleerde W.D.H. ende goede vrienden'

Maria van Nassau aan 'Monsieur mon frere'
 aan 'E.E.W.D. insondere goede vriend'
 aan 'Edele'
 aan 'Monsieur' Boone
 aan 'Monsieur mon Cousin'

Maria van Nassau aan Johan van Oldenbarnevelt
 aan rentmeester van Buren
 [1606] , aan 'Heer' van Donau [Diederich von Dohna?]
 Raden aan 'Aen graeff Ernst' graaf van Culemborg/Van Bullestaten/Henerik Pinsten
 drossaard te Tiel/ Jan Vygh/ kapitein Brakel/ Hinderson [ten westen]
 [20-5] , aan "Welgeboren"
 aan Staten van Holland of Gecommitteerde Raden

Philips van Hohenlohe, [voor 1606] , aan 'E. Vrome L.B.G. vrienden'
 Betreft tienden te Doesburg.

Maria van Nassau, aan 'E.E. Hoochgeleerde W.Z. voorsienige Heeren'
 Philips van Hohenlohe, [voor 1606] , aan Plouch en Matterborck

Maria van Nassau, aan Admiraliteit van Zuid-Holland

Maria van Nassau, aan "Monsieur mon cousin"
 Philips van Hohenlohe, [voor 1606] , aan 'Ersame liebe'
 [1600] , aan 'Messieurs'
 aan 'Monsieur mon cousin'

[1601] , aan Aanhef verdwenen [betreft zoon van Thomas Sprankhusen]
 [Philips van Hohenlohe], [1601?] , aan 'Wohlgelehrter' [Sprankhusen?]
 Zoon heet Adolf/

Maria van Nassau, [dernier], aan 'Monsieur', geschreven in Buren
 Philips van Hohenlohe aan Robert [de] Moens heer van Zeelhem en Johan
 Hovelmans, raad van Philips Willem, te Brussel
 aan 'Edle Ernffeste'

Philips van Hohenlohe aan 'Hochwüridigster Furst E. Churf. M.'
 aan 'Heer drossaert' [Phillips van Steelandt] kleine notitie
 aan 'Mein vrendlich Vurst und Vetter' [keurvorst?]
 Credentiebrief voor hofmeester.

Maria van Nassau, [rond 1606] , aan 'Hochwüridiger Durchleuchtiger
 Hoehgeborner Furst, geschreven in IJsselstein
 'aan guediger herr' [keurvorst/bisschop?]
 Philips van Hohenlohe aan 'E.E.W.B. Liebe'
 In dorso 'Hoicduytz'.
 aan 'Mein gantz guetwillige Vurst guerter Freundt'
 Philips van Hohenlohe aan 'Monsieur' Thiemer, geschreven in Delft
 Philips van Hohenlohe aan 'Eerbare gade Vriendinne' [vrouw van Johan van Rhijen]
 aan 'Hochwüridiger furst E.V.
 Maria van Nassau, aan Phillips Willem

3 STUKKEN BETREFFENDE POLITIEKE EN MILITAIRE ZAKEN

2985

Stukken betreffende politieke en militaire zaken.
 1577-1610 en z.j.

1 pak

1577

1-2-1577 Floris Heermale en Floris Chui te [Ehedt]

1578

5-1-1578 Verzoekschrift van Letton, gezant van Engeland aan de Staten-Generaal

25-8-1578 Georg van Lalaing, stadhouder van Friesland, Overijssel, Groningen en
 Lingen te Zwolle

1579

30-7-1579 Overzicht van geld, kruit en Ammunitie die de stad Grave op verzoek
 van Philips van Hohenlohe ten dienste van de landschappen verstrekt heeft.

- 2-4-1580 Recipisse afgegeven door Sumon van Paderborn, schrijver van luitenant-kolonel Roliff Schull, [lias]
- 1580
- 13-7-1580 Verzoekschrift van Philips van Hohenlohe aan de Staten en het Hof van Friesland om uitstaande gage uit te betalen aan de erfgenamen van Focke Metelen [2-7-1580] Adam von Drausswethz te Steenwijk
Tevens brief aan hem van Johan Sloeth de Jonge, Verwalter van het drostambt Vollenhove en kastelein te Kuinre
- 12-3-1580 Willem van Oranje te Kampen aan de stad Deventer, kopie
- 12-6-1580 Commissie van Willem van Oranje voor Jehan Bacx, superintendent en drossaard van Heusden als overste van het garnizoen aldaar [kopie]
- 15-7-1580 Beschikking van Philips van Hohenlohe op een verzoekschrift
- 10-8-1580 Brief van Ulger Ulgers de oude, hopman te Groningen aan hopheden van ?
Medeondertekend door de gevangen soldaten Cornelis Ariensz. van Leiden, Hendrijk Jansen van Assen, Jan van Wijssmijdt van Staulzen
- 17-8-1580 Berent Entens aan Lodewijk graaf van Nassau te Embden
- 1581
- 16-5-1581 Jost Meijler Vlinder Augustin, 'graverlich schloisch diener' aan Andries Jäger, 'graverlichem - Holoischem diener'
- 29-9-1581 Kanselier en Rade van Gelre aan Derick Vygh, kopie
- 8-12-1581 Bevestiging van deze commissie door de Staten van Holland [kopie uit 1606]
- 1583
- 12-3-1583 Cristoph Schenk freiherr zu Toutenburck pandheer op Schwenborch aan stad Utrecht
- 20-1-1583 Johan v [Restorff] te Grave aan Limbourcht, luitenant in de compagnie van kapitein Alonze [...] aan messieurs [cavalerie]
- 1584
- 1584 Commissie voor Jehan Bacx als kapitein van vijf compagnieën en eed [kopie uit 1606]
- Commissie voor Jehan Bacx als kolonel van vijf vendels voetknechten [kopie uit 1606]
- 16-9-1584 Commissie voor Jehan Bacx als gouverneur en superintendent van Muiden, Weesp en Naarden [kopie uit 1606]
- 20-6-1584 Beschikking van Willem van Oranje op verzoekschrift van Pieter de Sonnevillie, kopie
- 3-3-1584 Willem van Oranje aan de Landraad van de Oostzijde van de Maas, kopie
Lijstje met namen van soldaten van de compagnie van [Sendematte]
Monsterrol van vrouwen en absente, zieke en gevangen soldaten van de compagnie van kolonel [Sonoy]
Idem van de compagnie van kapitein Gruuthere
Idem van de compagnie van kapitein Jeromme du [Say]
Idem van de compagnie van kapitein jr Philips van Meetkercke
Idem van de compagnie van kapitein Jan de Vos
- 1587
- 7-1-1587 Wolff. [Kleinler] te Nuchelbach aan 'Schwager' Conradt Dorau
- 12-11-1587 Memorie voor dr.jur. Johan Boxtertt, afgezant van de stadhouder van het Sticht Munster voor zijn besprekingen met de ofhaeren binnen Meppen, kopie [Hof van Utrecht]
- 1597
- 10-1-1597 [F.] Aerssen te Den Haag aan 'Mijnheer' [gedeputeerde te Den Haag]
- 20-5-1597 [H.] Ploech te Raamsdonk aan dr. Jehan Basius
- 20-5-1597 Philips van Hohenlohe te Raamsdonk aan Jehan Basius
- 11-8-1597 N.N. te Bruch aan [Hohenlohe]
Paspoort van Philips graaf van Hohenlohe voor een boodschapper naar Hendrik Julius van Brunswijk, postulant-bisschop van Halberstadt, 1597 Minuut
- 1598
- 18/30-5-1598 'Zeitungen aus Caphair, Praag, Rohm und Venedig'
- 19-12-[1598] [Dgathes Ich..d] te Buren aan Albrecht van Clein te Neuenstein
- 1599
- 8-2-1599 Maria van Nassau te Den Haag aan 'monsieur' de Groenvelt
- 29-12-1599 Dijkgraaf en heemraden van de Lopikerwaard te Jaarsveld aan Nicolaes van Belmont, schout van IJsselstein, kopie
Idem van 30-12-1599 [kopie 1599]

1600

13-2-1600 Gecommitteerden van de Raad van State te Gorinchem aan N.N. [dienaar van Van Hohenlohe], kopie

1601

12-4-1601 M. V. [Etter...] te Lingen aan 'Wolgeborener Graf'

Alleen onderste deel brief.

1605

1605 Verbod van Philips, graaf van Hohenlohe, tot het bijwonen van openbare vermakelijkheden te Buren op Vastenavond

Aanwinsten 1939 III 04

Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1710

1606

9-12-1606 Commissie van Robert graaf van Leicester voor Johan Bacx, kopie

10-4-1606 'Arnoud Franssen. Belangende het Ruijter Companghien gelt'. Lijst van ontvangsten en uitgaven

In dorso schetsje van het vendel van de compagnie.

3-6-1606 Commissie van Philips Ernst van Hohenlohe voor Willem Pijnssen van der Aa als kapitein van een compagnie voetknechten

10-4-1606 Ordonnantie voor de kapitein van de garde Van Hohenlohe, kopie minuut

1607

18-4-1607 Gecommitteerden van de Raad van State aan de stad Leerdam

1608

17-12-1608 Ordonnantie van Maria van Nassau om de schippers Pieter Jaspersen en Melsen Cornelis vrij te stellen van impost en Verpachtingsgelden

22-8-1608 Akte van notaris Fridericus Hyso te Neuenstein ter waarmede van een akte van wijlen graaf van Hohenlohe vastgehecht aan het vonge stuk

1610

1-1-1610 Gecommitteerden van de Raad van State aan Leerdam

29-11-1610 Sebastiaan [Tengnagel], keizerlijke bibliothecaris te Wenen, aan predikant Willem Tengnagel te Buren

Geloofsbrief uitgevaardigd door Henrick Julius, bisschop van Halberstadt en hertog van Brunswijk, voor twee afgezanten naar prinses Maria van Nassau, douarière van Hohenlohe, 1610

Zonder datum

Instructie voor de hofmeesters Emond Gryter, Philips van Steelandt en raadsheer Dimmer voor overleg met Johan van Oldenbarnevelt

Niet volledig.

Sententie van de soldaat Hans Iseler von Neurenberg

Briefje van N. N. Betreffende verzoek van graaf Georg Frederik van Hohenlohe 'alhier keijserlijk affgesanten' aan 'onsen Genadigen Heer'

Memorie voor Maria van Nassau om attestatie voor afgegane soldaten

Monsterrol zieke soldaten en vrouwen v.d. compagnie van kapitein Dorth

Idem van kapitein Dach

Idem van kolonel Jehan Piron

Idem van kapitein Hobockens

Idem van kapitein Jan Portey

17-5-.... 'Extractum ex missiva', Antwerpen

Instructie van de Staten van Overijssel voor Roloff van Hovell en Johan

Ramelmann voor overleg met krijgsoverste Philips van Hohenlohe

Declaratie voor graaf van Hollack en lofzang voor de prins van Oranje door Regnerus Acronius

Don Fernando dies de Lidesmas aan Gabriël de Baldaramy te Bura

Memorie en instructie voor een luitenant en een medegezant naar Philips van Hohenlohe

'An den von [Konigberg] in Preus[sen]' van [Philips van Hohenlohe]

Ondertekent door 'Bustgens' en aantekening 'interessiet'

Verdrag tussen Philips van Hohenlohe en de landschappen van Vollenhove, Twente en Salland

25-2-.... Herr von Heideck, Gorge von Bodowets, Sebastian von Partem, Christoffel von Rottschutz en Fabian von [Ouas] aan Philips van Hohenlohe

18-6-.... Heer van St Aldegonde aan 'Wolgeborener Graf' [Philips van Hohenlohe], vertaling en kopie

Brief van Catharina [Zieg] Culemborg

Gedeelte.

Verzoekschrift van inwoners van Oss aan Philips van Hohenlohe
 Endres Braun 'Hurmester' aan Johan Dencher 'Holoyster Hurmester'
 31-5-.... N. N. te Kollem aan Philips van Hohenlohe
 Commrmissie van Phillips van Hohenlohe aan Gerardein Tissingh voor het lichten
 van schanswerkers in Friesland
 Ordonnantie van de Raad van State op de repliek van Robrecht de Zeelandere in
 zijn geschil met Margriete de Hainin weduwe van Jean van Assendelft
 Van een militaire bevelhebber te Orsoy aan 'Monseigneur et excellence'

4 STUKKEN BETREFFENDE BESTUUR EN RECHTSPRAAK IN DE DOMEINEN

- 2986A-2986B** Stukken betreffende bestuur en rechtspraak in de domeinen. 1583-1616 en z.j. 1 pak en 1 charter
- 2986A** Diverse stukken
- 1583
Stukken betreffende een betaling door de rentmeester van IJsselstein, Johan van Steenre, aan houtzager Jan van Leeuwen, 1 lias
 - 1585
Instructie van deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht voor de rentmeester van Buren betreffende de administratie van het innen van tienden en renten
 - 1586
19-8-1586 Beschikking van de Domeinraad op een verzoekschrift van Hubertus Gyphanus van Buren
Gericht aan "Senatoribus Comitibus Burariae"
 - 1590
Dijkbrief van de Aels- en Lingedijken, 1590 Concept, 1 stuk
 - 1593
Kerkrekening van Beusichem. Fragment (in slechte staat)
 - 1594
Verzoekschrift van Sophia Corstens, weduwe van Johan van Leeuwen, Adriaen Pelgrumssen en Gijsbert Ney Jacobssen aan Maria van Nassau
 - 1600
1-1-1600 Akte van continuatie door Phillips van Hohenlohe van de magistraat van Leerdam
 - 4-1-1600 Overeenkomst betreffende het onderhoud van het uurwerk op het kasteel van Buren
 - 8-1-1600 Beschikking van Phillips van Hohenlohe op een request van Dierik Gerritsz.
 - 17-1-1600 Verklaringen van Phillips van Steelandt, drost van Buren, en Zijn dienaar Cornelis Joosten betreffende de geschillen met de Staten van Utrecht over de ontvangst van gesequestreerde kapitteltienden, minuut
 - 21-1-1600 Verklaring van de gevangene Eelgit Joosten betreffende het stropen van hazen
 - 27-1-1600 Beschikking van Phillips van Hohenlohe op een verzoekschrift van de kapittels van Utrecht betreffende geschillen tussen Culemborg en de Staten van Utrecht
 - 28-1-1600 Beschikking van Philips van Hohenlohe op een verzoekschrift van de graaf van Culemborg betreffende plunderingen door de Staten van Utrecht in Honswijk
 - 28-1-1600 Beschikking van Phillips van Hohenlohe op een verzoekschrift van de graaf van Culemborg betreffende idem, kopie
 - 18-2-1600 Verklaring afgelegd voor burgemeesters en schepenen van Arnhem door Hans Maler en Lambert Thijsen t.b.v. Herman van der Haegen, voormalig lijfarts van de graaf van Hohenlohe
 - 3-3-1600 Akte van attestatie door burgemeesters en schepenen van St. Maartensdijk voor Gabriël Sauvegryen, bode van die stad

- 19-4-1600 Ordonnantie van Philips van Hohenlohe betreffende verbod om varkens op de wallen van Buren te laten lopen, minuut
- 20-4-1600 Phillips van Hohenlohe aan Joachim Lievens, minuut, en ordonnantie van de drost van Buren voor de inwoners van Zoelmond
- 20-4-1600 Akte van schenking door Philips van Hohenlohe aan Johan van Rhijen de Jonge van een pensioen, minuut
- 26-4-1600 Beschikking van Phillips van Hohenlohe op een request van Arent van Lawyck, waard in de Drye Coningen
- 15-5-1600 Akte van goedkeuring van Philips van Hohenlohe voor Christoffel van Rhijn uit Utrecht om bij testament zijn IJsselsteinse leengoederen en andere bezittingen te verdelen
- 19-5-1600 Beschikking van Philips van Hohenlohe op een request van Jeurien Falick
- 31-10-1600 Convocatiebrief van de Staten-Generaal voor Philips van Hohenlohe voor de vergadenng van Vijfheren in Vianen [11-1600] Memorie van Philips van Hohenlohe voor Philips van Steelandt betreffende de Lekdijk te Hagestein
In dorso: Graafschap Leerdam concernerende
- 6-11-1600 Commissie van Philips van Hohenlohe voor Philips van Steelandt, drost van Buren, Philips Harderman, drossaard van Leerdam en Roloff te Bruynom te compareren in de vergadering van Vijfheren te Vianen
- 11-11-1600 Akte van goedkeuring van Philips van Hohenlohe voor jonkvr. Isabella van Bueren, huisvrouw van Willem van Leeuwen dat zij haar leengoederen te Erichem bij testament mag verdelen onder haar vier kinderen, minuut
- 27-11-1600 Commissie en instructie van Philips van Hohenlohe voor de drossaard van Leerdam, Philips Harderman, en Gerart van Reijen, raad, voor de vergadering van de Vijfheren over de Lekdijk bij Hagestein
- 30-11-1600 Resolutie genomen op de vergadering te Vianen betreffende het herstellen en schouwen van een gedeelte van de Lekdijk in Hagestein, kopie
- 15-12-1600 Ordonnantie van Philips van Hohenlohe voor de drossaard van IJsselstein om over te gaan tot verkoop van de Middelweert aan Henrick Hermans, koopman uit Amsterdam, met rapport van de drossaard, kopie
- Ordonnantie van Philips graaf van Hohenlohe aan de pachters van de tienden van de kapittels van St. Pieter, St. Jan en St. Marie te Utrecht om hun pacht te betalen
- 1601
- 9-1-1601 Akte van benoeming van de magistraat van Leerdam
- 12-3-1601 Beschikking van Philips van Hohenlohe op een verzoekschrift van de drossaard van Leerdam
- 2-4-1601 Beschikking op de remonstrantie van de rentmeester van St. Maartensdijk
- 9-4-1601 Beschikking van Philips van Hohenlohe op request van de schoolmeester Balbijn van Schoonderwoerd
- 12-4-1601 Ordonnantie van Philips van Hohenlohe betreffende de openingstijden van herbergen en tapperijen in Buren en omgeving met betalingsordonnantie voor de rentmeester van Beverweerd voor timmerman Janssen t.b.v. herstelwerkzaamheden aan het huis Buren
- [18]-4-1601 Brief van Otto van Leeuwen te Buren aan [Maria van Nassau]
- 21-4-1601 Instructie voor Crispijn van de Meulegracht en Harman van Schayck betreffende het in bezit nemen van Lingen
- 27-6-1601 Ordonnantie tot onderhoud van meester Laurens, gewezen schoolmeester van St. Maartensdijk door de kerk aldaar in ruil voor onderwijs aan de proveniers
- 30-6-1601 Instructie voor Joan van Rhijen betreffende de inbezitneming van Lingen

- 15-7-1601 Betalingsordonnantie voor Franchoy's Robart, rentmeester van Liesveld voor de aankoop van hooi
Dorso: Autorisatie voor de rentmeesters van Buren en Leerdam, Derek van Gemmert en Philips van Soust om hooi in te kopen
- 16-8-1601 Akte van verpachting van stukken land in Beverweerd voor de heer van Brakel
- 13-9-1601 Brief van dijkgraaf en hoogdijkheemraden van Arkel aan dijkgraaf en hoogdijkheemraden van der Leede [Leerdam]
- 27-9-1601 Ordonnantie om beslag te leggen op de goederen van Heyndrick Bernts tot hij zijn boete van 300 gulden t.b.v. het gasthuis in Leerdam heeft betaald
- 29-9-1601 Vergunning voor [niet ingevuld] om buiten Jaarsveld veldhoenders te vangen
- 9-10-1601 Akte van consent voor Baltasar van Ruren tot Reyersfoort om bij testament over zijn Burense leengoederen te disponeren
- 14-10-1601 Ordonnantie van Philips van Hohenlohe voor zijn hofhouding
(in slechte staat)
- 3-11-1601 Beschikking op een verzoekschrift van Roeloff van Brackel, schout van Schoonderwoerd
- 6-11-1601 Bevelschrift van Philips van Hohenlohe voor Gerrit Hendrics uit Benschop om tot overeenstemming met de baljuw van Oudewater te komen
- 11-11-1601 Bestuursreglement voor het Nedereinde van het land van Spijk, nunuut
- 12-11-1601 Ordonnantie betreffende de 'overhensige' mergentalen van de stadgelden van Spijk
- 16-11-1601 Beschikking op een verzoekschrift van de kinderen van Heyl Brouwers
- 24-11-1601 Beschikking van Philips van Hohenlohe op een request van Claes Aerjaense van Maerlant, burger van IJsselstein
- 20-12-1601 Autorisatie van Philips van Hohenlohe voor de rentmeester tot het innen van jaarpachten, tienden etc. in IJsselstein
(in slechte staat)
- 1602
- 8-10-1602 Verzoekschrift van dijkgraven en hoogheemraden van Arkel, Vianen, Hagestein en Alblasserwaard aan Philips van Hohenlohe, met bijlage
Bevelschrift van Philips van Hohenlohe tot aangifte van niet geregistreerde lenen van Buren. Met aantekening van publicaties door de secretaris van Buren
Aanwinsten: 1939 III 03
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1709
- 1603
- .-1603 Notitie over prijzen van wijn te Keulen
- 4-8-1603 Getuigenverklaringen van Claes Fredericksen, Garrit Scriversen en Jan Jansen Kosges op verzoek van Gerrit Hendrics, kuiper, uit naam van Jan Ghijs[bertsz] voor schout en gezworenen van Polsbroek
- 8-8-1603 Getuigenverklaringen van Baeffge Ghysberts en Geertgen Geraitsdr, Sairs Desenz en Jacob Huygensz. Cock, schout van Snelreweerd op verzoek van Jan Ghysen uit Polsbroek
- 1604
- Publicatie van het verbod voor de tollenaars om de koopbeden van vee hoger te schatten dan is toegestaan en het arresteren van landlopers [1-7-1602]
Extract uit het register van publikaties van Beusichem [1604]
- 2-3-1604 Opgave van Aert de Man van gelden die Dirck Thonys tegoed heeft van wijlen Dirck van Oort
- 3-6-1604 Voorwaarden van verpachting van de impost en consumptie van zout voor 1604 en 1605 in IJsselstein, Benschop en Polsbroek-noord

- 15-9-1604 Verzoekschrift van Jan Ghijsbertsz alias Ruychweyer uit Polsbroek
[1604] Minnelijke schikking tussen Jan Ghijsbertsz Ruychweyer en de nabestaanden van de door hem gedode Willem Janssen, kopie
1605
8-1-1605 Resolutie van de vier heren van Arkel, Vianen, Leerdam en Culemborg betreffende de hoofden van de Hagensteijnse dijk
Verbod van Philips van Hohenlohe tot het bijwonen van publieke gemakkelijkheden in Buren tijdens de vastenavondsdagen, 1605., 1 stuk
Genummerd 113 en 18
1606
9-3-1606 Akte van aanneming van het bestuur van het sterfhuis van Philips van Hohenlohe
13-3-1606 Joan Opstraet, advocaat te Utrecht, aan [Erich] Dimmer, advocaat te IJsselstein
12-3-1606 Betalingsordonnatie door directie van het sterfhuis van de gage van de raad Jan der Vroet
15-3-1606 Commissie voor Erik Dimmer tot het sluiten van de gemenelandsrekening van Liesveld
26-4-1606 Beschikking van Maria van Nassau op request van K. van [Strepen]
12-5-1606 Inventaris van de meubelen in het huis te Den Haag
19-5-1606 Akte van verwerping door Maria van Nassau van het deel van het testament van Philips van Hohenlohe dat haar aangaat, minuut
27-5-1606 Approbatie van het akkoord tussen deken en kapittel van St. Pieters en kerkmeesters en ingezetenen van de parochie van Tricht
28-5-1606] Memorie voor Willem Simonssen i.v.m. bovengenoemd akkoord
6-8-1606 Ordonnantie van Maria van Nassau betreffende het vergoeden door Leerdam en IJsselstein van door drossaard Van Steelandt voorgeschoten geld
6-9-1606 Publikatie betreffende het verheffen van lenen, minuut
Bewerking van publicatie 23-3-1602
11-11-1606 Overeenkomst tussen Philips van Hohenlohe en de erfgenamen van Jan Pleunis, rentmeester van Buren
28-11-1606 Derck van Ghemmert aan 'monsieur' Van Oerdt
[1606] Memorie ter afrekening van verschillende cedulen overgeleverd door Gills Cornelisz. Sovenier
1607
2-1-1607 Salarisdeclaratie van advocaat Johan Vermeren voor Philips van Hohenlohe
18-2-1607 Akte van benoeming v.d. magistraat van Leerdam
27-2-1607 Commissie van Maria van Nassau voor Emond Gryuter, Philip van Steelandt en Erik Dimmer voor het afhoren van de rekening van Liesveld
27-2-1607 Ordonnantie betreffende de verpachting van vicariegoederen te Zoelmond
13-3-1607 Appointement op het verzoekschrift van [P.] Grenu, dijkgraaf van St. Maartensdijk
21-3-1607 Beschikking betreffende vrijdom van tienden in Noord Beveland
20-4-1607 Inventaris van meubelen in het huis tot [Den Haag]
In dorso: 'Staat van de compagnie van Hohenlohe' [1604]
15-5-1607 Rekening voor het maken van vidimussen
29-5-1607 Commissie voor Willem Pijnssen van der Aa als rentmeester van IJsselstein
30-5-1607 Rekening van de provisie van hout
juni/Juli 1607 Ordonnanties en beschikkingen op diverse verzoekschriften
1608

- 26-3-1608 Autorisatie voor rentmeester Pieter Uuyt
Mattenborch tot de ontvangst van lijfrente van de Staten van
Zeeland
- 12-5-1608 Ordonnantie betreffende het plaveien van graven
- 2-6-1608 Ordonnantie betreffende het repareren van de Aalsen
Lingedijk
- 6-7-1608 Interdictie tegen Goosen Willemsz. N.a.v. de verkoop
van een molen te Beverweerd zonder toestemming van de prins
1609
- 4-..[1609] Verbod tegen het plukken van appels etc. op de wallen
van het kasteel te Buren
- 1610
- 20-2-1610 Ordonnantie van Philips van Hohenlohe waarin de
pachters bevolen wordt de tienden van de kapittels te betalen
- 21-12-1610 Recommandatiebrief van inwoners van Ingen voor
Frans Michielsen, schoolmeester, idem [16-12-1610]
- 28-12-1610 Stukken betreffende het voeren van criminele
procedures tegen van rebellie beschuldigde personen
- 1611
- 14-5-1611 Volmacht van Maria van Nassau voor Jan van
Steelandt voor onderhandelingen met de gemachtigde van de
erfgenamen van Serge Hoffmans betreffende zekere rechten op
de Mariënweerdse goederen
- ..-6-1611 Arrestatiebevel betreffende de voortvluchtige Claes
Gath
- Bevelschrift van Maria van Nassau tot gevangenneming van de
voortvluchtige Claes Gath, 1611 Met aantekening van publicatie
door de secretaris van Buren, 1611, 1 stuk
- Aanwinsten: 1939 III 05
- Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1711
- 1-10-1611 Beschikking van de drossaard van Buren op het
verzoekschrift van de heer van Geijsteren
- 4-7-1611 Extract uit het leenregister van Buren betreffende de
leengoederen van Cornelis Gerritsen van der Lingen
- 1612
- Rekening van ontvangen tienden van hoenderen en was te
Buren voor het jaar 1612
[bijgewerkt tot 1615]
- 1613
- 23-5-1613 Akte van verkoop door Gert Joesten van een
gerechtigheid in het Lyes Steevens hof te Zoelmond
De naam van de koper is doorgestreept.
- 14-7-1613 Rekening van de kosten door de kerkmeesters Dirck
Thonijssen en Peter Arriaens gemaakt tijdens hun verblijf ten
huize van Jan van Steenis
- 22-7-1613 Afrekening tussen Hugo van de Velden en Gheraert
van Royen
- 6-8-1613 Verklaring van Gerrit Jansz , gerechtsbode van
Beusichem en Zoelmond dat hij een akte gerechtelijk heeft
voorgelezen
- 25-10-1613 Akte waarin Seger Dircxz belooft dat hij de geplante
wilgen tussen zijn huis en dat van Dirck van Oordt zal opruimen
indien ze schade zouden veroorzaken
- 28-10-1613 Machtiging van Philip Doubleth, ontvanger-generaal
van de Unie voor Adriaen Schipmans voor het verheffen van een
leengoed in het graafschap Buren
- [1613] Rekening van de onderhoudskosten van het hof [1612-
1613]
- Met aantekening van kosten van in dienst getreden personeel.
- 1614
- 24-1-1614 Uitspraak van de Raad in een geschil tussen de heer
van Geijsteren en enige geërfden te Buren
- 1616
- 27-7-1616 Beschikking van de Raad op een verzoekschrift van
raadsheer Flecq betreffende vergoeding van reiskosten

22-8-1616 Beschikking van de Raad op een verzoekschrift van N.N. betreffende betaling van twee jaar renten

21-9-1616 Autorisatie van Maria van Nassau voor Wilem van Tuijl van Bulkestein voor het invorderen van rente en schulden t.b.v. het nieuwe weeshuis, minuut

27-10-1616 Ordonnantie betreffende een pensioen voor Geertruyt Mornicx

Zonder jaar

Stukken betreffende de administratie van het sterfhuis van Willem van Oranje

- Beschikking van de Raad op het verzoekschrift van de gasthuismeester van Schoonderwoerd
- [na 1584] - Verzoekschrift van Philips van Hohenlohe aan het Hof van Holland betreffende door Willem van Oranje verpande goederen, concept

Sententie van de Raad in een appelzaak tussen Pieter Winants en vrouw en vrienden van Jacob Wilemsz

Verzoekschrift van Philips van Hohenlohe betreffende sequestratie van bepaalde goederen in het geschil tussen Culemborg en Utrecht

Taxatie door de Raad van een declaratie van Lenard van Dort c.s. [1609] Verweerschrift van de 'mentslagers' van Beusichem op een beschikking

Memorie van Dirck Boot, procureur voor het Hof van Holland, voor Philips van Steelandt

Koopakte van een stuk land in ter Heijden door Pauwels van Mechelen van [de graaf van Buren]

[1598] Nota [voor of van] Jost Dillen, luitenant In dorso: 'Biljeten van byeren van anno 1598'

Benoemingsakte van enkele leden van de magistraat van Leerdam

Brieven van de Raad aan de drossaard van IJsselstein, Willem Pijnssen van de Aa, en andere stukken betreffende een door de Staten-Generaal uitgeroepen biddag, minuten

(na 1606) Leenbrief van Philips Willem voor Roelof van Arckel van een leengoed te Arkel, concept

Aantekening betreffende een door een notaris vervaardigd afschrift van een testament [waarschijnlijk van Philips van Hohenlohe]

[na 1606] Memorie van Maria van Nassau voor de drossaard P. van Steelandt over wat hij vertrouwelijk moet zeggen tegen raadsheer Keeremans

[na 1606] Commissie van de Raad voor Barent van Hess... Geritssen als provisioneel baljuw en rentmeester van Liesveld

In dorso: schrijfoefeningen en tekeningen van wapenschilden

Minuut-brief aan 'Welgeboren' betreffende de aanneming van een predikant te Geldermalsen

Memorie voor de Staten-Generaal vanwege Maria van Nassau en de graaf van Culemborg, concept

Verzoekschrift van Bartholomeus Gerritsz. en Willem Willems, pachter van de Baintoinge te Buren, aan de Domeinraad

29-10-.... Brief van [S.D. v. Bar] aan Philips van Hohenlohe

Sententie van het Hof van Holland in het geschil van Philips Ernst van Hohenlohe en Maria van Nassau met de hertogen van Brunswijk over het pandschap van Woerden en het bezit van een huis aan de Kneuterdijk te Den Haag

Verwelkoming van Maria van Nassau door de magistraat van Roosendaal

Verzoekschrift van Steeven Tijssen van Vulpen aan de Raad betreffende een hofstede te Zoelmond

Staat en liquidate tussen erfgenamen van Dirck van Oordt en burgemeester Folpert Corn

Brief van Jannes Laublinger Koch aan Philips van Hohenlohe

Advies betreffende de verdediging van de Tielrewaard

[na juli 1607] Verzoekschrift van Roelof Bauwenz. uit Dordrecht aan de Raad
 Verzoekschrift van naburen van Buurmalsen aan de Raad
 Verzoekschrift van Coen Henricxz., verver, aan drossaard en Raad van Buren
 Verzoekschrift van Henricus Billichius, predikant te Buurmalsen aan de Raad
 Idem
 Verzoekschrift van Janneken Jansdochter weduwe van Heynrick Junius aan de prins van Oranje betreffende betaling van een uitstaande schuld van Johan Meybach

2986B

Bevelschrift van Maria van Nassau, geboren prinses van Oranje, administratrice van de goederen van prins Phillips Willem, om de cijnzen die men de Heiliggeesten kerkmeesters en de bezitter van de pastorie van Malsen en Tricht schuldig is alsnog te betalen 1592 maart 19, 1 charter [zegel ontbreekt]

2987-2989

Processtukken gediend hebbend in appelzaken voor de raden van Philips Willem, graaf van Buren of van Philips van Hohenlohe en Maria van Nassau te Buren, Leerdam, IJsselstein of Delft

1562-1616 en ongedateerd.

3 pakken

Betreft appelzaken uit zowel Buren als IJsselstein, Leerdam en Acquoy. Zie voor een inhoudsopgave bijlage 4

2987

1562-1600

- 1 Cornelia Corneliss de Man x Anthonis de Man en Gijsbert Cooll., 1562 1 stuk
- 2 Jan Goessen van Honsselaer, 1565
- 3 Johan Pluenis, rentmeester van Buren x Dirck Versteech, 1564/1565
- 4 Gerrit van Culemborch als momboir van zijn zoon Gerrit, 1567
- 5 Weduwe van Willem Wijnen, 1567
- 6 Cornelis Versteegh te Worcum, 1567
- 7 Henrick van Nieuwenhove x Roeloff Steenberck alias Zeyman, 1582
- 8 Cornelia Aert Henricksen, 1588
- 9 Frederick van Winssen, coadjutor van Mariënweerd x Otto van Leeuwen, schout van Buren en Henrick Boom, 1592
Voor raad te Delft.
- 10 G. Hendricks als nazaat van Michiel Sebastiaens Block, 1594
- 11 Goessen Fransz., 1595
- 12 Dirck Janssen Cock x Andries en Reyer Jansz., 1595
beroepszaak voor het Leenhof van IJsselstein.
- 13 Matthijs Cornelisz x Thonis Geritz., 1596
- 14 Anthonis Geraertsch x Matthijs Cornelisz., 1596-1597
- 15 Harman van der Steene, rentmeester van IJsselstein x Andries en Reijer Jansz en Dirrick Janss. Cock, 1597
- 16 Philips Harderman, drossaard van Leerdam x Lucas Wely als man en voogd van Johanna Vooll, 1598
- 17 Cornelia wed. Aert Hendrick x Anthonis van Goets, 1598
- 18 Peter Goertss x Evert Reinboutss, 1597-1598
- 19 Oth Wouters van Erp x Anthonis Geraertss, 1598
- 20 Kapittel van St. Pieter te Utrecht x Jan Cornelisz. als borg voor Aart Claas. 1594-1599
- 21 Goossen Frans x Roeloff Janss Buysing, 1599
- 22 Gerard van Renoy tot Spyck x Philips Harderman, drost van Leerdam en Jacob Hermans, schout van Spyck, 1599
- 23 Ghijsbert Ney, gemachtigde van dr. Hubert van Gueffen of Gyphanus x Anthoni Splinter, [1586] 1599-1600
- 24 Anthonis Goes x Anthonis Wellantz, 1598-1600

2988

1601-1612

- 1 Anthonis van Goch x Dierick Thoniss, 1601
- 2 Herman Cornelisz x Matthijs Jacobs, 1602
- 3 Drost van IJsselstein x Jan Ghijsbertsen, 1603

- 4 Henrick van Veen x Cornelis Floriss,1603
 5 Jan Folckensz x Aelbert Preys als man en momber van Catherine van der Kerck,1601/1603
 6 Johan van Bronkhorst en Dirck Foeck x geërfden van Soelmond,1604
 7 Gerritje Colven wed. Pieter Coopmans x Floris graaf van Culemborg. 1601/1604
 8 Erfgenamen Jan van Gelder x Hendrick Boernts van Veen te Leerdam,1604
 9 Gerrit van Oert,1604
 10 Cornelis Thonis Verkerck x Dircxken Claesdr. 1604/1605
 10a Anthonis Cornelisz.,1604/1605
 11 Gerard de Pynsen van der Aa, drost van IJsselstein x Claes Adriaensz. van Meerlant,1606
 12 Elias Otttensz. x Philips Harderman, drossaard van Leerdam,1606
 13 Hillegon van Beesdt en Thonis Cornelissen Lucker,1606
 14 Momers van het weeskind van Franck Heymenss x Johan Bacx, ritmeester,1606
 15 Jannetje Anthonisdr. wed. Jan Jansz. Bouwmeester c.s.x Jan Geritsz.,1608
 16 Kapittel van St. Pieter te Utrecht x Gerardus Versteegh,1609/1610
 17 Aeltgen Jan Rijckensdr. wed.c.s. als erfgenamen van Otto Rijckens x Henrick Dircksz als erfgenaam van Jan Lenaerts,1610
 18 Reyertje Jans van Wyck wed. Aert Beernts x Metje Wouters,1612
 19 Johan Rieck de Leerdam, secretaris van Utrecht x Jacob Toniss van der Well,1612

2989

1613-1616 en ongedateerd

- 1 Steven Mattijsz. van Vulpen,1613
 2 Gijsbert Coenen x Sebastiaan Bastiaensen,1613
 3 Gerrit Cornelisz c.s. x Henrick Dirck Crijnen,1614
 4 Hugo van de Velden, schout te Leerdam x Geeraert van Royen,1613/1614
 5 Erfgenamen van Cornelis Jansz.,1614
 6 Gerrit Arrisz x Philip Harderman, schout te Leerdam,1614
 7 Lambert Franszen x jfr. Christina van Staveren,1613/1614
 8 Steven Bruyninck x Cornelis Jantz. Coorncooper,1615
 9 Anthonia Cornelis Stichterdr. x Claes Jansse,1616
 10 Kapittel van St. Pieter te Utrecht x Cornelis Jansz. Coorncooper,1616
 11 Ercum x wijlen Cornelis van Wyck, drost van Buren,z.d.
 12 Mary wed. Aert Gerrisz x Gherit Hackert,z.d.
 13 Aernt de Goyer c.s. x Convent van Mariënweerd,z.d.
 14 Melchior Jasperz c.s. x Aertgen Mom wed. Jan Wynaltz,z.d.
 15 Gerrit Claess gemachtigde van Jutte Claes Storms x erfgenamen van Jan Ghystersz. De Keyser,[voor 1600]
 16 Johan de Bruyn x Geertruyt Remmetsdr.,z.d.
 17 Elisabeth wed. Joost Graveneyck x Henrick Franss.,[voor 1600]
 18 Henrick van Wesel x Dirck Aertss.,z.d.
 19 Gerart Cock de Lapart namens de graaf van Culemborg,z.d.
 20 Jan van Leeuwen,z.d.
 21 mr. Pelgrom,z.d.
 22 Anoniem verweerschrift,z.d.

5 STUKKEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING VAN MARIA VAN NASSAU EN PHILIPS VAN HOHENLOHE EN HET BEHEER VAN DE DOMEINEN**2990-2999**

Stukken, waarschijnlijk gediend hebbend als bijlagen bij rekeningen van dienaren en rekenplichtige ambtenaren van Philips van Hohenlohe en zijn echtgenote Maria van Nassau.

1571-1615 en z.d.

7 pakken, 1 omslag en 7 stukken

2990 Joost Mestselaar, genoemd Augustijn, dienaar,1571-1581., 1 pak

2991 Harmen Harckenssoon, keukenschrijver, 1591-1597, 1600-1603., 1 pak

- 2992** Jurriën Huych, kamerling, 1591-1597., 1 pak
2993 Jurriën Huych, kamerling, 1600-1603., 1 pak
2994 Aelbert van Leeuwen, rentmeester van de Burense goederen in de Neder-Betuwe, 1603-1605., 1 pak
2995 Jacob van den Steene, rentmeester van Buren, 1607-1608., 1 pak
2996 Onbekende dienaren en ambtenaren, 1579-1580, 1585, 1587-1589, 1591, 1593, 1595-1598, 1600-1601, 1603-1610, 1613, 1615 en z.d., 1 pak
2997 Kwitanties voor de ontvanger-generaal Everard van Lodensteyn wegens hetgeen door hem is betaald in mindering van het tractement van de Staten van Holland voor Philips van Hohenlohe, 1580-1581, 1595 en 1596., 1 omslag
2998 Rekening voor Philips graaf van Hohenlohe voor geleverde oesters en ansjovis, 1591., 1 stuk
2999 Kwitanties gediend hebbend als bijlagen bij diverse rekeningen, 1591-1607., 6 stukken

6 OVERIGE STUKKEN

- 3000** Memorie van de Domeinraad betreffende de separatie van goederen in Noord-Beveland tussen de graaf van Hohenlohe en prins Philips Willem, 1601. 1 stuk
- 3001** Akte van goedkeuring van de Staten van Holland voor Maria, gravin van Hohenlohe van haar bewoning van het huis van Wassenaar in Den Haag, 1607. 1 stuk
- 3002** Testament van Maria van Nassau geboren prinses van Oranje en gravin-douarière van Hohenlohe waarin zij haar broer Philips Willem tot universeel erfgenaam benoemt. Minuut. 1608. 1 stuk
- 3003** Beschrijving, opgesteld door de drossaard van Buren, van enkele door hem (aan Philips Willem?) overgedragen stukken betreffende kapitalen en goederen, z.d. 1 stuk
 De bijbehorende stukken (genummerd 1-12) ontbreken.

VI CULEMBORG

VERWERVING

Op 9 juni 1748 namen de Staten van het Kwartier van Nijmegen ¹²⁹ een resolutie aan waarin zij stad en graafschap Culemborg aan prins Willem IV aanboden als dank voor zijn optreden in de oorlog van 1747. Daarbij memoreerden zij o.a. de verwantschap van de prins met voormalige graven van Culemborg en het feit dat Culemborg aan bijna alle zijden werd begrensd door zijn domeinen. Willem IV aanvaardde de schenking en op 22 oktober 1748 werd het graafschap officieel getransporteerd. Op 24 oktober werd de prins, vertegenwoordigd door 2 commissarissen uit de Domeinraad, als 9e graaf en 24e heer van Culemborg ingehuldigd. Willem V heeft zich nooit veel gelegen laten liggen aan het lot van het graafschap. Hij kwam er bijna nooit. Voor zover valt na te gaan bracht hij slechts in 1774 en 1794 een korte tijd in Culemborg door. In januari 1795 werd Culemborg bezet door Franse troepen. Na de Bataafse omwenteling werd op 2 juni 1795 de grafelijke waardigheid van Culemborg vervallen verklaard door het nieuwe bestuurscollege de Landelijke Vergadering 's Lands van Culemborg. Op 22 januari 1798 werd Culemborg opgenomen in het Departement van de Rijn van de Bataafse Republiek.

GRONDGEBIED EN BENAMING

¹²⁹ Het kwartier had het met hoge schulden belaste Culemborg in 1720 gekocht van Ernst Friedrich van Saksen-Hildburghausen voor 987.300 gulden en overname van de schulden, Marijke Gijswijt-Hofstra, Wijkplaatsen voor vervolgd. Asielverlening in Culemborg, Vianen, Buren, Leerdam en IJsselstein van de 16e tot eind 18e eeuw (Dieren, 1984), p. 48.

Het graafschap Culemborg (afgeleid van de oude naam Kuilenburg, wat verwees naar de ligging in lage grond) grensde ten noorden aan de Lek, ten oosten aan het graafschap Buren, ten zuiden aan de abdij van Mariënweerd, het ambt van Beest en Renoy, de baronie van Acquoy en het graafschap Leerdam en ten westen aan Vianen. Het gebied was ongeveer 4000 morgen groot. Het graafschap bestond uit de stad Culemborg met de buurtschap en polder Redichem, de polders Ham, de Geeren en de Hond, de polder en buurtschap Goilberdingen en de dorpen Everdingen en Zijderveld. Het gebied werd waterstaatkundig en, met uitzondering van Goilberdingen, ook bestuurlijk in tweeën gedeeld door de Diefdijk tussen de rivieren Lek en Linge.¹³⁰

Het graafschap telde in 1796 ca. 3800 inwoners, waarvan 2400 binnen de stadsmuren woonden. Akkerbouw en veeteelt, vooral paardenfokkerijen, waren de voornaamste activiteiten op het platteland. In de stad was de handel in graan en fruit het belangrijkste bestaansmiddel. Er waren ook enige weverijen van zijden linten.¹³¹ In 1759 werd met financiële steun van de prins een geweerfabriek gesticht.¹³²

BESTUUR, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

¹³³ Van oudsher was Culemborg alleen leenroerig aan de Duitse keizer en daardoor een soevereine heerlijkheid. Het graafschap was niet toegetreden tot de Unie van Utrecht en maakte daarom geen deel uit van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Het was een zelfstandig staatje, vergelijkbaar met Orange of het nabijgelegen Vianen. Dit feit speelde o.a. een rol bij de functie van Culemborg als asielpaats of bij de heffing van generaliteitsbelastingen. De Staten van Gelderland maakten bij tijd en wijle aanspraak op het leenheerschap, maar in 1667 werd in een overeenkomst tussen Gelderland en Culemborg vastgelegd dat de graaf wel degelijk de soevereine rechten bezat. Slechts het, toen al verdwenen, kasteel van Culemborg werd aangemerkt als een leen van Gelderland.¹³⁴ De door de Culemborgse graven verworven dorpen Goilberdingen, Everdingen, Zijderveld en Lang Bolgerij waren een Hollands leen. De graaf bezat er de hoge en lage jurisdictie.¹³⁵ Omdat de graaf een soeverein vorst was bezat hij alle rechten in het gebied. Na de reformatie verkreeg hij ook alle kerkelijke bezittingen in het graafschap. In het graafschap Buren bezat hij een goederencomplex; de z.g. Burense goederen. De administratie van zijn leengoederen was in handen van een Leenkamer.

De rol die de graaf en, vanaf 1748, de Domeinraad, in het daadwerkelijke landsbestuur speelde was gering. Het bestuur werd, in naam van de graaf, door een Raadkamer uitgeoefend. Deze bestond uit een eerste raad (tevens drossaard) en vier ordinaris raden. Dit college hoorde zowel de stadsrekeningen als de gemene landsrekening af. De stad Culemborg bezat een geschreven stadsrecht uit 1318. In latere jaren werd dit stadsrecht door de verschillende graven veranderd en uitgebreid. In 1742 verscheen het bijgewerkte Stad- en Landrecht dat tot richtsnoer diende voor de rechtspraak in het graafschap, dat twee schepenbanken bezat: het schependom van de stad en het schependom van Everdingen, Zijderveld en Goilberdingen. De stadsregering van Culemborg opereerde tamelijk zelfstandig. Vanaf 1747 functioneerde een gezamenlijk college van raden en magistraat (van de stad Culemborg). Hierin werden zaken die zowel de stad als het graafschap aangingen besproken.

Na de Bataafse omwenteling werd het bestuur van het graafschap uitgeoefend door de Landelijke Vergadering 's Lands van Culemborg. Vanaf 1 februari 1798 tot de incorporatie met Gelderland werd het bestuur waargenomen door een intermediair administratief bestuur van het gewezen landschap Culemborg.

DE GRAAF BENOEMDE DE VOLGENDE FUNCTIONARISSEN:

- Advocaten
- Advocaaten procureur-fiscaal
- Auditeur der Rekeningen wegens de Dorpen
- Bode op Utrecht
- Commissaris van het Zegel
- Conrector van de Latijnse school
- Deurwaarder van de Magistraat
- Dorpskosters
- Dorpspredikanten
- Dorpsschoolmeesters

130 De Diefdijk vormt de huidige grens tussen de provincies Gelderland en Zuid-Holland.

131 A.W.K. Voet van Oudheusden, Historische beschrijvinge van Culemborg (Utrecht, 1753).

132 NDR inv.nr. 765, folio 572 e.v.

133 Ontleend aan A.J. van Weel, De incorporate van Culemborg in de Bataafse Republiek (Zutphen, 1977), pp. 61 e.v.

134 In tegenspraak hiermee is een leenbrief van stadhouder en leenmannen van furstendom Gelderland en graafschap Zutphen, dd. 16-8-1749, waarin Willem IV beleend werd met 'Het slot en kasteel buiten de vest aan de noordzijde der stad Culemborg, mitsgaders de borg en stad Culemborg met de heerschappij en heerlijkheid, hooge en laage daar toebehorende, voorts alsulke tienden etc.' (NDR inv.nr. 1687).

135 Op 25 juni 1750 werd Willem IV door de Staten van Holland met de gebieden beleend (NDR inv.nr. 1713).

- Eerste Raad, Drossaard en Dijkgraaf
- Gerechts- en Landbode
- Gerechtsbode
- Hofraad of Tweede Raad
- Hoogdijk heemraad van Everdingen
- Hoogdijk heemraden van Culemborg (3x)
- Kerkmeester van de St. Barbara en St. Jans Kerk
- Leengriffier
- Notarissen
- Ontvanger der ordinaris en extra-ordinaris middelen
- Predikanten in de stad
- Procureurs
- Raad extraordinaris (zonder emolumenten)
- Raad en stadhouder van de Lenen
- Raad en griffier van het Hof
- Raad ordinaris
- Rector van de Latijnse school
- Rentmeester van het Gasthuis
- Rentmeester der Culemborgse domeinen, geestelijke en Burense goederen
- Schoolmeesters
- Schout van Den Broek
- Schout en ontvanger der dorpen
- Secretaris der Dorpen
- Stadscameraar of Thesaurier
- Stadsmajoor
- Stads officier of Scholtus
- Stadssecretaris
- Stadssyndicus en advocaat-fiscaal (zonder emolumenten)

DE ONDER STAANDE KLEINERE AMBTEN WERDEN ZELFSTANDIG DOOR DE RAAD VAN HET
GRAAFSCHAP VERGEVEN:

136

- Aannemer van wezen in het Weeshuis
- Begrafnisbidder
- Binnenvader en -moeder van het Weeshuis
- Commissaris van de kerk
- Controleur van de verkoping van vis
- Doodgraver
- Gerechtsen Dijkbodes van de dorpen
- Grammer
- Kamerbewaarder van de Raden en Magistraat
- Karman
- Klerk van de Raad
- Koster van de Gereformeerde Kerk
- Laagdijk heemraden
- Lage heemraden van den Broek aan de Morn
- Nachtwaker
- Omroeper
- Organist
- Plaatser in het Oude Mannenhuis
- Porter
- Rentmeester van het Weeshuis
- Sokkedragers
- Stadsdcctor
- Stadsijkmeester
- Stadsmeters
- Stelder van het uurwerk
- Turfvielsiers
- Varkenschouwer
- Veerman op Utrecht
- Veerman op Rotterdam
- Veerman op Amsterdam
- Veerman op Den Haag

- Vendumeesters
- Vilder
- Voerlieden
- Vroedvrouwen
- Werkmeesters
- Wijn & bierdrager

BEHEER

In het domein Culemborg werd het financiële beheer uitgevoerd door drie grafelijke ambtenaren: een rentmeester en twee ontvangers. Zij hadden allen hun ambt gekocht en verdienden een vast salaris. Zowel de rentmeester als de ontvangers werkten onder supervisie van de grafelijke Raadkamer. Zij legden eenmaal per jaar rekening en verantwoording af aan de Raadkamer, die op zijn beurt verplicht was hetzelfde te doen ten aanzien van de Domeinraad. De tweede ontvanger liet zijn rekening ook afhoren door de gerechten van de dorpen.¹³⁷

De taak van de rentmeester bestond uit het beheer van de domeingoederen, de geestelijke goederen en de Burense goederen. Hij inde ook de opbrengst van deze goederen, waarvan hij 5 procent mocht behouden. De domeingoederen bestonden uit jacht-, vis- en tolrechten, hoeven en landerijen die de graaf in allodiaal eigendom of in leen bezat. De geestelijke goederen werden gevormd door de kerkelijke bezittingen die na de reformatie aan de graaf waren toegefallen. De Burense goederen bestonden uit enkele hoeven en boomgaarden gelegen in het graafschap Buren. Van alle drie goederencomplexen werden tot 1767 aparte rekeningen gevoerd. Vanaf dat jaar werden ze samengevoegd tot een domeinrekening.

De eerste ontvanger administreerde de 'comptoirs' van ordinair middelen, extra-ordinair middelen en de grafelijke kamer ontvang. De ordinair en extra-ordinair middelen bestonden voornamelijk uit opbrengsten van over het hele graafschap verpachte accijnzen.

De kamer ontvang, oorspronkelijk bestemd voor de hofhouding, om vatte de administratie van de opbrengst van recognities, heergewaden, vrijgeleiden en een derde deel van de opbrengst van boetes in criminele zaken. Bij resolutie van de Raad, dd. 12 december 1755 werden de rekeningen van deze comptoirs samengevoegd in een gezamenlijke rekening.

De taak van de tweede ontvanger bleef beperkt tot het innen van enkele tienden binnen het schependom van Everdingen, Zijderveld en Goilberdingen.

Tot 1754 werden nog twee andere rekeningen gevoerd: de rekening van het Nijmeegs comptoir betreffende kapitalen en inkomsten waarvan de rente en aflossing te Nijmegen geschiedde en een rekening van het 'Hisfeldse project'. De eerste rekening werd met ingang van 1754 overgebracht naar de domeinrekeningen de tweede opgeheven.

Naast bovengenoemde ambtenaren was er ook nog een stadscameraar of thesaurier die de jaarlijkse stadsrekening opmaakte. Rentmeesters¹³⁸:

Abraham Perrenot, 1749-1774

Willem Jacob Renaud, 1774-1810

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Omdat de rentmeester en de ontvangers hun rekeningen in eerste instantie door de Raadkamer van Culemborg lieten afhoren zijn de in de rubriek 'Culemborg' aanwezige rekeningen slechts afschriften die door de Raadkamer voor verdere afhoring naar de Domeinraad werden gestuurd.

Aangezien de Raadkamer tamelijk zelfstandig het graafschap bestuurde wordt de onderzoeker aangeraden zeker ook het archief van de graven van Culemborg (Rijksarchief in Gelderland) te raadplegen. Hier kan men o.a. de notulen van het college vinden. Ook voor stukken over de geweerfabriek wordt u verwezen naar datzelfde archief.

In het Algemeen Rijksarchief bevindt zich kaartmateriaal betreffende Culemborg uit deze periode. De herkomst is niet altijd duidelijk aan te geven. Het betreft de Collectie Hingman VTH 1859, VTH S 463-465, VTH S 564

ANDERE ARCHIEVEN BETREFFENDE CULEMBORG:

Rijksarchief in Gelderland

- Archief van de Heren en Graven van Culemborg, 1198-1817,
- Rechterlijk archief van het graafschap Culemborg, 1440-1811
- - Archief van de Landelijke Vergadering 's Lands van Culemborg, 1795-1799

Streekarchivariaat Tiel-Buren-Culemborg

- Archief van de stad Culemborg, 1318-1813

LITERATUUR

¹³⁷ NDR inv.nr. 764, folio 280.

¹³⁸ Ontleend aan het Ambtboek (NDR inv.nr. 686). Bovengenoemde data stroken niet met de rekeningen De laatste rekening van Perrenot is van 1772; de eerste rekening van Renaud is over 1773. Beiden waren zowel rentmeester van de Culemborgse goederen in Buren als rentmeester van de domeinen en geestelijke goederen.

Marijke Gijswijt-Hofstra, *Wijkplaatsen voor vervolgd. Asielverlening in Culemborg, Vianen, Buren, Leerdam en IJsselstein van de 16de tot eind 18de eeuw*. Dieren, 1984. D. de Jong, 'Culemborg in oorlogstijd (1794-1795)'. In: *Bijdragen en Mededelingen Gelre*, LIII, 1953, pp 201-218. G.J. Mentink, *De geweerfabriek te Culemborg, 1759-1817, Vestiging, personeel, loon*. Niet gepubliceerde doctoraalscriptie R.U. Utrecht, 1957. A.P. van Schilfgaarde, *Het archief der Heren en Graven van Culemborg*. 3 delen. Den Haag, 1949. A.W.K. Voet van Oudheusden, *Historische beschrijvinge van Culemborg*. Utrecht, 1753. A.J. van Weel, *De incorporatie van Culemborg in de Bataafse Republiek*. Zutphen, 1977.

BIJLAGE

Inhoudsopgave gecombineerde rekening der domeinen, geestelijke en Burense goederen (1770) ¹³⁹

Den Ontfang

cap 1	de Thynsen, Erf- en Losrenten
cap 2	de Erfpachten
cap 3	de Eenjarige Landen
cap 4	de Tweejarige Dito
cap 5	de Sesjarige Dito
cap 6	de Thiendens
cap 7	de Verkopeningen
cap 8	Regalia
cap 9	het Extraordinair

Den Uytgave

cap 1	De vaste posten van Erf en Losrenten
cap 2	Geestelijke en andere tractementen
cap 3	Renten van alle Capitalen
cap 4	Onderhoud van Gebouwen
cap 5	Dito van Aard en Waterwerken
cap 6	Ongelden
cap 7	Verschotten afgeschreeve posten en Extra Ord. Uytgave
cap 8	Aangelegde penningen
cap 9	Jura van Auditeuren en Rendant

Inhoudsopgave van de gecombineerde rekening van ordinaris en extraordinaris middelen item den kamer-ontvang (1770) ¹⁴⁰

INKOMSTEN

1.	D'Uytgezette Mergengelden of Contributien in diesen graafschappe Culemborg boven den Diefdijk
2.	De Huysgelden van de Huysen binnen de stad Culemborg betael wordende
3.	'T geen de Dorpen deeses Graefschaps Everdingen, Zijderveld en Goilberdingen jaarlijks aan desen Ontfang contribuieren
4.	De portie van den Souverain in de Culemborgse Accijnzen
5.	Den Sevenden Penning der Thiendens onder den Schependom van Culemborg
6.	Den Tagtigsten penning ten Lan en Leenrechten

¹³⁹ NDR inv. nr. 3070.

¹⁴⁰ NDR inv.nr. 3106.

INKOMSTEN

7. door den geheelen Graafschappe Culemborg
De helfte van het Collaterael, zijnde den zoe
penning onder den Schependom Culemborg
vallende
8. 'T geheele Provenu van 't Gezegelde Papier
9. De Heergewaden van Verkogte en andersins
verhefte Leenen
10. De Recognitien van Vrijgeleijden
11. Een derde in de Boetens en Breuken
12. Huuren van Huysen en Gebouwen den
Souverain competerende
13. Allerleij Onfang van jaarlijxe Recognitien van
Successivelijk begeevene Ampten en 't geene
verder Extrordinair tot voorn. drie Ontfangsten
van ouds heeft gehoort en specterende is.

UITGAVEN

1. Aan Gagies en Tractementen
2. Aan Kortingen
3. Aan Leges en Jura
4. Allerhande Extraordinaire Uytgave
5. Aan Interessen van Capitalen op die Comptoir
gerepartieert
6. Subsidien aan het Comptoir van den
Rentmeester der Domeinen uyt deese Ontfanst
tot Sublerement van deszelfs Comptoir betaalt
wordende

A ALGEMEEN

- 3004** Verbaal van de raden De Beaufort en E.F. Schimmelpenning Meerkerke betreffende
de overname van stad en graafschap Culemborg. Met bijlagen.
1748. 1 omslag
- 3005-3006** Ingekomen en uitgaande stukken van de hertog van Brunswijk betreffende
Culemborg. Met inhoudsopgaven.
1754-1766. 2 omslagen
- 3005** no. 1-73.
Incompleet.
- 3006** no. 74-135.
Incompleet.
- 16682-16691** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met
bijlagen.
1756-1797. 10 banden
- 16682** 1756-1757
- 16683** 1758-1763
- 16684** 1764-1768
- 16685** 1769-1773
- 16686** 1774-1779
- 16687** 1780-1785

	16688	1786-1787	
	16689	1788-1789	
	16690	1790-1793	
	16691	1797	
16692		Ingekomen stukken bij de Dornelraad, 1761-1788	1 pak
3007		Brieven en rekesten van raden van het graafschap en magistraat van de stad Culemborg en leden van deze colleges aan prins Willem V, 1778-1794.	
3008-3023		Ordonnanties, reglementen, publikaties, instructies en commissies, 1687-1777 en z.d.	16 stukken
	3008	Ordonnantie betreffende criminele strafvordering en rechtspraak, 1687	
	3009	Jachtreglement voor Culemborg, 1688.	
	3010	Instructies voor de raden van het graafschap Culemborg, 1720.	
	3011	Instructies voor rentmeester Abraham Perrenot [23 art.], 1749.	
	3012	Commissie voor Adriaen Verspijk tot raad en secretaris van de kamer van Justine van Culemborg, 1737.	
	3013	Publikatie betreffende zeepziederijen, 1759.	
	3014	Publikatie betreffende kweldammen en het onderhouden van sloten, 1762.	
	3015	Reglement waarnaar de tijdingen en rapporten ten tijde van hoog water zullen rouleren in de Vijfherenlanden, Alblasserwaard, Arkel en de landen van Culemborg. In tweevoud. 1763 .	
	3016	Ordonnantie van prins Willem V betreffende de Culemborgse geweerfabriek. Gedrukt, 1763.	
	3017	Instructie voor commissarissen der gemene middelen te Culemborg, 1766.	
	3018	Publikatie betreffende heffing van ongelden. Gedrukt. In tweevoud. 1767.	
	3019	Publikatie betreffende muntslag. Gedrukt. 1769.	
	3020	Publikatie betreffende de judicature van militaire personen. In tweevoud. 1777.	
	3021	Publikatie betreffende heffingen ten bate van de armenzorg, 1777.	
	3022	Ordonnantie van prins Willem V betreffende een heffing op verkopingen ten bate van de armen. Gedrukt. 1777.	
	3023	Ordonnanties op de accijnzen en imposten van Culemborg, z.d.	
3024		Beschikkingen van de Domeinraad op rekesten van juridische aard. Deels met bijlagen. 1756-1760.	1 pak
3025		'Summiere elucidatien nopens de graafschappen Buren en Culemborg'. Korte staatkundige en financiële beschrijving van Culemborg en Buren door A. Perrenot, met stamboom van de graven van Culemborg, 1760.	1 deel
3026		Lijst van Culemborgse polders met opgave van grootte en grootte van het bezit van de soeverein, opgesteld door A. Perrenot, 1764	1 stuk

- 3027** Stukken betreffende het recht op het beheer van de goederen van het huis van Oranje in het gewezen graafschap Culemborg
1795-1796 1 omslag
Aanwinsten: 1949 IV 07
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1803
- 16693-16694** Ingekomen stukken bij de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1796-1798. 1 band en 1 pak
16693 november 1796-1797., 1 band
16694 januari-juli 1798., 1 pak
- 3028** Brief van de commissaris E. Temminck aan W.J. Renaud, rentmeester van Culemborg betreffende goedkeuring en autorisatie van betalingen, 1806. 1 stuk
- 3029** Generaal rapport van rentmeester W.J. Renaud, 1809. 1 katern
- B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN**
- 3030** Verdrag tussen de Staten van Gelderland en het graafschap Culemborg waarin de onafhankelijkheid en soevereiniteit van het graafschap door Gelderland erkend wordt. Afschrift. 1676. 1 stuk
Extract uit het commissieboek van het Hof van Gelderland.
- 16695** Register van resoluties van de Staten van het Kwartier van Nijmegen die in 1748 stad en graafschap Culemborg geschonken hebben aan de prins van Oranje, 8 juni 1742 - 18 oktober 1748. 1 deel
- 3031** Akte van transport door de Staten van het Kwartier van Nijmegen aan prins Willem V van de stad en het graafschap Culemborg, 1748. 1 charter met losgeraakt zegel
- 3032** Akte van transport door de Staten van het Kwartier van Nijmegen aan prins Willem V van de allodiale goederen van het graafschap Culemborg gelegen in het graafschap Buren, 1749. 1 charter met 9 afhangende zegels [waarvan 1 zeer beschadigd]
- 3033** Akte van transport door de Staten van het Kwartier van Nijmegen aan prins Willem V van een rentebrief van 500 gulden per jaar ten laste van de stad Dordrecht in 1632 uitgegeven aan de graaf van Culemborg, 1749. 1 stuk
- 3034** Stukken betreffende het overgeven van vier Hollandse obligaties en een zakje geld aan J.P. Balguerie als curator van zijn vader Daniël Balguerie. Afschrift. 1759. 1 stuk
- 3035** Brief van de Staten van Gelderland aan prins Willem V betreffende de leenroerigheid van het nieuwe kasteel aan de Staten van Gelderland. Met bijlage. 1769. 2 stukken

- 3036** Akte van afstand door Cornelis van Beusekom, zijn vrouw Maria Sophia Döderlein en Catharina Döderlein van hun recht op uitgang op het Nieuwe Hof, 1805. 1 charter.

C BESTUUR

- 3037** Stukken betreffende onenigheden tussen de Domeinraad en de magistraat van Culemborg over het begeben van kleine ambten. Met bijlagen. 1752-1753 1 omslag
- 3038** Extract uit de notulen van commissarissen uit raad en magistraat over de gemene middelen van Culemborg betreffende de continuatie van de ontvangst van wijn-, tappers-, burgerbier-, mout-, gruit-en turfaccijnzen, 1768 1 stuk
- 3039** Stukken betreffende het zonder toestemming van de Domeinraad doen uitgeven van een publikatie door het gerecht van Culemborg, 1769 1 omslag
- 3040** Besluit van prins Willem V ter beslechting van geschillen tussen de raden en de magistraat van Culemborg alsmede tussen de raden en officieren en de protectoren van het weeshuis. Afschrift. 1769. 1 stuk
- 3041** Stukken betreffende de taxatie en repartitie van criminele kosten. Met bijlagen. 1772-1773 1 omslag
- 3042** Stukken betreffende het weigeren van appel door de schout Hoytema en schepen Van Bosschen aan steenbakker Johan Lammertsz in zijn zaak tegen Willem van Vloten, 1771-1772 1 omslag
- 3043** Stukken betreffende de weigering van het gerecht van Culemborg om aan de Domeinraad de papieren van de criminele procedure gevoerd door de drossaard tegen Johannes van Stigt over te geven, 1783-1784 1 omslag
- 3044** Overzicht van resoluties betreffende de geweerfabriek, juni-september 17?? 1 omslag

D BEHEER

1 VERPACHTING EN VERHUUR VAN GOEDEREN

- 3045-3051** 'Pachtboeken van Domeinen en Geestelijke Goederen' Leggers van verpachting, 1749-1809 7 delen
- 3045** Met condities en voorwaarden 1749-1761
- 3046** 1762-1773
- 3047** 1774-1782
- 3048** 1783-1790
- 3049** 1791-1799
- 3050** 1800-1809
- 3051** 1791-1809

- 3052-3056** Leggers van Verpachting van eenjarige landerijen in Culemborg en Buren, 1806-1809 5 katernen
- 3052** 1806
3053 1807
3054 1808(1)
3055 1808(11)
3056 1809

- 3057-3060** Conditioes van verpachting, 1786-1810 3 omslagen en 1 lias
- 3057** Visserijen op de Lek, 1810
3058 Visserijen in de killen en visgaten bij de Beusichemse Waarden, 1810
3059 Koren-, wind- en rosmolens in Culemborg, 1810
3060 ,
 Nieuwe Hof. Afschrift. 1803
 Veer en veerhuis, Afschrift. 1806
 Visserij in de killen en visgaten bij de Beusichemse Waarden, Afschrift. 1803
 Visserij op de Lek, 1804
 Accijns op het vreemde gruttenmeel en octrooi van de grutmolen, 1804
 Koren-, wind- en rosmolens in Culemborg, 1803
 Tienden, 1786
 Betreft een lias door rentmeester Renaud in 1809 gestuurd aan de minister van Financiën n.a.v. het niet op de tabellen van commissaris La Barre voorkomen van deze verpachtingen.

- 3061** Huurcontract van het Nieuwe Hof voor M.P.A. Roos van Hoytema, 1803 1 stuk

- 3062** Verzoekschrift van Gerrit van Dien aan de secretaris van staat voor de financiën betreffende continuatie van zijn pachtcontract, met adviezen van de rentmeester van Culemborg en de commissaris ter administrate van de Nationale Domeinen herkomende van de vorst van Nassau, 1805-1806 3 geliasseerde stukken
 Het betreft Culemborgse goederen in Buren.

2 ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

- 3063** Stukken betreffende het uitvoeren van rivierwerken, 1768-1807 1 omslag

- 3064** Contract met Johannes de Leeuw betreffende uit te voeren metselwerk aan het Nieuwe Hof te Culemborg, tevens kwitantie, 1796 1 stuk

- 3065** Bestekken van werken in Culemborgs Buren, 1798-1812 1 omslag

3 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeester van de Culemborgse goederen, 1763-1765

Afgehoord door de Raad en Rekenkamer van Culemborg. In kopie doorgestuurd naar de Nassause Domeinraad.

- 3066** Rekeningen van Abraham Perrenot van cijzen, erfpachten weilanden, tienden, visserijen, gruit, accijns, etc. 1763-1765. Afschriften. Afgehoord. 1765-1767 1 deel

b Gecombineerde rekeningen van de rentmeester van de domeinen, geestelijke en Burense goederen, 1767-1810

Rekeningen tot 1794 Afgehoord door de Raad en Rekenkamer van Culemborg. In kopie doorgestuurd naar de Nassause Domeinraad.
Vanaf 1767 werden de drie rekeningen van de verschillende comptoiren samengevoegd.

- 3067-3072** Van Abraham Perrenot. Met inhoudsopgaven. Afschriften. 1767-1772 6delen

3067 Inkomsten 1767 / Uitgaven 1768. Afgehoord 1769.
3068 Inkomsten 1768 / Uitgaven 1769. Afgehoord 1770.
3069 Inkomsten 1769 / Uitgaven 1770. Afgehoord 1771.
3070 Inkomsten 1770 / Uitgaven 1771. Afgehoord 1773.
3071 Inkomsten 1771 / Uitgaven 1772. Afgehoord 1773.
3072 Inkomsten 1772 / Uitgaven 1773. Afgehoord 1774.

- 3073-3103** Van Willem Jacob Renaud, Met inhoudsopgaven..Afschriften. 1773-1787, 1789-1804, 1806-1810 31delen

3073 Inkomsten 1773 / Uitgaven 1774. Afgehoord 1775.
3074 Inkomsten 1774 / Uitgaven 1775. Afgehoord 1776.
3075 Inkomsten 1775 / Uitgaven 1776. Afgehoord 1777.
3076 Inkomsten 1776 / Uitgaven 1777. Afgehoord 1778.
3077 Inkomsten 1777 / Uitgaven 1778. Afgehoord 1779.
3078 Inkomsten 1778 / Uitgaven 1779. Afgehoord 1780.
3079 Inkomsten 1779 / Uitgaven 1780. Afgehoord 1781.
3080 Inkomsten 1780 / Uitgaven 1781. Afgehoord 1782.
3081 Inkomsten 1781 / Uitgaven 1782. Afgehoord 1783.
3082 Inkomsten 1782 / Uitgaven 1783. Afgehoord 1784.
3083 Inkomsten 1783 / Uitgaven 1784. Afgehoord 1785.
3084 Inkomsten 1784 / Uitgaven 1785. Afgehoord 1786.
3085 Inkomsten 1785 / Uitgaven 1786. Afgehoord 1787.
3086 Inkomsten 1786 / Uitgaven 1787. Afgehoord 1788.
3087 Inkomsten 1787 / Uitgaven 1788. Afgehoord 1789.
3088 Inkomsten 1789 / Uitgaven 1790. Afgehoord 1791.
3089 Inkomsten 1790 / Uitgaven 1791. Afgehoord 1792.
3090 Inkomsten 1791 / Uitgaven 1792. Afgehoord 1793.
3091 Inkomsten 1792, 1793 / Uitgaven 1793. Afgehoord 1794.
3092 1794. Afgehoord 1796.
3093 1795. Afgehoord 1796.
3094 1796. Afgehoord 1798.
3095 1797. Afgehoord 1799.
3096 1798. Afgehoord 1800.
3097 1799. Afgehoord 1801.
3098 1800. Afgehoord 1803.
3099 1801. Afgehoord 1803.
3100 1802. Afgehoord 1806.
3101 1803. Afgehoord 1808.
3102 1804. Afgehoord 1809.
3103 1806-1810. Afgehoord 1815.

c Rekeningen van de ontvangers der ordinaris en extraordinaris middelen en de kamer ontvang, vanaf 1777 gemene middelen, 1768-1805

Tot 1794 Afgehoord door de Raad en Rekenkamer van Culemborg. Deze rekening werd opgemaakt vanaf 1755. Tot 1768 ontbreken ze echter.

3104-3110	Van Balthazar Godart Nedermeijer. Met inhoudsopgaven.
1768-1774.	7 delen
	3104 1768. Afgehoord Met borderel.1769	
	3105 1769. Afgehoord 1770.	
	3106 1770. Afgehoord 1771.	
	3107 1771. Afgehoord 1773.	
	3108 1772. Afgehoord 1773.	
	3109 1773. Afgehoord 1774.
Waarin ook de ontvangst en uitgave van penningen uit de thesaurie-generaal t.b.v. de grote aflossing.	
	3110 1774. Afgehoord 1775.	
3111	Van provisioneel ontvanger Hannibal Theodorus Bosch. Afgehoord 1776. Met inhoudsopgave.
1775.	1 deel.
3112-3134	Van Johannes van Hees. Met inhoudsopgaven.
1776-1793, 1796- juni 1800	23 delen
	3112 1776. Afgehoord 1777.	
	3113 1777. Afgehoord 1778.	
	3114 1778. Afgehoord 1779.	
	3115 1779. Afgehoord 1780.	
	3116 1780. Afgehoord 1781.	
	3117 1781. Afgehoord 1782.	
	3118 1782. Afgehoord 1783.	
	3119 1783. Afgehoord 1784.	
	3120 1784. Afgehoord 1785.	
	3121 1785. Afgehoord 1786.	
	3122 1786. Afgehoord 1787.	
	3123 1787. Afgehoord 1788.	
	3124 1788. Afgehoord 1789.	
	3125 1789. Afgehoord 1790.	
	3126 1790. Afgehoord Met borderel.1791	
	3127 1791. Afgehoord Met borderel.1792	
	3128 1792. Afgehoord Met borderel.1793	
	3129 1793. Afgehoord 1794.	
	3130 1796. Afgehoord 1798.	
	3131 1797. Afgehoord 1801.	
	3132 1798. Afgehoord 1802.	
	3133 1799. Afgehoord 1802.	
	3134 Januari-juni 1800. Afgehoord 1802.	
3135-3137	Van W.J. d'Everdinge van der Nijpoort. Met inhoudsopgaven.
juli 1800-1802	3 delen
	3135 Juli-december 1800. Afgehoord 1803.	
	3136 1801. Afgehoord 1803.	
	3137 1802. Afgehoord 1804.	
3138-3140	Van Cornelis de Ridder. Met inhoudsopgaven.	

1803-1805.		3 delen
3138	1803. Afgehoord 1805.	
3139	1804. Afgehoord 1807.	
3140	1805. Afgehoord 1808.	

d Overige financiële stukken

3141	Staat van de extraordinaris belasting, 1744-1749.	1 omslag
3142	Borderellen van de stadsrekeningen, 1755-1763.	1 omslag
3143	Staten van de opbrengst van de Culemborgse domeinen en de geestelijke en Burense goederen van Culemborg, 1755-1766.	1 omslag
3144	Staat van de ordinaris en extraordinaris middelen, 1757-1766.	1 omslag
3145	Overzicht van de verdeling van de verpachte accijnzen tussen de comptoiren van de soeverein en de stad Culemborg, 1759.	1 omslag
3146	Staat van de accijnzen en imposten, 1763-1772.	1 omslag
3147	Staten van het comptoir der Culemborgse domeinen en geestelijke en Burense goederen, 1767-1775	1 omslag
3148	Advies van B.G. Nedermeijer voor de raden van het graafschap betreffende aflossing van kapitalen uit de gesloten rekeningen. Afschrift. 1767.	1 stuk
3149	Aanmerkingen, bestemd voor commissaris De Verdun, op de rekening van het gemene land van Everdingen, met rendantsexemplaar van de rekening van 1763, 1764.	1 omslag
3150	Memorie betreffende de omvang van de jaarlijkse aanslag van ongeden en contributies voor dorpen in het graafschap Culemborg, opgesteld door B.G. Nedermeijer, 1768. Ontbreekt	1 stuk
3151	Beloop van de rekening van het gemene land van de dorpen in het graafschap Culemborg, opgesteld door B.G. Nedermeijer, 1768.	1 stuk
3152	Stukken betreffende gesloten liquidaties tussen de rentmeester van Culemborg en de thesaurier-generaal der domeinen A.C. Molière, 1798-1807.	1 omslag
3153	Memorie van Cornelis de Ridder, gewezen ontvanger der middelen en	

- kamerontvanger van Culemborg betreffende zijn laatste rekening, 1806. 1 omslag
Verwijzing naar 'pag 79'.
- 3154** Rekening en verantwoording van de tussen 1794 en 1797 door het graafschap Culemborg geleden oorlogsschade, 1807. 1 omslag
- 3155** Lijst van huisgelden van de stad Culemborg, [1800]. 1 omslag
Ontbreekt
- 3156** Lijst van morgengelden of contributies van de landerijen van Culemborg boven de Diefdijk, z.d. 1 omslag

VII DIEREN

VERWERVING

HET HUIS OF DE HOF TE DIEREN

Het huis of de hof te Dieren - vanaf 1218 een commanderij van de Duitse Orde - werd op 2 September 1647 door prins Willem II voor 148.886 gulden gekocht van de Balije der Duitse Orde.¹⁴¹ De koop geschiedde na goedkeuring van de Staten van Utrecht en octrooi van de Gelderse Landdag. Waarschijnlijk had de prins - gezien de spoedige aanleg van een wildbaan - behoefte aan een jachtslot en jachtterrein van enige omvang. Hij bezat als stadhouder van Gelderland al het jachtrecht op de Veluwe.¹⁴² Om het enigszins verdeelde bezit geografisch af te ronden kocht de prins in hetzelfde jaar en in de eerste jaren daarna nog talrijke goederen, stukken land en bosgebieden in de omgeving van het huis.

FRATERWAARD

Koning-stadhouder Willem III kocht in 1700 de Fraterwaard als vrij allodiaal goed van de voogden van Maria gravin van Bronkhorst voor 136.000 gulden. Het op het goed rustende pandschap werd een jaar later door hem afgekocht van de erfgenamen van Diederick Huijgens.

KOLDENHOVERT

In 1701 werd Koldenhoven door Willem III gekocht van jonkheer Hendrik van Boshoff voor een bedrag van 3000 gulden.

VERKOOP VAN DE DOMEINEN

Het domein Dieren werd in 1795 genationaliseerd en kwam onder beheer van de Nationale domeinen. Op 19 februari 1795 brandde het huis tot de grond toe af.¹⁴³ Onder koning Willem I bleef het staatsdomein en werd het aan het Amortisatiesyndicaat toegewezen. Vanaf 1819 werden de domeinen door de Staat der Nederlanden - met uitzondering van het erfmarkerichterschap¹⁴⁴, de bosgebieden en Koldenhoven¹⁴⁵ - in delen openbaar geveild. Eerst werden de leengoederen bij Angerlo van de hand gedaan. In 1820 volgden de Fraterwaard, de korenmolen en het veerhuis bij Dieren. Op 17 September 1821 werd tenslotte het resterende deel van het domein, bestaande uit 55 percelen, te Arnhem geveild.¹⁴⁶ Zowel de Fraterwaard als het huis of de hof, nu nog slechts bestaande uit een rentmeesterswoning met jagershuis en omliggende tuinen

141 De hof of het huis te Dieren was oorspronkelijk een bezit van de graven van Bergh, aan hen geschonken door keizer Frederik Barbarossa. Adolf van Bergh schonk het in 1218 - gedurende het beleg van Damiate - aan de Ridders van de Duitse Orde. De Orde vestigde er een commanderij die aanvankelijk onder de Balije van Koblenz en de kamergoederen van de Hoogmeester der Duitse Orde viel. Via de Balije van Aldenbiezen kwam het in bezit van de Balije van Utrecht (zie P.J.C.G van Hinsbergen, Inventaris van het archief van de Ridderlijke Duitse Orde Balije van Utrecht 1200-1811 (Utrecht 1955-1982), p. 132.

142 Martens van Sevenhoven, 'Uit de geschiedenis van het nationale park Veluwezoom' in: Bijdragen en Mededelingen Gelre LII (1952), p. 6.

143 De oorzaak was het onvoorzichtig stoken door ingekwartierde Franse soldaten.

144 De marke werd in 1847 opgedeeld.

145 Gevoegd bij Het Loo.

146 ARA, Archief Ministerie van Financiën, Domeinen 1813-1826, inv.nr. F 32.

en weilanden, werden gekocht door W.G.J. baron van Rhemen als gemachtigde van jonkvrouwe Maria Cornelia, gravin van Wassenaar. Via haar is het goed vererfd in de familie Van Heeckeren van Wassenaar. Nu is het eigendom van de Stichting Twickel.

GRONDGEBIED EN BENAMING

¹⁴⁷

HET HUIS OF DE HOF TE DIEREN

Het huis te Dieren lag bij de rivier de IJssel en werd begrensd door het ambt Brummen ten noorden, de IJssel ten oosten, het dorp Rheden en het kasteel Middachten ten zuiden en de heerlijkheid Rozendaal ten westen.

Het domein bestond rond 1700 uit de volgende onderdelen: een jachthuis met omliggende tuinen, stallen, werkschuur, manege, kaatsbaan, een wachtlokaal voor de lijfwacht (z.g. corps du garde), hoveniershuis en het Beer- en Wesselshuis (ook wel Albemarle's stal genoemd). Om de terreinen van het huis lagen zeven in de loop der tijd aangekochte bouwhoeven.¹⁴⁸ In de buurtschap Dieren, ten noorden van het huis, bezat de prins nog een veerhuis, de 'Bronkhorster stede' en een windkorenmolen. Een groot gedeelte van Dierense Enk¹⁴⁹ behoorde ook tot het bezit van de prins. Het ten westen gelegen Dierense bos en het zuidelijk daaraan grenzende Ellecomse bos werden in delen aangekocht. Onder deze bossen vielen ook de gronden Cittersbos, Wolfenbos, Sneppensvlugt en Daniëlsbosch.¹⁵⁰

Tegenover het kasteel Middachten bezat de prins nog een deel van het Rhederbos. Op de daar gelegen Rouwenberg bevond zich een kleiner jachthuis met stal en schuur.

Rond het hele bezit - vele honderden hectares groot - werd na aankoop een kilometers lange, meer dan manshoge, houten omheining aangelegd, zodat er sprake was van een park of wildbaan.¹⁵¹ In deze wildbaan werden ca. driehonderd, uit Honselersdijk overgebrachte, reeën uitgezet.

In de periode van Willem III werden het jachthuis en de tuinen, respectievelijk onder de leiding van Jacob Roman en Hans-Willem Bentinck, aanmerkelijk uitgebreid en verfraaid. Tevens werd er een jachtweg aangelegd die, langs de noordgrens van het schependom Arnhem, leidde naar de Ginkelse heide bij Ede.¹⁵²

Onder prinses-gouvernante Anna, weduwe van Willem IV, werd ten bate van de houtwinning in het Dierense bos tussen 1757 en 1763 een nieuwe plantage aangelegd die verdeeld was in een 'oud en wild' bos -genoemd de Oude plantage, aangelegd na 1728 - bestaande uit 40 perken (ca. 75 hectare), de eigenlijke Nieuwe plantage bestaande uit negen hoofdperken ieder verdeeld in zes kleinere perken (ca. 95 hectare) en twee percelen met jonge aanplant, tezamen met de Lelienberg (ca. 2 hectare). De totale plantage was zodoende ca. 180 hectare groot (exclusief grote en kleinere lanen, singels of wegen, paden, sloten, schaapsdriften en wallen). De plantage werd - naar haar dochter - Carolinenberg genoemd.¹⁵³ Ten noorden van de plantage bevond zich nog een uitgebreid heideveld van 40 hectare.

Langs deze plantage liep (en loopt) een door generaal G.O. van Burmania aangelegde en naar hem genoemde laan in de richting van de Rouwenberg, het westelijk gedeelte van het domein, grenzend aan het gebied van Middachten.

In het Ellecomse bos, tussen de Carolinenberg en de Rouwenberg, werd nog een tweede plantage aangelegd: de Prins Willemsberg, genoemd naar de jonge Willem V.

FRATERWAARD

¹⁵⁴

De Fraterwaard bestond uit een aantal uiterwaarden van de IJssel vlak bij Dieren.

In het ca. 360 hectare grote gebied bevonden zich vier hoeven geheten Noordingsbouwing, Kistenbouwing, Kockingbouwing en Dollemanstede.

KOLDENHOVEN

¹⁵⁵

- 147 Zie ook de grote kaart van het domein Dieren, ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, collectie Hingman, inv.nr. VTHR 4105.
- 148 Zie kaart van Dieren uit 1681: ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, collectie Hingman, inv.nr. VTH 4105. De met naam aangegeven landerijen zijn: Avergoor, tho Ogten, Middeldorp en Veerengoet. Verder worden genoemd Jan Scharink bouwinge, Derk Derksen Bouwinge en Jan Claassen Bouwinge. Volgens de kaart bestond het domein uit 115 percelen land.
- 149 Enk = geheel van (vroeger gemeenschappelijke) bouwlanden bij een dorp of buurtschap.
- 150 NDR inv. nr. 7651: 'dog zijn meest al uitgeroeit en in de plantagie begreepen.'
- 151 De omheining werd in 1660 afgebroken. Een kaart van de Wildbaan is te vinden in het archief van het huis Middachten, kaartno. 596.
- 152 De huidige Koningsweg.
- 153 NDR inv. nr. 768, folio 1321.
- 154 NDR inv. nr. 765, folio 501.
- 155 NDR inv.nr. 764, folio 268. De oude naam van Koldenhoven was Coldenhave.

Het landgoed Koldenhoven lag bij Eerbeek en behoorde tot het ambt Brummen. Het bestond, ten tijde van de aankoop, uit een oud adellijk vervallen huis, schuur en plantagebos van opgaand bos en houtgewas, twee tiendvrije bouwhoeven, een waterkorenmolen en een beek waarvan het water twee, buiten het domein gelegen, papiermolens aandreef. Direct na aankoop werden de gebouwen afgebroken, de grachten gedempt en, naar ontwerp van Jan van Arnhem heer van Rozendaal, vijf vijvers gegraven, voorzien van gemetselde riolen en cascade, omringd door een plantage met diverse boomsoorten.¹⁵⁶ De twee aanwezige bouwhoeven droegen de namen Marienhof en de Herberg. Het totale gebied was ca. 40 hectare groot.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Dieren was, in tegenstelling tot de meeste Nassause domeinen, geen heerlijkheid, maar viel juridisch en bestuurlijk onder het richterampt van de Veluwezoom en het schoutambt Rheden.¹⁵⁷ De prins bezat dus geen Enkele jurisdictie in het gebied; de soevereiniteit berustte bij de Staten van Gelderland. Aan het bezit van het huis was wel de functie van markerichter van Dieren, Ellecom, Spankeren en Soeren verbonden. De markerichter had het opzicht over de onverdeelde gronden in het noordelijk gedeelte van het schoutambt Rheden.¹⁵⁸ Deze functie werd feitelijk uitgeoefend door de rentmeester. Bij de aankoop kreeg de prins ook het visserijrecht en het recht van konijnenwarande in pacht van de Rekenkamer van Gelderland.¹⁵⁹ Het huis zelf bezat enige kleinere lenen rond Doesburg (Angerlo, Beinum). De rentmeester trad daarvoor op als stadhouder en griffier van de lenen.

Bij de koop verkreeg Willem II ook de tienden van enkele landerijen gelegen in de Dierense Enk. Op 18 juni 1762 besloot de Raad ook over tabak tienden te heffen.¹⁶⁰

Tenslotte bezat de prins voor de helft het veer over de rivier de IJssel tussen Dieren en Olburgen. Binnen het domein lagen enkele leengoederen. Het goed Avegoor en het hof Tho Ochten waren leengoederen van de Staten van Gelderland. Het goed Middeldorp was een leen van de baronie van Bahr en Lathum.

BEHEER

Het domein werd beheerd door een rentmeester, met uitzondering van twee korte periodes waarin een kapitein-opperjagermeester boven hem was aangesteld.¹⁶¹

Tussen 1685 en 1724 was de rentmeester van Dieren tevens rentmeester van Het Loo.¹⁶²

Vanaf 1701 was hij daarbij ook nog rentmeester van de Fraterwaard en Koldenhoven tot de samenvoeging van deze twee domeinen met Dieren in 1781. Tot 1781 werd er een aparte rekening van de Fraterwaard en Koldenhoven opgemaakt.

In de periode 1799-1807 was de rentmeester van Het Loo, Albertus Gelderman, ook rentmeester van Dieren.

Zoals al eerder vermeld trad de rentmeester op als stadhouder en griffier van de lenen en markerichter. De verpachting van tienden en landerijen geschiedde gewoonlijk te Dieren door de rentmeester ten overstaan van een lid van de Nassause Domeinraad en de schout van Rheden. Het onderhoud van het veer was de verantwoordelijkheid van de veerman, die voor de andere helft eigenaar was.¹⁶³

- 156 Zie kaart ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, collectie Hingman, inv. nr. VTH 1869.2 en NDR inv. nr. 765 folio 268. Het ontwerp is door J. Bierens de Haan aan Jan van Arnhem toegeschreven J. Bierens de Haan, Rosendael Groen Hemeltjen op Aerd (Zutphen, 1994). Volgens H.W.M. van der Wyck is het ontwerp nooit uitgevoerd (H.W.M. van der Wyck, 'Het Loo. De geschiedenis van een Koninklijk Domein' in: Bulletin van de Koninklijke Oudheidkundige Bond, 75 (1976) p. 199). Maar duidelijk in tegenspraak met zijn opvatting is de volgende aantekening over Koldenhoven in NDR inv. nr. 777: 'Het huis Coldenhave [...] en zijn aldaar, met zeer grote kosten vijf vijvers gegraven met haare gemetselde Rioolen en Cascades in de Hoven gemaakt, alsmeede een Plantage van Linde en Beuken en Elst-boomen mitsgaders drie buyten alles van Eyke.'
- 157 Het scholtambt Rheden bestond uit de dorpen. Velp, Rheden, De Steeg, Ellecom, Dieren, Spankeren en Laag-Soeren.
- 158 Een mark bestond uit onverdeelde gronden. De markerichter stelde gezworen bosbeheerders aan voor het dagelijks toezicht onder leiding van een holtrichter. Rechtspraak vond plaats in z.g. 'holtspraecken' of 'holtbancken'.
- 159 Beide rechten werden in 1651 door de Gelderse Rekenkamer aan anderen respectievelijk verkocht en verpacht. Zie rekening 1651.
- 160 NDR inv. nr. 769, folio 1648.
- 161 Op 11 oktober 1649 werd boven de rentmeester een kapitein-opperjagermeester en bewaarder van het huis en park aangesteld in de persoon van Guillaume de Sanravy (NDR inv.nr. 598 p. 202). Diens salaris bedroeg 10.000 livres per jaar.
- 162 De Dierense rentmeester Matthias Sluijter is nooit expliciet tot rentmeester van Het Loo en Hoog-Soeren (zie de 'Provinciale Registers', NDR inv.nrs. 598-625) benoemd. Pas na zijn overlijden in 1724 werd een aparte rentmeester voor het buurtdomein aangesteld.
- 163 NDR inv.nr. 769, folio 1740.

RENTMEESTERS VAN HET DOMEIN DIEREN (VANAF 1781 DIEREN, FRATERWAARD EN KOLDENHOVEN) 1647-1821

¹⁶⁴

1647-1664	Hendrik Gijsen
1665-1666	Odilia Wolters weduwe H. Gijsen
1667-1678	Abraham Anselmus Gijsen
1679-1724	Matthias Sluijter
1725-1726	[geen rentmeester]
1727-1742	Willem Wentholt
1743-1750	Gerhard Pronck (waarnemend)
1751-1773	Abraham Elie Palairt
1774-1781	Elias Emilius Palairt (provisieel 1774-1776)
1782-1789	B.A. Rouse weduwe A.E. Palairt (waarnemend 1782-1784)
1790-1791	Willem Frederik Rouse Palairt
1792-1798	B.A. Rouse weduwe A.E. Palairt (waarnemend)
1799-1807	Albertus Gelderman
1808-1814	Alexander baron van Rhemen
(1815-1818)	I. Retemeyer)
(1819-1821)	J.G. Klaassen)

RENTMEESTER VAN DE FRATERWAARD EN KOLDENHOVEN 1701-1781

Personele unie met rentmeester van Dieren (na 1781 gecombineerd met Dieren).

ANDERE FUNCTIONARISSEN IN VASTE DIENST TIJDENS DE 18E EEUW

¹⁶⁵

Voor een compleet overzicht van aanstellingen zie 'Ambtboek', NDR inv.nr. 576-577.

- Kastelein van het huis (soms vervuld door de rentmeester)
- Directeur van de Bossen en Plantages
- Tuinman of Hovenier
- Opzichter van de Allees en Omheiningen
- 2 Boswachters

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

Bij de beschrijvingen van koop-, transport- of pachtakten waarbij een van de partijen de prins zelf is wordt alleen de wederpartij genoemd. Bij verkoop- of transportakten tussen andere partijen wordt zowel verkoper als koper genoemd.

Bij de inventarisatie bleek dat de eigendomspapieren van Koldenhoven en Fraterwaard zich onder stukken betreffende Het Loo bevonden. Blijkens een aantekening ¹⁶⁶ waren deze tijdelijk gelicht uit het loket Dieren maar nooit meer teruggebracht. Deze stukken zijn weer teruggevoegd.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

De jaarlijkse rekeningen van de rentmeester vormen de ruggegraat van het archief. De rekeningen hebben een vaste indeling (zie hiervoor de bijlage). Bij de opgave van de bezittingen wordt doorgaans aangegeven wanneer en van wie het gekocht is en daarbij verwezen naar aard en datum van de eigendomspapieren. Administratieve aantekeningen op veel losse stukken in het archief verwijzen naar een folionummer van de betreffende rekening.

Naast de rekeningen geven degenerale rapporten van de rentmeester en de inspectieverbalen van commissarissen van de Domeinraad een goed overzicht van het reilen en zeilen van het domein vanaf het midden van de achttiende eeuw, vooral wat betreft aanleg en beplanting van produktiebossen. Het archief bevat, in tegenstelling tot de meeste Nassause domeinen, geen papieren van bestuurlijke aard.

ANDERE ARCHIEVEN MET GEGEVENS BETREFFENDE HET DOMEIN DIEREN ZIJN TE VINDEN IN:

Algemeen Rijksarchief

¹⁶⁴ Ontleend aan NDR inv. nr. 685 en ARA, Archief van het Ministerie van Financiën, Domeinen 1813-1826, inv.nr. F 32.

¹⁶⁵ Ontleend aan de vaste salarisposten voorkomend in de rekeningen.

¹⁶⁶ NDR inv. nr. 3420.

- Archief van het Ministerie van Financiën, Domeinen, 1813-1816
- Verzameling Binnenlandse Kaarten (VTH en VTHR)
- Balijs van Utrecht**
- Archief van de Ridderlijke Duitse Orde, Balijs van Utrecht
- Stukken behorende tot het archief van de Ridderlijke Duitse Orde, Balijs van Utrecht, afkomstig van de familie Cazius
- Gemeentearchief Rheden**
- Gemeentebestuur, 1627-1817
- Buurtschap van Dieren, 1799-1971
- Rijksarchief in Gelderland**
- Rentmeesters der voormalige Nassause Domeinen in Gelderland, 1456-1813
- Scholtambt Rheden, 1675-1811
- Drostambt Veluwe en richterambt Veluwezoom, 1418-1811
- Mark van Dieren, Spankeren, Soeren en Ellecom, 1600-1858
- Familie Van Rhemen (rentmeester), 1305-1826

LITERATUUR

L. Bakker, 'De molen op het Hof te Dieren'. In: *De Wijerd*, jrg. 15. A.J. Brunt (red.), *Inventaris van het huisarchief Twickel*, deel 1 en 6. Zwolle/Delden, 1993. *Catalogus houdende aanwijzingen omtrent het voormalig vorstelijk landgoed thans genaamd: Bouwerszathe (bij Dieren) en omtrent de percelen en massa's waarin hetzelfde openbaar geveild zal worden in het logement de Kroon te Dieren*. Met 3 kaarten. 1844. W. Draayer, *Uit Dierens verleden*. Dieren, 1894. Thomas H. von der Dunk, 'Een Duits architect op doorreis, Leonard Christoph Sturms reiseaanmerkingen over Gelderland' [1]. In: *Bijdragen en Mededelingen Gelre*, LXXXIV, 1993, pp. 42-83. P.J.C.G. van Hinsbergen, *Inventaris van het archief van de Ridderlijke Duitse Orde Balijs van Utrecht 1200-1811*. Utrecht, 1955-1982. J.H. Hora Siccama, 'Uit de geschiedenis der Domeinen van het Huis van Oranje.' In: *Je Maintiendrai*, z.j., pp. 168-202. John Dixon Hunt en Erik de Jong, *The Anglo-Dutch Garden in the Age of William and Mary/De gouden Eeuw van de Hollandse tuinkunst*. In: *Journal of Garden History*, vol. 8, nr. 2 en 3, pp. 139-141. W. Jacobsen, 'Onttaking 17e eeuwse lusthof' In: *De Gelderlander*, 11 mei 1993. S. Kalff, 'Een voormalig jachtslot der Oranjes.' In: *Eigen Haard*, 1904. E.J. Kruijswijk, *Over eenen Schoutambt en gemeente Rheden*. Oudheidkundige kring Velp/Rozendaal, 1975. Idem, *Geschiedenis van Dieren*. Oudheidkundige kring Velp/Rozendaal, 1975. A.H. Martens van Sevenhoven, 'Uit de geschiedenis van het nationale park Veluwezoom'. In: *Bijdragen en Mededelingen Gelre*, LII, 1952, p. 3-20. H.C. Rogge, 'Het Huis te Dieren'. In: *Zondagsblad van het Nieuws van de Dag*, 1904. P. Schenk, *Paradisum Oculorum*. Amsterdam, 1702. D.J. van der Ven, 'Wat het Dierense hof als voormalig lustslot der Oranjes van oude en jonge tijden te verhalen heeft'. In: *Op de Hoogte*, 12, 1915, pp. 401-412. H.W.M. van der Wyck, *Atlas Gelderse Buitenplaatsen*. Alphen a/d Rijn, z.j. F. van Zadelhoff, *Dieren, Spankeren en Lang Soeren in vroegere tijden*, Oudheidkundige kring Velp/Rozendaal, 1958.

A ALGEMEEN

3157-3160	<p>'Rapporten wegens Dieren' Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen.
1756-1797. 4 delen   3157 1756-1774.
Bevat diverse kaarten.</p> <p>3158 1781, 1782, 1784, 1786, 1791, 1792.</p> <p>3159 1793.</p> <p>3160 1797.</p>
3161	<p>Verbalen van de raad en griffier Ardesch wegens zijn inspectiereizen, concepten.
1755, 1758, 1766, 1767, 1770, 1774, 1782, 1786. 1 pak</p>
3162	<p>Ingekomen stukken bij de Domeinraad betreffende Dieren,
1787-1794. 1 pak</p>
3163-3164	<p>Ingekomen stukken bij de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau betreffende Dieren.
1 deel en 1 omslag</p> <p>3163 1797.</p> <p>3164 Januari-juli 1798.</p>

- 3165** Stukken betreffende Dieren uit de tijd van de voogdijschap van de hertog van Brunswijk. Met inhoudsopgave.
1763. 3 stukken
- 3166** Aantekeningen betreffende de geschiedenis van het huis te Dieren, [begin 19e eeuw]. 1 omslag
- 3167** Correspondentie van de raad Aernoudt van Beaumont met rentmeester Hendrik Gijsen, 1661-1662. 1 omslag
- 3168** Memories van de rentmeester van Dieren wegens ontvangen resoluties en ordonnanties van de Domeinraad en zijn commissarissen, 1776-1793. 1 deel
- 3169-3171** Generale rapporten van de rentmeester van Dieren wegens de gesteldheid van het domein, 1782-1806. 2 delen en 1 katern
- 3169** 1782-1789.
- 3170** 1790-1793.
- 3171** 1806., 1 katern
- 3172** Akte van autorisatie voor de rentmeester tot het uitvoeren van verscheidene werkzaamheden in Dieren en Koldenhoven, 1800. 1 stuk
- 3173** Brief van de inspecteur-generaal Temminck aan de rentmeester, minuut met 2 bijlagen. 1802 1 stuk en 2 katernen
- 3174** Memorie van liquidatie en overgave van rentmeester Albertus Gelderman voor zijn opvolger Alexander baron van Rhemen, 21 mei 1808. 1 stuk

B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 HUIS TE DIEREN

3175-3386, 16696

Retroacta afkomstig van de commanderij van Dieren verkregen bij de aankoop, 1306-1647 en z.d.

Van charters die voorkwamen in drie inventarisnummers van het oude archiefbestand Nassause Domeinraad Folio (inv.nrs. Folio 948, 949 en 950) en daar onder een verzamelbeschrijving beschreven waren zonder verdere specificatie, is hieronder, in eerste instantie, de oude beschrijving -die op de achterkant (dorso) van het charter staat overgenomen, eventueel als het kon dienen tot beter begrip van de inhoud aangevuld met namen van personen en plaatsen of een nadere aanduiding van de aard van het stuk. De oude beschrijvingen staan tussen aanhalingstekens. In akten waarin de commanderij of commandeur van Dieren een van de partijen is wordt alleen de tegenpartij vermeld. Bij pachtbrieven wordt, als de commanderij de verpachter is, de akte van verpachting beschreven als 'pachtbrief', is de commanderij de pachter dan wordt de akte beschreven als 'pachtakte'.

De stukken zijn chronologisch geordend. Bij het beschrijven zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

- 3175-3283** periode 1300-1399
- 3175** Akte van schenking door Adolf graaf van Berg van het hof Dieren aan de Duitse Orde, 1218. Vidimus van de bisschop van Keulen, 1327., 1 charter
- 3176** 'Littera Henrick Mulner van Oetmers Campe die hij mijt zijnen zoenen ontfangen tot eenen Zutphenschen leen', 1306., 1 charter
- 3177** 'Littera Geyse de Overkampe Otto Comes Clevenen mijt ghelate van zulken dynst tot behoeff der commandeur van Dideren'. Beschikbaarstelling van Gesam van Averkampe door Otto graaf van Kleef, 1307., 1 charter
- 3178** "Non concarnint orden Coram Schulteto et Scabinis Hattem'. Betreft Gerarduszoon Aselm op den Hamme van Epe, 1311., 1 charter
- 3179** 'Een wyssell ghedaen tegens den proest van zuytphen van een herich den anderen gewysselt', 1311., 1 charter
- 3180** 'Van Evert van Middachten lijt ende kent ghewysselt the hebben zekeren scaren holts ende noch ander guet na inhalts briefff', 1314., 1 charter
- 3181** 'Heren Reynairt en Zyne van die greve van gelre kunt ende lytt vercofft te hebben den heren van Dideren zes voirder hoyghe was wtt Claews goede van Wortreden. Littera Rycholao de Wort Reden', 1321., 1 charter
- 3182** 'Een quytscheldinghe van den Greve van Gelre tot behoeff vanden commandeur tot Dideren Alveraet Reynerts dochter alsulck gerechtigheid als den greve van Gelre daer over hadde', . [Vidimus van Aernt Last kanunnik te Zutphen uit 1362]. 1321, 1 charter
- 3183** 'Van eenre huysinge staende by der kercken the Dieren'. Door Henric de Vere, 1324., 1 charter
- 3184** Akte van erfwissel tussen Johan de Rode van Hekere en Dydericke van Mundelichem, commandeur van Dieren, van twee hoeven Warschap in het Heekerenbroek tegen de plicht van het huis Dieren om jaarlijks een valk en twee varkens te leveren, 1326., 1 charter
- 3185** "Van de woghelde to Doesburgh'. Verzoek van schepenen van Doesburg betreffende de aanleg van een weg, 1327., 1 charter
- 3186** 'Bartraet Ribberts myt zijn kinderen hebben quitghescholden den commandeur van ii ponden tsjaers de welcke zij jairlix hadden wt Ribberts goet', 1330, 1 charter
- 3187** 'Henrijk ther Hoffstede is gecoemen gherichtelick ende heeft ghelofft nimmermere thegens den commandeur offte thueses van Dieren the doen in', 1330., 1 charter
- 3188** 'Litttera Rycholai de Wortreden ix Jaeren lanck hoer deell holtes oft marck in Dieren bos'. Verpachting door Nicolaas van Wortreden, 1332., 1 charter
- 3189** Akte van uitgifte in erfpacht door Reynaut graaf van Gelre aan 'die malen van Zoren' van twintig hoeven

- land gelegen in het kerspel Brummen,1333., 1 charter
- 3190** Akte van uitgifte in erfpacht door Reynaut graaf van Gelre aan 'die malen van Lovenen' van 21 hoeven gelegen in het kerspel Brummen,1333, 1 charter met uithangend zegel (beschadigd)
- 3191** 'Een Loff brieff'. Jaarrente voor Wybben van Ockenbroeke, [Vidimus van Ludolf 'Cureet van onser Vrouwen Kercke van Deventer', 1351].1334, 1 charter
- 3192** Akte van erfwissel tussen Nycholaes van Worth Rheden en de commandeur van Dieren van een stuk land genaamd de Korte Horst tegen een weide genaamd Ockers Koole,1335., 1 charter
- 3193** Akte van uitgifte in erfpacht door de commandeur van Dieren aan Nicolaes van Worth Rheden van enkele stukken land, resp. gelegen in de Dierense merse genaamd Kelremans land, de Pappenhorst en de Kathorst,1335., 1 charter
- 3194** 'Dit is der breek van deme weessele van Clase van Wortreden und Henrick sine sune'. Ruiling van land met Claes van Wortreden,1335., 1 charter
- 3195** 'Van ii acker lants der welck liggen agter dem huijsse the Dieren'. Verkoop door Elzabet Cesarij,1337., 1 charter
- 3196** 'Claes de Veer the Dieren heeft verploegen dem commandeur van Dideren xliii p. xi s. et vii d. op enen jairs the betalen',1337., 1 charter
- 3197** 'Dit is d'bryf clays inde emant pakart van den verscip. Een huerceell vant vere the Dyderen',1337., 1 charter
- 3198** Akte van erfwissel tussen de commandeur van Dieren en Nicolaas van Worth Rheden van een stuk land genaamd de Aneweerde tegen enkele stukken land in de Kirchegge [Kerkhegge] en de tuin van de commanderij van Dieren,1338., 1 charter
- 3199** 'Dese brieven en rueren van ghien lant ende synt van gheenre weirden. Dit is der breek Henrich kinder des veren van Dederen van sanen van Sanders wegen'. Verklaring van de zonen van Henric de Veer dat zij niets tegen de commanderij van Dieren zullen ondernemen,1338., 1 charter
- 3200** 'Dit is der breek van olarde van de iiii ponden tsjairs die Alexander hoer broer the hoeren plagen wtt het veer the Dideren',1338., 1 charter
- 3201** Schuldbekentenis van Johannes Gerret Lombardus uit Zutphen,1339., 1 charter
- 3202** 'Dit is van Gherart ter Steghen ende Henric sinen broder van zeker guet dat zij liggende hebben thoe Lovenen inden kerspell to Brummen opghedragen alst recht is den commandeur van Dideren',1340., 1 charter
- 3203** 'Dit is breek Jutte inde Gerdrud Sanders kinderen van 't halff veerscip bij Dieren'. Verpachting van het halve veer te Dieren,1341., 1 charter
- 3204** 'Dit is der breek Jutten inde Gerdrude Sanders kinderen ende hebben den commandeur

- opghedragen alsulck eyghen ende thynsgoederen als zij liggende hebben the Dideren onder die clock'.
1341., 1 charter
- 3205** Akte waarin Claes de Veer aangesteld wordt tot mombler over Jutta en Gertrut 'die Sanders doghtere'.
Afschrift.1341, 1 stuk en 1 charter
- 3206** 'Littera Goeswini de Datten hoe zij tsamen myt den anderen over gecomen zijnt van all zyt the doen ghehadt hadde'. Overeenkomst met Gosen van Dattene in verband met de manslag gepleegd door de commandeur op Sander van Dieren,1342., 1 charter
- 3207** 'Pachtbrieff van Andrese van Oaelde overe van der maet gelegen in der voorpoort',1344, 1 charter
- 3208** 'Een huerceel van Wiele Ribberts goet van goer tweloff jaeren durende.' Voor Gerarde en Willame Reijnerszone,1344, 1 charter
- 3209** 'Van Henricke van Barboc ende Baudolin zinen broder van den slagen in Angloer velde twintich jaren durende'. Pachtbrief,1344., 1 charter
- 3210** 'Recognitie van x p. cleyner penningen the betaelen den commandeur'. Door Theodericus Wernentsone,1344., 1 charter
- 3211** 'Erfwyssell ghedaen myt Johan van Wysche ende heeft den Commendeur van Dideren op ghedraeghen Johanne van Spalle ents den commandeur heeft hem wider opgedragen Ghest Wijnalis zuster' 1344., 1 charter
- 3212** 'Van Bernde van Oye nimmermeer tegens den Commendeur off tegens den ghenen die dat Crues draget ghesworen ende gelovet heeft',1346., 1 charter
- 3213** 'Wtspraeken'. Uitspraak van Arnt van Arkel in het geschil tussen het Duitse Huis en Gherart den Vos van Avesaet,1346., 1 charter
- 3214** 'Een opdracht vanden slach van Johanne van Westerweic Henrick van Zuijren een halff slach in Angerloe velt',1348, 1 charter
- 3215** Verzoening met Hertgher Hertghersoene opper Arenzeghe,1348., 1 charter
- 3216** 'Quitantie' Van Johan van Wische,1348, 1 charter
- 3217** "Van Johanne van Vorthusen droech op den commandeur eene hove lants ghelegen in Drompter marck',1349., 1 charter
- 3218** 'Ic her Dyederic die Rover Cummelduer toe Dyederen tughe mit desen brieve dat dese principael brieve alse die zeven pont des Jaers witlike ende wael gheloeft zin int jaer ons heren duser driehondert eyn ende zestich op sente Ambrosius Avont wter veerscepe bij Dideren'. Uitspraak van Ghisebrecht van Bronkhorst in het geschil tussen de commandeur en Jutte en Gertrude Sandersdochteren over het veer te Dieren,1349., 1 charter
- 3219** 'Een quytscheldinge van zekere twyst de zij hadde mytten den Commendeur van Dieren. Van Gerard des monkes sone en sine broederen'. Verklaring van

- Gherardus en Arnolt Gherart des Moinckessone, 1350., 1 charter
- 3220** Akte van erfwissel tussen Eleonora, gravin van Gelre en de commandeur van Dieren van een stuk land en cijns in het Heeckerenbroek tegen vijf horigen van het Ermboltsgoed, 1350., 1 charter
- 3221** 'Dit is der brief van Henric Clawszoen van eenen ewelicken nootwissell ghedaen mytten Commenduer... patz', 1351., 1 charter
- 3222** 'Jan Bangairt lije ende kunde gericht dat hij vercofft hadde zijn goet to Bungerede myt allen zijnen thoebehoeren dem commandeur van Dieren'. Verkoop door Johan Bungert van het goed Bingerde, 1351., 1 charter
- 3223** 'Dit es van Henric Laus zoen van Wortreden van eene maete lants de dem commandeur hem off geheert heeft xxv jaren lanck ende dem pacht the voeren betaelt die gheeheeten iss Regenmate', 1351., 1 charter
- 3224** 'Dit is der brief van Heyner van Westerwijn mijn zynen brueder. Den guederen van Westerwick'. Verkoop door Henric, Gerart en Johan van Westerwic van het goed Westerwic, 1351., 1 charter
- 3225** 'Quitantia'. Van kanunnik Frederik van Doesburg, 1352., 1 charter
- 3226** 'Dit is der brief van Gusbert Vluwereners goede van eenre Recognitio'. Verklaring van Gysebert de Vluwenners dat hij een stuk land gepacht heeft, 1353., 1 charter
- 3227** 'Een gherichtss briefff ghetransportiere in een inst. dat daer zijn ghecomen Thomas zoene de Veere ende hebben ghelofft all van weeder the holden dat ghene datter ghemaict is van hoeren olden ut patz. Soe ist dat den huysse ente dan commandeur gemaict ende ghegeven is de alde hoeftmaet ewelick te blieden aenden ouden'. Magescheid van de erfgenamen Vere, 1353., 1 charter
- 3228** 'Een huerceell van den gueden tho Putselair'. Pachtbrief voor Lentzeken van Putzellar van het goed in Putzellar, 1355., 1 charter
- 3229** 'Gerijt Volff heeft der onsen goet noch iiii jaeren in pacht dat goet the Vlaeshegen' Verklaring dat Gerijt Wolff nog 4 jaar pacht voor het goed Vlashegge schuldig is, 1356., 1 charter
- 3230** 'Eenen opdracht van Ghijbert Dunell den commandeur ent gemeen heren van Dieren een stuck lants gheheten dat Stridelant'. Ruilling met Gysebert Duvel van het Strijdelant tegen de Kampstede, 1356., 1 charter
- 3231** 'Dit is een intrichtingen tusschen heren peter Schutte und Bertoel Smerckin van saichen wegen die sie samen ..h..ken hadden'. Verzoening tussen Peter Schutte en Bertoel Smerckin en belofte van de laatse nimmermeer iets te vorderen van het D.H., 1357., 1 charter

- 3232** 'Quitantie'. Kwitantie van Johan de Brune, 1357., 1 charter
- 3233** 'Een opdracht van vier Scaer holth de welcke cleijn andries kynderen aen bestorven wesende'. Transport door de kinderen van Cleijn Andries van enkele stukken bos, 1358., 1 charter
- 3234** "Van Zander van Huemen die the Campe ghedroncken was.' Verklaring van Herman en Wernbold uppe Barc van Hummelo dat de goederen van hun bij Kampen verdronken broer Zander het D.H. toebehoren, 1358., 1 charter
- 3235** 'Hermen Huddeken hefft gherichtelick op ghedragen den commandeur van Dideren all Jan Huddekins goet ware dat gheleghten is tot behoeff den huysse van Dideren'. Opdracht door Herman Huddeken van alle goederen van Jan Huddeken gelegen in Liemers en Veluwe, 1359., 1 charter
- 3236** 'Hoe Willem van zueren dat guet in erffpacht genoomen heeft dat der commandeur ende zijne broeders ontfanghen had'. Pachtbrief voor Willem van Zueren, 1360., 1 charter
- 3237** "Van Diderick greve van Moersse heeft den commandeur toe ghelaeten dat hij zolt moegen panden'. Toestemming van de graaf van Moers om het pachtgoed van Willem van Zueren te verpanden, 1360., 1 charter
- 3238** 'Een certificatie vanden Willem heert tot Bronchorst'. Verklaring van Willem van Bronkhorst betreffende Rode van Hekeren, 1360., 1 charter
- 3239** Kwitantie van Willem Holle voor betaling van een hoeve hout in de Rhedener mark 'die nu Herman Huddeken geset hadde', 1362., 1 charter met twee zegels
- 3240** 'Een recognitie van Steven Well dat Mechtelt zijn zuster die the Campen gestorven is den commandeur zijn eygen wijff was'. Verklaring van Steven Well dat zijn overleden zuster Mechtelt een lijfeigen van het D.H. was, 1362
- 3241** 'Een compromis wtghesproeken tusschen den commandeur ende Gompert van Bingerden. Dese brieve en halden oeck van ghien eygendom van laten'. Uitspraak van Evert de Roede en Henric Snoye in het geschil tussen de commandeur en Gumparde van Bingerde, 1362., 1 charter
- 3242** 'Hoe den commandeur van Dideren ende Henrick van Goirwyck twist ghehat hebben ompt goet to Goirwyck ende oorkunt dat Henrick gheen recht daer aen en hadde' Authentiek afschrift. 1362., 1 charter
- 3243** 'Dis isst enen Urtel brief von dem gude vo Gorwich Als die huissinsgenossen us gewijst', 1362., 1 charter
Gedeeltelijk gelijkkluidend aan NDR inv.nr. 3242.
- 3244** 'Den commandeur verwachtende Heyn van Goerwyck van zeker bewijss Heyn sich the Campen vermeten hadde'. Getuigenverklaring van Jehan van der Eijken

- 3245 en Henrick van Embrick, 1363., 1 charter
'Vanden commandeur tot Dieren hoe hij vervolchde eenen man the Campen die de Cammandeur hoerich was'. Uitspraak van gerichtslieden van Kampen waarin zij de erfenis van de horige Lobbert van Gherwijn toewijzen aan de commandeur van Dieren, 1363., 1 charter
- 3246 'Quitantie' Van Rycout van Berentraede c.s., 1363., 1 charter
- 3247 'Resignantie .. de S[t]haerluijnen Lamberto in Schaluynen', 1363, 1 charter
Betreft de commanderij van Schelluinen.
- 3248 'Hen van den guede ge... [Wolven] guet....'. Pachtbrief voor Gheraerde den Hovenar van het Wolfesgoed en het goed in Heyndael, 1365., 1 charter
- 3249 'Een quytantie'. Van Bela van de Muelen, burgeresse van Keulen, 1366., 1 charter
- 3250 'Dies brijff spricht van goide und erve dat der orden gekofft hat von heren Lamprecht Heynrich son Eyne preister und is lange wail bezalt. Harderwycks goet'. Betreft goederen gelegen in de Steensamer en Soerense marken, 1366., 1 charter
- 3251 'Wolter van Keppell lyt ende kent ontfangen the hebben in pacht vanden commandeur tho Dieren een slach dat ghelegen is inden kerspelle Doesborch', 1367., 1 charter
- 3252 'Mangelinge eenes thinses te beuren bij Sr. Rode van Heckeren uijt den huijse Dieren', 1368., 1 charter
- 3253 'Sprekende mede van de gueden the Voirthuijssen anders en raet dat der oirden nyet', Verpanding van landerijen bij Voorthuizen en Leuvenem door Gherit de Hirt aan Wolter van Roderloe, 1368., 1 charter
- 3254 "Van Weldelmoet een dochteren van Gerijt Volff myt hoeren toe standen heeft vercofft den Commendeur van Dieren all hoer gherechticheijt van den goede ter Brake', 1368., 1 charter
- 3255 Akte van kwijtschelding van het tiendrecht voor Willem van Sueren in ruil voor het goed tho Woislaer bij Dieren, 1369., 1 charter met zegel
- 3256 'Arent van Scho[n]velde ende zijn huijsfrou hebben den commandeur van Oetmerssen thot behoeff den commandeur van Dieren vercoft een eijgen vrouwe gheheeten Griet Jans dochter', 1371., 1 charter
- 3257 Overeenkomst met Dyderic en Everd van Enghuijsen betreffende het gebruik van een weg naar het goed Barstede, 1372., 1 charter met 2 zegels.
- 3258 Akte van verpachting voor Reijnier Winckelman van het hof Engenhuijsen, 1372., 1 stuk
- 3259 'Wolter heert tot Voirst heeft eenen wijssel myt den commandeur van Dieren ghedaen van eynen geheyte Aernt Goedekensz.', 1375., 1 charter
- 3260 'Een ghetuychenis ghedaen van zeker luyden dat den commandeur van Dieren heeft betaelt Hermen Huddeken vanden goedt gheheeten

- 3261 Huddenkenst,1375., 1 charter
'Dieser brieff sprichet von Gysselbert unde von Friederinne syner doichter van zekere schult the weeten xi malder wynterrogge ende xi malder garsten'. Schuldbekentenis van Ghissebert de Vluwener en zijn dochter Frederinne,1375., 1 charter
- 3262 'Gerardus Drusen Hyet ende Gheryt zijn zoen hebben gheresigniert den commandeur van Dideren hoer goet liggende inden kerspellen van Brummen gheheeten Voirthuyssen',1376., 1 charter
- 3263 'Est Santfort. Des is betaelt drie malder roggen'. Schuldbekentenis van Wolter van Keppelle,1376., 1 charter
- 3264 'Een betuginge dat den Commendeur betaelt heeft Gerijt den Hirte. 16 oude gulde Schilt',1376., 1 stuk
- 3265 'Henrick Monnie heeft ghewysselt myt den commandeur van Dideren Aelbert Gortecamps zoenen ente de commandeur weder eene ghenempt Jan bijder Kercken',1377., 1 charter
- 3266 'Dese brieven en rueren van gheen lant noch zant. Een wttspreeck ghedaen bij heeren Ghysbrecht van Bronckhorst tusschen den Commendeur van Dideren ende Evert van Steenre van seker scelinge van lant ut Patz',1378., 1 charter
- 3267 Schuldbekentenis van Willem van Zueren van achterstallige cijns,1380., 1 stuk
- 3268 'Polae..rochiatis ecclesie de dideren',1381., 2 getransfigeerde charters
- 3269 'Hermen van Meeckeren scholt qwyt den commandeur ente den huysse van Dideren vier ponden sjaers die welck hij houde vuyt den hove the Dieren',1385., 1 charter
- 3270 'Quytenantie vanden nyer gryfft'. Kwitantie van Johan van der Hare voor 'de goede lude' die de nieuwe watergang hebben gegraven in het kerspel van 'Vloeten' (Vleuten),1386., 1 charter
- 3271 'Dis ist d'brieff von Gerhart von Vorthusen van die gueden gheheeten the Voirthuyssen inden kerspellen van Brummen' Overdracht van aanspraken op het goed Voorthuizen bij Leuvenheim door Gerard Hoevyng,1389., 1 charter
- 3272 'Van tyns wtt een stuck lants x S. tsjaers'. Verklaring van Johan van Luere dat hij cijns schuldig is over een stuk land in Steenre,1390., 1 charter
- 3273 'Een brief dair Andries Spaen gelovet nimmermeer the doene tegens den commandeur off the zijnen',1391., 1 charter
- 3274 'Eenen gericht's brieff in welcken Goedeken the Weerden in erffpacht ghenomen heeft van den commandeur van Dideren alt alsulcke erff ende guet als Jan Huddekins in pacht ghehadt heeft Latermevelde'. Pachrbrief voor Goedeken ten Weerde van stukken land in het Lathumer veld,1391., 1 charter
- 3275 'Een belyffnisse vanden Proest van Zuytphen dat

- Wichman Wypel vercoft heeft den commandeur ende die ghemeen heren van Dideren dat goet tot Weerssell met allen zijnen thobehoeren beha[lven] proest ende proestie zijne rechten'. Betreft Weersel bij Spankeren,1392., 1 charter
- 3276** 'Recognito ghedaen van zeker schult dair voor the pande gheset zker zylver'. Schuldbekentenis van Evert van den Koer voor Jacop van Diedereren waarin hij deze zilverwerk als onderpand geeft,1392., 1 charter
- 3277** 'Ghysbert van Bronckhorst heer to Borkell Richter inden Lande van Zutphenen dat voir hem ghecoomen is Peter Wennemerszoen ende heeft ghelijt ende bekent hoe dat hij een wyssell aengegaen is mytt den commandeur van een stuck lants gheheeten de Gaerde'. Wissel van verschillende stukken land,1393., 1 charter
- 3278** 'Ghenjt de Vluener lijt ende kent gherichtelick dat hij den commandeur van Dideren ende den huijsse vercofft heeft die helfft vant goet gheheeten des Vlueners goet inden kerspell van Reden',1393., 1 charter
- 3279** 'Dese brijff spricht von Flueners gude. Een opdracht ghegeven vanden selve guede van Ghijsbert de Vlueners',1394., 1 charter
- 3280** 'Dem commandeur ente Sweeder van Wijntbergen hebben eennen erffwyssel ghedaen vanden goeden ghelegen inder Opet mait'. 1397., 1 charter
- 3281** Akte waarbij Willem van Gulik, hertog van Gelre, het goed the Hecker in Doesburg onder Ellecom verandert van een lijfeigengoed tot een erfcijnsgoed,1399., 1 charter
- 3282** 'Een verdedinck ghemaect tusschen den Commendeur ende Aernt van Voirthuijssen'. Betreft de weg tussen Aeldenhave en Barsteden, Afschrift.z.d. [tussen 1394-1421], 1 stuk
- 3283** 'Dem geistlichen Compthur zo Dederen duytzches Ordens'. Brief van de commandeur van Koblenz over samenkomst te Keulen, [14e eeuw], 1 stuk
- 3284-3330, 16696**
periode 1400-1499
- 3284** 'Een opdracht van lene vanden Voerslacht tuschen der Angerloschen ende Diedemer Wetering ende is weder beleent worden Herman Hermans Meyers dochter',1400., 1 charter
- 3285** 'Henrick Flemynck myt zijn moeder hebben vercofft ende opghedragen hoer deell van Vlueners halver meete ghelegen inden kerspell van Reede',1403., 1 charter
- 3286** 'Riehman ende Wichman Janszoenen the Heijendale ghebueders lijen ende kennen vercoft the hebben har erffnisse gheheten Goerslach myt allen zijnen thobehoeren den commandeur van Dideren',1403., 1 charter

- 3287** 'Een erffpachtbrieff van een stuck lants gheheyten dat Breideken'. Gepacht door Werner Vlasheghe, 1404., 1 charter
- 3288** Akte van transport, tevens kwitantie, door Herman van Enghusen 'die Aelde' en Gosen van Aeswin van een weg gelegen bij het goed Barstede gekocht van Herman van Enghusen Evertszoen, 1407., 1 charter
- 3289** 'Een opdracht van Jan Grimberts zone die rechte helffte van dat veer tot Dideren tot behoff des commandeurs. Van 't veer the Dieren', 1407., 1 charter
- 3290** 'Quitantie' Van Sander van der Boetseler, 1408., 1 charter
- 3291** 'Een Wyssell gedaen myt Jan van Greflichem van twee stucken lants ut Ja[..]e. Theyns der hoichger maten', 1408., 1 charter
- 3292** 'Een overdracht tusschen Partyen van eenen wech'. Uitspraak ten gunste van de commandeur in een geschil met Aernt te Voerthuzen over een weg bij Buelick, 1409., 1 charter
- 3293** 'Eenen brieff van eenen vasten stedigen erff coep vanden halven veer liggende bij Dideren'. Van Gherit van der Cappellen, 1409., 1 charter
- 3294** 'Een wyssell ghedaen van in stucken lants ghelegen inden kerspell van Brummen'. Te Leuvenheim met Hermand de Wilde. 1417., 1 charter
- 3295** Pachtbrief voor Herman Tricht van een 'pesken' in Doesburg. 1418., 1 charter.
- 3296** 'Een ghescheijt brieff tusschen den commandeur van Dideren ende Alphert Ysseeren myt zynen adherenen aengaende zeker bester fenyse van de guede the Voirthuyssen'. Overeenkomst met Gherit Haevinghs Gerijtssoen betreffende hun twist over het goed Voorthuizen te Leuvenheim, 1420., 1 charter
- 3297** 'Den brieff dair zych Evert Schuerinck hem ende zynen erfgenamen vrij ghecofft hebben van den Duytschen heeren tot Dideren', 1421., 1 charter
- 3298** 'Hoe Elbert Sloij een wyssell ghedaen heeft van twee stucken lants tegen den commandeur van Dieren'. Betreft stukken land te Brummen, 1421., 1 charter
- 16696** Akte waarbij Karel hertog van Gelre verklaart dat het huis en hof te Dieren vrijgesteld zijn van hofdiensten, 1422., 1 stuk
- 3299** Akte van magescheid tussen de kinderen van Reijnier ter Hecke, 1426., 1 charter
- 3300** Akte van verkoop door Reyner Veer aan Heinnch Baerken van een jaarrente uit het goed Torflant, 1428., 1 charter
- 3301** Akte van transport door Reijner te Heke van het goed Torfland, 1429., 1 charter
- 3302** 'Een vaste stedige erff coep the waren inne ende dach van allen den ghene die myt recht dair nae the staen van ii oude schilden'. Reijnier van Enghuijsen en Herman van Groessen voor Johanne van Bingerden, 1429., 1 charter

- 3303** Akte van lossing van tienden door Jacob Volker voor Ghisebert van Mekerens van de Bronkhorster goederen gelegen in De Steeg, 1430., 1 charter
- 3304** Akten van transport van tienden uit de Bronkhorster goederen te De Steeg, 1430, 1431, 1451, 3 getransfigeerde charters
- 3305** 'Eenen brief van Jan Spalle in welck hij becant ende guent den Lantcommandeur off den commandeur van Dieren dat zij die vi oude schilden die hij heeft erflick wtt de guede the Spallen zullen alle jare moigen lossen', 1436., 1 charter
- 3306** 'Johan Mey lytt ende bekent ontfantent the hebben van den commandeur van Dideren een halff velt slach in Angeloer broeck the houde toe eene Zuthpensen leen', 1437., 1 charter
- 3307** 'Hoe Aernt van Heygynck na zijn doet gemaect heeft zij echte huysvrouw dat halve goet the Heygynck op conditie uten cedula'. Testament van Aernt van Heyginck, 1439., 1 charter
- 3308** 'Hoe heeren Hermen van Keppel Lantcommandeur zelige den huysse van Dideren gegeven ende ghegunt heeft zeker lant dat den Lantcommandeur zelige aenbestorven was van zijne zuster. Den alden Goer genaemd'. Schenking door Herman van Keppel van het goed Den Olden Goyr in Dedem, 1439., 1 charter
- 3309** Akte van erfwissel met Henric Boerken van een jaarrente op het goed Torffland tegen een erfrente uit het goed Dijkstucke te Olbergen, 1440., 1 charter
- 3310** Akte van verkoop door Rijcqwyn van Heijendaal van een stuk land genoemd Oijmansmate, 1442., 1 charter
- 3311** 'Goese Jane ende Wolter gebrueders Cluekincks ghenaeamt hebben den commandeur opgedragen Cluekincks maet als recht is. Clueckins maet.'. Gelegen tussen Ellecom en Doesburg, 1443., 1 charter
- 3312** 'Een quytsheldinge van Goessen Kloekinck van zeker noetwyssell hij ghehandelt heeft myt de commandeur van Dieren', 1443., 1 stuk
- 3313** Pachtbrief voor Reijer van Enghusen van het Oymans goed te Angerlo, 1448., 1 charter
- 3314** 'Van vi molder roggen ut dat guet the Laer by Spankeren'. Erfwissel met Wilhelm Noirdinck, 1450., 1 charter
- 3315** 'Van v oldeArtoieno Schilden groet de coep ut Pypers guet the Zoeren Pipers weerdt'. Transport van een cijnsrente uit het Pipersgoed te Soeren door Steven Gruter, 1455., 1 charter
- 3316** Akte van transport door Roloff Sprengher van drie 'thijnshoenre' en cijnsrecht behorende tot het Moimansgoed, 1456., 1 charter
- 3317** 'Een consent brief van David van Buegonden bysscop t'Utrecht om the moghen tymmeren hoer kerck the Dieren'. Toestemmmg van de bisschop van Utrecht om een kapel bij het huis te bouwen, 1457., 1 charter
- 3318** 'Van een goet dat vercoff ende zijt weder lossen

- zullen bynnen xii Jaer'. Recht van wederkoop van het stuk land 't Goirken verleend door Sweder Roeleder, 1457., 1 charter
- 3319** Van ii oude schylde die ut dat guet tho Westryck gaen. Angerlo'. Door Joffer Noze Tymmermans verkocht aan Johan Post, 1459., 1 charter
- 3320** Akte van erfwissel met Wilhem Noerdinck van een stuk zaadland gelegen in het Dierense veld tegen de tiendvrijheid voor de hofstede Clockings. 1460., 1 charter
- 3321** 'En loesbrieff van vi molder rogen die ut dat gut the Distelweerdth gaen'. Van Everhardus van Byngherden, 1462., 1 charter
- 3322** Van een sant dat Gysbert van Mekeren gepacht heft van her Wyllem van Sandwyck scheffener tho Dyeren gelegen in Spankeren om een olde groet jaerlicks'. 1465., 1 charter
- 3323** 'Den egendom van een stuck lans geheiten Goerweyden of die voete velck egendom her Wyllem van Zantwyck gekofft heft en Jacob van Lychtenborch weder vercofft hefft. Angerlo', 1477., 1 charter
- 3324** 'Teegent een stuck lands gelegen yn die Hoemate tho behorende dem hus tho Dyeren gelegen in die burschap van Loevenhem'. Erfwissel met Whychman ter Wedom, 1482., 1 charter
- 3325** Akte van verkoop door Henrick Kreyenvenger van een stuk land genoemd de Eesp gelegen in de Heren Eesp van Dieren, 1485., 1 charter
- 3326** Akte van verkoop door Jacop Rymen van tienden te ?, 1487., 1 charter
- 3327** Pachtbrief van de landcommandeur van Utrecht voor Peter Stevens? en zijn vrouw van een aantal schapen. Afschrift, 1488., 1 stuk
 Waarschijnlijk blad uit cartularium.
- 3328** Akte van afkoop van erfdiensbaerheid ten opzichte van het stuk land van Derijk Gensenoirt gelegen in Brummen, 1489., 1 charter
- 3329** 'Cloeckinc maete'. Akte van transport door Johan en Willem Noirdinck van het goed Cloeckincksmate gelegen aan de Dierense dijk te Dieren, 1493., 1 charter
- 3330** Akte van transport door Gherloch van Broeckhusen aan Derick ten Baeghe van een huis in de Koestraat te Doesburg, Met retroactum, 1487.1497, 2 charters
- 3331-3358** periode 1500-1599
- 3331** Akte van overdracht van aanspraak en rechten op het goed Boirwick te Doesburg door Bern Fflugge (of Plugghe), 1516., 1 charter
- 3332** Akte van transport door Johan van Em van verschillende erfciynzen in en om Doesburg, 1517., 1 charter
- 3333** Akte van transport door Aelber Johan Arntz aan Herman Becker van een vierde deel van een stuk land genoemd de Hoenyck maetghen gelegen in Dieren,

- 1531., 1 charter
- 3334** Pachtakte van hertog Reinoud van Gelre voor de markgenoten van Leuvenem en Soeren van een stuk grond in het kerspel van Brummen,1533., 1 charter
- 3335** Akte van transport door Wyche Leffers van een hoeve geheten de Graefft gelegen in Leuvenem,1539., 1 charter met 1 zegel
- 3336** Verklaring van pastoor en kerkmeesters van Hummel[o] betreffende de verbrande of verdwenen losbrieven van het goed Spalle,1544., 1 charter
Zie NDR inv. nr. 3302.
- 3337** Akte van transport door Andries Schutten Stevenssoen aan Johan salighe Henrick Aerntsoen van een halve akker hoogland in Dieren,1554, 1 charter
- 3338** Akte van verkoop van het erfcijnsgoed Haijkinck Colcacker door Joost en Mechteld van Zeist aan Alydt van Bair, kopie,1555., 1 stuk
Gebruikt in een proces tegen de weduwe Dunsberch.
- 3339** Pachtbrieven van het halve veer te Dieren,1565, 1583, 2 stukken
- 3340** Pachtbrief van de Spankerse waard voor Johan Luitges Mandemacker,1566., 1 chirograaf
- 3341** 'Coip brieff van een gerecht vierendeel van dat slach genomt'. Betreft weiland in Ellecom (ambt Brummen?) door Derrick Schutten c.s.,1566., 1 charter
- 3342** 'Erffkoeps brieff belangende dalluure oder anschott van Clueckincks Mate'. Door Jelis van Heeckeren en zijn vrouw Henrice van Tuyll,1567., 1 charter
- 3343** Akte van verkoop door Jelis van Heeckeren en Henrice van Tuyll aan de commandeur van Dieren van een stuk land 'aanshot van Coeckensmaat op het veer naar Doesburg gelegen' te Dieren, . Afschrift,1567, 1 stuk
- 3344** Akte van erfwissel met Seel Brums van een stuk land genaamd de Hoeninsmarck tegen [onbekend],1568., 1 charter met twee zegels
- 3345** Akte van transport door Johan Selige Henrick Aerntz soen van een stuk land 't voirste hoffstedeken in den Winckell' gelegen in Dieren,1568., 1 charter met twee zegels
- 3346** 'Hoerich goet tot Den Huijse Diederer Loeveninghem.'. Leenbrief voor Beernt Beecker Berntsen met het goed te Soeren gelegen in Leuvenheim,1570., 1 charter
- 3347** Pachtbrief van een huis 'waar de moller nu woont' voor Johan Lebbincks Nerlig,1571., 1 chirograaf
- 3348** Akte van transport door de erfgenamen Derricx van de halve Hoenichmaetgen,1571., 1 charter met twee zegels
- 3349** Pachtakte van de Rekenkamer te Arnhem voor de commandeur van Dieren van de konijnenwarandes te Spankeren en Zuid Soeren,1576., 1 charter
- 3350** Akte van aanstelling tot koster van Dieren voor Johan van de Weert genoemd Cuper,1580., 1 chirograaf

- 3351** Akte van transport door Essele Geerlofs, weduwe van Nicolaes Noy van een stuk land genoemd Utenboom in Dieren, Met retroactum, 1581.1591, 1 charter
De transportakte is geschreven in dorso van de retroactum.
- 3352** Bevestiging van een 'buytinge of pangelinge' met Claes van Noy, 1591., 1 charter
- 3353** Akte van erfwissel met Geerloch Noordinck van een stuk grond in het Dierense bos genoemd Matelant, Met retroactum.1592. Met retroactum., 2 charters
- 3354** Pachtakte van Jaecop Holtman voor de commandeur van Dieren van het weiland de Horst, 1593., 1 stuk
- 3355** Lijst met opgave van door rentmeester Johan Zoer ontvangen cijzen, 1593 en 1595., 1 stuk
- 3356** 'Opdraght van een slach oft mate lants', Akte van transport door Geerlich Noordinck aan Aelbert Driessen genoemd Huygen van een stuk land in Ellecom, 1595., 1 charter
- 3357** 'Een buytinge tuschen den Landtcommandeur ende Johan Haeck van een stuck lants inde Enck van Dieren ende een stuck lant bij de pump gelegen', 1596., 1 charter
- 3358** Pachtakte van Henrick van Ressen, administrateur van de Johannierter Ode van Arnhem en Nijmegen, voor de commandeur van Dieren van het weiland de Kluis in Spankeren, 1597., 1 stuk
- 3359-3377** 1600-1647
- 3359** Akte van erfwissel met Willem Noerdings van een stuk grond in het Dierense Veld tegen de vrijheid van tienden voor de Clockings hofstede, 1602., 1 stuk
- 3360** Pachtbrieven van het weiland Klokmaar, 1602, 1616., 2 stukken
- 3361** Akte van erfwissel met Hilleken van Gelder van twee stukken land gelegen bij Spankeren, 1603., 1 charter
- 3362** Akte van schenking aan de kerk van Rheden van de daar aanwezige klok, oorspronkelijk afkomstig van het huis te Dieren, 1611. Met brief van Pouwel van Arnhem aan Willem Mullert, commandeur van Dieren, waarin hij deze bedankt voor de schenking, 1611., 2 stukken
- 3363** Brief van gedeputeerden van het Kwartier van Arnhem aan Secamber van Arnhem, schout van Rheden, betreffende de impost over het gemaal van de bouwhof van het huis te Dieren, 1612., 1 stuk
- 3364** Pachtbrief van de bouwhof 'De Hage' in Dieren voor Meus Dyericksen, 1616., 1 chirograaf
- 3365** Pachtbrief van een hofstede in de Dierense Enk voor Willem Gerritzen, 1618., 1 chirograaf
- 3366** Akte van erfwissel met Maria van Heerde, weduwe Alerdt Mommen, van twee stukken gelegen in Spankeren, 1603., 1 charter
- 3367** Verklaring van Johan van Heerdt, schout van Rheden, betreffende het besteken van een zand in Spankeren, 1603., 1 stuk

- 3368** Memorie betreffende de verpachting aan Gierrit van Heeckeren van een hofstede 'met een capken achter de boomgaardt leggende', 1607., 1 stuk
- 3369** Verklaring van Gerrit Mostart betreffende de tienden die de commandeur van Dieren gehad heeft uit het stuk land genaamd In de Houck, 4 juli 1605., 1 stuk
- 3370** Sententie van het Hof van Gelderland in een geschil tussen de commandeur van Dieren en Hartoch van Rijswijk betreffende het Turfland, 1611. Met extract uit het cijnsboek van Dieren betreffende de cijzen van de proost van Belhem, 1612., 2 stukken
- 3371** Verzoekschrift van de commandeur van Dieren aan de gedeputeerden van het graafschap Zutphen om betaling van resterende tienden, 1612., 1 stuk
- 3372** Memorie betreffende de verpachting van een stuk grond in Rheden, 1612-1621., 1 stuk
- 3373** Memorie van rentmeester Thomas Middeldorp betreffende een uitstaande schuld van jr. Bair, 1619., 1 stuk
- 3374** Contract met Rijck Willemsen betreffende het bouwen van een huis voor Jan Henricksen in Spankeren, 1624., 1 stuk
- 3375** Akte van attestatie door enkele inwoners van Spankeren, Ellecom en Dieren betreffende de limietscheiding van de Soerense en Spankerse marken met de marken van Brummen en Eerbeek. Afschrift, 1625., 1 stuk
- 3376** Staat van de schildschatting voor het jaar 1644 van het ambt Rheden. Afschrift. 1644., 1 stuk
- 3377** Lijst met geschatte inkomsten en uitgaven van het huis te Dieren, 1647., 1 stuk
- 3378-3386** Diverse eeuwen en zonder datum
- 3378** Pachtbrieven van het goed tho Laere bij de kerk van Spankeren, 1450, 1547, 1566, 1569, 1570, 1597, 1603, 1612., 1 omslag
In 1612 werd een deel van het goed in onderpacht gegeven.
- 3379** Pachtbrieven van de bouwhof voor het huis te Dieren, met conditiën en voorwaarden, 1468, 1517, 1523, 1612, 1617, 1 omslag
- 3380** 'Markboek van de Soerense Mark'. Stukken betreffende de uitoefening van het markerichterschap van de Soerense en Steensamer marken door de commandeur van Dieren, 1517-1645., 1 pak
- 3381** Pachtbrieven van de wind- en watermolen te Dieren, 1564, 1569, 1571, 1573, 1580, 1598, 1600, 1616, 1 omslag
- 3382** Pachtbrieven van het Wobbekensgoed onder Leuvenheim, 1569, 1570, 1577, 1598, 1603., 1 omslag
- 3383** Pachtbrieven van het goed de Vlashegge onder Soeren, 1569, 1592, 1597, 1616, 4 stukken
- 3384** Pachtbrief van een stuk land te Rheden, 1592. Met enkele stukken betreffende hetzelfde stuk land,

- 1602., 1 omslag
3385 Pachtbrieven van een goed gelegen aan de oever van de IJssel, 1581, 1592 en z.d., 4 stukken
3386 Kwitantie van Toenens en Essele Hoynck voor Jan Bolkink van betaling van de koopsom van het erf Heyinck. Authentiek afschrift, z.d., 1 stuk
 In dorso 'van en leen Sellem'.
- 3387-3389** Stukken betreffende de aankoop van het huis Dieren, 1647. 2 charters, 3 stukken en 1 omslag
3387 Akte van transport door Alexander Emanuel van Renesse, commandeur van het huis van de Duitse Orde te Dieren aan prins Willem II van de commanderij te Dieren, Met Afschrift.1647., 1 charter en 1 stuk
3388 Octrooi van de Staten van Gelderland voor prins Willem II betreffende de aankoop van de commanderij van Dieren van de Balije van de Duitse Orde, Met Afschriften.1647., 1 charter en 2 stukken
3389 Stukken betreffende de bemoeiingen van de Staten van Utrecht met de verkoop van de commanderij van Dieren door de Balije van de Duitse Orde, 1647., 1 omslag
- 3390** Akte van verkoop door Reijner van Raesvelt heer van Middachten van het Gochmansgoed, met retroactum, 1475, afschriften. 1647. 2 stukken
- 3391** Stukken betreffende de aankoop van enkele stukken grond in Rheden, het Rheder bos en de Onsalighe bossen van Daem van Heerde in ruil voor een stuk land genaamd de Metworst in Rheden, 1647-1648, met retroacta, 1632-1647. 2 charters en 3 stukken
- 3392** Stukken betreffende de aankoop van verschillende stukken grond in het park of de wildbaan van Dieren, 1648-1654. 1 pak
 Het park of de wildbaan werd ook wel genoemd 'Diergaerde'.
- 3393** Overeenkomst met Reijner van Raesvelt heer van Middachten om een gedeelte van zijn bezittingen, nl. een gedeelte van het Middachter bos en het bos De Tassel, op te nemen in het park of de wildbaan van Dieren. Afschrift. 1648. 1 stuk
- 3394** Stukken betreffende de aankoop en eigendom van het bouwhof Tho Ochten in Ellecom en enkele stukken grond in het Ellecomse en Dierense bos van de erfgenamen van Diederick Huijgens en de erfgenamen van Godefridus Elbarchs, met retroacta, 1633. 1648-1662. 6 charters en 4 stukken
 Zie ook domein Het Loo, NDR inv. nr. 3710.
- 3395** Stukken betreffende aankoop van het bos de Heege in Soeren en enkele stukken grond in Ellecom, de Onsalighe bossen en het bos de Heege in Soeren van Sophia van Voorst weduwe van Rijckwijn van Essen, heer van Swanenburgh, afschriften 1648 1 omslag
 Met kaartje van de Ellecomsche Hoeck.
- 3396** Stukken betreffende de aankoop van enkele stukken land in Ellecom en het

- Ellecomse bos van de pastorie, de kerk en de custorie van Ellecom,
1648. 4 charters en 5 stukken
- 3397** Akte van verkoop door Wijese en Johanna van Karvenheim van een gedeelte van
het Ellecomse bos,
1648. 1 charter en 1 stuk
- 3398** Stukken betreffende de aankoop van Berent Thymensen, Marije Hafkens en Steven
Berents van een stuk land genaamd de Cockenberg,
1648. 2 charters en 3 stukken
- 16697** Stukken betreffende de aankoop van stukken land met huis, hof, boomgaard en erf
en van enkele rechten van Willem Sweeren en zijn vrouw Liesbeth Otten, 1648. Met
retroacta,
1646-1648. 1 omslag
- 3399-3403** Stukken betreffende de aankoop van stukken land van verschillende eigenaren,
voornamelijk in Ellecom en Rheden, met retroacta, 1608-1651. Betreft de eigenaren:
1648-1651. 5 omslagen
- 3399** Jasper Plijster.
3400 Theunis Becker.
3401 Roelof Tonissen.
3402 Lubbert van Eck.
3403 Erfgenamen Jacob Reijers.
- 3404** Stukken betreffende de aankoop van het goed Avegoor van Jacob van Biesen,
Oudula van Ambruen, Johan Schaep en Wilhelm van Sambeek, met retroacta,
1611-1648. 1 pak en 16 charters
1648-1698,
Met drie kaarten.
Het goed werd pas, door onenigheden over de betaling van de koopsom, in 1698 getransporteerd.
- 3405** Stukken betreffende aankoop en eigendom van het goed Middeldorp,
1648-1710. 1 charter en 1 stuk
- 3406** Akte van verkoop door Jan van Wijlich van twee 'bergen' genaamd Evert Vissers
Hegge en de Vlaschenberg en enkele nabijgelegen stukken land, afschrift.
22 februari 1649, 1 stuk
- 3407** Stukken betreffende aankoop van het weiland het Slach en enkele stukken bos in
het Dierense bos van Johan van Heeckeren,
1657-1658. 1 charter en 1 stuk
- 3408** Stukken betreffende aankoop van een stuk bos in het park of de wildbaan van
Geertruijt Gruijter, weduwe van Jr. van Zeller tot Halfaff, Assueer van Leeuwen en
Hermen Sloot c.s.,
1658. 1 charter met 1 stuk
- 3409** Akte van transport door Frederik Haeck, Aeltge ten Berge en Wendeler Haeck van
het goed het Veeregoet in Dieren en enkele stukken land in het bos de Heege in
Soeren in ruil voor het goed Tho Laer in Spankeren, met retroacta, 1500-1655.
1658. 10 charters.
- 3410** Akte van transport door Margaretha van Leeffdael, vrouwe van Middachten van
een erfpacht en cijns staande op een stuk land genaamd Op de Bouwinge,

-
1662. 1 charter
- 3411** Stukken betreffende het geschil tussen de prins van Oranje en het stadsbestuur van Doesburg over het eigendomsrecht van de weg van Ellecom naar Doesburg gevoerd voor het Hof van Gelderland. Met retroacta, 1590-1663.
1664. 1 omslag
- 3412** Extracten uit het merkenboek van Rheder- en Worth Rhederbossen betreffende de aankoop van land rondom de Rouwenbergh, 1664-1665. 1 omslag
- 3413** Akte van transport door de erfgenamen van Peter Gerrits Boomer van een huis, brouwhuis, berg en schuur gelegen op het terrein van het huis te Dieren, 1698. 1 stuk
- 3414** Stukken betreffende de aankoop en het eigendom van de windkorenmolen in Dieren, met retroacta, 1683-1687.
1698-1699. 1 omslag
- 3415** Stukken betreffende een voorstel van H. Brantsen om een smal gedeelte van de Cockenbergh aan de Diepe Steeg aan hem af te staan in ruil voor zijn recht van cijnsheffing op het gehele stuk land, 1735-1736. 1 omslag
Met kaart. Zie ook VTH 4462.
- 3416** Extract uit het reces van de Landdag van Gelderland betreffende limietscheidingen van Het Loo en het verlenen van privaat-jachtrecht bij en omtrent Het Loo en Dieren aan de prins van Oranje, 1748. 1 stuk
- 2 FRATERWAARD**
- 3417** Stukken betreffende de aankoop van de Fraterwaard van de voogden van Maria gravin van Bronkhorst, 1699-1700. 1 omslag
- 3418** Akte van verkoop, transport en cessie van het pandschap van de Fraterwaard en een weide genaamd de Grint door de erfgenamen van Rutger, Wilhem en Bartholomeus Huijgens, 1700 en 1701. 2 charters en 1 stuk
- 3419** Stukken betreffende de aankoop van het goed Jagersweide gelegen bij de Fraterwaard van Ida Sluisken, weduwe van Willem Huijgens tot Overhaegen, 1701. 1 charter en 4 stukken
- 3 KOLDENHOVEN**
- 3420** Retroacta betreffende Koldenhoven, 1662-1699. 1 pak
De eigendomspapieren zijn volgens een inliggende inhoudsopgave gelicht en ondergebracht bij stukken van het domein Het Loo. Daar zijn ze echter niet aangetroffen.
- 3421** Overeenkomsten met de heer van Roozendael betreffende de limieten van de Imbosch beek gelegen tussen de heerlijkheid Roozendael en Koldenhoven,

1738 en 1740, 2 stukken
 Zijn volgens resolutie dd. 1 november 1743 aan de secretaris van de Rekenkamer van Gelderland Gerhard Pronck gezonden, en bij terugkomst blijktbaar in de 'lade' van Het Loo geborgen.
 Oorspronkelijk samen met NDR inv.nr. 3420.

C BEHEER

1 VERKOOP EN VERPACHTING

- 3422** Conditioes van de openbare verkoop van de omheining van het park of de wildbaan te Dieren, 1660. 1 stuk
- 3423-3427** Conditioes van verpachting en verkoop, 1792-1810. 5 omslagen
- 3423** Tienden, 1792-1810.
- 3424** Bouwhoeven en landerijen, 1799-1802.
- 3425** Windkorenmolen, 1799-1806.
- 3426** Garfkoren, 1796-1807, 1809.
- 3427** Houtgewas (verkoop), 1792-1809.
- 3428** Pachtbrief voor D.W.A. Brantsen van een driehoek heideveld bij de Rouwenberg grenzend aan zijn buitenplaats op Rhederoord, 1793. 1 charter
- 3429** Stukken betreffende de verkoop van de afbraak van het huis te Dieren, 1799-1801. 1 pak

2 ONDERHOUD VAN GEBOUW EN DOMEIN

- 3430** Inventaris van de meubelen op het huis te Dieren, 1683. 1 omslag
 Gepubliceerd in: S.W.A. Drossaers en Th. H. Lunsingh Scheurleer (ed.), Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken, Rijks geschiedkundige Publicatiën, Grote Serie 147, 's-Gravenhage 1974.
- 3431** Stukken betreffende de aanleg van een nieuwe plantage in Dieren, 1757-1768. 1 omslag
- 3432** Brieven van de rentmeester Abraham Elie Palairt betreffende het kappen en verkopen van bomen en akkermaalshout ten bate van uit te voeren reparaties, 13 juni 1761, 2 stukken
- 3433** Bestekken van in 1762 uit te voeren reparaties aan huis en hof te Dieren, 1761. 1 katern
- 3434** Stukken betreffende de grootte en gesteldheid van het bos Het Holt, 1794. 2 stukken
- 3435** Bestekken van domaniale werken, 1798-1808, 1 pak

3 SCHADEVERGOEDINGEN

- 3436** Verweerschrift van de Domeinraad tegen de door Gerard graaf van der Nath bij het

Hof van Gelderland ingediende eis om schadevergoeding naar aanleiding van zijn gedwongen ontruiming van huis en park als voormalig opperjagermeester. Met bijlagen.

1656.

1 pak

3437

Stukken betreffende een vergoeding betaald aan Margaretha van Leeffdael, vrouwe van Middachten, wegens door haar geleden schade in het gedeelte van het bos de Tasselt gelegen in de wildbaan,

1655-1657.

1 omslag

Zie ook NDR inv. nr.. 3392.

3438

Rekesten van Seel Beecker en Henderijck Garrijtsen ten Holt, bouwman, om schadevergoeding wegens hun gedwongen verlating van de diergaarde te Dieren,

1657.

2 stukken

4 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeester van Dieren, 1648-1675, 1721-1737, 1744-1780

De rekeningen uit de periodes 1676-1720 en 1738-1743 ontbreken.

3439-3455

Van Hendrik Gijsen,

1648-1664.

17 delen

3439

1648. Afgehoord 1660.

3440

1649. Afgehoord 1660.

3441

1650. Afgehoord Met borderel.1660

3442

1651. Afgehoord 1660.

3443

1652. Afgehoord Met borderel.1660

3444

1653. Afgehoord Met borderel.1660

3445

1654. Afgehoord Met borderel.1660

3446

1655. Afgehoord Met borderel.1660

3447

1656. Afgehoord Met borderel.1660

3448

1657. Afgehoord 1660.

3449

1658. Afgehoord. Met borderel.1660

3450

1659. Afgehoord. Met bijlagen.1662

3451

1660. Afgehoord. Met bijlagen.1664

3452

1661. Afgehoord. Met bijlagen.1664

3453

1662. Afgehoord. Met bijlagen.1664

3454

1663. Afgehoord. Met bijlagen.1664

3455

1664. Afgehoord. Met bijlagen.1669.

3456-3458

Van Odilia Wolters, weduwe van Hendrik Gijsen,

1665-1667.

3 delen

3456

1665. Afgehoord. Met loquatur.1677

3457

1666. Afgehoord 1677.

3458

1667. Afgehoord. Met loquatur.1677

3459-3466

Van Anselmus Gijsen,

1668-1675.

8 delen

3459

1668. Afgehoord 1677.

3460

1669. Afgehoord. Met bijlagen.1678

3461

1670. Afgehoord. Met bijlagen.1678

3462

1671. Afgehoord. Met bijlagen.1678..

3463

1672. Afgehoord. Met bijlagen.1678.

3464

1673. Afgehoord. Met bijlagen.1678

	3465	1674. Afgehoord. Met bijlagen.1678	
	3466	1675. Afgehoord 1679.	
3467-3471	Van Matthias SluyterSluyter. Met inhoudsopgaven. 1721-1725.		5 delen
	3467	1721. Afgehoord 1724.	
	3468	1722. Afgehoord 1725.	
	3469	1723. Afgehoord 1726.	
	3470	1724. Afgehoord 1727.	
	3471	1725. Afgehoord 1728.	
3472-3473	Van Gerhard Pronck en Tieleman Sluyter als executeurs van de boedel van wijlen Matthias SluyterSluyter. Met inhoudsopgaven. 1726-1727.		2 delen
	3472	1726. Afgehoord 1728.	
	3473	1727. Afgehoord 1729.	
3474-3483	Van Willem Wentholt. Met inhoudsopgaven. 1728-1737.		10 delen
	3474	1728. Afgehoord. Met bijlage1731.	
	3475	1729. Afgehoord 1732.	
	3476	1730. Afgehoord 1733.	
	3477	1731. Afgehoord 1734.	
	3478	1732. Afgehoord 1735.	
	3479	1733. Afgehoord 1736.	
	3480	1734. Afgehoord 1737.	
	3481	1735. Afgehoord 1741.	
	3482	1736. Afgehoord 1741.	
	3483	1737. Afgehoord 1742.	
3484-3490	Van provisioneel rentmeester Gerhard Pronck. Met inhoudsopgaven. 1744-1750.		7 delen
	3484	1744. Afgehoord 1747.	
	3485	1745. Afgehoord 1747.	
	3486	1746. Afgehoord 1749.	
	3487	1747. Afgehoord 1749.	
	3488	1748. Afgehoord 1751.	
	3489	1749. Afgehoord 1753.	
	3490	1750. Afgehoord Met bijlage.1753	
3491-3513	Van Abraham Elie Palairt. Met inhoudsopgave. 1751-1773.		23 delen
	3491	1751. Afgehoord. Met borderel.1753	
	3492	1752. Afgehoord 1754.	
	3493	1753. Afgehoord 1755.	
	3494	1754. Afgehoord 1756.	
	3495	1755. Afgehoord 1757.	
	3496	1756. Afgehoord 1758.	
	3497	1757. Afgehoord 1759.	
	3498	1758. Afgehoord 1760.	
	3499	1759. Afgehoord 1761.	
	3500	1760. Afgehoord 1762.	
	3501	1761. Afgehoord 1763.	
	3502	1762. Afgehoord 1764.	

3503	1763. Afgehoord 1765.
3504	1764. Afgehoord 1766.
3505	1765. Afgehoord 1767.
3506	1766. Afgehoord 1768.
3507	1767. Afgehoord 1769.
3508	1768. Afgehoord 1771.
3509	1769. Afgehoord 1772.
3510	1770. Afgehoord 1773.
3511	1771. Afgehoord 1774.
3512	1772. Afgehoord 1775.
3513	1773. Afgehoord 1776.

3514-3519	Van Elias Emilius Palairt. Met inhoudsopgaven. 1774-1779. de rekeningen 1774 en 1775 als provisioned rentmeester.	6 delen
3514	1774. Afgehoord 1777.	
3515	1775. Afgehoord 1779.	
3516	1776. Afgehoord 1780.	
3517	1777. Afgehoord 1781.	
3518	1778. Afgehoord 1782.	
3519	1779. Afgehoord 1783.	
3520	Van waarnemend rentmeester B.A. Rouse Palairt, weduwe A.E. Palairt en moeder van E.E. Palairt. Afgehoord 1784. Met inhoudsopgave. 1780	1 deel

b Rekeningen van de rentmeester van Fraterwaard en Koldenhoven, 1700-1781

3521-3543	Van Matthias Sluyter. Met inhoudsopgaven. 1701-1723.	23 delen
3521	1701. Afgehoord 1703.	
3522	1702. Afgehoord 1704.	
3523	1703. Afgehoord 1705.	
3524	1704. Afgehoord 1706.	
3525	1705. Afgehoord 1707.	
3526	1706. Afgehoord 1709.	
3527	1707. Afgehoord 1709.	
3528	1708. Afgehoord 1710.	
3529	1709. Afgehoord 1711.	
3530	1710. Afgehoord 1712.	
3531	1711. Afgehoord 1713.	
3532	1712. Afgehoord 1716.	
3533	1713. Afgehoord 1716.	
3534	1714. Afgehoord 1717.	
3535	1715. Afgehoord 1718.	
3536	1716. Afgehoord 1718.	
3537	1717. Afgehoord 1720.	
3538	1718. Afgehoord 1722.	
3539	1719. Afgehoord 1722.	
3540	1720. Afgehoord 1723.	
3541	1721. Afgehoord 1724.	
3542	1722. Afgehoord 1725.	
3543	1723. Afgehoord 1727.	

3544-3547	Van Gerhard Pronck en Tieleman Sluyter als executeurs van de boedel van wijlen rentmeester Matthias Sluyter. Met inhoudsopgaven. 1724-1727.	4 delen
	3544 1724. Afgehoord 1728.	
	3545 1725. Afgehoord 1728.	
	3546 1726. Afgehoord 1729.	
	3547 1727. Afgehoord 1729.	
3548-3562	Van Willem Wentholt. Met inhoudsopgaven. 1728-1742.	15 delen
	3548 1728. Afgehoord 1731.	
	3549 1729. Afgehoord 1732.	
	3550 1730. Afgehoord 1733.	
	3551 1731. Afgehoord 1734.	
	3552 1732. Afgehoord 1736.	
	3553 1733. Afgehoord 1737.	
	3554 1734. Afgehoord 1738.	
	3555 1735. Afgehoord 1741.	
	3556 1736. Afgehoord 1741.	
	3557 1737. Afgehoord 1742.	
	3558 1738. Afgehoord 1743.	
	3559 1739. Afgehoord 1743.	
	3560 1740. Afgehoord 1745.	
	3561 1741. Afgehoord 1746.	
	3562 1742. Afgehoord 1746.	
3563-3570	Van provisioneel rentmeester Gerhard Pronck. Met inhoudsopgaven. 1743-1750.	8 delen
	3563 1743. Afgehoord 1747.	
	3564 1744. Afgehoord 1747.	
	3565 1745. Afgehoord 1747.	
	3566 1746. Afgehoord 1749.	
	3567 1747. Afgehoord 1749.	
	3568 1748. Afgehoord 1751.	
	3569 1749. Afgehoord 1753.	
	3570 1750. Afgehoord Met bijlage.1753	
3571-3593	Van Abraham Elie Palairt. Met inhoudsopgaven. 1751-1773.	23 delen
	3571 1751. Afgehoord. Met borderel.1753	
	3572 1752. Afgehoord 1754.	
	3573 1753. Afgehoord 1755.	
	3574 1754. Afgehoord 1756.	
	3575 1755. Afgehoord 1757.	
	3576 1756. Afgehoord 1758.	
	3577 1757. Afgehoord 1759.	
	3578 1758. Afgehoord 1760.	
	3579 1759. Afgehoord 1761.	
	3580 1760. Afgehoord 1762.	
	3581 1761. Afgehoord 1763.	
	3582 1762. Afgehoord 1764.	
	3583 1763. Afgehoord 1765.	
	3584 1764. Afgehoord 1766.	
	3585 1765. Afgehoord 1767.	

- 3586** 1766. Afgehoord 1768.
- 3587** 1767. Afgehoord 1769.
- 3588** 1768. Afgehoord 1771.
- 3589** 1769. Afgehoord 1772.
- 3590** 1770. Afgehoord 1773.
- 3591** 1771. Afgehoord 1774.
- 3592** 1772. Afgehoord 1775.
- 3593** 1773. Afgehoord 1776.

3594-3599 Van Elias Emilius Palairt. Met inhoudsopgaven. 1774-1779. 6 delen

De rekeningen 1774 en 1775 als provisioneel rentmeester.

- 3594** 1774. Afgehoord 1777.
- 3595** 1775. Afgehoord 1779.
- 3596** 1776. Afgehoord 1780.
- 3597** 1777. Afgehoord 1781.
- 3598** 1778. Afgehoord 1782.
- 3599** 1779. Afgehoord 1783.

3600 Van waarnemend rentmeester B.A. Rouse, weduwe van A.E. Palairt en moeder van E.E. Palairt, 1780. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1784. 1 deel

c Rekeningen van de rentmeester van Dieren, Fraterwaard en Koldenhoven, 1781-1805

3601-3609 Van B.A. Rouse, weduwe van A.E. Palairt. Met inhoudsopgaven. 1781-1789 9 delen

Rekeningen 1781 en 1782 als waarnemend rentmeester.

- 3601** 1781. Afgehoord 1785.
- 3602** 1782. Afgehoord 1785.
- 3603** 1783. Afgehoord 1787.
- 3604** 1784. Afgehoord 1788.
- 3605** 1785. Afgehoord 1788.
- 3606** 1786. Afgehoord 1789.
- 3607** 1787. Afgehoord 1790.
- 3608** 1788. Afgehoord 1791.
- 3609** 1789. Afgehoord 1792.

3610-3611 Van Willem Frederik Rouse Palairt. Met inhoudsopgaven. 1790-1791. 2 delen

- 3610** 1790. Afgehoord 1793.
- 3611** 1791. Afgehoord 1794.

3612 (Dubbel)rekening van Willem Frederik Rouse Palairt, rentmeester van de domeinen van Dieren over 1792. 1 band.

3613-3619 Van waarnemend rentmeester B.A. Rouse, weduwe van A.E. Palairt, moeder van W.H. Rouse Palairt. Met inhoudsopgaven. 1792-1798. 7 delen

- 3613** 1792. Afgehoord 1799.
- 3614** 1793. Afgehoord 1799.
- 3615** 1794. Afgehoord 1803.
- 3616** 1795. Afgehoord 1804.

- 3617** 1796. Afgehoord 1805.
3618 1797. Afgehoord 1807.
3619 1798. Afgehoord 1808.

3620-3627 Van Albertus Gelderman. Met inhoudsopgaven. 1799-1807. 8 delen

- 3620** 1799. Afgehoord 1804.
3621 1800. Afgehoord 1804.
3622 1801. Afgehoord 1805.
3623 1802. Afgehoord 1805.
3624 1803. Afgehoord 1808.
3625 1804. Afgehoord 1809.
3626 1805. Afgehoord 1810.
3627 1806-1807. Afgehoord 1812.

3628-3630 Van Alexander baron van Rhemen. Met inhoudsopgaven. 1808-1810. 3 delen

- 3628** 1808. Afgehoord 1810.
3629 1809. Afgehoord 1812.
3630 1810. Afgehoord 1813.

D ZORG VOOR HET ARCHIEF

3631 Inventaris van het domeinarchief berustende op het kantoor van de rentmeester Albertus Gelderman, 1807. 1 stuk

VIII HET LOO

VERWERVING

¹⁶⁷

Het Nassaus domein Het Loo bestond feitelijk uit twee gedeeltes, namelijk Het Loo en omstreken en de Hoogsoerense bossen en de Heege. Voor het eerste bezit werd in 1684 met een grote aankoop door Willem III de grondslag gelegd, terwijl het grootste deel van de landerijen in het Hoogsoerense bos met de Heege pas in de jaren 1766 en 1767 werd verworven. Ofschoon er duidelijk sprake was van twee zelfstandige gebieden, vormden deze een heerlijkheid.

De eerste belangrijke acquisitie van goederen in Hoogsoeren vond plaats in 1678, toen het jachthuis en het bijbehorende land door de Gelderse Landdag werd gekocht ten behoeve van prins Willem III. De verkoper was Jacob baron van Wassenaer, heer van Obdam, aan wie de koopsom gedeeltelijk in geld werd voldaan, gedeeltelijk door de afstand van tienden onder Ede.¹⁶⁸

De oude havezate Het Loo en het omringende gebied werd in 1684 door prins Willem III gekocht van Johan Carselis van Ulst, genaamd Doornick.¹⁶⁹ Willem III was een fervent jager die met name geïnteresseerd was in Het Loo vanwege de jachtmogelijkheden die de heerlijkheid bood. Voor f90.000,- kwam Het Loo onder andere tesamen met twee lenen grond en een aantal papieren korenmolens in het bezit van de Oranjes. Tevens verkreeg Willem III het opperjagermeestersambt van de Veluwe.

Willem III Het nog voordat hij in Engeland koning werd op Het Loo een prachtig jachtslot bouwen, waarop toezicht werd gehouden door zijn vertrouweling Hans Willem Bentinck, eerste graaf van Portland. Verder werden er lusthoven, plantages en fonteinen aangelegd. Bouwmeester van Het Loo was Jacob Roman (1640-1716), die reeds de bouw van Slot Zeist en de verblijven in Honselersdijk en Dieren op zijn naam had staan. De decoraties werden verzorgd door Daniël Marot (1661-1752). Zowel Roman als Marot kregen van Willem III de titel 'koninklijke architect'. Het woongedeelte van het nieuwe jachthuis kwam in 1686 gereed.

¹⁶⁷ De meeste gegevens zijn ontleend aan: Louise van Everdingen, Het Loo, de Oranjes en de jacht (Haarlem, 1984) en NDR inv.nr. 766, folio 1053-1059 (lemma Het Loo).

¹⁶⁸ Van Everdingen, Het Loo, pp. 48-50. Zie ook NDR inv.nr. 3661.

¹⁶⁹ Voor de koopakte, zie NDR inv.nr 3648.

Aan het karakter van het oude jachtslot Het Loo, een middeleeuws bouwwerk, werd tot de Franse tijd niets veranderd. Het bleef al die tijd ingericht en bewoond, ook door de prinsen van Oranje zelf. Tijdens de minderjarigheid van Willem V werden grote herstelwerkzaamheden aan het gebouw uitgevoerd. Constantijn Huygens jr. schetst in zijn journalen een levendig beeld van het leven op het Oude Loo.

In 1698 werd het grondgebied verder uitgebreid met het grote en het kleine Uddelermeer. De prins liet aan de rand van een van de meren een eenvoudig jachthuis met ruime stalling bouwen, het huis Meerveld genoemd.¹⁷⁰ In de Uddelermeren werd tijdens het stadhouderschap van Willem V veel gevestigd. Willem V heeft dit bezit samen met Het Loo tot een eenheid gemaakt door de aankoop van de nog resterende vierendelen van het Hoogsoerens bos en het hof te Uddel, gelegen aan de oostzijde van het meer.

Het goed Hoog Buurlo werd in 1701 door de heer van Cloet verkocht aan Willem III.¹⁷¹ Hiervoor was toestemming nodig van het kapittel van Xanten, dat het recht op een jaarlijkse canon van fl500,- verkreeg. Over de betaling van deze canon ontstond onenigheid omdat deze niet werd voldaan tussen 1701 en 1764. Het conflict werd in 1764 bijgelegd, waarbij een nieuwe lijfrente werd uitgegeven, dit keer op drie handen (d.w.z. personen) in plaats van twee zoals voorheen.

Voor de Oranjes diende het Hoogsoerense bos met name tot behoud van de wildbaan voor Het Loo en leverde het eiken en beuken. In het begin van 1766 bezat de prins er tien vierendelen. Bij resolutie van de Domeinraad op 17 maart 1766 werd besloten de overige vierendelen voor ieder f3150,- te kopen, contant in geld of in obligaties. Tot de Hoogsoerense bossen werd ook de Heege gerekend, voornamelijk bestaande uit beukenbomen. Ook hier werden vierendelen voor de prins gekocht.

Deze grote transactie werd uitgevoerd door de griffier Ardesc.¹⁷² I.v.m. de nieuwe situatie werd bij resolutie van 24 november 1766 besloten een kaart van het Hoogsoerense bos te laten maken.

De Fransen hielden in 1797 verschrikkelijk huis op Het Loo. Alles wat aan de prins van Oranje toebehoorde, werd aan stukken gestagen, gestolen of afgevoerd naar Frankrijk. In de tuin vernielden men alle waterwerken. In 1806 nam Lodewijk Napoleon Het Loo als koninklijk jacht- en buitenverblijf in gebruik. Het park werd veranderd in een Engels landschapspark en het huis kreeg het karakter van een Frans Empire buitenverblijf.

GRONDGEBIED EN BENAMING

De heerlijkheid bestond sinds 1748 uit drie kerspels: Apeldoorn, Beekbergen en Loenen. Daarnaast behoorde het ambt Barneveld tot het domein.

In het jaar 1766 bestond Apeldoorn behalve uit het gelijknamige dorp ook nog uit 13 boerschappen met in totaal ongeveer 495 huizen.¹⁷³ Het betrof de volgende gehuchten:

- Wissel: 30 huizen
- Hofcamp: 6 huizen
- Wenum 33 huizen
- Beemte: 37 huizen
- Broekland: 33 huizen
- Ankelaar: 22 huizen
- Ganzevles: 20 huizen
- Woudhuis: 10 huizen
- Wormingen: 38 huizen
- Hoogbuurlo, Asselt, Orden den Brink (in Apeldoorn): 180 huizen
- Hoogsoeren; 19 huizen
- Noord-Apeldoorn (of Noord-Apeldoorns merkt): 67 huizen

Tot Noord-Apeldoorn behoorden de huizen, tuinen en het park van Het Loo. In 1766 werden in Beekbergen, bestaande uit het dorp en 4 boerschappen, ongeveer 233 huizen geteld.¹⁷⁴ In de buurt van Beekbergen lag het Beekbergense Woud waar alleen bij strenge vorst hout gehaald mocht worden. Onder Beekbergen lagen verschillende papiermolens. Naast het kerspel Beekbergen bestonden de boerschappen Ugchelen (21 huizen), Engeland (37 huizen), Lier (75 huizen) en Oosterhuizen (57 huizen).

Loenen was samengesteld uit het dorp en een boerschap met in het jaar 1766 ongeveer 116 huizen.

¹⁷⁵ In Loenen zelf stonden 68 huizen. In de boerschap Silven stonden 48 huizen. Voordat Loenen in 1748 tot de hoge heerlijkheid Het Loo ging behoren, behoorde het tot het schoutambt Apeldoorn. In Loenen stond het huis de Horst, toebehorend aan de schepen Katzfort.

170 Van Everdingen, Het Loo, pp. 51-52. Zie ook NDR inv.nr. 3700.

171 Zie NDR inv.nr. 766, folio 741-744 (lemma Hoog Buurlo).

172 Zie verbaal van de griffier Ardesc, 12 november 1766 (NDR inv. nr.. 3667). Voor de verschillende akten van verkoop en transport, zie NDR inv. nr.s. 3668-3687.

173 Zie niet alleen NDR inv.nr. 766, maar ook inv.nr. 764, folio 65-66.

174 Zie niet alleen NDR inv.nr. 766, maar ook inv.nr. 764, folio 105.

175 NDR inv.nr 766, folio 1051-1052.

Tot het ambt Barneveld in het kwartier van de Veluwe behoorden sinds 1748 8 boerschappen met 42 huizen tot de heerlijkheid Het Loo.¹⁷⁶ Dit betrof: Kootwijk (4 huizen), Meerveld (9 huizen), Vossen (2 huizen), Milligen (3 huizen), Ouwendorp (4 huizen), 't Sol (2 huizen), 't Meer (1 huis), Riddel (18 huizen). Tot het ambt Barneveld werden ook het grote en kleine Uddelermeer gerekend. Voor de gehele heerlijkheid kwam het totaal uit op drie dorpen, 26 boerschappen en samen met de domeingoederen Hoog Buurlo en Asselt betrof dit 886 huizen of families.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Sedert 1694 vormde Het Loo een heerlijkheid. Op 10 december van dat jaar droegen de Staten van Gelderland aan Willem III en zijn nakomelingen van het mannelijke geslacht de hoge en lage jurisdictie op. Een jaar later werden de grenzen van de heerlijkheid Het Loo vastgesteld. Het bezit van de prins werd afgepaald, waarin behalve de buurtschap Noord-Apeldoorn met Het Loo, het dorp Apeldoorn en de mark Orden, verder de marken of buurtschappen Wenum en Wissel, het goed Asselt en de daarbij behorende velden en tenslotte het gebied rondom de Vogelkooi (bij Vaassen) waren gelegen.

Toen Willem III, kinderloos, overleden was, werd de hoge heerlijkheid van Het Loo direct vervallen verklaard, waardoor de jurisdictie van Het Loo weer aan het landdrostambt van de Veluwe en het gerechtshof te Apeldoorn toeviel.

In het voorjaar van 1748 werd Willem IV tot stadhouder van Gelderland benoemd, ter gelegenheid waarvan de Staten aan Het Loo nogmaals de rechten van hoge heerlijkheid schonken. Dit keer was de hoge en lage jurisdictie niet alleen aan de mannelijke Oranjes voorbehouden, ook de vrouwelijke nakomelingen en Willem IV's echtgenote konden hier eventueel een aanspraak op doen gelden. In opdracht van de Staten van Gelderland en de Domeinraad werden in het najaar van 1748 de grenzen van de hoge jurisdictie van Het Loo nauwkeurig bepaald door Lubbert Adolph Torck, heer van Roozendael, en de raad De Beaufort. De grenzen werden nu uitgebreid tot aan de beide Uddelermeren, waardoor ook het goed Hoog Buurlo en de Hoogsoerense bossen tot het domein gingen behoren. Een afbakening met palen, voorzien van het wapen van de prins, kwam in 1752 gereed.¹⁷⁷

De prins bezat het jus patronatus voor de kerk te Apeldoorn sinds 1750 en in Beekbergen sedert 1756.¹⁷⁸

FUNCTIONARISSEN BENOEMD DOOR DE PRINS

De prins had in Het Loo de volgende ambten te begeben:¹⁷⁹

- Drossaard en stadhouder der lenen
- Kastelein van het huis
- Opzichter van de Konijnwarande te Hoog Buurlo
- Opzichter van de Konijnwarande op Het Loo
- Rentmeester
- Schut en opziender van het wild op de Veluwe
- Directeur en hovenier der tuinen
- Fontainier op Het Loo
- Fontain Knecht
- Schut en opziender van het park en wildbaan
- Faisantier van het park en wildbaan
- Kooiman van de eendekooi
- Onderhouder van de gras en griendwerken
- Assistent van de faisantier
- Opzichter van de volgiere [volière]
- Kastelein op Hoogsoeren
- Schout en ontvanger
- Secretaris
- Opzichter van de brandspuit
- Ontvanger der verpondingen en ambtslasten
- Bewoonster en opzichtster van het jachthuis te Putten
- Oudste of de zes schepen
- Opzichter van de jacht en wildbaan op het Uddelerveld en van het meer en de visserijen
- Opzichter van het jachthuis en de stal op Hoogsoeren
- Opzichter over de bossen en het park van Het Loo
- Opzichter van de jacht
- Architect op Het Loo en Dieren

176 Zie niet alleen NDR inv. nr. 766, maar ook inv.nr. 764, folio 98.

177 Van Everdingen, Het Loo, p. 128. Zie ook NDR inv.nrs. 3643-3646,3664.

178 Zie NDR inv.nr. 764, folio 65-66 en 105.

179 Zie NDR inv. nr. 799, folio 44-46. Deze lijst dateert uit 1759. Voor een overzicht van de verschillende personen die deze functies hebben bekleed zie de serie Heerlijkheden in de provinciën, NDR inv.nrs 598-625 en 686.

In deze lijst ontbreken, voor zo ver bekend, de koster in Apeldoorn, die ook door de prins werd aangesteld.¹⁸⁰ Verder had de prins in Loenen het recht van begeving van de ambten van koster, schoolmeester en voorzanger.¹⁸¹ De koster ontving hiervoor geen tractement (verzoek hiertoe afgewezen bij resolutie 1 december 1766), maar genoot inkomsten uit het Loenderbos (fl2,- tot fl5,- jaarlijks) en van de classis van Nederveluwe f80,-.¹⁸²

De heerlijkheid Het Loo was toevertrouwd aan een drossaard en vijf schepenen, aangesteld bij de hernieuwing van de hoge heerlijkheid in 1748. De drossaard Schimmelpenninck van der Oyen genoot toen een tractement van f400,-; de schepenen ieder f60,- net zo als de secretaris van het gerechtshof en de schout. De schout fungeerde als plaatsvervanger van de drossaard en de secretaris.

Verder was er nog een speciale ontvanger aangesteld voor de verpondingen, heerlijkheidslasten, 40e penning van het collateraal en 50e penning van de verkochte goederen.¹⁸³

De drossaard werd bij het gerechtshof bijgestaan door een fiscaal en een schrijver. Tenslotte waren er enige advocaten gekwalificeerd om voor het gerechtshof op te treden. De ontvanger, diens knecht, de schout, de schepenen en de secretaris: zij allen ontvingen een gedeelte uit de opbrengsten van de verpondingen en de heerlijkheidslasten.

BEHEER

De eerste twee rentmeesters voor Het Loo, Sluijter en Wentholt, waren tevens rentmeester van het domein Dieren. Vanaf 1766 was de rentmeester van Het Loo ook houtrigter van het Hoogsoerense bos, de Markt en de Heege. Hiervoor hield hij een aparte rekening bij.

RENTMEESTERS VAN HET LOO

Matthias Sluijter	1685-1724
Willem Wentholt	1727-1742
Johan Hendrik Roschet sr.	1743-1760
Johan Hendrik Roschet jr.	1760-1796
A. Gelderman	1798-1807
Jan Louis Timon baron van Tengnagel	1808-1809

[jaren betreffen het jaar van benoeming en jaar van af treden hetzij door vrijwillige afstand hetzij door de dood; weduwen, executeurs en gemachtigden zijn hier niet opgenomen, evenmin zijn hun ambtsjaren getrokken bij de periode van de rentmeester in kwestie zoals Spork dat gedaan heeft.]

Verantwoording over de landerijen in Hoogsoeren geschiedde ieder jaar bij toerbeurt door een van de twee houtrigters.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

De eerste rekening voor Het Loo dateert uit 1685; vanaf 1687 is de jaarlijkse serie compleet tot en met 1810. De rekeningen van de houtrigters van het Hoogsoerense bos, de Markt en Heege starten in 1765, een jaar voor de grote aankoop, en lopen ook tot 1810, met alleen een onderbreking in het jaar 1767.

In iedere rekening worden eerst de inkomsten en vervolgens de uitgaven vermeld. Door de jaren heen verandert er niet veel aan de verschillende posten. De inhoudsopgave van een rekening van de rentmeester van Het Loo uit 1761 is hier als willekeurig voorbeeld gekozen (zie bijlage). Nadat de rentmeester/houtrigter zijn rekening in tweevoud bij de Domeinraad heeft ingeleverd, wordt de rekening in Den Haag als alles in orde is gehoord en gesloten. De thesaurier-generaal schrijft daarna het saldo (meestal overtreffen de uitgaven de inkomsten) in zijn generale rekening. Tussen het afsluiten van de rekening en het bijschrijven van het saldo in de generale rekening kan soms een periode van een jaar zitten.

Soms is er sprake van geëxtendeerde rekeningen, waarin uitgebreid de tot het domein behorende goederen en rechten worden aangegeven. In de overige rekeningen wordt voor een omschrijving telkens naar zo'n geëxtendeerde rekening verwezen.

180 NDR inv. nr. 764, folio 65-66.

181 NDR inv. nr. 3727.

182 Deze specifieke informatie over Loenen, niet onder het Loo, maar onder het lemma Loenen': NDR inv.nr. 766, folio 1051-1052.

183 Zie niet alleen NDR inv.nr. 766, maar ook inv.nr. 767, folio 1216-1217.

In de eerste rekening van de rentmeester of houtrigter treft men doorgaans een kopie van zijn commissie aan en tevens stukken betreffende zijn borg. Voor de rekeningen van de eerste rentmeesters, Sluijter en Wentholt, raadplege men de rekeningen van Dieren. Het komt voor dat de akte van borgtocht na een aantal jaren hernieuwd moet worden. Van een dergelijke hernieuwing treft men ook stukken in de rekening van het desbetreffende jaar aan.

De rekeningen van de houtrigters van Hoogsoeren lopen van Pasen tot Pasen.

ELDERS BERUSTENDE STUKKEN BEHORENDE TOT HET ARCHIEF VAN HET LOO

In het Rijksarchief in Gelderland berusten:

- In de collectie stukken afkomstig van de rentmeesters van de voormalige Nassause domeinen (inventaris van A.P. van Schilfgaarde uit 1953) een aantal rekeningen van rentmeesters van Het Loo onder de inv.nrs. 208-241. Het betreft rekeningen uit de jaren 1727 -1788 en voor het merendeel rendantsexemplaren.

Op de Afdeling Kaarten en Tekeningen van het ARA berusten twee kaarten:

- Collectie Hingman (VTH), 1868. Kaart van het paleis en park van Het Loo 0,54m0,65m, 18e eeuw, gemaakt door C.P. van Staden. Zie: Bijdragen en Mededelingen LXXXI (1991), p. 52 e.v.
- Collectie Hingman Supplement VTHR 467. Kaart van het domein Het Loo, 1812, P. Broekhoven jr., 104 bij 127 cm.

In het paleis Het Loo berust:

- Caart der Limiten van de Hooge en Vrije Heerlyckhydt van Het Loo, getekend door de landmeter W. Leenen in 1748.

LITERATUUR

Voor de belangrijkste literatuur betreffende Het Loo wordt verwezen naar: Louise van Everdingen, *Het Loo, de Oranjes en de jacht*. Haarlem, 1984.

Een greep hieruit: Alberts A.A, *Leven op de Rand. Uit de geschiedenis van Apeldoorn*. Den Haag,

1973. Asbeck J.B. baron van en E.M. L.E. Erkelens, *De restauratie van Het loo van Paleis tot Museum*. Den

Haag, 1976. Booy, Th., *Het is stil op Het Loo*. Amsterdam, 1963. Drost J., *Korte Historische schets van Uddel*

en omgeving. Apeldoorn, 1971. Hofer, F.A., 'Mededelingen omtrent Het Oude Loo en den Cannenburch', in:

Werken Vereniging Gelre, VII, Arnhem, 1908. Kramer, F.J.L., *Het koninklijk park Het Loo*. Amsterdam,

1909. Langenbergh-Parqui, E.Y.J., *Terugblik op het oude heidegehucht Hoog-Soeren*. Apeldoorn, 1983.

A ALGEMEEN

- 3632** Aantekeningen en andere stukken betreffende Het Loo. Grotendeels afschriften. 1313-1795. 1 pak
- 3633-3636** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen. 1756-1797. 4 banden
- 3633** 1756-1768.
- 3634** 1769-1777, 1781-1784, 1786.
- 3635** 1791-1793.
- 3636** 1797.
- 3637** Ingekomen stukken bij en afschriften van uitgaande stukken van de hertog van Brunswijk betreffende Het Loo. Met inhoudsopgave. 1760-1766. 1 omslag
- 3638-3640** Stukken ter vergadering van de Domeinraad en haar rechtsopvolgers behandeld betreffende Het Loo, 1787-1794, 1796-1798.
- 3638** 1787-1794., 1 pak
- 3639** 28 december 1796 -1797., 1 band
- 3640** 15 januari-30 juli 1798., 1 pak
- 3641** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1790-1799. 1 deel

- 3642** Stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende het Hoogsoerense bos en de Heege. Met inhoudsopgave achterin.
1749-1790. 1 band

B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 VERWERVING VAN HOGE EN LAGE JURISDICTIE

- 3643-3644** Akten waarbij de hoge en lage jurisdictie door de Staten van Gelderland wordt verleend voor het gebied in en rondom Het Loo, bestaande uit de buurtschappen Noord-Apeldoorn met de mark Orden, Wenum en Wissel, het goed Asselt en de omgeving van de Vogelkooi, 1695 en 1748.
- 3643** Verleend aan prins Willem III en zijn mannelijke nakomelingen, 27 September 1695, met bijbehorende extract-resolutie en brief van de Staten van Gelderland aan de prins van Oranje., 1 charter en 2 stukken
- 3644** Verleend aan prins Willem IV, aan zijn echtgenote in geval van zijn overlijden en aan zijn mannelijke en vrouwelijke nakomelingen, waarbij tevens wordt bepaald dat de grensafbakening vernieuwd zal worden, 13 januari 1748, met bijbehorende extract-resolutie van de Staten van Gelderland., 1 charter en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 3645** Stukken betreffende geschillen over de grensscheiding tussen de Asseltse en Kootwijkse markten
16e-17e eeuw 1 pak
Zie kaart 4.VTHR, Kaarten Hingman Supplement, inv.nr. 4692
- 3646** Stukken betreffende het nazien, markeren en het uitbreiden van de grenzen van de hoge heerlijkheid Het Loo tot aan het grote en het kleine Uddelermeer door Lubbert Adolph Torck, heer van Roozendael, gecommiteerde van de Staten van Gelderland, en de raad De Beaufort, gecommiteerde van de prins van Oranje, 1748-1750. 1 omslag
Bevat twee kaartjes met grensaanduidingen.

2 AANKOOP VAN HET LOO DOOR WILLEM III VAN JOHAN CARSELIS VAN ULST

- 3647** Eigendomsbewijzen van goederen in Het Loo en Apeldoorn van Adolph Bentinck, Stepraedt heer tot Indoornick, Wilhelm en Johan Carselis van Ulst genaamd Doornick.
1517-1685. 1 omslag en 8 charters
Met uithangende zegels.
- 3648** Akte van verkoop van de havezate Het Loo met toebehoren door Johan Carselis van Ulst genoemd Doornick aan prins Willem III die het in leen ontvangt van het vorstendom Gelre en het graafschap Zutphen, 27 november 1684, met goedkeuring van de landdrost van de Veluwe,
23 december 1684. 1 charter
- 3649** Overeenkomst tussen Johan Carselis van Ulst en zijn jongere broers en zusters waarbij zij tegen een behoorlijke vergoeding aan Van Ulst de havezate Het Loo met bijbehorende goederen en rechten overdragen,
10 november 1685. 1 katern.

- 3650** Akte waarin de stadhouder van de lenen in Gelre de bovenstaande overeenkomst goedkeurt, tevens akte van belening van de prins van Oranje met de genoemde goederen en rechten door Johan Carselis van Ulst, 28 januari 1686. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 3651** Extract-resolutie van de Rekenkamer in Gelderland waarbij Johan Carselis van Ulst genoemd Doornick aan de prins van Oranje overdraagt zijn leenrecht van pandschap van het derde lot tienden in Apeldoorn, 30 januari 1686. 1 stuk
- 3652** Akte van belening van de prins van Oranje met een heergoed in Het Loo door Johan Carselis van Ulst, 30 januari 1686. 1 charter
- 3653** Akte van transport en opdracht van de havezate Het Loo met toebehoren door Johan Carselis van Ulst aan de prins van Oranje, 4 februari 1686. 1 charter
- 3 VERWERVING VAN HET GOED HOOG BUURLO**
- 3654** Akte waarin het kapittel van Xanten Hoog Buurlo in lijfrente uitgeeft aan Johan Wilhelm van der Hell als tweede hand en Joost Wirich van Clout als derde hand, 5 augustus 1648. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 3655** Stukken betreffende rechten van de jonkers Van der Hell op Hoog Buurlo en hierover gevoerde procedures. Met retroacta. 1575-1670. 1 omslag en 7 charters
- 3656** Akten van transport van Hoog Buurlo door Joost Wirich baron van Clout aan prins Willem III, 25 maart en 19 april 1701. 2 charters
Met uithangende zegels.
- 3657** Rapport van Arnolt van Heurdt, rentmeester van de domeinen en geestelijke goederen te Meurs, betreffende het accepteren door het kapittel van Xanten van het transport van Hoog Buurlo door de baron van Clout aan prins Willem III. Afschrift. [1701]. 1 katern
Het kapittel had middels een lijfrente recht op de betaling van een jaarlijkse canon door de prins van Oranje.
- 3658** Stukken betreffende het canon voor het kapittel van Xanten 1759-1764 1 omslag
- 3659** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en het kapittel van Xanten over de achterstallige betaling van het jaarlijkse canon. Met retroacta. 1759-1764. 1 omslag
- 3660** Stukken betreffende de waarde van het goed Hoog Buurlo 1764-1789 1 omslag
Aanwinsten: 1953 VIII 01-02
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1832

4 VERWERVING VAN PERCELEN IN HET HOOGSOERENSE BOS EN DE HEEGE

- 3661** Akte van overdracht van een zeker goed genaamd Hoog-Soeren door de Rekenkamer van Gelderland in naam van de Staten van Gelderland, die dit goed hebben aangekocht van de heer van Obdam, aan de prins van Oranje, 13 december 1678. 1 charter
- 3662** Akte van transport van twee vierendelen door Engelbert Rijckquijn van Ense c.s. [aan ?], 18 november 1682, met bijbehorende kwitantie, 6 mei 1683. 1 charter en 1 stuk
- 3663-3666** Akten van transport van telkens een vierendeel aan de prins van Oranje, 1749, 1750, 1757, 1758. 4 stukken
- 3663** Door Jan van Lill, 25 juni 1749.
- 3664** Door Alard Boerboom, Jan Alberts en hun echtgenotes Johanna en Geertruydt Hulshof, 25 mei 1750.
- 3665** Door Johan Gerard van Brien en zijn kinderen, 24 maart 1757.
- 3666** Door de erfgenamen van Johannes Martinus ten Bosch, 1 april 1758.
- 3667** Kopie-verbaal van de griffier Ardesch wegens de aankoop van grond in het Hoogsoerensebos en de Heege, 1766 november 12. 1 deel
- 3668-3679** Stukken betreffende de aankoop van 41 vierendelen in het Hoogsoerense bos door de prins van Oranje, deels met retroacta. 1766. 12 omslagen
In de eerste kolom wordt het land vermeld, in de tweede de verkoper.
- 3668** ,
2e voldeel: Variksdeel
9/20 vierendeel Bessel Franken
4/20 vierendeel Claas Evertsen
3/20 vierendeel Gijsbert Jansen
4/20 vierendeel Aart Top en Tennis Vos
1 vierendeel Adrianus de Jong
- 3669** ,
3e voldeel: St. Marien
2 vierendelen Capittel St. Marie te Utrecht
2 vierendelen Vicarie en pastorie te Apeldoorn
- 3670** ,
4e voldeel
4 vierendelen St. Pieters Gasthuis te Arnhem Bevat o.a. charter met uithangende zegels.
- 3671** ,
5e voldeel: Scholtis deel
1 vierendeel H. van Westerveld
1 vierendeel Gerard Johan van Brien
1 vierendeel Johan Anthoni van Bronkhorst Bevat o.a. twee charters met uithangende zegels.
- 3672** ,
6e voldeel: Jan Westenens deel
1 vierendeel Johannes van Bommel
1 vierendeel Lubbert Goudkuij
1/2 vierendeel Geurt van Helbergen en Hendrik Meijerink
11/16 vierendeel Erfgenamen van Hendrik Gerrits van Meerveldt

- 1/4 vierendeel Helena Rampen, weduwe van F. Clement
 1/4 vierendeel Executeurs testamentair van Elisabeth van Berenschot, weduwe van Dirk Rampen
 5/16 vierendeel Arnoldus ten Hove en Engelbert Braskamp *Bevat o.a. charter met uithangende zegels.*
- 3673**,
 7e voldeel: Griethuys deel
 1 vierendeel Hermannus Beekhuijsen
 1/4 vierendeel Jan Stevens Ritbroek
 1 vierendeel Erfgenamen van Hendrik Berents en Hendrikje Holtmans
 1/4 vierendeel Albert Hendriksen van Dorenweerd
 1/2 vierendeel Adrianus de Jong
zie NDR inv. nr. 3668
- 3674**,
 8e voldeel: Gerrit Roelofs deel
 1/12 vierendeel Otto Nicolaes Westenack
 1/2 vierendeel Huijbert van Hamel
 1/3 vierendeel Huijbert van Hamel
 1/2 vierendeel Anna Wijnanda Potgieter, weduwe van J.F. van Eck
 2/3 vierendeel Peter Jansen Barus en Elbertje Gerrits, weduwe van Dirk Buijtenhuijs
 1/2 vierendeel Steven Teunis Wijnen *Bevat o.a. charter met uithangende zegels.*
- 3675**,
 9e voldeel: Jan Waenders deel
 1 vierendeel Gerrit van Lill c.s.
 1 vierendeel Susanna van Munnikhuysen c.s.
 1 vierendeel Vicarie en pastorie te Apeldoorn: *zie NDR inv. nr. 3669*
 1 vierendeel Huijbert van Hamel: *zie NDR inv. nr. 3674 Bevat o.a. charter met uithangende zegels.*
zie NDR inv. nr. 3669
zie NDR inv. nr. 3674
- 3676**,
 10e voldeel Jan Geurts deel
 1 vierendeel Jan Jansen van Voorthuysen
 1/2 vierendeel Jacob Gerrits van Asselt c.s.
 1/2 vierendeel Geurt van Helbergen en Hendrik Meijerink: *zie NDR inv. nr. 3672*
 1/2 vierendeel Adrianus de Jong: *zie NDR inv. nr. 3668*
 1/2 vierendeel Anna Wijnanda Potgieter, weduwe van J.F. van Eck: *zie NDR inv. nr. 3674*
zie NDR inv. nr. 3672
zie NDR inv. nr. 3668
zie NDR inv. nr. 3668
- 3677**,
 11e voldeel Veluwse deel
 1/4 vierendeel Jan Buijtenhuijs
 1/4 vierendeel Jacob Wegenaer
 1 vierendeel Gijsbert Janssen van Stroo
 1/2 vierendeel Jan Evertsen c.s.
 1 vierendeel Erfgenamen van Hendrik Gerrits van Meerveldt *Bevat o.a. twee charters met uithangende zegels.*
zie NDR inv. nr. 3672
- 3678**,
 12e voldeel: . Jan Otten deel

1 vierendeel Bernardus Bosgoed
 1 vierendeel Gerrit Proper
 5/6 vierendeel Margaretha Proper
 1/6 vierendeel Hendrik Janssen van't Wassevdt c.s.
 1 vierendeel Jan Stevens Ritbroek
 zie NDR inv. nr. 3673

3679

,
 13e voldeel Het Buuren deel
 1/2 vierendeel Elisabeth Homoet
 1/4 vierendeel Diaconie van Nijkerk
 1 vierendeel Otto Nicolaes Westenenck
 1/4 vierendeel Huijbert van Hamel
 zie NDR inv. nr. 3674

3680-3687

Stukken betreffende de aankoop van 29 vierendelen in de Hoogsoerense Heege door de prins van Oranje, deels met retroacta.
 1766-1767.

8 omslagen

In de eerste kolom wordt het land vermeld, in de tweede de verkoper.

3680

,
 1e voldeel: Obdams deel
 1/2 vierendeel Arnoldus van Lill
 1/2 vierendeel Jan Hessels c.s.

3681

,
 2e voldeel: Aart Daniëls deel
 1 vierendeel Jan Aarts Schut c.s.
 1 vierendeel Hendrikus Veldhuizen
 1 vierendeel Margareta Walbers, weduwe van Zeger Zegers en kinderen
 1 vierendeel Jan Sevenhuijsen en kinderen

3682

,
 3e voldeel: Gerrit Jans deel
 1 vierendeel Jan Jansen van Voorthuysen
 1 vierendeel Johannes van Bommel
 1 vierendeel Jan Derks Schut
 1 vierendeel Jan Aarts Schut c.s. zie NDR inv.nr. 3681

3683

,
 4e voldeel: Dr. Westenencks deel
 1 vierendeel Erfgenamen van Hendrik Gerrits van Meerveldt en Aaltje Jans
 1 vierendeel Johan Anthoni van Bronkhorst
 1 vierendeel Gerrit van Lill c.s.

3684

,
 5e voldeel: Wijn Teunis deel
 1 vierendeel Wijn Teunis c.s.
 1 vierendeel Vicarie St. Catharina te Apeldoorn
 1 vierendeel Willem van Zuijk en kinderen
 1 vierendeel Erfgenamen van Jan Stevens Ritbroek en Aaltje Henrix Cortenbrinck

3685

,
 6e voldeel: Otto Westenenck deel
 1 vierendeel Otto Nicolaes Westenenck c.s.
 2 vierendelen Herbert van Westerveld
 1 vierendeel Johannes van Bommel: zie NDR inv.nr. 3682

3686

,
 7e voldeel: Peter van Wijks deel

1 vierendeel Steven Teunis Wijnen
 1 vierendeel Johan Steven Kloek
 1 vierendeel Steventje Gijsberts, weduwe van Abraham Dijkgraaf
 1 vierendeel Otto Nicolaes Westenenck
 De stukken over het laatste vierendeel ontbreken.

3687

,
 8e voldeel: Jan Puts deel
 1 vierendeel Derkje de Haas, weduwe van Jan Doornkamp
 1 vierendeel Hendrikus Veldhuizen: zie NDR inv.nr. 3681
 1 vierendeel Jan Derks Schut: zie NDR inv. nr.. 3682
 1 vierendeel Otto Nicolaes Westenenck c.s.: zie NDR inv. nr.. 3685

3688

Stukken betreffende het eigendom van vierendelen in Hoog-Soeren
 1758-1786

1 omslag

Aanwinsten: 1953 VIII 01-02

Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1832

3689

Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de investiture van het goed
 Hoog-Soeren. Met bijlage.
 1789.

2 stukken

5 VERWERVING VAN ANDERE GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

3690

Akte van verkoop en transport van een stuk grond vier morgen groot het Nijelandt
 geheten in Noord-Apeldoornbroek door Hennerick Thoenis c.s. aan Giessen van
 Varick en zijn vrouw jonkvrouwe Geertrui van Gelder,
 4 december 1600.

1 charter [achterop staat: 4 december 1686]

Met uithangend zegel.

3691

Akte van transport door Frans van Apeldoorn en zijn vrouw Anna Frenck aan Wolff
 van Haersolte van het landgoed Asselt bij Apeldoorn,
 14 mei 1669.

1 charter

3692

Akte van verkoop en transport van de goederen Oldenhoff en Achterloo en andere
 goederen en rechten in Noord-Apeldoorn door Diderick, Wilhem en Johanna
 Elisabeth van Baer en hun kinderen aan de prins van Oranje,
 23 augustus 1687.

1 charter

Met uithangend zegel.

3693

Akte van belening door de stadhouder van Gelderland aan prins Willem III van
 enige percelen langs de weg naar Apeldoorn,
 17 december 1687.

3694

Akte van verkoop en transport van twee schepel land van de kerk van Apeldoorn
 gelegen in de grote allee voor Het Loo door Winoldus a Bommel, predikant, en
 Andries van Munnickhuysen, kerkmeester, aan de prins van Oranje,
 7 juni 1688. Met uithangend zegel.

3695

Akte van overgave in pandschap voor de tijd van zes jaren van een stuk grond
 genoemd Roeltjes Campken in Noord-Apeldoorn door Gerrit Toenissen aan Roelof
 Toenissen, 15 juli 1668, met een kwitantie voor Roelof Toenissen van de prins van
 Oranje voor de verkoop van deze pandschap,
 7 juni 1688.

1 charter

Met uithangend zegel.

- 3696** Akte van belening van de prins van Oranje door Diderick Johan van Doornick, heer van Lathum, met een perceel land de Rhijnhegge genaamd in Duiven, 30 maart 1689. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 3697** Akte van verkoop en transport van acht schepel zaailand, gelegen bij Het Loo, leenroerig aan de proosdij van Deventer, 16 april 1691. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 3698** Akte van verkoop en transport van het erfgoed Asselt door Wilhem van Haersolte aan prins Willem III, 11 februari 1692. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 3699** Akte van verkoop en transport van een hofje en bleekveld in Ede, gedeeltelijk grenzend aan het jachthuis, door Matthijs van Engelenhove en zijn moeder Huijbertjen Thijssen aan prins Willem III, 5 mei 1698. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 3700** Stukken betreffende het transport van het goed genaamd het grote en het kleine Uddelermeer door Lucas Wilhelm van Essen, heer van Helbergen, Oldenhoeve en Schaffelaer, landdrost van de Veluwe, en zijn echtgenote Geertruid Agnes Vygh aan de prins van Oranje, 1698. 3 charters en 1 stuk
Met als retroacrum de akte van transport door Gerlach van Essen tot Oldenhaeff aan Lucas Wilhelm van Essen, 28 november 1679.
Met uithangende zegels.
- 3701** Stukken betreffende de verkoop en het transport van een papiermolen met toebehoren in de mark Orden bij Apeldoorn door Jan van Munster en zijn vrouw Thonisien Pauls aan de prins van Oranje, 1692, 1693. 1 charter en, 3 stukken
Met uithangende zegels.
- 3702** Akte van verkoop en transport van een weiland in Vaassen, afkomstig uit de boedel van Aert Jansen Waijenburg, door de diakenen van Vaassen aan de prins van Oranje, 23 September 1698. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 3703** Akte van verkoop en transport van het 512 deel van een catersteetje gelegen in Vaassen nabij de Vogelkooi door Roeloff Alberts als gevolmachtigde van Betje Steenbergen weduwe van Hermannus Bronswinkel aan de prins van Oranje, met de volmacht voor Roeloff Alberts, 9 augustus 1697. 1 charter en 1 stuk
13 juli 1699,
- 3704** Akte van verkoop en transport van een weiland met een omvang van drie morgen, gelegen aan de poel in Vaassen door de zusters en broers van Maria van Bussel, echtgenote van Jan Aerts, als haar erfgenamen, aan de prins van Oranje, 20 juli 1699. 1 charter

-
- 3705** Akte van verkoop en transport van een huis en papiermolen in Noord-Apeldoorn door Jan Cornelissen en zijn echtgenote Trijntje Dercx aan prins Willem III, 3 april 1700. 1 charter
- 3706** Akte van verkoop en transport van een huis en papiermolen in Noord-Apeldoorn door Reijnder van Marle, zijn vrouw Evertje Petersen haar drie onmondige kinderen aan prins Willem III, 17 april 1700. 1 charter
- 3707** Stukken betreffende de verkoop van percelen de Fraterweerden genaamd aan de Veluwezoom aan de IJssel gelegen en enkele percelen land in het graafschap Bronkhorst door de voogden van wijlen de gravin van Bronkhorst aan prins Willem III, 1700. 1 omslag
Opgeborgen onder 3417.
- 3708** Akten van verkoop, transport en cessie van het pandschap van de Fraterweerden onder Dieren en van een weide genaamd de Grint langs de IJssel in Doesburg door de erfgenamen van Rutger, Wilhem en Bartholomeus Huijgens aan de prins van Oranje, 1700 en 1701. 2 charters en 1 stuk
Met uithangend zegel.
Opgeborgen onder 3418.
- 3709** Akte van verkoop en transport van een perceel land in de Fraterweerden bij Dieren gelegen door Ida Sluisken, weduwe van Willem Huijgens tot Overhaegen aan prins Willem III, 12 december 1701. 1 charter en 1 stuk
Met uithangende zegels.
In tweevoud.
Opgeborgen onder 3419.
- 3710** Akte van belening van Johan van Essen, gecommiteerde van de Domeinraad tot het verheffen van de lenen nagelaten door Willem III in Gelderland, met drie lenen. 1 charter
Met uithangend zegel.
- het huis Het Loo met toebehoren en de helft van de erfgerichtigheid aan het water van Apeldoorn;
- een aantal stukken land naast de weg naar Apeldoorn gelegen,
- het hof Tho Ochten in Ellecom met toebehoren en een hofstede in Dieren, 3 maart 1703
- 3711** Stukken betreffende de verkoop van een stukje zaailand in het Enkhout tegenover Het Loo door Lambertus van Rouwendaal, weduwnaar van Wilhelmina Straatman, aan de prins van Oranje, 1731, 1750. 2 stukken
- 3712** Overeenkomsten tussen de prins van Oranje als eigenaar van de goederen en havezate Coldenhove in het ambt Brummen en de heer van Rozendaal inzake de afbakening van bepaalde rechten voor die van Coldenhove, 25 november 1738 en 20 februari 1740. 2 stukken
Opgeborgen onder 3421.
- 3713** Akten van verkoop en transport van ongeveer tien schepels zaailand in het Enkhout door Jacobus ten Hove en zijn echtgenote Johanna Proper aan de prins van Oranje, 18 januari 1765. 2 stukken

- 3714** Stukken betreffende de verkoop van een papiermolen met toebehoren te Wissel door Teunis Gijsbert Dijkgraaf en zijn echtgenote Gerritje Henrix aan de prins van Oranje, met retroacta.
1767, 1 omslag
- 3715** Akte van erfpacht van tien roeden breed rondom het park en vier roeden breed aan weerskanten van de Konings Allee op Het Loo door de geërfden van de Noord-Apeldoornse mark aan de prins van Oranje,
12 augustus 1767. 1 stuk
- 3716** Akte van transport van een vierde deel van een vierendeel land in de Wisselse mark door Teunis Dijkgraaf en zijn echtgenote Gerritje Hendriks, met bijbehorende kwitantie.
15 februari 1768, 2 stukken
- 3717** Stukken betreffende de verkoop van een stuk land in het Enkhout in Het Loo gelegen door de erfgenaam van Cornelis Muller aan de prins van Oranje,
1771. 1 omslag
- 3718** Stukken betreffende de verkoop van een hoeve te Uddel onder Elspeet met toebehoren en een vierdeel hout in het Meervelder bos door de erfgenamen van Elberta Johanna van den Clooster, weduwe van Jacob Schrassert, met retroacta en inhoudsopgave.
1771, 1 pak
- 3719** Stukken betreffende de verkoop van zeven schepel zaailand in het Enkhout in Het Loo gelegen door de erfgenamen van Peter Collert en zijn echtgenote Maria Teunis Brinkman aan de prins van Oranje,
1777. 3 stukken
- C BESTUUR**
- 3720** Lijst van eigenaren wiens schapen en/of koeien weiden op de [gemene] landen,
[ca. 1720]. 1 stuk
- 3721** Overeenkomst tussen de raad Schuijlenburch en Hendrik Keijenberg, papiermaker te Apeldoorn, betreffende het schoon houden van bronnen en beken op Het Loo en het maken van een papiermolen aldaar, 25 oktober 1722, met de goedkeuring van de Domeinraad,
9 februari 1723. 1 stuk
- 3722** Notitie betreffende vrijheid van impost voor functionarissen in dienst van de Domeinraad,
1739. 1 stuk
- 3723** Rekest van rentmeester W. Wentholt aan de Domeinraad inzake het verheffen van lenen onder Het Loo en Dieren door de Staten van Gelderland, met beschikking van de Domeinraad,
april 1741. 1 stuk
- 3724** Extract-resolutie van het kwartier van de Veluwe te Arnhem betreffende de kwestie van het financiële beheer in het ambt Beekbergen naar aanleiding van de instelling in 1748 van de hoge heerlijkheid Het Loo,

15 augustus 1749. 1 stuk

3725 Extracten uit registers van rechtsprekende en bestuurscolleges van Apeldoorn, Hoog-Soeren, Hoog Buurlo en Het Loo, 1751. 1 omslag

3726 Resolutie van de Staten van Gelderland waarbij aan de prins van Oranje het recht van patronaatschap en collatie wordt toegekend voor de kerk van Beekbergen, 13 oktober 1756. 1 stuk

3727 Stukken betreffende de aanbidding door de geërfden van de heerlijkheid Loenen aan de prins van Oranje van het recht op de begeving van de ambten van koster, schoolmeester en voorzanger te Loenen, juli 1760. 1 omslag

D BEHEER

1 ALGEMEEN

3728 Memories van de rentmeester J.H. Roschet jr. wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad en haar commissarissen. Met kanttekeningen. 1773-1783, 1785-1792. 1 deel

3729 Generale rapporten van de rentmeester J.H. Roschet jr. wegens de gesteldheid van het domein, 1782-1784, 1786-1792. Afgehoord 1783-1785, 1787-1793. 1 band

2 VERKOOP, VERPACHTING EN ONDERHOUD

3730 Conditie van verpachting van de molens op Het Loo, 1722-1802. 1 omslag

3731 Ingekomen brief van Willem Wentholt betreffende de verkoop van hout in het Loo, 1733. 1 stuk

3732 Stukken betreffende de aanbesteding van onderhoudswerkzaamheden aan het huis en het domein Het Loo, 1735-1795. 1 pak

3733 Conditie van aanbesteding van het riolen van stukken grond in Het Loo, 1742-1759. Riolen = diep omspitten. 1 omslag

3734 Conditie van verpachting van de tienden, 1742-1761. 1 omslag

3735 Akten van verpachtingen en verhuur van huizen en landerijen, 1742-1783. 1 omslag

3736 Akte van verkoop van percelen land, 1772. 1 stuk

3737-3746 Conditie van verkoop en verpachting van onroerend goed, 1774-1810. 2 pakken, 1 deel, 7 katernen en 1 stuk

- 3737** Verkoop van hout in Het Loo. Deels afschriften. 1774, 1798-1810., 1 pak
- 3738** Verkoop van hout in het Hoogsoerense bos, 1788-1805., 1 pak
- 3739** Verpachting van Soerense heidevelden, 1792, 1797., 2 katernen
- 3740** Verkoop van aardappelen in de kleine moestuin in Het Loo, 1798., 1 katern
- 3741** Verkoop van koren in de nieuwe moestuin in Het Loo, 1798., 1 katern
- 3742** Publieke verkoop van meubels van Het Loo, 1798., 1 katern.
- 3743** Publieke verkoop van een partij lood, metaal en rood koper, 1798., 1 deel
- 3744** Verpachting van de jacht in het Hoogsoerense bos, 1798., 1 stuk
- 3745** Verpachting van koren- en papiermolens, 1801., 1 katern
- 3746** Verpachten van woningen. Concept. 1801., 1 katern
- 3747** Notities betreffende de pachtopbrengsten in Het Loo, z.d., 1766 en 1790. 3 stukken
- 3748** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de verpachting van het overtollige water van de Apeldoornse korenmolen, 1794
- 3749** Brief van de rentmeester aan het college van administratie over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau betreffende de verpachting van het Heedveld in het Hoogsoerense bos, 8 december 1797. 1 stuk
- 3750** Stukken betreffende de thinsen, ze helft 18e eeuw. 1 omslag
- 3751** Stukken betreffende de aanbesteding van onderhoudswerkzaamheden in Het Loo, 1798, 1802, 1805-1808. 1 pak
- 3752** Stukken betreffende de aanbesteding van onderhoudswerkzaamheden in het Hoogsoerense bos, 1802, 1805, 1806. 1 omslag
- 3753** Inventaris opgemaakt door rentmeester Gelderman van de meubels, gereedschappen en machines in het huis Het Loo, de tuinmanswoning, het huis Uddelermeer en het huis van de rentmeester, 1807. 1 katern

3 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters van Het Loo

- 3754-3793** Rekeningen van Matthias Sluyter. Vanaf NDR inv.nr. 3760 met inhoudsopgaven. 1685-1724. 40 delen
- 3754** 1685. Afgehoord 1688.
- 3755** 1687. Afgehoord 1689.
- 3756** 1688. Afgehoord 1690.
- 3757** 1689. Afgehoord 1691.
- 3758** 1690. Afgehoord 1692.
- 3759** 1691. Afgehoord 1693.
- 3760** 1692. Afgehoord 1694.

3761	1693. Afgehoord 1695.
3762	1694. Afgehoord 1696.
3763	1695. Afgehoord 1697.
3764	1696. Afgehoord 1699.
3765	1697. Afgehoord 1699.
3766	1698. Afgehoord 1700.
3767	1699. Afgehoord 1701.
3768	1700. Afgehoord 1702.
3769	1701. Afgehoord 1703.
3770	1702. Afgehoord 1704.
3771	1703. Afgehoord 1705.
3772	1704. Afgehoord 1706.
3773	1705. Afgehoord 1707.
3774	1706. Afgehoord 1709.
3775	1707. Afgehoord 1709.
3776	1708. Afgehoord 1710.
3777	1709. Afgehoord 1711.
3778	1709. Afgehoord 1711.
3779	1710. Afgehoord 1712.
3780	1711. Afgehoord 1713.
3781	1712. Afgehoord 1716.
3782	1713. Afgehoord 1716.
3783	1714. Afgehoord 1717.
3784	1715. Afgehoord 1718.
3785	1716. Afgehoord 1718.
3786	1717. Afgehoord 1720.
3787	1718. Afgehoord 1721.
3788	1719. Afgehoord 1722.
3789	1720. Afgehoord 1723.
3790	1721. Afgehoord 1724.
3791	1722. Afgehoord 1725.
3792	1723. Afgehoord 1726.
3793	1724. Afgehoord 1727.

3794-3796	Rekeningen van Gerhard Pronck en Tieleman Sluyter, executeurs van de boedel van Matthias Sluyter. Met inhoudsopgaven.	
	1725-1727	3 delen
3794	1725. Afgehoord 1728.	
3795	1726. Afgehoord 1728.	
3796	1727. Afgehoord 1729.	

3797-3811	Rekeningen van Willem Wentholt. Met inhoudsopgaven.	
	1728-1742.	15 delen
3797	1728. Afgehoord 1731.	
3798	1729. Afgehoord 1732.	
3799	1730. Afgehoord 1733.	
3800	1731. Afgehoord 1734.	
3801	1732. Afgehoord 1736.	
3802	1733. Afgehoord 1737.	
3803	1734. Afgehoord 1738.	
3804	1735. Afgehoord 1741.	
3805	1736. Afgehoord 1741.	
3806	1737. Afgehoord 1742.	
3807	1738. Afgehoord 1743.	

- 3808** 1739. Afgehoord 1743.
3809 1740. Afgehoord. Rendantsrekening.1745
3810 1741. Afgehoord 1746.
3811 1742. Afgehoord 1746.

3812-3829 Rekeningen van Johan Hendrik Roschet senior. Met inhoudsopgaven. 18 delen
 1743-1760.
 Roschet ontving zijn officiële commissie pas op 17 September 1747. Tot die tijd was hij provisioneel rentmeester.

- 3812** 1743. Afgehoord 1746.
3813 1744. Afgehoord 1747.
3814 1745. Afgehoord 1748.
3815 1746. Afgehoord 1749.
3816 1747. Afgehoord 1750.
3817 1748. Afgehoord 1751.
3818 1749. Afgehoord 1752.
3819 1750. Afgehoord 1753.
3820 1751. Afgehoord. Met borderel.1753
3821 1752. Afgehoord. Rendantsrekening.1754
3822 1753. Afgehoord 1755.
3823 1754. Afgehoord 1756.
3824 1755. Afgehoord. Rendantsrekening.1757
3825 1756. Afgehoord 1758.
3826 1757. Afgehoord 1759.
3827 1758. Afgehoord. Rendantsrekening.1760
3828 1759. Afgehoord 1761.
3829 1760. Afgehoord. Rendantsrekening.1762

3830-3867 Rekeningen van Johan Hendrik Roschet junior. Met inhoudsopgaven. 38 delen
 1761-1796

- 3830** 1761. Afgehoord. Rendantsrekening.1763
3831 1762. Afgehoord. Rendantsrekening.1765
3832 1763. Afgehoord 1766.
3833 1764. Afgehoord 1768.
3834 1765. Afgehoord. Rendantsrekening.1768
3835 1766. Afgehoord. Rendantsrekening.1771
3836 1767. Afgehoord. Rendantsrekening.1771
3837 1768. Afgehoord 1771.
3838 1769. Afgehoord 1772.
3839 1770. Afgehoord 1773.
3840 1771. Afgehoord 1775.
3841 1772. Afgehoord 1776.
3842 1773. Afgehoord 1777.
3843 1774. Afgehoord 1778.
3844 1775. Afgehoord 1779.
3845 1776. Afgehoord 1779.
3846 1777. Afgehoord 1781.
3847 1778. Afgehoord 1782.
3848 1779. Afgehoord 1782.
3849 1780. Afgehoord 1783.
3850 1781. Afgehoord 1784.
3851 1782. Afgehoord 1785.
3852 1783. Afgehoord 1787.
3853 1784. Afgehoord 1788.
3854 1785. Afgehoord 1790.

	3855	1786. Afgehoord 1790.	
	3856	1787. Afgehoord 1791.	
	3857	1788. Afgehoord 1792.	
	3858	1789. Afgehoord 1793.	
	3859	1790. Afgehoord 1794.	
	3860	1790. Afgehoord. Rendantsrekening.1794	
	3861	1790. Afgehoord 1797.	
	3862	1791. Afgehoord 1797.	
	3863	1792. Afgehoord. Rendantsrekening.1798	
	3864	1793. Afgehoord 1799.	
	3865	1794. Afgehoord 1802.	
	3866	1795. Afgehoord 1803.	
	3867	1796. Afgehoord 1804.	
3868		Rekening van C.C. Hoft weduwe van Johan Hendrik Roschet junior. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1806. 1797.	
3869-3878		Rekeningen van A Gelderman. Met inhoudsopgaven. 1798-1807	10 delen
	3869	1798. Afgehoord. Rendantsrekening.1801	
	3870	1799. Afgehoord 1804.	
	3871	1800. Afgehoord 1804.	
	3872	1801. Afgehoord 1805.	
	3873	1802. Afgehoord, 1808 Aanwinsten: 1980 02 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2080	
	3874	1803. Afgehoord, 1809 Aanwinsten: 1980 02 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2080	
	3875	1804. Afgehoord, 1810 Aanwinsten: 1980 02 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2080	
	3876	1805. Afgehoord, 1811 Aanwinsten: 1980 02 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2080	
	3877	1806. Afgehoord, 1812 Aanwinsten: 1980 02 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2080	
	3878	1807. Afgehoord 1812.	
3884		Rekening van Jan Louis Timon baron van Tengenagel. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1812. 1808-1809.	1 deel
3885		Rekening van J. van Waalwijk, gemachtigde van M. Van Dopf, weduwe van J.L.T baron van Tengenagel. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1814. 1810.	1 deel
		b Rekeningen van de houtrigters van het Hoogsoerense bos, de Markt en Heege Iedere rekening wordt vooraf gegaan door lijsten van de voormalige eigenaren van de grond in resp. het Hoogsoerense bos en de Heege, die in 1766 en 1767 door de prins werd gekocht.	
3886-3896		Rekeningen van Johan Hendrik Roschet junior. Met inhoudsopgaven. 1765-1766, 1768-1796.	11 delen
	3886	,	

- 1765-1766. Afgehoord 1771.
 1768. Afgehoord 1771.
 1769. Afgehoord 1772.
 1770. Afgehoord 1773.
 1771. Afgehoord 1775.
- 3887** ,
 1772. Afgehoord 1776.
 1773. Afgehoord 1777.
 1774. Afgehoord 1778.
 1775. Afgehoord 1779.
 1776. Afgehoord 1779.
 1777. Afgehoord 1781.
 1778. Afgehoord 1782.
 1779. Afgehoord 1782.
- 3888** ,
 1780. Afgehoord 1783.
 1781. Afgehoord 1784.
 1782. Afgehoord 1785.
 1783. Afgehoord 1787.
 1784. Afgehoord 1788.
 1785. Afgehoord 1790.
 1786. Afgehoord 1790.
 1787. Afgehoord 1791.
 1788. Afgehoord 1792.
 1789. Afgehoord 1793.
 1790. Afgehoord 1797.
 1790. Afgehoord. Rendantsrekening.1794
 1790. Afgehoord. Rendantsrekening.1794
- 3889**
3890
3891
3892
3893
3894
3895
3896
1791. Afgehoord 1797.
 1792. Afgehoord 1798.
 1793 Afgehoord 1799.
 1794. Afgehoord 1802.
 1795. Afgehoord 1803.
 1796. Afgehoord 1805.

3897-3916

Rekeningen van de houttrigters van het Hoogsoerens bos, de Markt en de Heege, zo delen

- 3897** 1765-1766. Afgehoord 1771.
3898 1767. Afgehoord 1771.
3899 1768. Afgehoord 1771.
3900 1769. Afgehoord 1772.
3901 1770. Afgehoord 1773.
3902 1771. Afgehoord 1775.
3903 1772. Afgehoord 1776.
3904 1773. Afgehoord 1777.
3905 1774. Afgehoord 1778.
3906 1775. Afgehoord 1779.
3907 1776. Afgehoord 1779.
3908 1777. Afgehoord 1781.
3909 1778. Afgehoord 1782.
3910 1779. Afgehoord 1782.
3911 1780. Afgehoord 1783.
3912 1782. Afgehoord 1785.
3913 1783. Afgehoord 1787.

3914 1787. Afgehoord 1791.
3915 1788. Afgehoord 1792.
3916 1789. Afgehoord 1793.
 Dit zijn dubbelen van de onder inv.nrs. 3886 en volgende beschreven rekeningen.

3917 Rekening van C.C. Hoff, weduwe van Johan Hendrik Roschet junior. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1807. 1797. 1 deel

3918-3926 Rekeningen van A. Gelderman. Met inhoudsopgaven. 1798-1807. 9 delen

3918 1798. Afgehoord. Rendantsrekening.1801
3919 1799. Afgehoord. Rendantsrekening.1804
3920 1800. Afgehoord 1804.
3921 1801. Afgehoord 1805.
3922 1802. Afgehoord. Rendantsrekening.1808
3923 1803. Afgehoord 1808.
3924 1804. Afgehoord 1810.
3925 1805. Afgehoord 1811.
3926 1806-1807. Afgehoord 1812.

3927 Rekening van Jan Louis Timon baron van Tengnagel. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1812. 1808-1809. 1 deel

3928 Rekening van J. van Waalwijk, gemachtigde van M. van Dopf, weduwe van J.L.T. baron van Tengnagel. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1814. 1810. 1 deel

E ZORG VOOR HET ARCHIEF

3929 Brieven van de rentmeester M. Sluyter aan de Domeinraad met verzoeken tot het toezenden van documenten, 1686, 1687. 2 stukken

3930 Inventaris van het domeinarchief, berustende op het kantoor van de rentmeester Gelderman, 1807. 1 katern

DEEL 5. DOMEINEN IN UTRECHT

I SOEST, BAARN, TER EEM EN EEMNES

Gegevens betreffende deze goederen zijn nog wel te vinden in de serie notulen van de Domeinraad en in de registers van uitgaande stukken, beschreven in de rubriek Stukken van algemene aard in deze inventaris.

De stukken betreffende Soestdijk werden rond 1828 overgegeven aan het Koninklijk Huisarchief, waarschijnlijk in verband met de schenking van Soestdijk aan prins Frederik. De hieronder beschreven stukken zijn restantjes van het archief.

De Staten van Utrecht droegen op 3 September 1674 aan Willem III de 'hooge vrije middelbaare en laage jurisdictieën en heerlijkheden van Soest, Baarn, Ter Eem, Emmenes binnen en buyten, en zulks met allen de plaatsen, op- en dependentien behoorden met de jurisdictien zoo in't civilen als crimineelen met alle confiscatien en verbeurtenissen' op. In de periode 1674-1680 voegde Willem III aan dit bezit door koop nog enkele landerijen toe. En hij liet een huis bouwen op de plek van een hofstede aan de Soestdijk.

Na de dood van Willem III kwamen de heerlijkheden, nu bekend onder de verzamelnaam Soestdijk, weer te vervallen aan de Staten van Utrecht.

In 1714 kocht prinses Maria Louisa van Kassel van de Staten van Utrecht de ambachtsheerlijkheden Soest, Baarn en Ter Eem. In 1747 werd door de Staten van Utrecht aan Willem IV de hoge, middelbare en lage jurisdictie over 'Zijne Hoogheids heerlijkheden Zoest, Baaren, en Ter Eem' opgedragen. In 1750 ontving Willem IV de hoge jurisdictie over de beide Eemnessen {binnen en buiten de dijk}, alsmede over de heerlijkheden Duyts, Haar en Zevenhuijzen.¹⁸⁴

In 1795 werden deze domeinen geconfisqueerd en genationaliseerd.

In 1815 gaf de staat het domein en het paleis Soestdijk aan prins Frederik, als dank voor zijn krijgsverrichtingen in 1815.

DE PRINS VAN ORANJE BENOEMDE DE VOLGENDE FUNCTIONARISSEN:

¹⁸⁵

SOEST

- Chirurgijn
- Concierge van het huis te Soestdijk
- Daghuurder in het park
- Directeur van H.H. tuinen en plantages
- Drossaard
- Gadermeester
- Gerechtsbode
- HoutvesterHovenier op het goed de Eult
- Hovenier te Soestdijk
- Jager op Soest, Baarn en ter Eem
- Koddebeier
- Koster
- Marktschipper op Amsterdam
- Meesterknaap
- Oppasser van de jacht
- Opzichter van de diergaarde
- Opzichter van de jacht, bossen en plantages
- Opzichter van het huis en park te Soestdijk
- Piqueur van de paarden van de prins op Soestdijk en de Veluwe
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris en griffier
- Stadhouders van de lenen
- Stokhouder
- Timmerrnan op Soestdijk
- Timmermansknecht op Soestdijk
- Voorlezer
- Vrachter van Soest op Amersfoort

BAARN

- Drossaard

¹⁸⁴ NDR inv.nr. 764, folio 85; inv.nr. 765, folio 439 en 454, inv. nr.. 768, folio 1517 e.v.

¹⁸⁵ Deze lijst is ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 686.

- Gadermeester
- Gerechtsbode
- Houtvester
- Koster
- Marktschipper op Amersfoort
- Marktschipper op Amsterdam
- Meesterknaap
- Opzichter van de jacht
- Opzichter van de jacht, bossen en plantages
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stadhouders van de lenen
- Stokhouder
- Voorlezer
- Vrachter van Baarn op Utrecht

TER EEM

- Drossaard
- Gadermeester
- Houtvester
- Meesterknaap
- Opzichter van de jacht
- Schout
- Schutter van paarden en beesten, gezworen
- Secretaris en griffier
- Stadhouders van de lenen
- Stokhouder
- Schutter van paarden en beesten, gezworen

EEMNES

- Drossaard
- Houtvester
- Meesterknaap
- Schout
- Secretaris en griffier
- Stadhouders van de lenen
- Stokhouder

GOOILAND, 'T

- Houtvester
- Meesterknaap

NEDERZELDERT EN BERK

- Gadermeester
- Schout

RENTMEESTER OF ADMINISTRATEUR WAREN:

186

- Alard Pannekoek, vanaf 1735;
- Jacob Cramer van Veeren, vanaf 1746;
- Coenraat Comman, vanaf 1759;
- Jacob Langerak Oosterland, vanaf 1789;
- Charles François Simons, vanaf 1792

ALS ADMINISTRATEUR VAN SOEST, BAAM EN TER EEM:

- Hendrik Pannekoek, vanaf 1750.

3931

Akte van transport door het kapittel van Oudmunster te Utrecht aan Evert Gijsbertzn van land en toebehoren in Baarn. Met retroacta 1633-1637. Getransfigeerd.

186 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr 686. Omdat de rekeningen niet meer in dit archief beschikbaar zijn, is het eindjaar van de ambtperioden van de administrateurs/rentmeesters niet precies bekend en ook niet opgenomen in deze lijst.

-
1637. 5 charters
- 3932** Akte van transport door W.W. Maesotten aan Jacob de Graaff, heer van Z[uid] Polsbroek, van een halve dagmaat land, 27 maart 1638 1 charter
- 3933** Akte van transport door de voogden over de kinderen van P. van Sevender aan Johan Bicker, koopman te Amsterdam, van 3 akkers bouwland. Met specificatie van onkosten van de overdracht. 13 januari 1645. 1 charter en 1 stuk
- 3934** Akte van overdracht door Cornelis Corneliszn van de Vuurs aan Johan Bicker van 2 akker bouwland op Meerveen, 20 oktober 1645. 1 charter
- 3935** Akte van transport door Jacob Laurensz. te Soest aan Johan Bicker van 1 morgen bouwland op Meerveen, 13 mei 1650. 1 charter
- 3936** Akte van transport door Cornelis Corneliszn van de Vuers namens het dorp Baarn aan Jan Bicker te Amsterdam van 393 roeden grond bij Meerveen, 31 mei 1651 1 charter
- 3937** Register van stukken betreffende de geestelijke goederen door de Staten van Utrecht bij het reglement van 16 april 1674 ter dispositie van Zijne Hoogheid gesteld. 18e eeuw 1 deel
- 3938** Kantbeschikkingen van Willem IV op het rapport van de sur-intendenten van de geestelijke goederen in de provincie Utrecht aan prins Willem IV, 1749. 1 katern
- 3939** Advies van [] aan [] betreffende de instructie voor de surintendenten van de geestelijke goederen in de provincie Utrecht, [1749]. 1 stuk
- 3940** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij de hertog van Brunswijk tijdens diens voogdijschap over prins Willem V betreffende Soestdijk gedurende de tijd van de voogdijschap van de hertog van Brunswijk. Met inhoudsopgave. 1759-1766 1 omslag
Deze stukken zijn waarschijnlijk door de hertog van Brunswijk aan prins Willem V overgedragen zie aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 3941** Register van landerijen en bossen van Soestdijk, 1768 1 deel
Hoort bij een kaart van Soestdijk, getekend door A.M. Schaefner in 1768.
- 3942** Ordonnantie van de Staten van Utrecht betreffende het wijzigen van het recht op het kleinzegel. Gedrukt. 24 mei 1769 1 stuk
- 3943** Ingekomen stukken van J. Langerak Oosterland, rentmeester van Soestdijk, 1790-1791 1 omslag
- 3944** Stukken betreffende het functioneren van de rentmeester van Soest en Baarn,

Langerak Oosterland,
1791

- 3945** Akte van transport door R. Scheerenberg aan de prins van Oranje van 255 roeden bouwland,
18 maart 1793 1 charter
- 3946** Akte van transport door Hendrik van Marlen, gemachtigde van Cornelis IJserman aan prins Willem V van een stukbouwland,
12 april 1793. 1 charter
- 3947** Stukken betreffende de sloten van de rekeningen van 1794 en 1798,
1798-1800. 1 omslag
- 3948** Inventaris van de meubelen in het huis Soestdijk,
[18e eeuw] 1 omslag

II ZUILENSTEIN

Frederik Hendrik kocht in 1630 goederen in de heerlijkheid Zuilenstein, waaronder het huis. In 1640 schonk Frederik Hendrik de heerlijkheid Zuilenstein aan zijn 'natuurlijke' zoon Frederik. Tussen 1630 en 1640 verwierf Frederik Hendrik waarschijnlijk Zuilenstein als hoge heerlijkheid. De Staten van Utrecht verhieven in die periode Zuilenstein met toevoeging van Leersum ten behoeve van Frederik Hendrik tot een hoge heerlijkheid.

Tot 1830 was het goed in het bezit van de tak Nassau-Zuylensteyn. Daarna ging het door vererving over in handen van de familie Reede van Amerongen.¹⁸⁷Omdat Zuilenstein in 1640 in handen van de zoon van Frederik Hendrik overging, verdween het uit het complex bezittingen van het huis van Oranje-Nassau. Het enige wat nog herinnert aan het korte bezit zijn de onderstaande aankomsttitels.

Andere stukken betreffende Zuilenstein zijn te raadplegen in het Rijksarchief in Utrecht.

Stukken betreffende Zuilenstein staan beschreven in P. Berends, *Inventaris van archieven aanwezig op het huis van Amerongen*. Den Haag 1901.

- 3949** Akte van transport door Godert van Rede, heer van Amerongen aan Frederik Hendrik van het huis en goederen in Zuilenstein. Met retroacta 1526-1622.
7 augustus 1630. 7 charters en 1 stuk
Deels met uithangend zegel.
- 3950** Akte van transport door de Staten van Utrecht aan prins Frederik Hendrik van de heerlijkheid Leersum,
September 1632. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 3951** Akte van transport door de erfgenamen van Johan van Renesse van der Aa aan prins Frederik Hendrik van land in Zuilenstein,
20 mei 1639. 1 charter
Met uithangend zegel.

¹⁸⁷ A.I.J.M. Schellart en Theo de Vries, *Woonsteden der Oranje's*. Zaltbommel 1965. P. 56 en B.J. Veeze, *De Raad van de prinsen van Oranje tijdens de minderjarigheid van Willem III, 1650-1668*. Assen 1932. p.11.

DEEL 6. DOMEINEN IN HOLLAND**I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN**

- 16698** Akte van mainlevée (opheffing van gerechtelijk beslag) door Albrecht graaf van Holland van de goederen van het huis Van de Leck ten behoeve van jonkvrouw Van de Leck en haar oom Hendrik van de Leck, 1394. 1 charter
- 3952** Akten van belening door keizer Karel V en de Staten van Holland van de graven van Nassau met goederen in Holland. Deels afschriften. 1474-1589. 2 charters
- 3953** Appointement van het Hof van Holland betreffende toestemming over te gaan tot 'parate executie' van het innen van pachtgelden bij wanbetalingen, 27 april 1605. 1 stuk
- 3954** Stukken betreffende de onderhandelingen over de requisite van Naaldwijk, Honselersdijk etc.
Ontbreekt. Is waarschijnlijk opgenomen in NDR inv. nr. 6581.
- 3955** Akte van belening door Reinolt van Brederode, proost en stadhouder van de lenen van Oudmunster van prins Frederik Hendrik met cijzen, tienden en hofsteden binnen Woerden, 3 juni 1614. 1 charter
- 3956** Stukken betreffende de vererving door Lodewijk, heer van Beverweert van de heerlijkheid de Lek van zijn vader Willem, heer van de Lek, 1627-1635. 1 omslag
- 3957** Akten betreffende de vestiging van een rente van 4 gulden per jaar door Matthijs Arriaensen ten behoeve van prins Maurits op 4 morgen land in Rijpwetering, 1629-1630. 1 charter en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 3958** Rekest van Arent Mosise la Grouw aan de Domeinraad betreffende het verkrijgen van een stuk land in de Zuidhollandse polder. Met bijlage. 1712. 2 stukken
- 16699** Verbaal en consideraties betreffende de inkomsten van Zuid-Hollandse domeinen ten behoeve van de Staten van Holland, 1714 en 1719. 2 katernen
- 3959** Plakkaat van de Staten van Holland en West-Friesland betreffende het dobbelen, 1723. 1 stuk
- 3960-3962** Stukken betreffende het project ter ontlasting van het water van de Lek in de Merwede langs de Diefdijk door de Linge, 1675-1772 3 pakken en 3 stukken
- 3960** 1754-1761, 1 pak
Gecommitteerden tot het water.
- 3961** Stukken verzameld door de raad Boemer 1751-1754, 1 pak
Incompleet.
- 3962** Verbaal betreffende de rivier de Linge, 1675-1772, 1 pak

Incompleet. Het betreft het laatste gedeelte van het verbaal wat begint met folio 98.

- 3963** Rapport van Joh. Lulofs betreffende de ontlasting van de Vijfherenlanden, 1761. Met brief van gecommiteerden tot het houden der conferentien over de ontlasting van de landen onder het college van de Lek zuidzijde wegens de provincie Utrecht aan de gecommiteerden tot het houden der conferentien van den Lande van Vianen wegens de provincie van Holland en Vianen [project Diefdijk], 1762. 2 stukken
- 3964** Rapport van landmeter Fred. Beijerinck van zijn reis naar Vianen betreffende zijn onderzoek naar de ontlasting van de Vijfherenlanden, 1762. 1 stuk
- 3965** Verbalen van de leden van de Domeinraad, De Beaufort en Boemer, betreffende de aankoop en inbezitname van de heerlijkheden in het Westland, het Oude Hof (paleis Noordeinde) en Hooge en Lage Zwaluwe volgens het koopcontract tussen de koning van Pruisen en prinses Anna van Hannover. Met bijlagen. 1754. 1 band
- 16700** Lijsten van leges, jura en salarissen van diverse functionarissen in verschillende domeinen en plaatsen van Holland. Met bijlagen. 1768-1772 en z.d. 1 omslag
- 16875** Stukken betreffende de maatregelen te nemen door de Domeinraad en de Thesaurie in geval van een inval van de Franse troepen in het binnenste van de provincie Holland 1792, 1793, 1795 1 omslag
- 3966** Stukken ter vergadering van de Domeinraad van 27 april 1795 behandeld betreffende domeinen in de provincie Holland. Met lijst van stukken. 1794. 1 omslag
- 16701** Stukken voornamelijk betreffende (het verpachten van) tienden in verschillende domeinen in Holland, 1795-1797. 1 pak

II GEERTRUIDENBERG

VERWERVING

¹⁸⁸

HET DOMEIN GEERTRUIDENBERG

Willem van Duvenvoorde (de bastaardzoon van Arend van Duvenvoorde) kreeg in 1323 van Willem III graaf van Holland, het schoutambt van Geertruidenberg.¹⁸⁹ Toen deze Willem van Duvenvoorde in 1353 stierf liet ook hij slechts een bastaardzoon, Willem geheten, na. Deze liet het merendeel van zijn goederen na aan zijn neef Jan van Polanen, nadat zijn andere neef, Arend van Duvenvoorde, hem niet gunde de volle wapenen van Duvenvoorde zonder bastaardteken te voeren in ruil voor de nalatenschap. Toen Engelbrecht van Nassau in 1404 trouwde met de erfdochter Johanna van Polanen kwam hiermee het schoutambt van Geertruidenberg in handen van de Nassaus.

¹⁸⁸ De meeste gegevens zijn gebaseerd op de 'Registers van aantekeningen (...)', NDR inv. nrs. 764-769.

¹⁸⁹ W.H. Lenselink, 'Een derde Hollands burggraafschap? Het kastelein- en schoutschap van Geertruidenberg' in Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom' XXVIII (1975) pp 39-55. Drossaers I, I, p 98 en inv. nr. 606. Overigens worden er verschillende jaartallen genoemd. Alleen deze wordt door een akte gestaafd.

Op 12 oktober 1558 gaf Philips II, als graaf van Holland, de hoge heerlijkheid van Geertruidenberg, Standhazen en Drimmelen in pandschap aan Willem van Oranje. Na de dood van Willem van Oranje volgde een langdurige strijd om zijn nalatenschap. In 1609 kwam men tot een definitieve regeling. De heerlijkheid Geertruidenberg werd samen met andere heerlijkheden als Hooge en Lage Zwaluwe, toegewezen aan Frederik Hendrik.

In 1668 overwogen de Staten van Holland de inlossing van de verpanding (6 à 7000 gulden) zodat de (hoge) heerlijkheid aan de staat zou komen. De Staten van Holland begonnen alvast met de aflossing ook al maakte de prinses-douarière, die de belangen van de nog jonge Willem III behartigde, hiertegen bezwaar. In dezelfde tijd ontstond ook een conflict over het recht van Willem III op 'zekere geestelijke goederen' onder Geertruidenberg. Ten gevolge van het aflossen van het pandschap zou het recht van Willem III op de geestelijke goederen vervallen zijn. De Hoge Raad deed een voorlopige uitspraak in het geschil en bepaalde dat de geestelijke goederen, patronaatsrecht en wind- en molenrecht aan de prinses-douarière toekwamen. De Staten van Holland werden bevestigd in het recht op het hoge en lage rechtsgebied in Geertruidenberg. Holland maakte met name bezwaar tegen het patronaatsrecht. Bij akte van 28 oktober 1672 werd bepaald dat Willem III al zijn rechten aan Holland zou afstaan en Holland de heerlijkheid in erflaan aan Willem III zou uitgeven (tegen betaling van 20.000 gulden van Willem aan Holland). Hiermee werd Willem in het volle bezit van de heerlijkheid Geertruidenberg hersteld. Hieronder vielen ook (de met onaanzienlijke inkomsten op) de visserijen in de Zuidhollandse Waard.¹⁹⁰

Pas in 1795 werden deze bezittingen vervreemd bij het z.g. Haags Verdrag werd de heerlijkheid door de Fransen afgestaan aan de Bataafse Republiek.

DE GEESTELIJKE GOEDEREN

Voor de reformatie stonden er twee kloosters op het grondgebied van Geertruidenberg. Het kartuizerklooster genaamd het Hollandse Huis, werd in 1335 door Willem van Duvendoerde gesticht, buiten de muren van Geertruidenberg, in het grensgebied tussen Holland en Brabant. In 1573, toen de geuzen Geertruidenberg naderden, zochten de kartuizers hun toevlucht binnen de muren van Geertruidenberg. Later vluchtten zij naar Breda en vandaar verder naar Lier. Slechts een korte periode waren de goederen van het klooster eigendom van de prins van Oranje, als heer van Geertruidenberg van 1573 tot 1582. De stenen van het Hollandse Huis werden gebruikt voor de bouw van het Prinsenhof. Bij resolutie van 27 juni 1582 eisten de Staten van Holland de goederen van het kartuizerklooster op. Het merendeel van de goederen werd ook daadwerkelijk bij de domeinen van de Staten van Holland gevoegd.¹⁹¹

Het convent van Tertiariissen van St. Franciscus genaamd St. Catharinadal stond in de Koestraat, binnen de muren van de stad. Al vóór 1421 was dit klooster in Geertruidenberg gevestigd.¹⁹²

Bovendien bezat Geertruidenberg een kapittelkerk, de St. Geertrudiskerk. Het beheer over de bezittingen van het klooster en van het kapittel van de St. Geertrudiskerk kwam in 1573 ook in handen van de prins van Oranje, als heer van de stad. In 1579 stond de prins de inkomsten uit de goederen gelegen buiten Geertruidenberg af aan de zusters van St. Catharinadal voor hun alimentatie. Voorwaarde was wel dat zij jaarlijks verantwoording moesten afleggen aan de rentmeester.¹⁹³ Getuige de brieven van deze rentmeester van de geconfisqueerde goederen waren de inkomsten echter gering.¹⁹⁴ In 1594 werd een contract gesloten waarin bepaald werd dat de rentmeester alle goederen voorheen in bezit van de zusters van St. Catharinadal, in het geheel zou verpachten, waarna de ene helft van de opbrengsten naar de Nassaus ging en de andere helft naar de zusters. Daarnaast zouden de zusters worden voorzien van 'huijsinge off woningen tot sijnen (= het sterfhuis van de prins) coste'.¹⁹⁵

VERDRONKEN WAARD VAN ZUID-HOLLAND EN HET RECHT OP DE VISSERIJ

De ambachtsheerlijkheden Almonde en Dubbelmonde, Twintighoeven, Klein Waspik en Standhazen werden ook door Willem van Duvendoerde verworven in de eerste helft van de 14e eeuw.¹⁹⁶ Na de Elisabethsvloed van 1421 werd dit grote visserijgebied in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland een van de belangrijkste inkomstenbronnen van de Nassaus. Hoewel de onderhandelingen over de

190 NDR inv. nr. 765, folio 548 en inv. nr. 4303 (in deze rekening treft men een beschrijving aan van de rechten verbonden aan de heerlijkheid). Een verslag van het gebeurde 'wegens het accoort ende transactie (...) op 28 oktober 1672' door Van Beaumont in: NDR inv. nr. 4035.

191 J.G.M. Sanders, Inventaris van het archief van het kartuizerklooster 'Het Hollandse Huis' bij Geertruidenberg (1266) 1336-1573 (1593) ('s Hertogenbosch, 1984) en Waterland als woestijn. Geschiedenis van het kartuizerklooster 'Het Hollandse Huis bij Geertruidenberg 1336-1595 (Hilversum, 1990).

192 NDR inv. nr. 4062, Drossaers I, inv. nr. 670, P. Dalm van Heel, O.F.M., 'Het klooster van de zusters der 3e orde van het St. Franciscus, genaamd St. Catharinendal te Geertruidenberg' in: Taxandria jrg 44, pp. 217-230.

193 Drossaers I, I, pp. 109-110.

194 Drossaers I, inv.nr. 672.

195 NDR inv.nr. 4417-4420.

196 Drossaers I, I, pp. 115-121.

nalatenschap van Willem van Oranje pas in 1609 werden afgerond, werd Frederik Hendrik al 1601 beleend met het visserijgebied van de Verdronken Waard van Zuid-Holland.¹⁹⁷ Vanaf die tijd tot de Bataafse Revolutie bleef het visserijrecht in dit gebied in handen van de Nassaus.

DRIMMELEN

De heerlijkheid Drimmelen verkreeg Engelbrecht van Nassau van Willem IV, graaf van Holland, als een onsterfelijk leen van Holland in 1411.¹⁹⁸ Evenals de andere rechten in dit gebied bleef Drimmelen tot de Bataafse tijd in het bezit van de Nassaus.

GRONDGEBIED EN BENAMING

De heerlijkheid Geertruidenberg bestond uit de stad van die naam met grondgebied eromheen en de buitenpoortrij Made. De heerlijkheid werd begrensd door de rivier de Donge (de heerlijkheid Raamsdonk) ten oosten, de baronie van Breda ten zuiden en de heerlijkheid (Hooge) Zwaluwe ten westen. De oppervlakte bedroeg ruim 347 morgen land. Onder de heerlijkheid Geertruidenberg vielen vanaf de 17e eeuw ook het gebied van de voormalige ambachten Almonde¹⁹⁹ en Dubbelmonde.²⁰⁰ Gasthuisland en Lijndonk waren twee eilandjes gelegen in de Donge schuin boven de stad Geertruidenberg en van elkaar gescheiden door een klein slootje. Lijndonk behoorde aan de heer en werd in erfpacht uitgegeven.²⁰¹

Geertruidenberg was Hollands oudste stad. Reeds in 1213 verleende graaf Willem I een aantal stadsrechten aan de inwoners. Geertruidenberg lag zeer gunstig: aan de zuidgrens van het graafschap Holland, precies tussen de steden Dordrecht, Heusden en Breda. Aan de noordzijde lag, na de Elisabethsvloed van 1421, de huidige Biesbosch. De getijden zorgden voor een voortdurende aanvoer van vers water in de stad. Het was dan ook niet verwonderlijk dat met name de brouwerijen en de visserij de drijfveren werden van de Bergse economie. Door de bouw van vestingwerken (kort na 1576) ontstond een grote haven (plaats voor 100 schepen), die echter door verzanding grotendeels onbruikbaar werd.

In 1580 begon Maurits met de bouw van het Groot-Prinsenhof. Waarschijnlijk was het de bedoeling hier de Raad van Brabant te huisvesten. De plannen werden maar ten dele uitgevoerd. In de 18e eeuw was de commandant van Geertruidenberg er gehuisvest en werden er verpachtingen gehouden van de domeinen en visserijen van de prins. De rentmeester van de prins van Oranje woonde in het Klein-Prinsenhof.

De kerk, voor de reformatie gewijd aan de H. Geertrudis, stond (en staat) eveneens aan de Markt. De twee predikanten die tot de classis Zuid-Holland behoorden, werden benoemd door de prins van Oranje en evenals de koster en de ziekentrouster betaald uit de inkomsten uit de geestelijke goederen. Er was ook een rooms-katholieke statie die door een wereldlijk priester werd bediend. De magistraat genoot de 20ste penning van de afslag op de vroomvis, waarvan de kerk moest worden onderhouden.²⁰²

Drie maal per jaar was er jaarmarkt en eens per week een weekmarkt. Belangrijke bronnen van inkomsten waren van oudsher de brouwerij en de visserij (op steur, zalm en elft).²⁰³ In de loop van de 18e eeuw liep deze inkomstenbron echter sterk terug.

Made, ten zuidwesten van Geertruidenberg, was oorspronkelijk de gemene weide van Geertruidenberg. In 1346 gaf Margaretha, gravin van Holland, de stad toestemming om dat gebied in erfcijs uit te geven.²⁰⁴ Langzaam ontstond er een dorp. Er werd een koren- en rosmolen gebouwd, die in 1559 geheel in bezit kwam van de prins van Oranje en dat tot in de negentiende eeuw bleef. Onder Made behoorden de landen: Noord- en Zuideinde van de Middelmade, Noord- en Zuideinde van de Made, de Plukmade en de Vierendelen van de Wijngaard, Breda, Steenberg en Oosterhout.²⁰⁵

Made ontworstelde zich in 1795 aan de voogdij van de stad Geertruidenberg. Tot 1810 was het een afzonderlijke 'municipaliteit'. In 1810 werd Made bij Drimmelen en Standhazen gevoegd en sinds die tijd is dat een gemeente.²⁰⁶

197 Scherft, *Het sterfhuis*, p. 235.

198 NDR inv.nr. 765, folio 404; Drossaers I, I, pp. 130-132.

199 Almonde was vóór de Elisabethsvloed een uitgestrekte heerlijkheid. In het oosten begrensd door het Hoekenisse en Standhazen, in het zuiden door Drimmelen, in het westen door Dubbelmonde en in het noorden door deMaas; NDR inv.nr. 764, folio 47.

200 Dubbelmonde was vóór de Elisabethsvloed een heerlijkheid, waarvan niets overbleef (dan water!). In het oosten lag Almonde, ten zuiden Zwaluwe en in het westen Twintighoeven; NDR inv. nr. 765, folio 422.

201 NDR inv.nr. 765, folio 531.

202 NDR inv.nr. 765, folio 539-540.

203 NDR inv.nr. 765, folio 639.

204 I Drossaers I, inv. nr. 620.

205 NDR inv. nr. 767, folio 1074-1085.

206 F.A. Brekelmans, *Een blik in de geschiedenis van Made bij haar zesde eeuwfeest 1346-1946* (Princenhage, 1946).

De ambachtsheerlijkheden Drimmelen en Standhazen lagen tussen de heerlijkheden Zwaluwe en Geertruidenberg. De ambachtsheerlijkheden behoorden tot de Hoge Vierschaar van Zuid-Holland, maar ten aanzien van de gemene middelen tot Geertruidenberg. Drimmelen was tot 1421 een vrij groot dorp, maar leed zwaar onder de Elisabethsvloed. In de 18e eeuw stond er een dertigtal huizen. De visserij was de belangrijkste bron van inkomsten voor de inwoners van Drimmelen.²⁰⁷ De heer genoot de inkomsten uit alle tienden en de bieraccijns. Ganseweide was een gedeelte van Drimmelen dat ressorteerde onder het domein Geertruidenberg.²⁰⁸ Buiten de zeedijk van de Emiliapolder lagen nog twee percelen land genaamd 'De Ribben' die ook bij Drimmelen hoorden. Onder Drimmelen behoorden verder:

- Prinsenvolder
- Achter de Huizen
- Worppolder
- Opperpolder of Witboom of Malleland
- Kerkepolder
- Heel en Moer
- Nagtegaal

Standhazen was slechts 'een huis op de dijk'. Onder het grondgebied van Standhazen lag ook een stuk land genaamd 'De Grote Brand'.²⁰⁹ Het schor Dombos gelegen onder de jurisdictie van Standhazen en ressorterend onder het domein van Geertruidenberg grensde aan Raamsdonk. Het was begroeid met gras, riet en biezen en werd geheel verpacht.²¹⁰

Het hele gebied van de Verdrongen Waard van Zuid-Holland, dat zich uitstreckte over de grondgebieden van de heerlijkheden en ambachten Geertruidenberg, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, Hooge Zwaluwe en Twintighoeven bestond, behalve uit water, ook nog uit aanwassen en (bedijkte) polders. Het waterstaatkundig beheer over het gebied was na de Elisabethsvloed van 1421 versnipperd geraakt. Na een overstroming in 1640 gaf de Domeinraad, de voornaamste ingelande in de verschillende polders, opdracht aan de landmeter M.C. van Inneveld een ringdijk om de polders te ontwerpen. In februari 1645 werd besloten tot bedijking over te gaan. De bedijking werd nog datzelfde jaar voltooid, de nieuwe bestuursvorm liet nog even op zich wachten. Op 20 juli 1650 vaardigde Willem II ordonnantiën en statuten uit die het gehele gebied onder één bestuur moesten brengen. Uitvoering kwam pas in 1653 tot stand. De Emiliapolder maakte deel uit van de ambachtsheerlijkheden Drimmelen, Standhazen en Hooge Zwaluwe, de stad Geertruidenberg en het gebied van het dorp Made.²¹¹

Een groot deel van het grondgebied van de heerlijkheid Geertruidenberg bestond dus uit water. Eeuwenlang bestond er onduidelijkheid over de grenzen in dit watergebied. De exploitatie van de visserij was echter een belangrijke inkomstenbron en er werd dus bij tijden een hevige strijd gevoerd over die begrenzing. Allereerst tussen de graaf van Holland (later de Staten van Holland), die de visserijrechten in het noordelijk deel van dit gebied bezat, en de Nassaus, die de visserijrechten in het zuidelijk deel bezaten. Maar ook waren er conflicten tussen pachters en vissers van het Zwaluwe domein en van het domein Geertruidenberg. In 1560 werden de grenzen vastgesteld door de landvoogdes Margaretha.²¹² Tegen het einde van de 16e eeuw kregen de vispercelen zelf ook een permanent karakter. Hierna was het decennialang min of meer rustig. In de 18e eeuw ontstonden er toch weer conflicten. Ditmaal werden zij veroorzaakt door problemen met de afwatering van het gebied dat steeds verder verlandde. De oude bolbakens die de grenzen aangaven, waren ten dele verdwenen. Regelmatig werden er landmetingen verricht. Om problemen zoals die in de 16e eeuw waren ontstaan te voorkomen vond er in 1756 een herijking plaats van de in 1560 vastgestelde grenzen.²¹³

BESTUUR EN RECHTSPRAAK

Geertruidenberg was een hoge heerlijkheid, er werd recht gesproken in criminele en civiele zaken. In civiele zaken was beroep mogelijk bij het Hof van Holland. Als heer van Geertruidenberg stelde de prins van Oranje het stadsbestuur aan dat bestond uit een schout (crimineel en civiel), twee burgemeesters, zeven schepenen, een thesaurier en een secretaris. Schout, burgemeesters en schepenen vormden bovendien nog een 'Collegie' waarin de 'zaaken van belang over de burgerlijke regeering en geldmiddelen (moesten) verhandeld worden'. Een 'Oud Raad' bestaande uit de niet dienende regenten, raakte in onbruik. Schout en schepenen bestuurden de weeskamer.

207 NDR inv. nr. 765, folio 405, Tegenwoordige staat, VII, p. 229.

208 NDR inv. nr. 765, folio 522.

209 NDR inv. nr. 765, folio 632.

210 In 1764 werd o.a. een stuk land genaamd 'De Aanwas' aangekocht om 'te dienen tot een uitweg (...) wanneer dezelve zal worden bekaayt'; NDR inv. nr. 765, folio 396.

211 W.A. van Ham, Het archief van het waterschap 'De Emiliapolder' (z.p. 1967).

212 Drossaers I, inv. Nrs. 717-720.

213 Zie o.a. NDR inv. nr. 4074. Voor een uitvoerige beschrijving van de metingen zie Martens, De zalmvissers van de Biesbosch. Een onderzoek naar de visserij op het Bergsche Veld 1421-1869 (Tilburg, 1993), pp. 79-83.

Made viel onder de jurisdictie van Geertruidenberg en er werd dus ook geen aparte schout benoemd: 'Schout, scheepenen en secretaris van Geertruidenberg exercereen meede hunne Officie onder de Made'.²¹⁴ Het dorpsbestuur bestond uit twee gezworenen, een aantal 'geëde' mannen en 'de XV mannen'. Zij allen werden door het stadsbestuur van Geertruidenberg benoemd.²¹⁵ Drimmelen en Standhazen hadden samen één bestuur; schout, secretaris en ontvanger van de verpondingen werden door de heer aangesteld. De schout stelde de schepenen en de schutter, die tevens bode was, aan. Er waren twee geoctrooierde marktschippers, die ook de twee veren exploiteerden. Elke twee jaar legde de schout van Drimmelen rekening en verantwoording af aan de commissaris van de raad in aanwezigheid van de schepenen.²¹⁶ Het bestuur van de Emiliapolder, dat eveneens door de heer werd benoemd, bestond uit een dijkgraaf en vijf heemraden (twee uit Zwaluwe, ieder een uit Geertruidenberg, Made en Drimmelen/Standhazen. Na 1679 waren er nog vier heemraden: uit elk kwartier één). De heer benoemde verder een penningmeester, een boekhouder, een opzichter en een (dijk-)bode. De penningmeester moest rekenschap afleggen aan de leden van de Domeinraad. De voornaamste taak van het polderbestuur was, naast de waterbeheersing in de polder, het beheer en onderhoud van de ringdijk. De belangrijkste bron van inkomsten werd gevormd door de polderlasten, de zgn. dijkschoten.

FUNCTIONARISSEN DIE DE HEER VAN GEERTRUIDENBERG AANSTELDE:

IN GEERTRUIDENBERG:

- Schout²¹⁷
- Rentmeester der domeinen
- Rentmeester der geestelijke goederen
- Ontvanger der ordinaris en extraordinaris verpondingen
- Secretaris
- Stokhouder
- Majoor van de burgerij en wachtmeester
- Ondermajoor en havenmeester
- Conciërge van het Hof
- Gerechtsboden (twee)
- Controleur van de vis
- Koster²¹⁸
- Zieketrooster
- Vroedvrouw²¹⁹
- Postmeester op Breda
- Dienaar van de justitie
- Tafelhouder van de bank van lening
- Gezworen meters van (Zijne Hoogheids wateren in) de Verdrongen Waard in Zuid-Holland
- Tekenaar van (Zijne Hoogheids) visserijen in de Verdrongen Waard in Zuid-Holland
- 's Lands medicine doctor
- (Bewoner van het Hof);

IN MADE:

- Schout
- Dijkgraaf
- Secretaris
- Stokhouder
- Ontvanger der ordinaris en extraordinaris verpondingen
- Gerechtsbode

214 NDR inv.nr. 767, folio 1074-1075. De opsomming in het 'Amptboek' (NDR inv.nr. 685 folio 419-420) doet anders vermoeden. Onder Made treffen we een opsomming van functies en functionarissen aan. Het gaat hier echter over de schout, secretaris en stokhouder van Geertruidenberg (en Made). Ook in de andere gevallen komen we dezelfde namen achter dezelfde functies in Geertruidenberg en Made tegen. Of we hier te maken hebben met aparte functies, al dan niet in personele unie uitgevoerd, of in een functie voor Geertruidenberg (en daarmee ook voor Made) moeten de commissiebriefven zelf uitwijzen.

215 F.A. Brekelmans, Een blik, pp.12-13.

216 NDR inv. nr. 765, folio 407.

217 NDR inv. nr. 685, folio 402v e.v. en inv.nr. 799, folio 35 e.v. Niet alle functies werden voortdurend ingevuld. Zo werd b.v. 's Lands medicine doctor' alleen in 1760 aangesteld (NDR inv.nr. 685, folio 415v.)

218 Volgens een aantekening in de inhoudsopgave van NDR inv. nr.. 685, folio 55 werden schoolmeester en organist (van Geertruidenberg) aangesteld door de magistraat.

219 De bronnen spreken elkaar tegen: volgens NDR inv. nr.. 685, folio 409 werd de vroedvrouw aangesteld door de magistraat; in de opsomming die inv. nr.. 799, folio 37 geeft, wordt de vroedvrouw genoemd als aangesteld door de heer.

- Schoolmeester ²²⁰
- Koster
- Voorzanger

IN DRIMMELEN:

- Schout
- Dijkgraaf
- Secretaris
- Notaris
- Ontvanger der ordinaris en extraordinaris verpondingen
- Schoolmeester
- Schoolmeester op het Spui
- Koster
- Voorzanger
- Opzichter op het Verlaat op de Drimmelse Vaart ²²¹
- Geadmitteerde koren- en marktschippers van Drimmelen op Dordrecht en Rotterdam (twee);
- in Standhazen: ²²²
- Dijkgraaf
- Schout
- Secretaris
- Notaris
- Ontvanger der ordinans en extraordmaris verpondingen

IN DE EMILIAPOLDER:

- Dijkgraaf
- Penningmeester
- Heemraden of gezworenen
- Boekhouder
- Opzichter van het Verlaat van de Emiliapolder
- Dijkbode

BEHEER

De heer stelde een rentmeester aan om zijn rechten en goederen in het domein te beheren. Tot de belangrijkste taken van de rentmeester behoorden de openbare verpachting van de 'Domeinen en verdere inkomsten', het innen van de pachtpenningen en het tot betaling dwingen van onwillige debiteuren. De rentmeester werd geacht hiervan een nauwkeurige administratie te houden en jaarlijks 'pertinente Reekeningen, Bewijs en Reliqua (...)' over te leveren. ²²³ De visserijen in de Verdronken Waard vielen tot 1580 onder verantwoordelijkheid van de rentmeester van Oosterhout. Na 1580 werd het gebied van de (voormalige) ambachtsheerlijkheden Twintighoeven en Klein Waspik beheerd door de rentmeester van de Zwaluwe, ook het visserijbeheer in dit gebied kwam onder zijn verantwoordelijkheid. Het gebied van de verdronken ambachtsheerlijkheden Almonde en Dubbelmonde kwam samen met dat van Standhazen onder Geertruidenberg. De rentmeester van Geertruidenberg beheerde zo een belangrijk deel van de visserijen in dit gebied.

In 1601 leverde Matthijs van Clootwijk twee rekeningen in: één als rentmeester over de visserijen in de Verdronken Waard van Zuid-Holland '...die hij doet den selven sterffhuuze van allen pachten, visscherijen, molenen ende andere goedern tot sijnen ontfanck behoorende.' en één als rentmeester van de domeinen van Geertruidenberg '...die hij doet sijne Gen: Graeff Hendrick Fredrick van Nassau pantheere van Gheertruydenberch voorss. ...'. In de laatstgenoemde rekening werden inkomstenposten opgevoerd als: schoutambt, landpoorters en gravenchijns. Het was de achtste rekening in deze reeks (de andere rekening die Van Clootwijk indiende was de dertiende). In de rekening over het jaar 1604 kreeg Van Clootwijk opdracht de beide rekeningen samen te voegen. ²²⁴ Voor het beheer over de geestelijke goederen in het domein werd ook een rentmeester aangesteld. Na 1626 vormden de rentmeesters van het domein en van de geestelijke goederen een personele unie. De rekeningen werden tot 1783 wel afzonderlijk opgemaakt en ingediend. In 1784 stelde Ardesch, de griffier van de Domeinraad, voor de rekeningen voortaan te combineren. ²²⁵

220 De functies koster, voorzanger en schoolmeester zowel in Made als in Standhazen/Drimmelen werden van 1665-1769 telkens in personele unie vervuld. NDR inv.nr. 685, folio 420 e.v.

221 Waarschijnlijk wordt hier bedoeld: het Groot-Verlaat.

222 Veelal werden de functionarissen benoemd in personele unie met dezelfde functies in Drimmelen.

223 NDR inv.nr. 4528.

224 NDR inv. nr. 4237, folio 39v.

225 NDR inv. nr. 3970,15 juni 1784.

Rentmeesters van de geestelijke goederen: ²²⁶

Peter van Clootwijk,	1579-1583	(rentmeester van de rechten en goederen die toebehoorden aan de capitularen en zusters binnen Geertruidenberg).
Dirck van Clootwijk,	[..]-1602	(rentmeester van de geestelijke goederen gelegen onder de jurisdictie van Geertruidenberg). ²²⁷
Dirck van Teijlingen,	1603 en van 1623-1625.	Voor de tussenliggende periode ontbreken gegevens. Van 1604-1605 was Dirck van Teijlingen rentmeester voor de zusters van St. Catharinadal betreffende de helft van haar landpachten, roggepachten en renten.

Rentmeesters van het domein: ²²⁸

Peter van Clootwijk,	1580-1585	
Matthijs van Clootwijk,	1586-1610.	²²⁹
Johan van Clootwijk,	1611-1625	
Rentmeesters van het domein en rentmeester van de geestelijke goederen: ²³⁰		
Carel van Beveren,	1626-1654.	
Christoff Carel,	1654-1668.	
Maurice Carel,	1668-1677	(vanaf 1658 adjunct en mederentmeester).
Jacobus Hoogewerf,	1677-1689.	
Christoffel Tomer,	1689-1700.	
Pieter Vedrines,	1700-[1707].	
Dingman Adriaan Dingmans,	1709-1711	(provisioneel).
Gijsbert van Issem,	1711-1728	(van 1711-1719 substuut van Vedrines).
Walterus van Heusden,	1728-1739.	
(Adriana Vereijk, weduwe van Walterus van Heusden,	(1740-1741).	
Johan van Doorn,	1742-1782.	
Michiel Smits,	1783-1797.	
Petrus van Aelberg,	1798-[1810].	

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

226 Gegevens uit: serie rekeningen.

227 NDR inv.nr. 4038 (extractrekening 1603).

228 Gegevens uit: serie rekeningen.

229 Van 1594-1604 werden de rechten verbonden aan het 'pandheerschap van de hoge heerlijkheid' en de overige 'domeinrechten' (zoals de visserijen, de molenrechten en de pachttopbrengsten) apart beheerd. NDR inv.nrs. 4233-4237.

230 Gegevens uit: NDR inv.nr. 685 folio 405-406 en de series rekeningen.

In dit hoofdstuk zijn de stukken betreffende Geertruidenberg, Drimmelen en Made en de visserij in de Verdronken Waard van Zuid-Holland van na 1581 beschreven. De stukken van voor 1581 werden eerder beschreven in: dr. S.W.A. Drossaers, Het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581. 's-Gravenhage 1948. Eerste deel, 1. Over de periode na 1581 treft men ook in deel 1 'ALGEMEEN' gegevens betreffende dit domein aan o.a. in de series notulen, de registers van uitgaande stukken en in registers met historische gegevens. De kaarten over de hele periode tot 1795 betreffende Geertruidenberg, Drimmelen en Made en de Verdronken Waard van Zuid-Holland zijn in beheer bij de sectie Kaarten en Tekeningen van het Algemeen Rijksarchief en worden beschreven in: J.H. Hingman, Inventaris van de verzameling kaarten berustende in het Rijksarchief..., Tweede gedeelte. 's Gravenhage 1871 en: A.J.H. Rozemond, Inventaris der verzameling kaarten berustende in het Algemeen Rijksarchief, zijnde het eerste en tweede supplement op de collectie Hingman. 's-Gravenhage 1969.

In dit deel van het archief treft men o.a. een aantal algemene series aan die betrekking hebben op het domein Geertruidenberg. Veel van deze series vangen echter pas de tweede helft van de 18e eeuw aan, zoals de 'Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen' (vanaf 1756), de 'Generale rapporten van de rentmeesters' (vanaf 1785) en de 'Extract-resoluties van de Domeinraad' (vanaf 1742). Ook een serie 'Brievenboeken van de rentmeesters' (1783-1811) verschaft de onderzoeker inzicht in het reilen en zeilen van het domein. Deze series hebben gemeen dat er veelal bijzondere, specifieke zaken en voorvallen in worden beschreven.

De series 'Rekeningen van de rentmeesters' en 'Conditio's van verpachting' bevatten veel gegevens met betrekking tot de exploitatie van het domein en de (jaarlijkse) gang van zaken. Met name de rekeningen geven een beeld van de belangen van de heer in het domein: de verschillende inkomstenbronnen en uitgaveposten worden hierin beschreven over een periode van twee eeuwen. De condities van verpachting zijn niet zo volledig bewaard gebleven en beginnen bovendien ook pas zo rond 1740. Een bijzondere bijlage bij de condities van verpachting van de molens vormen de 'Prisatiën' of taxatierapporten: (inventaris-)lijsten van onderdelen van de molen met de prijs/waarde per onderdeel. De rapporten werden telkens aan het einde van een pachtperiode opgemaakt door beëdigde timmerlieden.

Enkele stukken betreffende cijnzen, grondrenten en roggepachten treft men ook aan. Het 'Cijnsboek van de stad Geertruidenberg, 1576-1578' dat eerder door Drossaers werd beschreven, werd in 1963 overgebracht naar het Gemeentearchief van Geertruidenberg, nu Streekarchivariaat in de kring Oosterhout.²³¹ De leggers van renten en roggepachten, die behoorden aan de capitularen en de zusters binnen Geertruidenberg en aan de kerk van Drimmelen, zijn voor wat de 18e eeuw betreft wel bewaard gebleven. Ook het netexemplaar dat rentmeester Van Doorn in 1770 samenstelde en waarin hij alle posten uit de oude leggers ('cijnsboeken') met inbegrip van de 'vergeten en verduisterde' opnieuw opschreef is bewaard gebleven.²³²

Hoewel de magistraat van Geertruidenberg recht had op de zoste penning van de visafslag, had ook de heer van Geertruidenberg hier een belang getuige de serie 'Rollen van de afslag van de zalm, steur en elft binnen Geertruidenberg' (1742-1810) die bewaard bleef. Omdat de kwaliteit van het viswater de hoogte van de pachtsom van een perceel bepaalde, moest de rentmeester natuurlijk nauwkeurig op de hoogte blijven van de hoeveelheid vis die van elk perceel kwam. De rollen vermelden de namen van de vissers, de soort en het aantal vissen, de prijs (in stuivers) en de namen van de kopers. Per maand en per jaar werden totaalsommen gemaakt.²³³

De inventarissen van het domeinkantoor van Geertruidenberg tenslotte geven een beeld van de (administratieve) organisatie van het rentmeesterskantoor en natuurlijk van de stukken die de rentmeester beheerde.

VERWANTE ARCHIEVEN

Stukken betreffende Geertruidenberg, Drimmelen en Made en de visserij in de Verdronken Waard van Zuid-Holland over de periode 1581-1811 bevinden zich ook in:

Rijksarchief in Noord-Brabant:

- Collectie Nassause Domeinen 1548-1810.

Streekarchivariaat in de kring Oosterhout, *Bewaarplaats Geertruidenberg:

- Oud-archief van de gemeente Geertruidenberg, 1355-1811.

***Bewaarplaats Made en Drimmelen:**

- Oud-archief van de gemeente Made, 1694-1810.
- Oud-archief van de gemeente Drimmelen en Standhazen, 1668-1810.

Streekarchief Nassau-Brabant, *Bewaarplaats Zevenbergen:

- Archief van de Emiliapolder, 1646-1971.

²³¹ Drossaers I, inv.nr. 640 en NDR inv. nr. 4164. Al eerder (in 1960) waren enkele rekeningen van de thesaurier van Geertruidenberg naar het Gemeentearchief overgebracht. Het betrof stukken die destijds door Hingman beschreven werden onder inv. nr. 7167.

²³² NDR inv.nrs. 4168-4173.

²³³ NDR inv. nrs. 4108-4163 en P.J.M. Martens, De zalmvissers, m.n. pp.180-191.

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

De stukken betreffende de ambachtsheerlijkheden in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland werden tot ca.1590 apart geadministreerd. Drossaers bracht deze stukken dan ook onder in een aparte rubriek.²³⁴ Van 1592 tot 1602 werden inkomsten en uitgaven met betrekking tot Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven, Standhazen en Klein Waspik opgenomen in de rekeningen van Hooge Zwaluwe. Hierbij ging het om de visserij in het gebied dat viel onder de jurisdictie van de Zwaluwe. Tegelijkertijd werden de inkomsten en uitgaven met betrekking tot 'de visserijen in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland aan de zuidzijde van de Oude Maas' (in ieder geval vanaf 1580) opgenomen in de rekeningen van Geertruidenberg. Vanaf 1638 werd het rentmeesterschap van de Zwaluwe in een adem genoemd met dat van Twintighoeven en Klein Waspik.

In deze inventaris zijn de stukken die betrekking hebben op de voormalige ambachtsheerlijkheden Almonde en Dubbelmonde en de stukken met betrekking tot Drimmelen en Standhazen onder GEERTRUIDENBERG geplaatst, de stukken met betrekking tot Twintighoeven (en Klein Waspik) zijn geplaatst onder HOOGE EN LAGE ZWALUWE. Het is duidelijk dat er zeker in de periode 1580-1640 overlappen bestaan: in die gevallen wordt de onderzoeker aangeraden beide hoofdstukken te raadplegen. In een enkel geval zijn beschrijvingen pro memorie opgevoerd.

De serie brievenboeken van de rentmeester behoort archivistisch gezien tot het archief van de rentmeester. De serie is echter op zeker moment opgenomen in het archief van de Domeinraad, vooralsnog is het moment waarop dit gebeurde evenals de reden waarom onbekend. De brievenboeken zijn naar hun aard geplaatst onder de rubriek ALGEMEEN.

Van de oude eigendomsakten (oude inventaris Folio, FOL1059-1079, FOL1081-1083) werden de originelen door Drossaers al beschreven. De afschriften van deze stukken -vaak in veelvoud- bevonden zich nog tussen de stukken 'Nassause Domeinraad Folio'. In bijlage 1 zijn deze stukken opnieuw beschreven. Hierbij is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de beschrijvingen van Drossaers en voor zover mogelijk wordt een verwijzing naar inventaris- en registernummers (in Drossaers) gegeven.

Voor de korte periode (1600-1604) waarin jaarlijks twee rekeningen (een van domein en visserijen en een van de rechten betreffende de hoge heerlijkheid) werden ingediend, zijn geen aparte series gemaakt. Het leek overzichtelijker de rekeningen in een beschrijving op te nemen.

Enkele stukken betreffende het patronaatsrecht en de tienden van de kerk van Raamsdonk werden in de oude inventaris 'Nassause Domeinraad Folio' beschreven onder de rubriek 'Geertruidenberg en Raamsdonk'. Deze rechten in Raamsdonk vielen echter niet onder de heerlijkheid of het rentmeesterschap van Geertruidenberg. Het leek dus juister deze stukken in een apart onderdeel te beschrijven.

LITERATUUR

J.J.F.W. van Agt, 'De Sint-Gertrudiskerk te Geertruidenberg'. In *Bulletin Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond*, XIII, 1960, pp. 136-178. F.A. Brekelmans, *Een blik in de geschiedenis van Made bij haar Zesde Eeuwfeest 1346-1946*, Princenhage, 1946. F.A. Brekelmans, *Inventaris van het gemeente-archief van Made en Drimmelen 1569-1936*. Breda, 1947. I.J. Brugmans, 'Geertruidenberg, Hollands oudste stad' In: *Varia Historica Brabantica*, II, 1966, pp. 13-30. S.W.A. Drossaers, *Het archief van de Nassause Domeinraad. Eerste deel: Het archief van den Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581*. Den Haag, 1958. W.A. van Ham, *Het archief van het waterschap "De Emiliapolder"*. z.p. 1967. (Inventaris Gemeenschappelijk archivanaat 'Nassau-Brabant'). W.A. van Ham, 'De bedijking van de Emiliapolder en haar voorgeschiedenis' In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XIX, 1966, pp. 158-181. P. Dalmatius van Heel O.F.M., 'Het klooster van de zusters der 3e orde van het St. Franciscus, genaamd St. Catharinendal te Geertruidenberg'. In: *Taxandria*, 44, pp. 217-230. K.A.H.W. Leenders, *Verdwenen venen: een onderzoek naar de ligging en exploitatie van thans verdwenen venen in het gebied tussen Antwerpen, Turnhout, Geertruidenberg en Willemstad (1250-1750)*. Wageningen, 1989. (Reeks Landschapsstudies 13). W.H. Lenselink, 'Een derde Hollands burggraafschap? Het kastelein- en schoutschap van Geertruidenberg'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XXVIII, 1975, pp. 39-55. P.J. Margry, 'De topografische ontwikkeling van Geertruidenberg in de middeleeuwen'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XXXVII, 1984, pp. 111-162. P.J.M. Martens, *De zalmvissers van de Biesbosch. Een onderzoek naar de visserij op het Bergsche Veld, 1421-1869*. Tilburg, 1993. C.J. Mollenberg, *Onuitgegeven bronnen voor de geschiedenis van Geertruidenberg*. 's-Hertogenbosch, 1899. J.H. van Mosselveld, 'Geertruidenberg 750 jaar stad'. In: *Brabantia* XII, 1963, pp. 215-220. J.H. van Mosselveld, 'De stedelijke godshuizen van Geertruidenberg'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XVIII, 1965, pp. 1-71. I. van Nuyssenbergh, *Korte beschrijving van Geertruidenberg*. Dordrecht, 1774. J.G.M. Sanders, *Inventaris van het archief van het karthuizerklooster 'Het Hollandse Huis' bij Geertruidenberg (1266)1336-1573(1593)* 's-Hertogenbosch, 1984. J.G.M. Sanders, *Waterland als woestijn. Geschiedenis van het karthuizerklooster 'Het Hollandse Huis' bij Geertruidenberg 1336-1595*. Hilversum, 1990. A. van Sasse van Ysselt, *Chronologisch overzicht van de geschiedenis van Geertruidenberg*. 's-Hertogenbosch, 1938. Of: J.H. Busch, (idem) 1950 (2de druk). J. Wagenaar, *Tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden*. Deel 7. Amsterdam, 1749.

234 Drossaers I,I, pp. 115-121: 'De ambachtsheerlijkheden en de visscherij in de Grootte Waard'.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVEN VAN DE REKENINGEN

DOMEINEN 1683

235

DOMEIJNEN VAN GEERTRUIJDENBERGH 1683

- I~ Cappl: Ontfanck vande Wintcorenmolens ende rosmolens staende binnen Geertruijdenbergh als opde made, Jurisdiction van geertruijdenbergh voors.
- II~ Cappl: Ontfanck vande Visscherijen inde verdroncken weert van Zuydt Hollandt, opde Zuydtzijde vande ouden mase, gelegen onder de heerlijkheden van Stanthasen, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, ende Twintighoeven, sijn hoogheijt toebehoorende.
- III~ Cappl: Ontfanck vande landen, weijden, Rietbosschen, ende aenwasschen onder Geertruijdenbergh, Stanthasen ende Raamsdonck die de Catthuijsers Buijten Geertruijdenbergh voors. eertijdsbeseten ende gebruikt hebben [...] Anderen ontfanck.
- ..van ingelden ofte 20-penn: gecomen vanden afslagh vande vis (gevangen sijnde opde Visscherijen) gehouden binnen geertruijdenbergh
- .. vande landen der domeijnen van Drimmelen, ende Stanthasen altesamengelegen inden Amilia Polder de welcke bewinterdijckt inden jare 1645.
- 5~ Cappl: Anderen ontfanck vande thienden der domeijnen van geertruijdenbergh, de made Drimmelen en Stanthasen voor den jare 1683 tijde deser reeck: overmits de dijckagie vanden Amiliapolder inden jare 1645 gevallen
- 6~ Cappl: Anderen ontfanck vande domeijnen van Geertruijdenbergh ende eerst het schoutampt aldaer vande secretaris Ampten aldaer vande bode Ampten van Geertruijdenbergh ende opde made
- 7~ Cappl: Ontfanck vande Gravenchijns Swijgende toll ende de gruijte tot geertruijdenbergh
- 8~ Cappl: Extraordinaris Ontfanck
- 1~ Cappl: Uitgeeft Jegens den Voornden Ende eerst uijtgegeven de visscherijen aengaende
- 2~ Cappl: Uijtgeven van noodelijke reparatien gevallen, ende gedaen aenden huijse van sijne hoogheijt staende inde hoijstrate Binnen geertruijdenbergh, mitsgaders vande tractementen vande conchiergie vanden selven huijsen ende dat voor den Jare tijde deser reeckeninge
- 3~ Cappl: Uijtgeeft tot lasten vande domeijnen van geertruidenbergh
- 4~ Cappl: Uijtgeeft van eennige renten staende tot laster van zijn hooght.
- 5~ Cappl: Uijtgeeft van noodelijke Reparatien gevallen, ende gedaen aen de wintcorenmolens ende rosmolens mitsgaders molenhuijs van sije hoogheijt staende Binnen geertruijdenbergh, ende opde made
- 6~ Cappl: Anderen uijtgeeft van verscheijde naturen
- 7~ Cappl: Uijtgeeft van penningen Bereeckent en niet ontfangen
- 8~ Cappl: Anderen Uijtgeeft van penningen Bereeckent, en niet ontfangen, ofte well remissie penn: van eenige landen, Tienden, ende molens hier vooren in ontfanck gebracht, te weten

DOMEINEN 1782

236

REGISTERS VAN DE CAPITTELS OP DEZE REKENING DIENENDE: ONTVANG

Capittel

- 1~ Molenpachten
- 2~ Visscherijen
- 3~ Landen, Rietbosschen en Weiden
- 4~ Landpachten der Domeinen
- 5~ Tienden
- 6~ Recognitie-Penningen
- 7~ Graven-Cijns
- 8~ Veergelden, Biezen, Platen, etc.
- 9~ Extraordinairis Ontvang

UITGAAVE

- 1~ Visscherijen
- 2~ Tractementen
- 3~ Reparatien
- 4~ Renten

235 NDR inv.nr. 4314.

236 NDR inv.nr. 4415.

- 5~ Verscheide Natuuren
- 6~ Faulten

GEESTELIJKE GOEDEREN 1683

237

- 1~ Cappl: Ontfanck vande Landen weijden, ende Beemden, onder geertruijdenbergh, drimmelen ende Stanthasen, gelegen gecomen vande Cappittulairen, ende convent van Cathalijnnen dale, Beijde eertijds Binnen geertruijdenbergh, mitsgaders vande kercke tot drimmelen, altesamen gelegen inder Amilia Polder, de welcke bewinterdiijckt is inden jare XVIc. vijff en veerrigh verpacht voor een termijn van vijff jaren, aen een geduirende (...) Landen gecomen vande Cappittulairen eertijts Binnen Geertruijdenbergh
- 2~ Cappl: Landen gecomen vande susteren
- 3~ Cappl: Parthijen van Landen gecomen vande kercke tot drimmelen
- 4~ Cappl: Anderen ontfanck vande thienden gecomen vande Cappittulairen eertijds binnen Geertruijdenbergh verpacht voor den jare XVIc. drie en tachtigh (...)
- 5~ Cappl: Anderen ontfanck vande gelt renten, ende rogh pachten gecomen vande convente van Cathalina dalen, ende Cappittulairen beijde eertijts binnen geertruijdenbergh, mitsgaders de kercke rente tot drimmelen, (...)
- 1~ Cappl: Uitgeeft Jegens den voornoemden ontfanck Ende eerst ordinaris gagien en tractementen
- 2~ Cappl: Allerhanden Uijtgeeft
- 3~ Cappl: Anderen Uitgeeft van Penningen bereeckent, en niet ontfangen
- 4~ Cappl: Anderen Uijtgeeft van penningen Bereeckent, en niet ontfangen, ofte well remissie penningen vande zaijlanden hier vooren in ontfanck gebracht, te weten
- 5~ Cappl: Anderen Uijtgeeft van penningen Bereeckent, en niet ontfangen, ofte well remissie penningen vande Thienden hier voor in ontfanck gebracht, te weten

GEESTELIJKE GOEDEREN 1782

238

REGISTER VAN DE CAPITTELS OP DEZE REEKENING DIENENDE: ONTVANG
Capittel

- 1~ Landpachten der Capitulairen
- 2~ Zusteren
- 3~ Kerk van Drimmelen
- 4~ Thienden der Capitulairen
- 5~ Renten en rochpachten
- 6~ Extraordinaris Ontvang

UIJTGAAF

- 1~ Gagien en Tractementen
- 2~ Allerhande Natuuren
- 3~ Penningen Berekent en niet ontfangen

DOMEINEN EN GEESTELIJKE GOEDEREN 1783

239

REGISTER VAN DE CAPITTELS OP DEZE REKENING DIENENDE: ONTVANG
Capittel

- 1~ Chijnsen en Renten
- 2~ Erfpachten
- 3~ Dominiale Tollen, Gruiten en Accijnsen
- 4~ Dominiale Visscherijen
- 5~ Land- en Weide-pachten
- 6~ Tiendens
- 7~ Dominiale Molens
- 8~ Veergelden
- 9~ Riet, Biezen en Platen
- 10~ Verkogt Hout
- 11~ Recognitien
- 12~ Verleende Alterminatien
- 13~ Gemengden en Extraordinairen Ontvang
- 14~ Restanten van voorige Jaaren
- 15~ Tractementen en Emolumenten

UITGAAF

237 NDR inv.nr. 4482.

238 NDR inv.nr. 4581.

239 NDR inv.nr. 4582.

- 1~ Gagien, Tractementen en Pensioenen
- 2~ Verponding en Omslagen, etc.
- 3~ Reparatiën en Onderhoudskosten
- 4~ Onkosten van de Verpachting der Visscherijen, Landen, Tienden, enz.
- 5~ Remissien
- 6~ Restanten en onbetaalde pachtpenningen
- 7~ Faulten van Cijnsen en Rogpachten
- 8~ Gemengden Uitgaave
- 9~ Extraordinaris Uitgaaf
- 10~ Rekeningskosten

INVENTARIS

A ALGEMEEN

- 3967** Ingekomen stukken bij de Domeinraad, 1731-1788. 1 omslag
- 3968-3983, 16702** Extract-resoluties van de Domeinraad en zijn rechtsopvolgers toegezonden aan de rentmeesters van Geertruidenberg, 1742-1810 en 1817. 6 banden en 11 omslagen
- 3968** 1742-1768., 1 band
- 3969** 1769-1780., 1 band
- 3970** 1781-1788., 1 band
- 3971** 1789 - 24 april 1795., 1 band
- 3972** 22 mei 1795-1796., 1 band
- 3973** 1797-1800., 1 band
- 3974** 1801.
- 3975** 1802.
- 3976** 1803.
- 3977** 1804.
- 3978** 1805.
- 3979** 1806.
- 3980** 1807 .
- 3981** 1808.
- 3982** 1809.
- 3983** 1810.
- 16702** Extract-resoluties van de Domeinraad en zijn rechtsopvolgers toegezonden aan de rentmeesters van Geertruidenberg, 1817., 1 omslag
- 3984-3985** Registers van resoluties, appointementen en missiven betreffende het domein Geertruidenberg, 1742-1791 2 delen
- 3984** 1742-1775
- 3985** 1776-1791
- 3986-3992** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen. 7 banden
- 1756-1796.
Over het jaar 1794 geen verbaal.
- 3986** 1756-1768.
- 3987** 1769-1776.
- 3988** 1777-1781.
- 3989** 1782-1785.

- 3990** 1786-1791.
3991 1792-1793.
3992 1795-1796.
- 3993** Ingekomen stukken bij de hertog van Brunswijk betreffende de heerlijkheid Geertruidenberg, 1760 en z d. 1 omslag
 Met aantekening van De Larrey, 1767.
- 3994** Verbalen van de griffier Ardesch wegens zijn inspectiereizen naar Geertruidenberg. Concepten. 1768, 1772, 1773, 1777, 1781, 1785. 1 pak
 Op de omslag staat vermeld 'uit den boedel van den heer [...] de Beaufort'.
- 3995** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad. Met kanttekeningen. 1776-1806. 1 pak
- 3996-4007** Brievenboeken van de rentmeester van Geertruidenberg, 1783-1811. 11 delen en 1 omslag
- 3996** 29 maart 1783-1784.
3997 1785-7 juli 1789.
3998 20 juli 1789 -16 april 1794.
3999 31 mei 1794-26 maart 1797.
4000 11 april 1797-2 november 1798.
4001 23 januari 1799-28 januari 1802.
4002 21 februari 1802-25 december 1803.
4003 2 januari 1804-16 november 1805.
4004 16 november 1805-26 november 1807.
4005 15 januari 1808-10 juli 1809.
4006 8 augustus 1809-9 maart 1810.
4007 14 maart 1810-2 maart 1811., 1 omslag
- 4008-4027** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein. Met kanttekeningen. 1785-1809. 2 banden, 19 delen en 1 omslag
 Over het jaar 1798 geen rapport. De rapporten werden niet afgehoord.
- 4008** 1785-1789. Met concept., 1 band en 1 omslag
 In tweevoud.
- 4009** 1790.
4010 1791.
4011 1792.
4012 1793.
4013 1794-1795., 1 band
4014 1794-1795., 2 delen
4015 1796.
4016 Met bijlagen. 1797.
4017 1799.
4018 1800.
4019 1801.
4020 Met bijlagen. 1802.
4021 Met bijlage. 1803.
4022 Met bijlagen. 1804.
4023 Met bijlage. 1805.
4024 Met bijlage. 1806.

- 4025 1807.
 4026 Met bijlagen. 1808.
 4027 Afschrift. 1809.

4028 Stukken ter vergadering van de administrateurs der goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen behandeld. Met agenda. mei 1795 - november 1796. 1 band

4029-4030 Stukken ter vergadering van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld, december 1796 - juli 1798. 1 band en 1 omslag

- 4029 December 1796 - december 1797., 1 band
 4030 Januari - juli 1798.

B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 GEERTRUIDENBERG

4031 Akten betreffende de aanspraken van de heren van Nassau op rechten, goederen en heerlijkheden in Holland, in het bijzonder die van en in Geertruidenberg verkregen. Afschriften.

1323 -1445. 1 pak

Inhoudsopgave zie bijlage 1.

Voorzover mogelijk wordt een verwijzing gegeven naar de inventarisnummers (met de bijbehoren de registernummers) waaronder Drossaers (Eerste deel) de originele stukken beschreef.

- FOL1059** Vidimus van de akte uit [1330] 1329, waarin Willem, graaf van Holland, aan Jan van Polanen belooft de burcht en het gerecht van Geertruidenberg met 100 pond Hollands jaarlijks en de ambachten Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven en Waspik, 25 pond Hollands aan tienden in Hazerswoude, 8 hoeven moer te Nootdorp en 28 morgen land geheten het Geerland, bij kinderloos overlijden van Willem van Duvendoerde. Afschriften. 1336, 2 stukken
 In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr 603, reg. nrs. 219 en 269.
- FOL1060** Vidimus van de akte uit 1323 waarbij Willem, graaf van Holland, aan Willem van Duvendoerde het schoutambt van Geertruidenberg geeft en hem de stenen schenkt voor het te bouwen huis waarmee hij zal worden beleend. Afschriften. 1417., 3 stukken
 In drievoud. Zie Drossaers inv.nr. 606, reg. nrs. 155 en 1062.
- FOL1061** Vidimus van de akte van belening uit 1344 door Willem, graaf van Holland, van Jan van Polanen met de burcht van Geertruidenberg met 100 pond Hollands jaarlijks en het gerecht. Afschriften. 1420, 2 stukken
 In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 607, reg. Nrs. 379 en 1111.
- FOL1062** Vidimus van de akte van ratificatie uit 1347 door keizer Lodewijk voor Willem, graaf van Holland, van de akten en privileges door keizerin Margaretha aan Willem van Beieren gegeven. Afschriften. z.d., 3 stukken
 In drievoud.
- FOL1063** Akte van bevestiging door Willem, graaf van Holland, voor Jan van Polanen van alle akten door hem en zijn voorvaders aan Jan van Polanen gegeven. Met vidimus Afschriften . 1347 z.d., 4 stukken
 Akte in tweevoud en vidimus in tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 12, reg. nrs. 415 en 555.
- FOL1064** Vidimus van de akte van bevestiging uit 1346 door keizerin Margaretha voor Willem van Duvendoerde van al diens lenen gelegen in het graafschap Holland. Afschriften. 1347., 2 stukken
 In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 11, reg. nrs. 401 en 423.
- FOL1065** Akte van belening door keizerin Margaretha van Jan van Polanen met alle goederen gelegen in het graafschap Holland die al in zijn bezit waren tot een onsterfelijke leen. Afschriften. Met vidimus 1417. 1346., 4 stukken
 Akte in tweevoud en vidimus in tweevoud. Zie Drossaers inv. nr 51, reg. nr. 403.

- FOL1066** Vidimus van de akte van ratificatie uit 1346 door keizer Lodewijk van de akte waarin keizerin Margaretha belooft niets te ondememen met betrekking tot haar graafschappen Henegouwen, Holland, Zeeland en Friesland. Afschriften.. 1441., 3 stukken
In drievoud. Zie Drossaers inv. nr. 1501, reg. Nr. 1455.
- FOL1067** Vidimus van de akten van belening uit 1346 door keizerin Margaretha van Jan van Polanen met alle goederen gelegen in het graafschap Holland die al in zijn bezit waren tot een onsterfelijke leen en van de akten van bevestiging uit 1347 door Willem, graaf van Holland, en uit 1390 door Albrecht, graaf van Holland. Afschriften.. 1394, 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 14, reg. nr. 827.
- FOL1068** Akte van belening door Willem van Duvenvoorde van Jan van Polanen met de burcht van Geertruidenberg met 200 pond tournoois jaarlijks en het gerecht en ook de heerlijkheid van Almonde en Dubbelmonde. Afschriften. 1347., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 604, reg. nr. 417.
- FOL1069** Akte waarin Willem van Duvenvoorde verklaart toestemming te hebben van keizerin Margaretha zijn rechten betreffende Geertruidenberg en Almonde en Dubbelmonde in achterleen uit te geven. Afschriften. 1350, 2 stukken
In tweevoud.
- FOL1070** Akte waarin Willem graaf van Holland, vrijgeleide van persoon en goederen verleent aan Philips van Polanen, burgzaat van het huis van Geertruidenberg, en zijn gezellen. Afschriften. 1352., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 621, reg. nr. 488.
- FOL1071** Akte van bevestiging door Albrecht graaf van Holland voor Jan van Polanen, heer van de Leck en van Breda, van alle eerdere akten die deze van vorige graven van Holland gekregen heeft. Afschriften. 1390., 3 stukken
In drievoud. Zie Drossaers inv. nr. 14, reg. nr. 797.
- FOL1072** Akte van bevestiging door Albrecht, graaf van Holland, voor Jan van Polanen in zijn Hollandse goederen. Afschriften. 1390., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv.nr. 13, reg. nr. 800.
- FOL1073** Akte van belening door Albrecht, graaf van Holland, van Hendrik van de Leck, als voogd van Johanna, dochter van Jan van Polanen, met alle goederen en heerlijkheden gelegen in Holland, waarmee haar vader beleend was. Afschriften. 1395., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv.nr. 717, reg. nr. 837.
- FOL1074** Akte waarin Willem van Beieren, belooft Johanna van Polanen te zullen bevestigen in het bezit van de goederen van haar vader, Jan van Polanen, wanneer hij (Willem) graaf van Holland mocht worden. Afschriften. 1395., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 16, reg. nr. 838.
- FOL1075** Vidimus van de akte uit 1395 waarin Willem van Beieren, belooft Johanna van Polanen (van de Leck) te zullen bevestigen in het bezit van de goederen van haar vader, wanneer hij graaf van Holland mocht worden. Afschriften. 1406., 4 stukken
In viervoud. Zie Drossaers inv. nr. 16, reg. nr. 927.
- FOL1076** Akte waarin Albrecht, graaf van Holland belooft Johanna van Polanen en haar goederen in bescherming te nemen. Afschriften. 1396., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 17, reg. nr. 847.
- FOL1077** Vidimus van de akte van belening uit 1404 door Albrecht, graaf van Holland, van Engelbrecht, graaf van Nassau, en Johanna, zijn vrouw, met alle de goederen die haar vader, Jan van Polanen, in Holland had. Afschriften. 1419., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 18, reg. nr. 1087.
- FOL1078** Vidimus van de akte van bevestiging uit 1417, door Jacoba, gravin van Holland, voor Engelbrecht, graaf van Nassau, en Johanna, zijn vrouw, van hun Hollandse lenen. Afschriften. 1419., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv. nr. 19, reg. nr. 1088.
- FOL1079** Akte waarin Jan van Beieren verklaart dat, ingevolge het bestand, door hem gesloten met Jacoba van Beieren en Philips van Brabant, Engelbrecht van Nassau de stad Geertruidenberg voor hem in bewaring zal houden. Afschriften. 1421., 3 stukken
In drievoud. Zie Drossaers inv.nr. 608, reg. nr. 1118.
- FOL1081** Vidimus van de akte van bevestiging uit 1433 door Philips van Bourgondië, graaf van Holland, voor Engelbrecht en Johanna van Nassau in hun Hollandse lenen. Afschriften. 1446., 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers inv.nr. 21, reg. nr. 1520.

- FOL1082** Vidimus van de akte uit 1439, waarin de Raad van hertog van Bourgondië, als graaf van Holland, graaf Engelbrecht van Nassau dagvaardt de stad Geertruidenberg met enige moeren aan de hertog over te dragen. Afschrift. 1439., 1 stuk
Zie Drossaers inv. nr 610, reg. nr. 1402.
- FOL1083** Vidimus van de akte van belening door Philips van Bourgondië, graaf van Holland, van Jan, graaf van Nassau, met alle heerlijkheden, goederen, tienden en renten, gelegen in Holland, die hij van zijn vader en moeder erfde. Afschriften. 1445., 2 stukken
In tweevoud.

- 4032-4040** Stukken betreffende de aflossing van het pandschap door de Staten van Holland aan de prins van Oranje van de hoge heerlijkheid van Geertruidenberg, 1557-1672. **6 pakken, 2 omslagen, 1 deel en 1 stuk**
De meeste stukken treft men aan in veelvoud en zowel in minuut als in afschrift.
- 4032** 1666-1667.
- 4033** 1668.
- 4034** 1669-1671., 1 omslag
- 4035** 1672., 1 deel en 1 omslag
- 4036** Bijlagen betreffende de rechten van de graaf van Nassau op de stad Geertruidenberg, 1434-1668.
- 4037** Bijlagen betreffende het windrecht in Geertruidenberg en op de Made, 1460-1660.
- 4038** Bijlagen betreffende het recht op de inkomsten uit de voormalige goederen van St. Catharinadal, 1569-1665.
- 4039** Overige retroacta en bijlagen, 1557-1656.
- 4040** Akte van inbezitneming van Geertruidenberg door Philips II, koning van Spanje. Afschrift. 23 juli 1568., 1 stuk
Afschrift van Drossaers, Eerste deel, inv. nr. 617.
- 4041** Akten betreffende de eigendomsrechten van het sterfhuis van Willem van Oranje op een stuk land in het ambacht Drimmelen, 25 September en 21 oktober 1595 en 17 September 1596. **2 charters en 1 stuk**
1 charter met uithangend zegel.
De in de inventaris NDRO Folio beschreven 'Evictie voor het sterffhuijs van Sijne Excellencie prince Willem van Orange van Jan Vrancx over vier morgen landts, gelegen onder Drimmelen, 1594' ontbreekt.
- 4042** Akte van overdracht door de burgemeesters van Geertruidenberg aan Johan van Clootwijk, als rentmeester, van een erf aan de Koestraat t.b.v. het oprichten van een rosmolen, 20 juni 1620. **1 charter**
Met een uithangend zegel.
- 4043** Akte van belening door de Staten van Holland van Willem III met de heerlijkheid Geertruidenberg, 28 november 1672. **1 charter**
- 4044** Akte van overeenkomst tussen de Domeinraad en de Staten van Holland aangaande de limietscheiding tussen Raamsdonk en Standhazen. Met een extract uit het register van de notulen. 7 maart 1717. **2 stukken**
- 4045** Akte van transport door Hugo de Vivien, Josephus Allart en Johanna Catharina Swaens aan Gijsbert van Issem, als rentmeester, van in totaal 2/3 deel van de rosmolen binnen Geertruidenberg, vanouds genaamd 'De Particuliere Rosmolen', 4 oktober 1718. **1 charter**
Met twee uithangende zegels.

- 4046** Akte van transport door alle erfgenamen van Hester van der Net en Adriaen de Bruijn aan Gijsbert van Issem, als rentmeester, van een huis, twee schuurtjes, hof en erf gelegen op de Maetse Heide, 3 februari 1722. 1 charter
Met twee uithangende zegels.
- 4047** Extract-resolutie van de Staten van Holland en Westfriesland betreffende het in erfpacht geven van het veer van Geertruidenberg tussen Oosterhout en 's-Gravenmoer aan de prins van Oranje, 1749. 1 stuk
- 4048-4058** Akten van transport aan de prins van Oranje van diverse stukken land gelegen buitendijks onder Drimmelen en Standhazen. Met retroacta. 21 charters en 6 stukken
1767-1772.
- 4048** Percelen moeren en wildernissen van de kinderen en erfgenamen van Cornelis van Opstall, 28 april 1767., 1 charter
Met uithangend zegel.
Zie ook NDR inv. nr. 4173.
- 4049** Een perceel hooiland van Schalk Leenders, 4 juli 1768, 1 charter
Met uithangend zegel.
- 4050** Een perceel hooiland en riethil van Johanna Martina van der Halt weduwe van Jan Jacob van der Moer, 30 maart 1769, 1 charter
Met uithangend zegel.
- 4051** Een perceel riethil met aanwas, Noorderbosch genaamd, van Rocus van Seeters. Met retroactum. 10 januari 1770., 2 charters
Een charter met uithangend zegel.
- 4052** Een perceel dijk, hooiland en riethil van Gerrit van den Teen. Met retroacta. 19 juni 1772., 4 charters
- 4053** Een perceel hooiland en riethil met aanwas van Roelof van Sull en Gerrit van den Teen. Met retroacta. 19 juni 1772., 4 charters en 2 stukken
Twee charters met uithangend zegel.
- 4054** Een perceel hooiland en riethil van Katharina Mutsaart en Govert van Opstall. Met retroacta. 19 juni 1772., 1 charter en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 4055** Een perceel hooiland en riethil van Joachiem van Breugel en Pieter Brouwers. Met retroacta. 30 juli 1772., 1 charter en 2 stukken
Met uithangend zegel.
- 4056** Een perceel riethil van Adriana van Son, 30 juli 1772., 2 charters
Met uithangend zegel.
- 4057** Een perceel hooiland, Den Ouden Nol genaamd, en aansluitend een riethil met aanwas van kinderen en erfgenamen van Pieter de Bruijn, 1 augustus 1772., 3 charters
Met uithangend zegel.
- 4058** Enkele percelen hooiland, griend en riet met het recht van aanwas van kinderen en erfgenamen van Cornelis van Opstall, 26 September 1772., 1 charter en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 4059** Akte van transport door Thomas Schattelij, brouwer en koopman, aan Johan van Doorn, als rentmeester, van twee percelen dijk ten westen van de Steenen Beer onder Standhazen, 6 juni 1782. 1 charter
Zegel ontbreekt.

- 4060** Akte van transport door eigenaren van landen gelegen aan beide zijden van de Oude Stadsweg aan de prins van Oranje van landen en putten gelegen tussen de Oude Stadsweg en de Nieuwe Veerweg onder Raamsdonk. Met onderhandse akte van ruil, 1 maart 1788.
24 december 1788 2 stukken
Voor de bijbehorende kaart zie ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman (VTH) inv. nr. 1753

2 GEESTELIJKE GOEDEREN

- 4061** Stukken betreffende het recht van Frederik Hendrik op de inkomsten van de geestelijke geannoteerde goederen van Geertruidenberg, 1599-1619 1 omslag
- 4062** Cartularium van het klooster St. Catharinadal te Geertruidenberg. Met aantekeningen van later datum. 1572. 1 deel
Zie ook Drossaers, Eerste deel, inv. nr. 670 en P. Dalm van Heel, O.F.M., Het klooster van de zusters der 3e orde van het St. Franciscus.
- 4063** Akte van transport door Elisabeth Koning aan Johan van Doorn, als rentmeester van de geestelijke goederen, van een perceel hooi- of weiland gelegen achter de Westpolder onder Raamsdonk, 26 September 1764 1 charter
- 4064** Akten van transport door Jan Hogerwerf en Catrina Plassius aan Johan van Doorn, als rentmeester van de geestelijke goederen, van de onverdeelde helften van een perceel dijk, bos, hoogland, riethil en aanwas gelegen onder Standhazen, 28 juli en 15 oktober 1766. 2 charters

3 VERDRONKEN WAARD VAN ZUID-HOLLAND

Hieronder ook alle stukken betreffende de visserijrechten in dit gebied. Voor limietscheidingsproblematiek in de Verdronken Waard zie ook NDR inv. nr. 7658 (Zwaluwe).

- 4065** Stukken betreffende het recht van de aanwassen en de visserij in de Verdronken Waard van Zuid-Holland. Afschriften 1613 en 1641. 1310,
- 4066** Akten van belening van Willem van Duvenvoorde met de ambachten Dubbelmonde en Almonde, het ambacht Twintighoeven, het gerecht en ambacht Standhazen, het ambacht Drimmelen. Afschriften. 1319, 1325, 1331, 1343 en 1411 1 omslag
- 4067** Stukken betreffende de geschillen tussen de Staten van Holland en de prins van Oranje over het recht van de visserij in de Verdronken Waard van Zuid-Holland, 1560-1664 1 pak
Voor inhoudsopgave zie bijlage 2.
Hierna volgt de beschrijving van de stukken volgens NDRO FOLIO en VERVOLG
FOL1095 Eenige schriften, gedient hebbende tot den processe tusschen de vooghdn van den prince van Orange gedaagde, ende den procureur generael van Hollandt impetrant, over 't recht van visscherijen in de Maze, bij den verdroncken weert van Zijdt-Holland.

- FOL1096** Gebesoindeerde bij meester Peeter Sluyter landtmeeter vanden coninck, ende meester Cornelis Pieters, landtmeeter vanden prince van Orange grave van Nassau 't zedert 9 augustus 1564, te weeten voor in ende na 't sincken vande steenen op deselve Maaslimijten beijder heerlijkheden gedaen, sijnde in quadruplo geschreven, ende te samen gebonden, gequotiseert.
- FOL1097** Verbaal vande bepalinge vande Maze, langs, en door den verdroncken waert van Zuijdt-Holland tusschen den ouden dorpen van Standhasen ende Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, ende Twintigh hooven, van 1560, sijnde in triplo tesamen gebonden, in eenen bonder, gequotiseert.
- FOL1098** Copie verbael vande affraeijsge, affpalinge, ende meetinge van aenwasschen bijden Dortschen waert gedaen in 1614, gequotiseert.
- FOL1099** Verbael vanden landmeeter Jan Pieterszoon Dou tot Leijden, in 't soecken vanden pael vande limijtscheijdinge, van Sijne Excellencie gronden ende visscherijen in den verdroncken weert van Zuijdt-Hollandt en die van de graeffelijckheit, raeijende van, den toorn vande grauw susteren tot Dordrecht, op den toorn genaemt Tobbe van Sevebergen, voorgenoimen ende geschiet in, met vijf bijlagen. 1632.
- FOL1100** Rapport van seigneur Merten van Hemert, 't welck hij aen Sijne Hoogheijt mijn heere den prince van Orange is doende van sijn gebesoindeerde in der qualiteit als commissie hebbende om te meeten onder anderen de gronden ende opkomende slijcken van Sijne Welgementioneerde Hoogheijts heerlijkheden, gelegen in den verdroncken Zuid-Hollandschen weert, sijnde hetselve, 16 mei 1638
- FOL1102** Bericht van die vande reeckeninge der graeffelijckheijts van Hollandt, gedaen aen de Staaten van Hollandt, over het different, ontstaen tusschen Sijne Hoogheijt den prince van Orangie ter eenre, ende die van de reeckeninge voornoemt ter andere zijde, roerende de limijten van seeckere salm steecken, aenwasschen, ende andere gelegentheden op den Biesbosch ende daer omtrent, ter vergaderinge geëxhibeert, 26 maart 1642.
- VER1428** Acte gedepecheerd bij de hertogin van Parma in dato 21 Juli 1561, nopende de limieten der visserije, competerende aan den Heere Prince van Orange, uithoofde van deszelfs Ambagtsheerlijkheden van Stanthasen, Drimmelen, Almonde, Driittelmonde en Twintighoeven.
Aanwinsten: 1894 02a
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd ARA, inv.nr. 650
- FOL1105.5** (idem)
- 4068** 'Stukken betreffende de visserijen onder Geertruidenberg waaronder een missive van prins Willem van Oranje Nassau, 1562 jan 17, aan de schout van Geertruidenberg, daarbij te kennen gevende, dat de visserijen van Standhazen, Dnrnmelen, Almonde en Dubbelmonde eertijds door zijn onderzaten van Geertruidenberg bevist voortaan door hem zelf bevist zouden worden'.
Stukken ontbreken.
- 4069** 'Stukken betreffende de geschillen tussen de graaflijkheid van Holland en die van de Raad en Rekeningen van de prins van Oranje omtrent de limieten der visserijen in de verdroncken Zuid-Hollandsewaard, '
[laatst der 16e eeuw]
Ontbreekt
Stukken ontbreken.
- 4070** Rapport van [...] betreffende het recht van de Staten van Holland tot de opkomende landen die in gebruik werden genomen door Arent Janss, wonende te Almkerk.
Afschrift.
[na 1564] 1 deel
- 4071** Provisioneel akkoord tussen Frederik Hendrik en de Grafelijkheidsrekenkamer van Holland inzake het geschil over de visserij in de Cornelis Jan Noordensteek in de Verdronken Waard van Zuid-Holland. Met Afschrift.
29 april 1619. 2 stukken
- 4072** Rekest van prins Frederik Hendrik aan het Hof van Holland betreffende de vissteek

Cornelis Jan Noorden in de Biesbosch. Minuut.
[begin 17e eeuw] 1 stuk

4073 Verbaal behorende bij een kaart betreffende de landerijen en visserijen onder de heerlijkheden Geertruidenberg, Drimmelen, Standhazen en de Zwaluwe in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland op last van Frederik Hendrik gemaakt door Jacob Jan Sijmons, landmeter te Geertruidenberg, 1620 1 katern
Voor de kaart zie ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman (VTH) inv.nr. 1916.

4074 Verbaal van de landmeters Jan van de Linden Govertz. en Pieter Kleijn van de metingen en de afbakening van de grenzen, zoals vastgesteld in 1561, tussen de heerlijkheden en domeinen van de Staten van Holland en West-Friesland en die van de prins van Oranje in de Verdrongen Zuidhollandse Waard, 19 februari 1757.
Zie ook NDR inv. nr. 7656 (Zwaluwe)
Zie ook ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman (VTH) inv. nr. 1936 en (VTHR) inv. nr. 4669.

4075 Rapport van J.C. Montanus betreffende de aanspraken van de prins van Oranje, als ambachtsheer van de heerlijkheden Standhazen, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven en de Zwaluwen gelegen in de Verdrongen Zuidhollandse Waard, op alle aanwassen, gronden en platen binnen deze gebieden ten zuiden van de Oude Maas, in het bijzonder inzake de zogenaamde Tongplaat. Met bijlagen en retroacta, 1420-1757. 2 juni 1766. 1 pak
Zie voor deze kwestie ook NDR inv. nr. 7658 (Zwaluwe), deels identieke stukken.

4076-4077 Verbaal door de landmeter P.A. Ketelaar wegens metingen en afbakening van de grenzen tussen de grafelijkheid van Holland en de [prins van Oranje] in de Verdrongen Waard. Met bijlage. Afschriften. 1 juni 1781.
Het origineel had in het archief van de Domeinraad moeten berusten, maar is verdwenen. Deze stukken zijn afkomstig van het ministerie van Financiën, waarschijnlijk zijn zij in het archief van de Domeinraad opgenomen geweest.
Aanwinsten: 1894 02b
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 651

4076 Bijlage
4077 Verbaal

4078 Stukken betreffende het transport door de erfgenamen van Martina Johanna van der Hult, weduwe van Johan Jacob van der Moer, aan de prins van Oranje van een perceel hooi- of weiland, zijnde de kade aan en om de zogenaamde Grote Polder, 1786. 1 omslag en 2 charters
Charters met uithangende zegels waarvan één beschadigd.

4079 'Kopieën van oude verlijfbrieven van deze heerlijkheden etc'.
Ontbreekt
Stukken ontbreken.

C BESTUUR

1 FUNCTIONARISSEN

4080 Commissie voor Herman van den Loo, als amptman van graaf Engelbrecht van Nassau, over de stad en de burcht van Geertruidenberg. Afschriften.

-
1421. 2 stukken
In tweevoud. Zie Drossaers, Eerste deel, inv. nr. 608, reg. nr. 1119.
- 4081** Stukken betreffende het afzetten van de schout door de stadhouder van kapitein-
en kasteleinschap van Geertruidenberg. Met bijlagen. 1 omslag
1452.
Zie Drossaers, Eerste deel, inv. nr. 623.
- 4082** Instructies voor de burgemeesters, regeerders, thesaurier en boden van de stad
Geertruidenberg, 1554. Afschriften, 2 stukken
[na 1605].
- 4083** Instructie en ordonnantie van de graaf van Nassau, als kastelein van
Geertruidenberg, betreffende de bediening van het schoutambt aldaar. Afschrift. 1 stuk
24 maart 1509.
- 4084** Stukken betreffende de gevangenschap van Dirck Braem, koster en klerk van
Drimmelen, 3 stukken
1537.
- 4085** Commissie van de koning van Spanje voor Jan Paix (of Peijs) ontvanger van de
impost van een oord stuivers op elke ton turf die vanuit 's-Gravenmoer,
Raamsdonk, Capelle en Waspik werd verscheept naar Holland, 1 charter
14 november 1589.
- 4086** Commissie voor Dirck Gijssels als controleur van de visafslag van Geertruidenberg,
25 januari 1590. 1 stuk
- 4087** Commissie voor Catherina van Coenegracht als concierge, 1 stuk
9 maart 1601.
- 4088** Akte van borgtocht van Hugo van Luchtenbergh en Jacob Vallensis, arts, voor Johan
van Clootwijk, rentmeester van Geertruidenberg, 1 stuk
3 maart 1611.
- 4089** Sententie van het Hof van Holland gewezen op het geschil tussen Hendrik van
Hairlem, schout van Geertruidenberg, en Willem Sceijf, luitenant van
Geertruidenberg, inzake hun gezagsverhouding, 17 april 1452. Authentiek afschrift, 2 stukken
[17e eeuw],
In tweevoud.
- 4090** Commissies voor de gezworen meters van de visserijen in de Verdrongen Waard
van Zuid-Holland. Met procesverbaal van eedsaflegging. 1 omslag
1717-1776.
- 4091** Brief van Petrus van Aelburg, aan de minister van Financiën betreffende de
tractementen en emolumenten van ambtenaren in het domein Geertruidenberg,
10 augustus 1808. 1 stuk
- 2 OVERIGE BESTUURSZAKEN**
- 4092** Akte van octrooi van Engelbrecht, graaf van Nassau, als kapitein en kastelein van
Geertruidenberg, aan drie inwoners van de stad voor het verkopen van een lossing
van 200 ponden erfrente, om daarmee af te lossen diverse andere rente staande op
de stad. Afschrift.

-
- 15 juni 1496. 1 stuk
- 4093** Rekening van Aelbert Joosten van Teijlingen, thesaurier van de stad Geertruidenberg, 1585. Afschrift. Afgehoord 1587. 1 deel
- 4094** Brieven van en aan [Philips van Hohenlo] betreffende militaire zaken en Geertruidenberg, 1596. 1 omslag
- 4095** 'Bezwaarnisse', memorie van [...] voor schout, burgemeesters en regeerders van Geertruidenberg betreffende de positie van Made binnen de jurisdictie van Geertruidenberg. Concept. [1602] 1 stuk
- 4096** Akte van confirmatie van Maximiliaan van Oostenrijk van alle privileges van de stad Geertruidenberg, 1478. Afschrift, [na 1605]. 1 stuk
- 4097** Akte van octrooi van Frederik Hendrik als heer van Geertruidenberg aan rentmeester Matthijs van Clootwijk voor het bedijken van een eiland geheten het Lijndonck voor een erfpacht van vijfendertig gulden, 27 april 1605. Met authentiek afschrift, 2 januari 1659. 1 charter en 2 stukken
Het betreft hier twee authentieke akten door Frederik Hendrik ondertekend en een authentiek afschrift.
- 4098** Kopie-resolutie van de Staten-Generaal betreffende toestemming voor de vissers van Geertruidenberg om zalm, steur en elft overland te vervoeren naar Antwerpen, Den Bosch en andere 'vijandelijke' plaatsen, 7 mei 1622. 1 stuk
- 4099** Stukken betreffende de vrijstelling van de imposten. Afschriften.. 1630, 1673 en 1719. 3 stukken
- 4100** Plakkaten en ordonnantiën van de Domeinraad. Gedrukt. 1650-1747. 1 omslag
- 4101** Overeenkomst tussen Raad en Rekenkamer van Holland en de Domeinraad betreffende het herstellen van de schade geleden in 1697 door kopers van de tienden van de Wieldrechtse Polder, 13 mei 1718. 1 stuk
- 4102** Uitspraak en willige condemnatie van de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland betreffende de gerezen geschillen tussen Jan Willem van Hull, pachter, en Waltherus van Heusden, rentmeester, inzake het 'carosse- en veergeld', 4 mei 1734. 1 stuk
- 4103** Extract uit het register van contracten van de stad Geertruidenberg betreffende de uitwatering van de binnenpolder Terheijden langs de Emiliapolder. Authentiek afschrift. 1740. 1 stuk
- 4104** Stukken betreffende de verpondingen van de tienden op de Made van de prins van Oranje,

1756-1764. 1 pak

4105 'Memorie van observatie' door Pieter Ketelaar, landmeter van Holland en de Raad van Brabant, betreffende de begrenzing van de Kielensteek, 20 juli 1778. 1 stuk

4106 Extracten uit de handvesten, privileges en ordonnanties van Zuid-Holland in 1628 in Dordrecht gedrukt, betreffende de stad Geertruidenberg, z.d. 1 stuk

D BEHEER

1 VISSERIJEN

4107 Stukken betreffende het innen van de visserijgelden. Deels Afschriften. 16 november 1617. 1 omslag

4108-4163 Rollen van de afslag van de zalm, steur en elft binnen Geertruidenberg, 1742-1780, 1782-1810. 56 delen

4108 1742-8 november 1743.
4109 24 december 1743-1745.
4110 1746-1747.
4111 1748-1749.
 Beschadigd.
4112 1750.
4113 1751-8 april 1752.
4114 8 april-december 1752.
4115 1753-1754.
4116 1755-1756.
4117 1757-1758.
4118 1759-1760.
4119 1761-1762.
4120 1763-1764.
4121 1765.
4122 1766-1767.
4123 1768.
4124 1769.
4125 1770-1771.
4126 1772.
4127 1773.
4128 1774.
4129 1775.
4130 1776.
4131 1777.
4132 1778.
4133 1779.
4134 1780.
4135 1782.
4136 1783.
4137 1784.
4138 1785.
4139 1786.
4140 1787.
4141 1788.

4142	1789.
4143	1790.
4144	1791.
4145	1792.
4146	1793.
4147	1794.
4148	1795.
4149	1796.
4150	1797.
4151	1798.
4152	1799.
4153	1800.
4154	1801.
4155	1802.
4156	1803.
4157	1804.
4158	1805.
4159	1806.
4160	1807.
4161	1808.
4162	1809.
4163	1810.

2 CIJNZEN, GRONDRENTEN EN ROGGEPAChTEN

- 4164** 'Cijnsboek van de stad Geertruidenberg',
1576-1578. 1 deel
Ontbreekt. Ook Drossaers beschrijft dit deel (Drossaers, Eerste deel, inv.nr. 640), echter ook hier ontbreekt het deel.
- 4165** Register van de huizen en hoeven binnen Geertruidenberg waarvoor herencijns schuldig is, over de jaren 1593-1608, en andere herencijns, over de jaren 1593-1622. Afschrift. 1 deel
1667.
- 4166** Legger van cijnzen en roggepachten die behoorden aan de capitularen binnen Geertruidenberg over de jaren 1601-1607 door Adriaen Claesz. ontvangen, 1607. Met lijst van uitgaven in 1 katern
1607.
- 4167** Legger van de renten en roggepachten die behoorden aan de capitularen en zusters binnen Geertruidenberg en aan de kerk van Drimmelen, 1 deel
1619.
Het betreft hier een 'kale' opsomming van naam van de cijnsplichtige en te betalen cijns (in geld of rogge).
Met op de laatste pagina een proeve van een erotisch gedicht in het Frans: 'Ditte moij ma belle jenetton / vous est fille moij garson / nos coucheron ensemble / L amour nous commende / par apres en parle que vousdra / Le...'
- 4168-4173** Leggers van renten en roggepachten die behoorden aan de capitularen en de zusters binnen Geertruidenberg en aan de kerk van Drimmelen. Met aantekening van betaling. Met naamindices. 6 delen
1678-1689, 1712-1822.
- 4168** 1678-1689
Betreft alleen de renten en roggepachten die behoorden aan de zusters binnen Geertruidenberg.

- 4169** 1712-1728
Zonder de renten van de kerk van Drimmelen.
- 4170** Met bijlagen.
- 4171** Met bijlagen
- 4172** 1770-1822
Zie ook NDR inv.nr. 4173.
- 4173** 1770
Net-exemplaar van NDR inv.nr. 4172, zonder aantekening van betalingen; rentmeester Van Doorn neemt in deze legger alle posten uit de oude leggers op, met inbegrip van de 'vergeten en verduisterde'; bij elke post maakt hij melding van de laatste betaling en de eventuele aflossing; ingevolge resolutie 13 januari 1772 geseponeerd.

4174 Register van recognitiegelden en herencijns. Met aantekening van betaling. 1753-1783. 1 katern

4175 Legger van cijzen onder Drimmelen en van de eigendommen onder Standhazen, 1767. Met naamindex. Met aantekening van betalingen tot 1816. 1 deel

4176 Naamindex, [19de eeuw]. 1 katern
Deze index heeft waarschijnlijk betrekking op een legger of een register van renten in het domein Geertruidenberg.

3 LENINGEN

4177 Akten van overdracht door Marij Hendrick Sijmons en Lijntchen Janss weduwe van Aert Sijmons aan het sterfhuis van Willem van Oranje van delen van het Noordbosch, 8 februari 1597, 17 oktober 1598 en 14 november 1598. 3 charters

4178 Akte van overdracht door Marcelis Cornelis Vinck aan het sterfhuis van Willem van Oranje van een jaarlijkse rente van 6 gulden 5 stuivers, staande op twee halve bunder weiland gelegen in het ambacht Standhazen, 3 oktober 1598. 1 charter

4179 Akte van overdracht door Marij Henrick Sijmons aan het sterfhuis van Willem van Oranje van een jaarlijkse rente van vijfendertig stuivers, 14 november 1598. 1 charter

4 VERKOOP, VERHUUR EN VERPACHTING VAN RECHTEN EN GOEDEREN

a Tienden

4180 Publikaties betreffende de verpachting van de tienden voorheen behorend aan de capitularen van Geertruidenberg. Gedrukt. 1668. 1 omslag

4181-4183 Conditioes van verpachting van tienden, 1742-1810. 3 pakken

4181 Van de domeinen van de stad Geertruidenberg, 1742-1789.
Met de 'domaniale' tienden worden bedoeld de korentienden, de raap- en vlastienden, de smaltienden en de aardappeltiende onder Drimmelen.

4182 Van de capitularen van St, Catharinadal binnen Geertruidenberg, 1742-1789.

Het betreft de tienden onder de jurisdicties van Geertruidenberg en van de heerlijkheid Standhazen, bedoeld worden grove tienden, raap- en vastienden, smaltienden of grijzende tienden van bijen, schapen en ganzen. N B Deels in tweevoud.

4183 Van de domeinen en geestelijke goederen, 1790-1801 en 1803-1810. In tweevoud.

b Landerijen

- 4184-4190** Condities van verpachtingen van landerijen, 1739-1810. 2 pakken, 4 omslagen en 1 stuk
- 4184** Onder de heerlijkheden Drimmelen en Standhazen, 1739-1780.
- 4185** Van de geestelijke goederen, 1739-1780.
- 4186** Van de plaat Jannezand en het schut- en prikwater aldaar, 1802, 1 stuk
- 4187** Van de domeinen en geestelijke goederen, 1789-1802. In tweevoud.
- 4188** Gelegen in de polder Dombos. Deels Afschriften. 1784-1810. Deels in tweevoud.
- 4189** Gelegen in de Oranjepolder. Deels Afschriften., deels concepten. 1806-1810. Deels in tweevoud. Ook wel de Steen van Cloosteroord genoemd.
- 4190** Van biesenplaten in de Verdronken Waard van Zuid-Holland, 1762-1805, 1 pak

c Gewassen

- 4191-4193** Condities van verpachting en verkoop, 1738-1810. 3 pakken
- 4191** Van hout. Deels Afschriften. 1738-1810 en 1815. Deels in tweevoud.
- 4192** Van riet. Deels Afschriften. 1772-1810. Deels in tweevoud.
- 4193** Van riet, duil en hooigras. Rendantsexemplaren. 1756-1783., 1 pak
Condities van 1756 beschadigd.
- 4194** Rekest van Cornelis van Opstall, secretaris van Geertruidenberg, om verlenging van de pacht van het riet staande op de binnen- en buitenribben in de Prinsenvolder. Met bijlage. [1762] 2 stukken
- 4195-4196** Condities van verpachting van hooigras met de naweide op de Ribben onder Drimmelen en aangekochte hooilanden tussen Geertruidenberg en het spui van Drimmelen, 1768-1810. 2 pakken
Vanaf 1789 omschreven als '... de Ribben en andere aangekogte Landen gelegen buiten den Zeedijk van den Ameliapolder ...'
Deels in tweevoud.
- 4195** 1768-1794.
- 4196** 1795-1810.

d Visserijen

- 4197** Lijsten met de jaarlijkse opbrengst van de verpachting van de visserijen over de jaren 1578 tot 1653. Afschriften.

[1654].
Deels in tweevoud. 2 stukken

4198 Conditioes van verpachting van twee steken visserij in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland genaamd Aluijsen en Springer aan François van Nes, kapitein. Met bijlage. Klad, concepten, minuut, grosse. 22 februari 1641. 1 omslag

4199-4202 Conditioes van verpachting van de visserijen in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland op de zuidzijde van de Oude Maas binnen de grenzen van de heerlijkheden Standhazen, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde en Twintighoeven, 1641, 1742-1808. 1 deel en 3 pakken

4199 1641., 1 deel

4200 1742, 1744-1765.

4201 1766-1786.

4202 Met hiaten. Deels gedrukt. 1787-1808.

Vanaf 1789 het kohier-gedeelte in tweevoud.

4203 Conditioes van verkoop en borgtocht voor de viskopers van Geertruidenberg. Met onderhandse akten van borgtocht. 1739-1810. 1 pak

4204 Proces-verbalen van eedsaflegging van pachters, borgen en medestanders van de visserij in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland onder het domein van Geertruidenberg, 1745-1810. 1 omslag

e Overige rechten en goederen

16703 Memorie van de raad Verbolt betreffende het redres van de verpondingen op de windkoren- en rosmolens binnen Geertruidenberg, c. 1634. 1 stuk

4205-4207 Conditioes van verpachting van de molens, 1645, 1741-1800. 1 katern en 2 pakken
Deels in tweevoud.

4205 Van de windkoren- en rosmolens binnen Geertruidenberg en Made, 1645., 1 katern

4206 Van de windkoren- en rosmolen binnen Geertruidenberg. Met 'prisatiën', taxatierapporten. Met hiaten. 1744-1800

4207 Van de windkorenmolen in Made. Met 'prisatiën', taxatierapporten 1741-1799.

Het taxatierapport 1761 ontbreekt.

4208 Rekesten van Theodorus Wijmen, molenaar van de windkorenmolen van Made, om voortzetting van de pacht, 1787. 2 stukken

4209 Conditioes van verpachting van het veer over de rivier de Donge, 1796 en 1803. 2 stukken

4210 Huurcontracten van het Groot Hof of Commandeurshuis te Geertruidenberg, 1796, 1798-1799, 1803, 1806. 1 omslag

5 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROEREND GOED

- 4211** Stukken betreffende het verleggen van de Bredase Poort, 1584 en 1667. 2 stukken
- 4212-4213** Bestekken van domaniale werken, 1792, 1794-1809. 2 pakken
Met enkele tekeningen.
- 4212** 1792, 1794-1804.
- 4213** 1805-1809.

6 FINANCIËN**a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Geertruidenberg en van de visserijen in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland aan de zuidzijde van de Oude Maas gelegen, 1580-1782.**

- 4214-4219** Van Peter van Clootwijk, 1580-1585. 6 delen
- 4214** 1580. Afgehoord 1583. Perkamert.
- 4215** 1581. Afgehoord 1583. Perkamert.
- 4216** 1582. Afgehoord 1584.
- 4217** 1583. Afgehoord 1584.
- 4218** 1584. Afgehoord 1586.
- 4219** 1585. Afgehoord 1586.
- 4220-4243** Van Matthijs van Clootwijk, 1586-1597 en 1599-1610. 24 delen
De 13de rekening (1598) ontbreekt.
- 4220** 1586. Afgehoord 1587.
- 4221** 1587. Afgehoord 1588.
- 4222** 1588. Afgehoord 1591.
- 4223** 1589. Afgehoord 1591.
- 4224** 1590. Afgehoord 1591.
- 4225** 1591. Afgehoord 1592.
- 4226** 1592. Afgehoord 1594.
- 4227** 1593. Afgehoord 1594.
- 4228** 1594. Afgehoord 1595.
- 4229** 1595. Afgehoord 1596.
- 4230** 1596. Afgehoord 1597.
- 4231** 1597. Afgehoord 1598.
- 4232** 1599. Afgehoord 1600.
- 4233** 1600. Afgehoord 1601.
- 4234** 1601. Afgehoord 1602.
- 4235** 1602. Afgehoord 1603.
- 4236** 1603. Afgehoord. Met rekening van 'ontvangsten en administratie'. 1604.
- 4237** 1604. Afgehoord. Met bijlagen. 1605.
- 4238** 1605. Afgehoord 1606.
- 4239** 1606. Afgehoord 1607.
- 4240** 1607. Afgehoord 1608.
- 4241** 1608. Afgehoord 1609.
- 4242** 1609. Afgehoord 1610.

	4243	1610. Afgehoord 1612.	
4244-4257	Van Johan van Clootwijk, 1611-1617 en 1619-1625. <i>De rekening over het jaar 1618 ontbreekt.</i>		14 delen
	4244	1611. Afgehoord 1612.	
	4245	1612. Afgehoord 1613.	
	4246	1613. Afgehoord 1614.	
	4247	1614. Afgehoord 1615.	
	4248	1615. Afgehoord 1616.	
	4249	1616. Afgehoord 1617.	
	4250	1617. Afgehoord 1618.	
	4251	1619. Afgehoord 1620.	
	4252	1620. Afgehoord 1621.	
	4253	1621. Afgehoord 1622.	
	4254	1622. Afgehoord 1623.	
	4255	1623. Afgehoord 1626.	
	4256	1624. Afgehoord 1626.	
	4257	1625. Afgehoord 1628.	
4258-4286	Van Carel van Beveren, 1626-1654.		29 delen
	4258	1626. Afgehoord 1627.	
	4259	1627. Afgehoord 1628.	
	4260	1628. Afgehoord. Met extract uit de rekening van de geestelijke goederen van 1628. 1629.	
	4261	1629. Afgehoord 1630.	
	4262	1630. Afgehoord 1631.	
	4263	1631. Afgehoord 1632. <i>Hierin aangetroffen een kleermakersrekening uit 1692.</i>	
	4264	1632. Afgehoord 1634.	
	4265	1633. Afgehoord 1634.	
	4266	1634. Afgehoord 1636.	
	4267	1635. Afgehoord 1638.	
	4268	1636. Afgehoord 1638.	
	4269	1637. Afgehoord 1642.	
	4270	1638. Afgehoord 1642.	
	4271	1639. Afgehoord 1642.	
	4272	1640. Afgehoord 1642.	
	4273	1641. Afgehoord 1646.	
	4274	1642. Afgehoord 1644.	
	4275	1643. Afgehoord 1646.	
	4276	1644. Afgehoord 1646.	
	4277	1645. Afgehoord 1647.	
	4278	1646. Afgehoord 1648.	
	4279	1647. Afgehoord 1649.	
	4280	1648. Afgehoord 1650.	
	4281	1649. Afgehoord 1651.	
	4282	1650. Afgehoord 1652.	
	4283	1651. Afgehoord 1653.	
	4284	1652. Afgehoord 1655.	
	4285	1653. Afgehoord 1656.	
	4286	1654. Afgehoord Met bijlagen. 1661.	
4287-4299	Van Christoff Carel		

1655-1658 en 1660-1668. 13 delen
De 5de rekening (1659) ontbreekt.

- 4287** 1655. Afgehoord 1660.
- 4288** 1656. Afgehoord 1660.
- 4289** 1657. Afgehoord 1660.
- 4290** 1658. Afgehoord 1660.
- 4291** 1660. Afgehoord. Met bijlagen. 1662.
- 4292** 1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1663.
- 4293** 1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1664.
- 4294** 1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.
- 4295** 1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.
- 4296** 1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.
- 4297** 1666. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
- 4298** 1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
- 4299** 1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.

4300-4308 Van Maurice Carel, 1669-1677. 9 delen

- 4300** 1669. Afgehoord. Met borderel. 1674.
- 4301** 1670. Afgehoord. Met borderel. 1674.
- 4302** 1671. Afgehoord. Met borderel. 1674.
Op omslag staat: 'De II' Rekeninge van Maurice Carel (...) voordien jare 1670'.
- 4303** 1672. Afgehoord 1674.
- 4304** 1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.
- 4305** 1674. Afgehoord. Met borderel. 1675.
- 4306** 1675. Afgehoord. Met borderel. 1677.
- 4307** 1676. Afgehoord. Met borderel. 1678.
- 4308** 1677. Afgehoord. Met borderel. 1678.
Borderel is beschadigd.

4309-4320 Van Jacobus Hoogewerf, 1678-1689. 12 delen

- 4309** 1678. Afgehoord 1680.
- 4310** 1679. Afgehoord 1681.
- 4311** 1680. Afgehoord 1683.
- 4312** 1681. Afgehoord 1684.
- 4313** 1682. Afgehoord 1686.
- 4314** 1683. Afgehoord 1686.
- 4315** 1684. Afgehoord 1687.
- 4316** 1685. Afgehoord 1688.
- 4317** 1686. Afgehoord 1689.
- 4318** 1687. Afgehoord. Met borderel. 1692.
- 4319** 1688. Afgehoord 1693.
- 4320** 1689. Afgehoord 1694.

4321-4331 Van Christoffel Tomer, 1690-1700. 11 delen

- 4321** 1690. Afgehoord 1694.
- 4322** 1691. Afgehoord 1694.
- 4323** 1692. Afgehoord 1694.
- 4324** 1693. Afgehoord 1694.
- 4325** 1694. Afgehoord 1695.
- 4326** 1695. Afgehoord 1697.
- 4327** 1696. Afgehoord 1698.
- 4328** 1697. Afgehoord 1699.

	4329	1698. Afgehoord 1700.	
	4330	1699. Afgehoord 1701.	
	4331	1700. Afgehoord 1702.	
4332-4339	Van Pieter Vedrines, 1701-1708.		8 delen
	4332	1701. Afgehoord 1704.	
	4333	1702. Afgehoord 1705.	
	4334	1703. Afgehoord 1707.	
	4335	1704. Afgehoord 1707.	
	4336	1705. Afgehoord 1708.	
	4337	1706. Afgehoord 1708.	
	4338	1707. Afgehoord 1709.	
	4339	1708. Afgehoord 1710.	
4340	Van Thomas Mijnaerts over de restanten van de domeinen te Geertruidenberg van de jaren. Afgehoord. 1711. Met bijlagen. 1707-1708.		1 omslag
4341-4343	Van Dingman Adriaan Dingmans, 1709-1711.		3 delen
	4341	1709. Afgehoord 1711.	
	4342	1710. Afgehoord 1712.	
	4343	1711. Afgehoord 1713.	
4344-4360	Van Gijsbert van Issem, 1712-1728.		17 delen
	4344	1712. Afgehoord 1714.	
	4345	1713. Afgehoord 1716.	
	4346	1714. Afgehoord 1717.	
	4347	1715. Afgehoord 1718.	
	4348	1716. Afgehoord 1719.	
	4349	1717. Afgehoord 1719.	
	4350	1718. Afgehoord 1720.	
	4351	1719. Afgehoord 1721.	
	4352	1720. Afgehoord 1723.	
	4353	1721. Afgehoord 1724.	
	4354	1722. Afgehoord 1725.	
	4355	1723. Afgehoord 1725.	
	4356	1724. Afgehoord 1726.	
	4357	1725. Afgehoord 1727.	
	4358	1726. Afgehoord 1728.	
	4359	1727. Afgehoord 1730.	
	4360	1728. Afgehoord 1731.	
4361-4371	Van Walterus van Heusden, 1729-1739.		11 delen
	4361	1729. Afgehoord 1731.	
	4362	1730. Afgehoord. Met bijlage. 1732.	
	4363	1731. Afgehoord 1732.	
	4364	1732. Afgehoord 1733.	
	4365	1733. Afgehoord 1734.	
	4366	1734. Afgehoord 1736.	
	4367	1735. Afgehoord 1737.	

	4368	1736. Afgehoord 1737.	
	4369	1737. Afgehoord 1739.	
	4370	1738. Afgehoord 1740.	
	4371	1739. Afgehoord 1741.	
4372-4374	Van Adriana Vereijk, weduwe van rentmeester Walterus van Heusden, 1740-1741.		3 delen
	4372	1740. Afgehoord 1741.	
	4373	1740. Afgehoord. Afschrift. 1741.	
	4374	1741. Afgehoord 1743.	
4375-4415	Van Johan van Doorn, 1742-1782.		41 delen
	4375	1742. Afgehoord 1743.	
	4376	1743. Afgehoord 1745.	
	4377	1744. Afgehoord 1746.	
	4378	1745. Afgehoord 1747.	
	4379	1746. Afgehoord 1748.	
	4380	1747. Afgehoord 1749.	
	4381	1748. Afgehoord 1750.	
	4382	1749. Afgehoord 1751.	
	4383	1750. Afgehoord 1752.	
	4384	1751. Afgehoord. Met borderel 1753.	
	4385	1752. Afgehoord 1754.	
	4386	1753. Afgehoord 1755.	
	4387	1754. Afgehoord 1756.	
	4388	1755. Afgehoord 1757.	
	4389	1756. Afgehoord 1758.	
	4390	1757. Afgehoord 1759.	
	4391	1758. Afgehoord 1760.	
	4392	1759. Afgehoord 1761.	
	4393	1760. Afgehoord 1762.	
	4394	1761. Afgehoord 1763.	
	4395	1762. Afgehoord 1764.	
	4396	1763. Afgehoord 1765.	
	4397	1764. Afgehoord 1766.	
	4398	1765. Afgehoord 1768.	
	4399	1766. Afgehoord 1768.	
	4400	1767. Afgehoord 1770.	
	4401	1768. Afgehoord 1771.	
	4402	1769. Afgehoord 1772.	
	4403	1770. Afgehoord 1772.	
	4404	1771. Afgehoord 1773.	
	4405	1772. Afgehoord 1774.	
	4406	1773. Afgehoord 1775.	
	4407	1774. Afgehoord 1776.	
	4408	1775. Afgehoord 1777.	
	4409	1776. Afgehoord 1778.	
	4410	1777. Afgehoord 1779.	
	4411	1778. Afgehoord 1780.	
	4412	1779. Afgehoord 1781.	
	4413	1780. Afgehoord 1782.	
	4414	1781. Afgehoord 1783.	
	4415	1782. Afgehoord 1784.	

b Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen van Geertruidenberg, Drimmelen en Standhazen, 1579-1782.

- 4416** Van Peter van Clootwijk. Afgehoord 1584.
1579-1583. 1 deel
Betreft de rekening van de rechten en goederen die toebehoorden aan de capitularen en zusters binnen Geertruidenberg; in slechte staat.
- 4417-4420** Van Dirck van Teijlingen,
1604-1605, 1609-1617. 4 delen
Betreft de rekeningen van de geestelijke goederen, voor de zusters van St. Catharinadal betreffende de helft van haar landpachten, roggepachten en renten; '..gepresenteert aen Suster Lijngen Lauwerens...'
4417 1604-1605. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1606.
4418 1609-1611. Afgehoord?
4419 1612-1614. Afgehoord 1615.
4420 1615-1617. Afgehoord 1619.
- 4421** Van Dirck van Teijlingen. Afgehoord 1609.
1607. 1 deel
Betreft de rekening van de geestelijke geannoteerde goederen binnen Geertruidenberg.
- 4422-4424** Van Dirck van Teijlingen,
1623-1625 3 delen
In slechte staat
4422 1623. Afgehoord 1627.
4423 1624. Afgehoord 1628.
4424 1625. Afgehoord 1630.
 Hierin wordt vermeld dat 1625 het 22ste jaar van Van Teijlingens rentmeesterschap was.
- 4425-4453** Van Carel van Beveren,
1626-1654. 29 delen
4425 1626. Afgehoord?
4426 1627. Afgehoord?
4427 1628. Afgehoord?
4428 1629. Afgehoord?
4429 1630. Afgehoord 1632.
4430 1631. Afgehoord 1634.
4431 1632. Afgehoord 1634.
4432 1633. Afgehoord 1636.
4433 1634. Afgehoord 1636.
4434 1635. Afgehoord 1637.
4435 1636. Afgehoord 1638.
4436 1637. Afgehoord 1642.
4437 1638. Afgehoord 1642.
4438 1639. Afgehoord 1642.
4439 1640. Afgehoord 1642.
4440 1641. Afgehoord 1646.
4441 1642. Afgehoord 1644.
4442 1643. Afgehoord 1646.
4443 1644. Afgehoord 1646.
4444 1645. Afgehoord 1647.
4445 1646. Afgehoord 1648.
4446 1647. Afgehoord 1649.

	4447	1648. Afgehoord 1650.	
	4448	1649. Afgehoord 1650.	
	4449	1650. Afgehoord 1652.	
	4450	1651. Afgehoord 1653.	
	4451	1652. Afgehoord 1655.	
	4452	1653. Afgehoord 1657.	
	4453	1654. Afgehoord. Met borderel. 1661.	
4454-4467	Van Christoffel Carel, 1655-1668.		14 delen
	4454	1655. Afgehoord 1660.	
	4455	1656. Afgehoord 1660.	
	4456	1657. Afgehoord 1660.	
	4457	1658. Afgehoord 1660.	
	4458	1659. Afgehoord 1662.	
	4459	1660. Afgehoord 1662.	
	4460	1661. Afgehoord 1663.	
	4461	1662. Afgehoord. Met borderel. 1664	
	4462	1663. Afgehoord. Met borderel. 1665	
	4463	1664. Afgehoord. Met borderel. 1667.	
	4464	1665. Afgehoord. Met borderel. 1667.	
	4465	1666. Afgehoord. Met borderel. 1669.	
	4466	1667. Afgehoord. Met borderel. 1669.	
	4467	1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.	
4468-4476	Van Maurice Carel, 1669-1677.		9 delen
	4468	1669. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
	4469	1670. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
	4470	1671. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
	4471	1672. Afgehoord 1674.	
	4472	1673. Afgehoord. Met borderel. 1675.	
	4473	1674. Afgehoord. Met borderel. 1675.	
	4474	1675. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
	4475	1676. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
	4476	1677. Afgehoord 1678.	
4477-4488	Van Jacobus Hoogewerf, 1678-1689		12 delen
	4477	1678. Afgehoord 1680.	
	4478	1679. Afgehoord 1681.	
	4479	1680. Afgehoord 1683.	
	4480	1681. Afgehoord 1684.	
	4481	1682. Afgehoord 1686.	
	4482	1683. Afgehoord 1686.	
	4483	1684. Afgehoord 1687.	
	4484	1685. Afgehoord 1688.	
	4485	1686. Afgehoord 1689.	
	4486	1687. Afgehoord. Met borderel. 1692.	
	4487	1688. Afgehoord 1693.	
	4488	1689. Afgehoord 1694.	
4489-4499	Van Christoffel Tomer 1690-1700.		11 delen

	4489	1690. Afgehoord 1694.	
	4490	1691. Afgehoord 1694.	
	4491	1692. Afgehoord 1694.	
	4492	1693. Afgehoord 1694.	
	4493	1694. Afgehoord 1696.	
	4494	1695. Afgehoord 1697.	
	4495	1696. Afgehoord 1698.	
	4496	1697. Afgehoord 1699.	
	4497	1698. Afgehoord 1700.	
	4498	1699. Afgehoord 1701.	
	4499	1700. Afgehoord 1702.	
4500-4507	Van Pieter Vednnes, 1701-1708		8 delen
	4500	1701. Afgehoord 1704.	
	4501	1702. Afgehoord 1705.	
	4502	1703. Afgehoord 1707.	
	4503	1704. Afgehoord 1707.	
	4504	1705. Afgehoord 1708.	
	4505	1706. Afgehoord 1708.	
	4506	1707. Afgehoord 1709.	
	4507	1708. Afgehoord 1710.	
4508-4510	Van Dingman Adriaan Dingmans, 1709-1711.		3 delen
	4508	1709. Afgehoord 1711.	
	4509	1710. Afgehoord 1712.	
	4510	1711. Afgehoord 1713.	
4511-4527	Van Gijsbert van Issem, 1712-1728.		17 delen
	4511	1712. Afgehoord 1714.	
	4512	1713. Afgehoord 1716.	
	4513	1714. Afgehoord 1717.	
	4514	1715. Afgehoord 1718.	
	4515	1716. Afgehoord 1719.	
	4516	1717. Afgehoord 1719.	
	4517	1718. Afgehoord 1720.	
	4518	1719. Afgehoord 1721.	
	4519	1720. Afgehoord 1723.	
	4520	1721. Afgehoord 1724.	
	4521	1722. Afgehoord 1725.	
	4522	1723. Afgehoord 1725.	
	4523	1724. Afgehoord 1726.	
	4524	1725. Afgehoord 1727.	
	4525	1726. Afgehoord 1728.	
	4526	1727. Afgehoord 1730.	
	4527	1728. Afgehoord 1731.	
4528-4538	Van Walterus van Heusden, 1729-1739.		11 delen
	4528	1729. Afgehoord 1731.	
	4529	1730. Afgehoord 1732.	
	4530	1731. Afgehoord 1732.	

	4531	1732. Afgehoord 1733.	
	4532	1733. Afgehoord 1734.	
	4533	1734. Afgehoord 1736.	
	4534	1735. Afgehoord 1737.	
	4535	1736. Afgehoord 1737.	
	4536	1737. Afgehoord 1739.	
	4537	1738. Afgehoord 1740.	
	4538	1739. Afgehoord 1741.	
4539-4540	Van Adriana Vereijk, weduwe van Walterus van Heusden, 1740-1741.		2 delen
	4539	1740. Afgehoord 1741.	
	4540	1741. Afgehoord 1743.	
4541-4581	Van Johan van Doorn, 1742-1782.		41 delen
	4541	1742. Afgehoord 1743.	
	4542	1743. Afgehoord 1745.	
	4543	1744. Afgehoord 1746.	
	4544	1745. Afgehoord 1747.	
	4545	1746. Afgehoord 1748.	
	4546	1747. Afgehoord 1749.	
	4547	1748. Afgehoord 1750.	
	4548	1749. Afgehoord 1751.	
	4549	1750. Afgehoord 1752.	
	4550	1751. Afgehoord. Met borderel. 1753.	
	4551	1752. Afgehoord 1754.	
	4552	1753. Afgehoord 1755.	
	4553	1754. Afgehoord 1756.	
	4554	1755. Afgehoord 1757.	
	4555	1756. Afgehoord 1758.	
	4556	1757. Afgehoord 1759.	
	4557	1758. Afgehoord 1760.	
	4558	1759. Afgehoord 1761.	
	4559	1760. Afgehoord 1762.	
	4560	1761. Afgehoord 1763.	
	4561	1762. Afgehoord 1764.	
	4562	1763. Afgehoord 1765.	
	4563	1764. Afgehoord 1766.	
	4564	1765. Afgehoord 1768.	
	4565	1766. Afgehoord 1768.	
	4566	1767. Afgehoord 1770.	
	4567	1768. Afgehoord 1771.	
	4568	1769. Afgehoord 1772.	
	4569	1770. Afgehoord 1772.	
	4570	1771. Afgehoord 1773.	
	4571	1772. Afgehoord 1774.	
	4572	1773. Afgehoord 1775.	
	4573	1774. Afgehoord 1776.	
	4574	1775. Afgehoord 1777.	
	4575	1776. Afgehoord 1778.	
	4576	1777. Afgehoord 1779.	
	4577	1778. Afgehoord 1780.	
	4578	1779. Afgehoord 1781.	

- 4579 1780. Afgehoord 1782.
 4580 1781. Afgehoord 1783.
 4581 1782. Afgehoord 1784.

c Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen, 1783-1810

- 4582-4596 Van Michiel Smits, 1783-1797. 17 delen
- 4582 1783. Afgehoord 1785.
 4583 1784. Afgehoord 1786.
 4584 1785. Afgehoord 1786.
 4585 1786. Afgehoord 1787.
 4586 1787. Afgehoord 1789.
 4587 1788. Afgehoord 1790.
 4588 1789. Afgehoord 1791.
 4589 1790. Afgehoord 1793.
 4590 1791. Afgehoord. Met afschrift. 1794., 2 delen
 4591 1792. Niet afgehoord.
 In tweevoud.
 4592 1793. Afgehoord 1796.
 4593 1794. Afgehoord 1796.
 4594 1795. Afgehoord 1798.
 4595 1796. Afgehoord 1799.
 4596 1797. Afgehoord 1800.
- 4597-4606 Van Petrus van Aelburg, 1798-1806, 1810. 10 delen
- 4597 1798. Afgehoord 1802.
 4598 1799. Afgehoord 1803.
 4599 1800. Afgehoord 1804.
 4600 1801. Afgehoord 1804.
 4601 1802. Afgehoord 1805.
 4602 1803. Afgehoord 1807.
 4603 1804. Afgehoord 1808.
 4604 1805. Afgehoord 1809.
 4605 1806. Afgehoord 1810.
 4606 1810. Afgehoord 1813.

d Financiële staten

- 4607 Staten van inkomsten en uitgaven van de domeinen en geestelijke goederen van Geertruidenberg, 1754-1810. 1 pak

7 OVERIGE BEHEERSZAKEN

- 4608 Ordonnantie van prins Maurits voor Dirck van Clootwijk, rentmeester van de geestelijke geannoteerde goederen, om alle achterstallige betalingen te innen. Met afschrift. 26 mei 1595. 2 stukken
 Het betreft hier achterstallige betalingen van inwoners van Oosterhout, Dongen, Terheijden, Raamsdonk, Waspik, Capelle, Sprang, 's-Gravenmoer, Besoyen, Dussen, Eethen, Meeuwen en Drongelen aan de capitularen en conventualen van Sint Catharinadal.

4609 Rapporten van de rentmeester betreffende de staat van de landen, riethillen, gorzen, aanwassen, platen en opslikkingen aan en in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland onder Geertruidenberg en de Zwaluwe. Afschriften en concepten. 1763-1766, 1768 en 1772-1784. 1 pak
Deels opgemaakt door de landmeter P. Kleijn in opdracht van de rentmeester.

4610 Rapport van de staat van de landen en riethillen aan en in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland gelegen onder het domein Geertruidenberg, 1774. Met extract-notulen, 1775. 2 stukken

E ZORG VOOR HET ARCHIEF

4611-4612 Inventarissen van het domeinkantoor van Geertruidenberg, 1783 en 1811. 2 delen
4611 Met aanvullingen tot 1798. 1783.
'.. geformeert (...) ingevolge de resolutie (...) van dato 5 Januari 1769.'
4612 1811.

AANHANGSEL: STUKKEN BETREFFENDE RECHTEN TE RAAMSDONK

Het patronaatsrecht en tienden van de kerk van Raamsdonk werden door Willem van Duvenvoorde gekocht in 1335 Hij stichtte er 5 vicarieën in 1346. Via Johanna van Polanen kwamen deze rechten in handen van de Nassaus, zie Drossaers I, I, p.235.

4613 Stukken betreffende het patronaatsrecht en het tiendrecht van de kerk van Raamsdonk van de prins van Oranje, 1590, 1615-1642 en z.d. 1 omslag
Aantekening in de archiefdoos: de (oude) Folionrs 1096 VII, 1097 X en 1097 XI ontbreken.

4614 Vidimus van een akte van verkoop uit 1329 door Willem, graaf van Holland aan de inwoners en geërfden van het ambacht van Raamsdonk van een stuk grond, 23 mei 1597 1 charter

4615 Akte van belening door Maurits, graaf van Nassau, van de Heiligen Geest te Raamsdonk met negen morgen land bij de kerk in Raamsdonk en van vijf halve gaarden land in 't Meuleweer bij de kerk van Raamsdonk, 27 november 1606, met vernieuwing. Met afschrift. 11 augustus 1627. 1 charter en 1 stuk
Charter met aanhangend zegel.

III GEBOUWEN IN EN OM DEN HAAG

VERWERVING

HET STADHOUDERLIJK HOF EN KWARTIER

Aan het Hof van de Graven van Holland, gelegen aan het Binnenhof en het Buitenhof in Den Haag, was het een oud gebruik om de stadhouder, als plaatsvervanger van de graaf van Holland, aan het Hof te laten wonen.

Na de dood van prins Willem van Oranje in 1584 koos prins Maurits Den Haag als residentie en bewoonde de appartementen aan de noordwestelijke kant van het grafelijk Hof tussen het Buitenhof en de Hofvijver.²⁴⁰ Deze residentie, het zg. Stadhoudelijk Kwartier, werd door Maurits en diens opvolgers wel bewoond als stadhouder, maar het gebouw bleef het bezit van de Staten-Generaal. Ook verbouwingen en vernieuwingen werden door de Staten Generaal bekostigd. In 1632 liet Frederik Hendrik een inventaris opmaken van de inboedel en in de twee jaren daarna liet hij lijsten aanleggen van gekochte meubels, stoffen en goederen voor het Stadhoudelijk Kwartier.²⁴¹

²⁴⁰ P. den Boer, 'Het hujs int noorteynde', het Koninklijk Paleis Noordeinde historisch gezien, (Zutphen, 1986), p. 18.

²⁴¹ NDR inv. nr. 4680.

De prins van Oranje bewoonde voornamelijk de verdiepingen langs de vijver en het Buitenhof; gelijkvloers lagen de vergaderzalen: voor de Staten van Holland langs de Vijver, voor de Gecommitteerde Raden aan het Buitenhof.

Uit een 'Inventaris van de inboedel van het Stadhoudelijk Hof te 's-Gravenhage, 1757-1759'²⁴² blijkt, dat er in toenemende mate door de staat van hofhouding, die de prins van Oranje voerden, meer ruimte nodig was in de vorm van logementen en woningen voor gasten en familie, voor hofpersoneel, voor de gardes du corps, voor manege en stallen.

Voor dit doel werden, vooral door prins Willem V, huizen, erven, stukken grond en stallen aangekocht in de omgeving van het Stadhoudelijk Kwartier. Deze aankopen vormden tezamen met het Stadhoudelijk Kwartier het Stadhoudelijk Hof, kortweg het Hof genoemd. De genoemde nieuwe aanwinsten waren:

- a. Het Hondenhuis in Den Haag, 1670,
- b. Laboratorium, 1750-1751,
- c. Huizen op het Buitenhof, gekocht achtereenvolgens in 1766, 1771, 1773 en 1789,
- d. Het huis van de Raad en Rekenkamer, 1767 en 1768,
- e. Manege en stal van de gardes du corps, 1769-1771 en 1782-1783;
- f. De manege, voorheen het klooster of de Franse sociëteit, 1770 en 1772,
- g. Het huis voor de compagnie gardes, 1773, 1777 en 1793.

Op het huis op het Buitenhof²⁴³, in 1766 door prins Willem V van Oranje gekocht van de grafelijke familie Van Aumale rustte een fideïcommis van 19.300 gulden. Deze last werd in 1764 opgeheven.²⁴⁴ Een fideïcommis is een erfstelling 'over de hand' en kan doorgaan tot in de vierde graad.²⁴⁵ Dat houdt in, dat een erfenis van een onroerend goed door een bloedverwant wordt geërfd. De erfgenaam maakt gebruik van het eigendom, maar houdt het kapitaal in stand, b.v. in de vorm van obligaties. Het bezit blijft in de familie en mag niet aan vreemden worden doorverkocht: wilde de prins van Oranje het huis kopen, dan kon dit pas na ontslag van het fideïcommis, dat er op rustte. Het Stadhoudelijk Hof, met als kern de verblijven van de stadhouder, het Stadhoudelijk Kwartier, wordt in verschillende boedelinventarissen beschreven.

In een boedelinventaris opgemaakt in 1759 wordt het Hof als volgt ingedeeld:

- het kwartier van hare koninklijke hoogheid, met kamers, kabinetten, zaal en bibliotheek; het Kwartier van zijne hoogheid, met kamers en bibliotheek; het kwartier van prinses Caroline, met koepelkamer en garderobe;
- het stadhoudelijk kwartier, met muziekzaal, galerie, kamers, kabinet en portaal; de kamers van bibliotheek en rariteitenkabinet; zaal voor de assemblées, de maarschalkseetzaal; de eetkamer van de onderhofmeester; de secretarie;
- de kwartieren van de heren en dames en verdere bedienden en domestiquen van het hof, met kamers, kabinet, zolder, vertrekken van de gardes du corps;
- het kwartier van de kastelein, met kamers en zolder;
- de kwartieren van de bedienden buiten het Hof logerend, met kamers, eetzaal en zolder;
- de manege; het Valkhuis;
- het huis van de kamerdiens op het Buitenhof, met kamers, zolder en stal.²⁴⁶

Het Stadhoudelijk Kwartier bestond in 1795 uit:

- observatorium, torenkamers, brandzolder, secretarie van de prins, kamers van commies en knechten;
- appartementen, genaamd 'princen quartier', de plankenkamer, de anti-chambre van de prinses, audiëntiekamers en slaapkamers, het geborduurde kabinet, het toilet-kabinet en het groene kabinet, de kamer van de edellieden, een witte zaal, de brigadierswacht, het wachtvertrek van de garde du corps, eetzaal en kabinet, de bibliotheek van de prinses, de kamers van Stamford en diens personeel, de kamers van prins Frederik, de blauwe kamer, de groene kamer, de bibliotheek, het Cabinet, garderobe knechts en zolder, de ordinaire eetzaal, buffetkamer, antichambres, muziekzaal, galerij, het Brabants kabinet, grote zaal, vogelkabinet, buffetkamer bij de muziekzaal;
- het zg. Singelhuis: twaalf kamers op de eerste verdieping, een kamer van de kamerdiens van de prins, en een kabinet, negen kamers op de tweede verdieping en een kabinet, een beddezolder met kasten en kamertjes, de zg. kleine zolder, een tweede zolder met kast, een lange zolder met kasten;
- het oude 'Kinder Quartier': drie kamers, kapelkamer, trap en draai-kamer, de keukenschrijvers-provisiekamer, de zilverkamer, de lardeerkamer, de braadkeuken, de hal,

²⁴² Inventarissen, II, pp. 653-677: 'In deze inventaris wordt onderscheid gemaakt tussen Stadhoudelijk Hof en het Stadhoudelijk Kwartier.'

²⁴³ A. ter Meer Derval, 'Namen van de opeenvolgende eigenaars der huizen, staande aan de Noord-, West- en Oostzijde van het Buitenhof van 1600 tot circa 1830' in: Jaarboek Die Haghe, ('s-Gravenhage 1941), p. 131.

²⁴⁴ NDR inv. nr. 4624.

²⁴⁵ A.S. de Blecourt, Kort begrip van het Oud-Vaderlands burgerlijk recht, (Groningen, 1967), pp. 360-361.

²⁴⁶ Inventarissen, II pp. 653-677. Zie ook deel III pp. 1-17, waar een inboedel-inventaris wordt besproken, opgemaakt in 1763. Ook hier is o.a. sprake van 't huis en de stal op het Buitenhof.'

het groentehok, de broodkamer, het koper hok, het waterhok, koffers en kisten met inhoud;

- het Valkhuis: koetsen.
- op de Denneweg een jachtwagen.²⁴⁷

Direct nadat Willem V in januari 1795 naar Engeland was gevlucht betrokken de Fransen van de 'Convention Nationale' het Hof. Bovengenoemde inventaris van 1795 werd opgemaakt nadat deze Fransen het Hof weer hadden ontruimd en waren vertrokken. De meubels en goederen werden uitgezocht: in de inventaris wordt aangegeven wat 'van de Provincie van Holland' en wat 'van den Prince' is. Vóór maart 1795 werd het Stadhouders Hof ingericht voor de Nationale Vergadering. In de tijd van Lodewijk Napoleon werd een gedeelte van het Hof gebruikt voor het ministerie van Financiën.

HET OUDE HOF (NOORDEINDE)

Na de dood van Willem van Oranje in 1584 was het de bedoeling van de Staten en van prins Maurits om de weduwe Louise de Coligny met haar gezin in de nabijheid van de regering te hebben, vooral wegens de opvoeding van de jonge Frederik Hendrik. Na enige jaren ging Louise de Coligny in op dit verzoek en in 1592 huurden de Staten van Holland voor haar het Huis in het Noordeinde een patriciërswooning gebouwd door Willem Goudt in 1530, ook wel 'de huysinge van Brandtwyk' genoemd, naar een latere eigenaar. Temidden van buurhuizen met erven en tuinen, waaronder het Gasthuis met de Gasthuisweide, viel het huis op door de fraaie bouwstijl en de imposante voorgevel met twee karakteristieke torens.²⁴⁸ Maar het huis had nog niet het karakter van een prinselijk hof. In 1609 schonken de Staten-Generaal het huis aan Louise de Coligny en Frederik Hendrik in eigendom.²⁴⁹ In hetzelfde jaar kocht de prinses de Gasthuisweide en een aansluitend erf om de tuinen te kunnen uitbreiden. In de jaren 1611-1619 kocht Frederik Hendrik een aantal huizen en erven rondom het Huis in het Noordeinde om het gebouw te kunnen uitbreiden.²⁵⁰ In 1620 overleed Louise de Coligny in Frankrijk. Frederik Hendrik huwde Amalia van Solms in 1625. Zij betrokken het Stadhouders Hof aan het Binnenhof. Het Huis in het Noordeinde werd sindsdien 'Het Oude Hof' genoemd. Het werd gebruikt voor feesten en als onderkomen voor hooggeplaatste en koninklijke gasten.

Volgens de inventaris van 1632 was de indeling van het Hof in het Noordeinde:²⁵¹

- twee zalen en gaanderij;
- kwartier van de prinses met kamers, kabinet en garderobekamers;
- kwartier van de prins met kamers, kabinet en garderobekamers;
- het kwartier van de raad Nicaster, stalmeester en hofmeester van de prinses;
- enkele meubelzolders, waar meubels, schilderijen, tapijten en serviesgoed stonden opgeslagen (honderden stuks);
- logementen en kamers voor hofpersoneel en stalmeester.

Na de dood van Frederik Hendrik betrok Amalia van Solms opnieuw het Oude Hof. Bij het verdelingsverdrag in 1732 werd het Oude Hof aan Pruisen toegewezen, maar prinses Anna van Hannover, weduwe van prins Willem IV kon het Hof in het Noordeinde in 1754 tegen een aanzienlijke vergoeding terugkopen. Het gebouw was verwaarloosd en werd hersteld onder leiding van architect D. van Stolk.²⁵² In 1768 kreeg architect P.W. Schonk opdracht tot verbouwingen.

In 1795 werd het Huis in het Noordeinde in beslag genomen en gebruikt door generaal Pichegru en zijn staf. De Nassause Domeinraad bleef in de Franse tijd de belangen van de vorst in ballingschap behartigen, maar kon niet verhinderen, dat de onroerende goederen van het huis van Oranje aan de Republiek der Verenigde Provinciën werden overgedragen. Ten behoeve van een openbare verkoop van de goederen op het Oude Hof werd in 1795 een inventaris opgesteld.²⁵³

Na de komst van Willem I als soeverein vorst werd in 1814 door een speciale hofcommissie het besluit genomen het Oude Hof tot winterpaleis te verbouwen: het paleis in het Noordeinde. Aan de bewoning van het Huis in het Noordeinde waren voor de eigenaar, de prins van Oranje, enkele verplichtingen verbonden. Het was de bedoeling, dat de prins de doorgang van de Molenstraat naar de Gasthuisweide vrij liet voor de verschillende bureaus, zodanig dat er koetsen en wagens voor konden rijden. De sloot, gelegen langs de Gasthuisweide en het erf van de prins, was het eigendom van de prins. Hij diende als eigenaar ervoor te zorgen, dat de sloot bevaarbaar bleef 'om daardoor hout, turf, misse en andere nootdriftigheden, van en aan dezelve tuin, erve en huis te mogen voeren.'²⁵⁴

247 Zie NDR inv. nr. 4686.

248 Den Boer, Het huys, pp. 11-15.

249 NDR inv. nrs. 4643.

250 NDR inv. nrs. 4644-4650.

251 Zie NDR inv. nr. 4680.

252 Den Boer, P den, Het huys, pp. 8 en 76.

253 NDR inv. nr. 4692.

254 NDR inv. nr. 4660.

De omheiningen langs sloot en doorgang moesten volgens strikte afspraken gemaakt zijn op nokhoogte zonder licht of opening; de prins had de zorg voor het onderhoud van muren en omheiningen. Wanneer een buur een speciale toestemming van de prins verkreeg om een stuk aan de muur te veranderen of de poort bij de doorgang te verhogen, dan werd daar tegelijkertijd een akte van non-prejudictie aan toegevoegd: d.w.z. dat de toestemming van de prins de betreffende persoon geen enkel recht gaf en deze dus niets ten nadele van de prins kon opeisen.²⁵⁵

HUIS TE NIEUWBURG

De ambachtsheerlijkheid van Rijswijk in de omgeving van Den Haag, die van 1474 tot 1557 het bezit van Nassau was geweest, werd in 1557 opgedragen aan de president van het Hof van Holland, mr. Cornelis Suis.²⁵⁶

Bij deze ambachtsheerlijkheid Rijswijk kocht prins Frederik Hendrik in 1630 van Philibert Vernatti een huis met landerijen, genaamd te Nieuwburg voor de som van 30.000 gulden. Vervolgens deed hij in de jaren 1630-1632 aankopen rondom het bezit te Nieuwburg, zoals twee huizen met erven, landerijen, berg en bebossingen, gelegen in de Plaspolder bij Rijswijk. Dit omvangrijke terrein²⁵⁷ moest dienen voor de bouw van een nieuw buitenverblijf op de plek van het oude Huis te Nieuwburg van Vernatti. Met grote waarschijnlijkheid werd de Franse architect Jacques de la Vallee door Frederik Hendrik betrokken bij de bouw van dit hof.²⁵⁸

In 1633 werd de bouw aanbesteed en in 1634 waren de eerste paviljoens van het Huis te 'Nieuburch' volgens de betalingen n.a.v. de bestekken gereed: een Frans klassiek gebouw, symmetrisch ingedeeld. De tuinen werden geometrisch aangelegd, eveneens naar Frans voorbeeld. In 1636 werd met de afwerking van dakwerk, balustraden en hekwerk en de aanleg van vijvers en tuinen het nieuwe buitenverblijf voltooid.²⁵⁹

Na het overlijden van prins Willem III, koning van Engeland, in 1702, volgde er een erfeniskwestie met de koning van Pruisen, die voortduurde tot 1732. Gedurende die gehele periode bleven alle goederen onder beheer van de Domeinraad, die verantwoording schuldig was aan de Staten-Generaal. Bij het verdelingsverdrag in 1732 kreeg koning Frederik Willem I van Pruisen het Huis te Nieuwburg toegewezen. Uit vriendschapsoverwegingen deed Frederik van Pruisen echter afstand van Huis te Nieuwburg ten gunste van Willem IV.²⁶⁰

Het Huis te Nieuwburg werd volgens een contract van 1753 in dat jaar verhuurd aan graaf J. Golofkin, ambassadeur van de tsarina van Rusland.²⁶¹

In 1789 gaf de architect P.W. Schonk, in een rapport aan de prins, het advies om tot sloop van het verwaarloosde hof over te gaan, nadat hij dit had overlegd met de intendant A. Douglas en de rentmeester van het Westland A.G. Christ. Bovendien adviseerde hij om uit de opbrengsten van de verkoop van roerende goederen en landerijen een monument op te richten ter nagedachtenis aan de vrede die in 1697 in het Huis te Nieuwburg gesloten werd tussen Frankrijk, Spanje, Engeland en de Republiek, de zogenaamde 'Vrede van Rijswijk'.²⁶²

Uit de resoluties van de Domeinraad blijkt dat in 1790 op grond van het advies van Schonk begonnen werd met de afbraak van het Huis te Nieuwburg, van de paviljoenen en de bijgebouwen.²⁶³ De laatste stallen en het koetshuis werden verkocht in 1793.²⁶⁴ Op de plek van het Huis staat nu nog de 'naald van Rijswijk', het gedenkteken ter nagedachtenis van de vrede.

ORANJEZAAL (HUIS TEN BOSCH)

Als gevolg van de vorstelijke levenswijze en de staat van hofhouding, die Frederik Hendrik en Amalia van Solms voerden, ontstond bij hen de behoefte aan een zomerresidentie niet ver van het Stadhouders Hof. Zo ontstond, vooral op aandringen van Amalia het plan tot het bouwen van het Huis in het Bosch in 's-Gravenhage, naar ontwerpen van Pieter Post.²⁶⁵ In 1645 kregen zij voor dit doel van de Staten van Holland een terrein van ruim 18 morgen ten geschenke; akkerland, weiland, 'valleye en wildernisse' gelegen aan de oostzijde van het Haagse Bos.²⁶⁶ In September 1645 legde

255 NDR inv. nrs. 4647, 4660.

256 NDR inv.nr. 768, folio 1463.

257 NDR inv.nrs. 4667-4673.

258 Den Boer, Het hujs, p. 33, zie ook: kaartnr. S 394 van de de sectie kaarten van het Algemeen Rijksarchief en R Vermeulen, 'Bouwgeschiedenis en beschrijving van het voormalig Huis te Nieuwburch te Rijswijk' in: *Nederlandsche Historiebladen I (Utrecht 1938)*, p. 122.

259 NDR inv.nr 4694.

260 Inventarissen, I, Inleiding, pp. XXVII-XXVIII en XXXII.

261 NDR inv.nr. 4698.

262 NDR inv.nrs. 4701,4617.

263 NDR inv.nr 666.

264 NDR inv.nr. 667.

265 Inventarissen, I, pp. 379-383.

266 NDR inv. nr. 4675.

Elisabeth Stuart de Winterkoningin, de eerste steen van het Huis in het Bosch.²⁶⁷ Zij verbleef als gast samen met haar man Fredenk, keurvorst van de Palts en haar gezin en hofhouding op het Oude Hof in Den Haag.

Fredenck Hendrik heeft de voltooiing van het Huis in het Bosch niet kunnen meemaken. Na zijn overlijden in 1647 liet Amalia de oorspronkelijke opzet en bestemming wijzigen: het accent kwam te liggen op de centrale hal, die onder leiding van Jacob van Campen werd ingericht als mausoleum. Hij liet de grote zaal versieren met schilderijen ter nagedachtenis aan de roemrijke daden van Fredenk Hendrik. Deze imposante zaal werd Oranjezaal genoemd. Op advies van Huygens, die vanaf het begin betrokken was bij de bouw, de inrichting en de decoratie, kreeg het gehele Huis in het Bosch de naam 'Orangesael'. Pas in 1654 werd het Huis ten Bosch in eerste opzet voltooid.

Het schilderijenbezit van Fredenk Hendrik en Amalia van Solms was bijzonder omvangrijk. Zij bezaten o.a. werken van Rubens, Van Dyck, Rembrandt, Lievens en Honthorst. Hun hofschilder was Michiel van Mierevelt. Niet alleen in de Oranjezaal, maar ook in daartoe gebouwde galerijen in het Oude Hof en het Stadhouders Kwartier vonden deze kunstwerken een plaats.

Amalia bewoonde voornamelijk de Oranjezaal, afwisselend met het Oude Hof, tot haar dood in 1675. Bij de boedelscheiding in 1676 ging de Oranjezaal als gemeenschappelijk bezit over op haar dochters:

1. de nakomelingen van de overleden dochter Louise Henriette, keurvorstin van Brandenburg; de beide prinses van Brandenburg;
2. Albertina Agnes, weduwe van Willem Fredenk van Nassau-Dietz;
3. Henriette Catharina, vrouw van Johan George van Anhalt-Dessau;
4. Maria, weduwe van Lodewijk Hendrik Maurits, paltsgraaf van Simmern. De tweede dochter, Albertina Agnes, verkreeg het vruchtgebruik van het Huis in het Bosch.²⁶⁸

Ook Zevenbergen dat het persoonlijk eigendom van de prinses was, vermaakte zij op deze wijze aan haar dochters. In 1703 werd bij testament van Willem III bepaald, dat jaarlijks een rente van 1000 gulden uit Zevenbergen werd bestemd voor het onderhoud van het Huis in het Bosch.²⁶⁹

Bij de nalatenschap van Willem III ontstond een erfeniskwestie, veroorzaakt door het vroegere testament van Amalia van Solms. Fredenk I van Pruisen, zoon van de oudste dochter Louise Henriette eiste zijn deel van de erfenis op. Bij het verdelingsverdrag in 1732 werd zijn eis ingewilligd en kreeg hij het Huis ten Bosch toegewezen. Uit vriendschapsoverwegingen schonk deze het aan Willem IV van Oranje.

Aangezien het gebouw was verwaarloosd, maakte Willem IV plannen voor restauratie en de aanbouw van twee nieuwe vleugels. De architect D. Marot kreeg in 1733 opdracht een ontwerp te maken. In 1734 werd de bouw van de beide zijvleugels aanbesteed: hierbij werd de architect Coulon belast met de inspectie en begeleiding van het werk. Deze had echter een slechte verhouding met de thesaurier Duncan en met Marot: ze vonden, dat Coulon onnodig hoge kosten maakte. Coulon kreeg de steun van de werklieden.²⁷⁰ In 1735 werd de bouw halverwege de eerste vleugel gestaakt. Pas in 1747, na de verheffing van de prins tot stadhouder van alle gewesten, werd de bouw opnieuw gestart. Bovendien kocht Willem IV in 1748 twee hofsteden, het Kleine Loo en het Oude Loo, met erven, boerenwoningen, stallen, weiland en hooiland, grenzend aan het terrein van het Huis in het Bosch.²⁷¹ De hofstede het Oude Loo werd weer verkocht in 1786.

De Oranjezaal en het Kleine Loo werden in 1795 door de Fransen in beslag genomen en later geschonken aan het Bataafse volk, waardoor het onder nationaal beheer kwam. De vele goederen werden opgeslagen en geïnventariseerd. Veel werd verkocht, maar de schilderijen werden buiten de verkoop gehouden.²⁷² Na een staatsgreep werden door Daendels in 1798 leden van het Uitvoerend bewind en leden van de Volksvertegenwoordiging tijdelijk opgesloten in het Huis ten Bosch, waarvan de ramen waren geblindeld.²⁷³

Nadat van verschillende andere verblijven van de prins van Oranje meubels en schilderijen naar het Huis in het Bosch waren getransporteerd, opende men in 1799 een Nationale Kunstgalerie, bestaande uit de Oranjezaal, de Chinese Kamer en de zuidelijke of Haagse vleugel.²⁷⁴ Het resterend gedeelte van het gebouw werd enige jaren als hotel gebruikt voor hoge gasten.

Vanaf 1805 gebruikte eerst R.J. Schimmelpennick tijdens zijn eenhoofdige bewind het Huis in het Bosch als verblijf.²⁷⁵ Daarna werd het bewoond door koning Lodewijk Napoleon en na herstelwerkzaamheden kreeg het tenslotte onder koning Willem I het karakter van een paleis: het Huis ten Bosch.

267 M. Loonstra, "Het hujs int bosch", het Koninklijk Paleis ten Bosch historisch gezien, (Zutphen, 1985), pp. 23-24.

268 Drossaers I, I, pp 325-377.

269 NDR inv.nr. 4704.

270 NDR inv.nr. 4705.

271 NDR inv.nrs. 4677,4707.

272 NDR inv.nrs. 4618 en 4709-4710.

273 J.J. Mostard, Den Haag Oranje residentie (Den Haag, 1980), 106-107, en E.M.Ch.M. Janson, Kastelen in en om Den Haag, (Den Haag, 1971), pp 21-22.

274 NDR inv.nrs. 4711-4719.

275 NDR inv.nrs. 4716-4717.

BEHEER

STADHOUDERLIJK HOF

Het financiële beheer viel onder de verantwoordelijkheid van de thesaurier-generaal. Een kastelein voerde de directie van het Hof en verzorgde de wekelijkse inkomsten en lasten. Hij bewoonde de 'Casselenije' naast de grafelijke zalen. Voor de tuinen en stallen was een opzichter aangesteld. Een hofarchitect hield toezicht op de toestand en staat van gebouwen en tuinen. Door de prins benoemde functionarissen: ²⁷⁶

- Controlleur van de grafelijkheidsgebouwen, de architect
- Wapen of stempelsnijder
- Horlogemaker
- Timmerman en schrijnwerker
- Commies van het Cabinet
- Klerk van het Cabinet
- Drukkers en leveranciers
- Planbewaarder van de landkaarten en militaire stukken
- Bibliothecaris
- Messemaker
- Opzichter van de tuinen en menagerieën
- Pompmaker en leidekker
- Commies of boekhouder
- Glazenmaker
- Metselaar

HET OUDE HOF (NOORDEINDE)

Het financiële beheer viel onder de verantwoordelijkheid van de thesaurier-generaal. Een intendant voerde de directie van het Hof en verzorgde de wekelijkse inkomsten en lasten. Er was een kastelein of huismeester voor de verzorging van het Hof. Voor de tuinen waren een hovenier en twee knechten aangesteld. Voor onderhoud en verbouwingen aan het gebouw had de hofarchitect de leiding, een opzichter voerde het werk uit.

Door te prins te benoemen functionarissen:

- Architect
- Intendant van het Huis
- Controlleur en opzichter van de werken
- Kastelein
- Hovenier
- Portier
- Twee permanente knechten

HUIS TE NIEUWBURG

Een opzichter voerde de directie van het Huis. De conciërge verzorgde de maandelijkse rekeningen en diende de maandstaten in bij de thesaurier. Het financiële beheer viel rechtstreeks onder de thesaurier-generaal en niet onder een rentmeester. ²⁷⁷

Uit de archiefstukken blijkt, dat in de periode rond 1790 en later de rentmeester van het Westland betrokken werd bij bepaalde beheersactiviteiten, zoals bij verkoop - b.v. houtverkoop - en verpachting van goederen, landerijen en visserij en bij inspectie.

Door de prins te benoemen functionarissen: ²⁷⁸

- Directeur en opzichter
- Conciërge en ontvanger van de inkomsten
- Plantagemeester
- Hovenier
- Fontainier en grottier

ORANJEZAAL (HUIS TEN BOSCH)

Het financiële beheer viel onder de verantwoordelijkheid van de thesaurier-generaal. Op het Huis ten Bosch was een conciërge benoemd. Voor de tuinen was een hovenier aangesteld. Bovendien hadden de beide hofsteden een hovenier. Voor onderhoud en herstelwerkzaamheden aan de hofsteden waren een metselaar, timmerman en glazenmaker aangesteld. Door de prins te benoemen functionarissen: ²⁷⁹

- Conciërge
- Hovenier
- Hovenier op het oude Loo

²⁷⁶ NDR inv. nr.. 686, folio 679-683.

²⁷⁷ NDR inv.nr 1041, folio IIc LXXX van de rekening van de thesaurier.

²⁷⁸ NDR inv.nr. 687, p.469.

²⁷⁹ NDR inv. nr.. 687, folio 513-514.

- Hovenier op het kleine Loo
- Brandmeester of opzichter van de brandspuit
- Timmerman op het oude Loo
- Metselaar op het oude Loo
- Glazenmaker

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In de registers van notulen van de Domeinraad (inv.nrs. 1-183) en evenzo in de repertoria op de notulen (inv.nrs. 637-679) treft men voortdurend ordonnanties van betaling voor leveranties, voor arbeidsloon en andere zaken van beheer: zoals bv. aanbestedingen n.a.v. bestekken van architecten voor vernieuwing van gebouwen en tuinaanleg, aanleg en onderhoud van tuinen en gebouwen, inspecties i.v.m. reparaties, inventarisatie van de inboedel. Zowel het Stadhoudelijk Hof als het Oude Hof, het Huis te Nieuwburg en de Oranjezaal zijn onder aparte trefwoorden te vinden. Kwesties als benoemingen, instructies en behandeling van zaken aangaande personeel, en ook toezicht en controle op onderhoud van gebouwen, dienstwoningen en tuinen, aankoop van goederen en controle op de boedel kan men aantreffen in de ingekomen stukken bij de Domeinraad (inv.nrs 286-557). Voor wat betreft het Stadhoudelijk Hof bevinden zich veel gegevens in het register van stukken betreffende het beheer van de hofhouding en de administratie van de prins van Oranje (inv.nr. 770).

In het hier beschreven onderdeel van het archief van de Nassause Domeinraad berusten vooral stukken betreffende verwerving en beheer. De stukken van verwerving betreffende het Stadhoudelijk Hof zijn met name akten van transport met bijlagen betreffende de huizen en erven rondom het Stadhoudelijk Kwartier. Het Kwartier zelf werd vanouds door de Staten-Generaal bekostigd.

In de rubriek beheer zijn o.a. boedelinventarissen en stukken betreffende verbouwingen, uitbreidingen en afbraak te vinden.

ELDERS BERUSTENDE STUKKEN

Ook bij het Koninklijk Huisarchief berusten stukken betreffende het Hof en de andere huizen in Den Haag en omgeving, b.v. in het archief van Willem I, prins van Oranje, koning der Nederlanden, 1772-1859, en in het archief van de Intendance der koninklijke paleizen te 's-Gravenhage na 1816.

KAARTEN

1. Stadhoudelijk Hof
Collectie Hingman (VTHR) inv. nrs. S 330, S 332 en S 396.
2. Oude Hof (Noordeinde)
Collectie Hingman (VTHR) inv. nrs. 3315, 3317 en 4696.
3. Huis te Nieuwburg
Collectie Hingman (VTHR) inv. nrs. 2397-2400, S 392-394.
4. Oranjezaal (Huis ten Bosch)
Collectie Hingman (VTHR) inv. nrs. 4698-4700, 3322-3325, 3329-3334 en S 47

LITERATUUR

Boer, P den, "Het huijs int noorteynde", *het Koninklijk Paleis Noordeinde historisch gezien*, Zutphen 1986. Calkoen, G.G., 'Het Binnenhof van 1247-1747 (volgens de rentmeesterrekeningen van Noord-Holland) met een afbeelding en drie plattegronden' In: *Jaarboek Die Haghe, 's-Gravenhage*, 1902. Erkelens, A.M.L.E., *De inrichting van het oude hof onder koning Willem I*. Leiden, 1974 (doctoraalscriptie). S.W.A. Drossaers en Th.H. Lunsingh-Scheurleer, *Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmede gelijk te stellen stukken, 1567-1795, deel I, II en III*. 's-Gravenhage 1974-1976, Rijks Geschiedkundige Publicatiën, Grote serie, nrs 147-149. J.H. Hora Siccama, 'Uit de geschiedenis der domeinen van het Huis van Oranje in Nederland'. In: *Je mainttendrai*, Leiden, 1905, dl II, pp. 168-202. A. Ising, *Het Hof te 's-Gravenhage, de prinsen van Oranje op het Stadhoudelijk Kwartier*, 's-Gravenhage, 1898. E.M.Ch.M. Janson, *Kastelen in en om Den Haag*. Den Haag, 1971. M. Loonstra, "Het huijs int bosch", *het Koninklijk Paleis ten Bosch historisch gezien*, Zutphen, 1985. A ter Meer Derval, 'Namen van de opeenvolgende eigenaars der huizen, staande aan de Noord-, West- en Oostzijde van het Buitenhof van 1600 tot circa 1830, met kaart en twee afbeeldingen.' In: *Jaarboek Die Haghe, 's-Gravenhage*, 1941. H.J.A.H.G. Metselaars (red.), *Particuliere archieven in Nederland*. Houten, 1992 (pp. 225-256, Koninklijk Huisarchief). J.J. Moerman, *Op en om het historisch Binnenhof*. 's-Gravenhage, 1940. A.J. Servaas van Rooyen, e.a., *Haags jaarboekje 1899*. 's-Gravenhage, 1898. F. Vermeulen, 'Bouwgeschiedenis en beschrijving van het voormalig Huis te Nieuwburg te Rijswijk.' In: *Nederlandsche Historiebladen*, Eerste jaargang, Utrecht, 1938, pp. 115-134. P. Wander, *Haagse huizen van Oranje*. Den Haag, 1982.

A ALGEMEEN

4616-4619

Ingekomen stukken bij de Nassause Domeinraad (later: de administrateurs over de goederen van de vorst van Nassau, 1795-1796; de administrateurs over de door de

- Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1797-1798),
1791-1798. 4 banden, 2 pakken en 1 omslag
- 4616** betreffende het Oude Hof (Noordeinde), 1791-1798., 1 band en 1 pak
Met plattegrond, 1791.
- 4617** betreffende het Huis te Nieuwburg. Met inhoudsopgave. Met
bijlagen. 1795-1796., 1 band
- 4618** betreffende de Oranjezaal en het Kleine Loo, 1792-1798., 1 band en 1
pak
- 4619** betreffende gebouwen en stallen van het Hof, van het Oude Hof en
de Oranjezaal. Met inhoudsopgave. 1795-1798., 1 band en 1 omslag

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 HET STADHOUDERLIJK HOF IN DEN HAAG

a Het Hondenhuis in Den Haag

- 4620** Akte van verkoop en transport door Cornelis Arentsz. Schouten aan de prins van
Oranje van huis en erf bij de Westmolens (bij de Hereweg),
1670. 1 charter
Met twee uithangende zegels.
- 4621** Akte waarbij Gerard Fannius verklaart, dat hij, door het zetten van een schutting
rondom erf en huis, Hondenhuis genaamd, in Kortebos, geen recht op genoemd
erf en huis heeft of zal hebben,
1732. 1 stuk

b Laboratorium

- 4622** Stukken betreffende verkoop en transport door Govert Jan van Persijn,
geautoriseerd door de Raad van State, aan de prins van Oranje van een huis met erf
staande in een poort aan de westzijde van de Zusterskade of het Geldelose pad,
1750-1751. 1 charter, 1 katern
- 4623** Stukken betreffende verkoop en transport door Leendert van der Beest en Barbara
Frissen aan Evert Temminck, van een huis met erf genaamd de Poort staande aan
de westzijde van de Kloosterkerk op het zogenaamde Nachtegaalspad. Met
retroacta.
1806-1807. 8 charters, 1 omslag

c Huizen op het Buitenhof

- 16704** Akte waarbij de grafelijkheid van Holland aan Pieter de Handschoenwerckere het
gebruik en bezit verleent van een erf en tuin, genaamd het Klein Akerland en
gelegen aan het Buitenhof,
1618. 1 charter
- 4624** Stukken betreffende verkoop en transport door baron Georg Frederik
Schwarzenberg en de graaf en gravin van Aumale aan de prins van Oranje van een
huis met erf, stal en koetshuis aan de noordzijde van het Buitenhof, nadat een op
het goed rustende fideïcommis was opgeheven. Met retroacta 1682-1683, 1685,
1708, 1746 en 1764.
1766. 4 charters, 1 omslag

Met uithangende zegels

- 4625** Stukken betreffende de koop en verkoop van panden op het Binnen en Buitenhof te 's-Gravenhage, 1768-1790. 1 omslag
- 4626** Stukken betreffende verkoop en transport door Jan, Odilia en Maria Alida de la Tour aan de prins van Oranje van twee huizen met erven en een kamer daarnaast boven de stal, grenzend aan de Gevangenpoort. Met inventaris. Met retroacta. 1771. 6 charters, 1 omslag
Drie uithangende zegels, waarvan een beschadigd.
- 4627** Stukken betreffende verkoop en transport door de prins van Oranje aan Georg Carel Walch van een huis met erf en een klein huis met erf naast de voorpoort van het Hof, voorheen bezit van De la Tour, 1773. 2 charters en 2 stukken
- 4628** Stukken betreffende verkoop en transport door Anna Maria Hemmens, weduwe van Georg Carel Walch, aan de prins van Oranje van een huis met erf op het Buitenhof, 1780 en 1789. 1 charter en 3 stukken

d Het huis van de Raad en Rekenkamer.

- 4629** Stukken betreffende verkoop en transport door Johannes Boogmaker, executeur-testamentair van Alexander Smits, aan de prins van Oranje van een huis met erf, gebruikt als 'casselenije en conchergerie', staande tussen de poorten van het Hof. Met inventaris. Met retroacta. 1767. 10 charters, 1 pak
- 4630** Stukken betreffende de verkoop door de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en West-Friesland aan de prins van Oranje van een huis met erf bij de Grenadierspoort, 1768. 1 omslag
Met plattegrond.
- 4631** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en de representanten van wijlen Philip Staats betreffende het eigendom en huur van een huis op het Binnenhof, tot 1767 in gebruik door de Domeinraad, 1769. 1 omslag

e Manege en stal van de Gardes du Corps.

- 4632** Stukken betreffende verkoop en transport door Reinier Hulselman aan de hertog van Brunswijk, gelast door de prins van Oranje, van een stuk land 500 roeden groot, aan de oostzijde van de Denneweg. Met retroacta. Met bestek en begroting voor nieuw te bouwen stallen. 1769-1771. 2 charters, 1 omslag
- 4633** Stukken betreffende verkoop en transport door Cornelia van Vugt, weduwe van Yvo van Bergeijk, aan de prins van Oranje van een blok van vier huizen met erven en een stuk land aan de noordzijde van de Denneweg, als extra grond voor de stal en manege der Gardes du Corps. Met retroacta. 1782-1783, 1789. 16 charters, 1 omslag.
Een transfix met twee uithangende zegels.

f De manege, voorheen het klooster of de Franse sociëteit

- 4634** Stukken betreffende de verkoop door de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en West-Friesland aan de prins van Oranje van een huis, genaamd het klooster of de Franse sociëteit gelegen achter de Kloosterkerk. Met inventaris. Met retroacta.
1770. 2 charters, 1 omslag
- 4635** Extract-resolutie van de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en West-Friesland betreffende hun toestemming om een gedeelte van de grafelijkheidsground, met stallen en manege te betrekken bij de plannen voor een nieuw te bouwen manege achter de Kloosterkerk,
1772. 2 stukken
Met inventaris, zie NDR inv.nr. 4634.

g Het huis voor de compagnie gardes.

- 4636** Stukken betreffende verkoop en transport door Elie Maurice Muller aan de prins van Oranje van een huis met erf, staande aan de westzijde van de Kromme Poten, de zogenaamde Koediefstraat. Met retroacta. Met inventaris.
1773, 1777. 6 charters, 1 omslag
Met een uithangende zegel.
- 4637** Stukken betreffende verkoop en transport door David du Moulin aan de prins van Oranje van een huis met erf en tuin staande aan de westzijde van de Kromme Poten, de zogenaamde Koediefstraat. Met retroacta.
1793. 3 charters, 1 omslag
- 4638** Akte van verhuur door Lodewijk van Nassau-Zeist aan de prins van Oranje van een huis aan de noordkant van het Plein te 's-Gravenhage. Afschrift.
1737 1 stuk

2 OUDE HOF OF HUIS IN HET NOORDEINDE

- 4639** Retroacta van Willem Goudts huis in het Noordeinde betreffende de huur door de Staten van Holland in 1592 ten behoeve van prinses Louise de Coligny,
1524, 1558, 1560, 1562 en 1585. 5 stukken
Bevat:
- akte van verkoop door de gasthuismeesters aan Willem Goudt van de henneptuin en de doorgang door de gasthuispoort 1524,
- akte van verkoop door de gasthuismeesters aan Dirk van der Molen van een stal en erf met vrije uitgang door de gasthuispoort, 1558,
- akte van verkoop door Jan van Treslong aan Willem van Beerendregt van een erf met vrije doorgang door de gasthuispoort met een geïnsereerde akte van verkoop in 1558 door de gasthuismeesters aan Jan van Treslong, 1560,
- akte van verkoop door Dirk van der Molen aan Jan Hebijn van een ommuurde tuin of boomgaard, 1562,
- kwitantie over 12 gulden voor de gasthuismeesters van Pieter van Persijn als contribute voor de vernieuwing van de gasthuispoort en het behoud op vrije doorgang, 1585.
- 4640** Stukken betreffende de overeenkomst tussen prinses Louise de Coligny en de regenten van het St. Nicolaasgasthuis aangaande het vrij gebruik door de prinses van de grond, de poort en de doorgang van de Molenstraat tot aan de Gasthuisweide, alles in eigendom van het Gasthuis,
1596-1598. 1 charter en 1 stuk

Transfix.

- 4641** Akte van consent van de grafelijkheid van Holland, voor Rombout Hogerbeets, tot het plaatsen van een houten omheining langs zijn huis tegen betaling van één recognitie of hofpenning per jaar, 1608. 1 charter
- 4642** Overeenkomst van prins Frederik Hendrik met de gasthuismeesters van het St. Nicolaasgasthuis over het dempen van een sloot aan de gasthuisweide en het plaatsen van een omheining op het gedempte stuk grond, 1608 1 stuk
- 4643** Akten van donatie door de Staten-Generaal aan prinses Louise de Coligny en prins Frederik Hendrik, van een huis in het Noordeinde met erven, tuinen en toebehoren, reeds sinds 1592 gehuurd voor prinses Louise de Coligny. Deels Afschriften. Met retroactum uit 1594. 1609. 1 charter, 3 stukken
- 4644** Stukken betreffende verkoop en transport door de gasthuismeesters van het St. Nicolaasgasthuis aan prinses Louise de Coligny, van de gasthuisweide, 1609. 2 charters en 3 stukken
Zegels ontbreken.
- 4645** Akte van verkoop en transport door Pieter van Persijn aan prinses Louise de Coligny, van een stuk land, genaamd Willem Gouts Laan, gelegen aan de noordzijde van de Molenstraat, 1609. 1 charter
- 4646** Akte van verkoop door de raadsheer De Voogt aan de prins van Oranje van een erf gelegen achter het washuis van de prins, in 't Noordeinde, 1611 1 stuk
- 4647** Akten van verkoop en transport door Hendrik van der Mast aan prins Frederik Hendrik, van een huis met erf staande binnen de Gasthuispoort in de Molenstraat, met voorwaarden over het onderhoud van omheiningen en muren en het gemeenschappelijk gebruik ervan, en voorwaarden over behoud van een vrije uitgang, 1611. Met authenheke afschriften. 1642 en 1648. 1 charter en 3 stukken
- 4648** Akten van verkoop en transport door Thomas van Cassiopijn aan prinses Louise de Coligny, van een erf gelegen achter het huis van Cassiopijn, 1614. 2 charters
- 4649** Stukken betreffende verkoop en transport door Rombout Hogerbeets aan prins Frederik Hendrik van een huis met erf in het Noordeinde. Met retroacta, 1583-1535 en 1603-1604. 1616. 6 charters, 1 omslag
2 charters met uithangende zegels.
Het oude inv. nr. FOL1423.2 ontbreekt: koopakte van een stuk land, aan de noordzijde van de Molenstraat, 1530.
- 4650** Akte van verkoop door Dirk en Johan de Jonge aan de prins van Oranje van de doorgang en het erf met gebruik van de sloot grenzend aan het hof van de prins, 1619. 1 stuk

- 4651** Akten van consent van prins Frederik Hendrik voor advocaat Van de Meer van Berendregt, om achter zijn huis bij de doorgang van het huis van de prins een grote poort te mogen plaatsen i.p.v. de kleine poort, 1638. 2 stukken
- 4652** Akten van consent van prins Frederik Hendrik voor Jan van Lier om de doorgang achter het Oude Hof te mogen overtimmeren zonder nadeel voor de prins. Authenheke afschriften. 1638 2 stukken
- 4653** Stukken betreffende verkoop en transport door Gerard van de Bergh aan de prins van Oranje van een huis met erf aan de westzijde van het Noordeinde. Met retroacta. 1639. 3 charters en 4 stukken
- 4654** Akte van verkoop en transport door Catharina Canters, weduwe van Johan van Rhijn aan de prins van Oranje van een huis met erf aan de Herenstraat. Met retroacta 1593, 1603 en 1605. 1641 1 transfix van 6 charters
- 4655** Akte van consent van prins Frederik Hendrik voor Dirk de Jonge om de schoorsteen van zijn keuken te mogen optrekken, boven de muur van de galerij van het huis van de prins, en om het vrij gebruik van het lege plaatsje voor aan de straat, aan de noordzijde van de woning der prins en aan de zuidzijde van het huis van De Jonge, 1642 1 stuk
- 4656** Akten van consent van prinses Amalia van Solms voor baron Van Rhede om in de doorgang achter het huis van de prins m het Noordeinde in plaats van de kleine poort een grote poort te mogen plaatsen. Afschriften. 1648. 4 stukken
- 4657** Notariële akten betreffende verklaringen omtrent het plaatsen van een omheining tussen de ruïne van de prins en de vrije uitgang van juffrouw Catharina Brand, ten zuiden van de omheining, uitkomend in de Gasthuispoort, 1648. 2 stukken
- 4658** Stukken betreffende verkoop en transport door Philips du Jardin aan de prins van Oranje van een erf aan de oostzijde van de Prinsestraat en ten westen van de tuin van de prins, 1648-1650. 1 charter en 2 stukken
- 4659** Stukken betreffende verkoop en transport door Elisabeth en Sophia van Mierop aan prinses Amalia van Solms van een stuk van het erf achter het huis in het Noordeinde. Met authentiek Afschrift van 1617. 1647-1648. 1 charter en 4 stukken
Met 2 uithangende zegels.
Met plattegrondjes.
- 4660** Stukken betreffende de goedkeuring van prins Frederik Hendrik betreffende het plaatsen van een stenen muur i.p.v. een houten omheining als afscheiding tussen het erf van de prins en het huis van advocaat Dirk de Jonge. 1658
Met Afschrift van het contract tussen de prins en De Jonge inzake omheining, doorgang met poort en sloten, van 1619.

-
1619. 1 omslag
- 4661** Akten van geen bezwaar van Philip de Londij voor de prinses-douarière van Oranje wegens de vergunning tot het inleggen van balken in de muur van het Oude Hof. Concepten.
1663. 2 stukken
- 4662** Akte van geen bezwaar van Adriaan Kindt de Jonge voor de koning van Pruisen wegens de vergunning een muur met twee lichten te mogen plaatsen i.p.v. de houten omheining op de rooilijn tussen zijn erf en het Oude Hof,
1714 1 stuk
- 4663** Plattegrond van de stal en de tuin van het Oude Hof, gemaakt door Johannes de Jong,
9 September 1718
ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, collectie Hingman (VTH) nr. 3315.
- 4664** Akte van verkoop door veiling van een huis met erf, tuin, stal en koetshuis aan de westzijde van het Oude Hof van de koning van Pruisen tegenover het Heulstraatje met een vrije uitgang achter in de doorgang en poort van de Gasthuislaan bij het Oude Hof. Concept.
Z.j. 1 stuk
- 4665** Akte van geen bezwaar van W.R. Schieffel voor de prins wegens het houden tot wederopzegging van een loden pijp over de grond van het Oude Hof,
1761. 1 stuk
- 3 HUIS TE NIEUWBURG**
- 4666** Akte van transport door Gilles van Floeij aan prins Maurits van Oranje van een huis en erf gelegen bij het dorp Rijswijk,
1605. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 4667** Stukken betreffende verkoop en transport door Philibert Vernatti aan de prins van Oranje van het Huis te Nieuwburg met landerijen, in kaart gebracht door Floris Jacobsz. en gequoteerd met de letters A-H, gelegen bij het dorp Rijswijk. Met retroacta 1624-1625.
1630-1634. 5 charters en 1 omslag
Met 4 uithangende zegels en 1 transfix.
- 4668** Stukken betreffende verkoop en transport door de erfgenamen van Bartholomeus van Vlooswijk en Margaretha de Coninck aan de prins van Oranje van een stuk land, gelegen bij Rijswijk,
1630-1632. 2 charters, 1 omslag
Met twee uithangende zegels.
- 4669** Stukken betreffende verkoop en transport door de kerkmeesters van de kerk van Rijswijk aan de prins van Oranje van een stuk land, gelegen in de Plaspolder bij Rijswijk,
1630-1631. 2 charters en 1 stuk
Transfix met uithangend zegel.
- 4670** Stukken betreffende verkoop en transport door jonker De Bijde aan de prins van Oranje van een stuk land, gelegen in de Plaspolder bij Rijswijk,

1630-1631. 2 charters en 1 stuk
Transfix met twee uithangende zegels.

4671 Stukken betreffende verkoop en transport door de erfgenamen van jonker Johan Price en Margaretha Rateller, aan de prins van Oranje van een huis met erven en landerijen, 1631. 2 charters, 1 omslag
Met één uithangend zegel.

4672 Stukken betreffende verkoop en transport door jonker Lambert van der Horst aan de prins van Oranje van land gelegen te Rijswijk, in twee delen op kaart gebracht door Floris Jacobsz. gequoteerd met de letters C en E, in ruil voor een stuk land met woning ook te Rijswijk gelegen, en een som geld. Met retroactum, 1624. 4 charters, 1 omslag
1631.
Transfix met twee uithangende zegels.

4673 Akten van verkoop en transport door Matthijs Claessen aan de prins van Oranje van een huis met erf en land, gelegen in de Plaspolder bij Rijswijk. Met retroacta, 1612, 1627. 3 charters
1631.
Transfix met drie uithangende zegels.

4674 Stukken betreffende verkoop en transport door Gerrit van Leeuwen aan de prins van Oranje van een stuk land, gelegen ten westen van het Huis te Nieuwburg, 1762-1763. 1 omslag

4 ORANJEZAAL OF HUIS IN HET BOSCH EN DE HOFSTEDEN HET KLEINE EN OUDE LOO

4675 Akte van consent door de grafelijkheid van Holland voor prinses Amalia van Solms, wegens het aanvaarden van een stuk land voor de bouw van een buitenhuis. Afschrift. 1 stuk
1645.
Zie ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, collectie Hingman (VTH) kaartnr. 4698.

4676 Akte van consent door prins Frederik Hendrik voor Theodora van Wassenaar en Duivenvoorde, weduwe van Schagen, waarbij zij betreffende haar huis en erf wordt ontslagen van de leenplicht, die zij aan de prins als baron van Wassenaar, is verplicht, mits zij aan de prins zal opdragen, en weer in leen ontvangt, een stuk allodiaal land, 1645. 1 stuk

4677 Stukken betreffende verkoop en transport door Adriaan Wittert Cornelisz. aan prins Willem van Oranje van de hofstede het Kleine Loo, met woningen, zomerhuis, schuren en erven en twee partijen land. Met retroacta 1662, 1688, 1697, 1734 en 1740. 7 charters, 1 omslag
1748-1749.
4 uithangende zegels.
Toegevoegd twee foto's van het toegangshek, 1959.

4678 Akte van transport door Adriaan Wittert Cornelisz. aan Willem IV van de hofstede het Kleine Loo en daartoe behorend land. Afschrift. 1 stuk
1749.

C BEHEER**1 STADHOUDERLIJK HOF EN PANDEN IN DE OMGEVING**

- 4679** Akte van borgtocht van Willem Crip Adriaanszn. als conciërge van het Stadhouders Kwartier te 's-Gravenhage, 1591. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 4680** Inventaris van de meubels van de prins van Oranje op het Binnenhof, in het 'speelhuys' en in het huis aan het Noordeinde en elders, opgemaakt met behulp van Alexander Le Clerq, conciërge van beide hoven 1632. Met een aanvullende memorie, 1633-1634. 1 band, 1 katern
Gepubliceerd in Inventarissen, I, pp. 179-238.
- 4681** Nota betreffende de verversing van het water in de grachten te 's-Gravenhage, ca. 1750. 1 stuk
- 4682** Rekening van de hertog van Brunswijk als commandant van de Gardes du Corps, wegens de bouw der stallen, manege en smederij voor het eskadron Gardes du Corps, 1769-1772. Met bestekken en hylagen bij de rekening, van 1-57 genummerd. Met ordonnantie van betaling van de prins, 1772. Afgehoord door de prins, 1772. 1 pak
- 4683** Extract-resolutie van de Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland met goedkeuring aan de Domeinraad wegens het bouwen van een schilderijencabinet en galerij boven de poort van het Valkhuis, 1773 1 stuk
- 4684** Autorisatie van de administrateurs voor de contrarolleur Van der Linden tot het beplanten van het eilandje in de [Hofvijver]. Afschrift. 2 juli 1795 1 stuk
Aanwinsten: 1949 IV 05
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1801
- 4685** Lijst van aangetroffen wijnen in de kelders van [] 3 juli 1795 1 stuk
Aanwinsten: 1949 IV 05
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1801
- 4686** Inventaris van meubels en goederen aanwezig in het gewezen Stadhouders Kwartier, opgemaakt met behulp van George Wilhelm Groos, kastelein, na ontruiming en vertrek van de Fransen; met achterin aanvullende lijsten betreffende de inhoud van kisten en koffers, en van goederen in het koetshuis en bijgebouwen, 1796. 1 band
- 4687** Boedelinventaris van meubels, schilderijen en goederen geveild voor en op het gewezen sociëteitshuis op de Lange Poten, 1798. 1 pak
- 4688** Rapport van J.J.Loke en E.Temminck, commissarissen, wegens de staat van onderhoud van gebouwen, stallen en tuinen van het Hof, van het Oude Hof, het Huis in het Bosch en het Kleine Loo, 1798. 1 band

4689 Rekeningen van E. Temminck, commissaris der administratie van de Nationale Domeinen, wegens het beheer van de gebouwen en tuinen van het Hof, het Oude Hof, het Huis in het Bosch en het Kleine Loo in Den Haag en de hofstede de Kruitberg in Velsen, 1804-1808. Met bijlagen, 1804 en 1807-1808. Afgehoord 1810-1811. 1 pak

4690 Rekening van E. Temminck, commissaris der administratie van de Nationale Domeinen wegens de opbouw van enige extra lokalen voor het ministerie van Financiën in de Kloosterkerkstraat te Den Haag uit o.a. de ontvangsten van de afbraak van het kasteel te Buren, 1806-1809. Met bijlagen bij de rekening. Goedgekeurd 1811. 1 pak

2 OUDE HOF OF HUIS IN HET NOORDEINDE

--- Inventaris van de meubels van de prins van Oranje op het Binnenhof, in het 'speelhuys' en in het huis aan het Noordeinde en elders, opgemaakt met behulp van Alexander Le Clerq, conciërge van beide hoven, Met aanvullende boedellijsten, 1633-1634. 1632. 1 band, 1 katern
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 4680.

4691 Lijst van kosten van geleverd lood voor reparaties aan het Hof in het Noordeinde, 1644. 1 stuk
Wel aanwezig.

4692 Inventaris van meubels en goederen aanwezig in het huis en de tuinen van het Oude Hof opgemaakt met behulp van Paulina Catharina Ostheim-Wingendorff, vrouw van de kastelein, na ontruiming door en vertrek van de Franse generaals, 1795. 1 band

--- Rapport van J. J. Loke en E. Temminck, commissarissen, wegens de staat van onderhoud van gebouwen, stallen en tuinen van het Hof, van het Oude Hof, het Huis in het Bosch en het Kleine Loo, 1798. 1 band
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 4688.

--- Rekeningen van E. Temminck, commissaris van de Nationale Domeinen wegens het beheer van de gebouwen en tuinen van het Hof, van het Oude Hof, het Huis in het Bosch en het Kleine Loo in Den Haag en van de hofstede de Kruitberg in Velsen, 1804-1808. Met bijlagen, Afgehoord 1810-1811. 1804 en 1807-1808. 1 pak
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 4689.

3 HUIS TE NIEUWBURG

4693 Staten van onkosten wegens aankopen en de bouw van het Huis te Nieuwburg bij Rijswijk. Concepten. 1630-1633. 2 stukken

4694 Bestekken en condities van aanbesteding van de werkzaamheden aan de bouw van het Huis te Nieuwburg bij Rijswijk, 1632-1636. 1 omslag

- 4695** Inventarissen van de bezittingen van de prins. Met bijlagen.
1651-1653. 1 omslag
- 4696** 'Conditioes van aanbesteding voor Pieter Jansen de Hondt wegens het onderhoud van het leidak op het huis te Rijswijk en van de pompen',
1645. 1 stuk
Wel aanwezig.
- 4697** Beschikking voor de heer van Odijck van prinses douarière Amalia van Solms om, gedurende haar leven, als opzichter de directie van het Huis te Nieuwburg met tuinen en boomgaarden te voeren. Authentiek afschrift.
1671. 1 stuk
- 4698** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de continuatie van het huurcontract voor graaf van Golofkin, van het huis te Nieuwburg. Met het huurcontract van 1753.
1759. 2 stukken
- 4699** Conditioes van verkoop van een bouwmanswoning met erf, stallen en land, ten oosten van het Huis te Nieuwburg aan Gerrit van der Lem, en conditioes van verpachting van wei- en hooilanden van het Huis te Nieuwburg, opgesteld door A. Douglas, intendant en J. Ravens, rentmeester in het Westland,
1776. 3 stukken
- 4700** Extract-resolutie van de Domeinraad inzake de overeenkomst tussen Gerrit van der Lem, eigenaar van de woning ten oosten van het Huis te Nieuwburg, en rentmeester Ravens, wegens het aanleggen en onderhouden van een nieuwe brug,
1778. 2 stukken
- 4701** Rapport van architect P. W. Schonk wegens zijn advies tot afbraak van het Huis te Nieuwburg en de oprichting van een gedenkteken voor de vrede van 1697 op die plaats,
1789. 1 omslag

4 ORANJEZAAL OF HUIS IN HET BOSCH EN DE HOFSTEDEN OUDE EN KLEINE LOO

- 4702** Plattegronden betreffende de uitbouw van de Oranjezaal en de aanleg van de tuinen. Kopie.
1668.
ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, collectie Hingman (VTH) kaartnrs. 4699-4700.
- 4703** Akte van aanbesteding door de Domeinraad, namens de prinses-douarière van Oranje, wegens het bouwen van een stenen brug bij het hek van het Huis in het Bosch. Afschrift.
1669. 1 stuk
- 4704** Rapport van de raad Van Essen betreffende de verrekening van het legaat van 1000 gulden per jaar uit de inkomsten van Zevenbergen, voor prinses Henriette Amalia van Anhalt, bij testament bestemd voor het onderhoud van het Huis in het Bosch,
1703. 1 stuk
- 4705** Memorie van architect Coulon aan de prins van Oranje, over de werkzaamheden aan het Huis in het Bosch, 1734. Afschrift. Met inliggend een verklaring van

- leveranciers, kooplieden en werkbazen over de deugdelijkheid, bekwaamheid en eerlijkheid van het werk van architect Coulon, 1734. 1 katern en 1 stuk
- 4706** Extract-resolutie van de Raad op het rekest van architect D. van Stolk wegens het aanleggen van een pomp bij het Kleine Loo, 1759. 2 stukken
- 4707** Kwitanties voor de thesaurier-generaal ten gevolge van de verkoop van de hofstede het Oude Loo met de diergaarde, 1786-1787. 4 stukken
- 4708** Brief van architect P.W. Schonk aan de Nassause Domeinraad met opgave van de reparaties aan de Oranjezaal, en de daaraan verbonden kosten, 1794. 1 stuk
- 4709** Inventaris van de meubels in het Huis in het Bosch, met de twee buitenhuizen en het Kleine Loo, opgemaakt met behulp van Leonard Faber, huismeester, 1796; met extract-resolutie van de administrateurs over de opbrengst van de verkochte meubels, 1798. 1 katern, 1 stuk
- 4710** Boedelinventaris van goederen geveild voor en op het Huis in het Bosch, 1797-1798. 1 band
- Rapport van J.J. Loke en E. Temminck, commissarissen, wegens de staat van onderhoud van gebouwen, stallen en tuinen van het Hof, van het Oude Hof, het Huis in het Bosch en het Kleine Loo, 1798. 1 band
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 4688.
- 4711** Memorie voor Evert Temminck, commissaris en inspecteur van de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau wegens voorschotten voor het transport van schilderijen en meubels van diverse plaatsen naar het Huis in het Bosch, 1799. 1 stuk
- 4712** Extract-resoluties betreffende het beheer van de Nationale Kunstgalerij op het Huis in het Bosch van de Agent van Financiën en diens opvolgers, met hiaten. Met bijlagen. 1800-1807. 1 omslag
- 4713** Rekeningen van Abel César Molière, thesaurier, wegens de opbrengsten van de bezichtiging van de Oranjezaal, de Chinese kamer en Kunstgalerij, 1800-1805. Met bijlagen. Afgehoord 1801-1805 en 1813. 1 pak
- 4714** Kasboekje van Abel César Molière, thesaurier, wegens de opbrengsten van de bezichtiging van de Oranjezaal, de Chinese kamer en Kunstgalerij, 1800-1807. 1 deel
- 4715** Ingekomen stukken bij de Agent van Financiën der Bataafse Republiek betreffende toezicht en beheer van de schilderijen op de Nationale Kunstgalerij, 1801,1808. 3 stukken

- Rekeningen van E. Temminck, commissaris van de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau, wegens het beheer van de gebouwen en tuinen van het Hof, van het Oude Hof, het Huis in het Bosch en het Kleine Loo in Den Haag en van de hofstede de Kruitberg in Velsen. Afgehoord 1810-1811. Met bijlagen, 1804 en 1807-1808.
1804-1808 1 pak
Zie NDR, nummer toegang ##, inv. nr. 4689.
- 4716 Secrete extract-resolutie van de Staat betreffende de onkosten voor het hotel Oranjezaal of het Huis in het Bosch als verblijf voor de raadpensionaris. Minuut.
1805. 1 stuk
- 4717 Rekeningen van Evert Temminck, commissaris van de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau, wegens het beheer van het hotel Oranjezaal als verblijf van de raadpensionaris, 1805-1807. Afgehoord
1808. 1 omslag en 1 band
- 4718 Rekeningen van Evert Temminck, commissaris en inspecteur van de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau, wegens het beheer van de Nationale Kunstgalerij, 1805-1808. Met bijlagen. Afgehoord
1809/10. 1 pak
- 4719 Secrete extract-resolutie van de minister van Financiën betreffende de rekening ingesteld ten behoeve van de Nationale Kunstgalerij. Minuut.
1806. 1 stuk
- 4720 Stukken betreffende rekeningen van metselaars en timmerlieden inzake geleverde goederen en werkzaamheden aan het koninklijk paleis te Den Haag,
1809. 2 stukken

D ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 16705 Ordonnantie van de prins van Oranje voor griffier Piggen om de papieren betreffende de ambachtsheerlijkheid Rijswijk over te dragen aan Cornelis Suys, 1650. Met ontvangstbevestiging van Suys,
1650. 1 stuk
- 4721 Memorie van stukken betreffende het huis genaamd het Laboratorium, over de periode 1612-1751,
1790. 1 stuk

IV IJSSELSTEIN

Bij Samenwerking archiefzorg Lopikerwaard van de gemeenten Lopik, Oudewater en IJsselstein zijn onder andere de archieven van de baronie en het stad IJsselstein in beheer. Dit omvangrijke archief is geïnventariseerd door mr. R. Fruin.²⁸⁰ Na de laatste gemeentelijke herindeling werden Benschop en Polsbroek²⁸¹ bij Lopik gevoegd waardoor ook de archieven van deze gemeenten bij archiefzorg Lopikerwaard bewaard worden.

VERWERVING

DE BARONIE

280 R. Fruin, 'Inventaris van het archief der gemeente IJsselstein van de oudste tijden tot de invoering van het Franse bestuur, (1285)1447-1811', in: Verslag over oude gemeente en waterschapsarchieven in de provincie Utrecht over 1892. Bijlage E, pp. 1-127.

281 In 1857 werden de gemeenten Noord- en Zuid-Polsbroek opgeheven en samengevoegd tot de nieuwe gemeente Polsbroek. Zie Maris, Polsbroek, p. 66.

Onder de baronie van IJsselstein waren het kasteel en de stad van die naam, Benschop en Noord-Polsbroek begrepen. De eerste bezitters van de goederen en rechten van deze baronie waren leden van de familie Van Amstel. Door het huwelijk in 1330 van Jan I van Egmond en Guyotte van Amstel kwam IJsselstein aan het huis Egmond om door het huwelijk in 1551 van prins Willem van Oranje en Anna van Egmond, eveneens een erfdochter, over te gaan op het huis Oranje-Nassau.²⁸² Na het overlijden van Anna in 1558 erfde Philips Willem de bezittingen van zijn moeder. Zijn vader werd voogd, eerst omdat hij minderjarig was en later wegens zijn gevangenschap in Spanje. Na de moord op Willem van Oranje werd Maria van Nassau door de Staten-Generaal gemachtigd om de Burense goederen, waaronder IJsselstein, te beheren voor haar broer prins Philips Willem. Nadat Philips Willem in 1618 was overleden, vererfden naast de Nassause ook de Burense goederen op zijn halfbroer Maurits. Het kinderloos overlijden in 1702 van stadhouder-koning Willem III gaf aanleiding tot langdurige geschillen over de verdeling van diens nalatenschap. Partijen in dit geschil waren de Friese stadhouder graaf Johan Willem Friso en Frederik I koning van Pruisen. In 1712, ver voor de uiteindelijke regeling van het geschil, werd de baronie toegewezen aan prins Willem IV die dit domein als douarie aan zijn moeder Maria Louise van Hessen-Kassel gaf. Daar zij haar zoon overleefde vererfde de baronie bij haar dood in 1765 op haar kleinzoon prins Willem V. In de Bataafs-Franse tijd werden de goederen van de prins van Oranje genationaliseerd. Na als voormalige baronie heen en weer geschoven te zijn tussen verschillende toen bestaande departementen, werden IJsselstein, Benschop en Noord-Polsbroek in 1814 als aparte gemeenten gevoegd bij de provincie Utrecht.

Bij de stad lag het kasteel IJsselstein. De heren van IJsselstein uit de families Egmond en Oranje hebben spaarzaam van dit huis gebruik gemaakt. Ten tijde van de Republiek diende het kasteel als woning van de drost. De Fransen gebruikten het als kazerne voor hun soldaten. In 1812 werd het kasteel door Domeinen verkocht aan de familie Strick van Linschoten om in 1887 verkocht te worden voor de sloop. Alleen de hoektoren bleef gespaard.²⁸³

DE GEESTELIJKE GOEDEREN

Voordat sprake was van IJsselstein lagen in dit gebied andere gerechten waarvan de namen nog bekend zijn, zoals Achterveld, Meerlo en Over-IJssel of IJsselveld. Deze gerechten behoorden tot het kerspel Eiteren.²⁸⁴ De kerk aldaar was gewijd aan O.L. Vrouwe Hemelvaart. Na de stichting van IJsselstein werd deze kerk door Gijsbrecht van Amstel overgebracht naar IJsselstein waar zij in 1309 gewijd werd aan de heilige Nicolaas. In Eiteren bleef een kapel bestaan met een vicarie, gewijd aan de Heilige Maagd en gesticht door Agnes, weduwe van ridder Werenbold de Vlaming.²⁸⁵ Ten tijde van de Republiek bleef deze kapel een bedevaartsoord.

Eveneens in Eiteren lag het klooster van Onze Lieve Vrouwenberg, ook wel Onze Lieve Vrouw op de Berg genoemd, van de orde der cisterciënzers. Dit klooster was in 1342 gesticht door Gijsbrecht van IJsselstein en diens zoon Arnoud.²⁸⁶ Uit een afschrift van een akte blijkt dat Arnoud van Egmond rond 1399 'in onsen nieuwer stede van IJselsteijn' nog een klooster had gesticht. Dit klooster behoorde tot de orde van St. Bernardus.²⁸⁷ Voor zover bekend wordt de stichting van dat klooster nergens genoemd. De confiscatie van de goederen van de kerken en kloosters in de baronie van IJsselstein vond plaats tussen 1577 en 1578 waarna ze gevoegd werden bij de domeinen van de prins van Oranje.

GRONDGEBIED EN BENAMING

De in de Lopikerwaard tussen Holland en Utrecht gelegen baronie van IJsselstein omvatte naast het kasteel IJsselstein de stad met het schoutambt van die naam en de ambachten Benschop en Noord-Polsbroek.

De stad IJsselstein ligt aan de IJssel en werd begrensd door het land van Montfoort ten noorden, het Nedereinde van Jutphaas en het gebied van Vreeswijk ten oosten, Lopik en Zuid-Polsbroek ten zuiden, en Vlist en Bonrepas ten westen. Tot het schoutambt behoorden de polders Broek, Neder-Oudeland, Over-Oudeland, IJsselveld en Hoge Biezen. Van al deze polders is het Broek of de

282 Voor uitgebreide gegevens over de vererving van Egmondse goederen op de families Amstel en Egmond zie onder meer: R. Fruin, 'De vrije heerlijkheden gelegen in het grensgebied tusschen Gelderland, Holland en Utrecht' in: Verslagen en mededelingen van de Vereeniging tot uitgaafder bronnen van het Oud-Vaderlandsche Recht. 8 (Utrecht, 1934), pp. 354-358.

283 Zie in: Kastelen en ridderhofsteden in de provincie Utrecht, onder auspiciën van de Stichting Utrechtse Kastelen, 1995.

284 J.J. de Geer, 'Eiteren en IJsselstein' in: Bijdrage tot de geschiedenis en oudheden der provincie Utrecht (Utrecht, 1860), pp. 13-19, 29-34 en verder.

285 De Geer, Eiteren en IJsselstein, pp. 30-31 en 175.

286 Drossaers II inv.nrs. 95-100.

287 J.A. Jaeger, Handschriften Derde Afdeling tot en met 1950 ('s-Gravenhage, 1968), inv. nr. 765, zie ook NDR inv.nr 4822.

Broekpolder de grootste. Lage Biezen, Achtersloot, Meerlo en Broek zijn gedeelten van deze polder. IJsselstein dankt haar naam aan de IJssel en het kasteel, de stenen burcht aan de IJssel, letterlijk IJsselstein.

Het ambacht Benschop omvatte het dorp en de polder van die naam en werd begrensd door Willeskop ten noorden, IJsselstein ten oosten, Lopik ten zuiden en Polsbroek ten westen. De oorspronkelijke naam Benschop, later Benschop of Benschop, werd bijna altijd op dezelfde manier geschreven. Benschop betekent de koop van Benno. Waarschijnlijk was deze, overigens onbekende, Benno de eerste die toestemming kreeg om aldaar land te ontginnen.

Het ambacht Noord-Polsbroek werd in het oosten begrensd door Benschop, ten zuiden en westen door Zuid-Polsbroek en ten noorden door Hoenkoop en Willeskop. De wetering die Noord-Polsbroek scheidt van Zuid-Polsbroek werd rond 1289 gegraven. De scheiding van Polsbroek in een noordelijk en een zuidelijk gedeelte dateert echter al van voor die tijd.²⁸⁸ Behoudens spellingsvarianten heeft Polsbroek altijd dezelfde naam gehad. De betekenis van deze naam is niet precies bekend. Mogelijk betekent hij zoveel als hoge plek in laagland of eilandje in het moeras.²⁸⁹

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Het kasteel van IJsselstein met het omliggende land was een Hollands leen. De bezittingen van de baronie waren voor een deel leenroerig aan Amstel en voor een ander deel aan Cuijk. Na de moord op graaf Floris V verbeurden de heren van Amstel hun goederen aan de graaf van Holland. De Cuijkse lenen werden in 1327 aan de graaf verkocht waardoor de gehele baronie een Hollands leen werd.²⁹⁰ Aan de macht van de heren van IJsselstein wordt toegeschreven dat de invloed van het gewest Holland op de baronie gering is geweest. Zo had het Hof van Holland geen zeggenschap in de baronie²⁹¹ en werden alleen bij uitzondering aan Holland belastingen betaald.²⁹² Philips II erkende de baronie in 1556 als soevereine heerlijkheid waardoor zij in haar vrijheid werd bevestigd. Als zodanig werd met de Staten-Generaal in 1585 overeen gekomen dat jaarlijks een vast bedrag betaald zou worden als bijdrage in de oorlogslasten. Met wisselend succes is getracht om in vreedstijd onder deze regeling uit te komen.²⁹³

Het bestuur van de baronie was samengesteld uit een college waarin zitting hadden de drost, als vertegenwoordiger van de heer, en de schouten van IJsselstein, Benschop en Noord-Polsbroek. De rentmeester woonde de vergaderingen bij maar maakte daar officieel geen deel van uit. In dit bestuurscollege werden zaken behandeld die de gehele baronie betroffen.²⁹⁴

Als vrije en hoge heerlijkheid werd recht gesproken in civiele en criminele zaken. Tot 1602 was beroep mogelijk bij het Leenhof van IJsselstein, daarna alleen bij de Nassause Domeinraad.²⁹⁵ De zaken die de waterstaat betroffen werden geregeld door het hoogheemraadschap van de Lekdijk-Benedendams.

Wanneer IJsselstein stadsrechten heeft gekregen is niet precies bekend. In een akte van 1331 worden de inwoners van IJsselstein al poorters genoemd.²⁹⁶ De stad werd bestuurd door de drost en de schout als vervangers van de heer, en twee burgemeesters. Hoewel de rentmeester geen deel uitmaakte van het stadsbestuur woonde ook hij alle vergaderingen bij. De invloed van de vroedschap op het stadsbestuur was in de loop der eeuwen nagenoeg verdwenen. Ten tijde van prinses Maria Louise werd de vroedschap gedeeltelijk in haar oude bevoegdheden hersteld.²⁹⁷ De prins van Oranje stelde in IJsselstein de volgende functionarissen aan:²⁹⁸

- Collecteur van de quotisatie
- Conciërge
- Drost
- Dijk- en watergraaf en heemraad van Bijleveld en Marendijk
- Franse kostschoolhouder

288 Drossaers II, inv. nr. 82, A. Johanna Maris, *Uit de geschiedenis van Polsbroek*, in *Jaarboek Oud Utrecht* (1944), p. 25.

289 H.J. Moerman, *Nederlandse plaatsnamen. Een overzicht* (Leiden, 1956), pp. 43 en 183.

290 Voor een gedetailleerde beschrijving van de herkomst en de verwerving van de verschillende onderdelen van de baronie door de graven van Holland, zie onder meer Drossaers II, I, pp. 2-5.

291 IJsselstein was, evenals Buren en Leerdam, een vrijstad. Brieven van vrijgeleide zijn te vinden in NDR inv. nrs. 4723-4726. Zie ook M. Gijswijk-Hofstra, *Wijkplaatsen voor vervolgd. Asielverlening in Culemborg, Vianen, Buren, Leerdam en IJsselstein van de 16de tot eind 18de eeuw* (Dieren, 1984).

292 Drossaers, Tweede Deel, inv. nr. 46, NDR inv. nr. 4752, P.A. Meilink, bewerkt door H.J.Ph.G. Kaajan, *Inventaris van de archieven van de Staten van Holland vóór 1572 ('s-Gravenhage, 1993)*, inv. nr. 846.

293 NDR inv. nr. 4755. Zie ook R. Fruin, 'De vrije heerlijkheden', pp. 362-363.

294 De meeste gegevens zijn ontleend aan W.F.J. den Uyl, *De Lopikerwaard, Deel I: Dorp en kerspel tot 1814* (Utrecht, 1963).

295 De uit zes banden bestaande rol van het Leenhof, 1543-1601, bevindt zich in het Rijksarchief in Utrecht, Collectie Nassause Domeinraad, IJsselstein, inv. nrs. 227.1-227.6.

296 Drossaers II, I, p. 3.

297 R. Fruin, 'De vrije heerlijkheden', p. 362.

298 Deze lijst is ontleend aan het Ambtboek, NDR inv. nr. 686, folio 437 recto-466 verso.

- Franse kostschoolhoudster van jonge dochters
- Gerechtsbode
- Griffier van de lenen
- Heemraad van het land van IJsselstein en de Lopikerwaard
- Hovenier van het kasteel
- Keurmeester
- Koster van de Nicolaaskerk
- Lector humaniorum literarum
- Leenbode
- Medicinae doctor over de baronie
- Notaris
- Ontvanger van de contributiepenningen
- Ontvanger van de omslagen over de vijf polders
- Opzichter van de plantages
- Organist
- Portier van de Benschopperpoort
- Procureur voor het gerechtshof
- Rector van de Latijnse school
- Rentmeester van de domeinen
- Rentmeester van de geestelijke goederen
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stadhouders van de lenen
- Stads doctor
- Tafelhouder van de Bank van Lening
- Voorzanger

Benschop werd bestuurd door een schout en twee burgemeesters. Evenals in IJsselstein was de invloed van de magistraat en de schepenen of gezworen heemraden te verwaarlozen. Besluiten konden alleen worden uitgevoerd na goedkeuring door de drost en de rentmeester, die de vergaderingen meestal bijwoonden. De schepenbank berechtte de civiele zaken. Criminele zaken werden aanhangig gemaakt voor de schepenbank in IJsselstein. Appel was mogelijk op het Leenhof van IJsselstein. In 1602 gingen zaken in beroep over op de Domeinraad.

In Benschop stelde de prins van Oranje de volgende functionarissen aan: ²⁹⁹

- Armmeester van de grote armen
- Collecteur of ontvanger van de verpondingen en omslagen
- Gerechtsbode
- Koster
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Voorzanger

Het bestuur van Noord-Polsbroek had veel overeenkomst met dat van Benschop. Ook hierlag het bestuur hoofdzakelijk in handen van de magistraat, bestaande uit de schout en twee burgemeesters, en was de invloed van de schepenen gering. De besluiten die de schepenbank nam konden alleen na goedkeuring door de drost en de rentmeester worden uitgevoerd. Noord-Polsbroek had een gerecht voor civiele zaken. Evenals in Benschop werden criminele zaken berecht voor de schepenbank in IJsselstein en kon tot 1602 geappelleerd worden aan het Leenhof. Daarna ging de behandeling van zaken over op de Domeinraad.

In Noord-Polsbroek stelde de prins van Oranje de volgende functionarissen aan: ³⁰⁰

- Collecteur of ontvanger van de verpondingen en de gemene omslagen
- Gerechtsbode
- Rooms armmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder

BEHEER

Het beheer van de baronie lag in handen van de rentmeester. Naast de inkomsten uit de domeinen was hij ook verantwoordelijk voor die uit de kapittel- en kloostergoederen. ³⁰¹

299 Deze lijst is ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 686, folio 44verso-449recto.

300 Deze lijst is ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 686, folio 451recto-452verso.

301 Uit de rekeningen valt niet op te maken of de inkomsten afkomstig waren van de goederen van een of meerdere

Tevens was hij griffier van de lenen en ontvanger van de beden. Tot 1734 waren er drie series rekeningen: namelijk van de domeinen, het kapittel en van de kloosters. In de kapittel rekeningen werden ook de inkomsten uit vicariegoederen verantwoord. In 1735 werd besloten de rekeningen samen te voegen met als reden de onduidelijke herkomst van de goederen. De rentmeesters waren verplicht de rekeningen zelf naar de Rekenkamer van de Domeinen te brengen om te worden afgehoord. Deze Rekenkamer was eerst gevestigd in Breda. Philips van Hohenlohe, de echtgenoot van Maria van Nassau, richtte in 1603 in Buren een eigen Rekenkamer op voor het beheer van de Egmondse goederen. Hierdoor zijn stukken over IJsselstein, ongeveer over de periode 1584 tot 1619, gemengd geraakt met die van het domein Buren.³⁰²

In 1609 nam prins Philips Willem het beheer van al zijn goederen in eigen hand en vestigde hij zijn Rekenkamer weer in Breda. Na zijn dood in 1618 werden alle rekeningen afgehoord bij de Rekenkamer te 's-Gravenhage die tot het einde der republiek daar gevestigd was.³⁰³

RENTMEESTERS VAN DE DOMEINEN VAN IJSSELSTEIN

304

Herman van den Steen	(1582)-1598.
Eric Dimmer	[1599]-[1621].
Willem Dimmer	1621-1636.
Jan Dimmer	1637-1678.
Hendrik Laurens Spiegel	1679-1685.
Jacques de Gruijter	1686-1693.
Adriaan van Schuijlenburg	1704-1731.
Johan Marchand, substituut,	1694-1703.
Adriaan Maas	1732-1734.
Rentmeesters van de geestelijke goederen	
Herman van den Steen	(1582)-1598.
Eric Dimmer	[1599]-[1621].
Willem Dimmer	1601-1636.
Jan Dimmer	1637-1678.
Hendrik Laurens Spiegel	1679-1685.
Jacques de Gruijter	1686-1693.
Adriaan van Schuijlenburg	1704-1731.
Johan Marchand, substituut,	1694-1703.
Adriaan Maas	1732-1734.
Rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen	
Adriaan Maas	1735-1744.
Jan Graves	1745-1764.
Pieter van der Meulen, wrn.	1764-1768.
Cornelis Johannes van Affelen Codde	1769-1797.
Theodorus Bijmholt	1798-1811.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

kloosters. Dat er meer kloosters waren blijkt alleen uit retroacta. Zie NDR inv.nr. 4819-4822.

302 Drossaers II, I, pp. VII-VIII. Zie ook deze inventaris Domein Buren.

303 Drossaers I, I, p. XII.

304 De gegevens zijn ontleend aan de serie rekeningen. Een nieuwe rentmeester was verplicht om voorin zijn eerste rekening zijn commissie af te schrijven. Bij verzuim werden zij vaak door de Domeinraad gemaand dit in de eerstvolgende rekening te herstellen.

Op een enkele uitzondering na dateren de stukken in dit hoofdstuk van na 1581. De stukken van voor die tijd zijn geïnventariseerd door dr. S.W.A. Drossaers. In de inleiding beschrijft zij uitgebreid de lotgevallen van de domeinarchieven van het huis Egmond, waaronder die van IJsselstein.³⁰⁵ Oorzaken van verlies van archieven, naast calamiteiten als brand of waterschade, kwamen voort uit ambtelijk handelen. Om verschillende redenen hielden ambtenaren stukken uit hun ambtsperiode vaak onder zich waardoor de kans op verspreiding en verlies niet uitgesloten was. Zo deden ook de drosten Pieter Benjamin en Joachim Ferdinand de Beaufort. De omvangrijke hoeveelheid stukken die zij tijdens de uitoefening van hun ambt onder zich hadden werd, na hun overlijden niet aan de Domeinraad teruggegeven maar bij de familie bewaard. Deze stukken zijn nu te vinden in het familiearchief De Beaufort.³⁰⁶ Een ander verlies werd geleden in 1949. Door de toenmalige Algemene Rijksarchivaris werd een groot gedeelte van het domeinarchief van IJsselstein in het Rijksarchief in de provincie Utrecht gedeponereerd.³⁰⁷ Van deze verzameling bestaat een globale inventaris.³⁰⁸

LITERATUUR

A.J. van der Aa, *Aardrijkskundig Woordenboek*. Gorinchem 1840-1847. J.J. Abbink Spaink, *IJsselstein, verleden en heden*. IJsselstein, 1962. J. Acquoy, *Het archief van het Ewoudsgasthuis te IJsselstein van 1477-1817*. IJsselstein, 1963. J.G.M. Boon, *IJsselstein uw woonstede, in historische en hedendaagse beelden*. IJsselstein, 1971. J.G.M. Boon, *Beknopte geschiedenis van een oude dorpskerk, Woerden, 1959*. (Dit is de kerk van Benschop). A.W.E. Dek, *Genealogie van der Heren en Graven van Egmond*. 's-Gravenhage, 1958. S.W.A. Drossaers, *Het archief van de Nassause Domeinraad. Eerste Deel. Het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581*. 's-Gravenhage, 1948. S.W.A. Drossaers, *Het archief van de Nassause Domeinraad. Tweede Deel Het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581: Stukken betreffende de rechten en goederen van Anna van Buren 's-Gravenhage, 1955*. C.D. van der Dussen, *Archivalia betreffende de goederen behorende onder het Leenhof en de rentmeester van de heren van IJsselstein*. Rijksarchief Utrecht, 1950. R. Fruin, 'Inventaris van het archief der gemeente IJsselstein van de oudste tijden tot de invoering van het Fransche bestuur'. In: *Verslag over oude gemeente- en waterschapsarchieven in de provincie Utrecht over 1892*, Bijlagc E, pp. 1-127. R. Fruin, 'De vrije heerlijkheden gelegen in het grensgebied tusschen Gelderland, Holland en Utrecht'. *Verslagen en mededelingen van de Vereeniging tot uitgaaf der bronnen van het oud-vaderlandsche recht*, Deel 8, 1934. J.J. de Geer, 'Eiteren en IJsselstein'. In: *Bijdragen tot de geschiedenis en oudheden der provincie Utrecht*, Utrecht, 1860. J.J. de Geer, *Codex diplomaticus neerlandicus*, 2de serie, IV 2, Utrecht, 1860 (pp. 78-167). Marijke Gijswijt-Hofstra, *Wijkplaatsen voor vervolgd. Asielverlening in Culemborg, Vianen, Buren, Leerdam en IJsselstein van de 16de tot eind 18de eeuw*. Dieren, 1984. *Handt-Vesten der Stadt ende Baronnye van Ysselsteyn*. Gedrukt te Utrecht bij Meinardus van Dreunen, 1675. Tweede druk: met eenige Byvoegselen. Gedrukt te Utrecht bij Joannes Kannevet, 1710. B. Heesters, 'O.L. Vrouwenberg te IJsselstein'. In: *Jaarboekje Oud-Utrecht*, 1968. L.J. van der Heijden, *Geschiedenis van het miraculeuse beeldje van O. L. Vrouw van Eiteren en van de parochie van de H. Nicolaas te IJsselstein*. 1936. *Kastelen en ridderhofsteden in de provincie Utrecht*. Onder auspiciën van de Stichting Utrechtse Kastelen, 1995. F. Ketner, 'De elect Jan van Nassau en zijn tijd'. In: *Bijdragen voor de geschiedenis der Nederlanden*, XII, 1957, nr 1. J.C. Kort, 'De lenen van de hofstede IJsselstein, 1310-1656'. In: *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38, 1983, pp. 449-499 en 513-552. A. Johanna Maris, 'Uit de geschiedenis van Polsbroek'. *jaarboek Oud Utrecht*, 1944. P.F.J. Obbema, 'The IJsselstein manuscripts in the Orange-Nassau library'. In: *Litterae textuales, essays presented to G.J. Lieftinck*, Amsterdam, 1972, 1, pp. 61-74. R.J. Ooyevaar, *De Sint Nicolaaskerk te IJsselstein*. IJsselstein, 1972. P. Scherft, *Het sterfhuys van Willem van Oranje*. Leiden, 1966. *Hedendaagsche Historie of Tegenwoordige Staat van alle volken*, dl. XVII (Holland). 1749. Louise van Tongerloo, *Middeleeuws IJsselstein*. Uitgaven Stichting Historische Kring IJsselstein, 1977 nummer 4. W.F.J. den Uyl, 'De grenzen van het gewest Utrecht sedert 1795'. In: *Jaarboek Oud-Utrecht*, 1957, pp 89-109. W.F.J. den Uyl, *De Lopikerwaard. Deel I: Dorp en kerspel tot 1814. Deel II: De waterschappen*. Utrecht, 1963.

A ALGEMEEN

4722

Rekosten, remonstranties en missiven aan de heren van IJsselstein en aan de Domeinraad met hierop genomen beschikkingen. Minuten en Afschriften.

1604, 1605, 1627, 1647, 1650-1691 en 1708-1793.

1 pak

Met hiaten. Zie vanaf 1732 ook de NDR inv.nrs. 4723-4726.

4723-4726

Registers van aanstellingen, autorisaties, beschikkingen, commissies, keuren, obligaties, octrooien, ontslagen, reglementen, remissies, resoluties, venia aetatis,

305 Drossaers II. De leenregisters echter berusten in het Rijksarchief in de provincie Utrecht.

306 E.P. de Booy, *Inventaris van het archief van de familie De Beaufort, 1556-1976* (Utrecht, 1985), inv. nrs. 1525-1695.

307 VROA (1949), p. 30. Idem (1950), p. 68.

308 C.D. van der Dussen, *Archivalia betreffende de goederen behorende onder het Leenhof en de rentmeester van de heren van IJsselstein* (Utrecht, 1950).

- verhuringen, verkopeningen, verordeningen, verpachtingen, vrijgeleiden, volmachten en andere zaken, door Maria Louise van Hessen-Kassel. Afschriften. Met ingenaaide bijlagen.
1732-1764. 4 delen
- 4723** Met ingenaaide bijlagen. 1732-1751.
4724 1750-1759.
4725 1750-1759.
4726 1760-4 mei 1764.
- 4727-4728** Stukken betreffende het beheer van de baronie van IJsselstein en de heerlijkheid Zevenbergen door Pieter Benjamin de Beaufort na het overlijden van Maria Louise van Hessen-Kassel overgegeven aan de hertog van Brunswijk als voogd van prins Willem V, 1765-1766. 2 pakken
Wegens de omvang is het pak gesplitst in twee pakken van handzamer formaat. Met staat van genummerde stukken van 1-38.
4727 Nummers 1-26.
4728 Nummers 27-38.
- 4729-4735** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen. 1765-1793 en 1795. 7 banden, 1 katern en 4 stukken
De NDR inv.nrs. 4729-4730 hebben een inhoudsopgave. Achterin NDR inv.nr. 4734 bevinden zich inventarissen van papieren die bewaard werden in de secretarieën van Benschop en Noord-Polsbroek.
4729 1765-1768, 1 band en 1 stuk
4730 1769-1773., 1 band en 1 katern
4731 1774-1779., 1 band en 1 stuk
4732 1780-1784., 1 band en 2 stukken
4733 1785-1787., 1 band
4734 1788-1793., 1 band.
4735 1795., 1 band
- 4736** Memories voor de rentmeester naar aanleiding van resoluties van de Domeinraad. Met aantekeningen over de uitvoering daarvan, 1776-1793. 1 band
- 4737-4738** Verbalen van de rentmeesters, 1778-1795. 2 banden en 1 stuk
4737 1778-1793., 1 band en 1 stuk
4738 1794-1795., 1 band.
- 4739-4742** Rekesten van de rentmeester en andere functionarissen aan de Nassause Domeinraad en het Collegie van Administratie over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau,. Met appointementen. Met bijlagen. 1793-1798. 1 pak, 2 banden en 1 omslag
4739 Januari 1793-januari 1795., 1 pak
4740 Mei 1795-oktober 1796., 1 band
Met inhoudsopgave.
4741 November 1796-december 1797., 1 band
4742 Januari-juli 1798., 1 omslag
- 4743** Staat van de goederen en rechten van het domein IJsselstein, opgemaakt door C.J. van Affelen Codde op last van het College ter Administratie van de

geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau,
1796. 4 katernen en 1 stuk, aaneengehecht

16706 Generaal rapport van de rentmeester wegens de gesteldheid van het domein,
1800. 1 katern

B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 IJSSELSTEIN

4744 Brief van Herman van den Steene aan de Domeinraad over de eigendom en
verpachting van twaalf morgen in het noorden van Benschop, 1586. Met akte van
bevestiging door Johanna van Rijn van Jutphaas, weduwe van Wouter van Baecx,
van de verkoop aan prins Willem I. Met bijlage, 1583. Met Afschriften,
1586 en z.j. 1 charter en 3 aaneengehechte stukken
Met uithangende zegels.

4745 Akte van overeenkomst tussen de Domeinraad en de burgemeesters en
polderbestuurders van IJsselstein, Benschop en Noord-Polsbroek over het toestaan
van een vaste jaarlijkse bededurende het leven van prins Philips Willem,
1616. 1 stuk

4746 Verordening van prins Maurits voor de inwoners van IJsselstein, Benschop en
Noord-Polsbroek voor de te heffen verpondingen en imposten ter voldoening van
de toegezegde beded aan prins Philips Willem,
1619. 1 charter
Met uithangend zegel.

4747 Akte van bevestiging door Hendrik Valkenaar voor Florentina van Matenesse, zijn
vrouw, van uitgifte in erfpacht door prins Frederik Hendrik van vijf morgen,
genaamd de Killen, met de dijk, na het overlijden van Amelis van Matenesse,
1634. 1 charter
Met uithangend zegel.

4748-4751 Akten van ontvangst door prins Willem II van land behorende tot het kapittel van
Oudmunster,
1647. 4 charters.
4748 betreffende het goed Meerloo, behorende tot IJsselstein
4749 betreffende percelen grond, behorende tot IJsselstein
4750 betreffende percelen grond, behorende tot IJsselstein
4751 betreffende Leersenbroek, gelegen bij Amerongen

4752 'Bewijs van de vrijheijt van die van IJsselsteijn, ende Leerdam'; Instructie voor de
Domeinraad betreffende de vrijdom van verponding in Holland,
1653.
Met remonstrantie tegen de verponding van 1578 door Michiel Figgen voor prins
Willem I. 1578.
Afschrift, z.j. 2 katernen

4753 Akte van opdracht door deken en kapittel van de Dom te Utrecht aan prins Willem
III van al hun tienden onder IJsselstein uit dank voor de bevrijding van de Franssen,
1675. 1 charter
Met uithangend zegel.

- 4754** Akte van transport door Joseph van Dam voor zijn vrouw Anna van Arkel van een rente ten laste van de stad aan de Domeinraad. Met retroacta, 1622 en 1633. 1681. 3 charters, getransfigeerd.
Met uithangende zegels.
- 4755** Stukken betreffende een geschil tussen de baronie en de Staten-Generaal wegens de verplichting tot het betalen van contributie aan de Generaliteit, 1757. Met bijlagen. Deels Afschriften. 1579-1758. 1 pak
- 4756** Akte van uitgifte in erfpacht door deken en kapittel van Oudmunster in Utrecht aan prins Willem V van acht morgen in Achtersloot na opdracht door Andries Rietveld. Met retroacrum, 1779. 1780. 2 charters
Met uithangende zegels.
- 4757** Akte van transport door Jacomijntje van den Eng in Meerlo aan prins Willem V van vijfhonderd en vijftig roeden wei- en bouwland in het Neder-Oudeland, 1780. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 4758** Memorie van L.S. le Jeune, commissaris-politiek van prins Willem V op de synode van Zuid-Holland in 1784 in IJsselstein, tegen de memorie van G.J. van Persijn, commissaris van de Staten van Holland, over het recht van de prins op een vertegenwoordiger als de synode in diens steden wordt gehouden. Met bijlage. 1788. 1 deel en 1 stuk

2 GEESTELIJKE GOEDEREN

- 4759** Testament van N.N. van IJsselstein en Aleid betreffende (schenking van) land in de Hoge Biesen aan het kapittel in IJsselstein, 14e eeuw. 1 stuk
Fragment.
- 4760** Akte van schenking door Arnoud van Egmond aan het klooster Sint Bernardus van erfuren in Berkel, 1399. Afschrift 1902. 1 stuk
De plaats van het originele charter is niet bekend.
- 4761** Akte van bevestiging door Joost Arendsz. in Achtersloot van de verpachting aan hem van twee en dertig morgen en twee hond afkomstig van het klooster van Onze Lieve Vrouwenberg na Hendrik Dirksz. Verweij, 1588. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 4762** Akte van begeving door prins Willem III van de vicarie in Eiteren aan Laurens Buijsero voor diens zoon Johannes, na het overlijden van Cornelis Dimmer, 1657. 1 charter

C BESTUUR EN RECHTSPRAAK

1 WET- EN REGELGEVING

- 4763** Register van handvesten van IJsselstein, Benschop en Noord-Polsbroek, 1391, 1348,

1360, 1391, 1423, 1436, 1437, 1441, 1451, 1457, 1500, 1519, 1524, 1530-1533, 1535 en 1588. Afschrift, 18e eeuw. 1 deel
Op de folio's 19v-21v staat een verslag over de verwoesting van IJsselstein in 1415.

4764 Register van verordeningen voor stad en baronie van IJsselstein, bevestigd door 'Zijne Hoogheid'. Afschrift. z.j. 1 deel

4765 Verordening op het slachten en verkoop van vlees. Met afschrift. 1732. 2 katernen

4766 Verordeningen op de verpachting van imposten, accijnzen, brandewijn, gedistilleerd, wijn, wijnazijn, bier, bierazijn, meede, gemaal, brouwkoren, slacht, tabak en zeep. Met verordening op de verpachting van wijn en bier, 1741. 1 band

4767 Ordonnantie voor dijkgraaf en heemraden op de zuidzijde van de IJssel. Afschrift. Fragment. z.d. 1 charter

2 FUNCTIONARISSEN

4768 Akte van ontslag door prins Willem IV van zijn ambtenaren in de baronie van IJsselstein uit hun eed aan hem met last om deze af te leggen aan zijn moeder Maria Louise van Hessen-Kassel. Afschrift, z.j. 1731. 1 stuk

4769 Instructies, 1732, 1741. 2 katernen
-Voor de bode voor het schoonmaken van het stadhuis, 1732.
-Voor de pachter van de tol aan de IJssel en van het Zandpad vanaf de stad tot aan het Geijn, 1741.

4770 Liquidatie tussen Maria Louise van Hessen-Kassel en Hendrik de Kempenaar als executeur van Johan Vultejus, drost van de baronie van IJsselstein, 1750 1 katern
Aanwinsten: 1942 I 42
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1ste afd. ARA, inv.nr. 1764

4771 Stukken betreffende het ontslag van de rentmeester Jan Graves wegens fraude en andere malversaties, 1763-1766. 1 pak

4772 Brieven van de gewezen rentmeester Jan Graves aan de raad Cornelis de Verdun om teruggave van een in beslag genomen koffer met papieren, 1783. 6 stukken

4773 Stukken over het functioneren van Cornelis Graves, schout van Benschop en Noord-Polsbroek. Met stukken betreffende de plundering door inwoners van Benschop en Pruisische huzaren van diens huis, 1787-1788. 1 pak

16707 Stukken betreffende loon en emolumenten van de bodes, secretaris en schout en gadermeester te Benschop en Noord-Polsbroek. 1809. 1 omslag

3 JUSTITIE

- 4774** Stukken betreffende een geschil tussen de impostmeester Pieter Jansz. van Schaijk en Gilles van Creton wegens beslag op gesmokkelde wijn, 1596-1598. 1 omslag
- 4775** Stukken betreffende een geschil tussen Willem Willemsz. Verheij en de erfgenamen van Cornelis Jansz. van Beusichem over de nalatenschap van Geertrui Willemsdr. van Bolshuizen, weduwe van Willem Otten Haasakker, 1670-1685. 1 pak
- 4776** Stukken betreffende de ontsnapping van Dirk van Kranenburg uit de gevangenis, 1679-1680. 1 omslag
- 4777** Stukken betreffende een geschil tussen de erfgenamen van Jean Robert Fronchin en de crediteuren van de boedel van Maria Berton, weduwe van Daniël Monceau, 1750-1754. 1 omslag
- 4778** Stukken betreffende een geschil tussen Frederik de Bruijn in Schalkwijk, gewezen pachter van de korenmolen in IJsselstein, en de drost Petrus van der Meulen wegens weigering om voor het gerecht te verschijnen, 1766 en 1767. 1 omslag
- 4779** Stukken betreffende het geschil tussen Leendert Boer en Pieter de Graaf over de verhuur van een hofstede in Noord-Polsbroek, 1775 en 1776. 5 stukken
- 4780** Stukken betreffende een geschil tussen Arie Lekkerkerker in Benschop en Cornelis Schouten in Noord-Polsbroek over de aflossing van een schuld, 1777-1779. 6 stukken
- 4781** Stukken betreffende geschillen tussen verschillende familieleden over de nalatenschap van Jacobus Jubert, 1784-1788. 1 omslag
- 4782** Stukken betreffende de overeenkomst tussen Hendrik de Lange in Noord-Polsbroek en het gerecht aldaar over de betaling van kosten van inkwartiering van militairen, 1787 en 1789. 1 katern en 3 stukken
- 4783** Akte van vernietiging van een overeenkomst tussen Nicolaas van Boetzelaer en Wolfert Beeldsnijder voor het gerecht van Benschop. Met bijlagen. 1787. 3 katernen
- 4784** Rekest van de kinderen Van Zijl, erfgenamen van Hendrina de Lange, weduwe van Hijmen van Zijl, over het voldoen van achterstallig arbeidsloon van hun vader voor diens werk aan de gemenelands waterwerken, 1794. 1 katern en 2 stukken

4 POLITIEKE ZAKEN

- 4785** Verslag van Petrus van der Meulen over het voorgevallene tijdens de parriottische woelingen. Met bijlagen, 1785-1787.

1788. 1 pak

5 WATERSTAAT

4786 Stukken betreffende het voorstel van de Dijkstoel van de Lekdijk-Benedendams aan de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland tot het leggen van een dam in de IJssel bij Haastrecht beneden de sluis van Polsbroek ter ontlasting van de ondergelopen Lopikerwaard, 1760. 1 omslag

D BEHEER

1 TIENDEN

4787 Voorwaarden van de verpachting van de tienden onder Benschop, 1812. 1 katern

2 VERPACHTINGEN

4788 Stukken betreffende toestemming voor Willem Jansz. van Everdingen tot het plaatsen van een lakenraam op de stadsmuren van IJsselstein met een doorgang bij de watermolen, onder voorwaarde van afbraak van het oude raam op het rondel van de Benschopperpoort. Afschriften. Met bijlagen. 1593. 4 aaneengehechte stukken

4789 Resoluties van het kapittel van Oudmunster te Utrecht over betalingen van achterstallige erfpachten in Achtersloot. Uittreksels. 1708 en 1712. 2 stukken

4790 Staten en memories van teruggave van een deel van de pachtsom wegens veesterfte en muizenplaag, 1747-1763, 1769-1774. Met staten van de aantallen rundvee die in IJsselstein, Benschop en Noord-Polsbroek aan de pest gestorven of gebeterd zijn, 1763, 1769-1774. 1 pak

4791 Staat van pachters en verpachte landerijen onder IJsselstein. Met aantekeningen over voorgaande jaren, 1773. 1 katern

4792 Stukken betreffende een geschil tussen de rentmeester voor de pachter Jan Voorham en Melchior van der Linde over de scheiding tussen hun landerijen, 1775. 2 aaneengehechte stukken

4793 Stukken betreffende de toestemming tot verpachting van grond aan Goris 't Hoen en de zijnen voor de aanleg van een touwspinnerij en een lijnbaan, 1778. 1 katern en 1 stuk

3 LENINGEN

a Op de domeinen

4794-4796 Akten van transport van een rente van driehonderd vier en tachtig gulden op de

- domeinen,
1516-1724. 7 charters en 1 katern
- 4794** Door Diederik baron van Voorhout aan Cornelis Ouwendijk te Delft. Met retroacta, 1516 en 1620. 1693., 3 charters waarvan 2 getransfigeerd.
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar
- 4795** Door Diederik baron van Voorhout aan Cornelis Ouwendijk te Delft. Met retroacta, 1516 en 1620. 1693, 3 charters waarvan 2 getransfigeerd.
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar
- 4796** Door Cornelis Wittert voor zijn vrouw Maria Jacoba van Ouwendijk, aan Franco van Meerlandt. Met bijlage, 1714. 1724., 1 charter en 1 katern
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar

4797-4801, 16708

- Akten van verkoop en transport van een rente van zes en dertighonderd gulden op de domeinen,
1556-1723. 7 charters en 4 stukken
- 4797** Door prins Willem I en Anna van Egmond aan Albrecht van Egmond van Meresteijn, 1556., 1 charter
Niet raadpleegbaar
- 4798** Door Diederik van Blois van Treslong aan Philips van Steeland. Met bijlagen, 1556, 1614 en 1645. 1615., 2 charters en 2 stukken, aaneengehecht.
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar
- 4799** Akte van kwitantie van David van Marlot, gehuwd met Anna Maria van Steeland, wegens verkoop aan Sophia Elisabeth Dimmer, weduwe van Floris van Arkel. Met bijlagen, 1657. 1658., 1 charter en 1 stuk
Met uithangend zegel.
Niet raadpleegbaar
- 4800** Door Sophia Elisabeth Dimmer aan Christina IJsbrandsdr, weduwe van Wijnand Rutgers, 1699., 1 charter
Niet raadpleegbaar
- 16708** Akte van verkoop en transport van een rente van zes en dertig honderd gulden op de domeinen door [onleesbaar] aan Adriaan en Willem van der Hoeven, 1706. Met bijlage, 1706., 1 charter en 1 stuk
- 4801** Door Adriaan en Willem van der Hoeve aan Franco van Meerlandt. Met bijlage, 1708 en 1719. 1718 en 1723., 2 charters en 1 stuk
Met uithangende zegels.

4802-4810

- Akten van transport van renten op onderpand van de rente uit de domeinen gelegateerd aan Alexander van IJsselstein
1596-1714. 11 charters en 10 stukken
- Deze rente werd in 1548 bij testament door Maximiliaan van Egmond gelegateerd aan zijn natuurlijke zoon Alexander van IJsselstein. Deze huwde Anna van den Berg. Uit dit huwelijk werden geboren Willem, Alexander, Maria, Lucretia en Sibilla. Door hen werd de rente in gedeelten verkocht. Zie ook Dr. A.W.E. Dek Genealogie der Heren en Graven van Egmond, 's Gravenhage 1958.
- 4802** Door Alexander van IJsselstein en zijn vrouw Agnes van Haaften aan Gijsbert Dirksz te Leiden, 1596., 1 charter
- 4803** Door de weduwe en kinderen van Maximiliaan van IJsselstein aan Willem en Elisabeth van Bree te Utrecht, 1615., 1 charter

- Niet raadpleegbaar
- 4804** Door de weduwe en kinderen van Maximiliaan van IJsselstein aan Willem Hendriksz Zadelmaker en Aaltje Berendsdr. te Utrecht, 1616. Met akte van bevestiging, 1617., 2 aaneengehechte charters
- 4805** Door Anthonie Gijsbertsz. van Vliet aan Adriaan Spengel van der Hoeve, 1629., 1 charter
Met uithangend zegel.
Niet raadpleegbaar
- 4806** Door Johan van der Wel en Josina de Bree aan Adriaan Spengel van der Hoeve, 1632., 1 charter
Niet raadpleegbaar
- 4807** Door Jannigje Lambertsdr. Backer aan Adriaan Spengel van der Hoeve. Met bijlage, 1617. 1632., 1 charter en 1 stuk
- 4808** Door Jacob Jansz. Elias te Zaltbommel, voor zijn zoon Jan, aan Adriaan Spengel van der Hoeve, Met bijlagen, 1621 en 1632. 1632, 1 charter met 3 aangehechte stukken
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar
- 4809** Door Jan Hoverman en Hermanna van Beest te Amsterdam aan Jacob van Montenegro. Met retroactum en bijlagen, 1618. 1711., 2 charters getransfigeerd en 3 stukken
Niet raadpleegbaar
- 4810** Door Augustijn Klaterbos aan Sophia van Meliskerke te Tilburg, gehuwd met Simon de Lepine. Met bijlagen, 1657, 1698 en 1714. 1714., 1 charter en 3 stukken
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar
- 4811** Akte van transport door de erfgenamen van Luit Jansz. van Rietveld aan Franco van Meerlandt van een losrente. Met retroactum, 1715. 1719. 2 charters
Met uithangende zegels.
- 4812** Staat van specificatie van stukken die betrekking hebben op de afgeloste renten aan Franco van Meerlandt, 1732 1 katern
- 4813-4816** Akten van transport van renten op onderpand van de rente uit de domeinen van Alexander van IJsselstein, 1616-1728. 9 charters, 1 katern en 7 stukken
- 4813** Door de erfgenamen van Bartholomeus Andrea alias Walsdorffer aan Adriaan Spengel van der Hoeve. Met retroacrum, 1616. 1630., 2 charters
- 4814** Door de erfgenamen van Cornelis Baecx van der Tonnen aan Adriaan Spengel van der Hoeve. Met retroacrum, 1620. 1631., 2 charters
- 4815** Door de erfgenamen van Johan van Heun aan Maria Gerritsdr. van Dam te Schoonhoven, Met retroacrum, 1619. Met stukken over de aflossing, 1728. 1638, 2 charters getranstigeerd en 3 stukken
- 4816** Door Theodorus van Eijll te Zutphen voor zijn zoon Wesselius, aan Adriaan van der Hoeve, Met retroacta, 1619 en 1638. Met bijlagen. Deels afschriften. 1637, 1700, 1704, 1721 en 1725. 1721., 3 charters, waarvan 2 getransfigeerd, 1 katern en 4 stukken
Niet raadpleegbaar
- 4817** Akte van bevestiging door Maria Louise van Hessen-Kassel van de toestemming van prins Willem IV tot het uitschrijven van een lening voor de bouw van een

nieuwe stenen korenmolen,
1732. 1 stuk

4818 Akte van toestemming door Maria Louise van Hessen-Kassel aan prins Willem IV tot het uitschrijven van een lening op de domeinen van IJsselstein en Zevenbergen, 1735. 1 stuk

b Op de geestelijke goederen

4819 Akte van vestiging door heer Willem de Zwart, prior van het klooster van Onze Lieve Vrouwenberg, voor Cornelis Jansz. de Wilde van een losrente op vier morgen in het Oudeland, 1573.
Met memorie van de vererving op Franco van Meerlandt, 1698. 1 charter en 1 katern
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar

4820 Akte van transport door Willemke Gerritsdr. de Rijk, weduwe van Willem van Ittervoort, aan de erfgenamen van Hubrecht Emond van Buchel, van een erfrente uit zeven morgen in 't Waal in Schalkwijk ten laste van het klooster van Onze Lieve Vrouwenberg. Met retroactum, Met bijlage, 1565. 1616. 3 charters, getransfigeerd
1565.
Niet raadpleegbaar

4821 Akte van transport door Thomas Ouwerogge aan het Ewoudsgasthuis van een losrente uit drie morgen in het Oudeland in Eiteren ten laste van het klooster van Onze Lieve Vrouwenberg. Met retroacta, 1566, 1568, 1580, 1610 en 1654. 6 charters waarvan 3 getransfigeerd.
1671.
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar

4822 Akte van transport door Mathijs Fransz. te Grave, gehuwd met Wilhelmina van den Broek, aan Franco van Meerlandt van een losrente op zes morgen in de Hoge Biesen ten laste van het klooster van St. Bernardus. Met retroacta, 1538, 1554, 1617 en 1668. Met bijlage 1668. 4 getransfigeerde charters met aangehecht stuk.
1709.
Met uithangende zegels.
Niet raadpleegbaar
De akte van transport van 1554 door de erfgenamen van Aaltje Gerritsdr., gehuwd van Klaas Jansz. Dibbout, is geschreven op de rug van de akte van 1538.

4 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROEREND GOED

4823 Memories van herstelwerkzaamheden aan gebouwen van het domein van IJsselstein. Met concepten en bijlagen, 1763-1783 en z.j. 1 pak
1770-1793.
De hierin vermelde gebouwen zijn: het kasteel, de korenmolen, de hofstede Looij, de hofstede op Achtersloot, drie huizen in de Kloosterstraat en de genaaste hofstede in Benschop.

4824 Bestek voor het bouwen van een boerderij in Achtersloot bij de viskorf, aangenomen door Hijmen van Zijl, 1779. Gekwiteerd 1 katern en 1 stuk
1780.
Met tekening, 1779.

4825 Bestekken voor de aanbesteding van reparaties en verfwerk aan het kasteel

aangenomen door Isaak Schalij, Nicolaas van Spanje en Jan Brouwer, 1803 en 1804. 3 katernen

5 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen

De hieronder vermelde rekeningen gaan tot 1734. Voor de rekeningen na 1734 zie NDR inv.nrs. 4936 en 5156-5234. De rekeningen van 1704 en 1705 zijn niet aangetroffen.

- 4826** Rekeningen van Erik Dimmer en Willem Dimmer, diens zoon, van de negenjarige admodiatie of generale verpachting van admodiatie of generale verpachting van de domeinen en geestelijke goederen, 1612-1620. Afgehoord 1617, 1619, 1620 en 1622. 1 band
Alleen de uitgaven zijn gespecificeerd. Tot 1695 werd in iedere domeinrekening, in de kapittelen kloosterrekeningen tot 1694, het jaar van deze verpachting vermeld.
- 4827-4841** Rekeningen van Willem Dimmer, 1621-1635. 15 banden
4827	1621. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1623.
4828	1622. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1624.
4829	1623. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1625.
4830	1624. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1625.
4831	1625. Afgehoord 1627.
4832	1626. Afgehoord 1628.
4833	1627. Afgehoord 1629.
4834	1628. Afgehoord 1632.
4835	1629. Afgehoord 1632.
4836	1630. Afgehoord 1632.
4837	1631. Afgehoord 1633.
4838	1632. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.
4839	1633. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.
4840	1634. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1635.
4841	1635. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1637.
- 4842** Rekening van Jan Dimmer voor Elisabeth van der Linde alias Lambroek, weduwe van Willem Dimmer. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1638. 1 band
- 4843-4880** Rekeningen van Jan Dimmer, 1637-1674. 38 banden
Met inhoudsopgave.
4843	1637. Afgehoord 1639.
4844	1638. Afgehoord. Met borderel. 1640.
4845	1639. Afgehoord. Met borderel. 1642.
4846	1640. Afgehoord. Met borderel. 1644.
4847	1641. Afgehoord 1644.
4848	1642. Afgehoord 1644.
4849	1643. Afgehoord. Met borderel. 1645.
4850	1644. Afgehoord 1646.
4851	1645. Afgehoord 1646.
4852	1646. Afgehoord 1648.
4853	1647. Afgehoord 1649.
4854	1648. Afgehoord 1650.
4855	1649. Afgehoord 1651.
4856	1650. Afgehoord 1652.

4857	1651. Afgehoord. Met borderel. 1653.
4858	1652. Afgehoord. Met borderel. 1654.
4859	1653. Afgehoord 1655.
4860	1654. Afgehoord 1656.
4861	1655. Afgehoord 1657.
4862	1656. Afgehoord. Met borderel. 1660.
4863	1657. Afgehoord 1660.
4864	1658. Afgehoord 1660.
4865	1659. Afgehoord. Met borderel. 1660.
4866	1660. Afgehoord. Met borderel. 1662.
4867	1661. Afgehoord. Met borderel. 1663.
4868	1662. Afgehoord. Met borderel. 1664.
4869	1663. Afgehoord. Met borderel. 1666.
4870	1664. Afgehoord. Met borderel. 1669.
4871	1665. Afgehoord. Met borderel. 1669.
4872	1666. Afgehoord. Met borderel. 1669.
4873	1667. Afgehoord. Met borderel. 1670.
4874	1668. Afgehoord. Met borderel. 1674.
4875	1669. Afgehoord. Met borderel. 1674.
4876	1670. Afgehoord 1677.
4877	1671. Afgehoord. Met borderel. 1678.
4878	1672. Afgehoord 1678.. Met borderel.
4879	1673. Afgehoord. Met borderel. 1678.
4880	1674. Afgehoord 1679.

4881-4884 Rekeningen van de weduwe van Jan Dimmer, 1675-1678. 4 banden
 Met inhoudsopgave. De naam van de weduwe is niet precies bekend. Soms tekende zij als Anna Dimmer, een andere keer als J.H.S. Dimmer.

4881	1675. Afgehoord 1680.
4882	1676. Afgehoord 1681.
4883	1677. Afgehoord 1682.
4884	1678. Afgehoord 1684.

4885-4887 Rekeningen van Hendrik Laurens Spiegel, 1679-1681. 3 banden
 Met inhoudsopgave.

4885	1679. Afgehoord 1684.
4886	1680. Afgehoord 1684.
4887	1681. Afgehoord 1686.

4888-4891 Rekeningen van Aleida Maria Graft, weduwe van Hendrik Laurens Spiegel, 1682-1685. 4 banden.
 Met inhoudsopgave.

4888	1682. Afgehoord 1686.
4889	1683. Afgehoord 1687.
4890	1684. Afgehoord 1688.
4891	1685. Afgehoord 1689.

4892-4894 Rekeningen van Jacques de Gruijter, 1686-1688. 3 banden
 Met inhoudsopgave.

4892	1686. Afgehoord 1690.
4893	1687. Afgehoord 1691.
4894	1688. Afgehoord 1693.

-
- 4895-4899** Rekeningen van Franco van Meerlandt, commies van het kantoor van de overleden rentmeester, 1689-1693. 5 banden
Met inhoudsopgave.
- 4895** 1689. Afgehoord 1694.
4896 1690. Afgehoord 1695.
4897 1691. Afgehoord 1695.
4898 1692. Afgehoord 1696.
4899 1693. Afgehoord 1697.
- 4900-4907** Rekeningen van Johan Marchand voor Adriaan van Schuylenburg, 1694-1701. 8 banden
Met inhoudsopgave.
- 4900** 1694. Afgehoord 1697.
4901 1695. Afgehoord 1697.
4902 1696. Afgehoord 1698.
4903 1697. Afgehoord 1699.
4904 1698. Afgehoord 1701.
4905 1699. Afgehoord 1702.
4906 1700. Afgehoord 1703.
4907 1701. Afgehoord 1704.
- 4908-4909** Rekeningen van Catharina Colvius, weduwe van Johan Marchand, 1702-1703. 2 banden
Met inhoudsopgave.
- 4908** 1702. Afgehoord 1706.
4909 1703. Afgehoord 1706.
- 4910-4935** Rekeningen van Adriaan van Schuylenburg, 1706-1731. 26 banden
Met inhoudsopgave.
- 4910** 1706. Afgehoord 1709.
4911 1707. Afgehoord 1710.
4912 1708. Afgehoord 1712.
4913 1709. Afgehoord 1712.
4914 1710. Afgehoord 1713.
4915 1711. Afgehoord 1714.
4916 1712. Afgehoord 1715.
4917 1713. Afgehoord 1716.
4918 1714. Afgehoord 1717.
4919 1715. Afgehoord 1718.
4920 1716. Afgehoord 1719.
4921 1717. Afgehoord 1720.
4922 1718. Afgehoord 1721.
4923 1719. Afgehoord 1722.
4924 1720. Afgehoord 1723.
4925 1721. Afgehoord 1724.
4926 1722. Afgehoord 1725.
4927 1723. Afgehoord 1726.
4928 1724. Afgehoord 1727.
4929 1725. Afgehoord 1728.
4930 1726. Afgehoord 1729.
4931 1727. Afgehoord 1730.
4932 1728. Afgehoord 1731.
4933 1729. Afgehoord 1732.

4934 1730. Afgehoord 1733.
4935 1731. Afgehoord 1734.

4936-4938 Rekeningen van Adriaan Maas,
 1732-1734. 3 banden
 Met inhoudsopgave.
4936 1732. Afgehoord 1735.
4937 1733. Afgehoord 1735.
4938 1734. Afgehoord 1735.

b Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen

Van het kapittel

Behoudens enkele hiaten gaan de hieronder vermelde rekeningen tot 1734. Voor de rekeningen na 1734 zie NDR inv. nrs. 5156-5234.

4939-4941 Rekeningen van Herman van den Steen,
 1590, 1591 en 1597. 3 katernen
 Genummerd VIII, IX en XV.
4939 1590. Afgehoord 1591.
4940 1591. Afgehoord 1593.
4941 1597. Afgehoord 1598.

4942-4952 Rekeningen van Willem Dimmer,
 1604, 1610, 1611, 1621, 1628, 1629 en 1631-1635. 11 banden
 Tussen de rekeningen van de jaren 1611 en 1621 is geen hiaat, daar de kapittelgoederen begrepen waren in de negenjarige admodiatie of generale verpachting. Zie NDR inv. nr. 4826.
 De rekening van 1610 is genummerd met IX.
4942 1604. Afgehoord 1606.
4943 1610. Afgehoord 1612.
4944 1611. Afgehoord 1617.
4945 1621. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1623.
 De rekening van 1621 was de elfde rekening van Willem Dimmer en de eerste na de negenjarige admodiatie of generale verpachting.
4946 1628. Afgehoord 1632.
4947 1613. Afgehoord 1632.
4948 1631. Afgehoord 1633.
4949 1632. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.
4950 1633. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.
4951 1634. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1635.
4952 1635. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1637.

4953 Rekening van Jan Dimmer voor Elisabeth van der Linden alias Lambroek, weduwe van Willem Dimmer. Afgehoord 1638. Met inhoudsopgave. 1636. 1 band

4954-4991 Rekeningen van Jan Dimmer,
 1637-1674 38 banden
 Met inhoudsopgave.
4954 1637. Afgehoord 1639.
4955 1638. Afgehoord 1641.
4956 1639. Afgehoord 1642.
4957 1640. Afgehoord 1643.
4958 1641. Afgehoord 1644.
4959 1642. Afgehoord 1644.
4960 1643. Afgehoord 1645.

4961	1644. Afgehoord 1646.
4962	1645. Afgehoord 1646.
4963	1646. Afgehoord 1648.
4964	1647. Afgehoord 1649.
4965	1648. Afgehoord 1650.
4966	1649. Afgehoord 1651.
4967	1650. Afgehoord 1652.
4968	1651. Afgehoord 1653.
4969	1652. Afgehoord 1654.
4970	1653. Afgehoord 1655.
4971	1654. Afgehoord 1656.
4972	1655. Afgehoord 1657.
4973	1656. Afgehoord. Met borderel 1660.
4974	1657. Afgehoord 1660.
4975	1658. Afgehoord 1660.
4976	1659. Afgehoord. Met borderel. 1660.
4977	1660. Afgehoord. Met borderel. 1662.
4978	1661. Afgehoord. Met borderel. 1663.
4979	1662. Afgehoord. Met borderel. 1664.
4980	1663. Afgehoord. Met borderel. 1666.
4981	1664. Afgehoord. Met borderel. 1669.
4982	1665. Afgehoord 1669.
4983	1666. Afgehoord. Met borderel. 1669.
4984	1667. Afgehoord. Met borderel. 1670.
4985	1668. Afgehoord. Met borderel. 1674.
4986	1669. Afgehoord. Met borderel. 1674.
4987	1670. Afgehoord. Met borderel. 1677.
4988	1671. Afgehoord. Met borderel. 1678.
4989	1672. Afgehoord. Met borderel. 1678.
4990	1673. Afgehoord. Met borderel. 1678.
4991	1674. Afgehoord 1679.

4992-4995 Rekeningen van Anna Dimmer, weduwe van Jan Dimmer, 1675-1678. 4 banden
Met inhoudsopgave.

4992	1675. Afgehoord 1680.
4993	1676. Afgehoord 1681.
4994	1677. Afgehoord 1682.
4995	1678. Afgehoord 1684.

4996-4998 Rekeningen van Hendrik Laurens Spiegel, 1679-1681. 3 banden
Met inhoudsopgave.

4996	1679. Afgehoord 1684.
4997	1680. Afgehoord 1684.
4998	1681. Afgehoord 1686.

4999-5002 Rekeningen van Aleida Maria Graft, weduwe van Hendrik Laurens Spiegel, 1682-1685. 4 banden
Met inhoudsopgave.

4999	1682. Afgehoord 1686.
5000	1683. Afgehoord 1687.
5001	1684. Afgehoord 1688.
5002	1685. Afgehoord 1688.

5003-5005	Rekeningen van Jacques de Gruijter, 1686-1688. Met inhoudsopgave. 5003 1686. Afgehoord 1690. 5004 1687. Afgehoord 1690. 5005 1688. Afgehoord 1693.	3 banden
5006-5010	Rekeningen van Franco van Meerlandt, commies op het kantoor van de overleden rentmeester, 1689-1693. Met inhoudsopgave. 5006 1689. Afgehoord 1694. 5007 1690. Afgehoord 1695. 5008 1691. Afgehoord 1695. 5009 1692. Afgehoord 1696. 5010 1693. Afgehoord 1697.	5 banden
5011-5018	Rekeningen van Johan Marchand voor Adriaan van Schuylenburg, 1694-1701. Met inhoudsopgave. 5011 1694. Afgehoord 1697. 5012 1695. Afgehoord 1697. 5013 1696. Afgehoord 1698. 5014 1697. Afgehoord 1699. 5015 1698. Afgehoord 1701. 5016 1699. Afgehoord 1702. 5017 1700. Afgehoord 1703. 5018 1701. Afgehoord 1704.	8 banden
5019-5020	Rekeningen van Catharina Colvius, weduwe van Johan Marchand, 1702-1703. Met inhoudsopgave. 5019 1702. Afgehoord 1706. 5020 1703. Afgehoord 1706.	2 banden
5021-5046	Rekeningen van Adriaan van Schuylenburg, 1704-1729. Met inhoudsopgave. De rekeningen van 1730 en 1731 berusten in het Rijksarchief in Utrecht. 5021 1704. Afgehoord 1707. 5022 1705. Afgehoord 1708. 5023 1706. Afgehoord 1709. 5024 1707. Afgehoord 1710. 5025 1708. Afgehoord 1711. 5026 1709. Afgehoord 1712. 5027 1710. Afgehoord 1713. 5028 1711. Afgehoord 1714. 5029 1712. Afgehoord 1715. 5030 1713. Afgehoord 1716. 5031 1714. Afgehoord 1717. 5032 1715. Afgehoord 1718. 5033 1716. Afgehoord 1719. 5034 1717. Afgehoord 1720. 5035 1718. Afgehoord 1721. 5036 1719. Afgehoord 1722.	26 banden

5037	1720. Afgehoord 1723.
5038	1721. Afgehoord 1724.
5039	1722. Afgehoord 1725.
5040	1723. Afgehoord 1726.
5041	1724. Afgehoord 1728.
5042	1725. Afgehoord 1728.
5043	1726. Afgehoord 1729.
5044	1727. Afgehoord 1730.
5045	1728. Afgehoord 1731.
5046	1729. Afgehoord 1732.

Van de kloosters

De hieronder vermelde rekeningen gaan tot 1734. Voor de rekeningen van 1612-1620 en na 1734 zie NDR inv. nr. 4826 en 5156-5234.

5047-5061	Rekeningen van Willem Dimmer, 1621-1635.	15 banden
	De rekening van 1621 was zijn elfde rekening en de eerste na de negenjarige admotatie of generale verpachting.	
5047	1621. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1623.	
5048	1622. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1624.	
5049	1623. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1625.	
5050	1624. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1625.	
5051	1625. Afgehoord 1627.	
5052	1626. Afgehoord 1628.	
5053	1627. Afgehoord 1629.	
5054	1628. Afgehoord 1632.	
5055	1629. Afgehoord 1632.	
5056	1630. Afgehoord 1632.	
5057	1631. Afgehoord 1633.	
5058	1632. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.	
5059	1633. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.	
5060	1634. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1635.	
5061	1635. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1637.	
5062	Rekening van Jan Dimmer voor Elisabeth van der Linden alias Lambroek, weduwe van Willem Dimmer. Afgehoord 1638. Met inhoudsopgave. 1636.	1 band
5063-5100	Rekeningen van Jan Dimmer, 1637-1674. Met inhoudsopgave.	38 banden
5063	1637. Afgehoord 1639.	
5064	1638. Afgehoord 1640.	
5065	1639. Afgehoord 1642.	
5066	1640. Afgehoord 1643.	
5067	1641. Afgehoord 1644.	
5068	1642. Afgehoord 1644.	
5069	1643. Afgehoord 1645.	
5070	1644. Afgehoord 1646.	
5071	1645. Afgehoord 1646.	
5072	1646. Afgehoord 1648.	
5073	1647. Afgehoord 1649.	
5074	1648. Afgehoord 1650.	
5075	1649. Afgehoord 1651.	

5076	1650. Afgehoord 1652.
5077	1651. Afgehoord 1653.
5078	1652. Afgehoord 1654.
5079	1653. Afgehoord 1655.
5080	1654. Afgehoord 1656.
5081	1655. Afgehoord 1657.
5082	1656. Afgehoord. Met borderel. 1660.
5083	1657. Afgehoord 1660.
5084	1658. Afgehoord 1660.
5085	1659. Afgehoord. Met borderel. 1660.
5086	1660. Afgehoord 1662.
5087	1661. Afgehoord 1663.
5088	1662. Afgehoord 1664.
5089	1663. Afgehoord 1666.
5090	1664. Afgehoord 1669.
5091	1665. Afgehoord 1669.
5092	1666. Afgehoord 1669.
5093	1667. Afgehoord 1670.
5094	1668. Afgehoord 1671.
5095	1669. Afgehoord 1674.
5096	1670. Afgehoord 1677.
5097	1671. Afgehoord 1678.
5098	1672. Afgehoord 1678.
5099	1673. Afgehoord 1678.
5100	1674. Afgehoord 1679.

5101-5104	Rekeningen van de weduwe van Jan Dimmer, 1675-1678. Met inhoudsopgave.	4 banden
5101	1675. Afgehoord 1680.	
5102	1676. Afgehoord 1681.	
5103	1677. Afgehoord 1682.	
5104	1678. Afgehoord 1684.	
5105-5107	Rekeningen van Hendrik Laurens Spiegel, 1679-1681. Met inhoudsopgave.	3 banden
5105	1679. Afgehoord 1684.	
5106	1680. Afgehoord 1684.	
5107	1681. Afgehoord 1686.	
5108-5111	Rekeningen van Aleida Maria Graft, weduwe van Hendrik Laurens Spiegel, 1682-1685. Met inhoudsopgave.	4 banden
5108	1682. Afgehoord 1686.	
5109	1683. Afgehoord 1687.	
5110	1684. Afgehoord 1688.	
5111	1685. Afgehoord 1688.	
5112-5114	Rekeningen van Jacques de Gruijter, 1686-1688. Met inhoudsopgave.	3 banden
5112	1686. Afgehoord 1690.	
5113	1687. Afgehoord 1690.	
5114	1688. Afgehoord 1693.	

-
- 5115-5119** Rekeningen van Franco van Meerlandt, commies van het kantoor van de overleden rentmeester, 1689-1693. 5 banden
Met inhoudsopgave.
- 5115** 1689. Afgehoord 1694.
5116 1690. Afgehoord 1695.
5117 1691. Afgehoord 1695.
5118 1692. Afgehoord 1696.
5119 1693. Afgehoord 1697.
- 5120-5127** Rekeningen van Johan Marchand voor Adriaan van Schuylenburg, 1694-1701. 8 banden
Met inhoudsopgave.
- 5120** 1694. Afgehoord 1697.
5121 1695. Afgehoord 1697.
5122 1696. Afgehoord 1698.
5123 1697. Afgehoord 1699.
5124 1698. Afgehoord 1701.
5125 1699. Afgehoord 1702.
5126 1700. Afgehoord 1703.
5127 1701. Afgehoord 1704.
- 5128-5129** Rekeningen van Catharina Colvius, weduwe van Johan Marchand, 1702-1703. 2 banden
Met inhoudsopgave.
- 5128** 1702. Afgehoord 1706.
5129 1703. Afgehoord 1706.
- 5130-5155** Rekeningen van Adriaan van Schuylenburg, 1704-1729. 26 banden
Met inhoudsopgave.
De rekeningen van 1730 en 1731 berusten in het Rijksarchief in Utrecht.
- 5130** 1704. Afgehoord 1707.
5131 1705. Afgehoord 1708.
5132 1706. Afgehoord 1709.
5133 1707. Afgehoord 1710.
5134 1708. Afgehoord 1711.
5135 1709. Afgehoord 1712.
5136 1710. Afgehoord 1713.
5137 1711. Afgehoord 1714.
5138 1712. Afgehoord 1715.
5139 1713. Afgehoord 1716.
5140 1714. Afgehoord 1717.
5141 1715. Afgehoord 1718.
5142 1716. Afgehoord 1719.
5143 1717. Afgehoord 1720.
5144 1718. Afgehoord 1721.
5145 1719. Afgehoord 1722.
5146 1720. Afgehoord 1723.
5147 1721. Afgehoord 1724.
5148 1722. Afgehoord 1725.
5149 1723. Afgehoord 1726.
5150 1724. Afgehoord 1727.
5151 1725. Afgehoord 1728.
5152 1726. Afgehoord 1729.

- 5153 1727. Afgehoord 1730.
 5154 1728. Afgehoord 1731.
 5155 1729. Afgehoord 1732.

c Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen

- 5156-5165** Rekeningen van Adriaan Maas. . Met dubbel van de rekening van 1735. Met afschrift van de rekening van 1736. 3 banden en 7 delen
 1735-1742.
 Met inhoudsopgave.
 De rekeningen van 1732 en 1733 berusten in het Rijksarchief in Utrecht.
- 5156 1735. Afgehoord 1736., 1 band
 5157 1735. Afgehoord. Afschrift 1736., 1 band
 5158 1736. Afgehoord 1737.
 5159 1736. Afgehoord. Afschrift 1737., 1 band
 5160 1737. Afgehoord 1738.
 5161 1738. Afgehoord 1740.
 5162 1739. Afgehoord 1741.
 5163 1740. Afgehoord 1742.
 5164 1741. Afgehoord 1743.
 5165 1742. Afgehoord 1744.
- 5166-5167** Rekeningen van Sara Maria Verhoeven, weduwe van Adriaan Maas, 2 delen
 1743-1744
 Met inhoudsopgave.
- 5166 1743. Afgehoord 1745.
 5167 1744. Afgehoord 1746.
- 5168-5186** Rekeningen van Jan Graves, 19 delen
 1745-1764.
 Met inhoudsopgave. Wegens ontslag van de rentmeester in 1764 loopt de rekening van dat jaar van januari tot mei. Zijn opvolger werd gelast om over 1764 een nieuwe rekening te maken, zie NDR inv. nr. 5186 folio 10recto.
 De rekening van 1751 berust in het Rijksarchief in Utrecht.
- 5168 1745. Afgehoord 1748.
 5169 1746. Afgehoord 1749.
 5170 1747. Afgehoord 1750.
 5171 1748. Afgehoord 1750.
 5172 1749. Afgehoord 1751.
 5173 1750. Afgehoord 1753.
 5174 1752. Afgehoord 1755.
 5175 1753. Afgehoord 1756.
 5176 1754. Afgehoord 1757.
 5177 1755. Afgehoord 1758.
 5178 1756. Afgehoord 1759.
 5179 1757. Afgehoord 1760.
 5180 1758. Afgehoord 1761.
 5181 1759. Afgehoord 1761.
 5182 1760. Afgehoord 1763.
 5183 1761. Afgehoord 1763.
 5184 1762. Afgehoord 1764.
 5185 1763. Afgehoord 1764.
 5186 1764. Afgehoord 1765.
- 5187-5194** Rekeningen van Petrus van der Meulen, waarnemend rentmeester. Met

Afschriften., 1765 en 1766. . Met dubbel, 1768.
1764-1768.

8 delen

Met inhoudsopgave.

- 5187** 1764. Afgehoord 1767.
- 5188** 1765. Afgehoord 1768.
- 5189** 1765. Afgehoord. Afschrift. 1768.
- 5190** 1766. Afgehoord 1769.
- 5191** 1766. Afgehoord. Afschrift. 1769.
- 5192** 1767. Afgehoord 1770.
- 5193** 1768. Afgehoord 1770.
- 5194** 1768. Afgehoord 1770.

5195-5224

Rekeningen van Cornelis Johannes van Affelen Codde. Met Afschrift van de rekening van 1792, z.j.

30 delen

1769-1797.

Met inhoudsopgave.

- 5195** 1769. Afgehoord 1771.
- 5196** 1770. Afgehoord 1773.
- 5197** 1771. Afgehoord 1774.
- 5198** 1772. Afgehoord 1775.
- 5199** 1773. Afgehoord 1775.
- 5200** 1774. Afgehoord 1776.
- 5201** 1775. Afgehoord 1777.
- 5202** 1776. Afgehoord 1778.
- 5203** 1777. Afgehoord 1779.
- 5204** 1778. Afgehoord 1781.
- 5205** 1779. Afgehoord 1782.
- 5206** 1780. Afgehoord 1782.
- 5207** 1781. Afgehoord 1783.
- 5208** 1782. Afgehoord 1784.
- 5209** 1783. Afgehoord 1785.
- 5210** 1784. Afgehoord 1786.
- 5211** 1785. Afgehoord 1787.
- 5212** 1786. Afgehoord 1788.
- 5213** 1787. Afgehoord 1789.
- 5214** 1788. Afgehoord 1790.
- 5215** 1789. Afgehoord 1791.
- 5216** 1790. Afgehoord 1793.
- 5217** 1791. Afgehoord 1794.
- 5218** 1792. Afgehoord 1796.
- 5219** 1792. Afschrift z.j.
- 5220** 1793. Afgehoord 1797.
- 5221** 1794. Afgehoord 1798.
- 5222** 1795. Afgehoord 1798.
- 5223** 1796. Afgehoord 1799.
- 5224** 1797. Afgehoord 1800.

5225-5234

Rekeningen van Theodorus Bijmholt, 1798-1811.

10 delen

- 5225** 1798. Afgehoord 1801.
- 5226** 1799. Afgehoord 1801.
- 5227** 1800. Afgehoord 1803.
- 5228** 1801. Afgehoord 1804.
- 5229** 1802. Afgehoord 1806.
- 5230** 1803. Afgehoord 1808.

- 5231** 1804. Afgehoord 1810.
5232 1805-1810. Afgehoord 1814.
5233 1811. Afgehoord 1814.
5234 1811. Afgehoord 1814.

d Overige rekeningen

- 5235** Rekening van de boeten en van ontvangsten uit de lenen door de drost Gijsbrecht van Baecx. Afgehoord door Maximiliaan van Egmond 1545.
1539-1540. 1 katern
- 5236** Rekening van Brunt Harmensz Senes van de toegestane bedde tot aflossing van lijfrenten, 1575. . Met bijlagen,
1592. 1 deel en 2 stukken
- 5237** Rekening van de cijzen,
1727. 1 katern
Naar een 'oud thinsboek' dat door voorgaande rentmeesters werd gebruikt.
- 5238-5246** Rekeningen voor Willem Hendrik van Hambroick van de vicarie in Eiteren,
1778-1810
- 5238-5240** Van C.J. van Affelen Codde, 1778-1780. 3 katernen
- 5238** 1778. Afgehoord 1780.
5239 1779. Afgehoord 1781.
5240 1780. Afgehoord 1782.
- 5241-5246** Van Theodorus Bijmholt. Met bijlage, 1807.1799, 1805, 1806 en 1808-1810. 6 katernen en 1 stuk
De rekeningen over 1799, 1805, 1808-1810 zijn wel getekend door W.H. van Hambroick.
- 5241** 1799. Afgehoord z.j.
5242 1805. Afgehoord z.j.
5243 1806. Afgehoord. Met bijlage, 1807., 1807
5244 1808. Afgehoord z.j.
5245 1809. Afgehoord z.j.
5246 1810. Afgehoord z.j.
- 5247-5257** Rekeningen van Petrus van der Meulen van het morgen- en molengeld van de polders,
1789-1791. 11 katernen
De rekeningen lopen van maart tot maart.
- 5247-5249** De polder Broek, Meerlo, Achtersloot en Lage Biesen, 1789-1791. 3 katernen
- 5247** 1789. Afgehoord 1790.
5248 1790. Afgehoord 1791.
5249 1791. Afgehoord 1792.
- 5250-5252** De polder IJsselveld, 1789-1791. 3 katernen
- 5250** 1789. Afgehoord 1790.
5251 1790. Afgehoord 1791.

	5252	1791. Afgehoord 1792.	
5253-5255		De polder Hoge Biesen, 1789-1791.	3 katernen
	5253	1789. Afgehoord 1790.	
	5254	1790. Afgehoord 1791.	
	5255	1791. Afgehoord 1792.	
5256-5257		De polder Over-Oudeland, 1790 en 1791.	2 katernen
	5256	1790. Afgehoord 1791.	
	5257	1791. Afgehoord 1792.	
5258		Rekening van Benschop door de schout Cornelis Graves. Afgehoord 1790. 1788.	1 katern
5259-5261		Rekeningen van stad en land van IJsselstein door de burgemeesters, 1789-1791.	3 katernen
	5259	Van Hermanus van der Roest, 1789. Afgehoord 1790.	
	5260	Van Jan Willeumier, 1790. Afgehoord 1791.	
	5261	Van Hermanus van der Roest, 1791. Afgehoord 1792.	
5262		Rekening van Noord-Polsbroek door de schout Cornelis Graves, 1790. Afgehoord 1791.	1 katern
5263-5265		Rekeningen van C.J. van Affelen Codde van de bede voor de quote van het schoutambt van IJsselstein, 1789-1791.	3 katernen
	5263	1789. Afgehoord 1790.	
	5264	1790. Afgehoord 1791.	
	5265	1791. Afgehoord 1792.	
5266-5268		Rekeningen van C.J. van Affelen Codde over de gehele baronie, 1789-1791.	3 katernen
	5266	1789. Afgehoord 1790.	
	5267	1790. Afgehoord 1791.	
	5268	1791. Afgehoord 1792.	
5269		Rekening van C.J. van Affelen Codde van het voldoen van achterstallige renten. Afgehoord 1810. Met bijlagen, 1810. 1806-1808.	1 omslag
5270		Rekening van de rentmeester C.J. van Affelen Codde van de aanleg van een duiker in de Lekdijk. Afgehoord 1811. Met bijlagen, 1810. 1809.	5 stukken
6 OVERIGE ZAKEN BETREFFENDE DE FINANCIËN			
5271		Beschikking van prins Willem II voor de uitkering van een pensioen aan zijn kamerling Frederik Coenraad Schoon. Afschrift. 1647.	1 stuk
16709		Ordonnantie van prins Philips Willem voor Erik Dimmer tot uitbetaling van 500 gulden rente aan Nicolaas Kinschot, fiscaal van Holland. Met retroacta.	

	1612-1617		5 stukken
5272	Bijlagen bij de domeinrekening van 1657. 1657.		1 lias
5273-5283	Bijlagen bij de kapittelrekeningen, 1660-1662, 1666-1668, 1670-1673 en 1703.		10 liassen, 1 omslag en 6 stukken
5273	1660., 1 lias en 2 stukken		
5274	1661., 1 lias en 2 stukken		
5275	1662., 1 lias		
5276	1666., 1 lias		
5277	1667., 1 lias		
5278	1668., 1 lias		
5279	1670., 1 lias en 2 stukken		
5280	1671., 1 lias		
5281	1672., 1 lias		
5282	1673., 1 lias		
5283	1703., 1 omslag		
5284-5297	Bijlagen bij de kloosterrekeningen, 1660-1673.		3 omslagen, 11 liassen en 18 stukken
5284	1660., 1 lias en 2 stukken		
5285	1661., 1 lias en 2 stukken		
5286	1662., 1 lias		
5287	1663., 1 lias en 2 stukken		
5288	1664., 1 lias en 3 stukken		
5289	1665., 1 lias en 2 stukken		
5290	1666., 1 lias en 2 stukken		
5291	1667., 1 lias en 2 stukken		
5292	1668., 1 omslag		
5293	1669., 1 omslag		
5294	1670., 1 lias en 2 stukken		
5295	1671., 1 omslag		
5296	1672., 1 lias en 1 stuk		
5297	1673., 1 lias		
5298-5300	Staten van de ontvangst van de veertigste penning wegens de verkoop van onroerend goed, 1778-1780.		5 katernen en 4 stukken
5298	In IJsselstein., 3 katernen		
5299	In Benschop., 2 katernen en 1 stuk		
5300	In Noord-Polsbroek., 3 stukken		
5301-5303	Staten van de ontvangst van de twintigste penning wegens de collaterale succesie, 1778-1780.		4 katernen en 4 stukken
5301	In IJsselstein., 3 katernen		
5302	In Benschop., 1 katern en 2 stukken		
5303	In Noord-Polsbroek, 1778 en 1780., 2 stukken		
5304	Memorie van Theodorus Bijmholt, rentmeester van de domeinen en geestelijke goederen van IJsselstein, over de rekeningen van IJsselstein, 1801. Deze memorie zit in een omslag waarop staat vermeld dat hij in 1803 de rekening over 1794 uit de Auditiekamer heeft gelicht.		1 katern

-
- 5305** Staten van inkomsten uit IJsselstein, Benschop en Noord-Polsbroek, 1809-1812. 1 omslag
- 5306** Bijlagen bij de rekening van de domeinen en geestelijke goederen, 1811. 2 omslagen
- E LEENZAKEN**
Zie ook NDR inv.nr. 5235.
- 5307** Tafel op een leenregister, 1526-1545. 1 katern
Volgens opschrift was dit register in perkament gebonden.
- 16710** Akte van belening door Anne de Lalaing namens haar zoon Johan aan' Maximiliaan van Egmond van enkele stukken grond in Meerlo, 1543. 1 charter
- 5308** Akte van overeenkomst tussen Maria van Nassau en Johan van Oldenbarnevelt, eigenaar van het huis Stoutenburg, over de lenen van dit huis waardoor deze na opdracht aan Maria weer achterlenen van IJsselstein zijn. Met bijlage, z.j. 1597. 2 stukken
- 5309** Akte van belening door prins Willem II van Johan van Hove voor de noodhelpers te Utrecht met een vierde deel van Netelenborg in Eenborg, 1631. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 5310** Akte van belening van Gerrit Herbertsz. van Montfoort met vier morgen in het Nederoudeland in Meerloo na opdracht door de erfgenamen van Elisabeth van der Hoeve, weduwe van Pieter de Lange, 1700. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 5311** Akte van belening voor het kapittel van St. Marie te Utrecht met twee morgen in het noorden van Lopik na opdracht door het kapittel, onder voorwaarde van ontslag uit het leenverband van twee andere morgen aldaar, 1711. 1 charter
- 5312** Stukken betreffende beleningen met het goed Sweijnvoorde en land in de polder Hoge Biesen, 1770 en 1778. 4 stukken
- 5313** Rekesten aan de leenkamer om toestemming om bij testament vrij over leengoederen te beschikken. Met appointementen. Met bijlagen. 1770-1796. 1 pak
- 5314** Stukken betreffende het leenverzuim van Jan André van Westreenen in Utrecht, de Grote Armen van Noord-Polsbroek en het St. Aagtenklooster in Amersfoort, 1773, 1783 en 1785. 7 stukken
- 5315** Inventaris van het Leenhof van IJsselstein, opgemaakt door C.J. van Affelen Codde op last van de Agent van Financiën der Bataafse Republiek, z.j. 1 katern

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 5316** Inventaris van de documenten van het domein IJsselstein, opgemaakt door C.J. van Affelen Codde in opdracht van de Domeinraad in 1762 en 1769 en voortgezet tot 1799.
1762-1799 1 deel

V DE KRUITBERG

VERWERVING EN LIGGING

In 1682 kocht prins Willem III voor een bedrag van 30.000 carolus guldens, de hofstede de Cruyberg of Kruitberg, gelegen in het baljuwschap van Brederode bij Santpoort en behorend onder banne of jurisdictie van Velsen. Het terrein ca. 60 morgen groot, was voor een groot deel geestgrond, en lag gedeeltelijk op de zogeheten Brederogeeest. Dit was een crofte ofwel een stuk geestgrond gelegen tegen de duinen bij Santpoort. Het bezit omvatte voorts weilanden, landerijen met beplantingen, boomgaarden, boerenwoningen met erven, schuren en een werf.

De hofstede werd door Willem III als buitenverblijf en jachthuis gebruikt. Na diens overlijden lieten prins Johan Willem Friso en zijn moeder meubilair en huisraad weghalen om deze goederen te vervoeren naar het hof te Leeuwarden en Soestdijk, nadat er inventaris van de boedel was gemaakt met het oog op de erfeniskwestie met de koning van Pruisen.

Het landgoed bleef lange tijd ongebruikt en stond onder toezicht van C.J. van Velsen. Vanaf 1724 werd de hofstede met de landerijen verpacht. Het goed is in 1795 aan de staat vervallen.

BEHEER VAN GOEDEREN

Het financiële beheer viel onder de verantwoordelijkheid van de thesaurier-generaal. Voor onderhoud van huis en goed en voor het beheer was slechts één functionaris aangesteld: een opzichter van huis en tuin.³⁰⁹ Er werd niet veel zorg aan het onderhoud besteed, ook niet in financieel opzicht.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

De ingekomen stukken in dit gedeelte van het archief betreffen de periode van 1768-1798. Andere stukken van algemene aard zijn te vinden in de notulen en resoluties van de Nassause Domeinraad in het deel 'Algemeen'. Datzelfde geldt voor de rekeningen van de thesaurier-generaal in het algemeen gedeelte.

De stukken van verwerving zijn vooral retroacta van de vele eigenaren; dit geeft ook goed de versnippering aan van het terrein. Slechts enkele inventarisnummers betreffen de stukken van de aankoop door de prins van Oranje.

Bij de stukken van beheer treft men een inventaris en rekeningen aan.

LITERATUUR

S.W.A. Drossaers, S.W.A. en Th.H. Lunsingh Scheurleer, *Inventarissen van de inboedel in de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken, 1567-1795*. 3 delen. 's-Gravenhage, 1974-1976, Rijks Geschiedkundige Publication, Grote Serie, nrs. 147-149. H.J.A.H.G. Metselaars, *Particuliere archieven in Nederland*. Houten, 1992 (: pp. 225-256, Koninklijk Huisarchief). P. Wander, *Haagse huizen van Oranje*. Den Haag, 1982.

A ALGEMEEN

- 5317** Ingekomen stukken bij de Nassause Domeinraad betreffende de hofstede de Kruitberg bij Velsen,
1768-1793. 1 omslag
- 5318** Verbaal van de administrateur Amman wegens zijn inspectiereis naar de hofstede de Kruitberg bij Velsen. Met bijlagen.
1795. 1 band
De bijlagen betreffen grotendeels de rekeningen over de jaren 1785-1795.
- 5319** Stukken ter vergadering behandeld door de administrateurs over de goederen van de vorst van Nassau, betreffende de hofstede de Kruitberg. Met inhoudsopgave.

309 NDR inv.nrs. 685-687.

1795-1796 nov. 1 band

- 5320** Ingekomen stukken bij de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, betreffende de hofstede de Kruitberg, 1796 dec -1798. 1 omslag

B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 5321-5336** Retroacta bij de verkoop en transport door Johan Coemans aan de prins van Oranje van de hofstede de Kruitberg met bossen, beplantingen en landerijen gelegen bij Santpoort in 1681-1683, 1598-1677. 14 charters, 19 stukken
- 5321** Akte van transport door Steffen Cornelissen Rijken aan Arend Hendriksen en Pieter Daal van een hofstede met drie percelen land, 1598., 1 stuk
- 5322** Akte van transport door burgemeester, schepenen en raden van de stad Haarlem aan Steffen Cornelissen Rijken van twee percelen land, 1592. Met nog een akte van transport van het eerste perceel, door de testamentaire momboirs van Steffen Cornelissen Rijken, aan Pieter van Dale wonende in de Santpoort, 1599., 2 getransfigeerde charters, 2 stukken
Met uithangend zegel door transfix.
- 5323** Akte van transport door Maarten Jacobsen tot Wijk op Zee, als man en voogd van Maritgen Claas en Engel Engelsens Neeltgens, vader en voogd van de kinderen Engel aan Frans Bruijnsen van een crofte, gelegen op Brederogeest, 1628., 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 5324** Akte van transport door Cornelis Huijbertsen en Immerseel Duijnmaaier aan jonker Diderich Pallaes van der Sterre van een weide genaamd de weijcroft, 1630., 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 5325** Akte van transport door Dirk Woutersen en Engel Woutersen, broers van Maartje Woutersen, weduwe van wijlen Frans Bruijnsen, aan Jacob Pietersen, alias Wittekaas, van een huis met erf, werf en land met beplanting, gelegen op Brederogeest, en genaamd Jan Heijders crofte, 1642., 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 5326** Akte van transport door Jan Granaat koopman te Amsterdam aan Balthasar Coemans van een hofstede met huizen en schuur, boomgaard en beplanting, samen met het daartoe behorende weiland, Met inliggend een kwitantie van de ongelden, welke jaarlijks in Velsbroek gelden, betaald tot 1648. 1644., 1 charter, 2 stukken
- 5327** Notariële akte, waarbij Balthasar Coemans met Gerrit Jansz. Wittenburch overeenkomt om binnen zeven jaar de duinen behorend bij zijn hofstede met helm te beplanten, ingaande 1644 voor 800 gulden, te betalen in zeven termijnen. Afschrift. 1644., 1 stuk
- 5328** Akte, waarbij Claas Dirksen Jongedirke en Jacob Pietersen voor het gerecht van Velsen verklaren, dat Abram Pietersen bij testament een stuk land liggend in de Zuidwesthoek van de hoge croft voor het huis van Engel Woutersen, aan Marijtje Abrams zijn dochter, heeft vermaakt, 1647., 1 stuk
- 5329** Akte van transport door Meindert Egbertsen, man en voogd van

- Marijtje Abrams van Daelen aan Balthasar Coemans, van drie croften land, 1648., 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 5330** Akte van transport door Pieter Abrams van Dalen aan Balthasar Coemans, van een stuk land genaamd 'd'agter croft',. 1648, 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 5331** Akte van transport door Hillegont Abrams aan Balthasar Coemans van een huis en erf, werf en een stuk weiland, 1649., 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 5332** Akte van transport door Jacob Pietersen alias Wittekaas aan Balthasar Coemans, van een huis en erf, werf met een croft land, genaamd 'Jan Heijders croft', 1649., 1 charter, 1 stuk
Zegel ontbreekt.
- 5333** Schepenbrief met schuldbekentenis van Abraham Pietersen van Daal ten behoeve van doctor Augustijn van Teijlingen, van 33 gulden per jaar aan losrente wegens een kapitaal van 600 gulden als hypotheek op zijn huis, erf en landerijen; afgelost en geroyeerd, 1650. 1625, 1 charter, 1 stuk
Gecancelleerd.
- 5334** Akte van transport door Elisabeth van der Sterre aan Balthasar Coemans van een hoge croft land, 1651., 1 charter, 1 stuk
Met beschadigd, uithangend zegel.
- 5335** Akte van transport door Neeltje Fransen, weduwe van Engel Woutersen en door Cornelis Arentsen Bos als voogd van de kinderen Woutersen aan Balthasar Coemans van een crofte geestland, genaamd 'Bruijn Ooms croftje', met inliggend een nota van de 40e penning en andere onkosten. 1654., 1 charter, 2 stukken
- 5336** Akte van transport door Balthasar Coemans aan Sophia Trip, weduwe van wijlen Johan Coemans, en Johan Bernaers van de hofstede genaamd de Kruitberg met bossen en landerijen, 1677., 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 16711** Memorie over de aankoop van de hofstede de Kruitberg met landerijen door secretaris H. de Wildt van Johan Coemans, 1681. 1 stuk
- 16712** Akte van verkoop en transport door Johan Coemans aan de prins van Oranje van de hofstede de Kruitberg met bossen en landerijen, 1682. 1 charter.
Met kwitanties van de betaalde kooppenningen, 1682 en 1683. 4 stukken
- 5337** Stukken betreffende de verkoop van de Kruitberg, 1704-1705. 1 omslag
- 5338** Conditie van verkoop van het houtgewas op de Kruitberg door de rentmeester van het Westland, 29 december 1811. 1 katern
- C BEHEER**
- 5339** Inventaris van de meubelen gevonden op 't huis de Kruitberg, onder toezicht van opzichter C.J. van Velsen opgenomen, 1700. Met inliggend aantekeningen en lijsten

van meubels die naderhand door prins Johan Willem Friso, en de prinses-douarière van daar zijn weggehaald om naar Leeuwarden, Soestdijk of elders getransporteerd te worden,

1700, 1716 en 1718.

1 deel met losse stukken

Gepubliceerd in Drossaers, S.W.A. en Lunsingh Scheurleer, Th.H, ed. Inventarissen van de inboedels m de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken, 1567-1795, deel I (Rijks Ceschiedkundige Publicatiën, nr 147), ('s-Gravenhage 1974), pp. 637-645.

Rekeningen van E. Temminck, commissaris van de Nationale Domeinen afkomstig van de vorst van Nassau, wegens het beheer van de gebouwen en tuinen van het Hof, van het Oude Hof, het Huis in het Bosch en het Kleine Loo in Den Haag en van de hofstede de Kruitberg in Velsen, 1804-1808. Met bijlagen, 1804 en 1807-1808.

Afgehoord

1810-1811.

1 pak

Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 4689.

VI LEERDAM

VERWERVING

Door het huwelijk van Anna van Egmond, gravin van Buren en Leerdam met Willem van Oranje kwamen de Burense goederen, waaronder het graafschap Leerdam en de heerlijkheid of baronie Acquoy, terecht in het huis van Oranje-Nassau.³¹⁰ Leerdam was, evenals Buren, in 1498 verheven tot rijksgraafschap. Anna van Egmond werd, na een proces voor het Leenhof van Holland, met Leerdam beleend, onverminderd het recht van de keizer. Acquoy werd in leen gehouden van de grafelijkheid van Holland.³¹¹ Haar zoon Philips Willem werd in 1559 op dezelfde voorwaarden beleend met het graafschap en de baronie.

Philips Willem schonk in 1613 het Overeinde van de heerlijkheid Spijk, wat deel uitmaakte van het graafschap, aan Cornelis van Aerssen.³¹²

Op 14 juli 1699 heeft Willem III het slot en de heerlijkheid Acquoy aan Joost van Keppel, graaf van Albemarle bij schenking bij leven gegeven. Na het overlijden van Van Keppel in 1718 viel de heerlijkheid weer terug aan de leenheer.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De heerlijkheid Leerdam was door keizer Maximiliaan op 24 juni 1498 tot een vrij graafschap verklaard. Vanwege deze 'rijksonmiddellbare' status maakte Leerdam formeel geen deel uit van de Republiek. De Staten van Holland hebben deze soevereiniteit altijd betwist. Prins Willem II erkende bij akte van 12 mei 1650 de leenroerigheid van Leerdam en IJsselstein aan de Staten van Holland. Maar tot een werkelijke invulling, vooral wat betreft het heffen van gewestelijke belastingen, is het nooit gekomen. Aan het eind van de 18e eeuw werd de kwestie weer actueel, getuige diverse rapporten over de status van het graafschap.

Prins Philips Willem bevestigde bij akte van 6 november 1608 de handvesten en privileges van Leerdam.

De graaf bezat de volgende rechten: eenjaarlijkse bedde {Leerdam en Schoonderwoerd 4/5, Acquoy 1/5}, ontvang van heergewaden, maalrecht en molendwang, veerrecht (samen met de graaf van Asperen), recht op visserij en recht van voor- en nakoop, recht op zwaansdrift, tiendrecht etc.

De baronie van Acquoy, hoewel door personele unie verbonden met het graafschap Leerdam, was in zekere zin onafhankelijk. Slechts het drostambt werd gemeenschappelijk met Leerdam gevoerd.³¹³ Acquoy had een eigen schout en alle andere ambtenaren werden afzonderlijk benoemd.

Schoonderwoerd was een aparte heerlijkheid, maar viel bestuurlijk onder Leerdam.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Het graafschap Leerdam lag ten noorden van de rivier de Linge en strekte zich uit tot aan het gebied van Everdingen in het graafschap Culemborg. Ten noordwesten lagen het land van Arkel en het land van Vianen. Ten oosten van Leerdam lag de baronie van Acquoy, van Leerdam gescheiden door de Diefdijk. Acquoy grensde aan het Gelderse drostambt Neder-Betuwe ten oosten en het graafschap Culemborg ten noorden. Leerdam -vroeger heerlijkheid van der Lede genaamd- was ca. 2800 morgen groot en bestond uit de polders Oud Schaik, Nieuw Schaik, Kort-Geregt, Hoogeinde van

310 Drossaers II.

311 Acquoy was oorspronkelijk een leen van de Heren van Voorne.

312 Cornelis van Aerssen had in 1611 het Nedereind van Spijk van Gerard van Renoy gekocht.

313 Vanaf 1772 werd in de benoemingsakte van de drossaard van Leerdam tevens de titel drossaard dijk en Linge graaf van Acquoy opgenomen.

Middelkoop, Loosdorp, de Meent, Bruijnsdeel en Hoog-Leerbroek, Hoog Oosterwijk, de Geere, Over-Heikop en Over-Boeikop. Het rechtsgebied strekte zich ook uit over de heerlijkheid Schoonderwoerd, de polder Over-Heikop, en het Overeind van de heerlijkheid Spijk.³¹⁴ De baronie van Acquoy besloeg ca. 685 morgen. Het gebied kende vele paardenfokkerijen. In de 18e eeuw telde de stad Leerdam ongeveer 240 huizen. De voornaamste bedrijvigheid was een bierbrouwerij en lakenweverij, verder wordt het maken van stoelen genoemd.

BESTUUR

Leerdam werd bestuurd door een drossaard -als vertegenwoordiger van de graaf-, twee stadsburgemeesters en zes schepenen. Zowel de stadsregering als de schepenbank werden bijgestaan door dezelfde secretaris. Alle polders hadden twee lage heemraden of waardslieden aangesteld die met de schout het opzicht hadden. Leerdam kende verschillende rekeningen; zeven polderrekeningen, de stadsrekening (tevens gemene landsrekening), dijkgraafrekening, gasthuisrekening, kerkrekening van Leerdam en de kerkrekening van Schoonderwoerd. Al deze rekeningen werden door een lid van de Domeinraad eens per jaar afgehoord en gecontroleerd. Het gemene land van Acquoy werd apart van het graafschap Leerdam bestuurd en voerde, gedeeltelijk, een eigen administratie. Zowel de stadsrekening, de kerkrekening als de dijkgraven- en polderrekeningen werden afgehoord door een lid van de Domeinraad. De domein- en geestelijke goederen werden opgevoerd op de rekening van Leerdam. Verpachtingen werden ook ten overstaan van een raad verricht.

De prins bezat het recht van benoeming van de volgende functionarissen:

LEERDAM

- Dijkgraaf
- Drossaard
- Gerechtsbode van stad en graafschap
- Griffier van de lenen
- Hoogdijkheemraad
- Hoogdijkheemraad van het land van Lede, Schoonderwoerd en Acquoy
- Houtvester
- Keurmeester
- Koster
- Franse Kostschoolhoudster
- Leenbode van stad en graafschap
- Medianae doctor van stad en graafschap
- Organist
- Penningmeester van de ordinaris en extraordinaris dijkpenningen
- Postbode van Leerdam op Gorinchem
- Rector van de Latijnse school
- Rentmeester van de domeinen
- Rentmeester van de geestelijke goederen
- Schoolmeester
- Franse en Hoogduitse schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stadhouders van de lenen
- Tafelhouder van de bank van lening
- Voorzanger
- Waardsman en gemene lands timmerman
- Waardsman-generaal over de polders
- Weger van het koren en meel op de molen te Leerdam

LAND VAN TER LEDE

- Dijkgraaf

SCHOONDERWOERD

- Dijkgraaf
- Drossaard
- Hoogdijkheemraad
- Houtvester
- Koster
- Schoolmeester
- Schout
- Voorlezer

314 Spijk was verdeeld in een Over- en Nedereind.

ACQUOY

- Buurmeester
- Dienaar van de Justitie
- Drossaard Dijk en Linge graaf
- Gadermeester
- Gerechtsbode
- Hoogdijkheemraad van het land van Lede, Schoonderwoerd en Acquoy
- Houtvester
- Keurmeester
- Koster
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris

BEHEER

Vanaf 1621 bestaan er rekeningen afkomstig van de rentmeester van Leerdam. Tussen 1612 en 1620 fungeerde een admodiateur van de domeinen en geestelijke goederen, een soort verpachter van de landerijen. De functies van rentmeester van domeinen en van die van geestelijke goederen werden door dezelfde persoon vervuld. De rentmeester verantwoordde zijn administratie door middel van jaarrekeningen die werden afgehoord door de Domeinraad. Vanaf 1768 werden de rekeningen van domeingoederen en geestelijke goederen gecombineerd in een gezamenlijke rekening.

Rentmeesters van Leerdam, Acquoy en
Schoonderwoerd (vanaf 1621)

1621	Verelst, Huijbrecht ³¹⁵
1648	Saagmans, Julius
1667	Saagmans, Jan Adriaan
1711	Santvoord, Johan
1721	Cleijn, Hendrik
1753	Noorle, Johan van ³¹⁶
1755	Noorle, Johan van
1763	Bierman, Arnold ³¹⁷
1767	Bie, Huybert de ³¹⁸
1767	Bierman, Arnold
1780	Bierman, Dirk
1792	Musquettier, A. ³¹⁹
1793	Bijmholt, Theodorus

LITERATUUR

R. v.d. Berg, *Leerdam in de Gouden Eeuw*. Ameide, z.d.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE DOMEINREKENING

bron: NDR inv. nr. 5586.

Index ofte Tafel der Cappittulen van den
Ontfangh dezer Domijnen Reekening over de
Jaare 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751 en 1752.

1	Capittel	Ontfangh van grove domijnen Tienden onder 't graaffschap Leerdam
2		Smalle Tienden van Raapzaat, Coolzaet, Wintergerst en Rogge

³¹⁵ Van 1612-1620 admodiateur.

³¹⁶ Provisioneel.

³¹⁷ Waamemend.

³¹⁸ Assistent.

³¹⁹ Provisioneel.

Index ofte Tafel der Cappittulen van den
Ontfangh dezer Domijnen Reekening over de
Jaare 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751 en 1752.

3	Smalle Tienden die men noemt krijtende Tienden
4	Ontfangh van Lantpagten in het graafschap Leerdam
5	Ontfangh van het gemaal van den Koornmolen binnen Leerdam
6	Ontfangh van het Leerdamse veer
7	Ontfangh van den Leerdamse Hoender en geld thijns
8	Ontfangh van den Spijkse hoender en geld thijns
9	Ontfangh van de vissereij van Leerdam
10	Ontfangh van de Erfpagten in het graafschap Leerdam
11	Beede Penningen tot Leerdam
12	Ontfangh van de Grove Domijnen Thienden in het Laag van Acquoij
13	Ontfangh van de Smalle Thienden van Raapzaet, Coolzaet, wintergarst, en Rogge op Acquoij
14	Smalle Thienden die men noemt krijtende Thienden op Acquoij
15	Ontfangh van Landpagten op Acquoij
16	Landpagten op Speijk
17	Hoender Thijns tot Acquoij
18	Ontfangh van geld Tijnsen onder Acquoij
19	Erfpagten onder Acquoij
20	't Veerschip tot Acquoij
21	Visserij tot Acquoij
22	Accijns tot Acquoij
23	Griendingen tot Acquoij
24	Beede Penningen tot Acquoij
25	Ontfangh van Heeregewaaden
26	Ontfangh van nakopen of 100e Penningen
27	Confiscatien Bastaerden en Onbeheerde goederen
28	Ontfangh van de 21e penningh der verpagte Parthijen
29	Van de Rantzoenen
30	Gemengden Ontfangh
31	Ontfangh van den 40e Penn. van de vaste goederen
32	Ontfangh vanden 20e penningh ofte Collaterale successie
33	Overman Slagen

Index ofte Tafel der Cappittulen van den uijtgabe
dezer Domijnen over de Jaare 1746, 1747, 1748,
1749, 1750, 1751 en 1752.

1 Capp.	Uijtgabe van Gasien
2	Uijtgabe van Pensioenen
3	Uijtgabe van Reparationen aan de wint en Roskorenmolens, als meede van de Sonsbrugh
4	Gemengden Uijtgabe

INHOUDSOPGAVE REKENING GEESTELIJKE GOEDEREN

bron NDR inv. nr. 5741.

Index off Taeffel der cappittelen van de
rekeningen der geestelijke goederen in het
graeffschap Leerdam en barronij van Acquoij
gelegen over den jare 17 sevenensestigh

1e Cap	Ondffangh van de grove Tienden onder Oosterwijk
2e Cap	Smalle Tienden van raepsaedt, koolsaedt, wintergarst en rogge
3e Cap	Ondffangh van Landpagten van de Kerk van Leerdam
4e Cap	Landpagten competerende de pastorij van Leerdam
5e Cap	Ondffang van Landpagten van onse Lieve Vrouwe Vicarij binnen Leerdam
6e Cap	Landpagten van de Heijlige Vicarij binnen Leerdam
7e Cap	Landpagten van St. Annen Vicarij binnen Leerdam
8e Cap	Landpagten van St. Nicolaes binnen Leerdam
9e Cap	Landpagten van St. Barbera gilden binnen Leerdam
10e Cap	Landpagten van St. Anna gilden binnen Leerdam
11e Cap	Landpagten van het Kruijsgilden binnen Leerdam
12e Cap	Landpagten van Onse Lieve Vrouw glide binnen Leerdam
13e Cap	Landpagten competerende de Kerk van Schoonrewoerd
14e Cap	Landpagten competerende de pastorij van Schoonrewoerd
15e Cap	Landpagten competerende de costerie van Schoonrewoerd
16e Cap	Landpagten van de Dobbe Vicarij
17e Cap	Landpagten van de Heer Bogaerds vicarij
18e Cap	Landpagten van de vicarij van St. Victor te Heukelom
19e Cap	Landpagten van het capittel te Gorinchem
20e Cap	Landpagten van St. Anne vicarij op den polder Cruijnsdel
21e Cap	Landpagten van de carthuijsers buijten

Index off Taeffel der cappittelen van de rekeningen der geestelijke goederen in het graeffschap Leerdam en barronij van Acquoij gelegen over den jare 17 sevenensestigh

	Geertruijdenberg op de Geere gelegen
22e Cap	Ondffangh van Landpagten toebehorende de Kerk in Spijk
23e Cap	Ondttangh van Landpagten toebehorende de kerk in Leerbroek
24e Cap	Accijns te Schoonrewoerd
25e Cap	De Kerkegriend gelegen op Schoonrewoerd
26e Cap	Grove Tiendens competerende de pastorij in Spijk
27e Cap	Landpagten competerende de Kerk in Spijk
28e Cap	Ondffangh van renten en thijnsen competerende de Kerk in Leerdam
29e Cap	Ondffangh van renten en thijnsen behorende tot onse Lieve Vrouwe binnen Leerdam
30e Cap	Renten en thijnsen behorende tot St. Barbera gilden binnen Leerdam
31e Cap	Ondffangh van Renten behorende tot St. Anne gilden binnen Leerdam
32e Cap	Ondffangh van Renten behorende tot het Cruijs gilden binnen Leerdam
33e Cap	Ondffangh van renten behorende tot onse Lieve Vrouwe gilde binnen Leerdam
34e Cap	Ondffang van Renten behorende tot de Kerk van Schoonrewoerd
35e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot de pastorij van Acquoij
36e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot onse Lieve Vrouwe vicarij tot Acquoij
37e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot de vicarij van Acquoij
38e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot de Kruijs te Asperen
39e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot St. Anne vicarij te Asperen
40e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot de vicarij te Asperen
41e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot de Kruijsbroeders van Cuijlenborgh
42e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot de Rattings Landen op Acquoij
43e Cap	Ondffangh van Renten en thijnsen competerende de kerk van Acquoij
44e Cap	Ondffangh van Landpagten behorende tot de vicarij van St. Jacop daer Anthonius van Sijl het patronaedschap van heeft
45e Cap	Gemengden ondffangh

Index of Tafel der capittelen van den ijdgaeff
desen Geestelijke Rekeningh over den jaere 17
sevenensestigh

1e Cap	Eerstelijk van Gagien aen de Predicaten Haere Weduwen en Schoolmeesters
2e Cap	Uijdgaeff van Renten
3e Cap	Uijdgaeff van Pensioenen
4e Cap	Uijdgaeff van verschod off molengelden
5e Cap	Uijdgaeff van reparatien aen de kerk Leerdam
6e Cap	Uijdgeeff van Reparatien aen de Kerk van Schoonrewoerd
7e Cap	Uijdgaeff van Reparatien aen de Kerk van Acquoy

A ALGEMEEN

- 5340-5348** Verbalen van leden van de Domeinraad (na 1795: administrateurs van de goederen van de prins van Oranje) wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen, 1756-1793, 1795-1797. 9 banden
- 5340** 1756-1761.
- 5341** 1762-1768. Met tafel.
- 5342** 1769-1774. Met tafel.
- 5343** 1775-1779.
Met kaart van de waterloop van de watermolens.
- 5344** 1780-1784.
- 5345** 1785-1788.
- 5346** 1789-1793.
Met bouwtekening van de Franse school in Leerdam.
- 5347** 1795-1796.
- 5348** 1797.
- 5349** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken van de hertog van Brunswijk, tijdens zijn voogdijschap, betreffende Leerdam en Acquoy. Met inhoudsopgave. 1759-1766. 1 pak
Bevat ook stukken betreffende Vianen en Ameide.
- 5350** Ingekomen stukken bij de Domeinraad (na 1795: administrateurs van goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen en vervolgens administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau) betreffende Leerdam, Schoonderwoerd en Acquoy, 1793-1798. 1 pak
- 5351-5352** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, met aantekeningen van daarop genomen besluiten van de Domeinraad, 1778-1791, 1794-1795. 2 banden
- 5351** 1778-1791.
- 5352** 1794-1795.
- 5353** Plakkaten, ordonnanties en reglementen. Gedrukt, 1624-1787. 1 omslag

B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 5354** Akte van schenking door Otto heer van Arkel aan de geërfdn van het Lege Einde van Middelkoop van een watergang van Lederbroek tot Oosterwijk in Den Wiel, 1371. Authentiek afschrift, [1589 of 1689]. 1 stuk
- 5355** Beschikking van keizer Karel V op een verzoekschrift van Maximiliaan van Egmond betreffende de berechting van de echtgenote van de drossaard van IJsselstein door het gerecht van IJsselstein en het verlenen van een vrijstelling van Hollandse belastingen voor de inwoners van Leerdam, IJsselstein, Acquoy en Jaarsveld, 1545. Afschrift. [18e eeuw]. 1 stuk
- 5356** Stukken betreffende de aankoop van een stuk land in het Overeinde van Spijk van Margriete van Dieverken door rentmeester Gerard van Royen voor de gravin van Buren en Leerdam, 1587. 1 charter en 1 stuk
- 5357** Akte van taxatie door schepenen van Leerdam voor de graaf van Buren en Leerdam van stukken land in Oud-Schaik en Schotbouck, 1587. 1 charter
- 5358** Akte van transport door Pauwels en Arents Evertszoon aan de kerk van Leerdam van een stuk land in Bruinsdel, 1589. Met retroacta, 1494. Met twee beschikkingen van Maria van Nassau op rekesten van Arents Evertszoon, 1588-1589. 3 charters en 2 stukken
- 5359** Akte van transport door Jacob Berentss. aan rentmeester Gerard van Royen van een rentebrief op een stuk land in Acquoy afkomstig van de kruisbroeders in Asperen, 1591. Met retroactum, 1545. Met akte van aflossing. 1583. 2 getransfigeerde charters en 1 stuk
- 5360** Attestatie van David Willemsz. betreffende het transport van een stuk land in Acquoy door Jan Joostenzoon, 1592. 1 stuk
- 5361** Stukken betreffende een transport van tienden in Acquoy door Otto van Haesten heer van Putten, 1593. 2 stukken
- 5362** Akte van schenking door de regeerders van Leerdam en Spijk aan Maria van Nassau van een huis, genaamd 'het Schoonhuis', in Leerdam, 1595. 1 charter
- 5363** Stukken betreffende een overeenkomst tussen de Staten van Gelderland en Maria

van Nassau waarin zij haar aanspraken op enkele tienden in Acquoy intrekt in ruil voor het vruchtgebruik gedurende negen jaar, 1611-1613. 6 stukken

5364 Akte van schenking door prins Philips Willem aan Cornelis van Aerssen van de heerlijkheid van het Overeinde van Spijk. Kopie. 1613. 1 stuk

5365 Overeenkomst gesloten tussen de Domeinraad en de procurator van het klooster St. Agaten Rode in Cuijk betreffende de afbetaling van door de prins verschuldigde achterstallige renten voor enkele stukken grond in Acquoy, 1617. 2 stukken

5366 Overeenkomst gesloten tussen prins Philips Willem en drossaard, burgemeesters en schepenen van Gorinchem betreffende de overdracht van enkele geestelijke goederen in Leerdam en het Overeinde van Spijk toebehoord hebbende aan het kapittel van Gorinchem aan het stadsbestuur in ruil voor het vruchtgebruik, 1615. 1 stuk

5367 Extract uit het schepenregister van Leerdam betreffende de aankoop van een stuk land in Middelkoop van Joost Claasse van Werkendam, 1714. 1 stuk

5368 Stukken betreffende de aankoop van een huis in de Kerkstraat [bij de veerpont] in Leerdam, 1783. 2 stukken

5369 Stukken betreffende de aankoop van een huis aan de noordzijde van de Nieuwsrraat in Leerdam, 1788. 2 charters en 2 stukken

C BESTUUR

1 ALGEMEEN

5370 Handvesten en privileges van Leerdam gegeven door hertog Arnold van Gelre, 1428. Authentieke Afschriften [1594], 1652 3 stukken

5371 Akte van bevestiging door Maximiliaan van Oostenrijk en Maria van Bourgondië van de privileges van de stad Leerdam, 1481. Afschrift [16e eeuw] 1 stuk
Aanwinsten: 1939 III 01
Voorheen: 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1707

--- Akte van verheffing door keizer Maximiliaan van de heerlijkheden Buren en Leerdam tot een graafschap voor Frederik van Egmond, graaf van Buren als beloning voor diens diensten. Afschrift z.d. 1498. 1 stuk
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 2502.

5372 Stukken betreffende de herziening van de stadsrekening van Leerdam en enige bestuurlijke zaken, 1630. 2 omslagen

- 5373-5429 Collectie stukken 'Leerdam en Acquoy'. Met inhoudsopgave, 1428-1754. 3 pakken
- 5373 Handvesten en privileges van hertog Arnold van Gelre voor Leerdam, ter Lede en Schoonderwoerd. Afschrift, 1428
- 5374 Ordonnantie en instructie van Maria van Nassau betreffende de kerkregering en politieke zaken te Leerdam. Afschrift, 1588
- 5375 Machtiging van prins Maurits voor admodiateur Huijbrecht Verelst om op te treden tegen notarissen en secretarissen te Leerdam en Acquoy die verkoopbrieven uitvaardigen zonder het recht van nakoop in acht te nemen. Kopie, 1619
- 5376 Plakkaat van prins Maurits betreffende de jacht in het graafschap Leerdam, 1619., 1 charter
- 5377 Idem, 1624
- 5378 Plakkaat van prins Frederik Hendrik betreffende de jacht in het graafschap Leerdam, 1637., 1 charter
- 5379 Reglement van prins Frederik Hendrik betreffende de Lasten en onderhoud van het graafschap Leerdam. Kopie, 1630
- 5380 Plakkaat betreffende het verheffen van lenen van de leenhoven van Leerdam en IJsselstein. Gedrukt, 1653
- 5381 Plakkaat betreffende de jacht in het graafschap Leerdam. Gedrukt. 1664
- 5382 Reglement en ordonnantie voor de penningmeester-generaal van Leerdam, Schoonderwoerd, Acquoy en Spijk. Gedrukt, 1669
- 5383 Interpretatie van het 2e artikel van het reglement, 1670
- 5384 Plakkaat van prins Willem III betreffende de uitoefening van de functies van hoogdijkheemraad en penningmeester en het tegengaan van het voeren van processen. Gedrukt. 1674
- 5385 Lijst van tractementen van bedienden van het graafschap, met advies van de magistraat van Leerdam betreffende eventuele verminderingen, 1676
- 5386 Lijst van tractementen van bedienden in 1633 en 1676 en opgave van verminderingen, 1676
- 5387 Niet aanwezig (ook niet opgegeven in inhoudsopgave)
- 5388 Ordonnantie en plakkaat van prins Willem III betreffende de jacht te Leerdam, IJsselstein en het land van Cuijk, 1687
- 5389 Plakkaat van prins Willem III tegen de schellingen en andere munten in Lingen, Buren, Leerdam en IJsselstein. Gedrukt, 1693
- 5390 Ampliatie op dit plakkaat om geen afgezet geld van elders in te brengen en met hoger uit te geven of te ontvangen dan de koers. Gedrukt, 1693
- 5391 Nader plakkaat en ordonnantie betreffende het heffen van het kleinzegel. Gedrukt. 1696.
- 5392 Ontbreekt
- 5393 Notificatie en plakkaat betreffende de verandering van de Oude in de Nieuwe stijl in Buren, Leerdam en IJsselstein. Gedrukt. 1700
- 5394 Ampliatie van de ordonnantie op de 40e penning. Gedrukt, 1718
- 5395 Plakkaat betreffende wering van onbehoorlijke zit-, veil- en koopdagen in Leerdam en Acquoy, 1721.
- 5396 Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende wijzigingen in het plaatselijk bestuur van het graafschap Leerdam, 1754
- 5397 Ontbreekt
- 5398 Ontbreekt
- 5399 Rekesten van drossaard en secretaris van Leerdam betreffende ontwerp en goedkeuring van reglement of handvesten voor

- Leerdam, 1692-1694. Met brief van B. Meijer aan de advocaat Barnhard Stuijver, agent van Leerdam, 1698
- 5400** Handvesten voor de stad en het graafschap van Leerdam, verleend door prins Willem III, 1698
Dorso 'Leerdam concept Nieuwe keuren. Jaceat dat door die van Leerdam wordt gepoursuiveert, 1698'.
- 5401** Reglement betreffende de regering van het land van Spijk. Kopie, 1606
- 5402** Arbitrale uitspraak in een geschil tussen de geërfden en de schout van het Overeinde van Spijk over het stadgeld van Leerdam van overmorgentalen in het Overeinde van Spijk. Kopie. 1606
- 5403** Rekest van Gerard van Renoy, heer van Spijk aan de Domeinraad betreffende de jurisdictie en inkomsten van het Overeinde en het Nedereinde van Spijk. Met verklaring van schepenen van Spijk. Kopie. 1608.
- 5404** Ontbreekt.
Zie NDR inv.nr. 5794
- 5405** Ontbreekt
- 5406** Stukken betreffende de schenking door het gemene land van Leerdam aan Maria van Nassau van het huis en hofstede Schoonhuis, 1607-1616
- 5407** Akte van goedkeuring door magistraat en inwoners van Leerdam en Acquoy van de bede voor een periode van acht jaar, 1620
- 5408** Akte van prins Willem III waarbij Acquoy vrij wordt verklaard van het bijdragen in de stadslasten van Leerdam. Met rekest en deductie. 1669
- 5409** Recueil van drossaard, schout en magistraat van Acquoy betreffende de onafhankelijkheid van Acquoy [1670]
- 5410** Stukken betreffende de gerechtelijke leges en salarissen en de verdeling daarvan, 1730, 3 stukken
- 5411** Stukken betreffende geschillen tussen de drossaard en de rentmeester over de omslagen en aanbesteding van gemene landswerken, de auditie van de rekeningen van Everdingen en het aanstellen van waardslieden en gemenelands timmerlieden, 1711-1718., 1 omslag
- 5412** Akte van taxatie van de domeinen en geestelijke goederen in Acquoy, 1699
- 5413** Conditioes van verpachting van de domeinen en geestelijke goederen van Leerdam en Acquoy, Kopie. 1628
- 5414** Conditioes van verpachting van de tienden, 1621
- 5415** Conditioes van verpachting van de wind- en rosmolen. Kopie, 1621
- 5416** Rekest van Testard Jan de Lille drossaard van Leerdam, en Hendrik Cleijn, burgemeester van Leerdam, aan de Domeinraad om een reglement betreffende het voorkeursrecht bij levering van arbeid en materialen bij bouw en onderhoud van huizen en ander onroerend goed. Met reglement uit Vianen, 1712. 1743
- 5417** Beschikking van de Domeinraad op het rekest van Joseph Moises, bankhouder te Leerdam, waarin het hem niet wordt toegestaan om op joodse wijze te trouwen, 1699
- 5418** Beschikking van de Domeinraad op het rekest van Testard Jan de Lille, drossaard van Leerdam, waarin zijn verzoek om vergoeding van kosten van een proces tegen oud-schepen Govert van Ameijde wordt afgewezen. Met bijlagen. 1740, 1 omslag
- 5419** Commissie voor Willem Couwenburg als commies van de 'vijf specien' van waren en goederen die Leerdam in- en uitgevoerd

- worden, 1633, 1 charter
- 5420** Stukken betreffende een onderzoek, naar aanleiding van een memorie van penningmeester Gerard van Brake, naar misbruiken in Leerdam en Acquoy op diverse punten, 1670, 1 omslag
- 5421** Stukken betreffende de Hagesteinse Schoordijk, 1662, 1 omslag
Met tekening.
- 5422** Brief van prinses douarière Amalia aan de drossaard van Leerdam betreffende het aanhouden van Johan Diderik van Mortagne wegens het schaken van Catharina van Orleans, 1664
- 5423** Akte van sauvegarde van Isabel Clara Eugenia, infante van Spanje, [aartshertogin Isabella] voor de inwoners van Acquoy, 1627
- 5424** Verklaring van Herman Jansz. en Gerrit Stammen, schippers, betreffende het te Acquoy afgekondigde verbod om bier in Gorinchem te halen, 1620
- 5425** Overeenkomst van schout en gerecht van Spijk en de heer van Sommelsdijk en Spijk met drossaard, burgemeesters en regeerders van Leerdam betreffende de verdeling van de kosten wegens de neutraliteit in de laatste 'Franse' oorlog, 1679
- 5426** Stukken betreffende het houden van springhengsten in het Overeinde van Spijk, 1685
- 5427** Rapport betreffende de rechten en inkomsten van Leerdam, 1669
- 5428** Memorie van de vrouwe van Sommelsdijk betreffende het aandeel van het Overeinde van Spijk in het onderhoud van de predikant te Leerdam. Met bericht van de magistraat van Leerdam, 1687
- 5429** Rekest van Matthijs Snoek en Gijsbert Storm, impostmeesters van het gemaal en andere gemene lands imposten van Gorinchem, aan de Domeinraad betreffende de weigering door ds. Johannes Sijlvins om een getuigenverklaring af te leggen voor het gerecht van Leerdam. Met bijlagen. 1739
- 5430** Rekesten van Johannes Claessen, predikant te Leerdam en van Paulus Cornelis Hoyneck van Papendrecht aan prins Willem V. Met kantbeschikking van Willem V voor de Domeinraad
1787 oktober 16 - 1788 december 14 1 stuk
Aanwinsten: 1897 LII 12
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 757
- 5431** Handvesten van prins Willem III voor de stad en de graafschap Leerdam. Concept. [c. eind 17e eeuw] 1 deel
- 5432-5433** Rapporten van de raad J.P. Ferrand betreffende de souvereiniteit van het graafschap Leerdam, [1788] 2 delen
- 5432** 'Aanteekeningen en Reflexiën omtrent het point van het betoog over bloote leenroerigheid en absolute onafhankelijkheid des Graafschaps Leerdam van de Provincie van Holland'
- 5433** 'Aantekeningen nopens de Independentie van Leerdam ten aanzien van Holland'.
Gelijk rapport als bovenstaande. Met bijlagen.
- 2 JURIDISCHE ZAKEN**
- 5434** Stukken van het proces tussen schout en heemraden van het Overeinde van Spijk tegen drossaard, burgemeester en regeerders van Leerdam over de quote van het Overeinde van Spijk in de stadsgelden van Leerdam,

-
- 1615-1626 1 omslag
- 5435** Stukken van het proces van de erfgenamen van Roelof Jansz. Dool tegen Jasper Jansz., schout van Schelluinen, over een stuk leenland in Leerdam. Met retroactum, 1616.
1634 1 omslag
Proceszak. 'Gesententieerd den 3 Septemb 1638'.
- 5436** Stukken van het proces van Cornelis Munster en Claas Gorissz, tegen Teuntgen Davids weduwe van Gijsbrecht Laurentz. over de nalatenschap van Goris Claessen, 1642 1 omslag
- 5437** Stukken van het proces tussen rentmeester Huijbrecht Verelst en de erfgenamen van Jan de Bruijn Roeloffs tegen Adriaen Jansz. c.s. over kwijtschelding van een betaalde obligatie of lichte van gelden, 1646 1 omslag
Proceszak. 'Gesententeert 30 jan 1648'.
- 5438** Mandement van arrest uitgevaardigd door het Hof van Holland op de goederen van de weduwe van rentmeester Antonij Kleijn. 1707. Met akte van herroeping, 1708. 2 stukken
- 5439** Verzoekschrift van vice-drossaard Jacobus Hoffman om aanwijzingen inzake een te volgen procedure tegen Barth Schaffel in verband met het invorderen van een boete wegens het niet betalen van het kleinzegelgeld, 1766. 1 stuk
- 5440** Dispositie van prins Willem V op een verzoekschrift van Willem van Rijssel, Alexander le Roux Jalabert en Dirk van de Vlist om geen verdere criminele procedures tegen hen te voeren en hun bezittingen te beschermen. Met bijlagen 1787-1790. 1790 1 pak
De drie personen waren lid geweest van het patriottische genootschap van Wapenhandel van Vianen en waren verantwoordelijk voor inname van Leerdam en het arresteren van enkele inwoners. Van Rijssel was commandant van een deel van het veldleger van Holland.
- 3 BELASTINGEN**
- 5441** Ordonnantie van prins Frederik Hendrik waarin het de secretarissen van Leerdam en Acquoy wordt verboden om transporten te passeren zonder insertie van de prijs van de verkoping, 1631 1 stuk
- 5442** Ordonnantie van prins Frederik Hendrik voor de waardslieden van Leerdam dat de jaarlijkse omslag in het begin van het jaar plaats moet vinden. Kopie. 1634 1 stuk
- 5443** Stukken betreffende een verzoekschrift aan de Staten van Holland van Nicolaas Bellaard, emeritus predikant te Leerdam, om vrijstelling van betaling van het recht van collaterale successie op generaliteitsobligaties, 1764 1 omslag

D BEHEER**1 VERPACHTINGEN EN CIJNZEN**

- 5444** Verzoekschrift van Daniël Colonius, predikant van Acquoy, namens de diaconie aan de Domeinraad om te ordonneren dat de erfgenamen van rentmeester Huijbrecht Verelst de penningen van de verpachting van landerijen aan de diaconie geven, [1647]. 1 stuk
- 5445** Pachtbrief van een stuk land genaamd 'de Bradaal' in Acquoy voor Theunis de Leeuw, 1741. Met verzoekschrift van Theunis de Leeuw, 1739. Afschrift, 1746. 2 stukken
- 5446** Cijnsboek van Leerdam en Acquoy, 1779-1792. 1 deel
- 5447-5455** Condities van verpachting en verkoop, 1783-1809. 9 omslagen
Zie ook Bestuur algemeen.
- 5447** Landerijen, 1783-1785, 1801-1808
- 5448** Korentienden, 1783-1785
- 5449** Smaltienden, 1783-1785
- 5450** Krijtende tienden, 1783, 1785, 1806-1809
- 5451** Visserijen, 1802-1807
- 5452** Veren, 1784, 1807
- 5453** Korenmolen, 1777-1782
- 5454** Gruitaccijns, 1783-1784
- 5455** Houtgewas, 1783-1785, 1802-1808
- 5456** Stukken betreffende de verpachting van de domaniale en geestelijke tienden onder Leerdam, Schoonderwoerd en Acquoy, 1800-1810. 1 omslag
- 16713** Akte van verhuur door G.I.L. du Marché Javaas aan E.L. Musquetier van het Drogen- of Schoonhuis binnen Leerdam met tuin en stallen, 1802. 1 stuk

2 ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

- 5457** Bestekken van domaniale werken, 1783-1807. 1 omslag

3 WATERSTAATZAKEN

- 5458** Verdrag tussen prins Philips Willem en de graaf van Culemborg betreffende waterlozingen in Leerdam, Everdingen en Zijderveld en het maken van een nieuwe watermolen. Kopie, 1613. 1 stuk
- 5459** Akte van goedkeuring door de heer van Vianen voor de inwoners van de polder van Over-Heikoop om de nieuwe watermolen van Everdingen en Zijderveld te gebruiken. Kopie. 1631. 1 stuk

4 FINANCIËN**a Rekeningen****Rekeningen van de admодiateur van de domeinen en geestelijke goederen**

5460 Van Huijbrecht Verelst. Afgehoord [1614]-1622.
1612-1620. 1 deel

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen

5461-5486 Van Huijbrecht Verelst,
1621-1646. 26 delen

5461 1621. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1623.
5462 1622. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1624.
5463 1623. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1625.
5464 1624. Afgehoord. 1630.
5465 1625. Afgehoord. 1628.
5466 1626. Afgehoord. 1628.
5467 1627. Afgehoord. 1630.
5468 1628. Afgehoord. 1630.
5469 1629. Afgehoord. 1632.
5470 1630. Afgehoord. 1632.
5471 1631. Afgehoord. 1632.
5472 1632. Afgehoord. 1634.
5473 1633. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.
5474 1634. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1636.
5475 1635. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1636.
5476 1636. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1639.
5477 1637. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1640.
5478 1638. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1641.
5479 1639. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1641.
5480 1640. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1642.
5481 1641. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1643.
5482 1642. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1644.
5483 1643. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1647.
5484 1644. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1647.
5485 1645. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1647.
5486 1646. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1648.

5487 Van erfgenamen van Huijbrecht Verelst. Afgehoord 1650. Met inhoudsopgave.
1647 1 deel

5488-5508 Van Julius Saagman.. Met inhoudsopgaven.
1648-1668. 21 delen

5488 1648. Afgehoord. 1650.
5489 1649. Afgehoord. 1652.
5490 1650. Afgehoord. 1652.
5491 1651. Afgehoord. 1657.
5492 1652. Afgehoord. 1657.
5493 1653. Afgehoord. 1657.
5494 1654. Afgehoord. 1657.
5495 1655. Afgehoord. 1657.

5496	1656. Afgehoord. 1660.
5497	1657. Afgehoord. 1661.
5498	1658. Afgehoord. 1664.
5499	1659. Afgehoord. 1661.
5500	1660. Afgehoord. 1664.
5501	1661. Afgehoord. 1664.
5502	1662. Afgehoord. 1664.
5503	1663. Afgehoord. 1666.
5504	1664. Afgehoord. 1666.
5505	1665. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1670.
5506	1666. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1670.
5507	1667. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1670.
5508	1668. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1670.

5509-5548 Van Jan Adriaen Saagman.. Met inhoudsopgaven.
1669-1708.

40 delen

5509	1669. Afgehoord. Met borderel. 1676.
5510	1670. Afgehoord. Met borderel. 1676.
5511	1671. Afgehoord. Met bijlage. 1676.
5512	1672. Afgehoord. Met loquatur en bijlage. 1676.
5513	1673. Afgehoord. Met loquatur en bijlage. 1676.
5514	1674. Afgehoord. Met bijlage. 1676.
5515	1675. Afgehoord. Met borderel en bijlage. 1677.
5516	1676. Afgehoord. Met borderel. 1678.
5517	1677. Afgehoord. 1680.
5518	1678. Afgehoord. 1680.
5519	1679. Afgehoord. 1682.
5520	1680. Afgehoord. 1683.
5521	1681. Afgehoord. 1686.
5522	1682. Afgehoord. 1686.
5523	1683. Afgehoord. 1687.
5524	1684. Afgehoord. 1687.
5525	1685. Afgehoord. 1688.
5526	1686. Afgehoord. 1689.
5527	1687. Afgehoord. 1690.
5528	1688. Afgehoord. 1692.
5529	1689. Afgehoord. 1694.
5530	1690. Afgehoord. 1694.
5531	1691. Afgehoord. 1694.
5532	1692. Afgehoord. 1695.
5533	1693. Afgehoord. 1696.
5534	1694. Afgehoord. 1697.
5535	1695. Afgehoord. 1698.
5536	1696. Afgehoord. 1699.
5537	1697. Afgehoord. 1701.
5538	1698. Afgehoord. 1702.
5539	1699. Afgehoord. 1703.
5540	1700. Afgehoord. 1703.
5541	1701. Afgehoord. 1704.
5542	1702. Afgehoord. 1705.
5543	1703. Afgehoord. 1706.
5544	1704. Afgehoord. 1707.
5545	1705. Afgehoord. 1708.
5546	1706. Afgehoord. 1709.

	5547	1707. Afgehoord. 1710.	
	5548	1708. Afgehoord. 1711.	
5549		Van de erfgenamen van Jan Adriaen Saagman. Afgehoord 1712. Met inhoudsopgave. 1709.	1 deel
5550-5559		Van Johan Santvoort. Met inhoudsopgaven. 1710-1719.	10 delen
	5550	1710. Afgehoord. 1713.	
	5551	1711. Afgehoord. 1714.	
	5552	1712. Afgehoord. 1715.	
	5553	1713. Afgehoord. 1716.	
	5554	1714. Afgehoord. 1717.	
	5555	1715. Afgehoord. 1718.	
	5556	1716. Afgehoord. 1719.	
	5557	1717. Afgehoord. 1720.	
	5558	1718. Afgehoord. 1721.	
	5559	1719. Afgehoord. 1723.	
5560		Van Geertruij Santvoort. zuster en erfgenaam van Johan Santvoort. Afgehoord 1724. Met inhoudsopgave. 1720.	1 deel
5561		Van Hendrik Cleijn voor de erfgenamen van Johan Sanvoort. Afgehoord 1725. Met inhoudsopgave. 1721.	1 deel
5562-5585		Van Hendrik Cleijn.. Met inhoudsopgaven. 1722-1745.	24 delen
	5562	1722. Afgehoord. 1725	
	5563	1723. Afgehoord. 1727.	
	5564	1724. Afgehoord. 1728.	
	5565	1725. Afgehoord. 1729.	
	5566	1726. Afgehoord. 1730.	
	5567	1727. Afgehoord. 1730.	
	5568	1728. Afgehoord. 1731.	
	5569	1729. Afgehoord. 1732.	
	5570	1730. Afgehoord. 1733.	
	5571	1731. Afgehoord. 1735.	
	5572	1732. Afgehoord. 1736.	
	5573	1733. Afgehoord. 1736.	
	5574	1734. Afgehoord. 1739.	
	5575	1735. Afgehoord. 1739.	
	5576	1736. Afgehoord. 1740.	
	5577	1737. Afgehoord. 1742.	
	5578	1738. Afgehoord. 1742.	
	5579	1739. Afgehoord. 1744.	
	5580	1740. Afgehoord. 1746.	
	5581	1741. Afgehoord. 1746.	
	5582	1742 Afgehoord. 1747.	
	5583	1743. Afgehoord. 1748.	
	5584	1744. Afgehoord. 1750.	
	5585	1745. Afgehoord. 1753.	

- 5586** Van Hendrik Cleijn, gedaan door Johan van Noorle. Afgehoord 1756. Met inhoudsopgave.
1746-1752 1 deel
Hendrik Cleijn was in 1753 overleden.
- 5587-5595** Van Johan van Noorle.. Met inhoudsopgaven.
1753 -1761. 9 delen
- 5587** 1753. Afgehoord. 1757.
5588 1754. Afgehoord. 1758.
5589 1755. Afgehoord. 1759.
5590 1756. Afgehoord. 1760.
5591 1757. Afgehoord. 1761.
5592 1758. Afgehoord. 1761.
5593 1759. Afgehoord. 1762.
5594 1760. Afgehoord. 1763.
5595 1761. Afgehoord. 1763.
- 5596-5597** Van Johan van Noorle, gedaan door Arnoldus Bierman.. Met inhoudsopgaven.
1762-1763. 2 delen
- 5596** 1762. Afgehoord. 1766.
5597 1763. Afgehoord. 1766.
- 5598-5601** Van Arnoldus Bierman.. Met inhoudsopgaven.
1764-1767. 4 delen
- 5598** 1764. Afgehoord. 1766.
5599 1765. Afgehoord. 1767.
5600 1766. Afgehoord. 1768.
5601 1767. Afgehoord. 1770.
- Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen.**
Voor rekeningen over de jaren 1612-1620 zie rekeningen van de admodiateur van de domeinen en geestelijke goederen.
- 5602-5627** Van Huijbrecht Verelst,.
1621-1646. 26 delen
- 5602** 1621. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1623.
5603 1622. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1624.
5604 1623. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1625.
5605 1624. Afgehoord. 1630.
5606 1625. Afgehoord. 1628.
5607 1626. Afgehoord. 1628.
5608 1627. Afgehoord. 1630.
5609 1628. Afgehoord. 1630.
5610 1629. Afgehoord. 1632.
5611 1630. Afgehoord. 1632.
5612 1631. Afgehoord. 1632.
5613 1632. Afgehoord. 1634.
5614 1633. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1634.
5615 1634. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1636.
5616 1635. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1636.
5617 1636. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1639.
5618 1637. Afgehoord. Met inhoudsopgave, loquatur en bijlagen. 1640.
5619 1638. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1641.
5620 1639. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1641.

- 5621** 1640. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1642.
5622 1641. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1643.
5623 1642. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1644.
5624 1643. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1647.
5625 1644. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1647.
5626 1645. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1647.
5627 1646. Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1648.

5628 Van erfgenamen van Huijbrecht Verelst. Afgehoord 1650. Met inhoudsopgave. 1647 1 deel

5629-5648 Van Julius Saagman.. Met inhoudsopgave. 1648-1663, 1665-1668. 20 delen

De rekening van 1664 ontbreekt.

- 5629** 1648. Afgehoord. 1650.
5630 1649. Afgehoord. 1652.
5631 1650. Afgehoord. 1652.
5632 1651. Afgehoord. 1657.
5633 1652. Afgehoord. 1657.
5634 1653. Afgehoord. 1657.
5635 1654. Afgehoord. 1657.
5636 1655. Afgehoord. 1657.
5637 1656. Afgehoord. 1660.
5638 1657. Afgehoord. Met loquatur. 1661.
5639 1658. Afgehoord. Met bijlage. 1664.
5640 1659. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1661.
5641 1660. Afgehoord. 1664.
5642 1661. Afgehoord. 1664.
5643 1662. Afgehoord. 1664.
5644 1663. Afgehoord. 1666.
5645 1665. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1670.
5646 1666. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1670.
5647 1667. Afgehoord. Met borderel. 1670.
5648 1668. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1670.

5649-5688 Van Jan Adriaen Saagman.. Met inhoudsopgaven. 1669-1708. 40 delen

- 5649** 1669. Afgehoord. Met borderel en bijlage. 1676.
5650 1670. Afgehoord. Met borderel. 1676.
5651 1671. Afgehoord. Met loquatur. 1676.
5652 1672. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1676.
5653 1673. Afgehoord. Met loquatur en bijlagen. 1676.
5654 1674. Afgehoord. Met loquatur en bijlagen. 1676.
5655 1675. Afgehoord. Met loquatur en bijlagen. 1677.
5656 1676. Afgehoord. Met bijlagen. 1678.
5657 1677. Afgehoord. 1680.
5658 1678. Afgehoord. 1680.
5659 1679. Afgehoord. 1682.
5660 1680. Afgehoord. 1683.
5661 1681. Afgehoord. 1686.
5662 1682. Afgehoord. 1686.
5663 1683. Afgehoord. 1687.
5664 1684. Afgehoord. 1687.
5665 1685. Afgehoord. 1688.

	5666	1686. Afgehoord. 1689.	
	5667	1687. Afgehoord. 1690.	
	5668	1688. Afgehoord. 1692.	
	5669	1689. Afgehoord. 1694.	
	5670	1690. Afgehoord. 1694.	
	5671	1691. Afgehoord. 1694.	
	5672	1692. Afgehoord. 1695.	
	5673	1693. Afgehoord. 1696.	
	5674	1694. Afgehoord. 1697.	
	5675	1695. Afgehoord. 1698.	
	5676	1696. Afgehoord. 1699.	
	5677	1697. Afgehoord. 1701.	
	5678	1698. Afgehoord. 1702.	
	5679	1699. Afgehoord. 1703.	
	5680	1700. Afgehoord. 1703.	
	5681	1701. Afgehoord. 1704.	
	5682	1702. Afgehoord. 1705.	
	5683	1703. Afgehoord. 1706.	
	5684	1704. Afgehoord 1707..	
	5685	1705. Afgehoord. 1708.	
	5686	1706. Afgehoord. 1709.	
	5687	1707. Afgehoord. 1710.	
	5688	1708. Afgehoord. 1711.	
5689	Van de erfgenamen van Jan Adriaen Saagman. Afgehoord 1712. Met inhoudsopgave. 1709.		1 deel
5690-5699	Van Johan Santvoort.. Met inhoudsopgaven. 1710-1719.		10 delen
	5690	1710. Afgehoord. 1713.	
	5691	1711. Afgehoord. Met bijlage. 1714.	
	5692	1712. Afgehoord. 1715.	
	5693	1713. Afgehoord. 1716.	
	5694	1714. Afgehoord. 1717.	
	5695	1715. Afgehoord. 1718.	
	5696	1716. Afgehoord. 1719.	
	5697	1717. Afgehoord. 1720.	
	5698	1718. Afgehoord. 1721.	
	5699	1719. Afgehoord. 1723.	
5700	Van Geertruij Santvoort, zuster en erfgenaam van Johan Santvoort. Afgehoord 1724. Met inhoudsopgave. 1720.		1 deel
5701	Van Hendrik Cleijn voor de erfgenamen van Johan Santvoort. Afgehoord 1725. Met inhoudsopgave. 1721.		1 deel
5702-5725	Van Hendrik Cleijn.. Met inhoudsopgaven. 1722-1745.		24 delen
	5702	1722. Afgehoord. 1725.	
	5703	1723. Afgehoord. 1727.	
	5704	1724. Afgehoord. 1728.	
	5705	1725. Afgehoord. 1729.	

5706	1726. Afgehoord. 1730.
5707	1727. Afgehoord. 1730.
5708	1728. Afgehoord. 1731.
5709	1729. Afgehoord. 1732.
5710	1730. Afgehoord. 1733.
5711	1731. Afgehoord. 1735.
5712	1732. Afgehoord. 1736.
5713	1733. Afgehoord. 1736.
5714	1734. Afgehoord. 1739.
5715	1735. Afgehoord. 1739.
5716	1736. Afgehoord. 1710.
5717	1737. Afgehoord. 1742.
5718	1738. Afgehoord. 1742.
5719	1739. Afgehoord. 1714.
5720	1740. Afgehoord. 1746.
5721	1741. Afgehoord. 1746.
5722	1742. Afgehoord. 1747.
5723	1713. Afgehoord. 1748.
5724	1744. Afgehoord. 1750.
5725	1745. Afgehoord. 1753.

5726 Van Hendrik Cleijn, gedaan door Johan van Noorle. Afgehoord 1756. Met inhoudsopgave.
1746-1752. 1 deel
Hendrik Cleijn was in 1753 overleden.

5727-5735 Van Johan van Noorle.. Met inhoudsopgaven.
1753 -1761. 9 delen

5727	1753. Afgehoord. 1757.
5728	1754. Afgehoord. 1758.
5729	1755. Afgehoord. 1759.
5730	1756. Afgehoord. 1760.
5731	1757. Afgehoord. 1761.
5732	1758. Afgehoord. 1761.
5733	1759. Afgehoord. 1762.
5734	1760. Afgehoord. 1763.
5735	1761. Afgehoord. 1763.

5736-5737 Van Johan van Noorle, gedaan door Arnoldus Bierman.. Met inhoudsopgaven.
1762-1763. 2 delen

5736	1762. Afgehoord. 1766.
5737	1763. Afgehoord. 1766.

5738-5741 Van Arnoldus Bierman.. Met inhoudsopgaven.
1764-1767. 4 delen

5738	1764. Afgehoord. 1766.
5739	1765. Afgehoord. 1767.
5740	1766. Afgehoord. 1768.
5741	1767. Afgehoord. 1770.

Gecombineerde rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen.

5742-5751 Van Arnoldus Bierman. Met inhoudsopgaven.
1768-1777. 10 delen

	5742	1768. Afgehoord. 1771.	
	5743	1769. Afgehoord. 1772.	
	5744	1770. Afgehoord. 1773.	
	5745	1771. Afgehoord. 1774.	
	5746	1772. Afgehoord. 1775.	
	5747	1773. Afgehoord. 1776.	
	5748	1774. Afgehoord. 1777.	
	5749	1775. Afgehoord. 1778.	
	5750	1776. Afgehoord. 1779.	
	5751	1777. Afgehoord. 1780.	
5752-5753	Van Cornelia Dutrij, weduwe van Arnoldus Bierman. Met inhoudsopgaven. 1778-1779.		2 delen
	5752	1778. Afgehoord. 1781.	
	5753	1779. Afgehoord. 1781.	
5754-5764	Van Diederik Bierman. Met inhoudsopgaven 1780-1790.		11 delen
	5754	1780. Afgehoord. 1783.	
	5755	1781. Afgehoord. 1784.	
	5756	1782. Afgehoord. 1786.	
	5757	1783. Afgehoord. 1787.	
	5758	1784. Afgehoord. 1788.	
	5759	1785. Afgehoord. 1789.	
	5760	1786. Afgehoord. 1789.	
	5761	1787. Afgehoord. 1790.	
	5762	1788. Afgehoord. 1791.	
	5763	1789. Afgehoord. 1791.	
	5764	1790 Afgehoord. 1793	
5765-5767	Van Theodorus Bijmtholt namens de erfgenamen van Diederik Bierman.. Met inhoudsopgaven. 1791-1792.		3 delen
	5765	1791. Afgehoord. 1794.	
	5766	1791. Afgehoord. 1794. Dubbel	
	5767	1792. Afgehoord. 1796.	
5768-5782	Van Theodorus Bijmtholt,. Met inhoudsopgaven. 1793-1812.		15 delen
	5768	1793. Afgehoord. 1798.	
	5769	1794. Afgehoord. 1799.	
	5770	1795. Afgehoord. 1799.	
	5771	1796. Afgehoord. 1801.	
	5772	1797. Afgehoord. 1801.	
	5773	1798. Afgehoord. 1802.	
	5774	1799. Afgehoord. 1802.	
	5775	1800. Afgehoord. 1803.	
	5776	1801. Afgehoord. 1804.	
	5777	1802. Afgehoord. 1804.	
	5778	1803. Afgehoord. 1807.	
	5779	1804. Afgehoord. 1810.	
	5780	1805-1810. Afgehoord. Met borderel. 1814.	
	5781	1811. Afgehoord. Met borderel. 1815.	
	5782	1812. Van verkochte domeinen. Afgehoord. 1815.	

Als gewezen rentmeester.

Overige rekeningen.

- 5783** Rekening van de rantsoenen van de verpachtingen. Afgehoord 1597. Met bijlagen, 1597. 5 katernen en 5 stukken
- 5784-5786** Stads- en gemene lands-rekeningen van Leerdam. Afschriften.. 1614-1623, 1789-1790. 10 katernen en 2 delen
Het boekjaar liep van St. Pontiaan (14 januari) tot St. Pontiaan.
- 5784** 1614-1623.
5785 1789.
5786 1790.
- 5787-5788** Rekeningen van de ontvangst van 20e, 40e en 80e penning wegens publieke verkopen en collaterale succesie., 1783-1805. 2 pakken
- 5787** Leerdam en Schoonderwoerd, 1785, 1802-1805.
5788 Acquoy, 1783, 1784, 1801-1805.

b Overige financiële stukken.

- 5789** Staat van de kerkgoederen van Leerdam, z.d. [17e eeuw]. 1 stuk
- 5790** Stukken betreffende obligates uitgegeven ten laste van Leerdam en Acquoy, 1741-1747, 1775, 1804-1805. 1 pak
- 5791** Stukken betreffende de ontvangsten en uitgaven van de domeinen en geestelijke goederen, 1758-1761.
- 5792** Borderel op de stads- en gemene landsrekening van het graafschap Leerdam. Met begroting voor 1794. 1793. 2 stukken

E LEENZAKEN

- 5793** Leenregister van de baronie van Acquoy, 1490-1604. 1 deel
Incompleet. Samengesteld in 1570.
- 5794** Leenregister van de grafelijkheid van Leerdam, 1684. 1 deel
- 5795** Plakkaat van prins Willem III waarin alle leenmannen van de graaf van Leerdam en vrijheer van IJsselstein worden opgeroepen hun lenen te verheffen, 1653. 1 charter

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 5796** Inventarissen van charters en papieren van het comptoir van de drossaard van Leerdam,

1775, 1778.

2 stukken

Geseponeerd bij de Domeinraad volgens resolutie 25 augustus 1778.

VII LIESVELD

VERWERVING

De baronie Liesveld is een polder in het noorden van de Alblasserwaard, gelegen aan de Lek. Onder Liesveld vallen de ambachten Ammers, Graveland, Gelkenes, Achterland en Peulwijk, Ottoland en Peursum. Het voormalige huis of kasteel te Liesveld behoorde onder Gelkenes. Het huis werd in 1740 gesloopt.³²⁰ De baronie van Liesveld was een heerlijkheid met hoge en lage jurisdictie en kwam in het bezit van het Friese huis van Nassau door schenking.³²¹

Graaf Philips van Hohenlohe was met de baronie door Erik van Brunswijk beleend geweest en had de titel van baron van Liesveld gevoerd. Bij de belening aan Philips van Hohenlohe was bepaald dat de baronie weer aan Van Brunswijk zou komen te vervallen als Philips van Hohenlohe kinderloos zou overlijden. Na de dood van Van Hohenlohe in 1606, hij was kinderloos gebleven, werd de baronie door Erik van Brunswijk geschonken aan Ernst Casimir van Nassau. Ernst Casimir was getrouwd met de dochter van Van Brunswijk, Sophia Hedwig van Brunswijk-Wolfenbüttel. De neef en erfgenaam van Van Hohenlohe, Philips van Hohenlohe, maakte echter aanspraak op de baronie. Er werden procedures gevoerd voor het Hof van Holland. Uiteindelijk werd het huis van Nassau in zijn rechten erkend en met de baronie beleend door de Staten van Holland in 1622.³²² In 1627 bevestigde het Hof van Holland Ernst Casimir in zijn rechten op Liesveld.

Na het overlijden van Willem III in 1702 werd Liesveld verenigd met de goederen uit de nalatenschap van Willem III en maakte sindsdien deel uit van de Nassause domeinen.

Nieuwpoort werd door de graven van Nassau als heer van Liesveld samen met de heer van Langerak in leen gehouden van de Grafelijkheid van Holland.

De visserij in de Lek werd in erfpacht van de deken en het kapittel van Oudmunster te Utrecht gehouden en werd door de rentmeester van Liesveld beheerd.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De hoge jurisdictie in Liesveld werd, namens de heer, uitgeoefend door een baljuw of drossaard, die in het kasteel zetelde. Deze functionaris werd benoemd door de Nassaus. De lage jurisdictie in de ambachten werd uitgeoefend door een schout, welke functionaris ook door de Nassaus werd benoemd. De inkomsten van de hoge en lage jurisdictie werden gevormd door boeten en verbeurdverklaringen.

De heer van Liesveld bezat voorts het tiendrecht, het jachtrecht, cijnsrecht, het zegelrecht, voogdij over wezen. Hij had het recht op benoeming van een heemraad in de Overwaard. Ook had de heer het patronaatsrecht voor de kerken in Liesveld.

Door de Nassaus werden verder de volgende functionarissen benoemd:

LIESVELD

- griffier van de lenen,
- secretaris,
- rentmeester,
- kastelein van het huis en kasteel van Liesveld,
- gerechtsbode,
- portier,
- opzichter op de hoeven, plantages en andere werken in de baronie,
- gemene lands timmerman van Gelkenes, Ammers, Graveland, Agterland en Peulwijk,
- opzichter-generaal der domeinen,
- markschipper,
- opzichter voor de jacht

NIEUWPOORT

- drossaard (in personele unie met de drossaard van Liesveld),
- schout,
- gerechtsbode.

AMMERS

- markschippers.

OTTOLAND

- schout (in personele unie met de schout van Liesveld en Nieuwpoort),
- gemeene landssmid,

320 A.I.J.M. Schellart en Th de Vries, *Woonsteden der Oranje's* (Zaltbommel, 1965).

321 NDR inv.nr. 5825.

322 NDR inv.nr. 5824.

- koster (benoeming wordt overgelaten aan de kerkeraad),
- schoolmeester (idem als bij koster),
- voorzanger (idem als bij koster)

GELKENES

- vroedvrouw,
- gemene landssmid.

Meerdere functies werden vaak door een persoon uitgeoefend, zoals b.v. de functie van drossaard en rentmeester van Liesveld. Deze functies werden dan ook nog gecombineerd met de functie van schout van Nieuwpoort, secretaris, enz.³²³ Regelmatig werd er ook een substituut aangesteld, die de functie met alle verantwoording waarnam. Met name voor het ambt van rentmeester werd er regelmatig een substituut aangesteld.

Naast de benoeming van bovenstaande functionarissen, hadden de Nassaus als heren van Nieuwpoort het benoemingsrecht van de magistraat van Nieuwpoort (burgemeesters, schepenen, kerken armmeesters). Deze bestuurders werden benoemd uit dubbeltallen.³²⁴

BEHEER

De Friese Nassaus hadden voor hun administratie een 'raad en secretaris' in dienst. Eenmaal per jaar ging de raad als gecommitteerde van de Nassaus naar Liesveld om de 'regering te verzetten' (meestal werden de diverse ambtenaren herbenoemd), verpachtingen te doen en de stads-, rentmeester-, kerkrekeningen binnen Liesveld af te horen. Van deze verrichtingen werd een rapport opgemaakt en aan de Nassaus aangeboden ter goedkeuring. In de periode 1702-1735 bleef Liesveld in beheer bij een Friese raad. In 1735 werd de administratie en het beheer van de baronie Liesveld overgedragen aan de Nassause Domeinraad in 's-Gravenhage.³²⁵ De jaarlijkse tocht naar de baronie door een van de raadsleden bleef gehandhaafd.

Het beheer van de baronie ter plaatse, verkopeningen en verpachtingen die niet door de raad zelf konden worden afgehandeld, onderhoud van de roerende en onroerende goederen, innen van gelden, e.d. en de administratie daarvan, werd gevoerd door een rentmeester.

Rentmeesters van de baronie van Liesveld

1652-1664	Jacob Gramberingen, baljuw en rentmeester.
1665-1668	Petrus Schoemans, substituut baljuw en rentmeester.
1670-1672	Cornelis Jongeneel, baljuw en rentmeester.
1673-1674	Job Stolk, baljuw en rentmeester.
ca.1680	Willem Hendrik Tammass, baljuw en rentmeester.
1722/1723	Fredrik Statius van Dalen, drossaard en rentmeester.
1725/1734	Frederik Tieleman van Schelluinen, substituut-rentmeester.
1734-1737	Johan Hendrik Hermans, substituut-rentmeester.
1737-1739	Anthony Veuge, substituut-rentmeester.
1739-1747	Frederik Arnold Hildenberg, rentmeester.
1747-1764	Anthony Veuge als substituut rentmeester voor Frederik Arnold Hildenberg.
1764/1795	Carel Frederik Hildenberg, rentmeester.
1796-1811	Cornelis Vonck, rentmeester.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit deel van het archief van de Nassause Domeinraad zijn stukken te vinden die van belang kunnen zijn voor onderzoek naar de geschiedenis van de Alblasserwaard, met name de polder Liesveld, op het gebied van de waterstaat, landbouw en economie. In de rekeningen van de rentmeester zijn gegevens te vinden over de opbrengsten van de landerijen, gegevens betreffende de grootte en ligging van de percelen land, de gewassen en de namen van pachters, de tienden en gegevens over de uitgaven inzake het onderhoud van het domein, de huizen, de wegen en dijken. In

323 NDR inv. nr. 685.

324 Zie de verbalen van leden van de Domeinraad, NDR inv.nrs. 5798-5805.

325 NDR inv. nr. 93, 27 januari 1735.

de rekeningen en de condities van verpachtingen zijn de percelen onder een nummer vermeld. Dit nummer komt overeen met de nummers vermeld op een kaart van Liesveld uit 1767, gemaakt door de toenmalige rentmeester C.F. Hildenberg (Afdeling Kaarten en Tekeningen, VTH2456). In de condities van verpachtingen staan naast de namen van pachters, gegevens over de percelen land en de gewassen die er groeiden. In de condities is meermalen sprake van koop. Men dient erop bedacht te zijn dat het gaat om pacht.

In de rapporten en verbalen van de gecommiteerden namens de Friese Nassaus, later de leden van de Nassause Domeinraad, zijn gegevens te vinden over de omslagen, de verpachtingen en het 'verzetten van de magistraat'. Ook wordt er verslag gedaan van de toestand van het domein: staat van onderhoud, bestuurlijke verhoudingen en afhandelingen van rekesten e.d. In de stukken betreffende de waterstaat zijn gegevens te vinden over de bouw en het onderhoud aan waterstaatswerken, zowel in Liesveld zelf als in de waterschappen Alblasserwaard en Overwaard. Bouwtekeningen van werken kan men vinden in de stukken betreffende de bouw of verbouw van onroerende goederen, aanleg en onderhoud van waterstaatswerken, etc.

VERWANTE ARCHIEVEN

Andere stukken betreffende Liesveld als bezit van de Nassaus zijn te vinden bij het Algemeen Rijksarchief sectie 3, Inventaris van het rentmeestersarchief van de heerlijkheid Liesveld (Nassaus Domein, 1734-1802.) Het betreft hier voornamelijk rendantsexemplaren van rekeningen van de rentmeesters en een inventaris van de goederen binnen Liesveld.

Op de Afdeling Kaarten & Tekeningen bevinden zich drie kaarten betreffende Liesveld: een kaart van 4 percelen land, VTH 2455; een kaart van landerijen onder Liesveld, VTH 2456 en een plattegrond van het kasteel en park te Liesveld, VTH 2557.

LITERATUUR

J H. Hora Siccama, 'Uit de geschiedenis der domeinen van het Huis van Oranje in Nederland'. In: Prof dr F.J.L.Kramer e a. (red.) *Je maintiendrai*, deel II, p. 177. Jacob van Oudenhoven, *Out-Hollandt, nu Zuyt-Hollandt, vervangende een generale beschrijvinge mitsgader de Privilegien, Keuren, Hantvesten, Costuymen, Herkomens, Observantien ende Gewijsdens van de voorz. Landen*. Dordrecht, 1654.

A ALGEMEEN

- 5797** Rapporten van de gecommiteerden van de graven van Nassau of voogden te Friesland betreffende hun jaarlijkse verrichtingen te Liesveld op het gebied van bestuur en beheer van de baronie, 1631-1732. 1 pak
Het laatste rapport over 1732 is niet geëxamineerd en vastgesteld. Ook over de jaren 1733 en 1734 zijn geen rapporten opgemaakt.
- 5798-5805** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun inspectie van de baronie van Liesveld. Met bijlagen. 8 delen
1758-1797.
5798 1758-1768.
5799 1769-1773.
Bij het verbaal over 1771 een kaart van de Lek.
5800 1774-1779.
5801 1780-1785.
5802 1786-1792.
5803 1793.
5804 1795.
5805 1797.
- 5806-5810** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken bij graaf Ernst Casimir van Nassau en zijn erfopvolgers betreffende de baronie Liesveld. Met bijlagen. 5 pakken
1627-1734.
Een deel van de brieven is gericht aan enkele raden van de graven van Nassau, door wier tussenkomst de brieven bij de Nassaus zelf terecht kwamen.
5806 1627-1652.
5807 1653-1668.
5808 1670-1697.
5809 1698-1714.

5810 1715-1734.

- 5811** Brief van Gaspar van Kinschot aan Amalia van Nassau-Anhalt betreffende zijn verrichtingen wegens het bestuur en beheer van de baronie, 1671. 1 stuk
- 5812** Brief van [de Domeinraad] aan [de gecommiteerde te Nieuwpoort] betreffende enige bestuurszaken te Nieuwpoort, ca. 1700. 1 stuk
- 5813** Aantekening van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel voor de raden betreffende het bestuur en beheer van de baronie, ca. 1719. 1 stuk
- 5814** Correspondentie van de raad J. Vultejus, drossaard en rentmeester van de baronie van Liesveld met Maria Louise prinses van Hessen-Kassel betreffende Liesveld, 1726-1730. 1 omslag
- 5815** Brieven van de Domeinraad aan Lodewijk hertog van Brunswijk als voogd van Willem V betreffende Liesveld. Met inhoudsopgave, 1760-1764. 1 omslag
- 5816** Stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende Liesveld. Met bijlagen. 1791, 1793-1794. 1 omslag
- 5817** Stukken ter vergadering van de Administratie der goederen in Holland gelegen van de prins van Oranje behandeld, 23 april 1795-3 oktober 1796. 1 band
- 5818** Stukken ter vergadering van de Administratie over de door Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld, 25 november 1796-23 mei 1798. 1 omslag
- 5819** Nota betreffende het bestuur en de administratie van Nieuwpoort en Ottoland. Met bijlage. z.d. 1 stuk
- 5820** Memories betreffende Nieuwpoort, z.d. 1 omslag

B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN

1 LIESVELD

a Verwerving

- 5821** Akten van Karel van Bernincourt betreffende de verheffing van Liesveld tot baronie en de toevoeging van de lenen Nieuwpoort, Ammers Graveland, Gelkenes en Achterland; Graafland, Achterland en Peulwijk; een tiende in Gelkenes en Korteland; de heerlijkheid Ottoland en Peursum aan de baronie van Liesveld door Karel V, 13 april 1548 en 21 februari 1549. 2 charters

- 5822** Akte van belening van Johan, burggraaf van Montfoort aan hertog Erich van Brunswijk, van 12 en 12 1/2 morgen lands, gelegen bij het slot van Liesveld, 28 december 1565. 1 charter
- 5823** Akte van schenking door hertog Frederik Ulrich van Brunswijk aan graaf Ernst Casimir van Nassau van de baronie Liesveld, het pandschap van Woerden en een huis op de Kneuterdijk in 's-Gravenhage, alsmede akten van procuratie van hertog Frederik Ulrich van Brunswijk en graaf Ernst Casimir van Nassau ten behoeve van de leenverheffing van Liesveld, 1614. 1 omslag
- 5824** Akten van belening door de Staten van Holland aan de graven van Nassau met de baronie van Liesveld, 1622-1636. 4 charters
Met uithangend zegel.
- 5825** Akte van inbezitname door Ernst Casimir graaf van Nassau van de baronie van Liesveld. Authentiek afschrift. 23 juni 1628. 1 stuk
- 5826** Akten van belening door de burggraaf van Montfoort aan de graven van Nassau met 24 1/2 morgen land gelegen bij het huis van Liesveld, 1633-1643. 2 charters
Met uithangend zegel.
- 5827** Akten van procuratie van de graven van Nassau ten behoeve van het verheffen van leen. Met bijlagen. 1633 en 1636. 1 omslag
- 5828** Stukken betreffende een geschil inzake de grens tussen Ottoland en de heerlijkheid Blokland, 1698-1701. 1 ornslag
- 5829** Verklaring van de Staten van Holland en West-Friesland, betreffende de investituur van de baronie van Liesveld. Met bijlagen. 12 maart 1699. 1 omslag
- 5830** Inventaris van de akten van investituur en verlij van de baronie Liesveld, ca 1750. 1 stuk
Het betreft hier de stukken in de rubriek Verwerving en vervreemding.
- 5831** Overige stukken betreffende de verwerving van en de opeenvolgende beleningen met Liesveld, 1609-1712. 1 omslag
- b Betwisting**
- 5832** Verklaringen betreffende de afkomst van Catharina, zich noemende van Brunswijk, 1571-1610 1 omslag
- 5833** Akten van donatie door Erich hertog van Brunswijk aan zijn natuurlijke kinderen Willem en Catharina van Brunswijk van de baronie Liesveld, het pandschap van Woerden en een huis op de Kneuterdijk in 's-Gravenhage. Afschriften. 27 maart 1582. 1 omslag

-
- 5834** Brief van Catharina, zich noemende van Brunswijk, aan hertog Hendrik Julius van Brunswijk betreffende de donatie van Liesveld, het pandschap van Woerden en een huis op de Kneuterdijk te 's-Gravenhage, 1590. 1 stuk
- 5835** Correspondentie tussen graaf van Hohenlohe en Ernst Casimir graaf van Nassau betreffende de aanspraken op de baronie van Liesveld, het pandschap van Woerden en het huis op de Kneuterdijk in 's-Gravenhage, 1604-1634. 1 pak
- 5836** Ingekomen en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van Ernst Casimir van Nassau betreffende de aanspraken van Catharina van Brunswijk en erfgenamen Doria op de baronie van Liesveld, het pandschap van Woerden en het huis op de Kneuterdijk in 's-Gravenhage, 1606-1610. 1 deel
- 5837** Brief van de executeurs testamentair van Philips Ernst van Hohenlohe aan Hendrik Julius van Brunswijk betreffende de overdracht van de heerlijkheid en het kasteel van Liesveld aan Philips Ernst van Hohenlohe, erfgenaam van de eerstgenoemde, 3 mei 1608. 1 stuk
- 5838** Instructie betreffende de overdracht van archiefstukken inzake Liesveld, berustende onder mr. Erik Dimmer ten behoeve van de hertog van Brunswijk en de douarière van Hohenlohe, aan Philips Ernst van Hohenlohe, 30 maart 1608. 1 stuk
- 5839** Akten van getuigenverklaringen uit 1588-1594 betreffende de veronderstelde onechte kinderen van hertog Erik van Brunswijk en Katrina van Weldam. Authentieke afschriften. 1610. 1 omslag
- 5840** Renversaal-akte van Herman Frinck, kapitein, betreffende door Ernst Casimir van Nassau gepretendeerde inkomsten uit Liesveld, 1610. 1 stuk
- 5841** Stukken betreffende het proces voor de Hoge Raad tussen Catharina, zich noemende van Brunswijk, tegen Maria gravin-douarière van Hohenlohe, Philips Ernst graaf van Hohenlohe en mr. Dirk Dimmer, advocaat, inzake de aanspraken op de baronie van Liesveld, het pandschap van Woerden en het huis op de Kneuterdijk te 's-Gravenhage, 1610-1615. 1 omslag
- 5842** Inventaris van stukken betreffende de aanspraken op Liesveld, berustende onder Ernst Casimir van Nassau, 2 juli 1618. 1 stuk
- 5843** Vonnissen van de Hoge Raad in de zaak tussen Ernst Casimir graaf van Nassau en erfgenamen en Philips Ernst graaf van Hohenlohe inzake de aanspraken op Liesveld, het pandschap van Woerden en het huis op de Kneuterdijk in 's-Gravenhage, 1622-1633. 1 omslag
- 5844** Stukken betreffende een overeenkomst tussen graaf Ernst Casimir van Nassau en

de erfgenamen van Catharina Brunswijk weduwe Doria, alsmede Jacob van der Wiele van der Werve, zoon en erfgenaam van Johan van der Wiele van der Werve, heer in Grijsort, aan wie door Catharina van Brunswijk en Don Guillelmo Doria, haar zoon, de vordering op de baronie van Liesveld is overgedragen, [1627]-1630. 1 omslag

5845 Ingekomen brieven bij Ernst Casimir van Nassau en zijn vrouw Sophia Hedwig van Nassau betreffende het geschil tussen het huis Hohenlohe en het huis Nassau inzake de baronie Liesveld. Met bijlagen. 1630-1631. 1 omslag

5846 Overeenkomst tussen de graven Hendrik en Willem Frederik van Nassau en de graaf George Friedrich van Hohenlohe, als voogd van de onechte kinderen van graaf Philips Ernst van Hohenlohe, betreffende de afstand van de aanspraken van graaf van Hohenlohe op de baronie van Liesveld en 19.500 gulden, in ruil voor de pandsheerlijkheid Woerden en het huis op de Kneuterdijk te Den Haag. Afschrift. Met bijlagen. 6 juni 1635. 1 omslag

5847 Inhoudsopgave van stukken betreffende de geschillen inzake de aanspraken op Liesveld, z d. 1 stuk

2 VISSERIJ IN DE LEK

5848 Akten van erfpacht en belening van deken en kapittel van Oudmunster aan de hertog Erik van Brunswijk van de visserij in de Lek, 1564. 2 charters
Met uithangend zegel.

5849 Akten van erfpacht van deken en kapittel van Oudmunster in Utrecht aan de graven van Nassau van visserijen in de Lek, alsmede een akte van kwijtschelding door de deken en kapittel van Oudmunster in Utrecht voor Amalia van Nassau-Anhalt, 1564-1810. 10 charters
8 charters met uithangend zegel.

5850 Akten van erfpacht en verheffing van de visserijen in de Lek. Afschriften. ca. 1564-1697. 1 omslag

5851 Akte van procuratie door Amalia van Nassau aan Frederik Statius van Dalen ten behoeve van de leenverheffing inzake de visserij in de Lek. Minuut en origineel. 14 februari 1698. 2 stukken

5852 Akte van relief door de Staten van Holland aan graaf Hendrik van Nassau betreffende de belening met de visserij in de Lek, 4 juni 1633. 1 charter

5853 Aantekening betreffende betaalde rechten en kosten bij het verlijen van de visserij in de Lek aan de prins van Oranje-Nassau, 1712. 1 stuk

3 NIEUWPOORT

5854 Stukken betreffende de koop van de halve heerlijkheid Nieuwpoort door Amalia

van Nassau-Anhalt als voogd van Johan Willem Friso van Nassau van Anna Maria d' Hunninga, gemalin van Frederik Gideon baron van Boetzelaer, Asperen en Langerak, en de belening door de Staten van Holland met de halve heerlijkheid Nieuwpoort. Met retroacta.
1658-1700. 1 omslag, 9 charters

4 KORENTIENDEN

5855 Stukken betreffende de verwerving in leen van de korentienden van Gelkenes en Korteland en de smaltienden van Gelkenes,
ca.1696. 1 omslag

C BESTUUR

1 REGELGEVING

5856 Register van handvesten, costumen, privileges en ordonnanties betreffende de Baron van Liesvelt. Authentiek afschrift.
1628 1 deel
Handschrift in Quartes
Aanwinsten: 1893 32b
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 645

5857 Plakkaten en publikaties betreffende handvesten, privileges en reglementen van Liesveld, alsmede een lijst van plakkaten. Deels minuten en afschriften.
1629-1717. 1 omslag

5858 Akte van bevestiging door graaf Willem Frederik van Nassau van de privileges en handvesten van Liesveld. Afschrift.
1637. 1 stuk

5859 Publikatie van de drossaard als schout, waardman en schepen van Ammers Graveland, Achterland en Peulwijk betreffende het indienen van declaraties ten laste van de gemene landsrekening. Minuut en afschrift.
1721. 2 stukken

5860 Reglement van de prinses Henriette Amelia van Nassau en verordeningen van de drossaard, als schout van Gelkenes, voor Gelkenes,
1659-1721. 1 stuk

5861 Reglementen voor de dorpen Gelkenes en Ammers Graveland van het jaar 1707. Minuten en afschriften. Gewijzigd in
1721 en 1728. 1 omslag

5862 Handvesten van Ottoland,
1570-1637. 1 omslag
Hierin ook stukken afkomstig uit het archief van de Staten van Holland.

5863 Aantekening betreffende enkele onderdelen van het reglement van Ottoland,
z.d. 1 stuk

5864 Stukken betreffende het gebod voor de inwoners van Ottoland om hun koren te malen in de molen van Ottoland,
1716. 2 stukken

- 5865** Handvest en privilege uit 1570 van Erik van Brunswijk voor Peursum. Authentiek afschrift.
1637. 1 stuk
- 5866** Stukken betreffende de reglementen van de paardenmarkt in Nieuwpoort, 1631, 1644. 2 stukken

2 RECHTSPRAAK

- 5867** Overeenkomst tussen de heer van Langerak en de heer van Liesveld betreffende het recht tot vervolgen, aanhouden en berechten van van misdrijven verdachte personen, in 1353 gesloten. Afschrift.
z.d. 1 stuk
- 5868-5869** Rollen van criminele en civiele zaken voor het college van baljuw en leenmannen, 1656-1737. 2 delen
Bij sectie 3 van het Algemeen Rijksarchief bevinden zich de rollen over de periode 1767-1804. (Oudrechterlijke archieven in Zuid-Holland, nummer toegang 3.03.08.090.).
- 5868** 11 mei 1656-2 mei 1676.
- 5869** 16 mei 1676-14 januari 1737.

3 FINANCIËLE INSTELLINGEN

- 5870** Beschikking van de Staten van Holland betreffende het vestigen van een loterij in Nieuwpoort. Met bijlagen.
1699. 1 omslag
- 5871** Overeenkomst tussen Adam van Emlichem en Cornelis Dirczn. Kuijper, burgemeesters van Nieuwpoort en Coenraad Drost, burger betreffende de verpachting van de bank van lening te Nieuwpoort. Afschrift.
2 februari 1700. 1 stuk

4 BELASTINGINNING

- 5872** Stukken betreffende de inning en rekening van de binnenlandse omslagen, ca. 1650-1704. 1 omslag
- 5873-5877** Stukken betreffende de vrijstelling van belasting in Liesveld door de Staten van Holland en West-Friesland, 1675-1731. 5 omslagen
- 5873** Inhoudsopgave van NDR inv.nrs. 5874-5877.
- 5874** Vrijstelling van de 100e en 200e penning, 1675-1712.
- 5875** Vrijstelling van de 40e penning over de koop en verkoop van onroerende goederen en hypotheke, 1700.
- 5876** ,
Vrijstellingen van imposten en karosgeld:
1. voor het kasteel van Liesveld, 1685;
2. op vee en rijruigen, 1684-1685;
3. op turf, 1704-1731;
4. op wijn en bier, 1628;
5 op het gemaal 1682.
- 5877** Vrijstelling van het veergeld voor het Gelkenesser veer bij Schoonhoven, ca. 1680.

- 5878** Stukken betreffende de geschillen met de pachter Kraij betreffende de vrijheid van impositie van de turf voor het kasteel en de kastelein van Liesveld, 1730-1732. 1 omslag
- 5879** Stukken betreffende verpondingen van Peursum, 1631-1632. 1 omslag
- 5880** Rekest van Jan Janse Cloot en Arie Symense Verspruy en Rinie Leijma, bode aan de Domeinraad, betreffende de niet ontvangen pondgelden ten behoeve van de armenzorg te Groot-Ammers en ten behoeve van de bode, z.d. [18e eeuw]. 1 stuk
- 5881** Stukken betreffende de achterstallige verpondingen van Nieuwpoort, 1629-1713. 1 omslag
- 5882** Staat van verschuldigde belasting van Nieuwpoort, begin 18e eeuw, 1 stuk
- 5883-5884** Stukken betreffende de verpondingen en binnenlandse omslagen in Ammers Graveland, Achterland en Peulwijk, 1677-1715. 1 omslag, 1 stuk
- 5883** Rekening en verantwoording van verpondingen en de binnenlandse omslagen, 1677-1713., 1 omslag
- 5884** Kohier van verpondingen, opgenomen in 1627, 1715. Authentiek afschrift., 1 stuk
- 5885-5894** Stukken betreffende de verpondingen, omslagen en andere belastingen in Gelkenes, 1647-1726.
- 5885** Omslagen van de lasten en heffingen, 1647-1718, 1 omslag
- 5886** 100e en 200e penning of verpondingen, 1659-1722., 1 omslag
- 5887** Verantwoording van de omslagen van de binnenlandse ordinarij en extraordinarij lasten, 1664-1726., 1 pak
- 5888** Heffing, inning van en vacatiegelden ten behoeve van de gemene landsmiddelen over Gelkenes, bestaande uit impost op het brandhout, zout, zeep, heer- en redemptiegeld, hoorn- en paardegeld, 1684-1720., 1 omslag
- 5889** Kwijtschelding van ordinarij en extraordinarij verpondingen, dijk- en watergraafgelden en binnenlandse omslagen op de, ten behoeve van de fortificatie van Nieuwpoort, weggegraven landen van Gelkenes en Langerak, 1699-1713., 1 omslag
- 5890** Inning van verschuldigde gelden door de schout, secretaris en gerechten van Gelkenes bij enkele inwoners, eind 17e eeuw., 1 stuk
- 5891** Omslag van lasten en heffingen op de landerijen, in het bezit van Schoonhoven en het armbestuur van Nieuwpoort, [1700]., 1 stuk
- 5892** Geschillen tussen enkele ingelanden van Gelkenes en de schout van Gelkenes, Van Dalen, als mede de gewezen gadermeester van Gelkenes, Adam van Emlichem, als derde partij inzake de inning van de verpondingen, binnenlandse omslagen en andere heffingen en de zittingsperiode van enkele schepenen van Gelkenes, 1705-1713., 1 omslag
- 5893** Conditioes voor de uitbesteding van het innen van heffingen over Gelkenes, 1708., 1 omslag

- 5894** Rekening en verantwoording van de gewezen gadermeester van Gelkenes en Graveland, Adam van Emlichen, alsmede het proces tegen zijn weduwe inzake verschuldigde gelden, 1710-1718., 1 omslag
- 5895-5897** Stukken betreffende de omslagen, verpondingen en andere lasten in Ottoland, 1592-1724. 2 omslagen, 2 stukken
- 5895** Geschil tussen schout en rechters van Ottoland en Jan Huygen en Claes Adriaenzn. betreffende de omslag op 11 morgen land, gelegen in Laag Blokland. Afschriften. 1592., 2 stukken
- 5896** zoe en 40e penningen, boeten van ongefundeerde processen, middel van trouwen en begraven, zout-, zeep-, heer- en redemptiegeld in Ottoland, 1690-1718.
- 5897** Omslagen en andere lasten van Ottoland, 1690-1724.
- 5898** Beschikking van prinses Amalia van Oranje-Nassau aan enige pachters van vronen betreffende de vrijstelling van verponding als gevolg van inundatie van 1709. Met bijlagen. 1716. 1 omslag
- 5899** Brief van Johannes van Dijk aan [] betreffende de betaling van de 40e penning over verkopen, 4 juli 1755. 1 stuk
- 5900** Lijst van huisgezinnen in Nieuwpoort, z.d. 1 stuk
- 5901** Extract-rekening van Nieuwpoort betreffende de betaling van leges wegens het doen van de rekening, z.d. 1 stuk
- 5 FUNCTIONARISSEN**
- 5902** Extract van een akte van transport door de heer van Langerak aan Johan Terbeecq, schout van de stad Nieuwpoort, van een stuk land in Gelkenes, 1655. 1 stuk
- 5903** Commissies en instructies voor functionarissen in Liesveld, 1627-1714. 1 omslag
1. voor de gecommiteerden tot de verpachtingen, het opnemen van rekeningen en het aanstellen van de magistraten van Liesveld, 1656-1714;
2. voor de drossaards, substituten, rentmeesters, kasteleins, waterheemraden, secretarissen, bodes en portiers van de baronie van Liesveld, 1627-1714;
3. voor drossaard, schout, secretaris en aanstelling van tesorier en bode van Nieuwpoort, 1659-1703;
4. voor de secretaris van Gelkenes, Ammers Graveland, Achterland en Peulwijk, voor de schout, de secretaris en de gadermeester van Ottoland, alsmede een akte van cautie voor de bode van Ottoland en voor de substituut van Peursum, 1628-1714;
5. voor schoolmeesters, kosters en voorzangers van Nieuwpoort, van Ammers Graveland, van Ottoland en in de baronie als geheel, 1659-1713.
- 5904** Stukken betreffende het geschil met Baltazar van Gravenbigt, schoolmeester van Nieuwpoort, 1713. 1 omslag
- 5905** Procuratie borgtocht voor Cocius als penningmeester van de Overwaard. Afschrift. 1700. 1 stuk

-
- 5906** Stukken betreffende declaraties van functionarissen wegens de uitoefening van hun ambt in Liesveld, 1654-1721. 1 omslag
- 5907-5910** Stukken betreffende de aanstelling van functionarissen, 1670-1723.
- 5907** Aanstelling van schoolmeester Isaac Harthals als opzichter van het schaftaarde geld voor aarde uit het rietveld bij Groot-Ammers, 1670., 1 stuk
- 5908** Aanstelling van schout, schepenen en secretaris van Ottoland, 1686-1723., 1 omslag
- 5909** Aanstelling van een timmerman te Liesveld, 1702-1713., 1 omslag
- 5910** Aanstelling van Rintie Leyma, bode, 1715., 1 stuk
- 5911** Staat van het presentiegeld van de gecommiteerden van de prins van Oranje, begin 18e eeuw. 1 stuk
- 5912-5914** Stukken betreffende het financiële beheer en functioneren van Willem van Zijl als secretaris van Nieuwpoort, Gelkenes, Graveland en als gadermeester van Gelkenes, Graveland en Ottoland, 1685-1724. 3 omslagen
- 5912** Als secretaris en ontvanger van de verpondingen van Nieuwpoort, 1714-1724.
- 5913** Als secretaris en gadermeester van Gelkenes en Graveland, 1685-1718.
- 5914** Als schout en gadermeester van Ottoland, 1708-1718.
- 5915** Stukken betreffende de wanorde van de financiële administratie en het misbruik van gemeenschapsgelden door schout en schepenen van Ottoland, 1706-1714. 2 stukken
- 5916-5917** Declaraties van functionarissen, 1706-1723 en z.d. 1 omslag, 1 stuk
- 5916** Van onkosten gemaakt bij de uitoefening van werkzaamheden ten behoeve van Gelkenes, 1706-1723.
- 5917** Van Willem van Thiel wegens werkzaamheden als procureur, z.d., 1 stuk
- 5918** Extract uit het register van transporten van de drossaard als schout en schepenen van Gelkenes, Ammers, Graveland, Achterland en Peulwijk, 1723. 1 stuk
- 5919** Stukken betreffende het ontslag van Willem van Zijl, secretaris van Nieuwpoort, Gelkenes en Graveland en schout van Ottoland, 1724. 1 omslag
- 5920** Stukken betreffende de benoeming, taken en bevoegdheden van functionarissen, 1724-1732. 1 omslag
- 5921** Stukken betreffende het geschil met de erfgenamen van de drossaard Van Dalen over het slot van diens laatste rekening wegens verpondingen ten laste van het drostambt, 1725-1730. 1 omslag

-
- 5922** Lijst van door de prins van Oranje-Nassau te benoemen functionarissen in de baronie van Liesveld, 1732. 1 stuk
- 5923** Aantekeningen betreffende het ambt van drossaard van Liesveld, ca. 1750, 1791. 2 stukken
- 5924** Besluiten van Willem V van Oranje-Nassau betreffende de benoeming van de magistraat van Nieuwpoort, Gelkenes, Ottoland, Groot-Ammers, met lijsten van genomineerden, 1793. 4 stukken
- 5925** Akten van schout en schepenen en van de gerechtsbode van Gelkenes betreffende een zekerheidsstelling voor Adrian Salé. Afschriften. z.d. Fragmenten. 1 stuk
- 6 KERKELIJKE ZAKEN**
- 5926** Retroacta betreffende het patronaatsrecht binnen Nieuwpoort van de heren van Langerak, met inhoudsopgave. Deels afschriften. 1353-1671. 1 omslag, 23 charters
- 5927** Stukken betreffende de inkomsten van de kerk van Nieuwpoort, 1462-[1700]. 1 omslag
- 5928** Stukken betreffende de klok van Nieuwpoort, 1556 en 1620. 2 stukken
- 5929** Akte van non-prejudicie (voorbehoud) van de Staten van Holland voor de heer van Asperen betreffende de jurisdictie van de Staten en van de heer van Asperen in Nieuwpoort, 25 december 1579. 1 stuk
- 5930** Stukken betreffende het patronaatsrecht van de kerk van Nieuwpoort van de heren van Liesveld, 1630-1691. 1 omslag
- 5931** Stukken betreffende de benoeming van predikanten in Nieuwpoort, 1631 en 1676. 4 stukken
- 5932** Verordening van schout, burgemeester en schepenen van Nieuwpoort betreffende de graven en lijkbezorging in de kerk en het kerkhof van Nieuwpoort, 1658. 1 stuk
- 5933** Stukken betreffende het financieel beheer van de kerk in Nieuwpoort, 1674-1726. 1 omslag
- 5934** Overeenkomst tussen de drossaard van Nieuwpoort namens de heer van Langerak en de drossaard van Liesveld betreffende de stoel in de kerk. Concept. z.d. 2 stukken
- 5935** Stukken betreffende het geschil met de predikant Koning te Nieuwpoort

- betreffende vrijheid van woning,
1705-1713. 1 omslag
- 5936** Uttreksel uit stukken betreffende het aandeel van Gelkenes in de kerk van Groot-
Ammers,
z.d. 1 stuk
- 5937-5941** Stukken betreffende de beroeping van predikanten,
1676-1734. 5 omslagen
- 5937** De beroeping van dominee Perizonius tot Groot-Ammers en de
daaruit voortvloeiende geschillen, 1702.
- 5938** De beroeping van een predikant te Ottoland, 1726 en 1727.
- 5939** De beroeping van D. van Muijden tot predikant van Ottoland, 1731 en
1732.
- 5940** De beroeping van de predikant te Nieuwpoort, 1734.
- 5941** De beroeping van Abraham Vechoven tot predikant in Ottoland,
1676.
- 5942** Verordeningen van de baron van Liesveld betreffende de graven en lij'kbezorging in
de kerk en het kerkhof van Ottoland. Deels concepten en afschriften.
1601-1701. 1 stuk
- 5943** Inhoudsopgave van het recueil betreffende het patronaatsrecht van Ottoland,
z.d. 2 stukken
- 5944** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken bij en van Willem Frederik graaf van
Nassau, Albertina Agnes prinses van Oranje en hun raad Vegelin en agent Van
Kinschot betreffende het patronaatsrecht van de kerk te Ottoland,
1660-1675. 1 omslag
- 5945** Aantekeningen betreffende het patronaatsrecht over de kerk in Ottoland in relatie
tot de kerkeraad en de heer van Blokland,
ca. 1670. 1 omslag
- 5946** Stukken betreffende het proces voor de Hoge Raad tussen prinses Albertina Agnes
van Oranje als barones van Liesveld en de kerkeraad van Ottoland inzake het
patronaatsrecht,
1672-1675. 1 pak
- 5947** Stukken betreffende het geschil met de heer van Blokland inzake het
patronaatsrecht over de kerk in Ottoland,
1676-1727. 1 omslag
- 5948** Stukken betreffende de financiële administratie van de kerk- en armmeesters van
Ottoland,
1689-1726. 1 omslag
- 5949** Stukken betreffende het onderhoud aan het huis van de predikant en de kerk van
Ottoland,
1689-1716. 1 omslag
- 7 VERKEERSWEZEN**
- 5950** Stukken betreffende het voornemen van de stad Schoonhoven tot het maken van

een vaart en rijpad door de baronie,
1634-1636. 1 omslag

5951 Stukken betreffende het onderhoud, de verpachting en uitbating van het veer naar
Schoonhoven,
1649-1723. 1 omslag

5952 Overeenkomst tussen de Domeinraad en de ambachtsheer van Streefkerk,
Gijsberto de Mey betreffende de samenvoeging van het veer van Groot-Ammers en
het veer vanaf Streefkerk op Klein-Ammers en de stad Schoonhoven,
1719. 1 stuk

8 WATERSTAAT

a Alblasserwaard

5953 Stukken betreffende geschillen tussen de ambachtsheren en dorpen en de dijkgraaf
en heemraden van de Alblasserwaard inzake het bestuur en de administratie van de
dijkgraaf en heemraden en de benoeming van een secretaris/penningmeester,
1651-1666, 1699. 1 pak, 1 omslag

5954 Rekest van schout en schepenen van Gelkenes en Ammers Graveland aan de baron
van Liesveld betreffende de omslagen over het jaar 1650, opgelegd door dijkgraaf
en heemraden van de Alblasserwaard tot lossing van een kapitaal en rente. Met
bijlagen
1652 1 omslag

5955 Stukken betreffende de bijdrage van de Alblasserwaard in de kosten van het
verlagen van de Aspersen dijk en maken van sluisen in de dijk van Dalem in de
Tielerwaard,
1658-1682. 1 omslag

5956 Stukken betreffende uitstel van betaling en vrijstelling van verpondingen als gevolg
van inundaties voor de ingelanden van de Alblasserwaard,
1659-1720. 1 omslag

5957 Beschikkingen van de dijkgraaf en heemraden van de Alblasserwaard betreffende
het onderhoud aan waterstaatswerken,
1661-1710. 1 omslag

5958 Extract-resolutie van de Staten van Holland betreffende het herstel van de
doorgebroken Molphertsendijk onder Gorinchem in de Alblasserwaard,
1663. 1 stuk

5959 Stukken betreffende de aanbesteding van de aanleg, herstel en onderhoud van
dijken, dammen, kaden en hoofden in de Alblasserwaard,
1688-1719. 1 omslag

5960 Stukken betreffende een proces voor het Hof van Holland tussen burgemeesters en
regeerders van Nieuwpoort, baljuw, waardlieden en schepenen van Gelkenes en
Ammers Graveland, de heren van Nieuwpoort, de heer van Gelkenes en Ammers
Graveland en dijkgraaf en heemraden van de Alblasserwaard inzake het recht van
keur en schouw op de Oost- en West-Hoogstraat binnen Nieuwpoort. Met
inhoudsopgave.

-
- 1689-1691. 1 pak
- 5961** Borderellen van de rekeningen van de Alblasserwaard. Met bijlagen.
1691-1725. 1 omslag
- 5962** Lijst van het betaalde dijkgeld van 4 mergen en 3 hond land te Gelkenes, dat over de jaren 1673-1700 ten behoeve van de fortificatie van Nieuwpoort is afgegraven. Afschrift.
1701. 1 stuk
- b Overwaard**
- 5963** Stukken betreffende een geschil tussen erfwatergraaf en heemraden van de Overwaard en Ammers Graveland, Gelkenes en Ottoland over het doorsteken van de kade tussen Langerak en Liesveld en het bemalen van de ondergelopen polder, 1595-1596. 1 omslag
- 5964** Stukken betreffende het geschil tussen de erfwatergraaf en de heemraden van de Overwaard inzake het recht op benoeming van een gadermeester, 1604. 2 stukken
- 5965** Overeenkomst tussen schout en heemraden van Streefkerk en erfwatergraaf en waterheemraden van de Overwaard betreffende de kosten van het onderhoud van het bruggetje bij Kortebroek in de Overlandse kade bij de Broekmolen, met uitspraak van de arbiter. Afschrift.
27 augustus 1614. 1 stuk
- 5966** Overeenkomst tussen schout en gerechten van Streefkerk, Nieuwlekkerland en Alblasserdam en erfwatergraaf en waterheemraden van de Overwaard betreffende het maken en onderhouden van kaden, bruggen en dergelijke. Afschrift.
28 augustus 1614. 1 stuk
- 5967** Stukken betreffende geschillen inzake het recht te mogen baggeren in de Overwaard, 1640-1712. 1 omslag
- 5968** Stukken betreffende reglementen en octrooien inzake de tractementen, reis- en verblijfkosten van erfwatergraaf en heemraden van de Overwaard, het bij nacht malen en het peilmalen, alsmede de keuren op de waterschouw in de Overwaard, 1653-1720. 1 omslag
- 5969** Stukken betreffende bestekken en aanbestedingen van bouw en onderhoud van dijken, kaden, bruggen en sluisen in de Overwaard, ca. 1670-1725. 1 omslag
- 5970-5971** Stukken betreffende malversaties van penningmeesters van de Overwaard, 1689-1712. 2 omslagen
- 5970** Van Isaak Beens, 1689-1692.
- 5971** Van Rochus Coxius, 1705-1712.
- 5972** Stukken betreffende een proces voor de Hoge Raad in Holland tussen Crijntje Egebers, weduwe van Adriaan Cornelis Huijgen, Trijntje Cornelis c.s. en Gelkenes, Graveland, Achterland en Peulwijk, Langerak, Ottoland en Blokland inzake de beplanting in de buurt van watermolens.

	1698-1707	1 omslag
5973	Stukken betreffende verpachtingen van de visserij en grienden door het waterschap in de Overwaard, 1700-1722.	1 omslag
5974	Rekest van de schout en gerechten van enkele dorpen in de Overwaard aan de erfwatergraaf en heemraden van de Overwaard betreffende de keur van een kade, 10 juni 1709.	1 stuk
5975	Lijst en borderel van ontvangst en uitgaven van een obligatie van de Overwaard van 16.000 gulden, 1709-1710.	1 omslag
5976	Stukken betreffende de vergadering van het college van erfwatergraaf en waterheemraden van de Overwaard, 1709-1721.	1 omslag
5977	Stukken betreffende de omslagen van de Overwaard, 1606-1724.	1 omslag
5978	Akte van autorisatie van burgemeesters en schepenen van Nieuwpoort voor Hendrik Nieuwenhuijsen, bode van Nieuwpoort betreffende het innen van de onkosten van het herstel van de kade van Jan Schouten, 3 november 1707.	1 stuk
D BEHEER		
1 ALGEMEEN		
5979	Ingekomen stukken en afschriften van uitgaande stukken van rentmeester Carel Frederik Hildenberg betreffende het beheer van Liesveld, 1764-1780.	1 omslag
5980	Memories van de rentmeester, wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1776-1793.	1 omslag
5981-5984	Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van Liesveld over de jaren 1779-1796.	1 deel en 3 omslagen
5981	1779-1791., 1 deel	
5982	1792-1793.	
5983	1794-1795.	
5984	1796.	
5985	Brieven van commissaris-inspecteur Temminck aan Cornelis Vonk, rentmeester van Liesveld betreffende het beheer van Liesveld, 1807, 1811, 1813.	3 stukken
5986	Ingekomen stukken van rentmeester Cornelis Vonck bij de administratie der Staatsdomeinen in Holland, 1811-1813.	4 stukken

-
- 5987** Nota betreffende het beheer van de goederen te Liesveld, 1731. 1 stuk
- 5988** Stukken betreffende opbrengsten en lasten van de landerijen in de baronie Liesveld, 1631-1708 1 omslag
- 5989** Stukken betreffende de opbrengst van de verponding, tienden en ambten in Ottoland, 1627-ca. 1720. 2 stukken
- 5990** Lijst van landerijen onder Gelkenes met opgaven van inkomsten, [1710]. 1 stuk
- 5991** Aantekeningen betreffende Nieuwpoort, Gelkenes en Graveland en Peursum, z.d. 1 stuk
- 5992** Inventaris van gebouwen, landen en goederen onder Liesveld, opgemaakt door rentmeester Cornelis Vonk, 28 februari 1797. 1 deel

2 INKOMSTEN UIT HEFFINGEN EN BOETEN

- 5993** Stukken betreffende de heffing van henneptienden in Ottoland, 1678. 1 omslag
- 5994** Lijsten van havengeldplichtigen en de grootte van hun land, 16e eeuw. 1 omslag
- 5995** Manualen van het havengeld van Nieuwpoort over de jaren 1624-1640, 1704-1715. 2 delen
- 5996** Stukken betreffende de inkomsten aan heffingen en boeten van Nieuwpoort, ca. 1700. 1 omslag

3 VISSERIJ

- 5997** Stukken betreffende de verpachting en opbrengst van de zalmvisserij in de Lek, 1606-1727. 1 omslag
- 5998** Stukken betreffende de betaling van het erfpachtcanon aan de deken en kapittel van de kerk van Oudmunster te Utrecht, 1612-1698. 1 omslag
- 5999** Nota van Jacob Pauw, baljuw van Liesveld voor de graaf van Nassau betreffende een rekest namens de zalmvissers van Cornelis Pieter de Cuiper, rentmeester van Liesveld, met bijlage, 1630. 1 omslag
- 6000** Stukken betreffende particuliere eigenaars in de visserij van de Lek, ca.1638-1725. 1 omslag
- 6001** Stukken betreffende niet-betaalde erfpacht van de visserij in de Lek,

-
- ca. 1650. 1 omslag
- 6002** Stukken betreffende geschillen inzake het stellen van steken of schuttingen ten behoeve van de zalmvangst in de benedenloop van de Lek, 1650-1725. 1 omslag
- 6003** Brieven van drossaard Frederik Statius van Dalen betreffende zalmsteken in de Lek, 1720, 1724. 4 stukken
- 6004** Rapport betreffende de ligging en exploitatie van de visserij in de Lek. Minuut en origineel. ca. 1750. 1 omslag
Met kaartje van de Lek.
- 4 JACHT**
- 6005** Akten van permissie voor de jacht, uitgegeven door graaf Willem Frederik. Minuten. 1643, 1644 en 1648. 3 stukken
- 6006** Briefwisseling van prinses Albertina en drossaard Tammas betreffende de inkomsten van Liesveld en de vangst van een wild zwijn, 1679-1680. 1 omslag
- 6007** Extract uit de criminele en civiele rol van Liesveld betreffende een vonnis van leenmannen van Liesveld inzake een overtreding van het jachtrecht door Jan Claaszn. Huisman, alsmede een dagvaarding voor Magdalena Huisman, erfgename van Jan Claaszn. Huisman, 12 januari 1697 en 24 juni 1722. 1 omslag
- 6008** Rekest van W. van Zijl aan prinses Henriette Amalia van Anhalt-Dessau betreffende toestemming om te jagen in de baronie Liesveld. Met bijlagen. 1698. 1 omslag
- 6009** Stukken betreffende de publikatie van het plakkaat van 25 januari 1716 van de Staten van Holland inzake de jacht, 1716-1717. 1 omslag
- 6010** Ordonnantie van het Hof en Hoge Vierschaar van Zuid-Holland betreffende het jagen in Zuid-Holland. Gedrukt. 12 juni 1722. 1 stuk
- 6011** Commissies en instructies voor jachtopzieners, 1718, 1725 en z.d. 1 omslag
- 6012** Brief van de [drossaard van Liesveld] aan [de rentmeester] betreffende het recht van jacht in Liesveld. Minuut. 1725. 1 stuk
- 6013** Memorie betreffende het recht van houtvesterij en private jacht van de baron van Liesveld, ca. 1750. 1 stuk
- 6014** Rekest en beschikking betreffende de autorisatie om te jagen voor Peter van der Ligt,

z.d. 2 stukken

6015 Agenda met punten betreffende de jacht,
z.d. 1 stuk

5 VERKOOP, VERHUUR EN VERPACHTINGEN

6016 Conditioes van verpachtingen van de halve tol van de paardenmarkt en de biermarkt van de heer van Langerak door rentmeester Adriaen van Putte, 1619-1626. 1 omslag

6017 Conditioes van de verpachting van de vronen, 1628-1721. 1 omslag

6018 Stukken betreffende verpachtingen van diverse 'domeinen' van Liesveld, 1629-1726. 1 omslag

6019 Stukken betreffende de kwijtschelding van pachtpenningen als gevolg van overstromingen en opzettelijke inundaties in 1659, 1663 en 1671-1673 in de Alblasserwaard, 1660-1676. 1 omslag

6020 Lijst van stukken betreffende verkoop en verpachtingen, z.d. 1 stuk

6021 Stukken betreffende de verkoop en verpachting van bomen en het vruchtgebruik van bomen rond het kasteel van Liesveld, 1661-1724. 1 omslag

6022 Extracten uit de rekening van Job Stolk, stadhouder, baljuw en rentmeester van Liesveld betreffende de veren van Schoonhoven en Groot-Ammers en het schaftgeld voor uitgegraven aarde, 1672-1677 1 omslag

6023 Publikaties van de rentmeester van Liesveld betreffende pachtpenningen en aanbestedingen, 1679-1721. 1 omslag

6024-6025 Conditioes van verpachtingen, 1679-1809. 1 pak en 7 omslagen

6024 Van hoeven en landerijen, met en zonder gewas, 1684-1805., 1 pak

6025

- Van koren, vlas en zaadtienzen, 1679-1692, 1803-1804.
- Van de boomgaarden om het kasteel Liesveld, 1683-1713, 1805.
- Van grienden en rietvelden, 1736-1748, 1774-1784, 1791, 1805.
- Van hooilanden en percelen met grasgewas, 1765-1795, 1803-1804, 1809.
- Van de appel- en perenoogst, 1804-1805, 1809.
- Van de zalmvisserij genaamd de Tempel, 1709-1721, 1791, 1802.
- Van het veer, 1696-1746, 1798.

Verpacht werden de landerijen waarop tiendrecht rustte.

6026 Stukken betreffende een proces voor het Hof van Holland tussen Hendrik Casimir van Nassau, vertegenwoordigd door Adriaan van Sterreveld, en de vrouwe van

- Streefkerk voor Adriaan van Asperen, schout van Streefkerk, betreffende het zonder toestemming en betaling weghalen van aarde uit het rietveld bij Groot-Ammers door de laatste, 1682. 1 omslag
- 6027** Manualen van verpachtingen van de landerijen van Nieuwpoort, 1704-1718. 1 omslag
- 6028** Extract uit het pachtregister van Peursum, ca. 1714. 1 stuk
- 6029** Akte van procuratie door Frederik Stadius van Dalen aan Reintge Heima ten behoeve van het transport van een derde deel in een huis en stuk land te Streefkerk aan Dirk Arienzn., 1716. 1 stuk
- 6030** Conditioes van verkoop van vee, roerende en onroerende goederen, met aantekening van kopers en verschuldigd ponden zeelgeld, 1724. 1 stuk
- 6 LENINGEN**
- 6031** 'Rentebrieven', akten van schuldbekentenis door de heer van Bernincourt van 200 guldens per jaar ten laste van landen binnen Gelkenes, 1544, afgelost in 1566 en 25 juni 1552, afgelost in 1565. 2 stukken en 1 charter en 2 charters, getransfigeerd.
Met uithangende zegels.
- 6032** Akten van verkoop door Karel van Bernincourt ridder, heer van Lathienloye van Liesveld aan Margriet Jacob de Conincx dochter, weduwe van Ewout Lievenisse, van een losrente van 175 karolus gulden 40 groten Vlaams elk, gevestigd op enige landen te Gelkenes, 1546-1565. 7 charters getransfigeerd.
Met doorgestoken uithangend zegel.
- 6033** Akten van erfpacht van Thomas van Nijkercken, deken van de Sint Jan te Utrecht aan Karel van Bernincourt, heer van Liesveld van land binnen Gelkenes, de Koewaard en Ottoland, gelost 23 juli 1564, namens Florencia van Bernincourt door haar voogden, 1550-1564. 9 charters getransfigeerd.
Met doorgestoken uithangende zegels.
- 6034** Stukken betreffende het hypothekeken van goederen van de baronie door hertog Erik van Brunswijk ten behoeve van de jonkvrouwen van Bernincourt en Schetz, 1579-1580 en 1610. 1 omslag
- 6035** Brief van [Ernst Casimir van Nassau] aan de raden van Brunswijk betreffende een obligatie van 2400 rijksdaalders, 24 februari 1611. 1 stuk
- 6036** Stukken betreffende de lasten en hypothekeken op Liesveld, 1628-1669 en ca. 1600. 1 omslag
- 6037** Akten van vestiging van Willem Hendrik van Nassau voor de Leenkamer van Holland van losrenten ten behoeve van J. Casembroot en ten behoeve van N. van

Royen, 25 September 1657. Met hypotheekakten van een aantal goederen binnen Liesveld voor de schepenen van Gelkenes, 28 September 1657. 4 charters, waarvan twee getransfigeerd.

7 ONTGINNING

- 6038** Stukken betreffende een overeenkomst tussen de Domeinraad en een aantal ingelanden van Gelkenes inzake het eigendom van de aanwassen tussen het Quelhooft en Tempelwaard, 1638-ca 1650. 1 omslag
- 6039** Aantekening betreffende de onkosten voor de ontginning van nieuwe grienden, begin 18e eeuw. 1 stuk

8 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

- 6040** Stukken betreffende een geschil met de dijkgraaf en heemraden van de Krimpenerwaard over het leggen van een hoofd voor de Ottergriend, 1641. 1 omslag
- 6041** Stukken betreffende de aanleg, onderhoud en het herstel van het zandpad over de Hoge Dijk te Gelkenes, 1644-1718. 1 omslag
- 6042** Conditioes voor uitbesteding van het stekken, het ploegen van land en het onderhoud en herstel van de Hoogendijk binnen Gelkenes, 1654-1688. 1 omslag
- 6043** Beschikking van de Grafelijkheidsrekenkamer en de Nassause Domeinraad betreffende de subsidie voor de bouw van een stenen brug bij Schoonhoven, 9 juni 1661. 1 stuk
- 6044** Conditioes voor de uitbesteding van het onderhoud van rivierhoofden, 1670-1672. 1 omslag
- 6045** Stukken betreffende de bouw en het onderhoud van de watermolen, 1690-1714. 1 omslag
- 6046** Stukken betreffende de aanbesteding en bouw van een nieuw stadhuis in Nieuwpoort, 1697-1700. 4 stukken
Bevat een bouwtekening van een gevel.
- 6047** Stukken betreffende de aanleg van een zandpad, de aanbesteding van de bouw van een nieuwe watermolen en het onderhoud aan de bruggen in Ottoland, 1700-1717. 1 omslag
- 6048** Lijst van de schade in Ottoland, veroorzaakt door de inundatie van 1709, 1709. 1 stuk
- 6049** Stukken betreffende de aanbesteding van het maken en onderhouden van sloten, weteringen en een zandpad, 1725-1725. 3 stukken

- 6050** Bestek en condities van aanbesteding tot onderhoud van bouw-, weg- en waterstaatswerken in Liesveld, gedeeltelijk met kwitanties van aannemers, 1791-1811. 1 omslag
- 6051** Memorie betreffende het onderhoud van een aantal weg-en waterwerken te Nieuwpoort, z.d. 1 omslag
- 9 FINANCIËN**
- 6052** Manualen van ontvangsten en uitgaven, 1590, 1594 en 1595. 1 omslag
- 6053** Staat van inkomsten en uitgaven van de baronie Liesveld over de jaren 1593-1599. z.d. 1 omslag
- 6054** Rekening van Dirk van Ghemert, rentmeester. Rendantsexemplaar. 1601 1 deel
- 6055-6058** Rekeningen van Bartholomeus Remgers, rentmeester, 1602-1606. 4 delen
- 6055** 1602. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1604.
- 6056** 1603. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1607.
- 6057** 1605. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1607.
- 6058** 1606. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1607.
- 6059-6060** Rekeningen van Jan van der Putte, rentmeester, 1607-1609. 2 delen
- 6059** 1607. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1610.
- 6060** 1609. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1611.
Niet raadpleegbaar
- 6061-6079** Rekeningen van Cornelis Pietersz. de Cuijper, rentmeester, secretaris en ontvanger, 1610-1632 19 delen
- 6061** 1610. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1611.
- 6062** 1612.
Laatste pagina's ontbreken.
- 6063** 1613. Afgehoord 1614.
- 6064** 1614. Afgehoord 1615.
- 6065** 1616. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1618.
- 6066** 1617. Afgehoord 1619.
- 6067** 1618. Afgehoord 1620.
- 6068** 1619. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1621.
- 6069** 1620. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1622.
- 6070** 1621. Afgehoord 1623.
Niet raadpleegbaar
- 6071** 1622. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1625.
- 6072** 1623. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1625.
- 6073** 1624. Afgehoord 1626.
- 6074** 1625. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1627.
- 6075** 1626.
Laatste pagina's ontbreken.
- 6076** 1628. Afgehoord 1631.
- 6077** 1630. Afgehoord 1633.

	6078	1631. Afgehoord 1634.	
	6079	1632. Afgehoord 1634.	
6080-6081	Rekeningen van Elisabeth Willems, weduwe van Cornelis Pietersz. de Cuijper, 1637, 1640		2 delen
	6080	1637. Afgehoord 1637.	
	6081	1640. Afgehoord 1642.	
6082-6092	Rekeningen van Cornelis van Roijen, rentmeester, 1641-1651.		11 delen
	Cornelis van Roijen was van 1641-1645 substituut-rentmeester.		
	6082	1641. Afgehoord 1642.	
	6083	1642. Afgehoord 1643.	
	6084	1643. Afgehoord 1644.	
	6085	1644. Afgehoord 1645.	
	6086	1645. Afgehoord 1646.	
	6087	1646. Afgehoord 1648.	
	6088	1647. Afgehoord 1648.	
	6089	1648. Afgehoord 1649.	
	6090	1649. Afgehoord 1650.	
	6091	1650. Afgehoord 1651.	
	6092	1651. Afgehoord 1652.	
6093-6105	Rekeningen van Jacob van Gramberingen, baljuw en rentmeester, 1652-1664.		13 delen
	6093	1652. Afgehoord 1655.	
	6094	1653. Afgehoord 1655.	
	6095	1654. Afgehoord 1655.	
	6096	1655. Afgehoord 1657.	
	6097	1656. Afgehoord 1658.	
	6098	1657. Afgehoord 1659.	
	6099	1658. Afgehoord 1660.	
	6100	1659. Afgehoord 1661.	
	6101	1660. Afgehoord 1662.	
	6102	1661. Afgehoord 1663.	
		Niet raadpleegbaar	
	6103	1662. Afgehoord 1664.	
	6104	1663. Afhoringsdatum niet bekend.	
	6105	1664. Afhoringsdatum niet bekend.	
6106-6109	Rekeningen van Petrus Schoemans, substituut-baljuw en -rentmeester, 1665-1668.		4 delen
	6106	1665. Afgehoord 1667.	
	6107	1666. Afgehoord 1668.	
	6108	1667. Afgehoord 1669.	
	6109	1668. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1670.	
6110	Rekening van Adriaen Ooms, secretaris provisioneel belast met de directie. Afgehoord 1671.		1669.
		1 deel	
6111-6113	Rekeningen van Cornelis Jongeneel, stadhouder, baljuw en rentmeester, 1670-1672.		3 delen
	6111	1670. Afgehoord 1673.	

	6112	1671. Afgehoord 1673.	
	6113	1672. Afgehoord 1676.	
6114-6115		Rekeningen van Job Stolk, stadhouder, baljuw en rentmeester, 1673-1674.	3 delen
	6114	1673. Afgehoord 1676.	
	6115	1674. Afgehoord 1676. In tweevoud.	
6116		Manuaal van inkomsten van de baronie van Liesveld, 1693-1695.	1 deel
6117		Staten van inkomsten en lasten van de baronie Liesveld, 1705, 1724-1732.	3 stukken
6118		Rekening van Frederik Statius van Dalen, rentmeester. Afgehoord 1723, 1722-1723. De rekening loopt van St. Jan (24 juni) tot St Jan (24 juni).	1 deel
6119-6127		Rekeningen van Frederik Tieleman van Schelluijnen, substituut voor rentmeester Johan Vultejus, 1725-1734. De rekeningen lopen van St Jan (24 juni) tot St. Jan (24 juni).	9 delen
	6119	1725-1726. Afgehoord 1727.	
	6120	1726-1727. Afgehoord 1728.	
	6121	1727-1728. Afgehoord 1728.	
	6122	1728-1729. Afgehoord 1730.	
	6123	1729-1730. Afgehoord 1730.	
	6124	1730-1731. Afgehoord 1731.	
	6125	1731-1732. Afgehoord 1732.	
	6126	1732-1733. Afgehoord 1733.	
	6127	1733-1734. Afgehoord 1734.	
6128-6130		Rekeningen van Johan Hendrik Hermans, substituut voor rentmeester Johan Vultejus, 1734-1737. De rekeningen lopen van St. Jan (24 juni) tot St. Jan (24 juni).	3 delen
	6128	1734-1735. Afgehoord 1735. In tweevoud; ook van T. van Schelluijzen.	
	6129	1735-1736. Afgehoord 1737.	
	6130	1736-1737. Afgehoord 1738.	
6131		Rekening van Elisabeth Craamer, weduwe van Johan Hendrik Hermans, substituut voor rentmeester Johan Vultejus. Afgehoord 1739, 1737-1738. De rekening loopt van St. Jan (24 juni) tot St. Jan (24 juni).	1 deel
6132		Rekening van Anthony Veuge, substituut rentmeester, 1738-1739. Afgehoord 1740. De rekening loopt van St. Jan (24 juni) tot St Jan (24 juni).	1 deel
6133-6138		Rekeningen van Frederik Arnold Hildenberg, rentmeester, 1739-1745. De rekeningen lopen van St. Jan (24 juni) tot St Jan (24 juni).	6 delen
	6133	1739-1740. Afgehoord 1741.	
	6134	1740-1741. Afgehoord 1742.	

- 6135 1741-1742. Afgehoord 1744.
 6136 1742-1743. Afgehoord 1747.
 6137 1743-1744. Afgehoord 1746.
 6138 1744-1745. Afgehoord 1747.

6139-6157 Rekeningen van Anthony Veuge, substituut voor rentmeester Frederik Arnold Hildenberg, 1745-1764. 19 delen

De rekeningen lopen van St. Jan (24 juni) tot St. Jan (24 juni).

- 6139 1745-1746. Afgehoord 1748.
 6140 1746-1747. Afgehoord 1749.
 6141 1747-1748. Afgehoord 1750.
 6142 1748-1749. Afgehoord 1750.
 6143 1749-1750. Afgehoord 1751.
 6144 1750-1751. Afgehoord Met borderel. 1752.
 6145 1751-1752. Afgehoord 1753.
 6146 1752-1753. Afgehoord 1754.
 6147 1753-1754. Afgehoord 1755.
 6148 1754-1755. Afgehoord 1756.
 6149 1755-1756. Afgehoord 1757.
 6150 1756-1757. Afgehoord 1758.
 6151 1757-1758. Afgehoord 1759.
 6152 1758-1759. Afgehoord 1760.
 6153 1759-1760. Afgehoord 1761.
 6154 1760-1761. Afgehoord 1762.
 6155 1761-1762. Afgehoord 1763.
 6156 1762-1763. Afgehoord 1764.
 6157 1763-1764. Afgehoord 1766.

6158-6189 Rekeningen van Carel Frederik Hildenberg, rentmeester, 1764-1795. 32 delen

Tot 24 juni 1770 lopen de rekeningen van St. Jan (24 juni) tot St Jan (24 juni) .

- 6158 1764-1765. Afgehoord 1768.
 6159 1765-1766. Afgehoord 1768.
 6160 1766-1767. Afgehoord 1770.
 6161 1767-1768. Afgehoord 1771.
 6162 1768-1769. Afgehoord 1772.
 6163 1769-1770. Afgehoord 1772.
 6164 1770 juni 24 december. Afgehoord 1774.
 6165 1771. Afgehoord 1774.
 6166 1772. Afgehoord 1775.
 6167 1773. Afgehoord 1777.
 6168 1774. Afgehoord 1777.
 6169 1775. Afgehoord 1778.
 6170 1776. Afgehoord 1779.
 6171 1777. Afgehoord 1779.
 6172 1778. Afgehoord 1780.
 6173 1779. Afgehoord 1781.
 6174 1780. Afgehoord 1782.
 6175 1781. Afgehoord 1783.
 6176 1782. Afgehoord 1784.
 6177 1783. Afgehoord 1785.
 6178 1784. Afgehoord 1786.
 6179 1785. Afgehoord 1787.
 6180 1786. Afgehoord 1788.

	6181	1787. Afgehoord 1789.	
	6182	1788. Afgehoord 1790.	
	6183	1789. Afgehoord 1791.	
	6184	1790. Afgehoord 1793.	
	6185	1791. Afgehoord 1794.	
	6186	1792. Afgehoord 1794.	
	6187	1793. Afgehoord 1796.	
	6188	1794. Afgehoord 1796.	
	6189	1795. Afgehoord 1798.	
6190		Rekeningen van Carel Frederik Hildenberg, rentmeester. Afschriften. 1793 en 1794	1 omslag
6191		Rekening van Carel Frederik Hildenberg, rentmeester. Afgehoord 1794. 1792	1 deel
6192-6206		Rekeningen van Cornelis Vonck, rentmeester, 1796-1811	15delen
	6192	1796. Afgehoord 1800.	
	6193	1797. Afgehoord 1802.	
	6194	1798. Afgehoord 1802.	
	6195	1799. Afgehoord 1803.	
	6196	1800. Afgehoord 1804.	
	6197	1801. Afgehoord 1804.	
	6198	1802. Afgehoord 1805.	
	6199	1803. Afgehoord 1807.	
	6200	1804. Afgehoord 1808.	
	6201	1805. Afgehoord 1809.	
	6202	1806. Afgehoord 1811.	
	6203	1807-1808. Afgehoord 1812.	
	6204	1809. Afgehoord 1812.	
	6205	1810. Afgehoord 1813.	
	6206	1811. Afgehoord 1814.	
6207		Rekening van Cornelis Vonck over de goederen die volgens keizerlijk decreet van 10 augustus 1811 aan het Amortisatiesyndicaat zijn afgestaan 1811. Afgehoord 1814	1 deel
6208		Stukken betreffende het slot van de laatste rekening van Cornelis Jongeneel, rentmeester, 1678.	3 stukken
6209		Akte van aanmaning door Johannes Leeuwenson aan Maria Beukelaer, weduwe van Willem Hendrik Tammas, baljuw en rentmeester van Liesveld betreffende de rekening en verantwoording van ontvangen gelden, 22 juni 1691.	1 stuk
6210		Extract uit de rekening van Joannes Leeuwenson, 1694.	1 stuk
6211		Ontvangstbewijs van A.C. Molière, thesaurier en ontvanger-generaal der Nationale Domeinen herkomende van de vorst van Nassau betreffende door rentmeester Hildenberg verschuldigde gelden. Met bijlage, 1798. 1800	2 stukken

E LEENZAKEN

- 6212-6215** Registers van de lenen gehouden van de heerlijkheid van Liesveld, 1472-1795. 4 delen
De betreffende lenen lagen in Ammers Graveland, Langebroek, Leerdam, Giessen, Brandwijk, Gelkenes, Zoeterwoude, Meerkerk, Streefkerk en Streveland, Berghambacht, Vierhout, Maasland, de Lier, Naaldwijk, Peulwijk, 's-Gravenzande en Zandambacht.
- 6212** Met inhoudsopgave. 1472-1609.
6213 18 januari 1628-1730.
6214 Met index op naam van de leenmannen. 25 mei 1730 -1773.
6215 1775-1795.
- 6216-6217** Extract-leenregisters, 1472-1628. 2 delen
6216 1472-1609.
6217 1628.
- 6218-6219** Registers van notulen van het Leenhof van Liesveld, 1656-1737. 1 deel, 1 katern
6218 1656-11 mei 1676., 1 katern
Zie ook 5868 en 5869.
6219 16 mei 1676-1737.
- 6220** Brieven van verlij, octrooi en procuratien betreffende achterlenen van Liesveld, 1525-1721. 1 omslag
- 6221** Rekest van Jor. Jordaen Preijt, echtgenoot van Aldegonda van der Brugh, aan graaf Willem Frederik van Nassau betreffende de vrijstelling van leenroerigheid van een stuk land bij de kerk te Naaldwijk, met geleidebrief van R. Casembroot. Met bijlagen. 1661. 1 omslag
- 6222** Publikatie van Hendrik Casimir van Nassau betreffende de vervallen en te hernieuwen lenen als gevolg van de dood van zijn vader Willem Frederik van Nassau, 1691. 1 stuk
- 6223** Stukken betreffende verschuldigde heergewaden, zegel- en andere rechten, alsmede de af te leggen eed door leenmannen, 1694-1724 en z d 1 omslag
- 6224** Stukken betreffende de leenrechten van Liesveld en Nieuwpoort, 1697-1698. 1 omslag
- 6225** Lijst van leenmannen in Liesveld en enige andere plaatsen, z.d. 1 stuk
- 6226** Aantekeningen betreffende de regels inzake leenzaken gehanteerd door het Leenhof in Holland en het Leenhof in Gelderland, z.d. 1 stuk
- 6227** Aantekeningen betreffende te verheffen lenen in Liesveld, z.d. 1 stuk

- 6228** Brief van Gerard de Haas aan de heer Vultejus op IJsselstein betreffende de toepassing van leenrecht in de zaak van Willem Schouten. Afschrift. Met bijlagen. 1730. 1 omslag

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 6229** Lijsten van stukken die berusten onder de secretaris Hermans van Liesveld, 1732-1733. 1 omslag
- 6230** Lijst van stukken, door de heer Huber overgegeven aan de heer Vultejus, 1725. 1 stuk

VIII NIERVAART

VERWERVING

Niervaart hoorde aanvankelijk tot de heerlijkheid Strijen. Niervaart werd van de heerlijkheid Strijen afgescheiden nadat er een geschil ontstond over het bezit van deze landen tussen Zweder van Abcoude, heer van Gaasbeek, Putten en Strijen, en Jan van Polanen, heer van de Lek en Breda, samen met zijn zoon Jan van de Lek. Laatstgenoemde verkreeg uiteindelijk de landen en heerlijkheid van de Niervaart. Hij droeg zijn heerlijke goederen in 1390 op aan Albrecht van Beieren en ontving ze naderhand van hem als een onversterfelijke erfleer. Na zijn dood en die van zijn vrouw Odilia van Salms, die door hem met de heerlijkheid 'belijftocht' was, kwam het erfleer aan hun dochter Johanna van Polanen van de Lek die in het huwelijk trad met Engelbrecht van Nassau, waardoor de heerlijkheid in het huis van Nassau kwam. Bij de 'portage' van 1732 werd Niervaart aan het huis van Oranje toebedeeld.³²⁶ In 1795 werd Niervaart in beslag genomen en in 1796 genationaliseerd.

GRONDGEBIED, BENAMING EN BESTUUR

De heerlijkheid van Niervaart -tegenwoordig Klundert- lag met de polder van dezelfde naam ten zuiden van het Hollands Diep, ten oosten en ten zuiden van Zevenbergen, waarvan ze door de Roodevaart of de Keene werd afgescheiden. Ten westen grensde Niervaart aan de polder de Ruigenhil. Het domein Niervaart behoorde oorspronkelijk tot het gewest Holland.

Van het domein maakten in de 16e eeuw deel uit de stad Klundert, het fort Suijkerberg, diverse polders, de Moerdijk en het Strijense Sas, en nog enige gehuchten als de Tenmereek, Noordschans en Logtenberg. Tegenwoordig ligt dit gebied in de provincie Noord-Brabant.

De Klundert of Niervaart was een kleine stad, gelegen aan de Roodevaart, ook wel 'Mooie Keene' genoemd. De stad werd regelmatig versterkt met wallen en had vier bolwerken met een grachtenstelsel. Deze vestingwerken werden in 1583 op last van prins Willem I gebouwd. In het stadje waren in de 16e eeuw zeven of acht straten, die alle lijnrecht liepen, met in het midden een brede gracht, de Kreek geheten. Voorts was er een haven aan de Roodevaart.

In Niervaart lag een kleine bezetting onder het bevel van een majoor die afhankelijk was van de gouverneur van Willemstad. Aan de andere kant van de vaart lag het fort Suijkerberg. In het begin van de 16e eeuw bevond zich aan het Hollands Diep nog een kleine versterking, de Noordschans, maar die werd halverwege de 16e eeuw gesloopt.³²⁷

Hoewel de Moerdijk een gehucht was, had het grote bekendheid door de overvaart van en naar het Strijense Sas. Het gehucht behoorde voor het grootste gedeelte onder de heerlijkheid van Niervaart, met inbegrip van de haven. Het oostelijke gedeelte behoorde onder de Lage Zwaluwe.

Het bestuur van de heerlijkheid werd gevormd door een baljuw en twee burgemeesters, waarvan de een tevens thesaurier was en de ander tevens president-schepen naast zes andere schepenen. Baljuw en secretaris werden voor het leven benoemd door de heer van Niervaart.

Hoger beroep van de gewezen vonnissen door de schepenen was mogelijk bij het Hof van Holland, en in zaken betreffende de gemene middelen bij de Gecommitteerde Raden.

De rentmeester, die tevens kastelein was, had met de baljuw de benoeming 'van 't dubbel getal der magistraats personen'. Van deze lijst benoemde de heer van Niervaart de magistraat.

De ontvanger der verpondingen werd door de heer aangesteld, stelde borg aan de magistraat en deed rekening aan gemelde magistraat ten overstaan van een commissaris.

³²⁶ Zie ook Van der Aa, Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden, deel 8.

³²⁷ NDR inv.nr. 766, folio 856recto.

Voorts was er een pastorie, waarvoor de predikant een bijdrage aan de heer van Niervaart moest leveren. De predikant inde de 100ste en 200ste penning en de ordinaris penning, alsmede inkomsten als gevolg van de tiendverpachting. Onder de jurisdictie van Niervaart behoorden de volgende gebieden ³²⁸ :

NIERVAART:

- de Grote of Niervaartspolder, met de helft van de Tonnekreek, de grens met Ruigenhil,
- de Bloemendaalse polder,
- de Manciapolder voor een gedeelte,
- de Westpolder,
- de Louckerspolder,
- de Ketel,
- de Plaat,
- de nieuwe Nieuwendijk voor een gedeelte,
- Boertiensgors en de omloop van dat gors,
- de buitenschorren van de omloop van het Boertiensgors,
- de Nassaupolder voor een gedeelte,
- de Arenbergpolder voor een gedeelte,
- de Bredase polder voor een gedeelte,
- de Blokpolder,
- de nieuwe Moerdijk,
- Mr. Claasland,
- Louckersgors.

AAN DE OVERZIJDE VAN HET HOLLANDS DIEP:

- het Strijense Sas, ook het Wilderland genoemd,
- de aanwassen van het Land van Essen

Behalve de nieuwe Moerdijk en Mr. Claasland waren de polders meestal in eigendom van de heer van Niervaart.

De verschillende polders en landen die onder Niervaart vielen werden beheerd door een college van dijkgraaf, de rentmeester, gezworenen en penningmeester, maar de heer van Niervaart had het recht om er drie gezworenen aan te stellen alsmede de rentmeester. ³²⁹ Een aantal polders werkte samen met andere naburige heerlijkheden voor zover het bijvoorbeeld de gemeenschappelijke belangen in de watermolens betrof. Zo was Niervaart gecombineerd met de polders Zandberg en de Nieuwendijk, beide gelegen onder Zevenbergen. Deze drie polders voegden ieder een gezworene bij het college van de Niervaartse polder, dat het beheer had over de gecombineerde polders. De Grote Polder van Niervaart onder de Klundert was in 1554 bedijkt.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De prins van Oranje als heer van Niervaart oefende hoge, lage en middelbare jurisdictie uit, alsmede het strandrecht en het aanslaan van onbeheerde goederen. Tot zijn heerlijke rechten behoorde de 'privative' jacht, de cijzen, tienden, recht van de wind.

De heer van Niervaart stelde de volgende functionarissen aan: ³³⁰

- Gouverneur
- Baljuw
- Commandeur
- Dijkgraaf
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Rentmeester
- Kastelein
- Ontvanger van de verpondingen
- Penningmeester van de Niervaart
- Comptoirbode van het domein
- Koster
- Schoolmeester
- Voorzanger
- Schoolmeester op de Moerdijk
- Schoolmeester op het Strijense Sas
- Vorsters

328 NDR inv.nr. 766, folio 858recto-859recto

329 Voor een overzicht aanwezig van de bezittingen aan landerijen, hoeven, boerenwoningen en schuren die zich in deze heerlijkheid bevinden zie NDR inv. nr 766, folio 858recto-859recto.

330 NDR inv. nr 685, folio 97-100.

- Majoor van de burgerij
- Portier
- Comrussaris van de wagens op de Moerdijk
- Schipper van de Niervaart op Delft en 's-Gravenhage
- Dijkbode van Niervaart
- Gezworenen van de Grote Polder
- Molenmeester van de watermolen in de Grote Polder
- Gezworenen van Bloemendaal, Nassau- en annexe polders
- Vorster van de polder Bloemendaal en annexe polders
- Heemraden van de Strijense Polder
- Penningmeester van de Strijense Polder
- Medicine doctor van de Niervaart
- Opzichter van het veer bij de Moerdijk
- Postmeester
- Bakemeester van het Strijense Sas
- Kapitein van de burgerij
- Lieutenant van de burgerij
- Vaandrig van de burgerij
- Kapitein van de huisluiden in de Grote Polder
- Lieutenant van de huisluiden in de Grote Polder
- Vaandrig van de huisluiden in de Grote Polder
- Kapitein van de huisluiden onder Bloemendaal en de Nassause Polder
- Lieutenant van de huisluiden onder Bloemendaal en de Nassause Polder
- Vaandrig van de huisluiden onder Bloemendaal en de Nassause Polder

BEHEER

Het beheer was in handen van de rentmeester, die binnen de gemeenschap een aanzienlijke positie had. Als kastelein genoot de rentmeester de vrijdom van 's lands impositien (belastingen).

Achtereenvolgens waren rentmeester:

Michiel Piggen,	1563
Hendrik van Baerl,	1564-1566
Artus van Noort,	1571
Daniel de Loecker,	1584-1586
Martin de Loecker,	1587-1605
Joost van den Heuvel,	1608-1616
Enoch Much,	1617-1619
Bernaert la Faille,	1637-1652
Melchior van den Kerckhove,	1653-1665
Adriaen Pieterons,	16-1711
Nicolaas Ghijs, provisioneel rentmeester,	1712-1713
Maerten Adriaan van Sipersteijn,	1714
Barend van Rhijn,	1715-1716
Johan van de Moer,	1717
Lucia Verhoeff, weduwe van Johan van de Moer,	1718-1720
Adriaan van de Moer,	1721-1727
Josina van de Moer, erfgename van Adriaan van de Moer,	1728-1729
Johan Dingemans,	1730-1775
Johannes Dirk Feuilletau de Bruijn voor Johan Dingemans,	1777-1787
Horatius Leendert Lauta van Aisma,	1788-1791
Jacobus Johannes Hettterscheij	1792-1810

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Dit hoofdstuk beschrijft de stukken betreffende Niervaart. Het archief vormt met name voor de sociaal-economische geschiedenis van het gebied een rijke bron van informatie. De rekeningen geven per jaar een inzicht in de sociaal-economische ontwikkeling die het gebied in de loop der eeuwen doormaakte. Voor onderzoek naar dijkonderhoud en de strijd tegen het water, de ontwikkeling van de landbouw en handel is raadpleging van de rekeningen aan te bevelen. De eerste rekening dateert uit 1563; vanaf 1587 is de jaarlijkse serie op circa 40 jaargangen na compleet tot en met 1810.

Bovengenoemde eerste rekening van 1563 is tevens het oudste stuk van het archief, net zoals de laatste rekening uit de Franse tijd van 1810 het jongste stuk van het archief is.

Voor de periode eind 18e eeuw tot en met het einde van de Franse tijd zijn de condities van verpachting van groot belang.

Inzake onderzoek naar de bestuurlijke aspecten leveren vooral de verbalen van de leden van Domeinraad en de generale rapporten van de rentmeesters veel gegevens op.

VERWANTE ARCHIEVEN

Andere stukken betreffende Niervaart zijn te vinden in deel 1 in de serie Notulen van de Domeinraad en de serie registers van uitgaande stukken aan belanghebbenden, beschreven in de rubriek 'Stukken van algemene aard'.

Andere archieven betreffende Niervaart uit de periode dat de prins van Oranje heer van Niervaart was, bevinden zich in:

- Waterschap De Striene, te Fijnaart
- Streekarchief Nassau-Brabant, bewaarplaats Klundert
- Rijksarchief in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch

BIJLAGE

Inhoudsopgave van de rekening ³³¹

ONTFANG

1. Bastaerden en onbeheerde goederen
2. Grondt en losbaere chijnsen
3. Den erfpagt van Nassauen grondt
4. Accijnsen, smalthienden, veeren
5. Van het schroden ambagt en afslag van de vis
6. Visserijen en molenpagt, wijn en bieraccijns in Niervaert en Nieuwen Moerdijk, smalthienden en bakengelt
7. Landpagten van de geheele jurisdictie
8. De dijkettingen van de geheele jurisdictie
9. Zaetthienden van de geheel jurisdictie
10. Coornthienden van de geheele jurisdictie
11. Ontfang van de slicken en aenwassen en landtpagt in het Wilderlant
12. Crauwelsgors
13. Den patrijsvangst
14. Extraordinaris of gemengde ontfang
15. Extraordinair cappittel van den generaelen staedt van restanten en geattermineerde schulden

UIJTGAEFF

1. Ordinaire gagien
2. Renten en pensioenen
3. Dijkgeschoten ten laste van den Heer
4. Verpondingen tot lasten van den Heer
5. Reparatiën ende oncosten aen de kerck, hoeven, molen, veeren, hoofden, dammen
6. Reparatiën ende oncosten aende de bedijkte landen op de Plaet
7. Reparatiën aen Vliegershil in den Nassauenpolder
8. Reparatiën ende oncosten gedaen aan Mariapolder
9. Reparatiën ende oncosten gedaen aen de Blockpolder
10. Reparatiën ende oncosten gedaen aen de landen van Louckerspolder
11. Reparatiën ende oncosten aen den Arenbergerpolder
12. Reparatiën ende oncosten aen den Westpolder
13. Quijdscheldingen
14. Atterminatiën
15. Extraordinaire of gemengde uijtgaeff

331 Ontleend aan de rekening over 1768, NDR inv.nr. 6478.

A ALGEMEEN

- 6231** Stukken betreffende de heerlijkheid ten tijde van de voogdijschap van de hertog van Brunswijk, 1763-1765. 1 omslag
- 6232-6233, 16714** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, 1778-1795. 3 banden
- 6232** 1778-1789.
Het rapport over het jaar 1788 ontbreekt.
- 6233** 1790-1793.
- 16714** Generaal rapport van de rentmeester wegens de gesteldheid van het domein, 1794-1795., 1 band
- 6234** Memories van de rentmeesters wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1778-1793. 1 band
- 6235** Stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende het domein Niervaart. Met kanttekeningen. 1793-1794. 1 pak
- 6236** Ingekomen stukken bij de Administrateurs van de goederen van de prins van Oranje in Holland, 1795-4 november 1796. 1 band
- 6237-6238** Ingekomen stukken bij de Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1796-1798. 1 band en 1 omslag
- 6237** November 1796-december 1797., 1 band
- 6238** Januari-juli 1798., 1 omslag
- 6239-6250** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen, 1758-1797. 10 banden, 1 pak en 1 katern
- 6239** 1758-1771.
- 6240** 1772-1775.
- 6241** 1776-1780.
- 6242** 1781-1785.
- 6243** 1786-1788.
- 6244** 1789-1791.
- 6245** 1792-1794.
- 6246** Bijlagen. 1793, 1 pak
- 6247** 1794.
- 6248** 1795-1796.
- 6249** 1796., 1 katern
- 6250** 1797.
- 6251** Ingekomen stukken bij en uitgaande stukken van thesaurier-generaal en raden van Financiën en opvolgers van en naar rentmeester Jacobus Johannes Hetterscheij, 1801-1810. 1 pak

B VERWERVING EN BETWISTING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 6252** Akte van belening door hertog Karel van Bourgondië van graaf Engelbrecht van Nassau met goederen, heerlijkheden en renten in Holland, alsmede de heerlijkheid Niervaart. Authentiek afschrift.
1474. 1 katern
- 6253** Akte van belening door Philips de Schone, koning van Castilie van graaf Hendrik van Nassau met goederen in Holland, alsmede de heerlijkheid Niervaart. Authentiek afschrift.
1504. 1 katern
- 6254** Akte van transport door prins Willem van Oranje aan Claude Michault en Anthonis Baceler van een stuk land,
16 juni 1580. 1 charter
Met uithangende zegel.
- 6255** Akte van transport door Daniël de Loecker, als gevolmachtigde van de prins van Oranje, aan Gerinde Michiels en Anthonis Baceler van een stuk land,
21 juni 1580. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 6256** Sententies van de Hoge Raad in Holland in het geschil tussen de prins van Oranje en de gravin van Aremberg over de grenzen tussen Niervaart en Zevenbergen,
22 december 1580 en 1600. 2 charters
Met uithangende zegels.
- 6257** Akte van transport door Wouter Cools, rentmeester van de domeinen van Fijnaart, aan het sterfhuis van Willem I van twee erven gelegen in de Molenstraat in Niervaart,
1588. 1 charter
Met uithangende zegel.
- 6258** Verdrag tussen de Domeinraad en de gemeenschappelijke grondeigenaars, betreffende de grondscheiding van de Nassause grand, genaamd 'Smartaijers', en de 'Raepschillen' bij het land van Essen onder Niervaart. Authentiek afschrift.
2 april 1592. 1 stuk
- 6259** Akte van transport door de prins van Oranje aan Roland Langevelt van een stuk land in Niervaart. Met ratificatie.
1592. 2 getransfigeerde charters
Met uithangende zegels.
- 6260** Stukken betreffende de verkoop door de erfgenamen Adriaen Mannemaker, thesaurier-generaal van Zeeland, aan prins Maurits van Oranje van diverse landerijen in Niervaart,
1593-1595. 1 stuk, 2 getransfigeerde charters.
Charters met uithangende zegels.
- 6261** Akte van belening door Nicolaas Pijll, curator van het sterfhuis van de prins van Oranje, aan Andries Hessels en Jasper van Kinschot van een stuk land,
1595. 1 charter
Met uithangende zegels.

- 6262** Stukken betreffende een geschil tussen de prins van Oranje en de graaf van Aremberg over de grenzen tussen Niervaart en Zevenbergen, 1607-1614 en z.d. 1 omslag
- 6263** Renversaal van de schepenen van Strijen betreffende de uitgifte in erfpacht door prins Maurits en de aanvaarding door de ingelanden van het land van Essen van land genaamd de Nassause Grond, 1602. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 16715** Akte van transport door Martin de Loecker, echtgenoot van Anna Michault, aan de prins van Oranje van de helft van 20 bunder land in 1580 gekocht door zijn schoonvader Claude Michault, 16 maart 1605. 1 charter
- 6264** Akte van transport door Anthonis Meersman, baljuw en dijkgraaf van Niervaart, aan prins Maurits van een hoeve met land langs de weg van de Hilse poort in Niervaart, 1611. 1 charter
- 6265** Akte van transport door Johan van Everdigen en Anna Mabuijszn. aan prins Maurits van Oranje van enige stukken land, 12 augustus 1615. Met bijlagen, 1615-1616. 1 omslag en 1 charter
Met uithangende zegels.
- 6266** Stukken betreffende de scheiding en de bepalingen van de limieten van de landen en de wateren in Niervaart, 1632 en z.d. 1 omslag
Bevat ook kaarten van Niervaart.
- 6267** Stukken betreffende de verkoop door Frederik Hendrik aan Holland van stukken land voor de fortificatie van Niervaart, 1634. 1 omslag
- 6268** Akte van transport door de erfgenamen van Neeltje Munters aan de rentmeester van de nationale domeinen van Niervaart van een karmolenhuis, varkenshok en wagenhuis in de polder Bloemendaal, 1802. 1 charter
- 6269** Verbaal betreffende de heerlijkheid Niervaart van 1617, opgesteld door Jacob Jan Simons, landmeter te Zevenbergen, z.d. 1 band
Zie voor de kaart het Algemeen Rijksarchief, collectie Hingman VTH 1764.

C BESTUUR

1 REGELGEVING

- 6270** Plakkaten en ordonnanties betreffende het domein Niervaart. Gedrukt. 1624-1783. 1 omslag
- 6271** Handvest of privilege van de heerlijkheid Niervaart betreffende het verlenen van diensten aan de heerlijkheid Niervaart. Afschrift. 1634. 1 stuk

2 FUNCTIONARISSEN

- 6272** Akten van borgtocht van Alarda Suremonts aan haar zonen Jan de Loecker, rentmeester van Standdaarbuiten en Martin de Loecker, rentmeester van Niervaart, 1586. Met bijlagen, 1594 en z.d. 1 omslag
- 6273** Akte van borgtocht van Frans van Noort, Thonis van Noort en Adriaen Heynricxsz., burgemeester van Waalwijk, aan Artus van Noort, rentmeester van Niervaart. Afschrift. 1578. 1 stuk
- 6274** Overeenkomst tussen de Domeinraad en de magistraat van 's-Gravenhage over het aanstellen van een schipper op de vaart van de Klundert naar 's-Gravenhage en vice-versa, 1709. 1 stuk
- 6275** Instructie van Lodewijk Orisant voor de handelwijze bij onenigheid over een aanstelling door de Domeinraad van een dijkgraaf in Niervaart, 1720. 1 stuk
- 6276** Processtukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en de erfgenamen van Hester Antonia Pieterons, weduwe van Nicolaas Ghijs, rentmeester van Niervaart, inzake de afwikkeling van de boedelscheiding, 1718-1758 en z.d. 1 omslag
- 6277** Brief van de Administrateurs aan de Commissie van Superintendentie betreffende de liquidatie van zijn administratie door de gewezen rentmeester van Niervaart Lautavaan Aijmsa. Fragment. [ca. 1796]. 1 stuk

3 BELASTINGINNING

- 6278** Akte van de koning van Spanje betreffende de goedkeuring van de vrijdommen van tollendie aan de ingezetenen van Niervaart zijn verleend, 1561. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6279** Octrooien van de Staten-Generaal en de Staten van Holland en West-Friesland betreffende de vrijstelling van de impost, van hoorngeld en gemetgelden voor de kleine boeren gedurende de 'dijckagie' (het bedijken), en enige jaren daarna. Deels Afschriften. 1613. 1 omslag
- 6280** Kohier van de zuivere huren van alle onroerende goederen in Niervaart, tot redres van de verponding, 1629. 1 band
- 6281** Octrooi van de Staten van Holland en West-Friesland betreffende remissie van de ordinaris verpondingen voor een periode van vier jaar vanaf 1728 voor de eigenaars van de landen in de Grote Polder van Niervaart, 1731. 1 charter
Met uithangende zegels.

- 6282** Rekest van Pieter Carpentier en andere eigenaars van het boerengors onder Fijnaart betreffende een vrijstelling voor 16 jaar van verpondingen, tollën en dergelijke voor het in te dijken land, z.d. 1 stuk
- 4 WATERSTAAT**
- 6283** Sententie van het Hof van Holland in het geschil tussen de magistraat van Niervaart en de administrateur van het sterfhuis van prins Willem I betreffende het recht van accijns voor het maken en onderhouden van twee sloten en de verplichting tot restitutie van het kapitaal en van de interesten, 1588. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6284** Akte van de magistraat van Zevenbergen betreffende het vergoeden door de prins van Oranje van de schade, ontstaan bij de aanleg van een nieuwe haven tussen de schans van Noortdam en de Roodevaart, 1611. 1 stuk
- 6285** Overeenkomst tussen prins Maurits en de graaf van Aremberg, heer van Zevenbergen, betreffende de bedijking van gorssingen in Niervaart en Zevenbergen, 1612. 1 stuk
- 6286** Overeenkomst tussen prins Maurits en Jan Aertszoon Buijs, burgemeester van Geertruidenberg, betreffende de bedijking van gorssingen in Niervaart en in Standdaarbuiten, 28 februari 1613. 1 katern en 1 stuk
- 6287** Reglement van de prins van Oranje betreffende het bedijken van Niervaart. Afschrift. 28 maart 1613. 1 katern
- 6288** Overeenkomst tussen prins Maurits en Hugo van Lichtenborch, auditeur, betreffende het bedijken van gorssingen ten westen van de schans van Noortdam tot aan de grens met Niervaart, 1614. 1 katern
- 6289** Sententie van het Hof van Holland in het geschil tussen prins Maurits en de geërfden van de Bredase polder betreffende de winning van aarde uit de Blokpolder om de dijk van de Bredase polder te verhogen en te verzwaren en de kosten daarvan, 1622. 1 charter
Met afhangend zegel.
- 6290** Beschikking van de Domeinraad op een rekest van de ingelanden van de Bredase polder, onder de Blokpolder, om materiaal ten behoeve van het onderhoud van een stuk dijk. Afschrift. 1634. 1 stuk
- 6291** Rekest van Reynier de Vos en Johan van der Houck te Strijen, pachters van het Wilderlant, aan de Domeinraad betreffende de bedijking van het Wilderlant en de moeilijkheden, hun door de rentmeester van Nieuwervaart aangedaan. Minuut.

- z.d.
Met inliggende extracten uit verpachtingsbrieven,
1645 2 stukken
Ontbreekt.
- 6292** Stukken betreffende de doorgraving van de Roodevaart,
1677. 3 stukken
- 6293** Overeenkomst tussen de Domeinraad en ordrecht betreffende de loodsdiens van
het Strijense Sas naar Dordrecht, Rotterdam, Hellevoetsluis, en andere plaatsen,
1699. 1 katern
- 6294** Besluit van de prins van Oranje betreffende het bedijken van stukken land,
voornamelijk in het noorden van het domein. Afschrift.
1714. 1 katern
- 6295** Nota van de Koninklijke Raad van Groot-Brittannie betreffende punten van
bezwaar van de ingelanden van de polder van de Nieuwendijk over de procedure bij
het opmaken van de rekening,
1720. 1 stuk
- 6296** Overeenkomst tussen de Domeinraad en de ingelanden en geërfden van de Nieuwe
Fijnaart betreffende de uitwatering van de Nieuwe Fijnaart door en langs de Grote
Polder van Niervaart. Met bijlagen.
1729. 1 katern
- 6297** Overeenkomst tussen de Domeinraad en de ingelanden van de Sandberg en
Nieuwendijk betreffende de uitgifte van een stuk land voor een jaarlijkse cijns van
dertig gulden ten behoeve van waterstaatswerken,
1730. 1 stuk
- 6298** Overeenkomst tussen de inwoners van Klundert en de ingelanden van de Sandberg
en Nieuwendijk betreffende een nieuwe watermolen bij de Noordschans. Met
goedkeuring van de prins van Oranje.
1735. 1 katern
- 6299** Overeenkomst tussen de rentmeester van de Klundert en de gecommiteerden van
het huis van Bergen en de respectievelijke ingelanden van de oude Fijnaart en van
het nieuwe land van Standdaarbuiten betreffende het leggen van een sluis in en het
uitgraven van de rivier de Keene,
1765. 1 katern
- 6300** Stukken betreffende een overeenkomst tussen de Domeinraad en de ingelanden
van de kleine Noord- of Slikpolder onder Zevenbergen betreffende een betere
uitwatering van de Bloemendaalse polder,
1785. 1 omslag
- D BEHEER**
- 1 CIJNZEN**
- 6301** Register van de grond- en lastbare cijnzen van erven en hofsteden in de Grote en
Kleine polder van Niervaart,
1626. 1 band

	6322	1808-1810.	
6323	Rapporten betreffende het onderhoud van de gebouwen in Niervaart. Deels gedrukt. 1805-1807.		1 omslag
6324	Stukken betreffende de aanbesteding van het bouwen van een huis in de Nassause polder onder Niervaart. Met bijlagen. Deels gedrukt. z.d.		1 pak
5 REKENINGEN VAN DE RENTMEESTERS			
6325	Rekening van Michiel Piggen, 1563.		1 deel
6326-6327	Rekeningen van Hendrik van Baerl, 1564 en 1566		2 delen
	6326	1564.	
	6327	1566.	
6328	Rekening van Artus van Noort, 1571.		1 deel
6329	Rekening van Daniël de Loecker. Afgehoord 1586. 1576.		1 deel
6330	Bijlagen bij de rekeningen van Daniël de Loecker, 1584		1 omslag
6331-6339	Rekeningen van Martin de Loecker, 1587-1588 en 1600-1606.		9 delen
	6331	1587. Afgehoord 1588.	
	6332	1588. Afgehoord 1590.	
	6333	1600. Afhoringsdatum ontbreekt.	
	6334	1601. Afgehoord 1601.	
	6335	1602. Afgehoord 1603.	
	6336	1603. Afgehoord 1604.	
	6337	1604. Afgehoord 1605.	
	6338	1605. Afgehoord 1606.	
	6339	1606. Afgehoord 1607.	
6340-6348	Rekeningen van Joost van den Heuvel, 1608-1616.		9 delen
	6340	1608. Afgehoord 1609.	
	6341	1609. Afgehoord 1610.	
	6342	1610. Afgehoord Met bijlage. 1611.	
	6343	1611. Afgehoord 1612.	
	6344	1612. Afgehoord 1614 .	
	6345	1613. Afgehoord 1615.	
	6346	1614. Afgehoord 1616.	
	6347	1615. Afgehoord 1617.	
	6348	1616. Afgehoord 1619.	
6349-6351	Rekeningen van Enoch Much,		

	1617-1619.		3 delen
	6349	1617. Afgehoord 1619.	
	6350	1618. Afgehoord 1620.	
	6351	1619. Afgehoord 1621.	
6352-6366	Rekeningen van Bernaert la Faille 1637-1652		15 delen
	6352	1637. Afgehoord 1639.	
	6353	1638. Afgehoord 1645.	
	6354	1639. Afgehoord 1645.	
	6355	1640. Afgehoord 1645.	
	6356	1641. Afgehoord 1645.	
	6357	1643. Afgehoord 1645.	
	6358	1644. Afgehoord 1646.	
	6359	1645. Afgehoord 1647.	
	6360	1646. Afgehoord 1647.	
	6361	1647. Afgehoord 1649.	
	6362	1648. Afgehoord 1650.	
	6363	1649. Afgehoord 1651.	
	6364	1650. Afgehoord 1652.	
	6365	1651. Afgehoord 1656.	
	6366	1652. Afgehoord 1658.	
6367-6378	Rekeningen van Melchior van den Kerckhove, 1653-1662 en 1664-1665.		12 delen
	6367	1653. Afgehoord 1660.	
	6368	1654. Afgehoord 1661.	
	6369	1655. Afgehoord 1661.	
	6370	1656. Afgehoord 1662.	
	6371	1657. Afgehoord 1662.	
	6372	1658. Afgehoord 1663.	
	6373	1659. Afgehoord 1664.	
	6374	1660. Afgehoord 1666.	
	6375	1661. Afgehoord 1668.	
	6376	1662. Afgehoord 1670.	
	6377	1664. Afgehoord 1671.	
	6378	1665. Afgehoord 1671.	
6379-6420	Rekeningen van Adriaen Pietersons, 1668 en 1671-1711.		42 delen
	6379	1668. Afgehoord 1675.	
	6380	1671. Afgehoord 1676.	
	6381	1672. Afgehoord 1676.	
	6382	1673. Afgehoord 1676.	
	6383	1674. Afgehoord 1676.	
	6384	1675. Afgehoord 1677.	
	6385	1676. Afgehoord 1678.	
	6386	1677. Afgehoord 1679.	
	6387	1678. Afgehoord 1680.	
	6388	1679. Afgehoord 1681.	
	6389	1680. Afgehoord 1683.	
	6390	1681. Afgehoord 1685.	
	6391	1682. Afgehoord 1687.	
	6392	1683. Afgehoord 1687.	

6393	1684. Afgehoord 1688.	
6394	1685. Afgehoord 1688.	
6395	1686. Afgehoord 1690.	
6396	1687. Afgehoord 1692.	
6397	1688. Afhoringsdarum ontbreekt	
6398	1689. Afgehoord 1693.	
6399	1690. Afgehoord 1694.	
6400	1691. Afgehoord 1694.	
6401	1692. Afgehoord 1695.	
6402	1693. Afgehoord 1696.	
6403	1694. Afgehoord 1696.	
6404	1695. Afhoringsdarum is onleesbaar	
6405	1696. Afgehoord 1699.	
6406	1697. Afgehoord 1700.	
6407	1698. Afgehoord 1701.	
6408	1699. Afgehoord 1702.	
6409	1700. Afgehoord 1703.	
6410	1701. Afgehoord 1704.	
6411	1702. Afgehoord 1705.	
6412	1703. Afgehoord 1706.	
6413	1704. Afgehoord 1707.	
6414	1705. Afgehoord 1708.	
6415	1706. Afgehoord 1709.	
6416	1707. Afgehoord 1710.	
6417	1708. Afgehoord 1711.	
6418	1709. Afgehoord 1712.	
6419	1710. Afgehoord 1713.	
6420	1711. Afgehoord 1714.	
6421	Bijlagen bij de rekening over 1677.	1 omslag
6422-6423	Rekeningen van Nicolaas Ghijs, 1712 en 1713.	2 delen
	6422 1712. Afgehoord 1715.	
	6423 1713. Afgehoord 1716.	
6424	Rekening van Maerten Adriaan van Sipersteijn. Afgehoord 1717. 1714.	1 deel
6425-6426	Rekening van Barend van Rhijn, commies van wijlen Maerten Adriaan van Sipersteijn, 1715 en 1716.	2 delen
	6425 1715. Afgehoord 1718.	
	6426 1716. Afgehoord 1720.	
6427	Rekening van Johan van de Moert. Afgehoord 1720. 1713.	1 deel
6428-6430	Rekeningen van Lucia Verhoeff, weduwe van Johan van de Moer, 1718-1720.	3 delen
	6428 1718. Afgehoord 1721.	
	6429 1719. Afgehoord 1723.	
	6430 1720. Afgehoord 1724.	

6431-6437	Rekeningen van Adriaan van de Moer, 1721-1727.	7 delen
6431	1721. Afgehoord 1725.	
6432	1722. Afgehoord 1725.	
6433	1723. Afgehoord 1726.	
6434	1724. Afgehoord 1727.	
6435	1725. Afgehoord 1728.	
6436	1726. Afgehoord 1729.	
6437	1727. Afgehoord 1729.	
6438-6439	Rekeningen van Josina van de Moer, erfgename van Adriaan van de Moer, 1728 en 1729.	2 delen
6438	1728. Afgehoord 1731.	
6439	1729. Afgehoord 1731.	
6440-6485	Rekeningen van Johan Dingmans, 1730-1775.	46 delen
6440	1730. Afgehoord 1733.	
6441	1731. Afgehoord 1734.	
6442	1732. Afgehoord 1735.	
6443	1733. Afgehoord 1736.	
6444	1734. Afgehoord 1738.	
6445	1735. Afgehoord 1738.	
6446	1736. Afgehoord 1739.	
6447	1737. Afgehoord 1740.	
6448	1738. Afgehoord 1740.	
6449	1739. Afgehoord 1741.	
6450	1740. Afgehoord 1742.	
6451	1741. Afgehoord 1743.	
6452	1742. Afgehoord 1744.	
6453	1743. Afgehoord 1745.	
6454	1744. Afgehoord 1746.	
6455	1745. Afgehoord 1747.	
6456	1746. Afgehoord 1748.	
6457	1747. Afgehoord 1749.	
6458	1748. Afgehoord 1750.	
6459	1749. Afgehoord 1751.	
6460	1750. Afgehoord 1752.	
6461	1751. Afgehoord 1753.	
6462	1752. Afgehoord 1754.	
6463	1753. Afgehoord 1755.	
6464	1754. Afgehoord 1756.	
6465	1755. Afgehoord 1757.	
6466	1756. Afgehoord 1758.	
6467	1757. Afgehoord 1759.	
6468	1758. Afgehoord 1760.	
6469	1759. Afgehoord 1761.	
6470	1760. Afgehoord 1762.	
6471	1761. Afgehoord 1763.	
6472	1762. Afgehoord 1764.	
6473	1763. Afgehoord 1765.	
6474	1764. Afgehoord 1766.	
6475	1765. Afgehoord 1767.	
6476	1766. Afgehoord 1768.	

	6477	1767. Afgehoord 1769.	
	6478	1768. Afgehoord 1770.	
	6479	1769. Afgehoord 1771.	
	6480	1770. Afgehoord 1772.	
	6481	1771. Afgehoord 1773.	
	6482	1772. Afgehoord 1774.	
	6483	1773. Afgehoord 1775.	
	6484	1774. Afgehoord 1776.	
	6485	1775. Afgehoord 1776.	
6486	Rekening van Johannes Dirk Feuilleteau de Bruijn namens Johan Dingmans. Afgehoord 1779. 1776.		1 deel
6487-6494	Rekeningen van Johannes Dirk Feuilleteau de Bruijn, 1777-1784.		8 delen
	6487	1777. Afgehoord 1780.	
	6488	1778. Afgehoord 1781.	
	6489	1779. Afgehoord 1783.	
	6490	1780. Afgehoord 1783.	
	6491	1781. Afgehoord 1784.	
	6492	1782. Afgehoord 1785.	
	6493	1783. Afgehoord 1786.	
	6494	1784. Afgehoord 1787.	
6495-6497	Rekeningen van de erfgenamen van J.D. Feuilleteau de Bruijn, 1785-1787.		3 delen
	6495	1785. Afgehoord 1788.	
	6496	1786. Afgehoord 1788.	
	6497	1787. Afgehoord 1789.	
6498	Rekening van Horatius Leendert Lauta van Aisma, namens de erfgenamen van J.D. Feuilleteau de Bruijn, 1788. Afgehoord 1790.		1 deel
6499-6501	Rekeningen van Horatius Leendert Lauta van Aisma, 1789-1791.		4 delen
	6499	1789. Afgehoord 1791.	
	6500	1790. Afgehoord 1793.	
	6501	1791. Afgehoord In tweevoud. 1794.	
6502-6504	Rekeningen van Jacobus Johannes Hetterscheij, wegens de onverrekenende rekeningen van de ontslagen rentmeester Horatius Leendert Lauta van Aisma, 1792-1794.		3 delen
	6502	1792. Afgehoord 1798.	
	6503	1793. Afgehoord 1799.	
	6504	1794. Afgehoord 1799.	
6505-6518	Rekeningen van Jacobus Johannes Hetterscheij, 1795-1810.		14 delen
	6505	1795. Afgehoord 1799.	
	6506	1796. Afgehoord 1800.	
	6507	1797. Afgehoord 1801.	
	6508	1798. Afgehoord 1801.	

6509	1799. Afgehoord 1802.
6510	1800. Afgehoord 1803.
6511	1801. Afgehoord 1803.
6512	1802. Afgehoord 1804.
6513	1803. Afgehoord 1805.
6514	1804. Afgehoord 1808.
6515	1805. Afgehoord 1808.
6516	1806. Afgehoord 1809.
6517	1807-1809. Afgehoord 1815.
6518	1810. Afgehoord 1813.

E ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 6519** Inventaris van de stukken betreffende leningen ten laste van Niervaart. Afschrift. 1611. 1 stuk
- 6520** Resolutie van de Domeinraad betreffende de inventaris van stukken af te geven aan de erfgenamen van rentmeester Feuillateau de Bruijn ter decharge. 1790. 1 omslag

IX WESTLAND

VERWERVING

De bezittingen van de prins van Oranje in het Westland vallen uiteen in een aantal goederencomplexen: Monster met Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen; Naaldwijk met Honselersdijk en Hondertland en verder Wateringen, De Lier, 't Opstal en Oranjepolder en 's-Gravenzande en Zandambacht.

Monster met Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen behoorden tot de erfenis afkomstig van Jan van Polanen. Tot 1588 bezaten de Nassaus alleen de ambachtsheerlijkheid Monster. De Staten van Holland verleenden in 1588 aan prins Maurits de hoge heerlijkheid.³³² Vanouds waren de lenen van Polanen en de Lek in een register opgetekend. Het beheer en de administratie van deze lenen werd in 1627, na de dood van prins Maurits, gescheiden. De heerlijkheid de Lek had hij nagelaten aan zijn natuurlijke zoon Willem. Diens broer Lodewijk, heer van Beverweert vererfde uiteindelijk de heerlijkheid van de Lek. De heerlijkheid Polanen omvatte de hofstad Polanen, de ambachtsheerlijkheden Monster en Naaldwijk met de grote en smalle tienden en de Loosduinerdijkse tienden in Monsterambacht.³³³ De hofstad Polanen lag tussen Monster en Poeldijk. Al in de 14e eeuw was het huis van Polanen met de grond gelijk gemaakt. Het goederencomplex bleef de naam van Polanen behouden. Van Loosduinen behoorde de andere helft tot Haag-ambacht.³³⁴

Naaldwijk, met Hondertland en Honselersdijk werd in 1612 door prins Frederik Hendrik gekocht van de graaf van Aremberg.

De goederen van graaf Karel van Aremberg, waaronder de hoge heerlijkheid Naaldwijk, Honselersdijk, Wateringen en Hondertland, waren in 1583 door de Staten van Holland geconfisqueerd, omdat de graaf in Spaanse dienst was gebleven.

In 1598 gaven de Staten van Holland aan Maurits huis, tuinen en boomgaarden van Honselersdijk in concessie. Honselersdijk was vanouds de plaats waar het slot van de heren van Naaldwijk stond. Met het Twaalfjarig Bestand kreeg de graaf van Aremberg, volgens de bepalingen dat allen van wie de goederen gedurende oorlog waren aangeslagen of verbeurd verklaard, weer in het bezit van hun goederen zouden worden hersteld, zijn bezittingen in het Westland terug. Omdat deze goederen voor de graaf een lastig bezit waren, aangezien hij een hoge positie in de Spaanse dienst bekleedde, verkocht hij ze in 1612, na onderhandelingen vanaf 1610, aan prins Frederik Hendrik. Deze kocht de goederen voor de somma van 360.000 gulden. In hetzelfde jaar schonk zijn broer Maurits aan Frederik Hendrik de rechten op de ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk. De ambachtsheerlijkheid was eertijds in handen van het geslacht Van Woert. Door koop en vererving (uit het erfdeel van Polanen) was de ambachtsheerlijkheid in bezit gekomen van prins Maurits. Door de schenking van Maurits aan Frederik Hendrik werden ambacht en heerlijkheid in één hand verenigd.³³⁵

³³² Scherft, *Het sterfhuis*, p. 110.

³³³ Drossaers I, I, pp. 9 en 13.

³³⁴ *Tegenwoordige staat, VI (Holland III)*, pp. 586 e.v.

³³⁵ E. van Bergen *Geschiedenis van Naaldwijk van vroegste tijden tot begin 20e eeuw*, (Naaldwijk, 1924), pp. 90 e.v.;

De bevolking van de goederen bracht, ter gelegenheid van de overdracht van de goederen in handen van een prins van Oranje een som van 4000 gulden op, als ereblijk voor de nieuwe eigenaar. Honselersdijk en Hondertland behoorden onder Naaldwijk. Hondertland was een klein ambacht met recht van hoge heerlijkheid in het Westland. Aan Hondertland was de titel van erfmaarschalk van Holland verbonden.³³⁶

In 1638 werd Frederik Hendrik beleend met het recht van visserij met schuttingen in Hondertland. De Hoge en Lage Doortogte werden in 1634 door Frederik Hendrik gekocht van de broers en zussen Van der Linden, eigenaren van deze hofsteden. Deze hofsteden lagen in het ambacht van Monster, maar vielen onder het baljuwschap van Naaldwijk.³³⁷ De hofsteden waren leenroerig aan de vrouwe van Assendelft. De Oranjepolder werd bedijkt op octrooi van de Staten van Holland van 17 maart 1644 en ligt naast Hondertland.³³⁸

Ook 't Opstal maakte deel uit van Naaldwijk. In 1612 werden door prins Frederik Hendrik in 't Opstal tienden en een boerenwoning gekocht. Voor de criminele politic en finantie behoorde dit gebied onder Naaldwijk, voor het civiele onder Honselersdijk.³³⁹

Van Wateringen bezat de prins van Oranje alleen de ambachtsheerlijkheid. Wateringen maakte deel uit van de goederen die van de graaf van AreMBERG waren gekocht. De hoge heerlijkheid behoorde aan de Staten van Holland, die de baljuw benoemden.

In 1712 werden Naaldwijk, Honselersdijk, Wateringen, Oranjepolder en Hondertland door de Staten-Generaal aan de koning van Pruisen geextraheerd. Bij de overeenkomst van 1732 over de erfenis tussen de koning van Pruisen en de prins van Oranje-Nassau werden deze goederen definitief aan de koning van Pruisen toegewezen. In 1754 kwamen de goederen weer in de handen van de Oranjes door koop van de koning van Pruisen.

Prins Frederik Hendrik kocht in 1638 's-Gravenzande en Zandambacht van de Staten van Holland, met recht van hoge heerlijkheid.

GRONDGEBIED EN BENAMING

De bezittingen van de prins van Oranje in het Westland besloegen een groot deel van het Westland. Van deze bezittingen was Naaldwijk het grootst in omvang. De naam Westland komt voort uit het onderscheid dat werd gemaakt tussen de Oost- en de Westambachten binnen het hoogheemraadschap van Delfland.³⁴⁰

Dankzij de ligging vlakbij 's-Gravenhage en het zeeklimaat, kon het Westland zich ontwikkelen tot het tuinbouwgebied dat het nu is. De beoefening van de tuinbouw nam pas in de 17e en 18e eeuw een grote vlucht. De tuinbouw werd bevorderd door pastoor François Verburch, die in 1647 als eerste pastoor na de Reformatie in het Westland zijn standplaats kreeg. Ook aanleg en onderhoud van groente- en moestuinen bij de diverse buitenplaatsen in het Westland, zoals bij het huis te Honselersdijk, heeft waarschijnlijk de beoefening van de tuinbouw bevorderd. De hovenier van Honselersdijk, Jacobus Groen, kreeg bekendheid door zijn handboek voor de tuinbouw 'De Nederlandsche Hovenier'.³⁴¹

Het bekendste goed in Westland was Honselersdijk, vanwege het lustslot dat prins Frederik Hendrik liet bouwen, in plaats van het oude vervallen kasteel op die plaats. Omstreeks 1620 moet met de aanvang van de bouw zijn begonnen. Bij de bouw waren als architecten betrokken: Jacques de la Vallée (1634-1637), Jacob van Campen (vanaf 1637) en Pieter Post (vanaf 1646). Bij ontwerp en inrichting van het huis en de tuinen waren tal van kunstenaars betrokken.³⁴²

Frederik Hendrik zelf verbleef geregeld op het huis Honselersdijk. Het huis was het toneel van ontvangsten en feesten en jachtpartijen. Zijn zoon Willem II echter had een voorliefde voor Dieren en kwam weinig op Honselersdijk. Willem III, die een deel van zijn jeugd doorbracht op het huis, kwam er weer vaker, maar na zijn kroning tot koning van Engeland vertoonde hij zich nog maar weinig op het huis. Na zijn dood kwam het huis in handen van de koning van Pruisen, Frederik I. Deze bezocht Honselersdijk herhaaldelijk en liet het zelfs verfraaien. Zijn zoon Frederik Willem deed niets aan het onderhoud van het huis. Het huis werd bewoond door diens ambtenaren. Een gedeelte van de inboedel, waaronder schilderijen liet hij naar Berlijn overbrengen. Nadat de Oranje-Nassaus de goederen in het Westland weer van de koning van Pruisen hadden teruggekocht, werd het huis te Honselersdijk hersteld en opgeknapt. Prinses Carolina en haar man, prins Karel Christiaan van Nassau-Weilburg, hadden het huis als vaste woonplaats.³⁴³ Na de omwenteling van 1795 heeft het huis dienst gedaan als gevangenis en ziekenhuis en is het gebruikt voor militaire doeleinden. In 1814

Th. Morren, 'Het huis Honselersdijk' in: Je Maintiendrai, red. prof. dr. J.F.L. Krämer. dl I, p 229 e.v.

336 NDR inv.nr. 765, folio 720 e.v.

337 NDR inv.nr. 6583.

338 Zie kaart Collectie Hingman VTH, inv, nr. 2387-b.

339 NDR inv.nr. 767, folio 1244.

340 Tegenwoordige Staat, VI, Holland III, p 480.

341 J.G. de Ridder, Uit de geschiedenis van het Westland (Den Haag, 1979), pp. 11-13.

342 Morren, 'Het huis Honselersdijk', pp. 229 e.v.

343 Van Bergen, Naaldwijk, pp. 96 e.v.

bleek het huis zo verwaarloosd en herstel zo kostbaar dat werd besloten het huis te Honselersdijk te slopen. Wat overbleef waren enkele bijgebouwen, bekend onder de naam: het Hof.³⁴⁴ Honselersdijk behoorde onder de hoge en middelbare jurisdictie van Naaldwijk.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De prins van Oranje had in vrijwel alle heerlijkheden het recht van benoeming van baljuw en schout. Ook had hij benoemingsrecht voor welgeboren mannen en schepenen, die hij benoemde uit een dubbelgetal dat was opgesteld door de baljuw of schout.

In het Westland werden geregeld meerdere functies door één persoon uitgeoefend. Zo werd het baljuwschap van de verschillende heerlijkheden en functies als ontvanger van de verpondingen in de 18e eeuw bekleed door één persoon. Ook het rentmeesterschap over de verschillende goederen werd geregeld door een persoon waargenomen. De rechten en bevoegdheden van de prins van Oranje waren vrij uitgebreid, zoals mag blijken uit de opgave van functionarissen waarvan de prins benoemingsrecht had, of waarvoor hij octrooi mocht verlenen.

BEHEER

De goederen in het Westland werden beheerd door meerdere rentmeesters, één rentmeester per goederencomplex. Nadat Naaldwijk en 's-Gravenzande in 1754 weer van de koning van Pruisen waren teruggekocht, werden deze goederen door één rentmeester beheerd en in één rekening verantwoord.

De Domeinraad hoorde de rekeningen van de verschillende colleges en functionarissen jaarlijks af. Het afhoren van rekeningen van de rekenplichtige ambtenaren vond vaak plaats ten overstaan van baljuw, schout en schepenen, ingelanden of bruikers door een lid van de Domeinraad. Ook deed de gecommitteerde van de Domeinraad de jaarlijkse verpachtingen.

Ten behoeve van een zorgvuldige administratie van met name aan grondbezit verbonden inkomsten, diende het bezit in kaart te worden gebracht. Zo is het kaartboek van de domeinen in Westland door Floris Jacobsz., gemaakt in de periode 1615-1634, waarschijnlijk in opdracht van de Domeinraad vervaardigd.³⁴⁵ Ook het kaartboek van het baljuwschap van Naaldwijk, door Floris Jacobsz omstreeks 1620, dus niet lang na de aankoop van Naaldwijk vervaardigd, is waarschijnlijk een opdracht van de Domeinraad.³⁴⁶ Ook losse kaarten van de hand van Floris Jacobz en Floris van der Salm zijn bewaard gebleven.³⁴⁷

In 1757 werd voor het Westland een intendant aangesteld 'tot beter administratie en bevordering der inkomsten'.³⁴⁸ Abraham Douglas werd als intendant aangesteld. Deze Douglas bekleedde al diverse functies in het Westland (baljuw, ontvanger der verpondingen, etc.). Over zijn gedragingen werden door inwoners van Westland meermalen klachten geuit. Toch bleef Douglas tot 1795 in zijn functies gehandhaafd, met een kort intermezzo toen hij tijdens de patriotse woelingen door de patriotten gevangen werd gezet. De rentmeesters van Westland waren:³⁴⁹

POLANEN, MONSTER, POELDIJK, TER HEIJDE, HALF LOOSDUINEN MET TOEBEHOREN:

Jasper van Kinschot,	[-1591
Pieter van Treslong,	1619-1625
Simon van Catshuijsen,	1626-1650
Pieter van Butselaer,	1651-1655
Frederik Schoon,	1658-1661
Balthasar van der Hoijkens,	1662-1676
Vincent Turnhout,	1677-1688
Dirk Helt,	1690-1716
Jan Pieter Ravens,	1720-1754
Jan Ravens,	1755-1778
Gijzermarus Abraham Christ,	1779-1797
Nicolaas Armand,	1799-1804

344 Van Bergen, Naaldwijk, p. 123 en pp. 136-137.

345 NDR inv. nr. 6691.

346 Kaartboek van het baljuwschap van Naaldwijk. Kaartboek van de landerijen gelegen in de heerlijkheden Naaldwijk, Honselersdijk en het Honderdland, omstreeks 1620 door Floris Jacobsz vervaardigd. M. Kok, ed. (Alphen aan de Rijn, 1985, Genootschap Oud Westland in samenwerking met Canaletto).

347 Het betreft de kaarten collectie Hingman inv. nrs. VTH 2347-2350, 2353-2354, 2358-2363

348 NDR inv. nr. 115, 25 februari 1757.

349 NDR inv. nr. 686, folio 763 e.v.

Johan Nicolaas van der Trappen,	1805-1811
NAALDWIJK, HONSELERSDIJK, WATERINGEN, OPSTAL, HONDERTLAND, DE TIENDEN IN DE LIER EN NOG ENIGE ANDERE GOEDEREN:	
Simon van Catshuijsen,	1617-1650
Frederik Schoon,	1650-1681
Willem Schoon,	1682-1685
Elizabeth Bernagie,	1686-1688
François Ravens,	1689-1711
'S-GRAVENZANDE EN ZANDAMBACHT:	
Simon van Catshuijsen,	1639-1650
Pieter van Butselaer,	1651-1655
Frederik Schoon,	1658-1681
Willem Schoon,	1682-1688
François Ravens,	1689-1711
ORANJEPOLDER	
Willem Kettingh de Jong,	[1657]-1668
Jacob Hodenpijl,	1670-1677
Frederik Schoon,	1681
Willen Schoon,	1682-1688
François Ravens,	1689-1711
VANAF 1754 WERD NAALDWIJK SAMEN MET 'S-GRAVENZANDE EN ZANDAMBACHT EN ORANJEPOLDER DOOR EEN RENTMEESTER BEHEERD.	
Jan Ravens,	1754-1777;
Gijzermarus Abraham Christ,	1779-1797;
Nicolaas Armand,	1798;
Weduwe van Armand,	1799-1804;
Johan David Nicolaas van der Trappen,	1805-1812
In bovenstaande lijst zijn alleen de rentmeesters opgenomen die een commissie hebben ontvangen. Erfgenamen, weduwen en borgen die gedurende een aantal jaren het rentmeesterschap waarnamen zijn hierin niet opgenomen.	
Stadhouders van de lenen waren:	
VAN POLANEN:	
Ewoud Brand,	1647-1652;
Ewoud Brand, de zoon,	1653-1671;
Ewoud Brand, de (klein)zoon,	1671-1720;
Pieter Brand,	1722;
Jan Pieter Ravens,	1724-1768;
Andreas Ardesch,	1769-1788;
Jacob Amman,	1789;
Louis Stephanus le Jeune,	1790-?
VAN NAALDWIJK:	
Ewoud Brand,	1647-1652
Ewoud Brand, de zoon,	1653-1671
Ewoud Brand, de (klein)zoon,	1671-1711

Carel Bernard Schwarm,	1747-1763
George Ulbo van Schwarm,	1764-1770
Andreas Ardesch,	1771-1787
Jacob Amman,	1789
Carel Frederik Brand,	1790-?

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit hoofdstuk zijn de stukken betreffende het Westland opgenomen. Hierin bevinden zich ook stukken, opgemaakt en/of ontvangen door andere archiefvormers dan de Domeinraad. Het gaat hier om personen of instanties die kortere of langere tijd in het bezit waren van goederen in het Westland. Dat waren de Staten van Holland ten tijde van de confiscatie van de goederen van de graaf van AreMBERG, de graaf van AreMBERG zelf en de koning van Pruisen, na de verdeling van de erfenis van Willem III van Oranje. Zoals gebruikelijk werden bij de overdracht van de goederen aan de nieuwe eigenaar ook delen van het archief overgeleverd. Het ging dan voornamelijk om eigendomsbewijzen, zoals registers van lenen en akten van koop en overdracht van goederen.

VERWANTE ARCHIEVEN

De rekeningen en stukken van functionarissen als baljuw, schout, schepenen en burgemeesters worden beheerd door de gemeenten: De Lier, Monster, 's-Gravenzande, 's-Gravenhage (voor stukken betreffende Loosduinen), Naaldwijk, Wateringen. Alleen in Naaldwijk is een gemeentearchief gevestigd. De archieven in de overige gemeenten worden in het algemeen op de secretarie beheerd. Ook sectie 3 van het Algemeen Rijksarchief beheert archieven die betrekking hebben op het Westland, zoals b.v. van de rechtscollages.

LITERATUUR

Stukken betreffende het Westland zijn eveneens beschreven in Drossaers, *Inventaris van het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581*.

Kaarten van goederen in het Westland zijn in beheer bij de afdeling Kaarten & Tekeningen van het Algemeen Rijksarchief.

INVENTARISATIE

De rubrieken in de inventaris zijn onderverdeeld naar de goederencomplexen zoals die door de rentmeester(s) werden beheerd. De leenregisters van Polanen zijn bij de stukken betreffende het Westland gevoegd, omdat Polanen deel uitmaakte van het goederencomplex Monster.

BIJLAGE

FUNCTIONARISSEN

350

HONDERTLAND

- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Bewaarder en ontvanger van de zeevondsten
- Ontvanger van verpondingen
- Marktschipper van Delft op Rotterdam en 's-Gravenhage

HONSELERSDIJK

- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Conciërge van het huis
- Bewaarder en ontvanger van de zeevondsten
- Bode
- Schoolmeester
- Hovenier
- Boswachter/opzichter over het groot en klein wild
- Portier
- Faisantier
- Timmerman
- Opziender en directeur van de Indiase en uitheemse gewassen
- Schipper op Delft, Leiden etc
- Chirurijn

- Baggeraar van de vaart van Honshol naar Loosduinen

LOOSDUINEN

- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Rentmeester
- Bode
- Marktschipper van Loosduinen
- Ontvanger van verpondingen
- Grutter

MONSTER

- Rentmeester
- Rentmeester van de geestelijke en kerkelijke goederen
- Bode
- Koster
- Marktschipper op Rotterdam, Delft, Maaslandse sluis en Vlaardingen en Leiden en 's-Gravenhage
- Grutter
- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Bidder en doodgraver
- Chirurgijn
- Vroedvrouw
- Marktschipper

NAALDWIJK

- Baljuw
- Stadhouders van de lenen
- Griffier van de lenen
- Schout
- Secretaris
- Rentmeester
- Bewaarder en ontvanger van de strandvondsten
- Rentmeester van het oude mannen- en vrouwenhuis
- Rentmeester van de kerke- en heilige geest goederen
- Ontvanger van de verpondingen
- Gerechtsbode
- Koster
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Bidder ter begrafenissen
- Koster en voorlezer van het oude mannen- en vrouwenhuis
- Hoefsmid
- Chirurgijn
- Grutter
- Marktschipper
- Gra(a)fmaker en turfmeester

OPSTAL

- Baljuw
- Schout
- Secretaris

ORANJEPOLDER

- Baljuw
- Schout
- Dijkgraaf
- Heemraden
- Rentmeester
- Dijkbode
- Marktschipper Delft, Rotterdam en 's-Gravenhage

POELDIJK

- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Rentmeester
- Bode
- Schoolmeester
- Bidder ter begrafenissen
- Geadmitteerd chirurgijn
- Marktschipper op Delft, 's-Gravenhage, Leiden en Rotterdam

POLANEN

- Stadhouders der lenen
- Griffier van de lenen

TER HEIJDE

- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Rentmeester
- Bode
- Koster
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Schrijver van vis
- Bidder
- Doodgraver

WATERINGEN

- Baljuw
- Schout
- Secretaris
- Gerechtsbode
- Rentmeester van de kerk- en gasthuisgoederen
- Koster
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Kinderschoolhoudster
- Marktschipper van Wateringen op Leiden etc.
- Marktschipper op Delft, Leiden en 's-Gravenhage
- Ontvanger van de verpondingen
- Chirurgijn
- Grutter

WESTLAND

- Intendant
- Rentmeester
- Ontvanger der verpondingen, deze inde de verpondingen en droeg deze af aan de ontvanger-generaal van de Staten van Holland (NDR inv. nr. 601, folio 120.)
- Doctor in de medicijnen
- Apotheker
- Jager en opziender van de jacht
- (Chirurgijns, dokter en apotheker worden 'geoctroieerd' door de Domeinraad)³⁵¹

A ALGEMEEN

- 6521-6534** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun inspectie van de heerlijkheden in het Westland. Met bijlagen. 14 banden
- 1754-1797.
6521	1754-1758
6522	1759-1764
6523	1765-1768

351 Van Bergen Naaldwijk, pp. 218 e.v.

6524	1769-1772 In het verbaal van 1769 wordt ook verslag gedaan van de inspectie van het Huis te Rijswijk, de Oranjezaal, het Oude Loo, het Kleine Loo en het Oude Hof te Delft
6525	1773-1775
6526	1776-1778
6527	1779-1780
6528	1781-1783
6529	1784-1787
6530	1788-1789, 1791
6531	1792-1793
6532	1794
6533	1795-1796
6534	1796-1797

- 6535** Correspondentie tussen de hertog van Brunswijk als voogd van prins Willem V van Oranje en de Domeinraad betreffende het Westland. Met inhoudsopgave. 1760-1766. 1 omslag
Het betreft hier ingekomen en kopieën van uitgaande brieven van de hertog van Brunswijk, die hij waarschijnlijk aan de stadhouder heeft overgedragen. Zie aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 6536** Ingekomen stukken en concepten en afschriften van uitgaande stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld, 1792-1794. 1 pak
- 6537** Ingekomen stukken ter vergadering behandeld door administrateurs van de goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen, april 1795 - oktober 1796. 1 band
- 6538-6539** Ingekomen stukken ter vergadering van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld, 1 band, 1 omslag
- 6538** 22 november 1796-1797., 1 band
- 6539** Januari-juli 1798.

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 MONSTER, POELDIJK, TER HEIJDE EN HALF LOOSDUINEN

- 6540** Akten betreffende een schenking door Diederick van den Wale aan de kerk van Onze Lieve Vrouwe in Monster van een stuk land in Naaldwijk. Afschriften z.d. 1309-1310. 2 stukken
Deels in Latijn
- 6541** Stukken betreffende de verkoop door Joris van Steijnemolen aan Adriaen Alewijnsen van een woning en 33 morgen land in het ambacht Monster, 1565-1566. 3 charters en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 6542** Stukken betreffende het verzoek van prins Maurits aan de Staten van Holland om hem de hoge heerlijkheid van Monster en Monsterambacht te gunnen, 1587. 1 omslag
- 6543** Akte van schenking door de Staten van Holland en West-Friesland aan prins

- Maurits van de hoge heerlijkheid van Monster, Poeldijk, Ter Heijde, en half Loosduinen,
21 mei 1588. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6544** Akte van procuratie door prins Maurits aan zijn raad Bruininck en thesaurier Kinschot betreffende de inbezitname van Monster, Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen, alsmede de ambachtsheerlijkheid Naaldwijk,
21 januari 1589. 1 stuk
- 6545** Akten betreffende de verlening door de Staten van Holland aan prins Maurits van de hoge heerlijkheid van Monster,
13 januari 1589 1 omslag
- 6546** Register van akten vanaf 1486 betreffende de belening door de graven van Holland van de Loosduinredijker groot- en smaltienden in Monster. Met originele akte uit 1486.
1593. 1 katern, 1 charter en 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 6547** Akte van schenking van de Gecommitteerde Raden van Holland aan prins Maurits van Nassau van ongeveer 10 hond geestland van het convent van Loosduinen,
9 oktober 1595. 1 charter
- 6548** Akten van overdracht door Jacob Maertenszn. Hogenhouck aan Hester Adriaensdr. van der Made van 2 morgen land in het ambacht van Monster. Met retroacta.
1605. 5 charters, getransfigeerd.
- 6549** Stukken betreffende het geschil tussen de prins van Oranje en de baljuw van Delfland inzake de verponding onder Monster,
1605. 1 omslag
- 6550** Stukken betreffende de aankoop door prins Frederik Hendrik van mr. Johan de Voocht, advocaat voor het Hof van Holland, van het huis en hofstad Polanen, met ca. 26 morgen land in het ambacht van Monster,
1627. 3 charters, getransfigeerd, 1 stuk
Met uithangende zegels.
(Zie NDR inv.nr. 7341 Repertorium op de lenen van het huis van Polanen, folio 142v.)
Johan de Voocht hield dit goed in leen van de heer van Polanen. Met deze opdracht van dit achterleen aan de leenheer prins Frederik Hendrik is dit leen komen te vervallen en gemortificeert.
- 6551** Stukken betreffende de koop door prins Frederik Hendrik van jonkheer Jacob de Huijter van 10 morgen land in Monster. Met retroacta.
1637. 1 omslag, 4 charters
Met uithangende zegels.
- 6552** Akte van verkoop door jonkheer Jacob de Jonge van Baerdwijk aan prins Frederik Hendrik van 31 morgen wei-en teelland in Monster,
24 en 26 november 1639. 1 stuk
- 6553** Akte van overdracht door de advocaat De With voor de erfgenamen van Maria Vrancken, weduwe van de baljuw Simon van Catshuijsen, aan prins Willem III van koren- en smaltienden in 10 morgen en 47 roeden land in Dortwech bij Monster,
7 juni 1697. 1 charter
Met uithangend zegel.

2 NAALDWIJK, HONSELERSDIJK, WATERINGEN, HET OPSTAL, HONDERTLAND, DE TIENDEN IN DE LIER EN BIJBEHORENDE GOEDEREN

- 6554** Akten van belening door de heren van Brederode van resp. jonkvrouw Willem van Wateringen, vrouw van Gerrit van Egmond, en Margareta van der Marken van Aremborgen, vrouwe van Naaldwijk, met de Huistiende van Wateringen. Met dorsale aantekening van verlij in 1568.
1387, 1551. 2 charters
Met uithangende zegels.
- 6555** Akte van verkoop van weduwe Yde Gerets Sweym aan Albrecht van Wateringen van 5 Frankrijkse schilden per jaar op een hofstede en land in Wateringen. Met retroactum 1382.
30 december 1386. 2 charters
Met uithangende zegels.
- 6556** Akte van verkoop door Harbaren van der Woert aan Floris van der Woude van huisrenten en hofsteden in Naaldwijk,
[16] augustus 1388. 1 charter
Met uithangende zegel.
- 6557** Akten van verkoop en overdracht door de abt van Mariënweerd in Gelderland aan Hendrik van Naaldwijk van goederen gelegen in Wateringen, Naaldwijk en De Lier en van 18 Franse schilden opbrengst uit de visserij bij Dordrecht. Met retroactum 1406.
1408. 5 charters
Met uithangende zegels.
- 6558** Akte van kwijtschelding door Johan van IJsselstein betreffende zijn aanspraken op land door het convent van Mariënweerd verkocht aan de heer van Naaldwijk,
15 juli 1408. 1 charter met afhangend zegel.
- 6559** Akte van belening door Willem, graaf van Holland, van Jan van Heenvliet met goederen in De Lier. Met retroacta 1312-1349,
1409. 3 charters, getransfigeerd
Met uithangende zegels.
- 6560** Stukken betreffende het eigendom van de hoge en de ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk. Afschriften z.d.
1418-1448. 1 omslag
- 6561** Akte van belening door Jacoba van Beieren, gravin van Holland, van Helmich van Dornick met 8 pond per jaar van de jaarbede van Wateringen,
1 maart 1418. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6562** Akte van verkoop door Hugo Baeck Boudewijnszn. aan Willem van Naaldwijk van 10 morgen land in Naaldwijk. Met retroactum 22 december 1422.
15 december 1427. 2 charters met afhangende zegels.
- 6563** Akte van belening door Philips, graaf van Holland, van jonkvrouw Willem van Egmond en Wateringen, vrouw van Willem van Naaldwijk, van de grote korentiende te Wateringen,
17 oktober 1435. 1 charter.

-
- 6564** Akte van overdracht door Hendrik van Naaldwijk aan zijn broer Jan van Naaldwijk van 31 morgen land in Monster, 22 april 1467. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6565** Akte van overdracht door Pieter Aris aan Jan van Naaldwijk van een woning in Monster en toebehoren, 3 juli 1472. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6566** Akte van belening door Maximiliaan en Philips, graven van Holland, van Willem van Naaldwijk van goederen te Wateringen, de hoge en lage heerlijkheid het Hondertland en goederen te Vlaardingen, 18 oktober 1483. 1 charter
Uithangend zegel ontbreekt.
Zie ook NDR inv.nr. 6636.
- 6567** Akte van belening door Walraven van Brederode van Hendrik van Naaldwijk met de Huistiende te Wateringen, 10 november 1484. 1 charter met afhangend zegel.
- 6568** Akte van belening door Karel V, graaf van Holland, van Machteld van Montfoort met de heerlijkheid Honselersdijk en een stuk land bij Nieuwerkerk aan de IJssel. Met retroacta 1261-1496, 12 januari 1507. 7 charters, deels getransfigeerd.
Met uithangende zegels.
- 6569** Akte van erfpacht door Ariaen Cornelisse van Oosteynde van de graaf van Aremberg, heer van Naaldwijk, van een halve morgen land met huis en geboomte in Honselersdijk, 6 oktober 1534. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6570** Stukken betreffende het proces voor het Leenhof van Holland tussen de graaf van Nassau en Fop Willems namens jonker Robrecht graaf van Mark en Aremberg inzake het bezit van de ambachtsheerlijkheid van Naaldwijk. Met inventaris van stukken. 1537. 1 omslag
- 6571** Extracten uit het leenregister van Holland betreffende de belening van Cornelis Suijs met de windmolen in Rijswijk (1523) en van Jan van der Woert Pieterszoon van de landen onder Naaldwijk (1528), 1540. 2 stukken
- 6572** Akte van naasting door Machteld van Montfoort van een huis in Naaldwijk. Afschrift. 1542. 1 stuk
- 6573** Akte van belening door Philips graaf de Ligne, burggraaf van Leiden, bannerheer van Wassenaar etc. van Adriaen Alewijnsen met het recht op het houden van twee broedende zwanen bij zijn woning in Naaldwijk, 13 november 1578. 1 charter
Met uithangend zegel.

-
- 6574** Akte van transport van jonker Nicolaas van der Laan, en zijn broers en zwagers aan Machteld Adriaens, weduwe van Adriaen Alewijns van anderhalve morgen land in het ambacht van Naaldwijk, 23 maart 1581. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6575** Akte van ter beschikkingstelling door de Staten van Holland aan prins Maurits van het huis en boomgaarden te Honsel in het Westland, 13 juli 1589. 1 charter.
- 6576** Stukken betreffende het recht van naasting van Hester Adriaens van der Made van 13 hond land in Naaldwijk, in eigendom bij Jacob Cornelis Valck, 1530-1609. 6 charters getransfigeerd
Met uithangende zegels.
- 6577** Akte van transport door de erfgenamen van Dirk Pieters aan Margaretha van der Mark, vrouwe van Naaldwijk, van een erfpacht op een huis in Naaldwijk, 1 januari 1609.
- 6578** Akte van begeving door Karel graaf van Aremberg, heer van Naaldwijk, aan Cornelis van Reijneghem de jonge van een kanunniksprebende, gefundeerd in de kerk van St. Adriaan te Naaldwijk. 1 augustus 1609. 1 charter
Met uithangende zegel.
- 6579** Akte van schenking en belening door Jan van Brabant, graaf van Holland, van Hendrik van Naaldwijk met de hoge heerlijkheid van Naaldwijk. Extract, 1609. 1418. 1 charter
- 6580** Akte van belening door Jacoba van Beieren van Willem van Naaldwijk met de hoge heerlijkheid Naaldwijk. Authentiek afschrift, 1609. 1428. 1 charter
- 6581** Stukken betreffende de koop van Naaldwijk en de betaling van de koopsom door prins Frederik Hendrik van de graaf van Aremberg, 1610-1612. 1 omslag
Niet raadpleegbaar
- 6582** Akte van belening door Wernard van Batenburg, stadhouders van de lenen van het huis Brederode van prins Frederik Hendrik met een tiende, genaamd Huistiende, gelegen bij Wateringen, 29 augustus 1612. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6583** Stukken betreffende de verhuur van de Hoge en de Lage Doortog door de erven Van der Linden aan resp. Cornelis Adriaanszn. Doortwech (vanaf 1618) en Pieter Janszn (1613-1628) en Lenard en Laurens Joostens (vanaf 1628), 1613-1630. 1 omslag waarin 3 charters
Twee charters met zegel.
- 6584** Beschikking van de Staten van Holland voor prins Frederik Hendrik betreffende de kwijtschelding van betaling van de 40e penning op de aankoopsom voor Naaldwijk, Honselersdijk en Wateringen etc., 3 juni 1614. 1 stuk

- 6585** Akte van erfpacht door prins Frederik Hendrik aan Gerrit Huijgen van een hoek land en erf, groot 7 vierkante roeden bij het huis in Honselersdijk, 1 mei 1618. 1 charter
- 6586** Stukken betreffende de verkoop door Jan en Willem de Groot aan prins Frederik Hendrik van land, behorende tot de vicarie van het altaar van St. Jeroen bij het huis te Honselersdijk, 1620. 1 omslag
Niet raadpleegbaar
- 6587** Akte van belening door vrouwe Anna van Assendelft van Anna van der Linden met de hofstad de Hoge Doortoge, 6 oktober 1620. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6588** Akte van overdracht door Maarten Adriaanszn Duiffhuis aan prins Frederik Hendrik van een huis in Honselersdijk, in gebruik als school. Met retroactum en bijlage. 2 charters en 1 stuk
3 maart 1628.
Met uithangende zegels
- 6589** Akte van overdracht door de regenten van het weeshuis te Delft aan prins Frederik Hendrik van 533 roeden land in Wateringen, met specificatie van onkosten van het verlijden van de akte. 1 charter, 1 stuk
6 april 1628.
Met uithangend zegel.
- 6590** Akten van overdracht door resp. Trijntje Pieters van Naaldwijk en Arend Cornelisse Meijster en Hendrik GerritsRuijtenburg aan prins Frederik Hendrik van naast elkaar gelegen huizen en erven in Naaldwijk. Met bijlage en retroacta. 5 charters, 2 stukken
1629.
- 6591** Akte van overdracht door Pieter Doeszn. Ockenburg aan prins Frederik Hendrik van 2 morgen 4 hond land in Wateringen, 21 mei 1629. 1 charter.
Het grootste deel van dit land is gebruikt voor de laan van het huis Honselersdijk.
- 6592** Akten van huur door Maerten Maertenszn van Hester Adriaens en Adriaen Jans Groenenwegen cum suis, eigenaren, van resp. 31 morgen land en 8 morgen, 2 hond land in Naaldwijk. Afschriften. 3 stukken
1630.
- 6593** Akte van overdracht door luitenant kolonel Hallart, eigenaar van de Patijneburg, aan prins Frederik Hendrik van 9 1/2 hond land in ruil voor een stuk land van gelijke grootte. Deels afschrift. 1 charter, 1 stuk
23 mei 1632.
Met uithangend zegel.
- 6594** Akten van verkoop door de Staten van Holland en West-Friesland aan prins Frederik Hendrik van losrenten van 250 gulden ten behoeve van het oude mannenhuis te Naaldwijk. Afschriften, 1634. 4 stukken
1 juni, 10 en 24 november 1629.
- 6595** Stukken betreffende de koop door prins Frederik Hendrik van Hester Adriaens van der Made en haar erfgenamen van een woning en van 38 morgen, 200 roeden land

- onder Naaldwijk, met uitzondering van 13 hond onder Monster,
1634. 1 omslag, 2 charters
Met uithangend zegel .
- 6596** Stukken betreffende de koop van en belening met de hofsteden Hoge en Lage
Doortoge door prins Frederik Hendrik van Oranje,
1634. 1 omslag, 1 charter.
Charter met uithangend zegel.
- 6597** St ukken betreffende de koop van de erfgenamen van Willem Claessen van een
woning en 9 hond land bij Honselersdijk,
1635-1636. 4 charters, 1 stuk
- 6598** Publikatie van Adriaen van Hellemys Van Welle, stadhouder van de lenen van
Assendelft, betreffende de verheffing van openstaande lenen. Gedrukt.
2 april 1636. 1 stuk
- 6599** Akte van overdracht door Pieter Adriaenszoon Coningh aan prins Frederik Hendrik
van 150 roeden land onder Honselersdijk,
4 oktober 1636. 1 charter
- 6600** Akten van verkoop en overdracht door Pieter Adriaenszoon Coningh aan prins
Frederik Hendrik van 6 hond land op Honselersdijk,
16 September 1637. 1 charter en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 6601** Akten van verkoop en overdracht door Pieter Philipsen van Heemskerck aan prins
Frederik Hendrik van 8 hond 41 roeden land onder Honselersdijk,
1637. 1 charter, 3 stukken
Met uithangend zegel .
- 6602** Stukken betreffende de koop door prins Frederik Hendrik van Cornelis van der
Hooge van 13 hond land onder Wateringen,
1483-1637. 3 charters en 3 stukken
Met uithangende zegels.
- 6603** Stukken betreffende de koop door prins Frederik Hendrik van de erfgenamen van
het weeskind van Boon Dirks Bosch van land onder Naaldwijk,
1637. 12 charters en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 6604** Stukken betreffende de koop van 8 hond 14 roeden land op Honselersdijk van
Pieter Pieterszoon 't Hert,
1637. 1 charter en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 6605** Stukken betreffende de koop door prins Frederik Hendrik van de voogden van de
weeskinderen van Willem Cornelis van der Rijt van een woning en erf, 15 morgen 1
hond 96 roeden land in Wateringen en 24 morgen 4 hond en 20 roeden land (1637),
alsmede van een woning en landen onder Wateringen (1639),
1390-1639. 1 omslag waarin 34 charters
Met uithangende zegels.
De retroacta in dit inv.nr. hebben betrekking op beide transacties.
Zie voor een uitgebreide beschrijving F.J. van Rooijen, *Akten betreffende Honselersdijk in het archief van de
Nassause Domeinraad*, in: *Ons Voorgeslacht 47* (1992) 401-412.

- 6606** Akte van overdracht door Agneta van Cockelenbergh, weduwe van secretaris Van der Mijl, aan prins Frederik Hendrik van 3 morgen 3 hond land in Naaldwijk. Met retroactum en bijlage.
7 juni 1638. 5 charters en 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 6607** Akte van afstand door de Staten van Holland van het derde deel in de visserij van Honderdland ten behoeve van prins Frederik Hendrik van Oranje,
1638. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6608** Stukken betreffende de verkoop door prins Frederik Hendrik van jonkheer Cornelis van Teijlingen, heer van Cabau van 10 morgen land onder Naaldwijk,
1567-1638. 3 charters en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 6609** Stukken betreffende de aankoop van 4 morgen 1 hond land in Naaldwijk van Pieter Philipsen van Heemskerck,
1638. 3 charters en 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 6610** Stukken betreffende de koop door prins Frederik Hendrik van Johanna van Sneeck van 2 morgen 5 hond 74 roeden patrimoniaal land onder Naaldwijk,
1639. 1 omslag, 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6611** Stukken betreffende de ruil van 6 morgen 5 hond 33 roeden land en daarop rustende verplichtingen in Honselersdijk tussen jonkheer Abraham de Bije en prins Frederik Hendrik van Oranje,
1639. 2 charters, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 6612** Stukken betreffende de koop door prins Frederik Hendrik van het weeshuis te Delft van 3 morgen 3 hond 89 roeden land bij het huis te Honselersdijk,
1452-1641. 5 charters
Twee charters met uithangende zegels.
- 6613** Notitie betreffende de opbrengst van de tienden van de Made.
Begin 17e eeuw. 1 stuk
- 6614** Akten van verkoop en overdacht door Arent Philipsen Bakker aan prins Frederik Hendrik van 1 morgen 64 roeden land in Honselersdijk. Met retroactum,
4 juni 1641. 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 6615** Akten van verkoop en overdracht door Cornelis Vrancken van Rijten aan prins Frederik Hendrik van 2 hond 22 roeden land in Honselersdijk. Met bijlage.
1641. 2 stukken, 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6616** Akten van koop en transport door prins Frederik Hendrik van Simon van Catshuijsen van land bij het huis te Honselersdijk,
6 mei 1641 en 22 oktober 1645. 2 charters
Met uithangend zegel.

- 6617** Akte van belening door de Staten van Holland van prins Frederik Hendrik met de heerlijkheden Naaldwijk, Honselersdijk en Wateringen. Extract uit 1645. 24 mei 1612. 1 stuk
- 6618** Beschikkingen van de Domeinraad op rekesten van Frederik Schoon, rentmeester van Naaldwijk, betreffende de aankoop van een laan bij Honselersdijk. Met bijlage. 1651-1653. 3 stukken
- 6619** Akte van overdracht door Maria Vrancken van der Urk, weduwe van Simon van Catshuijsen, rentmeester van Westland, aan [de voogden van] prins Willem III van een laan op Honselersdijk 15 december 1652 1 charter met uithangend zegel
- 6620** Akte van koop door de Domeinraad van Adriaen Maertens van der Voort van 678 roeden land, 'de Groeneweg' vanaf de Loserlaan via de Madeheul tot Honselersdijk, 30 oktober 1658. 1 charter
- 6621** Akte van overdracht door de curator van de boedel van Cornelis Corneliszoon Molenwerf en zijn vrouw aan prins Willem III van ca. 113 roeden land op Honselersdijk, 12 mei 1671. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6622** Stukken betreffende de aankoop door Willem III van enige parten van acht blokken tienden in De Lier van J. Hanneman als executeur-testamentair van Anna van den Bougard, weduwe van resp. de heer van Hazerswoude en de heer van Raasveld en procureur van de heer van Nobelaer, vrijheer van Klinkenland, 1679. 1 omslag
- 6623** Stukken betreffende de naasting door prins Willem III van 1 morgen land in Honselersdijk, in eigendom van Jan Vrancken van de Valck, 1680-1698. 6 stukken
Deels met uithangend zegel.
- 6624** Stukken betreffende de aankoop van de weduwe Van der Mijle door prins Willem III van een korentiende in Wateringen en de 'Sondige tiende' leenroerig aan de heer van Wassenaar, 1681-1695. 1 omslag, 3 charters,
Deels met uithangend zegel.
- 6625** Akte van overdracht door Catharina van Ravesteijn, weduwe van Adriaan Dedel aan prins Willem III van drievierde deel van de lammertienden in Naaldwijk met toebehoren. Met retroacta. Deels getransfigeerd. 25 juli 1691. 4 charters
Met uithangende zegels.
- 6626** Akten van transport door de erfgenamen van Gerard Tuijningh, raad van de Raad van Brabant aan prins Willem III van de tienden gelegen op de Geest in Naaldwijk en van land bij de Kruisweg in Naaldwijk. Met retroacta 1495-1694. 1694-1695. 1 pak, 54 charters
Deels met uithangend zegel.
Het land bij de Kruisweg was afkomstig van verschillende eigenaren, voor het door de raadsheer Tuijningh werd verworven.
Waar deze ordening nog werd aangetroffen is deze gehandhaafd.

De stukken waren onderverdeeld naar vroegere eigenaar en genummerd. Niet alle stukken zijn in deze orde bewaard gebleven.

- 6627** Akten betreffende de verkoop door Isaac de Creux aan de koning van Pruisen van het huis en opstallen ' 's-Lands Welvaren' in Honselersdijk. Met retroacta, getransfigeerd.
14 oktober 1706. 6 charters, 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 6628** Akte van overdracht door de voogden van de minderjarige kinderen van H. Solleveld aan prins Willem V van een woning en toebehoren in het Opstal. Met kwitantie.
19 juli 1771. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6629** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de koop van de stad 's-Gravenhage van de smaltienden te Wateringen, 1772. 1 omslag
De akte van belening is te vinden onder NDR inv.nr. 1735.
- 6630** Akte van overdracht door prins Willem V en Susanna Sophia Dedel aan elkaar van resp. een perceel teelland van 3 morgen 2 hond 53 roeden in de Heentiend en een perceel weide van 2 morgen 3 hond 12 roeden in het Opstal en Honselersdijk, 24 november 1781. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6631** Stukken betreffende het proces tussen de procureur-generaal over Holland en West-Friesland en de Nassause Domeinraad voor de Hoge Raad en de uitvoering van het vonnis betreffende het recht van visserij van de heren van Hondertland en van het graafschap Holland in het Maasdiep. Met inventaris van processtukken.
1794-1796. 1 pak, 1 omslag

3 ORANJEPOLDER

- 6632** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem III van de erfgenamen van Dirk van der Nath en Johanna van Duijveland van wei- en teelland in de Oranjepolder, 1683. 1 charter, 1 stuk
Met uithangend zegel.

4 'S-GRAVENZANDE EN ZANDAMBACHT

- 6633** Stukken betreffende de aankoop en de inbezitname van 's-Gravenzande en Zandambacht
1637-1639. 2 omslagen
- 6634** Akte van transport door de Staten van Holland aan prins Frederik Hendrik van de heerlijkheid 's-Gravenzande en Zandambacht, 24 September 1638. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 6635** Akte van belening door de Staten van Holland en West-Friesland van prins Frederik Hendrik met de heerlijkheid 's-Gravenzande en Zandambacht, 1 november 1638. 1 charter
Met uithangend zegel.

5 GOEDEREN IN VERSCHILLENDE HEERLIJKHEDEN IN HET WESTLAND LIGGEND

- 6636** Extracten uit de leenregisters van Holland betreffende het ambacht van Monster, Rijswijk, Naaldwijk en toebehoren en het Heer Willemsveer over de jaren 1379-1539, 1540. 3 stukken
In nummer 92 wordt een opsomming gegeven van de lenen die Machteld van Montfoort hield van de graven van Holland.
- 6637** Akte van schenking door Willem, graaf van Holland, aan Gerrit en Johan van Egmond van de grote tienden in Wateringen en de Oudenborger tienden in Monster in ruil voor de tienden die de heren van Egmond aan hem hebben opgedragen, onder voorbehoud van gelijke opbrengst, 1 charter met afhangend zegel.
13 juli 1407.
- 6638-6639** Stukken betreffende de aankoop en belening van de Zadelboomgaardstiede en de Gerrit de Bruijnstiede in Monster en Naaldwijk uit de boedel van graaf van Warfuze, 2 omslagen, 15 charters en 1 stuk
1448-1616.
Met uithangende zegels.
- 6638** Zadelboomgaardstiede [leenroerig aan Raaphorst]., 1 omslag en 7 charters, getransfigeerd.
- 6639** Gerrit de Bruijnstiede., 1 omslag, 8 charters, waarvan 3 getransfigeerd, 1 stuk.
Met een kaart van deze tiende.
- 6640** Akten betreffende de aankoop door prins Frederik Hendrik van Tijmen van Volbergen van landen en goederen in het Westland. Met retroacta. 6 Stukken, 3 charters, deels getransfigeerd.
1630.
Met uithangende zegels.
- 6641** Akten betreffende de verkoop door baron d'Horion aan prins Willem III van 5 percelen van smal-en korentienden in Hodenpijl en Zuid-Maasland, 3 charters en 2 stukken
1682-1694.
Met uithangende zegels.
- 6642** Akte van belening door Magdalena van Boetzelaar aan de erfgenamen van prins Willem III van de Zadelboomgaardstiede in Monster en Naaldwijk, 1 charter
24 oktober 1709.
- 6643** Stukken betreffende de verkoop door koning Frederik II van Pruisen aan prins Willem V van de goederen gelegen in het Westland en de kastelen in 's-Gravenhage en Honselersdijk. Gedrukt. 1 katern
1754.
- 6644** Akte van erfpacht door prins Willem V aan Adriana Berkhout, weduwe H. Engelbregt de oude, en H. Engelbregt de jonge van twee percelen land in Naaldwijk en Zandambacht, 1 charter
15 februari 1783.
Met uithangend zegel .

C BESTUUR

- 6645** Vonnis van graaf Willem IV van Holland betreffende de voorrang en plaats in de kerk tussen leden van het huis van Naaldwijk als heren/vrouwen van Honshole en

- het huis van der Woert in de kerk van Naaldwijk,
15 maart 1339.
Met uithangend zegel. 1 charter
- 6646** Akte van consent van Philips de Goede betreffende het kiezen en beëdigen van
gezworenen en de uitoefening van de jurisdictie van de ambachtsheerlijkheid van
Wateringen,
9 juni 1464. 1 charter.
- 6647** Ordonnantie en keur van graaf van Aremberg voor Naaldwijk en Honselersdijk,
1 juni 1523. 2 charters
- 6648** Verklaringen voor inwoners van Naaldwijk en Wateringen betreffende de tolvrijdom
wegens het erfmaarschalkschap van de heer van Naaldwijk,
1554 en 1563. 2 stukken
- 6649** Octrooi van Maximiliaan betreffende het vastzetten van verdachte personen in
gevangnissen van de grafelijkheid van Holland door Hendrik van Naaldwijk als
heer van Hondertland,
1480. 1 charter
- 6650** Privileges en handvesten door prins Maurits voor Monster, Poeldijk, Ter Heijde en
half Loosduinen. Afschrift.
28 oktober 1583. 1 stuk
- 6651** Brief van Mathijs Pieterse aan Van Steelant als ambachtsheer van Monster,
betreffende zijn sollicitatie naar het schoutambt in Monster. Met bijlagen.
1589. 3 stukken
De ambachtsheerlijkheid werd in 1583 aan Marc van Steelant verpand en in 1588 afgelost.
(Leenregister Holland).
- 6652-6655** Rekeningen van Willem van Sonnenberg, baljuw van Monster en Monsterambacht,
1589-1593. 2 katernen, 2 stukken
- 6652** 1589., 1 katern
- 6653** 1591. Afgehoord 1592.
- 6654** 1592.
- 6655** 1593. Afgehoord 1595., 1 katern
- 6656** Rekening van Jacob de Witte, baljuw van Monster en Monsterambacht,
1597-1602. 1 stuk
- 6657** Commissie van prins Maurits voor Jacob de Witte tot baljuw van Monster, Poeldijk,
Ter Heijde en half Loosduinen, met akte van eedsaflegging. Afschrift 1602.
4 juni 1597. 1 stuk
- 6658** Keur en ordonnantie van 1593 van prins Maurits betreffende voogdijzaken over
wezen. Authentiek afschrift.
1610. 1 katern
- 6659** Extract uit het testament van Hendrik van Naaldwijk betreffende de oprichting van
een oudemannenhuis in Naaldwijk. Afschriften z.d. en 1613.
1496. 2 stukken
- 6660** Akten van borgtocht voor Simon Hendriks Catshuijsen als rentmeester van de
goederen tot Naaldwijk, 11 augustus 1618 en als rentmeester van kapittelgoederen

- van Naaldwijk,
19 juni 1619.
Met uithangende zegels. 2 charters.
- 6661** Plakkaat van prins Maurits, door de Staten van Holland gemachtigd, betreffende de opsporing en aanhouding in Naaldwijk en Wateringen van dieven en geweldenaars van schapen,
9 januari 1625. 1 charter
- 6662** Akte van belofte van getrouwheid en eed van de regenten van de heerlijkheid van Monster en Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen aan prins Frederik Hendrik bij het overlijden van zijn broer prins Maurits,
30 mei 1625. 2 stukken
- 6663** Commissie van prins Frederik Hendrik voor Anthonis Corssen als rentmeester van de geestelijke goederen in Monster,
25 juni 1626. 1 charter
Het betreft hier een origineel.
- 6664** Akten van oprichting door prins Frederik Hendrik van het oude mannen- en vrouwenhuis te Naaldwijk. Deels concept.
1627, 1631. 2 charters, 1 stuk
De oudste akte werd door de uitgifte van een nieuwe akte van oprichting geannuleerd en doorsneden.
- 6665** Ordonnantie van prins Frederik Hendrik betreffende de uitbetaling van 7 guldens aan de 20 bewoners van het oude mannen- en vrouwenhuis te Naaldwijk door de rentmeester van Naaldwijk. Concept.
22 juni 1630. 1 stuk
- 6666** Handvest, keuren en ordonnanties voor de heerlijkheid Naaldwijk, Honselersdijk en Hondertland. Afschriften.
25 februari 1632. 2 katernen
- 6667** Verklaring van Coolwijck, ontvanger-generaal van de gewone kerkdienst in Holland, betreffende de subsidie van vijftig gulden voor het vierde kind van predikanten in Holland,
1634. 1 stuk
- 6668** Akte van borgtocht van Simon van Catshuijsen rentmeester van Naaldwijk, voor 3038 ponden 14 schellingen 3 penningen voor timmerwerk aan het huis van Honselersdijk,
1634. 2 stukken
- 6669** Stukken betreffende de berechting van Cornelis Gerritse wegens manslag op Pancras Claassen, gedaan aan de noordkant van Kwintsheul binnen de hoge jurisdictie van Monster,
1634. 1 omslag
- 6670** Commissie van prins Frederik Hendrik voor Simon van Catshuijsen, rentmeester van Monster tot administrateur van de goederen van de kapel of vicarie te Poeldijk. Afschrift.
30 maart 1635. 1 stuk
- 6671** Beschikking van prins Frederik Hendrik betreffende de waameming van zijn recht

- van naasting door de rentmeester van het Westland en andere betrokken functionarissen. Afschrift.
30 maart 1635. 1 stuk
- 6672** Instructie van prins Maurits voor Simon van Catshuijsen, baljuw van Monster, Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen. Afschrift.
1635. 1 stuk
- 6673** Beschikking van de Domeinraad voor de ouderlingen van de kerk in Monster betreffende de voordracht van predikant Streso aan de classis van Haagambacht,
1637. 1 stuk
- 6674** Commissie van prins Frederik Hendrik voor Simon van Catshuijsen als rentmeester over de zeevond en onbeheerde goederen in Naaldwijk, Honselersdijk en Hondertland,
28 november 1637. 1 charter
- 6675** Keur en privilege van 1593 door prins Maurits voor Monster, Poeldijk, Ter Heijde en half Loosduinen. Authentiek afschrift.
1638. 1 katern
- 6676** Register van handvesten en keuren vanaf 1246 voor 's-Gravenzande,
1640. 1 deel
- 6677** Octrooi van de Staten van Holland voor prins Frederik Hendrik voor vrijdom van belastingen wegens de bedijking van de Oranjepolder,
17 maart 1644. 1 charter
Met uithangend zegel .
- 6678** 'Rekest van Christiaan Pijnacker te Schiedam aan de Domeinraad verzoekende om de gerechtsbode van Monster te bevelen om zeker vonnis inzake een geldschuld, gewezen in 1636 door het gerecht van Monster en Polanen tegen Pieter Woutersz. Sterrevelt in Ter Heijde te executeren van Monster,
1636.
Met aangehecht extract uit het schependingboek van Monster d.d., waarop aantekeningen lopende tot 22 September 1641 (de veroordeelde is voor de bode cautionaris gebleven voor zijn bodeambt).'
1636 maart 7 2 stukken
Wel aanwezig.
- 6679** Commissie van prins Willem II voor Eeuwoud Brandt als stadhouder en griffier van de lenen van Polanen,
1647. 1 charter
Met aantekening van eedsaflegging.
- 6680** Verklaring van Abraham Selkart van Wouw betreffende de betaling van zijn onkosten als advocaat voor de Domeinraad in het proces tussen de Domeinraad en Jan Janszoon Couwenhoeven te Kwintsheul onder het gerecht van Wateringen door de Domeinraad,
4 mei 1709. 1 stuk
- 6681** Commissie van de minister van de koning van Pruisen voor Françoise van Diemen, weduwe van Godefridus Schalk, en haar dochter Françoise Schalk als ontvanger van de verpondingen,
14 juni 1720.

Met overeenkomst tussen de gerechten van de ambachten Wateringen, Naaldwijk, Zandambacht, 's-Gravenzande, Hondertland, Monster, Poeldijk, Ter Heijde, en half Loosduinen en Françoise van Diemen en Françoise Schalk betreffende dit ambt van ontvanger van de ordinaris en extraordinaris verpondingen,
13 juni 1720. 1 stuk

6682 Brief van J.C. Reigersman, thesaurier en rentmeester-generaal, aan de Domeinraad betreffende de borgstelling van J. Ravens. Met extractresolutie van de Domeinraad.
1776. 2 stukken

6683 Briefwisseling tussen de griffier van de Domeinraad J.P. Ferrand en S.L. Tak, [secretaris van het gerecht te Monster] over het afleggen van de eed bij de ambtsaanvaarding van S.L. Tak,
1789. 2 stukken

D BEHEER

1 ALGEMEEN

6684-6687 Generale rapporten van de intendant wegens de gesteldheid van het Westland,
1780-1796. 4 banden

6684 1780-1789.

6685 1790-1791.

6686 1794-1795.

6687 1796.

6688 Memories van de intendant wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad,
1776-1793. 1 band

6689 Ingekomen brieven bij de rentmeester van de domeinen in het Westland,
1800-1809. 1 omslag

6690 Rapporten van de jaarlijkse opname van het gebruik van de landerijen in het Westland,
1763-1777. 1 band

6691 Kaartboek van de domeinen in het Westland door landmeter Floris Jacobs,
1615-1634. 1 deel

2 VERKOOP, VERHUUR EN VERPACHTING

6692 Akten van verhuur door de heren van Naaldwijk van een woning bij de kerk in Naaldwijk,
1498-1565. 4 stukken

6693 Verklaring door Machiel Adriaanszn., Gerrit Certenszn. en Jan Corszn. betreffende het gebruik door Arent Geertszn. van een stuk buitendijks gelegen land in Hondertland,
8 juni 1573. 1 stuk

6694 Stukken betreffende de verhuur aan Pieter Gijsen Vinck van een gedeelte van Hondertland met een vogelkooi,
1631-1634. 3 stukken

- 6695-6728** Conditioes van verkoop en verpachting,
1630-1816. 32 omslagen, 1 pak, 2 stukken
- 6695-6696** Lammeren-, varkens-, ganzen-, voole-, en vilkenstienden
Voole- en vilkenstienden zijn tienden op mannelijke en vrouwelijke veulens
- 6695** Van lammeren-, varkens-, ganzen-, voole- en
vilkenstienden onder Naaldwijk en Honselersdijk,
1782, 1797-1798, 1803-1811.
Ook onder 't Opstal, de Lier, Monster en Wateringen.
- 6696** Van lammeren-, varkens- en ganzentienden onder
Monster en Naaldwijk, 1791-1799, 1803-1811.
- 6697-6710** Koren- en smaltienden
- 6697** Van de koren- en smaltienden in het Westland, 1782,
1797-1800, 1803-1805, 1811.
- 6698** Van de Oudenburger korentienden onder Monster,
1782, 1797-1800, 1803-1808.
- 6699** Van korentienden gelegen onder Honselersdijk, 't
Opstal, Naaldwijk, De Lier, Wateringen, Hondertland
en de Hoge en Lage Doortoge, 1782, 1797-1800, 1803-
1811.
- 6700** Van smaltienden gelegen onder Honselersdijk, 't
Opstal, Naaldwijk, De Lier, Wateringen, Hondertland
en de Hoge en Lage Doortoge, 1782, 1797-1800, 1803-
1811.
- 6701** Van koren- en smaltienden gelegen onder 's-
Gravenzande en Zandambacht, de Grote Noortieud
alsmede de partij van de heer Meerman en het oude
laantje, 1782, 1797-1800, 1803-1811.
- 6702** Van koren- en smaltienden gelegen onder Hodenpijl,
gekocht van baron Van Kinskij, 1782, 1797-1800, 1803-
1811.
- 6703** Van vijf blokken korentienden gelegen onder
Wateringen in 1695 gekocht van de vrouwe Van de
Mijle, 1782, 1797-1800, 1803-1811.
- 6704** Van vijf blokken smaltienden gelegen onder
Wateringen in 1695 gekocht van de vrouwe Van de
Mijle, alsmede van de smaltienden in Honaertstieud, .
1782, 1797-1800, 1803-1811
- 6705** Van drie blokken korentienden gelegen onder
Naaldwijk en Monster, genaamd de tienden Van der
Does, 1782, 1797-1800, 1803-1811.
- 6706** Van koren- en smaltienden gelegen onder de Geest
buiten Naaldwijk gekocht van de erven van de
raadsheer Tuijningh, 1782, 1798-1811.
- 6707** Van een blok grof- en smaltienden gelegen onder
Maasland, 1782, 1798-1800, 1803-1811.
- 6708** Van koren- en smaltienden in de Oranjepolder, 1782,
1798-1800, 1803-1808.
- 6709** Van de koren-, vlas- en henneptienden afkomstig van
de heer van Piershil, de vrouwe van Poelgeest en de
graaf van Warfuze, 1791, 1793-1811.
- 6710** Van een derde in de Craaijenburger korentieud,
buiten de Oostpoort van Delft, 1791-1811.

- 6711-6712** Overige tienden
6711 Van de oude zaad- en wintergersttienden afkomstig van de heer van Piershil, de vrouwe van Poelgeest en de graaf van Warfuze, 1791-1811.
6712 Van houtgewas, 1782-1811., 1 omslag, 1 pak
- 6713-6718** Landerijen en opstallen
6713 Van woningen en landen behorende onder de domeinen van Naaldwijk, Wateringen, Zandambacht en Monster, 1771-1816.
6714 Van landen gelegen onder Rijswijk in de Plaspoelpolder, 1791-1801.
6715 Van de sloop van huizen en opstallen, 1791, 1803-1807.
6716 Van woning en landerijen in Voorburg en aan de Bezuidenhoutseweg in Haagambacht, 1796-1802.
6717 Van woningen en landerijen in het Westland, verspreid liggend, 1797-1826.
6718 Van woningen en landen in de Oranjepolder, 1803-1810.
- 6719-6721** Gewassen
6719 Van rogge, 1782, 1803.
6720 Van grasgewas, 1804-1811.
6721 Van gewassen te velde, 1804-1809.
- 6722-6728** Overige goederen
6722 Van 6 erven te Naaldwijk en iepen en ander hout ten zuiden van het oude mannen- en wijvenhuis te Naaldwijk. 28 april 1630., 1 stuk
6723 Van visserijen, 1652, 1800-1808.
6724 Van marktpenningen te 's-Gravenzande, 1782, 1798.
6725 Van korenmolens in Loosduinen en in Wateringen, 1794-1816.
6726 Van de jacht, 1798-1801.
6727 Van de Gorsdijk bij de Oranjepolder, 1805., 1 stuk
6728 Van roerende goederen, 1805-1810.
- 6729** Conditie van verkoop door Joost van Hulst van de helft van de tiende van Honaart in Wateringen.
1693 en 1698. 2 stukken
- 6730** Huurcedulen van woningen, tuinen en landerijen in het Westland, 1782-1811. 1 omslag
- 6731** Opgaven door de secretaris van Wateringen van personen die 50 gulden voor afkoop van de tiende schuldig zijn aan de heer wegens het slagturven van stukken land in de Ouden Nieuw-Wateringveldse polder 1797-1811. 1 omslag
- 3 JACHT**
- 6732** Rekest van Jan en Pieter de Wilde, duinmeiers van het Staelduin betreffende het vangen van konijnen in de Oranjepolder. Met bijlage.

1785. 2 stukken

4 LENINGEN EN VORDERINGEN

6733 Stukken betreffende renten in bezit van mr. Pouwels van Loo, gevestigd op de domeinen en goederen van Monster en Poeldijk, 1553-1589. 4 charters en 2 stukken
Twee charters met uithangend zegel.

6734 Akte van aflossing door prins Maurits aan Geertruid van Soutelande van de jaarlijkse eeuwige erfpacht van tien ponden uit de helft van de Loosdijker tienden onder Monster, 21 december 1590. 1 charter

6735 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van Joris Cornelis, echtgenoot van Maritgen Jansdr., weduwe van Cornelis Jacobs, aan prins Maurits van 2 gulden, 12 stuiver per jaar, gevestigd op 4 morgen land, 1594. 1 charter
Met uithangend zegel.

6736 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van prins Maurits aan Jan de Oude, graaf van Nassau, van een rente van 600 gulden op de heerlijkheid van Monster, 10 juli 1598. Met akte van goedkeuring van de schepenen van Monster, 17 juli 1598. 2 charters, getransfigeerd
Met uithangende zegels

6737 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van graaf Robert van AreMBERG voor Elisabeth van Zoutelande, vrouwe van Hoogwinde, van een som van 50 guldens ten laste van Naaldwijk. Afschrift 1613. 7 augustus 1517. 1 stuk

6738 Akte van hypotheek door Simon van Catshuijsen, als gemachtigde van prins Willem II, aan de stad Amsterdam op de Oranjepolder voor een lening volgens het contract van 27 april 1650, 16 mei 1650. 1 charter

5 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

6739 Overeenkomst tussen het kapittel van Den Haag, Hendrik van Naaldwijk als heer van Hondertland en Dirk Poes betreffende het leggen van een nieuwe dijk tussen de Maas en de Maasdijk. Afschrift. 1468. 1 stuk

6740 Stukken betreffende de bouw van een brug in de Zwartendijk door Adriaen Alewijnse, 1568, 1577. 3 stukken

6741 Overeenkomst tussen Philips IJsbrandszn. Heemskercken PieterJanszn. Baerthout, pachter van prins Frederik Hendrik van Oranje, betreffende een voetpad over de grond van de eerstgenoemde op Honselersdijk, 7 mei 1616. 1 stuk

6742 Brief van prins Frederik Hendrik aan baljuwen heemraden van Naaldwijk betreffende het onderhoud aan de Zwartendijk in Naaldwijk. Afschriften.

	1618.	2 stukken
6743	Bestekken en voorwaarden betreffende het huis Honselersdijk, 1628, 1636.
Bevat 3 bouwtekeningen 1628.	1 omslag
6744	Bestekken en voorwaarden betreffende de aanleg en bouw van het huis te Honselersdijk. Met bijlagen. Deels concepten en afschriften. 1637-1646.	1 omslag
6745	Brief van Laurens Buijsero aan Simon van Catshuijsen betreffende de voortgang van de bouw van het huis te Honselersdijk. Afschrift. 1640.	1 stuk
6746	Stukken betreffende de aanbesteding en uitvoering van werken aan en in het huis te Honselersdijk, 1643-1653.
Met een bouwtekening.	1 omslag
6747	Vonnis van het Hof van Holland betreffende het vrijhouden van bomen van een stuk land van Lamoureux gelegen bij het speelhuis van het huis te Honselersdijk, met approbatie van de Domeinraad. Afschriften. 1700.	2 stukken
6748	Overeenkomst tussen de koning van Pruisen en dijkgraaf en heemraden van Delfland betreffende het eigendom en onderhoud van bruggen en wegen in Honselersdijk. Afschrift 1756. 1704.	1 stuk
6749	Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de in- en uitwatering van Nieuwland. Met bijlagen. 1779-1780.	3 stukken
6750	Bestek en voorwaarden betreffende de bouw en het onderhoud van onroerende goederen in het Westland, Rijswijk en Den Haag, 1637 en 1782-1810.	1 omslag

6 FINANCIËN

a Rekeningen en andere financiële stukken van de rentmeesters wegens het beheer van Polanen, Monster, Poeldijk, Ter Heijde, half Loosduinen met toebehoren

6751	Kohier van ordinaris ontvangsten van Dirk Belt, 1690-1717.	1 deel
6752-6754	Rekeningen van Jaspar van Kinschot, 1589-1591.	3 katernen
	6752 1589. Afgehoord 1590.	
	6753 1590. Niet afgehoord.	
	6754 1591. Afgehoord 1592.	
6755-6758	Rekeningen van Pieter van Treslong, 1619-1623.	4 katernen

	6755	1619. Afgehoord 1622.	
	6756	1620. Afgehoord 1623.	
	6757	1621 Afgehoord 1623.	
	6758	1623. Afgehoord 1628.	
6759-6760	Rekeningen van de erfgenamen van Pieter van Treslong, 1624-1625.		2 delen
	6759	1624. Afgehoord 1630.	
	6760	1625. Afgehoord 1630.	
6761-6773	Rekeningen van Simon van Catshuijsen, 1626-1627, 1629-1634, 1646-1650.		13 delen
	6761	1626. Afgehoord. 1632.	
	6762	1627. Afgehoord. 1632.	
	6763	1629. Afgehoord. 1632.	
	6764	1630. Afgehoord. 1632.	
	6765	1631. Afgehoord. 1633.	
	6766	1632. Afgehoord. 1634.	
	6767	1633. Afgehoord. Met bijlagen. 1636.	
	6768	1634. Afgehoord. 1637.	
	6769	1646. Afgehoord. 1648.	
	6770	1647 Afgehoord. 1649.	
	6771	1648. Afgehoord. 1650.	
	6772	1649. Afgehoord. 1651.	
	6773	1650. Afgehoord. 1653.	
6774-6778	Rekeningen van Pieter van Butselaer, 1651-1655.		5 delen
	6774	1651. Afgehoord. 1655.	
	6775	1652. Afgehoord. Met bijlage. 1655.	
	6776	1653. Afgehoord. Met bijlage. 1658.	
	6777	1654 Afgehoord. 1658.	
	6778	1655. Afgehoord. 1658.	
6779	Rekening van Hendrik van Catshuijsen voor Pieter van Butselaer, 1656.		1 deel
6780-6783	Rekeningen van Frederik Schoon, 1658-1661.		4 delen
	6780	1658. Afgehoord. 1662.	
	6781	1659. Afgehoord. 1662.	
	6782	1660. Afgehoord. 1665.	
	6783	1661. Afgehoord. Met borderel. 1673.	
6784-6798	Rekeningen van Balthasar van der Hoijkens, 1662-1676.		15 delen
	6784	1662. Afgehoord. 1665.	
	6785	1663. Afgehoord. 1666.	
	6786	1664. Afgehoord. 1667.	
	6787	1665. Afgehoord. 1668.	
	6788	1666. Afgehoord. 1668.	
	6789	1667. Afgehoord. Met borderel. 1669.	
	6790	1668. Afgehoord. Met borderel. 1670.	
	6791	1669. Afgehoord. Met borderel. 1670.	

	6792	1670. Afgehoord. Met borderel. 1672.	
	6793	1671. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
	6794	1672. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
	6795	1673. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
	6796	1674. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
	6797	1675. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
	6798	1676. Afgehoord. Met bijlagen. 1679.	
6799-6810	Rekeningen van Vincent Turnhout, 1677-1688.		12 delen
	6799	1677. Afgehoord. 1679.	
	6800	1678. Afgehoord. 1679.	
	6801	1679. Afgehoord. 1680.	
	6802	1680. Afgehoord. 1681.	
	6803	1681. Afgehoord. 1683.	
	6804	1682. Afgehoord. 1684.	
	6805	1683. Afgehoord. 1685.	
	6806	1684. Afgehoord. 1685.	
	6807	1685. Afgehoord. 1686.	
	6808	1686 Afgehoord. 1687.	
	6809	1687. Afgehoord. 1688.	
	6810	1688. Afgehoord. 1689.	
6811	Rekening van A. Treue, weduwe van Vincent Turnhout. Afgehoord 1693. 1689.		1 deel
6812-6838	Rekeningen van Dirk Helt, 1690-1716.		27 delen
	6812	1690. Afgehoord. 1695.	
	6813	1691. Afgehoord. 1695.	
	6814	1692. Afgehoord. 1696.	
	6815	1693. Afgehoord. 1697.	
	6816	1694. Afgehoord. 1697.	
	6817	1695. Afgehoord. 1698.	
	6818	1696. Afgehoord. 1699.	
	6819	1697. Afgehoord. 1701.	
	6820	1698. Afgehoord. 1702.	
	6821	1699. Afgehoord. 1703.	
	6822	1700. Afgehoord. 1703.	
	6823	1701. Afgehoord. 1704.	
	6824	1702. Afgehoord. 1705.	
	6825	1703. Afgehoord. 1706.	
	6826	1704. Afgehoord. 1707.	
	6827	1705. Afgehoord. 1708.	
	6828	1706. Afgehoord. 1709.	
	6829	1707. Afgehoord. 1710.	
	6830	1708. Afgehoord. 1711.	
	6831	1709. Afgehoord. 1713.	
	6832	1710. Afgehoord. 1714.	
	6833	1711. Afgehoord. 1714.	
	6834	1712. Afgehoord. 1715.	
	6835	1713. Afgehoord. 1716.	
	6836	1714..Afgehoord. 1717.	
	6837	1715. Afgehoord. 1718.	

	6838	1716. Afgehoord. 1719.	
6839-6841	Rekeningen van Joris van Donk en Cornelis van Swieten, curatoren van de boedel van Dirk Helt, 1717-1719.		3 delen
	6839	1717. Afgehoord. 1721.	
	6840	1718. Afgehoord. 1721.	
	6841	1719. Afgehoord. 1721.	
6842-6876	Rekeningen van Jan Pieter Ravens, 1720-1754.		35 delen
	6842	1720. Afgehoord. 1725.	
	6843	1721. Afgehoord. 1727.	
	6844	1722. Afgehoord. 1728.	
	6845	1723. Afgehoord. 1728.	
	6846	1724. Afgehoord. 1728.	
	6847	1725. Afgehoord. 1730.	
	6848	1726. Afgehoord. 1730.	
	6849	1727. Afgehoord. 1731.	
	6850	1728. Afgehoord. 1731.	
	6851	1729. Afgehoord. 1731.	
	6852	1730. Afgehoord. 1732.	
	6853	1731. Afgehoord. 1734.	
	6854	1732. Afgehoord. 1734.	
	6855	1733. Afgehoord. 1735.	
	6856	1734. Afgehoord. 1737.	
	6857	1735. Afgehoord. 1740.	
	6858	1736. Afgehoord. 1740.	
	6859	1737. Afgehoord. 1741.	
	6860	1738. Afgehoord. 1743.	
	6861	1739. Afgehoord. 1744.	
	6862	1740. Afgehoord. 1745.	
	6863	1741. Afgehoord. 1746.	
	6864	1742. Afgehoord. 1747.	
	6865	1743. Afgehoord. 1747.	
	6866	1744. Afgehoord. 1748.	
	6867	1745. Afgehoord. 1748.	
	6868	1746. Afgehoord. 1749.	
	6869	1747. Afgehoord. 1750.	
	6870	1748. Afgehoord. 1751.	
	6871	1749. Afgehoord. 1751.	
	6872	1750. Afgehoord. 1752.	
	6873	1751. Afgehoord. 1753.	
	6874	1752. Afgehoord. 1755.	
	6875	1753. Afgehoord. 1757.	
	6876	1754. Afgehoord. 1757.	
6877-6899	Rekeningen van Jan Ravens, 1755-1777.		23 delen
	6877	1755. Afgehoord. 1758.	
	6878	1756. Afgehoord. 1759.	
	6879	1757. Afgehoord. 1760.	
	6880	1758. Afgehoord. 1761.	
	6881	1759. Afgehoord. 1762.	

6882	1760. Afgehoord. 1762.	
6883	1761. Afgehoord. 1764.	
6884	1762. Afgehoord. 1765.	
6885	1763. Afgehoord. 1766.	
6886	1764. Afgehoord. 1767.	
6887	1765. Afgehoord. 1768.	
6888	1766. Afgehoord. 1769.	
6889	1767. Afgehoord. 1771.	
6890	1768. Afgehoord. 1772.	
6891	1769. Afgehoord. 1774.	
6892	1770. Afgehoord. 1774.	
6893	1771. Afgehoord. 1775.	
6894	1772. Afgehoord. 1776.	
6895	1773. Afgehoord. 1777.	
6896	1774. Afgehoord. 1777.	
6897	1775. Afgehoord. 1778.	
6898	1776. Afgehoord. 1779.	
6899	1777. Afgehoord. 1779.	
6900	Rekening van Anna Magdalena Ravens, weduwe van mr. Jan Ravens, 1778. Afgehoord 1780.	1 deel
6901-6920	Rekeningen van Gijzmarus Abram Christ, 1779-1797.	20 delen
6901	1779. Afgehoord. 1782.	
6902	1780. Afgehoord. 1783.	
6903	1781. Afgehoord. 1784.	
6904	1782. Afgehoord. 1784.	
6905	1783. Afgehoord. 1785.	
6906	1784. Afgehoord. 1786.	
6907	1785. Afgehoord. 1787.	
6908	1786. Afgehoord. 1788.	
6909	1787. Afgehoord. 1789.	
6910	1788. Afgehoord. 1790.	
6911	1789. Afgehoord. 1792.	
6912	1790. Afgehoord. 1793.	
6913	1791. Afgehoord. 1794.	
6914	1791. Afgehoord. Afschrift. 1794.	
6915	1792. Afgehoord. 1796.	
6916	1793. Afgehoord. 1798.	
6917	1794. Afgehoord. 1799.	
6918	1795. Afgehoord. 1800.	
6919	1796. Afgehoord. 1802.	
6920	1797. Afgehoord. 1803.	
6921	Rekening van Nicolaas Armand. Afgehoord 1804. 1798.	1 deel
6922-6927	Rekeningen van de weduwe van Nicolaas Armand, 1799-1804.	6 delen
6922	1799. Afgehoord. 1807.	
6923	1800. Afgehoord. 1808.	
6924	1801. Afgehoord. 1808.	
6925	1802. Afgehoord. 1810.	

- 6926** 1803. Afgehoord. 1811.
6927 1804. Afgehoord. 1812.
- 6928-6930** Rekeningen van Johan David Nicolaas van der Trappen, 1805-1811. 3 delen
- 6928** 1805, 1809. Afgehoord. 1811.
6929 1810. Afgehoord. 1812.
6930 1811. Afgehoord. 1812.
- 6931** Rekening van Johan David Nicolaas van der Trappen wegens de bij keizerlijk decreet van 30 augustus 1811 aan de Amortisatiekasgecedeerde tiende, 1811. 1 deel
- 6932-6944** Rekeningen van Jan Pieter Ravens wegens de geëxtraheerde tienden onder Naaldwijk, Monster, Maasland en buiten de Oostpoort van Delft, 1721-1733. 13 delen.
 Deze tienden werden verder verantwoord in de rekeningen wegens Monster, etc
- 6932** 1721. Afgehoord. Met bijlagen. 1727.
6933 1722. Afgehoord. Met bijlagen. 1728.
6934 1723. Afgehoord. 1731.
6935 1724. Afgehoord. 1731.
6936 1725. Afgehoord. 1731.
6937 1726. Afgehoord. 1731.
6938 1727. Afgehoord. 1731.
6939 1728. Afgehoord. 1731.
6940 1729. Afgehoord. 1731.
6941 1730. Afgehoord. 1732.
6942 1731. Afgehoord. 1734.
6943 1732. Afgehoord. 1734.
6944 1733. Afgehoord. 1735.
- b Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van Naaldwijk, Honselersdijk, Wateringen, het Opstal, Hondertland, de tienden in De Lier en bijbehorende goederen**
- 6945-6967** Rekeningen van Simon van Catshuijsen. Met hiaten. 1616-1650. 23 delen
- 6945** 1616. Afgehoord. 1617.
6946 1617. Afgehoord. 1618.
6947 1618. Afgehoord. 1619.
 In dit nummer bevindt zich ook een fragment van de rekening over [1586], afgehoord 1587 wegens Niervaart van rentmeester[].
- 6948** 1620. Afgehoord. 1622.
6949 1621. Afgehoord. 1627.
6950 1622. Afgehoord. 1627.
6951 1623. Afgehoord. 1627.
6952 1626. Afgehoord. 1631.
6953 1627. Afgehoord. Met bijlagen. 1632.
6954 1628. Afgehoord. 1632.
6955 1632. Afgehoord. 1634.
6956 1635. Afgehoord. 1640.
6957 1636. Afgehoord. 1640.
6958 1639. Afgehoord. 1642.
6959 1641. Afgehoord. 1643.
6960 1643. Afgehoord. 1645.

6961	1644. Afgehoord. 1646.	
6962	1645. Afgehoord. 1647.	
6963	1646. Afgehoord. 1648.	
6964	1647. Afgehoord. 1649.	
6965	1648. Afgehoord. 1650.	
6966	1649. Afgehoord. 1651.	
6967	1650. Afgehoord. 1653.	
6968-6998	Rekeningen van Frederik Schoon, 1651-1681.	31 delen
6968	1651. Afgehoord. 1654.	
6969	1652. Afgehoord. 1655.	
6970	1653. Afgehoord. 1656.	
6971	1654. Afgehoord. 1657.	
6972	1655. Afgehoord. 1662.	
6973	1656. Afgehoord. 1662.	
6974	1657. Afgehoord. 1662.	
6975	1658. Afgehoord. 1663.	
6976	1659. Afgehoord. 1663.	
6977	1660. Afgehoord. 1664.	
6978	1661. Afgehoord. 1665.	
6979	1662. Afgehoord. 1666.	
6980	1663. Afgehoord. 1667.	
6981	1664. Afgehoord. 1667.	
6982	1665. Afgehoord. 1668.	
6983	1666. Afgehoord. 1669.	
6984	1667. Afgehoord. Met borderel. 1671.	
6985	1668. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
6986	1669. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
6987	1670. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
6988	1671. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
6989	1672. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
6990	1673. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
6991	1674. Afgehoord. 1678.	
6992	1675. Afgehoord. Met bijlagen. 1678.	
6993	1676. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
6994	1677. Afgehoord. 1679.	
6995	1678. Afgehoord. 1681.	
6996	1679. Afgehoord. 1682.	
6997	1680. Afgehoord. 1684.	
6998	1681. Afgehoord. 1687.	
6999-7002	Rekeningen van Willem Schoon, 1682-1685.	4 delen
6999	1682. Afgehoord. 1687.	
7000	1683. Afgehoord. 1687.	
7001	1684. Afgehoord. 1687.	
7002	1685. Afgehoord. 1688.	
7003-7005	Rekeningen van Elisabeth Bernagie, weduwe van Willem Schoon, 1686-1688.	3 delen
7003	1686. Afgehoord. 1690.	
7004	1687. Afgehoord. 1693.	
7005	1688. Afgehoord. 1693.	

7006-7028	Rekeningen van François Ravens, 1689-1711.	23 delen
	7006 1689. Afgehoord. 1693.	
	7007 1690. Afgehoord. 1694.	
	7008 1691. Afgehoord. 1694.	
	7009 1692. Afgehoord. 1695.	
	7010 1693. Afgehoord. 1696.	
	7011 1694. Afgehoord. 1696.	
	7012 1695. Afgehoord. 1697.	
	7013 1696. Afgehoord. 1698.	
	7014 1697. Afgehoord. 1699.	
	7015 1698. Afgehoord. 1700.	
	7016 1699. Afgehoord. 1701.	
	7017 1700. Afgehoord. 1702.	
	7018 1701. Afgehoord. 1704.	
	7019 1702. Afgehoord. 1705.	
	7020 1703. Afgehoord. 1706.	
	7021 1704. Afgehoord. 1707.	
	7022 1705. Afgehoord. 1708.	
	7023 1706. Afgehoord. 1710.	
	7024 1707. Afgehoord. 1711.	
	7025 1708. Afgehoord. 1711.	
	7026 1709. Afgehoord. 1712.	
	7027 1710. Afgehoord. 1712.	
	7028 1711. Afgehoord. 1713.	
	c Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van 's-Gravenzande en Zandambacht	
7029-7040	Rekeningen van Simon van Catshuijsen wegens 's-Gravenzande en Zandambacht, 1639-1650.	12 delen
	7029 1639. Afgehoord. 1649.	
	7030 1640. Afgehoord. 1649.	
	7031 1641. Afgehoord. 1649.	
	7032 1642. Afgehoord. 1649.	
	7033 1643. Afgehoord. 1649.	
	7034 1644. Afgehoord. 1649.	
	7035 1645. Afgehoord. 1649.	
	7036 1646. Afgehoord. 1649.	
	7037 1647. Afgehoord. 1649.	
	7038 1648. Afgehoord. 1649.	
	7039 1649. Afgehoord. 1651.	
	7040 1650. Afgehoord. Met bijlagen. 1653.	
7041-7045	Rekeningen van Pieter van Butselaer. Met bijlagen. 1651-1655.	5 delen
	7041 1651. Afgehoord. 1655.	
	7042 1652. Afgehoord. 1655.	
	7043 1653. Afgehoord. 1658.	
	7044 1654. Afgehoord. 1658.	
	7045 1655. Afgehoord. 1658.	
7046	Rekening van Hendrik van Catshuijsen. Afgehoord 1662. 1656.	1 deel

7047-7070	Rekeningen van Frederik Schoon, 1658-1681.	24 delen
7047	1658. Afgehoord. Met bijlagen. 1662.	
7048	1659. Afgehoord. 1662.	
7049	1660. Afgehoord. 1667.	
7050	1661. Afgehoord. 1667.	
7051	1662. Afgehoord. 1667.	
7052	1663. Afgehoord. 1667.	
7053	1664. Afgehoord. Met borderel. 1669.	
7054	1665. Afgehoord. Met borderel. 1669.	
7055	1666. Afgehoord. 1676.	
7056	1667. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
7057	1668. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
7058	1669. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
7059	1670. Afgehoord. 1676.	
7060	1671. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
7061	1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
7062	1673. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
7063	1674. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
7064	1675. Afgehoord. Met bijlagen. 1678.	
7065	1676. Afgehoord. 1678.	
7066	1677. Afgehoord. 1679.	
7067	1678. Afgehoord. Met bijlage. 1680.	
7068	1679. Afgehoord. 1681.	
	Niet raadpleegbaar	
7069	1680.	
	Niet raadpleegbaar	
7070	1681. Afgehoord. 1683.	
7071-7077	Rekeningen van Willem Schoon, 1682-1688.	7 delen
7071	1682. Afgehoord. 1684.	
7072	1683. Afgehoord. 1685.	
7073	1684. Afgehoord. 1686.	
7074	1685. Afgehoord. 1686.	
7075	1686. Afgehoord. 1687.	
7076	1687. Afgehoord. 1689.	
7077	1688. Afgehoord. Met bijlagen. 1693.	
7078-7100	Rekeningen van François Ravens, 1689-1711.	23 delen
7078	1689. Afgehoord. 1694.	
7079	1690. Afgehoord. 1694.	
7080	1691. Afgehoord. 1694.	
7081	1692. Afgehoord. 1695.	
7082	1693. Afgehoord. 1695.	
7083	1694. Afgehoord. 1696.	
7084	1695. Afgehoord. 1697.	
7085	1696. Afgehoord. 1697.	
7086	1697. Afgehoord. 1699.	
7087	1698. Afgehoord. 1700.	
7088	1699. Afgehoord. 1701.	
7089	1700. Afgehoord. 1702.	
7090	1701. Afgehoord. 1704.	
7091	1702. Afgehoord. 1704.	

7092	1703. Afgehoord. 1706.
7093	1704. Afgehoord. 1707.
7094	1705. Afgehoord. 1708.
7095	1706. Afgehoord. 1710.
7096	1707. Afgehoord. 1711.
7097	1708. Afgehoord. 1711.
7098	1709. Afgehoord. 1712.
7099	1710. Afgehoord. 1712.
7100	1711. Afgehoord. 1713.

d Rekeningen van de rentmeesters van de Oranjepolder

7101-7112	Rekeningen van Willem Kettingh de Jongh, 1657-1668.	1 pak, 11 delen
7101	1657. Afgehoord. 1672., 1 pak 3 Exemplaren, waarvan 1 met bijlagen en 2 zonder vermelding van de afhoring.	
7102	1658. Afgehoord. Met borderel. 1672.	
7103	1659. Afgehoord. Met borderel. 1672.	
7104	1660. Afgehoord. Met borderel. 1672.	
7105	1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1672.	
7106	1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1672.	
7107	1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1672.	
7108	1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1672.	
7109	1665. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
7110	1666. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.	
7111	1667. Afgehoord. Met borderel. 1674.	
7112	1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.	
7113	Rekening van de erfgenamen van Willem Kettingh de Jongh. Afgehoord 1675. Met bijlage. 1669.	1 deel
7114	Vervallen	
7115-7122	Rekeningen van mr. Jacob Hodenpijl, 1670-1677.	8 delen
7115	1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
7116	1671. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
7117	1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
7118	1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
7119	1674. Afgehoord. 1678.	
7120	1675. Afgehoord. 1679.	
7121	1676. Afgehoord. 1679.	
7122	1677. Afgehoord. 1681.	
7123-7124	Rekeningen van Johan Hodenpijl als beschadigde borg voor mr. Jacob Hodenpijl, 1678-1679.	2 delen
7123	1678. Afgehoord. 1682.	
7124	1679. Afgehoord. 1683.	
7125	Rekening van Adriaan Hodenpijl, erfgenaam van Johan Hodenpijl. Afgehoord 1685. 1680.	1 deel
7126	Rekening van Frederik Schoon. Afgehoord 1685.	

	1681.		1 deel
7127-7133	Rekeningen van Willem Schoon, 1682-1688.		7 delen
	7127	1682. Afgehoord. 1685.	
	7128	1683. Afgehoord. 1686.	
	7129	1684. Afgehoord. 1686.	
	7130	1685. Afgehoord. Met bijlage. 1687.	
	7131	1686. Afgehoord. 1689.	
	7132	1687. Afgehoord. 1693.	
	7133	1688. Afgehoord. 1694.	
7134-7156	Rekeningen van François Ravens, 1689-1711.		23 delen
	7134	1689. Afgehoord. Met bijlage. 1694.	
	7135	1690. Afgehoord. 1694.	
	7136	1691. Afgehoord. 1694.	
	7137	1692. Afgehoord. 1695.	
	7138	1693. Afgehoord. 1695.	
	7139	1694. Afgehoord. 1696.	
	7140	1695. Afgehoord. 1697.	
	7141	1696. Afgehoord. 1698.	
	7142	1697. Afgehoord. 1699.	
	7143	1698. Afgehoord. 1700.	
	7144	1699. Afgehoord. 1701.	
	7145	1700. Afgehoord. 1702.	
	7146	1701. Afgehoord. 1704.	
	7147	1702. Afgehoord. 1704.	
	7148	1703. Afgehoord. 1706.	
	7149	1704. Afgehoord. 1707.	
	7150	1705. Afgehoord. 1708.	
	7151	1706. Afgehoord. 1710.	
	7152	1707. Afgehoord. 1711.	
	7153	1708. Afgehoord. 1711.	
	7154	1709. Afgehoord. 1712.	
	7155	1710. Afgehoord. 1713.	
	7156	1711. Afgehoord. 1714.	
	e Rekeningen van de rentmeesters van Naaldwijk en toebehoren, Oranjepolder, 's-Gravenzande en Zandambacht.		
7157-7180	Rekeningen van Jan Ravens, 1754-1777.		24 delen
	7157	1754. Afgehoord. 1757.	
	7158	1755. Afgehoord. 1758.	
	7159	1756. Afgehoord. 1759.	
	7160	1757. Afgehoord. 1760.	
	7161	1758. Afgehoord. 1761.	
	7162	1759. Afgehoord. 1762.	
	7163	1760. Afgehoord. 1762.	
	7164	1761. Afgehoord. 1764.	
	7165	1762. Afgehoord. 1765.	
	7166	1763. Afgehoord. 1766.	
	7167	1764. Afgehoord. 1767.	

7168	1765. Afgehoord. 1768.	
7169	1766. Afgehoord. 1769.	
7170	1767. Afgehoord. 1771.	
7171	1768. Afgehoord. 1772.	
7172	1769. Afgehoord. 1774.	
7173	1770. Afgehoord. 1774.	
7174	1771. Afgehoord. 1775.	
7175	1772. Afgehoord. 1776.	
7176	1773. Afgehoord. 1777.	
7177	1774. Afgehoord. 1777.	
7178	1775. Afgehoord. 1778.	
7179	1776. Afgehoord. 1779.	
7180	1777. Afgehoord. 1779.	
7181	Rekening van Anna Magdalena Ravens, weduwe van mr. Jan Ravens, 1778. Afgehoord 1780.	1 deel
7182-7201	Rekeningen van mr. Gijzmarus Abram Christ, 1779-1797.	zo delen
7182	1779. Afgehoord. 1782.	
7183	1780. Afgehoord. 1782.	
7184	1781. Afgehoord. 1783.	
7185	1782. Afgehoord. 1784.	
7186	1783. Afgehoord. 1785.	
7187	1784. Afgehoord. 1786.	
7188	1785. Afgehoord. 1787.	
7189	1786. Afgehoord. 1788.	
7190	1787. Afgehoord. 1789.	
7191	1788. Afgehoord. 1790.	
7192	1789. Afgehoord. 1792.	
7193	1790. Afgehoord. 1793.	
7194	1791. Afgehoord. 1794.	
7195	1791. Afgehoord. Dubbel van NDR inv.nr. 7194. 1794.	
7196	1792. Afgehoord. 1796.	
7197	1793. Afgehoord. 1798.	
7198	1794. Afgehoord. 1799.	
7199	1795. Afgehoord. 1800.	
7200	1796. Afgehoord. 1802.	
7201	1797. Afgehoord. 1803.	
7202	Rekening van Nicolaas Armand. Afgehoord 1806. 1798	1 deel
7203-7208	Rekening van de weduwe van Nicolaas Armand, 1799-1804.	6 delen
7203	1799. Afgehoord. 1807.	
7204	1800. Afgehoord. 1807.	
7205	1801. Afgehoord. 1808.	
7206	1802. Afgehoord. 1809.	
7207	1803. Afgehoord. 1811.	
7208	1804. Afgehoord. 1812.	
7209-7213	Rekeningen van rentmeester Johan David Nicolaas van der Trappen, 1805-1812.	5 delen

- 7209** 1805-1809. Afgehoord. 1812.
7210 1810. Afgehoord. 1812.
7211 1811. Afgehoord. 1812.
7212 1811. Afgehoord. (van de goederen afgestaan aan de Amortisatiekas).
 1814
7213 1812. Afgehoord. (Van de niet-verkochte goederen). 1813.

f Rekeningen en financiële stukken van de rentmeesters van het oude mannen- en wijvenhuis te Naaldwijk

- 7214** Staat van de inkomsten van het oude mannen- en vrouwenhuis te Naaldwijk, 1631. 1 stuk
- 7215-7220** Rekeningen van Hertoch de Haen wegens de oudemannengoederen te Naaldwijk, 1625-1631. 6 omslagen
- 7215** Inkomsten 1625, uitgaaf 1626. Afgehoord. 1627.
7216 Inkomsten 1626, uitgaaf 1627. Afgehoord. 1632.
7217 Inkomsten 1627, uitgaaf 1628. Afgehoord. 1632.
7218 Inkomsten 1628, uitgaaf 1629. Afgehoord. 1632.
7219 Inkomsten 1629, uitgaaf 1630. Afgehoord. 1632.
7220 Inkomsten 1630, uitgaaf 1631. Afgehoord. 1632.
- 7221-7239** Rekeningen van Simon van Catshuijsen, 1627-1630, 1636-1650. 15 delen, 4 omslagen
- 7221** 1627. Afgehoord. Met bijlage. 1632., 1 omslag
7222 1628. Afgehoord. Met bijlagen. 1633., 1 omslag
7223 1629. Afgehoord. Met bijlagen. 1633., 1 omslag
7224 1630. Afgehoord. 1633., 1 omslag
7225 1636. Afgehoord. 1652.
7226 1637. Afgehoord. 1652.
7227 1638. Afgehoord. 1652.
7228 1639. Afgehoord. 1652.
7229 1640. Afgehoord. 1652.
7230 1641. Afgehoord. 1652.
7231 1642. Afgehoord. 1652.
7232 1643. Afgehoord. 1652.
7233 1644. Afgehoord. 1652.
7234 1645. Afgehoord. 1652.
7235 1646. Afgehoord. 1652.
7236 1647. Afgehoord?
 Niet raadpleegbaar
7237 1648. Afgehoord. ?
 Niet raadpleegbaar
7238 1649. Afgehoord. ?
 Niet raadpleegbaar
7239 1650. Afgehoord. ?
 Niet raadpleegbaar
- 7240-7270** Rekeningen van Frederik Schoon, 1651-1681. 31 delen
 Wegens de slechte materiele staat van de NDR inv. nrs. 7240-7256 is de afhoring niet te lezen.
- 7240** 1651.
 Niet raadpleegbaar
7241 1652.
 Niet raadpleegbaar

7242	1653. Niet raadpleegbaar
7243	1654. Niet raadpleegbaar
7244	1655. Niet raadpleegbaar
7245	1656. Niet raadpleegbaar
7246	1657. Niet raadpleegbaar
7247	1658. Niet raadpleegbaar
7248	1659. Niet raadpleegbaar
7249	1660. Niet raadpleegbaar
7250	1661. Niet raadpleegbaar
7251	1662. Niet raadpleegbaar
7252	1663. Niet raadpleegbaar
7253	1664. Niet raadpleegbaar
7254	1665. Niet raadpleegbaar
7255	1666. Niet raadpleegbaar
7256	1667.
7257	1668. Afgehoord. 1673.
7258	1669. Afgehoord. Met borderel. 1673.
7259	1670. Afgehoord. Met borderel. 1673.
7260	1671. Afgehoord. 1673.
7261	1672. Afgehoord. 1673.
7262	1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1679.
7263	1674. Afgehoord. Met bijlagen. 1694.
7264	1675. Afgehoord. Met bijlagen. 1694.
7265	1676. Afgehoord. Met bijlagen. 1694.
7266	1677. Afgehoord. Met bijlagen. 1694.
7267	1678. Afgehoord. Met bijlagen. 1694.
7268	1679. Afgehoord. Met bijlagen. 1694.
7269	1680. Afgehoord. Met bijlagen. 1694.
7270	1681. Afgehoord. Met bijlagen. 1695.

7271-7277

Rekeningen van Willem Schoon. Met bijlagen.
1682-1688.

7 delen

7271	1682. Afgehoord. 1696.
7272	1683. Afgehoord. 1696.
7273	1684. Afgehoord. 1696.
7274	1685. Afgehoord. 1696.
7275	1686. Afgehoord. 1696.
7276	1687. Afgehoord. 1696.
7277	1688. Afgehoord. 1696.

7278-7299

Rekeningen van François Ravens. Met bijlagen.
1689-1702, 1704-1711.

22 delen

7278	1689. Afgehoord. 1697.
-------------	------------------------

7279	1690. Afgehoord. 1697.	
7280	1691. Afgehoord. 1697.	
7281	1692. Afgehoord. 1697.	
7282	1693. Afgehoord. 1697.	
7283	1694. Afgehoord. 1697.	
7284	1695. Afgehoord. 1697.	
7285	1696. Afgehoord. 1697.	
7286	1697. Afgehoord. 1698.	
7287	1698. Afgehoord. 1699.	
7288	1699. Afgehoord. 1700.	
7289	1700. Afgehoord. 1701.	
7290	1701. Afgehoord. 1704.	
7291	1702. Afgehoord. 1705.	
7292	1704. Afgehoord. 1707.	
7293	1705. Afgehoord. 1707.	
7294	1706. Afgehoord. 1707.	
7295	1707. Afgehoord. 1710.	
7296	1708. Afgehoord. 1710.	
7297	1709. Afgehoord. 1710.	
7298	1710. Afgehoord. Zonder bijlagen. 1711.	
7299	1711. Afgehoord. Zonder bijlagen. 1712.	
7300	Rekening van Agatha van Soldt, weduwe van François Ravens, 1739.	1 deel
7301	Vervallen.	
7302-7308	Rekeningen van Jan Ravens, A.M. Ravens, G.A. Christ, 1776-1777, 1779-1797.	7 delen
7302	, Jan Ravens 1776 Afgehoord. Met borderel. 1778. 1777 Afgehoord. Met borderel. 1779. Anna Magdalena Ravens, weduwe van mr. Jan Ravens 1776. Afgehoord. Met borderel. 1786. Gijzermarus Abram Christ 1779. Afgehoord. Met borderel. 1781. 1780. Afgehoord. Met borderel. 1782. 1781. Afgehoord. Met borderel. 1783. 1782. Afgehoord. Met borderel. 1784. 1783. Afgehoord. 1785. 1784. Afgehoord. 1786. 1785. Afgehoord. 1788. 1786. Afgehoord. 1788. 1787. Afgehoord. 1789. 1788. Afgehoord. 1790. 1789. Afgehoord. 1791. 1790. Afgehoord. 1793. 1791. Afgehoord. 1794. 1792. Afgehoord. 1795. 1793. Afgehoord. 1796. 1794. Afgehoord. 1799. 1795. Afgehoord. 1799. 1796. Afgehoord. 1799.	
7303		
7304		
7305		
7306		
7307		

	7308	1797. Afgehoord. 1801.	
7309-7312		Rekeningen van Nicolaas Armand, 1798-1801.	4 delen
	7309	1798. Afgehoord. 1802.	
	7310	1799. Afgehoord. 1804.	
	7311	1800. Afgehoord. 1804.	
	7312	1801. Afgehoord. 1807.	
7313-7316		Rekeningen van de weduwe van Nicolaas Armand, 1802-1804.	4 delen
	7313	1802. Afgehoord. 1810.	
	7314	1803. Afgehoord. 1811.	
	7315	1804. Afgehoord. 1812.	
	7316	dubbel van NDR inv. nr. 7315.	
7317		Rekening van Johan David Nicolaas van der Trappen. Afgehoord 1812. 1805-1809.	1 deel
16716		Rekening van Johan David Nicolaas van der Trappen, Afgehoord 1812. 1810-1811	1 deel.

E LEENZAKEN

1 POLANEN EN MONSTER

7318-7323		Leenregisters van de heerlijkheid van de Lek en Polanen, 1309-1625.	6 delen
		Van de onderstaande stukken staan NDR inv.nrs. 7318-7321 ook beschreven in de inventaris van het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581, onder de inv. nrs. 44-47. Een repertorium op deze stukken is verschenen in het Ve deel van die inventaris. De stukken moeten met NDR inv.nrs. 7318-7321 worden aangevraagd.	
		Op de leenregisters van de Heren van Polanen en de Lek is een digitale index beschikbaar	
	7318	1309-1469. Dit deel is naar oude gegevens bewerkt tijdens graaf Jan IV van Nassau.	
	7319	A. 1468-1484.	
	7320	D. 1505-1531.	
	7321	G. 1568-1572.	
	7322	J. Met index op namen van de leenmannen. 1601-1602.	
	7323	JJ. Met index op namen van de leenmannen. 1602-1625.	
7324		Register van de lenen, leenmannen en hofrechten en heergewaden van Polanen, 19 december 1611.	1 deel
7325		Overeenkomst tussen prins Frederik Hendrik als heer van Polanen en Willem van Nassau als heer van de Lek betreffende de verdeling van de lenen van Lek en Polanen, met register van betreffende lenen, 2 februari 1627.	1 deel
7326-7340		Leenregisters van Polanen, 1626-1798.	15 delen
	7326	K. Met index op namen van leenmannen. 1626-11 mei 1630.	
	7327	L. Met index op namen van leenmannen. 17 juli 1630-1639.	
	7328	M. Met index op namen van de leenmannen. 1640-1649.	
	7329	N. Met index op namen van de leenmannen. 1650-24 april 1659.	

- 7330** O. Met index op namen van leenmannen. 19 augustus 1659-30 maart 1666.
- 7331** P. Met index op namen van leenmannen. 22 maart 1666-1678.
- 7332** Q. Met index op namen van leenmannen. 1679-2 juni 1689.
- 7333** R. 6 juni 1689-1707.
- 7334** S. 1708-1729.
- 7335** T. 1730-30 oktober 1743.
- 7336** U. 1741-1756.
- 7337** V. 1757-28 april 1763.
- 7338** W. 2 mei 1763-1770.
- 7339** Z. 1795-1796.
- 7340** Z.2 1797-1798.
- 7341-7342** Repertoria op de lenen van Polanen, 1627-1806. 2 delen
- 7341** 1627-1769.
- 7342** 1770-1806.
- Deze repertoria verwijzen naar de NDR inv.nrs. 7326-7340. Ook in het laatste repertorium zijn verwijzingen naar de registers van voor 1770 opgenomen.
- 7343** Rekeningen van Ewoud Brand, stadhouder van de lenen van Polanen. Afgehoord 1687. 1 band
1658-1671.
- 7344-7347** Rekeningen van Ewoud Brand (1672-1720), Pieter Brand (1721-1722), Jacobus Brand (1723) en Jan Pieter Ravens (vanaf 1724), griffiers van de lenen van Polanen, 4 banden
1658-1731.
- 7344-7347** Ewoud Brand, (klein)zoon
- 7344** 1672-1685. Afgehoord. 1687.
Van 1680-1685 was Matheus van Coevenhove waarnemend stadhouder en griffier van de lenen.
- 7345** ,
1686-1687. Afgehoord. 1689.
1688. Afgehoord. 1689.
1689-1690. Afgehoord. 1693.
1691-1692. Afgehoord. 1693.
1693-1694. Afgehoord. 1697.
1695-1696. Afgehoord. 1697.
1697-1700. Afgehoord. 1701.
- 7346** ,
1701-1703. Afgehoord. 1704.
1704-1707. Afgehoord. 1708.
1708-1709. Afgehoord. 1710.
1710-1712. Afgehoord. 1713.
- 7347** ,
1713-1714. Afgehoord. 1715.
1715-1716. Afgehoord. 1717.
1717-1718. Afgehoord. 1719.
1719-1720. Afgehoord. 1721.
Pieter Brand
1721-1722. Afgehoord. 1723.
Jacobus Brand
1723. Afgehoord. 1724.
Van Jan Pieter Ravens

1724-1725. Afgehoord. 1729.
 1726-1727. Afgehoord. Met borderel. 1729.
 1728. Afgehoord. Met borderel. 1730.
 1729. Afgehoord. Met borderel. 1732.
 1730. Afgehoord. 1732.
 1731. Afgehoord. 1734.

7348-7350 Rekeningen van Jan Pieter Ravens, griffier en stadhouder van de lenen van Polanen, 1732-1767. 3 banden.

Voor eerdere rekeningen van Jan Pieter Ravens zie NDR inv. nr. 7347.

7348

,
 1732-1733. Afgehoord. 1735.
 1734-1735. Afgehoord. 1740.
 1736. Afgehoord. 1740.
 1737-1738. Afgehoord. 1742.
 1739-1740. Afgehoord. 1743.
 1741. Afgehoord. 1744.
 1742. Afgehoord. 1746.
 1743. Afgehoord. 1747.
 1744. Afgehoord. 1747.
 1745. Afgehoord. 1748.
 1746. Afgehoord. 1748.

7349

,
 1747. Afgehoord. 1750.
 1748. Afgehoord. 1750.
 1749-1750. Afgehoord. 1751.
 1751. Afgehoord. 1752.
 1752. Afgehoord. 1754.
 1753. Afgehoord. 1755.
 1754. Afgehoord. 1757.
 1755. Afgehoord. 1757.
 1756. Afgehoord. 1758.
 1757. Afgehoord. 1758.
 1758. Afgehoord. 1759.

7350

,
 1759. Afgehoord. 1760.
 1760. Afgehoord. 1761.
 1761. Afgehoord. 1762.
 1762. Afgehoord. 1763.
 1763. Afgehoord. 1764.
 1764. Afgehoord. 1765.
 1765. Afgehoord. 1766.
 1766. Afgehoord. 1767.
 1767. Afgehoord. 1768.

7351-7352 Rekeningen van Andreas Ardesch (1769-1788), Jacob Amman (1789) en Louis Stephanus le Jeune (vanaf 1790), griffiers en stadhouders van de lenen van Polanen, 1769-1791. 2 banden.

7351-7352 Andreas Ardesch

7351

,
 1769. Afgehoord. 1770.
 1770. Afgehoord. 1771.
 1771. Afgehoord. 1772.

1772. Afgehoord. 1773.
 1773. Afgehoord. 1774.
 1774. Afgehoord. 1775.
 1775. Afgehoord. 1776.
 1776. Afgehoord. 1777.
 1777. Afgehoord. 1778.
 1778. Afgehoord. 1779.
 1779. Afgehoord. 1780.
 1780. Afgehoord. 1781.
 1781. Afgehoord. 1782.
 1782. Afgehoord. 1783.
 1783. Afgehoord. 1784.

7352

,
 1784. Afgehoord. 1785.
 1785. Afgehoord. 1786.
 1786. Afgehoord. 1787.
 1787. Afgehoord. 1788.
 1788. Afgehoord. 1789.

7352

Jacob Amman

7352

1789. Afgehoord. 1790.

7352

Louis Stephanus le Jeune

7352

,
 1790. Afgehoord. 1791.
 1791. Afgehoord. 1792.

7353

Rekening van Louis Stephanus le Jeune, griffier en stadhouder van de lenen van Polanen. Afgehoord 1794. In tweevoud.
 1792.

1 deel, 1 katern

7354

Rekening van Albert Jan Verbeek, secretaris van de Administratie van de Nassause domeinen herkomende van de vorst van Nassau, wegens de lenen van Polanen, januari 1797-april 1798.

1 deel

7355

Aantekeningen betreffende de rekeningen over de jaren 1658-1685 van de lenen van Polanen en van Naaldwijk, 1687.

1 omslag

7356

Beschikkingen van de Domeinraad betreffende de lenen van Polanen, ter behandeling verzonden aan de griffier van de lenen, 1786-1753.

1 omslag

2 NAALDWIJK

7357

Akte van overdracht door Ghijsbert Baroen, kanunnik in Naaldwijk, aan de heer van Naaldwijk van een erfrente op huis en erf van Claes Vranckenzoen in Naaldwijk. Met retroactum 1472.

1471.

2 charters. Getransfigeerd.

Met uithangende zegels.

Aanwinst 1984, 44 (Stukken uit de collectie Van der Poest Clement)

7358

Overeenkomst tussen Hendrik van Naaldwijk en de deken en het kapittel van Naaldwijk betreffende een vergoeding voor de door de deken en het kapittel

ontvangen heergewaden van lenen van de heren van Naaldwijk. Afschrift 1565.
10 mei 1472. 1 stuk

7359 Akte van belening door de Staten van Holland van Claas Adriaenssen met 1 morgen land in het ambacht van Naaldwijk. Met dorsale aantekening van eed en hulde door Claas Adriaenssen aan prins Frederik Hendrik van Oranje, 1613.
2 maart 1601. 1 charter.

7360-7379 Leenregisters van de heerlijkheid Naaldwijk. Met indices op de namen van de leenmannen.
1567-1798. 20 delen

- 7360** Al. 1567-1579.
- 7361** A2. 1584-1590.
- 7362** A3. 1604-5 mei 1612.
- 7363** A4. September 1612-april 1625.
- 7364** B. 1625-1631.
- 7365** C. 1633-1641.
- 7366** D. 1642-1649.
- 7367** E. 1630-13 april 1657.
- 7368** F. 13 maart 1657 -15 maart 1666.
- 7369** G. Zonder index. 27 augustus 1666-1679.
- 7370** H. 1680-20 juni 1698.
- 7371** I. 15 oktober 1698-1723.
- 7372** K. 1724-1737.
- 7373** L. 1738-1752.
- 7374** M. Zonder index. 1753-1761.
- 7375** N. 1762-1770.
- 7376** O. Zonder index. 1771-1777.
- 7377** P. Zonder index. 1778-1791.
- 7378** Q. Zonder index. 1795-1796.
- 7379** R. Zonder index. 1797-1798.

7380-7384 Repertoria op de lenen van Naaldwijk,
14e eeuw -1773. 5 delen

De bladen van het Leenhof Capelle zijn uitgesneden.

Onder afzonderlijke capita zijn hierin opgenomen: Made, Oud-Teilingen, Polanen en Wateringen.

- 7380** deel I, folio 1 -164 (1-CLXVIII) 14e eeuw - 1773,
Folio 157-159 gedrukt in Ons Voorgeslacht, 21e jrg. p. 539-542.
- 7381** deel II, folio 165-437 (CLXV - CCCCXXXVII) 14e eeuw - 1773,
Folio 214-247, 312-322, 321-427 gedrukt in Ons Voorgeslacht, 21e jrg. 572-592, 537-544 en 481-537.
- 7382** 'Kort repertorium', Met index op namen van de leenmannen. z.d.
De index verwijst naar de nummers van de lenen. Deze zijn in het repertorium niet opeenvolgend genummerd, maar staan door elkaar.
- 7383** Vanaf 1773. Concept.
- 7384** Vanaf 1773.
Hierin zijn, naast de verwijzingen naar de leenregisters, verwijzingen naar de repertoria beschreven onder inv. Nrs. 7380-7381 en 7382, alsmede verwijzingen naar de leenregisters opgenomen.

7385 Rekening van de stadhouder van de lenen van Naaldwijk Johan Tunning. Afgehoord 1629.
januari-april 1625. 1 omslag

7386-7402 Rekeningen van de stadhouder van de lenen van Naaldwijk Ewoud Brand,
1626-1650. 17 omslagen

- 7386** 1626. Afgehoord. 1629.
7387 1627. Afgehoord. 1629.
7388 1628. Afgehoord. 1629.
7389 1629. Afgehoord. Met bijlage. 1632.
7390 Met bijlagen. 1630.
7391 1631.
7392 1632.
7393 1633.
7394 1634.
7395 1635.
7396 1636.
7397 1637-1645. Afgehoord. 1647.
7398 1646. Afgehoord. 1647.
7399 1647. Afgehoord. Met bijlage. 1648.
7400 1648. Afgehoord. 1649.
7401 1649. Afgehoord. 1650.
7402 1650. Afgehoord. 1652.
- 7403** Rekening van de stadhouders van de lenen van Naaldwijk Ewoud Brand, vader (1651) en Ewoud Brand, zoon (1652). Afgehoord 1657
 1651-1652 1 omslag
- 7404-7410** Rekeningen van de stadhouder van de lenen van Naaldwijk Ewoud Brand, 1653-1712. 4 banden, 3 omslagen
- 7404-7407** Ewoud Brand, zoon
7404 1653. Afgehoord. 1657., 1 omslag
7405 1654. Afgehoord. 1657., 1 omslag
7406 1655. Afgehoord. 1657., 1 omslag
7407 1656-1671. Afgehoord. 1687.
- 7408-7410** Ewoud Brand, (klein)zoon
7408 1672-1685. Afgehoord. 1687.
7409 ,
 1686-1687. Afgehoord. Met bijlagen. 1689.
 1688. Afgehoord. Met bijlagen. 1692.
 1689-1690. Afgehoord. Met bijlagen. 1692.
 1691-1692. Afgehoord. Met borderel. 1693.
 1693-1694. Afgehoord. 1697.
 1695-1696. Afgehoord. Met borderel. 1697.
 1697-1700. Afgehoord. Met bijlagen. 1701.
7410 ,
 1701-1703. Afgehoord. 1704.
 1704-1707. Afgehoord. 1708.
 1708-1709. Afgehoord. 1710.
 1710-1712. Afgehoord. 1713.
- 7411** Rekeningen van de stadhouder van de lenen van Naaldwijk, 1754-1770. 1 band
 Carel Bernard van Schwarem
 1754-1755. Afgehoord. 1756.
 1756. Afgehoord. 1757.
 1757. Afgehoord. 1758.
 1758. Afgehoord. 1759.
 1759. Afgehoord. 1760.

1760. Afgehoord. 1761.
 1761. Afgehoord. Met borderel. 1762.
 1762. Afgehoord. Met borderel. 1763.
 1763. Afgehoord. Met borderel. 1764.
 George Ulbo van Schwarem
 1764. Afgehoord. Met bijlage. 1765.
 1765. Afgehoord. 1766.
 1766. Afgehoord. Met borderel. 1767.
 1767. Afgehoord. Met borderel. 1770.
 1768. Afgehoord. 1770.
 1769. Afgehoord. 1770.
 1770. Afgehoord. 1771.

- 7412-7414** Rekeningen van de stadhouder van de lenen van Naaldwijk, 1771-1793. 2 banden, 1 omslag
- 7412-7413** Andreas Ardesch
- 7412** ,
 1771. Afgehoord. Met borderel. 1772.
 1772. Afgehoord. Met borderel. 1773.
 1773. Afgehoord. Met bijlagen. 1774.
 1774. Afgehoord. Met borderel. 1775.
 1775. Afgehoord. Met borderel. 1776.
 1776. Afgehoord. Met borderel. 1777.
 1777. Afgehoord. Met borderel. 1778.
 1778. Afgehoord. Met borderel. 1779.
 1779. Afgehoord. Met borderel. 1780.
 1780. Afgehoord. Met borderel. 1781.
 1781. Afgehoord. Met borderel. 1782.
 1782. Afgehoord. Met borderel. 1783.
- 7413** ,
 1783. Afgehoord. 1784.
 1784. Afgehoord. 1785.
 1785. Afgehoord. 1786.
 1786. Afgehoord. 1787.
 1787. Afgehoord. 1788.
- 7413** Anna Magdalena Jongbloet, weduwe van mr. Andreas Ardesch
7413 1788. Afgehoord. 1789.
- 7413** Jacob Amman
7413 1789. Afgehoord. 1790
- 7413-7414** Carel Frederik Brand
7413 ,
 1790. Afgehoord. 1793.
 1791. Afgehoord. 1793.
 1792. Afgehoord. 1793.
7414 1793. Afgehoord. Met borderel. 1794., 1 omslag
- 7415** Rekeningen van de stadhouder van de lenen mr. Andreas Ardesch. Afgehoord 1772 - 1788. 1771-1787. 1 pak
 Dubbelen van NDR inv.nrs. 7412-7413.
- 7416** Rekening van Anna Magdalena Jongbloet, weduwe van mr. Andreas Ardesch. Afgehoord 1789.

1788. 1 katern
Dubbel van NDR inv. nr. 7413.
- 7417** Rekening van de stadhouder van de lenen mr Jacob Amman. Afgehoord 1790.
1789. 1 katern
Dubbel van NDR inv. nr. 7413.
- 7418** Rekening van de stadhouder van de lenen van Naaldwijk. Afgehoord 1802.
1797 - 1 mei 1798. 1 omslag
- 7419** Stukken betreffende de ontvangsten aan jura en uitgaven aan functionarissen
wegens hun verrichtingen voor het Leenhof van Naaldwijk en Polanen
1795-1796 1 omslag
Aanwinsten: 1949 IV o6
Voorheen 1.11.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1802

X ZEVENBERGEN

VERWERVING

De Staten van Holland eisten bij de Vrede van Munster in 1648 de heerlijkheid Zevenbergen op. Samen met Turnhout werd Zevenbergen vervolgens door de Staten van Holland als persoonlijk bezit toegewezen aan Amalia van Solms, de weduwe van prins Frederik Hendrik. Op 29 mei 1649 werd zij door de Leenkamer van Holland beleend met stad, slot, land en heerlijkheid van Zevenbergen.³⁵² Daarmee kwam een definitief einde aan de relatie tussen Zevenbergen en het huis Aremborg.³⁵³ Hoewel Amalia van Solms haar bezittingen had toegewezen aan haar vier dochters, werd zij in Zevenbergen, na haar dood in 1675, toch opgevolgd door haar kleinzoon Willem III. Hiermee was een groot deel van het Hollandse gebied dat grensde aan Staats-Brabant en in het bijzonder aan de baronie van Breda, van Geertruidenberg tot Klundert, in handen gekomen van de Nassaus. Het beheer over het domein Zevenbergen viel voortaan onder verantwoordelijkheid van de Domeinraad. In 1719 werd Zevenbergen gevoegd bij de (geëxtraheerde) goederen, toegewezen aan de minderjarige kinderen van Oranje en Maria Louise van Hessen-Kassel, hun moeder en voogdes, en beheerd door de Raad en Rekenmeesters der geëxtraheerde goederen.³⁵⁴ Op 26 juni 1731 schonk Willem IV Zevenbergen als weduwegoed aan zijn moeder Maria Louise van Hessen-Kassel. Toen zij in 1765 stierf viel de heerlijkheid weer terug aan Willem V. Samen met de andere voormalige bezittingen van de Nassaus werd Zevenbergen in 1795 bij het Haags Verdrag door Frankrijk aan de Bataafse Republiek afgestaan. In 1816 werd Zevenbergen aangewezen als een van de rentambten die gezamenlijk de jaarlijkse inkomsten van 190.000 gulden aan prins Frederik moesten waarborgen, in ruil voor zijn verloren rechten op Luxemburg. Een maatregel die in 1840 effectief werd. Na de dood van prins Frederik in 1881 kwam het rentamt Zevenbergen weer aan de staat.³⁵⁵

Samenvattend:

ca 1550	Huis Aremborg
1648	Amalia van Solms
1675	Willem III
1719	Kinderen van Oranje
1731	Maria Louise van Hessen-Kassel
1765	Willem V
1795	Bataafse Republiek
1840	Prins Frederik
1881	Staat der Nederlanden

³⁵² NDR inv. nr. 1611.

³⁵³ De eeuw daarvoor (sinds 1550) was Zevenbergen in bezit geweest van de Aremborgs. Zie A. Delahaye, 'Heerlijkheid en heren van Zevenbergen' I en II in Publicaties van het archivariaat 'Nassau-Brabant', 1 (1968) en 8 (1969).

³⁵⁴ NDR inv.nr. 78 en inv. nr. 1529, folio 12v e. v.

³⁵⁵ J.A. ten Cate, Inventaris van de archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers (1456) 1840-1932 ('s-Hertogenbosch 1971, Rijksarchief in Noord Brabant, Inventarisreeks nr. 8), pp. 1-16.

GRONDGEBIED EN BENAMING

De heerlijkheid Zevenbergen werd begrensd door het domein Willemstad en het markiezaat van Bergen op Zoom in het westen, de Roodevaart en de heerlijkheid Niervaart (Klundert) in het noorden. De heerlijkheid van Hooge en Lage Zwaluwe lag ten oosten en de baronie van Breda tenslotte begrensde Zevenbergen in het zuiden.³⁵⁶ Het grootste deel van het gebied bestond uit polderland, met vruchtbare weide- en zaaigronden.

Commissaris A.W. Swart gaf in zijn verbaal van 1797 de volgende beschrijving van het domein Zevenbergen:

'Dat de goederen tot dit Domein behorende niet aanmerkelijk zijn, als makende de tienden aldaar jaarlijks vallende, zo van vlas, zaad, garst, tarw en andere veldvruchten, verre het grootste deel uit van de inkomsten.

En bestaan derhalven de goederen, behalven deeze tienden alleenlijk in dijken, gorssen en riethillen, welke in ruim vijftig parcellen werden verpagt, en waarbij dan tevens de avelingen en eenige gorssen gevoegd zijn. voorts in 17 buinderen Lands aan den langen weg in het oudland geleegeen, in 20 buinderen Lands en Gorssen gelegen langst de Rivier de Keene in de Lande genaamd Jonkerhoeft. In een groot Gors aan het Lamsgatseveheer en eindelijk in agt a negen buinderen weijland, in diverse kleine partijen geleegeen nabij de stad Zevenbergen.

Nog behoort tot Domein een Koornmolen, doch welke van hout gebouwd en met scheljen belegt zeer kostbaar valt in onderhoud, vooral wanneer men het verwen daarby reekent:-gelijk mede het Lamgatseveheer, Item de chijnsen, dezen zijn uitsteekend menigvuldig, alzo bij na geen eenig stuk land onder Zevenbergen daar van vrij is, hoe zeer zij naauwelijks f1000 's Jaars bedragen. Item den afslag van de visch, het recht op de waag, de stadsaccijnsen op wijn en bier, en eenige niets noemenswaardige visscheijen...³⁵⁷ Vooral in de tweede helft van de 16e eeuw waren er vele bedijkings- en inpolderingswerkzaamheden verricht.³⁵⁸ Een belangrijke polder ontstond toen Amalia van Solms in 1666 octrooi verleende om samen met de ingelanden van Zwaluwe en Niervaart de Royalen Polder te herdijken.³⁵⁹

Andere polders onder Zevenbergen waren:

- Kleine Noord of Slikpolder
- Nassaupolder
- Oude Polder of het Oudland
- Bredasche polder
- Oude Moerdijk.

Al sinds de 13e eeuw was er een kasteel, een kerk en een schepenbank.³⁶⁰ De stadsmuren waren al in de 15e eeuw vernield en nooit weer opgebouwd.³⁶¹ Naast het kasteel bezat de heer het zg. huis 'Luchtenburg'.³⁶² Het kasteel werd tot 1599 door de Arembergs gebruikt als residentie en raakte in de 17e eeuw in verval, in 1728 werd tot sloop overgegaan.³⁶³ Het huis Luchtenburg werd ook in de 18e eeuw nog als woonhuis gebruikt door de drossaard.³⁶⁴

De drossaard vormde samen met de schepenen de magistraat van stad en land van Zevenbergen.³⁶⁵ Het stadsbestuur bestond, naast deze door de heer aangestelde magistraat, ook nog uit een vroedschap. De leden kwamen voort uit de elite en zij vormden een min of meer rechtstreekse vertegenwoordiging van de bevolking. Het door Cornelis van Zevenbergen in 1541 opgerichte 'St. Jorisgilde' had zich in de periode van een eeuw ontwikkeld van een schuttersgilde tot de vroedschap van Zevenbergen. De vroedschap had o.a. het recht van voordracht van nieuw te benoemen

356 Tegenwoordige staat, VII, Holland IV, pp.221-226.

357 NDR inv. nr. 7427.

358 Dit gebeurde onder het bestuur van Margaretha van der Marck, gravin van Aremberg en vrouwe van Zevenbergen 1568-1599. Het betrof de Nieuwe Nieuwendijk, Kleine Meeren, Gelderse Polder, Oude en Nieuwe Pelgrom, Schenkeldijken, Bredase Polder, Bruinings Polder, Blokpolder en Korte Blokken; Delahaye, Zevenbergen II, p. 39.

359 Slechts een klein deel van deze polder betrof Zevenbergs grondgebied; een groot deel viel onder Zwaluwe en een vergelijkbaar deel onder Klundert. De stukken betreffende de Royale Polder treft men aan in het hoofdstuk 'De Zwaluwen'.

360 Delahaye, 'Zevenbergen', I, p.15.

361 Delahaye, 'Zevenbergen', II, p.7.

362 Ook wel 'Luchtenburg'.

363 Delahaye, 'Zevenbergen', II, p. 71.

364 Delahaye, 'Zevenbergen', II, pp.14 en 43-44. In 1783 werd het perceel bij het huis Luchtenburg vergroot en drossaard Coene bouwde op deze grond een woning, die daarna door de opeenvolgende drossaards werd bewoond. Ook dit pand stond er in 1797 leeg en vervallen bij volgens de toenmalige rentmeester Hetterschij; NDR inv.nr. 7443, folio 13. Overigens is er in 1776 ook sprake van aankoop door de domeinraad van het huis Luchtenburg en een perceel land; NDR inv.nr. 7435.

365 NDR inv.nr. 7440; A. Delahaye, 'De Roodevaart of Haven van Zevenbergen' in: Jaarboek 'De Oranjeboom', XVI (1963) pp.111-141.

schepenen en burgemeesters. Vanzelfsprekend werden veelal leden van de vroedschap voorgedragen. Bovendien vroeg de magistraat de vroedschap regelmatig advies. Dit alles gaf de vroedschap grote macht binnen het stadsbestuur.³⁶⁶

De benaming 'baronie van Zevenbergen' evenals de titel baron (barones), werd in de 16e eeuw gebruikelijk. Ook de Nassaus noemden zich baron(-es) van Zevenbergen.³⁶⁷

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Zevenbergen was een vrije en hoge heerlijkheid. Recht werd gesproken in de Vierschaar door schout (later drossaard), schepenen en secretaris 'alle veertien dagen des maandags'.³⁶⁸ Beroepszaken dienden voor het Hof van Holland. Justitie en politie waren in Zevenbergen zwaar vertegenwoordigd. Naast de drossaard, die tevens dijkgraaf en stadhouder van de lenen was, waren er drie 'vorsters', twee 'rode roeden' en nog een 'dienaar van justitie'. Al deze functionarissen werden door de heer of in naam van de heer benoemd. De functie van de vorster is te vergelijken met die van de 20ste-eeuwse deurwaarder. De functie rode roede was in de 18e eeuw kennelijk niet helemaal duidelijk, getuige de notulen van 15 juli 1771. Hierin vroeg de Domeinraad zich o.a. af of de rode roede wel enige bevoegdheid had in het opvangen en loslaten van bedelaars en vagebonden, hetgeen waarschijnlijk toch zijn hoofdtaak was.³⁶⁹

Omdat de oude keuren in onbruik waren geraakt en zeker ook om opnieuw orde op zaken te stellen werd op 11 juni 1570 een hernieuwde keur afgekondigd, opgesteld door Jan de Ligne, heer van Zevenbergen, en goedgekeurd door Philips II. Deze keur was ook tijdens het bewind van de Nassaus nog van kracht.³⁷⁰

Grondcijns, tienden, visserijen in de binnendijkse wateren en het recht van de wind (de dwang-, wind- en rosmolen aan de oostzijde van Zevenbergen)³⁷¹ waren de belangrijkste rechten van de heer in Zevenbergen. Accijns op wijn en bier kwam weliswaar aan de heer toe, maar vanwege een oud akkoord met Aremberg ontving de stad hiervan jaarlijks 450 gulden. In de praktijk pachtte de stad voor 450 gulden de accijns en behield alles wat daarboven geëind werd.³⁷²

Samen met de markies van Bergen op Zoom bezat de heer van Zevenbergen ook nog het Lamgatseveer, de route van Holland naar Antwerpen over de rivier de Mark.

De heer had het recht de volgende functionarissen te benoemen:³⁷³

- Drossaard
- Stadhouder van de lenen
- Dijkgraaf
- Ontvanger van de ordinaris en extra ordinaris verpondingen
- Rentmeester
- Secretaris van destadweeskamer en baronie
- Stokhouder
- Medicine doctor
- Postmeester
- Eerste voster
- Tweede voster
- Derde voster
- Twee Roode Roeden
- Dienaar van de justitie
- Comptoirbode
- Notarissen

Lang niet al deze functionarissen werden ook werkelijk door de heer en voor hem door de Domeinraad benoemd. In 1692 liet Willem III zelfs weten de benoeming van de ambten waarbij het domein niet financieel betrokken was, over te laten aan de magistraat.³⁷⁴ Dat de benoeming van de financieel maar zeker ook politiek belangrijke functies als drossaard en secretaris aan de heer bleven, sprak voor zich.

BEHEER

Pas in 1676, toen Willem III in het bezit kwam van Zevenbergen, werd de heerlijkheid Zevenbergen beheerd door de Domeinraad. Van 1649-1676 werd het beheer over de heerlijkheid uitgeoefend door de Raad en Rekenmeester[s] van Amalia van Solms.

366 A. Delahaye, 'Het St Jorisgilde of de vroedschap van Zevenbergen' in: Publicaties van het archivariaat 'Nassau-Brabant', 24 (1973).

367 Delahaye, 'Zevenbergen' II, p.36.

368 NDR inv.nr. 7442, folio 13.

369 NDR inv.nr. 136, 15 juli 1771.

370 NDR inv.nr. 7442.

371 NDR inv.nr. 7473, folio 12v.

372 Delahaye, 'Zevenbergen' II, p.73

373 Overgenomen uit: NDR inv. nr. 686, folio 861-864v.

374 Delahaye, 'Zevenbergen' II, p 68.

De belangrijkste inkomstenbron was het tiendrecht en dan met name het recht op de korentienden: in 1703 leverde dit recht ruim 8500 pond op, tegen bijvoorbeeld de verpachting van landerijen die zo'n 1660 pond inkomsten opleverden. De grootste onkostenpost was dat jaar de verponding en het dijkschot: bijna 3000 pond. De rekening van 1703 had een batig slot van 7527 pond.³⁷⁵ Zoals in alle domeinen was het dagelijks beheer de verantwoordelijkheid van de rentmeester. In Zevenbergen werden aangesteld:³⁷⁶

1649-1663	Pieter de Balmakers, rentmeester van Amalia van Solms
1664-1675	onbekend
1676-1689	Johan van der Kaeij
1692	Samuel du Castel, Huijbert Kip, in zijn plaats
1693-1703	Huijbert Kip
1704-1707	Johan Wiltens
1709-1713	Jacob Artopé
1714-1716	Herculus van Hoornbeek
1717-1746	Dingman Anemaat
1747-1770	Anthonie Anemaat
1771-1787	Sebastiaan Anemaat
1788	Jacobus Johannes Hetterschij, geautoriseerd bij resolutie van de Domeinraad
1789-1790	Jacobus Johannes Hetterschij, provisioneel
1792	Diederik Valerius Meijners ³⁷⁷
1792-1802	Jacobus Johannes Hetterschij
1803-1810	Cornelis Gualtherus Hetterschij

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit hoofdstuk worden de stukken betreffende het domein Zevenbergen beschreven. Zevenbergen nam nogal eens een bijzondere positie in, binnen het geheel van de Nassause domeinen. Dit heeft soms gevolgen gehad voor de archiefvorming. Opvallend is dat er bijna geen eigendomspapieren zijn overgeleverd in dit deelarchief. Een enkel stuk dat dateert van voor 1648, enkele 18e-eeuwse afschriften van stukken betreffende eigendom, rechten en plichten en overzichten van de bestaande situatie boden de Domeinraad enig houvast in het bestuur van dit domein. De landmeter Jacob Jan

³⁷⁵ Overzicht van de inkomsten in dat jaar:

Captl. Ontfanck

1: Onquijtbare Chijnsen: 817-8-3.3/4

2: Quijtbare Chijnsen: 52-8-3

3: Redemptie van thienden: 383-16-9

4: dijcken van Nassouw polder: 9-12-0

5: dijcken van riethillen: 2073-15-0?

6: Landerijen: : 1659-10-10.1/2

7: accijns van wijnen & bieren: p.m.

8: visserije en molen: 1139-8-0 en 15 viertellen rogge

9: zaadt thiende: : 827-12-6

10: coren thiende: 8525 pond

11: gemengden ontfangh: 933-9-0

totalis somma 15.522-0-8.1/4 en 15 viertellen rogge

Captl. Uijtgeeff

1: renthen: : 438-7-0

2: ordinaire gagie: :1264-19-0 en 15 viertellen rogge

3: verpondinge & dijkschot: 2950-3-9

4: reparatien: 988-15

5: gemengden uijtgeeff: 2352-3-6

totalis somma: 7994-8-3 en 15 viertellen rogge

De opbrengsten in 1703 bedroegen dus: 7527-12-5.1/4; NDR inv. nr. 7499, folio 15

³⁷⁶ Volgens NDR inv. nr. 685, folio 862-863 en inv. nrs. 7456-7610 (rekeningen).

³⁷⁷ Meijners maakte de rekening over het jaar 1791 op

Simonsz vervaardigde in 1611 een kaart met bijbehorend 'Veltboeck' waarin hij alle bezittingen van Charles van Aremborg, heer van Zevenbergen optekende.³⁷⁸ Deze legger geeft, in combinatie met de kaart waar hij bijhoort, een gedetailleerd overzicht van de heerlijkheid in het begin van de 17e eeuw. Waarschijnlijk omdat Willem IV Zevenbergen als weduwgoed aan zijn moeder schonk, werd een overzicht gemaakt van alle octrooien, commissies, akten en appointementen betreffende de heerlijkheid Zevenbergen over de periode 1679-1728.³⁷⁹ Tenslotte werd in 1775 een afschrift vervaardigd van keuren en ordonnanties voor stad en land van Zevenbergen.³⁸⁰

De serie rekeningen is ondanks de cesuren in eigendom vrijwel compleet vanaf 1648, en is ook voor de huidige onderzoeker nog een belangrijke informatiebron met betrekking tot de exploitatie van het domein. De verbalen van de leden van de Domeinraad (vanaf 1765) en de generale rapporten van de rentmeesters (vanaf 1776) kunnen de onderzoeker inzicht verschaffen in de jaarlijkse besognes in Zevenbergen.

In deel 1 van de inventaris treft men ook gegevens betreffende dit domein aan. Van belang zijn dan met name de series notulen en de registers van uitgaande stukken. Ondanks de aanwezigheid van een serie rekeningen over de jaren 1659-1663 en enkele andere oudere stukken, werden de stukken betreffende Zevenbergen pas vanaf 1675 opgenomen in de administratie van de Domeinraad. Voor die tijd immers was Zevenbergen persoonlijk bezit van Amalia van Solms. In dit verband is het van belang te verwijzen naar het register van uitgaande stukken van Frederik Hendrik, Amalia van Solms en Willem II aan belanghebbenden betreffende het bestuur en beheer van het Huis ten Bosch en tuin, Zevenbergen en Turnhout en de hofhouding van Amalia van Solms, 1645-1667.³⁸¹

Het rentmeestersarchief van Zevenbergen is voor wat betreft de 18e en 19e eeuw voor een groot deel bewaard gebleven en berust bij het Rijksarchief in Noord-Brabant.³⁸² Met name de serie 'cijnsleggers' (inv.nrs. 1781-1790) vormt een welkome aanvulling op dit hoofdstuk.

VERWANTE ARCHIEVEN

Overige stukken betreffende Zevenbergen berustende bij :

het Algemeen Rijksarchief

- In de inventaris van dr. S.W.A. Drossaers Het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581. Deel 2: Stukken betreffende de rechten en goederen van Anna van Buren treft men onder de rubriek 'Stukken afkomstig van Cornelis van Bergen, heer van Zevenbergen' de beschrijvingen aan van voornamelijk 15e-eeuwse stukken.³⁸³
- Kaarten betreffende het domein Zevenbergen over de hele periode tot 1795 (1810) bevinden zich in: J.H. Hingman, Inventaris van de verzameling kaarten berustende in het Rijksarchief..., Tweedegedeelte. 's-Gravenhage 1871 en: A.J.H. Rozemond, Inventaris der verzameling kaarten berustende in het Algemeen Rijksarchief, zijnde het eerste en tweede supplement op de collectie Hingman. 's-Gravenhage 1969.

Rijksarchief te Noord-Brabant

- Schepenbankarchieven: Zevenbergen, 1542-1811.
- Notariële archieven: Zevenbergen, 1590-1584, 1637-1895.
- Archief van de Weeskamer te Zevenbergen, 1564-1810.
- Archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers (1456) 1840-1932.
- Collectie Cuypers van Velthoven, 1320-1870.

Streekarchief Nassau-Brabant, Bewaarplaats Zevenbergen

- Gemeente-archief van Zevenbergen, 1485-1810.

Hoogheemraadschap West-Brabant

- Archief van het samenwerkingsverband Elderenspolder, Landeke Voordaag, Bredasche Polder, de Bloken, Strepenland, Korte Bloken en St. Sebastiaansland, (1601)-(1671).
- Archief van het Hoogland, genaamd de Bloken, Strepenland, Korte Bloken en St. Sebastiaansland, 1632-1666.
- Archief van het Oudland van Zevenbergen, (1656)-1971.
- Archief van de Royale Polder, 1666-1971.
- Archief van de Nassaupolder, 1697-1890.
- Archief van de Haven en Sassen van Zevenbergen, (1774)-1943.

LITERATUUR

378 NDR inv. nr. 7437; een afschrift treft men aan in NDR inv. nr. 7442.

379 NDR inv.nr. 7439.

380 NDR inv. nr.. 7442.

381 NDR inv. nr.. 913.

382 Ten Cate, Inventaris, pp.87-95.

383 De aanwezigheid van deze vroege stukken in het archief van de Nassause Domeinraad heeft niets te maken met de latere eigendomsverhoudingen. Het veelvuldig verblijf van de vader van Cornelis van Bergen op het kasteel van Grave en Cornelis' familierelatie met Floris van Egmond verklaart de aanwezigheid van de stukken in het archief van de Egmonds; Drossaers II, I, pp.222-238.

J.A. ten Cate, *Inventaris van de archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers (1456) 1840-1932*. 's-Hertogenbosch, 1971. (Rijksarchief in Noord-Brabant, Inventarisreeks nr.8). A. Delahaye, *'Heerlijkheid en heren van Zevenbergen'*. I en II. In: *Publicaties van het archivariaat 'Nassau-Brabant'*, 1, 1968 en 8, 1969. A. Delahaye, *'Het St. Jorisdigilde of de vroedschap van Zevenbergen'*. In: *Publicaties van het archivariaat 'Nassau-Brabant'*, 24, 1973. A. Delahaye, *'De Roodevaart of Haven van Zevenbergen'*. In: *Jaarboek 'De Oranjeboom'*, XVI, 1963, pp.111-141. S.W.A. Drossaers, *Het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581. Deel 2: Stukken betreffende de rechten en goederen van Anna van Buren*. 's-Gravenhage, 1955. [J. Wagenaar], *Tegenwoordige staat der vereenigde Nederlanden, zevende deel. Behelzende het vervolg der beschrijvinge van Holland*. Amsterdam, 1749. (Staat der Nederlanden, deel VII, Holland IV).

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING OVER HET JAAR 1703

Betreft NDR inv. nr. 7499.

TAFEL VAN DE CAPITTELEN DESER REKENINGH

Captl. Ontfanck

1	Onquijtbare Chijnsen
2	Quijtbare Chijnsen
3	Redemptie van thienden
4	dijcken van Nassouw polder
5	dijcken van riethillen
6	Landerijen
7	accijns van wijnen & bieren
8	visserije en molen
9	zaadt thiende
10	coren thiende
11	gemengden ontfangh

CAPTL. UIJTGEEFF

1	renthen
2	ordinaire gagie
3	verpondinge & dijckschot
4	reparatien
5	gemengden uijtgeeff

A ALGEMEEN

- - Register van uitgaande stukken van Frederik Hendrik, Amalia van Solms en Willem II aan belanghebbenden betreffende het bestuur en beheer van het Huis ten Bosch en tuin, Zevenbergen en Turnhout en de hofhouding van Amalia van Solms, 15 juni 1645-11 mei 1667. 1 deel
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 913.

- 7420-7427** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar de heerlijkheid Zevenbergen. Met bijlagen. 7 banden en 1 deel
1765-1797.
7420	Met index op onderwerpen. 1765-1771.
7421	1772-1776.
7422	1777-1784.
7423	1785-1789.
7424	1790-1794.

Het verbaal van 1794 is het dubbel van NDR inv.nr. 7425; bijlagen bij het verbaal van 1794 ontbreken hier. Volgens een aantekening is 'het origineel rapport met desselfs bijlagen (...) aan het Committee van A.(Igemene) W.(aakzaamheid) overgegeven.' (Verbaal 1794, folio 20).

7425 1794.
7426 1795-1796.
7427 1797., 1 deel
 Geen bijlagen.

- 7428-7430** Generale rapporten van de rentmeesters. Met bijlagen. 3 banden
 1776-1793 en 1795.
7428 1776-1789.
7429 1790-1791 en 1793.
7430 Met memories van de rentmeester wegens de ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad. 1795.
- 7431** Memories van de rentmeester wegens de ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1 band
 1776-1793.
 Voor de memories van 1795 zie NDR inv. nr.. 7430.
- 7432** Ingekomen stukken bij de Domeinraad, 1 omslag
 1793.
- 7433** Ingekomen stukken ter vergadering behandeld door de administrateurs van de goederen van de prins van Oranje in Holland gelegen. Met agenda. 1 band
 Mei 1795 - oktober 1796.
- 7434** Ingekomen stukken ter vergadering behandeld door de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1 pak
 November 1796 - juli 1798.
 Ook enkele stukken betreffende Zevenbergen en Niervaart.

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN

- 7435** Akten van transport door J.J. Hetterschij, als sekwester van de onbeheerde boedel van Barthold Geertsema, aan Sebastiaan Anemaat, als rentmeester, van het huis Luchtenburg met toebehoren en een perceel land, 2 charters
 1776.
- 7436** Akte van transport door Arie Huijser, als curator van de geabandonneerde boedel van Reinier van Mourik, aan Sebastiaan Anemaat, als rentmeester, van een perceel bosgrond, 1 charter
 1776.

C BESTUUR

- 7437** 'Veltboek: Groote limietscheijdinge van Zevenbergen', legger van alle landen, dijken, wegen, avelingen en buitengorsingen onder Zevenbergen door Jacob Jan Symonsz., gezworen landmeter, in opdracht van de prins van Aremberg', 1 deel
 20 mei 1611.
 een afschrift van deze legger treft men aan in NDR inv.nr. 7442.
 Deze legger is een toelichting op een kaart die Symonsz. vervaardigde en thans berust in: Collectie Hingman VTH 1719;
- 7438** Memorie over de betaling van renten geheven op de Pelgrimspolder onder

-
- Zevenbergen,
1623. 1 stuk
- 7439** Register van octrooien, commissies, akten en appointementen betreffende de heerlijkheid Zevenbergen. Met inhoudsopgave en verwijzing naar de vindplaatsen van de originele stukken. Afschriften.
1679-1728. 1 deel
- 7440** Stukken betreffende afspraken tussen drossaard en magistraat van Zevenbergen en ingelanden van de polders onder de jurisdictie van Zevenbergen inzake inning en besteding van de verpondingsgelden van de landerijen onder Zevenbergen.
Afschriften.
1689, 1717 en 1761-1763. 1 omslag
- 7441** Appointement van de Domeinraad voor de erfgenamen van Huijbert Kip en Maria Nolthenius inzake restitutie van niet in rekening gebrachte onkosten. Afschrift.
1709-1710 1 katern
Het betreft ook onkosten die gemaakt werden in verband met het rentmeesterschap van de kapittelgoederen en de pastorale goederen van Breda.
Aanwinsten: 1949 IV 05
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1801
- 7442** Register met ordonnanties en keuren voor stad en land van Zevenbergen.
Authentieke afschriften, 1775. Met inhoudsopgaven.
1290-1654. 1 band
- 7443** Lijst van alle goederen, rechten en plichten behorende tot het domein van Zevenbergen,
1797. 1 katern
Vervaardigd door J.J. Hetterschij in opdracht van het College van Administratie over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau (resolutie van 19 december 1796.)
- 7444** Verklaring van Ernestina Meijners, weduwe van mr. Nicolaas Herdingh te Leiden betreffende de borgstelling voor mr. Dirk Valenus Meijners van Zevenbergen.
Afschrift.
15 oktober 1795. 1 stuk
- 7445** Stukken van de Staten van Holland betreffende Zevenbergen, Cranendonk en Eindhoven.
18e eeuw 1 omslag
- D BEHEER**
- 1 CIJNZEN EN TIENDEN**
- 7446** Stukken betreffende de teruggave van tiendgelden aan ingelanden van de Nieuwe Noord- of Slikpolder onder Zevenbergen,
1682 1 omslag
- 2 VERKOOP EN VERPACHTING VAN GOEDEREN EN RECHTEN**
- 7447-7448** Conditioes van verpachting van de grote korentienden (behalve de zomer- en wintergerst) over de gehele jurisdictie van Zevenbergen, en van de bijen, hennep, ajuin, kolen, mede en aardappelen. Deels authentieke afschriften.
1790 en 1795-1810. 2 pakken

7447 1790 en 1795-1802.
7448 1803-1810.

- 7449** Condities van verpachting van zaad-, vlas- en zomer- en wintergersttienden. Deels authentieke afschriften.
1790 en 1795-1810. 1 pak
- 7450** Condities van verpachting van landerijen, dijken, gorzen, riethillen en dijkettingen. Deels authentieke afschriften.
1795-1809. 1 pak
- 7451** Condities van verkoop van houtgewas. Authentieke afschriften.
1795-1810. 1 pak
- 7452** Condities van verpachting van de molen(s) te Zevenbergen. Authentieke afschriften.
1798 en 1804. 2 katernen
- 7453** Condities van verpachting van visserijen. Authentiek afschrift.
1804. 1 katern

3 BOUW EN ONDERHOUD

Zie voor bestek en voorwaarden ook de verballen van de leden van de Domeinraad, NDR inv. nrs. 7420-7427.

- 7454** Bestekken en voorwaarden van domaniale werken onder Zevenbergen. Authentieke afschriften.
1797-1804. 1 omslag
- 7455** Bestek en voorwaarden van het rooien van wilgen en het ophogen van grond. Authentiek afschrift.
1800. 1 katern

4 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Zevenbergen

- 7456-7470** Van Pieter de Balmakers. Zonder inhoudsopgaven.
1649-1663. 15 delen.
De rekeningen werden afgehoord door [Mossele] ('rechten Doctor ende raet ende rekenmeester van Ha. Hoocht.') en Rivet.
De jaren 1664-1675 berusten in het Algemeen Rijksarchief te Brussel.
- 7456** 1649. Afgehoord. 1651.
7457 1650. Afgehoord. 1653.
7458 1651. Afgehoord. 1653.
7459 1652. Afgehoord. 1654.
7460 1653. Afgehoord. 1655.
7461 1654. Afgehoord. 1656.
7462 1655. Afgehoord. 1657.
7463 1656. Afgehoord. 1658.
7464 1657. Afgehoord. Met bijlagen. 1659.
7465 1658. Afgehoord. 1660.
7466 1659. Afgehoord. Met borderel. 1662.
7467 1660. Afgehoord. Met borderel. 1662.
7468 1661. Afgehoord. 1663.
7469 1662. Afgehoord. 1664.

- 7470** 1663. Afgehoord. 1665.
- 7471-7484** Van Johan van der Kaey. Tot 1685 zonder inhoudsopgaven. 1676-1689. 14 delen
Schoonzoon van Pieter de Balmakers.
- 7471** 1676. Afgehoord. 1680.
7472 1677. Afgehoord. 1680.
7473 1678. Afgehoord. 1680.
7474 1679. Afgehoord. 1681.
7475 1680. Afgehoord. 1683.
7476 1681. Afgehoord. 1684.
7477 1682. Afgehoord. 1686.
7478 1683. Afgehoord. 1686.
7479 1684. Afgehoord. 1687.
7480 1685. Afgehoord. 1687.
7481 1686. Afgehoord. 1688.
7482 1687. Afgehoord. 1690.
7483 1688. Afgehoord. 1690.
7484 1689. Afgehoord. 1692.
- 7485-7486** Van de erfgenamen van Johan van der Kaey, 1690-1691. 2 delen
- 7485** 1690. Afgehoord. 1694.
7486 1691. Afgehoord. 1696.
- 7487** Van Huijbert Kip, in plaats van Samuel du Castel rentmeester. Afgehoord. 1698. 1692 1 deel
- 7488-7499** Van Huijbert Kip, rentmeester, 1693-1703. 12 delen
- 7488** 1693. Afgehoord. 1700.
7489 1694. Afgehoord. 1701.
7490 1695. Afgehoord. 1702.
7491 1696. Afgehoord. 1702.
7492 1697. Afgehoord. 1703.
7493 1698. Afgehoord. 1703.
7494 1699. Afgehoord. 1703.
7495 1700. Afgehoord. 1703.
7496 1701. Afgehoord. 1705.
7497 1702. Afgehoord. 1706.
7498 1702. Authentiek afschrift.
7499 1703. Afgehoord. 1706.
- 7500-7503** Van Johan Wiltens, 1704-1707. 4 delen
- 7500** 1704. Afgehoord. 1707.
7501 1705. Afgehoord. 1708.
7502 1706. Afgehoord. 1709.
7503 1707. Afgehoord. 1710.
- 7504** Van Jacob Artopé over de restanten van de rekeningen van Johan Wiltens. Afgehoord. Met bijlagen. 1713. 1704-1708.
1 deel

7505-7509	Van Jacob Artopé, 1709-1713.		5 delen
	7505	1709. Afgehoord. 1711.	
	7506	1710. Afgehoord. 1713.	
	7507	1711. Afgehoord. 1714.	
	7508	1712. Afgehoord. 1714.	
	7509	1713. Afgehoord. 1716.	
7510-7512	Van Herculius van Hoornbeek, 1714-1716.		3 delen
	7510	1714. Afgehoord. 1717.	
	7511	1715. Afgehoord. 1717.	
	7512	1716. Afgehoord. 1718.	
7513-7542	Van Ding Anemaat, 1717-1746.		30 delen
	7513	1717. Afgehoord. 1719.	
	7514	1718. Afgehoord. 1720.	
	7515	1719. Afgehoord. 1721.	
	7516	1720. Afgehoord. 1722.	
	7517	1721. Afgehoord. 1723.	
	7518	1722. Afgehoord. 1724.	
	7519	1723. Afgehoord. 1725.	
	7520	1724. Afgehoord. 1726.	
	7521	1725. Afgehoord. 1727.	
	7522	1726. Afgehoord. 1728.	
	7523	1727. Afgehoord. 1729.	
	7524	1728. Afgehoord. 1730.	
	7525	1729. Afgehoord. 1732.	
	7526	1730. Afgehoord. 1732.	
	7527	1731. Afgehoord. 1733.	
	7528	1732. Afgehoord. 1734.	
	7529	1733. Afgehoord. 1735.	
	7530	1734. Afgehoord. 1736.	
	7531	1735. Afgehoord. 1738.	
	7532	1736. Afgehoord. 1738.	
	7533	1737. Afgehoord. 1739.	
	7534	1738. Afgehoord. 1740.	
	7535	1739. Afgehoord. 1741.	
	7536	1740. Afgehoord. 1742.	
	7537	1741. Afgehoord. 1743.	
	7538	1742. Afgehoord. 1744.	
	7539	1743. Afgehoord. 1745.	
	7540	1744. Afgehoord. 1746.	
	7541	1745. Afgehoord. 1747.	
	7542	1746. Afgehoord. Met borderel. 1750.	
7543-7547	Van Dingman Anemaat. Afschriften. 1729-1741.		4 delen en 1 pak
	7543	1729.	
	7544	1730.	
	7545	1731-1732.	
	7546	1733-1734.	
	7547	1735-1741., 1 pak	

Deels fragmenten.

- 7548-7571** Van Anthonie Anemaat,
1747-1770. 24 delen
- 7548** 1747. Afgehoord. 1750.
7549 1748. Afgehoord. 1751.
7550 1749. Afgehoord. 1752.
7551 1750. Afgehoord. 1753.
7552 1751. Afgehoord. 1754.
7553 1752. Afgehoord. 1755.
7554 1753. Afgehoord. 1756.
7555 1754. Afgehoord. 1757.
7556 1755. Afgehoord. 1758.
7557 1756. Afgehoord. 1759.
7558 1757. Afgehoord. 1760.
7559 1758. Afgehoord. 1761.
7560 1759. Afgehoord. 1761.
7561 1760. Afgehoord. 1762.
7562 1761. Afgehoord. 1763.
7563 1762. Afgehoord. 1764.
7564 1763. Afgehoord. 1765.
7565 1764. Afgehoord. 1766.
7566 1765. Afgehoord. 1768.
7567 1766. Afgehoord. 1769.
7568 1767. Afgehoord. 1770.
7569 1768. Afgehoord. 1770.
7570 1769. Afgehoord. 1771.
7571 1770. Afgehoord. 1771.
- 7572-7588** Van Sebastiaan Anemaat,
1771-1787. 17 delen
- 7572** 1771. Afgehoord. 1774.
7573 1772. Afgehoord. 1775.
7574 1773. Afgehoord. 1775.
7575 1774. Afgehoord. 1776.
7576 1775. Afgehoord. 1777.
7577 1776. Afgehoord. 1778.
7578 1777. Afgehoord. 1779.
7579 1778. Afgehoord. 1780.
7580 1779. Afgehoord. 1781.
7581 1780. Afgehoord. 1782.
7582 1781. Afgehoord. 1783.
7583 1782. Afgehoord. 1784.
7584 1783. Afgehoord. 1785.
7585 1784. Afgehoord. 1786.
7586 1785. Afgehoord. 1787.
7587 1786. Afgehoord. 1788.
7588 1787. Afgehoord. 1789.
- Van Jacobus Johannes Hetterschij, provisioneel rentmeester geautoriseerd tot de
likwidatie van het kantoor van Sebastiaan Anemaat
- 7589-7592** Van Jacobus Johannes Hetterschij, provisioneel rentmeester,
1788-1790. 4 delen en 1 omslag
- 7589** 1788. Afgehoord. Met bijlage. 1791., 1 deel en 1 omslag
7590 1789. Afgehoord, 1791

Aanwinsten: 1957 I 01

Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1856

7591 1790. Afgehoord. 1792.
7592 Authentiek afschrift, 1798 1790.

7593 Van Diederik Valerius Meijners. Afgehoord 1798.
 1791. 1 deel

7594-7596 Van Jacobus Johannes Hetterschij, voor en in plaats van Diederik Valerius Meijners,
 1792-1794. 3 delen

7594 1792. Afgehoord. 1800.

7595 1793. Afgehoord. 1801.

7596 1794. Afgehoord. 1801.

7597-7604 Van Jacobus Johannes Hetterschij,
 1795-1802. 8 delen

7597 1795. Afgehoord. 1801.

7598 1796. Afgehoord. 1801.

7599 1797. Afgehoord. 1802.

7600 1798. Afgehoord. 1802.

7601 1799. Afgehoord. 1803.

7602 1800. Afgehoord. 1803.

7603 1801. Afgehoord. 1803.

7604 1802. Afgehoord. 1804.

7605-7610 Van Cornelis Gualtherus Hetterschij,
 1803-1810. 6 delen

7605 1803. Afgehoord. 1805.

7606 1804. Afgehoord. 1807.

7607 1805. Afgehoord. 1808.

7608 1806. Afgehoord. 1809.

7609 1807-1809. Afgehoord. 1813.

7610 1810. Afgehoord. 1813.

b Overige financiële stukken

16717 Staat van inkomsten over de jaren 1638-1647 uit de domeinen van Zevenbergen,
 z.d. 1 katern en 6 stukken

7611 Journaal van ontvangsten en uitgaven,
 1799-1810. 1 deel

7612 Bijlagen tot de rekeningen. Met brieven van de inspecteur van de domeinen
 Temminck aan de rentmeester.
 1801-1810. 1 omslag

E ARCHIEFZORG

7613 Inventaris van de stukken berustende in het domeinkantoor van Zevenbergen. Met
 inhoudsopgave. 1 omslag
 1792.
 Vervaardigd door J. J. Hetterschij in verband met de overname van het kantoor door D.V. Meijners.

XI DE ZWALUWEN

VERWERVING

De heerlijkheden Hooge en Lage Zwaluwe in het graafschap Holland waren door de eeuwen heen niet altijd in handen van één en dezelfde heer geweest. In 1376 werd het ambacht Hooge Zwaluwe door Beatrijs van Duvendoerde afgestaan aan Jan van Polanen ten behoeve van diens echtgenote Margaretha van Lippe, vrouwe van de Leck en Breda. Lage Zwaluwe bleef bij Beatrijs en haar oudste zoon Willem van Dalem, heer van Dongen. Deze Willem van Dalem werd in 1404 door Jan van Polanen beleend met Hooge Zwaluwe, zodat de beide Zwaluwen weer onder één heer kwamen. In 1513 werden de goederen van Jan van Dalem, heer van de beide Zwaluwen, verbeurd verklaard ten gunste van Hendrik, graaf van Nassau. Nadat in 1517 gratie werd verleend aan de weduwe van Jan van Dalem, werden de geconfisqueerde goederen door Karel V teruggegeven. Echter de Rekenkamer van Holland weigerde registratie en een slepend proces tussen de Nassaus en de Van Dalem, die beide aanspraak maakten, volgde.

Pas in 1580 was het probleem eindelijk uit de wereld: Philips II beleende Willem van Oranje met de Zwaluwe 'zoals Jan van Dalem het eertijds bezat' en Magdalena van Dalem deed afstand van haar rechten in ruil voor 300 carolusguldens per jaar.³⁸⁴

Na de dood van Willem III in 1702 voerden de Staten-Generaal, als executeur-testamentair, het beheer over de nalatenschap van Willem III. Frederik I, koning van Pruisen, maakte aanspraak op een deel van deze nalatenschap. Na de onverwachte dood van Johan Willem Friso in 1711 werden de goederen geëxtradeerd. Hooge en Lage Zwaluwe werden toegewezen aan Frederik I. Pas in 1732 kwam het tot een akkoord over de erfenis: het Tractaat van Verdeling. Hierbij werd onder andere geregeld dat Frederik I heer werd van de Zwaluwe. Voor f700.000,= (en f5000,= voor de meubelen) kocht Anna van Hannover, als voogdes van de latere Willem V, in januari 1754 de 'Hollandse' bezittingen weer terug.³⁸⁵

In februari 1793 bezette het Franse leger voor korte tijd de Zwaluwe. Net als de andere Hollandse domeinen kwam de heerlijkheid in 1795 onder beheer van de administrateurs van de goederen van de prins van Oranje, gelegen in Holland.³⁸⁶ In 1815 werden de grenzen gewijzigd. De voormalige heerlijkheid Hooge en Lage Zwaluwe was vanaf die tijd Brabants grondgebied.

In 1816 werden Hooge en Lage Zwaluwe aangewezen als een van de rentambten die gezamenlijk de jaarlijkse inkomsten van 190.000 gulden aan prins Frederik moesten waarborgen, in ruil voor zijn verloren rechten op Luxemburg. Een maatregel die in 1840 effectief werd. Na de dood van prins Frederik in 1881 kwam het rentambt weer aan de staat.³⁸⁷

GRONDGEBIED EN BENAMING

De heerlijkheid de Zwaluwe grensde in het noorden aan Dordrecht. Het Hollands Diep vormde de natuurlijke scheiding. De St. Elisabethsvloed van 1421 veranderde een groot deel van het noordelijk gedeelte van de heerlijkheid in water. Verschillende nederzettingen verdwenen in de vloedgolf. Van de ambachten Almonde, Dubbelmonde en Standhazen bleven slechts de namen bewaard. Slechts een kleiner deel van dit gebied viel sinds de 16e eeuw onder de jurisdictie van (Hooge) Zwaluwe. De aanspraken op de visserij en de aanwassen in dit 'Verdronken Land' waren eeuwenlang strijdpunten.³⁸⁸

In het oosten grensde de Zwaluwe aan de heerlijkheid Geertruidenberg. Ten zuiden lag de baronie van Breda en ten westen lagen Zevenbergen en Klundert (of Niervaart). Zowel Geertruidenberg als Breda, Zevenbergen en Klundert behoorden tot de Nassause domeinen.

In 1732 woonden in de dorpen Hooge Zwaluwe (met de gehuchten Heikant en Gart) en Lage Zwaluwe (met de gehuchten Gartse Huizen, Groene Plattedijk en Moerdijk) 1450 personen boven de 4 jaar. Hoewel Lage Zwaluwe door de eeuwen heen in inwoneraantal groter was, was Hooge Zwaluwe het dorp waar de bestuursgebouwen stonden en waar de notabelen woonden. Daarmee was Hooge Zwaluwe het centrum van de heerlijkheid.³⁸⁹ Beide dorpen waren ongeveer voor de helft katholieken voor de andere helft gereformeerd. In 1787 pas was er sprake van een R.K. parochie.³⁹⁰ De gereformeerde kerk in Hooge Zwaluwe werd in 1641 gesticht door Frederik Hendrik. Eens in de veertien dagen predikte de dominee ook in Lage Zwaluwe, in een daartoe in 1695 aangekocht huis. In beide dorpen stond een school.

384 Zie over deze kwestie Drossaers I, inv.nrs.818-821.

385 Zie ook NDR inv.nr. 7641.

386 Zie algemene inleiding.

387 J.A. ten Cate, Inventaris, pp. 1-16.

388 Martens, De zalmvissers, pp.50 e.v.

389 NDR inv.nrs. 764-769.

390 P.M. Toebak De oprichting van de katholieke parochie te te Zwaluwe in 1785-1787 (1980, Publicaties van her archivariaat 'Nassau-Brabant', nr.54).

Met name in de tweede helft van de 18e eeuw was het erg onrustig in deze streek. De dreiging van de revolutie was zeker in dit grensgebied zeer voelbaar. Belangengroeperingen kwamen steeds weer tegenover elkaar te staan: Lage Zwaluwe tegen Hooge Zwaluwe, roomsen tegenover gereformeerden, orangisten tegenover patriotten. In de jaren 80 waren er verschillende rellen en over enkele functionarissen (de schoolmeesters, de baljuw) werd veelvuldig geklaagd bij de Domeinraad.

Het ambacht Twintighoeven was door de Elisabethsvloed weggespoeld. De opslakkingen en aanwassen werden in 1660 bewinterdijkt, zodat het gebied weer geëxploiteerd kon worden. De grond werd met biezen beplant.

Tot het domein Hooge en Lage Zwaluwe behoorde verder nog het ambacht Klein Waspik, ook wel Over-Waspik genoemd. Het gebied was gelegen tussen Groot Waspik en Nederveen-Capelle aan (en 'over') de Oude Maas.

De heerlijkheid besloeg tenslotte een aantal polders, waarvan de percelen bebouwd werden met haver, vlas en hooi- en weigras. Er werd turf gestoken en ook het verbouwen van riet, biezen en griend vormden inkomstenbronnen. Met Geertruidenberg ontstond een gemeenschappelijk belang toen in 1645 de Emiliapolder, die zich uitstreckte over het grondgebied van de beide heerlijkheden, bedijkt en in exploitatie gebracht werd.³⁹¹ In 1650 werden verschillende kleine polders samengebracht onder 'een reglement en Huyshouding'. Allereerst de Royale Polder, een gebied gelegen kort onder de Moerdijk, grenzend aan Klundert en Zevenbergen en ressorterend onder Lage Zwaluwe. Alle functionarissen werden door de heer aangesteld en de rekening werd jaarlijks door een commissaris van de Domeinraad afgehoord in een herberg aan de Moerdijk.³⁹² De Nieuwe Zwaluwepolder werd eveneens in 1650 ingepolderd. Deze polder lag deels op grondgebied van Hooge en deels op dat van Lage Zwaluwe. Ook hier werden de functionarissen benoemd door de heer en werd de jaarlijkse rekening afgehoord, ditmaal in een herberg in de Hooge Zwaluwe.³⁹³

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De heerlijkheid Hooge en Lage Zwaluwe bezat de lage, middelbare en hoge jurisdictie. De schout werd door de heer benoemd. In Hooge Zwaluwe stond een 'geregthuys' waar door schout en (zeven) schepenen, die samen de rechtbank vormden, recht werd gesproken. Het vonnis kon worden geappelleerd bij het Hof van Holland.³⁹⁴

De heer bezat een aantal belangrijke rechten.³⁹⁵ Allereerst het weiderecht dat door verpachting te gelde werd gemaakt. Het recht van (dijk-)jetting was onderdeel van dit weiderecht. Het recht van eendekooi,³⁹⁶ het windrecht onder Hooge Zwaluwe en het recht op cijzen behoorden aan de heer. De visserij werd verpacht evenals de jacht (vogelvlucht, snippevangst en jacht).³⁹⁷

Zowel Hooge als Lage Zwaluwe had een haven. Beide havens waren voorzien van een trekpad. De 'kaaien havengelden' werden verpacht. De route van Holland naar Brabant liep door Lage Zwaluwe. Het veer over de Biesbosch was dan ook van niet te schatten belang. Ook dit schippersveer en het rij- of wagenveer werden verpacht. Met name het recht van aanwas was aanleiding tot grote en langdurige conflicten. Niet verwonderlijk in een gebied waar het land jaarlijks 'groeide', nadat de ramp in 1421 grote delen onder water had gezet.³⁹⁸ Tot slot bezat de heer ook het collatierecht in dit domein.

FUNCTIONARISSEN DIE DE HEER VAN DE ZWALUWE AANSTELDE

³⁹⁹

IN HOOGHE EN LAGE ZWALUWE:

- Baljuw
- Dijkgraaf

391 Voor het ontstaan van de Emiliapolder zie W.A. van Ham, 'De bedijking van de Emiliapolder en haar voorgeschiedenis' in: *Oranjeboom* XIX (1966) pp. 158-181. Zie voor stukken betreffende de Emiliapolder Het hoofdstuk Geertruidenberg.

392 NDR inv. nr. 768, folio 1441-1444.

393 NDR inv. nr. 767, (0110 1185-1187).

394 Over de jurisdictie in dit gebied van de 'voormalige Hollandse gebieden in de provincie Noord-Brabant' bestaat nog grote onzekerheid. Zie hierover o.a. M.A. Hiemstra en B.C.M. Jacobs, 'Aan de grenzen van de samenleving, Criminaliteit en jurisdictiemacht in het grensgebied van Staats-Brabant en Holland in de achttiende eeuw' in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek* 12 ('s-Hertogenbosch, 1995), pp. 110-111, noot 2.

395 Uitgangspunt van deze opsomming zijn de rekeningen en de condities van verpachting zoals zij in dit hoofdstuk voorkomen.

396 Zie ook NDR inv. nr. 7634.

397 NDR inv.nr. 769, folio 1707-1708 (visrecht) en inv.nr. 766, folio 795 (jachtrecht)

398 Zie o.a. NDR inv.nrs. 7655,7658 en 7721.

399 De functies zoals vermeld in NDR inv.nr. 686, folio 865 e.v. In veel gevallen werden functionarissen in meerdere functies tegelijk aangesteld. Het is niet altijd duidelijk wanneer het om aparte functies ging. Om hierover zekerheid te verkrijgen moeten de aanstellingsakten zelf geraadpleegd worden, waarnaar in het 'Amptboek' verwezen wordt.

- Schout
- Ontvanger der verpondingen
- Secretaris
- Stokhouder
- Rentmeester
- Bode van het domein
- Bode van de Zwaluwe
- Apotheker
- 's Lands Medicine Doctor
- Kerkmeester

IN HOOGHE ZWALUWE:

- Koster
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Onderschoolmeester
- Korenmartschippers
- Voerlieden
- Chirurgijn
- Organist

IN LAGE ZWALUWE:

- Koster
- Schoolmeester
- Onderschoolmeester
- Voorzanger
- Commissaris van de veerschippers
- Commissaris van het Nieuwe Veer
- Korenmart schippers
- Spuiwachter van het spui voor de haven
- Chirurgijn

IN DE VIERENDELENPOLDER:

- Dijkgraaf
- Penningmeester
- Heemraden ⁴⁰⁰
- Bode
- Sluiswachter ⁴⁰¹

IN DE ROYALEN POLDER:

- Dijkgraaf
- Heemraden
- Penningmeester
- Bode

IN DE NIEUWE ZWALUWSE POLDER:

- Dijkgraaf
- Heemraad
- Penningmeester
- Molenaar van de gestichte watermolen

IN DE OVERIGE POLDERS:

- Heemraden voor de Zwaluwe in:
 - -Emiliapolder
 - -Zonzeelse Polder
 - -Binnenpolder
- Gezworenen van de Lage Zwaluwe
- Heemraden onder de polders van de Hooge en Lage Zwaluwe
- Gezworenen van de Kikvorsenpolder

IN DE TURVERIJ:

- Opzichter over de arbeiders
- Notitiehouden en Lijstenformeerder
- Pijler van de dikte en opmeter van de op het veld liggende beslagen moer

400 Deze heemraden werden ook aangesteld voor de polders Oud en Nieuwland en Quistgeld.

401 Tevens sluiswachter van de Nieuwe Zwaluwse Polder en van de Emiliapolder

- Opzichter over de Riet-, Biezen-, Grienden Houtgewassen

IN TWINTIGHOEVEN:

- Schout
- Secretaris
- Dijkgraaf
- Heemraden
- Gezworenen

IN KLEIN WASPIK:

- Schout
- Secretaris

BEHEER

De rechten en goederen in het domein werden beheerd door de rentmeester, die binnen de gemeenschap een aanzienlijke positie had. Tot het begin van de 17e eeuw werden de heerlijkheden nog als aparte domeinen beschouwd getuige het feit dat er aparte rentmeesters werden aangesteld: een voor de heerlijkheid Lage Zwaluwe en een voor de heerlijkheid Hooge Zwaluwe, Twintighoeven en Klein Waspik.⁴⁰² In beide heerlijkheden was Joan van de Corput aangesteld als rentmeester, de rekeningen waren gescheiden.

Hoewel Joan van de Corput in de rekeningen tot en met 1600 schreef dat hij rentmeester was van '... Hooge Zwaluwe, Twintich hoeven, Dubbelmonde, Almonde, Drimmelen, Stanthasen ende Cleijn Waspyck ..' moest hij wel een slag om de arm houden: '...voor zoo vele als van elcker heerlickheit in desen ontfange gecomprenheert wordt..'. Vanaf 1580 werd het grote visserijgebied van de verdrongen ambachten Almonde en Dubbelmonde, evenals de ambachten Standhazen en Drimmelen beheerd door de rentmeester van Geertruidenberg. Een klein deel van de visserij in de Verdrongen Waard, voorzover het viel onder de jurisdictie van Hooge (en Lage) Zwaluwe, werd beheerd door de rentmeester van de Zwaluwen. In 1602 schreef Van de Corput dan ook bescheiden dat hij rentmeester was '...vander Hooge Zwaluwe, Twintich hoeven ende van Cleijn Waspyck mette toebehoren..'.⁴⁰³

Toen Frederik Hendrik in 1611 heer werd van de beide Zwaluwen, werd het beheer van het gebied een eenheid: de rentmeester diende nog slechts een rekening in 'wegens het beheer van de domeinen Hooge en Lage Zwaluwe, Twintighoeven en Klein Waspik'.⁴⁰⁴ In de periode na de dood van Johan Willem Friso behoorde de Zwaluwe tot de geëxtradeerde goederen, waaruit de inkomsten voorlopig toekwamen aan Frederik van Pruisen. Nadat in 1732 een akkoord was bereikt over de erfenis werd Frederik van Pruisen heer van Hooge en Lage Zwaluwe. Tot 1754 waren de rentmeesters en alle andere functionarissen dan ook benoemd door en in dienst van de koning van Pruisen.

ACHTEREENVOLGENS WAREN RENTMEESTER:

⁴⁰⁵

1588-1614	Joan van de Corput ⁴⁰⁶
1615-1637	N.N.
1638-1654	Coenraet Ruysch
1655-1674	Johan Nicolaas van Malepert
1675-1689	Daniël van Bodegom
1692-1699	Willem van Neurenberck
1700-1711	Nicolaas Dierquens
	Adriaan Anemaat, gesubstitueerd
1712-1754	(benoeming door Frederik, koning van Pruisen, heer van de Zwaluwe)
	- Anthoni Swaens [1711?]-1723 ⁴⁰⁷

402 Zie de rekeningen over deze periode: Lage Zwaluwe, 1588-1615 onder NDR inv.nrs. 7732-7759 en Hooge Zwaluwe, etc, 1592-1610 onder NDR inv.nrs. 7764-7778. Tot en met 1600 werden in de rekeningen van Hooge Zwaluwe ook de ambachten Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde en Standhazen genoemd.

403 NDR inv.nrs. 7770-7778.

404 Twintighoeven en Klein Waspik'. De eerste tijd werden de ontvangen gelden van de beide heerlijkheden nog wel apart vermeld.

405 De hier gegeven jaartallen zijn gebaseerd op de jaren waarover de rekeningen zijn ingediend; voor nadere gegevens zie het zogenaamde 'Amptboek' NDR inv.nr. 686, folio 866r e.v.

406 Ook wel als Johan of Jean de Corput geschreven.

407 Zie NDR inv.nr. 7669 (commissiebrief).

	- Bernard de Brengues 1723-(...) ⁴⁰⁸
	- Johan Recalt van Fenema 1735-1751 ⁴⁰⁹
	- Pieter Kleijn, substituut 1752
1754	Pieter Kleijn, provisioneel
1756-1766	Pieter Kleijn
1767-1769	Geertruij Asbeek, weduwe van de rentmeester Pieter Kleijn
1770-1776	Johan Dirk Feuilletau de Bruijn
1770-1776	Horatius Leendert Lauta van Aysma
1787-1791	Jacob Lauta van Aysma Daniël van de Meer, vervanger van Jacob Lauta van Aysma
1792-1806	Johan Christaan Engelke
1807-	Daniël de Jongh, gequalificeerde van de borgen van J.C. Engelke

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Dit deel van het archief van de Nassause Domeinraad vormt samen met het Oud Administratief Archief van Hooge en Lage Zwaluwe en het archief van de schepenbank van Hooge en Lage Zwaluwe een rijke bron voor de bestudering van de geschiedenis van deze streek. De geschiedenis van Hooge en Lage Zwaluwe is, met name op het gebied van de aanwassen in de Biesbosch en de visserij, zeer verweven met de geschiedenis van Geertruidenberg. Het inpolderen van de nieuwe stukken land tussen de Zwaluwe en Geertruidenberg gebeurde deels gezamenlijk. De exploitatie van de nieuw ontstane polders leverde daarna ook de nodige problemen op. In beide deelarchieven zijn stukken hierover te vinden.

In dit hoofdstuk zijn de stukken betreffende Hooge en Lage Zwaluwe, Twintighoeven en Klein-Waspik beschreven. De stukken van voor 1581 werden eerder beschreven in: dr. S.W.A. Drossaers, Het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581. 's-Gravenhage 1948. Eerste deel, 1. Over de periode na 1581 treft men ook in deel 1 Algemeen gegevens betreffende dit domein aan o.a. in de series notulen, de registers van uitgaande stukken en in registers met historische gegevens. ⁴¹⁰ De kaarten over de hele periode tot 1795 betreffende Hooge en Lage Zwaluwe zijn in beheer bij de sectie Kaarten en Tekeningen van het Algemeen Rijksarchief en werden beschreven in: J.H. Hingman, Inventaris van de verzameling kaarten berustende in het Rijksarchief..., Tweede gedeelte. 's-Gravenhage 1871 en: A.J.H. Rozemond, Inventaris der verzameling kaarten berustende in het Algemeen Rijksarchief, zijnde het eerste en tweede supplement op de collectie Hingman. 's-Gravenhage 1969. ⁴¹¹

In dit deel van het archief treft men o.a. een aantal algemene series aan dat betrekking heeft op het domein Hooge en Lage Zwaluwe. Veel van deze series vangen echter pas de tweede helft van de 18e eeuw aan, zoals de 'Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen' (vanaf 1757) en de 'Generale rapporten van de rentmeesters' (vanaf 1776). Deze series hebben gemeen dat er veelal bijzondere, specifieke zaken en voorvallen in worden beschreven. De bestuurlijke wederwaardigheden vinden hun neerslag in deze verbalen en rapporten. Tal van kwesties zijn hierin van stap tot stap te volgen.

De series 'Rekeningen van de rentmeesters' en 'Conditioes van verpachting' bevatten veel gegevens met betrekking tot de exploitatie van het domein en de (jaarlijkse) gang van zaken. De rekeningen die de rentmeesters jaarlijks opmaakten geven een goed beeld van het reilen en zeilen van de heerlijkheid over een periode van zo'n 200 jaar. De strijd tegen het water, de kosten van dijkonderhoud, het terugwinnen op het water van stukken land, maar ook de ontwikkeling van de landbouw, de handel. Dit alles is op de voet te volgen. De condities van verpachting zijn, enkele

408 Zie NDR inv. nr. 7669 (commissiebrief).

409 In NDR inv. nr. 7660 wordt Van Fenema genoemd als rentmeester van de koning van Pruisen in Zwaluwe

410 Een deel met de letter Z ontbreekt of heeft nooit bestaan. De gegevens over de Zwaluwe moeten dus -meer dan in andere gevallen- bij elkaar worden gesprokkeld. De meeste informatie treft men aan in (voor Hooge Zwaluwe) NDR inv. nr. 766, folio 718-719 en (voor Lage Zwaluwe) NDR inv. nr. 766, folio 912-913. Zie de index op de registers door M. Brummer.

411 Kaarten betreffende Hooge en Lage Zwaluwe in deze collectie VTH inv.nrs 1716-1719,1722,1725,1821-1846,1933-1936, 2025 en 4664-4669. In de de beschrijving van de stukken hierachter wordt verwezen naar specifieke nummers.

uitzonderingen daargelaten, van veel latere datum. Een deel van het voormalige rentmeestersarchief, met daarin stukken betreffende het beheer over het onroerend goed in dit domein, ging in 1816 over naar het rentambt Zwaluwen. Deze stukken bevinden zich nu in het Rijksarchief in Noord-Brabant (Archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers).

VERWANTE ARCHIEVEN

Stukken betreffende Hooge en Lage Zwaluwe, Twintighoeven en Klein Waspik over de periode 1581-1811 bevinden zich ook in:

Rijksarchief in Noord-Brabant:

- Archief van de schepbank van Hooge en Lage Zwaluwe, 1559-1811.
- Archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers (1456) 1840-1932.

Streekarchief Nassau-Brabant:

- Oud Administratief Archief van Hooge en Lage Zwaluwe tot 1814.
- Archief van het waterschap 'De Emiliapolder', 1646-1954.

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

De stukken betreffende de ambachtsheerlijkheden in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland werden tot ca.1590 apart geadministreerd. Drossaers bracht deze stukken dan ook onder in een aparte rubriek.⁴¹² Van 1592 tot 1602 werden inkomsten en uitgaven met betrekking tot Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven, Standhazen en Klein Waspik opgenomen in de rekeningen van Hooge Zwaluwe. Hierbij ging het om de visserij in het gebied dat viel onder de jurisdictie van de Zwaluwe. Tegelijkertijd werden de inkomsten en uitgaven met betrekking tot 'de visserijen in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland aan de zuidzijde van de Oude Maas' (in ieder geval vanaf 1580) opgenomen in de rekeningen van Geertruidenberg. Vanaf 1638 werd het rentmeesterschap van de Zwaluwe in een adem genoemd met dat van Twintighoeven en Klein Waspik. In deze inventaris zijn de stukken die betrekking hebben op de voormalige ambachtsheerlijkheden Almonde en Dubbelmonde en de stukken met betrekking tot Drimmelen en Standhazen in het hoofdstuk Geertruidenberg geplaatst, de stukken met betrekking tot Twintighoeven (en Klein Waspik) zijn geplaatst in het hoofdstuk betreffende Hooge en Lage Zwaluwe. Het is duidelijk dat er zeker in de periode 1580-1640 overlappen bestaan: in die gevallen wordt de onderzoeker aangeraden beide hoofdstukken te raadplegen.

LITERATUUR

J.A. ten Cate, *Inventaris van de archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers (1456) 1840-1932*. 's-Hertogenbosch, 1971 (Rijksarchief in Noord-Brabant, Inventarisreeks nr. 8)A. Delahaye, *Inventaris van het Oud Administratief Archief van Hooge en Lage Zwaluwe tot 1814*. 1982 (typescript).S.W.A. Drossaers, *Het archief van de Nassause Domeinraad. Eerste deel: Het archief van den Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581*. Den Haag, 1948.Mr S.J. Fockema Andreae, "De Grote of Zuidhollandse Waard". Leiden, 1950. (Studiën over waterschapsgeschiedenis III)W.A. van Ham, 'De bedijking van de Emiliapolder en haar voorgeschiedenis'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XIX, 1966, p 158-181.W.A. van Ham, [Inventaris van] *Het archief van het waterschap "De Emiliapolder"*, 1646-1954. Z.p., 1967.M.A.Hiemstra en B.C.M. Jacobs, 'Aan de grenzen van de samenleving, Criminaliteit en jurisdictiemacht in het grensgebied van Staats-Brabant en Holland in de achttiende eeuw' in: *Noordbrabant Historisch Jaarboek*, 12, 's-Hertogenbosch, 1995. pp. 82-118.R.C.M. Jacobs, 'Onrust in Hooge en Lage Zwaluwe (1782-1794)'. In: 'Holland', *regionaal-historisch tijdschrift van de Historische Vereniging Holland*, Dordrecht, 1982, p 161-167'.F.C.J. Ketelaar,*Oude zakelijke rechten*. Leiden/Zwolle, 1978.P.J.M.Martens, *De zalmvissers van de Biesbosch: een onderzoek naardezalmvisserij op het Bergse Veld 1421-1869*. Tilburg, 1992. (Bijdragen tot de geschiedenis van het Zuiden van Nederland, XCIII)L.P. Toebak, 'Enkele bio- en bibliografische aspecten van Johannes Petrus Kleijn'. In: 'Oranjeboom'. XXXVII p. 36-67.P.M. Toebak, *De oprichting van de katholieke parochie te Zwaluwe in 1785-1787*. Publicaties van het archivariaat 'Nassau-Brabant', nr 54,1980.P.M. Toebak, 'De wapening te Zwaluwe in 1784-1785; een 'barre' winter'. In: 'Oranjeboom', XXXVI, pp. 65-84.P.M. Toebak, 'De verbouwing van de Mades-Zwaluwse kerkschuur in 1765-1767'. In: *Oranjeboom* XXXV p. 41-52.P.M. en L.P. Toebak, 'Een literator in de politiek, onuitgegeven brieven van J.P. Kleijn'. In: *Oranjeboom*, XXXV, pp. 5-21.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVEN VAN DE REKENINGEN

Enig inzicht in wat er in een domein omging verkrijgt men door de inhoudsopgave van de rentmeestersrekening te bestuderen. De rekening veranderde in de loop der jaren aanzienlijk. In 1663 bevatte de rekening die Johan Nicolaas van Malepert instuurde de volgende posten:⁴¹³

HOOG SWALUWE: ONTFANCK

I

Horenhil

412 Drossaers I, I, pp. 115-121: 'De ambachtsheerlijkheden en de visscherij in de Grootte Waard'.

413 NDR inv. nr. 7797.

II	Vierendeel
III	Dijckettingen
IV	Kenenpolder
V	Dijckettingen
VI	Verckensweijen
VII	Polderken
VIII	Ouden Moer
IX	Nieuwe Bruijckwaren
X	Dijckettingen
XI	Thijnden
XII	Bierexchijns
XIII	Visscherijen
XIV	Lantchijns over Cleijn Waspijck
XV	Chijnsen
XVI	Cuijggelde
XVII	Molen
XVIII	Vogelarijen
XIX	Bastaerde Goederen
XX	Steecken van Turff
XXI	Recognitiën

LAEGE SWALUWE: ONTFANCK

I	Oudtlandt
II	Nieuwlandt
III	Dijckettingen
IV	Schuddeborsch
V	Dijckettingen
VI	Caede
VII	Quistgelt
VIII	Boerenpolder
IX	Dijckettingen
X	Thijnden
XI	Visscherijen
XII	Chijnsen ende erfpacht

UUTGEEFF

I	Fabrijcque vande kercke etc
II	Renten
III	Gagien
IV	Ouden Moer
V	Vierendeelen
VI	Kenenpolder

VII	Nieuwe Swaluwen
VIII	Weddens vacatien
IX	Oudt en Nieuwlant
X	Boerenpolder
XI	Quistgelt
XII	Schuddeborsch
XIII	Sluijsen
XIV	Alderhande Articulen
XV	Verhael remissie

Hoewel de hoofdingeling in ontvangsten en uitgaven hetzelfde bleef zag de rekening er ruim een eeuw later (in 1782) toch heel anders uit. Opvallend is dat de scheiding tussen Hooge en Lage Zwaluwe (voor wat betreft de inkomsten) en ook de onderverdeling in polders verdween.⁴¹⁴

ONTVANG

- Chijnsen en renten
- Recognitien en Octroyen
- Landpagten
- Thiendens
- Rietbiesen en Houtgrienden
- Visscherijen
- Schippersveer
- Koornmolen
- Bier accijns
- Vogelvangst en Jagt
- Schaarhout
- Bastaardgoederen
- Strandgoederen
- Kaade en Havegeld
- Turverije
- Gemengde ontvang
- Oude Pruysische restanten
- Onverpagte Hoeve

UITGAAF

- Tractementen
- Dijkshotten en reparatien in de private polders van den Heer
- Verpondingen en Dorpslasten
- Interessen en genegotieerde Capitalen
- Reparation Koornmolen
- Gemengde uitgaaf
- Penningen berekent en niet ontvangen
- Onverpagte Hoeve of Bedrijfschap

ONTFANCK

- Turverije

A ALGEMEEN

7614-7625	Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen. 1757-1797.	12 banden
7614	1757-1760.	
7615	1761-1768.	
7616	1769-1772.	
7617	1773-1776.	
7618	1777-1780.	
7619	1781-1784.	

⁴¹⁴ NDR inv. nr. 7872.

- 7620** 1785-1788.
7621 1789-1792.
7622 1793.
7623 1794.
7624 1795-1796.
7625 1797.
- 7626** Aantekeningen over enkele polders onder de Zwaluwe opgesteld door rentmeester Pieter Kleijn, 7 november 1762. 1 katern
 De gegevens werden opgenomen in de 'Registers met aantekeningen' onder de betreffende hoofden; zie hiervoor NDR inv. nr. 764-769.
- 7627-7629** Generale rapporten van de rentmeester wegens de gesteldheid van het domein, 1776-1795. 3 banden
7627 1776-1788. Met bijlagen. Afgehoord 1777-1788.
 Het rapport over 1788 is niet afgehoord.
7628 1789-1793. Met bijlagen. Afgehoord 1790-1794.
7629 1794-1795. Afgehoord 1795-1796.
- 7630** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1776-1793. 1 band
 Zie ook bijlage in NDR inv.nr. 7624.
- 7631** Ingekomen stukken bij de rentmeester van Hooge en Lage Zwaluwe van de inspecteur-generaal, later commissaris der Nationale Domeinen, E. Temminck, 1806-1810, met twee brieven van Temminck aan de rentmeester van het domein Oosterhout, 1804. 1 omslag
- 7632** Ingekomen stukken bij de Administrateurs der goederen in Holland gelegen van de prins van Oranje. Met agenda. 27 april 1795 - 5 oktober 1796. 1 band
- 7633** Ingekomen stukken bij de Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 24 november 1796 - 28 december 1797. 1 band
- 7634** Stukken ter vergadering behandeld betreffende het domein Hooge en Lage Zwaluwe. Met kanttekeningen. december 1796 - juli 1798. 1 pak

B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 ZWALUWE

- 7635** Akte van verkoop door Mathijs Mathijs Dingemanszoon aan Joan van de Corput, rentmeester, van een stuk land gelegen in de polder de Ouden Moer, 13 juli 1592. 1 charter
- 7636** Verklaring van Adriaen Adriaen Joostens, Lenert Anthoniss, Cornelis Lenert Ardonne, Lysken Adriaen Cornelis Lenerts en Lynke Peetersdr., weduwe van Dirck Cornelis Dircx op verzoek van Joan van de Corput, rentmeester, betreffende de begrenzing van de visserij onder de Zwaluwe. Afschrift, 29 juni 1607.

- 23 September 1599. 1 stuk
- 7637** Akten betreffende de belening door de Staten van Holland en West-Friesland aan Frederik Hendrik, prins van Oranje met de heerlijkheden Hooge en Lage (of Strijensche) Zwaluwe met alle toebehoren, 1 en 8 december 1611. 2 charters
- 7638** Stukken betreffende de verpanding, verkoop en afbakening van de landen genoemd Het Pandschap, en de daarbij behorende wateren, 1613-1615 en 1639. 1 omslag
Hierbij hoort vermoedelijk ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman (VTH) inv. nr. 1746.
- 7639** Verbaal van Jacob Jan Sijmons, landmeter te Geertruidenberg, van de opmetingen van de slikken en de aanwassen onder Lage Zwaluwe, 8 September 1618. 1 katern
Hierbij horen vermoedelijk ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman (VTH) inv.nr. 1826 of 1832 d.d. 1618.
- 7640** Stukken betreffende de eventuele aankoop van enkele percelen gelegen onder Lage Zwaluwe aan de Zeedijk van de Royale Polder. Deels afschriften. 1663 en z.d. 1 omslag
- 7641** Stukken betreffende de verkoop door Frederik II, koning van Pruisen, aan Anna van Hannover van de domeinen, heerlijkheden en overige goederen gelegen in de provincie Holland, 1753-1754. 1 pak en 4 charters
Naast het domein Hooge en Lage Zwaluwe, Twintighoeven en Klein Waspik worden hier ook de domeinen Naaldwijk en Wateringen, Honselersdijk en 's-Gravenzande en Zandambacht genoemd.
- 7642** Akte van transport door François van Riel aan de Domeinraad van enkele percelen land en de mogelijke exploitatie van een trekdijk onder Hooge Zwaluwe. Met bijlagen en retroacta, 1695, 1747, 1753-1754. 1 omslag
- 7643** Stukken betreffende de verkoop door de erfgenamen van Pieter van Bodegem aan de Domeinraad van twee percelen weiland gelegen in de Grote Zonzeelse Polder onder Hooge Zwaluwe. Deels authentieke afschriften. 1755-1756. 3 stukken
- 7644** Akten van verkoop en transport door Hendrik Lormier en de erfgenamen van Jean Louis Dellafaille, en Dominique Palairet aan Willem V van landen gelegen onder Hooge Zwaluwe, genaamd Den Omloop en Meeuwpolder en de daarbij horende visrechten. Met landmetersrapporten respectievelijk van Jan Symonssen en van M.C. Innevelt en J. Symonssen Indervelde, 1615 en 1639. 1761-1762. 1 omslag
Zie ook ARA Kaartenafdeling, Collectie Hingman VTH 1722.
Deels geliasseerd.
- 7645** Stukken betreffende de verkoop door de erfgenamen van Adriaan Vissere den Ouden aan Willem V van twee percelen gelegen voor de buitendijk van de Nieuwe Zwaluwse polder. Met retroacta, 1712 en 1722. 1762. 1 omslag
Geliasseerd.
- 7646** Akte van transport van jonkvrouwe Cornelia Vivien, voor deze Bastiaen den Boer, aan Willem V van enkele buitengorzen gelegen onder Hooge Zwaluwe voor de

Zeedijk van de Nieuwe Zwaluwse polder,
11 juni 1767. 1 stuk

7647 Akte van transport door de erfgenamen van Aldegonda Maria Otten aan de Domeinraad van twee percelen rietgors genaamd de Galg en de Vijfde Parten onder Hooge Zwaluwe. Met begeleidend schrijven. 1776. 2 stukken

7648 Akte van transport door Pieter Ansims aan de Domeinraad van de helft van een rietgors genaamd de Putoornest gelegen onder de Hooge Zwaluwe. Met retroactum, 1749. 1780. 2 stukken

2 TWINTIGHOEVEN

7649 Advies van de colleges van Raad en Rekenkamer van Holland aan de Domeinraad van 17 mei 1561 betreffende de limietscheiding. Afschrift van een authentiek afschrift van 18 oktober 1590. z.d. 1 katern

7650 Akte van belening door de Staten van Holland en West-Friesland aan Frederik Hendrik, prins van Oranje, met de ambachtsheerlijkheden en de gerechten van Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven en Standhazen met alle toebehoren, 19 januari 1601. 1 charter

7651 Stukken betreffende de bepaling van de grens tussen Twintighoeven en Wieldrecht, 1616, 1618, 1632-1633 en z.d. 1 omslag

7652 Attestaties betreffende het vervoer van rietspijten afkomstig uit de slikken en opkomende gronden van Twintighoeven, 1633 en 1635. 3 stukken

7653 Stukken betreffende de aanspraken van de prins van Oranje op het (voormalige) ambacht Twintighoeven dat een onderdeel werd van de Wieldrechtse polder, 1633-1662. 1 omslag
Met eigentijdse inhoudsopgave. Zie ook NDR inv. nr. 7658.

7654 Stukken betreffende de geschillen over de limietscheiding in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland onder Twintighoeven en de Tongplaat, 1633-1644. 1 omslag
'... door de Pruijssische Practisijns aan de Heeren Commissarissen geëxtradeert'. Met eigentijdse inhoudsopgave.

7655 Stukken betreffende de geschillen tussen Frederik II, koning van Pruisen, en de Staten van Holland en West-Friesland inzake het eigendomsrecht van de opkomende gronden en platen in de Verdrongen Waard in Zuid-Holland, in het bijzonder de Tongplaat, 1746-1752. 1 pak
Met kaart van J Kleijn, gezworen landmeter, 1746.
Hierbij hoort vermoedelijk ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman (VTH) 2025.

7656 Verbaal van de landmeters Jan van de Linden Govertz. en Pieter Kleijn van de metingen en de afbakening van de grenzen, zoals vastgesteld in 1561, tussen de heerlijkheden en domeinen van de Staten van Holland en West-Friesland en die van de prins van Oranje in de Verdrongen Waard van Zuid Holland. Afschrift.

1757. 1 stuk
Afschrift van NDR inv. nr. 4074 (hoofdstuk Geertruidenberg)
Zie ook ARA Kaartenafdeling, Collectie Hingman VTH 1936 en VTHR 4669.

7657 Stukken betreffende het recht op de aanwassen van de gronden en platen onder Twintighoeven, 1758 1 omslag
Hierbij hoort een kaart van Pieter Kleijn 'Caarte Figuratieff van de Gronden en Platen onder de voorschreeve Heerlijkheid Twintighoeven', [1758] 1 omslag

7658 Rapport van [J.C. Montanus] betreffende de aanspraken van de prins van Oranje, als ambachtsheer van de heerlijkheden Standhazen, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven en de Zwaluwen gelegen in de Verdrongen Zuidhollandse Waard, op alle aanwassen, gronden en platen binnen deze gebieden ten zuiden van de Oude Maas, in het bijzonder inzake de zogenaamde Tongplaat, 1766 Afschrift. Met retroacta, 1324-1753. 1 pak
Afschrift van NDR inv. nr. 4075, retroacta en bijlagen zijn slechts deels identiek.

C BESTUUR

1 REGELGEVING

7659 Memorie van de rentmeester Ruijsch houdende een opsomming van enkele maatregelen te nemen ter verbetering van het beheer van het domein van de Hooge en Lage Zwaluwe. Afschrift. [ca.1650]. 1 stuk

7660 Octrooi verleend door de Staten van Holland en West-Friesland aan Johan Recalf van Fenema, rentmeester van de koning van Pruisen in Hooge en Lage Zwaluwe, de veenlanden in de Emiliapolder en de Vierendelenpolder te ontmoeren en te ontgronden, 18 mei 1748. 1 charter
Met uithangend zegel.

7661 Reglement voor de marktschippers van Hooge en Lage Zwaluwe. Gedrukt. 1775. 1 stuk

7662 Reglement van de Domeinraad voor de marktschippers van de Hooge en Lage Zwaluwe. Met lijst met vrachtlonen. Gedrukt. 1775. 1 katern

7663 Reglement op het bevaren van het schippersveer van Lage Zwaluwe naar de dijk van de Wieldrechtse Polder, alsmede naar Dordrecht en Rotterdam. Gedrukt. 20 September 1781. 1 pak
In veelvoud.

7664 Stukken betreffende het schoolreglement voor Hooge en Lage Zwaluwe, 1787. 1 omslag

7665 Stukken betreffende de getroffen maatregelen ter bescherming van de visserij tegen de schollevaarders in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland en de protesten hiertegen van A. Koeremans, 1792-1794 1 omslag
Op de omslag staat. no.4; zaak van Koeremans

Aanwinsten: 1949 IV 04
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1800

7666 Stukken betreffende de overeenkomst tussen de Grafelijkheid van Holland en West-Friesland en de Domeinraad van Willem V, prins van Oranje, inzake het verplaatsen van het wagenveer en het schuiveveer van Wieldrecht van de Wieldrechtse Dijk naar de Twintighoeven, 1794. 1 omslag
De overeenkomst zelf (no. 46a) ontbreekt.

7667 Aantekeningen van de 'burgers' Bosveld en De Lange, als commissarissen van het Comité van Algemeen Welzijn van Holland, over de verkiezingen van nieuwe leden in enkele Dijkcolleges van polders onder de Zwaluwe, 21 September 1795. 1 omslag
Zie ook NDR inv.nr. 7624(art 5).

2 FUNCTIONARISSEN

7668 Stukken betreffende het aanstellen van functionarissen in de Emilia polder, de Zonzeelse en de Royale Polder onder de Zwaluwe, 1719. 3 stukken

7669 Commissiebrief voor Bernard de Brengues als rentmeester van de Hooge en Lage Zwaluwe, Waspik en Twintighoeven gegeven door Frederik Wilhelm, koning van Pruisen, 1723. 1 stuk

7670 Stukken betreffende de Hooge en Lage Zwaluwe uit de tijd van de voogdijschap van de hertog van Brunswijk, 1761-1766. 1 omslag
Correspondentie tussen de hertog van Brunswijk en de Domeinraad inzake benoemingen in het domein Hooge en Lage Zwaluwe, 1761-1764. Met inhoudsopgave opgemaakt door [T.I.] de Larrey, [secretaris van Willem V]. 1 omslag.

7671 Stukken betreffende de in Hooge en Lage Zwaluwe gerezen bezwaren tegen het functioneren en het vermeende patriottisme van de baljuw C.H. van den Hoek en de school- en kerkmeesters Dominicus Pelletier en Aart Wolfs, 1777-1793. 1 pak

7672 Stukken betreffende verdeling van de predikbeurten tussen Hooge en Lage Zwaluwe, 1791-1792. 1 omslag

7673 Stukken betreffende de afhandeling van de administratieve nalatenschap van J.C. Engelke door D. de Jongh, 1807-1815. 1 pak

3 BELASTINGINNING

7674 Extract-resolutie van de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en West-Friesland betreffende vrijstelling voor de Domeinraad van het betalen van de restanten van de looe en zoeë penningen wegens de domeinen van Niervaart en de Zwaluwe. Afschrift. 29 juni 1700. 1 stuk

- 7675** Onderhandse akte waarbij Apolonia Spruijt, weduwe van Johan Kleijn, afstand doet van de belastingheffing ('huuradmodiatie') van de Quistgeldpolder ten gunste van de Domeinraad tegen een vergoeding van 1500 gulden en een nog nader te bepalen bedrag,
1770. 1 stuk
- 7676** Octrooi verleend door de Staten van Holland en West-Friesland aan de schout en schepenen van Hooge en Lage Zwaluwe voor het treffen van extra belastingmaatregelen,
30 april 1773. 1 charter
- D BEHEER**
- 1 VERKOOP, VERHUUR EN VERPACHTING**
- 7677** Huurcontract voor lo jaar van de Quistgeldpolder voor Adriaen Anthoniss Brant, schout, en Hendrick Willems, schepenen,
1615. 1 stuk
- 7678** Conditioes van verpachting van de opkomende gronden en de vogelerijen onder de heerlijkheid Twintighoeven,
1633. 1 stuk
- 7679-7682** Conditioes van verkoop,
1673, 1795-1797, 1804-1809 en 1811. 1 deel, 2 pakken en 2 stukken
- 7679** Van de tienden onder Hooge en Lage Zwaluwe. Afgehoord 1675.
1673., 1 deel
- 7680** Van diverse houtgewassen in de polders onder de Zwaluwe, Klein Waspik en Twintighoeven, Deels concepten. 1795-1797, 1804-1807, 1809 en 1811.
- 7681** Van kavels turf, Met bijlagen 1796 en 1804-1809.
- 7682** Van 'willige knurven en musterd', 1808-1809., 2 stukken
- 7683** Conditioes van Verpachting van de landerijen binnen Hooge en Lage Zwaluwe,
1682, 1780, 1787 en 1794. 1 omslag
Niet raadpleegbaar
- 7684** Stukken betreffende de verkoop bij executie van huis en inboedel van Cornelis van Bavel, pachter van de domeinen te Lage Zwaluwe, en alle door hem verbouwde gewassen,
1754-1755. 1 omslag
- 7685** Conditioes van verpachting van het schippersveer en van het rij-of wagenveer over verschillende termijnen,
1794-1795 en 1804. 1 omslag
- 7686** Conditioes van verpachting van het kade- en havengeld,
1794 en 1808. 2 stukken
- 7687** Vervallen
- 7688-7690** Conditioes van verpachtingen van de tienden,
1795-1796, 1804-1809 en 1811. 1 pak en 2 omslagen

- 7688** Van de gewassen en dieren onder de heerlijkheden van de Hooge en Lage Zwaluwe, Klein Waspik en Twintighoeven, 1795-1796 en 1804-1809., 1 pak
- 7689** Van haver en vlas van de Louisapolder, 1804-1809 en 1811.
- 7690** Van haver en vlas staande op de bekade gronden gelegen op de Tongplaat in de Verdronken Zuidhollandse Waard, 1805-1806 en 1808.
- 7691-7693** Conditioes van verpachtingen van riet, biezen en griend, 1795-1796 en 1804-1809. 2 pakken en 1 omslag
- 7691** Van buitendijkse riethillen, Deels concept. 1795-1796 en 1804-1809.
- 7692** Van riet en biesen gelegen op verschillende platen in de Verdronken Zuidhollandse Waard, over verschillende termijnen, 1794-1809.
- 7693** Van biezen in de Klaverpolder voor de jaren 1795, Afschriften, 1801, 1805, 1807 en 1809. 1804, 1806 en 1808., 1 omslag
- 7694-7702** Conditioes van verpachtingen van diverse gewassen in polders onder de Zwaluwe, Deels concepten. 1795-1796, 1804-1809 en 1811. 9 pakken
- 7694** Van hooigras, nagras en weigras op percelen van de Willem-Frederikpolder, 1795-1796 en 1804-1809.
- 7695** Van hooigras op percelen van de Quistgeld polder, . 1795-1796 en 1804-1809
- 7696** Van hooigras, nagras en weigras op percelen en turfdreven gelegen in de Oude Moerdijkkring van de Emiliapolder en van een gedeelte van het [Nuggepoldertje], 1795-1796 en 1804-1809.
- 7697** Van weigras op percelen van de Harmoniepolder, 1804-1809.
- 7698** Van weigras op percelen van het zogenoemde Mariapoldertje, 1805-1809.
- 7699** Van hooigras op de Molenboezem in de Schuddebeurspolder, 1795-1796 en 1804-1809.
- 7700** Van hooigras en weigras op de zogenoemde Korte Kant met het Trekpad gelegen buitendijks van de Nieuwe Zwaluwse polder, 1804-1809.
- 7701** Van diverse gewassen op percelen van de Louisapolder, 1795-1796, 1804-1809 en 1811.
- 7702** Van diverse gewassen op de Tongplaat 1804-1809.
- 7703** Conditioes van verpachting van de visserijen, 1795 en 1808-1809. 3 stukken
- 7704** Conditioes van verpachting van de stenen windkorenmolens onder Hooge Zwaluwe over de jaren 1805-1819. 1 stuk
- 7705** Conditioes van verpachtingen. Concepten. 1806-1807. 1 pak
Oorspronkelijk bijlagen bij de generale rapporten; vermeld staat: geaprobeerde Den Haag 1807 E Temminck'; er zijn geen bedragen ingevuld.
- 2 LENINGEN**
- 7706** 'Rentebrief, akte van schuldbekentenis van René van Chalon ten laste van de domeinen van de Zwaluwen. Afgelost.

- 1543-1667. 6 charters
- 7707** Akte van transport door de familie Leconte aan Andries van der Meulen van een erflosrente ten laste van de domeinen van Hooge Zwaluwe, 26 September 1661 Met retroactum, 1543 2 charters
Met uithangende zegels.
- 7708** 'Rentebrieven', akten van schuldbekentenis van diverse goederen ten laste van Lage Zwaluwe. Deels authentieke afschriften, 1583-1585. 1545-1552. 1 pak
- 7709** Stukken betreffende een erfelijke losrente door Willem van Oranje gevestigd op de domeinen van Hooge Zwaluwe, Standhazen, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde en Twintighoeven. Afgelost. 1554, 1601, 1663 en 1695. 5 charters
- 7710** Akte van kwijtschelding door de Staten van Holland en West-Friesland aan het sterfhuis van de prins van Oranje van de renten en pensioenen die berusten op de Zwaluwe en Niervaart. Authentiek afschrift, 1614. 3 juni 1589. 1 katern
Het betreft hier renten en pensioenen op eigendommen van colleges en personen die door de Staten van Holland werden geconfisqueerd wegens collaboratie met Spanje.
- 7711** Stukken betreffende een erfelijke losrente door rentmeester Malepert gevestigd op de domeinen van Hooge Zwaluwe, Standhazen, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde en Twintighoeven. Afgelost. 1661 en 1695. 2 charters
Getransfigeerd, met uithangende zegels.
- 7712** Obligatie van rentmeester Malepert aan Boudewijn Onderwater. Afgelost. 1666. 1 katern
- 7713** Obligatie van rentmeester Malepert aan Paul Sivien. Met bijlage. Afgelost. 31 januari 1667. 2 stukken
- 3 BOUW EN ONDERHOUD**
- 7714** Stukken betreffende de eventuele herstelling van een oude stenen sluis ten behoeve van de uitwatering van de Zonzeelse polder onder de Zwaluwe, (1603) 1622-1623. 1 omslag
Hierbij hoort vermoedelijk ARA, sectie Kaarten en Tekeningen (VTH) 1830 d.d. 1622 [R Lips].
- 7715** 'Brief van de rentmeester C. Ruysch aan de Domeinraad inzake de dijkwerken van de Zwaluwe, 1644 december 14. 1 stuk
Wel aanwezig.
- 7716** Taxatierapport van de landmeter M.C. van Innevelt voor het maken van een winterdijk ten behoeve van de Quistgeldpolder, de Boerenpolder en de Heempolder ten noorden van Lage Zwaluwe. 1647. 1 katern
Zie ook ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman VTH 1835.
- 16718** Advies van de rentmeester C. Ruysch op het rekest van de ingelanden van Het

- Pandschap betreffende het bedijken van genoemd Pandschap,
1652 1 stuk
- 7717** Stukken betreffende de ontgroning van een gedeelte van de Emiliapolder,
1734, 1746-1747 en z.d. 1 omslag
- 7718** Stukken betreffende onenigheden tussen het dijkcollege en enkele ingelanden over
de ontmoering van de Emiliapolder door de rentmeester van de koning van Pruisen.
Authentieke afschriften.
1746-1747. 1 pak
- 7719** Stukken betreffende de ontmoering en ontgroning van landen in eigendom van
Frederik van Pruisen,
1746-1748. 1 omslag
- 7720** Stukken betreffende de verzakking van een pas gebouwde stenen sluis voor de
Schuddebeurspolder,
1761-1762. 1 omslag
- 7721** Rapporten van de rentmeesters betreffende de gorzen, aanwassen, platen en
opslikkingen aan en in de Verdrongen Waard van Zuid-Holland onder de domeinen
van Geertruidenberg en Hooge en Lage Zwaluwe,
1762-1784. 1 band
- 7722** Stukken betreffende de bouw van een nieuwe school te Hooge Zwaluwe. Met
bestek en tekeningen.
1792-1793. 1 omslag
- 7723** Lijst van schade geleden en onkosten veroorzaakt door de invasie van de Franse
troepen,
[1793]. 1 stuk
- 7724-7731** Bestek en voorwaarden van werken in de polders onder de Zwaluwe,
1795-1796, 1804-1809 en 1811. 8pakken
- 7724** 1795.
7725 Deels gedrukt. 1796.
7726 1804.
7727 1805.
7728 1806.
7729 1807.
7730 1808.
7731 1809 en 1811.

4 FINANCIËN

a Rekeningen wegens het beheer van de heerlijkheden Lage Zwaluwe en Hooge Zwaluwe afzonderlijk

- 7732-7759** Van Joan van de Corput wegens het beheer van de heerlijkheid Lage Zwaluwe,
1588-1615. 28 delen
- 7732** 1588. Afgehoord. 1589.
7733 1589. Afgehoord. 1591.
7734 1590. Afgehoord. 1592.
7735 1591. Afgehoord. 1594.

- 7736 1592. Afgehoord. 1595.
 7737 1593. Afgehoord. 1595.
 7738 1594. Afgehoord. 1596.
 7739 1595. Afgehoord. 1597.
 7740 1596. Afgehoord. 1598.
 7741 1597. Afgehoord. 1599.
 7742 1598. Afgehoord. 1600.
 7743 1599. Afgehoord. 1601.
 7744 1600. Afgehoord. 1602.
 7745 1601.
 Niet raadpleegbaar
 Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7746 1602.
 Niet raadpleegbaar
 Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7747 1603.
 Niet raadpleegbaar
 Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7748 1604. Afgehoord. 1606.
 7749 1605. Afgehoord. 1608.
 7750 1606. Afgehoord. 1609.
 7751 1607. Afgehoord. 1609.
 7752 1608. Afgehoord. 1609.
 7753 1609. Afgehoord. Met borderel. 1611.
 7754 1610. Afgehoord. Met borderel. 1612.
 7755 1611. Afgehoord. 1613.
 7756 1612. Afgehoord. 1614.
 7757 1613. Afgehoord. 1615.
 7758 1614. Afgehoord. 1616.
 7759 1615. Afgehoord. 1616.

- 7760-7763** Van Joan van de Corput volgens de schikking van 27 november 1593, waarbij de pachters van Lage Zwaluwe in plaats van de gebruikelijke halve pachtpenning een 'redelijke som' geld zullen betalen, 1593-1600. 4 delen
- 7760 1593-1594. Afgehoord. 1595.
 7761 1595-1596. Afgehoord. 1598.
 7762 1597-1598. Afgehoord. 1600.
 7763 1599-1600. Afgehoord. 1601.

- 7764-7778** Van Joan van de Corput wegens het beheer van de heerlijkheid Hooge Zwaluwe, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde, Twintighoeven, Standhazen en Klein Waspik. Met hiaten. 1592-1610. 15 delen
- In 1594 werd Klein Waspik voor de eerste maal vermeld, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde en Standhazen werden vanaf 1602 niet meer vermeld
- 7764 1592. Afgehoord. 1595.
 7765 1593. Afgehoord. 1595.
 7766 1594. Afgehoord. 1596.
 7767 1595. Afgehoord. 1597.
 7768 1596. Afgehoord. 1598.
 7769 1597. Afgehoord. 1599.
 Niet raadpleegbaar
 7770 1598. Afgehoord. 1600.
 7771 1600. Afgehoord. 1602.
 7772 1602. Afgehoord. 1604.

- 7773 Niet raadpleegbaar
1603.
Niet raadpleegbaar
Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7774 1605.
Niet raadpleegbaar
Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7775 1607. Afgehoord. 1609.
- 7776 1608. Afgehoord. 1609.
Niet raadpleegbaar
- 7777 1609. Afgehoord. 1611.
- 7778 1610. Afgehoord. Met borderel. 1612.

b Rekeningen wegens het beheer van de domeinen Hooge en Lage Zwaluwe, Twintighoeven en Klein Waspik.

- 7779-7788** Van Coenraet Ruysch. Met hiaten. 1638-1654. 10 delen
- 7779 1638. Afgehoord. Met extract. 1641.
- 7780 1639.
Niet raadpleegbaar
Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7781 1640.
Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7782 1641. Afgehoord. 1643.
- 7783 1642. Afgehoord. 1644.
- 7784 1648. Afgehoord. 1650.
- 7785 1649.
Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7786 1651.
Afhoringsdatum is onleesbaar.
- 7787 1653. Afgehoord. 1656.
- 7788 1654. Afgehoord. 1659.
Met resumptie en kopie-memorie, 1662.
- 7789-7808** Van Johan Nicolaas van Malepert, 1655-1674. 20 delen
- 7789 1655. Afgehoord. 1660.
- 7790 1656. Afgehoord. 1661.
- 7791 1657. Afgehoord. 1661.
- 7792 1658. Afgehoord. 1661.
- 7793 1659. Afgehoord. 1662.
- 7794 1660. Afgehoord. Met borderel. 1664.
- 7795 1661. Afgehoord. 1664.
- 7796 1662. Afgehoord. Met borderel. 1665.
- 7797 1663. Afgehoord. 1666.
- 7798 1664. Afgehoord. Met borderel. 1669.
- 7799 1665. Afgehoord. Met borderel. 1669.
- 7800 1666. Afgehoord. Met borderel en bijlagen. 1670.
- 7801 1667. Afgehoord. 1671.
- 7802 1668. Afgehoord. Met borderel. 1672.
- 7803 1669. Afgehoord. Met borderel. 1675.
- 7804 1670. Afgehoord. 1675.
- 7805 1671. Afgehoord. 1675.
- 7806 1672. Afgehoord. Met borderel. 1675.
- 7807 1673. Afgehoord. 1675.

- 7808** 1674. Afgehoord. 1675.
- 7809-7824** Van Daniël van Bodegom,
1675-1690. 16 delen
- 7809** 1675. Afgehoord. Met borderel. 1677.
7810 1676. Afgehoord. Met borderel. Rendantsexemplaar. 1678.
7811 1677. Afgehoord. 1679.
7812 1678. Afgehoord. 1681.
7813 1679. Afgehoord. 1682.
7814 1680. Afgehoord. 1685.
7815 1681. Afgehoord. 1687.
7816 1682. Afgehoord. 1692.
7817 1683. Afgehoord. 1692.
7818 1684. Afgehoord. 1692.
7819 1685. Afgehoord. 1692.
7820 1686. Afgehoord. 1692.
7821 1687. Afgehoord. 1694.
7822 1688. Afgehoord. 1694.
7823 1689. Afgehoord. 1695.
7824 1690. Afgehoord. 1695.
- 7825-7832** Van Willem van Neurenberck,
1692-1699. 8 delen.
De rekening over 1691 ontbreekt.
- 7825** 1692. Afgehoord. 1697.
7826 1693. Afgehoord. 1697.
7827 1694. Afgehoord. 1698.
7828 1695. Afgehoord. 1699.
7829 1696. Afgehoord. 1699.
7830 1697. Afgehoord. 1700.
7831 1698. Afgehoord. 1702.
7832 1699. Afgehoord. 1705.
- 7833-7843** Van Nicolaas Dierquens, rentmeester, en Adriaan Anemaat, gesubstitueerde,
1700-1711. 11 delen
Rekening over het jaar 1708 ontbreekt.
- 7833** 1700. Afgehoord. 1704.
7834 1701. Afgehoord. 1705.
7835 1702. Afgehoord. 1706.
7836 1703. Afgehoord. 1707.
7837 1704. Afgehoord. 1708.
7838 1705. Afgehoord. 1708.
7839 1706. Afgehoord. 1710.
7840 1707. Afgehoord. 1710.
7841 1709. Afgehoord. 1712.
7842 1710. Afgehoord. 1713.
7843 1711. Afgehoord. 1714.
- 7844-7856** Van Pieter Kleijn,
1754-1766. 13 delen
- 7844** 1754. Afgehoord. 1757.
7845 1755. Afgehoord. 1757.
7846 1756. Afgehoord. 1759.
7847 1757. Afgehoord. 1760.
7848 1758. Afgehoord. 1761.

	7849	1759. Afgehoord. 1762.	
	7850	1760. Afgehoord. 1763.	
	7851	1761. Afgehoord. 1764.	
	7852	1762. Afgehoord. 1765.	
	7853	1763. Afgehoord. 1766.	
	7854	1764. Afgehoord. 1767.	
	7855	1765. Afgehoord. 1768.	
	7856	1766. Afgehoord. 1769.	
7857-7859	Van Geertruij Asbeek, weduwe van de rentmeester Pieter Kleijn, 1767-1769.		3 delen
	7857	1767. Afgehoord. 1770.	
	7858	1768. Afgehoord. 1771.	
	7859	1769. Afgehoord. 1772.	
7860-7866	Van Johan Dirk Feuilleteau de Bruijn, 1770-1776.		7 delen
	7860	1770. Afgehoord. 1773.	
	7861	1771. Afgehoord. 1774.	
	7862	1772. Afgehoord. 1775.	
	7863	1773. Afgehoord. 1775.	
	7864	1774. Afgehoord. 1776.	
	7865	1775. Afgehoord. 1778.	
	7866	1776. Afgehoord. 1779.	
7867-7876	Van Horatius Leendert Lauta van Aysma, 1777-1786.		10 delen
	7867	1777. Afgehoord. 1781.	
	7868	1778. Afgehoord. 1781.	
	7869	1779. Afgehoord. 1782.	
	7870	1780. Afgehoord. 1783.	
	7871	1781. Afgehoord. 1784.	
	7872	1782. Afgehoord. 1784.	
	7873	1783. Afgehoord. 1786.	
	7874	1784. Afgehoord. 1786.	
	7875	1785. Afgehoord. 1788.	
	7876	1786. Afgehoord. 1789.	
7877	Van de rentmeesters Jacob Lauta van Aysma en Johan Christiaan Engelke wegens het aanleggen en onderhouden van de Louisapolder onder Twintighoeven. Afgehoord 1790-1802. 1786-1795.		1 pak
	Oorspronkelijk waren deze rekeningen bijlagen bij de domeinrekeningen van de betreffende jaren, zie ook NDR inv.nr. 7882.		
7878-7883	Van Jacob Lauta van Aysma, rentmeester, 1787-1791.		6 delen
	7878	1787. Afgehoord. 1790.	
	7879	1788. Afgehoord. 1791.	
	7880	1789. Afgehoord. 1793.	
	7881	1790. Afgehoord. 1794.	
	7882	1791. Met bijlage. Afgehoord. 1794. Bijlage betreft de 'Particuliere rekening van de besomerkadijken Louisapolder dienende tot de separate bijlage van de Domainrekening over den jare 1791.' Afgehoord 1794. N.B. Zie ook NDR inv. nrs. 7883 en 7884.	

7883 1791. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1794.
Zie ook NDR inv. nrs. 7882 en 7884

7884 Van Daniël van de Meer, vervanger van de rentmeester Jacob Lauta van Aysma.
Afgehoord 1797. 1 deel
1791.
Zie ook NDR inv. nrs. 7882 en 7883.

7885-7899 Van de rentmeester Johan Christiaan Engelke en Daniël de Jongh als gequalificeerde
van de borgen van wijlen Engelke, 15 delen
1792-1810.
Na de dood van Engelke werd geen nieuwe rentmeester meer aangesteld; De Jongh leverde de
rekeningen vanaf het jaar 1799 in.

7885 1792. Afgehoord. 1800.
7886 1793. Afgehoord. 1800.
7887 1794. Afgehoord. 1801.
7888 1795. Afgehoord. 1802.
7889 1796. Afgehoord. 1803.
7890 1797. Afgehoord. 1804.
7891 1798. Afgehoord. 1805.
7892 1799. Afgehoord. 1807.
7893 1800. Afgehoord. 1807.
7894 1801. Afgehoord. 1808.
7895 1802. Afgehoord. 1808.
7896 1803. Afgehoord. 1810.
7897 1804-1806. Afgehoord. 1812.
7898 1807-1809. Afgehoord. 1812.
7899 1810. Afgehoord. Met borderel. 1825.

7900 Bijlagen bij de rekening over het jaar 1810. Deels 'gevalideerd'
1813. 1 pak

E LEENZAKEN

7901 Stukken betreffende het herstellen van de achterlenen uitgegeven in de Rietwaard
van Hollands Hille, Godshille en het Hilleke over de Blaak gelegen in de
Klaverpolder. Met bijlagen, 1712-1753. Deels afschriften. 1 omslag
1750-1753.

DEEL 7. DOMEINEN IN STAATS-BRABANT EN GELDERS OVERKWARTIER**I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN**

- 7902** Akte van belofte van de steden van Brabant om zich te houden aan door de hertog en hertogin bevestigde privileges. Afschrift 16e eeuw.
18 februari 1371. 1 stuk
- 7903** Ingekomen brieven bij de Staten-Generaal betreffende de confiscatie van goederen van de vijand in de baronie van Breda, Steenberg en Prinsenland, met aantekening van de daarop genomen resolutie. Afschriften.
1705. 2 stukken
- 7904** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de domeinen van Oranje-Nassau, gelegen in de meierij van 's-Hertogenbosch. In tweevoud.
1750. 2 stukken
- 7905** Formulier van order voor de eigenaars van heerlijkheden in het kwartier van Den Bosch betreffende de assistentie door twee plaatselijke schepenen aan de rentmeester-generaal van de domeinen van Brabant in het kwartier van 's-Hertogenbosch,
1752. 1 stuk
- 7906** Stukken betreffende reglementen inzake de rechten, leges en salarissen van officieren, schepenen en secretarissen in de domeinen in Staats-Brabant,
1757-1786. 1 omslag
- 7907** Publikatie van de Raad van Brabant betreffende de inventarisatie en verantwoording door bewindvoerders van nalatenschappen van minderjarigen,
1764. 1 stuk
- 7908** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende het gebod tot het gebruik, na de predikatie, van het formulier voor het gebed voor de hoge colleges van de staat en de vorst van Oranje in zijn politieke waardigheden door predikanten in de Generaliteitslanden,
1787. 1 stuk
- 7909** Memorie bij de kwitanties van Alexander, Constantijn en Josephus van Nassau wegens ontvangen renten uit de domeinen van Zwaluwe en Steenberg, afkomstig van het legaat van Rene van Chalon,
1798. 1 stuk
- 16719** Stukken betreffende de verkoop van de nationale domeinen, gelegen in de landen van Bergen op Zoom en Sint Michielsgestel en afkomstig van het huis Palts-Beieren,
1804-1809. 1 pak
Afkomstig van de Commissie van Breda.
- 16720** Stukken betreffende de aanspraken van Charles Florent Marie de Nassau, graaf van Corroij, op een rente van 500 gulden uit de domeinen van Steenberg en Roosendaal en op een rente van 380 gulden uit de domeinen van de Zwaluwen, Met bijlagen, 1721-1801. Deels afschriften.
1805-1806. 1 omslag

16721

Bijlagen bij de rekeningen van de domeinen onder Tilburg, Boxmeer en de abdij St. Geertrui te Leuven, 1807-1813.

1 pak

Afkomstig van de Commissie van Breda.

II BERGEN OP ZOOM

In de Kaartencollectie Hingman VTH bevindt zich een aantal kaarten die uit het archief van de Nassause Domeinraad afkomstig zijn. Het betreft inv.nrs. 1472 en S 440 A-J. De overige kaarten van Bergen op Zoom en omgeving in deze collectie betreffen vaak Bergen op Zoom als militaire vesting. De Kaartencollectie Hingman berust in het Algemeen Rijksarchief.

VERWERVING EN VERVREEMDING

De Oranjes kwamen in het bezit van het markiezaat van Bergen op Zoom door oorlog. Niet dat zij persoonlijk het markiezaat en de stad veroverden. Maar als gevolg van oorlogsomstandigheden werden de rechtmatige markiezen verbeurd verklaard van het markiezaat en werd het gebied door de Staten-Generaal aan de Oranjes geschonken. Een aantal malen raakten de Oranjes op deze manier in het bezit van het markiezaat. Even zoveel malen werd het markiezaat weer teruggegeven aan de door vererving, huwelijk of koop rechtmatige eigenaren, de markiezen. De Oranjes raakten nooit in z'n geheel in het daadwerkelijke bezit van het gehele markiezaat. Of zij ontvingen alleen het vruchtgebruik, of een deel van het markiezaat was bezet door de vijandelijke machten, wat de inbezitname van het gehele markiezaat frustrerde. In het gedeelte dat dan niet werd gecontroleerd door de Staten-Generaal, waren de markiezen heer en meester.

De eerste keer dat de Staten-Generaal het markiezaat aan een Oranje schonken was in 1581. Jan van Wittem, markies van Bergen, was wegens zijn Spaansgezinde houding van Bergen op Zoom vervallen verklaard. De Staten van Brabant bevestigden deze schenking in 1582. Willem van Oranje werd met het markiezaat beleend. Na de dood van Willem van Oranje, verkreeg diens zoon Maurits in 1585 de rechten van vruchtgebruik. Deze schenking door de Staten-Generaal gold voor de duur van de oorlog.⁴¹⁵ De Oranjes zijn niet in staat geweest het hele markiezaat in bezit te nemen, omdat slechts een deel van het gebied gecontroleerd werd door de Staten-Generaal.

Toen in 1609 het Twaalfjarig Bestand tussen de Republiek en Spanje werd gesloten, werd de confiscatie van Bergen op Zoom opgeheven en het markiezaat aan de rechthebbende markiezen teruggegeven. Maurits behield wel Willemstad en Ruigenhil, welke tot het markiezaat behoorden, op grond van een artikel dat bepaalde dat degene die een plaats had versterkt of publieke werken had doen uitvoeren, het betreffende gebied niet hoefde terug te geven. Wel diende de wettige eigenaren, de markiezen dus, een schadeloosstelling te ontvangen.

Na afloop van het bestand in 1621 keerde de toestand weer terug naar die van voor 1609 en werd het markiezaat aan prins Maurits geschonken.

In 1647 bereikte Willem II en de koning van Spanje, in het kader van de vredesonderhandelingen, een akkoord over de goederen van het huis van Oranje. Over Bergen op Zoom werd bepaald dat Willem II in het bezit zou worden gesteld van het gedeelte van het markiezaat dat hij nog niet bezat. In ruil daarvoor zou de Spaanse koning dan de bezittingen van de Oranjes in de Zuidelijke Nederlanden krijgen. Dit artikel leverde veel problemen op. Willem had namelijk Elisabeth prinses van Hohenzollern, toenmalig markiezin van Bergen op Zoom, een equivalent van de waarde van het markiezaat beloofd in ruil voor deze regeling. Dit equivalent moest van de koning van Spanje komen. Elisabeth werd niet tevreden gesteld en de prins liet in 1648 toe dat zij haar rechten in het markiezaat zou gaan uitoefenen. Wel beloofde de markiezin dat zij bereid was het markiezaat aan de prins van Oranje af te staan in ruil voor een gelijk equivalent.⁴¹⁶

In 1651 werd in een nieuw akkoord tussen het huis van Oranje en Spanje bepaald dat de prins zijn goederen in de Zuidelijke Nederlanden zou behouden en in plaats van het markiezaat 500.000 gulden ineens en 80.000 gulden jaarlijkse rente zou ontvangen. De prins ontving een eerste betaling van 200.000 gulden. De uitvoering van het verdrag gaf vele moeilijkheden tot aan 1685 toe.⁴¹⁷ Wel werd Elisabeth van Hohenzollern in haar rechten als markiezin hersteld.

De oorlog van 1672 met Frankrijk had wederom tot gevolg dat de Staten-Generaal het markiezaat confisqueerden. De toenmalige markiezin Henriette van Hohenzollern was namelijk getrouwd met Frederik Maurits dela Tour d'Auvergne, Frans veldheer. De confiscatie geschiedde in eerste instantie ten behoeve van de Rijngraaf van Hoogstraten. In tweede en laatste instantie was het prins Willem III die het markiezaat ontving.⁴¹⁸ Na het vredesverdrag van Nijmegen (1678) keerde het markiezaat in de schoot van de rechthebbende markiezen terug.

415 Scherft, Het sterfhuis, pp. 12-14, 67-68.

416 NDR inv. nr. 7920 en Japikse, De Geschiedenis, I, p. 222.

417 Veeze, De Rand, pp. 11-12 en 71.

418 ARA, Collectie Aanwinsten 1820-1922, inv.nr. 954; 'Aantekeningen betreffende de markiezen van Bergen op Zoom uit het Huis van Oranje', pp. 75 e.v.

In 1688 werd, als gevolg van de Negenjarige Oorlog, het markiezaat nogmaals geconfisqueerd ten behoeve van de prins van Oranje. Deze confiscatie duurde tot 1697. Daarna is in 1701 nogmaals een procedure tot confiscatie gestart. Deze werd niet tot een eind gebracht, omdat de toenmalige markies François Egon de la Tour d' Auvergne aan de kant van de Staten-Generaal bleek te staan. Sindsdien heeft geen Oranje het markiezaat nog in bezit gehad.⁴¹⁹

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Gedurende de perioden dat de prinsen van Oranje in het bezit van het markiezaat werden gesteld hadden zij in principe dezelfde rechten als de markiezen. Prins Maurits gebruikte het bezit van het markiezaat vooral voor politieke doelen. Het bezit hielp hem een machtsbasis in Brabant te vestigen en zijn invloed in de Staten-Generaal te vergroten. Deze opzet lukte echter niet, omdat Brabant niet als lid tot de Staten-Generaal werd toegelaten.⁴²⁰

Voor het overige stelden de Oranjes zich tevreden met het vruchtgebruik van het (gedeelte van het) markiezaat dat zij controleerden.

BEHEER

De Oranjes konden alleen hun rechten uitoefenen in het deel van het markiezaat dat onder controle stond van de Staten-Generaal. In het gedeelte, in handen van de Spaanse partij, oefenden de markiezen hun rechten uit. Het is niet duidelijk welke delen van het markiezaat daar precies onder vallen. In ieder geval betrof het gebied van de Oranjes Fijnaart en de polder Heijningen in het noorden van het markiezaat, alsmede de stad Bergen op Zoom en haar directe omgeving. Tussen 1582 en 1609 werd het (gedeelte van het) markiezaat beheerd door de raden en rekenmeesters van Maurits van Oranje. Na de afloop van het Twaalfjarig Bestand in 1621 beheerde de rentmeester van Willemstad tot 1648 (Vrede van Munster) Fijnaart en bijbehorende polders. Tijdens de daaropvolgende confiscaties ten behoeve van de prins van Oranje, bleef de administratie waarschijnlijk in Bergen op Zoom.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In deze deelinventaris staan de stukken betreffende het (tijdelijk en gedeeltelijk) bezit van het markiezaat van Bergen op Zoom beschreven. Het merendeel van de stukken betreffende het beheer van het markiezaat is elders te vinden. Het belangrijkste archiefbestand is beschreven in: W.A. van Ham, Inventaris van de archieven van de Raad en Rekenkamer van de markiezen van Bergen op Zoom ('s-Hertogenbosch, 1980).

Hierin staan archieven van 'de heren en markiezen van Bergen op Zoom, van hun raden en rekenmeesters, drossaarden, schouten en rentmeesters alsmede van de door deze heren verworven heerlijkheden.⁴²¹ In deze archieven bevindt zich het grootste deel van de stukken betreffende het beheer van het markiezaat, zoals rekeningen van de rentmeesters. Ook stukken uit de periode dat de Oranjes in het bezit van (een deel van) het markiezaat waren, bevinden zich in het archief van de raad en rekenmeesters van de markiezen van Bergen op Zoom.

De stukken betreffende het beheer van Fijnaart en omliggende polders tussen 1621-1648 bevinden zich in het archief van de Domeinraad. Omdat de rentmeester van Willemstad dit gebied beheerde, zijn de stukken te vinden onder de rubriek 'Stukken betreffende Willemstad'.

- 7910** Akte van schenking door de Staten van Brabant aan prins Willem I van de goederen van Bergen op Zoom. In vijfvoud. Deels afschriften.
1582. 4 stukken, 1 charter.
- 16722** Huwelijksvoorwaarden, testamenten, codicillen en andere stukken betreffende verschillende leden van het geslacht Van Berghes, heren en later markgraven van Bergen op Zoom.
1537-1578. 1 omslag
- 7911** Stukken betreffende de schenking door de Staten-Generaal en graaf Robert van Leicester, landvoogd, aan graaf Maurits van de goederen van Bergen Zoom,
1586. 1 omslag waarin 3 charters
- 7912** Extract-rekening over de jaren 1587-1588 van Jasper van Kinschot, tesorier-generaal van Maurits betreffende Bergen op Zoom,

419 W.A. van Ham, Inventaris van de archieven van de Raad en Rekenkamer van de markiezen van Bergen op Zoom ('s-Hertogenbosch 1980), Eerste stuk, p. 11.

420 Scherft, Het sterfhuis, pp. 99 e.v.

421 W.A. van Ham, Inventaris, Tweede stuk, deel A, p. 152.

-
- [1588]. 1 katern
- 16723** Stukken betreffende de liquidatie en berekeningen van de verplichtingen der ingelanden van de polder Heer Jansland, 17e eeuw. 1 pak
In zeer slechte staat.
- 7913** Akte van instelling door graaf Maurits van Nassau van vier beurzen ten behoeve van studie in de theologie, filosofie of medicijnen voor studenten uit Bergen op Zoom, 1602. 1 charter
- 7914** Register van vaste inkomsten uit huizen en erven te [] over 1605. 1 katern
Betreft waarschijnlijk Bergen op Zoom. (Wouwse poort, Steenbergsestraat).
- 7915** Rekening van Anthonis Molkeman, rentmeester van de geestelijke goederen in het kwartier van Bergen op Zoom over 15 maart 1602. Afgehoord 1606. 1 deel
15 maart 1603
Aanwinsten: 1896 X 04
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 704
- 7916** Akten van autorisatie en procuratie van prins Maurits voor Gosewijn van Stralen tot het in bezit nemen van de goederen van Bergen op Zoom. Afschriften. 1 omslag
1621.
- 7917** Staat van de repartitie van de renten ten laste van Bergen op Zoom, 1623. 1 stuk
- 7918** Commissies van prins Frederik Hendrik. Deels in tweevoud. Afschriften. 4 stukken
1625.
- Dirck van Rijswijck als rentmeester van Fijnaart, 29 augustus 1625;
- Danckert Basijn als rentmeester en griffier van de lenen van Bergen op Zoom, 6 September 1625;
- Guillaume van der Rijt als drossaard van Bergen op Zoom, 19 September 1625.
- 7919** Brief van [Huygens] aan Frederik Hendrik betreffende de twist tussen Maria Elisabeth van Hohenzollern en haar oom Albert van den Bergh over Bergen op Zoom, alsmede betreffende IJsselstein en Buren. Minuut. 1 stuk
1644.
- 16724** Staat van inkomsten en uitgaven van het St. Janshuis binnen Bergen op Zoom over 1637-1646, 1648. 1 stuk
- 7920** Stukken betreffende de uitvoering van het vredesverdrag van Munster over Bergen op Zoom, 1648-1651. 1 omslag
- 7921** Verklaring van prinses Maria Elisabeth van Hohenzollern betreffende haar bereidheid met Willem II Bergen op Zoom te ruilen tegen een gelijk goed. Origineel, vidimus en afschrift. 2 stukken, 1 charter
1649.
- 7922** Brief van E. van Ailler namens de raad van Maria Elisabeth van Hohenzollern aan de Domeinraad betreffende de restitutie van Bergen op Zoom, [ca. 1650]. 1 stuk

- 7923-7924** Stukken betreffende geschillen over de militaire jurisdictie, 1655-1659. 10 stukken
Zie 9952, nr. 21.
- 7923** Tussen de magistraat en de krijgsraad van Bergen op Zoom wegens beslaglegging op goederen van de militaire commissaris Soetens, 1655., 4 stukken
- 7924** Tussen ambtman en wethouders van de hoge vierschaar van Grave en het land van Cuijk en de krijgsraad aldaar betreffende manslag door Albrecht Dupijn op vaandrig Johan Manningh, 1657-1659., 6 stukken
- 7925** Stukken betreffende een proces voor het Hof van Holland tussen Maria Elisabeth van Hohenzollern en de Domeinraad over de inkomsten uit Bergen op Zoom over de jaren 1633-1648 door de prins van Oranje genoten, 1656-1659. 1 omslag
- 7926** Stukken behandeld door de vergadering van de Staten-Generaal betreffende Bergen op Zoom, 1658. 1 omslag
- 7927** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de confiscatie van het markiezaat van Bergen op Zoom en de heerlijkheden van Borgvliet en St. Michielsgestel ten behoeve van de Rijngraaf [van Hoogstraten], 1672. 1 stuk
- 7928** Verbaal van Diderick van Hogendorp, drossaard van Steenberg, van zijn inspectiereis naar Bergen op Zoom op commissie van de Domeinraad, Met bijlagen. 1679. 1 omslag
- 7929** Akten van autorisatie door de Domeinraad voor resp. Guilliam van Lanschot, rentmeester van het West- en Zuidkwartier, Hendrik van der Lee, rentmeester van het Oostkwartier en Peter van der Creeke, rentmeester van Fijnaart tot de ontvangst van de inkomsten van hun respectievelijke kwartieren van Bergen op Zoom, 1679. 2 stukken
- 7930** Extract-contract van 16 maart 1630 van het huwelijk tussen prins Frederik van Hohenzollern en vrouwe Elisabeth van den Bergh, 1682. 1 stuk
- 7931** Akte van verheffing door Karel V van Spanje van de heerlijkheid Bergen op Zoom tot markiezaat. Afschrift 1686. 1533. 1 stuk
- 7932** Stukken betreffende de bedijking van de (Nieuwe) Bergsepolder, later Auvergnepolder, 1687-1696. 1 omslag waarin ook 1 charter
- 7933** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de confiscatie van het markiezaat van Bergen op Zoom en de heerlijkheden van Borgvliet en St. Michielsgestel ten behoeve van prins Willem III, 1688. 1stuk
- 7934** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de betaling van schulden ten

- laste van Bergen op Zoom door prins Willem III gedurende de confiscatie van het markiezaat, 1689. I stuk
- 7935** Stukken betreffende een proces voor de Raad van Brabant te 's-Gravenhage tussen de ingelanden van Fijnaart en Heiningen en de Raad en Rekenmeesters van het markiezaat van Bergen op Zoom, 1735-1738. 1 omslag
- 7936** Staat van inkomsten over de jaren 1634-1637 uit Bergen op Zoom door graaf Albert van den Bergh genoten, z.d.
- 16725** Stukken betreffende het verlenen van gratie aan de wegens manslag veroordeelde Simon van Zundert te Oudenbosch door de prins van Oranje, 1776-1777. 1 omslag
- 16726** Rekest van Willem van Dort te Bergen op Zoom aan de Commissie van Breda waarin hij verzoekt zijn visserij te mogen versteken, Met bijlagen. 1809. 3 stukken
- 7937** Staat van inkomsten over de jaren 1635-1637 uit Bergen op Zoom, z.d. 1 stuk

III STAD EN LAND VAN BREDA

VERWERVING

Breda behoorde oorspronkelijk met o.a. Bergen op Zoom, Zevenbergen en Geertruidenberg tot het Graafschap Strijen.

In de 12e eeuw is het land van Strijen gesplitst in een Hollands en een Brabants deel. Sindsdien waren Bergen op Zoom gezamenlijk in het bezit van de Heren van Breda, die leenroerig waren aan de hertog van Brabant.

Eind 13e eeuw was het huis van Breda uitgestorven. In 1287 verdeelde de hertog van Brabant het gebied in twee lenen, zodat stad en land van Breda in handen kwamen van Raso van Gaveren, heer van Liedekercke, wiens geslacht het gebied in bezit hield tot 1327. (Gerard van Wezemale, heer van Kwabeecke, verwierf Bergen op Zoom).

In 1327 werden stad en heerlijkheid van Breda verkocht aan de hertog van Brabant, waarna het gebied gedurende twaalf jaar tot het hertogelijk domein behoorde.

In 1339 beleende de hertog van Brabant Willem van Duvenvoorde uit het geslacht Van Wassenaar met het vruchtgebruik. De eigendomsrechten werden door de hertog in 1350 aan Willem's neef Jan van Polanen verkocht. Na het overlijden van Duvenvoorde kwamen de stad en heerlijkheid van Breda geheel in handen van Jan van Polanen.

De kleindochter van Jan van Polanen, Johanna, trouwde in 1404 met Engelbrecht, graaf van Nassau, waardoor Breda in handen van het geslacht Nassau overging.⁴²²

Eind 15e eeuw, onder graaf Engelbrecht II van Nassau, is te Breda de Raad en Rekenkamer, zoals de Nassause Domeinraad aanvankelijk heette, opgericht en te Breda gevestigd en fungeerde Breda als zetel van de administratie van alle Nassause domeinen. Ook toen in 1568 de goederen van Willem van Oranje verbeurd werden verklaard, bleef de Raad in functie, zij het onder toezicht van de Spaanse Raad van Beroerten. Na het sluiten van de Pacificatie van Gent kreeg Willem van Oranje weer de beschikking over zijn goederen, zij het slechts voor enkele jaren. Toen de Spanjaarden in 1581 Breda voor de tweede maal innamen is de Nassause Domeinraad vanuit Breda naar Delft verplaatst en later te Den Haag gevestigd.⁴²³

In 1544 stierf René van Nassau, heer van Chalons en enige zoon van Hendrik III van Nassau, zonder kinderen na te laten. Kort voor zijn dood had hij in zijn testament al zijn bezittingen aan Willem van Nassau, de oudste zoon van zijn oom, Willem de Oude, vermaakt. Zo kwam het geslacht van Willem van Oranje in het bezit van stad en heerlijkheid van Breda. In 1552 werd hij plechtig ingehuldigd.⁴²⁴

⁴²² NDR inv.nr. 8127-8128.

⁴²³ J.C.M. Pennings en E.A.T.M. Schreuder, 'Heer en Neester van Ameland tot de Zwaluwe' in: Jaarboek van het Oranje-Nassau Museum (1994), p. 48, Drossaers I, I, p X-XI.

⁴²⁴ Deze gegevens zijn gebaseerd op registers met 'Aanteekeningen en aanmerkingen omtrend de onderscheydene

De opstand van de Nederlandse gewesten tegen Spanje, de strategische ligging van het gebied en de leidende rol van Willem van Oranje en diens zonen hebben een grote invloed op de geschiedenis van Stad en land van Breda gehad.

Alleen al in de periode van 1567-1637 wisselde Breda vijf maal van heer, nu eens was het een prins van Nassau en dan weer de Spaanse koning, in zijn kwaliteit van hertog van Brabant:

1552-1568	Willem van Oranje
1568-1576	Koning van Spanje
1577-1581	Willem van Oranje
1581-1590	Koning van Spanje
1590-1625	Maurits/Philips Willem/Prins Maurits
1625-1637	Koning van Spanje/Jan van Nassau-Siegen
1637	Frederik Hendrik

Na de moord op prins Willem van Oranje in 1584 werd diens zwaar belaste boedel onder toezicht van colleges van curatoren gesteld, die de nalatenschap moesten afwickelen. De erfopvolging leidde tot scherpe belangentegenstellingen tussen de oudste kinderen van Willem van Oranje, vooral tussen Maurits en Maria, die trachtte naast haar eigen belangen ook die van haar in Spanje gevangen gehouden broer Philips Willem te verdedigen. De elkaar opvolgende colleges van curatoren bleken niet voor hun taak berekend en gaven prins Maurits de kans de nog niet verdeelde erfenis voor zijn politieke aspiraties te gebruiken. De militaire successen van Maurits speelden hem in de kaart.

Zo wist hij zes jaar na de geweldadige dood van Willem van Oranje Breda, dat sinds 1581 weer in Spaanse handen was, te heroveren (met behulp van het 'Turfschip'). Na deze succesvolle inname wilde hij er het bestuur overnemen, doch stuitte op tegenstand van zijn halfzuster Maria, die tevens als zaakwaarneemster van Philips Willem optrad. Zij stelde namens haar broer Philips Willem in 1590 en 1591 een nieuwe magistraat aan, die haar gezag ook erkende. Maurits wist echter de administratie over Breda in handen te krijgen dankzij de steun van de Staten-Generaal.⁴²⁵

In 1596 keerde Philips Willem uit de Spaanse gevangenschap terug naar de Zuidelijke Nederlanden en trad in dienst van de nieuwe landvoogd aartshertog Albertus, hetgeen in de Republiek met wantrouwen werd vernomen. Hij hoopte zich in het bezit te stellen van zijn deel uit het vaderlijk erfgoed, zowel van de door de Spanjaarden geconfisqueerde goederen als van de goederen die zich op het territorium van de Republiek bevonden, waaronder Breda. De Staten-Generaal echter wensten hem, een katholieke prins in dienst van de vijand, niet tot de administratie toelaten. Maurits bleef nog lange tijd deze functie vervullen.

Philips Willem trok zich enige jaren later van het Spaanse hof te Brussel terug. Dit feit en de succesvolle onderhandelingen over een bestand met Spanje maakten het de Staten-Generaal mogelijk hem tot de administratie van zijn goederen toe te laten. In 1606 benoemde hij Jean Baptist Keeremans tot superintendent van al zijn Nederlandse bezittingen.⁴²⁶ Toch bleven er tussen Maurits en Philips Willem nog jarenlang problemen rond de magistraatsbestelling te Breda bestaan: tot 1610 werden de benoemingen door prins Maurits gedaan.

In 1609 werd prins Philips Willem plechtig als heer van Breda ingehaald, samen met zijn echtgenote Eleonora van Bourbon. De prins toonde zich tolerant in godsdienstige zaken. Wel had hij enkele botsingen met de Staten-Generaal, zoals over zijn weigering uit de Bredase kapittelgoederen de salarissen van de predikanten te betalen. Evenmin werd de benoeming van de katholieke Jean Baptiste Keeremans tot drossaard goedgekeurd. (In diens plaats stelde hij Johan van Aerssen aan). Reeds in 1618 overleed Philips Willem, zonder kinderen na te laten, en volgde prins Maurits hem als zijn erfgenaam op.

In 1621 werden de vijandelijkheden tussen de Republiek en Spanje hervat en na een belegering van negen maanden wist de Spaanse veldheer Spinola de stad in 1625 te heroveren en kwam Breda weer in Spaanse handen.

In Brabant brak nu de 'retorsiestrijd' uit over de vraag: wanneer men een stad veroverd heeft, beheerst men dan tevens het van die stad afhankelijke platteland? Elk der beide partijen hing de visie aan die hem het beste uitkwam: toen de Spanjaarden in 1625 Breda in handen kregen, stelde de inmiddels opgevolgde prins Frederik Hendrik dat hij nog altijd heer van het land van Breda was. (Na de verovering van 's-Hertogenbosch door Frederik Hendrik in 1629 oordeelden de Staten-Generaal dat behalve de stad de Meierij ook in hun handen gevallen was). Elk der partijen gebruikte deze steden als basis voor pesterijen in elkaars platteland, zoals arrestaties, belastingheffingen etc.

domeinen -Orange Nassau', NDR inv.nr. 764, folio 170-172 en op het artikel van F.F.X. Cerutti, 'De institutionele geschiedenis der stad tot de aanvang der 15e eeuw' in: *Geschiedenis van Breda, deel I: De middeleeuwen*, red. F.F.X. Cerutti e.a., (Schiedam, 1976).

425 Scherft, *Het sterfhuys*, p 152 e.v.; NDR inv. nr. 8129-8131.

426 Scherft, *Het sterfhuys*, p. 246; NDR inv.nr. 8132.

Als bestuurszetel van de baronie koos Frederik Hendrik Geertruidenberg. Daar werden het leenhof en de hoofdbank -nu uitsluitend bestaande uit de schouten van 13 dorpen in de baronie- van Breda gevestigd. Het garnizoen, magistraten en prinsgezinde burgers trokken naar het nieuwe bestuurscentrum. Daarnaast fungeerden in de stad Breda eveneens een drossaard, een leenhof en een hoofdbank, alle Spaansgezind.⁴²⁷

Spoedig na de Spaanse herovering plaatste Jan van Nassau-Siegen, een katholieke kleinzoon van de broer van Willem van Oranje, Jan de Oude, zich als pretendent tegenover de koning. Hij werd na een langdurig proces door de Raad van Brabant te Brussel in het gelijkgesteld. Na door de magistraat als heer van Breda erkend te zijn vernieuwde hij tot 1637 samen met een vertegenwoordiger van de Spaanse regering de magistraat van Breda.

In 1637 wist prins Frederik Hendrik de stad definitief te heroveren, en bleef het gebied in handen van de prins van Oranje.

Het kinderloos overlijden van stadhouder-koning Willem III leidde tot nieuwe moeilijkheden over de erfopvolging, ditmaal tussen Johan Willem Friso, neef van Willem III en stadhouder van Friesland en koning Frederik I van Pruisen.⁴²⁸

Bij de Acte van Partage in 1732 verwierf Johan Willem Carel Hendrik Friso, ofwel prins Willem IV, stad en land van Breda. Willem V zou hem opvolgen en het gebied in handen van de Oranje's houden tot aan de Franse revolutie.

In 1793 vond al een eerste kortstondige Franse bezetting plaats. De schade aan 'zijne Hoogheids rechten en goederen' bleek zo groot dat er een speciale commissie werd ingesteld om de economische en bestuurlijke problemen in de door de Fransen bezette domeinen te inventariseren en op te lossen.⁴²⁹ Ruim een jaar later hadden de Fransen meer succes. ~a de nederlaag van de Oostenrijkse regering bij Fleurus in juni 1794 werden de Zuidelijke Nederlanden door de Fransen bezet. Vandaar uit bedreigden de Fransen onder meer Staats-Brabant. Eind augustus werden Gilze, Zundert, Rijsbergen, Etten en Princenhage veroverd. De commandant van de vesting Ven Geusau weigerde de stad over te geven. Pas na vertrek van prins Willem Ven zijn familie naar Engeland en op uitdrukkelijk bevel van de Staten-Generaal leverde hij de vesting op 28 januari 1795 aan de Fransen uit.

Nadat de stadhouder met zijn familie naar Engeland was gevlucht, werden de domeinen geconfisqueerd en werd de Domeinraad opgeheven.

De domeinen van de prins van Oranje, waaronder stad en land van Breda werden tot staatseigendom verklaard. De rekeningen van de rentmeesters werden van 1796-1810 door het 'Bureau der Nationale Domeinen, herkomstig van de vorst van Nassau' afgehoord. Dit bureau vormde een onderdeel van het departement van Financiën.

Na 1809 viel de administratie onder de 'Directeur der registratie en Domeinen'.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Het land van Breda grenst in het noorden aan Holland, in het oosten aan de Meierij van 's-Hertogenbosch, in het zuiden aan het land van Turnhout en het graafschap Hoogstraten en in het westen aan het markiezaat van Bergen op Zoom en het land van Steenberg.

De Nassaus beschouwden de stad en heerlijkheid van Breda als hun voornaamste bezitting. Uit het jaar 1474 is de volgende opsomming van hun bezittingen bekend: de stad Breda met slot, de stad Steenberg, Roosendaal, Nispen, Etten, de Haghe (= Princenhage), Terheiden, Zonzeel (=Langeweg), Oosterhout met het huis te Strijen, Gilze, Ginneken, Alphen, Baarle, Rijsbergen, Groot en Klein Zundert en Dongen. In deze gebieden bezat de heer de hoge heerlijkheid.⁴³⁰

Verder bezat hij een smalheerlijkheid in Groot Zundert, de smalheerlijkheid van het goed Gageldonk en tenslotte een smalheerlijkheid en wat cijzen en renten in de parochies Roosendaal, Nispen, Woude en de Haghe. Met het laatste zijn onderdelen bedoeld van het gecompliceerde goed van Gageldonk-Hambroek, waartoe ook goederen te Sprundel behoorden. De hertog van Brabant hield bij uitgifte van deze goederen de hoge heerlijkheid aan hem zelf. In Princenhage had Gageldonk-Hambroek een eigen Leenhof en Laathof.

Dongen, Wagenberg en het huis te Strijen maakten eerst geen deel uit van het land van Breda, maar werden daar gaandeweg toe gerekend.⁴³¹

De heerlijkheid Breda was soeverein; leenhulde werd aan de hertog van Brabant afgelegd. In het gehele land gold het recht van Breda behalve binnen 'de Palen van de Hoeven van Etten'. Breda oefende de criminele rechtspraak uit in alle dorpen van het land, behalve in Oosterhout en Roosendaal, die vrije heerlijkheden waren. Men kon in beroep gaan bij de Raad van Brabant.

De benaming 'baronie' stamt uit de tijd van Willem van Oranje. Hij betitelde zich zelf als heer en baron van Breda.

427 V.A.M. Beermann en J.L.M. de Lepper, 'De lotgevallen van de stad', in: F.A. Brekelmans e.a. eds., *Geschiedenis van Breda. II Aspecten VWI de stedelijke historie 1568 - 1795* (Schiedam, 1977), pp. 54-55.

428 NDR inv.nr. 7938, folio 386 e.v.

429 Resoluties van de Domeinraad, 5 april 1793, NDR inv.nr. 179,8123 en 8306

430 NDR inv.nr. 7938, folio 38.

431 Drossaers I, I, pp. 15-19.

De heerlijkheden Oosterhout en Dongen bekleedden binnen de baronie van Breda een zelfstandige positie en werden afzonderlijk beheerd (zie onder de desbepreffende domeinen).

Steenbergen was vanaf 1287 bijna twee eeuwen lang gemeenschappelijk bezit van Breda en Bergen op Zoom. In 1458 werd het aan Breda toegewezen, maar het werd als een afzonderlijke heerlijkheid beschouwd en niet tot de baronie gerekend. De lage heerlijkheid van Roosendaal werd op 1 april 1501 overgedragen aan Engelbrecht II van Nassau.⁴³²

Steenbergen werd samen met Roosendaal en Nispen afzonderlijk beheerd (zie onder dit domein). De hoofdbank van Breda diende wel als hof van appèl voor vonnissen binnen Steenbergen.

De heerlijkheid Ginneken en Bavel omvatte de dorpen Ginneken en Bavel en de gehuchten Galder, Heusdenhout, Strijbeek en Ulvenhout. De abdij van Thorn bezat het patronaatsrecht van de kerk van Bavel.

De rechtbank van Ginneken en Bavel bestond uit een schout (dezelfde als van Gilze), zeven schepenen en tien gezworenen.

Alphen, Baarle-Nassau en Chaam vormden een eenheid onder één schout en één secretaris. Alphen en Chaam hadden één schepenbank. Chaam had wel een eigen financiële administratie.

Bij Baarle-Nassau behoorden het gehucht Looveren, Uilencoten, Zonderhagen en Castelre.

Baarle bestond uit twee rechtsgebieden: Baarle-Nassau en Baarle-Hertog. Gemeenschappelijke kosten werden omgeslagen in verhouding 2/3 en 1/3.

De abdis van Thorn had ook hier een eigen rechtbank, naast die onder de jurisdictie van de heer van Breda.

Gilze werd waarschijnlijk vóór het jaar 1200 geschonken aan de abdij van Thorn. Dit klooster had er veel goederen en rechten, met name een rechtbank die tot 1795 bleef bestaan. De heer van Breda had er eveneens een rechtbank, bestaande uit een schout (die tevens schout van Ginneken was) en zeven schepenen. Ook hier waren er gezworenen die de zorg voor de financiën hadden.

Rijen, Molenschot en Hulten behoorden eveneens tot dit rechtsgebied.

Etten behoorde van oudsher bij Breda. De rechtbank, waaronder ook Leur en Sprundel behoorden, bestond uit een schout en zeven schepenen. Voor de financiën zorgden elf gezworenen. Daarnaast kende Etten nog een rechtsgebied: Etten onder de Palen van de Hoeve. Deze jurisdictie had een eigen rechtbank en een bijzonder Landrecht, de Hoevense Charter, aan Etten in het jaar 1267 door Hendrik IV, heer van Breda, geschonken.

Ook in Zundert was er sprake van twee rechtsgebieden: Zundert-Hertog en Zundert-Nassau. Het laatste gebied was ooit door hertogin Johanna van Brabant aan Jan van Polanen verpand onder voorwaarde dat het pand voor eenzelfde som gelost kon worden, hetgeen nooit is gebeurd.

Terheijden kreeg in 1328 een eigen schepenbank, waarvan het rechtsgebied zich uitstreckte over Hertel, Schimmaer en Wagenberg. De rechtbank bestond uit een schout en zeven schepenen. Zeven gezworenen hadden de verantwoordelijkheid voor de dorpsfinanciën. Teteringen was een dorp van buitenpoorters onder de jurisdictie van en in hoofdzaak ook onder het bestuur van de stad Breda.

Men kende een afzonderlijk financieel beheer, maar geen eigen armbestuur. Bij deze heertijkheid hoorden ook de gehuchten Lovensdijk, Molengracht en Zantbergen.

HET GEZAG VAN DE HEREN VAN BREDA

⁴³³

De heren van Breda waren vanaf de 12e eeuw leenroerig aan de hertog van Brabant. In de loop van de opstand en de oorlog tegen Spanje trokken de Staten-Generaal het oppergezag over de baronie van Breda aan zich. Na de Vrede van Munster in 1648 maakte het gebied deel uit van de Generaliteitslanden. De plakkaten van de Staten-Generaal waren in stad en land van kracht, behalve voor die zaken die tot de bevoegdheden van de heer behoorden. Door de hoogte van de positie van de heer van Breda had deze echter bijna soevereine rechten in het gebied. De invloed van de landsregering was er dus vrij gering.

Dit gold niet voor de zaken van defensie van de Republiek en de financiën van het gemene land. Hierin had de heer van Breda de Staten-Generaal of de Raad van State te gehoorzamen. Breda was een garnizoensstad. De Raad van State had hier rechtstreeks bemoeienis met het garnizoen, de fortificatiën en de inundatiën, de heffing van belastingen, de verpachting van tienden en de bezoldiging van predikanten. De gouverneur van de vesting werd door de Staten-Generaal benoemd.

Ook na 1648 moesten de heren van Breda leenverhef voor hun gebied blijven doen. Zij deden dit voor de Raad en Leenhof van Brabant, sinds 1591 gevestigd in Den Haag. Telkens als er een Oranjevorst stierf moest opnieuw leenhulde door of namens diens opvolger plaats hebben.

HEERLIJKE RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- De heer had het recht tot het uitvaardigen van plakkaten, octrooien en beschikkingen. Hij

⁴³² De volgende gegevens zijn gebaseerd op: Thomas Ernst van Goor, *Beschrijving der Stadt en lande van Breda* ('s-Gravenhage, 1744), pp. 352-397.

⁴³³ Gebaseerd op: F.A. Brekelmans, 'Bestuur en rechtspraak', in: F.A. Brekelmans e.a. eds., *Geschiedenis van Breda, II Aspecten van de stedelijke historie 1568 -1795* (Schiedam, 1977), p. 91-106.

had bijvoorbeeld het recht van de wind, d.w.z. hij gaf toestemming tot het oprichten van molens. Hij verleende octrooien tot het oprichten van industrieën, het houden van een bank van lening, tot het verkopen van erfgoederen, het maken van manufacturen, het leggen van een steenweg of een trekpad, het verleggen van jaarmarkten, het heffen van weggeld, van accijnzen, van brand- en lantaarngeld, de honderdste penning, het houden van loterijen en het stichten van een zoutkeet. Uit de Middeleeuwen stamde het recht cijzen te heffen (een soort gebruiksrecht, geheven op landerijen en huizen). Deze zijn bekend onder verschillende namen: Herencijns, Lamberti-, St. Bavo- en Martinicijzen, genoemd naar de dag waarop de cijns moet worden betaald (respectievelijk op 17 September, 1 oktober en 11 november).

- Hij had het recht van confiscatie van onbeheerde nalatenschappen en van 'bastaardgoederen'.
- Recht van de gruit en het naastingsrecht.
- Hij had het benoemingsrecht van het stadsbestuur, de dorpsbesturen en een groot aantal stedelijke en dorpsfunctionarissen en -ambtenaren (zie hieronder).
- Een belangrijke rol speelde de heer of de Domeinraad bij de admisie van notarissen. Na 'creatie' door de Raad van Brabant werden ze op aanbeveling van het stadsbestuur door de heer 'geadmitteerd'. Hierover ontstond wel eens onenigheid met de Raad van Brabant.
- De zogenaamde 'Blijde Incomste' bij iedere nieuwe heer bracht hoge kosten voor Breda met zich mee vanwege de vele verplichte giften, de 'curialiteiten'. Dergelijke giften werden eveneens verwacht als de heer van Breda in het huwelijk trad of kinderen kreeg.
- Verder hoorde de rechtspraak hen toe met bijbehorende inkomsten, zoals boeten en compositiegelden (geld betaald voor een getroffen schikking). Men had het recht tot het verlenen van gratie aan veroordeelden. In 1634 werd dit recht uitgebreid tot het hele rechtsgebied van de Raad van Brabant. Het Hof van Holland diende dergelijke gratieverleningen wel te bekrachtigen.
- Bij de Vrede van Munster in 1648 kreeg de heer van Breda alle kloosters, godshuizen, pastorieën en andere geestelijke goederen en beneficiën (geestelijke waardigheid met daaraan verbonden inkomsten) toegewezen.

BESTUUR EN RECHTSPRAAK

STAD EN LAND.

- De drossaard was de belangrijkste ambtenaar van de heer. Hij installeerde dorps- en stadsbesturen en stelde voordrachten voor de benoemingen op. Hij had de hoge jurisdictie in de gehele baronie, behalve in de vrijheden Roosendaal en Oosterhout. Hij kondigde de plakaten af van de Staten-Generaal en van andere overheden. Na 1637 werden de ambten van drossaard en schout in een persoon verenigd. Tevens was de drossaard voorzitter van het Leenhof. Als zijn plaatsvervanger trad een stadhouder op. De drossaard inde alle boeten en breuken, die hij sedert 1686 geheel mocht behouden. Hij had het toezicht op rentmeesters, klerken, roededragers en andere prinselijke ambtenaren. Daarnaast vervulde hij het ambt van schout. In die hoedanigheid zat hij de schepenbank in civiele en criminele zaken voor. Verder was hij kolonel van de compagnieën der burgerij en stadhouder van de lenen, d.w.z. dat hij het Leenhof voorzat. De drossaard diende een geboren Brabander te zijn. Het ambt van drossaard was zeer lucratief: in het midden der 18e eeuw werden diens inkomsten op meer dan 4774 gulden berekend, afgezien van de vacatiegelden, boeten etc. Er werd grof betaald om dit ambt te verkrijgen. De drossaard kwam gemakkelijk in conflict met de belangrijkste functionaris van de Staten-Generaal, de gouverneur van de vesting.⁴³⁴
- In het Leenhof van Breda hadden de drossaard en de stadhouder van de lenen zitting alsmede elf raden, inclusief de griffier. Het Leenhof had tot taak het transporteren en verheffen van leengoederen, leenrechten, het aangaan van verbintenissen, panding etc. Het leenhof bestond uit de drossaard /stadhouder van de lenen met elf raden, inclusief de griffier. De griffier van de lenen was o.a. verplicht ieder jaar een rekening op te maken van de inkomsten uit de heergewaden.

DE STAD

- De magistraat, bestaande uit de schepenen en de binnen- en de buitenburgemeester. Zij hadden verantwoordelijkheid op het gebied van bestuur en justitie. De binnenburgemeester zat zowel de vergaderingen van het stadsbestuur als de rechtzittingen voor.
- twee burgemeesters, een binnen- en een buitenburgemeester.
- De binnenburgemeester was president van de schepenbank en voorzitter bij alle rechtszaken. Vonnissen van de schepenbank waren appellabel bij de Raad van Brabant, behalve bij criminele zaken. De binnenburgemeester bestuurde de stad. Hij convoceerde drost, schepenen en Tienmannen; hij ontving rekestes; tijdens de vergaderingen van de

magistraat deed hij voorstellen en nam de stemmen op. Verder was hij overdeken van de Lakenhal en controleerde hij de maten en gewichten. De binnenburgemeester moest na twee jaar aftreden (deze regel werd dikwijls overtreden).

- De buitenburgemeester wisselde elk jaar. Hij was tegelijk de thesaurier van de stad. Hij beschermde het recht van de stad en de poorters. Hij moest alle stadszaken verrichten in overleg met de drossaard, de binnenburgemeester en de schepenen. Hij was verantwoordelijk voor het inleveren van alle stadsrekeningen. Hij moest zijn rekening op 9 oktober inleveren t.o.v. een heer Commissaris van de magistraat en de Tien Raden en binnen een maand sluiten. Verder behoorde bouw en onderhoud van de stadswerken tot zijn taak.
- De schepenbank of 'de Wet' bestond uit negen personen, acht schepenen en de binnenburgemeester.
- De Tien Raden of Tienmannen. Zij zijn voor het eerst in 1541 aangesteld. Zij hadden geen taak in het stadsbestuur maar vertegenwoordigden de belangen van de burgerij met name, waar het de invoering van nieuwe belastingen betreft. Zij controleerden de stadsrekeningen, assisteerden bij de verpachting van de stadsmiddelen, aanbestedingen, verkopen etc.⁴³⁵ Tussen de magistraat en de Tienmannen deden zich nog al eens competentiekwesties voor.

HET LAND

- Er waren elf ding- of rechtbanken, die slechts jurisdictie in civiele zaken hadden. Deze bestonden uit een schout, zeven schepenen en een secretaris, voor wie alle inwoners hun civiele procedures konden voeren. Tegen de vonnissen kon bij de Hoofdbank van Breda worden geappelleerd, bij welk college ook de hoge jurisdictie berustte. Alleen Oosterhout en Roosendaal hadden de lage, middelbare en hoge jurisdictie. De gemeenelands-lasten werden over alle dorpen verdeeld volgens een vaste repartitie d.d. 1712. Jaarlijks werd door de magistraat in elk dorp een staat van haar lasten (verpondingen, beden etc.) gemaakt en van de kosten. Deze werd ten overstaan van de drost of diens plaatsvervanger vastgesteld en getekend, met een ontwerp van omslag. Deze moest door de Nassause Domeinraad worden goedgekeurd. Daarna werden er door de gezworenen of de kwartiermeesters met schout en schepenen kohieren van de onroerende goederen opgesteld en aan de ontvanger gegeven. Deze zorgde verder voor de invordering en de verrekening.⁴³⁶
- Overkoepelende colleges, die de zaken van het land van Breda behartigden, waren verder:
- De Landsvergadering. Dit college werd in 1597 door prins Maurits ingesteld. Het was een vergadering van vertegenwoordigers van de elf gerechten in de baronie, onder voorzitterschap van de drossaard. Elk gerecht zond zijn schout en twee schepenen. Twee maal per jaar werd deze vergadering door de drossaard of diens plaatsvervanger te Breda bijeengeroepen. Besluiten werden bij meerderheid van stemmen genomen. De landsschrijver/secretaris notuleerde en stuurde naar alle rechtbanken een afschrift. De belangrijkste taak van dit college bestond uit het vaststellen van de repartitie der belastingen en van de gemene landsrekening.
- De Hoofd- en Leenbank. Zij diende als appelgerecht voor de lagere rechtsprekende colleges in het land van Breda in civiele en leenzaken.

ECONOMISCHE SITUATIE IN BREDA

Het militair en strategisch belang van de stad Breda kwam in het voorgaande uitgebreid aan de orde. Op economisch gebied stelde de stad niet veel voor. Men hield er zich wel bezig met het brouwerijbedrijf en in mindere mate met de lakenbereiding.

Handel speelde een grotere rol. Naast Den Bosch was Breda het centrum van de doorvoer van goederen uit Holland naar de Spaanse Nederlanden en Luik, en omgekeerd. Noord-zuidwaarts gezien hield de waterweg de Mark in Breda op. De goederen werden verder zuidwaarts vervoerd met behulp van wagens.

Een probleem hierbij vormde de steeds voortgaande verzanding van de rivier de Mark en de Dintel. In de jaren veertig van de 18e eeuw vatte het stadsbestuur het plan op een kanaal van Terheiden naar de Moerdijk te graven om zo de vaarroute te verbeteren en de verbinding te verkorten. Het gewest Holland, hierin gesteund door 's-Hertogenbosch, wist dit initiatief uit vrees voor concurrentie te dwarsbomen.⁴³⁷

Andere inkomstenbronnen voor de stad waren de bestedingen van het garnizoen en het sporadisch verblijf van het hof van de Nassau's of van hun gasten.⁴³⁸

VERANTWOORDING

435 NDR inv.nr. 764, folio 179.

436 NDR inv.nr. 764, folio 173-175.

437 NDR inv.nr. 8262.

438 Beerman en De Lepper 'De lotgevallen van de stad', p. 72.

Bij de inventarisatie zijn de volgende termen gehanteerd: de stad Breda; het land van Breda en stad en land van Breda. Stad en land gezamenlijk worden ook wel 'Baronie van Breda' genoemd. In de stukken zelf wordt met 'de baronie' ook wel uitsluitend het land van Breda bedoeld.

Er bevindt zich een aantal stads- en dorpsrekeningen in het archief (kopieën), NDR inv.nrs. 8272-8294 etc. Deze rekeningen hebben niets met het eigenlijke beheer van de heerlijkheid te maken. In veel gevallen was de raadcommissaris van de Nassause Domeinraad een van de drie partijen (naast de stadhouder van de drossaard en schout en schepenen) die de rekening moest afhoren. (In totaal revideerde de raadcommissaris in een willekeurig jaar (1774) 112 rekeningen. Hiervan is dus slechts een fractie bewaard gebleven). Vandaar dat deze onder de rubriek bestuur zijn geordend.

Een moeilijkheid vormden de stukken in de oude inventaris Hingman inv.nrs. 1203 en 1204, die in de inventaris beschreven staan als 'Twee portefeuilles met het opschrift Klein Zundert'. Het zijn stukken, die grotendeels behoorden tot het archief van de pastoor van Klein Zundert.

Op 24 juli 1798 werd er op last van de Agent van Inwendige Politie beslag gelegd op een groot aantal archiefstukken betreffende de bezittingen van de abdij van Tongerlo, verbonden aan de pastorie van Klein Zundert. In 1800 zijn de stukken in handen van de Commissie van Breda gekomen.

De Commissie van Breda was gemachtigd om op alle archiefstukken beslag te leggen die voor een goede administratie noodzakelijk waren. In het geval van Klein Zundert is men daarbij nogal rigoreus te werk gegaan. Ook in het archief van de Commissie van Breda (oude inv.nrs. 1284-1330) is een deel van het archief van de pastoor terecht gekomen. De rechtsopvolger van zowel de Commissie van Breda als van de vroegere Nassause Domeinraad was de provinciale afdeling van het Enregistrement des Domaines. Mogelijk is dit de verklaring waarom zowel in dit archief als in het archief van de Commissie van Breda zich stukken van de pastoor bevinden. Deze stukken zijn in een aanhangsel ondergebracht.⁴³⁹

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Algemene gegevens over het gebied van stad en land van Breda, de verwervingsgeschiedenis, de rechten van de heer van Breda, het lokale bestuur en de daar geldende rechtspraak etc. zijn te vinden in de registers met 'Aanteekeningen en aanmerkingen omtrend de onderscheydene domeinen - Orange Nassau', NDR inv.nrs. 764-769. Op deze serie is een afzonderlijke index gemaakt. Van het domein Breda is een serie 'ingekomen en minuten van verzonden stukken' bewaard gebleven, geordend naar onderwerp. Deze serie vormt een goed uitgangspunt voor onderzoek naar allerlei onderwerpen. Deze registers bieden dikwijls een aanknopingspunt voor verder onderzoek in de resoluties van de Nassause Domeinraad in het hoofdarchief.

DE HOOFDINDELING IS ALS VOLGT:

I	Historie der Baronie en Baronnen.
II	De Heer en Baron. Hierin bevinden zich stukken betreffende zijn rechten, bevoegdheden en inkomsten.
III	De Baronie. Dit deel betreft bestuur en rechtspraak in Stad en land van Breda.
IV	De Stad.
V	Het Land.

In de inventaris, NDR inv.nrs. 7938-8084 staat een uitgebreide inhoudsopgave vermeld. Voor een algemeen beeld van de exploitatie van de domeinen zijn de verballen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen NDR inv.nrs. 8089-8115 een zeer geschikte bron. In het archief van het domein van Breda bevinden zich zes, vanaf het jaar 1768 vijf series rekeningen, opgemaakt door verschillende soorten rentmeesters. De meeste series beginnen in het jaar 1638, toen Breda door toedoen van Frederik Hendrik definitief van Spaanse in Staatse handen overging. De meeste series lopen door tot 1810, toen de domeinen in handen van koning Lodewijk Napoleon en later in handen van het ministerie van Financiën overging en als bijlage volgen na de inleiding de inhoudsopgaven van deze series.

1. REKENINGEN VAN DE RENTMEESTERS VAN DE DOMEINEN

Het betreft een serie rekeningen over de jaren 1634-1675 en 1707-1809. Naast de gebruikelijke kopie-commissies en akten van borgtocht bevindt er zich soms in de eerste rekening een Lijst van bij de rentmeester berustende boeken, registers en kaarten.

In deze serie worden vooral inkomsten uit heerlijke rechten verantwoord.

2. REKENINGEN VAN DE RENTMEESTERS VAN DE KAPITTELEN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN

439 P.T.A. Zweegers en R.J. Wols, *Inventaris van de Commissie van Breda (1421) 1799-1811 (1828)* ('s-Hertogenbosch, 1982) (Inventarisreeks 32), pp. 14,173-179.

Het betreft de inkomsten uit alle geestelijke goederen van de kapittels, pastorieën, en vicarieën binnen de stad en baronie van Breda, die na de verovering van Breda door Frederik Hendrik in 1637 aan de heer van Breda kwamen. Met kapittelgoederen werd bedoeld de inkomsten uit de bezittingen van het collegiaal kapittel van Breda. Deze bestonden uit inkomsten uit goederen, geestelijke bedieningen en waardigheden. Het betreft een vrijwel doorlopende serie rekeningen van 1638-1768. Daarna werd deze gecombineerd met de hierna onder 3. vermelde serie.

3. REKENINGEN VAN DE RENTMEESTERS VAN DE PASTORALE EN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN AANGEKOMEN MET DE VREDE VAN 1648

Bij de Vrede van Munster van 30 januari 1648 tussen de koning van Spanje en de Staten-Generaal verwierf de Republiek in Staats-Brabant: stad en markiezaat van Bergen op Zoom; stad en baronie van Breda; stad en meierij van Den Bosch en de stad Grave en het land van Cuijk. Ingevolge deze vrede kwamen aan de heer van Breda vrijwel alle kloosters, godshuizen, pastorieën en andere geestelijke goederen en beneficiën in stad en land van Breda gelegen, met alle inkomsten, renten en goederen.

Het is een vrijwel doorlopende serie rekeningen van 1648-1768. Daarna werd deze gecombineerd met de onder 2. genoemde serie.

4. GECOMBINEERDE REKENINGEN VAN DE RENTMEESTERS VAN DE GEESTELIJKE AANGESLAGEN KAPITTELS EN PASTORALE GOEDEREN.

Het is een doorlopende serie rekeningen van 1769-1810.

5. REKENINGEN VAN DE ONTVANGERS VAN DE ERFGRANEN VAN LAND EN BARONIE VAN BRED A

Het is een doorlopende serie rekeningen van 1669-1810. Het betreft pacht uitgedrukt in rogge, gerst of evene. Deze moest worden omgerekend naar de daarvoor geldende prijzen op de markt van Thorn.

6. REKENINGEN VAN DE GRIFFIERS EN RENTMEESTERS VAN DE LENEN

Er bestaat een vrijwel doorlopende serie rekeningen van 1638-1791. De griffier van de lenen was o.a. verplicht ieder jaar een rekening op te maken van de inkomsten uit de heergewaden.

De kopieën van stads- en dorpsrekeningen, die zich in het archief bevinden, inv. nrs. 8272-8294 etc., hebben niets met het eigenlijke beheer van de heerlijkheid te maken (zie hiervoor: Verantwoording van de inventarisatie).

7. CIJNSBOEKEN

Deze geven belangrijke informatie over de eigendomsgeschiedenis van onroerend goed. Cijnsboeken werden tegelijk met een rekening ingeleverd, waarbij in de rekening hiernaar wordt verwezen. In een rekening vindt men het totale cijnsbedrag voor een bepaald gebied vermeld; cijnsboeken zijn zelf veel uitgebreider. In sommige cijnsboeken komt een naamindex voor, weliswaar alleen op de nieuwe eigenaars, niet op de vorige.

Er zijn grote verschillen tussen de administratie, bijgehouden in de cijnsboeken.

- soms worden betalingen niet vermeld.
- soms is er een willekeurige volgorde, soms is er een indeling naar straat (stad Breda) of plaats.
- belangrijk is te weten aan wie goederen precies toekomen: aan de prins als heer van Breda of aan de prins als patronaatsheer voor kapittels en kapelanieën of inkomsten verbonden aan prebendes en beneficiën. Er zijn n.l. vaak twee soorten cijnsboeken: voor de wereldlijke cijnzen en voor de geestelijke cijnzen.

8. CONDITIES VAN VERKOOP EN VERPACHTING

Deze stukken zijn een belangrijke bron bij onderzoek naar pachters van bepaalde rechten of onroerende goederen. Deze bestaan niet alleen uit de eigenlijke condities/voorwaarden, maar bevatten ook de gegevens over het onroerend goed in kwestie met de naam van de oude pachter, de eerste bieder (i.v.m. strijkgeld), naam van diegene die uiteindelijk de koper, huurder of pachter is en van zijn borgen. Een dergelijke openbare verpachting of verkoop vond plaats o.l.v. de rentmeester of een lid van de raad, in het bijzijn van enige lokale functionarissen.

9. KAARTEN UIT DE COLLECTIE KAARTEN (VTH) BETREFFENDE DE BARONIE VAN BRED A,

AFKOMSTIG UIT HET ARCHIEF VAN DE NASSAUSE DOMEINRAAD

Inv.nrs. 1639-1641, 1651-1654, 1676-1682.

VERWANTE ARCHIEVEN

Stukken met betrekking tot het domein Breda in andere archieven

Algemeen Rijksarchief

- Collectie van Nispen
- **Het Rijksarchief in Noord-Brabant:**
- De archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers, m.n. stukken betreffende het rentambt Breda.
- De collectie Nassause Domeinen 1545-1810 (minuutnotulen van de Domeinraad en

- afgehoorde rekeningen, afkomstig uit de archieven van enige rentmeesters)
- De collectie Pels-Rijcken
- Het archief van de Raad van Brabant.

LITERATUUR

F.A. Brekelmans e.a. eds., *Geschiedenis van Breda, II Aspecten van de stedelijke historie 1568 - 1795*. Schiedam, 1977. H.M. Brokken, 'De heren van Breda en hun archief', in *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 1984, pp. 9-20. J.A. ten Cate, *Inventaris van de archieven van de rentmeesters van Prins Frederik en hun opvolgers, (1465)1840-1932*, 's-Hertogenbosch 1971. Rijksarchief in Noord-Brabant, Inventarisreeks nr. 8. L.P. Gachard, *Inventaire des Archives des Chambres des Comptes*. 6 delen. Brussel, 1837-1931. Th.E. van Goor, *Beschrijving der stad en lande van Breda*. 's-Gravenhage, 1744. *Geschiedenis van Breda. De Middeleeuwen*. Tilburg, 1952. A. Hallema, 'De Prinsen van Oranje en de Bredase kapittelgoederen (1608-1638)'. *Jaarboek 'De Oranjeboom'*, VIII, 1955, pp. 81-101. J. Hingman, *Inventaris van het archief der stad Breda*. Breda, 1868. A.C.M. Kappelhof, 'Fiscale bevoordeling van Breda tijdens de Republiek'. *Jaarboeken van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XL, 1987, pp. 79-104. K.A.H.W. Leenders, 'De molens in en om het land van Breda'. *Jaarboeken van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XXXI, 1978, pp. 94-121. L. Merkelbach van Enkhuizen en A. Hallema, *Geschiedenis der gemeente Ginneken en Bavel*. Utrecht, 1941. *Onderzoeksgids voor domeinarchieven betreffende Noord-Brabant ca. 1300-1981*. Rijksarchief in Noord-Brabant I, 's-Hertogenbosch, 1993. Th.M. Roest van Limburg, *Het kasteel van Breda*. Schiedam, 1904. Rob van Roosbroeck, 'Bredase Oranjeprokkels', in: *Jaarboek 'De Oranjeboom'*, XXVIII, 1970, pp. 69-85. M. Schoengen, 'Geestelijke goederen in de baronie van Breda', in *Taxandria XXXIII*, 1926, pp. 256-271. J. Wagenaar, *Tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden*. Deel 2. Amsterdam, 1740. P.T.A. Zweegers, *Inventaris van het archief van de Commissie van Breda (1421) 1799-1811 (1828)*. Den Bosch, 1982.

BIJLAGE 1

FUNCTIONARISSEN BENOEMD DOOR DE PRINS

440

DE STAD

- Drossaard
- Stadhouder van de lenen
- Schout
- Rentmeester van de domeinen
- Rentmeester van de geestelijke goederen met de vrede aangekomen
- Rentmeester van de nieuwe geestelijke goederen
- Rentmeester van de granen
- Griffier van de stad en dorpen
- Secretaris van Breda en Teteringen
- Stokhouder
- Fourier
- Ontvanger van de granen
- Griffier van de lenen
- Secretaris van de gem. Landsvergadering
- Comptoirbode van de stad en baronie
- Secretaris van de Weeskamer
- Postmeester
- Ontvanger der verpondingen
- Advocaat van Zijne Majesteit
- Servitiemeester
- Landmeter van de baronie
- Praeceptor van de Latijnse School
- Conciërge van de Escurie
- Conciërge van het huis en kasteel
- Majoor van de burgerij
- Conciërge van het stadhuis
- Rentmeester van het Gasthuis
- Notarissen
- Controleur van de werken
- Hovenier van de hoven en tuinen
- Organist van de Grote Kerk
- Opsteller van de bestekken

440 Overzicht van ambten te begeben door de prins in de stad en de baronie van Breda in het jaar 1759: NDR inv. nr. 799, p. 3-16. Zie ook inv. nr. 685, folio 30verso-184.

- 's Heren timmerman
- 's Heren metselaar
- Verwer
- Ziekentrooster
- Voorlezer in de Grote Kerk
- Loodgieter en pompmaker
- Smid en slotenmaker
- Koster van de Waalse Kerk
- Voorlezer van de Waalse Kerk
- Koster van de Duitse Kerk
- Treder van de blaasbalk
- Portier van het donjon
- Portier van de poort na Belcrum
- Portier van de Haagse Poort
- Portier van de Bospoort
- Opzichter van de jacht en bossen
- Portier van de Ginnekse Poort
- Boswachter van het Mastbos
- Warandmeester van de waranden
- Boomsluiter en havenmeester
- Bakenmeester van de rivier de Marke
- Boswachter van het Ulvenhoutse en verdere bossen van Ginneken en Bavel
- Plantagemeester
- Bode van Breda op Den Hage
- Brandmeester van de brandspuit
- Opzichter van de 7 hoeven op de Noord

HET LAND

- Schout in Ginneken, Gilze en Bavel
- Stokhouder van Gilze
- Secretaris en stokhouder van Ginneken en Bavel
- Koster aldaar
- Secretaris van Gilze en Rijen
- Koster aldaar
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Voster van Gilze
- Koster van Ginneken en Bavel
- Schoolmeester van Ginneken
- Voorlezer
- Schoolmeester van Bavel
- Voorlezer
- Schout van De Hage
- Secretaris
- Stokhouder
- Voster
- Koster
- Schoolmeester
- Voorzangers
- Schoolmeester op de Beek onder De Hage
- Organist van De Hage
- Plantagemeester onder De Hage
- Rentmeester van De Braque
- Comptoirbode aldaar
- Schout van Alphen, Baarle en Chaam
- Stokhouder aldaar
- Secretaris
- Voster van Chaam
- Koster
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Voster van Alphen
- Koster van Alphen
- Schoolmeester

- Voster van Baarle
- Koster
- Schoolmeester
- Rentmeester van Oosterhout en Dongen
- Gezworenen van de Willemspolder
- Dijkgraaf van de nieuw bedijkte landen onder Oosterhout achter Leyzen
- Notaris van Oosterhout
- Penningmeester van de nieuw bedijkte landen onder Oosterhout of Willemspolder
- Comptoirbode van de rentmeester
- Schout en kastelein van Oosterhout
- Controleur van de domeinen van Oosterhout
- Franse schoolmeester te Oosterhout
- Dijkgraaf van Zijne Hoogheids landen en van de West- en Republ. polders onder Oosterhout
- Penningmeester van de Westpolder
- Secretaris van Oosterhout
- Stokhouder aldaar
- Gezworenen van de West- en Republ. Polders
- Vosters van Oosterhout
- Dijkgraaf van de nieuwe dijkage tussen de Groenendijkse haven en Dongendijk
- Penningmeester aldaar
- Gezworenen aldaar
- Voster te Houten onder Oosterhout
- Schoolmeester aldaar
- Warand- en plantagemeester te Oosterhout
- Schoolmeester te Oosterhout
- Koster
- Voorzanger
- Organist
- Dijkbode van Zijne Hoogheids landen en aanwassen aldaar
- Sluiswachter aldaar
- Notaris te Oosterhout
- Schout van Dongen
- Stokhouder
- Secretaris
- Landmeester aldaar en van Oosterhout
- Voster van Dongen
- Gezworenen over de dijk langs de Donge onder Oosterhout
- Koster en schoolmeester te Dongen
- Gezworenen van 's heren aanwassen in het Broek te Oosterhout
- Schout van Roosendaal en Nispen
- Secretaris aldaar
- Notaris te Roosendaal
- Stokhouder van Roosendaal en Nispen
- Voster aldaar
- Schoolmeester te Roosendaal
- Een bijschool aldaar
- Voorzanger aldaar
- Koster, schoolmeester en voorzanger te Nispen
- Notaris te Roosendaal
- Koster aldaar
- Schout van Etten
- Secretaris
- Stokhouder van Etten Leur en Sprundel
- Koster en schoolmeester te Sprundel
- Voster van Etten Leur
- Voorzanger en schoolmeester te Etten
- Koster
- Dijkgraaf en penningmeester van de polders van Zwartenberg onder Etten
- Schout van Zundert en Rijsbergen
- Secretaris en stokhouder
- Voster van Rijsbergen
- Notaris van Zundert
- Voster van Zundert
- Opzichter van de moeren en bossen aldaar

- Ondervoster, schutter en bogter
- Koster en schoolmeester van groot en klein Zundert
- Koster en schoolmeester van Rijsbergen
- Schout en dijkgraaf van Terheijden behalve Zonzeel etc.
- Dijkgraaf van Zonzeel Vlassel etc.
- Secretaris van Terheijden
- Notaris te Terheijden
- Stokhouder
- Penningmeester van de Zonzeelse polder
- Gezworenen van de gem. polder
- Gezworenen van de binnenpolder van Terheijden
- Dijkbode van de Zonzeelse polder
- Voster van Terheijden
- Penningmeester van de binnenpolder onder Terheijden
- Gezworenen van de polderkens Hazeldonk, Hoekenburg etc. onder Terheijden
- Penningmeester van die polderkens
- Koster en schoolmeester van Terheijden
- Koster, voorlezer en schoolmeester van Teteringen
- Voster aldaar
- Gezworenen van de Hartelse polderkens
- Penningmeester van die polderkens
- Ontvanger van Chaam
- Ontvanger van Teteringen
- Ontvanger van Oosterhout
- Ontvanger van Terheijden
- Ontvanger van Roosendaal
- Ontvanger over Gilze en Rijen
- Ontvanger van Ginneken en Bavel
- Ontvanger van Etten
- Ontvanger van Dongen
- Ontvanger over groot- en klein Zundert en Rijsbergen
- Ontvanger van De Hage
- Ontvanger van Alphen
- Ontvanger over Baarle en het gehucht van Castelle
- Schout, rentmeester, griffier en stadhouder van de lenen van Wernhout
- Voster aldaar
- Secretaris en stokhouder
- 's lands docter in de baronie van Breda
- Opzichter van de jacht in de baronie

BIJLAGE 2

DE RENTMEESTERS

- De hieronder vermelde jaren betreffen jaren van functioneren van de rentmeesters. De jaren sluiten niet helemaal aaneen omdat de perioden van waarneming door weduwe of erfgenamen niet staan vermeld. Als bronnen zijn gebruikt: het Ambtboek, registers uit de serie ingekomen en uitgaande stukken en de desbetreffende rekeningen van de rentmeester.

RENTMEESTERS VAN DE DOMEINEN VAN STAD EN LAND VAN BREDA

441

1594 - 1600	Adriaen Backer
1600 - 1624	Johan van Gystaij
1624 - [1630]	Pieter uyt Mattenburch
[1634] - 1654	Adriaan Verelst*
1661 - 1684	Samuel Zuerius
1684 - 1696	Pieter Georg Zuerius (zijn vader Samuel bedient het rentambt tijdens zijn minderjarigheid, d.w.z. tot in het jaar 1686)
1696 - 1738	Josias Eckhardt
1741 - 1758	Carel van Naerssen

1761 - 1777	Carel Hendrik van Naerssen
1778 - 1792	Gerrit Willem Motman Zijn commissie dateert uit het jaar 1780!
1798 - 1809	Emmericus de Weert
1809 - 1810	Emmericus Carel de Weert
* In het archief zijn rekeningen vanaf 1634 aanwezig.	
RENTMEESTERS VAN DE KAPITTELEN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN	
<small>442</small>	
1618 - 1637	Pieter uyt Mattenburch
1637 - 1654	Adriaan Verelst
1661 - 1662	Denijs van Rucphen, provisioneel rentmeester
1662 - 1664	Denijs van Rucphen
1665 - 1691	Johan van der Kaey
1691 - 1692	Samuel du Castel (rekeningen voor 1691 en 1692 zijn echter op naam van Kip)
1692 - 1702	Huybert Kip
1704 - 1723	Carel van der Heyden
1728 - 1734	Jacob van Eijs
1735 - 1765	Willem Schoorn
1766 - 1768	Laurens Pels
RENTMEESTERS VAN DE PASTORALE EN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN, AANGEKOMEN MET DE VREDE VAN 1648	
<small>443</small>	
1648 - 1654	Adriaan Verelst (commissie is pas uit 1653!)
1661 - 1664	Denijs van Rucphen
1665 - 1689	Johan van der Kaey
1692 - 1700	Huybert Kip
1704 - 1727	Carel van der Heyden
1728 - 1734	Jacob van Eijs
1735 - 1765	Willem Schoorn
1766 - 1768	Laurens Pels, waarnemend rentmeester
RENTMEESTERS VAN DE GECOMBINEERDE KAPITTEL- EN PASTORALE GOEDEREN	
1769 - 1792	Laurens Pels
1796 - 1810	Johannes Adrianus Rycken
RENTMEESTERS EN ONTVANGERS VAN DE ERFGRANEN	
<small>444</small>	
1653 - 1657	Hendrik Joosten
1657 - 1661	Denijs van Rucphen, provisioneel rentmeester
1661 - 1664	Denijs van Rucphen
1664 - 1668	Cornelis van Rucphen
1669 - 1676	Johan Darmsse
1676 - 1686	Samuel Zuerius

442 NDR inv. nr. 685, folio 43verso, en 1044

443 NDR inv. nr. 685, f. 43recto en inv. nr. 1044

444 NDR inv. nr. 685, folio 44r en 1050.

1686 - 1696	Pieter Georg Zuerius (cie is van 1684, eed wordt afgelegd in 1686)
1696 - 1738	Josias Eckhardt
1738 - 1784	Alexander Philemon Ekhardt (commissie is van 1738, eed van 1740)
1785:	Hendrik Adriaan Wiercx (waarnemend)
1786 - 1793	Cornelis Evert Schoorn
1794 - 1810	Florentius Cornelis Havermans (commissie is van 1798!)

GRIFFIERS VAN DE LENEN:

445

1607	Dingmans van der Locht
1637 - 1664	Denijs van Rucphen
1664 - 1668	Cornelis van Rucphen
1668 - 1677	Johan Damisse
1677 - 1704	Jacob van Buerstede
1704 - 1736	Anthony van Buerstede
1736 - 1746	Phillipus Johannes Tollius
1746 - 1748	Christiaan Scholten
1748 - 1775	Willem Hendrik Verbrugge
1776:	Rombout Melchior Damisse, waarnemend
1776 - 1779	Willem Pieter van Persijn
1779 - 1791	Gerard Johan Faree (rekeningen lopen t/m 1791)

BIJLAGE 3

VOORBEELDEN VAN EEN INHOUDSOPGAVE VAN EEN REKENING UIT ELKE SERIE

Van de domeinen van Breda uit 1743, NDR inv.nr. 8469.

ONTFANGST

Capittelen

1	Jaarchijnsen, Heere Chijnsen en Renten folio 12
2	Moolens folio 42
3	Tollen, veeren, Gruijten, visserijen en vervlooge Bieswarmen = bijenzwormen folio 58vo
4	Thienden folio 78
5	De kaatsbaan, stallen, eerste plaats in de vleeshalle, en verdere verhuurde huijsen binnen Breda folio 8o
6	Landerijen binnen Breda, onder de Hage, Gilse, Baarle en Zundert folio 87vo
7	Landerijen onder Terheijden, nevens de Hoeven op den Noort, en groote Schans folio 11o
8	Last-Geld van Turffschuijten folio 133
9	Vest-Gelden en Recognitiën folio 134vo
10	Hoffdiensten(= het afkopen van hofdiensten) folio 146
11	Leenen folio 146vo

12	Bastaart Goederen folio 147
13	Verkogt hout folio 151
14	De Savelhoeven, het Casteel van Boeverijen, den polder van Belcrum en de huijsingen van de groote en klijne Bouwerije binnen Breda folio 157vo
15	De Patrijsvangst folio 167vo
16	De Waranden folio 168vo
17	Cieringen folio 169
18	Bij panden van den Slagmoolen folio 174
19	Pond-gelden folio 175
20	Verkogte moeren folio 175vo
21	Gemengden Ontfangh folio 176vo
22	Atterminatiën folio 181
23	Rantsoengelden folio 181 vo
24	Den Een en twintigsten penningh folio 182
25	Den stuijver voor de illustere Schoolen folio 182vo
26	Geligte penningen folio 184
27	voorlijven folio 184vo
28	Affgeloste chijnsen en renten folio 186
UIJTGIFTE	
Capittelen	
1	Tractementen en pensionen folio 187
2	Renten folio 197
3	Acquesten folio 215
4	Penningen verantwoord en niet ontfangen folio 230vo
5	Reparatien aant' casteel folio 231vo
6	Reparatien en onderhoud aan de huijsingen in de doelestraat, in de bouwerijestraat, het huijs voor het casteel, de capelle in t coir, den gevangen tooren, en cappucijnenhoff folio 235
7	Reparatien en onderhoud aan den polder van Belcrum, de waranden en het casteel van Boeverijen folio 236vo
8	Reparatien en onderhoud van de Moolens folio 237vo
9	Reparatien en onderhoud aan de bossen, sluijsen, waaterloopen en bruggen folio 243vo
10	Vacatien, Reijscosten, boodeloonen, strijkgelden en fooijen folio 251
11	Cieringen folio 254
12	Illustre schoole folio 256
13	Intressen folio 256vo
14	Gemengde uijtgiften en lasten folio 257vo
15	Extra ordinaire uijtgifte folio 263

VAN DE KAPITTEL- EN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN VAN HET JAAR 1646, NDR INV.NR. 8547.

ONTFANCK

Capittelen

Ie	Eerst vande Thienden van de capittulaerien van Breda gelegen onder Ter Heyden, Wagenberck, Teteringen ende Molengracht.
Ile	Anderen ontfanck van lantpachten dije neffens des capittels thienden plagen (sic) verpacht te werden
IIle	Anderen ontfanck van den eenentwintichsten penninck
IVe	Anderen ontfanck van rasoenen (opslag van 1schelling per pond bij het verpachten???)<!--???

Staat ook zo in de gedrukte toegang.-->

UYTGEVEN

Capittelen

Ie	Eerst aende canonicken van Breda ende andere pensionarissen
Ile	Ander uytgeven aen gagien van predicanten, Sieckentrooster, Coster, Organist ende andere lasten der kercke binnen Breda... mitsgaders aen pensioenen aen eenige predicanten...
IIle	Ander uytgeven van geacordeerde gaigen ofte subsidien tot Onderhoudt van eenige schoolmeesters ten platten lande.
IV	Ander uytgeven van strijckgelden bij de hoogste insetters van de thienden..
V	Gemenjt uytgeven

VAN DE PASTORALE EN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN VAN BREDA, AANGEKOMEN MET DE VREDE VAN 1648. VAN HET JAAR 1671, NDR INV.NR. 8678.

ONTFANCK

Ie cap[itte]le

2	Thienden onder Oosterhoudt
3	Landerijen aldaer
4	Rogge ende geltrenten aldaer
5	Thienden onder Rijsbergen
6	Landerijen aldaer
7	Rogge ende geltrenten aldaer
8	Tienden onder Sundert
9	Saeijlanden aldaer
10	Weijden en beempden al[dae]r
11	Rogge ende geltrenten aldaer
12	Thienden onder De Hage
13	Landerijen aldaer
14	Rogge ende geltrenten ald[ae]r
15	Thienden onder Ginneken
16	Landerijen aldaer
17	Rogge ende geltrenten ald[ae]r
	Innecomen der pastorije van Etten

18	Innecomen der pastorije van Sprundel
19	Thienden onder Ghilse
20	Rogge ende geltrenten aldaer
21	Thienden en landerijen te Rijen
22	Rogge ende geltrenten aldaer
23	pastorije van Alphen
24	pastorije van Bavel
25	pastorije van Ter Heijden
26	pastorije van Dongen
27	pastorije van Teteringen
28	Rasoenen
29	xxj en penninck
30	Stuijver van de Illustere Schole
31	gemengden ontfanck

UIJTGEEFF

1e cap[itte]le	Gaigen van predicanten
2	Gaigen van Costers
3	pensoenen aen gewesene pastooren
4	vacatien reijscosten bodeloonen
5	winnigen, strijckgelden
6	Renten
7	gunsten gratuiteijten etc.
8	gemengden uytgeeff

VAN DE GEESTELIJKE AANGESLAGEN KAPITTEL- EN PASTORALE GOEDEREN VAN BREDa, VAN HET JAAR 1776, NDR INV.NR. 8767.

ONTFANG

Kapittelen	
1.	Chijnsen renten en Erfpagten
2.	Landen Weiden en Beemden
3.	Koorn Tiendens
4.	Tantum en Inkoomen van Thoornse en Kannunnikke (sic) Tiendens
5.	Lammertiendens
6.	Verkogt hout
7.	Afgeloste Tenten
8.	Alderhande Ontfang
9.	Extraordinaire Restanten

UITGAAVE

Kapittelen	
1.	Renten en cheinsen
2.	Benefitien of aan Gebenefiteerdens
3.	Tractement van de Rentmeester
4.	Tractementen van Predicanten en

	geaccordeerde Gratificatien
5	Tractementen van Organist, voorsangers, Kosters en Schoolmeesters
6.	Tractementen aan Perdikantsweduwen
7.	Vierde Kinds Praemien
8.	Verpondingen Dijkschotten en contributien
9.	Remissien
10.	Verpagtings kosten
11.	Verduisterde Cheinsen en Renten
12.	Subsidie aan de Stad Diaconie en Klassis te Breda
13.	Kosten van de Reekening
14.	Alderhande Uitgaave.

VAN DE ERFGRANEN VAN LAND EN BARONIE VAN BREDA VAN HET JAAR 1704, NDR INV.NR. 8838

ONTVANGST

Kap[ittelen]

1	Rogge onder Gilse
2	Rogge onder Alphen
3	Rogge onder Chaam
4	Rogge onder Baarle
5	Rogge onder Ginneken
6	Rogge onder Meer
7	Rogge onder Zundert
8	Rogge onder Rijsbergen
9	Rogge onder de Hage
10	Gerst onder Chaam
11	Gerst onder Ginneken
12	Gerst onder Rijsbergen
13	Gerst onder de Hage
14	Evene onder Alphen
15	Evene onder Chaam
16	Evene onder Baarle
17	Evene onder de Hage
18	Gemengden ontvangst

UIJTGIFTE

Kap[ittelen]

1	Renten
2	Pensioenen
3	ordinaire gagien en weddens
4	Uijtgifte van Garst
5	Intresten
6	Gemengde uijtgifte

A ALGEMEEN

- 7938-8084** Ingekomen en minuten en afschrijven van verzonden stukken betreffende de baronie van Breda over de jaren 992-1776. Met inhoudsopgaven aan het begin van ieder volume.
992-1776. 147 banden
Voor de inhoudsopgaven zie ook in het Rijksarchief in Noordbrabant, collectie Nassause Domeinen, inv.nrs. 980-988.
- 7938** Vol. I EERSTE DEEL: HISTORIE DER BARONIE EN BARONNEN
TWEEDE DEEL: DE HEER EN BARON
Caput 1: Rechten en gerechtigheden
- 7939** Vol. 2
Par. 1 Plakkaten, ordonnanties, reglementen
- 7940** Vol. 3
Par. 2 Recht tot het verlenen van octrooien en dispensaties
Art. 1 In het algemeen
Art. 2 Octrooien tot het houden van publieke markten.
Art. 3 Octrooien tot het oprichten van gilden Art. 4 Octrooien tot het stellen van molens
Art. 5 Octrooien tot het stellen van vogel- en eendekooien
Art. 6 Brieven van sauvegarde
- 7941** Vol. 4
Par. 3 Recht om pardon en andere gratien te verlenen
- 7942** Vol. 5
Par. 4 Recht tot confiscatie van bastaard- en onbeheerde goederen
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Confiscaties en boetes
- 7943** Vol. 6
Art. 3 Bastaardgoederen
A. Algemeen
B. Gevallen
C. Octrooien voor bastaarden om te testen
D. Legitimaties
- 7944** Vol. 7
Art. 4 Vacante erfenissen
- 7945** Vol. 8
Art. 5 Recht tot heiden en vroenten
- 7946** Vol. 9A
Art. 6 Recht tot de moergronden, folio 1-459.
- 7947** Vol. 9B Idem, folio 460-1005.
- 7948** Vol. 10
Art. 7 Recht op de publieke wegen en bruggen
Art. 8 Recht tot aanwassen
Art. 9 Recht om Hofdiensten te vorderen
Art. 10 Recht om curialiteiten te vorderen
- 7949** Vol. 11
Art. 11 Recht van vrijdom van alle lasten
Art. 12 Recht van naasting
Art. 13 Recht van parate executie
Art. 14 Recht van preferentie
Caput 2: Goederen en inkomsten
- 7950** Vol. 12
Par. 1 Die der domeinen
Art. 1 Goederen
A. Algemeen
B. Kasteel, huizen, gebouwen
1. Het kasteel te Breda
a. Conciërge
b. Portiers
c. Stallingen

- d. Conciërge der Escurie
e. Het huis op het plein
f. De kaatsbaan
- 7951** **Vol. 13**
2. Huis op de Valkenberg
3. Het Capucijnenhof
4. Het klooster
5. Het huis in de Doelstraat
6. Huizen de Bouwerij
7. Eerste plaats in de vleeshal
8. Schuur en pakhuis
9. De Tombe
10. 't Huis en kasteel de Boeverien te Ginneken
11. De Schans Terheijden
- 7952** **Vol. 14**
C. Molens
1. Algemeen
2. Molens in de stad
- 7953** **Vol. 15**
3. Molens op het platteland
- 7954** **Vol. 16**
D. Bossen en waranden
1. Algemeen
a. Plantagemeester
b. Intendant en directeur der plantages
c. De gezamenlijke boswachters
2. Liesbos en verdere bossen onder de Haghe
a. Boswachter
3. Het Mastbos
a. Boswachter
4. Het Ulvenhoutse bos en verdere bossen onder Ginneken
a. Boswachter
5. Het Rijsbergerbos
6. Warande Terheijden
7. Nieuw Mastbos in de Chaamse heide
- 7955** **Vol. 17**
E. Hoeven en landen
1. Algemeen
2. Weide en blekerij genaamd de Gampel
3. Park landen en polder van Belcrom
4. Onder de Haghe
5. Onder Ginneken
6. Onder Gilze
7. Onder Terheijden
8. Onder Hazeldonk
9. Onder Zundert
10. Onder Teteringen
F. Veren
1. Algemeen
2. Veer van Zwartenberg
3. Veer van Zonzeel
G. Schuit van Terheijden
H. Visserijen
- 7956** **Vol. 18**
Art. 2 Inkomsten
A. Cijnzen en renten
1 Algemeen
2. Onder destad
3. Onder Teteringen
- 7957** **Vol. 19**
4. Onder de Haghe
- 7958** **Vol. 20**
5. Onder Ginneken en Bavel

- 7959** Vol. 21
6. Onder Gilze en Rijen
- 7960** Vol. 22
7. Onder Etten
8. Onder Sprundel.
- 7961** Vol. 23
9. Onder Zundert en Wemhout
- 7962** Vol. 24
10. Onder Rijsbergen
11. Onder Terheijden
12. Onder Alphen
- 7963** Vol. 25
13. Onder Baarle
14. Onder Chaam
15. Onder Roosendaal en Nispen
16. Onder Dongen
17. Gemengde cijzen of waarvan de juiste situatie der onderpanden niet blijkt
- 7964** Vol. 26
B. Erfpachten
C. Tienden
- 7965** Vol. 27
D. De gruit
E. Tol en weggeld
F. Recognities van ambten en bedieningen
G. Recht op de uitvoer van schorsse
H. Vestgeld
I Pondgelden
K. Lastgeld
- 7966** Vol. 28A
Art. 3 Lasten
A. Reële lasten, renten, obligaties etc.
1. Algemeen, folio 1-366
- 7967** Vol. 28B Idem, folio 367-823
- 7968** Vol. 29A
2. Oude renten, folio 1-599
- 7969** Vol. 29B Idem, folio 600-1171
- 7970** Vol. 30
B Pensioenen en subsidies
Art. 4
Officianten, bedienden, vaste werklieden
A. Advocaat van de heer
B. Rentmeester
1. Aanstellingen
2. Gages, plichten etc.
- 7971** Vol. 31
C. Comptoirbode, deurwaarder, exploitateur van het comptoir der domeinen
D. Controleur der domeinen
1. Aanstellingen
2. Gages, plichten etc.
E. Opzichter der gebouwen
F. Landmeter
G. Timmerman
H. Metselaar
I. Steenhouwer
K. Leidekker
L. Verwers
M. Loodgieter en pompmaker
N. Glasmaker
O. Smid
P. Drukker
Q. Kunstschilder
R. Brandmeester
- 7972** Vol. 32

- Par. 2 Die der geestelijke goederen
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Rentmeester
1. Aanstellingen
2. Plichten, gages etc.
Art. 3 Goederen
- 7973** Vol. 33
Art. 4 Inkomsten
A. Renten en cijnzen
- 7974** Vol. 34.
B. Erfpachten
C. Tienden
- 7975** Vol. 35
Art. 5 Lasten
A. Renten en cijnzen
B. Prebenden en pensioenen
- 7976** Vol. 36A
Art 6 Beneficiën in het algemeen en naderhand hetgeen ieder beneficie afzonderlijk betreft, folio 1-617
- 7977** Vol. 36B Idem, folio 618-1071
- 7978** Vol. 37
Par. 3 De erfgranen
Art. 1 Inkomsten
Art. 2 Lasten
Art. 3 Ontvanger of rentmeester
DERDE DEEL: DE BARONIE
Caput 1: Zaken van politie, regering en huishouding
- 7979** Vol. 38
Par. 1 Algemeen
- 7980** Vol. 39
Par.2 Drossaard, schout en stadhouder van de lenen
Art. 1 Aanstellingen
Art. 2 Plichten, rechten, gages
Art. 3 De stadhouder
Par. 3 Klerk van den bloede
Par. 4 Dienaren van de Roode roede of Roeijdragers
Par. 5 Cipier
- 7981** Vol. 40
Par. 6 Schouten
Par. 7 Secretarissen
Par. 8 Stokhouders
Par. 9 Vorsters
Par. 10 Advocaat
Par. 11 Landmeter
Par. 12 Notarissen
Par. 13 Landmeters
- 7982** Vol. 41
Par. 14 Huwelijks zaken
Par. 15 Het weren der Roomsden
Caput 2: Zaken van justitie
- 7983** Vol. 42
Par. 1 In het Civiele
- 7984** Vol. 43A
Par. 2 In het Criminele, folio 1-559
- 7985** Vol. 43B Idem, folio 560-1189
Caput 3: Zaken van financiën
- 7986** Vol. 44
Par. 1 Algemeen
- 7987** Vol. 45
Par. 2 De Brabantse grote landtol
Caput 4: Kerkelijke en armenzaken
- 7988** Vol. 46

- Par. 1 Algemeen
 Par. 2 Subsidies aan predikanten wegens hun vierde en verdere kinderen
 Par. 3 Uitschrijving van bededagen
 Par. 4 Kosteren en voorlezers
 Caput 5: Schoolzaken
- 7989** Vol. 47
 Par. 1 Algemeen
 Par. 2 Het Collegium Auriacum en de illustre school te Breda
 Caput 6: Leenzaken
- 7990** Vol. 48
 Par. 1 Algemeen
- 7991** Vol. 49
 Par. 2 Octrooien om te testeren van leengoederen
 Par. 3 Stadhouders der lenen (drossaard)
 Par. 4 Griffier der lenen
 Par. 5 Leenvinder
 Caput 7: Jachtzaken
- 7992** Vol. 50A folio 1-512
7993 Vol. 50 B folio 513-1107
 Caput 8: Zaken betreffende de rivieren en publieke werken
- 7994** Vol. 51
 Par. 1 Algemeen
 Par. 2 Bakenmeester
 Caput 9: Postzaken
- 7995** Vol. 52A folio 1-398
7996 Vol. 52B folio 399-1060
 VIERDE DEEL: DE STAD
- 7997** Vol. 53
 Caput 1: Algemeen
 Caput 2: Zaken van politie, regering en huishouding
 Par. 1 Algemeen
 Par. 2 Magistraten
 Art. 1 Algemeen
- 7998** Vol. 54A
 Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van magistraten en regenten, folio 1-525
- 7999** Vol. 54B Idem, folio 526-1093 Cob
8000 Vol. 55
 Par. 3 De schout
 Par. 4 De griffier
 Art. 1 Aanstellingen
 Art. 2 Rechten, plichten, gages etc
 Par. 5 Secretaris en klerk van den bloede
 Art. 1 Aanstellingen
 Art. 2 Rechten, plichten en gages
- 8001** Vol. 56
 Par. 6 Stokhouder
 Art. 1 Aanstellingen
 Art. 2 Rechten, plichten, gages
 Par. 7 Boden en Roeijdragers
 Par. 8 Conciërge van het stadhuis
 Par. 9 Fourier
 Par. 10 Portiers
 Par. 11 Havenmeester en boomsluiters
 Par. 12 De burgerij
 Art. 1 Algemeen
 Art. 2 Burger-Majoor en wacht meester
- 8002** Vol. 57

- Par. 13 Weeskamer
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Secretaris en klerk
Par. 14 Notarissen
Par. 15 De bank van lening
- 8003** Vol. 58
Par. 16 Gilden en neringen
Art. 1 Algemeen
- 8004** Vol. 59A
Art 2 Kwesties en procedures met die van het land betreffende exclusive gilden en neringen in de stad speciaal de brouwerijen, folio 1-476
- 8005** Vol. 59B Idem, folio 477-979
8006 Vol. 60
Par.17 Kwesties met sommige heerlijkheden en dorpen over het doen der vesten, realisatien etc. van goederen aldaar gelegen, ter secretarie van de stad
Par 18 Betreffende het beteugelen of verdrijven der Roomse geestelijkheid en superstitien en maintien der gereformeerde religie
- 8007** Vol. 61
Caput 3: Zaken van justitie
Caput 4: Financiële zaken
- 8008** Vol. 62 A folio 1-393
8009 Vol. 62 B folio 394-880
8010 Vol. 62 C folio 881-1375
Caput 5: Kerkelijke zaken
- 8011** Vol. 63
Par 1 Algemeen
Par. 2 Roomse geestelijke zaken
Art.1 Het kapittel
Art. 2 Het klooster
Art. 3 De begijnen
Par. 3 Gereformeerde religie
Art. 1 Algemeen
- 8012** Vol. 64
Art. 2 Nederduitse kerken
A. Nederduitse predikanten
1. Aanstellingen en ontslagen
2. Tractementen en subsidies
3. Subsidies aan hun weduwen
- 8013** Vol. 65
B. Voorlezer en ziekentrooster
C. Koster
D. Organist
E. Blazer en trapper der orgels
- 8014** Vol. 66
Art. 3 Waalse of Franse gemeente
A. Algemeen B Predikanten
1. Aanstellingen en ontslagen
2. Tractementen en subsidies
3. Subsidies aan hun weduwen
C. Voorlezer
D. Koster
Art 4 Engelse gemeente
- 8015** Vol. 67
Caput 6: Schoolzaken
Caput 7: Zaken betreffende de armen en het Gasthuis
VIJFDE DEEL: Het LAND
Caput 1: Algemeen
- 8016** Vol. 68 Par. 1 Zaken van politie, regering en huishouding

- Art. 1 Algemeen
Art. 2 Aanstellingen van magistraten
Art. 3 's Lands vergaderingen
Art. 4 Secretarissen daarvan
Par. 2 Kerkelijke en armenzaken
- 8017** Vol. 69A
Par. 3 Zaken van financiën, folio 1-228
- 8018** Vol. 69B Idem, folio 229-803
- 8019** Vol. 69C Idem, folio 804-1292
- 8020** Vol. 69D Idem, folio 1293-1758
- 8021** Vol. 69E Idem, folio 1759-2239
Caput 2: De Haghe
- 8022** Vol. 70
Par. 1 Algemeen en in het bijzonder wat de limietscheiding betreft
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
- Art. 1 Algemeen
- 8023** Vol. 71
Art. 2 Jaarlijkse aanstelling der schepenen en kwartiermeesters
Art. 3 Schout
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc
- 8024** Vol. 72
Art. 4 Secretaris en stokhouder
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc
Art. 5 Vorster
- 8025** Vol. 73A
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen, folio 1-637
- 8026** Vol. 73B Idem, folio 638-1143
- 8027** Vol. 74
Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
Art. 3 Ontvanger
- 8028** Vol. 75
Par. 4 Kerk-, school- en armenzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Art. 3 Koster, schoolmeester en voorzanger
Art. 4 Organist
Par. 5 Oostpolder en verdere polders
Caput 3: Ginneken en Bavel
- 8029** Vol. 76
Par. 1 Algemeen en in het bijzonder wat de limietscheiding betreft
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
- Art. 1 Algemeen
Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen en gezworenen
- 8030** Vol. 77
Art. 3 Schout
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc
Art. 4 Secretaris, stokhouder, koster
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc
Art. 5 Vorster
- 8031** Vol. 78
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen
- 8032** Vol. 79

- Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project omslagen
Art. 3 Ontvanger
- 8033** **Vol. 80**
Par. 4 Kerk- en armenzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Par. 5 Schoolmeester, voorlezer en koster
Caput 4: Gilze en Rijen
- 8034** **Vol. 81**
Par. 1 Algemeen
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen en gezworenen
Art. 3 Schout
Art. 4 Secretaris, stokhouder, koster
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
Art. 5 Vorster
- 8035** **Vol. 82**
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen
- 8036** **Vol. 83**
Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
Art. 3 Ontvanger
- 8037** **Vol. 84**
Par. 4 Kerk- en armenzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Par. 5 Schoolmeester, voorlezer en koster
Caput 5: Etten, Leur en Sprundel
- 8038** **Vol. 85**
Par. 1 Algemeen en in het bijzonder wat de limietscheiding betreft
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Art. 1 Algemeen
- 8039** **Vol. 86**
Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen en gezworenen
Art. 3 Schout
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
- 8040** **Vol. 87**
Art. 4 Secretaris
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
Art. 5 Stokhouder
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
Art. 6 Vorster
Art. 7 De molen
- 8041** **Vol. 88A**
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen, folio 1-437
- 8042** **Vol. 88B Idem, folio 438-958**
- 8043** **Vol. 88C Idem, folio 959-1518**
- 8044** **Vol. 88D Idem, folio 1519-2013**
- 8045** **Vol. 89**
Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
Art. 30 Ontvanger

- 8046** Vol. 90
Par. 4 Kerk-, school- en armenzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Predikant te Etten
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Art. 3 Predikant op de Leur
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Art. 4 Koster te Etten
Art. 5 Schoolmeester te Etten
Art. 6 Schoolmeester op de Leur
- 8047** Vol. 91
Par. 5 Leurse, Laekse en andere vaarten
Par. 6 Zwartenbergse en andere polders
Caput 6: Sprundel
- 8048** Vol. 92
Par. 1 Algemeen
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Par. 3 Kerk en schoolzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
- 8049** Vol. 93
Art. 3 Koster en schoolmeester
Caput 7: Terheijden
- 8050** Vol. 94
Par. 1 Algemeen
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Art. 1 Algemeen
- 8051** Vol. 95
Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen en gezwoorenen
Art. 3 Schout
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
- 8052** Vol. 96
Art. 4 Secretaris
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
Art. 5 Stokhouder
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
Art. 6 Vorster
- 8053** Vol. 97A
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen, folio 1-472
- 8054** Vol. 97B Idem, folio 473-1000
- 8055** Vol. 97C Idem, folio 1001-1568
- 8056** Vol. 97D Idem, folio 1569-2051
- 8057** Vol. 98
Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
Art. 3 Ontvanger
Par. 4 Zaken van justitie
- 8058** Vol. 99
Par. 5 Kerk-, school- en armenzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen

- B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Art. 3 Koster en schoolmeester
- 8059** **Vol. 100A**
Par. 6 Zonzeelse polder
Art. 1 Algemeen, folio 1-353
- 8060** **Vol. 100B Idem, folio 354-747**
- 8061** **Vol. 101**
Art. 2 Autorisatie tot het opnemen der rekeningen en bepalen van de dag daartoe
Art. 3 Dijkgraaf
Art. 4 Gezworenen
- 8062** **Vol. 102**
Art. 5 Penningmeester
Art. 6 Dijkbode
- 8063** **Vol. 103**
Par. 7 Polder van Crauwelsgors, Hazeldonk en Hoekenburg
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Autorisatie tot het opnemen der rekeningen en bepalen van de dag daartoe
Art. 3 Dijkgraaf
Art. 4 Gezworenen
Art. 5 Penningmeester
- 8064** **Vol. 104**
Par. 8 Binnenpolder en verdere kleine polders
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Autorisatie tot het opnemen der rekeningen en bepalen van de dag daartoe
Art. 3 Dijkgraaf
Art. 4 Gezworenen
Art. 5 Penningmeester
Caput 8: Zundert
- 8065** **Vol. 105**
Par. 1 Algemeen en in het bijzonder wat de limietscheiding betreft
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Art. 1 Algemeen
- 8066** **Vol. 106**
Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen, mannen van lenen en kwartiermeesters
- 8067** **Vol. 107**
Art. 3 Schout
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
Art. 4 Secretaris en stokhouder
A. Aanstellingen
B. Gages, plichten etc.
Art. 5 Vorster
- 8068** **Vol. 108**
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen
- 8069** **Vol. 109**
Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
Art. 3 Ontvanger
Par. 4 Kerk- en schoolzaken
Art. 1 Algemeen
- 8070** **Vol. 110**
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Art. 3 Koster en schoolmeester
Caput 9: Rijsbergen
- 8071** **Vol. 111**
Par. 1 Algemeen en in het bijzonder wat de limietscheiding betreft
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Art. 1 Algemeen

- Art. 2 Schout
 Art. 3 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen, mannen van lenen en kwartiermeesters
 Art. 4 Secretaris en stokhouder
 Art. 5 Vorster
 Par. 3 Zaken van financiën
 Art. 1 Algemeen
 Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
 Art. 3 Ontvanger
- 8072** **Vol. 112**
 Par. 4 Kerk-, school- en armenzaken
 Art. 1 Algemeen
 Art. 2 Predikant
 A. Aanstellingen
 B. Tractementen en subsidies
 C. Subsidies aan hun weduwen
 Art. 3 Koster en schoolmeester
 Caput 10: Wernhout
- 8073** **Vol. 113**
 Par. 1 Algemeen
 Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
 Art. 1 Algemeen
 Art. 2 Jaarlijkse aanstelling van schepenen en leenmannen
 Art. 3 Schout, stadhouder en griffier van de lenen en rentmeesters
 Art. 4 Secretaris, stokhouder
 Art. 5 Vorster
 Par. 3 Zaken van financiën
 Par. 4 Zaken van justitie
 Par. 5 Schoolmeester
 Par. 6 Leenzaken
 Art. 1 Aktieve lenen
 Art. 2 Passieve lenen
 Caput 11: Alphen
- 8074** **Vol. 114**
 Par. 1 Algemeen en in het bijzonder wat de limietscheiding betreft
 Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
 Art. 1 Algemeen
 Art. 2 Jaarlijkse aanstelling van schepenen en gezworenen
- 8075** **Vol. 115**
 Art. 3 Schout en stokhouder
 A. Aanstellingen
 B. Gages, plichten etc.
 Art. 4 Secretaris
 A. Aanstellingen
 B. Gages, plichten etc.
 Art. 5 Vorster
- 8076** **Vol. 116**
 Par. 3 Zaken van financiën
 Art. 1 Algemeen
 Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
 Art. 3 Ontvanger
- 8077** **Vol. 117**
 Par. 4 Kerk-, school- en armenzaken
 Art. 1 Algemeen
 Art. 2 Predikant
 A. Aanstellingen
 B. Tractementen en subsidies
 C. Subsidies aan hun weduwen
 Art. 3 Koster en schoolmeester
 Caput 12: Baarle
- 8078** **Vol. 118**
 Par. 1 Algemeen en in het bijzonder wat de limietscheiding betreft
 Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
 Art. 1 Algemeen

- 8079** Vol. 119
Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen en gezworenen
Art. 3 Schout en stokhouder
Art. 4 Secretaris
Art. 5 Vorster
- 8080** Vol. 120
Par. 3 Zaken van financiën
Art.1 Algemeen
Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
Art. 3 Ontvanger
- 8081** Vol. 121
Par. 4 Kerk-, school- en armenzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
Art. 3 Koster, schoolmeester, voorlezer
Caput 13: Chaam
- 8082** Vol. 122
Par. 1 Algemeen
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Jaarlijkse aanstellingen van gezworenen
Art. 3 Schout en stokhouder
Art. 4 Secretaris
Art. 5 Vorster
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Jaarlijkse approbatie der project-omslagen
Art. 3 Ontvanger
- 8083** Vol. 123
Par. 4 Kerk- en schoolzaken
Art.1 Algemeen
Art. 2 Predikant
A. Aanstellingen
B. Tractementen en subsidies
C. Subsidies aan hun weduwen
Art. 3 Koster, schoolmeester, voorlezer en voorzanger
Caput 14: Teteringen
- 8084** Vol. 124
Par. 1 Algemeen
Par. 2 Zaken van politie, regering en huishouding
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Vorster
Par. 3 Zaken van financiën
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Ontvanger
Par. 4 Kerk- en schoolzaken
Art. 1 Algemeen
Art. 2 Koster, schoolmeester en voorlezer
Par. 5 De polders de Vucht en Marckhof

8085 Ingekomen stukken bij- en minuten en afschriften van verzonden stukken aan de Domeinraad en zijn leden betreffende stad en land van Breda, 1731-1793. 1 pak

8086-8087 Ingekomen stukken bij- en minuten en afschriften van verzonden stukken aan de hertog van Brunswijk als voogd van prins Willem V betreffende stad en land van Breda, 1759-1765. 2 pakken

8086 Nrs. 1-46

8087 Nrs. 47-123

- 8088** Verbaal van de raad Duncan van zijn commissie naar Breda, 1736. 1 omslag
- 8089-8115** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen. Met bijlagen. 1756-1793. 27 banden
 Betreft ook de domeinen Oosterhout en Roosendaal
- 8089** 1756-1758.
8090 1759-1762.
8091 1763-1765.
8092 Met index. 1766.
8093 Met index. 1767.
8094 Met index 1768-1769.
8095 Met index. 1770.
8096 Met index. 1771-1772.
8097 1773.
 Bevat een kaart door P.W. Schonk van een hoeve onder Oosterhout, in erfcijs uitgegeven aan Johan Coets.
- 8098** 1774.
8099 1775-1776.
8100 1777.
8101 1778.
8102 1779.
8103 1780.
8104 bijlagen A-HH2. 1781,
8105 bijlagen KK-0002. 1781,
8106 1782.
8107 1783.
8108 1784.
8109 1785.
8110 1786-1787.
8111 1788.
8112 1789-1790.
8113 verbaal. 1791-1793,
8114 bijlagen A1-YY3. 1791-1793,
8115 bijlagen AAA-HHHHH2. 1791-1793,
- 8116-8117** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad. Met kanttekeningen. 1776-1793. 2 banden
- 8116** Van de rentmeester der domeinen, 1776-1788, 1790-1793.
8117 Van de rentmeester der geestelijke goederen, 1776-1786, 1788-1793.
- 8118-8120** Generale rapporten van de rentmeester wegens de gesteldheid van het domein, 1777-1806. 2 banden en 1 katern
- 8118** 1777, 1778, 1780-1788.
8119 1789-1791.
8120 1806., 1 katern
- 8121-8122** Generale rapporten van de rentmeester der geestelijke goederen wegens de gesteldheid van deze goederen, 1781-1806. 1 band en 1 katern
- 8121** 1781-1789, 1791, 1793.
8122 1806., 1 katern

- 8123** Stukken betreffende de rapportage over het domein Breda door de speciale commissie uit de Domeinraad, ingesteld om de economische en bestuurlijke problemen in de door de Fransen bezette domeinen te inventariseren en op te lossen,
1793. 1 pak
Zie de resoluties van de Domeinraad van 5 april 1793, NDR inv. nr. 179. Zie voor de rapportage over geleden schade ook inv NDR inv. nr. 8306.

- 8124-8126** Stukken ter vergadering behandeld van de Administratie van de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau,
1796 -1798. 1 band en 2 pakken
- 8124** November 1796-december 1797., 1 band
8125 Januari-april 1798
8126 Mei -juli 1798

B VERWERVING EN BETWISTING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 VERWERVING

a Algemeen

- 8127-8128** Akten betreffende de aanspraken van de heren van Nassau op rechten en goederen in stad en land van Breda,
1350 en 1430. 1 katern en 1 stuk
- 8127** Akte van verkoop door de hertog van Brabant aan Jan van Polanen van het land Breda, 1 april 1350 en vidimus door de Raad van Brabant van deze akte. Deels in tweevoud. Deels afschriften. 1660 en z.j., 1 charter, 1 katern en een stuk
- 8128** Akte van belening door de hertog van Brabant van Johanna van Polanen en Engelbrecht van Nassau met Breda, [17e-eeuws afschrift] 1430., 1 stuk
- 8129** Akte van autorisatie van de Staten-Generaal voor prins Maurits inzake de administratie van de heerlijkheden en goederen in stad en land van Breda, Steenberg en Oosterhout,
10 april 1591. 1 charter
- 8130** Verklaring van de magistraat van Breda dat prins Maurits de bovenstaande machtiging heeft getoond,
23 april 1591. 1 charter
Met uithangend zegel
- 8131** Akte van belening door de Raad van Brabant van prins Maurits met de hierboven genoemde heerlijkheden en goederen,
8 mei 1592. 1 charter
- 8132** Akten van belening door het Leenhof van Brabant te Brussel van prins Philips Willem met de Baronie van Breda, Steenberg, de hofstede van Waijberg, Zundert, Gageldonk, het burggraafschap van Antwerpen, Zichem, Meerhout, Vorst, en Holvede, met landerijen te Wolmeessem en met de heerlijkheid Grimbergen. Met een bijlage (1605). Deels afschriften.
1604. 1 charter en een stuk

b Onroerende goederen***In de stad Breda***

- 8133** Akte van transport door Louis de Carlier, heer van Manierez, aan prins Philips Willem van een hof en erf, grenzend aan het hof van Valkenburg in Breda. Met kwitantie, 1610. 1 charter en 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 8134-8163** Akten van verkoop en transport door diverse personen aan prins Philips Willem van percelen grond, grenzend aan het kasteel van Breda, met rekening en verantwoording aan de Raad van Breda. Met bijlagen. 1612-1618
- 8134** Door Mechteld Embrecht Boeymer dochter, 1612 Met bijlagen en retroacta, 1513 en 1565., 3 charters (waarvan 2 geliasseerd) en 2 stukken
Deels met uithangende zegels.
- 8135** Door Jacob Godertsz Boge, Met bijlage. 1612., 1 charter en 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 8136** Door de voogden van Reinier Cornelis Reinier Cornelisz., Met bijlagen. 1612., 1 charter en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 8137** Door Elisabeth Jans van der Gouwendr., weduwe van Sebastiaen Adriaensz van Kieboom, met bijlagen. 1612., 1 charter en twee stukken
Met uithangend zegel.
- 8138** Door de voogden van de minderjarige kinderen van wijlen Jacob Jans Wagemaeckers, Met bijlagen. 1612., 1 charter en 4 stukken
Met uithangende zegels.
- 8139** Door Cathelijne Cornelis Henrick Dirvendr., weduwe van Jan van Rijen, secretaris van Oosterhout, Met bijlage. 1612., 1 charter en 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 8140** Door de erfgenamen van Jan Lambrechts en Adriana Jan Geeritsdr. en van Adriaen Janse van Gilze, Met bijlagen. 1612., 1 charter en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 8141** Door de erfgenamen van Jeronimus Eijkberch en Adriaen Eijkberch, Met bijlagen. 1612., 1 charter en 3 stukken
Met uithangende zegels.
- 8142** Door de erfgenamen van Mathijs Dircx van Roij, Met bijlagen. 1612., 1 charter en twee stukken
Met uithangende zegels.
- 8143** Door François Jan FransHeinsz. en zijn moeder Neelken Denijs Fraijendr., Met bijlagen en retroacta (1528-1597). 1612., 4 getransfigureerde charters en 3 stukken
- 8144** Door Anna van Wouwere, overste van het klooster Vredenberch te Lier c.s., Met bijlagen. 1612 en 1613., 1 charter en 3 stukken
- 8145** Door Jacob Godertsz. Boge en François Frances, en de kinderen van Jacob Huijbrechts gezamenlijk, Met bijlagen en retroactum, 1574. 1612 en 1613 en z.j., 2 charters (geliasseerd) en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 8146** Door de vader van Cornelia van der Groes als haar voogd, Met bijlagen. 1612 en 1613., 1 charter en twee stukken

- 8147 Met uithangende zegels.
Door Jan Jan Crillaerts zoon, brouwer, Met retroactum eraan getransfigeerd, 1606, en bijlagen. 1612 en 1613., 2 charters en 2 stukken
- 8148 Met uithangende zegels.
Door Jan van den Wercke, pensionaris van Zeeland, Met bijlage. 1612 en 1613., 1 charter en 2 stukken
- 8149 Met uithangende zegels.
Door Dirck Adriaen Anthonis Huygensone, 1613. Met retroactum, 1603., 2 charters (getransfigeerd) en 1 stuk
- 8150 Met uithangende zegels.
Door Cornelia en Jenneken Verborcht, dochters van Cornelis Verborcht. Met bijlagen en retroactum, 1599. 1612 en 1613., 3 charters (waarvan 2 getransfigeerd) en 2 stukken
- 8151 Met uithangende zegels.
Door de erfgenamen van Geerit Ottenz. Met retroacta en bijlagen, 1540-1596. 1612 en 1616., 4 charters (deels geliasseerd) en 2 stukken
- 8152 Deels met uithangende zegels.
Door Peter Sebrecht Sgrauwen zone, Met bijlagen. 1612 en 1616., 1 charter en 3 stukken
- 8153 Met uithangende zegels.
Door Cathelijm Dyrck van Ghiffen dochter, 1613 en 1614., 1 charter en 1 stuk
- 8154 Met uithangende zegels.
Door Catharina Cornelis Ygrams dochter, weduwe van Joost Cornelisse, Met bijlagen en retroacta, 1428-1449. 1613, 1616., 4 charters (getransfigeerd) en 3 stukken
- 8155 Met uithangende zegels.
Door Peter Andries Andries Jan Nijsz., Met bijlagen, 1613-1614. 1614., 1 charter en 4 stukken
- 8156 Met uithangende zegels.
Door de erfgenamen van Ghoris Gijsbert Stickers, Met bijlagen. 1613 en 1617., 1 charter en 7 stukken
- 8157 Met uithangende zegels.
Door Goris Jansz. van de Wyen als voogd van Jacob Mattheus Adriaen Deckerszone, Met bijlagen en retroactum, 1598. 1614., 2 charters (getransfigeerd) en 3 stukken
- 8158 Met uithangende zegels.
Door de erfgenamen van Johan Montens, Met bijlagen en retroacta, 1520-1575. 1614 en 1615., 6 charters (getransfigeerd) en 5 stukken
- 8159 Deels met uithangende zegels. Met uithangend zegel.
Door Cornelis van Ceters, schepen van Breda, Met bijlage. 1614., 1 charter en 1 stuk
- 8160 Met uithangende zegels.
Door Gijsbrecht Geeritsz., meester timmerman, Met bijlagen en retroacta, 1568-1604. 1614 en 1616., 4 charters (getransfigeerd) en 3 stukken
- 8161 Beschadigd.
Beschikking namens prins Philips Willem, dat de percelen, die door hem aan het Gasthuis te Breda waren aangeboden in ruil voor de percelen achter het kasteel, opnieuw zouden worden getaxeerd door vier personen, te kiezen door beide partijen, Met bijlagen, 1612-1614. 1615., 7 stukken
- 8162 Met uithangende zegels.
Door Joachim van Lier en Philibert van Borssele c.s., erfgenamen van Maria le Begge, Met bijlagen, 1613-1615. 1616., 1 charter en 6 stukken
- 8163 Met uithangende zegels.
Rekening en verantwoording van Ghijsbrecht Eelkens en Joost Henrick Laurensz., in 1612 door prins Philips Willem gemachtigd tot

het kopen van percelen, gelegen achter het kasteel van Breda, ingeleverd bij de Raad van van Breda in 1617. Afgehoord Met bijlagen. 1618., 2 katernen en 1 stuk

- 8164** Akte van transport door Anna van Aerssen douairière van Sterrenburg aan rentmeester Samuel Zuerius van 'de Capucijnen Hof en het Begijnhof te Breda, 1679. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 8165** Akte van verkoop door Cornelis van Eyll als rentmeester van het Burgerghasthuis aan de heer van Breda van een huis en erf, gelegen aan de Doelstraat te Breda, 1714. 1 stuk
- 8166** Stukken betreffende de verkoop en transport door Adriaen Jamez aan prins Willem V van een schuur, huis en erf, gelegen aan de noordzijde van het Gasthuisveld te Breda, Met retroacta. 1770. 1 omslag

In het land van Breda

- 8167-8170** Stukken betreffende de verwerving door prins Philips Willem van de buitenplaats 'De Boeverije' met de bijbehorende twee hoeven, landerijen en visserijen gelegen te Ginneken, (1531) 1601-1615. 1 omslag, 1 katern, 1 charter en 2 stukken
- 8167** Akte van verkoop door Anna van Brecht, weduwe van Henrick Seraerts, markgraaf van Antwerpen, aan Johan Baptiste Keeremans, eerste raad van prins Philips Willem, van de buitenplaats 'De Boeverije', Met bijlagen. 1611., 1 katern, 1 charter en 3 stukken
- 8168** Akte van kwijtschelding door prins Philips Willem aan Johan Baptiste Keeremans van de achterstallige erfpacht waarmee 'De Boeverije' bij de verkoop was belast, 1612., 1 charter
- 8169** Akte van verkoop bij willig decreet voor de Raad van Brabant door Anna van Brecht aan Johan Baptiste Keeremans, eerste raad van prins Philips Willem, van de buitenplaats 'De Boeverije', 1614. Met bijlagen en retroacta, 1531, 1601-1615., 1 omslag, waarin 5 charters
1 deels met uithangende zegels.
- 8170** Akte van vestiging van een erfrente, staande op de heerlijkheden Bruggenhout, Baserode en St. Amand, door prins Philips Willem ten behoeve van Johan Baptiste Keeremans ter voldoening van de koopsom van de door Philips Willem gekochte buitenplaats 'De Boeverije', Afschrift. 1614., 1 stuk
- 8171-8173** Akten van transport door diverse personen aan prins Maurits van enkele percelen in het Liesbos in Haage, 1621-1623. 2 charters en 1 stuk
- 8171** Door Cornelis Anthonis Sgraeuwen, 1621.
- 8172** Door Jacob Jan Domen zone, Met bijlage, 1621. 1622., 1 stuk
- 8173** Door Anneken Adriaen Ghijben dochter, echtgenote van Cornelis Claes Aertsz., 1623.
- 8174** Stukken betreffende de koop door rentmeester Adriaan Verelst van Wouter Anthonis Meiren, van een stuk land genaamd 'het Geerken', gelegen in Ginneken. Met retroacta. 1653-1656. 1 omslag
Oude inv.nrs. Folio FOL6 en FOL8 ontbreken.

- 8175** Akte van transport door Peter Cornelis Meiren aan rentmeester Pieter Zuerius van een perceel weide- en bosgrond, gelegen bij Bavel op de Eikberg, 1688. 1 charter
- 8176** Akte van transport door Salomon Schimers aan prins Willem III van een perceel weidegrond, gelegen in Terheijden. Met retroacta. 1698. 3 charters
- 8177-8178** Stukken betreffende de koop van een korenwindmolen, gelegen in het Sant te Zundert, 1698 en 1730-1731, 1781. 1 charter, 2 stukken en 1 omslag
- 8177** Akte van verkoop en transport door Jasperina van Lanschot, weduwe en erfgename van haar man Marijnus Jansen Wijnen, aan prins Willem III van 1/3 part van deze molen, met bijbehorende grond en rechten, 1698., 1 charter
- 8178** Stukken betreffende de koop door rentmeester Josias Eckhard van de voogd van het kind van Cornelis Adriaen van den Eeden van 1/6 part van deze molen, 1730-1731., 1 omslag
- 8179** Akte van verkoop van twee percelen land gelegen in de buurt van de molen te Gilze door Maria Adriaenssen Boeymeer, weduwe van Van Eekeren, aan rentmeester Josias Eckhardt, 1700. 1 charter
- 8180** Akte van verkoop door Cornelis Mattheus Ermen aan de heer van Breda van een halve bunder land, gelegen in de polder van Wymeren in den Haage, 1705. 1 charter
- 8181** Akte van verkoop door de erfgenamen van Jacob Sibs aan de heer van Breda van een perceel weide, 't Spycxken' genaamd, gelegen in den Haage, 1707. 2 charters, geliasseerd
- 8182** Akte van verkoop door de erfgenamen van Engelina Govaerts alias in de Hees aan de heer van Breda van de hofstede 'Heesen-steecken', gelegen te Baarle-Nassau. Met bijlage. 1711. 1 charter en 1 stuk
- 8183** Akten van verkoop en transport door Adriaan Smulders uit Gilze aan de heer van Breda van twee percelen zaailand, gelegen in Hulden. Met retroacta 1710 en 1717. Authentieke afschriften. 1729. 1 katern
- 8184** Akten van verkoop en transport door Jenneken Adriaen Driessen, de vrouw van Leendert Adriaen van Opstal, uit Hulden aan de heer van Breda van een perceel zaailand, gelegen in Hulden. Met retroactum, 1701. 1732. 3 stukken
- 8185** Akten van verkoop en transport door Adam Michiel Schellekens en Anna Martens, zijn vrouw, uit Hulden aan de heer van Breda van twee percelen zaailand, gelegen in Hulden. Met retroactum, 1723. Authentieke afschriften. 1732. 3 katernen
- 8186** Akten van verkoop en transport door Anna Goethuijsen uit Roosendaal, vrouw van

- Martinus van Opstal, aan de heer van Breda van vijf percelen zaailand, gelegen in Gilze. Met retroacta 1723 en 1724. Authentieke afschriften.
1734. 1 katern
- 8187** Akte van toekenning door Cornelis Cornkoper van den Houten, schout te Etten, Leur en Sprundel, aan prins Willem IV van het gebruik van een stuk grond aan de westkant van het Liesbos voor het kweken van eikebomen. Met bijlage.
1734. 2 stukken
- 8188** Stukken betreffende de koop en de leenverheffing van een windmolen en toebehoren in Baarle-Hertog in het land van Turnhout. Met bijlage.
1745. 2 charters en 3 stukken
- 8189** Stukken betreffende de koop door rentmeester Carel van Naerssen van de erfgenamen van François Raes en Anna Catharina Haest van een perceel, gelegen naast de windkorenmolen te Teteringen aan de Ginnekense Steenweg,
1749. 1 omslag, waarin twee charters met uithangende zegels
- 8190** Akten van verkoop en transport door Cornelis Adrianus Weijmers aan rentmeester Carel van Naerssen van een perceel zaailand en bos, gelegen te Terheijden tussen de eerste en tweede Zonzeelse weg. Met bijlage.
1756. 2 katernen en 1 stuk
- 8191** Akten van verkoop en transport door Cornelia Flooren, weduwe van Guilliam van Mechelen en Cornelis van Ostaijen, ook namens andere mede-eigenaren, aan prins Willem V van de helft van de korenwindmolen 'De Eendracht', gelegen in Zundert. Afschriften.
1781. 2 stukken
- 8192** Stukken betreffende de verkoop en het transport door Cornelis Kerstens aan prins Willem V van een perceel schaarbos genaamd het 'Paters Stedeke' bij het Mastbos,
1786. 1 omslag
- 8193** Stukken betreffende de verkoop en het transport door de rentmeester G.W. Motman aan prins Willem V van drie bouwhoeven, genaamd de Blaauwkamer, Nieuwenhuizen en Schoondonk en bijbehorende heidegronden gelegen ten oosten en zuiden van het Mastbos,
1789. 1 omslag
- 8194** Stukken betreffende de verkoop door Emanuel Josephus, Carolina Regina Maria en Theresia Eugenia Anna van Lindijck de Steenberghe uit Brussel aan prins Willem V van molens in Rijsbergen, Zundert en Alphen. Met retroacta, 1703-1771.
1793-1794. 1 pak

2 BETWISTING

- 8195-8197** Stukken betreffende geschillen tussen de heer van Breda en de abt van Tongerlo over goederen, rechten en inkomsten in Nispen, Roosendaal, Alphen, en Klein Zundert,
1649-1668. 1 katern en 2 stukken
- 8195** Rekest van de abt van Tongerlo aan prins Willem II om de inbeslagname van zijn goederen in het land van Breda, en met name van enige huizen in Zundert, ongedaan te maken, aangezien dit in strijd was met het vredesverdrag van Munster, Authentiek afschrift.

- 8196** 1649., 1 stuk
Uitspraak van Antoine Brun, ambassadeur van Spanje bij de Staten-Generaal, als gekozen arbiter in het geschil tussen de abt van Tongerlo en de prins van Oranje, over de vraag aan wie bepaalde goederen, rechten en inkomsten in Nispen, Roosendaal, Alphen, en Klein Zundert toekwamen, 1653., 1 stuk
- 8197** Overeenkomst tussen de prinses-douairière en de abt van Tongerlo betreffende het vergeven van beneficiën in het land van Breda die tot 1648 ter collatie van de abt stonden, met ratificaties, 1668., 1 katern
- 8198** Vonnis van de Raad en het Leenhof van Brabant dat de aanspraken, die de koning van Spanje als hertog van Brabant op de heerlijkheden Groot- en Klein Zundert, Nispen, Sprundel en Haage, meende te hebben, niet rechtsgeldig waren. Met bijlagen en retroacta, 1408-1664. Deels afschriften.
1665. 1 omslag, waarin 2 charters (katernen)
Met uithangende zegels.
Het origineel, dat in oude inventaris folio FOL 185 zou zitten, ontbreekt.
- 8199** Attestatie van diverse bewoners van het land van Breda voor vertegenwoordigers van de graven van Brabant en Holland over het verloop van de 'paalscheiding' (grens) tussen het land van Breda en het graafschap Holland. Afschrift, 17e eeuw.
1325. 1 stuk
- 8200-8204** Stukken betreffende geschillen tussen de prins van Oranje, of namens hem de Domeinraad, en de Raad van Brabant inzake de jurisdictie en de competentie, ca. 1612, 1706-1707 en 1771-1777. 3 banden, 2 delen, 1 pak en 2 stukken
- 8200** Deductie van de prins van Oranje betreffende het appel van vonnissen van het gerecht van Breda op de Raad van Brabant. Met antwoorden van de Raad, [1612]., 2 stukken
Aanwinsten: 1887 A VII f
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 380
- 8201** Nota's betreffende de jurisdictie en competentie van de Domeinraad ten aanzien van de Raad van Brabant, met bijlagen. Merendeels gedrukt. 1706-1707, 1771-1777., 3 banden
Deels gelijk. Deze banden bevatten ook de nota's uit 1773 en 1775 (zie NDR inv. nrs. 8202, 8204).
- 8202** Nota van de Domeinraad aan de Staten-Generaal betreffende de hoge rechten en gerechtigheden van de baronie van Breda, in het bijzonder in relatie tot de bevoegdheden van de Raad van Brabant in deze, gedrukt . 1773., 1 deel
- 8203** Klad van bovenstaande nota, [1773]., 1 pak
- 8204** Nota van de advocaat-fiscaal van Brabant aan de Raad van Brabant als reactie op de bovenstaande nota van de Domeinraad, gedrukt. 1775., 1 deel
- 8205-8207** Stukken betreffende geschillen inzake het verloop van de grens tussen de Baronie van Breda en Oostenrijks Brabant, met name tussen Baarle-Hertog en Baarle-Nassau,
1730, 1773 en 1791. 1 omslag, 1 katern en 1 stuk
- 8205** Extract-resolutie van de Staten-Generaal dat aan Willem van Assendelft, gezant van de Republiek in de Zuidelijke Nederlanden, zal worden verzocht te protesteren tegen de inbeslagname van paarden, wagens en goederen in Baarle-Nassau door commiesen uit Oostenrijks Brabant, 1730., 1 stuk

- 8206** Memorie van schout en schepenen van Baarle-Nassau aan de Domeinraad waarin wordt betoogd dat 's heren wegen en straten onder Baarle en speciaal de grond voor het huis van Hendrik Christiaansen tot het territoir en jurisdictie van Baarle-Nassau behoren, Met bijlagen. 1773., 1 omslag
- 8207** Extract-resolutie van de Domeinraad bepalende dat zij, onder voorwaarden, instemt met het concepttractaat tussen de keizer en de Staten-Generaal inzake de limietscheiding tussen Oostenrijks- en Staats-Brabant, met name tussen Baarle-Hertog en Baarle-Nassau, Met bijlage. 1791., 1 katern

C BESTUUR EN JURIDISCHE ZAKEN

1 REGELGEVING

- 8208** Reglement van graaf Hendrik van Nassau voor de Weeskamer van Breda. Authentiek afschrift. 1535. 1 stuk
- 8209** Octrooi van prins Willem van Oranje betreffende het heffen van herencijns in Wervenschot c.a. onder Ginneken. Afschrift, 1607. 1562. 1 stuk
- 8210** Plakkaat van prins Frederik Hendrik bepalende dat de cijnsplichtigen van de Baronie van Breda de herencijnzen op een nog te publiceren dag en plaats bij rentmeester Pieter uyt Mattenburg zullen kunnen voldoen, 1626. 1 stuk
Gedrukt. In tweevoud.
- 8211** Plakkaat van prins Frederik Hendrik met bevel aan de houders van lenen binnen de Baronie van Breda hun lenen opnieuw te verheffen, nu hij prins Maurits als leenheer is opgevolgd. Gedrukt. 1627. 1 stuk
- 8212** Plakkaat van prins Frederik Hendrik bepalende dat, nu de stad Breda in handen van Spanje gevallen is, de criminele-, de appel- en leenzaken ten platten lande voortaan door de schouten van de dorpen berecht zullen worden in plaats van door schepenen en hoofdbank van de stad Breda. Gedrukt. 1627. 1 stuk
- 8213** Plakkaat van prins Frederik Hendrik tegen het steken van turf en het kappen van hout in de heide-, veen- en bosgebieden in het land van Breda, 1631. 1 charter
- 8214** Plakkaat van prins Willem II bepalende dat het verboden is inbreuk op het jachtrecht van de heer van Breda te maken, 1648. 1 katern
- 8215** Plakkaat van prins Willem II bepalende dat het de katholieke inwoners van de baronie van Breda voortaan verboden is hun godsdienst uit te oefenen en dat de Jezuïeten en andere roomskatholieke geestelijken de baronie van Breda dienen te verlaten, 1649. 1 katern

- 8216** Plakkaat van prins Willem II, speciaal gericht tegen rooms-katholieke priesters in zijn domeinen in Brabant, bepalende dat het verboden is om huwelijken in te zegenen zonder voorafgaande aantekening en afkondigingen in de woonplaats van hen, die wensen te trouwen,
1650. 1 charter
- 8217** Plakkaat van prins Willem II bepalende dat het rooms-katholieke schoolmeesters verboden is om hun beroep nog langer in de Baronie van Breda, Cuijk, Cranendonk en Eindhoven uit te oefenen,
1650. 1 charter
- 8218** Reglement van de voogden van prins Willem III inzake het lager onderwijs in de domeinen van Brabant,
1655. 1 katern
- 8219** Plakkaat van prins Willem V tegen het beschadigen van bossen, plantages en houtgewassen en het bestelen van tuinen, boomgaarden en landerijen in de landen van Breda, Steenberg en Prinsenland. Gedrukt.
1778. 2 stukken
- 8220** Reglement en ordonnantie van prins Willem V op het repareren en onderhouden der publieke heerbaanen en alle andere wegen en op het schoonhouden van beken, banwateringen en verdere waterlopen in de baronie van Breda. Gedrukt.
1779. 1 stuk
- 8221** Plakkaat van prins Willem V betreffende het aangeven van brandstichters in de baronie van Breda. Gedrukt.
1780. 1 stuk

2 FUNCTIONARISSEN

- 8222** Akte van borgtocht voor Adriaen Bacx, rentmeester van de domeinen van stad en land van Breda,
15 oktober 1594. 1 charter
- 8223** Verklaring van goed gedrag afgegeven door schepenen, gemeentemeesters, kerkmeesters en Heilige-Geestmeesters van (Princen)Hage bij Breda betreffende Adriaen wijlen mr. Hendrick Adriaens, klerk en secretaris aldaar,
1 September 1595. 1 stuk
- 8224** Verklaring van Laureijs van Assen dat hij het schoutambt van Baarle, Alphen en Chaam 'vromelijck ende getrouwelijck' zal bedienen,
8 november 1595. 1 stuk
- 8225** Commissie van prins Frederik Hendrik voor de drost en magistraat van Breda om predikanten aldaar te beroepen. Afschrift.
1638. 1 stuk
- 8226** Akte van benoeming door prins Willem van Oranje van Jean Henri Châtelain tot adjunctpredikant van de Waalse Gemeente in Breda. Afschrift.
z.j. 1 stuk
- 8227** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de aanspraak van J. Borgers

- op de nalatenschap van Theobald van Weibnum, luitenant-generaal van de cavalerie en gouverneur van Breda, 23 augustus 1725. 1 stuk
- 8228** Beschikking van de Raad van State op een rekest van Paulus du Cerceau, kastelein van het kasteel van Breda, dat kasteleins, evenals vroeger, niet belastingplichtig zijn. Afschrift. 1730. 1 stuk
- 8229** Memorie van Willem van Liere, heer van Catwijck, tegen opvattingen dat hij als drost van de Baronie van Breda zijn lidmaatschap van het college van Gecommitteerde Raden van Holland zou behoren op te geven. Gedrukt. z.j. [1735]. 1 stuk
- 8230** Commissie, verleend door prinses Anna van Hannover, douairière van prins Willem IV, aan Johannes Bartholdi als dijkgraaf van de Crauwels Gors, Zonzeel, Vlassel en de Kikvorsenpolder, 1756. 1 charter
- 8231** Advies van de advocaten Van Breugel en Reygerbos aan de Domeinraad betreffende de nalatenschap van Johan Theobald Metzler van Weibnom, oud-gouverneur van Breda, 2 oktober 1762. 1 omslag
- 8232** Vonnis van het Hof van Holland in het proces tussen de Domeinraad en Jean Hackenberg namens de erfgenamen van Johan Theobald Metzler van Weibnom, gouverneur van Breda, met dictum voor de Domeinraad, 4 oktober 1773. 2 stukken
- 8233** Missive van de magistraat van Zundert aan de Domeinraad in gevolge een resolutie van 30 januari 1777 met de opgave van het salaris en de emolumenten van de secretaris en de stokhouder van Zundert en Rijsbergen, 1777. 1 stuk
- 8234** Akte van borgtocht voor Johannes Adrianus Rijcken, rentmeester van de geestelijke goederen, en bijbehorende goedkeuring van de Domeinraad. Afschrift, 1808. 1804. 1 stuk
- 3 BEMIDDELING IN GESCHILLEN DOOR OF NAMENS DE HEER VAN BREDA**
- 8235** Stukken betreffende geschillen tussen de magistraat en de Tienraden van Breda over financiële zaken en de aanstelling van twintig lijkendragers, 1734-1737. 1 omslag
- 8236** Stukken betreffende het verzoek van Hendrik en Paulus Snellen tot het in gebruik nemen van ongeveer 400 bunders heide onder Klein Zundert en de bezwaren daartegen van omwonenden, 1734-1738 1 pak
Met kaart van landmeter Ketelaar, 1738.
- 8237** Missiven van prins Willem IV aan de magistraat van Breda ter bemiddeling in een conflict tussen de magistraat en griffier Sebastiaen Johan Meijers. Afschriften. 1738. 2 stukken

- 8238** Stukken betreffende beschuldigingen door de kerkelijke vergaderingen en de magistraat van Breda tegen predikant Gabriël van der Velde wegens het laten openen van een kistje met oude papieren in de kerk, 1738. 1 omslag
- 8239** Stukken betreffende de oplossing van de geschillen tussen schout en schepenen van Terheijden over de aanstelling van nachtwakers, 1739. 1 omslag
- 8240** Stukken betreffende een conflict tussen de vorster Hieronymus de la Tour en de schout Hermanus Heiting van der Hoog inzake het jachtrecht van de heer van Breda, 1762. 1 omslag

4 LIMIETSCHEIDINGEN

Zie ook NDR inv. nr. 8205-8207

- 8241** Overeenkomst tussen de stad Breda en de vrijheid Oosterhout betreffende de limietscheiding. Afschrift. 1725. 1 stuk
- 8242** Overeenkomst tussen de magistraat van Princenhage en die van Rijsbergen inzake de limietscheiding tussen beide heerlijkheden van 1729. Authentiek afschrift. z.j. 1 katern

5 JURIDISCHE ZAKEN

- 8243** Akte van Absolutie van prins Frederik Hendrik voor ... Snater, met vergunning zich weer te mogen vestigen in Zundert in de baronie van Breda 1642 november 21 1 stuk
Aanwinsten: 1904 LXI 11
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 983
- 8244** Stukken betreffende het proces, gevoerd voor de Domeinraad, door de weduwe en erfgenamen van Gijsbert van Berkel, gewezen schout van Gilze, Ginneken, Bavel en Rijen tegen Engel Boone, schout van dezelf de heerlijkheden en de regenten van Ginneken en Bavel, over de betaling van de kosten van een eerder proces van Van Berkel tegen Boone, die op grond van een akte van survivance, zich onmiddellijk van het schoutambt meester had gemaakt, 1697-1704 1 omslag
Bij een akte van survivance wordt men tot plaatsvervanger van een functionaris aangewezen met recht van opvoeding na diens overlijden.
- 8245** Adviezen van enige deskundigen, geschreven op verzoek van de Domeinraad, inzake de mogelijkheid van ontslag uit de betalingsverplichting van erfcijns in geval de cijnspllichtige van het onderpand afstand doet. Afschriften. 1698 en 1700. 2 stukken
- 8246** Rekest aan de Staten-Generaal van de ingezetenen van de baronie van Breda betreffende de financiële malversaties van schouten. Met bijlage. 1703. 2 stukken
- 8247** Ingekomen brieven bij de Staten-Generaal betreffende de confiscatie van goederen van de vijand in de baronie van Breda, Steenberg en Prinsenland, met

- aantekening van de daarop genomen resolutie. Afschriften.
1705 2 stukken
Opgeborgen onder 7903.
- 8248** Rekest van burgemeesters, schepenen en regeerders van de stad Breda betreffende de mogelijkheid van appel in criminele vonnissen van de rechtbank te Breda bij de Raad van Brabant. Met bijlage.
1707. 2 stukken
- 8249** Akte van arbitrage door de Raad van Brabant in een conflict tussen de Domeinraad en de dijkgraaf, gezworenen en ingelanden van de polder Zwartenberg bij Etten, over wederzijdse rechten en plichten ten aanzien van de aanwassen langs de rivier de Mark en de Leurse Vaart,
1711. 1 stuk
- 8250** Verbaal van de Raad van Brabant inzake een conflict tussen de Domeinraad en de schout en regeerders van Etten over de pacht van de 'gruyte' (mout, gist) voor het bierbrouwen. Met bijlagen.
1711. 1 katern
- 8251** Advies van de Domeinraad aan rentmeester Josias Eckhart, bepalende dat de heer van Breda geen recht heeft op de erfenis van een onwettig geboren persoon, die zelf wettig gehuwd en wettige nakomelingen heeft,
1725. 1 katern
- 8252** Extract-resolutie van de Domeinraad conform het advies van advocaat François van Limborch, bepalende dat, indien van een overledene slechts bloedverwanten van vaders-, danwel van moederszijde in leven zijn, de heer van Breda geen recht kan doen gelden op een deel van de erfenis, in dit geval van Judith Laval. Met bijlagen.
1730-1731. 1 omslag
- 8253** Stukken betreffende het proces gevoerd voor de Raad van Brabant tussen Johanna Ramach, weduwe van 'schaliedekker' Willem Montens, en de Domeinraad over het onderhoud aan diens huizen, werken en gebouwen in en om Breda,
1737-1739. 1 pak
- 8254** Advies van J.F. van Breugel en contra-advies van J.C. Reigersman, advocaten van de Domeinraad, betreffende de mogelijkheid tot hoger beroep bij de Hoofd en Leenbank van Breda van een sententie van het gerecht van Prinsenland,
21 en 24 januari 1761. 4 stukken
In tweevoud.
- 8255** Publicatie van Willem V betreffende een beloning voor de opsporing van degenen die de predikant te Leur in Breda bedreigen. Gedrukt.
1769. 1 stuk
- 8256** Vonnis van het gerecht van Breda in de zaak tegen Adriaan van Campen betreffende af persingen gedaan binnen Breda, de vrijheid Oosterhout, de heerlijkheden Ginneken en Dongen en andere plaatsen. Gedrukt.
11 april 1787. 1 stuk
- 8257** Stukken betreffende het zich onttrekken door de drossaards van Oosterhout en Roosendaal aan het gezag van de drossaard van Breda naar aanleiding van een door prins Willem V gegeven order waakzaam te zijn ten aanzien van bijeenkomsten van Brabantse patriotten.

1789-1792. 1 omslag

6 BELASTINGEN

8258 Extract-resolutie van de Staten-Generaal waarbij de stad en land van Breda vrij en exempt wordt verklaard van alle extraordinaris lasten, 18 oktober 1691. 1 stuk

8259 Extract-resolutie van de Staten-Generaal waarbij de regenten werkzaam in de Nassause domeinen worden vrijgesteld van het plakkaat van 31 okt. 1695 inhoudende het verbod om in de Generaliteitslanden eigenmachtig tot omslagen en negotiaties te komen, 24 juni 1700. 1 stuk

8260 Nota van N.N. bestemd voor de raad Boemer betreffende het recht van de stad Breda accijnzen te heffen en te wijzigen, 1756. 2 stukken

8261 Overeenkomst tussen vertegenwoordigers van de minister van Financiën en van de gemeentebesturen van Terheijden, Etten, Gilze, De Haghe en Ginneken over de betaling van het recht van de gruit. Afschrift. 1808. 1 stuk

7 ECONOMISCHE ZAKEN

8262 Stukken betreffende het plan van de magistraat van Breda om een kanaal te graven van Terheijden naar de Moerdijk, 1743-1751. 1 pak

8263 Octrooi van Willem IV voor Cornelis van Berck voor de wagenpostveer Breda-Maastricht. Afschrift. 1749. 1 stuk

8264 Stukken betreffende de overeenkomst tussen commissarissen van de Posterijen van Holland en de Domeinraad inzake postverkeer van Holland via het postkantoor van Breda en vice versa, 1762. 1 omslag

8265 Overeenkomst tussen de Domeinraad en Emilius August Bosc de la Calmette, postmeester van Maastricht, inzake het postverkeer van Bergen op Zoom naar Maastricht via het postkantoor van Breda, 1767. 1 stuk

8266 Stukken betreffende het aanleggen van een straatweg van Breda naar de grens met Oostenrijks Brabant als aansluiting op een geplande weg van Antwerpen via Hoogstraten naar Strijbeek, 1781-1783. 1 omslag

8 FINANCIËLE ZAKEN

8267 Extract-resoluties van stad en land van Breda betreffende hun giften ter gelegenheid van de blijde inkomste en hulde van prins Maurits na het overlijden van Philips Willem, 1619 en 1620. 2 stukken

- 8268** Stukken betreffende de betaling van f 73.000 door stad en land van Breda op grond van een resolutie van de Staten-Generaal ten behoeve van fortificaties, 1682. 1 omslag
- 8269** Stukken betreffende het aantal Rooms-Katholieke Kerken in stad en land van Breda en de opbrengst van de door de kerken betaalde recogitiegelden, 1731 en z.j. 2 stukken
- 8270** Stukken betreffende de financiering van de curialiteiten (huldegelden) voor prins Willem IV als heer van Breda, z.j. [1734-1737]. 3 stukken
- 8271** Stukken betreffende het verzoek van de magistraat van Breda tot subsidie ten behoeve van de armlastige Grote Kerk, 1794. 1 pak

9 HET AFHOREN VAN REKENINGEN

De hierna genoemde rekeningen hebben niets met het eigenlijke beheer van de heerlijkheid te maken. In veel gevallen is de raad-commissaris van de Domeinraad een van de drie partijen (naast de stadhouder van de drossard en schout en schepenen) die de rekening moet afhoren. (In totaal revideerde de raadcommissaris in een willekeurig jaar (1774) 112 rekeningen. Hiervan is dus slechts een fractie bewaard gebleven).

A De stad Breda

- 8272** Kopie-rekening van burgemeester en schepenen van Breda wegens betaling der Servitiegelden aan de burgers en ingezetenen van Breda voor de inkwartiering der Britse troepen in de jaren. Afgehoord door magistraat en tienraden, 1751. 1747 en 1748. 1 deel
- 8273-8276** Kopie-rekeningen van de burgemeester der stad Breda wegens de vacant gevallen ambten. Afgehoord door magistraat en tienraden. 1759-1762, 1766-1767. 4 delen
- 8273** 10 okt 1759 - 9 okt. 1760. Afgehoord 1761.
- 8274** 10 okt. 1760 - 9 okt. 1761. Afgehoord 1761.
- 8275** 10 okt. 1761 - 9 okt. 1762. Afgehoord 1762.
- 8276** 10 okt. 1766 - 9 okt. 1767. Afgehoord 1768.
- 8277** Kopie-rekening van de stad Breda van de binnen- en buitenburgemeester. Afgehoord door magistraat en tienraden, 1762. Met inhoudsopgave. 10 okt. 1760 - 9 okt. 1761. 1 deel
- 8278-8279** Kopie-rekeningen van de burgemeester der stad Breda wegens de looe penning, het brandemmer-, inwoners- en lantaarngeld. Afgehoord door magistraat en tienraden. 1760, 1766. 2 delen
- 8278** 1760. Afgehoord 1762.
- 8279** 1766. Afgehoord 1768.
- 8280** Kopie-rekening van Constantinus van Vechelen, ontvanger van het Issue of daaldersgeld van alle verkochte huizen, landerijen en meubilaire goederen binnen de stad Breda en de heerlijkheid Teteringen. Afgehoord door burgemeester en schepenen, 1768. okt. 1766 - okt. 1767. 1 deel

- 8281** Kopie-rekening van Johannes Vertholen, eerste commies der stadsbieraccijns te Breda. Afgehoord door burgemeester en schepenen, 1773. Okt. 1771 - okt 1772. 1 deel
- 8282** Kopie-rekening van Willem Hendrik Verbrugge, burgemeester der stad Breda, wegens het Fonds der stadsstraten. Afgehoord door magistraat en schepenen, 1773. 1772. 1 deel
- b Het land van Breda**
- 8283** Kopie-rekening van Thomas Ernst van Goor, ontvanger van Terheijden. Afgehoord door de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1758. 1756. 1 deel
- 8284-8285** Kopie-rekeningen van Barent Johannes Bennet, ontvanger van Zundert en Wernhout. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen. 1759 en 1766. 2 delen
- 8284** 1759. Afgehoord 1761.
- 8285** 1766. Afgehoord 1768
- 8286** Kopie-rekening van Adriaan Aartsen, vaartmeester van de Laekse en Ridderse vaarten. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1764. 1761. 1 deel
- 8287-8288** Kopie-rekeningen van Johannes van Bayer Sem, substituut-ontvanger van Etten. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen. 1766 en 1776. 2 delen
- 8287** 1766. Afgehoord 1768.
- 8288** 1776. Afgehoord 1778.
- 8289** Kopie-rekening van Wouter van Opstall, ontvanger van Gilze en Rijen. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1768. 1766. 1 deel
- 8290** Kopie-rekening van Carel Laurens Reigersman, ontvanger van Ginneken en Bavel. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1768. 1766. 1 deel
- 8291** Kopie-rekening van Pieter Laurens Vermeulen, ontvanger van Ginneken en Bavel. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1778. 1776. 1 deel
- 8292** Kopie-rekening van Jacobus van Eekelen, vaartmeester der Leurse vaart. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1778. Met begeleidend schrijven. 1777. 1 deel

- 8293** Kopie-rekening van Victor Antonius Henricus Monincx, ontvanger van Gilze en Rijen. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1783.
1781. 1 deel
- 8294** Kopie-rekening van Petrus Bekkers, ontvanger van Chaam. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1778. gezworenen, 1778.
1776. 1 deel
- 8295** Kopie-rekening van Petrus Bekkers, ontvanger van Baarle-Nassau. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1778.
1776. 1 deel
- 8296** Kopie-rekening van Cornelis Evert Schoorn, ontvanger van Baarle-Nassau. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1788.
1786. 1 deel
- 8297** Kopie-rekening van Henricus Kamerling, ontvanger van Alphen. Afgehoord door de raadcommissaris, de stadhouder van de drossaard, schout, schepenen en gezworenen, 1778.
1776. 1 deel
- 8298** Kopie-rekening van Hendrik Willem van de Luister, penningmeester van de Zonzeelse polder, wegens het dijkschot van 2 1/2 gulden per bunder. Afgehoord door de rentmeester van Breda en dijkgraaf en gezworenen, 1762.
1760, 1761. 1 deel
- 10 OVERIGE BESTUURSZAKEN**
- 8299** Akte van goedkeuring door prins Philips Willem van de overeenkomst tussen de Raden van de Rekenkamer van Breda, het polderbestuur van de Zonzeelse polder en vertegenwoordigers van de ingelanden van de polder De Bloken bij Zevenbergen over de bouw, financiering en onderhoud van een nieuwe stenen sluis in de dam. Afschrift.
1614. 1 stuk
- 8300** Extracten kopie-resoluties van de Domeinraad, 1735-1738. 4 stukken
Deze betreffen - het afleggen van de eed door de officieren/schouten in de Generaliteit in handen van de Raad van Brabant, 14 dec 1735;
- betalen van de rekeningen voor het jaarlijkse herstel van huizen, 17jan. 1737;
- de rekening van ontvangsten en uitgaven door de stadhouder Johan Hendrick Damisse gedurende de vacature van het drostambt, 17 juni 1737;
- het onderhandelen van de Domeinraad met de Raad van State betreffende de overgave van het magazijn in Breda aan de prins van Oranje, 13 mei 1738.
- 8301** Stukken betreffende het verzoek van de dekens van het Kloveniersgilde aan prins Willem IV om hun gildekamer op het stadhuis, die door de magistraat van Breda afgesloten was afgesloten, weer te mogen gebruiken, 1738. 3 stukken

- 8302** Extract-resolutie van de Raad van State dat de rentmeesters voortaan verantwoordelijk zouden zijn voor het gebruik van de watermolen op het plein van het kasteel, behalve in tijd van oorlog(sdreiging). Afschrift, 1746. 1 stuk
- 8303** Extract-resolutie van de Raad van State inzake de overname door de Domeinraad van het oude arsenaal annex woning bij het kasteel van Breda, in ruil voor het koetshuis 'Het Hof van Holland', gelegen aan het Ginnekenseinde per 1 mei 1774, 1773. 1 stuk
- 8304** Brief van T. van de Wall aan [de griffier van de Domeinraad] betreffende de instructie van 1643 van de prins van Oranje voor het gilde Sint Willibrord te Groot Zundert, 1791. 1 stuk

D BEHEER

1 ALGEMEEN

- 8305** Lijsten van door de Franse invasie geleden schade, op verzoek van de Domeinraad ingediend door schout en schepenen van Alphen, Baarle, Chaam, Dongen, Gilze en Rijen, Etten, Ginneken en Bavel, De Haghe, Oosterhout, Rijsbergen en Zundert, Teteringen en Terheijden en totaaloverzichten van de Domeinraad, 1792-1794. 1 pak
- 8306** Inventaris van de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau en van de betalingen die uit de inkomsten van het domein werden gedaan, opgesteld door rentmeester [G.W.S. Molman van Oosterwijk]. met bijlage. 1796. 1 katern en 1 stuk
- 8307** Inventaris van alle goederen behorende tot het comptoir der geestelijke goederen opgemaakt ingevolge van de resolutie van 1 nov. 1796 van de Administratie van de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1797. 1 katern
- 8308** Nota van N.N. voor de heer van Breda inzake maatregelen om het rendement van het domein Breda te verhogen, z.j. [18e eeuw]. 1 stuk
- 8309** Lijst van vicariën, canonisiën en beneficiën van de geestelijke goederen van stad en land van Breda, z.j. [18e eeuw]. 1 deel
- 8310** Memorie inzake uitgaven ten laste van het comptoir der geestelijke goederen van stad en land van Breda, z.j. [18e eeuw]. 1 stuk

2 VERPACHTING, VERHUUR EN VERKOOP VAN HEERLIJKE RECHTEN EN ONROEREND GOED

a Tienden

- 8311** Verbaal van de raad Duncan van zijn commissie tot de verpachting van de tienden

in Breda, Oosterhout en Ter Brake. Met kanttekeningen.
juli 1736.

1 omslag

- 8312** Stukken betreffende het besluit van de Domeinraad om een cijns van een der beneficiën van het geestelijk comptoir te Breda ten laste van de Aalmoezeniers armen te Breda te royeren en in plaats daarvan een cijns uit Etten ter beschikking te stellen,
1783.

1 omslag

- 8313** Conditioes van verpachting van kapittels en pastorale tienden. Deels concepten en afschriften.
1789, 1790, 1801, 1802, 1805-1810.

1 pak

- 8314** Conditioes van verpachting van tienden van Sprundel en het Voorende toebehorend voor 2/3 deel aan het kapittel van Thorn en voor 1/3 deel aan de prins van Oranje / kantoor der geestelijke goederen. Afschriften.
1789, 1790, 1801, 1802, 1805-1809.

1 pak

- 8315** Conditioes van verpachting van domaniale tienden van stad en land van Breda. Afschriften en concepten.
1797, 1798, 1800, 1802-1808.

1 pak

- 8316** Rapport over het verpachten van tienden in het land van Breda,
2 augustus 1798.

1 stuk

b Recht van de gruit

- 8317** Conditioes van verpachting van het recht van de gruit op bier. Deels afschriften.
1803, 1805.

1 omslag

c Jachtrecht

- 8318** Stukken betreffende het aanvragen bij Benjamin van der Borch, drossaard van Breda, van een jachtpas van de Domeinraad,
1787-1792.

1 pak

Bevat: - Verzoekschriften om te mogen jagen;
- lijsten van personen die een jachtpas aanvragen;
- akten van goedkeuring om te jagen;
- begeleidende schrijvens van Van der Borch

- 8319** Conditioes van verpachting van het recht op de jacht. Merendeels afschriften.
1800, 1803-1806.

1 omslag

d Veren

- 8320** Conditioes van verpachting van het Zwartenbergse veer en van het nieuwe Zonzeelse veer,
1805.

1 stuk

e Hout

- 8321** Conditioes van verkoop van houtgewassen,
1773-1793, 1795-1802.
Ontbreken. Voorheen collectie aan winsten, 1878 Vz.

- 8322** Conditie van verkoop van bomen. Deels afschriften.
1780-1806. 1 pak
- 8323-8332** Conditie van verkoop van houtgewassen. Afschriften.
1802-1814. 10 omslagen
- 8323** 1802.
8324 1803.
8325 1804.
8326 1805.
8327 1806.
8328 1807.
8329 1808.
8330 1809.
8331 1810.
8332 1814.
- 8333** Conditie van verkoop van (schaar)hout behorend tot de kapittels en pastorale
goederen in de Haghe, Zundert, Rijsbergen, Teteringen, Etten, Dongen en Ginneken.
Afschrift.
1804. 1 stuk
- f Molens**
- 8334** Conditie van verpachting van molens, deels concepten en afschriften,
1 pak
- in de stad Breda, 1780, 1800, 1805;
- op het platteland van Breda, 1796, 1799, 1807;
- de molen genaamd 'Selden Effen' onder de Haghe, 1712;
- de molen genaamd 'de Korenbloem' onder Ginneken, 1800, 1805;
- de molen genaamd 'de Acker molen' onder Alphen, 1804.
- 8335** Conditie van verhuur van de grote watermolen in Breda,
1803. 1 stuk
- g Land en huizen**
- 16727** Akte van verkoop door prins Willem van Oranje aan Johan van Renesse, heer van
Many, Mal en Eldenen en drossaard van Breda c.s. van een perceel moer, groot 50
bunder en gelegen achter Zundert en Achtmaal, Afschrift.
1545. 1 stuk
- 8336** Akte van verpachting door prins Philips Willem aan Adriaan Verelst van het gebruik
van de buitengorzen van Krijtenburg bij Etten. Met bijlage, 1618.
1619. 1 charter en 1 stuk
- 8337** Akte van verpachting door prins Philips Willem aan Lambrecht Cornelissen van der
Moer van de Monnikenvaart te Etten,
1619. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 8338** Conditie van verpachting van landerijen behorende tot de erfgranen van Breda
gelegen onder Gilze, Alphen, Baarle en Zundert. Deels afschriften.
1765, 1771, 1799, 1804, 1805. 1 omslag

8339	Huurcontracten van weiland in de Zonzeelse polder, 1789.	2 stukken
8340	Conditie van verpachting van de zavelhoeven onder Ginneken, De Haghe en Gilze. Afschriften. 1794, 1801.	2 stukken
8341	Conditie van verpachting van landerijen, een hoeve en het speelhuis in de polder van Belcrum onder Teteringen. Afschriften. 1794, 1801.	3 stukken
8342	Conditie van verpachting van het Capucijnenhof en tuinen in het Valkenberg. Deels afschriften. 1799, 1805, 1809.	1 omslag
8343	Conditie van verpachting van landerijen gelegen onder Teteringen, De Haghe, Terheijden, Ginneken, Gilze, Baarle en Zundert. Afschriften. 1800, 1801.	2 stukken
8344	Conditie van verpachting van een huis op de gasthuisvelden in Breda. Afschrift en concept. 1800, 1805.	2 stukken
8345	Conditie van verpachting van een erf onder Teteringen waar vroeger de korenmolen stond. Afschrift. 1800.	1 stuk
8346	Huurcontracten van een koetshuis en een tuinierswoning in de Valkenberg in Breda, 1800, 1803-1809.	1 omslag
8347	Huurcontracten van de stalmeesterswoning c.a. in Breda, 1800, 1803-1809.	1 omslag
8348	Huurcontracten van een gedeelte van de schuur langs het Gasthuisveld in Breda, 1803.	1 omslag
8349	Huurcontract van de Kaatsbaan te Breda, 1803.	1 stuk
8350	Conditie van verpachting van land gelegen aan de Naaldijk en in de Krogten onder Teteringen. Afschrift. 1804.	1 stuk
8351	Conditie van verpachting van land in Zonzeel onder Terheijden. Afschriften. 1804, 1806.	2 stukken
8352	Conditie van verpachting van een perceel land in de Oostpolder onder Etten. Afschrift. 1805.	1 stuk
8353	Huurcontract van een schuur in de Doelstraat te Breda, 1808.	1 stuk

3 LENINGEN EN VORDERINGEN

a Schulden

- 8354** Vonnissen van de Raad van Brabant te Brussel betreffende geschillen over het verlopen van erfpachten en het aflossen van panden tussen het kapittel van Thorn en prins Maurits. Authentieke afschriften.
1594. 2 stukken
- 8355** Overeenkomst tussen prins Maurits namens prins Philips Willem en Josina van der Mark, abdis, en Margaretha van Isenberg, deken van het kapittel van Thorn, inzake de betaling van achterstallige renten en cijzen,
1604. 1 stuk
- 8356** Missive van de abdis en conventualen van het klooster van Sint Clara te 's-Hertogenbosch aan prins Philips Willem inzake de betaling van achterstallige renten. Met bijlage en retroactum. Deels authentieke afschriften (1634).
1614. 1 charter en twee stukken, geliasseerd
Met uithangend zegel.
- 8357** Akte van transport van een rente aan Carel, graaf van Spangen, gevestigd op de domeinen van Breda en Diest,
1 april 1697. 1 charter
- 8358** Akte van afstand door Assuerus graaf van Spangen aan zijn broer Carel graaf van Spangen van een rente ten laste van de baronie Breda,
1701. 1 stuk

b Afgeloste renten

Op een aantal rentebrieven staan jaartallen en folionummers vermeld. Deze verwijzen naar de domeinrekening en de folio, waar de aflossing staat verantwoord, nl. onder de rubriek Uitgaven, capittel 2: 'Renten'. Enkele van de hieronder vermelde renten waren verplichte leningen ter fortificatie van de stad, in 1543 door de stad Breda opgelegd na octrooi van Willem van Oranje.

- 8359** Akte van verkoop door graaf Hendrik van Nassau aan Jacqueline van Bourgogne, weduwe van Jans le Sauvage, van een rente, gevestigd op de heerlijkheden van Breda en Grimbergen,
1531. 1 charter
Met uithangende zegels.
Op de achterkant staat: afgelost door rentmeester Adriaen Verelst, z.j.
- 8360** Akte van verkoop door graaf Hendrik van Nassau aan Jacqueline van Bourgogne, weduwe van Jans le Sauvage, van een rente, gevestigd op de heerlijkheden van Breda en Grimbergen,
1541. 1 charter
Met uithangende zegels.
Op de achterkant staat: afgelost aan rentmeester Adriaen Verelst, z.j.
- 8361** Akte van verkoop door de magistraat van Breda aan Jan Willem Peter Rooverszoon van een rente, gevestigd op de stad,
1543. 1 charter
Op de achterzijde staat: Aflossing aan Anthonij en Jan Mil, 1700.
- 8362** Akte van verkoop en transport door Arend van Eijnatten, heer van Schoonhoven,

aan Maria en Johanna Transilvaen van de helft van een rente, gevestigd op de domeinen van Breda, Grimbergen, de Wateren veertol te Diest, 1550. 1 charter
Met uithangende zegels.
Op de achterkant staat: Afgelost in 1613 aan de heer van Rummene

8363 Stukken betreffende de aflossing aan Sebastiaan Leerse, ten behoeve van Anthonie en Lijntje, kinderen van Jasper Wiltens, van een rente, gevestigd op landerijen gelegen in de Bellecrom achter het kasteel, 1554, 1687 en 1708. 2 charters, getransfigeerd, en 1 stuk
Met aanhangend zegel.

8364 Stukken betreffende de aflossing van drie renten, gevestigd op het domein Breda, aan Johan van den Honert, 1554-1706 en 1712. 2 liassen, met ieder 4 charters, en 1 charter
Met uithangende zegels.

8365 Stukken betreffende de aflossing aan de gemachtigde van Odilia de Heu van de hoofdsom van een rente, gevestigd op het domein Breda, en betreffende het transport van de rentebrief, 1595-1620. 2 charters, waarvan 1 katern

16728 Akte van verkoop door Johan Alden de Jonge aan Jan Pieterszoon Verhoeven van een jaarlijkse erfrente gevestigd op Breda, 1609. Met retroacta, 1543-1609. 5 charters en 3 stukken
Met uithangende zegels.

8366 Kwitantie van de aflossing aan Salomo de Castro van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, 1543 en 1609. 1611. 2 charters
Met uithangende zegels.
Kwitantie op de achterzijde van het charter uit 1609.

16729 Kwitantie van de aflossing aan Jacobina Boot van een rente, gevestigd op een gors te Terheijden en op Breda, 1615. Met retroacta, 1539-1615. 7 charters en 2 stukken
Met uithangende zegels.

8367 Akten van verkoop en transport door de erfgenamen van Simon Hulshout aan het weeshuis van twee renten, gevestigd op de stad Breda. Met retroacta, 1543 en 1546. 1616. 5 charters, getransfigeerd.
Met aanhangende zegels.
Op de achterzijde staat: Afgelost aan Jan van Holten in 1712.

8368 Akte van transport door J. van Bueren als erfgenaam van Johanna Lucia van Lier, meesteres van het begijnhof, aan C. Boenders van een jaarrente ten laste van de prins van Oranje, 18 mei 1639. 1 charter
Met uithangend zegel.
Achterop staat: Afgelost in 1743. De doorstoken schepenbrieven van 14 juli 1543 en 16 augustus 1608 zijn verdwenen.

8369 Stukken betreffende de aflossing aan de erfgenamen van Balthasar van Wevelinckhoven van de helft van een losrente, gevestigd op de korenwatermolen en andere stadsdomeinen, 1684-1705. 1 omslag

- 8370** Akte van leenverhef voor de Raad van Brabant door Philips van Gilden ten Berkhuyt namens Geertruyt Suerius, echtgenote van Frederik Hendrik Isacq, van een rente gevestigd op het domein van Breda. Met retroactum, 1595.
1692. 2 charters.
Achterop staat: Afgelost aan Frederik Hendrik Isacq, 1712
- 8371** 'Drie ingetrokke verlij- leen- en vestbrieven van de helft van een rente van 100 zijnde 50 caroli guldens jaarlijx, verschijnende 13 maart, bij graaf Hendrik in 1531 geconstitueerd, ten last vande domeijnen van Breda en Grimbergen; ende door den rentmeester Ekhart afgelost aan Nicolaas Belkens, Catharina Belkens, en Johanna Marijk, als tezien is in zijne reekeninge vande domeijnen van Breda van folio 770, gequoteert'.
1700.
Ontbreekt.
- 8372** Akten van leenverhef voor de Raad van Brabant door Siragh van Oldershove namens Cornelis Vereijk van een rente gevestigd op het domein van Breda. Met retroactum, 1553.
1703. 2 charters, geliasseerd
Een charter met uithangende zegels.
Achterop staat: Afgelost aan Cornelis Vereijk, 1712
- 8373** Kwitanties van de aflossing van een losrente, gevestigd op het domein Breda, met achterstallige rente, voor de ene helft aan Christoffel Hereford, voor de andere helft aan Peter van Hamel, voogd van Johan Huygens. Met bijlagen.
1704-1705. 1 katern
- 8374** Kwitantie van de aflossing aan Catharina Maria Panhuijzen van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroactum, 1683.
1704. 1 charter en 1 stuk
- 8375** Kwitantie van de aflossing aan Geertruijd Maria van Panhuijs van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, 1554-1688. Met begeleidend schrijven, 1708.
1704. 7 charters en 2 stukken
De zegels ontbreken.
- 8376** Kwitantie van de aflossing aan P. Emonds van een losrente, gevestigd op de domeinen Breda en Grimbergen. Met retroactum, 1555.
1705. 1 charter
Met uithangende zegels.
De kwitantie staat achterop de rentebrief.
- 8377** Kwitantie van de aflossing aan Cornelis Dun, president-schepen te Roosendaal, als gemachtigde van zijn vrouw, Christina Schuler, van de helft van een losrente, gevestigd op het domein Breda. Met bijlage.
1705-1706. 1 katern
- 8378** Kwitantie van de aflossing aan Elisabeth van Rijckevorssel van een losrente, gevestigd op de molens van Breda. Met retroacta, 1543-1657.
1706. 3 charters en 2 stukken
- 8379** Stukken betreffende de aflossing aan Abraham van der Loef van een losrente, gevestigd op de stad Breda. Met retroacta, 1543 en 1639.

- 1706-1708 en [1712].
Met uithangend zegel. 1 katern en 2 charters
- 8380** Akten van leenverhef voor de Raad van Brabant van een rente, gevestigd op het domein Breda, door François Paul Emiel graaf van Outremont. Met retroactum, 1636.
1707. 2 charters, geliasseerd
Op de achterkant staat: afgelost aan Pieter Emonds als gemachtigde van Paul Emiel graaf van Outremont en diens echtgenote 1712.
- 8381** Kwitantie van de aflossing aan Elizabeth van Wevelinghoven van een rente, gevestigd op de watermolens te Breda. Met retroacta, 1559-1697.
1708. 1 omslag
- 8382** Kwitantie van de aflossing aan F[ranciscus] X[averius] van der Locht van een rente, gevestigd op de grote watermolen in Breda. Met retroacta, 1551-1698.
1708. 1 charter en 3 stukken, geliasseerd.
- 8383** Kwitantie van de aflossing aan Johan de la Rue van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroactum, 1625.
1708. 1 charter en 1 stuk
- 8384** Kwitantie van de aflossing aan F.X. van [der] Locht van een rente, gevestigd op landerijen in de polder van het Speelhuijs. Met retroacta, 1585 en 1636.
1708. 2 charters, getransfigeerd, en 1 stuk
- 8385** Kwitantie van de aflossing aan Gerard François van Buel, heer van Marsin, van een losrente, gevestigd op de domeinen van Oosterhout en Breda. Met bijlagen.
1709, 1713, en z.j. 1 lias, waarin een charter
- 8386** Kwitantie van de aflossing aan Wilhem Dimmer van een rente, gevestigd op de vier watermolens te Breda. Met retroacta, (1559) 1644-1645 en 1707.
1710. 2 charters en 2 stukken
Deels met aanhangende zegels.
- 8387** Kwitantie van de aflossing aan Geertruijd Vijgh douairière Van Steelandt, aan Johan van Velderen, gehuwd met Odilia Louise van Steelandt, en Margriet Gijsbertha van Steelandt van twee renten, gevestigd op de domeinen Breda en Grimbergen. Met bijlagen, 1552 en 1554.
1710. 3 stukken
- 8388** Kwitantie van de aflossing aan Geertruijd Vijgh douairière Van Steelandt, Johan van Velderen, gehuwd met Odilia Louise van Steelandt, en Margriet Gijsbertha van Steelandt van een rente, gevestigd op de domeinen en molens van Breda en Grimbergen,
1710. 1 stuk
- 8389** Akten van transport door Pedro Caziers, namens zijn overleden zuster Constantia Caziers, aan Cornelis Floren van twee renten gevestigd op de steenwatermolen te Breda. Met retroacta (1579-1706). Afschriften.
1711. 1 lias, waarbij twee charters
Een charter met uithangend zegel.
Op de stukken staat: afgelost in 1712.
- 8390** Kwitantie van de aflossing Johan S?eyzen van een losrente, gevestigd op het

- domein Breda. Met retroactum, 1543.
1713. 1 charter en 1 stuk (geliasseerd)
Met uithangende zegels.
- 8391** Akte van kwijting en cassatie aan Theodoor Bernard Scholte, heer van Herbais, van de aflossing van een losrente, gevestigd op het domein Breda, 1714. 1 stuk
- 8392** Kwitantie van de aflossing aan de gezamenlijke erfgenamen van Elisabeth Janssen van Buerstede van een losrente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, 1555-1647.
1715. 4 charters en 2 stukken, geliasseerd.
- 8393** Kwitantie van de aflossing aan Cornelis van Erffrente van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, 1679-1706.
1718. 3 charters en 1 stuk
- 8394** Kwitantie van de aflossing aan Johan van den Brandelaar als voogd van Johan de Lannoij den Oosterling en Hester de Lannoij van een rente, gevestigd op dedomeinen van Breda, Steenberg, Oosterhout en Roosendaal. Met retroacta, 1690 en 1715.
1718. 2 charters en 1 stuk
- 8395** Kwitantie van de aflossing aan Petrus Josephus van der Kaey van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, 1682-1707.
1718. 1 lias, waarin een charter
- 8396** Kwitantie van de aflossing aan Elizabeth en Johanna van den Brandelaar en aan Lambert Bernhard Noortbergen als echtgenoot van Anthonetta van den Brandelaar van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, deels afschriften, 1561-1696.
1719. 1 omslag, waarin 8 charters
- 8397** Kwitantie van de aflossing aan Simon Knoll, voogd van Ferdinand JacobGoor, van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, 1681-1705.
1719. 3 charters en 2 stukken
- 8398** Kwitanties van de aflossing aan Pieter Emonds van twee renten, de ene gevestigd op de domeinen Breda en Grimbergen, de andere op de domeinen Breda, Grimbergen, Diest, Zichem en Rumpst, afgelost aan. Met retroacta, 1531-1691.
1719. 5 charters en 2 stukken
- 8399** Kwitantie van de aflossing aan Judith Frederik van Goltstein van een losrente, gevestigd op de domeinen van Breda, Zichem, Grimbergen en de wateren veertol te Diest, Met retroacta, 1534-1709.
1719. 6 charters en 2 stukken
- 8400** Kwitantie van de aflossing aan [Thomas Ernst] van Goor van twee renten, gevestigd op de stad Breda. Met retroacta, 1543-1607.
1722. 3 charters en 2 stukken
- 8401** Attestatie van de secretaris van de stad Breda dat aan Anna Margareta van Horne, weduwe van Arnoldus de Pret, een rente, gevestigd op het domein Breda, is afgelost. Met retroactum, 1466.

1743. 1 charter
Geschreven in de marge van de rentebrief. Een andere rentebrief is verloren gegaan.

8402 Attestatie van de secretaris van de stad Breda dat aan Wijnand en Jacobus Beckers twee renten, gevestigd op de watermolen van Breda, zijn afgelost. Met retroacta, 1543-1639. 4 charters
1743. Geschreven in de marge van de rentebrieven.

8403 Stukken betreffende de aflossing aan Jacob de Monge en Roberta Emens, zijn vrouw, van een rente, gevestigd op het domein Breda. Met retroacta, 1685,1724. 2 charters, 4 stukken
1744.

8404 Akte van cassatie door het Leenhof van Brabant van 1/16 deel van een rente, gevestigd op de domeinen van Breda, Steenberg, Oosterhout en Roosendaal, door rentmeester Carel van Naerssen afgelost aan Jeanne Georgette de Villegas, weduwe van Josis Eckhart. Met bijlagen en retroacta, 1675-1728. 1 omslag, waarin 4 charters
1744.

8405 Akte van cassatie door het Leenhof van Brabant van een rente, gevestigd op de domeinen van Breda en Grimbergen, door rentmeester Carel van Naerssen afgelost aan Wouter Eckhart, kapitein van een regiment dragonders. Met retroacta, 1554-1741. 1 omslag, waarin 7 charters
1744.

8406 Kwitantie van de aflossing aan Ary Kuijpers door Alexander Philemon Eckhardt, rentmeester van de erfgranen, van een rente gevestigd op de erfgranen. Met bijlagen. 1 omslag
1767.

c Vorderingen door de heer van Breda

8407 Stukken betreffende het transport van vier rentebrieven, gevestigd op de domeinen van Breda, door Pieter George Zuerius, gewezen rentmeester van Breda, tot kwijting van diens schulden aan de boedel van Prins Willem III, 1732-1733. 4 stukken

4 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

8408 Order van prins Maurits aan de drossaard van stad en land van Breda betreffende reparaties aan het kasteel 1 stuk
1603 maart 1
Aanwinsten: 1894 345
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 670

16868 Rekest van het stadsbestuur van Breda [aan de stadhouder] over de nieuwe watermolen in de veste op de rivier de Mark in verband met de bevaarheid van de rivier, schade aan de veste, beheer van de sluis, inundaties en verzanding van haven en grachten, met een overzicht van de voorgeschiedenis sedert 1551, met als bijlagen extracten van stadsrekeningen 1562-1580 en attestaties in 1672 verleden voor notaris Paulus van Heusden te Breda van onder andere schippers, baggeraars, en een oud-burgemeester, afschriften, 1 omslag
1672.

Stukken werden aangetroffen in het archief van de stad Breda (1280-1810) en op 7 oktober 2014 overgedragen door de gemeentearchivaris van Breda. Oude nummers stadsarchief H415Q5.1 en H415G5.2, voorzien van een stempel van het "Koninklijk Archief België".

- 16869** Stukken over het gebruik van de sluis bij de grote watermolen op de vestingwal van Breda, schade door de molen aan de vesting, voorwaarden voor het inunderen van landbouwgronden in de omgeving van de stad, met een verslag van architect Maurits Post over een uitgevoerde inspectie van de waterloop van de molen, afschriften,
1677 en z.j.. 1 omslag
Stukken werden aangetroffen in het archief van de stad Breda (1280-1810) en op 7 oktober 2014 overgedragen door de gemeentearchivaris van Breda. (Oude nummers H415Q5.3- H415G5.7) . Met een stempel van het "Koninklijk Archief België".
Zie ook inv.nr. 8268.
- 8409** Ingekomen brief van rentmeester Jacob van Eijs betreffende de verwaarloosde toestand waarin het Cappellaans bosje onder Zundert zich bevindt. Met kantbeschikking van de Domeinraad, 1729.
1728. 1 stuk
- 8410** Bestekken van uit te voeren werkzaamheden aan domeingoederen, 1774, 1775, 1782, 1796, 1798, 1799, 1800, 1802-1807, 1809, 1810. 1 pak
- 8411** 'Prisatie', taxatierapport van het huis c.a. aan het nieuwe veer onder Terheijden. Afschrift.
1804. 1 stuk
- 8412** 'Prisaties', taxatierapporten van molenstenen van molens in Baarle-Nassau, Baarle-Hertog, Alphen en Ginneken,
1810. 4 stukken
- 8413** Kaart van een gebied tussen Oosterhout en Breda, met een plan ter beplanting van dat gebied met mastbomen, getekend door Derk Brouwers,
z.j. 1 stuk
Kaart opgeborgen onder 12049.

5 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van stad, land en baronie van Breda

- 8414** Rekening van de rentmeester N.N., over het jaar 1621
17de eeuw 1 deel
Afschrift
Aanwinsten: 1988 05
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 2133
- 8415-8435** Rekeningen van Adriaan Verelst,
1634 - 1654. 21 delen
- 8415** 1634. Afgehoord 1636.
8416 1635. Afgehoord 1639.
8417 1636 .Afgehoord 1639.
8418 1637. Afgehoord 1642.
8419 1638. Afgehoord 1642.
8420 1639. Afgehoord. Met loquaturs. 1642.
8421 1640. Afgehoord 1645.

	8422	1641. Afgehoord 1645.	
	8423	1642. Afgehoord 1646.	
	8424	1643. Afgehoord 1646.	
	8425	1644. Afgehoord 1647.	
	8426	1645. Afgehoord 1647.	
	8427	1646. Afgehoord 1649.	
	8428	1647. Afgehoord 1649.	
	8429	1648. Afgehoord 1650.	
	8430	1649. Afgehoord 1651.	
	8431	1650. Afgehoord 1652.	
	8432	1651. Afgehoord 1653.	
	8433	1652. Afgehoord 1655.	
	8434	1653. Afgehoord. Met borderel. 1655.	
	8435	1654. Afgehoord 1657.	
8436-8441		Rekeningen van de erfgenamen van Adriaan Verelst, 1655-1660.	6 delen.
	8436	1655. Afgehoord. Met loquatus. 1661.	
	8437	1656. Afgehoord 1661.	
	8438	1657 Afgehoord 1662.	
	8439	1658 Afgehoord 1664.	
	8440	1659. Afgehoord 1664.	
	8441	1660. Afgehoord. Met borderel. 1665.	
8442-8448		Rekeningen van Samuel Zuerius, 1661 - 1667.	7 delen
	8442	1661. Afgehoord 1666.	
	8443	1662. Afgehoord 1668.	
	8444	1663. Afgehoord. Met borderel. 1669	
	8445	1664. Afgehoord 1669.	
	8446	1665. Afgehoord. Met borderel en loquatus. 1675	
	8447	1666. Afgehoord. Met bijlagen. 1675	
	8448	1667. Afgehoord 1675.	
8449-8464		Rekeningen van Josias Eckhardt, 1707-1721, 1738.	16 delen
	8449	1707. Afgehoord 1710.	
	8450	1708. Afgehoord 1710.	
	8451	1709. Afgehoord 1711.	
	8452	1710. Afgehoord 1712.	
	8453	1711. Afgehoord 1713.	
	8454	1712. Afgehoord 1714.	
	8455	1713. Afgehoord 1715.	
	8456	1714. Afgehoord 1716.	
	8457	1715. Afgehoord 1717.	
	8458	1716. Afgehoord 1718.	
	8459	1717. Afgehoord 1719.	
	8460	1718. Afgehoord 1720.	
	8461	1719. Afgehoord 1721.	
	8462	1720. Afgehoord 1722.	
	8463	1721. Afgehoord 1723.	
	8464	1738. Afgehoord 1740.	
8465-8466		Rekeningen van Jeanne Georgette Villegas, weduwe van Josias Eckhardt,	

	1739-1740.		2 delen
	8465	1739. Afgehoord 1741.	
	8466	1740. Afgehoord 1742.	
8467-8484	Rekeningen van Carel van Naerssen, 1741 - 1758.		18 delen
	8467	1741. Afgehoord 1743. Met lijst van bij de rentmeester berustende boeken, registers en kaarten.	
	8468	1742. Afgehoord 1744.	
	8469	1743. Afgehoord 1745.	
	8470	1744. Afgehoord 1747.	
	8471	1745. Afgehoord 1749.	
	8472	1746. Afgehoord 1750.	
	8473	1747. Afgehoord 1751.	
	8474	1748. Afgehoord 1752.	
	8475	1749. Afgehoord 1753.	
	8476	1750. Afgehoord 1754.	
	8477	1751. Afgehoord. Met borderel. 1755	
	8478	1752. Afgehoord 1756.	
	8479	1753. Afgehoord. Met borderel. 1757	
	8480	1754. Afgehoord 1757.	
	8481	1755. Afgehoord 1758.	
	8482	1756. Afgehoord 1759.	
	8483	1757. Afgehoord 1760.	
	8484	1758. Afgehoord 1761.	
8485-8486	Rekeningen van commies Carel Hendrik van Naerssen namens zijn moeder, Johanna Catharina van der Heijden, weduwe van Carel van Naerssen, 1759-1760.		2 delen
	8485	1759. Afgehoord 1761.	
	8486	1760. Afgehoord 1762.	
8487	Bijlagen behorende bij de rekening over het jaar 1743, capittel 3 van de uitgaven betreffende het verwerven van afgeloste renten, 1483-1743.		1 omslag met charters
8488-8503	Rekeningen van Carel Hendrik van Naerssen, 1761-1776.		16 delen
	8488	1761. Afgehoord 1763. Met lijst van bij de rentmeester berustende boeken, registers en kaarten.	
	8489	1762. Afgehoord 1764.	
	8490	1763. Afgehoord 1766.	
	8491	1764. Afgehoord 1767.	
	8492	1765. Afgehoord 1768.	
	8493	1766. Afgehoord 1769.	
	8494	1767. Afgehoord 1770.	
	8495	1768. Afgehoord 1771.	
	8496	1769. Afgehoord 1772.	
	8497	1770. Afgehoord 1773	
	8498	1771. Afgehoord 1775.	
	8499	1772. Afgehoord 1775.	
	8500	1773. Afgehoord 1776.	
	8501	1774. Afgehoord 1777.	
	8502	1775. Afgehoord 1778.	
	8503	1776. Afgehoord 1779.	

-
- 8504** Bijlagen behorende bij de rekening over 1775. 1 omslag
Fragmenten
- 8505** Rekening van Carel van Naerssen en Pieter Antonius Tiendricus Monnix, 1 deel
provisionele rentmeesters. Afgehoord 1780.
1777.
- 8506** Vervallen.
- 8507-8523** Rekeningen van Gerrit Willem Motman, 17 delen
1778-1792. Motman was tevens drossaard van Roosendaal en Nispen; sedert 1789 lid van de Domeinraad.
- 8507** 1778. Afgehoord 1781.
Met lijst van bij de rentmeester berustende boeken, registers en kaarten.
- 8508** 1779. Afgehoord 1782.
- 8509** 1780. Afgehoord 1783.
- 8510** 1781. Afgehoord 1785.
- 8511** 1782. Afgehoord 1785.
- 8512** 1783. Afgehoord 1786.
- 8513** 1784. Afgehoord 1787.
- 8514** 1785. Afgehoord 1788.
- 8515** 1786. Afgehoord 1789.
- 8516** 1787. Afgehoord 1790.
- 8517** 1788. Afgehoord 1791.
- 8518** 1789. Afgehoord 1792.
- 8519** 1790. Afgehoord 1793.
- 8520** 1791. Afgehoord 1794.
- 8521** 1791. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1794
- 8522** 1791. Afgehoord 1798.
- 8523** 1792. Afgehoord 1798.
- 8524-8528** Rekeningen van Gerrit Willem Pannebroek, door de Agent van Financiën aangesteld 5 delen
terafwikkeling van de administratie van wijlen Gerrit Willem Motman,
1793-1797.
- 8524** 1793. Afgehoord 1799.
- 8525** 1794. Afgehoord 1800.
- 8526** 1795. Afgehoord 1801.
- 8527** 1796. Afgehoord 1802.
- 8528** 1797. Afgehoord. Met supplement-rekening, Afgehoord 1812 1806.
- 8529-8536** Rekeningen van Emmericus de Weert, 8 delen
1798-1809.
- 8529** 1798. Afgehoord 1804.
Met lijst van bij de rentmeester berustende boeken, registers en kaarten.
- 8530** 1799. Afgehoord 1805.
- 8531** 1800. Afgehoord 1807.
- 8532** 1801. Afgehoord 1807.
- 8533** 1802. Afgehoord 1808.
- 8534** 1803. Afgehoord 1808.
- 8535** 1804. Afgehoord 1810.
- 8536** 1805-1809. Afgehoord 1812.
- 8537** Bijlagen bij de rekeningen van

1798, 1805, 1807. 3 stukken

8538 Rekening van Emmericus de Weert. Afgehoord 1813. Met inhoudsopgave. 1810. 1 deel

b Rekeningen van de rentmeesters van de kapittels- en andere geestelijke goederen

8539-8555 Rekeningen van Adriaan Verelst, 1638-1654. 17 delen

De rekeningen van de jaren 1638-1654 bevatten geen inhoudsopgave.

8539 1638. Afgehoord 1647.

8540 1639. Afgehoord 1647.

8541 1640. Afgehoord 1647.

8542 1641. Afgehoord 1647.

8543 1642. Afgehoord 1647.

8544 1643. Afgehoord 1647.

8545 1644. Afgehoord 1647.

8546 1645. Afgehoord 1647.

8547 1646. Afgehoord 1649.

8548 1647. Afgehoord 1652.

8549 1648. Afgehoord 1652.

8550 1649. Afgehoord 1652.

8551 1650. Afgehoord 1652.

8552 1651. Afgehoord 1653.

8553 1652. Afgehoord. Met borderel. 1655

8554 1653. Afgehoord. Met borderel. 1655

8555 1654. Afgehoord 1657.

8556-8561 Rekeningen van de erfgenamen van Adriaan Verelst, 1655-1660. 6 delen.

8556 1655. Afgehoord. Met borderel. 1665

8557 1656. Afgehoord. Met borderel. 1665

8558 1657. Afgehoord. Met borderel. 1665

8559 1658. Afgehoord. Met borderel. 1665

8560 1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1665

8561 1660. Afgehoord. Met bijlagen. 1665

8562-8565 Rekeningen van Denijs van Rucphen, 1661-1664. 4 delen

8562 1661. Afgehoord 1666.

8563 1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1666

8564 1663. Afgehoord. Met loquatur. 1666

8565 1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1666

8566-8576 Rekeningen van Johan van der Kaey. Met bijlagen. 1665-1666, 1684-1691. 11 delen

8566 1665. Afgehoord 1669.

8567 1666. Afgehoord 1669.

8568 1667. Afgehoord 1669.

8569 1684. Afgehoord 1687.

8570 1685. Afgehoord 1688.

8571 1686. Afgehoord 1689.

8572 1687. Afgehoord 1690

	8573	1688. Afgehoord 1693.	
	8574	1689. Afgehoord 1694.	
	8575	1690. Afgehoord 1696.	
	8576	1691. Afgehoord 1698.	
8577	Concept-rekening van Johan van der Kaey, 1691.		1 deel
8578-8588	Rekeningen van Huijbert Kip, 1692-1702.		11 delen
	8578	1692. Afgehoord 1699.	
	8579	1693. Afgehoord 1700.	
	8580	1694. Afgehoord 1701.	
	8581	1695. Afgehoord 1702.	
	8582	1696. Afgehoord 1702.	
	8583	1697. Afgehoord 1703.	
	8584	1698. Afgehoord 1703.	
	8585	1699. Afgehoord 1703.	
	8586	1700. Afgehoord 1703.	
	8587	1701. Afgehoord 1705.	
	8588	1702. Afgehoord 1706.	
8589	Rekening van M.M. Nolthenius, weduwe van Huijbert Kip. Afgehoord 1707. 1703.		1 deel
8590-8609	Rekeningen van Carel van der Heyden, 1704-1723.		20 delen
	8590	1704. Afgehoord 1707.	
	8591	1705. Afgehoord 1708.	
	8592	1706. Afgehoord 1709.	
	8593	1707. Afgehoord 1710.	
	8594	1708. Afgehoord 1711.	
	8595	1709. Afgehoord 1712.	
	8596	1710. Afgehoord 1713.	
	8597	1711. Afgehoord 1714.	
	8598	1712. Afgehoord 1715.	
	8599	1713. Afgehoord 1716.	
	8600	1714. Afgehoord 1717.	
	8601	1715. Afgehoord 1718.	
	8602	1716. Afgehoord 1719.	
	8603	1717. Afgehoord 1720.	
	8604	1718. Afgehoord 1721.	
	8605	1719. Afgehoord 1722.	
	8606	1720. Afgehoord 1723.	
	8607	1721. Afgehoord 1724.	
	8608	1722. Afgehoord 1725.	
	8609	1723. Afgehoord 1726.	
8610-8613	Rekeningen van Maria van Alsem, weduwe van Carel van der Heyden, 1724-1727.		4 delen
	8610	1724. Afgehoord 1727.	
	8611	1725. Afgehoord 1728.	
	8612	1726. Afgehoord 1729.	
	8613	1727. Afgehoord 1730.	

8614-8620	Rekeningen van Jacob van Eijs, 1728-1734.	7 delen
	8614 1728. Afgehoord 1730.	
	8615 1729. Afgehoord 1731.	
	8616 1730. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1732	
	8617 1731. Afgehoord 1733.	
	8618 1732. Afgehoord 1734.	
	8619 1733. Afgehoord 1735.	
	8620 1734. Afgehoord 1736.	
8621-8652	Rekeningen van Willem Schoorn, 1735-1766.	32 delen
	8621 1735. Afgehoord 1739.	
	8622 1736. Afgehoord 1740.	
	8623 1737. Afgehoord 1741.	
	8624 1738. Afgehoord 1741.	
	8625 1739. Afgehoord 1742.	
	8626 1740. Afgehoord 1743.	
	8627 1741. Afgehoord 1744.	
	8628 1742. Afgehoord 1747.	
	8629 1743. Afgehoord 1749.	
	8630 1744. Afgehoord 1750.	
	8631 1745. Afgehoord 1751.	
	8632 1746. Afgehoord 1752.	
	8633 1747. Afgehoord 1752.	
	8634 1748. Afgehoord 1753.	
	8635 1749. Afgehoord 1754.	
	8636 1750. Afgehoord. Met borderel. 1755	
	8637 1751. Afgehoord 1757.	
	8638 1752. Afgehoord 1757.	
	8639 1753. Afgehoord 1758.	
	8640 1754. Afgehoord 1758.	
	8641 1755. Afgehoord 1759.	
	8642 1756. Afgehoord 1759.	
	8643 1757. Afgehoord 1761.	
	8644 1758. Afgehoord 1762.	
	8645 1759. Afgehoord 1764.	
	8646 1760. Afgehoord 1766.	
	8647 1761. Afgehoord 1766.	
	8648 1762. Afgehoord 1766	
	8649 1763. Afgehoord 1767.	
	8650 1764. Afgehoord 1767.	
	8651 1765. Afgehoord 1768.	
	8652 1766. Afgehoord 1769.	
8653-8654	Rekeningen van waarnemend rentmeester Laurens Pels, 1767-1768.	2 delen
	8653 1767. Afgehoord 1772.	
	8654 1768. Afgehoord 1772.	

c Rekeningen van de rentmeesters van de pastorale en andere geestelijke goederen, aangekomen met de vrede van 1648

8655-8661 Rekeningen van Adriaan Verelst,

	1648-1654.		7 delen
	8655	1648. Afgehoord 1656.	
	8656	1649. Afgehoord 1656.	
	8657	1650. Afgehoord 1656.	
	8658	1651. Afgehoord 1656.	
	8659	1652. Afgehoord 1656.	
	8660	1653. Afgehoord. Met borderel. 1656	
	8661	1654. Afgehoord 1665.	
8662-8667	Rekeningen van de gezamenlijke erfgenamen van Adriaan Verelst, 1655-1660.		6 delen
	8662	1655. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1665	
	8663	1656. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1665	
	8664	1657. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1665	
	8665	1658. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1665	
	8666	1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1665	
	8667	1660. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1665	
8668-8671	Rekeningen van Denijs van Rucphen, Met borderellen en loquatur. 1661-1664.		4 delen
	8668	1661. Afgehoord 1667.	
	8669	1662. Afgehoord 1667.	
	8670	1663. Afgehoord 1667.	
	8671	1664. Afgehoord 1667.	
8672-8696	Rekeningen van Johan van der Kaey, 1665-1689.		25 delen
	8672	1665. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1667	
	8673	1666. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1669	
	8674	1667. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1669	
	8675	1668. Afgehoord 1671.	
	8676	1669. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1672	
	8677	1670. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1674	
	8678	1671. Afgehoord. Met borderel. 1674	
	8679	1672. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1675	
	8680	1673. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1675	
	8681	1674. Afgehoord. Met borderel en loquatur. 1676	
	8682	1675. Afgehoord 1677.	
	8683	1676. Afgehoord. Met borderel. 1678	
	8684	1677. Afgehoord 1679.	
	8685	1678. Afgehoord 1681.	
	8686	1679. Afgehoord. Met loquatur. 1681	
	8687	1680. Afgehoord 1683.	
	8688	1681. Afgehoord 1684.	
	8689	1682. Afgehoord 1686.	
	8690	1683. Afgehoord 1686.	
	8691	1684. Afgehoord 1687.	
	8692	1685. Afgehoord 1688.	
	8693	1686. Afgehoord 1689.	
	8694	1687. Afgehoord 1690.	
	8695	1688. Afgehoord 1692.	
	8696	1689. Afgehoord 1695.	
8697-8698	Rekeningen van W. Van Bommel als voogd van de kinderen van Johan van der Kaey,		

	1690-1691. 8697 8698	1690. Afgehoord 1696. 1691. Afgehoord 1699.	2 delen
8699-8707	Rekeningen van Huijbert Kip, 1692-1700. 8699 8700 8701 8702 8703 8704 8705 8706 8707	1692. Afgehoord 1699. 1693. Afgehoord 1700. 1694. Afgehoord 1701. 1695. Afgehoord 1702. 1696. Afgehoord 1702. 1697. Afgehoord 1703. 1698. Afgehoord 1703. 1699. Afgehoord 1703. 1700. Afgehoord 1703.	9 delen
8708-8717	Rekeningen van Carel van der Heyden, 1717-1726. 8708 8709 8710 8711 8712 8713 8714 8715 8716 8717	1717. Afgehoord 1720. 1718. Afgehoord 1721. 1719. Afgehoord 1722. 1720. Afgehoord 1723. 1721. Afgehoord 1724. 1722. Afgehoord 1725. 1723. Afgehoord 1726. 1724. Afgehoord 1727. 1725. Afgehoord 1728. 1726. Afgehoord 1729.	10 delen
8718	Rekening van Maria van Alsem, weduwe van Carel van der Heyden Afgehoord 1730. 1727.		1 deel.
8719-8725	Rekeningen van Jacob van Eijs. Met inhoudsopgaven. 1728-1734. 8719 8720 8721 8722 8723 8724 8725	1728. Afgehoord 1730. 1729. Afgehoord 1731. 1730. Afgehoord 1732. 1731. Afgehoord 1733. 1732. Afgehoord 1734. 1733. Afgehoord 1735. 1734. Afgehoord 1736.	7 delen
8726-8756	Rekeningen van Willem Schoorn, 1735-1765. 8726 8727 8728 8729 8730 8731 8732 8733 8734 8735	1735. Afgehoord 1739. 1736. Afgehoord 1740. 1737. Afgehoord 1741. 1738. Afgehoord 1741. 1739. Afgehoord 1742. 1740. Afgehoord 1743. 1741. Afgehoord 1744. 1742. Afgehoord 1747. 1743. Afgehoord 1749. 1744. Afgehoord 1750.	31 delen

8736	1745. Afgehoord 1751.
8737	1746. Afgehoord 1752.
8738	1747. Afgehoord 1752.
8739	1748. Afgehoord 1753.
8740	1749. Afgehoord. Met borderel. 1754
8741	1750. Afgehoord. Met borderel. 1755
8742	1751. Afgehoord 1757.
8743	1752. Afgehoord 1757.
8744	1753. Afgehoord 1758.
8745	1754. Afgehoord 1758.
8746	1755. Afgehoord 1759.
8747	1756. Afgehoord 1759.
8748	1757. Afgehoord 1761.
8749	1758. Afgehoord 1762.
8750	1759. Afgehoord 1764.
8751	1760. Afgehoord 1766.
8752	1761. Afgehoord 1766.
8753	1762. Afgehoord 1766.
8754	1763. Afgehoord 1767.
8755	1764. Afgehoord 1767.
8756	1765. Afgehoord 1768.

8757-8759	Rekeningen van waarnemend rentmeester Laurens Pels, 1766-1768.	3 delen.
8757	1766. Afgehoord 1769.	
8758	1767. Afgehoord 1770.	
8759	1768. Afgehoord 1772.	

d Gecombineerde rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke aangeslagen kapittel- en pastorale goederen

8760-8784	Rekeningen van Laurens Pels, 1769-1792.	25 delen
8760	1769. Afgehoord 1773. Met index voor de afzonderlijke kapittels- en pastorale rekeningen voor 1768 op deze gecombineerde rekening voor 1769.	
8761	1770. Afgehoord 1774.	
8762	1771. Afgehoord 1775.	
8763	1772. Afgehoord 1775.	
8764	1773. Afgehoord 1775.	
8765	1774. Afgehoord 1776.	
8766	1775. Afgehoord 1777.	
8767	1776. Afgehoord 1778.	
8768	1777. Afgehoord 1778.	
8769	1778. Afgehoord 1780.	
8770	1779. Afgehoord 1781.	
8771	1780. Afgehoord 1782.	
8772	1781. Afgehoord 1783.	
8773	1782. Afgehoord 1784.	
8774	1783. Afgehoord 1785.	
8775	1784. Afgehoord 1785.	
8776	1785. Afgehoord 1787.	
8777	1786. Afgehoord 1788.	
8778	1787. Afgehoord 1789.	

	8779	1788. Afgehoord 1790.	
	8780	1789. Afgehoord 1791.	
	8781	1790. Afgehoord 1793.	
	8782	1791. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1794	
	8783	1792. Afgehoord 1799. Betreft een kopie-rekening.	
	8784	1792. Afgehoord 1799.	
8785-8788	Rekeningen van Johannes Adrianus Rijcken als vertegenwoordiger van de erfgenamen van zijn schoonvader, wijlen Laurens Pels, 1792-1795.		4 delen
	8785	1792. Afgehoord 1800.	
	8786	1793. Afgehoord 1801.	
	8787	1794. Afgehoord 1773.	
	8788	1795. Afgehoord 1773.	
8789-8801	Rekeningen van Johannes Adrianus Rijcken. Met inhoudsopgaven. 1796-1810.		13 delen
	8789	1796. Afgehoord 1801.	
	8790	1797. Afgehoord 1802.	
	8791	1798. Afgehoord 1802.	
	8792	1799. Afgehoord 1802.	
	8793	1800. Afgehoord 1803.	
	8794	1801. Afgehoord 1804.	
	8795	1802. Afgehoord 1805.	
	8796	1803. Afgehoord 1807.	
	8797	1804. Afgehoord 1807.	
	8798	1805. Afgehoord 1808.	
	8799	1806. Afgehoord 1809.	
	8800	1807-1809. Afgehoord 1812.	
	8801	1810. Afgehoord 1812.	
8802	Bijlage bij de rekening, 1802.		1 stuk
e Rekeningen van de rentmeesters en ontvangers van de erfgranen			
8803	Rekening van Denijs vanRucphen. Afgehoord 1661. 1658.		1 deel
8804-8810	Rekeningen van Johan Damisse, 1669-1676. M.u v. NDR inv. nr. 8804 verkeren alle inv.nrs. in slechte materiële staat.		7delen
	8804	1669. Afgehoord 1674.	
	8805	1671. Afgehoord 1675.	
	8806	1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1675	
	8807	1673. Afgehoord 1688.	
	8808	1674. Afgehoord 1688.	
	8809	1675. Afgehoord 1688.	
	8810	1676. Afgehoord 1688	
8811-8820	Rekeningen van Samuel Zuerius, 1677-1686.		10 delen
	8811	1677. Afgehoord 1694.	
	8812	1678. Afgehoord 1686.	

8813	1679. Afgehoord 1687.
8814	1680. Afgehoord 1687.
8815	1681. Afgehoord 1687.
8816	1682. Afgehoord 1687.
8817	1683. Afgehoord 1687.
8818	1684. Afgehoord 1687.
8819	1685. Afgehoord 1690.
8820	1686. Afgehoord 1690.

8821-8830	Rekeningen van Pieter George Zuerius. Met inhoudsopgaven vanaf NDR inv.nr. 8823. 1687-1696.	10 delen
8821	1687. Afgehoord 1693.	
8822	1688. Afgehoord 1695.	
8823	1689. Afgehoord 1695.	
8824	1690. Afgehoord 1704.	
8825	1691. Afgehoord 1704.	
8826	1692. Afgehoord 1704.	
8827	1693. Afgehoord 1704.	
8828	1694. Afgehoord 1704.	
8829	1695. Afgehoord 1704.	
8830	1696. Afgehoord. Met bijlagen. 1711	

8831-8872	Rekeningen van Josias Eckhardt, 1697-1738.	42 delen
8831	1697. Afgehoord 1699.	
8832	1698. Afgehoord 1700.	
8833	1699. Afgehoord 1701.	
8834	1700. Afgehoord 1702.	
8835	1701. Afgehoord 1702.	
8836	1702. Afgehoord 1703.	
8837	1703. Afgehoord 1704.	
8838	1704. Afgehoord 1705.	
8839	1705. Afgehoord 1707.	
8840	1706. Afgehoord 1708.	
8841	1707. Afgehoord 1709.	
8842	1708. Afgehoord 1710.	
8843	1709. Afgehoord 1711.	
8844	1710. Afgehoord 1711.	
8845	1711. Afgehoord 1712.	
8846	1712. Afgehoord 1713.	
8847	1713. Afgehoord 1714.	
8848	1714. Afgehoord 1715.	
8849	1715. Afgehoord 1716.	
8850	1716. Afgehoord 1717.	
8851	1717. Afgehoord 1718.	
8852	1718. Afgehoord 1719.	
8853	1719. Afgehoord 1720.	
8854	1720. Afgehoord 1721.	
8855	1721. Afgehoord 1722.	
8856	1722. Afgehoord 1723.	
8857	1723. Afgehoord 1724.	
8858	1724. Afgehoord 1725.	
8859	1725. Afgehoord 1726.	

8860	1726. Afgehoord 1727.
8861	1727. Afgehoord 1728.
8862	1728. Afgehoord 1729.
8863	1729. Afgehoord 1730.
8864	1730. Afgehoord 1731.
8865	1731. Afgehoord 1732.
8866	1732. Afgehoord 1733.
8867	1733. Afgehoord 1734.
8868	1734. Afgehoord 1735.
8869	1735. Afgehoord 1736.
8870	1736. Afgehoord 1738.
8871	1737. Afgehoord 1739.
8872	1738. Afgehoord 1740.

8873-8919 Rekeningen van Alexander Philemon Eckhardt,
1739-1784.

47 delen

8873	1739. Afgehoord 1741.
8874	1740. Afgehoord 1741.
8875	1741. Afgehoord 1743.
8876	1742. Afgehoord 1744.
8877	1743. Afgehoord 1745.
8878	1744. Afgehoord 1747.
8879	1745. Afgehoord 1747.
8880	1746. Afgehoord 1750.
8881	1747. Afgehoord 1751.
8882	1748. Afgehoord 1751.
8883	1749. Afgehoord 1752.
8884	1750. Afgehoord 1753.
8885	1751. Afgehoord 1754.
8886	1752. Afgehoord 1754.
8887	1753. Afgehoord 1755.
8888	1754. Afgehoord 1756.
8889	1755. Afgehoord 1758.
8890	1756. Afgehoord 1759.
8891	1757. Afgehoord 1760.
8892	1758. Afgehoord 1760.
8893	1759. Afgehoord 1762.
8894	1760. Afgehoord 1762.
8895	1761. Afgehoord 1764.
8896	1762. Afgehoord 1765.
8897	1763. Afgehoord 1765.
8898	1764. Afgehoord 1767.
8899	1765. Afgehoord 1767.
8900	1766. Afgehoord 1769.
8901	1767. Afgehoord. Met bijlage. 1770
8902	1768. Afgehoord 1771.
8903	1769. Afgehoord 1771.
8904	1770. Afgehoord 1772.
8905	1771. Afgehoord 1774.
8906	1772. Afgehoord 1774.
8907	1773. Afgehoord 1775.
8908	1774. Afgehoord 1776.
8909	1775. Afgehoord 1777.
8910	1776. Afgehoord 1778.

	8911	1777. Afgehoord 1779.	
	8912	1778. Afgehoord 1780.	
	8913	1779. Afgehoord 1781.	
	8914	1780. Afgehoord 1782.	
	8915	1780. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1782	
	8916	1781. Afgehoord 1783.	
	8917	1782. Afgehoord 1784.	
	8918	1783. Afgehoord 1785.	
	8919	1784. Afgehoord 1787.	
8920-8921	Rekening van de waarnemend ontvanger Hendrik Adriaan Wiercx. Met inhoudsopgave. Afgehoord 1787 1785.		2 delen
	8920	Auditeursexemplaar.	
	8921	Rendantsexemplaar.	
8922-8933	Rekeningen van Cornelis Evert Schoorn, 1786-1793.		12 delen
	8922	1786. Afgehoord. Met borderel. 1789	
	8923	1786. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1789	
	8924	1787. Afgehoord 1790.	
	8925	1787. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1790	
	8926	1788. Afgehoord 1790.	
	8927	1788. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1790	
	8928	1789. Afgehoord 1790.	
	8929	1790. Afgehoord 1791.	
	8930	1790. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1791	
	8931	1791. Afgehoord. Met bijlagen. 1793	
	8932	1792. Afgehoord 1801.	
	8933	1793. Afgehoord 1801.	
8934-8949	Rekeningen van Florentius Cornelis Havermans, 1794-1810.		16 delen
	8934	1794. Afgehoord 1802.	
	8935	1795. Afgehoord 1802.	
	8936	1796. Afgehoord 1803.	
	8937	1797. Afgehoord 1803.	
	8938	1798. Afgehoord 1803.	
	8939	1799. Afgehoord 1803.	
	8940	1800. Afgehoord 1803.	
	8941	1801. Afgehoord 1804.	
	8942	1802. Afgehoord 1805.	
	8943	1803. Afgehoord 1807.	
	8944	1804. Afgehoord 1807.	
	8945	1805. Afgehoord 1808.	
	8946	1806. Afgehoord 1808.	
	8947	1807. Afgehoord 1809.	
	8948	1808-1809. Afgehoord 1811.	
	8949	1810. Afgehoord 1813.	

6 OVERIGE FINANCIËLE STUKKEN

a Leggers en manualen van cijzen behorend tot de domaniale goederen en de erfgranen

Let op het onderscheid tussen cijzen, rustend op domaniale goederen (serie a) en die op kapiteel- en pastorale goederen (serie b).

- Leggers van cijzen in Terheijden, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1484- 1712. 4 delen
 Oude nummers NDRO Hingman 1878-1881.
 Overgebracht naar RANBR, archieven rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers (inventarisreeks nr 8), , nummer toegang ##, inv.nrs. 130-133.
 - 1484-1633. N.B. Inv. nr. 130
 - Lamberticijzen, 1644-1698. N.B. Inv. nr. 133
 - Martinicijzen, 1634-1698. N.B. Inv. nr. 131
 - Topografische legger, 1712-1740.
- 8950-8955** Manualen van herencijzen van stad en land van Breda, 1572-1621. 6 delen
8950 1572-1595.
8951 1595-1601.
8952 1614.
8953 1615-1616.
8954 1617.
8955 1619-1621.
- 8956** Legger van Sint-Bavo- en Martinicijzen te Breda, vernieuwd in 1634. 1 deel
 Folio 1-83 Sint-Bavo-cijzen. Folio 1-62 Martini cijzen.
- 8957** Legger van Martinicijzen in Zwartenberg onder Etten, vernieuwd in 1634. 1 deel
- 8958-8959** Topografische leggers van monnikencijzen onder Etten. 2 delen
8958 Vernieuwd in 1634.
8959 Vernieuwd in 1699, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1611-1730 en met naamindex.
- 8960** Topografische legger behorend tot de erfgranen van Breda, met aantekeningen van betalingen. Met losse bijlagen. 1669-1678. 1 deel
- 8961-8962** Legger van cijzen in Breda en Teteringen, vernieuwd in, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1530-1730. 1699 2 delen
8961 Folio 1-216, met naamindex.
8962 Folio 217-380.
- 8963** Legger van Sint-Bavo-cijzen in De Haghe, vernieuwd in 1699, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1533-1730 en met naamindex. 1533-1730 1 deel
- 8964** Legger van herencijzen in Alphen en Chaam, vernieuwd in 1699, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1616-1729 en naamindex.

	1616-1729	1 deel
8965	Legger van herencijnzen in Baarle, vernieuwd in 1699, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1640-1729. 1640-1729	1 deel
8966	Legger van herencijnzen in Terheijden, vernieuwd in 1699, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1630-1730 en met naamindex. 1630-1730	1 deel
8967	Legger van herencijnzen in Zwartenberg onder Etten, vernieuwd in 1699, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1670-1730 en met naamindex. 1670-1730	1 deel
8968	Legger van de erfpachten (lett) op huizen en erven in Alphen, Baarle en Chaam, 1712-1715.	1 deel.
8969	Blad uit een legger van renten waarschijnlijk in Chaam, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1765-1769.	1 stuk
8970	Topografische legger van renten en landpachten behorend tot de erfgranen van Breda, met aantekeningen van betalingen over het jaar 1794.	1 omslag
8971	Borderel bij de legger van renten en landpachten behorend tot de erfgranen van Breda, 1808-1810.	1 omslag
8972	Legger van renten behorend tot de erfgranen van Breda, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1815-1818.	1 omslag
8973	Index van namen van cijnsplichtingen met vermelding van verschuldigde cijns, [19e eeuw] en met bijlagen 1826-1827. Het is niet duidelijk naar welke leggers deze index verwijst.	1 deel
b Leggers en manualen van cijnzen, renten en erfpachten behorend tot de kapittel- en pastorale goederen		
8974	Topografische legger van cijnzen in de stad en land van Breda, met gedeeltelijk aantekeningen van betaling over de jaren 1613-1623 en naamindex. 1613-1623.	1 deel
8975	Legger van geestelijk renten vermoedelijk in Etten, Leur en Sprundel, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1613-1707.	1 deel
8976	Legger van landerijen, tienden, renten en cijnzen behorend tot de prebenden en beneficiën, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1617-1695 en met naamindex en inhoudsopgave. 1617-1695.	1 deel

- 8977** Legger van renten en cijzen behorende tot de pastorie van Breda, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1624-1694 en met naamindex en inhoudsopgave.
1624-1694. 1 deel
- 8978** Topografische legger van renten en erfpachten in de stad Breda, vernieuwd in 1675, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1614-1674 en met naamindex en inhoudsopgave.
1614-1674. 1 deel
- 8979-8982** Leggers van cijzen in Etten, Leur en Sprundel, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1707-1769. 4 delen
- 8979** Folio 1-240, met naamindex.
8980 Folio 241-506.
8981 Folio 507-770.
8982 Folio 771-1027.
- 8983-8984** Leggers van oude grote cijzen of Sint-Andriescijzen onder Terheijden. 2 delen
- 8983** Topografische legger, vernieuwd in 1709, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1678-1708 en met naamindex en inhoudsopgave.
8984 Legger, vernieuwd in 1770.
- 8985-8995** Leggers van geestelijke renten, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1708-1717 en met naamindices 1708-1717
- 8985** Stad Breda, 1708-1713.
8986 Teteringen, 1710-1717.
8987 Oosterhout, 1714-1715.
8988 Dongen, 1713-1714.
8989 Terheijden, 1714.
8990 De Haghe, 1713-1715.
8991 Etten, 1709-1714.
8992 Rijsbergen en Zundert, met inhoudsopgave. 1714-1716
8993 Alphen, Baarle en Chaam, 1712-1715.
8994 Gilze, 1712-1714.
8995 Ginneken, 1712-1716.
- 8996-9005** Leggers van renten en erfpachten, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1713-1769 en met naamindices. 1713-1769 10 delen
- 8996** Teteringen, 1728-1769.
8997 De Haghe, 1718-1753.
8998 De Haghe, zonder naamindex. 1753-1769,
8999 Etten, Leur en Sprundel, 1713-1769., 1 pak
9000 Rijsbergen en Zundert, 1728-1769., 1 pak
9001 Alphen, Baarle en Chaam, 1728-1769., 1 pak.
9002 Gilze en Rijen, 1728-1755., 1 pak
9003 Gilze en Rijen, met bijlagen. 1755-1769,
9004 Ginneken, 1728-1755., 1 pak
9005 Ginneken, 1755-1769.

- 9006** Legger van renten en erfpachten in de stad Breda, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1728-1769 en met naamindex voor de letters P-W. 1728-1769. 1 deel
- 9007-9008** Stukken betreffende de administratie en controle op de betaling aan de heer van Breda van door de abt van Tongerloo verschuldigde bedragen betreffende pastorale goederen, gelegen in Alphen, 1766-1808. 1 deel en 1 katern
- 9007** Legger van de inkomsten uit het beneficie van het Maria-altaar van de kerk in Alphen, met aantekeningen van betalingen met naamindices, 1766-1808., 1 deel
- 9008** Akte van kwijting door de rentmeester der domeinen ad interim aan J.B. Mutsaerts, pastoor van Alphen, van betaling van de pastorale renten te Alphen over de jaren 1805-1808, 1809. Afschrift., 1 katern
Met lijst van personen die de pastorale renten te Alphen hebben betaald met verwijzing naar folionummers in het register NDR inv. nr. 9007.
- 9009-9012** Legger van kapittelcijzen in Etten, Leur en Sprundel, vernieuwd in 1769/1770, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1770-1823. 4 delen
- 9009** Folio 1-311.
- 9010** Folio 312-599.
- 9011** Folio 600-879.
- 9012** Folio 880-1029.
- 9013-9016** Idem als NDR inv. nrs. 9009-9012, zonder aantekeningen van betalingen en met naamindex in NDR inv. nr. 9016. 4 delen
- 9013** Folio 1-311.
- 9014** Folio 312-599.
- 9015** Folio 600-879.
- 9016** Folio 880-1029.
- 9017-9025** Leggers van renten en erfpachten, vernieuwd in 1769 /1770, met aantekeningen van betalingen over de jaren 1770-1818. 9 delen
- Zie rekening van de kapittels- en pastorale goederen (1769), NDR inv. n.r 8760.
- 9017** Stad Breda.
- 9018** Teteringen.
- 9019** Oosterhout, met (losse) bijlagen.
- 9020** De Haghe, met (losse) bijlagen.
- 9021** Etten, Leur en Sprundel, met (losse) naamindex.
- 9022** Zundert en Rijsbergen.
- 9023** Alphen, Baarle en Chaam.
- 9024** Gilze en Rijen.
- 9025** Ginneken.
- 9026-9036** Leggers van renten en erfpachten, vernieuwd in 1769/1770, zonder aantekeningen van betalingen, met naamindices. 11 delen.
- Deels gelijk aan bovenstaande leggers, echter met minder mutaties.
- 9026** Stad Breda.
- 9027** Teteringen.
- 9028** Oosterhout.

	9029	Dongen.	
	9030	Terheijden.	
	9031	De Haghe.	
	9032	Etten, Leur en Sprundel.	
	9033	Rijsbergen en Zundert.	
	9034	Alphen, Baarle en Chaam.	
	9035	Gilze en Rijen.	
	9036	Ginneken.	
9037		Manuaal van renten van 3 gulden en minder voorkomend in de bovenstaande renteboeken, vernieuwd in 1769/1770, z.d.	1 deel
9038		Legger van geestelijke renten, vernieuwd in 1787 en met aantekeningen van betalingen over de jaren 1786-1818.	1 omslag
9039		Legger van geestelijke renten, vernieuwd in 1787 en met aantekeningen van betalingen over de jaren 1786-1787. 1786-1787. Deels gelijk aan NDR inv. nr. 9038.	1 deel
9040		Extract uit het manuaal van de landen, weiden en beemden behorende tot de geestelijke goederen van Breda, 1809.	1 katern
9041		Extract uit het manuaal van de tienden behorende tot de geestelijke goederen van Breda, 1810	1 katern
E LEENZAKEN			
1 LEGGERS			
9042-9048		Leggers van lenen van het land van Breda, vernieuwd in 1731/1732. Met naamindices. 1731-1732	7 delen
	9042	Breda, Terheijden, Etten, Tiiburg, Gilze, Oostmal, Drimmelen, Waspik en Geertruidenberg.	
	9043	Ten Houte, Hambroek, Gageldonk, Borghst en Buurstede.	
	9044	Alphen, Baarle en Chaam.	
	9045	Ginneken.	
	9046	Meere, Meerle en Minderhout.	
	9047	Rijsbergen.	
	9048	Zundert-Nassau en Zundert-Hertog.	
2 REKENINGEN			
9049		Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Dingman van der Locht. Met bijlagen. Afgehoord 1618. 1616.	1 band
9050-9066		Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Denijs van Rucphen, 1638-1668.	17 delen

9050	1638. Afgehoord. Met bijlagen. 1644.	
9051	1639. Afgehoord. 1744.	
9052	1640. Afgehoord. 1644.	
9053	1641. Afgehoord. Met borderel. 1644.	
9054	1642. Afgehoord. 1652.	
9055	1643. Afgehoord. 1652.	
9056	1644. Afgehoord. Met bijlagen. 1652.	
9057	1645. Afgehoord. 1652.	
9058	1646. Afgehoord. 1652.	
9059	1647. Afgehoord. 1652.	
9060	1648. Afgehoord. 1652.	
9061	1649. Afgehoord. 1652.	
9062	1650-1656. Afgehoord. Met bijlagen. 1663.	
9063	1657-1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1666.	
9064	1660-1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1669, 1671.	
9065	1662. Afgehoord. Met borderel. 1671.	
9066	1663. Afgehoord. Met borderel. 1671.	
9067	Bijlagen bij de rekeningen over de jaren. 1638-1641.	1 lias
9068	Rekening van Elia van Bernagien, weduwe van griffier en rentmeester van de lenen Denijs van Rucphen. Afgehoord 1771. Met borderel. 1 jan.-17 juni 1664.	1 deel.
9069-9072	Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Cornelis van Rucphen, 1664-1668.	3 delen
9069	Afgehoord. 1674. 20 juni - 31 dec 1664.	
9070	1665. Afgehoord. 1674.	
9071	1666. Afgehoord. 1674.	
9072	Afgehoord 1675. Met borderel. 1667 - 10 feb. 1668	
9073-9081	Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Johannes Damisse, 1668-1677.	9 delen
9073	Afgehoord. 1678. Met bijlagen. 10 feb -31 dec 1668.	
9074	1669. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
9075	1670. Afgehoord. 1678.	
9076	1671. Afgehoord. 1678.	
9077	1672. Afgehoord. 1678.	
9078	1673. Afgehoord. 1678.	
9079	1674. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
9080	1675. Afgehoord. 1678.	
9081	1676 - 15 maart 1677. Afgehoord. Met bijlagen. 1679.	
9082-9109	Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Jacob van Buerstede. Met bijlagen. 1677-1704. De rekeningen lopen van 17 maart tot 17 maart.	28 delen.
9082	1677/1678. Afgehoord. 1679.	
9083	1678/1679. Afgehoord. 1679.	
9084	1679/1680. Afgehoord. 1682.	
9085	1680/1681. Afgehoord. 1682.	
9086	1681/1682. Afgehoord. 1684.	
9087	1682/1683. Afgehoord. 1684.	

9088	1683/1684. Afgehoord. 1686.
9089	1684/1685. Afgehoord. 1687.
9090	1685/1686. Afgehoord. 1687.
9091	1686/1687. Afgehoord. 1688.
9092	1687/1688. Afgehoord. 1689.
9093	1688/1689. Afgehoord. 1690.
9094	1689/1690. Afgehoord. 1692.
9095	1690/1691. Afgehoord. 1692.
9096	1691/1692. Afgehoord. 1693.
9097	1692/1693. Afgehoord. 1694.
9098	1693/1694. Afgehoord. 1695.
9099	1694/1695. Afgehoord. 1697.
9100	1695/1696. Afgehoord. 1698.
9101	1696/1697. Afgehoord. 1699.
9102	1697/1698. Afgehoord. 1700.
9103	1698/1699. Afgehoord. 1701.
9104	1699/1700. Afgehoord. 1702.
9105	1700/1701. Afgehoord. 1703.
9106	1701/1702. Afgehoord. 1703.
9107	1702/1703. Afgehoord. 1704.
9108	1703/1704. Afgehoord. 1705.
9109	17 maart 28 juli 1704. Afgehoord. 1706.

9110-9137

Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Anthonij van Buerstede,
1708-1736. 28 delen

9110	26 sept 1708-26 sept 1709. Afgehoord. 1711.
9111	26 sept 1709 31 dec 1710. Afgehoord. Met borderel. 1713.
9112	1711. Afgehoord. Met borderel. 1713.
9113	1712. Afgehoord. Met borderel. 1714.
9114	1713. Afgehoord. Met borderel. 1715.
9115	1714. Afgehoord. Met borderel. 1716.
9116	1715. Afgehoord. 1716.
9117	1716. Afgehoord. Met borderel. 1717.
9118	1717. Afgehoord. Met borderel. 1719.
9119	1718. Afgehoord. Met borderel. 1720.
9120	1719. Afgehoord. Met borderel. 1721.
9121	1720. Afgehoord. Met borderel. 1722.
9122	1721. Afgehoord. Met borderel. 1724.
9123	1722. Afgehoord. Met borderel. 1725.
9124	1723. Afgehoord. Met borderel. 1725.
9125	1724. Afgehoord. 1726.
9126	1725. Afgehoord. Met borderel. 1727.
9127	1726. Afgehoord. Met borderel. 1729.
9128	1727. Afgehoord. Met borderel. 1729.
9129	1728. Afgehoord. 1729.
9130	1729. Afgehoord. Met borderel. 1730.
9131	1730. Afgehoord. Met borderel. 1731.
9132	1731. Afgehoord. Met borderel. 1732.
9133	1732. Afgehoord. 1734.
9134	1733. Afgehoord. Met borderel. 1734.
9135	1734. Afgehoord. 1735.
9136	1735. Afgehoord. Met borderel. 1737.
9137	1736. Afgehoord. 1737.

-
- 9138-9147** Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Philippus Johannes Tollius, 1737-1746. 10 delen
- 9138** 1737. Afgehoord. 1740.
- 9139** 1738. Afgehoord. Met borderel. 1740.
- 9140** 1739. Afgehoord. 1741.
- 9141** 1740. Afgehoord. 1742.
- 9142** 1741. Afgehoord. 1743.
- 9143** 1742. Afgehoord. 1744.
- 9144** 1743. Afgehoord. 1745.
- 9145** 1744. Afgehoord. 1746.
- 9146** 1745. Afgehoord. 1746.
- 9147** 15 feb 22 sept 1746. Afgehoord. 1747.
- 9148-9149** Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Christiaan Scholten, 1746-1748. 2 delen
- 9148** 22 nov 1746-18 dec 1747. Afgehoord. 1748.
- 9149** 4 jan - 3 okt 1748. Afgehoord. 1749.
- 9150-9176** Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Willem Hendrik Verbrugge, 1748/1749-1775. 27 delen
- 9150** 22 nov 1748 -31 dec 1749. Afgehoord. 1750.
- 9151** 1750. Afgehoord. 1751.
- 9152** 1751. Afgehoord. Met borderel. 1752.
- 9153** 1752. Afgehoord. 1753.
- 9154** 1753. Afgehoord. 1754.
- 9155** 1754. Afgehoord. 1755.
- 9156** 1755. Afgehoord. 1756.
- 9157** 1756. Afgehoord. 1757.
- 9158** 1757. Afgehoord. 1758.
- 9159** 1758. Afgehoord. 1759.
- 9160** 1759. Afgehoord. 1760.
- 9161** 1760. Afgehoord. 1761.
- 9162** 1761. Afgehoord. 1762.
- 9163** 1762. Afgehoord. 1763.
- 9164** 1763. Afgehoord. 1764.
- 9165** 1764. Afgehoord. 1765.
- 9166** 1765. Afgehoord. 1766.
- 9167** 1766. Afgehoord. 1767.
- 9168** 1767. Afgehoord. 1768.
- 9169** 1768. Afgehoord. 1769.
- 9170** 1769. Afgehoord. 1770.
- 9171** 1770. Afgehoord. 1771.
- 9172** 1771. Afgehoord. 1772.
- 9173** 1772. Afgehoord. 1773.
- 9174** 1773. Afgehoord. 1774.
- 9175** 1774. Afgehoord. 1775.
- 9176** 1775. Afgehoord. 1776.
- 9177** Rekening van waarnemend griffier en rentmeester van de lenen Rombout Melchior Damisse, 1 jan. - 24 okt. 1776. Afgehoord 1777. 1 deel
- 9178-9180** Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Willem Pieter van Persijn, 1776-1779. 3 delen

- 9178** 25 okt. 1776-31 dec. 1777. Afgehoord. 1778.
9179 1778. Afgehoord. 1779.
9180 1 jan. - 10 sept. 1779. Afgehoord. 1779.

- 9181-9195** Rekeningen van griffier en rentmeester van de lenen Gerhard Johan Faree, 1779-1791. 15 delen
- 9181** 10 sept. 1779 - 31 dec. 1780. Afgehoord. 1781.
9182 1781. Afgehoord. 1782.
9183 1782. Afgehoord. 1782.
9184 1783. Afgehoord. 1784.
9185 1784. Afgehoord. 1785.
9186 1785. Afgehoord. 1786.
9187 1786. Afgehoord. 1790.
9188 1787. Afgehoord. 1790.
9189 1788. Afgehoord. 1791.
9190 1789. Afgehoord. 1791.
9191 1790. Afgehoord. Afschrift. 1791.
9192 1790. Afgehoord. 1792.
9193 1790. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1792.
9194 1791. Afgehoord. 1794.
9195 1791. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1794.

3 OVERIGE STUKKEN BETREFFENDE LEENZAKEN

- 9196** Extract uit het leenboek van Brabant van het Kwartier van Antwerpen met betrekking tot de rubriek Zundert, 1604. 1 stuk
- 9197** Kopie-beschikking van het Leenhof van Brabant in de zaak van Peeter Bruyens contra rentmeester Johannes Damisse, 1675. 1 stuk
- 9198** Stukken betreffende het onderzoek door griffier en rentmeester der lenen Jacob van Buerstede naar zogenaamde verduisterde lenen (lenen die lange tijd niet meer waren verheven), 1678-1685. 1 omslag
 Zie ook de bijlagen bij NDRinv. nr. 9085.
- 9199** Register van lenen van Oosterhout en Ter Brake. Met naamindex. Met verwijzing naar het oud-'leenboek' van Oosterhout. 1731. 1 deel
 Vernieuwd ten tijde van Anthonie van Buerstede, griffier van het Leenhof van Breda.
- 9200** Register van lenen van Dongen. Met naamindex. Met verwijzing naar het oud 'leenboek' van Dongen. 1732. 1 deel
 Vernieuwd ten tijde van Anthonie van Buerstede, griffier van het Leenhof van Breda.
- 9201** Missiven en extract-resoluties van de Domeinraad ingekomen bij Willem Hendrik Verbrugge, griffier van het Leenhof te Breda, 1749-1761. 1 omslag

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 9202** Inventaris van de cijnsboeken van Breda en andere papieren daarop betrekking hebbend, overgegeven door de weduwe van rentmeester Pieter uyt Mattenburch aan rentmeester Adriaan Verelst, 1629. 1 stuk
- 9203** Inventaris van de stukken betreffende de geestelijke goederen van de stad en het land van Breda, die in 1736 onder rentmeester Willem Schoorn berustten, 1736. 1 katern
- 9204-9205** Inventarissen en akten van overdracht van de administratie door erfgenamen van griffiers van het Leenhof te Breda aan de opvolger van de overledene, 1736 en 1746. 1 katern en 1 stuk
- 9204** Van Anthonie van Buerstede aan Philips Johan Tollius, 1736.
- 9205** Van Philips Johan Tollius aan Christiaan Scholten, 1746., 1 stuk
- 9206** Lijst van alle boeken, registers en kaarten berustende op het comptoir van de rentmeester der domeinen in Breda. Afschrift. 1743. 1 stuk
- 9207** Inventaris van het archief van het domeinkantoor berustende onder rentmeester Emmericus de Weert, [begin 19de eeuw]. 1 stuk
- 9208** Inventaris van het archief van het kantoor van de geestelijke goederen berustende onder rentmeester Johannes Adrianus Rijcken, 1801. 1 stuk
- 9209** Inventaris van het archief van het kantoor van de erfgranen berustende onder de ontvanger Florentius Cornelis Havermans, 1804. 1 stuk

AANHANGSEL: STUKKEN, AANGETROFFEN OP DE PASTORIE VAN KLEIN ZUNDERT**A ALGEMEEN**

- 9210** Lijst met namen van pastoors van Zundert van 1430-1718, z.j. 1 stuk
- 9211** Testamentaire beschikkingen ten gunste van de pastorie, het Onze Lieve Vrouwenaltaar en aan de Tafel van de Heilige Geest voor de armen van Klein Zundert. Afschriften. 1621-1679. 6 stukken
- 9212-9213** Ingekomen brieven, 1653-1790 en z.j. 2 omslagen
- 9212** Ingekomen brieven bij verschillende pastoors van Klein Zundert, 1653-1790 en z.j., 1 omslag
Een brief ernstig beschadigd.
- 9213** Ingekomen brieven van J C. Heestermans, provisor van de abdij van Tongerlo, aan een geestelijke [de pastoor van Klein Zundert] inzake

de betaling van het collateraal of de 40e penning over hun goederen in de Generaliteit, 1727., 1 omslag

- 9214** Memorie inzake de schenking in 1677 door Jenneken Merten Herreygens, vrouvv van Cornelis Hendrik Stevens, van enkele roggerenten aan het Onze Lieve Vrouwe altaar te Rijsbergen, aan het klooster van Tongerlo en aan de armen van Klein Zundert, z.j. 1 stuk
- 9215** Vergunning door de magistraat van Zundert aan Albertus Marcellly, rentmeester van de abdij van Tongerlo in Klein Zundert, om in de Beek achter zijn huis een visserij te mogen vestigen. Authentieke afschriften. In tweevoud. 1718-1719. 2 stukken

B GOEDEREN

1 Goederen van de kerk, de pastorie en de vicarie

a Verwerving en betwisting

- 9216** Stukken betreffende conflicten tussen de pastoors van Klein Zundert, van Groot Zundert en van Rijsbergen over het recht op de tienden in Klein Zundert, 1500-1691 en z.j. 1 omslag
- 9217** Akte van bevestiging door Joris van Oosterwijk, bisschop van Luik, van de stichting van twee missen op een der altaren van de kerk in Klein Zundert door Arnold van Vessem en Johan Paulus Meeuwsz. Authentiek afschrift. 1546. 1 stuk
- 9218** Stukken betreffende de koop door de pastoor van Klein Zundert van onroerend goed aldaar, [ca. 1590] en 1669. 2 stukken
- 9219** Sententie van de Raad van Brabant in het geschil tussen prins Frederik Hendrik en de pastoor van Klein Zundert bepalende dat de pastoor van Klein Zundert recht heeft op de tienden aldaar. Afschrift. 1634. 1 stuk
- 9220** Stukken betreffende het proces tussen Christiaan van Hove, pastoor van Klein Zundert, en de weduwe en erfgenamen van Jan Peter Geerardts betreffende het bezit van enkele pastoorsgoederen, 1640-1649. 1 omslag
- 9221** Nota van de meier, het gerecht en de gezworenen van Zundert onder de jurisdictie van de hertog van Brabant aan prins Willem II inzake het in bezit nemen van de rooms-katholieke kerk te Groot Zundert ten behoeve van de gereformeerden door Cornelis van Aertsen, drossaard van stad en land van Breda. Afschrift. 1648. 1 stuk
- 9222** Stukken betreffende het meten en afpalen van hoeven en landerijen, behorende bij de pastorie van Klein Zundert, 1656-1657, 1779 en z.j. 5 stukken
- 9223** Akte van overeenkomst tussen Christiaan van Hove, rentmeester van de abdij van

Tongerloo, en Aert Cornelis Dirven inzake het bezit van een weg, lopende van de Meulenbrug tot het huis van Marten van Wymer. Met bijlage, 1670.
1671. 2 stukken

b Bestuur

9224 Akten van vrijgeleide van prins Maurits voor Adriaen Stalparts, prelaat van de abdij van Tongerloo, voor alle geestelijken en functionarissen die onder gezag vallen en voor de bevolking van Grooten Klein Zundert. Authentieke afschriften.
1621 en 1622. 2 stukken

9225 Stukken betreffende pogingen van de inwoners van Klein Zundert om zelfstandig de belastingen te mogen innen en verantwoorden, zonder bemoeienis van Groot Zundert,
1662-1665 en z.j. 1 omslag

c Beheer

Verkoop, verhuur en verpachting van renten en goederen

9226 Akten van verpachting in Klein Zundert,
1557-1559. 1 katern en 1 stuk
Het katern is ingebonden in een blad perkament waarop een fragment uit een verhandeling over erfrecht, en met (deels ondeugende) tekeningetjes.
Bevat akten betreffende
- een hoeve nabij de pastorie, 1557;
- de hoeve 'Spreeuwenhof bij Hulsdonck, 1559;
- de hoeve 'ter Vloet', 1559, 1567;
- de tienden onder Hulsdonck, 1559.

9227 Conditie van verpachting van de pastoorshoeve, naast de pastorie gelegen en van de tienden van Klein Zundert,
1583, 1588, 1592. 1 katern en 2 stukken
Het katern is ingebonden in een blad perkament met een manuscript van o. a. muziek en tekst van het 'magnificat.'

9228 Conditie en akten van verpachting van tienden onder Klein Zundert toebehorend aan de abdij van Tongerloo,
1596-1797. 1 pak

9229 Akte van verpachting van de akker 'de lange heininge' in Groot Zundert, met kwitanties,
1597-1602. 1 stuk

9230 Conditie van verpachting van de hoeve 'Spreeuwenhof' bij Hulsdonck,
1615-1734. 1 omslag

9231 Stukken betreffende de verpachting van de hoeve 'ter Vloet',
1623-1733. 1 omslag

9232 Conditie en akten van verpachting van een hoeve en Landerijen,
1627-1662. 1 katern en 1 stuk

9233 Akten van verpachting van enkele percelen weiland in de polder Oyendonck onder de Haghe, toebehorend aan de abdij van Tongerloo. Met bijlagen, 1789-1797 en z.j.

1789. 1 omslag

- 9234** Kopie-akte van leenverhef, gedaan in 1708, voor het leenhof Moolen Ten Broeck door Pieter Joost Pieter Cocx van de Oosterbeemd, gelegen ten Broeck onder de jurisdictie van Klein Zundert, belast met roggerenten aan de Heilige Geestmeesters en aan de pastoor van Klein Zundert, z.j. met aantekeningen/correcties op een kohier en op een klapper, gemaakt door pastoor A. Vos van Klein Zundert, over de hoeven 'Lochtenburg' alias 'Spreeuwenhof, z.j. [na 1788]. 2 stukken

Bouw en onderhoud

- 9235** Bestek en voorwaarden voor het afbreken en opnieuw opbouwen van het Gasthuis te Klein Zundert, 1628. 2 stukken

- 9236** Stukken betreffende vorderingen van pastoor Christiaan van Hove op de gemeenten van Groot- en Klein Zundert in verband met de bouw van een nieuwe kerk, 1664 en z.j. 1 omslag

- 9237** Nota van N.N. ten behoeve van Adriaen van Gastel c.s. tegen het afbreken van de in het jaar 1660 gebouwde katholieke kerk te Zundert door de zusters van het St. Elisabeth Gasthuis te Antwerpen, z.j. [na 1707]. 1 stuk

- 9238** Rekening en verantwoording door pastoor E.M. Bessems aan de proviseur van Tongerlo van de kosten gemaakt bij de bouw van een nieuwe kerk en de reparatie van de pastorie in Klein Zundert. Met bijlagen. 1775-1781. 1 omslag

- 9239** Tekening op schaal van de begane grond van een huis, z.j. 1 stuk

Rekeningen

- 9240** Rekening van Peter Adriaenssen van [Huysen], kerkmeester te Klein Zundert. Met aantekeningen van pastoor Christiaan van Hove, 1646. Met bijlagen. 1641-1642. 1 katern.
In perkament handschrift ingebonden.

- 9241** Rekening van [tienden] met namen van de [tiendplichtigen] uit het gehucht Achtmaal bij Klein Zundert, z.j. 1 katern

Overige stukken betreffende financiën

- 9242** Kwitanties van betalingen dooren aan de pastoor van Klein Zundert in verband met (af)betaling van hypotheken en van roggerenten, 1559-1674. 1 omslag

- 9243** Leggers van tienden in Klein Zundert, 1578-1609. 4 katernen
Zie ook NDR inv.nr. 9245, voorin en achterin.

- 9244** Attestatie van N.N. dat Christiaan Aerts Pieter Romboutszoon, gasthuismeester te Klein Zundert aan Heynrick Verhagen, vicaris te Rijsbergen, nog zes Rijnse guldens verschuldigd is, 1609. 1 stuk
- 9245** Legger van pachten en cijzen van het beneficium van het altaar van het Heilig Sacrament in de kerk van Klein Zundert, 1642-1653. 1 katern
Ingebonden in een legger van tienden, 1578-1580.
- 9246** Schuldbekentenis van Adriaen Aert Dirven aan pastoor Johan van Mangelschot, pastoor in Klein Zundert, met aantekeningen van de pastoor inzake de betaling van de rente, 1685-1713. 1 stuk
- 9247** Aantekeningen van de pastoor van Klein Zundert van diverse betalingen over 1697-1698, [1698]. 1 katern
- 9248** Bijlagen bij rekeningen van de pastoor van Klein Zundert betreffende roggerenten aldaar, 1726-1769 en z.j. 1 omslag
- 9249** Rekest van Albert Marcellly, pastoor te Klein Zundert aan de Raad van State om toestemming tijdelijke een kapelaan buiten bezwaar van de gemeente te mogen aanstellen. Afschriften. Met bijlagen 1733, 1738 en z.j. 4 stukken
- 9250** Conditioes voor en akte van de executoriale verkoop van de boedel van pastoor Albert Marcellly en vonnis door schepenen van Zundert inzake de betaling aan preferente schuldeisers, 1740-1742. 2 katernen
- 9251** Quitantie van de betaling door pastoor E.M. Bessems aan Jacobus Cornelis Vergouwen en Peeter Peeter Willems van tienden die hij ten onrechte van hen had ontvangen. Met bijlage, 1772. 1774. 2 stukken
- 9252** Stukken betreffende de afwikkeling van de nalatenschap van pastoor E.M. Bessems, 1796-1797 en z.j. 1 omslag
- 2 Goederen van de Heilige Geest**
- 9253** Opdracht door de voogden van de erfgenamen van Cornelis Jans Heusschaertszone aan Johan Sonnius, pastoor te Klein Zundert, van een roggerente voor het gasthuis, 1608. 1 stuk
- 9254** Cijnsboeken van de Heilige Geestmeesters van Klein Zundert van de renten en cijzen, geheven over onroerende goederen, gelegen te Klein Zundert en Rijsbergen, 1595-98, 1600, 1602-3, 1605, 1609-10, 1618, 1620, 1622-23, 1640, 1643. 16 katernen.
Deels in perkamenten handschriften ingebonden.
Deels in tweevoud.

9255 Rekeningen van de Heilige Geestmeesters, vanaf 1641-1660 bijgehouden door pastoor Christianus van den Hove. Afgehoord in 1643 en 1646. 1612-1654, 1661. 1 band.

9256 Akte van schenking door Simon Peter Simonszone aan de Heilige Geestmeesters van Klein Zundert van een erfroggepacht ten behoeve van de armen aldaar. Authentiek afschrift. 1621. 1 stuk

3 Goederen van het Gasthuis

9257 Extract uit het testament van Margriet van der Laer inzake de oprichting van het gasthuis te Groot Zundert, met reglement. Authentiek afschrift, 1642. 1483 en 1511. 1 katern
Bestuur volgens testament: De pastoor van Zundert of zijn vicecureijt, de kerkmeester en de Heilige Geestmeesters, en de schout van Zundert.

9258 Rekeningen van de gasthuismeesters te Klein Zundert. Met bijlagen, 1628-1724. 1583, 1610-13, 1615-16, 1622, 1623, 1656. 1 omslag

9259 Akten van verhuur van de hoeve 'het Gasthuis' door de gasthuismeesters en de pastoor van Klein Zundert, aan diverse personen en attestaties betreffende betaalde en nog te betalen huur, 1609-1783. 1 omslag

9260 Rekest van de gasthuismeesters en inwoners van Klein Zundert aan de stadhouder van de drossaard van stad en land van Breda om toestemming voor de gasthuismeesters van Klein Zundert, het gasthuis te mogen blijven besturen en beheren, zonder inmenging van de schout van Groot Zundert. Met apostille dat het rekest om advies aan de schout en predikant van van Groot Zundert is voorgelegd. 1654. zj. 1 stuk

9261 Beschikking van de Raad van State op een rekest van de abt van Tongerlo en Ribbert de Coutere, heer van Westmas, inzake de betaling door de magistraat van Zundert aan de requiranten van het verschuldigde percentage van de tienden, 1657. 1 stuk

IV EINDHOVEN EN CRANENDONK

VERWERVING

De heerlijkheden Eindhoven en Cranendonk kwamen in het bezit van de Oranjes door het huwelijk van Willem I met Anna van Egmond, gravin van Buren in 1551. Eindhoven en Cranendonk waren twee heerlijkheden die samen in leen werden gehouden van Brabant. De stad Eindhoven lag in Kempenland en de baronie Cranendonk in Peelland. Kempen- en Peelland maakten deel uit van de meierij van 's-Hertogenbosch.⁴⁴⁶

Willem I kocht in 1559 de dorpen Stratum, Strijp en Gestel en het goed Eckart te Woensel erbij.⁴⁴⁷ In 1568 werd Willem I door Philips II van Spanje van zijn goederen verbeurd verklaard. De goederen afkomstig van Anna van Egmond kwamen toen in het bezit van Philips Willem als zijn moederlijk erfdeel. Gedurende diens gedwongen verblijf in Spanje, stelde Philips II Karel van Berlaymont en Philips van Onghnyes aan als voogden over Philips Willem. Deze voogden beheerden de goederen van Philips Willem, voorzover deze in Spaanse handen waren. Eindhoven werd in die periode verscheidene malen door de Spanjaarden bezet.⁴⁴⁸ In 1578 werd de confiscatie van de goederen

446 NDR inv. nr. 764, folio 291.

447 F.N. Smits, *Beknopte Geschiedenis van Eindhoven* (Eindhoven, 1887) I, p 13.

448 L G A Houben, *Geschiedenis van Eindhoven, de stad van Kempenland* (Turnhout, 1890), I, p. 155.

opgeheven en kwam Willem I weer in het bezit van zijn door Philips verbeurd verklaarde goederen. Na de dood van Willem I in 1584 kwamen Eindhoven en Cranendonk definitief aan prins Philips Willem, die ook daadwerkelijk over deze heerlijkheden kon beschikken.⁴⁴⁹ Na het overlijden van Philips Willem in 1618, werd Maurits als diens erfgenaam heer van Eindhoven en Cranendonk. Na diens dood werden deze heerlijkheden gevoegd bij het bezit van Frederik Hendrik en maakten sindsdien deel uit van de Nassause domeinen. In 1648, met de Vrede van Munster, kwamen de goederen van het kapittel van Eindhoven aan de prins van Oranje, alsmede de goederen van het klooster Marienhage, dat gewoonlijk Ten Hage werd genoemd. Ook de pastoriegoederen -de pastorale inkomsten van de baronie Cranendonk en de heerlijkheid Woensel zijn bij de Vrede van Munster aan de prins gekomen. In 1798 werden de baronie Cranendonk en Eindhoven tot nationaal bezit verklaard. Het domein behoorde ook tot de goederen die tussen 1806 en 1810 aan koning Lodewijk Napoleon werden afgestaan. Het beheer over Cranendonk en Eindhoven bleef echter grotendeels in handen van het departement van Financiën.⁴⁵⁰ In 1820 werd Cranendonk door de staat verkocht. Het goed omvatte toen de kasteelruïne, de boerderijen Cranendonkse Hoef, de Perk en de Bult.⁴⁵¹

GRONDGEBIED EN BENAMING

EINDHOVEN EN CRANENDONK

Het domein Eindhoven bestond uit de stad Eindhoven, de dorpen Strijp, Stratum en Gestel en de heerlijkheid Woensel.

Eindhoven was de enige stad in Staats-Kempensland.

Tot 1609 had Eindhoven veel te lijden van het krijgsbedrijf van de Tachtigjarige Oorlog. De oorlogslasten waren hoog en moesten vaak aan beide partijen worden voldaan. Het waren donkere tijden voor de toekomstige lichtstad van Nederland. De welvaart en bevolking van de stad ging sterk achteruit.⁴⁵² Met het afsluiten van het Twaalfjarig Bestand tussen de Republiek en Spanje in 1609 verbeterde de toestand zich.

De regering van de stad bestond uit een drossaard, schout, burgemeester en schepenen en de vijfmannen, gekozen uit de vijf ambachtsgilden. De laatsten hadden een stem in het burgerlijke bestuur.⁴⁵³

De heerlijkheid Cranendonk lag in het uiterste zuiden van Staats-Brabant temidden van peelmoerassen. De naam Cranendonk herinnert aan de kraanvogels die in deze streek veel voorkwamen. Het kasteel Cranendonk was waarschijnlijk al in 1270 gebouwd door Engelbert van Horne, toenmalig heer van Cranendonk. In 1672 werd het kasteel van Cranendonk door de Fransen ingenomen en in 1673 opgeblazen.

De Oranjes lieten zich baron van Cranendonk noemen en sindsdien stond Cranendonk bekend als baronie.⁴⁵⁴ De baronie Cranendonk bestond uit de buurt Gestel, de dorpen Maarheeze en Soerendonk en Budel. Maarheeze, Soerendonk en Gestel bezaten samen een schepenbank. Budel vormde een aparte jurisdictie. Tezamen hadden zij een secretaris die in Budel zetelde.

Budel was oorspronkelijk ook een vrij goed en was in 1421 door Jan van Schoonvorst als heer van Cranendonk aan de hertog van Brabant als leengoed opgedragen.⁴⁵⁵

De drossaard van Cranendonk was ook drossaard van Eindhoven. Hij zetelde tot 1673, toen het kasteel door de Fransen werd opgeblazen, op het kasteel van Cranendonk. Daarna verhuisde de zetel naar Eindhoven.⁴⁵⁶

Het Leenhof van Cranendonk zetelde (na 1673) eveneens in Eindhoven. Het hof hield zijn zittingen in het klooster Ten Hage. De drossaard was stadhouder van de lenen, de rentmeester was tevens de griffier van de lenen. De vorster van Eindhoven was leenvinder van het hof. Voor het hof werden de lenen van Cranendonk en Eindhoven verheven, transporten van leengoederen verleden (deze zittingen werden Laatsbank genoemd), geschillen in leenzaken beslecht, en ook 'contraventien' (nalatigheden, overtredingen) tegen de jacht- en visserijrechten van de heer vervolgd en beslist.⁴⁵⁷

GEESTELIJKE GOEDEREN

449 Scherft, *Het sterfhuis*, p. 205

450 Zie inleiding bronnen, ARA, Archief Ministerie van Financiën, inv.nr. 1127 folio 222r ARA, Archief Kroondomeinen en hofhouding van koning Lodewijk Napoleon en de Franse keizer, 2.01.25, inv. nrs. 114, 115, 119, 123

451 J Biemans, 'Geschiedenis van Budel c.a. en Maarheeze c.a.' in *Aa-kroniek. Heemkundekring Budel en Cranendonk* (1988) 2, pp. 64 e.v.

452 Zie Houben, *Geschiedenis en Smits, Beknopte geschiedenis*.

453 Smits, *Beknopte geschiedenis*, I, pp. 14 e.v.

454 Biemans, 'Geschiedenis', passim.

455 Biemans, 'Geschiedenis', p. 63.

456 Smits, *Beknopte geschiedenis*, I, p. 14.

457 NDR inv.nr. 766, folio 1013.

Het kapittel van Eindhoven was in 1399 opgericht in de H. Catharinakerk van Eindhoven. Het kapittel bestond uit negen kanunniken en een deken. In de loop der tijd werden meerdere kerken – en hun inkomsten, waaronder tienden aan het kapittel toegevoegd. Het betrof kerken uit Eindhoven, Woensel, Tongelre (ten behoeve van de cantor van het kapittel), Aarle, Maarheeze en Vught. Het kapittel en de deken benoemde in deze kerken de pastoors. Aan de pastoors werd een gedeelte van de inkomsten van het kapittel toegekend. De rest van de inkomsten was voor de kanunniken. De hertog van Brabant en de heer van Eindhoven hadden beurtelings het recht op benoeming van de kanunniken.⁴⁵⁸

Het klooster Onze Lieve Vrouw ten Hage was gesticht in de 15e eeuw door Jan van Schoonvorst. Aan het klooster werd het kasteel van de heren, de Hage in Woensel bij Eindhoven, geschonken.⁴⁵⁹ Het klooster werd tijdens de oorlogshandelingen tussen de Republiek en Spanje verwoest. De kloosterlingen weken uit naar Den Bosch, waarna zij in 1629 op het klooster terugkeerden. Van hun goederen hadden de kloosterlingen een deel gebruikt om zich in 1581 uit de Staatse handen vrij te kopen. In 1638 echter weken zij definitief uit naar Roermond.⁴⁶⁰ Het deels herbouwde klooster werd na 1648 bewoond door de rentmeester.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Eindhoven en Cranendonk vormden een gezamenlijke heerlijkheid. De prins had er de hoge en lage jurisdictie.

De prins van Oranje bezat in Cranendonk de grondgewincijnzen, jacht, visserijen, recht van gruit, houtschot en het z.g. voederkoorn, een molen in Soerendonk, een bos en een hoeve met landerijen, alsmede een vijver in de heide van Gastel.⁴⁶¹

In Eindhoven bezat de heer grondgewincijnzen, jacht, visserijen, grove en smalle tienden, gruit, houtschot, tol vleesaccijns, varkensbezien, waag, loe penning van de stadsaccijnzen en grond, o.m. het plein voor het kasteel.

In beide heerlijkheden had de heer het recht van confiscable van bastaardgoederen en onbeheerde goederen.

In Zeelst had de heer een windmolen. Buiten de heerlijkheid bezat de heer nog goederen in Zeelst, Empel, Oss, Vught, Udenhout, St. Oedenrode etc. Deze goederen werden tezamen met de heerlijkheden geadministreerd.

Verder bezat de prins ook de geestelijke goederen die behoorden tot het kapittel van Eindhoven, en van het klooster Ten Hage, alsmede de pastoriegoederen van Woensel, Stratum, Budel, Maarheeze en Soerendonk.⁴⁶² Van de kapittelgoederen was twee derde deel bestemd voor de kapittel en een derde voor de prins van Oranje.⁴⁶³ Deze verdeling gold na af trek van de lasten. De kloosterlingen van Ten Hage mochten overigens zelf hun goederen beheren, totdat de gemeenschap uitgestorven zou zijn, in ruil voor een bepaalde jaarlijkse som.⁴⁶⁴ Uit de pastorale inkomsten werd het onderhoud van de predikant en schoolmeester betaald.⁴⁶⁵

FUNCTIONARISSEN

De prins van Oranje benoemde in Eindhoven en Cranendonk de volgende functionarissen:⁴⁶⁶

IN EINDHOVEN EN CRANENDONK

- Drossaard
- Griffier van het Leenhof
- Kastelein van het Huis van Cranendonk
- Rentmeester van de domeinen
- Rentmeester van de geestelijke goederen

458 Smits, Beknopte geschiedenis, I, pp. 86 e.v.

459 Houben, Geschiedenis, p. 68.

460 Smits, Beknopte geschiedenis, I, pp. 143 e.v.

461 NDR inv.nr 765, folio 291 e.v.

462 NDR inv.nr. 765, folio 478 e.v.

463 Smits, Beknopte geschiedenis, I, p 136.

464 Drs. H.A.M .de Wit, 'Financiën en fiscaliteit in het achttiende eeuwse Eindhoven' in: 'Eindhoven door de eeuwen' (Eindhoven, 1982).

465 NDR inv.nr. 765, folio 481 e.v.

466 Ontleend aan het 'Ambtboek', NDR inv.nr. 685. In het Ambtboek zijn alle functies, die gedurende een bepaalde tijd door het huis van Oranje werden vergeven opgesomd. Het kan dus zijn dat onder de functie van 'stokhouder', zich slechts een vermelding van één persoon bevindt. Het kan dan zijn dat men of die gegevens niet voorhanden had om ze in het Ambtboek op te nemen, of dat het huis van Oranje slechts eenmaal een 'stokhouder' benoemde. Sommige functies worden meermalen onder de plaatsen waar de vermelde functionaris actief was, vermeld. Zo komt de vorster, welke een functie voor meerdere plaatsen vormde, voor onder bijvoorbeeld Eindhoven, Stratum en Strijp, waardoor het lijkt alsof het gaat om drie functies. Anderzijds komt het ook voor dat zo'n functie werkelijk voor elke plaats een aparte benoeming vergde. Voor welk gebied een functie was ingesteld is alleen in de benoemingsakten terug te lezen. De opsomming is in de volgorde van het Ambtboek weergegeven.

- Stadhouders van de Lenen

IN BUDEL:

- Koster
- Notaris
- Ontvanger van de convoien en licenten
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Voorlezer
- Vorster

IN CRANENDONK:

- Boswachter

IN EINDHOVEN:

- Koster
- Notaris
- Postmeester
- Rector van de Latijnse School
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Voorlezer
- Vorster en Leenvinder
- Ondervorster

IN GESTEL:

- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Vorster

IN MAARHEEZE:

- Koster
- Notaris
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Voorlezer
- Vorster

IN STRATUM:

- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Vorster

IN STRIJP:

- Koster
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Voorzanger
- Vorster

IN WOENSEL:

- Koster
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris

- Stokhouder
- Voorzanger
- Vorster en Leenvinder
- Ondervorster

IN SOERENDONK EN GASTEL:

- Notaris
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Voorzanger
- Vorster

BEHEER

Tot 1767 werden de domeingoederen en de geestelijke goederen ieder in een aparte rekening verantwoord. Daarna werden de domeinen en de geestelijke goederen in één rekening verantwoord. De rentmeester van de domeinen en geestelijke goederen was ook rentmeester van het kapittel. De kapittelgoederen werden in een aparte rekening verantwoord, omdat het kapittel ook een deel van de inkomsten ontving.⁴⁶⁷ Het batig slot van rekening voor de heer (een derde deel van de 'winst') werd in de rekening van de geestelijke goederen als inkomsten opgenomen. De rekening van de kapittelgoederen werd afgehoord door de Domeinraad en door de deken en kapittularen (leden van het kapittel) 'die daer over begeren te comen'.⁴⁶⁸

In 1763 werd rentmeester Nicolaas Jeremias Storm van 's-Gravesande ontslagen vanwege zijn slechte beheer. Hij was failliet gegaan en had grote schulden aan de Domeinraad. In zijn plaats werd aangesteld secretaris Jacob Spoor.⁴⁶⁹

Na het vertrek van Willem V in 1795 werden Eindhoven en Cranendonk beheerd door enkele leden van de Staten-Generaal. Op 15 juli van dat jaar werd het beheer van de Eindhovense goederen overgedragen aan de municipaliteit van Eindhoven. Deze stelde J. van Mierlo aan als rentmeester. Echter het Comité tot de Algemene Zaken van het bondgenootschap te Lande, dat de domeinen in de Generaliteitslanden beheerde, herstelde Spoor, rentmeester onder Willem V, in zijn functie.⁴⁷⁰ Van Mierlo heeft ook blijkens de rekeningen niet de functie van rentmeester uitgeoefend.

RENTMEESTERS WAREN:

⁴⁷¹

Johan Stappaerts,	1647-1671.
Michiel Stappaerts,	1671-1685.
Dirk 's-Gravesande,	1687-1715.
Sebastiaan Siebert,	1717-1729.
Cornelis Havius,	1731-1745.
Nicolaas Jeremias Storm van 's-Gravesande,	1747-1763.
Jacob Spoor,	1764-1788.
Willem Lodewijk Joost Spoor,	1790-1797.
Johan Baptist Swinkels,	1798-1810.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In de het algemene deel (NDR inv.nrs. 1 e.v.) zijn in de notulen van de Domeinraad, de registers met uitgaande stukken en in de rekeningen van de thesaurier ook gegevens betreffende Cranendonk en Eindhoven te vinden.

De belangrijkste bestanddelen in dit deel van het archief zijn de 'Stukken betreffende Cranendonk en Eindhoven', de verballen van de raden van hun inspectiereizen, de memories van de rentmeesters en voorts de leggers van cijzen en renten en de rekeningen. In de 'Stukken betreffende Eindhoven en

⁴⁶⁷ De Wit, 'Financiën', p 86.

⁴⁶⁸ NDR inv. nr. 9777, afschrift van de beschikking van de voogden van Willem III betreffende het beheer van het kapittel.

⁴⁶⁹ De Wit, 'Financiën', p. 91.

⁴⁷⁰ P.J. Latjes, Het Eindhovense stadsbestuur in de Bataafs-Franse Tijd (1794-1813). In: Eindhoven door de eeuwen. Ed. J. Spoorenberg en drs. H.A.M. de Wit (Eindhoven, 1982), p. 138.

⁴⁷¹ Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv. n.r 685, folio 254 e.v. en aan de rekeningen van Eindhoven, NDR inv. nrs. 9508 e.v.

Cranendonk' (NDR inv.nrs. 9262-9265) treft men allerlei stukken aan. Het merendeel betreft zaken van bestuur en regelgeving: plakkatens, ordonnanties, reglementen, e.d. In NDR inv.nr. 9263 treft men vooral stukken betreffende de geestelijke goederen aan.

In de verbalen van de leden van de Domeinraad zijn de verslagen en de bijlagen opgenomen van de leden op inspectie naar het domein. Zij doen verslag van de verpachtingen, het opnemen van de rekeningen, maar ook van lopende geschillen over (het handhaven van) de rechten van de prins van Oranje en tussen belanghebbenden, de staat van onderhoud van goederen, zoals bossen, hoeven. Tevens bevatten de verbalen een financieel overzicht van het 'boekjaar'. Deze stukken vormen voor de periode na 1755 een rijke bron voor onderzoek naar de geschiedenis van Cranendonk en Eindhoven.

De memories van de rentmeester geven een overzicht van de resoluties en orders van de Domeinraad. Daarnaast staat aangetekend wanneer en hoe een order door de rentmeester werd uitgevoerd. Deze stukken geven een beeld van de onderwerpen van de bemoeienis van de Domeinraad en de lengte van hun 'sterke arm' bij het doen uitvoeren van de resoluties. De 'vaste' inkomsten, zoals de jaarlijkse renten, cijnsen en pachten, werden bijgehouden in cijnsboeken, nu leggers genaamd. Deze leggers van de vaste inkomsten werden geregeld vernieuwd door een rentmeester, meestal in opdracht van de Domeinraad. De rentmeester baseerde zich op de oude legger (cijnsboek). In de nieuwe legger werd weleens een nieuwe volgorde gehanteerd. Ook werden de inkomsten ingeschreven in andere leggers. Zo zijn de inkomsten van de pastorieën van Stratum, Strijp en Woensel eerst ingeschreven in de legger van de inkomsten van het klooster Ten Hage, in later jaren in de legger van de inkomsten van het kapittel van Eindhoven. In de 18e eeuw werden de aparte leggers in één legger gevoegd.

Geregeld staan er per post verwijzingen naar een oud register, maar ook naar een rekening uit een bepaald jaar. Omdat de series hiaten vertonen, is het terugzoeken van het jongste naar het oudste register een hele opgave. In de beschrijvingen staat aangegeven naar welke legger de verwijzingen teruggaan. Soms zijn posten alleen terug te vinden door van elke post alle namen van cijnsplichtigen door te nemen.

Ook in de rekeningen staan gegevens betreffende deze en andere inkomsten. De rekeningen bevatten persoonsnamen, geografische gegevens e.d. Bij de beschrijvingen van de rekeningen staat vaak de toevoeging: Met bijlagen. Meestal betreft dat een borderel en een loquatur. In een borderel werd de rekening samengevat. Een loquatur bevat aantekeningen betreffende de onderscheiden posten. Bijlagen in de vorm van kwitanties, betalingsopdrachten e.d. zijn vaak verloren gegaan. Heel soms kan men ze nog bij een rekening aantreffen.

Van Cranendonk en Eindhoven berusten geen kaarten in het Algemeen Rijksarchief.

VERWANTE ARCHIEVEN

Elders berustende bestanden:

In de hierna volgende archiefbewaarplaatsen berusten enkele bestanden uit dezelfde periode als die waarin de genoemde plaatsen onder het beheer van de Domeinraad en zijn opvolgers stonden.

In het Rijksarchief in Noord-Brabant:

- Collectie Nassause Domeinen, 1545-1810, inv.nrs. 182-364.

Streekarchief Regio Eindhoven:

- Oud-administratieve archieven van Eindhoven, Gestel, Blaarthem, Stratum, Strijp, Tongelre, Woensel, Eckart.

Streekarchivariaat Peelland:

Oud-administratieve archieven van Budel en Maarheeze

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

De registers met stukken betreffende Cranendonk en Eindhoven, NDR inv.nrs. 9262-9265, zijn geplaatst onder de rubriek ALGEMEEN omdat het niet mogelijk was deze te splitsen. De stukken zijn ingebonden in een aantal banden. Zij zijn te vergelijken met de 'Volumes', zoals die ook voorkomen bij Steenberg, Roosendaal en Nispen en bij Breda. Omdat het hier gaat om minder stukken is een indeling zoals bij Steenberg etc. weggelaten. Om de toegankelijkheid van deze stukken te waarborgen is besloten de inhoudsopgave te handhaven en in de beschrijving op te nemen. Deze is gebaseerd op de inhoudsopgave in de banden zelf. De tekst is gemoderniseerd. Voorlopig staat ook per nummer van de inhoudsopgave aangegeven om hoeveel stukken het gaat.

LITERATUUR

J. Biemans, 'Geschiedenis van Budel en Maarheeze' In: *Aa-kroniek, Heemkunde Kring Budel en Cranendonk*, 2, 1988, pp. 61-64. H. Boks, 'Verpachting der Oranje-molens in de Baronie van Cranendonk'. In: *Aa-kroniek, Heemkundige Kring Budel en Cranendonk*, 3, 1991, pp. 116-135. *Eindhoven door de eeuwen heen*. J. Spoorenberg en drs. H.A.M. de Wit ed. Eindhoven, 1982. J. Hagen, 'Philips Willem in Cranendonk en Eindhoven (18-20 oktober 1608)'. In: *Aa-kroniek*, 4, 1990, pp. 264-274. J. Hagen, 'Valkeniers in de waranda van Cranendonk (1657)'. In: *Aa-kroniek, Heemkundige Kring Budel en Cranendonk*, 1, 1990, 45-52. L.G.A. Houben, *Geschiedenis van Eindhoven, de stad van Kempenland*. 2 delen. Turnhout, 1890. Drs. T. Klaversma, *De Heren van Cranendonk en Eindhoven, ca 1200-1460*. Eindhoven, 1969. 'Oud Eindhoven: Voorstudies tot de

geschiedenis van Eindhoven.' Red. Drs. H. Mandos en A. D. Kakebeeke. *Bijdragen tot de studie van het Brabantse heem, Deel I.* Eindhoven, 1950. F.N. Smits, *Beknopte geschiedenis van Eindhoven.* 3 delen. Eindhoven, 1887. [J. Wagenaar], *De Tegenwoordige staat der Nederlanden.* Deel II. Amsterdam, 1760? J.Th.M. Meissen, 'William Throckmorton, drossaard van Cranendonk 1653-1660.' In: *Brabantse Leeuw*, 26, 1977, pp. 52-55 en 27, 1978.

BIJLAGE

Inhoudsopgave van de rekening wegens de domeinen en de geestelijke goederen ⁴⁷²

REGISTER VAN ONTFANG

1	Ontfang van 't capittel van St Catharina
2	van grondcijzen en andere vaste renten
3	van hoeven en landen en
4	van grove, smalle en spurrie tiendens
5	van de molens
6	van visscherijen
7	van de waage, gruyte, houtschotten, etc
8	confiscatiën van bastaerden
9	verheffen van leenen
10	penningen van verkogte rogge
11	schaar en dorchout
12	recognitiën
13	gemengden ontfang

REGISTER VAN UYTGAAF

1	erfrente in geld, rogge en gerst en andere vaste renten
2	gagien aan officieren, predicanten, etc
3	ordinaire en extra-ordinaire verpondingen en lasten
4	reparatiën aan huysingen en molens
5	van verkogte granen
6	van het coorene dat gekrompen is
7	voor 't wenden van het cooren
8	interessen van capitalen
9	aanplantingen
10	remissiën
11	penningen berekent en niet ontfangen
12	gemengden uijtgaaf

A ALGEMEEN**9262-9265**

Stukken betreffende Cranendonk en Eindhoven,
16e-18e eeuw.

4 banden

9262

Volume 1

1

Akte van bevestiging door hertog Jan van Brabant van het privilege in 1232 door hertog Hendrik aan de stad Eindhoven gegeven, Afschrift. 2 januari 1422.

472 Het betreft de rekening over 1767, NDR inv. nr. 9735

- 2 Privilege van Willem heer van Sovenbornen en Cranendonk aan Woensel betreffende dorpsinkomsten, Afschrift, 1661. 28 mei 1380.
- 3 Privilege van hertogin Johanna van Brabant voor de stad Eindhoven betreffende de vroente en gemeente onder Grootdonk en Poederssel en de heide van Stratum, Afschriften, 1661 In tweevoud. Met geleidebrief. Afschrift, 1663. 7 februari 1388
- 4 Privilege van Johan van Schoonvorst, heer van Cranendonk, aan de stad Eindhoven betreffende de verpachting van accijnzen, instelling van 5 ambachtsgilden, zitting van boeten en breuken, Afschrift, [18e eeuw]. 12 oktober 1419.
- 5 Privilege voor Woensel van Jacob graaf van Horne, heer van Cranendonk, Afschrift, 1661. 30 September 1472.
- 6 Akte van bevestiging door Maximiliaan van Egmond, heer van Cranendonk, van de privileges van Eindhoven, Afschrift, [17e eeuw]. 20 September 1541.
- 7 Ordonnantie van keizer Karel V betreffende de molens op de rivieren de Dommel en de Aa en elders en het reguleren der pegels en overslagen, Afschrift, 1736. 10 april 1545.
- 8 Privilege van koning Philips betreffende de markten binnen Eindhoven, Afschrift, 1662. 12 maart 1555.
- 9 Ordonnantie van de voogden van prins Philips Willem, graaf van Buren, betreffende de administratie van de armengoederen, het oprichten van het vleeshuis, het in orde brengen van het raadhuis, het kiezen van Vijfmannen, of gezworenen, het aanstellen van een ontvanger en het graven der stadsgrachten, Afschrift, (17e eeuws). 24 augustus 1574
- 10 Privilege van koning Philips betreffende de markten binnen Eindhoven,. In tweevoud. Afschriften, [17e eeuws]. 27 april 1591
- 11 Confirmatie door Philips II van het privilege van 27 april 1591 betreffende de markten binnen Eindhoven, Afschriften, [17e eeuws]. 20 december 1596.
- 12 Ingekomen brief van William Throckmorton, drossaard, aan Laurens Buijsero, raad, betreffende het vernieuwen van cijnsboeken en het verheffen van de lenen, Met bijlagen. 4 juni 1656.
- 13 Verklaring van inwoners van Gestel en Tongelre betreffende de week- en jaarmarkten binnen Eindhoven, Afschrift, [17e eeuw]. 1614.
- 14 Verklaring van inwoners van Woensel betreffende de week- en jaarmarkten binnen Eindhoven, Afschrift, [17e eeuw]. 1614.
- 15 Octrooi van koning Philips voor de stad Eindhoven tot het heffen van tol voor de kosten van het onderhoud van straten en bruggen, Afschrift, [17e eeuws]. 12 april 1636.
- 16 Akte van bevestiging door de Staten Generaal voor de stad Eindhoven inzake vrijstelling van de grote Brabantse zwijgende landtol, Afschrift, [17e eeuws]. 3 maart 1649.
- 17 Ex tract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende de privileges van Eindhoven, In tweevoud. Afschriften, 1665. 3 maart 1649.
- 18 Octrooi van de Staten-Generaal betreffende het gebruik van de strijkmaat te Eindhoven, Afschrift, [17e eeuws]. 22 januari 1652.
- 19 Overeenkomst tussen de Domeinraad en Joost Bartelzn. van Berenbroeck betreffende het transport van de waag aan de prins van Oranje, 1653. Met approbatie van Amalia van Solms, 29 november 1653.
- 20 Overeenkomst tussen de Domeinraad en Joost Bartelzn. van Berenbroeck betreffende de verhuur van de waag aan de laatste, 6 december 1653. Met resolutie van de Domeinraad, Deels afschrift. 21 december 1653.
- 21 Octrooi van de Staten-Generaal betreffende de vrijstelling voor Eindhoven van de grote Brabantse zwijgende landtol, Afschrift, [17e eeuw]. 5 augustus 1656.

- 22 Octrooi van de Raad van State aan destad Eindhoven tot het heffen van een tol tot onderhoud van straten, wegen en bruggen, Afschrift, [17e eeuw]. 7 September 1656.
- 23 Ingekomen brief bij de Domeinraad van drossaard William Throckmorton betreffende inbreuken op de jurisdictie door de hoogschout landdrost en rentmeester van Helmond, In tweevoud. Deels afschrift. 24 november 1656.
- 24 Resolutie van de Raad van State betreffende de ccontributie van lasten in het land onder Soerendonk, Met bijlage. 25 oktober 1656.
- 25 Rekest van William Throckmorton, drossaard, aan de Raad en het Leenhof van Brabant betreffende het jachtrecht, Afschrift, [17e eeuw]. 1659.
- 26 Reglement van de Staten-Generaal op de publieke reformatie in de meierij van 's-Hertogenbosch en andere Kwartieren in de Generaliteitslanden, Gedrukt. 6 april 1660., 1 katern.
- 27 Reglement van prins Willem III op de salarissen van secretarissen van Eindhoven en de daar onder gelegen dorpen, 29 november 1660.
- 28 Extract-resolutie van de magistraat van Eindhoven betreffende de exhibitie van de privileges van Eindhoven aan de Staten-Generaal, Met inventaris van privileges. 8 december 1661.
- 29 Reglement van prins Willem III op de jacht en visserij. 21 mei 1664., 1 katern
- 30 Extract-resolutie van de Raad van State betreffende de ccontributie van lasten in het land onder Soerendonk, 30 december 1664.
- 31 Extract-resolutie van de Raad van State betreffende contributie van het servitie-geld voor de militia door Eindhoven en de Kwartieren Kempenland en Peelland, 5 december 1665.
- 32 Vonnis van de Raad van Brabant in het proces tussen de Domeinraad en de magistraat van Eindhoven over de Boterwaag, Afschrift. 8 maart 1667.
- 33 'Kaarte- en artikelbrief van het brouwers, tappers en slachtersgilde door de drossaard, burgemeester, schepenen en Vijfmannen, Afschrift, z..d.. 15 mei 1669., 1 katern
- 34 Plakkaat van de Staten-Generaal betreffende het passeren en registreren van vervreemdingen, transporten van vaste goederen, cijzen en renten in de meierij van 's-Hertogenbosch, Gedrukt. 12 februari 1670.
- 35 Memorie van Budel aan de Domeinraad betreffende de resolutie van de Staten-Generaal van 30 oktober 1674 betreffende de procesvoering van de steden in de Meierij met consent van de Staten-Generaal, Met bijlage. 1700.
- 36 Plakkaat van prins Willem III van Oranje over het evineeren en opwinnen van huizen en erven in de stad Eindhoven, Peelland en Kempenland, Gedrukt. 31 december 1678.
- 37 Reglement van prins Willem III betreffende dejacht, 31 maart 1680., 1 katern.
- 38 Reglement van prins Willem III betreffende de schouw van rivieren, waterlopen, openbare straten, wegen en grachten onder Cranendonk en Eindhoven, 31 maart 1680., 1 katern
- 39 Extract-resoluties van de magistraat van 's-Hertogenbosch betreffende de publikatie van een plakkaat van de Staten-Generaal van 25 februari 1634 over de schouw van rivieren wegen en bruggen, molens enz., 29 april 1634 en 19 oktober 1750.
- 40 Beschikking van de Domeinraad betreffende de molendwang in de stad Eindhoven, 15 oktober 1683 Met brief van Armand de Lanwere aan A. Drijfhout, lid van de Domeinraad, 1685.
- 41 Ingekomen brief van de rentmeester Stappaerts aan de Domeinraad betreffende de molendwang in de stad Eindhoven, Met bijlage. 16 maart 1684.
- 42 Plakkaat van prins Willem III betreffende doodslagers en andere delinquenten, Gedrukt. 3 juli 1683.

- 43 Plakkaat van prins Willem III betreffende het schenden van sabbatdag, Gedrukt. 18 juni 1683.
- 44 Plakkaat van prins Willem III betreffende de invoer en fraude met buitenlandse hammen, kaas, spek, boter en vlees, Gedrukt. 10 juli 1687.
- 45 Plakkaat van prins Willem III betreffende de uitoefening van het toezicht op de invoer van buitenlandse goederen door de admodiateur, Gedrukt. 10 juli 1687.
- 46 Reglement van prins Willem III op de salarissen van de secretarissen van Eindhoven en de dorpen daar onder behorende, Gedrukt 16 augustus 1689., 1 katern
- 47 Ordonnantie van de Domeinraad betreffende het aanbrengen van cijnsgoederen onder Cranendonk en Eindhoven, Gedrukt. 8 maart 1691.
- 48 Beschikking van de Domeinraad betreffende het geschil tussen Maarheeze en Budel inzake de grenzen, Afschrift, 1691. november 1691.
- 49 Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende verheven en te verheffen lenen bij de leenhoven van Cranendonk, Met lijsten van lenen. 18 augustus 1692.
- 50 Reglement van prins Willem III betreffende het beplanten van de baronie van Cranendonk en Eindhoven. Met instructie voor de opziener, 19 September 1699., 1 katern
- 51 Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende vrijstelling van lasten voor de domeinen van het huis van Oranje in de generaliteit, 24 juni 1700.
- 52 Beschikking van de Domeinraad betreffende de aanstelling van collecteurs in Maarheeze, Met bijlage, 1709. 18 februari 1710.
- 53 Extract-resolutie van de Raad van State betreffende de aanstelling van twee burgemeesters in Eindhoven, 7 September 1710.
- 54 Ordonnantie van de voogden van prins Johan Willem Friso betreffende het vleesaccijns, 14 december 1723.
- 55 Ordonnantie van de voogden van prins Johan Willem Friso betreffende de tol binnen Eindhoven, 14 december 1723.
- 56 Ordonnantie van de voogden van prins Johan Willem Friso betreffende de waag in Eindhoven, 14 december 1723., 1 katern
- 57 Instructie van de Domeinraad voor de boswachter van het bos in de Baronie van Cranendonk, 21 mei 1726., 1 katern
- 58 Publikatie van de Domeinraad betreffende het verwijderen van de bomen om de molen van Budel op 100 roeden in het rond, 10 januari 1727.
- 59 Resolutie van de Staten Generaal betreffende de controle van de rekeningen van omslagen van de gemeenten in de meierij van 's-Hertogenbosch door de Leen- en Tolkamer van 's-Hertogenbosch, Gedrukt. 25 juni 1727.
- 60 Ordonnantie van de voogden van prins Johan Willem Friso betreffende de waag in Eindhoven, 30 maart 1728., 1 katern
- 61 Publikatie van de Domeinraad betreffende het uitroeien van de konijnen in twee klampen (oppervlaktemaat) tienden onder Woensel, 22 oktober 1733.
- 62 Extract-resolutie van de Raad van State betreffende het weggeld te Woensel, Met bijlage. 24 november 1733.
- 63 Memorie betreffende het geschil met de rentmeestergeneraal van de domeinen van Brabant over het steken van de pegel aan de molen te Stratum, 1736., 1 katern
- 64 Publikatie van de Domeinraad betreffende de molendwang voor inwoners van Budel Maarheeze, Soerendonk en Gastel, 22 december 1758.
- 65 Publikatie van het reglement van prins Willem III van 1699 betreffende de beplanting van Cranendonk en Eindhoven, Gedrukt. 7 november 1759.
- 66 Advies van de magistraat van 's Hertogenbosch betreffende het onderhoud van wegen en vaarten in de Meierij, Afschrift. 1627., 1 katern

9263

- 67 Advies van [] betreffende het eigendom en de winstgevendheid van de watermolens te Gennep bij Eindhoven, z.d.
- 68 Ingekomen brief van de rentmeester 's-Gravesande betreffende de tienden onder Tongelre, Met bijlagen. 1699.
- Volume II
- 1 Akte van fundatie van het kapittel van Eindhoven 19 September 1399. Afschrift, z.d.
- 2 Akte van fundatie door Gerardus Jan Senius van een beurs binnen Eindhoven ter dispositie van de pastoor aldaar, 19 September 1581. Afschrift. Met bijlagen betreffende de collatie, Deels afschriften. 17e eeuw -1719.
- 3 Beschikking van de Domeinraad in het geschil tussen het kapittel van St.Catharina te Eindhoven en de magistraat aldaar over de vrijdom van lasten voor het kapittel, Met bijlagen. Deels afschriften. 7 maart 1636.
- 4 Beschikking van de voogdessen van prins Willem III voor de gewezen pastoors van Strijp en van Maarheeze betreffende de toekenning van een pensioen van 300 gulden per jaar, Deels afschriften. 18 december 1652.
- 5 Staat van de inkomsten in rogge en geld van de inbeslaggenomen geestelijke goederen, met specifieke lijsten van die inkomsten, Afschriften. 1648.
A. Van het kapittel van Eindhoven.
B. Van het klooster Ten Hage.
C. Van de corpora van de deken te Eindhoven.
D. Van de vicarie te Tongelre.
E. Van de corpora van het kapittel te hoven, kapittel Eindhoven.
F. Van de vicarie van het altaar te Eindhoven.
G. Van de pastorie van Stratum.
H. Van de vicarie te Woensel.
L. Van de pastorie te Aarle.
M. Van de pastorie te Maarheeze en Soerendonk.
N. Van de pastorie te Strijp.
O. Van de pastorie te Blaarthem en Gestel.
A.A. Van het huis van de vicarie te Woensel.
- 6 Lijst van de goederen van het klooster Ten Hage, het kapittel van Eindhoven en de pastorieën, 1648.
- 7 Lijst van de geestelijke goederen, voor verpachting, 1649.
- 8 Lijst van de namen van de conventualen in het klooster Ten Hage bij Eindhoven, [ca 1650].
- 9 Beschikking van prinses Amalia van Solms aan prior en conventualen van het klooster Ten Hage betreffende het genot van de kloostergoederen en inkomsten tegen een som van 1200 gulden, totdat zij tot een derde uitgestorven zouden zijn, Met bijlagen. 6 oktober 1653.
Zie voor het origineel NDR inv. nr. 9317.
- 10 Staten van de goederen en inkomsten van het klooster Ten Hage, door prior en conventualen overgegeven aan de Domeinraad volgens overeenkomst van 6 oktober 1653, 1654-1660 en 1662-1683.
- 11 Autorisatie van prins Willem III aan rentmeester Dirk van 's-Gravesande tot de inbezitname van de goederen en inkomsten van het klooster Ten Hage, Afschrift. 12 juni 1688.
- 12 Akte van schenking door prins Willem III aan de prior en de twee nog in leven zijnde conventualen van resp 300 en 150 gulden jaarlijks, Afschrift. 12 juni 1688.
- 13 Stukken betreffende de inkomsten van de vicariën te Tongelre en Aarle, de contributie uit de tienden tot reparatie van de kerken aldaar, het beroepen en traktement van een predikant te Woensel en Tongelre, ' 1632-[ca 1730].
- 14 Stukken betreffende klachten over het bestaan van roomse kerken te Eindhoven en Grave en de aanwezigheid van een rooms schoolmeester te Soerendonk, 1693; stukken betreffende de aanstelling van een gereformeerde rector aan de Latijnse

- school te Eindhoven, 1717; rekest van Philippe J. Gilbert tot admmissie als leraar in de Franse taal, met bijlagen 1742. Deels afschriften.
- 9264** Volume III
- 1 Stukken betreffende de geschillen tussen Eindhoven en 's-Hertogenbosch inzake de wederzijdse Privileges en jurisdictie, appelzaken, het transport, opdrachten, vestigen en hypothekeken van goederen in de Kwartieren Kempenland en Peelland, 1661-1703.
- 2 Stukken betreffende de electie en aanstelling van de magistraat van Eindhoven, 1635-1717.
- 3 Stukken betreffende het omslaan van de verpondingen en het verpachten van de gemene middelen van Eindhoven en Cranendonk, 1687-[ca 1730].
- 4 Stukken betreffende verpachtingen van goederen, 1625-1712.
- 9265** Volume IV
- 1 Stukken betreffende de procedures van openbare verkoop en parate executie van goederen als gevolg van achterstallige lasten, 1744-1745.
- 2 Stukken betreffende de secretarie en het heffen van leges, 1662-1735.
- 3 Stukken betreffende door de Raad van State vereiste lijsten van de kapitalen ten laste van de stad Eindhoven, Woensel, Gestel, Strijp, Stratum, Besedel, Maarheeze, Soerendonk en Gastel ten behoeve van de uitgaven van oorlog, 1692 en 1726.
- 4 Stukken betreffende de consitutie en de inkomsten van de heerlijkheden Heeze en Leende toebehorend aan de graaf van Warfuze, 1650-1659.
- 5 Stukken betreffende het handhaven van de privileges inzake de weekmarkten te Eindhoven, 1662 en 1721.
- 6 Stukken betreffende een geschil tussen drossaard François Lormier en de magistraat van Eindhoven, [ca 1725].
- 7 Stukken betreffende de positie van de drossaard van Cranendonk en Eindhoven, 1626-1645.
- 9266-9287** Ingekomen brieven van en uitgaande beschikkingen en resoluties aan de rentmeesters betreffende de domeinen. Afschriften.
1717-1809. 14 katernen, 8 delen
- 9266** 1717-oktober 1719.
- 9267** April 1717-april 1723.
Niet gelijkluidend aan NDR inv. nr. 9266.
- 9268** 1720-oktober 1722.
- 9269** 1723-18 april 1726.
- 9270** 27 april 1726-1727.
- 9271** 1728-januari 1729.
- 9272** December 1729- februari 1731.
- 9273** April 1731-mei 1732.
- 9274** 1733 en juni 1734.
- 9275** Januari 1734- februari 1737.
- 9276** Juli 1734-31 juli 1737.
Deels gelijkluidend aan NDR inv. nr. 9275.
- 9277** 2 juli 1737-februari 1739.
Deels gelijkluidend aan NDR inv. nr. 9276.
- 9278** 1744-1746.
Met index.
- 9279** 1747-juni 1750.
- 9280** Augustus 1750-september 1756., 1 deel
- 9281** Oktober 1756-oktober 1759., 1 deel
- 9282** 1770-maart 1783., 1 deel
- 9283** April 1783-juni 1794., 1 deel

- Waarschijnlijk ontbreekt het fragment van stukken tussen juni 1793-juni 1794.
- 9284** Maart 1798-maart 1801., 1 deel
- 9285** April 1801-21 maart 1803., 1 deel
- 9286** 21 maart 1803-24 juli 1807., 1 deel
- 9287** Augustus 1807 -1809., 1 deel
- 9288-9289** Ingekomen brieven van en uitgaande beschikkingen en resoluties aan de rentmeesters betreffende de pastorale goederen. Afschriften. 1723-1736. 2 katernen
- 9288** 28 augustus 1723-6 april 1728
- 9289** Januari 1734-december 1736
- 9290** Ingekomen brieven van en uitgaande beschikkingen en resoluties aan de rentmeesters betreffende de kapittelgoederen. Afschriften. maart 1734 - juni 1735. 1 katern
- 9291-9294** Ingekomen brieven van en uitgaande beschikkingen en resoluties aan de rentmeesters betreffende de pastorale en kapittelgoederen. Afschriften. 1739-1801. 2 delen, 1 pak, 1 katern
- 9291** 1739-1742., 1 pak
- 9292** Oktober 1747-juni 1750., 1 katern
- 9293** Augustus 1750-februari 1759., 1 deel
- 9294** April 1759 -13 juni 1801., 1 deel
- 9295-9303** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar Cranendonk en Eindhoven, 1755-1787, 1790-1794 en 1797. 9 banden
- 9295** 1755-1761.
- 9296** Met index 1762-1768.
- 9297** 1769-1773.
Bevat een kaartje van de nieuwe dijk bij Woensel.
- 9298** 1774-1778.
Bevat een kaartje van de gemene weide van Woensel. Over het jaar 1776 is geen verbaal opgenomen.
- 9299** 1779-1783.
- 9300** Met bijlagen 1788-1789. 1784-1785 en 1787.
Over het jaar 1786 is geen verbaal opgenomen. Over de jaren 1788-1789 zijn er alleen bijlagen. Met kaartje.
- 9301** 1790-1791.
- 9302** 1792-1794.
- 9303** 1797.
- 9304** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij en van de hertog van Brunswijk als voogd van prins Willem V betreffende Cranendonk en Eindhoven. Met bijlagen en een inhoudsopgave. 1761-1765. 1 omslag
Het betreft hier stukken afkomstig van Lodewijk van Brunswijk die hij aan Willem V heeft overgedragen in verband met het beheer over de domeinen. Zie de aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 9305** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1776-1792. 1 band
- 9306-9307** Generale rapporten van de rentmeester, 1777-1793 en 1806. 1 band, 1 omslag

9306 1777-1791.
9307 1792-1793 en 1806., 1 omslag

- 9308** Ingekomen stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld, 1793-1794. 1 omslag
- 9309** Ingekomen stukken ter vergadering van de administrateurs over de door de Franse geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld, november 1796 - juli 1798. 1 pak
- 9310** Ingekomen en uitgaande brieven van en bij inspecteur-generaal Temminck van rentmeester Swinkels. Afschriften. 1799-1806. 1 deel
- 9311** Attestaties de vita van belanghebbenden, 1801 en 1806. 3 stukken

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN RECHTEN, GOEDEREN EN BEVOEGDHEDEN

- 9312** Akte van oprichting door Johan van Schoortvorst van het klooster Ten Hage (Marienhage). Afschrift. 1423. 1 stuk
- 9313** Getuigenissen betreffende de limieten van Bergeyk. Afschriften. 1545 en 1546. 1 omslag
- 9314** Extract uit het leenboek van de hertog van Brabant betreffende de belening van [Jacob van Abcoude] in 1440 met Cranendonk en Eindhoven. Afschrift z.d. 1554. 1 stuk
- 9315** Akte van inbezitname door rentmeester johan Stappaerts van de geestelijke goederen in Eindhoven en Cranendonk. In tweevoud. Afschriften. 1648. 2 stukken
- 9316** 'Rekest van prior en conventualen van het klooster op de Hage bij Eindhoven, met appointment van Amalia van Solms, prinses douairière van Oranje van 6 oktober 1653 waarbij aan de supplianten wordt toegestaan dat zij de goederen van hun klooster zolang zullen mogen blijven genieten, tot zij genoegzaam zullen zijn uitgestorven dat op hun alimentatie kan worden gedisponeerd, mits uitkerende jaarlijks een som van 1200 gulden tot subsidie van de predikanten.'
 1653.
 Ontbreekt.
- 9317** Beschikking van de voogden van prins Willem III voor de kloosterlingen van Ten Hage betreffende het genot van de goederen tegen betaling van 1200 gulden jaarlijks. Met bijlagen. 1653. 1 omslag
- 9318** Stukken betreffende de limietscheiding tussen Cranendonk en Heeze en Leende, 1761-1763. 3 stukken
- 9319-9326** Stukken betreffende de aankoop van stukken land bij het Cranendonkse bos, 1761-1764. 8 stukken

- 9319** Van regenten van Soerendonk een perceel beemd 'de Sterkhuijse Velden', 3 augustus 1761.
- 9320** Van Barbara Vedt, weduwe van der Grinten, een perceel beemd in het Perksveld, 15 september 1762.
- 9321** Van Barbara Vedt, weduwe van der Grinten, een perceel beemd in het Perksveld, 15 september 1762.
- 9322** Van Arnoldus Emmers de 'Achterste Perk', de 'Middelste Perk' en de 'Voorste Perk', 1 december 1762.
- 9323** Van Helena Goorts, weduwe Bergmans, een perceel beemd, 1 december 1762.
- 9324** Van Martinus Jansen Boelens een perceel beemd in het Perksveld, 15 September 1762.
- 9325** Van Jenneke en Petronella Janssen Schuijten een wetland en hei 'het Percelenveld', 29 november 1763.
- 9326** Akte van meting van de percelen land bij het Cranendonkse bos, 28 September 1764.
- 9327** Stukken betreffende een geschil tussen Peter Bui en de Domeinraad inzake het eigendom van een stuk land in Budel, 1764. 1 omslag
- 9328** Stukken betreffende de voorgenomen uitgifte in erfpacht van een hoeve en landerijen in Udenhout, 1766-1767. 1 omslag
- 9329** Akte van uitgifte in erfpacht door de Domeinraad aan Willem Jacob Frederik baron van Dopff van een hoeve in Udenhout, 20 September 1767. 1 katern
- 9330** Akten van uitgifte in erfpacht door de Domeinraad van land in de polder van Empel en Meerwijk. 1 katern
- Aan Anthoni van Grinsven en Adriaen van Wamel van de 'Ulenkamp'
 - Aan Benjamin Hagolaers van de 'Dalenkamp';
 - Aan Cristoffel van der Krap van beemden;
 - Aan Dirk van Genderen van de 'Oudendijck'; 4 november 1767. Authentiek afschrift.
- 9331** Stukken betreffende de vaststelling van limieten tussen de Duitse Orde en de prins van Oranje van de oude en nieuwe tienden onder Vught, 1764-1776. 1 omslag
- 9332** Akte van transport door Jenneke van Cranendonk, weduwe Gomers, aan prins Willem V van een perceel beemd in het Perksveld, 26 januari 1768. 1 stuk
- 9333** Akte van transport door de Domeinraad aan Carel Christiaan Dieppenback van een huis in Vught. Afschrift, 1779. 1768. 1 stuk
- 9334** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem V van een perceel weiland, de 'Perken', 21 december 1778. 3 stukken
- 9335** Akte van verklaring van Nicolaas van Helvoirt en Hendrik Steenbergen betreffende de vroegere plaats van een heg langs de Meliskamp,

21 juni 1796. 1 stuk

9336 Akte van uitgifte door Dirk en Aleid van Horne aan de inwoners van Budel, Gastel, Maarheeze en Soerendonk van gemene gronden tegen een jaarlijkse cijns. Afschrift, 18e eeuw. 1342. 1 stuk

9337 Akte van transport door Willem Lodewijk Joost Spoor aan de staat van een huis en landerijen te Budel, 27 juni 1804. 1 stuk

C BESTUUR

1 REGELGEVING

9338 Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het doen van publikaties. Met bijlage. 1 januari 1725. 2 stukken

9339 Beschikking van de Domeinraad betreffende het houden van duiven in de kerktoren van Woensel, 1755. 1 stuk

9340 Beschikking van de Domeinraad betreffende het gebruik van de vleeshal in Eindhoven door de slagers bij de verkoop van vlees. Met bijlage. 1766. 1 stuk

9341 Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende een inventaris van de stukken van het postambt van Eindhoven, het reglement van postritten en instructie voor de postiljons. Met bijlagen. 26 april 1781. 1 omslag

2 RECHTSPRAAK

9342 Stukken betreffende een proces voor de [Domeinraad] tussen Jan Baptista Leijten, luitenant-drossaard van Eindhoven en Woensel, en de magistraat van Eindhoven, 1628-1633. 1 omslag
Gemerkt: 'Overgeleverd den 3den januarij 1634'.

9343 Stukken betreffende een geschil tussen het leger en de Domeinraad inzake de militaire jurisdictie als gevolg van de berechting en executie van Gerard van der Weijs, soldaat bij het 2e regiment Oranje-Nassau onder commando van markgraaf Baden-Durlach, door de rechtbank van Budel, 1762. 1 omslag

3 STADS- EN DORPSAANGELEGENHEDEN

9344 Octrooi van Albertus en Isabella, aartshertogen van Oostenrijk, landvoogden van de Nederlanden, aan Eindhoven tot opname van een kapitaal. Vidimus van schepenen van 's-Hertogenbosch, 21 maart 1615. 26 maart 1616. 1 charter
Met uithangend zegel.

- 9345** Extract-resolutie van de magistraat van Eindhoven betreffende de bijdrage in de 'bienvenu' aan de gouverneur van 's-Hertogenbosch, generaal Van Hompesch, 1718. 1 stuk
- 9346** Rekening van Albert van de Ven, politiemeester te Eindhoven, 1719. 1 katern
- 9347** Extract-resolutie van de magistraat van Nuenen betreffende het omheinen van weiden en het betalen van schutgeld. Afschrift. 1726. 1 stuk
- 9348** Beschikking van de Raad van State voor Pieter Gerardt van Esveld, stadhouder van François Lormier, drost van Eindhoven, betreffende de vergoeding van kosten door het dorp Son voor de aanhouding en inbewaringstelling door Eindhoven van een bedelaar uit Son. Afschrift. 21 december 1739. 1 stuk
- 9349** Kantbeschikking van de Domeinraad aan de magistraat van Woensel betreffende de plaats en de onkosten van vergaderingen van de magistraat, 1739. 1 stuk
- 9350** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de resolutie van de Admiraliteit op de Maze van 31 oktober 1758 inzake de rechten van Eindhoven op het gebied van in- en uitvoer. Met bijlage. 1769. 1 omslag
- 16730** Stukken betreffende de aanleg van een steenweg tussen Luik en 'sHertogenbosch, 1789. 2 stukken
- Stukken van de Staten van Holland betreffende Zevenbergen en stukken betreffende Cranendonk en Eindhoven, 18e eeuw. 1 omslag
Zie Zevenbergen nr NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 7445
- 9351** Notitie betreffende de maten in Eindhoven en 's-Hertogenbosch, [ca. 1750]. 2 stukken

4 FUNCTIONARISSEN

- 9352** Verbaal van getuigenverklaringen betreffende de gewezen rentmeester Valentijn du Bois, 1598. 1 katern
- 9353** Beschikking van de Domeinraad aan Dirk van 's-Gravesande betreffende toestemming tot bewoning van het leegstaande klooster Ten Hage, 1688. 1 stuk
- 9354** Stukken betreffende het traktement en de jura van de secretaris van Eindhoven, 1689, 1771 en 1785, 1 omslag
- 9355** Commissie van de magistraat van Eindhoven voor Sebastiaan Siebert, rentmeester en president van de magistraat, tot oplossing van de geschillen tussen de stad en de voogden van prins Johan Willem Friso inzake de benoeming van de magistraat,

1717. 1 stuk
- 9356** Beschikkingen van de Domeinraad betreffende het gebruik door de rentmeester van beemden onder Woensel en Gestel, 1718, 1728 en 1736. 2 stukken
- 9357** Stukken betreffende het proces voor de Raad van Brabant inzake het geschil tussen secretaris François Lormier en de magistraat van Eindhoven over de rechten en bevoegdheden van de secretaris in het stadsbestuur, 1724. 1 omslag
- 9358** Authorisatie van rentmeester Cornelis Havius aan de vorster van Eindhoven betreffende het aanzeggen van de schepenen tot het vaststellen van een datum voor het afhoren van de rekening van de boedel van mr. Stapel Codde, gewezen secretaris van Eindhoven, 1734. 1 stuk
- 9359** Brief van G.R. van Esveld, secretaris en stokhouder van Eindhoven, met verzoek om ontslag uit zijn ambten, 1767. 1 stuk
- 9360** Stukken betreffende de predikantenplaats te Maarheeze en Soerendonk, 1788. 1 omslag
- 9361** Stukken betreffende benoeming van en uitkeringen en traktementen aan predikanten, schoolmeesters en kanunniken, 17e eeuw-1792. 1 omslag
- 9362** Akte van borgstelling voor Johan Baptist Swinkels als rentmeester van de domeinen Cranendonk en Eindhoven, 20 maart 1798. 1 stuk

5 BELASTINGINNING

- 9363** Stukken betreffende de omslagen en verpondingen, 1705-1807. 1 omslag
- 9364** Resolutie van de Domeinraad betreffende de bevoegdheden van de Leen- en Tolkamer van Brabant wegens de verpondingen en gemene lasten in de meierij van 's-Hertogenbosch. Met bijlage. 2 mei 1791. 2 stukken

D BEHEER

1 CIJNZEN, GRONDRENTEN EN PACHTEN

a Domeinen

- 9365** Stukken betreffende aan het huis van Oranje verschuldigde renten en cijzen, 1533-1802. 1 omslag
- 9366-9370** Leggers van cijzen in Woensel, [c. 1549]-1780. 3 delen en 1 band
9366 [ca. 1549],, 1 band

- In het latijn.
Deels op alfabet geordend.
- 9367** 1590.
9368 Met concordans op het cijnsboek uit 1640. 1691 en 1710-1779.
Cijnsboek uit 1640 ontbreekt.
- 9369** 1780-1815.
Met verwijzingen naar cijnsboek over 1710-1779.
- 9370** 1780.
- 9371-9372** Legger van cijnzen van Strijp en Stratum, 1565-[ca.1650]. 2 delen
- 9371** Met aantekeningen van betalingen. 1565-1604.
Gestel ontbreekt. Vermoedelijk in 1543 opgemaakt. Zie aantekening voorin het cijnsboek.
De jaren zijn aangegeven met de letters van het alfabet.
- 9372** [ca. 1650]
- 9373-9374** Legger van cijnzen in Soerendonk, 1590 en 1774-1779. 2 delen
- 9373** Afschrift, 1619. 1590.
9374 1774-1779.
- 9375** Legger van cijnzen van Woensel en de stad Eindhoven. Afschrift, 1619. 1590. 1 deel
De posten van dit register lijken niet overeen te komen met de originelen. In de originele leggers komen de cijnzen in Woensel en Eindhoven niet gezamenlijk voor. Waarschijnlijk zijn de posten in een andere volgorde geptaatst.
- 9376-9377** Legger van cijnzen in Maarheeze. Met aantekeningen van betalingen. 1640- 1779. 2 delen
Het jaar 1640 begint met de letter A. Tweemaal wordt het alfabet gebruikt ter aanduiding van het jaar van betaling, daarna wordt het jaartal gebruikt.
- 9376** 1640-1709.
9377 1774-1779.
Met verwijzing naar een vorig cijnsboek.
- 9378-9380** Legger van cijnzen van Strijp, Gestel en Stratum. Met aantekeningen van betalingen. 1691-1815. 3 delen
- 9378** Met inhoudsopgave. 1691 en 1710-1779., 1 deel
Strijp, folio 1Gestel folio 31. Stratum folio 66.
- 9379** 1780-1815.
Met verwijzingen naar NDR inv.nr. 9378.
- 9380** 1780.
- 9381-9383** Leggers van cijnzen in de stad Eindhoven. Met aantekeningen van betalingen. 1694-1810. 3 delen. 2 stukken
- 9381** Met losse inhoudsopgave. 1694-1773., 1 deel, 1 stuk
9382 Met lijst van afgeloste cijnzen. 1775-1810., 1 deel, 1 stuk
Met verwijzingen naar folionummers van NDR inv.nr. 9381 (V.C.B.)
- 9383** Dubbel van NDR inv.nr. 9382. Met aantekeningen van betalingen, 1775-1780., 1 deel
- 9384** Legger van cijnzen in Budel en Gastel, 1779. 1 deel
- 9385** Stukken betreffende door de gemeentebesturen van Eindhoven, Stratum, Woensel

en Strijp verkochte gronden, cijnsplichtig aan het domein van Eindhoven, 1802 en 1804. 1 omslag

b Geestelijke goederen

- 9386-9387** Leggers van de renten van het kapittel van Eindhoven. Met aantekeningen van betalingen. 1649-1761. 2 delen
Per onderwerp (kapelanie, altaar, beneficiën) geordend.
- 9386** 1649-1672.
9387 Met bijlagen. 1717-1761.
- 9388-9390** Topografische legger van pachten, renten en cijzen van het klooster Ten Hage. Met aantekeningen van betalingen. 1651-1686. 3 delen
- 9388** 1651-1662.
9389 [klad]. 1653-1683.
9390 Met bijlagen. 1663-1686.
- 9391-9392** Topografische leggers van de renten van het kapittel van Eindhoven en van de pastorieën van Stratum, Strijp en Woensel. Met aantekeningen van betalingen. 1664-1697. 2 delen
- 9391** Met bijlagen. 1664-1686.
Met verwijzingen (folionummers) naar NDR inv.nr. 9386 (legger van de renten van het kapittel). Bij de posten betreffende de pastorieën staan eveneens verwijzingen, maar niet naar NDR inv.nr. 9386.
- 9392** 1687-1697.
- 9393-9395** Leggers van de renten, pachten en cijzen van het kapittel van Eindhoven, het klooster Ten Hage en de pastorieën Stratum, Strijp en Woensel, 1687-1816. 3 delen
- 9393** Met aantekeningen van betalingen. 1687-1716.
De legger is ingedeeld naar inkomsten van het kapittel, van het klooster en van de pastorieën. Per rubriek volgt de legger de indeling van de respectievelijke oudere leggers.
- 9394** Met bijlagen. Topografisch ingedeeld. Met verwijzingen naar NDR inv.nrs. 9396, 9387. 1717-1748.
- 9395** 1748-1816.
- 9396-9397** Topografische leggers van pachten, renten en cijzen van het klooster Ten Hage en de pastorieën Stratum, Strijp en Woensel. Met aantekeningen van betalingen. 1717-1816. 3 delen
De inhoud is verdeeld in 'Inkomsten van het klooster' en 'Inkomsten van de pastoriën'. Deze rubrieken zijn onderverdeeld naar plaats.
- 9396** met aantekeningen van betaalplichtigen, 1717-1792. 1717-1726,
Bij de posten in de rubriek 'Inkomsten van het klooster' staan verwijzingen naar NDR inv.nr. 9390.
- 9397** Met bijlagen. 1747-1816.
Met verwijzingen naar NDR inv.nr. 9396.
- 9398-9401** Leggers van de renten in Luyksgestel van het kapittel van Eindhoven. Met aantekeningen van betalingen. 1712-1792. 4 delen
- 9398** 1712-1717.
9399 1726-1742.
9400 1726-1751.
Deels gelijkluidend aan NDR inv.nr. 9399.

9401 1786-1792.

9402-9404 Leggers van de inkomsten van de pastorie van Budel, de vicarien van Maarheeze en Soerendonk en de beneficiën van Cranendonk. Met aantekeningen van betalingen. 1654-1816. 3 delen

In de leggers 1735-1758 en 1758-1816 zijn de posten gelijk genummerd.

9402 1654-1685.

9403 Met bijlagen. 1735-1758.

9404 Met bijlage. 1758-1816.

9405 Register van vaste inkomsten van 'Santa Crusis' in de parochie van Maarheeze, 1797. 1 stuk

2 VERKOOP, VERHUUR EN VERPACHTING

a Condities van verpachting en verkoop

Tienden

9406-9409 Condities van verpachting van de grove tienden. Deels afschriften. Met hiaten. 1639-1806. 3 pakken, 1 omslag

9406 Van de grove tienden van het kapittel, 1639-1806.

9407 Van de pastorale grove tienden, 1650-1803.

9408 Van de domaniale grove tienden, 1658-1801.

9409 Van de domaniale en pastorale grove tienden tezamen, 1787-1806., 1 omslag

9410-9412 Condities van verpachting van de tienden onder Vught van het kapittel. Met hiaten. 1639-1808. 1 pak, 1 omslag, 2 stukken

Deze tienden zijn niet opgenomen in de condities van verpachting van de kapitteltienden.

9410 Van de grove tienden, 1639-1807., 1 pak

9411 Van de smal- en spurrietienden, 1739-1807., 1 omslag

9412 Van de grove, smal- en spurrietienden tezamen, 1806 en 1808., 2 stukken

9413 Condities van verpachting van tienden. Concepten. 1641-1809. 1 omslag

9414 Condities van verpachting van twee klampen grove- en smaltienden onder Oss, behorende tot de pastorale goederen. Afschriften, deels in meervoud. Met hiaten. 1641-1809. 1 omslag

9415 Condities van verpachting van twee klampen tienden onder Tongerlo, ter beschikking van de cantor van de St. Catharinakerk te Eindhoven, 1643-1649. 1 omslag

9416-9419 Condities van verpachting van de smaltienden (lammer-, varkens- en zaadtienden). Deels afschriften. Met hiaten. 1648-1806. 2 pakken, 1 omslag

9416 Van de domaniale smaltienden, 1648-1803.

9417 Van de pastorale en kapittel smaltienden, 1689-1806.

9418 Van de kapittel en pastorale smaltienden, 1741., 1 omslag

9419 Van de domaniale en pastorale smaltienden tezamen, 1787-1804., 1 omslag

- 9420** Conditioes van verpachting van domaniale, pastorale en kapittel spurrietieuden, . Deels afschriften. Met hiaten. 1691-1806. 1 pak
- 9421** Conditioes van verpachting door Gregor Raaymakers, pachter van prins Willem III, van tienden van de zomervruchten te Woensel en Strijp en de spurrietieuden te Strijp, een geval van onder-verpachting 1693. 3 stukken
Het betreft hier een geval van onder-verpachting.
- 9422** Conditioes van verpachting van tienden door de erfgenaam van Herman Cremers, verpacht ten overstaan van schepenen van Bladel, 1742. 1 stuk
- 9423** Conditioes van verpachting van de domaniale, pastorale en kapittel grove-, smal-, en spurrietieuden tezamen. Deels afschriften, deels in meervoud. 1800 en 1802-1809. 1 pak
- Overige goederen**
- 9424-9426** Conditioes van verkoop. Met hiaten. 1588-1809. 2 pakken, 4 stukken
- 9424** Van granen, 1588-1740., 1 pak
- 9425** Van schaarhout en bomen, Deels minuten en afschriften. 1695-1806., 1 pak
- 9426** Van schaarhout, Concepten. 1805-1809., 4 stukken
- 9427-9432** Conditioes van verpachting van de tol, vleesaccijns, varkensbezien, gruit en houtschot en verloren bijenzwermen. Met hiaten. 1647-1809. 2 pakken, 1 omslag, 3 stukken
- 9427** Van de tol, vleesaccijns, varkensbezien, gruit en houtschot en verloren bijenzwermen tezamen, 1647., 1 stuk
- 9428** Van het houtschot, de verloren bijenzwermen en het gruit in Cranendonk en de waag te Budel, 1648 en 1802-1805., 3 stukken
- 9429** Van de gruit over Eindhoven, Deels afschriften. 1695-1801., 1 pak
- 9430** Van de tol, vleesaccijns en het varkensbezien, Deels in tweevoud. 1693-1745 en 1771., 1 omslag
- 9431** Van het houtschot en de verloren bijenzwermen te Eindhoven, 1692-1809., 1 pak
- 9432** Van de gruit van Budel, Maarheeze, Soerendonk, Gestel, Woensel, Gestel, Strijp en Stratum, 1801., 1 stuk
- 9433-9438** Conditioes van verpachting van hoeven, landerijen, beemden en visserijen. Met hiaten. 1648-[1810]. 3 pakken, 1 katern, 1 omslag en 1 stuk
- 9433** Van landerijen, beemden en visserijen, Deels minuten en afschriften. 1688-1809., 1 pak
- 9434** Van hoeven onder Woensel en Cranendonk, Deels afschriften. 1659-1803., 1 pak
- 9435** Van hoeven van het klooster Ten Hage, 1648-1804., 1 pak
- 9436** Van hoeven te Budel, Afschrift. 1808., 1 stuk
- 9437** Van hoeven, landerijen, beemden en visserijen tezamen, Afschrift. 1796., 1 katern

- 9438** Van hoeven, landerijen en beemden, Concepten. [ca 1650], 1796-[ca 1810]., 1 omslag
- 9439-9441** Conditie van verpachting van molens. Deels afschriften, deels in tweevoud. Met hiaten. 1659-1810. 2 omslagen, 3 stukken
- 9439** Van de windkorenmolens te Budel, Soerendonk en Zeelst, Deels afschriften, deels in tweevoud. 1659-1801., 1 omslag
- 9440** Van de Stratumse watermolen onder Eindhoven, Deels afschriften, deels in tweevoud. 1659-1810., 1 omslag
- 9441** Van alle molens Concepten. 1731 en [1800]., 3 stukken
- 9442** Conditie van verpachting van de grote waag in Eindhoven. Deels in tweevoud. 1691-1729. 1 omslag
- 9443** Conditie van verpachting van een hoeve te Cranendonk wegens overlijden van de pachter, 26 april 1726. 1 stuk
- 9444** Conditie van verpachting van de waag te Budel. Deels afschriften, deels in tweevoud. 1766, 1796 en 1801. 1 omslag
- 9445** Conditie van verpachting van het kasteelveld en het hof naast het kasteelveld. Deels afschriften, deels in meervoud. 1799-1810. 1 omslag
- b Overige stukken betreffende verkoop, verhuur en verpachting**
- 9446** Retroacta betreffende de verpachting van tienden en andere goederen van het kapittel van Eindhoven, 1582-1611. 1 omslag
- 9447** Stukken betreffende de achterstallige pacht van de granen van Dirck Sterre, 1620. 3 stukken
- 9448** Huurcedullen van het klooster Ten Hage aan Gerrit Cornelissen van Kerckenbrugge van land de Corsendonk onder Empel, 5 oktober 1638. 1 stuk
- 9449** Stukken betreffende de verpachting van twee tienden in Oss, behorend tot het klooster Ten Hage, 1644-1766. 1 omslag
- 9450** Akten van verkoop bij executie van goederen van diverse personen wegens achterstallige pacht of verponding, 1701-1724. 1 omslag
- 9451** Beschikking van de Raad van State op het verzoek van enige inwoners van Woensel en Son om kwijtschelding van achterstallige pachtpenningen en vermindering van de pacht. Met bijlagen. 30 augustus 1707. 1 omslag
- 9452** Akten van borgtocht ten behoeve van de pachters van de korenmolen van Zeelst,

	1710 en 1713.	2 stukken
9453	Akte van autorisatie van Sebastiaan Siebert, rentmeester, voor Jan Verstegen, deurwaarder, tot het aanzeggen van Anthony Catabri voor borgstelling inzake de pacht van de hoeve tot Waalre, 1720.	1 stuk
9454	Beschikkingen van de Domeinraad betreffende de verpachting van een aantal hoeven onder Woensel, 1720-1731.	3 stukken
9455	Stukken betreffende de verpachting en admodiatie van goederen onder Cranendonk en Eindhoven, 1725-1810.	1 omslag
9456	Beschikking van de Domeinraad voor C. Havius, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven, betreffende de kwijtschelding van pachtsommen aan Reinier van Deursen, pachter van de windmolen te Budel, 2 februari 1735.	1 stuk
9457	Stukken betreffende een beschikking van de Domeinraad betreffende een verbod tot het houden van een herberg en tapperij door Jan van Kerkhof, pachter van een huis in Woensel, 1735.	1 omslag
9458	Ingekomen brief van Jacob Spoor, rentmeester, betreffende de verpachting van kosterstien te Woensel, 1766.	1 stuk
9459	Akte van transport door executeuren van de boedel van Wijnand van den Heuvel aan Christina Verhagen van een huis in Eindhoven, pachtplichtig aan het klooster Ten Hage. Afschrift. 1790.	1 stuk
9460	Overeenkomsten tussen Swinkels, rentmeester, en municipaliteit van Maarheeze en Soerendonk betreffende de admodiatie van de grove tienden in deze plaatsen, 1798 en 1800-1808.	1 omslag
9461	Akte van transport door Philip Willem Roverds, gemachtigde van de armbezorgers van de katholieke kerk Op den Steijger te Rotterdam en Anna Daams aan Jan Hendrik Spoorenberg van een perceel houtgewas 'de halve beemd' te Eckart. Afschrift. 1801.	1 stuk
9462	Akte van koop en transport betreffende een molen en landerijen te Westermolen, pachtplichtig aan de rentmeester der geestelijke goederen van Kempenland en Oisterwijk, 1805.	3 stukken
9463	Naamlijst van pachters en borgen van de grove-, smal- en spurrietienen, 1809.	1 katern

3 VISSERIJ EN JACHT

- 9464** Stukken betreffende de visserij,
1658-1809. 1 omslag
- 9465** Stukken betreffende de jacht,
1711-1803. 1 omslag

4 MOLENS

- 9466** Stukken betreffende het beheer van de molens in Cranendonk en Eindhoven,
1617-1810. 1 pak
Met bouwtekeningen.
- 9467** Stukken betreffende een proces voor de Raad van Brabant inzake een geschil
tussen Adriaan Jacobs, molenaar van Stratum, en Hendrik graaf van Horne over de
molendwang,
1629-1631. 1 omslag
- 9468** 'Copie vande vonnisse van kleijne revisie van den Rade van Brabandt tot Brussel,
ten laste vande molen van Stratum bij Eijndhoven, ende ten profijte vande moolen
vanden heere van Geldorp van geene granen te mogen halen met de karre,
16 december 1630.
Ontbreekt.

5 TURFWINNING

- 9469** Stukken betreffende een geschil tussen Maarheeze en Budel inzake de grenzen
tussen beide dorpen en de rechten op het steken van turf,
1680-1691. 1 omslag waarin 1 charter
- 9470** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het recht van de prins van Oranje
tot het steken van turf in het Huisven onder Stratum. Met bijlagen.
1792. 3 stukken
- 9471** Verklaring van Adriaan Leermakers, vorster en gerechtsdienaar, Francis Dekkers,
justitiedienaar en Willem Jacob, knecht van Van Hest betreffende het maaien van
heide en steken van plaggen te Woensel,
1802. 1 stuk

6 SCHULDEN EN VORDERINGEN

- 9472-9474** Retroacta betreffende schulden en vorderingen van het kapittel van Eindhoven,
1379, 1508 en 1560. 3 charters
- 9472** Akte van overdracht door Jan Wouts van Riemsdonk aan Janne van
den Broeke van een rente gevestigd op een huis in de St.
Lambertsparochie, 19 maart 1379., 1 charter
Met uithangende zegels.
- 9473** 'Rentebrief, Akte van schuldbekentenis van Jan Henryk Hermanzn.
aan het kapittel van Eindhoven van een rente, gevestigd op een huis
in Aalst, 1 februari 1508., 1 charter
Met uithangende zegels.
- 9474** 'Rentebrief, Akte van schuldbekentenis van Jenneke, dochter van

Ariaan Wouterzn. aan het kapittel van Eindhoven van een rente gevestigd op een huis binnen Eindhoven en land in Stratum, 23 februari 1560., 1 charter

- 9475** Akte van verkoop van Floris van Egmond en Margaretha van Bergen aan Louis Quoquillet van een rente ten laste van Cranendonk en Eindhoven, 1533. 1 charter
Afgelost in 1726.
- 9476** 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van Karel V aan Marie van Bouckhout, douairière van Gaasbeke, van een som van 25.000 pond. Met bijlagen. 1554. 3 charters.
Een charter met uithangend zegel.
- 9477** Akten betreffende renten ten laste van de Gruythuyse hoeve en andere landen onder Woensel, 1617 en 1622. 2 stukken
- 9478** Akten betreffende de aflossing door Sebastiaan Siebert, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven aan Jasper van Emmerik c.s. van een rente ten laste van Cranendonk en Eindhoven, 1669-1725. 2 charters, 2 stukken
- 9479** Akten betreffende een rente aan Anna Maria van Boxtel ten laste van Cranendonk en Eindhoven, 1688 en 1705. 2 charters
Afgelost in 1725.
- 9480** Kwitantie van thesaurier en rentmeester-generaal Assendelft voor Dirk 's-Gravesande betreffende de opbrengst van de verkoop van een rente, 1710. 1 stuk
- 9481** Kwitantie van Adriaen en Charles Cornelis van Bergen aan Sebastiaan Siebert, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven, betreffende de aflossing van een leenrente ten laste van Cranendonk en Eindhoven. Met bijlage en retroacta, 1656, 1664, 1669, 1701 en 1722. 1 augustus 1725. 1 omslag waarin 3 charters
- 9482** Kwitantie van Pero de Cassemajor, drossaard en secretaris van de heerlijkheid Deurne, aan Sebastiaan Siebert, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven betreffende de aflossing van een lijfrente ten laste van Cranendonk en Eindhoven, 1726. 1 stuk
- 9483** Kwitantie van Petrus Adamus Cleijmans, gemachtigde van Maria Josefs Cleijmans, voor Sebastiaan Siebert, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven betreffende de aflossing van een rente ten laste van Cranendonk en Eindhoven. Met retroacta, 15e eeuw-1719. 6 februari 1726. 1 omslag waarin 8 charters
- 9484** Kwitantie van Johannes Valckenhoff aan Sebastiaan Siebert, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven, betreffende de aflossing van een erfrente ten laste van Cranendonk en Eindhoven. Met retroacta, 1442-1709. 14 mei 1726. 17 charters, 1 stuk
- 9485** Beschikking van de Domeinraad betreffende de betaling van een jaarlijkse rente

door Sebastiaan Siebert, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven, aan Maria Adriana de Bierens. Met bijlage.
25 maart 1727. 2 stukken
Charters deels met uithangende zegels.

9486 Vonnis van de rechtbank van Eindhoven betreffende de aflossing van een rentebrief van 200 gulden van Hendrina van Thoir aan de prins van Oranje uit haar boedel. Met bijlage, 1728.
1748. 2 stukken

9487 Kwitantie van de raad en rekenmeester van de episcopale en geestelijke goederen van 's-Hertogenbosch voor Jacob Spoor, rentmeester van Cranendonk en Eindhoven, betreffende de aflossing van een rente ten behoeve van het kapittel van St. Jan,
26 januari 1779. 1 stuk

7 TIENDEN

9488 Stukken betreffende de tiendheffing op goederen van het klooster Ten Hage in Waalre en Stiphout,
1643 en 1763. 3 stukken

8 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

9489 Stukken betreffende de bouw en onderhoud van onroerende goederen. Met hiaten. 1689-1809. 1 pak
Met bouwtekeningen van een huis.

9490 Kantbeschikking van de Domeinraad betreffende de bestrijding van de konijnenplaag op landerijen in Woensel,
1733. 1 stuk

9491 Kantbeschikking van de Domeinraad aan rentmeester Havius betreffende het aanplanten van bomen in het bos van Cranendonk,
1742. 1 stuk

9492 Brief van Swinkels, rentmeester, aan de bestuurders van Gestel en Stratum betreffende de aanleg van een weg tussen Gestel en Strijp,
1802. 1 stuk

9 FINANCIËN

a Manualen

9493-9494 Manualen van de kapittelrenten, [1698] en 1717. 2 katernen
9493 [1698].
9494 1717.

9495 Staten van de ontvangsten en uitgaven van de geestelijke goederen in Cranendonk en Eindhoven,
1702-1755. 1 omslag

9496-9498 Manualen van verhuurde velden, landerijen, beemden en visserijen van de

	domeinen en geestelijke goederen, 1717-1736.		3 katernen
	9496	1717-1718.	
	9497	1725-1730.	
	9498	1734-1736.	
9499	Manuaal van de pastorie van Budel, het beneficium van Maarheeze, Soerendonk en van Cranendonk, 1717-1750.		1 katern
9500	Manuaal van de lasten en omslagen op de tienden van de domeinen en de geestelijke goederen, 1717-1752.		1 katern
9501	Manuaal van de traktementen ten laste van de domeinen en de pastorale goederen, 1717-1806.		1 katern
9502-9503	Manualen van de grove, smal en spurrietinden van de domeinen en geestelijke goederen, 1717-1778.		2 delen
	9502	Met bijlagen. 1717-1726.	
	9503	1759-1778.	
9504	Manuaal van de verpachte molens, 1725-1730.		1 katern
9505	Manuaal van de renten in geld en rogge ten laste van de domeinen en de pastorale en geestelijke goederen, 1730-1806.		1 katern
9506-9507	Manualen van de hoeven, landerijen en visserijen van de domeinen en het kapittel, 1749-1785.		2 delen
	9506	1741-1749.	
	9507	1749-1785.	

b Rekeningen

Rekeningen van de rentmeesters wegens de domeinen van Cranendonk en Eindhoven.

9508-9525	Van Johan Stappaerts, 1654-1672.		18 delen
	De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.		
	9508	1654/55. Afgehoord. 1656.	
	9509	1655/56. Afgehoord. 1657.	
	9510	1656/57. Afgehoord. 1658.	
	9511	1657/58. Afgehoord. 1659.	
	9512	1658/59. Afgehoord. Met bijlagen. 1660.	
	9513	1659/60. Afgehoord. Met bijlagen. 1662.	
	9514	1660/61. Afgehoord. Met bijlagen 1662.	
	9515	1661/62. Afgehoord. Met bijlagen. 1663.	
	9516	1662/63. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.	
	9517	1663/64. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.	
	9518	1664/65. Afgehoord. Met bijlagen 1667.	

9519	1665/66. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.
9520	1666/67. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.
9521	1667/68. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
9522	1668/69. Afgehoord. Met bijlagen. 1670.
9523	1669/70. Afgehoord. Met bijlagen. 1671.
9524	1670/71. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.
9525	1671/72. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.

9526-9538 Van Michiel Stappaerts, 1672-1685. 13 delen

De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.

9526	1672/73. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.
9527	1673/74. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.
9528	1674/75. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.
9529	1675/76. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.
9530	1676/77. Afgehoord. Met borderel. 1678.
9531	1677/78. Afgehoord. 1679.
9532	1678/79. Afgehoord. 1680.
9533	1679/80. Afgehoord. 1681.
9534	1680/81. Afgehoord. 1682.
9535	1681/82. Afgehoord. 1683.
9536	1682/83. Afgehoord. 1684.
9537	1683/84. Afgehoord. 1685.
9538	1684/85. Afgehoord. 1686.

9539-9540 Van François Taterbeek en Pieter de Louwe, executeuren van het sterfhuis van Michiel Stappaerts, 1685-1687. 2 delen

De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.

9539	1685/86. Afgehoord. Met bijlage. 1687.
9540	1686/87. Afgehoord. 1688.

9541-9568 Van Dirk 's-Gravesande, 1687-1715. 28 delen

De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.

9541	1687/88. Afgehoord
9542	1688/89. Afgehoord. 1690.
9543	1689/90. Afgehoord. Met borderel. 1692.
9544	1690/91. Afgehoord. Met akte van cautie. 1693
9545	1691/92. Afgehoord. 1694.
9546	1692/93. Afgehoord. 1695.
9547	1693/94. Afgehoord. 1696.
9548	1694/95. Afgehoord. 1697.
9549	1695/96. Afgehoord. 1698.
9550	1696/97. Afgehoord. 1699.
9551	1697/98. Afgehoord. 1700.
9552	1698/99. Afgehoord. 1701.
9553	1699/00. Afgehoord. 1702.
9554	1700/01. Afgehoord. 1703.
9555	1701/02. Afgehoord. 1704.
9556	1702/03. Afgehoord. 1705.
9557	1703/04. Afgehoord. 1706.
9558	1704/05. Afgehoord. In tweevoud. 1707.
9559	1705/06. Afgehoord. 1708.
9560	1706/07. Afgehoord. 1709.

	9561	1707/08. Afgehoord. 1710.	
	9562	1708/09. Afgehoord. 1711.	
	9563	1709/10. Afgehoord. 1712.	
	9564	1710/11. Afgehoord. 1713.	
	9565	1711/12. Afgehoord. 1714.	
	9566	1712/13. Afgehoord. 1715.	
	9567	1713/14. Afgehoord. 1716.	
	9568	1714/15. Afgehoord. 1717.	
9569-9570	Van A.J. Blom, weduwe van Dirk 's-Gravesande,
1715-1717.
De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.		2 delen
	9569	1715/16. Afgehoord. 1718.	
	9570	1716/17. Afgehoord. 1719.	
9571-9582	Van Sebastiaan Siebert,
1717-1729.
De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.		12 delen
	9571	1717/18. Afgehoord. 1720.	
	9572	1718/19. Afgehoord. 1721.	
	9573	1719/20. Afgehoord. 1721.	
	9574	1720/21. Afgehoord. 1722.	
	9575	1721/22. Afgehoord. 1723.	
	9576	1722/23. Afgehoord. 1724.	
	9577	1723/24. Afgehoord. 1725.	
	9578	1724/25. Afgehoord. 1726.	
	9579	1725/26. Afgehoord. 1727.	
	9580	1726/27. Afgehoord. 1728.	
	9581	1727/28. Afgehoord. 1729.	
	9582	1728/29. Afgehoord. 1730.	
9583	Van Hendrik Willem Broeske als erfgenaam van Sebastiaan Siebert. Afgehoord.
1731. Met bijlagen.
1729-1730.
De rekening loopt van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.		1 deel
9584	Van Cornelis Havius voor de erfgenamen van Sebastiaan Siebert. Afgehoord. 1732.
1730-1731.
De rekening loopt van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.		1 deel
9585-9598	Van Cornelis Havius,
1731-1745.
De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.		14 delen
	9585	1731/32. Afgehoord. 1733.	
	9586	1732/33. Afgehoord. 1734.	
	9587	1733/34. Afgehoord. 1735.	
	9588	1734/35. Afgehoord. 1736.	
	9589	1735/36. Afgehoord. 1737.	
	9590	1736/37. Afgehoord. 1738.	
	9591	1737/38. Afgehoord. 1739.	
	9592	1738/39. Afgehoord. 1740.	
	9593	1739/40. Afgehoord. 1741.	
	9594	1740/41. Afgehoord. 1742.	
	9595	1741/42. Afgehoord. 1743.	
	9596	1742/43. Afgehoord. 1744.	

	9597	1743/44. Afgehoord. 1745.	
	9598	1744/45. Afgehoord. 1746.	
9599-9600	Van Gualtherus de Moor als erfgenaam van Cornelis Havius,
1745-1747.		2 delen
	De rekeningen lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar.		
	9599	1745/46. Afgehoord. 1747.	
	9600	1746/47. Afgehoord. 1749.	
9601-9617	Van Nicolaas Jeremias Storm van 's-Gravesande,
1747-1763.		17 delen.
	De rekeningen tot 1749 lopen van 24 juni (Sint Jansmis) tot 24 juni het daaropvolgend jaar. Vanaf 1749 komt het boekjaar overeen met het kalenderjaar.		
	9601	1747/48. Afgehoord. 1750.	
	9602	1748/49. Afgehoord. 1751.	
	9603	1749. Afgehoord. 1751.	
	9604	1750. Afgehoord. 1753.	
	9605	1751. Afgehoord. 1754.	
	9606	1752. Afgehoord. 1755.	
	9607	1753. Afgehoord. 1756.	
	9608	1754. Afgehoord. 1757.	
	9609	1755. Afgehoord. 1758.	
	9610	1756. Afgehoord. 1759.	
	9611	1757. Afgehoord. 1759.	
	9612	1758. Afgehoord. 1761.	
	9613	1759. Afgehoord. 1762.	
	9614	1760. Afgehoord. 1763.	
	9615	1761. Afgehoord. 1764.	
	9616	1762. Afgehoord. 1766.	
	9617	1763. Afgehoord. 1767.	
9618-9620	Van Jacob Spoor,
1764-1766.		3 delen
	9618	1764. Afgehoord. 1768.	
	9619	1765. Afgehoord. 1769.	
	9620	1766. Afgehoord. 1770.	
Rekeningen van de rentmeesters wegens de pastorale en andere geestelijke goederen van Cranendonk en Eindhoven.			
9621-9640	Van Johan Stappaerts,
1648-1671.		20 delen
	9621	1648-1652. Afgehoord. Met bijlagen. 1658.	
	9622	1653. Afgehoord. 1658.	
	9623	1654. Afgehoord. 1658.	
	9624	1655. Afgehoord. Met bijlagen. 1658.	
	9625	1656. Afgehoord. 1658.	
	9626	1657. Afgehoord. 1659.	
	9627	1658. Afgehoord. Met borderel. 1660.	
	9628	1659. Afgehoord. Met loquatur. 1662.	
	9629	1660. Afgehoord. Met bijlage. In tweevoud. 1662.	
	9630	1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1663.	
	9631	1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.	
	9632	1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.	
	9633	1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.	

- 9634** 1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.
9635 1666. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.
9636 1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
9637 1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1670.
9638 1669. Afgehoord. Met bijlagen. 1671.
9639 1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1673.
9640 1671. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.

- 9641-9653** Van Michiel Stappaerts,
 1672-1684. 13 delen
- 9641** 1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.
9642 1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.
9643 1674. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.
9644 1675. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.
9645 1676. Afgehoord. 1678.
9646 1677. Afgehoord. 1679.
9647 1678. Afgehoord. 1680.
9648 1679. Afgehoord. 1681.
9649 1680. Afgehoord. 1682.
9650 1681. Afgehoord. 1683.
9651 1682. Afgehoord. 1684.
9652 1683. Afgehoord. 1685.
9653 1684. Afgehoord. 1686.
- 9654-9655** Van François Taterbeek en Pieter de Louwe, executeuren van het sterfhuis van
 Michiel Stappaerts,
 1685-1686. 2 delen
- 9654** 1685. Afgehoord. 1687.
9655 1686. Afgehoord. 1688.
- 9656-9681** Van Dirk 's-Gravesande,
 1687-1713. 26 delen.
 Rekening over 1702 ontbreekt.
- 9656** 1687. Afgehoord. 1690.
9657 1688. Afgehoord. 1691.
9658 1689. Afgehoord. Met bijlage. 1692.
9659 1690. Afgehoord. 1694.
9660 1691. Afgehoord. 1695.
9661 1692. Afgehoord. 1695.
9662 1693. Afgehoord. 1696.
9663 1694. Afgehoord. 1697.
9664 1695. Afgehoord. 1698.
9665 1696. Afgehoord. 1699.
9666 1697. Afgehoord. 1700.
9667 1698. Afgehoord. Fragment (vanaf folio 17). 1701.
9668 1699. Afgehoord. 1702.
9669 1700. Afgehoord. 1703.
9670 1701. Afgehoord. 1704.
9671 1703. Afgehoord. 1706.
9672 1704. Afgehoord. 1707.
9673 1705. Afgehoord. 1708.
9674 1706. Afgehoord. 1709.
9675 1707. Afgehoord. 1710.
9676 1708. Afgehoord. 1711.

	9677	1709. Afgehoord. 1712.	
	9678	1710. Afgehoord. 1713.	
	9679	1711. Afgehoord. 1714.	
	9680	1712. Afgehoord. 1715.	
	9681	1713. Afgehoord. 1716.	
9682-9684	Van A.J. Blom, weduwe van Dirk 's-Gravesande, 1714-1716.		3 delen
	9682	1714. Afgehoord. 1717.	
	9683	1715. Afgehoord. 1718.	
	9684	1716. Afgehoord. 1719.	
9685-9696	Van Sebastiaan Siebert, 1717-1728.		12 delen
	9685	1717. Afgehoord. 1720.	
	9686	1718. Afgehoord. 1721.	
	9687	1719. Afgehoord. 1721.	
	9688	1720. Afgehoord. Met bijlage. 1722.	
	9689	1721. Afgehoord. 1723.	
	9690	1722. Afgehoord. 1724.	
	9691	1723. Afgehoord. 1725.	
	9692	1724. Afgehoord. 1726.	
	9693	1725. Afgehoord. 1727.	
	9694	1726. Afgehoord. 1728.	
	9695	1727. Afgehoord. 1729.	
	9696	1728. Afgehoord. 1730.	
9697	Van Hendrik Willem Broeske als erfgenaam van Sebastiaan Siebert. Afgehoord 1731. 1729.		1 deel
9698	Van Cornelis Havius voor de erfgenamen van Sebastiaan Siebert. Afgehoord 1732. 1730.		1 deel
9699-9712	Van Cornelis Havius als rentmeester, 1731-1744.		14 delen
	9699	1731. Afgehoord. 1733.	
	9700	1732. Afgehoord. 1734.	
	9701	1733. Afgehoord. 1735.	
	9702	1734. Afgehoord. 1736.	
	9703	1735. Afgehoord. 1737.	
	9704	1736. Afgehoord. 1738.	
	9705	1737. Afgehoord. 1739.	
	9706	1738. Afgehoord. 1740.	
	9707	1739. Afgehoord. 1741.	
	9708	1740. Afgehoord. 1742.	
	9709	1741. Afgehoord. 1743.	
	9710	1742. Afgehoord. 1744.	
	9711	1743. Afgehoord. 1745.	
	9712	1744. Afgehoord. 1746.	
9713-9714	Van Gualtherus de Moor als erfgenaam van Cornelis Havius, 1745-1746.		2 delen
	9713	1745. Afgehoord. 1747.	
	9714	1746. Afgehoord. 1749.	

9715-9731	Van Nicolaas Jeremias Storm van 's-Gravesande, 1747-1763.	17 delen
	9715 1747. Afgehoord. 1750.	
	9716 1748. Afgehoord. 1751.	
	9717 1749. Afgehoord. 1751.	
	9718 1750. Afgehoord. 1753.	
	9719 1751. Afgehoord. Met borderel. 1754.	
	9720 1752. Afgehoord. 1755.	
	9721 1753. Afgehoord. 1756.	
	9722 1754. Afgehoord. 1757.	
	9723 1755. Afgehoord. 1758.	
	9724 1756. Afgehoord. 1759.	
	9725 1757. Afgehoord. 1759.	
	9726 1758. Afgehoord. 1761.	
	9727 1759. Afgehoord. 1762.	
	9728 1760. Afgehoord. 1763.	
	9729 1761. Afgehoord. 1765.	
	9730 1762. Afgehoord. 1766.	
	9731 1763. Afgehoord. 1767.	
9732-9734	Van Jacob Spoor, 1764-1766.	3 delen
	9732 1764. Afgehoord. 1768.	
	9733 1765. Afgehoord. 1769.	
	9734 1766. Afgehoord. 1770.	
<i>Rekeningen van de rentmeesters wegens de domeinen en pastorale en andere geestelijke goederen van Cranendonk en Eindhoven.</i>		
9735-9757	Van Jacob Spoor, 1767-1788.	22 delen
	9735 1767. Afgehoord. 1771.	
	9736 1768. Afgehoord. 1772.	
	9737 1769. Afgehoord. 1772.	
	9738 1770. Afgehoord. Met bijlage. 1773.	
	9739 1771. Afgehoord. 1774.	
	9740 1772. Afgehoord. 1775.	
	9741 1773. Afgehoord. 1776.	
	9742 1774. Afgehoord. 1776.	
	9743 1775. Afgehoord. 1778.	
	9744 1776. Afgehoord. 1779.	
	9745 1777. Afgehoord. 1780.	
	9746 1778. Afgehoord. 1781.	
	9747 1779. Afgehoord. 1782.	
	9748 1780. Afgehoord. 1782.	
	9749 1781. Afgehoord. 1783.	
	9750 1782. Afgehoord. 1784.	
	9751 1783. Afgehoord. 1785.	
	9752 1784. Afgehoord. 1786.	
	9753 1785. Afgehoord. 1787.	
	9754 1786. Afgehoord. 1788.	
	9755 1787. Afgehoord. 1789.	
	9756 1788. Afgehoord. 1790.	
	9757 Van M Stopman, weduwe van Jacob Spoor. Afgehoord 1791. 1789., I	

deel

- 9758-9766** Van Willem Lodewijk Joost Spoor,
1790-1797. 8 delen, 1 stuk
- 9758** 1790. Afgehoord. 1793.
9759 1791. Afgehoord. 1794.
9760 1792. Afgehoord. 1798.
9761 1793. Afgehoord. 1798.
9762 1794. Afgehoord. 1799.
9763 1795. Afgehoord. Met bijlage. 1799.
9764 1796. Afgehoord. 1801.
9765 1797. Afgehoord. 1803.
9766 1797. Afgehoord. Supplement-rekening. 1816., 1 stuk
- 9767-9776** Van Johan Baptist Swinkels,
1798-1810. 10 delen
- 9767** 1798. Afgehoord. 1804.
9768 1799. Afgehoord. 1804.
9769 1800. Afgehoord. 1806.
9770 1801. Afgehoord. 1807.
9771 1802. Afgehoord. 1807.
9772 1803. Afgehoord. 1808.
9773 1801. Afgehoord. 1810.
9774 1805. Afgehoord. 1811.
9775 1806-1809. Afgehoord. 1812.
9776 1810. Afgehoord. 1812.
- Rekeningen van de rentmeesters wegens de kapittelgoederen van Cranendonk en Eindhoven.**
- 9777-9800** Van Johan Stappaerts,
1648-1671. 24 delen
- 9777** 1648/49. Afgehoord. 1656.
9778 1649/50. Afgehoord. Met bijlagen. 1656.
9779 1650/51. Afgehoord. 1656.
9780 1651/52. Afgehoord. 1656.
9781 1652/53. Afgehoord. 1656.
9782 1653/54. Afgehoord. Met borderel. 1656.
9783 1654. Afgehoord. 1656.
9784 1655. Afgehoord. 1658.
9785 1656. Afgehoord. 1658.
9786 1657. Afgehoord. Met borderel. 1659.
9787 1658. Afgehoord. Met loquatur. 1660.
9788 1659. Afgehoord. Met borderel. 1662.
9789 1660. Afgehoord. 1662.
9790 1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1663.
9791 1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.
9792 1663. Afgehoord. 1666.
9793 1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.
9794 1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.
9795 1666. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.
9796 1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
9797 1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1670.
9798 1669. Afgehoord. Met bijlagen. 1671.

	9799	1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1673.	
	9800	1671. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.	
9801-9813	Van Michiel Stappaerts, 1672-1684.		13 delen
	9801	1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.	
	9802	1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.	
	9803	1674. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.	
	9804	1675. Afgehoord. Met loquatur. 1676.	
	9805	1676. Afgehoord. 1678.	
	9806	1677. Afgehoord. 1679.	
	9807	1678. Afgehoord. 1680.	
	9808	1679. Afgehoord. 1681.	
	9809	1680. Afgehoord. 1682.	
	9810	1681. Afgehoord. Met bijlage. 1683.	
	9811	1682. Afgehoord. 1684.	
	9812	1683. Afgehoord. 1685.	
	9813	1684. Afgehoord. 1686.	
9814-9815	Van François Taterbeek en Pieter de Louwe, executeuren van het sterfhuis van Michiel Stappaerts, 1685-1686.		2 delen
	9814	1685. Afgehoord. Met bijlage. 1687.	
	9815	1686. Afgehoord. 1688.	
9816-9842	Van Dirk 's-Gravesande, 1687-1713.		27 delen
	9816	1687. Afgehoord. 1690.	
	9817	1688. Afgehoord. 1691.	
	9818	1689. Afgehoord. Met bijlagen. 1692.	
	9819	1690. Afgehoord. 1693.	
	9820	1691. Afgehoord. 1694.	
	9821	1692. Afgehoord. 1695.	
	9822	1693. Afgehoord. 1696.	
	9823	1694. Afgehoord. 1697.	
	9824	1695. Afgehoord. 1698.	
	9825	1696. Afgehoord. 1699.	
	9826	1697. Afgehoord. 1700.	
	9827	1698. Afgehoord. 1701.	
	9828	1699. Afgehoord. 1702.	
	9829	1700. Afgehoord. 1703.	
	9830	1701. Afgehoord. 1704.	
	9831	1702. Afgehoord. 1705.	
	9832	1703. Afgehoord. 1706.	
	9833	1704. Afgehoord. 1707.	
	9834	1705. Afgehoord. 1708.	
	9835	1706. Afgehoord. 1709.	
	9836	1707. Afgehoord. 1710.	
	9837	1708. Afgehoord. 1711.	
	9838	1709. Afgehoord. 1712.	
	9839	1710. Afgehoord. 1713.	
	9840	1711. Afgehoord. 1714.	
	9841	1712. Afgehoord. 1715.	
	9842	1713. Afgehoord. Met borderel. 1716.	

9843-9844	Van A J Blom, weduwe van Dirk 's-Gravesande, 1715-1716.		2 delen
	9843	1715. Afgehoord. 1718.	
	9844	1716. Afgehoord. 1719.	
9845-9857	Van Sebastiaan Siebert, 1717-1728.		13 delen
	9845	1717. Afgehoord. 1720.	
	9846	1718. Afgehoord. 1721.	
	9847	1719. Afgehoord. Met borderel. 1721.	
	9848	1720. Afgehoord. Met borderel. 1722.	
	9849	1721. Afgehoord. Met borderel. 1723.	
	9850	1722. Afgehoord. 1724.	
	9851	1723. Afgehoord. Met borderel. 1725.	
	9852	1724. Afgehoord. Met borderel. 1726.	
	9853	1725. Afgehoord. Met borderel. 1727.	
	9854	1726. Afgehoord. 1728.	
	9855	1727. Afgehoord. 1729.	
	9856	1728. Afgehoord. 1730.	
	9857	1729. Afgehoord. 1731.	
9858-9866	Van Cornelis Havius, 1736-1744.		9 delen
	9858	1736. Afgehoord. 1738.	
	9859	1737. Afgehoord. 1739.	
	9860	1738. Afgehoord. 1740.	
	9861	1739. Afgehoord. 1741.	
	9862	1740. Afgehoord. 1742.	
	9863	1741. Afgehoord. 1743.	
	9864	1742. Afgehoord. 1744.	
	9865	1743. Afgehoord. 1745.	
	9866	1744. Afgehoord. 1746.	
9867-9868	Van Gualtherus de Moor als erfgenaam van Cornelis Havius, 1745-1746.		2 delen
	9867	1745. Afgehoord. 1747.	
	9868	1746. Afgehoord. 1749.	
9869-9885	Van Nicolaas Jeremias Storm van 's-Gravesande, 1747-1763.		17 delen
	9869	1747. Afgehoord. 1750.	
	9870	1748. Afgehoord. 1751.	
	9871	1749. Afgehoord. 1751.	
	9872	1750. Afgehoord. 1753.	
	9873	1751. Afgehoord. 1754.	
	9874	1752. Afgehoord. 1755.	
	9875	1753. Afgehoord. 1756.	
	9876	1754. Afgehoord. 1757.	
	9877	1755. Afgehoord. 1758.	
	9878	1756. Afgehoord. 1759.	
	9879	1757. Afgehoord. 1759.	
	9880	1758. Afgehoord. 1761.	
	9881	1759. Afgehoord. 1762.	
	9882	1760. Afgehoord. 1763.	

	9883	1761. Afgehoord. 1764.	
	9884	1762. Afgehoord. 1766.	
	9885	1763. Afgehoord. 1767.	
9886-9910	Van Jacob Spoor, 1764-1788.		25 delen
	9886	1764. Afgehoord. 1768.	
	9887	1765. Afgehoord. 1769.	
	9888	1766. Afgehoord. 1770.	
	9889	1767. Afgehoord. 1771.	
	9890	1768. Afgehoord. 1772.	
	9891	1769. Afgehoord. 1772.	
	9892	1770. Afgehoord. 1773.	
	9893	1771. Afgehoord. 1774.	
	9894	1772. Afgehoord. 1775.	
	9895	1773. Afgehoord. 1776.	
	9896	1774. Afgehoord. 1776.	
	9897	1775. Afgehoord. 1778.	
	9898	1776. Afgehoord. 1779.	
	9899	1777. Afgehoord. 1780.	
	9900	1778. Afgehoord. 1781.	
	9901	1779. Afgehoord. 1782.	
	9902	1780. Afgehoord. 1782.	
	9903	1781. Afgehoord. 1783.	
	9904	1782. Afgehoord. 1784.	
	9905	1783. Afgehoord. 1785.	
	9906	1784. Afgehoord. 1786.	
	9907	1785. Afgehoord. 1787.	
	9908	1786. Afgehoord. 1788.	
	9909	1787. Afgehoord. 1789.	
	9910	1788. Afgehoord. 1790.	
9911	Van M. Stopman, weduwe van Jacob Spoor. Afgehoord 1791. 1789.		1 deel
9912-9920	Van Willem Joost Lodewijk Spoor, 1790-1797.		10 delen
	9912	1790. Afgehoord. 1792.	
	9913	1791. Afgehoord. Afschrift. 1794.	
	9914	1791. Afgehoord. 1793.	
	9915	1792. Afgehoord. In tweevoud. 1794.	
	9916	1793. Afgehoord. 1798.	
	9917	1794. Afgehoord. 1799.	
	9918	1795. Afgehoord. 1799.	
	9919	1796. Afgehoord. 1800.	
	9920	1797. Afgehoord. 1801.	
9921-9932	Van Johan Baptist Swinkels, 1798-1809.		12 delen
	9921	1798. Afgehoord. 1803.	
	9922	1799. Afgehoord. 1804.	
	9923	1800. Afgehoord. 1804.	
	9924	1801. Afgehoord. 1805.	
	9925	1802. Afgehoord. 1805.	

9926	1803. Afgehoord. 1806.
9927	1804. Afgehoord. 1807.
9928	1805. Afgehoord. 1807.
9929	1806. Afgehoord. 1808.
9930	1807. Afgehoord. 1809.
9931	1808. Afgehoord. 1810.
9932	1809. Afgehoord. 1812.

c Overige stukken betreffende financiën

9933	Brief van Amalia van Solms aan de rentmeester betreffende de inlevenng van borderellen op de rekeningen tot 1667, 1668.	1 stuk
9934	Liquidaties over de jaren 1703-1705, 1710 en 1712-1714 van de pastorale goederen en de domeinen van Cranendonk Eindhoven door rentmeester Dirk van 's-Gravesande. Afgehoord 1706-1717.	5 stukken
9935	Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de betaling door de rentmeesters aan Willem van der Hoeve en A.E. van Riel van een prebende van het kapittel van Eindhoven over de jaren 1781-1783 aan Willem van der Hoeve en A.E. van Riel. Met bijlage. 1784.	2 stukken

E LEENHOF

9936-9940	Registers van lenen van Cranendonk, 1466-1791. In het Laatboek werden de transporten, gedaan voor de Laat- en leenbank (of hof) van Cranendonk, van de aan het leenhof van Cranendonk leenroerige goederen afgeschreven. De Laatbank had dezelfde samenstelling als het leenhof en was waarschijnlijk ook het leenhof, zij het met een andere taak	4 delen, 1 katern
9936	1466-1562., 1 deel	
9937	Afschrift, 1629. 1591-1683., 1 deel	
9938	Minuut. 1591-1619., 1 katern Deels gelijkloidend met NDR inv. nr. 9937	
9939	1683-9 februari 1750 en 'laatboek', protocol van de laaten leenbank van Cranendonk, 1692-1750., 1 deel	
9940	11 februari 1750-1792 en 'laatboek', protocol van de Laat-en leenbank van Cranendonk, 1758-1791., 1 deel	
9941	Briefwisseling tussen stadhouder en leenmannen van Cranendonk en de rentmeester van de domeinen en geannoteerde goederen van de koning in het kwartier van 's-Hertogenbosch betreffende een vonnis van het leenhof, 1594.	2 stukken
9942-9945	Register van de gedingen van het leenhof van Cranendonk, 1599-1788.	4 banden
9942	1599-1645. De perkamenten band waarin de stukken zijn gebonden wordt gevormd door een afschrift van een octrooi van de koning van Spanje aan de meierij van 's-Hertogenbosch.	
9943	1648-1684.	
9944	1722-1783.	
9945	1785-1788.	

- 9946** Lijst van leengoederen in Woensel, 1707. 1 stuk
- 9947** Stukken betreffende goederen in Cranendonk en Eindhoven, leenroerig aan de heer van Cranendonk en Eindhoven, aan Brabant en aan de heer van Rixtel, 1707-1790. 1 omslag
- 9948** Repertorium op de leenregisters van het Leenhof van Cranendonk. In tweevoud. 1782. 2 delen
- 9949** Bevel van het Leenhof van Cranendonk aan de 'publiek persoon' tot aanhouding van J.C. baron de Jaeger wegens overtreding van het jachtreglement, 3 januari 1785 1 stuk
Aanwinsten: 1956 I
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1850

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 9950** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het bewaren van stukken berustende onder de rentmeester op de secretarie van Eindhoven, 20 September 1725. 1 stuk
- 9951** Inventaris van de stukken van de rentmeester van Cranendonk en Eindhoven, 1807. 1 stuk

V GRAVE EN CUIJK

VERWERVING

GRAVE EN HET LAND VAN CUIJK

De stad Grave en het land van Cuijk kwamen in 1559 in het bezit van Willem van Oranje. Philips II verpandde de heerlijkheid aan Willem van Oranje voor de som van 60.000 gulden. Gedurende de Tachtigjarige Oorlog werd Grave tweemaal een periode door de Spanjaarden bezet. Na de verovering van Grave door prins Maurits in 1602, bleef Grave en Cuijk in het bezit van de Oranjes. In 1611 werd Maurits van Oranje door de Staten-Generaal in het wettig bezit van de stad Grave en het land van Cuijk gesteld. Sindsdien werd de heerlijkheid ook wel de baronie van Grave en Cuijk genoemd. De koning van Spanje zag tenslotte af van zijn aanspraken op Grave en Cuijk bij de Vrede van Munster in 1648.⁴⁷³ De stad Grave en het land van Cuijk werden als een heerlijkheid beschouwd. De heerlijkheid werd als een Brabants leen door de Raad van Brabant verheven. De Cuijkse of Hapse tol maakte voor de helft onderdeel uit van de heerlijkheid. De andere helft van de tol was in het bezit van de heer van Boxmeer.⁴⁷⁴ De pastorale goederen zijn na de vrede van Munster in 1648 in het bezit van de heer, toen prins Willem II, gekomen.⁴⁷⁵ De Oranjes hebben niet ongestoord van hun bezit kunnen genieten. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog is Grave een aantal keren bezet geweest door de Spanjaarden. In 1672 werd Grave ingenomen door de Fransen. Bij de capitulatie van Grave aan de Franse bevelhebber Turenne werd echter afgesproken dat prins Willem III van Oranje in het bezit van de heerlijkheid zou blijven.⁴⁷⁶ Tenslotte werd Grave in 1794, na een zwaar beleg door -wederom- de Fransen veroverd. Daarna werden Grave en Cuijk als alle andere domeinen van de Oranje-Nassaus genationaliseerd. In 1807 behoorde Grave en het land van Cuijk tot de goederen die aan de Kroon (koning Lodewijk Napoleon van Holland) werden overgegeven. In 1809 werd Grave en Cuijk weer overgedragen aan de staat.⁴⁷⁷

DE LITHSE EN GENNEPSE TOLLEN

- ⁴⁷³ Jan J.F. Wap, De geschiedenis van het Land en de heeren van Cuijk (Utrecht), pp. 165 e.v.
⁴⁷⁴ Diderik Paringet, Memoriaal of Beschrijving van de stad Grave en den Lande van Cuyk. Paul van Alen ed. (Utrecht, 1752), p. 16.
⁴⁷⁵ NDR inv.nr. 768 folio 1310.
⁴⁷⁶ P. Hendriks, Geschied- en aardrijkskundige beschrijving der stad Grave (Grave 1846), p. 53.
⁴⁷⁷ NDR inv.nr. 10058.

De Lithse tol werd door de Staten-Generaal aan Maurits geschonken, als vergoeding voor het verlies van goederen in Brabant [na de vrede van Munster]. De Staten-Generaal behielden het recht van revocatie. Daar hebben zij echter nooit gebruik van gemaakt. De tol werd geheven volgens een door de Raad van State vastgestelde lijst.

De keurvorst van Brandenburg schonk Willem III in 1678 zijn Kleefslitent of Gennepse tol. De tol werd enige tijd tweemaal geheven, eenmaal door Kleef te Gennep en eenmaal door de prins te Grave, waarschijnlijk als gevolg van de twist om de nalatenschap van Willem III van Oranje. Met het traktaat van partage in 1732 kwam de Gennepse tol aan de koning van Pruisen.⁴⁷⁸

OPLOO

Willem V kocht in 1778 de heerlijkheid Oploo van een lid van de familie Van Welderen. Deze heerlijkheid was een leen van de heer van Grave en Cuijk.

GRONDGEBIED EN BENAMING

De heerlijkheid Grave en Cuijk ligt aan de Maas en werd begrensd door het land van Kessel in het zuiden, de Peel in het westen, het land van Ravenstein in het zuidwesten en in het noordoosten door de rivier de Maas.

Het land van Cuijk werd onderverdeeld in het Overambt en het Nederambt. In het Overambt lagen 17 dorpen of gehuchten: Maashees, Holthees, Vierlingsbeek, Overloon, Groeningen, Vortum, Sambeek, Beugen en Rijkevoort, Mulheim, Bingen, Papenvoort, Tove, Walschot, Ledeacker, Berkenbosch, alsmede de heerlijkheden Boxmeer en Oeffelt. Deze laatste twee gebieden hoorden niet tot het bezit van de Nassaus. Ook een aantal andere dorpen in het land van Cuijk hoorden aan andere heren toe dan de heren van Grave en Cuijk. De heerlijkheid Oploo lag ook in het Overambt. In het Nederambt lagen Grave en Cuijk, en verder Beers, Grootlinden, Kleinlinden, Escharen, Gassel, Mill, St. Hubert, Haps en Wanroij.⁴⁷⁹

Grave was een omwalde stad aan de Maas. In Grave hadden de heren een kasteel. Met de belegering van 1674 werd het kasteel zo beschadigd dat het niet meer is opgebouwd, maar in de jaren daarna afgebroken.⁴⁸⁰ Het rechtsgebied van de stad strekte zich uit tot de polder Mars en With.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De heer van Grave en het land van Cuijk bezat de hoge en lage jurisdictie. De hoge jurisdictie werd namens de heer uitgeoefend door de ambtman. De ambtman stelde de schepenen aan in elke lage jurisdictie in Grave en Cuijk. De ambtman beschreef ook de landdag.

Tot omstreeks 1730 waren er drie schouten: een in de stad Grave, een in het Overambt en een in het Nederambt. Daarna zijn de drie ambten samengevoegd tot één.⁴⁸¹ De lage en een deel van de middelbare jurisdictie werd uitgeoefend door de schout.

De heer bezat in Grave en Cuijk meerdere rechten, waaronder de oppervoogdij, het recht van jacht, benoeming van alle hoge ambtenaren en regenten. Alle molens van stad en land behoorden aan de heer, behalve die van Oploo. De inwoners van de meeste plaatsen hadden 'molendwang': zij moesten hun graan laten malen in de molen van de heer.⁴⁸² In het Nederambt bezat de heer 16 hoeven en 16 bossen en de meeste tienden.⁴⁸³

De heer bezat de geestelijke en pastorale goederen. Onder de geestelijke goederen verstaan de 'oude' geestelijke goederen. Deze behoorden vanouds tot het bezit van de heer. Pastorale goederen waren de 'nieuwe' geestelijke goederen die vanaf 1648 deel uitmaakten van het bezit van de heer van Grave en Cuijk. Uit de inkomsten van deze goederen moesten wel de predikanten, kosters en schoolmeesters worden onderhouden. Bij deze goederen behoorden ook de Mariënweerdse goederen in het land van Cuijk, die eerder tot het klooster van Mariënweerd behoorden. De goederen van het klooster St. Agatha bij Cuijk en het klooster Mariagrave (graf) in Grave bleven tegen een vergoeding voor de heer in het bezit van de kloosters, onder voorwaarde dat er geen nieuwe kloosterlingen meer aangenomen zouden worden. Aan die voorwaarden werd niet voldaan.⁴⁸⁴ De heer oefende het collatie- en patronaatsrecht uit in Grave en Cuijk.⁴⁸⁵

Het Leenhof van de heer was gevestigd in Grave. De ambtman fungeerde als stadhouder van de lenen en werd geassisteerd door twee (bij leenverheffing) tot zeven (bij civiele procedures) leenmannen.⁴⁸⁶

De heer had de bevoegdheid de besluiten van de landdag goed te keuren.⁴⁸⁷

478 NDR inv.nr. 767, folio 1243.

479 Wap, 'De geschiedenis', p. 3 en NDR inv. nr. 768, folio 1310.

480 Tegenwoordige staat der Nederlanden II, p. 271.

481 Tegenwoordige Staat, deel II, pp. 261 e.v.

482 H.B.M.Essink, Een onderzoek naar absolute rechten van de heren van Cuijk. Een bijdrage tot de rechtsgeschiedenis van het land van Cuijk en de stad Grave (1968), p. 70.

483 NDR inv.nr. 766, folio 891 e.v.

484 NDR inv.nr. 9955; Essink, Een onderzoek, p. 94.

485 Essink, Een onderzoek, p. 91.

486 Essink, 'Een onderzoek, p. 81.

487 Tegenwoordige staat II, p. 266.

In Oploo bezat de heer de hoge en lage jurisdictie. Oploo was een leen van het land van Cuijk.

FUNCTIONARISSEN

De heer benoemde de volgende functionarissen: ⁴⁸⁸

- Ambtman
- Stadhouder van de lenen
- Schout
- Fiscaal en syndicus van Grave
- Griffier van de lenen
- Rentmeester van de domeinen
- Rentmeester van de geestelijke goederen
- Ontvanger van tollen en licenten
- Leenvinder
- Ontvanger van de verpondingen
- Rentmeester van de middelen van Grave
- Secretaris van Grave
- Stokhouder van Grave
- Afhanger van de venduen
- Notaris
- Postmeester
- Arts van het gast-en weeshuis
- Burgermajoor
- Voorlezer
- Schoolmeester
- Koster
- Voorlezer van de Franse kerk
- Eerste beziender van de ingeladen koopmanschappen die de tollen passeren
- Beziender van de tolln te Grave
- Controleur van het tol en licent te Gennep
- Commissaris van de tolln te Grave
- Controleur en opzichter van de molens en bouwhoeven
- Tafelhouder van de bank van lening
- Leenmannen bij het leenhof
- Agent van Grave en Cuijk
- Dijkgraaf
- Waldgraaf
- Schout van het Overambt
- Schlout van het Nederambt
- Landschrijver van het land van Cuijk
- Stokhouder van het land van Cuijk
- Controleur van de tolln
- Koster
- Schoolmeesters
- Kerkmeesters
- Gerechtsbode van Cuijk en St. Agatha in het hoofdgerecht in Cuijk
- Boswachter
- Opzichter van de nieuw aangelegde bossen
- Kastelein van het klooster St. Agatha
- Ontvanger van de verpondingen

BEHEER

De heerlijkheid Grave en Cuijk werd voor de prinsen van Oranje beheerd door een rentmeester. De rentmeester was in rang de tweede ambtenaar van de heer in de heerlijkheid na de ambtman. Bij landdagen zat hij, namens de heer als grootste eigenaar van landerijen en tienden, voor de schout. De rentmeester verpachtte jaarlijks de tienden en driejaarlijks de molens van de stad en van het land.

Een lid van de Domeinraad keurde en tekende jaarlijks de besluiten van de landdag. ⁴⁸⁹

Voor de administratie van de tolln hield de heer een apart kantoor. ⁴⁹⁰

Het toezicht op de bossen werd uitgeoefend door de waldgraaf Deze was direct ondergeschikt aan de rentmeester. ⁴⁹¹

488 NDR inv.nr. 685, folio 343 e.v.

489 Tegenwoordige staat, II, pp. 260 e.v.

490 Tegenwoordige Staat, II, p 277.

491 Essink, Een onderzoek, p 31.

Ook de geestelijke goederen en -in de 18e eeuw- de heerlijkheid Oploo werden beheerd door een rentmeester. De rentmeesterschappen werden in personele unie door de rentmeester van Grave en Cuijk uitgeoefend.
Voor de tolleren was een ontvanger aangesteld.

RENTMEESTERS

⁴⁹²

- Dirk de Haen, 1616(?)–1627
- Gerard Trip, 1628–1647
- Michiel Verbolt, 1647
- Cornelis Verbolt, 1648–1652
- Johan Ruijl, 1653–1672
- Albert Ruijl, 1672–1681
- Pieter Ruijl, 1681–1711
- Johan Ruijl, 1712–1738
- Gerard Torsinck, 1739–1771
- Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1772–1775
- Willem Arnold Motman, 1776–1778
- Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1779–1790
- J F Kneger, 1796
- Edmundus Ruijs, 1802–

De rentmeester hield volgens de instructie meerdere registers bij. Zowas hij verplicht van zijn uitgaande brieven aan de Domeinraad een brievenboek bij te houden. Ook werd hij verplicht van de ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad notitie te houden, met aantekening van de uitvoering van de bedoelde resoluties en orders. Hiermee trachtte de Domeinraad greep te krijgen op de uitvoering van zijn besluiten in de domeinen.

Tot 1777 diende de rentmeester vier rekeningen in van de domeinen in geld, van de domeinen in granen, van de oude geestelijke goederen en van de pastorale goederen (deze waren in 1648 in het bezit van de prins van Oranje gekomen). Vanaf 1777 werden deze rekeningen samengevoegd tot één rekening. Dit gebeurde overigens niet alleen in Grave en het land van Cuijk, maar ook in andere domeinen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

In dit deel zijn de stukken betreffende Grave en het land van Cuijk beschreven. In deel 1 van deze inventaris vindt men in de series notulen, registers van uitgaande stukken, registers met historische gegevens e.d. eveneens gegevens betreffende deze domeinen.

In dit deel van het archief zijn vrij veel stukken betreffende cijnzen en pachten bewaard gebleven. In deze registers staan gegevens betreffende onroerende goederen (landerijen, hoeven, huizen e.d.) Ook zijn er vrij veel financiële stukken bewaard gebleven uit de 18e eeuw, waardoor er een goed beeld kan worden gevormd van de financiële administratie van de rentmeester.

De series (leggers, condities van verpachtingen) zijn niet compleet bewaard gebleven over de hele periode waarin de prins van Oranje heer van Grave en Cuijk was. Als gevolg hiervan wordt het terugzoeken in deze series bemoeilijkt. Het is niet helemaal duidelijk door het ontbreken van stukken over een bepaalde periode, hoe stukken (b.v. de leggers van cijnzen) op elkaar aansluiten. De verwijzingen naar folionummers in oudere registers, kunnen verwijzen naar registers die niet (meer) aanwezig zijn. Men moet dan met behulp van gegevens zoals rubrieken, plaatsomschrijvingen, opeenvolgende namen van cijnsplichtige het onderzoek voortzetten in de oudere registers.

De leggers van cijnzen en renten, ook wel cijnsboeken genoemd, zijn veelal geordend naar de plaatsen waar de cijns of rente geheven wordt. Per plaats (dorp, gehucht of straat) staan er omschrijvingen van het goed (een hoeve, landerijen, huizen) waar de rente of cijns op rust. In de leggers uit de 19e eeuw worden ook de belendende percelen genoemd, m.n. in de leggers van poortcijnzen in de stad Grave. Bij elke omschrijving (posten) staan de namen van opeenvolgende cijns- of renteplichtigen vermeld. In de oudere registers staan bij de posten soms de namen van latere cijns- en renteplichtigen bijgeschreven. In de leggers van cijnzen staat per post vaak een verwijzing naar het folionummer van een eerdere legger waar dezelfde post staat vermeld. In de meeste leggers werd aantekening gehouden van de betalingen van de verschuldigde cijnzen en renten, in geld of in granen. In de oudste leggers zijn dat aantekeningen in de vorm van het alfabet. Elke letter geeft een jaar aan. Voorin staat vermeld met welk jaar de legger begint b.v. 1684 = a, 1685 = b, etc.

De waagboeken van de molen vermelden in chronologische volgorde per partij graan de soort en het gewicht bij binnenkomst. 'naa de molen' en het gewicht uit de molen vandaan 'van de molen'. In de inventaris van Dr. S.W.A. Drossaers, Het archief van de Nassause Domeinraad. Tweede Deel. Stukken betreffende de rechten en goederen van Anna van Buren. 's-Gravenhage 1955 staan de stukken van voor 1581 betreffende Grave en Cuijk beschreven.

De kaarten van Grave en Cuijk staan beschreven in de Collectie Hingman, inv. nrs. 1684-1698.

VERWANTE ARCHIEVEN

Andere archieven uit deze periode betreffende Grave en het land van Cuijk, zijn o.m. te vinden in:

- Streekarchief Brabant Noordoost, Rayon land van Cuijk (dorps- en stadsarchieven, archieven van kloosters en parochies)
- Rijksarchief in Noord-Brabant (oud-rechterlijke archieven, archief van de rentmeester)

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARIS

De stukken betreffende Grave en het land van Cuijk, NDR inv. nrs. 9952-9956 zijn geplaatst onder de rubriek ALGEMEEN omdat het niet mogelijk was deze te splitsen. De stukken zijn ingebonden. Zij zijn te vergelijken met de 'Volumes', zoals die ook voorkomen bij Steenbergen, Roosendaal en Nispen en bij Breda. Om de toegankelijkheid van deze stukken te waarborgen is besloten de inhoudsopgave te handhaven en in de beschrijving op te nemen. Deze is gebaseerd op de inhoudsopgave in de banden zelf. De tekst is gemoderniseerd. De stukken betreffende Oploo zijn bij die van Grave en Cuijk gevoegd. Het domein werd door een rentmeester beheerd en administratief als een geheel beschouwd, ook al legde de rentmeester apart voor Oploo verantwoording af in zijn rekeningen. Er zijn meerdere stukken die zowel Grave en Cuijk als Oploo betreffen en die niet te splitsen zijn zonder het geheel van het archief aan te tasten.

BIJLAGE

REKENING VAN DE DOMEINEN IN GELD

ONTFANCK

1.	Stadspoortchijnsen
2.	Chijnsen in den Over, ende Nederampte s' lands van Cuijk
3.	Chijns gewinnen welke bij verloop, versterff of transport met dobbele chijns gewonnen worden
4.	Erffpagt van chijnsen van verlatene landerijen onder Beugen, als mede wegens 't clooster ende de nieuwen hoff in het Hapse Loo
5.	Maes ende fruitagietollen
6.	Bieraccijnsen
7.	Smaltienden
8.	Hooij, ende weijlanden
9.	Chijnsen van de erffpagten van landen onder Sambeek
10.	Moolenpagten in de Grave
11.	Moolenpagten in t land van Cuijk
12.	Coorntienden int land van Cuijk
13.	Schaarbosschen
14.	Bouwhooven tot Beers en Gassel
15.	Visscherijen
16.	Conijnwarande, en patrijsvangst
17.	Peelen, en moeren mitsgaders lijffgewinnen ende keurmondige personen
18.	Officieren der stadt Grave, ende landen van Cuijk

UIJTGAEEVE

1.	Wedden en gagien
2.	Erff renten
3.	Renten van den penningh twaelf gereduceert op den penningh twintigh
4.	Renten van den penningh veertien gereduceert

- op den penningh twintigh
5. Losrenten van den penningh sestien gereduceert op den penningh twintigh
 6. Renten van den Mariënweertse goederen
 7. Losrenten die Sijne Hoogheijt op de domeinen gelieft heeft te lighen tegens den penningh twintigh
 8. Ingekoghte materialen
 9. Reparationen aen 's Heeren dijck
 10. Reparationen aen den Casteele
 11. Reparationen aen de leijdacken van den Casteele
 12. Reparationen aen de glaesen van den casteele
 13. Reparationen aen het timmerhuijs
 14. Reparationen aen Sijne Majesteits grooten en cleijnen ossenstal
 15. Reparationen aen de windmoolen staende op het Blaeuwe Hooft mitsgaders de watermoolen
 16. Reparationen aen Sijne Majesteits windmoolen op het Hampoortsbolwerck, mitsgaders den grooten rosmoolen
 17. Reparationen aen den Oragne moolen mitsgaders den cleijnen roschmoolen
 18. Reparationen aen den watermolen tot Vierlinxbeeck en de windmolen tot Sambeek
 19. Reparationen aen den wind en roschmolen tot Beugen
 20. Reparationen aen den windt en roschmolen tot Mil
 21. Reparationen aen den wind en roschmolen tot Cuicq
 22. Reparationen aen den blockwaegen
 23. Reparationen aen den twee bouwhooven tot Beers en onder Gassel
 24. Reparationen aen den Marienweertse bouwhooven
 25. Uijtgate van plantage en jonge eijcke boomen op de gemeijnte omtrent het Bortsche bosch
 26. Uijtgate van steecken van turff en verdere onkosten van peel
 27. Extraordinairen arbeit
 28. Gemenghden ende extraordinairen uijtgate.

REKENING VAN DE DOMEINEN IN GRANEN

ONTFANG

1. Weijtpagten onder de Grave
2. Roggepagten onder de Grave
3. Roggepagten onder Cuijk
4. Roggepagten onder Haps
5. Roggepagten onder Wanray

-
6.	Roggepagten onder Esschaaren
7.	Roggepagten onder Beugen
8.	Roggepaghten van uijtgegeve landerijen onder Beugen
9.	Roggepaghten van andere uijtgegeeve landerijen onder Beugen
10.	Roggepagten onder Boxmeer
11.	Roggepagten onder Vierlinxbeek
12.	Roggepagten onder Overloon, ende Holthees
13.	Roggepagten onder Maes, en Holthees
14.	Roggepagten onder Sambeek
15.	Roggepaghten van uijtgegeve landerijen onder Sambeek
16.	Roggepaghten van eenige landerijen voor deesen bij de eijgenaars voor den heere paght verlaeten
17.	Garstpagten onder de Grave
19.	Garstpagten onder Beugen
20.	Garstpagten onder Boxmeer
21.	Haverpagten onder de Grave
22.	Haverpagten onder Cuijk
23.	Haverpagten onder Beugen
24.	Haverpagten onder Boxmeer
25.	Haverpagten onder Vierlinxbeek
26.	Haverpagten onder Maes, en Holthees
27.	Haverpagten onder Sambeek
28.	Eevenpagten onder Vierlinxbeek
29.	Eevenpagten onder Maeshees
30.	Eevenpagten onder Sambeek
31.	Patrijsvangst
32.	Den bouwhoff onder Cuijk
33.	Tienden onder Mil
34.	Lijffgewinnen
35.	Extraordinairen ontfangh

UIJTGAVE

1.	Wedden en gagien
2.	Lacagie en krimp cooren
3.	Verloore off verduijsterde coornpagten
4.	Extraordinairen uijtgabe

REKENING VAN DE GEESTELIJKE GOEDEREN

493

ONTVANG

1.	Roggerenten competeerende het capittel van St

-
2. Elisabeths kerk uijt de huijsen in de stad Grave
Geldrenten binnen de stad Grave en land van
Cuijk behoorende tot 't voors. capittel
 3. Roggerenten des capittels in de landen van
Cuijk, Ravenstein en Overmasen met de partijen
in de jare 1613 aangeslagen
 4. Geldrenten, chijns, hoenders en butgens
 5. Gecomponeerde feesten
 6. Miswijnen
 7. Brouwer en tapperaccijns
 8. Koorntienden des capittels in het land van Cuijk
 9. St. Rocusaltaar
 10. St. Laurens altaar
 11. St. Anna altaar
 12. St. Elisabethsaltaar
 13. St. Jans Evangelist altaar
 14. St. Jacobsaltaar
 15. St. Agatha altaar
 16. St. Laurens altaar
 17. St. Barbarae altaar
 18. St. Catharinae altaar
 19. St. Martens altaar
 20. St. Crisoinen altaar
 21. Divine Magdalena altaar
 22. St. Petri tot Pauli altaren
 23. St. Lucia altaar
 24. St. Annae altaar
 25. St. Joosten capel op den Ham
 26. Vicarie tot Beugen gefundeert bij ..
 27. Tienden der canomken op het slot
competeerende
 28. Klinkers of blaauwe guldens
 29. Renten en inkomsten van de Carthuijsers en van
de abdisse van Munster tot Roermond
 30. Van de Carthuijsers tot 's Bosch
 31. Van de Lombard
 32. Pastorie van Esscharen en capelle van Gassel
 33. Onze Lieve Vrouwe altaar met het land daartoe
behoorende
 34. Pastorie van Mill
 35. St. Anthonis altaar met de renten van St Peters
altaar
 36. H. Cruijs altaar met decappele Huberti
 37. Onze Lieve Vrouwe altaar met de woensdagse
mis

38.	Pastorie van het dorp Wanray
39.	Pastorie van het dorp Beers
40.	Onze L.V. altaar tot Beers
41.	Vicarie Petri en Andrea
42.	Pastorie van 't dorp Haps
43.	Pastorie van Groot Linden
44.	Pastorie van Cuijk
45.	Allerheijliger altaar tot Cuijk
46.	Joh. en Andrea altaar tot Cuijk
47.	St. Maartens altaar tot Cuijk
48.	Onze L. Vrouwen altaar tot Cuijk
49.	St. Nicolaas altaar tot Beugen
50.	Pastorie van Beugen
51.	St. Anthonis altaar tot Beugen
52.	St. Nicolaas altaar tot Beugen
53.	St. Sebastiaans en Lucia altaar tot Beugen
54.	Capel op 't Rijckevooft
55.	Pastorie van Sambeek
56.	Pastorie van Neerloon
57.	St. Catharinen altaar te Neerloon
58.	Inkomsten van het klooster St. Agathe
59.	Inkomsten van het klooster van Maria Grave
60.	Pastorie van Vierlinxbeek
61.	Huijsen in de stad Grave
62.	Partijen tot de geestelijke goederen geapliceerd
63.	Extraordinairen ontfang

UIJTGAWE

1.	Wedden en gagien
2.	Renten als andersints
3.	Reparatien aan het poors huijs
4.	Reparatien aan het pastoriehuijs
5.	Reparatien aan 'tgodshuijs tot St. Agatha
6.	Verloore coorn en geldrenten

REKENING VAN DE PASTORALE EN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN

494

ONTFANCK

1.	Pastorie tot Esscharen ende capelle tot Gassel
2.	Pastorie tot Mill
3.	St. Anthonis altaer tot Mill mette renten van St. Peters altaer
4.	H. Cruijs altaer tot Mill met de capelle Huberti
5.	Pastorie tot Wanray

6.	Pastorie tot Beers
7.	Pastorie tot Haeps
8.	Pastorie tot Grootlijnde
9.	Pastorie tot Cuijck
10.	Pastorie tot Beuge
11.	Capelle op Rijkevoort
12.	Pastorie tot Sambeecq
	- H. Cruijs altaer tot Sambeecq
	- St. Catharina Altaer tot Sambeecq
	- St. Anthonis Altaer tot Sambeecq
	- St. Jans Altaer tott Sambeecq
	- St. Barbara Altaer tot Sambeecq
	- Ons Lieve Vrouwe Altaer tot Sambeecq
13.	Pastorie tot Neerloon
14.	De incompsten des cloosters St. Agathen
15.	Pastorie tot Vierlinxbeeck
	- St. Laurens Altaer tot Vierlinxbeeck
16.	Pastorie van Overloon
17.	Capelle op 't Leecker

UYTGAEFF

1.	Wedden en gagien
2.	Contrerolle
3.	Renten ende lasten staende gehipotiseerd op het Godtshuijs van St. Agathen
4.	Uytgave van alimentatien ten behoeve van de respectieve pastoors van de Roomsche religie, vande lande vanCuijk
5.	Uytgave van contributiepenningen
6.	Extraordinaris uytgave

REKENING VAN DE HEERLIJKHEID OPLOO

495

ONTFANGST

1.	Chijnzen
2.	Jaarrenten
3.	Erf, rog en benificiepagten
4.	Tiendens
5.	Bouwhoven
6.	Plantagien en houtgewasschen
7.	Eige vrije Peel
8.	Leenkamer
9.	Privative jagt
10.	Vicariegoederen

11. Allerhande off gemengde ontfanst
 12. Restanten
 13. Restanten van W.A. Motman

UITGAVEN

1. Ongelden
 2. Chijnzen en uitgaven
 3. Bouw en reparatiekosten
 4. Kosten der plantagiën en houtgewasschen
 5. Interessen
 6. Allerhande uitgaven
 7. Kosten der administratie en reekening
 8. Restanten
 9. Restanten der administratie van W.A. Motman
 10. Extraordinaire uitgave

REKENING VAN DE CUIJKSE EN LITHSE TOLLEN

ONTFANG

1. Van de Kuykse en Lithse tollen, mitsgaders van de Kuykse markttoel, de fruitage tol als mede van de voortollen en het verlof der tolleren
 2. Van de brandtolleren zijnde van nieuwe schepen ofte ponten die het comtoir tot Grave nooyt van te voren zijn gepasseert of daar van de brandtolleren nooyt zijn betaalt
 3. Van de voortolleren zijde van ledige schepen of andere vaartuygen
 4. Van de Kuykse tol en de markt-tol der marktschippers van Roermond, Venlo en Mook
 5. Van de Kuykse tolleren wegens de goederen de Maas op ofte afgevaren en die het comtoir tot Grave met zijn gepasseert, ende die tot Kuyk zijn genoteert buyten de markt-scheepen
 6. Van de Kuykse tol van zoo veel denselve tol word ontvangen tot Maashees
 7. Van den Lithsen tol voor zoo veel den zelven is ontvangen tot Lith

UYTGAAF

1. Wedden en gagien
 2. Van het fatsoen der rekeningen als andersints

A ALGEMEEN**9952-9956**

Stukken betreffende Grave en het land van Cuijk, 17e-18e eeuw.

5 banden

9952

Volume I

1

Akte van donatie door Johannes heer van Cuijk van de novale tienden ten behoeve van de parochies in het land van Cuijk en het gasthuis te Grave, Afschrift. In tweevoud. 1294., 2 stukken
 Privilege van vrijdom van tol voor de burgers van Grave in het land van Brabant, Gulik, Gelre en Zutphen, Afschriften. 1387-1482., 9 stukken

2

- 3 Privilege van Maximiliaan, Rooms koning, hertog van Brabant etc. aan de stad Grave betreffende de molens, 1488., 1 stuk
- 4 Ordonnantie van de Domeinraad betreffende de gerechtslonen of jura en salarissen voor schout, schepenen en landschrijvers van het land van Cuijk, 1613., 1 stuk
- 5 Resolutie van de Domeinraad betreffende het passeren van gerechtelijke akten voor de landschrijver ten overstaan van schout en schepenen, 1613., 1 stuk
- 6 Lijsten van alle huisplaatsen en erven in het land van Cuijk, welke aan de heer dienstplichtig zijn, 1613.
- a Van Vierlingsbeek, Groeningen, Overloon, Maashees en Holthees.
- b Van Beugen.
- c Van Cuijk, Heeswijk, St. Agatha, Haps, Linden en Katwijk.
- d Van Neerloon.
- e Van Beers.
- f Van Escharen.
- g Van Mill en Wanroij.
- h Van Sambeek.
- i Van Gassel.
- 7 Memorie betreffende de heffing van tienden in het land van Cuijk, 1613., 1 stuk
- 8 Advies betreffende de novale tienden in het land van Cuijk, Met bijlagen. 1613., 5 stukken
- 9 Akte van consent van het Hof van Gelderland voor het klooster van St. Agatha betreffende de verkoop van een stuk grond in de Ooi bij Nijmegen ten behoeve van de reparatie van de gebouwen van het klooster, 1620 jan. 19., 2 stukken
- 10 Reglement van de Domeinraad betreffende de jura of gerechtslonen voor schout, schepenen en landschrijver van het gerecht van het land van Cuijk, Gedrukt. 1629.
- 11 Ordonnantie van de Domeinraad betreffende het passeren van gerechtelijke akten, Deels gedrukt. 1629., 3 stukken
- 12 Ordonnantie betreffende de gerechtslonen van schout, schepenen en landschrijver in het land van Cuijk, alsmede ordonnantie van de 12 civiele breuken en van de criminele boeten. Gedrukt. 1638., 1 stuk
- 13 Reglement van prins Willem II betreffende de reparaties van zijn huizen, bouwhoeven en molens, 1647., 1 stuk
- 14 Autorisatie van prins Willem II voor de ambtsman van Grave en het land van Cuijk, om vijf man te paard en vijf man te voet, behoorlijk gewapend, in dienst te nemen voor het tegengaan van ongeregelde heden, Afschrift. 1648., 1 stuk
Ontbreekt.
- 15 Reglement van prins Willem II betreffende de jacht, 1648., 1 stuk
- 16 Plakkaat van prins Willem II betreffende de toegang van Jezuiten, papen en monniken in de stad Grave en het land van Cuijk, 1649., 1 stuk
- 17 Plakkaat van prins Willem II betreffende bedelaars, vagebonden en landlopers in de steden en landen van Breda, Grave, Cuijk, Cranendonk en Eindhoven, 11 november 1649.
- 18 Lijsten van pastoriegoederen, inkomsten en renten in het land van Cuijk, aangeslagen met de vrede van het jaar 1648 en overgeleverd op de rekening van 1650.
- a Escharen
- b Mill
- c Wanroij
- d Beers
- e Haps
- f Groot Linden
- g Cuijk
- h Beugen
- i Sambeek
- k Neerloon

- I klooster St. Agatha, met een lijst van de inkomsten en lasten van het klooster, 1612.
- m Vierlingsbeek
- n Overloon, 13 stukken
- 19 Staat van de inkomsten en lasten van het klooster St. Agatha over het jaar 1653., 1 stuk
- 20 Plakkaat van de voogden van prins Willem III betreffende de vernieuwing van de eed van leenmannen m het land van Cuijk, Gedrukt. 1653., 1 stuk
- 21 Stukken betreffende geschillen over de militaire jurisdictie
- 1 Tussen de magistraat en de kriegsraad van Bergen op Zoom wegens beslaglegging op goederen van de militaire commissaris Soetens, 1655., 4 stukken
- 2 Tussen ambtman en wethouders van de hoge vierschaar van Grave en het land van Cuijk en de kriegsraad aldaar betreffende manslag door Albrecht Dupijn op vaandrig Johan Manningh, 1657-1659., 6 stukken
- 22 Plakkaat van de Staten-Generaal betreffende doodslag, wapenbezit en betrokkenheid bij gevechten, 1661, heruitgegeven door de ambtman van Grave en Cuijk, Gedrukt. 1663., 1 stuk
- 23 Rekest van landschrijver van Cuijk, A. Verspreet, aan de Domeinraad betreffende een geschil over de jurisdictie te Sambeek tussen de prins van Oranje en de heer van Boxmeer, Met bijlagen. 1699., 5 stukken
- 23 Reglement van prins Willem III betreffende de jacht, 1669., 1 stuk
- 24 Plakkaat van prins Willem III betreffende de vernieuwing van de eed van de leenmannen, Gedrukt. 1672.
- 25 Reglement van prins Willem III betreffende de jacht, 1675., 1 stuk
- 26 Memorie betreffende de aanstelling van ontvangers in het land van Cuijk en de betaling van contributies aan het kantoor van de Generaliteit, Met akte van aanstelling van twee ontvangers. 1678., 2 stukken
- 9953** Volume II
- 1 Historisch verslag betreffende de stad Grave en het land van Cuijk, met bijlagen. z.d., 10 stukken
- 2 Lijst van de heren en baronnen van de stad Grave en het land van Cuijk en stukken betreffende de verwerving van deze heerlijkheid door het huis van Nassau, stukken betreffende de verwerving van het graafschap Lingen, 1578, akte van de Staten-Generaal betreffende de conversie van het pandschap van Grave en Cuijk in eigendom, 1609., 3 stukken
- 3 Stukken betreffende de leverantie van vuur en licht voor het corps en guardes en het onderhoud der bruggen tegen een derde deel van de gemene lands middelen voor Grave. 12 stukken
- 4 Memorie omtrent het geschil tussen Oploo en Sambeek over de limieten en het steken van turf in de Peel.
- 5 Plakkaat van prins Willem III betreffende het ontheiligen van de sabbat, 1681
- 6 Rekest aan de Domeinraad van Peter van Rijmsdijck, om met zijn mede-eigenaars te worden gehandhaafd in het bezit van het veer over de Maas te Grave, met bijlagen. 1681., 19 stukken
- 7 Resolutie van prins Willem III betreffende het logement van militaire officieren in Grave, Met bijlagen. 1631., 3 stukken
- 8 Plakkaat van prins Willem III betreffende bedelaars, vagebonden en landlopers, Gedrukt. 1682., 1 stuk
- 9 Plakkaat van prins Willem III betreffende de politie, de manier van procederen, als mede de schouw over alle straten, stegen in het land van Cuijk, 1683. Met remonstratie van de ambtman van Grave en Cuijk betreffende ampliatio van het 18e artikel van het plakkaat, 1682., 2 stukken
- 10 Deductie betreffende de Leenkamer en leenrechten van Grave en het land van Cuijk, Met bijlagen. 1683., 8 stukken

- 11 Concept-instructies voor een waldgraaf in het land van Cuijk, Met aantekeningen. 1684., 4 stukken
- 12 Remonstranties van schout en burgemeesters, schepenen en raad van Grave, wegens een mandement van reformatie, door de raad van Brabant tegen een door hen gewezen crimineel vonnis, 1685., 5 stukken
- 13 Plakkaat van prins Willem III betreffende het ontheiligen van de sabbat, Gedrukt. 1685., 1 stuk
- 14 Ordonnantie en plakkaat van prins Willem III betreffende de jacht, Gedrukt. 1687., 1 stuk
- 15 Plakkaat van prins Willem III betreffende de oppositie tegen de admidiateur van de gemene middelen in het aanhalen van gefraudeerde goederen, Gedrukt. 1687., 1 stuk
- 16 Plakkaat van prins Willem III betreffende het inbrengen en frauderen met buitenlandse hammen, kaas, spek, boter en vlees, Gedrukt. 1687.
- 17 Plakkaat van prins Willem III betreffende de vordenng van logement en voedsel door milihes in de baronie van Breda, het land van Cuijk etc, Gedrukt 1694, 1 stuk
- 18 Advertenties betreffende de pacht van molens en tarieven voor het malen, Gedrukt. 1695., 1 stuk
- 19 Overeenkomst tussen koning Willem III en de keurvorst van Brandenburg betreffende het havengeld te Gennep, de impost op de vreemde bieren en zeep, en de landtol te Mook, 1698., 1 stuk
- 20 Reglement op de jura en salarissen van de landschrijver, 1698., 1 stuk
- 21 Rekest van de gasthuismeester van het St Catharina gasthuis te Grave betreffende de novale tienden te Gassel, Met bijlagen. 1729., 6 stukken
- 22 Advies van de advocaten W. van Erpecum en F. van Limborch betreffende een geschil tussen de ambtman en de schout van Grave, Met bijlagen. 1731., 4 stukken
- 23 Bericht van de rentmeester Ruijl betreffende onregelmatigheden in het beheer van de rechten en gerechtigheden van de heer, 1735., 1 stuk
- 24 Rekest van Gerard Torsinck, schout van Grave, betreffende het genot van het inkomen der vicarie van het Onze Lieve Vrouwenaltaar te Mill en de Woensdagsmis, Met bijlage. 1736., 2 stukken
- 25 Staat van alle goederen, renten en inkomsten van het klooster van St. Agatha en de daarop staande lasten, 1742, met een inventaris van de brieven betreffende de abdijgoederen in het land van Cuijk, z.d.
- 26 Plakkaat van prins Willem IV betreffende de vernieuwing van de eed van de vazallen bij de leenhoven van Grave en Cuijk, 1743., 1 stuk
- 27 Ordonnanties van de magistraat van Grave op de accijnzen en middelen der stad, Gedrukt. 1757., 1 stuk
- 28 Stukken betreffende de bede uit de ccontributie van Grave en het land van Cuijk van 2250 gulden jaarlijks voor de prinsen van Oranje als heren, 1623-1681., 25 stukken
- 9954** Volume III
- 1 Resolutie van de Staten Generaal betreffende de buitenwerkingstelling voor de domeinen van de prins van Oranje van het plakkaat van 31 oktober 1695 betreffende negotiaties of omslagen in de Generaliteitslanden, 1700., 1 stuk
- 2 Kaart van het land van Cuijk en aangrenzende jurisdicties Ontbreekt hier. Zie: VTH kaartverzameling, inv. nr. 1684.
- 3 Stukken betreffende het recht van appel in feodale en ordinaire zaken van Boxmeer op de heer van Cuijk of zijn rechters, 1623-1627., 35 stukken

	4	Stukken betreffende de verheffing van leengoederen van Cuijk, in het Overkwartier van Gelderland, in Zutphen, Kleef, Gulik, Keulen, Brabant etc. Met specificatie van de leengoederen., 85 stukken.	
	5	Stukken betreffende het aannemen van jonge 'dochteren' door het convent Mariagraf in Grave, 1643-1729., 40 stukken	
	6	Stukken betreffende de geestelijke goederen in het land van Cuijk, na de vrede van 1648, alsmede de alimentatie van de toen aan wezige pastoors en priesters. 56 stukken	
	7	Akte van verzoening van Grave met prins Maurits van Oranje, ten tijde van diens belegering van de stad, [1602 sep 18]. Afschrift., 1 stuk	
9955	Volume IV		
	1	Stukken betreffende de admodiatie van goederen van het klooster van St. Agatha, 1653-1680., 25 stukken	
	2	Stukken betreffende de verkoop van bomen en hout van het klooster St. Agatha, door de rentmeester, 1745., 23 stukken	
	3	Stukken betreffende een rente in granen op een hof van het klooster van St. Agatha ten behoeve van de domeinen, [1628-1631]., 50 stukken	
	4	Stukken betreffende de beroeping en traktementen van Nederduitse en Franse predikanten in de stad Grave en het land van Cuijk, 1620-1719., 44 stukken	
	5	Stukken betreffende het verzoek van de gerechtsbode te Grave en in het land van Cuijk voor commissie als stokhouder, 1683., 9 stukken	
9956	Volume V		
	A	Stukken betreffende het eigendom van de Cuijkse Maastol, 1653-1671., 27 stukken	
	B	Stukken betreffende het recht van de Lithse tol, 1577-1704., 10 stukken	
	C	Stukken betreffende de Gennepse tol en het Kleefse licent op de Maas, 1678-1718., 42 stukken	
	D	Instructie voor de ontvanger, controleur en andere bedienden van de tolleren op de Maas te Grave, 1690., 1 stuk	
	E	Ordonnantie van prins Willem IV betreffende de land-, markt-, ossen- en veetollen te Grave en in het land van Cuijk, 1735., 1 stuk	
9957-9959	Beschikkingen van de Domeinraad, met adviezen van de rentmeester. Deels afschriften.
1720-1789.		1 deel, 1 omslag, 2 stukken.
		In NDR inv. nr. 9959 bevinden zich andere beschikkingen dan in NDR inv. nr. 9958.	
	9957	1717., 2 stukken	
	9958	1720-1789., 1 omslag	
	9959	1738-1740., 1 deel	
9960	Lijsten van graanprijzen en maten in Grave en Cuijk, [1755].		1 omslag
9961	Autorisaties van de Domeinraad aan de rentmeester en deurwaarder. Met bijlagen.
1740-1774.		1 omslag
9962-9971	Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen, 1757-1787, 1790-1793, 1797.		10 delen
	9962	1757-1761.	
	9963	Met index. 1762-1768.	
	9964	Met index. 1769-1773.	
	9965	1774-1777.	
	9966	1778-1779.	

- 9967** 1780-1781.
9968 1782-1784.
9969 1785-1787.
9970 1790-1793.
9971 1797.
- 9972** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij de hertog van Brunswijk tijdens diens voogdijschap over prins Willem V betreffende Grave en het land van Cuijk gedurende de tijd van de voogdijschap van de hertog van Brunswijk. Met inhoudsopgave.
 1760-1766. 1 omslag
 Deze stukken zijn waarschijnlijk door de hertog van Brunswijk aan prins Willem V overgedragen: zie aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 9973** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij en van rentmeester Gerard Torsinck,
 1735-1771. 1 omslag
- 9974** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad,
 1776-1793. 1 band
- 9975-9981** Uitgaande brieven van de rentmeester aan de Domeinraad en opvolgers, alsmede aan ambtenaren van de administratie over de domeinen. Minuten en afschriften.
 1777-1800. 5 delen, 1 pak
- 9975** 1775, 1780, 1793., 3 stukken
9976 1777-1780.
9977 1782-juni 1785.
9978 Juli 1785-1787.
9979 Met bijlagen 1796-1797.
9980 1798-1800, 4 november.
9981 Maart-mei 1799, 12 november 1800-1809., 1 pak
 De brieven uit 1799 zijn brieven aan onderscheiden ambtenaren. Vanaf 12 november betreft het een vervolg op het register tot 4 november 1800, NDR inv. nr. 9980
- 9982-9985** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein,
 1779-1809. 2 banden, 1 omslag, 1 katern
- 9982** 1779-1780, 1782-1787.
9983 1788-1793.
9984 1805, 1808-1809., 1 omslag
9985 1807., 1 katern
- 9986** Ingekomen stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld, met extract-notulen,
 1777-1788. 1 pak
- 9987** Ingekomen brief van G.W. Motman [rentmeester] betreffende de administratie van Oploo,
 1788. 1 stuk
- 9988** Ingekomen stukken ter vergadering van de administrateurs over de door de Franse geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld,
 1796-1798. 1 pak

- 9989-9990** Extract-resoluties en brieven van de Administrate over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau en opvolgers aan de rentmeester, 1797-1810. 2 pakken
- 9989** 1797-1803.
- 9990** 1804-1810.
- 9991** Ingekomen stukken bij de agent van Financiën betreffende Grave en Cuijk, 1800-1802. 1 pak

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN RECHTEN EN GOEDEREN

- 9992-10017** Retroacta afkomstig van de abdij van Mariënweerd, 1324-1469. 24 charters en 1 omslag
 Zie B.J.B. van Bavel, *Goederenverwerving en goederenbeheer van de abdij van Mariënweerd (1129-1592)*, Hilversum 1993, p. 67-68.
 Het betreft voornamelijk goederen gelegen in Mill bij Grave.
 [beschrijvingen overgenomen uit FOLIO. Schuingdrukt = opschriften in dorso]
- 9992** 'Collatio ecclesie de mill et altarum spectat ad abbatem' Item eenen brieff daerin Johan heer van Meer den abt und 't convent geef t het ius patronatus tot Mille, 1324
- 9993** Een opdrachtbrieff van vijff malder rogge uijt den hoff den Voller, 1400
- 9994** Item eene rentebrieff van negen malder rogge, und achtenderdigh malder, 1472. Met getransfigeerd retroactum, 1418., 2 charters
- 9995** 'Cuijk ende Mil' Noch eenen brieff vanden officiael van Cuijk, rakende deselve proceduren op den hoff van Voller, 1421.
- 9996** 'Jan van Baex Mill' Den losbrieff van negentigh malder roggen, 1428.
- 9997** 'XII vaet rogge tot Welp' Een en opdrachtbrieff van twaalf vath roggen uijt de vier Beumer lands bij den graspeel, 1435. Met getransfigeerd retroactum, 1419, 2 charters
- 9998** Een opdracht vanden hoff ten Haaff und meer andere guderen tot Mil, aan de pastoor van Schiedam, sijn leven lanck, 1436.
- 9999** 'Mill 1437' Een opdracht van drie schepenbrieven tot Mill aanden abt und den pastoor van twee malder roggen uijt erff tot Wanade, 1437. Met getransfigeerde retroacta, 1390, 1393 en 1423., 4 charters.
- 10000** Item een opdrachtsbrieff van tien vaet roggen uijtter eenen morgen lans, 1433 met noch d'opracht van dese tien vaet roggen van d'abdijs 1437., 2 charters
- 10001** 'Mill' Item eenen brieff van verscheijden renten gegeven tot onser vrouwen und St. Johans altaer, 1437.
- 10002** 'Mill' Een opdrachtsbrieff van vijff un veertich malder roggen, 1446 met een vidimus, 1466., 2 charters
- 10003** Een bekentenis van twintich malder roggen die gelost sijn van seven und dartich malder, 1451.
- 10004** Een losbrieff van die twintich malre rogge uijt den hoff den Vorler, 1451
- 10005** Noch een schadeloos brieff bij Herman van Leent, 1455
- 10006** Item eenen schepenen brieff der stad Grave daar met in des abts geweerde handt geset wort eenen brief van vijff malre rogge, 1455.
- 10007** 'van den Voirlaer een loessbrieff. Mill' Item eenen losbrieff van sestien malre roggen, in affkortinge van twee en twintigh malre uijt den hoff den Vorler, 1456.
- 10008** Een schultbrieff, die den abt bekent heeft gehadt uijt die goederen in de vrijheijt van die graaff (Grave) gelegen, ter somme van

- driehondert dertich churfurster rijns gulden, 1456.
- 10009** 'Mill' Een opdracht van twee malre rogge und een vath, in behoef van onser vrouwen en St. Johans altaar, 1456. Met retroacta getransfigeerd, 1440, 1442 en 1450., 4 charters
- 10010** Een opdracht van hujs und hoff in Hollanderbrouck, met een halff malre rogge tot behouff onser vrouwen capele geheiten den Haene, getransfigeert door verscheijden brieven, Met retroacta. 1461., 9 charters
- 10011** Een opdracht met verscheijde transfixen, van een stuck landt tot Mill, in behoef van St. Peters apostels, St. Anthonis, St. Sebastiaan en Fabiaen altaer, 1462. Met retroacta, 1397, 1434, 1439., 5 charters
- 10012** Twee vidimussen van een verklaring van abt en broeders van de abdij van Mariënweerd dat zij in de schrijfkamer van de abdij drie, door de proosdij van Beebder bezegelde charters hebben gevonden, 1454., 2 charters
- 10013** Item een opdracht van dertiend d'halff malder roggen, bij den abt voorszede gevest, 1465., 2 charters
- 10014** Item een opdracht van ses malder roggen uijt twintich malder roggen gevestigt uijt den hoff den Vorler, 1466.
- 10015** 'Van Derick van Driel. Mill' Item een bekentenis van sestien malder roggen bij den abt ingelost per vidimusbrieff, 1468.
De vidimus betreft een akte van 1451.
- 10016** 'Mill' Een vestingbrieff met d'opdracht van seven malder roggen die constitutiebrief, 1466, und het transport, 1469., 2 charters
- 10017** Een pacquet met verscheijde stukken concernerende eenige disputen en scheuringe onder de Monnicken der abdije van Mariënwerd, in welke de hertog van Gelre mede was tusschen gekomen, 1453.
Slechts 1 stuk aangetroffen.
- 10018** Retroacta betreffende de tol van Lobith, 14e en 15e eeuw. 1 omslag
- 10019-10044, 16731** Retroacta betreffende de heerlijkheid Oploo, 1428-1775.
- 10019** Certificaten en attestaties betreffende de rechten van de heer van Oploo, 1428-1612., 5 charters en 3 stukken
- 10019a** Inventaris van stukken in de boedel van Daem van Nijdeggem, 6 mei 1559., 1 stuk
- 10020** Akte van verkoop door Goesse Peters aan Dirk van Steenhuijs van een hofstede en landerijen 19 September 1585., 1 stuk
- 10021** Akten van verkoop en door Marie van Holtmoelen, weduwe van Jan van der Voort, aan Peter Thorns en zijn vrouw van twee malder rogge cijns en eikenhout op de gemene straat en van weiland, cijnsplichtig aan de heer van Oploo, 23 januari 1588 en 25 februari 1589., 3 charters
- 10022** Akte van verkoop door Jan Janszoon c.s. aan Leendert Janszoon en zijn kinderen van een hofstede en landerijen van zestien morgen, alsmede een weiland, rente- en cijnsplichtig aan de heer van Oploo, 6 januari 1636., 1 stuk
- 10023** Stukken betreffende verkoop aan Ludolph van Steenhuijs door Godevaart van Steenhuijs van de heerlijkheid Oploo, 1636., 1 omslag
- 10024** Akte van verkoop door Anna van der Voordt aan Herman Hendriks van een tiend in den Sambeeksen Hoek, 19 September 1642., 1 stuk

- 10025** Akten betreffende de verkoop door Peter Hendriks c.s. aan Walraven van Steenhuijs van twee morgen land te Oploo, 22 oktober 1642 en 17 april 1643., 2 stukken
- 10026** Akten van transport door Bartold van der Voort en Maria van Dijk, echtelieden aan Walraven van Steenhuijs van dertien en een half morgen land, 16 mei 1644., 1 charter
- 10027** Akte van verkoop door Walraven van Steenhuijs aan Ludolph van Steenhuijs van diens huis te Oploo met alle toebehorende goederen en de vicarie van het Heilige Kruisaltaar in de kerk te Cuijk en St. Antonis altaar in de kerk van St Antonis, 27 juli 1647., 1 stuk
- 10028** Akte van confirmatie door prins Willem II aan Ludolph van Steenhuijs van de hoge jurisdictie van Oploo, 16 augustus 1648., 1 stuk
- 10029-10036** Akten van belening door stadhouder en leenmannen van het leenhof van Cuijk van de heerlijkheid Oploo, 1648-1767.
- 10029** Aan Ludolph van Steenhuijs, 1648., 1 charter, 1 stuk
- 10030** Aan Walraad van Steenhuijs, 1681., 1 charter
- 10031** Aan Genoveva Maria barones van Steenhuijs, 1725., 1 charter
Met uithangend zegel
- 10032** Aan Genoveva Maria barones van Steenhuijs, 1736., 1 stuk
- 10033** Aan Cecilia barones van Steenhuijs, 1739.
- 10034** Aan Bernard van Welderen en Genoveva Maria, geboren Steenhuijs, 1753., 1 stuk
- 10035** Aan Genoveva Maria van Steenhuijs, 1767., 1 stuk
- 10036** Stukken betreffende de verkoop door Ludolph van Steenhuijs aan Simon Peeters van Schipperspeel, Met retroacta 1607-1655. Met inhoudsopgave. 1656., 1 omslag
- Volmacht van Ludolph van Steenhuijs voor Ludolph Walraven tot de verkoop van de Schipperspeel te Oploo. 1656., 1 stuk
 - Copie of minut al te waarbij de heer Ruhterbode en scheepenen wegens de gemeente van Oploo verkoopen aan H. De Beijer en A. Lubbers een stuks Peel aldaer waarvan de grond na de lutsteeking weeder aan de gemeente zoude koomen, 2 december 1607, met onderstaande origineele approbatie dier acte door den heer van Oploo.
 - Een simpele kopie van de acte
 - Twee copien eener schuldbekentenis van voornoemde A. Lubbers ten behoeven gementioneerde H. de Beijer, onder hypotheque zijner helfte van de Peel, 22 maart 1610.
 - Acte van borgtogt van H. de Beijer wegens zekere pretensie van den heer van Oploo, 2 november 1654.
 - Scabinaale acte van verwin van voorszede Peel door den heer van Oploo op H. de Beijer, wegens zekere pretensien, 16 augustus 1655.
 - Scabinaale acte van adjudicatie daar van aan denselven in cas van verwin, 22 September 1655, mitsgaders bijtransfer gelijke acte van inlading, 16 november 1655.

- Memorie der kosten in gementioneerde zaake bij de heer van Oploo gedebourseert.
- Origineelen, met dubbelden hier actens in papier.
- Publicque verkoopsconditiën van gementioneerde Peel door den heer van Oploo, aan S. Peeters, 7 februari 1656.
- Origineele verkoop of opdracht scabinaal door gementioneerde gemagtigden van voornoemde Peel bij verwin gekomen van H. de Beijer aan Simon Peeters en weeder opdracht daarvan door die koopers aen den heer van Oploo, 2 juni 1656.

10037-10044, 16731

(Vervolg) Retroacta betreffende de heerlijkheid Oploo

- 10037** Stukken betreffende de verkoop door de erfgenamen van Gerrit Aerts Decker aan Ludolph Walraven van een huis met toebehoren te Oploo, groot tien mergen, 1657., 1 omslag
- 10038** Proces-verbaal van een verhoor van twee getuigen betreffende het eigendom van een roggetiende op een land van Peter Thijssen bij Sambeekse Hoek, 15 november 1658., 1 stuk
- 10039** Akte van verkoop door Gerrit Teunissen van een tiend uit het land de Haen onder de Sambeekse Hoek aan vrouwe Anna van Randwijk, douairière van Steenhuijs, 27 September 1681., 1 stuk
- 16731** Akten van overdracht door Gerard Tarre als gevolmachtigde van Philips Hendrik van Steenhuijs en Barbara Jacoba de Fourneau, echtelieden, aan vrouwe Anna van Randwijk van een tiende onder Oploo en een rogge-erfpacht onder Oploo, Sint Anthonis, Ledeaeker en Rijkevoort, Met retroacta, 1683. 7 en 8 juli 1684., 3 charters en 3 stukken
- 10040** , Akte van overdracht door Leonard Bloemen cum suis aan Anna van Randwijk, vrouwe van Oploo, van een hof en land aan de Sambeeksen Hoek, groot elf morgen, elf morgen tiend, twee morgen hooiland, en zes morgen wei en bouwland, in de Ammeloos met houtgewas, 22 juli 1684., 1 charter
Met uithangend zegel
- 10041** Stukken betreffende het geschil tussen Lucretia barones van der Noot, vrouwe van Oploo en Hendrik Jans Theunissen inzake een sloot en een eikeboom op de grens van hun wederzijdse erven, 1722-1728., 1 omslag
- 10042** Stukken betreffende het crimineel proces tegen Hendrik la Buijt voor het gerecht van Oploo, 1739., 1 omslag
- 10043** Akte van overdracht door Bernard graaf van Welderen en Genoveva Maria van Steenhuijs, echtelieden, aan Amalia Cecilia barones van Steenhuijs van een hof en landerijen onder de heerlijkheid van Oploo, en alle door Walrad baron van Steenhuijs nagelaten goederen, Met bijlagen, 1680-

1713. Met inhoudsopgave van de bijlagen. 21 december 1739., 1 omslag

Inhoudsopgave van de bijlagen NDR inv. nr. 10043

- a** Extract authentique uit een testament van Johan van Brakel, heer tot Rennestein, betreffende twee bouwhoeven te Oploo geheeten de Crijten of Leeuwenleen, releveerende van den heer te Oploo, en belast met f 2- 's jaars aan de erven N. Coubregt, met eene rente van f 4-18- uit de domeinen van Cuijk, dat zijn soon Willem Frederick de helft moest hebben, dog de weederhelft als een acquist van hem testateur deelbaar zijn, 26 februari 1680.
- b** Copie authentique accoord tusschen zijne erfgenamen voornoemde Willem Frederick ende weduwe van Lodewijk van Brakel over haare kinderen, aanneemende zig na die dispositie in alles te gedraegen, 19 augustus 1682.
- c** Acte van naastinge voor den Raad van Braband, door Maria van Lier douairière van Lodewijck van Brakel tot Kannesteijn in haar privé van de aandeelen van gementioneerde twee bouwhoeven en daar aan behoorende waatermoolen bij decreet verkogt wegens schulden van voornoemde L. van Brakel aan Johan Boon, 18 december 1694.
- d** Acte van attestatie dier naasting gepasseert als vooren door voornoemde J. Boon, 18 december 1694.
- e** Requeste van I. van Dupendaal als gelaste van voornoemde vrouwe aen den heer van Oploo als leenheer, om consent tot het negotieeren van f 1150-:- op die goederen en appointementen houdende dat consent 10 februari 1695.
- f** Procuratie van voornoemde M.L. van Braeckel ten dien einde op gementioneerde douairière, 11 maart 1698.
- g** Procuratie op H. Tas gepasseert door voornoemde douairière L. van Brakel, voor haar en als gelaste van M.L. van Braeckel mitsgaders Johan Frederick van Braeckel tot Kannesteijn, en D. Henrietta van Braeckel tot verkooping haarer goederen onder Oploo, 13 maart 1698.
- h** Procuratie van laastgemenehonneerde verkopers op H. Tas tot het doen van den opdracht, 7 mei 1698.
- i** Verkoopcontract door Jacob Hendriks en I.P.Gubbels aan Walraad van Steenhuijs, heer van Oploo, derhelfte van een bouwhoff en derde van een ander met ras- en waetermoolen onder Oploo, en aldaar leenroerig, mei 1698.
- k** Gelijk contract van verkoop aan denselven door Willem Frederick de Braeckel en Jac. Isac. Pompte echtelieden van de andere helffte en twee derdens der voorszeide goederen, 10 mei 1698.
- l** Quitantie van den commies des ontfangers der gemene middelen van de Grave en Cuijk, wegens den 40e penning van gemelde geheelen koop, 10 mei 1699.

		m	Acte scabinaal gepasseert door W. F. van Brakel en zijn huisvrouw tot waarborg tegens de lasten welke voor en tot 1697 op gementioneerde bouwhoeven onder Oploo berusten mogten.	
		n	Doopattestatie van den doop op 27 juni 1677 van Dorothea Hendrica dogter van Lodewijk van Brakel, 6 juni 1698.	
		o	Drie bestekken of memoriën, raekende 't maeken van een sluijs aan den moolen van Oploo, 1706.	
		p	Quitantie van M. deHaen weduwe Coebergh C.F. en C.M. Coebergh weegens de afflossing van zeekeren hunnen thiens à f2,- 's jaars op den watcrmolen te Oploo, 29 april 1713.	
	10044		Commissies van Walraad graaf van Welderen, heer van Oploo, voor Jacob Mos als scholtus en stadhouder en griffier van de lenen en op Bartold Mos als secretaris, Authentieke afschriften. 1775., 3 stukken	
10045	Akte van donatie door de ingezetenen van het land van Cuijk van 18.000 gulden aan prins Maurits, 1611. Met uithangende zegels.			1 charter
10046	Akte van transport in eigendom door de Staten-Generaal aan prins Maurits van het pandschap Grave en het land van Cuijk, 1611. Met uithangend zegel.			1 charter
10047	Akte van belening door het leenhof van Brabant aan prins Maurits met Grave en het land van Cuijk, 1614. Met uithangend zegel.			1 charter
10048	Stukken betreffende het eigendom van de heerlijkheid Haps en de Hapse Maas- en marktollen, 1654-1670.			1 omslag
10049	Stukken betreffende het eigendom van de heerlijkheid Haps en de Hapse Maastol, [16e-17e eeuw].			1 omslag
10050	Overeenkomst tussen Turenne, Frans bevelhebber, en regeerders van Grave betreffende de capitulatie van Grave aan de Fransen. Afschrift. 1672 .			
10051	Akte van overdracht door Frederik Willem van Brandenburg aan prins Willem III van de tol en het licent te Gennep, 1678.			1 charter
10052	Stukken betreffende de koop door rentmeester Gerard Torsinck voor prins Willem IV van Paulus van Cuijk en Jacoba Aarts van de Voon van een stuk land onder Gassel, 1741.			2 stukken, 2 charters
10053	Overeenkomst tussen prins Willem V, graaf van de Berg, freule van Heumen en het			

- gasthuis te Grave betreffende de grenzen van de tienden in Cuijk,
1743. 1 katern
- 10054** Stukken betreffende de koop door prins Willem V van de erfgenamen van
Genoveva Maria van Welderen, geboren Steenhuijs, vrouwe van Oploo van de
heerlijkheid Oploo en toebehoren,
1775-1778. 1 omslag
- 10055** Stukken betreffende de limieten van de Peel tussen Grave en het land van Cuijk en
de omringende landen,
1608-1805. 1 omslag
- 10056** Rapport van Gerrit Willem Motman betreffende de inbezitname van de heerlijkheid
Oploo. Metbijlagen.
1778. 1 omslag
- 10057** Akte van transport door de gemachtigden van Sjuk Gerrold Juckema baron Rengers
van Burmania Rengers en Odilia Amalia gravin van Welderen, echtelieden; Walraad
Lamoraal Batavus graaf van Welderen, Jan Walraad graaf van Welderen, en Maria
Catharina gravin van Welderen, eigenaren van de heerlijkheid Oploo, aan prins
Willem V van Oranje van goederen en rechten onder Sint Anthonis, behorend aan
Oploo,
1778. 1 stuk
- 10058** Akten van overdracht door rentmeester Ruijs van de Kroondomeinen Grave en het
land van Cuijk en Oploo aan de staat,
1809. 1 omslag
- C BESTUUR**
- 1 REGELGEVING**
- 10059** Plakkaten, ordonnanties, reglementen en instructies voor functionarissen van de
prins van Oranje en/of de Domeinraad. Gedrukt.
1612-1787. 1 omslag
- 10060** Stukken betreffende de afgifte door de prins van Oranje van octrooien voor gebruik
van stukken gemeen land,
1637-1777. 1 omslag
- 10061** Extract-resoluties van de Raad van State betreffende de verpondingen op molens
en huizen in Grave,
19 September 1654, 24 april 1698. 2 stukken
- 10062** Privileges van Johan van Valkenburg voor Ravenstein, 1630, alsmede privileges van
Karel V voor Grave en het land van Cuijk, 1550. Afschrift
1680. 1 deel
- 10063** Octrooien van de Domeinraad betreffende de exploitatie van een grutmolen ende
uitoefening van de grutterij in Grave,
1745-1792. 1 omslag

2 FUNCTIONARISSEN

- 10064** Stukken betreffende de nalatenschap van rentmeester Johan Ruijl, 1739-1755. 1 pak
- 10065** Register van traktementen van predikanten, [predikants]weduwen en schoolmeesters. Met aantekeningen van betaling. 1777-1778. 1 deel
- 10066** Rekest van Andreas Maurits Reichert, predikant te Sambeek betreffende de uitbetaling achterstallig traktement, 1789. 1 stuk
- 10067** Ingekomen brief van D.G. Hoppenbrouwer betreffende de opvolging van Carel Cornelis Becker als schout, richter en dijkgraaf van Grave en Cuijk door J. van der Dussen, ambtman van Grave en Cuijk. Met bijlage. 1794. 2 stukken
- 16732** Stukken betreffende de benoeming van Hermanus Johannes Giebe tot ambtman, scholtus, rechter en dijkgraaf van Grave en het land van Cuijk, 1798. Afschriften, 1809. 2 stukken
- 10068** Stukken betreffende de liquidatie van de administratie als rentmeester van Grave en het land van Cuijk en Oploo door D.G. Hoppenbrouwer. Met bijlagen. 1800. 1 omslag
Het oude inv.nr. Hingman 2492 ontbreekt.

D BEHEER**1 MOLENS**

- 10069-10081** Waagboeken van het graan in de korenmolen in Grave en het land van Cuijk, 1779-1790. 12 delen
- 10069** 1779.
- 10070** 1780.
- 10071** 1781.
- 10072** 1782.
- 10073** 1783.
- 10074** 1784.
- 10075** 1785.
- 10076** 1786.
- 10077** 1787.
- 10078** 1788.
- 10079** 1789.
- 10080** 1790.
- 10081** 1791.

2 TOLLEN

- 10082** Journalen van ontvangsten van de Lithse en Cuijkse Maastol 1788 en 1810 2 katernen
Aanwinsten: 1954 VIII 01
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1843

- 10083** Nota van [] betreffende de aanspraken van Cuijk en Heeswijk op een deel van de opbrengsten van de Cuijkse en Hapse Maas-en markttoel, 1808. 1 deel

3 GEESTELIJKE GOEDEREN

- 10084** Stukken betreffende het beheer van de bezittingen van het klooster van St. Agatha. Met inhoudsopgave. 17e eeuw -1812. 1 pak

Inhoudsopgave van NDR inv. nrs. 10084-10085

- a** Rekest van de prior van het klooster met verzoek om reparatie van een schuur, 1711.
- b** Lijsten van de kloosterlingen, 1730-1803.
- c** Stukken betreffende de inkomsten en lasten van het klooster, 1743-[ca 1811].
- d** Contract van admodiatie tussen de agent van Financiën en de prior van het klooster van de goederen van St Agatha, 1801.
- e** Kopie-missive van de préfet van het departement van de monding van de Rijn aan de sous préfet van het arrondissement Nijmegen betreffende onder meer het klooster St. Agatha, 1812.
- f** Processtukken betreffende een geschil voor het gerecht van Nijmegen tussen de erfgenamen van de procureur Engelen en prior en conventualen van het klooster St. Agatha wegens de betaling van kosten voor werkzaamheden ten behoeve van het klooster door Frederik Hubert Engelen. 1764., 1 omslag
- g** Aantekeningen, kopie-brieven en minuten van rekesten betreffende het klooster,
- h** Register bevattende aanwijzig van de huizen, renten en andere goederen behorende aan het klooster Mariagraf binnen Grave, met vermelding van de herkomst en van daartoe betrekkelijk brieven, gewaarmerkt door frater Colombanus, 1684.
- i** Register met kopieën van giftbrieven aan het klooster van Mariagraf, aangelegd en geauthentiseerd door frater Colombanus van Leuven, 1684.
- k** Lijsten van de nonnen in het klooster, 1749-1750.
- l** Extract-resolutie van thesaurier-generaal en raden van Financiën betreffende de inventaris van goederen van Mariagraf, Met bijlage. 1802.
- m** Stukken van allerlei aard, kopieën van giftbrieven, rekesten, appointementen etc. betreffende het klooster Mariagraf genummerd 1-78 en nog enige ongenummerde in chronologische orde
- n** Ongenummerde stukken (aantekeningen, brieven etc)
- Legger van periodieke inkomsten uit onroerende goederen van het klooster Mariagraf. 1729., 1 katern

- 10085** Stukken betreffende het beheer van de bezittingen van het klooster Mariagraf. Met inhoudsopgave. Met retroacta. 1532-1812. 1 omslag
Zie NDR inv. nrs. 10084

4 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROEREND GOED

- 10086** Kantbeschikking van de Raad van State betreffende het herstel en onderhoud van een muur aan de zuid- en westzijde van het hof van de prins van Oranje in Grave. Authentiek afschrift. 27 juni 1747. 1 stuk
- 10087** Bestekken en voorwaarden van de bouw en onderhoud van onroerend goed in Grave en Cuijk en Oploo, 1750-1807. 1 pak
- 10088** Overeenkomst tussen E. Temminck, inspecteur-generaal van de nationale domeinen afkomstig van de vorst van Nassau en Heyliger Heyligers betreffende de

verbreding van de Moenweg te Vierlingsbeek,
1801. 1 stuk

10089 Bestek en voorwaarden van het herstel van een brug bij Vierlingsbeek,
1789. 1 stuk

5 CIJNZEN, GRONDRENTEN EN PACHTEN

a Grave en het land van Cuijk

Cijnzen in het land van Cuijk

10090 Legger van cijnzen in het Overambt van het land van Cuijk,
1538. 1 deel

10091 Legger van cijnzen in het Nederambt van het land van Cuijk,
1551. 1 deel
Niet raadpleegbaar

10092-10096 Legger van cijnzen in het land van Cuijk, met aantekeningen van betalingen. Met
inhoudsopgave. 5 delen
1603-1687.

Geordend op de plaatsen waar de cijns geheven wordt

10092 1603-[ca 1622].

10093 1641-1687.

10094 1688-1699.

Met verwijzingen naar de folionummers in inv. nr. 10093.

10095 1700-1712.

Met verwijzingen naar de folionummers in NDR inv. nr. 10093.

10096 1714-1736.

10097-10106 Legger van cijnzen, met aantekeningen van betalingen,
1731-1737, 1792-1810. 7 katernen, 2 delen

10097 Beugen, Ledeacker en Rijkevoort, 1792-1810.

10098 Maashees, Overloon en Vierlingsbeek, 1792-1810.

10099 Sambeek (nieuwe erven in Sambeekse Hoek), 1792-1806.

10100 Sambeek (nieuwe erven in Sambeekse Hoek), 1807-1810., 1 deel

10101 Cuijk, St. Agatha en Linden, 1731-1737.

Ontbreekt.

10102 Cuijk, St. Agatha en Linden, 1792-1809.

10103 Haps, 1792-1810.

10104 Escharen, Gassel en Beers, 1792-1809.

10105 Mill, St. Hubert en Wanroij, 1792-1806.

10106 Mill, St. Hubert en Wanroij, 1807-1811., 1 deel

Cijnzen in de stad Crave

10107-10110 Legger van cijnzen in de stad Grave, met aantekeningen van betalingen,
1638-1712, 1792-1809. 3 delen, 1 band

Geordend op straat

10107 1638-1688, 1 band

Aanwinsten: 1955 III

Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1849

10108 1688-1712.

10109 1792-1805.

10110 1806-1809.

10111 Register van ontvangen cijzen van de stad Grave, 1689-1736. 1 band
Deze verwijzing betreft legger van cijzen over 1688-1712, NDR inv. nr. 10108.
Per jaar staan straatgewijs de namen van de cijnsplichtingen genoteerd met een folioverwijzing.

10112 Legger van erven en landerijen in Grave waarop geestelijke pacht en poortcijns geheven wordt, [ca. 1805]. 1 katern
Met verwijzingen naar de nummers van de posten in de legger van cijzen NDR inv. nr. 10109.

b Graanrentenen pachten in Grave en het land van Cuijk

10113-10115 Legger van graanrenten in het land van Cuijk en de vrijheid van Grave, met aantekeningen van betaling, 1608-1630, 1713-1736. 2 delen
De betaling geschiedt in een hoeveelheid graan Deze hoeveelheden veranderen niet in de loop der jaar.
Geordend naar de verschillende plaatsen (dorpen) in het domein. De registers vermelden naam van de pachter (per post worden alle elkaar opvolgende pachters genoemd), omschrijving en benaming van het goed en de betaling (wanneer en waarover).

10113 1608-1630.

10114 1713-1736.

10115 Repertorium op het register NDR inv. nr. 10114 1713-1736,

10116 Dwangbevel van het Leenhof van Grave en Cuijk aan de deurwaarder tot het innen van achterstallige graan- en geldpachten verschuldigd aan de prins van Oranje, 1773. 1 charter

10117 Legger van graanrenten en pachten onder Beugen, Rijkevoort en Ledeacker, met aantekeningen van betalingen, 1792-1802. 1 deel

10118-10120 Registers van ontvangen graanrenten. 1806-1810. 3 delen

10118 Gerst en tarwe
10119 Rogge
10120 Haver

10121 Legger van korenpachten onder Grave en het land van Cuijk, [1806]. 1 deel

c 'Geestelijke' renten en pachten in Grave en het land van Cuijk

10122 Legger van geestelijke renten met reductie op goederen in Grave en het land van Cuijk, 1602. 1 deel

10123-10128 Leggers van renten van de goederen van het kapittel van St. Elisabeth te Grave en van altaren in Grave en het land van Cuijk, 18e eeuw. 6 delen

10123 Met aantekeningen van betalingen. 1637.
Geordend naar plaats.

10124 1637.
Niet raadpleegbaar

- 10125** Folio 1-271. Met aantekeningen van betalingen,. 1713-1734.
Geordend naar altaar.
- 10126** Folio 1-271. 18e eeuw.
Per pagina is een folio (recto en verso) opgenomen.
- 10127** Van het kapittel van St. Elisabeth te Grave, [1806].
- 10128** Van de altaren, [1806].
- 10129** Legger van pastorierenten in Grave en het land van Cuijk, 1680.
- 10130** Register van pachten van de geestelijke en pastorale goederen ca. 1657 1 deel
Aanwinsten: 1960 IV
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1877
- 10131-10133** Leggers van cijzen en renten van het klooster Mariagraf te Grave, met aantekeningen van betalingen, 1731-1809. 3 delen
- 10131** 1731-1786.
- 10132** 1787-1806.
- 10133** 1807-1809.
- 10134** Register van vaste inkomsten van het klooster Mariagraf. Zonder aantekeningen. 1807. 1 deel
- 10135-10136** Leggers van de renten behorend aan het St. Martensaltaar te Cuijk, met aantekeningen van betalingen, 1735-1809. 2 delen
Met verwijzingen naar de legger NDR inv.nr. 10125.
- 10135** 1735-1806.
- 10136** 1807-1809.
- 10137** Leggers van cijzen en renten van Onze Lieve Vrouwenaltaar te Mill, met aantekeningen van betalingen, 1738-1806.
- Legger van erven en landerijen in Grave waarop geestelijke pacht en poortcijns geheven wordt, 1 katern
[ca. 1805].
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 10112 Met verwijzingen de nummers van de posten in de legger van cijzen, NDR inv. nr. 10109.
- d Overige vaste inkomsten uit onroerend goed**
- 10138** Legger van landerijen in het Overambt van Cuijk waarop lijfgewin voor de prins van Oranje rust. In drievoud, waarvan een fragment. 2 delen, 1 omslag
1612.
- 10139** Kohier van het inkomens van de kosterijen en scholen in Grave en Cuijk aangeslagen over 1657.
Uit deze inkomsten diende de kosteren en schoolmeesters in de dorpen betaald te worden.

e Cijnzen en pachten van Oploo

- 10140** Legger van cijnzen van Oploo, 1533, ca. 1608. 1 omslag
 - van joffer Tfoelt van Meer, 1533
 - van Anna van Meer, [ca 1608]. In tweevoud.
 In een van exemplaren van de legger van 1608 staat bij posten namen bijgeschreven Deze komen overeen met namen van cijnsplichtigen vermeld in het register over 1754-1809.
- 10141** Legger van cijnzen van Oploo, 1535, ca. 1600. 1 deel
 - van het jaar 1535,
 - van [ca 1600].
 Het gaat hier met om dezelfde cijnzen als in de legger onder inv. nr. 10140.
 Boven de posten staan namen genoteerd die waarschijnlijk in een latere legger staan vermeld. Het is niet duidelijk welke legger dat betreft.
- 10142** Legger van roggepachten van Oploo. Afschrift 1589. 1487. 1 stuk
- 10143** Register van roggepachten onder Oploo, Ledeacker, St. Anthonis en Rijkevoort over de jaren 1590-1616. 1 deel
 De roggepachten zijn per jaar genoteerd. Onder elk jaar staan de namen van 'pachters' . Deze pachten zijn in 1684 door mevrouw van Heumen gekocht.
- 10144** Legger van roggepachten van cijnzen. Met aantekeningen van betalingen. 1681-1729 1 deel
 In deze legger is waarschijnlijk slechts een deel van de pachten en cijnzen opgenomen.
- 10145** Legger van cijnzen en roggepachten, 1754-1809. 1 deel
- 10146-10147** Legger van cijnzen van Oploo, 1807-1809. 2 delen
10146 Met aantekeningen van betaling. 1807-1809.
10147 Zonder aantekening van betaling. [1807].
 Met verwijzingen naar het register 1754-1809, NDR inv.nr 10145.
- 10148** Lijsten van roggepachten van Oploo, 1770-1781, 1786. 1 omslag
- 10149** Lijsten van cijnzen van Oploo, 1772-1778. 1 omslag

6 VERKOOP EN VERPACHTING

a Grave en het land van Cuijk

- 10150** Brief van Cornelis van Coevenhove aan de Domeinraad betreffende de verpachting van enige bouwhoeven behorende tot de Mariënweerdse goederen, 14 december 1672. 1 stuk
- 10151-10186** Conditie van verpachtingen, 1652-1807. 9 pakken, 14 omslagen, 6 katernen, 1 band, 2 stukken

- 10151-10160** Van de Tienden
- 10151** Van de korentienden onder Mill waarvan de helft het gasthuis te Grave toekomt, 1652-1776, alsmede rekeningen van geleverde granen van 1739-1762 en verkoopcedulen van verkochte granen van de domeinen en geestelijke goederen, 1740-1763., 1 pak
- 10152** Van alle korentienden in het land van Cuijk, 1682-1688., 1 omslag
In de condities van verpachting van de korentienden zijn ook de verpachting van de (schaar)bossen begrepen en de grove tiende van Oploo.
- 10153** Van koren- en smaltienden van de (oude) geestelijke goederen, 1714-1776., 1 pak
- 10154** Van alle korentienden in het land van Cuijk, 1715-1762., 1 pak
- 10155** Van de korentienden, Minuten. Met hiaten. 1714-1777, 1799., 1 pak
- 10156** Van de pastorale tienden, 1727-1729., 1 omslag
- 10157** Van de pastorale tienden, 1739-1770., 1 pak
- 10158** Van alle korentienden in het land van Cuijk, 1763-1795., 1 pak, 2 omslagen
- 10159** Van de smal- en vlastienden van de domeinen, 1782-1809., 1 omslag
- 10160** Van alle korentienden in het land van Cuijk, Deels afschriften. 1796-1810., 1 pak, 1 omslag
Onder deze verpachting viel ook de grove tienden van Oploo en in sommige jaren het houtgewas.
- 10161-10170** Van huizen, hoeven en landerijen
- 10161** Van hooi- en weikampen, Minuten. Met hiaten. 1662-1815., 1 omslag
- 10162** Van de hoeven Deels concepten, minuten en afschriften. 1734-1810., 1 omslag, 1 stuk
- 10163** Landerijen van de nieuwe geestelijke goederen, Deels minuten. 1716-1768., 2 omslagen
- 10164** Landerijen van de geestelijke goederen, 1740-1797., 1 omslag
- 10165** Van hooi- en weikampen van de domeinen, 1740-1810, alsmede van de hooi- en weilanden van de geestelijke goederen, Met hiaten. 1740., 1 pak
Het betreft hier voor een deel dezelfde hooi- en weikampen als in NDR inv. nr. 10163-10164.
- 10166** Van landerijen, 1790-1813., 1 omslag
- 10167** Van hoeven in het land van Cuijk, 1797., 1 stuk
- 10168** Van huizen en landerijen behorende aan het klooster het Mariagraf te Grave, alsmede de afbraak van het klooster, Met bijlagen. 1798-1802, 1804., 1 omslag
- 10169** Van een moeshof aan de Bagijnenstraat te Grave., In tweevoud. 1803, 2 stukken
- 10170** Van hoeven en landerijen in Rijkevoort, Concept. 1805., 1 stuk
- 10171-10179** Van molens
- 10171** Van molens van de domeinen binnen Grave, Deels minuten. 1713-1785, 1809., 2 omslagen

- 10172** Van molens in het land van Cuijk, Deels concepten en minuten 1713-1785, 1809., 2 omslagen
- 10173** Van molens in Grave en het land van Cuijk, Deels minuten en afschriften. 1732-1779, 1786-1791, 1798-1809., 2 omslagen
- 10174** Van de molens te Beugen, Met afschrift. 1803., 2 katernen
- 10175** Van de molen te Cuijk, 1804., 1 katern
- 10176** Van de molen te Sambeek, 1804., 1 stuk
- 10177** Van de molen te Mill, Deels afschrift. 1805 en 1807., 3 katernen
- 10178** Van molens in Vierlingsbeek, Sambeek en Mill, 1807., 1 stuk
- 10179** Van molens in het land van Cuijk. concepten.
Ontbreekt.
- 10180-10186** Van diverse goederen en rechten
- 10180** Verpachting schaarbossen en bomen in het land van Cuijk, Deels concepten. 1712-1786., 1 pak
- 10181** Van bieraccijns, land- en markttollen, smal- en vlasienden, Minuten. 1716, 1734, 1791, 1805., 1 omslag
- 10182** Van de Corpeel, 1735., 1 stuk
- 10183** Van bomen op de landerijen door het klooster St. Agatha gepacht, 1745., 1 stuk
- 10184** Van land- en markttollen, bieraccijns en smal- en vlasienden, hooi- en weikampen in het Overambt, Originelen en afschriften. 1740-1773., 2 pakken
- 10185** Van gruit, 1770., 1 stuk
- 10186** Van bieraccijzen, 1785, 1797., 1 omslag
- 10187** Conditie van verkoop bij executie van goederen van Thijs Barten te Beers wegens achterstallige pacht van een hoeve en landerijen, 1710. 1 stuk
- 10188-10193** Conditie van verkoop, 1713-1804. 1 pak, 1 omslag, 4 stukken
- 10188** Van graan in Grave en Cuijk, 1713-1810., 1 omslag
- 10189** Van verkoop van 2 morgen bouwland onder Beugen met het graan, 1715., 1 stuk
- 10190** Van houtgewas van de domeinen van Grave en Cuijk, Met concept-
conditie. 1719-1810., 1 pak
- 10191** Van gemeentegrond in Gassel, Afschrift. 1778., 1 katern
- 10192** Van de afbraak van de Blauwvoordse molen, 1798., 1 stuk
- 10193** Van gemeentegrond onder Vierlingsbeek, In tweevoud. 1804., 2
stukken
- 10194** 'Prijseringen', taxatierapporten van de molens in Grave en het land van Cuijk, 1738-1765, 1792-1798. 1 pak
- 10195** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de verpachtingen. Met bijlagen. 1761. 1 omslag
- Verkoopcedulen van verkochte granen van de domeinen en geestelijke goederen, 1740-1763.
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 10151.

- 10196** Pachtcontract van de prins Willem V voor het klooster St. Agatha van de kloostergoederen, 26 april 1774. 1 stuk
- 10197** Akte van verkoop door Francis Laaracker van een gedeelte van de oogst op landerijen te Wanroij, 1787. 1 stuk
- 10198** Conditioes van verpachting van de pastorale goederen in Beugen door de pastoor Van Bocholt. In tweevoud. 1797-1802. 2 stukken
- 10199** Notities betreffende verschuldigde pachten en cijzen van landerijen onder Mill, 18e eeuw. 1 omslag
- 10200** Conditioes van verpachting door het klooster Mariagraf van een hoeve en landerijen in Ravenstein, 1800. 1 stuk
- 10201** Conditioes van verkoop bij executie wegens verschuldigde tienden van landerijen onder Wanroij, Mill en Linden van Antoon Peters en Petronella R. Clomp, 1804. 1 katern
- 10202** Conditioes van verkoop bij executie van goederen van Jan Hendrik Smits, mr. Smits en Leendert Smits wegens achterstallige graanpachten. Afschrift. 1804. 1 stuk
- 10203** Rekeningen van Pieter Lodewijk Muller, deurwaarder van het departementaal gerechtshof van Brabant betreffende de gedwongen verkoop van goederen ter voldoening van achterstallige graanpachten. Duplicaten en triplicaten. 1804. 1 omslag
Deze verkoop vond plaats op autorisatie van de rentmeester van Grave en Cuijk, wat de aanwezigheid van deze stukken in dit archief kan verklaren.
- 10204** Overeenkomsten van pacht van bouwland, 1806, 1807, 1810. 1 omslag
Het gaat hier om onderhandse verpachtingen.
- 10205** Ingekomen brieven bij rentmeester Ruijs en richter Krieger van de administratie over de domeinen, alsmede brieven van rentmeester Ruijs aan [] betreffende verpachtingen in Grave en het land van Cuijk en in Oploo, 1806-1811. 1 omslag
- 10206** Zegels gebruikt bij de verpachtingen, 1809. 1 stuk

b Oploo

- 10207-10209** Conditioes van verpachting in Oploo, 1773-1809. 2 omslagen, 2 stukken
- 10207** Van hoeven, 1773-1797., 1 omslag
- 10208** Van de grove korentienden, 1791-1805., 1 omslag
- 10209** Van de smal- en krijtende tiend, 1792,1809., 2 stukken

10210	Conditioes van verkoping van houtgewas onder Oploo, 1800-1809.	1 omslag
10211	Rekening van Pieter Lodewijk Muller van wegens verschuldigde graanpachten bij executie verkochte goederen van Gerardus Kreuze. Afschrift. 1805.	1 katern

7 FINANCIËN

a Rekeningen

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van de stad Grave en het land van Cuijk in geld

10212	Rekening van Cornelis Verbolt, 1650. Afgehoord 1652.	1 deel
10213	Rekening van Pieter Ruijl, 1680. Afgehoord 1687.	1 deel
10214	Rekening van Albert Ruijl, 1681. Afgehoord 1687.	1 deel
10215-10245	Rekeningen van Pieter Ruijl, 1682-1712.	31 delen
10215	1682. Afgehoord 1687.	
10216	1683. Afgehoord 1688.	
10217	1684. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1688.	
10218	1685. Afgehoord Rendantsexemplaar. 1688.	
10219	1686. Afgehoord 1690.	
10220	1687. Afgehoord 1692.	
10221	1688. Afgehoord 1693.	
10222	1689. Afgehoord 1694.	
10223	1690. Afgehoord 1695.	
10224	1691. Afgehoord 1696.	
10225	1692. Afgehoord 1696.	
10226	1693. Afgehoord 1697.	
10227	1694. Afgehoord 1698.	
10228	1695. Afgehoord 1700.	
10229	1696. Afgehoord 1701.	
10230	1697. Afgehoord 1702.	
10231	1698. Afgehoord 1703.	
10232	1699. Afgehoord 1703.	
10233	1700. Afgehoord 1704.	
10234	1701. Afgehoord 1705.	
10235	1702. Afgehoord 1706.	
10236	1703. Afgehoord 1707.	
10237	1704. Afgehoord 1708.	
10238	1705. Afgehoord 1709.	
10239	1706. Afgehoord 1710.	
10240	1707. Afgehoord 1711.	
10241	1708. Afgehoord 1712.	
10242	1709. Afgehoord 1713.	

- 10243 1710. Afgehoord 1713.
 10244 1711. Afgehoord 1715.
 10245 1712. Afgehoord 1717.

10246-10269 Rekeningen van Johan Ruijl,
 1713-1735.

23 delen

- 10246 1713. Afgehoord 1718.
 10247 1714. Afgehoord 1719.
 10248 1715. Afgehoord 1720.
 10249 1716. Afgehoord 1720.
 10250 1717. Afgehoord 1721.
 10251 1718. Afgehoord 1722.
 10252 1719. Afgehoord 1724.
 10253 1720. Afgehoord 1725.
 10254 1721. Afgehoord 1727.
 10255 1722. Afgehoord 1728.
 10256 1723. Afgehoord 1728.
 10257 1724. Afgehoord Met bijlage. 1729.
 10258 1725. Afgehoord 1730.
 10259 1726. Afgehoord 1732.
 10260 1727. Afgehoord 1733.
 10261 1728. Afgehoord 1734.
 10262 1729. Afgehoord 1735.
 10263 1730. Afgehoord 1736.
 10264 1731. Afgehoord 1736.
 10265 1732. Afgehoord 1736.
 10266 1733. Afgehoord 1737.
 10267 1734. Afgehoord 1738.
 10268 1735 Afgehoord 1740
 10269 1736 Afgehoord 1740

10270-10272 Rekeningen van Gerard Torsinck, als curator van de boedel van Johan Ruijl,
 1736-1738.

3 delen

- 10270 1737-1738. Afgehoord 1754.
 10271 1736-1738. Afgehoord Restanten van het kantoor van Johan Ruijl.
 1754.
 10272 Dubbel van de rekening over 1736-1738. Met borderel

10273-10304, 16733

Rekeningen van Gerard Torsinck,
 1740-1771.

32 delen

De eerste rekening over 1739 is niet aanwezig.

- 10273 1740 Afgehoord 1744.
 10274 1741. Afgehoord 1745.
 10275 1742. Afgehoord 1746.
 10276 1743. Afgehoord 1747.
 10277 1744. Afgehoord 1749.
 10278 1745. Afgehoord 1750.
 10279 1746. Afgehoord 1751.
 10280 1747. Afgehoord 1751.
 10281 1748. Afgehoord 1751.
 10282 1749. Afgehoord 1752.
 10283 1750. Afgehoord 1753.
 10284 1751. Afgehoord 1755..

10285	1752. Afgehoord 1756.	
10286	1753. Afgehoord 1756.	
10287	1754. Afgehoord 1757.	
10288	1755. Afgehoord 1757.	
10289	1756. Afgehoord 1758.	
10290	1757. Afgehoord 1759.	
10291	1758. Afgehoord 1760.	
10292	1759. Afgehoord 1761.	
10293	1760. Afgehoord 1762.	
10294	1761. Afgehoord 1763.	
10295	1762. Afgehoord 1764.	
16733	Conditioes van verhuur van een huis met stal of schuur en tuin gelegen te Ravestein, 1807., 1 katern	
10296	1763. Afgehoord 1765.	
10297	1764. Afgehoord 1767.	
10298	1765. Afgehoord 1768.	
10299	1766. Afgehoord 1769.	
10300	1767. Afgehoord 1771.	
10301	1768. Afgehoord 1772.	
10302	1769. Afgehoord 1773.	
10303	1770. Afgehoord 1774.	
10304	1771. Afgehoord 1775.	
10305	Bijlagen bij de rekening over 1766.	1 omslag
10306-10309	Rekeningen van Daniël Gerard Hoppenbrouwer in naam van de erfgenamen van Gerard Torsinck, 1772-1774.	4 delen
10306	1772. Afgehoord 1776.	
10307	1773. Afgehoord 1777.	
10308	1774. Afgehoord 1777.	
10309	Dubbel van de rekening over 1774.	
10310	Rekening van Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1775. In tweevoud. Afgehoord 1778.	2 delen
10311	Rekening van Willem Arnold Motman, 1776. Afgehoord 1779.	1 deel
	Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Grave en het land van Cuijk in granen	
10312-10323	Rekeningen van Dirck de Haen, 1616-1627.	12 delen
10312	1616. Afgehoord. Met bijlagen 1619.	
10313	1617. Afgehoord 1620.	
10314	1618. Afgehoord 1620.	
10315	1619. Afgehoord 1621.	
10316	1620. Afgehoord 1621.	
10317	1621. Afgehoord 1623.	
10318	1622. Afgehoord 1624.	
10319	1623. Afgehoord 1625.	
10320	1624. Afgehoord 1627.	

	10321	1625. Afgehoord 1628.	
	10322	1626. Afgehoord 1629.	
	10323	1627. Afgehoord 1631.	
10324-10343	Rekeningen van Gerard Trip, 1628-1647.		zo delen
	10324	1628. Afgehoord 1632.	
	10325	1629. Afgehoord. Met borderel. 1632.	
	10326	1630. Afgehoord. Met borderel. 1632.	
	10327	1631. Afgehoord 1634.	
	10328	1632. Afgehoord. Met bijlagen. 1635.	
	10329	1633. Afgehoord 1635.	
	10330	1634. Afgehoord. Met bijlagen. 1637.	
	10331	1635. Afgehoord. Met bijlagen. 1639.	
	10332	1636. Afgehoord. Met bijlagen. 1640.	
	10333	1637. Afgehoord. Met bijlagen 1640.	
	10334	1638. Afgehoord. Met bijlagen. 1641	
	10335	1639. Afgehoord 1642.	
	10336	1640. Afgehoord 1643.	
	10337	1641. Afgehoord. Met bijlage. 1643	
	10338	1642. Afgehoord 1645.	
	10339	1643. Afgehoord 1645.	
	10340	1644. Afgehoord 1646.	
	10341	1645. Afgehoord 1647.	
	10342	1646. Afgehoord 1648.	
	10343	1647. Afgehoord 1650.	
10344-10346	Rekeningen van Cornelis Verbolt, 1648-1651.		3 delen
	10344	1648. Afgehoord 1650.	
	10345	1649. Afgehoord. Met borderel. 1651	
	10346	1650. Afgehoord 1652.	
10347-10348	Rekeningen van de erfgenamen van Cornelis Verbolt 1651-1652		2 delen
	10347	1651. Afgehoord 1655.	
	10348	1652. Afgehoord 1657.	
10349-10368	Rekeningen van Johan Ruijl, 1653-1672.		zo delen
	10349	1653 Afgehoord. Met bijlagen. 1658	
	10350	1654 Afgehoord. Met bijlagen 1659.	
	10351	1655. Afgehoord 1660.	
	10352	1656. Afgehoord. Met bijlagen. 1660	
	10353	1657. Afgehoord. Met bijlagen. 1661	
	10354	1658. Afgehoord. Met bijlagen. 1661	
	10355	1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1662	
	10356	1660. Afgehoord. Met bijlagen. 1663	
	10357	1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1663	
	10358	1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1664	
	10359	1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1666	
	10360	1664. Afgehoord. Met borderel. 1666	
	10361	1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1668	
	10362	1666. Afgehoord. Met borderel. 1669	

- 10363** 1667. Afgehoord. Met borderel. 1670
- 10364** 1668. Afgehoord. Met borderel. 1671
- 10365** 1669. Afgehoord. Met borderel. 1672
- 10366** 1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1675
- 10367** 1671. Afgehoord. Met bijlagen. 1677
- 10368** 1672. Afgehoord. Met bijlage. 1678

10369-10377 Rekeningen van Albert Ruijl,
1673-1681.

9 delen

- 10369** 1673. Afgehoord. Met bijlage. 1678
- 10370** 1674. Afgehoord. 1678. Met bijlagen.
- 10371** 1675. Afgehoord. Met borderel. 1681
- 10372** 1676. Afgehoord 1681.
- 10373** 1677. Afgehoord 1683.
- 10374** 1678. Afgehoord 1684.
- 10375** 1679. Afgehoord 1686.
- 10376** 1680. Afgehoord 1686.
- 10377** 1681. Afgehoord 1687.

10378-10409 Rekeningen van Pieter Ruijl,
1682-1712.

32 delen

- 10378** 1682. Afgehoord 1687.
- 10379** Dubbel van de rekening over 1682. Rendantsexemplaar.
- 10380** 1683. Afgehoord 1688.
- 10381** 1684. Afgehoord 1688.
- 10382** 1685. Afgehoord 1688.
- 10383** 1686. Afgehoord 1688.
- 10384** 1687. Afgehoord 1692.
- 10385** 1688. Afgehoord 1693.
- 10386** 1689. Afgehoord 1694.
- 10387** 1690. Afgehoord 1695.
- 10388** 1691. Afgehoord 1696.
- 10389** 1692. Afgehoord 1696.
- 10390** 1693. Afgehoord 1697.
- 10391** 1694. Afgehoord 1698.
- 10392** 1695. Afgehoord 1698.
- 10393** 1696. Afgehoord 1701.
- 10394** 1697. Afgehoord 1701.
- 10395** 1698. Afgehoord 1702.
- 10396** 1699. Afgehoord 1702.
- 10397** 1700. Afgehoord 1703.
- 10398** 1701. Afgehoord 1705.
- 10399** 1702. Afgehoord 1705.
- 10400** 1703. Afgehoord 1707.
- 10401** 1704. Afgehoord 1708.
- 10402** 1705. Afgehoord 1708.
- 10403** 1706. Afgehoord 1710.
- 10404** 1707. Afgehoord 1711.
- 10405** 1708. Afgehoord 1712.
- 10406** 1709. Afgehoord 1713.
- 10407** 1710. Afgehoord 1713.
- 10408** 1711. Afgehoord 1714.
- 10409** 1712. Afgehoord 1716.

10410-10433	Rekeningen van Johan Ruijl, 1713-1735.	24 delen
10410	1713. Afgehoord 1717.	
10411	1714. Afgehoord 1718.	
10412	1715. Afgehoord 1719.	
10413	1716. Afgehoord 1720.	
10414	1717. Afgehoord 1721.	
10415	1718. Afgehoord 1722.	
10416	1719. Afgehoord 1723.	
10417	1720. Afgehoord 1725.	
10418	1721. Afgehoord 1727.	
10419	1722. Afgehoord 1728.	
10420	1723. Afgehoord 1728.	
10421	1724. Afgehoord 1729.	
10422	1725. Afgehoord 1729.	
10423	1726. Afgehoord 173[2].	
10424	1727. Afgehoord 1732.	
10425	1728. Afgehoord 1733.	
10426	1729. Afgehoord 1735.	
10427	1730. Afgehoord 1736.	
10428	1731. Afgehoord 1736.	
10429	1732. Afgehoord 1736.	
10430	1733. Afgehoord 1736.	
10431	1734. Afgehoord 1738.	
10432	1735. Afgehoord 1740.	
10433	1736. Afgehoord 1740.	
---	Rekeningen van geleverde granen van 1739-1762. Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 10151.	
10434	Rekening van Gerard Torsinck, als curator van de boedel van Johan Ruijl, 1737-1738. Afgehoord 1740.	1 deel
10435-10471	Rekeningen van Gerard Torsinck, 1739-1771.	37 delen
10435	1739. Afgehoord 1743.	
10436	Dubbel van de rekening over 1739.	
10437	1740. Afgehoord 1744.	
10438	1741. Afgehoord 1745.	
10439	1742. Afgehoord 1746.	
10440	1743. Afgehoord 1747.	
10441	1744. Afgehoord 1749.	
10442	1745. Afgehoord 1750.	
10443	1746. Afgehoord 1751.	
10444	1747. Afgehoord 1751.	
10445	Dubbel van de rekening over 1747.	
10446	1748. Afgehoord 1752.	
10447	1749. Afgehoord 1753.	
10448	1750. Afgehoord 1753.	
10449	1751. Afgehoord 1755.	
10450	1752. Afgehoord 1756.	
10451	1753. Afgehoord 1756.	
10452	1754. Afgehoord 1757.	

	10453	1755. Afgehoord 1757.	
	10454	1756. Afgehoord 1758.	
	10455	1757. Afgehoord 1759.	
	10456	1758. Afgehoord 1760.	
	10457	1759. Afgehoord 1761.	
	10458	1760. Afgehoord 1762.	
	10459	1761. Afgehoord 1763.	
	10460	1762. Afgehoord 1764.	
	10461	1763. Afgehoord 1765.	
	10462	1764. Afgehoord 1767.	
	10463	1765. Afgehoord 1768.	
	10464	1766. Afgehoord 1769.	
	10465	Dubbel van de rekening over 1766.	
	10466	1767 Afgehoord 1771.	
	10467	1768. Afgehoord 1772.	
	10468	1769. Afgehoord 1773.	
	10469	1770. Afgehoord 1774.	
	10470	Dubbel van de rekening over 1770.	
	10471	1771. Afgehoord 1775.	
10472-10475	Rekeningen van Daniël Gerard Hoppenbrouwer in naam van de erfgenamen van Gerard Torsinck, 1772-1774.		5 delen
	10472	1772. Afgehoord 1776.	
	10473	1773. Afgehoord. In tweevoud. 1777	
	10474	Dubbel van de rekening over 1773.	
	10475	1774. Afgehoord 1777.	
10476	Rekening van Daniël Gerard Hoppenbrouwer. Afgehoord 1778. 1775.		1 deel
10477	Rekening van Willem Arnold Motman. Afgehoord 1778. 1776.		1 deel
	Rekeningen van de rentmeester van de geestelijke goederen van Grave en het land van Cuijk (oude geestelijke goederen).		
10478-10479	Rekeningen van Cornelis Verbolt, 1649, 1651.		2 delen
	10478	1649. Afgehoord 1650.	
	10479	1651. Afhoringsdatum onbekend.	
10480	Rekeningen van de erfgenamen van Cornelis Verbolt, 1652. Afgehoord 1657. Niet raadpleegbaar		1 deel
10481-10494	Rekeningen van Johan Ruijl. Met bijlagen. 1659-1672.		14 delen
	10481	1659. Afgehoord 1662.	
	10482	1660. Afgehoord 1663.	
	10483	1661. Afgehoord 1664.	
	10484	1662. Afgehoord 1664.	
	10485	1663. Afgehoord 1666.	
	10486	1664. Afgehoord 1666.	

10487	1665. Afgehoord 1668.
10488	1666. Afgehoord 1669.
10489	1667. Afgehoord 1670.
10490	1668. Afgehoord 1671.
10491	1669. Afgehoord 1672.
10492	1670. Afgehoord 1675.
10493	1671. Afgehoord 1677.
10494	1672. Afgehoord 1678.

10495-10503	Rekeningen van Albert Ruijl, 1673-1681.	9 delen
10495	1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1678	
10496	1674. Afgehoord 1678.	
10497	1675. Afgehoord 1681.	
10498	1676. Afgehoord 1681.	
10499	1677. Afgehoord 1683.	
10500	1678. Afgehoord 1684.	
10501	1679. Afgehoord 1686.	
10502	1680. Afgehoord 1686.	
10503	1681. Afgehoord 1687.	

10504-10534	Rekeningen van Pieter Ruijl, 1682-1712.	31 delen
10504	1682. Afgehoord 1687.	
10505	1683. Afgehoord 1688.	
10506	1684. Afgehoord 1688.	
10507	1685. Afgehoord 1688.	
10508	1686. Afgehoord 1690.	
10509	1687. Afgehoord 1693.	
10510	1688. Afgehoord 1694.	
10511	1689. Afgehoord 1696.	
10512	1690. Afgehoord 1696.	
10513	1691. Afgehoord 1696.	
10514	1692. Afgehoord 1696.	
10515	1693. Afgehoord 1697.	
10516	1694. Afgehoord 1698.	
10517	1695. Afgehoord 1698.	
10518	1696. Afgehoord 1701.	
10519	1697. Afgehoord 1701.	
10520	1698. Afgehoord 1702.	
10521	1699. Afgehoord 1702.	
10522	1700. Afgehoord 1704.	
10523	1701. Afgehoord 1705.	
10524	1702. Afgehoord 1706.	
10525	1703. Afgehoord 1707.	
10526	1704. Afgehoord 1708.	
10527	1705. Afgehoord 1708.	
10528	1706. Afgehoord 1709.	
10529	1707. Afgehoord 1710.	
10530	1708. Afgehoord 1712.	
10531	1709. Afgehoord 1712.	
10532	1710. Afgehoord 1713.	
10533	1711. Afgehoord 1714.	
10534	1712. Afgehoord 1716.	

10535-10558	Rekeningen van Johan Ruijl, 1713-1735.	34 delen
10535	1713. Afgehoord 1717.	
10536	1714. Afgehoord 1718.	
10537	1715. Afgehoord 1719.	
10538	1716. Afgehoord 1720.	
10539	1717. Afgehoord 1721.	
10540	1718. Afgehoord 1722.	
10541	1719. Afgehoord 1723.	
10542	1720. Afgehoord 1725.	
10543	1721. Afgehoord 1727.	
10544	1722. Afgehoord 1728.	
10545	1723. Afgehoord 1728.	
10546	1724. Afgehoord 1729.	
10547	1725. Afgehoord 1729.	
10548	1726. Afgehoord 1731.	
10549	1727. Afgehoord 1732.	
10550	1728. Afgehoord 1733.	
10551	1729. Afgehoord 1735.	
10552	1730. Afgehoord 1736.	
10553	1731. Afgehoord 1736.	
10554	1732. Afgehoord 1736.	
10555	1733. Afgehoord 1737.	
10556	1734. Afgehoord 1738.	
10557	1735. Afgehoord 1740.	
10558	1736. Afgehoord 1740.	
10559	Rekeningen van Gerard Torsinck, als curator in de boedel van Johan Ruijl. Afgehoord 1754. 1737-1738.	1 deel
10560-10593	Rekeningen van Gerard Torsinck, als rentmeester, 1739-1771.	34 delen
10560	1739. Afgehoord 1743.	
10561	1740. Afgehoord 1744.	
10562	1741. Afgehoord 1745.	
10563	1742. Afgehoord 1746.	
10564	1743. Afgehoord 1747.	
10565	1744. Afgehoord 1749.	
10566	1745. Afgehoord 1750.	
10567	1746. Afgehoord 1751.	
10568	1747. Afgehoord 1751.	
10569	Dubbel van de rekening over 1747.	
10570	1748. Afgehoord 1752.	
10571	1749. Afgehoord 1752.	
10572	1750. Afgehoord 1753.	
10573	1751. Afgehoord 1755.	
10574	1752. Afgehoord 1756.	
10575	1753. Afgehoord 1756.	
10576	1754. Afgehoord 1757.	
10577	1755. Afgehoord 1757.	
10578	1756. Afgehoord 1758.	
10579	1757. Afgehoord 1759.	
10580	1758. Afgehoord 1760.	

10581	1759. Afgehoord 1761.
10582	1760. Afgehoord 1762.
10583	1761. Afgehoord 1763.
10584	1762. Afgehoord 1764.
10585	1763. Afgehoord 1765.
10586	1764. Afgehoord 1767.
10587	1765. Afgehoord 1768.
10588	1766. Afgehoord 1769.
10589	1767. Afgehoord 1770.
10590	1768. Afgehoord 1772.
10591	1769. Afgehoord 1773.
10592	1770. Afgehoord 1774.
10593	1771. Afgehoord 1775.

- 10594-10596** Rekeningen van Daniël Gerard Hoppenbrouwer, in naam van de erfgenamen van Gerard Torsinck, 1772-1774. 3 delen
10594	1772. Afgehoord 1776.
10595	1773. Afgehoord 1777.
10596	1774. Afgehoord 1777.

- 10597** Rekening van Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1775. In tweevoud. Afgehoord 1778. 2 delen
Met charter.
Charter geborgen onder 10116.

- 10598** Rekening van Willem Arnold Motman, 1776. Afgehoord 1779. 1 deel

Rekeningen van de rentmeesters van de pastorale en andere geestelijke goederen door de vrede van 1648 in bezit van de prins van Oranje gekomen.

- 10599-10600** Rekeningen van de erfgenamen van Cornelis Verbolt, 1650-1651. 2 delen
10599	1650. Afgehoord 1657.
10600	1651. Afhoringsdatum niet bekend.

- 10601-10602** Rekeningen van Albert Ruijl, 1680-1681. 2 delen
10601	1680. Afgehoord 1687.
10602	1681. Afgehoord 1687.

- 10603-10633** Rekeningen van Pieter Ruijl, 1682-1712. 31 delen
10603	1682. Afgehoord 1687.
10604	1683. Afgehoord 1688.
10605	1684. Afgehoord 1688.
10606	1685. Afgehoord 1688.
10607	1686. Afgehoord 1690.
10608	1687. Afgehoord 1693.
10609	1688. Afgehoord 1694.
10610	1689. Afgehoord 1696.
10611	1690. Afgehoord 1696.
10612	1691. Afgehoord 1696.
10613	1692. Afgehoord 1696.

10614	1693. Afgehoord 1697.
10615	1694. Afgehoord 1698.
10616	1695. Afgehoord 1698.
10617	1696. Afgehoord 1701.
10618	1697. Afgehoord 1701.
10619	1698. Afgehoord 1702.
10620	1699. Afgehoord 1703.
10621	1700. Afgehoord 1704.
10622	1701. Afgehoord 1705.
10623	1702. Afgehoord 1706.
10624	1703. Afgehoord 1707.
10625	1704. Afgehoord 1708.
10626	1705. Afgehoord 1708.
10627	1706. Afgehoord 1709.
10628	1707. Afgehoord 1710.
10629	1708. Afgehoord 1712.
10630	1709. Afgehoord 1712.
10631	1710. Afgehoord 1713.
10632	1711. Afgehoord 1714.
10633	1712. Afgehoord 1716.

10634-10657 Rekeningen van Johan Ruijl,
1713-1735.

24 delen

10634	1713. Afgehoord 1717.
10635	1714. Afgehoord 1719.
10636	1715. Afgehoord 1719.
10637	1716. Afgehoord 1720.
10638	1717. Afgehoord 1721.
10639	1718. Afgehoord 1722.
10640	1719. Afgehoord 1723.
10641	1720. Afgehoord 1725.
10642	1721. Afgehoord 1727.
10643	1722. Afgehoord 1728.
10644	1723. Afgehoord 1728.
10645	1724. Afgehoord 1729.
10646	1725. Afgehoord 1729.
10647	1726. Afgehoord 1732.
10648	1727. Afgehoord 1732.
10649	1728. Afgehoord 1733.
10650	1729. Afgehoord 1735.
10651	1730. Afgehoord 1736.
10652	1731. Afgehoord 1736.
10653	1732. Afgehoord 1736.
10654	1733. Afgehoord 1737.
10655	1734. Afgehoord 1738.
10656	1735. Afgehoord 1740.
10657	1736. Afgehoord 1740.

10658 Rekening van Gerard Torsinck als curator van de boedel van Johan Ruijl, 1737-1738.
Afgehoord 1754.

1 deel

10659-10691 Rekeningen van Gerard Torsinck als rentmeester,
1739-1771.

33 delen

10659	1739. Afgehoord 1743.
--------------	-----------------------

10660	1740. Afgehoord 1744.
10661	1741. Afgehoord 1745.
10662	1742. Afgehoord 1746.
10663	1743. Afgehoord 1747.
10664	1744. Afgehoord 1749.
10665	1745. Afgehoord 1750.
10666	1746. Afgehoord 1751.
10667	1747. Afgehoord 1751.
10668	1748. Afgehoord 1752.
10669	1749. Afgehoord 1752.
10670	1750. Afgehoord 1753.
10671	1751. Afgehoord 1755.
10672	1752. Afgehoord 1756.
10673	1753. Afgehoord 1756.
10674	1754. Afgehoord 1757.
10675	1755. Afgehoord 1757.
10676	1756. Afgehoord 1758.
10677	1757. Afgehoord 1759.
10678	1758. Afgehoord 1760.
10679	1759. Afgehoord 1761.
10680	1760. Afgehoord 1762.
10681	1761. Afgehoord 1763.
10682	1762. Afgehoord 1764.
10683	1763. Afgehoord 1765.
10684	1764. Afgehoord 1767.
10685	1765. Afgehoord 1768.
10686	1766. Afgehoord 1769.
10687	1767. Afgehoord 1771.
10688	1768. Afgehoord 1772.
10689	1769. Afgehoord 1773.
10690	1770. Afgehoord 1774.
10691	1771. Afgehoord 1775.

10692-10694	Rekeningen van Daniël Gerard Hoppenbrouwer in naam van de erfgenamen van Gerard Torsinck, 1772-1774.	3 delen
10692	1772. Afgehoord 1776.	
10693	1773. Afgehoord 1777.	
10694	1774. Afgehoord 1777.	

10695	Rekening van Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1775. Afgehoord 1778.	1 deel
--------------	---	--------

10696	Rekening van Willem Arnold Motman, 1776. Afgehoord 1779.	1 deel
--------------	--	--------

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen van Grave en het land van Cuijk

10697-10700	Rekeningen van Willem Arnold Motman, 1777-1778.	4 delen
10697	1777. Afgehoord 1780.	
10698	Dubbel van de rekening over 1777.	
10699	1778. Afgehoord 1783.	

	10700	Dubbel van de rekening over 1778.	
10701-10705		Rekeningen van Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1779-1781.	5 delen
	10701	1779. Afgehoord 1784.	
	10702	Dubbel van de rekening over 1779.	
	10703	1780. Afgehoord 1784.	
	10704	1781. Afgehoord 1786.	
	10705	Dubbel van de rekening over 1781.	
10706-10719		Rekeningen van Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1782-1790.	14 delen
	10706	1782. Afgehoord 1786.	
	10707	Dubbel van de rekening over 1782.	
	10708	1783. Afgehoord 1787.	
	10709	Dubbel van de rekening over 1783.	
	10710	1784. Afgehoord 1788.	
	10711	Dubbel van de rekening over 1984.	
	10712	1785. Afgehoord 1789.	
	10713	1786. Afgehoord 1790.	
	10714	Dubbel van de rekening over 1786.	
	10715	1787. Afgehoord 1791.	
	10716	1788. Afgehoord 1792.	
	10717	1789. Afgehoord 1793.	
	10718	1790. Afgehoord 1794.	
	10719	Dubbel van de rekening over 1790.	
10720-10722		Rekeningen van A.G. van Bocholt, weduwe van J F. Krieger, 1791-1801.	3 delen
	10720	1791-1794. Afgehoord 1808.	
	10721	1795-1798. Afgehoord 1809.	
	10722	1799-1801. Afgehoord 1812.	
10723-10724		Rekeningen van Edmundus Ruijs, 1802-1810.	2 delen
	10723	1802-1809. Afgehoord 1816.	
	10724	1810. Afgehoord 1816.	
		Rekeningen van de griffiers en rentmeesters van de lenen.	
10725		Rekening van Johan Ruijl, 1653-11 mei 1665. Afgehoord 1671.	1 deel
10726		Rekeningen van Ludolf de Haan, 1655-1674. Afgehoord 1681.	1 band
		1665 Afgehoord 1681.	
		1666 Afgehoord 1681.	
		1667 Afgehoord 1681.	
		1668 Afgehoord 1681.	
		1669 Afgehoord 1681.	
		1670 Afgehoord 1681.	
		1671 Afgehoord 1681.	
		1672 Afgehoord 1681.	
		1673 Afgehoord 1681.	
		1674 Afgehoord 1681.	

-
- 10727** Rekening van Cornelis van Coevenhove, 1675-1681. Met bijlagen. Afgehoord 1693. 1 band
- 10728-10729** Rekeningen van de kinderen van Cornelis van Coevenhove, 1681-1691. 2 banden
- 10728** Augustus 1681-1688. Afgehoord. Met bijlagen 1695
- 10729** 1689-11 mei 1691. Afgehoord. Met bijlagen. 1695
- 10730-10765** Rekeningen van Jeremias Blom, 1691-1741. 36 delen
- 10730** Mei 1691-1695. Afgehoord. Met borderel. 1696
- 10731** 1696-1698. Afgehoord. Met borderel. 1699
- 10732** 1699-1700. Afgehoord 1702.
- 10733** 1701-1702. Afgehoord. Met borderel. 1704
- 10734** 1703-1704. Afgehoord. Met borderel. 1705
- 10735** 1705-1706. Afgehoord. Met borderel. 1707
- 10736** 1707-1708. Afgehoord. Met borderel. 1709
- 10737** 1709-1710. Afgehoord. Met borderel. 1712
- 10738** 1711-1712. Afgehoord. Met borderel. 1713
- 10739** 1713-1714. Afgehoord. Met borderel. 1715
- 10740** 1715. Afgehoord 1716.
- 10741** 1716. Afgehoord. Met borderel. 1717
- 10742** 1717-1718. Afgehoord. Met borderel. 1719
- 10743** 1719. Afgehoord. Met borderel. 1720
- 10744** 1720. Afgehoord. Met borderel. 1721
- 10745** 1721. Afgehoord. Met borderel. 1723
- 10746** 1722. Afgehoord. Met borderel. 1723
- 10747** 1723. Afgehoord. Met borderel. 1724
- 10748** 1724. Afgehoord. Met borderel. 1725
- 10749** 1725. Afgehoord. Met borderel. 1726
- 10750** 1726. Afgehoord. Met borderel. 1727
- 10751** 1727. Afgehoord. Met borderel. 1728
- 10752** 1728. Afgehoord. Met borderel. 1729
- 10753** 1729. Afgehoord. Met borderel. 1730
- 10754** 1730. Afgehoord. Met borderel. 1731
- 10755** 1731. Afgehoord. Met borderel. 1732
- 10756** 1732. Afgehoord. Met borderel. 1733
- 10757** 1733. Afgehoord. Met borderel. 1734
- 10758** 1734. Afgehoord. Met borderel. 1735
- 10759** 1735. Afgehoord. Met borderel. 1736
- 10760** 1736. Afgehoord. Met borderel. 1737
- 10761** 1737. Afgehoord. Met borderel. 1738
- 10762** 1738. Afgehoord. Met borderel. 1739
- 10763** 1739. Afgehoord. Met borderel. 1740
- 10764** 1740. Afgehoord. Met borderel. 1741
- 10765** 1741. Afgehoord. Met borderel. 1742
- 10766** Rekening van de erfgenamen van Jeremias Blom, 1742. Met borderel. Afgehoord 1743. 1 deel
- 10767-10779** Rekeningen van David Ragaij, 1743-1755. 13 delen
- 10767** 1743. Afgehoord. Met bijlagen. 1744

10768	1744. Afgehoord. Met borderel. 1745
10769	1745. Afgehoord. Met borderel. 1746
10770	1746. Afgehoord. Met borderel. 1747
10771	1747. Afgehoord. Met borderel. 1748
10772	1748. Afgehoord. Met borderel. 1750
10773	1749. Afgehoord. Met borderel. 1751
10774	1750. Afgehoord. Met borderel . 1752
10775	1751. Afgehoord. Met borderel. 1754
10776	1752. Afgehoord. Met borderel. 1754
10777	1753. Afgehoord. Met borderel. 1754
10778	1754. Afgehoord. Met borderel. 1755
10779	1755. Afgehoord. Met borderel. 1756

10780-10817 Rekeningen van Pieter Ragaij,
1756-1793.

38 delen

10780	1756. Afgehoord. Met bijlagen. 1757
10781	1757. Afgehoord 1759.
10782	1758. Afgehoord 1759.
10783	1759. Afgehoord. Met borderel. 1762
10784	1760. Afgehoord. Met borderel. 1762
10785	1761. Afgehoord. Met borderel. 1763
10786	1762. Afgehoord 1765.
10787	1763. Afgehoord. Met borderel. 1765
10788	1764. Afgehoord. Met borderel. 1766
10789	1765. Afgehoord. Met borderel. 1766
10790	1766. Afgehoord 1768.
10791	1767. Afgehoord 1771.
10792	1768. Afgehoord. Met borderel. 1771
10793	1769. Afgehoord 1771.
10794	1770. Afgehoord 1771.
10795	1771. Afgehoord 1774.
10796	1772. Afgehoord 1774.
10797	1773. Afgehoord. Met borderel. 1774
10798	1774. Afgehoord. Met borderel. 1775
10799	1775. Afgehoord. Met borderel. 1776
10800	1776. Afgehoord. Met borderel. 1777
10801	1777. Afgehoord. Met borderel. 1778
10802	1778. Afgehoord. Met borderel. 1780
10803	1779. Afgehoord. Met borderel. 1780
10804	1780. Afgehoord. Met borderel. 1782
10805	1781. Afgehoord. Met borderel. 1782
10806	1782. Afgehoord. Met borderel. 1784
10807	1783. Afgehoord. Met borderel. 1784
10808	1784. Afgehoord 1788.
10809	1785. Afgehoord 1788.
10810	1786. Afgehoord. Met borderel. 1789
10811	1787. Afgehoord. Met borderel. 1789
10812	1788. Afgehoord. Met borderel. 1790
10813	1789. Afgehoord. Met borderel. 1791
10814	1790. Afgehoord 1791.
10815	1791. Afgehoord Met borderel. 1792.
10816	1792. Afgehoord 1793.
10817	1793. Afgehoord 1794.

- 10818-10827** Rekeningen van Cornelis Ragaij, 1794-1803. 10 delen
- 10818** 1794. Afgehoord 1804.
- 10819** 1795. Afgehoord 1804.
- 10820** 1796. Afgehoord 1804.
- 10821** 1797. Afgehoord 1804.
- 10822** 1798. Afgehoord 1804.
- 10823** 1799. Afgehoord 1804.
- 10824** 1800. Afgehoord 1804.
- 10825** 1801. Afgehoord 1804.
- 10826** 1802. Afgehoord. Met bijlagen. 1804
- 10827** 1803. Afgehoord 1804.
- 10828** Rekening van Gerard Torsinck, als ambtman en stadhouder van de lenen van Grave en het land van Cuijk, 3 augustus-30 oktober 1754. 1 katern
- Rekeningen van de ontvangers van het Kleefs licent en de Cuijkse en Lithse tolln**
- 10829-10830** Rekeningen van Frans Ravens, ontvanger van Kleefs licent en de Cuijkse en Lithse tolln, 1683-1687. 2 delen
- 10829** Januari 1683-juli 1684. Met bijlagen. Afgehoord 1689
- 10830** Augustus 1686-juli 1687. Met bijlagen. Afgehoord 1692
- 10831** Rekening van Teremias Blom, ontvanger van de Cuijkse en Lithse tolln, Augustus 1739-1740 juli 31. Afgehoord 1741. 1 deel
- 10832** Rekening van A. Rovers, weduwe van Justinus Verhorst, augustus 1762-juli 1763. Afgehoord 1765. 1 deel
- 10833-10836** Rekeningen van Daniël Gerard Hoppenbrouwer, 1773-1774, 1789-1790. 5 delen
- 10833** 1773. Afgehoord 1774.
- 10834** 1774. Met bijlagen. Afgehoord 1775
- 10835** 1789. Afgehoord 1792.
- 10836** 1790. In tweevoud. Afgehoord 1794
- 10837-10839** Rekeningen van Edmundus Ruijs, 1804-1810. 3 delen
- 10837** 1804-1808. Afgehoord 1814.
- 10838** 1809. Afgehoord 1814.
- 10839** 1810. Afgehoord 1815.
- Rekeningen van de rentmeesters wegens Oploo**
- 10840-10841** Rekeningen van Willem Arnold Motman en D.G. Hoppenbrouwer, 1778-1791. 1 deel, 1 katern
- 10840** ,
Van Willem Arnold Motman
1778 Afgehoord 1783.
Van D.G. Hoppenbrouwer

1779 Afgehoord 1784.
 1780 Afgehoord 1784.
 1781 Afgehoord 1788.
 1782 Afgehoord 1789.
 1783 Afgehoord 1789.
 1784 Afgehoord 1789.
 1785 Afgehoord 1790.
 1786 Afgehoord 1791.
 1787 Afgehoord 1791.
 1788 Afgehoord 1791.
 1789 Afgehoord 1792.
 1790 Afgehoord 1792.
 1791 Afgehoord 1793.
 1792. Afgehoord 1794., 1 katern

10841

10842 Rekening van A.G. van Bocholt, weduwe van J.F. Crieger, 1793-1803. Afgehoord 1813. 1 deel

10843-10845 Rekeningen van Edmundus Ruijs, 1802-1810. 3 delen

10843 1802-1809. Afgehoord 1816.**10844** Suppletoire rekening 1802-1809. Met bijlagen. Afgehoord 1818.**10845** 1810. Met bijlagen. Afgehoord 1816.

16734 Rekening van I.A. Hengst, ontvanger der registratie te Boxmeer, van de verpachtingen der tienden te Boxmeer, Overloon, Oeffelt en Cuijk, 1814. Met bijlagen, 1815. Afgehoord 1815. 1 omslag

b Journalen

10846 'Visitatieboek', journaal van inspecties van Ludolph de Quaij, beheerder van het licent en de tolleren te Grave, 1710-1711. 1 deel

10847-10850 Journalen van ontvangsten van de Cuijkse en Lithse tolleren, 1765-1806. 4 delen

10847 1765.**10848** 1774.**10849** 1778.**10850** 1806.

10851 Journaal van betaalde granen, 1776. 1 deel

10852-10871 Journalen van ontvangsten en uitgaven, 1777-1803. 21 delen

De ontvangsten betreffen pachten, renten, tienden en accijnzen.

Per journaal zijn er ook posten uit latere jaren opgenomen. Deze posten verschillen van de posten die in het journaal van een jaar later zijn opgenomen.

10852 1777.**10853** 22 april-9 juni 1779.**10854** 6 oktober 1781-2 februari 1782.

In dit journaal zijn alleen ontvangsten aangetekend

10855 22 maart 1782-23 januari 1783.

10856	1782.
10857	In tweevoud. 1784.
10858	1785.
10859	1786.
10860	1787.
10861	1788.
10862	1790.
10863	1791-1793.
10864	1792.
10865	1793.
10866	1798.
10867	1799.
10868	1800.
10869	1801.
10870	1802.
10871	1803.

10872 Journaal van verkochte granen,
1804-1805. 1 deel

c Manualen

10873-10874 Manualen van inkomsten van de geestelijke goederen in Grave en het land van
Cuijk,
1631, 1650-1651. 3 delen

10873 1650.

10874 1651.

10875-10876 Manualen van inkomsten van de domeinen van de stad Grave en het land van Cuijk
1651-1652 2 delen

10875 1651.

10876 1652.

Niet raadpleegbaar

10877-10932 Manualen van de inkomsten van de domeinen en geestelijke goederen,
1688-1743. 55 delen

10877 1688.

10878 1689.

10879 1690.

10880 1691.

10881 1692.

10882 1693.

10883 1694.

10884 1695.

10885 1696.

10886 1697.

10887 1698.

10888 1699.

10889 1700.

10890 1701.

10891 1702.

10892 1703.

10893 1704.

10894 1705.

10895	1706.
10896	1707.
10897	1708.
10898	1709.
10899	1710.
10900	1711.
10901	1712.
10902	1713.
10903	1714.
10904	1715.
10905	1716.
10906	1717.
10907	1718.
10908	1719.
10909	1720.
10910	1721.
10911	1722.
10912	1723.
10913	1724.
10914	1725.
10915	1727.
10916	1728.
10917	1729.
10918	1730.
10919	1731.
10920	1732.
10921	1733.
10922	1734.
10923	1735.
10924	1736.
10925	1737.
10926	1738.
10927	1739.
10928	Dubbel van NDR inv.nr. 10927. 1739.
10929	1740.
10930	1741.
10931	1742.
10932	1743.

10933-10964 Verkorte manualen van inkomsten van de domeinen en geestelijke goederen, 1742-1776. 32 delen
In deze verkorte manualen wordt verwezen naar de gewone, meer uitgebreide manualen.

10933	1742.
10934	1743.
10935	1744.
10936	1745.
10937	1746.
10938	1747.
10939	1748.
10940	1749.
10941	1750.
10942	1751.
10943	1752.
10944	1753.

10945	1754.
10946	1755.
10947	1756.
10948	1757.
10949	1758.
10950	1759.
10951	1760.
10952	1761.
10953	1762.
10954	1763.
10955	1764.
10956	1765.
10957	1766.
	Niet raadpleegbaar
10958	1767.
10959	1768.
10960	1769.
10961	1770.
10962	1771.
10963	1772.
10964	1776.

10965 Manuaal van ontvangsten van de domeinen, 1778. 1 deel

10966-10987 Manualen van inkomsten en uitgaven van de domeinen en geestelijke goederen, 1777-1798. 22 delen

10966	1777.
10967	1778.
10968	1779.
10969	Deels gelijkloidend aan NDR inv. nr. 10968. 1779.
10970	Deels gekijkluidend aan.NDR inv. nr. 10968. 1779.
10971	1780.
10972	1781.
10973	1782.
10974	1783.
10975	1784.
10976	1785.
10977	1786.
10978	1787.
10979	1788.
10980	1789.
10981	1790.
10982	1791.
10983	1792.
10984	1793.
10985	1794.
10986	1795.
10987	1798.

d Staten

10988-11007 Staten van ontvangsten, 1716-1722, 1724, 1727-1796. 8 delen, 11 katernen

	10988	1716-1717., 1 deel	
	10989	1718-1719., 1 deel	
	10990	1720-1722., 1 deel	
	10991	April-december 1724.	
	10992	1727-30 juni 1729., 1 deel	
	10993	1 Juli 1729-1730., 1 deel	
		Deels gelijkloidend aan NDR inv. nr. 10995	
	10994	1728.	
	10995	1729.	
	10996	1739-26 juni 1750., 1 deel	
	10997	27 juni 1750-30 juni 1762., 1 deel	
	10998	1 juli 1762-30 juni 1764.	
	10999	2 juli 1764-31 maart 1766.	
	11000	1 april 1766 -1767.	
	11001	1768-5 maart 1769.	
	11002	25 maart 1769-30 juni 1770.	
	11003	1 juli 1770-31 augustus 1771.	
	11004	1773-2 mei 1774.	
	11005	2 mei 1774-30 juni 1775.	
	11006	1794-1795., 1 deel	
	11007	1796., 1 deel	
11008-11010		Staten van uitgaven door de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen, 1721-1730, 1794-1795.	3 delen
	11008	1721-31 Maart 1724., 1 deel	
	11009	1727-1730., 1 deel	
	11010	1794-1795., 1 deel Niet raadpleegbaar	
11011-11016		Staten van ontvangsten en uitgaven, 1725-1797.	2 delen, 3 katernen
	11011	1725-1726., 1 deel	
	11012	Geliquideerde staat. 1725-1726., 1 deel	
	11013	1729.	
	11014	1730.	
	11015	1731.	
	11016	1797., 1 deel	
---		Staat van inkomsten en uitgaven over 1777, 1779. Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 10970.	
11017-11022		Staten van ontvangsten van restanten, 1736-1775.	4 katernen en 3 delen
	11017	Staten van ontvangsten van restanten van de administratie van de overleden rentmeester Johan Ruijl, 1736-1742., 2 katern	
	11018	Van de restanten van de administratie van rentmeester Johan Ruijl, 27 december 1754-1768., 1 katern	
	11019	Van domaniale korenpachten, 1736-1738., 1 katern	
	11020	Van oude geestelijke pachten, 1736-1738.	
	11021	Van de domeinen in gelden, 1736-1738.	
	11022	Van betaalde restanten van granen, 1775.	
11023		Maandstaten van de ontvangsten en uitgaven van de rentmeester van de	

domeinen en geestelijke goederen voor de stad Grave en het land van Cuijk, 1739-1756. 1 deel, 1 stuk

11024 Staten van verwacht rendement van het beheer van de domeinen en geestelijke goederen van Grave en het land van Cuijk. Met bijlagen. 1739-1765. 1 band

11025 Staat van ontvangsten en uitgaven over de jaren 1788-1781 van de heerlijkheid Oploo, [1782]. 2 stukken

11026 Staat van restanten van Grave en Cuijk, 1801. 1 katern

11027 Staat van ontvangsten van de tienden op houtgewas in het land van Cuijk, 1801. 1 stuk

11028 Staten van de graanrenten en cijzen, [1809]. 1 katern
Bijlage bij de rekening van 1802-1809.

11029 Staat van verkocht graan afkomstig van het klooster Mariagraf te Grave, 1809. 1 stuk

e Overige financiële stukken

11030-11031 Borderellen op de rekeningen van de rentmeester, 1739-1765. 2 delen

11030 Op de rekeningen van de pastorale en op de rekeningen van de (oude) geestelijke goederen van Grave en het land van Cuijk, 1739-1765.

11031 Op de rekening van de domeinen in geld en de rekening in granen, 1739-1765.

11032 Borderel over 1790 van de tienden en schaarbossen, [1790]. 2 stukken

11033 Lijst van de goederen met opgave van de opbrengsten en van de waarde, opgemaakt door de rentmeester, 1803.

8 LENINGEN

11034 'Rentebrieven', akten van verkoop door Karel V aan resp. Arnt van Wachendonk en aan mr. Veroen van Hal van erfrenten gevestigd op Grave en het land van Cuijk. Met bijlagen, 1551-1754. 5 charters, deels getransfigeerd.
1551-1552.

11035 Akte van overdracht door Dirk van Vechel, raad van 's-Hertogenbosch, aan Jacob van der Cammen, zijn schoonzoon van een jaarlijkse rente gevestigd op de domeinen van Cuijk, 1610. 1 stuk

11036 Akte van transport en kwijting door Jacob van der Cammen en Maria van Vechel

aan prins Maurits van een rente van 18 gulden en een van 56 gulden 5 stuiver, gevestigd op goederen in Grave en het land van Cuijk, 1613. 1 charter.

11037 Akte van procuratie van Jacob van der Cammen en Maria, dochter van wijlen Goyert van Wesel, voor Matthijs Hessels van Dinter ten behoeve van de verkoop van twee renten ten laste van Grave en het land van Cuijk opgedragen aan de prins van Oranje, 1613. 1 stuk

16735 Stukken betreffende rentebrieven, waarvan het afgeloste kapitaal is opgenomen in de rekening van 1766, 1551-1669 en 1768. 8 charters en 1 stuk

11038-11040 Stukken betreffende rentebrieven gevestigd op de stad Grave en het land van Cuijk, in 1755 afgelost, 1567-1755. 1 omslag

Zie ook de rekening over 1755, onder Uitgaaf, folio 244, 257.

11038 Rentebrief van 2054 gulden, 1715-1755.

11039 Rentebrief van 4272 gulden, 1567-1615.

11040 Rentebrief van 250 gulden, 1652-1755

E LEENZAKEN

11041 Akte van consignatie door Peter Plocius, rentmeester van prins Willem I, aan het gerecht in Cuijk van 1600 goud gulden ten behoeve van het Carthuysers klooster te Vught ter lossing van goederen te Re[n]donck, 1560. 1 charter
Met twee uithangende zegels.

11042 'Leenboek' register van lenen van de heerlijkheid Oploo, 1693-1789. 1 deel

11043 Rekest van A. de Cocq, heer van Staectenbroeck, luitenant-generaal van de cavalerie, aan de Domeinraad, betreffende executie op de leengoederen van Johan van Velonel, genaamd Menter, gehouden van de heer van het land van Cuijk, z.d. 1 stuk

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

11044 Resolutie van de Domeinraad betreffende de berging van de stukken inzake de aankoop van de heerlijkheid Oploo. Met inventarissen van retroacta en overige stukken betreffende Oploo. 14 augustus 1778. 1 omslag

11045 Resolutie van de Domeinraad betreffende stukken inzake Oploo door J Mos, stadhouder en griffier der lenen overgezonden. Met de betreffende stukken. Met inhoudsopgave, 1995. 13 oktober 1778. 1 omslag

Inhoudsopgave zie bijlage 4

a Extract authenticq uit 't leenprothocol inhoudende drie parceelen van 't hujs Oploo actueel releveerende.

b Copie der gedane rekening der revenuen van deese heerlijkheid voor 't jaar 1777.

c Origineele verpagtedulle van den bouwhoff den Hondmoolen, 11 juli 1770.

- d** Origineele verpagtcedulle van den bouwhoff onder den Sambeeksen hoek, 4 februari 1768.
- e** Origineele verpagtcedulle van den bouwhoff bij 't casteel, 4 februari 1768.
- f** Origineele verpagtcedulle van den bouwhoff op de plaats van het casteel, 4 februari 1768.
- g** Origineele verpagtcedulle van den bouwhoff over de beeck, 4 februari 1768.
- h** Origineele verpagtcedulle van den hof bij de water en rosmolen, 4 februari 1768.
- i** Origineele verpagtcedulle van den water en rosmoolen, 4 februari 1768.

11046

Inventaris van de stukken in het kantoor van de rentmeester van Grave en het land van Cuijk en van Oploo.

1802-1807

1 katern

VI MONTFORT EN MIDDELAAR

VERWERVING

VOORGESCHIEDENIS VAN HET DOMEIN MONTFORT

In 1277 werd de heerlijkheid Montfort door Hendrik van Gelre aan zijn neef graaf Reinald I van Gelre geschonken. Hierdoor is zij deel uit gaan maken van het Gelders Overkwartier dat toebehoorde aan de graven, later hertogen van Gelre. De heerlijkheid omvatte het kasteel Montfort en de plaatsen Nieuwstadt, Echt, Linne, Roosteren, Posterholt en Vlodrop.

In een rekening betreffende het graafschap Gelre uit 1294/1295 wordt voor het eerst iets vernomen over de plaats Montfort. Hierin is sprake van het oppidum Montfort, in deze periode de gebruikelijke benaming voor een versterkte plaats met zekere stadsrechten.⁴⁹⁶ Vast staat dat Montfort in 1312 stadsrechten van Roermond kreeg. Ondanks die stadsrechten is Montfort altijd een kleine nederzetting gebleven; in het midden van de 18e eeuw werd het beschreven als 'een gering Vlek'.⁴⁹⁷ Toen Gelre aan het begin van de 14e eeuw eenmaal tot eenheid was geworden werd het ingedeeld in een aantal rechtsgebieden welke de naam ambt kregen. Zo werd ook het ambt Montfort gevormd, dat zich uitstreckte over een deel van het Overkwartier van Gelre aan weerszijden van de Roer. Het ten zuiden van de Roer gelegen deel van het ambt kwam grotendeels overeen met de heerlijkheid.⁴⁹⁸ Aan het hoofd van het ambt stond de drost. Onder hem stonden de schout, de landschrijver en de schepenen.

Vanwege de strategische ligging van het kasteel werden de mensen van het land van Montfort vaak betrokken in oorlogen. In de jaren 1538-1543 verloor het kasteel ten gevolge van ernstige verwoestingen zijn functie als vesting. Binnen de muren die waren blijven staan liet de drost het huis Montfort bouwen, dat het bestuurlijk centrum van het drostambt werd en tot woning ging dienen van drost, rentmeester en comptoerbode.⁴⁹⁹

Tijdens de opstand der Nederlanden tegen het Spaanse bewind had de bevolking van het land Montfort ook ernstig te lijden van oorlogsgeweld. Toen Gelre in 1579 toetrad tot de Unie van Utrecht is het Overkwartier deel uit gaan maken van de Zuidelijke Nederlanden. De koningen van Spanje gingen er hun rechten als hertog van Gelre uitoefenen en lieten het besturen vanuit Brussel. In 1589 werden de Zuidelijke Nederlanden onafhankelijk verklaard omdat koning Philips II van Spanje zijn dochter Isabella de soevereiniteit over dit gebied schonk ter gelegenheid van haar huwelijk met aartshertog Albert van Oostenrijk. In 1621 kwam de soevereiniteit weer in handen van de Spaanse koning vanwege het kinderloos blijven van het huwelijk. Isabella was tot haar dood in 1633 regentes.

VERWERVING DOOR DE ORANJES

Tijdens de vredesonderhandelingen te Munster werd tussen koning Philips IV van Spanje en prins Frederik Hendrik overeengekomen dat het kasteel, het land en de heerlijkheid Montfort, benevens de heerlijkheden Stevensweert, Ohé en Laak en Middelaar en de tiend van Venray aan de prins zouden worden overgedragen. De koning zou de goederen overdragen als leen in volle eigendom.⁵⁰⁰ Hiermee zou de heerlijkheid een erfelijke bezitting van het huis van Oranje-Nassau worden, met de prins als heer maar de koning van Spanje als houder van de soevereine rechten. In 1648 werd hetgeen afgesproken was geïncorporeerd in het vredesverdrag.

De feitelijke overdracht aan prins Willem III duurde tot 1653 omdat graaf Hendrik van den Bergh aanspraak maakte op de heerlijkheden Stevensweert en Ohé en Laak en goederen gelegen in Montfort. Tijdens onderhandelingen werd afgesproken dat de graaf in ruil voor de Montfortse

⁴⁹⁶ W. van Mulken, Inventaris van de archieven der gemeente Montfort 1493 (1377)-1937 (Maastricht, 1985), p. 7.

⁴⁹⁷ E.J.M.G. Roebroek, Het land van Montfort. Een agrarische samenleving in een grensgebied 1647-1820 (Assen, 1967) pp. 29-30.

⁴⁹⁸ Roebroek, Het land van Montfort, pp. 112-113.

⁴⁹⁹ Roebroek, Het land van Montfort, pp. 113-114.

⁵⁰⁰ NDR inv.nr. 11071.

goederen de andere heerlijkheden zou krijgen. De door de graaf overgedragen goederen worden vaak samen aangeduid als 'Het equivalent van Stevensweert'. Ten tijde van de overdracht was prins Willem III minderjarig. De prinses van Oranje en de prinses douairière machtigden de raden De Knuijt en Beaumont het leen te beheren tot de meerderjarigheid van de prins.⁵⁰¹ Uit de rentmeestersrekeningen kan de territoriale begrenzing afgeleid worden. Tot de heerlijkheid Montfort behoorden Echt, Linne, Maasbracht, Montfort, St.Odiliënberg, Posterholt, Roosteren, Vlodrop, Beesel, Belfeld en Nieuwstadt. Ruwweg werd de heerlijkheid begrensd door de Maas, de Roer, het hertogdom Gulik en de rijksgrens; Nieuwstadt was een enclave in het hertogdom en Beesel en Belfeld lagen ten noorden van de Roer.⁵⁰² De heerlijkheid Middelaar, gelegen in het uiterste noorden van het huidige Limburg, was aanzienlijk minder uitgestrekt; in de rekeningen worden de plaatsen Middelaar en Mook genoemd. Middelaar is niet lang in het bezit geweest van de prins van Oranje. Reeds in 1692 is het goed overgedragen aan de keurvorst van Brandenburg.⁵⁰³ De tiend van Venray, ook bekend als 'grote' en 'smalle' tiend, werd door de overdracht verbonden met het domein. Venray was gelegen in het land van Kessel en viel niet onder de jurisdictie van Montfort, maar de prins had er het recht de tienden over graanopbrengsten te innen. Vaak werden de tienden verpacht. De tiend vormde een belangrijke bron van inkomsten.⁵⁰⁴ Zo ook de inkomsten uit de heffingen van de Stevenweertse tol, ook bekend als 'Roermondse Swijgende tol' of 'Ruremondse tol'. Het bezit van de tol hield in dat men mocht profiteren van '(...) opkomende en afvarende schepen op de Maas geladen met goederen en koopmanschappen (...)'.⁵⁰⁵ De tol mocht geheven worden vanaf de uiterste grenzen van de heerlijkheid, tot aan Roermond. De steden Roermond, Venlo, Nijmegen, Tiel, Bommel, 's-Hertogenbosch en Grave hadden tolvrijheid.⁵⁰⁶ Over de precieze omvang van de overgedragen goederen zijn de belanghebbenden het niet altijd eens geweest. Het huis van Oranje meende recht te hebben op de dorpen Swalmen en Asselt. Koning Philips IV echter had ze niet bij de overdracht inbegrepen. Vanouds ressorteerden de dorpen onder het ambt Montfort. Daar de grenzen van het ambtsgebied niet gelijk liepen met die van de heerlijkheid was het ook niet vanzelfsprekend dat de koning ze zou afstaan. Daarnaast had eertijds aartshertog Albert de belofte gedaan de dorpen niet meer te verpanden of te verkopen.⁵⁰⁷ Als landsheer had Philips IV bij de overdracht bepaalde bezittingen in de heerlijkheid aan zich gehouden. Ze werden door de Raad van State der Verenigde Nederlanden beheerd als 'Gereserveerde domeinen' van de staat. De inkomsten kwamen ten goede aan de koning.⁵⁰⁸ Belangrijke goederen der gereserveerde domeinen waren de maasgrienden en de twee Roosendaalse hoeven 'Heerenhof' en 'Koningshof'.

DE PRUISISCHE PERIODE, 1702-1769

Hiervoor is al genoemd dat er in 1702 door de kwestie rond de erfenis van stadhouder-koning Willem III moeilijke tijden aanbraken voor de domeinen. Zowel prins Johan Willem Friso als koning Frederik I van Pruisen maakten aanspraak op de erfenis. Naast deze twee partijen maakte de vorst van Nassau-Siegen nog aanspraken. In het domein Montfort kreeg deze in 1703 slechts de Stevenweertse tol in handen; hoe lang is niet bekend.

In afwachting van definitieve schikkingen inzake de erfenis maakte de Pruisische koning zich nog hetzelfde jaar meester van de heerlijkheid Montfort. Hij stelde onmiddellijk een rentmeester aan. Uit rekeningen blijkt dat de Pruisische koning meende recht te hebben op de heerlijkheid krachtens testamentaire bepalingen: 'Uuyt crachte des testaments van sijne hooght. den heere prince Frederick Hendric, prince van Orangiën, bey de glor. mem. gedevolveert op sijn mat. den coninck van Pruysen (...)'.⁵⁰⁹ De Pruisische rentmeester fungeerde gedurende de jaren 1702-1704 naast de door de Domeinraad aangestelde rentmeester, zodat er van twee kanten geprobeerd werd inkomsten uit de heerlijkheid te innen. Vanaf 1704 zijn er geen rekeningen meer opgemaakt door rentmeesters in dienst van de prins van Oranje. De koning daarentegen had, ondanks het feit dat de erfenis kwestie nog steeds niet geregeld was, rentmeesters in dienst gehouden.

In 1703 kregen de Staten-Generaal voorlopig de soevereiniteit over het Overkwartier. Bij het Barrièretraktaat in 1715 werd het Overkwartier voorlopig verdeeld; Pruisen kreeg het grootste deel, de Staten-Generaal kregen Stevensweert, Venlo en Montfort, Oostenrijk kreeg Roermond en omgeving. Zoals gezegd werd pas in 1732, door het Traktaat van Partage, de erfenis werkelijk verdeeld tussen Willem IV en de koning van Pruisen. Laatstgenoemde kreeg naast de goederen die buiten de huidige Beneluxgrenzen lagen ook een aantal op staatsgrondgebied gelegen goederen,

501 NDR inv.nr. 11071.

502 NDR inv.nr. 11083.

503 NDR inv.nr. 51.

504 NDR inv.nr. 11048, folio 138-153.

505 NDR inv.nr. 11048, folio 117.

506 Ibidem.

507 NDR inv.nr. 11074.

508 ARA Archief Raad van State, inv.nr. 2178.

509 NDR inv.nr. 11323, folio 12recto.

waaronder Montfort. In 1754 verkocht de koning zijn Hollandse goederen aan de prins van Oranje. Montfort hield hij in zijn bezit, waarschijnlijk vanwege de gunstige ligging van die heerlijkheid in het geval van verdere Pruisische gebiedsuitbreiding.⁵¹⁰

TERUGKOOP IN 1769 VAN KONING FREDERIK II VAN PRUISEN

In 1767 adviseerde de Nassause Domeinraad prins Willem V om Montfort van koning Frederik II terug te kopen; het was immers een patrimoniaal goed van Oranje en tevens lag het in het gebied van de Verenigde Nederlanden.⁵¹¹ Daarnaast raadde men aan ook te onderhandelen over het terugkopen van de Venrayse tiend. Nog hetzelfde jaar werd er door twee zaakgelastigden gestart met onderhandelen: de hertog van Brunswijk uit naam van de prins en baron Van Hagen, staatsminister van het koninkrijk, namens Frederik II.

Alvorens de overdracht zou plaatsvinden gaf de Domeinraad nog het advies raadscommissarissen aan te stellen om '(...) al het geene, het welke met de koninklijke Pruyssische Commisariën, omtrent den aankoop der voorn. heerlijkheid nog moet gereguleerd worden, met uw voorkennis en goedvinden te verrichten (...)'.⁵¹² De raden Boemer en Verdun werden vervolgens belast om zaken als inkomsten, lasten, rechten en gerechtigdheden te onderzoeken.

In 1769 kon Montfort inclusief de tiend van Venray voor een gunstige prijs, 275.000 gulden, aangekocht worden. Zowel koning als prins gaven de raden van hun rekenkamers volmacht voor de afhandeling van respectievelijk verkoop en aankoop en transport en leenverheffing van de goederen. Voor Pruisen was dit de raad van de Pruisische 'Kriegs- und Domänenkammer' Plesman, voor Oranje de raden Verdun en Brandt. Op 12 mei werd het koopcontract gesloten.

De Franse tijd betekende een omwenteling voor Montfort. Bij het verdrag van 's-Gravenhage van 16 mei 1795 werd onder andere Staats Opper Gelre, waaronder Montfort ressorteerde, aan de Franse republiek afgestaan. De inlijving, waardoor het deel uit ging maken van de 'departements réunies à la patrie', werd op 1 oktober 1795 bekrachtigd.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Waarschijnlijk verschilden de rechten en bevoegdheden die in 1653 op de prins van Oranje waren overgegaan niet wezenlijk van die in 1769.⁵¹³

Bij de terugkoop in 1769 kwamen de hoge en lage jurisdictie in bezit van de prins van Oranje. De soevereiniteit die eerder aan de koning van Spanje was gebleven, was nu in handen van de Staten-Generaal. Aan het Gelderse hof trad een advocaat van de prins op in zaken betreffende het domein. Naast het benoemen van deze advocaat had de prins de meeste publieke ambten te vergeven en adviseerde hij in de collatie van de vier belangrijkste pastorieën. Van sommige ingezetenen konden diensten gevorderd worden.

De verworven heerlijke rechten waren veelal een bron van inkomsten. Binnen de gehele heerlijkheid bezat de leenman het recht op de grote en de kleine jacht; ook daar waar anderen jachtrechten bezaten. Verder had hij het recht op visserij op Maas en Roer en het recht op vogelvangst. Op grond van het eigendoms- en grondrecht over de gemene heide en andere niet in cultuur gebrachte grond kon de prins bij uitgifte van de genoemde gronden de cijnzen en tienden hierover ontvangen. Daarnaast waren er inkomsten uit onder andere gruit of bieraccijns, koren- en hooitienden, erfpachten, boetes en tolheffing op de Maas. Ook het bezit van dwangmolens zorgde voor inkomsten.⁵¹⁴

Al eerder is gesproken over onenigheid tussen het huis van Oranje en de Spanjaarden over inbreuken op de heerlijke rechten in Montfort. In het geval Swalmen en Asselt bleek het om vermeende inbreuken te gaan. Door de jaren heen echter blijkt dat er nog al eens nonchalant met de rechten omgesprongen werd of dat het ambt Montfort benadeeld werd ten opzichte van de drie andere ambten die in het Overkwartier gelegen waren; aanvankelijk door de Spanjaarden,⁵¹⁵ later door de Staten-Generaal.⁵¹⁶ Mogelijk is dit veelvuldig voorkomen van inbreuken te wijten aan het feit dat Montfort zich na overdracht aan alle zijden begrensd wist door vreemde mogendheden.

BEHEER

510 Roebroeck, *Het land van Montfort*, p. 140.

511 NDR inv.nr. 1052, folio 1-2.

512 *Ibidem*, folio 397.

513 De serie ingekomen en minuten van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad en de serie verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun inspectiereinzen zijn pas vanaf (1767) 1769 aanwezig. Juist dit zijn vaak stukken waar een overzicht van rechten en bevoegdheden in gevonden kan worden. Het is niet waarschijnlijk dat er vanaf 1653 series bestaan hebben.

514 Deze gegevens zijn ontleend aan NDR inv.nrs. 11048, 11052-11053.

515 NDR inv.nr. 11073-11076.

516 NDR inv.nr. 11090.

Bij de overdracht in 1653 waren twee heerlijkheden betrokken. Aanvankelijk was de rentmeester van Montfort tevens rentmeester van Middelaar. In 1656 werd er voor Middelaar een eigen rentmeester aangesteld voor het beheer ter plaatse; het lag geografisch gezien te ver verwijderd van Montfort. Sinds die tijd werd de heerlijkheid afzonderlijk van de heerlijkheid Montfort beheerd. Deze situatie is zo gebleven tot Middelaar in 1692 werd verkocht.

Rentmeesters en andere functionarissen bekleedden in het domein vaak meerdere functies.⁵¹⁷ Ook kwam het voor dat een functionaris die benoemd was door de prins zijn taak niet zelf uitvoerende, maar zich liet vervangen. Dit laatste was het geval bij de rentmeester van Montfort over de jaren 1684-1697; rentmeester Louis Antoine de Longas en zijn substituut Arnold van Langenacker hebben tegelijk de eed afgelegd maar wegens absentie van de eerste voerde de plaatsvervanger de werkzaamheden uit.

Omdat de Stevenweertse tol één van de belangrijkste bronnen van inkomsten was voor het domein werd er een collecteur aangesteld die middels eigen rekeningen verantwoording aflegde. Het belang blijkt ook uit de afzonderlijke rubriek onder de ingekomen en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad. Toch verminderden de inkomsten in de loop der jaren enorm. Dit was te wijten aan het feit dat de tolheffing op de gehele Maas terugliep, maar tevens was er sprake van fraude door de ontvanger.⁵¹⁸

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

Bij het inventariseren is zoveel mogelijk getracht de oude orde te bewaren en waar nodig te herstellen. Voor de losse stukken die zich in het archief bevonden betekende dit dat ze vaak onderdeel zijn uit gaan maken van 'dossiers'; het bleken dikwijls retroacta te zijn bij bijvoorbeeld een zaak die in behandeling was of stukken die wel degelijk deel uitmaakten van een geheel maar verspreid in het archief terecht waren gekomen (mogelijk) vanwege de lange tijd dat een zaak in behandeling kon zijn. Het is niet in alle gevallen duidelijk of de stukken ook daadwerkelijk bij elkaar opgeborgen zijn geweest tijdens de registratuur, maar toch kan er dan om de toegankelijkheid te bevorderen voor gekozen zijn de stukken bij elkaar te plaatsen.

De stukken die betrekking hebben op de aankoop in 1769 en beschreven zijn onder de rubriek Verwerving en vervreemding van goederen, rechten en bevoegdheden zijn in één omslag bij elkaar gevonden. De bescheiden zijn, wat niet het geval was, chronologisch geordend. Feitelijk was er dus sprake van één 'dossier'. Bij het beschrijven echter is er, ten behoeve van de toegankelijkheid en om de diversiteit van de aard van de stukken uit te laten komen, gekozen voor deelbeschrijvingen.

Uit de beschrijvingen in de tot op heden gebruikte plaatsingslijst blijkt dat een aantal stukken zich niet meer in het archief bevond, onder andere het originele koopcontract en de ratificatie van de verkoop door koning Frederik II van Pruisen. Deze stukken bevonden zich in afschrift wel onder het oude inventarisnummer Vervolg Supplement 70.1. Deze afschriften, evenals andere afschriften ter zake onder het oude inventarisnummer Vervolg Supplement 70 zijn bij het hierboven genoemde aangetroffen 'dossier' gevoegd: nu NDR inv.nrs. 11083, 11085 en 11088.

Zoals gebruikelijk is, zijn er van de rekeningen verzamelbeschrijvingen gemaakt per rentmeester/collecteur. Het maken van verzamelbeschrijvingen had een splitsing tot gevolg van de rekening over het jaar 1703, inventarisnummer NDR 11186-11187. Over de periode tot September is de rekening opgemaakt door rentmeester Robert Coppeineur, over de tweede periode van dat jaar door rentmeester Charles de Longas. Beide katernen werden door de Domeinraad in één omslag geborgen. De oude orde is op de stukken nog te herkennen aan de aanduidingen 'fol.1' en 'fol.2'. Bij de extracten uit de rekeningen is ook uitgegaan van de verzamelbeschrijving per rentmeester.

In het archief bevindt zich een serie rekeningen die opgemaakt is door rentmeesters in dienst van de koning van Pruisen. Waarschijnlijk zijn het retroacta. De rekeningen zijn ten behoeve van de chronologie opgenomen tussen de andere rekeningen. Bij de beschrijvingen wordt aangegeven wanneer het rekeningen betreft van Pruisische rentmeesters.

Verder is over de series het volgende op te merken. Bijlagen bij rekeningen die aangetroffen werden in andere rekeningen dan waar ze bij opgemaakt waren, hier wellicht terecht gekomen tijdens de registratuur in verband met controle of anderszins, zijn teruggeplaatst in die rekeningen waarbij ze ter afhoring zijn ingediend. Insommige delen in de serie rekeningen van de collecteurs van de Stevenweertse tol bevonden zich bijlagen die merendeels gefolieerd en bij het betreffende folionummer ingelegd waren; om de aangetroffen orde te bewaren dan wel te herstellen is een foliëring waar die ontbrak alsnog aangebracht en 'verdwaalde' bijlagen zijn op de juiste plek ingevoegd. Het netexemplaar van de inhoudsopgave van de ingekomen en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad betreffende de Stevenweertse tol zat bij stukken over een ander onderwerp en is eveneens teruggeplaatst. De brief die beschreven is onder inventarisnummer NDR 11107 bevond zich aanvankelijk tussen de serie ingekomen stukken, maar viel hier qua ordening en chronologie buiten en is daarom afzonderlijk beschreven.

⁵¹⁷ Zie bijlage 3.

⁵¹⁸ NDR inv.nr. 11048, folio 116-137 en inv.nr. 11107.

Tijdens het inventariseren zijn ongedateerde stukken aangetroffen. Het merendeel kon gedateerd worden op grond van andere stukken die er bijgevoegd waren of wanneer de oude orde hersteld was. Bij één stuk was dit niet het geval. Het betreft het charter onder inventarisnummer NDR 11065. Dit oudste stuk van het archief Montfort is geschreven in een middeleeuwse hand. De uitvaardiger was bekend: 'Hendrik, bisschop van Luik'. Volgens C. Eubel, *Hierarchia Catholica medii aevi I* (Regensbergiana, MDCCCXIII) is er slechts één Hendrik bisschop geweest in Luik en wel Hendrik III van Gelre, degene die Montfort in 1277 aan zijn neef schonk. Hij is elect geweest van 1247-1274 en bewoonde het kasteel van Montfort. De datering is vastgesteld op [c.1260]; het middelste jaar van zijn zittingsperiode.

Na inventarisatie zijn er enige stukken die niet tot het archief behoorden overgedragen aan het Rijksarchief in Limburg. Het betreft het rendantsexemplaar van de rentmeestersrekening van Jan Alexander Michiels over het jaar 1790 en stukken (veelal gedrukt) die gericht waren aan de rentmeester/drost van het ambt Montfort. Deze stukken zijn uiteraard niet in deze inventaris opgenomen.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In de akte van transport uit 1653, waarbij het domein Montfort en Middelaar aan de prins van Oranje kwam, zijn eerdere verdragen tussen de koning van Spanje en de prins geïnsereerd, evenals stukken die betrekking hebben op de verdragen met graaf Hendrik van den Bergh aangaande 'Het equivalent van Stevensweert'. Ook zijn er afschriften van de vredesonderhandelingen te Munster in 1647, de ratificatie hiervan in 1648, de verdragen met Hendrik van den Bergh en de overdracht in 1653 opgenomen in de eerste rentmeestersrekeningen, naast de commissie voor en de verklaring bij de rekening door de rentmeester. De commissie en de verklaring zijn overigens in de meeste rekeningen opgenomen.

De series stukken van algemene aard dateren vanaf 1769, toen Montfort van Pruisen werd teruggekocht. In deze series is veel informatie betreffende de heerlijkheid te vinden. In het verbaal van de raden Verdun en Brandt over het jaar 1769 wordt uitgebreid verslag gedaan van begrenzings, inrichting, inkomsten, functionarissen, rechten en bevoegdheden etc. Het verbaal heeft een tweedeling:

'I. Het politieke wezen.'

'II. Aangaande zaken betrekking hebbend op het domaniale en schikkingen gemaakt met relatie tot de administratie en tevens betreffende de feitelijke situatie van de Venrayse tienden.'

Voor de begrenzing van het domein en welke goederen er onder de heerlijkheid ressorteerden kan men ook heel goed de rekeningen en financiële staten en tabellen raadplegen. Uit de serie ingekomen stukken kunnen ook gegevens gehaald worden betreffende functionarissen en aanstellingen; uit de stukken blijkt de onvolledigheid van de zogenaamde ambtboeken.⁵¹⁹ Het is dus raadzaam zonnodig ook andere stukken te raadplegen inzake aanstellingen.

Onder de losse stukken die opgemaakt zijn bij de terugkoop in 1769 zijn niet alleen aktes van overdracht, procuratie, leenverheffing en dergelijke te vinden, maar ook stukken betreffende te vergeven ambten, een topografisch kaartje van de heerlijkheid, extract-resoluties van de Domeinraad.

Voor pachtcondities van de Venrayse tiend kan men naast de rubriek verpachtingen ook de serie ingekomen en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad bekijken. Tevens zijn hier lijsten te vinden van degenen die tienden verschuldigd waren en uit welke blokken de tienden bestonden. Het is van belang de onderwerpsaanduiding van de ingekomen stukken niet al te strikt te hanteren; wanneer er gezocht wordt naar gegevens betreffende de gereserveerde domeinen kunnen stukken inzake tienden in deze domeinen ook opgenomen zijn onder 'tienden'.

In de memories van rentmeester Jan Alexander Michiels wegens ontvangen resoluties en orders, inventarisnummer NDR 11117, wordt verwezen naar een boek, 'Boek A, sub no.', waarin de memories zijn uitgewerkt. Vooralsnog is niet duidelijk welk boek bedoeld wordt; het bevindt zich niet in het archief Montfort, is niet band A van de ingekomen stukken en kan ook niet verwijzen naar de notulen van de Raad. Mogelijk bestaat het stuk niet meer.

VERWANTE ARCHIEVEN

Elders berustende archivalia betreffende Montfort

- Het Rijksarchief Limburg, Inventaris van het archief van de rentmeester van het ambt Montfort en Inventaris van het archief van de familie Michiels van Kessenich, met de Inventaris van het archief van de drossaard van het ambt Montfort verschenen in één verzamelinventaris (1995).
- Het Archief in Merseburg (voormalige DDR). Hier bevindt zich bijna het gehele archief van de koning van Pruisen vóór 1812. De Nederlandse goederen die in de 18e eeuw aan Pruisen vielen zijn te vinden in het Generaldirektorium. Oranisches Archiv, repositur 64. Het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg heeft een selectie van acten uit het archief op microfilm overgenomen. In Het jaarboek van het sociaal-historisch centrum voor Limburg (XV 1970) is

van het verfilmde materiaal dat daar aanwezig is een lijst opgenomen en een volledige inventaris in verkorte vorm van het Limburgse deel (Montfort) van de Hollandse goederen.

BIJLAGE 1

Lijst van kaarten en tekeningen aanwezig in het archief van het domein Montfort en Middelaar

- Topografisch kaartje van de heerlijkheid Montfort. NDR inv.nr. 11083, stukken betreffende de verkoop en het transport door koning Frederik II van Pruisen aan Willem V van de heerlijkheid..., 1769. NDR inv.nr. 11048, bijlage 1 bij het verbaal van leden van de Domeinraad wegens hun inspectiereizen over het jaar 1769.
- Plattegrond van de benedenvertrekken van het 'kasteel' Montfort. NDR inv.nr. 11048, bijlage 62 bij het verbaal over het jaar 1769.
- Plattegrond van de bovenvertrekken van het 'kasteel' Montfort. NDR inv.nr. 11048, bijlage 63 bij het verbaal over het jaar 1769.
- Kaartje van de tuin van het 'kasteel'. NDR inv.nr. 11048, bijlage 64 bij het verbaal over het jaar 1769.
- Kaartje van de bossen, plantages en houtgewassen bij de Borgshof in Posterholt. NDR inv.nr. 11114 bijlage 12 bij het generale rapport van rentmeester Jan Alexander Michiels wegens de gesteldheid van het domein over het jaar 1784.
- Tekeningen voor een nieuwe rosmolen in Echt. NDR inv.nr. 11063, bijlagen A en B bij de ingekomen brief bij de Domeinraad, 30 maart 1786.
- Tekening voor de aanbouw aan de banmolen in Echt. NDR inv.nr. 11115, bijlage D bij het generale rapport over het jaar 1789.
- Tekening voor een nieuw bakhuis en een oven voor de hoeve't Steenenhuis in St.Odiliënberg. NDR inv.nr. 11115 bijlage M bij het generale rapport over het jaar 1789.
- Tekening voor een nieuwe kamer aan het 'Huis Vrijmersu- m' in St.Odiliënberg. NDR inv.nr. 11115, bijlage N bij het generale rapport over het jaar 1789.
- Tekening van de kerk van Nieuwstadt voor de renovatie en de aanbouw van een klokketoren. NDR inv.nr. 11063, bijlage 2 bij de ingekomen brief bij de Domeinraad, 2 maart 1790

BIJLAGE 2

LIJST VAN RENTMEESTERS VAN MONTFORT:

- Pieter van Boshuijsen 1653-1684
- Louis Antoine de Longas 1684-1697
- Substituut Arnold van Langenacker 1684-1697
- Arnold van Langenacker 1697-1702
- Charles de Longas 1703-1704
- Substituut Robert Coppeineur 1703
- Johan van Laer 1702-1716
- François Willem van Ravesteijn 1716-1723
- Jan van de Heijden 1723-1729
- Heinrich Ulander 1729-1733
- Johan Poell 1733-1735
- Paulus de Partz 1769-1774
- Jan Alexander Michiels 1774-1794
- Henri Joseph Michiels 1794-1808

VAN MIDDELAAR:

- Pieter van Boshuijsen 1653-1656
- Wolfgang van Aken 1656-1658
- Johan Ruijl 1658-1677
- Albert Ruijl 1677-1685
- Pieter Ruijl 1685-1693

BIJLAGE 3

FUNCTIONARISSEN BENOEMD DOOR DE PRINS

520

BEESSEL EN BELFELD

- gerechtsbode

ECHT

- gezwoorene
- gerechtsbode (idem van Maasbracht en Roosteren)
- koster

- schout
- stadsrentmeester

LINNE

- pastoor
- gerechtsbode

MAASBRACHT

- commies van de tolleren
- gerechtsbode (idem van Echt en Roosteren)

MIDDELAAR

- boswachter
- drost (tevens aangesteld als schout en rechter)
- gerechtsbode
- pastoor
- rentmeester (tevens aangesteld als kastelein)
- schepenen ad vitam
- secretaris (tevens aangesteld als koster)

MONTFORT

- advocaat van de prins voor het hof van Gelre
- advocaat-fiscaal
- beziender van de Stevenweertse tol
- collecteur van de Stevenweertse tol
- comptoirbode
- drost
- gerechtsbode
- griffier van de lenen
- jachtopzichter
- landschrijver
- leenbode
- pastoor
- rentmeester
- schout
- stadhouder van de lenen
- tolknecht

NIEUWSTADT

- gerechtsbode
- pastoor
- schout

ST. ODILIËNBERG

- gerechtsbode

ROOSTEREN

- gerechtsbode (idem van Echt en Maasbracht)

VLODROP

- gerechtsbode
- jachtopzichter in het Voldropse bos

BIJLAGE 4

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE RENTMEESTER VAN MONTFORT UIT 1787

REGISTER VAN ONTFANG

- 1ste capittel Geld, kooren, chinsen en erfpagten
- De stad Ruremonde
- Montfort
- Linne
- Echt
- Roosteren
- Vlodrop
- Posterholdt
- Beezel en Belfeldt
- Odilien Bergh
- Nieuwstadt

- 2de Herftschat, meijbeeden en waegengeld
- 3de Gruijte of bieraccijns in de steeden
- 4de Waagh en opslag van Linne
- 5de Gruijte of bieraccijns op de dorpen in't ampt
- 6de Moolens
- 7de Visserijen
- 8de Bouwhoeven en losse landerijen
- Den voorhof te Montfort
- Breewegshof te Linne
- Schroever en Breewegslanden tot Linne
- Rullaardslanden tot Linne
- Lillaardslanden tot Linne
- De Heerenbemden tot Echt
- Pagtlanden in den Bruul tot Echt
- De Commellanden en die aan den Peupeleweg tot Echt
- De Borgerlanden te Roosteren
- Grouwelshoeven te Posterholdt
- De Heerenbemden te Posterholdt
- Borchshof te Posterholdt
- Schreevenhof te Maesbragt
- Den hof Ingensand te Beezel
- Den voorhof Vrijmersum te Od: Bergh
- Het aadelijk huijsje Vrijmersum te Od: Bergh
- Saapslanden te Od: Bergh
- Den hof Clein Dasselraij te Od: Bergh
- 4 1/2 morge heijde te Od: Bergh
- Den hof Het steenen huijs te Od: Bergh
- Den hof De waard te Od: Bergh
- Een stuk land voorhin houdgewas te Beezel
- Landen te Montfort voorhin bij den drosd gebruikt
- Tuijnen en boomgaarden van het casteel en landen
- Het aangekogde weijdje van de geweese Jesuiten
- Het parceel van Groensecamp bij den Echter moolen
- Aangekogde landerijen anno 1786 tot Beezel
- 9de Koore, lammere, ganse en bijen thiende
- 10de De Venraeijsse thiende
- 11de Verkogde graenen
- 12de Turverijen
- 13de capittel Verkogt houdt
- 14de Steevenswaardse thol
- 15de Intressen
- 16de Allerhande extraordinaire ontfang
- Register van uijtgate
- 1ste capittel Erfrenten, in gelden en vrugten
- 2de Onvindbaare posten
- 3de Tractementen
- 4de Schattingen
- 5de Reparationen en gebouwen
- 6de Bat en waeterwerken
- 7de Aanplantingen en houdgewassen
- 8de Remissien
- 9de Proceskosten
- 10de Krimpcoren en zolderhuure
- 11de Verpachtingskosten
- 12de Rekeningskosten
- 13de Allerhande extraordinaire uijtgate

A ALGEMEEN

11047

Stukken betreffende het rapport over het domein van advocaat fiscaal Adolf van Flodroff. Deels minuten. 1681.

5 stukken

- 11048-11051** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun inspectiereizen. Met bijlagen. 4 banden
1769-1794.
- 11048** Met index en inhoudsopgave. 1769.
Met topografisch kaartje van de heerlijkheid, plattegronden van het 'kasteel' en kaartje van de tuin.
- 11049** 1773, 1777, 1779.
- 11050** 1780-1785, 1787.
- 11051** 1790-1791, 1794.
- 11052-11061** Ingekomen en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad. Met inhoudsopgaven. 2 banden, 5 pakken, 4 omslagen
1767-1777.
De stukken zijn op onderwerp geordend en hebben een letteraanduiding.
- 11052** A. Aankoop en transport van de heerlijkheid, het overnemen van de archieven en andere zaken die in verband staan met de verwerving, 19 december 1767-23 augustus 1770., 1 band
- 11053** B. Hoge rechten en gerechtigdheden, privilegies, limietscheidingen etc. en jacht en jachtgerechtigdheid, 29 augustus 1769 -18 September 1776., 1 pak
- 11054** C. Officieren en gerechtspersonen, zaken van regering, politie, justitie en financiën en remissies van gemene landslasten, 3 augustus 1769 - 29 april 1777., 1 band en 1 omslag
- 11055** D. Geestelijke en kerkelijke personen en zaken, 26 februari 1772 - 9 mei 1777., 1 omslag
- 11056** E. Domeinhoeven, landen, broeken, bossen en plantages, zowel in verband met verpachtingen, reparatie en verbeteringen van/aan deze, als remissies van pachten en dergelijke en de gereserveerde domeinen, 4 augustus 1769 - 7 april 1777., 1 pak
- 11057** F. Dwang-, of banmolen van Echt en verdere molens, 17 juli 1769 -12 maart 1777., 1 omslag
- 11058** G. Cijnzen en tienden, speciaal de Venrayse tiende, 21 augustus 1769 -10 februari 1777., 1 pak
- 11059** H. Admodiateur en rentmeester van het domein en diens comptoir en comptoirbode, 12 december 1769 -12 maart 1777., 1 pak
- 11060** I. Stevensweertse tol, 4 juli 1769 - 23 mei 1777., 1 pak
- 11061** K. Advocaat van Zijne Hoogheid, 14 januari 1772 -16 januari 1776., 1 omslag
- 11062-11064** Ingekomen en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad, 3 banden
1781-1795.
- 11062** 9 januari 1781 - 7 oktober 1785.
- 11063** 3 februari 1786 - 21 december 1790.
Met een tekening voor een nieuwe rosmolen in Echt en een tekening van de kerk van Nieuwstadt voor de renovatie en de aanbouw van een klokketoren.
- 11064** 11 februari 1791 - 3 maart 1795.

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 VOOR 1653

- 11065** Getuigenverklaring van de inwoners van het bos van Echt, genaamd de Havart, betreffende het al dan niet ressorteren onder de heerlijkheid Heinsberg, bekrachtigd door de bisschop van Luik Hendrik III,

[c.1260]. 1 charter en 1 stuk
 Het betreft een akte in het Latijn en een vertaling.

11066 Akte waarin schepenen, welgeborenen en buren van St. Odiliënberg verklaren geen recht te hebben op het Rinclaer bos gelegen tussen Montfort en St. Odiliënberg, 1352. 1 charter

11067 Akte van belening door hertog Arnold van Gelre aan Hendrick Suydewindt met de hoeve 'In den Oe' met alle toebehoren, gelegen in het kerspel van Linne, 1463. Afschrift. 1602. 1 stuk

11068 Akte van verkoop en transport door hertog Karel van Gelre aan het klooster van St. Joost in het ambt Montfort van enige grienden gelegen boven Linne, 1533. Afschrift. 1602. 1 stuk

11069 Akte van transport door koning Philips II van Spanje aan Philips Bentinck, heer van Biecht, van het recht op pandschap op het drostambt en huis Montfort. Afschrift. 1590. 1 stuk

2 1653-1702

11070 Brief van prins Willem II aan de raden Beaumont en Van der Meer betreffende het verlenen van autorisatie aan dezen tot het transporteren van Stevensweert en Ohé en Laak aan graaf Hendrik van den Bergh, 1650. 1 stuk
 De autorisatie is niet meer aanwezig.

11071 Akte van transport en belening door koning Philips IV van Spanje aan prins Willem III van de heerlijkheden Montfort en Middelaar met alle toebehoren en de tiende van Venray gelegen in het land van Kessel, met akte van procuratie aan de raden De Knuijt en Beaumont namens de minderjarige prins, Met afschriften. 11 augustus 1653. 1 charter in boekvorm en 2 delen
 Met bijlagen betreffende eerdere verdragen.

11072 Vonnis van het hof van Gelderland in de zaak tussen de voogd van prins Willem III en de schepenen en ingezetenen van Montfort en Maasbracht betreffende het recht op de percelen het Grievenbroeck, het Smaelmeer, de Bleeckde, Peeters Broeckxken, het Meulenbeekgaet en de overige heiden die volgens de eiser toebehoren aan het Hoge en Lage Bos van het huis Montfort. Afschrift, z.d. 25 augustus 1653. 1 stuk

11073 Rekest van drost Marcelis Hoelmans aan de Domeinraad betreffende het verzenden van een memorie aan de gedeputeerden van prins Willem III te Brussel over inbreuken op de heerlijke rechten door de Spanjaarden. Met kopie van de memorie. 1654. 2 stukken

11074 Stukken betreffende het protest van de Domeinraad tegen de inbreuk op de heerlijke rechten van Montfort door de verkoop van de heerlijkheid Swalmenen Asselt door de rekenkamer van koning Philips IV van Spanje. Deels (authentieke) afschriften. 1654-1655. 1 omslag

11075 Stukken betreffende de processen over de aanspraken van de gravin van Isenghien

- op de goederen in de domeinen Montfort en Middelaar en de tiende van Venray. Deels (authentieke) afschriften. 1666-1669. 1 omslag
- 11076** Stukken betreffende het protest van de Domeinraad tegen de verkoop door de rekenkamer van koning Karel II van Spanje, van eilanden, grienden, aanwassen en middelgrienden gelegen in en langs de Maas. Afschriften. 1675. 3 stukken
- 11077** Stukken betreffende de grens tussen de akkerlanden en weiden genaamd de Galenshof in Posterholt, behorend aan prins Willem III, en de akkerlanden, bossen en weiden genaamd Schuijrkenshof, behorend aan Gerard van Pallant, 1686-1693. 1 omslag
- 11078** Stukken betreffende de verkoop en het transport door Judith Scheijven, weduwe van doctor Simonis, en haar tweede echtgenoot Jacobus Knapen aan prins Willem III van dertien morgen land gelegen aan de landerijen van de Galenshof in Posterholt, 1692-1693. Met retroactum 1670. 1 charter en 5 stukken
Het charter uit 1670 met twee uithangende zegels.
- 11079** Akten van belening door koning Karel II van Spanje, als hertog van Gelderland, aan prins Willem III met de helft en de wederhelft van de Breeweghs Hof in Linne. Met bijlagen. 1693. 1687-1693. 2 charters en 8 stukken
De charters met uithangende zegels, waarvan één licht beschadigd.
- 11080** Stukken betreffende de aankoop door prins Willem III van Mattijs Vernick van Thorn van enige goederen behorende tot de Schreevenhof en de Breeweghs Hof. Deels (authentieke) afschriften. 1694. 4 stukken,
- 11081** Stukken betreffende de verkoop door de geërfden en regeerders van Montfort van een heide genaamd Neerbos en een broek genaamd het Persbroek. Afschriften. 1695-1705. 5 stukken
- 11082** Akte van belening door het Hof van Opper Gelre van prins Johan Willem Friso met het huis en de heerlijkheid van Montfort, het hof Breedeweg onder Linne (in twee helften) en de tienden van Venray. Afschrift. 1703. 1 charter
- 3 VANAF 1769**
- 11083** Stukken betreffende de verkoop en het transport door koning Frederik II van Pruisen aan prins Willem V, van de heerlijkheid Montfort en de tiende van Venray, 6 april -12 juni 1769. 1 charter en 1 omslag
Het charter met uithangend zegel.
Met topografisch kaartje van de heerlijkheid; zie ook NDR inv.nr. 11048.
- 11084** Stukken betreffende de leenverheffing door het hof van Venlo aan de raden Verdun en Brandt, van de heerlijkheid Montfort, 6 juni 1769. 1 charter en 1 stuk
Het charter met uithangend zegel.
- 11085** Stukken betreffende het aanvaarden en registreren door de gerechten van Echt,

- Nieuwstadt, Beesel, Vlodrop, St. Odiliënberg, Linne en Montfort, van de verkoop en het transport van de heerlijkheid Montfort, 8, 9 en 10 juni 1769. 1 omslag
- 11086** Stukken betreffende de leenverheffing door de erfvoogdij van Roermond aan de raden Verdun en Brandt, van het goed Kleijn Dasselraaij gelegen in St. Odiliënberg, 15 juni 1769. 2 charters en 1 stuk
De charters oorspronkelijk met uithangend zegel.
- 11087** Inventaris van rekeningen en akten op 11 juni 1769 door de heer Plesman, raad van de Pruisische Kriegs- und Domänenkammer, aan de raden Verdun en Brandt overgedragen, 24 juni 1769. 1 stuk
- 11088** Akte van transport door de schout en schepenen van Venray aan de raden Verdun en Brand van de tiende van Venray, Met afschrift. 28 juni 1769 2 stukken
- 11089** Declaratie van de gecommiteerde raden Verdun en Brand voor dagloon en onkosten de wegens het aankopen van het domein van koning Frederik II van Pruisen, Met bijlagen. [1769]. 3 stukken
- 11090** Stukken betreffende klachten van de Nassause Domeinraad aan de Staten-Generaal over de inbreuk van het hof van het Overkwartier Gelderland op de hoge rechten en gerechtigdheden van de heerlijkheid Montfort, Afschriften. 1774-1781. 4 banden en 2 stukken
- 11091** Akte van transport door de Staten-Generaal aan prins Willem V van de Holsterweijde, Met extract-resolutie van de Domeinraad. 1782. 2 stukken
- 11092** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het ruilen van percelen land met D. Heijligers, 1783. 1 stuk
- C BESTUUR**
- 11093** Extract uit het plakkaatboek van het hof van Gelderland van het jaar 1634 betreffende de regels, beloningen en rechten voor gerechtsdienaren in het Overkwartier Gelderland, vastgesteld op 29 oktober 1620. Afschrift, z.d. 1 stuk
- 11094** Commissie voor Pieter van Boshuijsen als rentmeester van het domein Montfort, 1653. Afschrift, z.d. 1 stuk
- 11095** Stukken betreffende de aanstelling door koning Philips IV van Spanje van drost Marcelis Hoevelmans, als opvolger van wijlen de raad De Knuijt, als gevolmachtigd leenman namens de minderjarige prins Willem III van de heerlijkheden Montfort en Middelaar en de tiende van Venray, 1656. 1 charter en 2 stukken
- 11096** Stukken betreffende het geschil tussen rentmeester Pieter Boshuijsen en drost

-
- Marcelis Hoevelmans inzake het ontruimen van het huis Montfort door de drost ten behoeve van de rentmeester, Deels afschriften.
1658. 1 omslag
- 11097** Stukken betreffende het geschil tussen rentmeester Pieter Boshuijsen en drost Marcelis Hoevelmans inzake het turfsteken door de drost in het broek De Reijgershorst, Deels (authentieke) afschriften.
1662. 1 omslag
- 11098** Stukken betreffende het rekest van drost Johan van der Heijde aan het hof van Gelderland inzake het jagen in Maasbracht door de gouverneur van Stevensweert en diens zoon buiten het seizoen, Met bijlagen. Deels afschriften.
1668. 1 omslag
- 11099** Brief van de raad Pesters aan rentmeester Pieter van Boshuijsen betreffende een onderzoek naar de gevolgen van het plaatsen van molens in de gereserveerde domeinen van koning Karel II van Spanje voor Montfort, Met bijlagen. Deels afschriften en een minuut.
10 maart 1681. 6 stukken
De rentmeester heeft bij de Domeinraad twee zaken aanhangig gemaakt. Onder de bijlagen bevinden zich ook stukken betreffende het vervolgen van een in Spaanse dienst getreden misdadiger.
- 11100** Akte van autorisatie van de Domeinraad voor secretaris en griffier Tollius betreffende het verpachten van de tiende van Venray wegens absentie van de rentmeester, 27 juni 1681. Met gedrukt plakkaat voor de verpachting,
1681. 2 stukken
- 11101** Extract-resolutie van de Staten-Generaal als executeurs-testamentair van prins Frederik Hendrik over het handelen van het hof in Roermond in zaken betreffende de Stevensweertse tol,
1704. 1 stuk
- 11102** Vonnis van het hof van Venlo in de zaak tussen de schout Jacob Cox en de drost Jacob van der Heijden betreffende het bekleden van het substituut drostambt door de schout, Afschrift.
1719. 1 stuk
- 11103** Rekening van Dionysius Smitshuijsen, rentmeester van de gereserveerde domeinen in het ambt Montfort, Afschrift.
1762-1765. 1 deel
- 16736** Notitie betreffende de graanprijzen en maten in Montfort,
1769. 2 stukken
Met kaartje.
- 11104** Memorie betreffende het geschil tussen de Maasschippers en de ontvanger van de Stevensweertse tol Godefridus van Dam betreffende de tolheffing op grove waren en de jurisdictie van het hof in Venlo, Met tarieflijst uit 1645. Afschriften, deels gedrukt
[c.1770]. 2 stukken
- 11105** Stukken betreffende het aangaan van een nieuw contract van admodiatie en administratie met de rentmeester van het domein Montfort, naar aanleiding van de inspectiereis in 1773 van de raad Ardesch, Afschrift en minuut.

1773. 1 deel en 1 stuk
De stukken zijn ook opgenomen in het verbaal, NDR inv.nr. 11049 en in de rekening, NDR inv.nr. 11224.

- 11106** Aantekening betreffende de begeving van een vacante kostersplaats te Echt in het ambt van Montfort, maart 1776. 1 stuk
Opgeborgen onder 11109.
- 11107** Brief van rentmeester Jan Alexander Michiels aan de Domeinraad betreffende het functioneren van de ontvanger van de Stevensweertse tol Godefridus van Dam en de commies Kuipers, 20 januari 1779. 1 stuk
- 11108** Stukken betreffende de overeenkomst met pastoor Baerll van Nieuwstadt inzake het heffen van belastingen over de pastorale goederen, 30 juni, 20 juli en 13 december 1779. 3 stukken
- 11109** Memorie betreffende het begeven van de vacante kostersplaats in Echt, bij resolutie van de Staten-Generaal van maart 1776 overgelaten aan de prins van Oranje, Minuut. [c.1779]. 1 stuk
- 11110** Voordracht aan prins Willem V van kandidaten voor de ambten van burgemeesteren, schepenen, raads- en commissieleden in Montfort, 28 januari 1780. 1 stuk
- 11111** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende een nieuw contract van admodiatie en administratie met rentmeester Jan Alexander Michiels, volgens de condities van het contract uit 1774 met daarop enige veranderingen, 23 maart 1780. 1 stuk
- 11112** Instructie van de Domeinraad voor rentmeester Jan Alexander Michiels, Afschrift. 1789. 1 katern
- 11113** Plakkaten en reglementen van overheidscolleges betreffende het Overkwartier Gelderland en de heerlijkheid Montfort, Gedrukt. 1732-1796. 1 omslag

D BEHEER

1 ALGEMEEN

- 11114-11116** Generale rapporten van rentmeester Jan Alexander Michiels wegens de gesteldheid van het domein, Met bijlagen. 1775-1791. 3 banden
- 11114** 1775-1784.
Bij het rapport over het jaar 1784 een kaartje van de bossen, plantages en houtgewassen bij de Borgshof in Posterholt.
- 11115** 1785-1789.
Bij het rapport over het jaar 1789 tekeningen voor:
- de aanbouw aan de banmolen in Echt
- een nieuw bakhuis en een oven voor de hoeve 't Steenenhuis in St. Odiliënberg
- een nieuwe kamer aan het 'Huis Vrijmersum' in St. Odiliënberg.
- 11116** 1790-1791.

- 11117** Memories van rentmeester Jan Alexander Michiels wegens ontvangen resoluties en orders, Met kanttekeningen.
1776-1793. 1 band

2 VERPACHTINGEN

- 11118-11132** Conditioes van verpachtingen,
1700, 1778-1780, 1795-1796, 1800-1802. 16 katernen.
Met verwijzing naar de rekeningen (uitgezonderd de NDR inv.nrs. 11119, 11123, 11132).
- 11118** Van korentienden van de domeinen onder Middelaar, 1700., 1 katern
- 11119** Van de hoeve de Waard, 1778.
- 11120** Van de landen rond Montfort van wijlen de drost J.C Rijksz., Afschrift.
11 februari 1779
- 11121** Van de tiende van nieuw uitgegeven heide op het Koningsbos,
Afschrift. 1779.
- 11122** Van de landen rond Montfort van wijlen de drost J.C. Rijksz., 14
februari 1780.
- 11123** Van de tienden in Montfort, [c.1780].
- 11124** Van de 'Heere Landen', gelegen op de Maaser Kamp en in de Bruul in
Echt, 1795.
- 11125** Van enige percelen grasgewas, genoemd de 'Heere Beemd', gelegen
achter de slagmolen in Echt, Minuut. 1796.
- 11126** Van de Kommel landerijen in Echt, 21 juni 1800.
- 11127** Van de Breewegshof in Linne, 1 augustus 1800.
- 11128** Van de landen Schreever, Breewegh, Rullaard en Lillaard in Linne, 1
augustus en 8 oktober 1800., 2 katernen
- 11129** Van de watermolen en de windmolen in Echt, 1801.
- 11130** Van de Borgshof in Posterholt, 21 januari 1802.
- 11131** Van de Schreevenhof in Maasbracht, 25 januari 1802
- 11132** Van de hoeven 't Steenenhuis, Genhuis, Dasselraaij, De Waard en
Vrijmersum, Afschrift. 1802.

3 LENINGEN

- 11133** Stukken betreffende het betalen van 600.000 gulden door Amalia van Solms,
voogdes van prins Willem III, aan gravin van Isenghien wegens aanspraken van de
laatste op goederen van Oranje, ten laste van onder meer de heerlijkheid Montfort,
Afschriften.
1662. 1 stuk
- 11134** Stukken betreffende het verhypothekeren van goederen gelegen onder St.
Odiliënberg door prins Willem III en de aflossing van een erfpacht op goederen
gelegen onder Maasbracht door de erfgenamen van jonkheer Hans Hendrick van
Gaellen aan de prins ten behoeve van de hypotheekrente,
1665-1673. 2 charters, 6 stukken
Beide charters oorspronkelijk met twee uithangende zegels.

4 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters van Montfort, 1653-1735, 1769-1808

- 11135-11164** Rekeningen van Pieter van Boshuijsen, Met inhoudsopgaven.
1653-1681. 30 delen

De rekeningen over de jaren 1653-1662 lopen van 12 juli tot 12 juli van het jaar erop volgend. De rekening over 1663 loopt van 12 juli - 31 december.

11135	1653/1654. Afgehoord. Met borderel. 1658.
11136	1654/1655. Afgehoord. Rendantsrekening. Met bijlagen. 1658.
11137	1655/1656. Afgehoord. Rendantsrekening. 1660.
11138	1656/1657. Afgehoord 1661.
11139	1657/1658. Afgehoord. Met bijlagen. 1661.
11140	1658/1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1662.
11141	1659/1660. Afgehoord. Rendantsrekening. 1662.
11142	1660/1661. Afgehoord 1662
11143	1661/1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1663.
11144	1662/1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1664.
11145	1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.
11146	1664. Afgehoord. Rendantsrekening. 1667.
11147	1665. Afgehoord. Rendantsrekening. Met bijlagen 1669.
11148	1666. Afgehoord. Met borderel. 1669.
11149	1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
11150	1668. Afgehoord. Rendantsrekening. Met borderel. 1677.
11151	1669. Afgehoord. Met bijlagen 1677.
11152	1670. Afgehoord 1677.
11153	1671. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.
11154	1672. Afgehoord 1677.
11155	1673. Afgehoord. Rendantsrekening. Met bijlagen. 1678.
11156	1674. Afgehoord. Rendantsrekening. 1678.
11157	1675. Afgehoord 1679.
11158	1676. Afgehoord. Rendantsrekening. 1679.
11159	1677. Afgehoord. Rendantsrekening. Met bijlagen. 1681.
11160	1678. Afgehoord. Rendantsrekening. 1683.
11161	1678. Afgehoord. Met bijlagen. 1683.
11162	1679. Afgehoord 1683.
11163	1680. Afgehoord 1683.
11164	1681. Afgehoord. Met bijlagen. 1684.

11165-11166 Rekeningen van Maria Holtmans, weduwe van Pieter van Boshuijsen, Rendantsrekeningen. Met inhoudsopgaven en bijlagen. 1682-1683. 2 delen

11165	1682. Afgehoord 1684.
11166	1683. Afgehoord 1685.

11167-11180 Rekeningen van Arnold van Langenacker, plaatsvervangend rentmeester voor Louis Antoine de Longas, Met inhoudsopgaven. 1684-1697. 14 delen

11167	1684. Afgehoord 1686.
11168	1685. Afgehoord 1687.
11169	1686. Afgehoord 1688.
11170	1687. Afgehoord 1689.
11171	1688. Afgehoord 1690.
11172	1689. Afgehoord 1692.
11173	1690. Afgehoord 1692.
11174	1691. Afgehoord 1692.
11175	1692. Afgehoord 1694.
11176	1693. Afgehoord 1695.
11177	1694. Afgehoord 1696.
11178	1695. Afgehoord 1697.
11179	1696. Afgehoord 1699.

- 11180** 1697. Afgehoord 1699.
- 11181-11182** Rekeningen van Arnold van Langenacker, Met inhoudsopgaven. 1698-1699. 2 delen
- 11181** 1698. Afgehoord 1701.
- 11182** 1699. Afgehoord. Rendantsrekening 1701.
- 11183-11185** Rekeningen van Anna Maria Pijll, weduwe van Arnold van Langenacker, Met inhoudsopgaven. 1700-1702. 3 delen
- 11183** 1700. Afgehoord 1703.
- 11184** 1701. Rendantsrekening. Afgehoord 1703.
- 11185** 1702. Met bijlagen. Afgehoord 1704.
- 11186** Rekening van Robert Coppeineur, plaatsvervangend rentmeester voor Charles de Longas, januari - augustus 1703. Afgehoord 1704 1 katern
- 11187-11188** Rekeningen van Charles de Longas, 1703-1704. 2 katernen
- 11187** September - december 1703. Afgehoord 1704.
- 11188** Januari - 16 augustus 1704. Niet Afgehoord.
- 11189** Vervallen.
- 11190-11202** Rekeningen van Johan van Laer. Rendantsrekeningen. Met inhoudsopgaven. 1702-1714. 13 delen
De rekeningen zijn opgemaakt voor de koning van Pruisen.
- 11190** 8 juni - december 1702. Afgehoord. Zonder inhoudsopgave. 1707.
- 11191** 1703. Afgehoord 1707.
- 11192** 1704. Afgehoord 1707.
- 11193** 1705. Afgehoord 1707.
- 11194** 1706. Afgehoord 1708.
- 11195** 1707. Afgehoord 1709.
- 11196** 1708. Afgehoord 1710.
- 11197** 1709. Afgehoord. Auditeursrekening. 1711.
- 11198** 1710. Afgehoord 1712.
- 11199** 1711. Afgehoord 1713.
- 11200** 1712. Afgehoord 1714.
- 11201** 1713. Afgehoord 1715.
- 11202** 1714. Afgehoord 1717.
- 11203** Rekening van M.M. Vallen, weduwe van Johan van Laer. Rendantsrekening. Niet Afgehoord. Met inhoudsopgave. 1715. 1 deel
De rekening is opgemaakt voor de koning van Pruisen.
- 11204-11211** Rekeningen van Francois Willem van Ravesteijn, 1716 - Trinitatis 1723 (23 mei). Rendantsrekeningen. Met inhoudsopgaven. 1719-1727 8 delen
De rekeningen zijn opgemaakt voor de koning van Pruisen.
- 11204** 1716. Afgehoord 1719.
- 11205** 1717. Afgehoord 1720.
- 11206** 1718. Afgehoord 1721.
- 11207** 1719. Afgehoord 1721.

- 11208** 1720. Afgehoord 1722.
11209 1721. Afgehoord 1723
11210 1722. Afgehoord 1725.
11211 1723. Afgehoord 1727.
- 11212-11217** Rekeningen van Jan van de Heijden, Rendantsrekeningen. 6 katernen
 1723-1729.
 De rekeningen zijn opgemaakt voor de koning van Pruisen. De rekeningen lopen van Trinitatis 1723 (23 mei) tot Trinitatis 1729 (12 juni).
- 11212** 1723/1724. Afgehoord 1725.
11213 1724/1725. Afgehoord 1726.
11214 1725/1726 Afgehoord 1727.
11215 1726/1727. Afgehoord 1728.
11216 1727/1728. Afgehoord 1729.
11217 1728/1729. Afgehoord 1729.
- 11218-11220** Rekeningen van Heinrich Ulander, Rendantsrekeningen. 3 katernen
 1729-1732.
 De rekeningen zijn opgemaakt voor de koning van Pruisen.
 De rekeningen lopen van Trinitatis 1729 (12 juni) tot Trinitatis 1732 (8 juni).
- 11218** 1729/1730. Afgehoord 1731.
11219 1730/1731. Afgehoord 1731.
11220 1731/1732 Afgehoord 1732.
- 11221** Rekening van de weduwe van Heinrich Ulander, Trinitatis 1732 (8 juni) - Trinitatis 1733 (31 mei). Rendantsrekening. 1 katern
 Afgehoord 1734.
 De rekening is opgemaakt voor de koning van Pruisen
- 11222-11223** Rekeningen van Johan Poell, Rendantsrekeningen. 2 katernen
 1735-1736.
 De rekeningen zijn opgemaakt voor de koning van Pruisen.
 De rekeningen lopen van Trinitatis 1733 (31 mei) tot Trinitatis 1735 (5 juni).
- 11222** 1733/1734. Afgehoord 1735.
11223 1734/1735. Afgehoord 1736.
 Niet raadpleegbaar
- 11224-11228** Rekeningen van Paulus de Partz, 5 delen
 1769-1774.
 De rekeningen lopen van Trinitatis 1769 (21 mei) tot Trinitatis 1774 (29 mei).
- 11224** 1769/1770. Afgehoord. Met bijlagen. 1771.
11225 1770/1771. Afgehoord 1772.
11226 1771/1772. Afgehoord 1772.
11227 1772/1773. Afgehoord 1775.
11228 1773/1774. Afgehoord 1775.
- 11229-11245** Rekeningen van Jan Alexander Michiels, Met inhoudsopgaven. 17 delen
 1774-1790.
 De rekening over het jaar 1774 loopt van Trinitatis (29 mei) - 31 december.
- 11229** 1774. Afgehoord. Met bijlagen. 1776.
11230 1775. Afgehoord 1777.
11231 1776. Afgehoord 1777.
11232 1777. Afgehoord 1778.
11233 1778. Afgehoord 1779.
11234 1779. Afgehoord 1781.
11235 1780. Afgehoord 1782

11236	1781. Afgehoord 1783.
11237	1782. Afgehoord 1783.
11238	1783. Afgehoord 1784.
11239	1784. Afgehoord 1785.
11240	1785. Afgehoord 1787.
11241	1786. Afgehoord 1788.
11242	1787. Afgehoord 1789.
11243	1788. Afgehoord 1790.
11244	1789. Afgehoord 1793
11245	1790. Afgehoord 1794

11246-11248 Rekeningen van Henri Joseph Michiels uit naam van de weduwe en erfgenamen van Jan Alexander Michiels, Met inhoudsopgaven. 3 delen
1791-1793.

11246	1791. Afgehoord 1804.
11247	1792. Afgehoord 1804.
11248	1793. Afgehoord 1804.

11249-11263 Rekeningen van Henri Joseph Michiels, Met inhoudsopgaven. 15 delen
1794-1808.

11249	1794. Afgehoord 1804.
11250	1795. Afgehoord 1804.
11251	1796. Afgehoord 1804.
11252	1797. Afgehoord 1804.
11253	1798. Afgehoord 1804.
11254	1799. Afgehoord 1804.
11255	1800. Afgehoord 1804.
11256	1801. Afgehoord 1804.
11257	1802. Afgehoord 1806.
11258	1803. Afgehoord 1806.
11259	1804. Afgehoord 1807.
11260	1805. Afgehoord 1807.
11261	1806. Afgehoord 1808.
11262	1807. Afgehoord 1809.
11263	1808. Afgehoord 1811.

b Rekeningen van de rentmeesters van Middelaar, 1653-1693

11264-11266 Rekeningen van Pieter van Boshuijsen, Met inhoudsopgaven. 3 delen
1653-1655.

11264	1653. Met bijlagen. Afgehoord 1658.
11265	1654. Met borderel. Afgehoord 1658.
11266	1655. Met borderel. Afgehoord 1660.

11267-11268 Rekeningen van Wolfgang van Aken, Met inhoudsopgaven. 2 delen
1664.

11267	1656. Afgehoord. Met bijlagen. 1664.
11268	1657/1658. Afgehoord. Met bijlagen. 1664. De rekening loopt van 1 januari 1657 tot Petri ad cathedram 1658 (22 februari).

11269-11287 Rekeningen van mr. Johan Ruijl, Met inhoudsopgaven. 19 delen
1664-1687.

De rekeningen lopen van Petri ad cathedram (22 februari) tot Petri ad cathedram (22 februari).

11269	1658/1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1664.
11270	1659/1660. Afgehoord. Met bijlagen. 1664.

11271	1660/1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1664.
11272	1661/1662. Afgehoord. Met borderel. 1664.
11273	1662/1663. Afgehoord. Met borderel. 1664.
11274	1663/1664. Afgehoord. Met borderel. 1666.
11275	1664/1665. Afgehoord. Met borderel. 1666.
11276	1665/1666. Afgehoord. Met borderel. 1669.
11277	1666/1667. Afgehoord. Met borderel. 1669.
11278	1667/1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1670.
11279	1668/1669. Afgehoord 1672.
11280	1669/1670. Afgehoord 1683
11281	1670/1671. Afgehoord 1683.
11282	1671/1672. Afgehoord 1684.
11283	1672/1673. Afgehoord 1684.
11284	1673/1674. Afgehoord 1686.
11285	1674/1675. Afgehoord 1686.
11286	1675/1676. Afgehoord 1687.
11287	1676/1677. Afgehoord 1687.

11288-11295 Rekeningen van Albert Ruijl, Met inhoudsopgaven. 8 delen
 1677/1685.
 De rekeningen lopen van Petri ad cathedram (22 februari) tot Petri ad cathedram (22 februari).

11288	1677/1678. Afgehoord 1687.
11289	1678/1679. Afgehoord 1687.
11290	1679/1680. Afgehoord 1692.
11291	1680/1681. Afgehoord. Met bijlage. 1693.
11292	1681/1682. Afgehoord 1693.
11293	1682/1683. Afgehoord 1694
11294	1683/1684. Afgehoord 1696.
11295	1684/1685. Afgehoord 1697.

11296-11303 Rekeningen van Pieter Ruijl, Met inhoudsopgaven. 8 delen
 1685/1693.
 De rekeningen lopen van Petri ad cathedram (22 februari) tot Petri ad cathedram (22 februari).

11296	1685/1686. Afgehoord 1697.
11297	1686/1687. Afgehoord 1698.
11298	1687/1688. Afgehoord 1704.
11299	1688/1689. Afgehoord 1704.
11300	1689/1690. Afgehoord 1704.
11301	1690/1691. Afgehoord 1705.
11302	1691/1692. Afgehoord 1705.
11303	1692/1693. Afgehoord [c.1711].

c Rekeningen van de collecteurs van de Stevensweertse tol, 1684-1717, 1738-1791

11304 Rekening van Hendrik Crebber, 1684. Met lijst met toltarieven. Afgehoord 1 deel
 1685.

11305-11321 Rekeningen van Johannes Crebber, 1685-1698, Met lijsten met toltarieven. 27 delen
 1700-1702.

11305	1685. Afgehoord 1687.
11306	1686. Afgehoord. Met bijlagen 1687.
11307	1687. Afgehoord. Met bijlagen. 1689.
11308	1688. Afgehoord. Met bijlagen. 1689.
11309	1689. Afgehoord 1690.
11310	1690. Afgehoord 1692.

11311	1691. Afgehoord 1692.
11312	1692. Afgehoord 1694.
11313	1693. Afgehoord 1695.
11314	1694. Afgehoord 1696.
11315	1695. Afgehoord 1696.
11316	1696. Afgehoord 1698.
11317	1697. Afgehoord 1698.
11318	1698. Afgehoord 1701.
11319	1700. Afgehoord 1703.
11320	1701. Afgehoord 1703.
11321	Niet Afgehoord 20 maart - december 1702.

11322-11336 Rekeningen van Johannes Crebber, 1703-1717. 15 delen
 De rekeningen zijn opgemaakt voor de koning van Pruisen. In de NDR inv.nrs. 11322-11333 is een lijst met toltarieven opgenomen.

11322	1703. Afgehoord. Met bijlage. 1706.
11323	1704. Afgehoord 1706.
11324	1705. Afgehoord 1706
11325	1706. Afgehoord. Met bijlage. 1708.
11326	1707. Afgehoord 1709.
11327	1708. Afgehoord 1709.
11328	1709. Afgehoord 1711.
11329	1710. Afgehoord 1712.
11330	1711. Afgehoord 1713.
11331	1712. Afgehoord 1714.
11332	1713. Afgehoord 1714.
11333	1714. Afgehoord. Met bijlagen. 1716.
11334	1715. Afgehoord 1716.
11335	1716. Afgehoord. Rendantsrekening. 1719.
11336	1717. Afgehoord. Met bijlage. 1720.

11337-11357 Rekeningen van Godefridus van Dam, Rendantsrekeningen. 21 delen
 1738/1739, 1742/1747, 1749/1763.

De rekeningen zijn opgemaakt voor de koning van Pruisen.
 De rekeningen lopen van Trinitatis tot Trinitatis:
 -NDR inv.nr. 11337: Trinitatis 1738 (1 juni) tot Trinitatis 1739 (24 mei)
 -NDR inv.nrs. 11338-11343: Trinitatis 1742 (20 mei) tot Trinitatis 1747 (28 mei)
 -NDR inv.nrs. 11343-11357: Trinitatis 1749 (1 juni) tot Trinitatis 1763 (29 mei)

11337	1738/1739. Afgehoord 1739.
11338	1742/1743. Afgehoord 1743.
11339	1743/1744. Afgehoord 1745.
11340	1744/1745. Afgehoord 1745.
11341	1745/1746. Afgehoord 1747.
11342	1745/1746. Afgehoord. Duplicaat. 1747.
11343	1746/1747. Afgehoord 1747.
11344	1749/1750. Afgehoord 1750.
11345	1750/1751. Afgehoord 1751.
11346	1751/1752. Afgehoord 1752.
11347	1752/1753. Afgehoord 1753.
11348	1753/1754. Afgehoord 1755.
11349	1754/1755. Afgehoord. Met bijlage. 1755.
11350	1755/1756. Afgehoord 1757.
11351	1756/1757. Afgehoord 1759.
11352	1757/1758. Afgehoord 1759.

- 11353 1758/1759. Afgehoord 1760.
 11354 1759/1760. Afgehoord 1761.
 11355 1760/1761. Afgehoord 1762.
 11356 1761/1762. Afgehoord 1762.
 11357 1762/1763. Afgehoord 1763.

11358-11379 Rekeningen van Godefridus van Dam, 1769-1790. 22 delen

De rekeningen over de jaren 1769-1776 lopen van 1 juni tot 1 juni van het jaar erop volgend

- 11358 1769/1770. Afgehoord. Met lijst met toltarieven. 1771.
 11359 1770/1771. Afgehoord 1772.
 11360 1771/1772. Afgehoord. Met lijst met toltarieven. 1772.
 11361 1772/1773. Afgehoord 1775.
 11362 1773/1774. Afgehoord 1775.
 11363 1774/1775. Afgehoord 1776.
 11364 1775/1776. Afgehoord 1777.
 11365 1776/1777. Afgehoord 1777.
 11366 1 juni - december 1777. Afgehoord 1778.
 11367 1778. Afgehoord 1779.
 11368 1779. Afgehoord 1781.
 11369 1780. Afgehoord 1782.
 11370 1781. Afgehoord 1783.
 11371 1782. Afgehoord 1783.
 11372 1783. Afgehoord 1784.
 11373 1784. Afgehoord 1785.
 11374 1785. Afgehoord 1787.
 11375 1786. Afgehoord 1788.
 11376 1787. Afgehoord 1789.
 11377 1788. Afgehoord 1790.
 11378 1789. Afgehoord 1793.
 11379 1790. Afgehoord 1794.

11380 Rekening van Henricus van Dam, namens zijn vader Godefridus van Dam, januari - juli 1791. Afgehoord 1804. 1 deel

11381 Rekening van Nicolaas Frenken, augustus - december 1791. Afgehoord 1804. 1 deel

d Financiële staten en tabellen

11382 Staten van jaarlijkse inkomsten uit het domein, ingediend door respectievelijk de rentmeesters van koning Philips IV van Spanje en prins Willem III ten behoeve van de Domeinraad, 1654. Met begeleidende brief van rentmeester Pieter van Boshuijsen. Afschriften 1660. 6 katernen, 1 stuk

11383 Extract uit de rekening over het jaar 1769/1770 betreffende de inkomsten uit granen, [c.1770]. 1 stuk

11384 Extracten uit rekeningen van rentmeester Jan Alexander Michiels betreffende de veranderlijke en vaste inkomsten uit graan- en geldpachten,

1778-1780. 4 katernen

- 11385** Extracten uit rekeningen van rentmeester Henri Joseph Michiels betreffende de veranderlijke inkomsten uit graan- en geldpachten, 1796-1807. 12 katernen

E LEENZAKEN

- 11386** Stukken betreffende het geschil tussen de voogd van koning Karel II van Spanje en Ewald Ridder en Bartholomeus van Dijck, respectievelijk griffier en stadhouder van de lenen, voor het hof van Gelderland betreffende de afhankelijkheid van de lenen, Deels authentieke afschriften. 1654-1655. 1 deel en 1 omslag
Het deel is een authentiek afschrift van het register van de lenen uit het jaar 1578.

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 11387** Aantekening betreffende het halen van stukken uit het archief voor agent en procureur van Asten, 27 juni 1670. 1 stuk
- 11388** Inventaris van de stukken volgens het attest van 28 oktober 1769 namens koning Frederik II van Pruisen aan de gecommiteerden van prins Willem V overgedragen, Afschrift. z.d. 1 deel

VII PRINSENLAND

VERWERVING

Prinsenland maakte oorspronkelijk deel uit van Steenbergen. Het gebied bestond uit gorzen, schorren, aan- en opwassen aan de uiterste grens van de heerlijkheid Steenbergen.⁵²¹

Samen met Breda maakte Steenbergen deel uit van de erfenis van Willem I van Oranje. Prins Philips Willem, de oudste zoon van Willem I, erfde Steenbergen en Breda na de dood van zijn vader. Lange tijd was hij niet in staat, door zijn gedwongen verblijf in Spanje, door oorlogshandelingen en door geschillen met Maurits van Nassau, zijn halfbroer, over de nalatenschap van Willem I, deze goederen daadwerkelijk te beheren. Ondanks de geschillen over de nalatenschap van Willem I, werkten Philips Willem en Maurits samen bij de bedijking van het gebied bij Steenbergen, het latere Prinsenland. Philips Willem vroeg -en kreeg- een octrooi voor de bedijking aan bij de aartshertogen van Brabant. Deze waren formeel de landsheer van Brabant. Maurits vroeg namens Philips Willem octrooi aan bij de Staten-Generaal. De Staten-Generaal beheersten, als gevolg van het verloop van de Tachtigjarige oorlog, feitelijk het westelijk deel van Brabant.⁵²² Deze octrooibrieven zijn in zekere zin een soort verleibrieven voor dit nog onontgonnen gebied. Tevens werd in die brieven aan de bedijkers en aan de kopers van de kavels bescherming en vrijgeleide naar Steenbergen en (het latere) Prinsenland beloofd. Ook werd er vrijstelling van belastingen beloofd.

De belangrijkste kopers van de te bedijken kavels waren François van Aerssen, Nederlands gezant in Frankrijk, Johan van Oldenbarneveld, raadpensionaris en Johan van Veken, koopman te Rotterdam.⁵²³

In 1605 werd met de bedijking met de Prinsenlandpolder begonnen. Deze polder heette later toen er meer gebied was ingepolderd, 'Het Oude Land', en nog later de Oud-Prinslandse polder.

Tussen 1606 en 1609 werd het gebied met de daarop berustende rechten verkocht aan François van Aerssen, met recht van terugkoop door Philips Willem. Pas na de definitieve verdeling van de door Willem I nagelaten goederen in 1609, kon Philips Willem de heerlijkheid terugkopen.⁵²⁴

In de nieuwe polder Prinsenland werd tevens een dorp gesticht: Dinteloord, genoemd naar de dichtbijzijnde rivier met de naam Dintel.

GRONDGEBIED EN BENAMING

⁵²¹ A. Hallema, *Geschiedenis van Dinteloord en Prinsenland in de zeventiende eeuw* (Breda, 1955), p. 8.

⁵²² Scherft, *Het sterfhuis*, pp. 243 e.v.

⁵²³ Hallema, *Geschiedenis*, p. 40.

⁵²⁴ Hallema, *Geschiedenis*, pp. 52 e.v.

Prinsenland ligt ten noorden van het domein Steenberg, in het westen van Brabant. Aan de noordzijde grensde Prinsenland aan Fijnaart en Klundert. Prinsenland was een gebied van gorzen, waterlopen en slikken. In de loop der eeuwen is het gebied ingepolderd, te beginnen met de oudste polder Prinsenland, aan welke polder het hele gebied zijn naam ontleende. Nadien is Prinsenland uitgebreid met de volgende polders: Willemspolder (1649); Mariapolder (1699); Koningsoordpolder (1699); Dintelpolder (1707), Annapolder (1755) en de Carolinapolder (1756).⁵²⁵ De huidige gemeente draagt de naam Dinteloord en Prinsenland.

Een deel van de polders werd ingedijkt door anderen dan de heer van Prinsenland. Zo werden de gorzen, aanwassen e.d. van de Willems- en Mariapolder in admodiatie uitgegeven met de verplichting voor de admodiateurs om een bepaalde som geld te besteden aan de bouw en onderhoud van werken ter bevordering van de aanwas en bedijking. Dit contract van admodiatie (een soort pacht) werd voor een periode van 30 jaar afgesloten.⁵²⁶

Tussen Heiningen en Prinsenland lagen twee eilandjes: Ruijgeplaat en Rolleplaat. Alleen Ruijgeplaat viel onder de jurisdictie van Prinsenland.⁵²⁷ Prinsenland was een gemengd landbouwgebied.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Lang werd Prinsenland als deel van Steenberg beschouwd. In de titulatuur en in de opsomming van de Brabantse heerlijkheden werd Prinsenland niet apart genoemd. Toch was Prinsenland als een aparte heerlijkheid te beschouwen. De heer had in Prinsenland de hoge, middelbare en lage jurisdictie. Daarnaast werd Prinsenland in leen gehouden van de heer van Breda, evenals Steenberg.⁵²⁸

Voor een groot deel waren de reglementen van de 'moedergemeente' Steenberg van kracht. Het appel op civiele vonnissen had echter plaats op de Leenhof te Breda. In criminele zaken was geen beroep mogelijk.

De regering werd namens de heer uitgeoefend door schout en schepenen. In de polders waren polderbesturen, bestaande uit dijkgraaf en heemraden, aangesteld. De dorpsrekeningen behoefden goedkeuring van de heer, i.c. de Domeinraad. Tot de heerlijke rechten van de heer hoorden de tolleren, jacht, vogelarij en de visserij. De heer benoemde in Prinsenland en Dinteloord de volgende functionarissen:⁵²⁹

- Schout
- Dijkgraaf
- Secretaris
- Stokhouder
- Rentmeester
- Penningmeester/ontvanger van de verpondingen
- Dijkgraaf van de Dintelpolder
- Penningmeester van de Dintelpolder
- Gezworenen van de Dintelpolder
- Sluiswachter van de Dintelpolder
- Dijkgraaf van de Willems- en Mariapolder, genaamd het Nieuwland
- Gezworenen van de Willems- en Mariapolder, genaamd het Nieuwland
- Dijkgraaf van de Koningsoordpolder
- Gezworenen van de Koningsoordpolder
- Gezworenen van Prinsenland
- Schoolmeester
- Lijkbidder
- Vo[r]ster van Prinsenland en Dinteloord
- Onder- of tweede vo[r]ster
- Sluiswachter van de Annapolder
- IJkmeester te Prinsenland
- Molmeester van Prinsenland
- Sluiswachter van de sluis in de kreek ten oosten van de sluis van de Mariapolder
- Bakemeester van de stromen langs en om Prinsenland Geadmitteerde schippers van Prinsenland op Dordrecht en Rotterdam
- Postmeester
- Medicine dokter

BEHEER

525 NDR inv.nr. 768, folio 1329.

526 NDR inv.nr. 606, 1 mei 1679, folio 412 e.v., en NDR inv.nrs. 11825-11827 (redeningen van de admodiateurs).

527 NDR inv.nr. 768, folio 1329.

528 Hallema, Geschiedenis, pp. 84 e.v.

529 De opsomming is overgenomen uit het Ambtboek, NDR inv.nr. 687, pp. 525 e.v.

Prinsenland en Dinteloord werd beheerd door een rentmeester. De eerste rentmeester was Pieter uyt Mattenburg, die voordien in dienst was van Maria van Buren in haar domein op Noord-Beveland.⁵³⁰

De rentmeester beheerde naast de gebruikelijke rechten en goederen ook een aantal 'privatieve' polders. Deze polders waren in hun geheel in het bezit van de prins -er waren geen andere ingelanden- en stonden onder de administratie van de rentmeester. Wel benoemde de prins in deze polders dijkcolleges voor het schouwen en onderhoud van de waterstaatswerken. Deze stonden echter onder direct toezicht van de Domeinraad. Het betrof de Willems- en Mariapolder, de Anna-, Carolina- en Kooipolder en de bezomerkade gorzen van de Willemspolder en Koningsoordpolder.⁵³¹ In 1775 werden de dijkcolleges van deze polders samengevoegd tot één college.⁵³² De resoluties van dit dijkcollege betreffende zaken, waar de Domeinraad ook bemoeienis mee had, werden in een register voor de Domeinraad afgeschreven.

In de 18e eeuw werd de domeinrekening gesplitst. De Domeinraad verlangde van de rentmeester een aparte rekening over de besteding van een aantal waterstaatswerken, mede om de domeinrekening overzichtelijk te houden.⁵³³

Na 1795 werd Prinsenland korte tijd beheerd door het Comité van Algemene Zaken van het Bondgenootschap ter Lande, een commissie van de Staten-Generaal die het beheer van de Nassause domeinen in de Generaliteitslanden voerden. Na de nationalisatie van de domeinen werd het beheer van Prinsenland gevoegd in het beheer van alle Nassause domeinen.

Rentmeesters⁵³⁴

Pieter uyt Mattenburg,	[1606]-1612.
Cornells Boot,	1613-1647.
Maximiliaan Boot,	1650-1656.
Diederick van Hogendorp,	1656-1679.
Willem van Hogendorp,	1679-1729.
Johan Swijters, provisioneel,	1734.
Assuer baron van Heekeren,	1734-1752.
Samuel Dingmans, substituut van Assuer baron van Heekeren,	1734-1752.
Johan van de Leur, provisioneel,	1752-1760
Adrianus Bane, provisioneel,	1761-1762
Adriaan Sebastiaan van Fenema, waarnemend,	1763.
Jacob Creijghton,	1764-1790.
Jan Dirk Christiaan van Marie,	1790.
Lodewijk Fesquet,	1796-1797.
Willem Gerard van der Grijp,	1798-1810.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit deel van het archief staan de stukken betreffende Prinsenland en Dinteloord beschreven. Het archief bevat veel gegevens betreffende de bedijking van het gebied Prinsenland: bestekken, rekeningen e.d. De serie rekeningen in dit archief is vrijwel compleet.

Meer gegevens betreffende dit domein zijn te vinden in de serie notulen en de series uitgaande stukken in de afdeling Stukken van algemene aard van het archief van de Nassause Domeinraad.

VERWANTE ARCHIEVEN

In het Algemeen Rijksarchief bevinden zich ook kaarten van Dinteloord en Prinsenland. De herkomst van deze kaarten is niet duidelijk. De kaarten bevinden zich in de Kaartencollectie Hingman (VTH), inv.nrs. 1201, 1777, 1781-1787, 1790-1793, S 316 en S 442.

Andere archieven met stukken betreffende Prinsenland zijn te vinden in:

Streekarchief Nassau-Brabant:

- Gemeentearchief van Dinteloord en Prinsenland, 1605-1810.

⁵³⁰ Hallema, Geschiedenis, 63.

⁵³¹ Zie NDR inv.nr. 11493: 'Provisionele instructie voor dijkgraaf en gezworenen', en de betreffende lemma's in de registers van historische aantekeningen, inv.nrs. 764-769.

⁵³² NDR inv.nr. 144, 4 juli 1775.

⁵³³ NDR inv.nr. 11829; rekening van de extraordinaire werken.

⁵³⁴ Ontleend aan de rekeningen en aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 687.

- Archief van de Oud-Prinslandse Polder, 1606-1971.
- Archief van de Koningsoordpolder, 1748-1886.
Gemeentelijke Archiefdienst Breda:
- Archief van de Hoofd- en Leenbank, 1535-1810.

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

In dit deel van het archief van de Nassause Domeinraad zitten ook stukken, die lijken te behoren tot het archief van de rentmeester, nl: de minuten en afschriften van de 'remonstranties', brieven van de rentmeesters van Prinsenland aan de Domeinraad (inv.nrs. 11412-11414). Deze stukken zijn niet afgezonderd van het archief, omdat zij waarschijnlijk op last van de Domeinraad naar Den Haag zijn verzonden.

LITERATUURLIJST

A. Hallema *Geschiedenis van Dinteloord en Prinsenland in de zeventiende eeuw*. Breda 1955. P.Scherft, *Het sterfhuys van Willem van Oranje*. Leiden, 1966. J.H. van Cappelle, *Filips Willem prins van Oranje*. Haarlem, 1828. H. Vriend, *De rivier de Mark door de eeuwen heen (I)*; in: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom', dl VI*, jaargang 1953. Pp. 11 e.v. Dr. P. Scherft, *Philips Willem, een displaced person*, in: *Jaarboek van de Vereniging Oranje-Nassau Museum*, 1980. pp.27 e.v.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING OVER 1735

535

CAPITTEL

1.	Van erff en grontchijnsen.
2.	Van Heerenchijnsen van erven aende dorpe van Dinteloort.
3.	Van Chijnsen off renten.
4.	Van twe partijkens
5.	Van coornzaat en smaltienden
6.	Lammertienden van Princelant
7.	Dijck en gorsingen
8.	Acchijnsen en bierboom
9.	De waage
10.	Coorn wintmoolen
11	Visserijen binnen slants
12.	Visserijen buijten slants
13.	Voogelvlugt rontsomme de landen van Princelant
14.	Bievlugt en patrijsvangst
15.	Veeren
16.	Domeijnen
17.	Van goederen bij confiscatie
18.	Van den eenentwintighen penning des verpagte partheijn
19.	Alderhande ontfang
20.	Lantpagten van Willemspolder
21.	Coorn en zaatthienden van Willemspolder
22.	Lammerthienden van Willemspolder
23.	Dijk en gorssen van Willemspolder
24.	Dijckschotten van Willemspolder

-
25.	Gemengden ontfang van Willemspolder
26.	Lantpagten van Mariapolder
27.	Coorn zaat en andere thienden van Mariapolder
28.	Lammerthienden van Mariapolder
29.	Dijck en gorsepagt van Mariapolder
30.	Dijckschotten van Mariapolder
31.	Gemengden ontfang van Willem en Mariapolder
32.	Lantpagten van Koningsoortpolder
33.	Coorn zaat en andere thienden van Koningsoortpolder
34.	Lammerthienden van den Koningsoortpolder
35.	Dijck en gorsettingen van Koningsoortpolder
36.	Alderhanden ontfang van Koningsoortpolder
37.	Lantpagten van Dintelpolder
38.	Koorn zaat en andere thienden van Dintelpolder
39.	Lammerthienden van Dintelpolder
40.	Dijck en gorsettingen van Dintelpolder
41.	Dijckschotten van Dintelpolder
42.	Alderhanden ontfangh van Dintelpolder
43.	Extraordinaris ontfangh wegens geattermineerde restanten en lantpagten van Willem, Maria en Koningsoortpolder

UIJTGEEFF

1.	Reparatie aen de Coornmoolen
2.	Reparatie aen het hoofd van Princelant
3.	Reparatie aende Spuij
4.	Reparatie aen de kaaij
5.	Reparatie aen den dam
6.	Reparatie aen het hoofd en rijdsdammen
7.	Reparatie aende veerdammen
8.	Reparatie aende ponten en trossen
9.	Reparatie aent veerhuijs
10.	Ordinaris gagie
11.	Dijckschotten en verpon[dingen]
12.	Strijkgeld
13.	Intresten van 14.000 gulden
14.	Alderhande uijtgeeff
15.	Reparatie aen het hoofd van Willemspolder
16.	Wegens zeebraken
17.	Dijckschotten en verpon[dingen]
18.	Ordinaris gagien
19.	Intresten van capitalen
20.	Alderhanden uijtgeeff

21.	Reparatie aende sluijssen van Mariapolder
22.	Reparatie aenden dam
23.	Reparatie aent veerhuijs
24.	Reparatie wegens zeebraaken
25.	Verpond(ingen) en dijckschotten
26.	Ordinaris gagie
27.	Intresten van Capitalen
28.	Remissien van Mariapolder
29.	Alderhande uijtgeeff
30.	Gemengden uijtgeeff van Willem en Mariapolder
31.	Dijckettingen en verpon[dingen] van Koningsoortpolder
32.	Verpondingen van de Koningsoortpolder
33.	Ordinaris gagie vanden Koningsoortpolder
34.	Alderhande uijtgeeff
35.	Dijckschotten van Dintelpolder
36.	Verpondingen van Dintelpolder
37.	Ordinaris gagie van Dintelpolder
38.	Alderhande uijtgeeff
39.	Gemengden uijtgeeff

A ALGEMEEN

- 11389** Ingekomen stukken bij en extract-resoluties van de Domeinraad aan functionarissen in Prinsenland, 1750-1761. 1 omslag
- 11390-11392** Stukken ter vergadering van de Domeinraad en het Comité tot de Algemene Zaken van het Bondgenootschap ter Lande behandeld betreffende Prinsenland, 1751-1792, 1796. 2 pakken en 1 omslag
- 11390** 1751-1775.
- 11391** 1776-1792.
- 11392** 1796., 1 omslag
- 11393-11404** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar Prinsenland, Deels concepten. 1756-1793. 9 delen, 1 band en 5 omslagen
- 11393** 1756-1760.
- 11394** 1761-1768.
- 11395** Concept. 1768., 1 omslag
- 11396** Met index. 1769-1772.
- 11397** Concepten. 1769 en 1772., 2 omslagen
- 11398** 1773-1775.
Bevat een kaart van een rietveld.
- 11399** Met concept van verbaal over 1766. 1776-1779., 1 deel en 1 omslag
- 11400** Met concept. 1780., 1 deel, 1 omslag
- 11401** 1781-1783.
- 11402** 1784-1788.
- 11403** 1789-1793.

- 11404** Bijlagen bij het verbaal van 1794, 1794., 1 band
- 11405** Ingekomen stukken bij en afschriften van uitgaande stukken van de hertog van Brunswijk als voogd van prins Willem V betreffende Prinsenland, Met inhoudsopgave.
1759-1764. 1 pak
Het betreft hier stukken afkomstig van Lodewijk van Brunswijk, die hij aan prins Willem V heeft overgegeven in verband met het beheer van de domeinen. Zie de aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 11406-11411** Registers van uitgaande stukken van de Domeinraad en opvolgers en ambtenaren aan de rentmeester van Prinsenland, Met bijlagen en inhoudsopgaven. Afschriften.
1764-1810. 6 delen
- 11406** 1764-1770.
- 11407** 1771-1775.
- 11408** 1776-1781.
- 11409** 1798-1802
- 11410** 1805-mei 1807.
- 11411** 1809-1810.
- 11412-11414** 'Remonstranties', brieven van de rentmeesters van Prinsenland aan de Domeinraad, Minuten en afschriften.
1765-1770 en 1773-1781. 3 delen
- 11412** Minuten. September 1765 - april 1770.
- 11413** Afschriften. December 1773 - augustus 1778.
- 11414** Afschriften. Augustus 1778 - juni 1781.
- 11415** Brief van rentmeester Creijghton aan de Domeinraad, Met een klad.
1770. 2 stukken
- 11416** Memories van de rentmeesters wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad,
1776-1793. 1 band
- 11417-11419** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, Met kantaantekeningen van de Domeinraad. Deels in tweevoud.
1776-1793, 1796-1807, 1809. 2 delen en 3 pakken
- 11417** 1777-1787., 1 deel en 1 pak
- 11418** 1788-1793., 1 deel en 1 pak
Tot 1791 in tweevoud.
- 11419** 1796-1809., 1 pak
- 11420** Inventaris van de rechten en goederen in de administratie van de rentmeester van de domeinen van Prinsenland,
1796. 1 katern
- 11421** Register van rekesten aan de Agent van Financiën betreffende Prinsenland, met adviezen van rentmeester Willem Gerard van der Grijp, Afschriften.
1799. 1 katern
- Kopieboeken van uitgaande brieven van Willem Gerard van der Grijp, rentmeester van Prinsenland en Willemstad, aan de Agent van Financiën en opvolgers,
1800-1802 en 1806-1810. 4 delen
Zie bij Willemstad, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 12984-12987.

- Kopieboek van uitgaande brieven van Willem Gerard van der Grijp, rentmeester van Prinsenland en Willemstad aan de Agent van Financiën en opvolgers en ambtenaren van de administratie over de domeinen, 1801-1810. 1 band
Dit kopieboek bevat voornamelijk brieven betreffende Willemstad.
Zie bij Willemstad, NDR inv.nr. 12988.
- Ingekomen brieven bij Willem Gerard van der Grijp, rentmeester van Prinsenland en Willemstad, van E. Temminck, commissaris van de Nationale domeinen, 1804-1807, 1810. 1 omslag
Zie bij Willemstad, NDR inv.nr. 12990.
- Ingekomen brieven bij Willem Gerard van der Grijp, rentmeester van Prinsenland en Willemstad, 1802-1811. 1 lias.
Zie bij Willemstad, NDR inv.nr. 12991.
- 11422 Extract-resoluties van de directeur van de Publieke domeinen aan Willem Gerard van der Grijp, rentmeester van Prinsenland, 1810. 1 lias

B VERWERVING EN VERVREEMDING

- 11423 Rapport van de gecommiteerden van de graaf van Nassau, schout en gecommiteerden van Gastel betreffende de limietscheiding tussen de gorzen van Steenberg (het latere Prinsenland) en de Gastel. Afschrift. 1537 1 stuk
- 11424 Overeenkomst tussen het Huis van Nassau en de markies van Bergen op Zoom betreffende het aaneensluiten van de dijken van de slijken van Kakerke en Gastel, Extract. 5 maart 1549. 1 stuk
- 11425 Vervallen.
- 11426-11428 Stukken betreffende het octrooi van de aartshertogen Albertus en Isabella aan prins Philips Willem betreffende de bedijking van Prinsenland, Origineel en afschriften. 1603. 1 charter en 3 stukken
- 11426 Octrooi, 1603.
- 11427 Ampliatie (aanvulling), 1604.
- 11428 Interpretatie, 1606.
- 11429 Octrooi van de Staten-Generaal aan graaf Maurits van Nassau namens prins Philips Willem betreffende de bedijking van Prinsenland, 17 maart 1604. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 11430 Akte van schenking van prins Philips Willem aan zijn raad Jan Baptist Keeremans van slijkgronden op het grondgebied van Prinsenland, met uitzondering van het recht van tienden, 1604. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 11431 Akte van procuratie van prins Philips Willem voor zijn raad Jan Baptist Keeremans

- tot verkoop van de te bedijken slijkgronden, Afschrift
1604. 1 stuk
- 11432** Ingekomen brieven bij Jan Baptist Keeremans en prins Philips Willem betreffende
de verkoop en bedijking van Prinsenland,
1604-1609. 1 omslag
- 11433-11460** Conditioes van verkoop door prins Philips Willem van kavels in het gebied van
Prinsenland, Gedrukt 28 delen
- 11433** Aan Andries van der Meulen
- 11434** Aan Pauwels van Asperen
- 11435** Aan Adriaen Ballaers (Beljaers).
- 11436** Aan Hendrik Zevender.
- 11437** Aan Cornelis IJmans van Zuijlant.
- 11438** Aan Philips van Steenlandt.
- 11439** Aan Jan van Daesdonck.
- 11440** Aan Jan van Rijen.
- 11441** Aan Johan van Oldenbarnevelt.
- 11442** Aan Erecus d'Immer.
- 11443** Aan Jan van Rijen, Willem van Dongen en Mattheus van Clootwijk.
- 11444** Aan Jean van den Corput.
- 11445** Aan Johan van Santen.
- 11446** Aan Emmerij van Liere.
- 11447** Aan Willem Aertsen van Brantwijk.
- 11448** Aan Johan de Bergaigne.
- 11449** Aan Simon Janssen.
- 11450** Aan Dirk Jacobsen van Adrichem.
- 11451** Aan Cornelis Janssen en Jan Francken.
- 11452** Aan Jan van Steelant.
- 11453** Aan Ferdinando de Helmans.
- 11454** Aan Hendrik Otthesen van Willigen.
- 11455** Aan Reijnier Adriaenssen Kievit.
- 11456** Aan Leonard de Vooght.
- 11457** Aan Arend van der Burch.
- 11458** Aan Siebert Meijnaertsen van Duijnen
- 11459** Aan Willem Jan Vranckesen.
- 11460** Aan Johan van den Vequen en Gillis Cools.
- 11461** Akten betreffende de verkoop door prins Philips Willem aan Adriaan Ballaers
(Beljaers) van grond in Prinsenland, Afschrift z.d.
1604-1606. 1 katern
- 11462** Stukken betreffende de aankoop van gronden en de wederwaardigheden bij het
bedijken van Prinsenland en Steenberg, Met bijlagen.
1604-1609 en z.d. 1 omslag
- 11463** Stukken betreffende verkoop door prins Philips Willem aan François van Aerssens
van Prinsenland met recht van terugkoop, In tweevoud.
1606-1610. 1 charter en 6 stukken
- 11464-11466** Stukken betreffende de uitgifte van grond in erfpacht door prins Philips Willem,
1612-1613. 3 omslagen
- 11464** Aan Pieter uyt Martenburg, 1612-1613., 1 omslag

- 11465** Aan Cristoffel van Milanen, 1612., 1 omslag
11466 Aan Jacob Geubels, 1612., 1 omslag
- 11467** Stukken betreffende de verkoop door François van Aerssen aan prins Philips Willem van erfpachten in het dorp Dinteloord, 1613-1615. 1 omslag waarin 1 charter.
Charter met uithangend zegel.
- 11468** Akte van transport door Leenert Leenertsen Smeer aan prins Philips Willem van een huis aan de Zuidzeedijk, 1615. 1 charter
- 11469** Akte van uitgifte in erfpacht door prins Willem II aan Aernout van Beaumont van gors, slijk en water in Prinsenland, 1650. 2 stukken
- 11470** Stukken betreffende het geschil tussen de prinses van Hohenzollern, markiezin van Bergen op Zoom, en prins Willem III van Oranje inzake het eigendom van de Rolleplaat, gelegen tussen Prinsenland en Fijnaart, 1652-1654. 1 omslag
- 11471** Stukken betreffende het octrooi van de Staten-Generaal tot het bedijken van aanwassen en gorzen onder Prinsenland, 1699-1754. 1 omslag
- 11472** Akten van verkaveling tussen prins Willem III en Diederick van Hogendorp c.s., admodiateurs van de aanwassen en gorzen van de Koningsoordpolder en van de Dintelpolder, Met bijlagen. 1700 en 1708. 4 stukken
- 11473** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en de eigenaars in de Beaumontpolder inzake het recht op aanwassen, 1735-1737. 2 stukken
- 11474** Brief van Samuel Dingmans aan de Domeinraad betreffende het transport door Susanna Ignatia van Schinne, weduwe van Jan Cornelis Radermacher, aan prins Willem IV van een hoeve en land in de Koningsoordpolder, Met bijlage. 1750. 2 stukken
- 11475** Extract-notulen van de Domeinraad betreffende de overname door rentmeester Johan van de Leur van dijkgraaf Lippens van een huis in de Annapolder, Met bijlage. 1756. 2 stukken
- 11476** 'Vestbrief met de documenten daartoe specterende van een perceel grossingen en dijk met de plantagie daarop staande gelegen in Princeland aan de zijddijk van het oude Vheerp,' 16 december 1785.
Ontbreekt.
- 11477** Conditioes van uitgifte van de gorzen 'het Drenkvelt', 1619, alsmede instructies voor dijkgraaf en gezworenen van de nieuw bedijkte landen in Prinsenland, Afschrift 1811.
1610.

C BESTUUR

- 11478** Stukken betreffende verpondingen en andere generaliteitslasten, 1607 en 1654-1705. 1 omslag
- 11479** Stukken betreffende een proces tussen Hendrik Pots, procureur van prins Maurits, en Adriaen Biens, brouwer in Prinsenland, over het opslag of kaaigeld, 1619. 1 omslag
- 11480** Stukken betreffende de instelling door de Staten-Generaal van een dank-, vast- en bededag 26 april 1690 en 1695. 3 stukken
- 11481-11485** Register van resoluties van dijkgraaf en gezworenen van de 'privatieve' polders, 1715-1790. 5 delen
Vanaf 1780 worden in het register alleen nog de ingekomen en uitgaande stukken afgeschreven. Het besluit als gevolg van een ingekomen stuk of ten grondslag aan een uitgaand stuk, wordt weggelaten.
- 11481** 1715-1780.
- 11482** Van het dijkcollege van de Koningsoordpolder, 1747-1807
Het dijkcollege van de Koningsoordpolder hield kennelijk nog aparte vergaderingen
Aanwinsten: 1977 I 04
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1ste afd. ARA, inv.nr. 2060
- 11483** 1780-16 oktober 1782.
Aanwinsten: 1977 I 01
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1ste afd. ARA, inv.nr. 2060
- 11484** 13 november 1780 - juni 1785.
Aanwinsten: 1977 I 02
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1ste afd. ARA, inv.nr. 2060
- 11485** 24 September 1785 -17 mei 1790.
Aanwinsten: 1977 I 03
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1ste afd. ARA, inv.nr. 2060
- 11486** Stukken betreffende het sluiten van de dorpsrekeningen van Dinteloord, 1731. 1 omslag
- 11487** Reglement betreffende de jacht in Steenberg en Prinsenland, Concept. 1751. 1 katern
- 16737** Extract-resolutie van de wethouders van Prinsenland en Dinteloord betreffende de aanstelling van een nieuwe havenmeester, 1752. 1 stuk
- 11488** Stukken betreffende de aanstellingen van functionarissen in en van het polderbestuur en de behandeling van de polderrekeningen en omslagen, 1606-1773. 1 omslag
Genummerd
- 11489** Brief van de renmeester Jacob Creijghton aan de Domeinraad betreffende het benoemingsrecht van beambten en functionarissen, Met bijlagen. 1770. 3 stukken
- 11490** Stukken betreffende aanstelling en instructies van functionarissen in Prinsenland, 1775-1809. 1 omslag

- 11491** Octrooi van prins Willem V voor een meestoof in Prinsenland, Afschrift 1778. 1 stuk
- 11492** Extract-notulen van de Domeinraad betreffende een memorie van rentmeester Creijghton inzake de jurisdictie van Prinsenland over de rivier de Krammert in verband met de stranding aldaar van het schip van kapitein Charles Cameron, Met memorie. 1787. 2 stukken
- 11493** Register van notulen van het dijkcollege van de 'privatieve' polders van de prins van Oranje, Met provisionele instructie voor het dijkcollege, 1794. 1794, 1805-1812. 1 omslag
- 11494** Verklaring van de municipaliteit van Dinteloord betreffende de zeedrift, 1801. 1 stuk
- 11495** Rekest van Johannes Kieboom, arbeider, aan dijkgraaf en gezworenen van de 'privatieve' polders van Prinsenland over loonsverhoging, Afschrift. 1801. 1 stuk
- 11496** Stukken betreffende het proces voor het Nationaal Gerechtshof tussen A.C. Molière, thesaurier-generaal van degewezene Nassause Domeinen tegen Elisabeth Sminck, weduwe van Marle, gewezen rentmeester van Prinsenland en Dinteloord inzake de administratie van Van Marle, 1803-1805. 1 omslag

D BEHEER

1 VERPACHTING

a condities van verpachting

- 11497** Condities van verpachting van de windkorenmolen in Prinsenland, Deels in tweevoud. 1751, 1767, 1775, 1783, 1789, 1798 en 1805. 1 omslag
- 11498** Condities van verpachting van de veren van Prinsenland alsmede van het rietveld de Onderplaat en een weide in de Toornpolder (1780), Deels concepten. 1752-1801. 1 pak
De verpachting van het rietveld en de weide gaat samen met de verpachting van een veer tussen 1781-1788.
- 11499** Condities van verpachting van de mosselbanken, Deels afschriften. 1760 en 1768. 1 deel
- 11500** Condities van verpachting van de bierboom over het dorp Dinteloord en de heerlijkheid Prinsenland, 1760, 1763, 1771 en 1785. 1 omslag
- 11501-11510** Condities van verpachting van hoeven, huizen, dijken en landerijen, 1760-1810. 12 omslagen, 3 katernen
- 11501** In de Willemspolder, Mariapolder, Koningsoordpolder, Dintelpolder, Annapolder en Kooipolder. 1760-1764, 1774-1775, 1774-1788, 1781,

- 1796-1799, 1785, 1789 en 1797., 6 omslagen
- 11502** In de Oud-Prinslandse Polder, 1763, 1766, 1767 en 1789., 1 omslag
- 11503** In de Kooipolder en de Dintelpolder, Deels afschrift. 1766 en 1775., 1 omslag
- 11504** In de Toornpolder, Deels concepten. 1774, 1776, 1783, 1791, 1798 en 1804., 1 omslag
- 11505** In de Carolina- en Kooipolder, 1779-1783., 1 katern
- 11506** In de Kooipolder, in de eerste kavel van de Annapolder, moesland in de Dintelpolder en dijk- en gorsettingen langs de Dintel-, Carolina- en Kooipolder, 1781., 1 katern
- 11507** In het bezomerkade-weidepoldertje voor de Willemspolder en de havendijk van het dorp Dinteloord, 1792, 1796 en 1799., 1 omslag
- 11508** In de Nassau- en Oostveerpolder, Deels concepten. Deels in tweevoud. 1797, 1800, 1804-1810., 1 omslag
- 11509** In de verschillende polders onder Prinsenland, Deels concept. 1803., 1 omslag
- 11510** In Prinsenland gelegen, Met geleidebrief. 1803., 1 katern
- 11511** **Conditioes van verpachting van rietvelden (Toornhil en Onderplaat), Deels concept. 1761-1780. 1 omslag**
Zie ook NDR inv.nrs. 11498.
- 11512** **Conditioes van verpachting van dijk- en gorsettingen, van de Oud-Prinslandse Polder, Willems-, Maria-, Dintel- en Koningspolder, Deels afschriften en in tweevoud. 1761-1796. 1 pak**
- 11513** **Conditioes van verpachting van de accijns, kaaien bodemgeld van wijn, bier en gedestilleerd in Dinteloord en Prinsenland, Deels concept. 1761-1805. 1 omslag**
- 11514-11552** **Conditioes van verpachting van de koren-, zaad-, vlas- en smaltienden van de Oud-Prinslandse Polder, Willems- en Mariapolder, Koningsoord-, Dintel- en Annapolder, 1763-1810. 39 omslagen**
Met hiaten
- 11514** 1763.
- 11515** 1764.
- 11516** 1765.
- 11517** 1766.
- 11518** 1767.
- 11519** 1768.
- 11520** 1769.
- 11521** 1770.
- 11522** 1771.
- 11523** 1772.
- 11524** 1773.
- 11525** 1774.
- 11526** 1776.
- 11527** 1777.
- 11528** 1778.
- 11529** 1779.
- 11530** 1780.
- 11531** 1782.
- 11532** 1785.
- 11533** 1786.

11534	1787.
11535	1788.
11536	1789.
11537	1790.
11538	1791.
11539	1792.
11540	1795.
11541	1796.
11542	1797.
11543	1798.
11544	1799.
11545	1800., Fragment.
11546	1801.
11547	1802.
11548	1803.
11549	1804.
11550	1806.
11551	1807.
11552	1810.

- 11553** Conditioes van verpachting van gorzen en aanwassen van de Annapolder, Deels afschriften.
1766-1781. 1 omslag
- 11554** Conditioes van verpachting van de visserij in Prinsenland,
1771-1804. 1 omslag
Met kaart van binnendijkse visgronden bij de conditioes van verpachting over 1784.
- 11555-11574** Conditioes van verpachting van de lammertienden in Prinsenland,
1781-1809. 20 omslagen
Met hiaten.
11555	1781.
11556	1782.
11557	1785.
11558	1790.
11559	1791.
11560	1792.
11561	1796.
11562	1797.
11563	1798.
11564	1799.
11565	1801.
11566	1802.
11567	1803.
11568	1804.
11569	1805.
11570	1806.
11571	1807.
11572	1808.
11573	1809.
11574	1810.
- 11575** Conditioes van verpachting van houtgewas in Prinsenland, Deels afschriften.
1797-1802. 1 omslag

-
- 11576** Conditioes van verpachting van de jacht in Prinsenland, Concepten.
1798 en 1802. 1 omslag
- 11577** Conditioes van verpachting van de Nassaupolder en enkele dijkettingen,
1809. 1 omslag
- b Overige stukken betreffende verpachtingen**
- 11578** Legger van verpachte domeinen en goederen, met aantekeningen van betaling,
1654-1655. 1 katern
- 11579** Register van verpachtingen in Prinsenland,
1667-1670. 1 deel
Met per jaar index op namen van pachters.
- 11580** Stukken betreffende een rekest van Hubertus en Cornelia Anemaat, namens de
erfgenamen van Johan Dingmans, betreffende de voortzetting van pacht van
landen in de Dintelpolder,
1709, 1750-1751. 1 omslag
- 11581** Beschikkingen van de Domeinraad betreffende rekesten van belanghebbenden
inzake pachtzaken, Deels afschriften.
1734-1753. 3 stukken
- 11582** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de voortzetting van de pacht van
een aantal boeren in Prinsenland,
1752. 1 stuk
- 11583** Akten betreffende de inbezitname door rentmeester Johan van de Leur van alle
roerende goederen van Cornelis Pippings wegens achterstallige pachtsommen, Met
lijst van goederen. Afschrift.
1754. 2 stukken
- 11584** Akten betreffende verpachtingen,
1757-1807. 1 omslag
- 11585** Ingekomen brief van rentmeester Johan van der Leur betreffende de verpachting
van enige landen,
1760.
- 11586** Stukken betreffende de bebouwing en verpachting van de Anna en Carolinapolder,
1760. 1 omslag
- 11587** Akten van borgtocht voor de pachtpenningen van hoeven, landerijen, dijk- en
gorsettingen en het veer in Prinsenland,
1765-1778. 1 omslag
- 11588** Ingekomen brieven bij de Domeinraad betreffende de kavelverdeling en
verpachting van de Anna-en Carolinapolder,
1773. 2 stukken
- 11589** Legger van de verpachte koren-, zaad-, vlas- en smaltienden van de Oud-
Prinslandse Polder, Willems- en Mariapolder, Koningsoord-, Dintel- en Annapolder,

1810-1811. 1 deel

2 CIJNZEN

11590 Legger van cijnzen van erven en hofsteden in Prinsenland, met aantekeningen van betalingen, 1755-1827. I deel

11591 Kohier van de grondcijnzen van de Oud-Prinslandse Polder, met aantekeningen van betalingen, 1792-1826. I deel

3 BOUW EN ONDERHOUD VAN WERKEN

11592 Conditioes van aanbesteding van de winterdijk van Prinsenland, 1604. 1 katern

11593 Akten betreffende het geschil tussen prins Willem II en de ingelanden van Prinsenland inzake de aanleg van een kolk, 1651-1655. 1 charter, 1 stuk

11594 Bestekken en voorwaarden door dijkcolleges in Prinsenland betreffende de bouw en onderhoud van dijken, Afschriften. 1707, 1715. 1 omslag

11595 Bouwtekening van de profielen van dijken van de rietvelden voor Dinteloord en Prinsenland, ca. 1750. 1 stuk

11596 Extract-resoluties van de Domeinraad betreffende de bedijking van schorren in Prinsenland, 1751. 2 stukken

11597 Akten van taxatie en meting van de Annapolder, 1755-1756. 1 omslag

11598 Akten van meting en taxatie van de Carolinapolder en de Kooipolder, 1757-1759. 1 omslag

11599 Nota van C.M. Bastiaansen aan de Domeinraad betreffende de bebouwing van de nieuw bedijkte Annapolder, 16 juli 1759. 1 katern

11600 Stukken betreffende op meting van de Anna-en Carolinapolder, 1760. 1 omslag

11601 Beschikking van de Domeinraad betreffende het rekest van admodiateurs van de Anna- en Carolinapolder inzake een verbetering van de afwatering van de polders, met bijlagen, 1764.
Bevat een schetskaartje van de polder.

11602 Ingekomen stukken en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad betreffende de Carolinapolder,

- 1764-1773.
Met kaartjes van de gorzen en slikken grenzend aan de polder. 1 band
- 11603-11604** Stukken betreffende de aanbesteding van werken in het domein,
1764-1809. 2 pakken
11603 1764-1800.
11604 1801-1809.
- 11605** Journaal van de verrichtingen van [] betreffende de Carolinapolder,
1767-1770. 1 katern
- 11606** Bestekken en voorwaarden van bouw en onderhoud van werken in de polders van
Prinsenland,
1767-1807. 1 omslag
- 11607** Rapporten van inspecties door Hanegraaf op last van de rentmeester van gorzen en
sloten,
1791, 1801 en 1803. 4 stukken
- 11608** Stukken betreffende onderhoudswerkzaamheden aan waterstaatswerken,
1803-1804. 3 stukken
- 11609** Lijstje van [oppervlakte]metingen, z.d. 1 stuk
Hooft waarschijnlijk bij een kaart en/of verbaal van een landmeter.
- 11610** Akte van meting door landmeter Hanegraaf van de Veerpolder, Origineel en
afschrift.
1802. 2 stukken

4 FINANCIEN

a Rekeningen

Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van het domein

- 11611-11613** Rekeningen van Pieter uyt Mattenburg,
1610-1612. 3 delen
11611 1610. Afgehoord. Met bijlagen. 1612.
11612 1611. Afgehoord. Met bijlagen. 1612.
11613 1612. Afgehoord. Met bijlagen 1614.
- 11614-11650** Rekeningen van Cornelis Boot,
1613-1649. 37 delen
11614 1613. Afgehoord 1616.
11615 1614. Afgehoord 1616.
11616 1615. Afgehoord 1617.
11617 1616. Afgehoord 1617.
11618 1617. Afgehoord 1618.
11619 1618. Afgehoord 1619.
11620 1619. Afgehoord 1620.
11621 1620. Afgehoord 1621.
11622 1621. Afgehoord 1623.
11623 1622. Afgehoord 1623.

11624	1623. Afgehoord. Met bijlagen. 1626.
11625	1624. Afgehoord 1626.
11626	1625. Afgehoord 1626.
11627	1626. Afgehoord 1627.
11628	1627. Afgehoord 1629.
11629	1628. Afgehoord 1630.
11630	1629. Afgehoord 1631.
11631	1630. Afgehoord 1632.
11632	1631. Afgehoord 1632.
11633	1632. Afgehoord 1633.
11634	1633. Afgehoord 1634.
11635	1634. Afgehoord 1635.
11636	1635. Afgehoord 1636.
11637	1636. Afgehoord 1638.
11638	1637. Afgehoord 1638.
11639	1638. Afgehoord 1640.
11640	1639. Afgehoord 1640.
11641	1640. Afgehoord 1643.
11642	1641. Afgehoord 1643.
11643	1642. Afgehoord 1644.
11644	1643. Afgehoord 1645.
11645	1644. Afgehoord 1646.
11646	1645. Afgehoord 1646.
11647	1646. Afgehoord 1648.
11648	1647. Afgehoord 1649.
11649	1648. Afgehoord 1651.
11650	1649. Afgehoord 1652.

11651-11656	Rekeningen van Maximiliaan Boot, 1650-1655.	6 delen
11651	1650. Afgehoord 1657.	
11652	1651. Afgehoord. Met loquatur. 1659.	
11653	1652. Afgehoord. Met borderel. 1664.	
11654	1653. Afgehoord 1665.	
11655	1654. Afgehoord 1665.	
11656	1655. Afgehoord 1677.	
11657-11680	Rekeningen van Diederick van Hogendorp, 1656-1679.	24 delen
11657	1656. Afgehoord 1663.	
11658	1657. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.	
11659	1658. Afgehoord 1667.	
11660	1659. Afgehoord 1668.	
11661	1660 Afgehoord 1669.	
11662	1661. Afgehoord 1669.	
11663	1662. Afgehoord. Met bijlagen 1670.	
11664	1663. Afgehoord. Met bijlagen 1670.	
11665	1664. Afgehoord 1671.	
11666	1665. Afgehoord. Met bijlagen 1672.	
11667	1666. Afgehoord. Met bijlagen 1672.	
11668	1667. Afgehoord. Met bijlagen 1673.	
11669	1668. Afgehoord. Met bijlagen 1674.	
11670	1669. Afgehoord. Met bijlagen 1675.	
11671	1670. Afgehoord. Met bijlagen 1675.	

	11672	1671. Afgehoord. Met bijlagen 1676.	
	11673	1672. Afgehoord. Met bijlagen 1676.	
	11674	1673. Afgehoord. Met bijlagen 1676.	
	11675	1674. Afgehoord. Met borderel 1677.	
	11676	1675. Afgehoord. Met borderel. 1677.	
	11677	1676. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
	11678	1677. Afgehoord 1679.	
	11679	1678. Afgehoord 1681.	
	11680	1679. Afgehoord 1683.	
11681	Borderel, 1659.		1 katern
11682-11731	Rekeningen van Willem van Hogendorp, 1680-1729.		50 delen
	11682	1680. Afgehoord 1684.	
	11683	1681. Afgehoord 1685.	
	11684	1682. Afgehoord 1685.	
	11685	1683. Afgehoord. Met bijlagen 1688..	
	11686	1684. Afgehoord 1687.	
	11687	1685. Afgehoord 1688.	
	11688	1686. Afgehoord 1692.	
	11689	1687. Afgehoord 1693.	
	11690	1688. Afgehoord 1693.	
	11691	1689. Afgehoord 1693.	
	11692	1690. Afgehoord 1694.	
	11693	1691. Afgehoord 1694.	
	11694	1692. Afgehoord 1696.	
	11695	1693. Afgehoord 1696.	
	11696	1694. Afgehoord 1697.	
	11697	1695. Afgehoord 1699.	
	11698	1696. Afgehoord 1700.	
	11699	1697. Afgehoord 1701.	
	11700	1698. Afgehoord 1702.	
	11701	1699. Afgehoord 1702.	
	11702	1700. Afgehoord 1703.	
	11703	1701. Afgehoord 1704.	
	11704	1702. Afgehoord 1705.	
	11705	1703. Afgehoord 1706.	
	11706	1704. Afgehoord 1707.	
	11707	1705. Afgehoord 1708.	
	11708	1706. Afgehoord 1709.	
	11709	1707. Afgehoord 1710.	
	11710	1708. Afgehoord 1711.	
	11711	1709. Afgehoord 1712.	
	11712	1710. Afgehoord 1713.	
	11713	1711. Afgehoord 1714.	
	11714	1712. Afgehoord 1715.	
	11715	1713. Afgehoord 1716.	
	11716	1714. Afgehoord 1717.	
	11717	1715. Afgehoord 1718.	
	11718	1716. Afgehoord 1719.	
	11719	1717. Afgehoord 1720.	
	11720	1718. Afgehoord 1721.	

	11721	1719. Afgehoord 1722.	
	11722	1720. Afgehoord 1723.	
	11723	1721. Afgehoord 1724.	
	11724	1722. Afgehoord 1725.	
	11725	1723. Afgehoord 1726.	
	11726	1724. Afgehoord 1727.	
	11727	1725. Afgehoord 1728.	
	11728	1726. Afgehoord 1729.	
	11729	1727. Afgehoord 1730.	
	11730	1728. Afgehoord. Met bijlage. 1731.	
	11731	1729. Afgehoord 1732.	
11732-11735	Rekeningen van Diederick van Hogendorp en Engelbert van Berkel als erfgenamen van Willem van Hogendorp, 1730-1733.		4 delen
	11732	1730. Afgehoord 1734.	
	11733	1731. Afgehoord 1735.	
	11734	1732. Afgehoord 1737.	
	11735	1733. Afgehoord. Met borderel. 1739.	
11736	Rekening van Johan Swijters, 1734. Afgehoord 1736.		1 deel
11737-11754	Rekeningen van Samuel Dingmans, 1735-1752.		18 delen
	11737	1735. Afgehoord 1739.	
	11738	1736. Afgehoord 1739.	
	11739	1737. Afgehoord 1740.	
	11740	1738. Afgehoord 1742.	
	11741	1739. Afgehoord 1742.	
	11742	1740. Afgehoord 1743.	
	11743	1741. Afgehoord 1744.	
	11744	1742. Afgehoord 1745.	
	11745	1743. Afgehoord 1746.	
	11746	1744. Afgehoord 1747.	
	11747	1745. Afgehoord 1748.	
	11748	1746. Afgehoord 1750.	
	11749	1747. Afgehoord 1751.	
	11750	1748. Afgehoord 1751.	
	11751	1749. Afgehoord 1752.	
	11752	1750. Afgehoord 1753.	
	11753	1751. Afgehoord 1754.	
	11754	1752. Afgehoord 1754.	
11755-11762	Rekeningen van Johan van de Leur, 1753-1760.		8 delen
	11755	1753. Afgehoord 1756.	
	11756	1754. Afgehoord 1758.	
	11757	1755. Afgehoord 1760.	
	11758	1756. Afgehoord 1761.	
	11759	1757. Afgehoord 1762.	
	11760	1758. Afgehoord 1762.	
	11761	1759. Afgehoord 1763.	
	11762	1760. Afgehoord 1763.	

11763-11764	Rekeningen van Adrianus Bane, 1761-1762.		2 delen
	11763	1761. Afgehoord 1764.	
	11764	1762. Afgehoord 1765.	
11765	Rekening van Adriaan Sebastiaan van Fenema, 1763. Afgehoord 1765.		1 deel
11766-11791	Rekeningen van Jacob Creijghton, 1764-1789.		26 delen
	11766	1764. Afgehoord 1768.	
	11767	1765. Afgehoord 1769.	
	11768	1766. Afgehoord 1770.	
	11769	1767. Afgehoord 1771.	
	11770	1768. Afgehoord 1771.	
	11771	1769. Afgehoord. Met bijlagen 1772.	
	11772	1770. Afgehoord 1773.	
	11773	1771. Afgehoord 1774.	
	11774	1772. Afgehoord 1775.	
	11775	1773. Afgehoord 1775.	
	11776	1774. Afgehoord 1776.	
	11777	1775. Afgehoord 1778.	
	11778	1776. Afgehoord 1779.	
	11779	1777. Afgehoord 1781.	
	11780	1778. Afgehoord 1781.	
	11781	1779. Afgehoord 1782.	
	11782	1780. Afgehoord 1783.	
	11783	1781. Afgehoord 1784.	
	11784	1782. Afgehoord 1784.	
	11785	1783. Afgehoord 1786.	
	11786	1784. Afgehoord 1787.	
	11787	1785. Afgehoord 1788.	
	11788	1786. Afgehoord 1789.	
	11789	1787. Afgehoord 1789.	
	11790	1788. Afgehoord 1791.	
	11791	1789. Afgehoord 1792.	
11792	Rekening van Jan Dirk Christiaan van Marle, 1790. Afgehoord 1794.		1 deel
11793-11794	Rekeningen van Willem Klercq voor de erfgenamen van Jan Dirk Christiaan van Marle, 1790-1791.		2 delen
	11793	1790. Afgehoord 1798	
	11794	1791. Afgehoord 1799.	
11795-11798	Rekeningen van Elisabeth Sminck, weduwe van Jan Dirk Christiaan van Marle, 1792-1795.		4 delen
	11795	1792. Afgehoord 1805.	
	11796	1793. Afgehoord 1807.	
	11797	1794. Afgehoord 1808.	
	11798	1795. Afgehoord 1810.	
11799-11800	Rekeningen van Lodewijk Fesquet,		

1796-1797. 2 delen
11799 1796. Afgehoord 1799
11800 1797. Afgehoord 1800.

11801-11812 Rekeningen van Willem Gerard van der Grijp, 1798-1810. 6 delen en 6 omslagen
11801 1798. Afgehoord 1804.
11802 1799. Afgehoord 1804.
11803 1800. Afgehoord 1805.
11804 1801. Afgehoord 1808.
11805 1802. Afgehoord 1809.
11806 1803. Afgehoord 1810.
11807 1804. Afgehoord 1810., 1 omslag
11808 1805. Afgehoord 1814., 1 omslag
11809 1806. Geen afhoringsdatum., 1 omslag
11810 1807. Geen afhoringsdatum., 1 omslag
11811 1808. Geen afhoringsdatum., 1 omslag
11812 1809- januari-maart 1810. Geen afhoringsdatum., 1 omslag

Rekeningen van de admodiateurs van de aanwassen en gorzen

11813-11823 Rekeningen van Diederick van Hogendorp c.s., admodiateurs van de gorzen en aanwassen van de Willems- en Mariapolder, Met bestekken en voorwaarden van bouw en onderhoud van werken. 1679-1708. 1 pak, 10 katernen
11813 1679-1681. Afgehoord 1699.
11814 1682-1684. Afgehoord 1707.
11815 1685-1687. Afgehoord 1708.
11816 1688-1690. Afgehoord 1708.
11817 1691-1693. Afgehoord 1708.
11818 1694-1696. Afgehoord 1708.
11819 1697-1699. Afgehoord 1710.
11820 1700-1702. Afgehoord 1711.
11821 1703-1705. Afgehoord 1711.
11822 1706-1708. Afgehoord 1712.
11823 Bestekken en voorwaarden. 1679-1708., 1 pak

11824 Rekening van Salomon van Hasselt en Machiel Schouhamer wegens de bedijking van de Koningsoordpolder, 1699. Afgehoord. door Diederick van Hogendorp c.s., admodiateurs van de gorzen en aanwassen van Prinsenland, Afschrift. 1700. 1 katern

11825-11827 Rekeningen van Michiel Schouhamer aan de Domeinraad en aan Diederick van Hogendorp c.s., admodiateurs van de gorzen en aanwassen van Prinsenland en bedijkers van Koningsoord, wegens de reparatie van de zeebraken van de dijk van de polder Koningsoord, 1700-1702. 3 katernen
11825 1700. Afgehoord 1702.
11826 1701. Afgehoord 1702.
11827 1702. Afgehoord 1703.

Rekeningen van de rentmeester wegens de Oud-Prinslandse Polder, de Dintelpolder en de Koningsoordpolder

- 11828** Borderellen van rekeningen over het jaar 1759 van Johan van de Leur, wegens de Oud-Prinslandse Polder, de Dintelpolder en de Koningsoordpolder, 1760. 3 stukken

Rekeningen wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina- en Kooipolder

- 11829-11835** Rekeningen van rentmeester Jacob Creijghton en P.J. Lalau (vanaf 1772) wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina-, en Kooipolder, In tweevoud. 1768-1809. 2 banden en 12 katernen
- 11829** 1768-1782. Afgehoord 1771-1783, 2 banden
- 11830** 1783. Afgehoord 1786.
- 11831** 1784. Afgehoord 1787.
- 11832** 1785. Afgehoord 1788.
- 11833** 1786. Afgehoord 1789.
- 11834** 1787. Afgehoord 1789.
- 11835** 1788. Afgehoord. In tweevoud, deels afschrift. 1791.
- 11836** Rekening van rentmeester Jacob Creijghton en Willem Klercq wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina-, en Kooipolder, 1789. In drievoud, deels afschrift. Afgehoord 1792. 3 katernen
- 11837** Rekening van rentmeester Jan Dirk Christiaan van Marle en Jacobus van der Mee wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina-, en Kooipolder, 1790. Afgehoord 1794. 1 katern
- 11838** Rekeningen van Willem Klercq namens de erfgenamen van rentmeester Jan Dirk Christiaan van Marle wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina-, en Kooipolder, 1790-1791. 2 katernen
- 11839** 1790. Afgehoord 1798
- 11840** 1791. Afgehoord 1799.
- 11841-11844** Rekeningen van Elisabeth Sminck, weduwe van Jan Dirk Christiaan van Marle, wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina-, en Kooipolder, 1792-1795. 5 katernen
- 11841** 1792. Afgehoord 1805.
- 11842** 1793. Afgehoord 1807.
- 11843** 1794. Afgehoord 1808.
- 11844** 1795. Afgehoord. In tweevoud 1810.
- 11846-11847** Rekeningen van rentmeester Lodewijk Fesquet wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina-, en Kooipolder, 1796-1797. 4 katernen

11846 1796. Afgehoord. In drievoud, deels afschrift. 1799.
11847 1797. Afgehoord 1800.

11848-11858 Rekeningen van rentmeester Willem Gerard van der Grijp wegens de extraordinaire waterwerken aan de Anna-, Carolina-, en Kooipolder, Deels in tweevoud.
 1798-1809. 11 katernen, 5 omslagen

11848 1798. Afgehoord 1804.
11849 1799. Afgehoord 1804.
11850 1800. Afgehoord 1805.
11851 1801. Afgehoord 1808.
11852 1802. Afgehoord 1809.
11853 1803. Afgehoord. Met bijlagen. 1811., 1 omslag
11854 1804-1805. Afgehoord 1811.
11855 1806. Zonder afhoringsdatum. Met bijlagen., 1 omslag
11856 1807. Zonder afhoringsdatum. Met bijlagen., 1 omslag
11857 1808. Zonder afhoringsdatum. Met bijlagen., 1 omslag
11858 1809. Zonder afhoringsdatum. In tweevoud., 1 omslag

Rekeningen van de rentmeester wegens de bedijking van de Willems- en Mariapolder

11859 Rekening van rentmeester Cornelis Boot wegens de bedijking van de Willemspolder, 1649. Met bijlagen. Afgehoord
 1664. 1 deel

11860 Rekening van rentmeester Cornelis Boot wegens de bedijking van de Mariapolder, 1664. Afgehoord. Met bijlagen.
 1664. 1 deel

b Overige financiële stukken

11861 Staat van ontvangsten en uitgaven over de jaren 1701-1707 van Prinsenland, begin 18e eeuw.
 17.. 1 stuk

11862 Autorisatie van de Domeinraad aan thesaurier Campegius van der Straaten betreffende de betaling van bedijkingswerkzaamheden,
 1750. 1 stuk

11863 Staten en memories betreffende ontvangsten en uitgaven,
 1752-1759. 1 omslag

11864 Extract-notulen betreffende de restitutie van door rentmeester Creijghton gedane betaling, 2 maart 1787. Met bijlagen,
 1684, 1785 en 1787. 1 omslag

5 LENINGEN

11865 'Rentebrieven', akten van schuldbekentenissen van prins Philips Willem aan resp. Hugo de Croeser en Charles de Baudequin ten laste van Prinsenland,
 1605. 2 charters

11866 Overeenkomst tussen prins Philips Willem en enkele ingelanden van Prinsenland betreffende de verstrekking van een lening aan prins Philips Willem, Concepten.
 1608. 2 stukken

VIII. OOSTERHOUT, DONGEN EN TER BRAKE

VERWERVING

OOSTERHOUT

⁵³⁶

Oosterhout vormde binnen het land van Breda een min of meer afzonderlijke heerlijkheid. In de loop van de 14e eeuw verwierf Willem van Duvenvoorde vrijwel alle heerlijke rechten in dit gebied. ⁵³⁷ De kinderloos gestorven Willem van Duvenvoorde liet in 1353 al zijn bezittingen na aan zijn neef Jan II van Polanen. Diens kleindochter Johanna huwde in 1404 Engelbrecht van Nassau. Door dit huwelijk kwam ook Oosterhout, zoals zoveel andere goederen, in het bezit van de Nassaus. Een deel van de tienden in dit gebied en het patronaat van de kerk van Oosterhout behoorden van oudsher tot het complex van goederen en rechten onder de commanderij Ter Brake dat tot 1617 in bezit was van de Johanniterorde. Toen Philips Willem in 1617 de bezittingen van de commanderij kocht, kwamen daarmee dit patronaatsrecht en het merendeel van de tienden weer bij de heer van Oosterhout.

Gedurende de eeuwen tot 1795 bleven de Nassaus heer van Oosterhout. Tijdens de Bataafs-Franse tijd kwam natuurlijk ook een einde aan deze heerlijkheidsrechten. Onderdelen van de voormalige heerlijkheid Oosterhout werden in 1816 als domeingoesden geschonken aan prins Frederik. Na diens dood in 1881 werden deze goederen staatsdomein.

DONGEN

⁵³⁸

Willem van Duvenvoorde werd in 1329 door Willem van Horne en Altena beleend met de Brabantse heerlijkheid Dongen. In 1350 verkocht Van Duvenvoorde Dongen met uitzondering van de hoge en middelbare jurisdictie aan zijn dochter Beatrijs, vrouwe van Hooge en Lage Zwaluwe. Willem van Dalem, zoon van Beatrijs en haar man Roelof van Dalem, werd in 1357 door Jan van Polanen mede beleend met de heerlijkheden Dongen en Lage Zwaluwe, waarna deze twee heerlijkheden gedurende bijna twee eeuwen in het bezit bleven van het geslacht Van Dalem.

De laatste Van Dalem die heer van Dongen en Lage Zwaluwe was, Joost, pleegde verschillende misdaden, waaronder manslag aan de onderschout van Turnhout, Karel van Lier. Alle leengoederen, die hij van Breda te leen hield, werden daarom in 1500 verbeurd verklaard en bij de landsheerlijkheid gevoegd. Door confiscatie in 1513 en afkoop in 1541 kwamen de rechten in handen van de heer van Breda: Hendrik III, graaf van Nassau. Hiermee kwam ook Dongen weer terug binnen het conglomeraat van heerlijke rechten dat ooit het 'Land van Breda' was en dat inmiddels de 'Baronie van Breda' werd genoemd. Binnen de baronie wist de heerlijkheid Dongen, samen met de heerlijkheid Oosterhout een zekere zelfstandige positie te handhaven. ⁵³⁹ Evenals Oosterhout bleef Dongen gedurende de eeuwen tot 1795 in het bezit van de Nassaus.

COMMANDERIJ TER BRAKE

⁵⁴⁰

Waarschijnlijk was de commanderij Ter Brake 'gesticht' in de tweede helft van de 12e eeuw, door de heer van Breda, die allerlei goederen in Oosterhout en Alphen aan de orde van de Tempeliers geschonken zou hebben. ⁵⁴¹ De ridderorde van de Tempeliers en na zijn opheffing in 1312 de orde van de Johanniters bezat in Alphen een eigen 'hof', een ontginningsboerderij, Ter Brake geheten. Tot de bezittingen van de commanderij behoorden van oudsher erfcijszen en landerijen onder Breda,

- 536 Drossaers I, I, pp. 15-19; F.F.X. Cerutti, *Middeleeuwse rechtsbronnen van stad en heerlijkheid Breda. Deel 1, Inleiding-rechtsbronnen tot 1405* (Utrecht, 1956) (Oud-vaderlandse rechtsbronnen); Van Goor, *Beschrijving*, pp. 360-362; NDR inv.nr. 767, folio 1221-1223.
- 537 Drossaers I, inv.nr. 409. Cerutti, *Middeleeuwse rechtsbronnen*, I, pp. LII e.v.
- 538 Het archief van de heren van Dongen werd door Drossaers opgenomen in de inventaris van het archief van de raad en rekenkamer te Breda tot 1581, zie Drossaers I, I, pp. 83-98; NDR inv.nr. 765, pp. 386-388; Van Goor, *Beschrijving*, pp. 362-364; Drossaers, I, I, pp. 15-17; Cerutti, *Middeleeuwse rechtsbronnen*, I, pp. XLV e.v.
- 539 Cerutti, *Middeleeuwse rechtsbronnen*, I, pp. L-LXIII.
- 540 In het archief komt men vooral de benaming 'Ter Bracque' tegen. In deze inleiding en in de beschrijvingen in de inventaris werd gekozen voor de 'moderne' spelling; Drossaers I, I pp. 228-229; Van Goor, *Beschrijving*, p. 273; Arnoud-Jan Bijsterveld, 'Alphen van Echternachs Domein tot Bredase heerlijkheid, 1175-1312. I en II' in: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom' XLIII* (1990), pp. 77-111 en XLIV (1991) pp. 110-148; A.A. Streefland, 'Tempeliers in Brabant; de commanderij Ter Brake bij Alphen' in: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom' XXXII* (1979) en XXXIII (1980) pp. 141-166.
- 541 Streefland, 'Tempeliers', pp. 147-148; Streefland noemt de datering 1144 aanvaardbaar.

Oosterhout, Dongen, Alphen, Baarle en Chaam die de heer van Breda aan de orde had geschonken. De bevestiging van het pastoorschap in Oosterhout en Alphen en van rectoraten van verschillende altaren in de kerk van Oosterhout waren eveneens rechten van de commanderij.⁵⁴² In 1473 verkocht de meester van Chaintraine als overste van de orde van de Johannieten een groot deel van de rechten in Alphen en Oosterhout aan Jan IV van Nassau, heer van Breda.⁵⁴³ Het onroerend goed bleef in bezit van de orde, de 'publiekrechtelijke rechten' kwamen in handen van de heer van Breda: het recht meier en schepenen aan te stellen, het recht boeten te ontvangen, alle rechten op de woeste gronden, het molen- en jachtrecht, het recht te erven en te onterven en het recht diensten te eisen.⁵⁴⁴ De resterende onroerende goederen en de daaraan verbonden rechten die nog aan de orde van de Johannieten behoorden werden in 1617 gekocht door Philips Willem van Oranje.⁵⁴⁵ In 1648, bij de herverdeling van goederen met de Vrede van Munster, werd de voormalige commanderij met alle daarbij behorende goederen en rechten toegewezen aan de heer van Breda. Hiermee bleef het goederencomplex dat de commanderij was, in handen van de Nassaus. Daarmee was een oud streven bereikt: door het vergroten van de heerlijkheid Breda, waar uiteindelijk ook de commanderij Ter Brake deel van uitmaakte, was de rechtsmacht van de heer van Breda in dit gebied aanzienlijk versterkt.⁵⁴⁶ In 1816 werd het goederencomplex toegewezen aan prins Frederik. De goederen vervielen na diens dood in 1881 aan het rijk, waarna zij in 1887 aan een particulier werden verkocht.

GRONDGEBIED EN BENAMING

OOSTERHOUT

⁵⁴⁷

Oosterhout werd vrijwel geheel omsloten door andere domeinen die in het bezit waren van de Nassaus. Gelegen ten noordoosten van Breda, grensde Oosterhout aan de Hollandse domeinen Hooge en Lage Zwaluwe, Geertruidenberg en Raamsdonk. Ten zuidoosten lag het Brabantse Dongen. De naam Oosterhout is onmiskenbaar gerelateerd aan de vele bossen in deze omgeving. Tot het rechtsgebied van Oosterhout behoorden naast de vrijheid Oosterhout met zijn omgeving ook de gehuchten Den Hout, met een kapel die er in 1336 door Willem van Duvenvoorde werd gesticht, en Dorst.⁵⁴⁸

De polders die tot het domein behoorden waren:

- Westpolder;
- Republiekpolder;
- Willemspolder;
- Dongendijksepolder;
- Brieltjespolder;
- Oranjepolder.

Al in 1272 verkregende inwoners van 'het Vlek of de Vrijheid' Oosterhout, vrijdom van tol en wegen gruitgeld in heel Brabant. Bovendien bezat Oosterhout het recht van een vrije week- en jaarmarkt Samen met de zeven schepenen vormden de twaalf gezworenen het bestuur dat werd gehoord over '...belastingen en ontlastingen en over verdere zaken geldmiddelen raakende..'. De schout voerde de titel 'schout en kastelein van Oosterhout, al was er weinig tastbaars overgebleven van het 'Huis van Strijen'.⁵⁴⁹

DONGEN

Ten zuidoosten van Oosterhout lag de heerlijkheid Dongen, genoemd naar de rivier die door dit gebied stroomt de Donge. Deze heerlijkheid grensde in het oosten aan de heerlijkheid Tilburg in de meierij van 's-Hertogenbosch en werd verder omsloten door de heerlijkheid Oosterhout en de overige 'landen' van de baronie van Breda. Van het 'Huis te Dieren', het slot van de heren van Dongen door Willem van Duvenvoorde gebouwd, stond lange tijd nog de toren als laatste aandenken.

Het bestuur bestond uit het college van schout en schepenen, waaraan twee gezworenen werden toegevoegd 'tot 't verhandelen der Dorps geldmiddelen'.⁵⁵⁰

542 Drossaers I, I, pp. 228-229; zie over dit recht vooral: Bijsterveld, 'Alphen', I, pp. 81 e.v.

543 Streefland, 'Tempeliers', p. 155.

544 Bijsterveld, 'Alphen', II, p. 124.

545 O.a. NDR inv.nr. 11909, folio 261recto-264recto en inv.nrs. 11988, 11990.

546 Cerutti, Middeleeuwse rechtsbronnen, I, p. LI.

547 'Oosterhout, een zeer aangenaam Vleck, veele kleyne Steden in uytgestrektheid en fraye gebouwen overtreffende, (..)' volgens Van Goor, Beschrijving, p. 360.

548 NDR inv.nr. 767, folio 1221 e.v.; Van Goor, Beschrijving, pp. 360-362.

549 NDR inv.nr. 767, folio 1221 e.v.; De twaalf gezworenen: twee uit Middelwijk, vier uit het Westkwartier en zes uit het Oostkwartier.

550 Van Goor, Beschrijving, p. 364.

TER BRAKE

551

Tot de voormalige commanderij Ter Brake behoorden hooi- en weilanden en zaailanden. In totaal bijna 50 bunder van deze hooi- en weilanden lag onder Oosterhout in de Republiekpolder en de Willemspolder. De zaailanden lagen zowel onder Oosterhout als onder Alphen en besloegen in totaal zo'n 8 bunder. De hoeve Ter Brake, gelegen onder het rechtsgebied van Alphen en ook behorende tot de bezittingen van de voormalige commanderij, besloeg ruim 48 bunder.⁵⁵² De hoeve zelf (de boerenhofstede) heette sinds de 19e eeuw 'De Prinsehoef' en werd in 1860 afgebroken.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

OOSTERHOUT

In Oosterhout bezat de heer naast de middelbare en de lage ook de hoge rechtsmacht. De rechtbank bestond uit een schout, die door de heer werd aangesteld, en zeven schepenen. In halsstraffelijke zaken was geen beroep ('noch hervorming') mogelijk. In zg. burgerlijke zaken was beroep mogelijk bij de Hoofdbank in Breda.⁵⁵³

De jaarlijkse rekening die de ontvanger van de verpondingen indiende, werd afgehoord door de gecommiteerde van de Domeinraad in aanwezigheid van de drossaard van Breda, de Oosterhoutse drossaard en de schepenen en gezworenen. Ook andere rekeningen werden jaarlijks of tweejaarlijks afgehoord door het college van schout en schepenen aangevuld met een lid van de Domeinraad, de predikant (de kerkrekening en de armenrekening) of andere functionarissen.⁵⁵⁴

In Oosterhout waren twee molens (de Lage en de Hoge Molen) die aan de heer toebehoorden en die telkens voor drie jaar werden verpacht.

Voor de Dongendijkse polder werden een dijkgraaf ('..zijnde de drossaard..'), een penningmeester en twee gezworenen door de Domeinraad aangesteld. Dit college benoemde vervolgens de sluiswachter die tevens dijkbode was.⁵⁵⁵ De heer benoemde in Oosterhout:⁵⁵⁶

- Dijkgraaf van de Vrijheid Oosterhout
- Schout (later drossaard) en kastelein
- Secretaris
- Stokhouder
- Rentmeester
- Ontvanger
- Notarissen
- Controlleur van de domeinen
- Comptoirbode van de rentmeester
- Landmeter
- Organist
- Koster
- Schoolmeester
- Voorzanger
- Franse kostschoolhouder
- Franse demoiselle
- Dijkgraaf van de Willemspolder
- Gezworenen van landen in het Broek van Oosterhout
- Dijkbode van landen en aanwassen tevens sluiswachter
- Dijkgraaf van de Nieuwe Dijk (tussen de Groenendijkse haven en de Dongendijk)
- Penningmeester van de Nieuwe Dijk (tussen de Groenendijkse haven en de Dongendijk)
- Gezworenen (twee) van de Nieuwe Dijk(-age) (tussen de Groenendijkse haven en de Dongendijk)
- Dijkgraaf van de West- en Republiekpolder
- Penningmeester van de Westpolder
- Gezworenen over de dijk langs de Donge
- Dijkgraaf over de dijk langs de Donge

551 A.F.O. van Sasse van Ijsselt, 'Nog eens de Kommanderij Ter Braake te Alphen bij Tilburg' in: 'Taxandria', tijdschrift voor noordbrabantse geschiedenis en volkskunde, 41 (1934) pp. 64-72; J.P.W.A. Smit, 'De commanderij 'ter' Braake onder Alphen' in: 'Taxandria', tijdschrift voor Noordbrabantse geschiedenis en volkskunde, 27 (1920) pp. 142-149.

552 NDR inv.nr. 764, folio 270; Onder het kopje 'Oude Domeinen van Z.Hd. onder Oosterhout' treffen we een gespecificeerde opsomming (situatie in 1762) aan van in totaal 400 bunder hooi- en weiland en 5 bunder zaailand. Hier staat ook vermeld dat de heer een dijkgraaf aanstelt over deze Oude Domeinen (gewoonlijk de rentmeester) en vijf gezworenen. In het overzicht van functionarissen zoals vermeld in het 'Amptboek' vinden we deze dijkgraaf terug in de omschrijving 'Dijkgraaf van de Vrijheid Oosterhout'. Het is niet duidelijk of met deze Oude Domeinen alleen de voormalige commanderijgoederen worden aangeduid: NDR inv.nr. 767, folio 1264.

553 Van Goor, Beschrijving, pp. 360-362.

554 NDR inv.nr. 766, folio 388-394.

555 NDR inv.nr. 766, folio 394-396. Dit is in tegenspraak met de gegevens uit NDR inv.nr. 685, folio 81 e.v.

556 NDR inv.nr. 685, folio 81-101.

- Dijkgraaf van de nieuwbedijkte landen onder Oosterhout (achter [Leijren], Den Horst en Den [Bercht])
- Penningmeester van de nieuwbedijkte landen onder Oosterhout (achter [Leijren], Den Horst en Den [Bercht])
- Gezworenen van de nieuwbedijkte landen onder Oosterhout (achter [Leijren], Den Horst en Den [Bercht])
- Warande plantagemeester en boswachter
- Vosters
- Schoolmeester in Den Hout
- Voster in Den Hout
- Schoolmeester in Stuivezand
- Schoolmeester in Hoogerheide
- Doodgraver in Oosterhout

DONGEN

In Dongen bezat de heer slechts de middelbare en lage rechtsmacht. De schout werd door de heer aangesteld en samen met de zeven schepenen werd recht gesproken.⁵⁵⁷ In zaken van criminele rechtspraak was de Bredase rechtbank bevoegd.⁵⁵⁸

In Dongen stonden een windmolen en een watermolen, die beide werden verpacht. Een belangrijke bron van inkomsten werd hier gevormd door de moertering. De heer benoemde in Dongen:⁵⁵⁹

- Dijkgraaf
- Schout
- Stokhouder
- Secretaris
- Rentmeester
- Ontvanger
- Notaris
- Comptoirbode van de rentmeester
- Controleur van de domeinen
- Landmeter
- Koster
- Schoolmeester
- Voster

TER BRAKE

De rechten die van oudsher toebehoorden aan de orde van de Johanneters en die sinds 1648 alle aan de heer van Breda behoorden waren o.a. het collatierecht in Oosterhout, het molenrecht in Alphen en Oosterhout, het recht op de vroente en de lage rechtspraak. Bovendien behoorden tot de commanderij Ter Brake tienden onder Oosterhout, Dongen, Alphen en Breda. Deze tienden vormden een belangrijke inkomstenbron.

De heer benoemde in Ter Brake:⁵⁶⁰

- Rentmeester van de goederen
- Comptoirbode

BEHEER

Hoewel de heerlijkheden Oosterhout en Dongen en de voormalige commanderij Ter Brake een apart beheer kenden, was er een grote verwevenheid van de bezittingen. Allereerst waren dat de commanderijgoederen, die verspreid waren over de hele baronie van Breda (en ook daarbuiten o.a. in Turnhout), maar een zwaartepunt hadden in de gebieden onder Oosterhout en onder Alphen. Daarnaast waren er ook Oosterhoutse bezittingen onder Dongen en niet te vergeten Dongense bezittingen onder Oosterhout en Rijen (Tiggelrijt). Toen in 1643 Laurens Smits zowel voor Oosterhout als voor Dongen werd aangesteld als rentmeester, werd de verwevenheid er zeker niet kleiner op, ondanks de orders gescheiden rekeningen in te dienen. Het gezamenlijk beheer was niet nieuw: in de 16e eeuw werden de domeinen Oosterhout en Dongen ook al door één rentmeester beheerd, zij het dat ook maar één jaarlijkse rekening werd ingediend en wel de rekening van de rentmeester van de domeinen onder de heerlijkheden Oosterhout en Dongen en van de visserijen gelegen onder de heerlijkheden van Standhazen, Drimmelen, Almonde, Dubbelmonde en Twintighoeven. Het beheer over de verdronken heerlijkheden Standhazen, Drimmelen, Almonde en Dubbelmonde en daarmee het visserijbeheer in dit deel van de Verdronken Waard van Zuid-Holland

557 NDR inv.nr. 765, folio 387.

558 M.A. Hiemstra en B.C.M. Jacobs, 'Aan de grenzen van de samenleving; Criminaliteit en jurisdictiemacht in het grensgebied van Staats-Brabant en Holland in de achttiende eeuw' in: Noordbrabants Historisch Jaarboek 12 ('s-Hertogenbosch, 1995) pp. 82-118.

559 NDR inv.nr. 685, folio 81-101.

560 NDR inv.nr. 685 folio 81-101.

kwam na 1580 onder de verantwoordelijkheid van de rentmeester van Geertruidenberg. De rentmeester van de Zwaluwe kreeg het beheer over de voormalige ambachtsheerlijkheden Twintighoeven en Klein-Waspik.⁵⁶¹

In 1748 werd de personele unie van de rentmeesters van Oosterhout en Dongen met de rentmeester van Ter Brake een feit, zodat vrijwel het hele oostelijke deel van de baronie van Breda vanaf die tijd door één rentmeester werd beheerd. De verschillende rekeningen werden jaarlijks ingediend door de rentmeester of zijn vertegenwoordiger en vormden het bewijs en sluitstuk van zijn zorgvuldig beheer.

Een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden van de rentmeester was de verpachting van onroerende goederen en rechten. De verpachting van landerijen, tienden en molens vormde in deze domeinen een belangrijke bron van inkomsten. Het totaal aan inkomsten over het jaar 1720 in het domein Oosterhout bedroeg b.v. 18.560 pond. Hiervan vormde de verpachting van 'Landen Beemden en Weijden' verreweg de grootste post: 8806 pond. Pikant is dat in dit jaar de opbrengst van de z.g. 'oude domeintienden' (2170 pond) niet opwoog tegen de uitgaven aan verpondingsgelden over dezelfde landen (2308 pond; onderdeel van de post 'Gemengden uijtgeeff')⁵⁶²

De functie van rentmeester leverde vele emolumenten op. In de rekening over 1720 nam Schoorn de hele lijst waarop hij recht had op:⁵⁶³

'Het tantiesme ofte ontfangloon van de verpachte ende vercofte goederen bij den Rentmeester verantwoord bedraegende den 21ste penning van allen de partijen die met heeren guldens van 21 stuivers worden verpacht ende vercoft

Het tantiesme oft den ontfangloon van de verpondingen daar hem aan de gemeenten te verantwoorden beloopende vier en een half ten hondert van sijnen ontfangh. Het branthout jaarlijks geschat op twaelft guldens

Voor t' opstellen schrijven ende grosseeren van de rekeningen en van de double vandien twee stuivers per bladt ten waere goet gevonden wiert een geproportioneert tantum daer voor toe te leggen

Voor t' opstellen schrijven ende doubleeren de conditien van verpachtinge en vercoopinge bij de rekeningen overgelegd twee st.rs per bladt

Voor t' schrijven der biljetten tot bekentmaeking der sitdaegen het innen der chijsen en voor de andere onkosten in de ontfangh derselves vallende jaarlijks een vijffen twintigh guldens

Voor t' overbrengen der gelden dienende tot voldoeninge der slooten der reekeninge ter Thesaurie ses stuivers van yder hondert guldens

Voor t' overbrengen ter auditie ses en dartigh guldens

Voor een advijs volgens reglementeenen gulden 10 st.rs

Voor t' overboeken der chijsen ses stuivers van iedere chijs

Nog twee stuivers tot een boete van ijder chijs over ijder jaer dat deselve versuijmt wert te betaelen

De permissie om mede te mogen jaegen

Aldus opgesteld ende gearresteert in den Raedt desen 19 Augusti 1720

en was getijckent ... Vultejus'

(in de marge: 'volgens de lijste aen de Liasse ter Griffie hierop nagesien')

EEN OVERZICHT VAN DE RENTMEESTERS:

RENTMEESTER VAN DE DOMEINEN ONDER DE HEERLIJKHEDEN OOSTERHOUT EN DONGEN EN VAN DE VISSERIJEN GELEGEN ONDER DE HEERLIJKHEDEN VAN STANDHAZEN, DRIMMELEN, ALMONDE, DUBBELMONDE EN TWINTIGHOEVEN

Anthonis de la Ruyelle	[1539]-1556
Jane van den Berge	1557
Rentmeester van Oosterhout ⁵⁶⁴	
Laurens Smits ⁵⁶⁵	1643-1663
Thomas Claypole	1663-1719
Nicolaas Kuijpers	1696[-1698] (provisieel)

561 Zie hiervoor de onderdelen van deze inventaris betreffende Geertruidenberg en Zwaluwe; van 1592-1610 diende Joan van de Corput rekeningen in wegens het beheer van de heerlijkheid Hooge Zwaluwe, Almonde, Twintighoeven, Standhazen en Klein-Waspik (zie NDR inv.nrs. 7764-7768/Zwaluwe).

562 NDR inv.nr. 12118.

563 NDR inv.nr. 12300 folio 8v-10v.

564 Gegevens uit de series rekeningen en uit NDR inv.nr. 685, folio 81-101.

565 Volgens NDR inv.nr. 685, folio 82v. werd Smits in 1643 aangesteld als rentmeester. Pas vanaf 1654 zijn zijn rekeningen bewaard gebleven.

Johannes Klis	1699-1719 (commies)
Johan Carel Schoorn	1720-1751
Theodorus Ruijsenaars	1752-1773
Johannes van Ercom	1774 (provisioneel)
Simon Anthoni de Vries	1775-1794
Jan Simon Hallunguis (gecommitteerd tot liquidatie van het kantoor van wijlen zijn oom S.A. de Vries)	1795-1798
Willem David van Dompelaar	1799-1809
Lucas Hendrik Rijsterborgh (gelastigde van de borgen van W.D. van Dompelaar)	1808-1809
Lucas Hendrik Rijsterborgh	1810
Rentmeester van Dongen	
François van Clootwijck	1624
Pieter Pels	1625-1632
Machteld Fourcy, weduwe van Pieter Pels	1633-1643
Vanaf 1643 zoals in Oosterhout (personele unie)	
Rentmeester van Ter Brake	
Adriaan Verelst	[vóór 1647]-1657
Pieter Huart	1657-1693
Anthonij Pesser	1694-1716
Simon Lodewijk van de Pol	1717-1736
Jan Frederik van de Pol (geauthoriseerd tot het waarnemen van het rentmeesterschap in verband met de minderjarigheid van Simon Lodewijk van de Pol)	1717-1724
Pieter de Bruijn	1737-1746
Vanaf 1748 zoals in Oosterhout en Dongen (personele unie)	

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit onderdeel worden de stukken van de Domeinraad betreffende Oosterhout, Dongen en Ter Brake beschreven. De combinatie van deze domeinen is historisch gegroeid. De bezittingen van deze drie domeinen liepen geografisch gezien door elkaar: zo bezat de voormalige commanderij Ter Brake een aanzienlijke hoeveelheid grond en tienden in Alphen, maar ook in Oosterhout en Dongen. Vanaf 1643 werd in Dongen dezelfde persoon tot rentmeester benoemd als in Oosterhout. Een eeuw later volgde ook Ter Brake. Hoewel de drie domeinen vanaf die tijd dezelfde rentmeester hadden, werden de domeinen wel (grotendeels) apart geadministreerd.

In dit deel van het archief treft men o.a. een aantal algemene series aan die betrekking hebben op de domeinen Oosterhout en Dongen en de commanderij Ter Brake. Veel van deze series vangen pas de tweede helft van de 18e eeuw aan, zoals de 'Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen' (vanaf 1768) en de 'Generale rapporten van de rentmeesters' (vanaf 1777). Bijzondere series zijn ook zeker de 'Registers met stukken betreffende ...' waarin voornamelijk inkomende en uitgaande stukken betreffende het domein werden opgenomen. In deze registers treft men echter b.v. ook complete cijnsboeken aan (NDR inv.nr. 11909) of lijsten van inwoners opgemaakt ten behoeve van de inning van het hoofdgeld (NDR inv.nr. 11890). In de inhoudsopgaven van de registers treft men ook veel 'blanco nrs.' aan: beschrijvingen van srukken die niet in het register werden opgenomen. De verwijzingen maken duidelijk dat deze stukken in de oude 'FOLIO'-

verzameling werden geplaatst. Resultaat is dat m.n. deze inhoudsopgaven een vrij volledig (chronologisch) beeld geven van de belangrijkste gebeurtenissen.⁵⁶⁶ De onderwerpsgewijs gebonden stukken zijn via de inhoudsopgaven goed toegankelijk.

De series 'Rekeningen van de rentmeesters' en 'Conditioes van verpachting' bevatten veel gegevens met betrekking tot de exploitatie van het domein en de (jaarlijkse) gang van zaken. Met name de rekeningen geven een beeld van de belangen van de heer in het domein: de verschillende inkomstenbronnen en uitgavenposten worden hierin beschreven over een periode van twee eeuwen. De inhoudsopgaven van de rekeningen vormen als het ware een overzicht van het beheer van het domein. (Zie de bijlage bij deze inleiding).

De condities van verpachting zijn niet zo volledig bewaard gebleven en beginnen bovendien ook pas, met een enkele uitzondering, zo rond 1764. Een bijzondere bijlage bij de condities van verpachting van de molens vormen de 'Prisatiën' of taxatierapporten: (inventaris-)lijsten van onderdelen van de molen met de prijs / waarde per onderdeel. De rapporten werden telkens aan het einde van een pachtperiode opgemaakt door beëdigde timmerlieden. De prisatiën werden ook opgenomen in de rekeningen.

Van dit domein treft men slechts enkele stukken betreffende cijzen en grondrenten aan. De meeste leggers van cijzen en tienden van de domeinen Oosterhout, Dongen en Ter Brake zijn bewaard gebleven in de archieven van de rentmeesters van prins Frederik.⁵⁶⁷

Vanaf 1775 zijn er verschillende keren inventarissen van de archiefstukken berustende op het domeinkantoor opgemaakt. Deze inventarissen geven een beeld van de (administratieve) organisatie van het rentmeesterskantoor en natuurlijk van de stukken die de rentmeester beheerde. In de inventaris Drossaers I treft men de beschrijvingen aan van de stukken betreffende deze domeinen van voor 1581. De stukken staan (voornamelijk) beschreven onder de rubriek Het land van Breda en Steenberg.

Over de periode na 1581 treft men ook hierboven in Drossaers I, deel 1 gegevens betreffende deze domeinen aan o.a. in de series notulen, de registers van uitgaande stukken en in de registers met historische gegevens.

VERWANTE ARCHIEVEN

Omdat Oosterhout, Dongen en Ter Brake een onderdeel vormden van de baronie van Breda is het van belang bij onderzoek ook deel 7 / III (BREDa) te raadplegen. Kaarten betreffende de domeinen Oosterhout, Dongen en Ter Brake over de hele periode tot 1795 zijn vermeld in: J.H. Hingman, Inventaris van de verzameling kaarten berustende in het Rijksarchief..., Tweede gedeelte ('s-Gravenhage, 1871) en: A.J.H. Rozemond, Inventaris der verzameling kaarten berustende in het Algemeen Rijksarchief, zijnde het eerste en tweede supplement op de collectie Hingman ('s-Gravenhage, 1969), deze beide collecties worden aangeduid met VTH en VTHR. Voor Oosterhout, Dongen en Ter Brake is met zekerheid vast te stellen dat de nrs. 1643,1644-1645 en 1646 afkomstig zijn uit het Domeinarchief. De nrs. 1647-1649 en 1657-1669 behoorden mogelijk tot het archief van de Domeinraad.

Stukken betreffende Oosterhout, Dongen en Ter Brake over de periode 1581-1811 bevinden zich ook in:

Rijksarchief in Noord-Brabant:

- Collectie Nassause Domeinen, 1545-1810.
- Collectie Cuypers van Velthoven, 1320-1870.
- Archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers, (1456) 1840-1932.

Bewaarplaats Oosterhout:

- Oud-archief van de gemeente Oosterhout, 1450-1810.

Bewaarplaats Dongen:

- Oud-archief van de gemeente Dongen, 1430-1811.

Bewaarplaats Alphen en Riel:

- Oud-archief van het dorp Alphen, c.1640-1810.

LITERATUUR

Arnoud-Jan Bijsterveld, 'Alphen van Echernachs Domein tot Bredase heerlijkheid, 1175-1312. I en II'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*. XLIII, 1990, pp. 77-111 en XLIV, 1991, pp. 110-148. J.A. ten Cate, *Inventaris van de archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers*. 's-Hertogenbosch, 1971. F.F.X. Cerutti en F.A. Brekelmans, ed., *Middeleeuwse rechtsbronnen van stad en heerlijkheid Breda*. Utrecht/Bussum/Zutphen, 1956, 1972, 1990. Thomas Ernst van Goor, *Beschrijving der stad en lande van Breda*, (...). 's-Gravenhage, 1744. M.A. Hiemstra en B.C.M. Jacobs, 'Aan de grenzen van de samenleving; Criminaliteit en jurisdictiemacht in het grensgebied van Staats-Brabant en Holland in de achttiende eeuw'. In: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 12, 's-Hertogenbosch,

⁵⁶⁶ Vergelijk b.v. de registers met stukken betreffende de commanderij Ter Brake, NDR inv.nr. 11909 met inv.nrs. 11957-11986.

⁵⁶⁷ J.A. ten Cate, *Inventaris van de archieven van de rentmeesters van prins Frederik en hun opvolgers* ('s-Hertogenbosch, 1971), met name pp. 22 en 61-70. (stukken ter inzage in het Rijksarchief in Noord-Brabant).

1995, pp.82-118. H.Ch.G. baron van Lawick, 'Enige verzamelde gegevens omtrent de commanderie ter Braecke van de Orde der Ridder van St. Jan in Noord-Brabant'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, II, 1949, pp. 1-16. J.H. van Mosselveld, 'De slotjes te Oosterhout'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XVII (1964) pp. 61-102. A.F.O. van Sasse van IJsselt, 'Nog eens de Kommanderie Ter Braeke te Alphen bij Tilburg'. In: 'Taxandria', tijdschrift voor noordbrabantse geschiedenis en volkskunde, 41, 1934, pp. 64-72. J.P.W.A. Smit, 'De commanderie 'ter' Braeke onder Alphen'. In: 'Taxandria', tijdschrift voor Noordbrabantse geschiedenis en volkskunde, 27, 1920, pp. 142-149. A.A. Streefland, 'Tempeliers in Brabant; de commanderie Ter Brake bij Alphen'. In: *Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom'*, XXXII, 1979 en XXXIII, 1980, pp. 141-166

BIJLAGE

DOMEINEN ONDER OOSTERHOUT

(rekening over 1654)⁵⁶⁸CATALOGUS OFT REGISTER VANDE CAPPITTELEN INDE REECKENINGH VANDEN JAERE 1654:
ONTFANCK CAP'

1	Erffgront chijns
2	Gansen Cappoenen ende hoenderen
3	Landen Beemden Weijden
4	Castelijnie goederen
5	Accijns Gruijt gemael en tol
6	Visscherije en vogelderije
7	Thienden
8	Vaertgeld en gerechticheijt over de schors
9	Molens
10	Uijtgegeven Vroenten
11	Confiscatie van bastaerden en onbeheerde goederen
12	Vercoft hout
13	Hoofschten en erffpacht Rogh
14	Prijseringh van Molens
15	Visscherijen inden [Ver]droncken Weert van Suijthollant
16	Gemenghden ontvanck

UUIJTGEEFF: CAP'

1	Penningen hier vooren berekent en nijet ontfangen
2	Gelt renten
3	Reparatie aen Molens
4	Reparatie aen tbos
5	Erffrogh berekent en nijet ontfangen
6	Roghrenten
7	Gagien
8	Prijseringh van Molens
9	Gemenghden uijtgeeff

DOMEINEN ONDER DONGEN (REKENING OVER 1624)

⁵⁶⁹

568 NDR inv.nr. 12055.

569 NDR inv.nr. 12207; de rekening bevat geen inhoudsopgave.

i' Capple	Ontfanck van erffchijnsen ende erffgrontpachten onder Donghen
ii' Capple	Ontfanck van Gansen, Capoenen ende hoenderen
iii' Capple	Ontfanck van Lantpachten verpacht voor sess Jaren, (...)
iiii' Capple	Ontfanck van Thienden verpacht voor eenen jare, (...)
v' Capple	Ontfanck vande Vervlogen [Swarmen] Wechgelt ende Smael Thiende, Verpacht voor eenen Termijn van drie Jaren, (...)
vi' Capple	Ontfanck van Molens Verpacht voor eenen Termijn van vijff Jaren, (...)
vii' Capple	Ontfanck van Erfpacht
viii' Capple	Ontfanck van Erffpacht Rogge
ix' Capple	Ontfanck van Schaerhout
x' Capple	Ontfanck van Priseringen van Molens ende afslijtinge van dien
xi' Capple	Ontfanck van Visscherijen inden Verdroncken Weert van Zuiithollant aen de Zuijtsijde vande oude Mase, onder heerlijkheit van Stanhasen, Almonde, Dubbelmonde ende Drimmelen gelegen ⁵⁷⁰ met kanttekening: 'Memorie - Vid: hier op de Rekening van Geertruideneberch'
xii' Capple	Ontfanck vanden xxi' Penninck der verpachte partijen
xiii' Capple	Ontfanck vande Rantsoenen der Verpachte Parthijen
i' Capple	Uijtgheeff tegens den voorss Ontfanck Eerst van Penningen hier voor voor Vollen Ontfanck berekent ende niet ontfangen
ii' Capple	Geltrenten beset op de heerlijkheit van Dongen
iii' Capple	Reparatien aende Molens
iiii' Capple	Reparation aende Groote ende Cleene hoeven
v' Capple	Rogrenten
vi' Capple	Rogge, hiervoor is Ontfanck berekent ende niet ontfangen
vii' Capple	Uijtgheeff van Priseringen van Molens
viii' Capple	Gagien
ix' Capple	Gemengden Uijtgheeff

DOMEINEN ONDER DONGEN REKENING OVER 1720)

⁵⁷¹

570 LET OP: 'Vande voorss parthijkens der Visscherijen, sijn ennige, bijder Rendants voorsaten verpacht geworden, maer overmits deselve sijn appendent den Domeijnen der Visscherijen van St. Geertruidenberch, ende dat van wegen Sijne P':Ex': Mauritie is geordonneert, die te laten volgen sijn Ex':p.hendrick fredrick, soo heeft de rendant daer van ontfangen -nyet'

571 NDR inv.nr. 12300.

CATALOGUS OFTE REGISTER VANDE CAPPITTELEN IN DESE REKENINGE VERVATH: ONTFANGH CAPPITTELEN

1	Erffgrontchijnsen
2	Ganssen, Cappoenen etc
3	Lantpachten
4	Thienden
5	Vervloogen [Swarmen] en Smaltient Weggelt
6	Moolens
7	Erffpachten
8	Hooffsche en erffpachtrogge
9	Vercogt hout
10	Uijtgegeven vroenten
11	Priseeringe van moolens
12	Visserije in de riviere de Dunga
13	Confiscatien van Bastaerd en onbeheerde goederen
14	Vercogte hoofsche pachtrogge
15	Recognitien van offitien en ampten
16	Gemengden ontfangh
17	Van de aangepogte goederen ⁵⁷²

CAPPITTELEN UIFTGAEFF

1	Penningen bereekent en niet ontfangen
2	Geltrenten
3	Reparatien aan de moolns
4	Rogrenten
5	Hooffsche en erffpachtrogge bereekent en niet ontfangen
6	Priseeringe van moolns
7	Gasien
8	Gemengden uijtgaeft
9	Van de aangepogte goedere

DOMEINEN ONDER TER BRAKE (REKENING OVER 1681)

⁵⁷³

⁵⁷⁴

TAFEL VANDE CAPPITULEN DESER REECKENINGE: ONTFANCK

Capl.1	Erffchijnsen ende erffrenten onder Breda
2	Erffcijnsen onder Oosterhout
3	Erffchijnsen ende erffrenten onder Dongen
4	Erffchijnsen onder Alphen Baarle en Caam

572 Het betreft hier inkomsten op de goederen aangekocht uit de boedel van Thomas Claypole: 'Ontvangh van lantpachten cooppenningen van executie vercogte goederen toebehoort hebbende Jonkheer Thomas Claijpoole welke op ordre van haer edele moogenden geëxecuteert en ten behoeven van de Furstelijke weisen inge cogt sijn geleegen onder Dongen en den Rijen onder Gils en Oosterhout' (f.61).

573 Het betreft goederen die toebehoorden aan de commanderij Ter Brake onder Breda, Oosterhout, Dongen, Alphen en omgeving.

574 NDR inv.nr. 12391.

5	Landerien onder Breda
6	Landerien onder oosterhout
7	Beemden ende weijden onder 50. bunderen aenden Vijfdijck onder Oosterhout
8	De houve ter Braaque
9	Ontfanck van Thienden
10	Zaet en wintergeerst thienden
11	Leengoederen
12	Erffpachten in Rogge ende Evene
13	Casteleine goederen onder Oosterhout
14	Extraordinaris ontfanck
15	Houtgewas

CAPL. UUTGAVE

1	Chijnsen ende renten in gelde ende rogge
2	Gagien
3	Schattingen vanden vijffden pennink
4	Reparatien vande houve ter Braaque
5	Gelichte penningen
6	Alderhanden uijtgaben

A ALGEMEEN

- 11867-11897** Registers met stukken betreffende Oosterhout. Met inhoudsopgaven. Deels afschriften. 16e eeuw -1776. 31 banden Vol. 1.
- 11867** Vol. 1:
EERSTE DEEL: IN HET GEMEEN
Algemeen
Historie
Limietscheiding
TWEEDE DEEL: DE HEER
Caput 1: Rechten en gerechtigheden.
Art 1: Recht tot het verlenen van octrooien.
Art. 2: Recht om pardon en andere grades aan misdadigers te verlenen.
Art. 3: Recht van bastaardgoederen.
- 11868** Vol. 2:
Art: 4. Grondrechten van de moeren, heiden, publieke wegen en bruggen.
- 11869** Vol. 3:
Art. 5: Recht van hofdiensten.
Art. 6: Recht van curialiteiten.
Art. 7: Recht van de jacht.
Art. 8: Recht van vrijdom en exemptie van lasten.
Art. 9: Recht van preferentie.
Art. 10: Recht van tienden.
Caput 2: Goederen en inkomsten.
Art. 1: Algemeen
De hier gebruikte term 'Algemeen' is ruimer dan wat er tegenwoordig onder wordt verstaan, n.l.: 'alles wat niet elders ondergebracht kon worden'.
Art. 2: Goederen.
Par. 1: Het kasteel of huis te Strijen.
Par. 2. Molens.
- 11870** Vol. 4:

- Par. 3: Landen, hoeven, bossen en aanwassen.
(Inhoudsopgave, folio 1-450)
- 11871** Vol. 4:
(Vervolg: folio 451-958)
- 11872** Vol. 4:
(Vervolg: folio 960-1466)
- 11873** Vol. 5:
Par. 4: Dijkgraaf, gezworenen en dijkbode, schutter of sluiswachter van 's heren landen.
Par. 5: Boswachter, warande- en plantagemeester
Par. 6: Visserij en vogelarij
- 11874** Vol. 6:
Art. 3: Inkomsten.
Par. 1: Cijnzen.
(Inhoudsopgave, folio 1-350)
- 11875** Vol. 6:
(Vervolg: folio 351-729)
- 11876** Vol. 6:
(Vervolg: folio 731-1131)
- 11877** Vol. 7:
Par. 2: Tienden.
Par. 3: Recognities.
Par. 4: Gruit, accijns, tol en gemaalgeld.
Par. 5: Vaartgeld en schorsgeld.
Bevat ook andere stukken betreffende de Vaart, o.a. een Tekening van de Vaart en omleggende erven' folio 143.
- 11878** Vol. 8:
Art. 4: Lasten.
Par. 1: Verpondingen en andere lands of gemeentebelastingen die uit dit domein betaald worden.
- 11879** Vol. 9:
Par. 2: Renten en cijnzen uit dit domein verschuldigd.
Art. 5: Officianten.
Par. 1: Rentmeester
: a. Aanstellingen
: b. Gages en plichten.
Par. 2: Comptoirbode.
Par. 3: Controleur
Par. 4: Landmeter
DERDE DEEL: DE VRIJHEID EN HEERLIJKHEID
- 11880** Vol. 10: Caput 1: Zaken van politie, regering en huishouding.
Art. 1: Algemeen.
(Inhoudsopgave, folio 1-301)
- 11881** Vol. 10 (Vervolg: folio 302-654)
- 11882** Vol. 10 (Vervolg: folio 655-1052)
- 11883** Vol. 11
Art. 2 Schout en kastelein, later drossaard.
a. Aanstellingen
b. Gages en plichten
Art. 3: Jaarlijkse aanstellingen van schepenen en gezworenen
(Inhoudsopgave, folio 1-417)
- 11884** Vol. 11 (Vervolg: folio 419-813)
- 11885** Vol. 12
Art. 4 Secreraris.
a. Aanstellingen
b. Gages en plichten.
Art. 5: Stokhouder
Art. 6 Vorster van Oosterhout.
Art. 7 Vorster van Den Hout.
Art. 8 Notarissen
- 11886** Vol. 13.
Caput 2: Zaken van Justitie.

- 11887** Vol. 14
Caput 3: Zaken van Financiën. Art. 1: Algemeen.
(Inhoudsopgave, folio 1-375)
- 11888** Vol.14 (Vervolg: folio 376-881)
- 11889** Vol.14 (Vervolg: folio 882-1352)
- 11890** Vol.14 (Vervolg: folio 1354-1793)
- 11891** Vol.14 (Vervolg: folio 1794-2332)
- 11892** Vol.14 (Vervolg: folio 2333-2843)
- 11893** Vol.15.
Art. 2: Approbatie van de jaarlijkse omslagen.
Art. 3: Ontvanger.
- 11894** Vol. 16
Caput 4: Kerk, school en armenzaken.
Par. 1: Algemeen
Betreft ook gegevens over de beneficiën die in de kerken zijn gefundeerd; met een tekening van de kerk, folio 76.
- 11895** Vol.17. Par. 2: Predikant.
a. Beroepingen.
b. Tractementen en subsidies.
Par. 3: Koster.
Par. 4: Schoolmeester, voorlezer en voorzanger.
Par. 5: Schoolmeester van Den Hout, Stuivezand en Hoogerheide.
- 11896** Vol. 18
Caput 5: Westpolder.
Caput 6: Republiekpolder.
Caput 7: Willemspolder.
- 11897** Vol. 19
Caput 8: Dongendijksepolder.
Caput 9: Brieltjespolder.
Caput 10: De Vaart.
Caput 11: Het klooster.

- 11898-11908** Registers met stukken betreffende Dongen. Met bij elk deel een inhoudsopgave.
Deels afschriften.
16e eeuw - 1776 11 banden
- 11898** Vol. 1
EERSTE DEEL: IN HET GEMEEN
Algemeen
Historie
Limietscheiding
TWEEDE DEEL: DE HEER
Caput 1: Rechten en gerechtigheden.
Art. 1: Recht tot het verlenen van octrooien.
Art. 2: Recht om pardon en andere grades aan misdadigers te verlenen.
Art. 3: Recht van bastaardgoederen, onbeheerde goederen en confiscaties
Art. 4: Grondrechten van de moeren, publieke wegen en bruggen.
Art. 5: Recht van hofdiensten.
Art. 6: Recht van de jacht.
Art. 7: Recht van preferentie.
- 11899** Vol. 2:
Caput 2: Goederen en inkomsten.
Art. 1: Algemeen.
Art. 2: Goederen.
Par. 1 Molens.
- 11900** Vol.3:
Par. 2 Landen, hoeven en bossen.
Par. 3 Landen hoeven en bossen, gekomen van Thomas Claypole.
Par. 4 Visserij.
(Inhoudsopgave, folio 1-344)
- 11901** Vol. 3: (Vervolg- folio 345-748)
Met tekening van de grens tussen Dongen en Gilze [1651], folio 9.

- 11902** Vol. 4:
 Art. 3: Inkomsten.
 Par. 1 Cijnzen, renten en erfpachten.
 Par. 2 Tienden.
 Par. 3 Recognities.
 Par. 4 Weggeld.
 Art. 4: Lasten.
 Par. 1 Renten en Cijnzen door het domein verschuldigd.
 Par. 2 Verpondingen en andere 's lands of gemeentelasten uit het domein voldaan wordende.
 Art. 5: Officianten en bedienden.
 Zie voor deze rubriek het register betreffende Oosterhout, NDR inv.nr. 11879, folio 139 e.v.
 DERDE DEEL: DE HEERIJKHEID
- 11903** Vol. 5:
 Caput 1: Zaken van politie, regering en huishouding.
 Art. 1: Algemeen.
- 11904** Vol. 6:
 Art. 2: De schout.
 a. Aanstellingen.
 b. Gages en plichten.
 Art. 3. Jaarlijkse aanstelling van schepenen en gezworenen.
- 11905** Vol. 7:
 Art. 4: Secretaris.
 a. Aanstellingen.
 b. Gages en plichten
 Art. 5: Stokhouder.
 Art. 6: Vorster
 Caput 2: Zaken van Justitie.
- 11906** Vol. 8:
 Caput 3: Zaken van Financiën.
 Art. 1: Algemeen.
- 11907** Vol. 9:
 Art. 2: Approbatie van de jaarlijkse omslagen.
 Art. 3: Ontvanger.
- 11908** Vol. 10:
 Caput 4: Kerk, school en armenzaken.
 Art. 1: Algemeen.
 Betreft ook gegevens over de beneficiën die in de kerken zijn gefundeerd.
 Art. 2: Predikant.
 a. Beroepingen en ontslagen.
 b. Tractementen en subsidies.
 Art. 3: Koster, schoolmeester en voorlezer.

11909-11912 Registers met stukken betreffende de commanderij Ter Brake. Met inhoudsopgaven. Deels afschriften.
 16e eeuw-1776.

4 banden

- 11909** Vol. 1:
 EERSTE DEEL: ALGEMEEN
 'Vervattende al hetgeen anterior is aan de acquisitie van deze goederen door prins Philips Willem van Oranje over de rechten en privileges van de commanderij van Ter Brake alsook de beneficiën ter collatie van dezelve staande etc. voorts hetgeen betreft de voorschreven acquisitie van deze goederen met de gevolgen daarvan, alsook de administratie van dezelve en in het algemeen al wat niet gevoeglijk onder een particulier hoofd is gebracht'
 (Inhoudsopgave, folio 1-351)
- 11910** Vol. 1 (Vervolg: folio 352-728)
- 11911** Vol. 2
 TWEEDE DEEL: GOEDEREN
 DERDE DEEL: LENEN
 VIERDE DEEL: INKOMSTEN, CIJNZEN, TIENDEN, ETC.
- 11912** Vol. 3

VIJFDE DEEL: LASTEN
 ZESDE DEEL: OFFICIANTEN
 Art. 1: Rentmeester.
 Art. 2: Comptoirbode.
 ZEVENDE DEEL: BENEFICIËN VAN DE SINTJANSKAPTEL TE BREDA

- 11913** Akten en aantekeningen betreffende de heerlijkheid en de heren van Oosterhout over de periode 1277-1649, bijeengebracht en vervaardigd door Adriaan Havermans, griffier van Breda van 1637 tot 1653, [ca. 1650]. 1 pak. Deels afschriften.
- 11914** Brieven van Pau (of Pall) aan de president van de Domeinraad, 20 febr en 15 aug. 1762. 2 stukken
- 11915** Ingekomen stukken en afschriften van uitgaande stukken bij en van de hertog van Brunswijk als voogd van Willem V betreffende Oosterhout, Dongen en Ter Brake, 1760-1763. Met inhoudsopgave, 1767. 1760-1763. 1 pak.
 Het betreft hier stukken afkomstig van Lodewijk van Brunswijk, die hij aan Willem V heeft overgegeven in verband met het beheer over de domeinen. Zie de aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 11916-11918** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad. Met kanttekeningen. 1776-1808. 1 band en 2 delen
- 11916** 1776-1793., 1 band
- 11917** Rendantsexemplaar. 1776-1799.
- 11918** Afschrift (mogelijk rendantsexemplaar). 1799-1808.
 Het titelblad noemt dit deel: 'Memorie-responsief'.
- 11919-11934** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein. Met kanttekeningen en vanaf 1781 met bijlagen. 1777-1806. 1 pak, 2 banden en 13 delen
- 11919** Met inhoudsopgave. 1777-1789., 1 band
- 11920** 1790.
- 11921** 1791-1793., 1 band
- 11922** Met een model van het op te stellen rapport. 1777-1778, 1780-1789, 1791-1793., 1 pak
 Dubbelen van NDR inv.nrs. 11919-11921.
- 11923** 1796.
- 11924** 1797.
- 11925** 1798.
- 11926** 1799.
- 11927** 1800.
- 11928** 1801.
- 11929** 1802.
- 11930** 1803.
- 11931** 1804.
- 11932** 1805.
- 11933** 1806.
- 11934** 1806.
 Betreft een generaal rapport van de rentmeester wegens de goederen die behoorden tot de commanderij Ter Brake, 1806.
- 11935-11936** Ingekomen stukken behandeld ter vergadering van de Domeinraad, 1785-1794. 2 pakken

- 11935** 1785-1790.
11936 1791-1794.
- 11937** Verbalen van de leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen, 1786-1790. 1 band
Zie ook NDR inv.nrs. 8094-8096 en 8098-8101 (hoofdstuk BREDA) voor de verbalen over de jaren 1768-1772 en 1774-1778.
- 11938** Aantekeningen uit de domeinrekeningen van Oosterhout, Dongen en Ter Brake over het jaar 1790 en uit de notulen van de Domeinraad betreffende Oosterhout over de jaren. 1792-1793, z.d. 1 katern
- 11939-11940** Stukken behandeld ter vergadering van de administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1796- 1798. 1 pak en 1 band
11939 December 1796 - november 1798., 1 band
11940 December 1797 - juli 1798., 1 pak
- 11941** Brieven van commissaris E. Temminck aan de rentmeester van het domein Oosterhout, 1805 en 1809. 3 stukken

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN

1 OOSTERHOUT

- 11942** Akte van transport van Jan Aert Peeterszoon aan Jan Willemsen Schuijffhil, als rentmeester van de domeinen van Oosterhout en Dongen, van een 'stede' met huis, schuur en erf in Klein-Oosterhout, 21 december 1592. Afschrift. 1 stuk
- 11943** Stukken betreffende het geschil tussen de Staten van Holland en de prins van Oranje inzake de limietscheiding van gronden en visserijen in het Oosterhoutse Broek, 1670. 1 omslag
- 11944** Overeenkomst tussen de Domeinraad en de Raad en Rekenkamer van de Staten van Holland over het bekaden van enige landen in het Oosterhoutse Broek gelegen onder Oosterhout en Raamsdonk, 10 maart 1712. 1 stuk
- 11945** Akten van verkoop en transport door Adriaan van Herpt, molenaar, aan Johan Carel Schoorn, als rentmeester, van een huis met erf in de Molenstraat in Oosterhout, 15 September 1730. 2 stukken
- 11946** Akte van transport door Adriaan Hoevenaer aan Jan Carel Schoorn, als rentmeester, van een stuk land, van ouds genaamd de Krakeellanden, gelegen in het Oosterhoutse Broek tussen Oosterhout en Raamsdonk. Met autorisaties voor de rentmeester. 13 april 1740. 1 omslag en 1 charter
Met uithangend zegel.
- 11947** 'Acte van overgifte en cessie vande heeren van Schinne, Voet, Coets en Hallunguis

wegens seekere 80 bunderen heijde onder Oosterhout, benevens aan deselve bij octroij van 5 maart 1761 en erffchijns uijtgegeeven, 19 januari 1771.
Ontbreekt, 1922.

- 11948** Stukken betreffende het transport van percelen bos en houtgewassen gelegen in de Houtsche akkers in het domein Oosterhout door de erfgenamen van rentmeester Willem Schoorn aan de prins van Oranje ter vereffening van de schuld van Schoorn, maart 1784. 1 omslag

2 DONGEN

- 11949** Stukken betreffende de verkoop door Merten Cornelisz Meertens van den Nieuwenhuijsen aan Thomas Claypole, als rentmeester, van een huis met hof en erf gelegen nabij de windmolen in Dongen, 1702. 2 stukken en 1 charter
Overlegd als bijlage bij de rekening van 1702.

- 11950-11952** Stukken betreffende de verkoop van de insolvente boedel van Thomas Claypole aan de Domeinraad, 1706-1722. 1 pak, 1 omslag en 7 charters

11950 Stukken betreffende het proces voor de Raad van Brabant inzake de eigendomsrechten van de erfgenamen van Diederik Hoeufft tegen de rentmeester Thomas Claypole, later tegen de Domeinraad, 1709-1722., 1 pak

11951 Akten van verkoop en overdracht van verschillende percelen grond en het woonhuis van Thomas Claypole, door Cornelis Bollaert, deurwaarder, aan Johannes Klis, als commies van het rentambt van het domein Oosterhout en Dongen, 7 augustus 1716., 7 charters

11952 Stukken betreffende de overeenkomst tussen de Domeinraad en Herman van den Honaert inzake het recht van preferentie op de geëxecuteerde en verkochte goederen van Thomas Claypole, 1718. Met bijlage. 1706., 1 omslag
Geliasseerd.

- 11953** Verbaal van de rentmeester van de heer van Tilburg inzake het bepalen en inspecteren van de limieten tussen Dongen en Tilburg. Authentiek afschrift. 1779. 2 stukken
In tweevoud.

- 11954** 'Memorie van leengoeden, ende hare weerde die Jan van Dongen houdende is in Zuijthollandt', z.d.
Ontbreekt.

- 11955** 'Reeckeningh vande costen over den gedinge tegens heer Dierick van Merwede voor Claes des Bastaerts van Meerweijden', z.d.
Ontbreekt.

- 11956** 'Een kleijn bundelken inhoudende eenige caertkens, roerende de mooren van Dongen ende Loon, aengaende oock een en vijftich bunderen moors, die de heer van Loon querelleert' z.d.
Ontbreekt

3 COMMANDERIJ TER BRAKE

- 11957-11978** Retroacta betreffende beneficiën in de kerk van Oosterhout, 1414-1574. 28 charters en 1 stuk
Zie ook de inhoudsopgave in het deel 'Algemeen' van de registers met stukken betreffende de commanderij Ter Brake (NDR inv.nr. 11909)
- 11957** Notariële acte waarbij Herbertus de Emechoven zekere renten fundeert ten behoeven van 't autaar B. Mariae Virginis in de parochiekerk te Oosterhout, 19 december 1409.
- 11958** Vidimus testament van Herbertus Emmechoven fundeerende een autaar, ter eere Gods, Onses Heeren Jesu Christi, en vande Heilige Cruijs in voorszede kerke, en daartoe legateerende verscheide renten 't beneficie confereerende, voor de eerste reijse aan Pieter de Emmechoven, zullende daarna staan aanden commandeur van der ordre van St. Jan, zijnde geïnvesteerd met de kerke van Oosterhout, 2 augustus 1414, en van de confirmatie daarvan door den Eccles. Leodiensis[Luik] 11 juli 1415, als ook van den aartsdeken van Campanien dato? en eindelijk van den investitus cura de Oosterhout, 12 augustus 1414.
- 11959** Notarieel testament van Laurens zoon van Adriaan Henrix, legateerende zekere renten aan de fraternitas Ste. Barbara Virginis cum curiis in gementioneerde kerke, 20 juni 1522.
- 11960** Acte waar bij Johannes de Emechoven rector van 't autaar B. Mariae Virginis prima foundationis, 't zelve ten behoeve van Nicolaas de Querin resigneert in handen van den meester (of commandeur) van Chantraine, 11 augustus 1470.
- 11961** Origineele brieven van den aartsdeken van Campanien, op de presentatie van J. Caillot van de ordre van St. Jan te Jerusalem praeceptor der praeceptorien in Braband, confereerende 't rectoraat van 't gementioneerde autaar op voornoemde N. de Querin, met last om hem, na proclamatie in 't besit te stellen. Met de acte van proclamatie bij transfix, en twee daaraan hangende zegels. 16 augustus 1470.
- 11962** Gelijke origineele brieven. Met eene acte van licentie van den aartsdeken voor voornoemde Querin, feria quarta post assumption. Marie 1470 bij transfix, met twee daaraan hangende zegels. 22 augustus 1470
- 11963** Originele acte, waarbij voornoemde N. de Querin alias Eijck volgens gementioneerde brieven word gesteld in 't besit van voorszede autaar B. Mariae Virginis antiqua de prima foundationis. Met een daaraan hangende zegel. 25 augustus 1470.
- 11964** Origineele notariële acte waarbij Margaretha, Johannes de Wijck dogter, weduwe Arnold de Tolluijken geeft tot zekere misse, aan 't meergementioneerde autaar, een cijns van zes guldens op zeven buinderen in de Legge onder ter Heijde, 29 augustus 1472., Tweemaal.
- 11965** Originele notariële acte, waarbij Claas van Eijck, rector van voorszede autaar, erfelijk uitgeeft aan Wouter Stasen en Jan Floris, zeven buinder lands in de parochie van der Heijen, voor ses guldens erfelijk aan voorszede autaar, 14 mei 1473.
- 11966** Vestbrief voor schepenen van Oosterhout, ten behoeve van 't selve autaar, van een erfcijs van twee stuivers jaarlijks, uit zekere drie loopensaet beemden tot stelven. Met twee daaraan hangende

- zegels. 21 november 1474.
- 11967** Origineele brieven van den aartsdeken van Campanien, op de presentatie van S. Caillot van de ordre van St. Jan te Jerusalem, praeceptor der praeceptorien in Braband, confereerende 't rectoraat van gementioneerde autaar, op Cornelis zoon van Mijs van den Hugevoort, in plaats van N. de Querin. Met de proclamatoraler bij transfix, en twee daaraan hangende zegels. 11 november 1481.
- 11968** Originele brieven van den officiaal van Luijk, autoriserende A. de Rosendaal, om in naam van voornoemde Cornelissoon van Mijs van Hagervoirt, oud boven de zes, maar onder de veerlien jaaren, te verkrijgen en administreren alle geestelijke waardigheden, beneficiën, 21 november 1481.
- 11969** Originele brieven van den aartsdeken van Campanien, op de praesentatie van de gravinne van Nassau vrouwe van Breda, (aan welke zulks stond bij tvarbeurten met den commandeur van Chantraine), confereerende 't rectoraat van 't autaar Trium Regum in de parochiekerk van Oosterhout, op Hector Ghijsels, in plaats van Wilhelmus Grunier, met last om hem na proclamatie, in het besit te stellen. Met de proclamatoriales bij transfix en twee daaraan hangende zeegels. 28 januari 1490.
- 11970** Gelijke origineele brieven. Met eene acte van licentie van den aartsdeken voor voornoemde Ghijsels, feria quarta post purificationem 1490, bij transfix zijnde de beijde zeegels affgesleeten. 4 februari 1490.
- 11971** Origineele acte waarbij dienvolgende, voornoemde Ghijsels in 't besit van 't voorszede autaar gesteld word ... fena septa post parificationem. maart 1490.
- 11972** Origineele brieven van collatie door den aartsdeeken van Campanien, op de praesentatie van Engelbrecht graaf van Nassau als heere van Oosterhout, van 't autaar Trium Regum voornoemt, op Hieronimus zoon van voornoemde H. Ghijsels. 11 juli 1503.
- 11973** Origineele gelijke brieven. Met een acte van licentie van den aartsdeken van voornoemde Hieronimus Ghijsels, op dito bij transfix, met eene dubbele francijne Haarle, zijnde 't zeegel afgesleeten. 19 juli 1503.
- 11974** Origineele Executoriën verleent bij den aartsdeken van Campanien, tegens alle debiteuren van 't autaar Mariae primae foundationis te Oosterhout, waarvan rector was Johannes de Boissitrot. 23 September 1540.
- 11975** Origineele brieven, waarbij de voogden der weesen van Dingemans Aris, Vrancken Saen, ten behoeven van gementioneerde autaar, constitueeren een erffpagt van anderhalff loopen rogs, uit eene steede huijs, erve en vier bunderen tot Dorst. 6 maart 1542.
- 11976** Origineele brieven van den aartsdeken van Campanien, op de praesentatie van den commandeur van Chantraine, confereerende 't rectoraat van 't autaar Trium Regum, in de parochiale kerk te Oosterhout op Leonardus, soon van Johannes de Baijschot, in plaats van Hieronimus Ghijsels. Met een daaraan hangend zeegel. 18 maart 1547.
- 11977** Origineele brieven van praesentatie, van weegens den commandeur van Chantraine, van Cornelis de Heel, tot 't vacante autaar van Lambertus en Leonardus in de parochiale kerk te Oosterhout, in plaats van G. Vrancken. 7 mei 1560.
- 11978** Brieven van collatie door den bisschop van Antwerpen, op de collatie

van den commandeur van de Braque, van't autaar St. Spiritus in de kerk te Oosterhout, ten behoeve van Stephanus del Paillijn in plaats van den overleeden Johannes Turpijn, 22 juni 1574. Met een daaraan hangend zeegel, en in dorso, de acte van in besit stelling van voornoemde Paillijn. 5 augustus 1574.

- 11979-11986** Retroacta betreffende de verwerving en vervreemding van goederen en rechten van Ter Brake.
1431-1578. 8 charters
Zie ook de inhoudsopgave in het deel 'Algemeen' van de registers met stukken betreffende de commanderij Ter Brake (NDR inv.nr. 11909)
- 11979** Origineele brieven van een kardinaal uit naam van den paus, aen Johan van der Laer, van de order van St. Jan te Jerusalem, geevende de magt om kerkelijke diensten te doen. 7 kal. martii pontif. Clementis
- 11980** Origineele brieven van Philips hertog van Bourgogne en Braband, confirmerende de daarinne geïnsereerde brieven van Philips hertog van Braband, eind augustus 1429, waerbij meede geconfirmeert waeren de insgelijks daarinne geïnsereerde brieven van Wenceslaus en Johanna, hertog en hertoginne van Braband, aan die vande ordre van St. Jan te Jerusalem confirmeerende alle hunne privilegien in Braband, speciaal van vrijdom van lasten (tailles) conveijden diensten etc. van 8 januari 1380, Met het daaraan hangend zeegel. 27 juli 1431.
- 11981** Vidimus van zekere amptiatie brieven van aflaet verleent door paus Clemens, aan die geenen, welke op zekere daar bij vermelde dagen, de kerken van die van de ordre van St. Jan van Jerusalem souden besigtigen, 7 mei 1524.
- 11982** Origineele brieven van presentatie van wegens den commandeur van Chantraine aen den aartsdeken van Braband, van Johannes Gens, tot de vacante kerk van Wastinia, mei 1538.
- 11983** Origineele sententie van leenmannen dela Courde Abaivé en Tournesin, in cas d'appel, tusschen de ridders van St. Jan te Jerusalem en zekeren Thomas Setil, waarbij aan den eersten werd geadjudicieert eene rente van quatre casures trois quarnons de froument, op zekere zeventien cend. bouwland, palende aan den weg van Guarembault. Met verscheijde daaraan hangende zeegels. 3 februari 1540.
- 11984** Origineele verpagtedulle der commanderije van Chantraine, van wegens den commandeur derselve aan G. Jodelle voor den tijd van drie jaaren, 25 februari 1575
- 11985** Origineele brieven executoriaal door den Raad van Braband te Brussel aan voornoemde Jodelle verleent, teegens alle debiteuren van cijnsen, renten etc. aan de gementioneerde commanderij, 9 juli 1577.
- 11986** Origineele brieven van executorien en arrest bij den Raad te Antwerpen verleent aan G. de Centarien, als gelaste van de ordre van St. Jan van Jerusalem te Malta, teegens den commandeur de Haultevesnes, wegens het door deesen aan de ordre verschuldigde, 24 mei 1578.
- 11987-11990** Stukken betreffende de koop door Philips Willem van goederen en rechten behorend tot de commanderij Ter Brake, 1618 en 1621. 2 charters en 4 stukken
- 11987** Akte van overdracht aan de prins van Oranje van de goederen van de

- commanderij Ter Brake, goedgekeurd door de grootmeester van de Johanniter orde. Met afschrift. 11 maart 1618., 1 charter en 1 stuk
- 11988** Provisioneel akkoord tussen prins Maurits en de commandeur [van Ter Brake] in afwachting van de definitieve overdracht van de commanderij Ter Brake. 15 juni 1618., 1 stuk
- 11989** Vidimus van de akte van goedkeuring van 23 december 1617 door de aartshertog van Oostenrijk Albertus en aartshertogin Isabella van de overdracht van de goederen van de commanderij Ter Brake. 18 oktober 1621., 1 charter en 1 stuk
- 11990** Akte van goedkeuring door de grootmeester van de orde van Malta, 23 juni 1621., 1 stuk

- 11991** Vonnis van het parlement van Dôle waarbij de prins van Oranje in het bezit van de goederen van het huis van Nassau en Bourgondië wordt bevestigd, 17 november 1648. 1 charter
- 11992** Stukken betreffende betalingsverplichtingen van Willem III aan de commandeur van Ter Brake, 1698-1699 en 1707. 1 omslag

C BESTUUR

- 11993** Aantekening betreffende de regels en gebruiken van procederen voor de rechtbank binnen de vrijheid van Oosterhout, [1570]. Afschrift. 1 katern
- 11994** Stukken betreffende de regelingen met betrekking tot het varen op en spuien in de nieuwe Dongense Meervaart, 1611-1612 en z.d. 3 stukken
- 11995** Verbod van de Domeinraad op het zonder toestemming kappen van eiken en essen, het turven van grand en het afgraven van grond ten behoeve van het bouwen van huizen in het domein Oosterhout, Gedrukt. 1708. 1 stuk
- 11996** Plakkaat van Willem Karel Hendrik Friso betreffende het tegengaan van fraude met het gruitrecht in de vrijheid Oosterhout. Gedrukt. 25 augustus 1734 1 stuk
- 11997-12000** Rekeningen van de verpondingen van de landen, tienden en molens onder Oosterhout, van de landen en tienden die behoorden tot de commanderij Ter Brake en van de pastorale tienden gedaan door de rentmeester aan de regenten van Oosterhout, 1750-[1798]. 2 pakken, 1 deel en 2 katernen
- 11997** Van Johan Carel Schoorn en zijn erfgenamen, 1750-1751. Afgehoord 1752-1753., Afschriften. 2 katernen
- 11998** Van Theodorus Ruijsenaars en zijn erfgenamen, 1752-1761 en 1763-1773. Afgehoord 1754-1775., Authentieke afschriften. 1 pak
- 11999** Van Johannes van Ercom, 1774. Afgehoord 1775., Authentiek afschrift. 1 deel
- 12000** ,
Van Simon Anthoni de Vries, 1775-1782, 1784-1790 en 1792-1795. Afgehoord 1776-1799., Authentieke afschriften. Deels met borderellen. 1 pak

Van Jan Simon Hallunguis, 1796-[1798]. Afgehoord 1799.,
Authentieke afschriften.

- 12001** Dorpsrekeningen van Dongen, door Adriaan Jacob Sem als substituut-ontvanger van de verpondingen afgegeven aan De Beaufort, 1759 en 1766. Authentiek afschriften, 1761 en [1768]. 2 delen
- 12002** Stukken betreffende de liquidatie van de boedel van het domeinkantoor van S.A. de Vries, tot 1794 rentmeester, 1788-1807. 1 pak
De Vries overleed 28 april 1799.
De liquidatie werd uitgevoerd door J.S. Hallunguis.
Genummerd 1-135.
- 12003** 'Rekeningen van de rentmeester van de domeinen wegens de verponding van domeinlanden, tienden en molens onder Oosterhout en Ter Brake, 1799-1801 en 1803 en z.d. 1 omslag
Genummerd 1-6. Ontbreekt.
- 12004** Stukken betreffende de liquidatie van de boedel van het domeinkantoor van W.D. van Domselaar, 1803-1810. 1 pak
Het betreft o a. lijsten met inkomsten en uitgaven over de jaren 1803-1808, die nog niet tot rekeningen werden verwerkt, en een inventaris van alle stukken die werden aangetroffen in het huis van de met de noorderzon vertrokken Van Domselaar.
- 12005** Kopie-brief van de inspecteur der registratie en domeinen aan de secretaris van de administratie der domeinen in Breda met het verzoek om opgave van een aantal persoonlijke gegevens betreffende Oosterhout, 2 okt. 1810. 1 stuk

D BEHEER

1 CIJNZEN EN TIENDEN

- 12006** Legger van de goederen en erfrenten van de commanderij Ter Brake, 1422. 1 deel
Perkament.
Wordt in de literatuur veelal aangeduid met 'Manuaal van 1422'
- 12007** Legger van de graanrenten of erfpachten en van de erfcijnzen die behoorden tot de commanderij Ter Brake, Met (sporadische) aantekeningen van betalingen tot 1629. Met naamindexen. 1 deel
1622.
Vervaardigd door Adriaan Verelst. Gaat terug op de legger van 1616. Betaling op Lichtmis.
- 12008** Legger van cijnzen van de commanderij Ter Brake en Chantrain. Met naamindex. 1 deel
1639.
Vervaardigd door Cornelis van Nieuwenhuijsen. Gebaseerd op het register van 1595. Betaling op St. Olbrechtsdag.
Alfabetisch geordend.
- 12009** Legger van de erfcijnzen die behoorden tot de commanderij Ter Brake. Met aantekeningen van betalingen. 1 deel
1682-1684.

Volgens het opschrift: 'overgelevert op de reeckeninge van de jare 1682, fo:10'.

- 12010** 'Clijnen Cijnsboek', register van cijzen onder Dongen. Met naamindex. 1 deel
[ca. 1700].
De cijzen moesten jaarlijks betaald worden op 11 november (Martini). De cijnsboeken werden waarschijnlijk in 1685 door Thomas Claypole vernieuwd.
- 12011** Register van cijzen. Met aantekeningen van betalingen. Met naamindex. 1 deel
1729.
- 12012** Legger van de percelen zaai- en weilanden, beemden en schaarbossen gelegen onder Oosterhout, Dongen en Rijen behorende tot de domeinen van Dongen. Met een lijst van de percelen opgemaakt door boswachter Wee, z.d. 1771-1810 1 deel en 1 katern
- 12013** Stukken betreffende cijzen behorend tot de commanderij Ter Brake, 18e eeuw. 1 omslag

2 VERKOOP EN VERPACHTING VAN GOEDEREN EN RECHTEN

Oosterhout

- 12014** Stukken betreffende de verpachting van de molen, 1697. 1 omslag
- 12015** Stukken betreffende de verpachting van landen onder Oosterhout, in admodiatie bij Jan Carel Schoorn en Jan Willem Klis, 1741-1754. 1 omslag
Genummerd 1-8.
- 12016** 'Prisaties', taxatierapporten van molens in Oosterhout en Dongen. Deels in drievoud, deels afschriften. Met enkele 'viesentaties'. 1764-1800. 1 pak
- 12017-12023** Conditioes van verpachting, 1764 en 1798-1810. 2 pakken, 1 omslag en 5 katernen
- 12017** Van landerijen en enkele huizen gelegen onder Oosterhout en onder het Broek van Oosterhout, 1764, 1798, 1799 en 1804., 1 pak
- 12018** Van z.g. 'oude domeintienden'. Deels concepten. 1764, 1798-1810., 1 pak
- 12019** Van visserij en vogelvangst, 1799., 1 katern
- 12020** Van molens, 1799., 1 katern
- 12021** Van vaart- en havengeld, 1799 en 1805., 2 katernen
- 12022** Van kavels moergrond, 1800-1810., 1 omslag
- 12023** Van gruit op de bieren, 1803., 1 katern
- 12024** Conditioes van verkoop en verpachting van houtgewas, 1764, 1799-1810. 1 pak
- 12025-12026** Conditioes van verkoop, 1800-1810. 1 omslag en 1 katern
- 12025** Van pot- en steenaarde in de oude domeinbossen aan de Torendreef in Oosterhout. Concept. ca. 1800., 1 katern
- 12026** Van heivlaggen, 1801-1802 en 1808-1810., 1 omslag

- 12027** Staten van overboekingen van onroerend goed in de periode augustus 1802 - augustus 1805, onder Oosterhout, 1805 1 pak
 Het betreft driemaandelijke staten van eigendomsverandering
 Aanwinsten: 1954 VIII 03
 Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1845
- Dongen**
- 12028** Stukken betreffende de verkoop van verschillende kavels moergrond in Dongen, 1609, 1612, 1614, 1616 en 1620. 1 omslag
- 12029** Conditie van verpachting van de oogsttienden, 1676. 1 katern
 Zie ook NDR inv.nr. 12030 en 12259.
- 12030** 'Prisatie', taxatierapport van de windmolen. Met kwitantie. 1677. 2 stukken
 Zie ook NDR inv.nr. 12014, 12029 en 12259.
- 12031-12037** Conditie van verpachting, 1796-1810. 1 pak, 1 omslag en 7 katernen
- 12031** Van de z.g. 'oude grote domeinttienden', 1796-1810., 1 pak
- 12032** Van smaltienden, vervlogen zwermen en het weggeld. Deels dubbel. 1797, 1799 en 1805., 1 omslag
- 12033** Van zaai- en weilanden, 1799., 2 katernen
- 12034** Van beemden in Rijen onder Gilze, in het Broek en Tiggelrijt, 1799., 1 katern
- 12035** Van visserijen in de Donge, 1799., 1 katern
- 12036** Van windkorenmolen en schorswatermolen. Met prisatie van de watermolen voor het jaar 1800. 1799., 2 katernen
- 12037** Van jacht onder Oosterhout, Dongen, Gilze en Rijen, 1802., 1 katern
- 12038-12040** Conditie van verkoop en verpachting, 1795-1810. 1 pak en 5 katernen
- 12038** Van houtgewas, 1795-1810., 1 pak
- 12039** Van kavels moer in de Dongendijkse Polder en in het Broek onder Gilze en Rijen, 1798 en 1806., 2 katernen
- 12040** Van kavels blekkeling, groes of steekturf in het Broek onder Gilze en Rijen, 1807-1808 en 1810, 3 katernen
- Ter Brake**
- 12041-12043** Conditie van verpachting van goederen voorheen toebehorend aan de commanderie Ter Brake, 1764-1810. 4 pakken
- 12041** Van tienden onder Oosterhout, 1764, 1796-1802 en 1803-1810., 2 pakken
- 12042** Van beemden en hooilanden in het Broek van Oosterhout; Van zaailanden onder Oosterhout; Van de hoeve onder Alphen; Van zaailanden onder Alphen, 1764-1805., 1 pak
- 12043** Van tienden onder Dongen. Deels dubbel. 1797-1810., 1 pak
- 12044** Conditie van verpachting en verkoping van schaarhout staande op en om de hoeve

Ter Brake te Alphen,
1764, 1800 en 1807. 3 stukken

- 12045** Conditioes van verkoping van kavels schaar- en masthout, behorende tot de aangekochte goederen onder Dongen. Authentiek afschrift. Met extract uit het manuaal van ontvangsten. 1809. 1 stuk en 1 katern

3 BOUW EN ONDERHOUD

- 12046** Stukken betreffende toestemming en borgstelling voor de ontgronding en ontmoering van lander, 1751-1765. 1 omslag
Genummerd 1-9.

- 12047** Lijsten van de eiken, essen, berken en beuken die geplant werden in bossen en langs de wegen in de domeinen Oosterhout, Dongen en Ter Brake, 1752-1793. 1 deel

- 12048** Brief van schout en schepenen van Oosterhout aan de [Domeinraad] betreffende de schouw van de rivier de Donge, 1757. 1 stuk

- 12049** Kaart van de omgeving van de 'Nieuwe baan van Dongen op Breda' en de 'Baan van Oosterhout op Steenhoven', z.d. 1 stuk
Waarschijnlijk vervaardigd t.b.v. de beplanting van enkele dreven.

- 12050** Stukken betreffende het vernieuwen van de sluis in de Willemspolder onder Oosterhout, nabij de zogenaamde Borstlappenkeet, 1753. 1 omslag
Genummerd 1-21.

- 12051** Stukken betreffende het plan van schout en schepenen van Dongen tot het verlengen van de oude Groenendijkse haven, met retroactum uit 1675 1761-1771

- 12052** Bestekken van domaniale werken onder Oosterhout, 1764 en 1799-1810. 3 pakken

- 12053** Bestekken van domaniale werken onder Dongen, 1798-1810. 1 pak

- 12054** Bestek voor reparaties aan de hoeve Ter Brake, 1805. 1 katern

4 FINANCIËN

a Rekeningen

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder Oosterhout en Dongen

- 16738-16742** Van Anthonis de la Ruyelle, 1548-1556. 5 delen

- 16738 1548. Afgehoord 1549.
 16739 1552. Afgehoord 1554.
 16740 1553. Afgehoord 1554.
 16741 1554. Afgehoord 1555.
 16742 1556. Afgehoord 1558.

- 16743 Van Jan van den Berge, Afgehoord 1559.
 1577.

1 deel

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder Oosterhout.

- 12055-12064 Van Laurens Smits,
 1654-1663.

10 delen

- 12055 1654. Afgehoord 1656.
 12056 1655. Afgehoord 1658.
 12057 1656. Afgehoord 1658.
 12058 1657. Afgehoord 1660.
 12059 1658. Afgehoord 1662.
 12060 1659. Afgehoord 1662.
 12061 1660. Afgehoord 1662.
 12062 1661. Afgehoord 1663.
 12063 1662. Afgehoord. Met borderel 1665.
 12064 1663. Afgehoord. Met bijlagen 1668.

- 12065-12093 Van Thomas Claypole,
 1664-1693.

29 delen

Over de jaren 1692,1694 en 1695 zijn waarschijnlijk geen rekeningen opgemaakt.

- 12065 1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
 12066 1665. Afgehoord 1674.
 12067 1666. Afgehoord. Met borderel. 1674.
 12068 1667. Afgehoord 1675.
 12069 1668. Afgehoord 1676.
 12070 1669. Afgehoord. Met borderel. 1676.
 12071 1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.
 12072 1671. Afgehoord 1676.
 12073 1672. Afgehoord 1677.
 12074 1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.
 12075 1674. Afgehoord 1677.
 12076 1675. Afgehoord. Met bijlage. 1678.
 12077 1676. Afgehoord 1679.
 12078 1677. Afgehoord 1680.
 12079 1678. Afgehoord. Met bijlagen. 1680.
 12080 1679. Afgehoord 1682.
 12081 1680. Afgehoord 1684.
 12082 1681. Afgehoord 1685.
 12083 1682. Afgehoord 1686.
 12084 1683. Afgehoord 1687.
 12085 1684. Afgehoord 1688.
 12086 1685. Afgehoord 1690.
 12087 1686. Afgehoord 1694.
 12088 1687. Afgehoord 1694.
 12089 1688. Afgehoord 1696.
 12090 1689. Afgehoord 1697.
 12091 1690. Afgehoord. Met kwitanties. 1698.

	12092	1691. Afgehoord 1698.	
	12093	1693. Afgehoord 1700.	
12094-12096	Van Nicolaas Kuijpers, provisioneel rentmeester, 1696-1698.		3 delen
	12094	1696. Afgehoord 1699.	
	12095	1697. Afgehoord 1700.	
	12096	1698. Afgehoord 1701.	
12097-12117	Van Johannes Klis, commies tot de recepte, 1699-1719.		21 delen
	12097	1699. Afgehoord 1700.	
	12098	1700. Afgehoord 1702.	
	12099	1701. Afgehoord 1703.	
	12100	1702. Afgehoord 1705.	
	12101	1703. Afgehoord 1706.	
	12102	1704. Afgehoord 1707.	
	12103	1705. Afgehoord 1708.	
	12104	1706. Afgehoord 1710.	
	12105	1707. Afgehoord 1710.	
	12106	1708. Afgehoord 1711.	
	12107	1709. Afgehoord 1712.	
	12108	1710. Afgehoord 1713.	
	12109	1711. Afgehoord 1714.	
	12110	1712. Afgehoord 1715.	
	12111	1713. Afgehoord 1716.	
	12112	1714. Afgehoord 1717.	
	12113	1715. Afgehoord 1718.	
	12114	1716. Afgehoord 1719.	
	12115	1717. Afgehoord 1720.	
	12116	1718. Afgehoord 1721.	
	12117	1719. Afgehoord 1722.	
12118-12149	Van Johan Carel Schoorn, 1720-1751.		32 delen
	12118	1720. Afgehoord 1724.	
	12119	1721. Afgehoord 1724.	
	12120	1722. Afgehoord 1725.	
	12121	1723 Afgehoord 1726	
	12122	1724 Afgehoord 1727.	
	12123	1725. Afgehoord 1727.	
	12124	1726. Afgehoord 1728	
	12125	1727. Afgehoord 1729.	
	12126	1728. Afgehoord 1730.	
	12127	1729. Afgehoord 1731.	
	12128	1730. Afgehoord 1732.	
	12129	1731. Afgehoord 1733.	
	12130	1732. Afgehoord 1734	
	12131	1733 Afgehoord 1735.	
	12132	1734. Afgehoord 1736	
	12133	1735 Afgehoord 1738.	
	12134	1736 Afgehoord 1739.	
	12135	1737 Afgehoord 1740.	
	12136	1738 Afgehoord 1740.	

12137	1739. Afgehoord 1741.
12138	1740. Afgehoord 1742.
12139	1741. Afgehoord 1743.
12140	1742. Afgehoord 1744.
12141	1743. Afgehoord 1745.
12142	1744. Afgehoord 1746.
12143	1745. Afgehoord 1747.
12144	1746. Afgehoord 1748.
12145	1747. Afgehoord 1749.
12146	1748. Afgehoord 1750.
12147	1749. Afgehoord 1751.
12148	1750. Afgehoord 1753.
12149	1751. Afgehoord 1753.

12150-12171 Van Theodorus Ruijsenaars, Met borderel.
1752-1773.

22 delen

12150	1752. Afgehoord 1754.
12151	1753. Afgehoord 1756.
12152	1754. Afgehoord 1756.
12153	1755. Afgehoord 1757.
12154	1756. Afgehoord 1758.
12155	1757. Afgehoord 1759.
12156	1758. Afgehoord 1760.
12157	1759. Afgehoord 1761.
12158	1760. Afgehoord 1762.
12159	1761. Afgehoord 1763.
12160	1762. Afgehoord 1764.
12161	1763. Afgehoord 1765.
12162	1764. Afgehoord 1766.
12163	1765. Afgehoord 1767.
12164	1766. Afgehoord 1769.
12165	1767. Afgehoord 1770.
12166	1768. Afgehoord 1771.
12167	1769. Afgehoord 1772.
12168	1770. Afgehoord 1773.
12169	1771. Afgehoord 1774.
12170	1772. Afgehoord 1775.
12171	1773. Afgehoord 1775.

12172 Van Johannes van Ercom, provisioneel rentmeester, 1774. Afgehoord
1776.

1 deel

12173-12193 Van Simon Anthoni de Vries,
1775-1784, 1786-1794.

21 delen

12173	1775. Afgehoord 1777.
12174	1776. Afgehoord 1778.
12175	1777. Afgehoord 1779.
12176	1778. Afgehoord 1780.
12177	1779. Afgehoord 1781.
12178	1780. Afgehoord 1782.
12179	1781. Afgehoord 1783.
12180	1782. Afgehoord 1784.
12181	1783. Afgehoord 1785.
12182	1784. Afgehoord 1786.

12183	1786. Afgehoord 1788.
12184	1787. Afgehoord 1789.
12185	1788. Afgehoord 1790.
12186	1789. Afgehoord 1791.
12187	1790. Afgehoord 1793.
12188	1791. Afgehoord 1794.
12189	1791. Afgehoord 1794.
12190	1792. Afgehoord 1798.
12191	1793. Afgehoord 1799.
12192	1793. Afgehoord 1799., Rendantsexemplaar.
12193	1794. Afgehoord 1799.

12194-12198 Van Jan Simon Hallunguis, door de agent van Financiën gecommiteerd tot liquidatie van het kantoor van wijlen zijn oom Simon Anthoni de Vries, 1795-1798. 5 delen

12194	1795. Afgehoord 1800.
12195	1796. Afgehoord 1801.
12196	1797. Afgehoord 1802.
12197	1798. Afgehoord 1803.
12198	1798. Afgehoord. 1803., Rendantsexemplaar.

12199-12203 Van Willem David van Dompelaar, 1799-1803. 5 delen
In 1804 werd Van Dompelaar geschorst. Lucas Hendrik Rijsterborgh trad op als gelastigde van de borgen van Van Dompelaar.

12199	1799. Afgehoord 1804.
12200	1800. Afgehoord 1805.
12201	1801. Afgehoord 1807.
12202	1802. Afgehoord 1808.
12203	1803. Afgehoord 1810.

12204-12205 Van Lucas Hendrik Rijsterborgh, als gelastigde van de borgen van Van Dompelaar, 1804-1809. 2 delen

12204	1804-1807. Afgehoord 1812.
12205	1808-1809. Afgehoord 1812.

12206 Van Lucas Hendrik Rijsterborgh, 'fungerend' rentmeester, 1810. Afgehoord 1813. 1 deel

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder Dongen.

12207 Van François van Clootwijk, 1624. Afgehoord 1631. 1 deel
Geen inhoudsopgave.

12208-12219 Van Pieter Pels, 1625-1632. 12 delen

12208	1625. Afgehoord 1631.
12209	1626. Afgehoord 1631.
12210	1627. Afgehoord 1631.
12211	1628. Afgehoord 1631.
12212	1629. Afgehoord 1632.
12213	1630. Afgehoord 1632.
12214	1631. Afgehoord 1632.

- 12215 1632. Afgehoord 1634.
- 12216 1633. Afgehoord 1634.
- 12217 1634. Afgehoord 1636.
- 12218 1635. Afgehoord 1638.
- 12219 1636. Afgehoord 1639.

12220-12226 Van Machteld Fourcy, weduwe en boedelhoudster van Pieter Pels,
1637-1643.

7 delen

- 12220 1637. Afgehoord 1641.
- 12221 1638. Afgehoord 1641.
- 12222 1639. Afgehoord 1642.
- 12223 1640. Afgehoord 1643.
- 12224 1641. Afgehoord 1645.
- 12225 1642. Afgehoord 1645.
- 12226 1643. Afgehoord 1646.

12227-12246 Van Laurens Smits,
1644-1663.

zo delen

- 12227 1644. Afgehoord 1646.
- 12228 1645. Afgehoord 1647.
- 12229 1646. Afgehoord 1648.
- 12230 1647. Afgehoord 1649.
- 12231 1648. Afgehoord 1650.
- 12232 1649. Afgehoord 1651.
- 12233 1650. Afgehoord 1651.
- 12234 1651. Afgehoord 1653.
- 12235 1652. Afgehoord 1654.
- 12236 1653. Afgehoord 1655.
- 12237 1654. Afgehoord 1656.
- 12238 1655. Afgehoord 1658.
- 12239 1656. Afgehoord 1658.
- 12240 1657. Afgehoord 1660.
- 12241 1658. Afgehoord 1662.
- 12242 1659. Afgehoord 1662.
- 12243 1660. Afgehoord 1662.
- 12244 1661. Afgehoord 1663.
- 12245 1662. Afgehoord. Met borderel. 1665.
- 12246 1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.

12247-12275 Van Thomas Claypole,
1664-1693.

29 delen

Over de jaren 1690, 1694 en 1695 zijn waarschijnlijk geen rekeningen opgemaakt.

- 12247 1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.
- 12248 1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1674.
- 12249 1666. Afgehoord. Met borderel. 1674.
- 12250 1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.
- 12251 1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.
- 12252 1669. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.
- 12253 1670. Afgehoord 1676.
- 12254 1671. Afgehoord. Met kwitanties. 1676.
- 12255 1672. Afgehoord 1677.
- 12256 1673. Afgehoord 1677.
- 12257 1674. Afgehoord 1677.
- 12258 1675. Afgehoord. Met bijlage. 1678.

12259	1676. Afgehoord. Met bijlagen. 1678.
12260	1677. Afgehoord 1679.
12261	1678. Afgehoord 1680.
12262	1679. Afgehoord 1681.
12263	1680. Afgehoord 1684.
12264	1681. Afgehoord 1685.
12265	1682. Afgehoord 1686.
12266	1683. Afgehoord 1687.
12267	1684. Afgehoord 1688.
12268	1685. Afgehoord 1688.
12269	1686. Afgehoord 1693.
12270	1687. Afgehoord 1694.
12271	1688. Afgehoord 1696.
12272	1689. Afgehoord 1697.
12273	1691. Afgehoord 1698.
12274	1692. Afgehoord 1699.
12275	1693. Afgehoord 1700.

12276-12278	Van Nicolaas Kuijpers, provisioneel rentmeester, 1696-1698.	3 delen
12276	1696. Afgehoord 1699.	
12277	1697. Afgehoord 1700.	
12278	1698. Afgehoord 1701.	

12279-12299	Van Johannes Klis, commies tot de recepte, 1699-1719.	21 delen
12279	1699. Afgehoord 1700.	
12280	1700. Afgehoord 1702.	
12281	1701. Afgehoord 1703.	
12282	1702. Afgehoord 1705.	
12283	1703. Afgehoord 1706.	
12284	1704. Afgehoord 1707.	
12285	1705. Afgehoord 1708.	
12286	1706. Afgehoord 1710.	
12287	1707. Afgehoord 1710.	
12288	1708. Afgehoord 1712.	
12289	1709. Afgehoord 1712.	
12290	1710. Afgehoord 1713.	
12291	1711. Afgehoord 1714.	
12292	1712. Afgehoord 1715.	
12293	1713. Afgehoord 1716.	
12294	1714. Afgehoord 1717.	
12295	1715. Afgehoord 1718.	
12296	1716. Afgehoord 1719.	
12297	1717. Afgehoord 1720.	
12298	1718. Afgehoord 1721.	
12299	1719. Afgehoord 1722.	

12300-12331	Van Johan Carel Schoorn, 1720-1751.	32 delen
12300	1720. Afgehoord 1724.	
12301	1721. Afgehoord 1724.	
12302	1722. Afgehoord 1725.	
12303	1723. Afgehoord 1726.	

12304	1724. Afgehoord 1727.
12305	1725. Afgehoord 1727.
12306	1726. Afgehoord 1728.
12307	1727. Afgehoord 1729.
12308	1728. Afgehoord 1730.
12309	1729. Afgehoord 1731.
12310	1730. Afgehoord 1732.
12311	1731. Afgehoord 1733.
12312	1732. Afgehoord 1734.
12313	1733. Afgehoord 1735.
12314	1734. Afgehoord 1736.
12315	1735. Afgehoord 1738.
12316	1736. Afgehoord 1739.
12317	1737. Afgehoord 1740.
12318	1738. Afgehoord 1740.
12319	1739. Afgehoord 1741.
12320	1740. Afgehoord 1742.
12321	1741. Afgehoord 1743.
12322	1742. Afgehoord 1744.
12323	1743. Afgehoord 1745.
12324	1744. Afgehoord 1746.
12325	1745. Afgehoord 1747.
12326	1746. Afgehoord 1748.
12327	1747. Afgehoord 1749.
12328	1748. Afgehoord 1750.
12329	1749. Afgehoord 1751.
12330	1750. Afgehoord 1753.
12331	1751. Afgehoord. Met borderel 1753.

12332-12353 Van Theodorus Ruijssenaars,
1752-1773.

22 delen

12332	1752. Afgehoord 1754.
12333	1753. Afgehoord 1756.
12334	1754. Afgehoord 1756.
12335	1755. Afgehoord 1757.
12336	1756. Afgehoord 1758.
12337	1757. Afgehoord 1759.
12338	1758. Afgehoord 1760.
12339	1759. Afgehoord 1761.
12340	1760. Afgehoord 1762.
12341	1761. Afgehoord 1763.
12342	1762. Afgehoord 1764.
12343	1763. Afgehoord 1765.
12344	1764. Afgehoord 1766.
12345	1765. Afgehoord 1768.
12346	1766. Afgehoord 1769.
12347	1767. Afgehoord 1770.
12348	1768. Afgehoord 1771.
12349	1769. Afgehoord 1772.
12350	1770. Afgehoord 1773.
12351	1771. Afgehoord 1774.
12352	1772. Afgehoord 1775.
12353	1773. Afgehoord 1775.

- 12354** Van Johannes van Ercom, provisioneel rentmeester, 1774. Afgehoord 1776. 1 deel
- 12355-12376** Van Simon Anthoni de Vries, 1775-1794. 22 delen
- 12355** 1775. Afgehoord 1777.
12356 1776. Afgehoord 1778.
12357 1777. Afgehoord 1779.
12358 1778. Afgehoord 1780.
12359 1779. Afgehoord 1781.
12360 1780. Afgehoord 1782.
12361 1781. Afgehoord 1783.
12362 1782. Afgehoord 1784.
12363 1783. Afgehoord 1785.
12364 1783. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1785.
12365 1784. Afgehoord 1786.
12366 1785. Afgehoord 1787.
12367 1786. Afgehoord 1788.
12368 1787. Afgehoord 1789.
12369 1788. Afgehoord 1790.
12370 1789. Afgehoord 1791.
12371 1790 Afgehoord 1793.
12372 1791. Afgehoord 1794.
12373 1791. Afgehoord. Authentiek afschrift, 1797. 1794.
12374 1792. Afgehoord 1798.
12375 1793. Afgehoord 1799.
12376 1794. Afgehoord 1799.
- 12377-12380** Van Jan Simon Hallunguis, door de agent van Financiën gecommiteerd tot liquidate van het kantoor van wijlen zijn oom Simon Anthoni de Vries, 1795-1798. 5 delen
- 12377** 1795. Afgehoord 1800.
12378 1796. Afgehoord 1801.
12379 1797. Afgehoord 1802.
12380 1798. Afgehoord. In tweevoud. 1803.
- 12381-12385** Van Willem David van Domselaar, 1799-1803. 5 delen
 In 1804 werd Van Domselaar geschorst. Lucas Hendrik Rijsterborgh trad op als gelastigde van de borgen van Van Domselaar.
- 12381** 1799. Afgehoord 1804.
12382 1800. Afgehoord 1805.
12383 1801. Afgehoord 1807.
12384 1802. Afgehoord 1808.
12385 1803. Afgehoord 1809.
- 12386-12388** Concept-rekeningen van Willem David van Domselaar, 1800-1802. 3 delen
- 12386** 1800.
12387 1801.
12388 1802.
- 12389-12390** Van Lucas Hendrik Rijsterborgh, als gelastigde van de borgen van Van Domselaar, 1804-1809. 2 delen

- 12389** 1804-1807. Afgehoord 1812.
12390 1808-1809. Afgehoord 1812.

Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen onder de commanderij Ter Brake.

- 12391-12403** Van Pieter Huart,
1681-1693. 13 delen
- 12391** 1681. Afgehoord 1684.
12392 1682. Afgehoord 1685.
12393 1683. Afgehoord 1685.
12394 1684. Afgehoord 1686.
12395 1685. Afgehoord 1687.
12396 1686. Afgehoord 1688.
12397 1687. Afgehoord 1689.
12398 1688. Afgehoord 1690.
12399 1689. Afgehoord 1692.
12400 1690. Afgehoord 1692.
12401 1691. Afgehoord 1695.
12402 1692. Afgehoord 1695.
12403 1693. Afgehoord 1697.
- 12404-12426** Van Anthonij Pesser,
1694-1716. 23 delen
- 12404** 1694. Afgehoord 1698.
12405 1695. Afgehoord 1698.
12406 1696. Afgehoord 1699.
12407 1697. Afgehoord 1701.
12408 1698. Afgehoord 1702.
12409 1699. Afgehoord 1702.
12410 1700. Afgehoord 1705.
12411 1701. Afgehoord 1705.
12412 1702. Afgehoord 1705.
12413 1703. Afgehoord 1707.
12414 1704. Afgehoord 1707.
12415 1705. Afgehoord 1709.
12416 1706. Afgehoord 1710.
12417 1707. Afgehoord 1711.
12418 1708. Afgehoord 1712.
12419 1709. Afgehoord 1715.
12420 1710. Afgehoord 1715.
12421 1711. Afgehoord 1715.
12422 1712. Afgehoord 1715.
12423 1713. Afgehoord [1717].
 Als afhoringsdatum werd vermeld 1707.
12424 1714. Afgehoord 1717.
12425 1715. Afgehoord 1719.
12426 1716. Afgehoord 1720.
- 12427-12446** Van Simon Lodewijk van de Pol,
1717-1736. 20 delen
 Van 1717-1724 werd zijn vader Jan Frederik van de Pol geautoriseerd tot het waarnemen van het
 rentambt in verband met de minderjarigheid van Simon Lodewijk.
- 12427** 1717. Afgehoord 1721.
12428 1718. Afgehoord 1721.
12429 1719. Afgehoord 1722.

12430	1720. Afgehoord 1723.
12431	1721. Afgehoord 1725.
12432	1722. Afgehoord 1725.
12433	1723. Afgehoord 1726.
12434	1724. Afgehoord 1727.
12435	1725. Afgehoord 1728.
12436	1726. Afgehoord 1728.
12437	1727. Afgehoord 1730.
12438	1728. Afgehoord 1731.
12439	1729. Afgehoord 1732.
12440	1730. Afgehoord 1733.
12441	1731. Afgehoord 1734.
12442	1732. Afgehoord. Met borderel. 1734.
12443	1733. Afgehoord 1736.
12444	1734. Afgehoord 1737.
12445	1735. Afgehoord 1738.
12446	1736. Afgehoord 1740.

12447-12457	Van Pieter de Bruijn, 1737-1747.	11 delen
12447	1737. Afgehoord 1740.	
12448	1738. Afgehoord 1740.	
12449	1739. Afgehoord 1741.	
12450	1740. Afgehoord 1742.	
12451	1741. Afgehoord 1743.	
12452	1742. Afgehoord 1746.	
12453	1743. Afgehoord 1746.	
12454	1744. Afgehoord 1747.	
12455	1745. Afgehoord 1748.	
12456	1746. Afgehoord 1750.	
12457	1747. Afgehoord 1750.	
12458-12461	Van Johan Carel Schoom, 1748-1751.	4 delen
12458	1748. Afgehoord 1750.	
12459	1749. Afgehoord 1751.	
12460	1750. Afgehoord 1753.	
12461	1751. Afgehoord. Met borderel. 1753.	
12462-12483	Van Theodorus Ruijsenaars, 1752-1773.	22 delen
12462	1752. Afgehoord 1754.	
12463	1753. Afgehoord 1756.	
12464	1754. Afgehoord 1756.	
12465	1755. Afgehoord 1757.	
12466	1756. Afgehoord 1758.	
12467	1757. Afgehoord 1759.	
12468	1758. Afgehoord 1760.	
12469	1759. Afgehoord 1761.	
12470	1760. Afgehoord 1762.	
12471	1761. Afgehoord 1763.	
12472	1762. Afgehoord 1764.	
12473	1763. Afgehoord 1765.	
12474	1764. Afgehoord 1766.	

	12475	1765. Afgehoord 1768.	
	12476	1766. Afgehoord 1769.	
	12477	1767. Afgehoord 1770.	
	12478	1768. Afgehoord 1771.	
	12479	1769. Afgehoord 1772.	
	12480	1770. Afgehoord 1773.	
	12481	1771. Afgehoord 1774.	
	12482	1772. Afgehoord 1775.	
	12483	1773. Afgehoord 1775.	
12484	Van Johannes van Ercom, provisioneel rentmeester. Afgehoord 1776. 1774.		1 deel
12485-12505	Van Simon Anthoni de Vries, 1775-1794.		21 delen
	12485	1775. Afgehoord 1777.	
	12486	1776. Afgehoord 1778.	
	12487	1777. Afgehoord 1779.	
	12488	1778. Afgehoord 1780.	
	12489	1779. Afgehoord 1781.	
	12490	1780. Afgehoord 1782.	
	12491	1781. Afgehoord 1783.	
	12492	1782. Afgehoord 1784.	
	12493	1783. Afgehoord 1785.	
	12494	1784. Afgehoord 1786.	
	12495	1785. Afgehoord 1787.	
	12496	1786. Afgehoord 1788.	
	12497	1787. Afgehoord 1789.	
	12498	1788. Afgehoord 1790.	
	12499	1789. Afgehoord 1791.	
	12500	1790. Afgehoord 1793.	
	12501	1791. Afgehoord 1794.	
	12502	1791. Afgehoord. Authentiek afschrift, 1797. 1794.	
	12503	1792. Afgehoord 1798.	
	12504	1793. Afgehoord 1799.	
	12505	1794. Afgehoord 1799.	
12506-12509	Van Jan Simon Hallunguis, door de agent van Financiën gecommiteerd tot liquidatie van het kantoor van wijlen zijn oom, 1794-1798.		5 delen
	12506	1795. Afgehoord 1800.	
	12507	1796. Afgehoord 1801.	
	12508	1797. Afgehoord 1802.	
	12509	1798. Afgehoord. In tweevoud. 1803.	
12510-12514	Van Willem David van Domselaar, 1799-1803. In 1804 werd Van Domselaar geschorst.		7 delen
	12510	1799. Afgehoord 1804.	
	12511	1800. Afgehoord 1805.	
	12512	1801. Afgehoord 1807.	
	12513	1802. Afgehoord 1808.	
	12514	1803. Afgehoord 1809.	
12515-12516	Van Lucas Hendrik Rijsterborgh, als gelastigde van de borgen van Van Domselaar,		

1804-1809. 2 delen
12515 1804-1807. Afgehoord 1812.
12516 1808-1809. Afgehoord 1812.

12517 Van Lucas Hendrik Rijsterborgh, 'fungerend' rentmeester. Afgehoord 1813.
 1810. 1 deel

b Manualen

12518 Manuaal van ontvangsten over het jaar 1799 wegens de domeinen Oosterhout,
 Dongen en Ter Brake. Met inhoudsopgaven en naamindex.
 1799-1802. 1 deel

12519-12525 Manualen van ontvangsten wegens de domeinen Oosterhout, Dongen en Ter
 Brake. Met indices op naam.
 1799-1802. 7 delen

12519 Net-exemplaar. 1799.

12520 Concept. 1799.

De inhoud van deze twee exemplaren is niet identiek.

12521 Net-exemplaar. 1800.

12522 Concept. 1801.

12523 Net-exemplaar. 1801.

De ontvangsten werden niet volledig ingevuld.

12524 Net-exemplaar. 1802.

12525 Concept. 1802.

12526-12529 Manualen van uitgaven wegens de domeinen Oosterhout, Dongen en Ter Brake,
 Net-exemplaren.
 1799-1802. 4 delen

12526 1799.

12527 1800.

12528 1801.

12529 1802.

c Overige stukken betreffende financiën

12530 Lijst van de achterstallige betalingen,
 [1783]. 1 stuk

12531 'Presumptieve staten', begrotingen en lijsten van achterstallige inkomsten en
 uitgaven van de domeinen Oosterhout, Dongen en Ter Brake, opgemaakt door de
 rentmeester W.D. van Dompelaar. Afschrift.
 december 1804 - april 1805. 1 deel

12532 Lijsten van inkomsten en uitgaven opgemaakt ten behoeve van het opstellen van
 begrotingen ('presumptieve staten'),
 [1801 en 1807]. 1 omslag

12533 'Lijsten van restanten', lijsten van uitstaande schulden van pachters in de domeinen
 onder Oosterhout, Dongen en Ter Brake,
 1799-1818. 1 pak
*De lijsten werden opgemaakt conform de resolutie van de agent van financiën van 11 november
 1799.*

12534 Stukken behorende tot de administratie van de rentmeesters van de domeinen te

Oosterhout,
1802-1810 1 omslag
Aanwinsten: 1954 VIII 03
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1845

E ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 12535** Inventarissen van de stukken berustende in het domeinkantoor van Oosterhout, Dongen en Ter Brake. Deels dubbelen. 1775-1807. 1 pak
- 12536** Inventaris van de archiefstukken betreffende het domein van de commanderij Ter Brake, 1776. 1 katern
De inventaris werd opgemaakt in verband met de overdracht van de stukken door J. van Ercom aan S.A.deVries.
- 12537** Inventarissen van archiefstukken betreffende de domeinen van Oosterhout en Dongen. Met begeleidende kopie-resolutie. 1776. 3 stukken
De inventaris werd opgemaakt in verband met de overdracht van de stukken door J. van Ercom aan S.A. de Vries.
- 12538** Inventaris van de archiefstukken die berustten in het domeinkantoor van Simon Anthoni de Vries, opgemaakt door W.D. van Dompelaar, Bijgewerkt tot 1807. [1799]. 1 katern

IX. STEENBERGEN, ROSENDAAL EN NISPEN

VERWERVING

STEENBERGEN

Steenbergen kwam in het bezit van de Nassaus door de definitieve deling van het gezamenlijk bezit van de heren van Bergen op Zoom en Breda in 1458. Steenbergen werd toegewezen aan de baron van Breda, graaf Jan van Nassau. De markies van Bergen op Zoom behield wel enige inkomsten en grond in het domein.⁵⁷⁵

Steenbergen behoorde oorspronkelijk onder de baronie van Breda, maar werd beschouwd als een 'zelfstandige' heerlijkheid. Het beheer en bestuur vond los van Breda plaats. De band met Breda was alleen nog terug te vinden in de rechtspraak: op vonnissen binnen Steenbergen was beroep mogelijk op de hoofdbank in Breda en daarvandaan op de Raad van Brabant.⁵⁷⁶

De heerlijkheid werd wel aangeduid als baronie van Steenbergen. Deze benaming is waarschijnlijk een afgeleide van de baronie van Breda. Er zijn geen aanwijzingen dat Steenbergen op zich een baronie was.⁵⁷⁷

Steenbergen is tot 1795 een heerlijkheid van Nassau en Oranje gebleven. Daarna werd de heerlijkheid genationaliseerd.

ROSENDAAL EN NISPEN

Roosendaal en Nispen maakten deel uit van de baronie van Breda. Na het uitsterven van de heren van Breda door de dood van Hendrik V van Breda en Schoten in 1287, kwam Roosendaal in het bezit van andere heren, die de heerlijkheid in leen hielden van de heren van Breda. De hoge jurisdictie bleef berusten bij de heer van Breda. In 1501 verkocht Klaas van Reimerswaal de heerlijkheid van Roosendaal en Nispen aan Engelbrecht van Nassau, waarmee Roosendaal weer met Breda werd verenigd.⁵⁷⁸

Nispen hoorde onder het rechtsgebied van Roosendaal. Een gedeelte van Nispen werd in 1387, samen met Groot- en Klein-Zundert, Sprundel en de helft van Princenhage door Johanna van Brabant in pandschap aan Jan van Polanen afgestaan voor een som van 1000 Franse gulden die

575 W.A. van Ham, Inventaris van de archieven van de Raad en Rekenkamer van de markiezen van Bergen op Zoom ('s-Hertogenbosch 1980), I, p.58

576 NDR inv.nr. 769.

577 Albert Delahaye, 'Stad en heerlijkheid', in: Steenbergen in de middeleeuwen (Steenbergen, 1972), p. 37.

578 T.E. van Goor, Beschrijvinghe der stad en lande van Breda ('s-Gravenhage, 1744), p. 383.

Johanna aan Jan van Polanen schuldig was.⁵⁷⁹ De abdij van Tongerlo had een groot gedeelte van de tienden in eigendom, alsmede het patronaatsrecht van de kerk. Dit laatste recht werd in 1648 door de prins van Oranje overgenomen.

GRONDGEBIED EN BENAMING

STEENBERGEN

Steenbergen ligt ten westen van Breda, 'omtrent den utersten paal ons lants van Brabant' en wordt in het noorden begrensd door het Volkerak en de Vliet.⁵⁸⁰ Steenbergen is gesticht in de 13e eeuw. In de 14e en 15e eeuw stond Steenbergen bekend als handelsstad, voornamelijk als gevolg van handel met Engeland en Denemarken. Ook werd in Steenbergen in de Middeleeuwen zout gewonnen en turf gestoken.

Van de heerlijkheid Steenbergen maakten deel uit de stad Steenbergen en land er omheen. De belangrijkste polders zijn: Cruysland, Oudland, Westland, Kromwiel, de Rubeen, Graaf Hendrikpolder en de Triangel. In de polder de Heen werd in 1614 een dorp gesticht. Aanvankelijk had het dorp een eigen schepenbank. Op verzoek van de magistraat van Steenbergen werd het dorp in 1619 geheel onder de jurisdictie van Steenbergen gebracht.⁵⁸¹

De stad Steenbergen was een omwalde vesting. Gedurende de Tachtigjarige Oorlog is Steenbergen een aantal malen door de Spanjaarden veroverd en bezet geweest. Vanaf het begin van de Tachtigjarige Oorlog had Steenbergen geregeld een garnizoen te huisvesten.⁵⁸²

ROOSENDAAL EN NISPEN

De oudste kern van bewoning van Roosendaal en Nispen was het dorp Nispen, waarvan de naam 'Nispia' al in de 12de eeuw voorkomt.⁵⁸³ Door een combinatie van factoren streefde Roosendaal Nispen voorbij. Na de verwoesting van Nispen door Maarten van Rossum in 1542 en een pestepidemie rond 1605, was Nispen een klein dorp en is dat sindsdien gebleven.⁵⁸⁴ Roosendaal lag op een kruispunt van verbindingen tussen noord en zuid en oost en west. Daardoor kon Roosendaal zich ontwikkelen tot markt- en verzorgingscentrum voor het omringend platteland. Omdat Roosendaal niet was versterkt werd de stad gedurende de Tachtigjarige Oorlog meerdere keren door krijgsvelden overvallen. De stad had, mede als gevolg van oorlogshandelingen, ook enige keren te lijden van zware branden die een groot deel van de huizen wegvaagden. Roosendaal is nooit tot een echte stad uitgegroeid. De bevolking leefde nog lang in de oorspronkelijke dorpen Kalfsdonk, Langdonk en Hulsdonk.⁵⁸⁵

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

STEENBERGEN

De heer van Steenbergen had de hoge en lage jurisdictie. Voorts bezat de heer vrijwel alle tienden, welke een belangrijke inkomstenbron vormde. Alle ambten werden door de heer bevestigd.

Burgemeester en schepenen werden door de prins van Oranje benoemd uit een dubbelgetal.

De prins van Oranje benoemde de volgende functionarissen:

- drossaard
- dijkgraaf
- schout
- secretaris
- stokhouder
- rentmeester van de domeinen
- rentmeester van de geestelijke goederen
- ontvanger van de verpondingen
- notarissen
- postmeester
- bode
- vorsters
- penningmeester van het Westkwartier
- gezworenen van de polder van Westland
- pennigmeester van de Graaf Hendrikpolder
- gezworenen van deze polder
- gezworenen van de Omcommenpolder

579 Van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek, VIII, p. 245.

580 Albert Delahaye, 'Heerlijkheid en stad', in: Steenbergen in de middeleeuwen (Steenbergen, 1972), p. 45.

581 Albert Delahaye, 'De polder van Steenbergen' in: Steenbergen in de Middeleeuwen (Steenbergen, 1972), pp. 265 e.v.

582 Albert Delahaye, De vesting Steenbergen (Archivariaat 'Nassau-Brabant', 1975).

583 B.H. Stolte, Oversicht van de geschiedenis van Roosendaal en Nispen (Roosendaal, 1965), pp. 3 e.v.

584 J.T. Boekholt, Roosendaal en Nispen in verleden en heden (Amsterdam, 1924), pp. 42 e.v.

585 B.H. Stolte, Overzicht van de geschiedenis van Roosendaal en Nispen Roosendaal 1965. p. 6

- gezwoeren van het Oude Land
- voorzanger
- Landsdokter
- veerschipper op Breda
- hoefsmid

ROOSENDAAL EN NISPEN

In Roosendaal en Nispen had de heer de hoge, middelbare en lage justitie. In crimineele of 'lijfstraffelijke' was geen beroep mogelijk op een hoger rechtssprekend college, in civiele of 'burgelijke' zaken was beroep mogelijk op de Hoofdbank van Breda.⁵⁸⁶

Voorts benoemde de heer de volgende funktionarissen:

- schout secretaris
- stokhouder
- rentmeester
- rentmeester van de geestelijke goederen
- ontvanger
- notaris
- koster in Roosendaal
- schoolmeester in Roosendaal
- bijschoolhouder in Roosendaal
- Franse schoolmeester in Roosendaal
- voorlezer van Roosendaal
- koster in Nispen
- schoolmeester in Nispen
- voorlezer in Nispen
- voster
- postmeester
- organist
- vroedvrouw⁵⁸⁷

Onder de jurisdictie van Roosendaal vielen nog twee achterlenen van het Huis van Breda, te weten Langdonk en Borteldonk die hun bijzondere leenhoven hadden.

Roosendaal genoot de vrijdom van accijns, had een weekmarkt, was vrij van hofdiensten, die de andere dorpen presteren moesten. Deze en andere voorrechten waren aan Roosendaal door prins Willem I geconfirmeerd. In 1561 kreeg Roosendaal het recht om een belasting te leggen op alle vreemde bieren.

BEHEER

Steenbergen werd tesamen met Roosendaal en Nispen beheerd door één rentmeester. De namen van de rentmeesters zijn bekend vanaf 1634. De rentmeesters beheerden zowel de domeinen als de geestelijke goederen van Steenbergen, Roosendaal en Nispen.

In de periode tussen 1659 en 1680 lijken er twee rentmeesters op te treden. De rekeningen over de domeinen werden ingediend door Isaac Noirot, de rekeningen over de geestelijke goederen door Daniël Noirot. De rekening van de geestelijke goederen over 1680 wordt ingediend door Isaac Noirot. Volgens de 'ambtboeken' trad tussen 1659-1680 Daniël Noirot op als rentmeester van zowel de domeinen als de geestelijke goederen.

RENTMEESTERS VAN DE DOMEINEN VAN STEENBERGEN, ROOSENDAAL EN NISPEN, TEVENS RENTMEESTERS VAN DE GEESTELIJKE GOEDEREN IN DEZELFDE HEERLIJKHEDEN

Daniël Noirot,	[1637]-1646
Isaac Noirot,	1647-(1659)-1680
Daniël Noirot,	1659-1680
Adriaan Backx,	1680-1725
Carel van Naerssen,	1725-1740
Abraham Kips,	1741-1746
Frederik Kips,	1747 (provisieel) ⁵⁸⁸
Stephanus de Weerd,	1752-1761
Emmericus de Weerd,	1763-1801

586 Tegenwoordige staat der Nederlanden II, p. 228.

587 NDR inv.nr. 685, folio 103 e.v.

588 Van hem zijn er geen rekeningen

Emmericus Carel de Weerd,

1802-1810.⁵⁸⁹

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit hoofdstuk zijn de stukken van de Domeinraad betreffende Steenberg, Roosendaal en Nispen beschreven. In de inventaris van dr.S.W.A. Drossaers staan de stukken betreffende deze domeinen van voor 1581 beschreven onder de rubriek Het land van Breda en Steenberg.

VERWANTE ARCHIEVEN

Stukken betreffende Roosendaal en Nispen bevinden zich ook in:

Rijksarchief in Noord-Brabant

- Collectie Nassause Domeinen 1548-1810
- **Gemeentearchief Roosendaal en Nispen**
- Administratief archief der gemeente tot 1811
- Oud-rechterlijk archief tot 1811

Stukken betreffende Steenberg bevinden zich o.m. in:

Rijksarchief in Noord-Brabant

- Collectie Nassause Domeinen 1548-1810
- **Streekarchief Nassau-Brabant:**
- Gemeentearchief Steenberg tot 1810
- Archieven van diverse polders tot 1810
- **Gemeentelijke archiefdienst Bergen op Zoom**
- Archieven van de Raad en Rekenkamer van de markiezen van Bergen op Zoom

A ALGEMEEN

12539-12561 Stukken betreffende Steenberg. Met inhoudsopgaven. Deels afschriften. 16e eeuw -1776. 23 banden

12539**Vol. 1**

EERSTE DEEL: DE BARONIE VAN STEENBERGEN

Algemeen

Historie

Limietscheiding

TWEEDE DEEL: DE HEER EN BARON VAN STEENBERGEN

Caput 1: Rechten en gerechtigheden.

Art. 1 Recht tot het verlenen van octrooien.

Art. 2 Recht om pardon en andere gratie aan misdadigers te verlenen.

Art. 3 Tot confiscatie, alsmede vacante en onbeheerde goederen.

Art. 4 Recht van bastaardgoederen.

12540**Vol. 2**

Art. 5 Grondrechten van de moeren, heiden, publieke wegen, bruggen etc.

Art. 6 Recht van hofdiensten.

Art. 7 Recht van curaliteiten.

Art. 8 Recht van de jacht.

Art. 9 Recht van visserij, vogelarij en mosselbanken.

Art. 10 Recht van vrijdom en exemptie van lasten.

Art. 11 Recht van naasting.

Caput 2: Goederen en Inkomsten.

12541**Vol. 3**

Art. 1 Algemeen.

Art. 2 Goederen.

Par. 1 Het huis te Steenberg.

Par. 2 Landen, dijken, gorzen.

Par. 3 Molens.

Par. 4 Veren.

12542**Vol. 4**

Art. 3. Inkomsten.

Par. 1 Cijnzen, renten, erfpachten.

Par. 2 Tienden.

Par. 3 Accijnzen, gruiten.

Par. 4 Recognities.

Par. 5 Recht op de collaterale successie of zwaardgeld.

12543**Vol. 5**

- Art. 4 Lasten.
 Par. 1 Renten en cijzen.
 Par. 2 Verpondingen en andere 's lands of gemeentelasten die uit dit domein betaald worden.
 Par. 3 Onderhoud van de kade en de haven van de Heene.
 Art. 5 Geestelijke goederen.
 Art. 6 Lenen.
 Art. 7 Officianten.
 Par. 1 Rentmeester.
 a. Aanstellingen.
 b. Gages en plichten.
 Par. 2 Rentmeester der geestelijke goederen.
 Par. 3 Kantoorbode.
 DEEL 3: DE STAD EN BARONIE.
 Caput 1: Zaken van politie, regering en huishouding.
- 12544** Vol. 6
 Art. 1 Algemeen. folio 1-468.
- 12545** Vol. 6 Vervolg
 art. 1 folio 469-1005.
- 12546** Vol. 7
 Art. 2 Drossaard, Schout, dijkgraaf.
 a. Aanstellingen.
 b. Gages, plichten.
- 12547** Vol. 8
 Art. 3 Jaarlijkse aanstellingen van burgemeesters, schepenen, thesaurier en weesmannen. folio 1-482.
- 12548** Vervolg Vol. 8, art. 3, folio 483-999
- 12549** Vol. 9
 Art. 4 Secretaris.
 a. Aanstellingen.
 b. Gages, plichten.
 Art. 5 Stokhouder.
 Art. 6 Bode.
- 12550** Vol. 10
 Art. 7 Vorsters van Steenbergen en Kruisland.
 Art. 8 Vorsters van de Heene en het Hogediep
 Art. 9 Notarissen.
 Caput 2: Zaken van Justitie.
- 12551** Vol. 11
 Caput 3: Zaken van Financiën.
- 12552** Vol. 12
 Art. 1 Algemeen. folio 1-330
- 12553** Vervolg vol. 12 Art. 1 folio 331-727.
- 12554** Vol. 13
 Art. 2 Autorisaties tot de auditie der rekeningen.
 Art. 3 Ontvanger der verponding, beden en andere lasten
 Caput 4: Kerk, school en armenzaken.
- 12555** Vol. 14
 Art. 1 Algemeen.
 Art. 2 Predikanten van Steenbergen en Kruisland.
 a. Beroepingen.
- 12556** Vol. 15
 b. Tractementen, subsidies.
- 12557** Vol. 16
 Art. 3 Schoolmeester te Steenbergen.
 Art. 4 Schoolmeester van de Heene en het Hooge Diep.
 Art. 5 Schoolmeester, voorlezer, voorzanger en koster van het Kruisland.
 Caput 5: Polders, folio 1-355
- 12558** Vol. 17

- Art. 1 Algemeen.
 Art. 2 Kruisland, Oudeland en Kromwielen.
 Caput 5: Polders, folio 356-719
- 12559**
12560 Vervolg Vol. 17
 Vol 18
 Art. 3 Penningmeester van het Westkwartier.
 Art. 4 Westland en Sint Oncammerpolder.
- 12561** Vol. 19
 Art. 5 De Heene en het Hooge Diep.
 Art. 6 Graaf Hendrikspolder.
 Art. 7 De Nieuwe Hije
 Art. 8 De Triangel.
 Art. 9 Bolspolder.
 Art. 10 Vlietpolder.
 Postzaken.

12562-12577 Stukken betreffende Roosendaal en Nispen. Deels afschriften. Met inhoudsopgaven.

16e eeuw - 1776.

16 banden

- 12562** Vol. 1.
 EERSTE DEEL: ROOSENDAAL EN NISPEN
 Algemeen
 Historie
 Limieten
 TWEEDE DEEL: DE HEER
 Caput 1: Rechten en gerechtigheden.
 Art. 1 Recht tot het verlenen van octrooien.
 Art. 2 Recht om pardon en andere gratie aan misdadigers te verlenen.
 Art. 3 Recht van confiscatie, vacante en onbeheerde boedels.
 Art. 4 Recht van bastaard goederen.
 Art. 5 Grondrechten van de moeren, heiden en publieke wegen, waaronder al het geen de vaarten en het lastgeld betreft.
 Art. 6 Recht tot hofdiensten.
 Art. 7 Recht curaliteiten.
 Art. 8 Recht tot de jacht.
 Art. 9 Recht tot de visserij en vogelarij.
 Caput 2: Goederen en inkomsten.
- 12563** Vol. 2
 Art. 1 Algemeen.
 Art. 2 Goederen.
 Par. 1 Claes van Nispen leen.
 Par. 2 Molen.
 Art. 3 Inkomsten.
 Par. 1 Cijnzen, renten, erfpachten.
 Par. 2 Tienden.
 Par. 3 Gruit.
 Par. 4 Baak en werfgeld.
 Par. 5 Schorsgeld.
 Par. 6 Bierboom.
 Par. 7 Vervlogen bijswermen.
 Par. 8 Recogniten.
 Art. 4 Lasten.
- 12564** Vol. 3
 Art. 5 Geestelijke goederen.
 Art. 6 Rentmeester.
 DERDE DEEL: DE HEERLIJKHEID
 Caput 1: Zaken van politie, regering en huishouding.
- 12565** Vol. 4
 Art. 1 Algemeen. folio 1-260.
- 12566** Vol. 4
 Art. 1 folio 261-577.
- 12567** Vol. 5

- Art. 2 Schout, daarna drossaard.
a. Aanstellingen.
b. Gages, plichten.
- 12568** Vol. 6
- Art. 3 Jaarlijkse aanstellingen van schepenen en gemeente mannen.
- 12569** Vol. 7
- Art. 4 Secretaris.
a. Aanstellingen.
b. Gages, plichten.
- 12570** Vol. 8
- Art. 5 Stokhouder.
Art. 6 Vorster.
Art. 7 Notarissen.
Caput 2: Zaken van justitie.
- 12571** Vol. 9
- Caput 3: Zaken van Financiën.
Art. 1 Algemeen. folio 1-285.
- 12572** Vol. 9
- Art. 1 folio 286-601.
- 12573** Vol. 9
- Art. 1 folio 602-1169.
- 12574** Vol. 9
- Art. 1 folio 1170-1431.
- 12575** Vol. 10
- Art. 2 Approbatie van de jaarlijkse omslagen.
Art. 3 Ontvanger.
Caput 4: Kerk, school en armenzaken.
- 12576** Vol. 11
- Art. 1 Algemeen. Bevat ook gegevens over de beneficiën die in de kerken zijn gefundeerd.
Art. 2 Predikant te Roosendaal
a. Beroepingen
b. Tractementen, subsidies.
- 12577** Vol 12
- Art. 3 Predikant te Nispen.
a. Beroepingen.
b. Tractementen, subsidies.
Art. 4 Koster, voorlezer en schoolmeester te Roosendaal.
Art. 5 Koster, schoolmeester en voorlezer te Nispen.
- 12578-12583** Rapporten van de leden van de Domeinraad, wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar Steenberg, 1758-1794. 6 delen
- 12578** 1758-1771.
- 12579** 1772-1775.
- 12580** 1776-1780.
- 12581** 1781-1789.
- 12582** 1790-1794.
- 12583** 1794.
- 12584** Ingekomen brieven en memories betreffende Steenberg, Roosendaal en Nispen, 1748-1779. 1 omslag
- 12585** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij en van de hertog van Brunswijk als voogd van prins Willem V betreffende Steenberg, Roosendaal en Nispen. Met bijlagen en een inhoudsopgave. 1759-1766. 1 omslag
- Het betreft hier stukken afkomstig van Lodewijk van Brunswijk die hij aan Willem V heeft overgedragen in verband met het beheer over de domeinen. Zie de aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.

- 12586** Rapporten van de griffier Ardesch betreffende Steenberg. Met bijlagen. Minuten en een extract.
1772, 1776, 1780. 1 omslag
- 12587-12589** Ingekomen stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende Steenberg, Roosendaal en Nispen,
1777-1788, 1793. 3 pakken
- 12587** 1777-1779.
12588 1780-1786.
12589 1787-1788, 1793
- 12590** Stukken ter vergadering van de Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld betreffende Steenberg, Roosendaal en Nispen,
1796-1798. 1 pak
- B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN**
- 12591** Verklaringen betreffende de limietscheiding van de landen van de heer van Bloijs, Steenberg en Bergen op Zoom. Afschriften.
1368-1370. 4 stukken
- 12592** Vidimus van de uitspraak van Jan hertog van Brabant in 1337 betreffende een geschil tussen de abt van St. Bernard en de heren van Steenberg over de scheiding van de tienden van Steenberg en van Wouw. Afschrift.
3 januari 1391. 1 stuk
Zie ook Drossaers I, inv.nr. 426.
- 12593** Akte van schenking door Elisabeth van Botlant, weduwe van Johan van Botlant, aan het klooster Sint-Catharinadal van een jaarlijkse som geld afkomstig uit haar goederen in Gestel bij Roosendaal,
6 dec. 1415. 1 charter
In het Latijn.
Vermoedelijk retroactum bij verworven geestelijke goederen.
- 12594** Overeenkomst tussen Jan van Nassau, heer van Breda, en Jan van Glymes, heer van Bergen op Zoom betreffende de verdeling van de onverdeelde boedel, 28 april 1458. Afschrift,
z.d. 1 stuk
Zie ook Drossaers I, inv.nr. 428.
- 12595-12600** Akten van verkoop en transport door prins Philips Willem van Oranje van gorzen onder Steenberg,
1603-1604. 8 charters
Met uithangend zegels.
- 12595** Aan Francois van Aerssen
12596 Aan Jan van Barnevelt.
12597 Aan Cornelis van Aerssen.
12598 Aan François van Aerssen
12599 Aan Jan van de Veken
12600 Aan Elias van Oldenbarnevelt.
- 12601** Overeenkomst tussen prins Philips Willem van Oranje en François van Aerssen

betreffende de verkoop van slijkgronden onder Steenberg en door Philips Willem aan Van Aerssen en de bedijking van deze gronden door Van Aerssen, 10 januari 1604. Met akte van opzegging van deze overeenkomst, 9 februari 1605. 1 charter.

12602 Akten van autorisatie en procuratie van prins Philips Willem van Oranje aan zijn raad Jan Keeremans en aan Jan Cools betreffende de bedijking en uitgifte van de gorzen in de Heen. Met een afschrift. oktober 1607. 3 charters, 1 stuk
Twee charters met uithangend zegel.

12603 Renversaal-akten van uitgifte door prins Philips Willem van Oranje aan Jans de Onera van stukken land aan de dijk van Kruisland, 1608-1610. 2 charters

12604 Akten betreffende de overeenkomst tussen de prins van Oranje en de heer van Vosmaer betreffende de bedijking van de Heen, 17 oktober 1609. 2 stukken

12605 Overeenkomst tussen de Domeinraad en de kopers van de gorzen van de Heen betreffende de inrichting van het bestuur van de Heen en de benoeming van dijkgraaf en gezworenen van de Heen, 3 december 1609. 1 stuk

12606, 12609-12630

Stukken betreffende de verkoop van de gorzen van de Heen en het Hoge Diep, onder Steenberg, door de gecommiteerden van de prins van Oranje. Gedrukt. 1609-1610. 20 katernen en 3 stukken

12606 Akte van verkaveling, 1610., 1 stuk

12609-12630 Akten van overdracht, 1609-1610.

12609 Aan Adriaen Baillaerts, secretaris van de heerlijkheid van Ter Heijden.

12610 Aan Cornelis Yemans van Zuylandt, schout van Steenberg.

12611 Aan Cornelis Hulshout.

12612 Aan Jan van Hoenen

12613 Aan Bartholomeus Jacobszoon.

12614 Aan Cornelis Janssen.

12615 Aan Adriaen Cornelissen van Stapel.

12616 Aan Gielis Slachmeulders.

12617 Aan Nicolaes Domusz.

12618 Aan Adriaen Goortssen.

12619 Aan Cornelis Janssens.

12620 Aan jonkheer Emmerij van Liere.

12621 Aan Peter uit Mattenburgh.

12622 Aan Albert Jacobsen, burgemeester in Steenberg.

12623 Aan Hugo Spiering.

12624 Aan Jan van der Daesdonck.

12625 Aan Jacob Anthonissen.

12626 Aan Jan Adriaensen, burgemeester in Steenberg.

12627 Aan Claes Sijmons Reijers

12628 Aan Adriaen Cornelissen Roose.

12629 Aan Jan Cools. Afschrift., 1 stuk

12630 Aan Jan Gerritsen., 1 stuk

- 12631** Akte van vestiging van een erfcijns door Jan Pietersz. Verhoeven en Henrick van Sevender, schout van Roosendaal, verschuldigd aan prins Philips Willem, voor een perceel aan de zuidzijde van de turfvaart te Roosendaal, 1616. 1 charter
- 12632** Akte van transport van Marcia Mancía, markgravinne van Bergen op Zoom, aan Philips Willem van Oranje van het vierendeel van het bezit in de Oostmolen en Westmolen bij Steenberg in ruil voor de cassatie van een rente gevestigd op goederen in het markiezaat van Bergen op Zoom, 22 maart 1612. 1 charter
- 12633** Akte van transport van Luykerken Lenarts, weduwe van Abraham Cor Molenaar, aan Hubrecht Stoffelsz. uit Mattenburg van een huis in de brede Damstraat in Steenberg, 1613. 1 charter
- 12634** Lijst van erven van het dorp Hoge Diep in de Heen, opgemeten door Cornelis Adriaansz. Rosa. Extract. 1614. 1 katern
- 12635** Akte van transport door Jacques Noirot, rentmeester van Steenberg, gemachtigde van de raden van de prins van Oranje, als particuliere eigenaren, aan prins Philips Willem van stukken land in de Heen, waar het dorp Hoge Diep is gesticht. Met bijlage. 15 februari 1614. 1 charter en 1 stuk
Charter met uithangende zegels.
De Bijlage is het stuk onder 12634.
1 charter
- 12636** [Renversaal] akte van erfpacht van prins Philips Willem aan Abraham van Male en Jacques Noirot van een gors aan de Steenbergse Vliet, 2 juni 1614. 1 charter.
Met uithangende zegels.
- 12637** Renversaal-akte van erfpacht van prins Philips Willem aan Bernard Pels van een stuk land in de polder Mattenburg onder Nieuw-Vosmaer, 1615. 1 charter
Met twee uithangende zegels.
- 12638** Renversaal-akten van erfpacht door prins Philips Willem aan François Bol van stukken land bij Steenberg, 1615. 2 charter.
Elk charter met twee uithangende zegels.
- 16744** Akte van verhuur door Albert Jacobsen, burgemeester te Steenberg, aan Dingeman Cornelissen, burgemeester te Halsteren, van weiland gelegen in het Boyemoer te Halsteren, 1620. 1 stuk
- 12639** Akte van kwijting door Adriaan Stapel aan prins Maurits van een stuk land aan de IJzeren Put in Steenberg, 24 oktober 1624. 1 stuk

- 12640** Verbaal van raad Arnout van Beaumont betreffende de limietscheiding tussen de landen van de heer van Steenberg en de heer van Vosmaer. Met bijlagen. 1634. 1 omslag
Bevat kaartje van het betrokken gebied.
- 12641** Uitspraak van de Spaanse ambassadeur E. Brun als bemiddelaar in een geschil tussen de prins van Oranje en de abt van Tongerlo betreffende enige geestelijke goederen in de baronie van Breda onder Roosendaal. Afschrift. 1653. 2 katernen
- 12642** [Renversaal]-akte van erfpacht van prins Philips Willem aan Johan van der Veken van de Triangel, alsmede akte van belening door prins Philips Willem van Johan van der Veken met de tienden van de Triangel 1616, met autorisatie van prinses-douairiere Amalia van Solms aan rentmeester Noirot tot ontvangst van het kapitaal tot aflossing van de jaarlijkse erfpacht. Afschrift, z.d. 1654. 1 stuk
- 12643** Overeenkomst tussen de Domeinraad en de abt van St. Bernard betreffende de scheiding van de tienden onder Steenberg en die onder Wouw, Vroonland en Kruisland, 7 augustus 1686. Met akte van goedkeuring, 7 maart 1687. 2 stukken
- 12644** Akten van belening van het Leenhof van Bergen op Zoom aan de prins van Oranje van 'zeker Wildert en Heijde genaamd Claas van Nispens Leen, of anders de Wolbraake', gelegen onder de jurisdictie van Wouw. Authentiek afschriften. 1740 en 1755. 2 stukken
- 12645** Akte van transport van Anthonia Maria Sonnemans, weduwe van C.H. van Neersen, aan prins Willem V van de hofstede Daringhuijsen met landerijen in Kruisland. Afschrift. 15 november 1780. 1 stuk
- C BESTUUR**
- 12646** Keuren voor Steenberg. Afschriften. 1272,1291 en [1308]. 1 katern
- 12647** 'Minute commissie van Engelbrecht graaff van Nassau op Jans Bastaet Beloijns in plaats van Legenen van Lijnt als schout der heerlijkheid Rosendaal van de stil en Gageldonck ende van den vaert gerichte te Rosendaal, met faculteit om de schepenen en den verwaerder van den gasthuise af en aan te stellen, aanbrengeende aan den drossaerd alle zaaken des heerlijkheids aangaande', z.j. 1 stuk
Ontbreekt
- 12648** 'Steenbergen A. A. De Secretarie. Out bouck off register dienende op desecretarie tot Steenberg, soo 't schijnt, waerinne gebonden sijn diversche schrifturen van partyen, metgaders acten voor schepenen gepasseert ao. 1545 ende daer te voren, missiven aen de weth van Steenberg, requesten ende andersints' register van stukken van de magistraat van Steenberg, 16e eeuw. 1 deel
- 12649** Register van akten betreffende de vrijheden, rechten en privileges van Steenberg,

-
- 1308-1565. Afschriften,
1609. 1 band
- 12650** Octrooi van graaf Hendrik van Nassau voor Roosendaal, dat de magistraat gedurende twaalf jaar de accijns op bier met een halve stuiver mag verhogen ter bekostiging van het onderhoud aan wegen, bruggen en de aanleg van een vismarkt. Authentiek afschrift, z.j.
1537.
- 12651** Overeenkomst tussen de drie polders Oudeland, Westland en Ontkommerspolder betreffende samenwerking tussen de polders. Afschrift.
3 September 1580. 1 stuk
- 12652** Kopie-akte van autorisatie van prins Maurits voor Cornelis Splinter, schout van Steenbergen, om de eed te vernieuwen van de wethouders van Steenbergen en andere officieren op het platteland en verslag terzake van Cornelis Splinter, 25 en 30 april 1591. 2 stukken
- 12653** Akte van borgtocht voor Govert van Clootwijk rentmeester van de geestelijke goederen van Breda en van de domeinen van Steenbergen. Authentiek afschrift.
1592. 1 stuk
- 12654** Besluit van de Raad van Brabant betreffende de opgave van grondcijzen en erfpachten door de inwoners van Gageldonk en Vogelplas aan Peter van der Haegen, rentmeester in Steenbergen,
19 januari 1606. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 12655** Extract uit het keuren van Steenbergen van de jaren 1330 en 1341 betreffende de jaarmarkt,
1614. 1 katern
- 12656** Rekest van gecommiteerden van het schuttersgilde van Steenbergen aan de prins van Oranje betreffende de financiën van Steenbergen. Met bijlagen.
1618. 1 omslag
- 12657** Plakkaten, ordonnanties en publikaties van de prinsen van Oranje en/of de Domeinraad betreffende Steenbergen, Roosendaal en Nispen. Gedrukt.
1648-1776. 1 omslag
- 12658** Octrooi van de Staten-Generaal betreffende het bedijken van gorzen van Steenbergen,
15 mei 1654. 1 charter
- 12659** Extract-resolutie van de Raad van State betreffende het recht op inning van de collaterale successie in Steenbergen,
1678. 1 stuk
- 12660** Stukken betreffende een proces voor de Raad van Brabant tussen de Domeinraad en François de Ram over de uitoefening van de jacht in Steenbergen,
1719. 1 omslag
- 12661** Extract-resolutie van de Staten-Generaal op een rekest van de magistraat van Roosendaal en Nispen, dat de magistraat niet verplicht is armlastige personen,

- zonder attestatie van goed gedrag en zonder akte van indemniteit van de regenten van hun laatste woonplaats, als inwoners toe te laten, 1731. 1 stuk
- 12662** Rapport van de magistraat van Steenbergen betreffende opmerkingen en klachten van ingelanden over de stadsrekeningen, 1736. 1 stuk
- 12663** Ingekomen brief van de magistraat van Steenbergen betreffende een geschil tussen de magistraten drossaard. Met bijlagen. 1742. 1 omslag
- 12664** Rapport betreffende maatregelen voor verbetering van de toestand van Steenbergen en zijn inwoners als gevolg van oorlogsomstandigheden, vrije inkwartiering van de militia en legering van het garnizoen, 1750. 1 omslag
- 16745** Commissiebrief van prins Willem V voor Gerard Willem Motman waarin deze benoemd wordt tot drossaard van Roosendaal en Nispen, 1766. 1 charter
Met uithangend zegel, beschadigd.
- 12665** Brief van E. de Weert, rentmeester, aan griffier Ardesch betreffende de stadsfinanciën van Steenbergen en de verstrekking van jachtvergunningen, 1772. 1 stuk
- 12666** Vergunningen van de Domeinraad aan inwoners van Steenbergen voor de jacht in Steenbergen. Deels met rekestes. Afschriften. 1777-1778, 1788. 2 omslagen
- 12667** Ingekomen brief van rentmeester E. de Weert betreffende de door de rentmeester te ontvangen boekgelden, 1784. 1 stuk
- 12668** Ingekomen brieven van de magistraat van Steenbergen aan prins Willem V betreffende het gedrag van het krijgsvolk in Steenbergen en omstreken, 1787. 2 stukken
- 12669** Stukken betreffende een geschil in het stadsbestuur van Steenbergen over het stemrecht van de schepenen van/namens Kruisland inzake de kerk van Steenbergen, 1787-1788. 1 omslag
- 12670** Besluiten van prins Willem V betreffende het ontslag van Willem Motman en de aanstelling van mr. Gerrit Willem Panneboeter als gezworenen van de gecombineerde polders Kruisland, Oudeland en Kromwielen, 1788. 3 stukken
- D BEHEER**
- 1 ALGEMEEN**
- 12671-12673** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, 1776-1797 en 1806. 2 delen en 1 band

12671 1776-1789.
 12672 1790-1797.
 12673 1806., 1 band

12674 Memories van de rentmeester van Steenberg, Roosendaal en Nispen wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad. Met kanttekeningen van de Domeinraad.
 1776. 1 band

2 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROEREND GOED

12675 Stukken betreffende de verbetering van de afwatering van de gracht om Steenberg en de omliggende polders,
 1761-1780. 1 pak

12676 Bestek en aanbesteding van bouw en onderhoud van huizen, wegen, dijken en kaden in Steenberg,
 1801-1808. 1 omslag

3 VERKOOP EN VERPACHTINGEN

12677 Verbaal van de verpachting van de tienden onder Steenberg en in de Zeeuwse domeinen. Concept.
 1678. 1 stuk

12678-12695 Condities van verkoop en verpachting,
 1763-1811. 1 pak, 18 omslagen

12678 Mosselbanken in de Steenbergse Vliet, 1763-1764.

12679 Vervlogen bijenzwermen, 1792.

12680 Koren- en smaltienden van Steenberg, Kruisland en de Heen,
 1792, 1800, 1801 en 1803-1808., 1 pak

12681 Hoeven, landerijen en domeinen in Steenberg, Kruisland en de Heen, 1792, 1800-1810.

12682 Lammertienden van Steenberg, Kruisland en de Heen, 1798,
 1800, 1801 en 1803-1808.

12683 Gruiten en accijnzen onder Steenberg, 1800-1802 en 1805.

12684 Houtgewas, 1800, 1802-1804 en 1807-1809.

12685 Riet op de aanwassen van de polder Kruisland, 1800-1809

12686 Dijken en gorzen onder Steenberg, Kruisland en de Heen, 1800-1811.

12687 Veer van Kruisland op Gastel, 1800-1811.

12688 Visserijen onder Steenberg, 1801-1811.

12689 Visserijen in de polder Kruisland, 1801-1805.

12690 Molens onder Steenberg, 1801-1812.

12691 Landen en aanwassen in Kruisland, 1802-1814

12692 Gruit op de bieren onder Roosendaal, 1805.

12693 Visserijen in de Roosendaalse Vliet, 1805-1811. 3853 N Graspewas,
 1805-1818.

12694 Gors op Strijmade onder Roosendaal, 1806-1814.

12695 Veer van de Heen, 1807-1812.

12696 Stukken betreffende de uitgifte van (ingepolderde) grond in de jaren 1536, 1421, 1487 en 1538 (resp. de Oude Cromwiele, de Westlanden, de Nieuwe Oostlanden/Kruisland en de Graaf Hendrikpolder),

[eind 18e eeuw]. 1 omslag

- 12697** Autorisaties van de Agent van Financiën aan rentmeester E. de Weert, rentmeester van Steenberg, Roosendaal en Nispen tot het doen van openbare verkopeningen, 1799-1802. 1 omslag

4 FINANCIËN

a Rekeningen en andere financiële stukken van de rentmeesters der domeinen van Steenberg en Roosendaal en Nispen

- 12698-12706** Rekeningen van Daniel Noirot, 1634-1637, 1640, 1641, 1643-1646. 9 delen
- 12698** 1634. Afgehoord 1635.
 - 12699** 1635. Afgehoord 1636.
 - 12700** 1636. Afgehoord 1640.
 - 12701** 1637. Afgehoord 1640.
 - 12702** 1640. Afgehoord 1643.
 - 12703** 1641. Afgehoord. Met bijlagen 1643.
 - 12704** 1643. Afgehoord 1646.
 - 12705** 1644. Afgehoord 1646.
 - 12706** 1645. Afgehoord. Met bijlage. 1647.
- 12707** Rekening van de weduwe van Daniël Noirot, 1646. Met borderel. Afgehoord 1648. 1 deel
- 12708-12725** Rekeningen van Isaac Noirot, 1647-1665. 18 delen
Rekening over 1649 ontbreekt.
- 12708** 1647. Afgehoord. 1648.
 - 12709** 1648. Afgehoord. 1649.
 - 12710** 1650. Afgehoord. 1651.
 - 12711** 1651. Afgehoord. 1652.
 - 12712** 1652. Afgehoord. 1653.
 - 12713** 1653. Afgehoord. 1655.
 - 12714** 1654. Afgehoord. 1656.
 - 12715** 1655. Afgehoord. 1657.
 - 12716** 1656. Afgehoord. 1658.
 - 12717** 1657. Afgehoord. Met bijlagen. 1660.
 - 12718** 1658. Afgehoord. Met bijlagen 1661.
 - 12719** 1659. Afgehoord. Met bijlagen 1662.
 - 12720** 1660. Afgehoord. Met bijlagen. 1662.
 - 12721** 1661. Afgehoord. Met bijlagen 1663.
 - 12722** 1662. Afgehoord. Met bijlagen 1664.
 - 12723** 1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1666.
 - 12724** 1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1667.
 - 12725** 1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.
- 12726-12748** Rekeningen van Adriaan Backx, 1701-1723. 23 delen
- 12726** 1701. Afgehoord 1705.
 - 12727** 1702. Afgehoord 1706.
 - 12728** 1703. Afgehoord 1707.
 - 12729** 1704. Afgehoord 1708.

12730	1705. Afgehoord 1708.
12731	1706. Afgehoord 1710.
12732	1707. Afgehoord 1711.
12733	1708. Afgehoord 1712.
12734	1709. Afgehoord 1713.
12735	1710. Afgehoord 1714.
12736	1711. Afgehoord 1714.
12737	1712. Afgehoord 1715.
12738	1713. Afgehoord 1716.
12739	1714. Afgehoord 1717.
12740	1715. Afgehoord 1718.
12741	1716. Afgehoord 1719.
12742	1717. Afgehoord 1720.
12743	1718. Afgehoord 1721.
12744	1719. Afgehoord 1723.
12745	1720. Afgehoord 1724.
12746	1721. Afgehoord 1725.
12747	1722. Afgehoord 1725.
12748	1723. Afgehoord 1725.

12749-12765 Rekeningen van Carel van Naerssen, als provisioneel administrateur, 1724-1728, en als rentmeester, 1729-1740. 17 delen

12749	1724. Afgehoord 1727.
12750	1725. Afgehoord 1728.
12751	1726. Afgehoord 1728.
12752	1727. Afgehoord 1729.
12753	1728. Afgehoord 1730.
12754	1729. Afgehoord. Met rekening over de achterstallige administratie van wijlen Adriaan Backx. 1731.
12755	1730. Afgehoord 1732.
12756	1731. Afgehoord 1733.
12757	1732. Afgehoord 1734.
12758	1733. Afgehoord 1735.
12759	1734. Afgehoord 1736.
12760	1735. Afgehoord 1737.
12761	1736. Afgehoord 1738.
12762	1737. Afgehoord 1739.
12763	1738. Afgehoord 1740.
12764	1739. Afgehoord 1741.
12765	1740. Afgehoord 1742.

12766-12769 'Cijnsboeken', manualen van cijnzen van Roosendaal, 1734-1816. 4 banden

12766	Roosendaal, 1734-1812.
12767	Made van Roosendaal, 1734-1816.
12768	Vroenhout, 1734-1816.
12769	Nispen, 1734-1816.

12770 'Loper', repertorium op de manualen van cijnzen onder Roosendaal, 1734-1828. Met index op voornaam. 1 band

De cijns was verschuldigd over 'masten'.
In alfabetische volgorde op voornaam.

12771-12775	Rekeningen van Abraham Kip, 1741-1746.		5 delen
	12771	1741. Afgehoord 1743.	
	12772	1742. Afgehoord 1744.	
	12773	1743. Afgehoord 1745.	
	12774	1744. Afgehoord 1746.	
	12775	1745. Afgehoord 1747.	
12776-12777	Rekeningen van Cornelia de Jonge, weduwe van Abraham Kip, 1746-1747.		2 delen
	12776	1746. Afgehoord 1750.	
	12777	1747. Afgehoord 1760.	
12778-12781	Rekeningen van Stephanus de Weert, provisioneel waarnemer, 1748-1751.		4 delen
	12778	1748. Afgehoord 1752.	
	12779	1749. Afgehoord 1752.	
	12780	1750. Afgehoord 1753.	
	12781	1751. Afgehoord. Met borderel. 1754.	
12782-12791	Rekeningen van Stephanus de Weert, 1752-1761.		10 delen
	12782	1752. Afgehoord 1754.	
	12783	1753. Afgehoord 1755.	
	12784	1754. Afgehoord 1756.	
	12785	1755. Afgehoord 1757.	
	12786	1756. Afgehoord 1758.	
	12787	1757. Afgehoord 1759.	
	12788	1758. Afgehoord 1760.	
	12789	1759. Afgehoord 1761.	
	12790	1760. Afgehoord 1762.	
	12791	1761. Afgehoord 1764.	
12792-12793	Rekeningen van Elias de Weert als voogd over de minderjarige erfgenamen van Stephanus de Weert, 1762-1763.		2 delen
	12792	1762. Afgehoord 1765.	
	12793	1763. Afgehoord 1766.	
12794-12798	Rekeningen van Emmericus de Weert, rentmeester, 1764-1768.		5 delen
	12794	1764. Afgehoord 1768.	
	12795	1765. Afgehoord 1769.	
	12796	1766. Afgehoord 1770.	
	12797	1767. Afgehoord 1771.	
	12798	1768. Afgehoord 1772.	
	b Rekeningen en andere financiële stukken van de rentmeesters van de geestelijke goederen van Steenberg en Roosendaal en Nispen afzonderlijk,		
12799	Register van pastorale inkomsten in Roosendaal, 1560-1602.		1 deel
12800-12801	Rekening van Isaac Noirot, rentmeester over Steenberg en Roosendaal voor		

hetgeen bij hem nog jaarlijks wordt ontvangen uit de geestelijke goederen van
Roosendaal en Nispen,

1653-1678.

2 delen

12800 1653-1667. Afgehoord. Met borderel. 1670.

12801 1668-1678 Afgehoord. Met bijlagen. 1680.

12802-12808 Rekeningen van Daniel Noirot wegens het beheer van de geestelijke goederen van
Steenbergen,

1673-1679.

7 delen

12802 1673. Afgehoord. Met borderel. 1675.

12803 1674. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.

12804 1675. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.

12805 1676. Afgehoord. Met bijlagen. 1678.

12806 1677. Afgehoord 1679.

12807 1678. Afgehoord 1680.

12808 1679. Afgehoord 1681.

12809 Rekening van de erfgenamen van Isaac Noirot, rentmeester wegens de geestelijke
goederen van Steenbergen, 1680. Afgehoord
1682.

1 deel

12810 Manuaal van inkomsten van geestelijke goederen in Roosendaal,
1696-1725.

1 deel

c Rekeningen van de rentmeesters van de geestelijke goederen van Steenbergen, Roosendaal en Nispen tezamen

12811-12853 Rekeningen van Adriaan Backx,
1681-1723.

43 delen

12811 1681. Afgehoord 1686.

12812 1682. Afgehoord 1686.

12813 1683. Afgehoord 1687.

12814 1684. Afgehoord 1687.

12815 1685. Afgehoord 1688.

12816 1686. Afgehoord 1690.

12817 1687. Afgehoord 1692.

12818 1688. Afgehoord 1692.

12819 1689. Afgehoord 1693.

12820 1690. Afgehoord 1694.

12821 1691. Afgehoord 1695.

12822 1692. Afgehoord 1696.

12823 1693. Afgehoord 1697.

12824 1694. Afgehoord 1697.

12825 1695. Afgehoord 1702.

12826 1696. Afgehoord 1702.

12827 1697. Afgehoord 1702.

12828 1698. Afgehoord 1702.

12829 1699. Afgehoord 1703.

12830 1700. Afgehoord 1703.

12831 1701. Afgehoord 1705.

12832 1702. Afgehoord 1706.

12833 1703. Afgehoord 1707.

12834 1704. Afgehoord 1708.

12835 1705. Afgehoord 1708.

	12836	1706. Afgehoord 1710.	
	12837	1707. Afgehoord 1711.	
	12838	1708. Afgehoord 1712.	
	12839	1709. Afgehoord 1713.	
	12840	1710. Afgehoord 1714.	
	12841	1711. Afgehoord 1714.	
	12842	1712. Afgehoord 1715.	
	12843	1713. Afgehoord 1716.	
	12844	1714. Afgehoord 1717.	
	12845	1715. Afgehoord 1718.	
	12846	1716. Afgehoord 1719.	
	12847	1717. Afgehoord 1720.	
	12848	1718. Afgehoord 1721.	
	12849	1719. Afgehoord 1723.	
	12850	1720. Afgehoord 1724.	
	12851	1721. Afgehoord 1725.	
	12852	1722. Afgehoord 1725.	
	12853	1723. Afgehoord 1725.	
12854-12858	Rekeningen van Carel van Naerssen, provisioneel administrateur, 1724-1728.		5 delen
	12854	1724. Afgehoord 1727.	
	12855	1725. Afgehoord 1728.	
	12856	1726. Afgehoord 1728.	
	12857	1727. Afgehoord 1729.	
	12858	1728. Afgehoord 1730.	
12859-12870	Rekeningen van Carel van Naerssen, 1729-1740.		12 delen
	12859	1729. Afgehoord 1731.	
	12860	1730. Afgehoord 1732.	
	12861	1731. Afgehoord 1733.	
	12862	1732. Afgehoord 1734.	
	12863	1733. Afgehoord 1735.	
	12864	1734. Afgehoord 1736.	
	12865	1735. Afgehoord 1737.	
	12866	1736. Afgehoord 1738.	
	12867	1737. Afgehoord 1739.	
	12868	1738. Afgehoord 1740.	
	12869	1739. Afgehoord 1741.	
	12870	1740. Afgehoord 1742.	
12871-12875	Rekeningen van Abraham Kip, 1741-1746.		6 delen
	12871	1741. Afgehoord 1743.	
	12872	1742. Afgehoord 1744.	
	12873	1743. Afgehoord 1745.	
	12874	1744. Afgehoord 1746.	
	12875	1745. Afgehoord 1747.	
12876-12877	Rekeningen van Cornelia de Jonge, weduwe van Abraham Kip, 1746-1747.		2 delen
	12876	1746. Afgehoord 1750.	
	12877	1747. Afgehoord 1750.	

12878-12881	Rekeningen van Stephanus de Weert, provisioneel waarnemer, 1748-1751.	4 delen
	12878 1748. Afgehoord 1752.	
	12879 1749. Afgehoord 1752.	
	12880 1750. Afgehoord 1753.	
	12881 1751. Afgehoord 1754.	
12882-12891	Rekeningen van Stephanus de Weert, 1752-1761.	10 delen
	12882 1752. Afgehoord 1754.	
	12883 1753. Afgehoord 1755.	
	12884 1754. Afgehoord 1756.	
	12885 1755. Afgehoord 1757.	
	12886 1756. Afgehoord 1758.	
	12887 1757. Afgehoord 1759.	
	12888 1758. Afgehoord 1760.	
	12889 1759. Afgehoord 1761.	
	12890 1760. Afgehoord 1762.	
	12891 1761. Afgehoord 1764.	
12892-12893	Rekeningen van Elias de Weert, voogd over de minderjarige erfgenamen van Stephanus de Weert, 1762-1763.	2 delen
	12892 1762. Afgehoord 1765.	
	12893 1763. Afgehoord 1766.	
12894-12898	Rekeningen van Emmericus de Weert, 1764-1768.	5 delen
	12894 1764. Afgehoord 1768.	
	12895 1765. Afgehoord 1769.	
	12896 1766. Afgehoord 1770.	
	12897 1767. Afgehoord 1771.	
	12898 1768. Afgehoord. Met bijlagen. 1772.	

d Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen en geestelijke goederen van Steenberg, Roosendaal en Nispen

12899-12935	Rekeningen van Emmericus de Weert, 1769-1801.	37 delen
	12899 1769. Afgehoord 1773.	
	12900 1770. Afgehoord 1773.	
	12901 1771. Afgehoord 1775.	
	12902 1772. Afgehoord 1776.	
	12903 1773. Afgehoord 1776.	
	12904 1774. Afgehoord 1776.	
	12905 1775. Afgehoord 1777.	
	12906 1776. Afgehoord 1778.	
	12907 1777. Afgehoord 1779.	
	12908 1778. Afgehoord 1780.	
	12909 1779. Afgehoord 1781.	
	12910 1780. Afgehoord 1782.	
	12911 1781. Rendantsexemplaar.	
	12912 1781. Afgehoord 1783.	
	12913 1782. Afgehoord 1784.	

12914	1783. Afgehoord 1785.
12915	1784. Afgehoord 1786.
12916	1785. Afgehoord 1787.
12917	1786. Afgehoord 1788.
12918	1787. Afgehoord 1789.
12919	1788. Afgehoord 1790.
12920	1789. Afgehoord 1791.
12921	1790. Afgehoord 1793.
12922	1791. Afgehoord 1794.
12923	1791. Afgehoord. Afschrift. 1794.
12924	1792. Afgehoord 1797.
12925	1792. Afgehoord. Afschrift. 1797.
12926	Dubbel van 12925.
12927	1793. Afgehoord 1798.
12928	1794. Afgehoord 1799.
12929	1795. Afgehoord 1800.
12930	1796. Afgehoord 1801.
12931	1797. Afgehoord 1801.
12932	1798. Afgehoord 1801.
12933	1759. Afgehoord 1802.
12934	1800. Afgehoord 1803.
12935	1801. Afgehoord 1804.

12936-12944	Rekeningen van Emmericus Carel de Weert, 1802-1810.	g delen
12936	1802. Afgehoord 1804.	
12937	1803. Afgehoord 1805.	
12938	1804. Afgehoord 1807.	
12939	1805. Afgehoord 1807.	
12940	1806. Afgehoord 1808.	
12941	1807. Afgehoord 1810.	
12942	1808. Afgehoord 1812.	
12943	1809. Afgehoord 1812.	
12944	1810. Afgehoord 1813	

5 LENINGEN EN VORDERINGEN

12945	Stukken betreffende een rente gevestigd op driehonderd gemeten land in de Graaf Hendrikspolder onder Steenberg. Met bijfagen. 1583-1597.	1 omslag
12946	'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van Herman Aertsen aan prins Philips Willem van Oranje van een rente gevestigd op zijn huis in Steenberg, 1619. Met twee uithangende zegels.	1 charter.
12947	Akte van overdracht door Johannes Steenput, gemachtigde van prinses Elisabeth van Zolem, markgravin van Bergen op Zoom, aan François Brandijn van een rente ten laste van de domeinen van Steenberg, 1647.	1 charter
12948	Akte van overdracht onder open naam door Catharina van Heusden, vrouwe van Houdringe, van een rente gevestigd op goederen onder Steenberg. Met retroacta.	

20 februari 1727.

1 omslag

E LEENZAKEN**12950**

Leenboek van Roosendaal, vernieuwd ten tijde van Anthonij van Buerstede, griffier van het Leenhof van Breda, 1732.

1 band

Met alfabetische index op voornamen.

F ZORG VOOR HET ARCHIEF**12949**

Inventaris van stukken betreffende Steenberg, Roosendaal en Nispen, 19e eeuw.

1 stuk

X WERNHOUT

Het Rijksarchief Noord-Brabant beheert het archief van de schepenbank van Wernhout (1541-1808) en het archief van de Gequalificeerde van Zundert en Wernhout (1805-1811).

Het Streekarchief Nassau-Brabant (bewaarplaats Zundert) beheert het gemeente-archief van Zundert (1402-1810).

De heerlijkheid Wernhout werd op 21 maart 1698 aangekocht door Willem III van Cornelis van Aerssen, heer van Wernhout en Boekelo, drossaard van het land van Dalhem en Hertogenrade in het land van Overmaas.⁵⁹⁰ De verkoopsom bedroeg 16.250 gulden en de koop werd gesloten op voorwaarde dat Cornelis van Aerssen zich de rest van zijn leven nog heer van Wernhout zou mogen noemen en dat Robertus Lemkens, schout, secretaris, stadhouder alsmede griffier en stadhouder van de lenen, ook de rest van zijn leven deze functies zou mogen behouden, hetgeen geschiedde.⁵⁹¹ De grenzen van deze heerlijkheid waren verre van duidelijk.⁵⁹² Wernhout werd omsloten door de heerlijkheid Zundert in de baronie van Breda, maar er lagen ook Wernhoutse goederen in het gebied van de heerlijkheid Zundert. De heerlijkheid Wernhout behield ook na de aankoop in 1698 een min of meer aparte status.

De heerlijkheid bezat de hoge, midden en lage jurisdictie. Er was een aparte schepenbank, bestaande uit een schout en zeven schepenen, bevoegd tot het berechten van halsmisdrijven. De rechtbank bleef tot 1810 bestaan. Naast de hoge jurisdictie bezat de heer het recht van malerij, molen-, jacht-, visserij- en vogelarijrecht. Inkomsten waren er bovendien uit de cijzen en achterlenen, en de rechten op het verkopen van goederen.

Het 'administratief bestuur van Wernhout en Zundert vormde wel een eenheid: 'Schouten, schepenen, mannen van leen en kwartiermeesters van Groot en Klein Zundert, Wernhout en de omliggende kwartieren, representerend het corpus en de hele gemeente van Zundert'. Deze samenwerking betrof alleen zaken als verpondingen en armenlasten.⁵⁹³ Sinds 1811 vormen Zundert en Wernhout één gemeente. De heer stelde aan:⁵⁹⁴

- schout
- stadhouder en griffier van de lenen
- secretaris
- stokhouder
- rentmeester
- vorster

Het schoutambt, het stadhouderschap en het rentmeesterschap werden overigens vanaf 1699 telkens gelijktijdig uitgeoefend. Bovendien was de persoon in kwestie vanaf 1713 ook schout van Rijsbergen. Ook de functies van secretaris en stokhouder werden vanaf 1713 gelijktijdig vervuld door één persoon die tevens secretaris en stokhouder van Rijsbergen was.

De achtereenvolgende rentmeesters waren:⁵⁹⁵

1699-1752

Robertus Lemkens (tijdens de minderjarigheid van zijn zoon werd Hendrik Lemkens geacht het

590 NDR inv.nr. 685, folio 139, met een verwijzing naar RsPr.f.31; Cornelis van Aerssen, zoon van Cornelis van Aerssen en Johanna Cats, trouwde Elisabeth Havius. Overleed ca. 1700. In het archief van de familie Van Aerssen van Voshol zijn van hem geen stukken aanwezig. Ook stukken betreffende Wernhout zijn in dit archief niet aanwezig.

591 NDR inv.nr. 12951.

592 A Delahaye, 'De drie heerlijkheden van Zundert' in: Publicaties van het archivariaat "Nassau-Brabant", Deel 9, p. 53.

593 NDR inv.nr. 769, folio 1895; Delahaye, 'De drie heerlijkheden', p. 57.

594 Gegevens ontleend aan NDR inv.nr. 685 folio 139-140.

595 Gegevens ontleend aan NDR inv.nr. 685, folio 140 en NDR inv.nrs. 12953-12969 (rekeningen van de rentmeesters).

	ambt waar te nemen;
1750-1752	Zacharias Zijlman, executeur van het testament van Lemkens) ⁵⁹⁶
1752-1783	Johannes van Vechelen (1780-1783 Catharina Anemaet, zijn weduwe)
1784-1786	Gijsbertus Cornelis van Doorn
1787-1803	Frederik Raijmond Robert van de Wall

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Zowel in de oude 'Folio'-inventaris als in de oude 'Hingman'-inventaris werden de stukken betreffende Wernhout geplaatst in of na de rubriek Oosterhout, Dongen en Ter Brake. De reden hiervoor was waarschijnlijk de vrij zelfstandige positie die de heerlijkheid Wernhout in het land van Breda innam. Voor de onderzoeker is het echter van belang de verwevenheid van de heerlijkheid Wernhout met die van Zundert en de baronie van Breda te onderkennen. Met name in deel 7.111 (BREDA) bevinden zich enkele belangrijke stukken betreffende Wernhout: NDR inv.nrs. 7961 (Register met stukken betreffende cijzen en renten onder Zundert en Wernhout) en 8073 (Register met stukken betreffende Wernhout).

Het deelarchief bevat geen retroacta. Mogelijk bleven deze stukken in handen van de (nazaten van) Van Aerssen. Tussen de verzameling stukken, afkomstig van de familie Van Aerssen van Voshol en het supplement daarop, berustend bij het Algemeen Rijksarchief, bevinden zich geen stukken met betrekking tot Wernhout.⁵⁹⁷

BIJLAGE

Inhoudsopgave van de rekening over het jaar 1720⁵⁹⁸

INDEX VAN DE RESPECTIVE CAPITTELEN

- 1 Capl. het regt van den heer
- 2 Capl. ontfangh vande chijnsen
- 3 Capl. ontfangh vande leenregte
- 4 Capl. ontfangh vande renten
- 5 Capl. ontfangh vande moole
- 6 Capl. ontfangh vande visscherijen

GENERAELN UIJTGAEFF

- jegens den ontfangh

12951	Akte van verkoop door Cornelis van Aerssen, heer van Wernhout, aan Willem III van de heerlijkheid Wernhout, 21 maart 1698.	1 stuk
12952	Akte van belening door het leenhof van Brabant aan Willem III met de heerlijkheid Wernhout, 13 mei 1698.	1 charter
12953-12956	Rekeningen van Robertus Lemkens, 1698-1745. Met inhoudsopgaven.	4 banden
12953	1698-1711. Afgehoord 1700-1713.	
12954	1711-1720. Afgehoord 1714-1723.	
12955	1721-1730. Afgehoord 1724-1733.	
12956	1731-1740. Afgehoord 1734-1745.	
12957	Rekeningen van Robertus Lemkens, 1740-1749; Zacharias Zijlman, executeur van het testament van Lemkens, 1750-1752; Johannes van Vechelen, 1753-1761.	

596 Opmerkelijk is dat op 12 mei 1699 de minderjarige Robertus Lemkens benoemd werd in alle functies, behalve die van vorster. Zo was hij schout, stadhouder en griffier van de lenen van 1699-1752 en secretaris en stokhouder van 1699-1713.

597 Theo Thomassen gaat in zijn inleiding op het supplement Van Aerssea uitvoerig in op de omzwervingen die de archiefstukken hebben gemaakt. Theo Thomassen, Invenlaris van het archief Van Aerssen Supplement (Den Haag, 1984) Typescript.

598 NDR inv.nr. 12954.

	Afgehoord 1745-1762.	1 band
12958-12961	Rekeningen van Johannes van Vechelen, 1762-1779. 12958 1762-1766. Afgehoord 1768. 12959 1767-1772. Afgehoord 1773. 12960 1773-1775. Afgehoord 1776. 12961 1776-1779. Afgehoord 1783.	4 delen
12962	Stukken behorende bij de domeinrekeningen van Wernhout, 1773-1803.	1 pak
12963	Rekening van Catharina Anemaat, weduwe van Johannes van Vechelen. Afgehoord 1786. 1780-1783	1 deel
12964	Rekening van Gijsbertus Cornelis van Doorn, 1784-1786. Afgehoord 1789	1 deel
12965-12969	Rekeningen van Frederik Raijmond Robert van de Wall, 1787-1803. 12965 1787-1789. Afgehoord 1790. 12966 1790-1792. Afgehoord 1794. 12967 Dubbel van 12966. 12968 1793-1800. Afgehoord 1804. 12969 1801-1803. Afgehoord 1808.	5 delen
12970	Register van cijzen van Wernhout. Met aantekeningen van betalingen tot 1810. 1804.	1 deel

XI WILLEMSTAD

Tot 1615 maakte Willemstad, gelegen in de polder Ruigenhil, deel uit van het markiezaat van Bergen op Zoom.

In 1582⁵⁹⁹ werd Willem van Oranje beleend met het Markiezaat van Bergen op Zoom, als schadeloosstelling voor de offers die hij had gebracht tijdens de opstand tegen Philips II van Spanje. Kort daarvoor was Jan van Wittem, markies van Bergen op Zoom, vanwege zijn Spaansgezinde houding door de Staten-Generaal van zijn bezit vervallen verklaard. Tot het gebied van het markiezaat hoorde ook Ruigenhil. Deze polder lag met de plaatsen Klundert en Fijnaart en het later ingepolderde Heijningen op een eiland in de noordwestelijke hoek van Brabant. Dit eiland werd 'het Eiland van Klundert' genoemd, later ook van 'de Ruigenhil' of van 'Willemstad'. De grens tussen Holland en Brabant liep dwars over het eiland. Het Hollandse gedeelte met Klundert (of Niervaart) behoorde aan de Nassaus, het Brabantse gedeelte, met Fijnaart, Ruigenhil (het latere Willemstad) en Heijningen, behoorde tot het Markiezaat van Bergen op Zoom.⁶⁰⁰ Als gevolg van het Twaalfjarig Bestand ging het vervallen verklaarde bezit van het Markiezaat van Bergen op Zoom in 1609 weer terug naar de 'oude' eigenaren. Op basis van artikel XIX van het bestand maakt Maurits aanspraak op Willemstad, zoals de vesting op Ruigenhil toen genoemd werd. In het artikel werd bepaald dat degene die een plaats had versterkt, of publieke werken had doen uitvoeren, het betreffende gebied niet hoefde terug te geven. Wel diende de wettige eigenaren een schadeloosstelling te ontvangen. Maurits deed met succes een beroep op dit artikel. In 1611 wees de Raad van Brabant hem Willemstad en de jurisdictie over de hele polder de Ruigenhil toe. Wel hielden de markiezen enige goederen en alle tienden in hun bezit. In 1615 tenslotte sloot Maurits met de wettige eigenaar -toen de voogden van Maria Elisabeth van den Bergh, markiezin van Bergen op Zoom- een overeenkomst over de schadeloosstelling voor Willemstad. Van toen af aan was Willemstad een afzonderlijke

⁵⁹⁹ Volgens Scherft, Het sterfhuis in 1583.

⁶⁰⁰ C.A.I.L. van Nispen, De vesting Willemstad. Deel I. Willemstad in de Tachtigjarige Oorlog (Archivariaat 'Nassau-Brabant', 1983), p. 5-6. H Goulooze, De archieven van Willemstad. Deel I. Het oud-Archief van de gemeente, 1558-1810 (Willemstad, 1978), p 4-5.

heerlijkheid en noemden Maurits en zijn opvolgers zich Heer van Willemstad.⁶⁰¹ Na afloop van het Twaalfjarig Bestand verkreeg de prins van Oranje weer gezag in een groot deel van het markiezaat, waaronder Fijnaart met de polders Heijningen, Schuddebeurs, Appelaar en Juffrouwepolder. Bij de vrede van Munster herkreeg de toenmalige markiezin Maria Elisabeth II het gehele gezag over het markiezaat, behalve dus Willemstad en Ruigenhil.⁶⁰²

In 1795 gaf de toenmalige gouverneur van Willemstad, baron van Boetzelaer, de stad over aan de Fransen. Het bestuur werd door de municipaliteit overgenomen. Het domein werd genationaliseerd.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Het gebied Ruigenhil werd in 1564 ingepolderd.

Vanaf ongeveer 1572 was Ruigenhil het toneel van oorlogshandelingen tussen de Spaanse troepen enerzijds en de Geuzen en Staatse troepen anderzijds.

Nadat Willem van Oranje met het markiezaat van Bergen op Zoom was beleend in 1582 werd het dorp Ruigenhil versterkt. De plaats lag strategisch aan het Hollands Diep: toegang tot de grote waterwegen van de Republiek. Het dorp Ruigenhil werd al tijdens het leven van Willem I van Oranje Willemstad genoemd. Prins Maurits bevestigde deze naam bij het verlenen van stadsrechten aan het dorp Ruigenhil in 1586: voortaan zou er alleen sprake zijn van Willemstad.⁶⁰³

Maurits voltooide, na de dood van zijn vader, de versterking van de stad. Sindsdien was Willemstad een vestings- en garnizoensstad. De stad had zeven bolwerken. Tot de jurisdictie van de stad behoorde de polder Ruigenhil.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De prins van Oranje bezat in Willemstad de hoge, middelbare en lage jurisdictie. Er was appèl mogelijk op vonnissen van de heer van Willemstad bij de Raad van Brabant. Verder had de prins alle 'seigneuriale' (heerlijke) rechten zoals keuren, boeten, breuken, accijnzen, bodemgeld, bierboom (soort accijnzen op bier), afslag van de vis, venduen, sterfhuizen, grondcijnsen, wind- en rosmolen, collatie van de kerkdienaren, recht van jacht, van vogelarij, visserij, erfpacht van dijkettingen, van de nakoop van aanwas, recht van bedde, van zeedrift.

Als heer van Willemstad hadden de prinsen van Oranje ook het genot van de verpondingen, de inkomsten van de gemene middelen en alle andere lasten, die door de Raad van State in andere steden van de Generaliteit werd geheven. Dit genot hadden zij ook in Fijnaart en bijbehorende polders, in ruil waarvoor de Oranjes de veiligheid van het gebied dienden te verzekeren. Uit de gemene inkomsten diende het onderhoud van de vestingwerken betaald te worden. Na de dood van Willem III ontstond er een geschil tussen het huis van Oranje en de Raad van State. De Raad van State poogde het recht op de gemene middelen aan zich te trekken, hetgeen niet lukte.⁶⁰⁴ De rentmeester, tevens ontvanger van de gemene middelen, inde de verpondingen en de gemene lasten.

De Staten-Generaal benoemden de gouverneur van de vesting Willemstad. De prinsen van Oranje hadden als stadhouder, én als heer van Willemstad, grote invloed op de benoeming. De gouverneurs waren vrijwel allen afkomstig uit de naaste omgeving van de prins. Tot het gouvernement van Willemstad hoorde tevens Klundert en Noordam. De gouverneur was de hoogste militaire autoriteit van de vesting. Tussen hem en de magistraat van de stad ontstonden geschillen over de bevoegdheden, met name op het gebied van het sluiten van de poorten en jurisdictie. Bij afwezigheid van de gouverneur was de groot-majoor de hoogste autoriteit.⁶⁰⁵ De ingezetenen van Willemstad en Fijnaart betaalden serviesgeld, een recognitie aan de gouverneur vanwege de beveiliging tegen vijandelijke invallen en plundering door soldaten; ook Staatse!

De magistraat werd benoemd door de prins van Oranje. Het stadsbestuur bestond uit twee burgemeesters, waarvan de een binnen de bank en de ander buiten de bank. De burgemeester binnen de bank was voorzitter van het gerecht, van de schepenbank; de buitenburgemeester nam het voorzitterschap van de magistraat waar als de schout niet aanwezig was: hij bekleedde dus de eerste plaats na de schout. Daarnaast was er nog een tesorier, belast met de inning van de stadsinkomsten en het doen van de uitgaven. Voorts benoemde de prins de weesmeesters.⁶⁰⁶

De visserij was verdeeld in een binnendijkse visserij die in percelen werd verpacht en de buitenlandse buitendijkse visserij die in steken, zalmen staalsteken, werd verpacht.⁶⁰⁷

De molen was een dwang of banmolen voor het hele gebied. Dat betekende dat de ingezetenen verplicht hun graan bij de molen van de heer moesten laten malen.

601 Van Nispen, *De vesting Willemstad*, pp. 61-62

602 W.A. van Ham, *Inventaris van de archieven van de Raad en Rekenkamer van de markiezen van Bergen op Zoom*, pp. 10-11, 20.

603 Goulooze, *De archieven*, p. 5.

604 *Tegenwoordige Staat*, II, pp. 301 e.v.

605 C.A.I.L. van Nispen, *De gouverneurs van Willemstad (1583-1795). eerste deel (Archivariaat 'Nassau-Brabant', 1978)*, pp. 4 e.v.

606 *Tegenwoordige Staat*, II, p. 315.

607 NDR inv.nr. 769, folio 1806-1807.

De heer had het benoemingsrecht van de volgende functionarissen: ⁶⁰⁸

- Schout
- Dijkgraaf
- Secretaris
- Stokhouder
- Rentmeester
- Ontvanger van de algemene middelen
- Opzichter
- Kerkmeester
- Koster
- Schoolmeester
- Voorlezer
- Deurwaarder en comptoirbode van de ontvanger en rentmeester
- Gerechtsbode
- Voster (boswachter)
- Majoor van de burgerij
- Kwartiermeester
- Opzichter van de poorten, corps de guardes en wachthuizen
- Oppasser van de collecteur van de algemene middelen
- Postmeester
- Arts
- Stadschirurgijn
- Majoor of wagenmeester van de Blaak
- Penningmeester van de Ruigenhil
- Gezworene van de Ruigenhil
- Sluiswachter van de Ruigenhil
- Notaris
- Sluiswachter van de sluizen Westbeer en van de Oost- en Westhouwerdam
- Constapel
- Timmerman
- Metselaar
- Smid
- Schilder
- Glazenmaker
- Commissaris van de loodsen op Dordrecht
- Loods
- Commissaris van de voerlieden
- Voerman
- Marktschipper op Dordrecht en Rotterdam
- Beurtschipper op Dordrecht
- Tafelhouder van de Bank van Lening
- Kapitein van de burgerij
- Luitenant van de burgerij
- Vaandrig van de burgerij
- Gezworene van de Juffrouwenpolder
- Gezworene van de Heijningepolder
- Vorster van de Heijningen
- Gezworene van de Oude Appelaar
- Marktschipper op St. Gillis en Hulsterambacht
- Sergeant-majoor
- Vroedvrouw
- Secretaris van de Heijningen
- Stokhouder
- Opzichter van de fortificatiewerken

BEHEER

Willemstad werd beheerd door een rentmeester, die tevens ontvanger van de verpondingen en gemene middelen in Willemstad en Fijnaart was.

Als gevolg van het tijdelijke bezit van (delen van) het markiezaat van Bergen op Zoom in 1621-1648, stelde de prins van Oranje gedurende die periode ook rentmeesters aan in Fijnaart en bijbehorende polders. In die periode werd blijkens de rekeningen de polder Ruigenhil ook door de rentmeester van Fijnaart beheerd.

De rentmeesters waren: ⁶⁰⁹

Frederik van der Heijden,	1600-1608;
Joost van den Heuvel,	1606-1614;
Andries Vos,	1615-1618,
Adriaan Hoevenaer,	1619-1646;
Dirck van Baersenburch,	1647-1661;
Jan van Baersenburch;	1662-1669;
Samuel de Lannoij,	1670-1675,
Gabriël de Lannoij,	1676-1695,
Johan van Baarsenburg,	1699 ⁶¹⁰
Lodewijk Orisandt, substituut-rentmeester voor Constant de Rebecque,	1700-1717;
Pontiaan van Twist,	1721-1733;
Albertus van Twist,	1734,
Samuel de Back,	1734-1750;
Martinus Jacobus Sprangers, waarnemend rentmeester voor zijn zoon Jacobus,	1751-1763;
Jacobus Sprangers,	1764-1794;
Willem Gerard van der Grijp,	1798-1811.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit deel van het archief zitten stukken betreffende de bouw van de fortificaties van Willemstad, met daarbij enige bouwtekeningen. Ook zijn er veel stukken over de heffing van de gemene middelen. Het is aan te raden bij onderzoek naar de fortificaties van Willemstad tevens de stukken betreffende de gemene middelen te betrekken. Omdat uit opbrengst van de gemene middelen de fortificaties betaald dienden te worden, bevatten ook deze stukken gegevens over de bouw van de fortificaties, met name de kosten van de bouw.

VERWANTE ARCHIEVEN

Stukken betreffende Willemstad tijdens het Ancien Regime zijn eveneens te vinden in:

Algemeen Rijksarchief:

- Archief van de Raad van State, 1581-1795; met name betreffende militaire zaken;

Streekarchief Nassau-Brabant:

- gemeentearchief van Willemstad, 1562-1810;

Gemeentelijke Archiefdienst Bergen op Zoom:

- archief van de Raad en Rekenkamer van de markiezen van Bergen op Zoom.

Ook in het rijksarchief in Noord-Brabant berusten in diverse archiefbestanden stukken betreffende Willemstad (rechterlijke en notariële archieven).

In de Kaartencollectie Hingman bevinden zich meerdere kaarten van Willemstad en omgeving. De kaarten zijn te vinden onder inv.nrs. 1715, 1720, 1721, 1723-1724, 1729-1731, 1804-1806, 1808, 4096-4097, 4331, 4627, 4788 en 5440. Enkele van die kaarten zijn waarschijnlijk in opdracht van de prins van Oranje of de Domeinraad gemaakt.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE REKENING WEGENS WILLEMSTAD

⁶¹¹

ONTFANCK

- Capittel van de erffchijnsen bynnen der Stede Willemstadt
- Capittel van erffchijnsen s'landts vanden Ruygenhil
- Capittel vanden molenpacht bynnen der stede Willemstadt het weylancken achter de huysinge vanden constapel der wijn ende bier acchijns van Willemstadt. Bierboom het veer op de Plaet ende den affslagen vanden vissche.

609 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 687, en de rekeningen. Het Ambtboek vermeldt niet alle in functie geweest zijnde rentmeesters.

610 (waarschijnlijk niet daadwerkelijk in functie geweest);

611 NDR inv.nr. 13056, rekening over 1616.

- Capittel over den pacht van den bynnen barn vande wal bynnen der stede Willemstadt.
- Capittel vanden landpacht vanden landen gelegen inden lande vanden Ruygenhil
- Capittel vanden bodempgelt over den lande vanden Ruygenhil bynnenlantsche visscherijen inden voors. lande vanden Ruygenhil ende andere buytenlantsche visscherijen beginnende vanden vlacken hoeck ende streckende ter halver tonnen.
- Capittel van de jaerlijcxse recognitie vanden rosmolen bynnen Willemstadt diendende tot gerieff vanden brouwerije.
- Capittel vanden vercochte materyalen.
- Capittel extraordinaris

UUYTGAVE

- Capittel belangende de gagien
- Capittel van de dijckgeschoten ende honderste penn.
- Capittel extraordinaris onder de voorgaende capittelen nyet gehoorende.

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENINGEN VAN DE GEMENE MIDDELEN

612

ONTFANCK

I	Cappittel vande impposten innegegaen den 1 april 1669
II	Cappittel impposten innegegaen den 1 October 1669
III	Cappittel vande extraordinaris lasten ende consenten ommege slaegen van verpondingen over Willemstadt met de appendentien ende dependentien vandien.
4	Cappittel vanden dijck ende gerettingen van Maltha ende de thienden vanden Ruijgenhil, Fijnaerd, etc.
V	Cappittel vande vercochte materialen
VI	Cappittel gemengder ontfanck
VII	Cappittel van genegocieerde penningen
VIII	Cappittel extraordinaris ontfanck

UIJTGAEVE

I	Cappittel van tractementen vande officieren van oorlog.
II	Cappittel vanden dienaer des goddelijken woorts, rendant, doctoer ende den contrerolleur.
III	Cappittel van turff en kaersen
IV	Cappittel vande ammunitie van oorlooge
V	Cappittel vande serviciegelden
VI	Cappittel vande onderhoudinge vanden Westhouwerdam
7	Cappittel vanden onderhoudinge vanden Oosthouwerdam
VIII	Cappittel reparatien vande speuije buijten de waeterpoort ende de selve poort.
9	Cappittel reparatien vande houte ende steene beeren buijten de waterpoort.
X	Cappittel reparatien vande brugge buijten de lantpoort
XI	Cappittel reparatien vant oosdt bollewerck

12	Cappittel reparatien vant noortoost bolwerck
13	Cappittel reparatien aent bolwerck aende west sijde metten steenen beer bewesten.
14	Capittel reparatien ende oncosten aende borstweeringe rontsomme Willemstadt.
15	Capittel reparatien ende oncosten gedaen aende doornhaege staende rontsomme de walle der stede Willemstadt.
16	Cappittel reparatien vande fortificatie sijnde van geen een natuijr.
17	Cappittel reparatien van Sijne Hoogheijts huijsinge binnen Willemstadt.
18	Capittel van genegocieerde penningen.

A ALGEMEEN

- 12971** Adviezen van advocaten aan de Domeinraad betreffende ingekomen remonstranties en rekestes van belanghebbenden in en bij Willemstad, 1759-1789. 1 omslag
- 12972** Ingekomen stukken en afschriften van uitgaande stukken bij en van hertog van Brunswijk als voogd van Willem V betreffende Willemstad, Met inhoudsopgave. 1760-1766. 1 pak
 Het betreft hier stukken afkomstig van Lodewijk van Brunswijk, die hij aan Willem V heeft overgegeven in verband met het beheer over de domeinen. Zie de aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 12973-12978** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen, 1771-1794 en 1797. 4 banden, 2 omslagen
- 12973** 1771-1775.
- 12974** 1776-1779.
- 12975** 1780-1789.
- 12976** zonder bijlagen. 1790-1794. 1794
- 12977** 1794., 1 omslag
 Dubbel van verbaal 1794 in NDR inv.nr. 12976, met bijlagen.
- 12978** 1797., 1 omslag
- 12979** Memories van de rentmeester van Willemstad wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1776-1793. 1 band
- 12980-12981** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, 1776-1809. 1 band, 1 omslag
- 12980** 1776-1792., 1 band
- 12981** 1793,1804-1807 en 1809., 1 omslag
- 12982** Ingekomen resoluties en brieven van de Domeinraad en opvolgers bij de rentmeester, 1785, 1802-1808. 1 omslag
- 12983** Stukken ter vergadering van de Administratie over de door de Franse geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld, 1797-1798. 1 omslag

- 12984-12987** Kopieboeken van W.G. van der Grijp, rentmeester van Prinsenland en Willemstad, aan de Agent van Financiën en opvolgers, 1800-1802 en 1806-1810. 4 delen
- 12984** 1800.
- 12985** 1801-1802.
- 12986** 1806-juni 1808.
- 12987** Juli 1808-1810
- 12988** Kopieboek van uitgaande brieven van W.G. van der Grijp, rentmeester van Willemstad en Prinsenland, aan de Agent van Financiën en opvolgers en ambtenaren van de administratie over de domeinen, 1801-1810. 1 band
Dit kopieboek bevat voornamelijk brieven betreffende Willemstad.
- 12989** Kopieboek van ingekomen brieven bij W.G. van der Grijp, rentmeester van Willemstad en Prinsenland, van Thesaurier-generaal en raden van Financiën en hun ambtenaren, 1802-1809. 1 band
- 12990** Ingekomen brieven bij W.G. van der Grijp, rentmeester van Willemstad en Prinsenland, van E. Temminck, commissaris van de Nationale domeinen, 1804-1807, 1810. 1 omslag
- 12991** Ingekomen brieven bij W.G. van der Grijp, rentmeester van Willemstad en Prinsenland, Geliasseerd. 1802-1811. 1 omslag
- 12992** Extract-resoluties van de directeur van de Publieke domeinen aan W.G. van der Grijp, rentmeester van Willemstad en Prinsenland, 1810. 1 lias
- B VERWERVING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN**
- 12993** Akte van uitgifte door prins Willem I van gronden in de Heijningen, [Afschrift]. 1583. 1 charter
- 12994** Register van stukken betreffende de uitgifte en bedijking van Heijningen, Schuddebeurs en Appelaar, 1580-1592. 1 deel
- 12995** Register van akten betreffende een stuk grond gelegen in Ruigenhil, een stad in het markiezaat Bergen op Zoom; van mr. Jaspas van Kinschot ontvangen van prins Maurits, Afschriften begin 17e eeuw 1583-1590 1 katern
Aanwinsten: 1845 B II 07
Voorheen 1.11.01.01 Aanw. 1e afd. ARA, inv.nr. 25
- 12996** Akten van transport door Adriaen van Staple, voogd van de wezen van Cornelis van Staple, en Bruno en Gerard van Wijngaarden aan prins Maurits, markies van Bergen op Zoom, van land ten behoeve van de fortificatie van Willemstad, Deels afschriften. 1586. 3 charters, 2 stukken
Charters met uithangende zegels.
- 12997** Stukken betreffende het geschil tussen prins Maurits en de voogden van Maria

-
- Elisabeth van den Bergh, markiezin van Bergen op Zoom, inzake de schadevergoeding voor de Ruigenhil, begin 17e eeuw. 1 omslag
- 16746** Akte van autorisatie van Elisabeth van Hohenzollern voor haar raad wegens te voeren onderhandelingen met de raad van de prins van Oranje over de vijfde penning, geheven over de domeinen en tienden te Fijnaart, 1652. 3 stukken
- 12998** Extract-resoluties van de Staten-Generaal betreffende het recht op de gemene middelen ten behoeve van het onderhoud van de vestingwerken in Willemstad, In tweevoud. 1684,1704. 4 stukken
- 12999** Extract-resolutie van de Raad van State betreffende het recht van de verponding van tienden in Ruigenhil en Heijningen, 1686. 1 stuk
- 13000** Vonnis van de Raad van Brabant in een geschil tussen de Domeinraaden Bergen op Zoom over betaling van tienden in de polders Ruigenhil, Fijnaart, Heiningen, Schuddebeurs, Kleine Appelaar (Molengors), Slobbegors en Dorpsgors, 1741. 1 stuk
- 13001** Nota betreffende de resoluties van de Staten-Generaal in de periode 1702-1733 inzake het geschil tussen prins Johan Willem Friso en de Raad van State over de gemene middelen in Willemstad, [18e eeuw]. 1 katern
- 13002** Akte van transport door Rombout van der Vis, predikant, aan Pontiaan van Twist, rentmeester, voor het huis van Oranje van een boomgaard grenzend aan de pastorie. Afschrift. 1727. 1 stuk
- 13003** Voorstel van gecommiteerden van de Raad van State en de Domeinraad aan de Raad van State en prins Willem IV betreffende een overeenkomst tussen de partijen inzake de gemene middelen van Willemstad en Fijnaart en het benoemingsrecht van functionarissen, 1734. 1 stuk
- 13004** Procesverbaal van de Raad van Brabant betreffende een geschil tussen prins Willem IV en het huis van Bergen op Zoom betreffende de gemene lasten over de tienden in de polders onder Willemstad, 1744. 1 stuk
- 13005** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende een verkaveling tussen prins Willem IV en Sabina Louisa Orisandt van land in de polder Ruigenhil. Met bijlagen. 1749. 3 stukken
Met kaartje van het betrokken gebied.
- 13006** Stukken betreffende de afstand door Samuel de Back aan prinses Anna van Hannover van twee cijnserven bij de windkorenmolen in Willemstad, 1754. 2 stukken

C BESTUUR**1 REGELGEVING**

- 13007** Keur van prins Willem I betreffende de bedijking van Fijnaart en Ruigenhil, 1584. 1 katern
- 13008** Reglement en ordonnantie van prins Maurits voor de weeskamer van Willemstad, Ruigenhil, Fijnaart en Heijningen. Afschrift. 1587. 1 katern
- 13009** Bevelschrift van de Domeinraad aan de magistraat betreffende de wekelijkse 'policiedag', vergadering op de donderdag, 1667. Afschrift 1738. 1 stuk
- 13010** Plakkaten, reglementen en ordonnanties betreffende het domein, Gedrukt. 1621-1792. 1 pak
- 13011** Reglement van het veer van Willemstad op Numansdorp, 1744. Ontbreekt.

2 FUNCTIONARISSEN

- 13012** Commissie van prins Maurits voor thesauriergeneraal Jaspas van Kinschot voor het doen van verpachtingen, afhoren van de rekeningen, verzetten van de magistraat en inspectie in de domeinen Niervaart, Willemstad en Steenbergen, 1595. 1 stuk
- 13013** Instructies voor de ontvanger der gemene middelen en rentmeester van de domeinen. Deels concepten. begin 17e eeuw 1 omslag
- 13014** Commissies en instructies van prinses Anna van Hannover en de Domeinraad voor de ontvanger en toezinders van de gemene middelen, 1752-1753. 2 stukken
- 13015** Brief van J.W. Leijendekker, weduwe van Jacobus Spranger, rentmeester en ontvanger van de gemene middelen van Willemstad betreffende het indienen en opnemen van de rekeningen van haar overleden man, 1798. 1 stuk

D BEHEER**1 HEFFING EN BESTEDING VAN DE GEMENE MIDDELEN**

Uit de opbrengst van de gemene middelen werd, de bouw en onderhoud van vestingswerken betaald.

- 13016** Stukken betreffende de fortificatie van Willemstad, 1583. 1 omslag
Met tekeningen van de fortificaties van Willemstad.
- 13017** Beschikking van de Staten-Generaal op een rekest van regeerders van Willemstad

-
- betreffende de kosten van de fortificaties,
1587. 1 stuk
- 13018** Ordonnanties van de prinsen van Oranje betreffende de omslagen in de polders van Willemstad, Ruigenhil, Fijnaart en bijbehorende polders,
1587-1670. 1 pak
- 13019** Stukken betreffende heffing en besteding van de gemene middelen Willemstad, Ruigenhil en Fijnaart,
1587-1702 en 1734. 1 omslag
- 13020** Rekest van Peter Carpentier, Lowijs van Molenschot, Willem Willemzn. Oudeman, Adriaan Janszn. en Adriaantgen de Gelder betreffende vrijdom van belastingen wegens bedijking van het Bovengors bij Fijnaart,
[17e eeuw]. 1 stuk
- 13021** Stukken betreffende de gelden vanaf 1584 door prins Maurits zelf betaald ten behoeve van de fortificatie van Willemstad,
begin 17e eeuw. 1 omslag
- 13022** Stukken betreffende de bouw en onderhoud van vestingwerken in Willemstad,
1608-1677. 2 omslagen
Met bouwtekeningen.
- 13023** Ingekomen en concepten van uitgaande brieven bij en van de Domeinraad betreffende de reparatie van de Oosthouwerdam,
1610. 1 omslag
- 13024** Extract-resolutie van de Raad van State betreffende het onderhoud van het garnizoen in Willemstad,
1626. 1 stuk
- 13025** Extract-resoluties van de Domeinraad betreffende vrijdom van gemene middelen voor functionarissen in Willemstad. Afschriften.
1686, 1753. 1 stuk
- 13026** Overeenkomsten tussen de Raad van State en Anna van Hannover en de Domeinraad betreffende de bouw en het onderhoud van vestingwerken in Willemstad,
1752, 1792. 3 stuk
- 13027** Ingekomen stukken en minuten en afschriften van uitgaande stukken bij en van de Domeinraad betreffende de gemene middelen van Willemstad, Ruigenhil en Heijningen. Gedeeltelijk met inhoudsopgave.
1764-1792. 1 band
- 13028** Stukken betreffende de ordonnantie van 1778 inzake de gemene middelen,
1778. 1 omslag
Was oorspronkelijk een bijlage bij het rapport van de raden Van der Borch en Ferrand wegens gedane verpachting van de gemene middelen.
- 13029** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende een overeenkomst tussen de Raad van State en de Domeinraad inzake de bouw van een nieuw arsenaal in Willemstad, Met bijlagen.
1792. 2 stukken

- 13030** Ontwerp voor de fortificatie van Willemstad, z.j. [18e eeuw]. 1 kaart
- 13031** Overeenkomst tussen prins Maurits en de magistraten van Willemstad, Fijnaart, Heijningen en Ruigenhil betreffende de verdeling van de oorlogslasten, 1587. Afschriften, 1796. 2 stukken

2 BOUW EN ONDERHOUD VAN CIVIELE GOEDEREN

- 13032** Stukken betreffende de rekening van S. Duijvelaer betreffende de reparatie aan de pastorie, 1799. 2 stukken
- 13033** Bestekken van bouw en onderhoud van onroerend goed en waterstaatswerken, 1799-1805. 1 pak

3 CONDITIES VAN VERPACHTING

- 13034-13039** Condities van verpachting. Deels afschriften. 1785-1806 2 omslagen, 2 katernen en 3 stukken
- 13034** Van het bodemgeld, Afschriften. 1785 en 1792., 2 stukken
- 13035** Van visserijen en de afslag van vis, Afschriften. 1786-1806., 1 omslag
- 13036** Van de windkorenmolen, Afschrift. 1799., 1 katern
- 13037** Van het veer, Met bijlage. Afschriften. 1792,1806., 1 omslag
- 13038** Van het ton- en bakenrecht, 1801., 1 stuk
- 13039** Van landerijen, 1806., 1 katern
- 16747** Condities van verkoop van landerijen te Fijnaart, afkomstig van het huis Palts-Beieren, 1806. 1 katern

4 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters van het domain Willemstad

- 13040-13048** Rekeningen van Frederik van der Heijden, 1600-1608. 9 katernen
- 13040** 1600. Afgehoord 1601.
- 13041** 1601. Afgehoord 1602.
- 13042** 1602. Afgehoord 1603.
- 13043** 1603. Afgehoord 1604.
- 13044** 1604. Afhoringsdatum ontbreekt.
- 13045** 1605. Afgehoord 1606.
- 13046** 1606. Afgehoord 1607.
- 13047** 1607. Afgehoord 1608.
- 13048** 1608. Afgehoord 1609.
- 13049-13054** Rekeningen van Joost van den Heuvel, 1609-1614. 4 banden, 2 stukken
- 13049** 1609. Afgehoord 1611., 1 stuk
- 13050** 1610. Afgehoord 1611., 1 stuk
- 13051** 1611 Afgehoord 1614.

	13052	1612. Afgehoord 1614.	
	13053	1613. Afgehoord 1614.	
	13054	1614. Afgehoord 1616.	
13055-13057	Rekeningen van Andries Vos, 1615-1617.		3 delen
	13055	1615. Afgehoord 1616.	
	13056	1616. Afgehoord 1617.	
	13057	1617. Afgehoord 1618.	
13058	Rekening van de erfgenamen van Andries Vos, 1618. Afgehoord 1620.		1 deel
13059-13086	Rekeningen van Adriaan Hoevenaer, 1619-1646.		28 delen
	13059	1619. Afgehoord 1620.	
	13060	1620. Afgehoord 1621.	
	13061	1621. Afgehoord 1622.	
	13062	1622. Afgehoord 1623.	
	13063	1623. Afgehoord 1625.	
	13064	1624. Afgehoord 1625.	
	13065	1625. Afgehoord 1626.	
	13066	1626. Afgehoord 1627.	
	13067	1627. Afgehoord 1628.	
	13068	1628. Afgehoord. Met borderel 1629.	
	13069	1629. Afgehoord. Met borderel. 1630.	
	13070	1630. Afgehoord 1631.	
	13071	1631. Afgehoord 1632.	
	13072	1632. Afgehoord 1633.	
	13073	1633. Afgehoord 1634.	
	13074	1634. Afgehoord 1635.	
	13075	1635. Afgehoord 1636.	
	13076	1636. Afgehoord. Met bijlagen. 1637.	
	13077	1637. Afgehoord. Met bijlagen. 1639.	
	13078	1638. Afgehoord. Met bijlagen. 1640.	
	13079	1639. Afgehoord. Met bijlagen. 1641.	
	13080	1640. Afgehoord. Met borderel. 1642.	
	13081	1641. Afgehoord 1643.	
	13082	1642. Afgehoord 1645.	
	13083	1643. Afgehoord 1646.	
	13084	1644. Afgehoord 1646.	
	13085	1645. Afgehoord 1647.	
	13086	1646. Afgehoord 1648.	
13087-13101	Rekeningen van Dirck van Baersenchurch, 1647-1661.		15 delen
	13087	1647. Afgehoord 1649.	
	13088	1648. Afgehoord 1649.	
	13089	1649. Afgehoord 1651.	
	13090	1650. Afgehoord 1653.	
	13091	1651. Afgehoord 1656.	
	13092	1652. Afgehoord 1656.	
	13093	1653. Afgehoord 1656.	
	13094	1654. Afgehoord 1657.	

	13095	1655. Afgehoord. Met bijlagen. 1657.	
	13096	1656. Afgehoord. Met bijlagen. 1658.	
	13097	1657. Afgehoord. Met bijlagen. 1659.	
	13098	1658. Afgehoord. Met bijlagen. 1660.	
	13099	1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1661.	
	13100	1660. Afgehoord. Met bijlagen. 1662.	
	13101	1661. Afgehoord. Met bijlagen. 1663.	
13102-13109	Rekeningen van Jan van Baersenburg, 1662-1669.		8 delen
	13102	1662. Afgehoord. Met borderel. 1664.	
	13103	1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.	
	13104	1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.	
	13105	1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.	
	13106	1666. Afgehoord. Met bijlagen. 1669.	
	13107	1667. Afgehoord. Met borderel. 1669.	
	13108	1668. Afgehoord 1675.	
	13109	1669. Afgehoord 1675.	
13110-13115	Rekeningen van Samuel de Lannoij, 1670-1675.		6 delen
	13110	1670. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
	13111	1671. Afgehoord. Met borderel. 1676.	
	13112	1672. Afgehoord 1676.	
	13113	1673. Afgehoord. Met borderel 1676.	
	13114	1674. Afgehoord 1676.	
	13115	1675. Afgehoord. Met borderel. 1677.	
13116-13135	Rekeningen van Gabriël de Lannoij, 1676-1695.		20 delen
	13116	1676. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
	13117	1677. Afgehoord 1679.	
	13118	1678. Afgehoord 1680.	
	13119	1679. Afgehoord 1681.	
	13120	1680. Afgehoord 1684.	
	13121	1681. Afgehoord 1685.	
	13122	1682. Afgehoord. Met borderel. 1686.	
	13123	1683. Afgehoord 1686.	
	13124	1684. Afgehoord 1687.	
	13125	1685. Afgehoord 1687.	
	13126	1686. Afgehoord 1688.	
	13127	1687. Afgehoord 1690.	
	13128	1688. Afgehoord 1691.	
	13129	1689. Afgehoord 1692.	
	13130	1690. Afgehoord 1692.	
	13131	1691. Afgehoord 1694.	
	13132	1692. Afgehoord 1695.	
	13133	1693. Afgehoord 1696.	
	13134	1694. Afgehoord 1697.	
	13135	1695. Afgehoord 1699.	
13136-13139	Rekeningen van Wilhelmina Huijgens, weduwe van Gabriël de Lannoij, 1696-1699.		4 delen
	13136	1696. Afgehoord 1700.	

	13137	1697. Afgehoord 1701.	
	13138	1698. Afgehoord 1702.	
	13139	1699. Afgehoord 1704.	
13140-13157	Rekeningen van Lodewijk Orisandt, 1700-1717.		18 delen
	13140	1700. Afgehoord 1705.	
	13141	1701. Afgehoord 1705.	
	13142	1702. Afgehoord 1706.	
	13143	1703. Afgehoord 1706.	
	13144	1704. Afgehoord 1707.	
	13145	1705. Afgehoord 1708.	
	13146	1706. Afgehoord 1708.	
	13147	1707. Afgehoord 1710.	
	13148	1708. Afgehoord 1711.	
	13149	1709. Afgehoord 1713.	
	13150	1710. Afgehoord 1713.	
	13151	1711. Afgehoord 1714.	
	13152	1712. Afgehoord 1715.	
	13153	1713. Afgehoord 1716.	
	13154	1714. Afgehoord 1717.	
	13155	1715. Afgehoord 1718.	
	13156	1716. Afgehoord 1719.	
	13157	1717. Afgehoord 1720.	
13158-13161	Rekeningen van Sabina Agneta van Steelandt, weduwe van Lodewijk Orisandt, 1718-1721.		4 delen
	13158	1718. Afgehoord 1721.	
	13159	1719. Afgehoord 1722.	
	13160	1720. Afgehoord 1724.	
	13161	1721. Afgehoord 1725.	
13162-13170	Rekeningen van Pontiaan van Twist, 1722-1730.		9 delen
	13162	1722. Afgehoord 1725.	
	13163	1723. Afgehoord 1726.	
	13164	1724. Afgehoord 1727.	
	13165	1725. Afgehoord 1727.	
	13166	1726. Afgehoord 1729.	
	13167	1727. Afgehoord 1729.	
	13168	1728. Afgehoord 1730.	
	13169	1729. Afgehoord 1731.	
	13170	1730. Afgehoord 1732.	
13171-13173	Rekeningen van Albertus van Twist en Johan van Anssum, erfgenamen van Pontiaan van Twist, 1731-1733.		3 delen
	13171	1731. Afgehoord 1733.	
	13172	1732. Afgehoord 1733.	
	13173	1733. Afgehoord 1735.	
13174	Rekening van Albertus van Twist, provisioneel rentmeester, 1734. Met bijlage. Afgehoord 1736.		1 deel

13175-13190	Rekeningen van Samuel de Back, 1735-1750.	16 delen
13175	1735. Afgehoord 1740.	
13176	1736. Afgehoord 1740.	
13177	1737. Afgehoord 1741.	
13178	1738. Afgehoord 1741.	
13179	1739. Afgehoord 1744.	
13180	1740. Afgehoord 1745.	
13181	1741. Afgehoord 1745.	
13182	1742. Afgehoord 1748.	
13183	1743. Afgehoord 1749.	
13184	1744. Afgehoord 1750.	
13185	1745. Afgehoord 1750.	
13186	1746. Afgehoord 1750.	
13187	1747. Afgehoord 1750.	
13188	1748. Afgehoord 1750.	
13189	1749. Afgehoord 1751.	
13190	1750. Afgehoord 1751.	
13191-13203	Rekeningen van Martinus Jacobus Sprangers, 1751-1763.	13 delen
13191	1751. Afgehoord. Met borderel. 1754.	
13192	1752. Afgehoord 1754.	
13193	1753. Afgehoord 1755.	
13194	1754. Afgehoord 1756.	
13195	1755. Afgehoord 1757.	
13196	1756. Afgehoord 1758.	
13197	1757. Afgehoord 1759.	
13198	1758. Afgehoord 1760.	
13199	1759. Afgehoord 1761.	
13200	1760. Afgehoord 1762.	
13201	1761. Afgehoord 1763.	
13202	1762. Afgehoord 1764.	
13203	1763. Afgehoord 1765.	
13204-13235	Rekeningen van Jacobus Sprangers, 1764-1794.	32 delen
13204	1764. Afgehoord 1766.	
13205	1765. Afgehoord 1767.	
13206	1766. Afgehoord 1768.	
13207	1767. Afgehoord 1769.	
13208	1768. Afgehoord 1770.	
13209	1769. Afgehoord 1771.	
13210	1770. Afgehoord 1772.	
13211	1771. Afgehoord 1773.	
13212	1772. Afgehoord 1774.	
13213	1773. Afgehoord 1775.	
13214	1774. Afgehoord 1776.	
13215	1775. Afgehoord 1777.	
13216	1776. Afgehoord 1778.	
13217	1777. Afgehoord 1779.	
13218	1778. Afgehoord 1780.	
13219	1779. Afgehoord 1781.	
13220	1780. Afgehoord 1782.	

13221	1781. Afgehoord 1783.
13222	1782. Afgehoord 1784.
13223	1783. Afgehoord 1784.
13224	1784. Afgehoord 1785.
13225	1785. Afgehoord 1786.
13226	1786. Afgehoord 1787.
13227	1787. Afgehoord 1788.
13228	1788. Afgehoord 1789.
13229	1789. Afgehoord 1790.
13230	1790. Afgehoord 1791.
13231	1791. Afgehoord 1793.
13232	1792. Afgehoord 1794.
13233	1792. Afgehoord 1794.
13234	1793. Afgehoord 1797.
13235	1794. Afgehoord 1798.

13236-13238 Rekeningen van Johanna Wilhelmina Leyendekker, weduwe van Jacobus Sprangers, 1795-1797. 3 delen

13236	1795. Afgehoord 1799.
13237	1796. Afgehoord 1803.
13238	1797. Afgehoord 1803.

13239-13247 Rekeningen van Willem Gerard van der Grijp, 1798-1808. 5 delen en 1 omslag

13239	1798. Afgehoord 1804.
13240	1799. Afgehoord 1805.
13241	1800. Afgehoord 1807.
13242	1801. Afgehoord 1808.
13243	1802. Afgehoord 1808.
13244	1803. Afgehoord 1809.
13245	1804. Afgehoord 1814.
13246	1805-1808. Afgehoord 1814., 1 omslag
13247	1807. Afgehoord. Gelijkloidend aan NDR inv.nr. 13246, rekening over 1807. 1814.

b Rekeningen van de rentmeesters van Fijnaart, Ruigenhil, Heijningen, Schuddebeurs, Appelaar en Juffrouwenpolder

13248-13257 Rekeningen van Dierick van Rijswick, 1621-1631. 10 delen

De rekening van 1627 ontbreekt.

13248	1621. Afgehoord 1623.
13249	1622. Afgehoord 1624.
13250	1623. Afhoringsdatum onleesbaar. Met bijlagen. In slechte staat.
13251	1624. Afgehoord 1625. In slechte staat.
13252	1625. Afgehoord 1626.
13253	1626. Afgehoord 1627.
13254	1628. Afgehoord 1629.
13255	1629. Afgehoord 1630.
13256	1630. Afgehoord 1632.
13257	1631. Afgehoord 1634.

13258-13271 Rekeningen van Adriaan Hoevenaer. Met borderel.

	1632-1645.		14 delen en 1 stuk
	13258	1632. Afgehoord 1634.	
	13259	1633. Afgehoord 1634.	
	13260	1634. Afgehoord 1635.	
	13261	1635. Afgehoord 1637.	
	13262	1636. Afgehoord 1638.	
	13263	1637. Afgehoord 1639.	
	13264	1638. Afgehoord 1640.	
	13265	1639. Afgehoord 1641.	
	13266	1640. Afgehoord 1642.	
	13267	1641. Afgehoord 1644.	
	13268	1642. Afgehoord 1644.	
	13269	1643. Afgehoord 1645.	
	13270	1644. Afgehoord 1646.	
	13271	1645. Afgehoord 1646.	

13272 Rekening van Dirck van Zevender als erfgenaam van Adriaan Hoevenaer, 1646. Met bijlagen. Afgehoord 1652 1 deel

13273 Rekening van Dirck van Baersenchurch, 1647. Met bijlage. Afgehoord 1649. 1 deel

c Rekeningen van de ontvangers der generale middelen in Willemstad, Fijnaart, Ruigenhil, Heijningen, Schuddebeurs, Appelaar en Stobbegors. Na 1672 ook de Juffrouw Henriette- en de Elisabethspolder.

Deze rekeningen lopen tot 1795 van de eerste april tot eind maart.

13274 Rekening van Frederik van der Heijden, 1603. Afgehoord 1605. 1 katern

13275-13278 Rekeningen van Andries Vos, 1614-1618. 4 delen

De rekening van 1616 ontbreekt.

13275	1614/15. Afgehoord 1615.
13276	1615/16. Afgehoord 1616.
13277	1616/17. Afgehoord. Met borderel. 1617.
13278	1617/18. Afgehoord 1618.

13279 Rekening van de weduwe en erfgenaam van Andries Vos, 1618-1619. Afgehoord 1620. 1 deel

13280-13307 Rekeningen van Adriaan Hoevenaer, 1619-1647. 28 delen

13280	1619/20. Afgehoord 1620.
13281	1620/21. Afgehoord 1622.
13282	1621/22. Afgehoord 1623.
13283	1622/23. Afgehoord 1624.
13284	1623/24. Afgehoord 1625.
13285	1624/25. Afgehoord 1626.
13286	1625/26. Afgehoord 1627.
13287	1626/27. Afgehoord 1628.
13288	1627/28. Afgehoord. Met borderel. 1629.
13289	1628/29. Afgehoord 1630.

13290	1629/30. Afgehoord 1630.
13291	1630/31. Afgehoord 1632.
13292	1631/32. Afgehoord 1633.
13293	1632/33. Afgehoord 1634.
13294	1633/34. Afgehoord 1635.
13295	1634/35. Afgehoord 1636.
13296	1635/36. Afgehoord 1637.
13297	1636/37. Afgehoord 1638.
13298	1637/38. Afgehoord 1639.
13299	1638/39. Afgehoord 1640.
13300	1639/40. Afgehoord 1641.
13301	1640/41. Afgehoord. Met bijlagen. 1642.
13302	1641/42. Afgehoord 1643.
13303	1642/43. Afgehoord 1644.
13304	1643/44. Afgehoord 1646.
13305	1644/45. Afgehoord 1646.
13306	1645/46. Afgehoord 1646.
13307	1646/47. Afgehoord 1650.

13308-13321	Rekeningen van Dirck van Baersenburg, 1647-1661.	14 delen
13308	1647/48. Afgehoord 1649.	
13309	1648/49. Afgehoord 1649.	
13310	1649/50. Afgehoord 1651.	
13311	1650/51. Afgehoord 1653.	
13312	1651/52. Afgehoord 1656.	
13313	1652/53. Afgehoord 1656.	
13314	1653/54. Afgehoord 1656.	
13315	1654/55. Afgehoord 1656.	
13316	1655/56. Afgehoord 1657.	
13317	1656/57. Afgehoord. Met bijlagen 1658.	
13318	1657/58. Afgehoord. Met bijlagen 1659.	
13319	1658/59. Afgehoord. Met bijlagen. 1660.	
13320	1659/60. Afgehoord. Met bijlagen. 1661.	
13321	1660/61. Afgehoord 1662.	
13322-13326	Rekeningen van mr. Johan van Baersenburg, 1662-1664 en 1668-1670.	5 delen
13322	1662/63. Afgehoord. Met bijlagen. 1664.	
13323	1663/64. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.	
13324	1667/68. Afgehoord 1669.	
13325	1668/69. Afgehoord 1675.	
13326	1669/70. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.	
13327-13331	Rekeningen van Samuel de Lannoij, 1670-1675.	5 delen
13327	1670/71. Afgehoord. Met bijlage. 1676.	
13328	1671/72. Afgehoord 1676.	
13329	1672. Afgehoord 1676.	
13330	1673/74. Afgehoord 1676.	
13331	1674/75. Afgehoord 1676.	
13332-13350	Rekeningen van Gabriël de Lannoij, 1678-1697.	19 delen

13332	1678/79. Afgehoord 1680.
13333	1679/80. Afgehoord 1681.
13334	1680/81. Afgehoord 1682.
13335	1681/82. Afgehoord 1684.
13336	1682/83 Afgehoord 1686.
13337	1683/84 Afgehoord 1687.
13338	1684/85. Afgehoord 1687.
13339	1685/86. Afgehoord 1688.
13340	1686/87. Afgehoord 1690.
13341	1687/88. Afgehoord 1690.
13342	1688/89. Afgehoord 1692.
13343	1689/90. Afgehoord 1693.
13344	1690/91. Afgehoord 1694.
13345	1691/92. Afgehoord 1694.
13346	1692/93. Afgehoord 1696.
13347	1693/94. Afgehoord 1697.
13348	1694/95 Afgehoord 1697.
13349	1695/96. Afgehoord 1699.
13350	1696/97. Afgehoord 1700.

13351-13353 Rekeningen van Wilhelmina Huijgens, weduvve van Gabriël de Lannoij, 1697-1700. 3 delen

13351	1697/98. Afgehoord 1701.
13352	1698/99. Afgehoord 1702.
13353	1699/1700. Afgehoord 1704.

13354-13371 Rekeningen van Lodewijk Orisandt, 1700-1718. 18 delen

13354	1700/01. Afgehoord 1705.
13355	1701/02. Afgehoord 1705.
13356	1702/03. Afgehoord 1706.
13357	1703/04. Afgehoord 1706.
13358	1704/05. Afgehoord 1707.
13359	1705/06. Afgehoord 1708.
13360	1706/07. Afgehoord 1709.
13361	1707/08. Afgehoord 1710.
13362	1708/09. Afgehoord 1711
13363	1709/10. Afgehoord 1713.
13364	1710/11. Afgehoord 1713.
13365	1711/12. Afgehoord 1715.
13366	1712/13. Afgehoord 1715.
13367	1713/14. Afgehoord 1716.
13368	1714/15. Afgehoord 1717.
13369	1715/16. Afgehoord 1718.
13370	1716/17. Afgehoord 1719.
13371	1717/18. Afgehoord. Met bijlage. 1720.

13372-13375 Rekeningen van Sabina Agneta van Steelandt, weduwe van Lodewijk Orisandt, 1718-1722. 4 delen

13372	1718/19. Afgehoord 1721.
13373	1719/20. Afgehoord 1722.
13374	1720/21. Afgehoord 1724.
13375	1721/22. Afgehoord 1725.

13376-13384	Rekeningen Pontiaan van Twist, 1722-1731.		9 delen
13376	1722/23. Afgehoord 1725.		
13377	1723/24. Afgehoord 1726.		
13378	1724/25. Afgehoord 1727.		
13379	1725/26. Afgehoord 1727.		
13380	1726/27. Afgehoord 1729.		
13381	1727/28. Afgehoord 1729.		
13382	1728/29. Afgehoord 1730.		
13383	1729/30. Afgehoord 1731.		
13384	1730/31. Afgehoord 1732.		
13385-13387	Rekeningen van de erfgenamen van Pontiaan van Twist, 1731-1734.		3 delen
13385	1731/32. Afgehoord 1733.		
13386	1732/33. Afgehoord 1733.		
13387	1733/34. Afgehoord 1735.		
13388-13404	Rekeningen van Samuel Back, 1734-1751.		17 delen
13388	1734/35. Afgehoord 1736.		
13389	1735/36. Afgehoord 1740.		
13390	1736/37. Afgehoord 1740.		
13391	1737/38. Afgehoord 1741.		
13392	1738/39. Afgehoord 1741.		
13393	1739/40. Afgehoord 1744.		
13394	1740/41. Zonder afhoring.		
13395	1741/42. Afgehoord 1745.		
13396	1742/43. Afgehoord 1748.		
13397	1743/44. Afgehoord 1749.		
13398	1744/45. Afgehoord 1750.		
13399	1745/46. Afgehoord 1750.		
13400	1746/47. Afgehoord 1750.		
13401	1747/48. Afgehoord 1750.		
13402	1748/49. Afgehoord 1750.		
13403	1749/50. Afgehoord 1751.		
13404	1750/51. Afgehoord 1751.		
13405-13417	Rekeningen van Martinus Jacobus Sprangers, 1751-1764.		13 delen
13405	1751/52. Afgehoord 1754.		
13406	1752/53. Afgehoord 1754.		
13407	1753/54. Afgehoord 1755.		
13408	1754/55. Afgehoord 1756.		
13409	1755/56. Afgehoord 1757.		
13410	1756/57. Afgehoord 1758.		
13411	1757/58. Afgehoord 1759.		
13412	1758/59. Afgehoord 1760.		
13413	1759/60. Afgehoord 1761.		
13414	1760/61. Afgehoord 1762.		
13415	1761/62. Afgehoord 1763.		
13416	1762/63. Afgehoord 1764.		
13417	1763/64. Afgehoord 1765.		

13418-13449	Rekeningen van Jacobus Sprangers, 1764-1795.	32 delen
13418	1764/65. Afgehoord 1766.	
13419	1765/66 Afgehoord 1767.	
13420	1766/67. Afgehoord 1768.	
13421	1767/68 Afgehoord 1769.	
13422	1768/69 Afgehoord 1770.	
13423	1769/70. Afgehoord 1771.	
13424	1770/71. Afgehoord 1772.	
13425	1771/72. Afgehoord 1773.	
13426	1772/73. Afgehoord 1774.	
13427	1773/74. Afgehoord 1775.	
13428	1774/75. Afgehoord 1776.	
13429	1775/76 Afgehoord 1777.	
13430	1776/77. Afgehoord 1778.	
13431	1777/78. Afgehoord 1779.	
13432	1778/79. Afgehoord 1780.	
13433	1779/80. Afgehoord 1781.	
13434	1780/91. Afgehoord 1782.	
13435	1781/82. Afgehoord 1783.	
13436	1782/83. Afgehoord 1784.	
13437	1783/84. Afgehoord 1784.	
13438	1784/85. Afgehoord 1785.	
13439	1785/86 Afgehoord 1786.	
13440	1786/87 Afgehoord 1787.	
13441	1787/88. Afgehoord 1788.	
13442	1788/89. Afgehoord 1789.	
13443	1789/90 Afgehoord 1790.	
13444	1790/91. Afgehoord 1791.	
13445	1791/92. Afgehoord 1793.	
13446	1792/93. Afgehoord 1794.	
13447	1792/93. Afgehoord 1794. Gelijkluidende aan NDR inv.nr. 13446.	
13448	1793/94. Afgehoord 1797.	
13449	1794/95. Afgehoord 1798.	
13450-13453	Rekeningen van Johanna Maria Leijendekker, weduwe van Jacobus Sprangers, 1795-1798.	3 delen
13450	April-december 1795. Afgehoord 1801.	
13451	1796. Afgehoord 1803.	
13452	1797. Afgehoord 1803.	
13453	1798. Afgehoord 1804.	
13454-13461	Rekeningen van Pieter van Oldenborgh, 1799-1805.	8 delen
13454	1799. Afgehoord 1804.	
13455	1800. Afgehoord 1804.	
13456	1801. Afgehoord 1804.	
13457	1802. Afgehoord 1804.	
13458	1803. Afgehoord 1805.	
13459	1804. Afgehoord 1807.	
13460	1805. Afgehoord 1807.	
13461	1805. Afgehoord. Met bijlagen. 1807. Gelijkluidend aan NDR inv.nr. 13460.	

d Overige financiële stukken

- 13462** Kwitanties voor Mr. J. Arizant, baljuw van Willemstad, wegens betalingen gedaan bij de koop van een huis en erf ten behoeve van prins Willem III, 1670. 2 stukken
- 13463** Lijsten van ontvangsten en uitgaven van de rentmeester wegens de domeinen en de gemene middelen in Willemstad, 1725-1763. 1 omslag
- 13464** Tienjarige staat van de inkomsten en uitgaven van de armenzorg in Willemstad, 1768-1777. 1 stuk
- 13465-13466** Manualen van inkomsten en uitgaven van de rentmeester, 1798-1801. 2 delen
- 13465** Inkomsten uit tienden en landpachten, 1798-1809
- 13466** Inkomsten en uitgaven uit en aan [], 1798-1810.

5 LENINGEN

- 13467** 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van Henrick Molenaer aan prins Maurits, markies van Bergen op Zoom, van rente over de koop van een erf op de havendam, 1587. 1 charter.
Met uithangende zegels.
- 13468** 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van Willebort Adriaen Gerritse aan prins Maurits, markies van Bergen op Zoom, van een rente over de koop van een erf in de Landpoortstraat te Willemstad, 1589. 1 charter.
Met uithangende zegels.
- 13469** 'Obligatie', akte van schuldbekentenis van de magistraat van Willemstad aan prins Willem III van 6500 guldens ten laste van de stadsinkomsten, 1658. 1 charter.
Met uithangende zegels.

DEEL 8. DOMEINEN IN ZEELAND EN STAATS-VLAANDEREN

I STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN DOMEIN

- Verbaal van de verpachting van de tienden onder Steenberg en in de Zeeuwse domeinen. Concept. 1678 1 stuk
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 12677.
- 13470 Extract-resolutie van de Staten van Zeeland dat aan prins Willem V schadevergoeding zal worden betaald voor de onversterflijke tienden en landerijen in Zeeland, waarmee zijn vader prins Willem IV in 1748 niet werd beleend, 1768. 1 stuk

II HULSTERAMBACHT

VERWERVING

In 1579 sloten vier leden van de Staten van Vlaanderen; Gent, Brugge, het Vrije van Brugge en Ieper, zich aan bij de Unie van Utrecht, een verbond van de Noordnederlandse calvinistische gewesten tegen Spanje.⁶¹³ De bondgenoten kregen hierdoor enerzijds de mogelijkheid om het bezit van kerkelijke instellingen te confisqueren,⁶¹⁴ maar anderzijds was er de morele plicht om tegemoet te komen aan Willem van Oranjes herhaalde verzoeken om compensatie voor zijn invasielegers. Hij had aan die zelf gefinancierde expedities een schuld van tweeënehalf miljoen gulden overgehouden.⁶¹⁵

Van de aldus aangesproken Staten waren alleen die van Brabant en Vlaanderen toeschietelijk.⁶¹⁶ In 1578 had Vlaanderen aan de prins een jaarinkomen verleend van tweeduizend gulden uit de abdijgoederen van Ter Duinen,⁶¹⁷ maar toen de prins meer wilde, besloten de Vier Leden op 31 januari 1583 om hem deze goederen te schenken, evenals de vele overige klooster- en proosdijbezittingen die ze in beslag genomen hadden.⁶¹⁸ Dat er voorlopig uit deze kwetsbaar zuidelijk gelegen gebieden weinig opbrengsten te verwachten zouden zijn, kreeg Willem van Oranje al spoedig te horen van zijn hofpredikant en raadsman De Villiers, die bovendien twijfelde aan de Vlaamse standvastigheid. Dit vermoeden kwam uit toen de hertog van Parma in 1584 de Vlaamse opstandelingen terugbracht onder het Spaanse gezag, waarna geestelijke instellingen als Ter Duinen in hun bezit hersteld werden.⁶¹⁹

Na een mislukte poging vijf jaar tevoren wist Maurits van Nassau in 1591 Hulst te heroveren, waardoor in ieder geval de in Hulsterambacht gelegen geestelijke goederen in het familiebezit terugkeerden. Dit waren de plaatselijke bezittingen van Ter Duinen, een cisterciënzer abdij in de Westvlaamse duinen bij Koksijde. Hoewel dit in de 15e eeuw een van de rijkste Vlaamse kloosters was geweest,⁶²⁰ hadden decennia van zware overstromingen en oorlog hun sporen nagelaten. Sterker nog, de abdij was in 1579 verwoest en het enige wat restte waren de gehavende goederen in Hulsterambacht met de uithof Ten Zande.

In 1596 nam Albertus, de nieuwe landvoogd, Hulst na een zwaar beleg opnieuw voor de Spanjaarden in, waarna deze streek deel bleef van de Zuidelijke Nederlanden tot het einde van de Tachtigjarige Oorlog. De Duinenabdij werd andermaal in haar bezittingen hersteld. In 1601 gaven de

613 S. Groenveld en H.L.Ph. Leeuwenberg, 'Die originele unie metten acten daernaer gevolcht' in: S. Groenveld en H.L.Ph. Leeuwenberg, ed. *De Unie van Utrecht. Wording en werking van een verbond en een verbondsacte* (Den Haag, 1979), pp. 5-55, aldaar 6. Overigens hielden al vanaf 1305 de Drie Leden - Brugge, Gent en Ieper - gezamenlijke bijeenkomsten.

614 A.M.J. de Kraker, 'Het grondbezit van de abdij Ter Duinen en de exploitatie daarvan in Noordoost-Vlaanderen tussen 1196 en 1645' in *De Duinen XX* (Koksijde, 1990) pp. 33-84, p. 48.

615 Scherft, *Het sterfhuis*, p. 123.

616 Scherft, *Het sterfhuis*, p. 14.

617 A. Fruytier, *Uit het rijke verleden van Hontenisse, haar hof te Zande en omliggende plaatsen* (Hontenisse, 1950; herdruk 1980), p. 76.

618 Deze overdracht was in de eerste plaats een bevestiging van de schenking die het Vrije van Brugge op 15 September 1582 aan de prins had gedaan van de goederen van Ter Duinen en van de proosdij van Eversom (Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 76). De andere Leden schonken o.a. de abdijgoederen van St. Adriaans en Oudenaarde (NDR inv.nr. 13491).

619 Scherft, *Het sterfhuis*, pp. 17-21 en Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 77.

620 De Kraker, *Het grondbezit*, p. 57.

aartshertogen Albertus en Isabella, sinds 1598 soevereine vorsten van de Zuidelijke Nederlanden, alle in beslag genomen bezittingen van Willem van Oranje vrij. Daarbij waren de destijds door Brabant en Vlaanderen aan Willem geschonken geestelijke goederen echter niet inbegrepen. Bij de onderhandelingen die leidden tot het Twaalfjarig Bestand werd namens de beheerders van Oranjes onverdeelde nalatenschap aan de aartshertogen gevraagd om een geldsom, als vergoeding voor de niet vrijgegeven Brabantse en Vlaamse bezittingen. Dit verzoek werd afgewezen op grond van het feit dat de oorlogsschulden waarvoor de giften bedoeld waren geweest, inmiddels grotendeels door de Staten-Generaal waren overgenomen.⁶²¹

Prins Frederik Hendrik voltooidde in 1645 zijn verovering van een buffer rondom de Republiek met de inname van Hulst, waardoor de Duinense abdijgoederen voor de derde keer in het bezit kwamen van de Oranjefamilie. Van het oorspronkelijke eigendomsrecht, gebaseerd op een compensatie voor oorlogsschulden, was geen sprake meer: het ging nu om in beslag genomen, 'gesaisseerde' geestelijke goederen. De Staten-Generaal erkenden in 1646 Frederik Hendriks aanspraak op het Duinense bezit in Hulsterambacht en omstreken, waarna het Verdrag van Munster deze situatie twee jaar later bevestigde in het hieraan gewijde artikel 44.⁶²²

De abdij Ter Duinen stelde jarenlang alles in het werk om genoegdoening te krijgen voor haar opnieuw verloren eigendom, totdat in 1681 de Raad van Vlaanderen in Middelburg alle bezwaren definitief afwees.⁶²³ De prinselijke aanspraken in Hulsterambacht werden in 1674 uitgebreid door inbeslagname van goederen van de abdijen van Boudeloo en Cambron en van het kapittel van Kortrijk. Dit blijkt uit de aanstelling van een 'ontvanger van de verdere geannoteerde en gesaisseerde geestelijke goederen, gelegen onder Hulst'⁶²⁴

In 1794 veroverde het Franse leger de Zuidelijke Nederlanden. Bij het Verdrag van Den Haag droeg de (inmiddels Bataafse) Republiek het voormalige Staats-Vlaanderen over aan Frankrijk, dat het opnam in het departement van de Schelde. De Bataafse Republiek kon de domeinen van de gevluchte stadhouderlijke familie voor een zeer hoog bedrag kopen van Frankrijk, en zo werd Hulsterambacht onderdeel van het algemeen Staatsdomein. Aan de Oranjes werd in 1804 schadeloosstelling beloofd voor het verloren bezit, maar die zou er pas na de Franse tijd komen: vanaf 1813 kreeg het koningshuis een jaarlijks inkomen dat deels uit de domeinen werd opgebracht.⁶²⁵

VOORGESCHIEDENIS EN BESTUUR VAN HET AMBACHT

Hulsterambacht (het huidige Oost-Zeeuws-Vlaanderen) was een van de Vier Ambachten, die in het noorden van Vlaanderen gelegen waren rond Hulst, Axel, Assenede en Boekhoute. De oudste vermelding van de Vier Ambachten dateert van 963, volgens een 13e-eeuwse kroniek van de St. Baafsabdij in Gent, en hun eerste privilege kregen ze voor 1191 van de Vlaamse graaf Filips van de Elzas.⁶²⁶ Alleen in hun rechterlijke organisatie hadden de Vier Ambachten enige samenhang: de graaf van Vlaanderen benoemde in ieder ambacht een baljuw en zeven schepenen. De bevoegdheid van deze achtkoppige colleges gold de rechtspraak in alle criminele en civiele zaken; voor uitzonderlijke gevallen moest de vierschaar van een ambacht alle schepenen uit de andere drie ambachten consulteren.⁶²⁷

Van oudsher heeft Noord-Vlaanderen veel te lijden gehad van het water, vooral door overstromingen van de Westerschelde. Vanaf de 16e eeuw pleegden ook oorlogsplunderingen en tactische inundaties zware aanslagen op deze frontlinie tussen de Republiek en de Zuidelijke Nederlanden.

Hulsterambacht grensde in het zuiden aan de stad Hulst, in het noorden aan de Westerschelde, in het westen aan Axelambacht en in het oosten aan de (in 1584 verdrinken) heerlijkheid Saeftinghe. Het bevatte de dorpen Hontenisse, Ossenisse, Hengstdijk en Pauluspolder, en een groot aantal

621 Scherft, *Het sterfhuis*, pp. 257-269.

622 Fruytier, *Uit het rijke verleden*, pp. 83-84.

623 Oranje maakte aanspraak op 'het Clooster van Sande', wat door de abdij werd aangevochten met het argument dat Ten Zande geen klooster was maar een uithof, die enkele ordegeestelijken herbergde. De rentier van Ten Zande, Adriaen Mueleman, heeft in Den Haag onder andere van zich laten horen door zijn vlugschrift *Deductio difficultatis quae est inter religiosos B.M. de Dunis et Dominum Principem Orangiae occupantem bona dictie monasterii sita in territorio Hulstensi* (Fruytier, *Uit het rijke verleden*, pp. 84 en 86). Voor het vonnis van de Raad van Vlaanderen zie inv.nr. 13498

624 NDR inv.nr. 606, folio 78 verso. De rekeningen over 1675-1676 en 1678 zijn bewaard gebleven, evenals een manuaal over 1652-1678 (NDR inv.nrs. 13725-13727). De laatste rekening (over 1678) is niet afgehoord, en deze goederen zijn nadien evenmin in de gewone domeinrekeningen opgenomen. Hierdoor rijst het vermoeden dat de aanspraken van prins Willem III rond 1680 ongeldig verklaard werden of door de abdijen en het kapittel zijn afgekocht

625 Pennings en Schreuder, 'Heer en meester', p. 52.

626 Encyclopedie van Zeeland III (Middelburg, 1982) p. 215.

627 J.J.C. van Dijk, R.L. Koops en H.Uil, *Overzicht van de archieven en verzamelingen in de openbare archiefbewaarplaatsen in Nederland III* (Alphen aan den Rijn, 1979), pp. xxvi-xxvii.

polders. Binnen het ambacht lag tevens de baronie St. Jan-Steen, een vrije heerlijkheid.⁶²⁸ In 1740 had het ambacht ongeveer vierduizend inwoners, met als voornaamste middelen van bestaan de verbouw van graan en koolzaad. Het te voet doorkruisen van Hulsterambacht kon in vier uren gebeuren van noord tot zuid, en in drie van oost tot west; het oppervlak was ongeveer 20.000 gemeten groot (zo'n 100 hectare).⁶²⁹

Toen Hulst in 1645 teruggebracht werd onder het gezag van de Republiek (de zogenaamde 'reductie') werd Hulsterambacht Generaliteitsland. De rechten die de Vlaamse graaf er voorheen had uitgeoefend werden overgenomen door de Staten-Generaal.

Voor Hulst en Hulsterambacht was er één erfelijke schout en een baljuw, totdat de Staten-Generaal deze functies in 1645 samenvoegden. Daarnaast had ieder van de vier Hulsterambachtse dorpen een eigen dijkshout. Het dijkshoutendom werd gepacht van de hoofdschout van Hulst en Hulsterambacht; na 1645 werden de dijkshouten aangesteld door de baljuw en schout van het ambacht.⁶³⁰ Ieder jaar stelde de Vlaamse graaf - en vanaf 1645 dus de Staten-Generaal - zeven schepenen aan in het ambacht, waarvan de voorzitter burgemeester werd genoemd.

Hulsterambacht kende bovendien een college van notabelen, bestaande uit rond de twintig voormalige magistraatsleden en bezitters van ten minste veertig gemeten grond.⁶³¹

Aangezien vanaf de 17e eeuw alleen gereformeerden openbare ambten mochten vervullen, werden in 1646 praktisch al deze functies in het katholieke Hulst en Hulsterambacht vergeven aan 'vreemdelingen' uit met name Holland en Zeeland. In 1648 werd het katholicisme zelfs verboden; geestelijke goederen werden in beslag genomen en geestelijken moesten vertrekken. Opmerkelijk is dat Hulsterambacht, in tegenstelling tot het westelijke deel van Staats-Vlaanderen, toch katholiek is gebleven. Een veel groter deel van de bevolking dan in andere delen van de Republiek heeft daardoor te lijden gehad van de 'anti-paapse' overheidsmaatregelen.⁶³²

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De prins van Oranje bezat vanaf 1645 het dorp en de polder van Hontenisse en een groot deel van de polders bij Ossenisse en Hengstdijk; volgens een beschrijving uit 1763 was ongeveer een derde van de grond in het ambacht zijn eigendom.⁶³³

JURISDICTIE

In Hontenisse, Ossenisse en Hengstdijk deelde de prins de lage en middelbare jurisdictie met het ambachtsbestuur; hij was bevoegd tot het aanstellen van de dijkbesturen ('dijkwetten'), die recht spraken over kleine plattelands- en waterschapsovertredingen. Deze colleges bestonden uit een dijkshout, burgemeester en zes schepenen. Volgens Annard werden de burgemeester en schepenen van de dijkbesturen van de drie dorpen slechts voorgedragen door de rentmeester van de prins, waarna het ambachtsbestuur ze aanstelde.⁶³⁴

Het Register met aantekeningen stelt dat in de drie dorpen de dijkgraaf, schout, burgemeester, zes schepenen en twee schutters of voogden jaarlijks worden aangesteld door het lid van de Domeinraad dat Hulsterambacht inspecteert (NDR inv.nr. 766, folio 773).

De prins had dus niet zo veel te zeggen in Hulsterambacht, want de overige rechtspraak werd gedaan door de magistraat van het ambacht: de baljuw, burgemeester en schepenen.

RECHTEN OP GOEDEREN

De voornaamste bronnen van inkomsten bestonden uit pachtgelden en cijnzen. Er waren cijnzen op de drie windmolens, de dijk en het huis op de Zandberg. De verpachting van het visrecht in de Grote en Kleine Vogel werd gedeeld met de abdij van Boudeloo. Ook landerijen en hofsteden werden verpacht, evenals dijken, het veer van Walsoorden, het recht op de derde schoof en de tienden. De tiend op koolzaad was daarvan de belangrijkste; verder waren er tienden van de polders, lammertienden en tienden op mee, koren, vlees, en op aardappelen en andere eetbare gewassen die niet in een schoof geleverd werden. Tienden konden ook door de pachters afgekocht worden.⁶³⁵

628 A.J. van der Aa, *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden V* (Gorinchem, 1844) p. 740

629 Register van aantekeningen en aanmerkingen omtrent de domeinen (NDR inv.nr. 766, folio 320).

630 W.J. Annard, *Bestuur en bestuurders in Oost Staats-Vlaanderen 1645-1673* (Hulst, 1993) pp. 13,17, 22. Voor de aanstelling van de dijkbesturen zie ook noot 27.

631 Annard, *Bestuur en bestuurders*, p. 20. In het 'Register van aantekeningen en aanmerkingen omtrent de verschillende domeinen', dat o.a. gebaseerd is op mededelingen van rentmeester J.F. de Beaufort in 1763, staat dat notabelen minimaal dertig gemeten land moeten bezitten (NDR inv.nr. 766, p. 775)

632 Annard, *Bestuur en bestuurders*, pp. 12 en 50-52.

633 NDR inv.nr. 766, 771-772

634 Annard, *Bestuur en bestuurders*, 22. Het 'Ambtboek' vermeldt de aanstelling door de Domeinraad van de schout en een schepenen van de dijkwet van Hontenisse. Andere hiermee verwante aanstellingen in het Ambtboek: dijkgraaf en twee of drie 'gesworens' van de zeewerken bij Hontenisse, dijkgraaf en een of twee gezworenen in de Melopolder, en een gezworene in de Willem Hendrikspolder (NDR inv.nr. 685, folio 429 e.v.).

635 Domeinrekening over 1704 (NDR inv.nr. 13626) en verbalen uit 1756 en 1757 door raad De Beaufort (NDR inv.nr. 13472).

Verder had de prins het jachtrecht in Hontenisse, Ossenissee en Hengstdijk. Partijen die hem dit recht bestreden waren het ambachtsbestuur en belanghebbenden in nieuw gewonnen polders.⁶³⁶

BENOEMINGSRECHTEN

Belangrijk was verder het benoemingsrecht van functionarissen. Volgens het 'Ambtboek', een register van aanstellingen tussen 1636 en 1797, benoemde de Domeinraad in het ambacht namens de prins van Oranje de volgende beambten (tussen haakjes de oudste en jongste vermelding van iedere benoeming):⁶³⁷

IN HULSTERAMBACHT:

rentmeester	(1646/1797)
'agent van S. Hoogh. om de verduysterde goederen van de abdijen van Duijnen in 't ligt te brengen'	(alleen 1682 en 1727)
procureur van Hulst en Hulsterambacht	(1685/1722)
ontvanger van de geannoteerde en gesaiseerde geestelijke goederen onder Hulst	(alleen 1674)

notabel in de polder⁶³⁸

IN HONTENISSE, OSSENISSE EN HENGSTDIJK (IN IEDER VAN DE DORPEN):

⁶³⁹

schout van de dijkwet	(alleen 1725 en 1727)
burgemeester	
zes schepenen van de dijkwet	(alleen 1726 en 1727)
twee voogden of schatters	

IN HONTENISSE:

boekhouder van de dijk	(1723/1763)
In Walsoorden (onder Hontenisse): (onder Hontenisse):	
dijkgraaf van de zeewerken	(1678/1786)
gezworenen van de zeewerken	(twee of drie; 1678/1785)
opzichter van de dijken en wateringen, tevens inkoper van materialen voor dijkage	(alleen 1733 en 1748)
zes schippers van het veer	(1739/1794)

IN DE MELOPOLDER:

dijkgraaf	(alleen 1682)
gezworene	(1682/1770)
boekhouder	(1704/1763)
penningmeester (vanaf 1717 tevens van Willem Hendrikspolder, 1682/1743)	1682/1743)

IN DE WILLEM HENDRIKSPOLDER:

gezworene	(1727/1780)
-----------	-------------

⁶³⁶ NDR inv.nr. 766, folio 791.

⁶³⁷ NDR inv.nr. 685, folio 429 e.v.

⁶³⁸ Het Ambtboek licht toe: 'Vide t.o.v. de begevinge van enige notabelsplaats in de polder onder Hulsterambacht gelegen - het recht der geextradeerde goederen beginnende met 't jaar 1719'. Benoemingen worden echter niet vermeld.

⁶³⁹ Het Register met aantekeningen NDR inv.nr. 766 meldt dat de Domeinraad ieder jaar deze aanstellingen bepaalde. Het verbaal uit 1756 (NDR inv.nr. 13472) bevestigt dit; de aanstellingen werden gedaan door de rentmeester volgens instructie van de Domeinraad. Op dit punt is er een lacune in het Ambtboek, want dat noemt alleen de aanstelling van de schout en schepenen van de Hontenissense dijkwet, en dan slechts tussen 1725 en 1727.

boekhouder (1704/1763)

Een andere eigentijdse bron voor de aanstellingsbevoegdheden is een register uit 1759, NDR inv.nr. 799. Hier komt onder Hulsterambacht nog een andere functionaris voor die niet in het Ambtboek staat: adviseur van de prins voor de Grote Raad van Mechelen. Wel noemt het Ambtboek (onder 'Brabant en Brussel') de aanstelling van een procureur voor deze Grote Raad.⁶⁴⁰

Andersom ontbreken in het register uit 1759 inmiddeis twee functies die eerder wel genoemd worden in het Ambtboek, namelijk de ontvanger van de 'geannoteerde en gesaisseerde goederen' en de notabel in de polder.

De voornaamste lokale functionaris in ieder domein was de rentmeester, die een mandaat tot beheer had van de Domeinraad. Zijn aanstelling werd vergezeld van een uitgebreide instructie; als voornaamste taken had hij:

1. het innen en beheren van de pacht- en leengelden
2. het controleren van de naleving van regels, instructies en voorwaarden door pachters
3. het (laten) administreren van de gang van zaken in zijn domein
4. het afleggen van financiële verantwoording aan de Domeinraad.

In Hulsterambacht maakte de rentmeester van het prinselijke domein deel uit van het ambachtscollege van notabelen. Dit had een adviesfunctie en kwam verder jaarlijks bijeen voor de 'raming der middelen', het bepalen van de op te leggen belastingdruk die nodig zou zijn om de verwachte lasten en baten van het ambacht met elkaar in evenwicht te brengen.⁶⁴¹ Uit het Ambtboek (NDR inv.nr. 685) blijkt dat vanaf 1722 de rentmeester tevens dijkgraaf was van de dijk van Walsoorden.

Volgens een aantekening uit 1763 fungeerde hij in de drie dorpen Hontenisse, Ossenisse en Hengstdijk bovendien als opperschout, hoewel de baljuw van Hulsterambacht hem dat recht besteed.⁶⁴² De ambtswoning was het huis Ten Zande.

Door de Nassause Domeinraad zijn de volgende rentmeesters van Hulsterambacht aangesteld:⁶⁴³

1646-1664	François de Smytere ⁶⁴⁴
1665	Dingman Doenssen
1666-1668	Anna Thiens, diens weduwe
1669-1699	Johan Henrick Bornius ⁶⁴⁵
1700-1702	Maria Verbeek, diens weduwe
1703	(geen rekening)

⁶⁴⁰ NDR inv.nr. 685, folio 25 verso.

⁶⁴¹ Annard, Bestuur en bestuurders, p. 20.

⁶⁴² Register met aantekeningen, NDR inv.nr. 766, folio 773. Dit register is grotendeels ontleend aan deel II van J. Wagenaar, Tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden (Amsterdam 1740), waar deze controverse echter niet vermeld wordt. Het register is tevens gebaseerd op een verslag uit 1763 van J.F. de Beaufort, die toen al 24 jaar rentmeester was en later lid van de Domeinraad zou worden. Vermoedelijk was het een betrekkelijk kortlopende kwestie van na 1740, en had de rentmeester geen fundamenteel recht op het schoutendom.

⁶⁴³ Gebaseerd op het Ambtboek NDR inv.nr. 685 en op de rekeningen NDR inv.nrs. 13571-13723.

⁶⁴⁴ Het Ambtboek geeft geen jaar van benoeming van deze rentmeester, terwijl de Domeinraadsnotulen door hun onvolledigheid in deze periode evenmin uitsluitsel geven. De oudste bewaard gebleven rekening van na de reductie van Hulst is die over 1648, opgesteld door François de Smytere. Uit het verbaal van Graswinckel en Van Strijen blijkt echter dat deze al in 1646 door hen werd geïnstalleerd als rentmeester (citaat uit het verbaal bij Fruytier, Uit het rijke verleden, p. 90). Dit wordt bevestigd door de aantekening in De Smytere's rekening over 1649 (NDR inv.nr. 13572): 'vierde rekening van den rendant'.

⁶⁴⁵ In de literatuur (Annard, Bestuur en bestuurders, Encyclopedie van Zeeland, Fruytier, Uit het rijke verleden) wordt herhaaldelijk gesproken van het eigengereide optreden als rentmeester van de querulante professor Henrick Bornius. Uit het archief van de Nassause Domeinraad blijkt echter niets van diens aanstelling tot rentmeester. Integendeel, uit erkentelijkheid voor de goede diensten van de professor (die Latijn doceerde aan de latere prins Willem III) werd het rentmeesterschap van Hulsterambacht verleend aan zijn zoon. De zoon kreeg tegelijk toestemming om zich in zijn ambt te laten vervangen, wat een mogelijke verklaring is van de verwarring (NDR inv.nr. 598, folio 85-87). Die verwarring wordt versterkt door de bijna identieke namen. De oude Bornius was schepen van Hulsterambacht, en wellicht heeft hij door deze constructie de onverenigbaarheid van twee ambten kunnen omzeilen. Al was junior dan op papier de rentmeester, de domeinrekeningen 1669-1672 werden ingeleverd door de 'vader van den rendant'. In 1675 liet de Domeinraad het kantoor van 'rentmeester Henrick Bornius' verzegelen, en hijzelf werd met zijn papieren en koffers in Den Haag vastgezet totdat de betalingsachterstanden ter waarde van tweehonderduizend gulden opgelost waren (NDR inv.nrs. 624 en 1046). Kort daarna overleed de oude Bornius, waarna zijn zoon het rentmeesterschap ook in de praktijk overnam. Vanaf 1686 komt in de domeinrekeningen een post voor met uitgaven 'van de restanten onder d'administratie vanden Rendants vader zaliger'.

1704-1719	Anthony Lammens
1720-1739	Pieter Benjamin de Beaufort
1740-1765	Joachim Ferdinand de Beaufort
1766-1780	Adriaan Sebastiaan van Fenema
1781-1784	Hendrik Adriaan Anemaat als executeur van het testament van Van Fenema
1785-1792	H.A. Anemaat als rentmeester
1793-1808	Jan Christoffel Neeteson

BEHERENDE INSTANTIES VANAF 1580

Nadat de Gentse calvinisten in 1580 beslag legden op de Duinense goederen, werd het beheer daarvan opgedragen aan het Vrije van Brugge.⁶⁴⁶ De nog door de abt van Ter Duinen aangestelde rentmeester bleef in functie, naast zijn werk als baljuw van Hulst.⁶⁴⁷

Na de herovering van Hulst in September 1591 plaatsten de Staten-Generaal stad en ambacht onder het gezag van de Gecommitteerde Raden van Zeeland, als deel van het zogenaamde Committimus.⁶⁴⁸ De Duinense goederen maakten deel uit van het 'sterfhuis' van Willem van Oranje, diens toen nog altijd onverdeelde nalatenschap. Het stervhuis stond onder curatele van een commissie die moest proberen de immense schulden te saneren. Zo zou uit Hulsterambacht een betaling van zeventuizend gulden gedaan worden aan Jan van Nassau de Oudere, die dat al zeer pover vond in verhouding tot zijn vordering van ruim een miljoen gulden, terwijl van deze aflossing bij nader inzien in 1592 een derde deel gebruikt werd voor een andere schuld.⁶⁴⁹ De rekening over 1592, als enige uit die jaren bewaard gebleven, is in 1594 ingediend door de baljuw van Hulst, die toen fungeerde als ontvanger van deze goederen en dat mogelijk bleef doen tot de Spaanse inname van Hulst in 1596.⁶⁵⁰

Na de 'reductie' (herovering) van Hulst kreeg de Nassause Domeinraad het beheer over de goederen in het ambacht die de prins van Oranje zich had toegeëigend. De advocaten Graswinckel en Van Strijen kregen opdracht om een overzicht te maken van de omvang en toestand van de goederen. Hun bevindingen van mei 1646 formuleerden ze in een verbaal, waarvan uitgebreide citaten opgenomen zijn in het boek van Fruytier.⁶⁵¹ In 1646 werd nog gebruik gemaakt van enkele diensten van Adriaan Mueleman, rentier van het hof Ten Zande, die vervolgens bij de Domeinraad solliciteerde naar het rentmeesterschap van Hulsterambacht. Niettemin viel in datzelfde jaar de keus op François de Smytere als rentmeester.⁶⁵² Het beheer kreeg nu meer structuur, zoals blijkt uit vergelijking van het sindsdien gevormde archief met de veel rommeliger samengestelde oudere stukken.⁶⁵³

In 1702 werd de erfenis van koning-stadhouder Willem III aangevochten door koning Frederik I van Pruisen, die evenals Willem een kleinzoon van Frederik Hendrik was. De Staten-Generaal stelden zich als scheidsrechter op en wezen aan beide partijen een voorlopig inkomen toe uit een aantal 'geëxtraheerde goederen'. Dit waren domeinen en rechten die tijdelijk werden losgemaakt uit het Oranjebezit. Hierdoor werd Hulsterambacht vanaf 1713 beheerd door een Raad en Rekenkamer der geëxtraheerde goederen, ingesteld door Willems weduwe voor het beheer van de aan haar toegewezen goederen. Nadat er eindelijk een akkoord met de Pruisische koning bereikt was werd deze extra Raad in 1734 opgeheven, en zette de Nassause Domeinraad het beheer over het complete Oranjebezit voort.⁶⁵⁴

Na de Bataafse omwenteling bleef het domeinbeheer in grote lijnen gelijk: zelfs de meeste rentmeesters waren op hun posten teruggekeerd. Alleen stonden ze nu onder overheidstoezicht, want de 'Commissie der domeinen herkomstig van de vorst van Nassau' viel onder het departement

646 De Kraker, 48-50. Volgens Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 75 vond inbeslagname twee jaar eerder plaats.

647 Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 75

648 Het Committimus bestond verder uit Axel, Biervliet en Terneuzen.

649 Scherft, 125-126.

650 NDR inv.nr. 13570. De rekening is opgesteld in de zomer van 1592 en is de tweede van deze ontvanger. Kennelijk heeft hij een eerdere (verloren gegane) rekening opgesteld nadat Hulst op 24 September 1591 veroverd werd. De rekeningen over 1593-1595 zijn evenmin bewaard gebleven, terwijl betwijfeld kan worden of er ooit een over 1596 gemaakt is: het Spaanse beleg van Hulst begon op 7 juli van dat jaar.

651 Pp. 89-97. Het verbaal zelf is in 1907 van het Algemeen Rijksarchief overgebracht naar het Rijksarchief in Zeeland.

652 NDR inv.nr. 13522. De aanstelling van De Smytere wordt gemeld in het verbaal van Graswinckel en Van Strijen, zoals geciteerd in Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 90.

653 Een voorbeeld van de minder gestructureerde oudere administratie is het manuaal van inkomsten van Ter Duinen over 1640-1646 (NDR inv.nr. 13806).

654 Pennings en Schreuder, 'Heer en meester', pp. 49-51.

van Financiën. ⁶⁵⁵ Hulsterambacht werd beheerd door 'Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau', ⁶⁵⁶ zo geheten omdat deze goederen na de Franse annexatie van Vlaanderen aan de Republiek waren verkocht. Deze rechtsopvolger van de Nassause Domeinraad werd in 1811 buiten werking gesteld nadat Frankrijk een jaar eerder de Bataafse Republiek had ingelijfd; het domeinbeheer werd overgenomen door het 'Enregistrement des Domaines'. Twee jaar eerder schonk Napoleon delen van Hulsterambacht aan enkele van zijn getrouwen; zo kreeg de hertog van Bassano - een voormalig minister - het huis Ten Zande met omliggende landerijen. ⁶⁵⁷

Na de vlucht van de Fransen in 1813 kwamen de meeste oude rentmeesters terug. De burgemeester van Hulst, die voordien tevens rentmeester was geweest voor de hertog van Bassano, kreeg in 1814 opdracht van de hoofdadministrateur van de goederen van de prins van Oranje om de plaatselijke bezittingen en papieren van het voormalige Oranjedomein in beslag te nemen en voorlopig te beheren. In 1819 namen de ambtenaren der registratie de beheerstaken en de archieven over van dit inmiddels staatseigendom geworden domein. ⁶⁵⁸ Tot op de huidige dag is het beheer over de staatsdomeinen een taak van het ministerie van Financiën.

HET ARCHIEF

In het hele Domeinraadsarchief zitten hiaten, veroorzaakt door de vele omzwervingen die samenhangen met de lange en woelige geschiedenis van de archiefvormer. Bovendien heeft in 1798 de Agent van Financiën een klerk gemachtigd om uit dit archief alle stukken te vernietigen die door ouderdom onleesbaar of 'van geen belang' waren. De omvang van deze ernstige aanslag laat zich moeilijk reconstrueren, omdat indertijd niet is vastgelegd wat er vernietigd werd. Het deelarchief Hulsterambacht heeft zich niet kunnen onttrekken aan deze hiaatvorming, waarbij nog aan te tekenen valt dat belangrijke stukken afgedwaald of overgebracht zijn naar de Rijksarchieven in Zeeland en Utrecht. ⁶⁵⁹

VERWANTE ARCHIEVEN

Elders berustende archieven betreffende Hulsterambacht:

Kaarten, betrekking op Hulsterambacht hebben de volgende nummers van de collectie Hingman (VTH) in de Sectie Kaarten en Tekeningen van het Algemeen Rijksarchief: 2764, 2968, 2972-2974, 2976-2987, 2989-3006, 3008-3014, 3721, 4268-4269, 4529-4530a, 4536, 4541, 4718, S 168 en S 627. De Staten-Generaal bestuurden tot 1795 de Generaliteitslanden, waaronder Staats-Vlaanderen. Het deel van Hulsterambacht dat niet aan de prins van Oranje toebehoorde (dus ongeveer tweederde van het ambacht) viel ook onder dit bestuur. Zodoende zijn ook in het archief van de Staten-Generaal, dat zich in het Algemeen Rijksarchief bevindt, stukken te vinden die Hulsterambacht betreffen. Het gaat hier om de 'Rekeningen van Vlaanderen', die werden ingeleverd bij de Staten-Generaal: rekeningen van Hulsterambacht 1654-1793 en van Hulst 1648-1793. De inventaris van het archief van de Staten-Generaal heeft als toegangsnummer 1.01.05; de inventarisnummers zijn 10098-10223 (Hulsterambacht) en 9970-10097 (Hulst).

Rijksarchief in Zeeland

- Rentmeesterarchieven van de rentambten van de prinsen van Oranje in de provincie Zeeland, 1592-1833. Inventaris van M.D. Lammerts, uitgegeven in *Inventarissen van Rijks- en andere Archieven III* (1930) 723-747, aldaar 741-744. Hierin bevinden zich veel stukken die in 1877 naar het ARA waren overgebracht en vervolgens in 1907 teruggingen naar Zeeland (zie aanhangsel 1). Hierin bevindt zich veel kaartmateriaal.
- De archieven van het Vrije van Sluis, 1584-1796 en Hulsterambacht, 1242-1795. Inventaris van A. Meerkamp van Embden (Den Haag 1928). Met veel afgedwaalde stukken: inv.nrs. 481-490 bevatten stukken betreffende goederen van het huis van Oranje tussen 1646-1689. Inv.nrs. 1478-1494 bevatten registers en minuut-akten van verpachting tussen 1600-1795.
- Archief van de magistraat van Hulsterambacht, 1503-1795
- Oud-rechterlijk archief van Hulsterambacht, 1550-1795

Rijksarchief in Utrecht

- Archief van de familie De Beaufort, c.1600-c.1950. Inventaris E.P. de Booy, 1985. Hierin bevinden zich veel ambtelijke stukken van Pieter Benjamin en zijn zoon Joachim Ferdinand de Beaufort, die beiden na hun rentmeesterschap van Hulsterambacht werden benoemd in de Domeinraad en bovendien drost van IJsselstein werden. Zie aanhangsel 2.

Gemeentearchief Hulst

655 Pennings en Schreuder, 'Heer en meester', pp. 52-54 en M.D. Lammerts, 'Inventaris van de archieven van de rentmeesters van de rentambten van de prinsen van Oranje in de provincie Zeeland, 1592-1833', in: *IRA III* (1930) 723-747, aldaar 723.

656 NDR inv.nrs. 13486-13487.

657 C. Boschma, 'Het huis te Zande' in *De woonstede door de eeuwen heen 103* (1994) pp. 32-40, p. 36

658 Lammerts, 'Inventaris van de archieven van de rentmeesters', p. 723.

659 Wel bestaat er een inventaris van de stukken die rond 1798 op het domeinkantoor van Hulsterambacht aanwezig waren (NDR inv.nr. 13488).

- Archief van het Waterschap Hulster Ambacht. Inventaris van T.T.A.B.M. van der Aalst, P.J. Brand en J.P.B. Zuurdeeg (Hulst 1979)
- Weeskamerarchieven van Hulsterambacht
- Notariële archieven van Hulst
Grootseminarie Brugge
- Archief van de abdij Ter Duinen

LITERATUUR

A.J. van der Aa, *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden*. Deel V Gorinchem, 1844. T.T.A.B.M. van der Aalst, P.J. Brand en J.P.B. Zuurdeeg, *Gebundelde inventarissen van de oude archieven van het waterschap Hulster Ambacht, 1609-1972*. Hulst, 1979. W.J. Annard, *Bestuur en bestuurders in Oost Staats-Vlaanderen, 1645-1673*. Hulst, 1993. E.P. de Booy, *Inventaris van het archief van de familie De Beaufort, 1556-1976*. Utrecht, 1985. Boschma, C., 'Het huis te Zande'. In: *De woonstede door de eeuwen heen*, 103, 1994, pp. 32-40. J.J.C. van Dijk, R.L. Koops en H. Uil, *Overzicht van de archieven en verzamelingen in de openbare archiefbewaarplaatsen in Nederland*. Deel III. Alphen aan den Rijn, 1979. *Encyclopedie van Zeeland*. Deel III. Middelburg, 1982. R. Fruin, *De provincie Zeeland en hare rechterlijke indeeling voor 1795*. Middelburg, 1933. A. Fruytier, *Uit het rijke verleden van Hontenisse, haar hof te Zande en omliggende plaatsen*. Hontenisse, 1950; herdruk 1980. M.K.E. Gottschalk, *De Vier Ambachten en het land van Saaftinge in de middeleeuwen*. Assen, 1984. S. Groenveld, en H.L.Ph. Leeuwenberg, 'Die originele unie metten acten daemaer gevolcht', in S. Groenveld en H.L.Ph. Leeuwenberg, ed., *De Unie van Utrecht. Wording en werking van een verbond en een verbondsacte*. Den Haag, 1979, pp. 5-55. J.H. Hora Siccama, 'Uit de geschiedenis der domeinen van het huis van Oranje in Nederland'. In: *Je Maintiendrai*. Den Haag, 1905. N. Japikse, *De Geschiedenis van het huis van Oranje-Nassau*. Den Haag, 1938. A.M.J. de Kraker, 'Het grondbezit van de abdij Ter Duinen en de exploitatie daarvan in Noordoost-Vlaanderen tussen 1196 en 1645'. In: *De Duinen*, XX, Koksijde 1990, pp. 33-84. A.M.J. de Kraker, 'Waterschapsorganisatie en binnenwaterbeheersing tijdens de zestiende eeuw in Noordoost-Vlaanderen. Het voorbeeld Hulsterambacht'. In: *jaarboek 1990-1991 Oudheidkundige Kring 'De Vier Ambachten'*, Hulst, 1991, pp. 21-50. F.J.L. Krämer, 'De bezittingen van het huis van Oranje-Nassau in de zeventiende eeuw'. In: *De Navorscher*, 43, Nijmegen, 1893. J. Kuyper, 'De domeinen van het huis van Oranje'. In: *Haagsch Jaarboekje*, 11, Den Haag, 1899. M.D. Lammerts, 'Inventaris van de rentmeesters van de rentambten van de prins van Oranje in de provincie Zeeland, 1592-1833'. In: *IRA*, III, 1930. A. Meijer et al., *Gids voor historisch onderzoek in Zeeland*. Middelburg, 1991. J.C.M. Pennings en E.A.T.M. Schreuder, 'Heer en meester van Ameland tot de Zwaluwe. Beheer en bestuur van de goederen en rechten van het Huis Oranje-Nassau door de Nassause Domeinraad (eind 15de eeuw-begin 19de eeuw)'. In: *Jaarboek Oranje-Nassaumuseum*, 1994, 44-75. *Het rijksarchief in de provinciën. Overzicht van de fondsen en verzamelingen*. Deel I. Brussel, 1975. P. Scherft, *Het sterfhuys van Willem van Oranje*. Leiden, 1966. R. Spork en W.G.T. van den Berg, *Inventaris van de archieven Nassause Domeinraad zuidelijke Nederlanden (1213) 1577-1795 (1812)*. Den Haag, 1990. B.J. Veeze, *De Raad van de Prinsen van Oranje tijdens de minderjarigheid van Willem III, 1650-1668*. Assen, 1932. J. Wagenaar, *Tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden*. Deel II. Amsterdam, 1740. M. van Hattum en H. Roosenboom, *Glossarium van oude Nedertandse rechtstermen*. Amsterdam, 1977.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE RENTMEESTER VAN HULSTERAMBACHT UIT 1686.

660

INDEX DER CAPPILTELEN DESER REKENINGE SOO VAN ONTFANCK ALS UYT GAVE OVER DEESEN JAARE 1686

1.	Ontfanck van de landen gelegen in den Zande polder
2.	Maria polder
3.	Noorthof polder
4.	Perck polder
5.	Burgh polder
6.	Meulen polder
7.	Kievits polder
8.	Noortdijck
9.	Cruys polder
10.	Schapers polder

660 Deze transcriptie is gebaseerd op de inhoudsopgave van deze rekening (NDR inv.nr. 13609). Posten die daar erg summier geformuleerd staan, zijn ten behoeve van het informatieve gehalte van deze bijlage uitgebreid met tekst uit de volledige hoofdstuktitels zoals die verderop in de rekening gegeven worden.

-
11.	Heijnsdijck
12.	Keune polder
13.	West vogel
14.	Oost vogel
15.	Oude Grouwe
16.	Meloo polder, geseyt den Nieuwe Grouwe
17.	Langen dam genaemt de Rape
18.	Clinge buyten Hulst
19.	Kieldrecht, geseyt den vreedden polder
20.	Wilhelmus polder
21.	Schorre pachten
22.	Cooren wint moolens
23.	de visscherien
24.	't veer van Walsoorden naer 't Landt van der Goes
25.	d'huysinge binnen Hulst
26.	thiende pachten
27.	Chijnsen, erf pachten, Baten naerheden, admodiatien ende anders
28.	d(')amodiatie penningen vande Meloo polder
29.	't Coolsaet inde Meloo polder te velde vercocht

CAPPITTELEN VAN UYT GEEF

1.	dijckagie van Hontenisse volgens de ordonnantie over dese Mey keuringe 1686
2.	Teeringe van Dijck graef en geswoorens als mede schout Borgemeester ende dijck schepenen van Hontenisse en Ossenissee over dese Mey keuringe 1686
3.	voornoemde dijckagie over de Bamis keuringe deses jaer 1686
4.	de Cramwercken in Wilhelmus polder
5.	Teeringe baafmis keuringe
6.	dijckage Heyns en Rummersdijck
7.	anderen uytgeeff
8.	Zeewercken van Walsoorde
9.	ploegen en besaayen van de landen inde polder de Nieuwe Crouve
10.	verpondingen, settingen, Dijckgeschoten etc.
11.	Wegens een braeckjaer 't geene sommige pachters op de generale ses jaeren verpachtinge hebbe bedongen
12.	remissien bij u Edele Moogenden aen diversse pachters verleent
13.	Extraordinairen uytgeeff over d'opgenoomen penningen en verder Betalinge ten dienste van den polder van Canisvliet
14.	Ontfanck en uytgeeff wegens de restanten

gevallen onder d(') administratie van den
Rentmeester Doenssen zaliger

15. restanten gevallen onder d(') administratie van
den Rendants Vader zaliger

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE RENTMEESTER WEGENS DE RIJS- EN ZINKWERKEN
VAN DE ZEEDIJK BIJ WALSOORDEN UIT 1750

⁶⁶¹

1. Ontfang van de Penningen geprovenieert van de Remissien der Lasten deren Jaare 1750 genoten
2. Anderen Ontfang wegens genegotieerde Penningen
3. Anderen Extraordinairen Ontfang van Subsidie uit de ordinaire Administratie betaald
4. Anderen Ontfang raakende den Eijendom van den Toorn van den Polder Naamen
5. Uitgaaf en betaalinge gedaan tegens den vorenstaenden Ontfang
6. Anderen Uitgaaf wegens betaalde Interesten van genegotieerde Kapitaalen en Onkosten daarop gevallen
7. Anderen Uitgaaf van afgeloste Kapitaalen ten Laste van dit Domain loopende

AANHANGSEL 1: OVERDRACHT VAN ARCHIEFSTUKKEN AAN RIJKSARCHIEF ZEELAND

In 1876 inspecteerde archivaris J.H. Hingman in opdracht van de minister van Financiën de oude archiefstukken in de kantoren der registratie en domeinen in Middelburg, Goes, Kortgene en Hulst. Stukken van ambtenaren die ten tijde van de Republiek ressorteerden onder de Rekenkamer van Zeeland werden op zijn voorstel overgebracht naar het (toen nog) Provinciale archief te Middelburg, en stukken die met Staats-Vlaanderen te maken hadden gingen naar het Algemeen Rijksarchief. Moeilijker was het om de juiste bestemming te bepalen van de rentmeestersarchieven van de Nassause domeinen: deze verdeelde Hingman tussen Middelburg en Den Haag.⁶⁶² Vanaf 1900 begon de Zeeuwse rijksarchivaris Fruin een discussie met de algemene rijksarchivaris Van Riemsdijk, waarbij ook de ministers van Binnenlandse Zaken en Financiën betrokken werden.⁶⁶³ Inzet was de vraag: moeten lokaal gevormde rentmeestersarchieven teruggeplaatst worden in het archief van het bestuur waaraan ze verantwoordingsplichtig geweest zijn? Fruin meende van niet en vond dat deze bestanden daarom ten onrechte naar het ARA waren overgebracht. Hij begon zijn aanval met een beroep op de zojuist verschenen Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven, waarvan hij mede-auteur was: 'Met het archief van een bestuur behooren in één archiefdepôt vereenigd te worden de archieven van die besturen, wier rechten of functiën zijn overgegaan op eerst vermeld bestuur.' Naar zijn mening was het bestuur overgegaan op de ambtenaren der registratie en domeinen, een in Zeeland opererende instelling. Voor de Nassause rentmeestersarchieven zou dan ook hetzelfde moeten gelden als voor rechterlijke archieven, die vanuit opgemeld beginsel teruggebracht waren naar de provinciale depots.⁶⁶⁴ Van Riemsdijk bracht daar tegenin, dat de functies van de rentmeesters waren overgegaan op rijksbelastingorganen, zodat de archieven wel degelijk onder dat van het hoofdbestuur hoorden te berusten. Bovendien, zo betoogde hij, stelden deze archieven op zichzelf niet veel voor, aangezien correspondentie, rekeningen, memories, condities van verpachting en bestekken van aanbestede werken - kortom bijna alles - door de rentmeester ingeleverd werden bij de Domeinraad, die er liassen van maakte. De Domeinraad had zijn eigen archief altijd nauwkeurig laten aansluiten bij die van de vroegere heerlijkheidsadministraties, waarmee het een geheel geworden was dat bovendien nauw samenhang met het Nassause familie-archief. Het losmaken van delen eruit zou leiden tot een onaantoonbare versnippering van dit historisch waardevolle archief.⁶⁶⁵ Daarop repliceerde Fruin: het gaat hier om een ter plaatse door de rentmeesters gevormde administratie, aangelegd voor hun eigen gebruik en nooit deel geweest van het Domeinraadsarchief. Sterker nog, Van Riemsdijk mocht blij zijn dat zijn eigen stelsel niet was aangenomen door de vergadering van rijksarchivarissen in 1895, dat luidde: 'De archieven van de colleges en ambtenaren, die dezelfde gemeenschap vertegenwoordigen, behooren bij elkander en vormen te zamen de archieven dier gemeenschap.' Volgens dat principe zou het Domeinraadsarchief versplinterd raken, aangezien de archieven van de verschillende graafschappen en heerlijkheden dan teruggebracht

661 Op folio 3-4 van NDR inv.nr. 13750 staat als toelichting onder andere: 'Ontfang en Uitgaaf [] wegens de gelden van de verkreege Remissien, mitsgaders gedaane Negotiatie en daaruit gesupporteerde onkosten aan de extraordinaire Zink- en Rijswerken tot conservatie en herstellinge van de Dijkagie en Zeewerken van de Polder van Hontenisse'.

662 VROA (1901), pp. 238-239.

663 Het archiefwezen viel destijds onder de afdeling Kunsten en Wetenschappen van het eerstgenoemde departement. Het ministerie van Financiën was na de nationalisatie van de Nassause domeinen in 1795 rechtsopvolger van de Domeinraad.

664 VROA (1901), 241.

665 VROA (1902), 242-243, 246-247.

zouden moeten worden naar archiefdepots in de plaatsen van ontstaan. De vergadering vond dat ook en nam het amendement van Fruin aan: 'Met het archief van een college of persoon behooren in één archiefdepôt vereenigd te worden de archieven van de colleges of personen, wier rechten of functiën zijn overgegaan op eerst vermeld college of persoon.'⁶⁶⁶ Zo wist de Zeeuwse rijksarchivaris na een taaie strijd de chef van Van Riemsdijk, de minister van Binnenlandse Zaken, te overtuigen van de logica om de rendantsarchieven terug te brengen naar Zeeland. Op 14 oktober 1901 kwam er een ministeriële beschikking (nr. 2412 afdeling KW) die de overdracht gelastte. Fruin zou zijn tegenstander in deze kwestie overigens in 1912 opvolgen als algemeen rijksarchivaris. Van Riemsdijk haastte zich intussen niet: pas zes jaar later, in 1907, ontving het Zeeuwe Rijksarchief de gewraakte stukken. Ze maken daar sindsdien deel uit van de archieven van de rentmeesters der rentambten van de prinsen van Oranje in de provincie Zeeland, 1592-1833.⁶⁶⁷ Op grond van een hooggestemde beginselenstrijd is dus gekozen voor overdracht naar Zeeland van rentmeestersarchieven. Weliswaar wemelt het huidige Domeinraadsarchief nog van dergelijke stukken, dus consequent is het niet, maar het principe is verdedigbaar. In de inventaris van Lammerts vinden we in de eerste plaats, als ruime interpretatie van het begrip rendantsarchief, allerlei stukken die met verpachting te maken hebben: vergaarboeken van tienden, erfcijnzen en erfpachten, kohieren van de tienden en de admodiatiepachten, registers van erfcijnsgronden, taxatielijsten van tienden, ontvangboeken van cijzen en lijsten van pachters.⁶⁶⁸ Als gevolg van kennelijke verwarring over de plaats waar ze thuishoren zijn enkele soorten stukken betreffende Hulsterambacht in beide archiefbewaarplaatsen terechtgekomen. Zo is in 1907 een everingboek uit 1668 overgebracht naar Zeeland, terwijl het ARA in 1954 blijktbaar vond dat dergelijke boeken toch een plaats in het Domeinraadsarchief verdienen, getuige de aankoop van een everingboek uit 1788, 'afkomstig van en teruggeplaatst in het archief van de Domeinraad'.⁶⁶⁹ Er zijn echter ook stukken betreffende het domein Hulsterambacht naar Middelburg gebracht die niet onder de noemer rentmeestersarchief vallen, zoals onderstaande voorbeelden aangeven (het Zeeuwse inventarisnummer wordt tussen haakjes gevolgd door het nummer uit de Hingman-inventaris).⁶⁷⁰

256	(4306) Bundel met titels en bewijzen betreffende voormalige goederen van de abdij van Ter Duinen, begin 12e eeuw-eind 18e eeuw. 1 deel
263	(4307 A) Verbaal van Dirk Graswinckel en Adriaan van Strijen betreffende hun inspectiereis in opdracht van de Staten-Generaal en de prins, 1646. Afschrift. 1 omslag N.B. Inv.nr. 256 bevat ook een dergelijk afschrift.
292	(4309 B) Stukken betreffende een proces tegen een inwoner van de Zandepolder, waarin de Raad van Vlaanderen in 1777 uitspraak gedaan heeft t, 1776-1788. Met retroacta vanaf 1754. 1 pak
- Aparte aandacht verdient het verbaal, omdat het de bevindingen weergeeft van de eerste beambten die het domein betraden na 50 jaar afwezigheid van prinselijke vertegenwoordigers. Merkwaardigerwijze bevindt zich een deel van de bijlagen bij dit stuk in het Domeinraadsarchief (NDR inv.nr. 13493), terwijl het verbaal zelf dus in Zeeland berust. Nota bene in tweevoud! Bij nadere beschouwing blijkt de Zeeuwse inventaris niet alleen stukken te beschrijven die door het ARA overgedragen zijn (traceerbaar aan de hand van de Hingman-inventaris), maar ook andere stukken waarvan op zijn minst betwijfeld kan worden of ze daar wel horen te zijn, omdat ze te maken hebben met verwerving en betwisting van goederen.⁶⁷¹
257	Stukken betreffende de stichting van de abdij Ter Duinen, 1190-1303. Afschriften. 1 omslag
258	Stukken betreffende de goederen in Hulsterambacht van het kapittel van Kortrijk, 1199-1486. Afschriften. 1 omslag

666 VROA (1902), pp. 248-250. Vergelijk dit laatste citaat met het kennelijk daarop gebaseerde beginsel uit de Handleiding.

667 De inventaris, gemaakt door M.D. Lammerts, is gepubliceerd in IRA (1930), pp. 723 e.v. De stukken betreffende Hulsterambacht zijn te vinden vanaf pagina 741.

668 Inv.nrs. Lammerts 267-272, 280 en 283-285.

669 Het overgebrachte everingboek had in de Hingman-inventaris nr. 4310 E, en heeft nu bij Lammerts nr. 287. Het van een particulier aangekochte 'kaart- en everingboek' met taxatie van o.a. tienden heeft NDR inv.nr. 13568.

670 De Beschrijvingen zijn grotendeels gebaseerd op Hingman maar iets beknopter gemaakt.

671 De beschrijvingen van deze voorbeelden zijn eveneens ingekort.

259	Stukken betreffende geschillen tussen het kapittel van Kortrijk en de abdij Ter Duinen, 1199-1486. Afschriften. 3 stukken
260	Akte van koop door de abdij Ter Duinen van een stuk land, 1241.1 charter
261	Vonnis betreffende een geschil tussen gravin Margareta van Vlaanderen en de abt van Ter Duinen, 1278.1 charter
262	Stukken betreffende verwerving door de prinsen van Oranje van de goederen in Hulsterambacht van de abdij Ter Duinen, 1582-1648. Afschriften. 1 pak
264	Stukken betreffende onderhandelingen tussen de abt van Ter Duinen en de prinsen van Oranje over de goederen in Hulsterambacht, 1648-1658. Met retroacta vanaf 1582.1 omslag
265	Stukken betreffende een proces voor de Raad van Vlaanderen tussen de Domeinraad en het kapittel van Kortrijk, 1681-1693. Met retroacta vanaf 1609.1 pak
288	Stukken betreffende onderhandelingen namens prins Willem III met de abt van Boudeloo over herdijking, 1684. Afschriften. 2 stukken

Resumerend kan gesteld worden dat het archief van de Nassause Domeinraad, althans in de onderzochte stukken betreffende Hulsterambacht, als gevolg van de overdracht in 1907 onnodige hiaten heeft gekregen.

AANHANGSEL 2: AFGEDWAALDE STUKKEN IN HET FAMILIEARCHIEF DE BEAUFORT

De familie De Beaufort is in Zeeland en Zeeuws-Vlaanderen sterk vertegenwoordigd geweest in allerlei bestuurlijke colleges. De eerste telg uit deze Franse familie die zich in de Nederlanden vestigde was Pierre de Beaufort, zoon van een kleermaker en koopman die in 1646 in het huidige Zeeuws-Vlaanderen belandde. Hij en zijn nakomelingen trouwden met vrouwen uit aanzienlijke Zeeuwse geslachten en speelden anderhalve eeuw een prominente rol in de bestuurlijke constellatie van Zeeland. Door het huwelijk van Willem Hendrik (1775-1829) is de familie verwant geraakt aan een gegoede familie in de buurt van Utrecht, en sindsdien hebben de meeste De Beauforts zich rond Utrecht gevestigd. Ook deze tak van de familie heeft veel bestuurders voortgebracht; een van de latere nazaten bracht het rond 1900 zelfs tot minister van Buitenlandse Zaken.⁶⁷²

In het archief van de familie, berustend in het Rijksarchief in Utrecht, bevinden zich veel stukken van ambtelijke herkomst. Vanuit een Domeinraadsopiek zijn vooral die van Pieter Benjamin (1688-1777) en Joachim Ferdinand (1719-1807) van belang. Zowel vader als zoon hebben drie ambten bekleed in dienst van de prins van Oranje: beiden begonnen als rentmeester van Hulsterambacht en werden vervolgens lid van de Nassause Domeinraad en drost van stad en baronie van IJsselstein. Stukken die ze in een van die functies ambtshalve hebben ontvangen of opgemaakt - en die ook volgens hun eigen ambtelijke instructies overgebracht hadden moeten worden naar het Domeinraadsarchief - zijn vermengd geraakt met hun persoonlijke papieren. Deze stukken verdienen bestudering, zoals uit onderstaande voorbeelden moge blijken; de nummers verwijzen naar de inventaris van het familiearchief.

⁶⁷³

RENTMEESTERSARCHIVALIA:

195	Staten van inkomsten en uitgaven van de domeinen onder Hulsterambacht, 1694-1745. Met verklarende memories en kladaantekeningen. 1 pak
373	Stukken betreffende maatregelen door Maurits van Saksen tot vrijwaring van de bezittingen van de prins van Oranje van overlast door de Franse troepen, 1745 en 1747.1 omslag

⁶⁷² E.P. de Booy, Inventaris van het archief van de familie De Beaufort, 1556-1976 (Utrecht, 1985) pp. 5-8.

⁶⁷³ De beschrijvingen zijn iets ingekort

375	Memorie betreffende de rekeningen van het domein over 1750-1757.1 stuk
376	Register van besluiten, aanstellingen en brieven door de rentmeester ontvangen en verzonden, 1739 en 1766. I deel
380	Register van pachters van de domeinen van Hulsterambacht, aangelegd in 1762, bijgehouden tot 1766.1 deel
ARCHIEFSTUKKEN DIE SAMENHANGEN MET HET LIDMAATSCHAP VAN DE DOMEINRAAD:	
206-207	Correspondentie met prins Willem IV en diens moeder, 1742-1764. 2 pakken
233	Stukken betreffende de positie van prins Willem III als stadhouder en lid van de Raad van State, 1670-1674. I omslag
214	Stukken betreffende het voornemen van de Staten van Zeeland om Vlissingen en Veere te onttrekken aan het gezag van prins Willem IV, 1733-1736. 1 omslag
222	Stukken betreffende de voogdij over prins Willem V, 1759. 1 omslag
403	Staat van de vaste goederen van prins Willem V over 1777-1786, opgesteld in 1795. 1 omslag
404	Aantekeningen van J.F. de Beaufort over het voorgevallene in de Domeinraad ter gelegenheid van de aanzegging van de inbeslagname van de goederen van prins Willem V en de verzegeling van papieren en charters, 1795. Met bijlagen. 1 pak

AANHANGSEL 3: INSTELLINGEN DIE EEN ROL SPELEN IN DIT DEELARCHIEF

ABDIJ VAN BOUDELOO

Cisterciënzerklooster, gesticht in 1197 te Sinaai-Waas als dochterklooster van Cambron. Had het hof Lamswaarde in de gelijknamige Hulsterambachtse polder en bezat het grootste deel van het dorp Pauluspolder. Nadat de abdij verwoest was in 1578 en de goederen in beslag genomen waren door de stad Gent, vestigden de monniken zich in hun Gentse refugium. Dit werd in 1602 tot klooster verheven.⁶⁷⁴ In 1674 werd een deel van de abdiigoederen in beslag genomen door de Domeinraad.⁶⁷⁵

ABDIJ VAN CAMBRON

Cisterciënzerklooster, gesticht in 1148 bij Ath in Henegouwen, met Stoppeldijk als uithof in de Hulsterambachtse Hofpolder. In 1674 legde de Domeinraad beslag op een deel van de abdiigoederen. De Fransen schaften het klooster af in 1796.⁶⁷⁶

ABDIJ VAN DRONGEN

In 1136 gesticht als augustijnerklooster, ging later over naar de orde der norbertijnen. Door de Fransen afgeschaft in 1795.⁶⁷⁷

ABDIJ TER DOEST

Cisterciënzerklooster, gesticht in 1175 te Lissewege als dochterabdij van Ter Duinen. Had zijn meeste bezittingen en de uithof Groda in de Hulsterambachtse Graauwpolder. Bij de kerkelijke herindeling van 1559 moesten de grote kloosters een deel van hun bezit afstaan aan de nieuwe bisdommen, en

⁶⁷⁴ Registers met aantekeningen en aanmerkingen omtrent de verschillende domeinen (NDR inv.nr. 766, folio 772); Het rijksarchief in de provinciën, p. 174; Fruytier, Uit het rijke verleden, p. 18. Wat betreft de stichting heeft Het Rijksarchief een andere opvatting dan de aangehaalde van Fruytier, namelijk dat de abdij werd opgericht door een benedictijn, waarna de overgang naar de orde van Cîteaux in 1215 zou hebben plaatsgevonden.

⁶⁷⁵ NDR inv.nr. 606, folio 78verso. De rekeningen lopen slechts tot 1678 (NDR inv.nrs. 13725-13727) en in de latere domeinrekeningen zijn deze inkomsten niet opgenomen. Het is daarom niet duidelijk wat er na 1678 met deze goederen gebeurd is.

⁶⁷⁶ Fruytier, Uit het rijke verleden, p. 18. Voor de inbeslagname door de Domeinraad zie vorige noot.

⁶⁷⁷ Ibidem, 18 en Het rijksarchief, 167.

zo werd een gedeelte van Ter Doests inkomsten toegewezen aan de bisschop van Brugge.⁶⁷⁸ Rond 1579 werd de abdij verwoest door de Geuzen. In 1624, toen nog slechts een van de monniken in leven was, kreeg de abt van Ter Duinen toestemming van de generaal-abt van zijn orde om de resterende goederen van Ter Doest los te maken van het bisdom en toe te voegen aan het bezit van Ter Duinen.⁶⁷⁹

ABDIJ TER DUINEN

Rond 1106 gesticht door de kluizenaar Sigerius in de Westvlaamse duinen bij Veurne en Koksijde, en in 1138 opgenomen in de orde van Cîteaux (Cistercium in het Latijn). Door de bedrevenheid van deze 'landbouworde' in de winning en ontginning van land, schonken of verkochten de Vlaamse graven graag onbruikbare stukken overstromd of bedreigd kustland aan cisterciënzers. Ter Duinen werd weldra actief in de Vier Ambachten en op de Zeeuwse eilanden, en samen met Ter Doest heeft het een belangrijk aandeel gehad in het bedijken van de Belgische kust. Tijdens haar grootste bloeiperiode, in de 13e eeuw, had de abdij 120 monniken (die zich bijna uitsluitend met geestelijke zaken bezig hielden), 248 conversen en vele broeders-familiares en dienstknechten.⁶⁸⁰ In Hulsterambacht richtte de Duinenabdij vijf uithoven op: het hof Ten Zande, het Noordhof, Moerhof, Nieuw Noordhof en het hof in Frankendijk. De abdij had verder bezittingen in de heerlijkheid Saeftinghe en in de ambachten van Assenede en Axel, en werd in de 14e en 15e eeuw gerekend tot de rijkste kloosters van Vlaanderen.⁶⁸¹ Door zware stormvloed in de 16e eeuw nam de Westerschelde sterk toe, ten koste van veel polders van Ter Duinen.⁶⁸² Verder waren er de opzettelijke inundaties in het kader van de oorlog, waardoor bijvoorbeeld het Land van Saeftinghe in 1584 voorgoed onder water verdween. Bovendien werden de Duinense goederen vanaf 1572 meermaals geplunderd door de watergeuzen en de Gentse calvinisten. De abdij werd in 1579 verwoest, waarna slechts de Hulsterambachtse bezittingen rond het hof Ten Zande resteerden.⁶⁸³ In 1580 werden de Duinense en andere geestelijke eigendommen door de Vier Leden van Vlaanderen in bezit genomen om uit de inkomsten hun verdere activiteiten mede te financieren.⁶⁸⁴ Een ruime selectie van geestelijke goederen werd in 1583 geschonken aan Willem van Oranje, maar een jaar later sloeg de hertog van Parma de Vlaamse opstand neer en werden de geestelijke instellingen in hun bezit hersteld. De gevluchte Duinense monniken keerden terug en vestigden zich voorlopig op hun hof Ten Zande.

Afgezien van de periode 1591-1596, toen de generaliteit Hulsterambacht in handen had, kon Ter Duinen tussen 1584 en 1645 betrekkelijk ongestoord haar goederen herstellen. Een nieuwe Duinenabdij werd gebouwd bij Brugge in 1627, nadat drie jaar eerder de goederen van de abdij Ter Doest aan haar bezit waren toegevoegd.⁶⁸⁵

Toen de kloostergoederen in 1646 opnieuw naar de Oranjefamilie gingen, was er van het Hulsterambachtse grondbezit van de abdij minder dan de helft over ten opzichte van de bloeiperiode rond 1400.⁶⁸⁶ Hoewel de Duinheren jarenlang alles in het werk stelden om genoegdoening te krijgen voor wat hun ontnomen was, wees de Raad van Vlaanderen in Middelburg in 1681 alle bezwaren definitief af.⁶⁸⁷

Tot 1795 bleven de voormalige abdijgoederen in bezit van de Oranjes. Nadat de Fransen Vlaanderen binnenvielen, confisqueerden ze in 1796 alle bezittingen van geestelijke instellingen. Het Nassause domein Hulsterambacht werd aan de Bataafse Republiek verkocht als staatsdomein. Ook het bezit dat Ter Duinen sinds 1646 weer voor zichzelf had opgebouwd werd door de Fransen geconfisqueerd en te gelde gemaakt.⁶⁸⁸

HOF TEN ZANDE

De centrale uithof van Ter Duinen. Vele abten van de Duinenabdij begonnen ooit als rentier van Ten Zande; de financieel-administratieve ervaring van deze functie kon gunstig doorwerken in de bestuurs- en beheerstaken van een abt. Oudere literatuur noemt Ten Zande een klooster, wat ook in

678 De Kraker, 'Waterschapsorganisatie en binnenwaterbeheersing tijdens de zestiende eeuw in Noordoost-Vlaanderen. Het voorbeeld Hulsterambacht' in *Jaarboek 1990-1991 Oudheidkundige Kring 'De Vier Ambachten'* (Hulst, 1991) pp. 21-50, aldaar p. 26. Volgens Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 69 werd Ter Doest niet bij het bisdom Brugge gevoegd, maar bij dat van Gent.

679 Fruytier, *Uit het rijke verleden*, pp. 17-18, 81-82, 98.

680 Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 17 en 21.

681 De Kraker, *Het grondbezit*, pp. 37 en 57.

682 Na de overstromingen van 1530 en 1532 was de schade in Hulsterambacht zo ernstig, dat de abdij besloot om haar plaatselijke bezittingen te verkopen. Hiervan heeft men uiteindelijk afgezien (Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 62).

683 De Kraker, *Het grondbezit*, p. 48 en Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 75.

684 De Kraker, *Het grondbezit*, p. 48.

685 Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 81.

686 De Kraker, *Het grondbezit*, p. 73.

687 Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 86 en NDR inv.nr. 13498.

688 Fruytier, *Uit het rijke verleden*, p. 135.

de huidige plaatsnaam Kloosterzande gesuggereerd wordt, maar dat is onjuist. In de 13e eeuw werd Ten Zande het middelpunt van de exploitatie der abdijgoederen van Ter Duinen in Hulsterambacht en Zeeland. Rond 1265 werd het met muren en grachten omgeven.

Toen in 1579 de Duinenabdij verwoest werd, bleef Ten Zande deels gespaard: dankzij de grachten werd het 'slechts' leeggeroofd. Vanaf 1584 vestigden de Duinense monniken zich op de uithof, totdat er in 1627 een nieuwe abdij gebouwd werd en Ten Zande weer een normale uithof werd. In 1616 brandde het hof geheel uit, waarna het in een verkleinde vorm hersteld werd.⁶⁸⁹

In 1646 moesten de Duinense monniken die in het huis Ten Zande woonden op last van de Domeinraad vertrekken, zodat het huis ambtswoning kon worden voor de rentmeester. Ten Zande werd in 1809 door Napoleon geschonken aan zijn minister van Buitenlandse respectievelijk Binnenlandse Zaken, de hertog van Bassano. In 1813 vervielen deze en dergelijke schenkingen aan de Nederlandse staat.⁶⁹⁰

KAPITTEL VAN KORTRIJK

Dit kapittel van de Onze-Lieve-Vrouwekerk werd gesticht in de 12e eeuw. Het bezat de meeste tienden in Hulsterambacht, en had volgens een schatting uit 1763 een jaarlijkse opbrengst van achttienduizend gulden.⁶⁹¹ Vanaf 1674 werd een deel van de kapittelgoederen door de Domeinraad in beslag genomen; het is niet duidelijk wat daarmee gebeurd is na 1678.

RAAD VAN VLAANDEREN

In 1386 stichtte Filips de Stoute in Rijsel de 'Camere van den Rade' (ook wel 'Raet geordonneert in Vlaenderen'), die bestond uit een gerechtshof en een rekenkamer. De juridische afdeling, hoogste rechtbank van het graafschap, werd in 1407 verplaatst naar Gent. Na 1568 voerde deze Raad van Vlaanderen tevens de taken uit van de vroegere stadhouder in Vlaanderen; door de Fransen werd hij afgeschaft in 1795. Hulsterambacht stond tot 1645 onder het gezag van deze rechtbank, die niet verward moet worden met de Raad van Vlaanderen in Middelburg, het hof van appel voor Staats-Vlaanderen dat in 1599 werd ingesteld. Pas vanaf 1645, toen Hulst met omgeving Generaliteitsland werd, ressorteerde deze streek voor beroeps- en leenzaken en geschillen tussen ambtenaren en overheden onder de Raad (ook wel: 'Hof') van Vlaanderen in Middelburg. Beroep op uitspraken van dit hof was mogelijk bij de Staten-Generaal, die dan meestal de visie overnamen van de Hoge raad van Holland en Zeeland in Den Haag.⁶⁹²

ST. BAAFSABDIJ

Benedictijnerklooster, gesticht in de 7e eeuw in Gent. Had zeer uitgebreid grondbezit ten zuiden van Antwerpen, rond Brugge en in de Vier Ambachten.⁶⁹³

ST. PIETERSABDIJ

Benedictijnerklooster, gesticht in de 9e eeuw in Gent.

A ALGEMEEN

- 13471** Ingekomen brieven bij de Domeinraad of bij leden ervan van de rentmeesters van Hulsterambacht. Deels afschriften.
1650 en 1769-1793 1 omslag
- 13472-13479** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen, 1756-1793 8 banden
In 1788 heeft geen inspectiereis plaatsgevonden.
- 13472** 1756-1759.
13473 1760-1761.
Met kaarten van de polders.
13474 Deels concept 1760-1768.
13475 1769-1773.
13476 1774-1780.
Met kaartje van Axelambacht
13477 1781-1784.
13478 1785-1792
13479 1793

689 De Kraker, Het grondbezit 73; Fruytier, Uit het rijke verleden, pp. 21, 75 en 80.

690 Boschma, 'Het huis te Zande', p. 36. De confiscatie van het huis in 1646 wordt beschreven in NDR inv.nr. 13494.

691 Register met aantekeningen, NDR inv.nr. 766, 772.

692 Annard, Bestuur en bestuurders, pp. 14-15.

693 Het rijksarchief, p. 164.

- 13480** Ingekomen stukken bij en afschriften van uitgaande stukken van de hertog van Brunswijk, voogd van prins Willem V, betreffende Hulsterambacht, 1760-1765.
Met extract-verbalen wegens inspectiereizen en inhoudsopgaven. Deels afschriften.
1750-1759 1 pak
- 13481-13483** Generale rapporten van de rentmeesters, 1775-1797.
3 delen
13481 1775-1789
13482 1790-1793.
13483 1797.
- 13484** Memories van de rentmeesters betreffende van de Domeinraad ontvangen resoluties en orders, 1776-1793. Met aantekeningen. 1 deel
- 13485** Ingekomen stukken bij de Domeinraad betreffende Hulsterambacht, 1792-1795. Deels afschriften. 1 pak
- 13486-13487** Ingekomen stukken bij de Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, betreffende Hulsterambacht, 1796-1798. 1 band, 1 omslag
13486 8 december 1796 - 28 december 1797, 1 band
13487 5 februari 1797 - 16 juli 1798., 1 omslag
- 13488** Verbaal wegens de gesteldheid van het domein Hulsterambacht, opgesteld in opdracht van de Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, 1798. 1 omslag
Bevat inventaris van stukken die zich c. 1798 in het domeinkantoor van Hulsterambacht bevonden.
- B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN**
- 13489** Overeenkomst tussen de abdij Ter Duinen en de abdijen van St. Pieter, St. Baaf, Drongen, Boudeloo, Ter Doest en Cambron betreffende gezamenlijke betaling aan bedijkings- en inpolderingswerkzaamheden in Hulsterambacht, 1507 en 1508. 2 getransfigureerde charters
- 13490** Akten van schenking door de stad Brugge en door het Vrije van Brugge aan prins Willem I van de abdij Ter Duinen, de tienden van de abdij Ter Duinen en de proosdij van Eversom, 15 September en 5 oktober 1582. 2 stukken
- 13491** Extract-resoluties van de Vier Leden van Vlaanderen betreffende de schenking aan Willem van Oranje van geconfisqueerde geestelijke goederen, 1583. Afschriften uit [eind 16e eeuw], 1680 en 1688. 3 stukken
- 13492** Octrooi van de aartshertogen Albertus en Isabella van Oostenrijk voor het kathedrale kapittel van Antwerpen betreffende bedijking van de schorren van

- Westdorpe in Axelambacht, Afschrift, 1621.
1617. 1 stuk
- 13493** Bijlagen bij het verbaal van de commissarissen Theodorus Graswinckel en Adriaen van Strijen wegens hun in 1646 van de Domeinraad gekregen commissie om de Hulsterambachtse goederen van Ter Duinen, door de Staten-Generaal toegewezen aan prins Frederik Hendrik, onder diens gezag te brengen, Met retroacta vanaf 1576. 1646. 1 pak
Het verbaal is in 1907 overgebracht naar het Rijksarchief in Zeeland.
- 13494** Stukken betreffende de inbezitneming namens de Domeinraad door de advocaten Theodorus Graswinckel en Adriaen van Strijen van de Hulsterambachtse goederen van Ter Duinen, 1646. 4 stukken
- 13495** Stukken betreffende de omstreden bezittingen in de Canisvlietpolder, afkomstig uit de nalatenschap van de raad Pieter Benjamin de Beaufort, 1650-1720. 1 pak
- 13496** Nota van de advocaten Martinus van der Goes en Rochus Kien betreffende een proces voor de magistraat van Hulsterambacht tussen de Domeinraad en inwoners van de Melopolder inzake de eigendomsrechten van onroerende goederen, 1671. 1 stuk
- 13497** Memorie betreffende het al dan niet bij de schenking aan Willem van Oranje inbegrepen zijn van de goederen van Ter Doest, dochterklooster van Ter Duinen, 1674. 1 stuk
- 13498** Stukken betreffende een proces voor de Raad van Vlaanderen in Middelburg tussen de Domeinraad en de abdij Ter Duinen inzake de eigendomsverhoudingen in Hulsterambacht, 1679-1681. 1 omslag
- 13499** Extract-resolutie van de Raad van State betreffende de toezegging aan prins Wiliem III van restitutie van betaald dijkgeschot over grond in de Melopolder, in het geval op die grond een fort gebouwd zal worden, 1687. 1 stuk
- 13500** Akten van schenking door de aartshertogen Albertus en Isabella van Oostenrijk aan Nicolaas de Montmorency, Joachim Deucenhear, Dirck Houcendorff, ... de Marquette en Antonio Suarez de Arguello van schorren in Oud-Hontenisse, 1611. Afschriften uit 1688 en 1712. 1 omslag
- 13501** Stukken betreffende het recht van de prins van Oranje op de tienden in enkele schorren te Axelambacht, 1631 en 1648. Afschriften z.d. [17e eeuw]. 2 stukken
- 13502** Akten van uitgifte in erfpacht door prins Willem III aan ingelanden van grond in de Melopolder, 1698 en 1701. 3 charters, 1 stuk
- 13503** Overeenkomst tussen de Domeinraad en het kapittel van Kortrijk betreffende beider aanspraken op goederen in Hulsterambacht,

	1713.	1 stuk
13504	Stukken betreffende de kosten van het proces voor de Raad van Vlaanderen in Middelburg tussen de Domeinraad en het kapittel van Kortrijk, 1714 en 1715.	4 stukken
13505	Vonnis van de Raad van Vlaanderen in Gent betreffende de verdeling van inkomsten uit een tiende tussen het kapittel van Kortrijk en de abdij Ter Duinen, 1618. Afschrift uit 1727.	1 stuk
13506	Memorie betreffende het recht van prins Willem IV op de tienden in de Heer Arendspolder, Afschrift. 1734. De veertien bijlagen, vermeld in de Folio-inventaris, ontbreken.	1 stuk
13507	Akte van afstand van prins Willem IV aan het kapittel van Kortrijk van het recht op de tienden in de Heer Arendspolder, 1735-1736.	1 stuk
13508	Akte van uitgifte in erfcijns door prins Willem V aan Johan Benjamin Dignus van Vissegem, Johan François van Waasbergen, Peter Lanshoek en Adriaan Sebastiaan van Fenema van een wind-oliemolen met grond in Hontenisse, 1771.	1 stuk
13509	Stukken betreffende rechten van de abdij Ter Duinen in Hulsterambacht, 1447 en 1510. Afschriften uit 1777.	3 stukken
13510	Overeenkomst tussen de Domeinraad en de abdij van Boudeloo betreffende de eigendom van de schorren van Canisvliet, Met retroactum uit 1680 en geleidebrieven. 1789.	4 stukken
13511	Extract-resoluties van de Raad van State betreffende toewijzing aan prins Willem V van schorren en polders in Hulsterambacht, Met geleidebrieven. 1791 en 1792.	1 omslag
13512	Akte van verkoop door prins Willem V aan de abdij van Boudelo van ingedijkte gronden in de Canisvlietpolder, Afschrift. 1793.	1 stuk
13513	'Resolutie van den Raad van Staten der Vereenigde Nederlanden, 10 april 1794, houdende adjudicatie der gereclameerde landen in den polder bewesten bleije bekend onder de naam van de Varkensputten, Schmids, schorren etc. langs den But- en Kooij Gorspolder speciaal aan Zijne Hoogheid van 149 gemeten 265 roeden, geseponeert bij resolutie, 18 april 1794. Ontbreekt.	
16748	Stukken betreffende de overdracht van de goederen behoord hebbende tot het voormalige domein Hulsterambacht aan de hoofdadministrateur der domeinen van de prins van Oranje, 1813-1814.	1 omslag

C BESTUUR**1 REGELGEVING**

- 13514** Ordonnantie van koning Philips II van Spanje betreffende het bedijken van de polders Groot- en Klein Merlemont en Speijers in Hulsterambacht, 1576. 1 stuk
- 13515** Plakkaat van prins Wiliem III betreffende de jacht in de heerlijkheid Hulsterambacht, Gedrukt. 1669. 1 stuk
- 13516** Aantekening betreffende het verenigen van de magistraat van Hulst met die van Hulsterambacht tot een college, Afschrift. [c.1670]. 1 stuk
- 13517** Extract-resoluties van de Staten-Generaal betreffende aan de inwoners van de Melopolder verleende vrijstelling van generaliteitsbelastingen, 1685. 2 stukken
- 13518** Akte waarbij de Domeinraad aan Dingman Anemaat toestemming verleent tot het bedijken van een schor in de polder van Ossenisse, 1709. 1 stuk
- 13519** Extract-resolutie van de Staten-Generaal betreffende aan de inwoners van de negen polders onder de zeedijk van Hontenissee verleende vermindering van generaliteitsbelastingen, 1729. 1 stuk
- 13520** Reglementen van prins Wiliem V betreffende de dijkwetten van Hontenissee, Ossenissee en Hengstdijk. Gedrukt. In drievoud 1777.
- 13521** Reglement van de magistraat van Hulsterambacht betreffende het vangen van wild, [eind 18e eeuw]. 1 stuk

2 FUNCTIONARISSEN

- 13522** Rekest aan de Domeinraad van Adriaen Mueleman, rentmeester van de abdij Ter Duinen, om te worden aangesteld als rentmeester van het domein Hulsterambacht]. Afschrift. [c.1646] 1 stuk
- 13523** Akte van borgstelling door Henrick Bornius voor zijn zoon Johan Henrick Bornius als rentmeester van Hulsterambacht, 1670. 1 stuk
- 13524** Stukken betreffende een proces voor de Raad van Vlaanderen in Middelburg tussen de Domeinraad en rentmeester Anthony Lammens inzake de aanspraken op het jachtrecht in Hulsterambacht, 1716-1717. 1 omslag

D BEHEER**1 CIJNZEN EN TIENDEN**

- 13525** Stukken betreffende de tienden in Staats-Vlaanderen van het kapittel van Kortrijk, 17e eeuw en 1755.
1 omslag
- 13526** Staat van verdeling van cijnsinkomsten in de Oude Grouwepolder tussen de abdij Ter Doest en de bisschop van Brugge, 1623. Afschrift [eind 17e eeuw]. 1 stuk
- 13527** Stukken betreffende de verkoop van huizen van in gebreke blijvende cijnsplichtigen, 1776 en 1779. 1 omslag

2 VERPACHTING VAN GOEDEREN EN VERKOOP VAN PRODUCTEN**a Conditie van verpachting**

- 13528** Conditie van verpachting van schorren en aanwassen van de Canisvlietpolder. Met hiaten. 1701-1779. 1 omslag
- 13529** Conditie van verpachting en verkoop van de polders, schorren, windmolens, visserijen en het veer van Walsoorden, 1725-1761. 1 pak
- 13530** Conditie van verpachting van tienden, 1754-1795. 1 pak
- 13531** Conditie van verpachting van mosselbanken, 1755, 1767 en 1791. 3 stukken
- 13532-13541** Conditie van verpachting van de hofsteden en de landen, 1773-1807. 5 banden, 7 katernen, 4 stukken
NDR inv.nrs. 13537 en 13538 bevatten geen specificatie van de verpachte objecten en zijn dus niet bruikbaar zonder een van de voorafgaande of volgende kohieren.
- 13532** 1773., 1 band
- 13533** 1785., 1 band
- 13534** 1791., 1 band
- 13535** 1791-1802., 1 omslag
- 13536** 1797., 1 band
- 13537** 1800., 1 katern
- 13538** 1801., 1 katern
- 13539** 1802., 1 band
- 13540** 1802., 1 katern
- 13541** 1807., 4 katernen
- 13542** Conditie van verpachting van korenwindmolens, 1779, 1785, 1791 en 1803. 1 omslag
- 13543** Conditie van verpachting van visserijen,

-
- 1779, 1785, 1791 en 1803. 1 omslag
- 13544** Conditioes van verpachting van het veer van Walsoorden, 1784 en 1790. 2 stukken
- 13545** Conditioes van verpachting van dijk- en schorgronden, 1784, 1790 en 1802. 1 omslag
- 16749** Conditioes van verkoop van nieuw ingedijkte landen in Riet- en Wulfsdijk en in Beosten- en Bewestenblij, 1794. 1 katern
- b Overige stukken betreffende verpachting van goederen en verkoop van produkten**
- 13546** Extract uit het verbaal van de commissarissen Graswinckel en Van Strijen betreffende een stuk land in de Melopolder, dat in 1636 door de abdij Ter Duinen in admodiatiepacht gegeven is aan François Charles en Johan Wielant, [1646]. 1 stuk
- 13547** Vonnis van de Raad van Vlaanderen in Gent betreffende conditioes van verpachting in Hontenisse, Ossenisse en Hengstdijk door de abdij Ter Duinen, 1576. Afschriften uit 1657. Met extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het terugplaatsen in het archief. 1657. 2 stukken
- 13548** Akte waarbij de abdij van Cambron aan zijn ontvanger Everaert Quirijnsen alle tienden in Hulsterambacht in admodiatiepacht geeft. Afschrift. 1662. 1 stuk
- 13549** Kantbeschikking van de Domeinraad betreffende de verkoop aan de rentmeester Johannes Henrick Bornius van de admodiatie van de Wilhelmuspolder. Afschrift. 1678. 1 stuk
- 13550** Akte van borgtocht voor de pachters van de Melopolder. Concept. 1681. 1 stuk
- 13551** Stukken betreffende achterstallige pachten. 1757 en 1782. 1 omslag
- 13552** Memorie van de rentmeester betreffende de pachters in Hulsterambacht, 1761-1762. 1 band
Bevat extract-resoluties van de Domeinraad, 1762-1763 en memorie van in 1784 ontvangen resoluties en orders.
- 13553** Extract uit het 'contra-boek van de verkochte losse goederen' betreffende de verkoop van proppen op het Hof Ten Zande. Afschrift. 1776. 1 katern
- 13554** Stukken betreffende het vermeende gebruik door veerschipper Jan van den Ende van 35 roeden land in de Melopolder. Authentieke afschriften. 1777. 3 stukken
- 13555** Lijsten van pachters,

1777-1779 en 1781-1782. 5 katernen
Dit zijn dubbeln die achtergebleven zijn toen lijsten over de periode 1777-1794 overgebracht werden naar het Rijksarchief Zeeland.

13556 'Lijst der bezaaide gemeten van de grote gebruikers'. Met hiaten. 9 katernen
1780-1794.

13557 Lijst van verpachte poldergronden, 1 stuk
1784.
Onvolledig.

13558 Stukken betreffende de verkoop van hout, 1 omslag
1784-1785, 1797-1802, 1805-1807.

13559 Lijst van de grond verpachtingen in Hulsterambacht, 1 katern
1790.

3 Leningen

13560 'Rentebrief', akte van transport van een rente ten laste van het huis 'Le refuge de Dunes' in Hulst. Met retroactum uit 1556. 1 charter
1695.

13561 Stukken betreffende het inlossen van obligaties ter waarde van 85.748 gulden en de overdracht van deze lening naar een aantal geestelijke instellingen in Culemborg, 1 pak
1730-1736 en 1780.

4 Bouw en onderhoud van onroerend goed

13562 Ingekomen brieven bij de thesaurier van de Domeinraad van de commissarissen Graswinckel en Van Strijen, betreffende bedijking van een schor voor de sluis van de Zander- en Kruispolder, Afschriften. 2 stukken
1646.

13563 Bestek en voorwaarden van reparatie van twee windmolens, Afschrift. 1 stuk
1647.

13564 Kostenramingen ('prijseringen') en contracten betreffende het onderhoud van de drie molens in Hulsterambacht, 5 stukken
1714, 1736 en 1760.

13565 Stukken betreffende de financiering van herstelwerk aan de zeeweringen in Hulsterambacht, 1 omslag
1729-1731.

13566 Overeenkomst tussen de magistraat van Hulsterambacht en de tiendeheffers in de parochie van Hulst betreffende onderhoud en reparatie van de parochiekerken, 1 stuk
1753.

13567 Overeenkomst tussen de Domeinraad en inwoners van de Kruispolder betreffende afwatering, 1 stuk
1768.

13568 'Kaart- en everingboek', kaartboek met taxatie van tienden en zaaibare landen in

de polders van Nieuw- en Groot-Kieldrecht, met specificatie van de dijken in Hulsterambacht. Afschrift.

1788.

1 band

13569

Verbaal van E.Temminck, commissaris-inspecteur der 'Domeinen herkomstig van de vorst van Nassau', betreffende herstelwerkzaamheden in Hulsterambacht na de stormvloed van 1808 en 1809, Met bijlagen.

1811.

1 pak

5 FINANCIËN

a Rekeningen

Rekeningen van de rentmeesters wegens het domeinbeheer van Hulsterambacht

13570

Rekening van Cornelis Jansz. Pietersz., baljuw van Hulst, als ontvanger van de prinselijke goederen, 1592. Afgehoord

1594.

Zonder inhoudsopgave.

1 deel

13571-13587

Rekeningen van François de Smytere, 1648-1664.

17 delen

13571

1648. Met bijlagen. Afgehoord 1654.

13572

1649. Afgehoord 1655

13573

1650. Afgehoord 1656.

13574

1651. Afgehoord 1656.

13575

1652. Afgehoord 1658.

13576

1653. Afgehoord. Met bijlagen. 1658.

13577

1654. Afgehoord. Met loquatur.1658.

13578

1655. Afgehoord 1659.

13579

1656. Afgehoord. Met loquatur.1660.

13580

1657. Afgehoord 1660.

13581

1658. Afgehoord. Met bijlagen. 1660.

13582

1659. Afgehoord. Met bijlagen. 1662.

13583

1660. Afgehoord.1663.

13584

1661. Afgehoord 1663.

13585

1662. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.

13586

1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1665.

13587

1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.

13588

Rekening van Dingman Doenssen, 1665. Met borderel. Afgehoord 1675.

1 deel

13589-13591

Rekeningen van Anna Thiens, weduwe van Dingman Doenssen, 1666-1668.

3 delen

13589

1666. Afgehoord 1675.

13590

1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.

13591

1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.

Zonder inhoudsopgave.

13592-13622

Rekeningen van Johan Henrick Bornius, 1669-1699.

31 delen

13592

1669. Afgehoord 1675.

13593

1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.

13594	1671. Afgehoord 1675.
13595	1672. Afgehoord 1675.
13596	1673. Afgehoord 1676.
13597	1674. Afgehoord. Met borderel.1676.
13598	1675. Afgehoord 1677.
13599	1676. Afgehoord. Met borderellen en 'register van overgeleverde documenten'.1678.
13600	1677. Afgehoord 1680.
13601	1678. Afgehoord. Met bijlage.1685.
13602	1679. Afgehoord 1687.
13603	1680. Afgehoord 1687.
13604	1681. Afgehoord 1687.
13605	1682. Afgehoord 1687.
13606	1683. Afgehoord. Met borderel.1687.
13607	1684. Afgehoord 1692.
13608	1685. Afgehoord 1692.
13609	1686. Afgehoord 1692.
13610	1687. Afgehoord 1694.
13611	1688. Afgehoord 1694.
13612	1689. Afgehoord 1694.
13613	1690. Afgehoord 1695.
13614	1691. Afgehoord 1697.
13615	1692. Afgehoord 1697.
13616	1693. Afgehoord 1697.
13617	1694. Afgehoord 1698.
13618	1695. Afgehoord 1700.
13619	1696. Afgehoord 1701.
13620	1697. Afgehoord 1701.
13621	1698. Afgehoord 1703.
13622	1699. Afgehoord 1703.

13623-13625	Rekeningen van Maria Verbeek, weduwe van Johan Henrick Bornius, 1700-1702.	3 delen
13623	1700. Afgehoord 1704.	
13624	1701. Afgehoord 1704.	
13625	1702. Afgehoord 1707. Over 1703 is geen rekening bewaard gebleven.	

13626-13641	Rekeningen van Anthony Lammens, 1704-1719.	16 delen
13626	1704. Afgehoord 1708.	
13627	1705. Afgehoord. Met bijlage.1709.	
13628	1706. Afgehoord. Met bijlage.1710.	
13629	1707. Afgehoord 1712.	
13630	1708. Afgehoord 1712.	
13631	1709. Afgehoord 1713.	
13632	1710. Afgehoord 1714.	
13633	1711. Afgehoord 1714.	
13634	1712. Afgehoord 1715.	
13635	1713. Afgehoord 1716.	
13636	1714. Afgehoord 1718.	
13637	1715. Afgehoord 1718.	
13638	1716. Afgehoord 1719.	
13639	1717. Afgehoord 1726.	

13640 1718. Afgehoord 1726.
13641 1719. Afgehoord 1726.

13642-13661 Rekeningen van Pieter Benjamin de Beaufort,
1720-1739.

zo delen

13642 1720. Afgehoord 1725.
13643 1721. Afgehoord 1725.
13644 1722. Afgehoord 1725.
13645 1723. Afgehoord 1726.
13646 1724. Afgehoord 1727.
13647 1725. Afgehoord 1728.
13648 1726. Afgehoord. Met bijlage.1729.
13649 1727. Afgehoord 1730.
13650 1728. Afgehoord. Met bijlagen1732.
13651 1729. Afgehoord 1733.
13652 1730. Afgehoord. Met bijlagen. 1734.
13653 1731. Afgehoord. Met bijlagen. 1734.
13654 1732. Afgehoord 1736.
13655 1733. Afgehoord 1736.
13656 1734. Afgehoord 1738.
13657 1735. Afgehoord 1739.
13658 1736. Afgehoord 1739.
13659 1737. Afgehoord 1740.
13660 1738. Afgehoord 1741.
13661 1739. Afgehoord 1741.

13662-13687 Rekeningen van Joachim Ferdinand de Beaufort,
1740-1765.

z6 delen

13662 1740. Afgehoord 1743.
13663 1741. Afgehoord 1744.
13664 1742. Afgehoord 1746.
13665 1743. Afgehoord 1747.
13666 1744. Afgehoord 1749.
13667 1745. Afgehoord 1750.
13668 1746. Afgehoord. Met borderel.1751.
13669 1747. Afgehoord 1751.
13670 1748. Afgehoord 1751.
13671 1749. Afgehoord 1752.
13672 1750. Afgehoord 1753.
13673 1751. Afgehoord 1754.
13674 1752. Afgehoord 1755.
13675 1753. Afgehoord 1756.
13676 1754. Afgehoord 1756.
13677 1755. Afgehoord 1757.
13678 1756. Afgehoord 1758.
13679 1757. Afgehoord 1759.
13680 1758. Afgehoord 1760.
13681 1759. Afgehoord 1761.
13682 1760. Afgehoord 1762.
13683 1761. Afgehoord 1764.
13684 1762. Afgehoord 1764.
13685 1763. Afgehoord 1765.
13686 1764. Afgehoord 1766.
13687 1765. Afgehoord 1766.

- 13688-13702** Rekeningen van Adriaan Sebastiaan van Fenema, 1766-1780. 15 delen
- 13688** 1766. Afgehoord 1770.
 - 13689** 1767. Afgehoord 1772.
 - 13690** 1768. Afgehoord 1772.
 - 13691** 1769. Afgehoord 1773.
 - 13692** 1770. Afgehoord 1773.
 - 13693** 1771. Afgehoord 1774.
 - 13694** 1772. Afgehoord 1774.
 - 13695** 1773. Afgehoord 1776.
 - 13696** 1774. Afgehoord 1778.
 - 13697** 1775. Afgehoord 1779.
 - 13698** 1776. Afgehoord 1779.
 - 13699** 1777. Afgehoord 1780.
 - 13700** 1778. Afgehoord 1780.
 - 13701** 1779. Afgehoord 1782.
 - 13702** 1780. Afgehoord 1783.
- 13703-13706** Rekeningen van Hendrik Adriaan Anemaat als executeur van het testament van de vorige rentmeester, 1781-1784. 4 delen
- 13703** 1781. Afgehoord 1784.
 - 13704** 1782. Afgehoord 1785.
 - 13705** 1783. Afgehoord 1786.
 - 13706** 1784. Afgehoord 1787.
- 13707-13716** Rekeningen van Hendrik Adriaan Anemaat als rentmeester, 1785-1792. 10 delen
- 13707** 1785. Afgehoord 1788.
 - 13708** 1786. Afgehoord 1789.
 - 13709** 1787. Afgehoord 1790.
 - 13710** 1788. Afgehoord 1790.
 - 13711** 1789. Afgehoord 1791.
 - 13712** 1790. Afgehoord 1793.
 - 13713** 1791. Afgehoord 1794.
 - 13714** 1792. Alleen borderel. Afgehoord 1804.
Omdat de rentmeester zijn rekening en specificaties was kwijtgeraakt, kon alleen deze borderel word en afgehoord.
 - 13715** 1792. Niet afgehoord.
 - 13716** 1792. Niet afgehoord. Met kanttekening
- 13717-13723** Rekeningen van Jan Christoffel Neeteson, 1791 en 1793-1808. 7 delen
- 13717** 1791. Afgehoord 1798.
Gelijkluidend aan NDR inv. nr. 13713.
 - 13718** 1793. Afgehoord 1804.
 - 13719** 1794. Afgehoord 1807.
 - 13720** 1795. Afgehoord 1808.
 - 13721** 1796. Afgehoord 1808.
 - 13722** 1797. Afgehoord 1810.
 - 13723** 1798-1808. Afgehoord 1813.

Rekeningen wegens voormalige geestelijke goederen

- 13724** Extract uit de rekening van François de Smytere over goederen in Hulsterambacht

die voorheen toekwamen aan het klooster Ter Doest,
1646. 1 katern
Deze inkomsten zijn vanaf 1648 te vinden in de domeinrekeningen.

16750 Rekening van Johan François van Waasbergen als ontvanger van de goederen en
inkomsten onder Boudeloo aan de fraters van dit klooster, Afschrift.
1792-1794. 1 katern

Rekeningen van de rentmeesters wegens rijs- en zinkwerken van de zeedijk bij Walsoorden

Deze rekeningen betreffen de verminderde inkomsten uit de polders van Hontenisse-Walsoorden en de uitgaven ten behoeve van de plaatselijke zeedijk. De polders in kwestie zijn die van Zande, Maria, Noordhof, Perk, Molen, Noorddijk, Wilhelmus, de Kievits- en de Schapenpolder Aangezien de inwoners bijdroegen aan het herstel van de dijk werden de verpondingen en andere lasten vanaf 1728 verlaagd. Voor specificatie van de lastenvermindering zie NDR inv.nr. 13519. Opschriften op de rekeningen: 'Extraordinaire rijs- en zinkwerken van de dijkage van Walsoorde', later ook wel 'Zeewerken Hulsterambacht' of 'Zinkwerken'. De rekeningen bevatten geen inhoudsopgaven.

13725-13727 Rekeningen van Jacob de Vriese, griffier van Hulst, en van zijn erfgenamen over
goederen in Hulsterambacht, aangekomen van het kapittel van Kortrijk en de abdij
van Cambron,
1675-1676 en 1678. 3 delen
13725 1675. Afgehoord 1679.
13726 1676. Afgehoord 1683.
13727 1678. Niet afgehoord Met bijlagen.

13728-13739 Rekeningen van Pieter Benjamin de Beaufort,
1728-1739. 12 delen
13728 1728. Afgehoord 1730.
13729 1729. Afgehoord 1730.
13730 1730. Afgehoord 1731.
13731 1731. Afgehoord 1733.
13732 1732. Afgehoord 1734.
13733 1733. Afgehoord 1734.
13734 1734. Afgehoord 1736.
13735 1735. Afgehoord 1736.
13736 1736. Afgehoord 1738.
13737 1737. Afgehoord 1739.
13738 1738. Afgehoord 1739.
13739 1739. Afgehoord 1740.

13740-13765 Rekeningen van Joachim Ferdinand de Beaufort,
1740-1765. 26 delen
13740 1740. Afgehoord 1741.
13741 1741. Afgehoord 1743.
13742 1742. Afgehoord 1744.
13743 1743. Afgehoord 1746.
13744 1744. Afgehoord 1749.
13745 1745. Afgehoord 1750.
13746 1746. Afgehoord 1751.
13747 1747. Afgehoord 1751.
13748 1748. Afgehoord 1751.
13749 1749. Afgehoord 1752.
13750 1750. Afgehoord 1753.
13751 1751. Afgehoord. Met borderel 1754.
13752 1752. Afgehoord 1755.

13753	1753. Afgehoord 1756.
13754	1754. Afgehoord 1756.
13755	1755. Afgehoord 1757.
13756	1756. Afgehoord 1758.
13757	1757. Afgehoord 1759.
13758	1758. Afgehoord 1760.
13759	1759. Afgehoord 1761.
13760	1760. Afgehoord 1762.
13761	1761. Afgehoord 1764.
13762	1762. Afgehoord 1764.
13763	1763. Afgehoord 1765.
13764	1764. Afgehoord 1766.
13765	1765. Afgehoord 1766.

13766-13780	Rekeningen van Adriaan Sebastiaan van Fenema, 1766-1780.	15 delen
13766	1766. Afgehoord 1770.	
13767	1767. Afgehoord 1771.	
13768	1768. Afgehoord 1772.	
13769	1769. Afgehoord 1773.	
13770	1770. Afgehoord 1773.	
13771	1771. Afgehoord 1774.	
13772	1772. Afgehoord 1774.	
13773	1773. Afgehoord 1776.	
13774	1774. Afgehoord 1779.	
13775	1775. Afgehoord 1779.	
13776	1776. Afgehoord 1779.	
13777	1777. Afgehoord 1780.	
13778	1778. Afgehoord 1780.	
13779	1779. Afgehoord 1782.	
13780	1780. Afgehoord 1783.	
13781-13784	Rekeningen van Hendrik Adriaan Anemaat als executeur van het testament van de vorige rentmeester, 1781-1784.	4 delen
13781	1781. Afgehoord 1784.	
13782	1782. Afgehoord 1785.	
13783	1783. Afgehoord 1786.	
13784	1784. Afgehoord 1787.	
13785-13794	Rekeningen van Hendrik Adriaan Anemaat als rentmeester, 1785-1792.	10 delen
13785	1785. Afgehoord 1788.	
13786	1786. Afgehoord 1789.	
13787	1787. Afgehoord 1790.	
13788	1788. Afgehoord 1790.	
13789	1789. Afgehoord 1791.	
13790	1790. Afgehoord 1793.	
13791	1791. Afgehoord 1794.	
13792	1792. Alleen borderel. Afgehoord 1804. Omdat de rentmeester zijn rekening en specificaties was kwijtgeraakt, kon alleen deze borderel word en afgehoord.	
13793	1792. Niet afgehoord. Met kanttekening en bijlagen.	
13794	1792. Niet afgehoord Duplicaat.	

- 13795-13801** Rekeningen van Jan Christoffel Neeteson, 1791 en 1793-1808. 7 delen
- 13795** 1791. Afgehoord 1798.
Gelijkluidend aan NDR inv.nr. 13791.
- 13796** 1793. Afgehoord 1804.
- 13797** 1794. Afgehoord 1807.
- 13798** 1795. Afgehoord 1808.
- 13799** 1796. Afgehoord 1808.
- 13800** 1797. Afgehoord 1810.
- 13801** 1798-1808. Afgehoord 1813.

- 13802** Bijlagen bij de rekening over 1798-1808, waaronder bestekken van domaniale werken, 1802-1803. 1 pak

Rekeningen wegens verpachte begrazingen in de Canisvlietpolder

- 13803** Rekeningen van rentmeesters Adriaan Sebastiaan van Fenema en Hendrik Adriaan Anemaat, Met ingebonden bijlagen. 1 band
- 1767-1791.
1767-1769. Afgehoord 1770.
1770-1772. Afgehoord 1774.
1773-1775. Afgehoord 1779.
1776-1779. Afgehoord 1782.
1779-1781. Afgehoord 1784.
1782-1785. Afgehoord 1785.
1785-1788. Afgehoord 1788.
1788-1789. Afgehoord 1790.
1789. Afgehoord 1790.
1790. Afgehoord 1791.
1791. Afgehoord 1792.

b Overige financiële stukken

- 13804** Declaraties van enkele aannemers voor dijkgraven en gezworenen in de St. Bernardspolder betreffende dijkreparaties. Afschriften met betalingsopdracht. 1620. 2 stukken
- 13805** Staat van vorderingen van Aarys de Geus op de abdij Ter Duinen, 1627. 1 stuk
- 13806** Manuaal van inkomsten uit goederen in Hulsterambacht, toekomend aan de abdij Ter Duinen, 1640-1646. 1 deel
Door de rentier van de abdij Ter Duinen overgedragen aan vertegenwoordigers van prins Frederik Hendrik op 31 oktober 1645 in het Staatse legerkamp voor Hulst.
- 13807** Manuaal van inkomsten uit goederen in Hulsterambacht die toekomen aan de abdij van Boudeloo, overgedragen in 1678 na inbeslagname van deze goederen door prins Willem III. Afschrift uit 1678. 1652-1678. 1 katern
- 13808** Declaratie van de agent Hoste voor de Domeinraad betreffende onkosten gemaakt tussen 1683-1689 in verband met een proces inzake de eigendomsverhoudingen in de Melopolder, 1689. 1 stuk

- 13809** Kwitanties van betaling door het kapittel van Kortrijk van een deel van de inkomsten uit tienden aan de rentmeester van prins Willem V, Met hiaten. Deels afschriften.
1768-1795. 1 omslag
- 13810** Lijsten van goederen in Axel en Terneuzen van de abdijen Boudeloo en Bijlike en andere geestelijke instellingen waarop het recht van collateraal verschuldigd is, 1793. 1 omslag

E ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 13811** Lijst van stukken betreffende uiteenlopende onderwerpen, door de raad Johan Pesters ter griffie gedeponeed, 1687. 1 stuk
Van de zestien beschreven nummers zijn nog slechts twee in het archief aanwezig: NDR inv.nrs. 13491 en 13498.
- 13812** Bevestiging van ontvangst uit handen van de raad Huygens door rentmeester Pieter Benjamin de Beaufort van een koffer met papieren, voornamelijk de procedures tegen het kapittel van Kortrijk betreffende, 1730. 1 stuk

III ST. MAARTENSDIJK EN SCHERPENISSE

VERWERVING

De oudst bekende ambachtsheren van St. Maartensdijk kwamen uit het geslacht Overbordene. Zij bezaten ambacht in de Oudelandpolder van St. Maartensdijk.

De Zeeuwse lenen waren 'kwade lenen': zij waren tot in het oneindige deelbaar en bij gebreke van zoons vervielen zij aan de grafelijkheid. Vervolgens werden zij dan verkocht aan de meestbiedende. Zo kocht Frank van Borssele in 1368 circa 3000 gemeten grond in het land van St. Maartensdijk, die na de dood van zijn broer Florens beschikbaar kwamen. Frank kocht ook de verbeurd verklaarde goederen van Pieter Gherontzn. van Overbordene en verenigde zo alle ambachten te St. Maartensdijk in één hand. In 1374 kreeg hij dit leen van de graaf als onsterfelijk leen met de hoge heerlijkheid.⁶⁹⁴ De laatste van Borssele, Alienora schonk de heerlijkheid aan haar achterkleinzoon Floris van Egmond. Zijn zoon Maximiliaan erfde het domein in 1539 bij het overlijden van Floris. Toen Maximiliaan in 1549 stierf, erfde zijn dochter Anna van Buren, ook wel van Egmond genoemd, de heerlijkheid. In 1551 kwam de heerlijkheid in het bezit van de Oranjes door het huwelijk van Willem met Anna van Buren. Na haar dood werd haar oudste zoon Philips Willem heer van St. Maartensdijk.⁶⁹⁵

Met de verwerving van St. Maartensdijk verstevigde Willem van Oranje zijn machtspositie in Zeeland. In 1562 maakte hij aanspraak op het recht van Eerste Edele, waardoor hij een belangrijke stem kreeg in de Staten van Zeeland.⁶⁹⁶

Willem van Oranje had na de dood van zijn eerste gemalin de Burense goederen beheerd voor hun zoon Philips Willem wegens diens verblijf in Spanje. Later had hij zijn dochter Maria bereid gevonden het beheer op zich te nemen.⁶⁹⁷

Na de dood van Willem van Oranje in 1584 ontstond onenigheid over de erfenis tussen zijn kinderen. Het bestuur over St. Maartensdijk ging stilzwijgend over op Maria, omdat zij immers al het feitelijk beheer voerde. De curatoren van de onverdeelde erfenis hadden daarmee geen bemoeienis, evenmin als Maurits. Maurits maakte echter wel aanspraak op de erfgoederen in Zeeland, hetgeen voor Maria reden was om St. Maartensdijk te bezoeken in 1585, alwaar zij zich met enig huldevertoon installeerde als vrouwe van St. Maartensdijk.⁶⁹⁸

694 J. Wagenaar, Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden, deel X Zeeland, Amsterdam 1753. p. 544

695 Tegenwoordige staat, X, p. 541.

696 J.P.B. Zuurdeeg, Sint Maartensdijk stad aan de Pluimpot (Tholen, 1985), p. 12.

697 Scherft, Het sterfhuis, p 64.

698 Scherft, Het sterfhuis, p. 64.

In 1601 kwam het tot een voorlopige boedelscheiding tussen Maria en Philips Willem. De laatste deed voorlopig afstand van St. Maartensdijk en Scherpenisse.⁶⁹⁹ In 1606 gaf Maria o.a. deze domeinen aan Philips Willem in ruil voor een jaarlijkse uitkering van 10.000 gulden.⁷⁰⁰ Na de dood van Philips Willem in 1618 kwam St. Maartensdijk in handen van Maurits. Een apart onderwerp betreft de geestelijke goederen.⁷⁰¹ In 1577 ging het eiland Tholen, als gevolg van de Pacificatie van Gent over tot de prins van Oranje. Het beheer der geestelijke goederen werd in Zeeland gesteld onder een extraordinaris rentmeester. Deze rentmeester was rekenplichtig aan het college van Gecommitteerde Raden van de Staten van Zeeland. Hieraan onttrokken werden de goederen van de kerken en gilden in St. Maartensdijk en Scherpenisse. Zij werden in bezit genomen door de prins van Oranje. Aanvankelijk legden de Gecommitteerde Raden zich niet neer bij deze gang van zaken, omdat zij bang waren dat dit voorbeeld navolging zou vinden. Dit geschil was echter van korte duur en werd beslecht in het voordeel van de prins van Oranje.⁷⁰² Daarnaast pachtte de prins van Oranje tienden van het kapittel van Oudmunster tegen betaling van een jaarlijkse uitkering.⁷⁰³

GRONDGEBIED, BENAMING EN BESTUUR

⁷⁰⁴

Het domein bestond uit St. Maartensdijk en Scherpenisse op het eiland Tholen.

Het dorp St. Maartensdijk ontstond in de Oudelandpolder, omstreeks het jaar 1200. Het stadje dankte zijn opkomst aan het kasteel van St. Maartensdijk, waar op een afstand van vijftig roeden zuidwaarts een dorpje ontstond, dat door de ligging aan de Pluimpot, een zijtak van de Oosterschelde, uitgroeide tot een kleine stad. Het werd genoemd naar het water de Haast-Ee: Haastinghe of Haastrecht is de benaming van St. Maartensdijk, die men in oude stukken kan aantreffen. Men treft als herinnering hieraan nog steeds een haas aan in het vwapen van St. Maartensdijk.

Het bestuur van St. Maartensdijk bestond uit een drossaard die hier hoge jurisdictie uitoefende voor de heer, een burgemeester van politie, een schepenburgemeester, acht schepenen, een schout en een secretaris.⁷⁰⁵

De drossaard woonde op het kasteel genaamd het 'Hof te St. Maartensdyke'. Hij was voorzitter van het bestuur van de polders, het zogenaamde 'Collegie van Dykgraaf en gezwoorene', dat ondersteund werd door een penningmeester. De drossaard was tevens rentmeester van het domein St. Maartensdijk en Scherpenisse.

Schuin tegenover St. Maartensdijk, aan de overzijde van de Pluimpot, ligt het dorp Scherpenisse. Scherpenisse had net als St. Maartensdijk een haven gelegen aan de Pluimpot. Er was tot circa 1556 een veer tussen St. Maartensdijk en Scherpenisse.⁷⁰⁶ Qua omvang, aantal straten en inwoners was Scherpenisse groter dan St. Maartensdijk.

In dezelfde polder waarin Scherpenisse ligt, ligt het dorp Westkerke. Westkerke behoorde niet tot het domein van de heer van St. Maartensdijk, maar viel onder een andere heer. Omdat Scherpenisse en Westkerke gemeenschappelijke dijken hadden, was er een overeenkomst gesloten tussen de Domeinraad en de heer van Westkerke over de aanstelling van verschillende functionarissen. De aanstellingen geschieden beurtelings door de heer van St. Maartensdijk en Scherpenisse, en de heer van Westkerke.⁷⁰⁷ De ingezetenen van Westkerke behoorden kerkelijk tot Scherpenisse. Scherpenisse had een eigen bestuur, apart van St. Maartensdijk. Het bestuur van Scherpenisse bestond uit een burgemeester, acht schepenen en een secretaris.

699 Scherft, Het sterfhuis, pp. 244-248.

700 Scherft, Het sterfhuis, p. 248.

701 B.M. De Jonge van Ellemeet, *Geschiedkundig onderzoek naar den rechtstoestand der Zeeuwsche geestelijke goederen van 1572 tot in het begin der 17e eeuw* (Zierikzee, 1906).

702 Drossaers II, I pp. 100-101.

703 Voor meer informatie betreffende de tienden van het kapittel in Zeeland, zie: C. Dekker, *Zuid-Beveland. De historische geografie en de instellingen van een Zeeuws eiland in de middeleeuwen* (Assen, 1971), p. 383. Zie ook: D.G. Rengers Hora Siccama, *De geestelijke en kerkelijke goeideren onder liet canonieke, het gereformeerde en het neutrale recht* (Utrecht, 1905)

704 Tegenwoordige staat, pp. 537-541, 551-552.

705 NDR inv.nr. 686. In dit 'ampthboek' dat de periode 1636 ca. - 1795 beslaat, staat 'drossaard en baljuw'. Volgens Zuurdeeg, *St. Maartensdijk*, p. 12, heette de baljuw sinds ca. 1590 drossaard. Aanwijzingen hiervoor heb ik niet kunnen vinden in het archief.

706 Door de gedeeltelijke inpoldering van de Pluimpot werd het veer overbodig. De inkomsten van dit veer werden echter steeds opnieuw opgenomen in de rekeningen van de rentmeester in de 17e en 18e eeuw, om het recht daarop niet te verliezen. Zie: rekeningen van de rentmeester wegens het beheer van de domeinen St. Maartensdijk en Scherpenisse. Zie ook: Tegenwoordige staat, X, p. 537-538.

707 NDR inv.nr. 13839.

De drossaard van St. Maartensdijk voerde ook in Scherpenisse hoge jurisdictie in naam van de heer. Ook in Scherpenisse was de drossaard tevens rentmeester. In de praktijk was de drossaard en rentmeester van St. Maartensdijk dezelfde persoon als die van Scherpenisse, maar het waren gescheiden functies.⁷⁰⁸

POLDERS VAN ST. MAARTENSDIJK

⁷⁰⁹

- Oudelandpolder
- Middellandpolder
- Noord polder
- Nieuwlandpolder
- Muijepolder
- Kleine Muijepolder
- Slabbekoornepolder
- Molenpolder
- Nieuw Ravensoortpolder
- Pluimpotpolder (gedeeltelijk)
- Groot en Klein Landekespolder
- Oude Zuidmoerpolder (gedeeltelijk)
- Nieuwe Zuidmoerpolder (gedeeltelijk)
- Nieuw Kempershofstede (gedeeltelijk)

POLDERS VAN SCHERPENISSE EN WESTKERKE:

- Zoutelandpolder
- Geertruidapolder
- Wulpendal
- Steelandspolder
- Gorishoek

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De heer van St. Maartensdijk had de volgende rechten: ⁷¹⁰ strandrecht, bastaard- en onbeheerde goederen, bijenvluchtaccijns, waagrecht, recht op de banmolen, tienden, visserijen, verpachting van de dijken.

De heer had het recht tot benoeming van de volgende functionarissen:

ST. MAARTENSDIJK:

⁷¹¹

- Armmeesters
- Baljuw
- Bode van stad en land
- Commissarissen van kleine (rechts)zaken
- Dijkbode
- Dijkgraaf
- Drossaard
- Gezworene
- Gezworen klerk van de dijkage
- Gezworen klerk van de dijkage van de Muyepolder
- Gezworene van de dijkgraaf
- Gezworene van de Muyepolder
- Hoofdgecommitteerde in het college van de dijkgraaf
- Koddebeijer
- Koster
- Kosteres
- Landmeter van de dijkage
- Notaris
- Ontvanger van de armen
- Opzichter van de bossen en tuinen van het kasteel
- Penningmeester van de dijkage
- Penningmeester van de Muyepolder
- Rentmeester van de domeinen

708 NDR inv.nr. 686.

709 A. Hollestelle, *Geschied- en Waterstaatkundige beschrijving van de polders en waterschappen op Tholen, (Tholen, 1919)*, pp. 202-264.

710 NDR inv.nr. 768.

711 NDR inv.nrs. 685-687

- Rentmeester van de geestelijke goederen
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Spuiwachter en Bakemeester
- Stokhouder
- Vendumeester
- Voorzanger
- Weesmeesters

SCHERPENISSE:

- Baljuw
- Bode
- Boekhouder
- Drossaard
- Dijkgraaf
- Gezworene
- Koster
- Notaris
- Penningmeester van de dijkage
- Rentmeester van de domeinen
- Rentmeester van de geestelijke goederen
- Schoolmeester
- Schout
- Secretaris
- Stokhouder
- Voorlezer

WESTKERKE:

- Boekhouder
- Dijkgraaf
- Gezworene
- Penningmeester
- Penningmeester van de dijkage

BEHEER

De domeingoederen van St. Maartensdijk en Scherpenisse werden beheerd dooreen rentmeester. Deze beheerde naast de gebruikelijke rechten en goederen ook de tienden gelegen in Zuid-Beveland en de geestelijke goederen. De rentmeester van St. Maartensdijk, de rentmeester van Scherpenisse en de rentmeester van de geestelijke goederen werden apart benoemd, maar in de praktijk werd deze functie door één persoon uitgeoefend.

De rentmeester legde eenmaal per jaar verantwoording af aan de Domeinraad. Daartoe diende hij, of zij indien bij overlijden de weduwe zaken waarnam, twee rekeningen in: een van het domein en een van de geestelijke goederen.

De rekeningen van de geestelijke goederen bestaan uit twee onderdelen: de geestelijke goederen behorende bij de kerken en gilden van St. Maartensdijk en Scherpenisse en de 'Cappelerie' van St. Maartensdijk. Waarom deze onderverdeling heeft plaatsgevonden is niet duidelijk. Mogelijk houdt zij verband met de schenking van een deel van de geestelijke goederen aan het stadje St. Maartensdijk door prinses Maria van Buren, bij haar bezoek in 1585 aan St. Maartensdijk.⁷¹²

Vanaf 1770 werd de rekening van het domein samengevoegd met de rekening over de geestelijke goederen.⁷¹³

Na de Franse inval in 1795 werden de rekeningen ingediend bij de administrateurs. Rentmeesters van St. Maartensdijk waren:

Lambert Baken	1575-
Johan Liens	1579-
Jans Versen	1595-1597
Joachim Liens	1610-1613

⁷¹² Scherft, Het sterfhuis, p 64.

⁷¹³ NDR inv.nr. 14180. De voormalige waarnemend rentmeester W. Catshoek had bij de Domeinraad een voorstel ingediend tot het maken van een gecombineerde rekening van het domein en de geestelijke goederen, om een beter overzicht van inkomsten en uitgaven te bewerkstelligen. Bij de resolutie van 20 oktober 1774 ging de Domeinraad met dit voorstel akkoord.

Philippus Liens	1622-
Cornelis Liens	1624-1627
Josias Musch	1636-
Jasper van Vosbergen	1637-1642
David Godin	1643-1662
Jacob Godin	1663-1667
Johan Cabeljau	1668-1670
Pieter Munnecx	1672-1681
François Leidecher de Jonge	1685-1715
Diederik Willem Leidecher	1718-
Paulus Huijgens van Zuijlichem	1719-1725
Jacob Vleugels	1727-1748
Willem Hendrik Nolthenius	1749-1758
Cornelis de Jonge Corneliszn.	1761-1768
Willem de Jonge van Ellemeet	1771-1801
Marinus de Jonge van Ellemeet	1802-1810

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit deel van het archief van de Nassause Domeinraad kunt u stukken vinden betreffende St. Maartensdijk en Scherpenisse, maar ook stukken die betrekking hebben op tienden en (geestelijke)goederen op het eiland Tholen. Schaars aanwezig zijn stukken betreffende Zuid-Beveland, omdat de tienden die de prins van Oranje daar hadden van zeer weinig waarde waren en gering in omvang.⁷¹⁴

Meer gegevens betreffende het domein St. Maartensdijk en Scherpenisse kunt u aantreffen in de serie notulen en de series uitgaande stukken in de afdeling Stukken van algemene aard van het archief van de Nassause Domeinraad.

VERWANTE ARCHIEVEN

In het Algemeen Rijksarchief bevinden zich ook kaarten van St. Maartensdijk en Scherpenisse. Het betreft de collectie Hingman, VTH 2783, VTH 2785, VTH 2787, VTH 2788, VTH 2793, VTH 2795, VTH 3443, VTH 3446, VTH 3447, VTH 4712.

De herkomst van deze kaarten is niet altijd duidelijk aan te geven.

Andere archieven met stukken betreffende St. Maartensdijk en Scherpenisse zijn:

Gemeentearchief Tholen te St. Maartensdijk:

- het archief van de gemeente St. Maartensdijk
- het archief van de gemeente Scherpenisse
- het archief van de Nederlands Hervormde Kerk van St. Maartensdijk, uitgezonderd de acta
- het archief van de Nederlands Hervormde Kerk van Scherpenisse, uitgezonderd de acta
- het oud-rechterlijk archief, daarin ook het weeskamerarchief
- archief van het St. Maartengodshuis
- enkele gildenarchieven

Nederlands Hervormde Kerk te St. Maartensdijk en te Scherpenisse:

- de acta

Waterschap Tholen te St. Maartensdijk:

- polderarchieven van St. Maartensdijk en Scherpenisse

Rijksarchief in Utrecht:

- het archief van het kapittel van Oudmunster

LITERATUUR

B.M. De Jonge van Ellemeet, *Geschiedkundig onderzoek naar den rechtstoestand der Zeeuwsche geestelijke goederen van 1572 tot in het begin der 17e eeuw*. Zierikzee, 1906.C. Dekker, *Zuid-Beveland. De historische geografie en de instellingen van een Zeeuws eiland in de middeleeuwen*. Assen, 1971.R. Fruin, *De provincie Zeeland en Hare Rechterlijke Indeeling vóór 1795*. Middelburg, 1933A. Hollestelle, *Geschied- en Waterstaatkundige beschrijving van de waterschappen en de polders in het eiland Tholen*. Tholen, 1919J.C.M. Pennings en E.A.T.M. Schreuder, *Heer en meester van Ameland tot de Zwaluwe. Beheer en bestuur van de goederen en rechten van het Huis Oranje-Nassau door de Nassause Domeinraad (eind 15de eeuw-begin 19de*

714 Tegenwoordige staat, X, pp. 264-330.

eeuw'. In: *Jaarboek Oranje-Nassaumuseum 1994*, Rotterdam, 1995, pp. 44-75. D.G. Rengers Hora Siccama, *De geestelijke en kerkelijke goederen onder het canonieke, het gereformeerde en het neutrale recht*. Utrecht, 1905. P. Scherft, *Het sterfhuis van Willem van Oranje*. Leiden 1966. [J.Wagenaar], *Tegenwoordige Staat der Nederlanden deel IX en X*. Amsterdam, 1760. J.P.B. Zuurdeeg, *Sint-Maartensdijk, stad aan de Pluimpot*. Tholen 1985.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE RENTMEESTER VAN DE DOMEINEN UIT 1631.

715

INVENTARIS VAN DE CAPITTELS DESER REKENING(E) MET DE ANNOTATIE VANDE FOLIOS DAAR DESELVE ZYN BEGINNENDE: ENDE EERST DEN ONTJANCK CAP(PITTE)L:

1. Ontfanck van lantpachten van Martensdijck ende Scherpenisse
2. lantpachten in den pluimpot
3. lantpachten in den breeden vliet
4. lantpachten in Scherpenisse
5. lantpachten in Stavenisse
6. Tijenden in Martensdyck
7. Lammertienden
8. Tyenden in Scherpenisse
9. Dijkettinge in Maertensdijk
10. Opcomen in Scherpenisse
11. Dijkettingen in Scherpenisse
12. Accijnsen van Martensdijk ende Scherpenisse
13. Die waage van Martensdijk
14. Molens van Martensdijk en Scherpenisse
15. Vischeryen
16. Ontfanck van geschoten
17. boomgaarden ende cingelen
18. Ontfanck van Veeren
19. bienvlucht
20. Estrangeersche zeevonden bastaarden
21. erfelijke relatie
22. een rente op Sommelsdijk
23. Renten, paijen, atterminaten
24. Gemengden ontfanck

INVENTARIS VAN DEN UUYTGEEFF: CAPITTEL:

1. Renten ende pensioenen
2. Gagen ende Wedden
3. Verpensie van
4. Lantsoncosten ende betaling leninge van Martensdijk ende Scherpenisse
5. dobbele honderste penningen
6. Lantsoncosten in Scherpenisse
7. Reparationen van't Casteel
8. Reparationen aan die wiek molens
9. Reparationen aan Speuijen ende Cayen
10. Uuytgeven Extraordinaris

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE RENTMEESTER VAN DE GEESTELIJKE GOEDEREN UIT 1647.

716

TAFEL VANDE CAPPITTELEN DESER REECKENINGE METTE ANNOTATIEN VANDE FOLIO DAER YDER CAPPITTEL IS BEGINNENDE CAP(PITTE)L:

1. Lantpachten van t'Capp(itte)l in St.Meertensdijk
2. Lantpachten in Kempenshofstede
3. Lantpachten van T'cappittel in Scherpenisse
4. Lantpachten in Westkercke
5. Lantpachten vant Cappittel in poortvliet
6. Lantpachten van t'capp(itte)l int Roolant van Tholen
7. T'Cappittel Thienden
8. Capp(itte)ls huijs ofte decanye
9. Lantpachten vande Coralen in St.Meertensdijk

10. Lantpachten vande Coralen in Scherpenisse
11. Lantpachten vande Coralen in Westkercke
12. Lantpachten vande Coralen in S(in)te Geertruydenpolder
13. Lantpachten vande Coralen in poortvliet
14. T'Coralen huijs
15. Lantpachten vanden Apt
16. Thienden vanden Apt
17. Lantp(ach)ten vande Cellewaerder
18. Lantpachten vanden proost
19. Lantpachten van t'Cruys Cappittel in Scherpenisse
20. Lantpachten vant Sacraments Gilde in Scherpenisse
21. Lantpachten van t'sacraments Gilde in poortvliet
22. Lantp(ach)ten aecomende Domini Nostra ende t'orgel in Scherpenisse
23. Lantp(ach)ten vande keure in Scherpenisse
24. Cure thienden
25. Lantpachten van S(in)t.Janscappellerye in S(in)te Meertensdijck
26. S(in)te Laurens Viccarie in S(in)te Meertensdijck
27. S(in)te Laurens Viccarie in poortvliet
28. S(in)te Anthonis Viaccarie in Sinte Meertensdijck
29. S(in)te Anthonis Viccarie in Scherpenisse
30. S(in)te Anthonis Viccarie in Sinte Geertruyden polder
31. S(in)te Anthonis Viccarije in poortvliet
32. S(in)te Jacobs Cappellerije in S(in)te Meertensdijck
33. S(in)t Jacobs Cappellerije in S(in)te Geertruyden polder
34. S(in)te Jacobs Viccarije in poortvliet
35. S(in)te Catharinen Viccarije in S(in)te Meertensdijck
36. S(in)te Geertruyts Cappellerije
37. S(in)te Barbara Cappellerije
38. Scholasterije
39. Jacob Harts Cappellerije
40. Heer Roels Cappellerije
41. Heer Cor(neli)s Gillisen Cappellerije

EXTRAORDINAREN ENDE GEMENGDEN ONTJANCK. TAJEL VAN UYTGEEF. CAPP(ITTE)L:

1. Lants oncosten ende statepen(ningen) van t'Capp(itte)l
2. Lants oncosten van(den) coralen
3. Lants oncosten vanden Abt
4. Lants oncosten van(den) Cellewaerder
5. Lants oncosten vanden proost
6. Lants oncosten in Scherpenisse en Westkercke
7. Lants oncosten in S(in)te Geertruydenpolder
8. Lants oncosten in Kempenshofstede
9. Lants oncosten in poortvliet
10. Uytgeef van dubbelen hondert item penninck
11. Renten ende pensioenen
12. Uytgeeff van reparatien aende decanije
13. Vuytgeeff van gagien
14. Vuytgeeff van S(in)te Laurens Viccarie
15. Vuytgeeff van s(in)te Anthonis Viccarije
16. Vuytgeeff van S(in)te Jacobs Viccarije
17. Vuytgeef ter saecke van S(in)te Catharijns Viccarije
18. Vuytgeef ter saecke van Sinte Barbara Cappellerije
19. Vuytgeeff van D'heer Roels Cappellerije
20. Vuytgeef van D'heer Cornelis Gillisen Cappellerije
21. Extraordinaris ende gemengden vuytgeeff

A ALGEMEEN

13813-13816 Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar de domeinen St. Maartensdijck en Scherpenisse. Met bijlagen.
1756-1793. 4 delen

13813 1756-1768.

13814 1770-1776.

Met enkele kaartjes van St. Maartensdijck.

13815 1777-1784.
13816 1789-1793.

- 13817-13819** Ingekomen stukken bij de Domeinraad en rechtsopvolger betreffende St. Maartensdijk en Scherpenisse, 1772-1798. 3 omslagen
- 13817** 1772-1777.
13818 1786-1794.
13819 1796 en 1798.

- 13820-13821** Generale rapporten van rentmeester Willem de Jonge van Ellemeet wegens de gesteldheid van de domeinen over de jaren. Met bijlagen. 2 banden.
 1775-1787 en 1790-1793.
13820 1775-1787.
13821 1790-1793.

- 13822** Memories van rentmeester Willem de Jonge van Ellemeet wegens ontvangen resoluties en orders. Met aantekeningen van het door hem verrichte, 1776-1786 en 1791. 1 band.

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

1 ST. MAARTENSDIJK, SCHERPENISSE EN ZUID-BEVELAND

- 13823** Akte van belening door de Staten van Zeeland van prins Philips Willem met de heerlijkheden St. Maartensdijk en Scherpenisse, 1611. 1 charter.
 Met uithangend zegel.
- 13824** Overeenkomst tussen de Domeinraad en Susanne Huygens van Zuijlichem, vrouwe van St. Annaland betreffende de grens tussen St. Maartensdijk en St. Annaland, 1723. 1 stuk
- 13825** Akte van transport door de hoofdingelanden aan prins Maurits van een stuk grond gelegen in de Oudelandpolder van St. Maartensdijk, 1724. 1 stuk
- 13826** Akte van transport door de erfgenamen van Cornelis van Diest aan prins Maurits van Oranje van een stuk land gelegen in de Ravensoordpolder van St. Maartensdijk, 1725. 1 stuk
- 13827** Overeenkomst tussen de Domeinraad en Jacobus IJsselstein over de aansluiting van de dijken van de schorren van Stavenisse aan de dijken van St. Maartensdijk. Met bijlagen. 1 omslag
 1731.
- 13828** Overeenkomst tussen de Domeinraad en graaf Flodorf, heer van Stavenisse, betreffende de grens tussen de heerlijkheden St. Maartensdijk en Stavenisse. Deels afschriften. 1 omslag
 1734.
- 13829** Extract uit het register van transport van onroerende goederen van St. Maartensdijk betreffende de overdracht van enkele percelen nieuw bedijkt land door de

Domeinraad aan Jacobus van IJsselstein,
1735. 1 stuk

2 GEESTELIJKE GOEDEREN ST. MAARTENSDIJK, SCHERPENISSE EN ZUID-BEVELAND

13830 Kwitantie voor betaalde cijns over de jaren 1587-1589 wegens enige tienden gelegen in Zeeland van Philips Willem voor het kapittel van Oudmunster te Utrecht, 1589. 1 stuk
In het Latijn

13831 Akte van verpachting door het kapittel van Oudmunster aan prinses Maria van Buren met tienden in de Nieuwlandpolder en in de Middelandpolder van St. Maartensdijk, 1591. 1 charter.
Met uithangend zegel.
In het Latijn.

13832 Akte van verpachting door het kapittel van Oudmunster aan prinses Maria van enige tienden gelegen in..., van St. Maartensdijk, 1591. 1 charter.
Met uithangend zegel.
In het Latijn.

13833 Akten van ontvangst door prins Willem II van het kapittel van Oudmunster van tienden gelegen in de polders van St. Maartensdijk, Scherpenisse en St. Annaland. Afschriften. 1647. 9 charters en 1 omslag
gedeeltelijk in het Latijn.
De charters zijn genummerd van 1-9

13834 Extract uit het register van transport van onroerende goederen van Scherpenisse, betreffende de ruil tussen de rentmeester van St. Maartensdijk François Leidecher en Cornelis de Waijer van tienden gelegen in de Gaarhoekpolder van Scherpenisse, behorende tot de kapelanie, met tienden gelegen in de Brijhoekpolder van Westkerke, 1702. 1 stuk

13835 Akten van verpachting door het kapittel van Oudmunster aan prins Willem IV van tienden gelegen in de polders van St. Maartensdijk, Scherpenisse, St. Annaland en Zuid-Beveland, 1721. 9 charters.
Met uithangende zegels.
In het Latijn.
Met extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de kwitanties over de betaalde pachtgelden.

C BESTUUR

13836 Vrijdom van tol door Florens van Borssele verleend aan de inwoners van het dorp Haastinge (St. Maartensdijk). Afschrift. 1591. 1 stuk

13837 Commissie van Frederik Hendrik voor Henrick Liens als dijkgraaf van St. Maartensdijk en Scherpenisse, 1625. 1 charter

13838 Akte waarin de Staten van Zeeland aan de Muijepolder vrijdom verlenen van alle

gewone en buitengewone tweehonderdste penningen op de landen en tienden, alsmede van de twee schellingen per gemet, voor 36 jaar.

14 april 1718.

Met uithangend zegel.

1 charter.

- 13839** Overeenkomst tussen de Domeinraad en de heer van Westkerke Johan Pieter Gibbons, over de aanstelling van dijkgraaf, zes gezworenen en de boekhouder voor de gemeenschappelijke dijken van Scherpenisse en Westkerke, 1750. 1 stuk
- 13840** Ingekomen stukken bij de Domeinraad betreffende de aanstelling van ambtenaren voor het rentambt St. Maartensdijk. Met inhoudsopgave. 1760-1763. 1 omslag

D BEHEER

1 VERPACHTINGEN EN VERKOOP

- 13841-13843** Registers van verpachtingen binnen het district van St. Maartensdijk, betreffende mijnsherenzaad, korentienden, landerijen, boomgaarden, visserij en dijkettingen, 1650-1708. 3 delen
- 13841** 1650-1667.
- 13842** 1663-1690.
- 13843** 1680-1708.
- 13844** Lijst van de goederen van Rochus van Nieuwehuijse, opgesteld wegens achterstallige pacht, 1764. 1 stuk
- 13845-13849** Condities van verpachting en verkoop:
- 13845** Verpachting van zaad-, koren-, smal- en lammertienden, met hiaten. 1796-1810, 1 omslag
- 13846** Verpachting van landerijen, vronnen, dijken, visserijen, boomgaarden, 1797, 1809., 1 pak
- 13847** Verpachting van molens, 1806., 1 omslag
- 13848** Verkoop van houtgewas, 1795-1810 met hiaten., 1 omslag
- 13849** Verpachting van de waag, de prinsenaccijns en zeven tuinen in de Spuikom, 1805- 1807., 1 omslag

2 BOUW, ONDERHOUD EN REGISTRATIE VAN ONROEREND GOED

- 13850** Legger van de landen van St. Maartensdijk, te weten: 'het Oude Land, het Middeland, den Noord, het Uijterste Nieuw-land, Nieuw Raavens oord, Slabbe-koorne, den Pluijmpot, de Kleine Landekens, den Breenvliet ende den grooten Muijepolder met het polderken alteklein'. 1714. 1 deel
- 13851** Publikatie betreffende de aanbesteding op 15 april 1721, van aarde-, spier- en rijswerken, in de Muijepolder van St. Maartensdijk, verschenen in de Graevenhaegsche Maendaegsche courant no.39. Gedrukt. 1721. 1 stuk
- 13852** Rekening van rentmeester-drossaard Paulus Huijgens, over de reparatie aan de dijkage van de Muijepolder, 1721. Afgehoord

1722. 1 omslag

13853 Stukken betreffende aanbestedingen van domaniale werken in St. Maartensdijk en Scherpenisse, 1807. 1 omslag

3 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van de domeinen St. Maartensdijk en Scherpenisse

13854 Rekening van Lambert Baken, 1575. Met bijlagen. Afgehoord 1578. 1 deel

13855 Rekening van Johan Liens, 1579. Afgehoord 1580. 1 deel

13856 Rekeningen van rantsoenen van de verpachtingen, 1597. Met bijlagen, 1597 en 1598. Afgehoord 1598. 3 stukken

13857-13860 Rekeningen van Joachim Liens, 1610-1613. 4 delen

13857 1610. Afgehoord 1612.

13858 1611. Afgehoord 1612.

13859 1612. Afgehoord 1616.

13860 1613. Afgehoord 1616.

13861 Rekening van Philippus Liens. Afgehoord 1622. 1620. 1 deel

13862-13867 Rekeningen van Cornelis Liens, 1624-1627 en 1631-1632. 6 delen

13862 1624. Afgehoord 1625.

13863 1625. Afgehoord 1626.

13864 1626. Afgehoord 1627.

13865 1627. Afgehoord. Met bijlagen. 1628.

13866 1631. Afgehoord 1633.

13867 1632. Afgehoord. Met bijlagen 1634.

13868-13873 Rekeningen van Jasper van Vosbergen, 1637-1642. 6 delen

13868 1637. Afgehoord 1639.

13869 1638. Afgehoord. Met bijlagen. 1641.

13870 1639. Afgehoord 1643.

13871 1640. Afgehoord. Met borderel. 1643.

13872 1641. Afgehoord 1645.

13873 1642. Afgehoord 1645.

13874-13893 Rekeningen van David Godin, 1643-1662. 20 delen

13874 1643. Afgehoord 1646.

13875 1644. Afgehoord 1647.

13876 1645. Afgehoord. Met bijlagen 1648.

13877	1646. Afgehoord 1648.	
13878	1647. Afgehoord 1651.	
13879	1648. Afgehoord. Met bijlagen. 1652.	
13880	1649. Afgehoord 1652.	
13881	1650. Afgehoord. Met bijlage 1653.	
13882	1651. Afgehoord. Met bijlagen. 1654.	
13883	1652. Afgehoord. Met bijlage. 1655.	
13884	1653. Afgehoord 1656.	
13885	1654. Afgehoord 1657.	
13886	1655. Afgehoord 1658.	
13887	1656. Afgehoord. Met bijlagen. 1659.	
13888	1657. Afgehoord 1660.	
13889	1658. Afgehoord. Met bijlagen. 1661.	
13890	1659. Afgehoord 1662.	
13891	1660. Afgehoord 1663.	
13892	1661. Afgehoord 1663.	
13893	1662. Afgehoord 1665.	
13894-13898	Rekeningen van Jacob Godin, 1663-1667.	5 delen
13894	1663. Afgehoord. Met borderel. 1666.	
13895	1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.	
13896	1665. Afgehoord 1668.	
13897	1666. Afgehoord 1670.	
13898	1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1671.	
13899-13901	Rekeningen van Johan Cabeljau, 1668-1670.	3 delen
13899	1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
13900	1669. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
13901	1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
13902	Rekening van Gillis Munnecx plaatsvervangend rentmeester voor Pieter Munnecx, 1671. Met bijlagen. Afgehoord 1676.	1 deel
13903-13912	Rekeningen van Pieter Munnecx, 1672-1681.	10 delen
13903	1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
13904	1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.	
13905	1674. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.	
13906	1675. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.	
13907	1676. Afgehoord. Met borderel. 1678.	
13908	1677. Afgehoord 1679.	
13909	1678. Afgehoord 1681.	
13910	1679. Afgehoord. Met bijlage. 1684.	
13911	1680. Afgehoord 1684.	
13912	1681. Afgehoord 1684.	
13913	Rekening van François Leidecher, sequester van de boedel van wijlen Pieter Munnecx, 1682. Afgehoord 1687.	1 deel
13914-13915	Rekeningen van Abraham van Diest, vervangend rentmeester voor François	

	Leidecher, 1683-1684.		2 delen
	13914	1683. Afgehoord 1687.	
	13915	1684. Afgehoord 1690.	
13916-13946	Rekeningen van François Leidecher, 1685-1715.		31 delen
	13916	1685. Afgehoord 1691.	
	13917	1686. Afgehoord 1693.	
	13918	1687. Afgehoord 1693.	
	13919	1688. Afgehoord 1694.	
	13920	1689. Afgehoord 1694.	
	13921	1690. Afgehoord 1694.	
	13922	1691. Afgehoord 1694.	
	13923	1692. Afgehoord 1696.	
	13924	1693. Afgehoord 1697.	
	13925	1694. Afgehoord 1698.	
	13926	1695. Afgehoord 1699.	
	13927	1696. Afgehoord 1701.	
	13928	1697. Afgehoord. Rendantsrekening1703.	
	13929	1698. Afgehoord 1703.	
	13930	1699. Afgehoord 1703.	
	13931	1700. Afgehoord 1703.	
	13932	1701. Afgehoord 1705.	
	13933	1702. Afgehoord 1706.	
	13934	1703. Afgehoord 1707.	
	13935	1704. Afgehoord 1708.	
	13936	1705. Afgehoord. Rendantsrekening1709.	
	13937	1706. Afgehoord 1710.	
	13938	1707. Afgehoord 1712.	
	13939	1708. Afgehoord 1713.	
	13940	1709. Afgehoord 1714.	
	13941	1710. Afgehoord 1715.	
	13942	1711. Afgehoord 1716.	
	13943	1712. Afgehoord 1716.	
	13944	1713. Afgehoord 1716.	
	13945	1714. Afgehoord 1717.	
	13946	1715. Afgehoord. Rendantsrekening1718.	
13947-13949	Rekeningen van Anna Maria van Hogendorp, weduwe van François Leidecher, 1716-1718.		3 delen
	13947	1716. Afgehoord 1719.	
	13948	1717. Afgehoord 1720.	
	13949	1718. Afgehoord. Met bijlagen1726.	
13950	Rekening van de erven van Anna Maria van Hogendorp, 1719. Afgehoord 1727.		1 deel
13951-13956	Rekeningen van Paulus Huijgens van Zuijlichem, 1720-1725.		6 delen
	13951	1720. Afgehoord 1724.	
	13952	1721. Afgehoord. Rendantsrekening1724.	
	13953	1722. Afgehoord. Met bijlage.1725.	
	13954	1723. Afgehoord 1726.	

	13955	1724. Afgehoord 1726.	
	13956	1725. Afgehoord 1727.	
13957-13974	Rekeningen van Jacob Vleugels, 1726-1743.		18 delen
	13957	1726. Afgehoord 1728.	
	13958	1727. Afgehoord 1729.	
	13959	1728. Afgehoord 1730.	
	13960	1729. Afgehoord 1731.	
	13961	1730. Afgehoord 1733.	
	13962	1731. Afgehoord. Met bijlage.1734.	
	13963	1732. Afgehoord 1735.	
	13964	1733. Afgehoord 1736.	
	13965	1734. Afgehoord 1738.	
	13966	1735. Afgehoord 1739.	
	13967	1736. Afgehoord 1740.	
	13968	1737. Afgehoord 1740.	
	13969	1738. Afgehoord 1741.	
	13970	1739. Afgehoord 1742.	
	13971	1740. Afgehoord 1743.	
	13972	1741. Afgehoord 1744.	
	13973	1742. Afgehoord 1746.	
	13974	1743. Afgehoord 1747.	
13975-13979	Rekeningen van G.M.D. Lichtenbergh, weduwe van Jacob Vleugels, 1744-1748.		5 delen
	13975	1744. Afgehoord 1749.	
	13976	1745. Afgehoord 1750.	
	13977	1746. Afgehoord 1751.	
	13978	1747. Afgehoord 1751.	
	13979	1748. Afgehoord 1751.	
13980-13989	Rekeningen van Willem Hendrik Nolthenius, 1749-1758.		10 delen, 1 omslag
	13980	1749. Afgehoord 1752.	
	13981	1750. Afgehoord 1753.	
	13982	1751. Afgehoord. Met borderel.1754.	
	13983	1752. Afgehoord 1755.	
	13984	1753. Afgehoord 1756.	
	13985	1754. Afgehoord 1756.	
	13986	1755 Afgehoord 1757.	
	13987	1756. Afgehoord 1758.	
	13988	1757. Afgehoord. Met bijlagen. 1759., 1 deel en 1 omslag	
	13989	1758. Afgehoord 1760.	
13990-13991	Rekeningen van J.M. Dignes de la Motte, weduwe van Willem Hendrik Nolthenius, 1759-1760.		2 delen
	13990	1759. Afgehoord 1761.	
	13991	1760. Afgehoord 1761.	
13992-13999	Rekeningen van Cornelis de Jonge Corneliszn., 1761-1768.		8 delen
	13992	1761. Afgehoord 1764.	
	13993	1762. Afgehoord 1765.	

- 13994 1763. Afgehoord 1766.
- 13995 1764. Afgehoord 1767.
- 13996 1765. Afgehoord 1768.
- 13997 1766. Afgehoord 1769.
- 13998 1767. Afgehoord 1770.
- 13999 1768. Afgehoord 1771.

- 14000-14001** Rekeningen van W. Catshoek, als waarnemer voor de erfgenaam van Cornelis de Jonge Corneliszn.,
1769-1770. 2 delen
- 14000 1769. Afgehoord 1774.
 - 14001 1770. Afgehoord 1775.

b Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van de geestelijke goederen van St. Maartensdijk en Scherpenisse

- 14002** Rekening van Johan Liens. Afgehoord?.
1586. 1 deel
- 14003** Fragment van een rekening van de geestelijke goederen van St. Maartensdijk,
1590. 1 omslag
- 14004** Rekening van de weduwe van Johan Liens, 1594. Afgehoord
1596. 1 deel
- 14005-14007** Rekeningen van Jans Versen,
1595-1597. 3 delen
- 14005 1595. Afgehoord 1597.
 - 14006 1596. Afgehoord 1599.
 - 14007 1597. Afgehoord 1599.
- 14008-14023** Rekeningen van Joachim Liens,
1598-1614. 16 delen
- 14008 1598. Afgehoord 1599.
 - 14009 1599. Afgehoord 1600.
 - 14010 1600. Afgehoord ?
 - 14011 1601. Afgehoord 1603
 - 14012 1602. Afgehoord 1603.
 - 14013 1603. Afgehoord 1605.
 - 14014 1604. Afgehoord 1605.
 - 14015 1605. Afgehoord 1606.
 - 14016 1606. Afgehoord 1607.
 - 14017 1608. Afgehoord 1612.
 - 14018 1609. Afgehoord 1612.
 - 14019 1610. Afgehoord 1612.
 - 14020 1611. Afgehoord 1612.
 - 14021 1612. Afgehoord 1616.
 - 14022 1613. Afgehoord 1616.
 - 14023 1614. Afgehoord 1616.
- 14024-14030** Rekeningen van Philippus Liens,
1615-1621. 7 delen
- 14024 1615. Afgehoord 1617.
 - 14025 1616. Afgehoord 1617.

	14026	1617. Afgehoord. Met bijlage.1619.	
	14027	1618. Afgehoord. Met bijlage.?	
	14028	1619. Afgehoord. Met bijlage.1621.	
	14029	1620. Afgehoord 1622.	
	14030	1621. Afgehoord 1623.	
14031-14044	Rekeningen van Cornelis Liens, 1622-1635.		14 delen
	14031	1622. Afgehoord 1623.	
	14032	1623. Afgehoord 1624.	
	14033	1624. Afgehoord 1625.	
	14034	1625. Afgehoord 1626.	
	14035	1626. Afgehoord 1627.	
	14036	1627. Afgehoord 1628.	
	14037	1628. Afgehoord 1629.	
	14038	1629. Afgehoord 1630.	
	14039	1630. Afgehoord 1632.	
	14040	1631. Afgehoord 1633.	
	14041	1632. Afgehoord 1634.	
	14042	1633. Afgehoord 1635.	
	14043	1634. Afgehoord 1636.	
	14044	1635. Afgehoord 1637.	
14045	Rekening van Josias Musch, 1636. Afgehoord 1638.		1 deel
14046-14051	Rekeningen van Jasper van Vosbergen, 1637-1642.		6 delen
	14046	1637. Afgehoord 1639.	
	14047	1638. Afgehoord 1641.	
	14048	1639. Afgehoord 1643.	
	14049	1640. Afgehoord 1643.	
	14050	1641. Afgehoord 1645.	
	14051	1642. Afgehoord 1645.	
14052-14071	Rekeningen van David Godin, 1643-1662.		20 delen
	14052	1643. Afgehoord 1646.	
	14053	1644. Afgehoord. Met borderel.1647.	
	14054	1645. Afgehoord. Met bijlage.1648.	
	14055	1646. Afgehoord 1648.	
	14056	1647. Afgehoord 1651.	
	14057	1648. Afgehoord 1652.	
	14058	1649. Afgehoord 1652.	
	14059	1650. Afgehoord. Met bijlagen. 1653.	
	14060	1651. Afgehoord 1654.	
	14061	1652. Afgehoord 1655.	
	14062	1653. Afgehoord 1656.	
	14063	1654. Afgehoord 1657.	
	14064	1655. Afgehoord 1658.	
	14065	1656. Afgehoord 1659.	
	14066	1657. Afgehoord. Met bijlage.1660.	
	14067	1658. Afgehoord 1661.	
	14068	1659. Afgehoord 1662.	

	14069	1660. Afgehoord 1663.	
	14070	1661. Afgehoord 1663.	
	14071	1662. Afgehoord. Met borderel.1665.	
14072-14076	Rekeningen van Jacob Godin, 1663-1667.		5 delen
	14072	1663. Afgehoord. Met bijlagen. 1666.	
	14073	1664. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.	
	14074	1665. Afgehoord. Met bijlagen. 1668.	
	14075	1666. Afgehoord 1670.	
	14076	1667. Afgehoord. Met bijlagen. 1671.	
14077-14079	Rekeningen van Johan Cabeljau, 1668-1670.		3 delen
	14077	1668. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
	14078	1669. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
	14079	1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
14080	Rekening van Gillis Munnecx voor zijn zoon Pieter Munnecx, 1671. Met bijlagen. Afgehoord 1676.		1 deel
14081-14090	Rekeningen van Pieter Munnecx, 1672-1681.		10 delen
	14081	1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
	14082	1673. Afgehoord. Met bijlagen. 1676.	
	14083	1674. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.	
	14084	1675. Afgehoord. Met bijlagen. 1677.	
	14085	1676. Afgehoord. Met borderel.1678.	
	14086	1677. Afgehoord 1679.	
	14087	1678. Afgehoord 1681.	
	14088	1679. Afgehoord 1684.	
	14089	1680. Afgehoord 1684.	
	14090	1681. Afgehoord 1684.	
14091	Rekening van François Leidecher als sequester voor de boedel van Pieter Munnecx, 1682. Afgehoord 1687.		1 deel
14092-14093	Rekeningen van Abraham van Diest, plaatsvervangend rentmeester, 1683-1684.		2 delen
	14092	1683. Afgehoord. Met bijlage.1687.	
	14093	1684. Afgehoord 1690.	
14094-14124	Rekeningen van François Leidecher, 1685-1715.		31 delen
	14094	1685. Afgehoord 1692.	
	14095	1686. Afgehoord 1693.	
	14096	1687. Afgehoord 1693.	
	14097	1688. Afgehoord 1694.	
	14098	1689. Afgehoord 1694.	
	14099	1690. Afgehoord 1694.	
	14100	1691. Afgehoord 1694.	
	14101	1692. Afgehoord 1696.	

14102	1693. Afgehoord 1697.	
14103	1694. Afgehoord 1697.	
14104	1695. Afgehoord 1699.	
14105	1696. Afgehoord 1701.	
14106	1697. Afgehoord 1702.	
14107	1698. Afgehoord 1703.	
14108	1699. Afgehoord 1703.	
14109	1700. Afgehoord 1703.	
14110	1701. Afgehoord 1705.	
14111	1702. Afgehoord 1706.	
14112	1703. Afgehoord 1707.	
14113	1704. Afgehoord 1708.	
14114	1705. Afgehoord 1709.	
14115	1706. Afgehoord 1711.	
14116	1707. Afgehoord 1712.	
14117	1708. Afgehoord 1713.	
14118	1709. Afgehoord 1714.	
14119	1710. Afgehoord 1715.	
14120	1711. Afgehoord 1716.	
14121	1712. Afgehoord 1716.	
14122	1713. Afgehoord 1716.	
14123	1714. Afgehoord 1717.	
14124	1715. Afgehoord 1718.	
14125-14127	Rekeningen van Anna Maria van Hogendorp, weduwe van rentmeester François Leidecher, 1716-1718.	3 delen
14125	1716. Afgehoord 1719.	
14126	1717. Afgehoord 1720.	
14127	1718. Afgehoord 1721.	
14128	Rekening van Anna Maria van Hogendorp als boedelhoudster van haar zoon Diederik Willem Leidecher, 1719. Afgehoord 1727.	1 deel
14129-14134	Rekeningen van Paulus Huygens van Zuijlichem, 1720-1725.	6 delen
14129	1720. Afgehoord 1725.	
14130	1721. Afgehoord 1725.	
14131	1722. Afgehoord 1725.	
14132	1723. Afgehoord 1726.	
14133	1724. Afgehoord 1726.	
14134	1725. Afgehoord 1727.	
14135-14152	Rekeningen van Jacob Vleugels, 1726-1743.	18 delen
14135	1726. Afgehoord 1729.	
14136	1727. Afgehoord 1729.	
14137	1728. Afgehoord 1730.	
14138	1729. Afgehoord 1731.	
14139	1730. Afgehoord 1733.	
14140	1731. Afgehoord 1734.	
14141	1732. Afgehoord 1735.	
14142	1733. Afgehoord 1736.	

	14143	1734. Afgehoord 1738.	
	14144	1735. Afgehoord 1739.	
	14145	1736. Afgehoord 1740.	
	14146	1737. Afgehoord 1740.	
	14147	1738. Afgehoord 1741.	
	14148	1739. Afgehoord 1742.	
	14149	1740. Afgehoord 1743.	
	14150	1741. Afgehoord 1744.	
	14151	1742. Afgehoord 1746.	
	14152	1743. Afgehoord 1747.	
14153-14157	Rekeningen van G.M.D. van Lichtenbergh, weduwe van rentmeester Jacob Vleugels, 1744-1748.		5 delen
	14153	1744. Afgehoord 1749.	
	14154	1745. Afgehoord 1750.	
	14155	1746. Afgehoord 1751.	
	14156	1747. Afgehoord 1751.	
	14157	1748. Afgehoord 1752.	
14158-14167	Rekeningen van Willem Hendrik Nolthenius, 1749-1758.		10 delen
	14158	1749. Afgehoord 1752.	
	14159	1750. Afgehoord 1753.	
	14160	1751. Afgehoord 1754.	
	14161	1752. Afgehoord 1755.	
	14162	1753. Afgehoord 1756.	
	14163	1754. Afgehoord 1756.	
	14164	1755. Afgehoord 1757.	
	14165	1756. Afgehoord 1758.	
	14166	1757. Afgehoord 1759.	
	14167	1758. Afgehoord 1760.	
14168-14169	Rekeningen van J.M. Dignes de la Motte, weduwe van rentmeester Willem Hendrik Nolthenius, 1759-1760.		2 delen
	14168	1759. Afgehoord 1761.	
	14169	1760. Afgehoord 1761.	
14170-14177	Rekeningen van Cornelis de Jonge Corneliszn., 1761-1768.		8 delen
	14170	1761. Afgehoord 1764.	
	14171	1762. Afgehoord 1765.	
	14172	1763. Afgehoord 1766.	
	14173	1764. Afgehoord 1767.	
	14174	1765. Afgehoord 1768.	
	14175	1766. Afgehoord 1769.	
	14176	1767. Afgehoord 1770.	
	14177	1768. Afgehoord 1771.	
14178-14179	Rekeningen van W. Catshoek als gelastigde van Cornelis de Jonge, de vader en erfgenaam van zijn zoon, 1769-1770.		2 delen
	14178	1769. Afgehoord 1774.	
	14179	1770. Afgehoord 1775.	

c Rekeningen van de rentmeesters wegens het beheer van de domeinen en van de geestelijke goederen van St. Maartensdijk en Scherpenisse

- 14180-14210** Rekeningen van Willem de Jonge van Ellemeet, 1771-1801. 31 delen
14180	1771. Afgehoord 1775.
14181	1772. Afgehoord 1776.
14182	1773. Afgehoord 1777.
14183	1774. Afgehoord 1778.
14184	1775. Afgehoord 1778.
14185	1776. Afgehoord 1781.
14186	1777. Afgehoord 1781.
14187	1778. Afgehoord 1782.
14188	1779. Afgehoord 1782.
14189	1780. Afgehoord 1783.
14190	1781. Afgehoord 1784.
14191	1782. Afgehoord 1785.
14192	1783. Afgehoord 1785.
14193	1784. Afgehoord 1786.
14194	1785. Afgehoord 1787.
14195	1786. Afgehoord 1788.
14196	1787. Afgehoord 1790.
14197	1788. Afgehoord 1790.
14198	1789. Afgehoord 1791.
14199	1790. Afgehoord 1793.
14200	1791. Afgehoord 1794.
14201	1792. Afgehoord. In tweevoud.1798.
14202	1793. Afgehoord 1798.
14203	1794. Afgehoord 1799.
14204	1795. Afgehoord 1799.
14205	1796. Afgehoord 1800.
14206	1797. Afgehoord 1801.
14207	1798. Afgehoord 1802.
14208	1799. Afgehoord 1804.
14209	1800. Afgehoord 1807.
14210	1801. Afgehoord 1807.
- 14211-14213** Rekeningen van Marinus de Jonge van Ellemeet, als erfgenaam van zijn vader, 1802-1804. 3 delen
14211	1802. Afgehoord 1808.
14212	1803. Afgehoord 1808.
14213	1804. Afgehoord 1809.
- 14214-14216** Rekeningen van Marinus de Jonge van Ellemeet, 1805-1810. 3 delen
14214	1805. Afgehoord 1810.
14215	1806, 1807, 1808, 1809. Afgehoord 1812.
14216	1810. Afgehoord 1813.

d Overige financiële stukken

- 16751** Rekening van de stadsmiddelen van st. Maartensdijk door de secretaris Jan Piggen, 1 mei 1605-30 april 1607. 1 katern

De overige rekeningen van de stadsmiddelen zijn overgedragen aan het Rijksarchief in Zeeland.

- 16752-16756** Rekeningen van Johannes Steendijk als penningmeester van de Muijpolder, 1796-1800. 5 katernen
- 16752** 1796.
16753 1797.
16754 1798.
16755 1799.
16756 1800.
- 14217** 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis door Jan Franchuis aan prins Philips Willem ten laste van twee huizen in Middelburg. Met bijlage. 1583. 1 stuk
- 14218** Akte van transport van een rente door Joan van Panhuijse aan prins Willem II. Afgelost in 1698. 1656. 4 charters, getransfigeerd
- 14219** Akte van transport van een rente door Maria Liens aan prins Willem III, 1686. 4 charters, getransfigeerd.
 Met 2 uithangende zegels.
- 14220** Kwitantie van baron Willem van Wassenaar en zijn echtgenote Hermelina Petronella Schaap aan prins Johan Willem Friso, betreffende de aflossing van een rente, 1710. 1 stuk met bijlagen.
- 14221** Twee nota's van de kosten die gemaakt werden bij de leenverheffing van St. Maartensdijk, 1703.

IV. NOORD-BEVELAND

Gegevens over de gemeenten Colijnsplaat, Kats en Kortgene zijn ook te vinden in het gemeentehuis van Kortgene waar de oud-archieven van deze burgerlijke gemeenten worden bewaard. In het Rijksarchief in de provincie Zeeland berusten de oud-rechterlijke -, notariële - en weeskamerarchieven van de gemeenten op Noord-Beveland. De archieven van de waterschappen berusten bij het Waterschap Zeeuwse Eilanden in Goes.

VERWERVING

De goederen en rechten in Noord- Beveland, Colijnsplaat en Orisant waren, met die in Zuid-Beveland en Wolfaartsdijk, oude bezittingen van de familie Van Borssele.⁷¹⁷ Doordat het huwelijk dat in 1508 gesloten werd tussen Frank van Borssele en Catharina van Egmond kinderloos bleef vererfdde deze goederen op het huis Egmond. Door het huwelijk in 1551 van prins Willem I met de erfdochter Anna van Egmond kwamen de bezittingen aan de Oranjes. Na het overlijden van Anna in 1558 erfde prins Philips Willem de bezittingen van zijn moeder. Wegens minderjarigheid en gevangenschap in Spanje werd het Burense goed eerst door zijn vader en later door zijn zuster Maria beheerd.⁷¹⁸ Nadat hij zowel als zijn zuster Maria van Nassau kort na elkaar kinderloos waren overleden kwam de gehele Burense erfenis op hun halfbroer Maurits als universeel erfgenaam. Na hem erfde prins Frederik Hendrik en vervolgens diens zoon prins Willem II en kleinzoon prins Willem III deze bezittingen.

Al deze goederen vererfdde niet zonder meer. In Noord- en Zuid-Beveland hield het huis Oranje-Nassau verschillende goederen in leen van de Staten van Zeeland. Veel van deze lenen waren 'rechte' of 'kwade' lenen die bij gebrek aan een mannelijke nakomeling vervielen aan de leenheer. Dit was onder meer het geval in 1702 bij het overlijden van prins Willem III. De Staten van Zeeland lieten

717 Voor uitgebreide gegevens over de verwerving van deze goederen zie- Drossaers II, I, pp. 114 en 79-82. Zie ook A.E.W. Dek, Genealogie van de heren van Borselen (Zaltbommel, 1979), pp. 36-42.

718 Na haar huwelijk in 1596 met Philips van Hohelohe nam deze de zaken voor zijn vrouw en zijn zwager waar. Wegens grote verdienste werd hij door de Staten van Zeeland beloond met goederen en rechten. Zie NDR inv. nrs. 14245,14251-14252 en 14320.

beslag leggen op alle kwade lenen en, toen deze niet werden gelost, door de rentmeester der domeinen aan de meest biedende verkopen. Hierdoor gingen in Noord-Beveland veel en in Zuid-Beveland alle tienden verloren. Uit de goederen van Noord-Beveland verdween ook Kortgene daar prins Willem III deze heerlijkheid, met recht van retour, in 1670 aan Willem van Nassau-Odijk geschonken had.⁷¹⁹

Door het kinderloos overlijden van prins Willem III ontstonden tussen verwanten twisten over de verdeling van diens nalatenschap. Ver voor de uiteindelijke regeling hiervan werden de domeinen in Noord- en Zuid-Beveland door de Staten-Generaal toegewezen aan Maria Louise van Hessen-Kassel voor haar zoon, de latere prins Willem IV, wiens vader graaf Johan Willem Friso, een van de partijen was in het geschil. Na het overlijden van prins Willem IV kwamen de goederen op diens zoon prins Willem V. In de Bataafs-Franse tijd werden de goederen van de prins genationaliseerd. Noord-Beveland, Wolfaartsdijk en Zuid-Beveland werden in 1799 gevoegd bij het Departement van Schelde en Maas en in 1810 bij het Departement van de Monden van de Schelde. Het aantal gemeenten op Noord-Beveland werd in de loop der tijd zover teruggebracht dat bij de laatste herindeling slechts twee gemeenten, Wissenkerke en Kortgene, overbleven. De gemeente Wissenkerke bestaat uit Wissenkerke, Kamperland en Geersdijk en de gemeente Kortgene uit Kortgene, Colijnsplaat en Kats.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Het eiland Noord-Beveland heeft veel geleden onder dijkbreuk en grond- en dijkval die grote overstromingen veroorzaakten. Katastrofaal waren die van 1530 en 1532 waardoor het gehele eiland onder water gezet werd. Rond 1590 waren de slikken en schorren weer zover aangeslibd dat in 1593 grond ter bedijking werd uitgeven. In 1596 gaven de Staten van Zeeland toestemming voor bedijking en in 1598 was de eerste bedijking gereed.⁷²⁰ Die eerste polder, tevens de grootste, kreeg de naam Noord-Beveland. In 1616 werd de volgende polder ingedijkt onder de naam Nieuwe Polder later Nieuw-Noord-Beveland of de Rick. De eerste bedijking werd daarna Oud-Noord-Beveland genoemd. Gedurende de gehele 17e en 18e eeuw vonden bedijkingen plaats.⁷²¹ De dorpen Kats, Kortgene, Wissenkerke en Geersdijk werden min of meer op de oude plaats herbouwd terwijl Colijnsplaat een nieuw dorp was.⁷²² Hoewel er vanaf de inpolderingen in de jaren negentig van de 16e eeuw tot de zware stormen van 1809 geen stormvloed meer zijn geweest die de waterstanden van 1530 en 1532 overtroffen, bleven dijkval en dijkbreuk niet uit waardoor polders geheel verloren gingen of deels werden buitengedijkt.⁷²³

Het eiland was niet geheel eenbezitting van de Oranjes. Wet waren zij de grootste geïnteresseerden. De hoge heerlijkheid Kortgene, de ambachtsheerlijkheden van Colijnsplaat en van 's-Gravenhoek en het gors Halisant echter behoorden hen alleen toe. In de meeste polders bezaten zij land, een of meerdere hofsteden en verschillende rechten, waarvan de tienden en de dijk- en gorsetting de voornaamste waren.

Tussen het etland Noord-Beveland en de noordelijk daarvan gelegen plaat Orisant stroomde het Faal, een arm van de Oosterschelde. Na de ondergang van Orisant vormden de Roompot en de Oosterschelde de scheiding met het eiland Schouwen. In het oosten waren het Faal en het Katse Rak, later de Oosterschelde, de scheiding tussen de eilanden Duiveland en Oost-Beveland. In het zuiden werd Noord-Beveland door de Zuidvliet gescheiden van het eiland Wolfaartsdijk. In het westen vormde het Veerse Gat de scheiding met het eiland Walcheren.

Noord-Beveland werd meestal op dezelfde manier geschreven. Een enkele keer leest men Beverland. De betekenis van deze naam is niet bekend. Sommigen denken aan Bifeland of Bavo's land naar de adbij van St. Bavo in Gent die op Noord-Beveland veel bezittingen had.

Kortgene lag in het zuiden van Noord-Beveland en werd in het noorden begrensd door Colijnsplaat, in het oosten door Kats, in het zuiden door het Zuiddiep en in het westen door Wissenkerke en Geersdijk. Kortgene werd vroeger meestal geschreven als Korthem, Cortkeen, Cortkene of Cortgeen. Een van de betekenissen die aan deze naam wordt toegekend is korte of kleine heerlijkheid.

's-Gravenhoek werd in 1616, tegelijk met Nieuw-Noord-Beveland, ingepolderd en grensde in het noorden aan de Layeplaat, in het oosten aan Oud-Noord-Beveland, in het zuiden aan Nieuw-Noord-Beveland en in het westen aan de polder Nieuw-'s-Gravenhoek. Voor de overstromingen van 1530 en 1532 lag er een dorp, dat ook wel Soecke, Hoek of Houke genoemd werd. In dit archief komen de namen 's-Gravenhoecxken, 's Gravenhoekske en 's-Gravenhoekje het meeste voor.

719 De prins van Oranje bleef met Kortgene beleend. Zie: Leen- en Registerkamer van Holland, inv.nr. 175, caput Zeeland. Zie ook NDR inv.nr. 766, folio 878.

720 NDR inv.nr. 14240-14241,14264-14266.

721 Zie bijlage 1.

722 In NDR inv.nr. 14325 folio 24r-28v vindt men regels voor de bouw van de huizen en de aanleg van de straten in wat men toen het 'Nieuwe Dorp' noemde.

723 NDR inv.nr. 767 folio 1206. Zie ook de kaarten van Noord-Beveland. Algemeen Rijksarchief, kaarten collectie Hingman b.v. de nrs. 2799, 2800 en 2801 waarop het buitengeslagen land met oude dijken en dijkstalen staan weergegeven.

De Colijnsplaat lag in het noordoosten voor de kust van Noord-Beveland en werd in 1598 tegelijk met Oud-Noord-Beveland ingepolderd. Het dorp dat in deze polder gebouwd werd grensde in het noorden aan het Faal en later, na de ondergang van Orisant, aan de Oosterschelde. In het noordoosten lag de Keten, in het oosten Kats, in het zuiden Kortgene, en in het westen Wissenkerke en 's-Gravenhoek. Bij de stichting in 1599 sprak men van het Nieuwe Dorp, maar al spoedig werd de naam Colijnsplaat, ook wel geschreven als Colinsplate of Cooletjesplaat, wat plaat van Colijn betekent. Wie deze Colijn was is niet meer bekend.

Orisant lag noordnoordwest van Noord-Beveland en werd daarvan gescheiden door het Faal. De west-, noord- en oostkant van het gors lagen in de Oosterschelde. De vele erfrenten die kloosters en kerken op Orisant hadden, doen vermoeden dat het vroeger bedijkt is geweest.⁷²⁴ De oorspronkelijk kleine stroom die door het gors stroomde werd zo vergroot dat er twee gorzen ontstonden namelijk Oost-Orisant en West-Orisant. Door stormvloed, grondval en erosie verdween Oost-Orisant in 1682 in de Oosterschelde. West-Orisant werd met het gors Oude Lek ingepolderd en vastgedijkt aan Noord-Beveland. Orisant werd vroeger geschreven als Worighesant, Woordesande of Woresant. De betekenis van deze naam niet bekend.

Halisant lag volgens de rekeningen aan de noordzijde van 'het land', waarmee Noord-Beveland bedoeld zal zijn. Blijkens de verpachting lag het aan de Halisantse Vate en raaide op de toren van Zierikzee.⁷²⁵ In augustus 1636 is het gors verdronken.

Hongersdijk bestond uit schorren en gorzen die de overblijfselen vormden van een dorp en een polder die in 1551 hetzelfde lot ondergingen als geheel Noord-Beveland. Hongersdijk was het oostelijk gedeelte van het eiland Wolfaartsdijk, dat tussen Noord- en Zuid-Beveland lag, en grensde in het noorden aan de Zuidvliet, in het oosten aan verschillende gorzen en krekens die het van Oost-Beveland scheidde,⁷²⁶ in het zuiden aan de Puie, en in het westen aan Oosterland op Wolfaartsdijk. In 1809 werden Hongersdijk en de omliggende schorren ingepolderd en met Wolfaartsdijk en Oost-Beveland vastgedijkt aan Zuid-Beveland. Hongersdijk werd ook wel geschreven als Hongersdike en Hungersdike. Honger is waarschijnlijk afgeleid van de oude persoonsnaam Hunger of Unger en betekent in dat geval de dijk of bedijking van Hunger. Anderen geven de voorkeur aan honger in die zin dat het een dijk of bedijking was waarin armoede heerste en honger geleden werd.

De Burenpolder en Schaapspolder lagen op het eiland Zuid-Beveland ten noordoosten van Yerseke aan de Oosterschelde. Voor de overstroming van 1532 lagen hier de Schachtekinpolder, Nieuwepolder en de Yersekepolder die in de 16e eeuw tezamen de Yersekedamsepolder genoemd werden.⁷²⁷ In 1532 ging het land ten oosten van Yerseke geheel verloren waardoor het Verdronken Land van Zuid-Beveland ontstond. In 1597 gaf prins Philips Willem de gorzen, die eens zijn polders waren, ter bedijking uit aan Johan de la Salle, waardoor een gedeelte van het verloren gegane gebied onder de naam (Graaf van) Burenpolder en de meer naar het oosten liggende Schaapspolder, teruggewonnen werd. De grondeigenaren viel het dijkonderhoud van de nieuwe inpoldering zo zwaar dat zij deze in 1614 weer wilden overdoen aan de prins, die daar echter geen oren naar had.⁷²⁸ De Schaapspolder is ten onder gegaan. De huidige Burenpolder heeft aan drie zijden dijken in de Oosterschelde en grenst in het zuidwesten aan de gemeente Yerseke.⁷²⁹

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Kortgene, de enige stad op Noord-Beveland, was een hoge heerlijkheid. Daar het gebied van deze heerlijkheid laat werd ingepolderd hebben de prinsen van Oranje weinig profijt gehad van de hieraan verbonden rechten en bevoegdheden. Voor 1670, het jaar waarin prins Willem III de heerlijkheid schonk aan zijn neef Willem van Nassau-Odijk, waren er inkomsten uit rechten van visserij, vogelarij en etting. De rentmeester van Noord-Beveland was in deze periode tevens baljuw van Kortgene.⁷³⁰

Colijnsplaat was een ambachtsheerlijkheid met middelbare en lage jurisdictie. De hoge jurisdictie werd uitgeoefend door de rentmeester-generaal van Zeeland bewesterschelde, standplaats Middelburg, die tevens baljuw was van het platteland van Noord- en Zuid-Beveland en Wolfaartsdijk. Beroep was mogelijk bij het Hof van Holland. Onder de jurisdictie van Colijnsplaat behoorden de polders Oud- en Nieuw- Noord-Beveland, een gedeelte van de Frederikspolder en de

724 Zie de uitgavenposten in de rekeningen onder 'erfrenten gaende uijt Orisande'. In de rekeningen wordt in grote trekken ook het lot van Orisant verhaald.

725 Gegevens in de rekeningen b.v. NDR inv.nr. 14435 folio 18v en 21v.

726 In 1644 ontstond met de Staten van Zeeland een langdurig conflict over de eigendom van de schorren, ten oosten van Hongersdijk, dat door de Staten gewonnen werd. Een van de gevolgen was een gedeeltelijke inpoldering van de gorzen onder de naam Oost-Beveland. Zie NDR inv.nr. 766 folio 726-729 en in de rekeningen onder Hongersdijk.

727 Zie voor deze polders. Dekker, Zuid-Beveland, pp. 111 en 209-212.

728 NDR inv.nrs. 14348,14401,14552 en 767 folio 1477.

729 Hoewel in de rentmeestersrekeningen meestal alleen gesproken werd van Schaapspolder is de huidige naam Burenpolder. Zie b.v. Encyclopedie van Zeeland, pp. 344,346 en 420.

730 Zie NDR inv.nr. 14348 folio 54v.

polder Oude Lek of West-Orisant. Colijnsplaat werd bestuurd door een schout en zeven schepenen die door de prins van Oranje werden aangesteld. De polders werden bestuurd door dijkgraven en gezworenen waarvan de prins eveneens het benoemingsrecht had.

Kats was een ambachtsheerlijkheid waarin de prins van Oranje zijn rechten delen moest met andere heren, zoals het recht van de molen, aanwas, etting en waar men verder recht op had. Zo'n ambacht noemde men een portionarisambacht.

's-Gravenhoek was een ambachtsheerlijkheid die wel ingepolderd werd maar waarvan het dorp nooit werd herbouwd.

De prins van Oranje bleef ook in het bezit van alle rechten en bevoegdheden die verbonden waren aan de portionarisambachten Coningshem, Ekinge of Redekinge, Emelisse, Soetelingskerke, Welle of Weele en Vliet, dorpen die bij de overstromingen van 1530 en 1532 waren verdronken, en niet meer opgebouwd. De grond waarop deze dorpen hadden gelegen werd geheel of gedeeltelijk weer herdijkt waardoor, evenals in 's-Gravenhoek, bepaalde rechten als tienden en etting werden uitgeoefend.⁷³¹

Tiendrechten in Noord-Beveland, die de prins in leen had van de Staten van Zeeland en na de dood van prins Willem III niet meer werden uitgeoefend, lagen in Colijnsplaat, Oud-Noord-Beveland, Kats, Nieuw-Noord-Beveland en Wissenkerke.⁷³²

Orisant behoorde, in tegenstelling tot Noord-Beveland, tot het rentmeesterschap van Zeeland beoostershelde.⁷³³ Dit hield onder meer in dat het voor de hoge jurisdictie viel onder de rentmeestergeneraal tevens baljuw van Zeeland beoostershelde, standplaats Zierikzee.⁷³⁴

Hongersdijk was een ambachtsheerlijkheid die onder het beheer van de Nassause Domeinraad ongedijkt bleef. De hieraan verbonden rechten werden nooit uitgeoefend. De prins van Oranje was hierin voor een vierde gedeelte gerechtigd.

De Schaapspolder en Burenspolder in Zuid-Beveland waren vrije hoge heerlijkheden met het recht van asiel. Dit hield in dat de baljuw van Zeeland bewestershelde, of diens stadhouder, geen recht had om daar misdadigers te vervolgen. De polders werden daarom ook wel Vrije Polders genoemd.

⁷³⁵ Toen prins Philips Willem in 1597 de gorzen ter bedijking uitgaf hield hij alle rechten, waaronder dat van de hoge jurisdictie, aan zich. Van de aanstelling van een baljuw over deze polders is in dit archief echter niets gebleken. Wel zijn verklaringen aanwezig waarin getuigd werd dat delinquenten voor kortere of langere tijd daar verblijf hielden. Van berechting sprak men echter niet.

In Zuid-Beveland bezat de prins ook tiendrechten. Deze lagen in de ambachten 's-HeerArendskerke, Heinkenszand, Ovezand, het Oostambacht van Capelle, Eversdijk en Kloetinge. Al deze tienden waren kwade lenen die 'bij gebrek aan een capabel oir' in 1702 aan de Staten van Zeeland vervielen. De prins van Oranje stelde in Noord-Beveland de volgende functionarissen aan:⁷³⁶

IN COLIJNSPLAAT:

- Bode, tevens bode voor het gehele eiland
- Creëerder
- Koster
- Schoolmeester
- Schout
- Schutter van de vis
- Spuiwachter
- Secretaris
- Secretaris van de weeskamer
- Stokhouder
- Veerschipper
- Voorlezer

IN KORTGENE:

- Baljuw
- Secretaris
- Vendumeester

IN DE POLDER OUD-NOORD-BEVELAND:

- Dijkgraaf
- Gezworene

IN DE POLDER NIEUW-NOORD-BEVELAND:

⁷³¹ NDR inv.nr. 14239,14248,14254,14552.

⁷³² Zie de rekeningen vanaf NDR inv.nr. 14416.

⁷³³ Aangenomen wordt dat Orisant zich in onheuglijke tijden uitstreckte tot vlak voor Zierikzee. De Schelde zou dan tussen Noord-Beveland en Orisant hebben gestroomd.

⁷³⁴ Zie ook NDR inv.nr. 14292.

⁷³⁵ NDR inv.nr. 14549.

⁷³⁶ Deze lijst is ontleend aan het Ambtboek, deel I, NDR inv.nr. 685 pp. 103 en 104.

- Dijkgraaf
- Gezworene

IN DE FREDERIKSPOLDER:

- Dijkgraaf
- Gezworene
- Penningmeester

BEHEER

Het beheer van de domeinen in Noord-Beveland, Wolfaartsdijk en Zuid-Beveland lag in handen van de rentmeester en werd in één rekening verantwoord. Voor de herdijking beheerde de rentmeester van St. Maartensdijk de ondergelopen landen door de schorren, gorzen en platen te verpachten aan schaapherders. Daarnaast waren er inkomsten uit visserij en uit de tienden in Zuid-Beveland.⁷³⁷ Bij de eerste bedijking van Noord-Beveland in 1598 stelde Philips van Hohenlohe Pieter uit Mattenburg aan als aparte rentmeester over Noord-Beveland.⁷³⁸ In diens aanstellingsbrief werd niet alleen als reden het overlijden van zijn voorganger gegeven maar ook dat 'mits den dijckagie van Noortbevelandt nodich is dezelve officien te separeren'... 'totter administratien van de voors. goeden ende incommen van Cortkene, Noortbevelandt ende andere vuytergorssen ende goeden gelegen in Zeelandt buijten den Eylande van der Tholen'.⁷³⁹ De rekeningen werden door de rentmeesters persoonlijk naar de Rekenkamer van de Domeinen gebracht om daar te worden afgehoord.⁷⁴⁰ Ten tijde van het bewind van Maria van Nassau en prins Philips Willem bevond de Rekenkamer voor de Burense goederen zich in Breda, Delft of Buren. Blijkens de kanttekeningen van de rentmeesters zijn de rekeningen van Noord-Beveland ook afgehoord in St. Maartensdijk en Brussel. Nadat prins Maurits de Burense goederen geërfd had werden deze, evenals de Nassause bezittingen, afgehoord in de Rekenkamer te 's-Gravenhage die tot het einde der Republiek aldaar gevestigd was.

Rentmeesters van Noord-Beveland:⁷⁴¹

Cornelis Pietersz.	[1529-1534]
Cornelis Cornelisz.	[1527-1534]
Gilles van Borre	1534-15..
Pieter Woutersz.	1567-1570
Lambert Baken	1571-1575
Johan Liens	1576-1594
Johan Verssen	1595-1597
Pieter uit Mattenburg	1598-1600
Marinus Werckendet	1602-1603
Pieter uit Mattenburg ⁷⁴²	1606-1610
Jasper van Clootwijk	1611-1653
Mathijs van der Merwede van Clootwijk	1654-1675
Adriaan Dingmans	1690-1719
Jan van Bueren	1720-1748
Jacob Nebbens	1749-1773
Abraham Swemer	1776-1806
Anthonie Jacob Marinussen	1807-1810

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

⁷³⁷ Domein St-Maartensdijk en Scherpenisse, NDR inv.nrs. 13854-13855.

⁷³⁸ Vóór 1530 had Noord-Beveland met Wolfaartsdijk en Zuid-Beveland ook een aparte rentmeester. Zie Drossaers II inv.nr. 665.

⁷³⁹ Zie NDR inv.nr. 14324.

⁷⁴⁰ Naast het afhoren werd ook op andere zaken gelet. In de rekening van 1636 kreeg de rentmeester last 'int toecomende beter papier te nemen, 'twelck niet doorvloeyt, (daer) hij hierinne jaerlijcx gecontinueert'.

⁷⁴¹ Gegevens over de rentmeesters vóór 1581 zijn ontleend aan Drossaers II, inv.nrs. 503, 656 en 670 en NDR inv.nr. 14239.

⁷⁴² Pieter uit Mattenburg werd tweemaal tot rentmeester benoemd.

In dit hoofdstuk van de inventaris zijn de stukken beschreven betreffende de domeinen in Noord-Beveland, Wolfaartsdijk en Zuid-Beveland, die bijna allen dateren van na 1581. Dr. S.W.A. Drossaers beschreef al eerder de stukken van voor die tijd. In de inleiding op haar inventaris zijn uitgebreid de lotgevallen van de domeinarchieven van het huis Buren beschreven. Een gedeelte van de archieven van de domeinen in Noord-Beveland van na 1581 is in 1907 overgedragen aan het Rijksarchief in de provincie Zeeland.⁷⁴³ Het betreft hier onder meer briefwisselingen tussen de Domeinraad en de rentmeesters, memorialen met verzoekschriften van de rentmeesters aan de Domeinraad, rekeningen van de Frederikspolder en de Sophiapolder, voorwaarden van verpachting, manualen van landpachten, dijketting enz.⁷⁴⁴ Veel kaarten van deze domeinen berusten bij de afdeling Kaarten en Tekeningen van het Algemeen Rijksarchief.⁷⁴⁵

De heerlijkheid Kortgene werd in 1842 gekocht door Adriaan van Hoboken, heer van Rhoon en Pendrecht. Te vrezan valt dat het archief van deze heerlijkheid, evenals dat van Rhoon en Pendrecht, in 1940 tijdens het bombardement van Rotterdam, is vernietigd.

De rapporten die de leden van de Domeinraad opstelden van hun inspectiereizen, te vinden onder de rubriek Algemeen, bevatten veel gegevens over zaken betreffende het beheer en bestuur van de domeinen in Noord-Beveland die elders in deze inventaris niet aangetroffen worden.⁷⁴⁶ Naast deze rapporten zijn de rekeningen van de rentmeester een bron van informatie. In de eerste jaren na de inpoldering van Noord-Beveland waren er weinig baten met gevolg dat de omvang van de rekeningen gering was. Hoe verder men met de drooglegging vorderde hoe omvangrijker de registers werden. De rentmeesters waren niet alleen gewoon om in de rekeningen de reële inkomsten te verantwoorden, zij beschreven eveneens, voor memorie 'tot conservatie van mijns Genadigen Heren gerechtigheid', inkomsten die te verwachten waren uit land en rechten. Ook vervallen inkomsten, zoals tienden, buitengedijkte landen, verdwenen gorzen, het weggegeven Kortgene, bleven tientallen jaren pro memorie in de rekeningen staan, evenals pachters van de eerste bedijkingen. Dit heeft tot gevolg gehad dat de rekeningen een schat aan informatie bevatten over het wel en wee van Noord-Beveland. Hoewel dit ook van toepassing is op de goederen in Wolfaartsdijk en Zuid-Beveland, blijft het wedervaren van de Buren- en Schaapspolder vaag. De rekeningen spreken van de 'bedijckten lande van Schaeps ende Buerense polderen' en de dijken en dijkstallen van de Schaapspolder. In latere rekeningen staat Buren- of Schaapspolder en uiteindelijk is er alleen sprake van de Schaapspolder. Dit is temeer verwarrend daar tegenwoordig alleen nog de Buren-polder bestaat.

BIJLAGE 1

POLDERS IN NOORD-BEVELAND DIE TEN TIJDE VAN HET BEHEER VAN DE NASSAUSE DOMEINRAAD ZIJN INGEPOLDERD

⁷⁴⁷

In de cursief gedrukte polders had het huis Oranje-Nassau geen grondbezit.

1598	Oud-Noord-Beveland
1616	Nieuw-Noord-Beveland en 's-Gravenhoek
1641	Frederikspolder
1652	Wissenkerkspolder
1658	Camperland
1665	Oudelek of West-Orisant.
1657	Laijeplaat.
1667	Polder van Oud-Kortgene
1668	Geersdijkerpolder
1670	Alteklein
1669	Campens Nieuwland
1671	Nieuw- 's-Gravenhoek

743 VROA (1901) pp. 238-251. VROA (1907), pp. 189-190.

744 M.D. Lammerts, Archieven van de rentmeesters der rentambten van de prinsen van Oranje in de provincie Zeeland, in IRA III (1930), pp. 723-746, voor Noord-Beveland inv.nrs. 115-253.

745 Hingman, Inventaris van de verzameling kaarten en Rozemond, Inventaris van de verzameling kaarten.

746 In de rapporten vindt men b.v. geschillen, verzoekschriften, bestekken, gespecificeerde opbrengsten van gewassen en cijzen, verpachtingen en keuren en reglementen van de Staten van Zeeland en van de Domeinraad.

747 Deze gegevens zijn ontleend aan NDR inv.nr. 14229.

1687	Vlietepolder.
1688	Catsenpolder
1697	Thoornpolder.
1699	Heerjanspolder
1713	Rippolder
1719	Mariapolder
1727	Jonkvrouw Annapolder
1747	Anna-Frisopolder
1769	Jacobapolder
1771	Willemspolder
1775	Sophiapolder

BIJLAGE 2

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE DOMEINEN 1623 (NDR INV.NR. 14351).

STAET OFF REGISTER OPT WAT FOLIO OFTE BLADT DIE CAPITTELEN DESER REKENINGHE STAEN ALS VOLCHT: ONTFANCK

1-	Cap. Landen in Colijnsplaete ende Noortbevelant
2-	Landtpachten vanden Goidts-acker
3-	Landpachten op Oresande
4-	Coren-Thienden van Colijnsplaete
5-	Coren-Thienden in Catz
6-	Coren-Thienden in Noordtbevelandt
7-	Lammer-Thienden in Colijnsplaete, Noortbevelant ende Oresande
8-	Cooren-Thienden int ambochtsquartier in Noortbevelant ende Catz
9-	Lammerthiende int voors. ambochtsquartier
10-	Redemptie der thienden vant Nieulant annex Noortbevelant
11-	Coren-thienden in Zuijdtbevelandt
12-	Coren-thienden in Schaeps-polder aldaer
13-	Dijck ende gors ettingen van Colijnplaete
14-	Dijck ende gorsettingen in Noortbevelandt
15-	Dijck ende gorsettingen van 't Nieulant annex Noortbevelant
16-	Ambochts gevolge in Catz
17-	Gorssen van Oresande
18-	Diversche gorssepachten in Noort ende Zuijtbevelant enz.
19-	Accijns op Colijnsplaete
20-	Van de waege in Colijnsplaete
21-	Cooren-Windtmolen op Colijnsplaete
22-	Visserijen ende Vogelrijen
23-	Van Veeren
24-	Van Bien-vlucht

- 25- Erffcijnsen op Colijnsplaete
- 26- Erffrenthe op Schaeps-polder
- 27- Vanden XXI sten penninck der verpachte parthijen
- 28- Van rantsoenen der verpachte parthijen
- 29- Gemengden Ontfanck

WTGEEFF

- 1- Cap Erffrenthen gaende wt Oresande
- 2- Dijckschoten in Noortbevelant ende Oresande
- 3- Reparatiën ende onderhoud vande straeten, kaije, Spuijdammen, molen ende andere dergelijcke wercken
- 4- Doubelen Csten penninck
- 5- Ordinaris Wtgeeff van pensien ende gagien
- 6- Gemengden Wtgeeff

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE DOMEINEN 1709
 Betreft NDR inv.nr. 14423.

STAET OFF REGISTER OPT WAT FOLIO OFTE BLADT DE CAPITTELEN DESER REKENINGE STAEN ALS
 VOLCHT: ONTFANCK

- 1- Cap. Landen in Colijnsplate ende Noortbevelant
- 2- Landen vanden Godts-acker
- 3- Landen op Orisande
- 4- Corentheide op Colijnsplaet
- 5- Corentheide van zijne majesteits eigen ambacht in Catz
- 6- Corentheide in Noortbevelant en Catz
- 7~ Corentheide op Orisande
- 8- Lammerthienden in Colijnsplaet en Noortbevelant, Catz en Orisande
- 9- Thienden in het ambagtsquartier in Noortbevelant en Catz
- 10- Thienden in het Nieulant annex Noortbevelant
- 11- Lammertheide in het voorsz. Nieulant
- 12- Landerijen in Fredricx-polder
- 13- Corentheide van de voorsz Fredricx-polder
- 14- Lammertheide van de voorsz Fredricx-polder
- 15- Corentheide in Zuijtbevelandt
- 16- Corentheide van de Schaeps-polder
- 17- Dijk ende gorsettinge van Colijnplaet
- 18- Dijk en gorsettinge van Noortbevelant
- 19- Den Droogendijk ofte Slapaert tusschen Out en Nieuw Noortbevelant
- 20- Dijk ende gorsettingen van Nieuw Noortbevelant

21-	Ambagt revenues van Catz
22-	Gorsinge van Orisande
23-	Dijk ende gorsettinge tussen Noortbevelant en Fredricx-polder
-	gecavelde dijken in Wissenkerke
-	vercavelde dijken in Camperlant
-	dijken van Vlietepolder
-	revenues ende uijtdeijlinge van't ambagt Geersdijk ende Wissenkerke
24-	Andere partijen van gorsen inden Eijlande van Noort ende Suijtbevelant namenlijck,
-	gorsingen van 's-Gravenhoecxken
-	gorsingen van Weel ende Vliet
-	'tcontingent in Geersdijk ende Wissenkerke
-	aengedijkte vroomen in Wissenkerke
-	aengedijkte gorsen van Geersdijck ende Wissenkerke
-	Ouwelecq of Orisande
-	Ouwelecqs bedijkte landen
-	Hongersdijk
-	Schaepspolder
-	Cortgeen
-	Zouken ende Laijenplaet
-	landen van Cats in Catsepolder
-	nieugedijkte landen, 1687, in Vlietepolder
-	Thoornpolder anno 1697 bedijkt
-	Eijnde dijc van Soucke
-	Corenhiende onder Cortgeen
-	Corenhiende onder Wissenkerke
-	Corenhiende onder 'sGravenhoecxken
-	Item nieuwe Wissenkerke ende out Campen
-	tienden inden Catsepolder
25-	Accijns en kaijgelt op Colijnsplaet
26-	De wage aldaer
27-	Corenwintmolen aldaer
28-	Vis ende vogelarije
29-	Veren
30-	Patrijsvanck
31-	Bijen vlugt
32-	Erfchijnsen op Colijnsplaet
33-	Erfchijnsen opde Schaepspolder
34-	Gemengden ontfanck
35-	Extraordinaren ontfanck

UIJTGEEFF

1-	Cap. Erfrenten gaende uijt Orisande
2-	Ongelden van dijkgeschoten ende statepenningen
3-	Doublen C- penninck vande thienden, molen, dijk en gorsettinge
4-	Reparatien en onderhoud van strate, kaije, spuijdamme en diergelijke wercken,
5-	Ordinaris uijtgeeff van pentien ende gagien
6-	Gemengden uijtgeeff
7-	Extraorinaren uijtgeeff

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE DOMEINEN 1770

Betreft NDR inv.nr. 14485.

REGISTER OP WAT BLAD OF FOLIEN DE CAPITTELS DESER REKENING STAEN: CAPITTELS - ONTFANG

1-	Erfchijnsen en Erfpachten
2-	Accijns en Kaaijgelt
3-	De Waag
4-	Recognitien van Bedienden, Veeren en Neringdoende personen
5-	Vis en Vogelarijen, Patrijvsangst, de Jagt en de Bijenvlugt
6-	De Koorn windmoolen
7-	Landpagten
8-	Dijk en Gorsettingen
9-	de Koorn en Lammertienden
10-	Verkocht hout
11-	Allerhanden extraordiairen Ontfang
12-	Ontfang van Restanten

CAPITTELS - UIJTGAVE

1-	Erfchijnsen
2-	Tractementen
3-	Interessen
4-	Statepenningen en dijkgeschoten
5-	Dubbele C- penning van Tienden, Moolen, Dijk en gorsettingen en Huisschatting
6-	Reparatien aan de straet, Kaij, Spuijdammen, Moolen en hofsteden
7-	Aanplantingen
8-	Kosten van Verpagtingen
9-	Remissien
10-	Gemengden Uijtgabe
11-	Rekeningskosten
12-	Restanten

LITERATUUR

J. van der Baan, *Wolfaartsdijk, eiland en ambachtsheerlijkheid*. Goes, 1866. M.P. de Bruin, 'De bedijking en verdere geschiedenis van de Wissenkerkepolder en zijn voorliggende polders'. In: OTAR Orgaan van de Vereniging van technische Ambtenaren van den Rijkswaterstaat, jaargang 35 nr 10, April 1951, pp. 215-223. M.P. de Bruin, 'De ondergang en gedeeltelijke herwinning van het eiland Noord-Beveland'. Overdruk uit: OTAR. Orgaan van de Vereniging van technische Ambtenaren van den Rijkswaterstaat, december 1952. A.W.E. Dek, *Genealogie van de heren van Borselen*. Zaltbommel, 1979. C. Dekker, *Zuid-Beveland. De historische geografie en de instellingen van een Zeeuws eiland in de Middeleeuwen*. Assen, 1971. S.W.A. Drossaers, *Het archief van de Nassause Domeinraad. Deel II. Het archief van de Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581: Stukken betreffende de rechten en goederen van Anna van Buren*. 's-Gravenhage 1955. *Encyclopedie van Zeeland*. 3 delen. Uitgave van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1982-1984. R. Fruin, *De provincie Zeeland en hare rechterlijke indeeling vóór 1795*. Uitgave van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelburg, 1933. M.K. Elisabeth Gottschalk, *Stormvloed en rivieroverstromingen in Nederland van 1400-1700*. 3 delen. Assen, 1971-1977. *Historisch jaarboek voor Zuid- en Noord-Beveland*. Goes, 1975-. H.J. Ph.G. Kaajan, *Archief van Johan van Oldenbarnevelt*. 's-Gravenhage, 1984. J.B. Krüger, *Potamo-chorographie of Naauwkeurige navorschingen over de Schelde met een beknopt historisch verhaal van Zeeland, van het Verdrongen Zuid-Beveland, mitsgaders van alle plaatsen der Zeeuwsche eilanden benevens eene mededeling van de abdijen, kloosters, kerken enz. die daar in vorige tijd bestaan hebben*. 2 delen. Bergen op Zoom, 1854. J.M.G van der Poel, *De Wilhelminapolder, 1809-1959*. In opdracht van de Maatschap 'De Wilhelminapolder'. Wageningen, 1959. Laurens Priester, Campen en Soelekerke. *De middeleeuwse geschiedenis van twee ambachten in het westen van Noord-Beveland*. Middelburg, 1994. R. Rentenaar, 'Samenstellingen met persoonsnamen in de middeleeuwse Zeeuwse toponymie'. In: *Archief van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap*, jaargang 1991, pp. 1-32. R. Rentenaar, 'De plaatsnamen op -ingen in Zuidwest-Nederland'. In: *Archief van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap*, Jaargang 1992, pp. 1-31. G.F. Sandberg, *Overzetveren in Zeeland*. Middelbrug, 1970. J.W. Zondervan, 'Van Charlois naar Noord-Beveland: Hollandse emigratie naar nieuwe Zeeuwse polders'. In: *Ons Voorgeslacht. Maandblad van de Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*. Jaargang 51, no 473, pp. 377-390. J.P.B. Zuurdeeg, *Gebundelde inventarissen van de oude archieven van het Waterschap Noord-Beveland. Deel I, Polders en Waterschappen*. 1968-1970.

A ALGEMEEN

- 14222** Brief van Marinus Werckendet in Colijnsplaat aan Philips van Steeland in Buren, 1606. 1 stuk
- 14223** Missive van de Domeinraad aan de rentmeester om verzending van de rekeningen tot 1711 in verband met de overgave van het domein aan prins Willem IV, 1713. 1 stuk
- 14224** Staat van kaarten van Noord-Beveland, Colijnsplaat en aangrenzende polders die berusten bij de Domeinraad, 1728. 1 katern
- 14225-14228** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen, 1756-1793. 4 banden
- 14225** 1756-1768
Met inhoudsopgave na het verbaal van 1757.
- 14226** 1770-1776
Met kaart uit 1770 van de landmeter Laurens Boeren naar aanleiding van een grensgeschil over de oude rivier de Faal.
- 14227** 1777-1784.
Met kaartje.
- 14228** 1785-1793.
- 14229** Memorie van de dorpen en polders van Noord-Beveland, met opgave van de eigendommen en rechten van de prins daarin. Met bijlage, 1772. 1 katern en 1 stuk
- 14230-14231** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, Met bijlagen. 1775-1793. 2 banden

- 14230** 1775-1789
Voorin een inhoudsopgave over 1775 en 1776.
- 14231** 1790-1793
- 14232-14233** Memories van de rentmeesters over de uitvoering van ontvangen verordeningen en resoluties van de Domeinraad, 1777-1793 en 1802-1805. 1 band en 4 katernen
- 14232** 1777-1793., 1 band
- 14233** 1802-1805., 4 katernen
- 14234** Brieven van Cornelis de Verdun aan Jacob Nebbens, rentmeester, 1776. 4 stukken
- 14235** Ingekomen stukken van en via de rentmeester bij de Domeinraad, 1782-1792. 1 pak
- 14236** Resoluties van het Comité tot de Algemene Zaken van het Bondgenootschap te Lande, 1795. Uittreksels. Met bijlage, 1798. 3 stukken
- 14237** Brieven van E. Temminck aan Anthonie Jacob Marinussen, rentmeester, 1807 en 1809. 4 stukken
- B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN**
- 14238** Rekest van Margriete van Bourbon, abdis van Onze Vrouwen Kamer in Domburg alias Waterlooswerven, om teruggave van landerijen en rechten in Emelisse, Ekinge en Hamerstede, Met retroacta, 1255, 1258, 1270, 1287, 1297, 1302, 1487, 1498 en 1515. Afschriften van Anthonis Slock en Reinier Thielman, 1563. 3 katernen en 1 stuk
Zie ook Drossaers II, inv.nr. 659.
Dit klooster behoorde tot de orde der cisterciënzers en lag tot 1492 in Noorddijk bij Emelisse in Noord-Beveland.
- 14239** Stukken betreffende de bezittingen van het huis van Buren in de verdronken ambachten in Noord- en Zuid-Beveland van prins Philips Willem en Maria van Nassau, 1567, 1570, 1572 en z.j. Afschriften, Met tekening, z.j. 1590, 1594, 1595 en 1597. 1 omslag
Met kaartje.
- 14240** Akte van uitgifte ter bedijking door Maria van Nassau van de gorzen in Noord-Beveland. Met bijlagen, 1596. 2 katernen en 3 stukken
- 14241** Stukken betreffende de verkoop door Philips van Hohenlohe van ter bedijking uitgegeven gorzen van Noord-Beveland en Colijnsplaat, 1596 en 1597. 1 katern en 3 stukken
- 14242** Stukken betreffende een geschil tussen Philips van Hohenlohe en de andere ambachtsheren van het Nieuweland van Kats over de grens tussen Noord-Beveland en Kats, 1597. 5 stukken
- 14243** Akte van volmacht voor de landmeters Simon Jansz. en Cornelis Jansz. tot kaveling

- van de nieuw bedijkte landen. Met bijlage,
1598. 2 stukken
- 14244** Akte van schenking door de ingelanden van Noord-Beveland en Colijnsplaat aan Philips van Hohenlohe van het huis van Colijnsplaat, genaamd het Herenhuis, en zesendertighonderd gulden uit dank voor bemoeienis met de bedijking, Minuut.
1599 1 stuk
Dit huis werd in 1674 verkocht.
- 14245** Stukken betreffende de eigendommen en bezittingen van Philips van Hohenlohe in Noord-Beveland die hij van de Staten van Zeeland heeft ontvangen. Met aantekeningen van die van de prins van Oranje,
1600. 3 stukken
- 14246** Verbaal van de landmeters Adriaan Cornelisz. Rose en Vincent Couwenburg van het afpalen van de grens tussen de gorzen van de platen Lajje en Visee van de grafelijkheid en de gorzen van het nieuw bedijkte Noord-Beveland wegens verlanding van het tussenliggende water, Met akten van autorisatie, 1600.
Afschriften, 2 charters getransfigeerd
1602.
De leenmannen die voor de grafelijkheid van Zeeland zegelden waren Tristram Jhaene, Nicolaas Jansz. van Huijbert en Nicolaas Willemsz. Cromstrijen. De kaart in ARA, Kaarten en Tekeningen, VTH 2804.
- 14247** Akte van volmacht voor Jasper van Clootwijk tot transport voor schepenen van Colijnsplaat aan Isaäk le Martin van land in Noord-Beveland,
1614. 1 stuk
- 14248** Akte van belening door de Gecommitteerde Raden van de Staten van Zeeland van prins Philips Willem met verschillende ambachten in Noord-Beveland,
1617. 1 charter
Met uithangend zegel.
Het betreft ambachtsgedeelten in Kats bewesten Zwaals, Hamerstede, Ekinge, Nieuwerkerke, Voordemeershoek, Emelisse, 's-Heer Wittekinderenambacht, het Nieuweland van Kats, Welle en Coninckhem, afkomstig van Margaretha Anthonisdr. Baneston, Pieter Jansz. Ruijtinck, Joost Jansz., Clewaard Jacobsz., Lucas Roelofsz. voor Maria van Hamerstede, Jan en Joost van Hamerstede, Gilles Wissensz. van der Lisse en de abt van Middelburg.
- 14249** Akte van belening door de Gecommitteerde Raden van de Staten van Zeeland van prins Philips Willem met het nieuw bedijkte ambacht 's-Gravenhoekje,
1617. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14250** Akte van belening door de Staten van Zeeland van prins Philips Willem met de tienden van het drooggevalen Colijnsplaat,
1617. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14251** Akte van belening door Staten van Zeeland van prins Philips Willem met de tienden in Noord-Beveland. Met bijlagen,
1617. 1 charter en 1 omslag
Met uithangend zegel.
- 14252** Memorie van de plaats van de grenspalen tussen het 's-Gravenhoekje en Nieuw-Noord-Beveland, 1618. Uittreksel uit het Gemeneland Register van Nieuw-Noord-Beveland,

-
1620. 1 stuk
- 14253** Verbaal van de kaartmakers Jan en Frans Simonsz. Indervelde van het plaatsen van de grenspalen van de gorzen en slikken van Noord-Beveland, Kortgene, Wissenkerke, Geersdijk, Vliet, Weel, Campen en Soetelingskerke, Afschrift. 1620. 1 katern
De kaarten in ARA, VTH 2505 en 2506.
- 14254** Akte van bekrachtiging van de overeenkomst tussen prins Maurits als heer van Kortgene en ambachtsheren van het nieuw bedijkte Noord-Beveland, en zijn mede ambachtsheren van het Portionarissenambacht van Noord-Beveland over de verdeling en paalzetting van onbedijkte en de nieuw bedijkte landen, 1620. 1 charter
Met handtekeningen en uithangende zegels. De 'beslooten houten doosen' waarvan sprake is zijn verdwenen.
Zie voor de akte van overeenkomst NDR inv.nr. 14348 folio 57v-64v. De heren van het Portionarissenambacht waren Hendrik van Tuyll van Serooskerke, Gilles van Wissenkerke, Philips van Tuyll van Serooskerke en Jacob van Campe. Van laatstgenoemde is het zegel verloren gegaan. Jacob Cats zegelde voor prins Maurits.
- 14255** Akte van belening door de Staten van Zeeland van prins Willem III met de tienden van Zeeland bewesterschelde in Noord- en Zuid-Beveland, Afschrift, 1702. 1660. 1 stuk
- 14256** Akte van kaveling tussen prins Willem IV en Jan van Bueren van de Annapolder onder Kats, 1730. 1 stuk
- 14257** Stukken betreffende een geschil tussen de ambachtsheren van Wissenkerke en Geersdijk, Orisant en Weel en Vliet over de grenzen van het op hun grond gelegen te bedijken schor, welk geschil is ontstaan door de 'onnaspeurbaarheid van de loop van het Faal', 1772. 1 omslag
Het Faal was een arm van de Schelde tussen Noord-Beveland en Orisant.
- 14258** Stukken betreffende de verkoop door de ambachtsheren van Geersdijk en Wissenkerke aan prins Willem V van verschillende partijen land in de Willemspolder. Met bijlagen, 1774. 1 katern en 5 stukken
- 14259** Verbaal van het plaatsen van een stenen paal in het midden van de afgebroken oude toren van Wissenkerke door de landmeter Pieter Maartensz. Geelhoed. Met bijlage, 1775. 2 stukken
- 14260** Akte van kaveling tussen prins Willem V, Johan Willem Parker en Geertruida Maria Paardekoper van de Sophiapolder, 1777. 1 katern
- 14261** Akte van transport door Geertruida Maria Paardekoper aan prins Willem V van land in de Sophiapolder. Met bijlagen, 1780-1781. 3 stukken

C BESTUUR EN RECHTSPRAAK**1 REGELGEVING**

- 14262** Ordonnantie van prins Willem III betreffende het verbod op de jacht in de heerlijkheden in Noord-Beveland, Gedrukt.
1676. 1 stuk
- 14263** Ordonnantie van de voogden van de wezen van prins Johan Willem Friso betreffende het salaris voor schout, schepenen, secretaris en boden van Colijnsplaat en Noord-Beveland bij publieke verkopeningen, Gedrukt.
1724. 1 stuk

2 WATERSTAAT**a Polder Oud-Noord-Beveland en Colijnsplaat (1596 en 1598)**

- 14264** Akte van toestemming door de Staten van Zeeland voor Maria van Nassau tot bedijking van Noord-Beveland, 1596. Met bijlagen, z.j. Afschrift,
1601. 2 katernen en 3 stukken
- 14265** Akte van toestemming door prins Philips Willem aan Philips van Hohenlohe voor de bedijking van het derde deel van de schorren van Noord-Beveland en Colijnsplaat waarvan in 1593 door Maria van Nassau al twee derde was uitgegeven aan Jan van Matenesse en anderen. Met bijlage,
1597. 2 stukken
- 14266** Akte van uitgifte ter bedijking door Philips van Hohenlohe en andere ambachtsheren in het Nieuweland van Kats van de ondergelopen ambachten Kats bewesten Zwaals, Hamerstede, Ekinge, Nieuwerkerke, Emelisse, 's-Heer Wittekinderenambacht, Voordemeershoek, Welle en Conincxhem en het gors Colijnsplaat, Met bijlage, 1597. Concept.
1597. 1 katern en 1 stuk
- 14267** Advies van de Rekenkamer van Zeeland over een lening voor de vernieuwing van de zeesluis, Afschrift.
1756. 2 stukken
- 14268** Bestek voor de aanleg van een dam of vingerling voor de nieuwe sluis van de polder bij Colijnsplaat. Met bestek voor de levering van materialen. Met tekening,
1757. 2 katernen en 1 stuk
In handschrift Cooletjesplaat.
- 14269** Notulen van dijkgraaf en gezworenen van de polder, Concepten. Met kladaantekeningen over 1763.
1757-1761. 1 omslag
- 14270** Briefwisseling tussen de Rekenkamer van Zeeland en het polderbestuur over baten en lasten van de polder. Met staat van uitgaven over 1756-1760 aan onderhoud van de dijken,
1760. 4 stukken
- 14271** Bestek voor het maken van paalwerk, dammen en een stenen spui in de haven van

Colijnsplaat,
1765. 1 katern met aangehecht stuk
Met tekening.

14272 Bestekken voor de verlenging van de vleugel ten westen van de haven van Colijnsplaat en de verbetering van het spui en de kade. Met bijlagen,
1775. 1 omslag
Met tekeningen.

14273 Akte van aanbesteding van de verhoging van de kaaidijk en de kleidam aan Cornelis Roodnat,
1808. 1 katern

14274 Reglement op het gebruik van de kade van Colijnsplaat,
1809. 1 katern

b Polder Nieuw-Noord-Beveland (1616)

14275 Besluit van de Staten van Zeeland tot uitstel van de bedijking van de platen Laije en Visee in een ring met Nieuw-Noord-Beveland en 's-Gravenhoekje, met last om genoemde polder te verheffen, Uittreksel, 1615.
1615. 1 stuk

14276 Akte van toestemming van de Staten van Zeeland voor prins Philips Willem en de heren van het Portionarissenambacht van Noord-Beveland, tot bedijking van de schorren voor het in 1598 bedijkte land,
1615. 1 charter
Met uithangend zegel.

14277 Akte van de uitgifte ter bedijking door prins Philips Willem en de overige ambachtsheren aan Cornelis Cornelisz. Mulock van de gorzen naast Noord-Beveland waaronder het 'gorsseken van 's-Gravenhoucxken', onder borgstelling van François van Aerssen,
1615. 1 katern
's-Gravenhoucxken' was geheel in het bezit van de prins.

14278 Attestaties door prins Philips Willem van de gift van vijftig gemeten gorzen aan Johan Baptista Keremans en Dominicus de Potter en van vijftig gemeten aan Pieter uit Mattenburg uit de honderdvijftig gemeten die in zijn geheel ter bedijking zijn uitgegeven aan Cornelis Cornelisz. Mulock, Afschriften.
1615. 3 stukken

14279 Attestatie van Cornelis Cornelisz. Mulock van de verkoop van zijn recht van overmaat ten laste van prins Philips Willem in de koop van duizend gemeten aan François van Aerssen,
1616. 1 stuk

c Frederikspolder (1640 en 1642)

14280 Stukken betreffende de bedijking met een winterdijk van de gorzen en schorren van Noord-Beveland, gelegen naast Nieuw-Noord-Beveland, en Kortgene, Afschriften,
1638-1642. z.j. 2 katernen

14281 Akte van aanbesteding van twee verlaten in de dijk van Kortgene in de Frederikspolder,

1686. 1 katern

d Katsepolder(1668)

14282 Raming van kosten voor het bewinterdijken van de schorren en gorzen ten zuiden van Kats, 1667. 1 katern
Dient tevens als legenda bij de kaart in ARA, Kaarten en Tekeningen inv.nr. VTH 2819.

14283 Stukken betreffende het verzoek van Pieter Anemaat om de gorzen op de gronden van Kats en de Frederikspolder te bedijken, 1667 en 1668. 2 stukken

e Polder Oudelek of West-Orisant (1665)

14284 Akte van toekenning door de Staten van Zeeland aan de ingelanden van de polder Oudelek of West-Orisant van subsidie voor het onderhoud van hun dijken, met last aan de achterliggende polders tot betaling van dijkschot. Met bijlagen, 1715/ 1721/ 1726 / 1732. 1764. 1 charter met 3 aangehechte stukken

14285 Akte van toekenning door de Staten van Zeeland aan de ingelanden van de polder van subsidie voor het leggen van een inlaag, Met bijlagen, 1715/ 1721/ 1726/ 1732 / 1761. 1764. 1715, 1721, 1726, 1732 en 1761. 1 charter met 4 aangehechte stukken_

f Jonkvrouw Annapolder (1727)

14286 Akte van toekenning door de Staten van Zeeland aan de ingelanden van de Annapolder van vrijdom van verponding wegens het leggen van een inlaag. Met bijlage, 1715. 1764. 1 charter met aangehecht stuk

g Overige stukken betreffende de waterstaat

14287 Raming door de landmeter Johan Indervelde van het bewinterdijken van de landen naast Nieuw-Noord-Beveland en de Frederikspolder. Met staten van de gorzen van Orisant en Noord- en Zuid-Beveland, 1645. 3 katernen
De bedijking omvatte onder meer de Wissenkerkerpolder.
Kaart: ARA, VTH 2812.

14288 Stukken betreffende adviezen van de Provinciale Rekenkamer aan de Staten van Zeeland voor het vinden van middelen voor bijdragen in het onderhoud van de dijken van calamiteuse polders, Met berekeningen van de aflossing van de Jonkvrouw Annapolder en de polder Oudelek, 1764. 1761. 1 katern en 3 stukken

14289 Aantekeningen over de lengte van de dijken van de polders Nieuw-Noord-Beveland, Frederikspolder en de Katsepolder, z.j. 1 stuk

14290 Memorie van toelichting op het voorstel van een onbekende om Noord-Beveland te brengen onder een algemeen geschot en een hoofddirectie,

z.j. 1 stuk

3 AMBTENAREN

14291 Akte van volmacht van Philips van Hohenlohe voor de hofmeester Emond Gruijter en Philibert van Tourmont, Jan van Steeland, raden, en de drost Crispijn van Meulengracht tot afhoring van de rekening van Pieter uit Mattenburg, 1600. 1 stuk

14292 Akte van volmacht van Philips van Hohenlohe voor Laurens Ploeg, drost van St. Maartensdijk, en Pieter uit Mattenburg tot het afhoren in Zierikzee van de rekening van dijkgraaf en gezworen van Orisant, 1603. 1 stuk

14293 Brief van Cornelis van Anssen aan Pieter Stoffelsz. uit Mattenburg in Colijnsplaat over het voldoen van de koopsom voor zijn rentmeestersambt in Prinsenland, 1608. 1 stuk

D BEHEER

1. VERPACHTINGEN

Zie ook NDR inv.nr. 14301

a Gorzen, blikken, slikken, landerijen en ander onroerend goed

14294 Overeenkomst tussen Philips van Hohenlohe en Hendrik Dirksz. van Santen over de verhuur van een zesde deel van de gorzen van Vliet en Weel bij Campen. Met minuut, 1598. 2 stukken

14295 Akte van verpachting aan Tobias Machielsz. van de blikken van Colijnsplaat, 1603. Afschrift, 1607. 1 stuk

14296 Rekesten van Tristam Leendertsz. Bot, Jan Cousijn en Pieter uit Mattenburg om vermindering van pacht van hun gorzen en blikken bij Colijnsplaat. Met gunstige beschikking, Afschriften, 1607. 2 stukken

14297 Akten van verpachting van hofsteden en landerijen, 1729, 1744, 1747, 1757, 1759 en 1802. 2 katernen en 3 stukken

14298 Akten van verpachting van de windkorenmolen van Colijnsplaat, 1692, 1759 en 1769. 3 katernen

14299 Akte van verpachting van land in de Willemspolder en de nieuw bedijkte Sophiapolder aan Pieter Geelhoed en Jan de Ridder, 1780. 1 katern

14300 Akten van verpachting van landerijen en van dijk- en gorsettingen, 1809. 1 band

b Etting

- 14301** Rekest van Jacob van Provijn en David Jacobsz., erfgenamen van Jan van Provijn, aan Maria van Nassau om uitkering van achterstallige pacht van hun dijketting en schor genaamd de Oostdijk, gelegen tussen de Faal en de Schenge, die door haar rentmeester Pieter Woutersz. waren verpacht, Met retroactum, 1559. Afschrift van Jan Piggen, z.j.
1583. 2 stukken
Deze goederen waren door Jan van Provijn gekocht van de erven van Aliaan Rumuer.
- 14302** Akten van verpachting van de dijk- en gorsettingen van Colijnsplaat, Oud- en Nieuw-Noord-Beveland, Frederikspolder, Wissenkerke, Camperland en Vlietpolder, 1609, 1690, 1720, 1759, 1764, 1769 en 1804. 8 katernen
De akte van 1804 is in tweevoud.

c Tienden

- 14303** Brief van Dirk Govertsz. Brasser in Delft aan Pieter uit Mattenburg over de tienden, 1606. 1 stuk
- 14304** Akten van verpachting van de tienden, 1609, 1695, 1751 en 1801-1806. 10 katernen
- 14305** Brief van Jasper van Clootwijk aan de Rekenkamer in Breda over de vaststelling van de tienden in de polder Nieuw-Noord-Beveland, 1617. 1 stuk
- 14306** Staten van de tienden van Orisant, Nieuw-Noord-Beveland alias de Rick en het 's-Gravenhoekje, 1645. 2 katernen
- 14307** Staat van de lammertienden in Colijnsplaat, Noord-Beveland, Kats en Orisant, 1645. 1 katern
- 14308** Akte van volmacht voor Johan Jacob Wierts, bij afwezigheid van Adriaan Dingmans, voor de verpachting van de tienden. Met bijlage, 1710. 2 stukken

d Andere goederen en rechten

- 14309** Beschikking van Philips van Hohenlohe op het rekest van Job Yemansz., schipper te Colijnsplaat, over de verpachting van het veer op Zierikzee, 1602. 1 stuk
- 14310** Akten van verpachting van de accijnzen en het kaaigeld aan Cornelis Vermuije en Jacob Antonisz. Scherpenisse, 1605 en 1609. 1 katern en 1 stuk
- 14311** Rekest van de eigenaren van de meestoof in Colijnsplaat om verlenging van vrijstelling van cijns. Met bijlage, 1607. 2 stukken
- 14312** Akte van verpachting van wijn- en bieraccijns,

1692. 1 katern

14313 Akten van verpachting van de accijns en het kaaij- of opslaggeld van de wijn en bier en de belasting op het bestiaal, 1745 en 1752. 2 katernen

14314 Akten van verpachting van de visserij binnendijks en de vogelarij buitendijks, 1759, 1802 en 1808. Met gedeeltelijke teruggave van de pacht aan de visser Jan Ommersen, 1724. 1 katern en 3 stukken
In 1808 werd alleen de binnendijkse visserij verpacht

14315 Akte van toestemming van prins Willem V voor het beroepen van een predikant in Colijnsplaat in de plaats van Johannes Thomson, 1791. 1 stuk

2 BOUW EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN

14316 Bestek voor de bouw van een wagenhuis op de door Pieter Molenberg bewoonde hofstede. Met tekening, 1753. 2 stukken

14317 Bestekken voor het onderhoud van de windkorenmolen van Colijnsplaat, 1759 en z.j. 2 katernen en 2 stukken

14318 Bestek voor de bouw van een wagenhuis op de door Adriaan de Regt bewoonde hofstede, 1760. 1 stuk

3 OVERIGE STUKKEN BETREFFENDE HET BEHEER

14319 Memorie van de ambachten die Jacob Sandelin gemeen heeft met prins Philips Willem. Met vermelding van de inkomsten over 1577-1592, z.j. 1 stuk

14320 Akte van overeenkomst tussen prins Philips Willem en Philips Ernst van Hohenlohe over het beheer en de administratie van de goederen, tienden en andere rechten in het nieuw bedijkte Noord-Beveland en Orisant, die door de Staten van Zeeland voor dertig jaar gegund waren aan Philips van Hohenlohe, waarbij de prins zijn rechten voor de resterende tijd laat aan Philips Ernst tegen een uitkering van twintigduizend pond, 1608. Met nadere overeenkomsten en bijlagen, 1608, 1609, 1612 en 1618. Deelsafschriften, 1612 en 1618. 1 charter, 3 katernen en 3 stukken

14321 Akte van schuldbekentenis van Marinus Vos de jonge aan Johan Winkler van honderd pond op de hofstede in de Frederikspolder, Gecancelleerd 1730. 1724. 1 stuk

14322 Bestek voor het maken van een kaart van Noord-Beveland door de landmeter Laurens Boeren. Met bijlagen, 1745 2 katernen en 1 stuk

14323 Memories van het netto rendement per gemet en van de grootte van de Noord-Bevelandse polders,

1751 en z.j.

1 katern en 1 stuk

4 FINANCIËN**a Rekeningen****'Rekeninghe van Noordt-Bevelant, van Oresande ende andere dependentien'; Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen**

In deze rekeningen werden vanaf 1598 de inkomsten en uitgaven van de domeinen in Noord-Beveland, Zuid-Beveland en Wolfaartsdijk verantwoord. Daarvoor vielen deze goederen onder het beheer van de rentmeester van St. Maartensdijk. De rekeningen van 1676-1698 ontbreken daar alle domeinen van Noord- en Zuid-Beveland door prins Willem III voor veertien jaar waren verpacht aan de raad-fiscaal Daniël Fannius. Zie NDR inv.nr. 14404 folio 2v.

- 14324-14326** Rekeningen van Pieter Stoffelsz. uit Mattenburg, 1598-1600. 2 delen en 1 katern
14324 1598. Afgehoord 1599., 1 katern
14325 1599. Afgehoord Met bijlagen 1600.
14326 1600. Afgehoord Met borderel 1601.
- 14327-14328** Rekeningen van Marinus Werckendet, 1602-1603. 2 delen
 De rekening van 1603 werd op 5 mei 1605 in de Rekenkamer overhandigd. Zijn broer en borg Lieven Werckendet werd in 1604 en 1605 gekwiteerd.
14327 1602. Afgehoord 1604
14328 1603. Afgehoord (1605).
- 14329-14330** Rekeningen van de restanten over 1602-1605 van Marinus Werckendet, Met bijlagen, 1607 en 1624. z.j. 2 delen en 2 stukken
14329 Van Pieter uit Mattenburg, 1607. Afgehoord Met bijlagen, 1614. z.j.
14330 Van Jasper van Clootwijk, 1624. Afgehoord 1624.
- 14331-14334** Rekeningen van Pieter Stoffelsz. uit Mattenburg, 1606 en 1608-1610. 4 delen
 De rekening van 1607 ontbreekt. Van de rekening van 1608 ontbreekt het eerste katern.
14331 1606. Afgehoord 1607.
14332 1608. Afgehoord 1611.
14333 1609. Afgehoord 1611.
14334 1610. Afgehoord 1613.
- 14335** Bijlagen bij de rekening van 1606, 1602, 1606 en 1607. 1 omslag
- 14336** Bijlagen bij de rekening van 1609, 1609-1610, 1 omslag
- 14337** Bijlagen bij de rekening van 1610, 1610-1612. 1 lias
- 14338** Akte van toezegging door Jan Lijens om voor zijn schoonvader Marinus Werckendet het achterstallige te betalen, Afschrift. Met concept. 1634. 2 stukken
- 14339-14381** Rekeningen van Jasper van Clootwijk,

1611-1653.

43 banden

Vanaf 1623 met inhoudsopgave.

14339	1611. Afgehoord 1612.
14340	1612. Afgehoord 1616.
14341	1613. Afgehoord 1616.
14342	1614. Afgehoord 1616.
14343	1615. Afgehoord 1617.
14344	1616. Afgehoord 1617.
14345	1617. Afgehoord 1618.
14346	1618. Afgehoord 1619.
14347	1619. Afgehoord 1621.
14348	1620. Afgehoord 1622.
14349	1621. Afgehoord 1623.
14350	1622. Afgehoord 1624.
14351	1623. Afgehoord 1624.
14352	1624. Afgehoord 1626.
14353	1625. Afgehoord 1627.
14354	1626. Afgehoord 1631.
14355	1627. Afgehoord 1631.
14356	1628. Afgehoord 1631.
14357	1629. Afgehoord 1631.
14358	1630. Afgehoord 1632.
14359	1631. Afgehoord Met bijlagen. 1632.
14360	1632. Afgehoord 1633.
14361	1633. Afgehoord 1634.
14362	1634. Afgehoord 1636.
14363	1635. Afgehoord 1638.
14364	1636. Afgehoord 1638.
14365	1637. Afgehoord 1639.
14366	1638. Afgehoord Met bijlagen. 1640.
14367	1639. Afgehoord 1642.
14368	1640. Afgehoord 1642.
14369	1641. Afgehoord Met bijlage.1644.
14370	1642. Afgehoord 1644.
14371	1643. Afgehoord 1645.
14372	1644. Afgehoord 1646.
14373	1645. Afgehoord 1647.
14374	1646. Afgehoord 1648.
14375	1647. Afgehoord 1648.
14376	1648. Afgehoord 1650.
14377	1649. Afgehoord 1651.
14378	1650. Afgehoord 1651.
14379	1651. Afgehoord 1653.
14380	1652. Afgehoord 1655.
14381	1653. Afgehoord 1655.

14382-14403 Rekeningen van Mathijs van der Merwede van Clootwijk,
1654-1675.

22 banden

Met inhoudsopgave.

14382	1654. Afgehoord 1659.
14383	1655. Afgehoord 1661.
14384	1656. Afgehoord 1661.
14385	1657. Afgehoord 1663.
14386	1658. Afgehoord 1663.
14387	1659. Afgehoord 1664.

14388	1660. Afgehoord 1664.
14389	1661. Afgehoord 1664.
14390	1662. Afgehoord 1666.
14391	1663. Afgehoord 1666.
14392	1664. Afgehoord 1669.
14393	1665. Afgehoord 1670.
14394	1666. Afgehoord 1670.
14395	1667. Afgehoord 1674.
14396	1668. Afgehoord 1675.
14397	1669. Afgehoord 1675.
14398	1670. Afgehoord 1676.
14399	1671. Afgehoord 1676.
14400	1672. Afgehoord 1677.
14401	1673. Afgehoord 1676.
14402	1674. Afgehoord 1677.
14403	1675. Afgehoord 1678.

14404-14430 Rekeningen van Adriaan Dingmans,
1690-1716.

27 banden

Met inhoudsopgave.

14404	1690. Afgehoord 1693.
14405	1691. Afgehoord 1694.
14406	1692. Afgehoord 1696.
14407	1693. Afgehoord 1696.
14408	1694. Afgehoord 1697.
14409	1695. Afgehoord 1699.
14410	1696. Afgehoord 1700.
14411	1697. Afgehoord 1701.
14412	1698. Afgehoord 1702.
14413	1699. Afgehoord 1702.
14414	1700. Afgehoord 1703.
14415	1701. Afgehoord 1704.
14416	1702. Afgehoord 1705.
14417	1703. Afgehoord 1706.
14418	1704. Afgehoord 1707.
14419	1705. Afgehoord 1708.
14420	1706. Afgehoord 1709.
14421	1707. Afgehoord 1710.
14422	1708. Afgehoord 1711.
14423	1709. Afgehoord 1712.
14424	1710. Afgehoord 1713.
14425	1711. Afgehoord 1714.
14426	1712. Afgehoord 1715.
14427	1713. Afgehoord 1716.
14428	1714. Afgehoord 1717.
14429	1715. Afgehoord 1718.
14430	1716. Afgehoord 1719.

14431-14433 Rekeningen van D. Dingmans van 'sGravenhoek voor de erfgenamen van Adriaan
Dingmans,
1717-1719.

3 banden

Met inhoudsopgave.

14431	1717. Afgehoord 1720.
14432	1718. Afgehoord 1721.
14433	1719. Afgehoord 1724.

- 14434-14458** Rekeningen van Jan van Bueren,
1720-1744. 25 banden
Met inhoudsopgave.
- 14434** 1720. Afgehoord 1723.
 - 14435** 1721. Afgehoord 1724.
 - 14436** 1722. Afgehoord 1725.
 - 14437** 1723. Afgehoord 1727.
 - 14438** 1724. Afgehoord 1727.
 - 14439** 1725. Afgehoord 1728.
 - 14440** 1726. Afgehoord 1729.
 - 14441** 1727. Afgehoord 1730.
 - 14442** 1728. Afgehoord 1731.
 - 14443** 1729. Afgehoord 1732.
 - 14444** 1730. Afgehoord 1734.
 - 14445** 1731. Afgehoord 1734.
 - 14446** 1732. Afgehoord 1735.
 - 14447** 1733. Afgehoord 1736.
 - 14448** 1734. Afgehoord 1738.
 - 14449** 1735. Afgehoord 1739.
 - 14450** 1736. Afgehoord 1739.
 - 14451** 1737. Afgehoord 1740.
 - 14452** 1738. Afgehoord 1741.
 - 14453** 1739. Afgehoord 1742.
 - 14454** 1740. Afgehoord 1743.
 - 14455** 1741. Afgehoord 1744.
 - 14456** 1742. Afgehoord 1745.
 - 14457** 1743. Afgehoord 1746.
 - 14458** 1744. Afgehoord 1748.
- 14459-14462** Rekeningen van S.P. van Bueren, weduwe Meijners, Jacob Nebbens, J.W. Parker en
Iman Cau, kinderen en erfgenamen van Jan van Bueren, 4 banden
1745-1748.
Met inhoudsopgave.
- 14459** 1745. Afgehoord 1750.
 - 14460** 1746. Afgehoord 1751.
 - 14461** 1747. Afgehoord 1751.
 - 14462** 1748. Afgehoord 1752.
- 14463-14488** Rekeningen van Jacob Nebbens, 26 banden
1749-1773.
Met inhoudsopgave. In 1770 werd de indeling van de rekening ingrijpend gewijzigd. (Zie Inleiding
bijlage 2). Achter de nieuwe indeling bevinden zich concordanties op de voorgaande rekening
- 14463** 1749. Afgehoord 1753.
 - 14464** 1750. Afgehoord 1753.
 - 14465** 1751. Afgehoord 1754.
 - 14466** 1752. Afgehoord 1755.
 - 14467** 1753. Afgehoord 1756.
 - 14468** 1754. Afgehoord 1756.
 - 14469** 1755. Afgehoord 1757.
 - 14470** 1756. Afgehoord 1759.
 - 14471** 1757. Afgehoord 1760.
 - 14472** 1758. Afgehoord 1760.
 - 14473** 1759. Afgehoord 1761.
 - 14474** 1760. Afgehoord 1762.
 - 14475** 1761. Afgehoord 1764.

- 14476 1762. Afgehoord 1765
- 14477 1763. Afgehoord 1765.
- 14478 1764. Afgehoord 1766.
- 14479 1765. Afgehoord 1768.
- 14480 1766. Afgehoord 1769.
- 14481 1767. Afgehoord 1770.
- 14482 1768. Afgehoord 1771.
- 14483 1769. Afgehoord 1773.
- 14484 1769. Niet afgehoord
- 14485 1770. Afgehoord 1774.
- 14486 1771. Afgehoord 1775.
- 14487 1772. Afgehoord 1776.
- 14488 1773. Afgehoord 1776.

14489-14490 Rekeningen van Geertruida Maria Paardekoper, weduwe van Jacob Nebbens, 1774 en 1775. 2 banden
Met inhoudsopgave.

- 14489 1774. Afgehoord 1777.
- 14490 1775. Afgehoord 1777.

14491-14517 Rekeningen van Abraham Swemer, 1776-1806. 27 banden
Met inhoudsopgave.

- 14491 1776. Afgehoord 1778
- 14492 1777. Afgehoord 1779
- 14493 1778. Afgehoord 1780.
- 14494 1779. Afgehoord 1781.
- 14495 1780. Afgehoord 1782.
- 14496 1781. Afgehoord 1785.
- 14497 1782. Afgehoord 1788.
- 14498 1783. Afgehoord 1790.
- 14499 1784. Afgehoord 1790.
- 14500 1785. Afgehoord 1790.
- 14501 1786. Afgehoord 1790.
- 14502 1787. Afgehoord 1791.
- 14503 1788. Afgehoord 1791.
- 14504 1789. Afgehoord 1793.
- 14505 1790. Afgehoord 1793.
- 14506 1790. Afgehoord Afschrift.1793.
- 14507 1791. Afgehoord 1796.
- 14508 1792. Afgehoord 1799.
- 14509 1793. Afgehoord 1801.
- 14510 1794. Afgehoord 1802.
- 14511 1795. Afgehoord 1804.
- 14512 1796. Afgehoord 1805.
- 14513 1797. Afgehoord 1807.
- 14514 1798. Afgehoord 1808.
- 14515 1799. Afgehoord 1810.
- 14516 1800. Afgehoord 1812.
- 14517 1801-1806. Afgehoord 1813.

14518 Rekening van Anthonie Jacob Marinussen, 1807-1810. Met bijlage. Afgehoord 1814. 1 band en 1 katern
Met inhoudsopgave.

Rekeningen van de polders**1 De polders Noord-Beveland, Colijnsplaat en Orisant**

- 14519-14521** Rekeningen van de gorzen en platen van Noord-Beveland, Colijnsplaat en Orisant die ter bedijking zijn uitgegeven of verkocht, 1598, 1601 en 1602. 1 deel, 1 katern en 1 omslag
- 14519** Van Pieter Stoffelsz. uit Martenburg van gorzen van Noord-Beveland, 1598. Afgehoord 1599., 1 deel
- 14520** Van Philips van Steeland van de gorzen van Noord-Beveland en Colijnsplaat, 1601. Afgehoord Met bijlagen, 1598, 1600, 1601, 1602, 1604, 1608? en z.j.1606., 1 omslag
- 14521** Van Pieter Stoffelsz. uit Mattenburg van Noord-Beveland en de ter bedijking uitgegeven landen van Orisant, 1602. Afgehoord 1603., 1 katern

2 Frederikspolder**a Voor de bedijkers**

- 14522-14523** Van Jasper van Clootwijk 1651-1652 2 katernen
- 14522** 1651. Afgehoord 1652.
- 14523** 1652. Afgehoord 1653.
- 14524-14525** Van Mathijs van der Merwede van Clootwijk, 1653 en 1656. 2 katernen en 2 stukken
- 14524** 1653. Afgehoord 1654., 1 katern
- 14525** 1656. Afgehoord 1657. Met bijlagen, 1660 en zj., 1 katern en 2 stukken

b Voor Zijne Hoogheid

- 14526-14534** Van Mathijs van der Merwede van Clootwijk, 1658-1670. 2 delen, 7 katernen en 1 stuk
- 14526** [1658]. Afgehoord 1660. Afschrift. Fragment, 1660.
- 14527** 1659. Afgehoord 1660., 1 deel
- 14528** 1662. Afgehoord 1663., 1 deel
- 14529** 1665. Afgehoord 1666.
- 14530** 1666. Afgehoord 1667.
- 14531** 1667. Afgehoord 1668.
- 14532** 1668. Afgehoord 1669.
- 14533** 1669. Afgehoord Met bijlage.1670., 1 katern en 1 stuk
- 14534** 1670. Afgehoord 1671.

c. Voor de heer van Cortgene en mevrouw Fannius

- 16757** Van de penningmeester Adriaan Anemaat, 1686-1687. 1 katern

Overige rekeningen

- 14535-14537** 'Staetken'; Rekeningen van Pieter Stoffelsz. uit Mattenburg van de verpachtingen

van de rantsoenen en van de dijk- en gorsettingen, 1598, 1600 en 1601. Met
 bijlagen,
 1597-1602. 2 katernen en 24 stukken

14535 1598. Afgehoord 1598. Met bijlagen, 1597-1598., 1 katern en 12
 stukken

14536 1600. Afgehoord 1601. Met bijlagen, 1600-1601., 1 katern en 5
 stukken

14537 1601. Afgehoord 1602. Met bijlagen, 1600-1602., 7 stukken

14538 Rekening van Adriaan Anemaat van de verbetering van de wegen, Afschrift.
 Afgehoord 1690. Met bijlagen, 1689-1691.
 1689. 1 katern en 4 stukken

16758 Rekening van Jan van Bueren van de koren- en lammertienden en de landpachten
 in de polders, ambachten. dijken en landen. toekomstige de vrouwe van Couwerwe,
 douairière van Reygersberg.
 1745. 1 katern

b Overige stukken betreffende financiën

14539 Stukken betreffende het aandeel van Bruining van Wijngaarden en zijn
 schoonzusters Geertruid, Lievine en Marie van Serooskerken in de verdrongen
 ambachten en gorzen van Noord-Beveland en de inkomsten daaruit, 1568, 1582,
 1585, 1589, 1591 en 1593. Met stukken over de teruggave van het teveel ontvangene,
 1597. 1 omslag

14540 Akte van toezegging door de bedijkers van de schorren van Noord-Beveland over
 de vooruitbetaling aan prins Philips Willem van de door hen gekochte schorren,
 1597. Met bijlagen,
 1597-1598 en 1599-1601. 7 stukken

14541 Staten van inkomsten uit de goederen in Noord-Beveland voor het deel van Philips
 van Hohenlohe,
 1601 en 1602. 2 stukken

14542 Stukken betreffende de teruggave aan Cornelis Barthelsz., rentmeester der
 geestelijke goederen van Schouwen c.a., van de teveel betaalde dubbele
 honderdste penning ten laste van renten uit Orisant,
 1601 en 1607. 3 stukken

14543 Staten van inkomsten uit de dijk- en gorsettingen van Nieuw-Noord-Beveland,
 1637. 1 katern en 1 stuk

14544 Staat van erfrenten ten laste van de prins,
 1645. 1 katern

14545 Stukken betreffende een geschil over het voldoen van achterstallen bij het uitkeren
 van de helft van de tienden in de Frederikspolder aan de erfgenamen van mevrouw
 Huissen en juffrouw N. Boenes,
 1683. 1 katern

14546 Borderellen en loquatur, 1658-1660, 1662-1674, 1750, 1751 en 1769. 1 pak

- 14547** Kohieren van de aanslag van neringdoenden tot onderhoud van haven, kade en dammen van Colijnsplaat, 1807-1809. 1 katern en 2 stukken

INVENTARIS ZUID-BEVELAND EN WOLFAARTSDIJK

A ALGEMEEN

Zie onder Noord-Beveland

B VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

Zie ook NDR inv.nr. 14255

- 14548** Akte van ruil tussen hertog Albrecht van Beieren en Alienora van Zuilen, vrouwe van St. Maartensdijk, van haar inkomsten uit het land van Heusden tegen de Schachtekijspolder in Zuid-Beveland, met rechten in de Yersekepolder en de Nieuwepolder, 1385. Vidimus van de kartuizers in Geertruidenberg, Afschrift, z.j. 1390. 1 stuk
De Schachtekijspolder werd ook Schachtpolder of Schaftkijspolder genoemd
- 14549** Stukken betreffende een geschil tussen prins Philips Willem en Andries Sibrechtsz. voor de weduwe van Huibrecht van Wissenkerke, over de grens van beider eigendom in de te herdijken Yersekedamse- of Vrije polder, 1594-1597. 1 omslag
- 16759** Stukken betreffende de schenking van de heerlijkheid en gorzen van Borssele door de Staten van Zeeland aan prins Maurits, 1597-1602. 2 charters
- 16760** Stukken betreffende het bedijken van de gorzen en schorren van Borssele, 1599-1602. 1 katern en 1 charter

C BESTUUR

- 14550** Rekest van ambachtsheren en inwoners van Yerseke en Tolsende aan Karel V om herdijking van de ondergelopen polder Oost-Wateringen. Met visitatierapport van de landmeters Balten Vlajns en Bouwe Lamsz., 1549. 2 stukken
- 14551** Visitatierapport door Johan Verssen en Lieven Werckendet van het gors achter Yersekedam, genaamd de Vrije polder alias Schaapspolder, 1596. 2 stukken
Met kaart van de landmeter Thomas Schol.

D BEHEER

De inkomsten en uitgaven van deze goederen werden verantwoord in de rekening van Noord-Beveland. Zie NDR inv.nr. 14324 e.v.

- 14552** Akte van overeenkomst tussen prins Philips Willem en de ingelanden van de Buren- en Schaapspolder bij Yersekedam om de cijns om te zetten in een erfpacht onder beding van het betalen van tienden en het dijkonderhoud, 1615. Met bijlagen, 1607, 1611 en 1614. Afschriften, 1615. 1 katern en 3 stukken

De ingelanden waren Steven Dignisz. Meyjoncq voor Fouke Dignisse, weduwe van Gilles Jacobsz. Cole, Krijn Foortsz. en Dignis Leunisz., de wezen van Marinis Costenz. en Fouke Leijns, Pieter Hendriksz. Braam en de wezen van Jacob en Cornelis Leijnsens.

- 14553** Rekening van Jan Jansz. Brouwer voor Tobias van de Werve van de tienden van Zuid-Beveland, 1609. 1 katern
- 14554** Stukken betreffende uitstel voor de rentmeester van het voldoen van tienden, dijketting en cijzen wegens inundatie van de Burenpolder, 1716. 3 stukken
- 14555** Akte van verpachting van de gorzen van Hongersdijk, 1716. 1 stuk

V-VI VEERE, VLISSINGEN EN DOMBURG

VERWERFING VAN VEERE, VLISSINGEN EN DOMBURG

Wolfert, zoon van Hendrik Wisse van Borssele, maakte aanspraak op het goederenbezit van zijn vader in het noordoosten van Walcheren, dat deze in 1276 aan zijn zoons gezamenlijk had gegeven. In 1282 droeg Wolfert (I) zijn bezit op aan gravin Beatrix en aan haar man Floris V. Hij verkreeg deze goederen weer terug als onsterfelijk erflaan. Sindsdien noemde het hoofd van de familie zich: heer van der Veere.⁷⁴⁸

Philips van Bourgondië gaf in 1452 Vlissingen, Westkapelle en Domburg aan Hendrik (IV) van Borssele, graaf van Grantpré en heer van Veere, in pand. Diens zoon Wolfert (VI) van Borssele, graaf van Buchan, kocht Vlissingen, Westkapelle en Domburg definitief van Maria van Bourgondië in 1473.⁷⁴⁹ Toen deze Wolfert van Borssele stierf gingen Veere en alle hiervoor genoemde steden en heerlijkheden over in de handen van het regerende vorstenhuis van Bourgondië door het huwelijk van de erfdochter Anna van Borssele met Philips van Bourgondië, zoon van Antheunis. In 1555 verhef keizer Karel V Maximiliaan van Bourgondië, afstammeling van de eerder genoemde Philips, wegens grote verdiensten tot markies van Veere en Vlissingen. Niet alleen deze steden, maar ook alle andere bezittingen en rechten van Maximiliaan op Walcheren werden tot dit markgraafschap verbonden.⁷⁵⁰

In 1558 stierf Maximiliaan van Bourgondië. Na zijn dood bleken diens goederen zo zwaar met schulden belast te zijn dat deze verkocht moesten worden. De krachtens het testament van Maximiliaan van Bourgondië aangewezen erfgenaam, zijn neef Maximiliaan van Hennin, weigerde de nalatenschap. De erfenis kwam nu toe aan Maximiliaan van Kruiningen. Van 1563 tot 1565 was hij markies van Veere en Vlissingen. Ook voor hem bleek de schuldenlast, die op het markiezaat rustte, te zwaar.

Het markgraafschap werd daarom in 1566 op last van de Grote Raad van Mechelen verkocht, niet als geheel, maar in delen (dit feit hebben tegenstanders van de invloed van de Oranjes in de 18e eeuw als argument aangegrepen om opheffing van het markiezaat en de devassalage te rechtvaardigen). Westkapelle werd definitief uit het markiezaat losgemaakt, ook al zou het wel van 1567 tot 1648 tot de Nassause domeinen behoren en had het zelfs van 1618 tot de verkoop in 1648 dezelfde rentmeesters als Veere. Gegadigden voor de koop van Veere en Vlissingen waren de stad Middelburg, Anthonis van Hennin en prins Willem van Oranje. De steden werden echter niet aan de meestbiedende maar aan koning Philips II verkocht; hij maakte zich op 14 april 1567 door naasting meester van het markiezaat. De koning verplichtte zich de schulden van Maximiliaan van Bourgondië over te nemen en te voldoen. Hij liet zich uit hoofde van het markgraafschap vertegenwoordigen als Eerste Edele in de Staten van Zeeland. De titel 'markies van Veere en Vlissingen' werd door Philips II nooit gevoerd.⁷⁵¹

748 W.S. Unger en J.J. Westendorp Boerma, 'De steden van Zeeland. Vere', in: Archief. Vroegere en latere mededelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen (1955), pp. 1-2. Tiny Polderman en Peter Blom, Veere, van vissersbuurt tot vestingstad: bouwstenen voor een stadsgeschiedenis (Goes, 1996), p. 17.

749 NDR inv.nr. 14595.

750 NDR inv.nr. 1538, folio 321-326recto; L.E. de Brakke, 'Inleiding tot eene beschrijving der rechten van de Heer van Veere' in: Archief Zeeuwsch Genootschap (1930), p. 165.

751 Verknocht en niet te scheiden. Gids bij de expositie over vier eeuwen Markiezaat en Oranje, 1581-1981 (Veere, 1981), p. 6. De Brakke, 'Inleiding', p. 168-169.

Bij het uitbreken van de opstand in 1572 staakte koning Philips II de aflossing van de schulden en eisten de crediteurs dat het Hof van Holland het markiezaat weer zou verkopen. Gegadigden waren: de steden zelf, de stad Antwerpen en prins Willem van Oranje, die zo zijn positie in het gewest wilde versterken. De prins wist Veere en Vlissingen uiteindelijk eind juni 1581 voor 144.600 gulden te verwerven.⁷⁵²

De Staten van Holland en van Zeeland beschouwden zich als opvolgers van koning Philips II als graaf van Holland en Zeeland; de prinsen van Oranje waren dus verplicht voor hun bezittingen in Zeeland leenverhef voor beide colleges doen.

De koop van het markiezaat door prins Willem van Oranje had een drievoudige betekenis. Naast de inkomsten uit het domein, had de stadhouder een gebied van groot strategisch belang in handen. Bovendien wist hij hierdoor zijn politieke invloed als stadhouder van Zeeland aanzienlijk te vergroten (zie voor de politieke betekenis van de functie van Eerste Edele hieronder).

Na de moord op prins Willem van Oranje kwam de zwaar belaste boedel onder toezicht van colleges van curatoren te staan, die de nalatenschap moesten afwickelen. De diverse colleges van curatoren bleken niet voor deze taak berekend en gaven prins Maurits zo de kans de nog niet verdeelde erfenis voor zijn politieke aspiraties te gebruiken. Hij was juist stadhouder van Holland en Zeeland geworden, toen Vlissingen (evenals Rammekens en Brielle) in 1585 aan Engeland werd verpand in ruil voor militaire hulp aan de Republiek. Dit betekende dat een Engels garnizoen onder leiding van een Engels gouverneur werd gelegerd. De Staten-Generaal, de Staten van Holland en de Staten van Zeeland verleenden prins Maurits akten van indemniteit (schadeloosstelling), waarin zij zich garant verklaarden voor zijn rechten en inkomsten uit Vlissingen.⁷⁵³ Maurits nam hiermee geen genoegen en ging zich 'markies van Veere en Vlissingen' noemen. Hij werd slechts door de Staten van Holland en het Hof van Holland als zodanig erkend. De magistraat van Veere bleef naast Maurits ook de curatoren van het sterfhuis consulteren. Pas op 20 november 1588 werd hij in die kwaliteit in Veere ingehuldigd. Ook trok Maurits de waardigheid van Eerste Edele van Zeeland aan zich (zie hieronder). Hij kreeg hierover onenigheid met zijn halfzuster Maria, die trachtte de belangen van de door koning Philips II gevangen genomen prins Philips Willem, de rechtmatige erfgenaam, te behartigen. Op 21 oktober 1613 ten slotte werd prins Maurits officieel met het markiezaat van Veere, Vlissingen en Domburg beleend, nadat deze domeinen hem bij boedelscheiding waren toebedeeld.⁷⁵⁴ De opvolgers van stadhouder Maurits, de prinsen Frederik Hendrik, Willem II en Willem III, werden achtereenvolgens met het markiezaat beleend. Een uitzondering hierop vormt Domburg, dat deel uitmaakte van het domein Veere. Het werd met Westkapelle op 12 februari 1648 aan Middelburg verkocht. Hiertoe behoorden ook de Westduinen, te beginnen bij de duinen van Middelburg tot aan Oostkapelle.⁷⁵⁵

Na de dood van koning-stadhouder Willem III, die kinderloos gestorven was, werden de Staten-Generaal als executeurs-testamentair aangewezen. Prins Willem III had namelijk zijn achterneef, de Friese stadhouder Johan Willem Friso als universeel erfgenaam benoemd. In het testament van Frederik Hendrik werd echter bepaald dat, in het geval zijn geslacht in mannelijke lijn uitstierf, de erfenis aan de nakomelingen van zijn oudste dochter Louise Henriette zou bevallen. Dit zou betekenen dat koning Frederik I van Pruisen de erfgenaam van Willem III zou zijn en o.a. markies van Veere en Vlissingen zou worden. De Staten-Generaal lieten zich in 1703 en in 1712 ten behoeve van de toekomstige erfgenaam met het markiezaat belenen.⁷⁵⁶ Juist toen er een vergelijk op komst was overleden kort na elkaar beide pretendenten. Hun zonen, stadhouder Willem IV en koning Frederik Willem I van Pruisen, waren nu de gegadigden.

De Staten van Zeeland wensten echter een einde te maken aan de grote invloed van de Oranjes in hun gewest. Zij waren van mening dat de prinsen van Oranje de titel van 'markies' altijd al ten onrechte hadden gevoerd en wilden het markiezaat van Veere en Vlissingen opheffen. De stad Veere wist een dergelijke stap enige tijd tegen te houden. Ook de functie van Eerste Edele, die tot 1702 door Willem Adriaan van Nassau-Odijk namens Willem III was bekleed, werd opgeheven. Verder trokken de Staten van Zeeland het benoemingsrecht van regenten in Veere en Vlissingen aan zich, een recht dat voorheen de markies toekwam. De Nassause Domeinraad spande daarom als vertegenwoordiger van de markies een procedure bij de Hoge Raad van Holland en Zeeland aan, omdat de rechten van de markies geschonden werden, echter zonder resultaat.⁷⁵⁷

Op 14 mei 1732 kwam het 'Tractaat van Verdeelinge' tussen prins Willem IV en Frederik Willem I, koning van Pruisen, tot stand, waarbij aan eerstgenoemde het markiezaat van Veere en Vlissingen werd toebedeeld. Kort daarna, in november van dat jaar, liet Veere zijn aanvankelijk verzet varen en verklaarden de Staten van Zeeland dat Veere en Vlissingen voortaan aan elke vorm van vazaliteit en

752 [J. de Back], *Het Regt van Syne Hoogheyd den Heere Prince van Orange en Nassau etc. tot het Marquisaat van Veere en Vlissingen* (Franeker, 1733), pp. 14-15, *Verknocht en niet te scheiden*, p. 7.

753 NDR inv.nr. 14927.

754 Scherft, *Het sterfhuis*, pp. 62-64, 66-68. NDR inv.nr. 14603-14605.

755 NDR inv.nr. 765, folio 386.

756 NDR inv.nr. 1607; *Verknocht en niet te scheiden*, pp. 9-10.

757 Zie voor het verloop van deze strijd ARA, Archief Hoge Raad van Holland en Zeeland, inv.nr. 1005; Hoge Raad aan de Staten van Holland, 30 januari 1704; NDR inv.nr. 14607-14610

leenroerigheid waren ontslagen. Zo begon de periode van 'devassalage'. Prins Willem IV tekende verzet aan bij de Staten van Zeeland en weigerde de door de Staten aangeboden schadeloosstelling van 100.000 rijksdaalders te aanvaarden. Zijn schoonvader, koning George II van Engeland, trachtte te bemiddelen, maar tevergeefs. Toen echter in april 1747, tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog, Franse troepen Staats-Vlaanderen waren binnengevallen en Zeeland rechtstreeks bedreigd werd, ontstond er te Veere een volksopstand. Onder druk van de opstandige menigte erkende het stadsbestuur als eerste prins Willem IV als stadhouder van Zeeland. De Staten van Zeeland volgden twee dagen later.

Het markiezaat van Veere en Vlissingen werd niet automatisch in ere hersteld. De vader van prins Willem IV, Johan Willem Friso, werd post-huum als erfgenaam van koning-stadhouder Willem III met het markiezaat beleend. Daarna pas volgde de belening van prins Willem IV. Ook leenrechtelijk was de devassalage nu ongedaan gemaakt.⁷⁵⁸ Als schadeloosstelling voor de gederfde inkomsten werden prins Willem IV en diens opvolgers voortaan ontslagen van hun verplichting de 'zee- en andere werken' in Veere en Vlissingen te onderhouden. De Staten van Zeeland verleenden beide steden een subsidie van resp. 1000 en 4037 ponden Vlaams in plaats van de prinselijke bijdrage.⁷⁵⁹ In 1766 volgde prins Willem V zijn reeds in 1751 gestorven vader in alle rechten op. Tijdens de revolutie van 1787 eiste een Oranjegezinde volksmenigte te Veere - en met succes - dat prins Willem V in al zijn rechten en waardigheden zou worden gehandhaafd.

Na de Franse revolutie werden bij het tractaat van 16 mei 1795 de Nassause domeinen aan de Bataafse Republiek overgedragen. De zittende rentmeesters konden hun functie blijven vervullen tot 1809. Het beheer werd daarna aan de ambtenaren van de Directie der registratie en domeinen in Zeeland opgedragen.⁷⁶⁰

HET RECHT VAN DE EERSTE EDELE

Vóór de opstand bestonden de Staten van Zeeland uit twee leden: prelaat en edelen, en de 'goede' steden (steden, die rechtstreeks onder de landsheer vielen) nl. Middelburg, Zierikzee, Reimerswaal, Goes en Tholen. Veere en Vlissingen, die een bijzondere heer hadden, konden daardoor geen zitting hebben in de Statenvergadering. Aanvankelijk kwamen alle grote edelen ter Statenvergadering. Na 1520 vertegenwoordigde Adolf van Bourgondië, heer van Beveren, Veere en Vlissingen, als Eerste Edele de Zeeuwse adel in de Staten van Zeeland. In deze functie kon men de politiek van het gewest naar zijn hand zetten. Keizer Karel V en diens opvolger, koning Philips II, waren eropuit deze positie in betrouwbare handen te geven.

Toen Karel V Maximiliaan van Bourgondië tot markies van Veere en Vlissingen verhief had dit grote consequenties voor de toekomst. Met enkele onderbrekingen en de nodige strijd zou de positie van Eerste Edele in de Staten van Zeeland aan het markiezaat van Veere en Vlissingen verbonden blijven. Prins Willem van Oranje, stadhouder van Holland en Zeeland, had er zelf bij Margaretha van Parma op aangedrongen dat het recht om als Eerste Edele te fungeren los werd gekoppeld van het markiezaat van Veere en Vlissingen, en dat de Eerste Edele door de Staten van Zeeland zou worden aangewezen. Zo bekleedde prins Willem van Oranje na de dood van Maximiliaan van Bourgondië enige jaren (1562-1567) de positie van Eerste Edele als 'garde noble' voor zijn minderjarige zoon Philips Willem, die van zijn moeder, Anna van Egmond, o.a. de heerlijkheid St. Maartensdijk had geërfd.

Toen koning Philips II het markiezaat in handen kreeg, liet hij zich uit hoofde van het markiezaat als Eerste Edele in de Staten van Zeeland vertegenwoordigen.

Nadat prins Willem van Oranje het markiezaat had gekocht, verwachtte hij met deze koop ook het recht van Eerste Edele in de Staten van Zeeland te verwerven. De Staten van Zeeland weigerden echter dit recht aan het markiezaat te koppelen, maar verleenden het hem alsnog vanwege zijn grote verdienste voor de provincie.⁷⁶¹ Dit betekende dat Willem van Oranje (en zijn opvolgers) drie van de zeven stemmen in de Staten van Zeeland kreeg: die van de Eerste Edele en de stemmen van de steden Veere en Vlissingen. De prinsen van Oranje bekleedden deze positie niet in persoon maar wezen een vertegenwoordiger aan.

Ook in de Staten van Walcheren (het bestuur van de dijkgraafschappen op Walcheren) had de Eerste Edele een doorslaggevende stem.⁷⁶²

Pieter de Rijcke vertegenwoordigde eerst prins Willem van Oranje, dan prins Maurits als Eerste Edele in de Staten van Zeeland. Toen De Rijcke in 1596 overleed bleken er naast prins Maurits meerdere pretendenten voor deze functie te zijn: de Zeeuwse adel en de man van Maurits' halfzuster Maria,

758 Verknocht en niet te scheiden, p. 11.

759 NDR inv.nr. 1102, Rekening Generaal 1755/1757, folio 10; Gedrukte Notulen van de Staten van Zeeland, 23 oktober 1647, p.848, z.j., z.p. Voor gegevens over de feitelijke regelingen met Veere en Vlissingen na intrekking van de devassalage zie: NDR inv.nr. 765, folio 342-349.

760 'Archieven van de rentmeesters van de prinsen van Oranje in de provincie Zeeland', in IRA III, p. 723.

761 Scherft, Het sterfhuys, p 106-109.

762 NDR inv.nr. 769, folio 1862-1864.

Philips van Hohenlohe. De Staten van Zeeland hielden vast aan hun recht zelf de Eerste Edele aan te wijzen en kenden deze functie aan prins Maurits toe, uitsluitend op grond van zijn verdiensten voor het land, net als dit bij zijn vader was gebeurd.⁷⁶³

Een soortgelijk geschil deed zich voor in 1651, na de dood van prins Willem II. Willem III, nauwelijks drie jaar oud, werd in 1653 met het markiezaat van Veere en Vlissingen beleend. Het recht van Eerste Edele werd hem door de Staten van Zeeland pas in 1668 toegekend. Tijdens zijn regering als stadhouder bekleedde Willem Adriaan van Nassau-Odijk namens hem deze positie. Het tweede stadhouderloze tijdperk betekende een tijdelijke afschaffing van de functie van Eerste Edele. Willem IV werd in 1748 in zijn rechten hersteld en herkreeg zijn plaats als Eerste Edele in de Staten van Zeeland. Zijn rechten gingen probleemloos over op zijn zoon prins Willem V. In de revolutie van 1787 hadden de prinsgezinden in Zeeland de overhand. De Fransen maakten aan het 'ancien régime', en dus ook aan deze functie, definitief een eind.⁷⁶⁴

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Aangezien de domeinen van Veere en Vlissingen op institutioneel en bestuurlijk gebied soms nauw met elkaar verweven bleken te zijn - denk bijvoorbeeld aan de 'devassalage' -, maar op administratief gebied volkomen gescheiden, is er gekozen voor een algemene inleiding voor beide domeinen. Hierin komt de gezamenlijke geschiedenis van het markiezaat en het recht van de Eerste Edele aanbod. Daarna volgt de inleiding, die specifiek over het bestuur, de rechtspraak en de administratie van het domein Veere handelt. In het hoofdstuk betreffende Veere en het markiezaat van Veere en Vlissingen staan onder de rubriek B. verwerving, vervreemding en betwisting van goederen en rechten, nr 1. stukken vermeld die op de domeinen van Veere en Vlissingen betrekking hebben. In het hoofdstuk betreffende Vlissingen wordt bij dezelfde rubriek naar het hoofdstuk Veere verwezen. Hetzelfde geldt voor stukken betreffende het bestuur (inventaris van Veere, rubriek C1), en betreffende renten, die zowel op Vlissingen en op Veere waren gevestigd (rubriek D. 2a van de inventaris van Veere).

Behalve over de domeinen zelf kan men in de stukken betreffende Veere en Vlissingen informatie vinden over de politieke strijd tussen het Oranjehuis en de Staten van Zeeland, m.n. in de rubrieken B. 'Verwerving, vervreemding en betwisting van goederen en rechten' en C. 'Bestuur en rechtspraak'. Onder rubriek D. 2b 'Aflossing van renten' van beide domeinen vindt men enige gegevens over de aflossing van de schulden, die op het sterfhuis van Willem van Oranje rustten.

AFGEDWAALDE ARCHIEFSTUKKEN

In het Rijksarchief in Zeeland bevinden zich stukken die bij diverse archieven van rentmeesters van Zeeuwse domeinen horen. Van Vlissingen bevindt er zich een aantal rekeningen over de jaren 1773/74, 1775/76, 1789/90 en 1793/94, inv.nrs. 293-296 uit M.D. Lammerts, 'Inventaris van de rentmeesters van de rentambten van de prinsen van Oranje in de provincie Zeeland' in: Inventarissen van rijks- en andere archieven. Van rijkswege uitgegeven, voor zoover ze niet afzonderlijk zijn afgedrukt (IRA) III, 's-Gravenhage 1930.

Het betreft stukken uit het archief van de Nassause Domeinraad, die ingevolge de beschikking van de minister van Binnenlandse Zaken van 14 oktober 1901, no. 2412, afd. K.W. zijn afgestaan.

VERWANTE ARCHIEVEN

Andere archiefdiensten met stukken betreffende de domeinen van Vlissingen en Veere

Het Rijksarchief in Zeeland:

- Het archief van de Staten van Zeeland en hun Gecommitteerde Raden.
- Het archief van de Rekenkamer van Zeeland

Het gemeentearchief Veere:

- Het stadsarchief

Het gemeentearchief Vlissingen:

- Het stadsarchief.

In het Algemeen Rijksarchief de archieven van:

- De Hoge Raad
- het Hof van Holland
- De Staten van Holland
- Collectie Van Dorp

LITERATUUR

[Jan de Back], *Het Regt van syne Hoogheyd den Heere Prince van Orange en Nassau &c. tot het Marquisaat van Veere en Vlissingen*. Franeker, 1733. L.E. de Brakke, 'Inleiding tot eene beschrijving der rechten van den Heer van Vere' In: *Archief Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland*, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1930, p 141-204. M. van der Bijl, *Idee en interest. Voorgeschiedenis, verloop en achtergronden van de politieke twisten in Zeeland en vooral in Middelburg tussen*

763 Scherft, Het sterfhuis, pp. 185-187.

764 Verknocht en niet te scheiden, p 6-12, S.J. Fockema Andreae, *De Nederlandse Staat onder de Republiek* (Amsterdam, 1982), pp. 51-52.

1702 en 1715. Groningen, 1981. Elinor Courthope, 'The journal of Thomas Cuninghame of Campvere'. In: *Publications of the Scottish history Society*, 1928 P.H. Damsté, *Veere, vier eeuwen markiezaat*. De Bilt, 1961. *Encyclopedie van Zeeland*. 3 delen. Middelburg, 1984. Jacobus Ermerins, *Eenige Zeeuwsche Oudheden, uit echte stukken opgehelderd en in het licht gebracht*. 6 delen. Middelburg, 1780-1792. Pieter Fagel, *Zeven eeuwen Veere Middelburg*, 1983 R. Fruin, *De Provincie Zeeland en hare rechterlijke indeeling vóór 1795*. Middelburg, 1933 R. Fruin, 'Het Stapelcontract van 12 april 1675'. In: *Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland*, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1911, pp. 1-18. *The History of the Marquisate of Veere and Flushing, From its first Origine tot the Present Time*. London, 1741. N. Japikse, 'De Prins van Oranje en de Schotse Stapel te Veere in 1668'. In: *Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland*, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1906. M.D. Lammerts, 'Inventaris van de rentmeesters van de rentambten van de prins van Oranje in de provincie Zeeland' in: IRA III, 's-Gravenhage, 1930. J.W. Perrels, 'Bijdragen tot de geschiedenis van den Schotsen Stapel te Vere'. In: *Archief Zeeuwsch Genootschap*, 1905, p. 91-172. Tiny Polderman en Peter Blom, *Veere, van vissersbuurt tot vestingstad: bouwstenen voor een stadsgeschiedenis*. Goes, 1996. P. Scherft, *Het sterfhuys van Willem van Oranje*. Leiden, 1966. M. Smallegange, *Nieuwe Cronyk van Zeeland*. Middelburg, 1696. J.B.J.N. De van der Schueren, 'Bijdrage tot de geschiedenis der confiscatie van de geestelijke goederen in Holland en Zeeland, en mededeelingen omtrent sommige dier goederen bepaaldelijk die in Middelharnis, Walcheren en Wemeldingen gelegen'. Uitgave van de Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Zeeland, 1893. J.B.J.N. De van der Schueren ed., *Arend van Dorp. Brieven en onuitgegeven stukken*. Utrecht, 1887-1888. Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap, nieuwe serie, dl. 44 en 50. J.H. de Stoppelaar, *Willem III in Zeeland*. Middelburg 1863. W.S. Unger en J.J. Westendorp Boerma, 'De steden van Zeeland' in: *Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland*, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1955, pp. 1-65. *Verknocht en niet te scheiden. Gids bij de expositie over vier eeuwen Markiezaat en Oranje, 1581-1981*. Veere 1981. J. Wagenaar, *Tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden*. Amsterdam 1753, deel 10, Zeeland, 2e deel.

V. VEERE EN HET MARKIEZAAT VAN VEERE EN VLISSINGEN

Kaarten, behorende bij het archief van het domein van Veere: Collectie kaarten Hingman, VTH 2862, 2863, 2865-2874, 2879-2881, 2886, 2888.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Veere is aan het eind van de 13e eeuw bij het veer van de in 1530 verdrinken plaats Campen (Noord-Beveland) ontstaan en heette vroeger dan ook Campveere. Het domein van Veere omvatte de stad en heerlijkheid van Veere met het kasteel van Sandenburgh, de heerlijkheden Vrouwenpolder, Domburg en Zandijk. Het kasteel Sandenburgh was ca. 1280 gesticht door Wolfert I van Borssele en diens vrouw Sybille.

Het werd de zetel van de heren van Veere. In 1505 werd het gedeeltelijk door brand verwoest. Verwaarlozing en de oorlog met de Spanjaarden bracht het slot de genadeslag toe, zodat de Oranjes uitsluitend van de landerijen gebruik hebben kunnen maken.

De (oude) Oranjepolder is in 1618 op initiatief van prins Maurits bedijkt. Daarin ligt de schorre 'Ten halven Crijte'. De landerijen zijn in 15 percelen verdeeld en werden verpacht. De Nieuwe Oranjepolder werd eveneens bedijkt maar is weer ondergelopen. Tot de bedijking van de Nieuwe Oranjepolder werd in december 1660 besloten. Deze dijk heeft echter slechts korte tijd standgehouden. De Nieuwe Oranjepolder is in november 1675 weer ondergelopen.⁷⁶⁵

Van 1587 tot 1600 huurde prins Maurits het huis 'Laterdaele', oorspronkelijk het hof van een bastaardtak van de familie Van Borssele, en richtte het als Prinsenhof voor zich in. Daarna beleenden de Staten van Zeeland het aan de enige erfgenaam van Maximiliaan van Borssele met het huis, die het zodanig verwaarloosde dat de restanten moesten worden afgebroken. Het terrein werd in 1645 in percelen verkocht.⁷⁶⁶

In 1595 stichtte prins Maurits ten dienste van de burgerij een vleeshal op de markt. Deze werd gebruikt door de plaatselijke rederijderskamer en de gilden.⁷⁶⁷

Veere kreeg in de loop van de 14e eeuw stadsrecht (de stedelijke registers beginnen in 1402). In de stad leefde men van de handel, scheepvaart en visserij. Er was een uitstekende haven en de stad herbergde in zijn bloeitijd een groot aantal scheepstimmerwerven. Er werden oorlogsschepen, koopvaardij- en vissersschepen gebouwd. Veere had een sterke band met de West-Indische Compagnie, net als Middelburg. Vanaf 1541 was te Veere de Schotse Stapel gevestigd en deze is tot het einde van de Republiek daar gebleven, de periode 1572-1578 en 1668-1675 uitgezonderd. Stapelgoederen waren o.a. schaapsvellen, wol, allerlei soorten textiel, huiden, steenkolen, lood en zalm. Tussen 1668 en 1675 was de Schotse Stapel tijdelijk in Dordrecht gevestigd.

⁷⁶⁵ NDR inv.nr. 767, folio 1245-1247.

⁷⁶⁶ Van der Aa, *Aardrijkskundig Woordenboek*, deel 7, pp. 72-75.

⁷⁶⁷ M. Smallegange, *Nieuwe Cronyk van Zeeland* (Middelburg, 1696), p. 587. NDR inv.nr. 14662.

In de 18e eeuw trad een sterke economische achteruitgang in. Veere werd door andere handelssteden overvleugeld, o.a. door Vlissingen en Middelburg. Aan het einde van de 18e eeuw telde Veere nog slechts tweeduizend inwoners tegen circa vijfduizend in het jaar 1500.

BESTUUR EN RECHTSPRAAK

Op 11 maart 1574 schonk Willem van Oranje aan Veere en Vlissingen een privilege, waarbij deze tot vrije grafelijke steden werden verklaard die afgevaardigden naar de Statenvergaderingen van Zeeland konden sturen. Bovendien werd het rechtsgebied van beide steden aanzienlijk vergroot, ten koste van Middelburg. In Veere werd een nieuw college in het leven geroepen, de Raad, naast het bestaande van burgemeesters en schepenen. Daarnaast werden Veere ook tal van economische voorrechten verleend.⁷⁶⁸

Net als Vlissingen kreeg Veere bij het Groot Privilege van 1477 criminele rechtspraak. Daar Philips de Schone bij zijn meerderjarigheid het Groot Privilege niet bevestigde, verloor de stad die weer. Ter gelegenheid van het huwelijk van Philips van Bourgondië, heer van der Veere, met de erfdochter Anna van Borssele, schonk hertog Philips de Schone hem criminele rechtspraak voor alle hem toekomende steden.

Na de opstand verwierf Veere, evenals Vlissingen en Middelburg, criminele, civiele en vrijwillige rechtspraak over een deel van Walcheren, nl. Aagtekerke, Domburg buiten, Gapingen, Kleverskerke, Oostkapelle, Schellach, Serooskerke (met Hondegemambacht), Vrouwenpolder en Zandijk-Buiten. De rechtspraak berustte bij twee burgemeesters en negen schepenen, ook wel de Wet genaamd, met een baljuw aan het hoofd. Vanaf 1574 was er een college van 24 raden dat de nominaties van dubbeltallen voor vacante burgermeesters- en schepenplaatsen opstelde, waaruit de markies zijn keuze maakte.

De Wet sprak alle soorten recht over de stad en over Zandijk-Binnen, had sinds 1574 de criminele rechtspraak over de hierboven genoemde plaatsen op Walcheren en diende als appelcollege voor de subalterne colleges. Tegen vonnissen van de wet kon men bij het Hof van Holland of bij de Hoge Raad in beroep gaan.

De subalterne colleges waren:

- het landrecht, opgericht in 1579, dat de schuldvorderingen van burgers van Veere tegen ingezetenen van het platteland van Walcheren behandelde. Het bestond uit een president en drie Commissarissen en is tot 1795 blijven bestaan.
- het college van commissarissen van kleine zaken, opgericht in 1566, bestaande uit twee leden van de magistraat, sinds 1712 uit drie schepenen. Zij spraken recht over zaken tot 25 pond Vlaams.
- de kamer van assurantie en zeerecht. Het college behandelde geschillen over bevrachtingen tussen reders, schippers, matrozen etc. De kamer bestond uit zeven leden. President was de overdeken van het Vissersgilde, die lid van de magistraat was, twee leden uit de Grote, twee leden uit de Kleine Visserij.
- in 1455 werd te Veere een weeskamer ingesteld.
- de landvierschaar oefende de rechtspraak in civiele en vrijwillige zaken uit over dezelfde plaatsen, waarover de Wet de criminele rechtspraak had. In de loop van de 17e eeuw werd aan veel ambachten de civiele en vrijwillige rechtspraak teruggegeven, zodat alleen Schellach, Vrouwenpolder en Zandijk-Buiten overbleven. Het landrecht bestond uit een schout, aangesteld door de markies, en elf keurschepenen. Een der keurschepenen vertegenwoordigde de stad, één Zandijk-Binnen en de negen overige schepenen de negen ambachten.
- In 1541 werd een contract tussen de magistraat en de vertegenwoordiger der Schotten getekend in verband met de Schotse Stapel. Daarna volgden talrijke aanvullingen. De Schotten mochten bij onderlinge geschillen voor een eigen rechtscollege, onder leiding van de 'conservator' terecht staan. Geschillen tussen Schotten en niet-Schotten werd en aanvankelijk aan de Veerse gerechten voorgelegd. Vanaf 1675 echter werden deze geschillen behandeld door zes 'vredemakers', drie van de stad en drie Schotten. Konden de vredemakers het niet eens worden, dan werd een superintendent gekozen, wiens besluit doorslaggevend was.⁷⁶⁹ De Schotse natie beschikte ook over een eigen rechtbank voor geschillen tussen de Schotten onderling.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De prinsen van Oranje werden zowel door de Staten van Zeeland als door de Staten van Holland met Veere en Domburg beleend. Zij hadden als heer van Veere de hoge, middelbare en lage jurisdictie in het rechtsgebied. Verder hadden de prinsen van Oranje een aantal bevoegdheden en genoten zij inkomsten uit de volgende heerlijke rechten en goederen:

IN DE STAD:

- wijn- en bieraccijnzen

⁷⁶⁸ Unger en Westendorp Boerma, *De steden van Zeeland*, pp. 17-18.

⁷⁶⁹ NDR inv.nr. 768, folio 1485-1487; Fruin, *De Provincie Zeeland*, pp. 77-80.

- de haringtol
- de kraan
- het veer naar Noord-Beveland
- de waag
- de pennewaardij (pennincwaerdij = een kleine hoeveelheid waren, die gemeten/gewogen wordt)
- de molens
- het vleeshuis
- de vistol
- de stadhuiskelders
- 's Heeren Mand
- het vendumeestersambt. De heer kreeg 2 stuivers per pond van de waarde van alle verkochte goederen. Dit ambt werd publiekelijk verpacht⁷⁷⁰
- Het recht van de 'Schotse ellemaat', d.w.z een dubbeltje voor elke 100 ellen van alle door de Schotten verkochte stoffen⁷⁷¹

IN DE HEERLIJKHEDEN:

- enige tienden van de heerlijkheid Sandenburgh en de Oranjepolder⁷⁷²
- wagendiensten door de inwoners van Vrouwenpolder en Zandijk
- bossen
- konijnenvangst in de duinen
- een Princenhoeve de Sandenburgh
- een veerhuis

FUNCTIONARISSEN DIE DOOR DE HEER VAN VEERE WERDEN BENOEMD:

⁷⁷³

- de baljuw (tevens baljuw van Domburg)
- de cipier van de gevangenpoort
- de dijkgraaf van de Oostwatering op het eiland Walcheren
- de klerk van de weeskamer
- opzichter van de dijkagewerken in de Oranjepolder
- priseerder van de tienden of taxateur
- leden van de Raad
- de rentmeester
- de schout of maanheer van de vierschaar
- de secretaris van de stad
- de secretaris en vendumeester van Zandijk-Binnen en Vrouwenpolder
- de secretaris en vendumeester van Domburg
- secretaris of klerk van de Landvijschaar
- de vendumeesters van de heerlijkheid Schellach en van Domburg
- de tafelhouders van de Bank van Lening.

De functies van stadssecretaris, klerk van de weeskamer en secretaris van de Vrouwenpolder en Zandijk werden in elk geval in de 2e helft van de 18e eeuw door één persoon uitgeoefend.⁷⁷⁴

BEHEER

De heer stelde rentmeesters over zijn domeinen aan om er zijn rechten en goederen te beheren. Hij was verantwoordelijk voor de openbare verpachting van domeingoederen en -rechten en hij inde en beheerde de leen- en pachtgelden. Hij was verplicht alle inkomsten en uitgaven nauwkeurig te administreren. De rentmeester was wat betreft de financiën verantwoordelijk schuldig aan de Domeinraad.

Rentmeesters van het domein van Veere:

Jacob Campe,	1581-1585
Jasper [of Caspar] van Varyck,	1586-1610
Enoch Much en Adriaan Molenaers (tevens rentmeester van Vlissingen),	1611-1613 ⁷⁷⁵

⁷⁷⁰ NDR inv.nr. 768, folio 1487 en inv.nr. 323, folio 1746.

⁷⁷¹ NDR inv.nr. 768, folio 1487.

⁷⁷² NDR inv.nr. 769 folio 1634.

⁷⁷³ NDR inv.nr. 686, folio 741-745

⁷⁷⁴ NDR inv.nr. 768, folio 1500.

⁷⁷⁵ Gemeentearchief Veere, Archief van de vierschaar van de stad Veere, inv.nrs. 362 en 363.

Matthias Zegers,	1614-1634
Josua Apollonij,	1635-1639.
Cornelis Apollonij,	1640, 1641
Leonard Pool,	1642-1647
Pieter de Huijbert,	1650, 1654, 1655
Gills de Huijbert,	1656-1668
Huijbrecht de Haze,	1669-1700
François Nebbens voor Huijbrecht de Haze, zaliger,	1701-1704.
François Nebbens,	1705-1725.
Laurens Nebbens,	1726-1734, 1735-1747, 1748-1765.
Jan Willem Ermerins,	1768-1783.
François Ermerins,	1784-1786.
Quirinus Cornelis van der Boom Mesch,	1787-1792.
Willem Marinussen sr.	1792-1796.
Antonie Jacob Marinussen,	1797-1809.

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

De oorspronkelijke ordening van de oude inventarisnummers Nassause Domeinraad Vervolg Supplement 93 en 94 paste niet bij de ordening van de rest van het archief. Ze bevatten allerlei soorten stukken betreffende een bepaald gebied, m.n. de Oranjepolder, de Vrouwenpolder met de Oostduinen. Deze stukken werden verdeeld over: verkrijging, onderhoud, verpachting etc.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE DOMEINEN VAN VEERE VAN HET JAAR 1635.

⁷⁷⁶

ONTFANCK

1e cap.	Van den wijn ende bieraccijs
2e cap.	Van den harinck tol
3e cap.	Van de Craene.
4e cap.	Van de Waege.
5e cap.	Van de water ende wintmolens
6e cap.	Vant Vleeshuijs.
7e cap.	van de Vischtol.
8e cap.	Van de bastaerde en onbeheerde goederen
9e cap.	Van de parochie Sandijck: landerijen in de parochie en in het ambacht.
10e cap.	Van de vischerie voor de sluijse
11e cap.	Vant Lant en hoff van Sandenburch,
12e cap.	Van de Leengoederen.
13e cap.	Van onser Vrouwenpolder
14e cap.	Vanden Orangjen Polder
15e cap.	Vant elsen en wilgenhout
16e cap.	Van Domburch: het recht van opsicht ⁷⁷⁷

⁷⁷⁶ NDR inv.nr. 14747.

⁷⁷⁷ D.w.z toezicht op het beheer van de financiën van de stad, en het recht van de nieuwe molen; voor 1606 van de oude molen.

17e cap.	Vande recognitien van offitien binnen der Vere.
18e cap.	Vande offitien binnen domburch.
19e cap.	Vanden gemengden ende extraordinaris ontfanck
UIJTGEEFF	
1e cap.	Vande ordinaire gagien
2e cap.	Vande geprefereerde en concurrerende renten
3e cap.	Vande geprefereerde renten
4e cap.	Vande concurrerende renten
5e cap.	Vande geprefereerde renten die noch betaelt werden
6e cap.	Vande concurrerende renten die noch betaelt werden
7e cap.	Vande renten tot de reparatie vande kercke
8e cap.	Vande renten toecomende de Stadt vander Vere
9e cap.	Vande renten toecomende de zeewercken
10e cap.	Vande maeltijt en brant voor de Stadt Vere
11e cap.	Vanden Graevelijken Chijns
12e cap.	Vande oncosten der Craenen
13e cap.	Vanden Uytgeef en reparatien aende balance
14e cap.	Van de reparatien aenden ouden molen
15e cap.	Van de reparatien aende nieuwen molen
16e cap.	Van de reparatien aent Vleeshuijs
17e cap.	Van de reparatien aende Vischhuijse
18e cap.	Van de reparatien aen het hoff van Sandenburch
19e cap.	Vande Leengoederen
20e cap.	Vande schattinge der duijnhuijsen
21e cap.	Vande oncosten der Bosschen
22e cap.	Vande reparatien aende wintmole tot domburch
23e cap.	Vande reparatien aent gevangenhuijs
24e cap.	Vande oncosten vande Orangjnpolder
25e cap.	Vanden gemengden ende extraordinairen uijtgeeff.

Vanaf 1771 werd het aantal posten verminderd en werden de rekeningen anders ingedeeld. Ter illustratie volgt daarom:

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE DOMEINEN VAN VEERE VAN HET JAAR 1771:
778 :

ONTFANG

Van chijnsen en Erfpachten:	capp. 1
Van Land-pagten ende gors Ettingen:	capp. 2
Van Tiendens:	capp. 3
Van Molens:	capp. 4
Van Visserijen:	capp. 5

Van Veeren	capp. 6
Van Accijnsen:	capp. 7
Van Tollen:	capp. 8
Van de Bank van Leeninge:	capp. 9
Van de Vendu:	capp. 10
Van Bastaarde onbeheerde en strand-goederen:	capp. 11
Van andere gerechtigeden van den Heer Marquis:	capp. 12
Van Recognitien van Ampten en andere:	capp. 13
Van diverse mindere perceelen van Domeinen:	capp. 14
Van verkogt hout:	capp. 15
Van Extra-ordinair:	capp. 16

UIJTGAVE

Gratificatien aan de stad Veere en officieren:	capp. 1
Van ordinaire en extraordinaire lasten:	capp. 2
Van reparatien:	capp. 3
Van gedaane aanplantingen:	capp. 4
Van verpagtingskosten:	capp. 5
Van administratie en Rekeningskosten:	capp. 6
Van Extraordinaire saken:	capp. 7

A ALGEMEEN

- 14556** Stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende Veere. Met kanttekeningen, Met bijlagen.
1625-1766 en 1793-1795. 1 pak
In de omslag zijn de stukken gemerkt A-Z, 1-7.
- 14557** Rekesten ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende Veere, Met appointementen.
1699-1767. 1 pak
- 14558-14562** Brievenboeken van de rentmeester van Veere aan de Domeinraad, Afschriften.
1718-1726 en 1729-1740. 5 banden
Hierin bevinden zich ook minuten van rekesten.
14558	1718-1720.
14559	1721-1724.
14560	Met bijlagen. 1725-1726.
14561	1729-1731.
14562	1732-1740.
- 14563** Notulen van de vergaderingen van de Domeinraad betreffende Veere en Vlissingen,
7 juni 1734 - 6 december 1736. 1 katern
- 14564-14565** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar het domein van Veere,
1756-1793. 2 banden
14564	1756-1779
14565	1780-1793

- 14566** Ingekomen stukken bij en afschriften van verzonden stukken van de hertog van Brunswijk, voogd van prins Willem V, betreffende Veere, 1762-1766. 1 omslag
Met inhoudsopgave.
Genummerd van 1-26.
- 14567** Memories van de rentmeesters wegens ontvangen resoluties van de Domeinraad, 1776-1793. 1 band
- 14568** Memoranda, ingekomen bij rentmeester Jan Willem Ermerins, met kanttekeningen van de commissaris, gemaakt tijdens zijn jaarlijkse inspectie, 1781-1783. 3 stukken
- 14569-14574** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, 1779-1793 en 1795-1797. 7 banden
- 14569** 1779-1789.
14570 1790-1793.
14571 Dubbele exemplaar. 1793.
14572 1795.
14573 1796.
14574 1797.
- 14575-14582** Ingekomen stukken bij de rentmeester Anthonie Jacob Marinussen, 1794-1809. 8 omslagen
- 14575** 1794-1795
14576 1796
14577 1797
14578 1799-1800
14579 1801-1802
14580 1803-1804
14581 1805-1806
14582 1807-1809
- 14583** Stukken, behandeld ter vergadering van het College van Administratie der door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau betreffende Veere, 1795-1797. 1 omslag
- 14584** Stukken, ter vergadering van de Administrateurs over de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld betreffende Veere, 1798. 1 omslag
- 14585** Ingekomen stukken ter vergadering van het College van Administratie van de door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau behandeld, betreffende Veere, Vlissingen en een rekest van de weduwe Hachenberg, 1798. 1 omslag
- 14586** Brieven, verzonden door rentmeester Anthonie Jacob Marinussen, Minuten. 1800, 1805-1809 en 1813. 1 omslag

B VERWERVING, VERVREEMDING EN BETWISTING VAN GOEDEREN EN RECHTEN**1 Het markiezaat van Veere en Vlissingen****14587-14600, 16761**

Akten betreffende de aanspraken van de heren van Nassau op rechten en goederen in de stad en heerlijkheid van Veere en in het markiezaat van Veere en Vlissingen, 1346-1555. 15 charters en 5 stukken

- 14587** Akte van belening door Margaretha, keizerin van Rome, gravin van Holland en Zeeland, van Wolfert van Borssele, met de stad en heerlijkheid van Veere, als een goed leen, 1346, 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14588** Akte van belening door Willem van Beieren, graaf van Holland en Zeeland, van Wolfert van Borssele, met de stad en heerlijkheid van Veere, 1350. Met een afschrift z.j. en een vidimus van deze akte, 1388., 2 charters en 1 stuk
- 14589** Akte van belening als een goed leen door Beatrijs, gravin van Holland en Zeeland, van Wolfert van Borssele en zijn vrouw Sybille met de polder van Sandijk, de woning en veste (Laterdael) (1282), Vidimus.1364., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14590** Akte van verkoop door Jan Boudins uit Domburg aan Frank van Borssele van diverse stukken land, gelegen in Domburg, 1381., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14591** Akte van vestiging van een douarie van 200 Gentse oude schilden per jaar, staande op de Nieuwe- en Westerpolder, op de watermolen en de haringtol van Veere, door Hendrik van Borssele, heer van Veere, aan zijn echtgenote Geertruijd van der Dulf (1399), Vidimus.1401., 1 charter
- 14592** Commissie van Willem VI, graaf van Holland en Zeeland, voor Dirk van Borssele, heer van Zuijlen, als watergraaf van de Vijfambachten op Walcheren, 1404., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14593** Akte van verkoop door hertog Philips (de Goede) van Bourgondië, van stukken land gelegen in Sir Poppekerke, Westkapelle en St. Boudinskerke aan Wolfert van Borssele, heer van Beveren, met alle bijbehorende rechten, 1440., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14594** Akte van verpanding door hertog Philips (de Goede) van Bourgondië, van Vlissingen, Westkapelle en Domburg aan Adriaan van Borssele, heer van Veere, Met quitantie en vidimus.1452-1453, 3 charters
Met uithangende zegels.
- 14595** Akten van verkoop door Maria, hertogin van Bourgondië, aan Wolfert van Borssele van Vlissingen, Westkapelle en Domburg tot een onversterfelijk erflaan, en akte van ratificatie van deze verkoop door Maximiliaan, hertog van Oostenrijk en Bourgondië, Met quitantie. 1473 en 1477., 4 charters
3 charters met uithangende zegels.
- 14596** Akte van belening door Maximiliaan van Oostenrijk van Anna van Borssele, de oudste dochter van Wolfert van Borssele, met de steden en heerlijkheden van Vlissingen, Westkapelle en Domburg, Authentiek afschrift. 1488., 1 stuk
- 14597** Akte van belening door Karel V, koning van Spanje, van Adolf van

- Bourgondië, heer van Beveren, zoon van Anna van Borssele, met de steden en heerlijkheden van Vlissingen, Westkapelle en Domburg, Authentiek afschrift 11 februari 1518., 1 stuk
- 16761** Willige condemnatie betreffende een jaarlijkse losrente gevestigd op het domein Veere te betalen door Adolf van Bourgondië, heer van Beveren, Veere en Vlissingen. aan jonkheer Robrecht de la Marcke, heer van Aigremont, Afschrift 1616.1540., 1 stuk
- 14598** Akte van belening door keizer Karel V, van Maximiliaan van Bourgondië, heer van Beveren, zoon van Adolf van Bourgondië, met de steden en heerlijkheden van Vlissingen, Westkapelle en Domburg, Authentiek afschrift. 5 augustus 1541., 1 stuk
- 14599** 'Copie authentijcq vande brieven van erectien waer bij de stadt ende heerlijkheit vander Veere met sijne appendentien wert gecreert ende geërigeert tot een marquisaet, mitsgaeders onder 't selve marquisaet geannexeert ende gecomprehendeert de stadt ende heerlijkheit van Vlissingen, West Cappel ende Domburch verleent bij keijser Carel den vijffden aen messire Maximiliaen de Bourgoigne, heere van Bevres, vander Veere, Vlissingen etc., 21 oktober 1555 geschreven in franchijn met een uithangenden zegel aen een gouden gevlochten snoer in rooden wassche, overdecat met een gedreven vergult casken, gequoteert.'
- Ontbreekt.
- 14600** Akte van verheffing van stad en heerlijkheid van Veere tot een markiezaat, door keizer Karel V verleend aan Maximiliaan van Bourgondië, heer van Beveren. Authentiek afschrift. 21 oktober 1555, 1 stuk
Zie hierboven NDR inv.nr. 14599
- 14601** Akten van onwillig decreet waarbij op last van het Hof van Holland aan prins Willem van Oranje de steden en heerlijkheden Veere, Domburg en Vlissingen werden verkocht,
1581. 2 charters en 1 katern.
- 14602** Akte van teruggave door de Staten van Zeeland aan prins Maurits van de renten, gevestigd op de domeinen van Veere en Vlissingen, die bij confiscatie aan de Staten van Zeeland waren gekomen, In tweevoud.
1587. 2 charters
- 14603** Attestatie van prins Maurits voor de magistraat van Middelburg het markiezaat van Veere en Vlissingen niet in bezit genomen te hebben om zich in de afwikkeling van het sterfhuis van zijn vader te mengen,
1588. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14604** Akte van belening door de Gecommitteerde Raden van Zeeland van prins Maurits met de door hem in 1603 gekochte landerijen op Walcheren,
1604. 1 charter
Met uithangende zegels.
- 14605** Akten van belening door de Staten van Holland en door de Staten van Zeeland van prins Maurits met het markiezaat van Veere en de steden en heerlijkheden van Vlissingen en Domburg, Met bijlagen.
1613. 2 charters en 2 stukken
- 14606** Ingekomen brieven bij en minuten van verzonden brieven van prins Johan Willem

Friso en Duco Hemmema, Geheime Raad van prins Johan Willem Friso van Nassau, inzake diens aanspraken op het markiezaat van Veere en Vlissingen, 1702, 1707-1712 en z.j. 1 omslag

14607-14610 Stukken betreffende de discussie over en de feitelijke opheffing van de vazalliteit, de 'devassalage' van Veere en Vlissingen door de Staten van Zeeland, 1706-1708, 1722-1724 en 1732-1736. 4 banden, 1 pak en 2 omslagen
NDR inv.nr. 14610 bevat documentatie.

14607 1706-1708., 1 pak

14608 1722-1724.

14609 1732-1736 en z.j.

14610 1706-1733. Deze banden bevatten:; 4 banden

Deductie van het Recht, competerende Syne Hoogheydt Johan Willem Friso Prince van Orange en Nassau...Tot het Marck-graefschap van Veere en Vlissingen, 's-Gravenhage 1706.

Advys van Rechtsgeleerde, Bij het welcke ... word aangewesen, of en in hoe verre een Vasal door syn Leen-heer...buyten het besit en gebruyck van syn Leengoed soude mogen worden geweert..., 's-Gravenhage 1707.

Deductie wegens Haar Hoogheit de Princesse Douairiere van Orange en Nassau...rakende de Mortificatie en Vernietinge van het Marquisaat van Vlissingen en Veer..., Leeuwarden 1723.

Deductie van het Recht dat aan de Edele Mog. Heeren Staaten van Zeelandt is competeerende, om de Steeden Vlissingen en Veere voortaan niet ter Leen uyt te geven, 23 november 1724. z.j., z.p.

Deductie, Aentoonende het Regt van Syne Hoogheydt den Heere Willem Karel Hendrik Friso, Prins van Orange en Nassauw etc. etc. tot de steeden Vlissingen en Veere, 's-Gravenhage 1733.

14611 Stukken betreffende de hernieuwde belening met en de overdracht van de domeinen, behorende tot het markiezaat van Veere, aan Pieter Benjamin de Beaufort, raad en rekenmeester van de domeinen, als gemachtigde van prins Willem IV, naar aanleiding van de opheffing van de devassalage, juni 1748. 3 stukken

14612 Stukken betreffende de inhuldiging van prins Willem IV in Veere en Vlissingen als markies van beide steden, 1751. 1 omslag

2 Veere

14613 Akte van transport door Catharina Bale, weduwe van Thomas de Leersnijder, aan prins Willem III van een windkorenmolen met huis, hofstede en boomgaard te Sandijk, 1675. 1 charter
Met uithangende zegels.

14614 Akte van executoriale verkoop aan rentmeester Huybrecht de Haze namens prins Willem III van een huis en erf, gelegen in de Oranjepolder, vroeger eigendom van Johannes Tratzaert, 1684. 1 charter
Met uithangende zegels.

14615 Akte van transport door de stad Veere aan prins Willem IV van twee stukken van een dijk gelegen tussen Veere en Arnemuiden, 1749. 1 charter

- 14616** Vonnis van het Hof van Holland in een proces tussen de erfgenamen van Hendrik Serooskerke en prins Willem IV, bepalende dat prins Willem IV het alleenrecht had op de jacht en houtvesterij in het domein Veere, Origineel en afschrift.
1759. 2 katernen, waarvan één charter
- 14617** Akte van transport door François Johan Nebbens, kapitein bij de admiraliteit van Zeeland, aan prins Willem V van een stuk land gelegen in de heerlijkheid Sandenburg, Met bijlage.
1769. 2 stukken
- 14618** Attestatie door J. Grymalla dat hij de eigendomsrechten van prins Willem V erkende op het stuk grond in de tweede partij Oostduinen, waar hij een omheining op had gezet, Met bijlage.
1774. 2 stukken
- 14619** Stukken betreffende de overeenkomst met Johan Gualtherus van der Poort, heer van Oostkapelle, dat het duinhuis met erf en zijn bewoners, gelegen in de tweede partij Oostduinen, aan de burgerlijke en kerkelijke jurisdictie van Oostkapelle was onderworpen,
1775-1776. 2 katernen en 2 stukken
- 14620** Lijst van domeingoederen van Veere die in 1810 verkocht zouden kunnen worden.
1810. 1 stuk

3 De schorre Ten Halven Crijte en de aanwassen aan de Oranjepolder

- 14621** Stukken betreffende een beschikking door de Gecommitteerde Raden van Zeeland op een rekest van rentmeester Matthias Zegers dat het graven van een kil door de schorre en aanwassen Ten Halven Crijte door de stad Arnemuiden niet mag leiden tot aantasting van de rechten van de prins van Oranje op de aanwassen aan de Zuidoostzijde van de kil,
1616. 1 charter en 2 stukken
- 14622** Akte van verkoop door de magistraat van Arnemuiden aan prins Maurits van enkele schorren, grenzend aan de schorre Ten Halven Crijte, Deels in tweevoud. Deels authentieke afschriften.
1617. 1 charter en 3 stukken
Met uithangend zegel.
- 14623** Stukken betreffende onenigheid tussen de prins van Oranje en de stad Middelburg over het recht op de schorre ten zuiden van de vaart van Arnemuiden,
1659-1660 en z.j. 1 omslag
- 14624** Sfikken betreffende de betwisting van het recht van de prins van Oranje op de aanwassen en schorren langs de kust van Veere tot Arnemuiden en in het bijzonder op de aanwas van de Oranjepolder, door de heren Van de Brande als ambachtsheren van Cleverskerke,
1716-1751, 1769 en 1775. 1 omslag

C BESTUUR EN RECHTSPRAAK**1 Veere en Vlissingen**

- 14625** Stukken betreffende de nominatie van leden van de magistraat en van diverse functionarissen van Veere en Vlissingen, 1652-1658, 1702-1732 en z.j. 1 omslag
- 14626** Extract-resolutie van de Staten van Zeeland inzake het bewind over aangespoelde en opgeveste goederen binnen de grenzen van de domeinen van Veere en Vlissingen van prins Willem III, Authentiek afschrift. 1688. 1 stuk

2 Veere

- 14627** Overeenkomst tussen prins Willem van Oranje en de magistraat van Veere inzake de financiering van het onderhoud van civiele goederen en de zeewering, Deels afschriften. 1582. 1 charter en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 14628** Beschikkingen van prins Maurits inzake de verbetering van de financiële en economische positie van Veere, Authentiek afschrift. 1594. 1 charter
- 14629** Stukken betreffende uitspraken van het gerecht van Veere, het Hof van Holland en de Hoge Raad, dat de inwoners van Sandijk verplicht waren hun graan bij de dwangmolen van Sandijk te laten malen, 1606-1630. 1 omslag, waarin een charter
- 14630** Octrooien van de Staten van Zeeland, waarbij de prins van Oranje, gezien de hoge kosten van de bedijking van de aanwassen aan de schorre Ten Halven Crijte, tijdelijk van imposten en belastingen werd vrijgesteld, In tweevoud. 1616 en 1659. 3 charters en 2 stukken
Met uithangend zegel.
- 14631** Stukken betreffende de toestemming van de Staten van Zeeland aan de rentmeesters van de domeinen van prins Willem III in Zeeland tot parate executie van pachters en huurders van de domeinen, ook van hen die buiten de domeinen maar binnen het gewest wonen, 1676-1677. 5 stukken
- 14632** Lijst van families, die van ouds deel uitmaakten van de ridderschap van Zeeland, goedgekeurd door prins Maurits, markies van Veere, en door Hendrik van Tuyll van Serooskerke, 1624. 1 charter
- 14633** Extract-resolutie van de Staten van Zeeland dat aan de rentmeester der domeinen van Veere en aan de pachters van het viscomptoir te Veere de bevoegdheid tot parate executie werd verleend binnen het territoir van bij Veere behorende domeinen, Afschrift, z.j. [2de helft 18e eeuw], 1676. 1 stuk

- 14634** Extract-resolutie van de Staten van Zeeland, dat over de landerijen gelegen in Sandenburg geen belasting over de consumpie van zout en over de bezaaide gemeten noch hoorngeld zal worden geheven, Met bijlagen.
1699. 1 katern en 3 stukken
- 14635-14637** Stukken betreffende de Schotse Stapel te Veere, 1697-1787. 3 banden, 1 omslag en 2 stukken
- 14635** Overeenkomsten russen de magistraat van Veere, de koninklijke kooplieden van Schotland en de prins van Oranje als markies van Veere inzake de Schotse stapelrechten van 1697, 1736 en 1748. Met geleidebrief, Afschriften.1750., 3 banden en 1 stuk
- 14636** Stukken betreffende een conflict tussen Walter Youngern, pachter van de Schotse ellemaat, en Robert Pantoune, Schots factor te Veere, inzake het te betalen ellegeld,1698-1722., 1 omslag
- 14637** Overeenkomst tussen rentmeester Quirinus van der Boon Mesch en John Stuart, conservator, inzake het lossen van Schotse goederen met behulp van de kraan te Veere,1787,, 1 stuk
- 14638** Extract-resoluties van de Staten van Zeeland en van Gecommitteerde Raden betreffende het heffen van de 10oste en de 20oste penning over bezit of verpachting van tienden en gorzen,
1768-1769. 2 stukken
- 14639-14657** Rekeningen van de thesaurier der stad Veere van de inkomsten en lasten der stadsdomeinen, Authentieke afschriften.
1769, 1773-1788, 1790 en 1791. 19 delen
De rentmeester van Veere behoorde tot degenen die de rekeningen afhoorden.
- 14639** 1769
14640 1773
14641 1774
14642 1775
14643 1776
14644 1777
14645 1778
14646 1779
14647 1780
14648 1781
14649 1782
14650 1783
14651 1784
14652 1785
14653 1786
14654 1787
14655 1788
14656 1790
14657 1791

D BEHEER**1 Verpachting van rechten, verpachting, verhuur en verkoop van onroerende en roerende goederen****a Algemeen**

- 14658** Stukken betreffende af te geven en afgegeven borgtochten van pachters in het domein Veere, Deels gedrukt.
1700-1730, 1768 en z.j. 1 omslag
De borgtochten zijn gemerkt B-J.
- 14659** Inventarissen van de goederen en rechten behorende tot het domein Veere, 1710 en z.j. 2 stukken
- 14660** Kohieren van verpachting van diverse goederen en rechten, 1726, 1728, 1730-1736, 1748-1763, 1767-1775, 1777-1796 en z.j. 1 pak
- 14661** Legger van opbrengst en ontvangst van de verpachte middelen, 1762-1784. 1 deel

b Onroerende goederen

- 14662** Akten van bekendmaking door de magistraat van Veere, dat het vissersgilde en het schippersgilde, tegen een jaarlijkse betaling door beide gilden van 4 gulden Vlaams aan prins Maurits en zijn erfgenamen, de achteropperkamer van het nieuwe vleeshuis mochten gebruiken, 1600. 2 charters
- 14663** Akten van verpachting van de Oostduinen aan Jacques Wijnrecht en van de Westduinen aan Marten Wouters, 1599 en 1601. 3 charters, waarvan één in tweevoud
Met uithangende zegels.
- 14664** Conditioes van verpachting en een pachtcontract van een hoeve en landerijen van Sandenburg, 1702, 1764, 1719, 1767, 1769, 1779, 1786 en 1792. 1 omslag
- 14665** Conditioes van verpachting en pachtcontracten van een huis met schuur en de oude Molenberg, 1715, 1728, 1769, 1777, 1785, 1790 en 1808. 1 omslag
- 14666** Akte van verhuur aan Willem Boers, vaandrig bij het in Veere gelegerde garnizoen, van een huis in de Wagenaarstraat, gelegen op het 12de perceel van het erf 'Laterdaele', 1719. 1 stuk
- 14667** Stukken betreffende de verpachting en verkoop van percelen land in de Oranje- en Wilhelminapolder, 1654-1808 en z.j. 1 omslag
- 14668** Stukken betreffende de verpachting van percelen, gelegen in de Vrouwenpolder, 1668-1808 en z.j. 1 omslag

- 14669** Stukken betreffende de verpachting van de molens, 1713, 1726, 1770, 1780, 1782, 1787, 1793, 1794 en 1808. 1 omslag

c Strandvonden

- 14670-14674** Stukken betreffende de inventarisatie en verkoop van aangespoelde goederen en strandvonden, 1716-1792. 4 pakken en 1 omslag
- 14670** 1716-1725
- 14671** 1734 en 1759., 1 omslag
- 14672** 1770-1780
- 14673** 1781-1786
- 14674** 1788-1792.

d Overige rechten en goederen

- 14675** Stukken betreffende een verzoek van boeren wonende langs de duinrand van het domein om de duinen te mogen pachten en de konijnen te mogen jagen, aangezien deze grote schade aan het gewas en de helmbeplanting veroorzaken, 1592-1595 en z.j. 1 omslag
- 14676** Conditie van verpachting van de wijn- en bieraccijns, Authentiek afschrift. 1694. 1 stuk
- 14677** Stukken betreffende de verpachting van de vistol, 1770-1804. 1 omslag
- 14678** Conditie van verpachting van het vendumeesterschap, 1751, 1780, 1786, 1787, 1792 en 1809. 1 omslag
- 14679** Stukken betreffende de verpachting en verkoping van korentienden, 1725-1726, 1728-1763, 1768-1793, 1797, 1799, 1810-1812 en z.j. 1 pak
- 14680** Stukken betreffende de verpachting van de veren van de Oranjepolder en de Wilhelminapolder, beide varende op Wolfaartsdijk, 1754, 1786, 1798, 1808 en 1809. 1 omslag
- 14681** Staat van verkochte veldvruchten van de Oranjepolder, 1757. 1 stuk

z Leningen

a Aflossing van renten, gevestigd op Veere en Vlissingen

- 14682** Akte van belening door de Staten van Holland en akte van transport door Gerard van Poelgeest aan prins Maurits van twee rentebrieven, één staande op het domein van Veere en één op het domein van Vlissingen, Met retroacta (1525-1586, z.j.). 1598. 1 omslag waarin 8 charters, gedeeltelijk getransfigeerd. Met uithangende zegels, waarvan enkele in een 'beursje'.
- 14683** Kwitantie van Gerard van Poelgeest van de afbetaling van twee losrenten, één staande op het domein van Veere en één op het domein van Vlissingen, Met bijlage. 1617. 2 charters.

- 14684** Twee staten van afrekening van de renten, gevestigd op Veere, Vlissingen en Domburg die koning Philips II te zijnen laste genomen had, met begeleidend schrijven van de Rekenkamer in Brussel aan de Grafelijkheidsrekenkamer in Den Haag,
1569 en 1571. 1 katern.

b Aflossing van renten, gevestigd op Veere

- 14685-14706** Akten van transport van rentebrieven door diverse personen aan prins Willem van Oranje en aan prins Maurits,
1579-1619. 2 omslagen, 2 liassen, 72 charters en 24 stukken
In verband met de aflossing van schulden aan de crediteuren van het sterfhuis van prins Willem van Oranje. Er is sprake van een transport van één rente, gevestigd op het domein van Veere, tenzij anders vermeld.
- 14685** Door Jan Roo van Utrecht, heer van den Tempel, Met retroacta eraan getransfigeerd (1532-1571).1579., 6 charters
Met uithangende zegels.
- 14686** Door Steven Rijssen en Elisabeth Cuypers, Met retroactd en bijlagen (1523-1547)1593., 6 charters en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 14687** Door Jacques de Provin, heer van Vergers, Met bijlagen. 1593., 1 omslag, waarin twee charters
Met uithangende zegels.
- 14688** Door de erfgenamen van Anthonis Petersz Duijn van een rentebrief, gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met retroacta (1580 en 1585).1594., 1 lias, met een charter
Met uithangende zegels.
- 14689** Door Ewoudt Goossens, echtgenoot van de erfgename van Jasper Mathijszoon, van twee rentebrieven, waarvan één gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met retroacta (1529-1585).1594., 1 lias, waarvan 5 charters
Met uithangende zegels.
- 14690** Door Cornelis Adriaen Luijcx van twee rentebrieven, gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met retroacta eraan getransfigeerd (1540-1589).1596., 8 charters en 2 stukken
Met uithangende zegels.
- 14691** Door Adriaan Pieters de Vroe, Met retroacta eraan getransfigeerd (1569 en 1584).1599., 2 charters en 1 stuk
- 14692** Door Jan Cannoye namens Apollonia Jan Gabriëlsdr., Met retroactum (1536).1599, 1 charter en 1 stuk
- 14693** Door Jan Maetens, Met retroactum (1523) en kwitantie1599., 2 charters en 1 stuk
- 14694** Door Job Jorisz. Schoenmaker, Met retroacta (1535, 1557).1599., 3 charters
- 14695** Door de erfgenamen van Job Huygensz. van een rentebrief, gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met kwitantie Met retroacta eraan getransfigeerd (1536-1548).1599., 6 charters en 2 stukken
- 14696** Door Janneke Ketelaers, weduwe van Jan Reygersberch, van een rentebrief, gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met retroactum eraan getransfigeerd (1547).1599., 2 charters
- 14697** Door Lodewijck Fransz de Pottere van een rentebrief, gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met retroactum eraan getransfigeerd (1559)1603, 2 charters
Met uithangende zegels.
- 14698** Door Anna Scholte, weduwe van Johan Baecx van der Tommen, van

- een rentebrief, gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met bijlage en retroacta (1541-1614.)1614., 2 charters en 3 stukken
- 14699** Door de erfgenamen van Gheleijn Schrijvers van twee rentebrieven, gevestigd op de bieraccijns van Veere, Met retroacta (1526-1615).1615., 3 charters en 4 stukken
Twee charters met uithangende zegels.
- 14700** Door Josina van Dorp, dochter van Arent van Dorp, van een rentebrief, gevestigd op de haringtol van Veere, Met bijlagen. 1615., 1 charter en 3 stukken
Met uithangend zegel.
- 14701** Door Maria Croeser, echtgenote van Jasper van Varick, Met retroacta eraan getransfigeerd (onleesbaar -1610).1615., 13 charters en 1 stuk
Met uithangende zegels.
- 14702** Door Johanna Croeser, weduwe van Jan de Groot, van een rentebrief, gevestigd op de haringtol van Veere, Met bijlagen1615, 2 charters en 1 stuk
Eén charter met uithangend zegel.
- 14703** Namens Catharina de Swart, erfgename van Jan de Swart, Met retroacta (1538 en 1585).1615, 2 charters en 3 stukken
- 14704** Door Roelof van Arkel, echtgenoot van Anna van Steeland, Met retroacta (1532-1599) en bijlagen.1615., 1 omslag, waarin een charter
- 14705** Door Anna de Croy, hertogin van Aerschot, in twee termijnen,1617 en 1619, 2 charters
- 14706** 'Een bondelcken met stucken raeckende de cessie off aflossinge vande 2e en laetste helfte der renten van 750 gulden 's jaers gecompeteert hebbende de hertoginne van Aerschot ende gehipotequeert geweest zijnde opde domeijnen van Ter Veere getekent met de letter Q ende gequoteert met bestaende in eenen pergamenten en eenen papieren brieve.'
Ontbreekt
- 14707** Sententie van het Hof van Holland dat de rente over de hypotheek, gevestigd op Veere en Sandijk door de provisionele curatoren van het sterfhuis van Willem van Oranje aan de crediteuren betaald dient te worden, 1585. 1 charter.
- 14708** Stukken betreffende de aflossing van drie renten, waarvan één gevestigd op de bieraccijns en één op de kraan van Veere, door Cornelia van Bruhese, weduwe van Jacob Campe, (1527-1531) 1589-1593. 1 omslag, waarin 13 charters
Met uithangende zegels.
- 14709** Stukken betreffende de aflossing van een rente aan de erfgenamen van Lieve Calvaert, 1586-1615. 1 omslag, waarin o.a. charters
Met uithangende zegels.
Deels beschadigd.
Nu in een zak/charterdoos nr. 145.
- 14710** Stukken betreffende de aflossing van een rente aan Maria de Boot, weduwe van Lancelot van Royen, (1532 en z.j.) 1619. 1 omslag, waarin 2 charters
Met uithangend zegel.
- 14711** Stukken betreffende de aflossing van 3 renten aan Cornelis Somer, Met retroacta (1531-1586).

1599. 1 omslag, waarin 4 charters
- 14712** Overeenkomst tussen de magistraat van Veere en de Domeinraad inzake de aflossing van een rente van dertig pond door prins Maurits, Met bijlagen. 1594-1596. 1 charter en 2 stukken
Met uithangend zegel.
- 14713** Stukken betreffende een verschil van mening tussen Lubbert Turck, heer van Heesbeen, en Gonsalo Gijbels over de aflossing van twee renten, gevestigd op de bieraccijns van Veere, 1599 en z.j. 2 katernen en 3 stukken
- 14714** Stukken betreffende een lening van Jan Cannoij, griffier van de Staten van Walcheren, aan prins Willem II van 75.000 ponden, gevestigd op het domein van Veere, om diverse schulden van zijn vader Frederik Hendrik af te betalen, 1647-1655. 1 charter en 4 stukken
Afgelost op 12 juni 1648.
- 14715-14716** Retroacta, behorend bij rentebrieven, maar losgeraakt, 1537-1567. 3 charters
- 14715** Rentebrief van 11 pond Vlaams, gevestigd op de wijnaccijns van Veere, door Jacob Pietersz Cooman en Frans Henricxz. Droogscheerder aan Cornelis Pietersz Coopman, 1557. Met retroactum eraan getransfigeerd, 1537., 2 charters
- 14716** Akte van belening door koning Philips II van Jozina van Dale, vrouwe van Castelree, bij overlijden van haar man Gerardt Sterck met een losrente van 100 gulden, gevestigd op het domein Veere, 1567., 1 charter

3 Onderhoud van onroerende goederen

- 14717** Rapport van de landmeters Zacharias Pietersz en Lenaert Pietersz inzake het opmeten van de landerijen van het vervallen kasteel Sandenburg, 1605. 2 charters
In tweevoud.
- 14718** Stukken betreffende nieuwbouw en onderhoud aan de woning van de eerste partij Oostduinen, 1720-1725 en 1769. 1 omslag
- 14719** Bestekken van domaniale werken, 1720-1793, 1798-1807 en z.j. 2 omslagen
Met enkele tekeningen.
- 14720** Stukken betreffende metingen door landmeter Johannes Klené en door N.N. van bossen en vronen in de achterste Oostduinen in de Vrouwenpolder, de Oranjepolder en van de Wilhelminapolder. 1764, 1787 en 1792-1793. 1 omslag
Zie de kaarten Collectie Hingman VTH inv.nrs. 2886-2888.
- 14721** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende reparaties aan de hofstede in de Oranjepolder, 1787. 1 stuk
- 14722** Begroting voor de reparatie van de paardestal en de gevangenis, in opdracht van

rentmeester A. Marinussen opgesteld, Met bijlagen.
1797.

1 omslag

4 Waterstaatswerken

- 14723-14727** Stukken betreffende de bedijking van de aanwassen aan de schorre Ten Halven Crijte, gelegen tussen Veere en Arnemuiden, in opdracht van prins Maurits. 1613-1618, 1660 en 1666. 1 omslag, 1 band, 1 katern en 5 stukken
- 14723** Bestek, opgesteld door Daniël Bouckaert, commies van de Oostwating, voor de aanleg van een rijshoofd en drie plasbermen langs de schorre, met een geleidebrief van Matthias Zegers aan prins Maurits, 1613., 2 stukken
- 14724** Begroting voor de bedijking van de schorre Ten Halven Crijte en een winterdijk om een gors aan het zuidoosten daarvan, gemaakt door Cornelis Cornelisz. Mulock, Met bijlagen. 1613 -1614., 3 stukken
Zie de bijbehorende kaarten Collectie Hingman, VTH inv.nrs. 2865-2867.
- 14725** Bestek voor het bedijken van het gors Ten Halven Crijte door N.N. [Cornelis Mulock], 1618., 1 katern
- 14726** Rekening voor het bedijken van de schorre Ten Halven Crijte van Matthias Zegers als penningmeester van de nieuwe polder, 1618., 1 band
Afgehoord in 1618.
- 14727** Stukken betreffende de bedijking van nieuwe aanwassen aan de schorre Ten Halven Crijte, en de latere verzwaren van deze dijk, 1660 en 1666., 1 omslag
- 16762** Akte van ratificatie door de magistraat van de stad Middelburg van het akkoord met prins Maurits, waarbij Middelburg toestemming kreeg de dijkputten in de dijk rond de schorre Ten Halven Crijte te gebruiken bij het uitdiepen van de kust bij Walcheren, Met bijlagen.
1620. 2 charters en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 14728** Akte van ratificatie door de magistraat van Middelburg van het akkoord met prins Maurits, waarbij Middelburg toestemming kreeg de dijkputten in de dijk rond de schorre Ten Halven Crijte te gebruiken bij het uitdiepen van de kust bij Arnemuiden, Met bijlagen.
1659. 1 charter, 1 katern en 1 stuk
Met uithangend zegel.
- 14729** Stukken betreffende werkzaamheden aan de dijken van de Oranjepolder, 1708, 1712, 1721, 1787, 1792 en 1806. 1 omslag
Zie de kaarten Collectie Hingman, VTH inv.nrs. 2877 en 2881.
- 14730** Overeenkomst tussen Daniël Radermacher, heer van Nieuwerkerk, en rentmeester Quirinus van der Boon Mesch, over de aanleg van een dwarsdijkje tussen de Wilhelminapolder en de landen van Daniël Radermacher, Authenriek afschrift. Met bijlage.
1792. 1 katern en 1 stuk
- 14731** Overeenkomst tussen de thesauriers van Middelburg en rentmeester Quirinus van der Boon Mesch inzake het bergen van slik op de schorren van de Oranjepolder bij het uitdiepen van het Arnemuidse vaarwater, Authentiek afschrift. Met geleidebrieven.
1792. 3 stukken

5 Financiën

a Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Veere

14732-14746	Van Matthias Zegers, 1620-1634.		15 banden
	14732	1620. Afgehoord 1621.	
	14733	1621. Afgehoord 1622.	
	14734	1622. Afgehoord 1624.	
	14735	1623. Afgehoord Met bijlagen. 1625.	
	14736	1624. Afgehoord 1625.	
	14737	1625. Afgehoord 1626.	
	14738	1626. Afgehoord 1627.	
	14739	1627. Afgehoord 1628.	
	14740	1628. Afgehoord 1629.	
	14741	1629. Afgehoord 1630.	
	14742	1630. Afgehoord 1632.	
	14743	1631. Afgehoord 1632.	
	14744	1632. Afgehoord 1633.	
	14745	1633. Afgehoord 1634.	
	14746	1634. Afgehoord 1636.	
14747-14751	Van Josua Apollonij, 1635-1639.		6 banden
	14747	1635. Afgehoord 1637.	
	14748	1636. Afgehoord 1638.	
	14749	1637. Afgehoord 1640.	
	14750	1638. Afgehoord 1641.	
	14751	1639. Afgehoord 1641. In tweevoud.	
14752-14753	Van Cornelis Apollonij, 1640 en 1641.		2 banden
	14752	1640. Afgehoord 1643.	
	14753	1641. Afgehoord 1644.	
14754-14759	Van Leonard Pool, 1642-1647.		6 banden
	14754	1642. Afgehoord 1644.	
	14755	1643. Afgehoord 1646.	
	14756	1644. Afgehoord 1647.	
	14757	1645. Afgehoord 1648.	
	14758	1646. Afgehoord 1648.	
	14759	1647. Afgehoord 1649.	
14760	Bijlagen bij de rekening van de domeinen, 1646.		1 lias
14761-14762	Van Pieter Vos, secretaris van de stad Veere, door de weesmeesters en de voogden van de wezen van de overleden rentmeester Leonard Pool hiertoe aangesteld. 1648 en 1649.		2 banden
	14761	1648. Afgehoord 1650.	
	14762	1649. Afgehoord 1652.	

14763-14765	Van Pieter de Huijbert, 1650, 1654 en 1655	4 banden
14763	1650. Afgehoord 1653.	
14764	1654. Afgehoord 1658.	
14765	1655. Afgehoord 1659. In tweevoud.	
14766-14779	Van Gillis de Huijbert, 1656-1668.	15 banden.
14766	1656. Afgehoord 1659. In tweevoud.	
14767	1657. Afgehoord 1661.	
14768	1658.	
14769	1658. Afgehoord Met bijlage 1661. In tweevoud.	
14770	1659. Afgehoord 1662.	
14771	1660. Afgehoord 1662.	
14772	1661. Afgehoord 1663.	
14773	1662. Afgehoord 1664.	
14774	1663. Afgehoord 1666.	
14775	1664. Afgehoord 1667.	
14776	1665. Afgehoord 1669.	
14777	1666. Afgehoord Met bijlagen 1669.	
14778	1667. Afgehoord 1670.	
14779	1668. Afgehoord 1672.	
14780-14811	Van Huybrecht de Haze, 1669-1700.	32 banden
14780	1669. Afgehoord Met bijlagen. 1674.	
14781	1670. Afgehoord 1674.	
14782	1671. Afgehoord 1675.	
14783	1672. Afgehoord Met borderel. 1676.	
14784	1673. Afgehoord Met borderel. 1676.	
14785	1674. Afgehoord Met bijlagen. 1677.	
14786	1675. Afgehoord Met bijlagen. 1678.	
14787	1676. Afgehoord 1678.	
14788	1677. Afgehoord 1679.	
14789	1678. Afgehoord 1680.	
14790	1679. Afgehoord 1682.	
14791	1680. Afgehoord 1685.	
14792	1681. Afgehoord 1686.	
14793	1682. Afgehoord 1686.	
14794	1683. Afgehoord 1687.	
14795	1684. Afgehoord Met bijlagen. 1687.	
14796	1685. Afgehoord 1688.	
14797	1686. Afgehoord 1690.	
14798	1687. Afgehoord 1693.	
14799	1688. Afgehoord 1694.	
14800	1689. Afgehoord 1694.	
14801	1690. Afgehoord 1695.	
14802	1691. Afgehoord 1696.	
14803	1692. Afgehoord 1696.	
14804	1693. Afgehoord 1697.	
14805	1694. Afgehoord 1698.	
14806	1695. Afgehoord 1699.	

- 14807 1696. Afgehoord 1700.
 14808 1697. Afgehoord 1702.
 14809 1698. Afgehoord 1703.
 14810 1699. Afgehoord 1705.
 14811 1700. Afgehoord 1705.

14812-14819 Van François Nebbens als voorlopige opvolger van de overleden Huybrecht de Haze,
 1701-1708. 8 banden

- 14812 1701. Afgehoord 1705.
 14813 1702. Afgehoord 1707.
 14814 1703. Afgehoord 1707.
 14815 1704. Afgehoord 1708.
 14816 1705. Afgehoord 1709.
 14817 1706. Afgehoord 1709.
 14818 1707. Afgehoord 1710.
 14819 1708. Afgehoord 1711.

14820-14836 Van François Nebbens,
 1709-1725. 17 banden

- 14820 1709. Afgehoord 1712.
 14821 1710. Afgehoord 1713.
 14822 1711. Afgehoord 1713.
 14823 1712. Afgehoord 1714.
 14824 1713. Afgehoord 1715.
 14825 1714. Afgehoord 1716.
 14826 1715. Afgehoord 1718.
 14827 1716. Afgehoord 1719.
 14828 1717. Afgehoord 1720.
 14829 1718. Afgehoord 1720.
 14830 1719. Afgehoord 1721.
 14831 1720. Afgehoord 1722.
 14832 1721. Afgehoord 1723.
 14833 1722. Afgehoord 1725.
 14834 1723. Afgehoord 1725.
 14835 1724. Afgehoord 1726.
 14836 1725. Afgehoord 1727.

14837-14867 Van Laurens Nebbens,
 1726-1765. 31 banden

- 14837 1726. Afgehoord Met bijlage.1729.
 14838 1727. Afgehoord 1730.
 14839 1728. Afgehoord Met bijlagen. 1732.
 14840 1729. Afgehoord 1732.
 14841 1730. Afgehoord 1733.
 14842 1731. Afgehoord 1733.
 14843 1732. Afgehoord 1735.
 14844 1733. Afgehoord door de Rekenkamer van Zeeland.
 Rendantsexemplaar.1740
 14845 1733. Afgehoord 1750.
 Late afhoring door de Domeinraad in verband met de devassalage.
 14846 1734. Afgehoord door de Rekenkamer van Zeeland Met borderel.
 Rendantsexemplaar.1740
 14847 1734. Afgehoord 1750.
 Late afhoring door de Domeinraad in verband met de devassalage.

- 14848** Afgehoord in 1741 door de Rekenkamer van Zeeland.
Rendantsexemplaar.1735.
- 14849** 1735-1747. Afgehoord 1752.
Gedurende de devassalage had de prins van Oranje vrijwel geen inkomsten uit zijn domein.
- 14850** 1748. Afgehoord 1753.
- 14851** 1749. Afgehoord 1753.
- 14852** 1750. Afgehoord Met borderel.1754.
- 14853** 1751. Afgehoord 1754.
- 14854** 1752. Afgehoord 1754.
- 14855** 1753. Afgehoord 1756.
- 14856** 1754. Afgehoord 1756.
- 14857** 1755. Afgehoord 1757.
- 14858** 1756. Afgehoord 1757.
- 14859** 1757. Afgehoord 1759.
- 14860** 1758. Afgehoord 1760.
- 14861** 1759. Afgehoord 1762.
- 14862** 1760. Afgehoord 1763.
- 14863** 1761. Afgehoord 1765.
- 14864** 1762. Afgehoord 1766.
- 14865** 1763. Afgehoord 1767.
- 14866** 1764. Afgehoord 1768.
- 14867** 1765. Afgehoord 1768.
- 14868-14869** Van François Johan Nebbens, zoon van Laurens Nebbens, als waarnemer van het vacerende rentambt, 1766-1767. 2 banden
- 14868** 1766. Afgehoord 1769.
- 14869** 1767. Afgehoord 1770.
- 14870-14885** Van Jan Willem Ermerins, 1768-1783. 16 banden
- 14870** 1768. Afgehoord 1771.
- 14871** 1769. Afgehoord 1772.
- 14872** 1770. Afgehoord 1773.
- 14873** 1771. Afgehoord 1774.
- 14874** 1772. Afgehoord 1775.
- 14875** 1773. Afgehoord 1775.
- 14876** 1774. Afgehoord 1776.
- 14877** 1775. Afgehoord 1776.
- 14878** 1776. Afgehoord 1777.
- 14879** 1777. Afgehoord 1778.
- 14880** 1778. Afgehoord 1779.
- 14881** 1779. Afgehoord 1781.
- 14882** 1780. Afgehoord 1781.
- 14883** 1781. Afgehoord 1782.
- 14884** 1782. Afgehoord 1783.
- 14885** 1783. Afgehoord 1784.
- 14886** Van François Ermerins, namens de erfgenamen van Jan Willem Ermerins 1784. Afgehoord in 1785. 1 band
- 14887-14888** Van François Ermerins, 1785-1786. 2 banden

- 14887** 1785. Afgehoord in 1786.
14888 1786. Afgehoord in 1787.
- 14889-14894** Van Quirinus Cornelis van der Boon Mesch, 1787-1792. 9 banden
- 14889** 1787. Afgehoord 1788.
14890 1788. Afgehoord 1789.
14891 1789. Afgehoord 1790.
14892 1790. Afgehoord 1791.
In tweevoud
14893 1791. Afgehoord 1793.
In tweevoud.
14894 1792. Niet afgehoord. Met borderel.
In tweevoud.
- 14895** 'Extraordinaire', buitengewone rekening van Willem Marinussen sr., aangesteld ingevolge de marginale dispositie van het generaal rapport, van enige nog niet verantwoorde posten over 1792-1794, 1795. Afgehoord in 1804.
1792-1794
- 14896-14897** Van Willem Marinussen sr., 1795 en 1796. 2 banden
- 14896** 1795. Afgehoord 1804.
14897 1796. Afgehoord 1804.
- 14898-14907** Van Anthonie Jacob Marinussen, 1797-1810. 10 banden
- 14898** 1797. Afgehoord 1804.
14899 1798. Afgehoord 1804.
14900 1799. Afgehoord 1806.
14901 1800. Afgehoord 1807.
14902 1801. Afgehoord 1807.
14903 1802. Afgehoord 1808.
14904 1803. Afgehoord 1809.
14905 1804. Afgehoord 1810.
14906 1805-1809. Afgehoord 1812.
14907 1810. Afgehoord 1813.

b Overige stukken betreffende financiën

- 14908** Borderellen van de rekeningen van het domein van Veere, 1702-1735, 1768-1790, 1 pak
- 14909** Staten van inkomsten en uitgaven van het domein Veere, 1798, 1802, 1808 en 1809. 1 omslag

E ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 14910** Inventaris van de boeken en papieren betreffende Veere, berust hebbende bij rentmeester Laurens Nebbens en overgedragen aan rentmeester Jan Willem Ermerins, [1768]. 1 band
- 14911** Inventaris van boeken en papieren betreffende Veere van rentmeester Jan Willem Ermerins,

1768-1781.

1 katern

VI. VLISSINGEN**VERWERVING**

Het dorp Oud-Vlissingen was aanvankelijk tussen meerdere ambachtsheren verdeeld en werd in 1294 door graaf Floris V gekocht. Zijn opvolger, graaf Willem III, liet er omstreeks 1308 een nieuwe haven aanleggen en aan die haven ontstond de stad Nieuw-Vlissingen. Graaf Willem III gaf aan Nieuw-Vlissingen in 1315 een aantal beperkte rechten.⁷⁷⁹

In 1414 gaf graaf Willem VI de stad aan zijn bastaardzoon Lodewijk. Deze verkocht Vlissingen aan Hendrik (II) van Borssele van der Veere. De graaf erkende deze verkoop echter niet. Vlissingen kwam in 1421 in handen van Jan van Beieren, die de heerlijkheid aan zijn bastaardzoon Willem uitgaf. Na diens dood in 1426 gaf Philips de Goede, die alle rechten in Holland, Zeeland en Henegouwen van hem had geërfd, de heerlijkheid in pand aan Floris van Borssele van St. Maartensdijk en in 1440 aan zijn oudste bastaard Cornelis.⁷⁸⁰ In 1452 gaf de hertog Vlissingen, samen met Westkapelle en Domburg, aan Hendrik IV van Borssele in pand (zie verder de algemene inleiding hiervoor over de geschiedenis van Veere en Vlissingen en van het markiezaat).

GRONDGEBIED

Het domein bestond uit de stad Vlissingen en de heerlijkheid Oud-Vlissingen.⁷⁸¹ Langs de zeemuur bevonden zich zware paalhoofden, die de stad tegen de zee moesten beschermen. Deze paalhoofden vormden met het Wester- en het Oosterhavenhoofd de zogenaamde 'zeewerken' waarvan de onderhoudskosten tussen de stad en de heer verdeeld waren. Na het verdrag van 1735 moest de stad deze kosten alleen dragen; zij kreeg daartoe een jaarlijkse subsidie van de Staten van Zeeland.⁷⁸²

Prins Willem van Oranje liet er een 'Prinsenhuis' bouwen, waarvan de eerste steen in 1582 werd gelegd.⁷⁸³ In 1617 werd het door Simon Stevin verbouwd. Het werd bij de grote brand van 1749 verwoest.

De stad had een garnizoen van enige compagnieën binnen de muren onderleiding van een door de stadhouder aangestelde commandeur, behalve in de periode tussen 1585 en 1616. Toen was er een Engels garnizoen gelegerd dat onder bevel van een Engelse commandeur stond (zie hierna: 'Bestuur en rechtspraak').

Als beloning voor het feit dat Vlissingen als eerste stad op Walcheren de zijde van de opstand had gekozen kreeg de stad in 1574 - toen prins Willem van Oranje Walcheren definitief in handen had gekregen - tal van voorrechten op bestuurlijk en economisch gebied toebedeeld. Vlissingen kreeg onder andere het recht nieuwe havens aan te leggen; een aantal Middelburgse monopolies werd ten gunste van Vlissingen doorbroken: het recht op de wijnaanvoer en op de vrije lading door de Vlissingse schippers in de havens van Middelburg, Antwerpen en elders.

Dankzij het bovengenoemde privilege kon in 1580 een nieuwe haven worden gegraven. Toenemende expansie maakte in 1614 de aanleg van nog meer havens noodzakelijk. In 1619 werden de vestingwerken uitgebreid.⁷⁸⁴ Er brak een tijd van economische bloei van de stad aan, met name door de toename van handel en scheepvaart. Vlissingse handelsschepen voeren op Frankrijk, het Iberisch schiereiland, de Afrikaanse westkust en op West-Indië. De commissie- of kaapvaart leverde een nog grotere bijdrage aan de welvaart van de stad.

In de tweede helft van de 18e eeuw ging het economisch leven, net als in de rest van de Republiek, sterk achteruit. Pas na 'de Franse tijd' zou de welvaart zich langzaam herstellen.

BESTUUR EN RECHTSPRAAK

Sinds het Groot Privilege van 1477 had Vlissingen criminele rechtspraak. Daar Philips de Schone, hertog van Bourgondië, dit Groot Privilege niet bevestigde, verloor de stad tijdelijk deze bevoegdheid. Ter gelegenheid van het huwelijk van de erfdochter Anna van Borssele met Philips van Bourgondië, schonk Philips de Schone hem criminele rechtspraak voor alle hem toekomstige steden, waaronder Vlissingen.⁷⁸⁵

Vlissingen was de eerste Zeeuwse stad die de zijde van Willem van Oranje tegen de Spanjaarden koos. Als beloning bevoordeelde de prins de stad, evenals Veere, ten koste van Middelburg.

779 Encyclopedie van Zeeland, III, p. 237.

780 P.K. Domisse, De ambachtshierlijkheid van Oud Vlissingen en de wording van Nieuw Vlissingen (Middelburg, 1910), pp. 104-107.

781 M. Smallegange, Nieuwe Cronijk van Zeeland (Middelburg, 1696), p 562-563

782 NDR inv.nr. 769, folio 1825. Tegenwoordige Staat X, dl.2. p. 99

783 Zie voor een afbeelding: Smallegange, Nieuwe Cronijk, p. 564, nr. 3

784 NDR inv.nr. 769, folio 1827. W.S. Unger en J.J. Westendorp Boerma, 'De steden van Zeeland. IV Vlissingen' in: Archief van het Zeeuws Genootschap (Middelburg, 1955), pp. 39-44.

785 R. Fruin, De provincie Zeeland en hare rechterlijke indeling vóór 1795 (Middelburg, 1933), p 77.

Op 2 maart 1574 schonk Willem van Oranje aan Vlissingen de vrijwillige, civiele en de criminele rechtspraak over een deel van het platteland van Walcheren.⁷⁸⁶ Bovendien kegen Veere en Vlissingen in 1574 het recht om afgevaardigden naar de Statenvergaderingen van Zeeland te sturen. In 1579 kwam daar nog het zogenaamde 'landrecht' bij, de bevoegdheid om schuldvorderingen op inwoners van een deel van het platteland van Walcheren voor een stedelijk gerecht te vervolgen. Van 1585-1616 was Vlissingen (met het nabijgelegen Rammekens) aan koningin Elisabeth in pand gegeven in ruil voor militaire steun in de oorlog tegen Spanje. In die periode kende Vlissingen een Engelse gouverneur en was er een Engels garnizoen gelegerd. Hoe in die periode de rechten en bevoegdheden tussen prins Maurits, de curatoren van het sterfhuis en de Engelse gouverneur verdeeld waren is niet duidelijk. Uit het feit dat de burgemeesters en de baljuw van Vlissingen na het vertrek van de Engelsen in 1616 elkaar het recht op het beheer van de sleutels van de stad en op het geven van het wachtwoord betwistten valt af te leiden dat de Engelsen in de bewuste periode de verantwoordelijkheid voor de openbare veiligheid droegen.⁷⁸⁷

Het stadsbestuur van Vlissingen werd gevormd door twee colleges:

- het college van Wet en Raad, bestaande uit vijfentwintig leden: de baljuw, twee burgemeesters, negen schepenen en dertien raden. Dit college hield zich bezig met bestuurlijke zaken op gewestelijk en stedelijk niveau. Bij het privilege, door Willem van Oranje in 1574 aan de stad verleend, kreeg het college het recht ordonnanties uit te vaardigen.⁷⁸⁸
- het college van het Gerecht, bestaande uit de baljuw, twee burgemeesters en negen schepenen. De baljuw bande de vierschaar. Hij werd door de heer aangesteld en bekleedde het ambt voor het leven.

Ieder jaar, op 15 april, werd een nominatie van dubbeltallen opgesteld ter vervanging van de beide colleges (baljuw en raden uitgezonderd; deze waren voor het leven benoemd). Op de nominatie kwamen altijd de regerende burgemeesters en schepenen voor. Uit de dubbeltallen maakte de heer dan zijn keuze. Na 1747 werd de secretaris van de stad, die ten dienste van beide colleges stond, door de heer benoemd. Het pensionarisambt werd door de colleges zelf vergeven.

De rechtspraak berustte bij het Gerecht, dat de criminele, civiele en vrijwillige rechtspraak uitoefende over de stad en het ambacht Oud-Vlissingen. Verder was het Gerecht het appelcollege voor de subalterne colleges. Tegen de vonnissen van het Gerecht kon men bij het Hof van Holland of bij de Hoge Raad in beroep gaan.

De subalterne colleges waren:

- het landgerecht, bestaande uit drie commissarissen. Na 1687 hield het college op te bestaan en zijn de taken op het gerecht of op de landsvierschaar overgegaan.
- de landsvierschaar, die de civiele en volontaire jurisdictie had over het rechtsgebied, dat de stad in 1574 was toebedeeld, met name: Biggekerke, Boudijnskerke, St.Janskerke, Koudekerke (met Wellingwerve), Krommenhoek, Nieuwwerve, Ritthem, Oost-Souburg, West-Souburg, Welzinge, Werendijke en Zoutelande. Dit college bestond uit een schout, 5 binnenschepenen uit Vlissingen en 5 buitenschepenen uit de ambachten. De schepenen werden jaarlijks door het Gerecht gekozen. Schout en secretaris die de vierschaar terzijde stonden, werden door de Wet en Raad voor het leven benoemd.
- het college van commissarissen van kleine zaken sprak recht over zaken tot 25 pond Vlaams. Er waren zes commissarissen. Een der schepenen fungeerde als president.
- de kamer van assurantie en zeerecht. Het college behandelde geschillen over bevrachtingen enz. tussen reders, schippers, matrozen etc. De kamer bestond uit zeven leden, een president, meestal de tweede burgemeester, de pensionaris en de secretaris.⁷⁸⁹

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

⁷⁹⁰

De prinsen van Oranje werden zowel door de Staten van Zeeland als door de Staten van Holland met Vlissingen beleend. Zij hadden als heer van Vlissingen de hoge, middelbare en lage jurisdictie in het rechtsgebied. Verder hadden de prinsen van Oranje een aantal bevoegdheden en genoten zij inkomsten uit de volgende heerlijke rechten en goederen:

- benoemingsrechten
- twee windmolens
- een watermolen
- het gevangenhuis
- de tuin
- de vismarkt
- enige vronlanden buiten de stad

⁷⁸⁶ Smallegange, Nieuwe Cronijk, pp. 558-562.

⁷⁸⁷ NDR inv.nr. 14940.

⁷⁸⁸ Tegenwoordige Staat X, deel 2, pp. 128-129.

⁷⁸⁹ Tegenwoordige Staat X, deel 2, pp 131-132. R. Fruin, p. 74-76.

⁷⁹⁰ NDR inv.nr. 769, folio 1830

Functionarissen, die door de heer van Vlissingen werden benoemd: ⁷⁹¹

- de baljuw
- de bankhouder van de Bank van Lening
- de cipier van de gevangenis
- de Commissaris en opzichter van de Zee- en andere werken
- de kastelein
- de opzichter
- de leden van de Raad
- de Rentmeester,
- de Roeper, beurtelings door de prins en de stad. ⁷⁹²
- de Schout van het Landgerecht
- de secretaris
- de secretaris van het Landgerecht
- de stadsbode
- de tuinman

BEHEER

De heer stelde rentmeesters over zijn domeinen aan om er zijn rechten en goederen te beheren. Hij was verantwoordelijk voor de openbare verpachting van domeingoederen en -rechten en hij inde en beheerde de leen- en pachtgelden. Hij was verplicht alle inkomsten en uitgaven nauwkeurig te administreren. De rentmeester was wat betreft de financiën verantwoording schuldig aan de Domeinraad.

De namen van de rentmeesters:

Adriaan Molenaers,	1616-1624.
Michiel Molenaers	1626-1647.
Pieter de Vroe,	1648-1649.
Philippus van Melckebeke,	1650-1657.
Pieter van Heeke/Hekke,	1658-1707.
Dingman Adriaan Dingmans,	1712-1732.
Bernard Mauritz.,	1748-1761.
Johannes Mauritz,	1763-1781.
Willem van Rosenthal,	1782-1787.
Pieter Jacob Clijver,	1790-1799.
Anthonie Jacob Marinussen,	1800-1808.

VERWANTE ARCHIEVEN

Kaarten, behorende bij het archief van het domein van Vlissingen in de collectie Hingman, VTH nrs. 3491-3494 en 3509 -3514.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING VAN DE DOMEINEN VAN VLISSINGEN OVER HET JAAR 1659.

⁷⁹³

ONTFANCK

1. Capittel van den ontfanc van de Molens midtsgaders bier en wijnaccijns.
2. Capittel Staaten van Walcheren
3. Capittel brant ende hoofgelt
4. Capittel prochie van oude Vlissingen
5. Roepersampt
6. Zeedriften
7. harinctoll
8. Schrijfcomptoir
9. taeffel ofte huys van leeninge
10. officien
11. grontcheijnssen
12. Nieuwe watermolen
13. extraordinaris ontfanc

⁷⁹¹ NDR inv.nr. 686, folio 747-752.

⁷⁹² NDR inv.nr. 768, folio 1425.

⁷⁹³ NDR inv.nr. 15012.

VUYTGAVE

1. Capittel gaygien
2. Capittel Rente bij zijn hoocheijt Ingecocht bij tijde van Orloge betaelt en afgelost.
3. rente bij tijde van oorloge geconfisqueert ende afgelost.
4. geprefereerde Renten die bij tijde van orloge geconfisqueert waren ende afgelost Capt. Cornelis Reiniers.
5. Renten bij zijn Exc.ie. Inde coop tot zijnen laste genomen
6. Pertijen op aordonantie betaelt
7. Volght de Reparatie en het groote hoofd
8. Wintmolens
9. Oude watermolen
10. nieuwe watermolen
11. gevangen thooren
12. palleys
13. thuijn
14. thooge huys
15. gemengden vuytgeeff

A ALGEMEEN

- 14912-14914** Ingekomen stukken bij en afschriften van verzonden stukken van de hertog van Brunswijk, voogd van prins Willem V, betreffende Vlissingen, 1759-1766. 3 pakken
Met lijst van de genummerde stukken 1-156.
- 14912** nrs 1-63.1759-1761.
14913 nrs 64-140.1762-1764.
14914 nrs. 141-156.1765-1766.
- 14915-14917** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens hun jaarlijkse inspectiereizen naar het domein van Vlissingen, 1759-1793. 3 banden
- 14915** 1759-1784.
14916 1785-1786 en 1789.
14917 1790-1793
- 14918** Memories van de rentmeesters wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad, 1776-1790. 1 band
- 14919-14921** Generale rapporten van de rentmeesters wegens de gesteldheid van het domein, Met kanttekeningen. 1779-1783, 1787, 1794 en 1798. 1 band en 2 stukken
- 14919** 1779-1783 en 1787., 1 band
14920 Concept.1794.
14921 1798.
- 14922** Stukken, ingekomen bij raadsheer B. Wieling van rentmeester Johannes Mauritz., genummerd van 1-4, z.j. 1 omslag
- 14923** Ingekomen stukken bij de raden en griffiers van de Domeinraad A. Ardesch en I.P. Ferrand, Met bijlagen. 1785,1787,1789 en 1791. 1 omslag
Hierin missiven van:
- Burgemeesters en thesauriers van Vlissingen, 1785.
- Appolonius Cornelis Lampsins, baljuw van Vlissingen, 1787 en 1789.
- G. van Zelder van Beveren, 1789
- Pieter Jacob Clijver, provisioneel rentmeester, 1789 en 1791.

- 14924** Ingekomen stukken ter vergadering van de Domeinraad behandeld betreffende Vlissingen, 1791-1792. 1 pak
- 14925** Stukken, behandeld ter vergadering van het College van Administratie der door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, betreffende Vlissingen, 1798. 1 omslag
- 14926** Extract-resolutie van het College van Administratie der door de Fransen geabandonneerde goederen van de vorst van Nassau, betreffende de opdracht aan rentmeester Pieter Jacob Clijver, zich te houden aan de marginale aantekeningen, die het college in zijn generaal rapport over 1797 heeft gemaakt, Met bijlage. 1798. 2 stukken
- B VERWERVING, VERVREEMDING EN BETWISTING VAN GOEDEREN EN RECHTEN**
- 14927** Akten van schadeloosstelling door de Staten-Generaal, de Staten van Holland en de Staten van Zeeland van graaf Maurits, voor de verpanding van Vlissingen aan Engeland, 1585. 3 charters
Een charter met uithangend zegel.
- 14928-14930** Stukken betreffende de uitgifte en de verkoop van percelen grenzende aan het prinselijk hof, 1587-1599. 2 charters en 1 stuk
- 14928** Bestek en voorwaarden, waarop de percelen grenzende aan het prinselijk hof van Vlissingen ter bebouwing zullen worden uitgegeven, opgesteld door de curatoren van het sterfhuis van Willem van Oranje, 1587., 1 stuk
- 14929** Akte van schuldbekentenis van Joos Andrisz. Backer aan graaf Maurits van een rente over de koop van een erf in de Nieuwstad, ten noorden van het prinselijk hof, 1592., 1 charter
Met uithangend zegel.
- 14930** Akte van schuldbekentenis van Willem Jansz. Lyndrayer aan graaf Maurits van een rente over de koop van een erf in de Nieuwstad, ten zuidwesten van het prinselijk hof, 1599., 1 charter
- 14931** Extract-resolutie van het college van Wet en Raad van Vlissingen betreffende de intrekking van de resolutie van devassalage van december 1735 en het herstel van prins Willem IV in alle rechten en gerechtigheden van het domein Vlissingen, 1748. 1 katern.
Zie ook het hoofdstuk Veere, onder de rubriek B.1, NDR inv.nrs. 14607-14610.
- 14932-14935** Stukken betreffende geschillen tussen prins Willem V en de magistraat van Vlissingen over wederzijdse rechten en plichten, 1783-1792 en z.j. 1 pak,
1 omslag, 2 katernen en 2 stukken
- 14932** Rapport van de advocaat J. Brasser inzake het recht van prins Willem V om voor Vlissingen keuren en ordonnantiën uit te vaardigen, Met bijlage. 1784., 1 katern en 1 stuk
- 14933** Rapport van de advocaat J. Brasser inzake het recht van prins Willem V om derden toestemming te geven in de heerlijkheid van Vlissingen te jagen, Met bijlage. 1784., 1 katern en 1 stuk

- 14934** Stukken betreffende geschillen tussen prins Willem V en de stad Vlissingen over het recht op de zeevonden en zeedriften, (1632), 1783-1784, 1791 en z.j., 1 pak
- 14935** Stukken betreffende een overeenkomst met de raad en pensionaris van Vlissingen, inzake het oplossen van geschillen over het onderhoud van diverse gebouwen en stadswerken en de begeving van ambten, 1786-1792 en z.j., 1 omslag
- 14936** Extract-resolutie van de Domeinraad inzake het recht van overpad via het erf van Jacob Jacobse Sparrentak naar de eerste partij vronen in Oud-Vlissingen, die verpacht waren aan de Sociëteit der Zaagmolens, Met bijlage.
1792. 1 charter en 1 stuk
Het charter heeft drie uithangende zegels.
- 14937** Overeenkomst tussen de Staten van Walcheren en rentmeester Pieter Jacob Clijver, waarbij aan prins Willem V alle recht en eigendom werd afgestaan op de vronen, gelegen tussen de Zeedijk en de weg achter de Hoge Hofstede tot de Koudekerkse weg bij Zwanenburg, tegen een cijns van acht Zeeuwse rijksdaalders, Met bijlage. Authentiek afschrift.
1792. 1 katern en 1 stuk
- C BESTUUR**
Zie ook het hoofdstuk Veere en het markiezaat van Veere en Vlissingen, de rubriek 'Bestuur en Rechtspraak'.
- 14938** Overeenkomst tussen prins Willem van Oranje en de magistraat van Vlissingen inzake de verdeling en afbakening van verschillende rechten, 1582. 1 charter
Met twee uithangende zegels.
- 14939** Instructie voor de cipier van de gevangenis te Vlissingen, Afschrift, 1614. z.j. 1 stuk
- 14940** Voorlopige overeenkomst tussen de magistraat van Vlissingen en graaf Maurits, waarbij de burgemeesters het recht kregen de sleutels van de stad te beheren en het wachtwoord te geven, Met bijlagen. 1616. 1 katern en 3 stukken
- 14941** Instructie en reglement van Amalia van Solms, voogdes van prins Willem III, voor de gecommiteerde en voor de commies voor de zee- en andere werken te Vlissingen, met een ampliatie (aanvulling), Met bijlagen (1623-1663). 1663-1664. 1 omslag
- 14942** Nota van N.N. inzake de privileges, rechten en bevoegdheden van het stadsbestuur van Vlissingen, z.j. [na 1705]. 1 katern
- 14943** Stukken betreffende de benoeming van een stadsbode van Vlissingen, 1721 en 1727. 1 katern en 1 stuk
Zie voor verdere stukken betreffende de magistraatsbestelling te Veere en Vlissingen NDR inv.nr. 14625.
- 14944** Extract-resoluties van het college van Wet en Raad van Vlissingen, 1738-1762. 1 deel

- 14945** Stukken betreffende een compromis tussen de stad Vlissingen en G. Nicolson, vertegenwoordiger van Hollandse schuldeisers, betreffende de achterstallige rentebetalingen over een lening voor de reparatie van 's lands dok te Vlissingen, Met geleidebrief van de hertog van Brunswijk aan de Domeinraad. 1762. 1 omslag
- 14946** Publikatie van de magistraat van Vlissingen inzake een verbod om bouwmaterialen buiten de stad te verkopen en een publikatie van Willem V inzake de heffing van maalloon bij zijn molens, 1766 en z.j. 2 stukken
- 14947** Extract-resolutie van het college van Wet en Raad van Vlissingen inzake het sturen van een oxhoofd wijn aan A. Ardesch, griffier van de Domeinraad, uit dank voor de snelle procedure bij het eligeren der magistraten. Met bijlagen. 1767 en 1770 1 omslag

D BEHEER

1 Conditie van verpachting

- 14948-14952** Conditie van verpachting, 1793, 1800, 1802 en 1804. 1 omslag, 5 katernen en 1 stuk
- 14948** Conditie van verpachting van landerijen, 1793 en 1800., 1 omslag
- 14949** Conditie van verpachting van de vronen, 1800., 1 katern en 1 stuk
- 14950** Conditie van verpachting van de molens, 1802., 2 katernen
- 14951** Conditie van verpachting van het ambt van omroeper, 1804., 1 katern
- 14952** Conditie van verpachting van de Bank van Lening, 1804., 1 katern

2. Leningen

Zie het hoofdstuk Veere, Aflossing van renten, gevestigd op Veere en Vlissingen.

- 14953** Akte van transport door Geleijn Bouwenszoon Schot aan prins Maurits van twee rentebrieven, Met retroacta (1530-1586). 1589. 4 charters.
Met uithangende zegels.
- 14954** Attestatie dat door prins Maurits een rente is afgelost aan de erfgenamen van Franchijne Loysdr., weduwe van Cornelis Cornelisz. Zeijlmaker, Met retroacta eraan getransfigeerd (1510-1579). 1599. 6 charters
Met uithangende zegels.
- 14955** Akte van transport door Anthonis van Henning van Bossu, domproost te Utrecht, aan prins Maurits van een rentebrief (1583). Met bijlagen en retroactum. 1592-1598. 3 charters en 1 stuk
- 14956** Akte van transport door Geleijn Bouwenszoon Schot namens Jacquemijne Bouwensdr., weduwe van Jan Jansz. geseyt Lichte, aan prins Maurits van een rentebrief, 1599. Met retroacta eraan getransfigeerd (1511, 1586). 3 charters.
- 14957** Akte van transport door Geleijn Sijmonsz. aan prins Maurits van een rentebrief,

1616. Met retroacta
(1504-1612). 3 charters en 1 stuk

14958 Stukken betreffende de aflossing van een rente door prins Maurits aan Philippus van Locquegien, baron van Pamele, 1526-1616. 1 omslag (Letter T)
Hierin 7 charters met uithangende zegels.

14959 Stukken betreffende de aflossing van een rente aan Philips de Soete, heer van Villers door prins Maurits, (Letter Z). 8 charters, waarvan 6 getransfigeerd
(1542) 1608-1617.
Met uithangende zegels.

14960 Stukken betreffende de aflossing van een rente, gevestigd op het molengeld van Vlissingen, door prins Maurits aan Catharina en Abraham Hoogenhoeck, 1644-1720. 1 lias, waarin een charter.

3 Bouw en onderhoud van onroerend goed

14961 Missive van graaf Maurits aan de Domeinraad inzake de bijdrage van koningin Elisabeth van Engeland aan de onderhoudskosten van de verdedigings- en zeewerken te Vlissingen, Met bijlagen. 1595. 4 stukken

14962 Sententie van de Hoge Raad van Holland en Zeeland in een zaak tussen de magistraat van Vlissingen enerzijds en de curatoren van het sterfhuis van Willem van Oranje, graaf Maurits en de Staten van Walcheren anderzijds, waarbij de Staten van Walcheren worden verplicht de zeewerken in Vlissingen te onderhouden, 1597. 1 katern
Met uithangend zegel.

14963 Instructie van graaf Maurits voor Adriaen Dircxen om de stadswerken en de watermolen te Vlissingen te inspecteren, 1613. 1 stuk

14964 Stukken betreffende de bouw van een nieuwe watermolen en de aanleg van een sluis, 1617. 1 omslag

14965 Stukken betreffende de reparatie van de watermolen van Vlissingen, 1792-1793 en 1796. 1 omslag

14966 Bestekken en voorwaarden voor de reparatie van de molens, van de prinsentuin en van de gevangenis, 1806-1807. 1 omslag

4 Financiën

a. Rekeningen van de rentmeesters van de domeinen van Vlissingen

14967 Van Jasper Mulders, rentmeester van de domeinen van Vlissingen, toebehorende aan koning Philips II, van St. Catharinendag (15 november) 1567-15 november 1568. 1 band

-
- 14968-14973** Van Adriaan Molenaers,
1616 en 1620-1624. 6 banden
- 14968** 1616. Afgehoord 1617.
14969 1620. Afgehoord 1621.
14970 1621. Afgehoord 1622.
14971 1622. Afgehoord 1623.
14972 1623. Afgehoord 1624.
14973 1624. Afgehoord 1625.
- 14974** Van Michiel Molenaers namens zijn overleden vader Adriaan Molenaers, 1625.
Afgehoord 1627. 1 band
- 14975-14996** Van Michiel Molenaers,
1626-1647. 23 banden
- 14975** 1626. Afgehoord Met bijlage.1628.
14976 1627. Afgehoord 1628.
14977 1628. Afgehoord Met borderel.1629.
14978 1629. Afgehoord Met borderel.1631.
14979 1630. Afgehoord Met borderel.1631.
14980 1631. Afgehoord Met borderel.1632.
14981 1632. Afgehoord Met borderel.1633.
14982 1633. Afgehoord Met borderel.1635.
14983 1634. Afgehoord Met borderel.1636.
14984 1635. Afgehoord Met bijlagen. 1637.
14985 1636. Afgehoord Met borderel.1637.
14986 1637. Afgehoord Met borderel.1638.
14987 1638. Afgehoord Met borderel.1639.
14988 1639. Afgehoord Met borderel.1640.
14989 1640. Afgehoord Met borderel. Met bijlagen. 1641.
14990 1641. Afgehoord 1643.
14991 1642. Afgehoord Met borderel. Met bijlage.1645.
14992 1643. Afgehoord Met borderel.1645.
14993 1644. Afgehoord 1646.
14994 1645. Afgehoord Met bijlagen. 1646.
14995 1646. Afgehoord 1648.
14996 In tweevoud
1647. Afgehoord 1649.
- 14997-14999** Van Pieter de Vroe,
1648 en 1649. 4 banden
- 14997** 1648. Afgehoord Met bijlage.1651.
14998 1649. Afgehoord 1653.
14999 1649. Niet afgehoord.
 In tweevoud.
- 15000-15010** Van Philippus van Melckebeke,
1650-1654, 1656 en 1657. 11 banden
- 15000** 1650. Afgehoord 1654.
15001 1651. Afgehoord 1655.
15002 1651. Afgehoord Exemplaar voor de rendant1655.
15003 1652. Afgehoord Met bijlagen. 1655.
15004 1652. Afgehoord Exemplaar voor de rendant.1655.
15005 1653. Afgehoord Met bijlagen. 1660.
15006 1653. Afgehoord Exemplaar voor de rendant1660.

- 15007 1654. Afgehoord Met bijlagen. 1660.
15008 1654. Afgehoord Exemplaar voor de rendant1660.
15009 1656. Afgehoord Met bijlagen. 1668.
15010 1657. Afgehoord Met bijlagen. 1668.

15011-15060 Van Pieter van Heeke,
1658-1707.

50 banden.

- 15011 1658. Afgehoord Met bijlagen. 1660.
15012 1659. Afgehoord Met bijlagen. 1661.
15013 1660. Afgehoord Met bijlagen. 1662.
15014 1661. Afgehoord. Met borderel.1663.
15015 1662. Afgehoord Met bijlagen. 1664.
15016 1663. Afgehoord Met bijlagen. 1668.
15017 1664. Afgehoord Met bijlagen. 1669.
15018 1665. Afgehoord Met bijlagen. 1670.
15019 1666. Afgehoord 1671.
15020 1667. Afgehoord Met bijlagen. 1673.
15021 1668. Afgehoord Met bijlagen. 1674.
15022 1669. Afgehoord Met bijlagen. 1674.
15023 1670. Afgehoord Met bijlagen. 1674.
15024 1671. Afgehoord Met bijlagen. 1675.
15025 1672. Afgehoord Met bijlagen. 1675.
15026 1673. Afgehoord Met bijlagen. 1676.
15027 1674. Afgehoord Met bijlagen. 1676.
15028 1675. Afgehoord Met bijlagen. 1677.
15029 1676 Afgehoord 1680.
15030 1677. Afgehoord 1681.
15031 1678. Afgehoord 1681.
15032 1679. Afgehoord 1682.
15033 1680. Afgehoord 1682.
15034 1681. Afgehoord 1684.
15035 1682. Afgehoord 1686.
15036 1683. Afgehoord 1687.
15037 1684. Afgehoord 1687.
15038 1685. Afgehoord 1688.
15039 1686. Afgehoord 1689.
15040 1687. Afgehoord 1689.
15041 1688. Afgehoord 1691.
15042 1689 Afgehoord Met borderel1692.
15043 1690. Afgehoord 1695.
15044 1691. Afgehoord 1696.
15045 1692. Afgehoord 1696.
15046 1693. Afgehoord 1697.
15047 1694. Afgehoord 1699.
15048 1695. Afgehoord 1700.
15049 1696. Afgehoord Met bijlage.1701.
15050 1697. Afgehoord 1702.
15051 1698. Afgehoord 1703.
15052 1699. Afgehoord 1703.
15053 1700. Afgehoord 1703.
15054 1701. Afgehoord 1704.
15055 1702. Afgehoord 1705.
15056 1703. Afgehoord 1706.
15057 1704. Afgehoord 1707.

-
- 15058** 1705. Afgehoord 1708.
15059 1706. Afgehoord 1709.
15060 1707. Afgehoord 1709.
- 15061-15064** Van P.J. van Heeke als erfgenaam van Pieter van Heeke, 1708-1711. 4 banden
- 15061** 1708. Afgehoord 1711.
15062 1709. Afgehoord 1712.
15063 1710. Afgehoord 1712.
15064 1711. Afgehoord 1712.
- 15065-15085** Van Dingman Adriaan Dingmans, 1712-1732. 21 banden
- 15065** 1712. Afgehoord 1714.
15066 1713. Afgehoord 1714.
15067 1714. Afgehoord 1715.
15068 1715. Afgehoord Met bijlagen. 1716.
15069 1716. Afgehoord 1717.
15070 1717. Afgehoord 1718.
15071 1718. Afgehoord 1719.
15072 1719. Afgehoord 1720.
15073 1720. Afgehoord 1721.
15074 1721. Afgehoord Met bijlage.1722.
15075 1722. Afgehoord 1723.
15076 1723. Afgehoord 1724.
15077 1724. Afgehoord 1725.
15078 1725. Afgehoord 1726.
15079 1726. Afgehoord 1727.
15080 1727. Afgehoord 1728.
15081 1728. Afgehoord 1729.
15082 1729. Afgehoord Met bijlage.1730.
15083 1730. Afgehoord Met bijlage.1731.
15084 1731. Afgehoord 1732.
15085 1732. Afgehoord 1736.
- 15086-15099** Van Bernard Mauritz., 1748 - 1762. 14 banden.
 Vanaf 1748 loopt het boekjaar van 1 mei tot 30 april.
- 15086** 1748-1749. Afgehoord 1751.
15087 1749-1750. Afgehoord 1751.
15088 1750-1751. Afgehoord 1752.
15089 1751-1752. Afgehoord 1753.
15090 1752-1753 Afgehoord 1754.
15091 1753-1754. Afgehoord 1755.
15092 1754-1755. Afgehoord 1756.
15093 1755-1756. Afgehoord 1757.
15094 1756-1757. Afgehoord 1757.
15095 1757-1758. Afgehoord 1758.
15096 1758-1759. Afgehoord 1759.
15097 1759-1760. Afgehoord 1760.
15098 1760-1761. Afgehoord 1761.
15099 1761-1762. Afgehoord 1762.
- 15100** Van Johannes Mauritz. als executeur van het testament van Bernard Mauritz, 1762-

	1763. Afgehoord 1767.	1 band
15101-15118	Van Johannes Mauritz., 1 mei 1763 -1 mei 1772, 1 mei 1772 - 31 december 1772, 1774-1781. 15101 1763-1764. Afgehoord 1767. 15102 1764-1765. Afgehoord 1767. 15103 1765-1766. Afgehoord 1767. 15104 1766-1767. Afgehoord 1768. 15105 1767-1768. Afgehoord 1769. 15106 1768-1769. Afgehoord 1770. 15107 1769-1770. Afgehoord 1773. 15108 1770-1771. Afgehoord 1775. 15109 1771-1772. Afgehoord 1775. 15110 Mei 1772- dec. 1773. Afgehoord 1776. 15111 1774. Afgehoord 1777. 15112 1775. Afgehoord 1777. 15113 1776. Afgehoord 1778. 15114 1777. Afgehoord 1779. 15115 1778. Afgehoord 1781. 15116 1779. Afgehoord 1781. 15117 1780. Afgehoord 1782. 15118 1781. Afgehoord 1782.	18 banden.
15119-15124	Van Willem van Rosenthal, 1782-1787. 15119 1782. Afgehoord 1783. 15120 1783. Afgehoord 1788. 15121 1784. Afgehoord 1788. 15122 1785. Afgehoord 1788. 15123 1786. Afgehoord 1788. 15124 1787. Afgehoord 1789.	6 banden
15125-15126	Van Johannes Mauritz. en Pieter Jacob Clijver, borgen van de gesuspendeerde rentmeester Willem van Rosenthal, 1788-1789. 15125 1 januari-24 September 1788. Afgehoord 1790. 15126 1788-1789. Afgehoord 1791.	2 banden
15127-15137	Van Pieter Jacob Clijver, 1790-1799. 15127 1790. 15128 1790. Afgehoord In tweevoud.1793. 15129 1791. Afgehoord 1795. 15130 1792. Afgehoord 1796. 15131 1793. Afgehoord 1796. 15132 1794. Afgehoord 1796. 15133 1795. Afgehoord 1798. 15134 1796. Afgehoord 1799. 15135 1797. Afgehoord 1800. 15136 1798. Afgehoord 1802. 15137 1799. Afgehoord 1804.	12 banden
15138-15144	Van Anthonie Jacob Marinussen,	

1800-1808.	7 banden
15138	1800 Afgehoord 1806.
15139	1801. Afgehoord 1807.
15140	1802. Afgehoord 1807.
15141	1803. Afgehoord 1808.
15142	1804. Afgehoord 1809.
15143	1805. Afgehoord 1811.
15144	1806-1808. Afgehoord 1812.

b Overige stukken betreffende financiën

15145	Extracten uit de domeinrekeningen van 1676, 1679, 1690 en 1697 van diverse posten met kritische kanttekeningen, z.j.	1 omslag
15146	Staten van te verwachten inkomsten en uitgaven van het domein Vlissingen over de jaren 1766 en 1767, opgemaakt door rentmeester Johannes Mauritz. in antwoord op de missive van de Domeinraad van 1 mei 1766, 1766.	2 stukken

VII. WESTKAPELLE

VERWERVING

De graven van Holland hielden het gebied van Zeeland bewesten de Schelde al sinds de tweede helft van de 12e eeuw in leen van de graven van Vlaanderen en trachten, met wisselend succes, het gebied van de Vlaamse vazalliteit te bevrijden. Na lange strijd is graaf Willem III in 1323 hierin definitief geslaagd. Philips van Bourgondië gaf in 1452 Vlissingen, Westkapelle en Domburg aan Hendrik (IV) van Borssele, graaf van Grantpré en heer van Veere, in pand. Diens zoon Wolfert (VI) van Borssele, graaf van Buchan, kocht Vlissingen, Westkapelle en Domburg definitief van Maria van Bourgondië in 1473.⁷⁹⁴ Toen deze Wolfert van Borssele stierf gingen Veere en alle hiervoor genoemde steden en heerlijkheden over in de handen van het regerende vorstenhuis van Bourgondië door het huwelijk van de erfdochter Anna van Borssele met Philips van Bourgondië, zoon van Antheunis.

In 1555 verhiel keizer Karel V alle goederen en rechten, die Maximiliaan van Bourgondië op Walcheren bezat tot een markiezaat en beleende hem met dit markiezaat. Na de dood van Maximiliaan bleken diens goederen met zware schulden belast te zijn, zodat het markiezaat in 1566 op last van de rechter van de Grote Raad van Mechelen aan Arend van Dorp, raadsheer van prins Willem van Oranje, werd verkocht. Tevoren had Philips II Van Dorp met de stad en de heerlijkheid van Westkapelle beleend. Met deze verkoop werd Westkapelle uit het verband van het markiezaat losgemaakt.

Korte tijd later, in 1567, verkocht Van Dorp Westkapelle aan Willem van Oranje, die het aan zijn oudste zoon Philips Willem overdroeg. Na de dood van Philips Willem in 1618 ging Westkapelle over in handen van diens broer prins Maurits. In 1625, het jaar van het overlijden van Maurits, gingen stad en heerlijkheid Westkapelle over naar Frederik Hendrik.⁷⁹⁵ In februari 1648 werd Westkapelle (samen met Domburg) aan Middelburg verkocht.⁷⁹⁶

GRONDGEBIED EN BENAMING

Westkapelle bestond uit de stad en de heerlijkheid Westkapelle-Buiten. Westkapelle ontleent haar naam aan een christelijke kapel, waarvan voor het eerst in 1162 melding wordt gemaakt.

Van de 12e tot eind 14e eeuw was Westkapelle een welvarende plaats, vooral dankzij zijn bloeiende haven. Men leefde er van de scheepvaart, visserij en de scheepsbouw. Er kwam een einde aan de bloei van de stad door het steeds verder afkalven van de duinen, waardoor de haven verdween en de stad gedeeltelijk onderliep (eerste Elisabethsvloed in 1404, tweede in 1422). Dit betekende het einde van de scheepvaart in Westkapelle en droeg bij tot de bloei van Vlissingen. Ook op het gebied van de haringvisserij nam Vlissingen in de loop van de 15e eeuw de prominente rol van Westkapelle over. In Westkapelle legde men zich vanaf 1540 op de aanleg en het onderhoud van de beroemde

794 K. Baart, Westkapelle, hare bevolking, Westkapelsche dijk (Middelburg 1889, heruitgave Hes, Utrecht 1972), pp. 32-33; NDR inv.nr. 14595 en 15161

795 NDR inv.nr. 15158 en 15160.

796 NDR inv.nr. 769, folio 1898; inv.nr. 14714, 15161. Veeze, De Raad, p 23.

Westkapelse dijk en op landbouw toe. Tijdens de opstand koos Westkapelle in 1572 de kant van de prins, waarop de Spanjaarden de stad plunderden. Hierdoor ging het met Westkapelle nog verder bergafwaarts.

Westkapelle bloeide echter in de loop van de 17e eeuw weer op, getuige de opbrengst van de accijnzen en belastingen en de ambitieuze verfraaiing van het stadhuis.⁷⁹⁷

BESTUUR EN RECHTSPRAAK

Westkapelle had al in 1223 van Floris V stadsrecht gekregen. Het behoorde tot de zogenaamde 'smalsteden', steden die geen zitting ter Statenvergadering hadden.

De regering van de stad bestond uit een baljuw, twee burgemeesters en vijf schepenen. Westkapelle kreeg bij het Groot Privilege in 1477 gedurende een korte tijd criminele rechtspraak. In 1497 kregen de steden die onder de heren van Veere ressorteerden dit recht weer terug, dus ook Westkapelle.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De prins van Oranje werden zowel door de Staten van Holland als door de Staten van Zeeland met Westkapelle beleend. In de akte van belening van Arend van Dorp worden de rechten als volgt geformuleerd:⁷⁹⁸

- de hoge, middelbare en lage jurisdictie
- de tol
- de vont/zeedrift
- de bastaarde, onbeheerde en geconfisceerde goederen
- alle rechten, baten, profijten, die Maximiliaan van Bourgondië placht te hebben
- de duinen beginnende aan de Westduinen, met alle rechten ertoe behorende
- de jurisdictie van Domburg met de polder zich uitstreckende zuidwest- en zuidwaarts voorbij Zoutelande, zoals Maximiliaan van Bourgondië die bezeten had
- het recht van Balance (de Waag)
- het recht van exue (heffing op erfenissen, die aan personen buiten Westkapelle toevallen)
- het windrecht over twee molens: resp. vierachtendeel en zesachtendeel
- het benoemingsrecht van de baljuw, de secretarie en alle andere officiën, die Maximiliaan van Bourgondië had
- 's Heeren vronen, gelegen ten Zuiden en Noorden van de stad
- de accijnzen op wijn en bier. Hieruit moesten de volgende kosten betaald worden, overeenkomstig het contract met Anna van Borssele uit 1514⁷⁹⁹:
- De gages van de baljuw, secretaris, stadsboden, klokselder, schoolmeester en vroedvrouw
- Voor de wethouders: kleedgeld, de reiskosten voor dienstreizen en hun verteringen op de Sacramentsdag en op het feest van St. Catharina
- Kapoenen voor de vrouwen van de burgemeesters
- Vuur en licht op het stadhuis
- Het schoonhouden van de waterlopen
- Onderhoudskosten aan het stadhuis, straten etc.

Verder had de prins van Oranje nog enkele landerijen in Heer Boudewijnskerck, Heer Poppekerck, en St. Janskercke (zie hierna de inhoudsopgave van de rekening).

BEHEER

RENTMEESTERS WAREN:

Matthias Zegers,	1618-1633
Josua Apollonij,	1635-1640.
Cornelis Apollonij,	1640-1642.
Leonard Pool,	1642-1647.

Namen van rentmeesters uit de periode 1567-1617 zijn niet bekend. Vanaf 1618 zijn het dezelfde rentmeesters als die van Veere. Tussen 1602 en 1618 schijnen er geen rekeningen geweest te zijn. De rekening van 1618 werd blijkens de aantekeningen in de marge als de (niet-aanwezige) rekening van 1602 ingericht.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In de oude Folio-inventaris bestond hoofdstuk CC. West Cappel uit 1. West Cappel en 2. West Cappel en Domburch. De onder 2. genoemde stukken betreffen de verwerving van de heerlijkheden Vlissingen, Westkapelle en Domburg door Hendrik van Borssele en de oprichting van het markiezaat van Veere en Vlissingen. Ze staan in dit hoofdstuk Westkapelle onder blanco nummer vermeld, met

797 W.S. Unger en J.J. Westendorp Boerma, 'De steden van Zeeland I' in: Archief Zeeuwsch Genootschap (Middelburg, 1954), pp. 85-87; Baart, Westkapelle, pp. 70-71.

798 NDR inv.nr. 15151; NDR inv.nr. 1538, folio 243 verso-244.

799 NDR inv.nr. 15150.

verwijzing naar het hoofdstuk betreffende het markiezaat van Veere en Vlissingen. De stukken zijn daar opgenomen aangezien ze op het hele markiezaat betrekking hebben en in dat hoofdstuk ontbraken.

LITERATUUR

K. Baart, *Westkapelle, hare bevolking, Westkapelsche dijk*. Middelburg, 1889. Heruitgave: Hes, Utrecht, 1972. R. Fruin, *De Provincie Zeeland en hare rechterlijke indeeling vóór 1795*. Middelburg, 1933. P. Scherft, *Het sterfhuys van Willem van Oranje*. Leiden, 1966. J.B.J.N. De van der Schueren ed., *Arend van Dorp. Brieven en onuitgegeven stukken*. Utrecht, 1887-1888. *Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap*, nieuwe serie, deel 44 en 50. W.S. Unger, 'Rechtsbronnen van Westkapelle' in: *Verslagen van de Vereniging oud-vaderlands recht*, VII, pp. 244 e.v. W.S. Unger en J.J. Westendorp Boerma, 'De steden van Zeeland' I in: *Archief. Vroegere en latere Mededelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland*, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1954, pp. 85-87.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REECKENINGE VAN WESTCAPPEL VAN 1 JUNI 1618 - 31 MEI 1619

800

ONTFANCK

1. Ontfanck van den Wijn ende Byeraccys
2. Ontfanck van Exuegelt
3. Ander Ontfanck vande Balance
4. Ander Ontfangh vanden Wintcoremolen tot Westcappel
5. Anderen Ontfangh van onbeheerde goederen ende zedriften
6. Ander Ontfanck van tambacht binnen der Stede Westcappel
7. Ander Ontfanck van de duynvronen besuyden ende benoorden Westcappel
8. Ander Ontfanck van de ambachten in de Parochie van Westcappel met Wentkensdorp, Heer Boudewijnskerck, Heer Poppekerck, ende St. Janskercke.

VUYTGAVE

1. Van den Vuytgeeff der Ordinaris gaigien op den eersten Meye
2. Van den Vuytgeeff tot de maelyt ende brandt voor de Stadt
3. Van den gemengden extraordinaris vuytgeef

A VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN EN RECHTEN**15147-15152, ---**

Akten betreffende de aanspraken van de heren van Nassau op rechten en goederen in de stad en heerlijkheid van Westkapelle, Authentieke afschriften.

1469-1566.

7 katernen en 1 charter

15147 Sententie van Karel de Stoute inzake het conflict tussen Anna, weduwe van Adriaan van Borssele, vrouwe van Brugdam, en Hendrik van Borssele, waarbij aan Hendrik van Borssele het recht op de Westduinen tussen Westkapelle en Dijckhouke werd toegekend, Afschrift 1469., 1 charter en 1 katern.

15148 Stukken betreffende de belening door Maria van Bourgondië van Wolfert van Borssele, graaf van Grantpré, heer van Veere en Vlissingen, met de steden en heerlijkheden Westkapelle en Domburg tot een onversterfelijck erfleen, Authentieke afschriften. 1477., 1 katern.

15149 'Copie authentijcq van origineele brieve geschreven in franchijn waer bij vrouw Maria hartoginne van Bourgoigne etc. vercoopt, cedeert ende overdraecht eeuwichlijck ende erffelijck aen heer Wolfart van Borssele, grave van Grantpre heere vander Veere en die stede lande ende heerlijkheit van Vlissingen, West Cappele ende Domburch ende domijnen aldaer met allen haeren toebehoorten niet uijgesteecke te houden van haer ende haere graeffelijckheit van Zeelant tot eenen onversterffelijcken erfleene en voor eene somme van 17000 croonen ten prijse van 48 grooten vlaemsscher munte

daerinne begreepen 12000 croonen die daer op te vooren beleent waeren, 1 mei 1477 geschreven in franchijn met een uithangenden zegel in groenen wassche.'

Ontbreken.

-'Item copie authentijcq vande brieve van confirmatie derselver verleent bij hartoch Maximiliaen van Oostenrijck, 22 September 1477 geschreven in franchijn met een uithangende zegel in groenen wasse aen een sijde coorde wesende metten voorseide brieff doorgesteecken'.

-'Item copie authentijcq vande originele quijtinge vande tresorier generael van haere hoocheden over den ontfanck ende voldoeninge der cooppenningen, 24 september 1477 ende geschreven in franchijn ende aenden voorseide originelen coopbrieff geannexeert gequoteert'.

--- Akten van belening van de heren/vrouwe van Veere door enkele Habsburgse vorsten met de steden en heerlijkheden van Vlissingen, Westkapelle en Domburg, Afschriften. 1488-1541.

(zie NDR inv.nrs. 14596-14598)

--- Van Anna van Borssele, de oudste dochter van Wolfert van Borssele, door Maximiliaan van Oostenrijk, Authentiek afschrift. 1488., 1 stuk
(NDR inv.nr. 14596)

--- Van Adolf van Bourgondië, heer van Beveren, zoon van Anna van Borssele, door Karel V, koning van Spanje, Authentiek afschrift. 1518., 1 stuk.
(NDR inv.nr. 14597)

--- Van Maximiliaan van Bourgondië, heer van Beveren, zoon van Adolf van Bourgondië, door keizer Karel V, Authentiek afschrift. 1541., 1 stuk.
(NDR inv.nr. 14598)

15150 Overeenkomst tussen Anna van Borssele en de magistraat van Westkapelle waarbij aan Anna van Borssele de inkomsten en emolumenten alsook financiële lasten van de stad werden toebedeeld, Authentieke afschriften. 1514., 3 katernen.

15151 Akte van belening van Arend van Dorp door koning Philips II met de stad en heerlijkheid van Westkapelle tot een onversterfelijk erfeen, Authentiek afschrift. 1566., 1 katern.

15152 Onwillig decreet waarbij op last van de Grote Raad van Mechelen de stad en heerlijkheid van Westkapelle aan Arend van Dorp werd verkocht, Authentiek afschrift. 1566., 1 katern.

15153 Akte van procuratie van François en Jacob van Couwenhoven, procureurs bij het Hof van Holland, hen verleend door Arend van Dorp, om aan prins Philips Willem van Nassau de stad en heerlijkheid van Westkapelle over te dragen, Authentiek afschrift.
1567. 1 stuk

15154 Akte van procuratie van Aernt Cobel, rentmeester van de Lek, hem verleend door Willem van Oranje, om namens zijn zoon Philips Willem stad en heerlijkheid van Westkapelle in leen te ontvangen, Authentiek afschrift.
1567. 1 stuk

15155 Ingekomen brieven bij Willem van Oranje en Marck van Steelant, ontvanger-generaal van de Rekenkamer van Breda, inzake de betaling aan Arend van Dorp van het nog verschuldigde bedrag voor de aankoop van Westkapelle, In tweevoud. Deels afschriften.

- 1566 en 1570. 1 omslag
- 15156** Rekest van Adriaen Oillaerts, baljuw van Westkapelle, aan Willem van Oranje, om de belangen van zijn zoon Philips Willem als ambachtsheer te willen verdedigen en de verkoop van geestelijke goederen in Westkapelle door de Staten van Zeeland te willen verbieden. Met gunstig appointement van Willem van Oranje; met een bijlage, Afschriften.
1579 en z.j. 1 katern.
- 15157** Octrooi van de Staten van Zeeland, waarbij aan prins Philips Willem van Nassau wordt toegestaan om over zijn goederen in Zeeland te beschikken, Afschrift.
1612. 1 katern.
- 15158** Extract uit het testament van prins Philips Willem van Nassau, waarbij zijn broer, prins Maurits als universeel erfgenaam wordt aangewezen, Afschrift.
1618. 1 katern.
- 15159** Octrooi van de Staten van Zeeland, waarbij aan prins Maurits wordt toegestaan over zijn goederen in Zeeland te beschikken, Afschrift.
1618. 1 katern.
- 15160** Extract uit het testament van prins Maurits, waarin zijn broer, prins Frederik Hendrik, als universeel erfgenaam wordt aangewezen, Afschrift.
1621. 1 stuk
- 15161** Stukken betreffende de verkoop van de steden en heerlijkheden Westkapelle en Domburg aan de stad Middelburg, Afschrift.
1648. 4 stukken

B BESTUUR

- 15162** Privileges, door Maria van Bourgondië aan Holland, Zeeland en Friesland verleend, Authentiek afschrift. Met een kopie uit de 17e eeuw.
1477. 2 banden waarvan één in perkament.
- 15163** Ordonnantiën, statuten, costumen en privileges van Westkapelle, gedeeltelijk opnieuw uitgevaardigd door Maximiliaan van Bourgondië, Afschriften.
z.j. [ca. 1485] 3 banden.
- 15164** Octrooi van koning Philips II aan de magistraat van Westkapelle dat de magistraat gedurende zes jaar op wijn en bier nieuwe accijnzen mag heffen, op voorwaarde dat aan de koning de tiende penning daarover zal worden betaald, Authentiek afschrift.
1565. 1 katern.

C BEHEER

REKENINGEN VAN DE RENTMEESTERS VAN DE DOMEINEN VAN WESTKAPELLE, 1618-1647.

De boekjaren van de rekeningen lopen van 1 juni-31 mei.

- 15165-15181** Van Matthias Zegers,
1618-1635. 17 delen
- 15165** 1618-1619. Afgehoord 1620.
- 15166** 1619-1620. Afgehoord 1620.
- 15167** 1620-1621. Afgehoord 1622.

	15168	1621-1622. Afgehoord 1623.	
	15169	1622-1623. Afgehoord 1624.	
	15170	1623-1624. Afgehoord 1625.	
	15171	1624-1625. Afgehoord 1626.	
	15172	1625-1626. Afgehoord 1627.	
	15173	1626-1627. Afgehoord 1628.	
	15174	1627-1628. Afgehoord 1630.	
	15175	1628-1629. Afgehoord Met bijlagen1632.	
	15176	1629-1630. Afgehoord Met bijlagen. 1632.	
	15177	1630-1631. Afgehoord Met bijlagen. 1632.	
	15178	1631-1632. Afgehoord. Met bijlagen. 1633.	
	15179	1632-1633. Afgehoord Met bijlagen. 1633.	
	15180	1633-1634. Afgehoord Met bijlagen. 1634.	
	15181	1634-1635. Afgehoord Met bijlagen. 1636.	
15182-15186	Van Josua Apollonij, 1635-1640.		5 delen
	15182	1635-1636. Afgehoord Met bijlagen. 1637.	
	15183	1636-1637. Afgehoord Met bijlagen. 1638.	
	15184	1637-1638. Afgehoord Met bijlagen. 1640.	
	15185	1638-1639. Afgehoord Met bijlagen. 1641.	
	15186	1639-1640. Afgehoord Met bijlagen. 1641.	
15187-15188	Van Cornelis Apollonij, 1640-1642.		2 delen
	15187	1640-1641. Afgehoord Met bijlagen. 1643.	
	15188	1641-1642. Afgehoord Met bijlagen. 1644.	
15189-15194	Van Leonard Pool, rentmeester-generaal, 1642-1648.		6 delen
	15189	1642-1643. Afgehoord Met bijlagen1645.	
	15190	1643-1644. Afgehoord Met bijlagen1646.	
	15191	1644-1645. Afgehoord Met bijlagen. 1647.	
	15192	1645-1646. Afgehoord Met borderel.1648.	
	15193	1646-1647. Afgehoord Met bijlagen. 1648.	
	15194	1647-1648. Afgehoord Met bijlagen. 1649.	

DEEL 9. DOMEINEN IN DE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN EN LUXEMBURG

I. GEZAMENLIJKE DOMEINEN

De Domeinraad had de zorg en toezicht op het beheer van alle domeinen in eigendom van de Nassaus. Voor de zorg en het toezicht op de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden stelde de prins van Oranje een speciale functionaris aan met de titel van intendant(-generaal), in de stukken ook wel directeur(-generaal), raad(-generaal) of agent(-generaal) genoemd. Deze functionaris voor de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden, in het vervolg aangeduid met intendant, was belast met het toezicht op de rentmeesters en officieren (drosten, schouten, meiers en andere functionarissen), het adviseren van de Domeinraad over verbeteringen in het bestuur en beheer van de domeinen en veranderingen in de magistratuur van steden, dorpen en heerlijkheden, het opstellen van pacht- en verkoopvoorwaarden van gronden en wat dies meer zij. De intendant diende zelf regelmatig rapport te doen aan de Domeinraad van zijn bevindingen.⁸⁰¹ De domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden waren Grimbergen, Diest, Zichem, Meerhout & Vorst, burggraafschap Antwerpen, Paleis te Brussel; allen in het tegenwoordige België gelegen. Een aantal intendanten was tevens belast met de zorg voor de domeinen in het toenmalig Luxemburg: Vianden, Dasburg, St. Vith en Bütgenbach, alsmede Lannoy, nu gelegen in dat deel van het vroegere graafschap Henegouwen dat thans aan Frankrijk toebehoort.

De intendant was geen rekenplichtig functionaris, zoals een rentmeester dat was. Alleen de intendant d'Ortho moest -waarschijnlijk eenmalig- een rekening indienen.

In de 18e eeuw maakte de Domeinraad ten behoeve van zijn taakverdeling een geografische indeling van de domeinen in vier departementen. Elk departement viel onder het jaarlijks toezicht van een lid van de Domeinraad: (ordinaris) (raad-)commissaris genoemd. Het derde departement bestond uit twee gedeelten, te weten het gedeelte Zeeuwse domeinen en het gedeelte domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden. Voor de laatste werd een uitzondering in het toezicht gemaakt: 'De Domeijnen geleege in Oostenrijks Braband reeds door een Raed geadministreert werdende zoude geen jaerlijks opzigt nodig hebben, en genoeg zijn die om de drie jaeren eens na te gaen.'⁸⁰² Overigens werden de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden ook wel vaker dan eenmaal in de drie jaar vereerd met een commissie van een lid van de Domeinraad.⁸⁰³ Waarschijnlijk hing dat samen met het functioneren van de toenmalige intendanten D' Ortho en Crabeels. Gedurende een periode van ca. 60 jaren, waarschijnlijk tussen 1653-1732, werd er geen intendant aangesteld. Wel werd er een 'agent van de raad' benoemd. Deze had echter niet dezelfde bevoegdheden als de intendant. De voornaamste opdracht van de agent te Brabant en Vlaanderen was het rapporteren over het verloop van door of tegen de Domeinraad gevoerde processen, het uitvoeren van vertrouwelijke opdrachten, en het indien gevraagd adviseren van de Domeinraad. Met de aanstelling van Edmond Willem Cox deed de figuur van intendant weer zijn intrede. Cox had zelfs de titel 'extra-ordinaris raad'.

Intendanten waren:⁸⁰⁴

tot 1653	de directeur-generaal Adriaan Verelst. ⁸⁰⁵
1732-1749	Edmond Willem Cox
1749-1760	Jean Matthias Jacmain d'Ortho
1763-1769	B.J. Sanchez d'Aguilar
1769-1775	Nicolaas Joseph Sanchez d'Aguilar
1776-1790	Simon Ludovicus Sanchez d'Aguilar
1790-1795	G.W. van Motman
Agenten waren: ⁸⁰⁶	
1653-1676	Pierre Lasnier
1676-1727	Hendrik van Asten
1727-1750	Johannes Lambertus van Ravesteijn
1760-1762	Joseph Oswald Crabeels d' Haesrode ⁸⁰⁷

801 Zie ook: NDR inv.nr. 616, folio 263 e.v.: Instructie voor Jean Matthias Jacmain d'Ortho, 25 augustus 1749.

802 NDR inv.nrs.771 en 786.

803 Zie NDR inv.nrs. 15208-15214.

804 Ontleend aan het 'Ambtboek', NDR inv.nr. 685.

805 Van diens aanstelling zijn verder geen stukken in het archief te vinden.

806 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 685.

DE INTENDANTEN

Niet alle intendanten functioneerden naar tevredenheid. Zo ging Jean Matthias Jacmain d'Ortho failliet en liet een ongeregelde administratie achter.⁸⁰⁸ Joseph Oswald Crabeels kreeg daarop de opdracht een memorie van de gesteldheid van de domeinen en met name wat betreft de handhaving van de rechten van de prins, op te stellen. Aan deze opdracht voldeed hij niet.⁸⁰⁹ De opdracht ging vervolgens naar Feijen, drossaard van Zichem en voormalig klerk van D'Ortho. In 1760 klaagde de raad Verdun in zijn verbaal over de vele misbruiken die het gevolg waren van het gebrek aan toezicht op de functionarissen en officianten in de domeinen.⁸¹⁰

In 1763 verbeterde de situatie zich. De administratie -en daarmee ook de inkomsten- van de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden werd op orde gesteld. Als oorzaak van de misbruiken in de administratie wordt door B.J. Sanchez d'Aguilar opgevoerd dat: '.. Hoogstzelve (de prins van Oranje, red.) in desselfs ampten en bedieningen () geen andere personen zeedert veele jaren heeft employeert als luyden van een lage extractie en geboorte; of geheel ontbloomt van middelen; of andersints zulke luyden die geen aanzien, crediet of relatien hadden. Ten dien eijnde noemende 'Ortho, de beyde Crabeels, Bols, Cordeijs, Midavin en veele andere van vroeger datums.' Sanchez veronderstelde dat vanwege hun geringe aanzien deze lieden in de uitoefening van hun ambten niet eerlijk waren.⁸¹¹

Overigens had intendant J.M. Jacmain d'Ortho nog speciale taken. Een daarvan betrof het conflict met het huis van Isenghien. Namens het huis van Oranje-Nassau voerde hij samen met de raad Verdun onderhandelingen met het huis Isenghien over een oplossing van dit geschil.⁸¹²

ISENGHIEN

De goederen van Anna van Egmond, afkomstig van haar moeder Françoise de Lannoy, zouden bij kinderloos overlijden van Anna's kinderen weer aan haar familie van moederszijde komen. Deze bepaling was de oorzaak van het langdurige conflict tussen de Nassaus en de Isenghiens. Alle goederen, behalve Lannoy, waren namelijk door Philips Willem verkocht.⁸¹³ Lannoy kwam in 1618 na de dood van Philips Willem aan Philips de Mérode, afstammeling van Marguerite de Lannoy. Zijn dochter Isabella-Margaretha de Mérode, getrouwd met de graaf van Isenghien, maakte aanspraken op de opbrengst van de verkoop van alle erfgoederen. Deze aanspraken werden bevestigd in een vonnis van de Grote Raad van Mechelen. Omdat het huis van Oranje-Nassau nalatig was in de betaling van de verschuldigde sommen, lieten de Isenghiens tot tweemaal toe (in 1683 en 1702) beslag leggen op de Luxemburgse goederen.⁸¹⁴ Het conflict eindigde in 1759 met het accord tussen de hertog van Brunswijk en de prins van Isenghien, waarbij deze laatste tegen een ruime schadeloosstelling de Luxemburgse domeinen weer aan de prins van Oranje gaf. Ook hield D'Ortho zich bezig met de verbetering van de rivier de Demer (Diest en Zichem): het verbreden en verdiepen van de rivier en het herstellen en verhogen van de dijken ter bestrijding van de wateroverlast en ter voorkoming van het droogvallen.⁸¹⁵

DE JURISTEN

Voor de prins van Oranje was tevens een aantal juristen werkzaam in de Oostenrijkse Nederlanden zoals de procureurs bij de Grote Raad van Mechelen en bij de Grote Raad van Brabant en raden-advocaat die de belangen van de prins van Oranje voor de verschillende hoven en raden dienden te behartigen.

PROCUREURS EN ADVOCATEN BIJ DE GROTE RAAD VAN MECHELEN.

816

1685-1702	Guillaume Cuijpers, advocaat
1702-1717	Matheus van Milanen, advocaat
vanaf 1717	N. le Plat, procureur
vanaf 1761	Rumoldus Neefs, procureur

PROCUREURS BIJ DE GROTE RAAD VAN BRABANT TE BRUSSEL:

- 807 Ontleend aan de verbalen over de jaren 1761 en 1762 van C. Verdun, lid van de Domeinraad, NDR inv.nr. 15209.
 808 Over Jacmain d'Ortho zie: R. Spork, 'Jean Matthias Jacmain d'Ortho, raad voor de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden (1749-1761)' in: Nederlands Archievenblad. Tijdschrift van de Vereniging van Archivarissen in Nederland. jrg 92,1 (1988), pp. 43-59.
 809 NDR inv.nr. 15209, verbaal over 1762.
 810 NDR inv.nr. 15209.
 811 NDR inv.nr. 15209, verbaal over het jaar 1763, p. 54.
 812 Spork, 'Jean Matthias Jacmain d'Ortho', p. 50.
 813 Drossaers II, I, p. 134-135.
 814 Jean Milmeister Le comté de Vianden dans le conflit de Nassau et Isenghien (Luxembourg, 1973).
 815 Spork, 'Jean Matthias Jacmain d'Ortho', p.50.
 816 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 685.

1657-1661	Johan van der Elst
1661-1663	Zeger van Sittart
1663-1724	Hendrik van Asten (tevens agent van Z.H.)
1762-1764	T.J. Sanchez d'Aguilar
1764-..	Louis Sanchez d'Aguilar

RADEN/ADVOCAAT TE BRUSSEL

1657-1662	Willem de Groot
1662-1670	Guillaume van der Burg die Castro
1670-1671	Nicolaas Blankert
1671-1672	mr. Christine
1672-1717	De Plekker

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit deel van de inventaris vindt u de stukken van de Domeinraad betreffende de administratie van de intendant en van de juridische adviseurs beschreven. Het gaat hier dus om stukken, gezonden aan de Domeinraad. Ook staan hier stukken beschreven afkomstig van de intendanten. Deze stukken, zoals de brievenboeken van de intendant J.M. Jacmain d'Ortho, zijn na hun ontslag als intendant door hun opvolger overgenomen en uiteindelijk bij de Domeinraad in 's-Gravenhage terecht gekomen. Waarschijnlijk gebruikte de Domeinraad deze stukken ter controle van de administratie van de intendant. Daarom zijn deze stukken niet van dit archief afgezonderd. De informatie in de stukken betreft meestal meerdere domeinen tezamen. Voor gegevens betreffende afzonderlijke domeinen kan men het beste de betreffende hoofdstukken raadplegen. Volgens de registers met aantekeningen betreffende de domeinen zouden er verbalen moeten zijn van de inspectiereizen die de raad C. Verdun had gemaakt naar Luxemburg. In dit deel van het archief zijn deze echter niet aanwezig.

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

Deze stukken zijn in 1990 door W.G.T. van den Berg en R. Spork beschreven in de inventaris van de archieven Nassause Domeinraad Zuidelijke Nederlanden (1213) 1577-1795 (1812). In 1992 werd besloten deze stukken in te voegen bij de inventaris van het archief van de Nassause Domeinraad vanaf 1581.

Bij de controle van de door Van den Berg beschreven stukken, bleek dat een aantal inventarisnummers beter gesplitst, danwel bij elkaar gevoegd kon worden. De indeling van Van den Berg en Spork is niet gehandhaafd. Deze wijkt namelijk af van de voor deze inventaris gebruikte. De stukken die nu onder de rubriek Algemeen worden geplaatst, waren door Van den Berg en Spork geplaatst onder Bestuur. De rubrieken Financiën en Bestuur zijn opgeheven.

Tevens is een aantal stukken, door Van den Berg en Spork beschreven onder de rubriek Luxemburg en Lannoy, onder de nieuwe rubriek Algemeen geplaatst. Daardoor is er nu nog slechts één rubriek waar de gebruiker stukken betreffende de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden gezamenlijk kan zoeken. De stukken betreffende de afzonderlijke domeinen zijn geplaatst in afzonderlijke rubrieken.

De nu gebruikte indeling in dit onderdeel van de inventaris wijkt ook af van de gebruikelijke indeling van de hoofdstukken per domein. Dit wordt gerechtvaardigd door het bijzondere karakter van de administratie van de intendant. De intendant is niet rekenplichtig. Alleen de rentmeesters waren rekenplichtig aan de Domeinraad. Zijn bemoeienis met het beheer was er een op afstand. Daarom zijn de waarschijnlijk eenmalige rekeningen van D'Ortho geplaatst onder de rubriek Beheer. Daarnaast hield de intendant toezicht op de processen die voor de rechtscolleges van Oostenrijks-Brabant werden gevoerd. Daarom is er een rubriek Rechtspraak opgevoerd.

De duidelijkst zichtbare afwijking is te vinden in het ontbreken van de rubriek Verwerving en vervreemding. Stukken betreffende de verwerving van de domeinen zijn geplaatst onder de betreffende domeinen.

Ook de rubriek Bestuur ontbreekt. Daarom is van de rubriek Functionarissen een aparte rubriek gemaakt.

LITERATUUR

J. Cuvelier, *Les origines de la fortune de la maison d'Orange-Nassau. Contribution a l'histoire du capitalisme du Moyen Age*. Brussel, 1921. Dr. S.W.A. Drossaers, *Het archief van den Nassausche Domeinraad*, Eerste deel. Den Haag, 1948. Dr. S.W.A. Drossaers, *Het archief van den Nassausche Domeinraad*, Tweede deel. Den Haag, 1955. H.M.B. Jacobs, W.M. Lindemann, Th. F. van Litsenburg, *Raad van Brabant. Deel I; Inleiding op de inventaris*. Amsterdam, 1977. N. Japikse, *De geschiedenis van het Huis van Oranje Nassau*. 2 delen. Den

Haag, 1937-1938. J. Kuyper, 'De domeinen van het Huis van Oranje'. In: *Haagsch Jaarboekje*, 11, Den Haag, 1899, pp. 345-370. F.J.L. Krämer, 'De bezittingen van het Huis van Oranje-Nassau in de zeventiende eeuw'. In: *De Navorscher*, Jaargang 43 (Nieuwe serie Jaargang 26), Nijmegen, 1893, pp. 119-140. H. Riemens, *Het Amortisatie-Syndicaat. Een studie over de staatsfinanciën onder Willem I.* Amsterdam, 1935. E. de Seyn, *Geschied- en Aardrijkskundig woordenboek der Belgische gemeenten*. Twee delen. Turnhout, z.j. [ca. 1951]. R. Spork, *Jean Matthias Jacmain d'Ortho, raad voor de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden (1749-1761)*. In: *Nederlands Archievenblad*, Maart 1988, nr.1. pp. 43-59. A. Wauters, *Histoire des environs de Bruxelles*. D.I.II. Bruxelles, 1855.

A ALGEMEEN

- 15195** Ingekomen brieven bij de agent J.L. van Ravesteijn, 1727. 2 stukken
- 15196** Ingekomen en afschriften van uitgaande brieven van agent en rentmeester J.L. van Ravesteijn van en aan Johan Duncan, lid van de Domeinraad en andere functionarissen in dienst van het huis van Oranje, 1724 en 1735-1740, 1 omslag
- 15197** Ingekomen brief bij Edmond Willem Cox van G.J. van den Vijvere, 1740. 1 stuk
- 15198** Stukken betreffende de Oostenrijks-Nederlandse domeinen, waarschijnlijk afkomstig van de raad De Beaufort, 1749-1753. 1 omslag
- 15199-15200** Registers van uitgaande brieven van J.M. Jacmain d'Ortho, Minuten. 1749-1758. 2 delen
- 15199** 1749-22 november 1752.
- 15200** 24 november 1752 - 30 januari 1758.
- 15201-15203** Registers van J.M. Jacmain d'Ortho van stukken betreffende de domeinen, 1749-1759. 2 delen
- 15201** Grimbergen, folio 1-81 Diest, folio 201-267.
- 15202** Meerhout en Vorst, folio 1-71. Zichem, folio 201-211. Paleis te Brussel, folio 289-298.
- 15203** Repertorium op de registers van uitgaande brieven en registers van stukken betreffende de domeinen van J.M. Jacmain d'Ortho, 1749-1759., 1 deel
Dit repertorium vormt een eigentijdse toegang op inv.nrs. 15199-15202.
- 15204** Register van ingekomen resoluties van de Domeinraad bij J.M. Jacmain d'Ortho, 1749-1760. 1 katern
- 15205** Ingekomen brief van J.M. Jacmain d'Ortho aan een lid van de Domeinraad, 1755. 1 stuk
- 15206** Stukken betreffende het samenstellen door F.E. Feijen, drossaard van Zichem, van een 'Instructive Memorie' betreffende de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden, 1757-1767. 1 omslag
- 15207** Rapporten betreffende onderzoeken naar de mogelijke opbrengsten van de Oostenrijks-Nederlandse domeinen, [ca. 1760]. 1 omslag

- 15208-15215** Verbalen van leden van de Domeinraad wegens de gesteldheid der domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden, 1760-1787. 5 banden, 1 katern, 1 omslag
- 15208** 1760, 1 katern
- 15209** 1760-1768
Het verbaal van 1760 bevat kaartjes.
- 15210** Minuten. 1771, 1775, 1779 en 1783, 1 omslag
- 15211** met index. 1771-1772.
- 15212** 1774-1776.
Het rapport over 1774 betreft alleen Antwerpen.
- 15213** 1778-1781.
Met kaartje
- 15214** 1783-1787.
- 15215** Kaart van Zichem, Diest en Scherpenheuvel, 1767., 1 stuk
- 15216** 'Instructive memorie', register van aantekeningen, opgesteld door F.E. Feijen betreffende de geschiedenis van en de rechten en bevoegdheden van de prins van Oranje in Diest, Zichem, Meerhout en Vorst en het burggraafschap van Antwerpen, In tweevoud waarvan 1 minuut. 1768. 2 delen
- 15217** Aantekeningen betreffende de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden, 1760-1761. 1 omslag
Met kaartjes van Diest en omgeving.
- 15218** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij en van de hertog van Brunswijk als voogd van prins Willem V betreffende de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden en Luxemburg, 1760-1764. Met bijlagen en een inhoudsopgave, 1760-1767. 1 pak
Het betreft hier stukken afkomstig van Lodewijk van Brunswijk, die hij aan Willem V heeft overgedragen Zie de aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 15219** Ingekomen stukken bij B.J. Sanchez d'Aguilar, Met bijlagen. 1762-1769. 1 omslag
- 15220** Ingekomen brieven bij N.J. Sanchez d'Aguilar. Met bijlagen. 1770-1775. 1 pak
Met bijlagen.
A. Ardesch, lid Domeinraad,
E. van Blinken, pastoor van de Johannes de Doperkerk,
J.E. Cox, rentmeester van Diest,
Jan van Dingenen,
L.J. van Hamme, rentmeester van Meerhout en Vorst,
J.A. Michiels,
A. Reynders,
Spruijt, rentmeester van Zichem,
C. de Verdun,
- 15221** Uitgaande brief van N.J. Sanchez d'Aguilar aan de Domeinraad, . Minuut. Met bijlagen. 1774 1 omslag
- 15222** Rapporten betreffende het bestuur en beheer van de Oostenrijks-Nederlandse domeinen, Concepten. [ca.1775]. 1 omslag
- 15223** Ingekomen brieven bij S.L. Sanchez d'Aguilar. Met bijlagen.

- 1776-1778. 1 omslag
Afkomstig van:
- J.E. Cox, rentmeester van Diest,
- L.J. van Hamme, rentmeester van Meerhout en Vorst,
- T. Spruijt, rentmeester van Zichem,
- De Villegas de Bosbeeck, rentmeester van Antwerpen.
- 15224** Generale rapporten van S.L. Sanchez d'Aguilar betreffende de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden, Met hiaten. 1776-1778. 1 band
- 15225** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken bij en van S.L. Sanchez d'Aguilar aan de Domeinraad en functionarissen in de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden en Luxemburg, Met bijlagen. 1777-1778. 1 omslag
- 15226** Ingekomen brief van S.J. Sanchez d'Aguilar bij de Domeinraad, 1793 1 stuk
- 15227** Extract-resoluties van de Domeinraad betreffende opdrachten aan de raad-commissaris inzake de inspectie van de Luxemburgse domeinen, Met rekestten van belanghebbenden. 1 omslag
De inspectiereizen hebben niet plaatsgevonden als gevolg van oorlogsomstandigheden
- 15228** Rapport van C. de Verdun, lid van de Domeinraad, betreffende de mogelijke verkoop van de Luxemburgse domeinen, Met bijlagen. 1772. 1 omslag
- B FUNCTIONARISSEN**
- 15229** Beschikking van de Domeinraad betreffende een jaarlijkse wedde voor J.L. van Ravesteijn als agent, Afschrift. 1739. 1 stuk
- 15230** Advies van J.L. van Ravesteijn aan de Domeinraad betreffende de declaratie van Judocus de Doncker, wegens de diensten van Hendrik de Doncker, procureur van de Raad van Brabant, aan het huis van Oranje, Met bijlagen. 1744. 1 omslag
- 15231** Instructies voor J.M. Jacmain d'Ortho en voor Joseph Oswald Crabeels, 1749 en 1761. 3 stukken
- 15232** Ingekomen brieven bij J.M. Jacmain d'Ortho betreffende het vonnis van de Raad van Brabant uit 1729 over het recht van Michiel Coremans op het adjunct-meierschap van Keerbergen, Met bijlage. 1751. 1 omslag
Keerbergen was geen Nassaus domein.
- 15233** Stukken betreffende cijzen en renten die de moeder van J.M. Jacmain D'Ortho verschuldigd was aan het klooster van Saint-Quivin au Faubourg de Huy, Met retroacta. 1752. 1 omslag
- 15234** Instructie van prins Willem IV voor drossaards en meiers in de domeinen in

Oostenrijks Brabant,
[ca. 1760]. 1 stuk

15235 Formulier van borgtochten voor de rentmeesters in de domeinen,
18e eeuw. 1 stuk

15236 Stukken betreffende de commissie en instructie voor Gerard Willem Motman als
raad van de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden,
1791-1794. 1 omslag

C RECHTSZAKEN

15237 'Copie van twee memoriën en inventaris, met de daerop gevoegde sententie van
20 januari 1500, in saecken van den procureur generael, contra de graven van
Nassau, over de exemptie van eenige tollē, rechten etc. daer van gementioneerde
graven pretendeerden te mogen gauderen, en bij welke sententie sij daarvan bij
provisie wierden versteecken.'
Ontbreekt.

15238 Stukken betreffende processen tussen het huis van Oranje en partijen in Oostenrijks
Brabant,
[ca.1732]. 2 stukken

15239 Stukken betreffende de aanspraken van de weduwe Gile van den Bele, de gravin
van Pacheco en de weduwe van Jacob Starck, intendant van Willem Hyacinth van
Nassau-Siegen, op gelden uit de boedel van prins Willem Hyacinth van Nassau-
Siegen,
1734-1753. 1 omslag

15240 Rapport van de advocaat B.J. Sanchez d'Aguilar betreffende de criminele jurisdictie
van de Raad van Brabant te Brussel, Concept.
[ca. 1766]. 1 stuk

D BEHEER

15241 'Obligatie Jans van Arckel Wisselaer tot Brussel over de somme van 685 rens gulden
ten behoeve des heer graaff van Nassau, in pampier, gequoteert.
12 januari 1480,
Ontbreekt.

15242 'Specificatie vande goederen waer de vrouwe ende heer van Lodijck bewijzen sullen
't effect haerder voorszēde obligatie, ten behoeve des heer graaff van Nassau,
gequoteert.'
Ontbreekt.

15243 Rapport betreffende het herstel van de oorlogsschade en de ondersteuning van de
bevolking in de Luxemburgse domeinen, Met bijlagen.
1648. 1 omslag
In linnen proceszak.

15244 Stukken betreffende de cijzen in Zichem, Diest, Kaggevinne Lovens, Grimbergen,
Vorst, Meerhout, Gestel en Herselt,
[1731]-1760. 1 omslag

15245 Memorie betreffende opbrengsten van de Luxemburgse domeinen in verband met

-
- het geschil met de prins d'Isenghien,
1749. 1 stuk
- 15246** Aantekening van J.M. Jacmain d'Ortho betreffende een aantal rekeningen van de Oostenrijkse domeinen, [ca. 1750]. 1 stuk
- 15247-15248** Rekeningen van J.M. Jacmain d'Ortho wegens de administratie van de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden, 1750-1759. Afgehoord In tweevoud, waarvan 1 afschrift. Met bijlagen. 1760. 2 pakken
- 15247** Rekeningen.
15248 Bijlagen.
- 15249** Rapport van J.M. Jacmain d'Ortho betreffende enige leningen en vorderingen en de zaak D'Isenghien, 1751. 1 katern
- 15250** Kwitantie van mevrouw Jérôme en de heer Putmans voor J.M. d'Ortho betreffende een rente ten laste van Diest, Breda en Grimbergen, 7 maart 1752. Met retroacta, 1586-1752. 1 omslag, 1 charter
- 15251** Rapporten van J.M. Jacmain d'Ortho betreffende de kwijting en reductie van renten staande ten laste van de domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden, Deels concepten. Met bijlagen. 1750-1752. 1 omslag
- 15252** Ingekomen brief van J.M. Jacmain d'Ortho bij de Domeinraad betreffende een plakkaat van de keizerin over de leen- en cijnsboeken van de leenhoven in de domeinen, leenroerig aan de keizerin, Met bijlagen. 1753. 3 stukken
- 15253** Rapport van François Emmanuel Feijen betreffende de vernieuwing van de cijnsboeken van Diest en Zichem en van Meerhout, 1760-1761. 1 omslag
- 15254** Brieven van de Domeinraad aan advocaat [] Sanchez d'Aquilar betreffende een pensioen voor de vrouw van G.Th. Berterand, 1770. 2 stukken
- 15255** Verordening van keizer Jozef II inzake de betaling van tweeëntwintigste penningen ter dekking van de kosten van de voorlaatste oorlog, Gedrukt, fragment. [ca. 1781]. 1 stuk
- 15256** Stukken betreffende de vaststelling van de wisselkoers tussen Luxemburgs en Brabants geld en Hollands geld, 1789. 1 omslag
- 15257** Rekening van F.J. van der Wall, intendantgeneraal van Nationale Hollandse Domeinen in de Franse departementen Des Forêts en Ourthe, 1806-1807. Met bijlagen. Afgehoord 1809. 1 omslag
Het betreft hier de domeinen Vianden, Dasburg, Sankt Vith en Bütgenbach.

E LEENZAKEN

- 15258** 'Denombrement', akten van beschrijving van het graafschap Vianden, de heerlijkheid Dasburg en de heerlijkheid St. Vith en Bütgenbach in leen van de hertog van Luxemburg, Deels afschrift, 1610 en 1619. (1619). 2 katernen
- 15259** Rapport betreffende de procedures voor leenverheffing van Vianden, Dasburg en St. Vith en Bütgenbach, [ca. 1618]. 1 stuk
- 15260** Verklaring van de vergadering van de edelen van Luxemburg betreffende procedures en bevoegdheden inzake bezwaring van (leen)goederen, Afschrift 16e eeuw. 1571. 16e eeuw. 1 stuk
- 15261** Stukken betreffende de leenverheffingen van de Oostenrijks-Brabantse domeinen, alsmede van de molen te Baarle-Hertog, Deels afschriften en extracten. 1651-1765. 1 omslag

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 15262-15263** Inventarissen van stukken betreffende de belangen en de domeinen van het huis van Oranje in de Oostenrijkse Nederlanden, 1733-1744. 1 omslag en 2 stukken
- 15262** Van stukken uit de boedel van de agent Hendrik van Asten, Deels afschrift. 1696 en 1730., 2 stukken
- 15263** Van stukken betreffende domeinen in Oostenrijkse Nederlanden tezamen, afkomstig van de administratie van de intendant, 1760-1774.
- 16763** Rapport van de raad mr. Carel de Verdun over de ten huize van de intendant J.M. Jacmain d'Ortho aangetroffen papieren met een inventaris van die papieren, 1760. 1 omslag
Jacmain d'Ortho werd in 1760 wegens malversaties uit zijn ambt gezet.
- 15264** Stukken betreffende de inventarissen van stukken over de goederen in de Oostenrijkse Nederlanden, berustende op het kantoor van Oswald Crabeels, advocaat, 1761. 2 omslagen
- 15265** Extract-resoluties van de Domeinraad betreffende het samenstellen van een generale inventaris van de stukken in de administratie van N.J. Sanchez d'Aguilar, Met bijlagen. 1775. 1 omslag
- 15266** Inventaris van stukken betreffende diverse processen inzake rechten en goederen in de Zuidelijke Nederlanden door De Wilde, advocaat, aan Van Ravestein, advocaat, toegezonden, 18e eeuw. 1 katern

II AALST, AFFLIGEM EN ANDERE GEESTELIJKE GOEDEREN

De hieronder beschreven akten vormen een klein deel van de stukken betreffende de schenking door Brabant en Vlaanderen. De stukken betreffende de abdij Ter Duinen staan beschreven in het hoofdstuk 'Hulsterambacht'. De stukken betreffende Bergen op Zoom staan beschreven in het hoofdstuk 'Bergen op Zoom'. Aangezien het huis van Oranje nooit daadwerkelijk de overige bezittingen in bezit heeft kunnen nemen bevinden zich, afgezien van de aankomsttitels, geen andere stukken in het archief van de Nassause Domeinraad.

In 1582 leidden herhaalde verzoeken van prins Willem I aan de Staten-Generaal en de afzonderlijke gewesten, tot een regeling van een vergoeding aan de prins wegens zijn schulden. Die schulden waren het gevolg van zijn investeringen in veldtochten tegen de Spaanse vijand in de jaren daarvoor. Het gewest Holland besloot in 1582 afzonderlijk met Willem I een regeling te treffen voor een vergoeding van diens schulden. Daarmee was een regeling met de Staten-Generaal namens de verbonden gewesten van de baan. Het resultaat van de onderhandelingen met de afzonderlijke gewesten was dat Willem I in 1582 alleen van Vlaanderen en Brabant vergoeding kreeg toegezegd. De onderhandelingen met de andere gewesten verliepen moeizamer. Vlaanderen schonk hem Aalst. De afzonderlijke leden van het gewest, de steden Brugge, Gent en Ieperen, schonken hem geestelijke goederen. De Staten van Brabant schonken Willem I de abdij van Affligem en het markiezaat van Bergen op Zoom.

Onderdeel van de schenking van geestelijke goederen door Vlaanderen waren de goederen in Hulsterambacht van de abdij Ter Duinen.

Willem I heeft niet veel plezier gehad van deze goederen, omdat ze lagen in door Spanje bezette gebieden. Op de lange duur bleven alleen de abdij Ter Duinen en Bergen op Zoom in zijn bezit. De overige bezittingen werden in 1584, na het neerslaan van de opstand in Vlaanderen, aan hun rechtmatige eigenaren teruggegeven. Deze goederen zijn nooit meer in het bezit van het huis van Oranje teruggekeerd.⁸¹⁷

- 15267** Akten betreffende de schenking door de hertog van Anjou aan prins Willem I van de stad en het graafschap Aalst, 7 September 1582 en 1612. 6 charter.
Deels met uithangend zegel.
- 15268** Akte van schenking door de Staten van Brabant aan prins Willem I van de abdij van Affligem, 28 oktober 1582. Met vidimus van de Staten van Holland, Zeeland en West-Friesland 1612. 2 charters.
- 15269** Akte van schenking door Ieperen aan prins Willem I van het graafschap van Messene, met alle goederen van de abdij en het convent van Messene, alsmede van Wastene en Wormenseele, 12 november 1582. Met vidimus van de Staten van Holland, Zeeland en West-Friesland, 1612. 1 stuk en 1 charter.
Charter met uithangend zegel.
- 15270** Resolutie van de drie leden van de stad Gent betreffende de schenking aan prins Willem I van de goederen van de abdij van Nieuwe Geertsbergen 'als St. Adriaans en Eename', 21 juni 1582. Afschrift 1583. Met vidimus door de Staten van Holland, Zeeland en West-Friesland, 1612. 1 stuk en 1 charter
Charter met uithangend zegel.
- 15271** Vidimus van de Staten van Holland, Zeeland en West-Friesland van een akte van schenking van 12 September 1582 door de stad Brugge aan prins Willem I van goederen van de abdij en convent van Winoxbergen, 1612. 1 charter

817 Scherft, Het sterfhuis, pp. 12 e.v. Zie ook het hoofdstuk 'Hulsterambacht', inleiding.

III. ANTWERPEN

Stukken betreffende het burggraafschap van Antwerpen vóór 1581 staan beschreven in Drossaers I. Het burggraafschap van Antwerpen werd in de 13e eeuw door het huwelijk van de dochter van de burggraaf met een heer van Diest aan de baronie van Diest verbonden. Het ambt van burggraaf betrof een deel van Antwerpen: de Borgt. Van het ambt was alleen nog een titel en een leenboek over. Het leenboek betrof huizen en erven in het stadsdeel de Borgt.⁸¹⁸ Het leenhof bestond uit leenmannen, stadhouders en een griffier. Er zijn geen rekeningen van het leenhof overgebleven.

- 15272-15273** Registers van lenen van het burggraafschap van Antwerpen, 1500-1794. 2 delen
15272 1500-1791.
15273 [1766]-1794.
 Dit register vermeldt andere lenen dan het register van 1500-1791.
- 16764** Akte van transport door schepenen van Antwerpen aan de prins van Oranje van het huis en paleis waar de prins thans logeert, Vidimus, 1609. 1 stuk
 1582. 1 charter. Met plattegrond van het huis en paleis, getransfigeerd.
- 15274** Brief van M.(?) van Bueren aan de raad Joan Wierts, met het verzoek tot aanstelling van zijn zoon als stadhouder in het prinselijk leenhof te Antwerpen, 1674. 1 stuk
- 15275** Akte van transport en verhef voor het leenhof van Brabant door Jan van Duijnen, ten behoeve van François van der Donck, griffier van het burggraafschap van Antwerpen, namens prins Willem III van het de lenen genoemd Diericx van Heetvelde, 1694. 1 charter
- 15276** Stukken betreffende de vervanging van Joseph Horremans, griffier van de lenen, en de overname van de leenregisters en andere papieren, 1716-1719. 1 omslag
- 15277** Inventaris van stukken afkomstig van het leenhof van het burggraafschap van Antwerpen in het sterfhuis van Guilielmo van der Cruijssen, griffier van de lenen, 1729. 1 katern
- 15278** Ingekomen lijst van Otgens, griffier van de lenen, van de aanwezige registers van het leenhof van het burggraafschap Antwerpen, 1760. 1 stuk

IV. BRUSSEL

Het paleis te Brussel kwam in het bezit van het huis van Nassau door het huwelijk van Engelbrecht I met de erfdochter van Polanen. Engelbrecht II liet het gebouw slopen en bouwde een nieuw paleis.⁸¹⁹ Het lag op een van de heuvels van de Koudenberg in Brussel, Berg van 't Hof geheten. In de nabijheid stonden huizen van andere adellijke geslachten en het paleis van de hertogen van Brabant. Het hof werd dikwijls door de Nassaus bewoond. In 1567 confisqueerde Philips II het hof, evenals de andere goederen van Willem I in de Nederlanden.

Als gevolg van de Pacificatie van Gent, kon prins Willem van Oranje in 1577 terugkeren in Brussel. Hij nam weer zijn intrek in zijn paleis. Na vier maanden moest hij in 1578 Brussel weer verlaten. Na zijn dood in 1584 erfde Philips Willem het paleis. Pas in 1596, na zijn vrijlating uit Spaanse gevangenschap, was Philips Willem in staat het paleis te bewonen. Na zijn dood in 1618 kwamen al zijn bezittingen, waaronder het paleis, aan prins Maurits die hij als zijn universeel erfgenaam had benoemd. Vanaf die tijd heeft geen Oranje meer het paleis bewoond. Gedurende de Tachtigjarige

⁸¹⁸ NDR inv. nr. 15216, pp. 139-140.

⁸¹⁹ M.H. Bottenheim, 'De verblijven der Nassau's in de Nederlanden', in: Koninklijk Oudheidkundig Genootschap. Jaarverslag LXXX (1938), p. 4.

Oorlog was het paleis geconfisqueerd, met uitzondering van het Twaalfjarig Bestand. In die tijd ging een deel van het paleis in vlammen op. Een ander gedeelte werd bewoond door Jan van Nassau, die van de aartshertogen de genaaste bezittingen van de Oranjes had gekregen.⁸²⁰ Na de Vrede van Munster kwam het paleis weer in het bezit van het huis van Oranje. Het paleis heeft sindsdien verschillende bewoners gehad: de hertog van Marlborough, prins Eugène van Savoie, de hertogin van AreMBERG en aartshertogin Maria Elisabeth.⁸²¹ De laatste gebruiker van het 'hotel de Nassau' was Karel van Lotharingen, die het hof in 1756 had gekocht van prinses Anna van Hannover, voogdes van Willem V, met de bepaling dat in de door Hendrik III van Nassau in 1524 voltooide St. Joriskapel wekelijks een mis zou worden opgedragen.⁸²²

Het paleis werd beheerd door een conciërge.

CONCIËRGES WAREN:

1653-1661	Jan van der Elst
1661-1666	J.B. Verelst
1666-1677	Johanna Westerberg
1677-1714	Jean Marie van der Elst
1714-1741	Sebastian Francois Charles
1741-1749	Vincent la Chapelle
1749-1751	J.B. Vain
1751-1756	Laurens Simons

VERWANTE ARCHIEVEN

Stukken betreffende het paleis vóór 1581 staan beschreven in: Dr. S.W.A. Drossaers, Het archief van den Nassausche Domeinraad I, inv.nrs. 1195-1236.

- 15279** Bevelschrift van Philips IV van Spanje voor de weduwe van de graaf van Coppigni betreffende het herstel in oude staat van een aan een huis van de prins van Oranje te Brussel grenzende gevelmuur, 29 april 1661. 1 charter
- 15280** Akte van overeenkomst tussen prinses Anna van Hannover en de hertog van Lotharingen betreffende de verkoop van het paleis te Brussel, 18 juni 1756. 1 katern
- 15281** Akte van [transport] door de rentmeester van baron C.Ph. de Croy aan de griffier van het lakengilde ten behoeve van W.R. Amoraal en H. van Baronaige, ridders, van een rente op het huis van Nassau in Brussel, 1573. 1 charter
- 15282** 'Extracten van rekeningen van d'Hadelin Christiane, keizerlijk ontvanger der in beslaggenomen domeinen in het kwartier van Brussel, afgehoord door de keizerlijke auditeur F. van der Borch, 1702-1706. 1 pak
Ontbreekt.
- 15283** Stukken betreffende het onderhoud van het paleis en de rekeningen van de conciërge, 1727-1743. 1 omslag
- 15284** Stukken betreffende een geschil tussen Jean Baptist Vain, conciërge, en Nicolaas Grimbergen, eigenaar van een naast het paleis gelegen woning, betreffende de

820 Zie hiervoor het hoofdstuk Diest.

821 J. Cuvelier, 'La Chapelle Saint-Georges à Bruxelles' in: L'illustrations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et de la Colonie. (1925), pp. 6-7.

822 Japikse, De geschiedenis van het huis van Oranje-Nassau, dl I, pp. 109,156, dl II, p. 132 en 'Brussel en het Oranjehuis' (I), in: Haagsche Courant van 28 mei 1960.

erfscheiding en dienstbaarheden,
1742.

1 omslag

15285 Borderel van de rekening,
1742-1748.

1 stuk

15286 'Beschikking betreffende de huur van een huis te Brussel en de berging van materialen voor het paleis in Brussel,
1749.
Ontbreekt.

15287 Beschikking van de Domeinraad betreffende de inrichting van een opslagplaats voor bouwmaterialen door J.B. Vain, conciërge,
1749.

1 stuk

V. DASBURG

In de Verzameling Binnenlandse Kaarten, Hingman, VTH, inv.nr. 3845, bevindt zich een kaart van Dasburg.

VERWERVING

Dasburg kwam, tegelijk met Vianden, St. Vith en Bütgenbach, in het bezit van de Nassaus door vererving van de kinderloos gestorven Elizabeth van Vianden aan de kleinzonen van Adelheid van Nassau uit haar huwelijk in 1331 met Otto II van Nassau, stichter van de Dillenburgse linie. Door het huwelijk van Simon van Sponheim met Maria van Vianden, de moeder van Elizabeth en Adelheid van Vianden, waren deze plaatsen samen met Vianden in één hand verenigd⁸²³ In 1795 werd Dasburg tot nationaal domein verklaard.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Dasburg, nu gelegen in het huidige Duitsland, ligt evenals Vianden aan de rivier de Our. Dasburg was een vrijheid die grensde aan het graafschap Vianden. De vrijheid werd in leen gehouden van Luxemburg. Dasburg bestond uit een kasteel en ongeveer 36 dorpen verdeeld in drie meierijen: Daleiden, Bentscheid of Eschfeld en Leijdenborn.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

In Dasburg had de heer in het algemeen dezelfde rechten als in Vianden. Ook had de heer lijfeigenen. Voorts had de heer een banmolen en een banoven. De kastelein en hoogschout in Dasburg genoten van de heer een aantal rechten, zoals de 'eerste verhoren' en de jacht en visserij.⁸²⁴ De heer benoemde de volgende functionarissen:⁸²⁵

- forestier du bois
- griffier en controlleur
- hoogschout en opziender over de bossen
- kastelein
- klerk jure
- manrichter van het leenhof
- ontvanger of rentmeester van de domeinen

BEHEER

Het huis van Oranje heeft niet ononderbroken het beheer over Dasburg kunnen voeren. Tussen 1683-1698 en tussen 1702-1759 had het huis Isenghien beslag gelegd op deze goederen. Na 1807 werd het domein beheerd door de intendant-generaal van de Hollandse domeinen in de Franse departementen Forêts en Ourthe.⁸²⁶

De rentmeesters van het domein Dasburg waren:⁸²⁷

1638-1643	Jacob Groelaard
1643-1648	Herman Ernst
1648-1689	Jean Jacques Biever

823 Zie: Drossaers I,I, pp. 140 e.v. en M.Mazel, 'Het graafschap Vianden' in: Prof. Dr. F.J.L. Krämer e.a. Je maintiendrai. Een boek over Nassau en Oranje (Leiden, 1905), pp. 88-102.

824 NDR inv.nr. 765, folio 329 e.v.

825 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 686.

826 Zie de rekening van F.J. van de Wall.

827 Ontleend aan het Ambtboek en de rekeningen van de rentmeesters

1689-1640	Christoffel Biever
1741-1783	George Frederic August baron de Montigny
1784-1807	Charles de Montigny
1808-1810	F.J. van der Wall

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Behalve in dit hoofdstuk zijn gegevens betreffende Dasburg te vinden in deel 1, rubriek Stukken van Algemene aard. In die rubriek bevinden zich registers van uitgaande stukken, notulen en repertoria (nadere toegangen).

BIJLAGE

Inhoudsopgave van de rekening ⁸²⁸

1. Chapitre de recette en seigle des moulins et fours bannal
2. Chapitre de recette en seigle de taille
3. Chapitre de recette en seigle des Digmes
4. Chapitre de recette en avoine de taille
5. Chapitre de recette en avoine des dymes
6. Chapitre de recette en avoine des cens
7. Chapitre de depense en seigle pour gages
8. Chapitre de depense en seigle pour freinte
9. Chapitre de depense en seigle vendu
10. Chapitre de depense en avoine pour gages
11. Chapitre de depense en avoine pour freinte
12. Chapitre de depense en avoine vendu.
13. Chapitre de recette en argent des tailles de may
14. Chapitre de recette en argent de tallies de St. Remy
15. Chapitre de recette en argent des chaires grasses
16. Chapitre de recette en argent des cens et Curvéé de vin
17. Chapitre de recette en argent des Prez
18. Chapitre de recette en argent des forns de taille
19. Chapitre de recette en argent de la trouve des abeilles
20. Chapitre de recette en argent de poivre et gingembre
21. Chapitre de recette en argent des glandeés
22. Chapitre de recette en argent des amandes
23. Chapitre de recette en argent des rachapts
24. Chapitre de recette en argents des confiscations et 10e deniers
25. Chapitre de recette en argent des sels vendu
26. Chapitre de recette en argent des poces gras
27. Chapitre de recette en argent des gelines censates lin et oeuffs
28. Chapitre de recette en argent des pouilles de haute justice
29. Chapitre de recette en argent des chapons
30. Chapitre de recette en argent du bois vendu
31. Chapitre de recette en argent des grains vendu
32. Chapitre des depences en argent en pension
33. Chapitre de depences en argent pour gages
34. Chapitre de depences en argent pour accoutrement
35. Chapitre de depences en argent pour reparation
36. Chapitre de depences en argent pour messagerie
37. Chapitre de depences en argent pour heritage abandonnée
38. Chapitre de depences en argent pour la rendition de ce compte

15288-15330 Rekeningen van de rentmeester Georg Friderich August baron de Montigny wegens het beheer van het domein, met inhoudsopgaven vanaf 1759.
1741-1783. 31 delen, 12 omslagen

Tot 1759 werden de rekeningen afgehoord door functionarissen van de prins van Isenghien.

15288	1741. Afgehoord Met bijlagen 1749., 1 omslag
15289	1742. Afgehoord Met bijlagen 1749, 1 omslag
15290	1743. Afgehoord Met bijlagen. 1749., 1 omslag
15291	1744. Afgehoord Met bijlagen. 1749., 1 omslag
15292	1745. Afgehoord Met bijlagen. 1749., 1 omslag

15293	1746. Afgehoord Met bijlagen. 1749., 1 omslag
15294	1747. Afgehoord Met bijlagen. 1749., 1 omslag
15295	1748. Afgehoord Met bijlagen. 1752., 1 omslag
15296	1749. Afgehoord Met bijlagen. 1752., 1 omslag
15297	1750. Afgehoord Met bijlagen. 1752, 1 omslag
15298	1751. Afgehoord Met bijlagen. 1755., 1 omslag
15299	1752. Afgehoord Met bijlagen. 1755., 1 omslag
15300	1753. Afgehoord 1755.
15301	1754. Afgehoord 1760.
15302	1755. Afgehoord [1760]
15303	1756. Afgehoord [1760]
15304	1757. Afgehoord [1760]
15305	1758. Afgehoord [1760].
15306	1759. Afgehoord 1764.
15307	1760. Afgehoord 1764.
15308	1761. Afgehoord 1764.
15309	1762. Afgehoord 1767.
15310	1763. Afgehoord 1767.
15311	1764. Afgehoord 1767.
15312	1765. Afgehoord 1767.
15313	1766. Afgehoord 1771.
15314	1767. Afgehoord 1772.
15315	1768. Afgehoord 1772.
15316	1769. Afgehoord 1772.
15317	1770. Afgehoord 1776.
15318	1771. Afgehoord 1776.
15319	1772. Afgehoord 1776.
15320	1773. Afgehoord 1776.
15321	1774. Afgehoord 1779.
15322	1775. Afgehoord 1779.
15323	1776. Afgehoord 1782.
15324	1777. Afgehoord 1782.
15325	1778. Afgehoord 1783.
15326	1779. Afgehoord 1783.
15327	1780. Afgehoord 1784.
15328	1781. Afgehoord 1784.
15329	1782. Afgehoord 1784.
15330	1783. Afgehoord 1785.

15331	Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad betreffende Dasburg, 1777-1791.	1 band
15332-15356	Rekeningen van de rentmeester Charles baron de Montigny, wegens beheer van het domein, 1784-1807.	25 delen
15332	1784. Afgehoord 1786.	
15333	1785. Afgehoord 1787.	
15334	1786. Afgehoord 1788.	
15335	1787. Afgehoord 1789.	
15336	1788. Afgehoord Rendantsrekening. 1791.	
15337	1788. Afgehoord 1791.	
15338	1789. Afgehoord 1792.	
15339	1790. Afgehoord 1794.	

15340	1791. Afgehoord 1807.	
15341	1792. Afgehoord 1807.	
15342	1793. Afgehoord 1807.	
15343	1794. Afgehoord 1807.	
15344	1795. Afgehoord 1807.	
15345	1796. Afgehoord 1807.	
15346	1797. Afgehoord 1808.	
15347	1798. Afgehoord 1808.	
15348	1799. Afgehoord 1808.	
15349	1800. Afgehoord 1808.	
15350	1801. Afgehoord 1808.	
15351	1802. Afgehoord 1808.	
15352	1803. Afgehoord 1808.	
15353	1804. Afgehoord 1808.	
15354	1805. Afgehoord 1808.	
15355	1806. Afgehoord 1808.	
15356	1807. Afgehoord 1808.	
15357	Generale rapporten van rentmeester C. de Montigny over de gesteldheid van het domein Dasburg, 1786-1793.	1 band
15358	Rekening van de rentmeester F.J. van der Wall wegens het beheer van het domein, 1808. Afgehoord 1811.	1 deel
15359-15360	Bijlagen bij de rekeningen van het domein, 1774-1810.	2 pakken
15359	1774-1785.	
15360	1786-1810	
15361	Stukken betreffende de betaling van een schuld door Charles de Montigny, rentmeester van het domein Dasburg, aan rentmeester-generaal Reigersman, Met bijlagen. Deels afschriften. 1788 en 1789.	2 stukken

VI DIEST

Stukken betreffende de leenzaken van Diest en Zichem zijn vanwege de hierboven genoemde vermenging van de administraties geplaatst onder Diest.

VERWERVING

In 1499 ruilde Willem van Gulik de heerlijkheid Diest, het land van Zichem, Zelem, Meerhout en Vorst en het burggraafschap Antwerpen voor Vucht, Gangelt en Millem die in bezit waren van Engelbrecht II van Nassau. De heerlijkheid Diest bleef sindsdien eigendom van de Nassaus tot 1795. Burggraaf van Antwerpen was een titel van de heren van Diest.

Ook als heren van Diest bezaten de prinsen van Oranje-Nassau de beide helften van Meerhout en Vorst. Meerhout en Vorst werden namelijk in twee delen in leen gehouden van de hertog van Brabant.⁸²⁹ Zichem, Meerhout en Vorst en het burggraafschap van Antwerpen werden ieder apart geadmistreerd en staan in aparte hoofdstukken in deze inventaris beschreven.

Diest behoorde tot de goederen, die aan Philips Willem toekwamen na de dood van zijn vader Willem van Oranje. Als gevolg van de Tachtigjarige Oorlog werd de heerlijkheid echter door de Spaanse koning geconfisqueerd tot in 1609 het Twaalfjarig Bestand tot stand kwam.

Na het Twaalfjarig Bestand in 1621 en de hervatting van de vijandelijkheden tussen de Nederlanden en Spanje, werden de Brabantse goederen van de Oranjes weer geconfisqueerd. De geconfisqueerde goederen waaronder Diest, werden door Isabella, landvoogdes van de Spaanse Nederlanden, in

⁸²⁹ Drossaers I, l. p. 151 en 155 e.v. en F.A. van Dijck, *De heerlijkheid Diest of het bewogen leven van een kleine stad* (Diest, 1979), p. 30.

1625 aan Jan van Nassau geschonken. Na de dood van Jan van Nassau nam diens weduwe Ernestine de Ligne voor haar minderjarige zoon de heerlijkheid in bezit.⁸³⁰ In 1648, met de totstandkoming van de Vrede van Munster, kwamen de Brabantse goederen, waaronder Diest weer in handen van het huis van Oranje-Nassau.⁸³¹

In 1794 werd de heerlijkheid Diest door de Fransen in beslag genomen.

In 1597 gaf prins Philips Willem Zelem, ook wel Zelhem of Zeelhem geschreven, in pandschap aan Robert de Moens, zijn secretaris. Na zijn dood erfde diens weduwe het pandschap. In 1645 echter verkreeg Constantijn Huygens, secretaris van Frederik Hendrik en lid van de Domeinraad, de akte van pandschap van Zelem. Prins Willem II verklaarde na de dood van Frederik Hendrik, Huygens tot eigenaar van Zelem.⁸³²

GRONDGEBIED, BENAMING EN BESTUUR

De baronie Diest bestond uit de stad en vrijheid Diest en het buitengebied, de Kaggevinnen genaamd. Diest was van oorsprong een allodiaal goed, maar werd in de 14e eeuw bij de bisschop van Keulen verheven. De stad had in 1229 haar eerste stadsrechten gekregen van Arnold III, heer van Diest.⁸³³

De stad en vrijheid bestonden uit de stad Diest en omliggende landerijen. Diest lag aan de rivier de Demer, in het kwartier van Leuven in het gewest Brabant.

De stad en vrijheid werden bestuurd door een drossaard, schout, burgemeester, schepenen en tienmannen.⁸³⁴ De stad was omwijd met verdedigingswerken.

De Kaggevinnen waren verdeeld in twee gebieden: de Kaggevinne Lovens ten zuiden van de rivier de Demer en de Kaggevinne Kempens ten noorden van de Demer. De Kaggevinnen werden bestuurd door een meier en zeven schepenen: drie uit de Kaggevinne Kempens, drie uit de stad en vrijheid Diest en drie uit de Kaggevinne Lovens.⁸³⁵

De voogdij van Webbecom maakte deel uit van het domein. Deze voogdij lag tegen de stad en vrijheid Diest aan.

In Diest had de abdij van Tongerlo cijnsroerige goederen en een laathof.⁸³⁶

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De heer van Diest bezat in de heerlijkheid de hoge, middelbare en lage jurisdictie. Hij had het recht cijnzen te heffen over een groot deel van de goederen. De heer bezat twee watermolens, een in de rivier de Demer, een in een zijarm van de Demer en hij bezat ook een windmolen. In de stad Diest had hij een landgoed, de Warande (jachtgebied) genaamd. Op het landgoed had een kasteel gestaan, wat echter vervallen was geraakt. Ook bezat de heer weiden en andere stukken grond.

Voorts had het huis van Oranje de waag, het vleeshuis en het korenhuis in Diest.

Het huis van Oranje had het recht van vrije warande of jachtrecht, dat bewaard werd door de warandmeester van Diest. Ook de visserij en verscheidene tollens behoorden tot de heerlijkheid. Van de voogdij van Webbecom bezat de heer van Diest de helft van het weggeld en de helft van de jacht. De andere helft was eigendom van de hertog van Brabant.⁸³⁷

In de Kaggevinnen had de heer het recht op benoeming van de meier en de magistraat. Ook bezat de heer een cijnsboek over ongeveer de helft van de goederen, met het recht van pondpenningen, en had hij er bos en weidegronden.⁸³⁸

De lenen van Diest werden geadministreerd in het Leenhof van Diest door een stadhouder van de lenen en schepenen van de lenen. Het Leenhof was onafhankelijk van het Leenhof van Brabant. Het Leenhof fungeerde ook als Leenhof van het land van Zichem, in welke hoedanigheid het wel afhankelijk was van het Leenhof van Brabant. Door deze situatie wilde het wel gebeuren dat er inbreuken werden gepleegd op de onafhankelijkheid van het leenhof van Diest.⁸³⁹

Als heer van Diest bezat het huis van Oranje ook het land van Zichem, Meerhout en Vorst en het burggraafschap van Antwerpen. Deze domeinen maakten verder geen deel uit van het domein Diest. Dat domein bestond alleen uit de stad en vrijheid Diest, de buitengebieden de Kaggevinnen en de voogdij van Webbecom. Wel waren de leenboeken van Diest en Zichem samengevoegd.

830 F. di Martinelli, *Diest in de 17e en 18e eeuwen* (Diest, 1897), p. 57.

831 A. Wauters, *Histoire des environs de Bruxelles ou description historique des localités qui formaient autrefois l'ammannie de cette ville*. 2 dln. (Bruxelles, 1855), II, p. 197.

832 Hofman, *Constantijn Huygeits*, p. 213 en Eug. de Seyn, *Geschied- en aardrijkskundig Woordenboek der Belgische Gemeenten*. 2 dln. (Turnhout z.j.), II, p. 1562.

833 Van Dijck, *De heerlijkheid Diest*, p. 39.

834 NDR inv.nr. 765, folio 360 e.v.

835 NDR inv.nr. 764, folio 237-238

836 NDR inv.nr. 15216.

837 NDR inv.nr. 765, folio 368 e.v.

838 NDR inv.nr. 764, folio 237-238.

839 NDR inv.nr. 15216, folio 36.

Tot de baronie van Diest behoorde ook de heerlijkheid Holede, gelegen bij Tienen. Deze heerlijkheid werd door prins Philips Willem aan zijn secretaris Jan Cools verpand voor 12.000 gulden. Prins Maurits loste het pandschap in. Vervolgens werd de heerlijkheid aan Hugo de Croeser, gouverneur van het prinsdom Orange, gegeven 'in recompens dat hij het casteel en de Stad aan Z.H. heeft overgegeven'⁸⁴⁰

De heer benoemde in Diest de volgende functionarissen:⁸⁴¹

- Drossaard
- Schout
- Schepenen
- Meier
- Secretaris
- Boswachter
- Griffier van de lenen
- Stadhouders van de lenen
- Opperjagermeester
- Jachtbewaarder (garde de chasse)
- Kastelein
- Pastoor van het begijnhof
- Schepenen van het leenhof

STADHOUDERS/GRIFFIERS VAN DE DOMEINEN DIEST EN ZICHEM:

1...-1637	Jan Coenen
1637-1653	Daniël Cools
1653-1655	Adriaan Nicolaasz Verelst
1655-1669	Justus Colemor
1669-1691	Johannes Franciscus Colemor
1691-1692	Justus Colemor
1692-1730	Hendrik Jacob Proost
1730 (mei-november)	Jacob Cox
1730-1740	Arnoldus Godefridus Cox
1740-1759	Jean François Cordeijs
1759-1767	Ferdinand Damiën Henry Cordeijs
1767-1777	Johannes Edmundus Cox
1777-1...	Hendrik Smeulders
1777-....	Franciscus Fernandez de Paramo

BEHEER

Het domein Diest werd door een rentmeester beheerd. De rentmeester vervulde vaak ook de functie van opperjagermeester, stadhouders van de lenen, e.d.

De lenen werden geadministreerd door de stadhouders en griffiers van het Leenhof Diest en Zichem. Hij deed rekening van pondpenningen en heergewaden tot 1626. Holede werd tot 1621, toen het werd gegeven aan Hugo de Croesere, gouverneur van Orange, geadministreerd in het Leenhof van Diest. De lenen van Meerhout werden door het Leenhof geadministreerd tot 1626. Vanaf die tijd werden deze lenen apart geadministreerd. Het leenhof van Diest was gevestigd in het huis op de Warande.

Rentmeesters van het domein Diest waren:

in 1503	Jan Ewels
1533-1584	Dirk van Halle
1584-15..	Jan van Sestich
15.. -1589	Jan van Liere
1590-1599	Nicolas van der Stoup
16.. -1653	Daniël Cools

840 NDR inv.nr. 766, folio 719

841 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 685.

1653-1654	Adriaan Nicolaasz. Verelst
1655-1663	Justus Colemor
1664-1682	Johannes Franciscus Colemor
1682-1706	Godefridus Johannes van Surpele
1707-1717	Eustachius Franciscus van Surpele
1717-1742	Johannes Baptist de Wilde
1743-1779	Arnoldus Godefridus Cox
1779-1805	Johannes Edmundus Cox
1805-1808	C. Cox

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit hoofdstuk staan de stukken betreffende Diest beschreven. In de hoofdstukken Stukken van algemene aard en Gezamenlijke domeinen in de Oostenrijkse Nederlanden en Luxemburg bevinden zich ook stukken en gegevens betreffende het domein Diest.

De cijnsboeken van Diest bestaan uit twee series: de cijnsboeken van de stad en de vrijheid Diest en de cijnsboeken van de Kaggevinen. In 1754 werden de cijnsboeken vernieuwd. Het vernieuwen van de cijnsboeken was bedoeld om misbruiken als het verduisteren van cijnsgoederen tegen te gaan en veranderingen vast te leggen.

Stukken van voor 1581 staan beschreven in de inventaris: dr. S. W. A. Drossaers, Het archief van den Nassausche Domeinraad. Deel I. Het archief van den Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581. 's Gravenhage 1948.

In het archief van de Stadhoudelijke Secretarie zijn onder inv.nrs. 354-357 de bijlagen tot het rapport van J.M. Jacmain d'Ortho uit 1760 over het uitdiepen van de rivier de Demer te vinden. Hierbij bevinden zich ook kaarten van het stroomgebied van de Demer. Het betreffende rapport ontbreekt. Het archief van de Stadhoudelijke Secretarie berust in het Algemeen Rijksarchief.

VERWANTE ARCHIEVEN

Andere archieven van Diest uit de heerlijkheidsperiode zijn te vinden in het Stadsarchief van Diest, Grote Markt, 3290 Diest.

LITERATUUR

M. van der Eycken, *Geschiedenis van Diest*. Diest, 1980P.J. Goetschalckx, 'Eenige aantekeningen rakende de geschiedenis van Sichem'. In: *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant*, Hoogstraten, 1902, pp. 523-562.J. Habets, 'De heeren van Zeelhem bij Diest, volgens de leenregisters van de zaal van Curingen'. In: *De Dietsche Warande. Tijdschrift voor Nederlandse Oudheden, Staatsgeschiedenis, Kunst en Letteren*. Achtste deel, Amsterdam, 1869, pp. 552-563.M. Raymakers, (ed.), 'Chronicon Diestense'. In: *Compte Rendu des séances de la Commission Royale d'histoire ou recueil de ses Bulletins*, 3e série, tome II, Brussel, 1861, pp. 393-521.J. de Sturler, *Un fief de l'Archevêché de Cologne en Brabant: La Seigneurie de Diest*. In: *Bulletin de la Commission Royale d'histoire*, tome CI, Brussel, 1936, pp. 137-186.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING

842

REGISTER VAN DEZE ONTFANG DEESER REKENINGE

1. Van chijnsen in gelde der stad en vrijheid van Diest.
2. Van chijnsen in gelde onder Caggevinne Kempens
3. Van chijnsen in gelde onder Caggevinne Lovens
4. Van nieuwe chijnsen gecreërt 't sedert den jaere 1759
5. Van verhuerde weijden en bempden
6. Van verhuerde thollen
7. Van verhuerde waeteren en visserijen
8. Van verhuerde schaarbosschen
9. Van den lombarde tot Diest
10. Van recognitien
11. Van maeckelaers van paerden
12. Van verhuerde waeter en windmolens
13. Van den schorsmolen
14. Van tarwe ende van corene
15. Van sleijtinge der molensteenen

16. Van erfrenthen in rogge
17. Van diversche parthijen in evenen
18. Van 't Ballastbosch
19. Van chijnsen in garsste
20. Van capuijnen en van hinnen
21. Van ontfangh van wasschen
22. Van saut komende van den waeterthol
23. Van stroije
24. Van patrijzen ende van conijnen
25. Van endvogels
26. Van verhuerde goederen
27. Van vrugten en vervallen in de warande
28. Van vercogte heijde
29. Van confiscatien
30. Van pontpenningen
31. Van den corenhuijse
32. Van vercogte tarwe en coren
33. Van gelde voorts komende uijt chijnsen in rogge ende in garste onder beijde de Caggevinnen
34. Van uijtgewonnen erven
35. Van chijnsen gecreert 't sedert den jaere 1612
36. Van chijnsen gecreert 't sedert den jaere 1683
37. Van chijnsen gecreert 't sedert den jaere 1714
38. Van vercogte denneboomen
39. extraordinairen ontfang

REGISTER VAN DEN UIJTGAVE DEESER REEKENINGEN

1. Van uijtgabe in gelde van den bempden geleege in de Ganselaecken tusschen Zelck en Webbecom
2. Van diversche commeren uijtgaende op de warande
3. Van diversche commeren uijtgaende op de warande
4. Van diversche commeren uijtgaende op de warande
5. Van diversche commeren uijtgaende op de warande
6. Van diversche commeren uijtgaende op de warande
7. Van erfrenthen in gelde
8. Van erfelijcke gemaekte legaten
9. Van erfrenthen in gelde
10. Van erfrenthen
11. Van erfrenthen op de erve tegenover den Borght
12. Van ordinarissche renthen
13. Van gagien en tractementen
14. Van geconsolideerde chijnsen op de erven door den heere van diest selve beseeten
15. Van penningen bereekent en niet ontfangen
16. Van tarwe ende van corene
17. Van erfrenthen in rogge
18. Van erfrenthen in evenen
19. Van fauten in rogge
20. Van fauten in evenen
21. Van uijtgabe in capuijnen
22. Van uijtgabe aende erve daer den windmolen op gebouwt is.
23. Van uijtgabe van geëvinceerde gronden en fauten van chijnsen
24. Van uijtgabe in fauten van molenpagten, verhuerde weijden, thollen, bosschen, etc.
25. Van uijtgabe aen daghelijksche ende nootsaekelijcke reparatien als aen de mueren van 's heeren warande, aen 's heeren waeter en windmolens, aen den corenhuijse, aen de waage, vleesch-huijse, weijden, bempden, bosschen, wegghen, straeten, bruggen, rivieren, beecken en leijgragten
26. Van uijtgabe aen beeden, XXste penningen, mixte lasten, subsidien, karre ende waeghenvragten
27. Extraordinairen uijtgabe
28. Uijtgabe ter tresorie

A ALGEMEEN

--- Generale rapporten van J.M.

Zie onder Grimbergen, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15655

- 15362** Memories van de rentmeester wegens ontvangen orders en resoluties van de Domeinraad, 1776-1792. 1 band
- 15363-15364** Generale rapporten van de rentmeester wegens de gesteldheid van het domein, 1779-1793. 2 banden.
- 15363** 1779-1788.
Met kaartje en bouwtekening.
- 15364** 1789-1793.
- 15365** Verbaal van leden van de Domeinraad wegens de jaarlijkse inspectiereizen, 1793. 1 omslag

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 'Copie autentijck vande aggreatie s. heren Joan grave van Nassau ende Sarbruggen here tot Heijnsberch, Leeuwenberch, Diest, Zichem etc. ende vrouwe Joanna van Loon sijnen wijve vrouwe van Diest etc. namelijk voor soo veele aeng...ck de legaten ad pios usus vande renten die hij heer Hendrik uijtten huijse van Diest was treckende ende heffende, in papier.'
29 december 1460
FOL 654. Ontbreekt.
- 'Twee copijen vande vercoopcedulle off transpoort hertogh Willems van Guijlich over de steden ende landen van Diest, Zicchem ende Zeechem ten behoeve grave Engelbrechts van Nassau, jegens Willem Gangelt ende Vucht', gequoteert 1499
FOL 719 (folio 808v nr. xiii). Ontbreekt.
- 15366** Akte van belening door prins Philips Willem van Hugo de Croeser met Hulstervinnnen Hof, Afschrift z.d. 10 januari 1614. 1 stuk
- 15367** Stukken betreffende de inbezitneming van Diest en Scherpenheuvel door graaf Jan van Nassau, 1625-1626. 1 omslag
- 15368** Akte van erfcijs van Jan Daneels aan prins Maurits op een stuk land in de Kaggevinnen, 30 mei 1628. 1 charter
- 15369** Akte van transport door heer Arnold van Diest en zijn moeder Alejdis aan de abdij van Tongerlo van het tiendrecht van het domein Diest. Afschrift, 17e eeuw. 1233. 1 stuk
In het Latijn.
- 15370** Akte van deling tussen Jan, Thomas en Isabel van Diest van de nagelaten goederen van Gerard van Diest. Afschrift, 17e eeuw. 1337. 1 katern
- 15371** Rapport betreffende het recht van successie van een kwart deel van het hertogdom Gulik. Met bijlagen. 17e eeuw. 1 katern

- 15372** Extract van het leenboek van het leenhof van Brabant betreffende de relief van de watertol, veetol en doorvaart van Diest door prins Philips Willem en voorgangers, 17e eeuw. 1 stuk
- 15373** Notitie betreffende de heren van Diest vanaf de 12e eeuw, [ca. 1760]. 1 stuk
- 15374** Extract-resolutie vande Domeinraad betreffende de aankoop door A.G. Cox, rentmeester van Diest, van een stuk bos bij Peer in de Kaggevinne Kempens. Met bijlagen. 1765. 1 omslag
- 15375-15377** Stukken betreffende de verkoop volgens het plakkaat van de keizer van 1772 door prins Willem V en de gemeente Kaggevinne Kempens van heidegronden, 1773-1774. 2 omslagen, 1 deel
- 15375** Rapport van D'Aguilar, advocaat. Met bijlagen. 1773., 1 omslag
Bevat kaartje.
- 15376** Conditioes van verkoop van de heidegronden, 1774., 1 deel
- 15377** Rekeningen betreffende de liquidatie tussen J.E. Cox en de magistraat van Kaggevinne Kempens over de verkochte heidegronden, 1774., 1 omslag
- 15378** Overeenkomst tussen Johannes Edmundus Cox, rentmeester, en Robertus Franciscus Josephus Kerremans, betreffende de aanspraken op een leengoed bestaande uit een jaarlijkse 'prestatie' (geldsom) en het recht van de jaarlijkse heffing van een half mud evene van de ploeghouder in Schaffen, de 'herberg-evene' genaamd, 20 december 1775. 1 stuk

C BESTUUR

1 REGELGEVING

- 15379** 'Een bondelken raeckende de confirmatie vande privilegien bij hertoge Maximiliaen vergunt aen die van Diest tot exemptie vande veetol ende veemarkt van Lier, waer over alnoch thans proces is hangende inden Raede van Brabant tusschen die van Diest ende Lier.'
Ontbreekt. Onder dit nummer zitten andere stukken. Deze staan beschreven onder NDR inv.nr. 15630.
- 15380** 'Costuyme van Caggevinne', reglementen van de Kaggevinnen, 1570. Afschrift, 17e eeuw. 1 katern
- 15381** Beschikking van de Domeinraad voor het bakkersambacht te Diest betreffende de betaling van recognitiegeld, Met bijlagen. 1709. 1 omslag
- 15382** Memorie betreffende de rechten van Diest, [ca. 1730]. 1 deel
- 15383** Notitie van F.E. Feijen betreffende de rechten en status van Diest en Zichem, Afschrift. 1761. 1 stuk

-
- 15384** Stukken betreffende een geschil tussen dedrossaard van Diest en de magistraat van de stad Diest over de status en het bestuur van de stad, 1766. 1 omslag
- 15385** Akte van bevestiging door Jan van Brabant van de privileges van Diest, 1303. Afschrift, 18e eeuw. 1 stuk
In het Latijn.
- 15386** Lijst van oorkonden betreffende Diest, 1301-1472 (1495). Afschrift, 18e eeuw. 1 stuk
- 15387** Akte van sauvegarde van Leopold Willem, aartshertog van Oostenrijk, voor het huis en park te Diest, alsmede het bos onder Schaffen, 1649. Afschrift, z.d. 1 stuk
- 2** Kerkelijke zaken
- 15388** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en het kapittel van St. Johannes de Doper betreffende het recht van benoeming van kanunniken, 1672-1685. 1 omslag
- 15389** Akte van condities betreffende de incorporatie van de kerk van St. Johannes de Doper te Diest in de kerk van St. Sulpitius, 1687. 1 stuk
In het Latijn.
- 15390** Advies inzake de begeving van een benefice in een kapittel, 1696. 1 stuk
Deels in het Latijn.
- 15391** Stukken betreffende het geschil tussen het kapittel van St. Sulpitius en de abdij van Tongerloo betreffende de incorporatie van de kerken van Haren en Haren en Loon op Zand in de St. Sulpitiuskerk te Diest. Deels gedrukt. 2 stukken
1697 en 1699.
In het Latijn.
- 15392** Aantekeningen betreffende het 'recht tot laast' (recht van obsonium en cathedraticum) van de aartsbisschop van Mechelen, te heffen van de pastoors in ondermeer Diest, 17e eeuw. 2 stukken
Deels in het Latijn.
Het recht van obsonium is het recht van toespijs. Cathedraticum is een belasting die de kerk als erkenning van haar onderworpenheid betaalt aan het aartsbisdom.
- 15393** Brief van J.C. Heestermans,[abt] van Tongerloo, betreffende de uitvoering van de overeenkomst van 1253 tussen het convent van Tongerloo en Amoldus IV heer van Diest over kerkelijke zaken, Met bijlage. 2 stukken
14 oktober 1719.
- 15394** Akte van collatie van Anna van Hannover als voogd van prins Willem V voor Martinus Servatius tot priester van de collegiale kerk van St. Sulpitius, Authentiek Afschrift. 1754. 1 stuk

- 15395** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de samenvoeging van de parochie van St. Johannes de Doper met de parochie van Onze Lieve Vrouwe te Diest. Met bijlage.,
1784. 2 stukken
- Brief van J.E. Cox aan [Sanchez d'Aguilar] betreffende de handhaving van het jachtrecht en het verzoek van Paulus Nicolaas Morren om een aanstelling als kanunnik van het kapittel van St. Johannes de Doper te Diest. Met bijlagen.
1784. 1 omslag
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15441 in de rubriek Beheer; Jacht.

3 BELASTINGHEFFING

- 15396** Stukken betreffende de heffing van de zoe penning op goederen en rechten in Diest,
[ca.1712]-1737. 1 omslag
- 15397** Stukken betreffende de vrijstelling van tiendheffing voor landerijen in de Warande van Diest,
1775. 2 stukken

4 FUNCTIONARISSEN

- 15398** Brief van [Jean Francois] Cordeijs aan de Domeinraad betreffende het functioneren van de drossaard [Hendrik Jacob Proost],
1727. 1 katern
- 15399** Akte van belofte door E.G. Cox, drossaard van Diest, stadhouder en griffier van de lenen van Diest en Zichem, opperjagermeester over de landen van Diest, Zichem en Scherpenheuvel en meier van Kaggevinne, betreffende de correcte uitoefening van zijn ambten door hem en zijn zoon,
1730. 1 stuk
- 15400** Advies van de fiscaal van de Raad van Brabant betreffende een rekest van Baptist de Wilde, rentmeester van Diest,
1739. 1 stuk
- 15401** Correspondentie tussen Jan Lambert van Ravesteijn en de Domeinraad betreffende het vacante drostambt van Diest en Zichem,
1740. 2 stukken
- 15402** Beschikking van de Domeinraad aan A.G. Cox betreffende de benoeming van de jachtbewaarder als boswachter,
1744. 1 stuk
- 15403** Aanbekening betreffende de vervanging van de schout van Diest en de secretaris van de Kaggevinnen door Oranjegezinden,
[ca. 1750]. 1 stuk
- 15404** Stukken betreffende een verzoek van de schepenen van de Kaggevinnen aan de Domeinraad over de begeving van een schepenplaats in de Kaggevinnen,
1753. 1 omslag

- 15405** Stukken betreffende de benoeming van de rentmeester van de Tafel van de Heilige Geest tot burgemeester van Diest, 1763-1764. 1 omslag
- 15406** Stukken betreffende de opvolging van F.D.H. Cordeijs, drossaard van Diest, meier van de Kaggevinnen en stadhouder van het leenhof van Diest en Zichem, 1774-1776. 1 omslag
- 15407** Brieven van drossaard Fernandez de Paramo aan de Domeinraad betreffende zijn recht als kastelein van Diest tot verkoop van hout, Minuten. 1779. 2 stukken
- 15408** Instructie van keizer Karel V voor de warandemeester(s) in het hertogdom Brabant. Afschrift, z.d. 1545. 1 katern

5 OVERIGE BESTUURSZAKEN

- 15409** Akte van pardon van prins Willem III aan Lambregt van Tilborch, burger van Diest, voor manslag aan Willem Poekaert, juni 1670. 1 charter
- 15410** Rekest van Anthoon Coymans en Catharina Beckens aan de Domeinraad betreffende d' beschikking over de zonder testament nagelaten goederen van hun nicht Maria Ludovica de Saa, Afschrift. 1748. 1 stuk
- 15411** Akte van consent van de Raad van Domeinen en Financien van de keizer te Brussel aan Norbert Ccenen, handelaar te Gent, voor de handel in onbewerkt eikenhout binnen Brabant. Afschrift. 1758. 1 stuk

D BEHEER

1 CIJNZEN EN GRONDRENTEN

- 15412-15413** Topografische legger van cijnzen en renten in Diest en de Kaggevinnen, 1533-1584 en 1759-1788. 2 delen
- 15412** Met aantekeningen van betaling 1533-1584.
- 15413** 1759-1788.
- 15414-15419** Topografische legger van cijnzen binnen de stad en vrijheid van Diest, 1578-1754. 6 delen
- 15414** Met aantekeningen van betaling. 1578-1582 en 1587-1599.
- 15415** Met aantekening van betalingen. 1584-1587.
- 15416** 1620.
- 15417** Met aantekeningen van betalingen en naam index. 1659-1682
De verwijzingen van de namenindex klopt niet helemaal. Het kan wel een folionummer verschillen.
- 15418** Met aantekening van betalingen. 1683-1743.
N B.De posten zijn genummerd.
- 15419** 1754.
De posten zijn genummerd/De nummering komt deels overeen met de nummering in het register over 1683-1743.

- 15420** Register van achterstallige renten en cijzen van Diest en Zichem, toekomende aan het klooster van Heverle bij Leuven, 1620. 1 deel
Met per post verwijzingen naar folionummers van []
In een vonnis van de Raad van Brabant uit 1620 in een geschil tussen prins Maurits en het klooster werd bepaald dat de eerstgenoemde alle renten, die door de confiscatie van de Nassause goederen door de Spaanse partij achterstallig waren geraakt aan het klooster diende te voldoen, of het klooster in staat moest stellen door overgave van administratie deze renten en cijzen te innen.
- 15421-15422** Topografische legger van cijzen in de Kaggevinne Kempens, 1683-1754. 2 delen
15421 Met aantekeningen van betalingen. 1683-1743.
15422 1754
De nummering van de posten komt niet overeen met de nummering in het register 1683-1743. Met kaartje van een hoeve.
- 15423** Topografische legger van cijzen in de Kaggevinne Lovens, 1754. 1 deel
- 15424** Register van verklaringen betreffende de cijnsplicht in de Kaggevinnen als gevolg van de akte van terrier van Maria Theresia van Oostenrijk voor de voogden van prins Willem V, 1754. 1 band
- 15425** Stukken betreffende het vernieuwen van de cijnsboeken, 1754-1755. 1 omslag
- 15426** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende een autorisatie aan A.G. Cox, rentmeestq van Diest, tot rekening en verantwoording van de tot zijn administratie behorende cijzen, 1760. 1 stuk
- 15427** Stukken betreffende de taxatie van de goederen van de abdij van Tongerlo, cijnsplichtig aan de heer van Kaggevinne Kempens, in verband met de betaling van pondpenningen, 1781-1784. 1 omslag
- 15428** Akte van overeenkomst tussen de abt van St. Truiden en Johan van Nassau-Saarbrücken, heer van Diest, betreffende de inning van cijzen op aan de abdij toebehorende goederen onder de Kaggevinnen, 1457. Afschrift, 18e eeuw. 1 stuk
In het Latijn.

2 LANDERIJEN EN HEIDE

- 15429** Stukken betreffende de rechten op en de exploitatie van landerijen en heidegronden in Kaggevinne Kempens, 1612-1773. 1 pak
Met kaart.

3 MOLENS

- 15430** Stukken betreffende een geschil tussen prins Willem III en de weduwe van Daniel de Ridder over de verlening van een octrooi voor een pelmolen van boekweit

-
- binnen Diest,
1678-1689. 1 omslag
- 15431** Stukken betreffende het geschil met de Karruizers te Zelem over het molenrecht,
1684-1741. 1 pak
- 15432** Stukken betreffende de toepassing van het plakkaat van 1715 door Charles Gillon,
pachter van de watermolen te Diest en andere betrokkenen bij de uitvoering van
het plakkaat,
1716-1740. 1 omslag
- 15433** Stukken betreffende een geschil tussen de pachter van de watermolens van prins
Willem IV in Diest en de stad Diest betreffende de betaling van een heffing op het
graan aan de stad Diest
1723-1728. 1 omslag
- 15434** Brief van A.G. Cox aan [] betreffende de gevolgen voor het waterpeil van het in
bedrijf zijn van de watermolen van de Minderbroeders en watermolen op de
Ezeldijk, Met bijlage.
1766. 2 stukken
- 4 TOLLEN**
- 15435** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en de stad Mechelen over
het recht van de watertol te Diest,
1730-1732. 1 omslag
- 15436** Stukken betreffende een proces voor schepenen van Diest tussen Jan Marteels,
pachter van de watertol, met Jan Baptist de Wilde, rentmeester van prins Willem IV,
en de schippers C. Rijmenants en L. Ceulemans uit Mechelen betreffende de
betaling van de watertol door de schippers,
1732-1753. 1 omslag
- 15437** Stukken betreffende de vordering door de rentmeester van Diest op de
bouwmeester van de vrouwenabdij van verschuldigde korentol,
1743 en 1753. 2 stukken
- 15438** Stukken betreffende een overeenkomst tussen Sanchez d'Aguilar, intendant-
generaal, en Bernard de Corbeeck, raad en rentmeester-generaal van de keizer,
betreffende het onderhoud van de tolbrug te Webbecom,
20 September 1781. 2 stukken
- 5 JACHT**
- 15439** Stukken betreffende het recht en de exploitatie van de grote en kleine jacht in
Diest, Zichem en Scherpenheuvel,
1612-1768. 1 omslag
- 15440** Stukken betreffende het onderhoud van de gevangenis in Diest en het geschil met
de prelaat van St. Truiden over het jachtrecht onder Webbecom,
1724-1766. 1 omslag
- 15441** Brief van J.E. Cox aan [Sanchez d'Aguilar] betreffende de handhaving van het
jachtrecht en het verzoek van Paulus Nicolaas Morren om een aanstelling als

kanunnik van het kapittel van St. Johannes Baptist te Diest. Met bijlagen.
1784. 1 omslag

6 VERPACHTING EN VERKOOP VAN RECHTEN EN GOEDEREN

- 15442** Akte van verpachting ten behoeve van prins Philips Willem van de gemene gronden in het land van Diest,
1611. 1 charter
- 15443** Stukken betreffende de verpachting van de molens,
1683-1758. 1 omslag
- 15444** Akten van verpachting van de jacht in Webbecom,
1667 en 1721. 2 stukken
- Door de prelaat van St Truiden aan Aegidius Franciscus en Joannes Adrianus Janssens, 1667.
- Door prins Willem IV en de hertog van Brabant aan Jan Piersson, borger te Diest, 1721.
- 15445** Stukken betreffende een geschil tussen de geestelijkheid van Diest en de Domeinraad over de verpachtingen van tollens,
1712-1713. 1 omslag
Deels in het Latijn.
- 15446** Rekest van Adrianus Hermans, pachter van de watermolen te Diest, aan de Raad van Brabant betreffende een proces in appel tegen de admodiateur Godefridus Jan War[ce]. Afschrift.
1715. 1 stuk
- 15447** Stukken betreffende de invordering van pacht op Philip Becque, pachter van de buitenmolens van Diest,
1719-1723. 1 pak
- 15448** Stukken betreffende de verpachting van het korenhuis in Diest,
1744-1752. 1 omslag
- 15449** Condities van verpachtingen van beemden en weiden onder Diest. Afschrift.
1747. 1 katern
- 15450** Akte van verpachting door rentmeester A.G. Cox aan Henricus van Haesendonck van de waag in Diest. Authentiek afschrift.
1757. 1 stuk
- 15451** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de verkoop van bomen uit het bos van Diest,
1759. 1 stuk
- 15452** Conditie van verpachting door de rentmeester van burgemeester Ten Hove van een perceel land in de Warande van Diest. Authentiek afschrift.
1776. 1 katern
- 15453** Condities van pacht van weide- en bosgrond onder Diest en een hoeve onder Meerhout,
1806-1808. 1 omslag

7 LENINGEN

- 15454** 'Rentebrieven', akten van schuldbekentenis van Lambrecht van [Sole] (1390) en Jan Hoesman (1407) aan het begijnhof te Diest van een erfcijs ten laste van een huis en erf bij de Houtmarkt te Diest, Getransfigeerd.
1390 en 1407. 2 charters.
Een charter met uithangend zegel.
- 15455** Kwitantie van Nicolaas Josef van Broeckhoven aan Jean Matthias d'Ortho betreffende de aflossing van een rente ten laste van Diest, 29 mei 1751.
Met retroacta, 1590-1750. 1 omslag, 1 charter.
- 15456** Akte van overdracht door Maria Anna Louise van Boschuijsen aan Helena Therrese Philippine van Spangen van een rente van 150 gulden ten laste van de domeinen van Diest en Breda. Afschrift.
1696. 1 stuk.
- 15457** Stukken betreffende de aflossing van renten staande ten laste van het domein, 1702-1755. Met retroacta, 1648-1659.
1648-1755. 1 pak
- 15458** Stukken betreffende een vordering van de weduwe Van Ranst wegens achterstallige betaling van rente ten laste van het domein Diest, 1737. 1 omslag
- 15459** Kwitanties van Jenne Catharine Wijnroex aan Jean Matthias d'Ortho betreffende een rente ten laste van Diest. Authentiek afschrift.
april 1756. 1 stuk
- 15460** Rapport betreffende de aflossing van de renten ten laste van Diest. Concept. Met bijlagen.
1773. 1 omslag
- 15461** Stukken betreffende de aflossing van renten door de Domeinraad aan de rechthebbenden ten laste van Diest, 1774-1776. 1 omslag waarin 10 charters
Charters met uithangende zegels.

8 BOUW EN ONDERHOUD VAN GOEDEREN

- 15462** Stukken betreffende de beheersing van de rivier de Demer als gevolg van de uitdijking bij Linkhout, 1539-1759. 1 pak
Bevat twee kaartjes.
- 15463** Rekening van de [rentmeester] betreffende onderhoudswerkzaamheden aan het onroerend goed in het domein. Extract.
[1586]. 1 omslag
- 15464** Beschikking van de Domeinraad betreffende het verzoek van de Onze Lieve Vrouwe Stichting te Zichem om te mogen beschikken over een hoeveelheid sparren in het

- kwartier van Diest voor de wederopbouw van hun door brand verwoest onderkomen, 1688. 1 stuk
- 15465** Beschikking van de Raad van Brabant voor de Domeinraad betreffende het sluiten van een kanaal bij de Demer bij Zelem. Afschrift. 1709. 1 stuk.
- 15466** Stukken betreffende de beheersing van het waterpeil van de Demer, 1714-1716. 1 omslag
- Stukken betreffende het onderhoud van de gevangenis in Diest en het geschil met de prelaat van St. Truiden over het jachtrecht onder Webbecom, 1724-1766. 1 omslag
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15440 (Jacht)
- 15467** Stukken betreffende het onderhoud van de woning in het park de Warande, 1772-1775. 1 omslag
Bevat kaartje.
- 15468** Memorie van raad Le Jeune betreffende de onroerende goederen (vijvers, erven, weiden, opstallen e.d.) van de prins van Oranje in het domein Diest. Met bijlage. 1786. 1 band, 1 stuk
Bevat kaartjes van Diest en omgeving.
- 15469** Overeenkomst tussen prins Willem V en de stad Diest betreffende de steenweg van Diest naar Loven, 1784. 1 stuk
- 15470** Memorie betreffende de taxatie van de roerende werken en metingen van de molenstenen van de molens, 18e eeuw. 1 stuk

9 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters

- 15471** Rekening van Nicolas van der Stoup wegens de administratie van de nalatenschap van Jan van Liere, rentmeester. Rendantsrekening. Afgehoord 1589. z.d. 1 katern
- 15472-15479** Rekeningen van Nicolas van der Stoup, rentmeester van de particuliere geconfisqueerde goederen in Diest op commissie van de Spaanse koning. Rendantsrekeningen. 1590,1592 en 1594-1599. 8 katernen
Deze rekeningen werden Afgehoord door de Rekenkamer van de Spaanse koning in Brussel.
- 15472** 1590. Afgehoord 1592.
- 15473** 1592. Afgehoord 1594.
- 15474** 1594 Afgehoord 1595.
- 15475** 1595. Afgehoord 1596
- 15476** 1596. Afgehoord 1597.
- 15477** 1597. Afgehoord 1598
- 15478** 1598. Afgehoord 1599.
- 15479** 1599. Afgehoord 1600.

- 15480** Rekening van de rentmeester en schout Adriaan Verelst, 1654. Met borderel. Afgehoord 1660. 1 deel
- 15481-15495** Rekeningen van Justus Colemor, 1655-1668. 15 delen
- 15481** 1655. Afgehoord 1660
- 15482** Duplicaat van vorige. Met loquatur.
- 15483** 1656. Met bijlagen. Afgehoord 1660.
- 15484** 1657. Met loquatur. Afgehoord 1660.
- 15485** 1658 Afgehoord 1660.
- 15486** 1659. Afgehoord 1660.
- 15487** 1660. Afhoring niet vermeld.
- 15488** 1661. Afgehoord 1665.
- 15489** 1662. Met bijlagen. Afgehoord 1665.
- 15490** 1663. Met bijlagen. Afgehoord 1665.
- 15491** 1664. Met borderel. Afgehoord 1669.
- 15492** 1665. Met bijlagen. Afgehoord 1669.
- 15493** 1666. Met bijlagen. Afgehoord 1670.
- 15494** 1667. Met loquatur. Afgehoord 1670.
- 15495** 1668. Afgehoord 1676.
- 15496-15508** Rekeningen van Johannes Franciscus Colemor, 1669-1682. 13 delen
- Rekening over het jaar 1670 niet aanwezig.
- 15496** 1669. Met bijlage. Afgehoord 1676.
- 15497** 1671. Met bijlage. Afgehoord 1676.
- 15498** 1672. Met bijlage. Afgehoord 1676.
- 15499** 1673. Afgehoord 1684.
- 15500** 1674. Met bijlage. Afgehoord 1688.
- 15501** 1675. Afgehoord 1689.
- 15502** 1676. Met bijlage. Afgehoord 1689.
- 15503** 1677. Met bijlage. Afgehoord 1689.
- 15504** 1678. Met bijlagen. Afgehoord 1689.
- 15505** 1679. Afgehoord 1689.
- 15506** 1680. Afgehoord 1692.
- 15507** 1681. Afgehoord 1692.
- 15508** 1682. Met bijlagen. Rendantsexemplaar. Niet Afgehoord. Met kaart.
- 15509** Rekening van Eustachius Johannes van Surpele voor de erfgenamen van Godefridus Johannes van Surpele wegens de admodiatie van het domein, 1683-1687. Afgehoord 1709. 1 deel.
- 15510-15524** Rekeningen van Eustachius Johannes van Surpele voor de erfgenamen van Godefridus Johannes van Surpele, 1688-1706. 15 delen
- Rekening over het jaar 1690 niet aanwezig.
- 15510** 1688. Met bijlagen. Afgehoord 1709.
- 15511** 1689. Afgehoord 1710.
- 15512** 1691. Afgehoord 1711.
- 15513** 1692. Afgehoord 1711.
- 15514** 1693. Afgehoord 1711.

	15515	1694. Afgehoord 1711.	
	15516	1695. Afgehoord 1711.	
	15517	1696. Afgehoord 1711.	
	15518	1697. Afgehoord 1712.	
	15519	1698. Afgehoord 1712.	
	15520	1699. Afgehoord 1712.	
	15521	1700 Afgehoord 1713.	
	15522	1701. Afgehoord 1716.	
	15523	1702-1705. Afgehoord 1716.	
	15524	1706 Afgehoord 1717.	
15525-15532	Rekeningen van Gregorius Bernadius van Surpele voor de erfgenamen van Eustachius Franciscus van Surpele, 1707-1714.		8 delen
	15525	1707. Afgehoord 1718.	
	15526	1708. Afgehoord 1718.	
	15527	1709. Afgehoord 1718.	
	15528	1710. Afgehoord 1719.	
	15529	1711. Afgehoord 1719.	
	15530	1712. Afgehoord 1716.	
	15531	1713. Afgehoord 1717.	
	15532	1714. Afgehoord 1721.	
15533	Rekening van de erfgenamen van G.J. en E.F. van Surpele, 1716. Afgehoord 1722.		1 deel.
15534-15555	Rekeningen van Jan Baptist de Wilde. Met hiaten. 1717-1740.		22 delen.
	15534	1717. Afgehoord 1719.	
	15535	1718. Afgehoord 1721.	
	15536	1719. Afgehoord 1724.	
	15537	1720. Afgehoord 1725.	
	15538	1721. Met bijlage. Afgehoord 1725.	
	15539	1722. Afgehoord 1726.	
	15540	1723. Afgehoord 1727.	
	15541	1724. Afgehoord 1728.	
	15542	1726. Afgehoord 1731.	
	15543	1727. Afgehoord 1731.	
	15544	1728. Afgehoord 1733.	
	15545	1729. Afgehoord 1733.	
	15546	1730. Afgehoord 1734.	
	15547	1731. Afgehoord 1735.	
	15548	1732. Afgehoord 1736.	
	15549	1733. Afgehoord 1737.	
	15550	1734. Afgehoord 1739.	
	15551	1736. Afgehoord 1740.	
	15552	1737. Afgehoord 1741.	
	15553	1738. Afgehoord 1742.	
	15554	1739. Afgehoord 1742.	
	15555	1740. Afgehoord 1743.	
15556-15557	Rekeningen van de weduwe van Jan Baptist de Wilde, 1741-1742.		2 delen
	15556	1741. Afgehoord 1743.	

- 15557** 1742. Afgehoord 1744.
- 15558-15584** Rekeningen van Arnold Godfried Cox, 1744-1770. 27 delen
- 15558** 1744. Afgehoord 1748.
- 15559** 1745. Afgehoord 1749.
- 15560** 1746. Afgehoord 1749.
- 15561** 1747. Afgehoord 1750.
- 15562** 1748. Afgehoord 1752.
- 15563** 1749. Afgehoord 1753.
- 15564** 1750. Afgehoord 1755.
- 15565** 1751. Afgehoord 1757.
- 15566** 1752. Afgehoord 1758.
- 15567** 1753. Afgehoord 1759.
- 15568** 1754. Afgehoord 1759.
- 15569** 1755. Afgehoord 1760.
- 15570** 1756. Afgehoord 1760.
- 15571** 1757. Afgehoord 1761.
- 15572** 1758. Afgehoord 1762.
- 15573** 1759. Afgehoord 1762.
- 15574** 1760. Met bijlagen. Afgehoord 1762.
- 15575** 1761. Afgehoord 1763.
- 15576** 1762. Afgehoord 1764.
- 15577** 1763. Afgehoord 1766.
- 15578** 1764. Afgehoord 1767.
- 15579** 1765. Afgehoord 1768.
- 15580** 1766. Afgehoord 1769.
- 15581** 1767. Afgehoord 1771.
- 15582** 1768. Afgehoord 1772.
- 15583** 1769. Afgehoord 1772.
- 15584** 1770. Afgehoord 1774.
- 15585-15588** Rekeningen van Johannes Edmundus Cox voor zijn vader Arnold Godfried Cox, 1771-1774. 4 delen
- 15585** 1771. Afgehoord 1775.
- 15586** 1772. Afgehoord 1775.
- 15587** 1773. Afgehoord 1777.
- 15588** 1774. Afgehoord 1777.
- 15589-15592** Rekeningen van Johannes Edmundus Cox namens de erfgenamen van A.G. Cox, 1775-1778. 4 delen
- 15589** 1775. Afgehoord 1779.
- 15590** 1776. Afgehoord 1780.
- 15591** 1777. Afgehoord 1780.
- 15592** 1778. Afgehoord 1781.
- 15593-15608** Rekeningen van Johannes Edmundus Cox, 1779-1794. 17 delen.
- 15593** 1779. Afgehoord 1782.
- 15594** 1780. Afgehoord 1783.
- 15595** 1781. Afgehoord 1784.
- 15596** 1782. Afgehoord 1785.
- 15597** 1783. Afgehoord 1786.
- 15598** 1784. Afgehoord 1786.

15599	1785. Afgehoord 1787
15600	1786. Afgehoord 1789.
15601	1787. Afgehoord 1790
15602	1788. Afgehoord 1791.
15603	1789. Afgehoord 1792
15604	1790. Afgehoord 1794., In tweevoud.
15605	1791. Afgehoord 1806.
15606	1792. Afgehoord 1806.
15607	1793. Afgehoord 1806.
15608	1794. Afgehoord 1806.

15609-15616	Rekeningen van Charles Cox, waamemend rentmeester, 1800-1808.	4 delen, 4 omslagen.
15609	1800. Afgehoord 1810.	
15610	1801. Afgehoord 1810	
15611	1802. Afgehoord 1811, 1 omslag.	
15612	1803. Afgehoord 1811., 1 omslag.	
15613	1804. Afgehoord 1811, 1 omslag.	
15614	1805. Afgehoord 1811., 1 omslag.	
15615	1806. Afgehoord 1811.	
15616	1807-1808. Met bijlage. Afgehoord 1812.	
15617	Bijlagen bij de rekeningen, 1791-1800.	1 pak.
15618	Bijlagen bij de rekeningen, 1801-1808.	1 pak.
15619	Bijlagen bij de rekeningen van [Charles Cox] wegens het beheer van de domeinen Diest en Meerhout, 1809-1810.	1 omslag.

b Overige stukken betreffende financiën

15620	Stukken betreffende de liquidatie van de administratie van wijlen Daniel Cools, secretaris van Kaggevinne, en zijn vrouw Barbara van den Bossche, door Justus Colemor en Johannes Franciscus Colemor, rentmeesters, 1650-1686.	1 omslag.
15621	Kohier van de beden geheven op de goederen in Kaggevinne Kempens, met aantekeningen van betalingen, 1656-1679.	1 katern.
15622	Staten betreffende de financiële administratie van A.G. Cox, rentmeester, 1749-1750.	2 stukken
15623	Staten van inkomsten en uitgaven over de jaren 1700-1750 en 1751-1755 van het domein Diest, [ca. 1755].	1 omslag
15624	Notitie betreffende de rekening over 1750 van de lenen van Diest en Zlchem, z.d.	1 stuk

E LEENZAKEN; LEENHOF VAN DIEST EN ZICHEM

- 15625** Akten van verhef en belening van leengoederen in Diest en Zichem, Afschriften.
1498-1691. 1 omslag
- 15626** Stukken betreffende de belening van een erfelijke rente van tweehonderd pond ten laste van de pandcijns en waag te Diest en het ploegrecht in de parochie Schaffen aan P. van Merstraten en diens erfgenamen,
1578-1722. 1 omslag.
- 15627** Replik betreffende de leenhulde door Peter de Creton voor het door hem geerf de stuk bos aan het Swartewater te Diest,
1614. 1 katern.
- 15628** Stukken betreffende de ontvangst en verantwoording van voor de prins van Oranje bestemde heergewaden, pondpenningen, e.d. door Peter Buycx, griffier van de leenhoven van Diest en Zichem,
1636-1652 1 omslag.
- 15629** Stukken betreffende het proces voor de Raad van Brabant over het geschil tussen Daniel Cools als stadhouder van de lenen van de prins van Oranje en Willem Bogaarts als admodiateur van de gravin van Ligne van Zichem,
1641-1652 1 omslag.
- 15630** Stukken betreffende de onafhankelijkheid van het leenhof van Diest van dat van Brabant,
1684-1695. 1 pak en 1 omslag.
- 15631** Register van de lenen van de hofstad en warande van Cronenborg,
1688-1789. 1 deel
Het register van de lenen werd in 1782 samengevoegd met het register van de lenen van Zichem. Zie ook NDR inv.nr. 15645.
- 15632** Lijst van de heren van Zichem vanaf 1248. Met bijlagen.
[ca. 1711]. 3 stukken.
- 15633** Stukken betreffende het register van lenen van de hofstad en warande van Cronenborg onder Zichem,
1711 en 1773. 2 stukken.
- 15634-15636** Rekeningen van de stadhouder over de pondpenningen en heerlijke rechten van Diest en Zichem. Met bijlagen.
1730-1789. 2 banden en 1 katern.
- 15634** 1730- februari 1767. Afgehoord 1735-1769.
- 15635** 1759-1775.
Deels gelijkloidend aan NDR inv.nr 15634.
- 15636** 1784-1789. Afgehoord 1790, 1 katern.
- 15637** 'Denombrementen', opgaven ingevolge het plakkaat van 20 januari 1753 van leenmannen van goederen leenroerig aan het leenhof van Diest en Zichem,
1753. 1 omslag.
- 15638** Registers van akten en resoluties van de Domeinraad betreffende in erfciijnzen uitgegeven goederen in de Kaggevinnen,

-
- 1759-1779. 1 band.
- 15639** Legger van lenen vanaf 1610 van Zichem, 1761. 1 deel.
- 15640** Extracten uit het leenboek van Zichem betreffende leengoederen onder Tielt, Hauwaart en Nieuwrode, 17e en 18e eeuw. 2 stukken.
- 15641-15642** Repertorium op de registers van lenen vanaf 1646 van de heerlijkheid Diest, 1761. 2 delen
De registers van lenen zijn niet aanwezig.
- 15641** Stad Diest, Webbecom, Kaggevinne Lovens.
- 15642** Kaggevinne Kempens.
- 15643** Ingekomen brief van EE. Feijen aan de Domeinraad betreffende renten ten laste van Diest in leen van de heer van Diest, 1761. 1 katern.
- 15644** 'Sterfmans van de keurhoeven onder Zichem en Scherpenheuvel.', register van keurhoeven, 1762. 1 deel
Een sterfman was een aangewezen leenman bij wiens dood 'sterfkoop', dit is overgangsrecht, moest worden betaald aan de leenheer door kloosters of geestelijke gestichten aan wie lenen waren gegeven. De in rechte erkende opvolger werd gichthouder genoemd.
- 15645** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en A.J. Cools, schout van Diest, over de verheffing van het leenboek en de warande van Cronenberg, met kaarten, 1765-1773. 1 omslag.
- 15646** Instructie van prins Willem [V] voor de functionarissen aan het leenhof, tweede helft 17e eeuw. 1 katern.
- F ZORG VOOR HET ARCHIEF**
- 'Inventaris geschreven bij de handt vande greffier Piggen, van alle de leenregisters van Diest, Zicchem, Meerhout, Vorst, Holede, soo die bevonden zijn, 1568.
Folio 784 no. XXII. Ontbreekt. Onder dit nummer zitten andere stukken.
- 15647** Akte van overdracht door Pierre Goessens en Nicolas Sweerts aan Floris de Berlaymont van archiefstukken van Zelem, 1585. Authentiek afschrift, 1588. 1 stuk
De Berlaymont was toen de door de Spaanse koning aangestelde curator/voogd van prins Philips Willem.
- 15648** Inventaris van stukken betreffende Diest, 1699. Met verklaring van A.G. Cools betreffende de archieven, 1756. 1699, 1756. 1 omslag.
- 15649** Inventaris van stukken afkomstig van de administratie van secretaris Cordeijs betreffende de Kaggevinnen. Met extract-resolutie van de Domeinraad. 1733. 1 omslag.

- 15650** Inventarissen van stukken afkomstig van het leenhof van Diest en Zichem, overgeleverd aan E.G. Cox, gecollationeerd door Cordeijs, 1732-1743. Met bijlagen 1743.
1732-1743. 1 omslag.
- 15651** Inventarissen van stukken berustende op de secretarie van de Kaggevinnen 1762 en 1767. 2 katernen.
- 15652** Stukken betreffende inventarissen van stukken behorende aan het leenhof van Diest, 1774. 1 omslag.
- 15653** Inventaris van de stukken berustende op het leenhof van Diest. Met bijlage. 1780. 1 katern.

VII GRIMBERGEN

Andere archieven van Grimbergen en de andere plaatsen in deze oude heerlijkheid berusten in het Algemeen Rijksarchief te Brussel en bij de gemeenten Grimbergen, Meise en Londerzeel. De archieven bij de gemeenten zijn niet vrij toegankelijk.⁸⁴³

VERWERVING

De baronie Grimbergen kwam in het bezit van het huis van Nassau door het huwelijk van graaf Otto II van Nassau met Adelheid van Vianden.

Grimbergen had twee heren als gevolg van de verdeling tussen twee broers Berthout in de 12e eeuw.⁸⁴⁴ De goederen van de ene tak kwamen via het huis van Vianden aan het huis Oranje-Nassau. De goederen van de andere tak behoorden aan de heren van Boutershem, later de heren van Bergen, genoemd naar Bergen op Zoom, een van hun bezittingen.⁸⁴⁵

In het vervolg van dit hoofdstuk worden met Grimbergen de goederen van de Nassaus bedoeld. Als gevolg van de Tachtigjarige Oorlog werd Grimbergen een aantal malen door de Spanjaarden geconfisqueerd. De eerste maal in 1572, wanneer Willem van Oranje naar de Noordelijke Nederlanden vlucht. In 1577 werd Willem I weer in zijn rechten hersteld. Tussen 1585-1599 werd Grimbergen wederom geconfisqueerd. In 1599 werd de baronie gerestitueerd aan prins Philips Willem, rechthebbende op deze bezitting.⁸⁴⁶

Na het Twaalfjarig Bestand in 1621 en de hervatting van de vijandelijkheden werden de Brabantse goederen, waaronder Grimbergen, opnieuw door de Spanjaarden geconfisqueerd. De geconfisqueerde goederen werden door Isabella in 1625 aan Jan van Nassau geschonken. In 1648, met de totstandkoming van de Vrede van Munster, kwamen de Brabantse goederen, waaronder Grimbergen weer in handen van de Oranjes.⁸⁴⁷

Als gevolg van de Spaanse successie-oorlog werd Grimbergen tussen 1702 en 1706 geconfisqueerd door de Franse kandidaat voor de Spaanse troon Philips V.⁸⁴⁸

In 1559 verkocht de prins van Oranje Rumst met Boom, Willebroek en Heindonk, een leen van Grimbergen, aan Melchior Schets.

In 1757 werd Grimbergen verkocht aan Ferdinand, hertog van Croy, die door huwelijk en vererving het andere gedeelte van Grimbergen al in handen had. Alleen het dorp Londerzeel bleef buiten deze verkoop. In 1764 werd ook Londerzeel verkocht.⁸⁴⁹

GRONDGEBIED EN BENAMING

843 .Zie: J. Debruyn, Gids van stads- en gemeentearchieven in België. Dl. I. Nederlandstalige en tweetalige gemeenten (Brussel, 1985).

844 De Seyn, Geschied- en aardrijkskundig woordenboek der Belgische gemeenten, I, p. 508

845 Drossaers I, I, p. 146. Zie ook: A. Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, II, pp. 157 e.v.

846 A. Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, II, p.194.

847 A. Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, II, p. 197.

848 Spork en Van den Berg, Inventaris, bij oud-inventarisnummer 271.

849 Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, II p. 209.

Grimbergen ligt in het huidige België in het noordwesten van de provincie Brabant. Het domein omvatte Grimbergen, Meise, Strombeek, Eppegem, Brussegem, het dorp Londerzeel, Rumst, Buggenhout, Tisselt, Baasrode, Willebroek, Boom, Ruisbroek, Heindonk en het gehucht Borght.⁸⁵⁰ Het domein strekte zich uit van Vilvoorde aan de Senne tot aan de westelijke grens van de huidige provincie Brabant.

Grimbergen lag in een vruchtbaar gebied. Naast tarwe en rogge werd er koolzaad verbouwd. Onderdeel van het bezit van de Nassaus in Grimbergen was het dorp Borght.⁸⁵¹

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

In hun kwaliteit als heren van Grimbergen bezaten de prinsen van Oranje en de heren van Bergen een Leenhof te Grimbergen waarin hen tevens de hoge en lage rechtspraak toebehoorden. Het Leenhof omvatte de parochies Meise, Strombeek, Eppegem, Brussegem, Londerzeel, Rumst, Buggenhout, Tisselt, Baasrode, Willebroek en Boom. Van dit Leenhof waren in totaal 482 leengoederen afhankelijk, waarvan het kleinste deel van beide heren van Grimbergen afhankelijk was en de rest in twee -vrijwel gelijke- delen afhankelijk was van ofwel het huis Oranje-Nassau, ofwel het huis Bergen.

Tot de lenen van uitsluitend het huis Oranje-Nassau behoorden ondermeer het gehucht Borght en het dorp Londerzeel, de dorpen Rumst en Heindonk, leengoederen in Laken, Strombeek, Meise, Eppegem en Brussegem (de hoge jurisdictie).⁸⁵² Als heren van Grimbergen bezat het huis Oranje-Nassau verschillende goederen, die werden verpacht.

Voor een deel van de van Grimbergen afhankelijke goederen gold dat zij in het bezit waren van twee of meer heren, in wisselende combinaties. Dat maakt een preciese afbakening van grondgebied en bezit tussen de twee heren van Grimbergen moeizaam. Hieronder worden de belangrijkste van Nassau-Grimbergen afhankelijke goederen behandeld.

In Meise was het hof van Immerzeel afhankelijk van Nassau-Grimbergen. Het omvatte tuinen, weidegronden, vijvers en een heerlijkheid geheten Meise, Rode en Nieuwenrode, met hoge en lage jurisdictie en cijns in Meise, Rode, Ten Bosch en Strombeek. In Meise werden de verschillende goederen voor een deel in bezit gehouden samen met de heren van Bouchout en/of de heren van Bergen. Zo werden er in Meise en Rode cijnsen geheven: een van de Nassaus, een van de Nassaus en de heren van Bergen tesamen en een van de Nassaus, de Bergens en de heren van Bouchout tesamen. Voor het overige was Meise voor een groot deel in het bezit van de heren van Bouchout.⁸⁵³ In Strombeek ontving het huis Oranje-Nassau cijns en bezat grond. Bovendien had het huis recht op de benoeming van de schepenbank. In 1590 werd deze schepenbank enige tijd samengevoegd met die van Grimbergen.⁸⁵⁴

In Eppegem benoemde het huis Oranje-Nassau de schepenbank. Voorts hadden de Nassaus in Eppegem het recht van cijns, van tienden, de visserij in de Senne en de Baarbeek alsmede het recht tol te heffen op de brug over de Senne.⁸⁵⁵

De Nassaus bezaten in Londerzeel alle heerlijke rechten, met uitzondering van het recht in tijden van oorlog de klok te luiden. Zij bezaten een twintigste recht op de oogst, een watermolen en een windmolen. Onderdeel van Londerzeel waren twee kleine heerlijkheden, die afhankelijk waren van het hof van Dendermonde.⁸⁵⁶

In Grimbergen benoemden de twee heren gezamenlijk de zeven schepenen. In Meise werd de hoge jurisdictie gedeeld met het huis Bouchout. In Buggenhout waren twee schepenbanken: een behoorde aan de Halewijns, de andere aan de heren van Grimbergen.

BEHEER

De rentmeesters van het domein Grimbergen:

- 1660-1685 Hendrik Diemer de Meester
- 1685-1719 Guillaume Foullon
- 1720-1751 Johannes Lambertus van Ravesteijn
- 1751-1754 Johannes Andreas van Ravesteijn (provisieel)
- 1755-1757 Joseph Midavin

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

850 De Seyn, Geschied- en aardrijkskundig woordenboek, p. 509 en Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, p. 212.

851 Daniel J. Delestre, Uit het verleden van Grimbergen (Grimbergen, 1978), pp. 22-23.

852 De Seyn, Geschied- en aardrijkskundig woordenboek, p. 509. en Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, p. 213.

853 Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, p. 269.

854 Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, p. 218.

855 Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, p. 536.

856 .De Seyn, Geschied- en aardrijkskundige woordenboek, p. 806 en Wauters, Histoire des environs de Bruxelles, pp. 327 e.v.

Het deelbestand Grimbergen is verre van volledig. De rekeningen van de rentmeester ontbreken op twee over de jaren 1755-1756 na. Het is mogelijk dat deze rekeningen met de verkoop van het domein in 1757 zijn overgegaan naar de koper van het domein.

Anders dan de andere domeinen zijn er van Grimbergen geen gegevens terug te vinden in het Ambtboek (inv.nrs. 685-687) en in de registers met historische aantekeningen (inv.nrs. 764-769.) Deze registers en het Ambtboek zijn na 1757 aangelegd, dus na de verkoop van Grimbergen. Wel zijn er stukken betreffende Grimbergen te vinden in de registers van uitgaande stukken en in de notulen van de Domeinraad, zie daarvoor de rubriek Stukken van algemene aard.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING

857

ONTFANCK

1. Ontfanck tot Grimbergen in het particulier
2. Ontfanck tot Grimbergen in het gemeijn waervan d'een hellie[h]t is comende aen Sijne Hoogheijt den heer Prince van Oragnie ende Nassau ende d'andere helli[ch]t aen den heere Prince van Grimbergen.
3. Ander ontfanck tot Beijghem in het besonder
4. Anderen ontfanck tot Strombeke in 't particulier
5. Anderen ontfanck tot Bruijsseghem
6. Andere ontfanck tot Zellake ende Beijgaerden oock in het besonder
7. Anderen ontfanck der heerelijcke cheijnten tot Londerzeel
8. Anderern ontfanck tot Eppenheim
9. Anderen in de vrijheijt de Borght
10. Anderen ontfanck tot Meysse in 't particulier
11. Andere ontfanck tot Meysse in het gemeijn met den heere Prince van Grimberghen
12. Anderen ontfanck tot Sinte Brixius Rode in het particulier Sijne Hoogheijt competeren
13. Andere ontfanck tot Rode ghemeijn met den voornoemden Prince van Grimberghen
14. Anderen ontfanck van graenen
15. Anderen ontfanck van rogghe tot Meijssse ende Rode
16. Anderen ontfanck van rogghe tot Bruijsseghem
17. Anderen ontfanck van evene ende rogge tot Londerzeel
18. Anderen ontfanck van evene tot Eppenheim
19. Anderen ontfanck ingelde van de goederen die met eenen sesjaerigen termijn verhuert worden
20. Anderen ontfanck tot Eppenheim van de goederen die met eenen sesjaerigen termijn insgelijcx verhuert worden
21. Andere ontfanck van Sijne Hoogheijts goederen tot Londerzeel
22. Anderen ontfanck der heerelijcke schooven tot Londerzeel
23. Anderen ontfanck van Sijne Hoogheijts molens tot Meijssse ende Londerzeel
24. Anderen ontfanck vande schattinghe der molens
25. Anderen ontfanck van uijtgedaeghde goederen
26. Anderen ontfanck van bastaerde goederen, verdoolde beesten, gevondene ende g'abandonneerde goederen als andersints
27. Anderen ontfanck van vercochte eester bosschen binnen de prochie van Londerzeel ende het schaerhout staende op eenige dammen in turfweijde genaemt Den Princebempt tot Eppenheim alsmede van andere boomen staende op s'heerenstraete
28. anderen gemenghden ontfanck

UIJTGAAF TEGHENS DEN VOORSCHREVEN ONTFANCK

1. Uijtgaaf soo ordinaris als extraordinaris
2. Anderen uijtgaaf van renten ghehipotiqueerd op de domeijnen van Breda, Diest ende Grimbergen
3. Anderen uijtgaaf van gagien ende pensioenen geassigneerd op dit recept
4. Anderen uijtgaaf gedaen aen reparatien soo tot Londerzeel, Meysse als elders
5. Anderen uijtgaaf van processen, houden van sithdaegen
6. Anderen gemenghden uijtgaaf
7. Anderen uijtgaaf van onvindtbaere cheijnsen ende andere die uijtgewonnen ende verhuert sijn
8. Anderen uijtgaaf aen vaccatien aen d' Edele Mogende heeren tot het aenhooren deser rekeninge als van andere extraordinaire vaccatien gedaen soo door den rendant als andersints.

A ALGEMEEN

- 15654** Ingekomen brieven bij de rentmeesters van J.M. Jacmain d'Ortho, 1749-1758. 1 omslag
- 15655** Generale rapporten van J.M. Jacmain d'Ortho aan de Domeinraad over het beheer van de domeinen Grimbergen, Diest en Zichem, 1751. 2 stukken

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 15656** Akte van verlei door de hertog van Brabant aan Maria gravin van Vianden en Simon graaf van Spanheim van de heerlijkheden Grimbergen en Londerzeel, 1355. Afschrift 17e eeuw. 1 stuk
- 15657** Stukken betreffende de verkoop door Willem I van Oranje als voogd voor Philips Willem aan Melchior Schets van de heerlijkheden Willebroek, Ruisbroek, Hingene, Haasdonk, Aijcke en Wintdamme in het land van Rumpst, 1560. Afschrift, 17e eeuw. 1 stuk
Het betreft hier het gebied bekend onder de naam het land van Rumpst.
- 15658** Stukken betreffende de schenking door de aartshertogen aan Jan van Nassau van de door prins Philips Willem nagelaten en door de Spaanse koning geconfisqueerde goederen in Brabant, Vlaanderen en Bourgogne, 1625 en 1626. 1 omslag
- 15659** Akten betreffende de verwerving door Engelbrecht van Nassau van Grimbergen, 1415 en 1417. Afschriften, [17e eeuw]. 1 omslag
- 15660** Stukken betreffende het proces voor de Raad van Vlaanderen in Middelburg, door de graaf van Ursel tegen prins Willem III aangespannen inzake Grimbergen, Lingen en Haersdonck, 1686. 2 stukken
- 15661** Akten van verheffing door J.L. van Ravesteijn, rentmeester, aan het Leenhof van Dendermonde van de leengoederen in Grimbergen, 1719. 2 katernen
Met uithangend zegel.
- 15662** Stukken betreffende het verheffen van de lenen Melis en Berenhoven bij Londerzeel door de rentmeester J.L. van Ravesteijn, 1721-1729. 1 omslag
- 15663** Stukken betreffende het geschil met F. van de Linden, baron van Hoogvorst, heer van Meise, over de jurisdictie over Meise, 1750. Met retroacta, 1514-1735. 1514-1750. 1 pak
- 15664** Akte van goedkeuring en kwalificatie van het Hof van Holland aan Anna van Hannover betreffende de verkoop van Grimbergen aan de hertog en hertogin van Croy en de mogelijke verkoop van overige goederen in het Oostenrijks Brabant, 14 januari 1757. 1 stuk

- 15665** Akte van transport van Anna van Hannover aan de hertog en hertogin van Croy van de baronie van Grimbergen, 5 februari 1757. 1 stuk
- 15666** Vergunning van de hertog van Croy aan de Domeinraad tot raadpleging van alle aan hem overgedragen stukken betreffende Grimbergen. Met lijsten van overgedragen stukken. 6 augustus 1759. 1 omslag
- 15667** Inventarissen van papieren, overgeleverd door J.M. Jacmain d'Ortho aan Carez, raadintendant voor de hertog van Croy, ten gevolge van de verkoop van Grimbergen in 1757 aan de hertog van Croy, 1750-1759. 1 omslag
Het is de vraag of de papieren door J.M. Jacmain d'Ortho aan Carez zijn overgeleverd.
- 15668** Brief van J.A. van Ravesteijn, voormalig provisioneel rentmeester van Grimbergen, betreffende de openbare verkoop door de hertogin van Croy van delen van het domein Grimbergen. Met bijlage. 1763. 2 stukken

C BESTUUR

- 15669** Overeenkomst tussen hertog Jan van Brabant en de heren van Grimbergen betreffende wederzijdse diensten en rechten, 1297. Afschriften, waarvan een van een vidimus van de overeenkomst, 17e eeuw. 2 stukken
- 15670** 'Brieven van protectie ende octroij heer Godefrois, Momboir der graaflijkheijt van Vianden, ten behoeve van Jason Jule Perreijn, farie ende carie, ende Anthonis de Rans, om te mogen coopmanschappen vrij ende vrancq in 't voorszede graafschap, saterdaghs naar onser vrouwen purificatie, in parquement met vijf segelen, gequoteert' 1347
Ontbreekt.
- 15671** 'Octroij ende mandement 's hertogs Wenselaus van Brabant, ten behoeve der gravinne van Vianden, dat alle hare oudersaten in Brabandt, gehouden sullen wesen te malen op hare molens, uijtgesondert 's hertogen Meijssenersluijden, in parquement met twee zegelen, gequoteert.' 20 januari 1372
Ontbreekt.
- 15672** Vonnis van de hertog van Brabant betreffende de verplichting voor de abdij van Grimbergen van inkwartiering van manschappen en paarden van Engelbrecht van Nassau, heer van Grimbergen, 9 april 1428. Afschrift, 17e eeuw. 1 stuk
- 15673** Octrooi van Karel V voor de graaf van Nassau en Jan van Bergen, heren van Grimbergen, betreffende de beschikking over de door hem van Jan de Witte geconfisqueerde goederen in Grimbergen, 27 September 1520. Afschrift, 17e eeuw. 1 stuk
- 15674** Brief van rentmeester H.Diemer de Meester aan de Domeinraad betreffende enkele juridische kwesties tussen de prins van Oranje en de audencier van de Raad van

-
- Brabant, resp. het dorp Epegem,
1662. 1 stuk
- 15675** Processtukken betreffende het geschil voor de Raad van Brabant tussen de Prins van Oranje en de graaf van Grimbergen inzake het griffierschap van de hoofdbank van Grimbergen en de bank van Meise,
1669-1684. 3 pakken
Aan de graaf van Grimbergen was procureur De Cocq toegevoegd, aan de Prins van Oranje procureur Van Berckel.
- 15676** Beschikking van de Domeinraad aan J.L. van Ravesteijn betreffende een voordracht van kandidaten voor de opvolging van de advocaat Plecker als schepen-rechtsgeleerde van de rechtbank van Grimbergen,
1725. 1 stuk
- 15677** Reglement voor de confrères van St. Ambrosius van de bijhouders te Epegem,
1740. 1 stuk
- 15678** Exploot door M. Merlaers, deurwaarder, in opdracht van J.L. van Ravesteijn, rentmeester van Grimbergen, aan de stad Mechelen tot betaling van 100 gulden volgens het vonnis van de Raad van Brabant in het geschil tussen Mechelen en de prins van Oranje inzake de tol op de weg van Zemst naar Mechelen,
1741. 3 stukken
- 15679** Stukken betreffende een geschil tussen douairière Douglas weduwe van Schot en Lambertus van Ravesteijn inzake de verschijningsplicht van Van Ravesteijn voor de rechtbank van [],
1741. 1 omslag
- 15680** Ingekomen brief van J.L. van Ravesteijn betreffende de opvolging van de overleden koster Daniel van der Veken door zijn oudste zoon, 1744. Met bijlage 1743.
1743-1744. 2 stukken
- 15681** Stukken betreffende de rekeningen van drossaard, stadhouder van de lenen en warandemeester E.Ph.F. van den Vijvere,
1746-1750. 1 omslag
- 15682** Stukken betreffende het ontslag zonder toestemming van de Domeinraad door de meier van Epegem en Elewijt Nassau van diens plaatsvervanger,
1750-1751. 1 omslag
- 15683** Stukken betreffende het geschil tussen de Domeinraad en de provisioneel rentmeester van Grimbergen J. A. van Ravesteijn over de emolumenten van het rentmeesterschap. Met bijlagen.
1751-1754. 1 pak
- 15684** Akte van verbintenis door Hendrik Zegers betreffende het aan de rentmeester van Grimbergen te betalen jaargeld wegens zijn benoeming tot weegmeester van Londerzeel,
1753. 1 stuk
- 15685** Stukken betreffende het proces tegen Jan Kellis in verband met landloperij,
1753 en 1755. 3 stukken
- 15686** Stukken betreffende de bezwaren van N. Verhavert, pachter van de windmolen te

Londerzeel, tegen de vaststelling van zijn aandeel in de zoe penning, 1754. 1 omslag

15687 Inhoudsopgave van stukken betreffende de regelgeving en rechtshandhaving over de jaren (1337) 1428-1691 inzake Grimbergen, z.d. 1 stuk

15688 'Copie vanden accorde tusschen graaff Jan van Nassau ende de heer van Glimes, mitsgaders den hertoge van Brabant over den discorde des Meijssener luijden van Grimbergen aengaende, gequoteert'.
Ontbreekt.

D BEHEER

15689 Extract-rekeningen van Adelin Christiane, ontvanger binnen het kwartier van Brussel van koning Philips V van Spanje, betreffende Grimbergen, 1702-1706. 1 omslag
Als gevolg van de Spaanse Successie-oorlog werd Grimbergen tussen 1702 en 1706 geconfisqueerd door de Franse kandidaat voor de Spaanse troon. Philips V.

15690 Extracten van cijnsboeken van Brussegem, Strombeek en Londerzeel. Met bijlagen. 1708, 1729 en 1750. 1 omslag

15691 Ingekomen brieven van de Domeinraad en de rentmeester-generaal en thesaurier bij en afschriften van uitgaande brieven van J.L. van Ravesteijn betreffende het sluiten van de rekeningen, 1713-1751. 1 omslag

15692-15708 Akten van kwijting van renten ten laste van Grimbergen en Breda. Met bijlagen en retroacta. 1714-1724. 27charters en 15 stukken

15692 Door Johanna Clara leComte,. Met retroacta, 1531 en 1714. 14 mei 1714, 2 charters en 1 stuk

15693 Door Susanna Isabella Ramon, echtgenote van de heer Le Bron, 14 december 1714. Met bijlagen en retroacta, 1556-1714. 1556-1714., 3 charters en 2 stukken

15694 Door het Godshuis der Twaalf Apostelen te Antwerpen, 26 januari 1715. Met retroactum, 1457. 1457, 26 januari 1715., 2 charters

15695 Door Bonifacius Blocqueau, Met bijlagen en retroacta, 1543-1711. 1716., 4 charters en 2 stukken

15696 Door de kinderen van Maria Theodore le Febre, 1718. Met bijlagen en retroacta, 1662-1718. 1718., 4 charters en 10 stukken

15697 Door de kapelaans van de collegiale kerk van St. Michael en Gudula in Brussel, 11 maart 1721., 1 charter

15698 Door jonker Sebastiaan Douglas dit Schotte, 18 april 1721, 1 charter

15699 Door Anna Maria Theresia de Cordes, 19 april 1721., 1 charter

15700 Door Gisberte Socquenghien, gravin-douairière van Esseneux, 19 april 1721., 1 charter

15701 Door Robbert Verhulst, 15 juni 1721., 1 charter

15702 Door Marie Albertine en Barbara Rodrigues Agras, 5 maart 1722., 1 charter

15703 Door Johan en Jacobus 's Haegens, 9 maart 1722., 1 charter

15704 Door Philippus Antonius van Bellingen, 11 maart 1722., 1 charter

15705 Door Johannes Baptista Aerts, 17 maart 1722., 1 charter

15706 Door Anna Rosalia de Bruijn van Aelst, weduwe van heer Simon

- 15707** Conrardo de Schot, 6 november 1724., 1 charter
 Door Maximiliaan Joseph graaf van Lalaing en Sildonk, 6 november 1724., 1 charter
- 15708** Door de fundatie van wijlen Petrus van Eerdenbourg in de St. Gueriexkerk in Brussel, 11 november 1724., 1 charter
- 15709-15710** Akten van kwijting van renten ten laste van Grimbergen, 1722. 2 charters
- 15709** Door Jacoba Francpise de Deijkere, 5 maart 1722., 1 charter
- 15710** Door Philippina de Paffenrode, weduwe van Van Berckel, 15 maart 1722., 1 charter
- 15711** Akte van kwijting door het convent van het godshuis van de Kartuziers in Brussel van een rente ten laste van Grimbergen, Breda en Zichem, 1723. 1 charter
- 15712** Akte van verpachting door de schepenen van Grimbergen van grond bij Londerzeel, 1729. 1 stuk
- 15713** Stukken betreffende de pacht van grond te Londerzeel door Jean Marievoet, 1736-1754. 1 omslag
- 15714** Stukken betreffende een geschil tussen het geesthuis van St. Goedele binnen Brussel en de prins van Oranje betreffende een rente ten laste van Grimbergen, 1743-1744. 1 omslag
- 15715** Stukken betreffende de verpachting van de watermolen te Meise, 1746-1750. 1 omslag
- 15716** Kwitantie van de weduwe van de advocaat H.R Coremans voor de hoofddrossaard E.Ph.F. van den Vijvere betreffende een onkostennota van advocaat Coremans, 1747. 1 stuk
- 15717** Lijst van pachters van land, molens, visserij, gruit en bier over de jaren 1750-1756. Afschrift. 1750-1756. 1 stuk
- 15718** Verklaring van Cornelis de Boeck, praeter van Londerzeel, betreffende de opzegging aan Peter de Boeck van de huur van de Borgh te Londerzeel. Met commissie van J.M. Jacmain d'Ortho aan Comelis de Boeck. 1751. 1 stuk
- 15719** Stukken betreffende de administratie over de jaren 1751-1754 van de provisioneel rentmeester J. A. van Ravesteijn, 1751-1758. 1 pak
- 15720** Bijlagen bij de rekeningen van de rentmeester J.A. van Ravesteijn, 1752-1754. 1 pak
 De rekeningen zijn niet aanwezig.
- 15721** Staat van ontvangsten en uitgaven van de rentmeester van Grimbergen, 1755. 1 stuk
- 15722-15723** Rekeningen van de rentmeester Joseph Midavin wegens het beheer van het

- domein,
1755-1756. 2 delen
15722 1755. Afgehoord 1760.
15723 1756. Afgehoord 1760.
- 15724** Rekening van Joseph Midavin als stadhouder van de lenen, 1755-1756. Met bijlage. Afgehoord 1760. 1 deel
- 15725** Stukken betreffende een geschil met Joseph Midavin inzake het saldo van zijn administratie als rentmeester en stadhouder van de lenen, 1755-1762. 1 omslag
- 15726** Repliek van J. A. van Ravesteijn tegen de hertog van Croy in een geschil betreffende de betaling van achterstallige rente ten laste van Grimbergen. Afschrift. 1758. 1 stuk
- 15727** Stukken betreffende de lasten op een hofstede van de abdij van Tercameren te Strombeek ten gunste van de prins van Oranje, [18e eeuws]. 2 stukken
- 15728** Staten van uitgaven voor kleding van dienaren van de prins van Oranje, [18e eeuw]. 2 stukken

VIII LANNOY

Van Lannoy is maar een stuk in het archief van de Nassause Domeinraad bewaard gebleven. Gezien de korte periode dat Lannoy in bezit was van de Oranje-Nassaus is dat niet vreemd. De stukken betreffende Lannoy zullen samen met het goed overgedragen zijn aan Philips de Mérode. Lannoy kwam aan de Nassaus bij het huwelijk van Willem van Oranje met Anna van Egmond in 1551. Lannoy maakte samen met Rollencourt, Wahaignies, Cocquenplus en Contise deel uit van het moederlijk erfdeel van Anna van Egmond. Deze goederen, afkomstig van haar moeder Françoise de Lannoy, zouden bij kinderloos overlijden van Anna's kinderen weer aan haar familie van moederszijde komen. Zo kwam Lannoy na de dood van prins Philips Willem in 1618 aan Philips de Mérode, afstammeling van Marguerite de Lannoy. De andere goederen waren al door prins Philips Willem verkocht.⁸⁵⁸ Deze verkoop leidde uiteindelijk tot het langdurige conflict tussen de Nassaus en de Isenghiens.

- 15729** Rekening van Adrien du Chastel wegens het beheer van het domein Lannoy. Fragment. 1594-1595. 1 pak

IX MEERHOUT EN VORST

VERWERVING EN VERVREEMDING

De heerlijkheid Meerhout en Vorst werd in twee delen in leen gehouden van de hertog van Brabant. Meerhout en Vorst was samen met Diest en Zichem, Zelem en het burggraafschap van Antwerpen door Engelbrecht II van Nassau verworven van Willem van Gulik.⁸⁵⁹

Het ene deel van de heerlijkheid bestond uit de helft van het dorp Meerhout en tweederde van de watermolen, de windmolen, de lenen, renten e.d. Het andere deel van de heerlijkheid bestond uit de andere helft van het dorp Meerhout, met de cijnzen, het slot van Wantswinckel en het dorp Vorst in z'n geheel.

De twee delen van de heerlijkheid werden in de 14e eeuw door huwelijk verenigd in het huis van de heren van Diest.⁸⁶⁰

In 1795 werd het domein door Frankrijk in bezit genomen.

GRONDGEBIED EN BENAMING

⁸⁵⁸ Drossaers II, I p. 134-135.

⁸⁵⁹ Zie onder Diest en het Leenhof van Diest en Zichem.

⁸⁶⁰ Nassause Domeinraad, inv.nr. 15216, pp. 110 e.v.

Meerhout en Vorst lagen in de Brabantse Kempen. Meerhout werd ten oosten begrensd door de voogdij van Balen en Olmen, ten zuiden door het graafschap van Loon en ten westen en ten noorden door het land van Geel. Meerhout ligt tussen twee waterlopen, ten noorden de Nethe, ten zuiden de Paalbeek, die de grens vormde met het graafschap van Loon.

Vorst ligt ten westen van Meerhout. Ten noorden werd Vorst begrensd door het land van Geel, ten zuiden door Tessenderloo en ten westen door Veirle. In Vorst werd vooral de landbouw bedreven. De heerlijkheid bestond uit een aantal gehuchten en akker- en weilanden, bos en heidevelden. Een deel van de hei werd Kijfheide genoemd omdat de grens lange tijd onderwerp van een geschil tussen Meerhout en Vorst en het land van Geel was. Meerhout stond bekend om de boter, die het leverde aan afnemers in de wijde omtrek.

De gehuchten onder Meerhout waren: Lille, Boekenrode, Gestel, Wantswinkel, Genelaer, Geenebroek, Zittaart, Gebercks, Heijkant en Geeneplas.

Meerhout werd geregeerd door een drossaard en zeven schepenen. Met de secretaris vormden zij de hoofdbank. Daarnaast waren er twee laatbanken: de ene werd de laatbank van Sours tot Gestel genoemd en behoorde aan de heer van Meerhout en Vorst en de andere, de kapittelbank genoemd, behoorde aan het kapittel St. Gomarrus te Lier. De drossaard en secretaris waren tevens meier en secretaris van de laatbank van Sours tot Gestel.⁸⁶¹

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

In de heerlijkheid Meerhout en Vorst had de heer hoge, middelbare en lage jurisdictie en het jachtrecht. De heer had er cijnzen, met recht van pondpenningen; in Meerhout voor ongeveer tweederde van de goederen, in Vorst ook voor ongeveer tweederde deel van de goederen en in Ham en Kwaadmechelen. Verder had de heer nog cijnzen in Herselt onder het markiezaat van Westerlo die de heerlijkheid van de Weijen werden genoemd. De cijnzen werden namelijk niet in leen gehouden en vormden dus een vrije heerlijkheid, welke via het huis van Weijen bij het huis van Diest en dus bij Meerhout en Vorst was gekomen.

Ook had het huis van Oranje als heer van Meerhout en Vorst een laat- of cijnshof in Ham en Kwaadmechelen. Waarschijnlijk waren deze cijnzen een overblijfsel van de heerlijkheid Kwaadmechelen en Ham in het graafschap van Loon, die eens aan de heren van Meerhout had toebehoord.⁸⁶²

Het huis van Oranje had verder nog wei- en bosgronden en tweederde van de watermolen en molenhuis en een windmolen.⁸⁶³ Ook lagen er heidegronden in Meerhout, waarvan de heer het eigendomsrecht had (dominium directum) en de gemeente van Meerhout het gebruiksrecht (dominium utile).⁸⁶⁴ Te Meerhout en Vorst had de prins van Oranje eveneens het recht van de jacht. In de heerlijkheid had hij ook lenen; in de jaren 1626-1735 werd geen rekening gedaan over het innen der pondpenningen en heergewaden.⁸⁶⁵ De heer benoemde in Meerhout en Vorst de volgende functionarissen:⁸⁶⁶

MEERHOUT

- Drossaard
- Griffier van de Lenen
- Leenbode
- Procureur voor de wethouders
- Raad van de Luxemburgse domeinen
- Rentmeester
- Secretaris
- Stadhouders van de Lenen
- Voster

HAM EN KWAADMECHELEN

- Griffier van de Lenen
- Meier

VORST

- Dienaar
- Drossaard
- Griffier van de Lenen
- Leenbode
- Procureur voor de wethouders
- Rentmeester

861 NDR inv.nr. 15216, pp. 109 e.v.

862 .NDR inv.nr. 15216, p. 112.

863 NDR inv.nr. 767, folio 1126.

864 NDR inv.nr. 15216, p. 115.

865 NDR inv.nr. 767, folio 1126.

866 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 686.

- Secretaris
- Stadhouder van de Lenen
- Vorster

BEHEER

Rentmeesters van de domeinen Meerhout en Vorst waren: ⁸⁶⁷

16e eeuw	Daneel van Bincken
? -[1624]	Baltazar van Spangenberg
1624-1636	Johan Coenen
1637-1678	Johan Huijgens
1678-1706	Petrus Nicolas van Honsbergen
1706-1718	Johannes Franciscus Rijckens
1718-1735	Andreas Viskens
1735-1754	Johannes Baptistus Marcellis
1754-1764	Johannes Franciscus Bols
1764-1791	Lambertus Jacobus van Hamme
1791-1793	Henricus Johannes van Hamme
1796-1800	Arnoldus Godefridus Cox
1800-1811	Charles Cox

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

- In dit hoofdsruk worden destukken betreffende Meerhout en Vorst beschreven. In deel I, hoofdstuk Stukken van algemene aard en in deel 9, hoofdstuk Gezamenlijke domeinen in de Zuidelijke Nederlanden bevinden zich ook stukken en gegevens betreffende het domein Meerhout.
- Stukken van voor 1581 staan beschreven in de inventaris van dr. S.W. A. Drossaers, Het archief van den Nassausche Domeinraad. Deel I. Het archief van den Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581. 's-Gravenhage 1948.
- Andere archieven betreffende Meerhout en Vorst uit de periode van de Nassause Domeinraad berusten in het Rijksarchief te Antwerpen.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENINGEN:

⁸⁶⁸

INDEX DER CAPITULEN DESER REKENINGE: VAN ONTFANG

1. Ontfang van chijnsen en erfrenten in geld te Meerhout en te Meerhout-Gestel
2. Ontfang van chijnsen en erfrenten te Voorst
3. Ontfang van chijnsen te Hersel, Hamme en Quaadmechelen
4. Ontfang van pagthoven
5. Ontfang der bleekbosschen te Herselt
6. Ontfang van visscherijen
7. Ontfang van vorsterijen
8. Ontfang van de warande te Meerhout
9. Ontfang van de heerlijkheid van de Weijere
10. Ontfang van confiscatien
11. Ontfang van pondpenningen te Meerhout
12. Ontfang van pondpenningen te Voorst
13. Ontfang van pondpenningen te Hamme en Quaadmechelen
14. Ontfang van slijtinge van molensteenen
15. Ontfang in rogge
16. Ontfang van den watermolen
17. Ontfang van haver en evene
18. Ontfang in gerste
19. Ontfang in garsten
20. Ontfang in cappoenen en hanen
21. Ontfang van den windmolen

867 Ontleend aan het ambtsboek NDR inv.nr. 686 en de rekeningen.

868 Ontleend aan de rekening over het jaar 1768, NDR inv.nr. 15898.

- 22. Ontfang van houtgewas
- 23. Ontfang extraordinaris

INDEX DER CAPITULEN VAN UIJTGAVE

- 1. Tractement van den rentmeester
- 2. Uijtgaaf aen fouten van chijnsen
- 3. Uijtgaaf aen reparation aen den watermolen
- 4. Uijtgaaf aen reparation aen de hoeve van Woutswinkel
- 5. Uijtgaaf aen reparatien aen den windmolen
- 6. Uijtgaaf in koorn
- 7. Uijtgaaf aen Xxe penningen
- 8. Uijtgaaf ordinaris
- 9. Uijtgaaf aen plantagien
- 10. Uijtgaaf extraordinaris

A ALGEMEEN

- 15730** Verbaal van J.M. Jacmain d'Ortho wegens zijn inspectiereis naar Meerhout, 1750. 1 katern
- 15731** Memories van de rentmeester wegens ontvangen resoluties en orders van de Domeinraad en commissarissen betreffende Meerhout en Vorst, 1776-1777. 1 band
- 15732** Generale rapporten van de rentmeester wegens de gesteldheid van het domein, 1779-1789. 1 band
- 15733** Verbaal van leden van de Domeinraad wegens hun inspectiereis naar Meerhout, 1793. 1 omslag

B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 15734** Ingekomen brieven van P. Coenen, drossaard van Meerhout, en van [] bij de Domeinraad betreffende de rechten van het huis van Oranje op Meerhout en Vorst in verband met de voorgenomen verkoop van de heerlijkheden door de Raad van Financien in Brussel. Met bijlagen. 1630. 1 omslag
- 15735** Beschikking vande Domeinraad betreffende de aankoop door J.F. Bols, rentmeester van Meerhout en Vorst van een stuk land naast het Haverbroek ten behoeve van de aanleg van een weg. Met bijlage. 1759. 2 stukken
- 15736** Kwitantie van Godefridus Coppens aan J.F. Bols, rentmeester van Meerhout en Vorst, betreffende de ontvangen koopsom van een aan prins Willem V verkochte weide bij de sluis bij de watermolen te Meerhout. Met bijlagen. 1764. 3 stukken
- 15737** Akte van limietscheiding van de Raad van Brabant voor Meerhout en Geel. Afschrift. 1777. 1 stuk
- 15738** Kopie-verklaring van de leenmannen van de leenzaal in Meerhout, 1790. 1 stuk
- 15739** Akten betreffende de verkoop door Francois Binnenmans aan Petrus Janssen van een perceel land in Kwaadmechelen,

1793. De akten zijn verleden voor de laatbank van Hamme en Kwaadmechelen.

- 15740** Overeenkomst tussen het convent van Megdendael en Gerard van Diest en Maria van Los betreffende de eigendomsverhoudingen van de watermolen van Meerhout, 1324. Afschrift z.d.
1324, z.d. 1 stuk

C BESTUUR

- Verklaring van Baltazar Spannenberger, rentmeester van Zichem, Meerhout en Vorst, betreffende de declaratie van kosten ten laste van prins Philips Willem, 27 juli 1617. 1 stuk
Zie rubriek Zichem, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 16299.

- Plakkaat van de Raad van Brabant betreffende Zichem, Meerhout en Vorst over de verkoop en transport van met cijns belaste goederen, de gemene lands- en andere rekeningen, het onderhoud aan wegen en straten en het arresteren van schuldenaren. Met bijlage. Deels gedrukt. 1664. 1 charter, 1 stuk.
Zie rubriek Zichem, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 16076.

- Plakkaat van de aartshertogen Albertus en Isabella betreffende het verbod op de verkoop en het transport van goederen door ingezetenen van Zichem, Meerhout en Vorst zonder kennisgeving aan de meier en de rentmeester van Zichem, Gedrukt. 1665. 1 stuk
Zie rubriek Zichem, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 16077.

- 15741** Stukken betreffende de heffing van publieke lasten in Meerhout, 1746-1754. 1 omslag

- 15742** Stukken betreffende het wanbestuur van de secretaris J.P. Verhulst, 1754-1766. 1 omslag

- 15743** Stukken betreffende het secretarisambt na het overlijden van J.P. Verhulst, 1773-1774. 1 omslag

- 15744** Stukken betreffende de pondpenningen van Meerhout, [18e eeuw].

D BEHEER

1 CIJNZEN

- 15745-15747** Registers van cijzen van Herselt, 1523-1614 en 1755. 3 delen

15745 Met aantekeningen van betalingen. 1523-1614.

15746 Beschrijving ontbreekt.

In de oorspronkelijke, gedrukte archiefinventaris ontbreekt de beschrijving eveneens.

15747 In tweevoud. 1755.

- 15748-15750** Registers van cijzen van Ham en Kwaadmechelen, 1523-1761. 2 delen, 1 katern.

15748 Met aantekeningen van betalingen. 1523-[1602], 1 katern.

15749 Met aantekeningen van betalingen. 1623-1699.

- 15750** 1761.
- 15751-15752** Registers van cijzen van Meerhout. Deels afschrift.
1618-1711. 1 deel en 1 omslag
- 15751** Afschrift. 1618., 1 deel
- 15752** Topografisch ingedeeld. 1622-1711., 1 omslag
Niet compleet. Met verwijzingen naar een ander onbekend-register.
- 15753** Register van cijzen van Vorst, Herselt, Ham en Kwaadmechelen. Met
aantekeningen van betalingen.
1620-1639. 1 deel
- 15754** Overeenkomst tussen prins Philips Willem en de inwoners van Meerhout
betreffende de betaling van heicijns, 1590. Afschrift, 1639.
1590, 1639. 1 katern
- 15755** Index op het register van cijzen van [],
17e eeuw. 1 katern
Niet compleet.
- 15756** Dwangbevel van de Raad van Brabant aan cijnsplichtigen in Meerhout en Vorst tot
betaling van achterstallige cijzen en pondpenningen aan Andreas Viskens,
rentmeester van Meerhout en Vorst. Met bijlagen.
1722. 1 charter, 1 stuk
Charter met uithangend zegel.
- 15757** Stukken betreffende de invordering van cijzen op ingezetenen van Meerhout,
1737-1749. 1 omslag
- 15758** Stukken betreffende de vernieuwing van de cijnsboeken in de heerlijkheden Diest
en Meerhout en Vorst,
[1754-1759]. 1 omslag
- 15759** Register van attestaties van cijnsplichtigen betreffende hun verplichtingen,
1754-1756. 1 band.
- 15760** Register van cijzen van Vorst,
1758. 1 deel
- 15761** Topografisch register van cijzen van Meerhout en Meerhout-Gestel,
1759. 1 deel
- 15762** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en Peter van Geel over te
betalen pondpenningen op cijnsplichtige goederen van Peter van Geel,
1762-1764. 1 omslag
- 15763** Stukken betreffende de jurisdictie van het laathof van het kapittel van St.
Gommarus te Lier over de aan hen cijnsplichtige goederen en hun eigenaren,
1765-1775. 1 omslag
- 15764** Resolutie van de Domeinraad betreffende het samenstellen van een nieuwe 'hei-
appendix van chijnsen' door L.J. van Hamme, rentmeester. Afschrift.
1776. 1 stuk
- 15765** Extract-resolutie van de schepenen van Vorst betreffende ontvangen

pondpenningen,
1792-1793. 1stuk

2 OVERIGE GOEDEREN EN RECHTEN

- 15766** Ingekomen brief van A.F. Bols betreffende het stellen van de pegel aan de korenmolen te Meerhout door de commissarissen van de Raad van Brabant, Met bijlage.
1765. 2 stukken
- 15767** Stukken betreffende de exploitatie van de heidegronden van Meerhout,
1750-1775. 1 omslag
- 15768** Stukken betreffende het verlenen van vergunningen voor de jacht,
1737-1776. 1 omslag
- 15769** Stukken betreffende het Uppelbosch onder Herselt,
1649-1765. 1 omslag
- 15770** Memories van L.J. van Hamme, rentmeester, aan de Domeinraad, betreffende de exploitatie van de hoeve Oversteen,
1769-1780. 1 band
Met kaarten.

4 FINANCIËN

a Rekeningen van de rentmeesters

- 15771-15772** Rekeningen van Baltazar Spangenberger,
1619-1620. 2 katernen
15771 Met bijlage. 1619. Afgehoord 1623.
15772 Met bijlagen. 1620. Afgehoord 1623.
- 15773-15785** Rekeningen van Johan Coenen,
1624-1636. 13 delen
15773 1624. Afgehoord 1625.
15774 1625. Afgehoord 1627.
15775 1626. Afgehoord 1627.
15776 1627. Afgehoord 1630.
15777 1628. Afgehoord 1630.
15778 1629. Afgehoord 1630.
15779 1630. Afgehoord 1632.
15780 Met bijlagen. 1631. Afgehoord 1631.
15781 1632. Afgehoord 1634.
15782 1633. Afgehoord 1637.
15783 1634. Afgehoord 1637.
15784 1635. Afgehoord 1638.
15785 1636. Afgehoord 1641.
- 15786-15812** Rekeningen van Johan Huijgens,
1637-1643, 1645-1663 en 1670. 27 delen
15786 1637. Afgehoord 1642.
15787 1638. Afgehoord 1642.
15788 1639. Afgehoord 1642.

15789	1640. Afgehoord 1642.
15790	1641. Afgehoord 1644.
15791	1642. Afgehoord 1644.
15792	1643. Afgehoord 1646.
15793	1645. Afgehoord 1646.
15794	1646. Afgehoord 1648.
15795	1647. Afgehoord 1651.
15796	1648. Afgehoord 1651.
15797	1649. Afgehoord 1651.
15798	1650. Afgehoord 1651.
15799	1651. Afgehoord 1656.
15800	1652. Afgehoord 1656.
15801	1653. Afgehoord 1656.
15802	1654. Afgehoord 1657.
15803	1655. Afgehoord 1660.
15804	1656. Afgehoord 1660.
15805	1657. Afgehoord 1660.
15806	1658. Afgehoord 1660.
15807	1659. Afgehoord 1662.
15808	1660 Afgehoord 1664.
15809	1661 Afgehoord 1664.
15810	1662. Afgehoord 1664.
15811	1663. Afgehoord 1666.
15812	1670. Afgehoord 1674.

15813-15835 Rekeningen van Petrus Nicolaas van Honsbergen,
1679-1701.

21 delen, 4 katernen

15813	Met bijlagen. 1679. Afgehoord 1681.
15814	1680. Afgehoord 1682.
15815	1681. Afgehoord 1683.
15816	1682. Afgehoord 1685.
15817	1683. Afgehoord 1686.
15818	1684. Afgehoord 1687.
15819	1685. Afgehoord 1688.
15820	1686. Afgehoord 1690.
15821	1687. Afgehoord 1693.
15822	1688. Afgehoord 1694.
15823	1689. Afgehoord 1694.
15824	1690. Afgehoord 1695.
15825	1691. Afgehoord 1696.
15826	1692. Afgehoord 1696.
15827	1693. Afgehoord 1698.
15828	1694. Afgehoord 1698.
15829	1695. Afgehoord 1699.
15830	1696. Afgehoord 1699.
15831	1697. Afgehoord 1702.
15832	1698. Afgehoord 1702.
15833	1699. Afgehoord 1702.
15834	1700. Afgehoord 1707., 2 katernen
15835	1701. Afgehoord 1707., 2 katernen

15836-15846 Rekeningen van Johan Francois Rijckers,
1706-1716.

11 delen

15836	1706. Afgehoord 1707.
-------	-----------------------

- 15837 1707. Afgehoord 1708.
- 15838 1708. Afgehoord 1709.
- 15839 1709. Afgehoord 1710.
- 15840 1710. Afgehoord 1711.
- 15841 1711. Afgehoord 1712.
- 15842 1712. Afgehoord 1714.
- 15843 1713. Afgehoord 1715.
- 15844 1714. Afgehoord 1715.
- 15845 1715. Afgehoord 1716.
- 15846 1716. Afgehoord 1719.

15847 Rekening van Maria Anna Molenberghs, weduwe van Johan Francois Rijckers, 1717.
Afgehoord 1719. 1 deel

15848-15860 Rekeningen van Andreas Viskens, 1718-1730. 13 delen

- 15848 1718. Afgehoord 1719.
- 15849 1719. Afgehoord 1721.
- 15850 1720. Afgehoord 1723.
- 15851 1721. Afgehoord 1724.
- 15852 1722. Afgehoord 1728.
- 15853 1723. Afgehoord 1728.
- 15854 1724. Afgehoord 1728.
- 15855 1725. Afgehoord 1732.
- 15856 1726. Afgehoord 1732.
- 15857 Met bijlage. 1727. Afgehoord 1732.
- 15858 1728. Afgehoord 1733.
- 15859 1729. Afgehoord 1733.
- 15860 1730. Afgehoord 1733.

15861-15865 Rekeningen van Catharina Claessens, weduwe van Andreas Viskens, 1731-1735. 5 delen

- 15861 1731. Afgehoord 1736.
- 15862 1732. Afgehoord 1736.
- 15863 1733. Afgehoord 1736.
- 15864 1734. Afgehoord 1736.
- 15865 1735. Afgehoord 1736.

15866-15880 Rekeningen van Jan Baptist Marcelli, 1736-1750. 15 delen

- 15866 1736. Afgehoord 1737.
- 15867 1737. Afgehoord 1739.
- 15868 1738. Afgehoord 1742.
- 15869 1739. Afgehoord 1743.
- 15870 1740. Afgehoord 1744.
- 15871 1741. Afgehoord 1745.
- 15872 1742. Afgehoord 1748.
- 15873 Met bijlage. 1743 Afgehoord 1750.
- 15874 1744. Afgehoord 1750.
- 15875 1745. Afgehoord 1751.
- 15876 1746. Afgehoord 1752.
- 15877 1747. Afgehoord 1754.
- 15878 1748. Afgehoord 1754.

15879 1749. Afgehoord 1754.
15880 1750. Afgehoord 1756.

15881-15892 Rekeningen van Johannes Franciscus Bols,
 1751-1762.

12 delen

15881 1751. Afgehoord 1754.
15882 1752. Afgehoord 1756.
15883 1753. Afgehoord 1756.
15884 1754. Afgehoord 1756.
15885 1755. Afgehoord 1757.
15886 1756. Afgehoord 1758.
15887 1757. Afgehoord 1759.
15888 1758. Afgehoord 1760.
15889 1759. Afgehoord 1761.
15890 1760. Afgehoord 1761.
15891 1761. Afgehoord 1763.
15892 1762. Afgehoord 1764.

15893-15917 Rekeningen van Louis Joseph van Hamme,
 1763-1787.

25 delen

15893 1763. Afgehoord 1771.
15894 1764. Afgehoord 1771.
15895 1765. Afgehoord 1772.
15896 1766. Afgehoord 1772.
15897 1767. Afgehoord 1773.
15898 1768. Afgehoord 1773.
15899 1769. Afgehoord 1774.
15900 1770. Afgehoord 1774.
15901 1771. Afgehoord 1774.
15902 1772. Afgehoord 1774.
15903 1773. Afgehoord 1775.
15904 1774. Afgehoord 1776.
15905 1775. Afgehoord 1779.
15906 1776. Afgehoord 1779.
15907 1777. Afgehoord 1781.
15908 1778. Afgehoord 1782.
15909 1779. Afgehoord 1783.
15910 1780. Afgehoord 1784.
15911 1781. Afgehoord 1786.
15912 1782. Afgehoord 1787.
15913 1783. Afgehoord 1787.
15914 1784. Afgehoord 1788.
15915 1785. Afgehoord 1788.
15916 1786. Afgehoord 1788.
15917 1787. Afgehoord 1789.

15918-15920 Rekeningen van Anna Francisca Starmans, weduwe van Louis Joseph van Hamme,
 1788-1790.

4 delen

15918 1788. Afgehoord 1790.
15919 1789. Afgehoord 1793.
15920 In tweevoud. 1790. Afgehoord 1794.

15921-15923 Rekeningen van Anna Francisca Starmans voor haar zoon Henricus Johannes van
 Hamme,

	1791-1793. 15921 15922 15923	1791. Afgehoord 1794. In tweevoud. 1792. Afgehoord 1794. In tweevoud. 1793. Niet afgehoord.	5 delen
15924-15925	Rekeningen van Arnoldus Godefridus Cox, 1796-1800. 15924 15925	1796-1799. Afgehoord 1809. 1800. Afgehoord 1810.	2 delen
15926	Rekeningen van Charles Cox voor zijn broer A.G. Cox, 1801-1808. 1801. Afgehoord 1812. 1802. Afgehoord 1812. 1803. [Afgehoord 1812]. 1804. Afgehoord 1812. 1805-1808 Afgehoord 1812		1 band
15927	Bijlagen bij de rekeningen van de rentmeesters, 1790-1808.		1 omslag
---	Bijlagen bij de rekeningen van [Charles Cox] wegens het beheer van de domeinen Diest en Meerhout, 1809-1810. Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15619, onder de rubriek Diest.		1 omslag

b Overige stukken betreffende financiën

15928	Aantekening betreffende doopbrengrst in 1570, 1621,1635,1642 en 1649 vanbossen onder Herselt, ze helft 17e eeuw.		1 stuk
15929	Resoluties van de Domeinraad betreffende de achterstallige betalingen door rentmeester Andries Viskens wegens het beheer van het domein, 1733.		2 stukken
15930	Ingekomen brief van rentmeester Bols betreffende de verwerking van uitgaven van intendant d'Ortho ten behoeve van de domeinen in de rekeningen van de rentmeesters. Afschrift. 1756.		1 stuk

E LEENZAKEN

15931-15934	Registers van de lenen van Meerhout, 1518-1760. 15931 15932 15933 15934	Met alfabetische index op voornamen. 1518-1638. 1638-1655. In drievoud. 1656-1667, 1 deel, 2 katernen Topografisch geordend. 1760.	4 delen, 2 katernen
15935	Register van attestaties van leenmannen betreffende de goederen in leen van de prins van Oranje, 1760-1761.		1 band
15936-15945	Rekeningen van de stadhouder en griffier van de lenen Johannes Franciscus Bols		

- wegens de lenen,
1755-1792. 12 delen
- 15936** Met bijlage. 27 november 1755 - 5 maart 1761. Afgehoord 1765.
- 15937** Met bijlagen. 5 maart. 1761-1764. Afgehoord 1770.
- 15938** 10 december 1764 - 11 december 1768. Afgehoord 1772.
- 15939** 1769-1771. Afgehoord 1772.
- 15940** 1772- 7 februari 1774. Afgehoord 1775.
- 15941** 7 februari 1774 - 29 juli 1778. Afgehoord 1781.
- 15942** Met borderel. 29 oktober 1778 - 25 mei 1781. Afgehoord 1782.
- 15943** 25 mei 1781 -1784. Afgehoord 1786.
- 15944** In tweevoud. 1785-1788. Afgehoord 1791.
- 15945** In tweevoud. In een exemplaar bevindt zich een borderel. 1789-1792. Afgehoord 1794.

X RUTTEN, NEDERHEIM, PEEN EN HET LAND VAN HERSTAL

De heerlijkheden Rutten, Nederheim en Peen, gelegen in het Prinsdom Luik, werden ook wel aangeduid met de namen Russon, Neerem en Paifve. Rutten maakte vanouds deel uit van de heerlijkheid Herstal, die in 1458 door Antoine de Croy werd verkocht aan Jan graaf van Nassau. Maria van Nassau (1538-1599) was de laatste Nassau die deze heerlijkheden bezat. Deze oudste zuster van Willem van Oranje was gehuwd met Willem IV graaf van den Bergh. Hun dochter Anna van den Bergh (1579-1630), vrouwe van Rutten, Nederheim en Peen, vermaakte de heerlijkheden aan haar neef Herman Frederik van den Bergh. Via hem kwam het bezit in handen van de familie van Limburg Stirum.

Herstal werd in 1732 definitief aan de koning van Pruisen afgestaan.

- 15946-15956** Rekeningen van de rentmeester Aerds van Amours wegens het beheer van het domein,
1577-1593, 1595-1597 en 1599. 11 delen
- Deze rekeningen werden gedaan aan de koning van Spanje, waarschijnlijk omdat de goederen geconfisqueerd waren, dan wel verbeurd verklaard.
- 15946** 1577-1587. Afgehoord 1587.
- 15947** 1588-1589. Afgehoord 1592.
- 15948** 1590. Afgehoord 1592.
- 15949** 1590. Afgehoord 1590
- 15950** 1591. Afgehoord 1594.
- 15951** 1592. Afgehoord 1594.
- 15952** 1593. Afgehoord 1596.
- 15953** 1595. Afgehoord 1596.
- 15954** 1596. Afgehoord 1597.
- 15955** 1597. Afgehoord 1599.
- 15956** 1599. Afgehoord 1600.
- 15957** Stukken betreffende de inbezitname van Herstal door de koning van Pruisen,
1713-1715. 1 omslag
- Herstal was een van de twistappels in de nalatenschap van Willem III.
- 15958** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en Josef de Sarolea over het slot van zijn rekening wegens het beheer van Herstal,
1716. 1 omslag

XI SANKT VITH EN BÜTGENBACH

VERWERVING

Sankt Vith en Bütgenbach kwamen, tesamen met Vianden en Dasburg, in het bezit van de Oranje-Nassaus door vererving van de kinderloos gestorven Elizabeth van Vianden aan de kleinzonen van Adelheid van Nassau uit haar huwelijk in 1331 met Otto II van Nassau, stichter van de Dillenburgse linie. Door huwelijk van Simon van Sponheim met Maria van Vianden, moeder van Adelheid van

Vianden werden Sankt Vith en Bütgenbach in een hand met Vianden verenigd.⁸⁶⁹ In 1795 werden Sankt Vith en Bütgenbach tot nationaal domein verklaard. Tot 1811 bleven zij onder het beheer van de rechtsopvolgers van de Domeinraad.

GRONDGEBIED EN BENAMING

Sankt Vith en Bütgenbach liggen in het huidige België. Zij vormden een heerlijkheid. Bütgenbach was van oorsprong een afzonderlijke heerlijkheid, waar echter niet veel meer van over was. Het werd gerekend tot de heerlijkheid Sankt Vith. Deze heerlijkheid werd gevormd door de stad Sankt Vith en zeven 'banken' (ressorten). Iedere bank had de hoge jurisdictie. Onder de bank van Neuendorf viel de vrijheid Sankt Vith. De banken van Bullingen en Recht hingen wat betreft de hoge jurisdictie af van de bank Bütgenbach.

De meier van Sankt Vith werd benoemd door de abt van Stavelot. De schepenen deden hun eed in handen van de meier aan de abt en aan de prins van Oranje.⁸⁷⁰

Een belangrijke economische activiteit van de bewoners was het transport. De landbouw was vrij schraal.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

In Sankt Vith en Bütgenbach hield de heer de hoge jurisdictie en het recht van jacht en de visserij, welke evenals in Vianden en Dasburg was uitbesteed aan de hoogschout.⁸⁷¹ De heer benoemde er de volgende functionarissen:⁸⁷²

- In Sankt Vith:
- Controlleur
- Griffier
- Hoogschout
- Klerk jure
- Leenman
- Manrichter van het Leenhof
- Meier van recht
- Meier van wampag
- Ontvanger of rentmeester van de domeinen
- Schepenen
- Sergeant van de justitie
- Schout van Amel
- Schout van Bullingen
- Schout van Brunsveld
- Voue of schout
- In Bütgenbach:
- Controlleur
- Griffier
- Klerk
- Rentmeester
- Schout

BEHEER

Het huis van Oranje heeft niet ononderbroken het beheer over St. Vith en Bütgenbach gevoerd.

Tussen 1683-1698 en tussen 1702-1759 had het huis Isenghien beslag gelegd op deze goederen. De rentmeesters van de domeinen Sankt Vith en Bütgenbach waren:⁸⁷³

1638-1643	Jacob Groelaard
1643-1649	Herman Ernst
1649-1675	Jean de Bra
1675-1698	Henry de Baringh
1698-1759	Jean Henry de Baringh
1759-1782	Beninge de Baringh
1783-1807	Philip Ignace de Baringh
1808-1810	F.J. van der Wall

869 Zie Drossaers I, I, pp. 140 e.v en M.Mazel, 'Het graafschap Vianden' in: Prof. Dr. F.J.L. Kramer e.a. Je maintiendrai. Een boek over Nassau en Oranje (Leiden, 1905), pp. 88-102.

870 .NDR inv.nr. 769, folio 1814.

871 .NDR inv.nr. 769, folio 1814 e.v.

872 . Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 686.

873 Ontleend aan het ambtboek.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit hoofdstuk staan de stukken betreffende Sankt Vith en Bütgenbach beschreven. In de verzameling Kaarten Hingman (aanwezig op het Algemeen Rijksarchief), VTH, inv.nr. 3831 bevindt zich een kaart van Sankt Vith uit de 19e eeuw.

Andere archieven uit deze periode bevinden zich in de gemeentearchieven van Sankt Vith en Bütgenbach en in het Rijksarchief van Luik.

- Bütgenbach, Weywertz Zum Brand 40, 4750 Bütgenbach
- Sankt Vith, Rue Prncipale 43,4780 Sankt Vithj

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING.

874

RECETTE EN GRAIN

1. Recette en seigle des fermes des moulins
2. Recette en seigle des dismes
3. Recette en seigle des cens
4. Recette extraordinaire en seigle
5. Recette en avoine dittes tailles ou schaaftavers
6. Recette en avoine des dismey en la cour d'Amel et Recht
7. Recette en avoine des dismeys en la cour de Pronsfelt
8. Recette en avoine des disrnes en la cour de Bütgenbach
9. Recette en avoine des pasturages et
10. Recette en avoine des cens en la cour d' Amel et Pronsfelt
11. Recette en avoine des cens en la cour de Bütgenbach et Bullange
12. Recette en dismey des Toppennambours ou poires des terres

DEPENSE EN GRAIN

1. Depense ordinaire en seigle
2. Depense extraordinaire en seigle
3. Depense en seigle de frainte
4. Depense en seigle vendu
5. Depense en avoine pour gages des officiers
6. Depense en avoine des heritage abandonnés
7. Depense en avoine vendu
8. Depense en avoine de frainte
9. Depense en poires des terres pour gages
10. Depense en poire de terres vendu

RECETTE EN ARGENT

1. Recette en argent des tailles de meij
2. Recette en argent des tailles de St. Remy
3. Recette en argent de la claire grasse
4. Recette en argent du droit d'avis
5. Recette en argent des thonlieux
6. Recette en abroiage ou Banwein
7. Recette en parchons de bois
8. Specifications des praires de champs
9. Recette en corvey des vins
10. Recette en argent de pastures
11. Recette en argent des poriques des moulins
12. Recette en argent des cens a Neundorff
13. Recette en argent des cens en la cour d' Amel
14. Recette en argent des eens en la mayerie de Recht
15. Recette en argent des cens a Bügelsdorf de Brucken
16. Recette en argent des cens a Pronsfelt
17. Recette en argent des cens de la cour de Bullange
18. Recette en cens a Wampspach
19. Recette en argent des eens en la cour de Bütgenbach
20. Recette en cire de miel
21. Recette en chapons des moulins
22. Recette en chapons
23. Recette en gelines et oeufs
24. Recette en argent des fiefs
25. Recette en cervoires

26. Recette en argent des amendes
27. Recette en poisons
28. Recette en argent provenant du seigle vendu
29. Recette en argent provenant de l'avoine vendu
30. Recette en argent provenant des toppinambours vendu
31. Recette en argent des confiscations
32. Recette en argent des autres droits appartenant a Son Altesse Sereniss.
33. Recette en argent des heritage abandonneés

DEPENSES EN ARGENT

1. Depense en argent opour fiefs
2. Depense en argent pour gages
3. Depense en argent pour gages des officiers
4. Depense en argenl pour accoustréments
5. Depense en argent pour fraix de messages
6. Depense en argent pour reparations
7. Depense en argent pour fraix de justice
8. Depense en argent meleé.

15959 Vidimus van de magistraat van de stad Andernade van een obligatie van Willem I van Oranje aan de heren van Milendonck ten laste van Sankt Vith, 1557. Afschrift, 1582. 1557, 1582. 1 stuk

15960-15985 Rekeningen van de rentmeester Jean Henry de Baring wegens het beheer der domeinen. Met hiaten. 1698-1740. 6 delen, 20 omslagen

Vanaf 1703 werden de rekeningen Afgehoord door functionarissen van de prins van Isenghien.

- 15960** 1698 Afgehoord 1704., 1 deel
- 15961** Rendantsrekening. Afgehoord. 1698., 1 deel
- 15962** 1699. Afgehoord 1704., 1 deel
- 15963** 1700. Afgehoord 1704., 1 deel
- 15964** 1700. Afgehoord 1704., 1 deel
- 15965** 1701. Afgehoord 1704., 1 deel
- 15966** Met bijlagen. Afhoring ontbreekt. 1703.
- 15967** Met bijlagen. 1704. Afgehoord 1704.
- 15968** Met bijlagen. 1705. Afgehoord 1705.
- 15969** Afhoring ontbreekt. 1707
- 15970** Fragment. Afhoringsdatum ontbreekt. 1708.
- 15971** Met bijlagen. 1709. Afgehoord [1712].
- 15972** Met bijlagen. 1710. Afgehoord [1715].
- 15973** Met bijlagen. 1711. Afgehoord [1715]
- 15974** Met bijlagen. 1712. Afgehoord [1715]
- 15975** Met bijlagen. 1720. Afgehoord [1724]
- 15976** Met bijlagen. 1721. Afgehoord [1724].
- 15977** Met bijlagen. 1722. Afgehoord [1724].
- 15978** Met bijlagen. 1724. Afgehoord [1728].
- 15979** Met bijlagen. 1725. Afgehoord [1728].
- 15980** Met bijlagen. 1727. Afgehoord [1728].
- 15981** Met bijlagen. 1736. Afgehoord [1738].
- 15982** Met bijlagen. 1737. Afgehoord [1749].
- 15983** 1738. Afgehoord [1749]
- 15984** Met bijlagen. 1739. Afgehoord [1749].
- 15985** 1740. Afgehoord [1749].

15986-16024 Rekeningen van de rentmeester Beninge de Baring wegens het beheer der domeinen, Met inhoudsopgaven vanaf 1755. Met hiaten. 1741-1782. 1741-1782. 30 delen, 8 omslagen, 1 katern

Tot 1759 werden de rekeningen Afgehoord door functionarissen van de prins van Isenghien

- 15986** 1741. Afgehoord [1749], 1 omslag
15987 Met bijlagen. 1744. Afgehoord [1749], 1 omslag
15988 Met bijlagen. 1745. Afgehoord [1749]., 1 omslag
15989 Met bijlagen. 1746. Afgehoord [1749]., 1 omslag
15990 1748. Afgehoord [1752], 1 omslag
15991 Fragment. Afhoring ontbreekt. 1749., 1 katern
15992 Met bijlagen. 1750. Afgehoord [1754]., 1 omslag
15993 Met bijlagen.1751. Afgehoord [1755]., 1 omslag
15994 1752. Afgehoord [1755]., 1 omslag
15995 1753. Afgehoord 1755
15996 1754. Afgehoord 1760
15997 1755. Afgehoord 1760
15998 1756 Afgehoord 1760.
15999 1757. Afgehoord 1760.
16000 1758. Afgehoord 1760.
16001 1759. Afgehoord 1764.
16002 1760. Afgehoord 1764.
16003 1761. Afgehoord 1764.
16004 1762. Afgehoord 1767.
16005 1763. Afgehoord 1767.
16006 1764. Afgehoord 1767.
16007 1765. Afgehoord 1767.
16008 1766. Afgehoord 1771.
16009 1767. Afgehoord 1772.
16010 1768. Afgehoord 1772.
16011 Met bijlage. 1769 Afgehoord 1772.
16012 1770. Afgehoord 1776.
16013 1771. Afgehoord 1776.
16014 1772. Afgehoord 1776.
16015 1773. Afgehoord 1776.
16016 1774. Afgehoord 1779.
16017 1775. Afgehoord 1779.
16018 1776. Afgehoord 1782.
16019 1777. Afgehoord 1782
16020 1778. Afgehoord 1783.
16021 1779. Afgehoord 1783.
16022 1780. Afgehoord 1784
16023 1781. Afgehoord 1784.
16024 1782. Afgehoord 1784.

- 16025** Bijlagen bij de rekeningen,
 1771-1782. 1 pak
- 16026** Staat van rekeningen over de heerlijke rechten van de domeinen Sankt Vith en
 Bütgenbach van de prins d'Isenghien,
 1748. 1 deel
- 16027-16045** Rekeningen van de rentmeester R.J. de Baring wegens het beheer der domeinen,
 1783-1807. 19 delen
- 16027** 1783. Afgehoord 1785.
16028 1784. Afgehoord 1787.
16029 1785. Afgehoord 1787.
16030 1786. Afgehoord 1788.

- 16031** 1787. Afgehoord 1789.
16032 1788. Afgehoord 1790.
16033 1789. Afgehoord 1792.
16034 1790. Afgehoord 1794.
16035 Rendantsrekening. 1790. Afgehoord 1794.
16036 1791. Afgehoord 1803.
16037 1792. Afgehoord 1803.
16038 1793. Afgehoord 1807.
16039 1794. Afgehoord 1807.
16040 1795. Afgehoord 1807.
16041 1796. Afgehoord 1807.
16042 1797-1799. Afgehoord 1807.
16043 1800-1802. Afgehoord 1807.
16044 1803-1805. Afgehoord 1807.
16045 1806 en 1807: Afgehoord 1808.

- 16046** Bijlagen bij de rekeningen,
 1783-1810. 1 pak
- 16047** Rekeningen van de rentmeester E.J. van der Wall wegens het beheer der domeinen,
 1808-1810. Afgehoord
 1811. 1 deel.

XII TURNHOUT

Stukken betreffende het beheer van Turnhout zijn ook te vinden in de inv.nrs. 913 en 608-618; registers van uitgaande stukken aan de belanghebbenden.

Er zijn maar weinig stukken betreffende Turnhout in het archief van de Nassause Domeinraad bewaard gebleven.

Amalia van Solms ontving in 1648 met de Vrede van Munster Turnhout als een erfelijk leen van de Spaanse Habsburgers. Na haar dood erfde haar kleinzoon Willem III het domein. Het vruchtgebruik kwam in 1676 toe aan Maria van Zimmeren, de jongste dochter van Amalia. Na haar dood verviel de gehele baronie aan Willem III.

In 1711 kwam Turnhout in het bezit van Frederik I van Pruisen. Het Hof van Brabant vonniste ten gunste van hem in het geschil met de Friese Nassaus over Turnhout als deel de nalatenschap van Willem III. In 1732 met de totstankoming van het verdrag van Partage tussen Willem IV en Frederik-Willem I van Pruisen, deed Willem IV definitief afstand van Turnhout.⁸⁷⁵ Turnhout is maar kort in het bezit geweest van de Oranje-Nassaus. Het beheer van de baronie werd buiten het beheer van het complex goederen van het huis van Oranje-Nassau door de Domeinraad gehouden. Turnhout was een particulier bezit van Amalia van Solms. Gedurende de tijd van Willem III werd de administratie van het beheer wel opgenomen in de administratie door de Domeinraad.

- 16048** Stukken betreffende het verzoek van de rentmeester van Turnhout aan de
 Domeinraad om afschriften van akten voor het proces tussen de Heer van Turnhout
 en de abdij Sint Michiels te Antwerpen over de grenzen van diverse dorpen onder
 haar jurisdictie, zoals Merxplas en Beerse.
 (1428 en 1450) 1665-1666 en z.j. 1 omslag
- 16049** Brief van prinses Amalia van Nassau aan de Staten van Holland en West-Friesland
 betreffende de administratie van Turnhout, . Gedrukt.
 1707 1 stuk
- 16050** Vervallen.
- 16051** Resolutie van de Domeinraad betreffende een rentebrief van Josephus Haak aan
 prins Willem V van een rente van 91 gulden gevestigd op goederen in Turnhout, .

875 Harry de Kok, Turnhout, Nassau en de scheiding van de Nederlanden. Turnhout 1985.

Met bijlage.
14 oktober 1768

2 stukken

XIII VIANDEN

VERWERVING

Elizabeth van Vianden stierf in 1417 kinderloos. Haar bezit -Vianden met St. Vith, Dasburg en Bütgenbach - liet zij na aan de kleinzonen van haar zus Adelheid. Adelheid van Vianden was getrouwd met Otto II van Nassau, stichter van de Dillenburgerse linie. Haar kleinzonen waren dus Nassaus. Zij erfden Vianden gezamenlijk. In 1450 was de enige bezitter van Vianden graaf Jan IV van Nassau.⁸⁷⁶

Het graafschap Vianden werd in 1566 door Philips II geconfisqueerd. Pas na de dood van graaf Pierre-Ernest de Mansfeld, die door Philips II als beheerder was aangesteld, kwam het graafschap weer in handen van een Oranje-Nassau: Philips-Willem.⁸⁷⁷ Deze liet de Luxemburgse goederen na aan zijn halfbroer Maurits.

In 1683 en in 1702 werd door de graaf van Isenghien beslag gelegd op het graafschap Vianden, als gevolg van het geschil tussen het huis Isenghien en het huis van Oranje Nassau over de aanspraken op het erfdeel van Françoise de Lannoy, moeder van Anna van Egmond. In 1759 werd het geschil beëindigd en het beslag opgeheven.⁸⁷⁸

In 1789 werd Luxemburg door de Fransen bezet. In 1795 werd Vianden tot nationaal bezit verklaard en door François Jacques van de Wall, intendant-generaal voor de Hollandse domeinen in de Franse departementen in bezit genomen. In 1806 werd het graafschap gevoegd bij de domeinen van Lodewijk Napoleon. Deze ruilde Vianden met zijn broer Napoleon voor de abdij van Echternach en Oost-Friesland. Napoleon schonk het graafschap in 1810 aan Laurent François Marie de Marboeuf, officier in zijn leger. Na diens dood in 1812 op Russische bodem, verviel het graafschap weer aan Napoleon. In 1815 echter wees het Congres van Wenen het groothertogdom Luxemburg toe aan koning Willem I. Daarmee kwam ook Vianden, zij het kleiner dan voorheen, weer aan een Oranje-Nassau.⁸⁷⁹

GRONDGEBIED EN BENAMING

Vianden ligt in het tegenwoordige Luxemburg en bestond uit de stad Vianden, het kasteel en uit 90 dorpen en gehuchten in zeven meierijen. De hoge jurisdictie in het gehele graafschap werd namens de heer uitgeoefend door een overambtman. De meierijen waren: Geichlingen en Wallendorf, Carlshausen, Geckler, Mittendorff, Nussbaum en Lahr. Aan het hoofd van een meierij stond een meier. Een meierij kon omvatten de hoge of lage jurisdictie, het grondgebied, of de dienstbaren (lijfeigenen).⁸⁸⁰

De hoofdbank van Vianden werd door verscheidene andere heerlijkheden en lagere rechtbanken erkend, hetgeen betekende dat deze instellingen advies over vonnissen bij de hoofdbank van Vianden dienden te halen. Voorts fungeerde in het graafschap nog een aantal grondbanken die aan een andere heer dan de graaf van Vianden behoorden.⁸⁸¹

Vianden was vanouds een soeverein graafschap. In de 13e eeuw werd het leenroerig aan de graaf van Luxemburg. Nadat het hertogdom Luxemburg in handen kwam van de Bourgondiërs, verloor Vianden ook zijn soevereiniteit.⁸⁸² De stad Vianden wordt doorsneden door de rivier de Our. Op de rechteroever ligt het oudste gedeelte van de stad -de hoge stad geheten- met het kasteel en op de linkeroever het jongere gedeelte van de stad -de lage stad geheten.

Het kasteel kwam, na vanaf de 15e eeuw niet meer als residentie van de graven van Vianden te hebben gefungeerd, te vervallen en werd een ruïne.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De heer had in het graafschap Vianden de hoge, middelbare en lage jurisdictie. In twee meierijen -Geichlingen en Wallendorf- had de heer uitsluitend de hoge jurisdictie. Deze twee meierijen hadden een andere 'grondheer'. De overige vijf meierijen - Carlshausen, Geckler, Mittendorff, Nussbaum, Lahr- waren zogenaamde 'dienstbare' meierijen. Dat wil zeggen dat de onderdanen lijfeigenen waren. Het lijfeigenschap hield in dat de lijfeigene herendiensten moest verrichten en/of verbonden was aan de grond: de voogdij. De lijfeigene mocht de grond niet verlaten, dan na vrijkoop.

Anderzijds mocht de heer de voogdij niet aan een ander toebedelen, zolang er nog familie van de lijfeigene in leven zou zijn en aanspraak maken.⁸⁸³

876 Zie: Drossaers I,1, pp. 140 e.v. en M. Mazel, 'Het graafschap Vianden'.

877 Jean Milmeister, 'Le comté de Vianden sous la Maison de Nassau', overdruk uit Hémecht 2/70, p. 217.

878 Jean Milmeister, Le comté de Vianden dans le conflit de Nassau et Isenghien (Luxembourg, 1973).

879 Milmeister, Nassau et Isenghien, 193.

880 NDR inv.nr. 767, folio 1135.

881 NDR inv.nr. 769, folio 1774 e.v.

882 Mazel, 'Het graafschap Vianden', pp. 98 e.v.

883 NDR inv.nr. 769, folio 1834.

Buiten het graafschap bezat de heer van Vianden in Neuenburg nog het dorp Krautscheid en enige dienstbare lieden; dus lijfeigen aan de graaf van Vianden. Voorts bezat de heer de tienden en had hij bossen in eigendom. Ook had hij recht op de levering van hout uit de 'gemene' bossen. De heer bezat 10 molens in het graafschap.⁸⁸⁴ De heer benoemde de volgende functionarissen:⁸⁸⁵

- Bewaarder van de ammunitie van oorlog op het kasteel
- Griffier en controleur van stad en graafschap
- Justicier (meier)
- Klerk
- Leenman
- Manrichter van het Leenhof
- Rentmeester of ontvanger van de domeinen
- Opperintendant
- Overambtman
- Stadhouder van de lenen

BEHEER

Het huis van Oranje heeft niet ononderbroken het beheer over Vianden kunnen voeren. Tussen 1683-1698 en tussen 1702-1759 had het huis Isenghien beslag gelegd op deze goederen. Het domein werd beheerd door een rentmeester.

De rentmeesters waren:

1638-1643	Jacob Groelaard
1643-1648	Herman Ernst
1648-1653	Gaspar Veijden
1653-1699	Pieter Roemer
1699-1759	Jan Roemer
1759-1762	Coenraad Philip de Breiderbagh de Bertrange
1762-1792	Christ. Joseph de Baringh
1792-?	F. de Baring

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit hoofdstuk staan de stukken betreffende Vianden beschreven. Van Vianden berusten nog weinig stukken in het archief van de Nassause Domeinraad. Veel stukken betreffende Vianden en Sankt Vith zijn in 1849 overgedragen aan de Commissie voor de nalatenschap van koning Willem II en terechtgekomen in het Koninklijk Huisarchief.

Toch is er in het archief van de Nassause Domeinraad over Vianden meer te vinden dan op het eerste gezicht lijkt. In de 'algemene' series: de notulen, de registers van uitgaande stukken, zijn gegevens te vinden betreffende Vianden. Zie daarvoor de rubriek Stukken van algemene aard.

16052	Beschikking van de hertog van Luxemburg betreffende aanspraken van de bisschop van Trier als leenheer van Vianden, Met bijlagen. 1608	1 omslag
16053	Privilege van graaf Hendrik van Nassau voor Vianden, Afschrift, 1614 1509.	1 stuk
16054	Lijst van leenmannen die in 1619 in handen van stadhouder Bouvet hun lenen hebben verheven, . Met formulier van eed. [1619]	1 katern
16055	Akte van consent van Maximiliaan van Oostenrijk aan graaf Hendrik van Nassau tot het heffen van tol op wijnen en waren. Afschriften z.d. 1498	2 stukken

884 NDR inv.nr. 769, folio 849.

885 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 686.

XIV ZICHEM

Stukken van voor 1581 staan beschreven in de inventaris van dr. S.W. A. Drossaers, Het archief van den Nassausche Domeinraad. Deel I. Het archief van den Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581. 's Gravenhage 1948.

Andere archieven uit de periode van de Nassause Domeinraad berusten in het Algemeen Rijksarchief te Brussel, Ruisbroekstraat 2, 1000 Brussel en in het Stadsarchief Tielt, Tramstraat 2, 8880 Tielt.

VERWERVING

In 1499 ruilde Willem van Gulik de heerlijkheid Diest samen met het land van Zichem, Zelem, Meerhout en Vorst en het burggraafschap Antwerpen voor Vucht, Gangelt en Millem in bezit van Engelbrecht II van Nassau. De heerlijkheid Diest en het land van Zichem bleven sindsdien in het bezit der Nassaus tot 1795. Het land van Zichem werd als een apart domein beheerd. Tot Zichem behoorde Scherpenheuvel

GRONDGEBIED EN BENAMING

Zichem ligt, net als Diest, in het gewest Brabant, in het kwartier van Leuven, aan de rivier de Demer. De heerlijkheid bestond uit de stad Zichem, de stad Scherpenheuvel en het land van Zichem waaronder de dorpen Tielt (een bedevaartsplaats ter ere van Onze Lieve Vrouw), Nieuwrode en Houwaart, Beckevoort, Molenbeek, Wersbeek, Waanrode en Miscom vielen.⁸⁸⁶

De stad Zichem was in de 17e eeuw, als gevolg van rampen als watervloed, oorlog en pest, in vervallen staat geraakt. In de 17e en 18e eeuw verschilde de stad in niets van een niet al te welvarend dorp. In Zichem stonden nog de resten van het slot en de toren uit de 12e eeuw, door een brand in 1593 verwoest.

De stad werd bestuurd door een meier en zeven schepenen, die door de heer werden benoemd. De meier was tevens meier van het land van Zichem en van Scherpenheuvel en werd daarom hoofdmeier genoemd. De schepenen kozen twee burgemeesters. De secretaris, tevens secretaris van het land van Zichem en Scherpenheuvel, werd aangesteld door de heer. In het land van Zichem was een laatbank van het kapittel van St. Pieter te Leuven gevestigd. Deze oefende alleen rechten uit betreffende goederen, cijnsroerig aan het kapittel.⁸⁸⁷

In 1578 zijn de archieven van de heer van Zichem die nog op het slot bewaard bleven, bij de inname van de stad door de Spanjaarden, door de laatsten meegenomen en zo verloren geraakt, reden waarom er uit die tijd weinig stukken bewaard zijn gebleven van Zichem, Meerhout en Vorst.⁸⁸⁸ Vlakbij Zichem ligt Scherpenheuvel. Scherpenheuvel maakte deel uit van Zichem, tot het in 1606 stadsrechten verkreeg van de aartshertogen Albert en Isabella. Scherpenheuvel is bekend om het Maria of Lieve Vrouwenbeeld, dat daar werd vereerd wegens de wonderen die het zou hebben verricht. De aartshertogen hebben in Scherpenheuvel een basiliek laten bouwen ter verering van het beeldje. De basiliek kwam in 1621⁸⁸⁹ gereed.

RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

De Nassaus had in Zichem de hoge, middelbare en lage jurisdictie. Zij bezaten het Leenhof van Zichem, dat afhankelijk was van het Leenhof van Brabant. Zij deelden de dorpen Nieuwrode en Houwaart met de Prins van Rubempré. Verder bezat de heer het recht op de grote jacht en de vrije warande. Dit recht werd bezeten onder voorwaarden dat de hertog van Brabant vrij mocht jagen.⁸⁹⁰ Ook bezat de prins van Oranje cijnzen onder Zichem en Scherpenheuvel. De cijnzen onder Zichem waren voor de helft van het kapittel van St. Pieter te Leuven en voor de helft van de prins van Oranje. Dat gold ook voor de watertol van Zichem. De andere helft van de tol werd dan nog gedeeld met de familie Rombouts.⁸⁹¹ Ook de molen in Zichem was slechts voor een deel in het bezit van het huis van Oranje-Nassau. Een ander recht van de heer was dat van de keur van de dode hand: het recht om na de dood van een eigenaar/bezitter van land een som geld te vorderen.⁸⁹² De heer benoemde in Zichem de volgende functionarissen:⁸⁹³

- Boswachter
- Drossaard
- Kastelein
- Meier

886 I.S. Tirion, Tegenwoordige Staat van Oostenrijische, Fransche en Pruisische Nederlanden (Amsterdam 1738), X, pp. 256 e.v. en De Seyn, Geschied- en aardrijkskundig woordenboek, pp. 1213 en 1566.

887 NDR inv.nr. 15216, pp.73 e.v.

888 NDR inv.nr. 15216 pp. 66 e.v.

889 In De Seyn, Geschied- en aardrijkskundig woordenboek is er sprake van het jaartal 1627, waarin de bouw van de basiliek voltooid was. Het jaartal 1621 is ontleend aan NDR inv.nr. 15216, p. 73.

890 NDR inv.nr 15216.

891 Zie hiervoor NDR inv.nr. 16145.

892 NDR inv.nrs. 764, folio 259; 766, folio 845 en 768, folio 1338.

893 Ontleend aan het Ambtboek, NDR inv.nr. 685.

- Meier, luitenant
- Opperjagermeester
- Rentmeester
- Schepen van het Leenhof
- Secretaris
- Secretaris van Tielt, Houwaart, Wersbeek, Nieuwrode, Beckevoort, Molenbeek, Waanrode en Miscom
- Stadhouder en Griffier van de Lenen

BEHEER

De lenen van Zichem werden geadmistreerd door de stadhouder en griffier van het Leenhof Diest en Zichem. Hij deed rekening van pondpenningen en heergewaden tot 1626. De lenen van Meerhout werden door het Leenhof geadmistreerd tot 1626. Vanaf die tijd werden deze lenen apart geadmistreerd. Het Leenhof van Diest was gevestigd in het huis op de Warande. Rentmeesters van het domein Zichem waren: ⁸⁹⁴

In 1523	Daneel van Binckem
[1601]-1606	Antonis van Bouckhout
[1646]-1661	Jan Cools
1661-1676	Daniël Cools
1677-1681	Barbara van den Bossche, weduwe van D. Cools
1682-[1726]	Adriaan Cools
1726-1733	Servaas Wicken
1734-1737	Gisbert Ferdinand van Leemputten
1738-1752	Philippus Jacobus Daels
1753-1755	Philippus Emanuel Crabeels
1756-1756	Arnoldus Godefridus Cox, provisioneel
1757-1763	Johannes Franciscus Bols
1763-1768	François Emanuel Feijen
1769-1771	Helena Francisca Nuijts, weduwe van F.E. Feijen
1771-1786	Thomas Jacobus Josephus Spruijt
1787-1789	Maria Anna Somers, weduwe van Spruijt
1789-1808	Antonie Joseph d'Elderen

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

In dit hoofdstuk staan de stukken betreffende Zichem beschreven. In deel 1, hoofdstuk 1, Stukken van algemene aard en in deel 9, hoofdstuk Gezamenlijke domeinen in de Zuidelijke Nederlanden bevinden zich ook stukken en gegevens betreffende het domein Zichem.

Stukken betreffende de leenzaken van Diest en Zichem zijn vanwege de vermenging van de administraties van de lenen geplaatst onder Diest, rubriek Het Leenhof van Diest en Zichem.

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

Omdat het aantal stukken betreffende de verpachting van goederen gering is, is besloten deze stukken te plaatsen onder de rubrieken van de desbetreffende goederen en rechten.

BIJLAGE

INHOUDSOPGAVE VAN DE REKENING

⁸⁹⁵

ONTFANG

1. Chijnsen te Zichem en Scherpenheuvel
2. Chijnsen tot Thielt
3. Chijnsen tot Miscom en Waenrode
4. Chijnsen tot Beckevort, Wersbeeck, en Molenbeeck
5. Diversche thollen
6. Pachten van landen ende beemden
7. Ambachtgelden te Zichem

⁸⁹⁴ Ontleend aan het Ambtboek en de rekeningen van de rentmeesters.

⁸⁹⁵ Ontleend aan de rekening over het jaar 1768, NDR inv.nr. 16268

8. Wisselen en lombaer aldaer
9. Orloven en consenten
10. Bosschen
11. Vogelrijen en waranden
12. visscherijen achter de borgth
13. Diensten en corweijden
14. Pontpenningen te Zichem
15. Idem te Scherpenheuvel
16. Verbeurde goederen en beleijden
17. Pontpenningen van goederen gegoed voor skeepens van Loven
18. Pontpenningen tot Thielt
19. Pontpenningen te Beckevort
20. Pontpenningen te Hauwaert
21. Pontpenningen te Waenrode
22. Pontpenningen te Miscom
23. Idem te Wersbeek en Molebeeck
24. Keuren na doode hand
25. Exploicten van justitie
26. Watermolen te Zichem
27. Pachten tot St. Andries
28. Ontfang extraordinaris

UIJTGAVE

1. Chijnsen en rentjens
2. Gagien en tantiesme
3. Voiagien en procedures
4. Bosschen en plantagien
5. Renten op't domeijn
6. Reparatiën aen't slot te Zichem
7. Idem aende Kerkhofmolen
8. Idem aende brugge te Waenrode
9. Aen de wekelijkke misse
10. Fauten van chijnsen
11. Oncosten tot ontfang van chijnsen
12. Uijtgabe ordinaris
13. Aenkleedinge van dienaers
14. Aen publicque lasten
15. Uijtgabe extraordinaris

A ALGEMEEN

- 16056** Ingekomen resoluties bij rentmeester Servaas Wicken, 1727-1733. 1 omslag
- 16057** Ingekomen stukken bij Gisbert Ferdinand van Leemputten van de Domeinraad en diens functionarissen betreffende administratie van het rentambt, 1734-1738. 1 omslag
- 16058** Ingekomen brieven bij T.J. Sanchez d'Aguilar, procureur te Brussel, van Van Leemputten, 1736-1738. 1 omslag
- Generale rapporten van J.M. Jacmain d'Ortho aan de Domeinraad over het beheer van de domeinen Grimbergen, Diest en Zichem, 1751.
Zie onder Grimbergen, NDR inv.nr. 15401.
- 16059** Ingekomen brief bij J.M. Jacmain d'Ortho, intendant, van P.E. Crabeels, hoofdmeier van Zichem, betreffende enkele zaken te Zichem, Met bijlage. 1757. 2 stukken

- 16060** Memorie betreffende de rechten en bevoegdheden van de heer van Zichem, 1767. 1 stuk
Waarschijnlijk diende dit voor het opstellen van de 'instructieve memorie', NDR inv.nr. 15216.
- 16061** Memories van de rentmeester wegens ontvangen orders en resoluties van de Domeinraad, 1776-1778 en 1781-1786. 1 band
- 16062** Generale rapporten van de rentmeesters wegens degesteldheid van het domein, 1778-1793. 1 band
- 16063** Ingekomen stukken bij de Domeinraad betreffende Zichem. Met aantekeningen van de Domeinraad betreffende de afhandeling door de rentmeester A.J. d'Elderen, 1792-1793 en 1792-1794 1 omslag
- 16064** Aantekeningen betreffende het beheer van Zichem, Klad. [begin 18e eeuw] 1 stuk
- B VERWERVING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN**
- 16065** Akte van transport door het convent van het Onze Lieve Vrouwenklooster van de [Elsen] te Zichem aan prins Philips Willem van bos bij Scherpenheuvel, 1613. 1 charter.
Met uithangend zegel.
- 16066** Akten betreffende de overdracht door de erfgenamen van Leonard Mallet aan Baltazar Spannenberger, meier van Zichem, ten behoeve van prins Philips Willem, van land binnenen buiten Scherpenheuvel, 1614. Afschriften, 1620. 3 stukken
- 16067** Vidimus van schepenen van Zichem betreffende een akte van transport van prins Philips Willem aan Middelburg, secretaris van Zichem, van een erf aan de Diestelse straat in Zichem tegen een jaarlijkse cijns en losrente, 1612. Afschrift, 1616. 1 stuk
- Stukken betreffende de inbezitneming van Diest en Scherpenheuvel door graaf Jan van Nassau, 1625-1626. 1 omslag
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15367 in de deelinventaris Diest.
- 16068** Stukken betreffende de limietscheiding van de heide en vroenten tussen Zichem en de Kaggevinne Kempens, 1659-1772. 1 omslag
- 16069** Overeenkomst tussen Adriaan Cools, rentmeester, en Norbertus van Willebringens, secretaris van de stad Leuven, betreffende de verhouding van het laatbank van Leuven en het college van schepenen van Zichem, 1699. 1 stuk
- 16070** Extracten uit de leenregisters van het Leenhof van Brabant betreffende Zichem, [1e helft 18e eeuw]. 2 stukken
- 16071** Stukken betreffende de rechten en bevoegdheden van de prins van Oranje en de

prins van Rubempré in de heerlijkheid Hauwaart en Nieuwrode,
1724 en 1768. 2 stukken

16072 Akten betreffende de verkoop door Jan Peeters en Marie Berkmans aan Francois Emmanuel Feijen, als rentmeester van prins Willem V, van een huis en erf bij de Kerkhofmolen te Zichem;
1766. 2 stukken

16073 Akte van transport door Maria Anna van Hinnisdael aan François Emmanuel Feijen, ten behoeve van prins Willem V, van een beemd te Miscom. Afschrift.
1767. 1 stuk

16074 Akte van transport door Joannes Wouters aan François Emmanuel Feijen als rentmeester van Zichem van grond bij de Kerkhofsmolen te Zichem.
1769. 1 stuk

16075 Stukken betreffende de limietscheiding tussen Zichem en de abdij van Averbode.
z.d. 2 stukken

C BESTUUR

1 REGELGEVING

16076 Plakkaat van de Raad van Brabant betreffende Zichem, Meerhout en Vorst over de verkoop en transport van met cijns belaste goederen, de gemene lands- en andere rekeningen, het onderhoud aan wegen en straten en het arresteren van schuldenaren, Met bijlage. Deels gedrukt.
1664. 1 charter, 1 stuk

16077 Plakkaat van de aartshertogen Albertus en Isabella betreffende het verbod op de verkoop en het transport van goederen door ingezetenen van Zichem, Meerhout en Vorst zonder kennisgeving aan de meier en de rentmeester van Zichem, gedrukt.
1665 1 charter, 1 stuk

16078 Akte van bevestiging door keizer Karel VI als hertog van Brabant van het weiderecht van de ingezetenen van Zichem op gronden bij Molenstede, Afschrift.
1719. 1 stuk

16079 Stukken betreffende het samenstellen van een reglement voor de publieke administratie van stad en land van Zichem van hoofdmeier T.J. Spruijt,
1766-1770. 1 omslag

16080 Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende het verbod op openbare eerbewijzen wegens het overlijden van de graaf van Aarschot, heer van Waanrode, Met bijlage.
1783. 2 stukken
Waanrode was een van Zichem afhankelijke heerlijkheid in het land van Zichem.

16081 Reglement van het ambacht van schiptrekkers binnen Zichem,
18e eeuw. 1 stuk

2 STADS- EN LANDSAANGELEGENHEDEN

16082 Conditioes van verhuur door de schepenen van Tielt van de weiden van de

-
- erfgenamen van Guilliam Jans,
1674. 1 stuk
- 16083** Beschikking van de Domeinraad voor burgemeester en wethouders van Zichem inzake het laten inspecteren van hun archieven door Adriaan Cools, rentmeester, 1686. 1 stuk
- 16084** Stukken betreffende het proces voor de Raad van Brabant tussen de regeerders en enkele ingezetenen van Hauwaart over de papieren afkomstig uit de dorpscombe, 1688-1689. 1 omslag
- 16085** Stukken betreffende een proces voor de Raad van Brabant inzake een geschil tussen de rentmeester Feijen en de pastoor Essink en regenten van Tielt over het recht op het beplanten van gemene straten en gronden, 1765-1769. 2 pakken
- 16086** Stukken betreffende het recht van de stad Zichem op de verkoop van cijnsplichtige gemene gronden, 1772-1774. 3 stukken
- 16087** Rekening van de meier van Zichem voor [] betreffende de visites van dokter Gilis in 1764-1766 aan de gevangene Jan Francis Nericen, 18e eeuw. 1 stuk
- 3 BELASTINGEN**
- 16088** Rekest van de schepenen en ingezetenen van Tielt aan de Domeinraad betreffende het ten laste brengen van de gemene middelen van een bedrag van zeventuizend gulden, Concept. 1690. 1 stuk
- 16089** Proces-verbaal van [] betreffende een geschil tussen de regeerders van Betekom en enkele ingezetenen van Zichem over openstaande lasten op goederen in Betekom, Afschrift. 1695. 1 stuk
- 16090** Stukken betreffende het verzoek van de regeerders van Zichem aan de Raad van Brabant om een octrooi tot het heffen van een belasting ter dekking van de kosten van de verbetering van de waterafvoer in Zichem, 1703-1705. 3 stukken
- 4 FUNCTIONARISSEN**
- 16091** Stukken betreffende klachten van inwoners en regeerders over (mede) regeerders van Tielt, 1614-1692. 1 omslag
- 16092** Stukken betreffende de administratie van Daniël Cools, 1673-1679. 1 omslag
- 16093** Stukken betreffende salaris en emolumenten van Daniël Cools en zijn weduwe Barbara van den Bossche wegens hun rentmeesterschap, 1678-1680. 1 omslag

-
- 16094** Brief van [] aan A. Cools betreffende de collatie van de koster en schoolmeester te Tielt, Met bijlagen.
1692. 1 omslag
- 16095** Stukken betreffende de aanspraken van de prins van Oranje op de boedel van wijlen Adriaan Cools,
1701-1764. 1 omslag
- 16096** Notitie betreffende de instructie voor de rentmeester van Zichem,
1711. 1 stuk
- 16097** Akte van borgtocht van Adriaan Cools voor zijn administratie,
1711. 1 stuk
- 16098** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en Adriaan Cools over het slot van zijn rekening wegens het beheer van Zichem, Met retroacta.
1719. 1 omslag
- 16099** Notitie betreffende de beschikkingen van de Raad van Brabant op rekesten van resp. Baptist de Wilde en Adriaan Cools, rentmeesters in Zichem, Afschrift.
1725. 1 stuk
- 16100** Stukken betreffende de administratie van Servaes Wicke als secretaris van Tielt,
1733-1735. 1 omslag
- 16101** Resolutie van de Domeinraad betreffende de voordracht van Van Leemputten als rentmeester van Zichem, Concept.
1735. 1 stuk
- Ingekomen en concept van uitgaande brief bij en van Jan Lambert van Ravesteijn van en aan de Domeinraad betreffende het vacante drostambt van Diest en Zichem,
1740. 2 stukken
Zie onder Diest, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15401.
- 16102** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en Philippus Emanuel Crabeels betreffende het slot van diens administratie als rentmeester,
1753-1764. 1 omslag
- 16103** Stukken betreffende de uitstaande schulden van rentmeester P.J. Daels aan de Domeinraad wegens het beheer van het domein,
1762. 1 omslag
- 16104** Vervallen
- 16105** Brief van N.J. Sanchez d'Aguiar, agent-generaal, betreffende de nominatie van regeerders van Zichem en Scherpenheuvel, Met bijlage.
1774. 2 stukken

D BEHEER**1 CIJNZEN****a Registers van cijzen**

- 16106-16112** Registers van cijzen in de dorpen Waanrode, Miscom, Wersbeek en Molenbeek en Beckevoort, 1523-1730. 7 delen
- 16106** Waanrode, Miscom en Molenbeek, 1523
- 16107** Waanrode, Miscom en Molenbeek, Afschrift, 18e eeuw 1523.
- 16108** Miscom, Waanrode, Beckevoort en Molenbeek. Met aantekeningen van betalingen. Met index per dorp. 1653-1684
- 16109** Beckevoort, Met index op persoonsnamen. Met aantekeningen van betalingen. 1659-1732
- 16110** Beckevoort, 1730.
- 16111** Waanrode, 1730.
- 16112** Wersbeek en Molenbeek, 1730.
- 16113-16118** Topografische registers van cijzen in Zichem, 1523-1732. 6 delen
De helft van de mei-cijzen in Zichem behoorde aan het kapittel van St Pieter te Leuven.
- 16113** Cijzen van St. Thomasdag en van half mei, 1523.
- 16114** Cijzen van St. Thomasdag en half mei, Met aantekeningen van betalingen. 1613.
- 16115** Cijzen van St. Thomasdag, Met aantekeningen van betalingen. Met verwijzing naar paginanummer in het register van 1730, NDR inv.nr. 161171659-1732.
- 16116** Cijzen van half mei, 1659-1732. Met aantekeningen van betalingen. Met verwijzing naar paginanummer in het register van 1730, NDR inv.nr 16118
- 16117** Cijzen van St. Thomasdag, 1730.
- 16118** Cijzen van half mei, 1730.
- Register van renten en cijzen van Diest en Zichem, toekomende aan het klooster van Heverle bij Leuven, 1620. 1 deel
In een vonnis van de Raad van Brabant uit 1620 in een geschil tussen prins Maurits en het klooster werd bepaald dat de eerstgenoemde alle renten, die door de confiscatie van de Nassause goederen door de Spaanse partij achterstallig waren geraakt aan het klooster diende te voldoen, of het klooster in staat moest stellen door overgave van de administratie -deze renten en cijzen te innen. Met per post verwijzingen naar folionummers van [].
Zie rubriek Diest en het Leenhof van Diest en Zichem, subrubriek Cijzen en grondrenten, NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15420.
- 16119-16120** Registers van cijzen in Beckevoort, 1659-1731. 2 delen
De registers hebben ieder een andere ordening van de posten. Beide registers verwijzen naar elkaar.
- 16119** Met aantekeningen van betalingen. 1659-1731.
- 16120** Zonder aantekeningen van betalingen. [Ca. 1730].
- 16121-16122** Topografisch register van cijzen in Tielt, 1665-1728 en 1730. 2 delen
- 16121** Met verwijzingen naar folionummers in het register van 1730, NDR

inv.nr. 161221665-1728.
16122 1730.

b Overige stukken

- 16123** Stukken betreffende de administratie en handhaving van het recht op cijnsheffing in Zichem, 1601-1736. 1 omslag, 1 pak
- 16124** Stukken betreffende de heffing van cijzen en pondpenningen door Willem van Halmael, smalheer in het land van Zichem, op goederen in Scherpenheuvel, 1614 en 1665. 4 stukken
- 16125** Lijst van goederen onder Tielt, die niet zijn overgedragen naar de nieuwe cijnsboeken, 1615-1730. 1 deel
- 16126** Stukken betreffende de vordering op inwoners van Tielt van cijzen en pondpenningen, 1617-1723. 3 omslagen
- 16127** Stukken betreffende de inventarisatie en vernieuwing van de cijnsboeken van stad en land van Zichem, 1665-1666. 1 omslag
- 16128** Stukken betreffende de invordering van cijzen en pondpenningen op de weduwe van de advocaat Bauwens te Scherpenheuvel, 1665-1715. 1 omslag
- 16129** Stukken betreffende de administratie van de cijzen van rentmeester Daniël Cools, 1673-1679. 1 omslag
- 16130** Brief van [] aan rentmeester Daniël Cools betreffende de inning van cijzen. Met commissie voor deurwaarder Reyniers voor hy innen van achterstallige cijzen. 1678. 1 stuk
- 16131** Legger van huizen en erven binnen Scherpenheuvel opgemaakt door de magistraat van Scherpenheuvel ten behoeve van de heffing van cijns, Afschrift, [17e eeuw]. 1614. 1 katern
- 16132** Naamindex op het register van cijzen van Tielt, 17e eeuw. 1 katern
- 16133** Lijsten van goederen onder Tielt waarvoor geestelijke stichtingen cijnsplichtig zijn, 1721-1735. 1 omslag
- 16134** Stukken betreffende de vordering van achterstallige cijzen te Waanrode en te Beckevoort, 1730-1751. 1 omslag
- 16135** Borderel van de registers van cijzen van 1730 van Zichem en Scherpenheuvel, Waanrode, Wersbeek en Molenbeek, Tielt, Beckevoort en Miscom, 1751. 1 katern

- 16136** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de overeenkomst tussen S.L. Sanchez d'Aguilar, agent-generaal, en douairière de Paramo over de cijns op het hof van Wange of de Rode Poort onder Beckevoort, 1777. 2 stukken
- 2 JACHT**
- Stukken betreffende het recht en de exploitatie van de grote en kleine jacht in Diest, Zichem en Scherpenheuvel, 1612-1768. 1 omslag
Zie NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15439, rubriek Diest en het Leenhof van Diest en Zichem, subrubriek Jacht.
- 16137** Akte van attestatie van de schepenen van Tielt betreffende de verpachting en opbrengst van de jacht gedurende de oorlog [van 1672-1678] door rentmeester Daniël Cools, Afschrift, [1716]. 1681. 1 stuk
- 16138** Akte van verpachting van de Domeinraad aan de abdij van Averbode van het jachtrecht in het bos van Zichemerveld, 1721. 1 stuk
- 16139** Stukken betreffende een geschil tussen de prins van Oranje en de prins van Rubempré over het recht van de jacht op Hauwaart en Nieuwrode te Zichem, Met bijlage. 1730-1732. 1 omslag
Deze stukken zijn afkomstig van agent J.L. van Ravesteijn.
- 16140** Stukken betreffende een geschil tussen F.D.H. Cordeijs, rentmeester en opperjagermeester van Diest, Zichem en Scherpenheuvel, en T.J. Spruijt, hoofdmeier van Zichem, over ieders bevoegdheid inzake het jachtrecht, 1766-1774. 1 omslag
- 16141** Stukken betreffende een geschil tussen regeerders en ingezetenen van Zichem over de door hoofdmeier T.J. Spruijt aan enkele ingezetenen opgelegde patrouilleverplichting in de jacht van de prins van Oranje, 1768. 1 omslag
- 16142** Stukken betreffende een geschil tussen de Domeinraad en baron Belderbusch over de jacht op Beckevoort, 1772-1773. 1 omslag
- 16143** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de overeenkomst tussen N.J. Sanchez d'Aguilar, agent-generaal, en de abdij van Averbode over het jachtrecht in het Zichemse veld, 1773. 2 stukken
- 16144** Extract-resolutie van de Domeinraad betreffende de overeenkomst tussen S.L. Sanchez d'Aguilar, agent-generaal, en baron van Reischach, commandeur van Beckevoort (Zichem), over de jacht en jurisdictie van Beckevoort, Met bijlage. 1786. 2 stukken

3 TOLLEN

- 16145** Stukken betreffende de exploitatie van de watertol, 1584-1734. 1 omslag

4 OPSTALLEN

- 16146** Stukken betreffende de exploitatie van de molen te Zichem, 1651-1719. 1 omslag
- 16147** Stukken betreffende het onderhoud van het kasteel te Zichem, 1668-1718. 1 omslag
- 16148** Stukken betreffende de windmolen van Tielt, 17e eeuw -1735. 1 omslag
- 16149** Stukken betreffende de vordering op Hendrik Janssens, pachter van de Kerkhofmolen van de verhoogde pacht, 1737-1738. 1 omslag

5 GEWASSEN

- 16150** Stukken betreffende de exploitatie van het schaarhout op de gemene en prinselijke landen in Tielt, 17e eeuw. 1 omslag
- 16151** Stukken betreffende de verpachting van houtgewas, 1706-1710. 1 omslag
- 16152** Conditie van verkoop door Adriaan Cools van schaarhout en granen, 1711-1712 en 1714. 1 stuk
- 16153** Stukken betreffende het recht op tiendheffing van de prins van Oranje op kaphout in Tielt, 1764. 1 omslag
- 16154** Brieven van [] aan de Domeinraad betreffende het verzoek van de regeerders van Zichem om bomen te mogen kappen in het bos onder Kaggevinne Lovens en op de markt van Zichem, ten behoeve van de bouw van een nieuw stadhuis, 1774. 2 stukken

6 HEIDE EN LANDERIJEN

- 16155** Akte van attestatie van de schepenen van Zichem betreffende het gebrek aan profijt als gevolg van de overstroming van de Demer in 1691 en 1692 van door Jan Stalmans van prins Willem III gehuurd land in het Wildbroek, 1695. 1 stuk
- 16156** Vonnis van [] in het geschil tussen Ph.E. Crabeels, hoofdmeier van Zichem, en de pachter van het Loobosch betreffende het zonder toestemming hoeden van schapen op het land van Matthijs Didden, Afschrift. eerste helft 18e eeuw 1 stuk

- 16157** Overeenkomst tussen N.J. Sanchez d'Aguilar, gemachtigde van prins Willem V, en de magistraat van Zichem betreffende de rechten op de Everbeurter heide te Zichem, 1773. 1 stuk

7 OVERIGE GOEDEREN EN RECHTEN

- 16158** Stukken betreffende de verhuur en verpachting van goederen in Miscom, Scherpenheuvel en Zichem, 1675-1736. 1 omslag
Bevat kaartje.

- 16159** Overeenkomst van pacht tussen Jean Paul Bombarde cs. en Adriaan Cools betreffende goederen te Lummen, 1702. 1 stuk

8 FINANCIEN

a Rekeningen van de rentmeesters

- 16160-16162** Rekeningen van Antonis van Bouck hout, 1601, 1605 en 1606. 3 delen

16160 1601. Afgehoord 1604.

16161 1605. Afgehoord 1614.

16162 1606. Afgehoord 1614

- 16163-16169** Rekeningen van Jan Cools, 1655-1661. 7 delen

16163 1655. Afgehoord. Met bijlage. 1660

16164 1656. Afgehoord 1660.

16165 1657. Afgehoord 1660.

16166 1658. Afgehoord 1660.

16167 1659. Afgehoord 1662.

16168 1660. Afgehoord 1662.

16169 1661. Afgehoord 1663.

- 16170-16186** Rekeningen van Daniël Cools, 1662-1676 en z.d. 15 delen, 2 omslagen

16170 1662. Afgehoord 1665.

16171 1663. Afgehoord. Met bijlage. 1666.

16172 1664. Afgehoord. Met bijlage. 1666.

16173 1665. Afgehoord. Met bijlage 1668.

16174 1666. Afgehoord Met bijlage. 1670

16175 1667. Afgehoord 1670.

16176 1668. Afgehoord. Met bijlage. 1670.

16177 1669. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.

16178 1670. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.

16179 1671. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.

16180 1672. Afgehoord. Met bijlagen. 1675.

16181 1673. Afgehoord. Met bijlage. 1675

16182 1674. Afgehoord 1679.

16183 1675. Afgehoord 1679.

16184 1675. Fragment., 1 omslag

16185 1676. Afgehoord 1680.

	16186	Z.d.Fragment., 1 omslag	
16187-16192		Rekeningen van Barbara van den Bossche, weduwe van Daniël Cools, 1677-1682.	6 delen, 1 omslag
	16187	1677. Afgehoord 1682	
	16188	1678. Afgehoord 1683	
	16189	1679. Afgehoord 1687	
	16190	1680. Afgehoord 1687.	
	16191	1681. Afgehoord 1687.	
	16192	1682. Afgehoord. In tweevoud. Deels fragment. 1687., 1 deel en 1 omslag	
16193-16226		Rekeningen van Adriaan Cools, 1683-1715.	31 delen, 10 omslagen
	16193	1683. Afgehoord 1690.	
	16194	1684. Afgehoord 1690.	
	16195	1685. Afgehoord. Met bijlage. 1690.	
	16196	1686. Afgehoord 1712.	
	16197	1687. Afgehoord 1712.	
	16198	1688. Afgehoord 1712.	
	16199	1689. Afgehoord 1712.	
	16200	1690. Afgehoord 1712.	
	16201	1691. Afgehoord 1712.	
	16202	1692. Afgehoord 1712	
	16203	1693. Afgehoord 1713.	
	16204	1694. Afgehoord 1713.	
	16205	1695. Afgehoord. Met bijlage. 1713.	
	16206	1696. Afgehoord. Met bijlage. 1713.	
	16207	1697. Afgehoord 1714.	
	16208	1698. Afgehoord 1714.	
	16209	1699. Afgehoord 1714.	
	16210	1700. Afgehoord. In tweevoud. Deels fragment. 1714., 1 deel en 1 omslag	
	16211	1701. Afgehoord 1715.	
	16212	1702. Afgehoord 1715.	
	16213	1703. Afgehoord. Met bijlage. 1716.	
	16214	1704. Afgehoord. Met bijlage. In tweevoud. Deels fragment. 1716., 3 deel en 1 omslag	
	16215	1705. Afgehoord. Met bijlage. 1716.	
	16216	1706. Afgehoord. In tweevoud. Deels fragment. 1718., 1 deel en 1 omslag	
	16217	1707. Afgehoord. In drievoud. Deels concept. 1718., 1 deel en 2 omslagen	
	16218	1708. Afgehoord. In tweevoud. Deels concept. 1719., 1 deel en 1 omslag	
	16219	1709. Afgehoord 1719.	
	16220	1710. Afgehoord 1719.	
	16221	1711. Afgehoord 1719.	
	16222	1712. Afgehoord 1719.	
	16223	1712. Afgehoord. In tweevoud. 1719., 1 deel en 1 omslag	
	16224	1713. [Concept]. Fragment., 1 omslag	
	16225	1714. [Concept]. Fragment., 1 omslag	
	16226	1715. [Concept]. Fragment., 1 omslag	

- 16227-16231** Rekeningen van Servaas Wicken wegens de ontvangst van cijzen onder Tielt, Waanrode, Wersbeek, Molenbeek en Beckevoort, alsmede de molenpacht te Zichem en de pacht van goederen onder Miscom en Tielt, 1726-1730. 5 katernen
- 16227** 1726
16228 1727
16229 1728
16230 1629
16231 1730
- 16232-16236** Rekeningen van Gisbert Ferdinand van Leemputten, 1734-1737. 5 delen
- 16232** ,
1734. Afgehoord 1739.
1735. Afgehoord 1739.
1736. Afgehoord 1739.
1737. Afgehoord. Rendantsexemplaar. 1739.
- 16233** 1734. Afgehoord 1739.
16234 1735. Afgehoord. Met bijlagen. 1739.
16235 1736. Afgehoord 1739.
16236 1737. Afgehoord 1739
- 16237-16252** Rekeningen van Philippus Jacobus Daels, 1738-1752. 25 delen
- 16237** ,
1738 Afgehoord 1744.
1739 Afgehoord 1744.
1740. Afgehoord 1744.
1741 Afgehoord 1745.
1742. Afgehoord 1745.
1743. Afgehoord. Rendantsexemplaar1745.
- 16238** 1738. Afgehoord 1744.
16239 1739. Afgehoord 1744.
16240 1740. Afgehoord 1745.
16241 1741. Afgehoord 1745.
16242 1742. Afgehoord 1745.
16243 1743. Afgehoord 1745.
16244 1744. Afgehoord. In tweevoud1750
16245 1745. Afgehoord. In tweevoud. 1751
16246 1746. Afgehoord. In tweevoud. 1752
16247 1747. Afgehoord. In tweevoud. 1754
16248 1748. Afgehoord. In tweevoud. 1754
16249 1749. Afgehoord. In tweevoud. 1755
16250 1750. Afgehoord. In tweevoud. 1755
16251 1751. Afgehoord. In tweevoud. 1758
16252 1752. Afgehoord. In tweevoud. 1758
- 16253-16255** Rekeningen van Philippus Emmanuel Crabeels, 1753-1756. 3 delen
- 16253** 1753. Afgehoord 1760.
16254 1754. Afgehoord 1760.
16255 1755. Afgehoord 1760.
- 16256-16263** Rekeningen van Johannes Franiscus Bols,

	1756-1763.		8 delen
	16256	1756. Afgehoord 1761.	
	16257	1757. Afgehoord 1761.	
	16258	1758. Afgehoord 1762.	
	16259	1759. Afgehoord 1763.	
	16260	1760. Afgehoord 1763.	
	16261	1761. Afgehoord 1764.	
	16262	1762. Afgehoord 1765.	
	16263	1763. Afgehoord 1765.	
16264-16268	Rekeningen van François Emmanuel Feijen, 1764-1768.		5 delen
	16264	1764. Afgehoord 1762.	
	16265	1765. Afgehoord 1768.	
	16266	1766. Afgehoord 1768.	
	16267	1767. Afgehoord 1770.	
	16268	1768. Afgehoord 1772.	
16269-16271	Rekeningen van Helena Francisca Nuijts, weduwe van F.E. Feijen, 1769-1771		3 delen
	16269	1769. Afgehoord 1772.	
	16270	1770. Afgehoord 1772.	
	16271	1771. Afgehoord 1773.	
16272-16286	Rekeningen van Thomas Jacobus Joseph Spruijt, 1772-1786.		15 delen
	16272	1772. Afgehoord 1775.	
	16273	1773. Afgehoord 1775.	
	16274	1774. Afgehoord 1777.	
	16275	1775. Afgehoord 1777.	
	16276	1776. Afgehoord 1778.	
	16277	1777. Afgehoord 1779.	
	16278	1778. Afgehoord 1780.	
	16279	1779. Afgehoord 1781.	
	16280	1780. Afgehoord 1782.	
	16281	1781. Afgehoord 1783.	
	16282	1782. Afgehoord 1784.	
	16283	1783. Afgehoord 1784.	
	16284	1784. Afgehoord 1786.	
	16285	1785. Afgehoord 1787.	
	16286	1786. Afgehoord 1788.	
16287-16289	Rekeningen van Maria Anna Somers, weduwe van T.J.J. Spruijt, 1787-1789.		4 delen
	16287	1787 Afgehoord 1789.	
	16288	1788 Afgehoord 1790.	
	16289	1789. Afgehoord In tweevoud 1794	
16290-16296	Rekeningen van Anthonie Joseph d'Eldereren, 1790-1798 en 1800-1808.		7 delen
	16290	1790. Afgehoord 1804.	
	16291	1791. Afgehoord 1805	
	16292	1792. Afgehoord 1807	
	16293	1793. Afgehoord 1807.	

- 16294 1794. Afgehoord 1808
 16295 1795. Afgehoord 1808.
 16296 1796-1798 en 1800-1808. Afgehoord 1812

- 16297-16298 Bijlagen bij de rekeningen,
 1779-1808. 2 pakken
 16297 1779-1787.
 16298 1788-1808.

b Overige stukken betreffende financiën

- 16299 Verklaring van Baltazar Spannenberger, rentmeester van Zichem, Meerhout en Vorst, betreffende de declaratie van kosten ten laste van prins Philips Willem, 1617. 1 stuk
- 16300 Stukken betreffende periodieke uitkeringen aan instellingen en personen ten laste van het domein, 1667-1734. 1 omslag
- 16301 Rekening van advocaat De Jonge voor Adriaan Cools wegens zijn verrichtingen over de jaren 1689-1695 in processen van prins Wtlem III tegen diverse partijen, 1696. 3 stukken
- 16302 Lijsten van inkomsten uit Tielt, [17e eeuw]. 3 stukken
- 16303 Stukken betreffende de vordering van meier Van Cannaert d'Hamale op rentmeester Servaas Wicken van geld voor het kleden van de dienaren in het domein en het bouwen van een sluis, 1715-1732. 1 omslag
- 16304 Stukken betreffende een generale rekening over de jaren van de administratie van Servaas Wicken, 1726-1733, door rentmeester G.F. van Leemputten. 1726-1735. 1 pak, 1 omslag
- 16305 Aantekeningen door Gisbert Ferdinand van Leemputten betreffende kosten voor processen over de jaren 1736-1738 van de prins van Oranje tegen diverse partijen, 1739. 2 stukken
- 16306 Kwitantie van J.J. van Goedenhuijsse voor rentmeester Wicken betreffende de ontvangst van een som geld van de abdij van St. Reinaertsdal, z.d. 1 stuk
- 16307 Rekest van Gisbert Ferdinand van Leemputten aan de Raad van Brabant betreffende de uitgifte van brieven van debitis, Concept. z.d. 1 stuk

E ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 16308 Inventaris van stukken van rentmeester Daniël Cools, Fragment. [17e eeuw]. 1 stuk
- 16309 Lijst van stukken ontvangen door rentmeester Servaas Wicken, 1727. 1 stuk

16310

Inventaris van stukken betreffende Zichem, afkomstig van de rentmeester,
Afschriften
1751.

1 omslag

DEEL 10. DOMEINEN IN FRANKRIJK**I CHÂTEAURENARD**

In het deelarchief Orange werden enkele stukken betreffende dit domein aangetroffen, voornamelijk bewijsstukken, in Den Haag overgelegd door de surintendant Gédéon Vaultin. De bezittingen en rechten in Châteaurenard, een stadje in Frankrijk 88 km ten oosten van Orleans, hadden toebehoord aan Louise de Coligny (het ligt dicht bij het stamslot der Colignys in Châtillon-Coligny). Frederik Hendrik erfde deze goederen, die ver van de overige bezittingen van de Nassaus in Frankrijk verwijderd waren. Het is derhalve niet te verwonderen dat in 1647 het besluit viel om de goederen te verkopen.

De rechten van de Nassaus werden behartigd door een surintendant. Onder Frederik Hendrik werden de inkomsten uit Châteaurenard op soortgelijke wijze als die van Orange verpacht.

16311-16322 Stukken betreffende het beheer van de goederen van de prins van Orange in La Mothe en Châteaurenard in Provence door de surintendant Gédéon Vaultin, die Vaultin tot zijn rechtvaardiging bij de Domeinraad indiende.

1634-1640

De nummering van de stukken in de oorspronkelijke lias is bij de afzonderlijke eenheden vermeld.

- 16311** Verklaring betreffende de koersen van de munten vermeld in een kwitantie van Vaultin, z.d., 2 stukken (geliasseerd)
nr. 53
- 16312** Stukken betreffende de betaling van ambtsgelden voor Lieutenant, Lieutenant assesseur en Procureur te Châteaurenard, 1632-1639., 2 liassen (geliasseerd)
nr. 4-5 en 6-10
- 16313** Advies van een advocaat in Parijs betreffende het geschil tussen de prins van Orange en de Franse regering over het recht om een korenmeter in Châteaurenard aan te stellen, 1634., 1 stuk
nr. I
- 16314** Stukken betreffende betalingen van een jaargeld ten laste van het domein van Châteaurenard aan Jacques Pavin, kamerdienaar van wijlen de prinses-douairière van Orange, 1634-1636., 1 lias
nr. 66-71
- 16315** Stukken betreffende een betaling aan Hans Albrecht, kamerdienaar van de prinses van Orange om een reis naar Nederland te maken, 1635, 2 stukken (geliasseerd)
nr. 57-58.
- 16316** Brieven van Adriaan Pauw aan Vaultin, 1635., 2 stukken (geliasseerd)
nr. 35-36
- 16317** Acte van belofte door Esme Ville, ontvanger van de landerijen van Châteaurenard aan Gédéon Vaultin, surintendant van de zaken van de prins van Orange, dat hij de banmolen van Poussereau aldaar zal laten repareren, 1635., 1 stuk
nr. 22. Op de acte is door Esme Ville een verklaring van ontvangst in 1636 voor de kosten van de reparatie bijgeschreven.
- 16318** Verklaringen betreffende noodzakelijke reparaties aan het kasteel van La Mothe en de molen van Poussereau, met kwitanties betreffende de betaling van deze reparaties, 1635-1636., 4 stukken (geliasseerd)
nr. 62-65
- 16319** Stukken betreffende de betaling van pachten voor de pachthoeve (métairie) van de grange van de priorij van Saint-Étienne de Châteaurenard door Gédéon Vaultin, zaakwaarnemer van de prins van Orange, 1636, 1638 en ongedateerd.
Nrs 18-21
- 16320** Brief van de Domeinraad in Den Haag aan Vaultin, 1638., 1 stuk

- nr. 32
16321 Brieven van Raffou aan Vaulfin, waarin deze verzocht wordt naar Parijs te komen in verband met diverse processen tegen de Prins, 1639-1640., 2 stukken (geliasseerd).
- nr. 26-27
16322 Akte van verpachting ten overstaan van de notaris Germain Brassard te Châteaurenard door Vaulfin van de inkomsten van de prins van Orange aldaar voor negen jaar voor 4800 livres per jaar, afschrift. 1640., 1 stuk
- 16323** Concept in het Nederlands en minuut in het Frans van een akte van volmacht van de Prins aan David de Wilhem om de heerlijkheden Châteaurenard, La Mothe en Villerégis te verkopen, 1647. 2 stukken
- 16324** Voorstellen van Boucherat, maître des requêtes in Orange en de raad aldaar betreffende de verkoop van Châteaurenard, met in de marge de mening van de Domeinraad in Den Haag op de afzonderlijke punten, (gelijkluidende exemplaren) 1654. Twee stukken

II DOMEINEN IN FRANCHE-COMTÉ EN BOURGONDIË

Het aangetroffen deelarchief Orange bevatte slechts enkele incidentele stukken betreffende de bezittingen in het hertogdom Bourgondië en in Franche-Comté. Het gaat daarbij om retroacta die te maken lijken te hebben met acties van Philips Willem om restitutie van de bezittingen te verkrijgen, zowel afschriften van oude archivalia als uittreksels betreffende het huis Chalon uit historische werken. Door Drossaers werden de stukken tot 1581 uit de bestanden Folio en Orange gelicht. Tijdens de inventarisatie Drossaers schijnen ook nog meer latere stukken aanwezig te zijn geweest, maar deze werden nu niet meer aangetroffen.^{3 896} Ook het bestand Orange in het Koninklijk Huisarchief bevat enkele stukken betreffende Franche-Comté uit het bestand Orange van de Domeinraad.

In de oude inventaris op fiches van het deelarchief Orange door Smelt zijn de stukken betreffende Franche Comté vermengd met die van Orange. Het leek bij deze inventarisatie wenselijk om de stukken betreffende Franche-Comté van die betreffende Orange te scheiden. Er was geen reden om dat niet te doen, want het betrof geheel aparte instellingen van domeinbeheer en overlappingen kwamen niet voor. Het voordeel van deze werkwijze was dat de structuur zowel van de inleidingen als van de inventaris eenvoudiger kon blijven.

Het bestand Franche-Comté was verder zo klein dat verdere onderverdeling overtrokken leek. De eenheden zijn in chronologische volgorde beschreven.

VERWERVING EN VERLIES

FRANCHE-COMTÉ

De goederen uit de erfenis van Chalon in Franche-Comté (het Paltsgraafschap Bourgondië dat in handen van de Habsburgers was gebleven nadat koning Lodewijk XI van Frankrijk het hertogdom Bourgondië had bezet) bestonden uit een aantal plaatsen rond Lons-ie-Saulnier, enkele bezittingen bij Salins-les-Bains, een aandeel in de zoutwinning aldaar en het burggraafschap van Besançon. De prins van Orange uit het huis van Chalon resideerden niet in Orange, maar in hun kastelen van Nozeroy en Lons-le-Saunier. Onder het huis van Chalon werd het beheer van deze goederen gedaan vanuit Dôle, de toenmalige hoofdplaats van Franche-Comté (waarvan de Chalon's voor de Habsburgers als stadhouders optraden). De archieven werden bewaard in Nozeroy, de meest oostelijk gelegen heerlijkheid. Hendrik van Nassau bracht de archieven over naar het kasteel van

'Saint-Asne'.⁸⁹⁷ Prins Willem I stichtte een aparte rekenkamer in Châtelguyon.⁸⁹⁸ De hoogste vertegenwoordiger van Willem I in Franche-Comté was de abt van het tussen Châteauchalon en Lons-le-Saunier gelegen klooster van Baume als intendant-général.⁸⁹⁹ De goederen in Franche-Comté waren voor de Nassaus een verre van ongestoord bezit. De heerlijkheden waren, met uitzondering van het burggraafschap Besançon, lenen van de bezitter van Franche-Comté: de koning van Spanje tot 1674 (onderbroken door een korte Franse bezetting in 1668) en van de koning van Frankrijk sinds 1674. Ze waren door Philips II aan het begin van de Nederlandse opstand genaast. Misschien dat het burggraafschap Besançon in het bezit van de Nassaus bleef, althans er is een benoeming van een greffier aanwezig uit 1638.⁹⁰⁰ Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat Besançon een vrije rijksstad was en dus niet onder de koning van Spanje viel. De bisschop van Besançon was de leenheer van dat burggraafschap. Na de vrijlating van Philips Willem uit Spaanse gevangenschap was er een korte onderbreking in het Spaanse beslag op de goederen in Franche-Comté. In 1603 vroeg Philips Willem aan de aartshertogen om het beslag op de goederen in Franche-Comté op te heffen. Hij bezocht in 1603 Nozeroy. De teruggave had nogal wat voeten in de aarde, maar was in ieder geval rond 1610 een feit. Philips Willem verruilde met de aartshertogen zijn aandeel in de zoutwinning in Salins-les-Bains tegen de heerlijkheid Turnhout.⁹⁰¹ Na Philips Willem's dood in 1618, tijdens het Twaalfjarig Bestand, kon Maurits zonder problemen de heerlijkheden erven. Bij het einde van het Twaalfjarig Bestand werd echter terstond weer beslag gelegd.⁹⁰² Krachtens de Vrede van Munster kon Willem II de genaaste bezittingen in 1648 weer opeisen. Het ongestoorde bezit duurde weer niet lang. Een tijdelijke crisis ontstond toen Lodewijk XIV in 1668 gedurende korte tijd Franche-Comté bezette en van de gelegenheid gebruik maakte om de vijf aan Willem III toebehorende kastelen in het gebied radicaal te slopen.⁹⁰³ Nog in hetzelfde jaar trokken de Fransen zich terug overeenkomstig de condities van de Vrede van Aken. Toen echter Spanje in 1674 in oorlog raakte met Frankrijk werd Franche-Comté door de Fransen geannexeerd en werden de goederen van Willem III genaast. Conform de bepalingen van de Vrede van Nijmegen werden de heerlijkheden echter gerestitueerd in 1679, opnieuw in beslag genomen bij het volgende conflict tussen Willem III en Lodewijk XIV, gerestitueerd na de Vrede van Rijswijk, en weer geconfisqueerd bij de dood van Willem III.⁹⁰⁴

HET GRAAFSCHAP TONNERRE

In dit hoofdstuk bevinden zich ook enkele stukken betreffende het graafschap Tonnerre, een Frans leen in het uiterste westen van het hertogdom Bourgondië. De pretenties van de Nassaus op het bezit van Tonnerre waren gegrond op de erfenis van René van Chalon. De stukken betreffende Tonnerre zijn goeddeels retroacta die zowel op Tonnerre als op goederen in Franche-Comté te maken hebben, de twee enige latere stukken betreffen een betalingsverplichting.⁹⁰⁵

BEHEER EN BESTUUR

Er zijn slechts weinig stukken bewaard gebleven betreffende het beheer van deze goederen. De Rekenkamer van Châtelguyon verdween met de eerste Spaanse bezetting. In de latere perioden bestond er een (sur) intendant of rentmeester-generaal van de goederen in Franche-Comté. Er zijn weinig gegevens aanwezig over het beheer onder Philips Willem. Onder Willem III waren er nog 26 heerlijkheden, waarvan Nozeroy verreweg de belangrijkste was. Deze heerlijkheden werden in 1673 afzonderlijk verpacht voor een totaalbedrag van 30286 ponden.⁹⁰⁶ De pachter moet er weinig plezier van gehad hebben, na een jaar volgde reeds de Franse bezetting. In 1699 waren ze verpacht als één blok aan François Bénédicte Corneillat de Nion voor 28000 pond Hollands geld. Evenals dat het geval was met Orange geschiedde de betaling door tussenkomst van Amsterdamse bankiers. Met de administratie van de goederen in Franche-Comté was een aparte procureur général en intendant van de domeinen in 'Bourgogne' belast, en er was ook een aparte gruyeur (houtvester). In de registers betreffende Orange in deel 1 van het archief van de Domeinraad komen vanaf 1648 een

- 897 Drossaers I, I, pp. 182-184. Over de identificatie van Saint-Asne bestaat enige onduidelijkheid. Vermoedelijk gaat het om Sainte-Anne ten Noord-Oosten van Salins (nu département Doubs.) Twijfel ontstaat door de mogelijke identificatie, geopperd door Drossaers, met Saint-Annes/Sainte-Agnés. Die plaats ligt tussen Salins en Lons-le-Saunier
- 898 Volgens W.F. Leemans en E. Leemans-Prins, *La Principauté d'Orange de 1470 à 1580, line société en mutation.* (Hilversum, 1986), I, p. 324 een kasteel bij Salins-les-Bains
- 899 W.F. Leemans en E. Leemans-Prins, *Guillaume de Nassau et la Principauté d'Orange* (Haarlem, 1969), p 24
- 900 Zie NDR inv.nr. 578, folio 22verso-23
- 901 Zie Nass. Dom. Folio 1692 xii(ontbreekt)
- 902 Zie NDR inv.nr. 1043, folio v-vi.
- 903 Zie NDR inv.nr. 581 folio 497.
- 904 Zie NDR inv.nr. 1052, eerste kapittel.
- 905 Zie NDR inv.nr. 16340
- 906 Zie NDR inv.nr. 764, folio 366. Hierin een lijst van de heerlijkheden met voor iedere heerlijkheid afzonderlijk de pachtsom.

groot aantal stukken betreffende de goederen in Franche-Comté voor. Het betreft hier voornamelijk benoemingen van lokale functionarissen: kasteleins, kapiteins, baljuws, kanseliers, notarissen. Een lijst van functionarissen wordt gegeven in een aanhangsel bij deze inleiding.

LIJST VAN FUNCTIONARISSEN VOORKOMEND IN DE REGISTERS VAN DE DOMEINRAAD
BETREFFENDE ORANGE EN FRANCHE-COMTÉ:

⁹⁰⁷

- Agent et intendant en Bourgogne
- Premier bailli et intendant d'affaires des bien de Chalon et Châtelbelin
- Trésorier général en Bourgogne
- Lons-le-Saunier (capitaine)
- Bletterans (bailli, capitaine et gouverneur)
- *Joigne, *Roche-Jean en *Châtelblanc (capitaine, procureur et tabellion)
- *Réaulmont (capitaine)
- Saint-Laurent-la-Roche (capitaine)
- Montaigu (capitaine en bailli)
- Orgelet (capitaine)
- Montrevel en Châtelneuf (bailli, procureur, sergent royal in Châtelneuf)
- Dammartin-Marpain (bailli)
- *Arguel en Montfaucon (Bailli, châtelain, capitaine, procureur et tabellion)
- ?La Rivière [Grande Rivière?] en ?Chalaumont [Chaumont?] (procureur de l'office, châtelain et co-tabellion, scribe)
- Montfleur en Chavanne (bailli)
- Nozeroy (capitaine, chancelier, procureur, scribe, ook collatierecht voor een kanunnik)
- Arlay (bailli)
- Châtillon (procureur)
- Vers-sous-Sellières, *Mourand en Valempolières (bailli)
- Sellières (chancelier)
- *Abbans (scribe)
- Besançon. greffier de la mairie, juges

HET ARCHIEF

De wijze van bewaring van de stukken betreffende Franche-Comté bij de Domeinraad in Den Haag is niet geheel duidelijk. De stukken betreffende Franche-Comté in het bestand betreffende Orange die zich in het archief van de Domeinraad bevonden zijn beschreven in de inventaris Sauzin, NDR inv.nr. 16499, folio 189-199. Enkele stukken daaruit, samen met andere, meest nieuwere stukken zijn beschreven in de oude Folio inventaris folio 1691 v-1693v.

In het archief in Orange bevonden zich vermoedelijk maar weinig stukken betreffende Franche-Comté, hetgeen te verwachten is aangezien er maar weinig relaties waren tussen Orange en Franche-Comté. De oude inventaris van Orange vermeldde de stukken betreffende Franche-Comté op folio 1166-1170

VERWANTE ARCHIEVEN

Het bestand Orange in het Koninklijk Huisarchief bevat slechts enkele stukken. Meer materiaal is aanwezig in de archieven waar de bezittingen lagen met name de Franse departementale archieven in Besançon (hier ook de archieven van de zoutwinning in Salins-les-Bains) en Lons-le-Saunier. Leemans vermeldt tevens dat stukken afkomstig van het huis van Chalon zich nog op het kasteel Arlay bevinden.^{1 908}

- 16325-16339** Stukken betreffende de rechten van de prinsen van Orange uit het huis Chalon in Bourgogne, Franche-Comté en Charolais, Afschriften uit de 16e en 17e eeuw.
1368-1546. 1 pak, oorspronkelijk gevormd door 2 liassen
- Deze verzameling afschriften uit diverse archieven, vooral uit dat van de Rekenkamer van Franche-Comté in Dôle, is vermoedelijk aangelegd in samenhang met de pogingen van Philips Willem om de stukken terug te krijgen. Het stuk Nass. Dom 16773 houdt vermoedelijk verband met deze verzameling.
- 16325** Inhoudsopgave van de liassen
16326 Rol van het proces voor de bailli van Mascon betreffende een aanval op de goederen van Guillaume d'Aurigne, heer van Sainte-Croix door

⁹⁰⁷ De plaatsnamen zijn geïdentificeerd met behulp van de lijst van parochies in het département Jura in J. Berlioz en C. Rochet, Guide du généalogiste et du biographe dans le Jura (Lons-le-Saunier 1980), pp. 35-86. De plaatsnamen die niet geïdentificeerd konden worden zijn gemerkt met een asterisk. Onzekere identificaties zijn gemerkt met een vraagteken.

⁹⁰⁸ Leemans, Guilhume de Nassau, p. 4 noot 9.

- de graaf van Auxerre, 1343., 1 katern
Nr. 8
- 16327** Akte van ratificatie van koning Philippe VI van Frankrijk betreffende de oplossing van het geschil tussen zijn broer Eudes hertog van Bourgondië enerzijds en Jean de Chalon en Henri de Falcoigny anderzijds, en betreffende de opheffing van de confiscatie van de goederen van Chalon, 1347.
- Nr. 7
- 16328** Akte van belofte van Philips de Stoute, hertog van Bourgondië dat Jean de Chalon niet zal worden vrijgelaten uit gevangenschap dan na overleg tussen de raad van Bourgondië en de Gravin van Vlaanderen, 1368
- Nr. 6
- 16329** Akte van tijdelijke invrijheidstelling door Charles V, koning van Frankrijk, van Jean de Chalon, 1368., 1 stuk
- Nr. 5
- 16330** Vonnis door Philips de Stoute, hertog van Bourgondië, houdende opheffing van de confiscatie van een deel van de goederen van Jean van Chalon terwijl Châteauguyon en het Chalon-se deel van zoutebronnen van Salins-les-Bains aan Bourgondië komen, 1392
- Nr. 4
- 16331** Ordonnantie van Philips de Stoute, hertog van Bourgondië dat de goederen die hij voor het leven weggeschonken heeft, na de dood van betrokkenen aan het hertogdom moeten terugvallen, 1426.
- Nr. 24
- 16332** Akte van Philips de Goede, hertog van Bourgondië betreffende het beheer van de huizen van hem, zijn vrouw en zijn zoon, (extract van de Rekenkamer in Lille) 1437
- Nr. 22.
- 16333** Akte van hereniging door Philips de Goede, hertog van Bourgondië van alle eertijds weggeschonken goederen met het hertogelijk domein, met belofte geen delen van het domein in de toekomst meer weg te schenken, 1446
- Nr. 23
- 16334** Artikelen uit het vredesverdrag van Senlis tussen de Rooms koning en zijn zoon enerzijds en de koning van Frankrijk anderzijds, betreffende de rechten van Maria van Bourgondië en met vermelding van de prins van Orange. 1493
- Nr. 1
- 16335** Akte van belofte door Maximiliaan van Oostenrijk, hertog van Bourgondië, dat hij niets van het domein zal wegschenken, (extract uit het archief van de Rekenkamer van Lille) 1495
- Nr. 21.
- 16336** Akte van aanstelling door Maximiliaan van Oostenrijk, hertog van Bourgondië, van Guillaume de Vergny als maréchal van Bourgondië, 1498
- Nr. 9
- 16337** Akte van aanstelling door Maximiliaan van Oostenrijk, hertog van Bourgondië, van Guillaume de Vergny als kapitein-generaal in Bourgondië, 1498, met ordonnantie van de rekenkamer in Dole voor een jaarlijkse betaling aan Guillaume de Vergny als maréchal van Bourgondië, 1499
- Nr. 10
- 16338** Verklaring van Guillaume de Pompei, chef-commis en surindendant van de zaken van de prins van Orange betreffende de eedsaflegging door Jean de Chantrans de Corboson, Jean de Polig de la Coque en

- 16339** Antoine Mouchet in zijn handen als kapiteins van Bletterans, Sainte-Agnès en Arguel, met akte van aanbieding van bovengenoemde akte door Guillaume de Pompei aan het parlement van Dôle, 1546, 1 stuk
Ex tracten betreffende het prinsdom Orange uit diverse geschiedwerken en kronieken, 15e-16e eeuw.
Nr. 11-12; 14-20, 25
- 16340** Stukken betreffende de goederen van de prins van Orange in Franche-Comté en Bourgogne, 1440-1636. Afschriften gemaakt in de 17e eeuw.
17e eeuw 1 band
Bevat: Akte van overeenkomst betreffende de verdeling van de domeinen tussen Philips Willem, Maurits en Frederik Hendrik, 1609.
Deductie van Louis de Chalon inzake zijn rechten op het graafschap Tonnerre, 1440.
Rapport van Quentin de Veaul en Guillaume Bertin inzake hun optreden namens prins Willem I in het proces betreffende Tonnerre, Grignon en bezittingen in Franche-Comté, 1533-1534.
Lijst van de inkomsten in Franche-Comté over de jaren 1566-1568.
Brief van de Laloust, advocaat van prins Frederik Hendrik te Parijs aan de Domeinraad betreffende de betaling van achterstallige schulden van Frederik van de Palts en zijn vrouw aan de Sayve, 1636.
Arrest van de Chambre de l'Édit in het geschil tussen de Sayve en Frederik van de Palts over een jaarlijkse rente, 1634.
- 16341** Verklaring betreffende de betekening van eer dagvaarding aan René van Chalon om voor het parlement van Parijs te verschijnen in de zaak tussen hem en de Graven van Montrivel en Poitiers over het graafschap Tonnerre, 1530. Afschrift 17e eeuw.
17e eeuw 1 stuk
- 16342** Rekest van Claude Bauldin aan de prins van Orange om hem als baljuw van Châtillon aan te stellen,
1610. 1 stuk
- 16343** Rekest van Jacques Guibourg aan de prins van Orange als burggraaf van Bletterans om hem voor drie jaar als griffier van het baljuwschap en als bijzonder notaris van het burggraafschap aan te stellen,
1617. 1 stuk
- 16344** Commissie van Willem III aan Guillaume Matherot als procureur-generaal en intendant van zijn goederen in Bourgondië, Concept.
September 1664. 1 charter
- 16765** Brief van de intendanten in Bourgondië aan de Domeinraad, Met bijlage.
1656. 2 stukken
De bijlage betreft de admodiatie van de heerlijkheden in Bourgondië over 1655-1660.
- 16766-16774** Stukken betreffende Bourgondië en Franche-Comté na 1582 vermeld in de oude inventaris Ferrand folio 1691-1694 en gemerkt met 'adest'. Als gevolg daarvan zijn zij ook vermeld in de inventaris NDRO FOLIO onder de nummers 1746-1755.
17e eeuw
Deze stukken schijnen bij de inventarisatie Drossaers aanwezig geweest te zijn, Drossaers heeft toen stukken tot 1582 gelicht. Voorzover latere stukken als 'adest' in de inventaris Ferrand vermeld zijn, ontbreken ze nu. Merkwaardig is dat één band die als ontbrekend is vermeld, zich blijkt te bevinden in het archief NDRO Vervolg Orange (zie NDR inv.nr. 16340, hierboven in de inventaris vermeld.) In de hieronder volgende lijst zijn de stukken vermeld onder de nummering van de inventaris Ferrand, met tussen haakjes de nummering in de inventaris NDRO FOLIO.
- 16766** Lijst van werknemers bij de zoutwinning in Salins-les-Bains, 1601., 1 band
- 16767** Bevelschrift van de pauselijke nuntius bij de aartschertogen betreffende de restitutie van de goederen in Franche-Comté aan de

- 16768 prins van Orange, Afschrift. 1610., 1 stuk
Akte van overeenkomst tussen prins Philips Willem en de generale overste der Franciscanen optredende namens de aartshertogen betreffende de ruil van het aandeel van de prins in de zoutwinning in Salins-les-Bains met Turnhout, Met ratificatie, 1614. 1612., 1 omslag en 1 charter
- 16769 Ratificatie van de prins op bovengenoemde overeenkomst, Afschrift. 1614., 1 stuk
- 16770 Bevelschrift van de aartshertogen betreffende de betaling van hout uit de goederen van de prins voor de zoutwinning in Salins-les-Bains aan de prins, 1614., 1 charter
Met uithangend zegel. (Eigenlijke plaats blz. 593).
- 16771 ,
Verhandeling betreffende de rechten van het huis Chalon op het leen Oyion, Z.d., 1 stuk
Edict van de aartshertogen betreffende de vernieuwing van het leenverhef in Franche-Comté, 1619., 2 stukken
Lijst van de kerkelijke beneficiën in Franche-Comté die onder het collatierrecht van de prins vallen, Z.d., 1 stuk
Verhandeling over het droit de mainmorte in Franche-Comté, Z.d., 1 stuk
Beschikkingen van de aartshertogen als graven van Bourgondië, houdende machtiging voor functionarissen van prins Maurits om de erfgoederen van Philips Willem in bezit te nemen, 1618 en 1619., 2 stukken
Advies van de graaf de Chanplier, stadhouder van Franche-Comté betreffende de aanstelling van kapiteins in de vier versterkte plaatsen van de prins van Orange in Franche-Comté, z.d. (1619 ?), 2 stukken
- 16772 ,
Stukken betreffende de pogingen van de prins van Orange om restitutie te verkrijgen van zijn goederen in Franche-Comté, in het bijzonder Châtelbelin, Arbois en de zoutwinning in Salins-les-Bains., 1 pak
Stukken betreffende het graafschap Tonnerre, 1477-?., 1 band
Vermeld als ontbrekend in de inventaris NDRO Folio. Bevindt zich in NDR inv.nr. 16340
- 16773 Lijst van stukken uit de archieven van de rekenkamer van Franche-Comté in Dôle, met het reçu gegeven voor deze stukken door de commissarissen van de prins, 1648., 1 katern
- 16774 Inventaris van de archivalia betreffende Franche-Comté berustende bij de Oomeinraad in de kamer boven het Hof van Holland, z.d., 1 katern

III ORANGE

VERWERVING EN VERLIES

Orange behoorde tot de erfenis van René van Chalon en kwam na diens dood aan zijn erfgenaam Willem I (voor Orange prins Willem IX). Het bezit was verre van ongestoord. Tijdens de godsdienstoorlogen in Frankrijk was de toestand in de Provence dermate instabiel dat Willem I en Maurits (als regent voor zijn in Spaanse gevangenschap verkerende broer Philips Willem) hun autoriteit slechts met moeite en dan nog in beperkte mate konden doen gelden. Het bestuur van Orange werd door lokale facties gedomineerd. Toen de katholieke Philips Willem vrij kwam kon hij het bestuur alleen dankzij Franse steun overnemen. Daarna verliep de opvolging tamelijk soepel, hoewel ruzies over het regentschap over Willem III tot een tijdelijke Franse bezetting leidden. Tijdens die bezetting werden de belangrijkste fortificaties geslecht. Tijdens Willem III's meerderjarigheid leidde iedere oorlog met Frankrijk tot een Franse bezetting van het weerloze

Orange. Aangezien het bezit van het soevereine prinsdom Orange voor het prestige van Willem III zeer belangrijk was, oefende deze tijdens vredesonderhandelingen iedere keer grote druk uit om hersteld te worden in het bezit van het prinsdom. Na de dood van Willem III werd het prinsdom opnieuw door Frankrijk bezet en ging het definitief voor de Nassaus verloren. Voor de Nassaus was Orange belangrijk, niet zozeer om de inkomsten, maar om de status van soeverein vorst die zij dankzij Orange bezaten. Dankzij het bezit van Orange hadden zij het muntrecht en konden zij adeldom verlenen. Orange zelf had weinig profijt van zijn verre prinsen. Het was onder de Nassaus een kleine, maar omstreden pion in het Europese machtsspel. Er hebben zich bizarre politieke zaken afgespeeld, zoals b.v. door Poelhekke uit voornamelijk Vaticaanse bronnen beschreven intriges rond het verraad van een gouverneur. Daarover bevinden zich in dit deelarchief fascinerende geheime rapporten, die gezien de gebrekkige staat van ontsluiting van het archief destijds aan Poelhekke onbekend zijn gebleven. Ondanks die verbinding met de grote politiek was Orange een dwergstaatje. Terecht schreef Poelhekke: '...het zielige lapje aan de Rhône waarvan de soevereine eigenaars... nauwelijks zouden zijn losgekomen van het tweede plan als zij niet toevallig zo'n belangrijke rol hadden gespeeld in de nieuw-ontloken republiek aan de Noordzee.'⁹⁰⁹

GRONDGEBIED

Het prinsdom Orange lag aan de oostelijke oever van de Rhône ten noorden van Avignon. Het prinsdom bestond uit vier steden (Orange, Jonquièrre, Courthézon en Gigondas) en een aantal dorpen (La Plane, Beauregard, Causans, Montmirail, Châteauneuf de Redortier, Suzette en Saint André de Romières). Het was aan de landzijde geheel omringd door Pauselijk bezit: het Comtat Venaissin, een enclave tussen de Dauphiné en de Provence. Aan de westzijde grensde het prinsdom aan de Rhône, de andere oever van de Rhone was Frans bezit. Buiten Orange hoorden tot het prinsdom ook nog de enclaves Trescléoux, Orpierre, Montbrison en Curnyer, alle in de bergen van de Dauphiné. Degoederen in deze samenstelling waren in hoofdlijnen geërfd door het geslacht Chalon van het tweede prinselijk geslacht van Orange, des Baux. Tot de Chalonse erfenis hadden meer goederen en rechten behoord, in het bijzonder een aantal heerlijkheden in Franche-Comté en een aandeel in de zoutwinning in Salins-les-Bains. Deze goederen en rechten, grotendeels in gebied beheerst door de koning van Spanje, hadden sinds 1568 een heel aparte geschiedenis. De weinige documenten die betreffende de administratie van deze goederen resteren zijn hiervoor in een apart hoofdstuk beschreven.

Eveneens een aparte status hadden rechten in Châteaurenard bij Orleans die door Frederik Hendrik van zijn moeder Louise de Coligny waren geërfd en waarvan de enkele overgebleven stukken ook in een apart hoofdstuk zijn beschreven.

RECHTEN EN GOEDEREN

Het prinsdom Orange, oorspronkelijk een leen van Provence, was een soevereine staat als gevolg van een oorkonde van René, koning van Napels als soeverein graaf van Provence. Het gaat hier om een schuldbekentenis van René van Napels uit 1436, waarbij bepaald wordt dat indien René zijn schuld niet op tijd betaalt, al zijn rechten op Orange aan de prins vervielen. René kon niet betalen en zo vervielen zijn rechten als leenheer.⁹¹⁰ Aangezien het recht van René om deze soevereiniteit te verlenen niet geheel onbetwistbaar was, en de prinsen hem ook wel eens formeel hebben moeten opgeven, bleven er van tijd tot tijd geschillen over de erkenning van de soevereiniteit opkomen.

Bij het prinsdom hoorden enkele rechten en goederen die lenen van Frankrijk waren. De tol op de Rhône bij het plaatsje Balthasar was in ieder geval een leen van Frankrijk en de prins deed daarvoor leenhulde aan de Franse koning. De lenen in de Dauphiné waren sinds de inlijving van de Dauphiné door Frankrijk ook leenroerig aan de Franse koning.

Uit dit archiefbestand is het onmogelijk een volledige lijst op te maken van de goederen en rechten van de Nassaus binnen Orange en de daarbij behorende goederen in Provence en Dauphiné. De stukken die daarover uitsluitel zouden kunnen geven zijn verloren gegaan. Enig inzicht kan worden verschaft door de registers van uitgaande stukken betreffende Orange in het archief van de Domeinraad in Den Haag.⁹¹¹

De prins was soeverein van het prinsdom Orange. Hij had daar derhalve het muntrecht en hij kon als soeverein ook adeldom verlenen, hetgeen incidenteel gebeurde.⁹¹² Zelfs is er een geval waar hij aan een edelman de rang van markies verleende. In Orange had de prins ook een eigen legertje. Ook pretendeerde de prins als soeverein het recht om de bisschop van Orange te benoemen, maar in de periode waarop dit archief betrekking heeft kon dit recht niet worden uitgeoefend.⁹¹³ Het

909 J. J. Poelhekke, 'Het bezoek van Frederik Hendrik aan Orange en Avignon' in: Mededelingen van het Nederlands Historisch Instituut te Rome, 3e reeks, dl. 9, (1957) pp. 196-213), p. 197

910 Schuldbekentenis van René vermeld in Inventaris Sauzin, NDR inv.nr. 16499, folio 22verso-23verso. Het origineel is niet meeraanwezig.

911 Zie NDR inv.nrs. 578-582 (jaren 1637-1697).

912 Adeldomsverleningen zijn te vinden in NDR inv.nrs. 578-582. Het muntrecht bestond al voordat de soevereiniteit werd toegekend, afbeeldingen van munten uit de 17e eeuw in NDR inv.nr 580, folio 21.

913 De katholieke Philips Willem werd in de gelegenheid gesteld daarvoor bewijzen aan te voeren, zie inv.nr. OR 48.1.

patronaatsrecht dat de prins uitoefende over de kathedraal, het kapittel en sommige kloosters, en dat weerslag vindt in een aantal stukken in dit deelarchief was een simpel heerlijk recht dat niet uit de soevereiniteit voortvloeide.

BESTUUR, RECHTSPRAAK EN BEHEER

Gezien het karakter van het prinsdom als een apart functionerend soeverein territorium met een heel eigen structuur, en gezien het feit dat het bewaardgebleven archief vooral politieke zaken betreft zijn in deze inleiding afwijkend van het gebruik elders in de inventaris de hoofdstukken bestuur en beheer samengevoegd.

In het prinsdom Orange werd de hoge jurisdictie uitgeoefend door een parlement naar het model van de Franse parlementen. De leden van dat parlement werden door de prins benoemd, het waren Fransen, niet altijd uit Orange zelf. De autoriteit van het parlement als soeverein hof werd niet door het aangrenzende Franse parlementen van de Dauphiné in Grenoble erkend, hetgeen tot moeizame juridische disputen aanleiding gaf. Aan het parlement was een ad vocaat- en procureur-generaal verbonden, die tevens als behartiger van de domeinbelangen van de prins in rechte optrad. Daarnaast bestonden er juges, rechters in eerste aanleg.

De stad Orange werd volgens het Franse systeem bestuurd door consuls en een raad, vergelijkbaar met burgemeesters en vroedschap in een Nederlandse stad. De stedelijke rechterlijke autoriteiten (viguiers) werden door de prins benoemd, de minuten van hun benoemingsakten zijn in de registers van de Domeinraad betreffende Orange te vinden. Viguiers waren rechters in kleine zaken, voor grote zaken waren de juges competent wier gezag zich over het gehele prinsdom uitstreekte. Vanaf het bestuur van Philips Willem waren er 4 consuls (twee voor iedere religie) en 26 raadsleden (13 voor iedere religie).⁹¹⁴ In Courthezon, Jonquièrre en Gigondas benoemde de prins een kapitein en kastelein en een griffier.

De hoogste vertegenwoordiger van de prins in Orange was de gouverneur. Deze was in de eerste plaats een militair commandant, maar als zodanig had hij lange tijd de feitelijke macht in handen. Als hoogste vertegenwoordiger van de prins onderhield hij ook de relatie met de lokale bestuursorganen: het door de stad gekozen bestuur en vergaderingen die vergelijkbaar zijn met statenvergadering en in de Nederlanden (Etats-Généraux de la Principauté, Assemblée generate, Assemblée des communautés). De gouverneur werd meestal door de prins van buiten aangetrokken. Fricities tussen de gouverneur en lokale bestuursorganen kwamen veelvuldig voor, vooral in de tijd van de godsdiensttwisten onder de protestantse gouverneurs Blacons en Valkenburg.

Behalve het recht om de bisschop voor te dragen had de prins van Orange ook het benoemingsrecht betreffende de kanunniken van de kathedraal en van de abdisen van de kloosters van Saint-André de Romières (of Ramières) en van Saint-Pierre du Puy bij Orange. Sinds 1340 had Orange een universiteit, die soms een tamelijk armetierig bestaan leidde. De prins bekostigde de leerstoel in burgerlijk en canoniek recht.

In Orange bestond geen functie die vergelijkbaar was met die van rentmeester, de domeinadministratie stond op een wat hoger plan. Er bestond oorspronkelijk een eigen rekenkamer die voor het laatst onder Philips Willem vermeld wordt. Later blijkt deze instantie enigszins gedegradeerd tot een 'Bureau des Domaines et Finances', ook wel kortweg 'Bureau d'Orange' genoemd, maar dit bureau fungeerde nog wel feitelijk als rekenkamer; de rekeningen van Orange werden door het bureau afgehoord.⁹¹⁵ Onder Willem III bestond dat bureau uit twee raadsleden en een griffier, de raadsleden waren beide tevens lid van het parlement. Gezien de samenstelling was dit nog steeds wel een soort domeinraad. Aan het bureau waren ook een thesaurier-generaal en een ontvanger (receveur) verbonden. De griffier beheerde ook het archief van de domeinadministratie van het prinsdom en onderhorige heerlijkheden. Uit een vergelijking van de omvang van de inventaris van de archieven van het bureau in Orange (ruim 1200 folia) met de omvang van de zeventiende-eeuwse inventaris door de griffier Sauzin van het deelarchief bij de Domeinraad in Den Haag (ruim 200 folia) blijkt wel hoeveel omvangrijker de administratie in Orange was. Zoals eerder vermeld werden om veiligheidsredenen enige malen aanzienlijke aantallen belangrijke stukken uit het archief van het bureau naar de Domeinraad in Den Haag overgebracht. Deze stukken vormen de kern van het in Den Haag berustende bestand betreffende Orange.

Gezien de afstand moet het bureau een aanzienlijke vrijheid van handelen gehad hebben. Uit de eerdergenoemde registers van uitgaande stukken betreffende Orange in het archief van de Domeinraad in Den Haag (die in ieder geval een doorlopend volledig overzicht geven van de Haagse bestuurshandelingen tussen 1637 en 1697) blijkt dat de Haagse acties vooral benoemingen, interventies in geschillen en goedkeuring van vervreemdingen, algemene verpachtingen en bijzondere uitgaven betroffen. Daarbij lijkt het ook dat vanaf de meerderjarigheid van prins Willem III de Haagse Domeinraad zich wat meer met het bestuur van Orange bemoeide dan voordien.

Uit de registers van uitgaande stukken van de Domeinraad blijkt met dat bij de benoemingen in 1641 en 1647 de prins het benoemingsrecht uitoefende. De latere bisschoppen werden onder Frans tussenbestuur benoemd.

⁹¹⁴ NDR inv.nr. 581, folio 298

⁹¹⁵ Zie NDR inv.nr. 1043, folio iv

Uit stukken uit het begin van de 17e eeuw blijkt ook dat de advocaat- en procureur-generaal van het parlement een belangrijke functie bij het domeinbeheer vervulde, hij was verantwoordelijk voor de handhaving van de domaniale rechten van de prins.

Gedurende het regentschap van Maurits tijdens de Spaanse gevangenschap van Philips Willem was het gezag van de regent over Orange niet meer dan symbolisch, Franse Hugenoten hadden er de macht gegrepen. Het is dan waarschijnlijk ook geen toeval dat in het archief van de Domeinraad in Den Haag al in de 17e eeuw geen rekeningen van Orange voorhanden waren over de jaren 1585-1604. Pas onder Philips Willem werd het gezag van de prins hersteld. Toen werden ook op nieuw om veiligheidsredenen archiefbescheiden van Orange naar Den Haag overgebracht.

Van het eigenlijke domeinbeheer is weinig bekend omdat nu geen rekeningen meer aanwezig zijn van het prinsdom. Onder Frederik Hendrik werd tot een algemene verpachting van de domeininkomsten overgegaan, eerst aan bankiers in Lyon, later aan een inwoner van Orange. De opbrengst van die algehele verpachting lag tussen de 58.000 en de 47.000 livres per jaar; de opbrengst was in dalende lijn. Een vergelijking ter illustratie: tijdens Willem III, toen de algemene verpachting 50.000 livres opbracht (waarbij toen ook de goederen in Franche-Comté waren inbegrepen), bedroeg de opbrengst van de algemene verpachting van de inkomsten van de koning van Frankrijk bijna 30 miljoen livres. De uitgaven bedroegen rond de 20.000 livres, waarvan driekwart militaire uitgaven, het grootste deel van het restant voor salarissen van door de prins benoemde functionarissen.⁹¹⁶ Frankrijk betaalde aan Willem III een schadeloosstelling voor de jaren waarin Orange bezet was. De laatste verpachting, in 1697, was aan een Fransman in Parijs voor 47.000 livres. Betaling geschiedde altijd door bemiddeling van bankiers in Amsterdam.⁹¹⁷

LIJST VAN GOUVERNEURS EN COMMANDEURS VANAF 1571

1571-1578	Barchon
1578	machtsgreep door Chabert, Hector de Blacons wordt gouverneur (sterft 1596), Chabert luitenant
1596	Alexandre de Blacons grijpt macht-1605
1605-1606	Chesnaye (namens Henri IV)
1607-c. 1615	Gryspere (namens Philips Willem)
c. 1615-1619	De Croeser
1619	Emmanuel van Portugal, Jan de Hertoge van Valkenburg luitenant
1624	Valkenburg alleen
1628	de Knuijt
1629	De Causans (waarnemend)
1630-1637	Christoffel von Dohna
1637-1649	Ursula von Dohna
1649-1660	Frederik von Dohna
1660-1665	Frans tussenbestuur
1665-1672	De Millet (commandeur)
1678-1685	de Lubières
1685-1697	Frans tussenbestuur
1697-1702	de Lubières

LIJST VAN BISSCHOPPEN VAN ORANGE VANAF 1572

c. 1562-1572	Philippe de la Chambre de Maurienne (neemt ontslag in 1572)
1572-1608	Jean de Tulles (sterft 1608)
1608-1640	Jean de Tulles, neef van voorgaande, sterft 1640
1637	Jean-Vincent de Tulles, neef van voorgaande,

⁹¹⁶ Zie NDR inv.nr. 581, folio 899-917, cf inv.nr. 1051 folio 3

⁹¹⁷ Zie NDR inv.nr. 1052, eerste kapittel.

	coadjutor met recht van opvolging, bisschop van Orange 1641-1646, wordt in 1646 overgeplaatst naar Lavour
1647-1661	Hyacinthe Serroni, in 1661 overgeplaatst naar Mende
1661-1674	Alexandre Fabri (sterft 1674)
1677-1720	Jean-Jacques Obeil

LIJST VAN FUNCTIONARISSEN DIE TE ENIGER TIJD VANUIT DEN HAAG HUN COMMISSIE OF BREVET ONTVINGEN

Gezien het feit dat een aantal ambten pas in een betrekkelijk late periode verschijnt, is het mogelijk dat sommige functionarissen eerder door de gouverneur als hoge vertegenwoordiger van de prins werden aangesteld. Opgemerkt moet worden dat het hierbij zowel om aanstellingen gaat die voortvloeien uit de soevereiniteit (bij voorbeeld creatie van notarissen) als om bestuurlijke benoemingen (admissie -in tegenstelling tot creatie- van notarissen en benoemingen van rechters) en benoemingen voortvloeiend uit het domeinbeheer (leden van het Bureau des Domaines). Deze zijn niet altijd duidelijk te scheiden.

1. ALGEMEEN BESTUURLIJK EN MILITAIR:

- Gouverneur, later commandeur;
- Kapiteins, luitenants en kasteleins van Courthezon, Jonquièrre en Orpierre;
- Commis des munitions de Guerre

2. UITOEFENING VAN HET MUNTRECHT:

- Général de la Monnaie;
- Monnayeur;
- Garde en contre-garde de la Monnaie;
- Ouvrier et ajusteur de la Monnaie

3. RECHTERLIJK EN NOTARIEEL:

- President van het parlement;
- Leden van het parlement
- Griffier van het parlement;
- Advocaat- en procureur-generaal bij het parlement;
- Huissiers van het parlement;
- Viguiers (soms van stad en prinsdom, soms van stad alleen)
- Juges in de stad, juge in Orpierre en and ere plaatsen in de Dauphiné;
- Griffiers van Jonquièrre, Gigondas;
- Kanselier van Orpierre;
- Aanstelling van notarissen en tabellions in Orange, Jonquièrre, Courthezon

4. DOMEINBEHEER:

- Leden van het Bureau des Domaines;
- Griffier van de Domeinen;
- Trésorier of trésorier-général (gewoonlijk gecombineerd met het ambt van général de la monnaie);
- Gruyer (houtvester);
- Contrarolleur van de Rhôneval

5. DIVERSEN:

- Hoogleraar in burgerlijk en canoniek recht aan de Universiteit

DE HISTORISCHE ACHTERGROND

De geschiedenis van het prinsdom Orange tijdens de tweede helft van de 16e en de gehele 17e eeuw werd bepaald door de reflecties van godsdiensttwisten in Frankrijk en de wisselende relaties tussen de prins en Frankrijk als regionale grootmacht. Het in dit hoofdstuk beschreven bestand bestaat grotendeels uit stukken die politieke gebeurtenissen tijdens de godsdiensttwisten reflecteren en voor een goed begrip is het nuttig om hier een summier overzicht van de geschiedenis van Orange onder het bestuur van de Nassaus te geven.⁹¹⁸

Tweemaal werd onder prins Willem I (voor Orange was hij prins Willem IX) Orange in de oorlogen tussen de Habsburgers en Frankrijk bezet, maar ook tweemaal bij vredesverdragen teruggegeven bij zogenaamde acten van réintégrand. De laatste maal was bij de vrede van Cateau Cambrésis in 1559. In de Rhônevallei waren de Hugenoten zeer machtig en Orange diende hen als een soort

⁹¹⁸ Het beste overzicht is A. de Pontbriant, *Histoire de la Principauté d' Orange* (Avignon, 1891). Hierop is in essentie het volgende verhaal gebaseerd met enkele correcties en aanvullingen.

uitvalspoort en vluchtplaats. In 1571 vonden bloedige twisten plaats en in 1572 namen de protestanten in Orange de macht over. Sindsdien volgden de protestanten in Orange een geheel eigen politieke lijn met herhaalde conflicten met het pauselijk bestuur in Avignon zonder zich veel aan de prins gelegen te laten liggen. In 1578 namen Franse Hugenoten onder Chabert de macht over van de door prins Willem I benoemde gouverneur.

Bij de dood van Willem I erfde Philips Willem, diens oudste zoon, Orange, maar de stand van zaken in de omgeving, waar de protestanten domineerden, maakte het mogelijk dat Maurits als regent voor zijn broer, die in Spaanse gevangenschap verkeerde, het gezag over Orange op zich nam. Hij legitimeerde ondanks klachten vanuit Orange het de facto gezag van Blacons als gouverneur, waarna de situatie in Orange gekarakteriseerd wordt door gewelddadige conflicten tussen Blacons en de president van het parlement, Colla. Bij de dood van Blacons in 1596 greep het parlement de macht, maar de zoon van Blacons wist uiteindelijk de overhand te krijgen en verdreef Colla. Maurits stuurde op verzoek van een deputatie uit Orange Marnix van Sint-Aldegonde en Brederode naar Orange, maar deze lieden konden niets uitrichten. De situatie veranderde echter door twee factoren: Philips Willem was in 1596 vrijgekomen en in 1598 was in Vervins de Franse godsdienstvrede tot stand gekomen. Blacons beloofde in 1598 op aandrang van Philips Willem herstel van de rechten van de katholieken in Orange. Philips Willem bezocht Orange in een geest van verzoening in 1599, maar in 1603 drongen de katholieken opnieuw aan op de vervanging van Blacons. Philips Willem reisde opnieuw naar Orange en trof Blacons in volle opstand aan. Philips Willem trok zich terug naar Courthezon en vroeg aan Frankrijk om steun. De prijs voor die steun was een huwelijk tussen Philips Willem en een Franse prinses, Eléonore de Bourbon. De steun kwam in 1605, en een Franse troepenmacht onder Chesnaye bezette de stad Orange. Aangezien Philips Willem aarzelde met het inlossen van zijn trouwbelofte, maakte Chesnaye hem enige tijd het leven zuur.⁹¹⁹ In 1606 trouwde Philips Willem en nu kon hij ook een nieuwe gouverneur benoemen, Grysperre, en de rechten van de katholieken volledig herstellen. Na klachten werd Grysperre vervangen door een andere gouverneur, Croeser.

Na de dood van Philips Willem in 1618 werd Maurits prins van Orange. Croeser werd eerst bevestigd, maar bleek later in intriges met de bisschop verwickeld te zijn en werd vervolgens op aandrang van een protestantse afvaardiging uit Orange vervangen door personen die Maurits meer loyaal aan zijn persoon achtte. Dat waren Maurits' neef prins Emmanuel van Portugal, die gouverneur werd, en Jan de Hertoge, heer van Valkenburg, die als Emmanuel's luitenant werd aangesteld. Frederik Hendrik werd naar Orange gestuurd om de nieuwe machthebbers te installeren. Emmanuel stelde weinig voor en Valkenburg was de feitelijke machthebber. Op dat moment begonnen echter nieuwe godsdiensttwisten in Frankrijk en om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn gaf Maurits de opdracht Orange van moderne versterkingen en van een garnizoen Zwitserse protestanten te voorzien. Valkenburg wist Maurits te overreden Emmanuel terug te roepen en hem gouverneur te maken, maar al spoedig kwamen er ernstige klachten in Den Haag over Valkenburg. Maurits was inmiddels overleden en Frederik Hendrik was genoodzaakt op te treden toen Valkenburg zich in ernstige intriges met de Fransen wikkeld over een eventuele overdracht van Orange aan Frankrijk.⁹²⁰ Een eerste missie in 1628 leverde echter niets op, en tenslotte werd De Knuijt, een lid van de Haagse Domeinraad, gestuurd om het met geheime intriges en geweld te proberen. De Knuijt wist het platteland achter zich te krijgen en tenslotte van daaruit de stad Orange te veroveren. In straatgevechten raakte Valkenburg gewond en trok zich terug in de citadel. Daar bezweek hij echter aan zijn wonden en de citadel gaf zich over aan De Knuijt. Vervolgens benoemde Frederik Hendrik zijn zwager, Christoffel von Dohna als gouverneur. In 1638 werden alle inkomsten van het prinsdom verpacht aan inwoners van Orange.⁹²¹

Betreffende de hierna volgende periode zijn bijna geen bescheiden in het hier beschreven archieffragment meer aanwezig. Die zijn echter wel aanwezig in het bestand in het Koninklijk Huisarchief terwijl ook de eerder genoemde registers van uitgaande stukken betreffende Orange in het archief van de Domeinraad doorlopen.

Na Christoffel von Dohna's dood benoemde Willem II diens zoon, Frederik als gouverneur. De twisten tussen de weduwen van Frederik Hendrik en Willem II over het regentschap over Orange hadden ernstige consequenties voor het prinsdom. De gouverneur Dohna koos de zijde van zijn tante Amalia van Solms, terwijl het parlement de zijde koos van Mary Stuart. Op verzoek van Mary greep de Franse koning in en dwong in 1660 Dohna de citadel aan hem over te geven. Als voorzorgsmaatregel liet Lodewijk XIV de door Maurits aangelegde versterkingen van Orange slopen, waardoor de stad in de toekomst onverdedigbaar werd.⁹²² Toen Willem III meerderjarig werd, droeg

⁹¹⁹ NDR inv.nr. 16373.

⁹²⁰ Betreffende de affaires rond Valkenburg zijn veel bronnen voorhanden in Vaticaanse en Franse archieven. Hierop zijn verscheidene publicaties gebaseerd: J.J. Poelhekke, 'Het bezoek van Frederik Hendrik aan Orange en Avignon'; B.M. Vlekke, 'Intrigues rondom het Prinsdom Oranje', in: Mededelingen van het Nederlandsch Historisch Instituut te Rome, 2e serie dl. 9 (1939), pp. 57-80, A. Waddington, 'Une intrigue secrète sous Louis XIII, visées de Richelieu sur la Principaute' d'Orange (1625-1630)', in: Revue Historique, 58 (1895), pp. 276-291

⁹²¹ Zie Koninklijk Huisarchief Orange inv.nr 161; NDR inv.nr. 578, folio 98

⁹²² Zie over deze twisten. J.M. Sernée, Het geschil over het Prinsdom Oranje in de jaren 1650-1660 (Amsterdam,

Lodewijk XIV Orange eerlijk aan hem over. Willem III stuurde Huygens naar Orange, die een katholieke gouverneur installeerde. In 1672 vielen de Fransen Orange aan, dat na wat symbolische tegenstand van het oude kasteel zich overgaf. Nu werd ook dat kasteel gesloopt. De Vrede van Nijmegen bevatte echter een clause dat Willem III Orange terugkreeg, en aldus geschiedde. Lodewijk XIV bleef echter juridische bezwaren maken tegen de soevereiniteit van het prinsdom. De protestanten in Orange waren in een weerloze positie en verkregen van Willem III de toestemming om een deel van de fortificaties te herstellen. Lodewijk XIV kon deze provocatie niet over zijn kant laten gaan en greep in. Willem III kon niets ondernemen daar de Staten-Generaal niet bereid waren om een oorlog met Frankrijk op dat moment te beginnen. Na de opheffing van het Edict van Nantes trokken veel Franse Hugenoten naar Orange, hetgeen tot een hernieuwd ingrijpen van Lodewijk XIV leidde. De macht was daar reeds geheel in Franse handen toen na Willem III's tocht naar Engeland Lodewijk XIV de finale stap nam en Orange inlijfde (24 december 1688).

Bij de Vrede van Rijswijk kreeg Willem III Orange opnieuw terug. Een nieuwe gouverneur, Lubières werd aangesteld. Willem III's autoriteit was niet meer dan symbolisch. Er werd opnieuw ingegegrepen toen Lubières op aandrang van de protestanten enige kruisen liet verwijderen die onder het Franse bestuur op de ruïnes van de versterkingen waren geplaatst. Lubières kwam voor enige tijd in Franse gevangenschap. Niet lang daarna volgde de dood van Willem III. Frankrijk greep in en kende alle bezittingen in Frankrijk toe aan de prins van Conti als volgende erfgenaam van René van Chalon. Daarmee was de titel prins van Orange voor de Nassaus een papieren titel geworden.

HET ARCHIEF

Het in dit hoofdstuk beschreven archieffragment bestaat uit stukken van verscheiden herkomst betreffende het soevereine prinsdom Orange en de daarmee verbonden bezittingen in de Dauphiné en in de Provence die in leen gehouden werden van de koning van Frankrijk. Al deze goederen waren afkomstig uit de erfenis van René van Chalon. De stukken betreffende het prinsdom werden als een apart bestand bij de Domeinraad bewaard, Het deelarchief is een willekeurig afgescheiden fragment van wat resteerde van de stukken in het archief van de Domeinraad betreffende Orange. De rest (voorzover bewaard gebleven) bevindt zich in het Koninklijk Huisarchief.

Het oorspronkelijke bestand zoals dat bij de Domeinraad gevormd is bestond voornamelijk uit drie elementen: aankomstitels en andere juridisch belangrijke stukken die bij verschillende gelegenheden naar Nederland zijn overgebracht, stukken meegebracht door missies vanuit Orange en Frankrijk naar de prins en administratieve stukken die door de administraties in Orange geregeld naar Den Haag zijn gestuurd.

In het oorspronkelijke bestand 'Nassause Domeinraad: Vervolg Oranje' bevonden zich enige bescheiden betreffende de bezittingen van het huis van Nassau in het Hertogdom en in het Paltsgraafschap Bourgondië (=Franche-Comté). Aangezien deze goederen gedurende de 16e en 17e eeuw een eigen geschiedenis en administratie hadden en aangezien er binnen het archief geen overlappingen aanwezig waren, is zoals eerder vermeld dit onderdeel afgesplitst apart beschreven. Het deelarchief Orange wijkt in zijn huidige samenstelling sterk af van de overige archieven van de Domeinraad. Dit is grotendeels toe te schrijven aan het feit dat de meeste stukken betreffende het eigenlijke domeinbeheer verloren zijn gegaan, terwijl het grootste deel van wat daarvan overgebleven is zich in het Koninklijk Huisarchief bevindt. Het resultaat hiervan is dat het hier beschreven deelarchief een sterk politiek accent heeft, met als kernpunt de positie van Orange in de nadagen van de godsdiensttwisten.

Bij de Domeinraad in Den Haag bevond zich een aparte kast of kist met stukken betreffende Orange en de andere bezittingen geerfd van René van Chalon. Een inventaris daarvan werd rond 1650 gemaakt door de griffier van het bureau in Orange, Sauzin. De basis van dit bestand werd gevormd door stukken die bij verschillende gelegenheden om veiligheidsredenen uit het archief te Orange werden overgebracht, of afschriften van stukken uit Orange gestuurd. Dergelijke overbrengingen vonden plaats in 1569, 1607, 1614 en 1618. Daarbij werd de lopende administratie geplaatst voorzover die in Den Haag geschiedde, en dit bestand werd nog uitgebreid met allerlei nieuwere bundels correspondentie en administratieve stukken. Zo vermeldt Sauzin's inventaris nog een groot aantal algemene rekeningen die alle nu verdwenen zijn. Vermoedelijk in de Franse tijd zijn dan een groot aantal stukken verdwenen, andere uit hun oorspronkelijk verband geraakt en dossiers zijn gesplitst geraakt. Bij de splitsing tussen Koninklijk Huisarchief en Algemeen Rijksarchief kwam het grootste deel bij het Koninklijk Huisarchief terecht, deze stukken betroffen vooral de periode van Willem I en de periode van Frederik Hendrik en later. Wat uiteindelijk bij het Algemeen Rijksarchief kwam bestond uit het grootste deel van de charters uit de periode van de families des Baux en Chalon, enkele cruciale registers van uitgaande brieven, akten en commissies over de periode 1637-1697, een aantal dossiers en losse stukken uit de periode van Philips Willem en Maurits, alsmede wat losse stukken uit andere perioden.

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

Het was in het kader van de inventarisatie van de archieven van de Nassause Domeinraad niet mogelijk om de stukken in het Koninklijk Huisarchief bij de inventarisatie te betrekken. Dit zou alleen zin hebben in het kader van een uiterst moeizame reconstructie van het oorspronkelijke archief, een onderneming met onzekere afloop.

Daarom is gekozen voor een tamelijk diepgaande beschrijving van de afzonderlijke stukken met instandhouding van nog aangetroffen oude verbanden. Oude dossiers van min of meer gemengde inhoud werden door inhoudslijsten nader toegankelijk gemaakt.

De gecompliceerde herkomst van de stukken (verschillende overbrengingen, stukken gepresenteerd door deputaties uit Orange, lopende 'briefwisseling') en het fragmentarische karakter van het bestand maken het onmogelijk om veel van een oude orde te herkennen. Weliswaar heeft de griffier Sauzin in de 17e eeuw een beschrijving gemaakt van de inhoud van de kast Orange bij de Domeinraad in Den Haag, maar het is lang niet altijd mogelijk om de nu bestaande stukken daarin met zekerheid te herkennen. Daarom is een kunstmatige indeling gemaakt, die zoveel mogelijk de algemene indeling van de nieuwe inventarisatie volgt. Daarbij zijn wel zoals al eerder vermeld herkenbare oude verbanden gehandhaafd, en maakte de bijzondere samenstelling van het bestand enkele afwijkingen van de algemene orde en kruisverwijzingen noodzakelijk. Om oude liassen bijeen te houden zijn die beschreven als verzamelbeschrijvingen met onderbeschrijvingen voor de afzonderlijke onderdelen. Dat maakte het onmogelijk om verder nog onderwerpsgerichte verzamelbeschrijvingen in te voegen, zodat binnen de rubrieken verder de beschrijvingen in chronologische volgorde zijn geplaatst.

De chronologische scheiding met de inventaris van het archief van de periode tot 1582 is niet goed te maken. Drossaers erkende al dat haar groepering van alle stukken tot 1582 in het archief van de Raad en Rekenkamer in Breda archivistisch discutabel was: veel van de middeleeuwse stukken waren pas na 1582 vanuit Orange naar Nederland overgebracht. Enkele stukken zijn aan de aandacht van Drossaers ontsnapt en bevinden zich nog in het hier beschreven archief. Het leek niet zinnig om kleine aanvullingen aan te brengen aan een veelverspreide gedrukte inventaris, de stukken zijn derhalve in het hier beschreven archief gelaten, ook al omdat een verplaatsing tot verbreking van aanwezige verbanden zou leiden.

Een apart probleem vormen in de 17e eeuw gemaakte afschriften van allerlei oorspronkelijke rechtstitels van het prinsdom vanaf de 13e eeuw. Het valt nu niet meer in alle gevallen met zekerheid vast te stellen waar deze stukken als retroacta gediend hebben, de beste oplossing leek om ze op plekken onder te brengen die zo goed mogelijk op hun inhoud aansluiten.

Qua karakter lijkt het bestand niet veel op de andere bestanden in het archief van de Nassause Domeinraad. Het resterende bestand bevat relatief veel stukken van politieke aard, verband houdende met de instabiele situatie in de regio. De overbrenging van de rechtstitels om veiligheidsredenen was ook de achtergrond van de aanwezigheid in Nederland van middeleeuwse stukken die beschreven zijn in de inventaris Drossaers; die stukken behoren meteen tot de oudste in het archief van de Nassause Domeinraad.

Het bijzondere karakter van het bestuur over het prinsdom Orange en de aard van de bewaardgebleven stukken is weerspiegeld in de rubriek Bestuur van de inventaris, die evenzeer te maken heeft met ingewikkelde politieke affaires als met de uitoefening van de feitelijke heerlijke en soevereine rechten. Ook hier geldt dat de administratie in Orange werd gevoerd en dat de Domeinraad alleen met probleemoplossing te maken had. Een extra moeilijkheid wordt gevormd door het gemengde karakter van sommige stukken. Dat geldt dan vooral voor de stukken betreffende de positie van de Katholieke Kerk, waarin onderhandelingen met pauselijke autoriteiten, die enerzijds op grensgeschillen met Comtat-Vénaissin en onderhandelingen over vrijheid van religie slaan, anderzijds betrekking hebben op soevereine rechten (presentatie van bisschoppen) en heerlijke rechten (patronaatsrecht over het kapittel). Bij het kapittel loopt dan nog het pure patronaatsrecht dooreen met een interne zaak van de Katholieke Kerk: de secularisatie van het Kapittel dat oorspronkelijk aan de orde der Augustijnen behoorde. Omdat de stukken betreffende deze katholieke kerkelijke zaken alleen door veel kruisverwijzingen en het verbreken van oude dossiers te onderscheiden zouden zijn tussen kerkelijke zaken en patronaats-, collatie- en presentatierechten, is geen poging gedaan om in de rubriek kerkelijke zaken van bestuur politieke stukken te scheiden van uitoefening van heerlijke en soevereine rechten.

Een andere rubriek in de inventaris, waar tamelijk heterogene stukken niet te scheiden waren, is de rubriek leenzaken. Leenzaken en bestuurszaken waren niet strikt gescheiden: eden van trouw als onderdaan van het prinsdom als soevereine staat zijn soms gemengd met leeneden.⁹²³

Wat tenslotte de spelling van Franse namen betreft, deze zijn in de gangbare versie weergegeven, plaatsnamen in hun moderne vorm. Het adelsparticule de wordt conform Frans gebruik altijd met kleine letter gedrukt. De prinsen worden aangeduid met hun Nederlandse rangnummer, dus Willem I - Willem III, niet Willem IX - Willem XI. Bij aanduidingen van Maurits gedurende zijn regentschap, wanneer hij nog niet in rechte van de aan Philips Willem toebehorende titel van prins gebruik kon maken, wordt Maurits aangeduid als graaf Maurits.

VERWANTE ARCHIEVEN

In de eerste plaats zijn dit de departementale archieven van Vaucluse (waarin Orange gelegen is, hierin ook de archieven van het bisdom) in Avignon en de belangrijke archives municipales van de stad Orange. Daarnaast moeten vermeld worden de departementale archieven van Bouches-du-Rhône (voor het parlement van Aix-en-Provence), Isère (voor het parlement van Grenoble) en Hautes-Alpes (waarin de heerlijkheden in de Dauphiné gelegen zijn).

Voor politieke zaken is belangrijk materiaal aanwezig in het Vaticaanse archief, vooral in de nuntiaturarchieven van Brussel en Parijs en de archieven betreffende het bestuur van Avignon. Daarnaast is ook materiaal betreffende politieke zaken aanwezig in de serie Mémoires et Documents van het archief van Buitenlandse Zaken in Parijs. Pontbriant citeert daarenboven archivalia in handschriftenbestanden in de bibliotheek van Carpentras (collectie Peyresc), de Bibliothèque Nationale de France in Parijs en zijn eigen collectie en neemt aan het einde een aantal belangrijke teksten van documenten in Franse archieven op.

LITERATUUR

H. Borkowsky (ed.), *Les Mémoires de Frédéric de Dohna 1621-1688*. Königsberg, 1898. E. Arnaud, *Histoire des Protestants de France, du Comtat Venaissin et de la Principauté d'Orange*. 2 delen. Paris 1884. Bonaventure de Sisteron, *Histoire nouvelle de la ville et principauté d'Orange*. Avignon, 1741. S. de Dohna, *Les comtes de Dohna à Orange*. Berlin, 1878. L. Duhamel, *Inventaire-sommaire des archives municipales antérieures à 1790 de la ville d'Orange*. Orange, 1917. J.P. de la Pise, *Histoire des Princes et de la Principauté d'Orange*. La Haye, 1640. S.W.A. Drossaers, *Het Archief van den Nassauschen Domeinraad, Eerste Deel, Het archief van den raad en Rekenkamer te Breda tot 1581, deel 1: Inventaris*. 's-Gravenhage 1948. J. de Font-Réaulx, *Inventaire du fonds des Baux et d'Orange aux archives de la maison royale à La Haye s.l.*, 1953 (getypt, bibliotheek Algemeen Rijksarchief 23 H 16). W.F. Leemans en E. Leemans-Prins, *Guillaume de Nassau et la Principauté d'Orange, 1544-1559*. Haarlem, 1969. W.F. Leemans en E. Leemans-Prins, *La Principauté d'Orange de 1470 à 1580, une société en mutation*. 2 delen. Hilversum, 1986. J.J. Poelhekke, 'Het bezoek van Frederik Hendrik aan Orange en Avignon' In: *Mededelingen van het Nederlandsch Historisch Instituut te Rome*, 3e reeks, dl. 9, 1957, pp. 196-213. A. de Pontbriant, *Histoire de la Principauté d'Orange*. Avignon, 1891. J. M. Sernée, *Het geschil over het Prinsdom Oranje in de jaren 1650-1660*. Amsterdam, 1916. W. van Rijssen-Zwart, *La contestation politique de la principauté d'Orange pendant la période 1660-1665; le rôle important d'une petite principauté dans la politique Européenne au XVIIe siècle*. Mémoire de maîtrise, stencil. Strasbourg, 1983. M. Vidor-Borricand, *Une université méconnue, l'Université d'Orange*. Avignon, 1977. B.M. Vlekke, 'Intrigues rondom het Prinsdom Oranje'. In: *Mededelingen van het Nederlandsch Historisch Instituut te Rome*, 2e serie dl. 9, 1939, pp. 57-80. A. Waddington, 'Une intrigue secrète sous Louis XIII, visées de Richelieu sur la Principauté d'Orange (1625-1630)'. In: *Revue Historique* 58, 1895, p. 276-291. A. Yrondelle en R. Mossé, *La colline Saint-Eutrope à Orange, son passé historique et sa transformation actuelle en jardin public*. Vaison, z.j.

A VERWERVING, BETWISTING EN VERVREEMDING VAN GOEDEREN, RECHTEN EN BEVOEGDHEDEN

- 16345** Testament van Bertrand III de Baux, prins van Orange, 1314. Afschrift 17e eeuw.
17e eeuw 1 stuk
- 16346** Testament van Raymond de Baux, prins van Orange, 1340. Afschrift 17e eeuw.
17e eeuw 1 stuk
Het origineel in Raad en Rekenkamer van Breda 1, nr. 1132
- 16347** Akte van réintégrande van koning François I van Frankrijk voor prins Willem I betreffende het prinsdom Orange en de soevereiniteit daarover, 1545. Afschrift 1623.
1623. 1 stuk
- 16348** Verklaring van Elbertus Leoninus en andere leden van de Staten-Generaal gedaan op verzoek van Maurits inzake de laatste wilsbeschikking van Willem van Oranje t.a.v. de opvolging en de administratie van het prinsdom Orange, 23 augustus 1584.
23 augustus 1584. 1 charter
- 16349** Vonnis van de Conseil Privé van de koning van Frankrijk in het geschil tussen prins Willem I en Jean graaf de Chambre over het prinsdom Orange, 1559. Met bijlagen en afschriften 1623.
1623. 3 stukken

- 16350** Akte van belofte van Henri, koning van Navarre en Gouverneur en Luitenant-Generaal van Frankrijk houdende verklaring dat hij na de dood van prins Willem I het prinsdom van Orange in bescherming neemt om te verhinderen dat ongewenste veranderingen plaatsvinden, Afschrift, uittreksel uit de registers van het parlement.
1584. 1 stuk
- 16351** Stukken betreffende de missie van Marquette naar Frankrijk om namens prins Maurits leenhulde te doen voor de Rhônetol van Balthasar,
1618-1619. 1 omslag
- 16352** Instructies door Frederik Hendrik gegeven aan de Nederlandse gezant in Frankrijk van Aerssen van Sommelsdijk om te spreken met de koning van Frankrijk over de Rhônetol van Balthasar,
1625. 1 stuk
- 16353** Correspondentie tussen Amalia van Solms en prinses Maria betreffende het prinsdom Oranje, Afschrift.
13 en 18 mei 1652 1 stuk

B BESTUUR EN RECHTSPRAAK

1 REGELGEVING

- 16354** Algemene ordonnantie voor het prinsdom Orange, gegeven door prins Willem I, Afschrift.
1584. 1 katern

2 HANDHAVING VAN DE SOUVEREINITEIT

- 16355** Uitspraak van het Hôtel du Roi in een geschil tussen François Barry, advocat te Montélimar en de Consuls van Montélimar betreffende de al dan niet erkenning van rechten van Barry uit Orange als edelman, Afschriften
1611. 2 perkamenten katernen
Vermoedelijk heeft de aanwezigheid van dit stuk te maken met een betwisting van het soevereine recht van de prins om adeldom te verlenen.
- 16356** Bevelschrift op naam van prins Philips Willem aan de deurwaarder van het parlement van Orange om de schending van de soevereiniteit van Orange door de bisschop van Vaison ten aanzien van de kastelein van Gigondas, Noel Maurric, ongedaan te maken, met verslag van de deurwaarder,
1614. 1 charter en een stuk, geliasseerd
Met afhangend zegel
- 16357** Bevelschrift op naam van prins Philips Willem aan de deurwaarder van het parlement van Orange om de schending van de soevereiniteit van Orange door de bisschop van Vaison ten aanzien van Gaspard Martin, genaamd Père Silvestre, te Gigondas ongedaan te maken, met verslag van de deurwaarder,
1614. 1 charter en een stuk, geliasseerd
Met afhangend zegel

3 MUNT

- 16358** Memorandum aan de ontvanger van het prinsdom, Bellujon, over de heropening van de Munt.
z.d. 1 stuk

4 STUKKEN BETREFFENDE BENOEMINGEN

- 16359** Commissiebrief van graaf Maurits voor Claude Gentil als muntmeester-generaal in Orange, Minuut.
1586. 1 stuk
- 16360** Stukken betreffende aanstellingen in Orange (Daniel de Bellujon als griffier van Corthezon, Jean Batisse als ontvanger-generaal van de goederen van Orange in de Dauphiné, Frédéric de Boniface en Montmiral als leden van het parlement van Orange en Gaspard Charix tot muntmeester).
1582-1592. 1 omslag
- 16361** Verklaring van Jean Baptiste Keeremans, raad van de prins Philips Willem, en van Jean de Gysperre, heer van Coquelmonde, betreffende de aanstellingen de eeds aflegging van de laatstgenoemde als gouverneur van Orange,
1607. 1 stuk
- 16362** Akte waarbij Frederik Hendrik de door Maurits benoemde Jacques de la Pise bevestigt in zijn ambten van secrétaire de la chancellerie, greffier des domaines en garde des archives, en de survivance verleent aan diens zoon Joseph de la Pise voor al deze ambten, Afschrift.
1626. 1 stuk

5 STUKKEN BETREFFENDE AMBTSUITOEFENING VAN GOUVERNEURS VAN ORANGE**a Hector de Blacons**

Zie ook het in dossier met klachten over Valkenburg NDR inv.nrs. 16380-16383

- 16363** Brief van graaf Maurits aan de viguiers en raad van Orange waarin de prins zijn voldoening over hun houding uitspreekt, Afschrift
1596. 1 stuk
- 16364** Kopie-resolutie van de Staten-Generaal waarbij de heer van St. Aldegonde toestemming wordt verleend om prins Maurits gedurende een half jaar in Frankrijk bij te staan inzaken betreffende Orange,
31 augustus 1596.
- 16365** Brieven van graaf Maurits en Louise de Coligny aan respectievelijk de consuls en communauté van Orange en aan de gouverneur de Blacons, betreffende de geschillen tussen de gouverneur en de stad, Afschriften.
1598. 1 omslag
- 16366** Brief van prins Maurits aan de consuls van Orange waarin hij hun vraagt om restitutie van de papieren die zij van de la Pise hebben geconfisqueerd betreffende de missie van Brederode en Marnix en die naar het huis van Chabert (oom van Blacons) zijn overgebracht. Afschrift.
1598. 1 stuk

b Alexandre de Blacons

- 16367** Brief van graaf Maurits aan de koning van Frankrijk betreffende de overdracht van het prinsdom aan Philips Willem, Minuut 1598. 1 stuk
- 16368** Brief van de koning van Frankrijk aan Gouvernet, gouverneur van Montélimar, betreffende Blacons, Afschrift. 1603. 1 stuk
Gouvernet was de schoonvader van Blacons.
- 16369** Verslag vaneen deputatie van Orange, bestaande uit de Caderousse, Châteauneuf, Condorcet, Beaucastel, Baudequin die brieven van de koning van Frankrijk en van de intendant van Languedoc aan Blacons moesten uitreiken, 1603. 1 stuk
- 16370** Stukken betreffende de zending van Baudequin en de la Pise naar de koning van Frankrijk, 1603-1604. 1 omslag
Deze missie had te maken met het feit dat Blacons ongenegen was Orange aan Philips Willem over te dragen.
- 16371** Brief van graaf Maurits aan de koning van Frankrijk betreffende klachten over het optreden van Blacons, Minuut. 1605. 1 stuk
- 16372** Geloofsbrief van de prins van Orange voor zijn secretaris als afgezant naar de koning van Frankrijk betreffende de zaken van Blacons, Afschrift. z.d. [1605?]. 1 stuk

c Jean de la Chesnaye, waarnemend gouverneur namens de koning van Frankrijk, 1605

- 16373-16378** Stukken betreffende het bestuur van Orange door Jean de la Chesnaye als tijdelijk gouverneur namens de koning van Frankrijk, 1605.
Deze stukken zijn vermeld in de oude inventaris folio 45-45v onder de rubriek souvereiniteit.
- 16373** Verklaring van het parlement van Orange betreffende lawaai en onrust op het Kasteel te Orange veroorzaakt door Chesnaye, commandant van het Franse garnizoen en zijn troepen, Afschriftz.d. [1605], 1 stuk
- 16374** Verklaring van de consuls van Orange betreffende hun weigering om gevolg te geven aan een oproep door de Franse tijdelijk gouverneur Chesnaye gedaan om hun onderwerping aan de koning van Frankrijk te betuigen, 1605., 1 stuk
- 16375** Brief van de koning van Frankrijk aan prins Philips Willem betreffende de zending door de koning van Chesnaye om het bestuur over Orange waar te nemen, Afschrift. 1605., 1 stuk
- 16376** Verslag door afgevaardigden van het parlement van Orange betreffende hun gesprek met Chesnaye over klachten over het optreden van de tijdelijk gouverneur en zijn garnizoen, 1606., 1 stuk
- 16377** Aantekeningen over het gedrag van de Seigneur de Lamon [Chesnaye?], 1605., 1 stuk
- 16378** Aantekeningen van de punten door Jean César, lid van het

parlement, medegedeeld aan prins Philips Willem over het optreden van de gouverneurs Blacons voordat Chesnaye het gezag overnam, z.d., 1 stuk

d Jan de Hertoge, heer van Valkenburg

- 16379-16413** Stukken verzameld door het lid van de Domeinraad de Knuijt betreffende het bewind van Valkenburg en de omverwerping van dat bewind in 1630, met retroacta 1580-1605
1623-1630,
Deze verzameling bestaat gedeeltelijk uit stukken die vanuit Orange door de oppositie tegen Valkenburg naar Den Haag zijn gestuurd, gedeeltelijk uit stukken verzameld door De Knuijt in Orange. Ook zijn enige retroacta betreffende het ambt van gouverneur aanwezig. De verzameling is in de inventaris Sauzin vermeld onder hoofdstuk XVI en bevat tevens enkele retroacta. De oorspronkelijke nummering in de lias is, voorzover aangetroffen, in de onderbeschrijvingen als vermeld.
- 16379** Oude omslag voor de nummers 17-33 van de lias betreffende de gouverneurs vermeld in hoofdstuk XVI van de inventaris Sauzin
- 16380** Akte van overdracht van het kasteel van Orange door Guillaume de Chabert aan zijn zwager Hector de Mirebel de Blacons, Afschrift. 1580., 1 stuk
Nr. 18
- 16381** Conditioes waarop Blacons de stad en citadel van Orange zal mogen over geven, Afschrift. z.d. [1580]., 1 stuk
Maakte oorspronkelijk deel uit van nr. 18 in de lias
- 16382** Commissie van prins Willem I aan Johanne de Chabot de Paraclit als 'superintendante et gouvernante' van Orange, Afschrift. 1583., 1 stuk
Nr. 17
- 16383** Schuldbekentenis van het stadsbestuur van Orange betreffende van Venture Gros en Pierre Freschon te Pierrelatte geleende gelden om Blacons te betalen zodat hij van zijn voornemen om Orange te plunderen zou afzien, z.d., 1 stuk
Nr. 22
- 16384** Getuigenverklaring van de consuls en leden van het parlement van Orange betreffende een onderhoud tussen prins Philips Willem en de predikanten Maurice en, Afschrift 1583., 1 stuk
Nr. 17
- 16385** Punten van bezwaar uit Orange betreffende misdragingen van Valkenburg, z.d.
- 16386** Lijst van verzoeken van het parlement aan de prins en de Domeinraad, met aantekeningen van de Domeinraad daaromtrent en minuut van een beschikking van de prins, 1624-1627., 1 omslag
- 16387** Extract uit brief van de Rekenkamer aan Frederik Hendrik betreffende Orange, 1626, 1 stuk
- 16388** Brief van Balthasar Coymans te Amsterdam betreffende portokosten van pakketten gezonden van Parijs naar Amsterdam, 1627., 1 stuk
- 16389** Brief van Servant, lid van het parlement van Orange in Banyuls, aan De Knuijt, lid van de Domeinraad in Den Haag, 1627., 1 stuk
- 16390** Brief van Balthasar Coymans in Amsterdam aan De Knuijt, lid van de Domeinraad in Den Haag betreffende het porto van de voorgaande brief, 1627
- 16391** Brieven van Servant en Montmiral in Banyuls aan de Knuijt in Den Haag, 1627., 2 stukken
Met de gecodeerde boodschap 'L'estat est en danger de ce perdre, il fault remedier promptement Monsieur le Gouverneur, l'Evesque et les Juliens sont tousiours ensemble...'

- 16392** Opsomming van de argumenten om Servant en Montmirail de kosten van hun reis naar Den Haag in 1626 te vergoeden, z.d., 1 stuk
- 16393** Verslag door Servant, Rayen en Montmiral van een gesprek dat zij in Avignon hadden met Verdoux [Van der Does], afgevaardigde van de prins, en de parlamentsleden Servant en Doyen, 1629.
Nr. 28
- 16394** Brief van Valkenburg aan de prins, z.d. (minuut van de hand van Julien)
Nr. 27
- 16395** Brief van d'Auryac aan de Fornéri, advocaat aan het parlement van Orange, 1629.
- 16396** Brief van d'Auryac aan de koning van Frankrijk betreffende de zending van Van der Does naar Orange, z.d.
- 16397** Voorstellen van d'Auryac en de Fornéri betreffende de afbraak van de versterkingen van de stad en andere concessies om Valkenburg tevreden te stellen, z.d. [1630]., 2 stukken
Nr. 29
- 16398** Verslag van een gesprek van de overste van het klooster van de Capucijnen in Orange met de biechtvader van Kardinaal Richelieu [de Capucijn Père Joseph de Tremblay] betreffende de mogelijke Franse machtsovername in Orange, z.d [1630]., 1 stuk
- 16399** Brief van Valkenburg aan Julien betreffende besprekingen met de bisschop, z d. [1630?]
- 16400** Instructies van Valkenburg aan Julien betreffende diens reis naar Parijs, 1629., 1 stuk
Nr. 30
- 16401** Verslag van de gebeurtenissen te Orange in juni 1630 door de Beauvères
Nr. 31.
- 16402** Verslag van de gebeurtenissen te Orange van 1637-juni 1630 door d'Antran
- 16403** Brieven aan de koning van Frankrijk, kardinaal Richelieu en aan een ongenoemde betreffende de gebeurtenissen na de dood van Valkenburg, (minuten in het handschrift van Servant) z.d. [1630]., 2 stukken
32
- 16404** Vrijgeleiden gegeven door de prinsgezinde autoriteiten voor het vervoer van graan aan de Caderousse, de abdis van het klooster en Estienne Restaurant te Courthezon, Minuten 1630., 1 omslag
- 16405** Proces-verbaal van de eedsaflegging door Jacques van der Does en Cornells Montens als afgezanten van de prins naar Orange, 1629
Afschrift van de vermelding op de achterzijde van het origineel van de aan de afgezanten gegeven commissiebrief
- 16406** Brief van een onbekende (de waarnemend gouverneur Causans?) aan de Saint-Sauveur en aan de consuls van Courthezon betreffende een verzoek om 10 personen te huisvesten en te voeden, Minuut. 1630., 1 stuk
- 16407** Brief van een onbekende (de waarnemend gouverneur Causans?) aan de consuls van Jonquièrre betreffende een verzoek om 3 soldaten te huisvesten en te voeden, Minuut 1630., 1 stuk
- 16408** Paspoort betreffende de vrije terugkeer van ballingen naar Orange, Minuut. z.d. [1630], 1 stuk
- 16409** Artikelen uit de instructie van de prins voor Van der Does en Montens, gedeputeerden van de prins naar Orange, 1628, 1 stuk
- 16410** Memorie betreffende het magazijn van Orange met aantekeningen betreffende het optreden van de magazijnmeester Pierre Vernet, en

- extract uit de rekening over 1623 en 1624 van de vivres van het kasteel van Orange betreffende een request van de magazijnmeester Pierre Vernet, Afschriften 1623-1624., 1 omslag
- 16411** Losse kladaantekeningen betreffende maatregelen tijdens de machtsovername in Orange, 1630., 1 omslag
Nr. 33
- 16412** Brief van Euskercken te Lyon aan N.N. Betreffende de benoeming van Von Dohna tot gouverneur van Orange en betreffende de zaken in Frankrijk,, 1630
Nr. 34
- 16413** Akten van 'abolitie' (vrijstelling van strafvervolging) door de Franse koning voor de soldaten die meegedaan hebben aan de gebeurtenissen te Orange in 1630 aan de parlementen van Aix-en-Provence, Toulouse en Grenoble, met bevelschriften van de koning tot registratie bij de betreffende parlementen, Afschriften. 1634., 1 omslag
Nr. 32
- 16414** Brieven van de Franse minister Phelipeaux aan de Franse officier Hauterive betreffende de acties tegen de Hugenoten in het Rhônedal en de houding van de gouverneur Valkenburg, 1626-1627. 1 omslag
Vermeedelijk zijn dit onderschepete stukken.

6 STUKKEN BETREFFENDE HET PARLEMENT VAN ORANGE

- 16415** Vonnissen in criminele zaken van het parlement van Orange, Afschriften. 1564-1565. 1 omslag
- 16416** Afschrift van een vonnis in een strafvordering door de fiscaal van Nice tegen een aantal personen waaronder Antoine Colla wegens een poging om zich van Villefranche en enige galeien meester te maken. Afschrift. 1576. 1 stuk
De in dit stuk genoemde Colla trad later op als president van het parlement van Orange en een conflict tussen hem en Alexandre de Blacons speelde een belangrijke rol in de val van de laatste.

7 STUKKEN BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN HET PATRONAATSRECHT OVER DE KATHOLIEKE KERK IN ORANGE, OVER HET HERSTEL VAN DE RECHTEN VAN DE KATHOLIEKEN EN DE BETWISTING DAARVAN

- 16417** Ltjst van kerkelijke ambten in Orange die onder het nominatierecht van de prins en van de Paus vallen, z.d. 1 stuk
- 16418** Stukken betreffende de rechten van de prins in de Kerk van Orange: patronaatsrecht, recht van presentarie van de bisschop, nominatierechten, Afschriften. 1469-1636. 1 band
Bevat: -Lijst van stukken betreffende de kerk, het bisdom en de kapittels van Orange die in 1623 naar Den Haag zijn gestuurd.
- Deductie van de Procureur-Generaal van de prins betreffende het patronaatsrecht en het nominatierecht van de prins op de kathedraal van Orange.
- Tweede deductie door P Servant over hetzelfde onderwerp
Zie ook NDR inv.nr. 16447.
- 'Consultation d'Aix', uiteenzetting in het Latijn over het recht van de prins om de bisschop van Orange te benoemen, z.d.

Vermoedelijk gaat het hier om de in dezelfde band verderop in de benoemingsakte van Jean de Tulles uit 1608 vermelde door de prins te presenteren bewijsstukken.

- Akte van beslaglegging door prins Willem I op de goederen van het bisdom Orange, 1560.
- Brief van prins Willem I aan de Paus betreffende de bestrijding van de ketterij in Orange, 1561.
- Brief van de koningin van Frankrijk, Cathérine de Médici, betreffende de benoeming van Frédéric de Chantre als bisschop van Orange, 1561.
- Bevelschrift van koning Charles VIII van Frankrijk aan het parlement van Grenoble en de Rekenkamer en thesaurier aldaar om Pierre Carré, bisschop van Orange, behulpzaam te zijn met de inbezitname van de temporaliteit van het bisdom, Uittreksel uit de registers van de Rekenkamer van de Dauphiné te Grenoble. 1484.
- Proces-verbaal van de eedsafleggingen door Jean Gobert, bisschop van Orange voor de temporaliteit van het bisdom en door de prins betreffende de handhaving van de privileges, 1469.
- Aanstellingsakte door paus Paulus V voor Jean de Tulles, bisschop van Troyes als coadjutor met recht van opvolging voor de gelijknamige bisschop van Orange, onder voorbehoud van het gepretendeerde benoemingsrecht van de prins dat deze door de Romeinse Curie kan laten onderzoeken, z.d. [1608]
- Proces-verbaal van de eedsaflegging door Jean de Tulles als bisschop van Orange aan prins Maurits, 1620
- Bevelschrift van de prins dat de door hem beroepen predikant te Lingen, Henricus Wirts niet gehinderd wordt in zijn ambtsuitoefening, z.d.
- Verslag door Montmiral betreffende zijn onderhandelingen te Avignon voor tolvrijdom voor de inwoners van Orange bij de pauselijke tol op de brug van Sorgues, 1634.

- 16419** Rekest van de bisschop van Orange aan de advocaat-generaal van de prins betreffende zijn geschil met de naburige bisschop van Vaison die gedurende de troebelen probeerde bezittingen van het bisdom Orange te accapareren, Afschrift 1571. 1 stuk
- 16420-16424** Bewijsstukken, voornamelijk afschriften van brieven en instructies van prins Willem en regent Maurits, betreffende pogingen tot herstel van de rechten van de katholieken te Orange, door de afgezant van het stadsbestuur en parlement Servant overhandigd aan prins Philips Willem te Milaan in 1596, 1576-1596.
- 16420** Commissie van prins Willem I voor de Montmorency-Damville, maréchal de France en intendant van Languedoc om een einde te maken aan de troebelen in Orange, Afschrift 1576., 1 stuk
- 16421** Verzoekschrift door de katholieken van Orange gegeven aan de marechal de Montmorency-Damville om aan de prins door te geven, 1577, 1 stuk
- 16422** Akte van machtiging door graaf Maurits aan de President van het parlement Antoine de Colla voor het bestuur van Orange, 1584., 1 stuk
- 16423** Brief van graaf Maurits aan de katholieke adel van Orange betreffende het uitstel van maatregelen, 1592., 1 stuk
- 16424** Brief van graaf Maurits aan de katholieke adel van Orange betreffende de zending van een gemachtigde naar Orange, 1596, 1 stuk
- 16425** Akte waarbij prins Willem het arrest op de goederen van de Katholieke Kerk in Orange opheft onder conditie dat de bisschopen andere houders van beneficiën hem daarvoor de gebruikelijke eed van trouw en leenhulde afleggen, Afschrift 1583. 1 stuk
- 16426** Lijst van de inkomsten van de kerkelijke goederen in het prinsdom Orange opgemaakt door de gedeputeerden van het département de la distribution de charges belast met de administratie van de kerkelijke goederen. z.d. [c. 1583?].
Afschrift, extract gemaakt uit de registers van het parlement ten behoeve van het

kapittel van Orange in zijn geschil met Jacomin de Constance.

1 katern

- 16427** Vonnis van het parlement van Orange in het geschil tussen de bisschop van Orange en bezitters van kerkelijke goederen, Afschrift. z.d. [c. 1583?] 1 stuk
- 16428** Vonnis van het parlement van Orange in het geschil tussen Jean de Tulles, 'zich noemende' bisschop van Orange en andere leden van de katholieke geestelijkheid van Orange enerzijds en de advocaat- en procureur-generaal van de prins anderzijds betreffende de confiscatie van de kerkelijke goederen, Afschrift 1583. 1 stuk
- 16429** Akte waarbij graaf Maurits verklaart tot aan de terugkeer van zijn broer Philips Willem uit gevangenschap het bestuur van het prinsdom Orange op zich te nemen. Afschrift. 1584. 1 stuk
- 16430** Afschrift van een brief van de bisschop van Orange aan de graaf van Berlaymont waarbij hij verzoekt te bemiddelen bij de koning van Frankrijk om te bereiken dat de prins van Orange verzocht wordt om te verhinderen dat de ketters de katholieken lastig vallen, Afschrift. 1588. 1 stuk
- 16431** Vonnis van het parlement van Orange in het geschil tussen de syndics van de Katholieke en Hervormde Kerken van Orange betreffende de verdeling van de inkomsten van de Priorij van Jonqui re, Afschrift. 1589. 1 stuk
- 16432** Brief van graaf Maurits aan de bisschop van Orange betreffende diens geschil met Blacons, Afschrift, uittreksel uit de registers van het parlement. 1592. 1 stuk
- 16433** Brief van graaf Maurits van Nassau aan de bisschop van Orange, waarin Maurits stelt dat een herstel van het bisdom Orange afhangt van een algeheel herstel van de godsdienstvrede in de omgeving, Expeditie. 1594. 1 stuk
- 16434-16439** Stukken betreffende de door de katholieken aan het parlement in 1596 gevraagde vrijheid van vergadering, 1582-1596.
- 16434** Rekest van katholieke edelen van Orange aan Antoine de Colla, president van het parlement van Orange betreffende het appel van de hervormden tegen de aan de katholieken door Jean César toegekende vrijheid van vergadering, Afschrift. z.d., 1 stuk
- 16435** Stukken betreffende het appel van de hervormden van Orange bij het parlement aldaar tegen een gunstige beschikking door Jean César, lid van het parlement, gegeven op een rekest van de katholieken van Orange om bijeenkomsten te mogen houden, Afschriften. 1582-1595., 1 lias
- 16436** Brieven van de koning van Frankrijk en van deconn table de Montmorency aan graaf Maurits betreffende het herstel van de vrijheden van de katholieken van Orange, Afschriften 1596., 1 stuk
- 16437** Rekest met apostille van de katholieken van de Drie Standen van

- Orange aan graaf Maurits, regent van het prinsdom, om herstel van hun rechten, 1596., 1 omslag
- 16438** Met naamlijsten van de katholieke en protestantse inwoners van Orange.
Brief van de koster van de kathedraal aan het kapittel van Orange betreffende het feit dat men in Orange niet dan met toestemming van de prins afstand kan doen van beneficiën, 1604., 1 stuk
- 16439** Akte waarbij Antoine Ruffi, prefect van de kathedraal van Orange, zijn machtiging aan Michel Audibert annuleert om namens hem de prefectuur aan een pauselijk gemachtigde over te geven ingeval hijzelf daartoe niet meer in staat zou zijn, z.d. [na 1604]., 1 stuk
- 16440-16448** Stukken betreffende de onderhandelingen onder prins Philips Willem met de pauselijke autoriteiten over het patronaatsrecht van de prins over het bisdom Orange, 1605-1609
- 16440** Brief van de Nozet, advocaat optredend namens de prins in Rome, 2 gelijkkluidende expedities 1605.
- 16441** Brieven van kardinaal Scipione Borghese aan de prins, 1607., 3 stukken
- 16442** Brief van kardinaal Maffeo Barbarini aan de prins, 1607., 1 stuk
- 16443** Brief van kardinaal Ottavio Acquaviva aan de prins, 1607., 1 stuk
- 16444** Brief van de bisschop van Nicastro (Pietro Francesco Montorio, vicelefaat van Avignon) aan de prins, 1607., 1 stuk
- 16445** Brief van kardinaal Anne des Cars de Givry aan de prins, 1607., 1 stuk
- 16446** Brieven van Châteauneuf, president van het parlement van Orange, die naar Rome gezonden is om te onderhandelen over het patronaats- en presentarierecht. 1607., 2 stukken
- 16447** Brief van Servant in Orange aan de prins, 1609.
Met als bijlage een memorandum van Servant over het patronaatsrecht
- 16448** Extract uit de registers van het kapittel van Orange met vermelding van retroacta betreffende het patronaatsrecht vanaf 1126., 1 stuk
- 16449** Brief van de bisschop van Orange aan prins Philips Willem betreffende de zaken van het kapittel van Orange, 1609.
- 16450** Stukken betreffende een proces voor het parlement van Orange tussen de erven van wijlen Jean Fontanier, pachter van de Grange van de proosdij van de kathedraal van Orange en de advocaat-generaal van de prins d'Isnard betreffende door de ontvanger-generaal in beslag genomen vee van de Grange, 1609. 1 omslag
- 16451** Regels van de Mariacongregatie in de kathedraal van Orange, 1609. 1 stuk
Zie NDR inv.nr. 164625.
- 16452** Brief van de President Châteauneuf over de inkomsten van de proosdij van Orange, de abdij van Saint-André en de onderhandelingen met de Paus, 1609. 1 stuk
Betreft onderhandelmggen met de Paus gevoerd door de zoon van Châteauneuf, zie ook NDR inv.nr. 16446.
- 16453** Brief van de bisschop van Orange aan prins Philips Willem betreffende zijn installatie als bisschop ter plaatse, 1609. 1 stuk

-
- 16454** Stukken betreffende de presentatie door prins Maurits van Jeanne d'Audibert aan de generaal abt van de orde van Cîteaux voor het ambt van priorin van Saint-Pierre du Puy in Orange en de daarop gevolgde benoeming, met retroacturn uit 1602. Afschriften.
1609, 1 omslag
- 16455** Twee verzoekschriften en een brief van het kapittel van Orange aan prins Philips Willem verzoekende opheffing van de in beslagname van de inkomsten van de proosdij van de kathedraal door de advocaat-generaal,
1609-1610. 1 omslag
- 16456** Brief van de bisschop van Orange betreffende de secularisatie van het kapittel en betreffende kerkelijke jurisdictie,
1611. 1 stuk
- 16457** Stukken betreffende een geschil tussen de proost en de sacrista van het kapittel van Orange betreffende de benoeming van Gagnon tot muziekmeester aan de kathedraal,
1612. 2 stukken
- 16458** Brief van de bisschop van Orange aan het raadslid Cools betreffende de benoeming van Gagnon en de opvolging van de vestuvier Casal, met als bijlage het verslag van de visitatie van de kathedraal door de bisschop,
1612. 2 stukken
- 16459** Brieven van de Minderbroeders in Orange aan de prins betreffende buitengewone heffingen door het kapittel van Orange aan hen opgelegd,
1614. 2 stukken
- 16460** Beschikking van het parlement van Orange op een request van de katholieke consuls om vergunning voor het houden van bijeenkomsten om kerkelijke zaken te regelen in de kathedraal van Orange, Afschrift
1614. 1 stuk
- 16461** Brief van de katholieke geestelijken van Orange aan de prins om hem tebedanken voor diverse aan hen bewezen gunsten,
1615. 1 stuk
- 16462** Rekest van de katholieke geestelijkheid van Orange aan de prins om de advocaat-generaal van het prinsdom te verbieden de tienden van de priorij van Jonquièrre aan zich te trekken, met apostille en apart afschrift vande apostille,
1618. 2 stukken
- 16463** Rekest van Jean Favier, kanunnik van de kathedraal van Orange aan prins Maurits betreffende hinder die hij ontvangt van de advocaat-generaal in het bezit van zijn kapelanie in Jonquièrre, met beschikking als apostille en op apart vel als concept,
1618. 2 stukken
- 16464** Rekest van de katholieken van Orange aan prins Maurits om handhaving van hun privilegés en vrijheden, met beschikking als apostille en als concept op apart vel, Afschrift en minuut.
1618. 2 stukken

-
- 16465** Uittreksel uit een brief van de prins betreffende bezwaren tegen de stichting van een Mariacongregatie in de kathedraal van Orange, 1621. 1 stuk
De geadresseerde is niet vermeld, zie ook NDR inv.nr. 16451
- 16466** Verklaring van Valkenburg, gouverneur van Orange, betreffende de indiening van een klacht door de bisschop van Orange over een haakbusschot in de kathedraal, Afschrift, uittreksel uit de registers van het parlement. 1620. 1 stuk
- 16467** Brieven van de bisschop van Orange aan de prins, 1624. 2 stukken
- 16468** Overeenkomsten gesloten tussen de consuls van Orange en het kapittel betreffende de korenmolen van het kapittel en de sluis onder de brug van Langes [over de Aigue], 1624 en z.d. 2 stukken, waarvan het eerste een afschrift
- 16469** Brief van de prior de Casa aan Valkenburg, z.d. 1624-1630
- 16470** Brief van prins Maurits aan de advocaat-generaal Julien betreffende een geschil met Rome inzake de uitoefening van het benoemingsrecht in het kapittel van Orange, 1625. 1 stuk
- 16471** Advies van de Raad van de prins betreffende het benoemingsrecht van de prins van kanunniken in Orange, z.d. [17e eeuw, mogelijk 1625]. 1 stuk
- 16472** Brieven van de bisschop van Orange aan Julien die zich aan het Franse Hof bevindt, 1626. 1 omslag
- 16473** Brieven van de bisschop van Orange aan de Julien, lid van de Raad en advocaat- en procureur-generaal van de prins, 1627, 1629-1630. 1 omslag
- 16474** Advies van François Vlemincx in het diocees Brussel betreffende de verplichting van de bisschop tot confirmatie van een door de houder van het patronaatsrecht over een parochie aangewezen pastoor, 1631.
- 16475** Akte van verpachting van de goederen van de commanderij van de Orde van St. Jan van Jerusalem in de stad Orange, 1632, met lijst van deze goederen, 1631. 1 omslag
Deze stukken zijn in 1636 naar Nederland gezonden.
- 16476** Brief van N.N te Delft aan De Hovy in Den Haag betreffende de vraag of hervormde adel in Frankrijk het patronaatsrecht over katholieke kerken kan uitoefenen, 1635. 1 stuk
- 16477** Brief van Jean-Vincent de Tullies, voormalig bisschop van Orange te Parijs aan de prins, protesterend tegen de beschikking van de prins om de hervormden in Orange vrij te stellen van deelname aan katholieke feestelijkheden die bij edict van eerdere

prinsen van Orange zijn ingesteld,
1647. 1 stuk

- 16478** Stukken betreffende het proces voor het parlement van Orange aangaande de pretenties van de prins van Orange op het collatierecht over de abdij van de kartuizerinnen van Saint-André de Romières,
1667. 1 omslag

C BEHEER

- 16479** Lijst van beschikkingen door prins Maurits gegeven op een memorie van de griffier van het Bureau d'Orange de la Pise betreffende het beheer van inkomsten en goederen in Orange,
1624. 1 stuk

- 16480** Akte waarbij graaf Maurits aan Frédéric de Boniface de la Roche, raadsheer in het parlement van Orange een onkostenvergoeding van 300 schilden ten laste van het prinsdom toestaat in verband met reizen naar het Franse Hof, de Nederlanden en andere bestemmingen, met aangehechte stukken betreffende de afhandeling van de betaling in Orange,
1593. 1 charter met 3 aangehechte stukken

- 16481** Remonstratie van de griffier Sauzin aan de Domeinraad in Den Haag betreffende de algehele verpachting van de inkomsten van Orange, vorderingen voortvloeiend uit een voorstel van wijlen de advocaat-generaal Julien om de inkomsten van het prinsdom te vermeerderen en in verband met grensgeschillen om een inventaris te doen maken van de naar Nederland overgebrachte archiefstukken betreffende Orange, 1648, met als bijlage het voorstel van Julien uit 1638.
1648 1 omslag

- 16482** Rekest van Mathieu Blanc, voorheen diaken van Jonquièrre aan Colla, president van het parlement van Orange, betreffende de betaling van pachten door de pachters van de priorij van Jonquièrre, Met beschikking,
z.d. 1596. 2 stukken

D LEENZAKEN

- 16483-16493** Stukken betreffende de lenen onder het prinsdom Orange
De hieronder vermelde stukken zijn afkomstig uit de vijfde lias van akten van leenhulde aan de prins waarvan NDR inv.nr. 16483 de inhoudsopgave was, zie inventaris Sauzin (NDR inv.nr. 16499) folio 140.

De oorspronkelijke nummering van de stukken volgens de inhoudsopgave is in vermeld

- 16483** Inhoudsopgave van de vijfde lias met akten van leenhulde aan de prins van Orange, z.d., 1 katern

Nr. 1. De inhoudsopgave beschrijft akten van leenhulde en andere gerelateerde stukken van de 13e tot de 17e eeuw.

- 16484** Lijst van akten van leenhulde van het prinsdom Orange

Nr. 17. Vermeldt tevens akten van eed van trouw, o.m. van gemeenten, bisschop, kapittel en consistorie. De lijst betreft voornamelijk akten uit de 16e en 17e eeuw

- 16485** Verklaring van Girardus en Bertrandus Taguerii dat zij hun goederen in Rocabellière en Beaubuisson ('Rocca Belleria en Bellas Boissonus') in leen houden van de prins van Orange, 1282. Afschriften, 17e eeuw., 2 stukken

Nr. 32

- 16486** Akte van leenhulde gedaan door Raymond de Saint-Martin voor zijn

- goederen in Coyrol aan de prins van Orange, 1384. Afschrift., 1 stuk
Nr. 31
- 16487** Stukken betreffende een proces voor het parlement van Orange tussen de advocaat-generaal van de prins en de gravin van Maurevel over de bezittingen en jurisdictie van Suzette en Châteauneuf de Redortier, z.d. [17e eeuw]., 1 omslag
- Nr. 24-25
- 16488** Rapport van het bureau van de Domeinen te Orange aan de prins betreffende de belening van de heer d'Ambouil met het leen van La Baume, 1611.
- Nr. 20
- 16489** Stukken betreffende een proces voor het parlement tussen de advocaat-generaal en Marc de la Salle, abt van Ayguebelle, over de jurisdictie over Violes, 1611-1618., 1 omslag
- Nr. 21-23
- 16490** Artikelen uit het edict van de prins betreffende de terugvordering van in het verleden geïsurpeerde goederen, 1607
- Nr. 26 Geregistreerd bij het parlement van Orange in 1618
- 16491** Memorie door de advocaat-generaal d'Isnard over de rechten die de prins van Orange sinds 1469 heeft in Suzette en Châteauneuf de Redortier, 1619., 1 stuk
- Nr. 18. Met marginale aantekeningen.
- 16492** Arrest van het parlement van Orange houdende bevestiging van de jurisdictie van de prins over de Grange van La Plane, Expeditie 1623, 1 stuk
- Nr. 22.
- 16493** Memorie van de Montmiral aan de Domeinraad van de prins betreffende de grenzen van het prinsdom Orange in Maubuisson, Frigoulet, eilanden in de Rhône, en over geschillen over de vordering van de Rhônetol, 1648., 1 stuk

E STUKKEN BETREFFENDE HET BESTUUR VAN FRANKRIJK DIE VERMOEDELIJK TER DOCUMENTATIE HEBBEN GEDIEND

- 16494** Decreet van koning Charles IX van Frankrijk betreffende de uitoefening van de hervormde eredienst,
1563. 1 katern
Dit is het zogenaamde edict van Amboise.
- 16495** Conditioes van de verpachting van de inkomsten van het koninkrijk Frankrijk aan de fermier général Fauconnet, Gedrukt.
1681. 1 deel.

F ZORG VOOR HET ARCHIEF

- 16496** Lijst van oude inventarissen en enkele registers, vermoedelijk in het archief van de domein administratie in Orange,
z.d. [17e eeuw]. 1 stuk
- 16497** Lijst van de stukken die de raad Vosbergen uit het archief van Orange heeft meegenomen naar Nederland in 1619.
Vosbergen was door Maurits gestuurd om van Croeser de citadel van Orange over te nemen, doch hij had hierin geen succes.
- 16498** Lijsten van archief stukken in Den Haag waarvan in Orange kopieën nodig zijn,
z. d. [1648?]

Vermoedelijk staat dit stuk in relatie met NDR inv.nr. 16451

16499

Inventaris van de stukken betreffende de goederen van het prinsdom Orange berustend bij de Domeinraad in Den Haag, opgemaakt door Sauzin, griffier van het Bureau d'Orange in 1648.

Deze inventaris was opgemaakt door Sauzin omdat men Orange moest weten welke bewijsstukken in Den Haag berustten. De inventaris betreft ook de goederen uit de erfenis van René van Chalon in Frankrijk. De inventaris is bijgehouden tot c.1670. Hij bevat tevens een inhoudsopgave van de inventaris van het archief van het Bureau d'Orange in Orange.

DEEL 11. DOMEINEN IN DUITSLAND

I BENTHEIM

In 1677 droegen de Staten van Overijssel aan prins Willem III hun leengoederen in het graafschap Bentheim op. Willem III ontving de leengerechtigheid van Nieuwenhuis, ook wel Neder-Bentheim genoemd en alle goederen die voorheen behoorden aan Salland en Twente en de rentambten Sibculo, Albergen, Windesheim. In 1682 werd de schenking uitgebreid met alle tienden, cijzen, tijzen, beden, opvaart, winningen, echten, diensten en andere rechten voortvloeiend uit deze goederen in Bentheim.

Ook verwierf de prins van Oranje de status van eerste stende [stand, lid van de gewestelijke Staten] in de landsregering.

Als leenheer van Nieuwenhuis, ofwel het Nedergraafschap, werd prins Willem III betrokken bij erfenskwesties van de graven van Bentheim.⁹²⁴

Na de dood van Willem III vervielen de rechten en goederen in Bentheim weer aan de Staten van Overijssel. In 1747 werden deze goederen opnieuw aan een prins van Oranje opgedragen en wel aan prins Willem IV.

In 1753 verpandde graaf Frederik Karel van Bentheim het graafschap aan de koning van Groot-Brittannië, keurvorst van Hannover voor een periode van 30 jaar. Na 1795 bleef het graafschap neutraal tot 1803, toen het door de Fransen werd bezet en ingelijfd in het keizerrijk. Na 1815 werd de toenmalige rechthebbende graaf van Bentheim weer in het bezit van het graafschap gesteld. De goederen in Bentheim van prins Willem V werden, net zoals al zijn andere goederen, in bezit genomen door de republiek en genationaliseerd. In 1802 werden de goederen door de thesaurier en raden van Financiën aan de Commissie tot administratie der Financiën in het voormalig gewest Overijssel overgedragen. Kort daarna werd ook het archief naar Overijssel overgebracht.⁹²⁵

De rechten van het huis van Oranje in Bentheim waren:

- de prins van Oranje was leenheer van Nieuwenhuis, of het Nedergraafschap;
- de prins was de eerste 'stende' in de regering van het graafschap;
- de prins van Oranje en zijn opvolgers in de goederen van Bentheim hebben een preferent recht in de landsregering bij besluiten over het bewilligen van subsidies;
- jurisdictie over 'zijn eigenhorige meijeren in 't graafschap';
- recht van jacht in Neder-Bentheim;
- tienden, cijzen, tijzen, beden, etc.

Het graafschap Bentheim lag ten oosten van Overijssel. De rivier de Vecht doorsneed het graafschap. Het graafschap was 'bekwaam om haare inwoonderen te onderhouden'⁹²⁶ Het graafschap was verdeeld in een Oppergraafschap en een Nedergraafschap. Onder het Nedergraafschap werd gerekend de stad en het slot Nieuwenhuis bij de Dinkel en het dorp Veldhuizen met de adellijke huizen Schuilenburg, Zurn, Esch of Oldenhof.

Het graafschap werd beheerd door een administrateur of rentmeester. Daarnaast stelde de prins van Oranje ook een commissaris aan, die zijn belangen behartigde bij de Staten van Overijssel en toezicht hield op het beheer van de goederen. Joan George Droghorn, de eerste rentmeester sinds de Staten van Overijssel in 1747 de goederen opnieuw aan de prins van Oranje had geschonken, was ook rentmeester van de commissaris van de prins, baron de Heijde, heer van Ootmarsum. Overigens werd er in 1748 aan Willem van Arnhem de titel rentmeester gelaten.

Rentmeesters waren:

Herman Borgeren,	1678-1690.
Albertus Pontanus,	1691-1702.
Joan George Droghorn,	1748-1781.
F.A. Naber,	1782-1802.

VERWANTE ARCHIEVEN

Van de stukken betreffende Bentheim is weinig in het archief van de Nassause Domeinraad terug te vinden. De meeste stukken zijn waarschijnlijk in 1802 overgebracht naar Overijssel. Daarvan is slechts een klein deel bewaard gebleven. Deze berusten nu in het Rijksarchief in Overijssel.

Andere archieven betreffende Bentheim berusten onder meer bij:

Rijksarchief in Overijssel te Zwolle en Landesverband Westfalen-Lippe, Landesamt für Archivpflege

924 W.F. Visch, *Geschiedenis van het graafschap Bentheim* (Zwolle, 1829), p. 215.

925 NDR inv.nrs 214 en 671; notulen van 22 januari en van 28 juli 1802.

926 NDR inv.nr. 764, folio 114.

In de Inventar des Fürstlichen Archivs zu Burgsteinfurt, Allgemeine Regierungssachen des Grafschaften Bentheim und Steinfurt, Bestand A (Inventare der nichtstaatlichen Archive Westfalens, NF 5, 1971) en Regierungssachen des Grafschaften Bentheim und Steinfurt Bestand A Bentheim, A. Steinfurt, G. (inventare der nichtstaatlichen Archive Westfalens, NF 6, 1975) zijn verdere verwijzingen naar archiefbestanden betreffende Bentheim in Duitsland te vinden.

- 16500** Ingekomen stukken bij Ernst Casimir van Nassau betreffende de geschillen tussen de graven van Bentheim en de graven Bentheim-Steinfurt over de successie van die graafschappen, 1620-1625. 1 omslag
Deze stukken zijn bij Ernst Casimir ingekomen als broer van Johanna Elizabeth, getrouwd met graaf Conrad Gumbert van Bentheim.
- 16501** Akte van donatie door de Staten van Overijssel aan Willem III van rechten en goederen in het graafschap Bentheim, 1677. 1 charter
Met uithangend zegel
- 16502** Reglementen betreffende de kerk in het graafschap Bentheim, Gedrukt. 1709. 1 katern
- 16503** Stukken betreffende de handhaving en het beheer van de goederen en rechten in Bentheim, 1757-1764. 1 pak
- 16504** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij de hertog van Brunswijk tijdens diens voogdijschap over prins Willem V betreffende de Bentheimse goederen gedurende de tijd van de voogdijschap van de hertog van Brunswijk, Met inhoudsopgave. 1760-1765. 1 pak
Deze stukken zijn waarschijnlijk door de hertog van Brunswijk aan prins Willem V overgedragen: zie aantekening van De Larrey op de inhoudsopgave.
- 16505-16516** Registers van resoluties van de Landdag van Bentheim, Afschriften. Met bijlagen 1773-1782. 12 delen
De registers zijn vanuit het Duits in het Nederlands vertaald, met uitzondering van 1773 en 1774, waarvan de vertaalde resoluties aparte registers zijn aangelegd (NDR inv.nrs 16506 en 16508) De bijlagen bij de resoluties zijn evenmin vertaald
- 16505** In het Duits. 1773
 - 16506** Zonder bijlagen. 1773
 - 16507** In het Duits. 1774
 - 16508** Zonder bijlagen 1774
 - 16509** 1775
 - 16510** 1776
 - 16511** 1777
 - 16512** 1778
 - 16513** 1779
 - 16514** 1780
 - 16515** 1781
 - 16516** 1782
- 16517** Rekening van Joan George Droghorn, administrateur van de goederen in het graafschap Bentheim, 1780. Afgehoord 1782 1 deel
- 16518** Rekening van Frederik August Naber, rentmeester van de goederen in het

graafschap Bentheim, 1792. Afgehoord. In tweevoud.
1794.

2 delen

16519

Stukken betreffende de goederen en rechten van de prins van oranje in het
graafschap Bentheim,
1795-1798.

1 pak

Deze stukken werden door het intermediair administratief bestuur van het voormalig gewest Overijssel te Deventer aan het College van administratie van de door de Fransen geabandonneerde goederen van de Vorst van Nassau te Den Haag gezonden. De stukken werden vervolgens geseponeerd.

II LINGEN

Het graafschap Lingen was een leen van Maximiliaan van Egmond en Buren en ging na diens dood over in de handen van Anna van Buren. De keizer stelde als een voorwaarde voor zijn goedkeuring aan het huwelijk van Anna van Buren met Willem I van Oranje dat het graafschap Lingen aan hem werd verkocht.

In 1555 werd Lingen door Karel V aan Philips II overgedragen als deel van de Nederlanden.

Het graafschap Lingen kwam in bezit van Willem van Oranje als gift van de Staten-Generaal bij de geboorte van zijn dochter Catharina Belgia in 1578. Het graafschap behoorde echter nog aan de koning van Spanje: de gift werd gedaan uit naam van de koning. Als voorwaarden werden door de Staten-Generaal aan de gift gesteld: Willem zou afstand zou doen van zijn vordering van f 160.000 op Philips, uit de opbrengst zou een uitkering worden gedaan aan zijn dochter en het graafschap zou leenroerig zijn aan de provincie Overijssel. De Overijsselse leenbank weigerde echter vooralsnog over te gaan tot belening en het graafschap zelf bleef in handen van de Spanjaarden.

Tot een werkelijke inbezitneming kwam het pas in 1597, toen Maurits het graafschap bezette. Het maakte toen nog onderdeel uit van de onverdeelde boedel van het sterfhuis van Willem van Oranje. Curator van het sterfhuis, Pijll, werd belast met het beheer van Lingen. In de praktijk voerde Maurits het bestuur en in 1602 werd hij door Overijssel met Lingen beleend.

In 1605 werd Lingen door Spinola ingenomen en kwam het graafschap in het bezit van de aartshertogen van de Zuidelijke Nederlanden. In 1630 werd Lingen met meer door de Spaanse troepen verdedigd en in 1633 trok Rutger van Haersolte Lingen binnen. Van Haersolte benoemde uit naam van prins Frederik Hendrik van Oranje, de rechtsopvolger van Maurits in Lingen, een rentmeester en rechter. Van Haersolte zelf werd aangesteld als vice-drost, later als drost.

In 1633 werd het gebied ook uitgebreid met de burcht van Bevergeern.

In 1648 deed Spanje in art. 50 van het Vredetractaat van Münster officieel afstand van het graafschap, waarmee de feitelijke bezitsverhoudingen werden erkend. Het graafschap bleef leenroerig aan de Staten van Overijssel. Na de dood van Willem III liet Frederik I van Pruisen Lingen door zijn geheimraad Danckelmann bezetten, op grond van zijn aanspraken op een deel van de erfenis. In 1738 werd deze situatie met de definitieve regeling van de erfenis van Willem III bevestigd en erkend.⁹²⁷

VERWANTE ARCHIEVEN

Als gevolg van de overdracht van Lingen aan de koning van Pruisen zijn er weinig archiefstukken in het archief van de Nassause Domeinraad te vinden.

De stukken zullen zich waarschijnlijk in het archief van de koning van Pruisen bevinden. Dit archief van vóór 1812 berust in het archief in Merseburg (voormalige DDR). De stukken betreffende de Nederlandse goederen die in de 18e eeuw aan Pruisen vielen, zijn te vinden in het Generaaldirektorium, Oranischen Archiv, repositur 64. (Zie ook onder in het hoofdstuk Montfort).

16520

Legger van de vaste inkomsten (staandegeld en loonrenten) uit de karspels in het
graafschap Lingen,
17e eeuw.

1 deel

16521

Stukken betreffende een proces voor de Domeinraad tussen leden van de familie
Groothuys in Lingen,
1644.

1 omslag

Stukken betreffende het proces voor de Raad van Vlaanderen in Middelburg, door
de graaf van Ursel tegen prins Willem III aangespannen inzake Grimbergen, Lingen

⁹²⁷ Mr. G.J. ter Kuile sr., 'Het graafschap Lingen onder de Oranje's' in: Verslagen en Mededelingen van de Vereeniging tot de beoefening van Overijsselsch regt en geschiedenis (Deventer, 1953).

en Haersdonck,
1686. 2 stukken
Zie hoofdstuk Grimbergen NDR, nummer toegang ##, inv.nr. 15660

III MEURS

Gegevens betreffende Meurs zijn ook te vinden in de serie notulen en de serie registers van uitgaande brieven beschreven in deel 1, Stukken van algemene aard in deze inventaris. In 1594 schonk gravin Walburg van Nieuwenaar het graafschap Meurs aan graaf Maurits van Nassau. Tot haar dood zou zij het graafschap blijven administreren. Op dat moment was Meurs door de Spanjaarden bezet. In 1597 veroverde Maurits Meurs op de Spanjaarden. De gravin bevestigde de schenking, die na haar dood zou plaatsvinden. Op 25 mei 1600 stierf zij. Het graafschap Meurs was een leen van het hertogdom Kleef. Aangezien de hertog van Kleef aanspraken maakte op het graafschap Meurs duurde het nog tot 1601 voor Maurits het graafschap werkelijk in bezit kon nemen. In 1702 raakte het huis van Oranje-Nassau het graafschap weer kwijt. Op grond van zijn aanspraken op de erfenis van Willem III, nam de koning van Pruisen bezit van het graafschap door huldiging van hem als graaf van Meurs te eisen. De stad Meurs weigerde tot 1712 de koning als heer te erkennen. In die periode wist de magistraat ook het beheer door de rentmeester van de Oranje Nassaus te frustreren. In 1712 bezette de koning van Pruisen de stad, waarna hij als heer werd erkend. In 1732, met de overeenkomst over de erfenis van Willem III tussen Pruisen en het huis van Oranje Nassau, werd de feitelijke situatie gelegitimeerd.⁹²⁸

VERWANTE ARCHIEVEN

In het archief van de Nassause Domeinraad bevinden zich slechts weinig stukken betreffende Meurs. Waarschijnlijk zijn de meeste stukken betreffende het beheer in het archief van de koning van Pruisen te vinden.

- 16522** Register van de lenen van Meurs,
1445-1599 1 deel
- 16523** Akte van donatie door gravin van Nieuwenaar aan graaf Maurits van Nassau van het graafschap en de stad Meurs en de heerlijkheid Krakau, 1594. Met brief van [] aan [de gravin],
1594. 4 stukken
Hierbij ook een omslag 'Interpretatie en ampliatio op het 3e art. der handvesten van de stad en Baronije Ijselstein omtrent de huijwlijkse voorwaerden, 16 mei 1772. 1 stuk
- 16524** Commissie van Frederik Hendrik voor H. van Goor als 'Verwalter',
belangenbehartiger voor de zaken in Duitsland,
29 juni 1627. 1 charter
In het Duits
- 16525** Stukken betreffende het proces voor de Domeinraad tussen David van Halmael, koopman te Amsterdam, en de magistraat van het graafschap Meurs inzake het door Van Halmael en Moses Gomperts te Wesel in omloop bregen van vals geld
1683-1685 1 band
Aanwinsten: 1902 XXXIII 06
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 951
- 16526** '3e Deel van het rentboek van de vermeerderingen, verminderingen en veranderingen die des gevallen zijn en noch vallen zullen in de domeinen der Graafschap Moers na den 12e augustus 1601.'
17e eeuw.
Wel aanwezig.
- 16527** 'Rekest van Gerard Coels, raad van Vrouwe Magdalena van Egmond, prinses-douairière van Chimay, aan de Domeinraad, inhoudende een verzoek om een

⁹²⁸ Otto Ortsen, Die geschichte der Stadt Moers. DI I Die Vorpreussische Zeit mit 27 Abbildungen, Plänen usw. (Moers, 1977), pp. 108-126 en 151 e.v.

extract uit het vidimus van het testament van Vrouwe Walburgh van Nieuwenaar te doen collationeren door schepenen van 's-Gravenhage, in verband met het proces van de prinses tegen de hertog van Havere, e.a., over de heerlijkheid Weert, Nederweert, Wissen en de voogdij van Toor,
z.d.

Met inliggend een kopie van de akte d.d. 29 juli 1645, waarbij de Grote Raad des konings Magdalena van Egmond toestaat dat haar aanspraken onderzocht worden,
1645 oktober 4. 2 stukken
Wel aanwezig.

16528 'Rekest van de rentmeester der domeinen en geestelijke goederen van Meurs aan de Domeinraad betreffende verscheidene zaken.'
z.d. 1 stuk
Wel aanwezig.

16529 Stukken betreffende de onderhandelingen tussen George Wilhelm, markgraaf van Brandenburg, en Wolfgang Wilhelm paltsgraaf over de [deling] van de Gulikse, Kleefse en Bergse landen,
1629-1662. 1 omslag

IV DUFFEL, NERGENA EN GOCH

De enkele archiefstukken betreffende deze goederen werden aangetroffen tussen de stukken betreffende Borculo.

Zoals hieronder uit NDR inv.nr. 16530 blijkt kwamen deze bezittingen als pand aan prins Frederik Hendrik voor de termijn van tien jaar in 1633.

16530 Akte van verpanding door de Staten van Gelderland en het graafschap Zutphen aan prins Frederik Hendrik van Oranje-Nassau waarbij hij in pandschap krijgt voor de tijd van 10 jaar het ambt Duffel, het slot Nergena en de stad en het ambt Goch, met alle rechten en voorwaarden zoals de possessie in 1445 door hertog Aarnout van Gelre, met bewilliging van de Staten van Gelderland in pandschap is gegeven aan Adolf hertog van Cleve, voor een som van 6000 Rijnse guldens,
7 februari 1633. 1 stuk
Met uithangend zegel van de Staten van Gelderland.

16531 Akten van verpanding door de Staten van Gelderland en het graafschap Zutphen aan prins Frederik Hendrik van Oranje-Nassau, waarbij hij in pandschap krijgt voor de tijd van 10 jaar het ambt Duffel, het slot Nergena en de stad en het ambt Goch, Authentieke afschriften.
1633 1 omslag

16532 Akte van overdracht door de Staten van Gelderland en het graafschap Zutphen aan prins Frederik Hendrik van Oranje-Nassau van het pandschap van het ambt Duffel, het slot Nergena, de stad en het ambt Goch met alle daarbij behorende rechten, rente, houtgewas en overige inkomsten,
31 januari 1634.

16533 Geschiedkundige notities over de periode 1432-1551 betreffende het ambachten de heerlijkheid Duffel, Afschriften.
[1634]. 2 stukken

16534 Stukken betreffende de aanspraken van Gelre en Kleef op de heerlijkheid Duffel, Nergena en Goch, Deels afschriften.
1613-1664. 1 pak

DEEL 12. GEDEPONEERDE ARCHIEFBESTANDEN**I STUKKEN AFKOMSTIG VAN DE PRINSEN VAN ORANJE OVER HET BEHEER VAN HUN GOEDEREN**

Onder deze rubriek zijn de ingekomen en minuten van uitgaande brieven van de prinsen van Oranje en hun voogden geplaatst, welke zonder tussenkomst van hun raad aan geadresseerden zijn verzonden.

- 16535** Briefwisseling tussen Henriette Amalia van Anhalt, douairière van Hendrik Casimir, graaf van Nassau, als voogdes van Jan Willem Friso (1702-1707), Jan Willem Friso van Oranje Nassau (1707-4 juni 1711), Maria Louise van Hessen-Kassel douairière van Jan Willem Friso, als voogdes van Willem Karel Hendrik Friso, (1 September 1711 - 21 november 1716) en de Domeinraad, Met bijlagen. Minuten en originelen. 1702-1716. 1 pak
- 16536** Ingekomen brieven bij prinses Maria Louise van Hessen, Deels afschriften. 1710-1726. 1 omslag
- 16537-16544** Ingekomen en afschriften en minuten van uitgaande brieven bij en van Maria Louise van Hessen-Kassel als voogdes van Willem Karel Hendrik Friso betreffende het bestuur en beheer over de goederen, Met agenda's en bijlagen. 1717-1725. 8 pakken
- 16537** Met agenda. 1717.
- 16538** 1718
- 16539** 1719.
- 16540** 1720.
- 16541** 1721.
- 16542** 1723.
- 16543** 1724
- 16544** 1725.
- 16545** Briefwisseling van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel met de Domeinraad, Met bijlagen. Afschriften. 1725-1727. 1 deel
- 16546-16547** Briefwisseling van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel als voogdes en prins Willem Karel Hendrik Friso van Oranje Nassau met de Domeinraad, Met bijlagen. 1730-1731.
- 16546** 1730.
- 16547** 1731.
- 16548-16555** Briefwisseling van prins Willem Karel Hendrik Friso van Oranje Nassau met de Domeinraad, Met bijlagen. 1732-1746. 8 pakken
- 16548** 1732-1736., 2 pakken
- 16549** 1737.
- 16550** 1740., 2 pakken
- 16551** 1741., 2 pakken
- 16552** 1743.
- 16553** 1744.
- 16554** 1745.
- 16555** 1746.
- 16556** Ingekomen brieven bij de prinsen van Oranje,

1730-1794. 1 pak
 van Etienne de Charon de Saint-Germain te Zutphen, 1735-1740. Met bijlagen. 1 omslag
 van W. W. Muijs, 1730-1731, 1739. 1 omslag
 van de griffier Jan de Back, 1732-1736, 1739-1741. 1 omslag
 van E.F. Schimmelpenningh Meerkerk, 1740. 1 omslag
 van raad Jacob Staats van Halewijn, 1735, 1737-1739.
 van Johan Vultejus, met bijlagen, 1729-1740. 1 omslag
 van A. Perrenot, 1780-1781. 2 stukken
 van Ardesch, raad en griffier, 1786-1788. 1 omslag
 van Anthonie Jan Hermannus Tollius, raad 1787, 1790, 1792, 1794. 1 omslag
 van en aan de raad M.A.J. Rijgersbosch, 1789. 1 omslag
 van en aan Jacob Reigersman, 1738-1740. 1 omslag

- 16557** Ingekomen en afschriften en minuten van uitgaande brieven bij en van prins Willem Karel Hendrik Friso van Oranje Nassau, 1738. 1 pak
 De brieven zijn verdeeld over de volgende rubrieken: Financiën, Friesland, Drenthe, Groningen, Steeden (in Friesland), Militaire, Alderhande.
- 16558-16559** Briefwisseling van prins Willem V van Oranje met de Domeinraad, 1767-1769. 2 banden.
16558 Juli - december 1767
16559 Juli - december 1769.

II STUKKEN AFKOMSTIG VAN OVERIGE PERSONEN

A STUKKEN AFKOMSTIG VAN LAURENS BUIJSERO, GRIFFIER EN RAAD

- 16560** Akte van begeving door Maria prinses van Groot-Brittannië van de vicarie op het altaar van St. Marie in de kerk van Oosterhout aan Laurens Buijsero voor diens zoon Johannes, na het overlijden van Arnold Rijsbosch, 1653. 1 charter
 Met uithangend zegel.
- 16561** Akte van begeving door prins Willem III van de vicarie van Eiteren aan Laurens Buijsero voor diens zoon Johannes, na het overlijden van Comelis Dimmer, 1657. 1 charter
 Met uithangend zegel.
- 16562** Ingekomen brieven bij Laurens Buijsero van Amalia van Solms en lady Chesterfield, 1658, 1661 en 1663. 3 stukken

B STUKKEN AFKOMSTIG VAN DANIËL WIJMAN EN JOHAN COPES

- 16563** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken bij en van Daniël Weyman en Johan Copes, raden en residenten van de keurvorst van Brandenburg betreffende het beheer de goederen van prins Willem III van Oranje tijdens diens minderjarigheid, 1655. 1 pak

C STUKKEN AFKOMSTIG VAN GERARD SICHTERMAN

- 16564** Ingekomen brieven bij Gerard Sichterman, kolonel van de infanterie, bevelhebber van het regiment van de prins van Oranje, kwartiermeester-generaal van de cavallerie en gouverneur van Grave, 1718-1730 en z.d. 1 pak
 Zie ook NDR inv.nr. 1444.
 Per jaar geordend onder vermelding van de correspondenten.

Deze stukken zijn waarschijnlijk met de stukken betreffende de obligaties die Sichterman voor [Maria Louise van Hessen-Kassel] genegotieerd had in het archief van de Nassause Domeinraad terechtgekomen.

D STUKKEN AFKOMSTIG VAN JOHANNES PASCAL FERRAND

- 16565** Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken bij en van Johannes Pascal Ferrand, advocaat, chartermeester en griffier van de Domeinraad, 1788-1792 1 pak, 2 omslagen

E STUKKEN AFKOMSTIG VAN H.J. HEMSING, VOORMALIG KASSIER VAN THESAURIER EN RENTMEESTER-GENERAAL VAN OLDEN, KLERK VAN WILLEM V VAN ORANJE

- 16566** Stukken afkomstig van H.J. Hemsing, voormalig kassier van thesaurier en rentmeester-generaal Van Olden, klerk van Willem V van Oranje, 1795-1799 1 omslag

DEEL 13. AANHANGSEL**I STUKKEN WAARVAN HET VERBAND MET HET ARCHIEF ONDUIDELIJK IS****A STUKKEN AANGETROFFEN BIJ STUKKEN VAN HET ARCHIEF VAN DE DOMEINRAAD IN HET ALGEMEEN**

- 16775** Stukken betreffende de tollën in Holland, Zeeland en West-Friesland, Afschriften
17de eeuw.
1344 en 1377. 4 stukken
- 16567** Legger van erfpachten en tijznen in de plaatsen Parbich, Nieukerken, Repelaar,
Meurs, landerijen onder Meurs, Eversael, Baerl, landerijen onder het rijns op
Lamberti onder Wesel, Homberch, Emmerik, Frijmoersheim, Capellen,
erfpachtlander onder Krefeld,
begin 17e eeuw. 1 deel
- 16776** Rekest van de boden van het Hof van Holland aan genoemd Hof naar aanleiding
van de vijandelikheden die zich hebben voorgedaan tijdens de begrafenis van
Roeland Munnekens, klerk ter griffie van de prins van Oranje, Minuut.
[17de eeuw]. 1 stuk
- 16777** Stukken betreffende het aan de prins van Oranje gevraagde pardon voor Pieter
Jansz. van Embden die te Rotterdam enige schepen heeft beschadigd,
1616. 3 stukken
- 16778** Akte van verkoop door Gijsbert van den Boetzelaer en Agnes van Aeswijn aan prins
Maurits van een jaarlijkse rente van 200 gulden,
1620. 1 charter
- 16779** Stukken betreffende de betaling van 3000 rijksdaalders aan generaal-luitenant
Johan von Norprath uit de goederen van Ravestein,
1642-1646. 1 omslag
- 16780** Extract uit de rol van de hoogheemraden van Delfland betreffende de dijken en
pompen in de Hoge Polder van Abtswoude,
1649. 1 katern
- 16781** Stukken betreffende het sterfhuis van kapitein John Watkin,
1654-1680. 1 pak
- 16782** Rekening van het sterfhuis van Elisabeth van Kan ten laste van de erfgenamen van
luitenant Kelderhuysen,
1661. 1 stuk
- 16783** Autorisatie van Willem 111 voor de auditeur Hallungius voor het afsluiten van een
lening van 4000 pond sterling tot onderhoud van zijn regiment gardes dragonders,
Afschrift.
1698. 1 stuk
- 16784** Memorie over de ruil van het Nassause ambt Lohnberg tegen de dorpen
Neukirchen en Hüblingen in Nassau Weilburg,
18de eeuw. 1 stuk

-
- 16785** Rekest van de gewezen kapelaan Louis van der Beke aan de gecommiteerde raden van Holland betreffende het gebruik van de kapel van Spanje in Den Haag door de rooms-katholieken aldaar, Afschrift.
1702. 1 stuk
- 16786** Register van de Cortenbachse renten,
1724-1751. 1 deel
Cortenbach was een oud adellijk kasteel in het land van Valkenburg.
- 16568** Brief van J. van Leeuwen aan [] betreffende de betaling van de rekening van tapissier Dies,
1731. 1 stuk
- 16569** Brief van Suidhof aan rentmeester van Leeuwen betreffende de betaling van losrente, Met bijlage.
1731.
- 16787** Prospectus van tapisserie, vervaardigd te Brussel door meester Van Orlay en vader en zoon François van der Borgh, Gedrukt.
1735. 1 stuk
- 16788** Extracten uit de secrete resoluties van de Staten-Generaal bevattende ingekomen brieven en andere stukken van verschillende buitenlandse vorsten en gezanten, Voornamelijk gedrukt.
1737. 1 omslag
- 16789** Ingekomen stukken bij Anna van Hannover, voogdes van de latere Willem V, in de zaak tussen Jacob Roeters c.s., koopman te Amsterdam en de ontvanger-generaal van Groningen over onbetaalde lijfrenten ten laste van de provincie Groningen en ommelanden, Met bijlagen.
1747-1758. 1 pak
- 16790** Stukken betreffende klachten, ingediend tegen de magistraat van de stad Steenwijk,
1750-1753. 1 pak
Bevat twee bouwtekeningen van een kerktoren.
- 16791** Advies van het Hof van Friesland aan de Staten van Friesland inzake het proces tussen Pierre Latané enerzijds en Aletta Schotanus c.s. anderzijds, Met twee bijlagen.
1754. 1 katern en 2 stukken
- 16570** Nota betreffende het bestemming van straatmest en as,
1768. 1 stuk
- 16571** Aantekening betreffende een resolutie van de Raad van State inzake de inspectie van de rivier de Dommel,
z.d. [c. 1750]. 1 stuk
- 16792** Memorie van de opbrengst der tienden te Deurne en Liessel, toebehorende het "rijk van Holland",
1790-1809. 1 katern
- 16793** Ordonnantie voor de rentmeester van de goederen van het kapittel van het Hoge

Land binnen Leiden tot betaling van 25 gulden aan Pierre la Rue, voorlezer in de Vrouwenkerk, 1808. 1 stuk

16794 Conditie van verpachting van een stuk land te Gemert, 1816. 1 stuk

B STUKKEN AANGETROFFEN IN DE AFZONDERLIJKE DOMEIN ARCHIEVEN

1 AMELAND

16572 Brief van [] aan [] betreffende het Stockholmse bloedbad, 1520. 1 stuk

16573 Bevelschrift van Peter Kammingha en Frans Mennama om aan Syurck Cammingha de schuld te voldoen, z.d. 1 stuk
Ook een transcriptie in Collectie Handschriften Provinciale Bibliotheek, inv.nr. 1195, nr XXXVII.

16574 Brief van Lywe Dijkstra aan de landdag van Oostergo en Westergo betreffende zijn vlucht uit deze landen, 1470. 1 stuk
Met transcriptie. Ook een transcriptie in Collectie Handschriften Provinciale Bibliotheek, inv.nr. 1195, nr. XXII.

16575 Brieven van Watzo Frans van Cammingha aan graaf Willem Frederik van Nassau, 1644-1664. 1 omslag

16576 Paspoorten afgegeven door Watzo Frans Cammingha, 1659, 1663.

1A LEEUWARDEN, ORANJEWOUDE EN GRONINGEN

16795 Ingekomen brieven bij Wijbrand van Itsma, burgemeester van Harlingen en gedeputeerde in de vergadering van de Staten-Generaal, 1743-1759. 1 pak
Grotendeels afkomstig van B. van Burmania en grietman Rengers.

2 BUREN

16796 Brief van Marguerite de Melun aan haar broer, Afschrift. z.d. 1 stuk
In het Frans.

16797 Akte van schenking door Johan graaf van Kleef aan Diederik van Lent van 30 malder rogge per jaar uit de molen te Zonsbeke, Gelijktijdig afschrift. 1351. 1 stuk

16798 Akte waarbij Johan graaf van Kleef verklaart schuldig te zijn aan Johan Scaerdenberch de som van 407 gulden, Gelijktijdig afschrift. 1354. 1 stuk

16799 Akte waarin Johan graaf van Kleef zijn schuld van 4185 pond aan Diederik van Lent regelt, Gelijktijdig afschrift.

	1361.	1 stuk
16800	Akte waarbij Johan graaf van Kleef verklaart schuldig te zijn aan Hendrik van Huesen de som van 280 pond, Gelijktijdig afschrift. 1368.	1 stuk
16801	Akte van schenking door Willem van Gulik, hertog van Gelre aan Gerard van Steinhallen en zijn zoon Hendrik van het hof te Steinhallen, Gelijktijdig afschrift. 1382.	1 stuk
16802	Kwitanties van de betaling van 660 schilden door de stad Erkelens aan Hendrik van Barmen, Gelijktijdige afschriften. 1382 en 1398.	2 stukken
16803	Lijsten van brieven en andere stukken die in het bezit zijn van het huis Egmond, 1488, 1530 en z.d. Het huis Egmond bezat zowel het graafschap Buren als de baronie van IJsselstel.	1 omslag
16577	Rekening van uitgaven, 15e eeuws [gedateerd 1489-1499].	1 deel
16804	Verklaring betreffende het innen van precariën in Holland, Zeeland en de vier ambochten van Vlaanderen door Thomas van Nijkercken en Johan Goch, [16de eeuw].	1 stuk
16805	Brief van Jan van Lose, priester, aan [Floris van Egmond ?] waarin hij verslag doet van een missie naar Friesland, Afschrift. 1509.	1 stuk
16806	Verbod uitgevaardigd door keizer Karel V in het Heilige Roomse Rijk tot het uitvoeren van paarden en wapenrustingen en het in vreemde krijgsdienst treden, 1551. In het Duits. Met opgeplakt zegel.	1 stuk
16578	Ontslag uit borgtocht voor het baljuw- en kasteleinschap van Muiden en Gooiland door de 'rekenkamer te Den Haag' verleend aan Henrick Ackerman, 1582.	1 charter
16579	Memorie van Willem Lodewijk graaf van Nassau betreffende middelen voor het krijgswezen bestemd voor Gerhardt heer van Poelgeest, Adriaen de Coper, raad in Zeeland en Gysbert van Suylen, secretaris van de Thesaurie om de Staten-Generaal mede te delen, 1588.	1 stuk
16580	Briefje van Alexandre Cambet aan 'grave Jan capitain de la Jute Porte', 15.., Genummerd 250.	1 stuk
16581	Getuigenverklaring van 'Johans die pachter' omtrent het verwijderen van een vrouwenbeeld van de St. Janspoort, z.d. Genummerd 56.	1 stuk
16582	Inventaris van sieraden opgemaakt door Baebbe Schelte [16e eeuw].	1 stuk

Medeondertekend door Sirk Mickmann

- 16583** Instructie betreffende onderzoek door de 'markgraaf' naar een dreigbrief ontvangen door Jan van den Houte, [16e eeuw]. 1 stuk
In dorso: 'advis...etmis....de Plessis capitain en ruitter.'
- 16584** Deel van een rekening [na 1530]. 1 stuk
- 16585** Verzoekschrift van Jelijs van Batmann uit Zwolle aan Georg van Lalaing, graaf van Rennenberg, stadhouder en kapitein-generaal van Friesland, Overijssel, Groningen en Lingen, z.d. [1577-1581]. 1 stuk
Via Hohenlohe?
- 16586** Verzoekschrift van de burgers van Staphorst en Rouvheme aan de ridderschap en steden van Overijssel, [eind 16e eeuw]. 1 stuk
Aantekening 'Hohenlohe?'.
- 16807** Afschriften van stukken uit het archief van de graven van Buren, gemaakt door jhr. mr. A.M.C. van Asch van Wijck. [c.1850]. 1 pak
Van Asch van Wijck was rond 1850 samen met jhr. G.J. Beeldsnijder van Voshol en mr. F.H.C. Drieling eigenaar van de stukken.

3 GEERTRUIDENBERG

- 16587** Stukken betreffende het stift en klooster te Hunnep, [18e eeuw] 1 omslag
betreft waarschijnlijk een grensconflict tussen Overijssel en Gelderland (Zutphen)
- 16588** Brief van de magistraat van Heiningen aan Laurens Buijsero, ridder, secretaris en griffier van Zijne Hoogheid betreffende de positie van de polder van Heiningen binnen het markiezaat van Bergen op Zoom, 4 juli 1648. 1 stuk
- 16589** Rekest van Louise Christine gravin douairière van Brederode aan de Staten van Holland en West-Friesland betreffende de aflossing van de hoge heerlijkheid van Brederode, Afschrift. 1659. 1 stuk
- 16590** Advies voor (...) betreffende het pandheerschap van Krimpen aan de IJssel, 23 maart 1613. 1 stuk

4 KRUITBERG

- 16591** Bijlagen bij de rekening van[?], 1598-1600. 1 omslag

5 LIESVELD

- 16592** Testament van Denijs van der Elst, priester. Afschrift 1553, 1556. 1 stuk

- 16593** Nota betreffende de ordonnantie van prins Willem II van Oranje betreffende de jacht, 1648.
Ontbreekt
- 16594** Akte van uitgifte van Maurits, graaf van Nassau, heer van de Lek van de zalmvisserij, genaamd het Korte Zand aan Arie Aarts te Lekkerkerk, kopie 1713, . 1 stuk

6 BERGEN OP ZOOM

Stukken behorend tot het archief van de raden en rekenmeesters van de markiezen van Bergen op Zoom

- 16595** Akte van uitgifte van de bedijking door Jan markies van Bergen op Zoom van de gorzen de Heijningen, Concept. 1581. 1 charter
De naam van de koper en de koopsom zijn niet ingevuld.

7 BREDA

- 16596** Missiven van diverse personen aan Johan de Loecker, schepen van Breda, 1608. 4 stukken
- 16597** Verklaring van de grietman van Hamsterland dat Cornelis Kostermans, wonende te Groningen, zijn zuster machtigt namens hem op te treden inzake de verdeling van de erfenis van hun grootmoeder Maria van den Hogendijk, weduwe van Anthoni van Gool uit Chaam, 1784. 1 stuk
- 16598** Akte van procuratie door de premonstratensers van de abdij van Tongerlo gezamenlijk voor twee medebroeders, om het door de Bataafse Republiek geeiste bedrag aan belastingen over de bezittingen van de abdij in de Republiek te betalen, ofwel door verkoop van onroerende goederen aldaar of door leningen, gevestigd op deze goederen, 1796. 1 katern
- 16599** Memories van diverse personen betreffende bemiddelingspogingen in de tegenstellingen tussen Frankrijk en Oostenrijk in verband met de Poolse Successieoorlog, 1730, 1735 en z.j.
- 16600** Bijlage bij de rekening van de drossaard van Breda 1650 1 stuk
Betreft een rekening van de voerman van de drossaard
Aanwinsten: 1957 II 01
Voorheen 1.11.01.01 Aanwinsten 1e afd. ARA, inv.nr. 1858
- 16601** Conditie van verpachting van koren- of graantienden onder het dorp Besoyen ten oosten van Hendrik Kroppenambacht, Deels concepten en afschriften. 1789, 1790, 1801, 1802, 1805-1809. 1 pak

8 CRANENDONK

- 16602** Akte van transport door Hendrik van Peun aan Janne van Gerwen van de helft van het goed Opheusden en Asten, 1391. 1 charter
- 16603** 'Rentebrief', akte van schuldbekentenis van Daneel van Bouchout en Johanna van Vianen aan Claus en Margriet van Seehagen van een rente van 8 rijksdaalders ten laste van goederen in Antwerpen, 1440. Met uithangende zegels.
- 16604** Akte van overdracht door Heronymus Obeels c.s. aan Henryk van Zomeren van een erfpacht van vier mudden rogge op land onder Zomeren, 1510. 1 charter
- 16605** Akte van aanstelling door Efrardus de Marcka, bisschop van Luik, van Godefridus de Monte als deken van het kapittel van Sint Catharina in Eindhoven, 1531. 1 charter
- 16606** Rekening van Jan van Eckart wegens de administratie van de executie van het testament van de kanunnik Martijn Wagel, 1589. Afgehoord 1592. 1 katern
De rekening werd afgehoord door het kapittel van Eindhoven en het bisdom van 's-Hertogenbosch.
- 16607** Stukken betreffende de limieten van Brabant en Loon en de geschillen tussen de dorpen Loemel, Peelt en Excel inzake het gebruik van de heide en gemeente aldaar, 1547-1686. 1 omslag
Geen van deze dorpen viel onder de heerlijkheid Eindhoven en Cranendonk. Loemel viel onder de generaliteit en Peelt en Excel onder het prinsdom Luik.
- 16608** Getuigenis van oud-armmeesters van Casteren betreffende inkomsten uit goederen voor de armen van Casteren, 1681. 1 stuk
- 16609** Conditioes van verpachting van de grove tienden onder Nuenen en Gerwen, toebehorende aan de heer van Westerbergh, voor 6 jaren, 1685-1691. 1 stuk
- 16610** Conditioes van verpachting van tienden onder Son en Strijp van het kapittel van Cortershoven (bij Luik) en van de erfgenamen van de heer Adriaan de Roy, Met hiaten. 1694-1797. 1 pak
- 16611** Aantekeningen van [] betreffende liturgische en kerkelijke zaken, [begin 17e eeuw]. 1 omslag
- 16612** Autorisatie van de Commissie van Breda aan de directeur van het Enregistrement te 's-Hertogenbosch Enregistrement te 's-Hertogenbosch tot uitbetaling van tractementen aan boswachters en andere employés, 1810. 1 stuk
- 16613** Bestek en voorwaarden van de rentmeester van Cranendonk en Eindhoven aan Christiaan Verhagen, bouwmeester, betreffende renovatie werkzaamheden aan enige hoeven, Afschrift.

1816. 1 stuk.

8A GRAVE EN CUIJK

16808 Brief van kapitein Severin Homacker aan de prins van Oranje betreffende oorlogsaangelegenheden. Met bijlagen.
1627. 3 stukken
Aangetroffen in een rekening van Grave en Cuijk.

16809 Conditioes van verpachting van het gemaal te Megen, Met bijlagen.
1740 en 1759. 2 katernen en 2 stukken

16810 Rekest van officier, schepen en secretaris van Oerle aan de Raad van State betreffende een te betalen boete ten behoeve van 's lands domeinen opgelegd bij het sluiten van de rekening, Afschrift.
[1776]. 1 stuk

9 MONTFORT

16614 Privilege uit 1298 van graaf Jan I van Holland en keuren uit 1671 van de magistraat voor de stad Beverwijk, Met kanttekeningen. Gedrukt.
1634 en 1671. 1 katern

16615 Reglementen van de Staten-Generaal voor de magistraat van de stad Maastricht, Gedrukt.
1665. 1 katern

16616 Gedicht op het huwelijk van Pieter Haeck van Hoven en Margareta Tael, Gedrukt.
1677. 1 stuk

16617 Stukken betreffende het voldoen van een schuld van Peter Gerrits Bijn en zijn vrouw Lisbeth Janssen aan de weduwe Cops,
1687-1688. 2 stukken
Het betreft de heerlijkheid Moldijck?, getekend te Moock.

16618 Extract-resolutie van de Staten van het vorstendom Gelre en het graafschap Zutphen betreffende de aanstelling van Willem Karel Hendrik Friso als stadhouder-kapitein en admiraal-generaal, Gedrukt.
1722. 1 katern

16619 Memorie van jonkers, hoofdmannen, eigengeërfden en volmachten van de Ommelanden aan de Staten-Generaal betreffende de beschuldigingen door de heren van Oosteramsterdeel, Hogelandsterdeel en Oostlangewolsterdeel in zake de regering, Met bijlagen en duplicaat. Gedrukt.
1733. 2 delen

16620 Stukken betreffende de criminele procedure in de Ommelanden, Met bijlagen. Gedrukt.
1734. 3 delen

16621 Stukken betreffende de benoeming van de magistraat in de negen steden van Friesland, Gedrukt.
1740. 1 deel

-
- 16622** Reglement van Willem Karel Hendrik Friso betreffende het beleid in politie en justitie zaken in Friesland, Gedrukt.
1748. 1 katern
- 16623** Stukken betreffende het geschil tussen de heer van Almelo en de ridderschap en steden van Overijssel inzake de uitoefening van de criminele jurisdictie in de heerlijkheid Almelo en Vriezenveen, Gedrukt.
1753-1754. 1 katern
- 16624** Extract-resolutie van de gecommiteerde Raden van de Staten van Holland en West-Friesland betreffende de algemene instructie voor de brandweer aan het Hof, Gedrukt
1758. 1 katern
- 16625** Reglement van de Hoge Raad in Holland betreffende de diensten en bezoldigingen van ambtenaren in de heerlijkheid Bleskensgraaf, Gedrukt.
1765. 1 katern
- 16626** Reglement van prins Willem V betreffende het maken van schouwregisters in de Ommelanden, Gedrukt.
27 maart 1769. 1 katern
- 16627** Reglementen van prins Willem V betreffende de procedure in waterschapszaken alsmede het procederen in civiele en herzieningszaken, en het salaris van advocaten in de Ommelanden, Gedrukt.
25 mei 1783. 2 katernen
- 16628** Staat betreffende de tweeëntachtigste Generaliteitsloterij, Gedrukt.
1793.
Niet compleet. 1 stuk

10 WILLEMSTAD

- 16629** Akte van overdracht door Bartholomeus de Glijndt als gemachtigde van Nicolaas van Kinschot aan Lodewijk Manteau als gemachtigde van Willem Schade van 13 gemeten hoofdland in Ruigenhil en 15 gemeten volgerland,
12 mei 1635. 1 charter

11 NOORD-BEVELAND

- 16630** Akte van aanbesteding door de Staten van Walcheren voor het leveren van witte Vilvoordse zinkstenen, Concept.
z.j. 1 katern

12 VEERE

- 16631** Akte van verhuur aan J. Huijssen van twee kamers in de abdij van Middelburg door J. Huijssen, met de bepaling dat hij de kamers op diens verzoek aan prins Maurits ter beschikking zou stellen,
1594. 1 stuk

13 VLISSINGEN

- 16632** Besluit van het Hof van Holland tot executoriale verkoop van een huis en erf in Eethen, toebehorende aan Willem Gooschalken en Barent Anthonisz. op verzoek van Geertruyt Adriaen Belaerts, weduwe van Adriaen van Noort, in zijn leven rentmeester van de prelaat van St. Truiden over de goederen in het kwartier van Heusden,
1610. 1 stuk

14 ZUIDELIJKE NEDERLANDEN

- 16633** Brief van de thesaurier-generaal en gecommiteerden van Financiën te Brussel betreffende een rekest van Feico van Fritema, rentmeester van Groningen en Drenthe, Met bijlage.
1577. 2 stukken
- 16634** Rekeningen van de kerk te Castelre onder Baarle-Nassau, 1604-1620. Afschrift
1662. 1 deel
- 16635** Register van cijznen van Holede. Met aantekeningen van betalingen.
1608-1713. 1 deel
Vernieuwd door de rentmeester F.L. Meijer in 1608.
Holede was vanaf 1621 niet meer in het bezit van het huis van Oranje.
- 16636** Akte van koop door Hans Willems van Jan Gabron van weiland in Austerweel bij Antwerpen, Afschrift.
1623. 1 stuk
- 16637** Extract-resoluties van de Staten-Generaal voor functionarissen in 's-Hertogenbosch en 's-Hertogenrade,
1647-1654. 1 omslag
- 16638** Brief van procurator F. Romanus voor het Facons-klooster te [Antwerpen] aan [] betreffende de geldigheid van het testament van Barbara Jaermans,
[ca. 1719]. 2 stukken
- 16639** Ingekomen brief van L. Roucourt te Rouse aan [intendant van de prins van Oranje] betreffende de verheffing van Rouse door de prins van Nassau-Siegen, Met bijlage.
1748. 2 stukken
Rouse of Renaix lag in Oost-Vlaanderen bij Oudenaarde.

C STUKKEN ELDERS AANGETROFFEN**1 IN DE LOSSE AANWINSTEN VAN DE NASSAUSE DOMEINRAAD**

- 16811** Brief waarbij de koning van Frankrijk de geschillen beslecht tussen de koning van Bohemen, de aartsbisschop van Keulen, de bisschop van Luik, de graven van Vlaanderen, van Henegouwen, van Holland, van Gelre en van Gulik, Jan van Henegouwen graaf van Loos, Willem van Henegouwen graaf van Zeeland en van Namen en Guido van Namen ter eenre zijde en hertog Jan van Brabant ter andere zijde, 1334. Authentiek afschrift,
1336. 1 charter

In het Frans.

- 16812** Vonnis van de officiaal van Luik in een proces tussen Arnold van den Campe en Gerard Schilders, 1426. 1 charter
- 16813** Akte van belening door Jacob heer van Gaasbeke en Abcoude van Anthoni bastaard van Bourgondië met het slot te Duurstede en de stad Wijk als een Gelders leen, 1459. 1 charter
- 16814** Overeenkomst tussen Anna van Bergen, weduwe van de graaf van Aremberg en de beide voogden van zijn zusters en erfgenamen Maximiliaan van Egmond graaf van Buren en Hendrik van Montfoort heer van Abbenbroek betreffende zijn nagelaten goederen, 1546. 1 stuk
- 16815** Extract uit de akte van afstand van Reynald van Coeverden uit 1395 houdende de aanspraak van Sweder, gemachtigde van bisschop Frederik van Blanckenhem, aan Drenthe. Afschrift. 17de eeuw. 1 stuk
In het Latijn.
- 16816** Commissiebrief van Frederik Hendrik als stadhouder van Holland voor Pieter Pieterszoon waarin deze benoemd wordt tot koster van de kerk te Nibbixwoude, 1643. 1 charter
- 16817** Brief van M.A. de Ruyter aan boord van het schip de Zeven Provinciën aan de admiraal van Zeeland A. Banckert aan boord van het schip Walcheren betreffende de compagnie soldaten van kapitein Van Dongen, 1673. 1 stuk
- 16818** Brief van de meier van Epegem L.J. Leijniers aan [onbekend] betreffende een ruzie tussen hem en de rentmeester van Ravestein, 1749. 1 stuk
De rentmeester van Ravestein inde te Epegem cijzen voor de prins van Oranje.
- 16819** Stukken betreffende de bouw van een nieuw arsenaal in Delft, 1787 en 1791. 1 omslag
- 16820** Stukken betreffende door de Koninklijke Academie van Wetenschappen uit te geven correspondentie van Karel V. Met afschriften van vijftien brieven van Karel V. 1859. 1 omslag
Zes brieven, geschreven aan een gezantschap naar de Franse koning waarvan graaf Hendrik van Nassau deel uitmaakte, berusten in originali in het archief van de Nassause Domeinraad I onder inventarisnummer 1523.

2 IN DE COLLECTIE NASSAUSE DOMEINRAAD VERSPREIDE STUKKEN

- 16821** Rapport van de landmeter Jan Pieterszoon Dou wegens zijn verrichtingen op en bij het Naardermeer, 1615. 1 omslag
Een bijbehorende kaart berust in ARA, sectie Kaarten en Tekeningen, Collectie Hingman (VTH), inv. nr. 2629.
- 16822** Geloofsbrieven voor Reinhard baron van Reede als gezant naar het hof van Pruisen.

Concept.
1746. 2 stukken

3 IN DE COMMISSIE VAN BREDA.

16823 Stukken betreffende twee obligatielingen,
1797. 2 stukken

16824 Staat van de pachtsommen van percelen land en bos gelegen in het departement
Brabant, o.a. in Oisterwijk en Helvoirt. Met bijlage.
18de eeuw. 2 stukken

16825 Lijst van goederen te Megen, Haren en Macharen afkomstig van de graaf van Schall
en beheerd door de overleden rentmeester H. Roerich,
c. 1807. 1 stuk

16826 Lijst van goederen te Ravenstein, Herpen, Reek, Boekel, Uden, Deursen, Huisseling,
Zeeland, Velp en Schaijk afkomstig van het huis Palts-Beieren en beheerd door
rentmeester H.J. Kleinefeldt,
c. 1807. 1 omslag

16827 "Staat van restanten", staat van uitstaande schulden der domeinen afkomstig van
de gesupprimeerde abdij van St. Bernard te Antwerpen en van het voormalig
bisdom Antwerpen over 1806 en 1807,
1808. 1 stuk

4 IN DE COLLECTIE NASSAUSE DOMEINRAAD VERSPREIDE CHARTERS

16828 Rentebrief van de heren van Sars voor de burgemeester van Mons,
1397. 1 charter
Met uithangende zegels.

16829 Kwitanties van verschillende personen te Mons wegens ontvangen penningen van
de heer van Sars,
1404, 1406, 1410 en 14 ... 4 charters

16830 Stukken betreffende de nalatenschap van Martin Triffone, gehuwd geweest met
Agnes Bisette,
1407 en 1410. 4 charters

16831 Verklaring van Aulis de Biermeming, weduwe van Guillaume de Troicapielle
betreffende de ontvangst van een lijfrente van de heer van Sars,
1407. 1 charter

16832 Akte van verkoop van twee erven in het Swinegemstraatje bij de Blokstraat te
Mechelen door Gerard Johanneszoon Wils aan Alexius van Edingen en zijn vrouw
Elisabeth,
1423. 1 charter
Met twee uithangende zegels.
Geschreven in het Latijn.

16833 Akte van verheffing door Sweder bisschop van Utrecht van Willem van der Marck
tot subdiaken,
1430. 1 charter
Met uithangend zegel.

Geschreven in het Latijn.

- 16834** Kwitantie van de abbé van de O.L.V. kerk te Clermares wegens ontvangen penningen voor op te dragen zielmissen voor de heer en vrouwe Van der Veere, 1486. 1 stuk
- 16835** Rekening van de chirurgijn van Montfoort voor domheer, burgemeester en schepenen van Montfoort wegens het verzorgen van tijdens het ontzet van IJsselstein gewond geraakte soldaten, [16de eeuw]. 1 stuk
- 16836** Akte waarin Johan van Luxemburg als momber van Elisabeth van Culemborg Daniël van Boellaer aanstelt tot procureur in de zaak van wijlen Jasper van Culemborg tegen het kapittel van St. Pieter te Utrecht, 1505. 1 charter
In het Latijn.
- 16837** Akte van ontvangst door het klooster van St. Anna te Delft van Jan van Zierikzee, vice-cureit van de kerk op het hof in Den Haag, en Everaert van Crommendijck als executeurs van het testament van Jutte van Culenburg wegens de door haar aan het klooster nagelaten goederen, 1530. 1 charter
- 16838** Bevelschrift van het Leenhof van Holland in de zaak tussen jonkheer Johan van Meroode c.s. en Heyman Claeszoon van Antwerpen over een door de eerste partij al vijftig jaar bezeten erf met toebehoren te Dordrecht waarvan Heyman Claeszoon beweert dat het een leengoed van de graaf van Nassau is, 1538. 1 charter
Met uithangend zegel.
- 16839** Stukken betreffende een lening van de Staten-Generaal aan de keurvorst van Brandenburg, 1629-1632. 1 omslag
- 16840** Overeenkomst tussen Gédéon Vulfin, kapitein en gouverneur van Chauveguard en surintendant van Frederik Hendrik, en de koopman Jacques Bernard betreffende rechten te Chauveguard, 1636. 1 katern

II STUKKEN GEADMINISTREERD ALS ONDERDEEL VAN DE STAATSDOMEINEN

A ALGEMEEN

- 16841** Instructie voor de opzieners van de jacht bij aanhouding van overtreders van het jachtreglement. Gedrukt. In viervoud. 1814. 4 stukken
- 16842** Ingekomen stukken bij en uitgaande stukken van de hoofdadministrateur der domeinen betreffende de strandvonderij, 1815-1817. 1 omslag
- 16843-16844** Agenda van uitgaande stukken van de hoofdadministratie der domeinen, tweede divisie, 1816-1817. 2 delen

16843 1816.
16844 1817.

B STUKKEN BETREFFENDE MEER DAN EEN PROVINCIE

- 16845-16846** Registers van vaste inkomsten uit onroerende goederen. Met bijlagen. 2 delen
1814 en 1815.
Het betreft Dieren, Het Loo, Kelnarie van Putten, tienden op de Veluwe, Steenwaard, de Pley, voormalige koninklijke domeinen, Xanten, Padenbornse tienden en Soestdijk; in 16846 ook nog Niervaart en Zevenbergen.
- 16845 1814.
16846 1815.

C FRIESLAND

- 16847** Akte van décharge voor G. Keuchenius, voormalig ontvanger der verpondingen in het arrondissement Hindeloopen, wegens de ontvang der anticipatie op de verponding over 1811. Afschrift. 1813. 1 stuk

D OVERIJSEL

- 16848** Lijst van de domeinen gelegen in het departement van Boven-IJssel die bij de eerste gelegenheid verkocht zullen worden. Gedrukt. [c. 1809]. 1 omslag
- 16849** Kwitanties merendeels afkomstig van de ontvanger van het arrondissement Zutphen in het departement van de IJssel wegens de verkoop van boerderijen, weilanden, obligaties en andere domaniale goederen aldaar, 1812-1816. 1 pak
Zeventien kwitanties uit 1814-1816 betreffen betalingen door de gewezen rentmeester van het Doetinchemse geestelijke rentambt te Zutphen aan derden.

E UTRECHT

- 16850** Conditioes van verkoop van percelen land, hofsteden, tienden, erfpachten, prebenden, een vicarie en een rectoraat in Utrecht. Afschriften. 1803-1809. 1 pak
Niet raadpleegbaar
De stukken zijn genummerd A-Q.

F ZUID-HOLLAND

- 16851** Conditioes van verkoop van percelen land in Zuid-Holland. Afschriften 1804. 2 stukken
Niet raadpleegbaar
- 16852** Stukken betreffende de verkoop van domeinen in Zuid-Holland, 1812-1814. 1 omslag
Niet raadpleegbaar
- 16853** Lijsten der stukken door het departement van de hoofdadministratie der domeinen gezonden naar het postkantoor te 's-Gravenhage, 1817-1818. 1 omslag
Niet raadpleegbaar

G NOORD-BRABANT

- 16854** Rekening van Willem van Ophuysen, gewezen rentmeester, wegens de episcopale en kloostergoederen in 's-Hertogenbosch en de geestelijke goederen in het kantoor van Maasland, 1800-1805. Afgehoord
1812. 1 deel
Niet raadpleegbaar
De rekening is na het overlijden van Willem van Ophuysen ingediend door Jacobus de Bergh.
- 16855** Conditie van verkoop van de pachtopbrengst te Boxmeer, bestaande uit tarwe, rogge, gerst en haver, [1808]. 1 stuk
Niet raadpleegbaar
- 16856** Verklaringen van de rentmeesters en domeinbewaarders der domeinen gelegen in het land van Bergen op Zoom en Breda, inhoudende dat ze over 1807 geen vorderingen ten laste van het koninkrijk Holland hebben, 1808. 1 omslag
Niet raadpleegbaar
- 16857** Conditie van verpachting van de koren-, tabaks- en smaltienden onder het dorp Macharen en de stad Megen. Afschrift. 1808. 1 omslag
- 16858** Brieven van H.J. Kleinfeldt, rentmeester van de domeinen van Ravenstein en Megen. aan de intendant-generaal van koning Lodewijk Napoleon. Minuten. Met bijlagen. 1808. 1 omslag
De bijlagen bevatten o.a. condities van verpachting en staten van ontvangsten en uitgaven.
- 16859** Borderellen op de verpachte tienden onder Bergeyk, Westerhoven, Riethoven, Meerveldhoven, Strijp, Boord, Son, Lieshout, Helmond, Rixtel, Overbrug, Oeffelt, Kessel, Maren, Schijndel, Goirle en Hooge en Lage Mierde, 1808. 1 omslag
- 16860** Stukken betreffende de verpachting van tienden in de domeinen van Noord Brabant, 1811-1814. 1 omslag

-
- 16861** Stukken betreffende de verpachting van graan en de verkoop van hout onder Oirschot, 1812-1814. 1 omslag
- 16862** Conditioes van verkoop van percelen kaphout onder Huijbergen door de ontvanger der registratie en domeinen te Roosendaal. Afschrift. 1814. 1 katern
- 16863** Rekening van J. van den Heuvel wegens de verpachting en administratie der tienden van Tilburg, Dongen, Goirle, Oisterwijk, Udenhout, Haaren, Berkel-Enschot, Heukelom, Helvoirt en Loon op Zand. Afgehoord 1815. 1814. 1 stuk
- 16864** Kaart van het achtste perceel dijk te Standdaarbuiten. 1815. 1 stuk
- 16865** Inventarissen van stukken betreffende voormalige Nassause domeinen, later agentschappen en kantoren, in Noord-Brabant, 1816-1838. 1 omslag

H ZEELAND

- 16866** Rekest van de administrateurs van de nagelaten goederen van Willem Adriaan graaf van Nassau aan de minister van Financiën betreffende een jaarlijkse uitkering uit de voormalige heerlijkheid Kortgene. [1809]. 1 stuk
- 16867** Proces-verbaal van de houtverkoop op de hofstede Oranjezon in de Lieve Vrouwenpolder op Walcheren. Afschriften. 1821 en 1822. 2 katernen

BIJLAGEN

AANHANGSEL 1. LIJST VAN KAARTEN DIE BETREKKING HEBBEN OP DE NASSAUSE DOMEINEN

INLEIDING

1. DE INVENTARIS HINGMAN

Deze kaartenlijst dient ter verkrijging van een beter overzicht van kaarten in het Algemeen Rijksarchief die op de Nassause Domeinen betrekking hebben. Verreweg het merendeel van de kaarten uit de Domeinraad is te vinden in de collectie Hingman. Dit is een collectie die in 1871 samengesteld werd uit kaarten van onder meer de Generaliteit, de Rekenkamer van Holland en de Nassause Domeinraad. Helaas zijn deze kaarten door J.H. Hingman niet naar herkomst gerangschikt waardoor het niet altijd mogelijk of, in het kader van de inventarisatie, te tijdrovend was om een kaart tot het domeinarchief te herleiden. Besloten is daarom om niet alleen kaarten op te nemen die in opdracht van de Domeinraad zijn vervaardigd maar ook kaarten, van een andere opdrachtgever die betrekking hebben op de in deze inventaris vermelde domeinen.

2. DEZE INVENTARIS

Niet alle kaarten zijn door Hingman uit de archieven van de Nassause Domeinraad verwijderd. Veel kaarten zitten vastgehecht of werden meegebonden in banden. Andere zag men over het hoofd. Ook deze kaarten zijn in de bijlage opgenomen. Van volledigheid kan echter geen sprake zijn omdat vooral in banden nog kaarten verborgen kunnen zitten die bij de inventarisatie onopgemerkt zijn gebleven.

3. KAARTEN UIT ANDERE ARCHIEVEN

Tot de bezittingen van het huis Oranje Nassau behoorden veel vestingsteden zoals Geertruidenberg, Hulst en Bergen op Zoom. Kaarten van vestingen zijn, naast Hingman, te vinden in de archieven van de Genie en het ministerie van Oorlog.

4. KAARTEN UIT COLLECTIES

De voornaamste collectie met relevante kaarten is de Collectie Aanwinsten, waarin mogelijk kaarten berusten die in opdracht van de Domeinraad zijn gemaakt. De overige collecties zijn door particulieren aangelegd. Zij bevatten alle kaarten die voor onderzoek van belang kunnen zijn.

In het onderstaande overzicht zijn alleen kaarten opgenomen die dateren van voor 1813. In het Algemeen Rijksarchief berusten zeker meer domeinkaarten dan hier vermeld kunnen worden. Te noemen valt het in het Algemeen Rijksarchief berustende Archief van Stadhoudelijke Secretarie.

Domeinkaarten zijn eveneens te vinden in de Rijksarchieven in die provincies waar domeinen gelegen waren, bijvoorbeeld in de Rijksarchieven in Utrecht en in Zeeland. Ook in voormalige domeinsteden met een eigen archiefbewaarplaats, bijvoorbeeld Bergen op Zoom, berusten kaarten van de domeinraad.

Vermeld onder Hingman:

J.H. Hingman *Inventaris van de verzameling kaarten berustende in het Algemeen Rijksarchief. Tweede gedeelte*. 's-Gravenhage, 1871 en: A.J.H. Rozemond *Inventaris der verzameling kaarten berustende in het Algemeen Rijksarchief, zijnde het eerste en tweede supplement op de collectie Hingman*. 's-Gravenhage, 1969.

Vermeld onder Inventaris:

Kaarten die zich bevinden in de onderhavige inventaris.

Vermeld onder Situatiekaarten:

K. Zandvliet *Voorlopige inventaris van de situatiekaarten afkomstig van het archief der Genie, (13e) 17e-20e eeuw.*

Vermeld onder Situatieplans:

R.M. Haubourdin en V. van den Bergh *Inventaris van de Situatieplans van Vestingen van het Archief der Genie van het Ministerie van Oorlog/Defensie, (1644) 18de eeuw - 1927 .*

Vermeld onder Plans gebouwen:

V. van den Bergh, R.M. Haubourdin, F.E. Hoste, E.R. Ooijevaar: *Inventaris van de Plans van Gebouwen en van Modeltekeningen van het Archief der Genie van het ministerie van Oorlog/Defensie, (1696) 18de eeuw-1940 . 's-Gravenhage, 1996.*

Vermeld onder Domeinkaarten Fin:

K. Zandvliet *Inventaris van Domeinkaarten afkomstig van het Ministerie van Financiën, 1813-1935 . 's-Gravenhage, 1979.*

Vermeld onder Aanwinsten:

R.M. Haubourdin *Inventaris van de kaarten en tekeningen opgenomen in de aanwinstenverzameling van het Algemeen Rijksarchief sinds 1888 . 's-Gravenhage, 1993.*

Vermeld onder Bergsma:

E.J.M. Glas *Catalogus van kaarten 1570-1890, verzameld door E.H. Bergsma . 's-Gravenhage, 1982.*

Vermeld onder Janssens:

R.M. Haubourdin *Plaatsingslijst van de verzameling kaarten en tekeningen afkomstig van J.W. Janssens (1762-1838) over de jaren 1748-1825 . 's-Gravenhage, 1993.*

Vermeld onder Van Marle:

Plaatsingslijst van de verzameling prenten van Van Marle, 18de-19e eeuw .

DOMEINEN IN FRIESLAND EN GRONINGEN

De heerlijkheid Ameland

Hingman:	
3043	De Biltlanden waaronder Ameland, 1556.
3044	De Biltlanden waaronder Ameland, 1556.
3052	Ameland, 17e eeuw.
3053	Ameland, 17e eeuw.
4307	Ameland, 17e eeuw.
4308	Gedeelte van Ameland, 1806.
4309	Ameland, 1806.
4310	Ameland, 1806.
4311	Inlaagdijk, 1809.

4312	Ameland, 1809.
S 326	Ameland, 1809.
3053	Het slot Ballum, 18e eeuw.
Situatiekaarten:	
A 19	Eilanden w.o. Ameland, 1809.
A 20	Ameland, 1749.

Het Hof te Groningen

Hingman:	
3075	Adellijke huizen, 18de eeuw.

Het Hof te Leeuwarden

Hingman:	
3530	Plattegrond, 18de eeuw.
S 49	Plattegrond met bijgebouwen, 18de eeuw.
Inventaris:	
NDR 1787	Plattegrond met belendende huizen, 1770.
Aanwinsten:	
1132	Grafkelder, 17e eeuw.

DOMEINEN IN GELDERLAND

De heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde

Hingman:	
1886	Het Hof te Borculo, 1809.
4693	Grens lichtenvoorde tussen de venen, 1641.
Inventaris:	
NDR 2030	Plattegrond Hof te Borculo, 1792.
NDR 2163	Plattegrond huis in Borculo, 1805.
NDR 2163	Lebbenbrug, 1805.
NDR 2163	Duiker Doushof, 1805.
NDR 2163	Hoeve Aan de Neet, 1805.
NDR 2163	Korenmolen Eibergen, 1805.
NDR 2163	Grens o.a. met Gelderland, 1656.
Situatiekaarten:	
G 2	Lichtenvoorde, z.j.

De heerlijkheid Bredevoort

Hingman:	
S 75	Vesting Bredevoort, 18de eeuw.
Inventaris:	
NDR 2298	Plattegrond fortificatie, 1781.
NDR 2321	Heerlijkheid, 1764.
Situatiekaarten:	
G 2	Bredevoort, z.j.

Het graafschap Buren

Hingman:	
1859	Graafschappen w.o. Buren, 1761.
S 463	Graafschappen w.o. Buren, 1764.
Inventaris:	
NDR 2569	Rivier de Waal bij Bylandse Grind, 1751.
NDR 2569	Rivier met aangegeven dijken, 1751.
NDR 2569	Rivier de Rijn bij De Pley, 1761.
NDR 2569	Rivier de Linge, 1754.
NDR 2569	Rivier met verval, 1754.
NDR 2569	Verval overlaat van Lek op Linge, 1754.
NDR 2569	Overlaat langs de Diefdijk, 1754.
NDR 2570	Alblasserwaard, 1726.
NDR 2570	Sluis en molens van de Zederik, 1760.
NDR 2570	Nieuwe boesem of Zederik, 1761.
NDR 2472	Polder Tricht, 1757.
NDR 2473	Polder Tricht, 1762.
NDR 2478	Grond onder Buurmalsen, 1780.
NDR 2473	Brug bij het kasteel te Buren, 1767.
Aanwinsten:	
84	Tielerwaard met graafschap Buren, 18de eeuw.

Het graafschap Culemborg

Hingman:	
460	Oudslijkerveer onder Culemborg, 1789.
480	Rivier de Lek bij o.a. Culemborg, 1761.
481	Rivier de Lek bij o.a. Culemborg, 1760-1761.
485	Rivier boven en beneden Culemborg, 1789.

486	Rivier met overlaat naar Linge, 1754.
487	Rivier met dijken en waarden vanaf Vianen, 1761.
488	Rivier met uiterwaarden vanal IJsseldam, 1754.
489	Steenwaarden buiten de Lekdijk, 1793.
491	Doorbraak Lekdijk aan het Spoel, 1795.
492	Doorbraak Lekdijk aan het Spoel, 1797.
1243	Overlaten, z.j.
1859	Graafschappen w.o. Culemborg, 1761.
S 7	Overlaatsluizen, 1804.
S 435	De Lek bij Beusichemse veer, 19e eeuw.
S 463	Graafschap, 1757.
S 464	Graafschap, 18de eeuw.
S 465	Stad Culemborg, 18de eeuw.
S 564	Lek bij Culemborg, 1793.
Aanwinsten:	
272	Plattegrond van Culemborg, 17e eeuw.
Verzameling Van Marle:	
34	Buren gezien vanaf het veerhuis, z.j.

Het huis te Dieren, de Fraterwaard en het landgoed Koldenhove

Hingman:	
1869	Park, 18de eeuw.
1870	Tuin, plantage enz. Koldenhoven, 18de eeuw.
1871	Sectie F Ellecom, 19e eeuw.
1872	Sectie T Nessel, 19e eeuw.
1873	Sectie U De Plantage, 19e eeuw
1874	Sectie G Fraterwaard, 19e eeuw.
1875	Sectie F Dieren, 19e eeuw
1876	Secties B,C,D,S,V, gemeente Rheden, 19e eeuw.
4105	heerlijkheid Dieren met hoeven, 1728.
4462	De Kockenbergh, 1736.
4692	Asseltse bos, 1648.
S 395	Plattegronden bij het huis, 1787.
Inventaris:	
NDR 3157	Plattegrond plantage Dieren, 1768.
NDR 3157	Landerijen in Koldenhoven, 1770.

NDR 3157	Bos en bouwland in Dieren, 1774.
NDR 3395	Ellecomse Hoek, 1648.
NDR 3404	Avegoor, 1646.
NDR 3415	Gedeelte Kocken- of Keukenberg, 1731.

Het huis en de heerlijkheid Het Loo

Hingman:	
1868	Paleis en park, 18de eeuw.
4692	Asseltse bos onder Dieren, 1648.
S 467	Het domein, 1812.
Inventaris:	
NDR 3646	Domeingrens, 1748.
Situatiekaarten:	
L 10	Heerlijkheid met eigendomsaanduiding, 1748.
L 14	Paleis en omstreken, z.j.

DOMEINEN IN UTRECHT

De heerlijkheden Baarn, Eemnes, Ter Eem en Soest

Hingman:	
4230	Landen bij Eemnes, 1775.
S 503	Het Gooi bij Eemnes, 18de eeuw.

De heerlijkheid Zuilenstein

Hingman:	
3035	Gebied ridderhofstad, 1633.
3036	Kasteel en landerijen, 1639.
3037	Land in Ginkel, z.j.
3038	Nieuwe dijk tot de Lek en Leersum, z.j.
3039	Plattegronden kasteel en park, 1630-1640.

DOMEINEN IN HOLLAND

DE HEERLIJKHEID GEERTRUIDENBERG, DE VISSERIJEN EN PLATEN IN DE VERDRONKEN WAARD VAN ZUID-HOLLAND EN DE HEERLIJKHEID RAAMSDONK

De heerlijkheid Geertruidenberg

Hingman:	
1461	Land van de Karthuizers, z.j.

1462	Land van de Karthuizers, 18de eeuw
1722	Het gebied tussen Breda en Geertruidenberg, 1638.
1728	De Amaliapolder, 1750.
1738	Land bij het klooster der Karthuizers, 1571
1739	Land bij Geertruidenberg, 16e eeuw.
1740	Grens met Holland, 16e eeuw.
1741	Landen bij Geertruidenberg, 16e eeuw.
1743	Landen met Made en Drimmelen, 1641.
1744	Zeedijk van de Amaliapolder, 1646.
1745	Amaliapolder, 1685.
1746	Pandschap onder Geertruidenberg, 17e eeuw.
1747	Onder andere schorren bij de Donge, 17e eeuw.
1748	Grens met Raamsdonk, 1655/1740.
1749	Hooipolder, 1745.
1750	Polders met fortificaties, 1752.
1752	Buitendijks land voor de Amaliapolder, 1770.
1753	Land voor stadsweg en veerweg, 1789.
1915	Grens met Holland, 1620.
4468	Inundatiegrond rond Geertruidenberg, 18de eeuw.
4652	't Lindonk en Gasthuisland, 18de eeuw.
4653	Stad met inundatie van Koehoorn, 1747.
4673	Verschillende polders, 18de eeuw.
4675	Middelschans met landen, 18de eeuw.
4691	Caertboek van den Capitulaeren, 1619.
S 652	Vesting, 1698.
3175	Plattegrond met tuin van het hof te Geertruidenberg, z.j.
1728	Amaliapolder onder Made en Drimmelen, 1750.
1743	Land onder Made, 1641.
1742	Gors Kijfhoek bij Drimmelen, 1631.
1743	Landen onder Drimmelen, 1641.
1751	Gorzen voor de Amaliapolder onder Drimmelen, 1757.
1754	Gorzen van de polder Dombos onder Drimmelen, 1797.
1933	Grens met Holland onder Standhazen, 1712.
Inventaris:	

NDR 4212-4213	Wachter Bij de Lange Wilgeboom, 1799.
NDR 4212-4213	Wachter aan de Ruimersdijk, 1804.
Situatiekaarten:	
A 29	Zeedijk van de Amaliapolder, 1748.
B 10	Kust van het Bergsche veld, 1793.
B 54	Inundatiekaart en fortten, c. 1750.
B 56	Inundatiekaart en fortten, 1753.
B 58	Linie van Brabant, 1759.
B 60	Inundaties en verschansingen, 1701-1730.
B 66	Stelling en inundaties, 1793.
B 67	Langstraat en Oude Maas, 1724.
B 83	Bergscheveld, z.j.
B 102	Land van de prins bij Kloosteroord, 1781.
B 103	Polder De Dombos van de prins van Oranje, 1785.
B 117	Fortten met omliggend gebied, 1743.
B 142	Willemstad en Geertruidenberg, z.j.
G 38	Veerweg van de prins van Oranje, 1781.
B 104	Grond buiten de dijk van de Amaliapolder onder Drimmelen, 1740.
D 13	Buiten en binnenrub van de Prins van Oranje onder Drimmelen, 1785.
Situatieplans:	
G 1	Vesting Geertruidenberg, 1724.
G 1A	Vesting met omgeving, 1724.
G 2	Zeedijk naar Hoge Zwaluwe, 1748.
G 3	De Middelschans en de Koeschans, 1769.
G 4	Vesting w.o. de Grote Sassluis aan de Donge, 1777.
Plans gebouwen:	
G 123	Wachthuis, 1780.
G 129	Provoost met poorten, 1770-1783.
G 147	Damsluizen bij Oosterhoutse sassluis, 1748.
G 241	Percelen aan de haven voor arsenaal, 1774-1775.

Visserijen en platen in de Verdrongen Waard

Hingman:	
1895	Grenzen met Holland, 1560.

1896	Grenzen met Holland, 1560.
1903	Grens ambachten en visserijen, 16e eeuw.
1904	Visserijen en Aloysen- en Nieuwesteek, 16e eeuw.
1905	Grenzen, 16e eeuw.
1906	Zuid-Hollandse Waard met visserijen, 16e eeuw.
1907	Zuid-Hollandse Waard met visserijen, 16e eeuw.
1908	Visserijen en platen, 16e eeuw.
1909	Visserijen en platen, 16e eeuw.
1912	Grenzen der visserijen, 1607.
1913	Opkomende platen, 1617.
1914	Grenzen met Holland, 1619.
1915	Grenzen met Holland, 1620.
1916	Visserijen en platen, 1620.
1917	Grenzen met Holland, 1633.
1918	Platen en visserijen, 1638.
1919	Platen en visserijen, 1638.
1920	Grenzen van de visserijen, 1638.
1921	Platen in het noorderlijk deel, 1642.
1922	Grenzen met Holland, 1642.
1923	Opkomende gronden, 1649.
1924	Grens met Kraaienstein, 1656.
1925	Gorzen tussen Bassekil en Dordrecht, 1682.
1926	Opkomende gronden, 1686.
1927	Opkomende gronden en platen, 1689.
1928	De Oude Maas, 17e eeuw.
1929	Platen en visserijen, 17e eeuw.
1930	Vissteken bij de Maas, 17e eeuw.
1931	Aloysen, Springer en Elsensteken, 17e eeuw.
1932	Gronden en kooien, 1710.
1933	Grens met Holland, 1712.
1934	Platen en visserijen met de grens, 1747.
1935	Oude Maas met de Jan Puttensteek, 1748.
1936	Opkomende gronden, 1758.
1937	Zuid-Hollandse Waard, 1793-1796.
1938	Opkomende gronden, 18de eeuw.
1939	Opkomende platen, 1800.

1940	De Biesbos, 1804.
1941	De Zuid-Hollandse Waard, 1806.
2025	Opkomende plaat bij Geertruidenberg, 1747.
4669	Grens met o.a. Wieldrecht, 1660-1757.
Situatiekaarten:	
B 96	Verdronken Waard, 1792.
B 98	Visserijen van prins Willem III, 1620.
B 130	Verdronken Waard met alle dorpen, 1560.

De heerlijkheid Raamsdonk

Hingman:	
1453	Land in Kloosterbroek, 1663.
1456	Aanwassen, 1562.
1457	Landerijen, 17e eeuw.
1458	Gorzen en landerijen, 1644.
1459	Grens met Holland, 1661.
1460	Grens met Oosterhout, 1708.
1461	Land van de Karfhuizers, z.j.
1462	Land van de Karfhuizers, 18de eeuw.
1662	De Oude Donge als grens, 1708.
1667	Willemspolder, 1715.
1748	Grens met Geertruidenberg, 1655-1740.
4653	Stad met inundatie van Koehoorn, 1747.
4654	Willemspolder, 1749.
4655	Polders onder Raamsdonk, 18de eeuw.
4674	Heerlijkheden onder Raamsdonk, 18de eeuw.
4688	Grens van Raamsdonk, 1757.

GEBOUWEN IN- EN OM DEN HAAG

Het Stadhoudelijk Kwartier, het - Hof en overige huizen

Hingman:	
3308	Vijver, Plein en Binnenhof, 17e eeuw.
3309	Vijver, met Vijverberg en Buitenhof, 17e eeuw.
3310	Afdamming van de Vijver, 17e eeuw.
3314	Plattegrond Valkhuis op het Buitenhof, 1669.
3318	Stal op het Buitenhof, 17e eeuw.
3319	Plattegrond hoofdwacht op het Buitenhof, 18de

	eeuw.
3321	Land bij het hondenhuis in het Haagse bos, 1604.
S 48	Plattegrond van de Franse kerk of Kapel, 18de eeuw.
S 330	Plattegronden Kastelenye Hof van Holland, 1768.
S 332	Plattegronden van het Huis Aumale, 1766.
S 396	Plattegrond Stadhoudelijk Kwartier, 18de eeuw.
S397	Plattegrond Boorhuis aan de Maliebaan, 1790.
S 329	Plattegrond dooppark in de St. Jacobskerk, 1770.
Plans gebouwen:	
H 299	Zuidvleugel Binnenhof en balzaal, 1750-1782.
H 300	Gevel en pomp, 1778-1782.
H 346	Manege, 18de eeuw.
Aanwinsten:	
247	Voorgevel aan het Buitenhof, c.1750
1091	Plattegrond dooppark in de St. Jacobskerk, 1770-1771.

Het Oude Hof of het Huis in het Noordeinde

Hingman:	
3315	Plattegrond stal en tuin, 1718.
3317	Straat tussen het Oude Hof en de tuin, 17e eeuw.
4696	Plattegrond van percelen bij de Molenstraat, z.j.
Inventaris:	
NDR 4616	Plattegrond van leeg erg, 1791.
NDR 4659	Erf achter het huis, 1617.
Verzameling Van Marle:	
49.25	Het Oude Hof, 1730.

Huis te Nieuwburg

Hingman:	
2397	Erven genaamd De Pastoorskroft, 1594.
2398	Enige percelen land, 1624.
2399	Het huis met landerijen, 17e eeuw.

2400	Landerijen, 16e eeuw.
S 392	Plattegrond huis, park en stallen, 1625.
S 393	Plattegrond tuin met grot, 1643.
S 394	Plattegrond huis met tuinen, 1636.

Oranjezaal of het huis Ten Bosch met de hofsteden het Kleine Loo en het Oude Loo

Hingman:	
3322a	Het Haagse Bos, 1645.
3323	Plattegrond huis en tuin, 1645.
3324	Weiland en bos, 1645.
3325	Haagse Bos met verdolven veld, 1650.
3329	Plattegronden van kamers, 1800.
3330	Bos achter Maliebaan en Koekamp, 17e eeuw.
3331	Haagse Bos bij Koekamp, 18de eeuw.
3332	Haagse Bos tussen Koekamp en Maliebaan, 18de eeuw.
3333	Plan van de Koekamp, 18de eeuw.
3334	Wachthuis aan de middelste Bosbrug, 18de eeuw.
4698	Gronden voor plan van het te bouwen huis, 1645.
S 47	Plattegrond wachthuis met tekening gevel, 1768.
4699	Het Kleine Loo, woning met landerijen, 1688.
4700	Plattegrond met huis en tuin, 18de eeuw.

De baronie van IJsselstein

Inventaris:	
NDR 4824	Plattegrond boerderij in Achtersloot, 1779.
Aanwinsten:	
59	Land in de Achtersloot, 1637.

Het graafschap Leerdam en de baronie Acquoy

Hingman:	
1859	Graafschappen w.o. Leerdam, 1754.
2452	Grens met Holland, 1549.
3345	Plattegrond van het kasteel, 17e eeuw.
4208	Land aan de Lingedijk, 1707.

S 563	Dijkdoorbraak, 1740-1741.
3345	
Inventaris:	
NDR 5343	Situatie watermolens, 1776.
NDR 5346	Plattegrond Franse kostschool 1791.
Verzameling Van Marle:	
44	Het huis Zuylestein, z.j.

De baronie Liesveld

Hingman:	
531	Veer bij Groot-Ammers, 1740.
2455	Hoeven onder Liesveld, 1757.
2456	Landerijen, 1767.
2457	Kasteel en park, 1716.
4209	Landerijen onder Gelkenes, 1767-1773.
4702	Hoofden in de Lek bij o.a. liesveld, c.1720.
3351	Plattegrond van Nieuwpoort, 1550.
4623	Lopikerwaard met o.a. Nieuwpoort, 1792.
4702	Hoofden in de Lek bij o.a. Nieuwpoort, c.1720.
S 652	Vesting Nieuwpoort, 1698.
Inventaris:	
NDR 5799	Landerijen onder Gelkenes, 1767-1773.
NDR 5799	De Lek in de baronie, 1771.
NDR 6004	Visserijen in de Lek, c.1750.
NDR 6046	Gevel stadhuis Nieuwpoort, 1697.
Plans gebouwen:	
N 40	Stenen beer in de gracht van Nieuwpoort, 1764-1769.
N 152	Het arsenaal, 1777-1780.
Aanwinsten:	
1343	Het slot van liesveld, 1733.
1351	Het slot van liesveld, 18de eeuw.

De heerlijkheid Niervaart genoemd De Klundert

Hingman:	
1191	Gorzen en aanwassen in de Keene, 16e eeuw.
1192	Gorzen met veerdam, 16e eeuw.

1715	Landen onder Willemstad en Klundert, 16e eeuw.
1719	In 1610 geïndundeerde landen, 1611.
1720	Heerlijkheden Willemstad en Klundert, 1624.
1721	Landerijen o.m. onder Klundert, 1745.
1723	Landerijen o.m. onder Klundert, 1677.
1724	Landerijen o.m. onder Klundert, 1698.
1724a	Landerijen o.m. onder Klundert, 1688.
1725	Landerijen o.m. onder Klundert, 17e eeuw.
1731	Landerijen o.m. onder Klundert, 18de eeuw.
1732	Landerijen van grensscheidingen, 18de eeuw.
1735	Landerijen, 1811.
1737	Polders o.m. onder Klundert, 19e eeuw.
1755	Noord- en Zuid-Kundert, 1520.
1756	Polder Bloemendaal, 1555.
1757	Polder Bloemendaal, 16e eeuw.
1758	Grote Polder met aanwassen, 1587.
1759	De Ketel met buitengronden, 1590.
1760	Mr. Cornelis Duystgors, 1593.
1761	Land onder Klundert, 16e eeuw.
1762	Aanwassen voor de Lozekaatspolder, 1615.
1763	Gorzen en dijkputten aan de Keene, 1615.
1764	De heerlijkheid Niervaart, 1617.
1765	Nieuwendijk en Zanddijk met gorzen, 17e eeuw.
1766	Keene- en Henriëttepolders, 17e eeuw.
1767	Noordschans in de Grote Polder, 1728.
1768	Polders en dijken, 1742.
1769	Gorzen aan weerszijde van de Keene, 1768.
1770	Polders onder Klundert, 18de eeuw.
1771	Polder het Westelijkgedeelte, 1807.
1772	Landen onder Klundert, 1807.
1773	Landen onder Klundert, 1809.
1774	Boerengors met omloop, 19e eeuw.
1775	Polder Bloemendaal, Lokkerspolder enz., 18de eeuw.
1776	Polders onder Klundert, 18de eeuw.
1898	Gorzen, 16e eeuw.
1910	Grens met Wieldrecht, 16e eeuw.

4096	Stad met forten, 1758.
4098	Domeingronden, 1804.
4626	Fort de Noordschans en de haven, c.1793.
4662	Mr. Klaas- of Rietlandpolder, 1744.
S 440	Heerlijkheden en sterkten w.o. Klundert, 1590.
S 652	Vestingen, waaronder Klundert, 1695.
1717	Polders, dijken, kaden en aanwassen onder Moerdijk, 1600.
1718	Polders, onder Oud en Nieuw Moerdijk, 1607.
1811	Rietland in de Nieuwe Moerdijksepolder, 1647.
1813	Polder de Nieuwe Moerdijk, 17e eeuw.
Inventaris:	
NDR 6324	Huis, karnmolen enz., z.j.
Situatiekaarten:	
B 53	Forten onder Klundert, 1750.
B 54	Inundatie van posten, z.j.
B 127	Omliggend land, 1746.
Situatieplans:	
K 1	Vesting en stad met fort Suikerberg, 1725.
K 1A	Vesting en stad met fort Suikerberg, 1725.
K 2	Sluis in de Mark bij Lamsgatveer, 1778.
K 3	Sluis in de Roodevaart met Moerdijk, 1778.

DOMEINEN IN HET WESTLAND

De domeinen in het Westland bestonden uit de volgende heerlijkheden en goederen:

De heerlijkheid 's-Gravenzande en Zandambacht

Hingman:	
Kaartboeken L, N, Q, S, SS en T	
182	Zeewering van 1606-1765, z.j.
1073	Landen buiten 's-Gravenzande, 1612
1082	Landen buiten het Nieuwland, 1589.
1084	Gorzen bij het Nieuwland, 16e eeuw.
2347	Een perceel land, 1586.
2348	Landerijen, 1609.
2349	Landerijen, z.j.
2350	Land en duinen bij - en Staalduinen, 16e eeuw.
4190	Polder het Nieuwe Land met gorzen, 1665.

4192	Gorzen voor het Nieuwland, 1634.
4442	Gorzen met land bij de Kaapwoning, 1774.
4469	Strand met breedten van 1611 en 1674, 1739
S 653	Landen naast de Maasdijk alias het Nieuwland, 1556.

De heerlijkheid Hondertland

Hingman:	
91	Het Aardenbergs duin voor de Maasdijk, 16e eeuw.
1072	Aanwassen en grenzen der visserij, 1581.
1073	Buitengronden, 1612.
1074	Buitengronden met gorzen, 1614.
1075	Buitengronden met gorzen, 1616.
1076	Grenzen, gorzen en visserijen, 1633.
1078	Aanwassen, 17e eeuw.
1079	Grenzen zalmvisserij, 1769.
2353	Duinen en aanwassen, 1634.
2354	Land bij de Delflandse dijk, 17e eeuw.
2381	Landerijen van Zijne Hoogheid, 17e eeuw.
4192	Gorzen voor het Hondertland, 1634.

De heerlijkheid Honselersdijk

Hingman:	
Kaartboek N	
2358	Landen onder Honselersdijk, 1640.
2359	Landerijen bij de waranden, 1647.
2360	Hoge en Lage Doortocht, 17e eeuw.
2361	Landerijen, 1760.
2362	Landerijen, 18de eeuw.
Aanwinsten:	
129	Gedeelte van het Westland, 16e eeuw.
133	Boomgaard in 's-Gravenzande, 1661.
200	Landerijen om De Lier, 1597.
209	Landerijen onder Monster, 1649-1684.
762	Land in Wateringen tussen Heerweg en Zwet, 1592.
773	Land in 's-Gravenzande genaamd De Bank,

	1529.
--	-------

Het huis Honselersdijk

Hingman:	
2363	Plattegronden van het huis en park, 18de eeuw.
3344	Plattegronden van het kasteel en park, 1644?
4186	Land aan de oostzijde van de tuin, 1639.
4463	Water, land en hofsteden bij het huis, 17e eeuw.
Inventaris:	
NDR 6744	Torens en galerij, 1646-1647
NDR 6744	Paviljoens westzijde
NDR 6746	Bouwtekening van het paleis
NDR 6746	Hooiberg, wedde, hertenstal, 1646.

In de kaartenverzameling van het Algemeen Rijksarchief berusten nog meer kaarten afkomstig uit het bestand NDRO folio. Deze zijn bekend onder hun oude folionummer (van de inventaris Ferrand) 1190-1198

De heerlijkheid De Lier

Hingman:	
Kaartboeken N, Q en S	
2369	Land bij De Lier, 1646.

De heerlijkheid Loosduinen

Hingman:	
Kaartboeken Q, S en T	

De heerlijkheid Monster

Hingman:	
	Kaartboeken L, N, Q, S en T
88	Het Zwarte duin bij Ockenburg, z.j.
89	Duinen en grens met grafelijkheid Holland, z.j.
2370	Landerijen onder Monster bij Poeldijk, 1597.
2371	Zeven morgen te Poeldijk in Monsterambacht, 1610.
2372	Vier percelen in Monsterambacht, 1619.
2373	Enige landerijen van Zijne Hoogheid, 1646.
2374	De Oude Burgertiend, 1665.
2375	Grenzen Loosduinse tienden in Monster, 16e

	eeuw.
2376	Hofsteden Ockenburg en Santvoort, 1746.
4185	Tiendblokken, 1580-1675.
4189	Landerijen, 1640.
4470	Zeewering, 1740
4705	Zeewering bij de Nolle watering, 1632.
4706	De Zadelboomgaards tienden, 1546.
S 222	Raaphorster - en Gerrit Bruynen tiend, 1545.

De heerlijkheid Naaldwijk

Hingman:	
Kaarboeken N, Q en T	
2377	Land van Arend Jacobsz., 16e eeuw.
2378	Land aan de Zwartendijk, 1598.
2379	Land geruild met Zijne Hoogheid, 1632.
2380	Land bij warande van Honselersdijk, 1639.
2381	Landen van Zijne Hoogheid, 17e eeuw.
2382	Landen van Zijne Hoogheid, 17e eeuw.

Oranjepolder

Hingman:	
34	Duinen bij de dijk, 1661.
1077	Dijkputten buiten de dijk, 1644.
2387	Oranjepolder met buitenlanden, 1661.
2388	Oranjepolder met buitenlanden, 1662.
2389	Perceel land tegen de dijk, 1668.
2390	Oranjepolder, 17e eeuw.
2391	Polder met buitenlanden, 17e eeuw.
2392	Polder met de grenzen met Holland, 1740.
2393	Grenzen met Holland, 1770.
2394	Polder met aangrenzende landen, 1771.
2395	Verkaling van de polder, z.j.

De heerlijkheid Poeldijk

Hingman:	
Kaartboeken N, Q en S	
2361	Landerijen onder Honselaarsdijk, 1760.

2370	Landerijen in Monsterambacht, 1597.
2371	Zeven morgen in Monsterambacht, 1610.
2396	Landerijen, 1586.
4193	Land op de Noordhoorn tegenover Sion, 1671.

De heerlijkheid Polanen

Hingman:	
89	Grens met de grafelijkheid van Holland, z.j.

De heerlijkheid Ter Heide

Hingman:	
183	Duinen, 1796.
3961	Zeewering, 1798.
4470	Strand, 1740.

De heerlijkheid Wateringen

Hingman:	
Kaartboeken L en T	
2401	Landerijen, 1586.
Inventaris:	
NDR 6691	Kaartboek waarin vanaf fo. 1v-fo. 67:
	- Landen in Den Opstal, 1615., - Idem in Naaldwijk, 1615, 1620 1630.
	- Landen in Wateringen, 1615, 1625, z.j.
	- Honderdland, 1616, 1620.
	- Landen in Monster, 1615, 1620, 1629.
	- Landen in 's-Gravenzande, 1615, 1620.
	- Landen in Maasland, 1615.
	- Landen in De Lier, 1620.
	- Landen in Monster, 1629, 1630, 1634.
	- Landen in Monster en Poeldijk, z.j.
	- Landen in Naaldwijk, z.j.
	- Honselersdijk, 1634.
	- Land in Poeldijk, z.j.
Verzameling Van Marle:	
1	Het dorp Wateringen met kerk en omgeving, z.j.

De heerlijkheid Zevenbergen

Hingman:	
1714	Landen onder Zevenbergen, 1590.
1716	Landen met o.m. Terheijde, 16e eeuw.
1717	Polders, dijken en aanwassen, 1600.
1718	Polders, 1600.
1719	In 1610 geinundeerde landerijen, 1611.
1721	Land onder Zevenbergen, 1745.
1723	Land onder Zevenbergen, 1677.
1724	Land onder Zevenbergen, 1698.
1724a	Land onder Zevenbergen, 1688.
1725	Land onder Zevenbergen, 17e eeuw.
1731	Land onder Zevenbergen, 18de eeuw.
1732	Grens met o.m. Klundert, 18de eeuw.
1733	Polders, 18de eeuw.
1809	Grenskaart, 16e eeuw.
1810	Nassause polder, 1603.
1812	Nassause polder, 17e eeuw.
1813	Aanwassen, 17e eeuw.
1814	Landerijen, 1710.
1815	Bedijkte gorzen, 1718.
1816	Nassause-, Aremborgse- en Blokpolen, 18de eeuw.
1817	Gorzen en aanwassen bij de haven, 18de eeuw.
1818	Nassause-, Aremborgse- en Blokpolen, 1807.
1819	Grens met Standaardbuiten, 19e eeuw.
1820	Zonzeelsepolder, 1766.
4096	Omgeving van Zevenbergen, 1758.
4098	Domeingronden, 1804.
4651	Landerijen onder Zevenbergen, 18de eeuw.
Situatiekaarten:	
B 53	Forten bij Zevenbergen, 1750.
M 20	Grond tussen Moerdijk en Zevenbergen, 1779.
W 27	Polders onder Zevenbergen, 1691.

DE HEERLIJKHEID DE ZWALUWEN**De Zwaluwen**

Hingman:	
1111	De haven van de Zwaluwe, 18de eeuw.
1717	Polders, dijken en aanwassen, 1600.
1718	Polders aan de Oude - en Nieuwe Moerdijk, 1607.
1733	Polders onder de Zwaluwe, 18de eeuw.
1829	Polder Vierendelen en de Hooren Hil, 1604.
1832	Hooge - en Lage - Zwaluwe, 1624.
1834	Polders met aanwassen bij de Roovaart, 1641.
1836	Polders Kwistgeld, Keenepolder, Omloop enz., 1647.
1839	De Roijalen polder, 1665.
1846	Buitenland van de nieuwe Zwaluwse polder, 18de eeuw.
2025	Plaat bij de grens van de Zwaluwe, 1747.
4426	Het nieuwe veer, 1810.
4660	Dijk van de Nieuw Zwaluwen- en Vierendellenpolder, z.j.
4668	Binnen en buitenlanden en platen, 1747.
4673	Emilia-, Zonzeelse- en andere polders, 18de eeuw.

Hooge Zwaluwe

Hingman:	
1722	Landen, 1638.
1728	Amaliapolder, 1750.
1824	Gors de Omloop en Meeuwenpolder, 1598.
1825	Polder Vierendelen met buitenlanden, 16e eeuw.
1828	Keenepolder, 1604.
1830	Zonzeelsepolder, 1622.
1831	Dijken en dijkputten van de polder Vierendelen, 1624.
1832	Hooge - en Lage - Zwaluwe, 1624.
1840	Dijkputten van o.m. de Emiliapolder, 17e eeuw.
1842	Uitwatering Binnenpolder, 1772.

1843	Willem Frederikpolder, 1774.
1845	Hooge - en Lage - Zwaluwe, 1624.
4656	Dijk Emiliapolder, gorzen en haven, 1755.
4657	Helkantsedijk, 18de eeuw.
4658a	Grote Zonzeelse polder, 1746.
4658b	De Buyndertale van het Eerste Perceel, 1707.
4659	Zeedijk van de Zonzeelsepolder, 1740.
4660	Dijk van de Vierendellenpolder, z.j.
4664	Brandpolder en het Veerpoldertje, 1733.

Lage Zwaluwe

Hingman:	
1716	Landen bij Lage Zwaluwe, 16e eeuw
1719	Landen die in 1610 zij ondergelopen, 1611.
1722	Landen onder Hooge- en Lage Zwaluwe, 1638.
1821	Landen onder Lage Zwaluwe, 1553.
1822	Gebied tussen Moerdijk, Blauwesluis, 1561.
1823	Landen bij de dijk achter de huizen, 1571.
1826	Boerenpolder en gorzen, 16e eeuw.
1827	Polders onder Lage Zwaluwe, 17e eeuw.
1832	Hooge- en Lage Zwaluwe, 1624.
1833	Polders en buitengorzen, 1627.
1835	Bezomerdijkte polders van Zijne Hoogheid, 1647.
1837	Vegetas en Schuddebeurs, 1651.
1838	Vegetas en Schuddebeurs, 1665.
1841	Gors bij de sluis onder Lage Zwaluwe, 1758.
1844	Poldertje Kwistgeld, 1782.
1845	Hooge- en Lage Zwaluwe, 1782.
4581	Haven met aangrenzende gebieden, 1809.
4661	Kerkeland, de Geley en aanwassen, 1674.
4665	Gors voor de dijk van de Royalenpolder, 1758.
1717	Polders, dijken, kaden en aanwassen onder Moerdijk, 1600.
1718	Polders, onder Oud en Nieuw Moerdijk, 1607.
1811	Rietland in de Nieuwe Moerdijksepolder, 1647.
1813	Polder de Nieuwe Moerdijk, 17e eeuw.
1728	Amaliapolder onder Standhazen, 1750.

1933	Grens met Holland onder Standhazen, 1712.
2197	De Oudendijk onder Twintighoeven, 1772.
2198	Gedeelte op het eiland van Dordrecht, 1785.
2199	Aanwassen, platen en visserijen, 17e eeuw.
2200	Grens met de nieuwe dijkage van Wieldrecht, 1660.
2203	Grens met Wieldrecht, 1670.
4668	Buitenlanden en platen, 1747.
4669	Grens met Wieldrecht, 1660.
Inventaris:	
NDR 755	Tongplaat, 1746.
NDR 7722	School in Hoge Zwaluwe, 1792.
Situatiekaarten:	
Z 7	Hooge- en Lage Zwaluwe met polders, 1762.
Z 8	Hooge- en Lage Zwaluwe met polders, z.j.
Domeinkaarten Fin.:	
188	Hooge- en Lage Zwaluwe, 1766.
Aanwinsten:	
1230	Gorzen tegen de Zuidpolder, 17e eeuw.

DOMEINEN IN STAATS-BRABANT EN GELDERS OVERKWARTIER (LIMBURG, NL)

Het markiezaat van Bergen op Zoom

Hingman:	
1472	Landerijen, 17e eeuw.
1474	Verdronken land, 1575-1784.
1475	Verdronken land, 1784.
Situatiekaarten:	
B 8	Theodorispolder, 1788.
B 9	Omstreken van Bergen op Zoom, z.j.
B 39	Inundatie, 1748-1754.
B 91	Inundatie, z.j.
B 94	Roversfort en omgeving, z.j.
B 119	De Buitenpoort, 1746.
B 147	Bergen op Zoom en Waspik, z.j.
Situatieplans:	
B 10	Vesting met forten w.o. Moermont, 1731.
B 11	Vesting met waterschans, 18de eeuw.

B 12	Inundatie met forten, 1750.
B 14	Vestingwerken met forten en waterschans, 1761.
B 15	Vestingwerken met verdedigingswerk voor Tholen, 1747.
Domeinkaarten Fin.:	
428	Het markiezaat, 1769.
429	Het, zuidelijk deel, 1769.
430	Het, de kust, 1784.
Aanwinsten:	
54	Het markgraafschap, 1747.
Janssens:	
88	Front van Bergen op Zoom, 18de eeuw.
112	Plan Bergen op Zoom, 1757.
113	Front De Zoute Vest, 18de eeuw.
114	Forten Prinsen en Rover, 18de eeuw.
115	Ravelijn Wassenaer, 1765.
116	Bastions Coehoorn en Pucelle, 18de eeuw.

Ter Brake: Zie bij Oosterhout, Dongen en de Commanderie Ter Brake

De baronie van Breda

Hingman:	
1250	Kanaal van Breda, 18de eeuw.
1251	Leursche vaart, 18de eeuw.
1327	Weg naar Moerdijk, 19e eeuw.
1328	Weg naar Lage Zwaluwe, 19e eeuw.
1329	Weg naar Lage Zwaluwe, 19e eeuw.
1331	Traversen in de weg naar Grave, 19e eeuw.
1333	Weg naar 's-Hertogenbosch, 19e eeuw.
1352	Weg naar Geertruidenberg, 1811.
1639	Moeren, 1617.
1641	Vroenten aan rijweg naar Bavel, 1661.
1642	St. Annabos, 1774.
1643	Moeren en wilderten onder Dongen, 1517.
1644	Moeren onder Dongen, 16e eeuw.
1645	Moeren onder Dongen, 16e eeuw.
1646	Moeren en wilderten onder Dongen, 16e eeuw.
1647	Land met loop van de Donge, 1681.

1648	Land onder Oosterhout en Dongen, 1811.
1657	Erven langs de Steelovenseweg, 1617.
1658	Oosterhoutse broek, 1652.
1660	Oosterhoutse broek met dijk, 1665.
1661	Oosterhoutse broek met plan bedijking, 1665.
1662	Grens Oosterhout en Raamsdonk, 1708.
1663	Kampement der troepen, 1732.
1664	Oude en nieuwe bossen bij Oosterhout, 1744.
1665	Hoeve onder Oosterhout, 1769.
1666	Sociëteitshoeve van Oosterhout, 1778.
1667	Willemspolder onder Oosterhout, 1715.
1668	Willemspolder onder Oosterhout, 1810.
1669	Dongense polder onder Oosterhout, 1811.
1672	Wegen en rivieren, 1749.
1676	Heide bij Ulvenhoutse bos, 1697.
1677	Heide bij Ulvenhoutse bos, 1688.
1678	Ulvenhoutse - en St. Anna bos met hoeve, 1783.
1722	Gebied van de baronie, 1638.
3145	Vestingwerken, 1593.
3146	Vestingwerken, 1668.
3147	Vestingwerken, met waterleiding, 1684.
3148	Vestingwerken, aan de Ginnekse poort, 1699.
3149	Beer aan de stadsgracht, 1699.
3150	Sluisjes voor de volmolen, 1710.
3151	Kasteel van Breda, 1718.
3152	Kasteel van Breda, 1723.
3153	Grond bij en in de vestingwerken, 1749.
3154	Inundatie dijken, 1750.
3680	Gastelse dijken, 1748.
4037	De Mark aan de waterboom, 19e eeuw.
4053	Landkaart met Breda, 18de eeuw.
4053a	Landkaart met Breda, 1794.
4560	Rivier de Mark, met polders en gorzen, 1793.
4689	St. Catharinadal met landen en hoeven, 1646.
S 440	Gebied bij Breda, 1590.
S 454	De baronie van Breda, 1739.
S 691	Jachtdistricten, 18de eeuw.

S 700	Breda en omstreken, 19e eeuw.
3155	Kasteel van Breda, 1755.
3156	Beer in de buitengracht te Breda, 1758.
3157	Kasteel van Breda met gebouwen, 1759.
3158	Kasteel van Breda met gebouwen, 1768.
3159	Stad en vestingwerken, z.j.
3160	Front aan de Bosse poort, 18de eeuw.
3161	Front, met verbeteringen, 18de eeuw.
3162	Linies aan de Bosse poort, 18de eeuw.
3163	Front aan de Ginnikse poort, 18de eeuw.
3164	Front aan de Ginnikse poort, 18de eeuw.
3165	Nieuwe hoofdwacht, 1753.
3166	Ommuurde kazerne, 1764.
3167	Hoofdwacht met Grote Markt, 1765.
3168	Kavalleriestallen op het Nonnenveld, 1765.
3681	Redoute onder Princenland, 1748.
3682	Retranchement Monnikenhof en de Hout, 1785.
4329	Belegering van Breda, 1624-1625.
S 73	Fort Spinola, 18de eeuw.
S 428	Leger bij Breda, 1748.
1650	Perceel onder de Molenberg bij Etten, 1659.
1651	Vroenten aan het Moleneind bij Etten, 1660
4119	Landerijen onder Etten, 1754.
4123	Griessen en Hoogenaar te Sieck onder Etten, 1754.
4124	Landerijen onder Etten, 18de eeuw.
1640	Landen en bossen onder Ginneken, 1621.
1652	Mastbos en Annabos onder Ginneken, 1649.
1653	Grenshoeven o.a. in Mastbos, 1652.
1654	Heide onder Ginneken, 1661.
1659	Beerschot en Breedven met erven, 1656.
1640	Landen en bossen onder Princenhage, 1621.
1655	Heide op Groot-Overveld, 1717.
1656	Hage en omliggende plaatsen, 18de eeuw.
1670	Liesbos onder Princenhage, 1619.
1671	Liesbos onder Princenhage, 1782.
1674	Gorzen en zaailand bij het veer onder Ter Heide, 1743.

1675	Binnenpolder onder Ter Heide, 1811.
1722	Het dorp Ter Heide, 1638.
3677	Defensielinie onder Ter Heide, 1704.
3678	Retranchement bij het kanaal onder Ter Heide, 1750.
3679	Retranchement bij den Hont onder Ter Heide, 18de eeuw.
1181	Buitenland bij het veer onder Zonzeel, 1661.
1736	Zonzeelse polder, 1811.
1815	Zonzeelse met bedijkte gorsen, 1718.
1820	Grote Zonzeelse polder, 1766.
1830	Grote met afwatering, 1622.
4657	Helkantse dijk onder Zonzeel, 18de eeuw.
4658	Percelen in de polder onder Zonzeel, 1746.
4659	Zeedijk onder Zonzeel, 1740.
4673	Zonzeelse polder, 18de eeuw.
1679	Moeren bij Zundert, 1616.
1680	Moeren bij Zundert, 1617.
1681	Rauwe moer onder Zundert, 1652.
1682	Zijne Hoogheids moeren bij Hoogstraten, 1658.
1683	Heide onder Zundert, 18de eeuw.
Inventaris:	
NDR 723	Mastbos met hoeven en heide, 1787.
NDR 8097	Hoeve onder Oosterhout, c.1773.
NDR 8236	Heide bij Klein Zundert, 1738.
NDR 8413	Gebied tussen Oosterhout en Breda, z.j.
NDR 9239	Plattegrond van een huis in Zundert, z.j.
Situatiekaarten:	
B 57	Forten, posten en inundaties in de baronie van Breda, 1741-1742.
B 58	Linie bij Breda, 1759.
B 59	Inundatie Breda, z.j.
B 64	Inundaties en verdedigingswerken, z.j.
B 66	Stelling Breda, 1793.
B 78	Lage Heide bij Breda, 1768.
B 117	Breda met forten, 1743.
B 129	Retranchement bij Breda, 18de eeuw.
L17	Liesbos, 1706.

M 15	Rivier de Mark, met polders en gorzen, 1794.
M 27	Mastbos bij Ginneken, 1738.
B 105	Kaveling van Zijne Majesteits bossen onder Rijsbergen, 1700.
B 99	Hoeve van de prins tussen Breda en Dongen, 1769.
B 100	Sociëteit- of Heihoeve, 1787
B 100a	Sociëteit- of Heihoeve, z.j.
Sitmtieplans:	
B 29	St. Anna's Bos, 1703-1738.
B 30	Inundaties rond breda en Ter Heide, 1747-1748.
B 31	Inundaties bij Zwartenberger polder, 1748.
B 31A	Inundaties stad en baronie, 18de eeuw.
B 32	Princenhage, 1780.
Plans gebouwen:	
B186	Barakken op het Nonnenveld, 1766.
B 223	Gevangenis, 1743.
B 226	Plattegrond hoofdwacht en Grote Markt, 1765.
B 235	Plattegrond klooster St. Katharinadal, 1739.
B 236	Plattegrond kasteel Breda, 1739-1764.
B 237	Wachthuis in het kasteel, 1772.
B 261	Bogen onder de wal bij de Haagpoort, 18de eeuw.
B 264	Sluis en voorgracht achter het kasteel, 1759.
B 337	Boschpoort, 1774.
Janssens:	
106	Retranchement Moerdijk/Ter Heide, (18de eeuw).
107	Werk bij het Sand, z.j.
108	Sluis in de Mark bij het Sand, z.j.
109	Post bij het Sand aan de Mark, z.j.
Verzameling van Marle:	
29	Tombe Engelbrecht van Nassau in Grote Kerk, z.j
32	Dorpsgezicht van Zundert, z.j.

De heerlijkheden Cranendonk en Eindhoven

Hingman:	
1300	Weg naar Best, 1789.

4094	Waterpassing van landerijen, 19e eeuw.
1301	Onteigende percelen ondr Stratum, 1790.
1308	Gedeelte van het dorp Stratum, 19e eeuw.
1309	Gedeelte van het dorp Stratum, 19e eeuw.
Inventaris:	
NDR 9297	Dijk bij Woensel, 1773.
NDR 9298	Gemene heide van Woensel, 1777.
NDR 9300	Plattegrond hoeve, 1788.
NDR 9466	Molen in Gennep, 1736.
NDR 9466	Molen in Stratum, 1739.
NDR 9489	Huis van klooster Ten Hage, 1778.

De baronie van Grave en het land van Cuijk en de heerlijkheid Oploo

Hingman:	
738	Maasdijk bij polders Mars en Wijt, c.1809.
739	Werken in de Maas bij Grave, 1809.
740	Maasdijk onder Cuijk, 1809.
1331	Traversen in de weg naar Breda, 19e eeuw.
1332	Weg naar Breda, 19e eeuw.
1337	Postweg naar Nijmegen, c.1808.
1684	Land van Cuijk, 17e eeuw.
1685	Bos onder St. Agatha, 1767.
1686	Bos onder Beers, 1745.
1687	Oude of Hierschen Hof onder Beers, 1777.
1688	Nieuwe Hof onder Beers, 1777.
1689	Broekbos, 1779.
1690	Land onder Escharen, 1777.
1691	Gemeentegrond onder Escharen, 1777.
1692	's-Gravenhof onder Haps, 1738.
1693	Het Vliere bij Overhagen, 1776.
1694	Grond bij Overhagen, 1776.
1696	Tienden onder Rijkevoort, 18de eeuw.
1697	Bouwhof onder Rijkevoort, 18de eeuw.
1698	Teffelen met omgeving, 18de eeuw.
3993	Plasbermen in de Maas bij Grave, 1794.
S 456	Heerlijkheden Grave en Cuijk, 1739.
3176	Kat van het bolwerk van het kasteel, 1696.

3177	Vestingwerken, 1758.
3178	Vestingwerken, 18de eeuw.
3179	Voor- en achterfront aan de Maaspoort, 1777.
3180	Plattegrond Brugpoort, 1779.
3181	Vernieuwingen aan Brugpoort, 1780.
S 58	Profielen, 1682-1683.
1695	De heerlijkheid Oploo, 1778.
Inventaris:	
NDR 10087	Bouwhof onder Escharen, 1798.
NDR 10087	Meubels voor het kantoor, 1800.
Sitnatiekaarten:	
B 84	Terrein van Cuijk langs Grave, z.j.
B 136	Omgeving Grave en Cuijk, 1752.
B 139	Grave, Cuijk en Ravenstein, z.j.
B 146	Inundatiekaart van Grave, z.j.
O 12	De heerlijkheid Oploo, 1778.
Plans gebouwen:	
G 167	Provoosthuis en gevangenis, 1785.
G 170	Brugpoort en Franse kerk, 1759.
G 172	Het arsenaal, 1751.
G 187	Hampoort, 1688-1731.
G 200	Maaspoort, 1732.
G 214	Gracht voor de Brugpoort, 1792.
Janssens:	
85	Situatie omtrent Grave en Cuijk, 1754-1766.

De heerlijkheden Montfort en Middelaar (Overkwartier van Gelderland)

Inventaris:	
NDR 11048	Heerlijkheid Montfort, 1769.
NDR 11048	Plattegrond kamers kasteel, 1769.
NDR 11048	Kasteeltuin, 1769.
NDR 11114	Borgshof in Posterholt, 1784.
NDR 11115	Banmolen in Echt, 1789.
NDR 11115	Bakhuis bij hoeve in St. Odiliënberg, 1789.
NDR 11115	Kamer Huis Vrijmersum St. Odiliënberg, 1789.
NDR 11063	Rosmolen in Echt, 1786.
NDR 11063	Kerk en klokketoren van Nieuwstad, 1790.

NDR 11083	Heerlijkheid Montfort, 1769.
-----------	------------------------------

De heerlijkheden Oosterhout, Dongen en de Commanderie Ter Brake

Hingman:	
658	Dijkdoorbraak, 1809.
659	Dijkdoorbraak, 1809.
660	Dijkdoorbraak, 1809.
661	Dijkdoorbraak, 1809.
1453	Land in Kloosterbroek, 1663.
1457	Land o.m. in Oosterhout, 17e eeuw.
1460	Grens met Raamsdonk, 1708.
1648	Land onder Oosterhout, 11811.
1657	Erven aan de Steelovenseweg, 1617.
1658	Oosterhoutse broek, 1652.
1659	Beerschot en Breedven met erven, 1656.
1660	Oosterhoutse broek met dijk, 1665.
1661	Oosterhoutse broek, met plan bedijking, 1665.
1662	Grens Oude Donge en Raamsdonk, 1708.
1663	Kampement, 1732.
1664	Oude en nieuwe bossen, 1744.
1665	Hoeve onder Oosterhout, 1769.
1666	Sociëteitshoeve, 1778.
1667	Willemspolder, 1715.
1668	Willemspolder, 1810.
1669	Dongense polder, 1811.
4674	Grens met Raamsdonk, 18de eeuw.
S 299	Legerplaats, 1732.
S 360	Kampement, 1732.
1339	Weg naar Vught onder Dongen, 19e eeuw.
1340	Weg naar 's-Hertogenbosch onder Dongen, 19e eeuw.
1461	Landen van de Kartuizers onder Dongen, z.j.
1462	Landen van de Kartuizers onder Dongen, 18de eeuw.
1643	Moeren en wilderten onder Dongen, 1517.
1644	Moeren onder Dongen, 16e eeuw.
1645	Moeren en wilderten onder Dongen, 16e eeuw.
1646	Zijne Hoogheids moeren onder Dongen, 1609.

1647	Landen met rivier De Donge, 1681.
1648	Landen onder Dongen, 1811.
Inventaris:	
NDR 8413	Baan van Dongen naar Breda onder Oosterhout, z.j.
NDR 11877	Vaart met omliggende erven onder Oosterhout, 1643.
NDR 11894	Geref. kerk Oosterhout, 1642.
NDR 11900	Grens Dongen met Gilze, 1651.
NDR 11901	Grens Dongen met Gilze.
Situatiekaarten:	
O 10a	Heide bij Loon op Zand, z.j.
O 14	Heerlijkheid met wegen, vaarten enz., 1767.
O 15	Grens met Breda, 1659-1718.

De heerlijkheid Prinsenland

Hingman:	
1201	Gorzen en aanwassen, 17e eeuw.
1781	Dintelpolder, 1707.
1782	Kooipolder, 1758.
1783	Annapolder, 1760.
1784	Carolinapolder, 1760.
1785	Carolinapolder, 18de eeuw.
1786	Carolinapolder met gorzen, 18de eeuw.
1787	Nassaupolder, 1807.
1788	Polders, 1811.
1790	Heerlijkheid, 1746.
1791	Heerlijkheid, 1751.
1792	Heerlijkheid, met polders, 19e eeuw.
4096	Gedeelte Prinsenland, 1758.
S 316	Steenbergse Vliet, 1762.
S 442	Beaumontpolders, 18de eeuw.
1777	Erven van het dorp Dinteloord, 17e eeuw.
S 536	Dijk Koningsoordpolder onder Dinteloord, 1761.
Inventaris:	
NDR 11398	Erven met rietveld, 1773.
NDR 11554	Binnendijkse visgronden, 1780.
NDR 12572	Zeedijk voor de Carolinapolder, 1765.

NDR 12572	Peilingen voor Carolinapolder, 1769.
NDR 11601	Anna- en Carolinapolder, 1764.
Situatiekaarten:	
B82	De heerlijkheid Prinsenland, 1746.
Aanwinsten:	
16	Land onder Prinsenland, z.j.

De heerlijkheden Roosendaal en Nispen

Hingman:	
1199	Doorsnijding gebied van Roosendaal, 1791.
1200	Spuisluis op de Vliet onder Roosendaal, 19e eeuw.
1348	Weg naar Zundert onder Roosendaal, 1809.
1672	Wegen en rivieren onder Roosendaal, 1749.
4563	Polders onder Roosendaal, 1793.
1672	Wegen en rivieren onder Nispen, 1749.
4085	Moer, heide en water onder Nispen, 17e eeuw.
Situatiekaarten:	
B 115	Rosendaal, Wouw en Heerle, 18de eeuw.
R 3	Grens, 1724.
R 4	Rozendaalse vliet, 1794.
R 5	Rozendaalse, met polders, 1794.
R 10	Wegen en wateringgen, 18de eeuw.
Domeinkaarten Fin.:	
446	Tienden onder Rosendaal, 1766.

De heerlijkheid Steenbergen

Hingman:	
1197	Haven en Krammer, 19e eeuw.
1341	Weg naar Halsteren, 1806.
1714	Gebied onder Steenbergen, 1590.
1734	Polders, 1806.
1790	Baronie van Steenbergen, 1746.
1791	Baronie van Steenbergen, 1751.
1792	Baronie met polders, 19e eeuw.
1793	Polder Kruisland met gorzen, 17e eeuw.
1794	Hoeve de Karre in het Kruisland, 1716.

1795	Oudland, Kruisland en Cromwielen, 1749.
1796	Ondergelopen polder Kruisland, 1749.
1799	Polders rond Steenbergen, 18de eeuw.
1800	Jachtgebied rond Steenbergen, 18de eeuw.
1801	Aanwassen voor de Triangelpolder, 1806.
3205	Vestingwerken en forten, 17e eeuw.
3206	Plattegrond weeshuis, 18de eeuw.
3675	Defensielinie, 1779.
4102	Ondergelopen land bij een dijkje, 1750.
4762	Landen bij de Statendam. 1721-1722.
S 493	Gedeelte van Hollands Brabant, 1748.
Inventaris:	
NDR 12640	Grens met Vossemeer, 1634.
Situatiekaarten:	
B 51	Polders, 1748.
B 52	Polders, met verdedigingswerken, 1748.
B 120	
R 6	Landen aan Steenbergse Vliet, z.j.
Situatieplans:	
S 6	Forten Hendricus, Zeeland en Maurits, 1750.
S 7	Vestingwerken w.o. fort Hendricus, 1753.
S 8	Vestingwerken met inundaties, 1759.
S 9	Vestingwerken met inundaties, 1748.
S 10	Forten Roover, Prinsen en Moermont, 18de eeuw.
S 11	Forten met werk aan de Blauwe sluis, 18de eeuw.
Plans gebouwen:	
BB 311	Dam in Rozendaalse Vliet, 18de eeuw.
S 64	Forten bij Steenbergen, 1751-1756.
S 70	Fort Hendricus, 18de eeuw.
Aanwinsten:	
655	Land in polder Oude Heijde, 1782.
1297	Gors Triangel naast het Kruisland, 1610.

De heerlijkheden Willemstad en Fijnaart

Hingman:	
1112	Hollands Diep, 18de eeuw.

1113	Hollands Diep, 1781.
1116	Gorzen polder Ruigenhil, 1656.
1117	Gorzen polder Ruigenhil, 1660.
1128	Haringvliet bij Stadsen Hoek, 1781.
1343	Weg Putten - Willemstad, 19e eeuw.
1715	Landen onder Willemstad, 16e eeuw.
1720	Heerlijkheid, 1624.
1721	Landen onder Willemstad, 1745.
1723	Landen en Klundert, 1677.
1724	Landen en Zevenbergen, 1698.
1731	Landen en Standaardbuiten, 18de eeuw.
1734	Polders en grens met Halsteren, 1806.
1735	Landen o.a. bij Willemstad, 1811.
1804	Gorzen Ruigenhil en Heiningen, 1613.
1806	Lage Heininge, 1650.
1807	Land in Ruigenhil van v.d. Santheuvel, 1738.
1808	Grenzen Ruigenhil en Heiningen, 1801.
3208	Havenhoofd, 1801.
3209	Haven, 19e eeuw.
3210	Magazijn, 1792.
4096	Steden w.o. Willemstad, 1758.
4097	Heerlijkheden w.o. Willemstad, 1780.
4331	Landen rond Willemstad, 177; 5.
4627	Vesting met Ruigenhil, 1793.
S 440	Heerlijkheden w.o. Willemstad, 1590.
1732	Grens van Fijnaart met o.a. Klundert, 18de eeuw.
1735	Landen o.m. onder Fijnaart, 1811.
1737	Polders o.m. onder Fijnaart, 19e eeuw.
4097	Heerlijkheden w.o. Fijnaart, 1590.
4461	Boerengors onder Fijnaart, 1649.
S 440	Heerlijkheden w.o. Fijnaart, 1590.
Inventaris:	
NDR 13030	Plan versterking fort, z.j.
NDR 12973	Peilingen rond het havenhoofd, 1774.
NDR 13005	Kaveling polder Ruigenhil, 1749.
NDR 13016	Forten, 1583.

NDR 13022	Waterpoort, 1652.
NDR 13022	Veerdam en spui, 1652.
Situatiekaarten:	
B 53	Forten en posten, 1750.
B 54	Forten met inundatie, z.j.
B 92	Forten, z.j.
B 127	Omliggend land, 1746.
W 27	Polders, 1691.
W 28	Sabinapolder met slikken, 1776
W 29	Stad met Fijnaart, z.j.
Plans gebouwen:	
W 48	Wachthuis, 1800.
W 49	Nieuw arsenaal, 1800.
W 53	Galerij en privaten aan de Langepoort, 1781.
W 71	Springdeur voor spuien van de haven, 1752.
W 72	Brug en toldeuren, 1752.
W 103	Zeehavenhoofd, 1785
W 104	Buskruitmagazijn bastion Utrecht, 1786.
Domeinkaarten Fin.:	
445	Polders van Willemstad, 1600 en 1735.
Aanwinsten:	
1072	Haringvliet voor Willemstad, 1781.

DOMEINEN IN ZEELAND

De heerlijkheid Burenpolder (Zuid-Beveland)

Hingman:	
2839	Eiland w.o. de Burenpolder, 1748.
4544	Zeeland w.o. polders voor 1530, z.j.
S 172	Eiland w.o. de Burenpolder, 1753.
Inventaris:	
NDR 14551	Polder alias Vrije of Schaapspolder, 1596.

De heerlijkheid Hongersdijk (Wolfaartsdijk)

Hingman:	
2837	Schorren Hongersdijk en Goenje, c.1802.
2838	Schorren Hongersdijk en Goenje, c. 1802.
4475	Wolfaartsdijk, 1764.

4492	Schorren Hongersdijk en Goenje, 18de eeuw.
4493	Schorren w.o. Hongersdijk, 1780.
4496	Schorren w.o. Hongersdijk, 1700.
4497	Schorren w.o. Hongersdijk, 1792.
4498	Schorren w.o. Hongersdijk, 1780.
4499	Kreken en slikken bij Hongersdijk, 1767.
4544	Zeeland w.o. Wolfaartsdijk, z.j.
Inventaris:	
NDR 14226	Hongersdijk, Oosterland enz. 1775.
NDR 14226	Schorren w.o. Hongersdijk, 1764-1775.
Situatiekaarten:	
B 12	Wolfaartsdijk met Hongersdijk, 1751.
B 122	Wolfaartsdijk met Hongersdijk, 1748.
B 122a	Wolfaartsdijk met Hongersdijk, 1749.
G 9	Schorren w.o. Hongersdijk, z.j.

De heerlijkheid Hulsterambacht

Hingman.	
2764	Het ambacht, 1540.
2987	Het ambacht met St. Jansteen, 1739.
2990	Grenzen met St. Jansteen, 1774.
3005	Hulsterambacht, 19e eeuw.
3006	Hulsterambacht, 19e eeuw.
4268	Hulsterambacht en St. Jansteen, 1769.
4269	Hulsterambacht met Axelerambacht, 18de eeuw.
4539	Grenzen met Axel, 1779.
4541	Hulsterambacht met St. Jansteen, 1786.
4715	Land van de kerk van Hontenisse, 1646.
4716	Stad met forten, 1785.
S 168	Ambacht met Land van Waas, 17e eeuw.
2916	Polders, 18de eeuw.
2968	Nieuw bedijkt land bij Hulst, 1790.
2972	Schorren, 19e eeuw.
2984	Schorren St. Albertuspolder, 1766.
2985	Polder en dijk van o.a. Groot-Mersmond, 1575.
2986	Polders w.o. de Speelmanspolder, 1614.

2989	Heer Arendspolder, 1772.
2991	Schorren van o.a. Reigersbosch, 1780.
2992	Schorren voor bedijking, 1788.
2993	Polders onder Stoppeldijke, 1789.
2994	Bedijking Rietdijk en Wulfsdijk, 1789.
2995	Bedijking Absdale, St. Anna, Moncade en St. Jan Steen, 18de eeuw.
2996	Schorren Adsdale, St. Anna en Moncade, 18de eeuw.
2997	Burgpolder, 18de eeuw.
2998	Groot Hengstdijk en Molenwijk, 18de eeuw.
2999	De Kleine - en Middel kenne, 18de eeuw.??
3000	De Zwarte Keune, 18de eeuw.
3001	Melopolder, 18de eeuw.
3721	Redoute bij sluiskil Melopolder, 1745.
3002	Noorddijkpolder, 18de eeuw.
3003	Polders in het arrondissement Hulst, 1811.
3007	Polder van Namen, 17e eeuw.
3008	Verdronken land van Saaftinge w.o. de Uilenpolder, 1717.
3009	Polder van Kieldrecht, 1749.
3010	Polder van Kieldrecht, 1750.
3011	Polder met schorren, 18de eeuw.
3012	Schorren van Kieldrecht, 18de eeuw.
3013	Schorren van Kieldrecht, 18de eeuw.
3014	Schorren met polder, 18de eeuw.
4529	Schorren bij Hulst, c. 1785.
4530	Schorren o.a. bij het Saaftingergat, 1782.
4530a	Schorren ter bedijking, 1782.
4536	Schorren ter bedijking, 18de eeuw.
4718	Wilhelmuspolder, 1649.
S 144	Dijken Hengstdijk en Stoppeldijk, 1775.
S 413	Westhoek polder van Ossenissee, c.1808.
S 627	Westhoek polder van Ossenissee, 18de eeuw.
2968	Nieuw bedijkt land van Kanisvliet bij Hulst, 1790.
2973	Polders bij Kanisvliet, 17e eeuw.
2974	Schorren van Kanisvliet, 1715.

2976	Schorren met omliggende polders, 1774.
2977	Schorren met versterking, 1775.
2978	Schorren met versterking, 1789.
2979	Schorren, uittreksels, 1789.
2980	Schorren, ingedijkt, 1791.
2981	Schorren ingedijkt, 18de eeuw.
2982	Schorren ingedijkt, 18de eeuw.
2983	Schorren ingedijkt, 18de eeuw.
2991	Schorren, 1780.
3439	Het havenfort van Hulst, 1745.
3440	Het havenfort van Hulst, 1755.
3441	Het, weg op de havendijk, 1758.
3438	Vestingwerken bij Absdale, 1745.
3442	Vernieuwingen aan de Gentsepoort, 1730.
3718	Linie fort Sandberg en Moerschans, 1733.
3719	Redoute bij fort Sandberg, 1745.
3720	Redoute met kil van Melopolder, 1745.
3721	Redoute fort Sandberg bij Melopolder, 1745.
3722	Uitgespoelde grond bij fort Sandberg, 1763.
3723	Verdedigingslinie fort Sandberg, 1790.
4716	Stad met forten, 1785.
4717	Stad met forten, 18de eeuw.
Inventaris:	
NDR 13475	Schor voor de Perkpolder, 1770.
NDR 13475	Schor bij de Grote Triangel, 1770.
NDR 13476	Zeedijk Kruispolder, 1774.
NDR 13476	Schorren en sluis van Canisvliet, 1775.
NDR 13476	Oude Hoofd van Walsoordse dijk, 1776.
NDR 13473	Polders van Hulsterambacht, 1748.
NDR 13473	Polders van Hulsterambacht, 1761.
NDR 13568	Polder Nieuw-Kieldrecht, 1788.
Situatiekaarten	
V 14	Inundatie bij Hulst, 1699.
V 48	Hulsterambacht, 1739.
V 49	Hulsterambacht, 1661.
V 50	Hulsterambacht, 1773.
V 51	Hulsterambacht, 1758.

V 52	Hulsterambacht, met verdedigingswerken, 1739.
V 53	Hulsterambacht, 1776.
V 54	Hulsterambacht, met St. Jan Steen en Saaftinge, 1792.
V 96	Hulsterambacht, met grenslijnen, 1768.
V 134	Baronie van St. Jan Steen, 1718.
V 136	Hulsterambacht, 18de eeuw.
V 151	Stad met forten, 18de eeuw.
V 41	Bedijkingsplan schorren van Hulsterambacht, 1784.
V 42	Bedijkingsplan schorren van Hulsterambacht, 1787.
V 43	Bedijkingsplan schorren van Hulsterambacht, z.j.
V 58	St. Jansteenspolder, 18de eeuw.
V 59	Willem Hendrik en Melopolder, 1745.
V 60	Verdronken land van Saaftinge, 1730.
V 71	Schorren, 1761.
V 72	Schorren, 1764.
V 73	Schorren Reigersbosch, z.j.
V 90	Polder Cambron, 1709.
V 93	Schorren van Canisvliet, z.j.
V 130	Schorren voor polder Oud-Cambron, 1769.
V 135	Bedijking schorren Absdale en St. Anna, 1718.
V 117	Nieuw-Kieldrecht, 1788.
V 132	Stoppeldijke, 1771.
V 133	Nieuwe dijkages Kieldrecht, 1784.
Plans gebouwen:	
H 29	Kruitmagazijn achter het Dode Bolwerk, 1756.
H 33	Stenen zeesluis, 1750.
H 34	Ford Zandberg, 1768.
H 337	Hervormde kerk met graven, 1760.
H 354	Sluis en beer buiten Kieldrecht, 1783.
K 38	Schepsluizen, 1768.
Domeinkaarten Fin.:	
301	Polder Rietdijk en Wulftsdijk, 1789.
303	Polder Absdale, 1792.
Aanwinsten:	

256	Forten en nieuwe polders, 18de eeuw.
1107	De Grouw of Melopolder, c.1800.

HEERLIJKHEDEN ST. MAARTENSDIJK EN SCHERPENISSE

De heerlijkheid St. Maartensdijk

Hingman:	
2782	Tholen, St. Philipsland enz., 1743, 1744.
2783	Tholen en St. Maartensdijk, 16e eeuw.
2784	Muijepolder, c.1588.
2785	Grens met de Zuidmoer, 17e eeuw.
2786	Dijken van o.a. de Muije- en Noordpolder, 1638.
2787	Grens met St. Annaland, 1657.
2788	Den Houwer, grens met o.a. Poortvliet, 1674.
3443	Stad met kasteel, 1621.
3444	Stad met kasteel, 1696.
3445	Stad met kasteel, z.j.
3446	Stad met kasteel, 1643.
4712	Grens met de Zuidmoer, 1734.
Inventaris:	
NDR 13814	Tekeningen van een tuin, 1770-1976.

De heerlijkheid Scherpenisse

Hingman:	
2788	Den Houwer achter het spui, tevens grens, 1674.
2793	Heerlijkheid, 1752.
2795	Dijk van Scherpenisse naar Poortvliet, 1762.
S 157	Het Spui, 1801.
2786	Polders van o.a. Westkerke, 1638.
2793	Heerlijkheid, 1752.

Domeinen op Noord-Beveland

Hingman:	
2798	Eilanden w.o. Noord-Beveland, 16e eeuw.
2799	Eilanden met Oost-Beveland, 1748.
2800	Eilanden met Wolfaartsdijk, 1751.
2801	Eilanden met Oost-Beveland, 1751.
2803	Nieuwe inpoldering Noord-Beveland, 1598.

2805	Noord-Beveland onbedijkt, 1619.
2806	Noord-Beveland bedijkt en onbedijkt, 1620.
2809	Noord-Beveland bedijkt, 1629.
4477	Gedeelte van Noord-Beveland, 1568.
4544	Zeeland w.o. Noord-Beveland, z.j.
S 171	Noord-Beveland, 1751.
2802	Gorzen en platen onder Noord-Beveland, 1597.
2804	Gorzen met Laije en Vijze platen, 1602.
2816	Grenzen gorzen van Zijne Exellentie, 1659.
2817	Slikken enz. w.o. Weel en Vliet, 1662.
2819	Schorren bij Cats met grenzen, 1667.
2821	Gorzen Oude Lek-Nieuw-'s-Gravenhoek, 1674.
2822	Oud- en Nieuw-Noord-Beveland, 17e eeuw.
2823	Buitenlanden Frederikspolder, 17e eeuw.
2824	Schorren van de prins van Oranje, 17e eeuw.
2826	Johannapolder, 1728.
2827	Jacobapolder, 1769.
2828	Willemspolder met kavelingen, 1771-1772.
2829	Schorren w.o. Toorn- en Vlietpolder, 1806.
2830	Polders Oude Lek-Nieuw-'s-Gravenhoek, 17e eeuw.
2834	Schorren aan de zuidzijde, 1808.
4256	Sophiapolder, 1775.
4475	Schorren aan de zuidzijde, 1765.
S 692	Verzwaarde dijken om diverse polders, c.1808.
2807	Dorp Colijnsplaat met dijken, platen enz., 1625.
2808	Dorp met aanpalende gronden, 17e eeuw.
2831	Buitengronden en haven van Colijnsplaat, c.1810.
2810	De heerlijkheid Kortgene, 1638.
2811	Gorzen en slikken onder Kortgene, 1638.
2825	Juffrouw Annapolder onder Kortgene, 1727.
2812	Schorren, krekens en bliken onder Geersdijk en Wissenkerke, 1645.
2813	Polder van Wissenkerke, 1652.
2814	Wissenkerke en Portionarisambacht, 1653.
2815	Landen van de prins onder Geersdijk en Wissenkerke, 1656.

2818	Landen van de prins onder Geersdijk en Wissenkerke, 1666.
2820	Tiendblokken polder onder Geersdijk en Wissenkerke, 1674.
2828	Polder met verkavelingen onder Geersdijk en Wissenkerke, 1771, 1772.
2812	Schorren, kreken en blikken onder het Portionarisambacht, 1645.
2814	Portionarisambacht, 1653.
2828	Portionarisambacht met verkavelingen, 1771-1772.
2806	Noord-Beveland en Orisant, 1620.
2816	Grens Orisant met o.m. Laaijeplaat, 1659.
2817	Aanwassen aan het westeinde van Orisant, 1662.
Inventaris:	
NDR 14225	Polder Ouweleck, 1764.
NDR 14226	Schor bij Geersdijk en Wissenkerke, 1770.
NDR 14226	Sophiapolder, 1775.
NDR 14227	Haven Colijnsplaat, 1781.
NDR 14227	Dammen en haven Colijnsplaat, 1781.
NDR 14239	Verdronken ambachten, c.1595.
NDR 14268	Sluis polder Colijnsplaat, 1757.
NDR 14271	Spui in de haven van Colijnsplaat, 1765.
NDR 14272	Vleugel haven Colijnsplaat, 1775.
Situatiekaarten:	
B 12	Het eiland, 1751.
B 12a	Het gedeelte, 1751.
B 13	Het gedeelte, z.j.
B 121	Het eiland, 1751.
G 9	Schorren bij Noord-Beveland, z.j.
W. 30	Heer Janspolder bij Wissenkerke, 1807.

HET MARKIEZAAT VAN VEERE EN VLISSINGEN

De heerlijkheid Veere

Hingman:	
2862	Bossen en valleien, 1612.
2863	Bossen bij Domburg, 1612.

2868	Schorren Noorder-Nieuwland, 1633.
2873	Vronen en duinen Noorder-Nieuwland, 1683.
2874	Dijk van Veere tot het Markiesbos, 1688.
2886	Bossen bij Vrouwenpolder, 1793.
2887	Kanaal van Amemuiden-Welzingen, 1793.
2888	Wihelminapolder, 1793.
3488	Plan van vestingwerken, 1598.
3489	Plan van vestingwerken, 1616.
3490	Profielen zuidelijk havenhoofd, 1808.
2869	Buitenlanden van de Oranjepolder, 1653.
2870	Schorren van de prins van Oranje, 1659.
2871	Nieuwe Oranjepolder, 1661.
2872	Het buitenland van de polder, 1681.
2876	Platen voor de Oranjepolder, 17e eeuw.
2877	Hoofd aan het veerhuis bij de Oranjepolder, 1750.
2881	Oranjepolder met schorren, 1772.
S 160	Wagenhuis op de hof Oranjepolder, 19e eeuw.
2865	Het schor Ten halven Krijte, 1613.
2866	Het schor Ten halven Krijte, 1617.
2867	Polder Ten halven Krijte, 1618.
2875	Polder Ten halven Krijte, 17e eeuw.
2880	Het hof Sandenburg met landerijen bij Veere, 1772.
4262	Tienden bij de hofstede Wulpenberg onder Sanddijk, 1633.
2879	Landen, vronen en duinen onder Vrouwenpolder, 1772.
2886	Bossen onder Vrouwenpolder, 1793.
2863	Valleien bij Domburg, 1612.
Inventaris:	
NDR 14719	Sluis van de Oranjepolder, 1731.
NDR 14719	Bierwerkershuisje, 1751.
NDR 14719	Brug, 1766.
NDR 14719	Sluis in Oranje- en Wilhelminapolder, 1792.
NDR 14719	Gevangenis Montfoortse toren, 18de eeuw.
NDR 14719	Boerenwoning, z.j.
Situatieplans:	

V 1	Fort den Haak en Vrouwenpolder, 1794-1796.
Plans gebouwen:	
V 88	Garnizoensbakkerij, 1810.
V 104	Kazerne bij Vrouwenpolder, 1801.

De heerlijkheid Vlissingen

Hingman:	
2889	Westwatering van de zeewerken, 1796.
3491	Stad en vestingwerken, 1589.
3492	Stad en vestingwerken, 1570.
3493	Vestingen en zeewerken, 1613.
3494	Zeewerken ten laste van Zijne Exellentie, 1613.
3495	Fortificatiën en havenhoofden, 17e eeuw.
3496	Buitenhaven, 1783.
3497	Peilingen buiten het dok, 1783.
3498	Plattegrond stad, havens, kaden, 1783.
3499	Buitenhaven, 1783.
3500	Schoeiing voor het dok, 1783.
3501	Plattegrond stad, havens, kaden, 1783.
3502	Zeewerken, 1799.
3503	Havens, kaden en waterlopen, 18de eeuw.
3504	Plattegrond van de stad, 1796.
3508	Plattegrond van een brug voor het dok, 1796.
4381	Stad en omstreken, 1808.
S 17	Regenbak bij magazijn, 19e eeuw.
S 18	Sluizen, 19e eeuw.
S 78	Plattegrond van het fort, 19e eeuw.
S 139	Sluisdeuren, 19e eeuw.
S 140	Sluiswerken, 19e eeuw.
3409	Plattegrond van het paleis in Vlissingen, 1617.
3510	Plattegrond van het paleis in Vlissingen, 1623.
3511	Plattegrond met tuin en triangel, 1624.
3512	Plattegrond, 1624.
3513	Plan met aanpalende percelen, 17e eeuw.
3514	Triangel, 17e eeuw.
Situatieplans:	
V 7	Vlissingen en omgeving, 1750.

V 7 A	Vlissingen en omgeving 1808.
Plans gebouwen:	
V 2	Kleine kerk, Waalse kerk en Oostkerk, 1810.
V 16	Wachthuis aan de Marinepoort, ca. 1800.
V 29	Dok en sluisdeuren, 1750.
V 31	Houtloods op de Koningswerf, 1800.
V 110	Scheepstimmerwerf bij het dok, ca. 1750.
V 154	Forten Montebello en St. Hilaire, 1810.

De heerlijkheid Westkapelle

Hingman:	
2893	Noorderstrand, 1808.
S 537	Strand bij Tulkeshoofd, 18e eeuw.
Situatiekaarten:	
W 13	Eiland Walcheren, 1750.
W 14	Eiland Walcheren, 1811.
W 15	Eiland Walcheren, z.j.
Plans gebouwen:	
W 80	Kazernes, 1801.
Aanwinsten:	
1135	Doorsnede van een sluis, c. 1800.

DOMEINEN IN DE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN EN LUXEMBURG

Het burggraafschap van Dasburg

Hingman:	
3845	Kasteel met bossen en landen, 1808.

De heerlijkheid Diest

Inventaris:	
NDR 15468	Vijvers onder onder Kaggevinne Kempens, 1781.
NDR 15468	Vijvers Cagge Lovens met land alias Princens Bunder, 1781.
NDR 15468	Weide onder de kuip van Diest, 1781.
NDR 15468	Weiden enz. tussen Diest en Webbekom, 1781.
NDR 15468	Weiden enz. tussen Webbekom en Zellik, 1781.
NDR 15468	Weiland onder Meerbeke, 1781.
NDR 15468	Land tussen Zeventerbeek en Demer, 1781.

NDR 15468	Land aan de nieuwe dijk onder Caggevenne, 1781.
NDR 15468	Land aan 't Sporkelaar in het Rot, 1781.
NDR 15468	Weiden aan het Bolhuis en bij Neerode Kagge, 1781.
NDR 15468	Weilanden en beemden, 1781.
NDR 15468	Land met huis van Molenstede, 1781.
NDR 15468	Idem van Cagge Lovens, 1781.
NDR 15468	Landen onder Neerhespen, 1781.
NDR 15468	Plattegrond van Diest, (1781)
NDR 15208-15209	Boomsoorten voor de plantage te Diest, 1760.
NDR 15208-15209	Plantage in de warande te Diest, 1764.
NDR 15429	Het Vossel met puttten, (1770)
NDR 15429	Reppelse heide, (1770)
NDR 15429	Heide onder Kaggevinne, 1617.
NDR 15645	Hofstede Vinkenbergh, z.j.
NDR 15645	Diest, Zichem en Scherpenheuvel, 1767.
NDR 15647	Warande te Diest, 1774.
NDR 15363	Bossen en weiden, 18e eeuw.
NDR 15363	Mastbos bij Bekevoort, 1781.
NDR 15363	Het Kleine Waterbos, 1782.
NDR 15363	Het Grote Waterbos, 1782.
NDR 15363	Bossen op de Herttenrode, 1781.
NDR 15363	Bos bij het Rot, 1781.
NDR 15363	Bos bij Schaffensveld, 1781.
NDR 15363	Bos bij Schaffens Cagevens Kempen, 1781.
NDR 15363	De Lange heide onder Schaffen, 1781.
NDR 15363	Bossen onder Schaffen, 1781.
NDR 15363	Bos, vijver en weide aan de nieuwe dijk, 1781.
NDR 15363	Bossen bij Peer alias de Laere heide, 1781.
NDR 15363	Bos genaamd Hongariën onder Molenstede, 1781.
NDR 15363	Bos genaamd De Reppelse heide, 1781.
NDR 15363	Heide met hout en vijver onder Heze, 1781.
NDR 15363	Schipbrug, 1781.
NDR 15363	Sluis, 1786.
NDR 15462	Demer met daarin uitmondende rivieren, (1750)
NDR 15462	Demer met afsnijdingen, (1750)

NDR 15422	Asdonkse hoeve, 1758-1761.
NDR 15508	Ballard- en Dreuijsheide, 1661.
Aanwinsten:	
1622	Rivier de Demer bij Diest, 1664.

De heerlijkheid Grimbergen

Hingman:	
3762 A	De stad Grimbergen, 18e eeuw.
3762 B	De stad Grimbergen, 18e eeuw

De heerlijkheden Meerhout en Vorst

Inventaris:	
NDR 15770	De Hoeverheide, 1772.
Aanwinsten:	
228	Goederen onder Meerhout, 1773.

De heerlijkheid St. Vith

Hingman:	
3831	Het bos Eyd, 1797.
Bergsma:	
105	Omgeving St. Vith met grenzen, 18e eeuw.

De heerlijkheid Zichem

Inventaris:	
NDR 15645	Zichem, Diest en Scherpenheuvel, 1767.
NDR 16085	Plantage onder Aarschot, 1767.
NDR 16158	Goederen van de prins o.m. bij de Velpe, 1738.

AANHANGSEL 2. HET ZOEKEN NAAR STUKKEN GERELATEERD AAN DE NASSAUSE DOMEINEN IN HET CENTRAAL REGISTER VAN PARTICULIERE ARCHIEVEN

1. INLEIDING

Bij onderzoek naar een persoon en/of onderwerp gerelateerd aan de Nassause Domeinraad zoals bijvoorbeeld een rentmeester of koster, een molen, polder of graanprijzen kan ook materiaal aanwezig zijn in andere archieven dan alleen in het archief van de Nassause Domeinraad. Met name archieven van particulieren (families en personen) kunnen nog gegevens bevatten. In dit aanhangsel bij de inventaris wordt een voorbeeld gegeven van een onderzoek naar archieven van die particulieren.

2. UITGANGSPUNTEN

Worden archieven van de overheid altijd bewaard in een bewaarplaats van de overheid, archieven van personen en families berusten in verschillende bewaarplaatsen, zoals bij speciale stichtingen, bij de familie zelf en ook in openbare archiefbewaarplaatsen. Het Centraal Register van Particuliere Archieven (CRPA), onderdeel van het Algemeen Rijksarchief, houdt gegevens bij over de verblijfplaats van particuliere archieven. Ook worden gegevens over de inhoud en de mate van openbaarheid bijgehouden. Doel van deze registratie is om bij te dragen aan het behoud en het beheer van particuliere archieven in Nederland.

Deze gegevens over particuliere archieven worden beschikbaargesteld aan onderzoekers. Dit register is het uitgangspunt bij het voorbeeld van een onderzoek naar archieven van particulieren gerelateerd aan de Nassause Domeinraad.

3. HET CENTRAAL REGISTER VAN PARTICULIERE ARCHIEVEN (CRPA)

De opbouw van de collecties van het CRPA is als volgt:

1. INDICES OP NAAM EN OP ONDERWERP:

alfabetisch op naam, per categorie: families en personen, huizen en heerlijkheden, kerken, instellingen, bedrijven; als er in archieven nog andere archieven of archivalia zijn gedeponeerd dan worden deze apart geregistreerd.

chronologisch op onderwerp: particuliere archieven of delen daarvan zijn extra ontsloten op de meest uiteenlopende terreinen, zoals Molens en Waterbeheer. Een trefwoordenindex geeft een overzicht van de onderwerpen.

2. CRPA-DOSSIERS EN INVENTARISSEN:

In de indices kunnen verwijzingen staan naar de CRPA-dossiers en inventarissen. Deze CRPA-dossiers en inventarissen geven een overzicht van het geheel van de stukken en de samenhang tussen de stukken onderling. De CRPA-dossiers en inventarissen zijn met behulp van de terminal in de studiezaal van het Algemeen Rijksarchief op te vragen.

- Stel u bent op zoek naar persoonlijke gegevens van een rentmeester. Dan raadpleegt u in het CRPA de indices op persoons- en familienamen. U kunt daar, behalve de vermelding van het archief van de rentmeester zelf, ook een verwijzing vinden naar bijvoorbeeld stukken afkomstig van de rentmeester en/of zijn familieleden in een archief van een aanverwante familie.
- Ook kunt u in de systematische ingang op ondermeer Molens, Waterbeheer etc. zoeken naar stukken betreffende het goederenbeheer in het gebied dat onder het beheer van de rentmeester viel.

4. VOORBEELD: ONDERZOEK IN HET CENTRAAL REGISTER VAN PARTICULIERE ARCHIEVEN NAAR DE RENTMEESTERS VAN EEN DOMEIN

Hieronder volgt een uitwerking van een onderzoek in het CRPA-bestand naar bescheiden gerelateerd aan een Nassaus domein. Gekozen is voor het domein Buren. Het domein Buren wordt beschouwd als een representatief voorbeeld van een domein onder beheer van de Nassause Domeinraad, als uitgangspunt is gekozen voor de rentmeesters. Dit betekent dat een zelfde onderzoek naar stukken afkomstig van rentmeesters en andere functionarissen van alle andere domeinen op ongeveer dezelfde wijze kan worden uitgevoerd.

A. ONDERZOEKSRESULTATEN

Het onderzoek leverde de volgende resultaten op:

1. Lijst van archiefstukken met betrekking tot het domein Buren
 - Deze lijst heeft betrekking op stukken die in het algemeen betrekking hebben op het domein Buren. Het archief van de Abdij Mariënweerd bevat bijvoorbeeld stukken betreffende goederen die, voordat het domein Buren werd gevormd, deel uitmaakten van de goederen van de Abdij en later behoorden tot het domein Buren. Het archief van de Hervormde gemeente van Buren bevat stukken uit de periode waarin Buren tot de domeinen onder beheer van de Nassause Domeinraad behoorde.
2. Lijst van archiefstukken met betrekking tot de rentmeesters van het domein BUREN
 - Deze lijst geeft een overzicht van stukken betreffende of afkomstig van de rentmeesters (en hun familie) van het domein Buren in de periode 1584-1811.

Enkele kanttekeningen bij de samenstelling van de overzichten:

- De overzichten moeten worden beschouwd als een bloemlezing van stukken die in verband staan met het domein Buren en zijn rentmeesters. Dit betekent dat deze overzichten niet een compleet overzicht kunnen geven. Er kunnen zich elders nog onopgemerkte stukken betreffende de rentmeesters van Buren bevinden.
- Uit de gegevens kon niet worden opgemaakt of de genoemde stukken werkelijk betrekking hebben op de rentmeester, maar er bestaat wel een vermoeden. Nadere bestudering wordt aan de onderzoeker overgelaten.
- De gegevens kunnen, behalve op het rentmeesterschap, ook betrekking hebben op andere functies.
- Onderzoekers krijgen praktisch altijd te maken met het raadplegen van verschillende archiefbronnen. Met deze zoekwijzer is getracht richting te geven aan het onderzoek in niet-overheidsarchieven bewaard in verschillende archiefbewaarplaatsen.
- Bij soortgelijke onderzoek voor wat betreft de overige domeinen kan men dezelfde soortarchieven en archiefbewaarplaatsen verwachten.

B. UITWERKING VAN HET ONDERZOEK

De onderstaande overzichten bevatten een omschrijving van de stukken en hun herkomst; de archiefbewaarplaats waar deze stukken berusten en de benaming van het archiefbestand waar de stukken deel van uitmaken; een opgave van het al dan niet aanwezig zijn van een toegang (inventaris of plaatsingslijst) op het betreffende bestand en tot slot onder de kop Opmerkingen nog enige gegevens die voor het onderzoek van belang kunnen zijn.

I. LIJST VAN ARCHIEFSTUKKEN MET BETREKKING TOT HET DOMEIN BUREN

omschrijving	Stukken betreffende het grafschap Buren en het drostambt van stad en baronie van IJsselstein, eind 15e - begin 19e eeuw
bewaarplaats	Rijksarchief in Utrecht
naam archief	Archief van de familie de Beaufort
toegang	E.P. de Booy, Inventaris van het archief van familie de Beaufort 1556-1976 (Rijksarchief Utrecht, 1985)
omschrijving	Stukken afkomstig van J. en A. ter Borch, rentmeesters van het grafschap Buren, 1677-

	1707
bewaarplaats	Streekarchivariaat Tiel Buren Culemborg, archief van Buren
naam archief	Archief van J. en A. ter Borch
opmerkingen	Zie: Gelders Archievenoverzicht, onder redactie van G. Verbeek (eindredacteur), H.B.N.B. Adam, M.R. Hermans, P.W. Wissing (Zutphen, 1995), p. 175
omschrijving	Archief van de Abdij van Mariënweerd, 1248-1592
bewaarplaats	Particulier bezit, adres bekend bij het CRPA
naam archief	Archief van de Abdij van Mariënweerd, 1248-1592
toegang	R. Kunst m.m.v. P. Moors, Inventaris der archieven van de Abdij van Mariënweerd (1248-1592) en de administrateur der Mariënweerdse goederen (1592-1623), (Rijksarchief in Gelderland, Arnhem, 1982)
opmerkingen	Stukken van dit archief over de periode 1248-1592 zijn verfilmd en berusten in het Rijksarchief in Gelderland. Zie: Gelders Archievenoverzicht, p. 76
omschrijving	Stukken betreffende het beheer van goederen onder Buren
bewaarplaats	Particulier bezit, adres bekend bij het CRPA
naam archief	Archief van de Hervormde Gemeente te Buren, classis Tiel, ring Culemborg, vanaf 1633
toegang	Overzicht in dossier CRPA

II. LIJST VAN ARCHIEFSTUKKEN MET BETREKKING TOT DE RENTMEESTERS VAN HET DOMEIN BUREN

(opgesteld op basis van het hoofdstuk Buren in deze inventaris)

[1584 -]	Hector Moeyeken
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
[1601 -]	Derk van Gemert
omschrijving	Genealogische stukken van de familie van Gemert
bewaarplaats	Centraal Bureau voor Genealogie
naam archief	Collectie van de familie van Gemert
opmerkingen	Zie: Particuliere Archieven in Nederland, onder eindredactie van H.J.A.H.G. Metselaars (Houten/Zaventem, 1992), p. 180

[1606 -]	Jan Pleunis
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
opmerkingen	Volgens B.J.P. van Bavel: Goederenverwerving en goederenbeheer van de abdij Mariënweerd 1129-1592 (Hilversum, 1993), p. 494 en 498 was J. Pleunis rentmeester van de goederen van het land van Buren, c. 1555-1572, en rentmeester van het huis van Buren, 1539-1561.
	Zie inventaris van R. Kunst, Abdij Mariënweerd, pag. 32: inv. nr 132-142 Rekeningen van rentmeester Johan Pleunis voor het graafschap Buren, Ravenswaay en een deel van de Mariënweerdse polder, over 1558-1959-1571-1972 met lacunes, 11 katernen
[1611] - 1630	Jacob van den Steene
omschrijving	Stukken van de familie van den Steen (van Ommeren), 1460-1950
bewaarplaats	Rijksarchief in Gelderland
naam archief	Archief van de familie van den Steen van Ommeren en Wayestein
toegang	M.J. van Lennep, Inventaris van het familiearchief van den Steen, heren van Ommeren en Wayestein, 1460-1950 (Arnhem c. 1955)
opmerkingen	Ommeren en Wayestein zijn goederen onder Tiel
omschrijving	Stukken afkomstig van leden van de familie van den Steen, 1688-1803
bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
naam archief	Archief van de familie Mackay van Ophemert
toegang	Drs. G.J.W. de Jongh, Beschrijving van een verzameling stukken afkomstig van het geslacht Mackay van Ophemert en van leden van aanverwante geslachten (Algemeen Rijksarchief, 's-Gravenhage, 1967)
opmerkingen	Daniël Mackay (1696-1745) was getrouwd met Arnolda Margaretha van den Steen (1702-1782). De familie van den Steen was een regentenfamilie te Tiel.
1631 -1633	Cornelis Wynants van Resande
omschrijving	Archief van de familie Wijnaendts van Resandt
bewaarplaats	Particulier bezit, adres bekend bij het CRPA
naam archief	Archief van de familie Wijnaendts van Resandt
toegang	Lijst van stukken aanwezig bij de archiefeigenaar

1639 -1680	Engelbert Ploos van Amstel
omschrijving	Genealogische stukken van de familie Ploos van Amstel, zonder jaartal
bewaarplaats	Centraal Bureau voor Genealogie
naam archief	Archief van de familie van Iddekinge
opmerkingen	Zie: Particuliere Archieven in Nederland p. 181
omschrijving	Stukken afkomstig van leden van de familie Ploos van Amstel, midden 17e eeuw
bewaarplaats	Koninklijk Huisarchief
naam archief	Archief van Constantijn Huygens,
toegang	Overzicht van het archief ter plaatse
opmerkingen	Zie: J.A. Worp, De briefwisseling van Constantijn Huygens, Rijksgeschiedkundige Publicatiën, Grote Serie, delen 15,19,21,24,28 en 32 door J.A. Worp.
	In deel 19, blz. 72 wordt 'Hendrik Ploos, rentmeester van Buren' genoemd.
omschrijving	Stukken betreffende de afwikkeling van de nalatenschap van E. Ploos van Amstel, 1690-1699
bewaarplaat	Rijksarchief in Utrechts
naam archief	Archief van de familie des Tombe
toegang	C. Dekker, Inventaris van het archief van de familie des Tombe, 1485-1948 (Rijksarchief Utrecht, 1980)
omschrijving	Stukken betreffende de afwikkeling van de nalatenschap van E. Ploos van Amstel en betreffende de voogdij over zijn kinderen, 17e eeuw
bewaarplaats	Rijksarchief in Utrecht
naam archief	Archief van het Huis Linschoten te Linschoten
toegang	K.M. Buischool, Inventaris van het archief van het Huis Linschoten, 1402-1891 (Rijksarchief Utrecht, 1992)
1680 - 1691	Philip van Borreveld
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
1691 -1704	Philip Johan van Borreveld
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
1704-1727	Johan van Borreveld
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
1727-1731	Pieter van der Meij
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA

1731 -1745	Willem van Doorn
omschrijving	Stukken afkomstig van de familie van Doorn en van Doorn van Westcapelle, 1595-1916
bewaarplaats	Rijksarchief in Zeeland
naam archief	Stukken afkomstig van de familie van Doorn en van Doorn van Westcapelle
toegang	M.P. de Bruin, Verzameling Van Doorn 1595-1916, toegang nummer 471
opmerkingen	Aanwinstenlijst Rijksarchiefdienst 1987, pag. 96, en: J.J.C. van Dijk, R.L. Koops en H. Uil De archieven in Zeeland (Alphen aan den Rijn, 1979)
omschrijving	Archiefstukken van de familie van Doorn (Bommeler- en Alblasserwaard), 1690-1840
bewaarplaats	Rijksarchief in Utrecht
naam archief	Archief van de familie Boellaard
toegang	Plaatsingslijst, 1992 (in Rijksarchief Utrecht), en: Overzicht van het archief van de familie Boellaard, 1553-1929, in dossier CRPA
omschrijving	Archiefstukken afkomstig van de familie van Doorn, 18e-19e eeuw
bewaarplaats	Particulier bezit, adres bekend bij het CRPA
naam archief	Archief van de familie van Doorn
opmerkingen	Zie dossier CRPA
1745	Maurits Hendrik Testas
omschrijving	Extracten en brieven afkomstig van de familie Testas, c. 1800-1811, en genealogische aantekeningen, c. 1800 en c. 1900
bewaarplaats	Particulier bezit, adres bekend bij het CRPA
naam archief	Archief van de familie van Tol
toegang	Voorlopige inventaris verzameling D. van Tol, door D. van Tol, Amsterdam 1971 (typoscript), in dossier CRPA
1746 -1768	Warnerus Curtius
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
1769 -1778	Sybrand Waaff
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
1779	Willem Kooymans en Johannes des Millevilles
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA
1779 -1786	Willem Kooymans/Coymans
	geen relevante gegevens bekend bij het CRPA

1787 - [1811]	Leonard van de Kasteele
	N.B. Pieter Leonard van de Kasteele stierf in 1810, was getrouwd met G.M. Craeyvanger (stierf in 1780), N.P. 1943
omschrijving	Brieven van Pieter Leonard van den Kasteele aan Johan Meerman (1753-1815), 1802-1809, 13 stukken
bewaarplaats	Museum Meermannno Westreenianum, Den Haag
naam archief	Archief van de families Meerman, van Westreenen, Dierkens en van Damme, inventaris nummers 24, S 97
toegang	Dr. J.H. Kernkamp, Inventaris der familiepapieren Meerman, van Westreenen, Dierkens en van Damm (Den Haag, 1948)
omschrijving	Genealogische stukken van de familie van de Kasteele, 19e eeuw
bewaarplaats	Centraal Bureau voor Genealogie, Den Haag
naam archief	Archief van de familie van der Chijs
toegang	Inventaris ter plaatse
opmerkingen	Zie: Particuliere Archieven in Nederland, p. 178
omschrijving	'Begrooting der inkomsten van de ingezetenen der geheele Republicq', door P.L. van de Kasteele, zonder jaartal, met naschrift van 1803.
bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
naam archief	Archief van de familie Canneman
Toegang	VROA 1904, pag. 72
omschrijving	Brieven afkomstig van Pieter Leonard van de Kasteele aan Jan Both Hendriksen, 1767-1785
bewaarplaats	Rijksarchief in Utrecht
naam archief	Archief van de familie van Boetzelaer, 1316-1952, met aanvulling
toegang	E.P. de Booy, Inventaris van de archieven van de familie van Boetzelaer, 1316-1952 (Rijksarchief Utrecht, 1982) en: Plaatsingslijst op aanvulling, 1993 (in Rijksarchief in Utrecht)

AANHANGSEL 3. VERKLARENDE WOORDENLIJST

Admodiateur	Degene die met een som ineens een belasting heeft afgekocht; ook een soort pacht van belasting.
Admodiatie	De afkoop van de belasting door een zekere geldsom; heffing van verbruiksbelasting bij een som ineens naar een geraamd verbruik over een zeker tijdvak.
Akte van terrier	Register van grondcijnzen en renten van bebouwde

	landerijen, in deze inventaris is het een vergunning tot het vernieuwen van de registers van cijzen.
Ambacht	Gebied van regeermacht en rechtspraak.
Ambachtsheerlijkheid	Heerlijkheid ontstaan door het erfelijk worden van het schoutambt.
Amortisatiekas	Overheidsinstelling, die de staatsschulden regelde en afbetaalde uit b.v. inkomsten uit beheer van de domeinen. In Nederland werd deze voor het eerst ingesteld in 1798, later opnieuw in 1814. Middels een wet in december 1822 (Stbl. 59) werd officieel het Amortisatiesyndicaat opgericht.
Ampliatie	Aanvulling of verduidelijking van een eerdere versie.
Approbatie	Goedkeuring, vergunning.
Attestaties	Verklaringen.
Bakhuis	Afzonderlijk gebouwtje waar de boeren hun eigen brood bakten, het veevoeder kookten enzovoorts.
Banmolen	Molen waarop de onderhorigen van een grondheer verplicht waren hun koren te doen malen.
Beemt	Weiland aan water gelegen.
Beneficie	Kerkelijk ambt en het recht op de inkomsten uit de prebende aan dat ambt verbonden.
Bestek	Nauwkeurige beschrijving van een werk.
Bierboom	Tol op bier.
Bleck	Stuk grond.
Blikken	Platen in zee die even boven water uitsteken.
Bonnet	Hoofddeksel.
Borderel	Uittreksel uit een rekening met de getallen van inkomsten en uitgaven, meestal los bijgevoegd.
Brieven van debitis	Schuldbrieven.
Broek	Moerassig land.
Bruikers	De collectieve eigenaren/gebruikers van een stuk grond (weide, wildernis of anderszins).
Bunder	Oppervlaktemaat, een bunder heeft 8 lopensaet en het lopensaet 50 roeden (Bredasche maat) à 20 voeten de roede (Hingman inv.nr. 318, f. 270), ook wel 100 vierkante roeden 1,5 morgen is 1 hectare.
Buttinge	Belasting.
Calamiteuse polder	Een noodlijdende polder die subsidie krijgt ter bestrijding van de kosten.
Capellerie	Kapelanie, stichting tot beheer van goederen waarvan de inkomsten gebruikt worden voor betaling van de kapelaan.
Cijnsboek	Het hebben van een cijnsboek is een andere zegswijze

Collatierecht	voor het recht op het heffen van cijzen over bepaalde goederen, beschreven in dat cijnsboek (cijnsregister). Het recht van de heer maar ook van b.v. een 'niet-residerend pastoor om de werkelijk dienstdoende zielzorger aan te wijzen'; het collatierecht vormde een bron van inkomsten.
Comptoir	Kantoor.
Conditie van verpachting	Voorwaarden van verpachting, al dan niet gevolgd door individuele of collectieve pachtovereenkomst.
Conservator	Voorzitter van het rechtscollege van de Schotten te Veere (letterlijk bewaarder van de Schotse rechten in Veere).
Constapel	Officier met zorg voor het geschut.
Croft	Stuk grond, meestal een stuk geestgrond.
Curialiteiten	'Zijn zodanige vereeringen, welke eenige Domeinen aan Haren Heer komen te doen, ter occasie van Huwelijken, eerstgeboorte (...)'. Geschrift waarin een bepaalde zaak wordt uiteengezet en voorzien van de nodige juridische argumenten.
Deductie	Het ontslaan van een bepaald gebied uit een leen verhouding.
Devassalage	Recht tot bewijding van een dijk.
Dijketting	Door de ingelanden van een polder te betalen hoofdelijke omslag voor het dijkonderhoud.
Dijkgeschot, dijkschot	Het plotseling verzinken van een dijkvak door ondermijning door de stroom.
Dijkval	Dijkbestuur, in Hulsterambacht b.v. bestaande uit een dijkschout, burgemeester en zes schepenen.
Dijkwet	Kist waarin de stukken van de dorpsgemeenschap werden bewaard.
Dorpscommie	Rechterlijk en bestuursambtenaar op het platteland.
Drost	Koker door een dijk of onder een weg voor in- en afvoer van water.
Duiker	Lisdodde.
Duil	Z. banmolen.
Dwangmolen	Een belasting van dubbeltje voor elke 100 ellen van alle verkochte stoffen.
Ellegeld	Het recht tot beweiding van een dijk of gors.
Etting	Periodieke betaling van huur van een stuk grond waar bij niet-betaling of verval van de betaling het volle eigendom van de grond weer in handen komt van de verpachtende partij.
Erfpacht	Zwarte haver.
Evene	

Everingboek	Kaart- en taxatieboek van een waterschap.
Evictie	Uitwinning, rechtsvordering waardoor een eigenaar zijn eigendom kan verliezen ten gunste van een ander, die beter recht heeft.
Factoor	Vertegenwoordiger die de belangen van een (of meerdere) Schotse importeur(s) te Veere behartigt, de aangevoerde goederen opslaat en verhandelt.
Fontainier	Fonteinmaker d.w.z. degene, die zorg draagt voor aanleg en onderhoud van waterleiding, fonteinen, vijvers en pompen.
Garsel	Stuk laagland.
Gecancelleerd	Doorgeschrapt, ongeldig verklaard.
Geers	Landmaat, meestal een derde van een morgen.
Gemet	Vlaktemaat gelijkstaand met een halve morgen.
Gezworene	Beëdigd vertegenwoordiger.
Glinting	Omheining bestaande uit palen en latten.
Gors	Aangeslibd land dat bij vloed niet meer onderloopt, ook wel schorren, kwelders, kardoezen.
Gorsdijk	Lage dijk op een gors.
Grondval	Het plotseling verzinken of wegschuiven van grond door ondermijning.
Griend of middelgriend	Aan of in het water gelegen (oorspronkelijk een zandige of kiezelachtige) strook gronds, waard; in het bijzonder een waard waarop rijshout geteeld wordt.
Grottier	Verzorger van in tuinen aangelegde grotten.
Grove tiende	Recht op 1/10e van de opbrengst van koren.
Gruijte	Van elke gebrouwd bier, hetzij groot of klein wordt een halve stuiver vergund aan de brouwers.
Gruit- of bieraccijns	Belasting op het gebrouwen bier.
Gruit	Plantaardig, kruidend toevoegsel aan het brouwvocht.
Heergewaad	Geschenk (ook in geld) aan de leenheer wanneer een nieuwe leenvolger leenman werd.
Heerlijkheid	Recht op het uitoefenen van overheidsgezag en heerlijke rechten.
Hil	Terp, vluchtheuvel, hoogte; rietveld.
Hoeve	Stuk land meestal ter grootte van 16 morgen.
Hof	Economische eenheid van een of meer boerderijen (hofsteden) met land er omheen.
Hoge heerlijkheid	Recht van een heer om halszaken zelf of plaatselijk te berechten.
Hond	Landmaat ter grootte van 100 vierkante roeden (1/6 morgen).

Hondgeld	Wordt betaald bij afkoop van de tienden. De heer ontvangt dan een bepaald bedrag.
Ingelanden	Landbezitters in een streek, waterschap, polder.
Inlaag	Dijk binnen een dijk die sterk bedreigd wordt; ook land tussen de eerste en tweede dijk.
Inlaat	Duiker om water in te laten.
Insereren	Letterlijk overnemen in een ambtelijk geschrift of akte van een extract of een kopie.
Jurisdictie, hoge-, lage-	Hoge rechtspraak, die de doodstraf kan uitspreken, tegenover lage rechtspraak, die alleen kleine misdrijven en civiele zaken berecht.
Kamp	Met een sloot afgescheiden of anderzins afgepaald veld.
Kastelein	Slotvoogd, titel van de zetelende drost.
Kavel	Perceel van drooggemaakte landerijen.
Kerspel	R.K. kerkelijke gemeente, kerkdorp, parochie.
Klamp	Oppervlaktemaat.
Knurven	(knurfje) Stukje, eindje; of Knorven knobbel, verharding; knoop in een stengel; 'willige knurven'.. waarschijnlijk bundels wilgetakken.
Korentiende	Recht op 1/10e van de opbrengst van koren.
Krocht	Hoge zandgrond of nog niet vergraven tussenveld in een veenderij.
Laathof	Hof waar cijnsplichtigen hun zaken kunnen aanbrengen, vergelijkbaar met een leenhof.
Landschrijver	Secretaris.
Lijfgewin	een soort tiend- of leenrecht dat niet op de erfgenomen van de gerechtigde overgaat maar door deze mag worden vervreemd. Ook wel een door de nieuwe verkrijger (van een goed) te betalen recognitie bij de aanvaarding van het goed. (Verwijs en Verdam, Middelnederlands woordenboek).
Loquatur	Lijst met op- en aanmerkingen van de controlerende instantie bij de ingeleverde rekening.
Meekrap	Gewas, grondstof voor de bereiding van kleurstof.
Meestoof	Installatie ter verwerking van de meekrap.
Middelgriend	z. griend.
Moer	Veengrond, veenmoeras; veenslik.
Moernering	De exploitatie van een moer of veengebied, door het veen weg te graven of te baggeren en de turf te verkopen als brandstof of het zouthoudend veen te verbranden waarna uit de as, vermengd met zeewater, zout gezoden werd.

Morgen	Landmaat. De grootte loopt plaatselijk uiteen; Rijnlandse (8516 m ²), Amstellandse (8129 m ²), Waterlandse (10.770m ²), Gelderse (3180 m ²).
Novale tienden	tienden geheven op pas ontgonnen gronden. Ook wanneer de grond al gedurende lange tijd was ontgonnen, werden de tienden die erop rustten novale tienden of novaaltienden genoemd.
Omslag	Belasting naar rato van bezittingen, vermogen of inkomsten over de belastingschuldigen verdeeld.
Omslagen	Omgeslagen werden de binnenlandse lasten, d.w.z. de lasten binnen een ambacht of heerlijkheid. De lasten bestonden meestal uit onkosten gemaakt door 'bestuursambtenaren' (schout, schepenen, waarsmannen) en onkosten tot onderhoud van de openbare wegen, waterwegen, gemene weiden, e.d. Deze onkosten werden volgens een bepaalde verdeelsleutel over een bepaald aantal morgen land omgeslagen. Soms werd er teveel ontvangen, het overschot werd bij de volgende omslag weer verrekend.
Ongelden	Onkosten, opcenten boven een koopprijs.
Patronaatsrecht	Het recht van de eigen-kerkheer (patroon) om de pastoor van een kerk ter benoeming (bij de aartsdiaken) voor te dragen.
Pegel	Hoogtemerk van waterstand, waterpeil.
Plaat	Een boven water uitstekende zandbank.
Plantages	Bepanting, aanplant; met name een opzettelijk aangelegde beplanting op een bepaald terrein.
Piasberm	Bekleding met rijshout, aangebracht om ontgronding te voorkomen.
Ponggeld	Geld dat de heer van de plaats geniet van het verkochte, hetzij roerend, hetzij onroerend goed.
Pongpenningen	Belasting op de koopsom van cijnsgoederen bij verkoop, te betalen door de koper van de goederen.
Portionarisambacht	Een ambacht waarin verschillende personen rechten hebben.
Prebende	Inkomsten uit kerkelijke goederen aan een clericus toegekend voor een door hem te verrichten geestelijke bediening.
Prisatie	Waardering (= taxatierapport) de prisaties bestaan uit (inventaris-)lijsten van onderdelen van de molen met de prijs/waarde per onderdeel. De rapporten werden telkens aan het einde van een periode van enkele jaren opgemaakt.
Prop	Samenstel van staken die dicht tegen elkaar in een zinkstuk van rijswerk geslagen zijn.

Quoteren	Ondertekenen.
Raai	Een denkbeeldige lijn loodrecht op b.v. een dijk.
Raaien	Lijnen uitzetten; peilingen doen op een rivier.
Raailijn	Een denkbeeldige lijn dwars over een rivier.
Recht van ingeboth	Het recht om iemand voor zijn rechterstoel te dagen.
Recht van issue	Recht geheven van erfenissen die aan personen buiten het rechtsgebied.
Recognitie	Betaling ter erkenning an een ondergeschiktheid, vaak in verband met een leenverhouding..
Redemptie(-geld)	Afkoop, speciaal van vaste prestaties of rechten.
Refugium	In de stad gelegen huis dat als wijkplaats dient voor een buiten de stad gelegen klooster.
Rekening	Systematische verantwoording van inkomsten en uitgaven.
Relief	Uitstel van het verheffen van een leen bij een leenheer wanneer het leen bij de door van de leenman, overgaat in de handen van diens opvolger.
Remissie	Korting, vermindering op een te betalen geldsom.
Rentier	Rentmeester.
Retroacta	Oude rechtsbewijzen, overgedragen aan de nieuwe eigenaar van goederen of rechten.
Rijshoofd	Hoofd van rijshout ter bescherming tegen stroom of golfslag.
Rode roede	Gerechtsdienaar die zwervers bestrafte; [roden zwerven (Sterkenburg), roede roede, tak, zweep; straf, bestraffer, rechter.].
Roede	Lengtemaat en vlaktemaakt. Lengte afhankelijk van gebied; Rijnlandse (3,7674 m), Amsterdamse (3,6807), Nederlandse (10 m). Als vlaktemaat 14 m ² .
Rosmolen	Molen door een paard of paarden in beweging gebracht.
Rouwerd	Van Dale geeft voor 'ruwaard' o.a. zwaar beslagwerk van rijshout om een uitstekende hoek van een dijk te beschermen; Middelnederlands woordenboek geeft voor 'ruware' specie voor het dempen van sloten en het verstevigen van dijken.
Scabinale quitantie	Door schepenen afgegeven kwitantie.
Schaarhout	Hakhout.
Schepel gezaais	1/4 morgen land gemiddeld (afhankelijk van de streek) 0,0680 ha.
Scheut	Opbrengst van een gewas.
Schor	Is een andere naam voor gors. Zie aldaar.
Schout	bestuursambtenaar, later hoofd van het gerecht en de

	politie in een stad of een district, met name als openbaar aanklager.
Schut	Een deur of dam om water op te stuwen of tegen te houden.
Sekwester	Degene, die een in sekwestratie gestelde zaak onder zich ontvangt; eventueel gerechtelijk bewaarder.
Sekwestratie	Inbewaringstelling; bewaargeving van een zaak of som gelds, waarover geschil is in de handen van een derde (=sekwester), eventueel op rechterlijk bevel.
Slagmolen	Olieslagerij.
Slikken	aangeslibde, maar nog niet drooggelegde of droogliggende onbegroeide grond.
Smalle tiende	Recht op 1/10e van de opbrengst van tuinvruchten, tabak, hop, meekrap,.
Spoliatie	Het ter kwader trouw onttrekken van goederen of aanspraken.
Spui	Een afsluitbare waterlozing die door een waterkering loopt.
Spurrie	Gewas dat dient als veevoeder.
Steek	Palenstaketsel waardoor zalmen, steuren enz. gestuit en in de fuiken gedrongen worden.
Steken	Visfuiken.
Szvarm(en)	Zwerm(en)?.
Tabbaard	Lang overkleed.
Transfix	Charter waaraan een ander charter als bijlage is bevestigd.
Uithof	Hof buiten het centrale klooster.
Verbaal	Verslag.
Verlaat	1) schutsluisje voor de kleine scheepvaart, 2) installatie voor het lozen of afvoeren van water, 3) (molent.) plank in de sluis van een watermolen (een verlaatmeester is een sluiswachter).
Vervreemding	Overdracht in eigendom door verkoop, ruil of schenking.
Vicarie	Jaarlijkse rente uit geestelijke goederen aan een clericus vergeven voor een door hem te verrichten geestelijke bediening; vermogen behorend bij deze rente.
Vicaris	Geestelijke.
Vierendeel	4 morgen land gemiddeld (afhankelijk van de streek) 1,088 ha.
Vierendeel	Landmaat.
Viertel	Landmaat (kwart).

Vilken	Vrouwelijk veulen.
Vingerling	Een tijdelijke dam om daarachter een sluis aan te leggen; ook afdamming bij doorbraak.
Visitatierapport	Het verslag van een onderzoek.
Vleugel	Een toelopend metselwerk ter weerszijden van sluizen en bruggen.
Vogelarij	Het recht van jacht op vogels.
Vool	Veulen.
Vo[r]ster(1)	Afgeleid van vorst, wat weer is afgeleid van het hoogduitse Forst boswachter.
vorster	(2) gerechtsdienaar; deurwaarder; correspondeert met de taakomschrijving " .. hem gevende volkomen magt en sonderling bevel, om te doen alle dagementen, apprehensien, exploiten en andere acten daaraf dependende (...) den dienst van den Heer ende den officier rakende...; correspondeert ook met de 17e eeuwse betekenis van vorsen opeisen.
Vroente	Woeste gronden.
Vroon	Viswater wat aan de landheer toebehoort.
Vroongeld	Aan de landsheer te betalen belasting in geld; vroomvisserij visserij waarvan een deel aan de vroomheer moest worden afgestaan; een soort opbrengstafhankelijke belasting, die toenam naarmate een perceel meer vis opleverde.
Wagenaars	Personen die hielpen met paard en wagen tegen commissie bij het bergen van mensen en goederen bij strandingen.
Willig decreet	Overdracht van een verkocht goed door een rechtbank gedaan na dagvaarding van een van de partijen.
Zeedrift	Uit zee aangespoeld voorwerp, strandvond.
Zeelgeld	Belasting op verkocht 'bestiael', vee.
Zille	1 morgen.

CONCORDANTIE

De afkortingen, waarmee de verschillende oorspronkelijke archiefbestanden zijn aangeduid, zijn:

A	Aanwinsten 1e afdeling
AAN	Aanwinsten NDR
AMO	Nassause Domeinraad Amortisatiesyndicaat
BUR	Nassause Domeinraad, Buren
BUS	Nassause Domeinraad, Buren supplement
CB	Nassause Domeinraad, Commissie van Breda
Doos	Ongeordende bescheiden geplaatst achter NDR

De afkortingen, waarmee de verschillende oorspronkelijke archiefbestanden zijn aangeduid, zijn:

	Vervolg
FOL	Nassause Domeinraad folio (nummering van de inventaris Hulshof)
H	Nassause Domeinraad Hingman
HSZH	Handschriftenverzameling Zuid-Holland
IFOL	Nassause Domeinraad serie oude inventarissen Folio
NIS	collectie Van Nispen
OR	Nassause Domeinraad, Vervolg Orange
VCH	Nassause Domeinraad, Verspreide charters
VER	Nassause Domeinraad vervolg
VST	Nassause Domeinraad verspreide stukken
VSU	Nassause Domeinraad vervolg supplement
ZN	Nassause Domeinraad Zuidelijke Nederlanden

Stukken niet vermeld in deze concordans zijn naar andere archieven overgebracht.

Concordans van oud aanvraagnummer naar het huidige aanvraagnummer in deze inventaris

Oud nummer	Nieuw nummer
A 25	12995
A 376	2520
A 380	8200
A 451	1501
A 538.1	918
A 538.2	878
A 538.3	955
A 538.5	962
A 538.6	964
A 582	2984
A 620.1	917
A 620.2	946
A 645	5856
A 650	4076
A 651	4077
A 670	8408
A 704	7915
A 726	1396

Oud nummer	Nieuw nummer
A 757	5430
A 820	2936
A 951	16525
A 983	8243
A 1194	854
A 1246	2084
A 1247	1509
A 1314	2984
A 1368	5456
A 1381	1770
A 1382	1778
A 1383	630
A 1424	781
A 1546	888
A 1701	900
A 1707	5371
A 1708	2502
A 1710	2985
A 1712	2522
A 1761	1021
A 1763	1448
A 1797	842
A 1798	861
A 1799	805
A 1800	7665
A 1801.1	778
A 1801.2	812
A 1801.3	7444
A 1801.4	4684
A 1801.5	4685
A 1802	7419
A 1803	3027
A 1804	202
A 1805	1982
A 1806	1858
A 1832.1	3730

Oud nummer	Nieuw nummer
A 1832.2	3658
A 1832.3	3689
A 1832.4	3688
A 1832.5	3733
A 1832.6	3735
A 1832.7	3660
A 1832.8	3750
A 1832.9	3722
A 1832.10	3732
A 1832.11	3734
A 1832.12	3641
A 1832.13	3725
A 1832.14	3736
A 1832.15	3748
A 1832.16	3747
A 1832.17	3720
A 1843	10082
A 1845	12534
A 1845.1	12027
A 1849	10107
A 1850	9949
A 1856	7590
A 1877	10130
A 1957 II 1	16600
A 2019	1452
A 2060.1	11483
A 2060.2	11484
A 2060.3	11485
A 2060.4	11482
A 2060.5	2437
A 2060.6	2466
A 2080.1	3873
A 2080.2	3874
A 2080.3	3875
A 2080.4	3876
A 2080.5	3877

Oud nummer	Nieuw nummer
A 2133	8414
A 2146	783
A 1709-1711	2986
AAN 3	16595
AAN 4.1	11113
AAN 4.2	11123
AAN 4.3	11102
AAN 4.4	11112
AAN 5	16605
AAN 6	16602
AAN 7	9472
AAN 8	9473
AAN 9	16604
AAN 10	9474
AAN 11	9344
AAN 12.1	9446
AAN 12.2	16611
AAN 13	16606
AAN 14	1181
AAN 15	1182
AAN 16	1183
AAN 17	1465
AAN 18.1	1174
AAN 18.2	1175
AAN 19.1	1176
AAN 19.2	1177
AAN 19.3	1178
AAN 20.1	1180
AAN 20.1	1179
AAN 21	3667
AAN 22	1767
AAN 23	1450
AAN 24	11109
AAN 24	11106
AAN 25	1268
AAN 26.1	712

Oud nummer	Nieuw nummer
AAN 26.2	713
AAN 27.1	714
AAN 27.2	715
AAN 28.1	716
AAN 28.2	717
AAN 29.1	718
AAN 29.2	719
AAN 30.1	720
AAN 30.2	721
AAN 31	722
AAN 32	1544
AAN 33	850
AAN 34	851
AAN 35.1	847
AAN 35.2	848
AAN 35.6	8255
AAN 35.7	15677
AAN 37	1451
AAN 38	1281
AAN 39	1282
AAN 40	1184
AAN 41	1185
AAN 42	1312
AAN 43	1187
AAN 44.1	1188
AAN 44.2	1189
AAN 44.3	1190
AAN 45	1191
AAN 46.1	1192
AAN 46.2	1193
AAN 46.3	1194
AAN 47	1195
AAN 48	1196
AAN 49	1197
AAN 50.1	1198
AAN 50.2	1199

Oud nummer	Nieuw nummer
AAN 51.1	1200
AAN 51.2	1201
AAN 52.1	1202
AAN 52.2	1203
AAN 55	1466
AAN 56	1467
AAN 57	1313
AAN 58	559
AAN 60	10055
AAN 63	7920
AAN 64	889
AAN 65	891
AAN 66	779
AAN 67	892
AAN 68 B	8260
AAN 69	8127
AAN 70	8128
AAN 77	7357
AAN 1764	4770
AAN 1842	13568
AMO 1	6676
AMO 2.1	8235
AMO 2.2	8237
AMO 2.3	8301
AMO 2.4	8253
AMO 2.5	8236
AMO 2.6	8239
AMO 2.7	8238
AMO 2.8	8088
AMO 2.9	8311
AMO 2.10	8300
AMO 5	800
AMO 5	1768
AMO 7	4763
AMO 8	14675
AMO 9	9342

Oud nummer	Nieuw nummer
AMO 11	10018
AMO 12	16506
AMO 13	16519
AMO 14	16502
AMO 15	1397
AMO 16.1	1297
AMO 16.2	1298
AMO 16.3	1299
AMO 16.4	1296
AMO 16.5	1447
AMO 16.6	1300
AMO 16.7	784
AMO 16.8	16568
AMO 16.9	16569
AMO 16.10	792
AMO 16.11	793
AMO 16.12	1446
AMO 16.13	1301
AMO 17	2057
AMO 18	16564
AMO 19	893
AMO 20.1	959
AMO 20.2	1535
AMO 20.3	955
AMO 20.4	2052
AMO 20.5	15957
AMO 20.6	950
AMO 21	969
AMO 22	942
AMO 23	942
AMO 24	949
BUR 6.1	16584
BUR 6.2	16585
BUR 6.3	16586
BUR 8.1	16580
BUR 8.3	16581

Oud nummer	Nieuw nummer
BUR 8.5	16583
BUR 9.4	16582
BUR 19.1	16577
BUR 19.11-12	2928
BUR 19.13	2927
BUR 20.1	2957
BUR 20.1	2953
BUR 20.1	2950
BUR 20.1	2954
BUR 20.1	2952
BUR 20.1	2956
BUR 20.1	2959
BUR 20.1	2955
BUR 20.1	2958
BUR 20.1	2949
BUR 20.1	2951
BUR 20.1	2940
BUR 20.1	2941
BUR 20.1	2939
BUR 20.1	2942
BUR 20.1	2938
BUR 20.1	2948
BUR 20.1	2943
BUR 20.1	2947
BUR 20.1	2945
BUR 20.1	2946
BUR 20.1	2937
BUR 20.2	2965
BUR 20.2	2967
BUR 20.2	2964
BUR 20.2	2966
BUR 20.2	2963
BUR 20.2	2961
BUR 20.2	2960
BUR 20.2	2962
BUR 21.1	2984

Oud nummer	Nieuw nummer
BUR 21.2	2972
BUR 21.2	2968
BUR 21.2	2973
BUR 21.2	2969
BUR 21.2	2971
BUR 21.2	2970
BUR 21.2	2974
BUR 21.3	2981
BUR 21.3	2976
BUR 21.3	2983
BUR 21.3	2980
BUR 21.3	2982
BUR 21.3	2975
BUR 21.3	2977
BUR 21.3	2979
BUR 21.3	2978
BUR 22.1	2985
BUR 22.2	2986
BUR 23.1	2990
BUR 23.2	2991
BUR 24	2992
BUR 25	2993
BUR 26.1	2994
BUR 26.2	2995
BUR 26.3	2996
BUR 26.4	2997
BUR 27	2987
BUR 28	2988
BUR 29	2989
BUR 31.1	2912
BUR 31.2	2913
BUR 31.3	2915
BUR 31.4	2916
BUR 31.5	2917
BUR 31.6	2918
BUR 31.7	2919

Oud nummer	Nieuw nummer
BUR 31.8	2920
BUR 31.9	2921
BUR 31.10	2924
BUR 31.11	2922
BUR 31.12	2923
BUR 31.13	2925
BUR 31.14	2926
BUR 36.1	2434
BUR 36.2	2552
BUR 36.3	2914
BUR 36.4	2937
BUR 36.5	2938
BUR 36.6	2931
BUR 36.7	2942
BUR 36.7	2941
BUR 36.8	2937
BUR 36.8	2939
BUR 36.9	2939
BUR 36.9	2938
BUR 36.10	16579
BUR 36.11	2938
BUR 36.12	2942
BUR 36.13	2962
BUR 36.14	2929
BUR 36.15	2930
BUR 36.17	2972
BUS 11X	6679
BUS 11Z	9933
BUS 23	2952
BUS 23	2951
BUS 23	2985
BUS 23	2942
BUS 23	2937
BUS 23	2944
BUS 23	2940
BUS 24	2986

Oud nummer	Nieuw nummer
BUS 25	2998
BUS 26.1	2960
BUS 26.2	2962
BUS 27	2984
BUS 28	2979
BUS 29	2999
BUS 30	2930
CB 1139	10197
CB 1140	10198
CB 1141.A	6273
CB 1141.1	10167
CB 1141.2	10178
CB 1141.3	10058
CB 1151	10138
CB 1315	12016
CB 1316	10138
CB 1317	10138
CB 1318	10089
CB 1319	10199
CB 1321	7904
CB 1322	14556
CB 1323	14658
CB 1324	14659
CB 1325	14718
CB 1326	14679
CB 1327	14678
CB 1328	14669
CB 1329	4804
CB 1330.2	11027
CB 1330.8	16613
CB 1331.1	12533
CB 1334	10202
CB 1335	11046
CB 1338	9951
CB 1339	9208
CB 1341	9207

Oud nummer	Nieuw nummer
CB 1342	12949
CB 1343	2435
CB 1344	3930
CB 1345	3753
CB 1346	3631
CB 1347	12538
CB 1348	9209
CB 1352	8315
CB 1357	12043
CB 1358	4720
CB 1359	1285
CB 1364	4787
doos 2.41	843
doos 3.2	827
doos 3.3	844
FOL 1-2	8267
FOL 3	9206
FOL 4	8207
FOL 5	8196
FOL 6-9	8174
FOL 10	8197
FOL 11-15	8268
FOL 16	8259
FOL 17-18	8254
FOL 19	8166
FOL 20	8206
FOL 21	11948
FOL 22	8312
FOL 23	8192
FOL 24-27	8193
FOL 28	8258
FOL 29	8176
FOL 30	8371
FOL 30	8177
FOL 31	8361
FOL 32	8179

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 33	8357
FOL 34	8241
FOL 35	8178
FOL 36	8188
FOL 38	16348
FOL 39.1	886
FOL 40	8129
FOL 41	8130
FOL 42-43	12652
FOL 44	12653
FOL 45	8131
FOL 46	8222
FOL 47	8224
FOL 48	16364
FOL 50	8208
FOL 51-52	8354
FOL 53	8355
FOL 54	8132
FOL 55	8132
FOL 56	8366
FOL 57	8360
FOL 58	8360
FOL 58	8359
FOL 59	8133
FOL 60	8362
FOL 66	8374
FOL 67	8375
FOL 68	8381
FOL 69	8382
FOL 70	8383
FOL 71	8363
FOL 72	8384
FOL 73	8386
FOL 74	8387
FOL 75	8388
FOL 76	8367

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 77	8379
FOL 78	8389
FOL 79	8364
FOL 80	8364
FOL 81	8380
FOL 82	8372
FOL 83	8370
FOL 84	8364
FOL 85	8393
FOL 86	8394
FOL 87	8395
FOL 88	8396
FOL 89	8397
FOL 90	8398
FOL 91	8398
FOL 92	8399
FOL 93	8400
FOL 94-98	8365
FOL 99	8213
FOL 100	8217
FOL 101	8215
FOL 102	8214
FOL 103	8218
FOL 104	8216
FOL 105	8211
FOL 106	8210
FOL 107	8212
FOL 108	8251
FOL 109	8242
FOL 110	8205
FOL 111	8252
FOL 112	8127
FOL 113	8369
FOL 114	8373
FOL 115	8376
FOL 116	8180

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 117	8377
FOL 118	8378
FOL 119	8181
FOL 120	8250
FOL 121	8181
FOL 122	8390
FOL 123	8385
FOL 124	8165
FOL 125	8391
FOL 126	8392
FOL 127	8407
FOL 128	8401
FOL 129	8402
FOL 130	8403
FOL 131	8404
FOL 132	8405
FOL 133	8302
FOL 134	8183
FOL 135	8184
FOL 136	8185
FOL 137	8186
FOL 138	9203
FOL 139	9204
FOL 140	9205
FOL 141	8189
FOL 142	8190
FOL 143	8264
FOL 144	8265
FOL 145	8406
FOL 146	8303
FOL 147	8194
FOL 148	8336
FOL 149	8337
FOL 150	8164
FOL 151	8175
FOL 152	8356

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 153-155	8167
FOL 156	8169
FOL 157	8168
FOL 158-180	8169
FOL 181	8167
FOL 182	8170
FOL 183-199	8198
FOL 200-201	8191
FOL 202	8134
FOL 203	8135
FOL 204	8136
FOL 205	8145
FOL 206	8137
FOL 207	8138
FOL 208	8139
FOL 209	8151
FOL 210	8146
FOL 211	8147
FOL 212	8140
FOL 213	8141
FOL 214	8142
FOL 215	8144
FOL 216	8143
FOL 217	8148
FOL 218	8150
FOL 219	8149
FOL 220	8153
FOL 221	8157
FOL 222	8155
FOL 223	8158
FOL 224	8162
FOL 225	8154
FOL 226	8152
FOL 227	8156
FOL 228	8160
FOL 229	8161

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 230	8163
FOL 231	8162
FOL 232	8228
FOL 233	8249
FOL 234	8171
FOL 235	8172
FOL 236	8173
FOL 237	8187
FOL 238	12650
FOL 239	12631
FOL 240	12647
FOL 241-243	16048
FOL 244	8199
FOL 245	8299
FOL 246	11942
FOL 247	11945
FOL 248	11946
FOL 249	11947
FOL 250	11944
FOL 251	11957
FOL 252	11958
FOL 253	11959
FOL 254	11960
FOL 255	11961
FOL 256	11962
FOL 257	11963
FOL 258	11964
FOL 259	11965
FOL 260	11966
FOL 261	11967
FOL 262	11968
FOL 263	11969
FOL 264	11970
FOL 265	11971
FOL 266	11972
FOL 267	11973

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 268	11974
FOL 269	11975
FOL 270	11976
FOL 271	11977
FOL 272	11978
FOL 273-FOL 274	11994
FOL 275-279	12028
FOL 280-FOL 286	11951
FOL 287	11952
FOL 288	12537
FOL 289	11949
FOL 290	11953
FOL 291	11954
FOL 292	11955
FOL 293	11956
FOL 294	11987
FOL 295	11989
FOL 296	11979
FOL 297	11980
FOL 298	11981
FOL 299	11982
FOL 300	11983
FOL 301	11984
FOL 302	11985
FOL 303	11986
FOL 304	11988
FOL 305	11990
FOL 306	11991
FOL 307-FOL 310	11992
FOL 311	12536
FOL 312	12951
FOL 313	12952
FOL 314-FOL 317	12696
FOL 318.1	12633
FOL 319	12646
FOL 320	12655

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 321	12651
FOL 322	12654
FOL 323	12603
FOL 324	12603
FOL 325	12602
FOL 326-327	12604
FOL 329	12607
FOL 329	12605
FOL 330	12609
FOL 330-352	12608
FOL 332	12610
FOL 333	12611
FOL 334	12612
FOL 335	12613
FOL 336	12614
FOL 337	12615
FOL 338	12616
FOL 339	12617
FOL 340	12618
FOL 341	12619
FOL 342	12620
FOL 343	12621
FOL 344	12622
FOL 345	12623
FOL 346	12624
FOL 347	12625
FOL 348	12626
FOL 349	12627
FOL 350	12628
FOL 351	12629
FOL 352	12630
FOL 353	12606
FOL 354-355	12635
FOL 355	12634
FOL 356	12636
FOL 357	12642

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 358	12637
FOL 359-360	12638
FOL 361	12946
FOL 362	12639
FOL 363-366	12595
FOL 367	12596
FOL 368	12597
FOL 369	12598
FOL 370	12599
FOL 371	12600
FOL 372	12601
FOL 373	12947
FOL 374	12948
FOL 375-376	12644
FOL 377	12645
FOL 378	12592
FOL 379	12632
FOL 380	12602
FOL 381	12591
FOL 382	12594
FOL 383	12640
FOL 384	12649
FOL 385	12658
FOL 386	12659
FOL 387	12643
FOL 388	11423
FOL 389	11424
FOL 390	11426
FOL 390	11425
FOL 391	11429
FOL 392	11427
FOL 392	11427
FOL 393	11430
FOL 394	11431
FOL 395.1	11463
FOL 395.2	11432

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 396	11433
FOL 397	11434
FOL 398	11435
FOL 399	11436
FOL 400	11437
FOL 401 I	326
FOL 401	11438
FOL 402	11439
FOL 403	11440
FOL 404	11441
FOL 405	11442
FOL 406	11443
FOL 407	11444
FOL 408	11445
FOL 409	11446
FOL 410	11447
FOL 411	11448
FOL 412	11449
FOL 413	11450
FOL 414	11451
FOL 415	11452
FOL 416	11453
FOL 417	11454
FOL 418	11455
FOL 419	11456
FOL 420	11457
FOL 421	11458
FOL 422	11459
FOL 423	11460
FOL 424	11592
FOL 425	11462
FOL 426	11428
FOL 426	11425
FOL 427	11865
FOL 428	11865
FOL 429-434	11463

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 435.1	11866
FOL 435.2	11463
FOL 439-443	11467
FOL 444	11468
FOL 445	11469
FOL 446	11593
FOL 447-448	11472
FOL 449-450	11473
FOL 451	11474
FOL 452-455	11471
FOL 456.1	11586
FOL 456.2	11600
FOL 456.3	11609
FOL 456.4	11595
FOL 457	11598
FOL 458	11475
FOL 459	11586
FOL 460	11476
FOL 461	11492
FOL 462	9314
FOL 463	9468
FOL 464	9312
FOL 465	9467
FOL 466	9469
FOL 467	9357
FOL 468	9482
FOL 469	9478
FOL 470	9481
FOL 471	9479
FOL 472	9485
FOL 473	9484
FOL 474	9483
FOL 475	9475
FOL 476	9336
FOL 477	9318
FOL 478	9318

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 479	9325
FOL 480	9322
FOL 481	9323
FOL 482	9321
FOL 483	9320
FOL 484	9324
FOL 485	9319
FOL 486	9326
FOL 487	9329
FOL 488	9330
FOL 489	9332
FOL 490	9331
FOL 491	9341
FOL 492	9334
FOL 493	9487
FOL 494	9364
FOL 495	9476
FOL 496	16603
FOL 497	890
FOL 498	13837
FOL 499	10045
FOL 500	10046
FOL 501	10047
FOL 502	10061
FOL 503	10052
FOL 504	10053
FOL 505	10086
FOL 506	11038
FOL 507	11039
FOL 508	11040
FOL 509	10196
FOL 510	11036
FOL 517	10019a
FOL 518	1019
FOL 519	10020
FOL 520	10021

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 521	10021
FOL 523	10022
FOL 524	10023
FOL 525	10023
FOL 526	10024
FOL 527	10025
FOL 528	10025
FOL 529	10026
FOL 530	10027
FOL 531	10028
FOL 532	10029
FOL 533	10036
FOL 534	10036
FOL 535	10036
FOL 536	10037
FOL 537	10037
FOL 537	10037
FOL 538	10038
FOL 539	10039
FOL 540	10030
FOL 546	10040
FOL 547	10041
FOL 548	10031
FOL 549	10032
FOL 550	10033
FOL 551	10042
FOL 552	10043
FOL 553	10034
FOL 554	10035
FOL 555	10044
FOL 556	10044
FOL 557	10044
FOL 558-574	10054
FOL 575	11044
FOL 576	11044
FOL 577	11044

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 578	11045
FOL 579	7931
FOL 580	7931
FOL 581	7910
FOL 582	7911
FOL 583	7916
FOL 584	7916
FOL 585	7918
FOL 586	7921
FOL 587	7918
FOL 588	7925
FOL 589	7920
FOL 590	7920
FOL 591.1	7917
FOL 591.2	7922
FOL 591.3	7919
FOL 591.4	7937
FOL 593	7913
FOL 594	7930
FOL 595	7925
FOL 596	7929
FOL 597	7929
FOL 598	7925
FOL 599.3	7936
FOL 600.1	7914
FOL 600.2	7910
FOL 600.3	7911
FOL 601	7928
FOL 602	7934
FOL 603-607	7932
FOL 608	7927
FOL 609	7933
FOL 610	7926
FOL 611	15279
FOL 612	15280
FOL 613	15275

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 614	15277
FOL 615	15688
FOL 616	15658
FOL 617	15692
FOL 618	15694
FOL 619	15693
FOL 620	15695
FOL 621	15696
FOL 622-623	15661
FOL 624	15698
FOL 625	15710
FOL 626	15709
FOL 627	15699
FOL 628	15697
FOL 629	15711
FOL 630	15703
FOL 631	15704
FOL 632	15701
FOL 633	15700
FOL 634	15702
FOL 635	15708
FOL 636	15705
FOL 637	15707
FOL 638	15706
FOL 639	15664
FOL 640	15665
FOL 641	15666
FOL 642	15659
FOL 643	15241
FOL 644	15242
FOL 645-646	15657
FOL 647-648	15669
FOL 649	15670
FOL 650	15656
FOL 651	15671
FOL 652	15672

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 653	15673
FOL 655	16069
FOL 656	16051
FOL 657	15455
FOL 658	15250
FOL 659	15459
FOL 660	15459
FOL 661	15388
FOL 662	15454
FOL 663	15461
FOL 664	16127
FOL 665	16157
FOL 666	16143
FOL 667	16136
FOL 668	16080
FOL 669	15630
FOL 670	15647
FOL 671	15372
FOL 672	16124
FOL 673	16131
FOL 674	16067
FOL 675	16066
FOL 676	15734
FOL 677	15754
FOL 678	15734
FOL 679	16299
FOL 680	15366
FOL 681	15740
FOL 682	15368
FOL 683	15465
FOL 684	15756
FOL 685	16138
FOL 686	16075
FOL 687	15444
FOL 688	16076
FOL 689	1684

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 690	15435
FOL 691	15399
FOL 692	15650
FOL 693	15435
FOL 694	15735
FOL 695	15264
FOL 696	15766
FOL 697	16072
FOL 698	16073
FOL 699	15651
FOL 700	15651
FOL 701	15264
FOL 702	15266
FOL 703	15374
FOL 704	15375
FOL 705	16074
FOL 706	15468
FOL 707	15469
FOL 708	15395
FOL 709	15653
FOL 710	15438
FOL 711	15652
FOL 712	15378
FOL 713	15645
FOL 714	15377
FOL 715	16144
FOL 716	15376
FOL 718	15736
FOL 720	15442
FOL 721	15408
FOL 722	16065
FOL 723	15371
FOL 724	15381
FOL 725	15385
FOL 726	15466
FOL 727	15393

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 728	15409
FOL 729	16054
FOL 730	15258
FOL 731	15259
FOL 732	16052
FOL 733	16055
FOL 734	16053
FOL 735	15237
FOL 736	15258
FOL 737	15959
FOL 738	15260
FOL 739	13547
FOL 740-741	13491
FOL 742-746	13500
FOL 747	13501
FOL 748	13496
FOL 749-750	13517
FOL 751	13499
FOL 752	13560
FOL 753-755	13502
FOL 756	13518
FOL 757	13503
FOL 758-759	13504
FOL 760	13519
FOL 761	13812
FOL 762	13506
FOL 763	13507
FOL 764	13566
FOL 765	13567
FOL 766	13561
FOL 767	13509
FOL 768	13508
FOL 769-770	13510
FOL 771	13511
FOL 772	13527
FOL 773-775	13511

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 776	13513
FOL 777-782	15267
FOL 779 v.	15379
FOL 783-784	15268
FOL 785-786	13490
FOL 787	15269
FOL 789	15270
FOL 791	15271
FOL 792	12994
FOL 793	13007
FOL 794	12996
FOL 795	12996
FOL 796	13008
FOL 797	13468
FOL 798	13467
FOL 799.1	13019
FOL 799.2	13013
FOL 800	13016
FOL 801	13022
FOL 802	13023
FOL 803	13021
FOL 804.1	13021
FOL 804.2	13016
FOL 805	12993
FOL 806	13019
FOL 808	12997
FOL 809	13019
FOL 810	13012
FOL 811	12999
FOL 812	12997
FOL 813	13024
FOL 814	12998
FOL 815	13469
FOL 816	13002
FOL 817-819	12998
FOL 820	4094

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 821	13028
FOL 822	13003
FOL 823	13029
FOL 823	13026
FOL 824	13005
FOL 826	13006
FOL 827	13006
FOL 828	3661
FOL 828.A	3648
FOL 829	3700
FOL 830	3708
FOL 830	3418
FOL 831	3656
FOL 832	3657
FOL 833	3654
FOL 834	3698
FOL 835	3706
FOL 836	3699
FOL 837	3652
FOL 838	3649
FOL 839	3650
FOL 840.1	3929
FOL 840.2	3651
FOL 841	3653
FOL 842	3702
FOL 843-845	3643
FOL 846	3704
FOL 847	3705
FOL 848	3703
FOL 849	3701
FOL 850	3662
FOL 851	3690
FOL 852	3692
FOL 853	3694
FOL 854	3695
FOL 855	3696

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 856	3697
FOL 857-858	3707
FOL 857-858	3417
FOL 859	3710
FOL 860	3721
FOL 861	3647
FOL 862	3419
FOL 862	3709
FOL 863-864	3712
FOL 863-864	3421
FOL 865	3644
FOL 866-868	3646
FOL 869	3663
FOL 870	3724
FOL 871	3711
FOL 873	3664
FOL 874	3726
FOL 875	3665
FOL 876	3666
FOL 877	3727
FOL 878	3659
FOL 879	3713
FOL 880	3714
FOL 881	3715
FOL 882	3717
FOL 883	3718
FOL 884-885	3719
FOL 886	3716
FOL 887	3668
FOL 888	3669
FOL 889	3670
FOL 890	3671
FOL 891	3672
FOL 892	3673
FOL 893	3674
FOL 894	3675

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 895	3676
FOL 896	3677
FOL 897	3678
FOL 898	3679
FOL 900	3680
FOL 901	3681
FOL 902	3682
FOL 903	3683
FOL 904	3684
FOL 905	3685
FOL 906	3686
FOL 907	3687
FOL 908	3380
FOL 909	3420
FOL 910	3175
FOL 911	3184
FOL 912	3189
FOL 913	3190
FOL 914	3192
FOL 915	3193
FOL 916	3198
FOL 917	3220
FOL 918	3239
FOL 919	3255
FOL 920	3257
FOL 921	3258
FOL 922	3281
FOL 923	3288
FOL 924	3295
FOL 925	3299
FOL 926	3300
FOL 927	3301
FOL 928	3303
FOL 929	3309
FOL 930	3310
FOL 931	3313

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 932	3304
FOL 933	3316
FOL 934	3320
FOL 935	3325
FOL 936	3326
FOL 937	3330
FOL 938	3328
FOL 939	3332
FOL 940	3333
FOL 941	3335
FOL 942	3344
FOL 943	3345
FOL 944	3348
FOL 945	3349
FOL 946.1	3361
FOL 946.2	3375
FOL 947	3366
FOL 948.1	3176
FOL 948.2	3177
FOL 948.3	3178
FOL 948.4	3179
FOL 948.5	3180
FOL 948.6	3282
FOL 948.7	3283
FOL 948.8	3195
FOL 948.9	3181
FOL 948.10	3183
FOL 948.11	3185
FOL 948.12	3186
FOL 948.13	3187
FOL 948.14	3188
FOL 948.15	3194
FOL 948.16	3196
FOL 948.17	3197
FOL 948.18	3199
FOL 948.19	3200

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 948.20	3201
FOL 948.21	3202
FOL 948.22	3203
FOL 948.23	3204
FOL 948.24	3205
FOL 948.25	3206
FOL 948.26	3207
FOL 948.27	3208
FOL 948.28	3209
FOL 948.29	3210
FOL 948.30	3211
FOL 948.31	3212
FOL 948.32	3213
FOL 948.33	3214
FOL 948.34	3215
FOL 948.35	3216
FOL 948.36	3217
FOL 948.37	3218
FOL 948.38	3219
FOL 948.39	3221
FOL 948.40	3222
FOL 948.41	3223
FOL 948.42	3191
FOL 948.43	3224
FOL 948.44	3225
FOL 948.45	3226
FOL 948.46	3227
FOL 948.47	3228
FOL 948.48	3229
FOL 948.49	3230
FOL 948.50	3231
FOL 948.51	3232
FOL 948.52	3233
FOL 948.53	3234
FOL 948.54	3235
FOL 948.55	3236

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 948.56	3237
FOL 948.57	3238
FOL 948.58	3240
FOL 948.59	3182
FOL 948.60	3241
FOL 948.61	3242
FOL 948.62	3243
FOL 948.63	3244
FOL 948.64	3245
FOL 948.65	3246
FOL 948.66	3247
FOL 948.67	3248
FOL 948.68	3249
FOL 948.69	3250
FOL 948.70	3251
FOL 948.71	3252
FOL 948.72	3253
FOL 948.73	3254
FOL 948.74	3256
FOL 948.75	3259
FOL 948.76	3260
FOL 948.77	3261
FOL 948.78	3262
FOL 948.79	3263
FOL 948.80	3264
FOL 948.81	3265
FOL 948.82	3266
FOL 948.83	3267
FOL 948.84	3268
FOL 948.85	3269
FOL 948.86	3270
FOL 948.87	3271
FOL 948.88	3272
FOL 948.89	3273
FOL 948.90	3274
FOL 948.91	3275

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 948.92	3276
FOL 948.93	3277
FOL 948.94	3278
FOL 948.95	3279
FOL 948.96	3280
FOL 949.1	3284
FOL 949.2	3285
FOL 949.3	3286
FOL 949.4	3287
FOL 949.5	3289
FOL 949.6	3290
FOL 949.7	3291
FOL 949.8	3292
FOL 949.8	3353
FOL 949.9	3293
FOL 949.10	3294
FOL 949.11	3296
FOL 949.12	3297
FOL 949.13	3298
FOL 949.14	3302
FOL 949.15	3305
FOL 949.16	3306
FOL 949.17	3307
FOL 949.18	3308
FOL 949.19	3311
FOL 949.20	3312
FOL 949.21	3314
FOL 949.22	3315
FOL 949.23	3317
FOL 949.24	3318
FOL 949.25	3319
FOL 949.26	3321
FOL 949.27	3322
FOL 949.28	3323
FOL 949.29	3324
FOL 949.30	3327

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 949.31	3329
FOL 950.1	3331
FOL 950.2	3336
FOL 950.3	3337
FOL 950.4	3341
FOL 950.5	3342
FOL 950.6	3346
FOL 950.7	3351
FOL 950.9	3353
FOL 950.10	3356
FOL 950.11	3357
FOL 951	3404
FOL 952	3428
FOL 953	3387
FOL 954.1	3388
FOL 954.2	3389
FOL 956	3413
FOL 957	3414
FOL 958	3405
FOL 959	3437
FOL 960	3411
FOL 961	3393
FOL 962	3390
FOL 963	3391
FOL 964	3392
FOL 965	3394
FOL 966	3394
FOL 967	3395
FOL 968	3409
FOL 968.1	3407
FOL 969	3410
FOL 970	3396
FOL 971.1	3399
FOL 971.2	3400
FOL 971.3	3401
FOL 971.4	3402

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 971.5	3403
FOL 971.6	3404
FOL 972	3408
FOL 973	3422
FOL 975	3397
FOL 976	3398
FOL 977	2307
FOL 978	2312
FOL 979	2311
FOL 980	2309
FOL 981	2310
FOL 982	2308
FOL 983	2314
FOL 984	2313
FOL 985	2315
FOL 986	2316
FOL 987	2317
FOL 988	2331
FOL 989	2332
FOL 990	2319
FOL 992	2325
FOL 993	2322
FOL 994	2323
FOL 995-FOL 996	2329
FOL 997	2324
FOL 998	2304
FOL 999	2305
FOL 1000	2438
FOL 1001	2439
FOL 1002	2440
FOL 1003	2441
FOL 1004	2443
FOL 1005	2442
FOL 1006	2444
FOL 1007	2445
FOL 1008	2446

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1009	2451
FOL 1010	2452
FOL 1011	2453
FOL 1012.1	2450
FOL 1012.2	2454
FOL 1012.3	2456
FOL 1013	2447
FOL 1014	2449
FOL 1015	2448
FOL 1016.1	2059
FOL 1016.2	2060
FOL 1016.3	2061
FOL 1016.4	2062
FOL 1016.5	2063
FOL 1016.6	2064
FOL 1016.7	2065
FOL 1016. JK124	2058
FOL 1017.8	2066
FOL 1018.9a	2067
FOL 1018.9b	2068
FOL 1018.10	2069
FOL 1018.11	2070
FOL 1018.12	2071
FOL 1019.14	2072
FOL 1020.15	2073
FOL 1021.17	2074
FOL 1022.18	2075
FOL 1022.19	2076
FOL 1022.20	2077
FOL 1022.21	2078
FOL 1022.22	2079
FOL 1022.23	2080
FOL 1022.24	2081
FOL 1023	16530
FOL 1024	16531
FOL 1025	16532

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1026-FOL 1027	16533
FOL 1028	46534
FOL 1029	11071
FOL 1030	11074
FOL 1031	11133
FOL 1032.1	11382
FOL 1032.2	11074
FOL 1032.3	11073
FOL 1032.4	11076
FOL 1032.5	11099
FOL 1032.6	11100
FOL 1032.7	11387
FOL 1033	11096
FOL 1034-FOL 1036	11075
FOL 1037	11073
FOL 1038	11097
FOL 1039	11095
FOL 1040	11070
FOL 1041-FOL 1042	11074
FOL 1043	11098
FOL 1044-FOL 1045	11386
FOL 1046	11095
FOL 1047	11047
FOL 1048	11079
FOL 1049	11078
FOL 1050	11077
FOL 1051	11080
FOL 1052	11101
FOL 1053	11066
FOL 1054	11065
FOL 1055	11134
FOL 1056.1	11134
FOL 1056.2	11078
FOL 1057.1	11083
FOL 1057.2	11091
FOL 1057.3	11092

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1057.4	11108
FOL 1057.5	11111
FOL 1058.1	11083
FOL 1058.2	11084
FOL 1058.3	11085
FOL 1058.4	11086
FOL 1058.5	11087
FOL 1058.6	11088
FOL 1058.7	11089
FOL 1059-FOL 1077	4031
FOL 1080	4080
FOL 1081-FOL 1083	4031
FOL 1084	4081
FOL 1085	4040
FOL 1086	4037
FOL 1087.1	4038
FOL 1087.2	4211
FOL 1088-FOL 1089	4036
FOL 1090	4038
FOL 1091	4032
FOL 1092	4033
FOL 1093.1	4180
FOL 1093.2	4106
FOL 1093.3	4035
FOL 1093.4	4099
FOL 1093.5	4103
FOL 1093.6	4047
FOL 1093.7	4048
FOL 1093.8	4049
FOL 1093.9	4050
FOL 1093.10	4051
FOL 1093.11	4052
FOL 1093.12	4053
FOL 1093.13	4054
FOL 1093.14	4055
FOL 1093.15	4056

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1093.16	4057
FOL 1093.17	4058
FOL 1094.1	4041
FOL 1094.2	4177
FOL 1094.3	4178
FOL 1094.4	4179
FOL 1094.5	4097
FOL 1094.6	4088
FOL 1094.7	4098
FOL 1094.8	4092
FOL 1095-FOL 1100	4067
FOL 1101	4199
FOL 1102	4067
FOL 1103	4089
FOL 1104	4042
FOL 1105.1	4084
FOL 1105.2	4087
FOL 1105.3	4089
FOL 1105.4	4083
FOL 1105.5	4067
FOL 1105.6	16589
FOL 1105.7	4035
FOL 1106	4608
FOL 1107	4197
FOL 1108.1	4032
FOL 1108.2	4033
FOL 1108.3	4034
FOL 1108.4	4039
FOL 1108.5	11943
FOL 1109	4085
FOL 1110-FOL 1112	7651
FOL 1113	7678
FOL 1114	7649
FOL 1115	7652
FOL 1116-FOL 1117	7638
FOL 1118.1	7639

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1118.2	7659
FOL 1119	4198
FOL 1120-FOL 1121	7638
FOL 1122	7714
FOL 1123	4070
FOL 1124	4065
FOL 1125.1	4082
FOL 1125.2	4096
FOL 1125.3	4071
FOL 1127	4035
FOL 1128	4043
FOL 1129.1 en FOL 1129.5	4035
FOL 1129.2	7668
FOL 1129.3	4063
FOL 1129.4	4064
FOL 1130	4613
FOL 1131	4613
FOL 1132	4044
FOL 1133	4614
FOL 1134	4615
FOL 1135.1	4066
FOL 1135.2	8223
FOL 1136.1	4074
FOL 1136.2	4078
FOL 1136.3	7657
FOL 1137	7653
FOL 1138.1	7657
FOL 1138.2	7654
FOL 1139	4075
FOL 1140.1	4104
FOL 1140.2	4060
FOL 1141	4613
FOL 1142	4101
FOL 1143	4045
FOL 1144	4046
FOL 1145	7435

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1146	7436
FOL 1147	6271
FOL 1148	6252
FOL 1149	6253
FOL 1150	6294
FOL 1151	6278
FOL 1152-1153	6256
FOL 1154	6257
FOL 1155	6286
FOL 1156	6288
FOL 1157	6285
FOL 1158	6316
FOL 1159.2	6287
FOL 1160	6263
FOL 1161	6289
FOL 1162	6290
FOL 1163	6258
FOL 1164	6284
FOL 1165.1	6312
FOL 1165.2	6318
FOL 1165.3-4	6267
FOL 1166	6279
FOL 1167	6266
FOL 1168	6274
FOL 1169	6316
FOL 1170	6275
FOL 1171	6295
FOL 1172	6269
FOL 1173	6303
FOL 1174	6316
FOL 1175	6296
FOL 1176	6297
FOL 1177	6281
FOL 1178	6298
FOL 1179	6276
FOL 1180	6299

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1181-1182	6300
FOL 1183	6280
FOL 1184	6520
FOL 1185	6283
FOL 1186	6316
FOL 1187	6316
FOL 1188	6259
FOL 1189	6261
FOL 1190	6255
FOL 1190	6254
FOL 1190	6272
FOL 1191	6264
FOL 1192	6311
FOL 1193	6265
FOL 1194	6265
FOL 1195	6260
FOL 1196	6519
FOL 1197	6293
FOL 1198	6564
FOL 1199	7358
FOL 1200	6565
FOL 1201	6541
FOL 1202	6541
FOL 1203	6541
FOL 1204	6541
FOL 1205	6740
FOL 1206	6740
FOL 1207	6740
FOL 1208	6573
FOL 1209	6576
FOL 1210	6592
FOL 1211	6592
FOL 1212	6574
FOL 1213	6595
FOL 1214	6595
FOL 1215	6595

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1216	6595
FOL 1217	6595
FOL 1218	6595
FOL 1219	6595
FOL 1220	6548
FOL 1221	6587
FOL 1222	6596
FOL 1223	6583
FOL 1224	6596
FOL 1225	6596
FOL 1226	6596
FOL 1227	6598
FOL 1228	6581
FOL 1229	6582
FOL 1230	6584
FOL 1231	6581
FOL 1232	3955
FOL 1233	6741
FOL 1234	6579
FOL 1235	6660
FOL 1236	6660
FOL 1237	6580
FOL 1238	6625
FOL 1239	6550
FOL 1240	6623
FOL 1241	6623
FOL 1242	6623
FOL 1243	6623
FOL 1244	6623
FOL 1245.1	6640
FOL 1245.2	6670
FOL 1245.3	6671
FOL 1245.4	6667
FOL 1245.5	6668
FOL 1245.6	6694
FOL 1245.6	6591

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1246	6597
FOL 1247	6597
FOL 1248	6597
FOL 1249	6593
FOL 1250	6589
FOL 1251	6611
FOL 1252	6604
FOL 1253	6609
FOL 1254	6611
FOL 1255	6599
FOL 1256	6609
FOL 1257	6607
FOL 1258	6612
FOL 1259	6599
FOL 1260	6611
FOL 1261	6581
FOL 1262	6613
FOL 1263	6603
FOL 1264.1	6616
FOL 1264.2	6666
FOL 1265	6666
FOL 1266	6605
FOL 1267	6551
FOL 1268	6608
FOL 1269	6601
FOL 1270	6593
FOL 1271	6600
FOL 1272	6602
FOL 1273	6588
FOL 1274	6614
FOL 1275	6581
FOL 1276	6659
FOL 1277	6742
FOL 1278	6581
FOL 1279	6581
FOL 1280	6581

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1281	6619
FOL 1282	7359
FOL 1283	6581
FOL 1284	6606
FOL 1285	6615
FOL 1286	6632
FOL 1287	6632
FOL 1288	6621
FOL 1289.1	6639
FOL 1289.2	6638
FOL 1290	6641
FOL 1291	6626
FOL 1292	6638
FOL 1293.1	6624
FOL 1293.2	6626
FOL 1294	6626
FOL 1295	6553
FOL 1295.1	6639
FOL 1295.2	6553
FOL 1295.3	6747
FOL 1295.4	6623
FOL 1295.5	6630
FOL 1295.6	6628
FOL 1295.7	6749
FOL 1295.8	6644
FOL 1295.9	6560
FOL 1295.10	6636
FOL 1295.11	6737
FOL 1295.12	6571
FOL 1295.13	6578
FOL 1295.14	6680
FOL 1295.15	6629
FOL 1295.16	6581
FOL 1295.17	6581
FOL 1296	6637
FOL 1297	6563

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1298	6566
FOL 1299	6561
FOL 1300	6554
FOL 1301	6559
FOL 1302	6557
FOL 1303	6555
FOL 1304	6556
FOL 1305	6562
FOL 1306	6568
FOL 1307	6692
FOL 1308.1	6649
FOL 1308.2	6693
FOL 1309	6646
FOL 1310	6647
FOL 1311	6645
FOL 1312	6648
FOL 1313	6572
FOL 1314	6577
FOL 1315	6569
FOL 1316	6558
FOL 1317	6677
FOL 1318	6659
FOL 1319	6590
FOL 1320	6664
FOL 1321	6722
FOL 1322	6594
FOL 1323	6665
FOL 1324	6664
FOL 1325	6664
FOL 1326	7214
FOL 1327	6575
FOL 1328.1	6744
FOL 1328.2	6745
FOL 1329.2	6744
FOL 1330	6744
FOL 1331.1	6605

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1331.2	6744
FOL 1331.3	6610
FOL 1331.4	6552
FOL 1331.5	6600
FOL 1332.1	6604
FOL 1332.2	6601
FOL 1332.3	6602
FOL 1332.4	6601
FOL 1332.5	6616
FOL 1332.6	6586
FOL 1332.7	6615
FOL 1332.8	6614
FOL 1333.1 en 2	6746
FOL 1334.1	6620
FOL 1334.2	6748
FOL 1335.1	6627
FOL 1335.3	6585
FOL 1336	6633
FOL 1337	6635
FOL 1338	6674
FOL 1339	6634
FOL 1340	6543
FOL 1341	3952
FOL 1341	1537
FOL 1342	1542
FOL 1343	6734
FOL 1344	6544
FOL 1345	6547
FOL 1346	6663
FOL 1347.1	6675
FOL 1347.2	6658
FOL 1348	6733
FOL 1349	6642
FOL 1350	6681
FOL 1351.1	6736
FOL 1351.2	6733

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1351.3	6735
FOL 1352	3952
FOL 1352	1537
FOL 1353.1	6651
FOL 1353.2	6540
FOL 1354.1	6546
FOL 1354.2	6622
FOL 1355.1	6545
FOL 1355.2	1539
FOL 1355.3	3956
FOL 1355.4	3957
FOL 1355.5	6669
FOL 1355.6	6672
FOL 1357	6622
FOL 1358	7710
FOL 1359	7635
FOL 1360	7650
FOL 1361	7637
FOL 1362	7674
FOL 1363	7706
FOL 1364	7713
FOL 1365	7711
FOL 1366	7709
FOL 1367	7712
FOL 1368	7684
FOL 1369	7642
FOL 1370	7643
FOL 1371.1	7647
FOL 1371.2	7648
FOL 1371.3	7675
FOL 1372	7676
FOL 1373-1375	7641
FOL 1376.1	7644
FOL 1376.2	7645
FOL 1376.3	7646
FOL 1377	7666

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1378	7640
FOL 1379	7660
FOL 1380	5321
FOL 1381	5322
FOL 1382	5323
FOL 1383	5324
FOL 1384	5325
FOL 1385	5326
FOL 1386	5327
FOL 1387	5328
FOL 1388	5329
FOL 1389	5330
FOL 1390	5331
FOL 1391	5332
FOL 1392	5333
FOL 1393	5334
FOL 1394	5335
FOL 1395	5336
FOL 1399	5339
FOL 1401	4667
FOL 1402	4666
FOL 1403-1405	4667
FOL 1406	4673
FOL 1407	4669
FOL 1408	4670
FOL 1409	4671
FOL 1410	4672
FOL 1411	4672
FOL 1412	4668
FOL 1413	4694
FOL 1414	4667
FOL 1415	4693
FOL 1416.1	4670
FOL 1416.2	4669
FOL 1417	4697
FOL 1418	4695

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1419.1	4698
FOL 1419.2	4674
FOL 1419.3	4699
FOL 1419.4	4700
FOL 1420.1	4677
FOL 1420.2	4706
FOL 1420.3	4707
FOL 1421.1	4704
FOL 1421.2	916
FOL 1421.3	897
FOL 1422.1	4643
FOL 1422.2	4675
FOL 1422.3	4702
FOL 1422.4	4703
FOL 1422.5	4676
FOL 1422.6	4658
FOL 1422.7	4655
FOL 1422.8	4640
FOL 1422.9	4656
FOL 1422.10-11	4657
FOL 1422.13	4651
FOL 1422.14	4660
FOL 1423.1-8	4649
FOL 1423.9	4647
FOL 1423.10	4645
FOL 1423.11	4648
FOL 1423.12	4641
FOL 1423.13	4648
FOL 1424.1-7	4653
FOL 1424.8	4647
FOL 1425	4643
FOL 1426	4644
FOL 1427.1	4646
FOL 1427.2	4647
FOL 1427.3	4659
FOL 1427.4	4652

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1427.5	4654
FOL 1427.6	4647
FOL 1427.7	4659
FOL 1427.8	4658
FOL 1427.9	4661
FOL 1427.10	4664
FOL 1427.11	4662
FOL 1427.12	4663
FOL 1427.13	4642
FOL 1427.14	4644
FOL 1428.1	4639
FOL 1428.2	4650
FOL 1428.3	4652
FOL 1428.4	4665
FOL 1429-1432	4624
FOL 1433.6-16	4624
FOL 1433.17	4683
FOL 1434	4626
FOL 1435.1	4627
FOL 1435.2	4628
FOL 1436.1	4629
FOL 1436.2	4630
FOL 1437.1	4634
FOL 1437.2	4635
FOL 1438.1	4636
FOL 1438.2	4637
FOL 1439.1	4632
FOL 1439.2	4633
FOL 1439.3	4682
FOL 1440.1	4620
FOL 1440.2	4621
FOL 1441	4622
FOL 1442	5839
FOL 1443	6052
FOL 1444	5999
FOL 1445	5845

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1446	5846
FOL 1447	5858
FOL 1448	5861
FOL 1449.1	5797
FOL 1449.2	5915
FOL 1450.1	5937
FOL 1450.2	5938
FOL 1450.3	5939
FOL 1450.4	5940
FOL 1451	5921
FOL 1452	5878
FOL 1453	5874
FOL 1454	6229
FOL 1455.1	6117
FOL 1455.3	5890
FOL 1455.4	5882
FOL 1455.5	5918
FOL 1455.6	5880
FOL 1455.7	6039
FOL 1455.8	5854
FOL 1455.9	6043
FOL 1455.10	5863
FOL 1455.11	5819
FOL 1455.12	5910
FOL 1455.13	6230
FOL 1455.14	6014
FOL 1455.15	5920
FOL 1455.16	6224
FOL 1455.17	5987
FOL 1455.18	5911
FOL 1456	6032
FOL 1456	6033
FOL 1456	5822
FOL 1457	6031
FOL 1458	5824
FOL 1459	5852

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1460	5826
FOL 1461	5824
FOL 1462	5849
FOL 1463	5826
FOL 1464	5824
FOL 1465	5831
FOL 1466	5841
FOL 1467	5832
FOL 1468.1	5833
FOL 1468.2	5834
FOL 1469	5823
FOL 1470	5843
FOL 1471	5843
FOL 1472	5844
FOL 1473	5836
FOL 1474	5843
FOL 1475	5835
FOL 1476	6053
FOL 1476	5847
FOL 1476	5842
FOL 1476	6035
FOL 1476	5837
FOL 1476	5838
FOL 1476	5840
FOL 1476	5836
FOL 1477	6034
FOL 1478	6223
FOL 1479.1	6222
FOL 1479.2	6225
FOL 1479.3	6226
FOL 1479.4	6227
FOL 1479.5	6228
FOL 1480.1	6217
FOL 1480.2	6220
FOL 1480.3	6221
FOL 1480.4	6036

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1481	5830
FOL 1482	5857
FOL 1483	5923
FOL 1484	5825
FOL 1485	6005
FOL 1486	6010
FOL 1487	6007
FOL 1488	6006
FOL 1489	6009
FOL 1490(?)	16593
FOL 1490.1	5813
FOL 1490.2	6008
FOL 1490.3	6011
FOL 1490.4	6012
FOL 1490.5	6015
FOL 1491	6013
FOL 1492	5873
FOL 1493	5874
FOL 1494	5875
FOL 1495	5876
FOL 1496	5877
FOL 1497	6030
FOL 1498	5903
FOL 1498.5	5904
FOL 1498.6	5905
FOL 1499	5988
FOL 1500	5849
FOL 1501	5851
FOL 1501	5850
FOL 1501	5848
FOL 1501	5849
FOL 1502	6001
FOL 1502	5848
FOL 1503	6000
FOL 1504	6017
FOL 1505	5898

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1505	5811
FOL 1506	6002
FOL 1507	5997
FOL 1508	6003
FOL 1508	6004
FOL 1509.1	5951
FOL 1509.2	5950
FOL 1510	5797
FOL 1510.2	5855
FOL 1510.3	5993
FOL 1511	5864
FOL 1512.1	5907
FOL 1512.2	6026
FOL 1513	6038
FOL 1514	6020
FOL 1515.1	5906
FOL 1515.2	6049
FOL 1515.3	6018
FOL 1515.4	6021
FOL 1515.5	6022
FOL 1515.6	6208
FOL 1515.7	6209
FOL 1515.8	6210
FOL 1516.1	5859
FOL 1516.2	6019
FOL 1516.3	6023
FOL 1517	6019
FOL 1518	5872
FOL 1519	6044
FOL 1519.1	6040
FOL 1520	5909
FOL 1521	5919
FOL 1522	5912
FOL 1523	5913
FOL 1524	5914
FOL 1525	5854

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1526	5926
FOL 1527	5930
FOL 1528	5932
FOL 1529	5933
FOL 1530.1	5867
FOL 1530.2	5934
FOL 1530.3	5929
FOL 1530.4	5928
FOL 1530.5	5935
FOL 1530.6	5931
FOL 1531	5927
FOL 1532	5866
FOL 1533.1	5994
FOL 1533.2	5995
FOL 1533.3	5996
FOL 1533.4	6016
FOL 1534	5881
FOL 1535.1	5812
FOL 1535.2	5820
FOL 1535.3	5871
FOL 1535.3	5870
FOL 1535.4	5900
FOL 1535.5	5901
FOL 1535.6	5917
FOL 1535.7	5978
FOL 1535.8	6046
FOL 1535.9	6051
FOL 1535.10	6027
FOL 1536.1	5902
FOL 1536.2	5925
FOL 1536.3	6029
FOL 1537	5990
FOL 1537	6042
FOL 1538	5936
FOL 1539	5888
FOL 1540	5886

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1541	5887
FOL 1541.1	5860
FOL 1541.2	6041
FOL 1541.3	6045
FOL 1541.4	5916
FOL 1541.5	5885
FOL 1541.6	5891
FOL 1541.7	5889
FOL 1541.8	5892
FOL 1541.9	5894
FOL 1541.11	5893
FOL 1542.5	5884
FOL 1542.7	5883
FOL 1542.8	5952
FOL 1543	5862
FOL 1544	5895
FOL 1544.1	5828
FOL 1545	5908
FOL 1546	5989
FOL 1547	5943
FOL 1548	5945
FOL 1549-1551	5946
FOL 1552	5944
FOL 1553	5941
FOL 1554	5947
FOL 1555.1	5942
FOL 1555.2	5948
FOL 1555.3	5949
FOL 1556	5896
FOL 1557	5897
FOL 1558	5915
FOL 1559.3-4	6047
FOL 1560	6048
FOL 1561	5958
FOL 1562	5955
FOL 1563	5953

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1564	5953
FOL 1565	5956
FOL 1566	5962
FOL 1566.1	5954
FOL 1566.2	5961
FOL 1567	5959
FOL 1568	5957
FOL 1569-1573	5960
FOL 1574.1	5973
FOL 1574.2	5974
FOL 1574.3	5975
FOL 1574.4	5976
FOL 1575	5968
FOL 1576	5977
FOL 1577	5970
FOL 1577.1	5964
FOL 1578	5971
FOL 1579	5969
FOL 1580	5965
FOL 1581	5966
FOL 1582-1583	5967
FOL 1584	5963
FOL 1585	5972
FOL 1586.1	5865
FOL 1586.2	5879
FOL 1586.3	5991
FOL 1586.4	6028
FOL 1587	14701
FOL 1588	14709
FOL 1589	14699
FOL 1590	14698
FOL 1591.a	14691
FOL 1591	14703
FOL 1592	14702
FOL 1593	14700
FOL 1594b	14706

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1594a	14705
FOL 1595	14697
FOL 1596	14683
FOL 1597	14713
FOL 1598	14958
FOL 1599	14957
FOL 1600	14959
FOL 1601	14710
FOL 1602	14682
FOL 1603	14954
FOL 1604	14955
FOL 1605	14955
FOL 1606c	14930
FOL 1606a	14928
FOL 1606b	14929
FOL 1607	14687
FOL 1608	14688
FOL 1609	14689
FOL 1610	14708
FOL 1611	14686
FOL 1612	14712
FOL 1613	14953
FOL 1614	14690
FOL 1615	14685
FOL 1616	14686
FOL 1617	14682
FOL 1618.1	14692
FOL 1618.2	14693
FOL 1618.3	14694
FOL 1618.4	14956
FOL 1618.5	11082
FOL 1618.6b	14715
FOL 1618.6a	14711
FOL 1619	14590
FOL 1620	14591
FOL 1621	14592

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1622	14593
FOL 1623	14589
FOL 1624	14587
FOL 1625	14588
FOL 1626	14588
FOL 1628	14594
FOL 1629	14594
FOL 1630	14595
FOL 1631	14595
FOL 1632	14628
FOL 1633	14601
FOL 1634	14707
FOL 1635	14601
FOL 1636	14927
FOL 1637	14927
FOL 1638	14927
FOL 1639	14603
FOL 1640	16631
FOL 1641	14662
FOL 1642	14962
FOL 1643	14663
FOL 1644	14604
FOL 1645	14717
FOL 1646	14605
FOL 1647	14605
FOL 1648	14940
FOL 1649	14629
FOL 1650	14631
FOL 1651	14614
FOL 1652	14626
FOL 1653	14627
FOL 1654	14938
FOL 1655	14961
FOL 1655a	16632
FOL 1656	14634
FOL 1657	14613

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1658	14625
FOL 1659	14943
FOL 1660	14960
FOL 1661.1	14963
FOL 1661.2	14964
FOL 1662	14611
FOL 1663	14611
FOL 1664	14635
FOL 1665	14615
FOL 1666.2	14633
FOL 1666.3	14612
FOL 1667	14616
FOL 1668.5	14945
FOL 1668.6	13470
FOL 1668.7	14617
FOL 1668.8	14632
FOL 1668.9	14932
FOL 1669	14934
FOL 1670.11	14933
FOL 1670.12	14935
FOL 1671.14	14934
FOL 1671.15	14602
FOL 1671.16	14934
FOL 1671.17	14731
FOL 1671.18	14937
FOL 1671.19	14730
FOL 1671.20	14936
FOL 1671.21	14720
FOL 1671.22	14720
FOL 1672.1	14723
FOL 1672.2	14724
FOL 1673	14622
FOL 1674	14630
FOL 1675	14621
FOL 1676.5	14630
FOL 1676.6	14726

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1676.7	14725
FOL 1677.9	14622
FOL 1678	14728
FOL 1678	14630
FOL 1679.12-13	14621
FOL 1680	14622
FOL 1681.1	14242
FOL 1681.2	14294
FOL 1682	14320
FOL 1683	14246
FOL 1684.1	14252
FOL 1684.2	14253
FOL 1685	14239
FOL 1686.1	14264
FOL 1686.2	14241
FOL 1686.2	14240
FOL 1686.3	14266
FOL 1686.4	14243
FOL 1686.5	14238
FOL 1686.6	14301
FOL 1686.7	14265
FOL 1686.8	14520
FOL 1686.9	14540
FOL 1687.1	14244
FOL 1687.2	14279
FOL 1687.3	14277
FOL 1687.4	14320
FOL 1688.1	14275
FOL 1688.3	14552
FOL 1688.4	14550
FOL 1688.5	14549
FOL 1688.6	14548
FOL 1688.7	14551
FOL 1688.8.	14251
FOL 1688.9	14539
FOL 1688.10	14319

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1689	14248
FOL 1690	14249
FOL 1691.1	14247
FOL 1691.2	14278
FOL 1691.3	14258
FOL 1692	14251
FOL 1693	14250
FOL 1694	14276
FOL 1695	14254
FOL 1696.1	14256
FOL 1696.2	14321
FOL 1696.3	14257
FOL 1696.4	14258
FOL 1696.5	14261
FOL 1696.6	14259
FOL 1696.7	14260
FOL 1697.1	15147
FOL 1697.2-3	15150
FOL 1697.4	15164
FOL 1697.5	15151
FOL 1697.6	15152
FOL 1697.7	15153
FOL 1697.8	15154
FOL 1697.10	15155
FOL 1697.11-12	15163
FOL 1698	15156
FOL 1699	15162
FOL 1700.1	15161
FOL 1700.2	14714
FOL 1701.1	15148
FOL 1701.2	14596
FOL 1701.3	14597
FOL 1701.4	14598
FOL 1701.5	14600
FOL 1701.6	14601
FOL 1701.7	15149

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1701.9	14599
FOL 1702.16	15157
FOL 1702.17	15158
FOL 1702.18	15159
FOL 1702.19	15160
FOL 1707	13836
FOL 1708	13823
FOL 1709	13834
FOL 1710	14220
FOL 1711	13838
FOL 1712	13830
FOL 1713	13827
FOL 1714	13828
FOL 1715	13829
FOL 1716	13839
FOL 1717	14217
FOL 1718	13831
FOL 1719	13832
FOL 1720-1729	13835
FOL 1730	13833
FOL 1730.10	4748
FOL 1730.11	4749
FOL 1730.12	4750
FOL 1730.13	4751
FOL 1731	14218
FOL 1732	14219
FOL 1733	13824
FOL 1734	13825
FOL 1735	13826
FOL 1736	3946
FOL 1737-1741	3949
FOL 1742	3951
FOL 1743	3950
FOL 1744.1	2003
FOL 1744.2	2006
FOL 1745	16501

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1766	2501
FOL 1767	2568
FOL 1768	2523
FOL 1768.2	2543
FOL 1768.3	2543
FOL 1769	2934
FOL 1770	2518
FOL 1771	2935
FOL 1772	2519
FOL 1774.1	2521
FOL 1774.2	2526
FOL 1775	2508
FOL 1776	2527
FOL 1777	2512
FOL 1778	2542
FOL 1779	2541
FOL 1780	2986
FOL 1780.5	4801
FOL 1781	2507
FOL 1782	3002
FOL 1783	2551
FOL 1784.1	2537
FOL 1784.2	2538
FOL 1785	2539
FOL 1786.1	2543
FOL 1786.5	2548
FOL 1786.6	2545
FOL 1786.7	2546
FOL 1786.8	2547
FOL 1786.9	2544
FOL 1786.10	3001
FOL 1786.11	2550
FOL 1786.12	2540
FOL 1786.13	2521
FOL 1786.14	2524
FOL 1786.15	2985

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1787.1	2960
FOL 1787.2	2984
FOL 1787.3	3000
FOL 1787.4	3003
FOL 1788-FOL 1791	2509
FOL 1792	2511
FOL 1793	2510
FOL 1794	2525
FOL 1795	2514
FOL 1796	2515
FOL 1797	2516
FOL 1798	2517
FOL 1800	2505
FOL 1801	2933
FOL 1802	2521
FOL 1803	2528
FOL 1804	2506
FOL 1805	2529
FOL 1806	2504
FOL 1807	9992
FOL 1807	6286
FOL 1808	9993
FOL 1809	9994
FOL 1810	9995
FOL 1811	9996
FOL 1812	9997
FOL 1813	9998
FOL 1814	9999
FOL 1815	10000
FOL 1816	10001
FOL 1817	10002
FOL 1818	10003
FOL 1819	10004
FOL 1820	10005
FOL 1821	10006
FOL 1822	10007

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1823	10008
FOL 1824	10009
FOL 1825	10010
FOL 1826.1	10011
FOL 1826.2	10012
FOL 1826.3	16578
FOL 1827	10013
FOL 1828	10014
FOL 1829	10015
FOL 1830	10016
FOL 1831	2549
FOL 1832	10017
FOL 1833	5358
FOL 1834	5365
FOL 1835	5366
FOL 1836	5367
FOL 1837	5354
FOL 1838	5355
FOL 1839	5359
FOL 1840-1841	5356
FOL 1842	5357
FOL 1843	5360
FOL 1844	5361
FOL 1845	5370
FOL 1846.1	5364
FOL 1846.2	5362
FOL 1846.3	5363
FOL 1846.4	5794
FOL 1847	5445
FOL 1848	5795
FOL 1850	5458
FOL 1851-1852	5372
FOL 1853.1	5441
FOL 1853.2	5459
FOL 1853.3	5442
FOL 1853.4	5438

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1854	5443
FOL 1855	5368
FOL 1856.1	5796
FOL 1856.2	5440
FOL 1857	5433
FOL 1858	5369
FOL 1859	4761
FOL 1860	4744
FOL 1861	4788
FOL 1862	5308
FOL 1863	5311
FOL 1864	4745
FOL 1865	4768
FOL 1866	4817
FOL 1867	4818
FOL 1868	4756
FOL 1869	4757
FOL 1870.1	4807
FOL 1870.2	4811
FOL 1870.3	4802
FOL 1870.4	4810
FOL 1870.7	4808
FOL 1870.8	4822
FOL 1870.9	4794
FOL 1870.10	4795
FOL 1870.11	4797
FOL 1870.12	4819
FOL 1870.13	4799
FOL 1870.14	4805
FOL 1870.15	4821
FOL 1870.16	4800
FOL 1870.17	4809
FOL 1870.18	4811
FOL 1870.19	4796
FOL 1870.20	4810
FOL 1870.21	4796

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1870.22	4801
FOL 1870.23	4801
FOL 1870.24	4812
FOL 1870.24	4798
FOL 1870.26	4806
FOL 1871	4747
FOL 1872	4754
FOL 1873	4820
FOL 1874	4813
FOL 1875	4814
FOL 1876	4816
FOL 1877	4815
FOL 1878	4753
FOL 1879	4789
FOL 1880	4789
FOL 1881	3031
FOL 1882	3004
FOL 1883	3032
FOL 1884	3033
FOL 1885	3035
FOL 1886-1887	3034
FOL 1888	1547
FOL 1889	1548
FOL 1890	1549
FOL 1890	1571
FOL 1891	1572
FOL 1891	1550
FOL 1892	1573
FOL 1893	1574
FOL 1894	1575
FOL 1894.2	1602
FOL 1895	1599
FOL 1896	1600
FOL 1897	1601
FOL 1898	1613
FOL 1899	1614

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1900	1615
FOL 1901	1616
FOL 1902	1695
FOL 1903	1696
FOL 1904	1697
FOL 1905	1698
FOL 1906	1699
FOL 1907	1700
FOL 1908	1700
FOL 1909	1701
FOL 1910	1702
FOL 1911	1702
FOL 1912	1703
FOL 1913	1703
FOL 1914	1685
FOL 1917	1551
FOL 1918	1629
FOL 1919	1704
FOL 1920	1705
FOL 1921	1706
FOL 1922	1707
FOL 1923	1552
FOL 1924	1686
FOL 1925	1686
FOL 1926	1708
FOL 1927	1687
FOL 1928	1689
FOL 1929	1709
FOL 1930	1710
FOL 1931	1711
FOL 1932	1628
FOL 1933-	1711
FOL 1935	1711
FOL 1937	1545
FOL 1938	1553
FOL 1939	1554

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1940	1618
FOL 1941	1576
FOL 1942-1943	1577
FOL 1944	1578
FOL 1945	1579
FOL 1946	1580
FOL 1947	1603
FOL 1948	1604
FOL 1949	1605
FOL 1950	1606
FOL 1951	1607
FOL 1952	1608
FOL 1953	1609
FOL 1954	1610
FOL 1955	1617
FOL 1956	1619
FOL 1957	1620
FOL 1958	1621
FOL 1959	1622
FOL 1960	1623
FOL 1961	1624
FOL 1962	1619
FOL 1962	1625
FOL 1962.2	1611
FOL 1963	1681
FOL 1964	1630
FOL 1965	1631
FOL 1966.1	1632
FOL 1967	1633
FOL 1968	1634
FOL 1969	1635
FOL 1970	1636
FOL 1971	1637
FOL 1972	1638
FOL 1973	1639
FOL 1974	1640

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 1975	1641
FOL 1976	1642
FOL 1977	1643
FOL 1978	1644
FOL 1979	1645
FOL 1980	1646
FOL 1981	1647
FOL 1982	1648
FOL 1983	1649
FOL 1984	1650
FOL 1985	1651
FOL 1986	1652
FOL 1987	1653
FOL 1988	1654
FOL 1989	1655
FOL 1990	1656
FOL 1991	1657
FOL 1992	1658
FOL 1993	1659
FOL 1994	1660
FOL 1995	1661
FOL 1996	1662
FOL 1997	1663
FOL 1998	1664
FOL 1999	1665
FOL 2000	1666
FOL 2001	1667
FOL 2002	1668
FOL 2003	1669
FOL 2004	1670
FOL 2005	1671
FOL 2006	1672
FOL 2007	1673
FOL 2008	1674
FOL 2009	1675
FOL 2010	1676

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 2011	1677
FOL 2012	1678
FOL 2013	1690
FOL 2014	1713
FOL 2015	1713
FOL 2016	1714
FOL 2017	1715
FOL 2018	1716
FOL 2019	1717
FOL 2020	1718
FOL 2021	1719
FOL 2022	1720
FOL 2023	1721
FOL 2024	1722
FOL 2025	1723
FOL 2026	1724
FOL 2027	1725
FOL 2028	1726
FOL 2029	1734
FOL 2030	1734
FOL 2031	1734
FOL 2032	1735
FOL 2033	1735
FOL 2034	1735
FOL 2035	1736
FOL 2036	1737
FOL 2037	1555
FOL 2038	1556
FOL 2039	1557
FOL 2040	1558
FOL 2041	1559
FOL 2042	1581
FOL 2043	1582
FOL 2044	1583
FOL 2045	1584
FOL 2046	1585

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 2047	1626
FOL 2048	1692
FOL 2049.1	1727
FOL 2050	1728
FOL 2051	1729
FOL 2052	1730
FOL 2053	1731
FOL 2054	1732
FOL 2055	1733
FOL 2056-2057	1560
FOL 2058	1561
FOL 2059	1562
FOL 2060	1563
FOL 2061	1564
FOL 2062	1565
FOL 2063	1566
FOL 2064	1567
FOL 2065	1568
FOL 2066	1569
FOL 2067	1570
FOL 2068	1586
FOL 2069.1	1586
FOL 2069.2	1587
FOL 2069.3	1588
FOL 2070	1589
FOL 2071	1590
FOL 2072	1591
FOL 2073	1592
FOL 2074	1679
FOL 2074	1593
FOL 2075	1594
FOL 2076	1595
FOL 2077	1596
FOL 2080	1682
FOL 2081	1682
FOL 2082	1683

Oud nummer	Nieuw nummer
FOL 2083	1691
FOL 2084	1738
FOL 2085	1739
FOL 2086	1688
FOL 2087	1740
FOL 2088	1741
FOL 2089	1742
FOL 2090	1679
FOL 2091	1680
FOL 2092	1743
FOL 2093-2094	1744
FOL 2095	1745
FOL 2096	1746
FOL 2097	1747
FOL 2098	1748
FOL 2099	1749
FOL 2100	1750
FOL 2101	1751
FOL 2102	1752
FOL 2103	1753
FOL 2104	1754
FOL 2105	1756
FOL 2106	1755
FOL 2107.1	1757
FOL 2107.2	1758
FOL 2108.1	1693
FOL 2108.2	1598
FOL 2108.3	1627
FOL 2108.4	1694
FOL 2108.5	1546
FOL 2108.6	1612
FOL 2454.21A	7923
FOL 2454.218	7924
FOL 2708	1597
FOL 8170.1	6292
FT 40	1223

Oud nummer	Nieuw nummer
FT 41	1224
FT 42	1225
FT 43	1226
FT 44	1227
FT 45	1228
FT 46	1229
FT 47	1230
FT 48	1231
FT 49	1232
FT 50	1233
FT 51.II	248
FT 51.I	247
FT 52.1	12043
FT 52.1	12045
FT 53	3630
FT 53	15453
FT 54.1	9007
FT 54.2	9008
FT 55	2013
FT 57	13569
FT 58	15257
FT 59	5258
FT 60	5262
FT 61	5269
FT 62	5270
FT 63	9766
FT 64	7673
FT 65.1	7900
FT 65.2	7673
H 1	1
H 2	862
H 3.A	869
H 3.B	3
H 3	863
H 4	4
H 5	5

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5.A	184
H 6	6
H 7	7
H 8	8
H 9	9
H 10	10
H 11	11
H 12	12
H 13	13
H 14	14
H 15	15
H 16	16
H 17	17
H 18	18
H 19	19
H 20	20
H 21	21
H 22	22
H 23	23
H 24	24
H 25	25
H 26	26
H 27	27
H 28	28
H 29	29
H 30	30
H 31	31
H 32	32
H 33	33
H 34	34
H 35	35
H 36	36
H 37	37
H 38	38
H 39	39
H 40	40

Oud nummer	Nieuw nummer
H 41	41
H 42	42
H 43	43
H 44	44
H 45	45
H 46	46
H 47	47
H 48	48
H 49	49
H 50	50
H 51	51
H 52	52
H 53	53
H 54	54
H 55	55
H 56	56
H 57	57
H 58	58
H 59	59
H 60	60
H 61	61
H 62	62
H 63	63
H 64	64
H 65	65
H 66	66
H 67	67
H 68	68
H 69	69
H 70	70
H 71	71
H 72	72
H 73	73
H 74	74
H 75	75
H 76	76

Oud nummer	Nieuw nummer
H 77	77
H 78	78
H 79	79
H 80	80
H 81	81
H 82	82
H 83	83
H 84	84
H 85	85
H 86	86
H 87	87
H 88	88
H 89	89
H 90	90
H 91	91
H 92	92
H 93	93
H 94	94
H 95	95
H 96	96
H 97	97
H 98	98
H 99	99
H 100	100
H 101	101
H 102	102
H 103	103
H 104	104
H 105	105
H 106	106
H 107	107
H 108	108
H 109	109
H 110	110
H 111	111
H 112	112

Oud nummer	Nieuw nummer
H 113	113
H 114	114
H 115	115
H 116	116
H 117	117
H 118	118
H 119	119
H 120	120
H 121	121
H 122	122
H 123	123
H 124	124
H 125	125
H 126	126
H 127	127
H 128	128
H 129	129
H 130	130
H 131	131
H 132	132
H 133	133
H 134	134
H 135	135
H 136	136
H 137	137
H 138	138
H 139	139
H 140	140
H 141	141
H 142	142
H 143	143
H 144	144
H 145	145
H 146	146
H 147	147
H 148	148

Oud nummer	Nieuw nummer
H 149	149
H 150	150
H 151	151
H 152	152
H 153	153
H 154	154
H 155	155
H 156	156
H 157	157
H 158	158
H 159	159
H 160	160
H 161	161
H 162	162
H 163	163
H 164	164
H 165	165
H 166	166
H 167	167
H 168	168
H 169	169
H 170	170
H 171	171
H 172	172
H 173	173
H 174	174
H 175	175
H 176	176
H 177	177
H 178	178
H 179	179
H 180	180
H 181	181
H 182	182
H 183	183
H 184	198

Oud nummer	Nieuw nummer
H 185	199
H 186	200
H 187	201
H 188	695
H 189	203
H 190	204
H 191	205
H 192	206
H 193	207
H 194	208
H 195	209
H 196	210
H 197	211
H 198	212
H 199	213
H 200	214
H 201	215
H 202	216
H 203	217
H 204	218
H 205	219
H 206	220
H 207	221
H 208	222
H 209	223
H 210	224
H 211	225
H 212	226
H 213	227
H 214	228
H 215	229
H 216	230
H 217	231
H 218	232
H 219	233
H 220	234

Oud nummer	Nieuw nummer
H 221	235
H 222	236
H 223	237
H 224	238
H 225	239
H 226	240
H 227	241
H 228	242
H 229	243
H 230	250
H 231	251
H 232	252
H 233	253
H 234	254
H 235	255
H 236	256
H 237	257
H 238	258
H 239	259
H 240	260
H 241	261
H 242	262
H 243	263
H 244	264
H 245	265
H 246	266
H 247	267
H 248	268
H 249	272
H 250	273
H 251	274
H 252	275
H 253	276
H 254	277
H 255	278
H 256	279

Oud nummer	Nieuw nummer
H 257	280
H 258	281
H 259	282
H 260	283
H 261	638
H 262	639
H 263	640
H 264	641
H 265	642
H 266	643
H 267	644
H 268	645
H 269	646
H 270	647
H 271	648
H 272	649
H 273	650
H 274	651
H 275	652
H 276	653
H 277	654
H 278	655
H 279	656
H 280	657
H 281	658
H 282	659
H 283	660
H 284	661
H 285	662
H 286	663
H 287	664
H 288	665
H 289	666
H 290	667
H 291	668
H 292	669

Oud nummer	Nieuw nummer
H 293	670
H 294	671
H 295	672
H 296	673
H 297	674
H 298	675
H 299	676
H 300	677
H 301	678
H 302	679
H 303	680
H 304	681
H 305	682
H 306	683
H 307	684
H 308	688
H 309	690
H 310	691
H 311	637
H 312	692
H 313	696
H 314	697
H 315	698
H 316	555
H 317.A	557
H 317	556
H 318	764
H 319	765
H 320	766
H 321	767
H 322	768
H 323	769
H 325	16558
H 326	16559
H 327 II	722
H 327 I	721

Oud nummer	Nieuw nummer
H 327 I	722
H 328 II	727
H 328 II	725
H 328 II	726
H 328	12602
H 328 I	724
H 328 I	723
H 329 II	744
H 329 I	743
H 330	631
H 331	632
H 332	633
H 333	761
H 334	634
H 335	635
H 336	748
H 337	749
H 338	750
H 339	752
H 340	753
H 341	755
H 342	751
H 343	754
H 344	756
H 345	757
H 346	758
H 347	759
H 348	762
H 349	760
H 350	763
H 351	244
H 352	245
H 353	300
H 354	286
H 355	287
H 356	288

Oud nummer	Nieuw nummer
H 357	289
H 358	290
H 359	291
H 360	292
H 361	293
H 362	294
H 363	295
H 364	296
H 365	297
H 366	298
H 367	16535
H 368	16537
H 369	16538
H 370	16539
H 371	16540
H 372	16541
H 373	16542
H 374	16543
H 375	16544
H 376 II	16547
H 376I	16546
H 377I-II	16548
H 378II	16557
H 378I	16549
H 379I-II	16550
H 380I-II	16551
H 381	16552
H 382	16553
H 383	16554
H 384	16555
H 385.1	16556
H 385.2-4	16565
H 385.5	802
H 385.6	803
H 385.7	884
H 385.8	826

Oud nummer	Nieuw nummer
H 386	772
H 387	773
H 388	774
H 389	775
H 390	776
H 391	777
H 392 II	309
H 392 I	308
H 393 II	311
H 393 I	310
H 394 II	313
H 394 I	312
H 395 II	315
H 395 I	314
H 396 II	317
H 396 I	316
H 397 II	319
H 397 I	318
H 398 I	320
H 398 II	321
H 399 II	323
H 399 I	322
H 400 II	325
H 400 I	324
H 401 II	327
H 402 II	329
H 402 I	328
H 403 II	331
H 403 I	330
H 404	332
H 405 II	334
H 405 I	333
H 406 II	336
H 406 I	335
H 407 II	338
H 407 I	337

Oud nummer	Nieuw nummer
H 408 I	339
H 408 II	340
H 409 II	342
H 409 I	341
H 410 II	344
H 410 I	343
H 411 I	345
H 411 II	346
H 412 II	348
H 412 I	347
H 413 II	350
H 413 I	349
H 414 I	351
H 414 II	352
H 415 II	354
H 415 I	353
H 416 I	355
H 416 II	356
H 417 I	357
H 417 II	358
H 418 I	360
H 418 I	359
H 419 II	362
H 419 I	361
H 420 I	363
H 420 II	364
H 421 II	366
H 421 I	365
H 422 II	368
H 422 I	367
H 423 I	369
H 423 II	370
H 424 II	372
H 424 I	371
H 425	373
H 426 II	375

Oud nummer	Nieuw nummer
H 426 I	374
H 427 II	377
H 427 I	376
H 428 II	379
H 428 I	378
H 429 II	381
H 429 I	380
H 430 II	383
H 430 I	382
H 431 II	385
H 431 I	384
H 432 I	386
H 432 II	387
H 433 II	389
H 433 I	388
H 434 II	391
H 434 I	390
H 435 I	392
H 435 II	393
H 436 II	395
H 436	11464
H 436 I	394
H 437 I	396
H 437 II	397
H 437	11465
H 438 II	399
H 438 I	398
H 438	11466
H 439 II	401
H 439 I	400
H 440 I	402
H 440 II	403
H 441 II	405
H 441 I	404
H 442 II	407
H 442 I	406

Oud nummer	Nieuw nummer
H 443 II	409
H 443 I	408
H 444 II	411
H 444 I	410
H 445 II	413
H 445 I	412
H 446 II	415
H 446 I	414
H 447 II	417
H 447 I	416
H 448 II	419
H 448 I	418
H 449 II	421
H 449 I	420
H 450 II	423
H 450 I	422
H 451 II	425
H 451 I	424
H 452 II	427
H 452 I	426
H 453 II	429
H 453 I	428
H 454 II	431
H 454 I	430
H 455 II	433
H 455 I	432
H 456 II	435
H 456 I	434
H 457 II	437
H 457 I	436
H 458 II	439
H 458 I	438
H 459 II	441
H 459 I	440
H 460 II	443
H 460 I	442

Oud nummer	Nieuw nummer
H 461 II	445
H 461 I	444
H 462 II	447
H 462 I	446
H 463 I	448
H 463 II	449
H 464 II	451
H 464 I	450
H 465 II	453
H 465 I	452
H 466 I	454
H 466 II	455
H 467 II	457
H 467 I	456
H 468 II	459
H 468 I	458
H 469 II	461
H 469 I	460
H 470	462
H 471 II	464
H 471 I	463
H 472 II	466
H 472 I	465
H 473 II	468
H 473 I	467
H 474 II	470
H 474 I	469
H 475 II	472
H 475 I	471
H 476 I	473
H 476 II	474
H 476	2494
H 477 II	476
H 477 I	475
H 478 II	478
H 478 I	477

Oud nummer	Nieuw nummer
H 479 II	480
H 479 I	479
H 480 II	482
H 480 I	481
H 481 II	484
H 481 I	483
H 482 II	486
H 482 I	485
H 483 II	488
H 483 I	487
H 484 II	490
H 484 I	489
H 485	491
H 486	492
H 487	493
H 488 II	495
H 488 I	494
H 489 II	497
H 489 I	496
H 490 II	499
H 490 I	498
H 491 II	501
H 491 I	500
H 492	502
H 493	503
H 494	504
H 495	505
H 496	506
H 497	507
H 498	508
H 499 II	510
H 499 I	509
H 500 II	512
H 500 I	511
H 501 II	514
H 501 I	513

Oud nummer	Nieuw nummer
H 502 II	516
H 502 I	515
II 503 II	518
H 503 I	517
H 504 II	520
H 504 I	519
H 505 II	522
H 505 I	521
H 506	523
H 507 II	525
H 507 I	524
H 508 II	527
H 508 I	526
H 509 I	528
H 509 II	529
H 510 II	531
H 510 I	530
H 511 I	532
H 511 II	533
H 512 II	535
H 512 I	534
H 513 II	537
H 513 I	536
H 514 II	539
H 514 I	538
H 515 II	541
H 515 I	540
H 516 II	543
H 516 I	542
H 517 II	545
H 517 I	544
H 518 II	547
H 518 I	546
H 519 II	549
H 519 I	548
H 520 II	551

Oud nummer	Nieuw nummer
H 520 I	550
H 521 II	553
H 521 I	552
H 521 B	187
H 521 A	186
H 522	194
H 523	195
H 524	188
H 525	189
H 526	301
H 527	302
H 527	3944
H 528	196
H 529	197
H 530	190
H 531	303
H 532	598
H 533	599
H 534	600
H 535	601
H 536	602
H 537	603
H 538	604
H 539	605
H 540	606
H 541	607
H 542	608
H 543	609
H 544	610
H 545	611
H 546	612
H 547	613
H 548	614
H 549	615
H 550	616
H 551	617

Oud nummer	Nieuw nummer
H 552	618
H 553	619
H 554	620
H 555	621
H 556	622
H 557	623
H 558	624
H 559	625
H 560	583
H 561	584
H 562	585
H 563	586
H 564	587
H 565	588
H 566	589
H 567	590
H 568	591
H 569	592
H 570	593
H 571	594
H 572	595
H 573	626
H 574	627
H 575	628
H 576	685
H 577	686
H 578	687
H 578bis	799
H 579	913
H 580	1779
H 581	561
H 582	571
H 583	572
H 584	573
H 585	574
H 586	575

Oud nummer	Nieuw nummer
H 587	576
H 589	577
H 590	560
H 591	570
H 592	596
H 593	597
H 594	578
H 595	579
H 596	580
H 597	581
H 598	582
H 599	562
H 600	563
H 601	564
H 602	565
H 603	566
H 604	567
H 605	568
H 606	569
H 607	807
H 608	874
H 609	875
H 610.A	1543
H 610	1538
H 611	780
H 612.1-3	786
H 612.4	782
H 612.5	1540
H 612.6	795
H 612.7	790
H 612.8	786
H 612.9	782
H 612.10	771
H 612.11	786
H 612.12-14	771
H 612.15	786

Oud nummer	Nieuw nummer
H 612.16	795
H 612.17	825
H 612.18-19	786
H 612.20-25	771
H 612.22	786
H 612.26-27	786
H 613	815
H 614	813
H 615	814
H 616	819
H 617	820
H 618	700
H 619	701
H 620	702
H 621	703
H 622	704
H 623	705
H 624	706
H 625	707
H 626	708
H 627	709
H 628	710
H 629	711
H 630	693
H 631	736
H 632	737
H 633	728
H 634	730
H 635	731
H 636	732
H 637	733
H 638	734
H 639	738
H 640	739
H 641	741
H 642	742

Oud nummer	Nieuw nummer
H 643	745
H 644	746
H 645	747
H 646	740
H 647	1765
H 648	1766
H 649	1764
H 650	1771
H 651	1772
H 652	1773
H 653 II	1775
H 653 I	1774
H 654 II	1777
H 654 I	1776
H 655 C	852
H 655.A	796
H 656 B	7906
H 656 A	1769
H 657.C	1320
H 657.D	1319
H 657 B	860
H 657.A	808
H 658	872
H 659	558
H 660	864
H 661	865
H 662	866
H 663	867
H 664	857
H 665.1	856
H 665.2	858
H 666	859
H 667.1	4631
H 667.2	4625
H 667.3	6549
H 667.4	787

Oud nummer	Nieuw nummer
H 667.5	1307
H 668	919
H 669	920
H 670	921
H 671	922
H 672	923
H 673	924
H 674	925
H 675	926
H 676	927
H 677	928
H 678	929
H 679	930
H 680	931
H 681	932
H 682	933
H 683	934
H 684	935
H 685	936
H 686	937
H 687	938
H 688	939
H 689	1510
H 690	1511
H 691	1512
H 692	1513
H 693	1514
H 694	1515
H 695	1516
H 696	1517
H 697	1518
H 698	1519
H 699	1520
H 700	1521
H 701	1522
H 702	1523

Oud nummer	Nieuw nummer
H 703	1524
H 704	1525
H 705	1526
H 706	191
H 707	192
H 707.a	14563
H 708	1528
H 709	1529
H 710	1530
H 711	1533
H 712	1532
H 713	1531
H 714.II	952
H 714.I	951
H 715	954
H 715	958
H 716.1	966
H 716.2	8227
H 716.3	961
H 716.4	953
H 716.5	1534
H 716.6	2053
H 716.7	5337
H 716.8	940
H 716.9	948
H 716.10	956
H 716.11	8247
H 716.11	7903
H 716.12	8246
H 716.13	8248
H 716.14	7907
H 716.15	11861
H 716.16	941
H 716.17	960
H 716.18	957
H 716.19	944

Oud nummer	Nieuw nummer
H 717	971
H 718	972
H 719	973
H 720 II	975
H 720 I	974
H 721.A	985
H 721	976
H 722	977
H 723	978
H 724	979
H 725	980
H 726	981
H 727	982
H 728	983
H 729	984
H 730	986
H 731	987
H 732	988
H 733	989
H 734	990
H 735	992
H 736	993
H 737	994
H 738	995
H 739	996
H 740	997
H 741	998
H 742	999
H 743	1000
H 744	1001
H 745	1002
H 746	1003
H 747	1004
H 748	1005
H 749	1006
H 750	1007

Oud nummer	Nieuw nummer
H 751	1008
H 752	1009
H 753	1010
H 754	1011
H 755	1012
H 756	1013
H 757	1014
H 758	1015
H 759	1016
H 760	1017
H 761	1018
H 762	1019
H 763	1020
H 764	1022
H 765	1024
H 766	1025
H 767	1026
H 768	1027
H 769	1028
H 770	1029
H 771	1030
H 772	1031
H 773	1034
H 774	1035
H 775	1036
H 776	1037
H 777	1038
H 778	1039
H 779	1040
H 780	1041
H 781	1042
H 782	1043
H 783	1044
H 784	1045
H 785	1046
H 786	1047

Oud nummer	Nieuw nummer
H 787	1048
H 788	1049
H 789	1050
H 790	1051
H 791	1052
H 792	1053
H 793	1054
H 794	1055
H 795	1056
H 796	1057
H 797	1058
H 798	1059
H 799	1060
H 800	1061
H 801	1066
H 802	1067
H 803	1068
H 804	1069
H 805	1070
H 806	1071
H 807	1072
H 808	1073
H 809	1074
H 810	13022
H 810	1075
H 811	1076
H 812	1077
H 813	1090
H 814	1093
H 815	1094
H 816	1095
H 817	1096
H 818	1097
H 819	1098
H 820	1099
H 821	1100

Oud nummer	Nieuw nummer
H 822	1101
H 823	1102
H 824	1103
H 825	1104
H 825	13026
H 826	1116
H 827	1118
H 828	1119
H 829	1120
H 830	1121
H 831	1122
H 832	1123
H 833	1124
H 834	1125
H 835	1126
H 836	1127
H 837	1128
H 838	1129
H 839	1130
H 840	1131
H 841	1132
H 842	1133
H 843	1134
H 844	1135
H 845	1136
H 846	1137
H 847	1138
H 848	1139
H 849	1140
H 850	1141
H 851	1142
H 852	1143
H 853	1144
H 854	1186
H 855	1204
H 856	1205

Oud nummer	Nieuw nummer
H 857	1206
H 858	1207
H 859	1208
H 860	1209
H 861	1210
H 862	1211
H 863	1213
H 864	1212
H 865.1	1214
H 865.2	1235
H 866	1322
H 867	1323
H 868	1324
H 869	1325
H 870	1326
H 871	1327
H 872	3646
H 872	1328
H 873	1329
H 874	1330
H 875	1331
H 876	1332
H 877	1333
H 878	1334
H 879	1335
H 880	1336
H 881	1337
H 882	1338
H 883	1339
H 884	1340
H 885	1341
H 886	1344
H 887	1345
H 888	1351
H 889	1353
H 890	1354

Oud nummer	Nieuw nummer
H 891	1355
H 892	1356
H 893	1357
H 894	1359
H 895	1360
H 896	1365
H 897	1366
H 898	1367
H 899	1368
H 900	1369
H 901	1370
H 902	1371
H 903	1372
H 904	1373
H 905	1374
H 906	1375
H 907	1376
H 908	1377
H 909	1378
H 910	1379
H 911	1380
H 912	1381
H 913	1382
H 914	1383
H 915	1384
H 916	1386
H 917	1388
H 918	1389
H 919	1390
H 920	1391
H 921	1392
H 922	1393
H 923	1398
H 924	1399
H 925	1400
H 926	1401

Oud nummer	Nieuw nummer
H 927	1402
H 928	1403
H 929	1404
H 930	1405
H 931	1406
H 932	1407
H 933	1408
H 934	1409
H 935	1410
H 936	1411
H 937	1412
H 938	1413
H 939	1414
H 940	1415
H 941	1416
H 942	1417
H 943	1418
H 944	1419
H 945	1420
H 946	1421
H 947	1422
H 948	1423
H 949	1424
H 950	1425
H 951	1426
H 952	1427
H 953	1428
H 954	1429
H 955	1430
H 956	1431
H 957	1432
H 958	1433
H 959	1434
H 960	1435
H 961	1436
H 962	1437

Oud nummer	Nieuw nummer
H 963	1394
H 964	1395
H 965	1458
H 966	1459
H 967	1460
H 968	1461
H 969	1462
H 970	1463
H 971	1465
H 972	1480
H 973	1482
H 974.A	1484
H 974	1481
H 975.A	1485
H 975	1483
H 976.A	1487
H 976	1486
H 977.A	1489
H 977	1488
H 978.A	1491
H 978	1490
H 979	1492
H 980	1493
H 981	1494
H 982	1495
H 983	1496
H 984	1283
H 985	1304
H 986	1305
H 987	1251
H 988	1252
H 989	1443
H 990	1348
H 991	1469
H 992	1470
H 993	1473

Oud nummer	Nieuw nummer
H 994	1474
H 995	1475
H 996	1476
H 997	1254
H 998	1255
H 999	1256
H 1000	1257
H 1001	1258
H 1002	1259
H 1003	1260
H 1004	1261
H 1005	1262
H 1006	1306
H 1007	1284
H 1008	1316
H 1009.1	1505
H 1009.2	1498
H 1009.3	1499
H 1009.4	1310
H 1009.5	1507
H 1009.6	1508
H 1009.7	1478
H 1009.8	991
H 1009.9	1503
H 1009A.10	1250
H 1009A.11	824
H 1009A.12	1456
H 1009A.14	794
H 1010 (achterin)	13030
H 1010	7938
H 1011	7939
H 1012	7940
H 1013	7941
H 1014	7942
H 1015	7943
H 1016	7944

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1017	7945
H 1018	7946
H 1019	7947
H 1020	7948
H 1021	7949
H 1022	7950
H 1023	7951
H 1024	7952
H 1025	7953
H 1026	7954
H 1027	7955
H 1028	7956
H 1029	7957
H 1030	7958
H 1031	7959
H 1032	7960
H 1033	7961
H 1034	7962
H 1035	7963
H 1036	7964
H 1037	7965
H 1038	7966
H 1039	7967
H 1040	7968
H 1041	7969
H 1042	7970
H 1043	7971
H 1044	7972
H 1045	7973
H 1046	7974
H 1047	7975
H 1048-7976	
H 1049	7977
H 1050	7978
H 1051	7979
H 1052	7980

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1053	7981
H 1054	7982
H 1055	7983
H 1056	7984
H 1057	7985
H 1058	7986
H 1059	7987
H 1060	7988
H 1061	7989
H 1062	7990
H 1063	7991
H 1064	7992
H 1065	7993
H 1066	7994
H 1067	7995
H 1068	7996
H 1069	7997
H 1070	7998
H 1071	7999
H 1072	8000
H 1073	8001
H 1074	8002
H 1075	8003
H 1076	8004
H 1077	8005
H 1078	8006
H 1079	8007
H 1080	8008
H 1081	8009
H 1082	8010
H 1083	8011
H 1084	8012
H 1085	8013
H 1086	8014
H 1087	8015
H 1088	8016

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1089	8017
H 1090	8018
H 1091	8019
H 1092	8020
H 1093	8021
H 1094	8022
H 1095	8023
H 1096	8024
H 1097	8025
H 1098	8026
H 1099	8027
H 1100	8028
H 1101	8029
H 1102	8030
H 1103	8031
H 1104	8032
H 1105	8033
H 1106	8034
H 1107	8035
H 1108	8036
H 1109	8037
H 1110	8038
H 1111	8039
H 1112	8040
H 1113	8041
H 1114	8042
H 1115	8043
H 1116	8044
H 1117	8045
H 1118	8046
H 1119	8047
H 1120	8048
H 1121	8049
H 1122	8050
H 1123	8051
H 1124	8052

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1125	8053
H 1126	8054
H 1127	8055
H 1128	8056
H 1129	8057
H 1130	8058
H 1131	8059
H 1132	8060
H 1133	8061
H 1134	8062
H 1135	8063
H 1136	8064
H 1137	8065
H 1138	8066
H 1139	8067
H 1140	8068
H 1141	8069
H 1142	8070
H 1143	8071
H 1144	8072
H 1145	8073
H 1146	8074
H 1147	8075
H 1148	8076
H 1149	8077
H 1150	8078
H 1151	8079
H 1152	8080
H 1153	8081
H 1154	8082
H 1155	8083
H 1156	8084
H 1157	9042
H 1158	9043
H 1159	9044
H 1160	9045

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1161	9046
H 1162	9047
H 1163	8089
H 1164	8090
H 1165	8091
H 1166	8092
H 1167	8093
H 1168	8094
H 1169	8095
H 1170	8096
H 1171	8097
H 1172	8098
H 1173	8099
H 1174	8100
H 1175	8101
H 1176	8102
H 1177	8103
H 1178	8104
H 1179	8105
H 1180	8106
H 1181	8107
H 1182	8108
H 1183	8109
H 1184	8110
H 1185	8111
H 1186	8112
H 1187	8113
H 1188	8114
H 1189	8115
H 1190	8118
H 1191	8119
H 1192	8121
H 1193	8116
H 1194	8117
H 1195.II.2	11938
H 1195 II.1	8085

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1195.I	8085
H 1196	8124
H 1197.II	8126
H 1197.I	8125
H 1198.1	8123
H 1198.2	8305
H 1199 II	8087
H 1199 I	8086
H 1200.1	8254
H 1200.2	8231
H 1200.3	8262
H 1200.4	12051
H 1200.5	8286
H 1200.6	8194
H 1200.7	8412
H 1200.8	8271
H 1200.9	8266
H 1200.10	8537
H 1200.11	8802
H 1200.12	8309
H 1200.13	8209
H 1201-1202	8201
H 1203.1	9222
H 1203.2	9226
H 1203.3	9230
H 1203.4	9231
H 1203.5	9227
H 1203.6	9232
H 1203.7	9229
H 1203.8	9233
H 1203.9b	9245
H 1203.9a	9243
H 1203.10	9216
H 1203.11a	9228
H 1203.11b	9251
H 1203.12	9220

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1203.13	9223
H 1203.14	9242
H 1203.15	9246
H 1203.16	9215
H 1203.17	9211
H 1203.18	9224
H 1203.19	9218
H 1203.20	9247
H 1203.21	9239
H 1203.22	9212
H 1203.23	9219
H 1203.24	9210
H 1204.1a	9254
H 1204.1b	9255
H 1204.2	9259
H 1204.3	9257
H 1204.4	9258
H 1204.5	9235
H 1204.6	9260
H 1204.7	9248
H 1204.8	9253
H 1204.9	9240
H 1204.10	9249
H 1204.11	9250
H 1204.12	9252
H 1204.13	9236
H 1204.14	9217
H 1204.15	9238
H 1204.16	9221
H 1204.17	9237
H 1204.18	9256
H 1204.19	9241
H 1204.20	9261
H 1204.21	9244
H 1204.22	9225
H 1204.23	9214

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1205	8415
H 1206	8416
H 1207	8417
H 1208	8418
H 1209	8419
H 1210	8420
H 1211	8421
H 1212	8422
H 1213	8423
H 1214	8424
H 1215	8425
H 1216	8426
H 1217	8427
H 1218	8428
H 1219	8429
H 1220	8430
H 1221	8431
H 1222	8432
H 1223	8433
H 1224	8434
H 1225	8435
H 1226	8436
H 1227	8437
H 1228	8438
H 1229	8439
H 1230	8440
H 1231	8441
H 1232	8442
H 1233	8443
H 1234	8444
H 1235	8445
H 1236	8446
H 1237	8447
H 1238	8448
H 1239	8449
H 1240	8450

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1241	8451
H 1242	8452
H 1243	8453
H 1244	8454
H 1245	8455
H 1246	8456
H 1247	8457
H 1248	8458
H 1249	8459
H 1250	8460
H 1251	8461
H 1252	8462
H 1253	8463
H 1254	8464
H 1255	8465
H 1256	8466
H 1257	8467
H 1258	8468
H 1259	8469
H 1260	8470
H 1261	8471
H 1262	8472
H 1263	8473
H 1264	8474
H 1265	8475
H 1266	8476
H 1267	8477
H 1268	8478
H 1269	8479
H 1270	8480
H 1271	8481
H 1272	8482
H 1273	8483
H 1274	8484
H 1275	8485
H 1276	8486

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1277	8488
H 1278	8489
H 1279	8490
H 1280	8491
H 1281	8492
H 1282	8493
H 1283	8494
H 1284	8495
H 1284.13b	4208
H 1285	8496
H 1286	8497
H 1287	8498
H 1288	8499
H 1289	8500
H 1290	8501
H 1291	8502
H 1292	8503
H 1293	8505
H 1294	8507
H 1295	8508
H 1296	8509
H 1297	8510
H 1298	8511
H 1299	8512
H 1300	8513
H 1301	8514
H 1302	8515
H 1303	8516
H 1304	8517
H 1305	8518
H 1306	8519
H 1307	8520
H 1308	8523
H 1308.3	6739
H 1309	8524
H 1310	8525

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1311	8526
H 1312	8527
H 1313	8528
H 1314	8529
H 1315	8530
H 1316	8531
H 1317	8532
H 1318	8533
H 1319	8534
H 1320	8535
H 1321	8536
H 1322	8539
H 1323	8540
H 1324	8541
H 1325	8542
H 1326	8543
H 1327	8544
H 1328	8545
H 1329	8546
H 1330	8547
H 1331	8548
H 1332	8549
H 1333	8550
H 1334	8551
H 1335	8552
H 1336	8553
H 1337	8554
H 1338	8555
H 1339	8556
H 1340	8557
H 1341	8558
H 1342	8559
H 1343	8560
H 1344	8561
H 1345	8562
H 1346	8563

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1347	8564
H 1348	8565
H 1349	8566
H 1350	8568
H 1351	8567
H 1352	8569
H 1353	8570
H 1354	8571
H 1355	8572
H 1356	8573
H 1357	8574
H 1358	8575
H 1359	8576
H 1360	8578
H 1361	8579
H 1362	8580
H 1363	8581
H 1364	8582
H 1365	8583
H 1366	8584
H 1367	8585
H 1368	8586
H 1369	8587
H 1370	8588
H 1371	8589
H 1372	8590
H 1373	8591
H 1374	8592
H 1375	8593
H 1376	8594
H 1377	8595
H 1378	8596
H 1379	8597
H 1380	8598
H 1381	8599
H 1382	8600

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1383	8601
H 1384	8602
H 1385	8603
H 1386	8604
H 1387	8605
H 1388	8606
H 1389	8607
H 1390	8608
H 1391	8609
H 1392	8610
H 1393	8611
H 1394	8612
H 1395	8613
H 1396	8614
H 1397	8615
H 1398	8616
H 1399	8617
H 1400	8618
H 1401	8619
H 1402	8620
H 1403	8621
H 1404	8622
H 1405	8623
H 1406	8624
H 1407	8625
H 1408	8626
H 1409	8627
H 1410	8628
H 1411	8629
H 1412	8630
H 1413	8631
H 1414	8632
H 1415	8633
H 1416	8634
H 1417	8635
H 1418	8636

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1419	8637
H 1420	8638
H 1421	8639
H 1422	8640
H 1423	8641
H 1424	8642
H 1425	8643
H 1426	8644
H 1427	8645
H 1428	8646
H 1429	8647
H 1430	8648
H 1431	8649
H 1432	8650
H 1433	8651
H 1434	8652
H 1435	8653
H 1436	8654
H 1437	8655
H 1438	8656
H 1439	8657
H 1440	8658
H 1441	8659
H 1442	8660
H 1443	8661
H 1444	8662
H 1445	8663
H 1446	8664
H 1447	8665
H 1448	8666
H 1449	8667
H 1450	8668
H 1451	8669
H 1452	8670
H 1453	8671
H 1454	8672

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1455	8673
H 1456	8674
H 1457	8675
H 1458	8676
H 1459	8677
H 1460	8678
H 1461	8679
H 1462	8680
H 1463	8681
H 1464	8682
H 1465	8683
H 1466	8684
H 1467	8685
H 1468	8686
H 1469	8687
H 1470	8688
H 1471	8689
H 1472	8690
H 1473	8691
H 1474	8692
H 1475	8693
H 1476	8694
H 1477	8695
H 1478	8696
H 1479	8697
H 1480	8698
H 1481	8699
H 1482	8700
H 1483	8701
H 1484	8702
H 1485	8703
H 1486	8704
H 1487	8705
H 1488	8706
H 1489	8707
H 1490	8708

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1491	8709
H 1492	8710
H 1493	8711
H 1494	8712
H 1495	8713
H 1496	8714
H 1497	8715
H 1498	8716
H 1499	8717
H 1500.1	8718
H 1500.2	8409
H 1501	8719
H 1502	8720
H 1503	8721
H 1504	8722
H 1505	8723
H 1506	8724
H 1507	8725
H 1508	8726
H 1509	8727
H 1510	8728
H 1511	8729
H 1512	8730
H 1513	8731
H 1514	8732
H 1515	8733
H 1516	8734
H 1517	8735
H 1518	8736
H 1519	8737
H 1520	8738
H 1521	8739
H 1522	8740
H 1523	8741
H 1524	8742
H 1525	8743

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1526	8744
H 1527	8745
H 1528	8746
H 1529	8747
H 1530	8748
H 1531	8749
H 1532	8750
H 1533	8751
H 1534	8752
H 1535	8753
H 1536	8754
H 1537	8755
H 1538	8756
H 1539	8757
H 1540	8758
H 1541	8759
H 1542	8760
H 1543	8761
H 1544	8762
H 1545	8763
H 1546	8764
H 1547	8765
H 1548	8766
H 1549	8767
H 1550	8768
H 1551	8769
H 1552	8770
H 1553	8771
H 1554	8772
H 1555	8773
H 1556	8774
H 1557	8775
H 1558	8776
H 1559	8777
H 1560	8778
H 1561	8779

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1562	8780
H 1563	8781
H 1564	8782
H 1565	8783
H 1566	8784
H 1567	8785
H 1568	8786
H 1569	8787
H 1570	8788
H 1571	8789
H 1572	8790
H 1573	8791
H 1574	8792
H 1575	8793
H 1576	8794
H 1577	8795
H 1578	8796
H 1579	8797
H 1580	8798
H 1581	8799
H 1582	8800
H 1583	8801
H 1584	8804
H 1585	8805
H 1586	8806
H 1587	8807
H 1588	8808
H 1589	8809
H 1590	8810
H 1591	8811
H 1592	8812
H 1593	8813
H 1594	8814
H 1595	8815
H 1596	8816
H 1597	8817

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1598	8818
H 1599	8819
H 1600	8820
H 1601	8821
H 1602	8822
H 1603	8823
H 1604	8824
H 1605	8825
H 1606	8826
H 1607	8827
H 1608	8828
H 1609	8829
H 1610	8830
H 1611	8831
H 1612	8832
H 1613	8833
H 1614	8834
H 1615	8835
H 1616	8836
H 1617	8837
H 1618	8838
H 1619	8839
H 1620	8840
H 1621	8841
H 1622	8842
H 1623	8843
H 1624	8844
H 1625	8845
H 1626	8846
H 1627	8847
H 1627	14588
H 1628	8848
H 1629	8849
H 1630	8850
H 1631	8851
H 1632	8852

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1633	8853
H 1634	8854
H 1635	8855
H 1636	8856
H 1637	8857
H 1638	8858
H 1639	8859
H 1640	8860
H 1641	8861
H 1642	8862
H 1643	8863
H 1644	8864
H 1645	8865
H 1646	8866
H 1647	8867
H 1648	8868
H 1649	8869
H 1650	8870
H 1651	8871
H 1652	8872
H 1653	8873
H 1654	8874
H 1655	8875
H 1656	8876
H 1657	8877
H 1658	8878
H 1659	8879
H 1660	8880
H 1661	8881
H 1662	8882
H 1663	8883
H 1664	8884
H 1665	8885
H 1666	8886
H 1667	8887
H 1668	8888

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1669	8889
H 1670	8890
H 1671	8891
H 1672	8892
H 1673	8893
H 1674	8894
H 1675	8895
H 1676	8896
H 1677	8897
H 1678	8898
H 1679	8899
H 1680	8900
H 1681	8901
H 1682	8902
H 1683	8903
H 1684	8904
H 1685	8905
H 1686	8906
H 1687	8907
H 1687.5	14305
H 1687.6	908
H 1688	8908
H 1689	8909
H 1690	8910
H 1691	8911
H 1692	8912
H 1693	8913
H 1694	8914
H 1695	8915
H 1696-8916	
H 1697	8917
H 1698	8918
H 1699	8919
H 1700	8920
H 1701	8922
H 1702	8924

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1703	8926
H 1704	8928
H 1705	8929
H 1706	8930
H 1707	8931
H 1708	8932
H 1709	8933
H 1710	8934
H 1711	8935
H 1712	8936
H 1713	8937
H 1714	8938
H 1715	8939
H 1716	8940
H 1717	8941
H 1718	8942
H 1719	8943
H 1720	8944
H 1721	8945
H 1722	8946
H 1723	8947
H 1724	8948
H 1725	8949
H 1728	9050
H 1729	9051
H 1729.1	15744
H 1730	9052
H 1731.1	9053
H 1731.2	9067
H 1732	9054
H 1733	9055
H 1734	9056
H 1735	9057
H 1736	9058
H 1737	9059
H 1738	9060

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1739	9061
H 1740	9062
H 1741	9063
H 1742	9064
H 1743	9065
H 1744	9066
H 1745	9068
H 1746	9069
H 1747	9070
H 1748	9071
H 1749	9072
H 1750.1	9073
H 1750.2	9198
H 1751	9074
H 1752	9075
H 1753	9076
H 1754	9077
H 1755	9078
H 1756	9079
H 1757	9080
H 1758	9081
H 1759.1	9082
H 1759.2	9197
H 1760.1	9083
H 1760.2	9198
H 1761	9084
H 1762	9085
H 1763	9086
H 1764	9087
H 1765	9088
H 1766.1	9089
H 1766.2	9198
H 1767	9090
H 1768.1	9091
H 1768.2	9198
H 1769	9092

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1770	9093
H 1771	9094
H 1772	9095
H 1773	9096
H 1774	9097
H 1775	9098
H 1776	9099
H 1777	9100
H 1778	9101
H 1779	9102
H 1780	9103
H 1781	9104
H 1782	9105
H 1783	9106
H 1784	9107
H 1785	9108
H 1786	9109
H 1787	9110
H 1788	9111
H 1789	9112
H 1790	9113
H 1791	9114
H 1792	9115
H 1793	9116
H 1794	9117
H 1795	9118
H 1796	9119
H 1797	9120
H 1798	9121
H 1799	9122
H 1800	9123
H 1801	9124
H 1802	9125
H 1803	9126
H 1804	9127
H 1805	9128

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1805.1	5304
H 1806	9129
H 1807	9130
H 1808	9131
H 1809	9132
H 1810	9133
H 1811	9134
H 1812	9135
H 1813	9136
H 1814	9137
H 1815	9138
H 1816	9139
H 1817	9140
H 1818	9141
H 1819	9142
H 1820	9143
H 1821	9144
H 1822	9145
H 1823	9146
H 1824	9147
H 1825	9148
H 1826	9149
H 1827	9150
H 1828	9151
H 1829	9152
H 1830	9153
H 1831	9154
H 1832	9155
H 1832.18	3897
H 1832.19	3898
H 1832.20	3899
H 1832.21	3900
H 1832.22	3901
H 1832.23	3902
H 1832.24	3903
H 1832.25	3904

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1832.26	3905
H 1832.27	3906
H 1832.28	3907
H 1832.29	3908
H 1832.30	3909
H 1832.31	3910
H 1832.32	3911
H 1832.33	3912
H 1832.34	3913
H 1832.35	3914
H 1832.36	3915
H 1832.37	3916
H 1833	9156
H 1834	9157
H 1835	9158
H 1836	9159
H 1837	9160
H 1838	9161
H 1839	9162
H 1840	9163
H 1841	9164
H 1842	9165
H 1843	9166
H 1844	9167
H 1845	9168
H 1845.2	9040
H 1845.3	9041
H 1846	9169
H 1847	9170
H 1848	9171
H 1849	9172
H 1850	9173
H 1851	9174
H 1852	9175
H 1853	9176
H 1854	9177

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1855	9178
H 1856	9179
H 1857	9180
H 1858	9181
H 1859	9182
H 1860	9183
H 1861	9184
H 1862	9185
H 1863	9186
H 1864	9187
H 1865	9188
H 1866	9189
H 1867	9190
H 1868	9191
H 1869	9192
H 1870	9194
H 1871	8956
H 1872	8961
H 1873	8962
H 1874	8964
H 1875	8965
H 1876	8958
H 1877	8959
H 1882	8966
H 1883	8957
H 1884	8967
H 1885	8979
H 1886	8980
H 1887	8984
H 1888	8985
H 1889	9009
H 1890	9010
H 1891	9011
H 1892	9012
H 1893	8983
H 1894	8984

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1895	8978
H 1896	9006
H 1897	9017
H 1898	8996
H 1899	9018
H 1900	8987
H 1901	9019
H 1902	8988
H 1903	9029
H 1904	8989
H 1905	9030
H 1906	8997
H 1907	9009
H 1908	9020
H 1909	8999
H 1910	9021
H 1911	9000
H 1912	9022
H 1913	9001
H 1914	9023
H 1915	9002
H 1916	9003
H 1917	9024
H 1918	9004
H 1919	9005
H 1920	9025
H 1921	8996
H 1922	8974
H 1923	8976
H 1924	8977
H 1925.1	8315
H 1925.2	8313
H 1926.1	8314
H 1926.2	16601
H 1926.3	8338
H 1926.4	8342

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1926.5	8344
H 1926.6	8343
H 1926.7	8345
H 1926.8	8340
H 1926.9	8341
H 1926.10	8350
H 1926.11	8352
H 1926.12	8351
H 1926.13	8339
H 1926.14	8353
H 1926.15	8346
H 1926.16	8347
H 1926.17	8348
H 1926.18	8349
H 1926.19	8335
H 1926.20	8234
H 1926.21	8261
H 1926.22	8411
H 1927.1	8317
H 1927.2	8319
H 1927.3	8318
H 1927.4	8320
H 1927.5	8334
H 1928-1929	8321
H 1930.1	8323
H 1930.2	8324
H 1930.3	8325
H 1930.4	8326
H 1930.5	8327
H 1930.6	8328
H 1930.7	8329
H 1930.8	8330
H 1930.9	8331
H 1930.10	8332
H 1931	8410
H 1932	9262

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1933	9263
H 1934	9264
H 1935	9265
H 1936	9936
H 1937.B	9938
H 1937.A	9937
H 1938	9939
H 1939	9940
H 1940	9948
H 1941	9942
H 1942	9943
H 1943	9944
H 1944	9945
H 1945	9295
H 1946	9296
H 1947	9297
H 1948	9298
H 1949	9299
H 1950	9300
H 1951	9301
H 1952	9302
H 1953	9303
H 1954	9306
H 1955	9305
H 1956	9307
H 1957.1	9308
H 1957.2	9309
H 1958.1	9266
H 1958.2	9267
H 1958.3	9268
H 1958.4	9269
H 1958.5	9270
H 1958.6	9271
H 1958.7	9272
H 1958.8	9273
H 1958.9	9274

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1958.10	9275
H 1958.11	9276
H 1958.12	9277
H 1958.13	9291
H 1958.14	9278
H 1958.15	9279
H 1959	9280
H 1960	9281
H 1961	9282
H 1962	9283
H 1963	9284
H 1964	9285
H 1965	9286
H 1966	9287
H 1967.1	9288
H 1967.2	9289
H 1967.3	9290
H 1967.4	9292
H 1968	9293
H 1969	9294
H 1970	9310
H 1971.1	9304
H 1971.2	16607
H 1971.3	9316
H 1971.4	9361
H 1971.6	9360
H 1971.7	9315
H 1971.8	9353
H 1971.9	9934
H 1971.10	9405
H 1971.11	9947
H 1971.12	9340
H 1971.13	9350
H 1971.14	9313
H 1971.15	9448
H 1971.16	9356

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1971.17	16608
H 1971.18	9488
H 1971.19	9477
H 1971.20	9946
H 1971.21	9454
H 1971.22	9356
H 1971.23	9339
H 1971.24	9343
H 1972.1	9465
H 1972.2	9464
H 1972.3	9449
H 1972.4	9458
H 1972.5	9365
H 1972.6	9466
H 1972.7	9435
H 1972.8	9434
H 1973.1	9941
H 1973.2	9354
H 1973.3	9363
H 1973.4	9480
H 1973.5	9489
H 1973.5	9355
H 1973.6	9345
H 1973.7	9356
H 1973.8	9453
H 1973.9	9338
H 1973.10	9950
H 1973.11	9352
H 1973.12	9455
H 1973.13	9489
H 1973.14	9347
H 1973.15	9486
H 1973.16	9490
H 1973.17	9358
H 1973.18	9457
H 1973.19	9349

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1973.20	9491
H 1973.21	9327
H 1973.22	9328
H 1973.23	9359
H 1973.24	9333
H 1973.25	9459
H 1973.26	9935
H 1973.27	9470
H 1973.28	9311
H 1973.29	9471
H 1973.30	9492
H 1973.31	9385
H 1973.32	16612
H 1974	9508
H 1975	9509
H 1976	9510
H 1977	9511
H 1978	9512
H 1979	9513
H 1980	9514
H 1981	9515
H 1982	9516
H 1983	9517
H 1984	9518
H 1985	9519
H 1986	9520
H 1987	9521
H 1988	9522
H 1989	9523
H 1990	9524
H 1991	9525
H 1992	9526
H 1993	9527
H 1994	9528
H 1995	9529
H 1996	9530

Oud nummer	Nieuw nummer
H 1997	9531
H 1998	9532
H 1999	9533
H 2000	9534
H 2001	9535
H 2002	9536
H 2003	9537
H 2004	9539
H 2004	9538
H 2005	9540
H 2007	9541
H 2008	9542
H 2009	9543
H 2010	9544
H 2011	9545
H 2012	9546
H 2013	9547
H 2014	9548
H 2015	9549
H 2016	9550
H 2017	9551
H 2018	9552
H 2019	9553
H 2020-9554	
H 2021	9555
H 2022	9556
H 2023	9557
H 2024	9558
H 2025	9559
H 2026	9560
H 2027	9561
H 2028	9562
H 2029	9563
H 2030	9564
H 2031	9565
H 2032	9566

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2033	9567
H 2034	9568
H 2035	9569
H 2036	9570
H 2037	9571
H 2038	9572
H 2039	9573
H 2040	9574
H 2041	9575
H 2042	9576
H 2043	9577
H 2044	9578
H 2045	9579
H 2046	9580
H 2047	9581
H 2048	9582
H 2049	9583
H 2050	9584
H 2051	9585
H 2052	9586
H 2053	9587
H 2054	9588
H 2055	9589
H 2056	9590
H 2057	9591
H 2058	9592
H 2059	9593
H 2060	9594
H 2061	9595
H 2062	9596
H 2063	9597
H 2064	9598
H 2065	9599
H 2066	9600
H 2067	9601
H 2068	9602

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2069	9603
H 2070	9604
H 2071	9605
H 2072	9606
H 2073	9607
H 2074	9608
H 2075	9609
H 2076	9610
H 2077	9611
H 2078	9612
H 2079	9613
H 2080	9614
H 2081	9615
H 2082	9616
H 2083	9617
H 2084	9618
H 2085	9619
H 2086	9620
H 2087	9621
H 2088	9622
H 2089	9623
H 2090	9624
H 2091	9625
H 2092	9626
H 2093	9627
H 2094	9628
H 2095	9629
H 2096	9630
H 2097	9631
H 2098	9632
H 2099	9633
H 2100	9634
H 2101	9635
H 2102	9636
H 2103	9637
H 2104	9638

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2105	9639
H 2106	9640
H 2107	9641
H 2108	9642
H 2109	9643
H 2110	9644
H 2111	9645
H 2112	9646
H 2113	9647
H 2114	9648
H 2115	9649
H 2116	9650
H 2117	9651
H 2118	9652
H 2119	9653
H 2120	9654
H 2121	9655
H 2122	9656
H 2123	9657
H 2124	9658
H 2125	9659
H 2126	9660
H 2127	9661
H 2128	9662
H 2129	9663
H 2130	9664
H 2131	9665
H 2132	9666
H 2133	9667
H 2134	9668
H 2135	9669
H 2136	9670
H 2137	9671
H 2138	9672
H 2139	9673
H 2140	9674

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2141	9675
H 2142	9676
H 2143	9677
H 2144	9678
H 2145	9679
H 2146	9680
H 2147	9681
H 2148	9682
H 2149	9683
H 2150	9684
H 2151	9685
H 2152	9686
H 2153	9687
H 2154	9688
H 2155	9689
H 2156	9690
H 2157	9691
H 2158	9692
H 2159	9693
H 2160	9694
H 2161	9695
H 2162	9696
H 2163	9697
H 2164	9698
H 2165	9699
H 2166	9700
H 2167	9701
H 2168	9702
H 2169	9703
H 2170	9704
H 2171	9705
H 2172	9706
H 2173	9707
H 2174	9708
H 2175	9709
H 2176	9710

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2177	9711
H 2178	9712
H 2179	9713
H 2180	9714
H 2181	9715
H 2182	9716
H 2183	9717
H 2184	9718
H 2185	9719
H 2186	9720
H 2187	9721
H 2188	9722
H 2189	9723
H 2190	9724
H 2191	9725
H 2192	9726
H 2193	9727
H 2194	9728
H 2195	9729
H 2196	9730
H 2197	9731
H 2198	9732
H 2199	9733
H 2200	9734
H 2201	9735
H 2202	9736
H 2203	9737
H 2204	9738
H 2205	9739
H 2206	9740
H 2207	9741
H 2208	9742
H 2209	9743
H 2210	9744
H 2211	9745
H 2212	9746

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2213	9747
H 2214	9748
H 2215	9749
H 2216	9750
H 2217	9751
H 2218	9752
H 2219	9753
H 2220	9754
H 2221	9755
H 2222	9756
H 2223	9757
H 2224	9758
H 2225	9759
H 2226	9760
H 2227	9761
H 2228	9762
H 2229	9763
H 2230	9764
H 2231	9765
H 2232	9767
H 2233	9768
H 2234	9769
H 2235	9770
H 2236	9771
H 2237	9772
H 2238	9773
H 2239	9774
H 2240	9775
H 2241	9776
H 2242	9777
H 2243	9778
H 2244	9779
H 2245	9780
H 2246	9781
H 2247	9782
H 2248	9783

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2249	9784
H 2250	9785
H 2251	9786
H 2252	9787
H 2253	9788
H 2254	9789
H 2255	9790
H 2256	9791
H 2257	9792
H 2258	9793
H 2259	9794
H 2260	9795
H 2261	9796
H 2262	9797
H 2263	9798
H 2264	9799
H 2265	9800
H 2266	9801
H 2267	9802
H 2268	9803
H 2269	9804
H 2270	9805
H 2271	9806
H 2272	9807
H 2273	9808
H 2274	9809
H 2275	9810
H 2276	9811
H 2277	9812
H 2278	9813
H 2279	9814
H 2280	9815
H 2281	9816
H 2282	9817
H 2283	9818
H 2284	9819

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2285	9820
H 2286	9821
H 2287	9822
H 2288	9823
H 2289	9824
H 2290	9825
H 2291	9826
H 2292	9827
H 2293	9828
H 2294	9829
H 2295	9830
H 2296	9831
H 2297	9832
H 2298	9833
H 2299	9834
H 2300	9835
H 2301	9836
H 2302	9837
H 2303	9838
H 2304	9839
H 2305	9840
H 2306	9841
H 2307	9842
H 2308	9843
H 2309	9844
H 2310	9845
H 2311	9846
H 2312	9847
H 2313	9848
H 2314	9849
H 2315	9850
H 2316	9851
H 2317	9852
H 2318	9853
H 2319	9854
H 2320	9855

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2321	9856
H 2322	9857
H 2323	9858
H 2324	9859
H 2325	9860
H 2326	9861
H 2327	9872
H 2327	9862
H 2328	9873
H 2328	9863
H 2329	9874
H 2329	9864
H 2330	9865
H 2331	9866
H 2332	9867
H 2333	9868
H 2334	9869
H 2335	9870
H 2336	9871
H 2340	9875
H 2341	9876
H 2342	9877
H 2343	9878
H 2344	9879
H 2345	9880
H 2346	9881
H 2347	9882
H 2348	9883
H 2349	9884
H 2350	9885
H 2351	9886
H 2352	9887
H 2353	9888
H 2354	9889
H 2355	9890
H 2356	9891

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2357	9892
H 2358	9893
H 2359	9894
H 2360	9895
H 2361	9896
H 2362	9897
H 2363	9898
H 2364	9899
H 2365	9900
H 2366	9901
H 2367	9902
H 2368	9903
H 2369	9904
H 2370	9905
H 2371	9906
H 2372	9907
H 2373	9908
H 2374	9909
H 2375	9910
H 2376	9911
H 2377	9912
H 2378	9914
H 2379	9915
H 2380	9915
H 2381	9916
H 2382	9917
H 2383	9918
H 2384	9919
H 2385	9920
H 2386	9921
H 2387	9922
H 2388	9923
H 2389	9924
H 2390	9925
H 2391	9926
H 2392	9927

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2393	9928
H 2394	9929
H 2395	9930
H 2396	9931
H 2397	9932
H 2398	9384
H 2399	9381
H 2400	9382
H 2401	9376
H 2402	9377
H 2403	9373
H 2404	9374
H 2405	9371
H 2406	9378
H 2407	9379
H 2408	9366
H 2409	9367
H 2410	9375
H 2411	9368
H 2412	9369
H 2413	9388
H 2414	9390
H 2415	9396
H 2416	9397
H 2417	9402
H 2418	9403
H 2419	9404
H 2420	9391
H 2421	9392
H 2422	9393
H 2423	9394
H 2424	9395
H 2425	9398
H 2426	9399
H 2427	9400
H 2428	9401

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2429	9386
H 2430	9387
H 2431.1	9408
H 2431.2	9407
H 2431.3	9409
H 2431.4	9406
H 2431.5	16609
H 2432.1	9416
H 2432.2	9417
H 2432.3	9419
H 2433	9420
H 2434.1	9423
H 2434.2	9410
H 2434.3	9411
H 2434.4	9412
H 2434.5	9414
H 2434.6	9415
H 2434.7	9421
H 2434.8	9463
H 2434.9	9413
H 2434.10	9460
H 2435.1	9433
H 2435.2	9445
H 2435.3-4	9434
H 2435.5	9435
H 2435.6	9436
H 2435.7	9437
H 2435.8	9438
H 2436.1	9442
H 2436.2	9444
H 2436.3	9429
H 2436.4	9427
H 2436.5	9430
H 2436.6	9428
H 2436.7	9431
H 2437.1	9439

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2437.2	9440
H 2437.3	9441
H 2437.4	9452
H 2438.1	9424
H 2438.2	9425
H 2438.3	9426
H 2438.4	9450
H 2438.5	9447
H 2438.6	9346
H 2438.7	9422
H 2438.8	9461
H 2438.9	9337
H 2438.10	9362
H 2438.11	9335
H 2438.12	9462
H 2438.13	9443
H 2439	9496
H 2440	9497
H 2441	9498
H 2442	9504
H 2443	9493
H 2444	9494
H 2445	9499
H 2446	9500
H 2447	9505
H 2448	9502
H 2449	9506
H 2450	9507
H 2451	9502
H 2452	9503
H 2453	9489
H 2454	9952
H 2455	9953
H 2456	9954
H 2457	9955
H 2458	9956

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2459	9962
H 2460	9963
H 2461	9964
H 2462	9965
H 2463	9966
H 2464	9967
H 2465	9968
H 2466	9969
H 2467	9970
H 2468	9971
H 2469	9982
H 2470.bis	9984
H 2470	9983
H 2471	9974
H 2472	9986
H 2473	9988
H 2480	9959
H 2481	9976
H 2482	9977
H 2483	9978
H 2484	9979
H 2485	9980
H 2486	9981
H 2487	9989
H 2488	9990
H 2489.c	10063
H 2489.d	9958
H 2489.b	10060
H 2489.a	9961
H 2490.f	11037
H 2490.g	10065
H 2490.e	10049
H 2490.h	10203
H 2490.i	10059
H 2490.d	10088
H 2490.a	9972

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2490.b	10055
H 2490.c	10067
H 2491.h	9973
H 2491 a-g	10064
H 2492	10068
H 2493 B	10085
H 2493 A	10084
H 2494	10212
H 2495	10213
H 2496	10214
H 2497	10215
H 2498	10216
H 2499	10217
H 2500	10218
H 2501	10219
H 2502	10220
H 2503	10221
H 2504	10222
H 2505	10223
H 2506	10224
H 2507	10225
H 2508	10226
H 2509	10227
H 2510	10228
H 2511	10229
H 2512	10230
H 2513	10231
H 2514	10232
H 2515	10233
H 2516	10234
H 2517	10235
H 2518	10236
H 2519	10237
H 2520	10238
H 2521	10239
H 2522	10240

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2523	10241
H 2524	10242
H 2525	10243
H 2526	10244
H 2527	10245
H 2528	10246
H 2529	10247
H 2530	10248
H 2531	10249
H 2532	10250
H 2533	10251
H 2534	10252
H 2535	10253
H 2536	10254
H 2537	10255
H 2538	10256
H 2539	10257
H 2540	10258
H 2541	10259
H 2542	10260
H 2543	10261
H 2544	10262
H 2545	10263
H 2546	10264
H 2547	10265
H 2548	10266
H 2549	10267
H 2550	10268
H 2551	10269
H 2552	10270
H 2553	10271
H 2554	10273
H 2555	10274
H 2556	10275
H 2557	10276
H 2558	10277

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2559	10278
H 2560	10279
H 2561	10280
H 2562	10281
H 2563	10282
H 2564	10283
H 2565	10284
H 2566	10285
H 2567	10286
H 2568	10287
H 2569	10288
H 2570	10289
H 2571	10290
H 2572	10291
H 2573	10292
H 2574	10293
H 2575	10294
H 2576	10295
H 2577	10296
H 2578	10297
H 2579	10298
H 2580	10299
H 2581	10300
H 2582	10301
H 2583	10302
H 2584	10303
H 2585	10304
H 2586	10306
H 2587	10307
H 2588	10308
H 2589	10310
H 2590	10311
H 2591	10312
H 2592	10313
H 2593	10314
H 2594	10315

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2595	10316
H 2596	10317
H 2597	10318
H 2598	10319
H 2599	10320
H 2600	10321
H 2601	10322
H 2602	10323
H 2603	10324
H 2604	10325
H 2605	10326
H 2606	10327
H 2607	10328
H 2608	10329
H 2609	10330
H 2610	10331
H 2611	10332
H 2612	10333
H 2613	10334
H 2614	10335
H 2615	10336
H 2616	10337
H 2617	10338
H 2618	10339
H 2619	10340
H 2620	10341
H 2621	10342
H 2622	10343
H 2623	10344
H 2624	10345
H 2625	10346
H 2626	10347
H 2627	10348
H 2628	10349
H 2629	10350
H 2630	10351

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2631	10352
H 2632	10353
H 2633	10354
H 2634	10355
H 2635	10356
H 2636	10357
H 2637	10358
H 2638	10359
H 2639	10360
H 2640	10361
H 2641	10362
H 2642	10363
H 2643	10364
H 2644	10365
H 2645	10366
H 2646	10367
H 2647	10368
H 2648	10369
H 2649	10370
H 2650	10371
H 2651	10372
H 2652	10373
H 2653	10374
H 2654	10375
H 2655	10376
H 2656	10377
H 2657	10378
H 2658	10380
H 2659	10381
H 2660	10382
H 2661	10383
H 2662	10384
H 2663	10385
H 2664	10386
H 2665	10387
H 2666	10388

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2667	10389
H 2668	10390
H 2669	10391
H 2670	10392
H 2671	10393
H 2672	10394
H 2673	10395
H 2674	10396
H 2675	10397
H 2676	10398
H 2677	10399
H 2678	10400
H 2679	10401
H 2680	10402
H 2681	10403
H 2682	10404
H 2683	10405
H 2684	10406
H 2685	10407
H 2686	10408
H 2687	10409
H 2688	10410
H 2689	10411
H 2690	10412
H 2691	10413
H 2692	10414
H 2693	10415
H 2694	10416
H 2695	10417
H 2696	10418
H 2697	10419
H 2698	10420
H 2699	10421
H 2700	10422
H 2701	10423
H 2702	10424

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2703	10425
H 2704	10426
H 2705	10427
H 2706	10428
H 2707	10429
H 2708	10430
H 2709	10431
H 2710	10432
H 2711	10433
H 2712	10434
H 2713	10435
H 2714	10437
H 2715	10438
H 2716	10439
H 2717	10440
H 2718	10441
H 2719	10442
H 2720	10443
H 2721	10444
H 2722	10446
H 2723	10447
H 2724	10448
H 2725	10449
H 2726	10450
H 2727	10451
H 2728	10452
H 2729	10453
H 2730	10454
H 2731	10455
H 2732	10456
H 2733	10457
H 2734	10458
H 2735	10459
H 2736	10460
H 2737	10461
H 2738	10462

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2739	10463
H 2740	10464
H 2741	10466
H 2742	10467
H 2743	10468
H 2744	10469
H 2745	10471
H 2746	10472
H 2747	10473
H 2748	10475
H 2749	10476
H 2750	10477
H 2751	10478
H 2752	10479
H 2753	10480
H 2754	10481
H 2755	10482
H 2756	10483
H 2757	10484
H 2758	10485
H 2759	10486
H 2760	10487
H 2761-10488	
H 2762	10489
H 2763	10490
H 2764	10491
H 2765	10492
H 2766	10493
H 2767	10494
H 2768	10495
H 2769	10496
H 2770	10497
H 2771	10498
H 2772	10499
H 2773	10500
H 2774	10501

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2775	10502
H 2776	10503
H 2777	10504
H 2778	10505
H 2779	10506
H 2780	10507
H 2781	10508
H 2782	10509
H 2783	10510
H 2784	10511
H 2785	10512
H 2786	10513
H 2787	10514
H 2788	10515
H 2789	10516
H 2790	10517
H 2791	10518
H 2792	10519
H 2793	10520
H 2794	10521
H 2795	10522
H 2796	10523
H 2797	10524
H 2798	10525
H 2799	10526
H 2800	10527
H 2801	10528
H 2802	10529
H 2803	10530
H 2804	10531
H 2805	10532
H 2806	10533
H 2807	10534
H 2808	10535
H 2809	10536
H 2810	10537

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2811	10538
H 2812	10539
H 2813	10540
H 2814	10541
H 2815	10542
H 2816	10543
H 2817	10544
H 2818	10545
H 2819	10546
H 2820	10547
H 2821	10548
H 2822	10549
H 2823	10550
H 2824	10551
H 2825	10552
H 2826	10553
H 2827	10554
H 2828	10555
H 2829	10556
H 2830	10557
H 2831	10558
H 2832	10559
H 2833	10560
H 2834	10561
H 2835	10562
H 2836	10563
H 2837	10564
H 2838	10565
H 2839	10566
H 2840	10567
H 2841	10568
H 2842	10570
H 2843	10571
H 2844	10572
H 2845	10573
H 2846	10574

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2847	10575
H 2848	10576
H 2849	10577
H 2850	10578
H 2851	10579
H 2852	10580
H 2853	10581
H 2854	10582
H 2855	10583
H 2856	10584
H 2857	10585
H 2858	10586
H 2859	10587
H 2860	10588
H 2861	10589
H 2862	10590
H 2863	10591
H 2864	10592
H 2865	10593
H 2866	10594
H 2867	10595
H 2868	10596
H 2869	10597
H 2869.1	10116
H 2870	10598
H 2871	10599
H 2872	10600
H 2873	10601
H 2874	10602
H 2875	10603
H 2876	10604
H 2877	10605
H 2878	10606
H 2879	10607
H 2880	10608
H 2881	10609

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2882	10610
H 2883	10611
H 2884	10612
H 2885	10613
H 2886	10614
H 2887	10615
H 2888	10616
H 2889	10617
H 2890	10618
H 2891	10619
H 2892	10620
H 2893	10621
H 2894	10622
H 2895	10623
H 2896	10624
H 2897	10625
H 2898	10626
H 2899	10627
H 2900	10628
H 2901	10629
H 2902	10630
H 2903	10631
H 2904	10632
H 2905	10633
H 2906	10634
H 2907	10635
H 2908	10636
H 2909	10637
H 2910	10638
H 2911	10639
H 2912	10640
H 2913	10641
H 2914	10642
H 2915	10643
H 2916	10644
H 2917	10645

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2918	10646
H 2919	10647
H 2920	10648
H 2921	10649
H 2922	10650
H 2923	10651
H 2924	10652
H 2925	10653
H 2926	10654
H 2927	10655
H 2928	10656
H 2929	10657
H 2930	10658
H 2931	10659
H 2932	10660
H 2933	10661
H 2934	10662
H 2935	10663
H 2936	10664
H 2937	10665
H 2938	10666
H 2939	10667
H 2940	10668
H 2941	10669
H 2942	10670
H 2943	10671
H 2944	10672
H 2945	10673
H 2946	10674
H 2947	10675
H 2948	10676
H 2949	10677
H 2950	10678
H 2951	10679
H 2952	10680
H 2953	10681

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2954	10683
H 2954	10682
H 2955	10684
H 2956	10685
H 2957	10686
H 2959	10687
H 2960	10688
H 2961	10689
H 2962	10690
H 2963	10691
H 2964	10692
H 2965	10693
H 2966	10694
H 2967	10695
H 2968	10696
H 2969	10697
H 2970	10699
H 2971	10701
H 2972	10703
H 2973	10704
H 2974	10706
H 2975	10708
H 2976	10710
H 2977	10712
H 2978	10713
H 2979	10715
H 2980	10716
H 2981	10717
H 2982	10718
H 2983	10720
H 2984	10721
H 2985	10722
H 2986	10723
H 2987	10724
H 2988	10725
H 2989	10726

Oud nummer	Nieuw nummer
H 2990	10727
H 2991	10728
H 2992	10729
H 2993	10730
H 2994	10731
H 2995	10732
H 2996	10733
H 2997	10734
H 2998	10735
H 2999	10736
H 3000	10737
H 3001	10738
H 3002	10739
H 3003	10740
H 3004	10741
H 3005	10742
H 3006	10743
H 3007	10744
H 3008	10745
H 3009	10746
H 3010	10747
H 3011	10748
H 3012	10749
H 3013	10750
H 3014	10751
H 3015	10752
H 3016	10753
H 3017	10754
H 3018	10755
H 3019	10756
H 3020	10757
H 3021	10758
H 3022	10759
H 3023	10760
H 3024	10761
H 3025	10762

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3026	10763
H 3027	10764
H 3028	10765
H 3029	10766
H 3030	10767
H 3031	10768
H 3032	10769
H 3033	10770
H 3034	10771
H 3035	10772
H 3036	10773
H 3037	10774
H 3038	10775
H 3039	10776
H 3040	10777
H 3041	10778
H 3042	10779
H 3043	10780
H 3044	10781
H 3045	10782
H 3046	10783
H 3047	10784
H 3048	10785
H 3049	10786
H 3050	10787
H 3051	10788
H 3052	10789
H 3053	10790
H 3054	10791
H 3055	10792
H 3056	10793
H 3057	10794
H 3058	10795
H 3059	10796
H 3060	10797
H 3061	10798

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3062	10799
H 3063	10800
H 3064	10801
H 3065	10802
H 3066	10803
H 3067	10804
H 3068	10805
H 3069	10806
H 3070	10807
H 3071	10808
H 3072	10809
H 3073	10810
H 3074	10811
H 3075	10812
H 3076	10813
H 3077	10814
H 3078	10815
H 3079	10816
H 3080 D	10821
H 3080 E	10822
H 3080 C	10820
H 3080 B	10819
H 3080 A	10818
H 3080	10817
H 3081	10823
H 3082	10824
H 3083	10825
H 3084	10826
H 3085	10827
H 3086	10875
H 3087	10876
H 3088	10123
H 3089	10873
H 3090	10874
H 3091	10877
H 3092	10878

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3093	10879
H 3094	10880
H 3095	10881
H 3096	10882
H 3097	10883
H 3098	10884
H 3099	10885
H 3100	10886
H 3101	10887
H 3102	10888
H 3103	10889
H 3104	10890
H 3105	10891
H 3106	10892
H 3107	10893
H 3108	10894
H 3109	10895
H 3110	10896
H 3111	10897
H 3112	10898
H 3113	10899
H 3114	10900
H 3115	10901
H 3116	10902
H 3117	10903
H 3118	10904
H 3119	10905
H 3120	10906
H 3121	10907
H 3122	10908
H 3123	10909
H 3124	10910
H 3125	10911
H 3126	10912
H 3127	10913
H 3128	10914

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3129	10915
H 3130	10916
H 3131	10917
H 3132	10918
H 3133	10919
H 3134	10920
H 3135	10921
H 3136	10922
H 3137	10923
H 3138	10924
H 3139	10925
H 3140	10926
H 3141	10927
H 3142	10928
H 3143	10929
H 3144	10930
H 3145	10931
H 3146	10932
H 3147	10933
H 3148	10934
H 3149	10935
H 3150	10936
H 3151	10937
H 3152	10938
H 3153	10939
H 3154	10940
H 3155	10941
H 3156	10942
H 3157	10943
H 3158	10944
H 3159	10945
H 3160	10946
H 3161	10947
H 3162	10948
H 3163	10949
H 3164	10950

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3165	10951
H 3166	10952
H 3167	10953
H 3168	10954
H 3169	10955
H 3170	10956
H 3171	10957
H 3172	10958
H 3173	10959
H 3174	10960
H 3175	10961
H 3176	10962
H 3177	10963
H 3178	10964
H 3179	10966
H 3180	10967
H 3181	10968
H 3182	10969
H 3183	10970
H 3184	10971
H 3185	10972
H 3186	10973
H 3187	10974
H 3188	10975
H 3189	10976
H 3190	10977
H 3191	10978
H 3192	10979
H 3193	10980
H 3194	10981
H 3195	10982
H 3196	10983
H 3197	10984
H 3198	10985
H 3199	10986
H 3200	10987

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3201 C	10112
H 3201 A	11033
H 3201 B	11028
H 3202	10090
H 3203	10091
H 3204	10092
H 3205	10093
H 3206	10094
H 3207	10095
H 3208	10096
H 3209	10097
H 3210	10098
H 3211	10099
H 3212	10100
H 3213	10108
H 3214	10109
H 3215	10110
H 3216	10111
H 3217	10101
H 3217 bis	10102
H 3218	10103
H 3219	10104
H 3220	10105
H 3221	10106
H 3222	10113
H 3223	10114
H 3224	10115
H 3225	10117
H 3226	10118
H 3227	10119
H 3228	10120
H 3229	10121
H 3230-3231	10138
H 3232	10122
H 3233	10139
H 3234	10126

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3235	10124
H 3236	10129
H 3237	10125
H 3238	10135
H 3239	10136
H 3240	10131
H 3241	10132
H 3242	10133
H 3243	10137
H 3244	10127
H 3245	10128
H 3246.1	10154
H 3246.2	10158
H 3247.1	10153
H 3247.2	10157
H 3248.1	10156
H 3248.2	10158
H 3248.3	10160
H 3248.4	10158
H 3248.5	10160
H 3249	10151
H 3250.1	10159
H 3250.2	10164
H 3250.3	10163
H 3250.4	10162
H 3251.1	10204
H 3251.2-3	10184
H 3251.4	10165
H 3251.5	10186
H 3251.6	10169
H 3251.7	10168
H 3251.8	10166
H 3251.9	10161
H 3251.10	10181
H 3251.11	10168
H 3251.12	10162

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3252.1	10171
H 3252.2	10172
H 3252.3	10173
H 3252.4	10206
H 3253.1	10174
H 3253.2	10175
H 3253.3	10177
H 3253.4	10194
H 3254 C	10179
H 3254	10180
H 3255 D	10192
H 3255 C	10189
H 3255 A	10188
H 3255 B	10193
H 3256	10190
H 3257.1	10182
H 3257.2	10087
H 3258	11042
H 3259 H	10207
H 3259 I	10210
H 3259 K	10211
H 3259 L	10205
H 3259 F	10208
H 3259 G	10209
H 3259 E	10142
H 3259 B	10057
H 3259 A	10056
H 3259 C	10149
H 3259 D	10148
H 3260	10840
H 3274	10842
H 3275	10843
H 3276	10844
H 3277	10845
H 3278-3280	10140
H 3279	10141

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3280	10145
H 3281	10144
H 3282	10143
H 3283	10829
H 3284	10830
H 3285	10831
H 3286	10832
H 3287	10833
H 3288	10834
H 3289	40835
H 3290	10836
H 3291	10837
H 3292	10838
H 3293	10839
H 3294	10850
H 3295	10846
H 3296	10847
H 3297	10849
H 3297	10848
H 3299	10083
H 3300	11393
H 3301	11394
H 3302	11396
H 3303	11398
H 3304	11399
H 3305	11400
H 3306	11401
H 3307	11402
H 3308	41403
H 3309	11404
H 3310	11417
H 3311	11418
H 3312	11419
H 3313	11416
H 3314	11390
H 3315	11391

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3316.1	11392
H 3316.2	11421
H 3316.3	11495
H 3317.1	12984
H 3317.2	12985
H 3317.3	12986
H 3317.4	12987
H 3318	11406
H 3319	11407
H 3320	11408
H 3321	11409
H 3322	11411
H 3323	11412
H 3324	11413
H 3325	11414
H 3326.C	11410
H 3326.B	12990
H 3326.A	114Q5
H 3327.1	11415
H 3327.2	11584
H 3327.3	11469
H 3327.4	11610
H 3327.5	11608
H 3327.6	11491
H 3327.7	11494
H 3327.8	11490
H 3327.9	11420
H 3327.10	11478
H 3327.11	11489
H 3327.12	11607
H 3327.13	11488
H 3327.14	11583
H 3327.15	11587
H 3327.16	11578
H 3327.17	11490
H 3327.18	11487

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3327.19	11479
H 3327.20	11470
H 3327.21	11480
H 3327.22	11580
H 3327.23	11588
H 3328	11611
H 3329	11612
H 3330	11613
H 3331	11614
H 3332	11615
H 3333	11616
H 3334	11617
H 3335	11618
H 3336	11619
H 3337	11620
H 3338	11621
H 3339	11622
H 3340	11623
H 3341	11624
H 3342	11625
H 3343	11626
H 3344	11627
H 3345	11628
H 3346	11629
H 3347	11630
H 3348	11631
H 3349	11632
H 3350	11633
H 3351	11634
H 3352	11635
H 3353	11636
H 3354	11637
H 3355	11638
H 3356	11639
H 3357	11640
H 3358	11641

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3359	11642
H 3360	11643
H 3361	11644
H 3362	11645
H 3363	11646
H 3364	11647
H 3365	11648
H 3366	11649
H 3367	11650
H 3368	11651
H 3369	11652
H 3370	11653
H 3371	11654
H 3372	11655
H 3373	11656
H 3374	11657
H 3375	11658
H 3376	11659
H 3377	11660
H 3378	11661
H 3379	11662
H 3380	11663
H 3381	11664
H 3382	11665
H 3383	11666
H 3384	11667
H 3385	11668
H 3386	11669
H 3387	11670
H 3388	11671
H 3389	11672
H 3390	11673
H 3391	11674
H 3392	11675
H 3393	11676
H 3394	11677

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3395	11678
H 3396	11679
H 3397	11680
H 3398	11682
H 3399	11683
H 3400	11684
H 3401	11685
H 3402	11686
H 3403	11687
H 3404	11688
H 3405	11689
H 3406	11690
H 3407	11691
H 3408	11692
H 3409	11693
H 3410	11694
H 3411	11695
H 3412	11696
H 3413	11697
H 3414	11698
H 3415	11699
H 3416	11700
H 3417	11701
H 3418	11702
H 3419	11703
H 3420	41704
H 3421	11705
H 3422	11706
H 3423	11707
H 3424	11708
H 3425	11709
H 3426	11710
H 3427	11711
H 3428	11712
H 3429	11713
H 3430	11714

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3431	11715
H 3432	11716
H 3433	11717
H 3434	11718
H 3435	11719
H 3436	11720
H 3437	11721
H 3438	11722
H 3439	11723
H 3440	11724
H 3441	11725
H 3442	11726
H 3443	11727
H 3444	11728
H 3445	11729
H 3446	11730
H 3447	11731
H 3448	11732
H 3449	11733
H 3450	11734
H 3451	11735
H 3452	11736
H 3453	11737
H 3454	11738
H 3455	11739
H 3456	11740
H 3457	11741
H 3458	11742
H 3459	11743
H 3460	11744
H 3461	11745
H 3462	11746
H 3463	11747
H 3464	11748
H 3465	11749
H 3466	11750

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3467	11751
H 3468	11752
H 3469	11753
H 3470	11754
H 3471	11755
H 3472	11756
H 3473	11757
H 3474	11758
H 3475	11759
H 3476	11760
H 3477	11761
H 3478	11762
H 3479	11763
H 3480	11764
H 3481	11765
H 3482	11766
H 3483	11767
H 3484	11768
H 3485	11769
H 3486	11770
H 3487	11771
H 3488	11772
H 3489	11773
H 3490	11774
H 3491	11775
H 3492	11776
H 3493	11777
H 3494	11778
H 3495	11779
H 3496	11780
H 3497	11781
H 3498	11782
H 3499	11783
H 3500	11784
H 3501	11785
H 3502	11786

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3503	11787
H 3504	11788
H 3505	11789
H 3506	11790
H 3507	11791
H 3508	11793
H 3509	11794
H 3510	11795
H 3511	11796
H 3512	11797
H 3513	11798
H 3514	11799
H 3515	11800
H 3516	41801
H 3517	11802
H 3518	11803
H 3519	11804
H 3520	11805
H 3521	11806
H 3522	11807
H 3523	11808
H 3524	11809
H 3525	11810
H 3526	11811
H 3527	11812
H 3528	11590
H 3529	11591
H 3530.1	11514
H 3530.2	11515
H 3530.3	11516
H 3530.4	11517
H 3530.5	11518
H 3530.6	11519
H 3530.7	11520
H 3530.8	11521
H 3530.9	11522

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3530.10	11523
H 3530.11	11524
H 3530.12	11525
H 3530.13	11526
H 3530.14	11527
H 3530.15	11528
H 3530.16	11529
H 3530.17	11530
H 3530.18	11531
H 3530.19	11532
H 3530.20	11533
H 3531.1	11534
H 3531.2	11535
H 3531.3	11536
H 3531.4	11537
H 3531.5	11538
H 3531.6	11539
H 3531.7	11540
H 3531.8	11541
H 3531.9	11542
H 353140	11543
H 3531.11	11544
H 3531.12	11545
H 3531.13	11546
H 3531.14	11547
H 3531.15	11548
H 3531.16	11549
H 3531.17	11550
H 3531.18	11551
H 3531.19	11555
H 3531.19	11552
H 3531.20	11556
H 3531.21	11557
H 3531.22	11558
H 3531.23	11559
H 3531.24	11560

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3531.25	11561
H 3531.26	11562
H 3531.27	11563
H 3531.28	11564
H 3531.29	11565
H 3531.30	11566
H 3531.31	11567
H 3531.32	11568
H 3531.33	11569
H 3531.34	11570
H 3531.35	11571
H 3531.36	11572
H 3531.37	11573
H 3531.38	11574
H 3532.F-G	11501
H 3532.A	11579
H 3532.E	11505
H 3532.B-D	11501
H 3533.1-2	11506
H 3533.3	11502
H 3533.4	11504
H 3533.5	11508
H 3533.6	11507
H 3533.7	11503
H 3533.9	11501
H 3533.9	11506
H 3533.10	11509
H 3533.11-14	11512
H 3533.15	11553
H 3533.16	11511
H 3533.17	11504
H 3533.18	11511
H 3533.19	11509
H 3533.20	11577
H 3533.21	11508
H 3534.OR	11575

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3534.O	11500
H 3534.N	11497
H 3534.P-Q	11513
H 3534.G-H	11554
H 3534.L-M	11576
H 3534.A-F	11498
H 3534.I-K	11499
H 3535	11589
H 3536	11603
H 3537	11604
H 3538	11481
H 3539	11493
H 3540	11606
H 3541.1	11813
H 3541.2	11814
H 3541.3	11815
H 3541.4	11816
H 3541.5	11817
H 3541.6	11818
H 3541.7	11819
H 3541.8	11820
H 3541.9	11821
H 3541.10	11822
H 3542	11823
H 3543.1	11825
H 3543.2	11826
H 3543.3	11827
H 3544	11829
H 3545.1	11830
H 3545.2	11831
H 3545.3	11832
H 3545.4	11833
H 3545.5	11834
H 3545.6	11835
H 3545.7	11836
H 3545.8	11837

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3545.9-10	11838
H 3545.9	11839
H 3545.10	11840
H 3545.11	11841
H 3545.12	11842
H 3545.13	11843
H 3545.14	11844
H 3545.15-16	11845
H 3545.15	11846
H 3545.16	11847
H 3545.17	11848
H 3545.18	11849
H 3545.19	11850
H 3545.20	11851
H 3545.21	11852
H 3545.22	11853
H 3545.23	11854
H 3545.24	11855
H 3545.25	11856
H 3545.26	11857
H 3545.27	11858
H 3546	11597
H 3547	11599
H 3548	11602
H 3549	11859
H 3550	11860
H 3551	12539
H 3552	12540
H 3553	12541
H 3554	12542
H 3555	12543
H 3556	12544
H 3557	12545
H 3558	12546
H 3559	12547
H 3560	12548

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3561	12549
H 3562	12550
H 3563	12551
H 3564	12552
H 3565	12553
H 3566	12554
H 3567	12555
H 3568	12556
H 3569	12557
H 3570	12558
H 3571	12559
H 3572	12560
H 3573	12561
H 3574	12562
H 3575	12563
H 3576	12564
H 3577	12565
H 3578	12566
H 3579	12567
H 3580	12568
H 3581	12569
H 3582	12570
H 3583	12571
H 3584	12572
H 3585	12573
H 3586	12574
H 3587	12575
H 3588	12576
H 3589	12577
H 3590	12950
H 3591	12578
H 3592	12579
H 3593	12580
H 3594	12581
H 3595	12582
H 3596	12583

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3597	12671
H 3598	12672
H 3599	12673
H 3600	12674
H 3601.1	12587
H 3601.2	12588
H 3601.3	12589
H 3601.4	12666
H 3601.5	12669
H 3601.6	12670
H 3602	12590
H 3603.1	12585
H 3603.2	12697
H 3603.3	12665
H 3603.4	12586
H 3603.5	12584
H 3604 E	12656
H 3604 G	12664
H 3604 F	12641
H 3604 D	12945
H 3604 A	12675
H 3604 B	12676
H 3604 C	12657
H 3605	12698
H 3606	12699
H 3607	12700
H 3608	12701
H 3609	12702
H 3610	12703
H 3612	12704
H 3613	12705
H 3614	12706
H 3615	12707
H 3617	12708
H 3618	12709
H 3620	12710

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3621	12711
H 3622	12712
H 3623	12713
H 3624	12714
H 3625	12715
H 3626	12716
H 3627	12717
H 3628	12718
H 3629	12719
H 3630	12720
H 3631	12721
H 3632	12722
H 3633	12723
H 3634	12724
H 3635	12725
H 3636	12726
H 3637	12727
H 3638	12728
H 3639	12729
H 3640	12730
H 3641	12731
H 3642	12732
H 3643	12733
H 3644	12734
H 3645	12735
H 3646	12736
H 3647	12737
H 3648	12738
H 3649	12739
H 3650	12740
H 3651	12741
H 3652	12742
H 3653	12743
H 3654	12744
H 3655	12745
H 3656	12746

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3657	12747
H 3658	12748
H 3659	12749
H 3660	12750
H 3661	12751
H 3662	12752
H 3663	12753
H 3664	12754
H 3665	12755
H 3666	12756
H 3667	12757
H 3668	12758
H 3669	12759
H 3670	12760
H 3671	12761
H 3672	12762
H 3673	12763
H 3674	12764
H 3675	12765
H 3676	12771
H 3677	12772
H 3678	12773
H 3679	12774
H 3680	12775
H 3681	12776
H 3682	12777
H 3683	12778
H 3684	12779
H 3685	12780
H 3686	12781
H 3687	12782
H 3688	12783
H 3689	12784
H 3690	12785
H 3691	12786
H 3692	12787

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3693	12788
H 3694	12789
H 3695	12790
H 3696	12791
H 3697	12792
H 3698	12793
H 3699	12794
H 3700	12795
H 3701	12796
H 3702	12797
H 3703	12798
H 3704	12899
H 3705	12900
H 3706	12802
H 3707	12803
H 3708	12804
H 3709	12805
H 3710	12806
H 3711	12807
H 3712	12800
H 3713	12801
H 3714	12808
H 3715	12809
H 3716	12811
H 3717	12812
H 3718	12813
H 3719	12814
H 3720	12815
H 3721	12816
H 3722	12817
H 3723	12818
H 3724	12819
H 3725	12820
H 3726	12821
H 3727	12822
H 3728	12823

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3729	12824
H 3730	12825
H 3731	12826
H 3732	12827
H 3733	12828
H 3734	12829
H 3735	12830
H 3736	12831
H 3737	12832
H 3738	12833
H 3739	12834
H 3740	12835
H 3741	12836
H 3742	12837
H 3743	12838
H 3744	12839
H 3745	12840
H 3746	12841
H 3747	12842
H 3748	12843
H 3749	12844
H 3750	12845
H 3751	12846
H 3752	12847
H 3753	12848
H 3754	12849
H 3755	12850
H 3756	12851
H 3757	12852
H 3758	12853
H 3759	12854
H 3760	12855
H 3761	12856
H 3762	12857
H 3763	12858
H 3764	12859

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3765	12860
H 3766	12861
H 3767	12862
H 3768	12863
H 3769	12864
H 3770	12865
H 3771	12866
H 3772	12867
H 3773	12868
H 3774	12869
H 3775	12870
H 3776	12871
H 3777	12872
H 3778	12873
H 3779	12874
H 3780	12875
H 3781	12876
H 3782	12877
H 3783	12878
H 3784	12879
H 3785	12880
H 3786	12881
H 3787	12882
H 3788	12883
H 3789	12884
H 3790	12885
H 3791	12886
H 3792	12887
H 3793	12888
H 3794	12889
H 3795	12890
H 3796	12891
H 3797	12892
H 3798	12893
H 3799	12894
H 3800	12895

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3801	12896
H 3802	12897
H 3803	12898
H 3806	12901
H 3807	12902
H 3808	12903
H 3809	12904
H 3810	12905
H 3811	12906
H 3812	12907
H 3813	12908
H 3814	12909
H 3815	12910
H 3816	12911
H 3817	12912
H 3818	12913
H 3819	12914
H 3820	12915
H 3821	12916
H 3822	12917
H 3823	12918
H 3824	12919
H 3825	12920
H 3826	12921
H 3827	12922
H 3828	12924
H 3829	12927
H 3830	12928
H 3831	12929
H 3832	12930
H 3833	12931
H 3834	12932
H 3835	12933
H 3836	12934
H 3837	12935
H 3838	12936

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3839	12937
H 3840	12938
H 3841	12939
H 3842	12940
H 3843	12941
H 3844	12942
H 3845	12943
H 3846	12944
H 3847	12766
H 3848	12767
H 3849	12768
H 3850	12769
H 3851	12770
H 3852.1	12680
H 3852.2	12681
H 3852.3	12679
H 3852.4	12682
H 3853 L	12683
H 3853 J	12693
H 3853 I	12689
H 3853 H	12688
H 3853 Q	12678
H 3853 P	12666
H 3853 M	12692
H 3853 K	12690
H 3853 B	12685
H 3853 A	12681
H 3853 O	12684
H 3853 G	12687
H 3853 C	12686
H 3853 F	12695
H 3853 E	12694
H 3853 D	12691
H 3854	12973
H 3855	12974
H 3856	12975

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3857	12976
H 3858	12977
H 3859	12978
H 3860	12980
H 3861	12981
H 3862	12979
H 3863	12983
H 3864	12988
H 3865	12989
H 3866.1	13015
H 3866.2	13032
H 3866.3	12982
H 3867 D	13019
H 3867 E	13011
H 3867 C	13017
H 3867 B	13018
H 3867 A	12972
H 3868	13027
H 3869	13040
H 3870	13041
H 3871	13042
H 3872	13274
H 3873	13043
H 3874	13044
H 3875	13045
H 3876	13046
H 3877	13047
H 3878	13048
H 3879	13049
H 3880	13050
H 3881	13051
H 3882	13052
H 3883	13053
H 3884	13054
H 3885	13055
H 3886	13056

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3887	13057
H 3888	13058
H 3889	13059
H 3890	13060
H 3891	13061
H 3892	13062
H 3893	13063
H 3894	13064
H 3895	13065
H 3896	13066
H 3897	13067
H 3898	13068
H 3899	13069
H 3900	13070
H 3901	13071
H 3902	13072
H 3903	13073
H 3904	13074
H 3905	13075
H 3906	13076
H 3907	13077
H 3908	13078
H 3909	13079
H 3910	13080
H 3911	13081
H 3912	13082
H 3913	13083
H 3914	13084
H 3915	13085
H 3916	13086
H 3917	13087
H 3918	13088
H 3919	13089
H 3920	13090
H 3921	13091
H 3922	13092

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3923	13093
H 3924	13094
H 3925	13095
H 3926	13096
H 3927	13097
H 3928	13098
H 3929	13099
H 3930	13100
H 3931	13101
H 3932	13102
H 3933	13103
H 3934	13104
H 3935	13105
H 3936	13106
H 3937	13107
H 3938	13108
H 3939	13109
H 3940	13110
H 3941	13111
H 3942	13112
H 3943	13113
H 3944	13114
H 3945	13115
H 3946	13116
H 3947	13117
H 3948	13118
H 3949	13119
H 3950	13120
H 3951	13121
H 3952	13122
H 3953	13123
H 3954	13124
H 3955	13125
H 3956	13126
H 3957	13127
H 3958	13128

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3959	13129
H 3960	13130
H 3961	13131
H 3962	13132
H 3963	13133
H 3964	13134
H 3965	13135
H 3966	13136
H 3967	13137
H 3968	13138
H 3969	13139
H 3970	13140
H 3971	13141
H 3972	13142
H 3973	13143
H 3974	13144
H 3975	13145
H 3976	13146
H 3977	13147
H 3978	13148
H 3979	13149
H 3980	13150
H 3981	13151
H 3982	13152
H 3983	13153
H 3984	13154
H 3985	13155
H 3986	13156
H 3987	13157
H 3988	13158
H 3989	13159
H 3990	13160
H 3991	13161
H 3992	13162
H 3993	13163
H 3994	13164

Oud nummer	Nieuw nummer
H 3995	13165
H 3996	13166
H 3997	13167
H 3998	13168
H 3999	13169
H 4000	13170
H 4001	13171
H 4002	13172
H 4003	13173
H 4004	13174
H 4005	13175
H 4006	13176
H 4007	13177
H 4008	13178
H 4009	13179
H 4010	13180
H 4011	13181
H 4012	13182
H 4013	13183
H 4014	13184
H 4015	13185
H 4016	13186
H 4017	13187
H 4018	13188
H 4019	13189
H 4020	13190
H 4021	13191
H 4022	13192
H 4023	13193
H 4024	13194
H 4025	13195
H 4026	13196
H 4027	13197
H 4028	13198
H 4029	13199
H 4030	13200

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4031	13201
H 4032	13202
H 4033	13203
H 4034	13204
H 4035	13205
H 4036	13206
H 4037	13207
H 4038	13208
H 4039	13209
H 4040	13210
H 4041	13211
H 4042	13212
H 4043	13213
H 4044	13214
H 4045	13215
H 4046	13216
H 4047	13217
H 4048	13218
H 4049	13219
H 4050	13220
H 4051	13221
H 4052	13222
H 4053	13223
H 4054	13224
H 4055	13225
H 4056	13226
H 4057	13227
H 4058	13228
H 4059	13229
H 4060	13230
H 4061	13231
H 4062	13232
H 4063	13233
H 4064	13234
H 4065	13235
H 4066	13236

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4067	13237
H 4068	13238
H 4069	13239
H 4070	13240
H 4071	13241
H 4072	13242
H 4073	13243
H 4074	13246
H 4075	13248
H 4076	13249
H 4077	13250
H 4078	13251
H 4079	13252
H 4080	13253
H 4081	13254
H 4082	13255
H 4083	13256
H 4084	13257
H 4085	13258
H 4086	13259
H 4087	13260
H 4088	13261
H 4089	13262
H 4090	13263
H 4091	13264
H 4092	13265
H 4093	13266
H 4094	13267
H 4095	13268
H 4096	13269
H 4097	13270
H 4098	13271
H 4099	13272
H 4100	13273
H 4101	13275
H 4102	13276

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4103	13277
H 4104	13278
H 4105	13279
H 4106	13280
H 4107	13281
H 4108	13282
H 4109	13283
H 4110	13284
H 4111	13285
H 4112	13286
H 4113	13287
H 4114	13288
H 4115	13289
H 4116	13290
H 4117	13291
H 4118	13292
H 4119	13293
H 4120	13294
H 4121	13295
H 4122	13296
H 4123	13297
H 4124	13298
H 4125	13299
H 4126	13300
H 4127	13301
H 4128	13302
H 4129	13303
H 4130	13304
H 4131	13305
H 4132	13306
H 4133	13307
H 4134	13308
H 4135	13309
H 4136	13310
H 4137	13311
H 4138	13312

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4139	13313
H 4140	13314
H 4141	13315
H 4142	13316
H 4143	13317
H 4144	13318
H 4145	13319
H 4146	13320
H 4147	13321
H 4148	13322
H 4149	13323
H 4150	13324
H 4151	13325
H 4152	13326
H 4153	13327
H 4154	13328
H 4155	13329
H 4156	13330
H 4157	13331
H 4158	13332
H 4159	13333
H 4160	13334
H 4161	13335
H 4162	13336
H 4163	13337
H 4164	13338
H 4165	13339
H 4166	13340
H 4167	13341
H 4168	13342
H 4169	13343
H 4170	13344
H 4171	13345
H 4172	13346
H 4173	13347
H 4174	13348

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4175	13349
H 4176	13350
H 4177	13351
H 4178	13352
H 4179	13353
H 4180	13354
H 4181	13355
H 4182	13356
H 4183	13357
H 4184	13358
H 4185	13359
H 4186	13360
H 4187	13361
H 4188	13362
H 4189	13363
H 4190	13364
H 4191	13365
H 4192	13366
H 4193	13367
H 4194	13368
H 4195	13369
H 4196	13370
H 4197	13371
H 4198	13372
H 4199	13373
H 4200	13374
H 4201	13375
H 4202	13376
H 4203	13377
H 4204	13378
H 4205	13379
H 4206	13380
H 4207	13381
H 4208	43382
H 4209	13383
H 4210	13384

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4211	13385
H 4212	13386
H 4213	13387
H 4214	13388
H 4215	13389
H 4216	13390
H 4217	13391
H 4218	13392
H 4219	13393
H 4220	13394
H 4221	13395
H 4222	13396
H 4223	13397
H 4224	13398
H 4225	13399
H 4226	13400
H 4227	13401
H 4228	13402
H 4229	13403
H 4230	13404
H 4231	13405
H 4232	13406
H 4233	13407
H 4234	13408
H 4235	13409
H 4236	13410
H 4237	13411
H 4238	13412
H 4239	13413
H 4240	13414
H 4241	13415
H 4242	13416
H 4243	13417
H 4244	13418
H 4245	13419
H 4246	13420

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4247	13421
H 4248	43422
H 4249	13423
H 4250	13424
H 4251	13425
H 4252	13426
H 4253	13427
H 4254	13428
H 4255	13429
H 4256	13430
H 4257	13431
H 4258	13432
H 4259	13433
H 4260	13434
H 4261	13435
H 4262	13436
H 4263	13437
H 4264	13438
H 4265	13439
H 4266	13440
H 4267	13441
H 4268	13442
H 4269	13443
H 4270	13444
H 4271	13445
H 4272	13446
H 4273	13447
H 4274	13448
H 4275	13449
H 4276	13450
H 4277	13451
H 4278	13452
H 4279	13453
H 4280	13454
H 4281	13455
H 4282	13456

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4283	13457
H 4284	13458
H 4285	13244
H 4286	13459
H 4287	13245
H 4288	13460
H 4289	13461
H 4290	13466
H 4291	13465
H 4292.1	13039
H 4292.2	13035
H 4292.3	13037
H 4292.4	13038
H 4292.5	13036
H 4292.6	13034
H 4293	13033
H 4294	13472
H 4295	13474
H 4296	13475
H 4297	13476
H 4298	13477
H 4299	13478
H 4300	13479
H 4301	13481
H 4302	13482
H 4303	13483
H 4304	13484
H 4305.1-3	13471
H 4305.4	13485
H 4305.5	13486
H 4305.6	13487
H 4307.1	13473
H 4307.2	13480
H 4308.1	13493
H 4308.2	13811
H 4308.3	13491

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4308.4	13498
H 4308.5	13505
H 4308.6	13804
H 4308.7	13526
H 4308.8	13805
H 4308.9-10	13494
H 4308.11	13563
H 4308.12	13471
H 4308.13	13523
H 4308.14	13548
H 4308.15	15660
H 4308.16	13500
H 4308.17	13546
H 4308.18	13498
H 4308.19	13522
H 4308.20-21	13494
H 4308.23	13525
H 4308.24	13724
H 4308.25	13807
H 4308.27	13562
H 4308.28	15274
H 4308.29	13497
H 4308.30	13553
H 4308.31	13554
H 4308.32	13520
H 4308.33	13521
H 4308.34	13549
H 4308.35	12677
H 4308.36	13808
H 4308.37	13550
H 4308.38	13516
H 4309.1	13551
H 4309.2	13552
H 4309.3	13512
H 4309.6-7	13809
H 4309.8	13802

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4309.9	13524
H 4310.1	13514
H 4310.2	13500
H 4310.3	13492
H 4310.4	13565
H 4310.5	13564
H 4310.6	13803
H 4310.7	13569
H 4311	13571
H 4312	13572
H 4313	13573
H 4314	13574
H 4315	13575
H 4316	13576
H 4317	13577
H 4318	13578
H 4319	13579
H 4320	13580
H 4321	13581
H 4322	13582
H 4323	13583
H 4324	13584
H 4325	13585
H 4326	13586
H 4327	13587
H 4328	13588
H 4329	13589
H 4330	13590
H 4331	13591
H 4332	13592
H 4333	13593
H 4334	13594
H 4335	13595
H 4336	13596
H 4337	13597
H 4338	13598

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4339	13599
H 4340-13600	
H 4341	13601
H 4342	13602
H 4343	13603
H 4344	13604
H 4345	13605
H 4346	13606
H 4347	13607
H 4348	13608
H 4349	13609
H 4350	13610
H 4351	13611
H 4352	13612
H 4353	13613
H 4354	13614
H 4355	13615
H 4356	13616
H 4357	13617
H 4358	13618
H 4359	13619
H 4360	13620
H 4361	13621
H 4362	13622
H 4363	13623
H 4364	13624
H 4365	13625
H 4366	13626
H 4367	13627
H 4368	13628
H 4369	13629
H 4370	13630
H 4371	13631
H 4372	13632
H 4373	13633
H 4374	13634

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4375	13635
H 4376	13636
H 4377	13637
H 4378	13638
H 4379	13639
H 4380	13640
H 4381	13641
H 4382	13642
H 4383	13643
H 4384	13644
H 4385	13645
H 4386	13646
H 4387	13647
H 4388	13648
H 4389	13649
H 4390	13650
H 4391	13651
H 4392	13652
H 4393	13653
H 4394	13654
H 4395	13655
H 4396	13656
H 4397	13657
H 4398	13658
H 4399	13659
H 4400	13660
H 4401	13661
H 4402	13662
H 4403	13663
H 4404	13664
H 4405	13665
H 4406	13666
H 4407	13667
H 4408	13668
H 4409	13669
H 4410	13670

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4411	13671
H 4412	13672
H 4413	13673
H 4414	13674
H 4415	13675
H 4416	13676
H 4417	13677
H 4418	13678
H 4419	13679
H 4420	13680
H 4421	13681
H 4422	13682
H 4423	13683
H 4424	13684
H 4425	13685
H 4426	13686
H 4427	13687
H 4428	13688
H 4429	13689
H 4430	13690
H 4431	13691
H 4432	13692
H 4433	13693
H 4434	13694
H 4435	13695
H 4436	13696
H 4437	13697
H 4438	13698
H 4439	13699
H 4440	13700
H 4441	13701
H 4442	13702
H 4443	13703
H 4444	13704
H 4445	13705
H 4446	13706

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4447	13707
H 4448	13708
H 4449	13709
H 4450	13710
H 4451	13711
H 4452	13712
H 4453	13713
H 4454	13716
H 4455	13714
H 4456	13717
H 4457	13718
H 4458	13719
H 4459	13720
H 4460	13721
H 4461	13722
H 4462	13723
H 4463	13725
H 4464	13726
H 4465	13727
H 4466	13728
H 4467	13729
H 4468	13730
H 4469	13731
H 4470	13732
H 4471	13733
H 4472	13734
H 4473	13735
H 4474	13736
H 4475	13737
H 4476	13738
H 4477	13739
H 4478	13740
H 4479	13741
H 4480	13742
H 4481	13743
H 4482	13744

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4483	13745
H 4484	13746
H 4485	13747
H 4486	13748
H 4487	13749
H 4488	13750
H 4489	13751
H 4490	13752
H 4491	13753
H 4492	13754
H 4493	13755
H 4494	13756
H 4495	13757
H 4496	13758
H 4497	13759
H 4498	13760
H 4500	13762
H 4501	13763
H 4502	13764
H 4503	13765
H 4504	13766
H 4505	13767
H 4506	13768
H 4507	13769
H 4508	13770
H 4509	13771
H 4510	13772
H 4511	13773
H 4512	13774
H 4513	13775
H 4514	13776
H 4515	13777
H 4516	13778
H 4517	13779
H 4518	13780
H 4519	13781

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4520	13782
H 4521	13783
H 4522	13784
H 4523	13785
H 4524	13786
H 4525	13787
H 4526	13788
H 4527	13789
H 4528	13790
H 4529	13791
H 4530	13793
H 4531	13792
H 4532	13794
H 4533	13795
H 4534	13796
H 4535	13797
H 4536	13798
H 4537	13799
H 4538	13800
H 4539	13801
H 4546	13806
H 4548	13529
H 4549.1	13532
H 4549.2	13533
H 4549.3	13534
H 4549.4	13536
H 4549.5	13537
H 4549.6	13538
H 4549.7	13539
H 4549.8	13557
H 4549.9	13535
H 4549.12	13535
H 454943	13540
H 4549.15-16	13541
H 4550.1	13556
H 4550.3	13555

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4551	13530
H 4552.9	13545
H 4552.10	13528
H 4552.11	13543
H 4552.12	13542
H 4552.13	13544
H 4552.14	13531
H 4552.15	13558
H 4553	11867
H 4554	11868
H 4555	11869
H 4556	11870
H 4557	11871
H 4558	11872
H 4559	11873
H 4560	11874
H 4561	11875
H 4562	11876
H 4563	11877
H 4564	11878
H 4565	11879
H 4566	11880
H 4567	11881
H 4568	11882
H 4569	11883
H 4570	11884
H 4571	11885
H 4572	11886
H 4573	11887
H 4574	11888
H 4575	11889
H 4576	11890
H 4577	11891
H 4578	11892
H 4579	11893
H 4580	11894

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4581	11895
H 4582	11896
H 4583	11897
H 4584	11898
H 4585	11899
H 4586	11900
H 4587	11901
H 4588	11902
H 4589	11903
H 4590	11904
H 4591	11905
H 4592	11906
H 4593	11907
H 4594	11908
H 4595	11909
H 4596	11910
H 4597	11911
H 4598	11912
H 4599	13761
H 4599	9199
H 4600	9200
H 4601	11937
H 4602	11919
H 4603	11920
H 4604	11921
H 4605	11923
H 4606	11924
H 4607	11925
H 4608	11926
H 4609	11927
H 4610	11928
H 4611	11929
H 4612	11930
H 4613	11931
H 4614	11932
H 4615	11933

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4616	11916
H 4617	11917
H 4618	11918
H 4619.1	11935
H 4619.2	11936
H 4619.3	11914
H 4620.1	11939
H 4620.2	11940
H 4620.3 en	
4631.1	12002
H 4620.5	11941
H 4620.6	9310
H 4631.G	12050
H 4631.F	12015
H 4631.H	12046
H 4631.J	12003
H 4631.E	11993
H 4631.A-C	11913
H 4631.D	11915
H 4638	12055
H 4639	12056
H 4640	12057
H 4641	12058
H 4642	12059
H 4643	12060
H 4644	12061
H 4645	12062
H 4646	12063
H 4647	12064
H 4648	12065
H 4649	12066
H 4650	12067
H 4651	12068
H 4652	12069
H 4653	12070
H 4654	12071

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4655	12072
H 4656	12073
H 4657	12074
H 4658	12075
H 4659	12076
H 4660.1	12077
H 4660.2	12013
H 4661	12078
H 4662	12079
H 4663	12080
H 4664	12081
H 4665	12082
H 4666	12083
H 4667	12084
H 4668	12085
H 4669	12086
H 4670	12087
H 4671	12088
H 4672	12089
H 4673	12090
H 4674.1	12091
H 4674.2	12014
H 4675	12092
H 4676	12093
H 4677	12094
H 4678	12095
H 4679	12096
H 4680	12097
H 4681	12098
H 4682	12099
H 4683	12100
H 4684	12101
H 4685	12102
H 4686	12103
H 4687	12104
H 4688	12105

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4689	12106
H 4690	12107
H 4691	12108
H 4692	12109
H 4693	12110
H 4694	12111
H 4695	12112
H 4696	12113
H 4697	12114
H 4698	12115
H 4699	12116
H 4700	12117
H 4701	12118
H 4702	12119
H 4703	12120
H 4704	12121
H 4705	12122
H 4706	12123
H 4707	12124
H 4708	12125
H 4709	12126
H 4710	12127
H 4711	12128
H 4712	12129
H 4713	12130
H 4714	12131
H 4715	12132
H 4716	12133
H 4717	12134
H 4718	12135
H 4719	12136
H 4720	12137
H 4721	12138
H 4722	12139
H 4723	12140
H 4724	12141

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4725	12142
H 4726	12143
H 4727	12144
H 4728	12145
H 4729	12146
H 4730	12147
H 4731	12148
H 4732	12149
H 4733	12150
H 4734	12151
H 4735	12152
H 4736	12153
H 4737	12154
H 4738	12155
H 4739	12156
H 4740	12157
H 4741	12158
H 4742	12159
H 4743	12160
H 4744	12161
H 4745	12162
H 4746	12163
H 4747	12164
H 4748	12165
H 4749	12166
H 4750	12167
H 4751	12168
H 4752	12169
H 4753	12170
H 4754	12171
H 4755	12172
H 4756	12173
H 4757	12174
H 4758	12175
H 4759	12176
H 4760	12177

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4761	12178
H 4762	12179
H 4763	12180
H 4764	12181
H 4765	12182
H 4766	12183
H 4767	12184
H 4768	12185
H 4769	12186
H 4770	12187
H 4771	12188
H 4772	12190
H 4773	12191
H 4774	12193
H 4775	12194
H 4776	12195
H 4777	12196
H 4778	12197
H 4779	12199
H 4780	12200
H 4781	12201
H 4782	12202
H 4783	12203
H 4784	12204
H 4785	12205
H 4786	12206
H 4787	12518
H 4788	12017
H 4789.1	12018
H 4789.2	12025
H 4789.3	12533
H 4789.4	12019
H 4789.5	12020
H 4789.6	12021
H 4789.7	12022
H 4789.8	12026

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4789.9	12023
H 4790	12024
H 4791.1	12052
H 4791.2	12054
H 4792	12207
H 4793	12208
H 4794	12209
H 4795	12210
H 4796	12211
H 4797	12212
H 4798	12213
H 4799	12214
H 4800	12215
H 4801	12216
H 4802	12217
H 4803	12218
H 4804	12219
H 4805	12220
H 4806	12221
H 4807	12222
H 4808	12223
H 4809	12224
H 4810	12225
H 4811	12226
H 4812	12227
H 4813	12228
H 4814	12229
H 4815	12230
H 4816	12231
H 4817	12232
H 4818	12233
H 4819	12234
H 4820	12235
H 4821	12236
H 4822	12237
H 4823	12238

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4824	12239
H 4825	12240
H 4826	12241
H 4827	12242
H 4828	12243
H 4829	12244
H 4830	12245
H 4831	12246
H 4832	12247
H 4833	12248
H 4834	12249
H 4835	12250
H 4836	12251
H 4837	12252
H 4838	12253
H 4839	12254
H 4840	12255
H 4841	12256
H 4842	12257
H 4843	12258
H 4844.1	12259
H 4844.2	12029
H 4844.3	12030
H 4845	12260
H 4846	12261
H 4847	12262
H 4848	12263
H 4849	12264
H 4850	12265
H 4851	12266
H 4852	12267
H 4853	12268
H 4854	12269
H 4855	12270
H 4856	12271
H 4857	12272

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4858	12273
H 4859	12274
H 4860	12275
H 4861	12276
H 4862	12277
H 4863	12278
H 4864	12279
H 4865	12280
H 4866	12281
H 4867	12282
H 4868	12283
H 4869	42284
H 4870	12285
H 4871	12286
H 4872	12287
H 4873	12288
H 4874	12289
H 4875	12290
H 4876	12291
H 4877	12292
H 4878	12293
H 4879	12294
H 4880	12295
H 4881	12296
H 4882	12297
H 4883	12298
H 4884	12299
H 4885	12300
H 4886	12301
H 4887	12302
H 4888	12303
H 4889	12304
H 4890	12305
H 4891	12306
H 4892	12307
H 4893	12308

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4894	12309
H 4895	12310
H 4896	12311
H 4897	12312
H 4898	12313
H 4900	12315
H 4901	12316
H 4902	12317
H 4903	12318
H 4904	12319
H 4905	12320
H 4906	12321
H 4907	12322
H 4908	12323
H 4909	12324
H 4910	12325
H 4911	12326
H 4912	12327
H 4913	12328
H 4914	12329
H 4915	12330
H 4916	12331
H 4917	12332
H 4918	12333
H 4919	12334
H 4920	12335
H 4921	12336
H 4922	12337
H 4923	12338
H 4924	12339
H 4925	12001
H 4926	12340
H 4927	12341
H 4928	12342
H 4929	12343
H 4930	12344

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4931	12345
H 4932	12346
H 4933	12001
H 4934	12347
H 4935	12348
H 4936	12349
H 4937	12350
H 4938	12351
H 4939	12352
H 4940	12353
H 4941	12354
H 4942	12355
H 4943	12356
H 4944	12357
H 4945	12358
H 4946	12359
H 4947	12360
H 4948	12361
H 4949	12362
H 4950	12363
H 4951	12365
H 4952	12366
H 4953	12367
H 4954	12368
H 4955	12369
H 4956	12370
H 4957	12371
H 4958	12372
H 4959	12374
H 4960	12375
H 4961	12376
H 4962	12377
H 4963	12378
H 4964	12379
H 4965-4966	12380
H 4967	12381

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4968	12382
H 4969	12383
H 4970	12384
H 4971	12385
H 4972	12389
H 4973	12390
H 4974	12012
H 4975.F	12036
H 4975.E	12035
H 4975.G	12039
H 4975.H	12040
H 4975.A	12033
H 4975.D	12032
H 4975.B	12034
H 4975.C	12031
H 4976.1	12038
H 4976.2	12037
H 4977	12053
H 4978	12010
H 4979	12011
H 4980	12391
H 4981	12392
H 4982	12393
H 4983	12394
H 4984	12395
H 4985	12396
H 4986	12397
H 4987	12398
H 4988	12399
H 4989	12400
H 4990	12401
H 4991	12402
H 4992	12403
H 4993	12404
H 4994	12405
H 4995	12406

Oud nummer	Nieuw nummer
H 4996	12407
H 4997	12408
H 4998	12409
H 4999	12410
H 4999	12314
H 5000	12411
H 5001	12412
H 5002	12413
H 5003	12414
H 5004	12415
H 5005	12416
H 5006	12417
H 5007	12418
H 5008	12419
H 5009	12420
H 5010	12421
H 5011	12422
H 5012	12423
H 5013	12424
H 5014	12425
H 5015	12426
H 5016	12427
H 5017	12428
H 5018	12429
H 5019	12430
H 5020	12431
H 5021	12432
H 5022	12433
H 5023	12434
H 5024	12435
H 5025	12436
H 5026	12437
H 5027	12438
H 5028	12439
H 5029	12440
H 5030	12441

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5031	12442
H 5032	12443
H 5033	12444
H 5034	12445
H 5035	12446
H 5036	12447
H 5037	12448
H 5038	12449
H 5039	12450
H 5040	12451
H 5041	12452
H 5042	12453
H 5043	12454
H 5044	12455
H 5045	12456
H 5046	12457
H 5047	12458
H 5048	12459
H 5049	12460
H 5050	12461
H 5051	12462
H 5052	12463
H 5053	12464
H 5054	12465
H 5055	12466
H 5056	12467
H 5057	12468
H 5058	12469
H 5059	12470
H 5060	12471
H 5061	12472
H 5062	12473
H 5063	12474
H 5064	12475
H 5065	12476
H 5066	12477

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5067	12478
H 5068	12479
H 5069	12480
H 5070	12481
H 5071	12482
H 5072	12483
H 5073	12484
H 5074	12485
H 5075	12486
H 5076	12487
H 5077	12488
H 5078	12489
H 5079	12490
H 5080	12491
H 5081	12492
H 5082	12493
H 5083	12494
H 5084	12495
H 5085	12496
H 5086	12497
H 5087	12498
H 5088	12499
H 5089	12500
H 5090	12501
H 5091	12503
H 5092	12504
H 5093	12505
H 5094	12506
H 5095	12507
H 5096	12508
H 5097-5098	12509
H 5099	12510
H 5100	12511
H 5101	12512
H 5102	12513
H 5103	12514

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5104	12515
H 5105	12516
H 5106	12517
H 5107.C	12044
H 5107.A	12042
H 5107.B	12043
H 5108	12041
H 5109	12953
H 5110	12954
H 5111	12955
H 5112	12956
H 5113	12957
H 5114	12958
H 5115	12959
H 5116	12960
H 5117	12961
H 5118	12963
H 5119	12964
H 5120	12965
H 5121	12966
H 5122	12967
H 5123	12968
H 5124	12969
H 5125	12970
H 5126	11052
H 5127	11048
H 5128	11049
H 5129	11050
H 5130	11051
H 5131	11114
H 5132	11115
H 5133	11116
H 5134	11117
H 5135	11053
H 5136-5137.1	11054
H 5137.2	11055

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5137.3	11056
H 5137.4	11057
H 5138.1	11058
H 5138.2	11059
H 5139.1	11060
H 5139.2	11061
H 5140.1	11107
H 5140.2	11062
H 5141	11063
H 5142	11064
H 5143.1	11388
H 5143.2	11103
H 5143.3	11105
H 5143.4	11093
H 5143.5	11081
H 5143.6	11071
H 5143.7	11090
H 5143.8	11067
H 5143.9	11068
H 5143.10	11069
H 5143.11	11094
H 5143.12	11072
H 5144	11135
H 5145	11136
H 5146	11137
H 5147	11138
H 5148	11139
H 5149	11140
H 5150	11141
H 5151	11142
H 5152	11143
H 5153	11144
H 5154	11145
H 5155	11146
H 5156	11147
H 5157	11148

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5158	11149
H 5159	11150
H 5160	11151
H 5161	11152
H 5162	11153
H 5163	11154
H 5164	11155
H 5165	11156
H 5166	11157
H 5167	11158
H 5168	11159
H 5169	11160
H 5170	11161
H 5171	11162
H 5172	11163
H 5173	11164
H 5174	11165
H 5175	11166
H 5176	11167
H 5177	11168
H 5178	11169
H 5179	11170
H 5180	11171
H 5181	11172
H 5182	11173
H 5183	11174
H 5184	11175
H 5185	11176
H 5186	11177
H 5187	11178
H 5188	11179
H 5189	11180
H 5190	11181
H 5191	11182
H 5192	11183
H 5193	11184

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5194	11185
H 5195	11190
H 5196	11191
H 5197.1	11186
H 5197.2	11187
H 5197.3	11188
H 5198	11192
H 5199	11193
H 5200	11194
H 5201	11195
H 5202	11196
H 5203	11197
H 5204	11198
H 5205	11199
H 5206	11200
H 5207	11201
H 5208	11202
H 5209	11203
H 5210	11204
H 5211	11205
H 5212	11206
H 5213	11207
H 5214	11208
H 5215	11209
H 5216	11210
H 5217	11211
H 5218	11212
H 5219	11213
H 5220	11214
H 5221	11215
H 5222	11216
H 5223	11217
H 5224	11218
H 5225	11219
H 5226	11220
H 5227	11221

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5228.1	11222
H 5228.2	11223
H 5229	11224
H 5230	11225
H 5231	11226
H 5232	11227
H 5233	11228
H 5234	11229
H 5235	11230
H 5236	11231
H 5237	11232
H 5238	11233
H 5239	11234
H 5240	11235
H 5241	11236
H 5242	11237
H 5243	11238
H 5244	11239
H 5245	11240
H 5246	11241
H 5247	11242
H 5248	11243
H 5249	11244
H 5250	11245
H 5251	11246
H 5252	11247
H 5253	11248
H 5254	11249
H 5255	11250
H 5256	11251
H 5257	11252
H 5258	11253
H 5259	11254
H 5260	11255
H 5261	11256
H 5262	11257

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5263	11258
H 5264	11259
H 5265	11260
H 5266	11261
H 5267	11262
H 5268	11263
H 5269	11264
H 5270	11265
H 5271	11266
H 5272	11267
H 5273	11268
H 5274	11269
H 5275	11270
H 5276	11271
H 5277	11272
H 5278	11273
H 5279	11274
H 5280	11275
H 5281	11276
H 5282	11277
H 5283	11278
H 5284	11279
H 5285	11280
H 5286	11281
H 5287	11282
H 5288	11283
H 5289	11284
H 5290	11285
H 5291	11286
H 5292	11287
H 5293	11288
H 5294	11289
H 5295	11290
H 5296	11291
H 5297	11292
H 5298	11293

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5299	11294
H 5300	11295
H 5301	11296
H 5302	11297
H 5303	11298
H 5304	11299
H 5305	11300
H 5306	11301
H 5307	11302
H 5308	11303
H 5309	11304
H 5310	11305
H 5311	11306
H 5312	11307
H 5313	11308
H 5314	11309
H 5315	11310
H 5316	11311
H 5317	11312
H 5318	11313
H 5319	11314
H 5320	11315
H 5321	11316
H 5322	11317
H 5323	11318
H 5324	11319
H 5325	11320
H 5326	11321
H 5327	11322
H 5328	11323
H 5329	11324
H 5330	11325
H 5331	11326
H 5332	11327
H 5333	11328
H 5334	11329

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5335	11330
H 5336	11331
H 5337	11332
H 5338	11333
H 5339	11334
H 5340	11335
H 5341	11336
H 5342	11337
H 5343	11338
H 5344	11339
H 5345	11340
H 5346	11341
H 5347	11342
H 5348	11343
H 5349	11344
H 5350	11345
H 5351	11346
H 5352	11347
H 5353	11348
H 5354	11349
H 5355	11350
H 5356	11351
H 5357	11352
H 5358	11353
H 5359	11354
H 5360	11355
H 5361	11356
H 5362	11357
H 5363	11358
H 5364	11359
H 5365	11360
H 5366	11361
H 5367	11362
H 5368	11363
H 5369	11364
H 5370	11365

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5371	11366
H 5372	11367
H 5373	11368
H 5374	11369
H 5375	11370
H 5376	11371
H 5377	11372
H 5378	11373
H 5379	11374
H 5380	11375
H 5381	11376
H 5382	11377
H 5383	11378
H 5384	11379
H 5385.1	11380
H 5385.2	11381
H 5386-5389	11384
H 5390-5401	11385
H 5402	11119
H 5403	11121
H 5404	11120
H 5405	11122
H 5406	11124
H 5407	11125
H 5408	11131
H 5409	11130
H 5410.1	11126
H 5410.2	11127
H 5411	11128
H 5412.1	11129
H 5412.2	11132
H 5413.A	2083
H 5413	2082
H 5415	2040
H 5416	2032
H 5417	2033

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5418	2034
H 5419	2038
H 5420	2023
H 5421	2041
H 5422	2042
H 5423	2035
H 5424	2036
H 5425	2037
H 5426	2039
H 5427	2025
H 5428	2026
H 5429	2027
H 5430	2028
H 5431	2029
H 5432	2030
H 5432.2	2161
H 5432.3	2031
H 5433.1	2043
H 5433.2	2044
H 5434.1	2048
H 5434.2	2050
H 5434.3	2055
H 5434.4	2121
H 5434.5	2124
H 5434.6	2160
H 5434.7	2270
H 5434.8	2165
H 5434.9	2137
H 5434.10	2164
H 5434.11	2221
H 5434.12	2174
H 5434.13	2031
H 5434.14	2158
H 5434.15	2175
H 5435	2267
H 5436	2268

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5437	2166
H 5438	2167
H 5439	2168
H 5440	2169
H 5441	2170
H 5442.1	2171
H 5442.2	2172
H 5443	2173
H 5444	2176
H 5450.1	2130
H 5450.2	2132
H 5450.3	2136
H 5450.4	2138
H 5450.5	2134
H 5450.6	2128
H 5451	2222
H 5452	2223
H 5453	2224
H 5454	2225
H 5455	2226
H 5456	2227
H 5457	2228
H 5458	2229
H 5459	2230
H 5460	2231
H 5461	2232
H 5462	2233
H 5463	2234
H 5464	2235
H 5465	2236
H 5466	2237
H 5467	2238
H 5468	2239
H 5469	2240
H 5470	2241
H 5471	2242

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5472	2243
H 5473	2244
H 5474	2245
H 5475	2246
H 5476	2247
H 5477	2248
H 5478	2251
H 5479	2252
H 5480	2253
H 5481	2254
H 5482	2255
H 5483	2256
H 5484	2257
H 5485	2258
H 5486	2259
H 5487	2260
H 5488	2261
H 5489	2262
H 5490	2263
H 5497a	2206
H 5497d	2209
H 5497c	2208
H 5497b	2207
H 5497e	2210
H 5498	2280
H 5499	2281
H 5500	2296
H 5501	2297
H 5502	2298
H 5503	2299
H 5504	2335
H 5505	2336
H 5506	2337
H 5507	2302
H 5508	2334
H 5509.1	2301

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5509.2	2436
H 5510.B	2357
H 5510.A	2356
H 5510.1	2300
H 5510.2	2303
H 5510.3	2306
H 5510.4	2318
H 5510.5	2340
H 5511	2358
H 5512	2359
H 5513	2360
H 5514	2361
H 5515	2362
H 5516	2363
H 5517	2364
H 5518	2365
H 5519	2366
H 5520	2367
H 5521	2368
H 5522	2369
H 5523	2370
H 5524	2371
H 5525	2372
H 5526	2373
H 5527	2374
H 5528	2375
H 5529	2376
H 5530	2377
H 5531	2378
H 5532	2379
H 5533	2380
H 5534	2381
H 5535	2382
H 5536	2383
H 5537	2384
H 5538	2385

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5539	2386
H 5540	2387
H 5541	2388
H 5542	2389
H 5543	2390
H 5544	2391
H 5545	2392
H 5546	2393
H 5547	2394
H 5548	2395
H 5549	2396
H 5550	2397
H 5551	2398
H 5552	2399
H 5553	2400
H 5554	2401
H 5554.A	2402
H 5555	2403
H 5556	2404
H 5557	2405
H 5558	2406
H 5559	2407
H 5560	2408
H 5561	2409
H 5562	2410
H 5563	2411
H 5564	2412
H 5565	2413
H 5566	2414
H 5567	2415
H 5568	2416
H 5569	2417
H 5570	2418
H 5571	2419
H 5572	2420
H 5573	2421

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5574	2422
H 5575	2423
H 5576	2425
H 5577	2428
H 5578	2429
H 5579	2430
H 5580	2431
H 5581	2432
H 5582	2433
H 5589.1	2350
H 5589.2	2354
H 5589.3	2353
H 5590	2472
H 5591	2473
H 5592	2474
H 5593	2475
H 5594	2476
H 5595	2477
H 5596	2478
H 5597	2479
H 5598	2480
H 5599	2481
H 5600	3070
H 5600	2482
H 5601	3071
H 5601	2483
H 5602	3072
H 5602	2484
H 5603	2485
H 5604	2486
H 5605	2487
H 5606	2488
H 5607	2490
H 5608	2491
H 5609	2492
H 5610	2493

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5611.1	2495
H 5611.2	2496
H 5612.1	2497
H 5612.2	2498
H 5612.3	2499
H 5613.D	2572
H 5613.A	2471
H 5613.B	2489
H 5613.C	2573
H 5614	2532
H 5615	2569
H 5616.1	2570
H 5616.2	2571
H 5632	2574
H 5633	2575
H 5634	2576
H 5635	2577
H 5636	2578
H 5637	2579
H 5638	2580
H 5639	2581
H 5640	2582
H 5641	2583
H 5642	2584
H 5643	2585
H 5644	2586
H 5645	2587
H 5646	2588
H 5647	2589
H 5648	2590
H 5649	2591
H 5650	2592
H 5651	2593
H 5652	2594
H 5653	2595
H 5654	2596

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5655	2597
H 5656	2598
H 5657	2599
H 5658	2600
H 5659	2601
H 5660	2602
H 5661	2603
H 5662	2604
H 5663	2605
H 5664	2606
H 5665	2607
H 5666	2608
H 5667	2609
H 5668	2610
H 5669	2611
H 5670	2612
H 5671	2613
H 5672	2614
H 5673	2615
H 5674	2616
H 5675	2617
H 5676	2618
H 5677	2619
H 5678	2620
H 5679	2621
H 5680	2622
H 5681	2623
H 5682	2624
H 5683	2625
H 5684	2626
H 5685	2627
H 5686	2628
H 5687	2629
H 5688	2630
H 5689	2631
H 5690	2632

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5691	2633
H 5692	2634
H 5693	2635
H 5694	2636
H 5695	2637
H 5696	2638
H 5697	2639
H 5698	2640
H 5699	2641
H 5700	2642
H 5701	2643
H 5702	2644
H 5703	2645
H 5704	2646
H 5705	2647
H 5706	2648
H 5707	2649
H 5708	2650
H 5709	2651
H 5710	2652
H 5711	2653
H 5712	2654
H 5713	2655
H 5714	2656
H 5715	2657
H 5716	2658
H 5717	2659
H 5718	2660
H 5719	2661
H 5720	2662
H 5721	2663
H 5722	2664
H 5723	2665
H 5724	2666
H 5725	2667
H 5726	2668

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5727	2669
H 5728	2670
H 5729	2671
H 5730	2672
H 5731	2673
H 5732	2674
H 5733	2675
H 5734	2676
H 5735	2677
H 5736	2678
H 5737	2679
H 5738	2680
H 5739	2681
H 5740	2682
H 5741	2683
H 5742	2684
H 5743	2685
H 5744	2686
H 5745	2687
H 5746	2688
H 5747	2689
H 5748	2690
H 5749	2691
H 5750	2692
H 5751	2693
H 5752	2694
H 5753	2695
H 5754	2696
H 5755	2697
H 5756	2698
H 5757	2699
H 5758	2700
H 5759	2701
H 5760	2702
H 5761	2703
H 5762	2704

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5763	2705
H 5764	2706
H 5765	2707
H 5766	2708
H 5767	2709
H 5768	2710
H 5769	2711
H 5770	2712
H 5771	2713
H 5772	2714
H 5773	2715
H 5774	2716
H 5775	2717
H 5776	2718
H 5777	2719
H 5778	2720
H 5779	2721
H 5780	2722
H 5781	2723
H 5782	2724
H 5783	2725
H 5784	2726
H 5785	2727
H 5786	2728
H 5787	2729
H 5788	2730
H 5789	2731
H 5790	2732
H 5791	2733
H 5792	2734
H 5793	2735
H 5794	2736
H 5795	2737
H 5796	2738
H 5797	2739
H 5798	2740

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5799	2741
H 5800	2742
H 5801	2743
H 5802	2744
H 5803	2745
H 5804	2746
H 5805	2747
H 5806	2748
H 5807	2749
H 5808	2750
H 5809	2751
H 5810	2752
H 5811	2753
H 5812	2754
H 5813	2755
H 5814	2756
H 5815	2757
H 5816	2758
H 5817	2759
H 5818	2760
H 5819	2761
H 5820	2762
H 5821	2763
H 5822	2764
H 5823	2765
H 5824	2766
H 5825	2767
H 5826	2768
H 5827	2769
H 5828	2770
H 5829	2771
H 5830	2772
H 5831	2773
H 5832	2774
H 5833	2775
H 5834	2776

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5835	2777
H 5836	2778
H 5837	2779
H 5838	2780
H 5839	2781
H 5840	2782
H 5841	2783
H 5842	2784
H 5843	2785
H 5844	2786
H 5845	2787
H 5846	2788
H 5847	2789
H 5848	2790
H 5849	2791
H 5850	2792
H 5851	2793
H 5852	2794
H 5853	2795
H 5854	2796
H 5855	2797
H 5856	2798
H 5857	2799
H 5858	2800
H 5859	2801
H 5860	2802
H 5861	2803
H 5862	2804
H 5863	2805
H 5864	2806
H 5865	2807
H 5866	2808
H 5867	2809
H 5868	2810
H 5869	2811
H 5870	2812

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5871	2813
H 5872	2814
H 5873	2815
H 5874	2816
H 5875	2817
H 5876	2818
H 5877	2819
H 5878	2820
H 5879	2821
H 5880	2822
H 5881	2823
H 5882	2824
H 5883	2825
H 5884	2826
H 5885	2827
H 5886	2828
H 5887	2829
H 5888	2830
H 5889	2831
H 5890	2832
H 5891	2833
H 5892	2834
H 5893	2835
H 5894	2836
H 5895	2837
H 5896	2838
H 5897	2839
H 5898	2840
H 5899	2841
H 5900	2842
H 5901	2843
H 5902	2844
H 5903	2845
H 5904	2846
H 5905	2847
H 5906	2848

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5907	2849
H 5908	2850
H 5909	2851
H 5910	2852
H 5911	2853
H 5912	2854
H 5913	2855
H 5914	2856
H 5915	2857
H 5916	2858
H 5917	2859
H 5918	2860
H 5919	2861
H 5920	2862
H 5921	2863
H 5922	2864
H 5923	2865
H 5924	2866
H 5925	2867
H 5926	2868
H 5927	2869
H 5928	2870
H 5929	2871
H 5930	2872
H 5931	2873
H 5932	2874
H 5933	2875
H 5934	2876
H 5935	2877
H 5936	2878
H 5937	2879
H 5938	2880
H 5939	2881
H 5940	2882
H 5941	2883
H 5942	2884

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5943	2885
H 5944	2886
H 5945	2887
H 5946	2888
H 5947	2889
H 5948	2890
H 5949	2891
H 5950	2893
H 5951	2894
H 5952	2895
H 5953	2896
H 5954	2897
H 5955	2898
H 5956	2899
H 5957	2900
H 5958	2901
H 5959	2902
H 5960	2903
H 5961	2904
H 5962	2905
H 5963	2906
H 5964	2907
H 5965	2908
H 5966	2909
H 5967	2910
H 5968	2911
H 5970	2553
H 5971	2554
H 5972.H	2562
H 5972.E	2559
H 5972.G	2561
H 5972.F	2560
H 5972.C	2557
H 5972.A	2555
H 5972.B	2556
H 5972.D	2558

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5973.B	2564
H 5973.A	2563
H 5974.B	2566
H 5974.C	2567
H 5974.A	2565
H 5990	3005
H 5991	3006
H 5992.1	3029
H 5992.2	3007
H 5992.3	3028
H 5992.4	2500
H 5992.5	3015
H 5992.6-7	3010
H 5992.7	3039
H 5992.8	3063
H 5992.8-9	3011
H 5992.10	3017
H 5992.11	3009
H 5992.12	3008
H 5992.13	3012
H 5992.14	3023
H 5992.15	3020
H 5992.16	3018
H 5992.17	3019
H 5992.18	3013
H 5992.19	3014
H 5992.20	3021
H 5993d	3043
H 5993c	3042
H 5993a	3037
H 5993b	3041
H 5994.1	3024
H 5994.2	3142
H 5994.3-4	3147
H 5994.5	3143
H 5994.6	3044

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5994.7	3145
H 5994.8	3026
H 5994.9	3153
H 5994.10	3148
H 5994.11	3038
H 5994.12	3149
H 5994.13	3150
H 5994.14	3151
H 5994.15	3141
H 5994.16	3144
H 5994.17	3146
H 5994.18	3025
H 5994.19	3154
H 5994.21	3155
H 5994.22	3156
H 5994.23	3152
H 5995	3066
H 5997	3067
H 5998	3068
H 5999	3069
H 6003	3073
H 6004	3074
H 6005	3075
H 6006	3076
H 6007	3077
H 6008	3078
H 6009	3079
H 6010	3080
H 6011	3081
H 6012	3082
H 6013	3083
H 6014	3084
H 6015	3085
H 6016	3086
H 6017	3087
H 6018	3088

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6019	3089
H 6020	3090
H 6021	3091
H 6022	3092
H 6023	3093
H 6024	3094
H 6025	3095
H 6026	3096
H 6027	3097
H 6028	3098
H 6029	3099
H 6030	3100
H 6031	3101
H 6032	3102
H 6034	3045
H 6035	3046
H 6036	3047
H 6037	3048
H 6038	3049
H 6039	3103
H 6039	3050
H 6040	3051
H 6041	3052
H 6042	3053
H 6043	3054
H 6044	3055
H 6045	3056
H 6046.1	3057
H 6046.2	3058
H 6046.3	3059
H 6046.4	3060
H 6047	3104
H 6048	3105
H 6049	3106
H 6050	3107
H 6051	3108

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6052	3109
H 6053	3110
H 6054	3111
H 6055	3112
H 6056	3113
H 6057	3114
H 6058	3115
H 6059	3116
H 6060	3117
H 6061	3118
H 6062	3119
H 6063	3120
H 6064	3121
H 6065	3122
H 6066	3123
H 6067	3124
H 6068	3125
H 6069	3126
H 6070	3127
H 6071	3128
H 6072	3129
H 6073	3130
H 6074	3131
H 6075	3132
H 6076	3133
H 6077	3134
H 6078	3135
H 6079	3136
H 6080	3137
H 6081	3138
H 6082	3139
H 6083	3140
H 6093	3157
H 6094	3158
H 6095	3159
H 6096	3160

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6097	3170
H 6097	3169
H 6099	3168
H 6100	3162
H 6101	3163
H 6102	3164
H 6103.1	3645
H 6103.2	3334
H 6103.3	3338
H 6103.4	3367
H 6103.5	3369
H 6103.6	3370
H 6103.7	3373
H 6103.8	3374
H 6103.9	3376
H 6103.10	3377
H 6103.11	3396
H 6103.12	3370
H 6103.12	3392
H 6103.13	3412
H 6103.14	3416
H 6103.15	3431
H 6103.16	3434
H 6103.17	3371
H 6103.18	3386
H 6103.19	3372
H 6103.20	3368
H 6103.22	3400
H 6103.23	3355
H 6103.24	3166
H 6103.25	3411
H 6103.26	3404
H 6103.27	3430
H 6103.28	3165
H 6104.A. 16	3395
H 6104.1	3379

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6104.2	3378
H 6104.3	3382
H 6104.4	3394
H 6104.5	3404
H 6104.6	3400
H 6104.7	3419
H 6104.8	3405
H 6104.9	3390
H 6104.10	3383
H 6104.11	3385
H 6104.12	3360
H 6104.13	3384
H 6104.14	3398
H 6104.15	3407
H 6104.17-18	3391
H 6104.19	3404
H 6104.20	3394
H 6104.21	3352
H 6104.22	3340
H 6104.23	3343
H 6104.24	3364
H 6104.25	3365
H 6104.26	3347
H 6104.27	3354
H 6104.28	3358
H 6104.29	3339
H 6104.30	3350
H 6104.31	3359
H 6104.32	3406
H 6104.32-40	3167
H 6104.33	3363
H 6104.34	3167
H 6104.35	3438
H 6104.36-39	3167
H 6104.41	3436
H 6104.42	3381

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6104.43	3435
H 6105	3439
H 6106	3440
H 6107	3441
H 6108	3442
H 6109	3443
H 6110	3444
H 6111	3445
H 6112	3446
H 6113	3447
H 6114	3448
H 6115	3449
H 6116	3450
H 6117	3451
H 6118	3452
H 6119	3453
H 6120	3454
H 6121	3455
H 6122	3456
H 6123	3457
H 6124	3458
H 6125	3459
H 6126	3460
H 6127	3461
H 6128	3462
H 6129	3463
H 6130	3464
H 6131	3465
H 6132	3466
H 6133	3467
H 6134	3468
H 6135	3469
H 6136	3470
H 6137	3471
H 6138	3472
H 6139	3473

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6140	3474
H 6141	3475
H 6142	3476
H 6143	3477
H 6144	3478
H 6145	3479
H 6146	3480
H 6147	3481
H 6148	3482
H 6149	3483
H 6150	3484
H 6151	3485
H 6152	3486
H 6153	3487
H 6154	3488
H 6155	3489
H 6156	3490
H 6157	3491
H 6158	3492
H 6159	3493
H 6160	3494
H 6161	3495
H 6162	3496
H 6163	3497
H 6164	3498
H 6165	3499
H 6166	3500
H 6167	3501
H 6168	3502
H 6169	3503
H 6170 3504	
H 6171	3505
H 6172	3506
H 6173	3507
H 6174	3508
H 6175	3509

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6176	3510
H 6177	3511
H 6178	3512
H 6178	3513
H 6179	3514
H 6180	3515
H 6181	3516
H 6182	3517
H 6182	3518
H 6183	3519
H 6184	3520
H 6187	3521
H 6188	3522
H 6189	3523
H 6190	3524
H 6191	3525
H 6192	3526
H 6193	3527
H 6194	3528
H 6195	3529
H 6196	3530
H 6197	3531
H 6198	3532
H 6199	3533
H 6200	3534
H 6201	3535
H 6202	3536
H 6203	3537
H 6204	3538
H 6205	3539
H 6206	3540
H 6207	3541
H 6208	3542
H 6209	3543
H 6210	3544
H 6211	3545

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6212	3546
H 6213	3547
H 6214	3548
H 6215	3549
H 6216	3550
H 6217	3551
H 6218	3552
H 6219	3553
H 6220	3554
H 6221	3555
H 6222	3556
H 6223	3557
H 6224	3558
H 6225	3559
H 6226	3560
H 6227	3561
H 6228	3562
H 6229	3563
H 6230	3564
H 6231	3565
H 6232	3566
H 6233	3567
H 6234	3568
H 6235	3569
H 6236	3570
H 6237	3571
H 6238	3572
H 6239	3573
H 6240-3574	
H 6241	3575
H 6242	3576
H 6243	3577
H 6244	3578
H 6245	3579
H 6246	3580
H 6247	3581

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6248	3582
H 6249	3583
H 6250	3584
H 6251	3585
H 6252	3586
H 6253	3587
H 6254	3588
H 6255	3589
H 6256	3590
H 6257	3591
H 6258	3592
H 6259	3593
H 6260	3594
H 6261	3595
H 6262	3596
H 6263	3597
H 6264	3598
H 6265	3599
H 6266	3600
H 6267	3601
H 6268	3602
H 6269	3603
H 6270	3604
H 6271	3605
H 6272	3606
H 6273	3607
H 6274	3608
H 6275	3609
H 6276	3610
H 6277	3611
H 6278	3613
H 6279	3614
H 6280	3615
H 6281	3616
H 6282	3617
H 6283	3618

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6284	3619
H 6285	3620
H 6286	3621
H 6287	3622
H 6288	3623
H 6289	3624
H 6290	3625
H 6291	3626
H 6292	3627
H 6293	3628
H 6294	3629
H 6310.1	3423
H 6310.2	3424
H 6310.3	3425
H 6310.4	3426
H 6310.5	3427
H 6310.6	3173
H 6310.9-11	3429
H 6310.12	3172
H 6310.13	3429
H 6310.14	3174
H 6311	3633
H 6312	3634
H 6313	3635
H 6314	3636
H 6315	3729
H 6316	3728
H 6317	3638
H 6318.1	3639
H 6318.2	3640
H 6319	3642
H 6320.1	3637
H 6320.2	3632
H 6320.3	3655
H 6320.4	3752
H 6320.5	3751

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6320.6	3749
H 6321	3754
H 6322	3755
H 6323	3756
H 6324	3757
H 6325	3758
H 6326	3759
H 6327	3760
H 6328	3761
H 6329	3762
H 6330	3763
H 6331	3764
H 6332	3765
H 6333	3766
H 6334	3767
H 6335	3768
H 6336	3769
H 6337	3770
H 6338	3771
H 6339	3772
H 6340	3773
H 6341	3774
H 6342	3775
H 6343	3777
H 6343	3776
H 6344	3778
H 6345	3779
H 6346	3780
H 6347	3781
H 6348	3782
H 6349	3783
H 6350	3784
H 6351	3785
H 6352	3786
H 6353	3787
H 6354	3788

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6355	3789
H 6356	3790
H 6357	3791
H 6358	3792
H 6359	3793
H 6360	3794
H 6361	3795
H 6362	3796
H 6363	3797
H 6364	3798
H 6365	3799
H 6366	3800
H 6367	3801
H 6368	3802
H 6369	3803
H 6370	3804
H 6371	3805
H 6372	3806
H 6373	3807
H 6374	3808
H 6375	3809
H 6376	3810
H 6377	3811
H 6378	3812
H 6379	3813
H 6380	3814
H 6381	3815
H 6382	3816
H 6383	3817
H 6384	3818
H 6385	3819
H 6386	3820
H 6387	3821
H 6388	3822
H 6389	3823
H 6390	3824

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6391	3825
H 6392	3826
H 6393	3827
H 6394	3828
H 6395	3829
H 6396	3830
H 6397	3831
H 6398	3832
H 6399	3833
H 6400	3834
H 6401	3835
H 6402	3836
H 6403	3837
H 6404	3838
H 6405	3839
H 6406	3840
H 6407	3841
H 6408	3842
H 6409	3843
H 6410	3844
H 6411	3845
H 6412	3846
H 6413	3847
H 6414	3848
H 6415	3849
H 6416	3850
H 6417	3851
H 6418	3852
H 6419	3853
H 6420	3854
H 6421	3855
H 6422	3856
H 6423	3857
H 6424	3858
H 6425	3859
H 6426	3862

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6427	3863
H 6428	3864
H 6429	3865
H 6430	3866
H 6431	3867
H 6432	3868
H 6433	3869
H 6434	3870
H 6435	3871
H 6436	3872
H 6437	3878
H 6438	3884
H 6439	3886
H 6440	3887
H 6441	3888
H 6442	3891
H 6443	3892
H 6444	3893
H 6445	3894
H 6446	3895
H 6447	3896
H 6448	3917
H 6449	3918
H 6450	3919
H 6451	3920
H 6452	3921
H 6453	3922
H 6454	3923
H 6455	3924
H 6456	3925
H 6457	3926
H 6458	3927
H 6459	3928
H 6460.1	3751
H 6460.2	3737
H 6460.3	3738

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6460.4	3739
H 6460.5	3740
H 6460.6	3741
H 6460.7	3742
H 6460.8	3743
H 6460.9	3744
H 6460.10	3745
H 6460.11	3746
H 6461	7318
H 6462	7319
H 6463	7320
H 6464	7321
H 6465	7322
H 6466	7323
H 6467	7325
H 6468	7326
H 6469	7327
H 6470	7328
H 6471	7329
H 6472	7330
H 6473	7331
H 6474	7332
H 6475	7333
H 6476	7334
H 6477	7335
H 6478	7336
H 6479	7337
H 6480	7338
H 6481	7339
H 6482	7340
H 6483	7324
H 6484	7341
H 6485	7342
H 6490	7343
H 6491	7344
H 6492	7345

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6493	7346
H 6494	7347
H 6500	7353
H 6501	7354
H 6502	7360
H 6503	7361
H 6504	7362
H 6505	7363
H 6506	7364
H 6507	7365
H 6508	7366
H 6509	7367
H 6510	7368
H 6511	7369
H 6512	7370
H 6513	7371
H 6514	7372
H 6515	7373
H 6516	7374
H 6517	7375
H 6518	7376
H 6519	7377
H 6520	7378
H 6521	7379
H 6522	7383
H 6523	7382
H 6524	7380
H 6525	7381
H 6526	7384
H 6527	3965
H 6528	6521
H 6529	6522
H 6530	6523
H 6531	6524
H 6532	6525
H 6533	6526

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6534	6527
H 6535	6528
H 6536	6529
H 6537	6530
H 6538	6531
H 6539	6532
H 6540	6533
H 6541	6534
H 6542	6684
H 6543	6685
H 6544	6686
H 6545	6687
H 6546	6688
H 6547	6536
H 6548	6537
H 6549	6538
H 6550	6539
H 6551.1	6650
H 6551.2	6662
H 6551.3	6652
H 6551.4	6653
H 6551.5	6654
H 6551.6	6655
H 6551.7	6656
H 6551.8	6661
H 6551.9	6633
H 6551.10	6738
H 6551.11	6567
H 6551.12	6618
H 6551.13	6732
H 6551.14	6535
H 6551.15	6689
H 6551.16	6731
H 6551.17	6690
H 6552.1 en.3	6631
H 6552.2	6570

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6553	6752
H 6554	6753
H 6555	6754
H 6556	6755
H 6557	6756
H 6558	6757
H 6559	6758
H 6560	6759
H 6561	6760
H 6562	6761
H 6563	6762
H 6564	6763
H 6565	6764
H 6566-6765	
H 6567	6766
H 6568	6767
H 6569	6768
H 6570	6769
H 6571	6770
H 6572	6771
H 6573	6772
H 6574	6773
H 6575	6774
H 6576	6775
H 6577	6776
H 6578	6777
H 6579	6796
H 6579	6778
H 6580	6779
H 6581	6780
H 6582	6781
H 6583	6782
H 6584	6783
H 6585	6784
H 6586	6785
H 6587	6786

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6588	6787
H 6589	6788
H 6590	6789
H 6591	6790
H 6592	6791
H 6593	6792
H 6594	6793
H 6595	7348
H 6595	6794
H 6596	7349
H 6596	6795
H 6597	7350
H 6598	7351
H 6598	6797
H 6599	7352
H 6599	6798
H 6600-6799	
H 6601	6800
H 6602	6801
H 6603	6802
H 6604	6803
H 6605	6804
H 6606	6805
H 6607	6806
H 6608	6807
H 6609	6808
H 6610	6809
H 6611	6810
H 6612	6811
H 6613	6812
H 6614	6813
H 6615	6814
H 6616	6815
H 6617	6816
H 6618	6817
H 6619	6818

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6620	6819
H 6621	6820
H 6622	6821
H 6623	6822
H 6624	6823
H 6625	6824
H 6626	6825
H 6627	6826
H 6628	6827
H 6629	6828
H 6630	6829
H 6631	6830
H 6632	6831
H 6633	6832
H 6634	6833
H 6635	6834
H 6636	6835
H 6637	6836
H 6638	6837
H 6639	6838
H 6640	6839
H 6641	6840
H 6642	6841
H 6643	6842
H 6644	6843
H 6645	6844
H 6646	6845
H 6647	6846
H 6648	6847
H 6649	6848
H 6650	6849
H 6651	6850
H 6652	6851
H 6653	6852
H 6654	6853
H 6655	6854

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6656	6855
H 6657	6856
H 6658	6857
H 6659	6858
H 6660	6859
H 6661	6860
H 6662	6861
H 6663	6862
H 6664	6863
H 6665	6864
H 6666	6865
H 6667	6866
H 6668	6867
H 6669	6868
H 6670	6869
H 6671	6870
H 6672	6871
H 6673	6872
H 6674	6873
H 6675	6874
H 6676	6875
H 6677	6876
H 6678	6877
H 6679	6878
H 6680	6879
H 6681	6880
H 6682	6881
H 6683	6882
H 6684	6883
H 6685	6884
H 6686	6885
H 6687	6886
H 6688	6887
H 6689	6888
H 6690	6889
H 6691	6890

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6692	6891
H 6693	6892
H 6694	6893
H 6695	6894
H 6696	6895
H 6697	6896
H 6698	6897
H 6699	6898
H 6700	6899
H 6701	6900
H 6702	6901
H 6703	6902
H 6704	6903
H 6705	6904
H 6706	6905
H 6707	6906
H 6708	6907
H 6709	6908
H 6710	6909
H 6711	6910
H 6712	6911
H 6713	6912
H 6714	6913
H 6715	6914
H 6716	6915
H 6717	6916
H 6718	6917
H 6719	6918
H 6720	6919
H 6721	6920
H 6722	6921
H 6723	6922
H 6724	6923
H 6725	6924
H 6726	6925
H 6727	6926

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6728	6927
H 6729	6928
H 6730	6929
H 6731	6930
H 6732	6931
H 6733	6932
H 6734	6933
H 6735	6934
H 6736	6935
H 6737	6936
H 6738	6937
H 6739	6938
H 6740	6939
H 6741	6940
H 6742	6941
H 6743	6942
H 6744	6943
H 6745	6944
H 6746	6945
H 6747	6947
H 6748	6948
H 6749	6949
H 6750	6950
H 6751	6951
H 6752	6952
H 6753	6953
H 6754	6954
H 6755	6955
H 6756	6956
H 6757	6957
H 6758	6958
H 6759	6959
H 6760	6960
H 6761	6961
H 6762	6962
H 6763	6963

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6764	6964
H 6765	6965
H 6766	6966
H 6767	6967
H 6768	6968
H 6769	6969
H 6770	6970
H 6771	6971
H 6772	6972
H 6773	6973
H 6774	6974
H 6775	6975
H 6776	6976
H 6777	6977
H 6778	7179
H 6778	6978
H 6779	6979
H 6780	6980
H 6781	6981
H 6782	6982
H 6783	6983
H 6784	6984
H 6785	6985
H 6786	6986
H 6787	6987
H 6788	6988
H 6789	6989
H 6790	6990
H 6791	6991
H 6792	6992
H 6793	6993
H 6794	6994
H 6795	6995
H 6796	6996
H 6797	6997
H 6798	6998

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6799	6999
H 6800	7000
H 6801	7001
H 6802	7002
H 6803	7003
H 6804	7004
H 6805	7005
H 6806	7006
H 6807	7007
H 6808	7008
H 6809	7009
H 6810	7010
H 6811	7011
H 6812	7012
H 6813	7013
H 6814	7014
H 6815	7015
H 6816	7016
H 6817	7017
H 6818	7018
H 6819	7019
H 6820	7020
H 6821	7021
H 6822	7022
H 6823	7023
H 6824	7024
H 6825	7025
H 6826	7026
H 6827	7027
H 6828	7028
H 6829	7029
H 6830	7030
H 6831	7031
H 6832	7032
H 6833	7033
H 6834	7034

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6835	7035
H 6836	7036
H 6837	7037
H 6838	7038
H 6839	7039
H 6840	7040
H 6841	7041
H 6842	7042
H 6843	7043
H 6844	7044
H 6845	7045
H 6846	7046
H 6847	7047
H 6848	7048
H 6849	7049
H 6850	7050
H 6851	7051
H 6852	7052
H 6853	7053
H 6854	7054
H 6855	7055
H 6856	7056
H 6857	7057
H 6858	7058
H 6859	7059
H 6860	7060
H 6861	7061
H 6862	7062
H 6863	7063
H 6864	7064
H 6865	7065
H 6866	7066
H 6867	7067
H 6868	7068
H 6869	7069
H 6870	7070

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6871	7071
H 6872	7072
H 6873	7073
H 6874	7074
H 6875	7075
H 6876	7076
H 6877	7077
H 6878	7078
H 6879	7079
H 6880	7080
H 6881	7081
H 6882	7082
H 6883	7083
H 6884	7084
H 6885	7085
H 6886	7086
H 6887	7087
H 6888	7088
H 6889	7089
H 6890	7090
H 6891	7091
H 6892	7092
H 6893	7093
H 6894	7094
H 6895	7095
H 6896	7096
H 6897	7097
H 6898	7098
H 6899	7099
H 6900	7100
H 6901	7101
H 6902	7102
H 6903	7103
H 6904	7104
H 6905	7105
H 6906	7106

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6907	7107
H 6908	7108
H 6909	7109
H 6910	7110
H 6911	7111
H 6912	7112
H 6913	7113
H 6914	7115
H 6915	7116
H 6916	7117
H 6917	7118
H 6918	7119
H 6919	7120
H 6920	7121
H 6921	7122
H 6922	7123
H 6923	7124
H 6924	7125
H 6925	7126
H 6926	7127
H 6927	7128
H 6928	7129
H 6929	7130
H 6930	7131
H 6931	7132
H 6932	7133
H 6933	7134
H 6934	7135
H 6935	7136
H 6936	7137
H 6937	7138
H 6938	7139
H 6939	7140
H 6940	7141
H 6941	7142
H 6942	7143

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6943	7144
H 6944	7145
H 6945	7146
H 6946	7147
H 6947	7148
H 6948	7149
H 6949	7150
H 6950	7151
H 6951	7152
H 6952	7153
H 6953	7154
H 6954	7155
H 6955	7156
H 6956	7157
H 6957	7158
H 6958	7159
H 6959	7160
H 6960	7161
H 6961	7162
H 6962	7163
H 6963	7164
H 6964	7165
H 6965	7166
H 6966	7167
H 6967	7168
H 6968	7169
H 6969	7170
H 6970	7171
H 6971	7172
H 6972	7173
H 6973	7174
H 6974	7175
H 6975	7176
H 6976	7177
H 6977	7178
H 6979	7180

Oud nummer	Nieuw nummer
H 6980	7181
H 6981	7182
H 6982	7183
H 6983	7184
H 6984	7185
H 6985	7186
H 6986	7187
H 6987	7188
H 6988	7189
H 6989	7190
H 6990	7191
H 6991	7192
H 6992	7193
H 6993	7194
H 6994	7196
H 6995	7197
H 6996	7198
H 6997	7199
H 6998	7200
H 6999	7201
H 7000	7202
H 7001	7203
H 7002	7204
H 7003	7205
H 7004	7206
H 7005	7207
H 7006	7208
H 7007	7209
H 7008	7210
H 7009	7211
H 7010	7212
H 7011	7213
H 7012.1	7215
H 7012.2	7216
H 7012.3	7217
H 7012.4	7218

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7012.5	7219
H 7012.6	7220
H 7013	7221
H 7014	7222
H 7015	7223
H 7016	7224
H 7017	7225
H 7018	7226
H 7019	7227
H 7020	7228
H 7021	7229
H 7022	7230
H 7023	7231
H 7024	7232
H 7025	7233
H 7026	7234
H 7027	7235
H 7028	7236
H 7029	7237
H 7030	7238
H 7031	7239
H 7032	7240
H 7033	7241
H 7034	7242
H 7035	7243
H 7036	7244
H 7037	7245
H 7038	7246
H 7039	7247
H 7040	7248
H 7041	7249
H 7042	7250
H 7043	7251
H 7044	7252
H 7045	7253
H 7046	7254

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7047	7255
H 7048	7256
H 7049	7257
H 7050	7258
H 7051	7259
H 7052	7260
H 7053	7261
H 7054	7262
H 7055	7263
H 7056	7264
H 7057	7265
H 7058	7266
H 7059	7267
H 7060	7268
H 7061	7269
H 7062	7270
H 7063	7271
H 7064	7272
H 7065	7273
H 7066	7274
H 7067	7275
H 7068	7276
H 7069	7277
H 7070	7278
H 7071	7279
H 7072	7280
H 7073	7281
H 7074	7282
H 7075	7283
H 7076	7284
H 7077	7285
H 7078	7286
H 7079	7287
H 7080	7288
H 7081	7289
H 7082	7290

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7083	7291
H 7084	7292
H 7085	7293
H 7086	7294
H 7087	7295
H 7088	7296
H 7089	7297
H 7090	7298
H 7091	7299
H 7092	7300
H 7093	7302
H 7094	7303
H 7095	7304
H 7096	7305
H 7097	7306
H 7098	7307
H 7099	7308
H 7100	7309
H 7101	7310
H 7102	7311
H 7103	7312
H 7104	7313
H 7105	7314
H 7106	7315
H 7107	7316
H 7108	7317
H 7110	7385
H 7111	7386
H 7112	7387
H 7113	7388
H 7114	7389
H 7115	7390
H 7116	7391
H 7117	7392
H 7118	7393
H 7119	7394

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7120	7395
H 7121	7396
H 7122	7397
H 7123	7398
H 7124	7399
H 7125	7400
H 7126	7401
H 7127	7402
H 7128	7403
H 7129	7404
H 7130	7405
H 7131	7406
H 7132	7407
H 7133	7408
H 7134	7409
H 7135	7410
H 7136	7411
H 7137	7412
H 7138	7413
H 7139	7414
H 7140	7418
H 7141.1	6697
H 7141.2)	6695
H 7141.3	6696
H 7141.4	6709
H 7141.5	6711
H 7141.6	6698
H 7141.7	6699
H 7141.8	6700
H 7142.2	6706
H 7142.3	6701
H 7142.4	6702
H 7142.5	6703
H 7142.6	6704
H 7142.7	6705
H 7142.8	6710

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7142.9	6707
H 7142.10	6708
H 7143.1	6713
H 7143.2	6718
H 7143.3	6714
H 7143.4	6716
H 7143.5	6717
H 7144.1	6723
H 7144.2	6726
H 7144.3	6725
H 7144.4	6720
H 7144.5	6727
H 7144.6	6724
H 7144.7	6719
H 7144.8	6721
H 7144.9	6730
H 7145.1	6728
H 7145.2	6712
H 7145.3	6715
H 7145.4	6712
H 7145.5	7355
H 7146.1	6750
H 7146.2	6743
H 7147	3986
H 7148	3987
H 7149	3988
H 7150	3989
H 7151	3990
H 7152	3991
H 7153	3992
H 7154	4008
H 7155.1	4009
H 7155.2	4010
H 7155.3	4011
H 7155.4	4012
H 7155.5	4013

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7155.6	4015
H 7155.7	4016
H 7155.8	4017
H 7155.9	4018
H 7155.10	4019
H 7155.11	4020
H 7155.12	4021
H 7155.13	4022
H 7155.14	4023
H 7155.15	4024
H 7155.16	4025
H 7155.17	4026
H 7155.18	4027
H 7156.1	3967
H 7156.2	4610
H 7156.3	11864
H 7156.5	4028
H 7156.6	4029
H 7156.7	4030
H 7157	3984
H 7158	3985
H 7159	3968
H 7160	3969
H 7161	3970
H 7162	3971
H 7163.1	3972
H 7163.2	3973
H 7163.3	3974
H 7163.4	3975
H 7163.5	3976
H 7164.1	3977
H 7164.2	3978
H 7164.3	3979
H 7164.4	3980
H 7164.5	3981
H 7164.6	3982

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7164.7	3983
H 7165.1	3996
H 7165.2	3997
H 7165.3	3998
H 7165.4	3999
H 7165.5	4000
H 7165.6	4001
H 7165.7	4002
H 7165.8	4003
H 7165.9	4004
H 7165.10	4005
H 7165.11	4006
H 7165.12	4007
H 7166.1	3993
H 7166.2	4069
H 7166.3	4073
H 7166.4	4107
H 7166.5	4609
H 7166.6	4068
H 7166.6	4035
H 7166.7	4079
H 7167.1	4061
H 7167.2	4607
H 7167.3	4418
H 7167.4	4419
H 7167.5	4420
H 7167.6	4093
H 7167.7	4100
H 7168	4214
H 7169	4215
H 7170	4216
H 7171	4217
H 7172	4218
H 7173	4219
H 7174	4220
H 7175	4221

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7176	4222
H 7177	4223
H 7178	4224
H 7179	4225
H 7180	4226
H 7181	4227
H 7182	4228
H 7183	4229
H 7184	4230
H 7185	4231
H 7186	4232
H 7187	4233
H 7188	4234
H 7189	4235
H 7190	4236
H 7191	4237
H 7192	4238
H 7193	4239
H 7194	4240
H 7195	4241
H 7196	4242
H 7197	4243
H 7198	4244
H 7199	4245
H 7200	4246
H 7201	4248
H 7202	4249
H 7203	4250
H 7204	4251
H 7205	4252
H 7206	4253
H 7207	4254
H 7208	4255
H 7209	4256
H 7210	4257
H 7211	4258

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7212	4259
H 7213	4260
H 7214	4261
H 7215	4262
H 7216	4263
H 7217	4264
H 7218	4265
H 7219	4266
H 7220	4267
H 7221	4268
H 7222	4269
H 7223	4270
H 7224	4271
H 7225	4272
H 7226	4273
H 7227	4274
H 7228	4275
H 7229	4276
H 7230	4277
H 7231	4278
H 7232	4279
H 7233	4280
H 7234	4281
H 7235	4282
H 7236	4283
H 7237	4284
H 7238	4285
H 7239	4286
H 7240	4287
H 7241	4288
H 7242	4289
H 7243	4290
H 7244	4291
H 7245	4292
H 7246	4293
H 7247	4294

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7248	4295
H 7249	4296
H 7250	4297
H 7251	4298
H 7252.1	4299
H 7252.2	4467
H 7253	4300
H 7254	4301
H 7255	4302
H 7256	4303
H 7257	4304
H 7258	4305
H 7259	4306
H 7260	4307
H 7261	4308
H 7262	4309
H 7263	4310
H 7264	4311
H 7265	4312
H 7266	4313
H 7267	4314
H 7268	4315
H 7269	4316
H 7270	4317
H 7271	4318
H 7272	4319
H 7273	4320
H 7274	4321
H 7275	4322
H 7276	4323
H 7277	4324
H 7278	4325
H 7279	4326
H 7280	4327
H 7281	4328
H 7282	4329

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7283	4330
H 7284	4331
H 7285	4332
H 7286	4333
H 7287	4334
H 7288	4335
H 7289	4336
H 7290	4337
H 7291	4338
H 7292.1	4339
H 7292.2	4340
H 7293	4341
H 7294	4342
H 7295	4343
H 7296	4344
H 7297	4345
H 7298	4346
H 7299	4347
H 7300	4348
H 7301	4349
H 7302	4350
H 7303	4351
H 7304	4352
H 7305	4353
H 7306	4354
H 7307	4355
H 7308	4356
H 7309	4357
H 7310	4358
H 7311	4359
H 7312	4360
H 7313	4361
H 7314	4362
H 7315	4363
H 7316	4364
H 7317	4365

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7318	4366
H 7319	4367
H 7320	4368
H 7321	4369
H 7322	4370
H 7323	4371
H 7324	4372
H 7325	4374
H 7326	4375
H 7327	4376
H 7328	4377
H 7329	4378
H 7330	4379
H 7331	4380
H 7332	4381
H 7333	4382
H 7334	4383
H 7335	4384
H 7336	4385
H 7337	4386
H 7338	4387
H 7339	4388
H 7340	4389
H 7341	4390
H 7342	4391
H 7343	4392
H 7344	4393
H 7345	4394
H 7346	4395
H 7347	4396
H 7348	4397
H 7349	4398
H 7350	4399
H 7351	4400
H 7352	4401
H 7353	4402

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7354	4403
H 7355	4404
H 7356	4405
H 7357	4406
H 7358	4407
H 7359	4408
H 7360	4409
H 7361	4410
H 7362	4411
H 7363	4412
H 7364	4413
H 7365	4414
H 7366	4415
H 7367	4416
H 7368	4422
H 7369	4423
H 7370	4424
H 7371	4425
H 7372	4426
H 7373	4427
H 7374	4428
H 7375	4429
H 7376	4430
H 7377	4431
H 7378	4432
H 7379	4433
H 7380	4434
H 7381	4435
H 7382	4436
H 7383	4437
H 7384	4438
H 7385	4439
H 7386	4440
H 7387	4441
H 7388	4442
H 7389	4443

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7390	4444
H 7391	4445
H 7392	4446
H 7393	4447
H 7394	4448
H 7395	4449
H 7396	4450
H 7397	4451
H 7398	4452
H 7399	4453
H 7400	4454
H 7401	4455
H 7402	4456
H 7403	4457
H 7404	4458
H 7405	4459
H 7406	4460
H 7407	4461
H 7408	4462
H 7409	4463
H 7410	4464
H 7411	4465
H 7412	4466
H 7413	4467
H 7414	4468
H 7415	4469
H 7416	4470
H 7417	4471
H 7418	4472
H 7419	4473
H 7420	4474
H 7421	4475
H 7422	4476
H 7423	4477
H 7424	4478
H 7425	4479

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7426	4480
H 7427	4481
H 7428	4482
H 7429	4483
H 7430	4484
H 7431	4485
H 7432	4486
H 7433	4487
H 7434	4488
H 7435	4489
H 7436	4490
H 7437	4491
H 7438	4492
H 7439	4493
H 7440	4494
H 7441	4495
H 7442	4496
H 7443	4497
H 7444	4498
H 7445	4499
H 7446	4500
H 7447	4501
H 7448	4502
H 7449	4503
H 7450	4504
H 7451	4505
H 7452	4506
H 7453	4507
H 7454	4508
H 7455	4509
H 7456	4510
H 7457	4511
H 7458	4512
H 7459	4513
H 7460	4514
H 7461	4515

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7462	4516
H 7463	4517
H 7464	4518
H 7465	4519
H 7466	4520
H 7467	4521
H 7468	4522
H 7469	4523
H 7470	4524
H 7471	4525
H 7472	4526
H 7473	4527
H 7474	4528
H 7475	4529
H 7476	4530
H 7477	4531
H 7478	4532
H 7479	4533
H 7480	4534
H 7481	4535
H 7482	4536
H 7483	4537
H 7484	4538
H 7485	4539
H 7486	4540
H 7487	4541
H 7488	4542
H 7489	4543
H 7490	4544
H 7491	4545
H 7492	4546
H 7493	4547
H 7494	4548
H 7495	4549
H 7496	4550
H 7497	4551

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7498	4552
H 7499	4553
H 7500	4554
H 7501	4555
H 7502	4556
H 7503	4557
H 7504	4558
H 7505	4559
H 7506	4560
H 7507	4561
H 7508	4562
H 7509	4563
H 7510	4564
H 7511	4565
H 7512	4566
H 7513	4567
H 7514	4568
H 7515	4569
H 7516	4570
H 7517	4571
H 7518	4572
H 7519	4573
H 7520	4574
H 7521	4575
H 7522	4576
H 7523	4577
H 7524	4578
H 7525	4579
H 7526	4580
H 7527	4581
H 7528	4417
H 7529	4582
H 7530	4583
H 7531	4584
H 7532	4585
H 7533	4586

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7534	4587
H 7535	4588
H 7536	4589
H 7537	4590
H 7538	4591
H 7539	4592
H 7540	4593
H 7541	4594
H 7542	4595
H 7543	4596
H 7544	4597
H 7545	4598
H 7546	4599
H 7547	4600
H 7548	4601
H 7549	4602
H 7550	4603
H 7551	4604
H 7552	4605
H 7553	4606
H 7554	4164
H 7555	4165
H 7556	4167
H 7557	4062
H 7558	4166
H 7559.1	4168
H 7559.2	4174
H 7559.3	4176
H 7560	4169
H 7561	4170
H 7562	4171
H 7563	4172
H 7564	4173
H 7565	4175
H 7566.1	4181
H 7566.2	4182

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7567	4183
H 7568.1	4184
H 7568.2	4185
H 7568.3	4187
H 7568.4	4188
H 7568.5	4189
H 7569	4195
H 7570	4196
H 7571	4200
H 7572	4201
H 7573	4202
H 7574.1	4203
H 7574.2	4204
H 7574.3	4090
H 7574.4	4105
H 7574.5	4186
H 7575.1	4209
H 7575.2	4206
H 7575.3	4207
H 7575.4	4191
H 7576.1	4192
H 7576.2	4193
H 7576.3	4190
H 7577	4108
H 7578	4109
H 7579	4110
H 7580	4111
H 7581	4112
H 7582	4113
H 7583	4114
H 7584	4115
H 7585	4116
H 7586	4117
H 7587	4118
H 7588	4119
H 7589	4120

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7590	4121
H 7591	4122
H 7592	4123
H 7593	4124
H 7594	4125
H 7595	4126
H 7596	4127
H 7597	4128
H 7598	4129
H 7599	4130
H 7600	4131
H 7601	4132
H 7602	4133
H 7603	4134
H 7604	4135
H 7605	4136
H 7606	4137
H 7607	4138
H 7608	4139
H 7609	4140
H 7610	4141
H 7611	4142
H 7612	4143
H 7613	4144
H 7614	4145
H 7615	4146
H 7616	4147
H 7617	4148
H 7618	4149
H 7619	4150
H 7620	4151
H 7621	4152
H 7622	4153
H 7623	4154
H 7624	4155
H 7625	4156

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7626	4157
H 7627	4158
H 7628	4159
H 7629	4160
H 7630	4161
H 7631	4162
H 7632	4163
H 7633.1	4212
H 7633.2	4213
H 7633.3	4196
H 7634	5340
H 7635	5341
H 7636	5342
H 7637	5343
H 7638	5344
H 7639	5345
H 7640	5346
H 7641	5347
H 7642	5348
H 7643	5351
H 7644	5352
H 7645	5350
H 7646.A	5432
H 7646.C	5370
H 7647.1	5373
H 7647.2	5374
H 7647.3	5375
H 7647.4	5376
H 7647.5	5377
H 7647.6	5378
H 7647.7	5379
H 7647.8	5380
H 7647.9	5381
H 7647.10	5382
H 7647.11	5383
H 7647.12	5384

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7647.13	5385
H 7647.14	5386
H 7647.15	5387
H 7647.16	5388
H 7647.17	5389
H 7647.18	5390
H 7647.19	5391
H 7647.20	5392
H 7647.21	5393
H 7647.22	5394
H 7647.23	5395
H 7647.24	5396
H 7647.25	5397
H 7647.26	5398
H 7647.27	5399
H 7647.28	5400
H 7647.29	5401
H 7647.30	5402
H 7647.31	5403
H 7647.32	5404
H 7647.33	5405
H 7647.34	5406
H 7647.35	5407
H 7647.36	5408
H 7647.37	5409
H 7647.38-40	5410
H 7647.41	5411
H 7647.42	5412
H 7647.43	5413
H 7647.44	5414
H 7647.45	5415
H 7647.46	5416
H 7647.47	5417
H 7647.48	5418
H 7647.49	5419
H 7647.50	5420

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7647.51	5421
H 7647.52	5422
H 7647.53	5423
H 7647.54	5424
H 7647.55	5425
H 7647.56	5426
H 7647.57	5427
H 7647.58	5428
H 7647.59	5429
H 7648.H	5436
H 7648.E-F	5790
H 7648.C	5791
H 7648.B	5789
H 7648.G	5434
H 7648.A	5349
H 7649.A	3962
H 7649.B	3963
H 7649.C	3964
H 7650.C	5788
H 7650.E	5792
H 7650.B	5787
H 7650.D	5457
H 7650.A	5784
H 7651	5461
H 7652	5462
H 7653	5463
H 7654	5464
H 7655	5465
H 7656	5466
H 7657	5467
H 7658	5468
H 7659	5469
H 7660	5470
H 7661	5471
H 7662	5472
H 7663	5473

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7664	5474
H 7665	5475
H 7666	5476
H 7667	5477
H 7669	5479
H 7670	5480
H 7671	5481
H 7672	5482
H 7673	5483
H 7674	5484
H 7675	5485
H 7676	5486
H 7677	5487
H 7678	5488
H 7679	5489
H 7680	5490
H 7681	5491
H 7682	5492
H 7683	5493
H 7684	5494
H 7685	5495
H 7686	5496
H 7687	5497
H 7688	5498
H 7689	5499
H 7690	5500
H 7691	5501
H 7692	5502
H 7693	5503
H 7694	5504
H 7695	5505
H 7696	5506
H 7697	5507
H 7698	5508
H 7699	5509
H 7700	5510

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7701	5511
H 7702	5512
H 7703	5513
H 7704	5514
H 7705	5515
H 7706	5516
H 7707	5517
H 7708	5518
H 7709	5519
H 7710	5520
H 7711	5521
H 7712	5522
H 7713	5523
H 7714	5524
H 7715	5525
H 7716	5526
H 7717	5527
H 7718	5528
H 7719	5529
H 7720	5530
H 7721	5531
H 7722	5532
H 7723	5533
H 7724	5534
H 7725	5535
H 7726	5536
H 7727	5537
H 7728	5538
H 7729	5539
H 7730	5540
H 7731	5541
H 7732	5542
H 7733	5543
H 7734	5544
H 7735	5545
H 7736	5546

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7737	5547
H 7738	5548
H 7739	5549
H 7740	5550
H 7741	5551
H 7742	5552
H 7743	5553
H 7744	5554
H 7745	5555
H 7746	5556
H 7747	5557
H 7748	5558
H 7749	5559
H 7750	5560
H 7751	5561
H 7752	5562
H 7753	5563
H 7754	5564
H 7755	5565
H 7756	5566
H 7757	5567
H 7758	5568
H 7759	5569
H 7760	5570
H 7761	5571
H 7762	5572
H 7763	5573
H 7764	5574
H 7765	5575
H 7766	5576
H 7767	5577
H 7768	5578
H 7769	5579
H 7770	5580
H 7771	5581
H 7772	5582

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7773	5583
H 7774	5584
H 7775	5585
H 7776	5586
H 7777	5587
H 7778	5588
H 7779	5589
H 7780	5590
H 7781	5592
H 7782	5593
H 7783	5594
H 7784	5595
H 7785	5596
H 7786	5597
H 7787	5598
H 7788	5599
H 7789	5600
H 7790	5601
H 7791	5602
H 7792	5603
H 7793	5604
H 7794	5605
H 7795	5606
H 7796	5607
H 7797	5608
H 7798	5609
H 7799	5610
H 7800	5611
H 7801	5612
H 7802	5613
H 7803	5614
H 7804	5615
H 7805	5616
H 7806	5617
H 7807	5618
H 7808	5619

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7809	5620
H 7810	5621
H 7811	5622
H 7812	5623
H 7813	5624
H 7814	5625
H 7815	5626
H 7816	5627
H 7817	5628
H 7818	5629
H 7819	5630
H 7820	5631
H 7821	5632
H 7822	5633
H 7823	5634
H 7824	5635
H 7825	5636
H 7826	5637
H 7827	5638
H 7828	5639
H 7829	5640
H 7830	5641
H 7831	5642
H 7832	5643
H 7833	5644
H 7834	5645
H 7835	5646
H 7836	5647
H 7837	5648
H 7838	5649
H 7839	5650
H 7840	5651
H 7841	5652
H 7842	5653
H 7843	5654
H 7844	5655

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7845	5656
H 7846	5657
H 7847	5658
H 7848	5659
H 7849	5660
H 7850	5661
H 7851	5662
H 7852	5663
H 7853	5664
H 7854	5665
H 7855	5666
H 7856	5667
H 7857	5668
H 7858	5669
H 7859	5670
H 7860	5671
H 7861	5672
H 7862	5673
H 7863	5674
H 7864	5675
H 7865	5676
H 7866	5677
H 7867	5678
H 7868	5679
H 7869	5680
H 7870	5681
H 7871	5682
H 7872	5683
H 7873	5684
H 7874	5685
H 7875	5686
H 7876	5687
H 7877	5688
H 7878	5689
H 7879	5690
H 7880	5691

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7881	5692
H 7882	5693
H 7883	5694
H 7884	5695
H 7885	5696
H 7886	5697
H 7887	5698
H 7888	5699
H 7889	5700
H 7890	5701
H 7891	5702
H 7892	5703
H 7893	5704
H 7894	5705
H 7895	5706
H 7896	5707
H 7897	5708
H 7898	5709
H 7899	5710
H 7900	5711
H 7901	5712
H 7902	5713
H 7903	5714
H 7904	5715
H 7905	5716
H 7906	5717
H 7907	5718
H 7908	5719
H 7909	5720
H 7910	5721
H 7911	5722
H 7912	5723
H 7913	5724
H 7914	5725
H 7915	5726
H 7916	5727

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7917	5728
H 7918	5729
H 7919	5730
H 7920	5731
H 7921	5732
H 7922	5733
H 7923	5734
H 7924	5735
H 7925	5736
H 7926	5737
H 7927	5738
H 7928	5739
H 7929	5740
H 7930	5741
H 7931	5742
H 7932	5743
H 7933	5744
H 7934	5745
H 7935	5746
H 7936	5747
H 7937	5748
H 7938	5749
H 7939	5750
H 7940	5751
H 7941	5752
H 7942	5753
H 7943	5754
H 7944	5755
H 7945	5756
H 7946	5757
H 7947	5758
H 7948	5759
H 7949	5760
H 7950	5761
H 7951	5762
H 7952	5763

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7953	5764
H 7954	5765
H 7955	5767
H 7956	5768
H 7957.1	5769
H 7958	5770
H 7959	5771
H 7960	5772
H 7961	5773
H 7962	5774
H 7963	5775
H 7964	5776
H 7965	5777
H 7966	5778
H 7967	5779
H 7968	5780
H 7969	5781
H 7970	5782
H 7971	5460
H 7972	5785
H 7973	5786
H 7974.A	5793
H 7974.B	5446
H 7974.1	5447
H 7974.2	5448
H 7974.3	5449
H 7974.4	5450
H 7974.5	5451
H 7974.6	5452
H 7974.7	5453
H 7974.8	5454
H 7974.9	5455
H 7975	6212
H 7976	6213
H 7977	6214
H 7978	6215

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7979	6216
H 7980	5798
H 7981	5799
H 7982	5800
H 7983	5801
H 7984	5802
H 7985	5803
H 7986	5804
H 7987	5805
H 7988	5981
H 7989	5982
H 7990	5983
H 7991	5984
H 7992	5980
H 7993.II	5807
H 7993.I	5806
H 7994.I	5808
H 7994.II	5809
H 7995	5810
H 7996	5814
H 7997.1	5816
H 7997.2	5817
H 7997.3	5818
H 7997.4	5923
H 7997.5	5924
H 7997.6	5985
H 7997.7	5986
H 7997.8	6211
H 7998.1	5815
H 7998.2	5899
H 7998.3	5979
H 7998.4	6116
H 7998.5	5992
H 7998.6	5998
H 7998.7	6003
H 7998.8	6050

Oud nummer	Nieuw nummer
H 7998.9	5922
H 7998.10	5947
H 7999	6054
H 8000	6055
H 8001	6056
H 8002	6057
H 8003	6058
H 8004	6059
H 8005	6060
H 8006	6061
H 8007	6062
H 8008	6063
H 8009	6064
H 8010	6065
H 8011	6066
H 8012	6067
H 8013	6068
H 8014	6069
H 8015	6070
H 8016	6071
H 8017	6072
H 8018	6073
H 8019	6074
H 8020	6075
H 8021	6076
H 8022	6077
H 8023	6078
H 8024	6079
H 8025	6080
H 8026	6081
H 8027	6082
H 8028	6083
H 8029	6084
H 8030	6085
H 8031	6086
H 8032	6087

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8033	6088
H 8034	6089
H 8035	6090
H 8036	6091
H 8037	6092
H 8038	6093
H 8039	6094
H 8040	6095
H 8041	6096
H 8042	6097
H 8043	6098
H 8044	6099
H 8045	6100
H 8046	6101
H 8047	6102
H 8048	6103
H 8049	6104
H 8050	6105
H 8051	6106
H 8052	6107
H 8053	6108
H 8054	6109
H 8055	6110
H 8056	6111
H 8057	6112
H 8058	6113
H 8059	6114
H 8060	6115
H 8061	6118
H 8062	6119
H 8063	6120
H 8064	6121
H 8065	6122
H 8066	6123
H 8067	6124
H 8068	6125

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8069	6126
H 8070	6127
H 8071	6128
H 8072	6129
H 8073	6130
H 8074	6131
H 8075	6132
H 8076	6133
H 8077	6134
H 8078	6135
H 8079	6136
H 8080	6137
H 8081	6138
H 8082	6139
H 8083	6140
H 8084	6141
H 8085	6142
H 8086	6143
H 8087	6144
H 8088	6145
H 8089	6146
H 8090	6147
H 8091	6148
H 8092	6149
H 8093	6150
H 8094	6151
H 8095	6152
H 8096	6153
H 8097	6154
H 8098	6155
H 8099	6156
H 8100	6157
H 8101	6158
H 8102	6159
H 8103	6160
H 8104	6161

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8105	6162
H 8106	6163
H 8107	6164
H 8108	6165
H 8109	6166
H 8110	6167
H 8111	6168
H 8112	6169
H 8113	6170
H 8114	6171
H 8115	6172
H 8116	6173
H 8117	6174
H 8118	6175
H 8119	6176
H 8120	6177
H 8121	6178
H 8122	6179
H 8123	6180
H 8124	6181
H 8125	6182
H 8126	6183
H 8127	6184
H 8128	6185
H 8129	6186
H 8130	6187
H 8131	6188
H 8132	6189
H 8133	6192
H 8134	6193
H 8135	6194
H 8136	6195
H 8137	6196
H 8138	6197
H 8139	6198
H 8140	6199

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8141	6200
H 8142	6201
H 8143	6202
H 8144	6203
H 8145	6204
H 8146	6205
H 8147	6206
H 8148	6207
H 8149	6024
H 8150.1	6025
H 8150.2	16594
H 8151	6239
H 8152	6240
H 8153	6241
H 8154	6242
H 8155	6243
H 8156	6244
H 8157	6245
H 8158	6247
H 8159	6248
H 8160	6249
H 8161	6250
H 8162	6232
H 8163	6233
H 8165	6234
H 8166	6235
H 8167	6236
H 8168	6237
H 8169	6238
H 8169 F	6246
H 8169 C	6231
H 8169A en B	6262
H 8169E	6323
H 8169D	6251
H 8170	6317
H 8171	6325

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8172	6326
H 8173	6327
H 8174	6328
H 8175	6329
H 8176	6331
H 8177	6332
H 8178	6333
H 8179	6334
H 8180	6335
H 8181	6336
H 8182	6337
H 8183	6338
H 8184	6339
H 8185	6340
H 8186	6341
H 8187	6342
H 8188	6343
H 8189	6344
H 8190	6345
H 8191	6346
H 8192	6347
H 8193	6348
H 8194	6349
H 8195	6350
H 8196	6351
H 8197	6352
H 8198	6353
H 8199	6354
H 8200	6355
H 8201	6356
H 8202	6357
H 8203	6358
H 8204	6359
H 8205	6360
H 8206	6361
H 8207	6362

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8208	6363
H 8209	6364
H 8210	6365
H 8211	6366
H 8212	6367
H 8213	6368
H 8214	6369
H 8215	6370
H 8216	6371
H 8217	6372
H 8218	6373
H 8219	6374
H 8220	6375
H 8221	6376
H 8222	6377
H 8223	6378
H 8224	6379
H 8225	6380
H 8226	6381
H 8227	6382
H 8228	6383
H 8229	6384
H 8230	6385
H 8231	6386
H 8232	6387
H 8233	6388
H 8234	6389
H 8235	6390
H 8236	6391
H 8237	6392
H 8238	6393
H 8239	6394
H 8240	6395
H 8241	6396
H 8242	6397
H 8243	6398

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8244	6399
H 8245	6400
H 8246	6401
H 8247	6402
H 8248	6403
H 8249	6404
H 8250	6405
H 8251	6406
H 8252	6407
H 8253	6408
H 8254	6409
H 8255	6410
H 8256	6411
H 8257	6412
H 8258	6413
H 8259	6414
H 8260	6415
H 8261	6416
H 8262	6417
H 8263	6418
H 8264	6419
H 8265	6420
H 8266	6422
H 8267	6423
H 8268	6424
H 8269	6425
H 8270	6426
H 8271	6427
H 8272	6428
H 8273	6429
H 8274	6430
H 8275	6431
H 8276	6432
H 8277	6433
H 8278	6434
H 8279	6435

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8280	6436
H 8281	6437
H 8282	6438
H 8283	6439
H 8284	6440
H 8285	6441
H 8286	6442
H 8287	6443
H 8288	6444
H 8289	6445
H 8290	6446
H 8291	6447
H 8292	6448
H 8293	6449
H 8294	6450
H 8295	6451
H 8296	6452
H 8297	6453
H 8298	6454
H 8299	6455
H 8300	6456
H 8301	6457
H 8302	6458
H 8303	6459
H 8304	6460
H 8305	6461
H 8306	6462
H 8307	6463
H 8308	6464
H 8309	6465
H 8310	6466
H 8311	6467
H 8312	6468
H 8313	6469
H 8314	6470
H 8315	6471

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8316	6472
H 8317	6473
H 8318	6474
H 8319	6475
H 8320	6476
H 8321	6477
H 8322	6478
H 8323	6479
H 8324	6480
H 8325	6481
H 8326	6482
H 8327	6483
H 8328	6484
H 8329	6485
H 8330	6486
H 8331	6487
H 8332	6488
H 8333	6489
H 8334	6490
H 8335	6491
H 8336	6492
H 8337	6493
H 8338	6494
H 8339	6495
H 8340	6496
H 8341	6497
H 8342	6498
H 8343	6499
H 8344	6500
H 8345	6501
H 8346	6502
H 8347	6503
H 8348	6504
H 8349	6505
H 8350	6506
H 8351	6507

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8352	6508
H 8353	6509
H 8354	6510
H 8355	6511
H 8356	6512
H 8357	6513
H 8358	6514
H 8359	6515
H 8360	6516
H 8361	6517
H 8362	6518
H 8363	6301
H 8364	6307
H 8365 C	6308
H 8365 A	6304
H 8365 B	6303
H 8366	6306
H 8367 C	6310
H 8367 A	6305
H 8367 B	6309
H 8368	6314
H 8369.A	6313
H 8369.B	6315
H 8370	6319
H 8371	6320
H 8372	6321
H 8373	6322
H 8393	4729
H 8394	4730
H 8395	4731
H 8396	4732
H 8397	4733
H 8398	4734
H 8399	4735
H 8400	4737
H 8401	4738

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8402	4736
H 8403	4764
H 8404	4723
H 8404.1	4766
H 8405	4724
H 8406	4725
H 8407	4726
H 8408	5316
H 8408.1	5307
H 8408.2	5315
H 8409.1	4739
H 8409.2	4740
H 8409.3	4741
H 8409.4	4742
H 8410.1	5313
H 8410.2	5314
H 8410.3	5312
H 8410.4	4777
H 8410.5	4778
H 8410.6	4779
H 8410.8	4781
H 8410.9	4782
H 8410.10	4783
H 8410.11	4784
H 8410.12	4786
H 8410.13	7909
H 8410.14	4722
H 8410.21	4792
H 8410.22	4793
H 8410.37	4780
H 8411.1	4727
H 8411.2	4728
H 8412.1	4765
H 8412.2-3	4769
H 8412.4	5305
H 8412.5	4752

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8412.6	4755
H 8412.7	4758
H 8412.8	4771
H 8412.9	4791
H 8412.10	4743
H 8412.11	4772
H 8413.1	4785
H 8413.2	4773
H 8413.3	4776
H 8413.4	4790
H 8414.1	5238
H 8414.2	5239
H 8414.3	5240
H 8414.4	5241
H 8414.5	5242
H 8414.6	5243
H 8414.7	5244
H 8414.8	5245
H 8414.9	5246
H 8414.10	5247
H 8414.11	5248
H 8414.12	5249
H 8414.13	5250
H 8414.14	5251
H 8414.15	5252
H 8414.16	5253
H 8414.17	5254
H 8414.18	5255
H 8414.19	5256
H 8414.20	5257
H 8414.20	4825
H 8414.21	4825
H 8414.21	5259
H 8414.24	5263
H 8414.25	5264
H 8414.26	5265

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8414.27	5266
H 8414.28	5267
H 8414.29	5268
H 8414.30	5298
H 8414.31	5299
H 8414.32	5300
H 8414.33	5301
H 8414.34	5302
H 8414.35	5303
H 8414.36	5236
H 8414.37	4823
H 8414.38	4824
H 8415	4826
H 8416	4827
H 8416.22	5260
H 8416.23	5261
H 8417	4828
H 8418	4829
H 8419	4830
H 8420	4831
H 8421	4832
H 8422	4833
H 8423	4834
H 8424	4835
H 8425	4836
H 8426	4837
H 8427	4838
H 8428	4839
H 8429	4840
H 8430	4841
H 8431	4842
H 8432	4843
H 8433	4844
H 8434	4845
H 8434.1	5235
H 8435	4846

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8436	4847
H 8437	4848
H 8438	4849
H 8439	4850
H 8440	4851
H 8441	4852
H 8442	4853
H 8443	4854
H 8444	4855
H 8445	4856
H 8446	4857
H 8447	4858
H 8448	4859
H 8449	4860
H 8450	4861
H 8451	4862
H 8452	4863
H 8452.1	5272
H 8453	4864
H 8454	4865
H 8455	4866
H 8456	4867
H 8457	4868
H 8458	4869
H 8459	4870
H 8460	4871
H 8461	4872
H 8462	4873
H 8463	4874
H 8464	4875
H 8465	4876
H 8466	4877
H 8467	4878
H 8468	4879
H 8469	4880
H 8470	4881

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8471	4882
H 8472	4883
H 8473	4884
H 8474	4885
H 8475	4886
H 8476	4887
H 8477	4888
H 8478	4889
H 8479	4890
H 8480	4891
H 8481	4892
H 8482	4893
H 8483	4894
H 8484	4895
H 8485	4896
H 8486	4897
H 8487	4898
H 8488	4899
H 8489	4900
H 8490	4901
H 8491	4902
H 8492	4903
H 8493	4904
H 8494	4905
H 8495	4906
H 8496	4907
H 8497	4908
H 8498	4909
H 8499	4910
H 8500	4911
H 8501	4912
H 8502	4913
H 8503	4914
H 8504	4915
H 8505	4916
H 8506	4917

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8507	4918
H 8508	4919
H 8509	4920
H 8510	4921
H 8511	4922
H 8512	4923
H 8513	4924
H 8514	4925
H 8515	4926
H 8516	4927
H 8517	4928
H 8518	4929
H 8519	4930
H 8520	4931
H 8521	4932
H 8522	4933
H 8523	4934
H 8524	4935
H 8525	4936
H 8526	4937
H 8527	4938
H 8528	5156
H 8529	4939
H 8530	4940
H 8531	4941
H 8532	4942
H 8533	4943
H 8534	4944
H 8535	4945
H 8536	4946
H 8537	4947
H 8538	4948
H 8539	4949
H 8540	4950
H 8541	4951
H 8542	4952

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8543	4953
H 8544	4954
H 8545	4955
H 8546	4956
H 8547	4957
H 8548	4958
H 8549	4959
H 8550	4960
H 8551	4961
H 8553	4963
H 8554	4964
H 8555	4965
H 8556	4966
H 8556.1	14760
H 8557	4967
H 8558	4968
H 8559	4969
H 8560	4970
H 8561	4971
H 8562	4972
H 8563	4973
H 8564	4974
H 8565	4975
H 8566	4976
H 8567	4977
H 8567.1	5273
H 8568	4978
H 8568.1	5274
H 8569	4979
H 8569.1	5275
H 8570	4980
H 8571	4981
H 8572	4982
H 8573	4983
H 8573.1	5276
H 8574	4984

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8574.1	5277
H 8575	4985
H 8575.1	5278
H 8576	4986
H 8577	4987
H 8577.1	5279
H 8578	4988
H 8578.1	5280
H 8579	4989
H 8579.1	5281
H 8580	4990
H 8580.1	5282
H 8581	4991
H 8582	4992
H 8583	4993
H 8584	4994
H 8585	4995
H 8586	4996
H 8587	4997
H 8588	4998
H 8589	4999
H 8590	5000
H 8591	5001
H 8592	5002
H 8593	5003
H 8594	5004
H 8595	5005
H 8596	5006
H 8597	5007
H 8598	5008
H 8599	5009
H 8600	5010
H 8601	5011
H 8602	5012
H 8603	5013
H 8604	5014

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8605	5015
H 8606	5016
H 8607	5017
H 8608	5018
H 8609	5019
H 8610	5020
H 8610.1	5283
H 8611	5021
H 8612	5022
H 8613	5023
H 8614	5024
H 8615	5025
H 8616	5026
H 8617	5027
H 8618	5028
H 8619	5029
H 8620	5030
H 8621	5031
H 8622	5032
H 8623	5033
H 8624	5034
H 8625	5035
H 8626	5036
H 8627	5037
H 8628	5038
H 8629	5039
H 8630	5040
H 8631	5041
H 8632	5042
H 8633	5043
H 8634	5044
H 8635	5045
H 8636	5046
H 8637	5047
H 8638	5048
H 8639	5049

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8640	5050
H 8641	5051
H 8642	5052
H 8643	5053
H 8644	5054
H 8645	5055
H 8646	5056
H 8647	5057
H 8648	5058
H 8649	5059
H 8650	5060
H 8651	5061
H 8652	5062
H 8653	5063
H 8654	5064
H 8655	5065
H 8656	5066
H 8657	5067
H 8658	5068
H 8659	5069
H 8660	5070
H 8661	5071
H 8662	5072
H 8663	5073
H 8664	5074
H 8665	5075
H 8666	5076
H 8667	5077
H 8668	5078
H 8669	5079
H 8670	5080
H 8671	5081
H 8672	5082
H 8673	5083
H 8674	5084
H 8675	5085

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8676	5086
H 8676.1	5284
H 8677	5087
H 8677.1	5285
H 8678	5088
H 8678.1	5286
H 8679	5089
H 8679.1	5287
H 8680	5090
H 8680.1	5288
H 8681	5091
H 8681.1	5289
H 8682	5092
H 8682.1	5290
H 8683	5093
H 8683.1	5291
H 8684	5094
H 8684.1	5292
H 8685	5095
H 8685.1	5293
H 8686	5096
H 8686.1	5294
H 8687	5097
H 8687.1	5295
H 8688	5098
H 8688.1	5296
H 8689	5099
H 8689.1	5297
H 8690	5100
H 8691	5101
H 8692	5102
H 8693	5103
H 8694	5104
H 8695	5105
H 8696	5106
H 8697	5107

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8698	5108
H 8699	5109
H 8700	5110
H 8701	5111
H 8702	5112
H 8703	5113
H 8704	5114
H 8705	5115
H 8706	5116
H 8707	5117
H 8708	5118
H 8709	5119
H 8710	5120
H 8711	5121
H 8712	5122
H 8713	5123
H 8714	5124
H 8715	5125
H 8716	5126
H 8717	5127
H 8718	5128
H 8719	5129
H 8720	5130
H 8721	5131
H 8722	5132
H 8723	5133
H 8724	5134
H 8725	5135
H 8726	5136
H 8727	5137
H 8728	5138
H 8729	5139
H 8730	5140
H 8731	5141
H 8732	5142
H 8733	5143

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8734	5144
H 8735	5145
H 8736	5146
H 8737	5147
H 8738	5148
H 8739	5149
H 8740	5150
H 8741	5151
H 8742	5152
H 8743	5153
H 8744	5154
H 8745	5155
H 8746	5157
H 8747	5158
H 8748	5160
H 8749	5161
H 8750	5162
H 8751	5163
H 8752	5164
H 8753	5165
H 8754	5166
H 8755	5167
H 8756	5168
H 8757	5169
H 8758	5170
H 8759	5171
H 8760	5172
H 8761	5173
H 8762	5174
H 8763	5175
H 8764	5176
H 8765	5177
H 8766	5178
H 8767	5179
H 8768	5180
H 8769	5181

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8770	5182
H 8771	5183
H 8772	5184
H 8773	5185
H 8774	5186
H 8775	5187
H 8776	5188
H 8777	5190
H 8778	5192
H 8779	5193
H 8780	5195
H 8781	5196
H 8782	5197
H 8783	5198
H 8784	5199
H 8785	5200
H 8786	5201
H 8787	5202
H 8788	5203
H 8789	5204
H 8790	5205
H 8791	5206
H 8792	5207
H 8793	5208
H 8794	5209
H 8795	5210
H 8796	5211
H 8797	5212
H 8798	5213
H 8799	5214
H 8800	5215
H 8801	5216
H 8802	5217
H 8803	5218
H 8804	5220
H 8805	5221

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8806	5222
H 8807	5223
H 8808	5224
H 8809	5225
H 8810	5226
H 8811	5227
H 8812	5228
H 8813	5229
H 8814	5230
H 8815	5231
H 8816	5232
H 8817	5233
H 8817.1-8818.1	5306
H 8818	5234
H 8831	7420
H 8832	7421
H 8833	7422
H 8834	7423
H 8835	7424
H 8836	7425
H 8837	7426
H 8838	7427
H 8839	7428
H 8840	7429
H 8841	7430
H 8842	7431
H 8843.1	7432
H 8843.2	7433
H 8843.3	7434
H 8843.4	12590
H 8844	7439
H 8845.A	7456
H 8845.1	7442
H 8845.2	7437
H 8845.3	7613
H 8845.4	7443

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8845.5	7440
H 8845.6	7454
H 8845.7	7612
H 8846	7457
H 8847	7458
H 8848	7459
H 8849	7460
H 8850	7461
H 8851	7462
H 8852	7463
H 8852	4962
H 8853	7464
H 8854	7465
H 8855	7466
H 8856	7467
H 8857	7468
H 8858	7469
H 8859	7470
H 8860.1	7471
H 8860.2	7446
H 8861	7472
H 8862	7473
H 8863	7474
H 8864	7475
H 8865	7476
H 8866	7477
H 8867	7478
H 8868	7479
H 8869	7480
H 8870	7481
H 8871	7482
H 8872	7483
H 8873	7484
H 8874	7485
H 8875	7486
H 8876	7487

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8877	7488
H 8878	7489
H 8879	7490
H 8880	7491
H 8881	7492
H 8882	7493
H 8883	7494
H 8884	7495
H 8885	7496
H 8886	7497
H 8887	7498
H 8888.1	7499
H 8888.2	7441
H 8889	7500
H 8890	7501
H 8891	7502
H 8892	7503
H 8893	7504
H 8894	7505
H 8895	7506
H 8896	7507
H 8897	7508
H 8898	7509
H 8899	7510
H 8900	7511
H 8901	7512
H 8902	7513
H 8903	7514
H 8904	7515
H 8905	7516
H 8906	7517
H 8907	7518
H 8908	7519
H 8909	7520
H 8910	7521
H 8911	7522

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8912	7523
H 8913	7524
H 8914	7525
H 8915	7526
H 8916	7527
H 8917	7528
H 8918	7529
H 8919	7530
H 8920	7531
H 8921	7532
H 8922	7533
H 8923	7534
H 8924	7535
H 8925	7536
H 8926	7537
H 8927	7538
H 8928	7539
H 8929	7540
H 8930	7541
H 8931	7542
H 8932	7548
H 8933	7549
H 8934	7550
H 8935	7551
H 8936	7552
H 8937	7553
H 8938	7554
H 8939	7555
H 8940	7556
H 8941	7557
H 8942	7558
H 8943	7559
H 8944	7560
H 8945	7561
H 8946	7562
H 8947	7563

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8948	7564
H 8949	7565
H 8950	7566
H 8951	7567
H 8952	7568
H 8953	7569
H 8954	7570
H 8955	7571
H 8956	7572
H 8957	7573
H 8958	7574
H 8959	7575
H 8960	7576
H 8961	7577
H 8962	7578
H 8963	7579
H 8964	7580
H 8965	7581
H 8966	7582
H 8967	7583
H 8968	7584
H 8969	7585
H 8970	7586
H 8971	7587
H 8972	7588
H 8973	7589
H 8974	7591
H 8975	7593
H 8976	7594
H 8977	7595
H 8978	7596
H 8979	7597
H 8980	7598
H 8981	7599
H 8982	7600
H 8983	7601

Oud nummer	Nieuw nummer
H 8984	7602
H 8985	7603
H 8986	7604
H 8987	7605
H 8988	7606
H 8989	7607
H 8990	7608
H 8991	7609
H 8992	7610
H 8993.1	7451
H 8993.2	7455
H 8994	7447
H 8995.1	7449
H 8995.2	7450
H 8995.4	7448
H 8996.1	7453
H 8996.2	7452
H 8996.3	7450
H 8997	7614
H 8998	7615
H 8999	7616
H 9000	7617
H 9001	7618
H 9002	7619
H 9003	7620
H 9004	7621
H 9005	7622
H 9006	7623
H 9007	7624
H 9008	7625
H 9009	7627
H 9010	7628
H 9011	7629
H 9012	7630
H 9013.1	7632
H 9013.2	7719

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9013.3	7636
H 9013.4	7626
H 9013.5	7671
H 9013.6	7672
H 9013.7	7671
H 9014.1	7633
H 9014.2	7634
H 9015.1	7670
H 9015.2	7631
H 9015.3	7655
H 9015.4	7901
H 9016.1	7656
H 9016.2	7658
H 9017.2	7723
H 9017.3	7669
H 9017.4	7717
H 9017.5	7720
H 9017.6	7661
H 9017.7	7664
H 9017.8	7722
H 9017.12	7671
H 9018.1	7708
H 9018.2	7877
H 9019	7721
H 9020	7760
H 9021	7761
H 9022	7762
H 9023	7763
H 9024	7732
H 9025	7733
H 9026	7734
H 9027	7735
H 9028	7736
H 9029	7737
H 9030	7738
H 9031	7739

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9032	7740
H 9033	7741
H 9034	7742
H 9035	7743
H 9036	7744
H 9037	7745
H 9038	7746
H 9039	7747
H 9040	7748
H 9041	7749
H 9042	7750
H 9043	7751
H 9044	7752
H 9045	7753
H 9046	7754
H 9047	7755
H 9048	7756
H 9049	7757
H 9050	7758
H 9051	7764
H 9052	7765
H 9053	7766
H 9054	7767
H 9055	7768
H 9056	7769
H 9057	7770
H 9058	7771
H 9059	7772
H 9060	7773
H 9061	7774
H 9062	7775
H 9063	7776
H 9064	7777
H 9065	7778
H 9066	7779
H 9067	7780

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9068	7781
H 9069	7782
H 9070	7783
H 9071	7784
H 9072	7785
H 9073	7786
H 9074	7787
H 9075	7788
H 9076	7789
H 9077	7790
H 9078	7791
H 9079	7792
H 9080	7793
H 9081	7794
H 9082	7795
H 9083	7796
H 9084	7797
H 9085	7798
H 9086	7799
H 9087	7800
H 9088	7801
H 9089	7802
H 9090	7803
H 9091	7804
H 9092	7805
H 9093	7806
H 9094	7807
H 9095.1	7808
H 9095.2	7679
H 9096	7809
H 9097	7810
H 9098	7811
H 9099	7812
H 9100	7813
H 9101	7814
H 9102	7815

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9103	7816
H 9104	7817
H 9105	7818
H 9106	7819
H 9107	7820
H 9108	7821
H 9109	7822
H 9110	7823
H 9111	7824
H 9112	7825
H 9113	7826
H 9114	7827
H 9115	7828
H 9116	7829
H 9117	7830
H 9118	7831
H 9119	7832
H 9120	7833
H 9121	7834
H 9122	7835
H 9123	7836
H 9124	7837
H 9125	7838
H 9126	7839
H 9127	7840
H 9128	7841
H 9129	7842
H 9130	7843
H 9131	7844
H 9132	7845
H 9133	7846
H 9134	7847
H 9135	7848
H 9136	7849
H 9137	7850
H 9138	7851

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9139	7852
H 9140	7853
H 9141	7854
H 9142	7855
H 9143	7856
H 9144	7857
H 9145	7858
H 9146	7859
H 9147	7860
H 9148	7861
H 9149	7862
H 9150	7863
H 9151	7864
H 9152	7865
H 9153	7866
H 9154	7867
H 9155	7868
H 9156	7869
H 9157	7870
H 9158	7871
H 9159	7872
H 9160	7873
H 9161	7874
H 9162	7875
H 9163	7876
H 9164	7878
H 9165	7879
H 9166	7880
H 9167	7881
H 9168	7882
H 9169	7885
H 9170	7886
H 9171	7887
H 9172	7888
H 9173	7889
H 9174	7890

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9175	7891
H 9176	7892
H 9177	7893
H 9178	7894
H 9179	7895
H 9180	7896
H 9181	7897
H 9182	7898
H 9183	7899
H 9184.1	7688
H 9184.2	7689
H 9184.3	7690
H 9184.4	7683
H 9185.1	7694
H 9185.2	7695
H 9185.3	7696
H 9185.4	7697
H 9185.5	7698
H 9185.6	7699
H 9185.7	7700
H 9186.1	7701
H 9186.2	7702
H 9186.3	7691
H 9186.4	7692
H 9186.5	7693
H 9186.6	7685
H 9186.7	7703
H 9186.8	7686
H 9186.9	7704
H 9187.1	7701
H 9187.2	7702
H 9187.3	7680
H 9187.4	7681
H 9187.5	7682
H 9188.1	7724
H 9188.2	7725

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9188.3	7726
H 9188.4	7727
H 9189.1	7728
H 9189.2	7729
H 9190.1	7730
H 9190.2	7731
H 9191.1	4616
H 9191.2	4618
H 9191.3	4712
H 9192.1	4713
H 9192.2	4714
H 9192.3	4718
H 9192.4	4717
H 9192.5	4711
H 9192.6	4716
H 9192.7	4715
H 9192.8	4719
H 9193.1	4688
H 9193.2	4619
H 9193.2	4619
H 9193.4	5318
H 9193.5	5317
H 9193.6	5319
H 9193.7	5320
H 9193.8	4689
H 9193.9	4701
H 9193.10	4617
H 9194.1	4692
H 9194.2	4686
H 9194.3	4709
H 9194.4	4710
H 9194.5	4687
H 9195	13813
H 9196	13814
H 9197	13815
H 9198	13816

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9199	13820
H 9200	13821
H 9201	13822
H 9202-1	13817
H 9202-2	13818
H 9202-3	13819
H 9203a	13840
H 9203g	14221
H 9203f	13844
H 9203f	13853
H 9203b	13852
H 9204	13850
H 9205	13854
H 9206	13855
H 9207	13857
H 9208	13858
H 9209	13859
H 9210	13860
H 9211	13861
H 9212	13862
H 9213	13863
H 9214	13864
H 9215	13865
H 9216	13866
H 9217	13867
H 9218	13868
H 9219	13869
H 9220	13870
H 9221	13871
H 9222	13872
H 9223	13873
H 9224	13874
H 9225	13875
H 9226	13876
H 9227	13877
H 9228	13878

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9229	13879
H 9230	13880
H 9231	13881
H 9232	13882
H 9233	13883
H 9234	13884
H 9235	13885
H 9236	13886
H 9237	13887
H 9238	13888
H 9239	13889
H 9240	13890
H 9241	13891
H 9242	13892
H 9243	13893
H 9244	13894
H 9245	13895
H 9246	13896
H 9247	13897
H 9248	13898
H 9249	13899
H 9250	13900
H 9251	13901
H 9252	13902
H 9253	13903
H 9254	13904
H 9255	13905
H 9256	13906
H 9257	13907
H 9258	13908
H 9259	13909
H 9260	13910
H 9261	13911
H 9262	13912
H 9263	13913
H 9264	13914

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9265	13915
H 9266	13916
H 9267	13917
H 9268	13918
H 9269	13919
H 9270	13920
H 9271	13921
H 9272	13922
H 9273	13923
H 9274	13924
H 9275	13925
H 9276	13926
H 9277	13927
H 9278	13928
H 9279	13929
H 9280	13930
H 9281	13931
H 9282	13932
H 9283	13933
H 9284	13934
H 9285	13935
H 9286	13936
H 9287	13937
H 9288	13938
H 9289	13939
H 9290	13940
H 9291	13941
H 9292	13942
H 9293	13943
H 9294	13944
H 9295	13945
H 9296	13946
H 9297	13947
H 9298	13948
H 9299	13949
H 9300	13950

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9301	13951
H 9302	13952
H 9303	13953
H 9304	13954
H 9305	13955
H 9306	13956
H 9307	13957
H 9308	13958
H 9309	13959
H 9310	13960
H 9311	13961
H 9312	13962
H 9313	13963
H 9314	13964
H 9315	13965
H 9316	13966
H 9317	13967
H 9318	13968
H 9319	13969
H 9320	13970
H 9321	13971
H 9322	13972
H 9323	13973
H 9324	13974
H 9325	13975
H 9326	13976
H 9327	13977
H 9328	13978
H 9329	13979
H 9330	13980
H 9331	13981
H 9332	13982
H 9333	13983
H 9334	13984
H 9335	13985
H 9336	13986

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9337	13987
H 9338	13988
H 9339	13989
H 9340	13990
H 9341	13991
H 9342	13992
H 9343	13993
H 9344	13994
H 9345	13995
H 9346	13996
H 9347	13997
H 9348	13998
H 9349	13999
H 9350	14000
H 9351	14001
H 9352	14002
H 9353	14004
H 9354	14005
H 9355	14006
H 9356	14007
H 9357	14008
H 9358	14009
H 9359	14010
H 9360	14011
H 9361	14012
H 9362	14013
H 9363	14014
H 9364	14015
H 9365	14016
H 9366	14017
H 9367	14018
H 9368	14019
H 9369	14020
H 9370	14021
H 9371	14022
H 9372	14023

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9373	14024
H 9374	14025
H 9375	14026
H 9376	14027
H 9377	14028
H 9378	14029
H 9379	14030
H 9380	14031
H 9381	14032
H 9382	14033
H 9383	14034
H 9384	14035
H 9385	14036
H 9386	14037
H 9387	14038
H 9388	14039
H 9389	14040
H 9390	14041
H 9391	14042
H 9392	14043
H 9393	14044
H 9394	14045
H 9395	14046
H 9396	14047
H 9397	14048
H 9398	14049
H 9399	14050
H 9400	14051
H 9401	44052
H 9402	44053
H 9403	14054
H 9404	14055
119405	14056
H 9406	14057
H 9407	14058
H 9408	14059

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9409	14060
H 9410	14061
H 9411	14062
H 9412	14063
H 9413	14064
H 9414	14065
H 9415	14066
H 9416	14067
H 9417	14068
H 9418	14069
H 9419	14070
H 9420	14071
H 9421	14072
H 9422	14073
H 9423	14074
H 9424	14075
H 9425	14076
H 9426	14077
H 9427	14078
H 9428	14079
H 9429	14080
H 9430	14081
H 9431	14082
H 9432	14083
H 9433	14084
H 9434	14085
H 9435	14086
H 9436	14087
H 9437	14088
H 9438	14089
H 9439	14090
H 9440	14091
H 9441	14092
H 9442	14093
H 9443	14094
H 9444	14095

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9445	14096
H 9446	14097
H 9447	14098
H 9448	14099
H 9449	14100
H 9450	14101
H 9451	14102
H 9452	14103
H 9453	14104
H 9454	14105
H 9455	14106
H 9456	14107
H 9457	14108
H 9458	14109
H 9459	14110
H 9460	14111
H 9461	14112
H 9462	14113
H 9463	14114
H 9464	14115
H 9465	14116
H 9466	14117
H 9467	14118
H 9468	14119
H 9469	14120
H 9470	14121
H 9471	14122
H 9472	14123
H 9473	44124
H 9474	14125
H 9475	14126
H 9476	14127
H 9477	14128
H 9478	14129
H 9479	14130
H 9480	14131

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9481	14132
H 9482	14133
H 9483	14134
H 9484	14135
H 9485	14136
H 9486	14137
H 9487	14138
H 9488	14139
H 9489	14140
H 9490	14141
H 9491	14142
H 9492	14143
H 9493	14144
H 9494	14145
H 9495	14146
H 9496	14147
H 9497	14148
H 9498	14149
H 9499	14150
H 9500	14151
H 9501	14152
H 9502	14153
H 9503	14154
H 9504	14155
H 9505	14327
H 9505	14156
H 9506	14157
H 9506	14328
H 9507	14158
H 9508	14159
H 9509	14160
H 9510	14161
H 9511	14162
H 9512	14163
H 9513	14164
H 9514	14165

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9515	14166
H 9516	14167
H 9517	14168
H 9518	14169
H 9519	14170
H 9520	14171
H 9521	14172
H 9522	14173
H 9523	14174
H 9524	14175
H 9525	14176
H 9526	14177
H 9527	14178
H 9528	14179
H 9529	14180
H 9530	14181
H 9531	14182
H 9532	14183
H 9533	14184
H 9534	14185
H 9535	14186
H 9536	14187
H 9537	14188
H 9538	14189
H 9539	14190
H 9540	14191
H 9541	14192
H 9542	14193
H 9543	14194
H 9544	14195
H 9545	14196
H 9546	14197
H 9547	14198
H 9548	14199
H 9549	14200
H 9550	14201

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9551	14202
H 9552	14203
H 9553	14204
H 9554	14205
H 9555	14206
H 9556	14207
H 9557	14208
H 9558	14209
H 9559	14210
H 9560	14211
H 9561	14212
H 9562	14213
H 9563	14214
H 9564	14215
H 9565	14216
H 9566	13841
H 9567	13842
H 9568	13843
H 9569c	13847
H 9569d	13848
H 9569b	13846
H 9569a	13845
H 9570	14225
H 9571	14226
H 9572	14227
H 9573	14228
H 9574	14230
H 9575	14231
H 9576	14232
H 9576.1	14233
H 9577	14235
H 9577.1	14315
H 9580.1	14280
H 9580.2	14284
H 9580.3	14286
H 9580.4	14285

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9581.1	14323
H 9581.2	14288
H 9581.3	14290
H 9581.4	14289
H 9581.5	14267
H 9581.6	14269
H 9581.7	14270
H 9581.8	16630
H 9582	14519
H 9582.1	14535
H 9582.2	14536
H 9582.3	14537
H 9582.4	5783
H 9582.5	13856
H 9584	14522
H 9585	14523
H 9586	14524
H 9588	14525
H 9590	14527
H 9590.1	14526
H 9591	14528
H 9592	14529
H 9593	14530
H 9594	14531
H 9595	14532
H 9596	14533
H 9596e	13849
H 9597	14534
H 9600	14329
H 9600.1	14338
H 9600.2	14541
H 9601	14330
H 9602	14324
H 9602.1	14222
H 9603	14325
H 9603.1	14542

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9603.2	14309
H 9603.3	14291
H 9603.4	14245
H 9604	14326
H 9607	14331
H 9607.1	14335
H 9607.2	14293
H 9607.3	14310
H 9607.4	14303
H 9607.5	14521
H 9607.7	14296
H 9607.8	14311
H 9607.9	14292
H 9607.10	14295
H 9608	14333
H 9608.1	14336
H 9608.2	14553
H 9609	14334
H 9609.1	14337
H 9610	14339
H 9611	14340
H 9612	14341
H 9613	14342
H 9614	14343
H 9615	14344
H 9616	14345
H 9617	14346
H 9618	14347
H 9619	14348
H 9620	14349
H 9621	14350
H 9622	14351
H 9623	14352
H 9624	14353
H 9625	14354
H 9626	14355

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9627	14356
H 9628	14357
H 9629	14358
H 9630	14359
H 9631	14360
H 9632	14361
H 9633	14362
H 9634	14363
H 9635	14364
H 9636	14365
H 9636.1	14543
H 9637	14366
H 9638	14367
H 9639	14368
H 9640	14369
H 9641	14370
H 9642	14371
H 9643	14372
H 9644	14373
H 9644.1	14306
H 9644.2	14287
H 9644.3	14307
H 9644.4	14544
H 9645	14374
H 9646	14375
H 9647	14376
H 9648	14377
H 9649	14378
H 9650	14379
H 9651	14380
H 9652	14381
H 9653	14382
H 9654	14383
H 9655	14384
H 9656	14385
H 9657	14386

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9658	14387
H 9659	14388
H 9660	14389
H 9661	14390
H 9662	14391
H 9663	14392
H 9664	14393
H 9665	14394
H 9666	14395
H 9667	14396
H 9668	14397
H 9669	14398
H 9669.1	11681
H 9670	14399
H 9671	14400
H 9672	14401
H 9673	14402
H 9674	14403
H 9675	14404
H 9676	14405
H 9677	14406
H 9678	14407
H 9679	14408
H 9680	14409
H 9681	14410
H 9682	14411
H 9683	14412
H 9684	14413
H 9685	14414
H 9686	14415
H 9687	14416
H 9688	14417
H 9689	14418
H 9690	14419
H 9691	14420
H 9692	14421

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9693	14422
H 9694	14423
H 9695	14424
H 9696	14425
H 9697	14426
H 9698	44427
H 9699	14428
H 9700	14429
H 9701	14430
H 9702	14431
H 9703	14432
H 9704	14433
H 9704.1	14554
H 9705	14434
H 9706	14435
H 9707	14436
H 9708	14437
H 9709	14438
H 9710	14439
H 9711	14440
H 9712	14441
H 9713	14442
H 9714	14443
H 9715	14444
H 9716	14445
H 9717	14446
H 9718	14447
H 9719	14448
H 9720	14449
H 9721	14450
H 9722	14451
H 9723	14452
H 9724	14453
H 9725	14454
H 9726	14455
H 9727	14456

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9728	14457
H 9729	14458
H 9730	14459
H 9731	14460
H 9732	14461
H 9733	14462
H 9734	14463
H 9735	14464
H 9736	14465
H 9737	14466
H 9738	14467
H 9739	14468
H 9740	14469
H 9741	14470
H 9742	14471
H 9743	14472
H 9744	14473
H 9745	14474
H 9746	14475
H 9747	14476
H 9748	14477
H 9749	14478
H 9750	14479
H 9751	14480
H 9752	14481
H 9753	14482
H 9754	14483
H 9755	14485
H 9756	14486
H 9757	14487
H 9758	14488
H 9759	14489
H 9760	14490
H 9761	14491
H 9762	14492
H 9763	14493

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9764	14494
H 9765	14495
H 9766	14496
H 9767	14497
H 9768	14498
H 9769	14499
H 9770	14500
H 9771	14501
H 9772	14502
H 9773	14503
H 9774	14504
H 9775	14505
H 9776	14507
H 9777	14508
H 9778	14509
H 9779	14510
H 9780	14511
H 9781	14512
H 9782	14513
H 9783	14514
H 9784	14515
H 9785	14516
H 9786	14517
H 9787	14518
H 9787.1	14546
H 9788.1	14297
H 9788.2.1	14555
H 9788.2	14302
H 9788.3	14300
H 9788.4	14304
H 9788.5	14314
H 9788.6	14298
H 9788.7	14312
H 9788.7.1	14313
H 9789.1	14281
H 9789.2	14268

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9789.3	14271
H 9789.4	14273
H 9789.5	14317
H 9789.6	14316
H 9789.7	14318
H 9790.1	14224
H 9790.2	14322
H 9791.1	14223
H 9791.2	14308
H 9791.3	14255
H 9791.4	14283
H 9791.5	14287
H 9791.6	14237
H 9791.7	14547
H 9791.8	14274
H 9791.9	2154
H 9791.10	14545
H 9792	14564
H 9793	14565
H 9794	14569
H 9795	14570
H 9796	14571
H 9797	14572
H 9798	14573
H 9811	14567
H 9812.1	14556
H 9812.2	14583
H 9812.3	14584
H 9813.1	14558
H 9813.2	14559
H 9813.3	14560
H 9813.4	14561
H 9813.5	14562
H 9813.6	14586
H 9814.c	14566
H 9814.b	14557

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9814.e	14624
H 9814.d	14575
H 9814.a1	14627
H 9814.a2	14623
H 9814.a3	14727
H 9815.d	14722
H 9815.c	14674
H 9815.f	14620
H 9815.e	14909
H 9815.b	14729
H 9815a	14636
H 9815z	14637
H 9816.b	945
H 9816.a	14606
H 9816.c1	14607
H 9816.c2	14608
H 9817.b	14610
H 9817.a	14609
H 9818	14732
H 9819	14733
H 9820	14734
H 9821	14735
H 9822	14736
H 9823	14737
H 9824	14738
H 9825	14739
H 9826	14740
H 9827	14741
H 9828	14742
H 9829	14743
H 9830	14744
H 9831	14745
H 9832	14746
H 9833	14747
H 9834	14748
H 9835	14749

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9836	14750
H 9837	14751
H 9838	14753
H 9838	14752
H 9840	14754
H 9841	14755
H 9842	14756
H 9843	14757
H 9844	14758
H 9845	14759
H 9846	14761
H 9847	14762
H 9848	14763
H 9849	14764
H 9850	14765
H 9851	14766
H 9852	14767
H 9853	14768
H 9854	14770
H 9855	14771
H 9856	14772
H 9857	14773
H 9858	14774
H 9859	14775
H 9860	14776
H 9861	14777
H 9862	14778
H 9863	14779
H 9864	14780
H 9865	14781
H 9866	14782
H 9867	14783
H 9868	14784
H 9869	14785
H 9870	14786
H 9871	14787

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9872	14788
H 9873	14789
H 9874	14790
H 9875	14791
H 9876	14792
H 9877	14793
H 9878	14794
H 9879	14795
H 9880	14796
H 9881	14797
H 9882	14798
H 9883	14799
H 9884	14800
H 9885	14801
H 9886	14802
H 9887	14803
H 9888	14804
H 9889	14805
H 9890	14806
H 9891	14807
H 9892	14808
H 9893	14809
H 9894	14810
H 9895	14811
H 9896	14812
H 9897	14813
H 9898	14814
H 9899	14815
H 9900	14816
H 9901	14817
H 9902	14818
H 9903	14819
H 9904	14820
H 9905	14821
H 9906	14822
H 9907	14823

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9908	14824
H 9909	14825
H 9910	14826
H 9911	14827
H 9912	14828
H 9913	14829
H 9914	14830
H 9915	14831
H 9916	14832
H 9917	14833
H 9918	14834
H 9919	14835
H 9920	14836
H 9921	14837
H 9922	14838
H 9923	14839
H 9924	14840
H 9925	14841
H 9926	14842
H 9927	14843
H 9928	14845
H 9929	14847
H 9930	14849
H 9931	14850
H 9932	14851
H 9933	14852
H 9934	14853
H 9935	14854
H 9936	14855
H 9937	14856
H 9938	14857
H 9939	14858
H 9940	14859
H 9941	14860
H 9942	14861
H 9943	14862

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9944	14863
H 9945	14864
H 9946	14865
H 9947	14866
H 9948	14867
H 9949	14868
H 9950	14869
H 9951	14870
H 9952	14871
H 9953	14872
H 9954	14873
H 9955	14874
H 9956	14875
H 9957	14876
H 9958	14877
H 9959	14878
H 9960	14879
H 9961	14880
H 9962	14881
H 9963	14882
H 9964	14883
H 9965	14884
H 9966	14885
H 9967	14886
H 9968	14887
H 9969	14888
H 9970	14889
H 9971	14890
H 9972	14891
H 9973	14892
H 9974	14893
H 9975	14894
H 9976	14895
H 9977	14896
H 9978	14897
H 9979	14898

Oud nummer	Nieuw nummer
H 9980	14899
H 9981	14900
H 9982	14901
H 9983	14902
H 9984	14903
H 9985	14904
H 9986	14905
H 9987	14906
H 9988	14907
H 9989i	14677
H 9989e	14666
H 9989a	14679
H 9989g	14680
H 9989k	14681
H 9989h	14669
H 9989b	14664
H 9989f	14678
H 9989d	14660
H 9989j	14667
H 9989c	14665
H 9990	14661
H 9990.A1-2	14719
H 9991	14915
H 9992	14916
H 9993	14917
H 9994	14919
H 9995a	14926
H 9995	14920
H 9996	14921
H 9997	14918
H 9998c	14925
H 9998b	14924
H 9998D	6683
H 9998a	14923
H 9999b	14913
H 9999a	14912

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10000	14914
H 10001a	14941
H 10001i	14946
H 10001g	15145
H 10001.e	14935
H 10001f	14939
H 10001h	15146
H 10001d	14922
H 10001b	14942
H 10001c	14931
H 10002	14967
H 10003	14968
H 10004	14969
H 10005	14970
H 10006	14971
H 10007	14972
H 10008	14973
H 10009	14974
H 10010	14975
H 10011	14976
H 10012	14977
H 10013	14978
H 10014	14979
H 10015	14980
H 10016	14981
H 10017	14982
H 10018	14983
H 10019	14984
H 10020	14985
H 10021	14986
H 10022	14987
H 10023	14988
H 10024	14989
H 10025	14990
H 10026	14991
H 10027	14992

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10028	14993
H 10029	14994
H 10030	14995
H 10031	14996
H 10032	14997
H 10033	14999
H 10034	15000
H 10035	15001
H 10036	15003
H 10037	15004
H 10038	15006
H 10039	15007
H 10040	15009
H 10041	15010
H 10042	15011
H 10043	15012
H 10044	15013
H 10045	15014
H 10046	15015
H 10047	15016
H 10048	15017
H 10049	15018
H 10050	15019
H 10051	15020
H 10052	15021
H 10053	15022
H 10054	15023
H 10055	15024
H 10056	15025
H 10057	15026
H 10058	15027
H 10059	15028
H 10060	15029
H 10061	15030
H 10062	15031
H 10063	15032

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10064	15033
H 10065	15034
H 10066	15035
H 10067	15036
H 10068	15037
H 10069	15038
H 10070	15039
H 10071	15040
H 10072	15041
H 10073	15042
H 10074	15043
H 10075	15044
H 10076	15045
H 10077	15046
H 10078	15047
H 10079	15048
H 10080	15049
H 10081	15050
H 10082	15051
H 10083	15052
H 10084	15053
H 10085	15054
H 10086	15055
H 10087	15056
H 10088	15057
H 10089	15058
H 10090	15059
H 10091	15060
H 10092	15061
H 10093	15062
H 10094	15063
H 10095	15064
H 10096	15065
H 10097	15066
H 10098	15067
H 10099	15068

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10100	15069
H 10101	15070
H 10102	15071
H 10103	15072
H 10104	15073
H 10105	15074
H 10106	15075
H 10107	15076
H 10108	15077
H 10109	15078
H 10110	15079
H 10111	15080
H 10112	15081
H 10113	15082
H 10114	15083
H 10115	15084
H 10116	15085
H 10117	15086
H 10118	15087
H 10119	15088
H 10120	15089
H 10121	15090
H 10122	15091
H 10123	15092
H 10124	15093
H 10125	15094
H 10126	15095
H 10127	15096
H 10128	15097
H 10129	15098
H 10130	15099
H 10131	15100
H 10132	15101
H 10133	15102
H 10134	15103
H 10135	15104

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10136	15105
H 10137	15106
H 10138	15107
H 10139	15108
H 10140	15109
H 10141	15110
H 10142	15111
H 10143	15112
H 10144	15113
H 10145	15114
H 10146	15115
H 10147	15116
H 10148	15117
H 10149	15118
H 10150	15119
H 10151	15120
H 10152	15121
H 10153	15122
H 10154	15123
H 10155	15124
H 10156	15125
H 10157	15126
H 10158	15127
H 10159	15129
H 10160	15130
H 10161	15131
H 10162	15132
H 10163	15133
H 10164	15134
H 10165	15135
H 10166	15136
H 10167	15137
H 10168	15138
H 10169	15139
H 10170	15140
H 10171	15141

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10172	15142
H 10173	15143
H 10174	15144
H 10175b	14949
H 10175e	14952
H 10175.f	14966
H 10175a	14948
H 10175d	14951
H 10175c	14950
H 10176	15165
H 10177	15166
H 10178	15167
H 10179	15168
H 10180	15169
H 10181	15170
H 10182	15171
H 10183	15172
H 10184	15173
H 10185	15174
H 10186	15175
H 10187	15176
H 10188	15177
H 10189	15178
H 10190	15179
H 10191	15180
H 10192	15181
H 10193	15182
H 10194	15183
H 10195	15184
H 10196	15185
H 10197	15186
H 10198	15187
H 10199	15188
H 10200	15189
H 10201	15190
H 10202	15191

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10203	15192
H 10204	15193
H 10205	15194
H 10206	1787
H 10207	1998
H 10208	1996
H 10209	2001
H 10210	2002
H 10211 A	2005
H 10211 E	2015
H 10211 B	1997
H 10211 C	2000
H 10211 D	2014
H 10212.1	1989
H 10212.2	1990
H 10212.3	1991
H 10212.4	1992
H 10212.5	1993
H 10212.6	1994
H 10212.7	1995
H 10213.1	2004
H 10213.2	2016
H 10213.3	2017
H 10213.4	2018
H 10214.B	2009
H 10214.A	2010
H 10214.E	2008
H 10214.D	2012
H 10214.C	2011
H 10214.F	2007
H 10215	1789
H 10216	1790
H 10217	1792
H 10218	1881
H 10219	1785
H 10220.B	1783

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10220 A	1781
H 10221	1878
H 10222	1879
H 10223.1	16575
H 10223.2	16576
H 10223.3	1782
H 10223.4	1784
H 10223.5	1786
H 10223.6	1788
H 10223.7	1791
H 10224.1	1844
H 10224.2	1845
H 10224.3	1846
H 10224.4	1871
H 10224.5	1867
H 10225B	1855
H 10225C	1874
H 10225.A-B	1839
H 10225D	1841
H 10225F	1875
H 10225G	1876
H 10226.1	1883
H 10226.2	1847
H 10226.2	1854
H 10226.3	1877
H 10226.4	1837
H 10226.5	1856
H 10226.6	1850
H 10226.7	1838
H 10226.8	1843
H 10226.9	1892
H 10226.10	1851
H 10226.11	1885
H 10227.1	1980
H 10227.2	1979
H 10227.3	1857

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10227.4	1981
H 10227.5	1873
H 10227.6	1896
H 10227.7	1884
H 10227.8	1864
H 10227.9	1851
H 10227.10	1895
H 10227.11	1861
H 10227.12	1849
H 10227.13	1983
H 10227.14	1835
H 10227.15	1894
H 10227.16	1902
H 10227.17	1906
H 10227.18	1970
H 10228.1	1836
H 10228.2	1872
H 10228.3	1860
H 10228.4	1869
H 10228.5	1855
H 10228.5	1870
H 10228.5	1970
H 10228.7	1882
H 10228.8	1986
H 10228.9	1893
H 10228.10	1853
H 10228.11	1852
H 10228.12	1865
H 10229	1897
H 10230	1898
H 10231	1899
H 10232	1900
H 10233	1901
H 10234	1903
H 10235	1904
H 10236	1905

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10237	1907
H 10238	1908
H 10239	1909
H 10240	1910
H 10241	1911
H 10242	1912
H 10243	1913
H 10244	1914
H 10245	1915
H 10246	1916
H 10247	1917
H 10248	1918
H 10249	1919
H 10250	1920
H 10251	1921
H 10252	1922
H 10253	1923
H 10254	1924
H 10255	1925
H 10256	1926
H 10257	1927
H 10258	1928
H 10259	1929
H 10260	1930
H 10261	1931
H 10262	1932
H 10263	1933
H 10264	1934
H 10265	1935
H 10266	1936
H 10267	1937
H 10268	1938
H 10269	1939
H 10270	1940
H 10271	1941
H 10272	1942

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10273	1943
H 10274	1944
H 10275	1945
H 10276	1946
H 10277	1947
H 10278	1948
H 10279	1949
H 10280	1950
H 10281	1951
H 10282	1952
H 10283	1953
H 10284	1954
H 10285	1955
H 10286	1956
H 10287	1957
H 10288	1958
H 10289	1959
H 10290	1960
H 10291	1961
H 10292	1962
H 10293	1963
H 10294	1964
H 10295	1965
H 10296	1966
H 10297	1967
H 10298	1968
H 10299	1969
H 10300	1971
H 10301	1972
H 10302	1973
H 10303	1974
H 10304	1975
H 10305	1976
H 10306	1977
H 10307	1978
H 10309	1886

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10310	1887
H 10311.I	1888
H 10311.II	1889
H 10312	1890
H 10313.1	1793
H 10313.2	1794
H 10313.3	1795
H 10313.4	1796
H 10313.5	1797
H 10313.6	1798
H 10313.7	1799
H 10313.8	1800
H 10313.9	1801
H 10313.10	1802
H 10313.11	1803
H 10313.12	1804
H 10313.13	1805
H 10313.14	1806
H 10313.15	1807
H 10313.16	1808
H 10313.17	1809
H 10313. 18	1810
H 10313.19	1811
H 10313.20	1812
H 10313.21	1813
H 10313.22	1814
H 10313.23	1815
H 10313.24	1816
H 10313.25	1817
H 10313.26	1818
H 10313.27	1819
H 10313.28	1820
H 10313.29	1821
H 10313.30	1822
H 10313.31	1823
H 10313.32	1824

Oud nummer	Nieuw nummer
H 10313.33	1825
H 10313.34	1826
H 10313.35	1827
H 10313.36	1840
HSZH 24.i	4774
HSZH 765	4760
IFOLVII	16499
IFOLI	829
IFOLV	833
IFOL III	831
IFOLVI	834
IFOL IV	832
IFOL II	830
NIS 26	8198
OR 1	16319
OR 2	16317
OR 3	16318
OR 4	16321
OR 5	16314
OR 6	16315
OR 7	16320
OR 7	16354
OR 8	16324
OR 9	16316
OR 10-OR 11	16312
OR 12	16323
OR 13	16322
OR 14	16313
OR 15	16311
OR 16	16481
OR 17.1	16359
OR 17.2	16358
OR 43	16345
OR 44	16346
OR 45	16373
OR 46	16498

Oud nummer	Nieuw nummer
OR 48.1	16418
OR 48.3	16476
OR 48.4	8225
OR 50	16341
OR 51	16340
OR54-OR 57	16415
OR 66	16494
OR 82	16414
OR 83.1	16351
OR 83.2	16352
OR 84	16355
OR 85	16361
OR 86	16374
OR 87.1	16375
OR 87.2	16376
OR 87.3	16377
OR 87.4	16378
OR 88.1	16371
OR 88.2	16372
OR 88.3	16367
OR 88.4	16368
OR 88.5	16474
OR 89	16370
OR 90	16369
OR 91	16360
OR 92	16495
OR 100.1	16343
OR 100.2	16342
OR 103	16483
OR 106	16484
OR 107	16491
OR 109	16488
OR 110	16489
OR 111	16487
OR 112	16490
OR 113	16493

Oud nummer	Nieuw nummer
OR 114	16492
OR 115	16485
OR 116	16486
OR 117	16485
OR 119	16363
OR 120	16416
OR 121	16365
OR 122	16482
OR 123	16431
OR 124	16432
OR 125	16366
OR 126.1	16420
OR 126.2	16421
OR 126.3	16422
OR 126.4	16423
OR 126.5	16424
OR 127	16425
OR 128	16429
OR 129	16350
OR 130	16426
OR 131	16427
OR 132.1	16325
OR 132.2	16326
OR 132.3	16327
OR 132.4	16328
OR 132.5	16329
OR 132.6	16330
OR 132.7	16331
OR 132.8	16332
OR 132.9	16333
OR 132.10	16334
OR 132.11	16335
OR 132.12	16336
OR 132.13	16337
OR 132.14	16338
OR 132.15	16339

Oud nummer	Nieuw nummer
OR 133	16497
OR 134	16362
OR 135	16479
OR 136	16480
OR 138	16430
OR 139	16433
OR 140	16437
OR 141	16428
OR 142.1	16435
OR 142.2	16434
OR 146	16436
OR 150.1	16440
OR 150.2	16441
OR 150.3	16442
OR 150.4	16443
OR 150.5	16444
OR 150.6	16445
OR 150.7	16446
OR 150.8	16447
OR 150.9	16467
OR 150.10	16473
OR 150.11	16469
OR 150.12	16448
OR 151	16438
OR 152	16461
OR 153	16462
OR 154	16470
OR 155	16449
OR 156	16453
OR 157	16455
OR 158	16419
OR 159	16454
OR 160	16477
OR 162	16496
OR 163	16439
OR 164	16451

Oud nummer	Nieuw nummer
OR 165	16464
OR 166	16463
OR 167	16460
OR 168	16468
OR 169	16356
OR 170 16357	
OR 171	16478
OR 172	16465
OR 173	16466
OR 174	16456
OR 175	16450
OR 176	16417
OR 177	16475
OR 178	16452
OR 179.1-2	16457
OR 179.3	16458
OR 180	16459
OR 181	16471
OR 182	16472
OR 188	16347
OR 208	16349
OR 213.1	16379
OR 213.2	16380
OR 213.3	16381
OR 213.4	16382
OR 213.5	16383
OR 213.6	16384
OR 213.7	16385
OR 213.8	16386
OR 213.9	16387
OR 213.10	16388
OR 213.11	16389
OR 213.12	16390
OR 213.13	16391
OR 213.14	16392
OR 213.15	16393

Oud nummer	Nieuw nummer
OR 213.16	16394
OR 213.17	16395
OR 213.18	16396
OR 213.19	16397
OR 213.20	16398
OR 213.21	16399
OR 213.22	16400
OR 213.23	16401
OR 213.24	16402
OR 213.25	16403
OR 213.26	16404
OR 213.27	16405
OR 213.28	16406
OR 213.29	16407
OR 213.30	16408
OR 213.31	16409
OR 213.32	16410
OR 213.33	16411
OR 213.34	16412
OR 213.35	16413
VCH 225	4774
VCH 268	6316
VCH 277	16524
VCH 283	11035
VCH 286	14695
VCH 289	16529
VCH 290	14716
VCH 294	14685
VCH 297	8468
VCH 307	2513
VCH 310	10051
VCH 315	8133
VCH 342	16529
VCH 346	16344
VCH 350	8378
VCH 441	2503

Oud nummer	Nieuw nummer
VCH 568	1839
VCH 598	6037
VCH 606	16629
VCH 609	6037
VCH 613	11034
VCH 712u	8358
VCH 712w	15243
VCH 712q	9212
VCH 712s	2049
VCH 713	7902
VCH 726	8230
VCH 728	3691
VCH 733	1541
VCH 735	3936
VCH 745	2932
VCH 808	11828
VCH 823	12593
VCH 928	5853
VCH 960	3693
VCH 975	3362
VCH 979	6316
VCH 980	4210
VCH 1000	3036
VCH 1001.1	3030
VCH 1001.2	3016
VCH 1001.3	3040
VCH 1001.4	3022
VCH 1001.5	3064
VCH 1001.6	3061
VCH 1008.1	4072
VCH 1008.2	6586
VCH 1010.2	4086
VCH 1010.3	4095
VCH 1010.4	16590
VCH 1010.5	16588
VCH 1010.6	3953

Oud nummer	Nieuw nummer
VCH 1010.7	12662
VCH 1062	6268
VCH 1151	3931
VCH 1160	3945
VCH 1163	3933
VCH 1165	3932
VCH 1166	3934
VCH 1167	3935
VCH 1337	7707
VCH 1338	7707
VCH 1359	13489
VCH 1390	4759
VCH 1405	14696
VCH 1407	1438
VCH 1473	4767
VCH.ZH.250	4762
VCH.250	5309
VCol 10	14282
VCZH 250	16561
VCZH 253	16560
VER 1	1759
VER 2	1760
VER 3	1761
VER 4	1762
VER 5	1763
VER 6	1464
VER 7	1500
VER 8	16567
VER 9	1439
VER 10	1440
VER 11 2	
VER 12	185
VER 13	909
VER 14	770
VER 16	10156
VER 17.1	899

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 17.2	894
VER 17.3	905
VER 18	11110
VER 19	9193
VER 20	9195
VER 21.1	3612
VER 21.2	14965
VER 22	2020
VER 23	1032
VER 24	1033
VER 25	16545
VER 26	636
VER 27	3941
VER 29	8272
VER 30	8273
VER 31	8274
VER 32	8275
VER 33	8276
VER 34	8277
VER 35	8278
VER 36	8279
VER 37	8280
VER 38	8281
VER 39	8282
VER 40	8538
VER 41	8315
VER 42	8963
VER 43	8219
VER 44	8220
VER 45	8283
VER 46	8284
VER 47	8285
VER 48	8290
VER 49	8291
VER 50	8287
VER 51	8288

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 52	8292
VER 53	8289
VER 54	8293
VER 55	8294
VER 56	1314
VER 56	8295
VER 57.1	8296
VER 57.2	8923
VER 57.3	8932
VER 57.4	15738
VER 58	10146
VER 59	2115
VER 60	2330
VER 61	2426
VER 62	2494
VER 63	3065
VER 64	6751
VER 65	14844
VER 66	14846
VER 67	14848
VER 68	14639
VER 69	14640
VER 70	14641
VER 71	14642
VER 72	14643
VER 73	14644
VER 74	14645
VER 75	14646
VER 76	14647
VER 77	14648
VER 78	14649
VER 79	14650
VER 80	14651
VER 81	14652
VER 82	14653
VER 83	14654

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 84	14655
VER 85	14656
VER 86	14657
VER 87	14944
VER 91.1	806
VER 91.2	1317
VER 93	8950
VER 93.6	14638
VER 94	8951
VER 95	8952
VER 96	8953
VER 97	8954
VER 98	8955
VER 99	11023
VER 100	11024
VER 101	11008
VER 102	11011
VER 103	10992
VER 104	11009
VER 105	10993
VER 106	10991
VER 107	10994
VER 108	10995
VER 109	11013
VER 110	11014
VER 111	11015
VER 112	11018
VER 113	10998
VER 114	10999
VER 115	11000
VER 116	11001
VER 117	11002
VER 118	11003
VER 119	11004
VER 120	11005
VER 122	11010

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 122	11006
VER 123	11007
VER 124	11016
VER 125	10988
VER 126	10989
VER 127	10990
VER 128	10863
VER 129	10847
VER 130	10852
VER 131	10853
VER 132	10850
VER 133	10855
VER 134	10856
VER 135-136	10857
VER 137	10858
VER 138	10859
VER 139	10860
VER 140	10445
VER 141	10465
VER 142	10705
VER 143	10709
VER 144	10569
VER 145	10597
VER 146	10309
VER 147	10310
VER 148	10700
VER 149	10702
VER 150	10707
VER 151	10714
VER 152	10698
VER 153	11012
VER 154	10272
VER 155	10861
VER 156	10862
VER 157	10864
VER 158	10865

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 159	10866
VER 160	10867
VER 161	10868
VER 162	10869
VER 163	10870
VER 164	10871
VER 165	10872
VER 166	11017
VER 167	11019
VER 168	11020
VER 169	11021
VER 170	11022
VER 171	10996
VER 172	10997
VER 173	8577
VER 174	10379
VER 175	10436
VER 176	10470
VER 177	10474
VER 178	10711
VER 179	10719
VER 180	10069
VER 181	10070
VER 182	10071
VER 183	10072
VER 184	10073
VER 185	10074
VER 186	10075
VER 187	10076
VER 188	10077
VER 189	10078
VER 190	10079
VER 191	10080
VER 192	10841
VER 192	10081
VER 193	10836

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 194	11090
VER 196	6191
VER 197	3889
VER 198	3890
VER 199	3860
VER 200	3861
VER 201	11829
VER 202	11605
VER 203.1	11830
VER 203.2	11831
VER 203.3	11832
VER 203.4	11833
VER 203.5	11834
VER 203.6-7	11835
VER 203.8-9	11836
VER 203.10	11844
VER 203.11	11846
VER 203.11	11845
VER 203.12	11848
VER 203.13	11849
VER 203.14	11850
VER 203.15	11851
VER 203.16	11852
VER 204-1-11	11417
VER 204.2-15	11418
VER 205.1	11395
VER 205.2-3	11397
VER 205.3	11400
VER 205.4	11399
VER 206	16504
VER 207A	8304
VER 207	16503
VER 208	16505
VER 209	16507
VER 209.A	16508
VER 210	16509

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 211	16510
VER 212	16511
VER 213	16512
VER 214	16513
VER 215	16514
VER 216	16515
VER 217	16516
VER 218	3161
VER 222	10147
VER 225	10134
VER 226	2427
VER 227	13488
VER 228	13715
VER 229.1	14576
VER 229.2	14577
VER 229.3	14578
VER 229.4	14579
VER 229.5	14580
VER 229.6	14581
VER 229.7 en	
VST15.4	14582
VER 230	14995
VER 231	14998
VER 232	15002
VER 233	15005
VER 234	15008
VER 235	15128
VER235a	14003
VER 236	14201
VER 237	6946
VER 238.1	7415
VER 238.2	7416
VER 238.3	7417
VER 239	7195
VER 240	840
VER 241	5159

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 242	7353
VER 243	6004
VER 243	16592
VER 244	5591
VER 245	5766
VER 246	5353
VER 248	2892
VER 250	2249
VER 252	835
VER 253b	838
VER 253a	837
VER 253	836
VER 253C	822
VER 254	839
VER 255	1352
VER 256	9948
VER 257	9558
VER 258	9913
VER 259	14751
VER 260	14765
VER 261	14766
VER 262	14769
VER 263	14892
VER 264	14893
VER 265	14894
VER 266	14484
VER 267	14506
VER 268	4721
VER 269.1	7759
VER 269.2	7677
VER 270.1	7705
VER 270.2	7683
VER 271	7883
VER 272	7884
VER 273	7543
VER 274	7544

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 275	7545
VER 276	7546
VER 277	7547
VER 278	7592
VER 279	11922
VER 280	12192
VER 281	12198
VER 282	3995
VER 282.1	4008
VER 282.2	4014
VER 284	4247
VER 285	4373
VER 286	4590
VER 287	4591
VER 288	4100
VER 289	12923
VER 290	12925
VER 291	12926
VER 292	12657
VER 293	6501
VER 294	6270
VER 295	8921
VER 296	8923
VER 297	8925
VER 298	8927
VER 299	8521
VER 300	8522
VER 301	12364
VER 302	12373
VER 303	12386
VER 304	12387
VER 305	12388
VER 371	5219
VER 376.A	2781
VER 474	16523
VER 475	1848

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 477	13010
VER 480	789
VER 481	9372
VER 482.II	307
VER 482.I	306
VER 483	2494
VER 484	4421
VER 485	3885
VER 486	1858
VER 488	11030
VER 489	11031
VER 490	8991
VER 491	9013
VER 492	9014
VER 493	9015
VER 494	9016
VER 495	9032
VER 496	8986
VER 497	9027
VER 498	9370
VER 499	9380
VER 500	9383
VER 501	8992
VER 502	9033
VER 503	8968
VER 504	9034
VER 504	8993
VER 505	8994
VER 506	9035
VER 507	9028
VER 508	1358
VER 509	8995
VER 510	9036
VER 511	1215
VER 512	1216
VER 513	1217

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 514	1218
VER 515	1219
VER 516	1220
VER 517	1221
VER 518	1023
VER 519	1062
VER 520	1063
VER 521	1064
VER 522	1065
VER 523	9026
VER 524	8990
VER 525	9031
VER 526	1078
VER 527	1346
VER 528	1079
VER 529	1347
VER 530	1080
VER 531	1081
VER 532	1082
VER 533	1083
VER 534	1084
VER 535	1085
VER 536	1086
VER 537	1087
VER 538	1088
VER 539	1089
VER 540	1092
VER 541	1091
VER 542	1105
VER 543	1106
VER 544	1107
VER 545	1108
VER 546	1109
VER 547	1110
VER 548	1111
VER 549	1112

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 550	1113
VER 551	1114
VER 552	1115
VER 553	1116
VER 554	1146
VER 555	1147
VER 556	1148
VER 557	1149
VER 558	1150
VER 559	1151
VER 560	1152
VER 561	1153
VER 562	1154
VER 563	1155
VER 564	1156
VER 565	1157
VER 566	1158
VER 567	1159
VER 568	1160
VER 569	1161
VER 570	1162
VER 571	1163
VER 572	1164
VER 573	1165
VER 574	1385
VER 575	1166
VER 576	1387
VER 577	1167
VER 578	1168
VER 579	1169
VER 580	1170
VER 581	1171
VER 582	1172
VER 583	1342
VER 584	1343
VER 585	8981

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 984	15751
VER 985	15759
VER 986	15935
VER 989	15753
VER 1181	16526
VER 1183	16520
VER 1192	16108
VER 1197	16522
VER 1198	8504
VER 1206	9048
VER 1214	12962
VER 1215	1780
VER 1221	10305
VER 1222	1173
VER 1222.1	1294
VER 1222.2	1303
VER 1222.3	1249
VER 1222.5	3731
VER 1222.6	4681
VER 1222.7	16570
VER 1244	9196
VER 1247	11997
VER 1248	11998
VER 1249	11999
VER 1250	12000
VER 1251	1238
VER 1252	1239
VER 1253	1240
VER 1254	1241
VER 1255	1242
VER 1256	1243
VER 1257	1244
VER 1258	1245
VER 1259	1246
VER 1260	1247
VER 1261	1248

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1262	1236
VER 1263	1237
VER 1264	1349
VER 1265	1253
VER 1266	1350
VER 1267	1271
VER 1268	1286
VER 1268	1274
VER 1269	1287
VER 1269	1275
VER 1270	1288
VER 1270	1276
VER 1271	1289
VER 1271	1277
VER 1272	1290
VER 1272	1278
VER 1273	1291
VER 1273	1279
VER 1274	1292
VER 1274	1280
VER 1275	1272
VER 1276	1273
VER 1277	1322
VER 1278	1364
VER 1279	1264
VER 1280	1265
VER 1281	1266
VER 1282	1267
VER 1283	1361
VER 1284	249
VER 1285	269
VER 1286	270
VER 1287	271
VER 1288	284
VER 1289	12519
VER 1290	12520

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1291	12521
VER 1292	12522
VER 1293	12523
VER 1294	12524
VER 1295	12525
VER 1296	12526
VER 1297	12527
VER 1298	12528
VER 1299	12529
VER 1300	12531
VER 1301.1	12532
VER 1301.2	12530
VER 1302.A	9039
VER 1302.1	9038
VER 1302.2	8970
VER 1302.3	8971
VER 1302.4	8972
VER 1303	12047
VER 1304	1263
VER 1305	8307
VER 1306	8122
VER 1307	8120
VER 1308	11792
VER 1309	10828
VER 1310	9629
VER 1311	12006
VER 1312	12008
VER 1313	12810
VER 1314	8960
VER 1315	9037
VER 1316	12009
VER 1317	12007
VER 1318	12189
VER 1319.1	9418
VER 1319.2	16610
VER 1320	735

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1321	246
VER 1322	823
VER 1323	8201
VER 1324	689
VER 1325	11934
VER 1326	12502
VER 1327.1	10152
VER 1327.2	10160
VER 1327.3	10160
VER 1327.4	10163
VER 1327.5	10171
VER 1327.6	10172
VER 1327.7	10173
VER 1327.8	10169
VER 1327.10	10181
VER 1327.11	10183
VER 1327.12	10185
VER 1327.13	10176
VER 1327.14	10170
VER 1327.15	11029
VER 1327.16	10200
VER 1327.19	11118
VER 1327.20	10191
VER 1327.21	10201
VER 1328	10155
VER 1329	8322
VER 1330	16518
VER 1331	5191
VER 1333	2250
VER 1334	11090
VER 1335	16517
VER 1336	5189
VER 1337	849
VER 1338	5194
VER 1339	13530
VER 1341	14280

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1343	3994
VER 1344	14332
VER 1345.1	1848
VER 1345.2	1984
VER 1345.3	1863
VER 1348.2	1860
VER 1348.3	868
VER 1348.4	1363
VER 1348.5	1453
VER 1348.6	3958
VER 1348.7	1455
VER 1348.8	1497
VER 1348.9	1269
VER 1348.10	1270
VER 1348.11	6682
VER 1348.12	1504
VER 1348.14	10048
VER 1348.15	12048
VER 1348.16	1318
VER 1348.17	8263
VER 1348.18	1457
VER 1348.19	1442
VER 1348.20	1859
VER 1348.21	304
VER 1348.22	629
VER 1349	7935
VER 1350.1	4611
VER 1350.2	4612
VER 1350.4	12535
VER 1350.4	12004
VER 1351.2	11863
VER 1352	8203
VER 1355	14574
VER 1357	8232
VER 1358	797
VER 1359	729

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1360	1506
VER 1361	1309
VER 1362	1308
VER 1363	1293
VER 1364	554
VER 1365	810
VER 1366	1315
VER 1367	1445
VER 1368	841
VER 1369	5338
VER 1370	1479
VER 1372	8969
VER 1373	8316
VER 1374	9249
VER 1375	8333
VER 1376	16597
VER 1377	8487
VER 1380	8338
VER 1381	8342
VER 1382	8410
VER 1383	8257
VER 1384	9049
VER 1385	8334
VER 1386	8344
VER 1387	8202
VER 1388	8204
VER 1389	9389
VER 1390	9432
VER 1391	9440
VER 1392	9467
VER 1393	9317
VER 1394	10165
VER 1395	10195
VER 1396	10162
VER 1397	9987
VER 1398	11023

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1399	11025
VER 1400	9985
VER 1401-1402	5790
VER 1403	11477
VER 1404.1	12663
VER 1404.2	12660
VER 1404.3	12667
VER 1404.4	12668
VER 1405	13012
VER 1406	13247
VER 1408	13559
VER 1409	2326
VER 1410	2321
VER 1412	2536
VER 1413	2513
VER 1414	3940
VER 1415	3943
VER 1416	3947
VER 1417	3432
VER 1418	3395
VER 1419	3433
VER 1419	3171
VER 1421	3415
VER 1422	3423
VER 1422	3426
VER 1423	7356
VER 1424	6729
VER 1425	6657
VER 1426	4102
VER 1427	4059
VER 1428	4067
VER 1429	4194
VER 1430	5821
VER 1431	6050
VER 1432	5827
VER 1433	5829

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1434	6316
VER 1435	6302
VER 1437	4803
VER 1438	4746
VER 1439	5310
VER 1444	7440
VER 1445	4708
VER 1446	13851
VER 1448	13988
VER 1449	14684
VER 1450	14947
VER 1452.1	14268
VER 1452.2	14272
VER 1453	14299
VER 1453.1	14234
VER 1454.	14265
VER 1455	14538
VER 1457	14229
VER 1458.1	14710
VER 1458.2	14704
VER 1459	1891
VER 1460	13810
VER 1463	16636
VER 1465	821
VER 1467	11041
VER 1470	14585
VER 1472	2424
VER 1473.1	2469
VER 1473.2	2341
VER 1473.3	2342
VER 1473.4	2349
VER 1473.5	2351
VER 1473.6	2468
VER 1473.7	2458
VER 1473.8	2459
VER 1473.9	2460

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1473.10	2461
VER 1473.11	2462
VER 1473.12	2463
VER 1473.13	2464
VER 1473.14	2457
VER 1473.15	2467
VER 1473.16	2455
VER 1473.17	2465
VER 1473.18	2333
VER 1473.19	2327
VER 1473.20	2328
VER 1473.21	2470
VER 1473.22	2347
VER 1473.23-24	2348
VER 1473.25	2344
VER 1473.26	2345
VER 1474	9213
VER 1475	6691
VER 1478.1	10150
VER 1478.2	10050
VER 1491	7912
VER 1493	3062
VER 1494	4091
VER 1496	1502
VER 1497	818
VER 1498.II.1	2289
VER 1498.II.9	2339
VER 1498.II.2	2290
VER 1498.II.8	2338
VER 1498.II.3	2291
VER 1498.II.5	2293
VER 1498.II.4	2292
VER 1498.II.6	2294
VER 1498.II.7	2295
VER 1498.I.2	2282
VER 1498.I.4	2284

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1498.I.5	2285
VER 1498.I.7	2287
VER 1498.I.3	2283
VER 1498.I.6	2286
VER 1498.I.8	2288
VER 1498.I.1	2320
VER 1499.I.10	2139
VER 1499.I.16	2086
VER 1499.I.11	2198
VER 1499.I.17	2087
VER 1499.I.14	2276
VER 1499.I.15	2109
VER 1499.I.13	2091
VER 1499.I.12	2112
VER 1499.I.5	2142
VER 1499.I.1	2343
VER 1499.II.1	2156
VER 1499.II.2	2159
VER 1499.I.19	2128
VER 1499.I.22	2157
VER 1499.I.21	2133
VER 1499.I.2	2156
VER 1499.I.20	2130
VER 1499.I.18	2088
VER 1499.I.24	2131
VER 1499.I.25	2144
VER 1499.I.26	2279
VER 1499.I.30	2204
VER 1499.I.29	2143
VER 1499.I.28	2211
VER 1499.I.3	2162
VER 1499.I.27	2127
VER 1499.I.23	2278
VER 1499.I.4	2346
VER 1499.I.32	2152
VER 1499.I.33	2177

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1499.I.6	2090
VER 1499.I.9	2148
VER 1499.I.7	2089
VER 1499.I.8	2107
VER 1499.I.31	2111
VER 1509.1	2215
VER 1509.2	2216
VER 1509.3	2218
VER 1509.4	2355
VER 1509.5	2205
VER 1509.6	2129
VER 1509.7	2212
VER 1509.8	2118
VER 1509.9	2213
VER 1509.10	2214
VER 1509.11	2217
VER 1509.12	2163
VER 1510	2031
VER 1511	2264
VER 1512.1	2054
VER 1512.2	2123
VER 1512.3	2099
VER 1512.4	2098
VER 1512.5	2105
VER 1512.6	2101
VER 1512.7	2103
VER 1512.8	2102
VER 1512.9	2106
VER 1512.10	2104
VER 1512.11	2100
VER 1512.12	2119
VER 1512.13	2116
VER 1512.14	2110
VER 1512.15	2089
VER 1512.16	2031
VER 1513.1	2022

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1513.2	2047
VER 1513.3	2024
VER 1513.4	2153
VER 1513.5	2051
VER 1513.6	2117
VER 1513.7	2269
VER 1513.8	2141
VER 1514	2199
VER 1515	2187
VER 1516	2031
VER 1517	2046
VER 1518	2200
VER 1519	2264
VER 1520	2264
VER 1521	2264
VER 1522.1	2264
VER 1522.2	2045
VER 1523	2264
VER 1533	809
VER 1534	785
VER 1535	871
VER 1536	7663
VER 1538.1	2202
VER 1538.2	2203
VER 1538.3	2178
VER 1539.I.2	2183
VER 1539.I.1	2185
VER 1539.I.7	2185
VER 1539.II.2	2192
VER 1539.II.1	2191
VER 1539.I.6	2185
VER 1539.I.5	2195
VER 1539.I.4	2191
VER 1539.I.3	2125
VER 1540.1	2185
VER 1540.2	2183

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1540.3	2184
VER 1540.4	2181
VER 1540.5	2191
VER 1540.6	2201
VER 1540.7	2185
VER 1540.8	2186
VER 1540.9	2192
VER 1541.1	2196
VER 1541.2	2089
VER 1541.3	2092
VER 1541.4	2056
VER 1541.5	2145
VER 1541.6	2150
VER 1541.7	2122
VER 1541.8	2055
VER 1541.9	2151
VER 1541.10	2195
VER 1541.11	2120
VER 1541.12	2089
VER 1541.13	2093
VER 1541.14	2151
VER 1541.15	2094
VER 1541.16	2097
VER 1541.17	2108
VER 1541.18	2114
VER 1541.19	2126
VER 1541.20	2113
VER 1541.21	2266
VER 1541.22	2022
VER 1541.23	2119
VER 1541.24	2095
VER 1541.25	2096
VER 1541.26-27	2085
VER 1542.1	2274
VER 1542.2	2277
VER 1542.3	2155

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1542.4	2135
VER 1542.5	2140
VER 1542.6	2219
VER 1542.7	2147
VER 1542.8	2220
VER 1542.9	2146
VER 1542.10	2352
VER 1542.11	2275
VER 1542.12	2273
VER 1543.II.10	2181
VER 1543.II.14	2189
VER 1543.II.11	2149
VER 1543.I.6	2193
VER 1543.II.13	2197
VER 1543.II.15	2183
VER 1543.II.18	2185
VER 1543.III.2	2179
VER 1543.III.1	2178
VER 1543.II.1	2188
VER 1543.II.16	2183
VER 1543.II.17	2185
VER 1543.II.2	2194
VER 1543.II.12	2271
VER 1543.II.6	2184
VER 1543.I.7	2185
VER 1543.I.2	2186
VER 1543.I.3	2183
VER 1543.I.5	2191
VER 1543.I.1	2185
VER 1543.I.4	2180
VER 1543.II.7	2185
VER 1543.II.5	2183
VER 1543.II.8	2186
VER 1543.II.4	2193
VER 1543.II.3	2191
VER 1543.II.9	2190

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1544	816
VER 1545	817
VER 1547	910
VER 1548	694
VER 1549	1234
VER 1550.1	285
VER 1550.2	811
VER 1551-	
1552.1	10068
VER 1552.2	4678
VER 1552.3	9991
VER 1553	14236
VER 1555	12799
VER 1556	11510
VER 1557.1	12990
VER 1557.2	12992
VER 1557.2	11422
VER 1575	1448
VER 1580	1444
VER 1583	1302
VER 1584	853
VER 1591A.1-5	2182
VER 1591A.6	2184
VER 1591A.7	2186
VER 1591A.8-11	2189
VER 1593A.1-4	2184
VER 1593A.5-7	2192
VER 1593A.8-10	2182
VER 1624	7611
VER 1633	8973
VER 1660	12005
VER 1670.1	12004
VER 1671	10965
VER 1672.1	11585
VER 1672.2	11828
VER 1672.3	11594

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1672.4	11461
VER 1672.5 VER	
1351	11389
VER 1672.6	11824
VER 1672.7	11586
VER 1672.8	11601
VER 1672.9	11486
VER 1672.10	11581
VER 1672.11	11862
VER 1672.12	11596
VER 1672.13	11582
VER 1674	6324
VER 1675	6303
VER 1715	15675
VER 1716	1321
VER 1717.1	3966
VER 1717.2	1311
VER 1717.4	804
VER 1718	11026
VER 1719	2265
VER 1719	2264
VER 1722	10062
VER 1723	16500
VER 1724.1	1527
VER 1724.2	193
VER 1726	8803
VER 1726.1	1868
VER 1726.2	1828
VER 1726.3	1797
VER 1726.4	16572
VER 1726.5	16573
VER 1726.6	1840
VER 1726.7	1862
VER 1726.8	1842
VER 1726.9	16574
VER 1726.10	1829

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1726.11	1830
VER 1726.12	1880
VER 1726.13	1831
VER 1726.14	1832
VER 1726.15	1987
VER 1726.16	1988
VER 1726.17	1833
VER 1726.18	1834
VER 1727.8	16627
VER 1727.9	16628
VER 1727.11	16616
VER 1727.12	14262
VER 1727.13	14263
VER 1727.14	11995
VER 1727.15	11996
VER 1727.16	8256
VER 1727.17	13515
VER 1727.18	13520
VER 1727.31	3942
VER 1727.36	16626
VER 1729.2	15361
VER 1729.3	13462
VER 1729.4	2531
VER 1729.5	2272
VER 1729.6	2530
VER 1729.7	8221
VER 1729.8	2535
VER 1729.9	947
VER 1729.10	16625
VER 1729.11	16614
VER 1729.12	16615
VER 1729.13	7662
VER 1729.14	16624
VER 1729.15	877
VER 1729.16	6643
VER 1729.17	16623

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1729.18	5431
VER 1729.19	16621
VER 1729.20	16622
VER 1729.21	16618
VER 1729.22	903
VER 1729.23	16619
VER 1729.24	2533
VER 1729.25	2534
VER 1729.26	16620
VST 1	12648
VST 1	16634
VST 3	7716
VST 4	8244
VST 5	8297
VST 7	7667
VST 8	9202
VST 11	5237
VST 12.1	10187
VST 12.2	9957
VST 12.3	10085
VST 12.4	9961
VST 12.5	10066
VST 12.5	9975
VST 12.7	11032
VST 12.8	9456
VST 13	14676
VST 14	14677
VST 15.1	14910
VST 15.2	14911
VST 15.3	14568
VST 15.5	14908
VST 16	6617
VST 16	13464
VST 17	13570
VST 18	7438
VST 20	6218

Oud nummer	Nieuw nummer
VST 20a	6219
VST 20	5868
VST 20a	5869
VST 21	3937
VST 22.1	3938
VST 22.2	3939
VST 23	895
VST 24	873
VST 24.1	16562
VST 24.3	4679
VST 25	16563
VST 26.1	943
VST 26.2	16049
VST 26.3	949
VST 26.4	970
VST 26.5	968
VST 26.6	967
VST 26.8	15739
VST 26.9	902
VST 26.10	906
VST 26.11	898
VST 28	1985
VST 29	887
VST 30	1441
VST 31	1362
VST 32 A	1472
VST 32	1471
VST 33	881
VST 34	882
VST 35	883
VST 37 d	1117
VST 37.1	699
VST 37.2	15215
VST 37.3	4205
VST 37.4	1145
VST 37.5	16587

Oud nummer	Nieuw nummer
VSU 1	965
VSU 2	1536
VSU 3	963
VSU 4	1999
VSU 4	16566
VSU 5	8306
VSU 7	11104
VSU 9	7905
VSU 10	8413
VSU 10	12049
VSU 13	12971
VSU 14	8240
VSU 15	2019
VSU 16	9201
VSU 16.4	879
VSU 17	1468
VSU 17	1477
VSU 18	9201
VSU 19	801
VSU 19.1	13001
VSU 19.1	13004
VSU 19.2	3959
VSU 19.5	6277
VSU 19.5	13009
VSU 19.6	13025
VSU 19.7	8226
VSU 19.9	7908
VSU 20	880
VSU 21	2021
VSU 22	6421
VSU 23	8298
VSU 25	3948
VSU 26.1	4717
VSU 26.2	16591
VSU 27	12991
VSU 28	6542

Oud nummer	Nieuw nummer
VSU 30	828
VSU 31	8245
VSU 34	6330
VSU 35	907
VSU 37	16596
VSU 38	853
VSU 39	16536
VSU 40	901
VSU 41.1	13463
VSU 41.2	9495
VSU 42.1	13031
VSU 42.2	13014
VSU 42.3	13025
VSU 42.4	13019
VSU 44.1	8229
VSU 44.2	8269
VSU 44.3	791
VSU 44.4	8270
VSU 44.5	8308
VSU 44.6	8310
VSU 44.7	16599
VSU 45	4705
VSU 47	1866
VSU 49	798
VSU 50	1454
VSU 51	4638
VSU 52	885
VSU 53	14609
VSU 54	904
VSU 56	12661
VSU 58.1	1449
VSU 58.2	16571
VSU 59	11496
VSU 60	855
VSU 62.1	11950
VSU 62.2	16617

Oud nummer	Nieuw nummer
VSU 64 A	896
VSU 65	5437
VSU 66	4775
VSU 68	1222
VSU 69	13031
VSU 70.1	11083
VSU 70.2	11085
VSU 70.3	11088
VSU 70.4	11383
VSU 71	6190
VSU 72	305
VSU 73	15286
VSU 76	7718
VSU 77	788
VSU 79	3960
VSU 79.2	3961
VSU 80	5435
VSU 82	13000
VSU 83	1295
VSU 84	16521
VSU 85	13495
VSU 86	13545
VSU 87.1	14724
VSU 87.2	14727
VSU 88	1541
VSU 89	14672
VSU 90	14673
VSU 91	14670
VSU 92	14671
VSU 93.1	14667
VSU 93.2	14624
VSU 93.3	14729
VSU 93.4	14721
VSU 93.5	14720
VSU 94.1	14668
VSU 94.2	14619

Oud nummer	Nieuw nummer
VSU 94.3	14618
VSU 94.4	14718
VSU 95	16085
VSU 96.1	876
VSU 96.2	5439
VSU 96.6	5271
VSU 96.7	6673
VSU 96.9	8233
VSU 96.10.a	8195
VSU 96.10	16598
VSU 96.12	9234
VSU 96.13	9451
VSU 96.15	9348
VSU 96.16	2494
VSU 96.18	4680
VSU 96.19	16353
VSU 96.20	299
VSU 96.21	915
VSU 96.22	6291
VSU 96.24	16528
VSU 96.26	912
VSU 96.27	4691
VSU 96.29	16527
VSU 96.31	6678
VSU 96.32	914
VSU 96.33	4696
VSU 96.34	7715
VSU 96.35	13020
VSU 96.35	6282
VSU 96.36	911
VSU 96.37	870
VSU 96.38	11043
VSU 96.40	5444
VSU 96.41	3723
VSU 98	13569
VSU 99.1	4690

Oud nummer	Nieuw nummer
VSU 99.2	4623
ZN 1	15195
ZN 2	16058
ZN 3	15198
ZN 4	15199
ZN 5	15200
ZN 6	15201
ZN 7	15202
ZN 8	15203
ZN 9	15217
ZN 10.1	15204
ZN 10.2	15721
ZN 10.3	15235
ZN 10.4	15234
ZN 10.5	16059
ZN 11	15206
ZN 12	15219
ZN 13.1	15197
ZN 13.2	15220
ZN 13.3	15223
ZN 13.4	15221
ZN 13.6	15225
ZN 13.7	7445
ZN 13.8	16637
ZN 13.9	16633
ZN 14-15	15216
ZN 16	15224
ZN 17.1	15236
ZN 17.2	15226
ZN 18	15238
ZN 19	15196
ZN 20	15240
ZN 21	15232
ZN 22.1	15231
ZN 22.2	15253
ZN 23.1	15208

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 23.2	15209
ZN 24	15210
ZN 25	15211
ZN 26	15212
ZN 27	15213
ZN 28	15214
ZN 29	15218
ZN 30.1	15460
ZN 30.2	15222
ZN 31	15255
ZN 32	15244
ZN 33	15252
ZN 34-35	15247
ZN 36	15248
ZN 37	15229
ZN 38	15230
ZN 39	15239
ZN 40.1	15251
ZN 40.2	15205
ZN 41	15251
ZN 41	15249
ZN 42.1	15233
ZN 42.2	15239
ZN 42.3	15254
ZN 43	15207
ZN 44	15246
ZN 45	15261
ZN 46	15262
ZN 47	15263
ZN 48	15648
ZN 49	15649
ZN 50	16310
ZN 51	15667
ZN 52	15265
ZN 54	15245
ZN 55	15228

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 56	15256
ZN 57-58	15227
ZN 59	15357
ZN 60	15331
ZN 61	15288
ZN 62	15289
ZN 63	15290
ZN 64	15291
ZN 65	15292
ZN 66	15293
ZN 67	15294
ZN 68	15295
ZN 69	15296
ZN 70	15297
ZN 71	15298
ZN 72	15299
ZN 73	15300
ZN 74	15301
ZN 75	15302
ZN 76	15303
ZN 77	15304
ZN 78	15305
ZN 79	15306
ZN 80	15307
ZN 81	15308
ZN 82	15309
ZN 83	15310
ZN 84	15311
ZN 85	15312
ZN 86	15313
ZN 87	15314
ZN 88	15315
ZN 89	15316
ZN 90	15317
ZN 91	15318
ZN 92	15319

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 93	15320
ZN 94	15321
ZN 95	15322
ZN 96	15323
ZN 97	15324
ZN 98	15325
ZN 99	15326
ZN 100	15327
ZN 101	15328
ZN 102	15329
ZN 103	15330
ZN 104	15332
ZN 105	15333
ZN 106	15334
ZN 107	15335
ZN 108	15336
ZN 109	15337
ZN 110	15338
ZN 111	15339
ZN 112	15340
ZN 113	15341
ZN 114	15342
ZN 115	15343
ZN 116	15344
ZN 117	15345
ZN 118	15346
ZN 119	15347
ZN 120	15348
ZN 121	15349
ZN 122	15350
ZN 123	15351
ZN 124	15352
ZN 125	15353
ZN 126	15354
ZN 127	15355
ZN 128	15356

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 129	15358
ZN 130	15359
ZN 131	15360
ZN 132	15960
ZN 133	15961
ZN 134	15962
ZN 135	15963
ZN 136	15964
ZN 137	15965
ZN 138	15966
ZN 139	15967
ZN 140	15968
ZN 141	15969
ZN 142	15970
ZN 143	15971
ZN 144	15972
ZN 145	15973
ZN 146	15974
ZN 147	15975
ZN 148	15976
ZN 149	15977
ZN 150	15978
ZN 151	15979
ZN 152	15980
ZN 153	15981
ZN 154	15982
ZN 155	15983
ZN 156	15984
ZN 157	15985
ZN 158	15986
ZN 159	15987
ZN 160	15988
ZN 161	15989
ZN 162	15990
ZN 163	15991
ZN 164	15992

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 165	15993
ZN 166	15994
ZN 167	15995
ZN 168	15996
ZN 169	15997
ZN 170	15998
ZN 171	15999
ZN 172	16000
ZN 173	16001
ZN 174	16002
ZN 175	16003
ZN 176	16004
ZN 177	16005
ZN 178	16006
ZN 179	16007
ZN 180	16008
ZN 181	16009
ZN 182	16010
ZN 183	16011
ZN 184	16012
ZN 185	16013
ZN 186	16014
ZN 187	16015
ZN 188	16016
ZN 189	16017
ZN 190	16018
ZN 191	16019
ZN 192	16020
ZN 193	16021
ZN 194	16022
ZN 195	16023
ZN 196	16024
ZN 197	16025
ZN 198	16026
ZN 199	16027
ZN 200	16028

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 201	16029
ZN 202	16030
ZN 203	16031
ZN 204	16032
ZN 205	16033
ZN 206	16034
ZN 207	16035
ZN 208	16036
ZN 209	16037
ZN 210	16038
ZN 211	16039
ZN 212	16040
ZN 213	16041
ZN 214	16042
ZN 215	16043
ZN 216	16044
ZN 217	16045
ZN 218	16046
ZN 219	16047
ZN 220	15729
ZN 221	15654
ZN 222	15674
ZN 223	15675
ZN 224	15678
ZN 225	15663
ZN 226	15683
ZN 227	15668
ZN 228	15676
ZN 229	15680
ZN 230	15681
ZN 231-232	15682
ZN 233	15684
ZN 234	15690
ZN 235	15712
ZN 236	15714
ZN 237	15715

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 238	15717
ZN 239	15655
ZN 240	15685
ZN 241	15686
ZN 242	15687
ZN 243	15727
ZN 244	15728
ZN 245	15691
ZN 246	15720
ZN 247	15719
ZN 248	15722
ZN 249	15723
ZN 250	15724
ZN 251	15725
ZN 252	15713
ZN 253.1	15400
ZN 253.2	15679
ZN 254	15716
ZN 255	15718
ZN 256	15726
ZN 257	15662
ZN 258	15367
ZN 259	15369
ZN 260	15370
ZN 261	15380
ZN 262	15382
ZN 264	15429
ZN 265	15407
ZN 266.1	15390
ZN 266.2	15389
ZN 267	15391
ZN 268	15431
ZN 269	15445
ZN 270	15440
ZN 271.1	15689
ZN 271.2	16139

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 271.3	15196
ZN 272	15645
ZN 273	16142
ZN 274	15384
ZN 275	15439
ZN 276	16141
ZN 277	15387
ZN 278	15396
ZN 279	15396
ZN 280	15398
ZN 281	16140
ZN 282	15467
ZN 283	15403
ZN 284	15401
ZN 285	15402
ZN 286	15404
ZN 287.1	8188
ZN 287.2	15405
ZN 288	15406
ZN 289	15363
ZN 290	15364
ZN 291	15365
ZN 292	15443
ZN 293	15430
ZN 294	15392
ZN 295	15462
ZN 296	15446
ZN 297	16638
ZN 298	15433
ZN 299	15196
ZN 300	15449
ZN 301.1	15463
ZN 301.2	15448
ZN 302	15436
ZN 303	15394
ZN 304	15450

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 305	15434
ZN 306	15452
ZN 307	15362
ZN 308	15386
ZN 309	15414
ZN 310	15412
ZN 311	15415
ZN 312	15416
ZN 313	16121
ZN 314	15420
ZN 315	15417
ZN 316	15418
ZN 317	15421
ZN 318	15464
ZN 319	15410
ZN 320	15419
ZN 321	15425
ZN 322	15424
ZN 323	15422
ZN 324	15423
ZN 325	15413
ZN 326.1	15220
ZN 326.2	15397
ZN 326.3	16154
ZN 327.1	15427
ZN 327.2	15441
ZN 328	15428
ZN 329	15470
ZN 330	15471
ZN 331	15472
ZN 332	15473
ZN 333	15474
ZN 334	15475
ZN 335	15476
ZN 336	15477
ZN 337	15478

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 338	15479
ZN 339	15480
ZN 340	15481
ZN 341	15482
ZN 342	15483
ZN 343	15484
ZN 344	15485
ZN 345	15486
ZN 346	15487
ZN 347	15488
ZN 348	15489
ZN 349	15490
ZN 350	15491
ZN 351	15492
ZN 352	15493
ZN 353	15494
ZN 354	15495
ZN 355	15496
ZN 356	15497
ZN 357	15498
ZN 358	15499
ZN 359	15500
ZN 360	15501
ZN 361	15502
ZN 362	15503
ZN 363	15504
ZN 364	15505
ZN 365	15506
ZN 366	15507
ZN 367	15508
ZN 368	15620
ZN 369	15509
ZN 370	15510
ZN 371	15511
ZN 372	15512
ZN 373	15513

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 374	15514
ZN 375	15515
ZN 376	15516
ZN 377	15517
ZN 378	15518
ZN 379	15519
ZN 380	15520
ZN 381	15521
ZN 382	15522
ZN 383	15523
ZN 384	15524
ZN 385	15525
ZN 386	15526
ZN 387	15527
ZN 388	15528
ZN 389	15529
ZN 390	15530
ZN 391	15531
ZN 392	15532
ZN 393	15533
ZN 394	15534
ZN 395	15535
ZN 396	15536
ZN 397	15537
ZN 398	15538
ZN 399	15539
ZN 400	15540
ZN 401	15541
ZN 402	15542
ZN 403	15543
ZN 404	15544
ZN 405	15545
ZN 406	15546
ZN 407	15547
ZN 408	15548
ZN 409	15549

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 410	15550
ZN 411	15551
ZN 412	15552
ZN 413	15553
ZN 414	15554
ZN 415	15555
ZN 416	15556
ZN 417	15557
ZN 418	15558
ZN 419	15559
ZN 420	15560
ZN 421	15561
ZN 422	15562
ZN 423	15563
ZN 424	15564
ZN 425	15565
ZN 426	15566
ZN 427	15567
ZN 428	15568
ZN 429	15569
ZN 430	15570
ZN 431	15571
ZN 432	15572
ZN 433	15573
ZN 434	15574
ZN 435	15575
ZN 436	15576
ZN 437	15577
ZN 438	15578
ZN 439	15579
ZN 440	45580
ZN 441	15581
ZN 442	15582
ZN 443	15583
ZN 444	15584
ZN 445	15585

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 446	15586
ZN 447	15587
ZN 448	15588
ZN 449	15589
ZN 450	15590
ZN 451	15591
ZN 452	15592
ZN 453	15593
ZN 454	15594
ZN 455	15595
ZN 456	15596
ZN 457	15597
ZN 458	15598
ZN 459	15599
ZN 460	15600
ZN 461	15601
ZN 462	15602
ZN 463	15603
ZN 464-465	15604
ZN 466	15605
ZN 467	15606
ZN 468	15607
ZN 469	15608
ZN 470	15609
ZN 471	15610
ZN 472	15611
ZN 473	15612
ZN 474	15613
ZN 475	15617
ZN 476	15614
ZN 477	15615
ZN 478	15616
ZN 479	15618
ZN 480	15619
ZN 481	15621
ZN 482	15456

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 483	15457
ZN 484	15432
ZN 485	15447
ZN 486	15458
ZN 487	15437
ZN 488.1	15622
ZN 488.2	15624
ZN 489	15625
ZN 490	15627
ZN 491	15626
ZN 492	15628
ZM 493	15641
ZN 494	15642
ZN 495	15630
ZN 496	15631
ZN 497	15633
ZN 498	15634
ZN 499	15635
ZN 500	15637
ZN 501	15638
ZN 502	15639
ZN 503.1	15646
ZN 503.2	15643
ZN 503.3	15383
ZN 503.4	15373
ZN 503.5	15623
ZN 503.6	15451
ZN 503.7	15426
ZN 503.8	15411
ZN 504	15644
ZN 505	15636
ZN 506	15640
ZN 507.1	16148
ZN 507.2	16150
ZN 507.3	16302
ZN 508.1	16159

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 508.2	16097
ZN 508.3	16152
ZN 509	16078
ZN 510	16071
ZN 511	15632
ZN 512	16070
ZN 513	16086
ZN 514	15629
ZN 515	16153
ZN 516	16085
ZN 517	16085
ZN 518	16068
ZN 519	16077
ZN 520	16091
ZN 521	16082
ZN 522	16137
ZN 523	16083
ZN 524	16094
ZN 525	16084
ZN 526	16088
ZN 527	16089
ZN 528	16155
ZN 529	16090
ZN 530	16101
ZN 531	16060
ZN 532	16079
ZN 533	16105
ZN 534	16062
ZN 535	16063
ZN 536	16156
ZN 537	16081
ZN 538	16147
ZN 539	16151
ZN 540	16087
ZN 541	16061
ZN 542	16113

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 543	16107
ZN 544	16106
ZN 545	16123
ZN 546	16123
ZN 547	16114
ZN 548	16115
ZN 549	16116
ZN 550	16119
ZN 550	16109
ZN 551	16125
ZN 552	16132
ZN 553	16133
ZN 554	16117
ZN 555	16118
ZN 556	16111
ZN 557	16112
ZN 558	16122
ZN 559	16120
ZN 559	16110
ZN 560	16135
ZN 561	16160
ZN 562	16161
ZN 563	16162
ZN 564	16163
ZN 565	16164
ZN 566	16165
ZN 567	16166
ZN 568	16167
ZN 569	16168
ZN 570	16169
ZN 571	16170
ZN 572	16171
ZN 573	16172
ZN 574	16173
ZN 575	16174
ZN 576	16175

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 577	16176
ZN 578	16177
ZN 579	16178
ZN 580	16179
ZN 581	16180
ZN 582	16181
ZN 583	16182
ZN 584	16183
ZN 585	16184
ZN 586	16186
ZN 587	16185
ZN 588	16187
ZN 589	16188
ZN 590	16189
ZN 591.1	16129
ZN 591.2	16093
ZN 591.3	16308
ZN 591.4	16130
ZN 591.5	16092
ZN 591.6	16306
ZN 592	16190
ZN 593	16191
ZN 594	16192
ZN 595	16192
ZN 596	16193
ZN 597	16194
ZN 598	16195
ZN 599	16196
ZN 600	16197
ZN 601	16198
ZN 602	16199
ZN 603	16200
ZN 604	16201
ZN 605	16202
ZN 606	16203
ZN 607	16204

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 608	16205
ZN 609	16206
ZN 610	16207
ZN 611	16208
ZN 612	16209
ZN 613	16210
ZN 614	16210
ZN 615	16211
ZN 616	16212
ZN 617	16213
ZN 618	16214
ZN 619	16214
ZN 620	16215
ZN 621	16216
ZN 622	16216
ZN 623	16217
ZN 624	16217
ZN 625	16217
ZN 626	16218
ZN 627	16218
ZN 628	16219
ZN 629	16220
ZN 630	16221
ZN 631	16222
ZN 632	16223
ZN 633	16224
ZN 634	16225
ZN 635	16226
ZN 636.1	16098
ZN 636.2	15958
ZN 637	16227
ZN 638	16228
ZN 639	16229
ZN 640	16230
ZN 641	16231
ZN 642	16158

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 643	16146
ZN 644	16145
ZN 645	16300
ZN 646.1	16096
ZN 646.2	16099
ZN 646.3	16064
ZN 646.4	16309
ZN 646.5	16056
ZN 646.6	16100
ZN 647	16232
ZN 648	16233
ZN 649	16234
ZN 650	16235
ZN 651	16236
ZN 652.1	16057
ZN 652.2	16307
ZN 653	16237
ZN 654	16238
ZN 655	16239
ZN 656	16240
ZN 657	16241
ZN 658	16242
ZN 659	16243
ZN 660	16244
ZN 661	16244
ZN 662	16245
ZN 663	16245
ZN 664	16246
ZN 665	16246
ZN 666	16247
ZN 667	16247
ZN 668	16248
ZN 669	16248
ZN 670	16249
ZN 671	16249
ZN 672	16250

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 673	16250
ZN 674	16251
ZN 675	16251
ZN 676	16252
ZN 677	16252
ZN 678	16103
ZN 679	16253
ZN 680	16254
ZN 681	16255
ZN 682	16256
ZN 683	16102
ZN 684	16257
ZN 685	16258
ZN 686	16259
ZN 687	16260
ZN 688	16261
ZN 689	16262
ZN 690	16263
ZN 691	16264
ZN 692	16265
ZN 693	16266
ZN 694	16267
ZN 695	16268
ZN 696	16269
ZN 697	16270
ZN 698	16271
ZN 699	16272
ZN 700	16273
ZN 701	16274
ZN 702	16275
ZN 703	16276
ZN 704	16277
ZN 705	16278
ZN 706	16279
ZN 707	16280
ZN 708	16281

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 709	16282
ZN 710	16283
ZN 711	16284
ZN 712	16285
ZN 713	16286
ZN 714	16287
ZN 715	16288
ZN 716	16289
ZN 717	16289
ZN 718	16290
ZN 719	16291
ZN 720	16292
ZN 721	16293
ZN 722	16294
ZN 723	16295
ZN 724	16296
ZN 725	16297
ZN 726	16298
ZN 727-729	16126
ZN 730	16301
ZN 731	16128
ZN 732	16304
ZN 733	16303
ZN 734	16304
ZN 735	16149
ZN 736	16305
ZN 737	16134
ZN 738	16095
ZN 739	15767
ZN 740	15763
ZN 741	15768
ZN 742	15737
ZN 743	15741
ZN 744	15730
ZN 745	15742
ZN 746	15743

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 747	15732
ZN 748	15733
ZN 749	15748
ZN 750	15745
ZN 751	16635
ZN 752	15752
ZN 753	15749
ZN 754	15755
ZN 755	15757
ZN 756.1	15746
ZN 756.2	15758
ZN 757	15747
ZN 758	15760
ZN 759	15761
ZN 760	15750
ZN 761	15936
ZN 762	15937
ZN 763	15938
ZN 764	15939
ZN 765	15940
ZN 766	15941
ZN 767	15942
ZN 768	15943
ZN 769	15944
ZN 770	15944
ZN 771	15945
ZN 772	15945
ZN 773	15762
ZN 774	15769
ZN 775	15770
ZN 776	15764
ZN 777	15731
ZN 778	15765
ZN 780	15772
ZN 781	15773
ZN 782	15774

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 783	15775
ZN 784	15776
ZN 785	15777
ZN 786	15778
ZN 787	15779
ZN 788	15780
ZN 789	15781
ZN 790	15782
ZN 791	15783
ZN 792	15784
ZN 793	15785
ZN 794	15786
ZN 795	15787
ZN 796	15788
ZN 797	15789
ZN 797	15771
ZN 798	15790
ZN 799	15791
ZN 800	15792
ZN 801	15793
ZN 802	15794
ZN 803	15795
ZN 804	15796
ZN 805	15797
ZN 806	15798
ZN 807	15799
ZN 808	15800
ZN 809	15801
ZN 810	15802
ZN 811	15803
ZN 812	15804
ZN 813	15805
ZN 814	15806
ZN 815	15807
ZN 816	15808
ZN 817	15809

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 818	15810
ZN 819	15811
ZN 820	15812
ZN 821	15813
ZN 822	15814
ZN 823	15815
ZN 824	15816
ZN 825	15817
ZN 826	15818
ZN 827	15819
ZN 828	15820
ZN 829	15821
ZN 830	15822
ZN 831	15823
ZN 832	15824
ZN 833	15825
ZN 834	15826
ZN 835	15827
ZN 836	15828
ZN 837	15829
ZN 838	15830
ZN 839	15831
ZN 840	15832
ZN 841	15833
ZN 842	15834
ZN 843	15835
ZN 844	15836
ZN 845	15837
ZN 846	15838
ZN 847	15839
ZN 848	15840
ZN 849	15841
ZN 850	15842
ZN 851	15843
ZN 852	15844
ZN 853	15845

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 854	15846
ZN 855	15847
ZN 856	15848
ZN 857	15849
ZN 858	15850
ZN 859	15851
ZN 860	15852
ZN 861	15853
ZN 862	15854
ZN 863	15855
ZN 864	15856
ZN 865	15857
ZN 866	15858
ZN 867	15859
ZN 868	15860
ZN 869	15861
ZN 870	15862
ZN 871	15863
ZN 872	15864
ZN 873	15865
ZN 874	15866
ZN 875	15867
ZN 876	15868
ZN 877	15869
ZN 878	15870
ZN 879	15871
ZN 880	15872
ZN 881	15873
ZN 882	15874
ZN 883	15875
ZN 884	15876
ZN 885	15877
ZN 886	15878
ZN 887	15879
ZN 888	15880
ZN 889	15881

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 890	15882
ZN 891	15883
ZN 892	15884
ZN 893	15885
ZN 894	15886
ZN 895	15887
ZN 896	15888
ZN 897	15889
ZN 898	15890
ZN 899	15891
ZN 900	15892
ZN 901	15893
ZN 902	15894
ZN 903	15895
ZN 904	15896
ZN 905	15897
ZN 906	15898
ZN 907	15899
ZN 908	15900
ZN 909	15901
ZN 910	15902
ZN 911	15903
ZN 912	15904
ZN 913	15905
ZN 914	15906
ZN 915	15907
ZN 916	15908
ZN 917	15909
ZN 918	15910
ZN 919	15911
ZN 920	15912
ZN 921	15913
ZN 922	15914
ZN 923	15915
ZN 924	15916
ZN 925	15917

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 926	15918
ZN 927	15919
ZN 928	15920
ZN 929	15920
ZN 930	15921
ZN 931	15922
ZN 932	15922
ZN 933	15923
ZN 934	15923
ZN 935	15924
ZN 936	15925
ZN 937	15926
ZN 938	15927
ZN 939	15928
ZN 940	15929
ZN 941	15930
ZN 942	15931
ZN 943	15932
ZN 944	15933
ZN 945	15933
ZN 946	15934
ZN 947	15272
ZN 948	15276
ZN 949	15278
ZN 950	15273
ZN 951	15281
ZN 952	15282
ZN 953.1	15284
ZN 953.2	15283
ZN 954	15285
ZN 955	15287
ZN 956	15946
ZN 957	15947
ZN 958	15948
ZN 959	15949
ZN 960	15950

Oud nummer	Nieuw nummer
ZN 961	15951
ZN 962	15952
ZN 963	15953
ZN 964	15954
ZN 965	15955
ZN 966	15956
ZN 967	845
ZN 970	16639
ZN 971.2	9960
ZN 971.3	9351

CONCORDANTIE OP HET SUPPLEMENT

AAN	NDR Aanwinsten
AMO	NDR Amortisatiesyndicaat
BUR	NDR Buren
BUS	NDR Buren supplement
CB	NDR Commissie van Breda
Doos	Ongeordende stukken geplaatst achter NDR Vervolg
FOL	NDR Folio (nummering van de inventaris Hulshof)
H	NDR Hingman
VCH	NDR Verspreide Charters
VER	NDR vervolg
VST	NDR verspreide stukken
VSU	NDR vervolg supplement
ZN	NDR Zuidelijke Nederlanden

CONCORDANS OUDE INVENTARISNUMMERS NAAR NIEUWE NUMMERS

Oud nummer	Nieuw nummer
AAN 1	16745
AAN 2	16812
AAN 35.3	16818
AAN 35.4	16817
AAN 35.5	16819
AAN 36	16816
AAN 59	16815
AAN 61	16811
AAN 62	16813

Oud nummer	Nieuw nummer
AAN 73	16820
AAN 78	16814
AMO 10	16695
BUR 08.6	16804
BUR 19.14	16803
BUR 19.2-10	16679
BUR 35 en 38	16681
BUR 36.16	16796
BUR 36.20	16797
BUR 36.20	16798
BUR 36.20	16799
BUR 36.20	16800
BUR 36.20	16801
BUR 36.20	16802
BUR 37	16807
BUS 21	16806
CB 1320	16737
CB 1330.1	16823
CB 1330.3 en 4	16851
CB 1330.5	16866
CB 1330.6	16732
CB 1330.7	16848
CB 1332	16854
CB 1333	16850
CB 1336	16825
CB 1337	16826
CB 1340	16827
CB 1349	16824
CB 1350	16856
CB 1351	16857
CB 1354	16858
CB 1355	16859
CB 1356	16855
CB 1362	16643
CB 1363	16849
CB 1365	16863

Oud nummer	Nieuw nummer
Doos 1.40 en 3.1	16646
Doos 3.4	16647
FOL 0037 en 0039.2	16722
FOL 0049	16650
FOL 0061	16728
FOL 0062	16729
FOL 0063	16645
FOL 0064	16709
FOL 0318.3	16744
FOL 0541-0545	16731
FOL 0592	16746
FOL 0599.1	16717
FOL 0599.2	16724
FOL 0955	16696
FOL 0974	16697
FOL 1190	16715
FOL 1396	16711
FOL 1397 en 1398	16712
FOL 1400	16705
FOL 1677.1	16762
FOL 1703 en 1705	16759
FOL 1704 en 1706	16760
FOL 1757	16655
FOL 1758	16656
FOL 1759	16657
FOL 1760	16658
FOL 1761	16659
FOL 1762	16660
FOL 1763	16764
FOL 1764	16778
FOL 1774.3	16664
FOL 1849	16775
FOL 1870.6	16708
FOL 1936	16698
FOL 2049.2	16710
geen oud nummer	16680

Oud nummer	Nieuw nummer
geen oud nummer	16735
geen oud nummer	16805
H 0324	16649
H 0588	16644
H 0655b	16654
H 4308.26	16750
H 4309.4	16749
H 4632	16738
H 4633	16739
H 4634	16740
H 4635	16741
H 4636	16742
H 4637	16743
H 5618	16665
H 5619	16666
H 5620	16667
H 5621	16668
H 5622	16669
H 5623	16670
H 5624	16671
H 5626	16672
H 5627	16673
H 5628	16674
H 5629	16675
H 5630	16676
H 5631	16677
H 5975	16682
H 5976	16683
H 5977	16684
H 5978	16685
H 5979	16686
H 5980	16687
H 5981	16688
H 5982	16689
H 5983	16690
H 5984	16691

Oud nummer	Nieuw nummer
H 5988	16692
H 5989.1	16693
H 5989.2	16694
H 7109	16716
H 7164.8	16702
H 7974.11	16713
H 8164	16714
H 8805.1	16706
H 9203c	16752
H 9203c	16753
H 9203c	16754
H 9203c	16755
H 9203c	16756
H 9203e	16751
H 9598	16757
VCH 0293	16839
VCH 0321	16840
VCH 0355	16761
VCH 0753	16837
VCH 0755	16828
VCH 0766	16836
VCH 0790	16641
VCH 0793	16718
VCH 0813	16834
VCH 0815	16835
VCH 0856	16832
VCH 0869-0871 en 0876	16830
VCH 0872	16831
VCH 0873-0875 en 0878	16829
VCH 0956	16833
VCH 1010.1	16727
VCH 1092	16838
VER 0028	16734
VER 0088	16786
VER 0487	16640
VER 1218	16721

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1220	16642
VER 1241.1	16663
VER 1241.2, 3 en 4	16748
VER 1241.5	16707
VER 1327.17	16733
VER 1327.18	16809
VER 1346	16723
VER 1347	16699
VER 1348.1	16701
VER 1348.13	16747
VER 1348.23	16726
VER 1411	16678
VER 1456	16758
VER 1458A	16704
VER 1461	16662
VER 1462	16795
VER 1471	16719
VER 1489A	16793
VER 1490	16794
VER 1495	16720
VER 1500	16853
VER 1502	16843
VER 1503	16844
VER 1504	16867
VER 1505	16842
VER 1506	16845
VER 1507	16846
VER 1508	16865
VER 1509	16841
VER 1592A	16790
VER 1598	16860
VER 1601	16864
VER 1609	16847
VER 1636A	16852
VER 1669	16861
VER 1713	16862

Oud nummer	Nieuw nummer
VER 1726.19	16780
VST 26.7	16822
VST 27	16652
VST 36	16821
VSU 08	16700
VSU 11	16777
VSU 12	16791
VSU 19.3	16730
VSU 36	16782
VSU 41.3	16788
VSU 48	16661
VSU 55	16792
VSU 57	16784
VSU 63	16781
VSU 67	16648
VSU 75	16789
VSU 96.11	16785
VSU 96.14	16810
VSU 96.17	16725
VSU 96.23	16703
VSU 96.28 en 96.30	16651
VSU 96.3	16808
VSU 96.4	16783
VSU 96.44	16787
VSU 96.5	16779
VSU 96.8	16776
ZN 263	16763
ZN 969	16653
ZN 971.1	16736